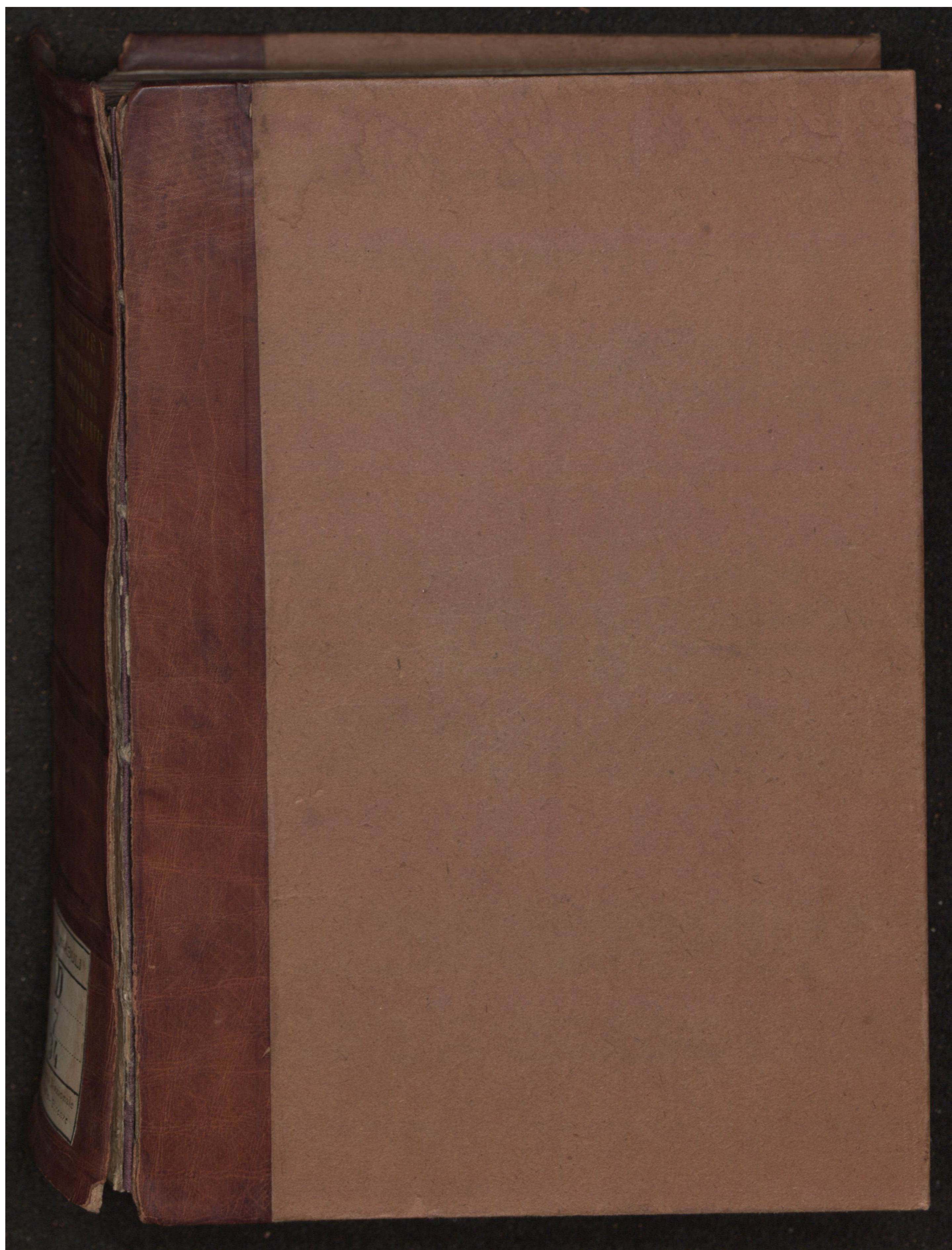
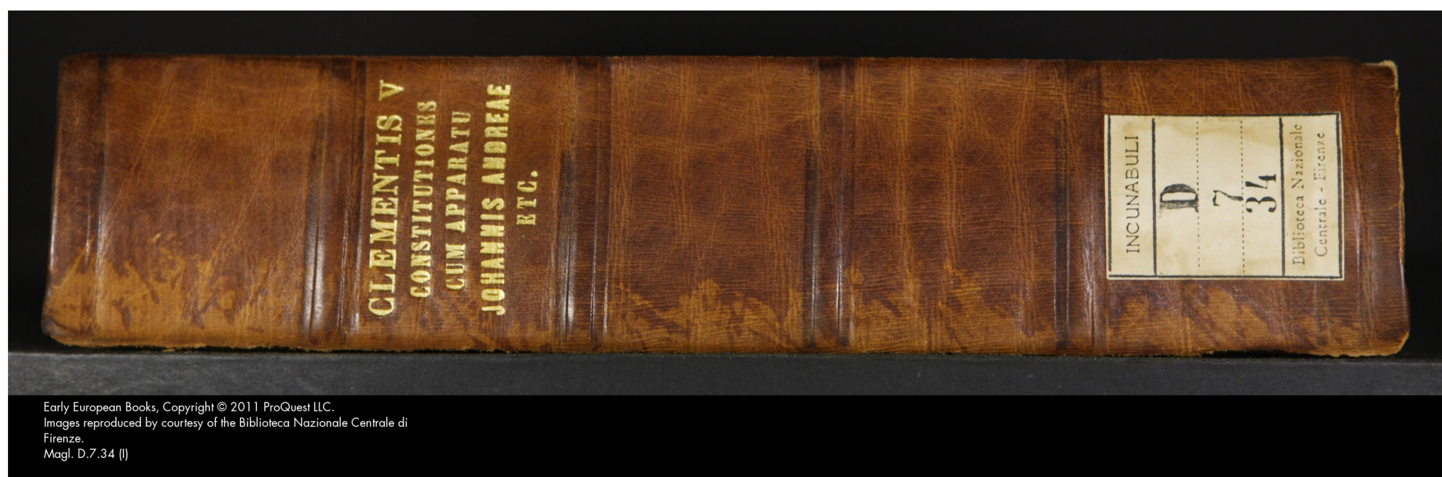
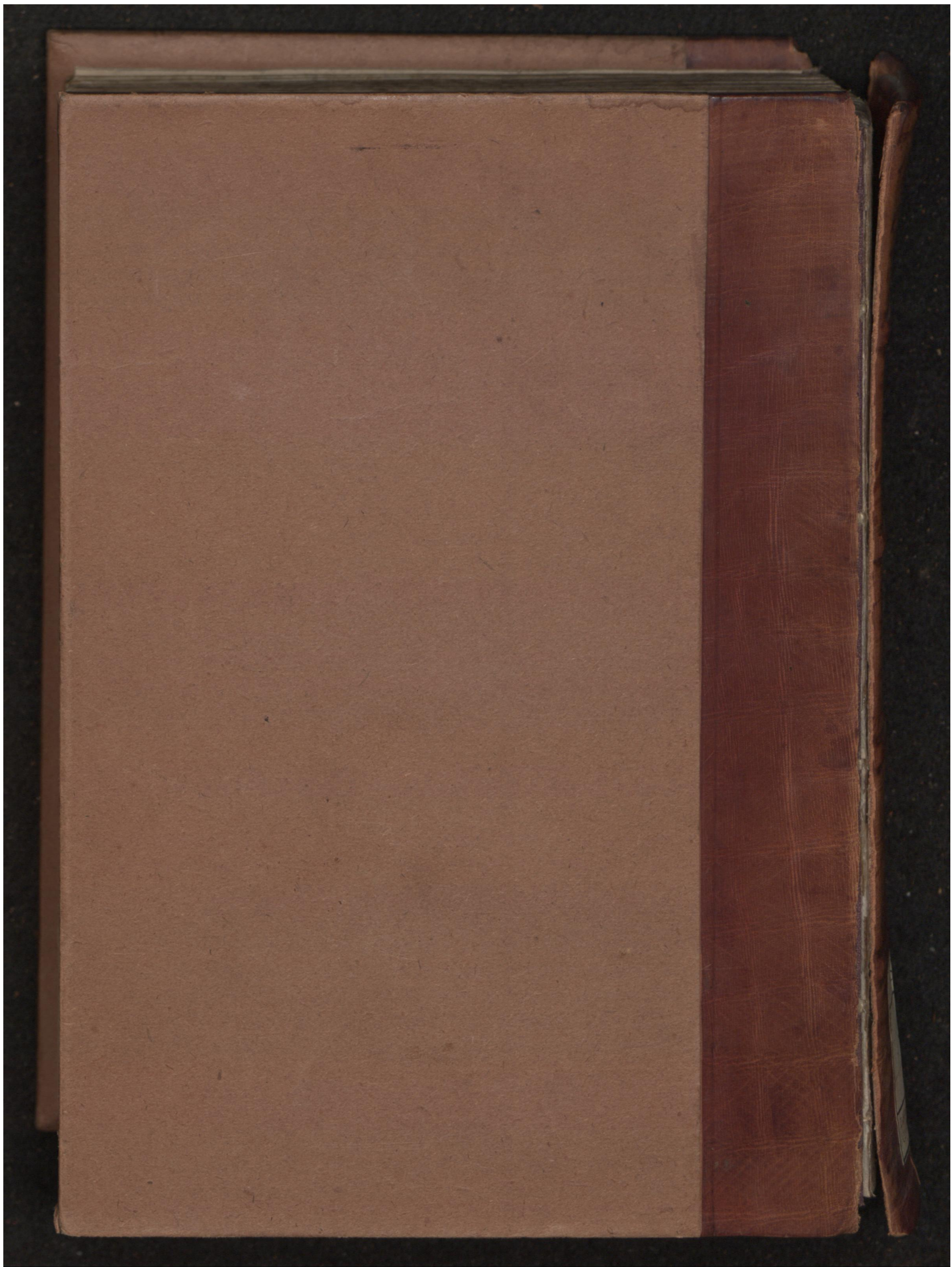

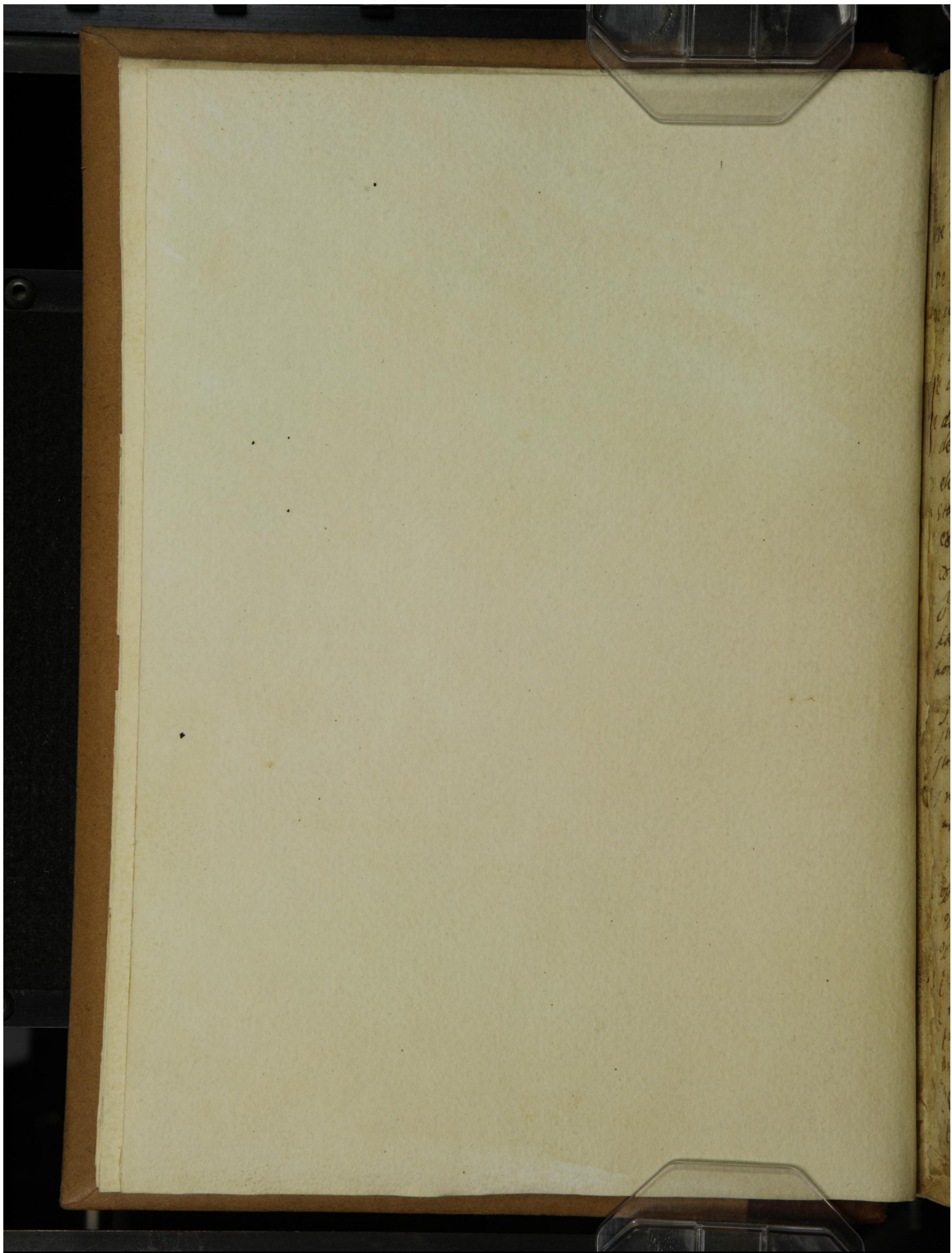

CLEMENTIS V
CONSTITUTIONES
CUM APPARATU
JOHANNIS ANDREAE
ETC.
INCUNABULI
D
7
34
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Clementinas Rubrice

Conv.[ti] soppr.
(1867)

Bagnaria me emit: Nasucius me tosavit

Incipiũt cõstitutiões clementis pape quinti vna cũ apparatu domini Joãnis andree.

IOANNES[a] episcopus seruus seruorũ dei Dilectis filijs doctoribus ⁊ scholaribꝯ vniuersis Bononie cõmorãtibus salutem ⁊ apostolicam benedictionem. ¶ Quoniã[b] nulla iuris[c] sanctio[d] quantũcunq̃ perpenso[e] digesta[f] consilio ad humane nature varietatẽ[g] ⁊ machinationes[h] eius iopinabiles sufficit: nec ad decisionem lucidã sue nodose[i] ambiguitatis[k] attingit: eo presertim ꝙ vix aliqd adeo certũ clarũq̃ statuiť quin ex causis emergentibus quibꝯ iura iã posita mederi[m] nõ possunt in dubiũ reuoceť. ¶ Quia etiã ab adolescentia viri ꝓcliuis[n] ad malũ sensualitas[o] humana declinat ꝑ qͦ morũ subuersio in clero ⁊ populo frequenter obrepit[p] necessaria est supioris auctas vt

a Ioannes. gratiosum hoc nomen per interpretationẽs deriuationes vel etymologias extol[...]n est meum: suspitionis ratio p3. Esset [...]tiam hoc refricare notissima: in apostolatu [...]tñ hoc nomen sup cetera viguit. xxij. Est enĩ ipse q lo[...]gtur [...]3 tñ reliq romanoꝝ pontificum [...]oĩa. xi. nõ trãsc[...]derũt numerũ: ad quẽ ẽt solius bñdicti nomen ascendit. Inter canonistas ẽt cõmẽtarios hoc nomẽ viguit. habuimus. n. ioãnẽ theotonicũ preferendũ nõ ex ordine: sed ex fructu: Joannem galeñ. vulteranũ: Jo. hispanũ: Jo. fauentinũ: Jo. d̃ faucona: Jo. d̃ ancona Jo. d̃ deo etiã hispanũ: Jo. de langucella cesenatẽ. Jo. monachũ cardinalẽ. ego etiã q minor sum inter xij. doctores collegij bononiẽ. me quartũ fuisse Joannem: nunc inter eos cõmentatores solus: sed inter cõmentatores decimus: ⁊ denigro forte papyrũ: non dignum occupare membranam. Et qꝛ prout p3 hic in exordio etiam compositores iurium vix possunt tam clarum certũq̃ statuere: quin dubia multa relinquãt excusabilis ero: ꝙ in hac prima lectione vel glosatõe singula non pfecte rimantur. Nã etiã in rebus experimur: que naturaliter generanť: ꝙ in eis paulatim de impfecto ad pfectũ venitur: sic ⁊ q de veritatis cognitione a principio parũ attingunt: postea quasi pedetentim ad quandã pleniorẽ veritatis mensurã pueniunt. Igitur sub hoc excusatiõis clypeo: l3 varijs occupatꝯ ꝑ fiduciã clemẽtie diuine has clemẽtinas glosãdas aggredior. Et aũt sciẽdũ ꝙ iste dñs ioãnes põtifex industriosus ⁊ mũdus simoniã fugãs ⁊ iusticiã amãs sciẽtia magnꝯ: statura pusillus: ꝯceptu magnanimꝯ priꝯ iacobꝯ vocabať. De hac vero mutatiõe nominis ⁊ alijs q̃ ad salutatiõnẽ hãc respiciũt: dic vt nõ ĩ salutatiõe glo. li. vj. Diuido aũt hoc ꝓemiũ ṗter datã in q̃tuor partes: aut ĩ duas: ⁊ scdã in tres: vt ibi. In pͥma ponit salutatio vsq̃ ibi: qm̃. ibi exordiũ vsq̃ ibi h̃ face ibi nãratio vsq̃ ibi: vniuersitati. ibi ꝯclusio vsq̃ ĩ fi

b ¶ Quoniã n lla. exordiũ. ẽ sciẽdũ ꝙ cle. suo exordio ad istar inocẽtij. iiij. ⁊ greg. x. narrabat qũo ꝯstõẽs q̃s dã añ ꝯciliũ ⁊ ĩ ꝯcil. vieñ. ⁊ post ꝯciliũ ꝓmulgauerat: qbꝯ ṗcipiebat vti ĩ iudicijs ⁊ ĩ scholis: Joãnes aũt decisõ sub bulla illo ꝓemio clemẽtis ponit ꝓemiũ suuз cũ exordio. S3 cũ habeamus tria exordia: gregorij. ix. bonifaci. viij. io. xxij. ĩ quo differãt videamꝯ. Et dico ꝙ greg. in suo exordio ṗncipaliter ondit q̃liter emanauerit ius positiuũ ⁊ ipiꝯ iuris effectũ: vt ibi plenius dixi. Bonifa. ĩ suo exordio recognouit: ꝙ ex debito regiminis sibi ꝯmissi h3 itẽdere subiectoꝝ cõmodis: q dicit se sollicite facere noua iura ꝯdẽdo ⁊ antiqua declarãdo: vt tollat ipoꝝ lites ⁊ scãdala Jo. autẽ in hoc exordio volẽs excusare multiplicationẽ ꝯstitutionũ ⁊ voluminũ qbus ꝓuidit ecclesiastes vlti. c. sic dicẽs faciẽdi ꝯstitutiões ⁊ volumina ⁊ l bros nullꝯ ẽ finis. ⁊ dič ꝙ ṗncipis auctoritas necessaria ẽ ꝓpť duo. ṗmo qꝛ ius positiuũ quãtũcũq̃ nature certe ⁊ clare ꝯpositũ nõ sufficit ad cãus emergẽtes: ꝓpť qd̃ opportũa ẽ ⁊ necessaria declaratio ṗncipis. scd̃o qꝛ hõ ꝓnus ad malũ facile mores subuertit: ꝓpť qd̃ ẽ necessaria ṗncipis ptãs ad ĩserẽdas ṽtutes ⁊ vitia extirpãda. P3 ergo ꝙ ĩ his tribꝯ exordijs nulla ẽ ĩculcatio supfluitas vľ repetitio. qũo aũt exordicãtiũ proposito predicta ꝯueniant ꝑ seipsum p3.

c ¶ Juris. humani positiui sit. canonicũ vľ ciuile synodale vel mũicipale naturale vero vel diuinum morale est immutabile. v. di. in prin. Et est perfectum: quia manauit ab illo qui non nouit imperfectum opus: de bap. maiores ṽ. sed adhuc.

d ¶ Sanctio. hic ⁊. j. ver. hec sane. late sumitur. nam ponitur stricte pro constitutione penali: vt nõ. iij di. in summa.

e ¶ Perpenso. quasi perfecte pensato ⁊ deliberato. hẽtur simile verbum de pac. c. vlt. circa medium. li. vi.

f ¶ Digesta alibi dicitur decocta. xxxv. q ix. apľice. ⁊ hec bene conueniunt de con. di. v. ne tales. ⁊. c penul. Jo. an.

g ¶ Varietatem. sumi potuit de cor. auč. de re. ec. non alie. §. vt autem in prin. colla. ij. ⁊ de instru. caute. post prin. colla. vj.

h ¶ Machinationes. quasi astuta ingenia. quid est enim ꝙ homo semel deditus malicie non adinueniat: in auč. vt hi qui se ob. probi. post prin. colla. vi.

i ¶ Nodose. de ver. sig. cum olim. ⁊ de reliqui. c. vno. in prin. li. vi.

k ¶ Ambig[...]itatis. de triplici ambiguitate iuris facti ⁊ persone nõ. xxxiij. di. c. si.

l ¶ Vi[...] innuit fieri posse: de cog. spi. c. ij.

m ¶ [...]ederi. facit in auč. hec constitutio inno. con. in prin. colla. viij.

n ¶ Procliuis. xx. q. iij. procliui. facit. xij. q. i. c. i. ⁊ in auč. de mo. §. siquis igitur ad fi. coll. i. ⁊ dicitur procliuis quasi preceps: prompta: facilis vel inclinabilis.

o ¶ Sensualitas. de hac de sacra vnc. c. vno. ṽ. in ṽtice. ⁊ per hanc appetimus delectabilia corpori ⁊ fugimus nociua: nec omnino põt extingui: vt dicã. j. de here. ad nostrũ. ṽ. [...]

p ¶ Obrepit. q̃si latẽter subintrat: ⁊ idẽ ṽbũ. lxi. di. [...]allus in ultis. ⁊ de cele. mis. cũ cre[...]ura. ⁊. j. de sta. mo. ne [...]

taꝫ ꝑ determinationis[q] opportune suffragiū tollat ābigua: lites auferat: altercatiōes[r] dirimat: ⁊ obscura succidat[s]: ꝙ ꝑ cultoris ꝓuidi sarculum[a] extirpet vitia ⁊ virtutes īserat[b]: corrigat excessus: moresq̃ reformet[c]. ❡ Hec sane[d] felicis recordationis clemens papa[e] quitus predecessor noster prudenter attendens: ⁊ prouide cupiens deformatorum reformationem ꝓspicere: soluere difficilia: ac sanctiōes q̃ōnib⁹ ⁊ negocijs īminētib⁹ ꝯsonas[f] ꝓmulgare. Dudū nedū ī ꝯcilio vienensi quin etiam an̄[g] ⁊ post ipꝫ cōciliū constitutiōes plurimas edidit: ī qbus multa vtilia statuit atq̃ salubria: ⁊ nōnulla dubia in iudicijs ⁊ extra frequentata decidit[h]. ❡ Et lꝫ eas collectas ī vnuꝫ[i] volumen ⁊ sub ꝯgruis titulis collocatas mittere decreuisset ⁊ dare[k] ī cōmune subiectis: asfidua tamen occupatio circa magna: ac sortis[l] humāe ꝯditio q̃ ipꝫ de medio[m] sustulit in cā fuerunt: quare suū ī hac ꝑte propositum non impleuit[n]. ❡ Nos etiā q sicut eidē lꝫ immeriti ī apostolat⁹ officio dn̄o ꝑmittente[o] successim⁹: sic ⁊ in affectus plenitudie ī his q̃ cōpēdiū[p] vniuersi ꝯcernūt[q]: successisse debem⁹[r]: tot gradib⁹ agendis: ⁊ arduis fuim⁹ a nr̄e promotiōis exordio circunsepti[s] quod tā ex hoc ꝙ ex causis rationabilibus alijs quas sub silentio[t] prouidimus ꝯmittēdas: predictas vobis cōicare ꝯstitutiones fuimus hactenus īpediti. ❡ Nūc igit opportunitate[u] captata illas vobis sꝫ bulla nr̄a transmittimus. ❡ Uniuersitati[x] vr̄e ꝑ apl̄ica scripta mādātes: q̄tenus eas ꝓmpto affcū suscipiatis ⁊ studio alacri[y] eis sic[z] vobis māifestatis ⁊ cognitis vsuri deceto[a]

q Determinationis. facit. j. de elec. ne romani in prin.
r ❡ Altercationes. quo ad verborum certamina.
s ❡ Succidat. respicit quod prius dixerat vsq̃ ad. ꝟ. q: etiaꝫ quod dicitur in ipso. ꝟ. quia.
a ❡ Sarculū. instr̄m quo euellunt male ⁊ inutiles herbe q̄ nascuntur inter bonas: qḋ boñ. vocāt roncare: esaias. vij. ī fi. Uepres ⁊ spine ī vniuersa terra: ⁊ oēs mōtes sarculo sarciētur. ⁊ primo regū. iij. ī fi. Descendit ōis israel: vt acueret vnusq̄sq̃ vomerē suū ligoneꝫ securiꝫ ⁊ sarculū: d̄r̄a iter fullonē ⁊ sarcinatorē: isti mā. ī fi.
b ❡ Inserat. hiere. i. de ma. ⁊ obe. solite. ꝟ. potuisses.
c ❡ Reformet. de accu. sicut olim.
d ❡ Hec sane. narratio ponēs ⁊ ꝯmēdās actuꝫ clemētis: illius etiaꝫ ꝓpriā tarditatē excusans.
e ❡ Papa. i. admirabilis ⁊ d̄r a pape qḋ ē interiectio admirātis: ⁊ vere admirabil' q: vices dī ī fris gerit: ide dixit ille angelic⁹ ī poeta nona. Papa stupor mūdi. ⁊ circa finē. Qui maria rex: nec de⁹ es nec hō: q̄si neutr es inter vtrūq̃. Etymologia vero nois ē. i. pater patruꝫ.
f ❡ Consonans. iiij. di. erit autem.
g ❡ Añ. iste sole emanauernnt añ cōcil'. de iud'. dudū. de imu. ec. qm̄ de sē. ex. ex frequentibus. relique omnes in concilio vel post concilium vt in ipsarum subscriptionibus patebit.
h ❡ Decidit. concor. proemium greg. ix.
i ❡ In vnū volumē. nō tm̄ sub noie libri: vñ male dicūt q allegant septimuꝫ librum. Nā si sub nomine libri ꝯposuissꝫ cōstitutiōes que emanauerūt post ꝯpilationē sexti: iuxta moreꝫ īserte fuissent. Item hoc expressisset vt fecit in proemio sexti.
k ❡ Dare nō. pro eo quod in fine dicam.
l ❡ Sortis. sumit hic ꝓ fortuna vel euētu: sic. xxvi. q. ij. sors. alibi ꝓ sortilegiō de sortil'. c. i. alibi ꝓ capitali. de vsuris. c. i. ⁊ ij. alibi ꝓ pte vel portiōe de p̄bē. cū ꝟꝫ xxi. di. clericos ī prin.
m ❡ De medio. i. de hac vita que quare dicatur mediuꝫ habes. xxiij. q. iiij. hec autem vita.
n ❡ Non impleuit. concor. de pig. c. iij.
o ❡ Permittēte. ⁊ forsā agēte oia. i. q̄ fiunt aut iusto iudicio fac̄ aut suo pmissu ita fieri sinit. xxvi. q. v. nec mirū. ꝟ. nec iō.
p ❡ Compendium quod est breue ⁊ vtile: de h̄ de rescri. dispendia. li. vi.
q ❡ Concernunt. quasi simul cernunt vel conspiciunt.
r ❡ Debem⁹. dꝫ ḡ successor ꝑficere factū pdecessoris. xij. q. v. q: io .lxiij. di. c. ij. de rescri. l'ris. vbi de h̄ ⁊ . xi. q. iij. si eps aū.
❡ Circunsepti. i. circundati vndiq̃ cincti.
❡ sit rector discretus ī silentio. xliij. di. sit rector in prin: contra illos qui dicunt tacēda. Ouidius fine titulo: Quis vnq̃ꝫ minor est q̃ꝫ tacuisse lab tor Uirtutem primam puto compescere ait: Dixisse me q̄nq̃ penituit: tacuisse
u ❡ Opportunitate. xxiij. q. iiij. nō pōt ī fi. ⁊ gnouit vro. ve ij.
x ❡ Uniuersitati. conclusi
y ❡ Ala ꝯcor. proe. inst. in fi.
z ❡ Sic. s. ꝑ missōnē nr̄aꝫ sꝫ bulla.
a ❡ Decetero. videt ꝑ hāc l'raꝫ ꝙ he ꝯstitutiōes nō ligauerīt tpe clemētis. Item nec tpe ioannis: nisi post hāc dataꝫ ⁊ post duos mēses ab illa: ⁊ vide qḋ scripsi sup data. vi. li. hūc passum quē piculosū ē d̄cidere: ꝓseq̄ndo excludam⁹ ꝑmo cāus īdubios. In dubitatū ē aūt ꝙ ꝯstitutiōes q̄ precesserūt ꝯcil'. de q b⁹ dixi sup ꝟbo añ ⁊ tūc ligabāt. Itē īdubitatū est ꝙ añ mortem clemētis ligabāt. j. e. c. vno. ⁊. j. de ele. ne romani. de iureiu. romani. de re iudi. pastoralis. Cōstat. n. ꝙ papa clemēs solēnit illas publicauerat: ⁊ ꝙ statiꝫ ligarēt mādauerat. Itē indubitatū ꝙ ꝯstōnes declaratorie ligabāt: ⁊ hoc siue p̄nceps ī illis vtat ꝟbo declaratiōis: vt. j. de elec. qḋ circa. ⁊. c. se. siue nō: vt. j. t. ij. gr̄e ⁊. j. t. iij. ꝯstitutionē. de of. dele. iudices. de testi. c. ij. ⁊ decr̄. q̄ sūt sub ti. de p̄bē. ⁊. iij. ⁊ vlteriores sub ti. de ap. ⁊ his siles. Itē sūt q̄dā q̄ sine pene adiectiōe p̄cipiūt vetera iura seruari: vt. j. de etate ⁊ q̄li. c. i. de of. or. c. i. de cēsi. c. fi. ⁊ de relig. ⁊ ve. sāc. c. i. ⁊ de ill' nō expedit dubitare vel q̄rere. Idē dico de his q p̄uilegiāt. j. de celeb. mis. dignū. de bap. c. vno de p̄uil'. archiepo. ⁊ facit ad hoc de ꝯces. p̄bē. c. i. post p̄n. li. vi. Hec ꝟa: nisi dicas aliud ī p̄uilegio simplr dato: ⁊ aliud ī eo qḋ dat ꝯstitutio: quo casu imitari dꝫ nāꝫ ꝯstitutiōis: fac̄ de of. dele. si sup gr̄a. li. vi. ī alijs ḡ remanet dubiū qḋ expedit examinari: ⁊ marie ī penalib⁹ que sūt multe: ⁊ ī his q̄ decretū apponūt: de elec. c. iij. ⁊ vlt. ⁊. c. ī plerisq̃. vel q̄ excludūt: de eta. ⁊ q̄li. vt hi q. de regl'. vt ꝓfessores. Circa hoc sciendū ē ꝙ ꝯstōnes ꝯcilij: lꝫ nō oēs fuerīt ī ꝯcilio publicate: tm̄ postea de facto fuerūt publicate: ⁊ ipaꝫ hita copia: ⁊ iā hēbatur ꝙ ligarēt: ⁊ q: parum aliquas ex illis inepte: aliquas ꝓlixe: aliquas defectiue ꝯpositas. aliquas ēt nō expedire: noluit clemēs ꝙ compositio illa ꝓcederet ḡ

vt fertur sub excõicatõis pena mandauit: ꝙ illas sibi
ses i[...]tos dies restituerent camere vel incẽderent
v[...]t easdẽ: demũ ꝑ pitiores fecit illas recẽ
[...]liq̃s ⁊ paucas i totũ r̃seruauerũt: aliq̃s i totũ re
[...]aliq̃s mutauerũt quo ad v̓ba mẽte s̄uata i alig
b[...]i ⁊ v̓bis de
traxerunt ⁊ addi
derũt: ⁊ has, lȝ nõ
sub his v̓bis i cõ
cil. pu[...]icata fuis
sẽt voluit sb noĩe
ꝯcilij reseruari: ⁊
multas cõstõnes
vtiles addẽs: de
q̄bus nõ fuerat i
ꝯcilio tractatum
vt de rescrip. oẽs
q̄ sũt post scdaȝ. ⁊
de electione post ꝑmã cũ fillib[9] fecit illas vna cũ q̄buſ
dã ꝯstõibus q̃s ꝑus ediderat sub ꝺbitis titulis ꝯpila
ri: ⁊ vt a dño attrebaten. audiui q tũc erat ꝯdictoriaꝝ
auditor: clemẽs ꝑcepit illas i audiẽtia publicari ⁊ ipse
dñs auditor: dixit ꝙ inchoauit ⁊ finiuit iaudiẽtia publi
cationem illaꝝ: memini tunc audiuisse ꝙ clemens mã
dauerat ꝙ cõstitutiones ꝑter ꝑdictas quatuor ligarẽt
post quatuor mẽses: aliq dicebãt ꝙ ordinauerat eas
ligare post q̃ȝ essent ꝑ studia publicate: mortuo cle. ista
rũ ꝯstõnũ hr̃i copia ꝺ cãcellaria ñ poterat: ⁊ sic tenue-
rũt curiales: ꝙ vltra illas q̃tuor nõ ligarẽt: creato aũt
dño ioãne adhuc ꝑmo ãno sui põtificatꝰ ⁊ vltra viguit
hoc dubiũ. Sed q: q̄busdã petẽtibꝰ ꝑ ipsũ auditores
darii causis bñficialibꝰ cũ clausula simplr ⁊ ꝺ plano ⁊
sterduȝ sic r̃ndit ꝯstitutionẽ hẽtis ceperũt dicer̃ audi
tores palatij: ⁊ ipse videbatᷣ velle ꝙ ꝯstõnes ligarẽt: ꝯ
riũ videbãt: q: petiuerat ⁊ receperat ꝯstõnes ipas exa
minãdas ⁊ corrigẽdas ⁊ aliq̃s correxit ⁊ mutauit vt. j.
ri. c. vno Finalit ꝺliberauerunt auditores illã hr̃e ꝑ ꝯ
stõne ꝺ q̃ papa sic dixẽat reliq̃s ꝑori dubio relinq̃ndo.
Ex his ergo ꝯcludit ꝑ ⁊ ꝯ ꝙ ligauerit: facit ꝑdicta as
sertio dñi auditoris: q dicit se ꝺ mãdato clemẽt publi
cationẽ in audientia finiuisse: ⁊ sic fuit oĩs actus legis
ꝯdende ꝑfectus: de quo C. de legi humanũ. Itẽ ꝯriũ
sonat i absurdũ: ꝙ ꝯstões q̃ attribuũt ꝯcilio ⁊ clemẽti
a tpe finiti ꝯcilij nõ ligent ĩfra q̄nquẽniũ: ⁊ a tpe cle. in
fra bienniũ: ex quo ergo fuit ꝯstõ ꝯcilij vel cle. ⁊ verbũ
statuo designat reȝ ꝑfectã: de v̓. si. in his. cũ ꝯcor. ergo
ligabãt post tps limitatum a iure. Itẽ non apparet nec
fert: ꝙ dñs io. de his ꝯstõnibus fecerit aliã publicatio
nẽ i audientia. ergo initit iã facte: ꝫ sb dicer̃ multos il
laqueat: ⁊ marie põderat ꝯstõnibꝰ: ꝺ vi. ⁊ ho. cle. q̃m.
de sepul. c. j. de sta. mo. c. j. ꝺ reli. do. c. j. ꝺ ꝑuil. c. j. per q̃s
id tenẽdo multi clerici. ⁊ ĩfiniti religiosi ligati dicent.
Itẽ sonat i absurdũ dicere ꝙ ligarẽt ꝯstõnes que oc-
cultabant quare benignius videret id qꝺ i ꝑn. glo. di
ri. Quasi his ꝯplexitatibus põderatis dñs io. hoc no-
luerit per hoc verbum decetero: ꝙ tempor̃ huius da
te sit ĩparũ pblicatio facta. nec ob. publicatio facta tem
pore cle. quia lȝ illas publicare fecerit illas tamẽ non
dedit: quod patet: quia. ꝯ. dicitur quod dare decre
uerat ꝫ suum propositũ nõ impleuit: quod satisfac.
Hec sic dicta sumant in modum collationis non diffi
nitiõis: quã hoc casu conditor facere posset ñ glosator.
a In scholis. ꝺ his v̓b dic vt. ꝯ. i ꝓemio gre. i vlt. glo.

in iudicijs ⁊ i scholis[a] Da
ta[b] auinion. viij. calendas no
uẽbris[c] pontificatꝰ[d] nr̃i anno
ij. Clemens. v. in con. vienẽ.

De summa trinitate ⁊ fide catholica. Rubrica.

Fidei[f] catholice fun
damento[g] ꝑter qꝺ
teste aplo[h] nemo potest aliud
ponere firmiter inherentes: a
perte cum sancta matre eccle
sia confitemur vnigenitum[i]
dei filium[k] in his omnibus[l] in
quibus deus pr̃ existit[m]: vna
cum patre eternalr̃[n] subsisten
tem: partes nr̃e nature simul

b Data circa hãc datã vide qꝺ nõ. I ñ. vj. li. super eius data
c Nouembris: quare mensis iste sic denominetur dicam. j.
de re. ⁊ vene. san. si dñm. v̓ lȝ igitur.
d Pontificatus. qui icepit nonas. i. v: die septembris anno
dñi. M. cccxvj. q̃ die ꝯsecratus fuit benedictus ⁊ coronatus
lȝ ꝑus fuerit electꝰ septi
ma augusti: ⁊ ꝑ hoc ꝑȝ
qꝺ tardauerat mittere
ꝯstõnes has fer̃ per xiiij
menses post coronatio
nẽ: ⁊ hec ẽ cã quar̃ supi
us se excusauit. Io. an.
e De summ. tri. ⁊ fide
ca. Circa rubricaſ huius
voluminis non ꝯtinuãdaſ
repete quod nõ e. t. li. vj
quod etiã hic fortius lo
cũ hȝ cũ hoc volumẽ nõ
emanauerit sub noĩe li. vt i proemio dixi. ⁊ lȝ hac rõne vide
rẽt ꝯstõnes gre. cõpilatiõis et. v. allegande in hoc volumie
ꝫm suas materias ꝑut. ꝯ. ⁊. j. oẽs tñ allegabo: vt. ꝯ. ex quo in
altera illarum compilationum hec inseri non mandatur.
f Fidei catholice: summa huiꝰ cõcilij hec est: fatetur cõ
ciliuȝ vnicũ dei filiũ ⁊ eẽntia dei eternaliter subsistẽ
tẽ veꝝ corpus humanum assumpsisse de virgine: ⁊
i eo passũ ⁊ iã mortuum lancea ꝑforatum: approbãs in hoc
ordinem quẽ tradidit euãgelista ioãnes. Scdo reprobat et
hereticam iudicat doctrinam que hȝ: ꝙ suba aie rõnalis seu
intellectiue vere ⁊ ꝑ se humani corporis nõ sit forma. Tertio
asserẽs ꝯfitẽdũ vnũ baptisma sicut vnũ deũ ⁊ vnã fidẽ appro
bat opi. que hȝ per illud cõferri etiã paruulis quo ad hitũ
informãtẽ grãm ⁊ virtutes. Partes patẽt. scda ib. ipor. ⁊ te
tia ibi: ad hoc. Itẽ hec ꝑma ꝑs facit tria. Primo fatet eternã
diuinitatem xp̃i. Scdo veram humanitatem ipsius: Tertio
ipsius passionem ⁊ mortem: ⁊ figuram inducens ordinem
approbat: quem de plagis ponit euangelista ioannes.
g Fundamento. quod est christus.
h Aplo. j. ad cori. iij. ⁊ ꝯcor. j. q. j. cũ paulus. ꝺ ꝑs. ñ. bap. c. ñ.
i Unigenitũ. vt dic anselmus. in sancta trinitate q̃ȝtumlibȝ
paruum inconueniens est impossibile: ꝫ si pr̃ alium filium
genuissȝ: ille per omnia similis eẽt iã genito filio: cum iã ge
nitꝰ filius sit verbũ: reliquus esset verbum: et si essẽt in dei
tate duo verba: ꝫ cuȝ vno dei verbo omnia perfectissime di-
cantur: ⁊ creentur: aliud superfluũ ⁊ nugatorium fuisset
nã duorũ ad idẽ suffragãtiũ q̃rũ vnũ sufficit: alterũ supfluũ
quod non ẽ in deitate possibile. ⁊ philosophus. j. physicorȝ
frustra fit ꝑ plura ꝙ põt fieri ꝑ pauciora.
k Filiũ. de spũ scõ ⁊ eius eterna ꝓcessione. ꝯ. e. fideli. li. vj.
l Omnibus. per hoc ꝯphendit immensitatem: incommutabili
tatem: incomprehensibilitatem: omnipotentiam ⁊ ineffabili
tate Itẽ eẽntia ȝ substantiaȝ seu naturam. de his omnibus
ꝯ. e. firmiter. in ꝑn. ⁊ in diuinis hec tria vltima repetimus ad
maiorẽ expssionẽ. Si. n. ad diuinã essentiã habeat respectꝰ q̃
si mathematice. i. abstracte ñ reducta ꝯsideratiõe ad ꝑsonas
sic est essẽtia. si ꝯsideret ꝯcretehito r̃spectu ad ꝑsonas sic ẽ sb
stãtia: q: i q̃libȝ ꝑsona sbstat ⁊ est tota. ꝯ. e. dãnamꝰ. v̓. nos aũt
si vtroq̃ mõ q̃si i cõsideratiõe vli sic ẽ nã: q: nãle ẽ diuie eẽn
tie ꝙ sit vna ⁊ ꝙ i ea sint ꝑsoe: siplex tñ ẽ iptialis ⁊ idiuisibilis
m Existit. damnati sunt ergo bonosiani: qui xp̃m dicebant
non propriũ sed adoptimum filiuȝ dei. xxiiij. q. iij. quidaȝ. v̓.
bonosiani. ⁊ de hoc de cele. mis. in quadam.
n Etnalit. arriãi negauerũt filiũ coeternũ pr̃i. xv. di. c. j. xx
iiij. q. iij. q̄dã. v̓. arriãi. ⁊ arguebãt sic: oẽ ꝙ natũ ẽ ꝑncipiũ hȝ

vnitas ex.qbus ipſe q̄ſeverus deus exiſtens fieret[p] verus hō humanum videlicet corpus paſſibile[q] ⁊ animam[a] itellectiuā ſeu rationalem[b] ipſum corp[9] vere per ſe ⁊ eē̄tialr̄ īformātē aſſumpſiſſe ex tpe[c] in virginali[d] talamo[e] ad vnitatem ſue hypoſtaſis[f] et perſone: et ꝙ ī hac aſſumpta nā[g] ipꝫ dei verbum ꝓ omnium[h] operanda ſalute nō ſoluꝫ affigi cruci[i] ⁊ ī ea mori voluit: ſꝫ ēt emiſſo iā ſpiritu. ꝑforari lācea ſuſtinuit lat[9] ſuū vt exinde ꝓfluētib[9] vndis aq̄ et ſāguinis formaretur vnica

ꝫ fili[9] ꝗ nat[9] ē, ꝓncipiū hūit ⁊ eē cepit.vñ dicebat arrian[9] ſi fili[9] ē: nat[9] ē: ſi nat[9] ē: ꝗ tps fuit qñ ñ erat fili[9]. ſꝫ vt ꝯ eū dic ambro.li.j.ꝺ t.c.v. Idē poſſꝫ dicē ꝺ ꝺo: ꝙ ſi cepit eē pr̄ ꝗ ꝓ fuit ꝺ[9] ꝗꝫ pr̄: ⁊ fuit tps q̄ ñ erat pr̄: ſꝫ cū ex h̄ ſeq̄ret eū mutabilē.i.gnātiōis acceſſiōe mutatū: h̄ dicē amētia ē. ſēp.n.fuit pr̄ ⁊ fili[9]. nā ex vi correlatiui poſito vno ponit̄ ⁊ reliquū: dicebat ꝗ aug.li.ꝺ fi.ad pe.c.ij.ſi.ꝺi fili[9] vt[9] ⁊ ſapīa ꝺi ē: nec vnꝗꝫ fuit ꝺ[9] ſiñ ṽtute ⁊ ſapīa: ergo fili[9] coeternus ē deo pr̄i ꝓmū ꝓbat apl's.j.ad cō.j.⁊ hē̄tur.xxxvij.di.§.hinc etiā ergo.dicit greg.⁊ aug.ꝙ ſicut ſplēdor ꝗ gignit̄ ab igne coetern[9] ē illi ⁊ eēt coetn[9] ſi ignis eēt etn[9]: ſic ē itelligēdū ex ꝺo natū eē ſempiternū vt ſit pr̄i fili[9] coetn[9] ⁊ hoc ꝓſeqtur magiſter ſen.li.j.di.ix.

o ¶ Vnitas.dicūt theologi ꝙ in īſtanti ꝯceptiōis ꝑfectus fuit hō ⁊ fuit aīa rōnalis infuſa: rū ꝓpt̄ infinitā virtuteꝫ agentis .ſ.ſpūs ſci tū q̄ī ꝯgruū fuiſſꝫ filiū ꝺi corp[9] aſſūpſiſſe: niſi formatū. In alijs aūt ñ īfūdit̄ niſi orgāīzato embriōe ⁊ plene habilitato ad ipaꝫ recipiendā: de hoc.xxxij.q.ij.quod vo. qꝺ dicunt qdaꝫ fieri ꝑ differentiā ſexuū a.xl.vel.lxxx.die a ꝯceptōe embrionis.de hoc.v.di.§.j.ꝺ puri.poſt partum.c.vnico.

p ¶ Fieret.ꝯcor.ſ.e.firmiter.ṽ.⁊ tandē ibi verus hō fcūs eſt. ⁊ ꝯſidera ṽba.nō.n.fuit xp̄s ꝯpoſitus ex deitate ⁊ hūanitate. nā ſimplicitas deitatis nullam recipit ꝯpōnem: vt ibi ſatis nō.in ꝓn.⁊ ꝙ ibi dr̄ xp̄m fuiſſe ꝯpoſitū: veꝝ ē reſpectu humanitatis que fuit cōpoſita ex aīa rōnali: ⁊ humana carne: vt ibi ⁊.h̄.ſ.de here.cū xp̄s ⁊ vide ꝙ nō.ꝺ ꝯſe.di.ij.h̄ ē qꝺ dicimus.

q ¶ Paſſibile.itm̄ qꝺ vt dicit aug.oēs ꝺfectus nr̄os aſſūpſit filius dei preter ignorantiā ⁊ pctm̄.vel magiſter de hoc ſentē.iij.xv.di.lꝫ igit̄ ī aſſumptiōe ſui ipius caro fuerit a ſpū ſcō ab oibus reliqis pci mūdata: vnde angelus ad ṽginē luce.j.ſpūs ſcūs ſupueniet i te: ⁊ virtus altiſſimi obūbrabit tibi: quod ex te naſcet̄ ſcūꝫ vocabit̄ filius dei: tñ vt dicit ipe aug.ſi in cruce mortu[9] ñ fuiſſet.ad vltimū ſemo defeciſſet: frig[9] ꝗ calorē famē ſitiꝫ ⁊ alias hūanas pēalitates pati poterat: ⁊ ſic hūit cōp[9] paſſibile. Fuit aūt h̄ cōgruū ꝙ nr̄os ꝺfect[9] aſſumeret ꝓpt̄ iuſticiā ſatiſfactōis: quā ꝓ nob.faciēdā aſſūpſeat: vt ꝓ nob ꝑfcē ſatiſfaceꝫ ꝑ pēalites cā niſ nr̄e. Itē ꝓp fidē icarnatōis ſiñ hīſ.n.pēalitatib[9] hūana nā hōib[9] nō ñ fuiſſet Itē ꝓpt̄ exēplū paciētie nobis ꝑbēdū ad tolerādas pēalitates carnis hūane.

a ¶ Aīaꝫ non ſpm vitalem tm̄: de cele.miſ.i quadā vbi plibus auctibus probatur.quod h̄ de vera anima dicitur.

b ¶ Rationalē.nō dicit ſenſitiuā vl' vegetabilē tm̄.de qb[9].j

c ¶ Ex tēpore.qꝺ tps ſatis notū ē: ⁊ ab hac parte ꝓxia dicet̄ icarnatione computant quidam ānos dñi.xxxiij.diſ.in noie.dñi in ꝓn.alij a natiuitate: ⁊ de hoc i ſpe.de iſtru.edi.i prima colū. Dubitari.poſſet de tpe icarnatōis q̄re tūc ⁊ nō ꝓus vel tardi[9]: canoniſte dicūt ſatis eſt dicere cū paulo. O altitudo diuitiaꝝ ⁊c.ad ro.xj.i fi.de pe.di.iiij.ſi ex bono.nā ⁊ in ꝑtāte miſerentis ē qñ ⁊ q̄ꝫtū miſereri velit: facit de pe.di.ij.ſi.n.inquit vltra medium.ṽ.ſicut.⁊ qꝺ nō.ꝗ cle.vel vo.c.ij. Dicunt tamen theologi ꝙ certū ē non fuiſſe ꝯueniēs añ pctm̄ deū icarnari: cū opus icarnatōis ꝓncipal'r.ordinetur ad abolitionē pcti: ⁊ vt dr̄ luce.v.nō ſanis ſꝫ ifirmis op[9] ē medico nec vēit vocare iuſtos: ſꝫ peccatōes.ij.q.j.mlr̄i.ꝺ pe.di.j.libenter. Itē nec fuit ꝯueniēs ſtati p[9] pcm̄ deū icarnari: cū.n ex ſupbia pctm̄ ꝓueniſſet: ſic liband[9] erat hō: vt hūiliat[9] r̄cogſcēet ſe libatorē idi gē: qꝺ mag̃ ꝯſilio dilatū fuit: vt cognita ſui īfirmitate hō clamaret ad medicū: ⁊ gratie poſceret [illegible] ad finē ṽo ſeculi nō debuit diferri: vt de ip[illegible] ne nature per icarnationē ꝑueniret̄ grā [illegible] fectionē glīe i fine ſeculi. Itē fuit equū poſt [illegible] mo ſācā [illegible] q̄ꝫ mlti ſpi[illegible] iuſtificari deo gen[9] hūanū ꝑ icarnatōeꝫ: ⁊ ꝑe gr̄e ꝙ ſi dilatū fuiſſꝫ ad finē ſeculi. fōſā reuerētia ⁊ noticia ꝺi ⁊ moruꝫ hōeſtas i t̄riſ fuiſſꝫ abolita. fuit ēt h̄ conueniēs ad manifeſtandam diuinā ṽtutē ſaluātē ꝑ fidē ꝓterit i preſentis ⁊ futuris vt nō.ber.ſ.e.ti.ſuper Rubrica

d ¶ Virginali.q̄re ꝺ maria ṽgie ⁊ nō ꝺ alia voluit icānari: Dicūt ſci ꝙ ſicē ex ſupbiſſima nat[9] ē mōb[9]: ſic ꝑ ꝯriū ex humillima inchoari debuit medicina.vnde verſo nomine eue: ipi virgini dictuꝫ ē: aue: luce.j. Itē ad ſūmā hūilitatē dei fili[9] voluit icānari: ſic ſūme hūilē elḡe voluit.i.q̄ ⁊ a q̄ tāta ꝺberet hñilitas ichoari.vñ ipa i cātico ſuo dixit ibidē: reſperit dñs hūilitatē ācille ſue.t̄tio.q̄ī vt q̄dā refert hiſtoria ꝓma ipa fuit q̄ deo ṽgitatē obtulit: vñ q̄ī nouū doni gen[9] obtulit: nouo ⁊ iaudito dono ꝺbuit honorari. In cōiugiū aūt ioſeph ꝯſenſit īſtictu ſpiritꝰ ſci ad celādū myſteriū: ꝙ dic vt.xxvij.q.ij.§.ij.⁊ c.inuēta.

e ¶ Thalamo.i.cubiculo vel vtero.

f ¶ Hypoſtaſis.greci eo mō vtūt̄ h̄ noie hypoſtaſis q̄ nos vtimur h̄ noie ꝑſona ꝺ h̄ noie.j.ſen.xxiij.⁊.xxxv.di.hypoſtaſis aūt ꝯponit̄ ab hypos ꝙ ē ſb̄ ⁊ ſtaſis ꝙ ē ſtat[9] vl' ſtās ⁊ dr̄ hypoſtaſis ſb̄a itellectiua ſine fōma ſ.ꝓmordialꝫ mā ⁊ dr̄ q̄ſi ſbſtās: qa hꝫ ſbſtare oib[9] accedētib[9]: ⁊ oīa accidētia ad ſe recipita: nllo tñ iſōmat̄ hꝫ hu.

g ¶ Natura ſ.vera humana. Io.an.

h ¶ Oiuꝫ quo ad ſufficentiā ſꝫ q̄ ad efficatiā ꝓ predeſtinantis tantum: de hoc de conſ.diſ.ij.ſemel.ij.

i ¶ Cruci.i.h[9] paſſionis memoriā videm[9] i ſingulis ꝑticlarib[9] eccliiſ ꝺpictā crucē i altū erigi: ⁊ celebram[9] ēt feſtū iuētōis ipi[9] ꝺ cō.di.ij.crucis Dicit aug.crux q̄ erat ſuppliciū latronū: nūc trāſit ad frōtes ipatoꝝ ſi tātū honōē de[9] cōtulit ſupplicio ſuo q̄ꝫtū ꝯferet ſuo ſuo Int̄ al's fuit q̄druplx cā q̄re xp̄s crucꝫ mōtē elegit ꝓmo vt i illa pēdēs i aere ſe it̄ deū ⁊ hoiē mediatōē oñderꝫ ⁊ ſic nō.j.ad ti.ij.⁊.x.di.qm̄.ij.vt dāna q̄ obuenerāt ꝑ lignū patrꝫ parētib[9] vetitū ꝑ lignū crucꝫ r̄ſtauāet.iij.vt diabolū q ꝑ lignū vicebat: ꝑ lignū ſupāet: ⁊ h̄ du o gr.exꝓmit i ꝑfatōe ꝺ cruce: q ſalutē hūani gñis ⁊c.ꝺ q̄ de cō.di.j.inuenim[9].⁊.j.ꝺ reli.⁊ ve.ſāc.ſi dñꝫ añ mediū.iiij.vt euidēt̄ oñderet ꝓ qb[9] reſtaurād ꝯpatiebat̄.ſ.ꝓ ſuperis āgloꝝ ruinis replēdis: ꝓ iuſtis ꝺ libo educēdiſ ꝓ amicis colligēdis ⁊ adiuuādis: ꝓ inimicis recōciliandis ⁊ i.ꝺſignat̄ ꝑ brachiū ſupi[9].ij.ꝑ iferi[9].iij.ꝓ dextrū.iiij.ꝑ ſiniſtrū.ſerēt crux.iiij gña lignoꝝ hūiſſe.ſ.cedrū i ſtipite: palmā i palo ꝑ lōgū: cupſſū i ligꝫ ex trāſuēſo: oliuā i tabla ſup crucē loco iiij.brach: vñ dat̄ vſ[9] Lig̃ crucꝫ palma ced r[9] cupſſ[9] oliua. Et qūo ꝓpetates ligꝝ biñ ꝯueniāt: iſtāt theologi qꝺ omitto

k ¶ Oīſ.ꝺi.ꝺ ꝯ.ꝺ.ij.timorē.

l ¶ Profluētib[9].ſepa.i.ꝺ h̄ ꝺ ꝯ.ꝺ.ij.c.i

et immaculata [y] ac virgo scã mr ecclesia coniunx xpi: sic° de latẽ pimi hoĩs soporati [p] eua si bi in coniugium est formata [x] vt sic certe figure primi ꝛ ve teris ade: q̄ ƀ apl̃s est forma fu turi i nr̃o nouissimo adã. i. xp̃o vitas rñderet: hec iḡ veritas illi⁹ pgrãdis aqle vallata testi monio: quam propheta vidit ezechiel [l] aĩalibus cetis euãge licis trãsuolãtẽ: bt̃i ioannis vz apl̃i et euãgeliste: qui sacri h⁹ rẽ gestam narrans: ꝛ ordinem i euãgelio suo dixit: ad iesum aũt cum venissent: vt viderũt eum iã mortuum nõ fregerũt eius crura: sed vnus militum lancea latus eius aperuit: et continuo exiuit sanguis ꝛ aq̄: ꝛ qui vidit testimonium phi buit et verũ est testimonium ei⁹ ꝛ ille scit q̄ vera dicit vt ꝛ vos credatis Nos igitur ad tam pclarũ testimonium ac scõrũ [a] patrũ ꝛ doctorũ [b] cõem sniam apl̃ice ꝯsiderationis: ad quã duntaxat hec declarare ptiet aciez cõuertẽtes sacro appro bãte ꝯci. declaram⁹ pdictum apl̃m ꝛ euãgelistã ioãnẽ rectũ in premissis facte rei ordinem tenuisse: narrando q̄ christo iam mortuo vnus militum lã cea lat⁹ ei⁹ apuit [d]. ¶ Porro doctrinã oẽm seu põem [e] temẽ asserentẽ aut vertẽtẽ i dubiũ [g] q̄ sbã aĩe rõnalis seu itellecti ue [h] vẽ ac p se humani corpis nõ sit forma: velut erroneã ac

l ¶ Aq̄. ꝛ fuit vna aq̄: ꝯ q̄ sañ ꝯ cel. mis. i qdã. ꝛ fuit aq̄ regn... is ꝛ sãguis rẽdẽptiõis: vt ibi. n ¶ Et ima c... heli. v. añ. si. o ¶ Sicut. põit figurã ... iacebat hosti. de cele. mis. in quadã. vs. p hoc. p ... orati. ergo dormitio ade ꝛ mors xpi conueni ... figura si cui conueniũt in figura vigilãs ꝛ viuẽs si de laterẽ q̄ viuentis ꝯbuis set formari con iunx: econtra de latere vigilãtis fuis set eua formata.

q ¶ Fõata. geñ. ij.

r ¶ Apostolũ ad ro. v. post mediũ

¶ Ezechieli. c. ꝛ. xvij. i pn. io. grẽ. i. iiij. homel. super ece. de visione q̄t tuor aĩaliũ hñtiũ facies diuersas. s. hoĩs leõis bouis ꝛ aqle: dicit q̄ iu re vel vere p hoĩ nẽ figuratur mat the⁹ q̄ cepit ab humana genera tione. Marcus p leonẽ: q̄ cepit a clamore in de serto. Lucas p vitulum: q̄ cepit a sacrificio. Jo. vero di gne p aqlã: q̄ cepit a diuinitate xp̃i. sic. n. aqla cũctis aui⁹ alti⁹ volat: ꝛ irreuerberatis oclis. solis radios ituetur: sic iste alti⁹ cetis ascẽdit: q̄ dicens. In pncipio erat vbũ ꝛ vbũ erat apõ deũ ꝛ de⁹ erat vbũ. dũ i ipaz diuinitatis subaz iẽdit q̄si more aqle oclõs fixit i solẽ.

t ¶ Dixit. xix. c. ad fi. ꝛ ad lr̃am iponitur textus euan gelij quem glosare non est meum.

a ¶ Sanctorum. s. aug. sup io. s̃mone. c. xx. ꝛ. xv. de ci. di. c. xxvj ipe ꝛ ab. sup. epl̃a ad ro. ꝛ theophili sup io.

b ¶ Doctorũ vt thome. iij. pte. q. lxj arti. v. scoti super iiij. sen. Fertur etiam tpe ꝯcilij congregati fuerũt ad hoc theologi doctores p clementez q̄ hoc tenuerunt.

c ¶ Duntaxat. de bap maiores i pnci. cum suis ꝯcor. nõ. ob lxxx. di. c. ij. vt ibi nõ.

d ¶ Apuit seq̄bat i ꝯstitutiõe ꝯcilij etiaz correcta ꝛ in audient a publicata: vt dixi i pemio q̄ text⁹ matthei q̄ dicebat i qbusdã libris antiquis sub alio ordine h̃ narrare p anticipationẽ itelligi ꝛ exponi debebat. hoc remouit io. forte ex eo q̄ ille textus i mattheo cõiter ñ habet: ꝛ anticipatio dr̃ ab añ ꝛ capio cũ. s. añ capitur vel ponit postponendũ. s̃. de rescrip. cãm. Sed q̄ritur qd vz ad fidez hoc disputasset: qd hic dr̃ de hoc ordi ne: sine dubio coniunx xp̃i ecclesia q̄ regenerat a deo genitoris ita formari potat p plagã ꝛ vndas fluentes xp̃o viuente sic xp̃o mortuo. nec i hoc disputatio hec recepit fidẽ: ƀ opi. hic dãnata detrahit miraculo eun dem i⁹. n. fuit miraculũ hoc de corpore mortuo q̄z de viuo manasse. Itẽ detrahit figure hic posite: vt. s̃. dixi. Itẽ detrahit fidei io. euangelista q̄ vltimus euãgeliũ suum scribens nõbiliter xp̃lsit hũc ordinẽ ꝛ his respe ctibus concilium hũc ordinẽ approbat.

e ¶ Porro. sed a ps que duo facit pmo quãdã opinionem re probat. secundo illã ptinaciter tenentes hereticos iudicat.

f ¶ Positionẽ. vtũtur theologi ꝛ artiste hec verbo quo etiam nos vtimur. de cõses. c. j. vbi de hoc satis li. vj. fatetur autẽ q̄s ꝛ credit id quod ponit de iureiur. c. vl. e. li.

g ¶ In dubium. de he ret. dubius.

h ¶ Intellectiue. de sensi tiua. n. ꝛ de vegetiua nõ fuit opinio: sensitiua. n. a qua sentimus p sensus corporeos certum ẽ qd corrũpitur corpore corrup to: sic nõ põt dubitari qn sit ꝯ corporis forma. Idẽ de vegetatiua qua vegetamur nutrimur ꝛ augmẽtuz sumimus: in pma cõicam⁹ brutis: in scd̃a etiã plãtis. Sz de itellectiua vel rõnali fu it ꝯria opinio q̄ pcipue fundabatur sup rõe predi cta. Cũ. n. vniri non di co accñtalr: ƀ p se ꝛ eẽn tialr sit separabilr vniri: ergo forma non potest esse sine mã ppa sed aĩa intellectiua cũ sit incor ruptibilis rẽmanet corru pto corpore corpori non vnita: ergo nõ vnitur corpori vt for ma p se eẽntialr. Sed añq̄z huic inductioni rñdeaz est scien dũ: q̄ opinio h̃ approbata p qua facit de ce. mis. i q̄dã. sic p bat ƀ philosophũ. viij. metaphy. Differentia sumitur a forma rei: sed diferẽtia ꝯstitutiua hoĩs est rõnale qd de hoĩe dicitur rõe aĩe intellectiue: ergo ipa ẽ hoĩs forma. Item demonstrat ex rõne spẽi humane. uã. n. re iõndit ex ipius opatiõe. ppria vero opatio hoĩs inquãtum hõ est intelligere. oportz ergo q̄ sortiatur speciem ƀm illud qd ipsius opis est principiũ: sorti tur autẽ spẽm vnũquodq̄z p ppam formã: ex quo relinqtur q̄ pncipiuz intellectiuũ vel aĩa itellectiua sit ppa hoĩs for ma. Sed aduertenduz q̄ quãto forma ẽ nobilior: tanto plus dominabitur materie corporali ꝛ minus ei immergitur ꝛ pl⁹ eã excedit sui virtute. vnde aĩa vegetabilis plus q̄z forma me talli: sensibilis pl⁹ q̄z vegetabilis. Intellectualis ergo i nobi litate vltima intm̃ excedit in hoĩe materiam corporalez: q̄ hz aliquam opationem ꝛ virtutem in qua corporalis materia non cõicat: que virtus dr̃ intellectiua. Demr̃at etiam id Ari. ij. de aĩa: quia id quo pmũ aliqd opatur est forma illius cui opatio attribuitur: sicut quo pmo sanatur corpus ẽ sanitatis: q̄ pmo scit aĩa ẽ scia: sanitas q̄ ẽ forma corpis: ꝛ scia forma ẽ aĩe ad corporis vnionẽ. Secũdo iducebãt id q̄ dicit phus. iij. ꝯ tra. aĩa q̄ ẽ forma corpis: ꝛ scia ẽ forma aĩe. Certuz ẽ aũt q̄ pri mũ q̄ viuit corp⁹ est anima. ꝛ cũ vita manifestetur ƀm diuersas operationes in diuersis gradib⁹ viuentiũ: id quo primo opa mur vnumquodq̄z illorũ operũ vite est anima z. Anima enim ẽ primo nutrimur sentimus ꝛ mouemur secũdũ locuz. q̄ simi liter id q̄ pmo itelligim⁹: siue dicatur intellectus siue aĩa itelle ctiua fõma corporis ꝛ negans oportet q̄ inueniat quomodo ista actio ei conueniat experitur enim quisquis seipsum esse qui intelligit. Attribuitur autem actio alicui tripliciter: vt

veritati catholice[a] inimicam fidei pdicto sacro approbante cōcilio reprobamus diffinientes: vt cunctis nota sit fidei syncere veritas: ac precludatur vniuersis erroribus aditus ne subintrēt. q̄ quisquis deīceps asserere defēdere seu tenere pertinaciter[b] presūpserit q̄ anima rationalis seu intellectiua non sit forma corporis humani per se ⁊ essētialiter: tanq̄ hereticus sit censend⁹. ¶ Ad hoc[c] baptisma vnicuz[d] baptizatos omnes in christo regenerans est sicut vnus[e] deus[f] ac fides vnica[g] ab oībus fideliter cōfitēdū[h]. qd̄ celebratū in aqua[i] in noīe[k] patris ⁊ filij ⁊ spūs sci: credim⁹ esse taz adultis q̄ puulis cōiter perfectuz[l] remedium[m] ad salutem. ¶ Veruz quia quātum ad effectum baptismi in paruulis: reperiūtur doctores quidaz theologi[n] opiniones[o]

pz.v.phy. aut sm se totū: sicut medicus sanat: aut sm partez sicut homo videt p oculum: aut p accidens: sicut dicimus q̄ albū edificat: q2 accidit edificatori eē albū. Cū ergo dicim⁹ andreā itelligere: certū nō ē hoc sibi attribui p accidēs: cū hoc inquātū ē homo de ipo essētialiter predicet: ergo aut oz dicere q̄ itelligat sm se totū: q̄ etiā posuit plato dicēs hominē eē aiaz itellectiuam: aut dicere oportet q̄ itellect⁹ sit aliqua ps ipius aie. primū stare nō pōt: q2 idē ipse homo est q pcipit se itelligere: ⁊ sētire. sētire vero nō pōt sine corpore: vñ oportet aiaz sēsitiuā eē aliquā hominis ptē. Relinquit ergo q̄ itellect⁹ quo andreas intelligit sit pars ipsius andree: ita q̄ itellectus aliquo mō ipi corpori vniatur. Et lz aliqui dixerit hāc vnionē p spēm esse itelligibilē que duplex hz subiectū: itellectū possibilē ⁊ fantasmata. alij aūt q̄ itellect⁹ vt motor vnit corpori. qd̄ vanuz esse patet multis ratiōibus ⁊ iste due sufficiāt. Intellect⁹ nō mouet corpus nisi p appetitū: cui⁹ motio nō psupponit operationem intellectus. Nō ergo ideo intelligit. a. q2 mouetur ab intellectu: sz potius econtrario quia intelligit: ideo ab intellectu nō mouetur concluditur ergo q̄ vnitur vt essentialis forma. Itē si anima itellectiua se hēet vt motor: certū ē q̄ nauis potest esse sine nauta: q se hz ad eaz vt motor: ergo ēt posset esse q̄ xpus corpus humanum sine anima sumpsisset: quod est ꝯ fidem. s̄. eo. c. ⁊ s̄. e. firmiter. Cum ergo principaliter incarnatio ordinetur ad salutem anime: inutilis fuisset incarnatio si anima nō esset essentialis corporis forma. ⁊ per hoc vides rationē quare opinio hic dānata iudicatur heretica: q2 est ꝯ fidē incarnationis: est etiam ꝯ fidez resurrectionis: habet. n. fides q̄ resurgemus cuz corporibus que nunc gestamus: vt pz. e. ti. c. firmiter in fi. prime partis. sz si anima nō esset essentialis forma corporis: ad quid resurgerent corpora non videmus. Tenentes opi. hic reprobatam primo inducebant quod in prin. dixi. Ad quod respōdetur: q̄ sm se cōuenit anime corpori vniri: sicut sm se cōuenit corpori leui sursum esse. ⁊ sicut leue manet cū a loco pprio fuerit separatuz cuz aptitudine ⁊ iclinatione ad primū locuz: ita anima humana manet i suo proprio esse cū fuerit a corpore separata hñs aptitudinez ⁊ inclinationez naturalem ad corporis vnionē. Scd̄o inducebant qd̄ dicit philosophus. iij. de aīa: q̄ intellectus est separatus: ⁊ q̄ nullius corporis est actus: ergo nō vnitur corpori vt forma. Sed dic q̄ phūs intelligit separatum: q2 intellectus nō est virtus alicuius organi corporalis: sicut virtus visiua oculi: constat etenim q̄ intelligere non est actus qui posset exerceri per aliquod organū corporale sicut visio: sed est in materia: iquātū ipsa aīa cuius ē hec virtus: est hominis forma ⁊ terminus generationis humane. Et q̄ sit in materia probatur scd̄o phy. q2 homo generat hominem. dicitur ergo anima intellectiua separata sm virtutem intellectiuam que nō ē alicuius organi corporalis. Et sic etiam respondetur ad id quod tertio dicebāt: q̄ si intellectus vniretur corpori vt forma: cuz omne corpus habeat determinatā materiā: sequeretur q̄ intellectus haberet determinatā materiā: ⁊ sic nō esset cognitiuus oīum qd̄ est ꝯ rationē itellectus. Sed dico q̄ ho[illegible] si virtus itellectiua eēt actus organi corp[illegible] or. n. q̄ actus illos visus cū oculo: tactus [illegible] similes hñ oz limitari ex mā: sz cū aia intelle[illegible] organis [illegible] limitatiōi [illegible] iacet. Dicebant quarto q̄ cū aia sit qd̄ subsistens ⁊ habeat esse sz se. ergo alterius forma eē nō pōt: q2 forma dat aliqd̄ esse: ⁊ sic esse forme nō ē ipius forme sm se: aīa ergo intellectiua habēs esse suū ⁊ suum subsistens nō vnit corpi vt forma. Ad quod rñdetur: q̄ aīa intellectiua illud eē in quo subsistit cōicat corporali materie ex qua materia ⁊ aia intellectiua fit vnum: ita q̄ illud esse qd̄ ē totius cōpositi est etiā ipius aie: quod nō est in alijs formis que non sunt subsistentes: ⁊ propter hoc anima humana remanet i suo esse destructo corpore: nō aūt alie forme. Curiosus qui hoc plenius disquirere velet: videat in sum. thome parte prima: q. lxxvi. i prin.

a ¶ Catholice fidei. quod sequitur ⁊ postpositū fuit: vt euitaretur hiatus quod proprie in rethorica dicit cum vocalis eadem sequitur vocalem.

b ¶ Pertinaciter. pertinatia in malo: perseuerantia i virtute. vnde pertinax valde vel imprudenter tenēs: durus: irreuocabilis: indocilis obstinatus: ⁊ idem verbum. i. de vsuris ex graui. §. pe.

c ¶ Ad hoc. tertia pars: primo ponens de esse baptismi. scd̄o de ipsius effectu.

d ¶ Vnicum quare sic dicatur habetur de con. di. iiij aliud. Jo. an.

e ¶ Vnus. ad ephe. iiij. habetur de hac triplici vnitate ⁊. j. de exces. prela. frequens ad fi. ⁊. j. de sen. ex. c. i. ⁊ vt dicit ambro. li. de tri. ⁊ exponit magister. i. sē. xxiiij. di. circa prin. cum vnum dicimus deum: vnitas excludit numerum deorum: nec quantitatez in deo ponit: q2 nec numerus nec quantitas in deo est.

f ¶ Deus. in hoc v̄bo ponit cām efficientē baptismi.

g ¶ Vnica licet specie differat: quod dic vt no. her. s̄. eo. ti. super rubrica.

h ¶ Confitendum. vnde in symbolo dicitur cōfiteor vnum baptisma.

i ¶ In aqua. causa materialis.

k ¶ In nomine. causa formalis.

l ¶ Perfectū. sine pnia exteriori: d̄ ꝯse. di. iiij. sine pnia

m ¶ Remedium. causa finalis. io. an.

n ¶ Theologi ⁊ canoniste: de h̄ de conse. di. iiij. nihil ⁊. c. paruuli.

o ¶ Opiniones. Est sciendu q̄ primo fuit opinio donatistarum: q̄ paruuli inutiliter baptizabantur: que reprobata est: ⁊ ad ipoꝝ rōnes est responsuz de bap. maiores. Sz ibi dubiū ē relictū: an paruulis infūdan

contrarias habuisse: quibusdam ex ipsis dicentibus per virtutem baptismi paruulis quidem culpam remitti sed gratiam non conferri: alijs e contra asserentibus: ꝙ ⁊ culpa eisdem in baptismo remittitur: ⁊ virtutes[a] ac īformās[b] gratia infunduntur quo ad habitum[c]: ⁊ si non pro illo tē pore quo ad vsum. ¶ Nos autem attendentes generalem efficaciam mortis christi: que per baptisma applicatur pariter omnibus[d] baptizatis: opinionem secundam que dicit tam paruulis ꝙ̄ adultis cōferri in baptismo informantē gratiam ⁊ virtutes: tāꝙ̄ probabiliorem ⁊ de dictis scōꝝ[e]

tur virtutes ⁊ gratia: quod hic soluitur. Est ergo ħ sciendū [illegible] quorundam fuit opinio: ꝙ pueris nullo modo [illegible] virtutes in baptismo: sed solum ab origi[illegible] [illegible]dantur: ƺ postea qñ decedunt vel qñ perue[illegible] [illegible] etatem adultam eis virtutes infunduntur [illegible] [illegible]nt innocē[illegible] tiam. Hanc communiter theologi reprobant per id quod habetur ecclesiastes. xi. quod sonat illud quod habetur. xxv. di. qualis in prin. quare si pueris añ mortem non fuerint concesse virtutes ⁊ gratia īformās in morte non cōferentur: ⁊ sic non saluabuntur: quod est falsum. Error autem huius opinionis videtur fuisse ex ignorantia discernendi habitum ab actu. Alij dixerūt ꝙ pueris dantur virtutes ⁊ grā: nō tñ in seipsis: sed in sua radice. s. charactere sacramenti: cuius virtute cuȝ venerint ad perfectam etatem ⁊ cum perfectis organis solute fuerint potentie consequentur gratiam ⁊ virtutes. Et hug. videbatur miscere hanc opinionem prime: de conse. di. iiij. nihil. Sed ꝙ hoc esse nō possit pȝ quia si puer verteretur in furiam añ perfectam etatē potentie in eo non soluerentur: ⁊ ita nunꝙ̄ haberet virtutes explicite. Item ꝙ potentie sint aliquo impedimento ligate nō impedit habitum ƺ actum: q: dormiētes ⁊ vinolenti hitus habēt: ƺ ligatos. Tertia fuit ħ opinio approbata: vt virtutes ⁊ gratia dentur ī habitu ligato propter pueritiam: sicut in dormiente propter somnuȝ: ƺ discente pueritia inclinantur ad bene operādū nisi aliqd spiritui sancto resistat: ⁊ habet de hoc figura. i. regum. xvij. vbi dauid paruulus armatus armis saul regis nō potuit eis vti contra goliaȝ: sic puer in baptismo armatus gratia ⁊ virtutibus propter imbecilitatē illis vti non potest quo ad actum. ⁊ ꝙ hoc si veruȝ pȝ quia cuȝ pueri sicut adulti per baptismuȝ efficiantur membra xpi: necesse ē ꝙ a capite recipiant fluxum vel fructuȝ gratie ⁊ virtutis: cuius influxionis non est impedimentū ex parte dei: qui oēs vult saluos fieri: ⁊ ad agnitioneȝ veritatis venire. i. ad timo. ij. ⁊ ƺ. de bap. maiores. ꝟ. absit. nec ex parte gratie que ex vi sacramenti omnibus presto est: facit de con. di. iiij. sine pnia. nec ex parte sacramenti quod pro oībus institutum est: nec ab illo vllus excluditur vt in decre. maiores. ꝟ. cum ergo nec ex parte paruuli qui nec resistit nec resistere potest infusioni gratie. nec curamus ipsius reluctantiam vel genitum in baptismo: de conse. di. iiij. cum videnius. ⁊ c. seq. nec ex parte ecclesie in cuius fide saluatur: ⁊ que nulli claudit gremium: de here. super eo. li. vi. nec aliqueȝ decipit. xxvij. q. i. de viduis. de dona. per tuas. Huic autē opinioni approbate non obstat ꝙ habitus virtutū habilitat ad actum: sed pueri non sunt habiles ad agendum que fm virtutes sunt: ergo non recipiunt habitum virtutum in baptismo. Nam dico ꝙ habitus facit habilem ad actum tollendo inhabilitatem que est ex imperfectione potentie: non que est ex parte corporis: vt patet in dormiente. Nec obstat quod dicitur in noua influētia oportere: ꝙ recipiens vel influens aliter se habeat nunc ꝙ̄ꝫ prius: sed anima pueri baptizati non alio modo se habet in instanti post baptismum ꝙ̄ꝫ prius: quia caret vtroꝙ̄ꝫ tempore vsu liberi arbitrij. Item nec deus influens aliter se habet. Concluditur ergo ꝙ pueri etiaȝ baptizati gratiam ⁊ virtutes nō recipiunt. Ad quod respondetur: ꝙ ħ licet agens principale sit immobile: agens instrumentale aliter se habet nunc ꝙ̄ꝫ prius ad puerum: quia nunc ⁊ non pri⁹ baptizatur. ex quo etiam sequitur ꝙ aliter se habet baptizatus: q: nunc ⁊ non prius impressus est charater in ipso. Item constat ꝙ sine aliqua sui mutabilitate deus sine sacramēto posset gratiam conferre: vt patet in sanctificatis in vtero: de renuncia. nisi cum pridem in principio. Curiosus etiam videre posset in thoma quarto sententiarum di. iiij. ⁊ in. ij. parte summe. q. lxviij. ⁊ lxix.

a ¶ Virtutes. de theologicis non est opinio inter modernos sed de moralibus sic: vt. j. dicam. dicuntur auteȝ virtutes quasi virum tuentes ⁊ preseruantes a vitijs: de pe. di. ij. illa anima. ⁊ c. se. Jo. an.

b ¶ Informans gratia. hanc multi theologi dicunt esse ideȝ in re ꝙ habitus charitatis: tum quia charitas ⁊ gratia habent easdem operationes: tum quia dicit aug. xv. de tri. c. lxviij. loquens de charitate nullum est isto dono excellentius ⁊ Sed omni dono distincto a gratia ipsa gratia excellētior est: tum quia si sic distingueretur possent a dei virtute separari: ⁊ sic aliquis esset deo gratus sed non charus: ⁊ econuerso. Alij vero dicunt ꝙ gratia est habitus qui fundatur in essentia anime: charitas vero est alius habitus qui fundatur in voluntate.

c ¶ Ad habitum. ƺ e similibus de bap. maiores. vers. ꝙ̄ꝫuis. in i. glo.

d ¶ Omnibus. etiam ficte recipientibus quo ad characterē ⁊ gratiam gratis datam: sed non ad gratiam facientem gratum: nisi cum fictio illa recesserit: de con. di. iiij. tunc valere ⁊ c. pennl.

e ¶ Sanctorum doctorum modernorum. de sanctis habemus aug. cōtra iulianum li. i. de baptismo paruulorum. doctores habemus magistrū. iiij. sen. iiij. di. in prin. ⁊ ibi alex. alber. ⁊ thomam apertius. ⁊ breuiter omnes theologi moderni in hoc concordant quo ad virtutes theologicas. s. fidem spem ⁊ charitatem sed de virtutibus moralibus: vt iusticia fortitudine temperantia prudentia ⁊ alijs de quibus. xxviij. q. i. §. ex his bene discordant moderni theologi. Thomas enim ⁊ sui tenent etiam morales infundi nam vt dicunt morales acquisite non ordinant ex se in vltimum finem: nec inclināt ꝙ homo sit bene mobilis a spiritu sancto ergo est fateri illas infusas. Sed qui tenent contrarium respondent ad hoc ꝙ morales acquisite coniuncte charitati que est forma virtutum vtrunꝙ̄ꝫ sufficienter peragunt: ⁊ sic nō est necesse ponere eas infusas. Inducūt etiaȝ isti illud phi. ꝙ frustra fit p plura ⁊c. vt dixi in prin. c. sed per virtutes morales acquisitas potest homo cum theologicis finem suum acquirere siue morali-

ac doctorum modernorū theologie magis cōsonam et ꝯcordem sacro approbante concilio duximus eligendā[f]. Clemens.v.in concil.vieñ.

De rescriptis. Rubrica.

Abbates[g] aut alij[h] religiosi quibuslibet admistrationibus presidentes[i] occasione[k] prioratuum seu aliorū locorum subditorum eisdem nullum auctoritate litterarum apo.se. vel legatorum quomō libet valeant conuenire[m]: nisi vbi et coram[n] quibus priora tum et locorum ipsorum prioribus aut alijs gubernatoribus hoc liceret[o] nec occasiōe[a] locorum ad mensas pertinentium eorūdē aliud ipsius sup[b] hoc liceat: q̄ si loca ipsa sic p̄missa spāles sub eis gubernatores haberent[c]. ¶ Siquis autem aliquem contra hec vexare[d] p̄sūpsit: i expensis[e] sibi et itereē p iudicē corā[f] q̄ vexatio fiet h[9] i ꝯdēnet: oisq̄ pcessus[g] ꝯ premissa habitus sit irritus ipso iure[h]. Idem in eodem.

bus infusis proprium.n.est charitatis nos deo vltimo fini cō iungere. Est.n. ſm aug. rectissima affectio que nos deo coniungit: ergo non requiritur infusis theologicis q alie virtutes morales infundantur. Item si paruulis infunderentur: ergo et adultis sed experimur q adultus non ficte baptizatus non plus se sētit sobrium prudentem temperatum vel iustum q̄ȝ prius q si infunderentur sentire deberet ex quo etas non impedit cum virtus moralis sit habitus inclinans per modum nature: quia ſḃȝ philosophū. scdo ethi. virtus est que hñteȝ perficit et opus eius bonuȝ reddit: ergo cum sacramentum baptismi sit cōmune omnia gratis donans: videtur q non infundatur adultis nec paruulis.

f ¶ Eligendam. ergo illam sequi tenentur: de hoc eo.ti.c.vno li.vi. in.vi. glosa.

g Abbates. Casus. maior prelatus pro mēbris suis etiam si sunt de mensa reum conuenire nō potest per rescriptum apostolicum: nisi vbi possent administratores membrorum: contrafaciens in expensis et interesse punitur et processus est irritus. Et sunt due partes: in prima duplex prohibitio: in secunda ibi si quis. duplex pena.s. iuris et hominis: causā dedit cōstitutioni fraus que sepe committebatur ad decre. statutum. s.eo.li.vi. quia si prior alicuius domus boñ.dio. contra me boñ. impetrare volebat: habebat necesse impetrare bononie sed si plus expediebat vel placebat ei me conuenire ferrarie impetrabatur ibi rescriptum sub nomine maioris: puta camalduleñ. cistercien. carthusieñ. et similis cui suberat illa dom⁹: et sic quasi actor et reus essent diuersarum dio fiebat cōmissio in loco vicino dio. boñ. infra dietam: et constat q hoc multum frequentabatur ad excludendam dio. rei. Eodem modo si domus erat ferrarie me bonoñ conueniebat ferrarie ipse maior quod prior loci non potuisset.

g ¶ Abbates. solēt isti vocari patres abbates. s. d̄ regula.c.si.

h ¶ Alij. hoc nomen non semper positionem significat: facit de hoc. s.eo.ti.c.sedes.i.iij.glo.

i ¶ Presidentes. vt magistri hospitalis cruciferorum et his similes idem si denominentur priores: vt camalduleñ. vel ministri: vt in ordine minorum, vel quodcunq̄ sit nomē presidentium tali loco vel ordini cui subsunt hec membra. Et late intelligas litteram: siue sint prelati ordinum vt predicti: siue sint prelati monasteriorum habentium membra: vt nouantulanum: pomposianum: fructuariensem et his similes. Et licet non intellexerit vt puto de presidentibus capitulis prouincialibus monachoruȝ: de quibus de sta.mo. in singulis. et c. ea que illi n. non impetrant pro monasterijs prouincie: si tamē daretur q impetrare possent locum haberet qđ hic dicitur ex identitate rationis. et licet de religiosis loquatur: idem tamē de secularibus qui simili modo possent: sed quia id rarum: hoc frequentatum: ideo de religiosis loquit̄.

k ¶ Occasiōe. si.n. cāȝ p̄priā vl' capi: is talis plat⁹ agere vellet q illa ipetrare: tūc nō hēret ꝯsideratō loci vbi sitū ē mēbrū.

l ¶ Legatorum. vel delegatorum. s.e. statutum. §. in nullo li.vi. De inferioribus ordinarijs nō est … cū i eis locū nō habeat decre. statutū. ḃȝ id … de of. or. cum episcopus. et c. vt litigātes. li. vi.

m ¶ Conuenire. in actore loquit̄ non in re[o] est q si ego pro mēbro … volo conuenire ipsius mēbri maiorē qui est dio. aretine non potero ipetrare boñ: sed aretij vel i loco vicino ifra dietaȝ: ſm formā decre. statutum. §. cuȝ autē. Identitas.n. q̄ h idē fungit̄ administrator mēbri et suus maior: i reoꝝ fauorē iducta i eorū grauamē retorq̄ri nō dȝ: d̄ re.iu. qđ ob grāȝ. li.vi. cū suis cōcor. Priorē autē illius membri bene conueniā boñ. vt ibi. §. cum vero: et quod prius dixi procedit hoc posito q etiaȝ in realibus consideratur locus domicilij: vt nō. in preall. §. cuȝ vero. in glo. oliȝ dicebamus.

n ¶ Coram quibus de loco erat dubiuȝ: de personis nō sed forsan hoc intendit q si is q ipetratus a priore loci poterat recusari: etiam recusari poterit ipetratus per maiorē ordinis: fac̄ qđ scripsi de of. dele. insinuante. Hoc scias q lȝ prior domus propter excōeȝ repelleretur ab agendo: iste maior nō repellitur qui excōicatus non est. solum.n. personas coram quibus et loca in quibus fit conuentio determinat hec lr̄a.

o ¶ Liceret. agere.n. possent et defendere q̄ȝdiu administrationes tenēt q̄ȝuis sint obedientiarij: de hoc satis et quis cui preferatur nō. post inno. et ho. de iudi: cuȝ deputati. de re. spo. oliȝ. j. de testi. cuȝ oliȝ. de re. do. cuȝ venerabilis. vbi nō. inno. ad fi. q q̄n in casu defēsionis iudex procedere debȝ ad missioneȝ in possessioneȝ: hoc non faciet si vnus sit ꝯtumax: nisi omnes vocentur allega. ff. de euic. emilius. et §. ex. quibus causis in pos. l. hoc autem.

a ¶ Nec occasione. iste ver. nō fuit de prima compilatione concilij.

b ¶ Super hoc. s. super reconuentione reorum.

c ¶ Haberēt. iuit q loca q̄ sūt de mēsa iterdū nō hñt spāles gubernatores: ꝯcor. j. de sup. negli. p.c. vno. vūlȝ illorū fruct⁹ clicis ꝯcedāt ad firmā nō, vacāt p mortē illoꝝ. j. de exces. p. frequēs. v. qdā ēt. et ibi dicā q̄ loca proprie sint de mēsa: et aliquid nō. inno. et hosti. de re ec. non ali. vt super.

d ¶ Vexare. ex sola.n. ipetratione nō veniunt expēse vel interesse: nisi sequeretur vexatio vel ꝯuētio io an.

e ¶ In expensis. legitimis. s. e. statutum § cū aūt in fi.

f ¶ Coram quo. cōcor. quod nō. s.e.c. fi. i vl glo. et qđ illa decre. vocat damna hec vocat interesse.

g ¶ Processus. circa principale.

h ¶ Ipso iure. id est sine ope exceptionis: concor. s.e. c.i. et c. statutum in fi. li. vi.

l E T si pncipalis. Casus. pncipalis officialis epi ꝛ
[illegible] ꝯuetualis: lꝫ obedietiari⁹ delegari pnt a pa
p[illegible] al' vo foraneus vel por claustral' n. ꝛ ptes pa
[illegible] pma duoꝝ pmissua. scda duoꝝ phibitiua: ibi i
[illegible] ali. ꝛ declarat iqztu de religioso loqr: no. xvi. q.
i [illegible] sitium. de p
uii. cu oliꝫ. ij. per
hosti i su. de of. d
le. §. cui possit. v.
ꝫ nuqd. ꝛ p gui. i
spe. ti. i. §. i. v. nu/
gd ergo moacho
ꝛ. ff. de iudi. l. cuꝫ
ptor. ꝛ multu oli
dubitaba de his
casib⁹: ꝛ forte sui
pars ipulsiue cae
costitutionis istius: ꝛ erponas ꝛ si pro quatuis.

E T si principalis[k] officia/lis[l] episcopi[m] aut religiosi conuentualem[n] obtinens prioratum: quamuis ad prioratuꝫ eundem prior non consueue/rit per electionem[o] assumi: a se. ap. vel legato[p] eiusdem dari valeat delegatus[q]: in of/ficiali tamen foraneo[r] aut re ligioso monasterij sui priore claustrali[s] neqꝫ hoc volum⁹ obseruari[t]. I dem in eodem A Uditor[u] in romana[x] cu ria deputat⁹[y] a nobis d

l C Principalis Quid ergo si ples officiales isolidu hꝫ eps: inuit h lra q delegari possit is q e pricipal'. Ite gd si simpliciter delegef officialis itelligit de pncipali iux no. de offi. dle. qm abbas. ꝛ si neuter pncipalior ꝫ eque pricipalis vterqꝫ: dic vt ibi. Sed gd si desijt esse officialis: vide qd no. i spe. ti. i. § fi. v. gd si ca. Dico per pdicta decre. qm. q si no erat erpssuꝫ ppriu nome de sijt ee iudex als iudex remanet: nisi aliud canonicu eum impediat: ꝛ de hoc satis per archidi. i canonico qui desijt esse canonicus: de rescrip. statutum. §. i.

l C Officialis alibi dr missus dnicus: de reg. c. ij. de frig. c. i alibi vicarius: de off. vi. c. ij. li. vi. oli et delegabat official': de of. dele. insinuate. de appel. dilect⁹ vlt. ꝛ per hoc verbu vr vicariu i spualib⁹ q als officialis no est delegari no posse: ad hoc de tep. or. cum nullus §. i. ꝛ. ij. li. vi. salua certa scia pncipis: vt dica i vlti. gl.

m C Episcopi. g secus i officiali. archi. vel iferioris ab epo. Sꝫ qd de officiali que dat caplꝫ epali sede vacate: lꝫ ille dici no possit officialis epi q no e facit d ꝯsti. cu accessisset. j. de pcur. c. fi. credo tn q hec ꝯsto etia illu itedit icludere: cu sit official' iurisditiois epalis fac de ma. ꝛ obe. c. vno. li. vi. Et ide puto de officiali electi ꝯfirmati nodu consecrati. s. de elec. transmissa. mari/me q quo ad offm iuriditionis cosecratio nihil ad/dit: fac de temp. or. cum nullus. § i. in fi. li. vi.

n C Couetuale. de istius etate. j. de sta. mo. ne i agro. § ceter. Et q dicaf ecclia ꝯuetualis plene scripsi de iure pa. nobis. vbi no. hosti. ꝛ inno e. ti. postulasti. ꝛ de hoc de elec. c. i. ꝛ h pꝫ approbatu quod no. ab. de pbe nisi. s. q prioratus est dignitas si couetualis est alias no.

o C Electione. ꝫ p puisione. ꝛ itelligo de obedietiario q recoueniri pot ad nutu sui maioris: als nulla fuisset dubitatio: de isto vero de officiali que eps ad nutu remouet merito dubitabaf: qsi isti no sint i dignitate ex quo no sut ppetui: ꝫ saf est q pnt ee ppetui. s. qꝫdiu viuet. ff. p fo. l. i. fac de his que fi. a prela. cu apostolica. insti de auc. tu. §. neqꝫ. ff. de codi. inde. l. suffic. Ite per morte vel remotione taliuꝫ prioꝝ lꝫ sint obedietiarij: vacat prioratus: vt pꝫ. j. de sup. neg pla: q regulares. fac aut hoc ad qoneꝫ de claustrali an possit vicarius ee epi: vel coadiutor plati: de quo satis notaui de cle. egro. c. fi. in summa coadiutorum in. iiij. q. tertij mem bri: ꝛ ibi remissione inuenies an possit esse delegatus ordinarij vel arbiter.

p C Legato. vel delegato: vt dixi. s. c. proxi.

q C Delegatus. Quid dices de coseruatore pcedit dubiu in officiali no in priore: per decre. vl. i. ref. de of. del' li. vi. que requirit q coseruator sit eps vel prior vel abbas; vel hns dignitate vel personatum in ecclesia cathedrali vel collegiata sub quibus non videtur officialis icludi: quem tn quo ad alios delegatos bene includit decre. statutu in prin. q simpliciter reqrir q sit dignitate pditus: perso/natum obtineat sic p h videf q lꝫ dignitate pre alijs dotatus possit esse delegatus: q tn non hꝫ dignitateꝫ in ecclesia cathedrali vel collegiata no possit esse conserua/tor. In cotrariuꝫ exquo dignitatem damus non constat q illa sit alterius ecclesie qꝫ cathedralis. ex dignitate. n. episcopi descendit iure ꝯnexionis ergo idem ius: de consti. translato egeret declaratione.

r C Foraneo. de quo de of. or. romana in prin. li. vi. vbi tenet inno. ꝛ hosti. q tales officiales foranei q in certa pte dio. vel ad certos actus ꝯstituuf hnt delegata: ꝛ q ab eis appellaf ad ꝯstituete ꝛ q dr vnu ꝯsistoriu epi: ꝛ official' intell r de gnali ꝛ pncipali: ad qd bn fac hec decre. de ap. romana in pn. li. vi. ꝛ qd h dr de officiali foraneo: itelligo et de decano rurali: q i pte dio. ad tps gerit vices epi de quo. s. de of. archi. ad hoc i fi. q etia officialis foranens dici pot: ꝛ hec itelligo vera nisi tales officiales vel decani ex alio capite admittantur: vt q ca nonici cathedralium ecclesiarum vel his similes.

s C Claustrali. de q d sta mo. cu ad moasteriu. v. por. ꝛ ide dic gui. i p. v. qd tꝫ curia d sacrista custode vl' camerario mosterij. Sꝫ p. s. d pbe. lꝫ de ꝯces. pbe. ex teore. ex qꝝ subscriptioib⁹ pꝫ q por claustral' ꝛ subpor dlegaf a papa. So. tpe illoꝝ iuriu ad huc no erat determiate qlitates psoaꝝ qb⁹ debet tales cac delegari: ꝫ postea fuerut p decre. ino. iiij qua hodie n hem⁹. e. t. pnn. ꝛ postea imutatu i pte p dcre. boni. e. t. statutu i pn. li. vi.

t C Obseruari. nisi id fieret ex certa scia pncipis h expsso: vt no. i p. dec. cu oli d puil' ꝛ fac qd no. s. e. statutu. li. vi. i gl poe. In legato sec⁹ que artat costitutio maioris: facit j. de off. or. collatio. ꝛ quod no. de here. c. vl. li. vi. in magna glosa.

u A Uditor. breue e ꝛ nouu qd h statuif determinas no. p ꝯpo. e ti. madatu ad fi. ꝛ p guil. i spe. de actj. ꝛ peti. §. sup actioib⁹. v. ꝫ si ad ipaꝫ pbeda. ꝛ. v. se. ꝛ pꝫ h expeditu qd ibi no. s q cora auditore peti poterat bnfic u pnuciari debitu ꝛ ꝯferri. ꝛ sciaf q hodie e tutu hoc i libello peti: puto tn q si no petaf i libello ꝯferri: ꝫ solu debitu pnuciari: q post pnucia/tione peti poterit ꝛ coferri. sicut. n. confert lꝫ no fuerit comissa collatio sic conferat lꝫ no fuerit ipmo libello petita. Ite scias q de auditore cotradictaru ꝛ camere tenent gof. ꝛ host. i su. de off. or. i pn. q hnt ordinariam: de alijs auditorib⁹ cau/saꝝ no. gui. i spe. ti. iij. §. i. post. prin. q hnt ordinariam in co/gnoscendo. delegatam i diffiniendo: ꝫ archi. xi. i. q. i. experie/te. dicit bonifaciu. viij. interlocutu fuisse: q in curia nullus heat ordinariam nisi papa: ꝛ facit qd dica. j. ti. i. nec rationi.

x C Romana curia. in datos ergo extra curiam non habet hoc locum: nec in aliquo corrigitur decre. super eo de off. de lega. ꝛ est simile. j. de seque. pos. c. vno.

y C Deputatus a nobis. ergo ab alio: puta legato ad quem etiam spectarꝫ beneficij prouisio non poterit prouidere etia si fuerit sibi comissa pnuciatio: q nec alter auditor pnuciat: sed audit ꝛ refert: de of. de. sup qonuꝫ. facit ad pnu. s e. t. super eo. ꝛ intelligo deputatu a papa illu q bm more curie p re

ferendarium vel officialem ad hoc datum' ex auditoribus palatij deputatur ad talem beneficialem causam delatam ad curiam audiendam: et hoc in minoribus. cathedralium enim et regulariū ecclesiarū causas propria voce papa committit et vt plurimum cardinalibus.

beneficio: recepit scd'm q eum primo tenere non possz s. q per hoc renunciat liti: hec nō. s. e. in nos[illegible] ibi plenius scripsi et puto hanc decre. locum h[illegible] si protestetur recipiendo scd'm: q gr̄e renu[illegible] itendit: cum protestatio sit facto contraria: d[illegible]

a ¶ Beneficio. large sumitur vt ꝯphendar etiam dignitates: cū eadem sit ratio: ꝯcor. de re. iu. c. j. li. vi. vbi de hoc.

b ¶ Pronūciabit. et sic videbatur functus offō suo: de off. dele. i litteris

c ¶ Debitum. si ꝓnūciaret illud suū. tūc cessaret ꝓuisio. Est ergo differētia inter suū et debitum de prebē. si tibi absenti li. vj. sicut interius i bn̄ficio et ad bn̄ficium. e. ti. c. pe. de ꝯces. pbē. c. vlt. e. li.

beneficio[a] quod ꝓnunciabit[b] alicui de iure fore debitum[c] de iure poterit[d] sibi absq̄ commissiōe alia vt euitetur circuitus[e] ꝓuidere[f]. Idem.

Gratie[g] vt de dignitate vel bn̄ficio curato tibi ꝓuideatur renūciatur[h] videris: si aū adeptionem eiusdē aliud bn̄ficium[k] pacifice assequaris: quod simul de iure[m] cū dignitate vel bn̄ficio d' ꝟtute dicte gr̄e tibi debito retinere non[n] posses: lz istud[o] resignaueris aut sis resignare parat[p]. Idem

Litteras[q] nr̄as[r] sup ꝯferēdo tibi[t] bn̄ficio vacaturo[u] directas ad bn̄fi. ꝑ[x] datā ipar creatū[y]

cum. m.[illegible] dat in bi[illegible] ꝓudicialib'. s. d' ele. vt gs duas. li. vi. facit qd' scripsi cū inno. ꝯ bo. i ꝓdi. decre. in nostra.

i ¶ Eiusdem. dignitatis vl' curati qd' expectas

k ¶ Beneficium curatum. s. vl' dignitatem vel ꝑsonatum: ꝑ decre. de pbē. de multa

Quid de electo qui appellauit a denegatione cōfirmationis vel cassatione electionis: nūquid auditor qui ꝓnūciat bene appellatum vel reuocat cassationē electionis poterit ꝯfirmare: Videtur q non: q2 hic solum loqtur de ꝓuisione illius cui debitū erat. In ꝯtrium videtur. nā hoc faceret delegatus. d' excep. significauerūt. de re. iu. ad ꝓbandum. ex quo bn̄. n. appellatum ē: facit quod facere debebat ꝓncipalis: de excep. dilecte. facit. qd' nō. C. de ap. eos in ꝓn. et quod dixi de testa. rainaldus. ꝟ cōdēnauitq̄. Itē de ꝯfirmatione non videbatur dubiū: sed de ꝓuisione. Nam primam facit officialis et caplm vacante sede: qui non faciunt scd'am vt de of. vi. c. vlt. et de insti. c. j. li. vi. quia ergo illud plus dubitabile. ideo concessum. Jo. an.

d ¶ Poterit non quicquid iudicis potestati cōmittitur et c. ff. de iudi. non quicquid de of. dele. cōsuluit. lz ergo auditor hoc possit: non tamen tenetur ad hoc.

e ¶ Circuitus C. de arbi. l. ne in arbitris. in fi. de adop. l. fi. ff. de condi. idebi. dn̄s testō. et ibi concor. de hoc in fi. vlt. glose. Esset autem circuitus si oporteret ad papā redire pro noua commissione vel pro collatione ad ipm vel ad executorem. Dicebant ergo q hoc tenebant: q auditor fungitur vice iudicis in sn̄iando: et vice executoris in conferendo: vt nō. in glosa in prin. allegatis. Jo. an.

f ¶ Prouidere. itelligo ēt si nō ex facto pape sz iferioris legati. vel delegati fuerit bn̄ficium illi debitum: qd' esse posset iuxta nō. de ꝯces. pbē. si soli. li. vi. huic tn̄ obstat rō quā inducebant ꝯpo. et guil. s. q ꝑ talem collationē nulli fit ꝑiudicium: quia conferre spectat ad papā: nō refert: an ꝑ auditorem an per executorez ꝯferatur: sz i decre. sup eo. nō spectabat collatio ad papā fieret ergo ꝑiudicium ei ad quem spectat collatio vl instō: sed cum ptās nedum delegati sz etiam legati causetur a papa: nec ex scō alterius posset eē d'bitum vel affectum: satis conuenit illa ratio. io. an.

g Gratie. Casus. expectans beneficium perdit gratiam si ꝯsequitur aliud: qd' cum illo qd' expectat de iure tenere non possz: et approbat qd' notaui de prebē. si pauper. li. vi. in prima glo. et idem ibi archi. et per illam decre. determinatur quid iuris si consequitur beneficium is pro quo scriptum est in forma paupum: hic de illo pro quo scriptum est in forma gratie: et in illo casu non distinguitur qualitas beneficij ad eꝑ: isto sic et q2 gn̄alr loquitur hoc ꝓncipium: generaliter intelligatur d' cuiuscunq̄ gratia pape vel alterius.

h ¶ Renūciare. Idem tenent inno. et cō. illo qui litigabat sup

et idē puto in casu decre. lr̄as. de concess ꝑben. vel cum scd'z de spāli iure regrit continuam residentiam iuxta nō. per inno. de cle. non resi. c. si.

l ¶ Pacifice. puto idem si acceptata collatiōe per eum staret quominus haberet pacificam: ad quos. s. de elec. commissa. §. j. de preben. lz episcopus libro sesto.

m ¶ De iure de hoc. s. e. gratia libro sesto.

n ¶ Non posses. si ergo eēt tale quod cum illo teneri possz: non perit gratia. vt nō. i. deč. si pauper. et hoc etiā tenet io. de deo in questionibus suis. li. j. q. xxiij.

o ¶ Illud. quod adeptus es interim.

p ¶ Resignaueris. gratia ergo pempta nō reuiuiscit: lz res reuertatur i ꝑmum statū. et facit ad q̄onem de clerico q ꝯxit matrimoniū quod postea dissoluitur per professionem sponse non cognite: vel q2 reperitur consāguinea: de quo scripsi de cle. ꝯiu. c. j. in prin.

q ¶ Paratus. si tn̄ vellet dimittere scd'z bn̄ficiū possz ꝑ collationem ordinarij ꝯseq ꝑmū olim sibi debitum nō. n. intēdit q sit ibabilis ad illd': sz q ex vi gratie nō ē sibi plus debitum: nec ꝑ executores gratie cōferendū. et sic nota casuz quo ex facto supuenienti paratur exceptio ꝯ gratiaz que tenuit a ꝓn. Alios casus colligas ex nō. de ꝑben. quia sepe. li. vj. in vlt. glo. Jo. an.

Litteras. breuis et fōtis ē ius nouū iducēs q sōsā pl' ab extrinseca q̄z itrinseca cā iustificatur: vt. j. dicam.

r ¶ Nr̄as. id' i lr̄is rebuatōis legatoꝝ. cū eadē et fōtiō sit

t ¶ Tibi. idem puto vbi papa dedisset ptātez cōferēdi primū vacaturū nō exp̄ssa ꝑsona cui ꝯferri d'beret. Idē si contulissz fruct' bn̄ficiorū ꝑmi anni que vacare cōtingeret in dio. vel ꝓuincia: cuz i his sit eadem ratio.

u ¶ Vacaturo. l vacāte nō ꝓcedebat dubitatio: nec distinguo an debeatur simpliciter vacaturo: an d'beatur cū beneficio acceptandi: cum eadem sit ratio.

x ¶ Post dataz. ēt si paulopost: et facit q nō. bo. s. eo. c. si. Inspicim' ergo an extaret bn̄ficiū tēpore date: sic ispicim' etatē impetrantis illo tempore. s. e. si eo tpe. li. vj et ꝯcor. s. e. eam te. de ꝑben. dilectus. ij. vbi de hoc.

y ¶ Creatū pone ꝯstruitur noua eccl'ia: d' ec. edi. ad audientiā. creatur noua dignitas: d' ꝯsue. cū oli. ꝯstituitur noua ꝑbēda: d' ꝑ. dilecto. et c. vacāte. Sz qd dices d' bn̄ficio et oli creato: sz tpe date suppresso: nūc: aūt renouato: pro ꝯ q̄ nō. s. e. ꝯuis. li. vi. Videretur q bn̄ extēdatur ad illud ar. ei' q nō. d' ꝯsti. cū accessisset i fi. et fac. q scripsi p' lz.

de cess. significauit sup fi. pe. glo. ꝛ h̃ ꝑcipue: q: hõc iuſ r … vt. j. dicet: ꝛ de creato tm̃ loqtur non de reno … qd si dubitat an data ꝑcedat creationẽ bñfi … cõtra: puta q: eadẽ die factũ ẽ vtrũq3 nec ap/ … ꝑ pri⁹ sit. s̃. e. ti. c. pe. li. vi. Cõtra ipetrãtem fac… petit bñfi/ ciu … det ergo il/ lud sibi debitu3: ad qd vĩ necessa riũ ꝙ illud prius fuerit creatũ. si ḡ hoc nõ ꝓbat nõ fi at executio: facit de sen. ex. venera bilib⁹ ad fi. quod ibi nõ. i glo. pe. ꝛ in dubijs iudicam⁹ ꝓ reo: de ꝓba. in pñtia. ꝛ. c. ex lr̃is. de testi. cũ tu. ꝑ3 vnã lecturã succum bet ergo i dubio iste petẽs. ꝓ ipetrãte facit: q: in tali dubio fauet ei q potiorẽ h3 gr̃am vel h3 eã a maiore: vt i ꝑ. decre. pe. ꝛ de ꝑben. si a sede li. vi. Itẽ i dubio i terꝑtamur vt res valeat: d. v. si. abbate. Itẽ si ponim⁹ ipetrãtẽ esse reũ: planũ ẽ ꝙ succũbit actor. Idem vĩ si ponim⁹ eũ actorẽ. Nã aduersarius excipit: ꝛ quo ad on⁹ ꝓbãdi reus i excipiẽdo fit actor ff. de excep. l. i. si ergo exceptionẽ nõ ꝓbat. s. ꝙ post datã creatũ fuerit succũbet. Nec dicas ꝙ hec sit negatiua: q: ẽt si ꝑ v̄ba negatiua ꝓponeret vt nego tũc extitisse: vl' dico ꝙ tũc nõ extabat: h3 resolutã affirmatiuã: ꝛ q̃ ꝓbari põt: de renũ. sup hoc. Itẽ multũ facit ꝓ ipso q: hec decre. ꝓpo nẽs ius nouũ parat exceptionẽ ꝯ impetrãtẽ. Obtine bit ergo vt olim ipetrans: nisi de illa fiat fides: ꝛ hoc verum puto. non obstant prius allegata: q: hic de iu re actoris constat facta fide de gratia ꝛ de vacatione

statuimus[a] nõ extendi. Clemens. v. i ꝯci. vienẽsi. **De electiõe ꝛ electi ꝑtãte. Rubri.**

Ut3 rationi[b] nõ congruat vt homines[c] disparis professionis vel habitus simul in eisdem monasterijs[d] socientur[e]: prohibemus: ne religiosus aliquis in abbatem vel prelatũ[f]

deberi: sicut ergo voluit eqtas bñficiũ ꝑmutatiõe vacãs ex pectãti nõ deberi: de re. ꝑ mu. c. vno. li. vi. q: forsã al's vacatu rũ nõ fuisset: ita noluit deberi bñficiũ nouiter creatũ l3 va cet: qd al's forte creatũ nõ fuiss3: ꝛ tñ dico ꝙ hec decre. gnãli ter loquẽs locũ h3 nõ solũ i ꝑma ordinatiõe bñficij: s3 etiam in vlteriori: vt si calẽ. ia nua data fuit gr̃a calen. febru. creat bñficiu3 qd ꝯfert ticio: ꝑ cuius mor tẽ nũc vacat: ꝛ tñ tũc de ficit illa rõ: sed si ponis quẽ expectãtẽ ex canõica nõ ex reseruatione vaca turi tm̃ cu3 canonico nõ debeat simpliciter vacatu rum: sed cum se facultas obtulerit: non puto decre. hanc lo cum habere: sed debebitur illi prebenda per augumentum creata: de preben. relatum. de conces. preben. cu3 super ꝛ in pre. decre. cum m. de consti.

b Ut3 rõni Casus religiosus eligi nõ põt ad ꝑlaturã nõ epalẽ alterius religiõis vel habit⁹. si ꝯtra fiat: est irritũ. Et Primo ꝓhibitiõis causã ponit. Secũdo ꝓhibet. Tertio decernit. Quarto ꝓtestatur ptes patẽt. Prima pars corrigit cõe3 opinionẽ iure fulcitã ꝛ cõsuetudine approbatã: q̃ habebat: ꝙ ꝓfessus vnius religio nis i ꝑlatũ alterius poss3 assumi. ꝛ l3 qdam distinguerent re ligione3 maiorẽ a minori: ego putabã ꝙ satis esset eligẽdũ eẽ ꝓfessu3 tria substantialia regule: vt maiori vel minori religi oni ꝑfici poss3: qd ẽt placebat archi. xvi. q. i. q vere ꝛ. e. ti. nul lus. li. vi. ꝑ quã decre. aperte hoc ꝓbabat ibi dũ dicit vel al aterius. Probaba3 ẽt hoc ratiõe q: si ꝑfici potest religiosus ecclesie seculari propter curam: vt probatur. xvi. q. i. doctos. ꝛ. c. sequentibus: de sta. mo. ꝙ dei. fortius ergo regulari licet minoris religionis: vt dicere. soleo in decre. cum ad mona sterium. e. ti. hic autem expediuntur ibi nõ. ꝛ. xvi. q. vij. in no ua.

c Homines. hic ꝛ hec homo comprehendit etiam feminas vnde etiam in monasterio monialium quo ad suas prelatas habet hoc locum: nec impedit verbum religiosus quod se quitur: quia femininum sub illo masculino comprehendi tur: de hoc eo. ti. generali. li. vi. in glo. ij. Sed dubitari posset an locum haberet in monasterio monialium que per mares reguntur. xviij. q. ij. qui religiosis. ꝛ in. c. decima videtur ꝙ non: quia inter illos non est societas de qua sequitur nec es se debet: vt in. c. in decima. satis puto idem per verba gene ralia que sequuntur: ꝛ similis questio nõ. e. ti. indẽnitatibus §. sane in fi. magne glo.

d Monasterijs. ecclesias ergo seculares non comprehen dit: vt. j. dicitur. Quid de ecclesia sancti ambrosij mediolañ. vbi est duplex collegium. s. monachorum ꝛ regularium ca nonicorum: Dic ꝙ cum quodlibet collegium sit ibi diuisu3: quia monachi per abbatem reguntur: ꝛ canonici per prepo situm: locus erit huic constitutioni in illis prelatis assumen dis. Joa. an.

e Socientur. habebatur hoc. xvi. q. vij. in noua: ꝛ fa. e. ti. cum causam. sed ꝑm statum antiquum prouidebamus ad hoc: quia se conformabat prelatus habitui illorum quibus prefectus erat. s̃. de vi. ꝛ ho. cle. deus qui. vbi de hoc. Ad. c. in noua respondebamus illud in vera disparitate qualis est secularis clerici vel laici ad professos: ꝛ circa hoc vide qd scripsi de testa. ioannes. m. iij oppo. ꝛ quod nõ. e. ti. officij in glo. pe.

f Prelatum. puta priorem. magistrum: ministrum:

a Statuim⁹. nõ dicit declaram⁹. ponit ḡ ius nouu3 qd videt iniquũ: q: certũ ẽ bñficiũ nouiter creatum nõdũ ordinatũ vacare: q̃re ergo nõ debet expectanti vacatur alteri nõ debitũ maxie cũ fauorabilior sit ex pectatio vacatiõis ꝑ creationẽ q̃3 ꝑ mortẽ: facit de cõ ces. ꝑbẽ. accedens. nec videt põderãdũ tꝑus date q: si tũc extaret bñficiũ qd debito mõ ꝛ nõ i fraudẽ ex pectãtis suppressũ eẽt vel extictũ nõ deberet expectã ti: de ꝯsti. cũ accessisset. Itẽ sequeret ex hoc: ꝙ si impe traui lr̃as ad bñficiũ cũ cura: illõ qd tꝑe date simplex erat: s3 nũc curatũ nõ deberet ꝛ idẽ eꝯ i simplici. Ite3 ꝙ si ipetrarẽ ad collationẽ alicui⁹: ꝛ bñficiũ tꝑe date nõ spectabat ad ipsi⁹ collationẽ l3 tꝑe vacatiõis spe ctet qd nõ deberet: ꝛ hec falsa: cũ ispiciam⁹ i his tꝑs vacatiõis ꝛ collatiõis: vt ꝓbat. j. de ꝑbẽ. si de bñficio. ꝛ. e. ti. ei cui li. vi. Plus q: ꝑ hoc vĩ ꝙ canonico expe pectãti ꝑbẽdã nõ deberet ꝑbẽda ex superexcrescẽtib⁹: cũ illud sit ꝑbẽdã de nouo creare: de consti. cũ. m. de ꝑben. dilecto. Itẽ ꝙ nõ deberet ꝑbẽda vel portio i ec clesijs nõ habẽtibus numerũ eadẽ rõne ꝯ id qd nõ. de ꝯces. ꝑbẽ. c. fi. li. vi. Quare dico ꝙ hoc nouũ indu cit hec ꝯstitutio ꝙ sicut rescripta ad lites nõ extẽdũ tur ad lites post exortas: vt. s̃. e. c. fi. sic nec rescripta bñficialia ad bñficia post creata: cũ illa ẽt sint odiosa: de ꝑbẽ. q̃uis. li. vi. ꝛ sic duo requirunt ꝯiuncti: ꝙ bñ ficiũ i rerũ natura fuerit tꝑe date: ꝛ ꝙ vacet tꝑe colla tionis: ad qd facit. ff. de ꝯ. emp. l. nuptilia polla ꝛ. l. in lege. ꝛ cõcor. ad idẽ collige ꝑ nõ. s̃. e. c. fi. i. iiij. gl. ꝛ fuit forte motiuũ: q: forsã creatores bñficiorũ retraheren tur ab illis creandis: qñ videret illa stati3 ipetrãtib⁹

alterius religiōis[s] vel habit⁹[b] decetero[a] eligatur[b]. Quod si secus actū extiterit: sit eoipso irritū ⁊ inane[c]. ¶ Per h̄ aūt q̄n religiosus[d] i ep̄z secularis[e] vel cuiuslibȝ[f] regularis eccl̄ie licite possit eligi nō intēdim⁹ prohibere. ¶ Idem.

NE romani[g] electiōi pōtificis īdeterminata[h] opionū diuersitas aliqd̄ possit obstaculū vl' dilationē[i] affere. ¶ Nos inter cetera[k] p̄cipue attēdētes ꝙ lex superioris ꝑ īferiorem[l] tolli[m] non potest[n]: opinionem astruere sic accepim⁹ satagentē: ꝙ ꝯstitutio felicis recordationis gregorij pape .x. predecessoris nr̄i circa electionē prefataȝ edita in concilio lugd̄[o].

custodē: ꝓpositū: archip̄sbyte. vl' qd̄cūqȝ sit nomē. Et nota ꝙ lȝ ratio superior sit generalis etiā quo ad socios: tn̄ nō prohibȝ eligi in sociuȝ ⁊ fratrem: quod intellige cū distinctione an sit minoris religionis paris vel maioris: vt nō. de prebē. cū singula. § penul. li. vi.

g ¶ Religiōis. s̄. dixit ꝓfessōis ex quo ergo diuersa ē religio puta cisterciēsis ⁊ carthusiēsis: lȝ forsā idē ꝓfiteat: vtraqȝ cadit sub prohibitione.

h ¶ Vel habit⁹. nō dicit colori. s. ꝑ qd̄ vr̄: ꝙ oēs regulares cāonici q ꝓfitent' regulā augustini: lȝ varient ī colore: q2 aliq habēt colorē nigrū: alij albuȝ: alij griseū: alij mixtū inuicē eligi possūt: qd̄ vr̄: marie q2 dr̄ ipoꝝ habitum esse lineam togam quam sub capa deportant facit eti am. j. de statu. monachorum ne in agro post principium facit etiam quod nō. xvi. q. vij. in noua. Item in quibusdā religionibus est videre: ꝙ est etiam duplex color vnde videm⁹ ꝙ cistercienses ⁊ griseo ⁊ albo colore prout placet vtuntur: vbi vero color esset de habitu ⁊ ipsius substantia: diuersitas ipsius coloris induceret diuersitatem habitus: facit. j. de regula. eos qui.

a ¶ Decetero. electiones ergo prius factas non vitiat etiam si super illis constitutionis tempore lis penderet: facit quod nō. ⁊ dixi de postula. c. vno. li. vi.

b ¶ Eligat'. nō ꝓhibet postulari ex cā: sȝ puto ꝙ a papa ⁊ si. nō. de elec. idēnitatib⁹ p⁹ p̄n. li. vi. Sed nunqd ꝑ viā ꝓuisiōis talis ꝑfici poterit: qd̄ vr̄ cum ista sint diuersa de p̄bē. cū i illis li. vi. ⁊ hec cōstitutio ius vetus corrigit. i casu ergo n̄ exp̄ssō stet' iuri antiquo. C. de ap. p̄cipim⁹ i fi. de testa. sācim⁹. ⁊ lȝ h̄ possȝ defēdi: ꝯ̄riū tn̄ esse vr̄ de mēte ꝯstituētis ꝑ rōnē h̄ exp̄ssaȝ q̄ cōis ē: ⁊ h̄ saltē i eo q ꝓuidet ex iure ad ipȝ deuoluto ꝓpter delictum vel negligentiaȝ electoris: facit. j. de sup. ne. p̄la. c. i. ⁊ quod ibi dicam.

c ¶ Inane. confirmatio ergo secuta nihil operatur: ꝯcor. qd̄ nō. s̄. e. q̄ȝ sit. li. vi. in fi. vl. glo.

d ¶ Religiosus. etiam nouitius. s̄. e. ti. nullus. li. vi. ⁊ vide quod ibi nō. in vlti. glo. etiam si sit mendicans: saluo quod habes eo. ti. quorundam. li. vi. ⁊ infra de regula. vt professores.

e ¶ Secularis. dicunt' quidam ꝙ ex quo religiosus permittitur eligi in episcopum ecclesie secularis: in prelatum alterius secularis ecclesie non poterit eligi: sȝ hoc non credo per predictum v̄bū. s. in eisdem monasterijs ⁊ cum illud non sit expresse mutatum: in suo statu persistant antiqua iura q̄ id permittunt. li. di. p̄scis viij. di. c. i. xi. q. i. doctos cum multis. c. se. de sta. mo. ꝙ dei. Incidenter ergo dictum est h̄ de seculari: cum principaliter de regulari intenderet protestari vt sequitur: ⁊ satis placet hoc in secularibus ecclesijs non collegiatis sed de collegiatis maius est dubium: ꝙ ⁊ in illis possit fa. quod no. ber. s̄. de sta. mo. c. ij. in fi. glo. ⁊. c. ꝙ dei timorem ⁊ no. io. lxviij. di. c. ij. lxxiiij. di. c. quorundam. xvi. q. vij. in noua. In contrarium fa. quod nō. host. in pre. decre. ꝙ dei. vbi tene monachum non posse habere preposituram vel decanatum ecclesie secularis: nisi ex dispensatione hoc fiat ob necessitatem cure animarum. Item hic sola disparitas habitus ipedit: fortius i impedire debȝ disparitas habitus ⁊ pro

fessionis vt in casu isto. s. cum religiosus preficitur collegio seculariū clericoꝝ: ⁊ hoc marie i s[...] vi[...] b⁹: qb⁹ plus artat p̄n. decre. q qn̄qȝ fungūt [...] religiosoꝝ: d̄ vi. ⁊ ho. cle. qm̄. ⁊ nō. xvi. q. i. dc[...] ret hoc declaratōe: sed vt p̄dixi verbū in eisdē [...] sterijs m[...] ꝙ possit hodie sic oliȝ: nisi dicas ꝙ v̄bū mōsterijs ponat' ꝓ ecclījs. sic. xvi. q. vij. nemini. Posset ēt dici ꝙ clerici seculares n̄ hn̄t certū hītū: cū nō sit exp̄ssū i iure de colore vl' forma ꝑ q̄ vl' quorū alterū oportet hituȝ discerni: vt p̄dixi: ⁊ lȝ fatear certas formas ⁊ colores eis esse ꝓhibitos. j. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄. s̄. e. ti. clerici. nō ex hoc sequit' certū habitū eē p̄fixū: large tn̄ dicim⁹ habitū clericalem couenientē ⁊ nō prohibitū clericis: sicut ⁊ laicalem cōuenientē laicis: de sen. ex. si iudex. li. vi.

f ¶ Cuiuslibȝ. quasi diceret etiam si sit alterius religiōis vl' habitus.

g. NE romani. Casus. cetus cardinaliū sede vacāte iurisditionē papalē nō exercet: nisi inquātū ꝑmittit ꝯciliū lug. nec illd̄. vel eius ꝑteȝ alterare pōt. Scd̄o dicit ꝙ officiū camerarij vl' p̄niarioꝝ pape durat eo mortuo q si deficiāt poterit cet⁹ ꝓ tēpore vacatiōis alios subrogare. Tertio determinās diocesim itelligi id qd̄ i ꝯcil. dr̄ de territorio ⁊ districtu: statuit moriēte papa extra curiā ipius electionē fieri debere i illoco vbi erat causarū ⁊ litterarū audiētia: lȝ suspēsa: nisi ꝓus ordinatū eēt de curia trāsferēda. Quarto ꝓuidet casui q̄ cōtigeret cardiales oēs exire ꝯclaue. Quito statuit cardinales ꝑ exceptionē excōmunicationis suspēsiōis vl' iterdicti ab electiōe nō repelli. Sexto electos ⁊ alios q mittere vl' ire tenēt' ad curiā astrīgit ad id. se. va. ⁊ p̄ncipalit' determīat ⁊ supplet decre. vbi piculū. s̄. e. q̄s opiniōes autē approbet vel reprobȝ: dicta per ꝑtes. ⁊ p̄ma ꝑs determīat qd̄ nō. lxxix. di. nullus. ij. ⁊ corrigit qd̄ nō. hosti. de pe. ⁊ re. cū ex eo. cuius opi. ratiōes scripsi de scisma. c. vno. li. vi. ⁊ approbat qd̄ ibi nō. ⁊ qd̄ tenet archi. in decre. pre. vbi piculū. §. ceterū i fi. qd̄ spālius cōtigit hūc cāuȝ Gar. etiā sequebat' hosti. e. ti. cupientes. § ꝙ si. vt etiam dicam. j. § fi.

h ¶ Indeterminata. habes igit' exēplū opportūe determiatōis: de q̄ logt' p̄miū harū ꝯstitutionū.

i ¶ Dilationē. sūme piculosā: vt i eadē constitu. i p̄n. Jo. an.

k ¶ Certa que patere pn̄t ex glo. predictis.

l ¶ Inferiorem. xxi. di. inferior. s̄. de ma. ⁊ obe. cum inferior. C. de legi. l. fi. ⁊ hoc maxime cum ille inferior ab illo superiore recipit potestatem vt in casu nostro cetus cardinalium a papa: per quod idem videtur de concil'. s̄. e. ti. significasti. ix. q. iij. cuncta.

m ¶ Tolli. iuuari posset per pene adiectionē: de hoc dixi de offi. archipre. c. fi.

n ¶ Non potest. hoc etiaȝ fatebatur hosti. s̄. e. licet dicēs ꝙ cardinales illi constitutioni expresse renūciare non poterāt per hanc rationē: tacite sic: vt. j. dicam.

o ¶ Lugd̄. s̄. e. vbi periculum. li. vi.

p ¶ Cetū.collegiū vocaī:ō scisma.c.j.li.vi.que satȝ ꝑso nat ... vt pȝ.xv.di.canones i fi.alibi dr̄ gremiū.xxii ij ... mine dn̄i aū mediū.Quomō vo cardinales ... collegij vl̄ capituli:nec cēseī iur̄ singuloꝝ i di ... itulis locatoꝝ.satis tractauit hosti.de iude. ... randam.

q ¶ Cardinaliuȝ. vn̄ sic dicāī nō.ō offi.arcipsbr.c.ij. in prima glosa.

r ¶ Modificari. dimiutiōeȝ ptinȝ ō.v.si.c.fi.ꝛ mlta vba h ponit .vij. s.omnē modum ꝑ quē cōstitutio ragi possȝ icludat

s ¶ Dispēsari.h addit: q̄ stante pstōe maioꝝ mi noꝝ qn̄qȝ ꝯ illaȝ dispēsat:de eta.ꝛ q̄li.c.j.li.vi.cū fi.

t ¶ Patēt qd iurȝ sit ō toto ꝛc̄.ff.ō rei vē.q ō tota.ꝛ s̄.de do. iter vi.ꝛ vx.nuper.

u ¶ Nō psonā.

per cetum [p] cardinalium [q] ro. ec.ipa vacāte modificari [r] pos sit ꝛcorrigi vel immutari :aut qcquam ei detrahi siue addi vel dispensari [s] quolibet circa ipsam seu aliquam eius par tez [t]: aut eidem etiaȝ renunci ari per eum tanquam verita ti non consonam [u] de fratrum nostroꝝ ꝯsilio reprobamus [a]: irritū nihilominus ꝛ inane de cernentes qcquid ptātis [b] aut iurisditionis ad romanū dū viuit pontificē ptinētis [c]: nisi quatenus in pstōne predicta pmittitur [d]: cetus ipe duxerit eadē vacāte ecclīa exercēdū: eo tn̄ ꝑuiso: q si eiusdē ecclīe camerariū [e] aut maiorē [f] vl̄ ali quos alios ex penitentiarijs quoꝝ [g] officiū ꝑ obitū eiusdeȝ pōtificis nolum⁹ expirare [h] ꝑ mōtē vl̄ als deficeī quis mō [i] ptingat :valeat idē cetus [k] ad tp̄s vacationis h⁹i ꝑ numero deficiētiū [l] vl̄ āpliori etiā quā tuȝ ad pniarios [m]: si h⁹ [n] eidē ce tui pcorditer [o] expedire vide bitur: alios subrogare. ¶ Sane cū iuxta ꝯstitutionē ꝑdictā [p] pa pa extra ciuitatē i qua cū sua erat curia moriēte [q] i ciuitate i cuius districtu seu ꝟriorio mori tur sit regulariter [r] successoris electio celebranda districtus seu teritorij nomine diocesim [s]

penitētiarij maioris q solet esse cardinalis vel alioꝝ minoꝝ nō expirat tpe tn̄ inclusionis maior penitētiarius si ē cādina lis per se nō pōt vti offi cio:si tn̄ nolet in clausu ra maneī:ēt psonaliter vtetur officio:vt fecit.d. tusculanus.

g ¶ Quoꝝ.interpositio.

h ¶ Expirare.hoc de pe nitentiarijs tenebat ho sti.de sen.ex.q de his in fi.vbi determinat quod nō.i.spe.ti.iij.§.i.vbi de fendit guil. quod came rarius mirascalchus ꝛ auditor camere habent ordinariaȝ quod si veꝝ esset de iure cōmuni du raret illoꝝ officium:mō tuo papa :de of.le.c.ij.li. vi.Sed hic de mariscal cho nil dicitur:ꝛ vide quod dixi supra eodem compil.ti.j. au ditor.in prima glo.ꝰm quid.Si autem dicamus istos habe re delegatam:speciale hic iducit q durat delegata post mor tem delegantis:sicut ꝛ supra de here.in fidei. li.vi.

i ¶ Quouis modo.puta quia incidit in furorem vl̄ ifirmitatē qui impedit executionem officij.Idem puto si recederet vel nollet officiū exercere. k ¶ Cetus pōt suppleri vel pars maior quia quod maior.ꝛ cetera.lvi.distinctione apostolica. de elec.cum inter cañ in prin.ff.ad muni.l.quod maior.ꝛ h verum vbi solum pro numero deficientium subrogant :vbi vero pro ampliori necessaria sit plena concordia: ꝛ sic intelli go quod seqtur. l ¶ Deficiētiū.tolle quod est infra alios sbrogare. m ¶ Penitētiarios.secus ḡ q̄ad camerariū

n ¶ Si hoc.vȝ q ꝑ ampliori numero subrogentur peniten tiarij Sed nunqd nullo deficiente poterit cetus pro amplio ri numero concorditer pniarios subrogare de verbis videī q nō cum ꝯstō sit prohibitoria preter casus permissos:ꝛ istō non videtur permissū:nisi cū aliquis deficit. o ¶ Cōcor diter.idem in decre.vbi periculum.§.nulli ꝛ.§.idem quoqȝ. vnus ergo solus hoc impedire poterit:facit quod nota. codē titulo quia propter.v.vel saltem in.§.porro

p ¶ Predictam.in.§.porro.

q ¶ Moriente.vel cedente:quod esse potest vt de renun.c.j. libro sesto. Naȝ tunc quo ad sedem cēsetur mortu⁹ sexta que stione prima.§.ecce in quibus.ꝛ cum hic sit eadem ratio ꝛ fa uor prouisionis ecclesie ꝛ cesset ambitio:cesset etiam contra rium de decre.susceptum de rescriptis libro sexto.

r ¶ Regulariter hic dicit propter casus interdicti ꝛ rebellio nis ibidem exceptos.

s ¶ Diocesim.iustum fuit hic plus ponderari diocesim q̄ȝ di strictum:sicut ꝛ i casu de rescrip.statutum.li.vi.maxime quia stante dio.districtus facile variantur:qn̄qȝ per concessiones imperiales:qn̄qȝ per occupationes principum vel ciuitatum ad tales autem mutabilitates ecclesiarum status non muta-

qō ergo dicebat hosti.q alia collegia hoc hn̄t ergo ꝛ collegiū cardinaliū.Rn̄deī illis ꝑmissū :huic expsse ꝑhibitū:ꝛ si ꝑ antiqua iura ꝯcessū ꝑus erat ꝑ istā po steriorē ꝯstōēȝ correctū:de ꝯsti.i c.j.li.vj.Et sic breuiī rn̄deī ad q̄ȝplures ex rōnib⁹ hosti.q tn̄ excusabilis ē: q̄ nō vidit decre.vbi periculū.Ad id q dr̄ nō eē veri si le filiū dei voluisse mortuo papa gregē fideliū eē sine pastore:vl̄ ecclesiaȝ sine sposo. Rn̄deī q spōs⁹ rector ꝛ pastor ē xp̄s ꝛ caput ecclīe q ē ipius cōp⁹:ꝑmū patet lxxvi.d i.ieiuniū.ij.i fi.scdȝ.xcvij.di.c.ij.circa mediuȝ ꝟtium de sacra vnc.c.j.v.sed vbi iij.q.iiij.c.fi.Licet ḡ deficiat vicarius nō deficiet ꝑncipalis: q vicariatus solum pero ꝛ successorib⁹ aplicis dat⁹ fuit.Absurditas autē huius opinionis apparet:q̄ ꝰm eā nō eēt necesse riū papā eligi:exq cetus cādinaliū christi vicariaȝ ha beret.Item nec eēt h expediens q cuiqȝ pȝ:ꝛ fecit de ꝯces.ꝑbē.q̄ diuersitatē i pn̄.ꝛ in decisa.

a ¶ Reprobam⁹ sed nūqd ꝑ hoc reprobaī opi.gof.ho sti.ꝛ cōpo.ꝛ guil.q hȝ cādinales tolleī posse:q ō nūe ro duaꝝ partiū statuit ꝯcil.lateraū.ō.e.ti.lȝ.s.ōdinādo q noiatus a plurib⁹ i scrutinio sit papa:vt ibi scripsi. Dic q nō: q̄ illō ꝯcil. illā opinionē approbat dū dic: nisi maiō iteruenerit ꝯcōdia:exq ḡ ꝯcōdant noiatuȝ vl̄ nomiādū a plib⁹ eē papa: vȝ ille nomiat⁹ ab oīb⁹: ꝛ fac q nō.ō.e.ti.sicut li.vi.i glo.nō. b ¶ Ptātis ꝟprobaī ḡ qō nō hug lxxix.di.null⁹.j.cui⁹ dictū ꝟcitat hosti.ō.e.lȝ.q dixerat cādinales posse tūc crāī cādina lē:cū possint tūc crāī papā q plus ē:sed videm⁹ q ca plȝ creat epȝ:nec tn̄ ꝯfert bn̄ficia ad illi⁹ soli⁹ collati onē spectātia:ne se.va.c.j.li.vj. c ¶ Pētinētis. si ḡ aliqd diuisū ad collegiū ptinȝ:q sōte ꝑ ipsoꝝ ex pēdit vt ē mos:h nō ipedit:facit ꝑ.decre.vnica ꝛ de rescrip.edoceri. d ¶ Permittitur.in.§.idem quoqȝ

e ¶ Camēariū.ad quē spectat tpalia paupib⁹ ēogaī:vt nō io.viij q.i.c.j.hodie aūt magnū ē officiū: ꝛ iurisditionem exercet circa oēs debētes cameī:ꝛ auditorē hȝ ēt ad h: queȝ puto q hīe possit sede vacāte ꝑ hāc lr̄aȝ:ꝑuisione tn̄ pēdēte cādinales nil ab ipso recipiēt:vt i ꝑdi.decre.vbi.§.ꝑuisionis

f ¶ Maiorē.ex penitētiarijs:qō sequitur:ꝛ ē sēsus:q officiū

hoc casu intelligendā fore cē sem⁹: eo tñ adiecto: ꝙ si in certo loco cārum ⁊ lr̄arum apl̄i caꝝ audientia remanente papaȝ alibi[v] mori cōtingat: nō[x] ibi sed vbi predicta fuerit audiētia memorata electio celebretur: etiam si eadem audiētia tꝑe mortis h⁹ vacare[y] nosčatur: nisi forsan añ mortem eandem ordinatum[z] esset per papā de curia transferenda[a]: quo casu seruetur ꝓuisio[b] cō stōnis predicte. ¶ Porro[c] si romano non electo pontifice cardinales oēs[d] simul vel successiue: qđ absit: exire contingeret cōclaue ꝺputatū eisdē: hi ad quos ꝑtinet executio cō stōnis ꝑdicte[e] illos ex ipsis q b⁹ īfirmitas corporis aut nota debilitas excusationeȝ nō dabit: idēm conclaue ꝗcito poterunt reintrare compellant[f] penas in ꝑdicta constitutione ꝯtētas:[g] nisi ħ fecerit incursuri[h]. Cardinales aūt h⁹i cōclaue reintrantes ad electionem iā dictā procedāt: ⁊ als ꝯstitutionem prefatā obseruent: ſm statū ī quo erant ī eodē cōclaui: qñ ipm vt premittitur exiuerūt. ¶ Ceterū[k] vt circa electioneȝ predictā eo magis vitentur dissensiones: ⁊ scisma/ta: quo minor eligentibus aderit dissidēdi facultas decernim⁹ vt null⁹ cardialiū cuiuslibȝ[m] excōicatiōis suspēsionis aut īterdicti pretextu a dicta valeat electiōe repelli: iurib⁹ aliȷs[n] circa electiōeȝ eādē hactenus editis plene ī suo robore duraturis. ¶ Vex[o] q: tā ex

tur.x.di.c.j.ci.dist.c.i.⁊ ꝺ relig.dō.c.j. Si ḡ papa morit apud baȝanum vel nouantulam: que loca sunt districtus boñ. quia tamen loca ipsa sunt dio. mutiñ. in ciuitate mutiñ. conuenire debent cardi. ⁊ ibidem includi: sed cum locus ille non distri gatur per ciuitatem mutiñ. quomodo regens ciuitatem mutiñ. illos includet: quare melius videbat accipe territorium vel districtū sed forte ponderauit ac tor: ꝙ multa sunt loca q̄ nō distringūt ꝑ ciuitates aliquas: sed per singularia dominia: g dñi etiaȝ ciuitatibus non respondent. Illi ergo non sunt de districtu ciuitatis sūt tamen de dio. Ad primum dico ꝙ cardinales se debēt offerre: ⁊ sperādum est ꝙ hoc facient: quia non facile cōtinget quin aliqui se offerant: quos aliȷ sequentur nolentes perdere vocē suā ⁊ de facto videmus. posset etiā esse locus remissioni: de qua. ĵ. de re iudi. pastoral circa mediū.

t ¶ Hoc casu. aliȷs ergo casibus sumitur: vt habetur. ff. de ꝟ. sig. pupillus. §. territorium. tamen alibi territorium ponit pro dio. xvi. q. ȷ. c. siquis episcoporum cui concor. de consti. c. ȷ. li. vi. Quandoq3 etiam parochia ponitur pro dio. xȷ. q. ȷ. bone rei. de doñ. apostolice in pn. qñq3 ponitur ꝓ regione. ix. q. ȷ. episcopum.

u ¶ Alibi. i. in loco alterius dio.

x ¶ Non ibi. vbi moritur.

y ¶ Vacare. lȝ. vacet. inspicimus ꝑmum statū: ita mulier vidua vacās denominatur a dignitate poris mariti. donec alteri nupserit: cōcor. in decre. de fo. cōpe. ex ꝑte in fine vlt. glo. Ponderamus igitur hic habitū siue actum: sic. ŝ. eo. ti. c. j. ī fi.

z ¶ Ordinatum. ad idem de preben. si apostolica in fine li. vj.

a ¶ Transferenda. ad aliam dio. alias idem quod ŝ.

b ¶ Prouisio. s. ꝙ fiat electio ī loco vbi. pa. mōit: vt ī dicto. §. porro.

c ¶ Porro. ꝓuidet casui nō determinato p. c. vbi periculum. Nā lȝ ibi ī. §. sane ꝓuiderit: gd iuris cū aliq ex cardinalib⁹ exeūt ꝯclaue īprouisū erat gd iuris qñ omēs exeūt: ⁊ casus iste p⁹ mortē clemēt̄ fuit de facto.

d ¶ Oēs bñ dicit: q: si aliq vel aliqs rmaneret: in illos vel illū rsidet ius eligēdi: vt colligit ex. ꝑ. decre. §. sane. ⁊ fac. qđ nō. ꝺ postu. pre. gratū cū suis cōcō. vbi ꝟo oēs mōtui essēt: gd iuris scripsi post ho. scripsi. ŝ. e. licet.

e ¶ Predicte. de quibus habetur in. §. preterea.

f ¶ Cōpellāt. sed gd si aliqui rritoriū illoꝝ exeāt faciāt ꝺ his q īfra districtū ipoꝝ manēt. Sȝ nūgd illi soli poterūt eligere: Itē gd si nlli rmanēt: vide ꝙ dixi. ŝ. ī glo. iustū. Itē gd si oēs remanent ⁊ aliqui citius reintrant conclaue: nunquid illi poterunt eligere: ⁊ si aliȷ non haberent iustam causam: planum esset. Sed quid si aliȷ non intrantes habent iustum metum mortis: vt allegabatur post mortem clementis. ⁊ dicatur do minus temporalis non est potens ad securitatem ipsorum: vt etiam tunc dicebatur: quid fiet: ⁊ quis de iusta causa metus cognoscet: ista non decisa nec tunc prouisa ad huc egebunt prouisione.

g ¶ Contentas. in. §. ꝙ si premissa.

h ¶ Incursuri. quia pena ciuium ⁊ rectorum est [illegible] tio ciuitatis [illegible] dētur etiaȝ includi pene de quibus ibi in. §. ciuitas.

i ¶ In quō erant habita distinctione an lapsi essent tres dies tantuȝ: an etiam. viȷ. vt ibi in. §. cōclaue.

k ¶ Ceterū. Iste §. approbat qđ notat ioānes. lxxix. distinctione caplō ꝑmo. vbi nota de vitio eligentium obȷci non posse: ⁊ prorogat opinioneȝ compo. nota. ŝ. e. licet qui dixit cōtra electionem factam per duas partes excipi nō posse ꝺ excōmūicatione vel suspēsione eligentium etiam si sit notoria. nec obstat ſm eum ꝙ peccant aliȷ cōmunicando talibus. faciunt. n. hoc auctoritate illius iuris quod omnem exceptionem remouet: all. ff. de riuis. l. seruitus §. siquis riuum. Item ſȝ ipsum in casu necessitatis licite excōmunicato cōmunicatur ſȝ maior necessitas q̄ȝ carētia vicarȷ iesu xpi nō posset haberi. xxȷ. di. oēs. ȷ. q. vi. ad romanā. ⁊ facit. ŝ. ꝺ here. presidētes. li. vi. ħ approbat hec opinio ēt q̄ ad actū electionis faciēde.

l ¶ Facultas. facit. ŝ. e. indēnitatibus. §. vt aūt. li. vi.

m ¶ Cuiuslbȝ. iuris vel hominis. Item qualiscunq3 sit suspensio vel interdictum.

n ¶ Aliȷs. lxxix. di. per totum. xxiȷ. di. ī noīe dñi. ŝ. e. lȝ

o ¶ Vex q: approbat qđ nō. gar. ⁊. omo. ŝ. e. cupientes. j. Rñ. li. vj. super. ꝟ. cōparere. qui dicebant electuȝ non venientem tunc infra tēpus illi⁹ ꝯstōis īcurrere penā: mouebantur illa ratione: quia iurisditio pape: ⁊ ipsius exercitiuȝ remanet penes collegium cardinalium quia ratio reprobatur. ŝ. j. Rñ. Dicebant tñ ꝙ papa deberet penā remittere: ex quo venit añ creationē pape lȝ post tꝑa: alle. ff. sigs ī ius vo. nō ie. l. ȷ. §. fi. Arch. ibi. i. ī fi. ꝑme partī ꝓpt ꝟbū corā nobis tenebat ꝯtriū. s. ꝙ nō īcideret penā tūc nō veniendo. cū scripsi sup illa decre. hūc casum nō tetigi: q: mihi videbatur ꝯ eqtatē ꝙ tūc īcidēt: ⁊ ꝑ illō ꝟ. coraȝ nobis ꝺ rigore videbat ꝙ īcideret. Quis. n. pōt diuinare astrict⁹ ad veniēdū qñ sit papa creādus: cū ḡ posset oī die creari: ḡ oī die pat⁹ sit is q astrict⁹ ē ad cāȝ ꝓseqndā: ⁊ lȝ rigorosum videat: respicit tñ expeditionē ecclīaꝝ: ⁊ forte ꝑꝑ hoc nō vtitur hoc ꝟbo declaram⁹ ſȝ ꝟbo statuimus.

prouisis remedijs ꝙ ex oratio
nibus[q] ad deum super h[9]i ne
gotio effundēdis[r]: ꝙ breuiter
h[9]i celebretur electio presu-
mendum ē probabiliter ⁊ spe
randum: statuimus vt electi ⁊
alij[s] qui ex quacūqꝫ causa[t] ad
se. ap. venire vel mittere[u] sunt
astricti: ad ipsam cum vacat
ac si non vacaret[x] venire vel
mittere teneātur. ¶ dē.
Causā[y] electiōis[z] postula
tiōis seu ꝓuisiōis[a] ꝑ appella
tionem ab ipa vel occasione[b]
ipsi[9] ad se.[c] ap. emissā: tūc de
mū ad sedem eandem deuo-
lui[a] censemus: cum in appel-
lati[b] aut procuratoris eiusdē
in ipsa cā spālr[c] constituti pre
sentia īterposita[d] fuerit: atteo
rū alteri[e] īfra mēsē ab īterposi
tiōe[f] ipsi[9] vel saltē post lapsuꝫ
eiusdē mēsis ꝯpcito cōmode[g]
fieri posit legitīe ītiata porre
cto[h] vꝫ[i] sibi sb scriptura auctē
tica[k] vl' plecto[l] illi[9] tenore ⁊ co
pia mō cōsili[m]: si petita[n] fuerit
inde fcā. qd si forsan appella-
tū abeē: ⁊ ꝓcuratorē talē[o] nō
īueniri ꝯtigat[p]: in[q] domo quā
ipse appellatus habitare cōi-
ter[r] ꝯsueuit: vl' si dom[9] eadē i

p ¶ Prouisis. ꝑ decre. vbi ⁊ lra que allegaui in fine pri. partis.
q ¶ Orationib[9]. ꝗlis dbeat eē orō: vide ꝙ dicā. j. de ... ⁊ vene. sanc. si dñm ad fi. ⁊ qūo ī ea sperāduꝫ est: ... piri satis in vltimo membro glo.
r ¶ Effundēdis. vt ī decre. vbi ꝑiculuꝫ in fi. ⁊ verbū effusionis largitatem ⁊ abundantiam denotat xvj. q. j. reuētimi
s ¶ Alij psone instructe opponentes ⁊ appellantes
t ¶ Quacūqꝫ cā. ꝑ hoc vꝫ ꝙ citat[9] ꝗ tenet̄ ire vel mittere ad curiā mortuo papa teneatur ad idem: cui[9] ꝯriū nō. ho. de accu. lꝫ. vt ibi scripsi super verbo accessisses.
u ¶ Mittere. sicut hi quos artat decre. j. ꝫ. e. li. vi. decre. j. de ap. ⁊ decre. ꝗuis ꝺ off. or. e. li. Itē electi cathedraliū vl' regulariū ecclīaꝝ quos artat ꝯstitutio cupiētes. nisi sint iuste impediti: vt. e. c. §. ꝙ si Itē postulasti: q: sūt ecclījs alligati: vt ibi. §. ꝺniqꝫ. vl' femine. ꝫ. e. idē nitatib[9]. §. ꝫ cuꝫ eas libro sesto.
x ¶ Ac si nō vacaret. ⁊ sic pꝫ ꝙ īfra tempora statuta.
y ¶ Causā. Casus. ꝑmo ponit formā ꝫ quā appellās appellationē ītimat appellato: vt ꝑ ipā cā bñficialis ad curiā ꝺuoluat̄. secūdo ꝓuidet cū appellat[9] vl' ipius spālis ꝓcurator negt haberi. tertio ꝓuidet cū ꝑ metum appellati vl' suoꝝ intimatio fieri nō pōt. ꝗrto. vitiat ītimatōeꝫ talit̄ factā. qnto ꝓrogat hūc moduꝫ ītimādi ad alios casus. ꝺterminat. nō. ꝑ ino. hosti. io. mo. archi. e. t. c. i. li. vi. sup. v̄. īfra mēsē ꝑ ꝯpo. ibidē ⁊ guil. ī spe. ti. ꝺcitatio. §. seqt̄ post ꝑn. plenius ꝺ ap. §. ꝗliter. v̄. caut[9] ēt sit. ⁊. v̄. qd si ꝓcuratori. adhuc aptius ꝑ guil. mādegoti ī libello electionū ī fi. ꝑ ipū io. mo. ꝺ reg. iu. ī gñali. li. vi. vltra mediū: ⁊ quod nō. ꝫ. e. cupiētes. j. Rñ. li. vi. super. v̄. noticiam.
z ¶ Electōis ēt epal' l' cathedral' ecclīe: vt dicā. j. § pe.
a ¶ Prouisionis hec tria exꝑmit ꝺcre. j. e. ti. libro. vi.
b ¶ Occasiōe. i. ꝑꝑ cāꝫ electōis postulatōis l' ꝓuisiōis: vt si appellet̄ a grauamie illato ī iudicio: ꝗ casu locū hꝫ ꝺcre. j. ꝫ. e. li. vi. hꝫ ꝯpo. ꝗ pl[9] ibi nō. ꝙ si sup ꝑma appellatione deēt iudices ex curiā: ⁊ ab illoꝝ grauamie appellet̄: locū hꝫ ꝺcre: illa ⁊ dicit sic huasse ino. lꝫ ꝗdā ꝯ: ꝙ solū ī cā ꝑme appellatiōis hꝫ locū hec ꝺcre qd ē ꝯ mēteꝫ: q: ꝑ scdaꝫ appellatōeꝫ sicut ꝑ ꝑmā possit ꝓtelāi vacatio.
c ¶ Se. ap. In alijs eni nō hꝫ locū ꝑdi. ꝺcre. j. ꝫ. eodem libro sesto vt ibi nō.
a ¶ Deuolui. ꝗ ad ħ vt ꝑncipale negociū sit ī curia: vt dicam. j. § penultimo.
b ¶ Appellati. si ꝯ caplꝫ vel collegiū appellet̄: vide ꝙ nō. ꝫ. e. bone. j. ī gl. ī. soli ꝺ ꝯ. ꝑbē. si caplo. li. vi. ī glo. vi.
c ¶ Spāliter. approbat opinionē spe. ī ꝑn. ver. qd si ꝓcuratori. vbi posit͂ duab[9] opinionib[9] quaꝝ ꝑma hēbat ꝙ nō suffic̄ ītimare ꝓcuratori Secūda ꝙ sufficit: dicebat ꝑmā vaꝫ ī gñali ꝓcuratore: scdaꝫ verā. ī spāli: allegabat ꝺ testi. ꝑntium §. ceteꝝ. li. vi. ff. de libe. cā. l. īmo. ff. de ꝯhē. emp. l. i. h[9]i. de ꝓcura. dilect[9]. ⁊. c. nō īiniuste. ī fi. sicut aūt spāli ꝓcuratori appellati fieri pōt ītimatio: ita ēt pōt fieri ꝑ specialē ꝓcuratorē appellātis. Nam ⁊ tal' ī h[9]i causis appellat qd dic vt. nō. e. ti. ꝓcur. li. vi. Qūo vo formetur ꝓcuratoriū ad ītimādū: ⁊ qūo ꝑ ꝓcuratorem fiat intimatio: vide in ꝑ. li. lectionum ī. fi. ⁊ quomodo de procuratorio suo sic ⁊ de appellatione debet fidem facere.
d ¶ Interposita. ⁊ tc̄ ītpo nit siml' ⁊ ītimat̄ ꝗre cū ī ill' ꝯstet illū appll'asse alia ītimatio faciēda nē
e ¶ Alteri. s. appellato l' spāli ꝓcuratori. ꝗ forti[9] si vtriqꝫ sit vel diuisim: ⁊ tolle hic lrām legitime ītimatam que sequitur.
f ¶ Interpositione. ⁊ sic currit de momēto ad momentum: concor. ꝫ. de re iudi. ꝙ ad consultationē. ibi a ꝓlatione: ⁊ ꝗt dies habeat mensis nōui. ē. ti. ꝗꝫ sit. libro sexto.
g ¶ Cōmode: ꝯcor. ꝑ. decre: ꝗꝫ sit ī ꝑn. li. vi. ⁊ c. cupiētes. §. ceteꝝ veniet hoc ī arbitratū boni viri ⁊ dat̄ hic tꝑs arbitrariū ad purgādā morā tꝑis determinati. alibi econuerso dat̄ tꝑs determinatū ad purgādā morā tꝑis arbitrarij ī ꝑ. § ceteꝝ. ⁊ ꝑ ħ videt̄ ꝙ post ħ tꝑs facta intimatio nō deuoluat: vt dicam. in fi.
h ¶ Porrecto. ꝑ ħ pꝫ ꝙ expēsis intimantis hꝫ hoc fieri: sicut de libello dicitur. iij. q. iij. offeratur.
i ¶ Videlicet. declarat vbū legitime quod ꝑmisit.
k ¶ Auctētica. s. ꝯfctā māu publica vl' hñte sigillū auctēticū: ꝺ sen. ex. cū medicinal'. li. vi. ⁊ satis dixi ꝺ ꝓba. p[9] cessiōeꝫ. vt. n. dicebat spe. ī v̄. ī ꝑn. all' ꝗue eēt dicē ꝙ aduersario meo dicēti se appellase ad curiā tenear credere: cū appellatio hoc casu habeat viꝫ citatiōis: vt. j. dicā. ⁊ quō apellato īterdū expediat auctētica scriptura: pꝫ. j. c. pror. § pe.
l ¶ Vel plecto pꝫ ꝙ ꝑmo casu cū porrigit̄ nō ē legi nece: concor. de ap. appellatio. li. vi. ⁊ istud ꝑ designat ītegrā lectionem sile. ff. de v̄. si. vrbana. §. pernoctare.
m ¶ Consimili. s. sub scriptura auctentica.
n ¶ Si petita. si ꝗ nō petit̄ sufficit legisse: ꝯcor. ꝫ. de sepul. c. ī. ī fi. li. vi. de sē. ex. c. i. e. li. ꝑ qd. c. pꝫ. ꝙ vtileꝫ cōsiliū eēt appellato ꝺ petitione ꝑdicta facere cōfici publicū īstrm: satis tñ esset ꝺ hoc ꝑ testes fidem fieri posse: lꝫ ibi secus: vt ibi notaui.
o ¶ Talem. spālem de quo premisit.
p ¶ Contingat. collige lrām ꝗ est. j. volum[9] appellationem huiusmodi publicari. io. an.
q ¶ In domo. i. añ domū. eo. n. īuito nō dꝫ domū ingredi: faceret n. īiuriā. ff. de in ius. vo. l. pleriqꝫ. ⁊. l. se. ⁊ de ħ dixi de eo ꝗ mit. in pos. c. fi.
r ¶ Hitare ēt si sit iqlin[9]. ff. de dā. īfe. l. iiij. §. si domum.
s ¶ Cōiter. lꝫ ergo ibi ñ hitet vltra dimidium āni ꝫ minus ex quo tñ ibi habitat plusquam alibi ibi poterit fieri intimatio ad hoc. ff. de v̄. sig. maiore. c. sed si qualiter habitaret in duob[9] locis: in quolibet illoꝝ fieri poterit vbi elegēit appellās

⁊ tutū esset fieri i vtroqꝫ: facit de sepul. cū quis. §. j. libro sexto.
t ¶ Remotis. ex remotione ergo loci statuit ius diuersū de se. ex. relatū. de te. or. cū nl̄ls. §. ij. li. vi. ⁊ vt ibi notaui puto hoc arbitrariū: de hoc. s. de resti. in inte. tum ex lr̄is. in glosa pe.
u ¶ Cathedrali. ꝯcor. j. de fo. ꝯpe. q̄zuis.
x ¶ Utroqꝫ. casu. s. cum publicatio fit ad domuz vel in ecclia cathedrali ꝓpter domus distātiaz.
y ¶ Būficio. et si eēt cāpestre vel rurale: ⁊ si nō sit ibi nōrius nec pñtia testiū illos aducat: ⁊ sic seruat i hoc casu ⁊ i cāu decre. vlti. e. ti. li. vi.
z ¶ Premisso. s. sub auetētica scriptura.
a ¶ Assetum iustū. ꝯ ap. si iustus.
b ¶ Ut pferr. qꝛ nec dño nec spāli ꝓcuratori nec ad domum hitationis ⁊ in būficio nec i ecclia cathedrali ⁊ būficio. Si aūt dñs vel appellās locū adire non possit psonaliter: posset tñ adire p ꝓcuratorē vel eꝰ nō p ꝓcuratorē: ꝫ psonaliter pōt adire: nec erit locus ei qd dr̄: ꝫ itimationē ad domū fieri oportebit: ⁊ h̄ vult littera ista vt prefertur.
c ¶ Aliquo. lꝫ ḡ sanū sit ꝯsiliū qd nō. guil. mādē. i libello ꝑdicto sup forma pe. s. ꝙ i plurib⁹ locis fiat publicatō qꝛ tāto maiō ꝓsumptio erit ꝯ appellatū de scia: facit ꝯ po. pla. c. j. q̄ ma. ac. pos. cū in tua. p hanc tñ lr̄am pꝫ satis esse ꝙ fiat in vno loco: dūmō sit publicus ⁊c. vt hic dicit.
d ¶ Publico. ad tollēdas illoꝝ fraudes: q̄ captata opportunitate abñtis illoꝝ quos tāgit vl̄ p quos possit isinuari faciunt tales itimationes: facit i auc. ꝯ litigi. §. omnē coll. viij. sil̄r qd nō. s. e. ti. c. vlti. li. vi.
e ¶ Solēniter volumus publicari. ꝯcor. e. ti. qꝛ ꝑpt i fi. fiet aūt i loco viciniori. e. ti. vbi piculū. §. porro. li. vi. ꝯ psūptio q̄sdam. ⁊. c. q̄zto. i publica missa populosa vl̄ ꝟmonibus vel nundinis vel alio actu per populum frequentato.
f ¶ Procuratoris. spālis de quo prius dixit.
g ¶ Uerisilr. fa. ex ua. boñ. rem nō nouā. post pñ. Et nō ꝙ inspicit verisimilitudo: ꝯcor. de ꝓsū. qꝛ verisimile. ⁊. c. litteras de reg. iu. inspicimus. libro sexto.
h ¶ Deuoluta. qd ḡ nō. ino. ⁊ bo. i gl. i pñ. all. ꝙ decre. e. ti. li. vj. artat etiam ignorātes: erḡ appellatio publice fuit emissa: cū ꝯstitutio illa voluerit ꝓuidere ꝯ vacationes eccliaꝝ: vel est falsū vel itelligēdū nō de appellato: ꝫ ꝯ alijs quoꝝ iterest: vl̄ itelligēdū. ē hꝫ primū dictū q̄ñ. s. ita publice factū ē: ꝙ verisimiliter potuit ad appellati vl̄ spālis ꝓcuratoris noticiā ꝑuenire: ⁊ hoc tūc demū q̄ñ ꝓpter metū vel potētiā ⁊c. vt ibi. cū. n. tal' appellatio hēat vi citationis pemptorie vt ibi: ad idē ꝯ ap. sepe. ita ꝙ nō veniēs i t'mino iurꝫ habet ꝯtumax ⁊ ꝓcedit ꝯ eū vt ꝯ ꝯtumacē ⁊ i ꝑncipali: absurduꝫ eēt ꝯtumacem censeri ignorātē cui appellatio itimata nō eēt. ⁊ h̄ oia vera puto etiā i electionib⁹ cathedraliū ⁊ regulariū eccliaꝝ de qb⁹ loqtur ꝯ cre. cupiētes. vt ex quo nō aliter q̄ꝫ p appellationē deuoluūt ad curiā: necesse sit p hūc modū intimationē fieri. Fortius. n. punit ⁊ artat ꝯstitutio cupientes. q̄ꝫ decre. j. ꝑuat. eniꝫ iure q̄sito: ⁊ totali ꝓsecutione processus ⁊ ad psonalem artat cōparitionē. ꝫ decre. j. punit soluꝫ i ꝓcessu fiēdo i ptis abñtia: ⁊ p eūꝫ satis ē ꝓcuratorē mittere: ḡ etiā fortius ibi faciēda ē intimatio: ⁊ sic ab oliꝫ ꝓuauit curia. q̄ñ tñ appellat⁹ nō poterat hē

remotis[t] existat i ecclia cathedrali[u]: i cui⁹ citate vel diocesi ꝯsistit būficiū: ⁊ nihilominus vtroqꝫ[x] cāu i eccl'a vl̄ būficio[y] de q̄ agit volum⁹ appellationē h⁹ i publicari: ac de ipa q̄ñ cūqꝫ petitū fuerit: copiaꝫ modo premisso[z] fieri appellato. ¶ Uex si ꝑpt appellati aut suoꝝ metū[a] vl̄ potētiā intimatio fieri neq̄at vt ꝑfert[b]: appellationem eādem in loco aliq̄ publico[d] sic solēniter[e] volum⁹ publicari: ꝙ ad appellati seu eius ꝓcuratoris[f] noticiā possit verisil'r[g] ꝑuēire. ¶ Intimatio[t] vero aliter facta omni careat iuris effectu: nec causa t per appellationem eandē ad sedem censeatur deuoluta[h] ꝑdictā: nisi ad appellatū[a] eius plēa[b] ⁊ certa[c] noticia ifra tp̄s[d]

ri: varie loq̄bāt: hoc. qd tñ h̄ expeditū ē. Et no. ꝙ licet hec littera vitiet intimationē ⁊ ipediat deuolutionez: nō vitiat appellationē quo min⁹ sup ea posset exi[illegible] riā ipetrari: vñ i talib⁹ appellationibus nō tria [illegible] ꝑmū quo ꝑscribit appellationi ne possit iterponi: ⁊ [illegible] decē dieꝝ a noticia de ap. ꝯcertatiōi. li. vj. secunduꝫ q̄ ꝑscribit deuolutiōi ꝑncipal' negocij ad curiā si nō fiat itimatio: vl̄ fiat ꝫ nō debito tpe ⁊ debita forma: ⁊ de hoc h̄ tertiū q̄ ꝑscribitur ꝓsecutioni: ⁊ ꝯuolutis ꝟuāda sūt tp̄a decre. j. ⁊ decre. cupientes. in alijs daf annu⁹ ⁊ ex causa bieñium ⁊ vltra de ap. cū sit. ⁊. c. ex rōe. Predictoꝝ autē scdꝫ nō pōt esse sine ꝑmo. i. deuolutio sine appellatiōe: ꝫ ꝑmū bñ pōt esse sine scdo: de ap. cordi. li. vi. vñ dicit ioan. mo. i ꝑdicta regula i general'. ꝙ cū negociū tractari i cōsistorio ꝑncipis sit hic spāle: hoc ius singulare facilius tolli' q̄ꝫ cōe: al's. ff. de pac. si vnus. §. pact⁹. in auc. de nō alie. §. qꝛ vo. Audiui aliquos dicētes: ꝙ mēs ē huius lr̄e: ꝙ nō valeat appellatio ꝑdicto mō nō intimata: ita ꝙ non valeat impetratio sup ea facta etiā ex curiam. Mihi placet primum dictum: qd etiam placet io. mo. vt predixi. Sed ob. qꝛ s̄m h̄ erit in ptāte appellantis elludere decre. statuimus. ⁊ non deferre ꝑncipale negocium ad curiam. So. appellato ⁊ ignoranti nō appellanti intendit hec cōstitutio prouidere: quare ꝯsulo ꝙ appellans vadat vel sufficientē mittat: vt si veniret appellatus forte sciens quē ignorare credebat: procedi possit: vel si papa ad curiam citare vellet appellatum: al's ex parte appellati nullo veniente planum est ꝙ pena ꝓcessus de qua decre. j. loquitur locum habere non posset: sed pena decre. cupientes. ꝯ q̄ ꝑdixi bñ posset hēe locū et appellato nonveniente
a ¶ Appellatū nō repetit ꝯ ꝓcuratore: p quod videt ꝙ hoc casu. vbi non p modos ꝑdictos haberetur noticia: non sufficiat procuratorem sciuisse.
b ¶ Plena ⁊ c̄. nō ꝙ nō sufficit talis q̄lis sic i cāu ꝯ cre. illud de cleri. ex. mi. cum similib⁹: ⁊ plena dicit vt toti⁹ appellationꝫ ⁊ omniū obiectoꝝ i illa noticiā hūerit sic et testis dicit plenaꝫ veritatē: ꝯ accu. cū dilecti.
c ¶ Certa. dicit indubitatum sibi sit vel esse dēat: sic appellatum ex quo autem certus est certificari vlteri⁹ non dꝫ: de reg. iur. eum qui certus. posset autem hoc ꝯstare: quia super appellatione cōsuluit aduocatos amicos: vel simili modo forte per amicum proprium vel amicum appellantis sibi plene fuerat intimata.
d ¶ Tempus predictum. scilicet mensis vel postquā cito commode fieri posset. supra codeꝫ capitulo i prin. Et nota quia per hanc litteram puto. ꝙ notificatio facta post tempus predictum non artat appellatum nec deuoluit: al's sequeretur absurdum: quod si post annum vel quinquennium notificaret appellationem: artaret appellatum. ⁊ deuolueret. Hec autem temporis

predictum aliter peruenisset. ¶ Idem quoqꝫ in alijs casibus[c] obseruari volum⁹: i quibus requiritur intimatio facienda. Idem.

Constitutionē[f] vt circa[g] editā i ꝯcil. lugdu. locū ꝺcēnim⁹ nō hēre: qñ q̄ opponūt directe[h] respiciunt ius ecclesie[i] vel opponentis[a] psone: sꝫ tm̄ vbi per competitorem[c] vel oppositorē quēlibet appellantē[d] in formaz aut psonas[e] defectus[f] vel crimia opponunt[g] ¶ Ceterū cuz circa crimia vel defectus[h] debitā circunstantiaruz

determinatio pcedit ab hac ꝯstitutiōe: de q̄ pdi. doc. nō cogitauerūt. Int alia ḡ sbstātialia vt ꝺuoluat appellatio causas bñficiales ad curiaz: de qbus. s. e. c. j. ⁊ c. vt circa li. vj. reqrit ꝺbita notificatio de q̄ hic loqt: ⁊ q͡ hic ifra tps h̄ expssū: hiis ⁊ alijs ꝯcurrētib⁹ sic ꝺuoluit: qꝫ ꝯstituit abñtez ꝯtumacez ⁊ pceditur i ipi⁹ absñtia in pncipali ēt ad diffinitiuam ex quo ñ vēit ifra tpa. Sꝫ an sic cō stituat eū ꝯtumacez q͡ non possit appellare a diffinitiua ꝯ̄ se lata: dubitari solet: ⁊ cōpost. i pdi. ꝺcr. j. e. ti. li. vj. i glo. q̄liter pbatiōes. l. v. q. tenet: q͡ qñ citatio vl' notificatio psonalr apphēdit: sit v̄e ꝯtumax nec appellet: qñ v̄o facta fuit ad domū ecclia3 vl' locū publicū: tūc sit ficte ꝯtumax ⁊ appellare possit: ⁊ fertur hāc opinionē multi vigere i curia. Aliqbus videt q͡ satis sit h̄ casu abñtē puniri i pcessu ⁊ diffinitiōe cause: nō est aūt p hoc equū appellatiōe puari: cuz nō sit expssū ⁊ vide qð dicā. j. de do. ⁊ ꝯtu. si añ supdicta pcedūt i his bñficialib⁹ de qb⁹ locū h3 p ꝺcr. j. In his v̄o quib⁹ locū h3 ꝺcr. cupientes planū ē q͡ ñ puit ꝯtumax solū i pcessu: imo cadit ab oi suo iure: vt ibi. §. q͡

e ¶ Casib⁹. vt. j. ꝺ ap. c. j. j. ꝺ fnū. c. vno. s. ꝺ pro(s)u p. xx. cu. mādato ad idē. s. vt lit. ñ ꝯtes. qm̄. In casib⁹ tenet qs ñ solū itiare: s3 regrere: xvj. q. iij. placuit. ij. s. ꝺ emp. ⁊ ven. c. si. s. ꝺ of. or. si cāonici. ⁊ c. q̄3uis ꝺ sen. ex. c. j. de sepul. c. j. li. vj. ⁊ j. ꝺ sepult. ꝺudū. ⁊ j. ꝺ here. c. j. cū filiibus. In qbus etia3 tutū est hunc ordinem obseruari. Sūt etiā quedā intimatiōes que fieri debēt pape: in qb⁹ nō puto qð hic dicit locū habē: vt. s. ꝺ pbē. q̄ue. ver. metropolitani. ꝺ sta. mo. c. si. ver. qð si forsā ꝺ cle. egro. c. vno §. si autem li. vj. ⁊ in extrauagan. bonifacij sancta romana. ⁊. j. ꝺ here. nolentes ad fi. io. an.

f Constitutiōe3. Casus. l3 bonifacius aliq̄ declarauerit ꝺ qb⁹ tpe dubitabat circa ꝺcre vt circa. vt s. e. is qui. ⁊ c. q ꝯtra. ⁊ c. pcurator. ⁊ c. ꝯstō. li. vj. post cū tamē noua dubia emerserūt q̄ clemēs hac sua ꝯstitutiōe ꝺclarat: q̄ breuit sūmari nō pōt. Sed h̄ dicit ꝺcre. vt circa. locū nō h3: cū appellans ius suū vl' ecclie directe psequtur: sed cū i formā vl' psonas oppōit criavel ꝺfect⁹: q̄ū circūstātias si nō specificat si sup illis: nō audit etiā si iuret illas didicisse de nouo: nec ēt in eadē cā sup illis audit alius nō appellās ⁊ psequens cōmune nō ppriū interesse: pōt tamē assistere apellanti appellās: q nō seruat formā: etiā si appellatiōi renunciat p viā q̄rele nō psegt obiecta: nec etiā alia. nisi i casibus exceptis. Omisso forme l3 appellāte3 a probatiōe repellat: ñ tm̄ ifirmat pbatiōem sup his legitime factā aduersarij cōfessione vl' aliter. Aliquas opinio. determiat: de qbus dicā p partes. Et pncipalr approbat qð obscure nō. archi. i ꝺcr. vt circa. dicens ibi: q͡ electus non tenebatur seruare illam constitutione3: sed satis erat q͡ i sua appellatiōe seruaret antiq̄ iura.

g ¶ Ut circa s e. li. vj. ⁊ ita restrigas hāc ꝺclaratiōem ad illā ꝺcre nā decre. j. ⁊ decr. cupientes. e. ti. ⁊ li. non contingit hec declaratio. nam ille locum habent. etiā si nō appellet ppt cria vel defectus: sed propter iteresse proprium appellāṫis nec mireris: nā ille artāt ad veniendu3 vel mittēdu3 ifra certa tpa: ꝺcr. vt circa. ad expmēdū ⁊ iurādū.

h ¶ Directe semp enim scðario vl' indirecte ꝯtigit eccliam.

i ¶ Ecclie. posset ꝯiūgi ⁊ nō cōiūgi verbum opponētis quod sequit ⁊ hoc intendit: q͡ si ecclesia vel prelatus ipsius nomine se opponit: puta dicēdo h̄ eē ꝺ iure ecclie illi⁹ q͡ voce3 hēat in electiōe. s. e. scriptu3. ⁊ c. cōstitutis. ⁊ c. cuma na de cā pos. cū ecclesia. vel q͡ de ipsius gremio debeat eligi: vl' q͡ ad ea3 spectat puisio: de cōsue. cū dilectus. ꝺ resti. in ite. c. ij. de v. sig. abbate. nō erit locus forme ꝺcre. vt circa. Idē si loqt de ecclesia ad quā facta ē electio postulatio vel puisio: vt q̄ dicunt facta predicta. contra priuilegia ipsius ecclesie. s. de elec. cōsideramus. vel. opponitur de numero. s. de rescrip. constitut⁹.

a ¶ Opponētis. vt quia dicit bñficiū ad se spectare vel sibi debitū: vel q͡ ipe h3 prouidere forte iure ad ipm solū deuoluto: vel q͡ fuit ꝯtempt⁹: vel q̄ est canonice electus. his ⁊ similibus casibus in appellatione nō est necesse suare ꝯstitutionem vt circa. Percepi dubitatu3 in curia i hoc casu. scripserat papa mihi puideri de beneficio in certa dioce. qð nō excedat valorē. l. florenorū vl' si ꝺ loco fui oriundus. p ticio scripsit simplr secūdo q͡ sibi puideret i eadē dioc. ꝺ vacāti vl' pmo vacaturo. post h̄ vacāte bñficio i diocesi facio mihi p meū executorē. illð ꝯferri: titius ēt facit sibi idem bñficiū p suos executores ꝯferri: ⁊ appellat a puisione mihi facta ⁊ pcessib⁹ executoꝝ meoꝝ dicēs: q͡ bñficiū excedat sūmā taxata3: vl' q͡ ñ sū ꝺ dioc. oriūd⁹. dubitat an ꝺcr. vt circa. i appellatione seruari debuerit: videtur q͡ non per hoc principiu3: quasi appellatio fundetur sup iure appellantis nō super defectibus vel criminibus. Contrariū videtur: quia vtroqꝫ casu opponitur contra formam prouisionis: ⁊ non solum contra electione3 circa quā statute sunt forme conci. quia propter e. ti. sed etiam contra prouisionem cadit obiectus in formam vt patet in littera ipsius decre. vt circa. Item secundus obiectus satis est in personam: vt defectiua dicatur ex loco originis quo ad illud bñficiu3: ⁊ l3 illud pcedat a rescripto: satis tamen conuenit iuri communi facit quod nota. de rescrip. si proponente in glo. fi.

b ¶ Sed. repete decernimus locum habere tm̄. ⁊c.

c ¶ Competitorem. eiusdem dignitatis vel beneficij cuiuscunqꝫ. ⁊ coniunge appellantem quod sequitur.

d ¶ Appellantem. non dicit ad sedem apostolicam vel ad nos: vt. s. c. proximo quod sa. pro opi. quam tenuit in decre. vt circa in glo. ad papam. tamen certum est q͡ solum in extraiudicialibus appellationibus hoc locū h3. s. e. ꝯstō. li. vj.

e ¶ Personas. eligentium vel electi: prouidentium vel prouisi: postulantium vel postulati ideo vtitur plurali: ad hoc j. §. fi. ⁊ que possint in his opponi notaui in decre. vt circa.

f ¶ Defectus. respicit formam ⁊ personas: sed quod sequitur crimina respicit personas.

g ¶ Opponuntur. satis notabant hec verba ipsius constitutionis ibi dum dicebatur: se opponunt proponendo aliqua ⁊c. vtilissimum tamen fuit hoc declarari.

h ¶ Circunstantiarum. approbat hec littera quod no. in ꝺcr. vt circa in glo. qd ergo. ⁊ i ꝺcre. pcurator. e. ti. li. vj. §. q͡ si

sufficiat opponere ꝑiuriū vel homicidiū: nisi fiat illoꝝ expssio: sic ⁊ alibi d̄bēt exprimi circūstātie: ꝺ ele. egro c. vno. li. vj.

i ¶ Suꝑ his. s. suꝑ qbꝰ omisit d̄bitā specificatiōē: ac si dicatur ꝙ qdā plene specificauit: qdā nō: ⁊ legitie iurauit. super specificatis audiet: supalijs non: ēt si vult ꝙ circunstantias seu ꝓbatiōes iparuꝫ de nouo ꝑcepit vt seqtur.

k ¶ De nouo. vid̄bat ꝯ̄riū ꝑ ꝺc. vt circa vbi suꝑ nō oppositis audit appellās cū iuramēto: ꝙ illa de nouo ꝑuenerit ad ipsiꝰ noticiā. ergo idē videbat ꝺ circūstātijs nō suffcienter expssis. Si ꝯ̄riū hic ꝺtermiat: qa vbi nō oppono qꝺ ignoro vel qꝺ scio: ꝫ nō credo me posse ꝓbare ꝙ hoc nulluꝫ vitiū ē: iustū est ergo vt postmodū admittar cuꝫ iuramēto vt ibi. sed vbi oppono ⁊ circūstātias nō exprimo: hoc vitiū ē: q2 nō d̄bite oppono. Itē q2 nō videt iuramētuꝫ posse defēdi: quo iuraui me posse credere probare: ex quo nunc dico me nouiter circunstantias vel probationes percepisse: ergo merito hic aliud q̄ꝫ alibi: ⁊ sic nota qꝺ dicē soleo: ꝺ ꝯ̄fir. vti vl' inuti. bōe ꝙ infādū expediētiꝰ est ī totū veritatē tacere: q̄ꝫ non perfecte dicere.

l ¶ Sane ꝺtermiat aliqliter. nota per cōpost. s̄. e. c. j. li. vj. in gl. vnde merito. ver. sed ad quid admittetur.

m ¶ Interest. de hoc interesse nota. in decre. vt circa.

n ¶ Prouisiōe. facta vl' faciēda: qꝺ dic vt. s̄. e. q ꝯ̄ cētā. li. vj.

o ¶ Forma. specificationis de qua premisit.

p ¶ Omissa. in quibusdam.

q ¶ Eodem. scilicet appellante ⁊ idem in adherēte: ꝑ decre. vt circa. ver. alioquin.

r ¶ Proseqnte. q̄ ad illa in qbꝰ ꝯ̄uauit ꝯstitutiōē vl' in quibus ꝯstitutio nō artabat: vt. s̄. j. rū. certū est eni ꝙ si aliq̄ sufficiēter expressit: aliqua nō: quo ad expressa tenet appellatio: dummodo in alijs constitutionem seruauerit.

s ¶ Nō appellās nec ēt adherēs: vt sit fortiꝰ dubiū: ꝫ lr̄a seqns que dicit ꝙ pōt assistere videt ꝯ̄ria: ꝫ illꝺ ꝓpt iteresse.

t ¶ Eadē cā. ergo in alia poterit hoc vero ꝑ viā actiōis: ⁊ si nō fuit ꝺ adherētibꝰ vt dicā. j. ꝓxi. §. Et si dicas qd ꝓficit hec appellatio: dic ꝙ multū: q2 succūbet appellās ī instātia ⁊ puniet in expēsis ⁊ pēis decre. j s̄. e. li. vj. ⁊ fiet executio ꝯ̄ ipm. Item forsan ille tertius postea non aget vel agens ex aliquo capite forsan repelletur. io. an.

u ¶ Comuni. s. qū ⁊ i his ꝓseqtur ius vel interesse ecclesie vl' cōe sui ⁊ appellātis: vt cū dicit criminosꝰ is qui ē electus vel ꝓuisꝰ vl' defectuosꝰ vl' electio vl' ꝓuisio facta ꝑ eū q nō potuit ꝑp crīa l' d̄fectꝰ: l' fcā ꝓuisio ꝑ lr̄as surrepticias l' his silia.

x ¶ Articulos. s. non specificatos. ⁊ hoc voluit ꝺ. alioquin in decre. vt circa. quo ad appellātātē ⁊ adherētes: ꝫ ista latius loqt. Et lꝫ pma facie videret iniquū ꝙ vnꝰ prosequi nō possit id a q̄ repellit alter propter ineptudinem ꝓpositiōis vel defectū ꝓponētis: ⁊ facit. ij. q. i. ꝓhibēt. ⁊. q. vlt. libelloꝝ. in fi. s̄. ꝺ accu. veniēs. ff. ꝺ accu. l. hi tū. in fi. ⁊. l. iij. in fi. vbi nō: de accusatore repulso ꝓpt ineptitudinē libelli: ⁊ bene facit. ff. ꝺ adul. si maritꝰ. ij. i fi. ⁊ de li. ho. exhi. l. iij. § hoc interdictū. Itē lꝫ graue videat ꝙ negligētia vel culpa vniꝰ male exprimētis noceat ecclesie ⁊ olbꝰ alijs hr̄bētibꝰ eq̄le interesse: de re. iur. ꝺlictū. ⁊ regula nō d̄bet aliq̄. li. vj. tū fateri oportet equū: q2 alꝭ inutilis fuisset quo ad hoc ⁊ derisoria prouisio decre. vt circa. si appellās possit submittē pedagoguꝫ q sibi assistēs in eadē cā vt dicit tex. clare formaret ⁊ exprimeret ꝑ eū male formata ⁊ insufficiēter expssa. Ad ꝯ̄ria rūdet ꝙ loquūt i alia causa vl' istās. Itē imputet sibi q a ꝓncipio nō appellauit. Iteꝫ quia via nullitatis illi nō deficit: de ap. concertatiōi. li. vj. ⁊ prosecutō proprij iteresse: vt sequitur.

y ¶ Ne colludat. s. super expressis i quibus fuit forma seruata: ⁊ est simile de procu. c. ij. in fi. li. vj. Et quod ꝓsit sic adesse ibi nota. in vlti. glo. ⁊. ff. de inof. tes. si suspecta.

z ¶ Proprij. si dicat propter quod etiam fuit appellatum: planum est etiam si non fuerit forma seruata: vt in. j. rū. vel intelligitur de prosecutione quam facit ꝑ querelam. Et nō. ꝙ etiam publica vel popularis actio habet etiam quando q̄ꝫ priuatum interesse. ff. de sepul. vio. l. iij § si ad plures de procu. licet in popularibus in prin. cum suis concor.

a ¶ Insuper. ad huius §. intellectum ⁊ precedentis ⁊ sequentis etiaꝫ scire d̄bes ꝙ compost. no. s̄. e. c. j. li. vj. in glo. qualiter vtraq̄ꝫ: ꝙ lapsis temporibꝰ illius decr. j pars appellans que infra tempora illius decr. non fuit appellationem prosecuta: potest electionem vel prouisionem impugnare per modum querele ex eisdem causis ex quibus appellauit vel ex alijs: quia tempus illius constitutionis non statuitur: vt post illud super illis vel alijs non audiatur appellans: sicut dicitur in iudicialibus appellationibus: de ap. cum sit romana ⁊ sicut dicitur in decre. cupientes ⁊ vide quod ibi nota in. §. si vero. in glo. infra idem sed statuitur ad hoc: vt post illud tempus procedi possit partis absentia non obstante. Item scias ꝙ forma decr. vt circa quo ad illa obiecta in quibus requiritur ipsa forma duplex est vna ꝙ in appellatione omnia ⁊ singula exprimantur in instrumento publico seu litteris ⁊ cetera. Secunda ꝙ super obiectis debito modo iuretur. si prima forma seruetur sed secūda non: quia non iuratur: vel non debito modo non auditur appellans etiam super expressis. s̄. e. ti. is qui. li. vj. Si vero seruetur forma secūda: quia debito modo iuratur: sed non prima: quia non debito modo exprimitur: tunc aut nihil exprimitur: aut aliquid exprimitur debito modo: aliquid non. Primo casu non auditur appellans: nisi in casibus exceptis in decre. vt circa. in. § nisi. in fi. Secundo casu auditur super expressis. Item in predictis casibus exceptis sed super obiectis non specificatis non: etiaꝫ si velit iurare ꝙ circunstantias de nouo percepit: vt. s̄. ij. rū. hec vera quo ad illa obiecta in quibus forma requiritur ⁊ artat constitutio. Si vero propter aliqua appellat in quibus artat constitutio: ⁊ pro-

specificationē ꝑdictus omittit appellās: nō est postmodū ī ꝓsecutiōe negocij super his audiēdꝰ: etiā si circunstātias huiꝰ vel probationes eaꝝ per iuramentuꝫ asserat ad se peruenisse de nouo[k]. ¶ Sane si quis cuius interest[m] ab electione postulatione vel prouisione[n] duxerit appellandum opponendo crimina vel defectus: forma[o] dictē constitutionis omissa[p] eodem[q] postmodū appellationē huiꝰ ꝓsequente[r] aliꝰ superueniēs nō appellās[s] ꝯ̄ appellatū in eadeꝫ[t] cā principaliter admitti nō debet ꝓ interesse cōi[u] eosdē articulos[x] ꝓseqndo: lꝫ appellanti possit assistere ne[y] colludat: nō tñ ei ꝓpt hoc ꝓsecutiōē ꝓprij[z] interesse denegamus. ¶ Insuꝑ[a] si

pter aliq̄ in q̄bus nō artat:vt.§.j.rñ.tūc l3 neutra for/ma seruetur: auditur appellans illa prosequens que constitutio nō respicit. his visis prosequor litteram.
a Appellās.vł adherēs:q: ō vtroqȝ loq̄r ōcr.vt cir ca.v.aliogn. Alter q̄ q̄ nec appellās eēt nec aherens h̄ne admitteref:

est probare formas appellatiōis.vides a'ōt p h̄ quō expedā appellato q̄ sibi i fōma publica appllatio itimef.ō eo.c.pri.
m Questitū.optime ρcor.ō.e.ab eo li.vj.ꝛ cū hoc respiciat fauorē appellari:eo patiente h̄ñ ρcederet obiectio:ad h̄.j.§. pr.nō sic i casu illius decre.ab eo.vt ibi nō.i glo.vlti. io.an.

appellans^a ab electione postu latione vel prouisione per vi am querele^b simplicis causaȝ agat^c:vel eam appellato agē te defendat:repellitur^d ab ob iectibus in appellatione sua expressis^e ꝛ alijs^f: nisi constite rit ipsuȝ formam seruasse pre/dictam:^g preterq̄^g in casibus i constitutione premissa exce/ptis: etiam si appellationem suam non prosequatur nec exhibeat: ꝛ illa se asserat nol/le^h vti:dum tamen de ipsa co ram iudice^k fiat fides^l quia p ipsā ius repellēdi cūdē aduē/sario ē q̄situ͂^m. Illi^o p̄o cō stitutiōis forme^n omissio l3 ap pellātem ab obiectibus i for maȝ electiōis vel personis eli gentiū vł electi propositis vł proponendis ꝛ eoȝ facienda probatione repellat: p̄batio/nem tamē factā super his per aduersariū ρfessionē vł als le gitime^o n̄ ifirmat^p. Idē.

In plerisq;^q ecclijs nedū quod dolentes^r referimus pre sidio^s facultatum priuatis: s3 ꝛ clero carentibus ꝛ populo^t

tū cesset in corō posita isti.hui^o.§
b Querele sim plicis.nūq̄d ergo reprobat opi cō/ post. de q̄ dixi in pn.hui^o ptis:dic q̄ nō. ipe.n. non fuit locut^o de pe na decr.vt circa. quā etiā n̄ vidit: s3 de pena decre. pmе:q̄ hoc soluȝ h3:q̄ post tps ibi statutuȝ ρcedit in pātis absētia: sed ōcr. vt circa. ponit penā non seruanti formam in iurādo:q̄ nō audit etiā sup exp̄ssis: nō seruāti in exprimēdo q̄ nō pōt obijcere nō exp̄ssa. simplr ergo i penā ab obijciēdo repulsi^o:nec p viā q̄rele possit obij/cere.ꝛ h̄ vult iste. §.sed punit solū in ρcessu fiendo i ei^o absētia: ꝛ p appellatiōem ρseqi potest obiecta in eo statu i quo causam inueñit:q̄ ꝛ per q̄relā:ꝛ sic veruȝ sit dictuȝ cōpost.cū ergo diuerse sint culpe:nō miruȝ si diuerse sint pene:ꝛ si.quod no.ō.e.cū ana in vlti glo.
c Agat. fa. de ap.concertationi. li. vj. quod nota. post innoc. ꝛ hosti.de ap.dilecto.
d Repellitur.istāte appellato:vt dicā i fi. huius ptis.
e Exp̄ssis.si itelligas singlarit ꝛ clare tūc expōas q̄ r̄equitur formaȝ suasse pdictā.s. in iurādo cū n.non iurans non audiatur etiam super expressis per viaȝ appellatiōis:q̄ nec per viaȝ q̄rele: ō re.iu.cū qd.li.vj.
f Alijs non expressis.
g Preterq̄ excipit a v̄bo alijs:ꝛ est sensus: appel/lans q̄ formā non seruauit in exprimendo auditur super nouiter emergentibus vel ad noticiam perue/nientibus vel super quibus superuenit p̄bādi facul/tas.illi^s q̄ casib^o n̄ excludet etiam per viam querele.
h Nolle vti.vidēs.n. appellās q̄ fōmā n̄ suauēat: de ρsilio aduocati celat appellatiōeȝ. vł dicit q̄ illa n̄ vult vti:vt cām p viam q̄rele ρseq possit. Et facit hec littera ad questionem: an iuito ipetrante is ρ quem impetratuȝ est possit vti rescripto:de qua satis scripsi post inno.ꝛ hosti. de resti. spo. ex cōquestione. io.an.
i De ipa.appllatiōe i q̄ n̄ fuit fōma suata l'illoȝ ex
k Iudice corā q̄ p viā q̄rele simplr agitcā.(ρsilio fcā
l Fides.plena nec sufficeret illa semiplena:ō qua nō.compost.c.j.ō.e.li.vj. in glo. quid si papa. vbi di cit pronum testē ꝛ lr̄as quas ρcurator absētis de cui^o ρcuratorio ρstat vult ipetrare sup appellatiōe p̄bari appellatū. Illud eni locuȝ habet quo ad processum i partis absentia faciendū:ꝛ quo ad p̄bationeȝ deuo/lutionis:sed hic loq̄r ō pena repulsionis vt statim se. quit Itē illud corā iudice appelatiōis h̄ coraȝ iudice q̄rele. Itē ibidē de p̄batione appellatiōis hic necesse

n Forme:si itelligas ō forma iuramēti planuȝ est: si de forma exp̄ssio/nis idē cum distinctiōe quam scripsi.ō § pro/. in pncı. h̄ dico q̄ ad re/pulsiōem ō qua sequtur.
o Legitime.si ergo in uito appellato fieret p̄/bationū receptio super articulis super quibus recipi non debeat: hoc sibi nō nocet. consuete rūt articuli admitti sal/uo iure impertinentiuȝ ꝛ non admittendorum: de quo scripsi de offi.de le cum contingat super gl.penltia ō testi.ex pte.
p Nō ifirmat.bene ρ/ cor.ō accus.c.j.ꝛ.q̄.li.vj.ꝛ facit q̄ nō.ō.e si fōte.li.vj.i.v.glo.
q In plerisq;. Casus. sine speciali licentia pape nullus p̄ ρuidere potest ecclesie cathedrali clero carenti ꝛ populo xp̄iano. Religiosus p p̄latū licentiari nō debet:vt ta/li prouisiōi ρsentiat:ρsentiēs etiaȝ si fuerit cōsecratus priori prelato subiacet:nec in episcopū recipit nec ad aliqueȝ hono rem p̄mouet. que ρ̄ fient irrita decernit. Et sunt tres ptes. In p̄ma ρstitutiōis cā. In secūda ρstō. In tertia p̄testatio. Secunda ps quā sūmaui q̄ttuor: facit. Primo p̄hibet p̄mis/sionē fieri. Secūdo l'cētiā dari. Tertio punit consentiēteȝ. Quarto decernit.ptes patēt:ꝛ sūme fuit hōestū qd h̄ dicitur.
r Dolentes.ρcor.ō.ō cele.mis.dolentes.ō.de sta.mo.reco/lentes.j.e.ti.attendentes.ꝛ de censi.ad nostram.in prin.
s Presidio.i.subsidio sine q̄ sp̄ūalia diu eē n̄ possūt.j.q.iij.
t Et pp̄lo.certū ē q̄ cler^o ꝛ pp̄lus sūt di. (sigs obiecerit. uersi ō priuile.ex parte de sen.exc.si sententia.li.vj.quid si habȝ alterum tantum.hic.ꝛ.i.e.c ponitur copula:per quod videtur q̄ carere debeat vtroqȝ: habens autem alterum non caret vtroq;:ꝛ sic non videtur artare constitutio. vide simile: habens codicem non includitur sub carentibus decreto ꝛ codice:ꝛ habens panem non includitur sub carē tibus pane ꝛ vino:ꝛ habens argentum non includitur sub carentibus auro et argento: ita non includatur ecclesia habens clerum vel populuȝ sub carentibus clero ꝛ populo: alias non esset diuersum dicere clero ꝛ populo:ꝛ dicere cle/ro vel populo:ꝛ esset hoc incidere in proprietatem locutio/nis sumendo copulam pro disiuncta:que impropietates ex cusande sunt non sequende: vt no.de ver.sig preterea. pro hoc facit: quia foret absurdum q̄ illi clero vel populo queȝ habet ecclesia subtraheretur episcopus: ꝛ hoc multum vr/get. Contra carere est non habere: sed si dixisset si non ha/beat vel nisi habeat clerum ꝛ populum propter copulam re quiritur q̄ habeat vtrunq;: ergo si habet alterum tantum: artat constitutio: ꝛ idem in predictis exemplis:si dicatur si non habeat vel nisi habeat decretum ꝛ codicem: requiri/tur q̄ habeat vtrunqȝ. Idem cum dicitur si non habeat pa nem ꝛ vinum:argentum ꝛ aurum: ꝛ in similibus:vt cum di citur nullus eligatur nisi habeat vel si non habeat etatem

ſcientiam ⁊ mores ſingula requirūtur: vt. ſ. e. cū in cunctis. Idē ſi dicatur ſi careat ſciētia moribus ⁊ etate: facit de eta. ⁊ quali. eam te Pro vtraqȝ parte poſſet induci. ff. de re. du. ſi is qui ducēta. §. vtrū. egeret declaratiōe: ſed ꝓmū placet

a ¶ Chriſtiano. talia loca q̄ ſunt in poteſtate hoſtiū non deſinunt eſſe ſacra. Ad. l. cū loca. ff. de reli. ⁊ ſum. fu. rn̄de vt no. vij. q. j. paſtoralis. i ſi. nō putes tñ ꝙ ſit neceſſariū ꝙ locus ſit captꝰ ab hoſtibꝰ. ſatis enī eſt ꝙ clero careat ⁊ ſubditis chriſtianis per verba huiꝰ decre. licet non ſit in hoſtium poteſtate.

b ¶ Religioſos. q laborant ad h̄ ēt īterdū īportune ⁊ ꝑ corruptelas: vt dicere poſſint cum pſalmiſta: Laqueus ꝯtritus ē ⁊c̄. ps. Niſi quia dn̄s erat. Vidi iam religioſū cōſecratū ad titulū qui nō erat i rex natura: nec fuerat quod patere poſſet per prouinciale.

c ¶ Superiorum. ad q̄s ſpectat quouis iure prouiſio: ⁊ maxime quatuor pricipales patriarche ⁊ quidam archiepiſcopi qui ſub eis ſūt cōſueuerant hoc facere.

tio hoc probat hec copula.

s ¶ Permiſerit. ideſt abſolute coacto ceſſaret pena ſ. quod me. cauſa. ſacriſ. nec imprimeretur character ſ. de bap. maiores.

t ¶ Honore. quia nec admittet̄ ad executionem pōtificalis officij nec permittetur pontificalibus inſignis vti: ⁊ ſic minus poterit q̄ꝫ aliter epiſcopꝰ nullꝰ eccleſie: ᵭ or. ab epi. c. j.

xp̄iano[a] mltos freqn̄t ⁊ religioſos[b] ꝑ̄ti īꝓuida ſupiox[c] ꝓuiſio ad pōtificatus aſſūit honorē q̄ nec vt expedirꝫ ꝓdeſſe nec ꝑeſſe vt ᵭceret[d] valētes: iſtabilitate vagatiōis[e] ⁊ mēdicitatꝫ opprobrio[f] ſerenitatem[g] pōtificalꝭ obnubilāt[h] dignitatꝫ ¶ Volentes igitur contra temeritatem tam facientium q̄ꝫ vt frequentius recipientium Prouiſiōes hꝰi ꝓuidere: de cōcilio frm̄ nr̄orū ſtatuimꝰ: vt nllus ᵭceſo q̄ꝫtacūqȝ dignitate ꝑpollēs: niſi ſpāli[k] ſuꝑ hoc auc̄te ſe. ap. fulciat̄: ᵭ paſtore ꝓuideat cathedrali[m] eccleſie ſibi q̄lꝭcūqȝ[n] ſbiecte: q clēo cāeat ⁊ ſbditis xp̄iāis[o] nulluſqȝ religioſus a ſuo vnq̄ꝫ ꝙ ꝓuiſiōi tali ꝯſētiat licētiet̄ ꝑlato[p] ꝙ ſi li

cētiatꝰ[q] ēt hꝰi ꝓuiſiōi ꝯſēſēit: ⁊ i epꝫ[r] ſe fecēit aut ꝑmiſerit[s] ꝯſecrāi: i epali nꝭlatenꝰ ſcipiat̄ hōre[t] ſꝫ i tāte ābitiōis pēaꝫ ſb ſligiōis ac mōſtēij[u] ſui ꝑlato[x] ſꝑ ſic ᵭgat hūilꝭ iaceatqȝ ꝓſtratꝰ[y]: ꝙ nſlꝰ eideꝫ i religiōe ſua ſꝭ ex̄ ad ḡdū honōis vꝭ ad miſtratiōis cuiuſlꝫ[z] ſit aſcēſꝰ. ¶ Nos. n. q̄cq̄d ꝯ ꝑmiſſa vel aliq̄ᵭ[&] ꝑmiſſox ꝯtigēit attētāi irritū eē ᵭcēnimꝰ ⁊ iane: ꝯria q̄cūqȝ ꝯſuetudīe n̄ obſ[?] ¶ Sane circa ꝑſcās[ꝶ] ecclꭀias ꝑmiſſa ſic ſpālꝭr ꝓuidēda ᵭcernimꝰ: ꝙ circa ꝓuiſionē q̄rūlꝫ aliax[ꝶ] facultatem ſuperiorum nec coartare intendimus: nec vltra iuris communis limites ampliare[a].

Idem.

Quod circa[b] religioſorū

u ¶ Monaſterij. includit etiam canoniam regularē: de eta. ⁊ quali. intellerimus. ſ priuil. cum olim. ij. prin. ⁊ per hāc litteram patꝫ penam ſolum in religioſis locū hr̄e

x ¶ Prelato. ergo per talem promotionem nō fuit ſoluta obedientia: ſecuſ ſi prouiſio tenuiſſet. xvij. q. j. c. vno. xvj. q. j. nec ꝑ cuiuſlꝫ.

y ¶ Proſtratus. concor. de deci. q̄ꝫuis ſit in fine.

d ¶ Deceret. viij. q. j. qui epiſcopum.

e ¶ Vagatiōis. cōſueuerunt tales diſcurrere ⁊ vicarios epiſcoporum querē maxime habentium dio. latas: interdum principibus adherere familiariter: qui cauſa honoris querunt habere capellanos epiſcopos.

f ¶ Opprobrio. nedum in epiſcopo ſed in quolibet clerico. xciij. di. diaconi. vlt.

g ¶ Serenitatem. alias temeritatem: de qua. j. de penis ſi quis ſuadente. circa. ſi. io. an.

h ¶ Obnubilant. ſaltem quo ad vulgus: de hoc. xciij. di. legimus. facit. ſ. de priuile. c. j.

i ¶ Quātacunqȝ ꝑpter patriarchaſ h̄ dicit vt ꝓdixi.

k ¶ Speciali. ſi ergo haberet generalē auctoritatem. prouidendi epatibꝰ ſpectantibus ad prouiſionē papalē n̄ ſufficit

l ¶ De paſtore. vtitur hic vocabulo generali: vt ꝑ hāc lrāꝫ. archiepiſcopos epos ⁊ ēt patriachas cōprehēdat: alibi latiꝰ ſ. e. ne pro defectu. de re. iu. quanuis.

m ¶ Cathedrali. in alijs locum non habet vt in ſi.

n ¶ Qualitercunqȝ non diſtiguit: ergo ſiue plene ſubſit ſiue quo ad prouiſionem tantum.

o ¶ Chriſtianis. circa. iiij. patriarchales ſedes principales q̄ꝫdiu ſunt in poteſtate infideliū vel ſciſmaticorum prouidit bonifa. in ſua extraua. ſancta romana.

p ¶ Prelato. q ꝯ faciēs puniēdꝰ eēt pena arbitraria ex quo circa ipſum certa hic non ſtatuitur: de offi. dele. de cāis.

q ¶ Licētiatus etiā. ergo ⁊ habita licētia cōſentire nō poteſt concor. ſ. eo. quorūdam. §. j. in ſi. li. vj.

r ¶ Et in epiſcopum. nota ꝙ ex ſolo conſenſu non eſt locus penis inferioribus: ſed tunc demum cum ſequitur conſecra

z ¶ Cuiuſlibet. concor. j. de regu. c. j. ſ. vt profeſſores ⁊ per hoc excludit etiam temporales.

& ¶ Vel aliquod. igitur prouiſio de tali eccleſia facta non valet: nec licentia conſentiendi religioſo data vꝭ ipſius conſenſus vel conſecratio ſubſecuta quo ad ipſius executionem. non dico quo ad characterem. facit quod nota. ſupra de conſtitu. diſtin. v. manus. in vlti. glo. ⁊ facit quod dixi ſupra de conſue. quanto. ſuꝑ prima glo. Item nec valet promotio facta de tali contra proxi. dictum.

? ¶ Non obſtante. multa ſimilia vide de conſti. c. j. li. vi. in vl. glo. pe. ⁊ concor. j. e. ſtatutum.

ꝶ ¶ Prefatas. cathedrales clero carentes ⁊ populo chriſtiano.

ꝶ ¶ Aliarum. non cathedralium vel etiam cathedralium habentium clerum ⁊ populum chriſtianum.

a ¶ Ampliare. ſi de innouatione dicitur ꝙ ius vetus conſeruat: nouum autem non creat. de priuile. ex parte. j. in ſi. ⁊ c. quia intentionis. ⁊ optime conuenit huic fini extraua. cle. que incipit meruit. io an.

b Quod circa. breue ⁊ vtile determinans decre. quorundam. ſupra eo libro ſexto. ⁊ approbans quod ibi no. Io. an. ⁊ ho. ⁊ Archidi. ⁊ quod no. ſ. e. ti. indemnitatibus. §. ſane. in. iiij. glo.

c ¶ Electiones paſſiuas. nam cōſtitutio hic ᵭclarata loquitur quando religioſi eliguntur quicūqȝ ſint eligentes religioſi vel alij. Et dic electiōes poſtulatiōes ꝓuiſiones vel quaſlibet vocatiōes: vt ibi

d ¶ Diſcordia. hoc quo ad mendicantes circa quos

prouisū est: ꝙ ex electione in discordia facta de ipsis ex administrationes sui ordinis nullum ius eis acquiratur: nec audeant consentire.

e ¶ Minoritate. h quo ad religiosos nō mēdicātes circa quos statutū fuit idē circa electiones factas d ipsis ad quascūq3 prelationes a minori parte numeri.

electiones[a] super discordia[b] & minoritate[c] nūeri bonifacia na cōstōne[d] cauet: de discōdia & nūeri minoritate q̄ i facto[e] nō in fictione[f] vel in iuris effectu consistunt: debere intelligi declaramus[g]. Idem.

f ¶ Cōstitutōe ē. e. quorūdā3. & p3 p singlare qd nō loqt d decr. idē nitatib⁹. Itē illa ñ tractat solū de discōdia & minori tate numeri: imo tractat in forma scrutinij & cōpromissi d numero duplo maiorj. Itē maiori ñ duplo maiori. Itē minori: 3 illa q̄rūdā. & solū tractat d electiōe discordi & facta p minorē ptē nūero. fateor tñ ab idētitate rōnis h qd h dicit̄ ēt i nūero d q̄ logt̄ dcr. idēnitatib⁹. locum habere: & saltem quo ad. §. siqua vero.

g ¶ Que i facto. ñ i fictiōe. h itendit. si ex. x. electoribus. viij. elegerūt mēdicātē: duo aliū l' ɔdicūt: 3 ɔ istos duos aliqd oppōit̄ ppt̄ qd negat̄ ipos vocē habuisse vt q2 dicūt̄ excōicati suspensi irreglares: puati ea vice ptāte eligendi vl' his siles: ppt̄ qd dicit totū caplum eligētiū i illis octo ɔsistē: & p ɔseqns electionē fingi cō cōdē: h nō iuuat mēdicātē. Itē si ex. x. cāonicis vl' monachis q̄tuor tm̄ elegerūt r'ligiosū3 nō mendicantem q ni dicit illos sex vel tres ex illis fuisse tales. vt. s. per qd cōcludit fingi electionē suā factā a toto caplo vel a maiori pte h eñ ñ iuuat: vide qd nō. d ɔces. pbē. auctoritate in fi. glo. S3 q̄ro si ita ē ꝙ voces i iuris effectu al's ñ valētes: vt excōicator & his siliu3 cōputat̄ i nūero q̄ ad h vt reliq̄ electio dicat̄ discors vl' facta per minorē ptē: an pdictorū voces augeāt ēt nūer & suffragiū itm̄ ꝙ ex illis vocib⁹ seq posset ɔfirmatio q̄ al's fiēri ñ posset illis exclusis vt patē pōt i pdictis termis d electo p. vj. de. x. q vj. oēs vel tres ex eis sūt excōicati vel siles. Apte dico ꝙ ñ quo ad casus dcr. quorūdā. q2 in q̄libet pdictorū casuū ɔstō solū nocet: q2. s. ipedit mēdicātē & nō mēdicātē q̄libet suo cāu: sed collectū ñ iuuat: nec h colligi poteit ex vbis vl' mēte ɔstitutiōis ipsi⁹. Nō eni3 h ipso ꝙ ñ valet electio mēdicātis facta in discordia v3 electio coelecti: al's seq̄ret ꝙ si ex. xx. canoñ. xviij. elegerūt mēdicātē valēt electio fcā p duos. Itē nec seqt̄ ꝙ si ex. xx. electorib⁹. ix. elegerūt pfessū: ꝙ p h valeat electio facta p xj. vt p3. s. e. scriptū ad fi. & c. indemnitatib⁹. §. si vero. & § siq vo. qd ergo non mutat̄. & C. de testa. sācimus. nec correctiōes iuriū dilatam⁹. s. e. cū expediat. li. vj. S3 i cāu dcr. idēnitatibus. videt̄ sec⁹ quo ad electū p scrutiniū a duplo maiori nūero a pncipio vl' p accessū dbito mō factū: vel p cōpromissū cui minor ps se opponit: cui⁹ ɔfirmatō3 exceptio ptis aduerse ipedire ñ pōt. & sic erit in h sil'e electiōi cādinaliū: vt vtrobiq3 voces tales suffragiū afferant & computentur in numero duarum partiu3: vt in cōstitutione de. s. e. ne romanam. §. ceterum. & satis credo ꝙ hoc fuit de mente. Sed tenens contrarium dicere potest ꝙ illa decr. dicit etiam casu officiū ɔfirmatoris ñ deficē: h ergo venit i examie electiōis:

an ex vōcib⁹ eligētiū sit canonica. S3 ñ hec lr'a ibi i. § sane. q dicit si al's inuēta fuerit. intelligat̄ al's. s. q̄3 cōsideratiōe numeri faciet p pmo dicto: qñ vo electa est a maiori pte sed nō duplo maiori: tunc cum admittant̄ ptis minoris exceptiōes l3 sūmarie cognoscēde: v3 qd lib3 nō quo ad admistrationē

Statutū sup bonis a prelatis cathderalium regulariu3 & collegiatarū[h] ecclia3 dimissis[i] aut obuenientibus tempore vacationis earum futuris successoribus fidel'r res uādis[k] editu3 locū declam⁹[l]

ipediēdā: tñ q̄ ad electōne3 cassandā hec obijci poterūt: & in his ēt expediret dclaratio: & ēt circa voces abñtiū ñ vocādor vl' vocator q venir̄ noluerūt vl' expsse renūciauerūt: q̄s cōputari sonat in absurdu3 l3 h videat̄ ex fictione. Itē d ñ ɔstitutis in sacris i collegijs mariū cōiter tenetur p dcr. ij. j. d eta. & q̄li. ꝙ illor rō vl' cōputatio ñ habet̄: sic nec haberet̄ illor q cāonici vel professi nō eēnt quasi sit mens huius: ꝙ al's vocem habens ex fictiōe nō excludatur a numero: talis aūt vocem non habet l3 iure nouo. Unde idem videtur de absente nō vocando vel vocato qui venire noluit: vt prediri. vnde nec in duabus partibus cardinalium eligentium papam cōputamus non exclusos: l3 computemus excommunicatos: vt i pdi. dcre. ne romāi. §. cētū. pmū p3 e. ti. vbi piculu3. §. sane

h Declaramus. idem fertur oli3 bonifa. dclarasse (. li. vj. vt scripsi in decre. indemnitatibus. §. sane.

i Statutū. Cas⁹. emolumētū ex iuriditiōe sigillo curie vl' al's ptinens ad prelatum cathedralis ecclesie vel collegiate ea vacante: nō obstante ɔsuetudine deductis expēsis reseruandum est successori: nisi tunc certe dignitati competat iurisditio cum ipsius emolumento: reprobat qd nō. s. e. q2 sepe. li. vj. & appbat qd ibi nō archi. de q̄ statuto h loqtur.

k ¶ Collegiatarum. in alijs. n. non habet locum quia decre sepe. 3 der. pfēti. de offi. or e. li. d qua fit extēsio. j. ti. ij. q2 in fi.

l ¶ Dimissis. per hoc pbabat ibi archi. ꝙ decre. loquitur d bonis prelati distinctis non de communibus prelato & capitulo: all'. xij. q. ij. hec huius. & c. non liceat. & c. charitatem. & c. illud. & c. de laicis. & q. v. sicubi. fa. s. ne se. va. c. vno li. vj. d regu. c. vlti. e li. 3 litera alias vnicūq3 que hic sequitur multū facit contra.

m ¶ Reseruandis. nec occupandis per collegia conuentus capitula singl'ares personas ipsorum: circa quod principaliter prouidet ista constitutio per que3 aute3 sint reseruanda ibi diri: per economum vel per alium deputatum.

n ¶ Declaramus. hic patet ꝙ reprobat non corrigit opinionem meam quia non statuit hoc esse de iure: sed declarat h fuisse de veteri. & approbat opi archi. Sed videamus motiua. mihi prius videbatur ꝙ ex quo iurisditio transfertur in capitulum iure communi: ꝙ omnis fructus iurisditionis iure accessorij capitulo deberetur: sed archi. contra propter verbum ibi positum vacationis tempore obuenientia. Ite3 vt dicebat capitulum habet custodiam: & administrat non suo sed alieno nomine. vsurpare igitur non debet quod h3 custodire: vt dicebāt bonifa. sic declarasse. cum vltimo legi sextum: diri ꝙ recederem ab opinione mea: nisi declarationem viderem. Ad verbum obuenientia respondebam per relatiuum que vt ibi nō. Ad id quod dicit de custodia respondebam ꝙ in iurisditione non succedat quo ad custodiam tantum immo quo ad exercitum alias sequeretur ꝙ visitando non posset procurationem recipere de qua dicam j. de herc. multoru3. Stem⁹ dclarationi que iustificari pōt

ex eo q̄d ibi notaui in .j. glo. cū eni canonici videntes fructus sibi deberi vacationē plirā forte pcurēt: difficultates īgerāt ⁊ tardius eligāt: q: ppter fructus iurisditiōis vl' sigilli si eos pciperēt l3 ptigere possēt: merito ⁊ hi censeant esse phibiti.

a Emolumēto. idē vbū de simo. nemo i pn. d̄ testi. c. i. li. vi.

b Ex iurisditiōe. ex q̄ soluuntur offō pene pecuniarie vel emēde: de offi. or. dilect⁹. facit de sen. ex. venerabilib⁹. §. deniq3 li. vi. ⁊ q̄d no. de pen̄ l3 forsā etiā loquit̄ de quota litis q̄ de ↄsuetudie deberi pōt b3 gul. g hoc no. i spe de sala. §. i. v̄. si vo ordiari⁹. ⁊. §. se. q̄d nō placet p decre. cū ab omni. de vi. ⁊ ho. cle. vt ibi dixi.

hēe in oi emolumēto[a] q̄d pueniт ex iurisditiōe[b] ⁊ sigillo[c] curie ecclesiastice vel secularis[d] aut alīs vn̄cunq3 q̄d ad prelatos ecclesijs nō vacātibus ptineret: ↄsuetudine[e] q̄libet ↄ̄ria nō obstāte: ita tū q̄ in istis ⁊ similib⁹ rōnabiles deducātur expēse[f]. Ceter3 ad singulares psonas ad q̄s rōne dignitatū[h] q̄s obtinēt: iurisditio cū ei⁹ emolumēto[i] deuoluit̄ sede vacāte d̄ ↄsuetudie p̄uilegio vel iure alio spāli[k] volum⁹ pn̄tem ↄstitutionē extēdi[l]. dez.

Cum ↄcessa[m] religioso a superiore[n] suo lnia vt electioni vel prouisioni[o] si quaz[p] de ipso contigerit fieri: suum dare possit assēsum: ābitiōis[q] vitio viam paret: nullius[r] eaz existere volumus firmitatis[s].

Cle. v. i ↄ. vien.

De renunciatiōe.

Cum[t] illusio[v] ⁊ vāiatio in personis ec/

c Sigillo. sine ad vsū causarū: vt cū sit lr̄a citatatoria vl' aliqd tale: siue ad ↄctus: puta q: recognoscūt vel publicāt sb sigillo curie forte cū nō sit ibi vsus tabellionū: facit de fide instru cum dilectus. de fo. compe romana. ad si. li. vi.

d Vel secularis. vt q: prelatus tēporalē iurisditionē habeat in loco. de ap. si duobus. de delic. pu. c. ij. io. an.

e Cōsuetudine. Nō q: decre. q: sepe. viciat nō solū ↄsuetudines: 3 etiā p̄uilegia ⁊ statuta: h vero solū ↄsuetudinē dico q̄ hoc ipso q̄ declarat̄ istō statutū locū habere i casibus predictis cuius statuti pars est vitare priuilegia consuetudines ⁊ statuta: cōtraria ergo ⁊ illa quo ad hos casus sublata dicātur: sed puto q̄ cōsuetudinē que secuta esset ↄstitutionē ipaz q: sepe. hec lr̄a tollere noluit: nec ob. decre. i. de cōsti. li. vi.

f Expense. hoc etia3 tenebat ibidē archi. vt q: salaria dantur officiali qui iurisditione3 exerceret vel qui sigillat: vel fiunt expense in ministris chartis cera ⁊ similibus: facit. s̄. eo. vt preterite. xij. q. ij. hec huius placiti ff. de admini. tu. cū plures. §. i. ⁊ ij. ff. de tute. ⁊ ratio. dis. l. j. §. sed nonnullos. ff. de pe. here. siquid. §. sicut.

g Singulares personas. salua pace cōponentis h remanet dubiū an hoc intelligatur de singularibus psonis etiā ipsoꝝ collegiorū: ⁊ videtur q̄ nō: q: ↄstitutio expresse tollebat quo ad hos cōtraria priuilegia ⁊c. Videt̄ ↄ: quia alīs ista verba sūt superflua: cū certu3 esset cōstitutionē ipa3 extraneos non ligare: 3 solu3 capitula ⁊ psonas ipsorum: per quod puto q̄ etiā de singularibus personis collegioꝝ intelligat̄: ⁊ b̄m hoc dicā ibi sublata priuilegia ⁊c. q̄ ad singulares psonas collegioꝝ que non iure dignitatū hoc vendicant: cum priuilegia dignitatum sibi sublata non essent.

h Dignitatuū. Quid sit ratiōe personatuū vel officiorū: videtur q̄ idē ⁊ intelligo hanc lr̄am siue dignitas sit in ipa ecclesia vacante siue i alia puta q: archidiacono in ecclesia cathedrali hoc competit: vel in ecclesia collegiata hoc cōpetit archi. qui tamē ipsius est canonicus.

i Emolumento ergo secus si iurisditio tm̄.

k Speciali. puta statuto facto in undatione dignitatis vel ecclesie. xviij. q. ij. eleutherius de cōsue. cu3 dilect. vel re iudicata: de re iudi. cum inter. vel arbitrio: de prescrip. cum olim de arbi. cum olim.

l Extendi. si. de offi. or. presenti § porro. li. vi.

m Cu3 ↄcessa. se sūmat inducēs ius nouū ⁊ equissimum.

n Superiore qui sine capitulo solus hoc potest. s̄. eo. si religiosus. ij. responso.

o Prouisioni. latum verbū quod cōprehēdere potest nominationē postulationē presētationē ⁊ collationē: ⁊ facit quod notatur. s̄. e. si cōpromissarius. §. ide3. in si. vlt. glo. li. i.

p Siquā. l3 hic videatur reprobare lnīam generalem: ⁊ merito quia forsan eliretur ad locū cui nō expediret illū preficī: ⁊ forsā prelatus licentiā specialem daturus non esset ad illum: tamen credo idem in spāli vel si exprimatur locus: puta q̄ cōsētire possit si eligatur ad talem prelaturam forte vacante3: cum ibi etiam subsit ratio ambitionis que sequitur.

q Ambitionis. que sepe religiosorum oculos excecat. s̄. e. quorundam. in princi. li. vi.

r Nullius. per hoc dico q̄ etiam electioni prius facte ipso ignorante consentire non posset: quasi super certo danda sit talis licentia: facit de concessi. prebē. c. i. li. vi. versi. subiunctum. in si.

s Firmitatis si ergo ex tali licentia consentiret: consensus non valet: ⁊ priuatus esset omni iure sibi ex electione quesito. s̄. e. si religiosus. i. rn̄. li. vi. ⁊ satis videbatur hoc esse de mente veteris iuris inquantū predi. decre. i. ⁊. ij. rū. loquitur de electione facta. ⁊. e. ti. q̄3 sit. tū tenebamus ↄ̄riu3 dicētes: q̄ sicut malefacit abbas absoluens monachū ad aliud monasteriū: nisi illud habeat paratum: ⁊ constet q̄ illu3 recipere velit: tamen valet si hoc facit: de hoc p inno. de renū. c. si. p hosti. de iureiur. sicut ex litteris. ita male faciebat prelatus talem dando licentiam: tamē data tenebat: per quod videret q̄ valeret talis licentia si daretur clerico seculari de consentiendo ⁊ transeundo: quia quo ad solum consensum non est necessaria. propter vim eni3 professionis magis notatur ambitio in professo: ⁊ l3 actiua potestas eligendi non detur ad beneficiu3 nō vacans: de conces. prebē. costitutus: passiua benedatur de transla. c. si. de si. presby. c. i. ⁊. ij. li. vi.

t Cum illusio. Casus. renunciatio dignitatis vel beneficij facta per procuratorem ad h constitutum tenet: l3 prius pcurator fuerit reuocatus: ipso tamē ⁊ superiore cui fiebat cessio ignorante: nisi per maliciam ipsorum vel aliorum reuocatio ipsis fuerit occultata. ponit dictū ⁊ exceptione3 a dicto ibi nisi forte. ⁊ determinat nota. per inno. s̄. eo. veniens que quasi ad litteram no. archi. supra. eo. c. ij. li. vi. Item no. per gof. ino. ⁊ hosti. ⁊ egi. supra. eo. quidam.

v Illusio. idem verbum de postu. hone. ij. ver. nec nocebat. de re iudi. cum olim. de ali. iudi. mu. cau. fa. c. i. de ap. suggestum de preben. dilectus. ff. de re iudi.

clesiasticis[r] maxime[y] sint vitan de presenti constitutione san cimus: vt siquis ad cedendū[z] pontificali aut alij cuilibet dignitati vel beneficio pro curatorem[a] sponte[b] ac libere[c] constituerit: et ipsum ignoran tem[d] postmodū duxerit quolz[e] reuocandū: teneat[f] cessio fcā p eū anteq̄ ad ipsius vel illi us ī cui⁹ manibus[g] cessio fue rat faciēda[h] noticiam reuoca tio hu⁹ī sit deducta[i]: nisi forte p ipsos[k] aut alios maliciose[l] factuz fuerit quomin⁹ ad eos vl eor[m] alterū ante cessionez[n] potuerit reuocatio peruēisse.

Clemens. v. in concilio vien.

De supplenda negligētia p latorum.

si pretor. de iudeis in nōnullis. j. de re permu. c. vno. ⁊ ponit pro deceptione vel derisione.

x Ecclesiasticis. de iurepa. cuz autē. s. de elec. publi cato. ⁊ e. ti. nulli. li. vi. viij. q. ij. dilectissimi.

y Maxime. hoc dicit q̄ etiā laicis regulariter pro hibetur variatio de quo satis nō. de re. iu. q̄ semel. li. vi.

z Cedēduz. qd de procuratore da to soluz ad peten dā licentiam ce dendi? Dicebat vin. de elec. cū p⁹ petitā p v. ibi ob tentā inno. in de cre. qdaz. per de cr. lecte. e. ti. q̄ va let reuocatio etiā post petitionē pūtatā superiori. nec ob. qd dicit de po stu. cuz ista nō fiat ita publice: ⁊ solēniter vt illa: ⁊ cuz hic nullius intersit: ⁊ sic soluitur de postu. bone. ij. ver. nec nocebat. Sed si superior ignorāsi: reuocationē de dit lnia: tz lnia hz ino. q̄zuis hz cū distigui posset: an p procuratorē: an per nunciuz petierit cessionez vel con cessionē: ad quod facit lr̃a sequēs ⁊ qd infra d' caz. Satis dici posset per hāc decre. q̄ si procuratori ad hoc cōstituto ⁊ hoc petenti data sit licentia cedēdi priusq̄z reuocatio peruenerit ad procuratorē vel superiorē ces sante malicia cogatur cedere per decre. quidā de po stulatiōe vero post reuocationē supiori pūtataz quid iuris? scripsi post hosti. in pdi. decre. bone. v. nec noce bat super verbo videtur.

a Procuratorē. non video q̄ quo ad hoc sit ius di uersuz an constituat vnū vel plures insolidū vel con iunctim: laicū vel clericū: de procura. c. i. li. vi. videt tñ tutius constituere clericum: facit quod scripsi de pre ben. accedens.

b Sponte. secus ergo si per iustum metum.

c Et libere. potest respicere libertatem constituen tis: ⁊ facit s. de procu. accedens. ⁊ libertatem consti tuti. s. pure non in diem vel sub conditione: sed hoc casu putarez idem: si tamē ante cessionem ⁊ noticiam reuocationis dies vel conditio euenisset: cuz extunc censeatur pura. ff. qui po. i pig. habeāt. l. potior. ij. rū. ⁊ facit de rescrip. si pro te. li. vi. ⁊ quod ibi no.

d Ignorantem. planum est ergo q̄ si reuocatio per uenisset ad procuratorez satis esset per hanc litteraz. ⁊ h trario: quia talis procurator censetur constitutus ad negocium: in quo sufficit q̄ reuocatio ad ipsū per uenerit. ff. māda. si mādassē. s. d rescrip. ex pte decāi.

e Quomodolibet. puta expresse reuocādo vel inhi bendo vel aliū ad illud cōstituendo nō reseruato pri mo: de procu. nō inuu ste. Si vero mortuus fuisset pus ipse constituens: planuz est mandatum tunc reuocatū ⁊ dicetur beneficium vacare morte non renunciatio ne: de preben. dudum. li. vi.

f Teneat. Vin. primo videbat hoc tenere in predi. decre. veniens sed subdebat postea: q̄ si cōstituēs pos sessioni incūbebat: ⁊ publice reuocauerat mandatuz quod cōcedi poterat q̄ renunciatio nō tenebat: lz te neatur ad expensas ⁊ interesse cuius interfuit: all'. ff.

si cer. pe. eius qui. ⁊ qd habet de prebē. dudū. l si. li. vi. fa. ad idē de procu. l. vlt. l. vi. in fi. Sz illud spālissimū i carnali mri monio zhēdo: vt ibi no. ꝯcor. ff. de manumis. vin. l. pater. in prin. pro ⁊ contra. ff. de diuor. l. si penituit. ⁊ vide q̄ quo ad casum istum tollitur opi. di. qui dicebat in preallē. l. si pater. q̄ sufficiebat procuratorē reuocatū lz nō certiora tū ad hoc vt ipediretur actus quē procurator ge rebat: exquo ipsius mā datarij nō intererat. Alij dicebāt semp procuratio nē de expressa reuocatō ne certificari deberi per pdi. l. si mādassē. ff. mā. secus in tacita: q̄ fit per mortē: ⁊ sic rñdēt ad. l. ci⁹ q sed pmo dicto ꝯdi cit. l. ista si pater. q̄re di cunt alij q̄ aut mādata rius iteruenit vt nudus minister: aut vt procurator. Pri mo casu reuocatio sine certioratione impedit actum geren dum: ⁊ sic loquitur lex illa si pater. vbi filius erat minister patris: quod probant: quia manumissus non est ipsius sed patris libertus. ff. de manumis. l. nepos. ff. de iurepa. filius. ⁊ sic loquit. l. predi. se penituit. ⁊ pre. decre. vlt. de procu. Se cundo casu cuz procurator verba contractus concipiat in su am personam. ff. de consti. pe. eum qui. §. sed si actori di stinguunt si actus gerendus est talis ad cuius esse requiri tur voluntas domini: tunc vt non valeat actus sufficit reuo catio sine certioratione: exemplum in translatione dominij rei mee. ff. de re. iu. id quod nostrum: sic loquitur. l. eius. qui. § quas vero. ff. de dō. l. ij. §. siquis donaturus. Fallit fauore li berationis. ff. de so. cum quis §. i. ⁊ l. qui hominem. §. si tici um. Si vero ad esse contractus non requiritur consensus domini: vt si mādauit librum vel equum emi: reuocatio sine certioratiōe nō ipedit illuz actū. vt in. l. si mandassem. Quic qd dicat in alijs casibus quo ad casū istū reuocatio sine cer tioratione procuratoris vel superioris non impedit cessionē licet mandatarij non intersit ⁊ tractetur de prebendo domi nio ratio constitutionis ponitur in prin. ⁊ concor. quod not. ff. de contrahen. emp. l. i. in fi.

g Manibus. s. pape si fuit dignitas episcopalis: de transla. c. i. ⁊ ij. si inferior in manibus confirmatoris vel collatoris et si sit inferior episcopo: de h s. e. admonet ⁊ vij. q. i. episcopus de loco. Nō. tñ inno. s. eo. q̄ in dubijs nō improbabiliter di ci in illius manibus quem renunciare deberet qui posset il lum inuitum destituere.

h Facienda. si persona cui facienda erat cessio fuit expressa in mandato: illi facienda erat notificatio. Si vero manda tum erat generale puta ad cedendum in manibus eius qui recipere posset non videtur iuuare notificatio: nisi facta fit il li qui recipit. imputet. n. sibi qui omnibus debuit iuuare: vel saltem procuratori.

i Deducta. ⁊ de h per ipsum fiat fides: s. s. e. cōpil. de elec. constitutionem. §. penul.

k Per ipsos superiorem vel procuratorem.

l Alios. resolue plale in singulare: vt s. de priui. vt priuile gia. facit. ff. vi bo. rap. l. pretor ait. §. homines.

m Eorum alterum. satis est ergo q̄ impedita fuit notifica tio facienda etiam si alteri fieri potuisset.

n Peruenisse. videtur q̄ in hac intimatione seruanda sit forma dec. cle. de elec. causam. vt ibi dixi in fi.

a Uia regulares. Casus si prelati irregulares non cõferũt infra sex menses prioratus administratio nes ꝛ ecclesias vacãtes que nõ sũt de mẽsa sed so lẽt spãles lʒ obediẽtiarios rectores habere: dioce sani auctãte sua vel apostolica si sint exẽpta cõferũt illa pso/ nis qbus p prelatos fue rãt cõferenda: nec per/ mittunt illa applicari mẽ sis prelatorũ vel pensio/ nibus grauari. Declarã tur etiã dec. de of. or. pñ ti. ꝛ de pben. cuʒ singu/ la in talibus prioratibus ꝛ ecclesijs locũ habere. Et sũt quattuor partes. Prima ponit de negligẽ tia regulariũ in benefi/ cijs cõferendis p dioce sãos supplẽda ꝛ õ modo supplẽdi. Scda ꝛ eccle sijs nõ applicãdis mẽsis platorũ: nec pẽsionibus grauãdis: ibi eadẽ. Ter tia determinat de qbus ecclesijs predicta intelli gantur: ibi pmissa. Qua ta declarat duas bonifacianas: ibi in quibus. ꝛ quas opi. de claret infra dicetur.

Uia[a] regulares[b] pla ti[c] porat[d] ecclesias ad ministratões aut que uis alia bñficia[e] ad eorũ dis positionem[f] spectantia cuʒ va cant interduʒ committere[f] ne gligũt vel cõferre ifra tps in lataũ.[g] cõ. ꝯstitutuʒ: diocesani locor[h] nõ in exẽptis sua: in ex emptis[k] vo apostolica[l] aucto ritate negligẽtiã[m] sup hoc sup pleãt eorũdẽ porat[9] ecclesias administratões ꝛ bñficia h9i illa vʒ q ꝯsueuerũt per secula res clericos gubnari seculari bus[n] clericis: alia vo q religio sis[o] dũtaxat cõmitti sũt solita vel ꝯferri religiosis monaste rior[p] quor plati h9i negligẽ tes fuerit ꝯferẽdo: ¶ Eadẽ[q] quoq auctoritate[r] diocesani suffulti nullo modo permit ꝑ tant: q eidem prelati porat[9] ecclas administrationes aut bñficia huiusmodi applicẽt[s] mensis suis: pensione[t] sue no uas[u] eis inponant[x]: aut vete res augeant: siue que ipsis de nouo imposite sunt sine aucto ritate soluant[a]. ¶ Premissa[b]

b ¶ Regulares. in secularibus ergo nõ haberet locũ hec cõ stõ inquãtũ ponit ius nouũ ꝛ preiudicat puilegio exẽptiõis.
c ¶ Prelati. si ad collegia regulariũ siue platos spectaret colla tio quod eẽ põt: de regu. c. si. li. vi. prius ad prelatũ ꝛ demum diocesanũ deuoluetur potestas. fa. j. de preben. si de bñficio.
d ¶ Bñficia. ecclesiastica: ꝛ vide qd dixi de cle. cõiu. ioãnes.
e ¶ Dispositionẽ. i. collationẽ vl puisionẽ. hoc dico qꝛ si ad solã psentationẽ vel electionẽ ipor spectarẽt: tũc ad ꝯfirmã tẽ vl istituẽtẽ deuolueret potestas siue sit diocesan9 siue ali9.
f ¶ Cõmittere. vtit isto verbo: qꝛ se prelati excusabãt dicen/ tes: q illar ecclesiarũ nõ fiebat collatio vel prouisio: sed solũ quedã cõmissio: quasi illi essẽt castaldi ministri vl pedagogi.
g ¶ Lateranñ. de ꝯces. pbẽ. c. ij. ꝛ si intelligim9 de poribus etiã cõuentualibus: hic reprobat opi. q habet: q tẽpus generalis cõcilij. s. trium mensium locum habeat in prouisionibus ta/ lium sicut in electionibus nam vt dicebat inno. i decre. ne pro dectu. de elec. inter electionẽ ꝛ prouisionẽ diuersitatis ratio nõ apparet quod compost. verum esse dicebat in perpetuis: sed non in tpalibus. hoc autẽ certũ ẽ q si prioratus est prin/ cipalis prelatura in ecclesia regulari collegiata: ꝛ ei prior per viam electionis prouidetur: locum habet. c. ne pro defectu.
h ¶ Locorum. ergo non personarum si ergo prelatus alteri/ us dioc. habet prioratum quem confere negligit in dioc. bo/ noñ. episcopus bonoñ. supplebit: probat hoc decre. ij e. ti. ibi in tuo episcopatu. nec distinguit vñ sint collatores fa. quod d cam. j. glo. proxi.
i ¶ Sua auctoritate. quod sequitur ꝛ procedit hoc in prio/ ratibus ecclesijs ꝛ administrationibus non exemptis: etiam si prelati ad quos prouisio pertinet sint exempti: de priuile. quoniã. ꝛ c. ex ore. fa de preben. c. i. lib. vi. Item procedit hic suppletio quam facit diocesanus suo iure infra scdʒ semestre quo lapso ad proximum superiorem siue sit metropolitanus vel papa collõ deuoluetur. e. ti. c. vlt. Nõ ob. littera que sequi tur lʒ circa exempta concedat papa ius suum circa non exẽ/ pta non. Item. concedat suppleri vice sua negligentiam alio/ rum non tñ cõcedit diocesanis vt suppleant suaʒ prio/ priaʒ. Sed modo remanet dubiũ satis forte nunquid in exemptis deuolutis ad episcopũ currat tempus se mestre epo: ꝛ si currit an ad metropolitanũ deuolua/ tur potestas tẽpore lapso an ad papaʒ: ꝛ circa primũ videt q non cur rat. j. de pbẽ. si de bñficio. ꝛ qd ibi no. in glo. sed nũ quid circa scdm dato q currat: videtur q ad pa pã ñ ad archiepis copum deuoluat ad ħ de cle. egro. c. vno. li. vi. ꝛ vi/ de quod dixi de here. ad abolen/ dam super gl. fi.
k ¶ In exemptis. olim secus. eo. ti. sicut. ꝛ de prebẽ. cuʒ singula in fi. li. vi. ꝛ sic in ħ ius nouum inducit.
l ¶ Apostolica. cõ concor. de of. or. irrefragabili. de here. ad abolendaʒ. de cle. egro. c. vno. li. vi. e. li. de sta. mo. c. vno. ꝛ. j. de sta. mo. attendentes. de religi. do. quia contingit.
m ¶ Negligẽtiaʒ. inquantũ hec decre. ponit ius nouũ nec preiudicat priuilegijs exceptionis non puto q lo cũ habeat qsi prelatus priuatus esset propter delictũ cum hoc nõ sit expressuʒ: facit de elec. quãq3. i. respon so. li. vi. secus in non exemptis: vt. e. c. in fi.
n ¶ Secularibus. facit de preben. cũ de bñficio. li. vi. facit ħ lra p eo qd nõ pe. ꝛ ab. ipdi dec. e. ti. sicut vbi dicũt q ad eccliaʒ q consueuit regi p seculares clicos monachi regularẽ presẽtare nõ possunt quod verum crederẽ i nõ curatis: vel si presẽtant illũ vt claustralẽ.
o ¶ Religiosis. concor. de re. ec. non alie. possessiones Dicebat ibi abbas q illud. c. non loquitur de cõuen/ tualibus ecclesijs monachorũ: sed in alijs quibus mi nistrare consueuerũt: ꝛ quod si per negligentiaʒ mo/ nachoruʒ deuoluitur ius conferendi taleʒ ecclesiã ad episcopuʒ: nõ ponet ibi clericũ sed monachum: quod hic approbatur ꝛ limitatur pe litteram que sequitur.
p ¶ Monasterior. cõcor. de preben. cuʒ singula. §. p hibemus. li. vi. Et qd si non sit idoneus in monaste/ rio: ibi. no. ꝛ optime facit ħ littera cõiuncta cum illa ad questioneʒ quã oli disputaui. An is ad quẽ deuol/ uit eligẽdi potestas teneatur eligere de illo collegio: de quo tenebat q negligit: quã vide in mercuria. sub hoc ti. ꝛ ẽ posita sub regula contra euʒ. Itẽ bñ facit ad id quod scripsi. ʒ de ele publicato i vltima questione.
q ¶ Eadeʒ. iste §. ꝛ sequens determinat no. per inno. ꝛ hosti. de preben. i lateranen. de priuile. pastoralis.
r ¶ Auctoritate. s. aplica etiaʒ in exemptis.
s ¶ Aplicẽt. vide qd dicã. i. de sta. re. ne i agro §. ad ħ vbi patet q lʒ esset casus vniendi: p ordiarios fieri dʒ.
t ¶ Pensione. sue de pbẽ. auaritie. de cẽsi. phibemus.
u ¶ Nouas. q dicantur nouas. no. de cen si. significauit.
x ¶ Imponãt. auctẽ sua: als ex cã posset noue pensio nes iponi vl antique augeri p epʒ de hoc de censi. p

vero de prioratibus ecclesijs administrationibus et benefi cijs itelligimus:que nō sunt de mensa[c] platoꝝ ipsoruȝ:sed spāles ꝑores seu admīstrato res seu rectōes ꝯsueuerūt hr̄e lȝ ꝑores seu admīstratōes hu iusmodi libere possint ad clau strū cū oportuerit[d] reuocari[e]: ī qb9[f] ēt ꝯstōneȝ[g] bonifacij pa pe octaui ꝑdecessoris nr̄i bōa bn̄ficioꝝ vacātiū occupari a ꝑlatis vl' alijs ꝓhibētē:ac ni hilomin9 ī ꝑoratib9 h9i ecclijs illō bōifa. ⁊ eiusdē statutū[h]:qd religiosū quecūqȝ ꝑlib9 ꝑesse ꝓhibȝ ꝑoratibus aut ecclijs curā[i] aīaꝝ hn̄tibus:ēt si cura ipa nō ꝑ eū sed ꝑ aliū[k] hēatex erceri :locū sibi cēsuim9 vēdi care:lȝ etiā eisdē ꝑoratib9 cu ra non immineat supradicta.

Clemens.v.i concilio vien.

De etate ⁊ q̄litate ⁊ ordie ꝑfi ciendorum Rubrica.

Um[l] ecclie qb9 ꝑfi ciūtur ꝑsone min9 idonee scia[m] mori bus vel etate[n] gra uia propter hoc prout docet[o] experientia nōnunq̄ ꝑferant in spiritualibus ⁊ temporalib bus detrimenta. Nos volen tes per locorum diocesanos quibus ratione[p] officij hoc competit: ꝑcipue sup hoc dili gentius precaueri eis districte iniūgim9:vt ipsi statuta cano nica[q] que super ꝑficiendis ꝑ sonis i h9i ecclijs hactenus emanarūt:diligentius per se ipos obſuent:⁊ faciant a suis

hibem9.qd qnō itelligāt sno. ⁊ ho. ibi dixi sup glo. ij.
a ¶ Soluantur. concor. predi. decre. significauit. de cē si. ⁊ de iureiuran. tua nos. j.
b ¶ Premissa.s.que dicta sūt.s̄.i.⁊.ij.respon.
c ¶ De mensa illa ergo nō intelligerētur vacare:⁊ sic in illis nō habe bit locū qd dicit ꝺ negligētia sup plēda:vt ꝓbatur ſ.de excel.ꝑla.fre quens.ꝟ.quidaȝ etiā. Itē nec habe bit locū qd dici tur de pēsione im ponēda vel augē da:cū totū sit ab bat ⁊ abbates fru ct9 taliū ꝑnt vēde re ⁊ locare:vt in pre.ꝟ.quidā.⁊ fa cit qd nō.ino. de sta.regu c.ij.ver. prioratus.
d ¶ Cuȝ oportue rit.idē ver.de sta. mona.cū ad mo nasteriuȝ.ver.ta les.⁊ vide quod ibi dixi.⁊ qui cle. vel vo. insinuan te super ij glo.
e ¶ Reuocari.⁊ i talibus claustrali bus hȝ locuȝ qd dicitur eos non debere stare solos:vt patebit.ſ de sta. re.ne i agro.§.ad hoc. Sȝ aduerte q: nō videbat̄ ꝙ in talib9 obediētiarijs locū haberet ꝯcil. lateran. derisori uȝ.n.ē dicere ꝙ eps hodie ꝯferat monacho ꝑoratū:⁊ abbas cui9 negligētiā suppleuit eps:cras reuocet illū. Nec dicas ꝙ sic istitutū ꝑ epȝ supplētē abbas remoue re nō possit:q: nec plus nec alit̄ ꝯfert supp'ens q̄ȝ ne gligēs vt ꝓbat̄.s̄.i.rn̄. Itē hȝ illō apta eēt via ad ꝑpe tuādū claustrales:qd tn̄ papa nō fac.s̄.de ꝯfir.vti.vl' vtili.ad nostrā.⁊.c.porrecta. Volās eni abbas ꝑficere nepotē vel sibi charū:ꝑmitteret labi tp̄s vt ille demuȝ ꝑ episcopū istitutus eēt ꝑpetuus:⁊ tali fraudi claudē da ē via:de diuor.quāto i fi.⁊ ꝓpter hanc causam cōi ter oliȝ he suppletiones nō fiebāt:sed satis ē ꝙ satisfi at iuri i eo qd supplet̄ qd abbas facere neglexit. Nec pōt negari quin hoc sit vtile.saltē eni erubescēt abba tes de negligētia notari. Et scias ꝑ hāc decre. hodie te neri:ꝙ manualia q̄ nō sūt de mēsa ⁊ tꝑales ꝑorat9 va cāt ꝑ mortē vel remotionē eoꝝ q ꝑsidēt illis. Unde ⁊ hodie papa q recipit fruct9 vacātiū:recipit fruct9 taliū. Nec resisti pōt ꝑ hāc lr̄aȝ ⁊ ꝑ seq̄ntē:⁊ tendit hoc ad notā:q: superiores locorū manualiū tales occupa tiones fructuū timentes dimittūt i talibus ꝑoratibus illos quos al's remouerēt:⁊ quos remoueri forsitā ex pediret.⁊ sic iducit hoc quasi q̄ndā ꝑpetuationē clau straliū. Et ob hāc cāȝ si assisterē pape:ꝯsulerē declara ri vel statui:ꝙ cū sibi reseruat vel alteri ꝯcedit fruct9 vacātiū i orbe ꝓuicia vl' diocesi:nō icluderēt māualia q̄ q̄diu duraret gr̄a.xx.vl' alia quota:de q̄ videret̄ sta

mendum fructum ipsorum manualium solueretur priuilegia to singulis annis:⁊ sic nō ipediret̄ claustraliū ꝑorū correctio ⁊ remotio:nec in illis priuilegiatus frustraretur priuilegio.
f ¶ In qbus priorat9 administrationibus ⁊ ecclesijs manua libus que non sunt de mensa.
g ¶ Constitutionem. de of.or. ꝑnti.li.vi.⁊ deter minat quod ibi prolixe nō.archi.⁊ reprobat qd ibi no.io.mo. qui dice bat prioratus commen daticios proprie non va care:⁊ iō in illis decre. illam locum non habe re. Sȝ si itellexit ꝺ his q̄ sūt de mēsa:tunc vera.
h ¶ Statutum. de pre ben.cum singula .li. vi. ⁊ approbat h duas opi. meas ibi not.in .j. rn̄. in iiij .⁊ vlt.glo. Prima s.ꝙ decre.illa locum ha beret etiam in priorati bus manualibus. Secū da ꝙ locum haberet ēt in non curatis. In secun da concordabat archi. In prima resistebat pro bans per id quod habe tur ibi in secūdo respon so datur illis optio. Dice bat etiam bonifacium consultum sic respondis se. sed cum vltimo legi sextum quod inducit archi.pro se:reuoluebam contra eum. Certū est .n.ꝙ in ꝑpetuis nō daret̄ optio:etiaȝ ante illā decre. ꝑ decre. de multa ergo de tēporalib9 debebat intelligi.
i ¶ Curam. hoc inducebat dubium an determinaret etiam verbum prioratibus:⁊ hic decidit in fi.
k ¶ Aliū.puta secularē presbyteruȝ:vt in dicta decre .cum singula.in prin.de sta.mo.ne in agro.§.ceterum.
l Um ecclesie. Casus diocesani ſuare debēt ⁊ a suis subditis ſuari facere iura loquentia de q̄litate per sonarū preficiēdaruȝ ecclesijs:⁊ nescio si aliquem fructū inducet h constitutio. Sȝ hoc scio ꝙ inoua ta sine penarum adiectionibus raro proficiunt:vide sub ru bri.s̄.de magi.⁊ pōt exponi ecclesie.i.ecclesiastica ministeria: de elec.cum in cunctis.in prin.de quibus etiam potest intelli gi:lȝ soluȝ de regimine ecclesiarum videatur hic loqui.nil.n. interest:cum nil nouum inducat.
l ¶ Scientia.qualis scientia requiratur in episcopo ⁊ in alijs ministris:⁊ que sit eminēs ⁊ que cōpetens:⁊ quid de paruȝ sciente an possit promoueri:⁊ an peccet recipiendo officiuȝ ad qd scientia sua nō sufficit:scripsi post inno.⁊ hostiē.⁊ cō po.de elec.cum in cunctis super ver.scientia.
m ¶ Etate.de ordine nihil dixit:sicut nec decre.eā te.s̄.e.⁊ vi de qd nō.de prebē.si ꝓ pauperib9.li.vi.in glo.ij.
n ¶ Docet.facit.s̄.de elec.q̄ȝ sit in ꝑn.li.vi.vbi de hoc.
o ¶ Ratione officij.excitat ergo ipsorū officiuȝ:non consti tuit illos delegatos.s̄.de offi.or.lȝ.c.penul.
p ¶ Precipue.duplex punctatio.
q ¶ Canonica.s̄.eo.per totum.de elec.cum in cunctis.⁊.c.ni hil.de preben.graue.cum si.

a ¶ Subditis. nō suffi cit prelato ꝙ sit bonus in se: nisi etiā sit q̄ntum est in se bonus in subditis: de simo. lꝫ in p̄n. cū cōcō
b ¶ Diuinā offēsā. ꝯcor. huic fini de elec. vbi piculū. §. q aūt ⁊ c. ꝑpetue. ⁊ c. cōmissa. in fi. li. vi. ⁊. j. de cen. ad nostram in fi.
c ¶ Ultionē. spālit circa h statutū de gn̄ali vide qꝺ no. ꝺ treu. ⁊ pa. c. j. de cele. mis. dolētes. ꝺ elec. generali. li. vj. io. an.

d ¶ Et hi qui. Casus. In capitulo cathedralis ecclesie vel collegiate vocem non habet qui non est subdiaconꝰ habens beneficium cui annexus ē ordo post annum nisi prius impedimento cessante ꝓmoueatur ad illum. in capitulo vocē nō hꝫ donec fuerit ordinatꝰ ⁊ iterum pdit distributionē dimidiā. Partes sunt due q̄ satis patēt cāꝫ dedit ꝯstitutiōi: qꝺ no. ho. de pbē. extirpāde. §. qui vo. vbi dicit esse equū: ꝙ sicut minor subdiacono non eligitur in epm ita nec eligat: vt bene ꝯueniant electus ⁊ eligens: dicens ibi per cōstitutiōnes legatorum in ꝓuincia ꝓuincie sic eē statutū: ꝙ nō existētes i sacris nō habeāt vocē. talē aūt ꝯstōnē facere pn̄t nedum legati sed etiam epi: vt scripsi post eū: de of. archipꝛ. c. fi. vnde ꝯstat ꝙ multi epi tales cōstitutiōes habebāt. no. etiam ipse ho. eo. ti. de of. archip. c. ij. ꝙ sicut inter cardinales nullus est quin sit saltem diaconus: ita ⁊ inter canonicos nullus deberet eē quin eēt saltē subdiaconus: ar. ꝫ. e. q̄ris. de ꝯse. di. j. eps sacrificans. ⁊ c. iubemꝰ. fa. qꝺ dicit canon: illicitū esse eū qui non sit in ordine ecclesiasticis misceri tractatibꝰ xcvj. di. satis euidenter. tales enim retrocedere possunt a statu clericali: de elec. cum ex eo li. vj.

subditis[n] inuiolabiliter obseruari: si diuinam[o] offensam et sedis ap. debitam vitare voluerit vltionem[p]: Idem.

Et[a] hi qui diuinis in cathedralibus vel collegiatis secularibus vel regularibus[e] ecclesijs sunt mancipati[f] officijs[g] vel mancipabuntur: in posterum[h] ad suscipiendos sacros ordines propensius[i] inducantur: statuimus: vt nullus[b] decetero in huiusmodi ecclesijs vocem in capitulo[c] habeat: etiam si hoc sibi ab alijs libere concedatur[d]: nisi saltem in subdiaconatus ordine fuerit constitutus[e]. ¶ Illi vero qui dignitatis personatus officia vel

e ¶ Regularibus. si ergo in ecclesijs regularibus nō cōstitutꝰ in sacris vocē non habet: ergo nec in numero computat de facto non ꝺ fictione: vt no in cle. ꝫ. ꝺ elec. qꝺ circa i fi pe glo.
f ¶ Mancipati. q. nuncupati electi vel deputati: ⁊ quia mancipare est seruire vel in seruitiū vel potestatē reducere: ideo vtitur hoc verbo: quod etiam habetur. xxviij. disti. de his. in p̄n. j. questione tertia saluator. vltra medium. In his ergo qui non sunt deputati ad diuina officia: quales sunt ꝯuersi vel professi laici precipue in ecclesijs regularibus nihil puto mutatū per hanc ꝯstōnem: ⁊ sic saluum manet quod nō. de elec. ex eo ꝙ. libro sexto. in fine. ⁊ ita seruatur: alias sequeretur ꝙ per hanc ꝯstitutionem monales non haberent vocem in suis capitulis: que propter sexus fragilitatem non sunt capaces ordinum: de hoc. xxvij q. j. diaconissam hac eadem ratione videretur ꝙ extranei qui non sunt in ecclesijs istituti: sed in certis actibus habent vocem in capitulo non includuntur hac ꝯstitutione: quod intelligo nisi per ius capituli sue ecclesie habeant talem vocem in aliena.
g ¶ Officijs. ēt si sacri ordies ānexi n̄ sint: ⁊ sic differt a ꝓx. rū.
h ¶ In posterum ꝙ posteris indici possit asperior status non dubitatur. sed videtur absurdum ꝙ hic indicatur iam intitulatis saltem non professis. hoc dico propter id quod nō. de re. iur. quod omnes libro sexto Item videtur absurdum ꝙ ꝯstō liget preterita contra id. ꝫ. de ꝯsti. c. fi. dicas ꝙ hec decr. non priuat eos beneficio: sed solum voce capituli: ⁊ tn̄ certū est ꝙ cum beneficium assumpserit vt expediens ⁊ necessariū officiū eccle gerat si igruet necessitas eū ad sacros ordiari ⁊ si renueret: posset ēt ꝑuari bn̄ficio. ꝫ. c. q̄ris. Nō māducet g g

nō vult laborare: qꝺ p in cōtrariū allegaui locū hꝫ in continentia que non indicitur inuito. xxxij. q. j. integritas. quod dixi secundo nō ob. quia ꝯstitutio ista non ligat preteritas ꝯstitutiones: sed futuros tractatꝰ ⁊ actus caplorꝫ. Itē n̄ vitiat vocē i caplo ꝑstitā ꝙ esset respicere p̄teritas sz ꝑstādā. ⁊ sic respicit futura.
i ¶ Propēsius: idē ꝟbū ꝺ of. or. c. j. ꝺriuatōes exponūt. i. extēsius sz illō vbi dicimꝰ ꝓtēsius: sz ꝓpēsius ꝺriuatur a ꝓpe vel ꝓpere: q̄si velocit vl festine.
k ¶ Ut nllꝰ. iā istitutꝰ l istituēdꝰ vt pꝫ ꝑ p̄cedētia.
l ¶ In caplo stallū chori nō aufert. ⁊ ꝑ h ꝟbū pꝫ: ꝙ si eēt actꝰ expediēdꝰ vt a ꝑuatis nō a caplo: ad talē bn̄ admitteret: ꝑ qꝺ puto ꝙ talis canonicꝰ nō i sacris ꝑbēdā ⁊ domū optare possit: sicut ꝯstitutꝰ i sacris: si ecclie statutū vl ꝯsuetudo nō obuiet: cū ille actꝰ nō sit collegialis ⁊ ꝯpetat ex canonia ⁊ ꝑbēda: ⁊ nō ex voce capli: sic ⁊ pōt ꝺlegatꝰ dari ꝺ rescrip statutū. li. vj. agere ꝓ ꝑbēda: ꝺ ꝓba. ex lr̄is. epꝫ sociare ⁊ fructꝰ ꝑcipe: de cle. nō resi. ad audiētiā ecclīā ꝯtēdere: ꝺ ꝯces ꝑbē. ex ꝑte ꝺ elec. gn̄ali de re. ec. nō ali. c. ij. li. vj.
m ¶ Cōcedat. ꝯcor. ꝫ. ꝺ elec. ꝯstitutꝫ. ⁊. j. ꝺ regula. vt ꝓfessores. Sꝫ qd si actū electōis immiñeñ ꝑticipāt sibi socij: videt ꝙ possit ꝑ ea q̄ no. ꝫ. ꝺ elec. cū vitoñ i viti. glo. Cōtrariū crederē q̄si sit ihabilitas i ꝑsona ꝑ. hāc lr̄aꝫ: ꝑ quā ēt nō credo epm ꝯ h dispēsare posse: ⁊ facit ꝟbū nullo modo. j. prori. rn̄.
n ¶ Cōstitutꝰ. ⁊ habēs etatē ꝺ q̄ j. c. pri. ꝙ c. fuit sūme necesariū ꝑꝑ istō: vt ibi dicā. Sꝫ pōe ꝙ ꝺfacto nūc sibi occurrit canōicꝰ dū vacat ecclia nō ē i sacris: sz tpe q̄ iminet electio faciēda ē i sacris: hꝫ ne vocē i electiōe: si pōderemꝰ initiū iuxta ea q̄ no. ꝺ elec. dudū. li. vj. vi. ꝙ nō: q: tc nō erat hīlis: qꝺ satis ꝓbat. ꝫ. ꝺ elec. cū il. ꝶ. i fi. ⁊ ꝫ. ꝺ excep. aplice. Idē eni diceremꝰ ꝺ eligēdo vt i ꝑdi. ꝺcre dudū. j. ⁊. ij. sic ēt is q nō eēt canonicꝰ tpe vacatiōis: si tpe electiōis canōicꝰ eēt admitteret cū alijs ⁊ eligeret: ⁊ q tpe vacatiōis nō eēt i loco vn̄ vocari ꝺberet: si tpe electiōis p̄ns eēt: admitteret ad eligēdū: ꝺ h ꝫ. de elec. ecclia. ij. Qꝺ dicit i electiōibꝰ spectari initiū: itelligit ꝺ initio electiōis nō vacatiōis. Sꝫ fortius q̄ro: nūqd canōicū nō ꝯstitutū i sacris i ꝓximis tpibꝰ ordinari volētē: q̄ tpa icidūt. j. tminū iurꝫ datū ad eligēdū: teneāt socij expectarē: marie si h petat: puto ꝙ bn̄ ꝓbatur ne se. va. c. vno. j. rn̄. li. vi. als seq̄retur ꝙ ꝟꝫ iura vetera impuberē cuiꝰ pubtas finit. j. tminū expectare teneret: l absētē i loco ꝺ q̄ vocari nō dꝫ dicētē se velle ad ecclīā redire: l excōicatū dicētē se velle absolutiōeꝫ peter: l nouitiū dicētē se velle ꝓfitēi l his silia. Sꝫ qd si nllꝰ ꝺ caplo ē i sacrꝫ: tc solꝰ ꝑlatꝰ expediat q̄ icūbūt ꝑ ꝺcr. ꝑce. ⁊ fac. ꝙ scripsi ꝺ ele. cū ecclia sed quid si ipsiꝰ prelati electio imminet facienda: ⁊ nullus de capitulo est i sacris: h satis crederē ꝙ superior hēat expectare lapsū tmini iurꝫ: fac ꝑd. ꝺcre. vnica. ne se. va. ij. rn̄. ⁊ ꝺ ele. cōmissa. in p̄n. li. vi. lꝫ ergo ce

nonici q sūt in sacris nō expectēt cōcanonicū: cū ipsi sint capitulū. supior tn̄ q habꝫ vti iure deuoluto: vt pene deuolutiōis sit locus: habebit necesse vsq̄ ad iuris terminū caplꝫ expectare: ⁊ hec etiam egerent declaratione: ⁊ repetita intelligantur. j. proxi. rn̄.

f ¶ Prebēdas in collegiatis eccliis vt infra dicam.

g ¶ Certi. nō dicit sacri per qd̄ dico ēt i minoribꝰ h̄ locum hēe.

h ¶ Annexi. de iure cōi pmeua istitutione antiq̄ ꝯsuetudie vl' statuto: ⁊ intelligo hāc lr̄aꝫ siue certis pbēdis annexi sunt ordines: siue icertis: q̄ tn̄ postea certificate sunt: puta q2 tertia vacās ē sacerdotalis: vt scripsi de ꝯces. pbē. ꝓposuit i pn̄. Nec itelligo de ānexiōe q̄ nō possūt ꝯferri nisi ei q sit i illo ordie: q2 tūc nō ē dare ꝙ habeat istō bn̄ficiū nō hn̄s ordinē ānexū. Dico tn̄ ꝙ si ꝑ litteras papales ad h̄ sufficiētes ꝯsequeret bn̄ficiuꝫ nō existēs in ordine adhuc locus esset huic decr. nisi ēt ad nō recipiēdū ordinē sufficiētē dispēsatiōnē hēret.

prebendas[f]: qbꝰ certi[g] ordies sunt annexi[h] pacifice nunc obtinent in eisdem[i] ecclesiis vl' obtinuerit i futuꝝ nisi iusto ipedimēto[k] cessāte ad hꝰ i ordines se ꝓmonerī fecerit ifra ānū extunc[m] donec[a] ad eos ꝓmoti fuerint: nllo[b] mō vocē i caplo hēant earūdē. ¶ Ipsisq̄ distributōum[c] q̄ dant his q certis[d] horis intersūt[e] pars dimidia[f] subtrahat: nō obstantibus quibuslibꝫ cōsuetudinibus[g] vel statutis[h]: penis aliis que ꝯtra tales promoueri ad ordines recusantes statuuntur in iure nihilominus in suo robore ꝑmansuris. ¶ Idem.

i ¶ In eisdeꝫ. cathedralibꝰ vel collegiatis de quibus premisit. Sꝫ mihi remāet dubiū an h̄. c. i vtroq̄ rn̄ locuꝫ habet in principalibꝰ platis ecclesiarū collegiatarū: puta archipsbyteris vel plebanis plebiū vel i his similibꝰ: ⁊ vi. ꝙ sic ꝑ vbū dignitates qd̄ pced. i fac. de rescrip. statutū. li. vi. e. li. de off. lega. c. penul. i pn̄. cerꝰū ē aūt ꝙ illi dignitati annexus ē ordo psbyteralis. s̄. e. c. i. si g̃ nō fiat psbyteri ifra annū locꝰ erit huic pene. Nec occurrit ratio q̄re plus artet habēs ꝑsonatū vel canoniā q̄ꝫ habēs pncipalē prelaturaꝫ imo videtur maior i isto ratio: q2 plus ē astrictꝰ: de rescrip. edoceri. ⁊ i seipo dꝫ oñdere qd subditos facere oporteat: de elec. cū i cūctꝫ i pn̄. ⁊ a capite icboari dꝫ ratōis editio. ff. de edē. argētariꝰ. §. edi aūt. In ꝯtrariū facit de elec. statutū. li. vi. Nec ob. hec lr̄a q2 tales nō habēt dignitatē i ecclijs: imo habēt ecclias vel dignitatē ecclīaruꝫ ut ꝑ q̄ eo vide qd̄ dicā. j. de pbē. c. i. Itē absurdū videret pncipalē platū ecclie puari voce ꝓpter ordinis defectū nō sine graui dāno ecclie cuius negocia dꝫ ordinare. Unde pōt dici ꝙ cū platꝰ ⁊ caplꝫ sunt diuersa. s̄. de his q̄ fiūt a pla. i rubro ⁊ nigro. ne se. va. c. vno. li. vi. cū multꝫ similibꝰ: sub appellatiōe capli nō icludat platꝰ hic vel. s̄. pri. rn̄. Et si dicat ꝙ de quadā largissima vbi significatiōe platꝰ noīe capituli ꝯprehēdat q̄si illius corporis caput: d̄ his q̄ fi. a prela. nouit. ⁊ faciāt no. de ꝯces. pbē. post electionē. Mihi tn̄ est satis ꝙ cōmuniter nō ꝯprehēdatur: vt probāt iura predicta vt sit hoc ius correctiuū iuris veteris: ⁊ penale nō largissimā sꝫ potius strictā iterpretationē recipiat: de reg. iur. q̄ a iure. ⁊. c. i penis. li. vi. Iteꝫ lꝫ prelatꝰ ⁊ capitulū faciāt vnū corpus ⁊ vnā ecclesiaꝫ ⁊ sic loquūtur cōtraria: nō per hoc sequit prelatū includi sub appellatiōe capituli: immo potius sumitur contrariū: ⁊ idē videretur dicendum circa decre. vt professores. j. de reg. ⁊ tamen vtrobiq̄ necessaria esset declaratio.

k ¶ Impedimēto. cōcor. s̄. de elec. cōmissa. § i. li. vi. ⁊ ibi videas exēpla: vbi vero ipedimētū pueīsset ex culpa sua: non videtur excusare: de hoc. s̄. e. c. i. ⁊ i hoc differt a parte. s̄. proxi. in qua non excusat impedimentū: ⁊ merito hic aliud quia hic est pena negligentis.

l ¶ Infra annū. a tēpore quo ligat ꝯstitutio in prius ꝯstitutis: ⁊ a tēpore habite possessionis: vel quo ꝑ eos stetit quominus haberent i instituendis. s̄. de elec. cōmissa. § i. ⁊ de preben. licet. ij li. vi.

m ¶ Extūc. s. anno elapso. ꝑus ergo non ē locus huic pene possꝫ tn̄ excludi etiā ꝑus a voce capli ex alio capite. s̄. j. ꝓx. rn̄. h̄ ē dicere si habēs prebēdā diaconalē subdiaconus ē: lꝫ nō diaconꝰ nō excludit a voce nisi post annū. Si vero nec esset subdiaconꝰ ⁊ si ipsa prebēda esset subdiaconalis tn̄ excludit etiam infra annum: sed a distributionibus solum post annuꝫ cum cessat impedimentuꝫ.

a ¶ Donec. illis ergo ordinatis cessat pena concor. s̄. de elec. quia sepe. li. vi. ⁊ quod no. de ma. contrac. ꝑ. c. fi.

b ¶ Nullo modo. vniuersale negatiuum excludit concessioneꝫ capli: vt. s̄. proxi. responso. ⁊ dispensationem episcopi vt ibi dixi.

c ¶ Distributionū ꝑ hoc verbū ⁊ verbū caplo qd̄ procedit patet in beneficijs quibus nō debetur vox capituli: ⁊ in quibus nō sunt distributiōes has penas nō ꝯpetere puto: tn̄ ꝙ si in ecclīa collegiata est capellania vel altare ex cuius institutione etiā capellanꝰ tenet officiare eccliaꝫ: vt in ecclīa bononien. si in illis horis alique distributiones eis deberentur: quo ad illas locus esset huic pene: si promotus non esset licet nō q̄ ad redditꝰ capellanie vel altaris de qbꝰ hic nō cauet.

d ¶ Certis horis. nō pro consuetudine ecclesiarum collegiataruꝫ: que distributiones ordinant nō per omnes horas sed per certas ⁊ aliquas attribuunt misse que nō est de horis: de ce. mis. c. i. ⁊ decr. vnica. de cle. nō resi. nō dicit horis sed de officijs. Honestius esset ⁊ iuri ꝯsonās: vt p' oēs horas fieret ipsarū comparatio. ꝙ antē pro missa matutino ⁊ vespera debeat fieri equa cōtributio: fa. j. de reli. ⁊ ve. san. c. vno. in fi.

e ¶ Intersunt. dato ꝙ predictis intersint: alias priuarentur illis in totuꝫ: quod dic vt. s̄. de cle. nō resi. c. vno. li. vi.

f ¶ Dimidia. etiam si reliqua dimidia ad sustentationeꝫ ipsorum non sufficit ⁊ imputent sibi: cum per ordinis receptionem hanc penā vitare possint: fa. quod no. de ele. quia sepe. li. vi. in glo. aliud. ⁊ sic non ob. quod nō. de elec. cuꝫ vintoñ. in glo. no. ꝙ in fi. ⁊ vide quod no. ⁊ dixi de ap. pastoralis. i fi. vlti. glo. Et scias ꝙ ista dimidia subtracta accrescit aliis interessentibus diuinis: isti. de le. §. si eadem. ff. de vsufru. accre. l. i. in fi. nisi esset aliter ordinatuꝫ: fa. de cle. nō resi. c. vno li. vi. ⁊ vide quod dicam. j. de vi. ⁊ ho. cle. c. ij.

g ¶ Consuetudinibus. concor. infra de sepul. c. ij. §. pe. in fi. ⁊ infra de sta mo. c. i. §. sane. ⁊. c. ij. in fi. de re. do. c. ij. §. vt autē ⁊. §. pe. de iure pa. c. i. in pn̄. ⁊ fi. ⁊ si. infra d̄ pe. siquis suadēte. post prin. de pe. ⁊ re. c. i. de sen. ex. c. i.

h ¶ Statutis. no. ꝙ non reuocat priuilegia concor. de cap. mona. c. vno. li. vi. ⁊ quod ibi no.

i ¶ In iure. s̄. e. queris. de cle. licet canon. li. vi. ⁊ vide quod ibi no. in glo. antepe. de relig. habes. j. de sta. mo. ne in agro. §. ceterum. io. an.

Generalē. Casus. breue ꝛ ſūme neceſſariū pp ꝯſtõez. ſ. pr. determinat autē etatē ſacroꝝ ordinū ꝛ corrigit canones. lxxvij. di. pueit. p totū. lxxviij. di. c. i. ꝛ. iij. ꝛ vlt. ꝛ. xxviij. di. de his. in qbus dicebat ꝙ hñs. xx. annos ſubdiacon⁹. xxv diacon⁹. xxx. pſbyter fieri poterat: ꝛ debebāt eē anni cōpleti vt i bi. determinat ēt nō. de ele. cū icūctis § iferiora de tē. or. vł nō ē compoſ. Et ſine dubio lʒ hec decre. opt̄ me cōiūgat̄ p xime: melꝰ tn̄ iītitulata fuiſſet ſub rub. de tē. or. iſta. n. rub. tractat de etate ꝛ q̈litate eoꝝ q pficiūtur: illa de q̈litate illoꝝ q ordināṫur: ſʒ ppter cōnexitatē ſic trāſit. ꝛ eſt ſimile quod dixi. ſ. eo. ad aures.

Generalē eccl'ie obſuātiā volētes ātiquis^m iurib⁹ i hac parte pferri decernimus^n vt allo nō ob. īpedimēto canonico: poſſit qſ libere^o i. xviij.^p ad ſubdiaconatus: i. xx. ad diacōat⁹^q. ꝛ i. xxv etatis ſue āno^r ad pſbr̄atus ordines pmoue

l Obſeruātiā. ſi j. de ap. q̄uis. pcedebat aūt hec obſeruātia a palle. §. iferiora. qꝛ cū ibi de etate antiquoꝝ canonū i ſacerdotio demanṫ. v. anni ꝛ plus: qꝛ q. xxv. attigit pōt fieri ſacerdos: ita videbanṫ. v. demēdi de etate diaconi ꝛ ſubdiaconi: p quē etiā in. xv. dabaṫ ſubdiaconat⁹. nec mirꝝ ſi dicebanṫ antiq canones in h' correcti. nā p illos ſeruabanṫ interſticia tpuꝫ īter ordinē ꝛ ordinē: q̄ hodie nō ſuanṫ. vn̄ laicus icarniſpriuio i feſto reſurrectiōis pſbyter eē poſſet. ſed ho. dicēs antiquos canones ſuādos dicebat ꝙ i. §. inferiora diſpēſabaṫ i etate ppṫ curā aīaꝝ. ꝛ ſm ino. ſuberat neceſſitas: ex quo vocat⁹ fuerat ad bñficiū qđ requirebat ordinē. Sed mirandū ē hoc: cū eni ſine aliqua diſpēſatiōe pmoueaṫ ad curā: q ꝛ ad ordinē annexū cure. Itē ſonat i abſurdū ꝙ maior. xxiiij ānis poſſit hr̄e curā ꝛ ſacerdotiū ꝛ nō ſolū ſacerdotiū. Item aliđ abſurdū: qꝛ ſm id eadē erit etas epi ꝛ ſacerdotis: q̈re ſepe clamaui i ſcholis ꝛ ad curiā ſcripſi: ꝛ pcipue dn̄o ricardo ſācti euſtachij diacono cardinali vt determiareṫ hec etas: qđ ſūme fuit neceſſariū pp pri. decre. al's inumeroſe ꝛ iextricabiles q̄ſtiones emerſiſſēt. volēs eni hr̄e vocē i capitulo maior. xiiij. minor. xx. recepiſſet ſubdiaconatū: fuiſſet obiectū illū nihilomin⁹ excludēdū: q̄ſi nō rite pmotū pp defectū etatis iuxta illud qđ no. de pben. ei cui. li. vi. Ipſi replicaſſēt antiq iura correcta p diſſuetudinē: ꝛ p. §. inferiora: ꝯ quos duplicatū fuiſſet de predi. opi. inno. ꝛ hoſti. quā ēt ſequiṫ archi. in di. decre. ei cui. Sed qđ de pmotis añ hāc dec. infra hanc etatē: puto ſatis eē ꝙ nūc ſint in etate. ſ. de tē. or. vel nō eſt. ſi vo nec adhuc ſit i etate excludētur ab executiōe ordis vſqꝫ ad etatem legitimam vt ibi. de ordinato vero infra pubertatē ad ſacros an teneatur cōtinere nō. ꝛ ſcripſi de cle. per ſal. promo. c. vno.

m Antiqs. al's. in. i. glo. Sʒ ꝯ qꝛ canō antiqu⁹. lxxvij. di. c. i. pmittebat quem ſubdiaconari in. xiiij anno. So. illud verū computationem inchoādo poſt infantiam: vt ibi nō.

n Decernimus. non dicit declaramus; quod fac pro opi. inno. ꝛ hoſt.

o Libere. i. ſine diſpenſatione: ꝛ dato ꝙ non habeat beneficium quod ordinem requirat.

p In decimooctauo. ordinē ītelligo īchoato. ſatis ē g ꝙ attigerit: vt. i. § inferiora. ꝛ idē de ſeq. Certū ē. n. ꝙ maior. xvij. ē in āno. xviij. nec lr̄a reqrit ꝙ ſit. xviij. ānorū: ſʒ in. xviij. olim ſec⁹; vt dixi i. i. glo. nō. p hāc dec. ꝯiunctā. ſ. c. pri. i. rñ. hodie puberem non habere vocem in capitulo: niſi exceſſerit. xvij. annum.

q Diaconatus. licet in anno. xx. poſſit quis eſſe diaconus: non per h' putes ꝙ poſſit eſſe archidiaconus. de etate. n. promouendorum ad dignitates terminata. per §. inferiora. nihil hic immutat: al's ſequeretur ꝙ cū ſubdiaconus poſſit in epiſcopum eligi. eo. ti. multis. ꝛ maior. xvij. ſubdiaconus eē poſſit: vt hic: ergo poſſet eligi quod eſſet falſuꝫ.

r Anno. ſi pri⁹ ordinaṫ ſuſpenditur ordinans a collatione ordinum: ꝛ ordinat⁹ ab executione ipſius ordinis vſqꝫ ad etatem legitimam: de tem. or. vel nō ē. ꝛ p pdi. decre. ꝛ. e. ti. dilectus non puto epiſcopum circa etatem hanc diſpenſare poſſe.

ri^s Clemens. v. i ꝯcil. vieñ.

De officio vicarij.

Que^t de eccl'ijs curā^u aīarū hñtib⁹ p receptionē aliaꝝ ſiliū amittēdis^x ac de ipſaꝝ^a rectoribus pmouēdis^b ad ſacerdotiū^c ꝛ eoꝝ^d etate^e a iure ſtatuta noſcunṫ i

s Promoueri. ſed que eſt etas minorꝫ ordinū? dic ꝙ maior infantia. xxviij. di. de his de tē. or. nullus. li. vi. lxxvij. di. c. ij. ꝛ vide quod ibi notauiin ſum. ꝛ. c. ſup inordinata. de preben. io. an.

Hac de eccl'ijs ſe ſummat tria dicens.

t Curā i foro iudiciali vel pniali: vt ſcripſi poſt inno. ꝛ hoſti. de preben. de multa.

x Amittēdis. niſi i caſib⁹ exceptis: q̄s collegi. ſ. de pbē. de multa. ꝛ puto ꝙ etiā ꝯſtō io. xxij. execrabilis. locū habeat i his vicarijs: cū expreſſe loquatur de beneficijs ꝛ officijs curatis. §. qui vero.

a De ipſaꝝ. eccleſiaruꝫ curatarū intellige de nō collegiatis: de elec. ſtatutum. li. vi.

b Promouēdis. īfra ānū. de elec. lʒ canō li. vi. ꝛ. qñ īcipiat currere ibi pʒ: ꝛ. e. ti. cōmiſſa. Et i hoc differt a cōmēda talis vicaria: qꝛ cōmēda pochialis eccl'ie nō pōt fieri niſi ſacerdoti de elec. nemo deiceps. li. vi. vicaria ſicut ꝛ rectoria i ꝯſti. c. ij li. vi. cōcedi pōt nō ſacerdoti: dūmodo ſacerdos fieri poſſit: vt hic ꝛ. e. t. c. ſi. Et ſcias ꝙ pena illius decre. vl'i. nō eſt ſublata per iſtam. quod eſt dicere ꝙ etiam infra annum ſi moniti non promouentur priuari poſſūt: ſicut de rectore nō. quo ad penā. §. inferiora. in decre. licet canon in gl. antepenul. in prin.

c Sacerdotū. in hoc corrigiṫ qđ nō. archi. de elec. lʒ canon li. vi. ver. is etiā. vbi tenebat i ppetuis vicarijs illud capl'ʒ locū nō habere: cū de rectore loquaṫ vt ibi patet. Sʒ nūqd epi cū iſtis vicarijs ſup differendo ſacerdotio p ſeptēniū poterūt diſpēſare ſm formā. c. cū ex eo. de elec. li. vi. videṫ ꝙ nō: fortius. n aſtrict⁹ ē vicari⁹ ad reſidētiā pſonalē q̄ʒ rector: de pben. extirpāde. §. q vero: Itē vicari⁹ nō dat vicariū. e. ti. clerios. Contrariū puto p decre. iſtā. ꝛ qꝛ decre. cū ex eo. generaliṫ pmittit epos diſpēſare cuꝫ his q obtinēt eccleſias: qđ verbū ita includit vicarios vt rectores. Itē ratio pmiſſionis illius ē cōmunis iſtis vt illis: ergo idē ius: de ꝯſti. trāſlato ad decre. clericos reſpōdeo: ꝙ hic vicarius nō dabit vicariū: ſed epus diſpēſans: ſicut al's loco rectoris: ita ꝛ hic loco perpetui vicarij ponet vicariū ſeptennalem: vt in decre. cum ex eo. §. porro.

d Eorum. ſcilicet rectorum.

e Etate ſ. ꝙ attigerint. xxv. ānū. habeṫ hoc de elec. cū i cūctis. §. iferiora. eo. ti. lʒ canō. li. vi. Et dico ꝙ ſic

cum rectore non dispensat episcopus in etate: de eta ⁊ qualit. c. vno. li. vi. ita nec cum vicario per hanc litte/ ram.

f ¶ Perpetuis. in temporalibus ergo nõ habet hoc lo cum: de quibus. s. de ap. peruenit. ij. de cle. non resi. c. penulti. de voto. c. fi. de elec. cum ex eo. li. vi. de regu. beneficium. e. li. sic alibi distin/ guimus vicariaꝫ perpetuam a tem porali: õ rescrip: postulasti. de fi. p sby. cõstitutus. ⁊ c. michael. Per/ petuos autem vi carios cognoscas per id quod habes. eo. ti. ad hoc. de preben. extirpande. §. q vero de cap. mo c. vno. li. vj.

perpetuis[f] ecclesiarũ parochialium[g] vicarijs ⁊ assumptis ad eas volumus[h] obseruari.

Cle. v. i. o. vie.

De of. ⁊ ptãte dlegati.

Iudices super receptione testiuꝫ in causa ciuili[k] nec non executores ad[m] prouidendum aliquibus[n] si per inquisitionem solertem[o] eos[p] c. vite laudabilis ⁊ conuersationis honeste repererint[q]

g ¶ Parochialium de his loquit ⁊ non simpliciter de curatis: quia solum in ecclesijs parochialibus anne xis perpetua vicaria videtur permissa: ⁊ non simplici ter in beneficijs curatis per decre. extirpande. §. qui vero. de preben.

h ¶ Volumus. probari videbantur hec p antiqua iura. primum de pluralitate. s. e. c. i. ⁊ c. prouideas. scdm de sacerdotio. s. e. ti. c. fi. tertium de etate pbari poterat per eandem decre. fi. q̃ probat eum curatum ⁊ p decre. sup eo de pben. li. vi. ꝫ q: lꝫ decre. i. phibe/ ret eũ habere vicariã cũ ecclia: ⁊ decre. prouideas. p hiberet illũ plures habere vicarias: nõ tñ puabat illũ pma p adoptões secũde. Itẽ lꝫ decre. vlti. pciperet illũ fieri sacerdotẽ: nõ tamẽ priuabat illũ hoc nõ faciẽteꝫ Item de etate ideo vtitur verbo volumus non verbo declaramus: prorogando his casibus penas iuris ad tales vicarios: ⁊ forte satis erat de mente: vt in pri/ mo casu no. her. supra. eo. c. i. de secundo probat de/ cre. commissa. de ele. li. vi. que sic late in suo prin. po/ nit ver. commissa. de tertio satis patet vbi ponimus scdm. Siue ergo recipiat talis vicarius similem vi/ cariã siue dignitatem personarũ vel beneficium cura/ tũ: vacat prima. Ideꝫ si cõuertas: vt q: habens digni tateꝫ personatũ vel beneficiũ curatũ recipit taleꝫ vica riaꝫ: vacat primũ. De dignitatibus vero ⁊ psonatibꝰ h subticuit: quia nõ conueniebat illis quod hic de sa/ cerdotio dicitur.

i Iudices. se sũmat dicẽs duo: ⁊ pmum deter minat nõ. p inno. ⁊ host. s. eo. ti. fi. ⁊ que ibi scripsi i vl. glo. ⁊ de re iudi. cũ bertoldus. ⁊ ⁊ q̃ ibi scripsi sup glo. sed q̃lit. scdꝫ dictũ ap probat qd no. io. mo. s. e. ti. is cui. li. vi. vbi tenet: ꝙ si cõ mittit executori examiatio illius cui est faciẽda puisio: vt fit i forma pauperũ ꝙ sbdelegare poterat: ⁊ nõ. hoc pn. qd dicit iudices. p qd patet ꝙ tũc demũ talis recep tor testiũ subdelegat qñ iudex ẽ: secꝰ ergo si sit nudus minister: puta q: receptis testiũ iuramẽtis examiatis articulis sup qbꝰ pducũt ⁊ iterrogatorijs hꝫ q̃ dꝫ fie/ ri examinatio cõmittit id alicui expediẽdũ. iste. n. nõ ẽ iudex nec ppre receptor: ꝫ potius examinator ipoꝝ testiũ. ⁊ talis actꝰ fieret die feriato: vt no. guil. i spe. de ferijs. §. ij. ver. ꝫ qd si tũc. receptor aũt q iudex ẽ cogit testes: citat eũ q̃ quẽ pducũtur ad vidẽdũ eos iurare audit exceptiões: recipit iuramẽta: refrenat multitud i

nẽ testiũ: examinat interrogatoria: punit testem qui aures ei offẽdit. C. de testi. l. nullũ. Cũ ergo iurisditionẽ habeat: ex quo illã habet a pncipe subdelegat. Videbat aũt contrariuꝫ quasi esset nudus minister per decre. vlti. s. eo. sed illud pro cederet in examinatore: ⁊ huic ver. iudices cõiũge litteraꝫ. j. in fi. a se. ap. deputati.

k ¶ Ciuili. non intendit per hec verba exclude re cãs spũales ꝫ crimi/ nales: i quibꝰ debẽt te/ stes exhiberi corã iudi/ ce: in auc. de testi. §. ⁊ qm col. vij. C. de fi. istru. auc apud eloquentissimũ. ⁊ nõ. iij. q. ix. testes. de iu/ di. at si clerici. i. iiij. glo. de testi. co. c. i. hñ tñ posset criminalis cã delegari. de h. xxiij. q. iiij. illud. xxv. di. c. i. de ra/ pto. in archiepatu. de resti. in inte. c. pe. ⁊ in spc e. ti. § fi. ver. item ꝙ est delegatus in cã. io. an.

l ¶ Nec nõ. resoluuntur in vnaꝫ affirmationẽ. ff. de ver. sig. si duobus ⁊ operantur copulam. sac si diceret.

m ¶ Executores. deputati a se. ap. quod est. j. ⁊ ex tit. patet ꝙ isti habent delegatam iurisditionẽ: vt no. de rescrip. tibi qui in glo ij. li. vi.

n ¶ Aliquibus. nominatis. s. e. is cui. lib. vi. Si per inquisi tioneꝫ hoc inducebat dubium: q̃si in inquisitione sit electa industria psone: ⁊ hec clausula cõiter põitur in forma pau/ perũ i qua scribit ꝙ cũ fuerit repertꝰ idoneus i litteratura p examinatores ad hoc deputatos cõmittit papa quod si ⁊c:

o ¶ Solertem. quasi sollicitam vigilantem astutam sagacem ⁊ industriosam: ⁊ scribitur per vnicum. l. datur versus: Exi guo pulchram ducit solertia vitam.

p ¶ Eos pro quibus scribitur. io. an.

q ¶ Repererint. sed nunquid eis necesse erit ꝙ procedat su per hoc cognitio vocatis quorum interest: videtur ꝙ sic pro pter verbum istud ⁊ verbum per inquisitionem. dixit inno. in decre. vlti. de presump. ꝙ sunt clare que sonant in moni/ tionem non in conditionem: puta si persona sit idonea ⁊ si milia. ⁊ iste non dant nouam formam mandato: sed instru unt executorẽ quali persone prouideat: quare teneret tũc pro uisio facta indigno: ⁊ excommunicatio propter hoc lata licꝫ sit iniusta cum executor in his iurisditionem habeat: Sed sunt que bene sonant in conditionem: vt si dicitur prouide/ as. p. in tali ecclesia si de tali vico sit oriundus. hoc enim sa/ pit conditionem ⁊ formam certam adijcit mandato. vnde si non est vera non valet prouisio: nec excõmunicatio propter id lata propter transgressionem mandati: de rescrip. cum di/ lecta. Nec audiretur petens prouisionem ante omnia sortiri suum effectum: cum negetur iurisditionis fundamentum: cuius accessoriuꝫ est prouisio: vt ibi plenius prosequitur. Di cit tamen inno. ꝙ ⁊ in prima ⁊ secunda clausula is cui scribi tur si vult potest esse merus executor ⁊ sine cause cognitione prouidere de vacante potest etiam assumere partes iudicis inquirendo de predictis vocatis ⁊ nõ vocatis his quos res tangit: dummodo committens iurisditionem habuerit: vt sic possit delegatus quod poterat delegans. Differunt tamẽ processus facti cum cause cognitione ab his qui fiunt causa non cognita quo ad preiudicium eorum quos res tangit: vt ibi nõ. inno. ⁊ host. qui etiam dicunt ꝙ dato ꝙ cl'a ꝙ si per sona sit idõea nõ sit i rescripto: põt executor super ea ptes iu dicis assumere cũ sꝫ intelligat h v'a: nisi mex misteriũ eẽt illi missũ. dic demũ ino. alios meliꝰ distigne i clausulaq̃ sonat i

cōditionē si de tali vico ⁊c. vel si doctoratus est in theologia vel simile: q̄ si p tales lr̄as tollitur vel ledit ius alicuius: puta puisoris ordinarij nō puidebit executor nisi vocatis his quos res tāgit de cōditiōe cognoscat tñ de plano sine libello ⁊ litis ꝯtestatiōe: qđ hodie patet .j. de iudi. dispēdiosā. Et idē i similib⁹ vbi i rescripto ꝑambula ē ꝯditio ñ sub intellecta: vt .s. ꝑmo per nib⁹ ꝑñtibus illa diffiniatur: vt si mādaret inquisitio vitaꝫ fieri ꝯ aliquē si fuerit ifamat⁹. Si vero p lr̄as nō tollitur nec ledit ius alterius: vt si ꝑuisor mādat alteri q̄ ꝑuideat sub illis ꝯditiōib⁹: tenet ꝑuisio etiā sup illis inquisitiōe nō facta nec vocatis ꝑtib⁹: q: nec congrue sūt h̄ ꝑtes. ⁊ si dicis ꝑiudiciū fit eccłie cui pl⁹ expediret hr̄e istū sic cōditionatū q̄ȝ aliū: r̄ndēt q̄ opponi nō pōt ꝯ ꝑuisionē delegati sicut nec delegātis. vel dic q̄ licet ꝑuisio delegati ex eo q̄ nō seruauit formā sit nulla: nō p h̄ sequit q̄ necesse fuerit partes in ꝑuisione vocari. Dicit demū ino. q̄ siue i monitionē siue i cōditionem sonet clā: tenet prouisio delegati, nō ꝑmissa cognitione: q: nō ē iudex s ꝑuisor: de elec. venerabilē. §. exercuit. tñ si monitio vel cōditio nō est vera: cassat vel cassum nūciatur qđ attētauit prouisor tanq̄ȝ obrepticiū: de re iudi. cū oliꝫ in fi. Pōt tñ ꝑuisor assumere ꝑtes iudicis: ⁊ si tūc nō admittit oppositionē ꝯdictoris de falsitate clē: poterit ab eo appellari: ex quo ꝑtes iudicis assumpsit vt predixi. Alij ꝯ: cuꝫ ad id nō teneatur ⁊ faciat id solum ad suā istructionē: nec sit sn̄ia necessaria sec⁹ si dicat in lr̄a: si tibi ꝯstiterit q̄ si de tali vico ⁊c. tūc. n. si iuri alterius ꝑiudicat: cuꝫ talis fungat vice iudicis nō poterit cōstare nisi partibus ꝑñtibus: ⁊ si non premittit cognitionem processus non valebit. q̄ si alteri non preiudicatur tūc valet quod sine cognitione facit: cuꝫ nō tanq̄ȝ iudici sed tanq̄ȝ bono viro sit hoc sibi cōmissum ex quo ergo non est iudex vel inquisitor satis est q̄ instruat se: ⁊ placuit: q: vtile hoc putaui sic sumare predictas glo. inno. ⁊ hosti. valde prolixas. ⁊ per hunc finem pateat solutio questionis.

r ℭ A se. ap. al's non esset dubium.

s ℭ Cōmittere. eadem ratione dicam q̄ succedat in his illius successor: si scriptum fuit dignitati non expresso nomine persone. s̄. eo. qm̄ abbas Quid autem si fuisset nudum ministerium an tunc succederet? nō. inno. ⁊ hosti. s̄. e. c. fi.

t ℭ Uices suas. de nudo misterio qđ occurreret i iudicio faciēdū nō dubitat: q: illđ cōmittit delegatus ab ordinario: vt dixi. s̄. e. super questionum in ꝑnci. sup glo. si ergo. de hoc ꝑ guil. in spe. e. ti. § i. ver. sed nunquid.

u T clericorū. Epi ita debent corrigere clericorum excessus: q̄ metu pene ipsi arceant ⁊ alij ꝑtimescāt. ⁊ ꝑmittit cāꝫ mādati: qđ secūdo submittit: ibi eisdē. ⁊ repete quod dixi. s̄. e compil. de eta. ⁊ quali. in cle. i. in .l. glo.

x ℭ Audacia tolle vbū ꝑpēsius ꝯpescat qđ ē .j. ⁊ ponit h̄ audacia i mala ꝑte: sic. iiij. di. facte sūt. alibi i bōa. viij. q. i. audact

y ℭ Priuilegij. tam immunitatis persone: de qua. xvij. q. iiij. si quis. q̄ȝ fori. s̄. de fo. compe. nullus.

z ℭ Sperātes. ꝑp quaꝫ spē qui sunt nequam fiunt nequiores: de sen. ex. vt fame. ⁊ facilitas venie incentiuū ⁊c. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericorum.

a se. ap[r]. deputati: alijs possint committere[s] licite vices[t] suas.

Clemēs. v. in con. vienēsi.

De officio ordinarij.

T clericorū[u] audacia[x] q̄ pretextu priuilegij[y] clericalis ordinis ipunitatē excessuū obtinere sperātes[z]: nōnulla multotiēs committunt enormia: per q̄ nimirum diffamatur[a] ecclesia: ⁊ scandala[b] grauia i populo generant potissime[c] cum talia per episcopos ad quos horum spectat correctio deserantur vt plurimū icorrecta: ꝑpensius[d] cōpescatur: eisdem epis[e] districte iniūgimus: quatenus sic circa correctionem clericorum huiusmōi uigilant intēdant ⁊ diligēter sui officij debitū exequant: q̄ ⁊ ijdem clerici metu[f] pene a suis arceantur insolētijs[g] ⁊ alij eorum exēplo perterriti[h] ꝑsilire ad similia merito ꝑtimescāt. Idem

T si[i] ab ap̄lice sedis legato[k] đ bñficio fcā[l] collatio beneficium[m] aliđ obtineri non valeat: nisi de illo quod obtinet facta fuerit mētio specialis[n]: in alijs tū quibuslibet[o]

a ℭ Difamat. i. male de ipsa ꝑdicat vel i. vilificat ⁊ dehonestat: sic ēt exponit. s̄. de obli. ad ratioci. c. vno. i fi. ⁊ ꝯcor. ij. q. v si mala fama

b ℭ Scādala. quib⁹ obuiādū ē: ēt si pusilla sūt. s̄. de no. ope. nunci. c. ij. io. an.

c ℭ Populo. cōcor. ij. q. v. ꝑsbyt si a plebe. đ pur. ca. c. ij.

d ℭ Propēsius. dē vbuꝫ vide. s̄. e. cōe. đ eta. ⁊ q̄li. vt hi qui ⁊ vide quod ibi dixi.

e ℭ Epis. ad quos de iure cōi h̄ ꝑtiet. possꝫ tñ ad alios đ iure speciali spectare. e. ti. irrefragabili. đ fo. ꝯpe. cū ꝯtigat. dic vt ibi.

f ℭ Metu pene. concor. de elec. cū in cunctis. de vi. ⁊ ho. cle. vt clericorum cum suis concor.

g ℭ Insolētijs de accu. qualiter. ij. v. vex isolētia ē morum inconuenientia fatuitas vel superbia vel prauus vsus quasi ꝯ solitū ⁊ debitum nature cursum.

h ℭ Perterriti. cōcor. ij. q. vij. qua propt. eo. ti. irrefragabili de calun. c. ij. de iude. ad liberandam.

i T si ab ap̄lice. breue est declarans decre. vlti. de of. le. li. vi. ⁊ principale dictuꝫ corrigit qđ ibi no. archi. qui dicebat idem in alijs ordinarijs quod in legatis qui etiam sunt ordinarij: ⁊ approbat quod ibi no. ⁊ exponas etsi pro q̄uis.

k Legato. de latere. nam alij beneficia conferre nō possunt quod dic vt de offi le. c. i. li. vi.

l ℭ Facta. declarari debuisset q̄ procurasse si cōpilatoribus adhesisset an intelligeret h̄ de collatiōe facta etiaꝫ motu proprio legati: circa qđ sunt opiniōes. mihi vr̄ q̄ valeat. io. mo. ꝯ in decr. vlt. de of. le. ⁊ archi. in decre. si motu. de preben. li. vi. in prin.

m ℭ Beneficium. quantūcunq̄ȝ modicum: de prebē si motu proprio li. vi.

n ℭ Specialis. in hoc approbat quod no. archi. i predi. decre. vl. vbi dicebat q̄ in tali collatione facienda erat mentio specialis beneficij: nec sufficiebat generalis qualis ē illa de preben. nō pōt in fi. li. vi. ⁊ facit ꝑ hosti. ꝯ cōpost. in his que scripsi de rescrip. in nostra in fi. An vero etiam de qualitate cure beneficij quod habet ipetrans faciēda sit mētio: dicā .j. de ꝑbē. c. i.

o ℭ Quibuslibet. si ergo metropolitanus episcopus archidiaconus vel quiuis alius confert beneficium in collatione facienda mentio prioris beneficij sed habeatur distinctio an de iure cōmuni possit vtrunq̄ȝ teneri: vel an sit dispensatio necessaria ⁊ cuius.

collationē[a] bñficioꝝ bñtib⁹[b] hoc nolumus[c] obseruari[d].

Clemēs qntus i cō. viēnēsi.

De procuratoribus.

Instrumento[e] vł lr̄is[f] quibus te aliquis in causis[g] suis procuratorē ꝯstituens pro te debito[h] modo cauit[i] simpliciter nulla facta protestatione[k] a te scienter[l] receptis[m] nō potes postea recusare defensionem illius: imo cogi[n] poteris ipsum defēdere in omnibus[o] causis[p] ꝛ negocijs ad que predicta instrumenta seu littere se extendūt cum per hec[q] ad omnia tuum ꝯstitisse videaris assēsū[r]. In dē.

Non potest[s] ꝓcurator ad agendum vł defēdēduꝫ

a ℂ Colationem. de electione vel presentatione nō dubitať: pendēt. n. illa ex officio cōfirmatoris supra c. ti. cum vos. de elec. nihil est.

b ℂ Habentibus. iure ꝓprio vł deuoluto. ꝛ lꝫ de ordinarijs loquať: qd̄ pꝫ ex ti. idē i delegatis ab eis ad h ꝺbū. ē. q̄stib3

c ℂ Nolum⁹. ſꝫ q̄ ē rō hui⁹ iuris diuersi legatorum ad alios ordinarios. So. lꝫ legati de latere ꝓ ptā tēꝫ expressam in iure ꝛ alij legati ex spāli commissiōe q̄nq3 bñficia ꝯferāt: faciunt h aplica aucte: nec sūt collatores ordinarij: imo per factū ipoꝝ fit ꝓiudiciū illis ad quos collō ptinet. ipoꝝ ergo collō vt extraordiaria supinducta ꝛ collatoribus ꝓiudicās ē restringēda. Ordinarioruꝫ vō collō vt naturalis ꝛ fauorabilis ampliāda: fa. de rescrip. ad hoc. de re iudi. c. fi. de re iur. odia. li. vj. ꝛ est similis differentia: de rescrip. statutum. li. vj.

d ℂ Obseruari. lꝫ ergo iterdū ñ valeat collatio in casu. ē. e. ordiarij i fi. li. vj. h tñ non est ex vi suppressionis tantum. ꝛ vide quod dicam. j. de preben. si plures in glo. si intelligas.

e Instrumēto. Cas⁹. qui sciens sine ꝓtestatiōe recipit instrumētum vel lr̄as sue ꝓcurationis: qbus constituens pro ipo cauebat super inclusis i procuratorio dominum defendere cogitur. ponitur dictum et eius ratio: ibi cum per hoc.

f ℂ Vel litteris. p quas ēt ꝯstituiť ꝓcurator. ff. e. l. j. in pn. ē. e. ex. isinuatiōe. de cēn. sopite. ꝛ est casus q̄ littera ꝛ sigillum priuati facit fidem. ff. eo. ti. si procuratorem. vbi de hoc.

g ℂ Causis. ad vnā enī ꝛ ad plures ꝛ ad omnes dari potest. ff. eo. l. j. ꝛ. iij. ꝛ. ē. eo. is. cui. li. vj.

h ℂ Debito modo. an sit idonea cautio cum promittit dñs ratū habere qd̄ legitime fecerit procurator: satis scripsi de dila. c. fi. ꝛ huic littere cōcor. l. ff. qui sa. da. eo. quotiens. quod enim vitiose cautum vel satisdatū est non videtur cautum.

i ℂ Cauit. de iudicato soluendo. loquitur enim hic d̄ procuratore rei: vt. j. patet per verbū defēsionem: ad idem. ff. e. filius. §. fi. ꝛ de hac cautione nō. ē. eo mandato. io. an.

k ℂ Protestatiōe. pōt intelligi de generali ꝛ de spāli ꝓtestatiōe de prima. puta q: ꝓtestať ꝙ recipiēdo instrumētū ꝓcuratoriuꝫ vel lr̄as nō intēdit se obligare mādato: ſꝫ se velle deliberare: fa. de resti. spo. oli iij. d̄ scd̄a: vt q: de certa cā iclusa i ꝓcuratorio protestať ꝙ illam vel illius mādatū suscipe nō itendit: ꝛ sic ꝓtestatio iuuat: q: nec ꝓmo nec scd̄o casū ē ꝯria facto. bene enī ꝯpatiūť se instr̄m recipere ꝛ deliberare velle. Itē recipe ꝛ acceptare mādatū in qbusdā ꝛ in alijs nō. vbi vero protestatio ꝛ factū se nō cōpatiūť ꝓtestatio nō iuuat: d̄ h. ē. d̄ consti. cū. M. cū suis concor.

l ℂ Scienť. regrit sciāꝫ. secus ergo si ignoraret qd cōtineretur in instrumento vel lr̄is. ignorans autem vł errans nō consētit. xxxvij. di. q̄uis. de pbē. si bñficia. ii. vj. ff. de iur. om. iu. si p errorē. sicut nec ꝯsēnit de excep. aplice d̄ sen. ex. si vero aliqs. de ꝯsti. c. ij. li. vj. Regrit etiam ꝙ sponte recepit: q: officium ē voluntariū. C. e. l. inuitus. sic alibi regrunť hec duo ꝯiunctiꝫ: de regula ꝯstitutionē i fi. li. vj. ꝛ in cōfessione. de hoc. ē. de confes. c. fi. li. vj.

m ℂ Receptis. etiā si p⁹ recusauerat ꝛ re itegra penituit ꝛ recepit. ē. e. lꝫ li. vj. post hāc aūt receptionē cōpetit huic exercitiuꝫ officij sicut de iudice dicit: de ap. super eo. ij. fa. e. ti. is. qui. li. vj. iiij. q. v. c. vno ꝛ quod nō d̄ cle. ex mi. c. penul.

n ℂ Cogi. ꝓ. isse. lꝫ n regulariter ꝓcurator spāl vel gñalis non cogatur p̄cise dñm defendere etiam si sati dedit de iudicato soluendo ꝛ de dño defēdendo. ff. e. l. mutus. §. vlt. ꝛ. l. se. ſꝫ satis est stipulationē cōmitti. ff. e. nō cogēdū ꝛ eū teneri dño ad infesse: isti. mā. §. mād aūt. tñ in casibus cogitur. s. cū dño satisdedit pro ꝓcuratore p̄ñte ꝛ nō ꝯdicente. ff. e. filius. §. si vbi de hoc. ꝛ in. l. ſꝫ ꝛ he. §. p. ꝛ. hoc ne fallat fidem dño ꝛ aduersario ꝛ idē si ꝓ absēte ꝛ postea ꝓcurator expsse vł tacite ratū hꝫ. ff. e. si defunctus. j rñ. ꝛ circa h versatur decre. ista. Est ꝛ alius casus qñ agit: cogiť eni defēdere: al's denegatur actio. ff. e. l. mut⁹. § pena. Alius cāus ē in actiōe peritura. vt cogať saltē litē ꝯtestari. ff. e. ſꝫ etiam ex his ꝛ. l. mut⁹. §. fi. Et ꝑ h soluitur ꝙ obijci posset procuratoreꝫ etiam p⁹ susceptū mādatū re integra penitere ꝓusāꝫ intersit aduersarij: isti. mā. §. mādatū: q: illud veꝝ i ꝓcuratore ꝓ quo ꝯstituēs nō cauit: sec⁹ i illo pro q̄ cauit de quo h loquimur. ꝙ aūt dicit h' ī'ra tale ē ꝓcuratorem cogi veꝝ itelligas: nisi iiusta cā ꝓcuratorē excusaret: vt pre. l. filius. §. fi. cū. l. se. ex quibus patent exempla. nam ex illis ēt dominus eum reuocaret post litē contes. ē. e. c. ij. li. vj.

o ℂ In oibus. tacita ergo acceptatio vniuersalis est ad oia etiam futura si sint inclusa: qd̄ esse pōt. ē. e. non inuiste.

p ℂ Causis ꝛ negocijs. quid ista sint habetur d̄ ꝟ. sig. forus.

q ℂ Cū ꝑ h. s. ꝙ ꝓcuratoriū vł litteras sine ꝓtestatiōe recepisti

r ℂ Assensum. ꝯ procurator nō dať iuit⁹. C. e. l. inuit⁹. ꝛ qd̄ dicit. l. j. ff. e. ad fi. ꝙ offm̄ istud ē necessariū: sumiť ibi necessarium ꝓ vtili vel expedienti. Interdū tñ etiam ē necessariū ex parte ꝯstituentis. ē. de elec. cupientes. §. qd̄ si de sta. regu. c. vno. §. episcopis. li. vj. C. e. ti. penul. ſꝫ ex pte ꝯstituti ñ: q etiam dicitur inuitus: non solum cum ꝯdicit: sed etiaꝫ si non ꝯsētit ff. e. l. filius. §. inuitus. So. §. ille determinatur ꝑ hanc decre. veꝝ ē. n. ꝙ ꝯstitutus simpliciter tacens non hēť ꝓ ꝯsentiēte: vt ibi ſꝫ q non simplr̄ tacet ſꝫ agit recipiēdo simplr̄ chartā ꝓcuratorij: iste ꝯsētit vt h qd̄ ergo dicit. l. j. in fi. ꝛ. l. iij. ff. e. ꝙ absñs ꝯstituiť ꝓcurator: dūmodo ratū hēat determinať ꝑ hanc decre. vt ratū censeatur hr̄e simplr̄ recipiendo chartā ꝓcuratorij. multos casus quibus quis ipso facto agit vel consentit. vide nō. xj. q. iij. estimant. de ap. dilecti. ij. de of. dele. cum sup: ꝛ facit de here. accusatus. §. ille li. vj. io. an.

s Non pōt. Casus. ꝓcurator hñs mādatum iurādi: ꝛ oia faciendi que requirunt spāle mandatum: ꝯ electū vel ꝓuisum opponere nō pōt crimina vel defectus. Ponit dictū ꝛ eius rationem: ibi cum sub. Determinat quod nō. inno. de accus. super his in fi. ꝛ conpost de elec. c. j. li. vj in glo. queritur quis procura. ꝛ pe. de sam. ꝛ archi. et guil. in spe. de pro/

cu.§ j.ver.sz nūqd med'a vt j.declarabit̃ expressius aūt fue-
rat h questio disputata p.reco.me.dñm io.de monte murulo
vt in mer.u.eo.sub littera.g.

a ¶ Jurandū hoc verbū cū cl'a que sequitur īducebat dubi-
um p decre.q ad agendū.s̃.eo.li.vj.vbi habes ꝙ si ī procu-
ratorio exprimit̃ aliq̄d re
grēs mādatū spāle gn̄a
li cl'a submissa illi⁹ v̄tute
poterit nō exp̄ssa ista ve
ro iuramenta reqrūt spe
cciale mādatū:de iur.ca
lū.c.fi.li.vi.

b ¶ Sup h̃ qd̄ sequitur.d
oppōne crimū ⁊ defectuū.

c ¶ In mādatis.q.r.s.hz
mādatū opponendi cri-
mina ⁊ defect⁹ ꝯ illū:nec
est necesse ꝙ crimina vl'
defectus specificentur ī
procuratorio:vt nō.com
post.in glo.pdi.⁊ ibi p archi.⁊ io.mo.in.q predi.⁊ guil.in pdi
§.ꝟ.sed nūquid sufficit.⁊ in hoc differt procurator solum
excipiens vel opponens ab appellante.ille enim habere de-
bet crimīa ⁊ circūstantias specificatas in procuratorio.s̃.de
elec.procurator.li.vi.

d ¶ Habeat.tenet compost.in fi.glo.quam allegaui in.j.glo.
⁊ guil.in predi.§.v̄.sed quid si procuratorium.quod non est
satis h casu procuratorium factum esset:nisi per procuratorē
sit receptum ⁊ officium susceptum:fa.s̃.eo.c.proxi.⁊ qd̄ ibi
dixi super verbo receptis.

e ¶ In personaꝫ.in formam ergo posset vel in personas eligē
tiuꝫ vel prouidentium iudicium testiū ⁊ his similium.nam
tales etiam ex probatione non puniuntur:de ordi.cog.c.ij.⁊
guil.h tenet.in.v̄.ali.in.j.glo.in fi.fit etiam ratio:quia exceptio
illos principaliter non contingit.

f ¶ Electi.vel eligendi ex quo contra certam personam:de
elec.qui contra certam li.vi.ad hoc v̄.facienda quod sequit̃
⁊ idem dic de postulato de elec.c.j ī prin.li.vj.Et nō ꝙ ista lit
tera non distinguit an causa istius electi sit in curia per appel
lationem nec ne:⁊ sic videtur tolli qd̄ nō.cōpost.in glo.palle-
⁊ guil.in spe.in p̄.§.ꝟ.sed qd' si cā.q dicebant penā decre.j.de
elec.li.vj.nō habere locū nisi cū cā est in curia p appellatioē
si ergo eēt corā metropoli vel alio ordinario vel ī curia aliter
q̄ꝫ per appellationē dicebāt nō esse locū pene:⁊ p ꝯñs generale
ꝓcuratoriū sufficere pp rōnem quaꝫ statim dicā.Sed hoc di
ctū videt̃ hic tolli quare posset dici ꝙ lꝫ decre.j.de elec li.vj.q̄
ad deuolutionē negocij ⁊ citationē ptiū locū habeat solū in ap
pellationibus īteriectis ad papam:⁊ sic intelligatur quod ibi
nō.quo ad penam opponētium locum habeat etiam in appel
lationibus interiectis ad alios vel etiam si non fuerit appella
tum:quod forte fuit de mente fa.de elec.vt circa in fi.⁊ si forte
li.vj ⁊ si sic intelligamus rationes quas inducebat Inno.in p
di.decre.super his.bene adaptabuntur huic casui sic generali
ter posito.Dicebat enim ꝙ quia per obiectiones criminuꝫ de
quibus hic loquitur diminuebat̃ status opponentis ex eo ꝙ
in probatione deficiens suspensus erat ab ecclesiasticis benefi
ciis per trienniū per constitutionem predictam:⁊ si se interim
diuinis ingereret perpetuo erit priuatus ergo hic procurator
per quem status diminui poterat.ff.de v.a.⁊ extraor.cog l.pe
sine speciali mandato non poterat opponere.all.ff.de mino.
l.illud de procura.l.non solum.§ fi.⁊ licet primo gradu pena
sit temporalis nihilominus diminutionem status cōtinet.nā
⁊ relegatio ⁊ damnatio in opus publicum sunt temporales et
tamen diminutionem status continent.ff.de pe.l.qui-
dam.⁊ sic respondebat ad leges.ff.pro socio actiōe.§.
renūciare.ff.de iniur.sed si vnius.§ procuratorem.qa
dissoluere societatem vel agere iniuriarum actiōe dato
ꝙ succumbat:non continet diminutionem status ⁊ iō
non requirit̃ ex-
pressum hic ī illo
qui habet omniū
administrationē
hanc tamen rati
onem textus īfra
non exprimit nisi
dicas maiorita-
tem vel grauitatē
ex predictis con
siderari:quod sa
tis videretur vt
statim dicam.sed
cum predicta pe
na sit hodie re-
stricta ad beneficia ipsius ecclesie:de elec.si cōpromis
sarius li.vj.in fi.si constituens non habet ibi benefi-
cia cessat ratio.ergo sufficiat generale.sed puto cōtra
rium per ibi nō.in vltima glo.⁊ per decre.per inquisi
tionem de elec.

iurandum q̄ꝫ[a] d calumnia ⁊ ve
ritate dicenda ⁊ generaliter
ad omnia alia que speciale
mandatum exigunt constitu-
tus: nisi aliud super hoc[b] in
mandatis[c] habeat[d] opponere
in personam[e] electi[f] seu eius
cui est prouisio facienda vel
facta crimina vel defectus:cū
sub generalitate tali grauio-
ra[g] non veniant vel maio-
ra[h] q̄ꝫ in ipso procuratorio sint
expressa. Idem

Religiosus[i] procurator
⁊ si[k] per alium religio
sum sui vel alterius mona
sterij fuerit constitutus: sicut
non potest sine sui superioris

g ¶ Grauiora.ꝯcordat quo ad rescripta.s̃.de rescrip.
sedes.quod tamen regulariter etiam in ꝓcuratoribus
locum non habet vt ibi scripsi super.ij.glo.nec ob.hec
littera per quam prima facie videretur quod non pu
to de mente:ꝙ si in ꝓcuratorio expressi causam fidei
episcopalem vel similem generalitas tunc comprehen
det hunc casum.Sūt enim cause maiores medie ⁊ mi
nores:de quibus scripsi post hosti.de cri.fal.c.fi.sed si
diligenter attendas littera non dicit ꝙ generalitas ad
iecta in ꝓcuratorio expressioni esse non includat maio
res causas.nam ⁊ illas generalitas sine exp̄ssione inclu
deret vt si nulla causa expressa constitui te ꝓcuratorē
ad omnes causas meas.ff.e.l j.sed dicit ꝙ generalitas
adiecta in ꝓcuratorio cause que reqrit speciale māda
tū nō īcludit grauiora.Et satis puto ꝙ grauiora ītelle
xerit per modum de quo predixi.Item sunt ista odio-
sa intantū ꝙ ecclesia exclusa per pemptorium non re-
stituitur ad ista proponenda s̄m ꝯpost.qui hoc nō.de
elec.ꝙ sicut.⁊ guil.in spe.pte.ij.de resti.in inte.§.ij.ver
si.sed pone ecclesia.

h ¶ Maiora.ꝯcor.ff.de vino tritico ⁊ oleo leg.l.vlt.in
fi.de au.⁊ ar.lega.l.plautius.xij.di.nos ꝯsuetudinem
de elec.scriptum ad fi.Sed cuꝫ anima sit preciosior cor
pore de pe.⁊ re.cum infirmitas.in fi.cum concor.ergo
expressa iuramenta que ligant animam ad penā eter-
nam grauiora videntur q̄ꝫ isti obiectus qui ligant cor
pus ad penam temporalem So.nego animam consti-
tuentis ligari ad periurium per procuratorem nisi cō
stituens sit in culpa:quod dic vt de iureiur.c.vl.li.vj.

i Religiosus.se sūmat determinans nō.per Inno.⁊
Hosti.de re iudi.cum.I.⁊.A in pn.⁊ ꝙ dicit reli
giosus generale verbum est et includit omnem ꝓfessū
intelligo tamen de claustrali:secus in prelato.⁊ facit d
censi.sopite.⁊ quod ibi nō.Hosti.⁊ Jo.xvj.q.j.de pre-
sentiū.j.⁊ quod nō.de testa.c.ij.li.vj.

k ¶ Et si per alium.hoc dictum quia q̄nq̄ꝫ licet int̃ ho
mines eiusdē collegij vel ꝓfessionis quod non licet int̃
extraneos.s̃.e.cōpil.de elec.c.j.eo.li.quia ppter.ad fi.

licētia[a] procurationis officiū suscipere[b]: nisi pro suo i eadē lite consorte[c]: ita non potest alium procuratorem consti/tuere seu substituere[d]: etiaȝ si p cōstituentē[e] hoc sibi expsse[f] fuerit cōmissum[g]. I dē.

Procuratorē[h] a plato re ctorꝭ[i] vł alio qlibz p ecclia[k] sua vel bñficio ɔstitutū p mortez ɔstituētis reuocati[l] cēsemꝰ: ēt q ad negocia[m] iā incepta ⁊ cās in qbꝰ p ipm lis fuerit añ mor tem huiꝰmodi ɔtestata[n]. Clemēs qntus in ɔcilio vienensi.

De restitutione i integrū

a ¶ Licētia. xvj. q. j. monachi ij. ṡ. de postu. c. ij. p q̄ iura vꝭ q̄ nō sufficiat lnia nisi subsit vtilitas monasterij. ad id qđ opponit de milite q pcurat causam numeri sui: rñde vt nō. in pdi. c. monachi.

b ¶ Suscipe. et si suscipiat ɔtestet̃ litē lȝ qdā dicāt de inceps excipi nō posse. veriꝰ tñ est q̄ excipi pōt ƀm hosti. vt satis scri psi. ṡ. e. i nfa sup glo. qñ dicat̃ vt quo ad ipm mādo mortuū exce/ptio sit pempto/ria: ⁊ quare aliđ in milite ibi dixi

c ¶ Consorte. vt pȝ in p. decr. cuȝ J. ⁊. A. in pn. de accu. olim. ⁊. c. ex pte. de cen. sopite. An vo ɔsors p sorte audiat̃ ante litē ɔte. vel post sine mā dato: collige p nō. de ɔsti. cum. ML. in. j. glo. de dolo ⁊ contu. cum dilecti in. j. glo. ⁊ his que ibi dixi. ⁊ pȝ. C. de consoꝛ. l. j. ⁊. ij. ⁊. ff. de iudi. si petitoꝛ.

d ¶ Cōstituere. repete sine lnia plati. Et intellige in his casibus qbus sine plati lnia psonalit̃ i iudicio esse nō posset. al's in illis casibꝰ qbus qđ p se pōt p aliū pote/rit. de re. iur. pōt. li. vj. ff. e. ti. l. filiꝰ. in pn. imo meliꝰ est q̄ p aliū. de sindi. c. vno puta cū ipsum superiorē de/nunciat vel accusat: vt i pdi. decr. de accu. ex pte. ⁊. c. olim. Item ad causam electionis monasterij sui: de cō sue. cū dilectus. de rescrip. cū dilecta. de re iudi. ad p/bandū. vel sue ppe cui de supioris lnia ɔsensit. ġ pcu ratorē dare poterit q̄si lniam etiā ad h̄ hūerit. exquo lniam hūit ɔsentiēdi. de of. dele. pterea. ⁊. c. suspitiōis.

e ¶ Substituere. repete sine supioris lnia p vbū ita q̄ pcedit videbat̃ ṡ. q̄si iste eēt pica vel organū ɔstituētȝ ⁊ p ipm q̄si p fistulā vel lapideū canalē deuēiret ptās de ɔstituēte ad sbstitutū. ar. j. q. j. si fuerit. Sed negari nō pōt qn in eo q̄ vult actū sbstitutiōis suscipe ⁊ sbsti/tuere frāgat̃ abdicatio volūtatis ⁊ obediētia quam p misit. ⁊ hec ē rō huiꝰ iuris. xij. q. ij. nō dicatis. de elec. si religiosus li. vj. nec sine eius acto recipit officiū sbsti tutus ⁊ facit quod nō. de elec. c. pe. li. vj. in vl. glo. ⁊ vi/de quod dicam in vl. glo.

f ¶ Expsse. forsan expssa psona. ȝ đ h̄ nō curo. satis est eni q̄ hēat mādatū sbstituēdi etiā icertū. ṡ. e. c. j. ij. rñ.

g ¶ Cōmissuȝ. nō ad qōnē de illo q ɔstituit pcurato rē inhabilē cui dedit mādatū sbstituēdi an substituē possit. ⁊ videbat̃ qbusdā vt pe. de bel. C. e. q̄ qs al's. l. q̄ȝuis. q̄ sic p regulā q p aliū de re. iu. li. vj. q̄si videat̃ a dño ɔstitutus. ff. qđ cuiusqȝ vniuer. no. Itē eoꝛ. §. si curiones. ff. de ɔdi. insti. l. institutio talis. vbi lȝ heres nō instituat̃ in codicillis: pōt tñ institui in testō nomi nandus in codicillo: ad hoc facit. ff. de serui. ru. p. cuȝ cēnt §. j. vł iseruitꝰ ɔcessa ab eo q hūit ab alio ptātem ɔcedēdi nō ab ipso sed a pmo dño videret̃ eē ɔcessa ad hoc bñ facit de offi. dele. iudex. li. vj. vbi delegatus inhabilis sb delegat. Tu distinguas inhabilitatis spēȝ aut eni penitꝰ ⁊ ipso iure inhabilis ē: quo casu substi tuet ad hoc p. decr. iudex in fi. aut ē inhabilis ad offi/ciū pp defectū auctoritatis q̄ infcedēte habilis eēt: et eo casu necesse sit illiꝰ auctoritatē interuenire vt substi/tuere possit vt hic. aut ē inhabilis p exceptionē: q̄non opposita habilis eēt ⁊ eo casu substitueret. ar. p. decr. iudex in pn. ⁊ p hoc soluit̃ qđ de excōicato an substituat quaȝ dixi de proba post cessionem.

h ¶ Procuratorē. se sumat reprobās: qđ nō. ino. de fo. ɔpe. di lecti. ⁊ approbat in pte: qđ ibi nō. Hosti. ⁊ de hoc i spe. de sindi. §. j. v. qd si aliq̄ ⁊ hosti. e. ti. § ij v. ȝ nūqd pcurator. p Archi. eo. ti. si duo. lib. vj.

i ¶ Rectore. đ ecclīastico loqt̃ qđ pȝ p vba seqntia tñ ēt đ rcōre ciuitatȝ loq̄ bāt̃ inno. ⁊ spe. io. an.

k ¶ Pro ecclesia. innuit q̄ secꝰ si p cā ppa: mādatū eni tūc finiret̃ morte re in tegra: re nō itegra nō. ff. e. si defūctꝰ. isti. mā. §. itē si adhuc. ff. mā. int̃ cās. C. man. l. mādatū. ⁊ ibi nō. ⁊ i p. §. itē si qñ dicat̃ res itegra. Dic q̄ in iudicijs āte litē ɔte. in negocijs āteq̄ȝ fecerit ppamēta. hoc aūt p ecclesia ɔstitutꝰ erat moue/bat ino. q dicebat q̄ cū ecclīa nō moriat̃. xij. q. ij. liberti. de re/scrip. si grose. li. vj. ⁊ pcurator p ea sit datꝰ ab eo q poterit. s. p/lato etiā sine ɔsensu caplī. de rescrip. edoceri. nihil ē qđ phi/beat illū agere cām sibi cōmissam etiā si res sit itegra p p de/cre. dilecti. ⁊ p decre. petitio. ṡ. e. ti. ⁊ p. l. ānua. ff. de ānu. leg. de pcuratore ɔstituto ad negotia: q̄ȝuis generaliter fatebatur q̄ post mortē ɔstituentis nō debeat icipe noua negocia. ff. de ne/go. ge. nā ⁊ seruus. §. si viuo. sed hosti. aliter vt statim dicam.

l ¶ Reuocari cēsemꝰ. Dicebat hosti. q̄ pcurator iudicioꝝ nō agit plato mortuo dōec sit ecclīe de plato puisū. rō ƀm eū ē q̄ tūc cū vacat sedes nil dȝ inouari: ne se. va. c. j. ⁊ vl. qđ loqt̃ lite ɔte. cū tractet đ receptiōe testiū. ⁊ mirabat̃ hosti. quō dubita/bat̃ de hoc. nec valet ƀm eū si dicas q̄ i pdictis. c. loqt̃ đ plato ɔuēto nō de agēte. nā si nō pmittit̃ tūc defendere qđ fauorabi lius ē: multo minꝰ agere. al's. ff. e. seruū quoqȝ. §. publice. ⁊. l. pō poniꝰ in fi. ⁊. C. e. alienā. ⁊ si hosti. p hec vba intellexit q̄ predi/ctꝰ pcurator sbstituto plato ex pmo pcuratorio litē ɔseq possit hoc reprobaret̃ p hāc lrām q̄ dicit reuocari cēsemꝰ: non dicit ipediri vel suspēdi. archi. tractās hāc mām satis ex sīte i p. decre. si duo. dicit pcuratorē ɔstitutū a plato ⁊ caplo i cā cōi vel pncipalr caplī durare post mortē plati. In cā vo discreta plati secꝰ: ⁊ sic opiōes pdictas voluit ɔcordare. ⁊ an hāc opi. hec decre. renouare intēdat nō video: qđ expmi fuisset expedi ens. p ea tñ facit qđ scripsi post ino. đ ɔsue. cū dilectꝰ sup pma glo. ⁊ qđ nō. de resti. in ite. c. ij. vbi dicit q̄ mortuo abbate ɔuē tus p sindicū agere pōt ⁊ ɔueniri de iuribꝰ q̄ ptinēt ad ɔuen tū vel sił ad vtrosqȝ. secꝰ in his q̄ segregatiȝ ptinēt ad abbatē ne se. va. c. vl. Posset tñ dici hāc opi. archi. verā q̄ durat pcu/ratoriū pmis duobꝰ casibꝰ: ñ tñ pcedet pcurator vacāte ecclīa in cāis q̄ illa vacāte tractari nō pñt institu to tñ plato pcedet ex veteri pcuratorio. In tertio vo casu locū hȝ hec decre.

m ¶ Negocia. credo q̄ intēdit p hoc designare pcuratorē ne gocioꝝ: ⁊ per vba sequentia pcuratorem iudicioꝝ.

n ¶ Cōtestata. quātūcūqȝ ġ sit dñs instātie morꝭ reuocat. sicut ⁊ viuēs ex certis cāis reuocare possetȝ i vnū: de qbꝰ. ṡ. e. c. ij. li. vj. ⁊ facit hec decre. ad id qđ nō. post Hosti. de offi. vi. c. pe. q̄ mortuo eo q dedit vicariū expirat illiꝰ officiū: ⁊ ita seruamus al's de offi. vi. romana. li. vj. p quā pbat̃ q̄ si nō eēt mortuꝰ ȝ excōmunicatus suspendit̃: sed nō reuocat̃ officiū vices gerē/tis: ⁊ sic diceremꝰ in pcuratore plati agētis. facit etiā ad qō/nē nō. in spe. de arbi. §. finit̃. v. qd si platꝰ. lȝ q̄ mortuo plato q cōpromisit de rebꝰ ecclesie finiat̃ cōpromissū: ibi videas.

B[a] ecclesia[b] aduersus[c] lapsum[d] temporis in quo[e] se lesam[f] affirmat[g] in integrum restitutio peti[h] potest ⁊ causam restitutionis huiusmodi finiri[i] debet īfra quadriennium[k] continuum[l] a tempore[m] lesiōis etiam si minus[n]

a B ecclesia. Casus ecclesia probans se lesam per lapsum temporis: ad illud tempus tantuꝫ restituitur ⁊ infra quadrienniuꝫ a tempore lesionis. Determinat nō. ff. ex quibus ca. ma. ꝭ ⁊ si per pretorem. §. quotiens. ⁊ l. nec non. §. siquis sepius. C. de tempo. in inte. resti. mi. l. ꝙ tempore. ⁊ qd nō guil. in spe. ij parte. e. ti. §. infra qd in pnci. ⁊ §. ij. ver. sed cum dixerum

b ¶ Ecclesia. cuius noīe hanc restitutionē petet plaꝰ ēt sine speciali mā dato ꝭꝫ ino. ꝭ no. s. eo. suscitata ⁊ guil. in spe. eo. ti. §. ij. versi. prelatus autem. si vero per lapsū tpis ñ lederet eccłia: sed solū psone ipsiꝰ eccłie: vt quia lapsum est tempus quo prelatus debuit prouidere vł canonici debuerunt eligere tunc non competit restitutio: vt scripsi. s. e. c. fi. in. vj. oppo. ⁊ no. in predi. §. ver. vt autem.

c ¶ Aduersus vsitatum est hoc verbum in iure. ⁊ maxime in hac materia: vt patet. C. si aduersus rem iudi. ⁊ xj. rubri. se. s. e. c. ij. li. vj. ⁊ ponitur pro contra.

d ¶ Lapsum temporis. pone exemplum. s. c. ij. ⁊ c. auditis. ⁊ c. coram. qꝛ infra tempus statutum probationes non produxit vel non obtulit infra tempus statutum precium emptori cum posset. eodem. ti. constitutus. vel pone in decendio appellationis interponende. eodem. ti. c. fine. Quid de biennio psequende appellationis an ecclesia infra illud tempus non prosequens iuste impedita indigeat restitutione vel ipso iure seruetur illesa: nō per innocentium. ⁊ hosti. de appellatione ex ratione. de prescriptiōe vero. xl. an. contra ecclesiaꝫ nil immutant per hanc constitutioneꝫ: ꝭ dic vt no. s. eo. auditis loquitur. n. ꝭ de illo temporum lapsu contra quod restitutio cōpetit: sed contra illud non competit vt ibi.

e ¶ In quo. s. lapsu temporis.

f ¶ Lesam. enormiter. quod dic vt no. s. eo. c. j. ⁊ patet de re. ec. non ali. c. pe. Nunquid autem ex eo ꝙ non opposuit declinatorias infra terminum ad id datum sit lesa ⁊ restō competat: satis scripsi. post inno. ⁊ host. s. eo. coram.

g ¶ Affirmat. in fi. dicit probabit: ⁊ ibi dicam.

h ¶ Peti potest. de hoc non dubitatur. nam ⁊ maior lesus ex tempore quo abfuit causa rei pu. vel alia iusta causa rstituitur. ff. ex qui. cau. ma. l. j. cum similibus.

i ¶ Finiri hoc est ꝙ dicimꝰ nō perpetuari hoc casu iudicis officium per contestationem: de hoc. s. de offi. iudi. c. ij. si. tamē non staret per ecclesiam sed per iudicem vel aduersarium: nō imputatur ecclesie. C. de tempo. in inte. resti. l. petende. in fine. vnde si per appellationem aduersarij fuerit protelata non imputatur ecclesie sicut nec minori. ff. de mino. intra vtile. ⁊ s. de re. iu. imputari: li. vj. ⁊ fa. e. ti. c. j. li. vj. ⁊ vide quod scripsi. s. c. tamen ex literis super glo. ij. Sed quid si post finitum quadriennium detur restitutio: glo. in. l. fina. C. de temp. in inte. resti. dicit ꝙ tenet quia contra ius litigatoris: quod puto eum intellexisse si non appelletur. C. quando prouo. non est ne. l. ij. s. vere iudi. cum inter vos. Quidam contradicentes ꝙ quia huiusmodi constitutiones contra ius cōe conceduntur sunt restringende. ff. de act. ⁊ obli. in honorarijs. §. sed cū rescissa de re. iur. que a iure li. vj. Item qua ratione non tenet ipso iure sentētia lata post tempus excusationis. ff. de excu tu. scire oportet. §. consequens. eadem ratione nec hic ⁊ fa. ꝙ nō. C. de iudi. probandum. post prin. ⁊ hoc placuit. Di. pro quo fa. j. de ap. si appellationem.

k ¶ Quadriennium. olim dabatur annus vtilis qui vario modo computabatur ex diuersitate locorum que hodie sublata ē ⁊ loco aliꝰ datur quadrienniū. C. de tē. in ite. re. l. fi.

l ¶ Continuū. hēmus ī iure tps ꝯtinuū ⁊ vtile. cōtinuum ē qd cōtinue currit diebꝰ feriatis ⁊ nō feriatis in presentia ⁊ absētia siue sit copia iudicis siue nō. C. de prescrip. lon. tem. l. fi. tempꝰ vero vtile nō currit diebꝰ feriatis diebꝰ absentie ⁊ diebꝰ quibꝰ nō est agendi copia. Et istud ē multiplex: quia quoddam ē cōtinue inutile: quodaꝫ vtile quo ad sui principium tantum: quo ad progressum non: quandoqꝫ est continuuū vno respectu vt veniāt dies feriati ⁊ nō alio: quia nō currit iuste impedito de hoc scripsi de ꝯce s. prebē. c. ij. ⁊ c. quia diuersitatē. in. fine. ⁊ forte hoc intendit hec littera ꝙ ꝯtinuū. sit in prin. p litteram que sequitur.

m ¶ A tempore lesionis. in hoc dif ecclesia a minore, ⁊ a maiore: quia minori currit in prin. xxvj. anni etatis sue. s. cum factus ē maior. C. de tē. in inte. re. l. fi. maiori leso tempore absētie currit post reuersioneꝫ. ff. ex qui cā. ma. ab hostibus. §. fi. in eccłia non sic: vt pꝫ ꝭ ⁊ s. e. c. j. ⁊ ij. li. vj. Et nō ꝙ hec lr̄a. fa. p eo qd nōt inno. s. e. coram. vbi dicit ꝙ si eccłia nō pbauit ī peremptorio: a fi. termini incipit currere quadriennium petende restōis: ⁊ nō a die snie. qd pꝫ: qꝛ finito termino cōpleta fuit lesio ex qua daretur restō: etiam si nulla sequeretur snia. s. e. t. c. ij. ⁊ iij. vnū dic ꝙ caute facit lesus in omissione probationum ⁊ in snia si petit restitui cōtra sententiam ⁊ ad probationes omissas. Alij tn̄ cum ꝙ quadriennium computatur a tempore snie: ⁊ satis ē ꝯ sniam restitutionem petere: ad hoc. ff. de mino. l. j. §. j. Sed prius dictuꝫ plus placet inno.

n ¶ Si minus. hic erant opi. legistaꝝ de quibus i. j. glo. Dicebant. n. aut est lesio in contractu vel sententia aut ī tempore. Primo casu fatētur indistincte vex ꝙ datur integrum quadrienium. s. e. c. j. li. vj. s. e. cōstitutus. C. de tē ī ite. re. l. fi Scdo casu subdistinguūt aut lesio ē tāti tpis q̄tū ē q̄drienium: ⁊ tunc īfra q̄driēniū itegruꝫ datur restō: aut lesio ē minoris tpis: ⁊ tunc dicunt ꝙ non datur itegrū quadrienniū: ꝭ solum tantum tps ad restōem petēdam quātū fuit tps lesionis ⁊ hoc placuit bul. ⁊ aço. ⁊ accur. quos seqt Di. i. §. rursus. isti. de ac. Ja. bul. ꝯ quem sequi videtur odoffre. distinguens tempus infra quod ⁊ tempus ad quod fit restō: dicens ꝙ dummodo non reperiatur negligens infra tantū tempus quantuꝫ erat tempus lesionis habebit integrum quadrienium. alias si infra illud tempus reperitur negligens non restituitur postea etiam infra quadriēnium: quia tempus negligētie computatur cum tempore lesionis vel absentie: ⁊ sic intelligit. ff. que ī frau. cre. ait pretor. §. si conditionalis. quam primi allegant p se. Alij in hoc vltimo dicto discordant dicentes: ꝙ tempus īfra quod semper est vniforme ⁊ semper habet quattuor annos. vt hic ⁊ i concor. tempus vero ad quod non datur amplius quam fuerit tempus lesiōis: et sic loquitur. ff. ex qui. cau. ma. sed ⁊ si per pretorem. §. si ferie. l. nec non. §. siquis sepius. ff. de mino. l. fi. nam in lucro foret is q restituitur: si amplius haberet de tempore quam fuerit tempus lesionis: quod esse non debet. ff. ex q.

quadrienio[a] tempus lesionis existat: sed non fiat restõ nisi ad tantum tempus quantuz se lesam fore probabit[b] Clemens. v. in concilio vienensi.

De iudicijs. Rubrica.

Uidũ[c] bonifacius papa octauus ꝑdecessor noster constituit[d] vt citatiões[e] auctẽ aplica de ꝑsõis qbuscũqz[f] ac etiaz vndecũqz[g] instar edictoꝝ in albo[h] ꝑtoris ꝓpositoꝝ etiam extra dies solẽnes[i] i qbus romani pontifices ꝓcessus ꝯsueuerũt facere generales[k] ipo papa[l] spãlit[m] ꝛ ex certa scia[n] id mãdãte[o] facte in aplicaꝝ audientia publica

cmi.ma.l.j.in pri.ꝛ.l.videlz.ꝛ hoc placuit pe.de bel.ꝛ hoc approbatur ꝛ merito.esset eni mirabilis rigor dicere ꝙ lesus in die debeat obtinuisse restitutioné ifra diem qd vult pma opi.vel saltẽ necessario se parasse qd vult scd a.Itẽ ꝯcludit pma opi.quadriennũ non dari ꝯtra vsucapionez que finit triennio:insti.de vsuca.in pri.cum tñ loco anni iutil qui dabatur oliz C.de resti.mili.si qd.ꝛ.l.se.def hodie quadriẽniũ. C.de tẽ.in inte.re sti l.fi.qd prescriptioni ꝛ vsucapioni ẽ cõe.Restat g rñdere ad ꝯtraria que inducit glo.in.§.quotiẽs pmo ipse.§.quotiẽs ꝛ eadẽ l.§.si ferie:determinãt solũ tẽpus ad qd puta vt lesus in die restituat ad diẽ:ꝛ sic ꝯcordãt sed non determinãt tẽpus infra qd.eodẽ mõ rñderi põt ad.l. necnõ.§.siqs sepius.e.ti.vt.s.loquat de tpe ad qd.vel si vis intelligere de tpe infra qd loquit de anno vtili cui9 loco dat hodie quadrienniũ:sicut si hodie diceremus lesũ in qdriennio restitui infra quadrienniuz ler vl.ff.de mino.facit pro.q i ibi infra tẽpus qd precedit tẽpus ad qd.ꝛ dant ibi hec duo tpa diuersis.Itẽ eni a tpe in inte.re.ꝯcesse minori q nouauerat:restituit creditori tẽpus qd sibi sup rat de tpali actione nouationis tpe.ꝑ eundẽ modũ rñderi põt ad.l. si debitrix. §.fi.ff.ad vell.si diceret ꝙ ibi restitutio fiat ꝑ iudicis officiũ.vel dic veri9 vt ibi nõ.s.ꝙ sine tpis interuallo ipso iure ꝑ.l.restituitur pma actio.ꝛ per eundẽ modũ rñde ad.§.si ꝯditionalis supius all ad.l.cũ post.ff.qñ ac.d pe.rñde vt ibi nõ.nec ibi de restõne loquitur.Ad rõne: quã dicebãt pmi ꝙ als erit deterior ꝯditio illi9 qui vsucepit tempore minoris etatis vel absentie causa reip.qz si nõ vsucepisset.cõpleta eni etate vel cessante causa vsucepisset per trienniũ ꝛ tu das quadriẽniũ. Rñdeo ꝙ nõ est deterior.quia cessante vsucapione ille posset vendicare qd modo nõ põt:imo sm quosdã est pus necessariũ iudiciũ rescindẽde:qd est dicere qd pus rescindatur impedimentũ vsucapiois ꝛ postea rescissoriũ datur.i.pstina actio que datur vsucapiõe rescissa:tamen seruat ꝙ simul vtrũqz intẽtatur qd fieri põt vt nõ.guil.in spe.iiij.pte.e.ti.v.sed nunqd in eodẽ.nec ẽ melior cõditio ei9 cõtra quẽ vsucapit in absentia qz in psentia:qr vendicando infra triennium ꝑpetuaret sibi actionẽ ꝑ ꝯtestationẽ.sed officiũ nõ ꝑpetuat ꝑ ꝯtestationẽ:vt.s.dixi.eq igit dat tps lõgi9.

a Quadriennio.sed ꝯ tpalis pscriptio nõ currit minori sed ipso iure seruat illesus.C.in q.cau.l.fi.ergo nec ecclesie.vel solue vt dixi.s.e.constitutus.sup glo. consuetudo.ꝛ.c.fi.in vj.oppo.

b Probabit.lz ergo ex affirmatiõe minoris ecclie examinent cãe restõnis in lite.vt.s.nõ tñ ꝯcedit restõ nisi lesiõe ꝓbata vt.h.de q vide spe.e.ti.§.ij.v. illud quoqz.

c Uidũ.Casus.ꝯstõ bonifa.que habet ꝙ citatiões

d etiam extra dies solẽnes publice facte de mãdato pape in audiẽtia lraꝝ aplicaꝝ vel papali palatio affixe ianuis maioris ecclesie loci in quo papa cũ curia sua degit artent citatũ ac si ad eũ personaliter deuenissẽt restringit ad eos qui ipediũt ne ad eos possit citatio ꝑuenire vel quoꝝ domiciliũ tute nõ põt adiri Et pmo ponit ꝯstõnẽ bonifa.secũdo illã restringit.tertio ꝓtestat ibi porro.ꝛ cõstitutio ipsa ꝑcessit.concil. vt in primo dixi.ꝛ pz.j.c proximo.

d Constituit.in sua extraua.post sextũ que incipit rez nõ nouã.

e Citatiões.lz quia de citatione hic tractat cõpetent poni potuisset sb ti.de dilatio.maxime cũ pma citatio videat ante iudicialis iuxta nõ. ꝑ inno.ꝛ hosti.de ꝓba.quoniã vt ibi scripsi sup v.citationes.qr tñ etiã ꝑ pmã firmat iudiciũ ꝛ ꝑpetuat ꝛ ꝑuenit iurisdictio.de foro ꝯpe.ꝓposuisti.de offi.dele.gratũ.cũ ꝯcor. ꝛ ideo in isto ti.cõgrue ponit vt sciat sup tali citatione posse firmari iudiciũ:fa.insti.de pe.teme.liti.§.fi.ꝛ qd nõ.ff. de in ius vo.sup rubrica.ꝛ est huic si.e.ti.c.j.ꝛ.ij.li.vj.

f Quibuscũqz.exprimit ipsa ꝯstitutio quibuscũqz sint stat9 dignitatis vel ꝑeminentie ecclesiastice vel mũdane etiam si imperiali vel regali prefulgeant dignitate tollit etiaz omnes contrarias indulgentias vt ibi pz.

g Undecũqz etiam vltra duas dietas ꝛ extra ꝓuinciã.est.n. papa vicarius illius cuius est terra ꝛ plenitudo orbis terrarum ꝛc.de deci.tua.ij.ix.q.iij.curia.

h Albo.erat locus dealbat9 vbi scribebant edicta:d quo in auc.de liti.§.oẽm.colla viij.ff.de iur.o.iu.siqs id.ff.d albo scri.l.j.ꝛ.ij.de hoc vide in spe.de do.ꝛ ꝯtu.§.restat.in pri.ꝛ d cita.§.seqt.v.ꝛ nõ.sm Uber.vbi etiam nõ.qui iudices citare poterant per hec.edicta ꝛ q non.

i Solẽnes.solẽt esse dies iouis septimane scẽ:dies ascensionis ꝛ festũ dedicationis basilicaꝝ petri ꝛ pauli quod fert esse de mense nouembris in octaua beati martini.

k Generales.ꝯtra hereticos credẽtes ꝛc.vt scripsi de her. excõicam9.§.sane.sup.j.glo.portãtes sarracenis merces ꝓhibitas:vt scripsi de iude.qd olim.sup glo ij.ꝛ piratas:de h de rap.excõicationẽ exigẽtes vl iponẽtes noua pedagia.d cẽs. in ouani9.falsarios lraꝝ papaliũ:de cri.fal.ad falsariorum ꝛ his similes.

l Papa.i.iferiorib9 ẽt locũ ñ hz:saluo qd d.j.ti.j.qzuis.

m Spãliter.nõ sufficeret ergo gnãle mãdatũ de citãdo talẽ nisi papa spãlit expmat citatioz fieri ꝑ hanc formam.

n Ex certa scia.idẽ verbũ de offi.dele.pastoralis.§.pterea ꝛ vide quod ibi nõ.Ignorantia opponitur scientie:de ordi. ab epi.c.j.de sen.excõ.cum illorum.sicut error opponitur cõsensui.ff.de iurisdi.om.iudi.si per errorem. ꝛ canon dicit ꝙ proprium erroris est approbare falsum pro vero.xxxviij.di. qzuis.ꝛ alibi ꝙ errare est aliud pro alio putare.xxij.q.ij.in quibus.cadit tamen error in ignorantiam.vt in ꝑ.c.qzuis.quare littera ista videt excludere mandatũ qd papa faceret per ignorantiã vel errorẽ:ac si intẽdat ꝙ reqrit certa scia ꝑ quaz intẽdat tollere ius cõe quo dz citatio fieri ꝑsonalit vel ad domũ:vt li.nõ ꝯte.qm.§.porro.d eo q mit.c.fi.cũ suis ꝯcor.j.ti. j.c.j.ꝛ regrendi sunt amici.ff.ex q.cau.ma.lẽ ait.§.vl.ꝛ.l.se. sup quo vide qd nõ.de dolo.ꝛ ꝯtu.cãm.

o Mãdante.ꝯstõ rem nõ nouã dicit iubente:ꝑ qd vident hec paria.ꝛ facit ad nõ.xiiij.q.j.c.fi.xviij.q.ij.dudũ.

a ¶ Litteraꝝ.de simplr̃ci iusticia:se ex.f.l.c.pe.ꝛ ibi manere solet ꝯdictori ꝑ auditoꝛ.alij auditores in palatio de q̃ sequif ꝛ pp hoc decre.ne romani.§.sane.ꝫ.e.li.de elec.dicit causarũ ꝛ litteraꝝ audientia.

b ¶ Palatio.constitutio illã dicit aula:cui verbo concoꝛ.j.de bap.psenti.

tib9 pcedi pot simplr ꝛ de plano absq3 iudicioꝝ strepi tu ꝛ figura.Et pmo ponit ꝯstõnis cãm.scdo ibi statui mus ꝯstõne.tertio ipsi9 extẽsione ibi volẽtes.ꝛ hoc ẽ ius oĩno nouũ corrigẽs q̃dã iura.vt.j patebit.Et dic dispendiosam.i.dãnosaz:ꝫ ꝯsti.c.ij j.ti.pri.c.j.§.eisdẽ ꝛ cõcoꝛ.huic pn. de pscrip.dispen dia.lib.vj.

c ¶ Maioris.nõ dicit ca thedralis.sicut.ꝫ.e.ꝯpil. de elec.cãm.§.j.ꝛ.j.titu.j. q̃zuis.rõ quia curia pos set esse in castro villa vel oppido vbi nõ eẽt eccl'ia cathedralis.ꝛ ꝯcoꝛ.j.de sen.excõ.ex frequentib9. vbi equiparat cathedra lem ꝛ matricem ecclesiaz loci.

d ¶ Locoꝝ.conditiõib9 personaꝝ ꝛ negocij:de ap pel.cũ sit romana.

e ¶ Personaliter.ergo si cut psonalis citatio cõsti tuit quẽ verũ cõtumacẽ non tñ manifestũ.de sen. ex.venerabilibus.§.sec9. li.vj.sic ꝛ ista.circa taliũ appellationẽ.vide quod dicã.j.de do.ꝛ ꝯtu.si añ. ꝛ hoc intẽdit ꝙ ille pro cessus q fieri possit ꝯtra psonaliter citatũ fieri po terit ꝯtra istũ ꝛ ecõuerso s.in eo qui fieri nõ posset contra illũ nec ꝯ istũ:sup quo vide qꝺ scripsi de eo qui mit.in po.c.si ꝛ in.q.

litterarũ[a] vel ĩ papali palatio[b] publice postmoduz maioris[c] ecc'lie loci ĩ quo romanus põ tifex cũ sua curia residebit ia nuis affigendi sic valeãt atq3 artent citatos post lapsum ter minum:quem considerata di stantia locoꝛum[d] citationibus ipsis apponi conuenit compe tentem:ac si ad eos personali ter[e] deuenissẽt. ¶ Quia vero statutum ipsum rõnabiliter[f] edituz propter maliciam tem poris tũc instãtis nonnullis ni mis rigoꝛosum videtur. Nos rigoꝛem ipsum mansuetud ne temperantes[g]: idem statu tum ꝛ prefatum modum citã di restringimus[h] ad illos tan tum ꝛ in illis locum volumus sibi vendicare:qui faciunt in pediunt vel procurant per se vel per alios[i] quoquo modo: ne ad eos possit citatio per uenire[k]:vel quoꝛum[l] domici lia siue loca non possunt[m] tu te[n] libereue adiri. ¶ Porro ei qꝺ circa citationes abñtiũ tã diebus solẽnib9 ꝙ alijs ec. ro.diuersis ex causis interdũ facere consueuit[o] p presentem constitutionem seu moderati onem in nullo volumus dero gari. ¶ Idem.

Dispendiosaz[p] prorogatio nẽ litiũ quaz iterdũ[q] ex subtili[r] oꝛdinis iudicarij obs uatione cãrum docet experi entia[s] prouenire restringere[t] ĩ subscriptis[v] casib9 cupiẽtes[x] statuimus vt in causis super electiõibus[y] postulatiõibus[z] vel prouisionibus aut[ꝛ] super dignitatibus personatib9 offi cijs canõicatibus[ꝯ] vel prebẽ dis seu quibusuis beneficijs[ꝝ]

q ¶ Interdũ.inu it ꝙ nõ semp ass eẽt dare ꝙ oĩa iu ra per que datur oꝛdo iudicioꝛuz eẽnt dispẽdiosa: qꝺ eẽt absurdũ.

r ¶ Subtili.sbti litas q̃nq3 repro baf q̃nq3 cõmen daf a iure:ꝫ hoc ꝫ.e.ti.dilecti in.j. glo.ꝛ ibi scripsi. Jo.an.

s ¶ Expiẽtia.cõ coꝛ.de elec.q̃z sit. in p.li.vj.

t ¶ Restrĩgiere:ñ videf hoc verbũ ꝯuenire,p eo ꝙ ñ restringit sed sub tilitatẽ larat iu diciarij oꝛdinis ĩ his casib9. ß dic ꝙ restrĩgit dispẽ diosam,pꝛogatio nẽ de q̃ pmisit.et hec ẽ ꝯstõnis cã

quam disputaui de rece ptione testium facta contra citatum ad domũ mercu.sub.ti.de testi.Item id qꝺ ad excusatione cõ tumacie posset docere personaliter citatus poterit ꝛ iste ꝛ qꝺ ille non posset nec iste.fa.de ap.sepe.ꝫ.quicqd aũt.

f ¶ Rõnabiliter.concoꝛ.ꝫ.de rescrip.statutũ.de conces.pben. c.ij.li.vj.

g ¶ Temperantes.xlv.di.disciplina.ꝛ.c.sunt itaq3

h ¶ Restringimus.si.de elec.statutũ.de here.statutum.ij.li.vj. ꝛ.j.c.pri.Et constitutio boni.dicebat ꝙ in his psertim casib9 locum habebat illa citationis forma ꝛ accipiendo illud pser tim pro tantũ habebamus mentem huius ꝯstitutionis q̃ fuit equissima.nam graue est dicere ꝙ dicaf vere contumax ex ta li citatione que facile poterit non venire in eius noticiam. si cut dicitur de voce preconis que quandoq3 paucis ĩnotescit in auc.de li.§.oẽm.coll.viij.C.qñ o ꝛ qñ.in auc.q semel.

i ¶ Vel alios.si.ꝫ.c.ꝯpil.de renũ.c.vno.ꝛ de offi.dele.statui mus.li.vj.

k ¶ Peruenire.vt lite nõ ꝯte.qm̃.§.porro.ꝛ ibi de hoc.

l ¶ Vel quoꝝ alternatiua demõstrat ꝙ sufficit alteꝝ istoꝝ.

m ¶ Non pñt.hoc estimabit papa spãliter ꝛ ex certa scia cita tionis modũ cõmittens vt.ꝫ.

n ¶ Tute.dicit ꝯstõ bonifa.cũ vt scriptũ ẽ existimare debea mus an eo ire liceat vbi ẽ citatio facienda.

o ¶ Consueuit.de quo videre potes in Spe.de citatio.§.vlti. per totum Jo.an.

p Dispendiosam.Casus in causis etiã pendẽtib9 bñficiali bus decimaꝝ matrimonialibus ꝛ vsuraꝝ ꝛ ipsas tãgen

gnãlis ß cã cause.i.q̃re pl9 in his q̃z in alijs pot dici ꝫ arbitrarijs de qbus nõ cogimur reddere rõnẽ vt dixi de rescrip.siqñ.ita eteni potuisset auctoꝛ adiũgere cãs pmitiaꝝ oblationũ moꝛtuoꝝ testamẽtoꝝ legatoꝝ ma xime ad pias cãs ꝛ his siles in qbus vrget eadẽ ratio mouit tñ foꝛsan auctoꝛẽ ꝙ ,ptestatio cãꝝ bñficialium ꝛ mrimonialiũ ẽ piculosa.vt lite nõ ꝯte.qm̃.ꝛ idẽ peri culum põderauit in debẽtibus vsuras vel decimas. ꝛ hec faciũt ad infra dicenda.

v ¶ Subscriptis.in alijs ergo secus in quibus nõ eẽt id expsse statutũ vel a pncipe spãliter cõmissum:ꝛ vĩꝺ quod nõ.de vbo.sig.sepe.in pn.

x ¶ Cupientes.hic incipe constructum.

y ¶ Electionibus.olim nõ tenebat pcessus in cãis ele ctionũ ptibus pñtib9 li.nõ ꝯte.ꝫ.de ele.dudũ.ij.que ĩ hoc corrigif.ꝛ ꝯcoꝛ.illi iuri de do.ꝛ ꝯtu.cũ q.li.vj.ꝛ ꝫ eo qui mit.in pos.c.cũ qui.

z ¶ Prouisiõibus.factis vel faciẽdis.ꝫ.de elec.vt cir ca.ꝛ.c.qui.cõtra certam.li.vj.

ꝛ ¶ Aut repete in causis.

ꝯ ¶ Canonicatibus.concoꝛ.de elec.c.j.li.vj.

ꝝ ¶ Bñficijs.nũqd in causis sup hospitalib9 elyarijs vel leprosarijs hẽbit h̃ locũ.videf ꝙ nõ.j.de pben per lr̃as Tu dic ꝯ p vbũ off'cijs qꝺ pmisit ad h̃.j.de reli. do.q: ꝯtigit vbi recõres vocãf ꝛ tutoꝛib9 ꝛ curatoꝛib9 silanf.eadẽ rõne cũ monachat9 sit officiũ:puto idẽ in cã monachatiõis.Et si dicaf monach9 eligi postulari

vel ꝓuideri:hoc ē planū ꝑ lrām supiorē.⁊ facit quod dixi post ino.⁊ ho.de elec.officij.aliq̄ tñ iura dicūt monachū fieri creari recipi ordinari.de regula.c.j.⁊ vl.li.vj.de elec.indēnitatib⁹.§.si vō.xvj.q.vl.c.vl.tñ negari nō pōt qn canonicat⁹ regulares i v̄bis supiorib⁹ īcludant:q̄ iure monachat⁹ exclude rēt nō video.Itē ꝓrogatio dispensāda nō min⁹ in regularib⁹ q̄z i secularibus ē.cā ergo non deficit.vñ ꝑ lrām istā bñficijs dico ꝙ si de ecclesia agat vt de ꝓprietate nō ē locus ꝯstōni: cū illa qō bñficialis nō sit:nec hic dicatur de cāis ecclesiaꝝ similis differētia quo ad missionē in possessionē:vt li.nō ꝯte.c.ij.de do.⁊ ꝯtu.c.ij.de eo q mit.in pos.c.j.⁊.ij.⁊ e.ti.cū q.li.vj.⁊ quo ad ꝑmutationē.de re.ꝑmu.ad qō nes.⁊.c.cū olim.⁊.c.vniuersoꝝ.⁊ quo ad p̄scriptionez de iure pa.cura.de re iudi.c.j.li.vj.⁊ quo ad trāsactionē:vt nō.de trāsac.sup eo.Si vō agat ad remotionez beneficij ⁊ negat fedus ꝯiugij spūalis vel titulus puto decre.locū habere.secus si non negat titulus.sed ꝓpter crimē petit remoueri.fa.qō dixi post inno.⁊ ho.vt li.nō ꝯte.qm̄.ij.porro.super.j.glo.

a ❡ Ecclesiasticis.in secularibus ergo nil est mutatū q̄uis in ecclesiastico foro tractet.

b ❡ Decimis.intelligo cōibus ⁊ que iure diuo debent qō ꝓbat sequēs lrā.ergo si debeant ex pacto pollicitatiōe vel voto:nō erit loc⁹ huic ꝯstōni. fa.qō nō.s̄.de deci.tua.ij.in fi.j.glo.qd de decima papali de q.j.ō de ci.si bñficioꝝ si int illū cui papa ꝯcessit ⁊ clericū sit qō erit ne locus huic ꝯstōni Puto ꝙ nō fuerit h̄ de mente:nec semꝑ est illa decima.sed q̄nq̄z vicesima vel alia quota:de vo.c.fi.⁊ ista ꝯstō iura corrigēs ⁊ exorbitās nō ē āplianda vel habilitāda:⁊ e re.iur.que a iure.li.vj.Sed qd si nō ē qō cū debitore decime.sed int duas ecclesias sup iure ꝑcipiēdi:tūc puto locū h̄re ꝯstōi ꝑ hanc lrām ⁊ ꝑ lrām q̄ seqt ⁊ eas quoquo mō ⁊c̄.nec ob.lrā q̄ sequit q nō ē determinatio vl' restrictio hui⁹ casus h̄ iterpō:qō ꝓbat ex eo qō dicit ad q̄ꝝ ēt ⁊c̄.nō ob.quod dixi super v̄.bñficijs.quia cā sup ꝓprietate ecclesie nō est beneficialis.sed nō pōt negari qn cā super ꝓprietate decimaꝝ sit decimalis.

c ❡ Prestationē.integrā ⁊ sine deductiōe seminis vl' sūptuū quo ad ꝑdiales.de deci.cū sint hoīes.⁊.c.ñ ē.⁊.c.tua.ij.quo ad ꝑsonales:dic vt e.ti.pastoralis.

d ❡ Tenent.qlibet aūt laic⁹ tenet q se nō ondit imunem.s̄.de deci.a nobis.de clericis:dic vt eo.ti.nouū.de religiosis.dic vt.s̄ e.ti.ex pte.j.⁊ ꝯ q̄scūq̄z ex his agat:locū h̄z ꝯstō ⁊ ꝯ religiosos asserētes saltē decimā integrā in p̄cepto nō eē manauit ꝯstō.j.de pe.cupiētes.

e ❡ Premoniti.s̄ de deci.ꝑuenit.j.de sen.excō.sacro ⁊ c.ꝯstōnē.li.vj.Multi seruāt ⁊ videt expediēs eccl'ijs ꝙ faciūt monitionē generalē fulminantē excōmunicatiōis sniam i nō soluētib⁹ decimas fructuū ꝑdioꝝ qui habēt in ꝑochia.⁊ postea nō soluētes petit eccl'ia denūciari:fa.de iureiur.ad nostrā.ij.⁊ coaptant eam ꝑcedenti culpe more vel offense: vt satisfiat decre.romane.§.caueant.de sen.excō.li.vj.

f ❡ Coerceri.appellatiōe remota.de deci.tua.ij.in fi.

ecclesiasticis [a] aut super decimis [b] ad quarum etiam p̄stationē [c] ꝑnt qui tenent [d] ad eas premoniti [e] censura ecclesiastica coerceri [f]: necnon super matrimonijs [g] vel vsuris [h] ⁊ eas quoquo modo tangentibus [i] ventilandis procedi valeat [k] decetero simpliciter et de plano sine strepitu iudicij

qō intellige vt ibi scripsi.⁊ cōtra ꝑtinaces iuocari pōt brachiū seculare.de homi.postulasti.

g ❡ Matrimonijs.Si q̄rat de federe nō ē dubiū siue agatur ad īpedidū siue aēd dirimēdū siue ad declarandū vt qr ven dicat ꝯiūx negans ꝯtctū.Qō aūt de dirimēdo dixi intelligo siue petat dirimi mr̄imoniū quod a p̄ncipio non tenuit.vt ꝯtractū inter fideles inter quos erat ad īpediendū dirimēs:siue qō a p̄ncipio tenuit dirimi petat ꝓpter creatoris contumeliā supueniente in casib⁹:de diuoꝛ.quanto.⁊.c.gaudem⁹.hoc aūt casu qñ de federe queritur:per vetera iura ꝓcedi non poterat li.non conte.nisi parte contumace:vt li.non conte.accedens.ij.⁊.c.quoniam.hodie secus vt hic.Quid si agatur de crimine adulterij ad separationem toꝛi:videtur per decre.j.s̄.vt li.nō conte.ꝙ constitutio locum non habeat.nam ⁊ ibi p̄z ꝓcessus qui per iura vetera fieri poterat:parte ꝯtumace in eaz matrimoniali fieri nō pōt eo casu.Quid si agat de sponsalib⁹:certū est ꝙ ista sunt diuersa vt p̄z in rubrica de spon.⁊ ma.tñ ꝑ litteram sequentē videret ꝯstō locū habere quasi spōsalioꝝ causa sit de tangentibus.Quid si sit qō successionis ⁊ nataliū in q̄ incidit cā matrimonialis in p̄ncipali nō hēbit locū ꝯstō.si tñ incidens matrimonialis qō defertur ad iudicē ecclesiasticū pōt habere locū ꝯstō.nā etiam per iura vetera h̄m inno.⁊ ho.nō erat tūc necesse libellū offerri:vt scripsi q fi.sint le.latoꝛ.

h ❡ Usuris.cū repetūtur vel petitur vt illas compenset vsurarius vel ipsius heres.nec impediet hunc procedendi moduz si dicat reus ꝙ casus est quo compensare nō tenetur:pone exemplum de vsu.salubriter.⁊.c.conquestus.satis est eniz ꝙ forma petitionis concludat causam vsurariam:⁊ facit quod scripsi post inno.⁊ hosti.de foro compe cum sit.non sic forte si creditoꝛ petit debitum ⁊ debitoꝛ excipit.illud vsurarium.nā hic p̄ncipalis causa non est super vsura:imo super credito ⁊ al'io contractu ex quo agitur.hec constitutio ista manauit in fauorem sed in odiū vsurarioꝝ.⁊ vide qō scripsi de fideiuſ.constitutus sup v̄bo calūnie.vbi vō debitoꝛ non simpliciter exciperet sed peteret ꝓnūciari ꝯtractū factū in fraudē vsuraꝝ tūc ꝓcedit ꝯstō.Et aduerte qr si opi.hu.lau.⁊ que placet archi.xxiiij.q.iiij.quid dicā.⁊ gof.de fo.compe cum sit.esset v̄a.s.ꝙ vsure possint peti ꝯtra laicū in seculari foro decre.tñ ista nō haberet locū i illo foro.nō eni pōt nec intēdit papa iudiciariū ordinē tollere nisi quo ad suū foꝝ.facit qō nō.de ar.c.ij.li.vj.⁊.eo.li.de re iu.c.iij.tñ decre.ad nostrā.ij.de iureiur.que ad ꝑ.opi.inducitur nō facit qr illa nō sūt ibi v̄ba pape sed partis iurantis:⁊ sic nō ponūt ius nouū.⁊ ꝯ illā facit qō nō.e.t.ex litteris.in vl.glo.⁊ in ꝑ.decre.cū sit:de of.ordi.c.j.⁊.xj q.j.i sūma.⁊.vj.q.ij.c.j.⁊ hec decre.que tribus vel tm̄ ecclesiasticis penā imponūt.rñde ꝑ decre.de here.vt inquisitionis.§.pe.⁊.c.se.in fi.

i ❡ Tangentibus.causas electionum ⁊ prouisionum tangere cum quereretur ad quem pertineret electio vel prouisio:causas vsurarum:cum peteretur relaxari iuramentū de illis soluendis:de iureiur.c.j.

k ❡ Ualeat.nō dicit debeat.per qō p̄z ꝙ pōt iudex etiā contradicentibus partibus seruare iudiciariū ordinem in causis p̄dictis.ff.de iudi.non quicq̄z.de offi.dele.consuluit.non sic in illis in quibus procedi debet:vt p̄z.j.de ver.sig.l' sepe ꝯtingit in fi.per qō ꝯsulo ꝙ in casibus quibus dubitatur an cōstitutio ista locū habeat de qbus.s̄.nō.⁊ similibus iudex ad oē dubiū tollendū seruet ordinem iudicioꝝ.

ꝛ figura[a]. ¶ Volentes non solum ad futura negocia sed ad p̄sentia[b] ꝛ adhuc etiā per appellationē pendentia[c] hoc extendi. Clemens quintus in concilio vienensi.

De foro competenti.

Quāuis[d] sacris canonibus[e] sit gnālr[f] interdcm̄: neqꝫ ep̄s iurisditionē[g] in diocesi exerceat aliena: nos tamē ep̄is[h] qui a suis sedibus proteruia[i] impiorū[k] expulsi[l] non audent propter metum persequentium[m] in suis ciuitatibus vel diocesibus aut earuʒ[n] parte aliqua residere: nec iurisditionem ad se spectanteʒ per se vel per aliū[o] inibi[p] exercere[q] ne iniuria in eorum expulsione ipsorum irrogata ecclesijs[r] hoc pretextu remaneat inpunita: duximus indulgendum[s]: vt in diocesibus alienis in ciuitatibus videlicet vel locis insignibus[t] suis ecclesijs viciniorib'[u] in quibus poterunt secure morari ꝛ iurisditionem[x] suam libere exercere: possint[y] contra suos expulsores[z] et eorum in hac parte consiliaros[a] et fautores[b] dummodo ciuitates vel lo-

a ¶ Et figura.qd iportent hec verba determinat p.ꝯ.sepe j.de v̄.sig q̄ summe fuit necessaria pp istā: vt ibi nō.i.i.glo.
b ¶ P̄ntia. cōcor.de of.leg.c.pe.i fi.li.vj.ad idē.C.de sacro san.ec.sancimus.j.ꝛ.ij.ꝛ.l.vl.i fi.C.de trāsac.l.vl.in p̄n.
c ¶ Pēdentia.cōcor.j.de seq̄s.pos.c.j.de pba.c.j.de re iudi. c.j.de sen.ex.c.j. i fi. fuit aūt h̄ dictū de pēdentibus p appellationē: q: q̄ ad illa n̄ sufficeret verbum p̄ntia p id qd no. in pre.l.sancimus in fi. ꝛ propter ea que nō.s.ō ele.lʒ canō. ꝛ q̄ no.com pos.de constituti.cognoscentes que quasi ad literam ponit guil. in spe. de appel.§.de officio.v̄. sed quid si dum causa. Dato tamen ꝙ hec verba nō fuissent expressa q: tamen cōstitutio ista dat modum pcedēdi tm̄ ꝯ sui natura respiciebat pendentia quo ad faciēda: vt nō. in pre. decre. lʒ canon.
d Quāuis. Casus cōcedit conciliuʒ, certo casu episcopis expulsis a suis sedibus: ꝙ in locis aliaꝝ diocesum seruata forma quam limittat possint pcedere ꝯ expulsores ꝯsiliarios ꝛ fautores: ꝛ inter subditos ius dicere. Et p̄mo statuit de processu faciendo contra expulsores conciliarios ꝛ fautores. secūdo de iurisditione al's inter subditos exercenda. Tertio de licentia diocesanorum petenda Quarto de fide adhibenda v̄bo ipsoꝝ epoꝝ. Quinto de suffragio vicinorum episcoporum. Sexto protestatur de iure presidentium locis: vbi tales episcopi iurisditionem exercent. secūda ibi eisdem. tertia ibi volum9. quarta ibi sane. quinta ibi eorūdeʒ. sexta ibi p premissa. Et q: i vieñ. concilio plures erant episcopi a suis sedibus expulsi ꝛ maxime italici: vt mediolaneñ. ꝛ vinceñ. ꝛ aliqui alij: illis instantibus fuit hec cōstitutio promulgata.
e ¶ Canonibus.ix.q.ij.episcopum.ꝛ duobus.c.se.vij.q.j.placuit.ij.ꝛ.c.se.ꝛ no.pro generali allegatione: de quo dixi de co h.a.cle.ꝛ mu.vestra.
f ¶ Generaliter.vt clarius pateat exceptio: premittit regulaʒ generalem.si.vt lit.non contesta.qm̄ in prin.
g ¶ Jurisditionem.ꝯtentiosaʒ de illa que consistit in excōicado ꝛ absoluendo ꝛ in collatione beneficiorum ꝛ delegatione causarum: dic vt no.de of.dele.nouit. Celebrare pōt etiaʒ ibi cum altari viatico: de priuil.c.fi.li.vj. Sed an cum pontificalibus: dicam.j.de priuil.c.ij.
h ¶ Epis.secus de inferioribus: in electis tamen confirmatis idem puto: de elec.transmissam.de trāsac.c.j.ꝛ.ij.
i ¶ Proteruia.i.crudelitate vel terribilitate.i grecismo versus. Jmprobus est aliquis verbis factisqꝫ proteruus.
k ¶ Jmpioꝝ.i.infideliū.ꝛ ō istoꝝ pena.j.ō penis siqs suadēte
l ¶ Expulsi.vij.q.j.pastoralis.ꝛ.c.sciscitaris.iij.q.vj.hoc qp pe.xvij.q.iiij.siquis deinceps.
m ¶ Persequētiū qn̄ psecutionē fugere liceat necne: plene in tex.ꝛ i gl.vij.q.j.§.hoc tūc.ō renū.nisi.§. pp maliciā.io.an.
n ¶ Aufer eaꝝ pte.q: noīe ptis ꝯtinet dimidia.de deci.c.ij.§.j. li.vj.cū ꝯcor.ne aliqs crederet h̄ sic sumi: ideo addit aliqua. Si ergo in aliqua etiā minima particula diocesis ppe secure morari ꝛ pcedere pōt: non est locus ꝯstitutioni p hanc lr̄am: statur tn̄ ipsius assertioni super hoc: vt seqtur.j. Quid si in aliquo loco dioc. sue tn̄ exempto securus manere ꝛ pcedere posset ꝛ ibi de facto reciperet q̄ritur an possit ibi sedere pro tribunali: vʒ ꝙ sic xviij.q.ij.luminoso.de of.or.cuʒ episcopus.li.vj. p ꝛ ꝯ.j.de puil. c.ij. Dico per hāc lr̄am ꝛ p p̄dictū c. luminoso ad fi. ibi nisi ab abbate ꝛc̄.ꝙ ex quo ibi recipitur: ibi sedere poterit. Nam si hec constitutio dat sibi licentiam sedendi in loco non subdito alteri9 dio. fortius i nō subdito sue dioce. q ēt quo ad aliqua subditus ē: vt in p.decre.ij j.ō puil. ꝛ tūc p hanc lr̄am sedere nō poterit i alia dioc.
o ¶ Per alium.ergo si per alium pōt in propriam: non procedit in aliena.
p ¶ Jnibi.in aliqua parte dioce.proprie.
q ¶ Exercere.ꝯ illos.j.§.sane.
r ¶ Ecclesijs quasi innuat epm iniuriam ecclesie vēdicare posse ꝫ non ppriam: de hoc.ij.q.vij.siquis ergo.ꝛ.c.siquis ab episcopo.s.de maleō.c.j.ō penis romana li.vj.ꝛ p inno.de v̄.si.ex parte.
s ¶ Jndulgendum olim.n.hoc non licebat.vnde dixit vin.de pcur.petitio in fi.j.glo.ꝙ ep̄s expulsus nō possidēs iurisdictionē exercere nō poterat. all'xi.q. j.si quisqꝫ de cō.di.j.hoc ergo: facit qd post euʒ scripsi q fi.sint le.p venerabilem.§.rōnibus. sup v̄bo loco
t ¶ Jnsignibus.quod expone vt de rescrip.statutum post prin.li.vj.
u ¶ Viciniorib'.ꝯcor.s.ō e elec.vbi piculum.§.porro.li.vj.in viciniori ergo id faciat siue sit ciuitas siue locus insignis.
x ¶ Et iurisditionē ista duo reqrūt ꝯiūctim habitatio secura ꝛ libeꝝ iurisditionis exercitiū p hāc copulā: requirūt ꝛ tertiū: ꝙ locus sit securus citatis vt seqt.
y ¶ Possint. tolle lr̄am.j.libere pcedere.
z ¶ Expulsores. tales censent etiā q venienteʒ non admittūt.ff.de acq.pos.clā possidē.§ q ad nūdinas.
a ¶ Cōsiliarios.ē ꝯsiliū ꝛ fauor q adijcit ad delictuʒ ꝛ q nō adijcit: de pen̄. felicis.§.illud.li.vj.ꝛ vterqꝫ tenet: sʒ p̄mus plus: vt ibi quō aūt de fraudulēto ꝯsilio dato circa delictū qs obligat ei ꝯ quē nō ei cui dedit no.de reg.iu.nullus ex cōsilio li.vj.
b ¶ Fautores.vide quod dicam.j.de pen̄.siquis suadente in principio.

ca[a] huiuſmodi eiſdem expulſoribus conſiliarijs ꝛ fautoribus[b] ſint ſecura[c]: ꝛ ipſi[d] perſonalr vl ad domũ[e] ſi h tute fieri valeat: alioquin[f] publice i eccleſia cathedrali[g] loci vl domicilij eorundem citati fuerint libere procedere prout iuſticia ſuadebit. ¶ Si vero dicti epiſcopi auſi non fuerint huiuſmodi ſuos expulſores vl eorum conſiliaros aut fautores dicto[h] modo citare vl ipſi malicioſe ipedimentũ preſtiterint ne potuerit ſic citari: licitum ſit eiſdem epiſcopis: vt[i] expulſores conſiliarios ꝛ fautores eoſdem diebus[k] aliquibus dominicis vel feſtiuis[l] cum populus conuenerit ad diuina[m]: vt ſic facta citatio ad eos peruenire veriſimilius[n] preſumatur[o]: citẽt vel citari faciant publice in eccleſijs[p] ciuitatum vel locorum inſignium predictorum: ꝛ procedant deinde contra ipſos ſi citati talr ſtatuto ipſis perẽptorio tmino ɔpetẽti[q] corã eiſdẽ[r] epis noluerit comparere ac ſi citati legitime alſ extitiſſent[r]. ¶ Eiſdẽ etiã epis idulgem9[s] vt inter ſuos ſubditos[t] ne ob defectum iuſticie diſpẽdiũ aliqđ patiatur[u] poſſint i dioceſibus alienis in qbus morã[x] traxerint: dũmõ per ſe vel p aliũ hoc i ſuis pprijs dioceſibus[y] facẽ ñ audeãt vel ñ poſſint iuriſditõz ſuã oĩmodã[z] exercẽ[ꝛ]

a ¶ Loca huiuſmodi. viciniora: quibus habitare ꝛ ius dicere poſſunt.

b ¶ Fautoribus. nõ dicit vel ipſoꝝ pcuratoribus: qꝛ i his arduis non cogit qs pcuratorem dare: de hoc ð procura. querelam. v. q. iij. ſi egrotans.

c ¶ Secura. vide quod dicam j. ð re iudi. paſtoralis. ꝟ. piſana. ꝛ ſup hac ſecuritate nõ ſtat ꝟbo epiſcoporũ: vt. j. dicam ꝛ debẽt eſſe ſecura etiã quo ad iter: vt lite nõ conteſtata accedens. ij.

d ¶ Et ipſi expulſores conſiliarij vl fautores. ꝛ tolle lrãm citati fuerint. que eſt. j.

e ¶ Domũ. habitationis: fa. cle. ʒ de elec. cã n. §. i.

f ¶ Alioquin. i. ſi pſonalis citatio vel ad domũ tute fieri nõ põt.

g ¶ Cathedrali. ɔcor. p. decre. cãʒ ꝗ ẽ hoc ſpecialiſſimũ: ꝛ fa. qð dixi. ʒ. ti. pri dudũ

h ¶ Dicto modo. pſon aliter ad domum habitationis vel in eccleſia cathedrali domicilij.

i ¶ Ut. tolle lrãm. j. citent vel citari faciant ꝛc.

k ¶ Diebus non videtur ergo ſufficere ꝙ vna die fiat citatio duo autem ſufficiant: qꝛ pluralis eſt locutio ꝛc. de pben. is cui. li. vj. ij. Rñ. i. de reg. iur. pluralis. li. vj. tutius tñ eſt ꝙ fiat tribus diebus: de cle. non reſi. ex tue. xxiij q. iij. de illicita.

l ¶ Feſtiuis. ſpecialis caſus quo fit citatio die feriato ɔ̃ id. ʒ. de fe. c. j. ꝛ vlti. in princi. C. de fe. l. fi. ꝛ ratio huius ſtatim ſequitur. Aliqui non curant an fiat citationis preceptũ vel citatio die feriato ʒ an fiat ad diem feriatam: ꝛ tunc etiam diſtinguunt: an citetur ꝛ cõpareat: an vt rñdeat: de quo ſatis ſcripſi in p. decre. vl. de feri. in pn. ꝛ guil. in ſpe. de cita. §. j. ꝟ. iteʒ excipitur ꝙ citatio fit ad diem ꝛ. ꝟ. ſe.

m ¶ Ad diuina. quid ſi conueniſſent ad audiendum verbum dei: ſatis puto ſat ſfactum ɔſtõni per id qð ſequitur: ꝛ qꝛ pdicatio verbi dei in diuinis includitur fa. de off. ordi. inter cetera. ꝛ ſic in loco interdicto hec citatio fieri nõ poterit: de ſen. ex. rñſo. ꝛ fa. qð ſcripſi poſt ho. de clã. de ſpõ. c. fi. ſup ꝟbo eccleſijs.

n ¶ Veriſimilius. qʒ ſi fieret alijs die vel loco

o ¶ Preſumatur. non eſt preſumptio iuris ꝛ de iure que dicitur fictio reciperet enim probationem ɔ̃riã q ma. ac. poſ. c. fi. Jo. an.

p ¶ Eccleſijs. non repetit cathedralibus ppter verbum locorum quod ſubmittit ꝛ eſt ſiꝯ. de ſen. ex. c. j. ꝛ. ʒ. ti. proxi. c. j.

q ¶ Competenti. de ap. cum ſit.

r ¶ Eiſdem expulſis.

ſ ¶ Indulgemus. in duobus conſiſtit hec indulgentia: qꝛ ſubditos trahunt inuitos: ꝛ qꝛ ſufficit dioceſanorum licentiam petere. ꝛ hoc locum habet in expulſis. Alij vero iter ſubditos volẽtes inter aliorũ dio. de licentia dioceſanoꝝ ius dicere poſſẽt vt ſatis ſcripſi: de of. le. nouit. ſup. j. gl. Inter inuitos nõ. de of. or. cum epis li. vj.

t ¶ Subditos etiã laicos in his que de iure vel ɔſuetudine ſpectant ad foꝝ ipſorũ: de excep. c. ij. li. vj. Inter nõ ſubditos ergo q prorogare vellent iuriſditionẽ ipſius non habita lʒ petita dioceſani licentia iudicare non poſſet per hanc litteram: per quam idem puto ſi alter ſolus ẽ ſubditus ſit reus vel actor: cuius aduerſarius non ſubditus ibi litigare cõſenſit: cũ hoc ius piudiciale ꝛ exorbitans a cõi iure non ſit dilatandũʒ de re iu. que a iure. li. vj fortius ſi alter diſſentit ſi dixiſſet de ſuis ſubditis: tũc potuiſſet de ſubdito etiam inuito actori non ſubdito iuſticiam facere. Iſta tñ lrã ſic clare poſita ɔprehendere etiã videt eos nõ q rõne domicilij ſed delicti vel ɔ̃ctus ſubditi ſunt: quod non puto fuiſſe de mẽte: nec talis pprie ſubditus dr̃: lʒ ſortiatur foꝝ quo ad caſum illum.

u ¶ Patiantur. ipſi ſubditi.

x ¶ Moram. traxerint. in hoc differt hoc dictum a pcedẽti nam ibi procedit in loco viciniori: hic non curamus an alter locus inſignis ſit vicinior: dummodo iſte non diſtet vltra duas dietas vt ſequitur.

y ¶ Dioceſibus. vel ipſarum parte: vt. ʒ. in pnci.

z ¶ Omnimodam. temporalem ꝛ eccleſiaſticam ſpiritualem ciuilẽ ꝛ criminalẽ et ſi depoſitionẽ beneficij vel ordinis exigat. Per iſtud enim omnimodam ſatis pʒ ꝙ iuriſditio ſumitur hic vt genus comprehendes etiam merum ꝛ mixtum imperium. ff. de iur. om. iudi. l. iij. ꝛ. iiij. exigẽtibus ergo culpis incarcerare poſſet. de ſenten. excõ. vt fame. eo. ti. ſi clericos. lib. vj. de penis. quãuis eo. li. Item per hanc litteram puto ꝙ nedum ſm ius commune: ſed etiam ſm conſtitutiones ſuas poſſit inter ſubditos iudicare: ſiue conſtitutiones ordinent litem: ſiue decidant caſus: vel puniant dummodo caſus decidendi vel puniendi intra ſuam dio. euenerint: vt hec ſit mens ꝙ iuriſditionem quam in dioceſi exiſtens inter ſubditos exerceret: exercere poſſit hoc caſu: ſed certum eſt ꝙ exiſtens in dioceſi non iudicaret vel puniret ſubditos ſm cõſtitutiones ſuas de actibus commiſſis extra dioceſim: de cõſti. c. ij li. vj. ergo nec illud facere poterit ex̃ dio. exiſtens.

ꝛ ¶ Exercere etiam per alium dũmodo i loco illo moram trahat. ad hoc. ʒ. pri. Rñ. ibi citari faciant. de re iur. põt li. vj.

ita tamen q subditi qui expulsores vel eorum fautores aut consiliarij non fuerint[a] vltra duas dietas[b] a fine[c] sue dio. non trahantur[d]. ¶ Volumus insup vt ante omnia[e] a diocesanis[f] locorum in quibus moram traxerint petant licentiã in premissis[g]: quã si obtinere nequiuerint[h]: procedant[i] nihilomin[us] prout superius est expressum. ¶ Sane[k] si predicti episcopi asseruerint se non fuisse ausos prefatos expulsores consiliarios vel fautores personaliter vel ad domum: aut publice vt premittitur in eorum ecclesia cathedrali citare vel ipsos maliciose prestitisse impedimentũ ne p eos potuerint sic citari: aut q in suis diocesibus iurisditionem per se vel per alium contra[l] ipsos exercere nequeunt vel non audẽt: stari sup[m] his volumus assertionibus[n] eorũdem: ipsis districtius iniungentes sub interminatiõe diuini iudicij: ne circa pmissa 9 sciam[o] qcq mẽdaciter aut dolose asserãt vel cõfingant. ¶ Eorũdẽ aũt epo[rum] snias et pcessus quos in premissis[p] casibus in alijs diocesibus duxerint faciendos: denuncient seu denũciari faciant per suas dioceses ɔuici ni epi: cũ ab eis[q] fuerit reqsiti[r]. ¶ Per premissa q3 nullũ ex trãscursu tpis qnticũq[s] vel als quoq mõ locoru3 diocesanis vel alijs qbuscũq iurisditionẽ hñtibus[t] in locis pmissis in qbus predicti epi sic expulsi iurisditionẽ vt pdicit[v] exerce

a ¶ Non fuerint. quasi hi qui tales fuerunt possint vlterius trahi. nam si proceditur contra eos vt expulsioni sculpabiles: satis est q locus sit vicinior l3 vltra duas dietas vt. s. sed si ad petitionem aliorum citantur videtur sufficere q episcopus ibi moretur licet locus distet vltra duas dietas et hoc durum est secundum q posset trahi vltra quatuor dietas. Si ergo hoc intendit lr̃a debuerat al quam metam adijcere: puta q tunc l3 vltra duas: non tñ vltra quatuor trahi posset: vt sepe facit curia romana maxime in litteris cõseruatorijs.

b ¶ Dietas vulgares. de quibus sat[is] d[e] rescrip. nonnulli

c ¶ A fine ɔcor (Jo. an. de rescrip. statutũ. §. cu3 vo li. vj. Jo. an.

d ¶ Non trahantur. qd intelligo etiam si intra illas de facto trahi nõ possint.

e ¶ Ante omnia nõ valet ergo processus fact[us] licentia nõ petita: s. de ele. prouid. a. li. vj.

f ¶ Diocesanis. p diocesanos intelligo eos qui habent in loco epalem iurisditionem vel quasi fa. si. c. et quod ibi dicam quod intell[i]go si eã sic habẽt q diocesanus episcopus illam exercere non possit ibidem: als si diocesanus posset l3 et illi possint: semper episcopus requiretur. Sed an officialis episcopi dare poterit hanc licentiam vel sufficiat ab eo peti: non puto ex generali officialatu fa. de tẽ ordi. cum nullius. ij. rescript. li. vi. e. lib. de offi. vi. c. ij. et iij. et maxime presente episcopo: de offi. ordi. romana. in fi. eo. li. per quam videtur episcopum requirendum si est in dioc. vel circa illam. Sed quid si multum distat nec est ibi officialis a quo possit haberi: videtur de mente q facta requisitione apd locum habitationis hoc poterit: fa. ij. q. vj. biduum. s. e. cum. de elec. causam. ff. de iudi. si longius et fa. quod nõ. de re. in integrum ex litteris. in fi. Capitulum autem vacante sede hanc licentiam dare poterit: vel sufficiet illam ab eo peti: fa. si. capitu li et pre. de cre. cum nullus. §. ij. et j. de here. c. j. et quod ibi dicam.

g ¶ In premissis per h puto q etiam primum casum includat qui est de premissis. Sed nunquid sufficiet generalis petitio s. q posset contra expulsores procedere et inter subditos ius reddere: puto q sic. graue enim esset in singulis personis vel causis licentiam petere: dico tamen q si de speciali causa fuit petita licentia siue data fuerit siue denegata: pro alia causa debebit peti.

h ¶ Nequiuerint: concor. j. de sepul. dudum ver. si vero. s. de regul. l3 et s. tñs est p hanc litteram q nequit habere licentiam siue quia denegatur siue qz petita et expectata non datur: fa. de ap. ab eo li. vj.

i ¶ Procedant. virtute huius constitutiõis: et per hoc patet q si subditi de processu iniquo episcopi vellẽt conqueri corã dio cesano loci non possent cu3 propter necessitatem cõpulsionis hec cõstitutio cõmunicet sibi locum: et par i pa re3 et c. de elec. nouit. si tamen alias preter casum quo sederet: alias cedere potest ibi per hanc cõstitutionem ibi deliqueret bene cognosceret diocesan[us]. iij. q. vj. c. j. de rap. c. j. Quid de minore prelato habẽte iurisditionẽ3 i loco: scripsi post ino. et ho. de ma. et obe. cu3 inferior.

k ¶ Sane sum/me fuit necessarius iste. §. vt aliqs fruct[us] ex superioribus haberetur

l ¶ Contra ipsos. Nota qa dato q episcopi expulsi contra alios vel circa alia possent p se vel per alios iurisditionẽ i suis diocesibus exercere satis est q cõtra illos nõ possint vt locum habeat cõstitutio.

m ¶ Super his. sup alijs ergo ipsorum assertioni nõ stabit. vnde si dicãt loca ad que citãt illos eis fore secura: i hoc eis non creditur: cum hoc non sit de hic expressis. eadem ratione nõ creditur si dicant loca in quibus procedũt esse viciniora in quibus possint tute manere et processus facere et citati venire. Ite3 nec creditur eis i eo q dicant aliquem expulsorem consiliariu3 vel fautorem: ille tamen cui hoc impingitur habet se super eo defendere: et sic itelligas supradicta.

n ¶ Assertiõib[us] h multa specialia q creditur assertioni iudicis. Item q creditur sine iuramento: et q vni soli et in cã ppa. reqsr 9. de pba. qm. de testi. veniens. et c. l3. et c. nup. vbi de hoc. et de cõ. di. iij. puulos. iiij. q.

o ¶ Consciam. ɔcor. de renũ. nisi in (ij. nullus cũ fi. de vo. c. fi. de rescrip. statutum. §. assessorem. li. vj.

p ¶ Premissis casibus. ergo alios pcessus vicini nunciare nõ tenent. Contra. xj. q. iij. cure. de treu. et pa. c. j. So p3 p lr̃am sequentem. Nam factos in alienis diocesibus extra pdictos casus exequi nõ tenetur factos in pprijs sic vt in 9rijs.

q ¶ Ab eis. nõ vr̃ ergo sufficere q reqraẽ a tertio etiã

r ¶ Reqsiti. no. de fo. cõ. postulasti. e. ti. ro (cui[us] itersit. ma na. v. fi. li. vj. eps regrẽs illos nõ faciẽtes punire ñ posset: aget tñ corã illi[us] supiore vt illũ cogat et puniat: de iurep a. nullus nisi iustã hñt cã3 ñ paredi: vt qz notorie sit iusti. de of. dele. siqñ. de of. le. studuisti.

s ¶ Quãticunq3 et c[us] initij vl 9riũ ñ sit memoria: qd als releuat ab onẽ pbãdi titulũ d pscrip. c. j. li. vj.

t ¶ Hñtib[us]. hñt. a. qñq3 iferiores i loca vel in psonas epale3 iurisditionẽ ve qsi: de puil. abbates i fi. li. vj.

a ¶ Ut p̄dicit̄.dat intelligere q̄ si al's iter subditos ipsoꝝ diocesanoꝝ:iudicarem:bene p taciturnitatē ⁊ tpis lapsum eis p̄iudicari posset ſ; isto casu cū hoc faci u it iuris auctoritate:diocesanis nulla negligētia pōt ascribi:ergo nec ꝯ ipsos p̄scribi.

a ¶ Generet.qū exercēs iurisdictionē i loco vel in certas psonas vl cās acquirat possessionē illi⁹ gnālē vel spālē;:⁊ qū p̄scribat satis scripsi post ĩno.ď cā/pel.mo.c.ij.⁊ de hoc i.spe.ď iur.o.su.ad fi.ṽ.illud ēt ⁊ de p̄scrip.§.j.ṽ.ꝫ pone miles.

c Ausa se sumat

c ¶ Bnficiali.ꝯp̄hendit miora ⁊ maiora bn̄ficia ⁊ p̄bēdas de ħ de re.iu c.j.li.vj.i n̄ bn̄ficialib⁹ aūt n̄ hꝫ ħ locū ēt si de eccłia vel ď ꝑpetate sit qō:fa. qď dixi š.e.cō. ď iudi.dispēdiosā;.sup ṽbo bn̄ficijs.

bn̄t p̄iudiciū generet[a] Clemens.v.in concilio.vienensi.

De cā possessionis ⁊ ꝓpetatis

Causa[b] beneficiali[c] per appellationē;[d] ad[e].se.legitime devoluta[f] tā appellāti[l] quam appellato[g] licere decernimus nedum petitorium sed ⁊ possessorium intentare: ⁊ in spoliantis[h] odium ante cause conclusionem[i] suspēdere[k] petitorium a se ⁊[l] ab adversario[m] intentatum,in solo[n] possessorio procedēdo. Clemēs quintus in concilio vienensi.

De dolo ⁊ contumacia:

Jo[o] añ diffinitiuā; sententiā;[p] a iudice qs appellando recedat: et iudex sue appellatiōi nō deferēs[q] eo citato vel ēt nō citato[r] vlterius in cā ꝓcedēs ꝯ ipsū; etiā abn̄tē[s] sniā; diffinitiuā ꝓmulget[t]:poterit idē appellās a dicta snia infra tp̄s debitū[u]

d ¶ Per appellationē.forti⁹ si p q̄relā.videbat̄ autē; q̄ illud solū sup quo appellatū erat eēt p appellationis iudicē cognoscēdū.vnde corā iudice appellationis nō fit recōuētio:de hoc scripsi de mu.pe.c.j.cognoscat ergo id solū sup quo appellat̄ siue ante sniā; fuerit appellatū:ad hoc.j.de ap appellanti.cū suis ꝯcor. siue a snia.ij.q.vj ad fiñē.siue ex̄ iudiciū:de elec.vt circa li vj.Sed ex quo devoluta ē cā p decre.j.de elec.li. vj.nō expectato appellationis euentu voluit papa ħ licere:⁊ hoc ꝓbat.ṽ.j decernimus.p qď rn̄det̄ ad iura p̄dicta.Pōt etiā dici q̄ decre.vt circa.locū nō hēt cū quis suū ꝓsequitur interesse:vt.š.e.cō.de ele.i p̄n.

e ¶ Ad se ap.In inferioribus ergo secus,

f ¶ Devoluta.ita q̄ cā ipsa est in curia ſm formā; decre.j.de elec.li.vj.vt q: appellatio legitime interposita est eo ti.vt circa.⁊ appellatio sit legitime insinuata:vt i elc.š.de ele.cām ⁊ infra debitum tp̄s:vt ibi.§.pe.

g ¶ Appellato. vtrūq;.n.equaliter artat illa ꝯstō.j ď elec.vterq; ergo sentiat ꝯmodū; sicut onus:de re.iur. qui sentit li.vj.

h ¶ Spoliantis per hoc pꝫ q̄ loquitur in possessorio recuperande.de possessorio retinende an intentari possit per eum qui petitorium intentauit illo pendente:notaui ⁊ dixi.š.eo pastoralis sup.iiij.glo.que glosa in ea parte qua dicit ante medium q̄ de possessorio pōt rediri ad iudiciū ꝓprietatis:reprobari videtur per hunc textum.Si enim speciale hoc inducitur in odium spoliantis:q̄ suspenso petitorio transitur ad possessorium:ergo id non licebit casu conuerso:i quo casu cessat.Sed glosa dupliciter pōt defendi.s. quia non dicit q̄ suspenso possessorio redeatur ad petitorium:sed q̄ de possessorio inchoato reditur ad petitorium:quod pōt intelligi renunciato priori iudicio Item volens dicere q̄ suspendi ⁊ pendere possit possessorium:dicet hoc speciale hic addi in causa appellationis vt dixi in glo.fortius vt quod ibi olim non licuisset hodie liceat in odium spoliantis.

i ¶ Conclusionem.que lꝫ fieri possit vt hic.tamen in his beneficialibus pōt omitti.j.de ver.sig.sepe contingit.facta ergo conclusio ne hoc non licebit:quod verum puto:nisi in casu decreta.pastoralis in fi.š.eo.vt sicut in alijs causis beneficialibus tunc liceret:licꝫ in ista saltem eo casu quo suspendit petitorium inchoatum a se in quo loquitur illa decre.

k ¶ Suspēdere.sine metu condemnationis expensarum:vt dixi eo.tit. pastoralis.super ver.agi potest.

l ¶ Et pro vel vt.ff. de ver.sig sepe. de rescrip. c.ij.vbi de hoc.

m ¶ Adversario hec lr̄a ⁊ sequens approbare videtur quod nō: io.ij.q. ij.c.j.⁊ ber.š.de or. co.c. fi.gof.inno.⁊ abb.de re. spo.ex cōquestione.s.qñ super eadem re intentat vnus petitorium alter super illa intentat possessorium recuperande prius auditur.⁊ sic vtilius est sibi agere q̄; excipere:quod ho.non placuit qui dicebat ex vi actionis eum non prius audiendum sed simul: dicens q̄ in decre.ex conquestione.prius excipit postmodum egit i vt ibi scripsi

n ¶ Solo quasi nil habeat docere de petitorio:⁊ per hoc videtur q̄ petens restitutionem beneficij non habeat iustificare possessionem vel probare titulum:de re.spo.in litteris.Cōtra de fi.pres.constitutus:vide quod ibi dixi super glo.ij.⁊ qď nō.ho.in sum.de re.spo.§.in casibus.ṽ.quid ergo.volens se defendere contra hunc tex. respondebit per decre.ex parte de re.spo.vbi intentans possessorium probat coniugium:⁊ p decre.ad decimas eo.ti.li.vj.Aliud est ergo intentare petitorium aliud iustificare possessorium ex titulo.vbi natura possessorij hoc requirit:sed vide quod dixi i pre.decre.ex parte in glo.q.ď.vltra medium.

o Jo autem.se sumat ⁊ determinat casum dubium circa decre.eum qui.eo.ti.li.vj.⁊ qď ibi tangit archi.⁊ qď nō.de re iudi.inter monasterium.in vl.glo.

p ¶ Sententiam.⁊ sic opportet appellationem iustificari solū ex virtute grauaminis illati propter quod appellauit:vt.j.de appella.appellanti.

q ¶ Non deferens.si detulisset sententia postea per ipsum lata non valuit:quod dic vt de appel cum appellationibus.li. vj.bene autem fecit iudex non deferendo:ex quo putabat ex falsa causa appellatum:nunq̄; enim revocabitur quod per eū fiet:nisi prius iustificetur appellatio:quod dic vt nō.co.ti.nō solum.li.vj.

r ¶ Non citato q: citare non tenetur.vt p̄.decre.eum qui.

s ¶ Absentem.fortificabāt dubium hic duo:q̄ citatus fuit: ⁊ q̄ fuit absens que aperte videbatur contumacia in non veniendo vt.j.dicam.

t ¶ Promulget.quod potuit si lis erat contestata:⁊ q̄ liquebat de cā.š.e.ꝑnt.⁊ idem si non erat conte.sed erat de ca sib⁹ quibus ꝓcedi pōt ad sententiam li.non cōte ꝯ cōtumacē: qui habentur vt lite conte.quoniam in tex.⁊ in glo.

u ¶ Debitum.s.decem dierum ⁊ a tempore noticie: de appel. concertationi.li.vj.

appellare[a]: nisi eius ꝑma appellatio eēt friuola maīfeste[b]

Clemens quintus in concilio vienensi.

Ut lite pendente nihil innouetur. Rubrica.

a Appellare. nõ. inno. ⁊ post eū hosti. de app. dilecto: vt ibi scripsi in fi. vl glo. ⁊ guil. i spe. de sen. ꝓ la. §. iuxta. v̄. qd ergo si appellatio. ꝙ appellans ante sniam q postea appellat a snia ꝑ hoc nõ renūciet ꝑme appellationi nec sniam ratificat. geminatio eni appellationū nõ submittit sed subtrahit appellantem a iudicis ptāte. xxxj. q. ij. lotharius. de ap. bone ⁊ c. dilecte. non ob. ff. rē ra. ha. l. iij. §. falsꝰ. qd solue vt nõ. ber. de re iudi. c. j.

b Manifeste. vt quia nulla cā fuit ibi expressa vel ñ legitīa dato ꝙ eēt vera. vel lȝ legitīa māifeste eēt v̄a vl' falsa. vel iam ꝓnūciatū esset illam falsam ⁊ non appellatū. Et aduerte qa ꝓbare videt̄ hec littera ꝙ v̄a ꝯtumacia in non veniendo no īpedit appellantē vel appellationē nisi sit manifesta vt sic in vera ꝯtumacia distinguatur inter manifestam et dubiā. appellans eni friuole ⁊ recedēs v̄e ꝯtumax est: ⁊ tñ si hoc nõ est manifestū: appellat ⁊ ẜm hoc intelligenda vident̄ iura que dicūt ꝯtumacem in nõ veniēdo non appellare. ij. q. vj. §. sūt quoꝝ. in ꝑn. xxiiij. q. iij. de illicita. C. de iudi. ꝓperandū. §. cū aūt. quoꝝ ap. nõ reci. l. j. C. e. ti. In nõ veniēdo iō dixi quia ꝯtumax in nõ ꝑendo appellat. ff. de ap. creditor. §. iussus ⁊ ꝓ rōne diuersitatis dicit ibi glo. ꝙ iste peccat in vno tantū: ille in duobꝰ: qd intelligo ꝙ iste venit sed nõ paret: ille nec venit nec paret. Guil. in spe. de ꝯtu. §. j. v̄. ⁊ no. ꝑmo distīguit duplicem ꝯtumaciā: veram ⁊ ꝑsumptā. Scdo triplicem. s. euidētem verā ⁊ ꝑsumptā aut fictā: dicēs ꝙ verus ꝯtumax quē citatio apphendit nõ audit̄ appellās ⁊ multo minꝰ euidēs. Et euidentē vocat ꝯtumaciā illiꝰ q dixit se nõ vētuꝝ ⁊ an sufficiat hoc extra iudiciū dixisse nūcio citanti: vide qd nõ. de sen. ex. venerabilibꝰ. §. secꝰ. li. vj. verā illiꝰ quē citatio apphendit fictā vel iterpretatiuā. citati ad domū quē citatio nõ apphēdit Ja. de are. ꝯtumaciā quā. s. dixi euidentē dicebat v̄issimā. ⁊ dicebat fictū ꝯtumacē appellare veꝝ venientē iudice sedēte ꝓ tribunali restitui ad appellandū. ff. de in ite. re. l. diuꝰ. v̄issimū nullo iure ad appellandū admitti. ff. ex q. cau. in pos. eat̄. §. fi. Sed circa hoc ē sciendū ꝙ i v̄o ꝯtūace q̄druplex ē opi. ⁊ in ficto q̄druplex. Nā aliq dicūt veꝝ quē. s. dixi euidentē vel v̄issimū: alij iuentū alij nõ iuentū: tūc demū si se citatū nouit alij citatū ab hoie. Itē qdā dicūt fictū iuentū q dixit se ventuꝝ vel tacuit ẜ nõ venit. ⁊ hāc ēt recitat glo. vl. i fi. ff. de re. in inte. Alij dicūt hūc veꝝ ẜ nõ fictū nõ iuentū. ⁊ fa. qd nõ. in. l. ex ꝯsensu. §. fi. ff. de ap. Tertij nõ iuēto distiguūt an citatio postmodū ad istū ꝑuēerit ⁊ sit v̄us: an nõ ⁊ tūc sit fictꝰ. ⁊ fa. qd nõ i. l. j. §. j. ff. qñ ap. sit. Alij dicūt fictā cū ius citat verā cū citat hō qz nūciꝰ ⁊c̄. ff. de ar. celsus. ⁊ fa. qd nõ. ꝯpo. ⁊ archi. ō ele. c. j. li. vj. sic v̄a iterpellatio q̄ fit expsse ꝑ hoiem. ff. de vsu. mora ficta q̄ tacite fit ꝑ legē vt i ꝑsona minoris. ff. de le. ij. l. ticia seia. §. vsuras. C. i q. cau. i ite. re. ñ ē ne. l. i mioꝝ. De v̄o ⁊ ficto placet scda opi. reprobata ꝑma ⁊ q̄rta. ⁊ lȝ tertia i se sit v̄a: qz v̄e iudici ꝯtūacit̄ resistitit q nõ iuentꝰ citatiōis noticiā hūit ⁊ nõ venit: tñ qz id iudicialit̄ nõ ꝯstat ⁊ ex ꝑsūptiōe iudicamꝰ: hēmꝰ illū ꝓ ficto vbi iudicialit̄ ꝯstaret haberet̄ ꝓ v̄o. ⁊ sic posset itelligi. §. sin aūt. de q̄ submittā. Itē sciendū ꝙ circa ꝯtūacis appellationē ē opi. ēt q̄druplex. Cōis hȝ ꝙ fictus appellat. C. quo ⁊ qñ iu. ab eo. ff. qñ ap. sit. l. j. i fi. C. de li. cā. si is ⁊ facit hec decre. Scda singularis opi. ia. bal. ⁊ odof. quā seq̄batur dñs meꝰ in. l. ꝓperandū ꝙ ēt ficte ꝯtumax nõ appellet. ⁊ h̄ dicunt ꝑ §. sin aūt. e. l. de iudi. q̄ loquit̄ de pte nõ iuenta. ꝓ his facit. ff. de iudi. l. ⁊ post edictū. i fi. sine suppletiōe legēdo. ẜ vt ibi dicit glo. si finis loq̄ret̄ de eo q nec v̄e nec ficte ꝯtumax eēt: nõ esset appellatio necessaria: qz ipso iure snia nulla eēt. ⁊ si exponas qd ibi dicit: audiet̄ bñficio nullitatis sine appellatōis remedio: nõ ꝯuenit rñsio narrātis. ꝯ illud de fi. instru. inf. §. ceteꝝ. Alij dicūt ficte ꝯtumacē appellare posse q venit iudice sedēte ꝓ tribunali al's nõ appellat: ⁊ sic itelligūt. §. sin aūt. Alij dicūt nedū fictum ẜ ēt veꝝ appellare posse dūmõ nõ sit manifestus quē. s. vocaui euidētē vel v̄issimuȝ. ⁊ ꝓ his facit hec lr̄a. ⁊ ō sen. ex. venerabilibꝰ. §. idē ē. vbi videt̄ expssū ꝙ citatus nõ veniēs sit ꝑsūptiue ꝯtumax: qz potuit īpediri sic ꝙ venire nõ potuit. Cū ḡ eo casu bñficio absentie restitueret̄ ꝯ sniam de re iudi. cū bertoldꝰ. de re. in ite. ex lr̄is. ⁊ de h̄. ff. de ō ā. ife. si finita. §. si forte. de re iudi. q̄ntū. fortius ergo bñficiū ꝓbabilis absentie illū excusabit a ꝯtumacia vt appellare possit vt pñs: ⁊ obtinere sententiam retractari ꝓpter iniq̄tatē sui: non ꝓpter absentiā tm̄. fateor tñ ꝙ vbi pñs appellare nõ posset vt qz tertio citatus tūc necessaria eēt restō de q̄ in ꝑdictis iuribus. Et ex ꝯcludi posset ⁊ scio ꝙ nouū videbit̄ ꝙ si ꝯtumax q nõ venit appellat: iudex a q̄ appellat si scit illū euidenteȝ vel veꝝ ꝯtumacē appellatiōi nõ deferet: ẜ in cā vl' executiōe ꝓcedet iudex tñ ad quē appellationē recipiet: ⁊ ꝑus de h̄ ꝑiudiciali cognoscet. s. an potuerit appellare: ⁊ si cā cognita iuenerit illū manifestū ⁊ euidentem ꝯtumacē vel veꝝ siue iuentū siue nõ iuentū: q tñ postea citatū se nouit: nec apparet ipsiꝰ iustū ipedimentum vel excusatio ⁊ sic contempsit: ꝓnūciabit appellationem non deuoluere: in appellationis causa non procedet. Si vero sibi constabit illum licet inuentuȝ fortius non inuentum qui postea se citatum nouit: iuste impeditum propter quod venire nõ potuit: vel saltem excusabilem. vt quia credidit terminuȝ prorogatum: de. resti. in inte. ex literis. ⁊ facit quod ibi scripsi post vin. ⁊ tan. cum per hoc appareat eum non fuisse contumacem: quia non contempsit. ff. de re iudi. cōtumacia: pronunciabit appellationem deuoluere ⁊ de illa cognoscet. ⁊ est simile quod scripsi. s. de appel. ad h̄ si in vna. ⁊. s. de resti. spo. sollicite. de testi. veniens. ij. de appel. non solum. li. vj. in. iij. glo. ad textum ergo redeundo videtur ẜm predicta ꝙ de prima appellatiōe vt ꝑiudiciali ꝑmo cognoscet̄. de or. cog. tuā. cuiꝰ euentus alterius cognitionē dabit vel denegabit initiū: de elec. si forte. li. vj. Sed ẜm hoc qd releuat si ꝯa appellatio cū ꝓnūciatio ꝙ ꝑmo fuerit bñ appellatū reuocet̄ snia ꝑ modū nullitatis vel attētati ō ap. ñ solū. li. vj. ⁊ ꝓnūciato ꝙ male fuerit appellatū appet illū postea ꝯtumacē fuisse ⁊ sic nil reuocabit̄. ⁊ fa. qd scripsi post ino. ⁊ ho. de ap. inposita i fi. j. rñ. Rñ. vaȝ ad h̄ qz ñ coget̄ ꝓseq ꝑmā. ẜ ꝓseq̄ndo scdam si excipiat̄ de ꝯtumacia: replicabit de iusta appellatiōe de q̄ iudex scdo cognoscet: ñ vt ꝓnūciet bñ vel male appellatū: vel vt reuocet attētata: ẜ solū vt ꝓnūciet illū appellare potuisse vel ñ. ⁊ sic appellatiōȝ deuoluē vl' nõ. ⁊ sic iudex appellatio sup eodē articulo infiecto qd ñ licuit de h̄ cognoscit ⁊ ꝓnūciat. s. ō ap. sua nobis. Itē vaȝ qz ẜm h̄ audiet̄ ꝓseq̄uēs scdam: lȝ tpe q̄ ꝓsequtur sit lapsū tps ꝑme ꝓseq̄nde. bñ fa. de sen. ex. iȝ. li. vj. Si v̄o etiaȝ tpe scde appellatiōis lapsū erat tps prosecutiōis ꝑme vide qd scripsi de ap. directe sup glo. ij. Itē vȝ ꝙ posset

aliquod probabile dubium pmo appellatione ex/cu
sare a ɔtumacia: lȝ appellatio p probata iusta pnūcia
ri non potest: fa. de elec. c. j. li. vj. Item posset secunda
esse interposita ad aliū iudicē q magis expediret ap
pellanti qȝ primus. Ex pdictis solui videtur quod nō.
ā. e. com. de elec.
causam. §. p c. in
vlti glo. q artat⁹
p decre. illaȝ qui
nō venit nec mi
sit. si appellat a di
ffinitiua si non
doceat de iusto i
pedimēto quod
excuset cōtuma/
ciaȝ non debeat
audiri. fortius. n.
cadit vera ɔtu/
macia in citato
p ius cōe quod
ignorare non licuit: qȝ in citato per iudicem.

In [a] duobus [b] in romana [c] curia sup beneficio [d] sibi collato [e] litigantib⁹ [f] in eadem curia mori [g] contingat [h] vtrunqȝ collationem huiusmodi benefi/cij ad romanum pontificem. si vero extra dictam curiam [k] ad ordinarium decernimus pertinere nisi [m] forsā alius ab eis [n] in dicto beneficio ius [o] haberet. q si vnum in dicta cu/ria: alterum vero extra mori contingat: si moriens i curia beneficiuȝ possidebat [p] ad ro. pontificem [q]: si vero alius [r] ad ordinarium pertineat colla/tio supradicta. neutro [s] autem ipsorum [t] beneficiuȝ possidēte

a In duobus. determinat casum dubiuȝ circa decre. scđam de prebē. li. vj. que reseruat col lationi papali bnficia i curia vacantia an locum hēat i duobus litigantibus i curia super beneficio sibi collato alter si morit vel vterqȝ: ⁊ distinguit pncipalr duo mēbra: qz aut vtqȝ morit in curia: aut vterqȝ ex curiā: aut alt tm̄. In pmo distiguit aut vtqȝ morit i curia: aut vtqȝ ex: aut alt intus ⁊ alt ex: ⁊ hoc vltimo casu: aut alt tm̄ possidebat aut neut ⁊ si alter: aut q morit i curia: aut q ex. In secundo ēt pncipali mēbro. s. cū morit alter tm̄ tunc subdistiguit: qz aut beneficium spectabat ad mortuuȝ. aut ad sup stiteȝ: aut ad neutrum. ⁊ si ad mortuum: aut moritur in curia: aut ex: ⁊ secundū pncipale membꝝ prosequi tur: ibi si vero alter tertio ptestatur: ibi salua tamen.

b ℭ Duobus. vel pluribus cū sit eadē rō ɔcor. quod nō. de rescrip. duobus. li. vj.

c ℭ Romana curia. qđ dic vt. nō. ā. đ prebē. pñti. li. vj.

d ℭ Bnficio. large sumit ɔphendens dignitates: de. prebē. c. ij. li. vj. saluo qđ ibi nō. i. ij. glo.

e ℭ Collato. secus ergo si litigarent illud sibi debitū: ⁊ ɔcor. qđ dixi. ā. in cle. ā. de rescrip. auditor. ⁊ p hoc puto solui qđ dubie tangebat archi. de elec. si electio li. vj. de electo i ppositum non ɔfirmato q morit i cu/ria an prepositura vacet in curia: allegabat p ⁊ ɔ: q nō. lxiij. di. q̄sto. puto q nō: etiā si ibidē sup electione ⁊ confirmatiōe litigabāt p hāc lrāȝ. durat. n. pma va catio vsqȝ ad ɔfirmationeȝ fa. de elec. cupiētes. ⁊. c. qȝ sit i pn. lj. vj. q p ɔfirmatioȝ desinit: de trāsla. c. j. ⁊. ij. fa. hoc p opi. quā tenui: de elec. cupientes. §. qd si in vl. glo. que incipit ⁊ ptinet. Sȝ đ poribus bnficijs con firmat i curia: ad dignitatē cui⁹ adeptio fac illa va/care: dubitatur an vacent i curia: ⁊ placet archi. i de cre. ɔmissa. de elec. li. vj. q non: qz non vacant p ɔfir/mationem: sȝ p possesioneȝ pacificā: vel ex quo stat p ɔfirmatū quominus illaȝ hēat: vt ibi ⁊ de pben. licet eps. ⁊. l. dicebat tñ q si ille cōfirmatus manet in cu/ria ⁊ p pcuratores possessioneȝ apphendit q bnficia vacabūt i curia: qz talis possessio quo ad pora bene ficia fingit illuȝ mortuuȝ. vij. q. i. §. ecce i quibus. sed mori non pōt: nisi vbi psonaliter ē: ergo ⁊c. Nō placet hoc dictū ex quo sequeret q bnficium p pcuratorē renūciatum in curia vacaret eo loco vbi esset renunci ationis tpe qui procuratorē ɔstituit qđ ē falsum: vt ipe idem nō. i decre. ij. de pben. Et ad. §. ecce rñde p nō. de rescrip. sus. ceptum. li. vj. in gl. pe. qz non ē ve mortu⁹ sȝ fingit: ⁊ illa fictio bñ pōt trahi ad locum vbi possessionē apphēdit. vbi ergo p/curator mandatuȝ hñs possessionem apprehen dit: ibi ⁊ hodie vacat beneficium: sed vbi ami cus vel negociorꝫ gestor id fecisset pcedere possȝ illa opi. qr tunc vacant p acceptioneȝ ⁊ certifica tionē p illū factā i curia ⁊ non pus: fa. de pbē. si tibi absenti. li. vj. Itē ad uertēdum q sepe curia pora bnficia electi i epm i curia ɔsecrati stati ɔfert qđ puto fieri non posse illo nō ɔsētiēte: nisi p⁹ hēat possessionē epat⁹ nam p solā ɔse/crationem vacant priora: sȝ p ɔsecrationeȝ ⁊ translationem ⁊ lapsum tpis quo debuit ɔsecrari: put etiaȝ scripsi post inno. ⁊ ɔpo. de elec. cū i cūctis. §. cū vo. sup vlt. glo. si ergo ɔsecratio nis tpe possessionē hēbat: tūc stati vacāt pora ⁊ i curia vbi ɔ secratur: ⁊ p hoc videtur q si ɔsecrat⁹ i curia possessioneȝ nō hñs vadit ad ptes ⁊ epatus possessionem apphendit: q pora illi⁹ beneficia non vacent i curia: nisi spāliter fuerit resuata. Scio tñ q curia h non recipet.

f ℭ Litigantibus. in h ad ti.

g ℭ Mori. idem puto in renunciatione vel alia vacationis forma: etiam si misceantur: vt quia vnus moritur alius renū ciat cum sit eadem ratio: ⁊ fa. pal. §. ecce. vij. q. j.

h ℭ Contingat. sil vel successiue.

i ℭ Pontificem. tolle lrām decernimus pertinere.

ℭ Curiā. repete mori contingat vtrūqȝ collōnē h⁹i bnficij.

l ℭ Ordinarium. i. collatorē si non haberet ordinariam iuris ditionem sic de conces. prebē. si soli. li. vj.

m ℭ Nisi. hanc exceptionem etiam in inferioribus membris intelligas repetitam.

n ℭ Ab eis. litigantibus mortuis.

o ℭ Ius. in re vel ad reȝ: de vtroqȝ de ɔces. prebē. c. vlt. li. vj.

p ℭ Possidebat. sicut ergo in multis casibus est melior cō ditio possessoris: de preben. si a sede. li. vj. sic sit melior ɔdi/tio illius penes quem moritur possessor: ⁊ nota q si hec cō/stō non emanasset: videretur ad hoc post mortem queren/duȝ ad quem de iure beneficium spectasset: vt infra dicitur cum alter moritur: vt eo cognito haberetur consideratio lo ci mortis illius: sed quia hoc fuisset difficile ⁊ facile neglec tum ideo fuit vtiliter sic prouisum.

q ℭ Pontificem. collō ⁊c. vt sequitur.

r ℭ Alius. silicet moriens extra curiam. ⁊ repete beneficiuȝ possidebat.

s ℭ Neutro. idem puto vbi possidebat vterqȝ: vt in paritate possessionis sēper sit potior conditio pape: fa. đ rescrip. duo bus libro sexto ⁊ quod nō. eodem libro de preben. si a sede. ⁊ possent ambo prouocare in interdicto vti possidetis vel quia vterqȝ contra reliquum appellauit: vt sepius experi mur: sed forte hunc casum omisit: quia vtroqȝ possidente neuter possidere videtur: quia non insolidum: fa. de pro. ba. licet vel quia non pacifice: facit de elecione commissa li/bro sexto.

t ℭ Ipsorꝫ. s. quorꝫ alter mortuus est in curia alter extra curiā

a Prerogatiuam. concor. de pben. si a sede. li. vj.
b Si vo. scdm pncipale membꝝ distinctionis.
c Decedat. in curia vel extra.
d Intersit. siue rōne tituli in quo ius hēbat in re vel ad reꝫ siue rōne iuris eligendi vel pñtandi vel ɔferendi qđ se ɔtendit habē: ⁊ forte mortuū elegerat vel illi prouiderat. s. e. ti. c. ij. li. vj. i gl. pe.
e Prosequaf. si nō prosegref lis non penderet.
f Itẽꝝ. s. illa pendente.
g Non possit. s. eo. c. ij. libro. vj.
h Euẽtus. ɔcor. d elec. si forte. li. vj. de fri. fraternitatis in fi. cū suis ɔcor. iste aūt euẽtus ē dubius ff. de pec. qđ debetur.
i Pertiebit. collatio de qua premisit.
k In curia. sit defūctus quod sequitur.
l Ad neutꝝ. a' teꝝ membꝝ sbdistinctiōis qñ pronūciaref bñficiū spectare ad supstitē nō expmit quasi indubitatū: qꝛ tūc nō vacat: ⁊ sic nec ꝑ papā nec ꝑ ordinariū conferēdū: ad vtrūqꝫ autē ipossibile ē spectare. fa. de elec. vt qs duas li. vj. ⁊ ideo etiā illud nō fuit expmendum.

erit rōan⁹ pon. ꝓpt auctoritatis ꝓrogatiuā[a] i collatiōe h⁹ i ꝑferēd⁹. Si vō[b] alt trmmō siue possessor siue petitor dcedat[c]: si supstes vl' ali⁹ cui⁹ intsit[d] cāz nihilomin⁹ ꝓseqt[e] cuz iterim[f] bñficium d iure ɔferri nō possit[g] ad quē collatio ei⁹ ꝑtineat futur⁹ declarabit euẽtus[h]. nā si ad defunctū ꝑtinuisse bñficiuz fuerit declaratuz ꝑtinebit[i] ad papā: si ille i curia[k]: vel ad ordinariū si extra curiā sit defunctus. qꝫ si ad neutrū[l] illud spectasse cōstiterit: ad ordinariuz collato pertinebit[m] salua tñ in ꝑmissis omnibus ro. pō. ptāte ad quē ecclesiarum personatuuz dignitatuz aliorūqꝫ

m Pertinebit. cōstat eni qꝫ in curia nō vacauit etiam si ille q mortu⁹ ē decesserit i curia.
n Pertinere. concor. de pben. c. ij. li. vj. ⁊ fa. de ɔces. pben proposuit.
o Cum lite declarat qñ lis pendere dicaf determinans qđ nō. host. i. e. ti. c. j. vbi dixit qꝫ lis pendet nedū ea contestata: de v. sig. ex pte. ij. sed etiam libello pncipi oblato. C. quādo libel. pn. ob. l. j. ⁊. ij. ⁊ si ad hoc nō sit impetratū. C. e. ti. l. j. forti⁹ ex quo impetratū est: de ap. suggestū. ⁊ fortius ex quo negociū est cōmissum: de testi. causam. ij. ⁊ fortius facta citatiōe: de of. dele. gratum. per que dixi ibi secure tenendū qꝫ non solum ea que post li. conte. sed etiam ea que ante saltem post citationē attentantur sine libello ex puro ⁊ mero iudicis officio reuocantur in statū pristinū. al'. de consti. cū. M. in fi. de despon. ipu. ad dissoluendū. de accu. olim. in quibus nō potest dici qꝫ fuit lis conte. ⁊ in hoc differt rubrica a rubrica de resti. spo. sm ipsum: quia hoc de plano expeditur ibi libellus offertur ⁊ lis contestatur: de resti. spo. olim. ⁊ tribus. c. se. ⁊. c. vl.
p Pendente quosdam casus in quibus ponderatur pēdentia. vide nō. de of. lega. psenti. §. j. in glo. ij. li. vj.
q Innouari. qđ fieret si possessor priuaretur possessione vel alienaretur res litigiosa vel super ea impetraretur priuilegiū tacita litis pendentia: antiqua vero possessione vti non est innouari ⁊ vide quod scripsi. e. ti. sup rubrica.
r Ad hoc. s. quo ad innouationem impediendam ⁊ fortius quo ad iurisditionem perpetuandam: de foro cōpe. proposuisti. de of. dele. gratum.
s Postqꝫ. in pendentia ponderamus pncipium ⁊ finem. hic determinat primum. s. quando incipiat secundum. s. quando desinat: pꝫ eo. ti. c. ij. li. vj. ⁊ xj. q. j. quia res s. lite finita: quod eē pōt ⁊ per sententiā a qua non est appellatum vel aliter: vt nō

de li. cō. c. j. li. vj. ⁊ vide quod dixi de confes. c. vl. supēr vl. gl. ⁊ quod nō. j. t. pror. c. vno.
t Competenti. alibi dicitur idoneo: de appel. vt debitus ⁊ facit hec littera ad id qđ ibi nō. in glo. ij. Competētem aūt hic dico cū qui cause iurisditionē habet cū exercitio dato qꝫ illa possit ꝑ exceptionez elidi siue exceptio ɔtingat ꝑsonā vt qꝛ suspectus: siue iurisditionē vt qꝛ rescriptū surrepticiuꝫ. planū est enim qꝫ his casibus valet ꝓcessus in pncipali si ñ excipiaf d re iudi. inf monasteriuꝫ. de hoc de rescrip. ad audientiam. ij. sicut autē requirif cōpetētia in iudice sic ⁊ in citatione. facit qđ scripsi d fo. cōpe. proposuisti. de of. dele. cū ples li. vj. i glo. fi.
v Citatio. puilegia vl' rescripta videnf impediri per solam cause cōmissionē sine citatione: de testi. cām ij. ⁊ vide quod ibi dixi super glo. penul.

beneficiorū ecclīasticoruz plena ⁊ libera dispositio ex sue potestatis plenitudine noscitur pertinere[n]. Ideꝫ Cum[o] lite pēdente[p] nihil debeat innouari[q]: litē quo ad hoc[r] pendere cēsem⁹ postqꝫ[s] a iudice competēti[t] i ea citatio[v] emanauit ⁊ ad partē[x] citataꝫ peruenit: vel ꝑ eā factum[y] fuit quo minus ad eius noticiam perueniret[z]: dum tñ in citatione predicta talia sint expssa[⁊] per que plene[ꝯ] possit instrui super quibus in iudicio conuenitur.

De seqstratōe possessiōis ⁊ fructuū Rubrica.

Ad[a] compescendas

x Et ad partē. lꝫ ergo quo ad ꝑpetuandā iurisditionē sufficiat citationē emanasse sm canones. ⁊ vide qđ dixi de of. dele. c. vl. in fi. quo ad inducendā litis pendentiā non sufficit manasse nisi ꝑuenerit vt hic.
y Factum. dolose vt in iuribus statim allegandis.
z Perueniret. cōcor. cle. s. de electi. cām. de renun. c. vno. de iudi. dudum. de foro compe. qꝫuis.
⁊ Expressa. concor. s. de procu. non potest. ad idē. de elec. vt circa. ⁊. c. procu. lib. vj.
ꝯ Plene. si ergo dicat iudex cōpareas die tali rñsurus titio sup quadā domo: non erit sufficiens expssio nec dicetur lis pendere sup domo vel domus eē litigiosa. ⁊ est simile de do. ⁊ contu. c. ij. est ergo consiliū actoris cui expedit inducere litis pendentiaꝫ qꝫ inseratur libellus in citatione: de dila. c. ij. bene facit cle. s. d elec. cām. tñ lꝫ id non fiat si tamē talis ē expssio per quam plene posset instrui sufficit vt hic vbi vo iudex sufficienter expssit. sed nūcius nō sufficiēter rettulerit nō iuuat: debuit enim emanasse ⁊ ꝑuenisse: vt. s. dixi.
a Ad compescendas. si super beneficio cōtra ipsius possessorem qui triennio non possidet: in petitorio vel possessorio vna diffinitiua fertur in curia ēt si nulla fore dicatur: ipsius beneficij sequestratio per loci ordinarium fieri debet: quam impediens vel sequestratos fructus occupās excōicat⁹ ē ⁊ sic e litigāti b⁹ cadit a iure suo ⁊ respicit pēdētia. Nouū ⁊ egsimū est qđ iducit hec ɔstō q ꝑ pōit nouū casū seqstratiōis fiende. ꝰo punit impediētē: si qs āt. ftio ɔstōnē ad pēdētia ꝓrogat: ibi ꝑmissꝰ. 4. exceptiōꝫ rēouet: ibi ñ ob.
b Cōpescendas. i. refrenādas. ⁊ componif a cōpesco

quod v̄bū est in vsu. ⁊ ꝯcor. clemen. de offi. or. c. j.
a ¶ Una. fortius ergo si plures.
b ¶ Cōtra possessorem. si ergo contra petitorem ꝓ pos/sessore fertur sententia: non fit sequestratio. Itē si inf duos vel plures petitores bñficij fertur sententia pro vno contra reli/quū vl' reliquos non fit sequestra/tio. hoc ꝓbat hec lr̄a. Itē si ferf sen/tētia ꝯtra posses/sorem non tamē ꝓ petitore. q sor/ta n ad priuatio/nem agebat: non ē locus sequestra/tioni: qđ probat lr̄a sequens: ibi petitorio vel pos/sessorio ⁊ in fine huiꝰ partis. ⁊ fa. quod nō. hosti. i sūma hꝰ ti. ad fi.
c ¶ Diffinitiua. i. iterlocutoria er/go nō habz locū hec cōstitutio. est aūt interlocutoria que inter ꝑncipiū ⁊ finem cause fertur sup his que incidunt vel emergunt. diffinitiua vero principalem questionem diffinitꝰ de quo satis in Spe. đ sen. prolata in. j. col. Io. an.
d ¶ Super beneficio. ecclesiastico. concor. ꝫ. ē. cōpil. de iudi. c. ij. si ergo inter petitorē beneficij ⁊ possessorem eēt qō alia personalis vel realis ⁊ feratur diffi/nitiua pro petitore nō erit locus cōstitutioni.
e ¶ Duntaxat. si. ꝫ. e. ꝯpil. de rescrip. auditor. ⁊ fuit hoc prudenter sic temperatum. absurdum enim fuisset ꝑ singulas sententias ordinarioꝝ vel delegatoꝝ possessores possessione ꝓuari.
f ¶ Possessorio. hic pꝫ ꝙ etiā sup possessorio ferf sententia diffinitiua. cōcor. de iudi. c. vl.
g ¶ Promulgata. ꝑ auditores curie a quoꝝ senten/tijs appellaf. ⁊ puto decre. procedere siue ꝑncipalis sn̄ia feraf in curia siue sup sn̄ia lata ꝑ ordinarium a qua fuit appellatū ad curiā diffinitiua sn̄ia feraf ibidem dūmodo pro petitore ꝯtra possessorem vt dixi.
h ¶ Bñficiū. nō. ꝙ n̄ fructꝰ tm̄ inio etiā bñficiū seq/straf. ⁊ hec sūt diuersa: ⁊ ē si. qđ nō. de ꝓbē. si tibi con/cesso. lib. vj. i glo. ij. iura ḡ bñficij ⁊ bñficiati exercebit sequester qui possidet super quo vide quod nō. ⁊ scri/psi de iudi. examinata.
i ¶ Etiā si. prudenf fuit hoc additū ad tollēdas cauil/latiōes dicētiū ꝙ i mā seq̄strationis odiosa appellatio bñficij n̄ comphēderet infrascripta. de ꝓben. c. vl. e. t. cum in illis. li. vj.
k ¶ Triēnio pacifice. fac de fideicō. l. j. ista duo regrūf ne fiat seq̄stratio: ꝙ triēnio sit possessū: ⁊ ꝙ pacifice. đ his ḡ ꝓiudici: libꝰ bñ posit possessor excipe ⁊ ꝓbare. nec puto suffcē ānū ťtiū ichoatū vel maiore ꝑte illiꝰ tertij anni illum possedisse. requiritur enim trienniū cōsumatū: sic de regul. ad nostram.
l ¶ Ante. i. ān litē motā q̄ nūc ē finita ꝑ vnaz sn̄iam post litē enī motā n̄ possideť pacificē: qđ regrit hec ꝯstitutio. ⁊ ꝑ hoc pꝫ iutilif de illo q̄ri q tpe scie nō possederat triennio qđ tn̄ trienniū ē cōpletū tpe quo petif sequestratio.

litigantium malicias diffini/mus: vt vna[a] contra possesso/rem[b] diffinitiua[c] sententia su/per beneficio[d] apud sedē apo/sto. duntaxat[e] in petitorio vel possessorio[f] promulgata[g]: be/neficium[h] ipsuz etiam[i] si digni/tas vel personatꝰ existat ⁊ cu/ram habeat animarum: a pos/sessore huiusmodi dum tamē triennio[k] pacifice antea[l] ab eo possessum nō fuerit: per loci[m] ordinarium apud aliquam personam idoneaz[n] sequestre/tur: que plenam de ipso ⁊ de/bitam curam gerens: id quod de fructibus ipsius debitis eiusdem supportatis oneri/bus[o] superesse contigerit illi restituat[p]: qui finalem[q] in cau/sa victoriam obtinebit[r] ¶ Si quis[s] autem sequestrationem huiusmodi impedire vel fru/ctus sequestratos quoquo mo/do presumpserit occupare[t]: excōmunicationis icurrat sen/tentiam ipso facto[v]: a qua ni/si impedimento prius amoto ⁊ occupatis per eum fructi/bus[x] restitutis[y] nullatenus[z] absoluatur. Et nihilominus[⁊] si de litigātibꝰ fuerit[ʔ] a iure si

m ¶ Loci ordinariū. nō distinguit an ad illū spectet istitutio necne ⁊c. si. de vsur. ꝗ̄ꝗ̄. li. vj. ⁊ qđ ibi nō. q̄nq̄z tñ ꝑ ordina/riū cōprehenditur insti/tuens ⁊ destituēs: de of. ordi. c. iij. in ꝑn. li. vj. ⁊. ꝫ ti. pri. c. j. Et nota casuz i quo de cā deuoluta ad curiam se inferior intro/mittit: ad idē de appel. cū teneamur. ⁊ quod ibi dixi post hosti.
n ¶ Idoneā. equū esset hanc sequestrationē fie/ri exigēti in ordine quez regrit beneficiū. de elec. nemo deinceps. ⁊. c. cuz ex eo. li. vj. đ regulari. be/neficiū. eo. li. ad hoc litte/ra que sequitur.
o ¶ Oneribus. de offi. ordi. ꝑsiti. §. porro. li. vj.
p ¶ Restituat. cuz seque/ster habeat limitatam po/testatem. s. de restituēdis fructibus qui ad onera superfunt. dico ꝙ illos non posset in emptionem prediorum pro beneficio vel al's in vtilitatem beneficij conuertere. quod posset vbi non esset talis limitatio: vt in ꝑdicta decre. ꝓsenti de offi. ordi. cum vos. in fi.
q ¶ Finalem. ꝑ ꝓnūciationē papalē vel factam de ipsiꝰ spāli mandato. facit de v̄. sig. cōstitutionē. ij. rn̄so. li. vj. vel ꝑ scđam sn̄iam ⁊ a qua nō ē appellatū: vel per tertiā lꝫ sit appellatuz. de appel. directe. ⁊. c. sua nobis: qđ dic vt. j. de re iudi. c. j.
r ¶ Obtinebit. hoc ꝓprium est sequestri ꝙ res sequestrata re/stituatur victori.
s ¶ Siquis. pars vel alius. ⁊ includit episcopos. non ob. de sen. excō. quia periculosum. li. vj. quia non loquitur hic de interdicto vel suspensione: sed de excōmunicatione.
t ¶ Occupare in mala parte ponitur: q̄nq̄z in bona: de hoc ꝫ elec. in generali. j. rn̄so. li. vj.
v ¶ Ipso facto. alios casus q̄bus ipso facto per has cle. quis excōmunicationē incurrit. ⁊ vide. j. de sen. excō. c. j.
x ¶ Fructibus vel ipsoꝝ estimationē si fructus non extāt. fa/cit de transac. veniēs. in fi.
y ¶ Restitutis. non sufficit ergo cautio de restituendo. ⁊ con/cor. quod notatur de electio. quia sepe. de imuni. eccle. quo/niam. in fi. li. vj.
z ¶ Nullatenus absoluatur. per ordinariū: qui al's his ꝯcur/rentibus absoluere poterit. de sen. excō. nuper. ⁊ per istud ne/gatiuū v̄bum videtur ꝙ absolutio contra hec facta nō tene/at: cui concor. j. de sepul. dudū. ⁊ de here. c. ij. in fi. ⁊. c. iij. post ꝑn. de pe. c. j. In contrarium videtur cuz hec forma sit a iure data non ab homine: facit quod scripsi post goffredum de restitutiōe spo. c. vlti. in ꝑn. ad idem facit de sentē. excōmu. venerabilibus. §. vbi autem. li. vj. vidē quod dicam. j. de iu/re pa. c. j. post ꝑn.
⁊ ¶ Nihilominus. i. non eo minus ꝙ excommunicatus ē. ⁊ sic imponitur duplex pena: quod dic vt notatur de re iudi. at si clerici.
ʔ ¶ Fuerit. ille impediens vel fructus occupans.

qđ in h9i bñficio vel ad ipũ[a] forsitã cõpetebat eidẽ: hoc ipso se nouerit cecidisse[b]: Premissis nedũ circa futura: sed etiã circa per appellatõez pendentia[c] negocia obseruandis Nõ[d] obstãte q̃ pfatã sniam đ nullitate forsan opponatur Clemens .v. in concilio vie.

De probationibus rubrica.

Litteris[e] nris[f] qb9 nos dignitates q̃s libz seu bñficia collatiõi nostre vel se. apo.[g] reseruasse[h] aut resignatione bñficij alicui9 recepisse seu recipiẽdi ptãtẽ alij ɔmisis se[i] vl aliquẽ excõicasse seu suspendisse seu aliquẽ cappellanũ nr̃uz vl familiarẽ fuisse vl alia[k] similia sup qb9 gr̃a vel intentio[l] nr̃a fundatur[m] fecisse[n] narram9: cẽsem9[o] sup sic nãrantis fidẽ plenariã adhibendã. Uolẽtes ad preterita ꝛ pẽdentia[p] etiã per appellationẽ negocia hoc extendi. Clemẽs quintus in concilio viennensi.

De testibus rubrica.

a ¶ Uel ad ipsum. hec enim sunt diuersa habere ius in re vl ad rem vt satis patet de ɔces. preben .c. vl. li. vj.

b ¶ Cecidisse .s. de preben. eum qui. ij. Rñ. li. vj. Probabilr dubitatur an ordinarius ipse pronunciare vel declarare possit ipsum impedientẽ vel occupantem cecidisse a iure suo: mouet dubium: quia cã est in curia. vnde nõ videtur plus posse ordinarius q̃z permittat stati cõstõ: ꝛ hoc non est đ pmissis. Ad contrarium mouet q occupatio vl impedimentum fuit infra suã dio. ꝛ poterit penã iurisdictio pro delicto declarare: precipue cum hec non sit necessaria puatio: sed sufficit declaratio.

c ¶ Pendentia. con cor. cle. s̃. de iudi. dispendiosã i fi. ꝛ vide qđ ibi nõ.

d ¶ Non obstãte. multũ expediens fuit finis iste als ad impediendã seq̃strationem qlibet de facto opposuissz nullitatẽ sñie ꝛ allegasset pro se: q sñia nulla non mereret habere nomẽ sñie: de re. iudi .c. fi. li. vj. ff. de re. iud. l. iiij. §. ɔdẽnatũ. cũ suis ɔcor. ff. de te. tu. l. iij. ꝛ de bo. pos. ɔ ta. l. non putauit. §. ij. sunt autẽ multi modi nullitatis quos nõ. de re. iudi c. j. vbi đ hoc. ꝛ remisi ad Spe. đ sẽ. pla. §. iusta. pato tñ q licet alia nullitas non possit opponi: illa tñ opponi poterit p quã negetur iurisditio. oportet. n. q constet de sñia vt hic dicetur: ꝛ p ɔsequens de iurisditione auditoris qui tulit illam sententiam: bñ fa. ff. de penis. l. ij. in fi. ꝛ qđ nõ. de off. dele. cum in iure. ex quo tñ de iurisditiõe ꝛ pnũciatione cõstat. alia nullitas allegata sequestrationẽ non ipedit: fa. đ testi. veniens. ij. de spon. c. vno. li. vj. C. đ edi. di. hadria. tol. l. fi.

e Litteris verba lr̃az apostolicaz qb9 papa pprium factum narrat: plene pbant si super illis gr̃a vel intẽtio pape fundat. Inducebat dubiũ decre. si papa. s̃. de priui. li. vi. vt. j. dicam

f ¶ Nostris de lr̃is. n. inferioz dubitat añ fidẽ faciant ẽt quo ad assertiua: de quo satis nõ. ꝛ scripsi. s. e. c. post cessionem.

g ¶ Sedi apostolice. quomodo hec sunt diuersa: patet de rescrip. si gratiose. li. vi.

h ¶ Reseruasse. narramus qđ ẽ. j. Has reseruationes faciũt etiaz legati cum moderatione tñ que habet de offi. le. c. iij. ꝛ iiij. li. vj sed in hoc differunt: q2 delegati reseruatione sufficeret fieri fidez per ipsius verba narratiua: de testi. cum a nob. salua consuetudine curie: de qua ibi scripsi: ꝛ de fide instru. q super his.

i ¶ Commisisse. hec possunt facere inferiores: non tñ possent concedere facultatem recipiendi renunciationem ꝛ conferẽdi: quod dic vt de offi. le. c. pe. ij. Rñ. li. vi.

k ¶ Alia similia. vt q2 confert beneficium quod narrat vacare p priuationem quam fecit de titio. vel scribit ordinario q nullam iurisditionem exerceat in personas vel loca que narrat se exemisse.

l ¶ Intentio licet ergo littera non sit gratiosa: sufficit et q super illis narratis itẽtio. in pape fundetur vt quia mandat cõtum acem citari moneri priuari vel capi: quez dicit sepius excõmunicasse vel suspendisse: vel mandat eum euitari vel ɔmittit alicui prouisionem beneficij expressa persona vel non expressa: cui prouideri debeat quod vacare narrat altero de predictis modis.

m ¶ Fundatur. In narratiuis ergo super quibus non fundat papalis intentio haberet locũ decre. si papa j. nũ đ priui. li. vj patet exemplũ in eo quod ibi nõ. glo. ij. fa. qđ nõ. iiij. q. vj. hoc qppe. ꝛ. xciij. di. dominus. nunquid autez instrumentuz sententie in quo dicitur libellum oblatuz li. ɔte. ꝛ silia de his fidem faciat scripsi post inno. ꝛ ho. s̃. eo. quõiam contra super v̊bo que occurrerint. ꝛ nõ. i spe. de instru. edi. §. restat. ad fi. v̊. i summa ꝛ fa. qđ nõ. i spe. de pba. §. fi. v̊. sz pone iudex ꝛ đ pcur. §. ij. ad fi. §. v̊. illud quoqz.

n ¶ Fecisse narramus qd si talia narrata sup quibus fundatur intentio pape non sunt de facto suo: p hanc litterã videtur q illa nõ pbent fa. ꝫ. quod sequit sup sic narra ie. sz qđ videtur q si confert beneficiũ qđ narrat i curia vacasse p mortẽ beneficiati: cũ hec narratio non sit đ facto suo non pbet. qđ videt graue: cũ rationem habet in tanto: q2 in facto pprio non sic presumit error vti alieno: de rescrip. ab excõicato. cũ suis cõcor. bñ fa. j. de sen. ex. fi. summus. satis puto q talia verba pbant saltẽ psumptiue: ex quo super illis fũdatur intentio pape: ita q psumptiõi stabit. nisi cõtrariũ pbet facit qđ nõ. de rescrip. nõnulli. in glo. pe. poterit tñ pbari cõtrariũ puta: illũ mortuum esse extra curiaz qđ fieri nõ posset in his que papa narrat de suo facto ꝛ hoc forte vult littera. j. ibi fidem plenariam quasi intendat vt contra illam narrationem non admittat probatio: qđ intelligo de probatione que perimat narrationem vel ipsam falsam ostendat probatio vero p quam stante narratione releuaretur probans bene admitteretur pone in terminis papa narrans renunciatiõez bñficij factã in mãib9 suis. ꝛ p eũ acceptã ɔfert illud vel ɔferri mãdat: bñ potero pbare q illud bñficiũ tpe ɔcessionis spectabat ad me nõ ad cedẽtem: vel q ipse cedẽs prius cesserat in manibus ordinarij: vel per ipz fuerat illo puatus ꝛ his silia q̃ narratiõz pape si pl mũt: fa. de accu. cũ dilecti. Ex his distigue narratiua rescriptoz papaliũ aut sup his nõ fundat itẽtio papal ꝛ tũc si pbãt vt i decre. si pp. aut fũdat ꝛ tũc subdistingue: aut sũt de ppo fcõ ꝛ faciũt plenissimã q̃ pimi si põt aut de alieo ꝛ tũc faciũt plenã sz pimi põt vt predixi.

o ¶ Cẽsemus quasi iudicam9 sentẽtiam9 iubem9 deliberam9 existimam9: hec omnia sonat h verbum: vt. j. dicam de conces. preben. c. j.

p ¶ Pẽdẽtia. ɔcor. cle. đ iudi. dispẽdiosã i fi. ꝛ ibi vid.

a Um iudei. Casus. ꝑ testes christiãos ꝯuici pñt iudei ⁊ saraceni: ñ ob. ꝯtrarijs ꝑuilegijs regum ⁊ ꝑncipũ: qb⁹ si vtanť sbtrahiť illis xp̃anoꝝ cõmerciũ. ꝑ hoc ptes patẽt. scd̃a ibi ꝙ si. supplet conciliũ lateranẽ. s. e. iudei.

b C Saracẽi. vñ vtriqꝫ dicãť scri psi de iude. ⁊ sa ra. sup rubrica.

c C Crĩalibus. de vtrisqꝫ forte ꝯtu ebat ꝑuilegiũ: ꝫ forsã ꝯ alti ſtũ.

d C Xp̃anos licꝫ xp̃iãi ꝯ illos reci piãť i testes: tam pñt ꝑ exceptionẽ crĩs ꝑ eos a testi mõio repelli: vt satis scripsi post ho. s. e. iudei.

e C Pricipũ. vid̃ qđ dixi. j. de bap. c. vno. reſariť iu dei non ꝯpescũť ꝑ ecctiã ꝫ ꝑ seculares ꝑncipes sub qb⁹ degũt: ꝯ iude. iudei. ij. ⁊ c. postulasti. ⁊ c. nonnullis in fi. ⁊ sa. j. de re iudi. pastoralis. in ꝑn. ⁊ s. ꝯ vsu. post mirabilẽ. i casib⁹ tñ eos iudicat ecclesia: q nõ. pre. c. iudei. ad q̃ addas istũ casũ. ꝯsueuerũt aũt ꝑncipes ꝓpť magnũ lucrũ ꝙ a iudeis i terris suis ꝯgẽtib⁹ ꝯsequũť eis fauere ⁊ eos priuilegiare: vt hic ⁊ de vsur. quãto circa illa tamen q̃ sũt opprobriosa fidei illos ꝑuilegiare ñ ꝯbẽt vt hic.

Um[a] iudei qdãꝫ ⁊ saraceni[b] sicut acce pimus ꝙ sup ciuili bus aut crĩalibus[c] ꝯuinci per xp̃ianos[d] nõ possint se priuile gijs reguꝫ ⁊ principũ[e] tueanť. qꝛ id nedũ iuri[f] ꝯtriũ: sꝫ ⁊ xp̃ia ne religioni[g] opprobriosuꝫ est q̃plurimũ ⁊ aduersuꝫ: reges eosdẽ ⁊ principes i dño horta mur:[h] ne ꝯcedãt h⁹i deceťo ꝑ uilegia: vel ꝑuẽt aut ꝑuare ꝑ mittãt ẽt iã ꝯcessa. ꝙ si iudei aut saraceni ꝑuilegijs talib⁹ vti[k] ꝑsũpserint xp̃ianoꝝ cõio eis subtrahatur:[l] sic ꝙ xp̃iani ab eorũ abstinere cõione cen sura ecclesiastica si opus[m] fue rit compellantur. Idem.

Estib⁹[n] rite[o] receptis: ⁊ eoꝝ attestatiõib⁹ publi catis[p] sicut nõ licꝫ sup eisdeꝫ[q] vel directo[r] ꝯrijs articulis ali os[s] vel eosdẽ testes in princi pali cã ꝓducẽ[t] sic ñ debꝫ i ap pellationis[u] cã licere: cũ[x] non minus in appellationibus q̃ i pricipali causa subornatio[y] sit timenda. Clemens qnt⁹ in concilio vienensi.

lij. q. iij. siquis testibus. ⁊ quia decre. illaꝫ solemniter ꝯmẽta ui ⁊ ipsius commenti habetur copia: facilius hanc trãsibo.

o C Rite. hoc dicit pro tanto: qꝛ si receptio testiũ nõ teneret: puta scã ꝑ eum q nõ erat iudex cause: vel facta sup ꝑncipali lite nõ ꝯtẽ. eo casu quo fieri nõ potuit: vt lite. nõ ꝯtẽ. accedẽs. ij. publicatio istarum at testationum nõ iped ret ꝓductionẽ rite fiendã: sa. quod nõ. s. e cũ cau saꝫ in fi. vl gl. Itẽ si aliq testes deposuissent sup articulo non incluso: su per quo vide quod scri psi post inno. ⁊ decre. fraternitatis in. v. q.

p C Publicatis. repete rite. hoc dico ꝓ tanto: qꝛ si indiscrete inscia vel inuita parte iudex pu blicaret: pars que testi ficata nondum didicit adhuc ⁊ testes produce re posset: ⁊ hoc casu veri ficari posset quod nõ: ber. s. e. constitutus. ij. i vl. glo. ibi scripsi.

q C Eisdem. sup nouis. n. hoc licet: etiam i causa principali. ⁊ que sint noua plene scripsi in decre. fraternitati. in. q. y.

r C Directo ꝯrijs. Indiretã vero ꝯrietatẽ bene licꝫ probare per testes post attestationes publicatas: puta absentiam par tis vel testis a loco eo tempore de quo deponit per modum decre. ex tenore. s. eo. quod intellige vt ibi dixi: ad idẽ. C. de ꝯben. sti. optimã. super directa vo ꝯrietate non licet: nisi op poneret falsitas directa ipsius testis cum corruptione de q̃ scripsi de probat. c. licet. super glo. ij. Essent autem directe ꝯria capitula de legitimitate ⁊ illegitimitate de pñtia ⁊ absẽ tia de furore ⁊ sana mẽte de actu spontaneo ⁊ coacto de vir ginitate ⁊ corruptione: qñ talia ⁊ silia de eisdeꝫ ꝑsonis ⁊ acti bus de eodẽ instanti temporis sic contrarie formarentur.

f C Juri. s. e. iudei sed cum in iudicijs sit seruãda pa ritãs: de mu. pe. c. ij. C. de proxi. sa scri. l. i. sacris. de ex cep. cum inter. ergo videtur iuridicum ꝙ sicut chri stiani iudeos non recipiunt contra se: sic nec ipsi con tra iudeos recipi debeant. So. equalitas ista respicit personas actoris ⁊ rei: vt regulariter non liceat vni quod non liceat alteri: de re. iu non licet. li. vj. sed nõ respicit ꝑsonas testiũ: alias sequeretur ꝙ fide dignus qui non recipit contra se crĩosuꝫ vl excõmũicatuꝫ in testem: nec contra illum i testimonium recipi posset.

g C Religiõi: quattuor modos quibus sumitur reli gio nõ. s. de regula. super Rub.

h C Exhortamur. curialiter loquitur hic papa: ⁊ est si. de sta. mo. recolẽtes. j. de iudeis. c. j poterat. n. eis cõ minari ⁊ infligẽ eis penã: de iudeis iudei. ij. de ma. ⁊ obe. oẽs. ⁊ c. solite de iudeis nouit. lꝫ aũt hec exhorta tio videatur: consilium est tamen reuerẽtie: cui neces sario parendum est: de hoc de eta. ⁊ quali. ad aures.

i C Permittãt ꝯtoꝛ. ꝯ his q̃ si. a ma par. ca. q̃siuit. de sẽ. ex. nouit. ⁊ ꝯtoꝛ. cõci. vien. s. de sup. neg. pre. c. vno.

k C Uti. non punit impetranteꝫ tantum: sed vtenteꝫ: si. de rescrip. ex tenore.

l C Subtrahať. sic idirecte excõicat illos ecclesia: de iudeis iudei ⁊. c. si iudeos. ⁊ c. postulasti. de deci. de terris. de vsur. post miserabilẽ. ⁊ c. q̃to ꝯ ꝑuil. q̃nto

m C Si opus fuerit. si quia monitioni nõ parẽt que semper precedit censuram: de sen. ex. sacro.

n T Estibus. Casus. publicatis attestationib⁹ testes ꝓduci pñt etiã in cã appellatiõis sup eisdẽ arti culis vel directe ꝯrijs determiat nõ. s. e. fraternitas. ⁊

s C Alios. vel eosdẽ. reprobat opi. hosti q dicit in appellatio nis causa articulum antiquum posse probari per testes no uos: sed non per antiquos.

t C Producere. hoc regulare fallit i mltis casib⁹: quos scri psi. i decre. fraternitatis. i. ix. q. ij. nõ spe. i ti. ꝯ test. §. satꝫ vtiliť. ⁊ ꝙ dic ꝓducẽ: itellige ꝯ ptẽ iuitã: supq̃ vid̃ qđ scripsi i vl. q

u C In appellationis causa. ṙprobat cõem opionem legista rum dicentiũ ꝙ publicatis atestatiõib⁹ i ꝑncipali licebat ꝓ ducẽ i cã appellatiõis testes sup eisdẽ capitulis ⁊ in hoc co cordãt hui io. cre. azo ⁊ accur. per. l. eos. C. de ap. ⁊. C. ꝯ tẽp. ap ꝑ hãc. dicentes ꝙ. §. q vo. i auc̃ de testi. coll. vij. loqť de te stib⁹ ꝓducẽdis i cã ꝑncipali. sed cãoniste ꝯtra. s. glo. lau. vi. tan. phi. gof. ⁊ inno. in ꝑdic. ꝯcre: quibus videtur consenti re guil. in spe. de testi. § satis vtiliter. vo. ⁊ breuiť. ⁊ mouebãť per rationem hic insertam. ⁊. vide quod nota. in. c. fraterni tatis in. iij. glo. ⁊ quod ibi scripsi.

x C Cum pro quia redditiuum cause: concor. de consue. c. si. ⁊ certe huic rationi legiste respondere non possunt: que sumitur ẽt ex pre. § quia vero. vbi de hoc ad leges codicis quas pro se inducunt facile respondetur: vt intelligatur de veteribus capitulis nullo modo probatis vl probatis aliter q̃ꝫ per testes: sup quibus in appellationis causa bene licet

y C Subornatio. ad huiusmodi intellectum ꝓducẽ testes. vide quod scripsi in decre. fraternitatis in. viij. q.

D

a Romani. Casus. declarat illa fore fidelitatis iuramē
ta q̄ p̄stat imperator ec. ro. approbatiōis sue tpe ſꝫ
formā. c. tibi dn̄o. ⁊ tpe coronatiōis ſm formā in
pontificali descriptā. Et p̄mo ponit exordium in
quo dicit romanos p̄ncipes ꝑ tpe romanis pontificibus sua
capita submiſiſſe: ⁊ se il
lis astrinxiſſe vinculo iu
ramenti. secūdo ibi du
dum. narrat assertionē
imperatoris henrici se
negantis ro. pon. p fide
litatis iuramētum astri
ctum: exprimens qd̄ de
dit causaꝫ denegationi
predicte. tertio ibi nos
itaqꝫ prouidens ꝯ futu
ra pericl'a ponit duo iu
ramenta que prestiterat
ip̄e henricus ecclesie ro
mane. primuꝫ approba
tionis sue tempore p p
curatores ad id māda
tum habentes ſꝫ formā
c. tibi dn̄o. secundum tē
pore coronationis ⁊ cō
secrationis sue quod in
vrbe prestitit per seipsū
secundum formam in
pontificali descriptam.
quarto ibi ceterum. nar
rans talia etiam sa
cramenta prestita per al
bertum immediatum
predecessorem ipsius ro
do'phi'⁊ alios reges ro
manos: declarat illa fo
re fidelitatis iuramen
ta. quinto ibi porro. po
nit formam iuramenti:
quam ipse henricus pre
stiterat in ingressu italie
⁊ quam innouarat coro
nationis tempore: que
dicit patere per litteras
ipsius henrici in archi
uis curie romane reser
uatas.

De iureiurando. Rubrica.

Romani[a] principes orthodoxe[b] fidei professores[c] sacrosanctaꝫ ro. ecclesiā cui⁹ caput est christus[d] redemptor noster: ac romanum pontificem eiusdem redemptoris vicarium[e] feruore fidei ⁊ clare deuotiōis promptitudine[f] venerantes[g] eidem ro. pon. a quo approbationem persone ad impērialis celsitudis apicē[h] assumende: necnon vnctioneꝫ consecrationem ⁊ imperij coronam accipiunt sua summittere[i] capita: non reputarunt īdignum: seqꝫ[k] illi ⁊ eidem ecclesie que a grecis imperium transtulit in germanos: ⁊ a q̄ ad certos[l] eorum principes ius ⁊ potestas eligendi regem in imperatorem: postmodum promouēduꝫ peruenit[m]: astringere vinculo iuramenti: pro ut tam mos obseruationis antiq̄[n] tpib⁹ nouissimis renouate: q̄ forma iuramti h⁹i sacris īserta canonib⁹[o] manifestāt. Dudum sane inter quondaꝫ henricum imperatorem tunc romanorum regem[p]: ⁊ charissimum in christo filiuꝫ nostrū robertum sicilie[q] regem graui discordia[r] suscitata. ¶ Nos multis grandibusqꝫ periculis que exinde prouentura verisimiliter timebāt: intendentes celeri[s] ⁊ optimo remedio obuiāe[t]: qbusdā ex fratrib⁹ nr̄is san. ro. ec. car. exn̄tib⁹ tūc ī vrbe[u] ꝓ reformanda pace[x] ⁊ solidanda ꝯcordia īter reges eosdē lr̄as nr̄as sub certa forma duxim⁹ destinādas inter alia inserentes in eis[y]: q̄ cū ipsi reges eiusdē eccl'e sp̄alissimi filij sibi iuramēto fidelitatis ⁊ al's multiplr̄ eēnt astricti: ip̄ius ecclesie debent esse ꝓmptissimi defensores. Dictis aūt lr̄is in noticiā dicti hērici ad īperiū iā ꝓmoti sic deductis idē hē. ab eisdē cardinalibus requisit⁹: vt sup ꝯtētis ī illis suū ꝓpositū rn̄dēt: q̄si moleste tulisset q̄ d̄ iuramēto fid̄litatis huiusmōi p eū p̄stito ī dictis lr̄is mentio hēret: nō familiāriter[z] nec secrete[⁊] vt tractāde pacis q̄litas exigebāt: sꝫ m'ltis tabellionib⁹ accersitis[ꝯ] ⁊ reqsitis[ꝫ] ab eo: q̄ de rn̄sionib⁹ suis ꝯficerēt publica instr'a[ꝛ] it cetera publice p̄nte m'ltitudīe hoīuꝫ copiosa rn̄dit[b] se n̄ fore cuiq̄[t]

i ¶ Summittē. fac. lxiij. di. valētini anus. d̄ iudi. no uit. ver. nos igit̄

k ¶ Seqꝫ astrin gere vinculo iu ramenti qd̄ est. j.

l ¶ Ad certos. qui sunt illi. nō. de re iud. ad ap'li ce. in si. li. vj.

m ¶ Peruenit. de elec. venerabileꝫ.

n ¶ Antique. concor. ꝫ. de trā slati. quanto. ⁊ mos fidelis' me vetustatus ser uandus est. C. de testa. testā.

o ¶ Canonibus. lxiiij. di. tibi dn̄o.

p ¶ Regem. qui nondum coro natus erat. Jo.

q ¶ Sicilie. que est speciale matri moniuꝫ ecclesie: de iudic. ad apo stolice. ꝟ. preter hec cum suis con cor. li. vj.

r ¶ Discordia. diuersitatem cor dium designat.

s ¶ Celeri. de ce leritate vide pro ⁊ contra de ele. c. si. li. vj.

t ¶ Obuiare. vi de quod nota. d̄ rescrip. ad hoc l vlt. glo. ⁊ quod ibi dixi.

b ¶ Orthodoxe. si. ar. de summa trinitate damnamus ver. licet ergo. ⁊ ibi exponitur.

c ¶ Professores. venerantes. quod est. j. ⁊ redeas retrograde vsqꝫ ibi fauore.

d ¶ Xp̄s. ad collocen. j. de sacra vnc. c. vno. ver. sed vbi.

e ¶ Vicarium de homi. pro humani. li. vj. de transla. c. ij. ⁊. iij. ⁊ cum dicitur q̄ est vicarius petri: vt. lxiij. di. ego ludo uicus. j. q. j. non quales. ⁊. q. vij. quotiens ⁊ est impropria locutio: vel exponitur. i. gerit vicariam quam gessit petrus. vicarius enim non dat vicarium: de officio vicarij clericos.

f ¶ Promptitudine. quasi parata ⁊ expedita effectione ⁊ sine difficultate.

g ¶ Venerantes. xvij. di. §. huic. ⁊. xix. distinctione in memo ria. xxj. distinctione nunc autem. ⁊. c. intm̄. cum si. ⁊ hic tolle literam non reputarunt indignum sua summitere capita.

h ¶ Apicem. apes apis volatilis quedam est: de qua de con se. di. v. nunquam de deci. nuncios. ⁊. vij. q. j. in apib⁹. ⁊ sed apex apicis ponitur pro summitate honore vel distinctionis nota. quod enim in summo est a pedibus vel infimis distat. ⁊ hec summitas temporalia respicit: de ma. ⁊ obe. solite.

u ¶ In vrbe. antonomatice: de pe. ⁊ re. significauit. de hoc de ꝟ. si. forus ꝟ. testes.

x ¶ Pace. quod ad eum spectabat. de iudicijs. nouit. ⁊ ad alios prelatos. xc. di. per totuꝫ. de treu. ⁊ pa. c. j. ⁊ vide quod nō. de re iudi. ad apostolice ꝟ. deuorauit. li. vi. per archi. xxiij. q. j. noli.

y ¶ In eis. litteris ad cardinales directis.

z ¶ Non familiariter. quasi non mansuete domestice ⁊ amicabiliter.

⁊ ¶ Secrete. v. q. iij. in loco.

ꝯ ¶ Accersitis. quasi collectis vel circa se sitis.

ꝫ ¶ Requisitis. nō tabellionem esse debere rogatuꝫ: de h in spec. d̄ istru. edi. §. ij. ꝟ. ꝫ p̄se. ⁊. §. iij. ī. j. colūna per inno. ꝫ. de si. ante instru. c. j.

a ¶ Instrumēta. ad perpetuam rei memoriam. j. q. vij.

maximuz. xxvij. q.j. omnes ferie.

b ¶ Rñdit. tria capitula cōtinet hec responsio.

c ¶ Cuiqz. roma nū pōtificē īclu/debat: de ma. ꝛ obe. solite ad fi.

d ¶ Prestiterat. p nūcios vt seqt.

e ¶ Innouarat. per se ipsum Io.

f ¶ Palietur. i. q̄si palio coopia/tur: cōcor. de vsu pal. in fi.

g ¶ Redūdare. puidet circa fu/tura: de hoc de seruis non or. c. j.

h ¶ Admodum. ponitur p valde ꝯcor. de cen. gra uis. de cor. vi. c. j. de magis. q̄zto. j. de re iudi. pasto/ralis. ver. nunqd etiā ꝛ. j. de magi/stris. c. j. post pn.

i ¶ Exponēdi. nota formam sz quaz ꝯstituendi sunt nūcij roma/norū regis petē tis approbatio/nem ecclesie.

k ¶ Dicebat. se/neca. lxxxi. episto la: nil cari9 cristi mam9 q̄z bñficiū q̄zdiu petim9: nil vili9 cū accepim9.

l ¶ Animam. cō cor. de iu. calum. c. fi. li. vj. ꝛ ō testi. presentium. c. l'.

m ¶ Diadema. p pre dicitur coro na imperialis vl' regia: differt a serto quod fit de floribus isertis: ꝛ a corona que dicitur circulus capitis de quoli/bet metallo: dia/dema vero soluz de auro ꝛ lapidi bus preciosis. ꝛ cōponitur a dia. quod est duo ꝛ demon is ex sui

ad iuramētuz fidelitatis astri ctū: ꝛ q̄ nūq̄ fecerit iuramē tum propter quod foret ad iu ramentum fidelitatis obliga/tus: ꝛ q̄ ipse nesciebat q̄ ante cessores sui romani imperato res vnq̄ iuramentum huius/modi prestitissent: simulans se imemorem iuramentorum que nobis ante coronationez suam prestiterat[d]: ꝛ post coro nationem etiam innouarat[e].

¶ Nos itaqz attendentes q̄ huiusmodi respōsio sub dissi mulatione ptrāseat vel silen tio pallietur[f]: posset i magnū ꝛ euidens preiudiciuz ro. ec. redūdare[g]: dignū admodū[h] ꝛ opportunuz fore ꝓspeximus vt de iuramentis huiusmodi constitutioni presenti aliqua breuiter annectamus. Di ctus nāqz. h. q̄ primum fuit i regem ro. electus: solemnes ad nos nuncios destinauit: dans eis per suas patentes lit teras plenum ꝛ speciale man datum exponendi[i] nobis pro eo deuotionem ipsius ꝛ reue rentiam filialem: quā ad nos ꝛ ro. ec. syncero gerere se dice bat[k] affectu: nēcnon petendi ꝛ impetrandi a nobis fauorem ꝛ gratiaz cōsuetos: offerendi quoqz nobis ꝛ prestandi pro eo ꝛ in ipsius animaz[l] debite nobis ꝛ eidem ecclesie fideli tatis ꝛ cuiuslibet alterius ge/neris iuramentum: ac nihilo min9 petendi a nobis per no stras sibi manus impendi vn ctionem consecrationem ꝛ ro mani imperij diadema[m].

¶ Prefatis itaqz nuncijs in nostra ꝛ fratrum nostrorum presentia constitutis ac secun dum dicti tenorem mandati auinione vbi tunc eramus cū nostra curia residentes in pu blico consistorio in quo erat prelatorum ꝛ aliorum taz cle ricorum q̄ laicoꝝ nō modica multitudo pmissis p eos coraz nob expositis supplicādo pe

titis huius ꝛ oblatis[n]. ¶ Nos eodē mādato ꝛ decreto[o] electō nis eiusdē. h. ex pte pncipum tā eccl'asticoꝝ q̄ seculariuz q eūdē elegerant: nob p dictos nūcios pntatis plena cū eisdē frib9 dlibatione discussis: fcā qz nob de electione h9i ꝯcor di ꝛ legitia plēa fide: exaiata q̄qz psona ipsi9. h. put abñtia patiebat eiusdē: ꝛ ō ipsi9 fide pbitate ꝛ alijs q̄ i psōa ipato rz sūt mēito regrēda[p]: cū plu rib9 plātz ꝛ alijs magne auctz viris: q eiusdē. h. mores cōdi tionez ꝛ statū pleni9 nouerāt[q] inqsitoqz de ei9 psona: cui9 ēt nos ꝛ frēs nostri aliqlē[r] prius noticiā[s] hēbam9 ppt qō faci lius trāsiuim9 i exaiatōe h9i idōea reputata: ipz noiauiz9 denūciauim9 ꝛ dclarauim9 re gē romanoꝝ ipi9 approbātes psonā: eūqz sufficiētez ꝛ habi lē dclarātes ad suscipiēdā ipi alis celsitudis dignitatē: ac d cernētes vnctionez ꝯsecratio nē ipijqz romāi coronā sibi p man9 nr̄as debere ꝯcedi ꝛ sb seqnt a pfatis nūcijs sufficiēs ad hoc ab eo vt pmittit man/datū hñtib9 sz formā i decre/tis q̄ icipit tibi[t] dño ꝯpbēlā fi delitatis recipim9 iuramētū post q̄ idez. h. ꝯsecratōis ꝛ co ronatōis sue tpe aliud eisdez cādialib9: q̄s ad ipēdēdū sibi h9i ꝯsecratiōis ꝛ coronatiōis isignia miseram9 ad vrbē illō nr̄o noie recipiētib9 iuramtū pstitit corpale: qō i libro pōti ficali[u] ro. pstāduz pō. p ipato rē coronatiōis sue tpe ꝯtinet: c9 tenor dignscit eē tal. ¶ Ego h. romāoꝝ rex ānuēte dño fu tur9[x] ipator pmitto spōdeo ꝛ polliceo[y] zatqz iuro corā dō ꝛ btō petro: me dceto ptecto rē pcuratorē ꝛ dfēsorē sōe sū mi pōtificis ꝛ hi9 sācte ro. ec. i oib9 necessitatib9 ꝛ vtilitati b9 suis: custodiēdo ꝛ ꝯsuando possessiōes honōes ꝛ iura ei9 q̄tū diuio sult9 adiutorio fue/

enim rotunditate pnci/pium demit ꝛ finem.

n ¶ Oblat. respicit tria ad q̄ mandatū hēbāt. s. exponēdi deuotionē: pe tendi fauorē: vnctionē ꝛc. offerendi iuramētū.

o ¶ Decreto. ō quo. lxj. di. eps. ꝛ de elec. nouit.

p ¶ Regrēda. fa. ō sup. negli. pre grandi.

q ¶ Nouerāt. ab his in grēda sūt talia: de pur. ca. cuz p. de elec. postq̄z. ꝛ. c. scriptum.

r ¶ Aliqualē. quasi nō plenā: qz tūc nō videtur examinatio psone neces saria: de hoc. xxxiij. di. q eps. i glo. ij. xlvij. di. de petro. ꝛ fa. de ap. consti/tutis. ij.

s ¶ Noticiā. fuerat. n. p pmotiōe fratris sui tre/uerēn. archiepiscopi ali/quo tempore i curia.

t ¶ Tibi dño. lxiij. di. ꝛ fuit iuramētū otonis: vt ibi patet ꝛ dicebat guil. in spe. e. ti. §. j. v. illō aūt. p9 pn. q̄ elect9 pstabat pmo illud iuramentum legato aplice sedis: po/stea qn̄ coronabat iterū pstabat illud pape.

u ¶ Pontificali. qō allias vocat ordinariū epale ꝛ no. host. de ser. nō. or. cō suluit q̄ ille liber auctēti cus sit: qz illi9 libri vba ibi ponunt: sicē qō de ar bore di. per. c. xxxv. q. v. ad sedem. Inducit etiaz xv. di. canones ꝛ. c. sācta xxxviij. di'. que ipsis. fa. de offi. archi. c. j. ꝛ. c. ad hoc. h aptius pbat hec lr̄a.

x ¶ Futur9. illud ē ꝯ io. q no. xciij. di. legimus. q̄ sola pncipuz electio facit veꝝ iperatorez. vides. n. q̄ etiam approbatus ab eccl'ia iperator nō est: do nec coronationē ꝛ conse cratione recepit ab eccl'a ꝛ fa. qō dicaz i. §. porro. sup vbo reges in glo.

y ¶ Polliceor. dīc. l. iij. ff. de polli. q̄ pactū ē duo rum ꝯsēsus atqz ꝯuētio pollicitatio vero solius offerentis pmissum.

ro secūdum scire et posse meū
recta et pura fide: sic me deus
adiuuet ⁊ hec scā dī euāgelia
¶ Ceterum quin iuramenta
huiusmodi fidelitatis existāt
a retro romanis principibus
non fuit hactenus hesitatum
imo tam quondā albert⁹ rex
romanoꝝ imediat⁹[a] predeces
sor memorati.b.boni[b]. pape
viij. ꝑ.no.tēpore approbatio
nis eiusdē albti: ꝙ rodulphus
p̄s ipius ⁊ alij ꝑdeces. eiusdez
romanoꝝ reges diuersis no
stris ꝑdecessoribus iuramētū
fidelitatis ⁊ obedientie ꝑstite
rūt. Ideoq boni memoratum
a iurameto h⁹i ab eo recepto
de fratꝝ suoꝝ ꝯsilio pn̄te pla
toꝝ ⁊ alioꝝ multitudine copio
sa aucte apl̄ica recepit in spā
lem suū filiū[c] ⁊ eccl'ie memora
te: ipsumq in regē ro. assump
sit in ipatorē postmoduz ꝓmo
uendū. ¶ Verū q2 sepefatus
h: g in ꝑmis diebus fuit de
hac luce subtractus: nō vtutē
⁊ mentē: sed nudū verborum
insectēs corticē[d] sensumq cō
fundens iuramēta restringen
do ꝑdicta curiose videbatur
asserere vt ꝑfertur: illa ad de
bitum fidelitatis h⁹i nō extē
di nouo modo curiositatis[e]
huius luculente veritatis an
tidotū[f] pn̄tis declaratōis ora
culo puidimus apponenduz.
¶ Quia ergo capl'is iuramē
to fidelitatis[g] contētis solicita
meditatiōe pēsatis ipa[h] capl'a
i ꝑfatis iperatorijs iuramētis
quantum ad effectum mentē
et virtutem ipsorum non est
dubiuz contineri. ¶ Nos p
missis et alijs rōnibus: neq
in romanum assumptus prin
cipez vel in posterum assumē
dus an iuramēta huiusmodi
per dictum henricum impera
torem prestita et per successo
res ipsius in futurum prestan
da fidelitatis existant in dubi
tationem educere audeat: vel
super his contrarium astruere
veritati: auctoritate apo. de
fratrum nostrorum consilio d
claramus illa iuramenta pre
dicta fidelitatis existere[k] ⁊ cē
seri dēbē. ¶ Porro pter iuram
ta ꝑdicta idē henric⁹ suoꝝ in
herens ꝑdecessorū vestigijs[l]
ꝑusꝙ ingrederet italiā vl ibi
dē iura aliq exēceret sub testi
monio suarū patentiū littera
ruz in manibus dilecti filij io
annis de mollianis scholasti
ci eccl'ie tulen. capellāi nostri
ad hec spālr p nos missi nr̄o
⁊ prefate ecclesie noīe recipiē
tis ꝓmisit: ⁊ tactis[m] sacrosan
ctis euāgelijs iuramento fir
mauit: ꝙ eandē ecclesiam ⁊ fi
dē catholicā pura fide totisq
virib⁹ ꝯseruaret reuerenter et
etiā defensaret oēmq heresiz
scisma ⁊ hereticos quoslibet
fautores receptatores ⁊ defē
sores ipoꝝ exterminaret[n] pro
posse: ac nūꝙ cū saraceno pa
gano scismatico seu alio quo
modolibet cōionez catholice
fidei nō habēte: aut cū aliquo
alio ꝑfate ecclesie inimico vel
rebelli seu eidez manifeste su
specto vnionem quālibet seu
parentelā[o] aut ꝯfederationem
iniret: sed tam nostram ꝙ suc
cessoꝝ[p] nostrorū personas ho
norē ⁊ statū manuteneret de
fenderet ⁊ conseruaret ꝯ oēs
homines cuiuscūq existerent
ꝑminentie dignitatis vel sta
tus idez etiam adijciens iura
mēto ꝙ manutenēt semp atq
ꝯuaret pulegia oīa p prede
cessores suos reges[q] ac ipera

a ¶ Immediatus. signanter hoc dicit: cum in possesione vl
tima tpa spectāda sint: d cau. pos. cū eccl'ie post pnci. cū ꝯcor.
b ¶ Bonifacius familiaris est hec probatio: cum papa ali
um papam inducit in testem: vt no. io. ix. q. iij. patet.
c ¶ Filium. de priuil' si papa. v̄. similiter. li. vj.
d ¶ Corticem. quod fa
cere non debuit. j. q. j.
marchion. de v̄. sign. pre
terea. et. c. intelligentia.
ff. de legi. l. scire.
e ¶ Curiositatis. sumit
hic p sbtilitate exqui
sita nimia cura: sic d re
nun. c. j. In prin. li. vj.
f ¶ Antidotum. poni
tur pro cōtra dōum: dic
vt no. ff. de pet. habere
sed ⁊ si. §. consuluit. vel
pro contra datum vn
de dici solet id quod da
tum contra venenum.
vnde pro medicina po
nitur de iur. calum. cete
rum. inde dicitur liber
quidam antidotarius:
quia ꝯ vitia ꝯposit⁹ est.
g ¶ Fidelitatis. quod ha
betur. xxij. q. v. de fōma.
⁊ facit. d. e. ego enim. ⁊
videre potes quod no.
hosti. i summa de feud.
§. quid sit fidelitas. vbi
etiam ponit plenaz ꝯple
niorem fidelitatis fōmā
in quo ⁊ quid differat
ab homagio dicam. j. de
re iudi. pastōalis. §. rur
sus. de hoc per inno. de
reg. iur. c. vltimo.
h ¶ Ipsa capitula. contē
ta ī fidelitatis iuramto.
i ¶ Virtutem. ad ma
iorem expssionez incul
cat hec verba.
k ¶ Existere. non per h
sequitur ꝙ subiecti im
peratori sint de tēporali
dn̄io eccl'ie. facit qd nō.
lxxxj. di. legitur. ⁊ i spe.
d feu. §. ij v̄. xiiij. Io. an.
l ¶ Vestigijs. q. s. i igres
su italie iuramtū tale p
stiterāt Scire dbes ꝓut
hēr eēt in pōtifilicalib⁹
als ꝓuiciali ꝙ rex roma
norum coronatur tripli
ci corona. prima est fer
rea quam recipit ab ar
chiepiscopo coloniensi
in aquisgrani eiusdem
dio. ferrum autem for
titudinez designat qua
vincere dz rebelles ⁊ in
fideles conculcare. Secunda est argētea quam ingres
sus italiam recipit a mediolan. archiepo in villa mo
dicin. eiusdē dio. tn̄ ipse hē. recepit illaz mediolan. in
eccl'ia sci ābrosij. argentū āt designās mūdiciā ⁊ clari
tem significat ipsuz principē talez esse debere. Tertia
est de puro auro
qua coronatur p
papam in eccl'ia
sancti petri ad al
tare sancti mau
ritij. ⁊ designat
aurum quod oi
bus metalis est
excellentius ip
sum imperatorez
alijs regibus ⁊
principib⁹ in po
tentatu ⁊ iusticia
excellentiorez eē
debere. Sic olim
in his tribus me
tallis dabatur tri
butum romanis
vt scripsi de fi. in
stru. inter dilec
tos sup gl. idictō.
m ¶ Tactis. ep̄s
ēt cū fidelitatez
iurant tāgunt sa
cra: vt probatur
d. c. ego. n. in fi. si
sic quando testi
monium dicunt
vel de calumnia
iurant quod dic
vt de iura. calū. c
n ¶ Exēmina. (si.
ret idē v̄bum de
hē. excōicamus.
§. moneāt. ⁊. §. se.
⁊ dicitur. quasi
ex terminos vite
vel iurisdictionis
sue eos ponere:
vnde ponitur
etiā ꝓ dissipatiōe
desolatione ⁊ exi
lio. io. an.
o ¶ Parētelā. al
ludit vulgari ita
licorum: ⁊ ponit
pro affinitate cō
sanguinitatem .
n. innire non pos
set: sa. insti. de le
gi. ag. tu. in fi.
p ¶ Successorū.
vide quod nō. ⁊
dixi. e. ti. veritatis
q ¶ Reges. roma
nos vt seq̄r: ⁊ p
hāc lraz vz ꝙ rex
romāoꝝ g nōdū

torẽſ romanoſ prefactẽ romane ⁊ alijs quibuſlibet eccleſijs quocunqꝫ conceſſa tempore ⁊ continentie cuiuſcunque ipſaqꝫ omnia ⁊ ſpecialiter ac precipue per clare memorie Conſtantinum[a] Carolum[b] hẽricum Ottonem quartum: federicum ſecundum atqꝫ Rodolphuꝫ predeceſſoreſ ipſius ſuper conceſſione recognitione aduocatione annotatione quitatione ⁊ libera dimiſſiõe terrarum ⁊ prouinciarum romane eccleſie vbilibet poſitarum: quarum etiam multas nominatim expreſſit: ſedi apoſtolice romaniſqꝫ pontificibꝰ ſuper quocunqꝫ tenore conceſſa recognouit confirmauit et ex certa ſcientia innouauit: ac etiam de nouo conceſſit: ⁊ terras ipas atqꝫ prouincias recognouit ad ius ⁊ proprietateꝫ ipius eccleſie pleniſſime pertinere: eaſqꝫ nibilominꝰ ex abũdãti de nouo ecclẽie ſepefacte dõauit ſub p̃dicto ſe obligãs iuramẽto: ꝙ ipas aliquãue ipſaruꝫ partẽ nullo vnꝗ̃ tempore occuparet: ſeu quãtũ in eo eſſet ab alio permitteret occupari: nec ĩ eis aut aliqua parte ipſarum iura aliqua poſſeſſiones aut tenutas baberet: ſeu quõlibet poſſideret: nec ĩ eis etiam poteſtarie ſeu cuiuſuis capitanie aut iuriſditionẽ quãcunqꝫ per ſe vel per aliũꝫ exerceret: ꝙꝗ vt princeps catholicus ⁊ ſepedicte eccleſie aduocatus[c] atqꝫ defenſor ipſam iuuaret: ⁊ conſilijs ⁊ auxilijs illi aſſiſteret opportunis contra quoſcunque inobedientes ⁊ rebelles eidem: et precipue contra occupantes: ſeu turbãtes terras predictas ſeu prouincias vel partẽ quãlibet earundem. ¶ Sub eo eodem etiam iuramento promiſit: ꝙ tam ipſam romanaꝫ eccleſiam ꝙ̃ alias eccleſias libertatem eccleſiaſticam bõa iura prelatos ⁊ miniſtros eccleſiarum ipſarum manuteneret conſeruaret atque defenderet ſuo poſſe: ⁊ ꝙ eccleſie romane vaſſallos contra iuſticiam nullatenuſ eſſet offenſurꝰ deuotoſqꝫ fideles eccleſie etiam in imperio conſtitutos benigne tractaret: nec eos opprimeret contra iuſticiam: aut quantum in eo[d] eſſet per aliũ opprimi ſuſtineret: ſed in ſuis potius iuribꝰ ⁊ iuſticijs cõſeruaret. ¶ Hoc quoque iuramentum ⁊ etiam priſtinuꝫ pro eo nobis per ſuos nuncios: vt premittitur preſtitum: receptis ſue coronationis inſignijs innouauit: prout in patentibuſ litteris ante coronationem ipſam eius regio magno ſigillo ⁊ alijs poſt coronationem eandem eius imperiali aurea[e] bulla munitis inde confectis litteris: quas in archiuis[f] romane eccleſie reponi ⁊ diligenter conſeruari fecimus plenius continetur. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De exceptionibus Rubrica.

Excõmunicationis[a] exceptio dilatorie[b] in qualibet parte

Imperator vel coronatꝰ p̃uilegia dare poſſit: de quo ſatis nota. in ſpe. de reſcrip. p̃ſtia. §. fi. v. item quod ẽ obtentum. ⁊ hoc diſputauit ⁊ tenuit ia. de arte. cuius queſtionem ad litteram poſuit. C. i. in. l. bñ a zenõe. C d̃ qua. p̃ſcrip. inno. in decre. venerabilẽ. dicit: ꝙ ſi imperator non poſſit recipere coronam in loco debito: nibilominus auctoritatem ad miniſtrandi recipe põt a coloñ. archiepiſcopo: ad quem ſpectat vel ex ipſa electione habet illam. ſm eũ refert hoſti. d̃ v. ſi. ſup qbuſdã ꝙ vidit ĩ alamania p principes iudicari ⁊ tenẽi: ꝙ rex ro. poſt electionẽ cõcordeꝫ habeat omnem poteſtatem quaꝫ imperator: ⁊ ꝙ vnctio nihil addit: ⁊ fa. q̃d not. io. xciij. di. legimus. vt ſcripſi ſuper verbo poſtq̃ꝫ. ſuper verbo futurus in glo. ſed q̃d plus ẽ vidi ⁊ habeo formas quarundam litterarumque de regiſtriſ ino. iij. dñr excte que manarunt ſuper negocio diſcordie electionis de qua loquitur dec. venerabilem. quaruꝫ altera dirigebatur archiepiſcopis epiſcopis ⁊ p̃latis ⁊ principibus alamanie ⁊ ſclauie vl' ſclauonie: altera ſpecialiter maguntino: inter alia referẽteſ ꝙ ĩconcuſſa ꝯſuetudo imperij facta certa ratione conſona iure. ſubnixa per patientiam ſe. apo. tolerata ⁊ per tolerantiam approbata: hoc habet: ꝙ duobus electis ĩ diſcordia vterqꝫ adminiſtratvt rex: ⁊ omnẽ imperij iuriſditioneꝫ exercet: quod declarat ibi papa. locum habere: dõnec p papam alterius electio fuerit approbata.

a ¶ Conſtantinum. diſputant aliqui an donatio per conſtantinuꝫ facta ec. ro. in perſona. b. ſilueſtri: de qua. xcvj. diſt. cõſtantinus palea eſt: valuerit ⁊ an ſucceſſor illaꝫ reuocare potuerit: Accur. tꝫ ꝙ donatio non valuit: ĩ auc. q̃modo oportꝫ epiſcopos poſt pri. ſed io. cõtra qui hoc nõ. lxiij. di. ego ludouicꝰ. ꝙ valuẽit ⁊ ꝙ ſit irreuocabiliſ pbat hec littera ⁊. d̃. de. ele. fundamẽta. §. ne autem. li. vj. ⁊ fa. quod nõ. bo. ĩ ſum. d̃ inmu. ec. §. pe. ad fi.

b ¶ Carolũ. de q̃. xj. q. j. volumꝰ. d̃ iudi. nouit.

c ¶ Aduocatus. vide quod notaui ⁊ ſcripſi d̃ elec. venerabilẽ ver. ꝙ ãt

d ¶ In eo eẽt. facit. lxiij. di. epheſijs. xlvij. d. ꝙ ad nos. d̃ teſti. bñ cõſtiturꝰ.

e ¶ Aurea bulla. patet ergo ꝙ ante coronationem non vtitur bullã ſ̃ ſigillo: ſic ⁊ papa alr̃ vtitur bulla ante coronationẽ q̃ꝫ poſt: vt no. ĩ fi. li. vj ſup data p̃uilegia ĩperij alia cuꝫ aurea bulla vidiſſe ñ memi niſi vnum ẽt mltũ vr̃ expedieẽſ p̃uilegijs bullã aureã appẽdi: ppt̃ p̃cioſitatẽ. n. metalli ẽ d̃ ſbtractiõe bulle piculũ ob q̃ꝫ ẽt cãꝫ prudẽteſ p̃lati ⁊ pricipeſ tpiſ nr̃i ſigillis argẽteis vel aureis non vtuntur.

f ¶ Archiuiſ. habet idẽ vbũ. C. d̃ fi. iſtru. auc. ad h. xxx. q. j. puenit. vt ibi nõ. dicũt archiui armarij libror ⁊ deriuat ab archa. hiero. ĩ plogo heſter dic̃ ſeipꝫ librũ leuaſſe d̃ archiuis hebreor: vide vo. d̃ pba. cũ cãm. d̃ p̃ſcri. ad audientiam.

[a] ¶ Excõicatiõis. ſe ſũmat reꝓbãſ ꝙ no. hoſti. e. ti. paſtoralis. q dixit obſtare lapſũ termi huic exceptiõi ꝓponẽde: lꝫ vbi t̃miꝰ ſtatutꝰ ñ ẽ opponi poſſꝫ vſqꝫ ad ſñiaꝫ: ⁊ approbat q̃d ibi no. ber. ⁊ hoſti. ⁊ guil ĩ ſpe. e. ti. §. ij. v. ſ̃ nunqd poſt. ⁊ ĩtelligit h̃ d̃ maiori excõicatõe q̃ repellit ab agẽdo. ſ̃. e a nobis. ſa. de ſen. ex. ſiquem.

b ¶ Dilatorie. ſ. ad differẽdã litẽ actõis excõicati: d̃ iudi. itel

lex/mus opponitur enim interdum in vim peremptorie: puta ad perimendam electionem propter excommunicatiōez eligentium vel electi: quo casu locum non habet decre. pia e. tit. li. vj. ⁊ ibi. dicit guil. in spe. ꝙ etiam quando opponitur contra iudicem vel contra procuratorem nō obstat lapsus termini: hoc nō. in pre. §. vero. quid si termino ⁊ versi. se. de secūdo ꝺ eo. dixi de procura. in nostra.

litis[a] opponi[b] potest termino peremptorio[c] per iudicem assignato[d] ad proponendum ex ceptiones declinatorias ⁊ dilatorias[e] non obstante[f] servata tamen constitutione felicis recordationis innocentij pape quarti edicta circa hoc in concilio lugdunensi[g]. Clemens quintus in concilio viennensi.

De snia ⁊ re iudicata. Rub.

Ex calumnijs[h] litigantium occurratur is qui i bñficiali vel alia quauis causa tres[k] contra se in petitorio vel possessorio[m] sententias[n] reportavit. ad agendum[o] de nullitate ipsarum vel alicuius[p] ex eis nullatenus admittatur[q]: donec[r] huiusmōi sētētie plenarie[s] fuerint executioni mādate. Similiter si ille contra quem tres sententie diffinitive[t] late fuerint[u] ab interlocutoria vel gravamine ante provocationem ipsarum vel earū alicuius[x] se appellasse[y] causaz appellatiōis huiusmodi[z]

a Litis principalis. ꝺ cā vero appellationis plene scripsi. e. ti. significaverūt. i textu ⁊ super glo. pe.

b Opponi. q̄druplex huius iuris rō hēt i decre. pia in prin. gl.

c Peremptorio. tenet hosti. in decre. pastoralis. ⁊ guil. in spe. de dila. §. j. versi. exceptorie. ꝙ talis terminus etiam si hoc non exprimatur: intelligitur peremptorius alr̄. decre. consulu it. de off. delega. hoc probat littera illius decre. pastoralis. ⁊ guil. ibi extunc. vt ibi scripsi. sed dato ꝙ iudex peremptorie expressit: non obest hoc vult hec littera.

d Assignato. iste terminus assignari debet ad petitionem actoris non rei: vt satis dixi. s. e. pastoralis.

e Dilatorias. nunquid ad peremptorias proponēdas possit iudex statuere peremptorium: fuit opinio ꝙ non: de qua s. e. pastoralis super. j. glo.

f Non obstante. hanc opinionez in decre. pastoralis approbare volebam hac ratione quia quadruplex ratio illius decre. pia. ita viget post terminum sicut prius. Itez quia lis cōtestata est quasi quidam peremptorius terminus dilatoriarum de re iudi. inter monasterium. ⁊ tamen post illam opponitur hec exceptio. Item terminus datus ad exceptionem illam probandam qui lapsus est nō impedit illam proponi de novo: ergo nec terminus datus ad proponendum. Item sententia non precludit viam huic exceptioni multo minus termini lapsus. hec omnia probantur in pre. decreta pia. ⁊ his rationibus puto decre. hanc locum habere: etiam si nominatim de exceptione excōmunicationis terminus datus esset nec enim potest iudex beneficium iuris auferre: ratio per quod est sibi permissum: ꝙ in qualiber parte litis illam opponat de regu. iu. indultum cum concor. li. vj.

g Lugdunē. s. e. ti. pia: li. vj. que statuit sub qua forma proponatur: ⁊ quotiens teamini probandi ⁊ penam probātis.

h Ex calumnijs. Casus qui tres sentētias contrarias i quauis causa reportavit de illarum nullitate non nec excepit ipsarum executione non facta: ⁊ respicit etiam pendentia novum ⁊ equum quod hic dicitur: cui est si. s. e. con. de seques. pos. c. fi. ⁊ huic prin. concor. de pe. calumnia.

i Quauis. includit spirituales quasi spirituales criminales civiles ⁊ mixtas. Jo. an.

k Tres successive ⁊ super eodem articulo. non enim locū hz hec pars qñ sup diversis tribus articulis: lz eiusdē cause tres interlocutorie sunt late contra partem.

l Contra se. de tertio qui vult propter suum interesse executionem sententie īpedire: habetur. e. ti. cū super. ⁊ ibi satis no. inno. ⁊ ho.

m Possessorio. ꝯcor. pre. decre. j. de sequestra.

n Sententias. nō dic diffinitivas sicut. j. parte pri. per qđ pz i interlocutorijs: quarū facienda sit executio locuz hēre qđ hic dicitur. ⁊ quo iure petat illarum executio vide in spe. de sē. ex. § pe. circa fi.

o Agendum. de nullitate. modos nullitatis ⁊ coram quo iudice agatur ꝺ nullitate: ⁊ an corā iudice appellationis de hoc agi possit scripsi post inno. ⁊ hosti. e. ti. c. j. ꝺ ap. directo. ⁊ spe. eo. ti. § iuxta per totum. ad fi. ⁊ ibi in versi. sed si causa tractatur an sententia pronūciata nulla ex prioribus actis causa iudicetur.

p Alicuius ex eis. hoc intelligo quando simplr̄ in secūdo ⁊ i tertio iudicio ꝯfirmata ē pma snia. ⁊ si diversa ꝯtiebat capla vel vnū separabilr̄: lz i certa pte fuerit infirmata: tñ q̄ ad alia capla vel pte i q̄ vel qb⁹ ꝯfirmata fuit: p̄ ⁊ secūdo dicā h̄ locū hēre ⁊ i alijs ñ exēpluz pz de testa. rainutius ⁊. c. rainaldus.

q Admittat. p hāc lr̄az videt ꝙ ēt si ñ petat victor executionē: p modū tñ exceptiōis repellē potēit ꝺ nl̄litate agētē: ⁊ ē si. qđ plene scrpsi ꝺ or. cog. c. fi. vltro ḡ se offerat executiōi ⁊ sētētijs pareat si de nullitate vult agere: concor. de or. cog. cum dilectus.

r Donec. fcā ḡ executiōe potēit agē. ⁊ si obtiebit i cā nl̄litatis: obtiebit ēt revocatiōez executiōis: fa. ꝺ resti. in ite. suscitata. C. ꝺ pci. ipa. offerē. auc. q̄ supplicatio.

s Plenarie. ꝯcor. ꝺ resti. spo. c. fi. ⁊ pz p h̄ vbū: ꝙ non facta executiōe etiā minime pt is ei⁹ qđ pronūciatū fuit: impedietur agens: si. iij. q. j. reintegranda.

t Diffinitive. hoc non expressit. s. prori. rñ.

u Fuerit. successive: vt. s. dixi. qa vict⁹ a pma ⁊ a secunda sententia appellavit: a tertia vero non potuit appellare: de appel. sua nobis.

x Alicuius. maxime in vltima hoc procedit: cum s. dico me appellasse a gravamie illato p iudicē scđe appllatōis: q̄ appllatiōe pēdēte ꝯfirmavit ipe iudx pmā ⁊ scđā sniaz h̄ dico: qr si a ḡuamie illato p iudicē pme appllatiōis appello: ⁊ iste postea fert diffinitivā: si ab illa ñ appllo: ñ erit dare tertiā diffinitivā: mlto minus si appllarē a ḡuamie iudicis cāe pncipalis. si vo appllavero ab illa sententia: ⁊ vtranqz appellationem psequor: tūc pcedere posset casus iste: facit cle. s. ꝺ do. ⁊ contu. si autem.

y Appellasse. proponat quod est. j.

z Ius. i. emisse ante sniaz ab iterlocutōia ⁊ ḡuamie:

cui9 prosecutio forte studiose differtur: vt videatur finis cause principalis.

a ¶ Pendere. al's appellasse nō iuuaret illū si deserta vel ɔ̄ eū finita esset illi9 appellatōis causa. Sed quid si dicat se sic appellasse ⁊ tñ appellatiōis finitam pro se. s. quia pronunciatum fuit bene appellatum. Dic q̄ etiaz tunc non impeditur executio p rñ. s. pri. allegat. n. nullitatē quia p id cōstat iudicem a q̄ fuit appellatū diffinitiuā ferre nō potuisse sed si aduersarius ab illa pronunciatione q̄ pronūtiatuz fuit bene appellatuz infra tēpus debitum appellasset: túc adaptaretur hec littera: quia adhuc illius appelationis causa penderet.

b ¶ Impediri. Iz ergo ex pendentia illi9 appellatōis dubitet an saltem vltima sētentia tenuerit: vult tamē q̄ fiat executio saluo iure retractatiōis istā s̄nie q̄z executionis si iudicetur bñ appellatuz vt dixi. s. p̄xi. rñ. nō. n. ipedit hec littera appellationis illi9 p̄secutionem dummodo ipsius fatalia nō sint lapsa.

c ¶ Pendentes. s. vide. s. e. cō. ꝺ iudi. dispēdiosā. i fi.

d Pastoralis. Casus. tres partes principales hz hec ɔstitutio. s. exordiuz narratiōez ⁊ cōclusiōz. Prima pōit exordiū breue. Secūda ibi sane. narrās causas ⁊ effectum cuiusdaz s̄nie late p quondā ip̄eratorē henricū in regez robertū cum suppletione defectuuz ostendit nullitatem illius tā ex ipsius causis aliis insertis i illa: q̄z ex p̄sonis a quo ⁊ in quē sentētia lata fuit. Tertia ibi vt igitur. concludendo declarat illam sententiam irritam ⁊ illam etiam irritandam: quatenus de facto processit. Secunda subdiuiditur: q2 primo narrat sententie causas defectum ⁊ suppletionem vt dixi. secunda ibi: vex subiicit illā examini ⁊ dicit quare. tertia ibi notorium. improbat citationem ⁊ processū ex metu citati ratione absētiuz ip̄eratorē ⁊ ratiōe loci. q̄rto ibi vt illud. illā ip̄robat ratiōe loci in quo ⁊ de quo citatio facta fuit. q̄nto ibi deniq; cōcludendo ɔtra sententiā prius soluit duplex obstaculum quo dici posset regē vasallum ip̄erij ⁊ i imperiuz deliquisse. sexto ibi rursus. ostendit diuersis modis in sententia ip̄eratorez sue potestatis t̄minos excessisse. septimo ibi certuz soluit supplētionem defectuuz quam in sentētia fecit imperator.

adhuc pēdere[a] proponat: sententiarū predictarum executionem tali pretextu nolumus impediri[b] que ad causas qualitercunq; etiā p appellatiōez pendentes[c] duxim9 extendendas.

Idem.

Pastoralis[d] cura[e] sollicitudinis nobis diuinit9[f] super cunctas xp̄iani[g] populi nationes iniuncta nos[h] inuigilare[i] remediis subiectorū eorūdez periculis obuiare ⁊ scandala remouere cōpellit. ¶ Sane[k] cum iam dudū inter quondā henricum imperatorez romanum ⁊ charissimum in christo filium nostrum robertum sicilie regem grauis fuisset materia turbationis exorta: asserēte[m] deinde imperatore p̄dicto q̄ cum q̄busdam ip̄ius[n] subditis[o] rex confederationes ⁊ cōspiratiōes[p] fecerat in ipsi9 maiestatis offensam: q̄q; tractauerat ⁊ ordinauerat[q]: vt ciuitates quedam sub imperij ⁊ imperatoris eiusdem obediētia consistentes contra eum ⁊ imperium rebellarent: gentesq; sue ip̄i9 fulte[r] subsidio: nōnullas alias imp̄ij ciuitates ⁊ castra indeviolent eiectis ip̄ius ip̄atoris officialib9 occuparūt ⁊ pro ip̄o rege occupata tenebāt: ac al's eti[s] i vrbe ⁊ alibi in imperij ⁊ ip̄atoris eiusdē ɔtemptū ⁊ sue maiestatis iniuriā ⁊ reipubl. detrimētū: m̄lta q̄uia fuerūt p regē eūdē ac maliciaz ⁊ īstigationē ipsi9 tā a suis stipendiariis q̄ a subditis ip̄eratoris ɔmissa. p̄habitis p imp̄atorē eūdē q̄busdā p̄cessib9 ɔ̄ eū abs̄ntē[t] tñ q̄uis legitie iuxta imp̄atoris assertionez citatuz: ac q̄ supradicta erant notoria per imperialē interlocutoriam declarato[u] imperator ipse regē affirmans propter p̄missa lese maiestatis criminis reum eē: in eum[v] peremptorie vt dixit ⁊ sufficienter citatum sed cōparere contumaciter recusantem tanq̄ rebellē proditorem ⁊ hostem imperij ac reum criminis supradicti p̄uationis omniū dignitatuz q̄cūq; ɔprebēsarū titulo ⁊ q̄b9 se intitulabat rex ip̄e: auctū q̄z honorū p̄uinciarū terrarū bonorū iuriū ⁊ iurisditionū tā p̄petuorū q̄ tp̄aliuz: ⁊ siq̄ñ veniret in suā ⁊ ip̄erij fortiaz mutilationis etiā capitis s̄niaz p̄mulgauit: oēz supplēdo[x] d̄fcm̄ siq̄s[y] forsitā fuerat ex solēnitate iuris omissus i p̄cessib9 memoratis: p̄missa vt asseruit faciēs exigēti iustitia: ⁊ de ip̄iali etiā p̄tāte. ¶ Uex quia h9 i s̄nia q̄ ñ a discretiōe matre[z] v̄tutū sz

e ¶ Cura. hic incipit cōstructū. ⁊ tale. vl' simile puto q̄ erat exordiū decisū ꝺ dcr. pastoralis. in cōpi. grego. sub diuersis titulis collata: vt dixi de rescrip. pastoralis in pn.

f ¶ Diuinit9. per ver. illud pasce oues meas. io. vl. de elec. significasti de ma. ⁊ obe. solite.

g ¶ Christiani. ꝺ homi. p humani. li. vj. ⁊ facit exaua. hōisa. vnā sactā ⁊ facit hec lr̄a ad id q̄ꝺ dixi. s. eo. cō. de testi. c. j. s. q̄ regularit iudeos nō compescit ecclesia.

h ¶ Nos cōpellit q̄ꝺ ē. j.

i ¶ Inuigilare. ponitur hic in pro valde: sicut ꝺ fideius. c. j. de quo vide i spe. ꝺ dispu. ⁊ alle. §. p9 hec. v. illis ibi iponit. ⁊ huic exordio ɔcor. p̄ce. sexti: ⁊ ꝺ offi. dele. officij. eo. li.

k ¶ Sane. narratio.

l ¶ Imperatorez inchoauerat. n. discordia eo nōdū corōato. s. ea. ɔpi. de iureiur. c. j. p9 pn.

m ¶ Asserente. forte veraciter: quod tamen sentē tia non iustificat: vt sequitur in. § rursus.

n ¶ Ipsi9. imp̄atoris vl' regis. primum placet.

o ¶ Subditis. idem si cum non subditis vel hostibus. C. ad l. iul. ma. siquis. canonizata. vj. q.

p ¶ Conspirationes. vide quod scripsi de iudi. exhibita.

q ¶ Et ordinauerat. rex romanorum Robertus.

r ¶ Fulte. i. minime firmate vel adiute.

s ¶ Etiam. in vrbe.

t ¶ Absentem. an super crimine contra absentem sententia ferri possit no. de do. ⁊ contu. veritatis.

u ¶ Declaratio. vtile consilium est in notoriis sic interloqui ⁊ fa. ad no. de iureiur. ad nostrā. iij. ꝺ de offi. deleg. c. j. li. vj.

x ¶ Supplēdo. ꝺ effectu h9 cle. videas i spe. ti. ij. §. nūc ostēdē. (dum. v. xviij

y ¶ Siquis. s. defectus.

z ¶ Matre prima q̄stione prima presentium. de of. custo. c. j.

a nouēca[a] iusticie volūtaria.s. iudicātis ꝑcipitatiōe[b] ꝓcessit pt⁹ forsan se deteriores habe ret: si ipsius sētentie iefficacia in publicum precone iusticia non prodiret. ¶ Nos circa eā tali vti prouisione volentes: que defectis ipsius defectib⁹: seminata per eam extinguat pericula: ⁊ in ratione redden da sit posteris profutura[c]: ip/ sam subijciendā esse prouidi mus lime[d] iusticie ac recte li bramini[e] rōis. Ciusdē igitur causis[f] ⁊ continentia nec non conditione illorum a quo[g] ⁊ i quem[h] lata fuit: diligenti ⁊ de bita consideratione pensatis patēter ex eis illius[i] astruitur euidentia nullitatis: ⁊ mani feste arguitur temeritas pro/ mulgantis. ¶ Notorium qp pe ac indubitatum existit: qꝫ grandis exercitus[k] tempore dictorū ꝓcessuū ⁊ snīe cōtiue īperatori assistens regem ipsū ⁊ suos[l] ꝑseq̄bat odio capitali pisanaqꝫ ciuitas in q̄ lata fuit memorata snīa: regē capitali habebat odio notorio[m] ⁊ anti q̄. ¶ Esto igit qꝫ rex ipe alias ad ꝑmissa fuisset legitime p i/ peratorē citat⁹: nūqd venire debuit ad iudicē exercitu fero ci ac grādi: ipiqꝫ citato vt pre mittit odioso stipatū[n] ¶ Nū qd etiā debuit ꝯparere i loco admodū[o] ꝑplōso: multū potē ti: ac[p] ꝑfacto i eū odio ꝓuocato qs. n. auderet vel q̄r ōe aliqs teneret ꝯsistorij[q] talis subire iudiciū: ⁊ se i hostiū sinu[r] repo nere: ac ad mortē p violentā[s] iiuriā nō p iustitiā iserēdā vl troneū se offerre[t]. ¶ Hec q dē iur timēt: hec ōmoē vitāt[u] hec hūana fugit rō: hec ab/ horret natura[x]. ¶ Desiperet[y] igit q citationē h⁹i saperet ar tasse citatū: vt illō tāqꝫ notis simiū nullaten⁹ omittam⁹: qꝫ regē extra districtū[z] imperij i rgno. s. sicilie notorie ac ꝯtiue tpe supradicto morātē citare nō potuit iperator: nec citatio siquā forsā de ipo ifra iperij fi nes fecit citatū extra iperiū cō stitutū artauit[⁊]. ¶ Nos qꝫ re gis ordiari⁹ iudex qꝫ ad ipera toris iudicū citarem⁹ vl cita ri aut rmitti facerem⁹ eūdē ne q̄qꝫ fuim⁹ reqsiti[ꝯ]: imo lꝫ ad nos ⁊ curiā nrāz tpib⁹ illis rūo res frequēter de curia iperato ris venirēt: ⁊ iuxta eū etiā qui dā ex fratrib⁹ nris eēnt[a]: pri⁹ tū dicte snīe ꝓmulgatio: q̄ ali qd de ꝓcessib⁹[b] āncedētib⁹ ad audiētiā nrāz puenit. ¶ Deni qꝫ lꝫ rex ipe terras aliqs ab i peratore tenere dicat i feudū nō tn̄ i eis sꝫ i regno ꝑfato do micilium suū fouebat: vn̄ ipe rator i ipi⁹ ꝑsonā nullā rōe ter rarū h⁹i nisi ex nā feudorum debitā supioritatē habebat. Quod si punitio criminis in/ fra districtū iperialē ꝯmissi ad impatorē forsan[c] ptiuisse asse rat. ¶ Rex ē qdē si i eodē di strictu fuisset inuentus delin quens vel ad illum de more cipere poterat.

a ¶ Nouerca. sicut se habet nouerca ad priuignos que seui/ re solet in illos: sic se habet ad iusticiam volūtas precipitan/ tis iudicis hoc intendit. Inde dixit quidā: gaudet i afflictos seuire nouerca ptās. Sicut etiam dicit canon: qꝫ negligentia est nouerca eruditionis. lxxxiij. di. nihil. Jo. an.

b ¶ Precipitatione: de iniquitate dr̄ qꝫ omnia ꝑ cipitat: de pe. di. iij. inter hoc hircū. j. ⁊ ē ꝑcipitiū quod fit sine modo ⁊ cū piculo: de sepul. ex parte

c ¶ Profutura. vt ec. be ne. c. vno:

d ¶ Lime. vij. q. i. §. cum ergo. v. ferrum. ⁊ est in/ strumētū fabrile ⁊ fer/ reum quo metalla rodū tur poliuntur minuun/ tur ⁊ purgantur.

e ¶ Libramini. hꝫ hoc verbū. xlv. di. ois. de re iudi. cum eterni. li. vi. ⁊ ē librare per libram que certum hꝫ pōdus aliqd ponderare vel equare. inde dicitur qꝫ in mense septēbri sol igreditur si gnum libre: quia tūc di/ es ⁊ noctes equantur.

f ¶ Causis. ex cā facile deprehenditur iniqtas snīe de resti. in inte. tū ex litteris. ⁊ iō datur consi lium ne causa exprima/ tur: de re iudi. sicut.

g ¶ A quo. s. impatore.

h ¶ Et in quē. s. regem.

i ¶ Illius. snīe.

k ¶ Exercitus. collectio hominū in expeditōe.

l ¶ Suos. propinquos familiares ⁊ subditos.

m ¶ Notorio. fa. hec lr̄a ad ea que scripsi de ap. ex parte. j. Nam videtur h colligi qꝫ nō solū assi gnato loco notorie non tuto possit appellari etiā exceptione nō opposita: sꝫ et qꝫ sin̄ applōne cita tio nō artat: ⁊ fa. qō no. in spe. de cita. §. i. ver. itē qꝫ citatio fit ad locum. j. ⁊. ij. ver. sꝫ quid si citat⁹. ⁊ quod no. ino. ⁊ hosti. de dila. c. ij.

n ¶ Stipatum. quasi vallatum circundatum vel fulcitum.

o ¶ Admodum pro valde: sic in decre. romani. ver. nos ita/ qꝫ. ꝫ. eadem con. de iureiur.

p ¶ Ac prefato. capitali.

q ¶ Consistorij. idem verbū. ij. q. vi. anteriorū. §. ad h ⁊ auc. sed lis. de ap. ex insinuatione. ⁊ dicitur a consisto tis. hest. v. in prin. sedebat super solium suum in consistorio palatij.

r ¶ Sinu. idē ver. xiij. q. i. §. ij. circa fi. de iudeis ⁊ si ī iu deos. ⁊ huic concor. vt lit. non contes. accedens. ij. vbi patet qꝫ non sufficerent littere de conductu.

s ¶ Per violentam. per hanc litteram vꝫ qꝫ si captiu⁹ ad penam vel periculum mortis relaxatur, iuramēto suo de redeūdo ad carcerem cer/ ta die: si mors e/ rat iniuriosa redi re non teneatur al's tenetur.

t ¶ Offerre. quasi d. nullus nisi ex mlīe patientie me rito sicut ambro/ sius. xxiij. q. viij. conuenior:

u ¶ Uitantur. ēt per volucres oui di⁹. ij. de re. amo ris: q̄ nimis ap/ parent retia vi/ tat auis.

x ¶ Natura q̄ ge nō solū seipsum sed nec aliū vult offēdi. Inde tul/ lius. li. iij. de offi. homo natur obe diēs homini no cere non potest.

y ¶ Desiperet. cō cor. ꝺ renū. nisi cū ꝑdē. v. sed dices.

z ¶ Districtū. im perij. p hāc litte/ rā ⁊ sequētes pa tet qꝫ imperator non distringit to tū orbē lꝫ dica tur dn̄s mūdi. ff. ad. l. rho. ꝺ ta. l. ꝺ precatio. vij. q. i. i apibus. fa. tn̄ pro ipo ius cōe: q̄ fun dat itētionē suā i orbe: sicut epi i dioce. ꝺ quo scri/ psi p⁹ hostien. de offi. archi. c. si. su per. j. glo.

⁊ ¶ Artauit. de consti. c. ij. li. vi.

ꝯ ¶ Requ aqꝫ. as serit purā negli gentiam quā per

ꝓ ¶ Reqsiti. h ⁊ i iferiorib⁹ ꝺclarat no. de of. ꝯpe. c. vl. i ꝑn. iij. q. vi. c. i. ꝺ rap. c. i. ꝺ hac reqsitione vide qō no. in spe. de con. iudi. §. i. ver. sed quomodo. ⁊ de accu/ sa. §. i. ver. sed nunquid. ⁊. §. si. ver. vt autem.

a ¶ Essēt. p ipsi⁹ coronatiōe: vt i. c. romāi. ꝫ. ꝺ iureiu:

b ¶ De processibus. de discordia bene sciuerat prius.

de iure eiu. romani.
c ¶ Forsan. nō ē nō dubitationis: de hoc de testa. c. ꝗ.
d ¶ De more. ꝗ nūquid de iure voluit ꝗ decidere: ac cur. in. l. sicut. §. fi. ff. de accu. dicit ꝙ remissio ista fit ex vrbanitate vel ex volūtate: vel locū habet ſm eum cū reus latitat: qꝺ etiā vi placere ī no. de rap. c. i. sed glo ibi ⁊ host. dicūt ī oī graui delicto remissionē fieri ad iudicē ꝺ licti p. §. fi vo qs cōprehēsorū. in auc. vt nul. iudi. colla. ix. immo dicunt qdam ꝙ iudex ꝺlicti ad hoc pōt cogere iudicē sub quo degit ꝑ verbū iubem⁹ ibi positū qꝺ est necessitatis. xiiij. q. i. qꝺ precipitur ff. de iussu. l. i. ⁊. ij ⁊ sic nō ob. quod di: ꝙ par ī parem nō hꝫ imperiū: de elec. innotuit. cū in hoc iudex delicti sit maior. ⁊ hoc placuit ia. de ra. ⁊ pe. ī auc. qua ī ꝓuincia. C. vbi ꝺ cri agi. opō. ꝑ his fa. qꝺ no. bu. lxv. dis. c. fi. ꝯ eos fa. qꝺ ibi no. io. qꝺ credo veri⁹. s. ꝙ male facit iudex regsitus nō remittēdo: is tñ q regrit si als non est illius iudex: illū cogere vel punire nō poterit: sed agetur corā superiore illius: ad qꝺ fa. de foro comp. romana. §. ꝯtentes. li. vi. ibi ad denunciationē: non dicit ad mandatum vel ꝑceptū: fa. etiā de of. or. pastoralis in ꝑn ⁊ qꝺ no. de of. del. prudētiā. §. adiicimus ī vl. gl. nec ob. illud. ꝟ. iubem⁹. in. §. si vero. q: lꝫ iperator ibi iubeat: nō dat per illud iudici regrenti ptātē iubēdi vel puniēdi. nō cōcesū igitur nō attentet. xvi. q. ij. am putato. dicūt ēt ꝑdicti dñi legū ꝙ iudex requisitus remittet sine aliqua cognitione: tñ q: ꝑsumptio ē pro iudice regrēte: de renun. in ꝑñtia. tñ q: requisitus ē merus executor: de offi. dele. pastoralis. §. preterea. C. de execu. rei iu. l. si vt preponis. ⁊ ꝓ eis fa. pre. l. sicut. §. fi. ff. de accu. quidam ꝯ ꝙ precedet aliqualis cognitio: als sine causa infamaretur qui sic statim ligatus remitte

remissus'. ¶ Dici ne ergo snīa meruit que a iudice qui per regem tute adiri non potuit: et in loco notorie vt prefertur nō tuto: in absentē nec citatum[e] legitime ac inauditū per consequens ⁊ indefensū nō maturo fuit iudicio sed precipitio ⁊ de tanto presertim crimine promulgata. ¶ Rursus non est silentio relinquendum: ꝙ ipse rex noster ⁊ ecclesie romane ratione regni predicti notorie subditus homo qꝫ ligius[f] ⁊ vassallus: ac in eodē regno non vt premittitur ī iperio certū ꝯtiuū ⁊ notoriū suum habēs domiciliū ac originē[g] ide trahēs: iperatori eo mō nō subfuit[h] ꝙ ī eū crimē lese maiestatis ꝯmiserit: q̄tū libet oīa ī snīa supradicta ꝯtēta veritatē ī dubiā ꝯtinerēt: sicqꝫ nedū cū iure: imo nec cū iuris colore tulit imperator snīam supradictā in regē ex cā q veritatis subsistētiā nō habeat[k]: ꝓpter quā[l] etiā q̄tenus in eo fuit regē eundē priuando regno ⁊ rgia dignitate: ac terris etiā aliis ⁊ iurisditionibus ꝑpetuis ⁊ tpalibus: que sub eo nullatenus vel ab eo: sꝫ a nobis ⁊ sub nobis tenebat: nec non ꝑcendo ꝯ regē eundē ex illis q ꝑ ipius stipēdiarios ac nō nullos imperatoris eiusdē subiectos per maliciam ⁊ instigationem regis ipsius ꝯ eū fuisse ꝯmissa in vrbe dicebat. ¶ Cū etsi illa fuissēt ibidem re vera cōmissa: punitio tamē eorum in regem veluti extra districtum imperii cōmissorū ad iperatorē nullatenus ꝑtineret: inhibēdo etiā in eadē snīa sub magnaꝝ appositiōe penarū quaꝝ aliqs sibi applicari mādauit neqꝫ dicto regni ꝑsumeret in suis respōdere debitis: ī ipiusue familiaritate vel seruitio remāere: aut eidem ꝯ ipsū iperatorē quouis mō impendere ꝯsiliū auxiliū vl fauorē: cū debitores ꝓuitores ⁊ auxiliatores hui⁹ ī extra imperiū ⁊ in regno ꝯstituti ꝑdicto nullaten⁹ impatori subessent: nec ex ꝯmittēdis ī regno eodē dictis possēt pēis astrigi vl aliq̄r ꝯdēnari ꝑ ipꝫ: absoluendo q̄ꝫ ab oī fidelitate[n] obligatiōe ꝓuitio ꝑmissiōe ac pacto ꝓuicias oēs ciuitates castra ⁊ loca ipsiusqꝫ vasallos ⁊ feudatarios ⁊ alios q̄slibet eidē regi quomodolibet obligatos: cū iclu derent ī absolutiōe hui⁹ ī terre ⁊ ꝑsone nobis ⁊ ecclīe romane subiecte[o]: ꝑpꝛie tminos potestatis excessit in messem nr̄aꝫ immittēs[p] ꝑperā suam falcē.

retur: ad hoc. ff. de cus. exhi. re. l. diuus. fa. C. de exhib. re. l. fi. C. vbi de cri. agi opor. l. i. ⁊ hoc in sua disputatione tenuit hic Bar. de pratis per pre. l. diuus. inducens etiam. l. ne in arbitrio. C. de arbi:
e ¶ Citatum. vide quod no. ⁊ dixi eo. ti. teneor in glo. pe.
f ¶ Homoqꝫ ligius. de homagio habetur de accu. veniens. de simo. ex diligenti. de exces. ꝑ. graue. de re. iu. c. fi. qꝺ alias dicit hominis ligiū. di autē ligius quasi legalitatē seruās de hoc martinus de fano cōposuit quēdam tractatū quē ponit speculator: ⁊ lati⁹ ꝓsequit de feudo. §. ij. ⁊ vt ibi no. hois ligiū fit iperatori vel regi nulli⁹ alterius fidelitate salua ꝗ ī vasallitico vel fidelitate reseruat saltē iparoris fidelitas vel auctas: ī li. feu. de ꝓhi. feu. ali. l. ipialē. nec vi qs esse posse ligius duorū: sed bñ pōt esse ligius vni⁹ ⁊ vasallus alteri⁹ vt hic: vel vasallus plurium: ⁊ ibi de hoc ver. decimo. ⁊. ꝟ. sequentibus.
g ¶ Originē. no. ꝓ foro originis: ꝺ quo ꝺ paro. c. fi. in. i. gl. de tempo. or. cū nullus. li. vi. ⁊ in spe. de compe. iu. adi. §. i. ꝟ. xlij. ⁊. xliij.
h ¶ Nō subfuit. innuit per nō subditum crimē lese maiestatis non committi.
i ¶ Nō habebat. no. nō valere sententiam ex cuius tenore deprehenditur euidens iniquitas': de hoc dixi post inno. e. ti. cum bertoldus. super ver. concessimus.
k ¶ Propt quā ēt. tolle ꝗ litaꝫ q̄ ē ī fi. hui⁹. §. ꝑpꝛie terminos potestatis excessit in messem nostram. ⁊c.
l ¶ Districtū. cū roma sit de tpali dominio ecclīe. lxiij. di. ego ludouicus. xxiij. q. vi. igitur de elec. fundamenta. li. vi.
m ¶ Debitis qd de debitorib⁹ ꝑ iuramētū obligatis ꝗ posito ꝙ ꝗ snīa fuisset iusta scripsi p⁹ ho. de cēsi. sinificauit sup glo. ij.
n ¶ Fidelitate. hoc bene facit papa de subditis imperio xv. q. vi. alius ⁊. c. nos sanctorum. ⁊. eo. ti. c. ij. li. vi. ⁊ hoc ratiōe criminis: de here. c. fi. de pe. c. fi. procedit autem hoc ex superioritate: de qua. j. §. fi.
o ¶ Subiecte. ar. ad no. xvi. q. vij. filiis. in. i. glo. i. ꝙ per damnationem vel confiscationem iudicis secularis non perdat quis ius patronatus.
p ¶ Falcē. qꝺ facer ñ licuit. ꝺ elec venerabilē ī ꝑn. cū suis cō.

¶ Ceterum defectꝰ suppletio circa processus adhibita supradictos non tantum valet ad iustificationẽ ipsorum & sẽtẽtie supradicte quantum ad eorũ sigillationem & notam: cũ nullam super premissis ptãtem haberet imperator in regem: sibi alias q vt prefertur non subditum non citatum legitime aut remissum & extra districtum ipsius continue ac notorie ꝯsistẽtẽ: nec pdicta suppletio circa subditũ etiã ad ea potuisset de rõe referri p q de crimine pfertim sic graui[a] delato defensionis que a iure pvenit naturali facultas adimi valuisse: cum illa imperatori tolere non licuerit[b] q iuris nãlis existũt ¶ Vt igit sicut memorata snia iuris caret effectu: sic auctoritate & nomĩe[c] rei careat iudicate: vt nec in opiniõe cõi aut vulgi[d] labijs nomen hẽre snie mẽat: vt ẽt i magnũ iusticie ac pacis obseqũ scãdalosis occurrat picul: q cũ nra & ecclesie puinciarum multarũ regnorum & gentiũ turbatiõe nõ modica possent occasione ipsius p tpe suboriri. ¶ Nos tã ex supioritate[e] q ad iperiũ nõ ẽ dubiũ nos hẽre: q ex potestate i q vacãte imperio iperatori succedimꝰ[f]: & nihilominꝰ ex illiꝰ plenitudine potestatis quã christus rex regum & dominus dominantium[g] nobis lz immeritis in persona beati petri concessit[h] sententiam & processus omnes predictos & qcquid ex[i] eis secutum est vel occasione ipsorum: de fratrum nostrorum consilio[k] declaramꝰ fuisse ac ẽẽ omnio irritos & inanes: nullũq debere aut debuisse sortiri effectũ seu nocumẽtũ vel notã afferre cuiq vl quodolibet attulisse: ipsosq nihilominꝰ quatenꝰ pcesserũt d facto & quicquid ex eis secutũ est vl ob eos vl in posterũ seq posset: in irritum reuocamus[l].

Clemẽs.v.in concil. vienẽsi.

De appellationibus

J a iudicibꝰ[m] duobꝰ aut pluribus fuerit appellãdũ[n]: q fõte de facili eorũ psentia simul[o] haberi nõ posset: liceat corã[p] ipsis vl maiori[q] parte ipsorũ appellare[r] & aplos petere separatim: valebitq appellatõ talis[s] ac[t] si simul fuisset in eorum presẽtia ab oibꝰ appellatũ. ¶ Est tñ appellato ignoranti[u] appellationis nec non delationis[x]

a ¶ Sic graui. lese maiestatis.

b ¶ Licuerit. fa. ad no. ff. de cõsti. pn. l. i. & C. si ꝯ ius vel vti. pu. l. vlt. per inno. de ꝯsti. que in ecclia꜡ p bosti. in sũ. de rescrip. §. qs vires. ver. põt aũt facit ẽt ad questionem de iudice habente arbitrium: quã no. j. de. v. sig. sepe sup ver. defẽsiões.

c ¶ Nomine. sic. e. ti. c. si. li. vi. ij. q. i. i pmis in si.

d ¶ Vulgi. cuiꝰ opi. qñq inspicit. ff. de flum. l. i. ff. de fundo istruc. l. cũ de lanioĩs. §. asinã. de pur. vul. p totum & no. de rescrip. nõnulli in. iij. glo. Ouidius de põtu: Vulgus amicitias vtilitate probat.

e ¶ Superioritate. vt in constitutione romani. §. de iureiuran.

f ¶ Succedimꝰ. de fo. cõpe. lz ex suscepto. & huiꝰ mõi ptãti nõ participãt legati de: latere de hoc i spe. ti. ij. §. nunc ostẽdendum ver. xix. io. an.

g ¶ Dominantiũ. spo. xix. c. vltra medium. i. ad timo. vi. & facit. viij. dis. que ꝯtra mores in si. de deci. tua. ij. io. an.

h ¶ Cõcessit. matth. xvi.

i ¶ Ex eis. Concor. de elec. qualiter i si. j. de immu. ec. quoniam.

k ¶ Cõsilio. vide qd no. e. ti. c. ij. li. vi. in. ij. gl.

l ¶ Reuocamꝰ. concor. de re. ec non alie. sigs e. ti. ad audiẽtiam. & qd ibi no. & de offi. or. c. pe. & ij. q. i. primates.

m J a iudicibꝰ. se summat & sunt due ptes. scda ibi ẽ tñ. & q dicit iudicibus: itelligo ordinarijs vel delegatis: siue sint ad causas siue sint executores ad gratias. & idem etiam puto de arbitris iuris a quibus appellari potest de of. dele. ab arbitris. li. vi. cum eadem sit ratio.

n ¶ Appellandum. in iudicio vel extra vel grauamine forte dato ergo q haberi posset ipsorum copia: locus esset ei quod hic dicitur sed ante constitutionem istam tunc solum sic diuisim de facto appellabamus quando cõmuniter iudices haberi poterant. vnde seruabatur q singulariter requirebantur vt conuenirent.

o ¶ Simul. scire debes q inno. in decre cum super de offi. dele. in glo. magna circa medium: dicit q ab vno ex pluribus iudicibus non potest appellari: nisi appelletur ab oibꝰ q: cũ non sit licitum appellare nisi a grauamine: & vnus sine alijs grauare non possit quia solus iurisditionem non habet: ergo non ab vno sed ab omnibus simul appellandum est. Sed si inno. intellexerit simul in loco. scilicet congregatis tempore quo appellatur: hoc igitur hic corrigitur. sed si intellexerit simul respectu forme vel interpositionis: hoc hic non tangitur. lz enim hic separatim appelletur tamen ab omnibus appellatur. hoc tamen scias q quotiens vnus ex pl'ribus iudicibus procedere potest & ab ipso solo sic pcedit poterit appellari: de primo vide quod no. de arbi. c. ij. li. vi.

p ¶ Coram ipsis. vide quod not. de elec. vt circa. li. vi. in presentia enim iudicis appellandum est. ij. q. vi. biduũ. vbi de hoc. & e. ti. sug gestum.

q ¶ Maiori. quando sũt plures q duo. Nam in duobus non est dare partem maiorem: oportebit ergo tunc q coram ambobus fiat appellatio: sed diuisim possunt haberi. sed quid si ambo etiam diuisim non possunt haberi vel quando sunt plures non potest haberi pars maior etiam diuisim. So. ex quo non stat per appellantem sibi nõ nocet. facta igitur protestatione appellet coram illis vel illo qs vel quem habere potest. vel si nullum põt habere coram publicis & honestis personis. eo. ti. c. si. de of. or. pastoralis. si haberet copiam iudicis ad quem coram illo appellet. ij. q. v. biduum.

r ¶ Appellare. separatim vt sequitur. est enim mens littere: q quilibet istorum actuum appellatio & apostolorum petitio separatim fieri possit.

s ¶ Talis supple & apostolorum petitio.

t ¶ Ac si simul. concor. de re iudi. c. pe. li. vi.

u ¶ Ignoranti. sciens enim certificari non debet: de re iudi. eum qui certus. li. vi. presumitur autem ignorantia: de re. iur. presumitur. li. vi. cum concor.

x ¶ Delationis. vbi delatum est tunc negocium principale per hoc est coram iudice appellationis supra. eo. cum appellationibus. lib. vi. & ideo intimandum est appellatori fa. hec littera ad ibi not. q deferre ap/

pellationi ⁊ terminum illi prefigere sunt diuersa.
a ¶ Eorum. scilicet iudicum.
b ¶ Prefixionis. ad iter enim arripiendum vel ad se presentandum potuerunt terminum assignare. eo. ti. cum sit ro. que termini assignatio quia multum operatur: vt. eo. ti. se pe. ideo parti, hoc ignoranti debet intimari. Sz nũquid hec delatio ⁊ termini prefixio separatiz per illos iudices fieri poterit: quod videtur per hãc litteram: sed forsan est mens littere ꝙ iudices illi postea conueniẽt ⁊ deferent vel terminuz statuent ꝙ intimari debet appellato.

b ¶ Preferri. fi. de re. permu. c. vno. li. vi. quibus autem casibus preferatur equitas rigori ⁊ econtra satis scripsi de transac. c. fi.
i ¶ Decernimus per viam declarationis. debuisset enim dici cõtrarium: vt. s. patet: ⁊ ideo vtitur isto verbo: si. te reg. cõstitutionem. li. vi.
k ¶ Contextu. lex dicit de testamento in scriptis ꝙ vno contextu fieri debet ⁊ declarat vno contextu fieri cuz nullus alienus actus miscetur. ff. de testa. heredes palam ad fi. sic etiã electio vno contextu fieri debet. s. de elec. quia propter. sed hic non imponitur necessitas hoc faciẽdi vno cõtextu: sed dicitur ꝙ si sic fiat valet: ⁊ non curo an hec petitio fiat vno contextu cum appellationis interpositione necne: fa. quod no. ff. c. l. j. in glo. fi. ⁊ in spe. de ap. §. sequitur. in fi.

eorum[a] ⁊ termini prefixionis[b] si subsecute fuerint: intimatio legitime[c] facienda. Idem.

Quãuis[d] rigor iuris[e] exposcat eum qui appellat debere petere apostolos congruo loco ⁊ tempore[f] sepius ⁊ instanter: nos tñ antiquam ⁊ cõmunẽ obseruãtiã[g] litigãtiũ sequi ⁊ equitatẽ rigori pferri[h] volẽtes decernim⁹[i] sufficẽ: ꝙ ꝑ appellãtẽ simul vno cõtextu[k] apostoli instãter ⁊ sepi⁹ postulentur. ¶ Veruz iudex a quo appellatur certũ[l] terminum ad rcipiẽdos aplos appellãti assignet: ⁊ appellãs i assignato sibi termino non cõpareat coram eo nec[m] petat aplos sibi tradi: appellationi sue renunciasse videtur[n]. ¶ Similiter si iudex appellanti responderit infra iuris terminum apostolos se daturum: appellationi sue renunciasse appellãs intelligitur: nisi infra [o]dictuz

d ¶ Legitime. per modum qui habetur. s. e. con. de elec. causam. vt ibi patet in fi. Nec puto intimationem solum faciendam quando sic separatim appellatur: sed etiam fiet quando simul a iudicibus appellatur: vel quando vnus solus esset iudex a quo appellatur propter rationes quas supra notaui ⁊ aduerte quia decre. illa causam. nil dicit de intimatione delationis vel termini: sed solus appellatiõis. ⁊ est ratio quia cause beneficiales de quibus ibi dicitur quo per principale deferuntur per appellationes ⁊ habent terminũ statutum a iure ad se presentandum. ⁊ hoc pars cui notificatur appellatio ignorare non debet: alie vero non: ⁊ ideo si deferatur vel terminus statuatur ab homine. notificẽtur hec appellato qui potuit ignorare.
d Quãuis Casus. sufficit apostolos peti vno contextu sepius ⁊ instanter: ad quos recipiendos si iudex certum terminum statuat: appellans illos nõ petens in termino: appellationi renunciat. Item cum iudex statuat terminum iuris incertum infra quem appellans illos debite non petiuit vel oblatos recipere renuit. Ponit vltimo tres casus quib⁹ appellans non habens apostolos appellationez prosequi potest. ⁊ sunt quattuor partes secunda ibi verum tertia ibi similiter quarta ibi quod si. ⁊ determinat primum dictum quod no. s. e. ti. ab eo li. vi. in. iij glo. vbi patet ꝙ mihi placebat iste rigor de quo loquitur prin. ⁊ idem ibi archid.
e ¶ Iuris. ij. q. vi. post appellationem. ⁊ §. vlti. ad fi. C. e. ti. iudicibus.
f ¶ Tempore. s. xxx. dierum qui currunt a tempore sñie vel ab eo tempore quo incipit currere decendiuz appellationis interponende: sic intellige quod no. s. e. ab eo in gl. ij. ⁊ e si. quod no. ff. de excu. tu. l. quiquaginta olim dabãtur quinqz dies. ij. q. vi. ab eo. ⁊ est iste terminus etiaz iudicis ad tradendum: vt probant iura predicta.
g ¶ Obseruãtiã. si. s. e. cõ. de eta. ⁊ quali generalẽ. itñ aũt videbat hec obseruãtia ꝙ dicebat guil. ꝙ nũqz viderat hoc opponi vt no. in decre. ab eo.

l ¶ Apostoli. quos interdum epistolas: interdum dimissorias vocamus. ij. q. vi ab eo. ⁊ in. c. post appellationẽ Quid sint apostoli: ⁊ vnde dicantur: de quadruplici eorum specie ⁊ eorum formis vide in spe. e. ti. iiij parte. § sequitur.
f ¶ Certũ. siue ꝑ denominationẽ diei: puta ditionis prime vel ꝑ numeꝝ: puta hodie ad octo dies vel octaua die mensis.
m ¶ Nec petat. sola ẽ cõparatio nõ sufficeret: nõ sic i cãu decre. si a iudice. e. ti. li. vi. ẽ. n. casus ille ab isto diuersus. apli. n. danẽ vt istruaẽ iudex ad quem. eo. ti. vt sup. li. vi. ẽ reuocatio grauaminis fit vt iurisditionẽ resumat iudex a quo. nõ ẽ ergo mirũ si plus circa primũ qꝫ circa secundũ artaẽ appellãs ⁊ iudex a quo plus circa secũdum qꝫ circa primum. io. an.
n ¶ Videẽ. ẽt si iret vel mitteret ꝓ illa ꝓsequẽda. s. e. ab. e. li. vi. ẽ qd dices si i isto cãu vel sequẽti cõparuit appellãs in termino certo vt h vel ifra icertũ: vt. j. pxi rñ iudex assignat nouũ terminũ ad illos recipiẽdos i quo nõ cõpet appellãs: nũ qd renũciasse videẽ: forte fuit de mente hui⁹ iuris ꝙ vltra secũdã vicẽ nõ teneaẽ appellãs corã ipso pro hac cã cõparere. tutius est ꝙ ex quo secũdus terminus ẽ infra tps iuris infra qd ad hũc actũ iudex ẽ corã illo i termino prorogato cõpareat nõ tñ puto ꝙ teneaẽ plus petere sic ꝓcedat qd dixi de vice scda. ẽ satis ẽ ꝙ exhibeat se paratũ recipere: sicut i pdi. decre. si a iudice. ⁊ lꝫ vt dixi hoc si tutius: nõ tñ est mo eũ q bis comparuit negligentẽ vel renunciantẽ dici posse: als sequeretur ꝙ singulis diebus de termino xxx. dierum post appellationẽ extantibus ad comparendum posset vrgeri.
o ¶ Infra dictum. no. qr. s. proxi. rñ dixit in assignato termino: hic dicit infra dictum terminũ: vbi ergo ẽ certus termin⁹: dꝫ in termino cõparere: nec tunc sufficeret id añ terminũ facere. vbi vero sub hac incertitudine. s. infra terminũ iuris: satis est infra illũ terminuz petere iterato ⁊ no. ꝙ lꝫ termin⁹ sit incertus cũ rñdit se daturꝫ infra terminũ iuris puto tñ ꝙ si rñderet se daturꝫ i termino iuris vel vltima vel penultia die termini iuris ꝙ termin⁹ cert⁹ eẽt: nec tũc sufficeret añ ẽminũ cõpere. ⁊ ꝑ id vꝫ h expssũ: ꝙ citat⁹ vel iussus vt cõpareat vel aliqd agat ifra cẽtũ ẽminũ vt quotidie fit satis ẽ ꝙ ifra ẽminũ qñcũqꝫ: dũ tñ loco ⁊ tpe cõgruo cõpareat vel id agat: exempla patẽt de do. ⁊ cõtu. cũ dilecti. de consue. c. fi. ⁊ de pben. si pluribus.

terminuz[a] congruo loco ⁊ tpe instãter ⁊ sepius: saltē vno cō textu petat aplos ab eodez iudice sibi dari: vel si recipe re/cusat oblatos[b]. ¶ Quod si iudex in termino ad dandum aplos pfixo per eū ipos appellanti petenti nō dederit[c] aut[d] si dum petētur apostoli respōderit se daturum eosdem nullo termino certo sibi prefixo[e] vel infra[f] iuris terminū se eos asseruerit velle dare: ⁊ postea per appellantem congruo lo/co ⁊ tempore sepius ⁊ instan/ter vno contextu etiam requisitus: eos non curauerit infra eundem terminum exhibere: appellationem suam extunc[g] prosequi possit appellans: ac si expresse fuissent eidem apostoli denegati[h]. Idem.

Si[i] appellationē iudiciale[k] sic ⁊ extraiudicialē[l] infra annū a die[m] interpositiōis ipi⁹ vl a die illati grauaminis

li.vj.e.li.de elec.c.j.⁊.c.cupientes.§.qđ si per.xx.

a ¶ Terminum. qui etiam ipsum iudicem artat vt dixi in.j rñ.io.an.

b ¶ Oblatos. sepius vidi dubitare cuius expensis apostoli sint tradendi. Communi⁹ fuat ꝙ expēsis appellātis. ꝫ h lrā facit i ꝯriū: dū dicit oblatos. sicut ꝙ libellū quem actor tenet reo offerre. iij.q.iij.offerat. suis expēsis tradit: sic ⁊ iudex aplos: ad idez de of. or. si canonici. per h fa.ij.q.vj.ab eo. vbi dr ꝙ traditio aplor expedit ex officio iudicij. Itē fa.C.e.ti.eos.i fi. vbi dr ꝙ ēt nō petenti dari debent: hic etiā vtit ꝟbo dādi ⁊ ꝟbo exhibēdi: quo ꝟbo etiā vtit decr.pia.⁊ dcr. ab eo.e.ti.li.vj.⁊ decr. vt sup.e.ti. dicit tribuat. ⁊ l.iudicib⁹.C.e.cānonizata.ij.q.vj.i fi.dicit ꝯuēit prestari. satis est ergo ꝙ cuicunqꝫ horum verborūz attribui possit gratuita datio. Item precedens decr. j.⁊ decr. vt super precipiunt eos exhiberi: ⁊ quod precipitur necesse ē fieri.xiiij.q.j. quod precipitur. de ver. sig. in his. ex quibus videtur gratis offerendos apostolos: ⁊ fa. ad materiaz quod scripsi de elec. vt preterite. vt dixi. contrariuz seruatur quod equitatem habet saltem in delegatis. dubitari solet etiaz an clausos ⁊ sigillatos appellans recipere teneatur: ⁊ ar. decre. intimasti.eo.ti. videtur ꝙ non.

c ¶ Dederit. hic tolle litteram infra appellationem suam extunc ⁊c. idem facias in fi. sequen. ver.

d ¶ Aut si. secundus casus: p quem patet ꝙ appellans qui sufficienter petijt apostolos coram iudice qui respondit se illos daturum nullo termino statuto comparere vlterius nō tenetur: fortius ergo si nihil responderit: als inutile foret ꝙ dicitur.s.j.rñ.⁊ adhuc fortius si denegauerit. sed hoc erat expeditum in decre. ab eo.

e ¶ Prefixo. tunc vel postea.

f ¶ Uel infra. tertius casus.⁊ p id qđ dicitur hic ⁊.s.e.§.similiter patet: ꝙ iudex a quo pot infra tps iuris tenere impeditum appellantem: nec enim cogitur infra terminum illos dare: fa. de elec. commissa .li.vj. lz ergo satis sit appellanti infra terminum illos petere per modum qui sequitur: tenetur tamen finem termini expectare: vt videat an iudex offerret ⁊ moram purgaret.

g ¶ Extunc. s. in primo casu lapso termin o prefixo per iudicem: in secundo post responsionem iudicis: si postea terminum non statuerit: in tertio post iuris terminum: sic intelligo litteram: vt sic cuiqꝫ casui continuet iste finis: vt.s.dixi.

h ¶ Denegati. nec tz processus super principali postea factus per iudicem a quo: quod dic vt.s.e.ab eo in fi. li.vj. ex hac ergo constitutione elicias quattuor casus contra appellantem: ⁊ tres contra iudicem. Primus contra appellantez cum apostolos non petit. Secundus ⁊ tertius cum in termino certo ad id dato vel infra incertum illos non repetit. Quartus cum illos sibi oblatos non recipit. Contra iudicem vt denegasse videatur sunt tres casus cum in certo termino per se statuto illos non tradit: vel se traditurum dicit: sed terminum non statuit: vel dicens se daturum infra iuris terminum requisitus illos nō tradit. Duos casus addidi. s. quando nil respondet vel denegat. iudicis pena est vt processus per ipsum habitus postea non teneat. appellantis: vt appellationi renunciasse videatur. s.eo. vt super.⁊.c.ab eo li.vj. ⁊ hic.

i ¶ Sicut appellationem. s. hac decre. ⁊ sequentibus breuiloquus fuit auctor ita ꝙ summande n non sunt. hoc autem approbat in vno dicto quod no. inno.e.ti.constitutus ⁊.c. bone. in alio determinat no. C. de tē. ap.l.fi.§.illud. ⁊ reprobat opi. hosti. quam no.e.ti. ex ratione. approbat qđ olim disputando terminaui: vt.j.patebit.

k ¶ Judicialem.ij.q.vj.ei qui.s.e.ti.cum sit romana.

l ¶ Extraiudicialem. de qua.e.ti. concertationi.li.vj. ⁊ hic probamus olim per decre. constitutus.e.ti. que loquitur de appellatione extraiudiciali: ⁊ tamen appellans non ipeditus excluditur a prosecutione post annum: quod ibi inno. tenebat cum determinatione huiusmodi.c.s.ꝙ quādo appellat a futuro grauamine: tunc a tempore grauaminis annus prosecutionis incipiat.⁊.xij. differentias inter extraiudicialem ⁊ inter iudicialem appellationem scripsi post hosti.eo.ti bone.

m ¶ A die. ergo videtur ꝙ illa pars diei in qua appellatur cedat lucro appellantis nec computetur in anno: sic de elec.c.j. de excep.pia. de resti. spo. frequēs s. de preben. statutum li.vj. ⁊ in hoc differat a tempore appellationis interponende: quod currit de momēto ad momentuz: de re iudi. ꝙ ad consultationē. Scire debes ꝙ olim hanc questionem disputaui. s. qñ deberet currē tps appellatiōis prosequēde. Accur. i.l.fi.C. de tēp. ap pōit tres opi. s. hic approbatā: ⁊ aliaz ꝙ icipiat a tpe ichoate psecutionis: p q̄ fa.l.illa: ibi ⁊ ānale tps p⁹ ichoatā litē pfierit. Tertia ē ꝙ appellās si nō psegt.j.ānū a tpe appellatiōis vl bieniū ex cā: rata maet snia: ꝫ si ichoauit.j tpa: tūc a tpe ichoationis hēat ānū: ⁊ ex cā bieniū: ꝫ vt ibi no. pꝫ has duas opi. posset psecutiōis tps extēdi ad q̄driēniū. Est q̄ta opi. quā ipe no. i auc. vt iudi.§.appellatiōes.col.vj. vt cur sui ipi⁹ āni pponāt duo mēses: p.§.pdcm: vbi vr exps suz. Est qnta opi. q̄ placz ho.e.ti ex roe. ꝙ currat ān⁹ a tpe snie a q̄ fuit appellatū. all.ij.q.vj. anrior.§.⁊ sācimus. ꝫ ibi logt d tpe appllōnis interponēde. iuuabaz hāc opi. p.l.iudicib⁹.C.e. que hr.ij.q.vj.i fi. vbi tēpus apostolor petēdor currit a tēpore snie: vt ēt dixi.s.c.pri. in glo.iij. ad idē.e.q. ppter supfluā facit.c.tl.n solū.li.vj. vbi attētata p⁹ sniaz lz añ appllōnē reuocātur p modū attētati. Itē tēp⁹ resti. in inte. ⁊ supplicationis cōtra sētētiam currit a tpe snie. de resti. i inte c.j.li.vj.C. d pci.ipera.of.auc. que supplicatio Itē an

mus executionis qui daꝛ delegato currit a tpe sn̄ie: de offi. dele. querēti. sic dicaȝ de isto. ⁊ videꝛ casus. C. de tem. ap. l. j. que de tpe ꝓsecutionis vꝫ debere itelligi. Prima opi. quā in solutione tūc tenui sic ꝓbaꝛ. istud tp̄s daꝛ appellāti ⁊ ad ꝓsecutionē appellationis. ij. q. vi. ei qui. alis inci pit figs appellat C. de tem. ap. ei q e. ti. cū sit. ⁊. c. re/ p̄hebēsibilis sepe. ⁊. c. ꝯstitutus. de sen. ex. lȝ. li. vi. er go opoꝛtet appel lationeȝ p̄cedere hui⁹ tépoꝛis cur sū: ne lex sit ipos sibilis. iiij. di. erit aūt cū si. Itē dec. ad hoc. ij e. ti. dic post appellatiōeȝ. Itē lex. ij i p̄n. ⁊ lex. iij. post p̄n. C. de tem. ap. ad idem e. ti. nicolao. de do. ⁊ ꝯtu. cū oli in fi. Item cum decem dies denꝛ ad deliberanduȝ an expe diat appellare non cōputabuntur in tempoꝛe ꝓsecu tionis. nā ista diuersa sūt: qꝺ patet de ꝓcur. nō iniu ste in fi. C. e. ti. Inuitus. ⁊ fa. qꝺ ibi no. alis cuȝ tempus interponende currat a tpe scientie. ij. q. vi. biduuȝ. e. ti. ꝯcertationi. li. vi. si tēpus ꝓsequēde curreret a tem poꝛe sn̄ie: sm̄ id post annuȝ posset appellare sed nō ꝓ sequi: si. quod no. ff. de excu. tu. quinquagita. fa. ff. de requi. re. l. annus. per que iura ⁊ per decre. ex parte. s̄. de rescrip. hanc parteȝ legi que hic appꝛobatur. ad cō traria respondetur ꝙ secūda ⁊ tertia opi. absurditatē habent: de qua dixi. s̄. pōt ergo exponi quod dicit ibi lex vt ibi no. p̄terierit. i. p̄teriisse noscatur: vel cla/ rius i. cursum suum compleuerit: ⁊ per eundeȝ modū tollitur quarta. ⁊ quod dicit. §. appellatiōes. post du os menses tempus fatale suum inchoare cursū expo nas. i. inchoatuȝ ꝓsequi ⁊ finire: vel quo ibi dicitur est locale vel speciale: vt ibi no. Pro quinta opi. nō fa cit decr. ex rōe. vt patet ex ātiqua auc̄. ⁊ ibi scripsi Lex iudicibus. non ob. q: lȝ appellare ⁊ apostolos petere sint diuersa ⁊ habeant diuersa tpa: q: tn̄ fiunt coꝛam eodem ⁊ scd̄m accessoꝛiuȝ p̄mi ⁊ in sola verbali peti tione cōsistens: voluit ius vnū tp̄s cum alio cōfundi. sed appellatio ⁊ ꝓsecutio fiunt coꝛaȝ diuersis que ꝓsecutio in multa difficultate consistit: quare ius noluit vnum tēpus in aliud imputari. in tpe restituti onis supplicationis ⁊ executionis nō est dare diuersa tpa que possunt confundi: sed vnū soluȝ in decre. nō solum a beneficio deliberandi: quod habet victus per decendiuȝ p̄cedit quod reuocantur ante appellati onē ⁊ p⁹ sn̄iaȝ inouata. lex. j. C. de tē. ap. varios habet intellectus: vt ibi no.

a ¶ A futuro. quia in iudicio nō appellatur: nisi a gra uamine illato: iō nō in iudiciali sed extraiudiciali ꝓ cedit hec distinctio. si ergo appellat canonicus ne fiat electio eo excluso: vel ne fiat ꝺ̄ ticio: vl' ne fiat nisi de nominato p maioꝛē partē capli vl' appellat possessoꝛ ne i possessione iquietetur: extūc ⁊ nō p̄ius: cuȝ cōtra ap pellationes factuȝ fuerat: illas ꝓsequi tenetur sic lo quitur de elect. cum nobis. ⁊. c. auditis. ⁊. eo. ti. consti/ tutus. ⁊. c. bone.

b ¶ Finiri. in hoc cōuenit tp̄s restitutiōis in integruȝ

Ubi a futuro[a] grauamine ap/ pellatur ꝓsequi et finiri[b] tenetur appellans. quod si iusto ipedimento[c] cessante n̄ fecerit: debebit eius appella tio deserta censeri[d]. Idem.

Quandiu[e] appellatiōis ꝓsecutio per compꝛo missum[f] vel alias[g] de partium expꝛesso[h] consensu differtur tempus ad ꝓsequendū eādeȝ ab hoīe vel a iure p̄fixū cur rere[k] nolumus appellāti: nisi forte[m] iudex vidēs ex dilatiōe periculū iminere[n] p̄ciperet[o] in illa ꝓcedi. Idem.

Appellāti[p] ab iterlocu toria[q] vel a grauamine

s. e. con. de resti. in inte. c. vno. ⁊ appꝛobat in hoc quod no. inno. s̄. e. ex ratione. ⁊ her. s̄. e. cum sit. ⁊. c. oblate.

c ¶ Impedimento. de hoc qꝺ ꝓuenit qn̄qȝ ex parte iudi/ cis qn̄qȝ ex parte appellantis: quādoqȝ ex parte appellati: sa tis. s̄. e. ex rōe ⁊ in spe. e. ti. §. nunc breuiter. io. an.

d ¶ Deserta. idem verbū j. e. c. iij. ⁊. C. e. l. qm̄. io. an.

e ¶ Quādiu. sumi po/ tuit ex auc̄. si tn̄. C. de tem. ap supta de coꝛ. auc̄. de ap. §. i. colla. viij. que tamē in tribus hic suppleꝛ vt. j. dicā. ⁊ ꝙ di ces q̄ꝫdiu exponens. i. quantūcunqȝ diu. vnde dicit auc̄. etiam si decies mille anni fluxerint.

f ¶ Compꝛomissū. nō sic in eligentibus q cōpꝛo mittūt quibus bene currunt electionuȝ tpa de elec. si compꝛo missarius. i. rn̄. li. vi. ⁊ ratio diuersitatis ibi no. i glo. fi. si ergo compꝛomissarius non p̄nunciat: reuertitur appellans ad iudicem. ⁊ idem puto si p̄nunciat: sed appellans vult penā soluere ⁊ appellationem ꝓsequi. nec ista littera contradicit immo fauet: cum dicit tempus interim non currere. Item ēt ante p̄nunciationem compꝛomisso durante poterat ap/ pellans ad iudicem redire soluendo penam: vt no. de of. de le. significantibus in. iij. glo.

g ¶ Uel alias. hoc supplet hec decre. quod non dicebat auc̄. pone moꝛtalitas vel alia pestis cepit esse in loco appellatio/ nis ꝓsequende: ita ꝙ conuenerunt appellans ⁊ appellatus differre ad certum tempus: ita ꝙ tempoꝛa non currerent vel aliquid tale.

h ¶ Expꝛesso. non sufficeret ergo tacitus: puta ꝙ simul ap/ pellās ⁊ appellatus ad domiciliū redeunt vel lōgā peregrina tionē simul aripiūt: vel aliquid tale. imputet enim sibi appel lans qui sic itinerat. Itē p ꝓcuratoꝛem ꝓsequi poterat.

i ¶ Ab homine. hoc est secundum quo suppletur auc̄. que lo quebatur solum de tempoꝛe iuris.

k ¶ Currere. non intelligas ꝙ compꝛomisso deserto vel tem poꝛe de quo conuenit finito habeat appellans integrum tem pus sed solum habebit quantum tempoꝛe compꝛomissi supe rat. doꝛmit enim tunc illius tempoꝛis cursus: fa. s̄. e. con. de resti. i inte. c. vno. quod plene no. de ver. sig. dilecto. ff. ex qui cau. ma. sed ⁊ si per p̄toꝛem. §. quotiens.

l ¶ Appellanti. nec appellato.

m ¶ Nisi foꝛte. tertium in quo suppletur auc̄.

n ¶ Imminere. s̄. e. oblate ad fi. que ponit exemplum de cau sa electionis vel matrimonio spirituali. idem ibi dixi de ma/ trimonio carnali sm̄ gof. hosti. ⁊ egi. all'. vt li. non conte. qm̄ idem dicit ibi gof. in alijs que celeritatem desiderāt. ff. de dā. infec. l. ij. ff. de fer. l. i. ⁊. ij.

o ¶ P̄ciperet. post illud ergo p̄ceptum incipient currere tempoꝛa. hoc intēdit.

p Appellati. se summat habens duo dicta que varias opi niones determināt: vt. j. dicetur.

q ¶ Ab interlocutoꝛia. per hoc ⁊ per verbum nominatim quod. j. sequitur repꝛobatur opi. inno. quam no. de no. oper. nunc. c. pe. vbi tenet ꝙ satis est appellantem ab interlocuto/ ria expꝛimere illam iniustam etiam si nō adijciat in quo vel quare. ⁊ licet ibi hoc appꝛobat p̄ius tn̄ ibi dixerat ꝙ nimis est generale hoc verbum sicut. ⁊ si diceret se grauatum ⁊ nō expꝛimeret in quo. Dicit autem opinioneȝ suaȝ amplius ꝓ

cedere quando appellans diceret sententiam iustam: quia ex instrumẽtis testibus vel alijs ꝓductis aliter vel ꝯtrariũ ꝓnũciari debuerat: inducit decre. eo. ti. ex parte. j. hostien. ibi contradicens ꝙ appellãs habet exprimere causam quare sit iusta: ⁊ maxime per decre. cordi. eo. ti. li. vi. ⁊ hoc placet guil. in spe. de ap. §. qualiter. in princi. ⁊ hoc approbat̃ ⁊ merito: quia nõ eẽt al's differentia in expressi/one inter appellatum a diffinitiua ⁊ ab interlo/cutoria cuius contrariũ vult decre. vt debitus. s̃. e. ⁊ predi. decre. cordi. ⁊ facit quod ibi no. i. v. gl. An vero sententia super peremptoria ꝓsit diffinitiua vel iterlocutoria dicã. j. c. fi. i prin.

a ℂ Judicis. fa. ꝑ inno. qui intellexit decre. cordi. quando extra iudicium appellatur tm̃ a iudice: vide quod ibi no. in. iiij. glo. ⁊ hoc dicit q: appellatio contra partẽ iustificat̃ ex futuro grauamine, vt. s̃. c. ij. al's etiã notorias: lz enim notorium rele/uare possit ab onere probandi: nõ tamẽ releuat ab onere proponendi: vt scripsi. s̃. vt lit. contes. c. ij. super. j. glo.

b ℂ Nominatis. cõcor. de sen. ex. constitutionẽ. li. vi. in appellationibus in quibus artat decre. vt circa de elec. li. vi. fortior fit expssio: vt ibi ⁊. e. ti. ꝯstitutio ⁊ i cle. d'elec. ꝯstitutionẽ. ij. rñ.

c ℂ Expressas. approbat quod no. ber. e. ti. cum causaz i vlti. glo. ⁊ reprobat qd̃ no. io. ij. q. vi. nõ ita ⁊ ipse vin. ⁊ gof. i decr. vt debitus: vt ibi scripsi super verbo probabili. ⁊ iura que pro eo faciunt loquunt̃ cum appellatur a diffinitiua. ff. e. scio. in fi. ⁊ no. per hoc plene quod adijcitur causis: ⁊ per istud singulare verbum appellanti contra stilluz curie: que habet ex pluribus causis expressis in appellatione nõ exprimere nisi vnã in rescripto cõmissionis: super quo vide quod scripsi i predi. decre cum causam. super vlti. glo. ⁊ quod no. in spe. de ap. §. de officio. in penul. col.

d ℂ Nec processus. h̃ approbat qd̃ no. ino. in predi. decre. pe. de no. oper. nun. reprobãs qd̃ ibi no. hosti. ⁊ qd̃ no glo. in decre. ij. vt lit. nõ ꝯtes. in gl. quare dicit ꝙ etiaz tenebat io. ⁊ vin. ibi tñ hosti. ꝯ ⁊ no. ꝙ dicit ꝓcessus: q: diffinitiua a qua fuit appellatũ bñ potest iustificari ⁊ ipugnari ex nouis causis vel nouiter probandis: ⁊ sic loquunt̃ iura que inducebat hosti. de fi. instru. cuz io. de testi. fraternitatis. saluo quod habes in cle. de testi. c. ij.

e ℂ Judicis. a cuius grauamine vel interlocutoria fuit appellatum de quo premisit.

f ℂ Ex nouis. vñ qd̃ dicebat gl. predi. decre. ij. vt lit. nõ ꝯtes. ꝙ ex grauamine receptiõis testiũ facte li. nõ ꝯtes. iustificabat̃ precedẽs appellatio: reprobabaz oli iducens decr. dilecto. s̃. e. ti. ꝑ quaz patet ꝙ etiaz ꝑcedẽs grauamẽ nõ iustificat appellationẽ: nisi fuerit expssũ in illa. si ergo iniquitas iudicis ꝑcedẽs appellationẽ illa nõ iustificat: ergo nec subsequens. duo ergo requirũtur ꝯiunctiz: ꝙ grauamẽ ꝑcesserit appellationẽ vt hic: ⁊ ꝙ fuerit expressũ in illa: vt. s̃. ꝓx. rñ.

g ℂ Probãdis. nõ intelligas ꝙ vitas grauaminis probãda nõ sit corã iudice ad quẽ ẽt ad iustificãdã appellationẽ: lz probata nõ fuerit corã iudice a q̃: qd̃ dic vt. s̃. e. ti. i ꝯposita. i. rñ. sz h̃ intendit grauamẽ iudicis: vel iniusticia ꝓcessus oportet ꝙ pateat exactis corã iudice. vñ si ꝓposui exceptionẽ ꝓbationẽ obtuli ⁊ admissus nõ fui: hoc ꝓbato apparet grauamẽ. sz si exceptionẽ legitimã ꝓbaui ⁊ iudex illã repulit h̃ ꝓbato grauamẽ apparet sz si excipiebaz actorẽ excõicatũ minori iudex illaz repulit nõ iustificatur appellatio nec ipugnatur ꝓcessus

iudicis [a] si licz cãs al's ꝓseq̃ ꝙ i appellatiõe sua noiatis [b] dũtaxat expssas [c] nec ꝓcessus [d] ꝑmi iudicis [e] ex nouis [f] aut de nouo ꝓbãdis [g] iustificari põt vl' ẽt impugnari [h]: sz tñ ex ill' que acta fuerunt vel exhibita coraz ipso.

Idem.

Si appellationem [k] per negligentiam appellantis desertam appellans ipse cuz appellato [m]: aut appellatus [n] i

ꝓbãdo illũ excõicatũ maiori: de quo in primo iudicio nõ fuerat obiectũ. Itẽ si appellaui ꝓpter exceptionem de loco nõ tuto nõ admissã nõ iustificat̃ ꝓcessus: licz nunc probetur me postea reconciliatum.

h ℂ Impugnari. ipugnatio respicit appellãtem iustificatio respicit ap/latuz. neuter autẽ ipsorũ vti poterit his que corã ipo acta vel exhibita non fuerunt.

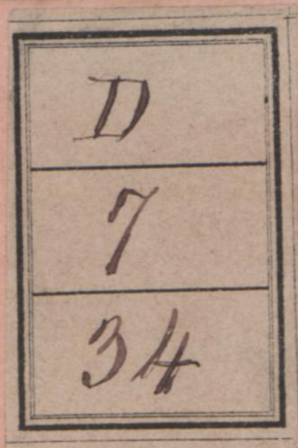
i ℂ Si appellatiõnẽ. reprobat qd̃ no. inno. e. ti. ex ratione. approbãs ⁊ fortificãs quod ibi no. hosti.

k ℂ Negligẽtiã. vt q: neglexit apostolos petere: vt l. e. q̃zuis. s̃. e. vel neglexit prosequi infra tps iuris vel hominis: vt in decre. sicut. s̃. e.

l ℂ Desertã. idẽ vbũ i predi. decre. sicut. ⁊ no. q: si in appellatiõe q̃ a pricipio tenuit ⁊ postea tenere desijt ꝓcedit hoc dictũ: forti' puto ꝓcedere in appellatione q̃ diceret̃ a pricipio non tenuisse: vt q: dicit̃ iterposita tertio vel post decez dies. Itez si procedit in tacite deserta per negligentiã: fortius in expresse deserta per renunciationẽ fa. e. ti. romana. §. si vero. ⁊ §. si aũt. li. vi.

m ℂ Cũ appellato. lz ergo dilationes q̃s petit appellatus per quas ꝓtellat̃ appellationis prosecutio ꝓsint appellanti: sicut etiam restitutionez petẽti prosunt q̃s petit reus cõtra quem petitur. C. de resti. in inte. l. pe/nul. ipsa tamen prosecutio quam facit etiã appellatus sibi nõ ꝓdest: vt hic per rationez quam. j. dicaz.

n ℂ Appellatus. hic fortificat dictũ hosti. querebat. n. inno. qd si post lapsũ tps prosecutionis fertur senten/tia infirmans primam sententiam: postea petit appel/latus ipsam primã executioni mãdari: tenebat ꝙ ipsi appellato obstabit exceptio rei iudicate ex secunda sẽtentia infirmationis. nec valebit si dicat per lapsuz tẽporis ante sentẽtiaz infirmationis primaz sententiaz ratificatam: quia ꝑm eum pretextu huius noue defensionis. non debet secunda infirmationis sententia retractari: de re iudi. inter monasterium. C. de transac. sub ꝓtextu. nec valet etiã dicere ꝙ nõ valet scd̃a snĩa lata ꝯ primam: q: vt dicit h̃z id nunq̃z valet snĩa appellationis primã ĩfirmãs: nec est etiã super eodẽ prima lata in cã principali ⁊ scd̃a lata in cã appellationis. ⁊ hoc reprobat hosti. dicẽs: ꝙ lapsus tpis ratificat snĩaz ⁊ facit haberi perinde ac si nõ fuisset appellatuz snĩa ergo infirmatõis postea lata: a nõ suo iudice lata fuit. Itẽ nõ valet snĩa ꝯ rez iudicataz: de hoc i pre. decre. inter. nec ob. prima rõ inno. q̃ procederet i snĩa lata a suo iudice. Nec ob. scd̃a rõ q: ibi ꝑ appellationẽ suspẽsa fuit prima snĩa bñ lz secũda ꝯ ꝑmã: sz ex quo cessat ꝑdicta suspẽsio appellatione deserta nõ valet scd̃a: sicẽ nõ valeret si appellatũ nõ fuisset. hoc h̃ approbatur ⁊ fortificat̃ i tanto: q: ꝑdicta ꝓcedũt nõ solũ cum solus appellans ꝓsequit̃: sz ẽt cũ vterq̃z. ⁊ qd̃ plus ẽ ẽt si solus appellat' qd̃ forsã nõ cogitauerat hosti. sit huius rõ: q: petẽdo ꝓnũciari male appellatũ nõ ẽ sibi ꝯri' i eo ꝙ dicit snĩaz trãsisse in rẽ iudicatã lz. n. de appellãte dubitet̃ ꝓpt̃ ꝯrietatẽ q̃ vr̃ inesse: an possit simul ꝓseq̃ appellatiõnẽ ⁊ nullitatẽ snĩe: de q̃ satis scripsi. e. ti. di/

D
7
34

lecto. in vlti. glo post Inno. ⁊ hosti. ⁊ vide in spe. de se. pla. §. iuxta. ad fi. in appellato tñ dicente male appellatū ⁊ sniaȝ transiuisse i rē iudicatā nulla est ↄrietas. Sed dices. imo est ↄrietas inquātuȝ dicit appellationem desertam: ⁊ propter hoc sniaȝ transisse in rē iudicatā: nō desertaȝ in quantū super eius iniusticia pronūciari petit ꝑ appellatiōis iudicem: ⁊ sic negat ⁊ asserit illuȝ iudicem. So. ⁊ si vis ꝙ fatear h aliquā ↄrietateȝ in esse tñ appellatus ꝗ reus ē ꝑt vti ↄrijs: marie quorū finis non est ↄrius: ⁊ actor ꝑt in diuersis instātijs: qō dic vt no. de re. iu. nullus pluribꝰ li. vi. nec h dr̄ ꝙ i eadē istātia h duoȝ pōat appellarꝰ.

a ¶ Rē iudicatā. hoc ē ergo qō dicūt iura: ꝙ rata manet snia: ⁊ ꝙ appellans cadit a cā. e. ti. cuȝ sit. ⁊ c. sepe.

b ¶ Snia. q̄ tñ erat aliqua: vt q2 ↄ ius litigatoris lata. si. n. a principio fuisset nulla sicut ꝓpt appellationem omissā nō transiret in rē iudicatā: ita nec propter interpositā ⁊ desertā: de sen. ex. lȝ. li. vi ⁊ quod ibi no.

c Cum a repulsione. Determinat casū dubiū circa decr. vl. e. ti. li. vi q talis ē. Ticius ↄ me opposuit exceptionē pemptoriā q̄ ꝑ iterlocutoriā ē repulsa: appellauit. ⁊ ↄfirmata ē ꝑma ⁊ scda: q2 nō potuit plus appellare: ꝓcessī t i ꝑncipali: ⁊ lata ↄ ipȝ diffinitiua appellauit ab illa. ⁊ in cā huiꝰ appellatōis vult repetere ↄ illaȝ interlocutoriaȝ. ⁊ videbatur ꝙ posset per ꝑdi. decre. ↄriuȝ hic rñdetur: vnus tñ casus excipitur.

d ¶ Repulsione. verbali ꝑ interlocutoriā vt prediri. nō est tñ necesse in pemptorijs interloq: de hoc satis de ordi. cog. c. j. Idē tñ in repulsione facti cū illā nō recipit vel ad vlteriora litis procedit. e. ti. ex ꝑte. ij. caute tñ facit excipiens si procurat interloqui: vt no. in spe. de ap. §. qualiter ver. Iteȝ ꝙ faciat ⁊ dixi. e. ti. dilecto. ⁊ per hanc decre. ⁊ illam patet: ꝙ snia lata super pemptoria interlocutoria ē non diffinitiua. ⁊ hoc tenebat gar. in decr. cū dilecti. de elec. v̄. insuꝑ. vbi etiā allegabat ad hoc decre. cū dilecti de elec. ⁊ decr. sua. hoc. e. ti. Ad idē de offi. dele significātibꝰ. ⁊ q2 vt h patet h repulsio pēptorie nō ē diffinitiua: ꝗ nec ꝓnūciatio ꝓ ipa erit diffinitiua vbi. n. iterlocutoria diffinit ⁊ ↄdēnatoria ⁊ eↄ. C. de sē. ⁊ iterlo. ꝑses. ff. de re iudi. l. i. vt ↄrioȝ sit eadē disciplina. xxvij di. hosp tiolū. ff. de his qui sui vel ali. iuris sūt. l. i ff. de accu. q accusare. Preterea natura diffinitiue ē ꝙ ea oriat actio i factū: ȝ a snia lata suꝑ pēptoria nō orit actio ȝ exceptio: ar. i ꝑdi. decr. cū dilecti i fi. C. de re. cre. l. actori. Itē si snia suꝑ pēptoria ⁊ ꝑ ea lata eēt diffinitiua: nō eēt alia diffinitiua ferēda: cū tñ de necessitate suꝑ ꝑncipali volūtate suꝑ pēptoria ꝓnūciet: de h i ꝑdi. decre. j. de ordi. cogni. Dicebat ꝗ gar. ꝙ siue suꝑ dilatoria siue suꝑ pēptoria siue suꝑ eo qō ꝑimit appellationē. i. ꝙ appellās nō potuerit appellare: ferat snia: iterlocutoria ē: secꝰ cū iudex cognoscēs ↄ appellatōe iterposita diffinitiua ꝓnūciat bene iudicatū ⁊ male appellatū vl ecōuerso: tūc. n. diffinitiua ē. C. de ap. eos. ff. de his q no. isa. l. furti. In effectu tamē fatetur ꝙ snia lata super peremptoria quod obstet habet vim diffinitiue.

etiam per se et principaliter prosequatur non ideo minus in rem [a] iudicatam censebitur transiuisse sententia[b] a qua fuerat appellatuȝ. Idem

Cum[c] a repulsione[d] exceptionis peremptorie[e] secundo[f] appellans succumbit[g] nō ē i cā appellatiōis postmoduȝ a diffinitiua[h] emisse[i] audiendꝰ vlteriꝰ suꝑ ea: nisi tē rite ꝑposita ex eo ꝑus[k] repulsa fuisset: q2 ꝑponebatur inepte[l].

Clemens. v. i ↄcilio vienensi.

e ¶ Peremptorie. ⁊ sic parat preiudicium negocio principali: alīs nō liceret repeti: vt in predi. decre.

f ¶ Scdo. si ergo semel tm̄ appellasset ⁊ succubuisset nō haberet locū qō hic dicit. Si ꝟo scdo appellat: ȝ appellatiōnē nō prosequitur: h videretur decre. locum habere ar. ↄ. c. proxi. videretur contra per id quod. j. di cā: quod credo vbi renunciat sponte: q̄si licet tarde vtatur iuris cōsilio expectādo euentum negocij principalis: ⁊ sic nō possetenus resistat: vt. j. dicam.

g ¶ Succūbat. si succūbit in scda appellatiōe: ergo tres habet snias cōtra se: ⁊ sic a tertia non licuit appellare. e. ti. directe. ⁊ c. tua nobis. C. ne lic in vna cā l. vna ↄ. e. cō. de re iudi. c. i.

h ¶ Diffinitiua. ꝓlata siue per primum ad quem debuit causa remitti ex quo modo fuit pronunciatum male appellatum per quotcunqȝ manus: de excep. dilecte. siue ꝑ vltimum qui forsan ex vi delationis in principali ꝓcessit: siue per aliuȝ ad quem forte post causam remissam ad primum fuit in alio articulo bene appellatum: ita ꝙ expedito appellationis articulo difinit postea principale.

i ¶ Super ea. peremptoria sic tertio repulsa. ⁊ est mirabile ꝙ nō appellans auditur: vt in predi. decre. fi. ȝ secūdo appellans ⁊ succumbens non vt h: cum secunda repulsio appellationis non deberet plus posse q̄ȝ appellationis omissio. Naȝ ⁊ in appellatione a diffinitiua equiparamus ista non appellare: vel secūdo appellare ⁊ succumbere. sed lȝ ista equiparentur in diffinitiua: in interlocutoria non lata. n. tali interlocutoria ꝯm leges nō debuit: ꝯm canones potuit appellationem differre ad euentum negocij primi: primum patet. C. de epis. au. l. ij. de iudi. aptissimi. C. eo. ti. eos. §. super his. ⁊ quorum ap. non recipi. l. pe. secundum patet in predi. decre. vlti. si ergo distulit iuris consilio: ⁊ postea victus appellauit contra talem interlocutoriam: auditur sed si possetenus interlocutoriam impugnauit. scilicet semel ⁊ iterum appellando: ille articulus tam solenniter discussus vlterius examinari non debet ex quo in secunda succubuit. per quod videtur ꝙ ēt iudex cause principalis ante diffinitiuam non ꝑossit illam interlocutoriam reuocare: nisi tunc. s. in causa appellationis interposite a diffinitiua.

k ¶ Prius. in causa principali.

l ¶ Inepte. si. de iudi. examinata. ff. de flumi. l. i. §. labeo. exemplum. petebas hereditatem vel electionis confirmationem: excipiebam te illegitimum ⁊ quia non specificaui quod debui tertio succubui quod modo specifico in appellatione diffinitiue: super quo vide quod scripsi qui fi. sint. le. peruenit super. j. glosa. Ad idem faciunt que scripsi de elec. dudum. ij. in prin. vel contra prouisum possessionem petentem excipiebam de crimine: nunc addo infamiam: de accu. accedens. vel cum ius cōmune fundaret actionem tuam: excipiebam de prescriptione nūc exprimo titulum: de prescrip. c. i. lib. vi. vel opponebam peremptoriam non priuilegiatam: vt lit. contes. c. i. li. vi. in vi. dilatorie ad impediendum lit. contes. succubui primo secundo ⁊ tertio rediens ad iudicem principalis cause lata diffinitiua a qua appellaui: illam exceptionem in vim peremptorie proponere potero.

De vita ⁊ honestate clericoꝝ

Diocesanis[a] locoꝝ districte ꝑcipimus vt clericos[b] carnificuz[c] seu macellarioꝝ[d] aut tabnarioꝝ[e] offm̃ publice[f] ⁊ personalit̃ exercentes noīatim[g] ⁊ tertio[h] moneant: vt sic ab huiꝰi officiis īfra ꝯpetētē t̃minuz monentiū ipsoꝝ arbitrio moderādū[i] desistant: ⁊ ꝙ ipsa nullo[k] vnq̄ tpe reassumāt. ¶ Qui si talr̃ mōiti ab his nō destiterit: aut ipsa vt ꝑmissū[m] ē excedēdo resūpserit[n] quandocūqȝ[o] ꝯiugati ēt: non coniugati vo ī rebꝰ[p] ⁊ si oīo[q] icedant: vt laici ī ꝑsonis ꝓuilegiuz clericale q̄diu[r] ꝑmissis institerit eo ipso[s] amittāt. ¶ Aduersus vo alios[t] clericos negociatiōibꝰ vel ꝯmerciis secularibꝰ vl' officiis nō ꝯuenientibꝰ clericali ꝓposito publice īsistentes vl' arma portantes sic canonica seruare studeant īstituta[u] ꝙ ⁊ illi ab excessibꝰ ꝯpescāt huiꝰ: ⁊ ipsi ꝺ dānabili circa hoc neligentia nequeant reprehēdi. Idem.

Quoniā[x] gabiectis vestibꝰ ꝓ pō ñ ꝯgruētibꝰ[y] ordīati assumē ⁊ ī publico portare rōnabili cā cessāte[z] ꝓsumit ꝓfessoꝝ illiꝰ ordis ꝓrogatiua se reddit indignū[⁊]: ꝓñti ꝯstitutiōe sācimꝰ ꝙ qcūqȝ clericus[?]

a Diocesanis. Casus. ponit clericos ꝯiugatos ⁊ alios ꝑsonaliter ⁊ publice carnificum ⁊ tabernarioꝝ offm̄ exercentes: q per diocesanos noīatiz ⁊ tertio moniti illud offm̄ nō dimittunt vel dimissū reassumūt: excitat etiā diocesāos ꝯ illos clericos qui seculares actꝰ exercēt ⁊ tria facit: precipit punit ⁊ excitat. scḋa ibi q si. tertia ibi aduersus. determinat ⁊ declarat decre.pe.in pri.⁊ vl. e.ti.⁊ qḋ no.guil.in spe. de cleri.ꝯiu.ver.ꝫ nūqd dices.⁊ no.verbuz diocesanis non dicit ordinariis locoꝝ sicut.s.e.con. de sequestra.pos.c.i. per qḋ vr̃ ꝙ alii ordinarii: lȝ in loco iurisditionē habeant: hoc nō possint in ꝗtuz hec cōstitutio nouū inducit ⁊ facit quod dicam.j.de iure pa.c.i. post prin.io.an.

b ¶ Clericos. puto ꝙ includat etiaz exemptos q deliquerēt i loco nō exēpto: cuz per id subsint diocesanis. vbi vo delinquerēt in loco exempto: non vr̃ ꝙ ad illos extēdatur hec ꝯstitutio: cū excitet offm̄ diocesanoꝝ tm̄: ad hoc de of.or.lȝ:⁊.c.penult. maxime qr qñ iura ista volunt dare iurisditionē super exemptos h exprimunt vt pȝ s.e.cō.de sup.ne prela.c.vno cum suis concor.

c ¶ Carnificū carnifex dr̃ a carnifico as: qr carnes facit ⁊ vēdit: fa.de ap.significāte. vñ ⁊ homicide solent dici carnifices.

d ¶ Macellarioꝝ. hi sic dicuntur: quia pecora vel quadrupedia mactant: a macello as: quod est mactare ⁊ trucidare. ⁊ propter horrorem ⁊ vilitatem istoꝝ duorum officioꝝ s. macellarii ⁊ tabernarii est hoc spāliter de his prouisum. ⁊ lȝ multa alia sint vilia: puta aptare pelles ⁊ coria ⁊ his similia: tm̄ constitutio locum habet solum in expressis.

e ¶ Tabernarioꝝ. taberna dicta est a tabulis que mercibus substernuntur. ⁊ proprie dicitur domus in qua panis vinum ⁊ carnes cocte venduntur. talia loca neduz tenere: sed nec ingredi debent clerici.e.ti.clerici.xliiii.di.clerici.

f ¶ Publice ⁊ personaliter. coniunctim requirūtur hec duo. si ergo occulte vel per alium h exercetur: cessat pena: lȝ non culpa: ⁊ sic loquitur quod opponi posset de decr. fūdamenta de elec.li.vi.§.vt ergo.⁊.§.se.de decr.mulieres.de sen.ex.de regula.qui per alium.de reg.iur.li.vi.cum concor.

g ¶ Nominatim. i. propriis nominibus expressis: quasi non sufficiat diocessano monere in genere clericos dio.sue vel clericos talis plebanatus vel talis ecclesie: sed monere debet exprimendo illius vel illorum nomina: ⁊ concor.de sen.ex.cōstitutionem.li.vi.⁊.j.de sen.ex.graui in fi.

h ¶ Tertio. de sen.excom.sacro.⁊.c.constitutionem.li.vi. debet ergo habere aliquorum dierum interualla vt ibi dicitur nec videtur hoc sufficere ꝙ emanaret vnum peremptoriū per hanc litteram.

i ¶ Moderandum. de ap.cum sit romana.

k ¶ Nullo. si.de choa.cle.⁊ mulie.sicut.

l ¶ Taliter. s. per diocesanos nominatim ⁊ tertio prefixo termino congruenti.

m ¶ Premissum. scilicet publice ⁊ personaliter.

n ¶ Resumpserint. lapso termino. hoc dico quia si habuissent terminum mensis ⁊ quinta die dimisissent ⁊ xv. resumpsissent: dūmodo infra terminum postea dimisissent non esset locus pene.

o ¶ Quandocūqȝ. q etiaz pꝰ tempora longiora: ⁊ ē si.de or.co.c.ii.

p ¶ Omnino scilicet quo ad duo priuilegia que poterāt habere per decr. vnicam de cleri.coniu.li.vi. ⁊ si h coniugis totam illam partez. s. priuilegium clericale q̄diu ⁊c.: multum fa. ad id quod no. de cle. coniu. ioānes. in iiii.q. sed si istud omnino intendit perpetuitatez priuationis inducere: vt sic coniūgatur h' cillud verbum solum priuilegium clericale eo ipso amittant: resultaret contrarius intellectus similis disputatio de hac dictione omnino.ff.de fideiusso.l.grece.§.i.illud.io.an.

q ¶ In rebus. propriis in quibus al's gauderet immunitate.e.ti.c.vlti.de immunita.ec.c.i.li.vi.

r ¶ Quandiu. recuperabūt ergo desistētes priuilegiū: ⁊ fa. de vi.⁊ ho.cle.c.vlt.⁊ qḋ ibi dixi pꝰ ino.⁊ ber. ⁊ fac qḋ no.xxxii.di.nullus.⁊.lxxx.di.siq sūt ꝑsbyteri.

s ¶ Eo ipso. lȝ ergo sit necessaria monitio: nō tñ ē necessaria priuatio ꝯcor.de sen.ex.in audiētia.⁊.c. cōtingit.si.de ꝑben.extirpāde.de rap.excōicationi.j.de deci.c.i.de sta.mo.attendentes.in fi.

t ¶ Alios. non carnifices vel tabernarios.

u ¶ Instituta.e.ti.c.ii.⁊ c.clerici.⁊.c.vno.li.vi.ne clerici vel mo.c.i.de sen.excom.contingit.

x Quoniam. Casus. premisso exordio punit primo clericos beneficiatos vtentes publice virgata vel partita veste. Secundo subdiaconos ⁊ diaconos. Tertio omnes clericos tonsuram publice cum tali veste portantes. Quarto habentes dignitatem personatum beneficium curatum ⁊ sacerdotes ⁊ religiosos publice portantes talem vestem vel infulam. Quinto pūit oēs ꝑdictos vtētes tabardo notabilit̃ breui itegre foderato. Sexto cētas caligas clicis iterdicit emanauit executiue ad iura.xxi.q.iiii.p totū.e.ti.c.penult.

y ¶ Cōgruētibꝰ. ꝯgruētia vestiū recipit ñ solū clicos ꝺ qbꝰ h ⁊ i iuribꝰ pallegatꝫ: ⁊ mōachos ꝺ qbꝰ.j.ꝺ sta.mo. ne i agro.ꝫ oēs laicos.xli.di.§.i.⁊.c.ꝑsimoniā.xxx.di. siqs viroꝝ.⁊ variat̃ ex diuersitate sexuū.e.di.siq mlier

z ¶ Cessante.s.e. deus qui.

⁊ ¶ Indignū.ꝺ se.ex.i audiētia.e.ti.si iudex laicꝰ.li.vi. ff.ꝺ iiuriis itē apꝺ §.siqs vgies.⁊ ē si.ꝺ sta.mo r̃coletes

? ¶ Clericus. includit hūtem primaz tonsuram tm̄: decta.⁊ quali.cum contingat.

vgata vel ptita[a] publice[b] veste vter[c]: nisi cã rõnabilis[d] subsit: nisi bñficiat[us] extitit p sex mẽses[e] a pceptiõe fructuũ bñficiorum[f] q̃ obtinet: sit eo ipso[g] suspensus[h]. Si vo bñficiat[us] non fuerit: in sacris tñ ordinibus citra sacerdotiũ[i] cõstitut[us] per idem tps[k] reddat eo ipo inhabilis ad ecclesiasticuz beneficium obtinendũ. ¶ Idez q̃z censem[us] de clericis alijs[m] vestem talẽ[n] simul ⁊ tonsurã[o] publice deferentib[us] clericalem. ¶ Dignitatem vero personatum seu bñficiũ aliud obtinẽs cui cura immineat aiarũ necnõ ceteri i sacerdotio cõstituti ac religiosi quilibet quos oz per decentiaz[p] habitus extrinseci morũ intrĩsecam honestatem ostendere: si preterq̃ ex causa rationabili publice vestem ferant huiusmodi: aut ĩsulaz[q]

a ¶ Partita. dicit canon ꝙ diuersi coloris vel diuerse ptis vestis esse nõ debeat. xx. q. j. c. vl. in fi. alibi ꝙ vestis nõ debeat esse variata sericis texturis: nec habere varioꝝ coloꝝ ornamenta. xxj. q. iiij. c. j. in fi. Et nota ꝙ lz vestes rubei ⁊ viridis coloris ꝓhibite sint clericis. s̃. c. pe. pene tñ istius ꝯstitutiõis locũ habẽt soluz vestibus hic expressis: ⁊ concor. qd̃ dixi. s̃. c. pri.
b ¶ Publice cõcor. s̃. c. priori.
c ¶ Uteñ. vestib[us] ergo ẽt pus factis publice vti nõ poterit sine hac pẽa nec p hoc ꝯstõ respicit pterita. dãnat. n. solũ futuꝝ vsuz: ⁊ fa. qd̃ dixi. s̃. e. cõ. d̃ eta. ⁊ quali. vt hi qui i glo. ꝙ posteris.
d ¶ Ratiõabili puta timoris. eo. ti. i. c. pe.
e ¶ Mẽses. ichoãdos p[us] talẽ publicã d̃lectatõem.
f ¶ Beneficioꝝ. omniũ ꝓpt idefinitã: de h de elec. vt circa li. vj. offẽdit eni vniuersũ statũ ecclie: nec min[us] vnã eccliam q̃z aliã: ⁊ sic soluitur de elec. si cõpromissarius. §. h[us] i. ⁊. §. se. li. vj. vbi ꝓpãliter offendit
 ecclia ad quam indignus eligit: vel ad quã dignus electus impeditur. ⁊ est. si. i. de penis. c. j. post prin. posset autem talis eligere. de elec. cum vintonien.
g ¶ Eo ipo. h ergo non ẽ necessaria monitio nec sententia: aliter. s̃. c. priori.
h ¶ Suspẽsus. si tamẽ interim illos pciperet nõ ẽ irregularis: cũ h nõ sit expssum in iure: d̃ sen. ex. is q li. vj. nec bñficijs ꝓuatus: cũ hoc h nõ expmat: sicut in casu de elec. c. j. § fi. ⁊. c. cupiẽtes. § cetez. li. vj. tenet tamẽ ad ipoꝝ restitutiõem. Sed cui fiet restitutio: h videdũ est cui accrescant fructus tpe suspẽsiõis. puto ꝙ quotidiane distributiones accrescant socijs: vt dixi. s̃. e. cõ. d̃ eta. ⁊ q̃lit. vt hi q. fructus prebende vel distincti bñficij accrescãt ecclie: de cle. nõ resi. c. penul. ⁊ sic intellige qd̃ no. xcj di. clericus victuz. ⁊ quod no. inno. de cohabi. cleri. sicut. Quid autẽ si isti suspensi nollẽt interim officiare ecclesiaz: ⁊ an interim eligant vel eligatur: vide quod not. i prealle. §. ceterũ. i glo. si ergo.
i ¶ Sacẽdotiũ. h g̃ ẽ ius diuersũ inter sacerdotiuz ⁊ alios sacros ordies: ꝯcor. liiij. di. ex ãtiq̃s ne cle. lino. c. fi.
k ¶ Per idem tempus. sex mensium.
l ¶ Inhabilis. lz guil. i spe. ti. ij. §. supest. vi. h nũquid põt. ꝙ legatus ⁊ episcopus hanc penaz infligere possint: etiã i ppetuũ clerico ⁊ laico ex cã. ⁊ vides ꝙ in defectuz bñficij succedit hec pena inhabilitatis: alibi deficiente bñficio succedit pena excõis. j. de deci. c. i.
m ¶ Alijs. qui nec beneficiati sunt nec in sacris.
n ¶ Talem. virgatam vel partitam.
o ¶ Et tonsuram. si g̃ vestẽ ferãt sine tonsura non est locus pene: ⁊ fa. ad ea que nota. ⁊ scripsi. d̃ apost. tue. vides. n. ꝙ ꝯstitut[us] i miorib[us] secularib[us] vestib[us] vtẽs nõ incurrit hanc penã: nisi immiscéat tonsurã. Et q2 de tonsura clericorum iura varijs verbis vtutur. quedam enim dicũt rasuram in parte superiori admodũ spere. xxiij. di. § clerici. ⁊. c. se. d̃ autẽ spera rotundus vel corpus seu spatiũ rotundũ. q̃dã dicũt coronã ⁊ rasuram. xij. q. j. duo sũt. quedã tõsurã ⁊ coronã. e. ti. clerici. de cle. coniu. c. vl. ⁊. j. de cele. mis. c. j. quedam simpliciter tonsuraz. e. ti. cleric[us]. si. de cle. ꝯiu. ioannes. ⁊. c. ex pte. e. ti. c. vno. li. vj. ⁊. c. li. d̃ biga. altercatiõ s. de sen. ex. si iudex. ⁊ h qd hec verba itendant videam[us]. Circa hoc sciendũ ꝙ clericis deputatis ad diuina mysteria cõpetit rasura ⁊ tõsura in modum corone ratione figure: q2 corona est signum regni ⁊ pfectionis: cũ sit circularis carens angullo i signum carẽtie sordiũ: q2 vbi angul[us] ibi sordes. se ergo ⁊ alios virtutibus regere ⁊ a sordibus mũdare debẽt: ⁊ sic in deo regnabunt: vt in pred. decr. duo. p rasurã autez ex parte superiori capilli subtrahũtur: ne mens ipsorum per occupationes temporales retardetur a cõtemplatione mysterioꝝ diuinorum. Sũmitas. n. capitis ẽ eminentia mentis. fa. de sacra vnc. c vno. ver. in vertice. per ipsius ergo denudationẽ mentis reuelatio designatur ⁊ q2 cõuersi mysterijs diuinis nõ occupantur: superi[us] non radunt lz inferius tondeant: q2 temporalia deponunt. Tonsura vero ex pte inferiori capillos tondet vsq3 ad reuelationem sensuuz. s. visus ⁊ auditus: ne. s. occulos vel aures impediant: ⁊ est signum ꝙ presciндenda sũt vitia cordis ⁊ corporis: ne intuitũ diuinorum impediant: ⁊ ex his debet corona celestis. vnde dicit canon ꝙ incedere debẽt clerici d̃ tonso capite ⁊ patentibus auribus. xxiij. di. c. pe. Ex predictis. videtur ꝙ proprie rasura respiciat partem superiorem quam dicimus clericam: corona circulum capilloꝝ: tonsura abscisionem ipsorum: fa. de sen. ex. contingit. ij. ibi circũcisis criminibus. hosti. tñ in decre. clerici. e. ti. vt ibi scripsi: quod. s̃. dixi clericã: videt vocare tõsuraz dicẽs: ꝙ maiorẽ tonsuram ⁊ altiorẽ ⁊ rotundiorẽ coronã dz habere monachus q̃3 clericus: ⁊ notauit etiã de hoc in summa. e. ti. §. ij. Hec dicta ad discutienduz an tonsura ꝯsistat in clerica vel in tonsiõe criniũ vel in vtroq3: ⁊ spãliter p hoc ad textum an clericus i miorib[us] deferens talẽ vestẽ cũ clerica ⁊ lõgis crib[us] vel ecõtra tonsis crinibus h sine clerica icurrat hãc penã: ⁊ in primo casu si clericã caputio vel aliter cooperit: ⁊ in secũdo si tõsionem criniũ coopertam portat forte vestito caputio certũ est ꝙ non est locus pene: per verbum publice quod respicit vtrunq3. s. vestem ⁊ tonsuram. remanet ergo dubium: cum alterum solum defert ⁊ publice egeret declaratione. h credo de mente ꝙ si tantũ in publico exhiber ꝙ videatur cleric[us] cum ea veste locus sit pene. raro. enim vel nunquam in capite caputium biretum capellum vel aliquid tale deferens ostendit vtrunq3.
p ¶ Extrinseci. hec littera ⁊ principium huius capituli: ibi in publico portare facit ad questionem olim disputatam d̃ monacho qui bene portat habitum suum: quem tamen cooperit habitu clericorum secularium: ꝙ sit apostata: ⁊ ita fuit determinatum: ⁊ inducebatur decre pe. e ti. de iudeis in nonnullis. ⁊ ponitur in mercu. sub ti. de apost.
q ¶ Insulam. sumitur interdum pro corona imperiali. C. de quadri. prescrip. l. fi. in fi. quandoq3 pro alba fasciola sa

E

seu pileū lineū[a] publice portēt i capite: sint eo ipo bñficiati vz a pceptiōe fructuū bñficiorū que obtinēt suspēsi p annum. Ceteri[b] vō sacēdotes ⁊ religiosi qlibz p idē tps[c] reddant ibiles ad quodcūqz[d] bñficiuz ecclesiasticū obtinendū. Sz ⁊ tales[e] ⁊ ceti qcunqz clici vtentes epitbogio[f] seu tabardo foderato vsqz ad oraz[g] ⁊ ita breui q vestis iferior notabiliter videatur[h]: epitbogiū ipz seculares clerici ⁊ religiosi admistrationē habentes: teneātur infra mensez[i] dari pauperib⁹. Ceteri vero religiosi administrationez non habēte infra idē tps illud teneāt suis supioribus assignare i pios vsus aliqs ouertēdū[k]. Alioqn bñficiati suspensionis: ceti[l] vō inhabilitatis penas pdcās p idem tēpus[m] se nouerint incurrisse. Huic isuper adijcim⁹ sāctiōi[n] vt clerici pserti[o] bñficiati caligis[p] scacatis rubeis aut viridibus[q] publice non vtant[r]. Clemens quintus in ocil. vieneñ.

De prebendis ⁊ dignitatib⁹.

I dignitatē[s] habenti de alia puideri mandem⁹[t] dispēsātes[u] cuz eo vt simul vtrāqz valeat retinē[x] de aiarū cura q illis vel alti[y] eaz immi

...cerdotalis capitis: ⁊ ideo sbmisit seu pileum qd dicitur a pilis: q: pilos capitis tegit ⁊ stringit. ⁊ no. q etiā diaconuz portantē infulam nō punit hec cōstitutio: nisi sit de hic expssis.

a ¶ Lineum. idem puto si sericuz: qd apud nos multum est in vsu: cum maior vel saltem eadem sit ratio.

b ¶ Ceteri. n̄ beneficiati ⁊ religiosi. isti penā h̄ expressam incurunt vltra penā excōicationis qua ligantur per aliam costitutionem: ne cleri. vel mona. c. ij. li. vj.

c ¶ Per idē tēp⁹. ānale.

d ¶ Quodcunqz beneficium. includit prestimoniam vel pensionem q̄z hēret i tituluz: facit qd di xi d rescrip. postulasti.

e ¶ Et tales. de quibus proxi. dictum est. io.

f ¶ Epitbogio. dictū ab epi qd ē s. ⁊ tego. tegis.

g ¶ Oraz. sine aspiratōne designat finem vel extremitatem foderato qd nō credo cū sit penalis. rerum precipite fgionū ⁊ vestium. vnde dicitur. j. regum. xxiiij. q dauid precindit oram chalmydis, saulis. ij. q. vij. de his. ⁊ genesis. xlij. reperierunt i ora saccorum ligatas pecunias: ad hebre. xj. sicut harena que ē ad oram maris no aspiratur etiam quando scribitur pro plurali de os oris: aspiratur autem quando designat tempus: vt horam tertie vel none.

h ¶ Videatur. dicit canon q superior vestis clericorum debet esse talaris i. longa vsqz ad talos. xxiij. di. c. penul. ⁊ si breuitatem vestis superioris diceremus huius constitutionis causam: videretur constitutio locū habere ⁊ in tali tabardo non sic extendenda: de elec. statutum. li. vj.

i ¶ Infra mensem. quia. s. dixit vtentes: videtur q mensis incipiat post inchoationem vsus.

k ¶ Conuertendū facit q no. xij. q. j. nō dicatis. q monach⁹ administatione carens elemosynam facere non possit. sed quid si talis monachus erat in studio de licentia abbatis a quo multum distat: satis puto q tunc quāuis administrationem non habeat hanc erogationem facere possit per ea que no. hosti. i summa de peni. ⁊ remis. §. quibus ⁊ qualiter car. pe. ver. quid de facientibus elemosynam. vbi tenet q monachus qui de licentia abbatis est in studio vel peregrinatiōe pōt facere gratuitā elemosynā moderatam alle. de offi. d le. ptere a. ff. de procura. ad rē. ⁊. l. ad legatuz ff. de iudi. si lōgi⁹. forti⁹ g faciet hāc necessariā ⁊ facit qd notaī d accu. ex pāte.

l ¶ Ceteri vero. non beneficiati.

m ¶ Per id tempus. annale vt sic respiciat quod proxi. dictum fuit a ver. dignitatē circa. vel vt restringatur pena pōt intelligi de sex mensibus de quibus in prin. dixit vel dic diuersificari penas predictas. s. anni ⁊ sex mensium secundnz diuersas qualitates clericoz de quibus pmisit. vt semestrez locū hēat ibis de qb⁹ logī vsqz ad v. dignitatez. ān⁹ i alijs.

n ¶ Sanctioni. nō dicit q iste finis sit sanctio sz addit sactōi i u precedentibus enim constitutio est penalis: hic non. hoc dico propter no. iij. di. i fi. summe. erit autem hic locus pene arbitrarie. ex quo cta ñ statuit: d offi. d le. c. scāto.

o ¶ Presertim. pro maxime.

p ¶ Caligis. xxiij. di. clerici.

q ¶ Viridib⁹. isti colores in ipsorum vestibus erant prohibiti. e. ti. c. pe. ⁊ vide quod ibi scripsi.

r ¶ Vtāt. puidit clemēs circa isulas caligas ⁊ vestes: puideat successō circa scarpitulas: quaz pforatiōez ⁊ icisionē mlti formē supsticiosa curiositas apd clericos pullulans adiuenit.

s ¶ I dignitatē. Cas⁹. clausula iserta lris gratiosis sup dignitate ocessis p q̄z puideri māda tur: ne aiaz cura si dignitati imineat negligaī: vel p q̄z ibibeī electōnē fieri dignitatē: nō facit extendi graz ad dignitatez curatā: vl ad quā per electionē assumiī. Duo sūt dicta. scōm ibi ad hoc. qd in prin. diciī d dispensatiōe vsqz ad ver. quāqz tenebat hosti. d rescrip. postulasti. ⁊ guil. i spe. d lega. §. vidēdū. v. sz nūqd nocet.

t ¶ Mandem⁹. idem puto si prouideat: dum tamen non motu proprio. j. c. iij. cum eadem sit ratio.

u ¶ Dispēsantes. quid si nulla fiat dispensatio super pluralitate sed solum prouideri mandatur de dignitate non adiecto de cura postea submittitur hec clausula: dicas idem cum eadem sit ratio sed quia clausula illa poni non solet nisi cuz sit dispensatio super pluralitate vel similis: fa. de offi. ordi. c. ordinarij. § prouideat li. vj. ideo sic loquitur. similis ideo dixi: quia quando fit super etate ordine vel residentia etiam apponi solet hec clausula. vnde quātis in litteris gratie super his dispensetur adiecta ista clausula: gratia tū non extendetur ad curratam.

x ¶ Retinere. q nō posset sine dispensatione ex vi expressionis vt eo. ti. non potest §. fi. li. vj.

y ¶ Vel alteri. si intelligas secunde: planuz est quod sequitur de gratia surrepticia: vt. e. ti. c. cup in illis. li. vj. sz si de prima hoc intelligaī tunc licz gratia sit surrepticia quo ad dispensationem pluralitatis: non tū quo ad prouisionem dignitatis: ex quo propter illam paratus est dimittere primaz. vnde si mutinensis archidiaconus impetrat archidiaconatum bonoñ. nō curatum vel curatum, hoc taēmen expresso: ⁊ dispensatur cum ipso super vtroqz tenendo: licz dispensatio pluralitatis non valeat: ex quo mutiñ. archidiaconus habet curam ⁊ hoc non expressit propter rationem quaz. j. dicam super verbo momenti. videtur tamen q valeat impetratio ita q per ipsam mutiñ. dimittendo osequi possit bonoñ. non habeī in iure expressuz:

ꝙ impetrās qui teneꝛ facere mētionē bñficioꝝ q̄ hꝫ: teneaꝛ ēt q̄litatē eoꝝ exp̄mē. sicut nec habeꝛ i iur̄ ꝙ teneaꝛ exp̄mē q̄lis ordo sit ānexꝰ bñficio: vl̄ q̄ztitatē redditiuū quā hꝫ ex vno bñficio vl̄ pluribꝰ: lꝫ bñficia teneaꝛ exp̄mē. cū ergo ꝑ exp̄ssionē nulla fiat dispēsatio sed solū vitaꝛ surreptio. e. ti. ñ pōt. i fi. li. vj. Uideꝛ ꝙ valeat ipetratio ex q̄ illd̄ exp̄ssit: lꝫ ñ exp̄sserit illiꝰ curā: sic valet lꝫ nō exp̄sserit ānexionē ordinis vl̄ redditiuū q̄ztitatē vt dixi. ꝛ rō ꝯ decre. cū i illis. adaptaꝛ cū de dignitate ꝯseq̄nda q̄riꝛ: nō cū de exp̄mēda: nisi dicas aliter legēdo ꝙ h̄ nouū ꝯclarat vl̄ iducat h̄ ꝯstō: ꝙ ēt q̄litas cure imines bñficio qd̄ hꝫ ipetrās exp̄mēda sit i ipetratōe. qd̄ ꝓbat lr̄a nulliꝰ penitꝰ q̄ seq̄ꝛ: q̄si hoc sit de his q̄ possent mouē p̄ncipē ad gr̄az ꝯnegādā: fa. e. ti. q̄zuis. ꝛ. c. is cui. j. rñ. li. vj ꝛ qd̄ no. cōpost. ꝯ rescrip. caplm̄ i fi. magne gl. ꝛ vꝰ exp̄ssū. ꝯ. e. con. de of. or. c. ij. si intelligaꝛ illud sp̄ale qd̄ ibi poniꝛ de sp̄ālitate q̄ ēt exp̄mat q̄litatē cure: ꝛ talē exp̄ssionē cōiter hodie faciūt ipetrantes ꝛ caute. Posset. dari tertia lectura: ꝙ mixtura dispensatiōis ꝛ gr̄e ꝓuisiōis i eadē lr̄a ꝯcessaꝝ vitiet vtranqꝫ: que si segregate forēt: valeret ꝓuisiōis gr̄a vt p̄mo dicebaꝛ. ꝯ hāc facit. ꝯ reg. iur. vtile. li. vj. ꝛ qd̄ ibi no. lꝫ. n. scd̄a gratia dispēsatōis pēdeat a p̄ma: ꝛ sic sit insep̄abilis: prima tn̄ gratia. s. ꝓuisiōis bñ est sep̄abilis a scd̄a: q̄re illa vtilis ꝑ illā inutilē vitiari nō deberet. hoc egeret declaratione. in dubio tn̄ placet p̄ma lectura. ad inducta scd̄o rñdeꝛ p̄mo ad lr̄az seq̄ntē vt statī dicā. ad id qd̄ allegaꝛ ꝯ motu p̄ncipis: rñde ꝑ ꝯcre. nō pōt in fi. sup̄ius allegatā. in decre. is cui scd̄ꝫ cū p̄mo tenebaꝛ ꝛ iō p̄mū eē debuit nō curatū. si. n. p̄mū dimitteret cura nō obstaret: vt ibi. tam̄ decre. ij. ꝯ of. or. req̄rit sp̄ālē mētionē bñficij: vt nō sufficiat generalis. ꝛ est ꝓ hosti. ꝯ ꝯpost. in his q̄ no. de rescrip. i nr̄a in fi. ꝫ ñ req̄rit expressionem qualitatis vt superius dixi.

a ¶ Nullus. vl̄e negatiuū ē: ꝛ adhuc submittit penitꝰ ꝛ f. ad superiꝰ dicta. q̄bus tn̄ nō obstabit h̄ lr̄a si dicas gr̄a. s. sup pluralitate ꝯcessa fecit. n. mētionē. ꝯ. de mādato ꝓuisiōis ꝛ de gr̄a dispēsatiōis. p̄mū ꝯsistit i gr̄a facienda: scd̄ꝫ i iā facta: fa. qd̄ no. ꝯ p̄eb. sicut. li. vj. i vl. gl. vl̄ si expōas alteri ꝯ scd̄a: vt ibi dixi i p̄n. gl.

b ¶ Momenti h̄ tenebat hostien. i p̄di. ꝯcre. postulasti reddēs rationē ꝙ circa pluralitatē i ꝑsonatu cuꝫ duo sit ipedimēta: scilicet personatus ꝛ cura. eo. ti. de multa. sublato ergo primo ipedimēto scilicet ꝑsonatus remanet secunduꝫ. s. cure vt ibi scripsi. ꝛ idē guil. in p̄edi. ver. sed nunquid.

c ¶ Insertum. quod sumi potest ex decre. de of. ordinarij. §. prouideat. li. vj.

d ¶ Animaꝝ cura h̄ iducebat dubiū: q̄si ꝑ h̄ ꝯ curato papa ꝓuideri voluerit. ꝛ sufficiat q̄cunqꝫ p̄te lr̄e talis volūtas appareat: vt sic finis trahatur ad principiū: f. a. de ap. secundo requiris cum concor. de rescrip. olim sicut sufficit quacunque parte actorum certificetur sententia. C. de sen. que si cer. l. ij. sed hec clausula non ponitur: ad gratiam augendā: vt. j. proxi. respō.

net nō hita mētione: gr̄a hꝰi velut surrepticia nulliꝰ pēitꝰ est momētiᵇ ꝙ ꝙ ꝯfectis super ea litteris sit insertumᶜ ꝙ animarum curaᵈ si dignitatibꝰᵉ ipsis vel alteri earū immineat nullatenus negligatur. ¶ Ad hoc si alicui prouideri mādemꝰ de dignitateᶠ ad cuiuscūqꝫ vel quorūcunqꝫ collatiōez ꝓuisiōez seu quāuisᵍ dispositionē aliā i certaʰ ecclia

sed ad indemnitatem dignitatis in executione seruandam. nec sonat in conditionem prouisionis vel qualitatis expressionis: sed potius in monitionem. vnde valeret prouisio hac monitione non seruata: vt no. e. ti. non pōt. ij. rñ. li. vj. io. an.

e ¶ Si dignitatibus. quid si non ponitur si: puta q: diciꝛ ꝓuisio ꝙ animarū cura dignitatibus iminēs nullatenus negligatur. Idē puto ꝑ id quod ꝓxi. dixi. Iteꝫ itelligitur iminēs. i. siqua imminet.

f ¶ De dignitate. decr. etiā cuꝫ in illis. e. ti. ij. rñ. loquitur ꝯ dignitate vl̄ personatu: ꝛ ibi in. iij. rñ. qd̄ ꝯ beneficio loquitur de elec. nō repetit ꝯclarari vellē an i bñficijs minoribꝰ qbꝰ ꝑ electionē ꝛ ꝯfirmationem prouideꝛ locum habeant hec iura: communiter teneꝛ ꝙ sic: ꝛ fa. j. ꝯ reli. do. c. ij. ij. rñ. i p̄nci.

g ¶ Quanuis. istud verbum nō est in decre. cum in illis. per quod quandoque dicebant impetrantes ad hoc vt aliquid adderet electionem includi. Iam dudū cōsuluerā cōtrariū in quadam causa florentina illa ratione: q: cum regulariter in iure idefinita eq̄polleat vniuersali: de quo nō. de elec. vt circa. li. vj illud v̄bū nihil addet. itē q: cum per decr. cum i illis. v̄bū dispositionis non includat electionem quasi diuerse sint species vniuersale adiectū illi speciei quanuis illam amplificet: tn̄ aliam nō includet maxime in hoc casu: quo ꝯ materia restringibili loquimur: vt ibi in secundo. §. modo vides hoc hic approbatum. Uidi etiam dubitari si nullus ipsoꝝ modoꝝ exprimatur: q: simpliciter mandatur ꝓuideri de dignitate vel prima que vacabit vl̄ quā duxerit acceptandam: nūquid includaꝛ dignitas cui prouidetur per electionem: ꝛ tenēt aliqui ꝙ hoc casu veniet modus electionis sicꝫ quiuis alius: ex quo nullus exp̄miꝛ. cū illa decre. ꝛ ista non dicāt modū electōis nō icludi nisi exp̄maꝛ: sed dicūt vno casuū expresso aliū nō venire. Cōtradicere videꝛ finis huiꝰ c. vij. sed responderi pōt ꝙ respicit casū narratū vt. ibi dicā.

h ¶ In certa. de isto in scias ꝙ io. mo. nō de regu. iu. in generali. li. vj. ꝛ archidiaconꝰ. e. li. de cōces. p̄ebē. ne captāde. clementē quartum termiasse auctoritate sūpta de libro secūdo regū. xij. c. ꝛ. iij. q. vij. §. vltimo de illo q habebat vnicam ouē: ꝛ ex. l. illicitas §. ne tenuis. ff. de offi. p̄esi. de illo qui habebat vnicum lumen: ꝙ cū scribitur alicui prouideri de dignitate in aliqua ecclesia ꝛ ñ est ibi nisi vnica ꝛ principalis: illa non debetur. ꝛ fit etiam ratio: quia prouidere de illa dignitate non est prouidere in ecclesia sed ꝯ ecclesia: al's. etiā decisam decre vltime. e. ti. ꝛ facit qd̄ no. de offi. le. c. penultimo in glo. ij. li. vj. dicit etiaꝫ ibi de io. mo. ꝛ archidia. e. ti. si ꝓ clericis. li. vj. bonifa. viij. pronunciasse. in forma pauperum: ꝙ cum scribitur alicui de aliquo beneficio in ecclesia prouideri: si non sit ibi nisi vnicum de illo prouideri non poterit cum illud aliquo sit relatiuum supponens diuersitatem. circa primum tamen refert archidiaconus in addi. ꝙ quidaꝫ magni viri tenent contrarium per decre. e. ti. quanuis. li. vj de conces. p̄eben. nulla. vij. q. j. scire. quo ad superficiē lr̄. de simo. c. fi. ꝛ faciant predicta contra ioannem monachum ꝛ archidiaconum in his que no. de elec. q̄z sit. li. vj. qui dicunt decre. illam que statuit tempus p̄esc̄ut. ande electionis ꝛ petende confirmationis locum habere solum in principalibꝰ prelaturis ecclesiarum ꝛ tamen tertus ibi dicit electio in aliq̄ ecclia celebrata. ꝯriū ēt ꝓbaꝛ ibi. §. fi. dū dicit quis electꝰ.

i ¶ Ecclesia. diocesi vel prouincia: cum sit eadem ratio.

pertinēte: quam infra mensē[a] duxerit acceptandam: inhibētes illi vel illis ad quos collationē provisionē seu electionē[b] dignitates ipsa ecclesia ptinere noscūtur: ea interi:[c] ad collationē ipsarū seu provisionē pcedāt vel quēq eligāt ad easdē: dignitate ad quā cōsueuit[d] qs ꝑ electōnē assumi ipetrāti nō poterit puideri: cum[e] i concessiōe gratie[f] ad quā nō augēdā sed exequendam debent que de inhibitione sequuntur referri nullaz de electione fecerimus mentionez. Idem

Per litteras[g] a sede apostolica vel legatis[h] ipsius super puisione quorūlibet clericorū directas[k] de xenodochijs leprosarijs eleosynarijs[m] seu hospitalibus: et si ecclesias[n] vel capellas decimas[o] aut alia spiritualia[p] iura noscāt habere: nulli posse decernimus[q] puideri[r]: nisi hoc in apostolicis[s] litteris[t] caueat expresse[u]. Idez.

Si plures[x] obtinēs[y] dignitates[z] aliā dignitatez aut beneficiū curam animarū habēs acceptet dispensatione super hoc[&] legitime nō obtenta: eius[9] possessiōe adepta[℞] pacifice dignitates quas prius hē

a ¶ Menses. solet dici in litteris a noticia vacationis: vt. j. ti. j c. vno. ⁊ qñ tūc incipiat mēsis currere ibi habes in fi.

b ¶ Seu electionem. hoc inducebat dubium.

c ¶ Interim. scilicet infra mensem acceptationis.

d ¶ Cōsueuit. vide qđ dicā. j. c. penul. in glo. coniuge.

e ¶ Cum. pro q2 redditiuū cāe. ⁊ iunge h lrām nullā ⁊c. que est in fi.

f ¶ Gratie. superius narrate. s. q certos modos habebat expressos.

g Per litteras. Casus. littere super prouisione clericorū nō includunt hospitalia ⁊ loca similia ⁊ habētia iura spiritualia: nisi id exprimat.

h ¶ Legatis. de latere: ꝑ decr. j. de of. lega. li. vi.

i ¶ Super prouisione. satis videret idē in lrīs que emanāt sup reseruatione fructuū beneficiorū: vt talia in illis nō includant: nisi exprimant per rationem quam infra dicam.

k ¶ Directas. intelligo etiā ꝓprio motu. nā motus ꝓprius nō ampliat gratiā vel viz verborū licz excludat surreptionem eius pro quo scribit. j. c. ij.

l ¶ Xenodochijs. de relig. do. c. iij. ⁊ varia nomina taliuz locorū vide. xxiij q. vlti. sancimus. ⁊ ibi de hoc: ⁊. j. q. vij. siquis omnen. ad fi. in auc. de ali. ⁊ emphi. contrac. in prin. colla. ix. ⁊ de ec. ti. §. fi. eadem colla.

m ¶ Elemosynarijs. In multis locis hospitalia vocātur elemosynarie: in aliquibus domus dei: de ap. dilectis. multa ēt monasteria sine certo loco hospitalitatis habent talia officia elemosynariorum. ⁊ cum omnia ista deputata ad certum vsū ad alium vsuz sine pape licentia conuerti non debeant. j. de relig. do. c. ij. post prin. merito non comprehenduntur sub litteris beneficialibus: qua ratione idem puto de fabricis.

n ¶ Ecclesias. q2 talia sunt loca religiosa. quod intelligas si auctoritate episcopi ad hoc sunt instituta: de reli. do. ad hec. ⁊ ideo talia spiritualia possunt illis accedere: ⁊ fa. quod scripsi post ino. ⁊ hosti. de iurepa. ex litteris. Et aduerte q2 si hospitale sit principale cui accedit ecclesia vel capella: ꝑ litteras tales non debetur vt hic. si vero conuertas ꝙ ecclesia sit principale habens annexum hospitale: tunc non puto hoc locuz habere: sed tunc in re accessorij veniet quod principaliter nō veniret: bene facit. e. ti. super. eo. li. vi. ⁊ de re. iu. accessorium. ⁊ quod ibi no. quid in dubio vt quia extat hospitale ⁊ ecclesia: ⁊ nescitur quod sit principale ⁊ quod accessorium. So. si apparet possessio ⁊ denominatio per quam possimus alteruz preeligere: illud sequemur. e. ti. cum de beneficio. li. vi. de proba. per tuas cum similibus: sed si non apparet repellam impetrantem. constat. n. de hospitali: nec constat illud accessorium ecclesie: nam ⁊ si hospitale ⁊ ecclesia essent annexa ita ꝙ neutrum principale: puto hanc decre. locum habere per no. ne se. va. c. i. fa. quod no. de conces. preben. si capitulo. li. vi. in glo quero in fi.

o ¶ Decimas. i. ius percipiendi decimas. an autem de redditibus horum locorum debeat solui decima: habetur in declarationibus de quibus dicam infra de deci. c. ij.

p ¶ Spiritualia. vt cimiterium ⁊ ius funerandi. j. de religi. do quia contingit. in fi.

q ¶ Decernimus. videtur ergo esse ius nouum. ⁊ hic incipe constructum.

r ¶ Prouideri. vnde nec hodie talia clericis secularibus in beneficiū dari possunt. j. de reli. do. c. ij. ij. rñ. in prin. h est dubium an in duobus casibus ibi exceptis in v. nisi in fundatiōe ⁊c. locū habeat hec decre. ⁊ puto ꝙ sic cū generaliter loquatur nec sequitur si cōcedi possunt illis casibus i beneficiū: ergo includuntur i litteris. tole instantiaz. s. c. proximo e. ti. qzuis i. li. vi. sicut ergo qualitates sunt in litteris beneficialibus exprimēde: sic ⁊ ista: ad hoc vt talia in litteris includantur: ⁊ tunc facta expressione taliuz debebuntur soluz in illis casibus nisi in expressione appareat papaz amplius voluisse: ⁊ nunquid cuz beneficijs permutari possunt dicā infra de rerū permu. c. vno.

s ¶ Apostolicis. nō. ꝙ nō repetit delegatis: ⁊ h forsan per id quod dixi in glo. pri. ⁊ ē si quia legatus nō cōfert ecclesiaz spectantez ad presentationē laici patroni: quā tamē papa cōfert. de iurepa. cū dilectus de of. le. dilectus. quod intelligas hoc expresso vt ibi dixi. sit ergo circa ista restricta potestas legatorum sicut ⁊ circa alia de offi. le. c. penult. ⁊ antepe. li. vi.

t ¶ Litteris. ꝓbatio ꝗ testiū vel alia nō sufficeret h casu facit qđ no. e. ti. si motu proprio li. vi. in vlti. glo.

u ¶ Expresse. per quod sufficere nō videtur vba generalia: vt ꝙ de qbuscūqz bnficijs dignitatibus personatibus officijs ⁊c. ⁊ fa. s. e. con. de offi. or. c. ij.

x Si plures. Casus. quo casu vacat vna dignitas ꝑ receptionē alterius vacāt ēt plēs. approbat qđ no. cōpost. de elec. dudum. ij. ad fi. ⁊ guil. ponens ad litteram ipsius verba in spe. ti. ij. §. videndum. v. quid si habens duos. ⁊ Jo. mo. de of. or. c. ordinarij li. vi. ⁊ archi. in decre. non potest. eo. ti. li. vi. ⁊ debuisset clarius formari vt. j. dicam.

y ¶ Obtinens per sufficientem dispensationez: vt aliqua sit dubitatio.

z ¶ Dignitates. personatus vel beneficia curata vel alterum cum altero: cum sit eadem ratio.

& ¶ Super hoc. s. super illa vel illo retinendo vna cū primis vel cum altera primarum.

9 ¶ Eius. dignitatis vel bñficij curatiui vltio collati ⁊ acceptati.

℞ ¶ Adepta. Idē vz si ꝑ eū staret q min9 adipisceret. e. ti. lz eps. d ele. cōmissa. li. vi. qđ pbat silitudo q seqt hic verū qzdo tz collatio vltimi: sec9 si collatio ñ teneret q2 tūc abstinēdo a possessiōe penā istam euaderz vt. j. dicā.

a ¶ Vacare. si intelligas de his que per dispensationē habebāt videbatur expeditū.e.ti.nō pōt.ij.rñ. li.vj.inquātū ibi dicit̄ q̄ dispēsatio data super duob⁹ intelligit̄ de p̄mis duobus:ergo tertiū in locū p̄mi vl' s̄cdi surrogare nō pōt:s̄ q̄ poterat etiā nominatim sup illis dispēsatū eē s.super tali et tali bñficio dignitate quē casū §.ille ñ ꝯtingebat: vtilis fuit h̄ declaratio et videbat̄ qbusdā q̄ non vacarent:s̄ p̄ncipes d̄beret eligere quā ex primis dimitti volebat: ar.ff de excu.tu.l.vj.q̄ incipit si duas.alijs videbatur q̄ ipse idē prouisus eligeret p̄ decre.p̄terea.e.ti.et.c.referente.expeditū ē q̄ vacant oēs p̄me ad.l.pie.rñdebat cōpost.q̄ l3 qs pluribus tutellis grauari nō debeat:p̄ vnius tñ receptionē nō vacat altera.ad decretales respondebat:q̄ correcte sūt p̄ decre.de multa.et hec satis sunt plana.sed remanet dubiū satis forte: nūquid valeat collatio vltimi:hoc dico p̄pter decr. ordinarij d̄ of.or.in fi.li.vj.vbi dicit̄ q̄ habēt pluralitatē taliū ēt cū dispēsatione sufficiēti nō pōt aliud tale ꝯferri nisi dispēsatio etiā extendat̄ ad illud:vl' nisi prius habita resignet:et vitat collationē alit̄ factā:et facit qd̄ ibi no. post.gar.i vlt.glo.et forte fuit hoc dubiū huius decre. cū.n.illa d̄cre.ordinarij dicat collationē vltimi nulli⁹ esse momēti: ergo p̄ eā nō vacat p̄ma. s̄ in predi.dec. nō pōt.archidi.t3 q̄ non valet collatio vltimi nihilominus vacāt p̄ma: ex quo possessionē habuit vltimi: ad h̄ e ti.eū q.li.vj.et sic dicit̄ p̄ magnū virū p̄nūciatū i curia.ꝯ quā tñ p̄nūciationē refert q̄ pendebat appellatio. hic ergo declarare p̄curassē si cōpositori b⁹ adhesissē.puto tñ q̄ si bñti vnū curatū cōferr̄ scd̄3 tale:valeat collatio secūdi.et ex quo stat p̄ eū quomin⁹ hēat possessionē scdi:vacat p̄mū.si v̄o bñti plra talia ex dispēsatione sufficiēti ꝯfert̄ aliud tale:valet collatio si dispēsatio sufficiēs etiā quo ad illud:et tunc d̄ vacatiōe nō querimus.Si vero dispēsatio ad hoc vltimū nō iuuat:dico q̄ si dimisit primā ante collatione vltimi:valuit ipsi⁹ collatio:nec tūc etiam de vacatione iuris q̄rimus.si v̄o nō dimisit: collō vltimi nō valuit tamen per acceptationem non perdit prima: immo illa retinet :si sano v̄sus consilio vidēs collationē vltimi nō valere : ipsius possessionē nō apprehendat:vt sic humanitas iuste plenitudinis non auferat̄. ij.q.vj.siquis libellos. d̄ ap. cū cessante.et fa.no.d̄ cle. couiu.diuersis.cum concor.Si vero possessionem ipius vltimi apprehendit:hec possessio facit prima vacare.nam hoc casu cum ex tali vitiosa possessione vacaret vnicum:vacabunt et illa per litteram que sequitur

b ¶ Sicut si. per hanc litteram,dico q̄ si cāus esset q̄ possessio secundi non faceret vacare vnicū primū: vt.e.ti.sup.et.c.si tibi cōcesso.li. vj. ñ vacabūt illa plra et h̄ puto v̄ū siue valuerit vl' ñ valuerit collatio vltimi

c ¶ Vacaret.per decre.de multa.e.ti.et hodie per cōstitutiones ioannis execrabilis.si primū absq̄ mora dispēdio v̄bo et facto in manib⁹ ordinarij sui testimonio publico nō dimittat priuatus est secundo et inhabilis ad sacros ordines et beneficia:vt ibi.§.quia vero.

bat ipso facto vacare[a] censemus:sicut[b] si dignitatem vnicam obtinenti alia similis conferatur:eius pacifica possessione habita:prima de iure vacaret[c]. Idem.[d]

Si romanus[e] pontifex[f] de beneficio [f]alicui motu proprio[g] prouideat[h] de beneficijs que obtinet nō habita mentione:prouisionē seu gratiam huiusmodi fore validam[k] declaramus[l] qualiacunq̄ fuerint bñficia dignitates aut personatus cum cura vel sine cura:et in numero quātocūq̄[m] que his habebat cū sibi prouisio facta fuit. Idem.

Si de bñficio[n] ad cuiuscūq̄[o] episcopi collationē spectante alicui cōferēdo scribam⁹[p] sibi illud ꝯferri nō poterit:cui⁹ collatio ex negligētia[q] ipsius episcopi [r]ad eiusdē

d Si romanus.valet prouisio facta pro pro motu pape tacētis bñficia prouisi quecūq̄ sint et quotcūq̄. approbat quod no. per archidiaconum. et me. e. ti. si motu proprio li. vj. et reprobat qd̄ ibi no io. mo.

e ¶ Pontifex. delegato est opinio: no.d̄ offi.leg. c.vlti.li.vj.et no.s̄.ea.cō. de offi.or c.si.

f ¶ Beneficio. large sumitur:d̄ reg.iur.c.j.li.vj.

g ¶ Proprio.quod non intelligitur nisi exprimatur: vt in predi.decre.si motu in fi.

h ¶ Prouideat.vel prouideri mādet:cum sit ratio.

i ¶ Obtinet.in re vel spe.s̄.ea.con. de rescrip.graue.

k ¶ Validam.quo ad beneficium surreptionis.i.non surrepticiam. aliam enim inhabilitatem illius pro quo scribitur non tollit motus proprius vbi aliud non addant:etiam si illa ex talium pluralitate procedat: vt quia sine dispensatione habebat pluralitatem dignitatum vel curatorum : que facit quem inhabilem etiam ad minora beneficia:de elec.dudū. ij et ibi dixi.in.j.glo.et patet apertius per constitutionem ioānis execrabilis satis est ergo illi clausule q̄ certū habet effectum:nec alium operabitur preter intentionem scribentis. s̄.c.j.de qua intentione si appareat illi stabitur:vt dixi de rescrip.cum adeo.in fi.

l ¶ Declaramus reprobat ergo non simpliciter corrigi opinionem contrariam.

m ¶ Quantocunq̄.ratio enim proprij motus excludēs surreptionem prouisionis:ita coaptatur curatis vel simplicib⁹ multis vt vni. Item per id non intelligitur in retentione dispensatum.eo.ti.nō potest in fi.li.vj.et per hoc ibi. hanc opi. tenebam.in secunda glo.

n Si de beneficio . se summat quattuor ponens casus et et quasdam opi.determinans:v.j.dicam

o ¶ Cuiuscunq̄.exemptos et non exemptos:et superiores episcopis per hoc intendit includere.

p ¶ Scribamus.executori.idem si scriberetur ipsi episcopi saluo q̄ in vltimo casu cum est deuolutum ad papam distinguitur an per litteras excitetur officium an constituatur de legatus:de offi.or. licet et.c.penul.de rescrip cū aliqb⁹.li.vj.

q ¶ Ex negligētia.idē si ex delicto:l3 si opinio an hoc cāu d̄uoluat̄ ad capitulū:vt scripsi d̄ elec.cū i cūctis in fi.et sup vl. glo.vbi vero ex cōmissione episcopi capitulū vel alius habēt cōferre:hoc nō ipedit executorē:vt p̄batur.e.ti.c.fi.li.vj.facit qd̄ no.de insti.c.fi.alias facile posset eps eludē ipetrātē.

r ¶ Episcopi. sed nunquid negligentiam ipsius executoris quando. s.eo sciente vltra sex menses vacauit beneficium quod conferre poterat oberit ei:compo.in decre.capitulum de rescrip.in magna glo.in.iiij.char.ver.item nūquid executor.t3 q̄ non:et d̄cre ij.de ꝯces. pre i ordinarijs collatoribus loqt̄:nō i executore q̄ ꝯfert vice pape.Aduēte q̄ verū ē hoc

si executor prouidere potest ad cuiuscunqꝫ collationem spe/ctet: nec tempus acceptationis adijcitur. hoc dico per decre. vnicam. infra. ti. j. ⁊ vide quod ibi dicam in glo. iste terminus sed si certa persona grauatur per rescriptum ⁊ illius tempus est elapsum conferre non poterit donec deuoluatur ad papaꝫ hoc probat decre. ista.

a ❡ Capitulum. vel aliud cum eadem sit ratio ⁊ facit. j. versi. vel alterius.

b ❡ Existit. intelligo tempore prouisionis sue nõ date: ⁊ sic est dare ꝙ potestas huius executoris variatur s̃m tempora: ⁊ si. j. titu. j. c. vno. quandiu enim beneficium est in collatione episcopi confert illud: illo ad alium deuoluto nõ confert illud: ita est de beneficio ad inferiores spectante quod ipe non confert donec ad episcopuꝫ deuoluatur vt sequitur ratio: quia cum ep̃m papa grauare voluerit: ꝯfert executor q̃ꝫdiu ẽ in manibus episcopi. naꝫ lꝫ ex deuolutione: proprium tamẽ pro ea vice: ⁊ ipe tunc ex collatione grauatur: quando ẽ in manibus alterius non confert executor: quia papa illum grauare noluit.

c ❡ Capituli. coniunge hic ⁊ in casu sequenti finem. ca. sed quid si ad capitulum spectabat electio tñ ⁊ scribebat ad collationem episcopi: nunquid deuoluto iure ad episcopum ꝯfert executor: dubiũqꝫ facit illud quo queritur an deuoluatur eo casu prouisio an electio: d quo satis scripsi d ẽ elec. ne p defectu. Item facit dubium quia etsi dicatur deuolui collatio: tamen exquo primo gradu assumebatur per electionem non videbatur includi in litteris in quibus solum de collatione fit mentio: ad quod satis facit. supra e. ti. c. j. circa fi. ibi ad quam consueuit quis per electionem assummi.

d ❡ Cuiuscũqꝫ hoc dicit q: per quotcũqꝫ gradus siue proximos siue mediatos ad episcopum deuenerit: executor confert quandiu est in manibus episcopi.

e ❡ Siue ad nos. determinat quod no. inno. ⁊ pe. de of. d le. sup eo. vbi dicebant hoc quosdaꝫ tenere: ꝙ delegatus pape ꝓuidet de bñficio ad papã deuoluto. fuit etiam hec questio ab olim disputata per dominũ iacobum canonicum bonoñ. quã in mercur. vide i littera. d. rubrica de of. ⁊ po. executoꝝ: ⁊ tenuit ꝙ nõ posset: si dicat in rescripto volentes illi gratiaꝫ facere specialẽ. dixit eniꝫ ꝙ cum in illo alius q̃ꝫ papa non ledatur: non debet dici gratia: nec de deuolutis papa sic scribit: de ꝯces. preben. l r̃as. ⁊ c. cum nostris. mirabilis solutio fuit ista. Scias autem ꝙ beneficium deuolutum ad papam semper confert executor: exquo primus collator est de his qui per litteras grauabantur siue nominatus vt hic siue nominatus: vt quia scribitur ad cuiuscunqꝫ collationem. cum eadem sit ratio. sed secus in beneficijs spectantibus ad collationẽ pape: quia vacarunt in curia. e. ti. c. ij. li. vj. tunc enim papa confert iure proprio non deuoluto. mirũ si aliud i deuoluto: nam papa dando executorem ad prouidendum: auferebat collatori potestatem: de concessi. preben. si capitulo li. sexto. exquo ergo collatio de illo deuoluta. est ad papam: conferat executor: vt sic ⁊ lꝫ al's in beneficijs fiat stricta interpretatio. e. ti. q̃ꝫuis. li. vj. hic tamen fit larga contra concedẽteꝫ: de ꝯsue. cũ dilect⁹. facit ẽt hec l r̃a ad q̃stionẽ not. d of. le. c. j. li. vj. s. ꝙ legat⁹ pape possit talia bñficia ad papã d uoluta conferre. prefertur tamen delegatus quo ad illa que sibi specialiter sunt commissa de of. le. studuisti. ⁊ facit de reg. iur. generi li. v.

capitulum[a] deuoluta existit[b] lꝫ prouideri sibi possit de illo, etiam cuius ad ipsum episcopũ est sui capituli[c] vel alterius cuiuscunque[d] siue[e] ad nos ex ipsius episcopi[f] ⁊ alioruꝫ in hoc eidem succedentium[g] negligẽtia collatio non fuerit deuoluta. Idem.

Si iuxta[h] nostri formã mãdati[i] canonicatuꝫ ⁊ ꝓbẽdam ecclesie rutinẽsi adept⁹ dignitatem quam duxerit acceptandam[k] ibideꝫ expectet.

f ❡ Episcopi. primi collatoris quod puto necessarium. si enim de archidiacono vel capitulo ad episcopum ⁊ demum ꝑ ipsius negligentiam gradatim ad papam eatur: nõ confert executor cui ad collationẽ episcopi scribebatur.

g ❡ Succedentiuꝫ. ⁊ sic habem⁹ primo tempus episcopi: s c̃do t ꝑs mediũ alioꝝ facientiũ graduꝫ i t s̃m ⁊ papam: tertio tempus papale. primo ⁊ vltimo tp̃e ꝯfert executor: medio s co si ⁊ sẽꝑ itelligas vbi tẽp⁹ acceptatiõis elapsũ non ipediat executorẽ. j. ti. proxi. c. vno.

h Si iuxta. adept⁹ i eccl'a dignitatẽ habentem prebendam annexam perdit primam prebendam quã habebat in illa.

i ❡ Mãdati. nõ solũ s̃m vnã lecturã factũ narrat prout acciderat in hac ecclesia de qua loquit: sed etiam fortificat dubium: quia fortius si ex receptione capituli vel aliter habebat hanc canoniam ⁊ ꝓbẽdã: fa. eo. ti. c. antepe. li. vj. vbi eni auctoritate apostolica ꝓbẽdam expectãs cõsecutus est vnã nõ videbat ꝙ aliam ꝯsequi posset: facit. e. ti. nõ põt. ij. rñ. li. vj. cũ coco. Sꝫ cũ adhuc penderet gratia i parte ꝑncipaliori: ⁊ facta fuisset sup vtroqꝫ vno ꝯtextu: equũ fuit vt ꝑma dimissa secundaꝫ cõsequi posset. Alia lectura est ꝙ iste tex. ponat ius: quasi dicat exquo papa de dignitate ⁊ prebenda sibi voluit prouideri consequitur dignitatem habentem prebendam annexam: lꝫ prius aliam fuisset adeptus. sed vbi solum de dignitate scribebat nõ poterit consequi dignitatem habentem prebendam annexam: cum hoc papa nõ intenderet egeret declaratione. Suadet equitas ꝙ decre. locum habeat: siue ex vnico rescripto debeatur vtrunqꝫ: siue ex diuersis successiue siue sola dignitas debeatur perscriptuꝫ al's habenti prebendam ab ordinario collatore.

k ❡ Acceptandam. de quo dicit: vt. j. ti. c. vno. ⁊ ideꝫ puto si non haberet bñficium acceptandi: ꝫ deberet prima vacans: cum ratio sit eadem ⁊ fortior. quod ãt hic dicitur de potestate acceptandi respicit dignitateꝫ prebendam ergo que prius vacauerat necesse habuit petere: ne sibi fieret preiudicium per decre. si clericus e. ti. li. vj. videtur tñ ꝙ si habens canonicatum ⁊ ius ad prebendam primo vacantem ⁊ ad dignitatem quam ducẽt acceptandam: prebendam que primo sine dignitate vacauit noluerit petere protestatus ꝙ hoc faciebat: quia omnes dignitates ecclesie prebendas habebant annexas: d totum simul consequi volebat satis esset hec iusta causa ad negligentiam excludendam: cum mutationes beneficiorum nec populo nec iuri sint grate. xxj. q. j. c. j. d transla. quãto. ꝫ si potestas acceptandi respiceret etiam prebendam: tunc nullum dubium.

a ℭ Archidiaconatū.factuȝ ponit.nam idem in qua uis alia dgnitate.
b ℭ In ibi in ecclesia illa.⁊ vide.j.de reg.iur.c.j.
c ℭ Post.datur itelligi ꝙ si prius vacauerat cuȝ sua ꝓbēda ⁊ ipse sciens recipit alterā prebendam in acce ptatiōe archidia conatus sibi vi aȝ ꝓclusisse vidē
d ℭ Annexa ꝓbē da.istō iducebat dubiū si.n.nō fu isset ānexa retē ta prima preben da consequere tur dignitatem sine prebenda que cum illa va cauit.e.ti.quia se pe li.vj.sed cum dignitatem sine prebēda non pos sit habere prop ter annexionem nec duas preben das in eadem ec clesia:de conces. ꝓbē.litt̄as.rōne ānexa i ꝓncipali ipedir.videt:ꝫ ꝓmpta ꝓuisio .s. vacatiōis ꝓme quā sbmittit.Sȝ quid dices in casu ꝯuerso:adeptus sum dignitatem per rescriptum apostolicum: expecto ibi prebēdaȝ cum beneficio acceptandi:vel siue vacat ꝓ benda cum dignitatem cui est annexa: nunquid ꝓmi dignitate dimissa ꝯsequi potero hanc prebendaȝ cū sua dignitate:puto ꝙ nō:quia nō est eadē ratio ꝓnci palis ad accessorium ⁊ accessorij ad principale: de cō se.ec.vel alta.c.vno.li.vj.facit.e.ti.quia sepe.⁊.c.super eo.de re.iur.accessorium.eo.li.cum concor.
e ℭ Poterit.quod intellige vbi alteri non debetur ex prioriate tēporis vel prerogatiua gratiē vel alio iure.
f ℭ Hoc ipso.pȝ ꝙ in prebendis eiusdem ecclesie ipso iure per receptionem secunde vacat prima.
g ℭ Uacabit.nō.n.posset eē triplex i ecclia sine dispē satiōe papali:nec valet i h ꝯsuetudo:de ꝯsue.c.j.li.vj. ⁊ no.ꝙ plus abhorent iura quē hīe duas ꝓbēdas in vna ecclia:q̄ȝ als hīe duo curata.ꝓmū.n.ñ lȝ etiā iure ānexionis quā habet ꝓbenda ad dignitatē: vt hic.ꝫ scdōȝ licet iure ānexiōis quā haberet curatum ad pre bendā.e.ti.sup eo li.vj.⁊ facit ad opinionē quā teneo in decr.lr̄as de ꝯces.ꝓben.sequēdo inno.s.ꝙ in dna bus canonijs eiusdē ecclie nō possit episcopus dispē sare.lȝ dispensare possit in canonia ⁊ personatu vl' of ficio:rōnē hui⁹ ibi plene scripsi sup v l.gl.
h Um ei quē dcretū ꝯditionale ante ꝯditiōis euentū nō afficit ꝑtātē ordinarij vl' alterius collatoris.secus quando acceptatiō ibñficij tempus adijcitur cum decreto: ⁊ qui bene ficium vacās ab executore petit vel recipit:illud intel ligitur acceptasse:q̄ vacatio nota dicitur expectanti: ex quo i loco bñficij publice scitur.partes patent.secū da ibi secus.tertia ibi quē etiā.quarta ibi cetex.⁊ de terminātcas⁹ dubios circa dcre.q: cūctis.e ti.li.vj.
i ℭ Reputam⁹.ꝑ relationē exaiatoꝝ ad h deputatoꝝ

archidiaconatū[a] inibi[b] post[c] vacantem:non obstante ꝙ certa sit sibi ānexa[d] prebēda:poterit[e] acceptare:primaqꝫ prebēda hoc ipso[f] vacabit[g] ꝙ scdaȝ cuȝ archidiaconatu predicto pacifice fuerit affecutus.

Clemēs.v.in ꝯci.viennensi.

De ꝯcessione prebēde ⁊ ecclesie non vacantis Rubrica.

Um[h] ei quē in sciētia reputamus[i] idoneū[k] si per inq̄sitiōeȝ[m] executoris sibi dputati a nobis reptus fuerit esse vite laudabilis ⁊ cōuersatiōis honeste:de bñficio certi valoris[n] alicubi ꝓuideri mādam⁹ adijciētes[o] ꝙ de bñficio minoris valoris possit eidem si[p] voluerit ꝓuidēi:ac exnūc[q] ēt inane decernētes ⁊ irritū si sec⁹a quoqꝫ quauis auctē ꝯtigerit attētari[r]. ℭ Ex dcretū h⁹ i in euentū dūtaxat ꝓdcāꝝ conditionū suum sortit effectuȝ[s] añ ꝙ extet ꝓma ꝯditō beneficiū ꝓtaxati valoris ⁊ ēt minoris ꝓusꝙ suā impetrās:super valore h⁹ i voluntatē declaret[u]: cōferri libere poterit per ordinarium aut alium executorē[y]

qb⁹ credit ⁊c.ista forma pauperꝫ i q̄ fit examīatiō qmō legāt cātēt ⁊ ꝯstruāt.
k ℭ Idoneū.iūge h lr̄aȝ ꝓuideri mandam⁹ de bñficio ⁊c.
l ℭ Si ꝑ.ecce ꝯditioneȝ d q.j.loq̄r.
m ℭ Inq̄sitionē.an ad hāc vocāda sit ꝑs plene no.s.e.tcō.d of.dele.c.vno.
n ℭ Ualoris.d pēsiōe ꝓuideri nō posse: de ꝓben.quanuis.
o ℭ Adijciētes.nisi h fuisset additū:d bñficio minoris estiatōis ēt sibi volēti ꝓuidēi ñ potuisset: d ꝓb.cui d nō.§.vl.li.vj.
p ℭ Si voluerit.secunda conditio.
q ℭ Extūc.hoc fortificabat dubiū q̄si a tpe date papa voluerit ꝙ dcretū afficeret.ꝫ ꝯriū rñdetur ⁊ supplem⁹ ex nūc vtvaleat ex tūc:fa d vo.⁊ vo. re.lȝ ad fi.⁊ sic facit h littera ꝯ egi.ꝑ inno.hosti. ⁊ ab.in eo qd scripsit de ap.preterea.ij.super.vsi. excommunicatum.
r ℭ Attentari.nō dic ēt igrant:⁊ tñ ex iferiōib⁹ pȝ ꝙ certis casib⁹ h decrtū afficit.ꝑ quod patet: ꝙ decretuȝ pape afficit ignorantes:⁊ de hoc de elec.si eo tēpore.li.vj.⁊ probatur de preben.c.pe.eo.li.
s ℭ Effectū.als fuisset editū sup icerto e.ti.c.j.§.sbiūctū in fi.
t ℭ Extet ꝓma.s.ꝙ per executoris inq̄sitionē sit reper (li.vj. tus ⁊c.vtile ꝯsiliū est ꝙ sup illa pronunciet executore:vel ꝙ facta mētiōe d illa ihibeat vel saltē suā ꝑtātē isinuet collatori:alias non facile foret ꝯstare.posset conditionem extitisse.
u ℭ Declarāetēt.i.executōis abñtia dūmō de ea ꝯstet vt.j.
x ℭ Ordinariū.h ꝓbam⁹ ꝑ pre.decre.j.e.ti.li.vj.vt si dicā cut ibi decretum datum cum bñficio acceptandi:ante acceptationem non impedit potestatem ordinarij: ita nec datuȝ sub cōditionib⁹ istis vel alijs ante conditionum euentum.
y ℭ Executorem.si eniȝ nō afficit ꝑtāteȝ ordinarij: ergo nec executoris alteri⁹ q̄ maior ē ordiario.d off.dle.sane.ij.⁊ cū h opōteat itelligi d executōe scdo:ꝓm⁹.n.ꝯferre.bñficiū ēt postq̄ȝ euēisset ꝯditio.Itē cū h dicaf ꝙ scd⁹ ꝯfert añ ꝯditionis euētū ꝑ qd a ꝯrio iferf:ꝙ postq̄ȝ euēisset ꝯditio ꝓmi cōferre si posset.Itē cū gnālit d executore loq̄r:ꝑ qd ēt executorē i forma ꝑgr̄e videf iclud ē:h v̄ꝫ solui qd hic fuit disputatū:an ipetrās ꝓ i hac forma pauperꝫ ꝓferat scdo q ipetrauit i forma gr̄e i eadē ecclia l'ad collatiōȝ eiusdē:⁊ pōit i mercur.i lr̄a.n.sb ti.d ꝓbē h.n.vidf ꝙ dūmō ꝯditio ꝓcesserit vacatiōȝ vl' saltē collatiōȝ factā scdo d bef ꝓ:facit d rescrip.tibi q.li.vj.ꝫ ob.eo.li.⁊.ti.c.si ꝑ te.So.ibi ꝯditio pēdebat ex alterius arbitrio:ita ꝙ illo r̄cusāte nullū ius hēbat ipetrās:h vo pēdet ex existētia rei vt i ꝓ casu:vl' ex volūtate ipi⁹ cui.fcā ē gr̄a i scdo.Aliqb⁹ v̄ꝫ ꝙ scd⁹ ipetrās añ ꝯditōȝ i forma l gr̄e ꝓferaf.⁊ ꝓȝ hlȝ hec ꝓma ꝯditio q̄ ad idōeitatē ꝑsōe fit d ꝓsēti:iq̄sitio tñ circa id fiēda ē d futuro.:⁊ ꝯm h seq̄ref ꝙ si duo ipetrauerūt sb hac fōma: si scd⁹ ꝓ ꝓueit ad ꝯditōȝ erit potiō cū ꝓus ipi⁹ dcretū afficiat vt h facit ꝓde dcr.si ꝑte.⁊ qd mo. e.ti.si soli.li.vj.equū videf qd ꝓus dixit:vt ex q̄ ꝯditio ꝓmi ꝓcessit collatōȝ factā scdo:ꝓferaf ꝓm⁹ scdo habēti formam gr̄e vl' pauperꝫ.nec rexꝫ ē ꝙ sp dbeaf illi ꝑ q̄ ꝓ⁹ ē affectavt ꝑ ba.ꝓdi.dcr.tibi.sic q̄ ē fōtior gr̄a ꝯditōata existētia rei vl' vo

a nobis ad prouidendum de tali bñficio ꝺputatū. ¶ Sec⁹[a] autem fore censemus[b] cum decreto apposito alicui prouideri mandamus de beneficio quod infra mensem[c] a vacationis ipsius noticia[d] duxerit acceptandum: vt apposito mensis eiusdem aliquid afferat[e] impetranti. Quē[f] etiam

luntate eius pro quo scribit: q̄ȝ dependens ex voluntate tertij vt prediri. Sed fingas hunc casum habet. a. hanc formā pauperum in certa ecclesia. secundo habet. b. spālem gratiā in eadē: ⁊ talem que afficit. vacat beneficiuȝ in ipsa ecclesia: quod ante primi cōditionē extantē ordinarius ꝯfert. c. demū extitit cōditio: postq̄ȝ executor. b. sibi contulit illud: post que executor. a. primi illud sibi contulit: queritur cuius sit bñficiuȝ: Dico ħȝ predictā opinioneȝ per decre. pe. de preben. li. vi. ꝙ prim⁹ est potior. collatio. n. ordiarij facta. c. nō valuit nec tenuit impediente gratia illius. b. pro quo beneficiuȝ illud erat affectū in euȝ casuȝ in quē nō debebatur illi. a. effectus ergo conditionis postea existentis qui est vt decretū afficiat vt hic per illam collationeȝ impediri non potuit. collatio etiam facta. b. non tenuit: ex quo prius extiterit primi conditio: ex quibus cōcluditur quod prediri. assurgat ergo primus secūdo ex cuius persona consequitur qō aꝭs sibi periisset: ⁊ est si e ti. auctoritate. li. vi. si vō collatio facta. b. precessisset conditionem primi tūc etiam planū esset ꝙ. b. potior esset in beneficio per hanc litterā. Ideȝ si teneret scōa opinio que habet ꝙ forma gratie preueniens conditionem faciat scōm potiorem etiam in beneficio post conditionem vacante.

a ¶ Secus. hic approbat quod no. supra. e. ti. q̄ cunctis. lib. vi. i prin. ⁊ quod no. archi. eo. li. de preben. dudum. ⁊ dic secus in hoc. scilicet ꝙ in casu isto non valeret collatio ordinarij vel alterius executoris infra mensem facta lȝ ante acceptationem.

b ¶ Censemus. lȝ per hoc verbum videretur ius nouum inducere: cum tamē ratio sit antiqua: ⁊ directe ab olim inuenta fuerit hec forma contra decre. quia cunctis. vt ibi no. in. i. gl. puto ꝙ respiciat preterita: nec ꝯdicat hoc verbum quod ꝺm deriuatores ponitur etiam pro iusu deliberatione estimatione ⁊ sententie prolatione: ⁊ concor. infra proximo rñ. ⁊ dixi. s̄. ea. con. de proba. litteris.

c ¶ Infra mensen. iste terminus inualuit de stillo ⁊ more curie. Ideȝ tamē dicas de quolibet alio termino maiori vel minori in litteris expresso. solet autē curia sic scribere beneficiū ecclesiasticum cum cura ⁊c. etiam si dignitas ⁊c. siquod vacans ad pñs vel vacabit in tali ⁊c. quod per te vel procuratorem tuuȝ ad hoc legitime constitutuȝ infra vnius mensis spatium postq̄ȝ tibi vel eidem procuratori vacatio huius innotuerit duxeris acceptanduȝ conferendum tibi ⁊c. districtius inhibentes venerabilibus ⁊c. ne de illis interim etiam ante acceptationem huius disponere quoquo modo presumant: ac decernentes irritum ⁊ inane ⁊c. tñ ex hac lr̄a videt̄ ꝙ minus plena clausula. s. habens mandatū cuȝ potestate acceptandi ⁊ spatio temporis ⁊ decreto sufficiat. Sed queritur an talis expectans possit acceptare post mensem beneficium adhuc vacās: videt̄ ꝙ sic: cum hec clausula in ipsius fauorē apposita ad ligandas manus ordinarij i ipi⁹ expectātis odium non debeat retorqueri: de re. inr. ꝙ ob gratiam li. vi. cum suis concor. ⁊ hoc placet archidiacono de preben. dudum. li. vi. ⁊ videtur expressum. e. li. ⁊ ti. si tibi absenti non credo ꝙ si clausula reseruatiōis ⁊ potestas executoris adiungitur bñficio vacaturo: quod acceptabit impetrās infra mensem: vt in textu ⁊ in forma quam superius scripsi: ꝙ post menseȝ per expectantem acceptari possit beneficiuȝ vel ei conferri: ⁊ tūc ad regulam quod ob gratiam. respondetur vt ibi no. ꝙ hoc inducit forma mandati: per decre. cui de non de preben. li. vi. ad decre. si tibi respondeo: ꝙ loquitur cum collatio precedit acceptationem. s. cum beneficiuȝ ab ordinario pure confertur ⁊ postea ad acceptandum terminus assignatur. tunc. n. cum prima pura collatio per illius termini lapsum perempta non sit: prouisus re itegra post terminum acceptabit. ħ vero acceptatio precedit collationē: cuius faciende potestatē executō nō habet: nisi infa tempus limitatum fuerit acceptatum fateor tamen ꝙ ita posset esse diuisa reseruatio a spatio temporis ꝙ locus esset opinioni contrarie: vt si dicat̄ beneficium quod in tali loco vacauerit quod duxeris acceptandum tibi conferendum collationi nostre presentibus reseruamus: inhibentes ne infra mēseȝ post q̄ȝ tibi de vacatione ꝯstiterit aliquis de illo presumat quacūq̄ȝ auctoritate disponere ⁊c. ponderetur ergo rescriptorum tenor: de priuile. porro. si autem ꝺm nouam formam papa dat canonicatum ⁊ circa prebendam dat beneficium acceptandi infra mensem: tunc lȝ reseruatio ⁊ executorum potestas adiungatur prebende: infra mensem acceptare poterit: vt. s̄. dixi: ita ꝙ post mensem ex vi reseruationis acceptari vel per executorem ꝯferre non possit: q̄ tñ canonicus est ex vi canonicatus videtur ꝙ si nullus ibidem expectat etiā post mensem sibi petenti per ordinarium cōferri debet ⁊ cuȝ decreto. i. ꝙ alteri collata non tenet per decre. si clericus. ij. rñ. de preben. li. vi. sed hoc casu posset dici contrarium: q̄ in casu decre. si clericus. expirauerat potestas executoris: sed hic adhuc durat quo ad aliam que vacabit si acceptabitur infra mensem nil ergo mirȝ si ibi ordiarius addit̄. Itē sic nec ibi ordinari⁹ habet potestateȝ sup neglecta: ita nec ħ ⁊ ħ teneas.

d ¶ Noticia. hoc determinabit in fi. ⁊ no. quia in ista forma non est locus decre. ne captande. e. ti. li. vi. vt possit acceptare primum incertum quod vacabit. illa enim locum habet vt ibi patet: cum simpliciter scribitur de beneficio quod duxerit acceptandum tunc. n. potest se fortune submittere acceptando primum vacaturum vel vlterius ex causa. sed quādo scribitur de beneficio quod a vacationis noticia infra menseȝ duxerit acceptandum: hec verborum forma non patitur ꝙ vacaturum acceptet. fateor tamē ꝙ vacans potest acceptare etiam si vacabit tēpore gratie. verbum enim noticia vacationis pñtem ⁊ futurum includit dūmodo vacet: de priui. q̄ circa. nec obstat si precedat verbum ꝙ vacabit in reseruatione sine verbo presentis temporis si quod vacat. nam illud vacabit quod vacans reperitur. vnde dicit lex: ꝙ verbum oportebit tā presens q̄ȝ futurum tempus significat. ff. de ver. sig. l. verbum in prin. ti. ad idem. e. ti. verbum erit. ⁊ aliud est dicere vacabit aliud vacare inchoabit: ⁊ hec conuenit ħ menti: secus vbi mens resisteret: vt ibi.

e ¶ Afferat. si. de priui. si papa. li. vi.

f ¶ Quem etiam. summe vtilis fuit ista particula. cuȝ enim executor datus cum clā acceptandi potestatem non habeat in conferendo beneficium nisi ex quo fu-

beneficium quod acceptare poterat petendo sibi per suuz executorem[a] conferri aut[b] recipiẽdo sibi presẽti[c] colatum ipsum ex hoc acceptare: ꝛ collationẽ taľr sibi factã valẽ censem⁹. ¶ Ceterũ[d] vt tã diuťnis vacatiõib⁹ q̃ fraudibus ꝛ litibus occurrať: p̃dicte vacationis noticiã impetrãtẽ interp̃tamur hẽre: ex quo ipsa vacatio i loco[e] vľ ecclia[f] h⁹i bñficij publice nota[g] erit: iputet q̃dem si bi: si hoc casu quo de ipsi⁹ conmodo agiť id q̃ꝺ p̃ se vel p̃ aliũ scire[h] potuerit ignorauit.

Clemẽs. v. in conci. vieñ.

De reb⁹ ecclie non alienãdis.

Monasteriorum[i] et aliarũ admĩstrationũ regulariũ dispẽdijs occurrẽ cupientes p̃petuo[k] p̃hibemus[l] edicto: neq̃s religiosus[m] mõsterio p̃oratui ecclesie seu admĩstratiõi cuiuis[n] presidens iura redditus[o]

ũt acceptatũ: tota die collationibus opponebatur q̃ non valebant: quia nõ precesserat acceptatio: ꝛ quia ipsius precedentis acceptationis deficiebat quãdoq̃ꝫ probatio succumbebat expectans. lꝫ igitur verbuꝫ acceptationis non exprimat: satis est tñ q̃ petit conferri vel recipit collatuꝫ multa similia colligas ex no. de his que fi. a ma. par. ca. ex ore. de ap. ad audientiã ꝛ. c. dilecti. ij. vnde ex quo per instrm de promissione cõstat: presumitur interrogationem p̃cessisse: insti. de inuti. sti. §. si scriptuꝫ. ff. de v. ob. sciendum. sic satis ẽ q̃ hẽs se imisceat: lꝫ verbo non adeat: insti. de here quali §. pe. ff. de acqui. hẽ. iulianus. § si seruũ ꝛ. l. siquis extraneus. §. interduꝫ. tñ quãdoq̃ꝫ nõ sufficit facti prosecutio: de ap. ab eo. i. rñ. li. vi. de ele. ecclesia. j. de bap. c. i. ꝛ pe. sed in dec. ab eo eundo ad iudicẽ appellatõis nõ satisfit iuri volenti per apostolorum dellationeꝫ ipsum iudicem instrui. electio ꝛ baptismus formas hñt nec sine illis sufficeret animus ẽt de quo cõstaret. sed cuꝫ hic soluꝫ de animo ꝛ acceptatione queratur: de illo satis constat per hic expressa.

a ¶ Executoreꝫ. lꝫ petitio ꝛ collõ de quibus hic loquitur: requirant executoris p̃ñtiã: cum alš de acceptatione nõ appareť: acceptatio tamẽ sine p̃ñtia executoris fieri potest dũmodo de illa fides fieri possit: vt no. e. ti. q: cunctis. ad fi. li. vi. quod etiã ibi placet ino. ꝛ ho. archi. ꝛ guil. in spe. de acti. ꝛ peti. §. pe. v̄. Item no. ad fi. lꝫ compo. videatur velle cõtrarium: de rñ. capitulũ in glo. magna. circa fi. v̄. quid si littere.

b ¶ Aut. no alternatiuam. sufficit ergo alterum.

c ¶ P̃ñti. ideꝫ in procuratore hñte ad hoc spãle mãdatũ quod probat filius curie quẽ premisi ꝛ scripsi: de preben. accedens. ad hoc finis huius. c. ibi vel per aliuꝫ sicut ꝛ electio p̃ procuratorẽ fieri potest: de elec. quia propter: ꝛ. c. pe. ꝛ mr̃imonium ꝯhi: de procu. c. fi. li. vi. f. a. etiam. e. li. de reg. iu. potest quis. ꝛ. ff. de procu. si is qui sticbuꝫ ꝛ. ff. de le. j. si sit. §. siquis ita. non ob. ff. de ver. ob. l. vlti. in prin. ꝛ l. si stipulatus fuerim in prin. que non loquitur in procuratore.

d ¶ Cerrũ. eq̃ssima ꝛ expediẽs fuit ẽt h̃ p̃uisio. io. an.

e ¶ Loco. si locus vbi sita est ecclesia caret habitatoribus: satis videretur ponderãda noticia loci vicinioris: fa. š. e. con. de fo. com. q̃ꝫuis de elec. vbi periculũ §. porro. li. vi. io. an.

f ¶ Vľ ecclesia. no. per alternatiuam q̃ satis est q̃ i ecclesia sit publica: lꝫ loco vel oppido sit occulta.

g ¶ Nota erit. forte quo ad hunc casum inductus ẽ rigor iste: q̃ mensis currat etiã ei qui non fuit in culpa: et quia tantum distat a loco beneficij q̃ post factam gratiã cum tunc vacaret vel paulopost vacasset infra mensem id scire non potuit vel procuratoreꝫ habebat in loco sed mortuus est vel his simile. per hoc tamen quod in hoc casu spãliter statuitur: vt probat littera que sequitur in hoc casu: ꝛ quod precedit ibi predicte vacatiõis nõ recedo ab eo quod no. de preben. si clericus. li. vi. hic. n. dat⁹ est mensis in litteris qui currit a tẽpore noticie. Determinat ergo qñ dicatur habere noticiaꝫ in hoc casu: ibi vero põitur simpliciter negligentia: ꝛ sic non se tangunt. Et idem dico de his que no. de rñ. capituluꝫ. super glo. ꝛ ita dico etiã q̃ hic dicitur locuꝫ non habere in casu dec. si p̃plibus. de preben. li. vi. vnde si papa cõtulit proprio motu prebendam siqua vacabat i ecclesia ꝛ due equales vacabant noticia vacationis postq̃ꝫ currunt. x. dies prouisio ad eligendum non recipietur per hunc modum: quia ibi forsan tempore quo fiebat gratia vel prius erat noticia vacationis de qua hic dicitur. quam forsan impossibile esset scire prouisum infra. x. dies. ꝛ sic in totum sibi periret priuilegiuꝫ optandi qui non fuit in culpa. ꝛ ideꝫ dico de extranea. io. an. que incipit suscepti circa mediuꝫ. sed dato q̃ hic subsit impossibilitas vel desit culpa durat tamen circa alia beneficium priuilegium acceptandi. facilius ergo procedit hic iste rigor: vt in prin. dixi: ꝛ tamen ex littera sequenti videtur colligi: q̃ vbi ita deficit culpa: q̃ nec per se nec per alium scire potuisset: non est locus huic rigori.

h ¶ Scire poterat. imputatur ergo illi qui scire potuit inquirendo: sic etiam imputatur illi qui scire potuit peritores consulendo. ff. de bo. posses. l. in bonorum. vnde dicitur q̃ vigilantibus ꝛc. ff. de his que in frau. cre. pupillus.

i Monasterioruꝫ. religiosus qui concedit alicui ad vitam vel certum tempus iura redditus vel possiones administrationis cui preest suspensus ẽ ab officio: nisi duo concurrant: nec valet concessio. duos casus excipit ꝛ tria facit. primo prohibet. secundo ibi siquis. punit ꝛ discernit. tertio excipit: vbi verum.

k ¶ Perpetuo. id est generali vel perpetuo duraturo: de elec. vt circa. ꝛ. c. perpetuo. lib. vi.

l ¶ Prohibemus. saltem quo ad penaꝫ fateri oportet quod est iuris noui editoria.

m ¶ Religiosus. seculares ergo clericos nõ comprendit hec constitutio: sed si tales concessiones faciunt: dic vt le. ꝛ no. xvi. q. i. possessiones. de his que fi. a prela. continebatur si alias alienãt locus est canoni. xij. q. ij. monemus. e. ti. siquis. si locant: dic vt no. ne prela. vices suas. e. ti.

n ¶ Cuiuis. id est siue perpetue siue temporali. maxime. enĩ propter obedientiarios qui faciebant hos contractus reuocari timentes ad claustrum emanauit hec constitutio: ꝛ dato q̃ non sint obedientiarij facilius remouentur a suis administrationibus: de accu. qualiter. ij. in fi. de simo. licet. ꝛ. c. per tuas. non autem puto eam locum habere in religioso qui preest ecclesie seculari ꝛ quasi clericus secularis ꝛ hoc probet principium.

o ¶ Redditus. differunt a fructibus: vt patebit in fi. ioannes andreas.

aut possessiões [a]eius sẽ alicui [b] ad vitam eius [c] seu aliud cer tum tempus pecunia [d] ẽt inde recepta: quouis [e] modo conce dat: nisi necessitas aut [f] vtili tas [g] monasterij priorat9 ec clesiẽ aut administrationis h9 i hoc exposcat: conuentus sui: aut si ꝯuentum non habe at [h] ꝑlati ꝑprij [i] assensu ad hoc nihilominus [k] acecdẽte. ¶ Si gsãt ꝯ h fecerit: pẽaꝫ [l] suspẽsio nis ab offõ [m] eo ipo icurrat: nec ex ꝯcessiõe ipsi9 recipiẽti ius aliqꝺ acqrat [n]. ¶ Verũ ꝑmis sa ad locatõe [o] vł ẽt reddituũ aut fructuũ vẽditõe ad tẽp9 [p] modicũ faciẽdas ꝯclaram9 [q] vl laten9 nõ extendi. I dẽ.

Si vna [r] ecclia alteri [s] eccle seu dignitati [t] alicui vł ꝑ bẽde [u] ꝑ epꝫ [x] suo cõsentiente [y]

a ¶ Possessiones. certas vel omnes.
b ¶ Alicui priuato vel collegio.
c ¶ Eius. recipientis vel concedentis. ⁊ talis concessio dicit perpetua. ff. pro socio. l. i. ⁊ no. .x. q. ij. perpetua.
d ¶ Pecunia. an dans hanc pecuniaꝫ repetat: vide qꝺ no. ⁊ dixi. e. ti. ad audientiaꝫ.
e ¶ Quouis mõ. ab hac gnãlitate excipit duos modos in fi. c.
f ¶ Aut sufficit alteruꝫ. sic alibi eqparantur hec duo: de eta. ⁊ quali. qris de prebẽ. exposuisti. ⁊ in dispẽsatiõib9. j. q. vij. tali ⁊ fa. e. t. dudũ. li. vi. io. an
g ¶ Utilitas. de sindi. c. vno.
h ¶ Nõ habeat. innuit ꝙ si hꝫ cõuentũ nõ reqrit consẽsus ꝑlati: hoc verũ quo ad euadendã h9 cõ stitutiõis penã: sed al' ad validãdũ ꝯtuꝫ ꝑpetuuꝫ requiritur oĩs solẽnitas alienatiõis. e. ti. duduꝫ. li. vi. ⁊ ꝯsẽsus episcopi. xij. q. ij. abbatib9. ⁊. c. se. ⁊. c. placuit. ⁊. xvij. q. iiij. i venditiõib9.
i ¶ Proprij. de episcopo videt intelligẽdũ i nõ exemptis per iura allegata in fi. proxime elo. in exemptis de papa: de ꝑui. auctoritate. §. i. li. vi. forsitã itẽdit iste tex. approbat qꝺ recita bat inno. de transa. statuim9. vbi dicit quosdam dicere ꝙ ab bates qui habent ecclesias ad se pertinentes pleno iure pos sint i illarũ alienatiõib9 auctoritateꝫ prestare. ⁊ fac. j. de sta. mo. attẽdentes post prin. ⁊ quod no. in auc. de ali. ⁊ emphi. cõtrac. in pri. colla. ix. ⁊ hoc cõmuniter seruatur. quod vide tur fieri posse: ex q̊ habẽt episcopalẽ iurisditionẽ vel qsi: ad h depriui. abbates i fi. li. vi. vnde dicebat ipse ino. ꝺ priui. cũ ⁊ plantare. §. in ecclesijs. ⁊ placet ibi hos. ꝙ presbyteri non po terant alienare nec maximas causas agere sine cõsensu pa tronorum exemptorum: q2 tales exempti vices episcoporum gerunt: arg. xij. q. ij. siqua. ⁊. c. placuit. de vo. magne. §. cuꝫ igi tur. cum concor.
¶ Nihilominus. id est non eo minus ꝙ subsit necessitas vel vtilitas in contractu.
l ¶ Penam. que de sui natura perpetua est: ex quo tẽpus nõ adijcitur: de hoc de consti. ex litteris. sed quis absoluet: vide quod dixi. de solu. c. ij. in fi. ⁊ quod dicã. j. de here. c. i. circa. fi.
m ¶ Officio. vide quod dixi super. c. ver. j. de deci. c. i.
n ¶ Acquiratur. si. e. ti. hoc consultissimo. li. vi. vbi contract9 non valet ⁊ punitur faciens.
o ¶ Locationes. prohibit9 alienare obligare vel vẽdere po test ⁊ quod plus est cnoductorem creditoribus delegare. ff. dele. ij. l. pe. §. instituto ad id. ff. loca. nõ solet prelati ergo lo cant: nec per statutum episcopi possũt astringi vt locent cer tis personis. de loca. c. ij. quod autem dixi ꝙ locare non ẽ alie nare: illud verum ẽ si fiat ad modicuꝫ tẽpus vt hic. ⁊ sic nõ ob. e. ti. nulli. vt ibi dixi: lꝫ accur. in pre. §. instituto in fi. dicat ꝙ prohibitus alienare locet ad centum vel mille annos: sed non approbatur: ⁊ dinus ibi contra. si autem prelatus locãs ad modicum tempus infra tempus moritur: quid iuris no. ne prela. vi. suas. c. fi.
p ¶ Fructuũ. concor. de elec. generali. i fi. li. vi. ⁊ quomõ plus est in redditu qꝫ in fructu ibi no. in glo. pe.
q ¶ Ad tempus modicũ. terminat tã verbum locationes qꝫ verbuꝫ venditiones: vt sit sensus ꝙ locatio ad modicũ tem pus ⁊ venditio fructuum ad modicum tempus non includa tur in prohibitione ꝫ dubitatur quod dicatur modi cũ tẽpus. glo. ff. de supli. l. j. §. ꝙ ait dicit id reliquẽdũ iudicis arbitrio. alle. ff. de iure deli. l. i. i fi. ff. ꝺ effrac. l. i. §. i. ⁊ fa. de offi. dele. de causis. de accu. inquisitiõis i. rñ. ⁊ quod no. de loca. potuit. ⁊ quod no. s. e. hoc cõ sultissimo. li. vi. ⁊ videt hoc equuꝫ propter varias cõditiones regi onũ. Idẽ tenuit olim in. l. fi. ff. si ager vecti. ꝫ po stea i addi. vide tur approbasse ꝙ modicũ tempus dicatur. j. decẽni uꝫ. C. de ꝑscrip. lon. tẽ. l. fi. ff. g ⁊ a g ma. si cũ fideicõ misso. §. aristo. po nit etiã opinionẽ que habet ꝙ modicuꝫ tꝑs dicat. xxx. dieruꝫ. ff. de iti. actuqꝫ pri. l. i. §. i. alij biẽniũ. ff. loca. ⁊ con. cuꝫ dñi. isti. deli. ob. fi. alij quiquẽniũ: fa. qꝺ no. io. de ꝯiu. ser. licet ⁊ quod no. host. vt ec. bene. c. vno. in fi. alij septenni um: ne pre. vi. su. c. fi. de diuersis spatijs temporuꝫ po test argui per ea que scripsi: de fideiu s. c. fi. de cle. con iu. ioannes in. iiij. q.
r Si vna ecclesia. se sũmat duo dicens: ⁊ quas opi niones determinet. j. dicam: sed principaliter q̃ no'. inno. ⁊ hosti. vt ecclesia. benefi. c. vno. in fine.
s ¶ Alteri ecclesie. x. q. iij. vnio. ⁊ si sit alterius dioce sis per vnionem non preiudicatur diocesano: de reli. domi. c. ij. ⁊ scripsi de priui. pastoralis.
t ¶ Dignitati. de preben. extirpande. §. qui vero.
u ¶ Prebende. vt in pre. §. qui vero. ⁊ e. ti. exposuisti. ⁊ intellige per pre. decre. etiam de prebenda cathedra lis ecclesie: non ob. j. proxi. rñ. vt ibi dicam.
x ¶ Episcopum. de exces. prela. sicut vnire. vbi no. in no. ⁊ ab. post eum: ꝙ licet ad abbates spectent ecclesie pleno iure: tamẽ illas vnire non possunt vel vnam al teri subijcere: cum hoc sit episcopale per pre. decre. al le. etiam de consue. cum dilectus. fa. quod dicam. j. c. proxi. ⁊. j. de sta. mo. ne in agno. §. ad hoc vbi dicam an hoc prescribere possint.
y ¶ Consentiente. nõ est iste casus in quo sufficiat cõ siliuꝫ. ⁊ h reprobat quod no. ho. de his que fi. a pre no uit. vbi dicit episcopum sine capitulo posse donare ec clesiam loco egeni ad sustentationem ministrorũ: al le. de dona. consultationibus. Itẽ quia facit quod de bet prouidendo egentibus: ⁊ in hoc offi. cuꝫ suuꝫ exer cet: xij. q. i. precipimus. ⁊. c. se. x. q. i. regẽda. ⁊. c. se. xciij. di. diaconi. ergo non est locus contradictioni: de pre ben. extirpande. j. ⁊. ij. rñ. dicebat tñ ꝙ tutius erat con silium canonicoruꝫ requirere. sed prout vides hic re quiritur consensus ⁊ scꝺꝫ hoc itellige pre. decre. sicut vnire in prin. ⁊ de priui. tuarum. in prin. no. etiaꝫ ip se hostien. eo. ti. ea noscitur. ꝙ de consuetudĩe prescrip ta potest episcopo competere: vt sine consensu capitu li possit conferre ecclesiam alteri ecclesie ad edificatio nem: ⁊ contraria. e. ti. tua nos. ⁊. c. pastoralis. de dona pastoralis intelligit de iure cõmuni ⁊ cum episcopus. circa hoc indulgentiam vel prescriptionem nõ habet

tamen cōsilium prescribi nō potest sm euz: secus etiā dixit de voluntaria concessione que sine causa fieret ecclesie habenti congruaz sustentationē. ar. i. q. ij. pastor. vel que fieret laico: sed nō puto hoc prescriptione q etiam in casu licito alienet prelatus sine cōsensu capituli: vt scripsi de dona. pastoralis. in fi. ⁊ facit fi nis huiꝰ. c.

minutio vel detractio denegatur: vt ecclesiastica beneficia i sua integritate permaneant: nisi ex causa magna: remittit ad decre. dudum. e. ti. de preben. maioribus. ⁊ c. vacante. ex his patet q sepe id quod minus videtur est maius eo respectu quo ius plus illi resistit ex causa.

capitulo vniatur[a] aut religioso loco donetur[b]: ex eo q rector[c] ipsius ad hoc vocatus[d]: vel si vacabat[e] defensor[f] ei super hoc datus non extitit: nequaq̄ id poterit impugnari. ¶ Quod si episcopus[g] sui etiaz capituli accedente consensu: mense[h] sue vel ipsi[i] capitulo[k] aliquam duxerit ecclesiam[l] veniendaz hoc irritum esse decernimus[m] ⁊ inane contraria

a ¶ Vniatur. de vnione satis no. ne se. va. c. i. xvi. q. i. ⁊ temporis.

b ¶ Donetur. hic iūge lr̄am. j. neq̄ q̄z id poterit ipugnari: ⁊ fa. quod me. ca. cum dilectus quod ibi no.

c ¶ Rector. de rectore ecclesie non de prelato cui subest ecclesia loquitur: cuius consensus requiri videtur infra de sta. mona. c. i. §. ad hoc.

d ¶ Vocatus nō extitit: qd̄ est. j. ⁊ rō huius sumitur de dona. cōsulationibus. fit enim talis vnio vel donatio sine preiudicio rectoris vt ibi. dicebat ergo inno. i in decre. vt nostrum. q dignitas instituta diminui nō poterat irrequisito illo cuius erat sine cause cognitione no. tamen ho. de exces. prela sicut vnire. q episcopus ecclesias vnire non poterat sine collatione vel cōsensu ambarum ecclesiaruz: als. e. ti. c. i. de his que fi. a prela. c. i. ⁊ in hoc dicebat eum a papa differre vt ibi scripsi quod hic reprobatur.

e ¶ Vacabat. approbat quod no. inno. ⁊ host. vt ec. bene. vt nostrum in fi. vbi tenēt ecclesiaz vacantem vniri ⁊ donari posse: sicut ⁊ dignitas vacās supprimi posset. de consti. cuz accessissent: ꝯ ne se. va. c. i. vbi se. va. non dissoluitur vnio. eque igitur videretur q tunc fieri non posset. So. illud in episcopalibus sedibus: vel ibi papa principalius nouit: scd̄a ratione. s. notari posset de subita mutatione: ⁊ q ordinationem prius factaz fecisset contemplatione persone tūc viuenti nunc defuncte: als etiam vnionem episcopatuuz facit mortuo altero episcopo: vt. xvi. q. i. ⁊ temporis.

f ¶ Desēsor. videbatur cōtrariuz: qr si res ecclesie vacantis ex causa dignitati donet̄: oz defensorez dari: vt e. ti. duduz li. vi. est ergo hoc de casibus in quibus minus prohibetur vbi maius permittitur. potest eniz ecclesia vacans dari sine defensore: vt hic s3 possessio vl' res ecclesie non vt ibi: ⁊ est si. de elec. nemo deinceps. li. vi. ⁊ quod no. de consue. cum dilectus. in. iiij. glo. de transla. c. vl. in glo. pe. dicebat ino. de elec. significasti. vt ibi scripsi super glo. ij. q episcopus ⁊ capituluz poterant aliquid statuere super beneficio vacante ⁊ electus illud seruare tenebatur. all'. decre. vt nostrū. qd̄ intelligit ibi ho. ex causa ⁊ ad tempus: sed perpetuuz preiudicium non possent inferre dignitati vel rectorie ipsa sic manente: licet illam possent in totum tollere: de consti. cum accessissent. vel religioso loco conferre: de dona. consultationibus. ⁊ c. pastoralis. ⁊ ad id quod dicitur qui potest totum potest ⁊ partem: de of. dele. pastoralis in prin. ff. de rei ven. que de tota. Rn̄det host. q in totuz conferri permittitur: vt diuinus cultus augeatur: de consti. ex parte. ⁊ vt pauperes sustententur: ⁊ e p̄eben. exposuisti. Permittitur etiā tolli quia superflua vt onerosa: ar. lxviij. di. corepiscopi. di

g ¶ Quod si eps. quod hic dicitur probabatur olim per. c. questi. xvij. q iiij. ⁊ approbat qd̄ no. ibi io. i. §. prece. ⁊ quod no. de dona. pastoralis. ⁊ reprobat quod no. ino. i dicto. c. vt nostrū. vt ec. bene. vbi tenebat q auctoritate capituli sui episcopus poterat ecclesiaz in suos vsus conuertere.

h ¶ Mense sue. vt dicebat io. in glo. prius alle. episcopus nō potest auctoritate in facto proprio sicut nec economus. x. q. ij. h vsus in fi. nec tutor. ff. de aucto. tu. l. i. ⁊ l. pupillus. nec prelatus: de insti. c. fi. ⁊ idem de capitulo vt statim sequitur qd̄ etiam tenebat guil. in spe. de his q̄ fi. a prela. in fi. ⁊ facit qd̄ dixi post inno. de censi. prohibemus. super glo. ij. ⁊ no. quia si non valet vnio cum alter solus. s. episcopus vel capitulum auctorizat in facto proprio fortius non valeret cum auctorizaret vterqz: vt si cōmuniter mēse episcopi ⁊ capituli p eos vnit̄ ecclesia. facit autem hec littera ad id quod no. ho. i sūma de deci. §. ⁊ vtrū. v. xij. in fi. vbi tenet q laicus hn̄s decimā p antiquuz feudum ab alia ecclesia non potest illā donare episcopo: ne ipse episcopus auctorizet in facto proprio. Puto tamē q bene posset illam donare capitulo episcopali auctoritate episcopi. ⁊ est ratio: quia cum in casu illo sufficiat auctoritas episcopi sine capitulo: vt in decre. cuz apostolica. de his que fi. a prela. non potest dici q capituluz eo casu auctorizet in facto proprio sed in vnione vel datione ecclesie secus: cum ibi consensus capituli sit necessarius: de his que fi. a prela tua. de dona. pastoralis. Item facit pro ⁊ ꝯ id quod ipse ho. no. de consti. cum accessissent. vbi tenet q dignitas non confirmata per papā de ecclesia cathedrali tolli potest p ipsius capitulū ex iusta causa ⁊ epo auctorizante si bona epi ⁊ capituli sint diuisa. si vo essent cōmunia nonne auctorizaret episcopus in facto suo: sed dicit tunc recurrendum ad archiepiscopū vel ad papam de iure pa. nullus videtur q cuz iste non sit de casibus archiepiscopo reseruatis qui no. de of. ord. pastoralis. q eo cāu ⁊ isto de q̊ textꝰ loquit̄ ad papā sit necesse recurri.

i ¶ Ipsi. suo scilicet.

k ¶ Capitulo. cū capella curata donat̄ capitulo qs hēat eius curā: vide qd̄ scripsi pꝰ ho. de prebē. exposuisti. sup glo. iij. ⁊ e. ti. cū nō ignores in prin. ⁊ no. qr singulari prebende etiam maioris ecclesie potest vniri ecclesia per episcopū ⁊ capl'z: vt s. pri. rn̄. caplo vero nō vt hic. ⁊ ratio sumitur. xij. q. ij. q manumittitur. cum suis concor. qr capl'm non auctorizat in facto proprio cum singulari prebende capituli vnitur ecclesia.

l ¶ Ecclesiam. declarari debuisset an sit idem in donatione quam facit episcopus capitulo suo de eo quod spectat ad mēsaz suaz. quod no. ho. de his que fi. a pre. nouit. ⁊ ponit casuz de episcopo abundante ⁊ capitulo egente. ⁊ dicit q valet. idu cit quod. s. dixi in glo. non est. dicit dicit etiam q non ob. iuramentuz de non alienando: cum non sit proprie alienari: quod in dominio ecclesie retinetur. ff. de le. ij. vnum ex familia. ⁊ l. imperator. §. fi. ⁊ l. se. dicit tamen q tutius eēt q illud fieret superioris auctoritate: insti. de auc. tu. in fi.

m ¶ Decernimꝰ. l3 rō huiꝰ iuris sit antiqua forte noluit cō

prehēdere preterita:⁊ est simile de postu.c.vno li.vj.'sed cō tra hoc facit littera sequēs q̄ consuetudinem dānat consue tudo vero notat tēpus precedēs:ergo videt̄ pterita respicē.
a ℂ Quauis.i.etiam cuius pri vel initij non sit memoria. damnatur ergo hic consuetudo ꝙ quis auctor ꝯet in facto proprio:alibi ꝙ quis sit iudex appellationis a se interiecte : de consue.c.ij lib.vj io.an.
b Econcessiūe.se sū mat ponens ius nouum ⁊ equissi muz:⁊ determiat decretalem inter cetera de preben.⁊.ō.e.ti.cum vniuersorum.
c ℂ Utentibus per hāc litteram dico decre.hāc locuz non habere vbi in fraudē expectantiuz fie ret permutatio: cum illi non vtantur confessiōe iuris sed ius fraudent. e.ti.c.vno.li.vj.de renū.c.vl e.li.io.an.

quauis[a] consuetudine non ob stante.

ℭlemens.v.in conci.viené.

De rerum permutatione Rubrica

Ex ꝯcessione[b] iuris vtēti b⁹[c] pstiz circa spūalia illudatur[d]:si bñficia[e] ex cā[f] p/ mutationis ab aliquibus resi gnata alijs q̄ ipsis permutar̄ volentibus[g] conferantur[h] nul lius hoc esse volumus[i] firmi tatis.

d ℂ Illudatur.concor.cle.ō.de renunc.c.vno.⁊ ibi sunt mul te concor.
e ℂ Beneficia.includit etiam hospitalia ⁊ loca similia que permutari possunt his casibus quibus in beneficium con/ ceduntur:qui habētur.j.ō reli.do.quia cōtingit.§.vt āt.illa. ꝟo que non conceduntur in beneficium non videntur pos se cum beneficijs permutari:cum beneficiorum adinuicem permutatio fieri debeat.
f ℂ Ex causa.bene ergo licet renunciāti in actu renuncia/ tionis hic exprimere ꝙ renunciat permutationis causa.⁊ da to ꝙ hoc ñ exp̄mat̄:satis ē ꝙ ꝯstet ex cōiecturis vl' p̄u factis.
g ℂ Uolentibus.ergo tractat⁹ permutationis inter partes precedere potest:tamen ipsa permutatio expeditur superio/ ris officio:⁊ vide quod scripsi.ō.e.quesitum.
h ℂ Conferant̄.per illos in quorum manibus fiebat resigna tio:vel per alios collatores.Hoc tamen scias ꝙ episcoporum est permutare vel permutationibus auctorita em prestare ⁊ non inferiorum:vt no.hosti.in summa huius tit.§.quis potest.ꝟ.⁊ nunquid.⁊ dixi.ō.e.quesitum.cum enim conci/ lium turoñ.prohibeat permutationem:contra id non dispē/ sat nisi cui permissū est.⁊ idez archiaconus.e.ti.c.j.li.vj.⁊ fa cit quod no.ō.c.priori.in pricipio.ipsi tamen inferiores quo rum est conferre vel eligere habent consentire:vt no.in pre di.decre.vnica.Quid de capitulo vacante sede episcopali: poterit ne permutationi auctoritatem prestare:puto ꝙ sic cū hoc sit iurisditioni episcopalis in qua tunc succedit:de ma.⁊ obe.his que.⁊.c.cum olim.e.ti.c.vnc.li.vj.cum concor.hec vera:nisi beneficia illa vel alterum illorū spectarent ad col/ lationem episcopi solius sine capitulo : quia cum in talium beneficiorum collationem non succedat:ergo nec in consen su quem necesse habet prestare collator.⁊ idem si habet eli gere vel presentare vt scripsi ne se.va.c.ij.ne vna via conce datur quod alia prohibetur:de reg.iu.cuz quid li.vij si ꝟo vna cum capitulo haberet facere predicta : cum capitulum tunc possit conferre eligere vel presentare ne se.va.c.vno.li. vj.ergo poterit vt capitulum consentire:⁊ vt episcopus aucto ricare puto autem ꝙ hoc decretum afficiat:nedum collatio nem:sed etiā omnē electionez:postulationē ⁊ pñtationē que fieret de alio ad illud bñficiuz sic renunciatuz.hoc eni est de

mente ⁊ eadem ratio est:⁊ decre.de preben.cum.in il lis.li.vj.logt̄ in ipetrationibus bñficiorum q̄ st odiose.
i ℂ Uolumus.hoc iure nouo: quasi innuat ꝙ olim i hoc casu necessaria erat gratiosa prouisio:⁊ sic saluā/ tur no.e.ti.cum vniuersorum.de preben.inter cetera. sicut al's i simili casu agit̄ ad iter esse.ff.ō prescrip. ver.l.naturalis i prin.⁊ in fi.

ℭlemens quintus in concilio vienensi.

De testamentis ⁊ vltimis vo luntatibus.

Religiosis[k] etiam ex emptis deputatis[l] ad executionem cu iuslibet[m] vltime vo luntatis circa ipsius executio nis offm̄:qd vtiqz[n] ñ pñt: nisi a superiore suo petita sup hoc licentia ⁊ obtenta[o] suscipere[p]

k Religiosis. ordinari⁹ loci ratio/ nez exigit a rligiosis ēt exempti de te/ stamtorum executio nibus quas gesse runt:⁊ si circa id deliquerint illos punit.⁊ pmo po nit motiuum cō/ stituentis : scdo constitutionem:tertio penam.⁊ incipe cōstructuz ibi volentes.⁊ quo ad rationē per executorem reddēdā determinat qd no.in spe.de instru.edi §.nūc vero ali qua.ꝟ.sed an simplex.quod quasi ad litteraz ponit archi.lxxxviij.di.episcopus tuitionez.
l ℂ Deputatis.no ꝙ non dicit deputādis:per qd vi/ detur velle ꝙ ꝯstō respiciat pterita.qd vex puto de fu turis gestiōb⁹ fiēdis etiā per iā deputatos q̄uis exē/ ptos:facit qd no.ō.ea.cō.de eta.⁊ quali.⁊ hi q in glo. qd posteris.⁊ de vit.⁊ ho.cle.c.ij post pn.ß in preteri/ tis gestiōb⁹ factis iā p exēptos añ hāc ꝯstitutionē si puto ꝙ hec decre.locū hēat ad qd faciat lr̄a sequēs. ꝯstat.n.ꝙ circa iam gesta precidi non pōt materia deli/ quendi si.ꝟo exēptus religiosus p̄us deputatus iam añ ꝯstōnē p̄tē gesserat:p̄tē ꝟo gessit p⁹ ꝯstitutionem. si rō post gestorum nō ꝯnectit̄ p̄us gestis:vt q: singulis annis pcepit certos pios vsus:de postea gestis rōem reddat ad hoc de ele.si cotpe.lib.vj.sed si rō post ge/ storum sine p̄us gestis inutilis videret̄:nō tñ coget̄ ad il lam reddendaz ad h.ō.de ap.super eo.j.reddet ergo pape legato vl' suo supiori:vt q̄ ad illā stem⁹ āt q̄ iuri.
m ℂ Cuiuslibet.comprehēdere vult etiam codicillos. ⁊ vide quod scripsi.e.ti.super rubrica.
n ℂ Quod vtiqz.interpositio que tamen habebatur. e.ti.c.ij.li.vj.⁊ de claustralib⁹ loquitur vt ibi no.
o ℂ Obtēta.reprobatū vz qd disputādo soluerat do minus meus in hoc casu tacitā liciaz supioris suffi/ cere:quod vide in mercur e.ti. sub lr̄a g.al's sua lr̄a. Sz dubitat̄ nūqd superior qui religioso dedit liciaz suscipiendi hoc executionis officium possit licentiaz reuocarere ñ integra vt fortior sit questio:⁊ videtur ꝙ reuocari non possit:cum sit astrictus rationi red/ dende:vt hic:⁊ qui semel suscepit exequi cogit̄ e.ti. ioannes.puto ꝙ male facit sine causa reuocando nō tamen credo ꝙ subditus resistere possit cum velle ñ habebat ⁊ optime facit.xxiij.q.v.manifestum.tunc ergo perficiet executionem collega siquem hz : vel is de quo testator prouidit vel episcopus quod dic vt.e. ti.c ij.li.vj.⁊ vt ib.no.i glo.pe.
p ℂ Suscipere.frēs miores nō licētiant̄ hodie ad hec

officia nec illa suscipiunt: quod dic vt. j. de ver. si. exiui. §. pinde ⁊ itē ꝙ executiones. ⁊. §. cupientes. v. vez etiā.
a ℭ Materiam. concor. de vsuris. c. i. li. vi.
b ℭ Tales. s. religiosi etiam exempti. ⁊ per hoc puto ꝙ in secularibus exemptis non habeat locuz quod hic dicitur: ⁊ licz sub/ sit eadez ratio sa tis est tñ ꝙ eoruz priulegijs consti tutio ista nō dero ga: ⁊ fuit forte i/ pulsiua rō: q2 reli giosi plus delin/ quebant in hijs: ē si. j. de censi. c. i. ⁊ de priui. c. i. ⁊ ō pe. cupiētes post prin. de sen. ex. c. i de deci. c. i. ⁊ vide qō ibi no. i. i. glo.
c ℭ Locorum or dinarijs non dic diocesanis. ⁊ fac ad id qō scripsi e. ti. ioānes super. ꝟ. diocesanum.

volētes ꝓcidere mām [a] ꝗliquē di pn̄tis ꝯstitutionis auctorita te statuimus: ꝙ tales [b] etiaz si prelationis fungantur officio locoꝝ [c] ordinarijs debitaz red dere [d]: ipsisqꝫ ordiarij ab eisdē absqꝫ dolo fraude seu negli/ gētia de suscepte executionis offō teneanē exigē [e] rationē: il los quos circa id deligisse rep/ perint: i alioꝝ exēplum [f] pena debita [g] quocūqꝫ non obstan te priuilegio [h] puniturl.

ℭlemens quintus in cōcilio vienensi.

De sepulturis. Rubr ca.

[i] Eos q ꝓpe temerita tis audacia ꝯfūcto rū corpa nō sine cō tēptu clauiuz [k] eccle i cimitijs [l] infdicti tpe [m] i casib9 nō ꝯcessis a iure [n] vel excōicatos [o] publi/ ce [p] aut nominatim [q] interdic/ tos [r] vel vsurarios manifestos [s]

d ℭ Reddere rationē. teneātur quod sequitur cōcor. j. de re. do. q2 contingit. §. illi etiam quid si testator li/ berauit eum ab onere rationis reddende: vide quod scripsi. e. ti. ioānes in pe. q. vbi etiam aliquid de modo rationis reddende no. ⁊ in spe. pre. §. nunc vero. ver. sed nunquid scdm dictum.
e ℭ Erigere. nō ꝙ duo ponit ⁊ vt diuersa: per quod vi detur ꝙ isti executores ēt ordinarijs non petentibus rationez reddere debeant. si tñ offerunt: sed si ordina ri9 nō recipit: eis nō iputabiē: de reg. iu. iputari. li. vi
f ℭ Exemplu z. ꝯ. e. con. de of. or. c. i. cum suis concor.
g ℭ Debita. arbitraria ex quo certa statuta non est: de of. dele. de causis.
h ℭ Priuilegio. j. c. pri. ⁊ vide quod ibi dicam.
i Eos q. excōicati sunt ēt exēpti q casibus nō permissis defunctos sepeliūt i cimiterijs tē pore iterdicti vel qui scienter sepeliūt excō municatos publice nominati iterdictos vel manifestos vsurarios. ⁊ ꝓmo punit. scdo tollit obstātia sibi nullo. ⁊ ꝑ hoc ꝙ dicit eos icludit cuiuscūqꝫ profes/ sionis viros clericos ⁊ laicos includit etiam mulie/ res: de hoc de elec. generali. li. vi.
k ℭ Clauiū. de exces. pla. c. si. de pe. c. si. ⁊ no. ꝑ plralita te clauium: ⁊ de hꝫ remissionē dedi: de sū. tri. c. i. ad fi.
l ℭ Cimiterijs. si igiē i cāpis ⁊ locis ꝓuatis eos sepeli/ ant nō ē locus huic pene: qō intelligo etiaz si locus il le esset vicinus vel contigu9 ecclesie vel cimiterio: q2 ex quo ad vsuz cimiterij nō est per epm būdictus: de ꝯse. di. i. nemo nō erit locus huic pene: q̄re aūt i cimi terijs corpora sepeliāē: vide qō no. xiij q. ij. cū grauis.
m ℭ Tempore. quo tempore interdicta est ecclesiastica sepultura: de pe. ⁊ re. ꝙ in te. de priui. vt priuilegia.
n ℭ A iure. hoc dicit propē clericos q seruauerūt inter dictū qbus cōcediē eoꝝ pe sepultura cū silētio ⁊ absqꝫ cāpanaꝝ pulsatione vt in pre. decre ꝙ in te. ⁊ pp ꝓuile giatos circa ꝯferēs: de quib9 in pre. decre. vt ꝓuilegia In quattuor ꝟo festiuitatib9 in qbus eo tempore cele brari pōt alta voce ⁊c. de quib9 in decre. vl. §. penul. de sen. ex. li. vi. nō puto posse mortuos sepeliri: licz mul/ totiens fuerit cōtrariū obseruatū: ⁊ hoc bene probaē decre. cum ⁊ plantare. §. ꝙ si. de priui. ⁊ ille. §. qui diebus illis pmit/ tit participationem diuinorum de audiendis officijs loquiē non de sacramentis: quod patet ex diuisione. c. Itē cessat cau sa ibidem expressa de spe reconciliationis.
o ℭ Excōicatos. ab hoīe vel a iure: ⁊ itelligas de excōicatione maiori: de sen. ex. siquē licz eniz ex/ cōmunicati miori sic de cedētes sepeliendi non sint. vt nō. ino. e. ti. sacris huic tamē pene tunc lo cus non esset: de heretı cis qui excommunicati sunt specialiter fuerat ꝓ uisum: de here. c. ij. i. rū. li. vi.
p ℭ Publice. de hoc de re iudi. ad probandum de exce. exceptionem. in glo. pe. que glo. non pla cet simpliciter quo ad ca sum istum licet enim fatear illum publice excommunicatum contra quem publice lata est sententia licet denunciatus nō sit: cum pre. decre. ad probandum. non dicat publice nuncia tum sed publice excommunicatum: non tamen fateor ꝙ hoc ipso ꝙ excommunicatus est per iudicem loco quo iudicare consueuit presentibus officialibus suis ⁊ partibus: vel alte/ ra contumaciter absente dicatur publice excommunicatus: sed ex qualitate fori multitudine. scilicet vel paucitate offi/ cium ⁊ astantium dicatur publica vel non publica: ita ꝙ in hoc veritas rei ponderetur: vt quo ad hunc casum videa/ mus: an presumantur sepelientes scire. vel saltem sit casus quo sit eis imputandum si ignorarūt quod publice sciebaē xij. q. ij. qui ⁊ humanis alias posset esse occultus: licet per iu dicem in bancho coram duobus vel tribus fuerit promul/ gata: fa. in auē. de liti. §. omnem vero coll. viij. ad hoc mouet mens ⁊ ratio iuris preponderanda verbis: ⁊ quod all. ibi in glo. non probat vt ibi dixi: ⁊ vltra iura que communiter alle/ gantur de do. ⁊ contu. c. finem. de eo qui mit. in pos. c. fi. de eo qui cog. con. c. fi. de cle. non re. ex tue. ff. de insti. sed ⁊ si. §. i. ⁊. ij. bene fa. cle. ꝯ. de elec. causam. §. veruz. ⁊ fa. ꝯ. de iudi. di spendiosam. de fo. com. quis. facit quod no. comp. de con/ sue. cum dilectus. quod scripsi de elec. illa in glo. mag. circa finem. ⁊ per hoc ꝙ dicit publice: dico ꝙ si esset occultus da/ to ꝙ sepeliens sciret non est locus huic pene. An vero sit lo/ cus excōmunicationi minori: no. de priui. ad hoc in. i. glo. ad ditur autem hic pena ad penam quam statuit decre. episco porum. de priui. li. vi. que per hanc sublata non est.
q ℭ Nominati. cōcor. ꝯ pri. cuz ⁊ plātare. §. excōicatos. ⁊ vi/ de quod ibi nō. ad idē. e. ti vt priuilegia. de preb. in lateran. de cle. ex. ꝓposuit. ⁊ ē si. ꝯ. e. cō. de vi. ⁊ ho. cle. c. i. ⁊ per hanc litteraz ⁊ predictas silēs videē ꝙ possit i cimiterio sepeliri in terdictus nō nominatis: dūmodo locus interdictus nō sit.
r ℭ Interdictos. vꝫ sufficere ꝙ interdictuz sit tale qō priuet sepultura: vt in cāu. de sen. ex. is cui. ij. rū. li. vi. facit quod scri psi post inno. ⁊ ho. hoc. e. ti. sacris.
s ℭ Manifestos. q sint māifesti no. de vsu. c. i. ⁊. ij. i ꝓn. li. vi. ⁊ i telligas cautū sit de restituēdo vt ibi: ⁊ puto sufficere q̄ ad sepulturā: nō dico q̄ ad validādū ipsi9 testm̄ ꝙ caueaē post mortē: qō verū itelligo i illo q misit satisfieri de vsuris: als. n. nō sufficeret cautio hēdū cū decesserit in pctō: de vsur. q2 in

ōībus.⁊ hoc ꝓbat lr̄a illiꝰ dec.ēꝫqꝫ.de vsur.li.vi.in prin.⁊ fi. i.rn̄.accumulat̄ aūt hec pena ad penā predi.lateran̄.concilij que adhuc hodie locū hꝫ:cū ꝫ expresse sublata non sit.

a ❡ Sciēter.requirit ergo sciam hec excōicatio: ꝯcor.de sen. ex.significauit.⁊.c.cum desideres ⁊ de here.c.ij.in prin.li.vi.

b ❡ Sepelire.hic occurrūt dubia q̄ pncipis ꝺ̄clarationē plusq̄ꝫ glosātis opi.exposcūt.s.an portātes ad sepl'turā q tn̄ nō sepeliūt sint excōicati.itē q̄rit̄ de cōcomitātibꝰ funuꝰ.Itē de fodiētibꝰ fabricātibꝰ vl' apiētibꝰ sepulchrꝫ.Itē de plag̃ clīcis vel mistris eccliaꝝ i q̄rū cimiterijs sepeliunt q id nō ꝓhibēt vel patiunt̄.Idē de his clicis vl' laicis q pōtāt cereos cruces ⁊ silia.Et circa hoc aduertēdū ꝙ q̄nqꝫ iura ꝓhibēt i cimiterio sepeliri:vt hic ⁊ de ꝑui.ad h̄. de sē ex.is cui.li.vi.Q̄nqꝫ i cimiterio tumulari.e.ti.sacris.Q̄nqꝫ sepl'ture tradi:de vsur.q2 i oibꝰ.de here.c.ij.j.rn̄.li.vi.Q̄nqꝫ ad sepulturā admitti.j.de vsur.q̄ꝫqꝫ.li.vi.co.ij.de ꝑui.epoꝝ.Q̄nqꝫ sepulture clīcos iteresse:de rap.sup eo.Q̄nqꝫ corpora cū psalmis ad sepulturā duci.xxiij.q.v.placuit.Q̄nqꝫ iubēt sepultura carere:de torne.i.c.i de pe.⁊ re.oīs.Q̄nqꝫ ꝑcipiūt ex̄ cimiteriū subterrari:de sta.mo.cū ad monasteriū.Q̄nqꝫ ꝑmittūt cū silētio tumulari:de pe.⁊ re.cū in te.cū ergo h̄ puniat sepeliētē nō admittētē imessentē vl' coopantē:sepelire aūt ē mortuū humo vl' tumulo ꝯdere videret̄ solo humo vel tumulo corpꝰ iponētes ligatos eē:facit ꝓ hoc eqtas ne ex vniꝰ funere multitudo liget̄.Itē ꝯstat ꝙ portātes ⁊ ꝯcōitātes vl' fabricātes si n̄ seqret̄ talis sepelitio excōicati nō eēnt.In ꝯriū eēt h̄ ꝯstō ludibrio si vnꝰ solus ribaldus vel fuiēs ꝑ quē poterit id expediri ligari dicat̄ reliquis vsitatis pōpose ⁊ solēniter expedit̄.

c ❡ Subiacere.alios casus qbꝰ qs ipo facto excōicat̄ ꝑ has cle.vide no.j.de sen.ex.c.i.hanc autē penaꝫ locū hr̄e nō puto in alijs casibus quibus denegatur sepl'tura:quos habes no.e.ti.ex pte.de sta.mo.c.ij.⁊.c.cum ad monasterium.Quid de illo qui sepelijt māifestū vsurariū excōicatū publice nominatū interdictū ⁊ tēpore interdicti:nūquid vna vel quadruplici excōicatione ligabit̄ ex hoc facto:vide de hoc plene qđ scripsi in qōne gualterij:siue tn̄ vna sola siue pluribus sētētijs ex his diuersis causis:quarū quelibet per se sufficit excōicatus dicat̄:planū ē ꝙ de oībus dꝫ satisfacere ⁊ ab omnibꝰ absolui:de q̄ satis no.de of.or.ex pte.de sē.ex.cū ꝑ cā.

d ❡ Nisi prius.concor.cle.s̄.de sequestra.pos.c.vno.⁊ vide quod ibi no.io.an.

e ❡ Eis qbus.sed q sunt:hi forte intellexit de his quorū fauore fuerant late sn̄ie excōicationis vel interdicti in loca vel personas quo ad vsurarios illos quibus fieri debebat restitutio:siqua ēt violentia in his fuisset illata clericis vel mistris illis ēt fiat satisfactio.Itē si illorū corpora vel ossa discerni pn̄t exhumāda sunt e.ti.sacris.⁊ hoc i vltimis tribus casibꝰ. sed quid de primo:dic ꝙ si ille fuit penitēs lꝫ nō debuerit sepeliri:tn̄ nō exhumabit̄ saltē post relaxatū iterdictū:vt no. de sen.excō.si ciuitas in glo.pe.li.vi.⁊ no.inno.⁊ ho.in decr.

scienter[a] sepelire[b] ꝓsumūt:decernimꝰ ipo facto excōmūicationis sentētie subiacere[c] a qua nullatenus absoluantur:nisi[d] prius ad arbitrium diocesani episcopi eis quibus[e] per premissa fuerit iniuria irrogata satisfactionem exhibuerit conpetentē:nullo eis[f] circa premissa exemptionis vel quouis alio priuilegio[g] sub quacunque[h] forma verborum concesso aliqualiter suffragante.

I dem in eodem.

[i] D Udū bonifacio papa octauo ꝑdecessore nr̄o i frascripta edita decretali:benedictꝰ papa.xi.predecessor noster aliam[k] illius reuocatoriam promulgauit:que quia vt probauit effectus nedum[l] pacis ab auctore[m] ipsius sperate fructum non attulit:quinimo discordie pro qua sedāda processerat:fomentum[n] nō modicū ministrauit[o]:nos eaꝫ omnino[p] cassātes aliaꝫ a prefato boni.editam sacro instante[q] ⁊ approbāte ꝯcilio inouamꝰ subijciētes tenorē[r] illiꝰ q digscit̄ eē tal'.Bonifa.eps seruus seruoꝝ dei ad ꝑpetuā rei mēoriā[s]

vlti.de exces.pla.ad fi.⁊ fa.qđ no.de sē.ex.a nobis.ij. i.gl.pe.no.ēt ino.⁊ ho.i ꝑdicta decr.vl.ꝙ penitēs qui sepl'tꝰ nō fuit i cimiterio pp interdictū:relaxato iterdicto dꝫ i cimiterio sepeliri:ino all'.de sen ex.cū illorū.⁊ ho.i ꝑ.dec.a nob.⁊ dicūt ꝙ ex quo pēitēs ē mortuus: mortuaria ab eo licite rcipi pn̄t cū ꝑ ipso sit orādū: all'.xi.q.iij.q̄cūqꝫ secꝰ si tn̄ fuissꝫ penitēs.lxxxiij.di.c.fi.⁊ vide qđ post eos diri de sē.ex. cū volūtate si itelligas de mortuarijs.i.q̄ ipse penitēs de loco interdcō reliquit i morte veꝫ puto.Idē si itelligas ꝺ̄ mortuarijs q̄ postea dicūt̄ cū funer̄ sepl'to i cimitio pꝰ relaxatū interdctū ꝺ̄ fūeralibꝰ vo q̄ dareꝫ cū funē sepl'to ꝺ̄ fcō tpe iterdcī n̄ puto clicos licite rcipe posse:q2 videret̄ ꝑticipare delicto.

f ❡ Eis.sic sepelientibus.

g ❡ Priuilegio.vt si ꝑuilegiati eēnt ꝯ decr.j.ꝺ̄ ꝑuile. li.vi.

h ❡ Quacūqꝫ forma.ar.ꝙ gnālia ⁊ derogatoria v̄ba sufficiāt:fa.ꝺ̄ here.sicut.j.c.ꝑx.v̄.nos eteniꝫ ⁊ per dist.de regu.iur.ꝙ semel.li.vi.

i ❡ Dudū.due sūt ꝑncipales ptes.i ꝑma ꝑemium clemētis inouās i ꝯcilio ꝯstōeꝫ bonif.acij ⁊ cassans reuocatoriā būdicti.in scđa ꝯstitutio:ibi bonifa.q̄ subdiuidit̄ in titulū ⁊ cōstitutionē:ibi sup cathedrā q̄ ꝯstitutio ꝑmittit exordiū:in quo dic̄ se vigileꝫ circa scādala cleri tollenda.scđa ibi ab oliꝫ.narrās discordiaꝫ predicatoꝝ ⁊ miorū cū clero sup predicatiōibꝰ cōfessiōibꝰ ⁊ sepulturis.ꝑmo ꝑuidet circa ꝑdicatiōes scđo ibi statuimus.circa cōfessiones tertio ibi huiusmodi circa sepulturas.quarto ibi nos eteniꝫ reuocat priuilegia ꝯsuetudīes statuta ⁊ pacta ꝯria.quīto ibi ceꝝ.hōtat̄ ⁊ ꝑcipit ꝑdictos ordīes ⁊ ꝓfessores ipoꝝ ꝑ cleꝝ benigne tractari:⁊ ꝯfaciētibꝰ ꝯminat̄.Et ps q̄ titulū respicit h̄ itēdit:ꝑdicatores ⁊ miores i locis suis liber̄ sepeliūt illos q hoc libere elegerit.De funeralibꝰ tn̄ ⁊ qbuscūqꝫ obuētiōibꝰ ⁊ relictis ēt de qbꝰ als nō debet̄ canonica q̄rtā ⁊ non vltra soluēt ecclesie parochiali.

k ❡ Aliam.que incipiebat inter cunctas.

l ❡ Nedum.nō attulit fructū quod est.j.

m ❡ Ab auctore.benedicto.

n ❡ Fomentum.id est nutrimentum.

o ❡ Ministrauit.si.de eta.⁊ quali ad aures.

p ❡ Omnino.si.de immu.ec.quoniam.

q ❡ Instāte.multoties dixi ꝙ ꝯcilia scripsi ꝑuilegiatos vl' exēpt̄ nō expedit:qđ collige ex h̄ vien̄.cō.h̄ ⁊.s̄.c.ꝑ xi ⁊ t.pri.c.vno.⁊.s̄.ꝺ̄ sup.ne ꝑ q2 regl'ares ꝺ̄ sta.rgu. atēdētes.ꝺ̄ reli.do.q2 ꝯtigit.ꝺ̄ iurepa.vt ꝯstō.de ꝑui. religiosi.⁊.c.archiepo.ꝺ̄ pe.⁊ re.abusiōibꝰ de sē.ex.c.i.

r ❡ Tenorē.si.de cōfir.vti.vel inuti.c.pe.

s ❡ Memoriam.vide quod no.de re iudi.ad aposto-

lice in.j.glo.li.vi.

a ¶ Cathedram secundum hug. grecum est et ponitur pro alta vel excelsa sede iudicis presidentis: et componitur a cathos quod est sedes et edra quod est sponda quasi spondata sedes ponitur etiam pro sede doctoris: vnde in grecismo. Rex solium doctor cathedram: iudexque tribunal possidet ac sedem presul pretorque curule: quasi curile quia ferebatur in curru de hac cathedra iudicantis et docentis .xl. disti. multi. io. an.

m ¶ Exestuet quasi ferueat bulliat vel calescat.
n ¶ Inualescat. quasi valde valeat crescat et abundet.
o ¶ Ex euidentia. de elec. quia sit. in prin. li. vi.
p ¶ Actibus. ecclesiastici. xxviij. abstine te a lite et minues peccata.
q ¶ Prebent. concor. C. de iudi. properandum in prin.

¶ Super cathedram [a] pre-eminentie pastoralis diuina disponente clementia constituti: et si [b] multis et arduis que in amplum romane curie alueum [c] vndique confluunt [d]: quasi torrens [e] pergrauemur negotiis: curis excitemur innumeris: cogitationibus plurimis distrahamur: circa id tamen feruentibus votis intendimus: vocamus instantius [f]: ac operose studium sollicitudinis impendimus: vt ad diuini nominis gloriam exaltationem catholice fidei et profectum fidelium animarum precisis radicitus [g] dissidiorum vepribus [h] et litigiorum anfractibus [i] omnio subductis inter ecclesiarum antistites [k] ad curam et regimen gregis dominici deputatos ceterasque personas quas ordo clericalis includit [l] pacis tranquillitas vigeat: feruor charitatis exestuet [m]: inualescat [n] concordie vnitas: animorum identitas perseueret. Scimus enim et ex euidentia [o] facti collegimus quod non nisi pacis in tempore bene colitur pacis auctor: nec ignoramus quod dissensiones et scandala prauis actibus [p] additum preparant: rancores et odia suscitant: et illicitis moribus ausum prebent [q]. Ab olim siquidem inter prelatos et rectores seu sacerdotes ac clericos parochialium ecclesiarum per diuersas mundi prouincias constitutos ex vna parte: et predicatorum et minorum ordinum fratres ex altera pacis emulo [r] satore [s] zizanie [t] procurante grauis et periculosa discordia extitit suscitata super predicationibus fidelium populis faciendis: eorum confessionibus audiendis: penitentiis iniungendis eisdem: et tumulandis defunctorum corporibus qui apud fratrum ipsorum ecclesias siue loca nascuntur eligere sepulturam. ¶ Nos autem pii patris [u] more laudabili moleste ferentes incommoda filiorum reducentes ad exacte [x] considerationis examen ac infra pectoris claustra sollicite reuoluentes quam sit plena periculis [y] quamque onusta [z] dispendiis: quamque in diuine maiestatis conspectu reddatur exosa [7] discordia supradicta. Et propterea intendentes paterne sollicitudinis studio illam prorsus euellere: ac omnimodo submouere nullo vnquam futuris temporibus fauente domino suscitandam: grandi quoque desiderio cupientes: vt huiusmodi negotium quod potissime insidet cordi nostro finem salubrem [9] et celerem per apostolice solertie [p] studium consequatur diligenti cum fratribus nostris deliberatione prehabita super eo ad honorem [a] dei exaltationem catholice fidei gerentes statum prelatorum predicatorum ac salutis animarum fidelium incrementum de ipsorum fratrum consilio auctoritate apostolica statuimus et ordinamus: vt dictorum ordinum fratres in ecclesiis et locis [b] eorum ac in plateis communibus [c] libere valeant clero et populo predicare [d] ac proponere verbum [e] dei hora illa duntaxat excepta in qua locorum prelati [f] predicare voluerint vel coram se facere solenniter predicari: in qua predicare cessabunt preterquam si aliud de prelatorum ipsorum voluntate processerit licentia speciali. ¶ In studiis autem generalibus [h]

b ¶ Etsi. pro quamuis.

c ¶ Alueum aluens dicitur venter fluuiorum dicitur etiam vas factum ad modum aluei fluuii in quo lauantur pedes carnes et olera: et dicitur ab aluo quod est quoddam ventris receptaculum recipiens cibum.

d ¶ Confluunt ij. q. vi. c. ij. cum. vij. c. sequentibus.

e ¶ Torrens. dicitur fluuius vlaque veniens cum impetu in hieme que in estate torrescit. i. arescit.

f ¶ Instantius. no. quod bonus ad multa intendere ad id quod est grauius debet maximum apponere: sicut iuris presumptione qui vult se liberare soluendo se liberat ab eo quod est grauius ff. et C. de sol. l. j. in fin io. mo.

g ¶ Radicitus. frustra ramos conatur incidere qui radicem non euellit: de pe. di. ij. q; radix.

h ¶ Vepribus. vepres dicuntur spine que vias prehendunt et lacerant canes et vestes

i ¶ Anfractibus sic dicti quia vndique frangunt. et dicuntur vie aspere plene diuerticulis circunfractionibus et ruinis: et habet idem ver. de elec. quorundam. li. vi.

k ¶ Antistites. hi solent dici episcopi quasi ante alios stantes.

l ¶ Includit. xij. q. i. duo sunt de eta. et quali. cum contingat.

r ¶ Emulo. concor. prox. compil. greg. de hoc ver. no. xliij. di. sancimus. et facit. xvi. q. ij. c. i. post prin.

s ¶ Satore. i. seminatore

t ¶ Zizanie. seges vel herba peruersa. scilicet locum. lvi. di. nasci. xxiij. q. i. quoniam. et quandoque ponitur pro sorde omnium segetum: huic littere concor. de elec. l3.

u ¶ Patris. qui habet querere consilium pro liberis. ff. de adult. nec in ea. in fi. io. mo.

x ¶ Exacte. quasi exquisite. C. manda. in re mandata. io. mo.

y ¶ Periculis. dictis a perio peris.

z ¶ Onusta. quasi onerata: de elec. vbi periculum. in prin. li. vi.

7 ¶ Exosa. id est perfecte odiosa.

9 ¶ Salubrem. quasi salutis vberem.

p ¶ Solertie. vide quod dixi supra e. compil. de de offi. deleg. c. vno.

a ¶ Ad honorem si. de vsupa. c. ad honorem.

b ¶ Locis eorum quod est intra septa vel ambitum etiam in pratis vel hortis vel aliis spaciis videtur includere.

c ¶ Communibus. in priuatis ergo secus.

d ¶ Predicare. etiam tempore interdicti: de sen. ex. r. n. so.

e ¶ Verbum dei. de of. or. inter cetera. in prin.

f ¶ Prelati. iure communi vel consuetudinario secundum io. mo. quod dixit rectorem ecclesie non contineri nomine prelati cum non sit expressus post platum in v. ab olim de vicario tamen dicit idem quod de plato: quia quod per se non possunt ordinarii per alios faciunt: de of. or. inter cetera et c. ti. si episcopus. li. vi.

g ¶ In qua. hora.

h ¶ Generalibus. id est locis habentibus studium ex priuilegio vel consuetudine cuius initii non sit memoria: de cle. non re. tue. infra de priuil. c. ij. lib. vi. et in proemio digestorum. §. hec autem tria.

vbi ſmones ad clerū ex more fieri ſolēt: dieb⁹ illis qb⁹ ꝑdicari ſolēniter ꝯſueuit: ad funera ēt mortuorū ⁊ in feſtis ſpecialib⁹ ſiue peculiarib⁹ eorūdē fratꝝ pñt ijdē frēs ⁊ liceat eis libere ꝑdicare: niſi[a] fōte illa hora q̄ ſolet ad cleꝝ in ꝑdictis locis v̄bū dei ꝓponi: ep̄s vel ꝑlatus ſupior[b] clerū ad ſe gnāli[c] conuocaret: aut ex aliq̄ rōne vel cā vrgente clerū ip̄z duceret ꝯgregandum. ¶ In eccl'ijs[d] autē pochialib⁹ frēs illi nullaten⁹ audeāt vel ꝺbeant ꝑdicare vl' ꝓponere v̄buz dei: niſi frēs ꝑdicti a pochialibus ſacerdotibus[e] iuitati fuerint vel vocati: ⁊ de ipoꝝ bñplacito ⁊ aſſenſu ſeu petita licētia fuerit ⁊ obtenta niſi ep̄s vel ꝑlat⁹ ſupior ꝑ eoſdez frēs predicari mādaret. ¶ Statuimus[f] etiaz ⁊ ordinam⁹ auc̄te ꝑdicta: vt in ſingulis ciuitatibus ⁊ dio. i qbus loca fratruz ipoꝝ ꝯſiſtē dignoſcunt: vel in ciuitatib⁹ ⁊ dio. locis ipſis vicinis i qb⁹ loca h⁹i n̄ hñt[g] mgr̄i pores ꝓuiciales ꝑdictoꝝ aut eoꝝ vicarij ⁊ gnāles ⁊ ꝓuinciales miſtri ⁊ cuſtodes[h] mioꝝ ordinū ꝑdicatoꝝ ad pñtiā prelatoꝝ eorūdē locoꝝ ſe ꝯferāt pſe vl' per fratres q̄s ad h idoneos fore putauerunt humiliter petituri: vt fratres qui ad hoc electi fuerit i eoꝝ ciuitatibus ⁊ dio. ꝯfeſſiones ſubditorū ſuoꝝ ꝯfiteri ſibi volentiuz audire libē valeāt: ⁊ h⁹ ꝯfitētib⁹ prout ſc̄z deū expedire cognouerit: pniās iponeř ſalutares: atq3 eiſdem abſolutionis bñficiū ipendē de lnia grā ⁊ bñplacito eorūdem. ¶ Ac deinde[l] ꝑfacti mgr̄i priores prouinciales ⁊ miniſtri[m] ordinum predictorum eligere ſtudeāt perſonas ſufficientes[n] idoneas vita ꝓbata[o] diſcretas modeſtas atq3 peritas ad tam ſalubre miniſterium ⁊ officiuz[p] exequendum: quas ſic ab ipſis electas repreſentent vel faciant preſentari[q] prelatis: vt de eoꝝ licentia gratia ⁊ beneplacito in ciuitatibus ⁊ dioceſibus eorūdē huiuſmōi pſone ſic electe confeſſiones confiteri ſibi volētiū audiant: imponāt pniās ſalutares: ⁊ bñficiū abſolutionis impēdant[r] ꝓut ſuperius eſt expſſum: extra ciuitates ⁊ dio. i qlib⁹ fuerint deputate: ꝑ quas eas volumus ⁊ non ꝑ ꝓuincias ꝺputari[s]: confeſſiones nullatenuſ auditure[t]. ¶ Numerus autē pſonarū aſſumendarū ad huiuſmodi officiū exercendum eſſe ꝺbet ꝓut vniuerſitas cleri ⁊ populi ac multitudo vel paucitas[u] exigit eorūdem. Et

a ¶ Niſi. a primo dicto huius. ver. excipit: non a duobus ſequentibus quod ſatis verba demonſtrant.

b ¶ Superior. nō reſpectu epiſcopi de quo premiſit: ſed cleri cui ſupereſt de conſuetudine vel priuilegio ſc̄z io. mo.

c ¶ Gnālr. ſec⁹ ḡ vbi ſpālr vocarꝫ ꝑlatos doctōes vl' h⁹ſilēſ

d ¶ Eccleſijs. nec ipſarū capellis vel cimiterijs: ꝺ ſen. ex. ſi ciuitas. li. vj. ſm ioan. mo. ſm quem no. ꝙ in ꝟ. pre. permittitur his predicare cū certa modificatione: hic ꝓhibetur niſi certis caſibus quare cum de iure cōi illis predicare nō cōpetat: ſed ſolum prelatis ⁊ curatis. j. §. huiuſmōi reputat iſtis omnem locum interdictum qui n̄ reperitur h permiſſus.

e ¶ Sacerdotibus. puto ſufficere ſi iſti ſunt vicarij perpetui: cū ad eoſ ſpectet cura: de of. vi. c. ſi. de prebē. ſuper eo. li. vj. ⁊ idē puto in temporalibus datis in caſu licito auctoritate epi: vt ꝺ ele. cum ex eo. li. vj.

f ¶ Statuimus. ſecundus articulus confeſſionum circa quas prouidet. primo de licentia petenda. ſecundo de confeſſoribus eligendis ⁊ preſentandis: ibi ac deinde tertio limitat locū ⁊ numerum: ibi extra ciuitates quarto prouidet quando licentia datur ⁊ electi acceptātur: ⁊ qñ non acceptantur: ibi ⁊ ſi idem. quinto quando denegatur licentia dat gratiam cum certo moderamine: ibi ſi vero.

g ¶ Non habentur. dato ergo ꝙ fratres nō haberent locum mutine: poſſent tamen prelati de quibus ſequitur ab epiſcopo mutineñ. petere qꝺ ſeqꝛ: ⁊ ꝓ ipſa dioc. electōz facere

h ¶ Cuſtodes. priores ergo couentuales quo ad predicatores ⁊ guardiani quo ad minores: hoc non poſſunt.

i ¶ Prelatorum. ſ. epiſcoporum ⁊ ſuperiorum de quibus premiſit: ⁊ pꝫ hoc. j. ibi in eorum ciuitatibus ⁊c̄.

k ¶ Audire. no. hunc ordinem vt primo audiatur cōfeſſio. ſcꝺo imponatur penitentia. tertio fiat abſolutio: non ergo precedat abſolutio impoſitionem pnīe: vt ſic abſolutionē ꝑcedat cordis ꝯtritio: oris ꝯfeſſio: opis ſatiſfactō ſaltē affectu.

l ¶ Deinde. ergo non prius: non tamen eſt neceſſe ꝙ talez lniaz habeāt: ſatis eſt ꝙ petant quo ad hoc vt eligere poſſit

m ¶ Miſtri. ſ. gnāles vel ꝓuīciales ⁊ no. qꝛ ꝺ vicarijs poꝛuz

proūincialiuz ⁊ de cuſtodibus nō repetit de quibus ꝑmiſerat: lꝫ ergo illi petitionem poſſint facere de qua premiſit. non tamen electionez de qua hic loquitur.

n ¶ Sufficientes. vj. qualitates exprimit. io. mo.

o ¶ Probatas. beat⁹ bernard⁹ ad euge. ꝓbatos oꝫ eligi nō ꝓbādos: ⁊ facit ꝺ ꝑbē. in lateraneñ. in ſi.

p ¶ Offiī ciū. qꝺ ē ars artiū: ꝺ eta. ⁊ quali. c. cum ſit io. mo.

q ¶ Pñtari. pſōaliter ḡ ꝑſentatio fieri ꝺꝫ. Nā di ꝑſēs q ꝑbeř ſēſib⁹ corporis: facit. ff. ꝺ ver. ob. l. j. in ꝑn.

r ¶ Impēdāt. cū ꝺſmiatiōe q h̄. j ꝟ. ꝑ h⁹ i ⁊ lꝫ iſta ſint ꝺ cura aiarū ⁊ articul⁹ ꝑcedēſ ⁊ ſbſeq̄n ſꝑ qꝺ videreř iſtos eē curatos ſaltē i tāto: vl' ex ꝺlegata ptā te vt. h: vl' ordinaria: vt. j. ꝟ. ſi ꝟo. dicſinalr ioā. mo. ꝙ iſti nō ſūt curati: qꝺ ē ſꝫ eū eſſꝫ quo ad fratres minores contra cōſtitutiōez exijt de ver. ſig. li. vj. ſit ratio: qꝛ nec ipſi aſtricti ſīt ad executionem vl' exēcitium iſtoꝝ actuuz: nec fideles ſunt aſtricti: vt in his ad eos recurrāt: ⁊ ſic lꝫ ex priuilegio huius ꝑpetue conſtitutōnis hoc poſſint: non per hoc ſūt cenſendi curati.

s ¶ Deputari. ſi. ꝺ accu. ſic olim.

t ¶ Auditur. ſi non electus ſe ingerit vel electus extra dio. in qua deputatus eſt bona fide illi confeſſus ⁊ ab illo abſolutus tut⁹ eſſet quo ad deū: ⁊ vide quod nō. ꝺ elec. dudū. ij. i glo. qꝛ cū iā deſiēit. ⁊ ꝙ ibi ſcripſi

u ¶ Paucitas. ſi ꝺ voto ꝙ ſuꝑ his. v̄. q̄ꝫuis. xxj. di. in

x ¶ Exigit. no. numeꝝ ꝯſidētiū ꝺputari ſm (nouo. i ſi.) q̄ꝫtitatē ſbiectoꝝ: ſi de vi. ⁊ ho. cle. qñ cuꝫ ſuis ꝯcor. ſi āt ꝯtendit ep̄s cū ſrīb⁹ dicēs miorē numeꝝ ſufficere: ſcipiat ep̄s numeꝝ ꝺ quo ſibi vr̄ ꝺ religs recurraſ ad arbitriū boni viri. i. iudicis. ff. de ꝟbo. obl. cōt nuus §. cū ita. ſꝫ io. mo. q dixit ꝙ caute fōrte faceret ep̄s ſi i ꝑncipio cuꝫ ꝯcedit lniam taxaret numeꝝ: licēt. n. a ꝑn

cipio quandoq; qđ nō liceret ex postfacto. ff. de pac. in traditionibus. C. đ do. que sub mo. l. j. ⁊ perfecta. facit de condi. ap. verum.

a Concesserint. quam sine causa reuocare non possent: de re iur. de cet. li. vj.

b Actione. si đ cē. cum apłus asi mediuz. de imu. ec. aduersus.

c Queq;. videt ꝙ oēs refutari ñ possint. dic ꝯ. ꝑz io. mo. cū hoc verbuz iuris eqpolleat vlī ⁊ extēdātur i edictis pretorū. ff. vi bo. rap. pretor. §. hoies. ff de cōsti. pe. l. j. §. j. de neg. ge. l. j. §. j. ⁊ iij. alsꝫm euz fieri posset fraus cōstitutioni que multa regrit in talibus fratribus đ. ꝟ. ac deinde.

d Nollēt. scꝫm ⁊ ꝑprius motuz in cause cognitiōez denōt. ꝫm io. mo.

e Surrogari. non recipit: si ex iusta cā: q2 nō ē qualis supra describitur sibi iputēt q malū elegerunt: si sine causa succedit pape licentia: vt statiz sequūtur ꝑz io. mo.

f Recusarint. si nō recusat expsse ꝫ nō dat vel negligit: videret ꝙ locuz haberet hoc ꝑuilegiuz post trinā monitionez vl' regsitionē: ꝑ decr. j. de sup. ne prela. ⁊ facit de ap. ab eo. li. vj. ⁊ đ. e. comp. de ap. q̃zuis

g Volentium. forte non intellexit de religiosis q secundum suorum ordinuz statuta suis prelatis confiteri debent vt etiam dicebat constitutio benedicti.

h Libere. denotat ꝙ non est necesse licentiam sacerdotis parochialis haberi: ⁊ est si. de preben. licet episcopus. li. vj. cuius contrarium videt h velle. io. mo.

i Impatiri. absoluti ergo non habebunt necesse vlterius confiteri proprio sacerdoti. nec ob. decre. omnis in prin. de pe. ⁊ re. que intelligitur de illo qui alteri legitime confessus non est: vt dicebat benedict9 in constitutione inter cunctas. ⁊ vide quod scripsi p9 hosti. in. c. omnis super verbo proprio. huius tamen cōtrarium tenebat prolixe hic Jo. mo. nisi cum iusta causa subesset non confitendi ꝑprio sacerdoti. io. an.

k Cōcedim9. ꝯcor đ. e. ꝯpil. đ fo. cō. q̃zuis. §. volum9

l Concessa hoc intendit: ꝙ in casibus episcopis reseruatis non possunt absoluere: ⁊ q sint illi no. de pe.

si iidem prelati petitā licentiā confessionuz huiusmodi audiendaꝝ ꝯcesserint[e]: illaz prefati magistri ministri ⁊ alij cum gratiaꝝ recipiant actione[b]: dicteq; ꝑsone sic electe cōmissū sibi officiū exequant: ꝙ si forte iam dicti prelati queq;[c] ex dictis fratribus presētatis eisdem ad huiusmodi officium nollēt[d] habere vel nō ducerēt admittendū: eo amoto vel subtracto loco ipius similiter eisdē presentandis prelatis possit ⁊ debeat alius surrogari[e]: Si vō iidem prelati ꝑfatis fratribus ad confessiones vt permittitur audiēdas electis huiusmodi exhibere licentiaz recusarint[f] nos ex nūc ipsis vt confessiones sibi ꝯfiteri volentiuz[g] libere[h] liciteq; audire valeāt ⁊ eisdē penitētias iponere salutares: atq; eisdē bñficiuz absolutiōis impartiri[i] gratiose ꝯcedimus[k] de plenitudine aplice ptātis. Per hui9modi aūt concessionē nequa

quam intendimus ꝑsonis seu fratrib9 ipsis ad id taliter deputatis potestatem in hoc impendere ampliorem: ꝙ in eo curatis seu parochialibus sacerdotibus est a iure cōcessa[l]: nisi forsan eis ecclīaꝝ ꝑlati[m] vberiorē in hac pte grām spāliter ducerēt faciēdā. Hui[n] q̃z statuto ⁊ ordinatiōib9 nr̄is adijcim9: vt fratres dictorum ordinū i ecclījs vel locis suis vbilibet ꝯstitutis liberā vt se quit hēant sepulturā[o] videlꝫ ꝙ oēs ad eā recipē valeant q sepeliri elegerint in locis ⁊ ecclesijs mēoratis. Verū ne pochiales eccle ⁊ ipsarū curati siue rectores q mīstrare habēt ecclāstica sacr' agb9 noscit de iure cōpetē ꝑdicare[p] seu ꝑponē verbū dei ⁊ cōfessiones audire fideliū obitis ⁊ necessarijs bñficijs defraudent cū oparijs mercedis exhibitio đbeat[q] auctē apo. ꝯstituim9 et ordinam9 cadez: vt dictoꝝ ordinuz frēs de obuentionibus[r]

ꝑ re. si episcop9. li. vj. ⁊ hic ꝑ Jo. mo. ⁊ plene ꝑ hostie. summa ipi9 ti. §. cui confitendum in fine secunde colūne. dicit autez hic ioan. mo. ꝙ episcopus ca9 de qb9 ante hanc cōstitutionē poterant curati absoluē sibi reseruare posset hac constitutione non ob. quia licꝫ fratres sint exempti parochiani non: alias ⁊ dpriui. ex ore. e. ti. per exemptionez. li. vj. Nec dicitur a iure ꝯcessū qđ iure reuocatū ē: ar. ff. đ diuor. l. diuortiuz. Jtē si pōt artare potestatē ordinarium curatoruz fortius hāc ex ordinariaz: ne idē subdit9 cēseatur diuerso iure quo ad curatos ⁊ quo ad fratres: đ priui. q2 circa. sit ergo sens9 ꝙ nō absoluat frater quē nō absoluit curatus. ista igit accidētalia ⁊ de bñ cē nō mutāt substātialē ⁊ ordinariaz ptātez epoꝝ: de here. per hoc. li. vj. nō ob. si dicas ꝙ hoc erit auferre vl' decurtare ꝑuilegiū: qđ fieri ñ poterit ēt indirecte de ꝑui. quato q2 licitū ē cuilibet facere qđ licet iure ꝑprio dūmodo nō faciat animo iniuriādi nec alicui facit iniuriaz ⁊ cetera de elec. cum ecclesia vulterana. cum suis concor.

a Prelati. episcopi ⁊ superiores: vnde videmus ꝙ hodie aliquib9 ex illis concedūt casus reseruatos.

b Huiusmodi quoq; circa partem istam plures questiones occurunt q̃z circa precedentes. ratio pꝫ: q2 hic de lana ⁊ lacte vel redditu agitur: ⁊ non ibi vidit autez ⁊ habeo formam cuiusdam littere que dicitur ab ipso bonifacio episcopo moreñ emanasse ad querelā cleri moreñ. que quasdam ex illis determinat declarando ⁊ iudicem dando in modum conseruatoris: quas. j. subiungā ⁊ ratiōes quas inducit per iura probabo.

c Sepulturam. quam alias de iure communi non haberent ex quo populum non habent ⁊ hoc scripsi post inno. ⁊ ho. e. ti. c. j. in prin.

d Predicare. vide quod scripsi post inno. ⁊ hosti. de here. excommunicamus. j. §. quia vero.

e Debeatur. đ. e. ti. c. j. xij. q. ij. quicunq; suffragio.

f Obuentionibus omnib9. declarat predicta commissio ꝙ si non relinquitur fratribus sed frater datur executor ad certam summam distribuendam arbitrio suo: vel sibi legatur aliquid distribuendum: quam summam vel quod legatum ipse executor vel legatari9 postea distribuit i eosdem ꝙ debetur quarta: cum eo casu recipiatur ab executore vl' legatario vt a ministro. ff. de leg. ij. si quis ticio. ⁊ sicut plusq̃z per. l. fa. l. diuus. Nec ob. littera. j. ad quoscunq; certos ⁊c. que

cum causa dubitation's tollēde adiecta fuerit: obuentionū generalitatem non minuit. ff. man. qui mutuam ⁊. ff. de reg. iur. que dubitationis. Idem ibi declaratur quando nil relinquitur fratribus. sed decedens mandat executori vt ipsis fratribus det aliquid vel promittat: quia cum illud palam capē possint: relicti iure censetur ⁊ ōbetur quarta sicut ⁊ fideicommissum tacitum non capaci dimissum subiacet falcidie: probantur hec. ff. ō iure fisci. li. iij. §. siquis. ⁊ §. quando. ff. de his quibus. vt indig. l. in fraudem. C. ad. l. fal. l. iij.

fi. quod loquitur in illo q pōt habere ꝓprium. io. an.

oībus tā fūeralib[a] q̄ꝑ qbuscūqꝫ ⁊ quōcūqꝫ relictis distincte vel idistincte ad quoscūqꝫ certos vel determinatos vsus de qbus etiā q̄rta siue canōica pōtio dari siue exigi nō consueuit vel nō dꝫ iure[b]: necnō de datis vel q̄l'rcūqꝫ donatis in morte seu mortis articulo: i ifirmitate donātis vl' dātis de q̄ ōcesserit[c] quōcūqꝫ directe vel idirecte frib⁹ ipsis vel aliȷ̄s ꝑ eisdē q̄rtā[d] partē quam aūcte apo. taxam⁹ ⁊ etiā limitam⁹: ꝑochialib⁹ sacerdotibus ⁊ eccliaꝝ rectorib⁹ seu curatis largiri[f] itegre[f] teneant facturi ⁊ curaturi: ꝙ nec aliȷ̄ nec aliȷ̄s a qb⁹ q̄rtā h⁹i minīe ōberet ad ipoꝝ frū꜒ vtilitatē vl' ꝯmodū h⁹i fiāt relicta: aut in eos talr data vel donata ꝓcedant seu qō in morte vel ab ifirmis h⁹i dandū vel donādū fribus ipsis existeret: in eorūdē dantiū vel donātium sanitate sibi dari vel dōari ꝓcurēt. ⁋ In quibus per ipsos vitandis eoru꜒ intendimus conscientias onerare[i] vt si qō absit ꝑ frēs ipos dolo vl' fraude qcq̄ꝫ i hac ꝑte agi fōtasse ꝯtigeīt: pter id qō eos ꝓpterea dict꜒ sacerdotib⁹ rectorib⁹ ⁊ curat꜒ teneri volum⁹: ēt districta rō i extrēi iudiciȷ̄ examīe reqrat ab eis. ⁋ Ultra pōtiōe꜒ āt h⁹i nihil valeāt ꝑochiales rectores curati ⁊ ꝑlati exigē supdci: nꝫ illis dci frēs āpli⁹ ipēdē sint astricti: neqꝫ ad id a quoq̄ꝫ possint aliq̄lr coerceri[k]. ⁋ Nos eteni vt in cūctis eq̄liter ⁊ pacifice fauēte dño ꝓcedat: vniuersa ꝑuilegia grās idl'gētias vbo[l] seu scripto sub quacunqꝫ

a ⁋ Funerabilibus. declarauerat benedictus illa esse fumeralia: que cum funere deferuntur in predicta constitutiōe inter cunctas ⁊ ibi statuerat de candelis, que dantur ad manus quartam non deberi: sed ex quo reuocata est illa ꝯstitutio puto etiam de illis candelis ōberi. ⁊ l꜒ hoc sit rigorosu꜒: hoc tamen vult ista littera ⁊ verbu꜒ omnib⁹ quod precedit ⁊ quibuscunqꝫ quod sequitur: per hec verba ēt puto eos teneri de his que legantur pro missis dicendis.

b ⁋ De iure. vt pꝫ de testa. c. fi. de ver. sig. ex parte. iij. Et per hoc patet ista constitutio est iuris veteris correctoria ⁊ sic restringenda ad alios q̄꜒ predicatores ⁊ minores non extendēda: vt no. ō reg. iur. q̄ a iur. li. vj. ⁊ e. li. ō r̄gula. ꝯstitutiōe꜒

c ⁋ Datis. declarat predicta cōmissio: ꝙ si testator legatum soluit in vita nihilominus debeꝫ quarta: quia videtur soluē vt legatum. vnde legatarius illud iterum post mortem non petit: ⁊ si falcidie locus sit: illam propterea non euadit. primum probatur. C. de le. l. fil a. ff. de le. ij. luctus. j. ⁊ l. luct⁹ ij. §. impuberem. ad idem. ff. ad. l. fal. cum quo. §. si secundū ꝑbaꝫ. C. ad. l. fal. i dōatiōib⁹. ⁊ l. pe. C. fa. herc. si cogitatiōe꜒.

d ⁋ Decesserit. hac ratione declarat predicta commissio ꝙ licet tales petant cum illorum habitu sepeliri quarta debeꝫ. nam ⁊ si ad ipsorum religionem transirent in egritudine de qua decedent deberetur quarta. e. ti. de his.

e ⁋ Indirecte. per hoc dicit commissio predicta pateret: ꝙ quarta debetur de his que testatores relinquunt vel dant in infirmitate de qua decedunt vel dari mandant post mortem ō hoc in testamento mentione non facta singularibus fratribus ad eorum commoditates: puta emptione librorū vel vestium: addes rationem ꝙ id eis vel conuentui queritur: sicut per monachum monasterio: per seruum domino: ⁊ patri per filium. xij. q. j. non dicatis. xviij. q. j. c. j. in fi. insti. ꝑ quas per in prin. C. e. ti. l. j. in fi. ⁊ l. vl. ⁊ in legato serui inspicitur persona domini: ⁊ an sibi legari potuerit ⁊ ex tali legato potest dominus fideicōmisso grauari: hec ꝓbantur. ff. ō leg. j. cū filio. de le. ij. si alien⁹ seruus. de here. insti. l. nō min⁹. C. de here. insti. l. neqꝫ non ob. predictis. de testa. regsisti. ad

f ⁋ Quartā. q̄ro an ꝑdicatores ⁊ miores teneant ad hanc quartam ō his que relinquūtur eisde꜒ per eos qui apud illos non sepeliun tur: predicte ecclesie parochiali de omnibus relictis a suis parochianis etiam si sepulti fuerit apud illā. placuit autē hec opi. ho. pe. ⁊ egi. ꝫ tan. gl. ino. ⁊ ab. ꝯ: q opi. placet archi. ⁊ mihi: vt scripsi. e. ti. c. j. ⁊ ꝫ io. mo. dicit ōnū illa cōmissio: ꝙ ex q̄litate ꝑsonarum ⁊ q̄ꝫtitate relictoru꜒ ⁊ ex preteritis presumi potest fraus: maxie q2 quādo non tenebāꝫ ad quarta꜒ sepulturas ꝑcipue diuitum totis virib⁹ ꝓcurabant: ⁊ vt dicit ex his iura quandoqꝫ presumunt fraudem ⁊ faciunt coniecturas. supposita vo fraude cōstatꝙ debeꝫ: ō testa. of. fic ij. ⁊ c. r quisisti. in fi. c. fi. primum probatur ō renū. c. xij. li. vj. ff. siquis ho. causa test. l. vj. ⁊ l. iulianus ō ac. emp. iulianus. als inter eu꜒. §. ibidem de vsur. qui semisses. ō pig. ac. l. vel vniuersoꝝ. de le. j. si ꝑu⁹ pliū i fi.

g ⁋ Largiri per hoc dicebant ipsi fratres: ꝙ heredes debebāt eis soluē integra legata: qꝫ q̄rtā curati de manib⁹ suis recipe ōbebāt ꝫ declarat ꝑdcā ꝯmissio ꝙ sicut falcidia ē i bonis hēdis: sic ista q̄rta i bōis eccliaꝝ ꝑochialiū: q̄re curati eā vēdicare pnt ⁊ ibibē hēdib⁹ vl' ꝑ fideicōmissū ḡuatꝫ ne illā soluāt frib⁹: ꝑcipue cu꜒ illos suspectos hēe possint: ꝙ sibi ñ soluāt eādē: ad ꝫ ff. ad trebel. heres. i fi. ff. ad. l. fal. lineam margaritaꝝ.

h ⁋ Integre. ita ꝙ non diminuetur propter obuentiones quas habuit parochialis sacerdos in missa funeris dicta apud suam ecclesiam priusq̄꜒ funus portaretur ad fratres secundum io. mo. quia iuri communi statur vbi non est mutatum: alias de elec. constitutio li. vj. dicit etiam ꝙ si consuetudo habet: semper prius funus portabitur ad propriam ecclesiam. Ista enim decre. nō tollit consuetudines nisi precedentibus aduersas. dicit etiam ꝙ vbi non est consuetudo etiam esset deferēdū: vt sic hēret missā i ꝓpria ecclia: ⁊ sit recipiat ibi vltimū vale a suo curato: alle. i ar. ō ꝯse. di. vj nō o꜒ ij. nec istud electōi sepiture ipugnat: ꝫ ꝯcōdat.

i ⁋ Onerare. ꝯcor. ō. e. compi. ō so. com q̄ꝫris. §. pe.

k ⁋ Coerceri. inuit ꝙ ad q̄rtā coēceri possēt: ꝫ ꝑp(i fi. exēptiōes ipoꝝ ñ h꜒ cler⁹ a q̄ iusticiā ꝯseq possit: ⁊ de hoc sūme ꝯqueritur.

l ⁋ Uerbo. h vī exp:sū ꝙ valeat priuilegiū vel gratia

aplica de q̃ ꝯstat: lȝ scriptura sup ea ꝯfecta ñ sit d̃ quo satis no. archidi. i proe. vj. ꝛ vltra ea q̃ ibi allegat bene fa. xxv. q. ij. i institutionis. ꝛ qd̃ ibi no. ꝛ d̃ hoc vide in mercur.

a ¶ Forma. ꝯcor. d̃. e. c. pri. i fi. io. an. (ꝯ rubrica d̃ pui.

b ¶ Pacta. dic io. mo. ꝙ si sup pacto qd̃ erat sup sepl' tura sniatū erat p papā ꝛ ꝯfirmatuȝ pactū añ hác ꝯstōem: ꝙ p istaȝ lr̃am illa sententia ꝛ cōfirmatō non tollr̃ immo stabit quia ñ ē expresse ꝯlatum. C. d̃ ap. precipimus. in fi. nec seqr̃ pactum ē sublatū: ergo ꝛ pactū firmatuȝ sñtentia ꝛ cōfirmatione. Plus eniȝ potest hoc tale q̃ȝ hoc simplex: fa. d̃ de pac. q̃ȝuis. de iureiura. lȝ. d̃ fo. ꝯpe. c. fi. li. vj idu cit ēt auc. vt cū d̃ ap. co. i prin. ꝛ. §. j. cola. vij. vbi no. legem nouaȝ nō extendi. ad cām pēdentē vel decisam etiam si ad preterita referatr̃.

c ¶ Premissorū. ergo non solum vltimuȝ articulū de sepulturis sed etiam precedentes duos respicit secunduȝ io. mo.

d ¶ Cooperatores. de of. or. inter cetera. in fi.

e Religiosi. ponit q̃ttuor casus in q̄bus rligiosi grauātes vl' fraudāte secclesias circa d̃cimas eis d̃bitas: si requisiti p illos quoꝝ interest nō desistūt infra mensem: vel de vsurpatis vel retentis infra duos menses nō fecerint emendaȝ suspēsi sunt ab officijs administrationibus ꝛ bñficijs ꝛ talia nō habētes sunt excōicati. Secundus tertius ꝛ q̃rtus casus ibi seu q. ꝛ primo constitutionem cū suis penis: quā scd̃o moderatr̃ ibi certum. ꝛ per hoc verbum religiosi patet in secularibus clericis vel laicis qui in his delinquerent ñ esse locum his penis. concor. d̃. e. co ti. de testa. c. vno j. de priui. c. j. ꝛ facit quod. j. dicam in casu scd̃oꝝ posset esse ratio quia communius religiosi delinquebant in his: ꝛ quia amare ꝛ concupiscere aliena reprobabilius est in religiosis: de electi. quorundam. li. vj. si. de here. accusatus in fi. e. li. In religioso translato ad eccclesiam secularē: lȝ forte nō fuerit de mente vi

forma^a vel expssiōe seu conceptiōe v̄boꝝ a nobis vel p̄decessorib⁹ nr̃is romāis pontificib⁹ cuicūq; ordinū p̄dictoꝝ ꝯcessa: necnō ꝯsuetudies cōuētiones statuta ꝛ pacta^b inq̃ntum sūt p̄missis vl' alicui p̄missoꝝ^c ꝯria: ea penit⁹ reuocam⁹ vacuam⁹ cassam⁹ ꝛ irritam⁹: q̃nimo cassa vacua ꝛ irrita nūciamus ꝛ decernim⁹ nullius prorsus existere firmitatis.

¶ Ceteꝝ vniuersos eccl'iarū p̄latos cui⁹cūq; p̄minētie stat⁹ vl' dignitatis existāt: ac sacerdotes pochiales ꝛ curatos siue rectores p̄dictos p̄ntiū tenore rogam⁹ ꝛ hortamur attēte. nihilominusq; eis districte p̄cipiēdo mādam⁹: q̃ten⁹ p diuina ꝛ ap. sedis reuerentia p̄dictos ordines ꝛ pfessores eoꝝ hñtes affectu beniuolo ꝯmendatos fr̃ibus ipis nō se difficiles graues duros aut asp̄eos sȝ potius fauorabiles ppitios ac benignos piaq; munificentia liberales se studeant exhibere: sic eos in p̄dicatiōis officio ꝛ ppōnib⁹ v̄bi dei: ac i oibus alijs supradictis tāq̃ cooperatores^d eoꝝ idoneos ꝛ laboruȝ suoꝝ pticipes pmpta b̄ēignitate recipiāt: ac affectuose admittere non omittant: vt proinde illis eterne beatitudinis p̄miū augeatr̃: ꝛ aiaꝝ salutis icremēta felicia pcurētr̃: nec ipsos lateat: ꝙ si secus ab eis agi fortasse ꝯtigerit i hac pte ap. se. benignitatē q̃ ordies ꝛ pfessores eosdē vbē fauore psequitr̃ ꝛ gerit in visceribus charitatis: ꝓ eos nō immerito turbaretr̃: nec eadē eq̄nimiter pati posset qn sup hoc puisionis opportune remediū adhiberet: ipsosq; nihilominus celestis idignatio p̄ncipis digna p meritis repedēdis: cui⁹ obseq̄a fratꝝ ipsoꝝ sedulitas curiosa psequitr̃ minie p̄teriret.

Cle. v. in concilio vienensi.

De decimis primitijs ꝛ oblationibus.

Religiosi^e q̄cūq; qui noualiuȝ^g aut alias decimas eccl'ijs^h debitas^i ad eos ex aliqua causa legitima non spectantes^k appropriare^l sibi p̄sū pserint: aut exq̄sitis fraudib⁹ siue colorib⁹^m vsurpare: seu q de aialib⁹^n familiariū^o ꝛ pastoruȝ^p suorum vel alioruȝ etiam aialia ipsa eorum gregibus^q

f ¶ Quicunq; etiam hospitalarios ꝛ cistercienses includit de quibus. e. ti. ex parte. j. ꝛ comprehendit etiam feminas: de hoc de electi. generali: li. vj. in glo. ij.

detur has penas locum habere per verbum vniuersale qd̃ sequitur: ꝛ facit quod no. de elec. quorundaȝ. li. vj. i glo. pe.

g ¶ Noualium. quid sit nouale habetur de. ver. sig. c. ij. ꝛ. c. quid per nouale. ꝛ de priui. c. vl.

h ¶ Ecclesijs. per hoc puto constitutionem locum non habere quando ille decime deberentur priuatis puta per antiqnum feudum: de his que fi. a pre. cuȝ apostolica. vel priuilegium facit. j. c proxi. agant ergo tunc via ordinaria. Ista enim constitutio illis noluit subuenire: fa. e. ti. tua. j.

i ¶ Debitas. iure communi vel singulari. est autem debitum quod exigitur ab initio. ff. de ver. sig. l. debitor: facit. xiiij. q. j. quod debetur. io. an.

k ¶ Spectantes. tunc ergo cessat constitutio: ꝛ merito: quia nemini facit iniuriam ꝙ qui iure suo vtitur. et cetera. de electio. cum ecclesia. cum concor.

l ¶ Appropriare. j. dicit vsurpare: ꝛ de his. j. dicam.

m ¶ Coloribus. concor. de elec. auaritie. li. vj: et j. ti. ij. c. j. §. quia vero.

n ¶ Animalib⁹. per hūc ver. et sequentem approbata videtur lectura egi. dicentis de ec edi. cū dicat ꝙ priuilegium leprosorum de non soluendis decimis: de nutrimentis animalium intelligitur. i. de animalibus que nutriunt. sic enim adaptantur fraudes que sequuntur. sic ergo videtur intelligēda decre. ex parte. j. d̃. e. titu. Licet autem religiosi facientes has duas fraudes ligentur his penis: leprosi non si alias religiosi non sint: vt dixi in. j. glo. io.

o ¶ Familiarium. familiantium. s. tamen in hoc non est vis per id quod sequitur. intelligitur tamen de non plene oblatis: vt in fi. et est si. de priui. auctoritate. in fi. li. vj.

p ¶ Pastoꝝ. q tenētur de custodia de h̃ d̃ re. iur. q̃ȝuis. io. an.

q ¶ Gregibus. licet stricte grex differat ab armento quod ē maiorum animalium: vt equorum et boum: grex vero minorum: vt porcorum caprarum et ouium: hic tamen large sumitr̃ p maiorib⁹ et minorib⁹ q̃ gregātr̃: et fa. ff. d̃ abigeis. l. fi. cui vero ecclesie debeatur decima de fructu gregis: nota. xlij. q. j. § ij. ꝛ eo. titu. ad apostolice. io. an.

imiſcentiū[a]:ſeu qui de anima
libus q̄ i fraudē eccleſiarū in
plib⁹ locis emūt: emptaqꝫ tra
dūt vēditoribus vel alijs ab
ipſis tenēda[b]:ſeu q̄ de t'ris q̃s
tradūt alijs excolēdas[c] d̄cimā
ſolui eccl'ijs non ꝑmiſerint[d] aut
ꝓhibuerit[e] niſi p⁹ req̄ſitionē
ꝑ eos quoꝝ iterfuerit[f] ſup hoc
eis factā[g] a p̄miſſis[h] deſtiterit
infra menſē[i]:aut ſi de his q̄ ꝯ
p̄miſſa vſurpare vel retinere
p̄ſūpſerint:īfra duos[k] mēſes dā
nificatis eccl'ijs emēdā nō fe
cerit cōpetentē: ſint ⁊ tandiu
maneāt ab officijs[l] admiſtrati
onib⁹ ⁊ bñficijs ſuis ſuſpēſi:
dōec[m] deſtiterit ⁊ ſatiſfecerit
vt ſupi⁹ ē expſſuꝫ. ¶ Q̄d ſi re
ligioſi h⁹i adminiſtratiōes vl'
bñficia non hēant[n]:eo caſu q̄
alij ſupradicti ſuſpenſiōis ipi
ſniam ex cōicatōis incurrant
añ ſatiſfactionē cōidgnā nul
laten⁹ abſoluēdi ꝑuilegijs nō
obſtātibus q̄buſcūqꝫ[o]. ¶ Ce
teruꝫ premiſſa[p] extendi nolu
mus ad aialia que per religio
ſoꝝ ipſoꝝ donatos ſeu ob
latos[q] tenent:dū tñ illi religio
ſis eiſdē cum effectu[r] donaue
rint aut obtulerit ſe[s] ⁊ ſua.

Idem in eodem.

SI beneficiorum[t] decima

a ¶ Immiſcentiuꝫ.hic iunge litterā.j.decimā ſolui ⁊c.ex hac mixtura vī ꝙ deberēt perdere priuilegiū etiaꝫ circa propria aīalia vt ſic inutile adiectū viciaret quod erat vtile:de of.de le.cuꝫ ſuper.ſꝫ hic iſta ſūt ſepabilia.ff.de aq̄ quoti.⁊ eſti.l.i.§.trebatius de quo dic vt no.de reg.iur.vtile.li.vi.

b ¶ Tenenda.ſic ergo priuilegiū de decimis laborum nō extēditur ad terras quas colēdas tradunt vt ſeq̄r:ita ꝑuilegiuꝫ de nutrimētiſ aīaliū nō extenditur ad aīalia q̄ tradūt alijs nutriēda.

c ¶ Excolēdas.in priuilegio eni de decis laboꝝ hec duo requiruntur ꝙ predia ſint propria.e.ti.dilecti.⁊ ꝙ illa laborent proprijs manibus vel ſū ptibus.e.ti.lꝫ.⁊ itelligo hoc nō ſoluꝫ de colonis cēſualibus ſꝫ etiam partiarijs:de vtriſqꝫ no.e.ti.tua ij dicebant tñ quidā ex his priuilegiatis ſup decimis laboꝝ ꝙ icludebantur terre date colōis partiarijs:q: ſūptib⁹ ipſoꝝ colūtur ꝓpter ptē ſ.fructuum quam habēt ex cultura coloni.Sed vt dixi i pre.decre.tua.⁊.c.cum ſint homines.pars tal' coloni potius ē fructus q̄ꝫ lucrum.ſubmittit enim illam fortune ⁊ diuine miſericordie.quando igitur conducunt operarios dant certuꝫ precium vel certos corbes pro cultura dato ꝙ nil proueniat ex predio:tunc ſuis ſumptibus colunt.Sed nūquid coloni partiales vel cenſuales priuilegiatorum ſimpliciter ſuper decis non ſoluendis tenentur ad decimas puto ponderanda verba priuilegiorum:fa.de priui.porro.que ſi eximunt terras ipſorum ab hoc onere:coloni collentes illas priuilegio participant.ſi vero eximunt perſonas:tunc licet illi de ſua parte nō ſoluant coloni non exempti de ſua ſoluent:fa.e.ti.a nobis.⁊ xvi.q.i.queſti.de priui.per exemptionem.li.vi.

d ¶ Permiſerint.facto.

e ¶ Prohibuerint.verbo.In tribus ergo vltimis caſibus punit hec conſtitutio non permittentem vel prohibentem.in primo appropriantem vel vſurpantem.Sed dubitatur an liget non ſoluentem:quod videtur per verbum quod ſequitur retinere:non puto ꝙ hoc ſit de mēte ꝙ religioſi non ſoluentes decimas incurrant has penas.aliud enim eſt appropriare vel vſurpare:aliud non ſoluere.⁊ verbuꝫ retinere q̄d ſequitur reſpicit illas appropriatas vel vſurpatas:vbi ergo ex antiquo feudo ſibi rite donato vel per priuilegium percipiunt decimas infra certos limites quos excedunt:vel certa quota illis debetur quam excedunt vel non permittunt:vel prohibent colonos ſuos decimas ſoluere in caſibus in quibus debentur:locus eſt his penis.

f ¶ Intererit.ſ.per prelatos ⁊ miniſtros illarum eccleſiaruꝫ quibus debentur.

g ¶ Factaꝫ.concor.de of.or.ſi canonici.li.vi.ſufficit auteꝫ qñcunqꝫ de hac requiſitione legitime cōſtet:non ſic in caſu decre.j.de ſen.ex.li.vi.vbi oꝫ conſtare per publicum inſtrumentū vel ſigillū auctēticū:⁊ ē ſpāle vt ibi no.⁊ ex illo ⁊ ex iſto.c.⁊ ex decre.ꝗ.j.de priuil.no.caſus q̄b⁹ req̄ſitio ptis ēt vnica cō ſtituit quem contumacem:⁊ quo ad incurrendas ſuſpenſionis ⁊ excōicationis penas.

h ¶ Premiſſis.ꝓhibitiōe fraudulēta ēptōe ⁊ imixtōe

i ¶ Mēſeꝫ.q̄t dies habere debeat no.ꝯ elc.q̄ꝫ ſit.li.vi.

k ¶ Duo mēſes.ſupra dat vnuꝫ menſeꝫ tm̄:q: ſufficit deſiſtere:hic vero regritur ēmēda quā durius ē facere:⁊ iō datur maius tempus ⁊ vī ꝙ iſti duo mēſes currunt ab vſurpatione vel retētione lꝫ ſuperior currat a req̄ſitiōe:ſi.de ſepul.c.i.in ſi.li.vi.ſꝫ puto de mente ꝙ requiſitio recipiat vtrunqꝫ caſum.

l ¶ Officijs.declarari debuiſſet an intelligeret de diuinis an ꝯ alijſ officijſ:puta quia ſacriſta celerari⁹ camerarius el'y narius vel his ſimiles:⁊ pro hac littera ⁊ lectura facit de ſolu.c.ij.de reg.iu.in penis.li.vi.pro prima facit:q:.j.non repetit de officijs.

m ¶ Donec.ſi ſuſpenſi indigēt abſolutione:quia de ſatiſfactiōe dubitari poſſēt.nō ſic in ſuſpenſis ad tempus determinatuꝫ puta menſeꝫ vel annuꝫ ſm inno.q̄ hoc no.de eta ⁊ quali.cuꝫ bone.Satis crederē ꝙ ſufficiat iudicis declaratio ſuper ſatiſfactiōe ſine alia abſolutione.In excōicatis vero neceſſaria eſt abſolutio poſt ſatiſfactioneꝫ:vt.j.patet.

n ¶ Nō hēant.ſimilis diſtinctio.ꝯ.e.con.de vi.⁊ ho.cle.q̄ſi.in pn.⁊ circa ſi.⁊.j.de ſta.mo.ne in agro.§.ſiquis.⁊.j.de penis.multorum.

o ¶ Quibuſcūqꝫ.per que poſſent predicte ſnīe impediri.priuilegia enim ſuper decimis illis conceſſa tollere non intendit.quod patet ex prin.

p ¶ Premiſſa.ſ.ſcdo ⁊ tertio caſu.ioan.

q ¶ Oblatos.de his.xxvij.q.i.vt lex cōtinētie.vbi no.an tales cōuerſi ⁊ oblati intelligantur renūciaſſe proprijs ⁊ continentiam vouiſſe.

r ¶ Effectu.tollit hoc verbuꝫ fictiones ⁊ fraudes.Itē conditiones ⁊ pacta que ſuſpenſuꝫ tenerēt taliū oblationum effectum.

s ¶ Se ſua.nō ſufficit ergo ꝙ bona donaſſēt manentes in ſcl'o ipſoruꝫ fructu retento.non ob.de priui.vt priuilegia tales enim confrēs ſunt ⁊ in aliquibus priuilegiati vt ibi:ſed plene oblati non ſunt vt hic.

t SI beneficiorū.decima beneficioruꝫ alicui ꝯceſſa ſibi debet̄ ſꝫ taxationē ⁊ de moneta currēte:nec pñt collectores ꝓpt̄ hoc diſtrahere vel occupare ornamēta diuinis officijs d̄putata.ſcd̄a ibi nec p.Et no.ꝙ ſub rub.de decimiſ ponit de decimis bñficioꝝ q̃s papa ſepe impoſuit ſibi vl' alijs ſoluēdas ex cā ⁊ ad tps fa.de iude.ad liberādā.de vo.c.ſi.⁊ an in his locū habeat ꝯſtō diſpēdioſā.ꝯ.e.cō.de iudi.ibi dixi ſup v̄bo deci/

cuiuls[a] simplicit[b] cōcedat ad tempus[c] ſm taxationē[d] decie in illis ptibus in qbus fiet cōceſſio conſuetam[e] et ad monetam[f] currentē[g] communiter ipſa decima leuari poterit et debebit: nec per collectores le uatores ſiue exactores ipſius decime eccleſiarum calices[h] libros et alia ornamenta diuis officijs deputata[i] ex cauſa pignoris vel diſtractionis capi[k] vel recipi volumus nec diſtrahi ſeu quomodolibet occupari. Clemēs.v.in ɔci.vienē.

De regularibus et tranſeuntibus ad religionem.

Et profeſſores[l] cuiuſuis paupertatis[m] ordis eo[n] liberti[o] i q̄ vocati ſūt vocatiōe[o] pſiſtē[p] tranſeūteſq; ad nō mēdicāti, uz ordinē in eodem ɔuerſari getius ſtudeāt: quo[q] ni ipſis[r]

mis. Itē per hoc qd dic bñficioꝝ q̄rit ð qnq;. Primo an includant hoſpitalia xenodochia et loca ſimilia. Scdo de fabricis. Tertio de his qui hñt poratus domos grāgias pēſiōes vel reddit⁹ a mōaſterijs vel eccleſijs. Quarto de quotidianis diſtributiōib⁹ q̄ dant ſolū inteſſentib⁹ horis. et de minutis oblatōib⁹ an veniāt decimande. Quito qd de capellanijs vl' bñficijs altarium: Et ſciēdū q tpe clementis.iiij. et bonorij emanarūt declaratiōes ſup ſolutiōe decimaꝝ: q̄s repetitas tpe bonifacij.viij. vidi ſub bulla. De pmo videt q̄ñ includant.ſ.e.cō.ð pbē.p lr̄as p et ɔ. j.ð relig. do.q ɔtigit.§.vt āt. Expeditū ē i p̄dict̄ ðclaratiōibus i prin. vbi ſic dr̄ ð redditibus et prouētibus leproſariorum domoꝝ dei et hoſpitalium paupū q i vſus iſirmoꝝ et paupeꝝ ɔuertunt decime nō ſoluent: ſecundum etiam expeditur ibi in fi. vbi dicicitur q ð redditibus eccleſiaſticis deputatis ad fabricā eccleſiarum decima per ſoluetur. ſubmittit demū q de oblationib⁹ et elemoſynis q̄ dantur ad opus fabrice nō debetur decima tertium etiam ibi eſt expeditum: q ſi habentes predicta habent illa in beneficium vel ex mera grā: ipſi tenent ad decimam. Si autem habent illa ex cōtractu conditionis ad firmam vel emptiōis fructuū vel p mercede vel remuneratiōe ſui laboris: tūc illi quoꝝ ēſt pprietas illa decimare ðbebūt. q̄rtū ēt ibi expedit: q de minutiſſimis oblatōib⁹ q̄s recipiūt eccliaſtice perſone rōe eccliaꝝ p ſepulturis et dandis penitētijs et dē diſtributiōib⁹ ſoluet decima. De qnto nihil ibi dicit: ſ; videt q nō icludāt: ſic nec includebant i reſuatiōe fructuū quā ſibi fecit dñs noſter. tu dic ɔ: q ɔſtat illa eſſe bñficia eccliaſtica: ex quo ſic ſūt per epm ordinata.j.q.iij. queſitū. et c.pe. de pbē. ſignificatū. qd dicit de reſeruatiōe fructuū facit p. q niſi fuiſſent excepta intelligerentur incluſa.

a Cuiuis. prelato principi vel alteri. in regno francie ſepe praticatur iſte caſus.

b Simplr̄. ſi g̃ aliqd certū exp̄mat papa: illð ſuabit.

c Ad tempus. hoc dicit quia perpetuas curia non fecit tpa: nec facere intendit: facit ð reſcrip. c. fi. l. vj.

d Taxat oñē. in qbuſdā ptibus ſunt bñficia taxata i cōi eſtimatōe pueñtuū: vt ſi taxatū ſit i cētū ſoluat.x. et ſi hēret mille nō plus ſoluet: et ſi hz̄et ſolū.l. tantū ſoluet: et hoc voluit reſuatio fructuū bñficioꝝ quam nūc fecit papa: q dat collectorib⁹ electionē an velint recipere fructus ſm taxationē decie an velint illud relinquere bñficiato et recipe reſiduū. In multis tamē ptib⁹ nulla eſt taxatio: ſed ſingulis annis put plus vel minus recipit beneficiatus plus vl' minus ſoluit patet hoc in extraua. Jo. que incipit ſuſcepti. ex quo ergo habet conſuetudo q plus vel minus ſingulis annis ſoluitur ſz quantitatem fructuum: et illud ſeruabit. et que expenſe deducant et ð qb⁹ fructib⁹ ſoluat: p; i declaratioib⁹ p̄dictis. Nā inter cetera deducūt expēſe facte p fructibus et ſine qb⁹ fructus haberi nō poterāt: qd nō eſt in oībus decimis.ſ.e. cum ſint homines.

e Cōſuetā. h iūge lr̄aꝝ ipā decima etc. et qd h dr̄ locū hz ēt cū papa mādat alicui puideri ð bñficio vſq; ad ſūmam tot librarū paruoꝝ turoñ ad taxationē decime: iſpiciet enī illarū ptiū ɔſuetudo i taxatiōe vt h: et ſi ſi currūt ibi turoñ. mōete currēt ad taxationem turonē. fiet comparatio iuxta pōdus et ɔſuetudinē cābij q coiter eſſe ſolet: nō iux caſualē cariſtiā vel vilitatē q pp caſum acci

f Monetā. i pecuniam. in pecunia enī et non in ipſis reb⁹ debet fieri ſolutio decie: vt i ðclaratiōib⁹.

g Currentem. facit de male. c.ij. cum forte currerent ibi turoñ. boñ. vet ſtrilingi collectores volebant q fieret ſolutio i florenis vel ſoluētes volebant ſoluere in turoñ. vl' florenis: cū illa moneta ibi nō curreret: hoc phibet: et hoc dicebatur in illis declaratiōib⁹: q ſoluētes pecuniā cābire nō tenebāt. Et no. q dūmō moneta cōiter currat: lz et alia currat: in illa fieri poterit ſolutio p hāc lr̄am: et ſic erit electio ſoluentis: de

h Calices. concor de pig. c. j. (re. iur. in alternatiuis. li. vj.

i Deputata. In alijs ergo non habet locum hec prohibitō vt ſi extant cyphi argētei libri iuris vel artiū vel romancij ornamenta menſalia lectiſternia vel ſimila.

k Capi. dicitur in declarationibus: q non ſoluentes per ſecularem poteſtatem cogi non debent niſi non ſoluentis tāta fuerit rebellio: q propter eccleſiaſtice cēſure contemptum inuocandum ſit contra ipſum brachium ſeculare.

l Et profeſſores. profeſſi ordinum mendicantiū etiā licite tranſeuntes ad non mendicantes: lz adminiſtrationes habeant non habent vocem in capitulo: etiā ſi alij de caplo id cōcedāt: nec deinceps cōſequi pñt adminiſtratiōes priorat⁹ vel officia: etiā tāq; vicarij nec pro ſe vel alijs animaꝝ curam gerere: et irritat ɔ factum. Ultimo ponit caſum exceptum. et primo ponit cōſtitutiōis cā. Scdo conſtitutio: ibi ſacro. Tertio ipſius moderatio: ibi ad illorū. Scda tria facit. Primo prouidet circa vocem et locum capli. Secundo circa futuras adminiſtrationes vel officia: ibi ad prioratus. Tertio decretum apponit: ibi quicquid. et p hāc litteram profeſſores: et quod.j. ſequitur mendicantes quoſlibet: dico decre. non habere locum in illo qui infra.xv. ſue etatis annum vel alias infra annum probationis fecit profeſſionem in ordine mendicantium: ſi infra ipſum annum exiuit et tranſiuit ad non mendicantes: cum illa profeſſio nō aſtrinxerit eum ordini in ſpecie: ſed religioni in genere. e. ti. c. j et. c. non ſolum. et. c. conſtitutionem. li. vj.

m Paupertatis. vide qd dixi de ſta. mōachoꝝ ſcolētes in fi.

u Eo. ideſt intantum. ioan. an.

o Vocatione. ideſt religione.

p Perſiſtere. ſtudeāt. quod eſt. j. et habetur hoc. ʒ. ad cor. vij. xxj. q. j. c. j. e. titu. licet. in prin.

q Quo. ideſt inquantum.

r In ipſis. mendicantibus manenti b⁹ vel tranſeūtibus.

discordiarū[a] ⁊ scismatum ꝓductiua ambitio[b] reprimetur sacro concilio approbāte statuimus[c] mendicantes quoslibꝫ[d] qui non ad mendicātiū[e] ordines ēt auctoritate aplica[f] trāsibūt in posterū que hactenus transiuerūt[g] quiuis nunc ꝓlatus administrationes vel officia aut curā animarum vel regimen quodcunqꝫ obtineant inibi.[h] vocem aut locum[i] in capitulo non hr̄e: etiam si hoc sibi ab alijs[k] libere cōcedatur.

¶ Ad ꝓlatꝰ q̄ꝫ administrationes aut quecūqꝫ in antea nō assumi officia[l] etiam tanq̄ꝫ vicarios[m] seu mistros vel locū[n]

a hic iunge verbum reprimetur: ⁊ redeas retrograde.

a ¶ Discōdiarū. facit supra.e.cōpil.ꝺ sepl. dudū .pꝰ ꝑncipiū.

b ¶ Ambitio cōcor.de elec. auaritie in prin.⁊.c.quorūdā in prin.li.vj.dixit ille staciꝰ poeta: Ambitꝰ impatiēs ⁊ summo dulciꝰ vnū stat̄ loco socijsqꝫ comes discōdia regnis. ⁊ seneca epl̄a.lxxviij. ambitiosis n̄ ambitiōi n̄ tā iucūdū est multos videre post se q̄ꝫ graue aliquē ante se:

c ¶ Statuimꝰ. constat ꝙ aliqui ordines mēdicātes habebāt quedam ex his per priuilegium qꝺ modo in multis amplia tur ⁊ fit ius cōmune: sił̄ de offi.leg.ꝙ translationem.de sen.excom.c.vl. li.vj.

d ¶ Quoslibet. ꝑdicatores minores hēmitas sancti augustini ⁊ carmelitas: de elec. quorundam de reli.do.c.vno. li.vj. ⁊ ibi habetur qui dicantur ordines mendicātes. ⁊ ex illis iuribus ⁊ hoc .c.⁊.e.t. non solū.⁊.c.ꝯstōeꝫ.li.vj.de sta.regu.c.vno.§.sane e.li. de exces. prela.c.vno.e.li.⁊.ꝭ de pe.cupiētes.in ꝑn. collige differētias mēdicantiū ad nō mēdicātes: ⁊ adde qꝺ dicā .ꝭ.de sen.ex.c. j.⁊ p ꝑ.§.sane dico hāc ꝯstōeꝫ locum hr̄e ēt in femīs ordinū mēdicātiū si trāseāt ad n̄ mēdicātes: facit qꝺ no.ꝺ elec.gnāli

e ¶ Nō mēdicātiuꝫ. cessat g̃ cōstitutio cū mēdicās ꝭ ꝑn.li.vj. transit ad aliū ordinē mēdicātē vel cū ille q trāsit ē nō mendicans: siue trāseat ad mēdicātē: siue ad nō mendicantē: vt sic ex q̄ttuor casibus vnum solum includat.

f ¶ Apostolica. ab hoc excipit in fi.

g ¶ Transiuerunt. repete etiam auctoritate aplica ⁊ vide qꝺ dixi.ꝭ e.cōp.de eta.⁊ q̄li. vt hi q.super.v̄.in posterum.

h ¶ Inibi aduersatiōuꝫ ibi compositū. Ouidiꝰ fecit librum quē intitulati inibi.i.ꝯ ibim.aduersarium .n. suū ⁊ contuualeꝫ: vt qꝛ cū vxore sua mechabat̄ vituperare volens vocauit illū ibim ab ibis ibidis q̄ dr̄ cyconia auis vituperabilis: qꝛ inmunda ex cā quā taceo: al's tamē auis cōmēdabilis. qꝛ pia ī parētes senes: quod ꝓsequitur ambro. ī examerõ.v. dixit ergo ibi ouidius: Ibidis ī terris tu quoqꝫ nomen habe. Sꝫ istud inibi difficilius exponet̄: naꝫ clarius formari ꝺbuissꝫ. Circa qꝺ sciēdum ē ꝙ hic ē duplex pūctatio. Prima post h̄ aduerbium: ⁊ tunc exponit̄ inibi.s in ordinibꝰ nō mēdicantibus: ⁊ iungit̄ ibi q̄ꝫuis nunc inibi obtineant ꝓlatus ⁊c.⁊ sic legēdo non ꝓhibet hanc vocem hr̄e in seculari ecclīa collegiata: si ibideꝫ administrationem hērent. Sed si pūcteur ꝑus.i.ante hoc aduerbiuꝫ: resultat ꝯrius itellectus: ⁊ expōit̄ inibi: s.in ecclijs in quibus obtinent ꝓlatus administrationes ⁊c. Credo tn̄ ꝙ prima pūctatio sit de mēte.' Sꝫ vr̄ admirādum quo ad prius transeūtes ⁊ prelatos ꝙ remaneāt prelati ⁊ in capitulo vocem non habeant. ⁊ si dicit capitulum expediet negocia sine tali prelato ac si vacaret sedes: R̄ndeo ꝙ in vacatione est istud expressuꝫ quo ad quedam. Item vacatio ꝑsumitur esse breuis propter tempora a iure limitata: de quibus no. de elec. si electio.li.vj.in glo.penul.⁊ facit ꝭ.e.compil̄.de elec.ne romani.in fi. sed prelatus iste vltra.xi. annos viuere posse: quare non puto hoc fuisse de mente: ꝙ si talis est abbas vel principalis prelatus monasterij: ꝙ in tractandis negocijs monasterij vna cum capitulo vocem nō habeat: vnde potest intelligi littera de voce habenda in capitulo generali vel prouīciali: de sta.mo.in singul.j.t.j.c.j in fi. talis enim abbas vel prior.in illis capitulis vocem nō habebit cum alijs abbatibus vel prioribus. ⁊ hoc sonat littera aut locum. solent enim tales in talibus capitulis sibi vendicare certum locum in numero: puta secundū vel quartū: facit de priuil.ex ore. vel itelligat̄ de prioribꝰ ⁊ alijs administrationē hn̄tibꝰ ī mōasterijs qui tamē nō sunt ꝑncipales ꝓlati monasterij ⁊ illi in capitulo etiam speciali ipsiusmōasterij. vocem nō habebūt vnde nec ꝺ abbatibꝰ expressit lr̄a. Et lꝫ quedā monasteria regant̄ per priores: de illis tn̄ nō itellexit: que multum est tn̄ illud verbum regimē quodcūqꝫ multū est generale ꝫ cū excludit a voce capli ⁊ caplin fit quid diuersum a principali prelato: nō puto ꝙ ipꝫ excludat: vt no.c.cō po.ꝺ eta.⁊ q̄li. vt hi q iglo cathedralibꝰ. ⁊ ibi vide.

i ¶ Locum. hoc plus ponit q̄ꝫ predicta decr. vbi qui forte propter illud quod proxime: ⁊ licꝫ prohibeat locum capituli: nō prohibet stallū chori: vt ibi dixi.

k ¶ Ab alijs. de capitulo: ⁊ concor predic. decre. vt hi qui.⁊ de elec.constitutis.

l ¶ Officia. ergo non poterunt esse sacriste camerarij castaldi economi sindici vł his siles. ⁊ egerēt hec etiā declaratione. Videt̄.n. icludere solum officia sbiecta ecclīastice regule: p ⁊ ꝯ.j.q.iij. saluator: circa medium. Sꝫ vidi dubitari an possit ꝑdicare ⁊ videt̄ ꝙ sic: qꝛ verbum dei n̄ dꝫ eē alligatū ij.ad timo.ij. ⁊ apostolus ad phil.j. siue per occasionem siue per veritatem xp̄s annuncietur: in h̄ gaudeo ⁊ gaudebo: ad idē .xix. di. sꝫ vbi dr̄ ꝙ nō refert qs ꝑdicet: ꝫ q̄lia ꝑdicet. Cōtrariuꝫ puto: cum predicare sit officium cure: ⁊ officium ⁊ cura sint eis h̄ ꝓhibita nec etiā ꝑ alijs exerceāt. Primuꝫ probat̄ de of.or. iter cetēa.ꝭ.e.comp.ꝺ sepul. duduꝫ.§.huiusmodi. de here cuꝫ ex iniuncto.⁊.c.excōicamus.§. qꝛ vero. ⁊ qꝺ ibi dixi.⁊.c. sicut si. de iudeis q̄ꝫ sit Auctoritates apostoli intellgūtur de his quibꝰ competit.xlij.di.quiescamus. qui lꝫ propter vanam gloriam vel temporale commoduꝫ predicent: gaudet apostolus ꝺ predicatione: lꝫ non de ipsorum motiuo. Ad.c. secunduꝫ respondet vt ibi no. ⁊ vide quod no. xcij.di.in sancta.xvj.q.j.adijcimus. Fateor tn̄ ꝙ in hoc inferior pena non competit: vt.j.dicam. sed ad hoc valet istud scire: qꝛ possunt ꝓhiberi ⁊ h̄ faicētes puniri.

m ¶ Vicarios. prouidet ergo contra fraudem quia tales procurassent amicos prefici administrationibꝰ vel cure animarum per quos fecissent se constitui vicarios: et facit de reg.iu.quod alicui.lib.vj.

n ¶ Locum aliorum. plura ponit vt omnem fraudem que in nomie fieri posset excludat: facit ī auc̄. vt nulli li.ba lo conserua. in prin.coll̄.ix.de elec.auaricie.⁊.c. fundamenta li.vj.cum si.⁊ forte hoc dictum propter id quod no.ho.de of.vi.c. clericos. vbi dicit ꝙ vicarius non substituit alium in vicaria: ex causa tamen ad modicum tempus ponit alium loco sui.

a ¶ Exercere. repete statuimus.

b ¶ Irritū. irritat ergo suffragium vocis ⁊ ꝓmotionē

aliorū tenentes: quoq; animarum curam ⁊ regimen nec per se possint nec pro alijs exercere[a]. ¶ Quidquid autem in contrarium attentatum fuerit sit irritum[b] ipso iure quouis priuilegio[c] non obstante. Ad illorum autem mendicantium ordines[d] quos apostolica sedes eo modo subsistere voluit: vt eorum professoribus ita in illis remanere liceret ꝙ nullum ex tunc admitterent[e] ad professionem eorum: quibuscunque concessit licentiam generalem ad approbatos[f] alios ordines transeundi[g] presentem nolumus constitutionem extendi.

Idem

Eos[h] qui deinceps[i] in discretionis constituti etate[k] nouiciorum habitum in aliqua[l] religione[m] per annum[n] portauerint[o]: hoc ipso religionem illam[p] decernimus esse professos: nisi huiusmodi habitus in colore[q] scissura[r] vel forma se distinctum patenter exhibeat ab habitu professorum[s].

Clemens quintus in concilio vienensi.

De statu monachorum vel canonicorum regularium Rubrica.

fiendam contra hanc constitutionem illa.n.cadunt in decretum istud que sunt retractabilia. sunt enim quedam de officio cure: que si exercuissent non essent irrita: vt baptiçare eucharistiam dare ⁊ his similia. Item quedam que consistunt in facto ⁊ nequeunt non fuisse: sicut predicare ꝺ quo predixi castaldi ⁊ similia: ⁊ vide quod dicam.j.ꝺ here.c.j.v. duro.

c ¶ Priuilegio. prius concesso. tamen iam cepit curia tales priuilegiare cōtra hāc constitutionem: nec voluit nec potuit papa legem indicere successori: de elec. innotuit. cum concor.

d ¶ Ordines.approbatos.per sedem apostolicam tñ post concilium generale.

e ¶ Admitterēt. ita ꝙ oporteat ꝙ ꝺ finant in seipsis.

f ¶ Approbatos.etiam minoris religionis.

g ¶ Transeundi.singulariter non collegialiter:vt patet ꝺ reli.do.c.vno in fi.li.vj.In his ḡ cessat ratio inducta in pn.c.q2 ñ expedit iea vocatioe manere in q̄ vocati sūt.

h ¶ Eos qui.se summat determinans decre.ex parte

i e.titu.⁊ quod ibi no.ber.⁊ inno.⁊ ipse innno. ⁊ ho.et.c.ij.⁊ ab.e.t.consulti.⁊ decre.j.e.t li.vj.

k ¶ Deinceps per hoc patet ⁊ per verbum .j.decernimus. ꝙ hec constitutio ius nouum statuit ⁊ preterita non respicit. Dicebamus.enim olim ꝙ tunc delatio habitus per annum inducebat professionem tacitam quando erant habitus indistincti. ⁊ sic intelligebat decre. ex parte.e.titu. vt ibi no.in fi. vl. glo. Si vero erant distincti secus qualiscunq; foret distinctio. e.ti. statutuimus. ⁊ apertius.e.ti.c.j.in fi.li. vj. Hodie vero quo adhunc casum distinguimus qualis sit disticńo habitus: an patens altero de tribus modis hic expressis an latens puta per benedictionem vestium personam dantem locum vel formam dationis. ex duabus enim capis quarum altera benedicta vl' data per prouincialem vel in capitulo: altera non: primam a secunda discernere nescis primo casu delatio talis habitus etiam vltra annum non inducit tacitam: secundo sic. Ideo autem dixi quo ad hunc casum: quia quo ad alios casus adhuc stamus iuri antiquo vt sufficiat qualiscunq; distinctio. vnde adhuc hodie maior qui sciens ⁊ sponte recipit habitum distinctum per modum quem supra dixi latentem si perseuerat triduo professus est quod dic vt.e.t.constitutionem.li.vj. Et ex his no. triplicem habitum nouitiorum distinctum indistinctū ⁊ indistictissimū. Item primus.s.distinctus duplex habens.s.distinctionē latentē ⁊ patentē vt hic.in

habitu. ergo nouitiorum latenter distinctiō vel indistincto vel indistictissimo: dummodo receptus fuerit ab adulto delatio per annum inducit tacitam: ⁊ hoc indubitatum. Delatio vero hitus nouitiorum patenter disticti vel idistictissimi vbi receptus fuerit ab ipubere p lapsum anni nō inducit tacitā. Et in his casibus adhuc verum esset quod no. ino. in decre ex parte.⁊ ab. in dec.consulti.qui dicebāt ꝙ delatio habitus nouitiorum distincti quantocūq; tempore non inducit professionem. ⁊ ab bas dicebat ꝙ vidit litteram papalem absolutoriam concessam illi qui talem habitum detulerat fere per.j.xx.annos: hec probantur.ꝺ.c. ex parte. j.⁊.c.statuimus. e.ti.c.j. li.vj.⁊ hic. Dubitatur tamen ne decre.ista intendat corrigere quod vltimo dixi de habitu indistinctissimo recepto ab impubere: vt.j.dicam.

l ¶ Etate.xiiij.in viro.⁊ xij.in muliere.⁊ requiritur etas consummata ꝺ c.ad nostrā. Nec sufficit ꝙ prudentia vel malicia suppleat etatem de hoc .supra.eo. postulasti.

m ¶ In aliqua.secus ergo si extra religionem. ⁊ sic non corrigitur decre.vt clerici.ꝺ.eo.

n ¶ Religione..per se.ap.approbata: de vo.c.vno.lib.vj.ꝺ.e. c.proxi.in fi. siue sit mendicans vel non ioan.

o ¶ Per annum.integrum.e.ti.c.j.li.vj. ibi ꝙ si totum ⁊c.⁊ per hanc litteram que habetur ꝺ. e. ex parte ⁊.e.ti.c.j.li. vj. patet satis esse ꝙ detulerit per integrum annum: licet annum non excesserit .debet ergo nolens obligari infra annum deponere.ꝺ c.statuimus.io.an.

p ¶ Portauerint.licet enim ante annos discretionis induerint: ex quo tamen post illos per annum portauerunt sunt professi. hoc verum: nisi eo casu tanta esset indistinctio habitus ꝙ seculares illis ꝯuiuētes vterēt illo.e.t.c.j.ij.ꝶn.li.vj. nisi dicat ꝙ hec ꝺcre.q solū pōderat delatoēm ñ assumptionem illud corrigat licet qō ñ cēt hodie dare bitū indistictissimū. Sed ñ credo ꝙ hec decr.illud corrigat qō pbat lr̃a supra nouitiorum bitū: fa.ꝺ.de elec.cū expediat.li.vj.cū ꝯcor. Itē itelligas hāc lr̃am ꝺ illo q spōte recepit vl' saltē pōrtauit: alias ñ obligaret portatō que fieret durante probabili metu: qō me.cau.sa.c.j.ioā.an.

q ¶ Illam.licet igit illa tacita pfessio ꝺ qua.e.ti.ꝯstōnē.ij.ꝶn. li.vj.obliget r'ligiōi i genē vt ibi: istā tñ obligat isti.i speciē vt

r ¶ Colore.vt q2 nouitij albū alij griseum vl' nigrū apud hic. quasdam moniales distinguuntur pfesse per velum nigrū ab albo. Sed cōmunius ē illud distinctionum ꝯsecratiōis.

s ¶ Scissura .vel forma .patet in ordine minorū vbi nouitij non habent sutum caputium.

t ¶ Professorum.adde casum quando protestatur ꝙ per lapsum non intendit obligari religioni: ⁊ hoc precipue si protestatio fuit conuentionalis: de hoc scripsi post vin. e. ti.ex. pte.p9 ho.e.ti.c.ij.⁊.c.ad aplicū.⁊ ꝺ.h ispe.desta.mo.i vlt.q.

¶ In agro[a] dñico sa cra[c] vz monacoꝝ ni groꝝ[d] religiõe i de coꝝ aliqd obrepat[e] aut vicio sũ qcꝗ ꝑniciosã i segetẽ[f] coa lescat[g]: sz vt i illa[h] noti⁹ flores honoris ⁊ hõestatis[i] fructus in vbertate succrescant: eis[k] in vestib⁹ inordiatũ[l] oẽm seu ex quisitũ[m] ornatuz aut cultum: necnon i cibis[n] ⁊ potibus equi taturis[o] ⁊ lectisternijs[p] quem uis notabilẽ interdicentes ex cessum[q]. ¶ Statuim⁹[r] vt supe rior vestis ipsoꝝ hitui[s] ꝓ xia nigri bruni aut albi[t] coloris[v] existat iuxta morẽ apd̓ eos sua ri solitũ i rligiõe[x] q̈ dgũt[y] nec i q̈litate pãni reglaris excedat modestia: nec q̈rat qd̓ ꝑciosi⁹ ⁊ subtili⁹[z]: sed qd̓ vtili⁹ vale at iueniri. ¶ Sit ẽt vestis ipa rotũda ꝑ circuitũ ⁊ nõ scissa: nec lõgitudie nima aut breui tate[⁊] noiãda largas ẽt mani cas hẽat usqꝫ ad pugnũ[ꝯ] ꝑtẽ sas nõ ꝯsuticias vl̓ q̃uolibz[ꝝ] botõatas. ¶ Almutijs d̓ pãno nigro l̓ pellib⁹ caputioꝝ loco cũ caputijs hit⁹ quẽ gestaue rit sit ꝯtẽti iux̄ tñ dispositionẽ abbatis scissis suꝑ humeros[a]

a ¶ In agro. ꝓmittit exordiũ breue quo cõstitutionis causã ponit ⁊ gnãle iterdictũ monachoꝝ nigroꝝ circa exq̄sitũ ornatũ vel notabilẽ excessũ in vesti bus cibis potibus eq̄taturis ⁊ lectisternijs. Scd̓o spãlit ꝓuidet circa vestes hitui ꝓximas almutias caputios calciamẽta zonas cultel los calcaria sellas ⁊ fre nos ipsoꝝ: ⁊ vltimo cir ca habituz superiorem. Tertio circa ipsoꝝ cõfes sionẽ vel ꝓfessionẽ cõio nem expositionez regu le ⁊ instructionẽ nouitio ruz. Quarto circa vena tiones ⁊ aucupatiões ip soruz. Quinto punit cer tos predictoꝝ transgres sores oẽs alios puniri iu bens iux̄ disciplinaz re gule. Sexto ꝯtra profes sos euntes ad curias pri cipũ vel als̓ vagãtes vel ĩfra septa monasterij ar ma tenentes. Septimo cõtra ipsorum sollitudi nes. Octauo prouidet d̓ prioruz etate ⁊ ipsoꝝ sa cerdotio professiõe ⁊ ha bitatione. Nono de monachoꝝ ordinatiõe ⁊ ipsorum doctri na. Ultimo confirmat ⁊ innouat decre. s̃. e. cum ad monaste rium. ⁊. c in singulis. Partes huius diuisionis que aliter ẽt fieri posset signabo in textu.

b ¶ Agro. habet domin⁹ agrũ vt hic: ⁊ vineã de magistris. c. vl. in fi. domũ de elec. cuz in cunctis in prin. de custo. eu. c. ij ⁊ amplaz in qua sunt mansiones multe: de pe. di. iiij. in domo quid vltra non instemus in his quia ipsius est terra orbis terrarum ⁊c. de deci. tua. ij.

c ¶ Sacra. cõcor. s̃. recollentes. in prin. de priui. cũ ⁊ planta re. in prin. Sanctitatẽ ⁊ venerationẽ huius ordinis ostẽdũt documẽta prium ⁊ abundantia tpaliuz quibus monasteria huius ordinis pullularunt. Sed nunc proh dolor ꝙ i mlt̓is deficiunt verboruz ⁊ exemploruz documenta: ⁊ ad instar fi lij prodigi diss̓ pate sunt patrũ sube: ⁊ q̃nqꝫ nostri cupiunt re plere de siliquis ventrem suuz: luce. xv. xxxvi. di §. hinc etiã ille filius. ⁊ cũ habitus nigredo in mortificationẽ carnis ⁊ vi tiorum fuerit inuenta. vtinam meritoruz ⁊ virtutuz obfusca tiones per illam hodie non signentur: ad quod optatum la borat hec constitutio. io an.

d ¶ Nigroruz. in alijs nõ videtur hec constitutio locum ha bere inq̄ztum. s. ius nouuz inducit: saluo qd̓ infra dicaz. §. sa ne. in prin. ⁊. §. q: vero. cum. §. se. ⁊ potuit esset consideratio: quia alij monachi cõiter habẽt corpus ⁊ caput maius: vt ci ster. camaldulis ⁊ his similes: quo quia carent nigri mõachi: minus ibi viget correctio: s. a. j. c. proxi in prin.

e ¶ Obrepat. quasi latenter subintret. ⁊ est idem verbum in proemio huius compilationis post prin.

f ¶ Segetem. xxiiij. q. i. quoniam vetus. lvi. dis. nasci.

g ¶ Coalescat. quasi calescat alatur vel nutriatur.

h ¶ In illa. religione nigrorum.

i ¶ Honestatis. ecclesiastici. xxiiij. flores mei fructus honoris ⁊ honestatis.

k ¶ Eis. interdicentes quod est. j.

l ¶ Inordinatum. beatus ber. contra cluniaceñ. nullus qdez ordo quippiam recipit inordinatum.

m ¶ Exquisitum. hoc soluit omne contrarium quod de mundicia vel ornatu posset opponi: quod dic: vt ⁊ xxi. q. iiij. in summa ⁊ per totum. de custo. eucha. c. vlt. in vlti. glo.

n ¶ Cibis ⁊ poti bus. de vi. ⁊ ho. cle. a crapula. ⁊. i regl̓a. xxxix. ⁊. xl. capitulis. Dicit autem anastasi us abstinẽtia cõ tinentie nutrix ẽ que facilius fre nos patitur si nõ delitiarum calca ribus incitetur.

o ¶ Equitaturis. de his. j. dicet.

p ¶ Lectisternijs componitur lect⁹ cum sterno: ⁊ su mitur pro lecto strato ⁊ parato ⁊ omni ipsius para mento.

q ¶ Excessuz. so nat in vitium. j. ti. ij. c. j.

r ¶ Statuimus. secunda pars.

s ¶ Habitum. loco cuculle vel scapulari: vt. j. dicetur.

t ¶ Albi. id est hos tres colores permittendo alios om nes vel miscolos prohibet: quod multi non ponde rant quod ergo dicit regula. lv. c. de colore non cause tur monachi non intendit ꝙ omnibus coloribus li ceat eis vti. Nam etiam secularibus clericis sunt qui dã interdicti. de vi. ⁊ host. clerico. clerici ij. sed hoc in tendit ꝙ non causentur inter colores premissos ꝙ iste sit firior pulchrior vel melior illo.

u ¶ Coloris. isti colores sine tinctura ex lana possunt haberi: ⁊ ideo potius approbati.

x ¶ Regione regio regionis dicitur a rex regis patria scilicet quam rex regit: ⁊ habetur diminutiuum regi uncula quasi parua regio.

y ¶ Degunt. concor. xij. di. illud. lxxvj. di. vtinam.

z ¶ Subtilius. vnde dicit regula predi. c. li. di. de gros situdine non causentur monachi.

⁊ ¶ Breuitate. de vi. ⁊ hone. cle. clerici. xxiij. dist. non liceat. ij.

ꝯ ¶ Pugnum. hoc est clausa manus cum apprehẽsio ne digitorum: ⁊ dicitur a pungo qui enim manu vult pungere stringit pugnuz: non denudent ergo brachi um vt faciunt domine ⁊ quidam hispani: nec vtantur guarnachijs quas prohibet hec littera.

ꝝ ¶ Quomodolibet. ergo etiam vnum vel duos botõ nos portare non licet.

a ¶ Humeros. apud nos cõius scindunt ante pectus ⁊ tamen. j. ponitur pena. Et aduerte quia modum scis sure non relinquit hic dispositioni abbatis: sed solum in deferendo vel non: satis tamen videretur suffice re dispositio tacita. s. cum ipse abbas capitulo vtatur. ista vero scissura debet esse tanta ꝙ appareat ⁊ patẽs sit: s. a. s̃. ti. pxi. c. fi. ⁊ qd̓ dixi. s̃. e. cõpi. d̓ vi. ⁊ ho. cle. c. ij.

ꝛ honestis caputijs vti possit. ¶ In vestibus sendatum[a] ꝓ foderaturis non portent: esti ualibus[b] largis aut botis[c] al/ tis pro calciamentis vtantur nullus zonā cultellū calcaria cuꝫ ornatu deferre: aut cū se la clauorum ornatu decorata superfluo vl' nimis ar̄s sump tuosa: siue cū freno ferraturaꝫ ad ornatum[d] habēte equitare p̄sumat. ¶ Rursus in locis i qb⁹ fuerit cōgregatio .xij. mo nachorū[e] aut supra infra sep ta[f] monasterij: abbas p̄or aut ali⁹ p̄sidens portet flocum[g] de panno ꝓ flocis aut cucullis i ipo monasterio cōsueto[h]: mo/ nachi vero alij i monasterijs i qbus flocos soliti[i] sunt porta re debēt ētvti eis. ¶ In alijs aūt monasterijs ꝛ ifra domos ꝛ alios p̄oratus vbi nō est tā ta cōgregatio monachoꝝ: cu cullas[k] clausas deferaut ꝛ bo nestas. ¶ Cū vero abbates p̄ ores aut alios p̄sidentes ꝛ mo nachos alios extra monasteri um proficisci continget: flocū cucullam ant capam[l] clausaꝫ hēant ꝛ subtus capam si eam portauerint cucullam defe/ rant: aut si maluerint scapula re. ¶ Cū autem ad seruiendū i diuinis officijs albis[m] vel sa cris vestibus induentur: aut cum occupabuntur operibus vti eis liceat scapulari. ¶ Ve ruꝫ ne ex diuersa acceptatio ne: quam in diuersis regioni/ bus huiusmodi vocabula flo cus videlicet ꝛ cuculla dicun tur habere: hesitandi circa

p̄missa mā̄ reliquat: cuculle nomie habitū lōgū ꝛ āplū: sꝫ māicas nō habentē: nomie vo floci habitum qui longas ꝛ amplas habet manicas. nos itelligere declaramus. ¶ Sa ne[n] singulis mensibus[o] tan in monasterijs q̄ꝫ extra sublata occasione quacunqꝫ: ad con fessionem saltem semel acce dant oēs ꝛ singuli[p] monachi ꝛ in p̄ma[q] dnica mensis cuius libet in mōsterijs sp̄ cōicent: nisi ex cā forte quaꝫ abbati p̄ ori aut p̄riarijs mōsterioꝝ nō dīant intimare: eorumqꝫ iudi cio vl' abstineant[r] vel accedāt. ¶ Regula q̄ꝫ cuꝫ i capitulo legitur ab illo q̄ preest ipsi ca pitulo vel alio cui hoc ipse in iunxerit ꝓpter iuniores[s] vul gariter expōat[t]. ¶ Nouitijs[u] ēt fidelis[x] deputet instructor[y] tā i diuis officijs q̄ꝫ i obfuātia regulari. ¶ Porro[z] a vena tiōib⁹[ꝛ] aucupatōibus oēs sen per abstineant: nec eis interesse[ꝰ] aut canes vel aues vēaticos[ꝫ] per se vl' alios tenē p̄sumant[a] nec a familiarib⁹[b] secū moran tib⁹ teneri permittant: nisi sal t⁹[c] viuaria vel garenas ꝓpas vel ius venandi alieis hīent ingbus cuniculi vel fere alie forsan eēnt: quo casu hoc eis permittitur: duꝫ tamen infra monasteria seu domos quas inhītāt aut eorum clausuras venaticos canes non teneant: nec venationi presentiaꝫ exhi beāt personalem[d]. ¶ Siquis[e] autem premissoꝝ ūtemerarius extiterit violator: iregulari

a ¶ Sendatum omne sericum comprehendit. ꝛ vide quod di .x.j.c.i. super .v. sericis.

b ¶ Estiualib⁹. i vl'gari vocam⁹ stiuali ꝛ sūt calciamēta corij qb⁹ i estate vtorꝛ: ꝛ optima fiūt apō sāctū seuerinū

c ¶ Botis altis. que capiūt supra talos ꝛ aliqd de cru re: ꝛ ligātur qn̄qꝫ ꝛ hos .j. vocat so/ tlares cōrigiatos

d ¶ Ad ornatū. ꝓ hoc .ꝟ. supra du/ plicatū pat3 q̄ꝫ qn̄ nō ad ornatū sed ꝓpt igruentē ne cessitatē talib⁹ vte rēt cēnt excusabi les: ad h̄ dvi. ꝛ ho. cle.cū. ꝛ.j.§. pōro.

e ¶ duodeci mōa choꝝ. iclusio p̄lato ꝺ si.c.fi.ꝺ p.er.oꝛ

f ¶ Septa. i. clau surā sic dictā a se p'o scpis p.c. scrip ta aliud significat vt dī .j.ꝺ here. ad nostrum in prin.

g ¶ Flocū. i regl'a n̄ habet h̄ nomē. j. dicit qd si floc⁹

h ¶ Cōsueto. sic ḡ videnī excusabi les mōachi āglie si meliori pāno vtunt q̄ꝫ nostri.

i ¶ Soliti. ꝯcor. x xi. di. c. i ꝺ cēsi. cum apostolus. in fi. io. an.

k ¶ Cucullas de his .xx. q. iij. p̄ūs. xix. q. iij. c ij. deta ꝛ quali. intellexi mus:

l ¶ Capā. rōdeli q nūc ivsu sūt nō sūt ꝓpe cape: siue capa dicat a capi te: siue a capio ca pis: q: totū hoīeꝫ capiat. n̄. n. hn̄t ca putiū appēsū. Et no. q: lꝫ sub capa sit portādū saltē scapulare sb̄ floco vl' cuculla n̄ q̄si il la sint hitus sed non capa.

m ¶ Albis. nō po nit ꝓ colore s3 ꝓ veste sacra de q̄ seq̄t v̄sus. Dī vrbs al ba vestit p̄sb̄: alba. vrbs illa ꝺ q̄ loq̄t v̄sus ē de ꝓuīcia

n ¶ Sane. tertia pars.

¶ Mēsib⁹. artāt ḡ mōachi singlis mēsib⁹ ad qꝺ fi deles artāt singul' ānis: de pe. ꝛ re. ois. pp religiōis eni

professionem aliquid debent ad pensum sancte institutionis adijcere .iij. di. deiqꝫ.

p ¶ Siguli. ꝯcor. de exces. pla. nimis. i. ꝛ .ij. i fi. ꝛ dubito an p̄ h̄ itēdat dilatare hāc ꝯstitutionē q̄ ad h̄ ad alios mōachos: qꝺ

q ¶ In p̄ma. n̄ puto q̄ꝫ solēnitas festi occurrētis (ē hōestū sat. ea die: puta resurrectōis pētecostes vl' p̄roni mōa sterij hēat h̄ alterarī: fa. c. t. cū ad mōasteriū .i p̄n.

r ¶ Abstineāt. concor. de pe. ꝛ re. omnis.

s ¶ Iūiores. vbi ḡ tales nō eēnt ista expositio nō fiet: fa. ꝺ cle. idēnitatib⁹ §. pe. li. vi. ꝛ .j de iurepa.

t ¶ Expōat. viij (c. i. §. sāc q. i. opōtet. xliij. di. §. vl.

u ¶ Nouitijs. i. scholasti cis n̄ istructi q sb̄ discipli na degūt: dato ēt q̄ꝫ sint ꝓfessi: cū eadē ꝛ fortior sit rō: alr̄ sūit .s. ti. i. c. fi.

x ¶ Fidelis. n̄ (cū ꝯcor. solū catholic⁹: s3 ēt dili gens ꝛ fidelis ꝛ legalis.

y ¶ Instructor. xij. q. i. c. i. xxviij. di ꝺ his. i. auc. ꝺ mōa. §. volum⁹ i fi. col. i.

z ¶ Porro. q̄rta pars.

ꝛ ¶ Vēationib⁹. he ꝓpe fiūt ad bestias: aucupati ones de qb⁹ seq̄t: fiūt ad aures ide aucupatō auiū

ꝰ Interesse. ꝯcor. (captor j. ꝺ bap. p̄nti. cuꝫ ꝯcor.

ꝫ ¶ Vēaticos. ꝺ alijs qui sūt ad custodiā n̄ ꝓhibꝫ.

a ¶ Presūant. h̄ ꝓhibēt ēt seclarib⁹ clericꝫ: ꝺ cle. ve. c. i. ꝛ .ij. cuꝫ. suis ꝯcor.

b ¶ Fāiliaribus. tenetur quis de fc̄o fāilie: ꝺ hoc ꝺ resti. spo. cū ad sedē iu

c ¶ Salt⁹. ꝺ salti (gl. pe. b⁹ ꝛ viuarijs hētur. ff. ꝺ vsufruc. vsufructuariū vēari. i. rn̄. ꝛ. j. §. Dī aūt alt⁹ nem⁹ rarus hn̄s ar boēs vbi fere ꝛ vēatores ꝛ cāes hn̄ saliūt. dixit quī dā. Est nem⁹ salt⁹ salienꝫ dī act⁹. Viuaria dn̄r ta/ lia loca: q: ibi viuūt ꝛ nu triūt fere ꝛ circa pisces vtimur h̄ v̄bo. Garene: n̄ ē nr̄ꝫ vl'gari ꝛ fōte dn̄r a gario garꝫ ꝛ quomō ꝛ q̄ re dicāt ista loca foreste silue ꝛ isule pratus scripsi p⁹ ho. de dōa. cū dilecti. sup. i. gl.

d ¶ Personalē. reprobat qꝺ no. ho. de cle. ve. c. ij. vbi dixit ꝓ v̄. vagatiōes: q̄ꝫ si reddit⁹ clericoꝝ ēt religiosoꝝ ꝯsistunt i vēa tiōe: puta cuniculoꝝ vt i ꝓuīcia vl' feraꝝ: vt i anglia licebat il lis: tn̄ tp̄e ꝯpetēti: marie deficiēte familia i ꝓprijs p̄sonis vēa

tionē seu capere ⁊ vēdere: cū id nō sit vagari: ꝫ necessitati ⁊ vtilitati eccłie subueniri: ad qđ clici tenētur. vij. q. i. pñtiū ⁊. c. placuit vt nemini. xxvi. q. i. q vere. ⁊. c. nos aūt q̄ ad ɼligiosos

e ¶ Siquis autem. quinta pars. (hoc hic corrigit.

f ¶ Regulari. i. quā dicat reglāre: habet i reła. s. xxiij. c. ⁊ duobꝰ se. ⁊. xviij. đ duobꝰ. se. ⁊ de hꝫ scripsi đ reg c fi.

iuncto designatur aliquid leuitatis. Ordo enim claustri ⁊ ordo curie diuersus est: ibi de extra. tua repletur muneribus: hic lauas manus tuas inter innocentes. Ibi pauperum violenter res auferuntur: hic a paupere sponte offeruntur. Ibi laudatur peccator i desiderijs anime sue: hꝫ benefit iusto. ⁊ pꝰ pauca submittit: q monachus curiał pro seculari principe alpium frigora ⁊ italicos calores libenter patitur: qui pro magistro spūali mlta minora forsan inuitus pateretur: ⁊ huic concor. xlvij. di. omnes: ⁊ ex quo circa ista vagamur: ad religiosorum refrigerium scire debes q cyprianus librū fecit de. xij. abusionibus seculi dicens q sunt hec: sapiēs sine operibus: senex sine religiōe: adolescens sine obediētia: diues sine elemosyna: femina sine pudicitia: dominus sine virtute: christianus contentiosus: pauper superbus: rex iniquus: epus negligens: plebs sine sine disciplina: populus sine lege: dicens q sic suffocatur iusticia: ⁊ ibi singulas ordinate prosequitur.

a ¶ Sotulares. a sb ⁊ talo. nec recedit a pmissa pmissiōe estiualiū: ꝫ dicē sotulares: cū illis vtunt tales esse debere.

b ¶ Altos de qbꝰ predixit ibi botis altis.

c ¶ Preferī. in parte. ij. ver. almutijs.

d ¶ Nō fissa. sup hūeros

e ¶ Nō habēs. ꝯcor e. ti. in singulis. in prin.

f ¶ Altius. q̄ꝫ abbas vł prior nō habēs abbatē.

g ¶ Nullā hēat. silis distictio. s. e. cō. đ vi. ⁊ ho. cle. qm̄. de deci. c. i. ⁊. j. de penis militorum

h ¶ Auibꝰ. si g̃ sine his fieret vēatio vł ancupatio cum retibꝰ vł laqis nō ē locus huic pene.

i ¶ Ex pposito. secꝰ si ex cāu: ⁊ ꝯcor. đ se. ex. cū volūtate i p ⁊fi. đ scis. c. vno

k Distictionē (v̄ omnē. vt. s. abbates ⁊ pores nō hñtes abbates a collōne bñficiorꝫ: alij ab administratōe bñficiorꝫ sint suspēsi: ⁊ nō hñtes sint. ihabiles p biēniū: ⁊ ex maioritate pene pꝫ q ista est maior culpa q̄ꝫ pcedēs. xxiij. q. i. nō afferamus.

l ¶ Ut pmittif. restrigit g̃ hāc puisionē ad hos

subiaceat discipline. ⁊ nihilominꝰ si sotulares [a]nō corrigiatos ⁊ altos[b] aut capucia vt pferī [c]nō fissa[d] portare psūpsit: sigdē abbas vł por nō hñs [e]abbatē pprīū fuerit: pānū se nouerit a bñficiorꝫ collōne suspēsū. ¶ Si v̄o altiꝰ[f] fuerit ab administratiōe siquā obtiet sit p annū suspēsꝰ. q si nullā [g]hēat: eo ipo p ānū reddat ihabilis ad admistratōez ⁊ eccłiasticū bñficiū obtinēdū. ¶ Sig v̄o eorꝫ venatōi aut aucupatiōi clamose vł als cū canibꝰ aut auibꝰ[h] ex pposito [i]itfuerit iuxta pmissā psōarꝫ distictionē[k] dictarꝫ suspēsiōis ⁊ ihabilitatis penas p biēniū ipo facto icurrāt. ¶ Abbate aūt vł pore a collōne vt pmittif [l]bñficiorꝫ suspenso ad porē claustralē cū ꝯsilio ⁊ assēsu ꝯuētꝰ vł maioris ptis ipsiꝰ eorūdē bñficiorꝫ collōo deuoluat.

Q̄r[m] v̄o nonnulli monachorū iporuꝫ sic accepimꝰ suaui[n] iugo[o] obꝭuātie regularis abiecto iterdū ppis relictis mōsterijs se i eis secure mōari nō posse fingētes vł alio colorē q̄sito p curias pncipū euagando discurrūt: ⁊ nisi a platis eorꝫ petita pēsio vł subuētio assignet eisdē: ꝯspirātes i illos eisqꝫ pditionē vel alia grauia imponētes eos capi ⁊ incarcerari: ipsorūqꝫ monasteria ꝯburi pcurāt: ⁊ intdū monasteriorūꝫ ipsorū bona in totū vel in ptē nō modicā occupar psumūt.

¶ Nos eorū i hac pte reprobis ausibus obuiare volētes hoc edicto ppetuo phibemus ne monachi aut regulares canonici[p] administrationem aliquā non hñtes[q] ad curias[r] pncipū absqꝫ spāli[s] prelatorꝫ suorū lnīa se ꝯferī presumāt q si vt suis platis aut monasterijs dānuꝫ alqđ iferant ad dictas curias se ꝯferre psūpserit: excōicatōis snīaꝫ eos incurrē volumus ipso[t] fcō: prelatis eorū districte nihilominꝰ iniungētes: vt ipsos a predictarꝫ curiarū accessu ⁊ alijs qbuslibet vagatōibꝰ ⁊ discursu diligent cōpescē: ac sup hoc nō pentes eisdē seuē cōrigē nō omittāt

¶ Prefate q̄ꝫ snīe mōachos[u] ifra[x] septa monasteriorūꝫ sine licentia abbatuꝫ suorū arma[y]

cāus i alijs g̃ ꝯuetur qđ habetur ne se. vac. c. vno. lib. vi.

m ¶ Quia vero. sexta pars cuius causa potuit esse quod no. io. mo. de elec. generali. ver. clericos. lib. vi.

n ¶ Suaui. Matthei. xi. i fi. ⁊ dic suaui iustis ⁊ apptētibꝰ: de pe. di. i. pfecta qbꝰ ē claustrū q̄si aq piscibꝰ. xvi. q. i. placuit. ij. alijs ē carcer: đ se. excō. vt fame Ad vtrūqꝫ. xxviij. di. de his.

o. Jugo. idē verbū i p. c. đ his. ⁊ de presum. cuꝫ i iuuētutē i pn. ⁊ dr a iūgo is. ⁊ sic solet vocari istrumētū q̄ boues iūgūt.

p ¶ Canōici. de hac g̃ pte nō dubitamꝰ qn liget ēt mōachos

q ¶ Nō habētes. illos. n. qñqꝫ p ipaꝝ admistratio (nō nigros. nū cāis illuc ire oportet: qs psequ pñt lꝫ nō sint ppetui: đ iud.

r ¶ Curias pncipū. đ of. or. q̄ꝫto. Inf. xij. abusiōes (cū ꝺputatꝫ. claustri enūerat istā. hu. de folleto. li. ij đ aie claustro sic dicēs Duodeciꝫ sūt abusiōes claustri qbꝰ tota religiōis massa corrūpit: platꝰ negligēs discipulꝰ iobediēs: iuuēis ociosus: senex obstiatꝰ: mōachꝰ curtalis: mōachꝰ causidicꝰ: habitꝰ pciosus: cibꝰ ergsitꝰ: rumor i claustro: lis i capitulo: dissolutio i choro: irreuerētia circa altare: ⁊ hec singula ibi pulchre psequit: ⁊ dicit ibi ad pposituꝫ q cuꝫ dicitur monachus curiał ex ad

s ¶ Speciali. generalis ergo puta q possint se quo voluerint: absentare non sufficit.

t ¶ Ipso facto. ad hāc excōicationis cōtrahendā duo videntur necessaria. s. q itrauerint curiam: ⁊ q causa dānificādi monasterium vel prelatum. licentiam vero hñe vel nō hñe nō puto pōderāduꝫ: cuꝫ hic nō repetaf. hinc est q etiam de lnīa prelati intrans curiam si ad hoc intrat ligatꝰ est. Ex solo igr̄ exitu claustri ob hanc cāꝫ nō ligaf: si. ne cle vel mo. c. ij. ⁊ vl. Itē ex quo intrauit ob hanc cām lꝫ dānuꝫ nō intulerit: sine quia penituit ligatus ē: si. de homi pro hū ani. li vi. ⁊ qđ ibi no non ob. ff. de fur. vulgaris §. q furti. ⁊ lꝫ i qui domū itrauit aīo furādi adhuc nō teneaf furti tenet tñ i iuriarū vł đvi: si vi itulit vt ibi sic ⁊ iste lꝫ đ dāno ñ teneaf qđ nōdū itulit: tñ itrādo ꝯsūauit đlictū q̄ ab hāc

u ¶ Monachos. nō reperit reglāres cāonicos (penā.

x ¶ Infra. p itra: ⁊ pꝫ p hꝫ q ex̄ tenētē pēa nō icludit.

y ¶ Arma. in cōi signifi atiōe ꝯprehendūt tela ꝫ dñt

arma stricte qbꝰ defendimur: tela qbꝰ īpugnamꝰ: isti ꝺ pu.iu.§.itē lex cornelia.de homici.si pfodiēs.§.ʒ ibi no armorū appellatione fustes ⁊ lapides ꝯprehēdit ⁊ oīne qꝺ arcu ⁊ manu mittit᷑: vt p.§.itē lex cornelia.⁊ ff.ꝺ ỽ.si.armoꝝ appellatio.ñ puto tñ auctorē sic latissi/me ītellexisse io a.

a ¶ Tenētes. venīēs.de foris ad claustrū cū armis ñ aīo tenēdi nec tenet ex ꝺlatiōe ligari ñ ỽ:: vt ꝟbū cuʒ effectu ⁊c.de ele.nō re.relatuʒ. cū concor.

b ¶ Ad h.vij ps. excpōe.i.p:ēt vl᷑ vltra hoc.

c ¶ Nroꝝ.s.alexādri ⁊ honorij.e.ti. c.ij de cap.mo.c.pe.⁊ vlti.

d ¶ Inherētes.cō cor.ꝺiur.cal.c.i.ꝺ re iudi.cū oli. de torne.c.i.ioā.an.

e ¶ Mōachi.simplr̄ loqᷓ: vñ de oibꝰ ītelligit᷑.io.an.

f ¶ Duobꝰ.s.pori ⁊ socio.⁊ p h̄ pʒ ñ eē necesse ꝙ por hēat duos socios lʒ qdā ꝯ p dec.vl. ꝺ cap.mo.ad quā rñde vt ibi scripsi super verbo mo/nachos.

g ¶ Officij.s.vt elemosy narie sacri/ste cellerarie vel similibus.

tenētes[a] decernimꝰ subiacere. ¶ Ad hec[b] pdecessoꝝ nroꝝ[c] vestigijs īherētes[d] ppetuo p hibemus edicto: ne monachi[e] singli i singul᷑ sibi cōmissis ad ministratiōibꝰ vel poratibus hitare p̄sumāt: sʒ si ꝯuētus p oratuū seu admistrationū hꝰi duobus[f] forte non suppetant ijdē poratus seu admistratōes nisi p abbates ad sustētatōeʒ duoꝝ sufficiētes reddātur: locis alijs viciniorībꝰ ad eoruʒ monasteria ptinētibꝰ vl᷑ ipsorū monasterioꝝ officijs[g] aut iter se iuicē[h] put erit ꝯmodius cū ꝯsilio ⁊ assēsu[i] abbatū p locoꝝ ipsoꝝ ordiarios[k] vniant᷑. ¶ Mōachis locoruʒ que alijs[l] vniētur poribꝰ ad claustꝝ[l] primitꝰ reuocādis ⁊ cl᷑icis seruituris[m] ibidē de locoꝝ iporū ꝯuentibꝰ ꝓuisione debita faciēda. ¶ Ceteꝝ[n] prioratus ꝯuētuales[o] alicuiꝰ: nisi.xxv.annum attigerit: alij v̄o curā aīarū hñtes: etsi[p] cura ipsa p secu

lares hēat presbros exerceri: cuiq̄ nisi.xx.ānuʒ pegerit[q] cōferri nequeant aut committi. ¶ Qui aūt poratus istos[r] vel illos hūerint[s] īfra annū cōputāduʒ a tpe collatōis seu conmissiōis sibi facte de eis ⁊ possessiōis eoꝝ adepte[t] vel infra xxv.etatis siue annuʒ si añ annum[u] ipm non ꝯuentuales priorat ꝰ eis ꝯmissi fuerit aut collati se faciāt ad sacerdotiuʒ ꝓmoueri. ¶ Qꝺ si cessante rationabili[x] cā nō fecerit: eo ipo nulla etiā monitiōe p̄missa: p̄dictis prioratibꝰ sint priuati: q ipsis iterum ea vice nullatenus ꝯferantur[y]. ¶ Sane prioratꝰ aliqs siue admistratio cōmitti alicui vel ꝯferri non possit: nisi expsse[z] ꝓfessus fuerit ordinē monachalē: neq3 prioratꝰ aut admistrationes extra monasteria obtinentes ꝓmittātur in monasterijs: sed teneant᷑ in ipsis prioratibꝰ seu administratōnibꝰ q̄cunq3 nō ob

stabilitatē claustri ꝟuet. ⁊ idē i regulari cāonico: vt p̄scripsi.e.ti.ꝙ dei tiorē super magna glo.

m ¶ Seruituris.cū ti.vel fine de cap.mo.c.si.j. de exces.pla.freqns.ꝟ.qui dā.Sʒ dices ꝙ ēt clericꝰ secularis dʒ hēe sociū cū quo celebret: de fi.p̄s.venīēs.cuʒ ꝯcor. fateor ꝙ eget ꝟuitore ʒ nō socio: ⁊ ideo sufficere poterit talis locꝰ p̄sbytero ⁊ seruienti: qui duobus monachis non sufficeret.

n ¶ Ceteruʒ.octaua ps.

o ¶ Conuentuales.in qbus.s.sunt pl'es collegialiter: de quo satis scripsi de iure pa.nobis non vt singuli: fa.de exces. pla. dilecta.talis autē pōt dari delegatus per papam s.e.cō.de rescrip.c.ij.

p ¶ Etsi.p q̄ʒuis.vbi vero curā ꝺbeʒ exercē p se ipʒ puto ꝙ ꝺbeat attigisse.xxv.an.de elec.cuʒ in cūctis.§.iferiora.nō ob. ꝙ sit manual: fa.de elec. nemo deiceps li.vi.⁊ p istꝺ q̄ʒuis videt᷑ cōpare ad miorē etateʒ.videtur eni aliqbꝰ sufficē talē eē maiorem.xiiij.an.ex quo alius curam exercet ⁊ hoc tollit: tamen de mente iuris non est ꝙ claustralis gerat curaʒ ppli: de cap.mo.c.i.⁊ vide quod ibi dixi.

h ¶ Inuiceʒ.q:.s.duo talia loca quorū neuter sufficit ad priorem ⁊ socium vnientur.

i ¶ Assēsu.si h̄ nō addidisset sufficiebat ꝯsiliū q̄rere. ꝺ arb.cū oli.⁊ lʒ h̄ regrat᷑ ꝯsēsus abbatū.nihilominus neciuʒ puto ꝯsēsū capli ecclie cathedral'.s.e.cō.de re.

k ¶ Ordiario.approbat qꝺ no.ino.⁊ (ec.ñ ali. si vna. ab.de exces.pla.sic.vbi tenēt ꝙ abbates ecclias ēt pleno iure sibi subiectas vnire ñ pñt: ⁊ fa.qꝺ dixi.s.e.cō. de re.ec.ñ ali.si vna.ꝺ re pmu.c.vno.Querit archi.de p̄bē.cū singula.li.vi.an abbates possint h̄ prescribere all.ꝙ sic ꝺ exces.pla.accedētibꝰ.alle.ad ꝯrium.c.di ꝯ morē.xciij.di.illꝺ.tʒ ꝙ possint saltē circa poratꝰ simplices māuales nō hñtes curā: sicut possēt vnire grāgias vl᷑ māeria.ff.de le.j ꝙ i reꝝ.§.vl.de le.ij.gaiꝰ.§.i.ff. de ꝟ.sig.l.locꝰ.ad hāc alle.fac qꝺ no.ꝺ p̄bē.tue.saʒ vr̄ p ea q̄ no.ꝺ p̄scrip.audit.⁊ q̄ scripsi i pre.decre.accedētibꝰ.ꝙ cū istud sit dignitatū ⁊ iurisditiōis nō ordis qꝺ p̄scribi possit tñ cū titulo: nisi p̄scriptio sit talis cuiꝰ initij non sit memoria: de prescrip.c.i.li.vi.

l ¶ Ad claustꝝ.sepiꝰ dixi ⁊ scripsi ꝺ cap.mo.c.fi.q̄ ꝯcor. huic ꝙ iura q̄ tractāt ꝺ mōachis ne soli māeāt i capellis ꝺ claustralibꝰ itelligūt᷑: qꝺ pʒ h̄ ⁊ ibi. Si g̃ mōchus ē ppetuꝰ istitutus ad curā ppli ⁊ sic nil hʒ cōmune cū mōnasterio.xvi.q.i.ne p cuiuslibʒ.sociū nō tenet: ⁊ sic ꝟuat ꝺ facto nec occurrit rō q̄re abbas talē mōachū ꝺ suo claustrali mōa/cho sociare: ʒ obediētiariꝰ q claustralis ē: q: solo nutu abbatis reuocat᷑ ad claustrū: iste nō dʒ eē solus: vt cū socio aliq̄lē

q ¶ Peregerit.concor.de regu.ad nostrā.de of.de le.cum vicessimuʒ.vbi de hoc plenius: de elec.cum in cunctis.ad idē. e.ti.indēnitatibus.li.vi.de eta.⁊ q̄.c.vno.li.vi.ꝙ autē h̄ requiratur annus perfectus: ⁊.s. sufficit inchoatus: est de arbitrarijs que prebent ex principis voluntate.

r ¶ Istos vl᷑ illos.s.conuentuales vel nō cōuentuales curatos ⁊ no.ꝙ lʒ dec.lʒ canō.de elec.li.vi.locū nō habeat i ecclijs collegiatū ⁊ assūptis ad ipaꝝ regimen: vt.e.ti.statutū i porati/bꝰ tñ ꝯuētualibꝰ ⁊ religiosis ⁊ ipoꝝ poribꝰ locū hʒ vt hic.

s ¶ Habuerit.nō dicit receperit: p qꝺ vult ꝯphēdere ēi iaʒ ꝓmotos.⁊ ē si.de elec.cuʒ incunctis.§.hoc sane.sed cōtradicit lr̄a sequēs ibi: a tempore collōnis ⁊c. sed supplendū videt᷑ vt prius commissis a tempore quo ligat constitutio.

t ¶ Adepte.vel ex quo per eos staret: de elec.cōmissa.li.vi.

u ¶ Si ante annum.⁊ sic non sunt apti ad sacerdotium.s.e. con.de eta.⁊ quali.generalem.

x ¶ Rōabili.vt īfirmitatū irr'aritatū supueniētis sine clpa sua vl p̄cedētis i q̄ suff cient᷑ dispēsatū eēt: ꝺ eta ⁊ q̄.tuā.vl᷑ his silibꝰ

y ¶ Conferantur.concor.de elec.cōmissa.§.porro.li.vi.

z ¶ Expresse.reprobat quod no.egi.de elec.cū in magistruʒ.

vbi dicebat tẽporalibus administrationib⁹ monasteriorum posse preficí non professos: cum illi sint quasi castaldi: hic ãt vides φ nõ sufficit tacita professio: vt sic de re. null⁹. de elec. li. vj. etiam in his hodie locum habebat.

a ¶ Consuetudine. no. casũ nouũ quo damnat cõsuetudo: sic. j. c. pr. i fi. ⁊. j. ti. j. c. ij. §. vt aũt. ⁊. s̃. e. cõ. de eta. ⁊ q̃. vt hi q cũ suis cõcor. ⁊ no. φ lʒ dãnet ꝯsuetudinẽ de nõ resideñdo in prioratibus: nõ p h̃ dam nat illaʒ q̃ hʒ φ tales priores vocem habeant in electiõe maioris abbatĩ: de q̃ no. ꝺ priui. c. j. in fi. li. vj. ⁊ dixi ꝺ reli. do. c. fi.

b ¶ Residere. collige ex hac ꝯstõne ⁊ ex illa. s̃. e. com. ꝺ sup. ne. pre. c. vno q̃ũo i multis eqpãt prioratus mãuales ppetuis bñficijs. s. in tpe laterañ. cõ. de cõces. pbẽ. c. ij. i cẽsibus nouis non ĩponẽdis: nec antiqͥs augẽdis: in fructib⁹ ipoꝝ cuʒ vacant non occupandis in ipsoꝝ pluralitate nõ habẽda: i etate: in ordie: in pfessione ⁊ residentia.

c ¶ Ex studiorũ. de cle. non resi. relatum.

d ¶ Rõnabili. pp infirmitatem. aerĩ intẽpiem: capitales inimicitias vl' similia.

tione. Quinto ibi ipsos autẽ. determinat comitiuã visitantiũ. Sexto ibi siqui vero. punit illos qui visitantes predictos impediunt.

p ¶ Cõtẽnit. xlv. di. salomõ. ⁊. c. se. Jo. chry. vbi non timet rephẽsor secur⁹ accedit tẽtator. ⁊ facilitas venie ⁊c. ꝺ vi. ⁊ ho. cle. vt clicorum. cuʒ suis concor.

stãte ꝯsuetudie[a] residere[b] nisi ex studiorũ[c] vel alia cã rõnabili[d] ad tpus forte ab h⁹i residẽtia excusent. ¶ Ad ãpliationẽ[e] aũt cult⁹ diuini statuim⁹: φ monachi qlibʒ[f] ad monitionẽ abbatĩ se faciãt ad oẽs ordies sacros excusatione cessante legitima[g] promoueri[h]. ¶ Rursus vt ipsis mõachis pficiẽdi in scia via opportũa nõ desĩt[i] in singulis ipsorum monasterijs qbus ad hoc sup petũt facultates[k] idone⁹ teneat magr̃: q eos in pmitiuis scientijs istruat diligẽt. ¶ Premissa[l] igitur oĩa ⁊ ea nihilominus q̃ fe. re. inocenti⁹ papa q̃rt⁹ pdecessor nr̃ circa statum monachoꝝ ipsorum pro vberiori cultu obseruãtie regularis q̃ ad vsum camisiarũ abdicationem pprietatis silentiũ ⁊ esũ carniũ: ac de eoꝝ capl'is de triennio in triennium celebran/dis: ⁊ etiaʒ quo ad q̃libet alia statuit[m]: que omnia inouam⁹ ⁊ approbam⁹ expͥsse volum⁹ ⁊ statuim⁹ firmiter obseruãi[n].

Idem in eodem.

Ttẽdẽtes[o] φ vbi gubẽnaculuʒ disciplíne cõtẽnitur[p] restat vt religio naufraget[q]: pvidendũ cẽsuim⁹ esse preci pue ne p cõtẽptũ h⁹i[r] in his q̃ se xpo[s] toto celebri[t] desponderũt qcq̃ repiatur incongruũ. qꝺ irregularis ponat honestatis gloria maculã: ⁊ diuinam merito possit offendere[u] maiestatẽ. Hoc igit sacro approbãte ꝯcilio duxim⁹ statuenduʒ: vt singula monialium mõasteria p ordiarios[x] exẽpta videlicet que ita se. apo. φ nulli alij subiecta noscunt apl'ica[y] non exẽpta vo ordinaria auc̃te: ac exẽpta alia[z] per alios quibus subsunt ãnis[⁊] singulis ꝺbeãt[ꝯ] visitari. ¶ Visitatores autẽ

q ¶ Naufraget. quasi naufragiũ patiatur: fa. ꝺ pe. di ij. post nanfragiũ. xxiiij. q. j. non turbat. xxiij. di. c. j. post prin.

r ¶ Huiusmod correctionis ⁊ disciplíne.

s ¶ Christo. xxvij. q. j. que christo.

t ¶ Celebri. dicit a celo ⁊ põitur p sancto pro solẽni p festiuo pro frequentato.

u ¶ Offendere. quod grauius ẽ q̃ʒ offendere terrenam: de here. vrgentis.

x ¶ Ordinarios. annis singulis ꝺbeant visitari qꝺ est. j.

y ¶ Apostolica. auctõitate quod sequitur.

e ¶ Ad ampliationẽ. ix. pars ⁊ huic princi. cõcor. de consti. c. pe.

f ¶ Quilibet. non potest ergo negari quin in omnibus monachis locum habeat quod hic dicitur.

g ¶ Legitima. quã si hʒ ⁊ nõ exaudit supplicet vel appellet ad superiorẽ abbatis ad istar serui supplicãtis ꝯ dominum C. ꝺ pci. ipe. of. li. j. ꝺ ap. ꝺ pore. de iurepa. nullus.

h ¶ Promoueri. ita ⁊ cõtra prohibitionem abbatis promoueri non debuit: de tempo. or. ad aures.

i ¶ Nõ desit. concor. de magistris. c. j. ⁊. c. quia nonnullus.

k ¶ Facultates. si abbas hoc non seruans dicit facultates si sufficere: episcopus facta de hoc inquisitiõe si inueniat illas sufficẽ: illũ coget ad h̃ vel ponet ibi magistꝝ ꝺ magr̃is. c. ij.

l ¶ Premissa. decima pars.

m ¶ Stauit. e ti. cum ad monasteriũ. ⁊. c. in singulis. ⁊ ibi vide de hic prohibitis.

n ¶ Obseruari. precedẽs ergo dissuetudo circa prescripta vl' supradicta nõ iuuat: ⁊ tñ inouatio ista de facto non proficit.

o Ttendentes. Primo ponit exordium. Secundo constitutionẽ ibi hoc igitur sacro. in qua primo statuit φ ordinarij singulis annis visitent monasteria monialium nõ exempta ⁊ exempta que soli pape subsunt: reliqua exempta ⁊ visitent superiores ipsorum. Secundo statuit de officio visitantium: ibi visitatores. Tertio precipit abbatissas benedicendas debere infra annum post confirmationem benedici ⁊ penam imponit ibi: statuimus. Quarto ibi: illas quoqʒ. cõstitutionem prorogat ad canonicas cum quadam protesta/

z ¶ Alia istorum ergo monasteriorum exemptorum due sunt species. aliqua sunt exẽpta que nõ recognoscunt superiorem nisi papam alia sunt exempta quia sunt ordinum exemptorum: sicut monasteria ordinis cistercieñ. camaldul'. ⁊ simil'iũ. Illa ergo non corriget ordinarius loci: sed abbas vel prior cui subsunt. Si autem monasteria monalium subsunt alijs monasterijs monialiũ cum illa maior prelata clausuraʒ exire non debeat: e. ti. c. vno li. vj. videtur φ illud monasterium sic subiectum possit ordinarius visitare: archi. in pre. decre. vnica tenet φ illa maior prelata per se visitare non possit: sed cum iuste sit impedita visitabit per alium. x. q. j. episcopum. f. i. de of. or. inf. e. ti. si eps. lib. vj. ⁊ sm̃ hoc cessabit ibi officium ordinarij:

⁊ ¶ Annis singulis. an sufficiat hoc fieri in fine primi anni. ⁊ in prin. secundi: vide quod scripsi. e. ti. in singul'. in prin. hec autem visitatio fiet semel tantum in anno: iterari tamen poteit si subsit causa: quod dic vt no. de of. archi. mandamus. de censi. cum venerabilis quod de non exemptis est indubitatum. Sed idem puto de exemptis: nec ista littera contradicit.

ꝯ ¶ Debeant. male faciunt prelati qui has visitationes omittunt: cum hoc verbum sit precepti. ⁊ necessitatem importet: de ap. oblate. in fi. de sen. excom. vt fame. et si quandoqʒ sapiat honestatem: sed illud speciale: de despon. impube. c. j.

hꝰ i sollicitudīs studiū diligēt ipendantᵃ: vt monialesᵇ ipse quarū nonnullas dolētesᶜ audiuimꝰ i subscriptis excedereᵈ pãnis sericisᵉ varioꝝ foderaturis sãdalicijsᶠ comatis ⁊ cornutisᵍ crinibꝰ scacatis ⁊ virgatisʰ caputiolis nō vtanť: non choreasⁱ: nō festaᵏ seculariū ꝓsequanť: non die noctu ve p vicos ⁊ plateas icedantˡ: aut voluptuosã alꝭ vitã ducãt easq̄ solertiusᵐ retrahãt ab isolētijsⁿ ꝗbuslibꝫ ⁊ mūdi hꝰ illecebrisᵒ: ac iducãt easdeꝫ ad ipendēdū in monasterijs suis deuotū ⁊ debitū ꝟtutum dño famulatū: ad q̄ oiaᵖ obſuãda ad moniales easdē non obstãtibꝰ exemptionibꝰ ⁊ ꝓuilegijs ꝗbuscūq̄: ꝗbꝰ tñ quo ad aliaᑫ nolumꝰ preiudiciū generari per illos de quibus supra dictū est ɔpelliʳ iubemus remedijs opportūis. ¶ Statuimus īsup vt queuis ad regimē abbatiaꝝ assūpte i monasterijs in ꝗbꝰ abbatisse sūt soliteˢ benedicíᵗ: infra annū a sue cōfirmatiōis tēporeᵘ ɔputãdū munus benedictiōis suscipiant: alioquin a iure suo nisi subsit cã rationabilisˣ: prorsus se nouerint cecidisseʸ: per alliosᶻ

a ¶ Impēdant. capľa super quibus inquirunt visitatores monasterioꝝ formauit guil. in spe. de inquisitione. §. nunc tractemus. ver. lꝫ autem.
b ¶ Moniales. abbatissas includit: de simo. c. fi. de priui. ex ore.
c ¶ Dolētes. con cor. s̄ e recolētes i ꝓn. de cele. mis. dolētes. j de cēsi. ad nr̃aꝫ. i ꝓn. s̄. e. cō ď ele i plerisq̄
d ¶ Excedere. iūge hic litterã nō vtantur. io. an.
e ¶ Sericis. imo. nec haberi debēt sericã texturã. xxi q. iiij. c. i. ẜ portarí debent vestes apta pfessioni ⁊ sãtimōie. xxi. q. .iij. c. fi. xxiij. di. sancti moniales. ⁊ fac. s̄ e. cō. de vi. ⁊ ho. cle. qm̄ i ꝓn. fulgētius ad probant: Vestis talis sit sacre ꝟginis q̄ testis sit itime castitatꝭ.
f ¶ Sandalicijs. de his de ꝟsu palljs c. fi. ⁊ xciij di. §. cōpagis. ⁊ sūt calciamēta ꝗbꝰ vtūť epi iduti pōtificalibꝰ
g ¶ Et cornutis. p hãc copulã nō videť ꝓhibere comas ipsaꝝ vbi cornute nō sunt: fa. xxx. di. q̄cūq̄. ⁊. xx. q. iij. c. ij. vbi tꝫ hoc lau. cuꝫ ibi precipiat clericos tonderi ⁊ nō moniales. apud nos cōiter tondūť moniales. ⁊. c. q̄cūq̄. de secularibus feīs intellr: que i sui velamē ⁊ subiectionis signū crinibus vtunť. Refert vegetiꝰ de re militari ꝙ cuꝫ romanis neruoꝝ ⁊ funium copia defecisset: ⁊ nō possent ad resistendū bellatoribus machinas reparare: mulieres romãe abscissis crinibus eos maritis tradiderūt p quos repatis machinis aduersariorū ipetū repulerūt. maluerūt. n. vt ipse dicit pudicissime femine maritis cōuiuere capite deformato: q̄ꝫ integris crinibus hostibꝰ seruire: sic puto plus monialibus expedire deformato capite deo cōuiuere q̄ꝫ crines poliendo humani generis hosti seruire. ioan. an.
h ¶ Virgatis. hec prohibentur etiam secularibꝰ clericis s̄. e. con. de vita ⁊ ho. cle. quoniam. in prin. ⁊ in fi.
i ¶ Choreas. vide quod dicam. j. de celebra. mis. c. vno circa medium.
k ¶ Festa. Cyprianus de laude virginitatꝭ sic loquitur ¶ Nec computari iam potes inter puellas virgines christi: que sic viuis vt possis adamari.
l ¶ Incedant. etiam ex honesta causa. debent enī manere sub clausura eo. ti. c. vno. lib. vi.
m ¶ Solertius. s̄. e. cō. de of. dele. c. vno. ibi exponiť.
n ¶ Insolētijs s̄. e. con. de of. or. c. i. ibi exponitur.
o ¶ Illecebris. s. carnalibus vel illicitis delectationibus sic dictis quia illiciunt.
p ¶ Oia. ⁊ silia: de ɔsti. trãslato. ď rescrip. in x. ff. ď le. nō ꝑnt. vñ si portarēt vestes rubeas vel virides vľ i silibꝰ hic nō expressis excederent: coercebunt ordinarij.
q ¶ Alia. legis diocesãe vľ iurisdictiōis: q̄ plene no. ď of. or. dilectꝰ. p hoc tñ nō eximit illas a pcuratiōe: cū illa sit annexa visitationi. de ꝑscrip. cū ex officij. de censi. cum venerabilis.
r ¶ Cōpelli. p hoc vr̃ ꝙ nō possint exēptas destituere. fac qď scripsi pꝰ ino. de eta. ⁊ qua. q̄ris. in fi. de rescrip. dilectꝰ. j. ⁊ facit. s̄. e. ti. ea q̄. ꝟ. hec eadē: quã hãc imutari nō puto gnetiã hodie illa loca visitãt visitatores a capitulis ꝓuicialibꝰ ďputati: qď pꝫ q: visitãt ēt nō exempta vt ibi: ẜ ordiariorū ptãs nō īpedit ipõrū officiū exerceant ẜ ordiarij q̄ ad exēptas cēsurã ⁊ disciplias regule. s̄ c. pri. §. sigs. ⁊ h̄ sint remedia opportuna de quibus sequitur.
s ¶ Solite. lꝫ ẜ abbatisse bñdicãť: tñ nō oēs. in spiciť ẜ mos mōasterij: ɔcor. s̄. c. px. pte. ij. ꝟ. morē. ⁊. xij. q. ij. alienatiōes. Quid si aliq̄ fuerunt bñdicte aliq̄ nō: Puto si de more seruato p. xl. ãnos pateť posset: illū seq̄ndū lꝫ ꝓus vľ pꝰ ꝓuatū fuerit ɔriū: ar. ď ꝓbē. cū ď bñficio. li. vi. vbi ꝟo affirmatiua vľ negatiua tãti tpis nō apparet: puto penã istã locū nō hr̃e q̄si ex varia obseruatione videať hoc volūtariū ad hoc de cēsi. ex pte.
t ¶ Bñdici. vt scripsi pꝰ host. de accusa. meminimꝰ. minꝰ hꝫ bñdictio abbatisse q̄ꝫ abbatꝭ: q: abbas bñdictꝰ mōachos bñdicit: de sup. ne. pre. c. i. ⁊ ɔfert mióres ordies: de eta. ⁊ q̄li. cū ɔtigat. qď ex fragilitate sexus abbatissa non facit: de pe. ⁊ re. noua. cū si. lꝫ ergo bñdictio abbatꝭ nō sit simplex ẜ mixta iter simplicē ⁊ ordinariã: vt scripsi pꝰ hosti. de eta. ⁊ q̄li. tuã bñdictio tñ abbatisse simplex vr̃. Itē lꝫ bñdictio abbatꝭ a q̄ ďpēdet ordiandi ptãs his diebꝰ dari debeat ꝗbꝰ dãdus ē ordo ẜm ho. q dicit id tutiꝰ. de eta. ⁊ q̄li. cū ɔtigat. de ista tñ a q̄ ptãs illa nō depēdet minus vr̃ dubiū qn q̄libꝫ die dari possit: facit de ɔse. ec. vel al. c. ij. ⁊ satis ē certū tꝑs illi vľ suis depēdentijs nō eē ꝓfixū. ẜ dubitabať an hec bñdictio sit iterabilis: hug. h̄ tenet ꝙ nō. j. q. j. manus. ē. n. q̄si sacrꝫ ⁊ ad istar bñdictiōis nuptiarū: de se. nup. c. i. ⁊. iij. q̄daꝫ contra. inquirendum esset. quid seruet curia. certum est autē pro his benedictionibus dandis vel datis preciū exigi non debere: de si. sicut. iij.
u ¶ Tēpore. sic ēt currit tēpus cōsecratiōis epi. s. post confirmationē. c. di. c. j. de hoc de elec. cū inc̄ctis. ver. cum vero.
x ¶ Rõnabilis. puta ipsiꝰ īfirmitas: volūtas diocesani p ipsꝫ sepiꝰ reqsiti: vacatio sedis vel his silis. Idē puto si possessionē abbatie nō hūisset neq̄ p eã stetisset: ad hoc. xcij. di. siq epi. de elec. cōmissa. li. vi. Itē si corrupta ꝓmota eēt p eū q posset nō bñdicereť: ⁊ fac qď no. hug. xx. q. i. iuuēculas. p eū q possꝫ dixi q: corrupta nō pōt in abbatissaꝫ eligi: vt ibi ⁊ facit. j. q. vij. c. ij. ꝟ. nouimꝰ. ⁊ no. xxxi. q. i. q̄ūo virginibꝰ. nō. n. posse cōruptã ꝟginitatē hortari. xxvi. di. c. pe in fi. ergo nō presit virgibus.
y ¶ Cecidisse in abbatibꝰ in ꝗbꝰ hoc nō expⁱmiť nō hꝫ locū hec pena: lꝫ eniꝫ masculinuꝫ cōprehendat femininū: non tñ conuertitur. exemplo eniꝫ ⁊c. ff. de le. ij. si ita sit scriptum.
z ¶ Per illos. siue sint collegia ad que spectat de iure cōi electio: xvi. q. vi. c. vlti. ⁊ ď elec. c. i. siue sint alij ad q̄s ď iure spāli

spectet prouisio: de resti. in inte. c. ij.
a ¶ Uulgo. facit. j. e. c. proxi. in prin. cum concor.
b ¶ Seculares. de his de elec. indẽnitatibus. §. pe. li. vi. ⁊ no. xij. q. vlt. c. vl. ⁊ de ma. ⁊ obe. dilecta. in glo. pe.
c ¶ Approbare. imo reprobari vĩ. xviij. q. ij. perniciosam.
d ¶ Duob⁹ negatiue sumit. i. nõ plib⁹. facit. xxvi di. c. i. ⁊ de hoc nõ. de testi. l3. j. Idẽ repete de sequentib⁹. ⁊ hoc ꝓbat lr̃a cõtẽtos que sequitur.
e ¶ Duab⁹. decre. vt iuxta. de of. or. dicit de duab⁹ vetrib⁹: ꝫ hec decre. spãliter loquitur in monasterijs monialium.
f ¶ Sue ecclesie. cathedralis vel inferioris.
g ¶ Uiris alijs. nõ distiguit: sint clerici. vl' alij: tñ decre. vt iuxta de of. or. ꝑcipit seculares exclu'di.
h ¶ Maturis etate: de elec. cũ i cũctis. in prin.
i ¶ Cõtẽtos. circa visitationẽ aliorũ monasteriorũ ⁊ locoꝝ seruetᷓ decre. vt iuxta de of or. circa visitationẽ quã facit ep̃s de proprio capitulo precipue regulari seruetᷓ extraua. boni. de offi. ordi. debẽt. hic autẽ taxat numerũ itromittẽdoꝝ. c. tẽpore visitatõis: ꝑ h̃ tñ nõ restringit numerũ ꝓcurandorum statutum: de censi. cum apostolus.

ad quos id pertinet prouisione de abbatissis monasterijs ipsis canonice facienda. ¶ Illas q̃3 mulieres que vulgo[a] dicuntur canonice seculares[b] ⁊ vt seculares canonici vitam ducunt: non renunciantes ꝓprio: nec professionem aliquã faciẽtes: ꝑ locoꝝ ordinarios si exẽpte nõ fuerint sua: si vero exẽpte fuerint ap. auctoritate ꝑcipimus visitari. ¶ per hoc tñ non intẽdentes eaꝝ statũ / regulã seu ordinez approbare[c] ¶ Ipsos aũt visitatores notarijs duobus[d] ⁊ personis duabus[e] sue ecclesie[f] q̃tuorq3 viris[g] alijs honestis vtiq3 ⁊ maturis[h] ꝑcipimus in ea quã visitãdo facient inquisitiõe fore contẽtos[i] ¶ Siq vero visitatores ipsos[k] in premissis impedire[l] presumpserit seu aliquo premissoꝝ: nisi moniti resipiscant ipso facto[m] excõicationis sententiã se nouerint incursuros: priuilegijs statutis ⁊ consuetudinib⁹ q̃buslibet in contrarium minime valituris.

Clemens quintus i cõcilio vienensi.

De religosis domib⁹ vt ep̃o

Um[n] de quibusdã mulierib⁹[o] beguinab⁹[p] vulgarit[q] nũcupatis[r]: q̃ cũ nulli ꝓmittãt obediẽtiã[s] nec ꝓꝑis renũciẽt: neq3 ꝓfiteãtᷓ aliquã regulã approbatã: religiose neq̃q̃ꝫ existunt: q̃q̃ꝫ habitum qui beguinaꝝ dĩ d̃ ferãt ⁊ adhereãt religiosis aliq̃b⁹ ad quos spãliter trahitᷓ affectio[t] earundẽ: nobis fide digna relatiõe i nuatũ extitit: ꝙ eaꝝ aliq̃ q̃si ꝑducte i mẽtis insaniaz[u]: d̃ sũma trĩtate ac dĩna essẽtia disputẽt[x] ⁊ ꝑdicẽt[y]

d' ff nim ⁹. ⁊. c. pernitiosaz. Alibi etiã no. hos. ꝙ a beguinis cauẽdũ de fri. fraternitatis p⁹ ꝑn. de vi. ⁊ ho. cle i monasteria. alibi no. de iureiur. ⁊ si xp̃s ꝓ. angelus. q̃n daz dixisse tp̃a mutata i malũ: ex quo ꝯsciẽtia cepit eẽ pc̃t3. deus nouit iuramẽtũ ⁊ beguinaꝝ religio: dĩ que daz declaratoria sup hac ꝯstitutõe manasse: quã de curia hẽre nõ potuit: ⁊ a q̃busdaz audiui ꝙ a curia nõ manauit. vidi aũt duas cõtrarias: ⁊ vt puto i alamania cõpositas: quaꝝ altera videbatᷓ edita ad cõsultationez epi argentini.
o ¶ Mulieribus virgi[n]es nuptas ⁊ viduas ꝯphẽdit de ꝟ. ff. de verbo. si. mulieris in ꝑn.
p ¶ Beguinab⁹. de errorib⁹ beguinaꝝ ⁊ beguardorũ alamãie. j. de here. ad nostruz.
q ¶ Ulgaritᷓ. i. spicitᷓ elocutio vul. gi: s̃. ti. pri. c. vlt. ⁊. illas quoq3. j. d̃ here. c. i. §. sanc. d̃ torne. c. i. de iniu. ⁊ si pignoratiões in prin. li. vi. cum suis concor.

k ¶ Ipsos ordinarios visitãtes apostolica auctoritate vl' propria vel superiores ipsorum monasteriorum.
l ¶ Impedire. ꝑ hãc lr̃am puto ꝙ necesse sit ipedimẽtũ ꝑcedere ⁊ monitionem seq ad hoc vt loc⁹ sit huic pene. hoc dico q: vidi ꝑlatos scribẽtes q̃nq3 monialib⁹ ꝙ parẽt se certa die ad recipiẽdaz visitationẽ ipsoꝝ: ⁊ in eisdez lr̃is faciunt monitionẽ ꝙ nullus impediat. talis enim monitio debet fieri vt desistãt ab illato impedimẽto vt locus sit huic pene: facit quod scripsi de conces. preben. cu3 nostris. ⁊ sup glo. ij. Sz nunq̃d illato ipedimẽto fiet monitio nominati an suffi ciet generalis ꝑ ⁊ ꝯ fac. s̃. e. ꝯpi. de vi. ⁊ ho. cle. c. i. de sẽ. ex. ꝯstitutionẽ. li. vi.
m ¶ Ipso facto est ergo iste casus quo sufficit monitio: nec est necessaria sentẽtia: concor. de di. s̃. e. compi. de vi. ⁊ hone. cle. c. i. absoluit aũt ordiari⁹ ex q̃ papa si reseruat: vt d̃ sẽ. excõ. nuper
n Um de quibusdã. Primo ponẽs cõstitutiõis cã3 abolet ⁊ dãnat statu3 beguinaꝝ ⁊ excõicat illũ sectãtes vel de nouo assumentes. Scd̃o ibi ꝑdictis. excõicat religiosos dantes circa id cõsiliu3 auxiliu3 vel fauorez. Tertio protestatᷓ statũ penitẽtie ⁊ humilitatis ꝑ id mulierib⁹ nõ ꝓhiberi: ibi sane. Cõstitutioni forte cã3 dedit qd̃ no. ho de pe. ⁊ re cũ ex eo. dũ eni3 ibi dĩ ꝙ q̃stores clemosynaꝝ nõ hospitentᷓ in locis icõgruis: dicit ibi ho parcit ꝙ nõ dicit ꝓstibulis: ꝫ cauẽdũ ẽ a q̃si ꝓstibulis: sicut sũ hospitia beguinaꝝ: qd̃ ꝑniciosũ gen⁹ ẽ mulierũ: nec de facili alios q̃3 religiosos admittũt: a q̃bus oĩbus modis ẽ cauẽdũ. xviij. q. ij

r ¶ Nuncupatis. hic iunge litteram nobis fide dignã ⁊c. quod sequitur est interpositio.
s ¶ Obedientiam. vide quod scripsi qui cle. vel vo. consuluit. ⁊ quod no. in spe. de sta. mo. ver. xxxvij. Et per hoc videtur ꝙ hec constitutio sorores minorum que dicuntur tertij ordinis non includat: cum ille promittant obedientiaz ⁊ habeant regulam: non proprie quo ad tria substantialia: sed queadmodum viuendi per se. apo. approbatam: quod mihi constat: ⁊ fa. j. de sen. ex. cum ex eo. in prin. Secundus autem ordo est sororum sancte clare que profitentur substantialia: sed differunt a primo quia habent proprium in cõmuni quod non haber ordo minorum.
t ¶ Affectio. sic. xcv. di. olim.
u ¶ Insaniam. sicut ille de quibus habetur. xxvi. q. v. episcopi. que sequi se dicunt dianam.
x ¶ Disputent. quod etiam maribus laicis non licet: de heret. c. ij §. i. lib vi. C. de sum. tri. l. penul.
y ¶ Predicent. h̃ non licet mulieribus etiam prelatis: de pe. ⁊ re noua. xxiij. di. mulier xxxiij. q. v. mulierem. Nec licet maribus laicis de here. cum ex iniuncto. nec clericis nisi sint curati vel super hoc priuilegiati. s̃. e. compil. de sepul. dudum post prin. ⁊. §. huiusmodi. in prin.
z ¶ Introducant. quod hereticu3 est: de here ad abo

ac circa fidei articulos ⁊ ecclia stica sacramēta opiniones ca tholice fidei ꝯrias itroducāt ⁊ mltos sup his ꝺcipiētes sim plices: eos i errores diuēsos i ducāt: aliaqꝫ ꝙplura piculuꝫ aiarū pariētia sub quodā ve lamine scitatis[a] faciāt ⁊ cōmit tāt. ℭ Nos tā ex his ꝙ alijs de ipsaruꝫ opione sinistra fre qnter auditis eas mēito suspe ctas hñtes: statuꝫ earūdem sa cro approbante cōcilio perpe tuo duxim⁹ ꝓhibēdū ⁊ a dei eccłia pēit⁹ abolēdū[b]: eisdem ⁊ alijs mulierib⁹ quibuscūqꝫ sub pena excōicationis: quaꝫ in ꝯrium faciētes incurrē vo lum⁹ ipso facto[c]: iniungentes expsse: ne statū h⁹i dudū[d] for te ab ipis assūptū q̄quo mō se ctēt[e] vlteri⁹: vł ipm aliq̄ten⁹ ꝺ nouo assumāt. ℭ Predictis ꝺo religiosis[f]: per quos eedē mulieres i h⁹i beguinagij sta tu foueri: ⁊ ad ipm suscipiēdū iduci dicunt: sub simili excōi catōis pena quā eoipso ꝙ sec⁹ egerit se nouerit icursos[g] districti⁹ ihibem⁹. ne mlieres aliq̄s pdictū statū vt pmittit dudū assūptū sectātes: aut ipm ꝺ no uo forsitā assumentes q̄modo cūqꝫ admittant: ipsis super eo sectando vel assumendo pbē tes nullo modo consilium au xiliū vel fauorem: nullo ꝯtra premissa priuilegio valituro. ℭ Sane p pdicta prohibere nequaꝙ intēdimus: quin si fu erint fideles alique mulieres que promissa continentia vel etiam non promissa honeste suis conuersantes hospitijs penitentiam agere voluerint ⁊ virtutum[h] dño in humilita tis[i] spiritu ꝺseruire: hoc eisdē liceat prout dominus ipsis in spirabit.

Idem.

Quia[k] ꝯtingit interdū ꝙ xenodochioꝝ[l] leprosariorum elymarioꝝ seu hospitaliuꝫ re ctores locoꝝ ipoꝝ cura[m] post posita: bona res ⁊ iura ipoꝝ iterdū ab occupatoruꝫ ⁊ vsur patoꝝ manibus excutere[n] ne gligūt: qnimo ea collabi ⁊ de pdi[o]: domos ⁊ edificia ruinis deformari[p] pmittūt: ⁊ nō attē to ꝙ loca ipsa ad hoc funda ta ⁊ fideliuꝫ erogatiōib⁹ dota ta fuerūt: vt paupes infectiqꝫ lepra recipent inibi: ⁊ ex pue tibus sustentarent illoꝝ id re nuūt ihumanit[q] facē: pūētus eosdē i vs⁹[r] suos dānabilit ꝯ cōuertētes: cū tñ ea q̄ ad certuꝫ vsū largitōe[s] sūt ꝺstinata fi deliū: ad illū debeāt nō ad ali uꝫ[t]: salua quidē se. ap.[u] aucte

fendam. in p:in.

a ℭ Sanctitatis sm greg. simulata equitas duplex est iniquitas ratio est quia maluꝫ facit ⁊ abutitur bono.

b ℭ Abolendum. concor. lxviij di. corepiscopi.

c ℭ Ipso facto. ex quo papa sibi vel alteri absolutionē non reseruat ab soluet ordinari⁹: de sen. excō. nup.

d ℭ Dudū. respi cit preterita quia illud exprimit: ⁊ q: rō hui⁹ antiq.

e ℭ Sectēt. q̄si se quantur vel asse quantur.

f ℭ Religiosis. ali os nō ligat: vt di cā. j. ꝺ sē. excō. c. i.

g ℭ Incursuros. q: pa. ⁊ c p ās cri mini dānato icur rit cādē penā ex cōicatiōis: de sē. ex. nup. ⁊ c. si cū cubine non vide bat h expmi ne cesse: ꝫ q: vt scri psi i p:e decr. nu p illa pena locum nō hꝫ nisi duo cō currāt: ꝙ crimi ⁊ crimioso pticipet iō fuit h expressū.

h ℭ Et virtutuꝫ. ꝺ. ti. pri. c. vlti. ꝟ. visitatores. in fi.

i ℭ Humilitatis. ab humo dr: ⁊ vt beat⁹ ber. dicit li b:o de gradibus humilitatis: hūi litas ē virt⁹ qua hō verissima co gnitiōe sibi vile scit ⁊ p⁹ multa: gliosa res ē hūili tas q̄ ipsa quoqꝫ supbia palliari se appetit ne viles cat: facit. viij. q i. i scripturis. i fi. de talib⁹ dr ꝙ sub spē agni lupū gerūt: de here. vt offiñ. li. vi. Cassian⁹ ponēs decē hūilitatis idicia ponit illud octauū cū qs se reli qs iferiorē nō supficie ꝓnūciat labioꝝ: ꝫ itimo cordis credit affectu: ide dicūt tres grad⁹ hūilitatꝭ. Primus subdere se maiori: ⁊ nō pferre se eq̄li: fa. xxij. di. de cō stātiopolitāe. in fi. Scōs subdere se eq̄li: nec pferre se miori. Terti⁹ subdē se miori: fa. de pe. dis ij. c. i. pma dr sufficiēs ⁊ necessaria: scōa abūdās: tertia supabūdās De hūilitatis efficacia diabolus ad macharium vt legi tur i vitꝭ patrū. Jeiunas iterdū ⁊ ego nullo vnq̄ꝫ cibo reficior: tu sepe vigilas me nūq̄ꝫ sopor oppssit: hūili tas tua sola me vicit. ⁊ amb dicit: ꝙ hūilitas ē clauis q̄ apit regnū celoꝝ ⁊ reserat mysteria scripturarū. ⁊ gre. l qrta dñica ꝺ aduētu: q sine hūilitate ꝟtutes ꝯgregat q̄si i vē tū puluerē portat: ⁊ vnde aliqd ferre cernitur: inde deteri⁹ ce catur. ⁊ vide. xciij. di. dominus. c. di. contra morem.

k Quia ꝯtingit. Primo ponēs ꝯstōnis cāꝫ statuit hospita lia reformari p collatores ipoꝝ: ⁊ cogi rectores eoꝝ ad conseruationeꝫ locorum suorum iuriū ⁊ ad hospi talitatē tenendam statu ens p locoruꝫ ordinari os suppleri defectuꝫ vel negligentiam colatoruꝫ etiā circa exēpta. Scōo pcipit hospitalia i bñfici uꝫ ñ ꝯcedi: nisi i duob⁹ casib⁹: ⁊ reprobat ꝯriaꝫ ꝯsuetudinē: submittens quales eē debeāt qb⁹ ad ministratio ipsa cōmitti tur: ⁊ de ipoꝝ iuramēto inuentario ⁊ rōne red dēda: ⁊ decretū appōit. Tertio declarat ꝯstōem nō extēdi ad hospitalia religiosoꝝ vel militariū ordinū. Quarto ꝯseruat antiq̄s ꝯsuetudies taliū locoꝝ circa diuina offi cia ⁊ sacra. Scōa ibi: vt antē. Tertia ibi: pmissa. Quarta ibi: ceterum.

l ℭ Xenonodochioꝝ. de hoc ⁊ seq̄ntib⁹ noibus ꝺ. c. cō. de prebē. p lr̄as ⁊ ibi dedi remis.

m ℭ Cura. temporaliuꝫ vt innuunt sequentia.

n ℭ Excutere. repetēdo illa in iudicio: ꝙ possunt in ecclīastico: ēt si illi sint laici: de fo. com. cum sit.

o ℭ Deperdi. permittūt quod sequitur.

p ℭ Deformari. hec ē pbatio male admistratio nis. xij. q. ij. q̄tuor. de ele cti fundamēta. ꝟ. nunqd li. vi. C. de admi. tut. lex q̄. facit cōstitutio io. exe crabilis. j. rñ. reparari au tem debent de redditibus locoꝝ que supersunt: quod dic vt de elec. edi. c. i. ⁊ c. de his.

q ℭ Inhumaniter. de prescrip. cū ex officij. p⁹ pn. de cēsi. licꝫ.

r ℭ Usus suos. s. vltra victū ⁊ vestitū: forte i pⁱmonio augēdo vł ꝯseruādo: fa. ꝺ pig. c. iij ⁊ pꝫ ꝙ isti fruct⁹ ēt sepatos a solo su os nō faciūt: de alijs clericis ⁊ platis no. de of. or. psenti. li. vi.

s ℭ Largitione. in vita vel morte.

t ℭ Nō aliū. ēt piū. ⁊ ē huic si. de ap. c. iij. ⁊ ibi ꝯcor. de hoc i. i. gl. ⁊ bñ. fa. ff. de admi. re. ad ci. p. l. i. cū ꝯcor. i. gl. qñqꝫ tñ reb⁹ vtimur ad aliuꝫ vsūꝫ q̄ꝫ fuerit inuente: de penis q̄uis. li. vi.

u ℭ Apostolice sedis. no. per hanc litteram solum papam alienare posse vsum illorum que per fideles donata sunt vel relicta. ⁊ addendus est iste casus ad alios no. de offi. leg. ꝙ translationem.

a ¶ Cōuerti. ꝑ sollicitudineꝫ diocesani. e. ti. ꝯ xenodochijs.
b ¶ De iure. vt epi: vt in predi. c. de xenodochijs.
c ¶ Apposito. ꝑ diocesanuꝫ de ꝯsensu patroni: de ꝯsue. cum dilectus facit. xviij. q. ij. eleutherius. de iure pa. preterea. ij.
d ¶ Legitime. spatio. lx. an. cū titulo: nisi sit tanti tēporis prescriptio cui⁹ initij nō sit memoria: qꝺ dic vt de ꝑscrip. c. j. li. vj.
e ¶ Sedis apo. h̄ dicit q: lꝫ epi possint aliqua epalia iura remittere vł cōferre: nō tamē possint a se correctionē ⁊ visitationē de qua hic loquit abdicare: ꝯ hoc de cēsi. cum venerabilis. ꝯ reli. do. constitutus.
f ¶ Indebite. ad hec recuperādo admittit quilibet de loco: quod dic vt ꝯ re. ec. nō alie. siquis.
g ¶ Facultates. quaruꝫ semꝑ in sumptibus ⁊ ꝓcurationibus habenda ē ratio: de vi. ⁊ ho. cle. q̄niam. de censi. sopite. cum suis concor.
h ¶ In quo. s. i reformādo ⁊ complendo: vt dictum est.
i ¶ Negligentiam. hoc patebit ex facto notorio de censi. romana. § notoria. vel per assignationē termini ad hoc prefixi ⁊ elapsi facit. j. titu. px. c. j.
k ¶ Iniūgim⁹. nō dicit permittimus: per h̄ patꝫ q ordiarij ad h̄ tenētur ex ꝑcepto: ⁊ fac qꝺ dixi s. ti. prori. c. ij. post prin. super. v. debeant.
l ¶ Priuilegiatos. s. ꝯ ꝓui. quoniam. ⁊ c. cuꝫ capella. eo. titu. volentes. lib. vj. §. in eos.
m ¶ Apostolica. cōcor. s. e. com. de sup. neg. prela. s. c. vno. ⁊ ibi concor. de hoc.
n ¶ Censuram. de ver. sig. querenti.
o ¶ Remedijs. inuocando si expedierit brachium seculare de offi. or. c. j. ⁊ c. quoniam.
p ¶ Ad alia. sic. s. titu. j. c. ij.
q ¶ Secularibus. de religiosis dubitat an hospitalib⁹ ꝑfici possint: ⁊ de leprosarijs iā vidi obtentuꝫ q eis ꝑfici poterant per illud qꝺ no. inno. de ec. edi. cuꝫ dicat. vbi dicit collegiuꝫ leprosoruꝫ religiosuꝫ ⁊ licitum ⁊ a iure approbatum. ⁊ per. c. quidaꝫ. xviij. q. ij. archi. ibi cōtra dicens: q ipsuꝫ. c. quidam. loquitur de triplici genere locorum ⁊ personarum. Unde quod ibi de monachis dicitur non hospitalia sed mauria ⁊ monasteria respicit. sit ratio: quia q monachus extra monasterium intituletur non est permissum nisi propter curam animarum: de regula. super eo. vbi ergo regimen hospitalis caret cura: qui dicit religiosum illi ꝑfici posse ostendat ius expressum. Nec est etiam verum quod dicit inno. collegium leprosorum religiosuꝫ: vt ibi etiaꝫ scripsi ⁊ facit quod no. de exces. prela. nim s. ij. in. iij. glo. de laicis autem fatetur per pre. c. quidam. q prefici possint: etiam si habeat rector curam pauperum vel familie extra ꝑ potestatem clauium. talem enim curam habet ⁊ pater ⁊ domin⁹ super familiaꝫ. Ista ergo non impediet laicum prefici: facit de senten. ex. cāonica ⁊ quod ibi dixi. Nec sufficeret ad ꝑficiendū monachum talis cura: nisi ex potestate clauiū curā habeat: de hoc ꝯ of. archi. cū satis ꝯ pe. ⁊ re. omnis. In prima tamen editione hui⁹ cōcilij hoc fuerat ꝓhibitum: ne laici habentib⁹ filios vel vxorem ex q̄ possent verisimiliter filios ꝓcreare talia loca conferentur: qꝺ postea fuit sublatuꝫ.
r ¶ Beneficiuꝫ. concor. s. e. cō. de preben. per litteras. ⁊ vide quod ibi dxi i glo. vnꝺ nec ⁊ qꝺ statiꝫ di cā sup. v. cōmittat.
s ¶ Reprobam⁹. cōcor. s. ea. cō. de eta. ⁊ quali. vt hiq cuꝫ suis ꝯcor. Si autē expresse nō reprobasset ꝯsuetudinē puto q durasset sicut statutuꝫ de quo sequitur: ꝯ consti. c. j. li. vj.
t ¶ Electionem per superiorem confirmandam.
u ¶ Cōmittat. si itelligeretur ad tempus. s. q̄ꝫdiu placuerit cōmittendi: tunc esset littera illa clarior q. s. ꝓhibuit illa in bñficiū cōcedi. q. d. bñficia ꝯ sui natura sūt ꝑpetua. lv. di. ꝑcepta. iste vo erit tpalis ad istar tutoꝝ ⁊ curatoꝝ de qb⁹ sequit: ⁊ ꝑsidētiū ciuitati romane: de quibus de elec. fundamēta. li. vj. vel alijs ciuitatibus vel vniuersitatibus: de qb⁹ satis scripsi p⁹ ho. de iudi. c. si. fa. ad hoc. s. e. cō. de sup. ne. pla. c. vno. in ꝑn. ibi cōmitere. ⁊ qꝺ ibi dixi: cōsuetudo non recipit hāc lecturā: imo ita hodie sicut oliꝫ istituūtur ꝑpetui rectores in locis talibus: ⁊ facit littera regere que seqtur. declaranda esset in hoc mens huius littere.
x ¶ Ualeant. cum effectu. s. de cle. nō re. c. iij. ⁊ iiij.
y ¶ Tutoꝝ curatoꝝ. iurant. n. isti facere vtilia pupillis vel adultis qb⁹ deputant ⁊ ꝑtermittere iutilia ipsoꝝ: ēt res ⁊ personas ad cōmoduꝫ ⁊ vtilitatem eoꝝ bona fide custodire ⁊ saluare: inuentarium de rebus eoꝝ

cōuerti[a] Nos icuriā ⁊ abusuꝫ h⁹i ꝯtestātes: hoc sacro ꝯcilio approbāte sācim⁹: vt hi adq̄s id de iure[b] vel statuto i ipoꝝ fūdatiōe locoꝝ apposito[c]: aut ex ꝯsuetudīe ꝑscripta legitīe[d] vł ꝓuilegio se. ap.[e] ꝑtinet loca ipa studeāt i pdcis oib⁹ salubrit reformare: ac occupata ꝯ perdita ⁊ alienata idebite[f] in statū reduci debitum faciant ⁊ ad ipsarum miserabiliuꝫ ꝑsonarum receptioneꝫ ⁊ sustētationē debitaꝫ iuxta facultates[g] ⁊ ꝓuent⁹ locoꝝ ipsoꝝ rectores pdictos cōpellere non omittant. ¶ In quo[h] si forte cōmiserit negligētiā[i] vel defectū ordinarijs locoꝝ iniūgimus[k]: vt ēt si pia loca pdicta exēptionis priuilegio munita ꝯsistēt: ꝑ seipsos vel alios impleāt oia pmissa ⁊ singula: et rectores eosdē vtiq nō exemptos propria: exēptos vero ⁊ alios ꝓuilegiatos[l] aplica[m] ad id auctoritate compellant: cōtradictores cuiuscūq status aut cōditionis existant: ac prebentes eisdem circa premissa consilium auxilium vel fauorem: per censurā[n] ecclesiasticā ⁊ alijs iuris rmedijs[o] ꝯpescēdo: nullū tñ ꝑ hoc exēptionib⁹ seu ꝓuilegijs ipis q̄ ad alia[p] ꝑiudiciū generādo. ¶ Ut autem premissa ꝓmptius obseruent: null⁹ ex locis ipis secłarib⁹[q] clīcis i bñficium[r] ꝯferat: et si ꝯ ꝯsuetudie quā reprobamus[s] penit⁹ hoc fuerit obƀuatū: nisi in illoꝝ fundatiōe sec⁹ ꝯstitutū fuerit: seu ꝑ electōeꝫ[t] sit de rectore locis h⁹i ꝓuidēdū. Sꝫ eoꝝ gubernatio viris prouidis idoneis ⁊ boni testimonij cōmittatur[u] q sciant velint ⁊ valeant[x] loca ipsa bona eoꝝ ac iura vtilr regē ⁊ eoꝝ ꝓuentus ⁊ reddit⁹ i personaꝝ vsum miserabiliū fidelr dispēsare: ⁊ quos in vsus alios bona pdicta ꝯuertere ꝑsumptio verisilis nō existat: in qb⁹ sub obtestatiōe diuini iudicij: illorū ad q̄s dcōꝝ locoꝝ cōmissio ꝑtiet cōscias oneram⁹. ¶ Illi ēt qb⁹ dictoꝝ locoꝝ gubnatio seu admīstratio cōmittet ad istar tutoꝝ[y] ⁊ curatorum

facere:⁊ administratiōi sue rationē tpe debito redde re cū residuoꝝ resignatione:eo saluo ꝙ semꝑ vti va/ leant vitate:qđ vide in spe.de tuto.in.j.columna.⁊ ꝓ batur.C.de epi.au.l.de creatiōibus.C.de cura. fur li. fi.cū si.tutor autē daẽ pupillo:curator adolescēti: ⁊ in terduꝫ maior fu rioso vel prodigo vl'his similibus. daẽ etiam bonis ⁊ ad causas ⁊ li/ tes:de qb⁹ oibus in spe.de curatōe

a C Juramentū: cōcor..j.de here. c.j.§ porro.

b C Prestāe. no. q: de satisfactiōe nil dicit :ad quā tñ tutōes ⁊ cura tores tenentur: nisi sint testamē/ tarij vel ex inqsi/ tione dat. C .de tuto.q satis nō đ l.in dubiuꝫ.⁊.l.ñ oiuꝫ.de cura.fu. l.fi. insti.de satis. tu in prin.⁊ sicsso li legitimi ⁊ sine inqsitione dati sa tisdant:⁊ ibi de h̄ ⁊ in spe.de tu.§ si autem.ṽ. horuꝫ. Cum autēꝫ isti re ctores ex inquisi tione dentur: me rito satisdatiōe ñ onerātur:fa.C. đ epi.⁊ cle. orphāo trophos in prin.nisi propter vxorem ⁊ filios suspect⁹ esset.xviij.di.de syracusane.sed tali suspecto commitri

c C Bonis.mobilibus ⁊ immobilibus.)ñ đbet vt. s̄. de testa.relatum.ij.ff.de ver.sig.bonorum.

d C Jnuentaria:que alś repertōia dicuntur.ff.de ad mi.tu. tutor g reꝑtorium. ⁊ ad hoc tutores tenentur. C.de admi.tu l.tutores.ij.de cur.fu.l.fi.⁊ formas diuē sorū iuētarioꝝ vide i spe. đ istru.edi.§.fi.⁊ de his ibi

e C Annis singulis. per hanc lr̄am v̄: ꝙ ēt(ṽ.sunt ēt nō petitā teneaẽ offerre: alś si terminus statutus nō esset:pone exemplum.s̄.c. com.de testi.c. vno.satis vi deretur sufficere ꝙ hoc faceret cum requisitus esset: de iureiu.c.breui fa.qđ no.đ elec.cupiētes §.si ṽo.in.

f C Reddere rationem.contra.C. de epi.⁊ cle (v.glo. orphanatrophos.in fi.⁊ auć. de eccle.t. §' pe.colla.ix vbi dicit tales ad rationem reddendam non teneri. So.illud correctum per auć posteriorem.de san.epi. §.economos.coll'.ix.ita ibi soluit gl.tu dic verius pri/ mas leges correctas:sed loquūtur de ratione redden da orphanis vel pauperibus ad quam isti non tenē/ tur'quod sonat ibi tex.dicens ꝙ ñ subiacent tutelari/ bus vel curatorijs rationibus.§ economos.loquitur expsse de ratione reddenda episcopo ad quam tenē tur:vt ibi ⁊ h̄.ꝫ h̄ h addit ꝙ singlśānis ad h̄ teneāẽ.

iuramentū[a] pstare[b]: ac đ loco ruꝫ ipsoꝝ bonis[c] inuentaria[d] ꝯficere:⁊ ordiarijs seu alijs q̄ bus subsunt loca h⁹i vel đpu tandis ab'eis annis singulis[e] de admistratiōe sua teneanẽ reddē[f] rōnem:ꝙ si sec⁹ a quo ꝙ̄ fuerit attentatū[g] collatiōeꝫ ꝓuisiōeꝫ seu ordiatiōeꝫ ipsā carē decernim⁹ oi robore fir mitatis. C Premissa[h] ṽo ad hospitalia militariū[i] ordinuꝫ aut r̄ligiosoꝝ ēt alioꝝ[k] extēdi minievolum⁹:q̄ꝝ tñ hospita liū rectorib⁹ i sācte obediētie ṽtute mādam⁹:vt r̄illis ṗꝫ su oruꝫ ordinū istituta ⁊ antiq̄s obseruantias ꝓuidere pauꝑi bus ⁊ hospitalitatem debitaꝫ in illis tenere ꝓcurent:ad qđ ꝑ suꝑiores eoꝝ arta districtio ne cogantur:statutis aūt con suetudib⁹ qbuslibꝫ nō obstā tibus in premissis. C Ceteꝝ[l] nr̄e intentionis existit: ꝙ siq̄ sint hospitalia altare[m] vl' alta ria ⁊ cimiterium ab antiquo hñtia ṗsbyteros celebrātes ⁊ sacramēta ecclesiastica pauꝑ ibus ministrantes:seu si paro chiales[n] rectores consueuerit in illis exercere premissa anti qua cōsuetudo serueẽ quo ad exercēda ⁊ ministranda spūa lia supradicta[o]. Clemēs.v. in concilio vienensi.

De iurepatronatus. Rubri.

T[p] cōstitutio[q] que ad ecclesiā aliquā q̄uis etiā ad exēptoruꝫ pre sentationem admitti: ꝯsuetudine nō obstāte[r] ꝯria ꝓ hibet:nisi pñtato de ꝓuētib⁹ eiusdem ecclesie talis coram diocesano portio fuerit assi/ gnata:vnde iura possit episco palia soluere:⁊ sustentationē habere[s] congruam:sicut expe dit[t] obseruetur:ipsaꝫ declara re[u] ac ei q̄dam adijcere[x] cōsul ta h⁹i sacri ꝯcilij approbatiōe prouidimus diocesanis[y] sub

g C Attētatū.s.q: ꝯferūẽ i bñficiuꝫ secłarib⁹ clericis vel per sonis non talibus:vt dictum est.s̄.

h C Premissa .s. de suppletiōe ordinariorum etiam quo ad exempta ꝙ non conferantur in beneficium de iuramento in uētario ⁊ rōe reddēda

i C Militariū. vt scī io. hieroso.scē marie teuto nicoꝝcalastrēsiū ⁊ siliuꝫ

k C Alioꝝ. sunt q̄dā reli giones suꝑ hospitalita te fundate vt crucifero/ rum.vl' dato ꝙ non sint ad hoc fundate:habent tamen hospitalia.

l C Ceterum q̄rta pars.

m C Altare.talia hospi/ talia cum ecclia.vel alta ri cimiterio vel alio iure parochiali vel que alś sint ꝑpetua ⁊ religiosa erigi non possūt sine au ctoritate diocesani : alś tamen quilibet domum suam vel parteꝫ domus ad hospitalitatē paupe/ ruꝫ disponere posset:sed tū c penitere posset.⁊ vi de qđ dixi. c. ti .ad hoc super.j.glo.⁊ qđ no. ho. in sum de regula.§.j.ṽ. quid de rusticis .exquo autem hospitale ē loc⁹ re ligiosus ⁊ auctōitate epi deputatus : bene possūt talia sibi accedere .s̄. e. com.đ ṗben.pe. litteras

n C Parochiales. s. in q̄rum ꝑochijs cōstructa sunt hospitalia,ꝑ quib⁹ faci ius cōe:de pres crip.ex transmissa.⁊ de resti.spo.ad de/ cimas.lib.vj. statur tñ ꝯsuetudi. Lꝫ ġ hospitale ⁊ ipsi⁹ fami/ lia ⁊ pauꝑes ibi đgētes sit đ ꝑochia mr̄icis ecclie potuit tñ ṗ scribere hospitale:ꝙ ꝑ propū sacēdotē illis spūalia mistrēẽ

o C Supradicta.concor.xxiij.q.j. pudenda. de elect.nibil ē. in fi.⁊ facit.j.de priuile.c.j.in fi.

p C ꝯstitutio. Jn prima exordiū in quo expediētiam obseruātie anitiq iuris pro ꝯstitutionis cuꝫ ponit. Jn secunda ꝯstitutio:ibi diocesanis q̄ tria facit pri mo ꝓuidet circa assignationē ptis ꝓuētuū eccliaꝝ faciēdam ṗlatis vel vicarijs i paꝝ ꝑ ṗsonos ecclasticos qui nolēt ipsaruꝫ onera supportare .scđo ibi sane.circa illos ṗso nos q r̄olet supportare ṗdicta.tertio ibi q̄.circa executionem ꝯstōnis dat ptātē diocesanis ⁊ tollit obstantia: đfiniat opio nes đ qb⁹ dicā suꝑ ṽbo đuoluaẽ.⁊ h̄ vt pōiẽ cātiue:sic đ appe

q C Cōstitutio .clemētis.iij.đ ṗbē.c.j..(la.vt đbit⁹. vbi dixi. li.vj.q̄ supplet ꝯstōnē alex e.ti.đ mōachis circa crēptos ⁊ cō

r C Nō ob. ꝯcor.đ ṗbē extirpāde.(suetudieꝫ r̄ꝓbādā đ q̄ se

s C Pre.⁊ r̄liq̄ icūbētia onera supportāc: vt i ṗdictis (qtur.

t C Expedit eccliaꝝ vtilitati animaꝝ saluti vt ibi. (iuribus

u C Declarare.hoc facit.j §.sane.

x C Adijcere. adijcit circa formā i hibitōis.Jtē đ r̄mio statu endo:đ pñtato istituēdo:đ assgnatiōe p⁹ r̄miuꝫ ꝑ ordiariuꝫ

y C Diocesāis. qd đ iferiorib⁹ ad (faciēda:⁊ illđ qđ hēẽ i fi.

h5

q̄s spectat istitutio: q̄ᵭ eē pōt' ᵭ of.' dele. sup eo. de cle. pe. c. fi. ᵭ p̄bē. referēte. s. e. cō. de p̄bē. fi ᵭ būficio. So. in q̄zt̄u ponit hec decre. ius nouū in illis nō hȝ locuȝ: al's simpl'r dixisset or diariis: sic. s. e. cō. ᵭ seq̄s. pos. c. vnico. ᵭ testa. c. j. de sta. reg. c. ij p⁹ prin. s. ti. pri. c. ij. post pri. j. de priuil. c. j. de pe. ⁊ re. c. j. ⁊ tē tales ꝯprebēderet: ᵭ of. or. ordiarij. in pri. li. vj. ⁊ q̄ᵭ ibi no. Nec pōt negari q̄n seriose diocesanos exp̄mat: cū h̄ sit h̄ octies repetitū. nec mir̄ q: decre. ᵭ mōachis. ⁊ decre. j. li. vj. de p̄ben. de diocesanis ēt exp̄sse loquunt: sic. s. e. cō. de sup. ne pre. c. vno. ᵭ fo. ꝯpe. q̄zuis. §. volum⁹. ᵭ vi. ⁊ ho. cle. c. j i p̄n. ⁊ q̄ᵭ ibi dixi. iferior ergo plat⁹ hn̄s istituere ad diocesanum recurret vt terminū statuat ad assignationē: fa. p̄nci. h⁹. c q̄ si nō fiat p' iferiorē ad queȝ spectat: admittet institutus: ⁊ per diocesanos fiet assignatio ⁊ reliqua hic expressa: ⁊ est fi. q̄ᵭ de lr̄is cōmēdbticiis scripsi i p. ᵭcre. fi. ᵭ cleri. pe. sup. vl.

a ℭ Inhibētes. h̄ addit fortiorē exp̄ssionē ihibitiōis. scri(glo. pserat. n. alexāder diocesano q̄ puideret q̄ nullum. ⁊c. Cle. iiij. statuerat ⁊ mādauēat ꝯstōnem iuiolabil'r obsuari: h̄ clemēs. v. ihibet districte sub obtestatōe. ⁊c. Sȝ q̄ro q̄d si ꝯ hāc ihibitionē diocesan⁹ admittit p̄ntatuȝ assignatiōe nō facta: vi q̄ valeat: de p̄ben. dilectus. ij. de ꝯces. p̄bē. si soli. in p̄n. ⁊ fa. q̄ᵭ no. de of. or. romana |ad fi. li. vj. ⁊ e. li. de imu. ec. decet ad fi. ex quo nō apponit decretū: vt ibi: ⁊ fa. ᵭ despon. ipube. ad dissoluēdū i fi. Itē cū hec p̄ncipal'r fauorē epi ⁊ istituēdi respiciāt: vt. s. in p̄n. p̄nt suo renunciare fauori de regula. ad aplicaȝ. C. ᵭ legibus q̄ fauore. ⁊ fa. ff. de no. oper. l. ij §. ⁊ post opis. ꝯ de elec. puida li. vj. vbi nō valet ꝯfirmatio faca illa in quisitōe omissa que premitti debeat: ita nec hic valeat nō p̄missa hac assignatiōe: ad idem. e. ti. c. fi. vbi omissio citatiōis viciat cōfirmatiōeȝ. Itē ꝯ hoc. e. ti. cū dilect⁹. vbi non valet collatio post inhibitionē legati. Ad idē pre. decre. si soli. v̄. aut vbi inhibitio executoris ad cōpellendū afficit etiam sine decreto. Nā pl⁹ opat expressa inhibitio q̄z mādatū vt ibi pȝ. ⁊ sic respondet ad prin. ipsi⁹ decre. ⁊ decre. dilect⁹ i ꝯriuȝ allegatas. Itē nō ob. q̄ h̄ nō apponit decretū: q: sufficit legislatorē aliq̄d phibuisse ⁊c. C. ᵭ legi. nō dubiū. de re. iu. q̄ ꝯ. li. vj. cū cōcor. nec ē ver̄ q̄ h̄ vset solū fauor instituētis ⁊ istituti: imo v̄sat fauor eccl'iar̄ ⁊ salus aiar̄ vt pȝ i decre. j. de p̄ben. ⁊ sic renūciare nō potuerūt: fa. q̄ᵭ dixi p⁹ ino. host. ⁊ ꝯpos. ᵭ rescrip. cū dilecta sup. iiij. gl. p h̄ vȝ q̄ institutio. vel ꝯfirmatio nō valeat. puta q̄ cū diocesan⁹ nō recipiat p̄tātem ꝯfirmādi ab hac ꝯstōne: sed det ꝯstō iurisditionē hn̄ti certū modum sine decreto: q̄ ꝯfirmatio ꝯ hanc ihibitionē fcā valeat. ⁊ q̄ hoc sit de mēte colligo p v̄buȝ p̄cedēs sub obtestatiōe ⁊c. Fateor tn̄ q̄ puniēdus ē faciens: vt i decre. si soli. cū ꝯcor. fa. j. de iudeis. c. vno. Ad decre. puida. r̄ndeo: q̄ ibi ordinarius recuperat iurisditionē p ꝯstōnē greg. q̄zuis. e. ti. sed modificatam. si ergo modū nō suet deficit iurisditio. fa. ff. de transac. cū hi. §. si pretor. ⁊ de re. eo q̄ sub tu. vel cu. l. magis. §. si es alienū. Ad decre. vl e. tit. dico q̄ ex vi ᵭcreti non vȝ ibi cōfirmatio que al's valuisset in decre. cū dilectus. ⁊ decre. si soli. v̄. aut erat ius alteri acq̄sitū p quo scribebat. Lex ū dubiū. loquit i his q̄ hn̄t ꝑpetuā phibitiōis cāȝ: vt no. de spō. duor̄

obtestatiōe diui iudicij districti⁹ ihibētes [a] ne p̄ntatū [b] aliq̄z p quācūq̄ psonā eccl'iasticam ius [c] p̄ntādi ad eccl'iā aliquaȝ hn̄teȝ admittāt: nisi. j. certum t'minū ꝯpetētē [d] p diocesanos ipsos p̄ntantib⁹ p̄figendū: ipsi p̄ntato fuērit corā [e] eis vt p̄scribit ꝯgrua de puētib⁹ eccl'ie portio assignata. quaȝ si forsā ꝯdeȝ p̄ntātes. j. t'minū ipȝ [f] assignare neglexerit: ne fcm eorū noceat [g] p̄ntato statuimus: vt extūc [h] diocesani debeāt p̄ntatū: nisi aliud canōicū obsistat admittē: ⁊ i penā [i] p̄ntātiū ad diocesanos ipos p̄tās assignatiōis h⁹ i deuoluat [k]. ℭ Precipim⁹ āt diocesāis eisdē sub ipsi⁹ obtestatiōe diui iudicij: ipsorūq̄ ꝯsciās oneram⁹ [l]: q̄ moderatiōeȝ [m] portiōis ipsius ᵭbite faciant: nec odio [n] vel fauore vl' al's [o] in pluri vel mino

tua. q̄ h̄ cessat. Nā et p⁹ istitutōȝ assignatio fieri pōt vt sequitur. ⁊ ad hoc adde quod dixi. s. e. cō. de seques. pos. c. vno. ver. a qua.

b ℭ P̄ntatū. istituēdū ad regimē eccl'ie vl' curā ppl'i.

c ℭ Ius p̄ntādi. nō nudū ȝ vna cū dn̄io tpaliū: vt. j. § sanc. al's nō fieret assignatio ista: q: rector: totū hēret sup quo vide q̄ᵭ scripsi de prebē. ᵭ monachis. sup fi. vl glo.

d ℭ Cōpetēteȝ. ᵭ elec. c. j. de ap. cuȝ sit. io.

e ℭ Coram. vide q̄ᵭ sup hac dictōe no. ᵭ elec. vt circa li. vj.

f ℭ Ipsum. a dio cesano statutuȝ.

g ℭ Noceat. fa. de elec. publicato. ⁊ ad ea que ibi scripsi in. x. q.

h ℭ Extunc. i. lapso termino. ⁊ extremum tempus designat. ff. de condi. ⁊ demon. l. iiij. in fi. io.

i ℭ Et in penam. non dicit ⁊ postea in penam. nec. s. prori. dixit prius debeant. per quod dico q̄ dūmodo l psus sit terminus non attento ordine huius litterē: sicut assignatio patronorū precedit institutionem: sic ⁊ diocesani prius poterūt assignare: ⁊ postmodum instituere: faciūt nō. ᵭ rescrip. cū dilecta in. iiij. glo. ⁊ sic illud extunc q̄ᵭ precedit determinat verbum debeāt ⁊ verbum desoluatur. Sed in quo est hec pena: cum nil videatur teferre: an per ipsos an per episcopum hoc fiat: ex quo modus non exceditur: Solū assignabit forte episcopus tale est predium quod sibi tenere voluisset: perditio ergo electionis est hec pena: fa. de preben. si pluribus in fi. li. vj. ff. de le. ij. statu liberum §. stichum. ⁊ est si. de sup neg. pre. c. vno. e. com.

k ℭ Deuoluatur. tam gof. inno. ⁊ ho. dicebant de preben. de monachis q̄ si monachi assignare nollēt hāc portionem: episcopus elapsis sex menbus ordinaret ecclesiam: per decre. sicut de sup. ne pre. sed archi. in decre. j. de preben li. vj. dicit decre. sicut loqui in defectu presentati non in defectu prouentuuȝ: quare dixi episcopum hoc casu non posse ecclesiam ordinare: ȝ coget illos ad assignationem faciendam. hodie melius prouisum per est hanc litteram.

l ℭ Oneramus. concor. s. de vo. c. fi. vbi concor. de h̄ s. ti. prori. c. vlti. §. vt autem in fi. j. de here. c. j. post p̄n. ⁊ per hanc litteram ⁊ ea que no. ᵭ rescrip. statutum. §. assessorem li. vj. videtur q̄ per patronos vel presbyteros non possit episcopo q̄ᵭ referri. ⁊ q̄ si appellarēt patroni dicentes excessit: vel presbyter dicens q̄ portio nō sufficit: eps nō ᵭferet. Fateor tn̄ q̄ supior ad quē appellatū ē emēdaret q̄ᵭ male factū eēt. s. ᵭ appel. pastoralis. i p̄n. Idē puto cū añ lapsū t'mini ē ꝯtētio iter patronos q̄ dicūt portiōeȝ antiq̄z vl' auctā p ipos sufficē.

m ℭ Moderatōȝ. i. moderatā taxatio(⁊ epȝ h̄ negāteȝ neȝ h̄ dico q: modēatiōis v̄bū dimiutiōeȝ sapit: ᵭ. v̄. sig. c. fi. ⁊ ē huic si. ᵭ elec. cupientes post prin. li. vj.

n ℭ Odio vel fauore. presentati vel presentantium.

o ℭ Vel al's. puta p̄mio vel timōe. xj. q. iij. q̄ttuor: ᵭ re

ri[a] circa illaz scient excedant. ¶ Sane[b] i poratuũ vl' aliorũ tã reglariũ q̃ sclariũ locoꝝ ecclesijs i qbꝰ religiosi vl' alij ad q̃s eoꝝ redditꝰ ptinẽ noscunt p̃dcã ꝯsueuerũt onera supportare: p̃missa nullatenus obseruẽtur[c]: sz onera oia q̃ ecclia rũ ipaꝝ ppetuis[d] p̃sbyteris aut vicarijs[e] icũberẽt: si dcã eis assignatio fcã eẽt: religiosi ⁊ alij supdci plene subire[f]: ac p̃sbyteros seu vicarios ipos decenter[g] tractare: necnõ sustẽtationẽ eis p̃stare[h] sufficiẽtẽ[i] ⁊ cõgruã teneãt. ¶ Ad q̃ oia integraliť adiplẽda: ⁊ nihilominꝰ ad obſuationẽ[k] d̃bitã assignatiõis p diocesanuz i casu alio[l] vt p̃mittit faciẽde: religiosos p̃dcõs ⁊ alios q̃slibet a diocesanis eisdem ecclastica volumꝰ cẽsura ꝯpelli: nõ ob. exẽptõnibꝰ aut alijs qbꝰ lz p̃uilegijs ꝯsuetudibꝰ[m] l' statutꝭ q̃ circa p̃missa[n] l' eoꝝ aliqd religiosi ipis aut alijs i nll'o volumus.

Plures[o] (suffragãi. I dẽ

iudi. cum eterni lib. vj. ſ. de here. c. j. ſ.

a ¶ Vel miori. ꝯcor. d̃ of. custo. c. j. ⁊ qd̃ ibi no. i ij. glo.

b ¶ Sane. hic declarat predicta omnia: v. j. dicam.

c ¶ Obseruent. ex quo eniz p̃statu ⁊ instituti nõ susti nẽt onera sed ꝓcurationẽ cathedraticum ⁊ alia iura ep̃alia ⁊ hospitalitatis onera ⁊ his similia subeũt patroni non fiet assignatio predicta etiã pro sustẽtatione rectoris vt sequitur. Si g̃ aliqua onera puta ꝓcurationum subeũt patroni: reliqua subit presbyter: vl' q assignatio fieri d̃beat sufficiẽs pro his oneribus tm̃ que subit presbyter: fa. de prescrip. accedentes. de sta. mo. in singulis d̃ deci. tua. ij. puto enim hoc esse de mẽte bonoꝝ iuriũ: q aut omnia subeant patroni aut oia p̃sbyter: fa. de ꝯse di. ij. cõperimus ff. de admi. tu. cũ querit. Naz particularis exactio multa hz incõmoda ff. famil. her. l. plane facit. ff. de exerci act. l. ij. ſ. de censi. cum instantia. ⁊ hoc probat sequens littera.

d ¶ Perpetuis. d̃ cap. mo. c. vno. li. vj.

e ¶ Vicarijs. repete perpetuis: de of. vica. ad hec.

f ¶ Subire. teneantur quod sequitur.

g ¶ Decenter. hoc respicit honestatẽ: de vo. magne. honeste ergo locabunt in sede: d̃ exces. pre. c. j. de ma. ⁊ obe. sol'te ⁊ honorabitur i eis sacerdotale officiuz: de here. cũ ex iniuncto. ſ. lz autem. xcv. di. esto.

h ¶ Prestare. hic patet q etiam pro sustentatione rectoris non fiet assignatio.

i ¶ Sufficientez. vide quod no. xxj. q. j. c. j. de rescrip. cum adeo. in glo. ij.

k ¶ Ad obseruationem. non poterũt ergo tollere vel minuere põtiõez p ep̃z assignatã: facit d̃ p̃bẽ. auaritie.

l ¶ Alio. cũ. s. rector vel vicariꝰ sustinet onera: ⁊ infra tp̃s p diocesanũ statutũ assignatõ p p̃ronos facta n̄ fuit.

m ¶ Cõsuetudibꝰ. ꝯcor. vide. ſ. e. copi. d̃ eta. ⁊ qua. vt

n ¶ Premissa. in alijs ergo nõ leduntur (hi qui ad h. priuilegia: sic. ſ. ti. j. c. vl. ſ. nullo io. annes.

o Plures. sic summat tria dicens. ⁊ partes patent: quarum prima determinat no. xxxj q. vl. pie mẽ tis plenius. e. q. si plures. ⁊ e. ti. c. j. p que pz h reprobari opinione que placere videbat ala. hu. lau. io. tan. vin. her. ⁊ gof. que mihi ẽt placebat: ⁊ approbat opi. inno. ⁊ ho. dicentium in predi. c. j. q in iurepatronatꝰ successio fit per stirpes nõ per capita: cum hoc esse debeat in linea discendenti: insti. de here. q̃ ab itest. d̃fe. ſ. ⁊ q placuit. vt sic plures vni succedentes loco vniꝰ habeantur. ff. de cõdi. ⁊ demõ. cui functus. ⁊ dicebat inno. hanc equitatem preferendam subtilitati cõtrarie. ff. ad. l. aql. ita vulneratus in fi. ff. de insti. l. j. his concor. rof. hõuen. in libello suo. e. ti. ſ. nunc de vltio primi contra. Ad quod inducebat vin. q patroni veniunt ad successionem liberti per capita non per stirpes: insti. de succes. liber. ſ. sed nostra alias incipit multis. facit ad hoc: quia stipulationes indiuidue non diuiduntur inter heredes. ff. de ver. ob. l. ij. ⁊ l. eadem. ſ. cato. ⁊ l. stipulatiões non diuidũtur. Archi. in pre. c. si plres. ꝯcõdare voluit opiniones dicens opinionem inno. esse verã in his qui ex diuersis causis sunt patroni. ⁊ ita ponebat rof. vt si vnus ex fundo alter ex dote. Oẽs eni ex alio descendentes loco vniꝰ habentur. qñ vo vnicus fuit patronꝰ tunc locuz hẽat opinio ꝯria: vt sic inspiciamus initium. Sz lz hoc aliquantulũ mulceat aures: cui nec videt hec decre. obstare q̃ ponit plures patronos ⁊ vnũ ex pluribus nõ vnũ soluz: tamen non video rationẽ quare aliud in duobꝰ patronis ex diuersa causa q̃z ex eadem: vt si duo d̃derit dotẽ. Itẽ nec video qr̃e magis inspiciamꝰ stirpez primo gradu q̃z secũdo vel vlterioribus cum igitur in hoc oẽs cõcordẽt q hoc ius ẽ simplex ⁊ idiuisibile. Itẽ cũ concordẽt q in heredes ex iequalibꝰ partibꝰ equaliť trãsit: lz forsã vt dicebat inno piguior sit vox illius qui plus hz in hereditate. Itẽ cũ oẽs concordent euz quialiquid i dote posuit ita patronũ esse sic eũ qui plus posuit ⁊ de his oibus scripsi. e. ti. c. j. Mibi placebat opinio hic reprobata: que lz i parte haberet ꝯriã eqtatez: tñ expediens mihi videbat ecclijs: vt sicut patronis p capita debetur ius processionis ius alimentoꝝ ⁊ ius defensionis: ita per capita debeat ius presentationis. s. vt quot sũt capita patronoꝝ: tot sint suffragia vocũ ⁊ nõ plura: ad hoc fac. t. e. tit. c. iij. qd̃ loqt etiaz de heredibus fundatoꝝ in plurali: ⁊ tñ dic preficiendũ illum q plurimorum approbatur assensu. Et nõ plura dixi vt. s. si patronꝰ fit heres ꝯpatroni solũ vnam vocez hẽat cuiꝰ ꝯriũ innuit hec lr̃a: vt. s. si sit de heredibꝰ triũ patronoꝝ in tribꝰ vocibꝰ partem hẽat: vel si solꝰ esset heres triũ hẽat tres voces: fa. d̃ re iudi. cũ oli. ⁊ ex opione hic approbata timeo q nascẽtur in extricabiles qõnes Pone q. a. patronꝰ cuiꝰ hẽdes hẽri debẽt p vna voce: habuit tres filios: quoꝝ primꝰ. b. nomie habuit duos filios: scd̃s. c. nomie habuit q̃tuor: tertiꝰ. d. noie hũit sex: quo iure isti oẽs hñt vnã vocem eodẽ iure hñt duo filij. b. tertiaz illiꝰ vocis: q̃ttuor filij c. aliaz tertiã: sex filij. d. aliã tertiã. Si ergo ad aperiẽdum itellectum dicẽdoꝝ hãc vocẽ reducamꝰ ad vnũ as. i. ad duodeci vncias ⁊ faciamꝰ q q̃libz vncia in voce sit bonoñ. grossꝰ ⁊ qlibz grosus valeat duodeci bonoñ. puos: q̃libz stirps hẽbit q̃tuor vncias. Quid erit g̃ si vnus ex duobꝰ: tres ex q̃ttuor: duo ex sex pũtant titiciũ: ⁊ reliq. s. vnꝰ ex duobꝰ: vnꝰ ex q̃tuõ ⁊ q̃tuõ ex sex pũtant seiũ d̃ numero p̃soaꝝ pz: d̃ vncijs ẽt pz: q presentatores ticij hñt sex vncias ⁊ quattuor denarios: presentatores seij habent qnqz vncias ⁊ octo denarios sed explica stirpem. Item descendendo ad tertium gradum si vnus ex illis duobus filijs. s. b. habebat vnum soluz filium qui clericus est: alter octo quorum duo ẽt sunt clici ille solꝰ hẽbit duas ũtias ⁊ illi octo diuidẽt alias duas: ⁊ sic qlibz ex illis octo hẽbit tres d̃narios. Item si qlibz ex quatuõ filijs. c. q̃ hũit filios. pmꝰ tuor: q̃ꝝ vnꝰ clericꝰ scd̃s

tres: quoꝝ duo cli: tertiꝰ duos clericos: q̄rtus vnū: q̄tuor filij p̄mi hn̄t vnicā: ⁊ sic quilibet tres denarios: tres filij secundi vnicā: ⁊ sic q̄libet q̄tuor denarios: duo filij tertij vnicā aliaꝫ: ⁊ sic q̄libet sex denarios: ⁊ solus filiꝰ q̄rti hꝫ itegrā vnicā. Itē si ex tertia stirpe. s. ex sex filijs. d. q̄libꝫ hꝫ filios: pone q̄libꝫ ex tribꝰ duos ⁊ sic sex: q̄ꝝ vnꝰ solus ē clericꝰ: ⁊ q̄libet ex alijs tribꝰ q̄tuor ⁊ sic duodeci: quoꝝ octo sūt clerici: q̄libꝫ ex parētibꝰ habebit octo dēarios: q̄libꝫ ḡ ex duobꝰ filijs p̄moꝝ triū hēbit q̄tuor denarios: ⁊ q̄libꝫ ex q̄tuor filijs secūdorū triuꝫ hēbit duos denarios. Hēmus ergo s̄m p̄dicta trigita septē p̄nepotes ex duodeci nepotibꝰ natis ex tribꝰ filijs patroni. finge ꝙ vacat ecclesia ⁊ isti trigita septē discordāt: vigiti laici ex eis p̄n̄tāt vnū decē ⁊ septē quos dixi clericos aliū: tu q̄ dicis p stirpes cōberi voces patronoꝝ extrica mihi cāum istū: q̄ iure eteni pōderas stirpem in p̄mo gradu: eo iure ⁊ i vlterioribus: vt p̄dixi i vncijs bn̄ pōt explicari: q2 ps clericoꝝ hꝫ sex vncias ⁊ vnū denariuꝫ: ps laicoꝝ sex vncias minus vno denario. Adhuc fortior intricatio: vbi ponis aliuꝫ cōpatronū habuisse totideꝫ descēdētes: quoꝝ aliq cōcordāt cū clericis p̄dictis: alij cū laicis. Et scias ꝙ si i predicto cōputo fuisseꝫ vltra ternariū vsus ipari nūero: vt. v. vij. vel. ix. adhuc fortior eēt intricatio. Itē si ē intricatio tāta in p̄nepotibꝰ: q̄nto amplior i filijs p̄nepotū vel vlterioribꝰ: qd̄ est dicere si hec intricatio ē in tertio gradu q̄̄to maior i q̄rto q̄nto ⁊ vlterioribꝰ. Itē si itricatio ē i cāu sic explicite ⁊ certitudinaliter posito q̄̄to maior in eo p p̄batiōes certificādo. p tāto terreor de hac approbatione. Nec si terreor de eo qd̄ scripsi post inno. ⁊ host. de elec. scriptū. super verbo prepositi. vbi dico ꝙ prelatus posset habere ternā electionis: capituluꝫ tertiam: clerus tertiaꝫ q2 fateor vt ibi scripsi ꝙ posset eē intricatio in calculo: nō tn̄ tanta vt hic: ⁊ hoc pp successiuas stirpes. Dicebat ergo goffredus. e. ti. c. i. ꝙ cōsuetudo p quā i quibusdā partibꝰ: vt neapoli iuspatronatꝰ diuidit p vnicas posset excusari: vt fiat diuisio nō respectu iuris patro. qd̄ est indiuisibile: sed respectu portionū s̄m q̄s heredes successerunt patrono vni vel pluribꝰ: ⁊ nō respectu portionū q̄s cōtulerunt edificādo vel dotādo. ⁊ pōt eē vtilitas haruꝫ diuisionū: vt ecclesia i alēdo ⁊ i honoribꝰ magis teneat ei a quo plus receperit sed actus p̄sentandi cōmunis sit oibꝰ. Possꝫ etiaꝫ circa gratificationē que aliquādo facienda est. e. ti. cuꝫ autē. vox illius p̄ferri qui plus contulit: ⁊ hoc dictū mihi placebat. sed vt dixi opinio h̄ approbata p̄qua facit de rescrip. pastoralis. in prin. de testi. lꝫ ex quadā. ibi non vtiqꝫ vno ⁊c̄. in tanto habet equitateꝫ: quia absurdū erat patronuꝫ instituendo decē hēdes forsā ad hūc finē: vt defraudare posset cōpatronū actu p̄n̄tandi: quod esset si isti haberent decem voces ⁊ ille vnam: ⁊ quia hoc ita posset contingere in scd̄o gradu tertio ⁊ vlterioribus sicut in primo: nō videtur habere rōneꝫ opi. archi. ⁊ propter hanc fraudem vel iniquitateꝫ multotiens cogitaueram ꝙ bonum esse statuere: ꝙ extātibus descēdētibus heredibus sāguinis ex aliquo patronoruꝫ: ius istud non posset transmitti in extraneos. In heredes vero sāguinis transiret per capita etiam quo ad actum p̄resentationis: ⁊ tunc non conqueratur patronus de cōpatrono: sed de deo creante: si plures descendentes prebuit compatrono q̄̄ sibi Deficientibus vero compatronus tunc patronus descendentes non habens posset transmittere in extraneos: quibus ēt succederent soli descendentes sanguinis ⁊ per capita. Et forsan non esset absurdus statuere ꝙ nullo casu in extraneos i. non descendentes posset transmitti: vt sic facilius liberarēt ecclesie ab h̄ iure: fac̄ de deci. p̄hibemꝰ. ⁊. c. fi.

o ¶ Plures quotcūqꝫ cum sit eadeꝫ ratio: sed ad minus duos cōprehendit: de reg. iur. pluralis. li. vi. cū cōcor. ⁊ dic plures etiam singulare. in collegiatas enim minus est dubiū de his q̄ fi. a prela. c. ca noscitur.

ab vno[a] ex p̄tonis eccl̄e[b] relicti[c] hēdes[d] vocē dūtaxat vniꝰ hēbūt i p̄n̄tatiōe rectoris[e]: et[f] vt faciliꝰ[g] p̄uideat̄ eccl̄ijs nō i cōueniēs reputamꝰ p̄tonos[h] ip̄os int̄ se posse libere[i] cōueni

a ¶ Ab vno ergo secus si plures a pluribꝰ: vel vnus a pluribus: vt dixi in magna glo.

b ¶ Ecclesie. habemus. patronos libertoruꝫ ⁊ patronos causarum: de quibus dixi e. ti. super rub.

c ¶ Relicti. lꝫ verbuꝫ relicti ad viui tabulas non pertineat. ff. de ta exhi. l. i. ad fi. facit de foro cōpe. cōquestꝰ. Idē tamē puto si inter viuos trās̄. erat vēdēdo pluribus vniuersitateꝫ vel p̄mutādo cuꝫ pluribꝰ: vel pluribus donādo: qui sunt modi trāsferēdi: vt no. e. ti. cuꝫ seculuꝫ. Donationem tamen non posset facere priuatis sine cōsensu episcopi. vt plene scripsi. e. ti. illud.

d ¶ Heredes. sui vel extranei: cuꝫ non distinguat: de hoc. xvi. q. vij cōsideranduꝫ. ⁊ dixi e. ti. cum seculum.

e ¶ Rectores. ⁊ clerici cū eadē sit ratio. ē tn̄ i h̄ opinio an patronus presentet clericum. tene tamen quod no. e. ti. postulasti.

f ¶ Et vt. circa hūc ꝟ. erat triplex opinio. Prima ꝙ h̄ fieri posset. Scd̄a ꝙ no posset. Tertia ꝙ posset de auctoritate epi:alis no h̄ reprobat̄ scd̄a quā tenebat ino. e. ti. c. i. ⁊ tertia quā idē ipse tenebat. e. ti. q̄rimoniaꝫ. ⁊ approbat p̄mā quā tenebat ber. e. ti. c. i in fi gl. ⁊ aptiꝰ ibi tā. qd̄ placebat vin. phi. ⁊ gof. iducebāt. l. quotiēs ff. de vsufruc. ⁊. ff. de serui. via i fi. ad idē. ff. cōidiuidū do. l. cōidiuidundo. §. cum de vsufructu.

g ¶ Facilius optarem hanc rationem ponderataꝫ fuisse supra proximo respon.

h ¶ Patronos. omnes: facit quod no. de elec. quia propter ver. vel saltem. alias iure cōmuni ⁊c̄. de reg. iur. in re communi li. vi.

i ¶ Libere. i. sine superioris auctoritate: ⁊ sic iprobat qd̄ no ino. i decre q̄rimoniā. Itē dic libere ēt si nō vacet eccl̄ia: fa. de dona. cōsulatiōibꝰ. ⁊. c. cōpil. de re: ec. nō alie. si vna. h̄ p̄bat pl'ale alternis vicibꝰ. certū ē. n. ꝙ vna vice nō cōcurrit duplex vacatio: nō ob. de cōces. p̄bē. c. fi. q2 illud fiebat in fraudē vacature. h̄ aūt fit ad tollendā discordiā ⁊ ad faciliorē p̄uisionē eccl̄ie. ⁊ eadē ratione videret̄ patronꝰ pluriū eccl̄iarū posse iter se diuidere. s. vt vnus sit patronꝰ i vnā ⁊ alius in alia vt no. vin. e. ti. c. i. ⁊. c. ex insinuatiōe. Sed contra. ff. famil. her. l. quedam. ff. de ali. le. l. iij. ff. de iurepatro. l. fi. per que patet patronum libertorum inter patronos diuidi non posse: licet alimentorum prestationes diuidere possint. Sed dici posset ꝙ fortius est iuspatronatus libertorum q̄̄ ecclesiarum. vnde illud non alienatur. istud sic. illud transit in suos etiā nō heredes. ff. de iure pa. filij. ff. de liber. leg. aurelio. § caius. istud nō vt scripsi post inno. e. ti. cum seculum. Item vt ibi no. permutatur patronatus cum patronatu. quare ergo pars patronatus vnius ecclesie cum parte quam habet compatronus in alia non poterit permutari: ⁊ vt quod iuris de toto ⁊c̄. de of. deleg. pastoralis. §. i. ff. de rei ven. que de tota.

a ¶ Alternis vicibus i. q vnus pma vice qua occurret vacatio: alter scda alter tertia. hs etiã vicissitudines quãdoqz seruãt singulares persone collegior i. collõnibus spectãtibus ad collegia: de pben. c. vlti. lib. vj.
b ¶ Quibus etiã. tertiũ dictum inducens ius nouum ꝛ equissimũ: qđ intelligo de laicis: vt. j. dicam.
c ¶ Eadẽ causa. facilioris puisio nis ecclesiarum.
d ¶ Permittimus. oli ergo hoc non licebat. bñ. n. poterat laicus pñtato vno aliũ pñtare. e. ti. q autẽ. ꝛ c cũ autẽ. ꝛ potior erat ꝯditio istituti ab epo vt ibi: vi debat tñ eps pmo teneri: qđ intellige vt dixi. e. t. pastoralis. Si g licebat sic successiue accumulare: honestũ est vt liceat etiam sic psentare.
e ¶ Plures. quotcunqz: vt dixi in prin. c.
f ¶ Pñtare. simul

re: de rectore ab eis alternis[a] vicibus pñtando: qbus[b] etiã ex eadem[c] cã pmittimus[d] vt plures[e] ad vacantem ecclĩam possint eo modo pñtare[f] psonas[g] q vna ex eis eligi per episcopum[h] valeat ꝛ admitti. Clemens. v. in concilio vienensi.

De censibus exactionibus et procurationibus. Rubrica.

Um[i] sit nature[k] cõsonum illos non recusare onera q rex commoda complentuntur: hac in perpetuũ valitura constitutione sancimus: vt religiosi[l] quicunque p monasterijs ꝛ ecclesijs que ad eos quocunque sint titulo[m] deuoluta: procurationes legatorũ sedis aposto.[n] ac iura episcopalia[o] ꝛ alia prestari p ipsis ante q ad eos peruenissent solita[p]: prompte soluere studeãt: nisi forsan se. apo. priuilegio[q] exẽptione[r] vl alia cã legitima[s] ab his se valeãt excusare. ¶ Priuilegia vero seu exemptiões[t] huiusmodi ad mõasteria seu ecclesias que ad eos obuenire continget in posterũ[u] volumus[x] non extendi. Idem.

Ad nostrum[y] quod dolẽtes[z] referimus peruenit auditum: q ecclesiarum prelati ad monasteria cisterciensis ordinis accedentes: licet ab eis charitatiue recipiantur: ꝛ eis curialiter necessaria ministrentur: cibis tamẽ

vel successiue. lz eni oli cũ laicus pñtabat scđz daret optio epo: ipse tñ laicus ĩstabat pro scđo: modo vo potest relinquere hic epi optioni. ꝛ sic no. q lz electiones ñ possint fieri alternatiue: de elec. c. ij. li. vj. pñtatiões sic vt hic. qđ de laicis intelligo vel clericis pñtãtibus ex patrimonio: in quibus locũ hẽbat quod. s. d xi.
g ¶ Personas etiam in minoribus constitutas: quod dic vt de insti. c. ij. li. vj io an.
h ¶ Per epm. vel alium instituentẽ: cum eadem sit ratio.
i Um sit. religiosi sbire tenentur onera q icũbebant ecclijs per eos añ hoc ꝯciliũ acquisitis: nisi priuilegio exemptione vel alia iusta cã iuuentur: que puilegia vl exemptiones nõ iuuãt in ecclesijs post ꝯciũ acqrendis. secũda ibi priuilegia.
k ¶ Nature. sũptum de regula formata per modum conuersum ff. de reg. iur. s m naturam. ꝛ vide de reg. iur. qui sentit. li. vj. ꝛ dicit lex q non est ferẽdus q lucrũ amplectitur ꝛc. C. đ cadu. tol l. vna §. pro scđo in fi.
l ¶ Religiosi. in alijs ergo locũ nõ hz inqstus inducit ius nouum in fi. si. s. e. cõp de deci. c. j. de testa. c. j.
m ¶ Titulo. vt donatiõe: đ dona. ꝯsultatiõibus. permutatione: de rex pmu. ad qões. vl prescriptiõe: de iure pa. cura titulo vo emptiõis hẽri nõ potest: đ simo. qrelã. de iure pa. de iure. ꝛ an transeat cum vniuersitate scripsi. e. ti. ex lris. titulus etiã edificationis vel fundationis, nõ adaptatur huic casui.
n ¶ Sedis apostolice. de iurciur. ego enim de censi.
o ¶ Episcopalia. de quibus de of. or. con (cuz instãtia. querente. s. ti. j. c. j. ꝛ vides q procuratio legatorum ꝛ iura episcopalia põnuntur vt diuersa. per quođ pz: q qui ex pacto tenentur ad iura episcopalia: non per id tenẽtur ad procurationem predictam.
p ¶ Solita. vl ex ipositione facta tpe fũdatiõis. xviij. q. ij. cleutheri. e. ti. qzto đ iure pa pterea ij. vl ex ãtiquo vsu: đ h. e. ti. puẽit. vl q res aliq hñs onus ãnexũ puenit ad ecclesiã i quã trãsiuit cum suo onere. xvj. q. j. siquis laicus. de deci. pastoral đ pig. ex litteris. ff. de cõtra hen. emp. alienatio.
q ¶ Priuilegio. hoc iuuat quo ad oia pdicta.
r ¶ Exemptione. si itelligas ab epali iurisditiõe hñ iuuat quo ad pcurationes legator sedis aplice ad quas exẽpti teneñ. nõ ob. e ti. cũ istãtia: qđ exponas vt ibi dixi. s illas ẽt nõ valet pscriptio de prescrip. accedentes.
s ¶ Legitia. puta cõpositiõe. j. c. px. v. nec ꝯpositiões. qđ intellige quo ad illa i qbus valeret ꝯpositio: de hoc. e ti. cuz venerabilis. vel res iudicata: de re iudi. cũ inter. ꝛ no. de pscrip. cũ ex officij in vl. glo. Prescriptio non vz hic adaptari: cũ loquitur ter. đ his que pstari solebãt noua vo pscriptio p acqsitõne illar hñ posset adaptari i his iuribus q sũ pscriptibilia: de pscrip. de qrta. Sed nũqd erit legitima cã si dicaũ indebita fuisse? So. puto de mẽte huius ꝯstitutionis: q percipiẽs i possessione defendatur donec probeñ indebitũ. e. ti. peruenit. facit đ elec. qrelã ad fi. ꝛ qđ ibi no. đ of. or. duo simul in. iij glo.
t ¶ Exempt ones hus i. intelligo gnãles vel predictis iuribus.
u ¶ In posterũ. ꝯcor đ deci. nup. si. s. e. cõpi. de rescrip. lras. vides ergo q puilegia vel exẽptiones qs habebant religiosi etiã circa ecclias acqrendas nõ hñt locũ: nisi i acqsitis ante ꝯcil. vien. De religiosis dixi: q circa seculares nil imutat ista cõstitutio. Et scias q ꝯciliũ inchoauit ãno dñi. M. cccxj. die cal. octobris. ꝛ terminatũ fuit sequẽti. vj. die aprilis: ꝛ sic durauit vltra sex mẽses. Scito ergo qñ acqsiuerit sciẽs an ante ꝯciliũ vel post Quid de acqsitij durante cõcilio vel p ꝯciliũ añqz ꝯstitutiões ligarẽt: đ q satis dixi i pemio: equũ videñ q acqsite ãteqz ligarẽt ꝯstões puilegijs ꝛ exẽptiõibus gaudeãt p
x ¶ Volumus. sit p rõne volũtas: cũ als dceat p sea q ibi dixi. uilegiũ pricipis eẽ mãsurz: đ re. iur. dcet li. vj. cũ ꝯcor. ꝛ si. s. e ꝯpi. đ sepul. dudũ. §. pe. i fi. ꝛ s. ti. j. c. j. i fi. de rescrip. c. vlti. đ deci. c. ij. lib. vj. fuit tamen motiuum: q priuilegium tendebat ad noxam: de deci. suggestum. vbi de hoc.
y Ad nrz. põit qdã guamia q plati iferebãt exẽptis preciue cisterciẽsibus: ꝛ illa fieri phibet statuẽs: q epi q in mõasterijs cisterciẽsis ordinis charitatiue pcurãñ sint ꝯtẽti cibarijs q p illos mistrãñ. Si vo pcurãñ ex debito ipsis volẽtibus cãnes mistrari: dbẽt ex septa mõasterij vl saltẽ ex põtãz q dz reglaris. ipor ẽt elẽmnarij fragmẽta mẽsar pñt paupibus erogare. Pria ps põit guamia. Scda puidet ibi nos igiñ.
z ¶ Dolẽtes. s. e. cõp. đ sta. mo. c. ij. v. visitatores. ꝛ ibi concor.

reglaribꝰ[a] n̄ ꝯtēti: ꝯ̃ ꝓuilegia dicti ordīs carnes petunt: ⁊ si eis nō mistrēt: auferūt violēt ⁊ lꝫ ī locis eisdē fiāt elemosyne ꝯpetēt: ipi tn̄ ꝑlati ipis religiosis īuitis[b] alias elꝭynas faciūt: ēt ī aliqbꝰ locis ī qbꝰ ꝓcuratiōes n̄ hn̄t ꝺ ꝯsuetudīe vel ꝺ iur̄. ¶ Pro eqtatur; q̄ꝫ ferrādis lꝫ ferris[c] n̄ egeāt: ⁊ coci eoꝝ sui officij[d] rōne pecūiā exigūt ⁊ extorq̄nt: nec ꝯpōnes[e] sup ꝓcuratōibꝰ it ꝑlatos ipos ⁊ eos iitas eis ꝓuāt ipis[f] ēt in recipiēdis procuratiōibꝰ ita graues exīstūt: ꝙ ipis in eorū mōasterijs ⁊ eccl'ijs ꝓcurationes recipiētibꝰ lōgi tp̄is victū breuis hora ꝯsūit[g] ⁊ dū ꝓcuratiōes recipiūt: canes vēaticos falcōes ⁊ accipitres secū hn̄t[h] ⁊ nisi volūtati satisfiat eorūz: value[i] mōasterioꝝ seu eccl'iaꝝ per violētiā sepe frāgūt[k] ⁊ ornamēta eccl'e exportāt[l] p̄fesqꝫ ꝓcuratiōes recipiūt vna die[m] se. apo. ꝓuilegio nō suffulti: interdū ī pecūia nūerata visitatiōis ēt offō nō īpēso[n] ⁊ occasione dictaꝝ ꝓcurationū ijdem ꝑlati ab ipis freq̄nt exigūt: q̄ illis soluer̄ nō tenēt itolerabilia eidē grauamīa cumulātes ¶ Sūt ⁊ nōnulli q ꝓcurationes nūcioꝝ ap. se. aliaqꝫ extraordīaria onera exēptis ⁊ alijs religiosis ꝑ maiōi pte īponūt vt se ac pb̄ros liberēt secl'ares religiosos ad ordīandum hꝰi oneꝝ distributionē minie assumētes[o] ¶ In multis ēt alijs[p] ꝓfacti ꝑlati exēpta mōasteria ⁊ ipoꝝ eccl'ias vtroqꝫ[q] illis iur̄ subiectas grauāt ī ꝓcuratiōibus recipiēdis ⁊ oneribꝰ insolidis īponendis. ¶ Nos igit̄ sup his volētes ꝺ oppōtūo remedio ꝓuidē: sacri approbatiōe ꝯcilij duximꝰ statuēdū: vt si ep̄i n̄ cā visitatiōis sꝫ charitatiue hospitalitatis ad mōsteria venerit supdcā[r] victualia gr̄ose recipiāt q̄ charitatis gr̄a eis fuerit mistrata. ¶ Ipis āt ep̄is ad mōsteria veniētibꝰ suꝑdcā ⁊ ꝓcuratiōes ibidē recipiētibꝰ sibi ꝺbitas ꝺ iur̄ cōi cōsuetudīe ꝓuilegio vl' iur̄ alio spāli[s] ī domibꝰ ipoꝝ[t] mōsteriorūz: cl'r tn̄ septa ipoꝝ exn̄tibus siq̄ fuerit ad hoc apte: aliogn[x] īfra septa īpa nō tn̄ īfra portā quā regularē[y] appellāt: carniuꝫ ꝑ ꝯgruētia tp̄is si voluerit[z] ꝓuilegio nō obstāte q̄cunqꝫ cibaria mistrent: nec icōueniēs reputamꝰ si fragmenta[a] q̄ de mēsis ipoꝝ ep̄oꝝ ⁊ suoꝝ familiarium[b] colligūtur[c] per ipsorū ep̄orūz elemosynarios ibidem[d] pauperibus erogentur. ab alijs autem grauaminibus exp̄ssis supius prelati diligenter abstineant si dei ⁊ apost. sedis indignationem voluerint euitare[e]. Idem in eodem.

a ¶ Regularibus. de quibus in regula benedicti. xxxix. c.
b ¶ Inuitis. non erat ergo dicēda elemosyna que de rapina fiebat. j. q. j. non est putanda.
c ¶ Ferris. vide quod no. e. ti. exigit. in glo. ij. lib. vj.
d ¶ Officij. cōtra id. e. ti. romana. §. procurationes. li. vj.
e ¶ Compōnes. ꝯpō. per quā tollatur ꝓcuratio ꝺbita visitāti nō vꝫ: sicut eni visitatio ꝑ ꝯpositōeꝫ tolli nō posset: ita nec ꝓcuratio q̄ debet̄ iure anexiōis: sic ꝺ ꝓscriptiōe dr̄: ꝺ ꝓscrip. cū ex officij. ꝯ̃ erāt ꝯpōnes sup mō ꝓcurādi vl' numero ꝓcurādoꝝ q̄ seruāde erant: facit qꝺ no. vj. q. vij. qcūqꝫ. sic ēt sup decis fit ꝯpō de deci. ex multiplici.
f ¶ Ipsis. prelatis.
g ¶ Consumit. ꝯ̃ id. e. t. cū apl's. Refert sueto. li. ij. ꝙ tyberiꝰ ꝓsidibꝰ suadētibꝰ ꝓuīcias onerāi tributo ꝺscripsit: bōi pastōis ē tōdē pecꝰ: n̄ ꝺglu
h ¶ Habēt. cōtra id (tire eo. ti. cum apostolus. de cle. vena. c. j. ⁊ ij.
i ¶ Value. de spon. consultationi. in prin.
k ¶ Frangunt. an hec liceant etiā hn̄ti iustā cāꝫ ⁊ possidenti cui ꝺnegat̄ pensio vel hospitiuꝫ vel procuratio plene ꝯscripsi post inno. de imu. ec. c. j.
l ¶ Exportātur. hoc nō ꝓn̄t etiā collectores decimarum. ꝯ̃. e. cō. de deci. si beneficiorum.
m ¶ Una die. cuꝫ tn̄ numerꝰ ꝓcurationū nō debeat excedē numeꝝ dierū. e. ti. ꝓcurationes. qꝺ locuꝫ hꝫ ēt ī visitāte plā loca: quoꝝ quodlibꝫ ad ꝓcurationeꝫ sufficiat. e. ti. felicis li. vi.
n ¶ Impenso. ꝯ̃ id. e. ti. ꝓcuratiōes. ⁊ c. exigit li. vj. e. lli. de of. or. si ep̄us.
o ¶ Assumentes. cōtra id de reg. iu quod omnes. lib. vj.
p ¶ Alijs. de quibus de exces. prela. frequens.
q ¶ Utroqꝫ. de priui. quoniam.
r ¶ Supradicta. s. cisterciēs. ordinis. tamen ⁊ de alijs ideꝫ videretur ab identitate rationis: ⁊ supra ī prori. generaliter loquitur de exemptis.
s ¶ Gratiose. dicit prouerbium italicorum non respiciēduꝫ dentem equi dōati: cū ꝯuenit. ff. de edil. edic. ad res dōatas.
t ¶ Speciali. puta pacto vl' onere imposito fundationis tempore: vt dixi. ꝯ̃. c. prori.
u ¶ Ipsorum. ergo non aliorum priuatorum vel ecclesiarum etiam si domus essent ad hoc apte: nisi ipsi prelati cōsentirent ibi procurari.
x ¶ Alioquin. idem si extra septa non fuerint domus monasterij ad hoc apte.
y ¶ Regularē. licet ergo in parte domꝰ qꝺ in alia pte non licet de sta. mo. cum ad monasterium. Sed quid si extra portam illam non ē locus aptus: satis videtur ꝙ ꝓpter necessitatem que sic artat possint tunc intra portam illam ministrari: vt sicut ꝓpter necessitateꝫ tempore prohibito licet carnes comedere: sic liceat ex eadem causa etiam in loco prohibito: de obser. ie. consiliuꝫ in fi. de re iu. quod nō est. sa. de custo eucari. c. ij. Posset tamen dici: ꝙ cū ꝓuilegiū istoꝝ tollat̄ itra portā ꝙ tūc ep̄s hꝫ formā ꝓuilegij cibis regularibus debeat cōtētari. Ubi vero non haberent priuilegiuꝫ ꝯ̃rū sit locꝰ ei qꝺ prius dixi.
z ¶ Si voluerit. honeste facerent episcopi declinando ibideꝫ sexta feria vel sabbato vel die quo cibaria regularia conuenirent: tamen si alio die declinant: subditi superiori inuito legeꝫ cibarioꝝ non dabunt. xlj. di. non cogantur. ⁊ concor. de censi. cuꝫ istantia. in fi.
a ¶ Fragmēta. dicta a frango is. panes ergo integros qui de mensa leuantur inuitis monachis nō dabit elemosynarius vel capōes integros vel similia.
b ¶ Familiarum. cum episcopo vel post comedentiuꝫ
c ¶ Colligūt. i. ꝓcuratiōe q̄ dat̄ ex ꝺbito hꝫ ē certū ꝯ̃ in illa q̄ dat̄ gr̄tuito n̄ videt̄ id iuitis mōchis fieri posse. ⁊ forsā auctō ꝺ vtraqꝫ itēdit: q̄si fragmēta videāt̄ eē largita.
d ¶ Ibidē ad aliū ꝗ locū mittere non posset distribuendo illis inuitis.
e ¶ Euitāe. vid ꝙ dixi. j. ꝺ sē. ex. c. j. i gl. mēdicātes i fi.

51

Presenti[a] constitutione iubemus[b] vt locoꝝ diocesāi ꝯ eos q ab ecclijs vel psonis[c] eccliasticis p eaꝝ rb[d] pprijs[e] q̄s ñ negociādi[f] cā ꝺferūt aut ꝺferre faciūt vl trāsmittūt: pedagia[g] vl guidagia suo vl alieno[h] noie exigūt vl extorq̄nt[i] i aiaꝝ suaꝝ piculū ꝛ eoꝝ a qb[9] ea exigūt piudiciū ꝛ grauami excōicatiōis[k] ꝛ iterdicti[l] sniās a iure[m] prolatas postq̄ de his ipsis cōstiterit[n] omnino publicent: vl a suis subditis[o] tādiu faciant publicari: donec[p] illi sic exacta restituerit[q]: ꝛ ꝺ trāsgressione huiusmodi satisfecerint[r] competenter. Clemens quintus in concilio vienensi.

De celebratiōe missaꝝ ꝛ alijs diuinis officijs. Rubrica.

Graui[s] nimiruz turbatione mouemur q̄ ex nōnullorū rectorum negligentia: que[t] duz spē ipunitatis pmittit. multaz nutrire pestilentiā cōsueuit[u] i subditis: pleriq3 ecclesiaꝝ ministri[x] modestia ordinis clicalis abiecta: duz offerre deo sacrificiū laudis[y] fructuz[z] labiorū suorū in puritate conscientie ꝛ animi deuotione deberēt horas[a] canonicas[b] dicere seu psallere[c] transcurrēdo syncopando[d]: extranea quidem et plerūq3 vana[e] pphana ꝛ ihonesta itermiscēdo colloquia[f]

a ℭ Presenti. Casus. ꝺ'ocesani quibus hoc constat illos qui exigendo a clericis pedagia guidagia excōicati sunt vel interdicti publicare ꝺbēt: venit exe cutiue ad decre q̄3q̄3. eo titu. li. vj.

b ℭ Jubemus. ergo obligat sub precepto. xiiij. q. j. qꝺ pcipit. qꝺ nō bñ ponderat: si. s̄. e. cōst. de statu mo. e. ij. ꝺ relig. do. c.

c ℭ Personis (ij. vide quod dixi i decre. quāq̄3.

d ℭ Rebus. vl p sonis: vt in pre. ꝺ cre. q̄3q̄3.

e ℭ Proprijs. s. p sonaꝝ vel eccliaꝝ vt sic ēt pfessos q ppuz hīe ñ psit i cludat. ptalib[9] rebus q̄ ad vsuz ppū portant ēt laici ñ soluūt vectigalia C. ꝺ vectig. ꝛ ꝯ. l. vniuēsi. Plēs alios casus in qbus nō soluūtur vide quod no. ff. ꝺ publicanis. l. iiij.

f ℭ Nō negociādi a ꝯrio dat itelligi q̄ i his q̄s cā negociādi defert ñ gaudēt imūitate vtēt no. guil. i spe. ꝺ imu. ec. in fi. vbi ēt arguit ꝯ empto res reddituū clericoꝝ q voluit imunitate gaudere: s3 ipsi etiā clerici nō gauderēt negociatiōis cā deferēdo vt h. Si āt iter leuatorē pedagij ꝛ ꝺlatorē sit qō: vt q2 ille negat eū clericū: vel dicit res deferri negotiatiōis cā: vel res illius nō esse: graue eēt semp iudicē adiri p fide h[9] rei recipiēda. Vñ v3 ꝯmittēdū iuramto ꝺferētiū vl suoꝝ nūcioꝝ si psonaꝝ q̄litas nō dissuadeat vl nisi de ꝯrio fides hēret i promptu: facit ꝺ iureiu. c. fi. qꝺ me. cā. c. fi. q̄ ad psonā v3 sufficē si sit i hītu ꝛ tōsura clericali: per decre. si iudex. de sen. ex. li. vj. io. an.

g ℭ Pedagia vl guidagia. exponūt hec ꝺ v̄. sig. sup q busdā ꝛ oīa ista dicūt pōtaria vl vectigalia: vt ibi no.

h ℭ Alieno. ꝺ reg. iu. quod alicui. li. vj. cum concor.

i ℭ Extorquēt. vbi eni3 reciperent ista a spōte soluentibus: non est locus penis: fi de simo. dilectus. ij.

k ℭ Ecōicationis. quo ad singulares personas.

l ℭ Intedicti. q̊ ad ciuitates castra vel loca quoꝝ collegia vniuersitates i his deliquūt ꝛ piculosissimū ē. per qꝺ forsā tota italia ē intdicta: ꝺ vltra italiā testificēt ex perti: ꝛ vide qꝺ dica3. j. de sen. ex. grauis. in pri. io. an.

m ℭ A iure. e. ti. q̄3q̄3. li. vj.

n ℭ Cōstiterit pte vocata ꝯ quā fit publicatō: ꝺ q̊ satis scripsi. e. cō. ꝺ of. dele. c. vno puto aūt ꝺ h igri ꝛ ꝯstare posse ēt i illo q soluit ꝺ h nō ꝯq̄rēte: tū q2 h bñficiū respicit fauorē ordis clicalis: ñ psōe tātū: ꝛ spectat ad i[9] publicū: ꝺ fo. ꝯpe. si dil'gēti. ꝺ sē. ex. ꝯtigit. j. di. ius publicū. tū pp aia ꝯ piculū de q̊ premisit: ꝛ precipue i f:ō manifesto: ꝺ v. si. cum in diocesi. ꝺ diuor. porro

o ℭ Subditis. vicios ēt epos i'grere psit. xj. q. iij. cure. de treu. ꝛ pa. c. j s̄. e. cō. de fo. cōpe. q̄3uis. §. pe.

p ℭ Donec. l3 isti restituāt ꝛ satisfaciāt vt seq̄t: ē tñ ncīa absolutio excōicatiōis vl relaxatio intdicti: vt i pre. ꝺcr. q̄3q̄3. i fi.

q ℭ Restituerit. plenarie dicit decr. q̄3q̄3. qꝺ forsan h omittit: quasi sonet in idē verbuz restitutiōis ꝛ plene restitutiōis: facit. ff. ꝺ versi. cu3 pretor. ff. de vsu. videamus. ij. §. in fauiana nec sufficeret h cautio: concor. qꝺ no. de elect. quia sepe. li. vj.

r ℭ Satil fecerint. vide quod dixi post inno. de cohabi. cleri. sicut.

s Graui. prima ps ponit tres spēs excessuū q̄s scꝺa ps p supiores corrigi pcipit: ibi ne igit. ꝛ ē pma spēs ꝺ clicoꝝ excessib[9] i celebratiōe diuiorū. scꝺa ibi nōnulli. ꝺ dissolutōib[9] clicoꝝ ꝛ laicoꝝ q̄s in ecclesijs ꝛ suis cimiterijs faciebāt. tētia ibi in mult̄ de indecētia vestimentorum vasoru3 ꝛ ornamētoꝝ eccliasticoꝝ. Et pncipalr hoc intēdit prelati ad q̄s spectat correctio: ꝛ illis negligētibus supiores ipsoꝝ debent esse solliciti: vt horis debitis i cathedralib[9] regularibus ꝛ collegiatis ecclesijs hore canonice deuote psallant. ꝛ q̄ i ecclijs alijs celebret cōuenienter ꝛ debite diurnum officium ꝛ nocturnum.

t ℭ Que negligentia.

u ℭ Cōsueuit. de ho. cle. vt clicorum. cum suis concor.

x ℭ Ministri. argue. p clicis q bñficiati ñ sūt q̄ nō teneāt ad horas: de quo satis scripsi. e. t c. j. super glo. fi.

y ℭ Laudis. psal. xlix. deus deorum. ibi immola deo. sacrificium laudis.

z ℭ Fructum laborum. sumptum ad hebre. vl. vltra medium Et arguitur ex hoc q̄ satis est labijs seruire in diuinis horis: l3 cor diuertat ad alia: de hoc scripsi post innocen. ꝛ hostien. eo. ti. dolentes. ꝛ facit quod de oratione dicam. j de reliqui. c. vno. in glo. de oratione in. vij. membro.

a ℭ Horas aspiratur vt dixi. s̄. e. compi. ꝺ vi. ꝛ ho. cle. c. ij.

b ℭ Canonicas. vij. de quibus. e. ti. c. j. ꝛ quare sic fuerint per ecclesiam institute ꝛ qui teneantur ad eas dicendas ibi scripsi. missam de officio dicimus sed non de horis: quod patet quia etiam episcopi de honestate inuitantur ad illas dicendas vel audiendas de priui. c. fi. lib. vj. distributiones tamē pro missis vt pro horis in ecclesijs statuuntur: facit. j. ti ij. c. j. in fi. Canon distinguit solum duas horas: matutinalem ꝛ vespertinam. xj. q. iij. siquis episcopus in cōcilio. qꝺ q̄uo intelligatur nō. xcij. di. c. vl. Pythagoras etiam dicebat du cru3 tēporum curam habendam. s. mane ꝛ vesperi. s. coru3 que acturi sumus ꝛ eorum que gessimus.

c ℭ Psallere. h iunge lram. j. nimis indeuote presumunt.

d ℭ Syncopando. hoc exponitur. e. ti. dolentes in glo. j.

e ℭ Vana. cum tamen de omni verbo ocioso reddituri sim[9] rationem in die iudicij: matthei. xij. xxij. q. vl. c. pe.

f ℭ Colloquia. j. chor. xv. corrumpunt bonos mores colloqa mala. ꝛ no. xxvij. di. turbat.

tarde ad chorum conuenien do seu ecclesiam ipsam absq; rationabili[a] causa ante finem officij exeūdo[b] frequenter: a/ues interdum portādo seu faciendo portari canesq; secum ducendo venaticos[c]: ac quasi nihil pretendentes de clicali militia[d] in corona vestibus ⁊ tonsura[e] diuina etiā celebrare aut eis interesse nimis ideuote presumunt ¶ Nonnulli ēt tā clici q̄ laici presertī in festorū certoꝝ vigilijs[f]: dū i ecclesijs deberēt oroni[g] insistē: non verent i ipsis earūq; cimitijs choreas[h] facē dissolutas: ⁊ indū canē cātilenas[i]: ac m̄ltas isolētias[k] ꝑpetrare: ex qb[us] ecclesiaꝝ ⁊ cimitiorum violationes[l] ihonesta variaq; delicta q̄nq; sequunt: ⁊ ecclīasticum plerūq; ꝑturbat[m] offīm: i diuie maiestatis offensam: ⁊ astātiū scādalū pploꝝ. ¶ In multis insup ecclījs cum vasis vestimētis ⁊ ceteris ornamētis ad diuinū cultuz necessariis inde cētibus[n] vtiq; pen satis earuz facultatibus deseruit. ¶ Ne igit trāsgressiones iualescāt[o] h[uius]oi alijsq; veniāt i exēpluz: sacri concilij approbatiōe hoc fieri ꝓhibētes sācimus: vt illi ad quos id ptinet ⁊ i eoruz si vtiq; exēpti nō sint negligētiam[p] vel defectū locoꝝ ordinarij: si vero exempti fuerint aut al' circa hoc priuilegiati: supiores[q] ipsorum oī negligētia vel icuria penitus relegata[r]: circa reformāda pmissa ⁊ eorū singula corrigēda: necnō vt i cathedralib[us] regularib[us] ⁊ collegiatis ecclījs horis debitis[s] deuote psallat. ¶ In alijs vero conueniēter ⁊ debite celebret diuinū diurnuz ⁊ nocturnuz[t] officiū: si dei ⁊ aplice sedis idignatiōez euitare voluerit: sollicitā curēt diligētiā adhibē: contradictores p cēsurā ecclīasticā dūmodo ad eos illā exercē[u] ptineat alijsq; opportunis remedijs compescendo: faciētes put ad eos spectat i hijs ⁊ alijs q̄ ad diuinū cultū ⁊ morū reformationē ptinent: ac ecclīaꝝ ⁊ cimitioꝝ respiciūt honestatez sacroꝝ statuta canonū ad q̄[x] scienda[y] diligens curent adhibere studiuz[z] irrefragabiliter obseruari. Idem in eodem.

Dignū[τ] prsus ⁊ congruū[?] arbitrātes: q[uod] clici tā religiosi q̄ alij[ꝝ] cardialiū sacrosancte ro.[a] ec. ac q̄rūcūq; pōtificum[b] grāz ⁊ cōionez ap. se hn̄tium[c]

d ¶ Rationabili. ēt rōnabilis qn̄ nimis fatigatus ē spiritus: ⁊ causa recreationis sine sandalo aliquantuluz exit ecclesiā: vt scripsi post ino. e. ti. dolētes. Idem si infirmitas vel iusta occupatio superueniret. vij q. i illud. ⁊. c. se. de cōse. di. i. nullus de cle. non resi. ex parte ij. e. ti. c. vno. li. vi.

b ¶ Exeūdo. ēt laici missaz audiētes ante bn̄dictionez sacerdotis exire nō debent: de cōse. di. j. missam. ⁊. c. se.

c ¶ Venaticos. qd̄ etiaz ex ecclesiaz eis nō licz: de cleri. ve per totum.

d ¶ Militia. q celestis ē xi. q. i. christianis. de cle. ergo. c. i. ne cle. vel mo. c. i. in fi.

e ¶ Tonsura. sic de vi. ⁊ ho. cleri. clerici. i. ⁊. ē. e. compil. e. ti. c. ij. ⁊ qd corona ⁊ tonsura designet ibi scripsi ⁊ habetur. xij. q. i. duo sunt.

f ¶ Vigilijs. in qb[us] clericalis modestia deberet studiosius obseruari: de sta. mo. cuz ad monasteriū. v. in refectorio. vbi sepius dixi vbum senece xviij. epistol. ad lucilum festiuis maxime diebus aio iperanduz ē: vt tūc a voluptatibus solus abstineat: cum in illis omnis turba procubuerit.

g ¶ Orationi. vide qd̄ de oratione dicam. j. tit. ij. c. vno ad fi.

h ¶ Choreas. dicūtur a choro. choreizātes. n. in suis ludicris cātilenis ⁊ saltibus quodāmodo tenēt chorū. ⁊ de his forte loqtur psal. xi. i circuitu impij ābulant. ⁊ facit de vi. ⁊ ho. cle. cū. decorez. xvi. q. i. legi. ⁊ has euitare debent moniales. ē. e con. de sta. mo. c. ij.

i ¶ Cantilenas. xxxvij. dist. c. ij.

k ¶ Insolentias. de off. or. c. i. e compil. ⁊ ibi exposui.

l ¶ Violationes. in talibus eniz facile vēiri solet de ludo ad rixaz: ex qua sequi solent effusiones sanguinis vulnera ⁊ homicidia per q̄ loca polluunt: de. conse. c. vel alta. ꝓposuisti. ⁊ qn̄ vno polluto polluruz sit reliquū: dic vt e. ti. c. vno. li. vi.

m ¶ Perturbatur. vide qd̄ notaui ⁊ dixi de appel. dilectus.

n ¶ Indecētib[us]. nō ex imūdicia cō quā puisuz erat: de. cust. eu. c. ij. s3 ex vilitate pcij vel estiatiōis ipsoꝝ: qd̄ pz ex eo q̄ de facultatib[us] q̄rit: ⁊ de his de cōse. di. i. altaris palla. ⁊. c. vasa. cū duob[us]. c. sequentib[us]. In fratribus vo minorib[us] reprobat excessus circa ista ornamēta. j. de v. si. exitu. v̄sus finē. §. q̄zuis.

o ¶ Inualescāt. pncipijs obsta. ⁊c. vt no. de rescrip. ad h in fi.

p ¶ Negligentiaz. argue q̄ de iurisditione minorum prelatorum dioecsani se non itromittunt: nisi in casu negligentie: de hoc de offi. or. cum ab ecclesiarum. ⁊. c. pastoralis:

q ¶ Superiores. voluit his casibus dare diocesanis delegatam potestatem sicut fecit. e. com. de sup. ne pre. c. vno. de sta. mo. c ij. de reli. do. c. ij. q: propter hec multuz vsitata nimis piudiciū fuisset priuilegijs exēptōis.

r ¶ Relegata. hūiū ge lr̄am sollicitaz curent diligentiā adhibere.

s ¶ Debitis. dicebat hosti. e. ti. c. i: q̄ pulsare ⁊ psallere horas debitis horis seruabatur in cathedralibus ⁊ collegiatis ecclesijs.

t ¶ Nocturnuz. e. ti. dolētes. in fi.

u ¶ Exercere. pertineat. excludit femias lz prelatas: qd̄ dic vt de ma. ⁊ obe. dilecta. de maribus curatis ⁊ qui iurisditiōi presūt: dic vt no. ij. q. i. nemo. de of. or. cum ab ecclesiarum plenius p host. in sū. de se. ex. §. quis possit excommunicare in vlt. col. ioā. an.

x ¶ Ad que. statuta. ioan. an.

y ¶ Sciēda. propter medium horum trium que p misit. s. d̄ refōmatione morum nō cēt facile iura colligere: de quibus sciendis hortatur: sed sufficiat allegare de vi. ⁊ ho. cle. per totuz. Ad primum. e. ti. per totum: de conse. di. i. per totum. Ad vlt. de cust. eu. c. ij. de immu. ec. per totum. ⁊. c. tit. per totum li. vi.

z ¶ Studium. xx. dist. si decreta.

τ Dignum. clerici etiam religiosi domestici commensales cardinalium vel episcoporum se possunt illis in diuinis officijs coaptare.

? ¶ Congruum. quasi conueniens.

ꝝ ¶ Alij. commensales domestici quod est. j. io. an.

a ¶ Romana. non compostulane vel rauennatis: de offi. archipresby. capitulo scdo. ⁊ dixi de consti. cuz omnes super. iij. glo.

b ¶ Pontificum. electos confirmatos nondum cōsecratos non videtur includere.

c ¶ Habentiuz. si. de prescrip. veniens ⁊ exponitur hoc verbum de of. or. q̄ sedem in vlt. glo.

cōmensales domestici[a] se pos sint[b] ipsis[c] i diuinis officijs[d] coaptare[e]: vt illud q̄ ijdē cardinales seu pōtifices dicēt[f] offiñ licite[g] dicere valeāt: nec ad dicēdū aliqđ aliđ teneant sacri approbatione ɔcilij indulgem⁹[h]. Cle. v. i cōcilio vienēsi.

De baptismo ⁊ eius effectu.

Presenti[i] ꝓhibem⁹ edicto: nequis[k] de cetero in aulis[l] vel cameris[m] aut alijs priuatis[n] domibus: sed duntaxat in ecclesijs in quibus sunt ad hoc fontes specialiter deputati[o] aliquos[p]: nisi regum[q] vel ꝑncipū: qbus valeat i hoc casu deferri: liberi[r] extiterit: aut talis necessitas[s] emerserit: ꝓpter quā nequeat ad ecclīam absq̄ periculo[t] ꝓpter hoc accessus hērī: audeat baptizare Qui aūt secus presumpserit[u]

a ℂ Domestici. de his de ver. sig. c. fi. lib. vi.
b ℂ Possint. nō dicit q̄ teneāt: ff. de iudi. nō qcqđ.
c ℂ Ipsis cardinalibus vel episcopis.
d ℂ Officijs. si de cibis addidisset hoc multum monachis placuisset: per ea que no. xvi. q. i. c. iij.
e ℂ Coaptare. facit. xij. di. illa. ⁊ hͣ iunge finem.
f ℂ Dicēt. sit gregorianū ambrosianuz vel mōachale cuiusuis ordinis. Item siue dicant de feria vel de festo.
g ℂ Licite dicere nō ad qōnem de mōacho plato ecclesie secularis: reget illā sʒ offiñ clicale nō mōachale hoc placet. xvi. q. i. c. iij. gof. đ sta. mo. in sum. §. sed nunqd absoluitur. ⁊ ho. in sūma ipsius ti. §. ij. v̄. sed nunquid talis facit de prescrip. cū olī. Sed dices cōtrariū probari ꝑ hanc decre. cū hͣ fuerit cōcessa spālis indulgētia: preter quā hoc nō licuisset: vt dicā in fi. So. isti non sunt perpetui translati: sʒ ille nil hʒ cōe cuʒ mon. xvi. q. i. ne pro cuiuslibet.
h ℂ Indulgemus prius ergo hoc non licebat.
i Presenti. In fontibus ecclesiarū nō in ꝑuatis domibus debet baptisma concedi duos casus excipit: ⁊ transgressores ꝑuire precipit: exceptio ibi nisi punitio ibi qui autem.
k ℂ Nequis. oēs comprehendit: nedū eos quibus ex officio competit baptizare: vt presbyteros: de diaconibus dic vt xciij. di. diaconus. io. an.
l ℂ In aulis aula dicitur sala vel spaciosum habitaculum communiter quattuor habens alas.
m ℂ Cameris. cōcor. de ap. qua fronte. ⁊ quod ibi no. in glo ij.
n ℂ Priuatis domibus. bene concor. in auc̄. vt in priu. do. sacra minist non fiant. colla v. per totum.
o ℂ Deputati. de ma. ⁊ obe. his que. de cap. mo. c. ij. ⁊ tales ecclesie dicuntur baptismales: de no. ope. nūci. c. i. i prin. de his. xvi. q. i. de decimis. xiij. q. i. §. ij. v̄. decimas. Et q̄r renascimur ꝑ baptismū dicuntur matrices: de prescrip. ex transmissa. j. de sen excom. c. i.
p ℂ Aliquos. hic iunge litteram. j. audeat baptizare.
q ℂ Regū. sic̄ de of. dele. c. vlt de ꝑui. ne alig. li. vi. sʒ inra illa loquūt solū de regib⁹: hͣ addit de pricipib⁹: sic s̄. e. cōpil. de testi c. i. ⁊ quos hͣ dicat principes dubitat. Deus eni ꝑnceps dr̄: esa. ix. ibi. Deus fortis: pater futuri seculi: ꝑnceps pacis. Interdū angelus de se dicēs: Josue. ix. ego sū ꝑnceps exercit⁹. Interdū papa: de cōse. di. i corpora. Interdū epi: de ma. ⁊ obe. sigs. vel alij iudices ecclīastici xvij. q. iiij. diffiniuit. i fi. Imperator: de re iudi. ad aplice. i ꝑn. li. vi. Rex: đ sacra vnc. c. vno v̄. vñ i veteri đ accusa. veniēs de elec. inotuit. đ bapt. maiores circa fi. xlv. di. de iudeis. vel ali⁹ ꝑncipās poꝑlo: đ maio. ⁊ obe. omnes. exodi. xxij ꝑncipi ppli tui nō maledices vel loco: de iude iudei. ⁊. c. se. ⁊. c. i nōnullis. i fi. đ vsur. q̄zto. ⁊. j. de iudeis c. i. in ꝑn. de heret. cū sʒ i fi. de homici. pro humani. li. vi. Sed si sic large pricipatus sūatur pro dñio vel dñatiōe ppli: iaʒ videret q̄ omnis baroniaʒ habens sit ꝑnceps: sic ⁊ large ois regēs prouinciā dñium gētē prolem vel plebem dici potest rex. xxiij. q. iiij duo ista. Apes etiam ⁊ grues habent principem. vij. q. i. in apibus. ⁊ diabolus etiaʒ dicitur pricep̄s mundi: io. xiiij. ⁊ vitiorū de pe dist. ij. princeps. ⁊ hͣ his multū posset instari: sed nō expedit: ⁊ cōponitur princeps ex primum ⁊ capio: ⁊ dicitur quasi primū capiens locuʒ vel dignitatem. Sunt ēt certe dignitates seculares speciāliter sic vocate vt principatus achaie ⁊ his similes. ad illas tamē hunc textum non puto restrigi: fa. de v̄. sig. q̄zuis Est aduertēdū q̄ decre. fundamenta. §. vt ergo. loquens de imperatore rege ⁊ principe submittit de marchione duce comite ⁊ barone vel alio notabilis potētatus. per quod videtur ex ordie q̄ princeps maior sit predictis marchione duce ⁊c. ⁊ ex hoc puto q̄ principatus hic sumatur pro notabili potentatu merito comparando regie dignitati: facit. e. decre. fundamenta. in fi. Tyrannos autem quibus in italia constellatio nunc fauet includi non puto. nam vt ait gregorius: Tyrannus est proprie qui in republica non iure principatur. ⁊ philosophus: q̄ sicut regnum est rectus principatus: ita tyrannides ē peruersum dominium de quo satis. iiij. q. v. politi. cum ergo princeps tendat ad bonum commune: tyrannus ad proprium: ergo non est princeps. Unde esa. xxij. princeps ea que digna sunt principe cogitat. abhit ergo q̄ illos quanticunq̄ sint potentatus hec cōstitutio priuilegiet: ad hoc de rescriptis si gratiose. in fi. li. vi. ff. de leg. i. legata inutilit. ij. rñ. nō obstat de heret. presidentes. li. vi. q̄r illud speciale fauore fidei.
r ℂ Liberi. comprehendit nepotes ex filijs ⁊ alios descēdentes. ff. de ver. sig. liberorum. secus si dixisset filij. Appellatio enim filiorum regulariter non comprehendit nepotes: insti. qui da. tu. pos. in fi. causaliter contra. ff. de ver. si. filij. ⁊ ibi de hoc: ⁊ quod dixi comprehendit nepotes: intellige de descendentibus ex filijs masculis. ff. de sena. l. liberos in fi. de penis vbicunq̄. li. vi. videtur hoc etiam intelligi posse de naturalibus non de legitimis per predictam legeʒ liberos. j. rñ. ⁊ per id quod notatur de proba. in ꝑntia in prin. prime glose: ⁊ dixi post hostien. de senten. excommu. si vero. §. si verius videt illos no cōprehendi ꝑ legem cuʒ legitime. ⁊ per ibi nō. ff. de sta. ho. facit insti. de nup. §. fi. ff. de in ius vocan. quia semper. in auc̄. qui mo. na effi. sui. §. fi. coll. viij. ⁊ lex liberos intelligitur de naturalibus qui legitimi sunt: ⁊ ibi notatur. Ad notata. in decretali in presentia responde per notata. in. l. ibi alleg. ff. ad trebel. ex facto. §. si quis rogatus. Ad vlt. allega. dic q̄ quo ad parentum reuerentiam bene habetur ratio naturalium tantum: sed quo ad cōmodum liberoruʒ vel bonores non: vt in contrarijs.
s ℂ Necessitas. hic comparantur nobilitas ⁊ necessitas: alibi nobilitas ⁊ litteratura: de preben. de multa in fi.
t ℂ Pericło. forte pueri baptizādi existētis i mortis articlo. eo. ti. c. penul. vel deferētiū: vt puta ē hostilitas vel loc⁹ obsessus.
u ℂ Presumpserit. baptizando in locis talibus.

aut suã i hoc p̃sẽtiã[a] exhibuerit: talit̃ p ep̃m suũ castiget[b]: q aliȷ attẽtare similia nõ p̃sumãt[c]. Cle. v. i cõcilio vienẽsi.

De reliquiȷs ⁊ veneratione sanctorum. Rubrica.

Idñm[d] in sãctis eius laudare iubemur[e] dignũ p̃fecto[f] iustum ⁊ salutare nob̃ existit: vt sibi in sui[g] quo nos q̃tidie spũalr̃ reficit[h] memori corp̃is laudes festiue vẽneratõis ⁊ grãs referamus. Hac igit̃ ꝯsideratõe inducti: ꝯstõnem a bone memorie vrbano[i] papa q̃rto p̃decessore nr̃o sup hoc editã: de fratrũ nr̃oꝝ ꝯsilio districte precipimus[k] obseruari: cuius tenor sequit̃ in hec v̉ba. Urban⁹ ep̃s seruus seruorum dei venerabilib⁹ frĩbus patriarchis archiep̃is ep̃is ⁊ aliȷs ecclesiarũ p̃latis ⁊c̃. Trãsiturus de mundo ad patrez saluator noster dñs iesuschristus: cuz tp̃s sue passionis instaret sumpta[l] cena in memoriam mortis sue instituit[m] summũ ⁊ magnificũ sui corporis ⁊ sanguinis sacr̃m: corpus in cibum ⁊ sanguinez in poculuz[n] tribuẽdo. Nam quotiens hunc panem manducamus ⁊ calicem bibimus: mortem domini annunciamus[o]. In istitutione quidem huius sacramenti dixit ip̃e apostolis[p]: hoc facite in meã cõmemorationez vt precipuuz ⁊ insigne memoriale sui amoris eximiȷ quo nos dilexit: esset nobis hoc p̃celsũ ac venerabile sacr̃z: memoriale iquã mirabile ac stupendum delectabile suaue tutissimum ac super oĩa preciosum[q]: in quo innouata sunt signa ⁊ mirabilia[r] immutata:

a Presentiam. ex proposito: supra eadẽ cõpilatione de sta. monacho. ne in agro. §. porro in fi. ⁊. §. sequenti. ⁊ huic concor. de vita ⁊ honestate clericorum. clerici ne clerici vel monachi. c. penul. in prin. ⁊ de clandestina desponsatione. c. vltimo circa finem. ⁊ de vsur. q̃z q̃z. lib. vi. ad finem.

b Castigetur. arbitrarie: de officio delegati ꝺ causis cũ cõcordatiȷs.

c Presumant. s̃. e. cõpilatione de officio ordinariȷ. c. primo cum suis concordantiȷs. lz autem puniatur faciens: baptismi collatio tenet. ex quo eniz concurrunt debita materia ⁊ debita forma cum intentione baptizãdi: valeat a quocũq3 collatum: de sũma trinitate c. i. §. sacramentum. ⁊ in quocunq3 loco: facit de baptis. debitum.

d Idñm. due sunt principales partes. In prima pemiũ clementis: qui expresso motiuo seruari precipit ꝯstitutionẽ vrbani. In secũda predicta cõstitutio ibi vrbanus. q̃ subdiuiditur in titulu3 ⁊ prosam: ibi transiturus. in q̃ premittit ꝺ cõpõe christi suaue formosum ⁊ prolixũ exordium principaliter oñdens causã institutionis ipsius sacramẽti ⁊ ipsius effectũ. Secunda ibi lz. igitur ponitur naratio in qua premissa multiplici causa celebrationis festi corporis christi diem statuit qua debeat celebrari. Tertio ibi ideoq3 concludit ponens exhortationem de festo colendo cum certis indulgentiȷs. ⁊ hec intendit festum corporis christi celebrari debet feria quita post octauam pentecostes: ⁊ certe indulgentie conceduntur his qui in festo vel infra octauam officio vel horis itererũt.

e Iubemur. psal. vlt. laudate dominum in sanctis eius.

f Profecto. pro certe. ⁊ est sensus: si laudare iubemur dominum in sanctis fortius in seipso: ⁊ est argumentum a minori de quo de elec. cum in cunctis. vel quo dicimus p̃pter qꝺ vnũquodq3 tale: ⁊ illud magis.

g In sui. corporis memoriam quod sequitur.

h Reficit. de conse. di. ȷȷ. hi qui manducant. in prin.

i Urbano. q fuit natiõe gallicus ⁊ treceñ. ⁊ parũ vixit vltra trienniũ in papatu: ⁊ fuit is qui regnu3 sicilie cõtra mãfredũ contulit Carolo fratri regis francie: vt patet in chronicis.

k Precipimus. lz hoc proemiũ sit simile illi qꝺ habet̃. s̃. e. compilati. de sepul. dudu3. tamen in hoc differũt: q2 illud i cõcilio hoc extra conciliu3. Ite3 hic cõstitutio vrbani solum seruari precipitur: ibi constitutio bonifaciȷ inouatur. ratio patet: quia illa fuit per constitutionez benedicti reuocata: ista vero non fuit reuocata: sed per aliquos non recepta.

l Sumpta cena. rõ huius habetur de cõs. di. ȷȷ. liquido.

m Instituit. matthe. xxvi. de conse. dist. ȷȷ. panis est in altari de cele. mis. cum marthe.

n Poculum. facit hec littera q alia sit transubstantiatio corporis ⁊ alia sanguinis: de hoc de cõ. di. ȷȷ. cu3 omne. ⁊. c. comperimus. ⁊. c. qui corpus.

o Annunciamus. j. ad corinth. xi. circa fi.

p Apostolis. luce. xxȷȷ. de conse. di. ȷȷ. in christo semel in fi. ⁊ vide quod ibi nõ.

q Preciosum. xcv. di. ecce. de cõse. di. ȷȷ. nihil.

r Mirabilia. quod optauit ecclesiastici. xxxvi. c. ibi innouat signa ⁊ mutat mirabilia. de his mirabilibus dixi ꝺ cele. mis. cu3 marte. ȷȷ. requisiuisti. Et nũc alr̃ tractãdo dicam⁹ cum theologis: q i h̃ sacr̃o nõtur mirabilis productio: q2 de celo nobis p̃ditum est ⁊ ad voce3 sacerdotis apiunt̃ celi ⁊c̃. de cõ. di. ȷȷ. qd ẽ sanguis. quod figuratũ fuit exodi. xvi. in prin. Ego pluã vob̃ panes de celo. Ite3 no. mirabilis multiplicatio que quotidie cõficitur ⁊ sumitur: nec consumitur: de conse. di. ȷȷ. in christo semel. ⁊. c. qui mãducat. ȷȷ quod figuratu3 fuit ȷȷ. reg. vi circa fi. vbi dr̃ q dauid ptitus ẽ i vniuersã israelis multitudinẽ singulis collvridã panis vna3: ⁊ assaturã bubale carnis vnã. ⁊. iiȷ. reg. iiȷ. in fi. de viginti panib⁹ saturati sunt cẽtũ viri. Itẽ mirabilis ministratio: q2 quo ad effectũ ita per malos vt p bonos ministrat̃. i. q. i. intra catholicã. cu3. c. se. vsq3 ad. §. h̃ obȷicitur de cõ. di. ȷȷ. vtrũ qꝺ figuratũ ẽ. iiȷ. reg. xvi. i pñ. vbi dr̃ q helie q fugerat ad torẽtẽ: corui deferebãt panẽ ⁊ carnes mane ⁊ vespe. Itẽ mirabilis ꝯfortatio q2 fulsit aie nr̃e subam: ⁊ quotidie accipiẽdus ẽ iste panis vt quotidie p̃sit: de ꝯse. di. ȷȷ. nõ iste panis. ⁊ q de eo mãducat i eternũ nõ ꝺficit e. di. christ⁹ panis ẽ. ⁊ h̃ figuratũ fuit iiȷ. reg. xix. p⁹ pñ. vbi helie fugienti p desertũ viã vni⁹ diei: ⁊ tãdẽ dormienti angelus ad caput ei⁹ posuit panẽ subcinericiu3 dicẽs: surge ⁊ comede: quẽ cu3 comedisset ambulauit i fortitudine cibi illi⁹. xl dieb⁹ ⁊. xl. noctibus. Et qui contẽnit vel negligit hũc panẽ sumere: debilitat̃ ⁊ cadit i virtutib⁹: de ꝯse di. ȷȷ. si quotiẽs. ⁊. c. siqs itrat. qꝺ figuratũ ẽ p̃mo reg. xxviȷ. ad finẽ: ibi statiq3 saul cecidit sup terrã ⁊ robur nõ erat i eo: q2 panẽ nõ comederat illa die. Itẽ mirabilis mũdicia: quia nisi digne ⁊ a dignis sũatur: p̃pinat mortiȷ iudiciũ: de cõ. di. ȷȷ. q̃ scelerate. ⁊. c. timorẽ. qꝺ tãgere voluit psalmi. dicẽs. q mãducat̃ panẽ doloris. ⁊ cũ buccella quã christus dedit iude itroiuit diabolus i eũ: de cõ. di. ȷȷ. esca.

Itē mirabilis trāslatio: qꝛ ēt ꝑ rece īiusti fit trāssubstā-tiatio virtute spirit⁹ sācti: nō merito sacerdotꝭ. i. q. i. cuꝫ scriptura. qδ figuratū fuit in historia q̄ ibi tāgit δe gedeon. iudi. vi. circa mediū: cui ꝑcepit angel⁹ ꝙ panes azimos ꝛ carnes tolleret ꝛ illa poneret sup petrā: ꝛ extēdit angelus sūmitatē virge quā habebat in manu: ꝛ ascēdit ignis δe petra ꝛ consūpsit sacrificiū. Itē mirabilis transmissio qu⁹a trāsmittitur etiaꝫ ad δefunctos: nō sūme malos nec sūme bonos. xiij. q. ij. nō estimemus. ꝛ c. anime. quod figuratuꝫ fuit danielis vlt. ad finē vbi p̄cepit angelus abachuc: ꝙ panes ꝛ plmētuꝫ quod ferebat messorib⁹ portaret in babyloneꝫ danieli pōsito in lacu leonuꝫ: ꝛ cū nesciret abachuc locū: app̄rehēdit illum angelus capillo capitis sui ꝛ possuit eūꝫ in babyloneꝫ super lacum: ꝛ accepit daniel prādium ꝛc̄. quedā alia mirāda ex inferiorib⁹ collige. io. an.

a ¶ Suauitas. sapientie. xvi.

b ¶ Salutis. δe conse. disti. ij. cuꝫ omne. in pri. ꝛ. c. species ī fi. io. an.

c ¶ Memoriam. δe conse. dis. ij. semel christus. ꝛ. c. in christo semel.

d ¶ In bono. sic δ sta. mo. cū ad monasteriū. v̄. prior.

e ¶ Fōma. ꝛ q̄re h̄ no. δ ɔs. di. ij. fōte

f ¶ Dixit. matth. vlti. in fi.

g ¶ Sequacib⁹. p fidē δe successoribus ap̄loꝝ: nō. xij q i videntes.

h ¶ Mīaꝫ. eternā.

i ¶ Et viuificuꝫ.

in quo habetur omne δelectamentum: ꝛ omnis saporis suauitas[a]: ipsaqꝫ δulcedo domini δegustatur: in quo vtiqꝫ vite suffragium consequimur ꝛ salutis[b]. Hoc memoriale δulcissimū: mēoriale sacratissimū mēoriale saluificū: ī q̄ grataꝫ redēptionis nostre recēsem⁹ memoriā[c]: ī quo a malo retrahimur ꝛ in bono[d] confortamur ꝛ ad virtutum ꝛ gratiarum proficimus incrementa: in quo profecto proficimus ipsius corporali presentia saluatoris. Alia nanqꝫ quorum memoriam agimus spiritu menteqꝫ complectimur: sed non p̄opter hoc realeꝫ eoꝝ p̄ntiam obtinemus. In hac vero sacramentali christi cōmemoratione iesus christus p̄ns sub alia quidem forma[e] ī propria vero suba est nobiscum. Ascensur⁹. n. in celum dixit[f] ap̄lis ꝛ eoꝝ seq̄cibus[g]: ecce ego vobiscum sum oibus diebus vsqꝫ ad consumationem seculi: benigna ipsos promissiōe confortans ꝙ remaneret ꝛ eēt cuꝫ eis ēt p̄ntia corp̄ali. ¶ O digna ꝛ numq̄ intermittenda memoria: in q̄ mortem n̄ram[h] recolimus mortuam: nostrumqꝫ interitum īterisse: ac lignum viuificum[i] ligno crucis affixum fructum nobis attulisse salutis. ¶ Hec ē cōmemoratio gl̄iosa: q̄ fidelium aīos replet gaudio salutari: ꝛ cū īfusiōe leticie, δeuotiōis lachrymas[k] subministrat. Exultamus nimirum nostram memorādo liberationem: ꝛ recolendo passionem δn̄icam: per quam liberati sumus: vix lachrymas continemus In hac taqꝫ sacratissima conmemoratione adsunt nobis suauitatis gaudium sit ꝛ lachryme: qꝛ ꝛ in ea congaudemus lachrymantes ꝛ lachrimamur δeuote gaudentes letas habendo lachrymas ꝛ leticiam lachrymantem: nā ꝛ cor ingenti perfusuꝫ gaudio: δulces per oculos stillat guttas. ¶ O diuini amoris immensitas: diuie pietatis superabundantia: diuie affluentia largitatis δedit eni nobis δn̄s omnia que subiecit sub[l] pedibus nostris ꝛ super vniuersas t̄re creaturas cōtulit nob δn̄ij ꝑncipatuꝫ. Ex ministris ēt sp̄uuꝫ supioꝝ nobilitat ꝛ sublimat hoīs dignitatē Admistratorij[m] nāqꝫ sīt oēs in misteriū pp eos q hēditatē salutis capiūt δestiati: ꝛ cū tam copiosa fuerit erga nos eius munificētia: volēs adhuc ip̄e ī nob suā exuberātē charitatē ꝑcipua liberalitate mōstrare semetip̄m[n] nob exhibuit ꝛ trāscēdens oēꝫ plenitudineꝫ largitatis oēꝫ modū δ lectionis excedens tribuit se in cibum. O singularis ꝛ admiranda liberalitas: vbi δōator venit in δonū: ꝛ datū ē idē p̄eit⁹ cū datore[o]: ꝙ larga ꝛ ꝓdiga largitas: cū tribuit qs seip̄m[p]. δdit igit nobis se ī pabulū: vt qꝛ p mortē[q] hō corruerat: ꝛ p cibū ipse[r] releuaret ad vitā. cecidit hō p cibū ligni mortiferi: ꝛ releuat⁹ ē hō p cibū ligni vitalis ī illo pepēdit esca mortis: ī isto pepēdit vite alimētū. illi⁹ esus meruit lesionē: isti⁹ gust⁹ itl'it sanitatē. gust⁹ sauciauit: ꝛ gustus sanauit vide qꝛ vñ vuln⁹ ē ortuꝫ ꝓdijt ꝛ medela[s]: ꝛ vñ mors subijt: exīde vita euēit[t] de illo siqdē gustu δr̄[u]: q̄cūqꝫ die cōederis morte morieris:

s. christum.

k ¶ Lachrymamur. fi. ij. ad chori. vi. δ excel. pl. nimis. i. fpn.

l ¶ Sb pedibus nostris. psal. viij. δn̄e δn̄s noster. Et ad heb. ij. vbi dicit apostolus ꝙ oia submittendo nil dimissit non subiectum: ꝛ cōcor. δe maio. ꝛ obe. solite. circa fi. io. an.

m ¶ Admistratorij. sūptū ad hebre. vi c.

n ¶ Semetipsum. ad ephe. v. io. an.

o ¶ Cū datore. ɔcor. δe ɔse. di. ij. nec moyses. δe sū. tri. c. i. §. vna. in prin.

p ¶ Seip̄ꝫ. no. ꝓformā salutatōis qua qs offert seip̄ꝫ: q̄ breuitatꝫ ēt cā nr̄ tū vtoꝝ. Itē no. p theologis q tenēt ꝙ idē op⁹ meritoriū laudabili⁹ ē ī vouēte vl̄ ꝓfesso q̄ꝫ alio. probāt: qꝛ vonere op⁹ latrie ē q̄ ꝑcipua vt⁹ ē iter morales: op⁹ aūt nobilioris virtutꝫ ē meli⁹ ꝛ magis meritoriū: ꝛ δelatria q̄ ē cult⁹ ꝛ huit⁹ q̄ soli δeo δ betur: δe con. di. iiij. venerabil'. Secundo quia vouens non solum quo ad actū: ſꝫ ēt quo ad potestatē subijc̄ se δeo: vt δ cefo aliud agē nō possit ergo plus dat ſm ansel. libro δe similitudinib⁹: cuꝫ δet fructū ꝛ arborē: q̄ꝫ q dat soluꝫ fructuꝫ. Tertio qꝛ ꝓpter votum imobiliter voluntas firmatur in bonū. Ad ꝑfectioneꝫ aūt virtutꝫ ꝑtinet aliqd agere ex volūtate firmata ī bono: vt pꝫ p ph̄ꝫ secundo ethi. Et Augustin⁹. Felix necessitas q̄ ad meliora compellit. q̄ magis meritorium. io. an.

q ¶ Morteꝫ. clarius ad ꝓpositum dixisset: quia per cibum in morteꝫ homo ꝛc̄.

r ¶ Ipse homo.

s ¶ Medela ꝛ sic δe cibo dicere possum⁹: cib⁹ δānauit qui saluauit vt δe muliere δr̄: ꝛ no. δ sacra vnc. c. vno. v̄. p frōtis. sed non est ideꝫ sp̄ē: vt hic pater. io an.

t ¶ Euenit: concor. p̄refatio crucis: vt dixi. δ. c. cō. δe sum. tri. c. j. super verbo cruci.

u ¶ Dicitur. geñ. ij. circa medium.

a ¶ Legitˀ.io.vj.circa fi. ꝯ pe.di.ij chãitas est aq̃
b ¶ Animã.ꝯ of (io an. dz.inter cetera.io.an.
c ¶ Uentrem.de conse. di.ij.vt quid paras.
d ¶ Factum caro.ioã.j. de biga.debitum.
e ¶ Homo.psal.lxxvij.at tendite popule meus.
f ¶ Ait.io.vj.ꝯ conse.di. ij.dupliciter.
g ¶ Conformatur. vide qꝺ no. de conse. di.ij.nõ iste.⁊ qꝺ no.⁊ dixi de iu de.⁊ si iudeos.
h ¶ Lz igiˀ.secũda pars.
i ¶ Freq̃nter: qꝺ ex mul tis cãis sapĩa dei vtile fo re preuidit:qꝺ dic vt de conse.di.ij.iteratur.
k ¶ Insaniã.de qbusdaz illoꝝ erroribus: de con se.di.ij.cum omne.
l ¶ Cõfectiõe. q̃ fieri dz singulˀ annis:⁊ vetꝰ cre mari:de conse.di.iij.iris Et põt fieri tpe infdicti: de sen.ex.qm̃.li.vj.
m ¶ Lotionẽ.io.iij.
n ¶ Certã diẽ.s. al.no nebris sic dci:q: nonus mẽs icboãdo a martio vt icboabãt ãtiq:q solũ x.mẽses hũerũt vsq ad tps iulij cesaris.⁊ numie põpilij:⁊ tc distˀcto ⁊ cõ recto ãno sz cursũ solˀre deũtis i fi.ãni ad eũdez pũctũ additi fuerũt duo mẽses i pri ãni.s. ianua riꝰ ⁊ februariꝰ:⁊ pp ho ras.vj.q̃ superãt: optuit singulˀ iiij.an.addi diez bisextilẽ: qꝺ dic vt de v. si.q̃suit.⁊ tũc tpi sˀiulius vocabaˀ qntilis: ⁊ augu stus sextilˀq postea a iu lio augusto denomiati fuere:vel pp ipsoꝝ ortuz vel pp rẽ ꝓspere gestaz.
o ¶ Oĩuz scõꝝ.quo ita lici ãseres duorãt:qꝺ ro mani facẽ nõ ꝺberẽt. vt eni dic amb.i exameron v.merito ꝺbes ansibus roma ꝙ regnas. Dij tui dormiebãt ⁊ ansˀes vigi labãt:illˀ potius debes sa crificaˀ q̃z ioui Cedãt.ı. dij vr̃i ansibꝰ a qbꝰ se sẽ tiũt eẽ ꝺfensos:ne ⁊ ipsi ab hoste capeˀ.Et isido.

de isto vˀo legitˀ siqs comede rit ex hoc pane viuet in eťnũ: hic ẽ cibꝰ q plene reficit:vere nutrit:sũmeq3 ipiguat:nõ cor pus sz cor ñ:carnẽ sz aiazᵇ nõ vẽtrẽᶜ sz mentẽ:hõi ḡ q spũali alimonia indigebat: saluator ipse mirˀicors ꝺ nobiliori ⁊ po tẽtiori hꝰ mũdi alimẽto ꝑ aie refectiõe:pia dispõne ꝓuidit: decẽs q̃z liberalitas extitit: ⁊ ꝯueniẽs opatio pietatꝫ:vt ver bũ dei eťnũ:qꝺ rõnabilis cre ature cibus ẽ ⁊ refectio fcm̃ ᵈ caro seˀrõabili creature carni ⁊ corpori hõi vz in eduliũ lar giretur. Panez enim angelo ru manducauit hõᵉ ⁊ iõ salua tor aitᶠ:caro mea vere ẽ cibꝰ: h pãis sũiˀ:sz vˀe nõ ꝯsumitur: mãducaˀ sz ñ trãsmutaˀ: q: i edentẽ minie trãsformaˀ: sz si digne recipiˀ sibi recipiẽs cõ formaˀ ᵍ O excellentissimum sacˀz:o adorãdũ venerãdũ co lẽduz gl̃ificandũ p̃cipuis ma gnificãdũ laudibꝰ:dignis p̃co nijs exaltãdũ:cũctꝫ honorãdũ studijs deuotis pseq̃ndũ obse qijs:⁊ sinceris mẽtibꝰ retinẽ dũ. O memõiale nobilissimũ itimis ꝯmẽdãdũ p̃conijs fir miˀ aio alligãduz:diligẽˀ reȝ uãꝺ i cordisˀ vto ⁊ meditatiõe ac celebratiõe sedula r̄cẽsẽdũ hꝰ mẽorialˀ ꝯtinuã ꝺbezꝰ cele brare mẽoriã:vt illiꝰ cuiꝰ ipm fore mẽoriale cog̃scimꝰ:semꝑ mẽores existamꝰ:q: cꝰ donuz vel munꝰ freq̃ntiꝰ aspiciˀ: hꝰ mẽoria sˀctiꝰ retieˀ. ¶ Lz igˀ h mẽoriale sacˀm i q̃tidianis missaꝝ solẽnijs frequẽteˀ cõ ueiẽs tñ arbitramur ⁊ dignũ vt ꝺ ipo seˀ salte i ãno ad ꝯsũ dãdã spãlˀr hẽticoꝝ ꝑfidiã ⁊ i saniãʰ mẽoria solennior ⁊ cele brior hẽaˀ. In die nanq3 cene dñi:quo die ipe xp̃s h istituit sacˀz vl̃is eccľia ꝑ pẽitẽtiũ re cõciliatõe sacri ꝯfectõe ⁱ chri smatꝫ ad ipletionẽ mãdati cir ca lotionẽᵐ pedũ ⁊ alijs pluri mũ occupata plene vacaˀ nõ

p̃t celebratõi hꝰ maximi sacˀi Hoc.n.circa scõs q̃s ꝑ ãni cir culũ veneramur: ipsa obsˀuat eccľa:vt q̃uis i letanijs ⁊ mis sis ac alijs ⁊ ipsoꝝ memoriaz sepiꝰ renouemꝰ:nihilominus tñ ipsoꝝ natalicia certis diebꝰ ꝑ ãnũ solẽniꝰ recolat festa ꝑꝑ h eisdẽ diebꝰ spãlia celebran do.⁊ q: i his festis circa solẽni tatis ꝺbitũ aliqd ꝑ negligẽtiã aut rei familiaris occupatõez aut alˀs ex humana fragilitate omittiˀ:statuit ipa maˀ eccľia certãⁿ diẽ i q̃ gnãliˀ oĩuz scõꝝ ꝯmemoratio fiẽt vt i hac ipo rũ celebratõe cõi :qcqd i ꝑpˀs ipoꝝ festiuitatibus omissũ exi steret:solueret. ¶ Potissime igiˀ exeq̃ndũ ẽ erga hoc viui ficũ sacˀm corpis ⁊ sãguis ie su xp̃i q ẽ scõꝝ oiumꝰ gl̃a ⁊ co ronaᵖ:vt festiuitate ac celebri tate p̃fulgeat spãli :q̃tenꝰ i eo qꝺ i alijs missaꝝ officijs circa solẽnitatẽ ẽ forsitã p̃termissuz deuota diligẽtia suppleaˀ ⁊ fi deles festiuitate ipa istãte itra se p̃tita memorãtes : id qꝺ in ipsis missaꝝ solẽnijs sclˀaribꝰ forsan agẽdis ipliciti aut alˀs ex negligẽtia lˀ fragilitate hu mana minꝰ plene gesserũt: tẽ attẽte i hũilitate spũs ⁊ ai pu ritate restaurẽt. ¶ Intellexi mus ãt oli dũ i miori essemus offõ ꝯstituti ꝙ fuerat qbusdaz catholicis diuinitꝰ reuelatũ ᑫ fe stũ hꝰ i gnãliˀ i eccľia celebrã duz. Nos itaq3 ad corrobora tionẽ ⁊ exaltatiõz catholice fi dei digne ac rõabilˀr duximus statuẽdũ : vt ꝺ tãto sacˀo preˀ q̃tidianã mẽoriã quã ꝺ ipo fa cit eccľia:solẽnior ⁊ spãlior an nuati mẽoria celebreˀ: certuz ad h designãtes ⁊ describẽtes diẽ:vz feriãˢ.v. primamᵗ post viij.ᵗpenteco.ᵛ vt in ipsa. v .fe ria deuote turbe fideliũ ꝑꝑ h ad eccľas affectuose ꝯcurrãt ⁊ tã clˀici ꝙ ꝑpľi gaudẽtes i cã ticaˣ laudũ surgãt. tunc enim oĩuz corda ⁊ vota ora ⁊ labia

xij.ety. galloꝝ al sensus in capito lio anseris clãgo re deprehensus est.nullum enim aial ita odorẽ hoĩs sẽtit vt anser. io:
p ¶ Corona . ad phil.iiij.
q ¶ Reuelatuz. hoc non crediˀ simplˀr asserẽti:ꝺ hẽ. cum ex iniun cto. Mihi autez reuelatu: ꝙ hoc festum adiunge tur ad alia festa: de quibus in de cre.vl. de sen ex. lib.vj.⁊ tunc ea dem constitutõe notabilia ipsius cõstitutionis du bia supplico ꝺcla
r ¶ feriã qn(rari tã.s.diẽ iouis.⁊ lz ꝑ prie feria sũmaˀ pro festo : tamen omnem diem vo camus feriam: vlˀ a fando : q: qua libet die fabatur deus gen j. vlˀ q: singulis : diebus fari possumus in diuis vel huma nis:si.ꝺ v̈.sig.for
s ¶ Proximam. intelligebatur.ff ꝺ v̈.ob.cũ qcalen.
t ¶ Octauã.(dis cõtra ꝺ feri capˀ lanus.illud quo ad officij celebra tionez :h quo ad dieꝝ nũcꝝ.⁊ ꝯcõ. e.t.c.ij.ꝺ re.in in te coram.i fi.
u ¶ Pentecostes sic dicitur a pẽta qꝺ ẽ qnq3:facit ꝺ ꝺci.c j in fi.⁊ qꝺ ibi no.⁊ coste.x. q: qnqes.x. dies sˀ inˀ festũ rˀsurre ctiõis ⁊ pẽtecostes ꝯputato vtroq3 se sto.⁊ qdã ꝺclinãt pẽtecoste costes. alij vˀo h pẽteco ste indecliabile.
x ¶ Cantica ad phe.v.

hymnos[a] ꝓsoluēt leticie saluta ris tūc psallat fides: spes trepu diet: exultet charitas: deuotio plaudat[b]: iubilet[c] chorꝰ: puri tas iucūdet tūc singuli alacri aīo ꝑnaqꝫ volūtate ꝯueniant sua studia laudabilr exequen do: tāti festi solēnia celebrātes vt vtinā ad xp̄i seruitū sic eiꝰ fideles ardor inflāmet: vt per hec ⁊ alia ꝓficiētibꝰ ipsis: me ritorum cumulus apud eū: q sese dedit pro eis ī preciū[d] tribuitqꝫ se ipsis ī pabulū: tan dē pꝰ hꝰ vite decursū eis se ī p̄ miū[e] largiat. ⸿ Iōqꝫ vniuer sitatē vr̄am monēmꝰ ⁊ horta mur ī dn̄o: ⁊ p ap. scripta in v̄ tute sc̄e obediētie districte p̄ci piēdo mādamꝰ: ī remissionē peccaminū iiūgētes q̄tenꝰ tā excelsū ⁊ tā gl'iosū festū p̄dc̄a v. feria singulr̄ ānis deuote ac solēnit celebretis: ⁊ faciatis studiose p vniuersas eccl'ias ci tatū vr̄aꝝ ⁊ dio. celebrari: sb ditos vr̄os ī dn̄ica dc̄ā. v. feriā ꝓxie p̄cedēte: salutaribꝰ mo nitis sollicite p vos ⁊ p alios ex hortātes vt p vaꝫ ⁊ purā ꝯfessi onē elynaꝝ largitiōē[f] attētas[g] ⁊ sedulas orones[h]. alia deuoti

a ⸿ Hymnos. hi sunt cantica laudis sicut treni cātica lamentationis vt scrip si de immu. ec. non minus.
b ⸿ Plaudat. quasi manus iungat.
c ⸿ Iubilet. qd̄ ē cātare voce q̄dam ꝯfusa pre gaudio. vn̄ dicūt q iubilꝰ ē gaudiū qd̄ verbis explicari non pōt: nec tn̄ peni tus reticeri.
d ⸿ In preciū. i. ad chor. vi. ī fi. ibi empti estis precio magno. io. an.
e ⸿ In p̄miū. tho bie. iiij. post prin.
f ⸿ Largitionē. lxxxvi. di. frēꝫ. de triplici elyna. xlv dist. tria. ſ; alr per ho. in sū. de penis §. qs sit effectꝰ. v. elyna. d tē. or. §. ⁊ cui. sub. §. septia.
g ⸿ Attentas. ⁊ se dulas. i. cōtinuas vel assiduas.
h ⸿ Orones. d orō ne tractauit ho in sū. d pēis. §. qs sit effectus. v. carnis aūt maceratio. Sꝫ plenius p modū sūme videamꝰ qd sit oratio: vn̄ dicatur q̄ sit eiꝰ diuisio ad quē sit porrigēda: p quē: ad qd: q̄lr: vbi: ⁊ qs sit eiꝰ effectꝰ. De p̄mo orō hꝫ au. li. de v̄bis dn̄i ē q̄dā petitio Alibi dicit q ē pius mētis affectꝰ directꝰ ī deū: ⁊ ple rūqꝫ ne pigritet in vocē ꝓrūpēs: ⁊ colligit de ꝯse. di i. qn̄ aūt. Uel orō ē ꝯgeries vocū ī deū tēdētiū ad ali qd ipetrādū. Est hꝫ dama. ē accēsus itellectꝰ ī deū: vl petitio dcētiū a deo. xx. di. c. fi. Ad scd̄ā dic q d hꝫ cas sio. isido. ⁊ ber. q̄si oris rō: vt. s. rōnabile petat: als n̄ cēt orō: si. de re. ec. nō ali. c. fi. ⁊ p h videt q habeat eē voca lis: de quo dicā sub. vij. mēbro. De tertio sciēdū q cas sia. pꝰ aplr̄. s. ad timothe. ij. hāc diuidit ī q̄tuor spēs. In obsecratione q̄ qs ꝯpunctꝰ p ꝯmissis veniā depcatur Orone p quā fit ascēsus itellectꝰ ī deū: vl p quā aliqd deo vouet vl offert. Postulatione quā ꝯstitutꝰ ī spūs feruore p alijs solet emittere. Grāꝝ actione quā mens deo refert p excessū ieffabilē recollēdo p̄terita dei bn̄ ficia: vl ꝯtēplādo p̄ntia: vel ꝓspiciēdo futura iā p̄para ta dilect. Beatꝰ ber. ī quodā s̄mone dic: q obsecratio nes fiūt affectu vecūdo orones puro: postulatiōes am plo grāꝝ act ōes deuoto. De q̄rto dic q porrigēda est ad deū: math. vi. cū oraueritis dicite p̄r nr̄ ⁊c. Ad scōs aūt porrigi pōt nō tāq̄ p ipsos iplēda: ſ; vt p̄cibꝰ ⁊ me ritis ipsoꝝ exaudiat a deo p; h ex mō orādi quo vtit eccl'ia. ad xp̄ꝫ. n. nō dic ora p nobis: ſ; audi nos vel mi sere nobis: ad scm̄ dic ora p nob. Et tenēt theologi q sci orones nr̄as cognoscūt. vnusqsqꝫ. n. beatꝰ tātū ī eēn tia dei videt q̄ntū p̄fectio btitudis reqrit. h aūt reqrit ad p̄fectionē btitudinis vt hō hēat qcqd velit aliqd inordinatū ſ; recta volūtate quilibꝫ cognoscere vult q̄ ad deū ptinēt: ergo ēt sci cū eis nulla rēitudo desit h volūt. oꝫ igr q vota hominū orones ⁊ deuotiones in v̄bo cognoscāt. Nā ad deoꝝ gliā ptinꝫ q auxiliū egē tibꝰ p̄beāt ad salutē. Sic eni dei coopatores efficiūt. ⁊ si dicis solus deꝰ cognitor ē cordiū: de si. tua. ī fi. cū

concor. ſ; orō cōsistit in corde. ergo ⁊c. rn̄ q cordiū cogitatio nes solus deꝰ nouit p seipm: sed tantū alij cognoscere possūt q̄ntū eis reuelatur vel p visionē v̄bi vel alio modo. Fatendū ergo q orationes q̄s ad scōs verbo vel corde dirigimus: deo manifestāte cognoscūt. De q̄nto dic q porrigēda est p bene dispositū cōtritū ⁊ peni tētem. Nā cū is q displi cet ⁊c. iij. q. vij. iudicet. xlix. di. §. i. vbi ēt no. an orones maloꝝ prosint his pro quibus orāt cō petit autē orare etiā su me p̄fectis vt dicā. infra de here. ad nrꝫ. v̄. ij. De h autē dubitat: an exau diet deꝰ peccatores orā tes ar. q sic. i. q. i. ipi. ꝯ. e. q. siquis ingt. v̄. ad hoīa ⁊. c. sacrosā. dicit tho. q si pctōr petit aliqd inq̄n tū pcōr. i. bm̄ desideriū peccati: nō auditur a dō ex misericordia: ſ; q̄nqꝫ exauditur ad vīdictam duꝫ permittitur ampliꝰ ruere in peccata. Un̄ hꝫ aug. deus quedā negat propitius que concidat iratus. Sed si peccatoris oratio pro cedit ex desiderio bone nature: deus exaudit: non quasi ex iu stitia quia talis non meretur ſ; ex pura misericordia: si tamen alia in oratione concurrant de quibus. j. dicitur. De sexto sci endum q orare debemus principaliter salutifera. matth. vi. primū querite regnum dei ⁊ iusticiam eius. ⁊ ł; vale. li. vij. c. ij. dicat q socrates. quasi quoddam humane sapie terrestre oraculum nihil vltra petendum a dijs imortalibus arbitra batur q̄ vt bona tribuerent. Patet tamē ex oratiōe dn̄ica q etiam aliquid determinate petere possumus. vnde aug. ad probam dicit q ad deum id licet orare quod licet deside ra re: dicens q oratio dominica ostendit etiā temporalia a deo peti posse: dum dicit panem nostrum quotidianum ⁊c. tenēt ergo theo. q temporalia deo orando petere possumus nō vt finem constituamus in illis: sed vt sint adminicula beatitudi nis consequende: vt. s. quasi instrāliter nobis deseruiant ad sustentationem vite corporalis exercēde ad actus virtuosos fa. i. q. iij. siquis obiecit. ⁊ quod dixi de reg. ioannes in oppo. scd̄a. De septimo scias q ho. in pre. ver. poit. xiiij. que requi runtur in oratione. scilicet q sit fidelis secura humilis discre ta deuota verecunda secreta pura lachrymosa attenta com munis feruida operosa ⁊ assidua. Sed tū q̄ntum ad p̄ns mē brum pertinet breuiter dic q modus orandi requirit humi liationem corporis: deuotionem cordis: attentionem ⁊ breui loquium. De primo eccl. xxxv. Oratio humiliātis se penetra bit nubes de elec. vbi periculum. §. pe. li. vi. ⁊ cyprianus li. de oratione dominica. Sit orantibus sermo cum disciplina qe tem continens ⁊ pudorem incuruatio tamē vel corporis hu miliatio non refectionis ſ; deuotionis obtentu fieri debet: vt dicit cassia. ⁊ fa. viij. q. i. sciendum. C. de his qui spon. mu. sub. l. i. ⁊. ij. ⁊ de secūdo probatur de vo. magne circa fi. ⁊ pre. decre vbi periculum. §. pe. Et aug. quid prodest strepitus la biorum si mutum est cor. ⁊ grego. in mora. veraciter orare ē amaros in compunctione gemitus non verba composita re sonare. ⁊ ibidem animarum verba sunt ipsa desideria: in qui bus tanto qs minus clamat: q̄nto minus desiderat. De tertio

patet hoc ⁊ ꝺ conſe.ꝺi.v.nunq̃z in pn.⁊ cypria.nil aliud cogi/
tet anim⁹ q̃ꝫ id ſolũ qꝺ precat.ꝺ cõ.ꝺi.j.qñ aũt. ⁊ ꝺicit greg.
ꝙ illá orationẽ ꝺe⁹ non audit:cui ille q orat nõ attẽdit. ꝺicũt
tñ theo.hoc itelligẽdũ qñ attẽtio nullo mõ oratiõi ꝯiungit. ñ
enĩ regrit ꝙ attẽtio ſemꝑ maneat ĩ oratione act⁹ ꝑ eẽntiá.vñ
ps.xxxvj.cor meũ ꝺreli/
qt me.ſatis.n.ẽ ꝙ máeat
ꝑ virtutẽ: qꝺ ẽ qñ cũ bo
na itentiõe qs ad oratio
nẽ accedit:⁊ ñ i ꝓſecutio
ne mens ad alia rapiat.
Sẽper.n. ꝓme itentiõis
vis permãet: niſi tãta ſit
euagatio ꝙ attẽtio oĩno
ꝺepeat ⁊ tunc loc⁹ eẽt ei
qꝺ ꝺicit cyp.li. ꝺ oratiõe ꝺominica:qũo audiri te a ꝺo poſtu
las: cũ ipſe te ñ audias:⁊.b.ber.cauſamur nobis ꝺeeẽ gr̃az
ꝫ iuſti⁹ ipſa gr̃a ꝯquerit ñnullos ꝺeeſſe ſibi.⁊ caſſia.nunq̃z
orat qſqs ẽt flexis genib⁹ ſi vagatiõe ꝺiſtrahit:⁊ fa.qꝺ ꝺ offi
cijs ſcripſi ꝺe cele.miſ.ꝺoletes.De q̃rto matth.vj.cũ orauerí
tis nolite multũ loq ⁊c̃.fa.ꝺ cõ.ꝺi.vj.ſ mediocrit.⁊ vide qꝺ
no. ꝺ eta.⁊ q̃li.c.pe.in vl.glo. Nec tñ putes breuiloquiũ eſſe
ꝺe neceſſitate orationis. Ná oratio ñ ſolũ ꝑm ſuá cãm q̃ ẽ ꝺſi
ꝺeriũ charitatis:ꝫ etiá ꝑm ſeipſaꝫ põt eſſe ꝺiuturna. Ná ⁊ ꝺe
chriſto legimus ꝙ pernoctauit orando luc.vi.⁊ ꝙ ꝓlixi⁹ ora
uit luc.xxij.Iteꝫ ꝺr̃ luc.xviij.in pri.oꝫ ſẽꝑ orare ⁊ nõ ꝺeficere:
facit.lxxvi.ꝺi.noſſe.ibi orõni pernoctáter inſtetimus.Sꝫ qr
vt ꝺicit aug.ad probá:multuꝫ loqui in orando ẽ rẽ neceſſa/
riá ſuperfluis agere v̾bis:cũ plerũqꝫ hoc negociũ plus gemi
tibus q̃ꝫ ſermonib⁹ agat:iõ monemur ad breuilogum. Naꝫ
vt ꝺicunt ſcĩ frequens ⁊ breuis oꝫ eſſe orõ:ne ĩmorantibus
nob aliud corꝺi nr̃o inſerat inimicus. Sꝫ ꝺubitatur an ora/
tio ꝺebeat eẽ vocal.qꝺ vr̃ ps.iij.⁊.lxxvi.voce mea ad ꝺñꝫ cla
maui:voce mea ad ꝺñꝫ ꝺeprecat⁹ ſuꝫ.Contra oratio ꝺeo por
rigit vt ẽ ꝺictũ:ſed ꝺe⁹ corꝺis locutionẽ cognoſcit:fruſtra igi
tur vox oris adiũgit:fa.xxxviij.ꝺi.ſedulo. Dicũt theolo.ꝙ cõ
munis orõ q̃ fit ꝑ miſtros eccl̃ie.xij.q.i.ꝺuo ſunt.ĩ pn.ĩ ꝑſonaꝫ
toti⁹ populi:vt ĩnoteſcat ei pro quo fit merito ex iſtitutiõe oꝫ
eẽ vocalis. Sꝫ ſingularis quá quis ꝑ ſe vel alio porrigit ꝺe
neceſſitate nõ ẽ vocalis. Adiũgit tñ vox triplici ratione primo
ad excitáꝺá interiorem ꝺeuotionẽ.verbis.n.⁊ ſignis nos ip
ſos interius excitam⁹ ad ſáctuꝫ ꝺeſideriuꝫ augẽdũ:vt ꝺicit
aug.ad ꝓbá. Secũdo ad reddítionẽ ꝺebiti.ſ.vt ſeruiat orás
ꝺeo ꝑꝫ ſe totũ.ſ.corꝺe ⁊ corpore: ꝺe ꝯſe.ꝺi.v.nũq̃z Tertio ex
q̃dá redũdátia ab aĩa in corpus ex vehemẽti affectione. Vñ
pſal.xv.letatũ ẽ cor meũ:⁊ exultauit lingua mea. De octauo
pꝫ matth.vi.ibi.Cũ oraueris itra cubiculũ tuũ:⁊ clauſo oſtio
ora patrẽ tuũ in abſcõdito.⁊ vt ꝺic̃ caſſian⁹:intra cubiculuꝫ
oramus.cũ a cogitationũ ⁊ ſollicitudinũ ſtrepitu corꝺe remo
to ſecrete ac familiariter preces noſtras ſoli ꝺeo reſeramus.⁊
facit quod no.xli.ꝺi.parſimoniam.⁊ auguſtinus ꝺe ſermone
ꝺñi videri ab hoĩbus non eſt nefas:ꝫ id agere vt ab homini
bus videaris: recipit enim ille mercedem ſuam.ꝺe pe ꝺi.iij.
cauendum. Orationes etiam principaliter ſunt in eccleſia fa
cienꝺe:ꝺe pur.poſt par.c.vno.ꝺe imu.ec.ꝺecet.li.vi ꝺ.e.com/
pil.ꝺe cele.miſ.c.i.ſed vt ꝺicit beatus ber.li.meditationũ:vbi
cunqꝫ fueris infra temetipſuꝫ ora:ſi longe fueris ab oratorio
nõ q̃ras locũ:qm ipſe loc⁹ es. Videt qbuſdá ꝙ fieri ꝺbeat ad
oriẽtẽ:ꝫ cũ ꝺeus ſit vbiqꝫ:ad oẽꝫ ptẽ poſſum⁹ ad cũ orare eq̃
tñ oram⁹ ⁊ miſſe ſacrificiũ facim⁹ v̾ſus oriẽtẽ:ꝺe hoc.xi.ꝺi.ec
cl̃iaſticaꝝ. De vltio ꝺicẽdũ ꝙ orõnis effect⁹ ẽ ꝺuplex.hꝫ.n.v̾
tutẽ merẽdi ⁊ ipetrádi.ꝓmũ ꝺuplr.ꝓmo qr vitat per eá tẽta
tio. Hieronymus ſuper matthe.xiiij.In tẽtatione intrat qui

onis ⁊ pietatis opa talr ſe ſtu
deát ꝓpar ꝙ h⁹ ꝓcioſiſſimi ſa
cri mẽant ſiẽi ꝑticipeſ illa ꝺie
poſſintqꝫ ipꝫ ſuſcipe reuerẽt:
ac ei⁹ v̾tute augmẽtũ ꝯſeq gr̃a
rũ. Noſ.n.xp̃i fideleſ ad colen
dũ tãtũ feſtũ ⁊ celebráduꝫ ꝺo
nis volẽtes ſpũalib⁹ animare
omnibus vere penitentibus ⁊
ꝯfeſſis:qui matutinali officio

orare neglig̃t.⁊ Auguſtin⁹ Orõ eſt orãti preſidiũ ad
uerſario incẽꝺiũ:angelis ſolatiũ:ꝺeo gratũ ſacrificiũ.
Naꝫ pricipalr valet ꝯ vitia ſpãlia. Vñ hiero.ſup mat/
th.xvij.ibi hoc gen⁹ ꝺemoniorũ nõ eijcit:niſi ĩ orõne
⁊ ieiũio qꝺ ẽi hꝫ matth.ix.ꝺicit ſic:nõ ſanat oculũ qꝺ
ſanat calcaneuꝫ.
Ieiunio ſanát pe
ſtes corporis:orõ
ne võ ſanátur pe
ſtes mentis.ſcꝺo
qr ꝓcedit ex radi
ce charitatis:pe/
nes quá conſiſtit
omne merituꝫ. ⁊
ẽ fons viuus ⁊c̃.
ꝺe pe.ꝺi.ij.charitas.ij.ꝺe regula.lꝫ in fi.ꝺe virtute im
petrandi probatur.xxiij.q.viij.in qualibet. ꝺ.e.cõpil.
ꝺe elec.ne romani in fi. Mar.xi.quodcunqꝫ orantes
petitis credite qr accipietis. Unde per orõnem reuelá
tur ſecreta ꝺiuina.viij.q.i.ſi ergo. Boetius ꝺicit:non
fruſtra in ꝺeo ſpes ponitur.preces.n.que recte ſũt in
efficaces eſſe non poſſunt.⁊ beatus ber.li.mediationũ
ex ꝺuob⁹ vnũ indubitáter ſperare ꝺebemus:aut ꝺa/
bit nobis qꝺ petimus:aut qꝺ nouit eẽ vtilius. Et au.
lib.ſniaruꝫ proſperi ꝺicit ꝙ orás miſericorꝺiter audi
tur ⁊ miſericorꝺiter nõ audit. Quid enĩ ĩfirmo ſit vti
le magis nouit medic⁹ q̃ꝫ egrot⁹. De his valerius li.
vij.c.ij.ꝺicit: ꝙ votis ſepe expetimus qꝺ nõ ĩpetraſſe
meli⁹ foret.⁊ ponit exẽpla ꝺicẽs ꝺiuitias appetis q̃
multis fuerũt exitio:honores cõcupiſcis qui q̃ꝫplures
peſſũꝺederũt:regna tecũ ipſa voluis quoꝝ exit⁹ ſepe/
numero miſerabiles cernũt: ſplẽꝺiꝺis cõiugijs máus
inijcis ad hoc vt aliqñ illuſtrẽt:iſta nõ nũq̃ꝫ fũꝺit⁹ ꝺo
mos euertũt. Suadet ꝫ celeſti arbitrio nos ſubmitti
effectu orõnis:ſum⁹ in italia nuꝑ exꝑti:qñ.n.cũ v̾ſib⁹ il
lis exurgat ꝺe⁹ ⁊c̃.cepit eccl̃ia ꝯ rebeles orare:ꝑempti
⁊ extermitati ſũt q̃ſi ſubꝺitorũ cenſura eccl̃iaſtica ⁊ ar
mis bellicis iá ꝺuꝺũ ꝺomari nõ potuere:bñ facit.xxx/
vi.ꝺi.c.vl.vbi ꝺicit ꝙ orãte moyſe vincebat populus:
vicebat aũt ꝺũ ꝺimittebat manus ⁊ vide hoſti.i ſum
ma ꝺe remiſ.§.ad qd valẽt.v̾.fateor.vbi ponit exẽpla
ꝺe ꝺaniele moyſe ⁊ ꝺauid orantib⁹. Sꝫ q legẽt tripar
titá hiſtoriá hug.floracẽ helimanꝺ.rufinũ ⁊ hiſtori/
ographos:inueniẽt ꝙ thodoſius iperator ſenior ſuis
orõnib⁹ miraculoſá victoriá obtinuit ꝯ eugeniũ ⁊ ar
bogaſtẽ:quoꝝ exercit⁹ iacula vehemẽtiſſim⁹ vẽt⁹ re/
torq̃bat in ipſos ⁊ iacula ꝑtis theodoſij cũ maiori for
titudine vltra mẽſurá hũani ictus ipingebat i illos ⁊
hoc voluit ipſe claudian⁹ poeta q tũc florebat ꝺicens
O nimiũ ꝺilecte ꝺeo cui militat ether:Et cõiurati veni
unt ad claſſica vẽti.hoc aũt obtinuit ipſius theodo/
ſij orõ q̃ talis fuiſſe legit Omnipotẽs ꝺeus tu noſti ꝙ
nomine chriſti filij tui vltiõis iuſte vt puto prelia ſuſ
cepi:ſin alter in me vinꝺicali vero cum iuſta cauſa ⁊ i
te cõfiſus huc veni porrige ꝺexterá tuis:ne forte ꝺicẽt
gẽtes vbi ẽ ꝺe⁹ eoꝝ ꝯcor.huic ſi ꝺe vo.magne p⁹pn.⁊
huic gl ſit finis:ꝺe cui⁹ ꝓlixitate ſũ excuſabilis:tñ qr i
oratiõis ſuffragio ſperás ſũ effectũ illius expertus in
aſſequẽꝺis proſpis ⁊ euitáꝺis vel ſaltẽ tẽperáꝺis ad
uerſis:tñ qr hꝫ materiá ꝺeberet eẽ prolixior:⁊ ſi ꝑ iſta
nõ ſatiſfeci:excuſet cocq̃r o textualis:ꝺe h archi.ꝺe i/
mu.ec.ꝺecet.lib.vi.⁊ per eum.i.q.i. ꝺictum. io.an.
a C Cõfeſſ's.go ẽ h ⁊ lauꝺabim⁹ illẽ.eccliaſt.xxxi.has

festi eiusdē i ecclia[a] in q̄ idē celebrabit interfuerint centum[b]: Qui vero misse totidē. Qui autē in ꝑmis[c] ipsi⁹ festi vesperis interfuerint silr cētū. Qui vero i secundis totidem[d]. Illis vo qui prime tertie ⁊ sexte none ac completoꝝ officijs interfuerint: pro qualibet horarum ipsaꝝ. xl.[e] Illis autē q ꝑ octuas illius festi matutinalibus vespertinis misse ac ꝑdictaꝝ horaꝝ officijs[f] interfuerit centū dies singulis octauarū ipsarum diebus: de oipotētis dei misericordia ac beatoꝝ apostoloꝝ eius petri ⁊ pauli auctoritate cōfisi de iniūctis[g] sibi penitentijs relaxamus.

Clemēs. v. in ꝯcilio vienēsi.

De immunitate ecclesiarum

Quoniā[h] ex ꝯstōne boni. pape. viij. ꝑ. n. q̄ icipit clicis[i] laicos: ⁊ ex declaratōe[k] seu d̄claratōibus[l] ex illa postmodū subsecutis nō nulla scādala magna ꝑicula ⁊ icōmoda grauia sūt secuta: ⁊ āpliora seq: nisi celeri[m] remedio succurrat: ꝑsumit vlsimilr i futuꝝ. Nos d̄ ꝯcilio fratꝝ nroꝝ ꝯstōnē ⁊ declarationē seu declaratōes ꝑdictas ⁊ ꝗcquid ex eis secutū ē vl ob eas[n] penit⁹ reuocam⁹ ⁊ eas hri volum⁹ ꝓ ifectis[o]: Volentes ⁊ firmit statuētes illd[p] ꝯ[q] quoscūqꝫ laicos exigētes seu extorqntes ab ecclijs ecclasticisqꝫ ꝑsonis tallias seu collectas aut exactiones q̄scūqꝫ:[r] ⁊ ꝯ[s]. dantes[t] ad id faciendū cōsiliū auxiliū vel fauorē:[r] necnō ⁊ circa prestandas subuētiones laicis ab ecclesiarū ꝑlatis ac alijs viris ecclesiasticis iuiolabilr obsuari qd sup hijs a ꝑdecessoribus[u]. n. i lateran. ⁊ gnālib⁹ ꝯcilijs[x]: q̄ nos sub obtestatōe diuini iudicij precipimus obseruari districte: salubriter est ꝓuisum.

Clemens. v. in ꝯcilo vienē.

De consanguinitate ⁊ affinitate Rubrica[y].

Eos[z] q diuio timore[⁊] postposito i suaꝝ periculū. aiarū scienter[ꝯ] i gradib⁹

ergo remissiones qbus pauci ꝑticipant amare iterpretari nec decet nec expedit: vt dixi de pe. ⁊ remis. ꝙ aūt.

a Ⅽ In ecclia. ꝑ hāc lrām que habet etiā supra pte. prima i fine pꝫ ꝙ nō sufficit iteresse horis ex̄ eccliaꝫ. qd i telligo ēt si dicātur i priuato oratorio: de q̄ d̄ ꝯse. di. i. ꝯcedim⁹. ⁊ c. vni cuiqꝫ. ⁊ c. siqs ex̄. de censi. c. fi.

b Ⅽ Cētum. dies quod est. j.

c Ⅽ Primis. facit ad no. de sētē. excōmunicatōis. c. vlt. §. in festiuitatib⁹. lib. vi. i ꝑma gl. ⁊ quod de cōpletorio sequitur facit contra.

d Ⅽ Totidem. argu. pro equādis distributionibus in his tribus horis matutino missa ⁊ vespere. Itē argue ꝙ vbi in illis horis dantur decē: in alijs dari debent quattuor: vide quod dixi. s̄. e. cō. de eta. ⁊ qua. vt hi qui ad fi.

e Ⅽ Quadraginta. ⁊ sic ducētos.

f Ⅽ Officijs. omnibus quo ad dies octaue. nec puto ꝙ h fiat distributio vt partem habeat qui certis interest.

g Ⅽ De iniūctis. vide quod scripsi de penitentijs ⁊ remis. cuꝫ ex eo.

h Quoniam ex constitutione. Casus reuocat ⁊ pro infectis vult haberi decretalem cleri/cis. e. ti. lib. vi. cum suis declarationibus: ⁊ premisit reuocationis causam. secundo reuocat: ibi nos de consilio. tertio seruari precipit ius antiquum: ibi volentes. ⁊ fuit ista de primis constitutionibus clementis editis a principio promotionis sue: ⁊ incipiebat pastoralis. cuius decidit exordium: post quod sequebatur sane quoniam ⁊c. ⁊ rex francie qui fuit passiua causa constitutionis: fit actiua causa reuocationis: vt sic conueniat: de reg. iur. c. i.

i Ⅽ Clericis. e. ti. li. vi.

k Ⅽ Declaratione. declarauerat eni benedictus in sua extrauag. que incipit ꝙ olim: illam quo ad sui penas extendi solum ad exigentes vel dantes in exigēdo auxilium consilium vel fauorem: ita ꝙ plene locum non haberent in soluentibus vel recipientibus. a sponte soluentibus.

l Ⅽ Declarationibus. dicebantur ⁊ alie processisse: ⁊ ideo ad omne dubium tollendum plurali vtitur.

m Ⅽ Clerici. ꝯcor. d̄ accu. c. fi. s̄. e. ꝯpi. de iureiurā. romāi. i ꝑn.

n Ⅽ Ob eas. concor. de elec. qualiter in fi.

o Ⅽ Pro infectis. ꝑ hoc puto ꝙ excōmunicat⁹ ex viribus illi⁹ cōstitutiōis absolutione nō egeat: ⁊ vide q̄ꝫta est papalis potestas circa ea que simplr sunt de iure positiuo: qr reuocat illa vt extunc: ⁊ fa. ad ea q̄ scripsi q fi. sint. le. ꝑ venerabilem. super glo. ij.

p Ⅽ Illud. inuiolabiliter obseruari quod est. j.

q Ⅽ Cōtra quoscūqꝫ ⁊c. qd sup his ⁊c. vsqꝫ ad fi.

r Ⅽ Quascūqꝫ. vide qd no. ⁊ dixi e. t. n̄ min⁹. io.

s Ⅽ Dātes. dicebat(an. ꝯstō bōifacij publice vl occulte. ꝑ qd ꝓbat ꝙ excōicatio canōis ligat ēt occulta delicta: vt. j. dicā de here. multoꝝ. ad fi.

t Ⅽ Ad fauorem. vide quod dicam. j. de penis. siquis in prin.

u Ⅽ Predecessoribus. alex. iij. e. ti. n̄ min⁹. ino. ix. e. ti. aduersus.

x Ⅽ Concilijs. vtrunqꝫ generale ⁊ lateran. Sed alexādrinū vocamus lateran. innocētianū vocamus generale: d̄ hoc de cap. mo. c. fi.

y Ⅽ Rubrica. de cōsāguinitate ⁊ affinitate ita venit sub bulla: sed vidi q̄sdā hr̄e rubricā d̄ spōsalibus ioannes andree.

z Eos q sciēter ꝯ/hēs mrimoniū i gradu ꝯsāguinitaꝫ vl affinitatis ꝓhibito vl cū mōiali excōicatus ē ipso iure: ⁊ publicari dꝫ ⁊ vitari. Idē in professo ⁊ ꝓfessa vel constituto in sacris: ⁊ incipe constructum ibi cupientes. Et no. ꝙ in sex casibus hic expressis tm̄ locum habet hec cōstitutio ⁊ eius pena. vñ si ꝯhit quis cum habente maritum vel cū iudea vel cū pagana vel cū cognata spiritualiter vel legaliter: vel ꝯ ipedimētū publice honestatis: lꝫ nō teneāt matrimonia: tñ non est locus huic pene: que i illis casibus vel similibus expressa nō est. Itē in his sex casib⁹ tūc demū est locus pene qñ illicite contrahūtur. Si eni licite vt ex dispensatione pape: tunc cessat culpa: ergo ⁊ pena: de consti. c. ij. de qua dispensatione no. de resti. spo. litteras. in prin. de sta. mo. cum ad monasterium. ⁊ scripsi de vo. c. i.

⁊ Ⅽ Timore. concor. de elec. cum in cunctis ad fi.

ꝯ Ⅽ Scienter. ignorātes ergo nō ligat ꝯstō. quod intelligo in ignorantia facti ꝓbabili ⁊ nō affectata. s qr ignorabāt ⁊ consanguineos vel affines. Si vero ignorabant ius nescientes gradū in quo erāt esse prohibitū: ex quo. n. sciebāt gradum ligat ꝯstō: de re. iu. ignorātia. li. vi. cuꝫ suis cōcor. Si. vo alter solus sciebat: ille solus ligat: fa. xxxiij. q. ij. nō satis. ⁊ c. i lectū de simo. de simoniace. C. so. ma. si ignorans. Sꝫ nunqd si ꝯrit ignorans post tpa sciuit ⁊ cohitauit consanguinee: vr̄ ligari:

ar.j.q.j.cos.in fi.ð simo.sicut tuis.C.ð icest.nup.cum ancillis
Cõtrariũ credo:cũ ista ↄstõ nõ puniat cohitatõnẽ vel icestũ:
sed ↄctuȝ vt.j.dicã:fa.ff.de his q no.infa. qd ergo.in prin.C.
de vsuca.trãsfor.l.j.ad fi.ff.de vsur.q scit.in fi.⁊.ff.de bo.li.q
cuȝ maior.⁊ de mino.l.iij.§.scio.sicut q ignorãter eligit indi
gnum:lȝ postea sciat:nõ
incurrit penã ↄcilij cum
in cunctis de elec.cũ i h
põderetur initiũ.e.ti.du
dũ.pbaꝛ hec solo ex eo:
qꝛ sine iudicio eccl'ie ab
illa diuertẽ nõ possȝ: de
diuõ.põꝛo.cũ suis ↄcor.
fateor.tñq; peccat co/
gnoscẽdo:⁊ sic loquunꝛ
ↄria ð sen.ex.iquisitiõi.
Quid si ↄxi.cũ illa quã
credebã eẽ ↄsanguineaȝ
affinẽ vel monialẽ:ȝ in
ỽitate nõ erat.solue per
no.de sen.exc.si vero.ij.
⁊.c.in audientia.ij.

sti.l.fi. Puto tñ q vbi esset probabilis ignorãtia:vt i
ordinato ad sacros:in amentia vel dormitione etiam
eo casu quo character imprimitur:de bap.maiores i
fi.vel infra pubertatem:de cle.per sal.pmo.c.vno nõ
esset locus huic pene.

ↄsanguinitatis vel affinitatis ↄstõne canonica[a] interdictis[b] aut cũ monialib⁹ ↄhere[c] ma/trimonialiter[d] nõ vereñꝛ:nec non religiosos[e] ⁊ moniales[f] ac clericos in sacris[g] ordinib⁹ ↄstitutos matrimonia contrahentes[h] refrenare metu pene ab h⁹i eorũ temeritatis audacia cupientes: ipos excõicationis sñie ipso facto decernim⁹ subiacere. ¶ Precipientes eccl'iaꝝ prelatis vt illos quos eis ↄstitit[i] taliꝛ ↄxisse: excõicatos publice tãdiu nũciẽt seu a suis subditis faciant nũciari: donec suũ hũiliꝛ recognoscẽtes errorẽ sepenꝛ[k] ab inuiceȝ ⁊ absolutiõis obtinere[l] bñficium mereanꝛ. ¶ Per pdicta q̃ȝ iurib⁹[m] q̃ sic ↄhẽtib⁹ alias penas imponunt:in nullo volumus derogari. Clemens quintus in concilio vienensi.

De magistris ⁊ ne aliqd exigatur pro licẽtia docendi.

Uter[n] sollicitudines[o] nr̃is hũeris icũbẽtes perpeti[p] cura reuoluimus:vt errantes in viam veritatis inducere[q]:ipsosq; lucifcrare do sua nobis coopãte[r]

a ¶ Canonica.. nedum diuina.

b ¶ Infdictis.s.in q̃rto vel citeriori gradu ↄsanguinitatis vel affinitatis pmi generi.e.ti.non dȝ.

c ¶ Cõtrahẽ.non punit ergo icestũ vel coitũ sed ↄctũ:vꝛ sic contrahẽs ligeꝛ lȝ nõ ↄsũmet. Quid si ñ ↄxit mr̃imoniũ sed spõsalia tm̃:ar.q ligeꝛ.ff.de spõ.oro.vbi prohibitio nuptiaꝝ includit spõsalia ad idẽ ð eo q duxit i matrimoniũ cũ heret vbi equipantur spõsalia ⁊ matrimoniũ.nõ puto ligari cum ↄstõ sit penalis ⁊ verba hoc nõ iportẽt:qð veꝝ puto: nisi cõsumauerit p copulã carnalẽ:qꝛ tc ligaꝛ q̃si tũc ↄxisse videaꝛ: de spõ.vẽiẽs.⁊.c.is q.ↄriã non ob.qꝛ lȝ fateaꝛ q vbi phibeꝛ mr̃imoniũ phibeꝛ spõsalia :ñ seqꝛ q ↄhẽti spõsalia sit eadẽ pena q̃ ↄhẽti mr̃imoniũ:bñ fa.de elec ppetuo.li.vj.i dec.cuȝ hẽt.spõsalia cũ adulꝛio iducũt ipedimentũ matrimonij sic iducunt publicã hõestatẽ:de spõ.c.vno.li.vj.io.an.

d ¶ Mr̃imonial'r.p hãc lr̃am ⁊ p lr̃aȝ.j.eo.mr̃imonia ↄhẽtes:vꝛ q coactus ad ↄhẽdũ nõ icurrat hãc penã.⁊ si de ab/soluta coactione loqmur hẽ certũ:q me.cã sacris.ȝ si de cõditionali: lȝ tali q̃.debuerit cadẽ i ↄstãtem viꝝ vꝛ ligari per e.decr.ȝ cũ no sit mr̃imoniũ ðficiẽte ↄsensu:ita q nõ iducit etiaȝ publicã honestatẽ:de spon.c.vno.li.vj.ð eqtate vꝛ talis nõ ligari:fa.de sen.ex.significauit.i dec.sacris.punitur cõio que ibi interuenit :licet per metum.

e ¶ Religiosos.s.pfessos tacite vel expresse religionẽ appro/batam:de vo.c.vno.li.vj.qð intelligo etiã si professio illa tacita vel expressa nõ obligat illos religioni sed religioni in genere.pone exemplum de regula.nõ solum.⁊.c.se.li.vj.

f ¶ Et moniales.qꝛ.s̃.iã nominauerat ↄhentẽ cũ moniali: ⁊ hic repetit de moniali : videꝛ h probari q cõicans illo actu pro quo quis excõicationẽ icurrit excõicatus non est:de hoc scripsi de sen.ex.contingit.j. Posset tñ dici q.s̃.punit scienter ↄhentem cũ moniali: hic vero punit monialẽ ↄhentem ẽt eo casu quo cũ ea ↄhens ñ ligatur : vt qꝛ h ignorat.io.an.

g ¶ Sacris.stricte h dico ppter nõ.xxij.di.visum.io.an.

h ¶ Cõtrahentes.non repetit scienter:qꝛ lȝ ignorãter posset qs ↄhẽ cũ consanguinea affine vel monacha : nõ tamen in monachum monacham vel constitutuȝ in sacris contrahẽtem cadit ignorantia fa.de Rp.ab excõicato.C.de here.in §.si aduersus: de here. cũ ȝ.i pri.li.vj ⁊ hoc quo ad primũ ð ↄsãguineis ⁊ affinibus:de hoc de do itervi. ⁊ vro.etsi necesse.,quo ad scðm de pfessis.xxvij.di.c. iij.⁊.c.se.xxvij.q.j.p totũ.xxxvj.q.ij.siqs nõ dicã.quo ad tertiũ ð ↄsti.in sacris.xxviij di.presbyteꝝ.xv.q.vl.cũ mlteð cle.ↄiu.c.j.⁊.c.sãe.ij.qui cle vel vo.c.j.⁊.ij.cũ si.

i ¶ Constiterit.ẽt ex offõ ⁊ neminẽ ðferẽte : ð diuor. põꝛo.ij.Rn ⁊ v.ð qð dixi.s̃.e.com. de censi.c.fi.

k ¶ Separẽtur. precedit satisfa/ctio: sicut in ma/nifesta offensa: ð sen.ex.venerabi/libus.lib.vj.

l ¶ Obtinẽ.p epi scopũ:de sen.ex. nup.⁊ hic pȝ q ñ sufficit satisfactõ nisi sequatur ab solutio.eo.ti.cuȝ desideres.in fi.

m ¶ Iuribus.de clan de.despon.c. fi.C.ð inces.nup. q ↄ.insti de nup.

n Uter.In studijs ro.cu.parisien.exonieꝛ.boñ. ⁊ salamãtino debẽt esse magr̃i catholici scholas regẽtes i liguis hebraica arabica ⁊ chaldea.duo.s.p qualibȝ lingua.Et statuit p quos eis de/beat de stipẽdijs ⁊ sumptib⁹ puideri.Et poniꝛ primo exordiũ in quo duo facit.Primo ponit intẽtionẽ suã generalẽ.Secũdo spãleȝ:ibi nõ ãbigim⁹.In scða ibi vt igiꝛ poniꝛ constitutio:primo puidẽs circa loca magistroꝝ:secũdo circa expẽsas:ibi quibus.

o ¶ Sollicitudines.concor.de pur.ca.inter.vbi ponitur alia.s.de vulpeculis capiendis.

p ¶ Perpeti.q̃si ppetua cõtinua vl' assidua:⁊ est infinitiuum huius verbi perpetio:⁊ ponitur pro diu tolerare vel valde pati.

q ¶ Inducere.xlv.di.tria sunt.de spon.inter opera.

r ¶ Cooperante gr̃a.p quã cognoscit qd agendũ sit:⁊ qd vitandum:⁊ adiuuanꝛ ad faciendũ.de conse.di. iiij.gr̃a.⁊ trib⁹ vlti.c.Est aũt gr̃a opans ⁊ cooperans. Prima preparat hois voluntatem vt velit bonũ.Secunda adiuuat ne frustra velit.Videꝛ tñ quibusdaȝ q eadem sit gr̃a:idẽ donũ:vel eadem virtus operãs ⁊ cooperãs:sed ppter diuersos effect⁹ distinguuntur in verbo.Gratia.n.q̃ parat hois volũtatẽ ad bonum cũ non sit ociosa vt augeatur ⁊ aucta perficiaꝛ: coad/iuuat ne frustra velit:sed perducat ad opus quodcũq; recipias coaptabiꝛ hec lr̃a:huic altercatiõi theolo/gorum est similis alꝛcatio canonistaꝝ an sit vna fides cõiugij an sint due:de qua.xxvij.q.ij.cõiuges. Itẽ altercatio legistaꝝ an sint due possessiones differentes

gravaleamus: hoc ē qđ profecto desideranter exquirimus ad[a] id nr̄e mentis sedulo destinamus affectuz: ac circa illud diligēti studio vel studiosa diligentia vigilamus. ¶ Non ambigim⁹ aūt quin ad h⁹i nostruz desideriū assequēduz diuinoz eloqoz fit expositio cōgrua ipsorūq fidelis pdicatō admodum[b] opportūa. Sz nec ignoram⁹ qn z hec promi[c] noscātur inaniter[d] vacuaq redire si aurib⁹ linguam loquētis ignorātiū pferāt.[e] ¶ Jdeo q illius cui⁹ vicē in terris lz i meriti gerim⁹ imitantes exēplum: qui ituros per vniuersum mundum ad euangelizādum apl̄os: in oī linguarū genere fore voluit[f] eruditos: viris catholicis noticiaz linguarum habentib⁹: quibus vtuntur infideles pcipue abūdare sāctaz affectam⁹ ecclīaz qui[g] i fideles ipos sciant z valeant sacris īstitutis īstruere: christicolarūq collegio p doctrinaz christiane fidei ac susceptiōez sacri baptismatis aggregare. ¶ Ut igit pitia liguaruz h⁹i possit habilit p īstructiōis efficaciaz obtineri[h]: hoc sacro approbāte ɔcilio scholas in subscriptaz liguaz generib⁹ vbicūq romanā curiā[i] residere[k] ɔtiget: necnō i pisiē. z oxonieñ. boñ[l] z salamātino studijs puidim⁹ erigēdas: statuētes vt i quolz locoz ipoz teneant viri catholici sufficientē[m] habētes hebraice[n] arabice et chaldee linguaz noticiā: duo videlicz vniuscuiusq ligue periti qui scholas regāt inibi z libros de linguis ipsis in latinū fideliter trāsferētes: alios linguas ipas sollicite doceāt: earūq pitiaz studiosa in illos instructiōe trāsfundāt: vt instructi z edocti sufficient i linguis h⁹i: fructuz spatū possint deo auctore pducere. fidē ppagaturi salubrit i ipsos pplos infideles. ¶ Quib⁹ eqdez i ro. cu. legētibus p se. apo.[o] in studijs vo pisiē. per regē frācie: i oxonieñ. per anglie scotie hybernie ac vuallie[p] i bonoñ. p italie: i salamantino per hispanie prelatos mōasteria capla conuent⁹ collegia exempta z nō exēpta: z ecclīaz rectores[q] i stipēdijs ɔpetētibus z sūptibus volumus[r] prouideri: contributiōis onere singulis iuxta facultatū[s] exigentiaz imponendo: priuilegijs z[t] exemptionibus qbuscūq ɔ̄rijs neqq̄ obstantibus: quib⁹ tamen nolumus quo ad alia[t] preiudicium generari.

Idem.

Cum sit[u] nimis absurdū vt quis cū vanitate z imperitia ad honorē ascēdat peritie lr̄az: nō sine turbatione miramur: illū apud scholasticos[x] inualuisse abusū: q pleriq eoz q in quis scia ad doctorat⁹[y] vel magisterij assumūtur

an vna diuersificata per accidentia: de qua satis pz p dinū: de regu. iur. in tertia regula li. vj. z an. sit vnicū interesse an triplex de q̄ ēt satis p eū. e. ti. mō ra. io. an.

a ¶ Ad id. s. ad inducendum errātes ad vitatis viaz.

b ¶ Admodum. pro valde: concor. vide. s̄. e. com. de iureiur. romani. v̄si. nos itaq

c ¶ Promi. i. pferri vel promulgari. z habetur h̄ verbuz: de iude. nouit. ꝟ. quicūq xxiij. q. iiij. nō potest. in fi. ponitur eni promere pro pferre māifestāe apire ore dicere.

d ¶ Inaniter. q̄si inuanū vł inutilr

e ¶ Proferāt. si. de of. or. quoniā.

f ¶ Uoluit. actū. ij ij. prin. z d̄ varietate linguaruz. xvj. di. septuagita in fi. io. an.

g ¶ Qui. viri catholici

h ¶ Obtineri. si. e ti. c. fi.

i ¶ Curiā. quebabet studiuz genērale z priuilegia studij: de priuile. ij. li. vj.

k ¶ Residere. qđ dic vt. s̄. e. compi. de elec. ne romāi §. sane.

l ¶ Bonoñ. dr̄ bonōia quasi sup omnia bona vel bonoruz noticia nimis amabilis. nō puto q ordo iste procedat ex ordine studioꝝ sed ex significatōne prouinciaruz. z h̄ quia decebat ro. cu. premitti: q vltimo studium hūit a tpe inno. iiij. vt pre. decre. §. de priui. li. v. quicqnid sit hoc constat q bonoñ. habuit puilegia study a theodosio. de minore tamen intelligo qui regnare cepit prout ex chronicis: q̄s veriores puto: pcipio anno domini. ccccxxv. z regnauit annis. xxvij. quo tamen anno sui imperij hec concesserit non percipio currentibus autem. cccc. lij. sucessit martianus.

m ¶ Sufficientem. non dicit eminentem: concor. de elec. cum nobis olim. de preben. c. pe. io. an.

n ¶ Hebraice. i originali habuimus hebraice greece arabice zc. z illud grece i ipso originali erat cancellatum. z forte propter litteram que est. s̄. quib⁹ vtūtur infideles zc. cancellata fuit. cum greci fideles sint: z oliz sub obediētia ecclīe: de bap. lz. z facit quod no. de sū. tri. c. j. li. vj. tū hodie scismatici sunt: nec recognoscunt caput ro. ec. forte expedientior esset sue lingue doctria q̄z aliarū. Judei aūt hn̄t lr̄am hebraicam: s̄ lr̄am specialē in vulgari non habēt. habemus eni q euanuit ipsorum ligua vulgaris arabica littera est saracenorū: chaldea chaldeorum: de qua xxvij. disti. §. hinc etiam z c. turbat. z c. qui de mensa. z tamen fertur q hec lr̄a hodie nō hēatur.

o ¶ Sedem ap. in stipēdijs competentibus z sūptibus volumus prouideri quod sequitur.

p ¶ Uuallie. scribitur p duplex u: vt dixi de tem. or. c. ij.

q ¶ Rectores. alios bñ non videt includere.

r ¶ Volumus. hec volūtas suis manet terminis: quia non fuit de executore prouisum.

s ¶ Facultatum. de cēsi. sopite. cum suis concor. z. j. c. prori.

t ¶ Ad alia concor. s̄. e. com. de sta. mo. c. ij. de religi. do. c. ij.

u ¶ Cum sit. is ad quē spectat magisterium vel doctoratū tribuē: prius a doctorando recipiat iuramētum: q i solemnitate sua n̄ expēdet vtra summam trium milium turoñ. argenteoz: quod si non fecerit: etiaz si sit episcopus: per sex menses a collatione magisterij est suspēsus: partes patent. in prima exōrdium ponens constitutionis causam in secunda constitutionem: ibi volentes. in tertia punitionem transgressorum: ibi siquis. h.

x ¶ Scholasticos. idem verbum. xxxviij. distinctione sedulo. in prin. de here. cum ex iniuncto. §. licet. de restitu. spola. frequens. lib. vj.

y ¶ Doctoratus vel magisterij. sic. xxxvij. di. de quibusdam Et dicunt quidam q doc. in iure canonico vel ciuili: magistri dicuntur in theologia vel artibus. z quid doceant septem liberales artes satis per ho. in sum. huius ti. §. iij. fa. ad primū

honorez[a] cum sua solēnit pnci pia[b] faciūt aut sui r̄cipiūt insi gnia[c] doctorat⁹: circa cibos ve ստes ⁊ alia sic in expēsis exce dunt[d]: q ⁊ ipsi trāseunte expē sarū h⁹i varietate: vacui[e] ple rūq remaneāt ⁊ grauati[f]. Et ceti q vel nolunt vel nequeūt siles expēsas subir: hac occō ne freqnt a r̄ceptiōe hōril h⁹i retrahūt. Uolentes igit ō op portuno sup his remedio pui dere: illis ad qs vbilib ptiet honorē tribuē mēoratū distri cte pcipim⁹: vt qscūq ab eis ō ceto dictū recipiētes honorē: iuramēto[g] p⁹ astrigāt: ne vltra tria milia turoñ. argēteo[h] in solennitate circa h⁹i doctora tuz[i] aut magisteriū quōlz ad hibēda expēdāt: ipsosq nihilo minus: nisi forsan nōbilis odi tiōis extitint: vt infra sūmā p dictā h⁹i moderēt expēse effi

pemium li. vj. circa mediuz. ad scōm. e. ti. c. pe. ⁊ vl. ⁊ hoc reci pitur apud italicos. Sed vltramontani cōiter vocant magi stros. nec debet alicui hec denominatio fore molesta: cum christus sic a discipulis vocaretur io. iij. qd ipse acceptabat io. xij. dicens: vos vocatis me magister ⁊ domine ⁊ bene dicitis sum etenim. Et dicitur magister quasi maior in statione: sicut mister qsi minor: ibidem. j. ti. ij. c. j. §. sane dicitur etiā a mo nendo vel a monstran do: ⁊ de his per ho. i sū. e. titu. §. j.

a ¶ Honorez. hunc ho norez sine peccato quis postulat in quacūq scie tia: si est dignus. vij. q. j. in scripturis. v. ecce ego e. ti. qsto. rō: q per hoc petit opportunitatē cōi candi qd h ⁊ qd lauda bile est ⁊ ad charitatem pertinens. In indigno no ē peccatū psumptio nis: de hoc per archidia conum. xlviij. di. §. j.

b ¶ Pricipia. ita loquū tur qdaz i studijs qbus dam vltramontanis.

c ¶ Insigna doctorat⁹. ita loqmur nos. ⁊ ista in signia sunt cathedra bir retū: apud aliquos lib annulus osculum.

d ¶ Excedunt. sic qnq iperfectū scie supplet p fectio. charitatis: ō renū. nisi. §. pro defectu. sic quandoq in talibus iperfectuz scientie supplet perfectio expensatum.

e ¶ Uacui. prius habitis ⁊ consumptis.

f ¶ Grauati. onere debitōrum.

g ¶ Juramento. si. de iude. significauit. ō. e. cō. de reli. do. q v. illi etiam ⁊. j. ti. ij. c. j. §. porro. ⁊ de multis iuramentoruz for mis expressis in iure vide in spe. de iureiuran. §. j. ver. illud ad quas addas istas.

h ¶ Argenteorum. ascendunt ad monetam bonoñ. quigētas libras bononiorum paruorum ponendo turoñ. pro duobus venetis vel. xl. turoñ. paruis vt valere consueuerant.

i ¶ Doctoratum. expensas priuati examinis n videt icludē.

k ¶ Taxandos. si. s. de vsu. qsq. v. ceterum in fi. li. vj.

l ¶ Pontificali. als non includeretur: de sen. ex. quia pericu losum de elec. si compromissarius. §. huiusmodi. li. vj.

m ¶ Cuiuslibet. non illius scientie tantuz: cuius doctoratuz contulit non recepto iuramento: ⁊ ē si. de tem. or. vel nō est.

n ¶ Sequentes. imediate si autem pendente primo semestri iterum violet hanc constitutionem: an statim currat secun dum semestre: an tunc cum finitum fuerit primum: dubitat. ⁊ communiter tenetur q non fit duplicatio totius: sed statim post secundam transgressionem inchoat secundum semestre per leges. ff. ad. l. aql. ita vulneratus. ⁊ ad turpil. l. i. senat⁹. in fi. ad carboñ. l. carbonianū. §. fi. ⁊. l. se. ⁊ fa. j. de priui. c. j. v. sig vo. de h satis scripsi de elec. cū in cūctis i fi. Sz nunqd suspē sione pedēte valet collatio doctoratus facta per suspensuz:

caciter exhortātes ac si hoc sl loz ogruē statui viderit iura mētū exigētes ab eis q certos infra sūmā pfactam taxādos[k] ab ipis expēsaz tmios non ex cedāt. ¶ Siqs āt pōtificali[l] dignitate pfulgēs. nō r̄cepto p⁹ iuramēto pfacto honorem cuiq tribuēit supdcm a colla tiōe mgrij seu doctorat⁹ cuiusl ib[m] p sex menses seqntes[n] eo ipo nouēit se suspēsuz[o]. Cle. quintus in concilio vienensi.

De iudeis ⁊ saracenis.

Edit[p] quidem i of fensā[q] diuini nomi nis ⁊ opprobriuz si dei christiane: q in quibusdam mūdi partib⁹ pri cipibus christianis subiectis: in quibus interdum seorsum[r] interdum vero permixtim cū christianis habitāt sarracēi[s]: sacerdotes eoz zabazala[t] vul

constat q iste non est casus quo ipimatur character. Item nec datur hoc officiuz ex impresso charactere: sed ex potestate officij: ⁊ ē qdam autoriçatio ⁊ declara tio qua declarat illum dignum ad officium doctrine: dat auctoritatem vt doceat. puto igitur q si suspēsio erat occulta: hāc auctoritatis datio nez nō sit necesse iterari: secus si es set publica: fa de re iudi. ad pban duz. ⁊ qd ibi no. ⁊ vide qd dixi de heren. si aduers⁹ ⁊ qd nō. i spe. de istru. edi. §. restat v. qd si tabellio.

o ¶ Suspēsum. violans hāc su spēsionē irregula ris nō ē: ō sen. ex. is qui li. vj. ⁊ dixi de excel. pla. c. fi. ōclarari ōbuissz ad quē tūc specta ret collatio: sic fa ctum fuit. s. e. cō. de sta. mo. c. j. v. abbate Et scien duz q aliq confe runt aucte aplica vt archidi. boñ. aliq de consuetu dine: aliq ō iure cōi h bo. q no. in sum. e. ti. §. pe. in pn. q vbi aliud non apparet epuscū capitulo hoc faciet: all. e. ti. q v. vex pax facit ⁊ marie poderata decre. ij. e. ti. ⁊ ipsius supscriptione: puto q in studio isto: cū ex priuileg. o aplico dato ab honorio. iij. archidiaconus hoc faciat: deuolueretur ad papā: de ocesſ. pbē. q diuersitatē. Sz q p aliud puilegiū aplicū mortuo vel abnte archidia cono eps ⁊ caplm exercēt offm: ipsi succederēt ⁊ idez esset vbi archidiacon⁹ vel oferret de cōsuetudie vel de iure q supior suppleret. e. ti. c. ij. j. rñ. Quid ō offi ciali archidiacōi dico q ipse suspēsus est nō archidia con⁹: nisi ratū hūisset: ō elec. si opromissari⁹ §. porro

p Edit qdē. pricipes christiani opescere li. vj. debēt saracēos sibi sbiectos ab iuocatiōe pu blica machometi: ⁊ a pegrinatiōe quā facere solēt ad seplchrū ipsi⁹. Et prima pars ponit duplicem saracenorum excessum: quem secunda cor rigit precipit: ibi, cum autem.

q ¶ Offēsā q. diss muláda nō est. e. ti. in nōnullis.

r ¶ Seorsū. puta q totā vnā terrā villā vl populatio nē tenēt sb pncipe christiāo: vl hūt vnā extremitatem terre vel parochie pmixtiz: q i qlib pte ciuitatis cohi tant xpiani: qd lib istoz fertur esse in aragonia ⁊ di uersis fris hispanie.

s ¶ Saraceni. qui debēt a christianis publice distingui p habitū. e. ti. in nonnullis.

t ¶ Zabaçala. hūi a reuerēdo viro ātiquo dño ioāne thesaurario regis frācie q fuit captiu⁹ eoz p qdriēniū

gariter nūcupati in tēplis seu mesqtis[a] suis ad que ijdem saraceni cōueniunt[b] vt ibidem adorēt perfidū machometū[c] diebus singulis certis horis i loco aliquo eminēti eiusdem machometi nomē christianis 7 saracenis audientibus alta voce inuocant 7 extollunt: ac verba quedā i illius honorez publice ꝓfitentur. ¶ Ad locum[d] insuper vbi olim qdam sepult9 extitit saracenus[e]: quē vt sanctum saraceni alij[f] venerantur 7 colunt: magna saracenorum earūdem partium: 7 etiam aliarum confluit publice multitudo: ex quib9 nostre fidei non modicum detrahitur: 7 graue in cordib9 fidelium scandalum generatur: cum antē hec diuine maiestati displicētia nō sint vllaten9 tolerāda sacro approbāte cōcilio ipsa in terris christianoꝝ districtius fieri deinceps inhibem9 vniuersis 7 singulis pn cipibus[g] catholicis sub quorū dominino dicti saraceni morātur: 7 fiunt predicta sub obtestatione diuini iudicij obnixi9 iniungentes quatenus ipsi tā ꝙ veri catholici 7 christiane fidei seduli zelatōes opprobrium: quod tam ipsis ꝙ ceteris xp̄icolis p p̄missa īgerit: debita ꝯsideratiōe pensantes: ipz vt ꝓuide eterne beatitudinis p̄mium asseq̄nt: de terris suis oīo auferāt: 7 a suis subditis auferri ꝓcurēt inhibendo expsse: ne p̄facta īuocatio seu ꝓfessio nois ipsi9 sacrilegij machometi publice: aut pegrinatio p̄libata ab aliquo in eoruz exnte dn̄io audeat attentāi ꝺ cetero vel quomodolibz sustineri: hi vero qui secus p̄sum pserint taliter ob diuinam reuerentiā castigētur ab ipis ꝙ alij eorum exemplo perterriti[h]: a presumptione simili arceant. ¶ Cle.v.in ꝯci.vienēsi.

De hereticis. Rubrica.

Ultoꝝ[i] querela sedis ap. pulsauit[k] auditum ꝙ nonnulli inquisitores per sedem eandem cōtra prauitatez hereticam deputati metas[l] sibi traditas extēdētes[m] sic interdū excedunt sue potestatis officium: vt quod in augmentuz fidei per circūspectam eiusdem sedis vigilātiam salubriter est prouisum dum sub pietatis specie[n] grauantur innoxij[o] cedat in infidelium detrimētum[p] Propter qd

qd erratū ē in vocabulo: qr duo hnt genera sacerdotuz. Primi i singulari vocant soqui: i plali vocant fequa: 7 isti sūt vxorati manēt i mesqtis. Scdi vocant alhages: 7 isti cōiter nō sunt vxorati 7 reliquunt mundū 7 sic diuersi sunt a primis in habitu 7 alijs: sicut apud nos religiosi a seclarib9 clericis: 7 isti semel accedunt ad sepulchruz machometi: 7 quelibet mesqta hz vnum sacerdotē ꝺ primis 7 vnū ministruz q vocat muetdē: qd sonat pecco: q supplet defectuz cāpanaꝝ: q̄s lz saraceni multū cōmēdēt: qr tn̄ christiani i eis hn̄dis ꝓuenerūt: nolūt eis vti. Illi9 pcōis officiū est. qr horis de qbus.j. dr ascendit turrim mesqte q̄drataz: in q̄libet pāte sui fenestrā magnā hn̄tez: 7 ad illaꝝ q̄lz clamat alta voce: obturat q̄ aurib9 cuz digit q̄. vt vox forti9 r̄sonet in sua līgua v̄ba hec sonantia: nil aliud posse nisi deus machometus eius nuncius venite ad oꝛonez faciēdā in releuatione pcōꝝ vr̄oꝝ. 7 postea s̄bmittit legalip ille balla: qd ē dicere: nō ē ali9 victor nisi solus de9. 7 hec v̄ba oēs milites saraceni portāt i scut q̄ suis. 7 ad hoc sumittit: de9 est oīpotens. hore autem quibus hoc facit: de qbus.j. seqtur sunt qnqz. Prima ē i aurora: quā vocāt calaraçobh: qd est dicere oꝛo matutinalis: 7 forte hec fuit causa erroris huius. vbi f̄m eum male recepti: cum ab illo precone profertur. Secunda hora est in tertijs. Tertia in vespis. Quarta in complectorio: que resonat i cenaz. Quinta in crepusculo noctis: que sua lingua resonat in tenebras: 7 qualibet istarum horaruz saraceni faciunt certas genuflexiones: sicut de sero nos facim9 ad laudem virginis.

a ¶ Mesqtis. qd nos vocam9 basilicas vel ecclias: ip si mesqtas: iudei synagogas e.ti. iudei.7.c. ꝯsuluit.

b ¶ Conueniunt. aud'ui ꝙ femine non conueniunt ibi cum maribus. 7 quando intrant hoc faciunt nudis 7 lotis pedibus 7 cum certa deuotione.

c ¶ Machometū. In historia eccliastica legitur machometuz nutritum fuisse a quodam clerico nobili romano: qui cum tpe bōifacij pape.iiij. q̄dā petita ipetrare n potuisset: apostauit a fide: 7 nutriuit illū cū q̄dā columba alba q̄ r̄cipiebat grana ꝺ aure ei9: 7 sic eruditā p̄ h̄ ꝙ q̄ndo volebat macomet9: illa pōebat i publico os ad aurē 7 sic dicebat ꝙ spūs alloq̄bat 7 i struebat illū: 7 iste p9 modū ꝯdit legē saracēis: vt hec i histōijs ecciasticis plenius videri possunt.

d ¶ Ad locū. q dicit me

e ¶ Saracē9. ꝯmu(chaniter habem9 ꝙ fuerit machōet9: ꝺ q̄ p̄misit.io

f ¶ Alij. q n̄ cohabi(tant christianis.io.an.

g ¶ Principibus. ad q̄s spectat coēcē tales. cū.n. n̄ sint creatur ecclie: illos ecclia n̄ coēcet: ꝺ diuoꝛ. gaudemus.io.an.

h ¶ Preteriti. ꝺ. e. com de of.oꝛ.c.j cum concoꝛ.

i Uitorum. Primo premittit cō stitutionis cām. Secūdo ibi: propter quod. ponit constitutiōez de officio īquisitiōis exercēdo per diocesanos 7 inquisitores. Prio ponēs qiqz q̄ pōt alr sin alro. Scdo tria q̄ n̄ pōt: 7 ꝺcretū appōit s̄bmittēs q̄mō ipedit9 vl'i teresse nolens committit alij vl' ꝯsētit. Tētio: ibi sāne. ꝓuidz circa muros r̄ carcēs hētioꝝ ipsoꝝ claues custodes 7 custodū ministros. Quarto: ibi porro pōit iuramētū custodū ministroꝝ suorum notariorum 7 aliorum officialiū. Quito: ibi v̄ū pūit epos iqsitōes 7 coꝝ istitutos q faciēdo vl' omittēdo ꝺliquunt i offō. Sexto: ibi alia. ꝯfirmat antiqua iura huic constitutioni non obuiat.io.an.

k ¶ Pulsauit. talis pulsatio communiter principem mouet vt hic: qn̄qz ēt nō mouet ex cā: ꝺ pur.cano.cū in iuuentute.

l ¶ Metas. dr metior ris: 7 ē finis vl' t'min9 agri vl' cuiuscūqz rei. hēm9 meto mess qd pōit ꝓ collectiōe messiū: ꝺ pe.7 re. cuz ex eo.p9 pn. ide dixit qdā. Dū tua rura mess vicis pcito mess. Has v̄o metas non lz trāsgredi: de sepul.c.j. vbi de hoc.

m ¶ Extendentes. als excedentes.

n ¶ Pietatis spē. ꝯcoꝛ.xxx.q.j. nosse. cū suis ꝯcoꝛ.e.ti. excōicamus. §. qr v̄o. ꝺ si. ad aplicā.j.c.fi. ꝺ. nonnulla.

o ¶ Innoxij. qd esse nō dz: ꝺ sen.ex.romana.i fi.lib.vj.

p ¶ Detrimētum. qd esse nō dz: de penis. in quibusdam. de appel.c.iij.7.c. sugestum. de offi ordi. irrefragabili.

a ¶ Indago. quasi indagatio inquisitio vel inuestigatio. de iureiurā. q̄zto. post prin. de offi. delega. c. i. & c. vlt. li. vi.
b ¶ Deputatos generaliter. s. e. titu. p hoc. lib. vi. & vide qd̄ ibi nō. in. j glo.
c ¶ Amore. q̄tuor modos exprimit q̄bus peruerti solet hūanū iudiciū. xi. q. iij. q̄ttuor. ō re iudi. cū eterni. li. vi.

procurari de quo per io. mō. de sup. ne. pre. eccleſie. & per archi. e. ti. si episcopus. & q possit all' quia episcop' hoc pōt: & est iurisditiōis in qua succedit caplz: de ma. io. & obe. in his que. & c. cum oliz. e. ti. c. i. li. vi. de insti. c. i. e. li. ergo hoc poterit al's tēpore vacationis remanebunt crimina incorrecta all'. etiaz predi. dec. eccſie. vbi visitator datus a metropolitano a quo cert' casus excipitur: i alijs videtur potestatem habere: quasi per exceptionez firmetur regula. ff. de fun. instru. quesitū. §. ō niq3 neratius. xx xij. q. vij. domin'. Cū aūt metropolitan' nil hēat nisi de iure trāssfuso de capitulo in metropolitanū: q̄ capitulū hoc habebat: faciūt nō. per ino. de here. ad abolēdā. Itē ōriuz: hoc nō est iure expressum ergo nec attribuēdū: lz. n. caplm nō cōseruet iura epatus. xij. q. ij. charitatem. & c. illud. & ius reddat agētibus accusantibus & denūciantib': nō tamē visitat: q̄ is q dat a papa. lxi. di. obitū. vbi pbaē q vacās ecclesia destituiē visitatiōe. Sed sm archi. dici possz q illud destitute nō respicit visitatiōis operaz q̄ ecclie vacationē: sic de elec. ecclia. i. & ij. i pn. Itē caplm ē necessari' nō volūtari' admistrator: q̄ no poterit qd̄ admistratiōi necessario nō icūbit: & h̄ tz ioā. mo. q̄ archi. nō eligit. videē tn̄ plus accedere. primo dicto pro quo fac̄ q2 iste nō ē act' p quē piudiceē epo: sicut bn̄ficiorū collatio & alienatio psonaruz & rerum de quib' de ma. & obe. c. i. lxxi. dist. fraternitatem. xij. q. ij. siqua de rebus. egeret declaratione: non solum in hoc sed in pluribus alijs articulis. hoc quod dicitur capitulum succedere in iurisditione vacante sede: volens tenere opi. io. dicere posset illam veram in generali visitatiōe ciuitatis & dio. contrariam in speciali visitatione: vel inquisitione contra certas personas vel loca. io. an.

ad dei gl'iaz & augmentū eius dē fidei vt negotiū inqsitiōis hu'i eo pspereē felicius: quo ō inceps eiusdē labijs idago[a] solēnius diligentius & cautius peragetur: ipz tā per diocesanos epos q per inquisitores a se. ap. deputatos[b] omni carnali amore[c] odio vel timore: ac cuiuslibz cōmodi tpalis affectione semotis decernimus exerceri: sic & q̄libet ō pdictis sine alio citare[d] possit & arrestare siue cape[e]: ac tute custodie mancipare[f]: ponēdo[g] ēi in cōpedib' vel manicis[h] ferreis si eis visum fuerit faciendum super quo ipsi' 9sciam oneramus[i]: necnō inquirere[k] 9 illos de quibus pro huiusmodi negocio sm deuz & iusticiā viderit expedire: duro[l] tn̄ tradere carceri siue arto: q magis ad penā[m] q̄ ad custodiā videaē vel tormentis[n] exponere illos aut ad sententiam[o] procedere contra[p] eos: epus sine inquisitore: aut inqsitor sine episcopo diocesano aut ei' officiali vel epali se. va[q] capituli[r] sup hoc ōlegato: si sui ad inuicem copiā hr̄e valeant: infra octo dieꝝ spatiuz postq se inuicem reqsierint[s] nō valebit: & si sec' psumptū fuerit: nullū fit & irritum ipso[t] iure. ¶ Uez si eps

d ¶ Citare. hoc ē primū de quinq3 ex q̄bus dixi.
e ¶ Capere. scd̄z qd̄ differt a sequenti. sepe etenīz capitur qui nō icarceraē: de sen. excō. si clericos. lib. vi. j. de exces. prela freq̄ns in pn. & p' pn.
f ¶ Mācipare. tertium.
g ¶ Ponendo. quartū.
h ¶ Manicis. sic cōpedes sūt catene vel vīcl'a circa pedes: ita manice catene vl' vīcl'a circa manu': de vtroq3 ps. pe. ad alligādos reges eorū in 9pedib': & nobiles eoꝝ i manicis ferreis. io. an.
i ¶ Oneram'. cōcor. s. e. comp. de iurepa. c. i. & ibi dedi 9cor. de hoc.
k ¶ Inquirere. q̄ntum.
l ¶ Duro posuit quinq3 alteri soli premissa: nunc ponit tria prohibita & ecce primuz.
m ¶ Ad penam. de pe. q̄zuis. lib. vi. de verb. si. nouimus. de aposta. c. pe.
n ¶ Tormentis. secūdum. de tormentis testium actoris & rei nō. xv. q. vi. in sum. fa. v. q. v. illi qui. de re. iur. cum in contemplatione. Puto autem q ieiunia que inquisitores ad veritatē eruendam solent indicere sint tormenta: ita q alter hoc nō possit sine altero per hanc litteram. Nam q̄ōis verbo intelligimus tormenta corporis dolores & malam mansionem. ff. de iniur. item apud. §. questionem. & §. questiōis. & ff. ad syll'. l. i. §. questionem. Item patet per etymologiam qua dicitur tormentum quasi torquens mentem.
o ¶ Ad sententiam. tertium. olim autem quando alter solus procedebat solus sententiabat. Si ambo procedebant lz diuisim: cōmunicabant sibi processus in fi. cum non restabat nisi ferre sententiam. e. ti. per hoc. li. vi. & in extraua. benedicti ex eo q tn̄ adhuc hodie seruabitur quod dicit decret. per hoc. vt si discordent in sententia consulatur papa.
p ¶ Contra eos. sed nunquid pro eis posset alter sine altero diffinire: videtur q sic quia a iure veteri non recedimus: nisi inquātuz inuenitur expressum. Sed ita est q olim & hodie alter solus potest inquirere: & de iure veteri cum solus procedit: solus pronunciat: vt dixi in glo. prox. quod hodie imutatum est: si condēnat per hanc litteram: ergo si absoluit remanet ius antiquum: fa. de elec. statutum. lib. vi. & est si. quod no. xij. di. preceptis. iij. q. vi. accusatus.
q ¶ Sede vacāte. vel quasi vacante vt in casu dec. si episcopus de sup. ne. prela li. vi. Item intelligo sedez vacare quo ad hunc casum iurisditionis capituli: etiam quando prouisum est: sed prouisus administrare non potest: quia nondum hz litteras per constitutionem boni. iniunctas. fa. de transla. c. ij.
r ¶ Capituli. hec littera. j. plies repetita & dec. j. proxi. faciunt ad questionē: an caplm sede vacante possit visitare & debeat

s ¶ Reqsiuerit. reqrit ergo par parē: de h̄ de of. dele. cuz causa. in i. gl. & puto sufficere vnā requisitionē: fa. quod no. xviij. di. si eps. in vlt. glo. & quod dixi de iure iur. ego. n. & inquisitione non est necesse terminum exprimi: sed ipso iure stati currit: sic de excep. pia. li. vi. & s. e. cō. de deci. c. i. & hic adde quod ibi dixi.
t ¶ Ipso iure. quo ad iuris effectum. si enim de facto tortus est vel dure carceratus hoc nequit non fuisse. ff. de cap. postli. re. l. in bello. § facte. & facit qd̄ dixi de ap. vt nostrum. Sed si interlocutoria solum lata esset super carcere vel tortura: illa nulla esset. & lex permittit tunc appellare: q2 grauamen tolli non posset p appellationē interponēdā postmodū a diffinitiua: de ap. super eo. ij. j. rn̄. ij q. vi. an̄ sniam. ff. de ap. re. vel nō. l. ij.

vel ei⁹ capituli se. vacante: delegat⁹ cū inqsitore: aut iquisitor cū altero eorūdē ꝓpt̄ premissa nequeat aut nolit[a] ꝑsōaliter cōuenire: possit ep̄us vel ei⁹ seu capituli se. va. delegatus igsitori[b] ꝛ inqsitor ep̄o vel eius delegato: seu sede va. illi qui ad hoc per capitulū fuerit deputatus super illis[c] cōmittere vices suas vel suū significare per literas[d] ꝯsiliū ꝛ ꝯsensum[e]. ¶ Sane quia circa custodiā carcerū hereticalium q muri[f] in quibusdā ptibus vulgariter[g] nūcupantur: multas fraudes dudum intelleximus perpetratas: Nos volētes super hoc prouidere statuimus vt qlibꝫ talis carcer vel mur⁹ quem decetero ep̄o ꝛ inqsitori p̄dictis volumus fore cōem duos[h] custodes habeat principales discretos idustrios et fideles: vnum quez volet episcopus ꝛ prouidebit[i] eidem: aliuꝫ de quo voluerit inquisitor cui etiam[k] prouidebit: ꝛ qlibet predictorū custodū sub se alium bonuꝫ ꝛ fidum poterit habere ministrum[l]. ¶ In quolibet etiaꝫ conclaui[m] eiusdem carceris siue muri erunt due claues diuerse[n] quaꝝ vnā vnus: alius aliam tenebit predictorum custoduꝫ: ꝛ eam cū officio ministrandi que incarceratis fuerint ministranda: suo poterit cōmittere vel subdelegare[o] mistro. ¶ Porro coram episcopo vel capitulo sede vacante ꝛ inquisitore p̄dictis vel sb̄stitutis ab eis custodes supradicti anteꝗ̄ suū officiuꝫ exequantur: iurabunt[p] ad sancta dei euangelia cōporaliter a se tacta[q] ꝙ i custodia imuratoꝝ ꝛ alioꝝ ꝓ crie ħdcō i sua custodia positoꝝ: ꝛ ponēdoruꝫ[r] omnē diligentiā ꝛ sollicitudinem qua poterunt[s] fideliter adhibebūt. ꝛ ꝙ alicui incarcerato nihil vnus in secreto[t] loquetur quin hoc audiat alter custos: ꝛ ꝙ ꝓuisiōem quam incarcerati recipiunt ex ordinatione communi: ꝛ illud quod a parentibus ꝛ amicis vel alijs personis fidelbus offeretur eisdem. nisi episcopi ꝛ inquisitoris vel suorum cōmissarioruꝫ ordinatio refragetur: ipis fideliter ꝛ absqꝫ diminutione[u] aliqua ministrabūt:

a ¶ Nolit. si de rp. sciscitatus. in fi.
b ¶ Inquisitori. hic iunge finem super illis ꝛc̄.
c ¶ Super illis. carceratione tortura ꝛ sententia.
d ¶ Per lr̄as. ꝯcor. lxiiij. di. c. j. ꝛ. ij. ꝺ tē. or. nec epi.
e ¶ Cōsensum. sufficit ergo ꝙ cōmittat vel ꝯsentiat illuꝫ ꝓcedere q̄ sīt diuersa: facit qꝺ scripsi de fo. cō. significasti. sup gl. fi. ꝺ ec. edi. ad audientiaꝫ. ij. sup. j. gl. vñ i electiōe lꝫ primū ꝛ nō scōm de elec. c. pe. in fi. li. vj. ita hic delegat⁹ epi vł capli pōt secūduꝫ ꝛ nō primuꝫ: qꝺ forte fuit cā huius disiuncte. alterū ṽo istoruꝫ hic est necessarium infra octo dies post requisitionem: post octo ṽo dies neutrum est necessarium vt. ꝺ.
f ¶ Muri. e. ti. vt commissi. li. vj. ṽ. ꝛ illorum.
g ¶ Vulgariter. fi. ꝺ. e. compil. de re. do. c. fi. in principio. ꝛ ibi cōcor.
h ¶ Duos. nisi ꝺ vno cōcordarēt. in casu. n. discordie manasse videtur hec prouisio: facit ꝺ ap. cū speciali. puto ꝯrium. s. ꝙ de vno cōuenire non possint: ꝫ necessarij sunt duo. nec ē hoc ꝓuisuꝫ ꝓpter discōdiam: sed ad securioreꝫ custodiam: qꝺ satis sonāt verba: fa. optime. ff. de cu. reo. l. vlti. in prin. ibi nec vni. ꝫ duobus custodia committenda est. ꝛ idem dicimus ꝺ ministris de quibus sequitur.
i ¶ Prouidebit eidem. de suis redditibus: nō ꝺ parte prouētuum inquisitionis off cio deputata: vt in extraua. benedicti ex eo ꝙ. §. verum quia.
k ¶ Etiā. ꝓuidebit igsitor. s. ꝺ ꝓuētib⁹ ꝺputatis offō.
l ¶ Ministrum. simile de filijs presbyte. proposuit. in fi. facit quod dixi super rubrica de offi. custo.
m ¶ Cōclaui. ꝯcor. ꝺ elec. vbi ꝑiculū. §. i eodē cū suis
n ¶ Diuēse. ne vltero possit aperire. Interdū. n. (ꝯcō. in eadē sera habent plures socij plures claues: vt quilibet per se ꝛ aperire ꝛ claudere possit: cuius contrarium hic intendit.
o ¶ Subdelegare. qꝺ als nō posset: cū sibi misterium demādet sine iurisditione in quo videtur electa industria persone: de of. deleg. c. fi. ꝛ puto per hanc litteraꝫ ꝙ i assumendo mistro non requiretur ꝯsensus epi vel inqsitoris.
p ¶ Iurabunt. fi. ꝺ. e. cō. de re. do. c. ij. ṽ. illi etiam ꝺ magistris. c. ij. sed in illis nihil dicitur de corporali tactu.
q ¶ Tacta. vt no. de elec. vł circa. ṽ. corā. li. vj. in glo. ꝫ. in corporali iuramēto non sufficit p̄ntia. sed requiritur tactura euangelioꝝ. qdā dicunt ꝙ corporale iuramentum satis est ꝙ hēat corporis sensū vt visuꝫ: fa. xxxv. q. vj. si ep̄s. ꝑ id qꝺ de possessione dr̄: ꝙ ibi rq̄rit act⁹ cōporalis: ꝛ cum visu trāfertur. ff. de ac. pos. l. ꝙ meo. §. si ꝑ venditorem. ꝛ. l. j. §. pe. ꝛ no. de cōsue. c. ij. ꝫ illud veꝝ cum tradens ꝛ accipiens hoc intendunt. secus si possessio erat vacua: vt ibi no. Ut ergo scripsi post inno. de iureiur. ꝛ si christus. ṽ. ꝙ āt iuramēta que precipiuntur a iure: sicut testis calūnie ṽitatis: vel q̄ a iure iudice vel pte ex necessitate deferūtur: debēt fieri tactis euangelijs: als fieri pñt sine tactura: ꝛ vide qꝺ no. xxij. q. j. in sū ma. Sꝫ videtur ꝙ plus obliget corporale: fa. ij. q. v. q̄sto. ꝛ. c. se. C. si mior sema. di. l. si alteri⁹. Quedam autem iura dicunt simpliciter iurari: quedam corporaliter: quedaꝫ super sācta dei euāgelia: quedam addunt ipsorum tacturam: vt hic. ꝛ. j. q. vij. quotiēs. ꝛ. supra. e. com. de iureiur. romani. ver. pōro. de fri. ꝛ male laudabilem. patꝫ de primo iureiur. e. titu. per totum. lib. vj. de testi presentium ꝛ. c. pe. de exce. pastoralis. qui ma. ac. pos. cuꝫ in tua. de sen. ex. ex tenore. De secundo de here. ad abolendam. §. statuimus de sen. ex. venerabilibus. de elec. vbi periculum. §. super his. ꝛ. c. vt circa. ꝛ. c. procurator: lib. vj. De tertio dē pur. can. quotiens apud italicos interpretatur consuetudo: ꝙ sufficit quenlibet librum vel quanlibet scripturam tangere: quod satis puto procedere etiam vbi de corporali iuramento exprimitur: non sic. vbi de tactura euangelioꝝ: vt h: ꝛ i concor.
r ¶ Pōendoꝝ. vbi ħ exp̄mit̄ iurar̄ sup futuris ꝛ sic ñ ob. ꝺ iur̄iuran. c. penul.
s ¶ Poterunt. xxij. q. ij. faciat.
t ¶ Secreto. fi. de elec. ibi ꝑiculū. §. nulli. li. vj. cū suis ꝯcor. ꝛ ꝺ secreto habetur. j. c. pri. de pe. dist. j. §. ħ ergo. i pri. ꝛ. ṽ. filiā ꝛ ꝺ hē. c. vl. lib. vj. nec sumit̄ tā amare ħ ṽbū gnalr̄ custos in abūtia alteri⁹ captiuū alloq possit ꝺ ñ secretis ipis icarceratꝫ.
u ¶ Dimiutiōe. ñ sic ifideles fuiētes vł mistri q sēp ꝺ eo qꝺ dominis datur decimā vł aliam quotaꝫ subtrahunt: vt nota

tur.j.q.j.christus.xiij.q.j.§.ij.vº.sed videre.
a ¶ Corã eisdẽ.epo vel caplo ꝛ iqsitore vł substitutis ab illis
b ¶ Predcõ crie.ꝯ icarcerãdis: q̃.p alijs crib⁹ ñ iurãt iqsitõi.
c ¶ Deputãdi'dato.ergo ꝙ capl'z hẽret iuriditõez ꝛ carcerẽ:
nõ tamẽ suo carcere sed episcopali,tales tenebit sedevacãte.
d ¶ Notarij.q pñt eẽ cõ
stituti i sacris ꝛ religiosi
qꝺ dic vt.e.ti.vt offm.§.
ad conscribẽdas.lib.vj.
e ¶ Jurabũt spãle ẽ pro
pter magnitudinẽ crmi/
nis ꝛ fauorem fidei:alś
sufficere deberet iuram/
tuz in creatiõe prestitum
de prescrip.ad audien/
tiaz.de cuius forma scri
psi ne cleri.vel mo.sicut
te.ꝛ spe de fi.instru.§.re
stat.v̈.sed quero.
f ¶ Persõis.officialib⁹
nuncij ad citationes fa/
ciendas ꝛ apparitõib⁹:
ꝺ.qbus.j.c.proxi.
g ¶ Non agere.ꝯcor.de
sumo.nemo ꝛ qꝺ ibi no.
h ¶ Dignissimũ.idẽ.v̈.
lxxxj.di.c.j.in fi.
i ¶ Fraudulenter.falso
alicui nõ iponat qꝺ seqr
k ¶ Obtẽtu.vbi q̃ ñ pp
alterꝫ pdcõꝝ ꝫ fõre tiõr
vel pp vitãdũ scãdalum
ħ omitterẽt:non est loc⁹
l ¶ Et ꝯsciãz.no ꝯpene.
ꝙ ꝛ copulat:ꝯcõ ꝺ re iu
di cum eterni li.vj.
m ¶ Eodez odij gr̃e ꝛc.
n ¶ Alij vo.s.iqsi ꝯvt.ꝺ.
tores vel sbstituti ab eis
vel ab epis vel caplis va
o ¶ Eoipso i(cãte sede.
currãt.h pz apẽte ꝙ ꝯstõ
eccłie:militãtis ligat cri
mẽ oĩo occłtũ ad penas
suspẽsiõis ꝛ excõicatiõis
ad idẽ.ꝺ.e.cõ.de sta.mo.
c.j.§.qr vo.j.ꝺ.pe.cupiẽ
tes.§.qr vo.Nec turben
tur aliqui.nam hoc idẽ
probatur ꝺ scisma.c.j.v̈.
omnẽ.li.vj.ꝛ.e.li.de elec.vbi piculũ v̈.nulli.ꝛ.c.fundamenta.
§.ꝙ si sec⁹ ꝛ.c.qr sepe.sfa.e.ti.sciãt.ꝛ.c.se.ꝛ.c.idẽ nitatib⁹.§ po
stremo ꝺ of.ꝺle.c.fi.§ ps vo.de of.or c.vl.de iudi.c.ij.v̈.proni
so.de re iudi.c.j.ꝛ.ij.ad fi.ꝺ homi.pro humãi.v̈.sacri.Ad idẽ
antiq iura de sẽ.ex.porro.ꝛ.c.cũ ñ ab hoie.ꝺ tẽ.or.c.vl.pate/
bat idẽ ꝺ imu.ec.clericis.li.vj.vº.necnõ.ꝛ ex his v̈r idubita/
tum qꝺ archiꝺ.hẽbat p dubio:ꝛ disputatõi reliqbat an hẽ/
ticus oĩo occult⁹ sit excõicat⁹:Jo.tz ꝙ sic.xxiij.q.j.i summa
ꝛ i glo.sc.de peni.di j.cogitationis.placet etiã goffredo ꝛ rai.
in sũma.de heret.Ad cõtrariuz inducitur.xxxj.di.erubescãt
ꝛ qꝺ ibi nota.xxxj.di.habuisse.l.ꝺ.§.sed illud.in fi.ij.q.j.no.
men.ꝛ.q.v.cõsuluisti.ꝛ.vj.q.j.si oĩa.xv.q.vj.c.j.v̈.nõ pot.xxx.
q.vl.§ his ita.ꝛ.c.se.xxxj.q.v.c.vl.ꝺ si.sicut tuis.in fi.ꝛ.c.se

nec in his fraudem aliquã ad
hibebunt: ꝛ idẽ iuramẽtuz:et
corã eisdẽ ͤ psonis ministri cu
stodum priusqꝫ suũ exerceant
officium exhibebunt. Et quia
sepe contingit epos proprios
hẽre carceres sibi ꝛ dictis in
qsitoribus non cões: volum⁹
ꝛ districte precipim⁹: vt custo
des ad incarceratoꝝ pdicto ᵇ
crimine custodiam per episco
pos vel sedevacante per capi
tuluz deputandi ͨ.ꝛ eoꝝ mini
stri corã dictis inqsitorib⁹ vel
substitutis ab eis: prestẽt simi
le iuramẽtum. Notarij ᵈ qꝫ in
qsitionis corã epo ꝛ inqsitore
vel substitutis ab eis iurabũt ͤ
suum officiũ fideliter exercẽ:
ꝛ idez fiet de alijs psonis ᶠ ne/
cessarijs ad pdictũ officiũ exe
quenduz. ¶ Uerꝫ qr nimis ẽ
graue ad exterminationẽ pra
uitatis predicte nõ agere ᵍ qꝺ
ipsi⁹ ꝯtagiosa enormitas agẽ
duz requirit: graue est quoqꝫ
ꝛ dãnatiõe dignissimuz ʰ mali
tiose insontibus eandẽ iponẽ
prauitatẽ: epo ꝛ inqsitori pre
fatis: ac alijs ad dicti executi/
onem officij substituẽdis ab
eis i v̄tute scẽ obediẽtie ꝛ sub
intermiatiõe maledictiõis et
ne precipim⁹: vt sic disticte ꝛ
pmpte ꝯ suspectos vł diffama
tos de h⁹i prauitate pcedant
ꝙ malitiose aut fraudulẽter ⁱ
tantã labẽ: seu qꝺ ipsos in ex
ecutiõe officij inqsitiõis impe
diat: falso alicui nõ imponãt:
qꝺ si odij gr̃e vł amoris lucri
aut ꝯmodi tpalis obtẽtu ᵏ ꝯ iu
sticiã ꝛ ˡ consciaz suã omiserit
ꝯ queq̄ꝫ pcedere vbi fuerit p/
cedenduz super h⁹i prauitate
aut obtentu eodem ᵐ prauita
tem ipsam vel impedimentuz
officij sui alicui imponẽdo: eũ
sup hoc presũpserint quoquo
modo vexare: pret alias pẽas
pro qualitate culpe imponen
das eisdem: episcopus aut su
perior suspensionis ab officio
per trienniũ: alij ⁿ vo excõicati
onis sententias eoipso ᵒ incur/
rant a qua quidem excommu
nicationis ᵖ sententia qui ean
dem icurrerint: nisi per roma
num pontificem nequeãt pre
terqꝫ i mortis articulo ᵠ ꝛ tũc ʳ
satisfactione premissa absolu
tionis beneficium obtinere:
nullo in hac parte priuilegio
suffragãte. ¶ Alia sane que
circa premissum inquisitionis
officium a nostris sunt prede/
cessoribus instituta: quaten⁹
presenti decreto non obuiant
sacri approbatione cõcilij ro/
borata: in sua volumus fir/
mitate manere.

Idem in eodem:

facit ad hoc: qr ex volũtate q̃ nõ pcedit i actũ scanda/
lizatur ecclia.xxiiij.q.iij.deus qb⁹. sũt q nolunt fateri
per clauẽ ecclie ligari posse oĩo occulta: nisi sint illa ex
presse lege diuia dãnata: vt vsura i qua damnar spes
occulta: ꝺ vsur.consuluit. Alij dicũt ꝙ si factũ ẽ publi/
cuz: ꝫ occultũ qs
fecerit ligare pot
ecclia.v.q.j.qdã
de of.or.si sacer
dos. Si vo ꝛ fa/
ctũ ꝛ faciẽs sunt
occulta secus vt
i ꝯrijs: sed vtriqꝫ
dicto obuiãt iura
all'.in pri glo.qre
ꝺ plano fateamur
ꝙ ꝯstitutio militã
tis ecclie ligat oĩ
no occłta: nõ tñ
noiatiz ꝺ illis iu
dicat tribũal ec
clesie: imo ipa ec
clia iqꝫtũ p hoiez
iudicat hoiez no
minati: ꝛ iqꝫtum
est collectio fide/
lium: ligatos sic
occultos habet p
solutis: de sen.ex
com.a nobis.ij.ꝛ
sic.loqnt ꝯria.
p ¶ Excõicatiõis
snia.ꝺ suspẽsio/
ne nil dicit: quar
videtur ꝙ ab illa
superiõ possit ab
soluere. Hic con
tra: ꝛ ratio illius
obmissionis fuit
quia episcopus
habet determina
tum ꝛ vbi sic det
miatũ ẽ videt ꝙ
nõ possit supior
absolueꝛ: vt no.
de elec.cupientes
.§.ceterũ.in glo.
est ergo. Sed qd
si tempus deter/
minatũ nõ esset:
videtur ꝙ possit: ex quo superior non reseruat: de sen.
ex.nuper nec prohibet: vt.j.de priui.c.j.v̈.siqui facit
quod no.de regula.non solum in fi.li.vj.ꝛ quod dixi
ꝺ solu.c.ij.i fi.sec⁹ si rebuasset: ꝯ testi.tã lr̃is.in fi.
q ¶ Articulo q cas⁹ sp excipit.j.c.pr.ꝺ of.or.pastoral.
r ¶ Et tũc.s.qñ i mortis articlo p epz (ꝛ vide qꝺ ibi no.
vel p'bꝫm absoluit.ꝛ ħ itelligo si facultas ẽ satisfaciẽdi
ꝛ tps hoc patitur: alś absoluetur cum cautione: facit
j.c.proxi.de sepul.c.vlti.de sen excom.a nobis io.an.
s ¶ Manere.concor e titu.c.vl.in fi.li.vj.
a Nolentes. Casus. primo ponens constitutionis
causam determinat etatẽ inquisitorum. Scꝺo
punit inquisitores: qui pretextu officij pecuniã illiciꝫ

modis extorquent: vel ob delictum clericorum eccle siarum bona confiscant. Tertio precipit notarijs officiali/ bus ⁊ socijs: vt hoc facientes reprehendant: ⁊ superio/ ribus denuncient si probare possunt. Quarto prohi/ bet inquisitoribus abusum armorum: ⁊ circa quanti/ ratem vel quali/ tatem officialium partes patent.

tore. s. ꝙ n̄ possint nisi illa duo ꝯmittere ꝗ̄ loqꝰ affirmatiue. s. ꝙ illa duo ꝯmittere possint: ⁊ d̄ illis forte dubitaꝰ: q̄si ante citatio nem n̄ ee͂t ꝑpetua iurisditio: ⁊ p diffinitiuā esset functus suo officio: ad p̄mū d̄ offi. d̄lega. pastoralis. § j. ad scd̄m eo. ti. i lr̄is

h ¶ Cōmissarijs. d̄ epis loq n̄ videꝰ. ⁊ ideo lz etiā ipi (io. an. ab his debeāt abstiere; pena tn̄ q̄ sequiꝰ nō ha/ bet locum in illis: cōcor. j. v. notarij. voluit ergo dignitati deferre: d̄ offi. delega. c. ij. lib. vj.

Nolētes[a] splēdorē solitū negocij fidei ꝑ actus i/ discretos ⁊ impobos[b] quorū/ uis inqsitorum heretice praui tatis q̄si tenebrosi fumi caligi ne[c] obfuscari. hoc sacro conci lio approbante statuim⁹: nul lis ex tunc[d] nisi q quadragesi mū[e] etatis sue annū attigerit officium inqsitiōis predicte cō mitti[f] inquisitorib⁹ ⁊ tam ipso rum[g] q̄ episcoporum seu capi tulorum sede vacante super hoc deputatis cōmissarijs[h] q buscūq districti⁹ iniūgētes: ne pretextu[i] officij[k] inquisitionis qbusuis modis illicit[l] ab ali qb⁹ pecuniā[m] extorqant: nec scīēter[n] attētent ecclīarum[o] bona ob clīcorum delictū[p] p̄dicti occa siōe officij fisco et eccle[q] appli care[r]. ¶ Qd̄ si sec⁹ in his[s] vel eorum alto fecerit: excōicatiōis snīe eos subiacere decernim⁹ ipso facto: a qua nō possint ab solui[t]: preterq̄ in mortis arti/ culo[v] donec illis a qbus extor serint plene satisfecerint[x] d̄ pe cunia sic extorta: nullis priui legijs pactis aut remissiōib⁹[y] super hoc valituris. ¶ Nota rij vero ⁊ officiales dicti offi cij necnon fratres ⁊ socij inq sitorum ⁊ commissariorū ipso rum: qui dictos inquisito res aut cōmissarios[z] secrete

b ¶ Improbos. q dederūt cām ⁊ me rito huic cōstitu/ tioni ⁊ p̄cedenti.

c ¶ Caligie. Ezā. v. i fi. lur. obtene ebrata ē i caligie.

d ¶ Extunc. ac si dicat deinceps: vl' forsā voluit papa ꝑ hoc ꝙ h̄ ps cō/ stitutiōis statim ligaret a tpe pro/ mulgatiōis: non expectato lapsu duorum mēsum: de q̄ dixi in ꝓemio: n̄ quo ad hoc ꝙ contrafaciētes h̄ ignorātes obliga ti eēt ad culpā: sed quo ad hoc vt ꝯ factū n̄ valeret: ꝑus vō datos. aff. cē n̄ itendit.

e ¶ Quadragesimum. ꝯcor. xx. q. j. sanctimōiales. ⁊ ē mirādum ꝙ in inqsitore maior etatis maturitas reqriꝰ q̄ in epo: q tn̄ inqsitor est: ⁊ ē si. de elec. nemo deinceps li. vj. ⁊ ē hoc de arbitrarijs de quibus nō cogimur red dere rationem: vt scripsi de rescriptis siquando.

f ¶ Cōmitti ꝑ p̄latos ꝓuiciales vel ministros illorum ordi/ num: quibus deputatio taliū a sede aplica ē commissa. Idem puto de iquisitorib⁹ ab epis vel caplis sede va/ cante: vt hi quib⁹ cōmittūt hēre debeant hāc etatem. Sed quid si cōtra fiat? certū est ꝙ puniendi sunt cō/ mitentes transgredietes hoc preceptum: ⁊ vide quod no. de elec. generali §. illos in vltima glosa. lib. vj. Et lz hic non apponatur decretum: videtur tamen ꝙ va leat commissio pro ⁊ contra de electi. lz canon. lib. vj. ⁊ vide quod ibi notatur in glosa. ij.

g ¶ Ipsorum commissarijs. qd̄ est. j. ⁊ per h̄ ⁊ per. c. s̄. pri. soluitur qd̄ olim dubitabatur: an inquisitores pos sent cōmitere vices suas: ⁊ videbatur ꝙ nō: q: decre. vt cōmissi in prin. e. ti. lib. vj permittit vt cōmittant ci tationes ⁊ snīarum denūciationes. vltra illa ergo pre missa cōmitere, nō poterāt: de transla. c. ij. facit d̄ of. de leg. c. vl. §. vices quoq. vbi etiam ꝯseruator n̄ cōmittit nisi illa duo. videtur n electa idustria persone: de of. si. delega. c. vl. ⁊ c. is cui. lib. vj. Contra: quia siue ordi/ nariam siue delegatam iurisditionem inquisitor ha/ beat: ꝯmittere pōt. p̄mū pz. secūdum. s. cum dicit delega tus: qd̄ vi veri⁹ p decre. p h̄ eo ti. li. vj p ⁊ ꝯ. e ti. aliq. est tn̄ d̄legat⁹ p̄ncipis ⁊ cū iurisditiōe n̄ cū misterio tm̄ ergo cōmittit ita huaꝰ. dāt q̄ inqsitores commissarios quos vocam⁹ vicarios vl' substitutos. s̄. eo. c. proxi. §. porro ⁊. §. notarij. ⁊. §. vex. Ad decre. vt cōmissi. respō detur ꝙ n̄ loqtur negatiue: sicut illa q̄ loqꝰ d̄ cōserua/

i ¶ Pretertu. vbi ergo nō eo pretertu illicite exi git: lz male faciat: non ta men ē locus huic pene.

k ¶ Officij. ⁊ sic cōmittit crimen concussionis: de quo. j. q. j. ad fi. xxiij. q. j. c. ij. i fi. ⁊ c. militare: ⁊ de immu. eccle. quia plerique tamen tales absolui per/ mittit. j. restituēdo sim/ plū tm̄: cum tamen cōcus sor soluat quadruplum. xviij. di. quoniam in fi.

l ¶ Illicitis. penas pe/ cuniarias applicandas officio non prohibet im poni ⁊ exigi: sed illici tas exactiones fieri. ff. d̄ offi. presi. illicitas. i p̄ncipio. d̄ simo. intantum. ⁊ c. audiuimus ⁊ c. sequen.

m ¶ Pecuniam. intelligo large. j q. iij per totum

n ¶ Scienter. ignoranter ergo non tenet hec pena: si. s̄. ea. compil' de consan. ⁊ affi. c. vno.

o ¶ Ecclesiarum. de bonis ergo clericorum proprijs non pro hibet: ⁊ per hoc dico: ꝙ si monachus preesset ecclesie ꝙ etiam eorū que acquisiuit intuitu persone applicatio ista fieri non posset. cum enim impediente professione sibi non possit acq rere: ⁊ sic acquisita post possessionem adeptam sint eccle/ sie. xviij. q. j. c. vno. de priui. cum olim. ij ergo etiam in illis est locus ei quod hic dicitur: quod tamen in quodam inquisi/ toris consilio ante hanc ꝯstitutionem clamare non profuit.

p ¶ Delictum. de reg. iur. delictum cum suis concor. li. vj.

q ¶ Ecclesie. multominus sibiipsis vel officialibus vel fisco seculari: cui alš applicata sunt ipso iure bona laicorum dam natorum: de here e. ti. cum sm̄. lib. vj. ⁊ vide quod no. de con ces. preben. quia diuersitatem. ⁊. quod ibi dixi super glo. āte

r ¶ Applicare: idem verbum de preben. c. iij. proba (penul. batur autem hoc. e. ti. excommunicamus in prin. vbi bona clericorum damnatorum diuidi iubentur inter ecclesias: a quibus beneficiati sunt.

s ¶ In his. duobus proxime dictis. s. de pecunia extorquen/ da ⁊ de bonis ecclesie confiscandis. primum enim casum. s. d̄ de etate includi non puto quod patet per sequentia: ibi d̄oec

t ¶ Absolui. per ordinarios: cum sibi non reseruet: d̄ (illis ⁊c. sen. excom. nuper.

u Articulo. s̄. c. proxi. in fi.

x ¶ Satisfecerint. si habent vnde: alš vero paupertas ex/ cusat: de vsu. cum tu. de rap. c. ij. ⁊ vide quod no. de vb. sig. ex parte. j. in fi. iiij. glo.

y ¶ Remissionibus concor. de cēsi. exigit ad fi. de rescrip. sta tutum circa. fi. li. vj. ⁊ adde quod ibi no. io. an.

nouerint talia[a] conmisisse: si indignationem dei & apl'ice sedis vitare voluerint & offensaz: ipsos grauiter arguere & cōrigere[b] studeant i secreto[c]: q̄ si taliter ea sciuerint vt ea ꝓbare valeant[a] si sit p9: hec ꝑlatis inquisitorum eorūdem ad q̄s id pertinebit nunciare solicite debeant: q equidem prelati & inquisitores cōmissarios predictos reos inde reꝑtos ab offcijs amouere[e] & amotos al's punire debite seu corrigeī teneāī[f]. Prelatis autē inquisitorum id negligentib9 agere: premissa omnia nunciari per preditos[g] locorum ordinarijs volumus: quibus[h] vt ea in apostolice sedis noticiaz perferant[i]: in virtute sancte obedientie districte p̄cipim9 & mādam9. ¶ Porro inquisitorib9 ipsis: districtius inbibem9: vt nec abutanī quomodolibet concessione[k] portationis armorum: nec officiales nisi sibi necessarios habeant: ta lesq3 qui se conferant ad sua cū inquisitoribus ipsis officia exequēda[l]. Idem in eodem.

Ad nostrū[m] q desiderāter votis gerim9: vt fides chatolica nostris prosperetur tēporib9: & prauitas heretica definibus fideliuz extirpetur non sine displicētiā[n] grandi ꝑuenit auditū: q̄ secta[o] quedaz abominabilis quorūdam hominū malignorū: q beguardi & quarūdam ifideliū mulieꝝ que beguine[p] vulgariī appellātur in regno alamanie: ꝓcurāte satore[q] maloꝝ opeꝝ dānabiīr isurrexit: tenēs & asserēs doctriā sua sacrilega & ꝑuersa iferi9 ꝯsignatos erores. ¶ Primo[r] vz q̄ hō in vita p̄nti tantū & talē ꝑfectōis gradū[s] pōt acquirere q̄ redetur penitus impeccabilis[t]: & amplius in gratia ꝓficere non valebit[u]. naz vt dicunt siqs semper posset ꝓficere: posset aliqs christo ꝑfectior[x] inueniri ¶ Secundo[y] q̄ ieiunare non

¶ Cōmissarios. nil dic̄ ꝯ epīs: vt ēt. ꝯ. dixi: & fa. j. ꝟbū ꝓlatis.
a ¶ Talia. in alijs ergo non habet locum quod sequitur.
b ¶ Corrigere. q̄ztuz in eis ē: vl' corripe qd̄ p̄nt ꝫ nō corrigere. man9 ꝯprimere p̄nt: ꝫ nō animū mutare. xlvij. di. §. necesse i fi.
c ¶ Secreto. ij. q. i. spectauerit.
d ¶ Ualeāt. al's taceant. ij. q. vij. pleriq3
e ¶ Amouere. lz ꝓlat9 inquisitoris. s. ꝓuincialis illuz ab offō remoueī possit vt h̄ p3 iurisditio tñ i quisitoris ñ ab ip̄o ꝓlato ꝫ a papa imediate depēdet: vt solus act9 ꝯmittēdi vel remouēdi pēdeat penes illuz: & hec patēt i ꝓuilegijs officij: ex q̄ seqtur q̄ corrigē vl' alterare nō posset facta ꝑ illū ꝟtute officij: ꝫ illū amotum puniat vt hic.
f ¶ Teneantur. non dicit possint.
g ¶ Predictos. notarios officiales & socios:
h ¶ Quibus. ordinarijs locorum.
i ¶ Perferant. de sta. re. c. vl. de cle egro. c. vno. §. si autem. li. vi.
k ¶ Cōcessiōe. facta ꝑ priuilegia officij: vt hr̄e possint officiales armatos.
l ¶ Exequēda. sint eni tales q velit & possint officio deseruire si de prebē. super inordinata. de cle. non resi. c. ij. & iij.
m ¶ Ad nr̄z. Casus. dānat sectā beguardoꝝ & beguiarū alamanie: & octo ip̄si9 errores excitās diocesanoꝝ et inq̄sitoꝝ offz ꝯ illos. & p̄mo ponit sectā & errores. scd̄o ibi: cum autez. illa dānat. tertio excitat ibi porro.
n ¶ Displicentia. si. ꝯ. e. com. de censi. ad nostruz.
o ¶ Secta. scribiī ꝑ. c. & nō ꝑ p. & dr̄ a seco as. alij q̄ a sequor ris & ē ꝓpe habit9 aioꝝ & ꝓposiū in malo circa falsaz disciplinā inde tales dicūtur secti. i. sepati & diuisi ab vnitate fidei & ecclie: tñ interdū sumiī in bona ꝑte. C. de pac. l. vlt. i fi. ꝑ p̄scripta designat clausurā. ꝯ. e. cō. de sta. mo. ne in agro. post prin.
p ¶ Beguine. de quibus. ꝯ e. cō de reli. do c. i.
q ¶ Satore. i. seminatore diabolo. ꝯ. de elec. lz de euitanda in prin. & ꝯ. e. com. de sepul. dudum post prin.
r ¶ Primo. vz scio q̄ expedit tertum cuiuscūq3 facultati conueniat per glo. apiri. Item puto decre. q̄ in declarādis infrascriptis erroribus loquar aperti9 mero canonista: quia in sacra pagina lz modicum studui sub ipsius excellentissimo doctore mgr̄o io. de parma ordinis predicatorum: ꝑ c9 doctrinā deo duce ista clarescent: hoc dixi vt prolixitati parcatur.
s ¶ Graduz. vide quod no. de pe. di. ij. radicata. §. hec que de charitate in. j. & ij. glo. & xlvij. di. omnes. in fi.
t ¶ Impeccabil'. si hoc intelligeretur de dei potentia absolute catholice dictum esset per eam reddi posse quem impeccabilem: & hoc priuilegium gloriose virgini marie creditur datum esse diuinitus: dicere autem hominem hoc posse ꝓm legem cōmunem: qua deus sanctis dona gratie sue dispensat. hoc est hereticum. Nam ꝓm legem cōmunem nullus potest impeccabil' fieri: nisi per dei btificā visionez qualis soluz post hāc viam datur beatis: vt. j. dicetur. & ēt dic̄ thomas ꝑte j. q. c. articulo. ij. forte mouebanī isti auc̄te. Jo. in ep̄la. j. & iij. ibi: Omnis qui nat9 est ex deo nō peccat. Sed hieronymus ꝯ iouiniāū plene huic auctoritati rñdet ꝯ pe. di. ij. si. n. inquit. probans multis auctoritatib9 hominem etiam perfectuz in via vel in hac vita peccare posse: illud idē probās exemplis dauit salomonis iosue petri & aliorum preelectorū: qui in via peccauerunt.
u ¶ Non valebit aug. ad hiero. cōtradicens: q̄ caritas in quibusdaz est perfecta: in quibusdam imperfecta: ꝫ perfectissima i hac vita hr̄i nō pōt: de pe. di. ij. charitas. in q̄busdā sac̄. c. di. siqs. tātā. Dicebat. n. psalmista. ambulabūt de virtute in ꝟtutem. & apli luc. xvij. in prin. auge nobis fidez. que plene videas de pe. di. ij. dum sanctam.
x ¶ Perfectior. hoc ē falsuz min9. n. ꝑ augumētū pōt peruenire ad quātitatē vnius ratiōis: facit de ꝓui. et ore. ꝟ. porro. ꝫ gratia alteri9 hois se h3 ad gr̄az christi sicut virtus paticularis ad vlem: & vñ sicut virt9 ignis quātūcunq3 crescat nō pōt eq̄ri ꝟtuti solis: ita gr̄a hominis quātūcūq3 ꝑfecti nō pōt eq̄ri ꝟtuti & gr̄e christi: vt ēt dicit tho. iij. ꝑte. q. vij ar xi. in fi. nō est ergo facienda equatio finiti ad infinitum: facit de sum. tri. damnamus. ver. cum ergo. in fi.
y ¶ Scd̄o q̄ ieiunare. hoc est hr̄eticū. ꝯstat. n. q̄ ꝑfectio q̄ztūcūq3 magna i hac vita ordiez ecclie nō s̄buertit ꝫ ꝑficit: ꝫ q̄zdiu mācet ordo ecclie: manet obediētia iferiorū ad supiores sic. s. q̄ eoꝝ p̄ceptis obedire teneī. xciij. di. ꝑ totū. ꝯ ma. & obe. ꝑ totū ꝯ ꝑ nullū gradū ꝑfectiōis absoluiī a p̄cepto ieiunij vl' alijs p̄ceptis ecclie: vt dicā j. ꝟ. pri. q tñ teneāī ad ieiūia ecclie: scripsi de obserua. ieiu. sup ꝟica. & c. ij. in fi. Paulus ꝯ q ꝑfectissim9 fuit ꝑ ieiunia & corporalia exercitia castigabat corp9 suū di

cens. Castigo corpus meum ꝛc̄.j.ad corinth. ix.in fi. ꝛ de pe.di.ij.si enim.ver.paulus. sed pro istis faciebat luce.v.ibi.non possunt filij sponsi ieiunare q̄ꝫdiu cuꝫ ipsis est spõsus: sed sponsus est cum perfectis spiritualiter illos inhabitans: matth.vl.vobiscum sum vsqꝫ ad consumationem seculi: ergo perfecti ad ieiunia ecclesie non obligantur. Sed ad hoc respondetur tripliciť. primuꝫ ꝟm chrysostomum illud intelligitur de discipulis qui adhuc imbecilles i corporali pñia christi magis erant fouendi dulcedine q̄ꝫ exercendi austeritate ieiunij: vel ꝟm hieronymum illud de ieiunio veterum obseruantiarum: quasi per id innuat dominus apostolos nõ detinendos i veteribus obseruantijs: quo perfundi oportebat gratie nouitate. vel tertio ꝟm augu. illud intelligitur ꝺ ieiunio quod pertinet ad humilitatem tribulationis. vnde vbi lucas dixit: filij sponsi ieiunare: matth.x.c.dixit lugere: hoc non conuenit perfectis quibus conuenit ieiunium cum gaudio mentis in spiritualia suspense: ꝛ de hoc thomas. secunda secunde.q.clxvij.ar.iiij.in fi.

a ℭ Orare. h̄ ē falsũ. nã homo quãtũcũqꝫ i statu vie ꝑfecti⁹ hꝫ orare: vt diuina virtute ꝑseueret i illa ꝑfectione: ad quã ꝑseuerãtiã ṽt⁹ ꝓpria nõ sufficit. vnde omnib⁹ viatorib⁹ quãtũcũqꝫ ꝑfectꝭ dicere icũbit ex dei ꝓcepto matth.vi. ne nos iducas i tẽtationẽ. ꝛ reliqua cõtẽta i oratiõe dñica. hoc dicit aug. i li. de ꝑseuerãtia. cõstat etiã ꝙ multis dať gr̃a qb⁹ nõ dať ꝑseuerãtia i gr̃a. nec neges ꝑ h̄ illã gr̃aꝫ. hẽbãt.n.ꝑ illã ꝙ ꝑseuerare poterãt. Itẽ illa icboata ē quãtũ ad mẽtẽ: ꝫ nõ ꝯsumata q̄ꝫtũ ad carnẽ: qꝺ ꝓus erit i patria vbi nõ solũ ꝑseuerare poterit: imo nõ ꝑseuerare nõ poterit: ꝛ h̄ ꝑ thomã ꝓma scꝺe q.cix.ar.vl. Itẽ quãtũcũqꝫ i via ꝑfecit⁹ habꝫ orare ꝓ beatitudinis adeptiõe quã nõdũ hꝫ: sicut psalmista: vnã petij a dño hãc reqrã vt ihabitẽ i domo dñi. vñ christ⁹ inq̄ꝫtũ hõ orauit ꝓ corporis glia ꝛ filib⁹ dicẽs io.xvij. clarifica filiũ tuũ ꝛc̄. ꝛ de h̄ quõ etiã christo conueniebat oro: tho. parte.iij.q.xxi.ar.iij. de oratione autẽ satis scripsi. s̄.e.comp. de reli.c.vno ad fi.

b ℭ Sensualitas. q̄ ē ius aie appetẽs desiderabilia corpori ꝛ refutãs nociua: ꝛ hãc dicim⁹ aiaꝫ sensitiuaꝫ: de qua satis dixi. s̄.e.comp. de sum.tri.c.vno.ij.Rn.

c ℭ Placet. dicũt isti licere qꝺlibet.iiij.di. deniqꝫ in fi. Alerã. ad didymũ: ea q̄ volũtas sibi vẽdicat hõestate plerũqꝫ negam⁹ admittere: dedit nob̄ mltas nã blãdi tias: quas plerunqꝫ virtus cohibet. Ouidius eplaruꝫ. Est virtus placitis abstinuisse bonis. facit.xi.q.i. aliud ꝛ.q.iij. quid ergo.

d ℭ Tertio qꝺ ꝛc̄. obediẽtie. reprobať ꝺ renũ. nisi .ꝟ. ꝫ dices de regul.lꝫ. ꝛ pctm̃ paganitaꝭ icurrit q cũ christianũ se asserat se. ap. obedire ꝯtẽnit. lxxxi.di. siq sũt i fi. qꝺ itellige vt no.xix.di. nulli fas. ꝛ ꝺ elec. generali.§. illos.li.vi.

e ℭ Ecclie. h̄ sũt oĩo heretica ꝛ ꝯria illi articulo fidei: vnam sanctam catholicam eccliam. ꝯstat.n. eccliam iõ vnã: qꝛ i vniuersali ecclia ē vnũ caput supremũ: cui oẽs

oportet hoiem vel orare[a] post q̄ gradum perfectionis h⁹i fuerit assecut⁹: qꝛ sẽsualitas[b] ē ita ꝑfecte spiritui ꝛ ratõi sbiecta: ꝙ homo põt liber corpori concedere quicquid placet[c]. ℭ Tertio[d] ꝙ illi qui sunt in predito gradu perfectionis ꝛ spiritu libertatis non sunt humane subiecti obediẽtie: nec ad aliqua precepta ecclesie[e] obligantur: quia vt asserunt vbi spiritus dñi: ibi libertas[f]. ℭ Quarto[g] ꝙ hõ ꝑt ita fina

de ecclesia obedire tenentur. s. pape: hoc illo statuente per quem reges regnant ꝛ legum conditores iusta decernunt: ꝓuer.viij. al.iij.c. est.n. ecclesia militans exemplata diuinitus a triumphãte dicente io. in apo.xxi.in prin. Uidi hierusalem sanctam nouam descendentem de celo ꝛc̄. ꝛ moysi dictum ē exo.xxv.in fi. ꙗ oia faceret ꝟm exemplar sibi monasterium in monte. Cum igitur in ecclesia triumphante sit vnus princeps supremus cuius obedientie tota ipa ecclesia perfectissime ē subiecta. scilicet deus: necessario sequitur toti militanti vnum supremum principẽ presidere scilicꝫ papam: cuius prececeptis omnes obedire tenentur: ꝛ hoc est de necessitate salutis: vt in extraua. bonifa. vnaꝫ sanctã. ꝛ fortius i his qui sunt perfecti.xxij.q.ij. nequis. Inde predictum fuit iohel.j. congregabuntur filij iuda ꝛ filij israel pariter ꝛ ponent sibi caput vnum. ꝛ io.x. fiet vnum ouile ꝛ vn⁹ pastor. de bap. licet ꝛ.j. de sen. excom.c.i. cuꝫ concor. hanc obedientiam probat naturalis ratio. Sicut enim operationes reruꝫ naturalium procedunt ex naturalib⁹ potẽtijs: ita operatiões hũane ꝓcedũt ex hũana volũtate oportuit aũt i nãlib⁹: vt supiora mouerẽt iferiora ad suas actiões ꝑ excellẽtiã nãlis ṽtutꝭ collate diuinit⁹: sic oꝫ i reb⁹ hũanis ꝙ supiores mouẽat iferiores ꝑ suã volũtatẽ ex vi auctis diuinit⁹ ordiate: vt satꝭ ꝓbat tho scꝺa scꝺe.q.ciiij.art.j. Istoꝝ aũt supioꝝ mouẽtiũ vn⁹ ē suprem⁹ vt ꝓdixi. oẽs igiť subieti sũt motiõi illi⁹: ꝛ sũt i illo q̄si mẽbra ꝺ mẽbro ꝛc̄. ꝺ ele. significasti. qꝺ allegãt isti. ñ obstat vt statim dicam.

f ℭ Libtas.ij.ad corith.iij.xix.q.ij. due sunt i fi. ꝛ hoc intelligitur de libertate a seruitute peccati: non a ꟗuitute q̄ viri q̄ntũcũqꝫ ꝑfecti sũt astricti platꝭ ecclie vel secularib⁹ ꝓncipib⁹ nã ṽt⁹ q̄ hꝫ subijciť hõini ad corp⁹ ꝑtinet nõ ad aiaꝫ q̄ mãet libera. lꝫ q̄ i via ꝑ christi gr̃aꝫ a defectib⁹ aie liberemur: nõ tñ a defectib⁹ corporis: qꝺ pꝫ ꝑ aplꝫ ad ro.vij. filij ḡ dei ꝑ gr̃am lꝫ sint liberi a spũali ꟗuitute peccati: nõ tñ a coporali q̄ eccliasticis vel temporalibus dominis sunt astricti: vt dicit.g. super j.ad Ti.vi. illi quicunqꝫ sub iugo ꝛc̄.

g ℭ Quarto ꙗ hõ ꝛc̄. beata h̄ ē falsũ: qꝛ vt. s̄. dixi i via h⁹ pegrinatiõis charitas quãtũcũqꝫ ꝑfecta ꝺ feri põt ꝫ nõ i patria: ꝛ vide qꝺ no. ꝺ pe.di.ij.i sũma. ꝛ di.iiij. si ex bono. circa mediũ i gl. vñ ouidi⁹: ꝛ fac. puer.xxiiij. de pe.di.iiij. septies. vñ aplus. j.ad corith.xiij.i fi. videm⁹ nũc ꝑ speculũ i enigmate: tũc aũt facie ad faciẽ. Circa h̄ aũt sciẽdũ ꙗ hõ mortalẽ vitã agẽs: ẽt ꝑ dei potẽtiã absolutã nõ vꝫ posse obtiere omnẽ gradũ ꝑfectionis beatifice loquẽdo de beatitudine accidẽtali ratio qꝛ ad illius beatitudis ꝑfectionẽ ꝑtinet ꝑfecta ipassibilitas ꝛ glorificatio: q̄ ꝓpter ꝯtradictoriũ cũ eius passibilitate stare nõ põt. ꝟm etiã legẽ cõeꝫ qua deus beatificat hoies nullus põt eleuari a deo ad sue essentie beatificã visioneꝫ: nisi totaliter moriatur: sicut cõiter est de animabus nunc beatis. vnde exo.xxxiij. Non videbit me homo ꝛ viuet. vel nisi sic abstrahatur a sensibus corporis ꙗ nesciat an sit in corpore vel ex̄ corpus sicut accidit paulo vt.j. dicã. ꝛ de hoc tho parte.i.q.xij.ar.xi. ꝫ dicere hominem per dei potentiam absolutam ꝛ ipsius priuilegium speciale posse finalem beatitudinẽ cõsequi ꝟm omnẽ gradum beatifice perfectionis q̄ꝫtum ad essentialem beatitudinem que consistit i perfecta visione diuine essentie: ꝛ ꝟm quosdã i perfecta dei dilectiõe ꝛ fruitione: ꝟm doctorem maneꝭ

catholicum est: ⁊ inducit illud augu. xij. super genesim ad lit teram ⁊ in libro de videndo deum ad paulinam dicentis: ꝙ moyses ex dei priuilegio spāli adhuc mortalem vitam agens deum per essentiam vidit. tanq̄ʒ futurus iudeorum doctor. vñ nūeri. xij. de ipso palaʒ videt deū ⁊ nō ꝑ enigmata: ⁊ facie ad faciem alocutꝰ ē cū exo. xxxiij. viij. q. i. moyses. vbi de hoc ⁊ paulus idē priuilegiuʒ habuit tāq̄ʒ futurus doctor gētiū. vñ dic. ij. ad corinth. xij. se raptum in paradisum dei. constat autē intelligentibus sm euʒ ꝙ omneʒ perfectionē visionis ⁊ fruitionis pure creature possibilem potuisset deꝰ eis conferre ⁊ communicare per suam potentiam absolutam: alle. tho. iiij. senten. dist. xlvi. ar. vij.

a ¶ Quinto ꝙ ⁊c̄. non indiget. quasi hoc possit sua naturali virtute. hoc expresse est hereticum ⁊ reprobatuʒ: de conse. di. iiij. c. vl. ⁊ ibi soluitur quod opponitur de libertate arbitrij. ⁊ est contra doctrinam apostoli ad romanos. vi. gratia dei vita eterna. i. beatitudo perfecta. huius ratio est: q2 illud quod est proprium superioris nature non potest natura inferior assequi: nisi per actionem superioris nature cuius illud est proprium: sicut nec aqua potest fieri calida nisi per actionē ignis videre autem deum per sententiam in quo perfecta beatitudo consistit soli deo est proprium. nulla igitur natura intellectualis potest deum per essentiam videre: nisi deo hoc faciente: propter quod dominꝰ io. xiiij. qui diligit me diligetur a patre meo: ⁊ ego diligam eum ⁊ manifestabo ei meipsum. ⁊ vide quod dixi. s. e. com. de mag. c. i. in prin. in glo. per quaʒ.

b ¶ Sexto ꝙ se ⁊c̄. imperfecti. Ad huius intelligentiam sciēdum ꝙ macrobius super secundo somno scipionis dicit: ꝙ plotinus inter philosophie professores cum platone maximꝰ distinguebat duo genera moralium virtutum: quam distinctionem approbant theologi. quedam enim sunt modificatiue passionum insurgentium in sensualitate hominis vel actionum occurrentiuʒ homini: sicut temperantia modificat delectationes existentes in cibis ⁊ venerijs: fortitudo timores ⁊ audacias que sunt circa pericula mortis ⁊ sic de alijs: ⁊ iste dicuntur purgatorie quia sunt hominuʒ nondum purgatorum a possessionum insultibus: ⁊ per consequens non sūme perfectorum: sed ad id toto conatu tendentium. Alie sunt nō regulantes passiones sensualitatis: sed soluʒ tenentes animā hominis in deo ⁊ in summa perfectiōe: vt si temperantia terrenas concupiscentias ignoret: fortitudo passiones nesciat: prudentia solis diuinis intendit: iusticia mentem cuʒ deo perpetuo federe teneat. ⁊ he virtutes dicuntur animi purgati: quia sunt solum hominum totaliter purgatorum a passionū molestijs: quod est solum beatorum vel paucissimorum in hac vita perfectissimorum huic conuenit quod dicit augu. xij. de tri. quod nunc agit iusticia in subueniēdo miseris: quod prudentia in precauendis insidijs: quod fortitudo in preferendis molestijs: quod temperantia in coercendis delectationibus prauis ibi nō erit vbi nil mali erit: sed iusticie erit deo regenti subditum esse prudentie nullum bonū deo preponere vel equare fortitudinis ei firmissime coherere temperantie nullo affectu noxio delectari. ⁊ p hoc patet hoc sustineri posse q2 anima perfecta perfectione patrie vel summa perfectione: quaʒ paucissimi habuerunt in via licentiat virtutes has quantum ad actum quia habent alios actus spē ab his qui

lē beatitudinē sm oēʒ gradū ꝑfectiōis ī pn̄ti asseq: sic eaʒ ī vita obtinet btā. ¶ Quitoª ꝙ q̄libet ītellectualis natura ī seipa naturalit est beata: ꝙ q2 anima nō īdiget lumie glorie ipaʒ eleuāte ad deū vidēdū ⁊ eo btē fruēdū. ¶ Sextoᵇ ꝙ se ī actibꝰ exercere virtutum est hoīs imperfecti: ⁊ ꝑfecta anima licēciat a se v̄tutes. ¶ Septimo ꝙ mulieris osculū cum ad hoc natura n̄ īclinet ē mortale pcm̄. Actꝰ aūt carnalis

in viatoribus inueniuntur: ꝫ non licentiat quo ad habitum: immo tunc perfectissime illas habet. Nam hʒ charitatē in sūmo: ⁊ per consequens omnes habitus virtutum moraliū. Unde apostolus. j. ad corinth. xiij. Charitas patiens est benigna est ⁊c̄. ⁊ facit de pe. di. ij. charitas. Hoc viso sciendum est: ꝙ dicere imperfecti hominis eē se exercere in actibus virtutum in actibus moraliū reprimendo. s. impetuʒ passionuʒ per iudicium rōnis ⁊ imperium voluntatis: hoc est bene dcm̄ si sumamus īperfectuʒ pro nonduʒ hn̄te summā perfectionem vt prius dixi: qualem. s. habent beati in patria ⁊ qualeʒ habuerunt paucissimi in hac vita: scʒ x̄ps beata virgo primi parentes in statu innocentie ⁊ forsā alij ex priuilegio spāli. Sed si sumamus imperfectū pro vitioso vel carēte perfectione necessaria ad saluteʒ: hoc est hereticum aplus. n. qui perfectissimus fuit in vita reprimebat insultus carnaliuʒ passionū. vnde dicit. j. ad corinth. xi. in fi. sic pugno non quasi aereʒ verberans: ꝫ castigo corpus meum. s. motus carnis illicitos reprimendo sm augu. ⁊ in seruitutem redigo. s. carnem spiritui seruire cogendo sm euʒ ad idem ro. vij. video aliam legeʒ ⁊c̄. ⁊ ij. ad corinth. xij. Ne magnitudo reuelationum me extollat: datus ē mihi stimulus carnis. Item hieremias ⁊ ioānes baptista qui fuerunt sāctificati in vtero sʒ theologos habuerūt fomiteʒ inclinantem ad venialia: lʒ non ad mortalia: ⁊ contra tales insultus bellauerunt. vnde cātat ecclesia de ioanne baptista. Antra deserti teneris sub annis ciuium turmas fugiens petisti: ne leui saltem maculare vitam famine posses. beatus martinus legitur ꝙ carneʒ spūi seruire cogebat. de beato benedicto greg. dic. ij. dial. ꝙ insultus carnalis tentationis repressit proijciendo se inter vrticas ⁊ spinas: vt per vulnera corporis educeret ab anima vulnus mentis. Ex quibus pʒ ꝙ perfecti perfectiōe necessaria ad saluteʒ non licēniāt a se virtutes etiaʒ in actu: imo se exercēt in actibꝰ virtutuʒ moraliuʒ. vnde ipse apostolus ad phil. iiij. quecūq̄ʒ sunt vera: quecūq̄ʒ pudica: quecunq̄ʒ iusta: quecūq̄ʒ amabilia: quecūq̄ʒ bone fame: si qua virtꝰ: si qua laus discipline: hec cogitate que accepistis ⁊ audistis ⁊ vidistis in me. De heresi videmus: de insania etiaʒ huius opinionis patet. Quis enim sciet se perfectum vt licentiare possit virtutum actus: certe nullus: de pe. dist. ij. si enim ver. nos autem iuxta. ⁊ de pur. ca. c. vlti. ver. sed hoc. ⁊ quod ibi dixi.

c ¶ Septimo ꝙ mulieris osculum. Est sciendum peccatum mortale dici dupl'r. vno modo sm suam spēm: vt furtum adulterium periurium de iureiur. ⁊ si christus. v. quedam. ⁊ hoc modo oscula amplexus vel tactus non sunt mortalia: cū pn̄t absq̄ʒ libidine fieri: vel ex consuetudine regionis vel propter pacem vel aliaʒ necessariam vel rationabilem causam. Alio modo dicitur mortale procedens ex inordinata ⁊ mala causa vñ peccat mortaliter dans elemosynam pauperi vt illum inducat ad heresim. Cum ergo non soluʒ deliberatus

cū ad hoc nā īclinet pctm̄ nō est[a] maxie cū tentaf[b] exercēs. ¶ Octauo[c] q̄ ī electione corporis iesu xp̄i nō debent assurgere nec eidē reuerētiaꝫ exhibere: asserētes q̄ eēt ipfectionis eiusdē: si a puritate ⁊ altitudie sue ɔtēplatōis tm̄ descēderēt q̄ circa mysterium seu sacrum eucharistie aut circa passioneꝫ hūanitatis xp̄i aliq̄ cogitarēt. ¶ Nōnulla ēt alia sub silata q̄daꝫ sāctitatis[d] spē dicunt faciunt ⁊ cōmittunt: q̄ oculos diuine maiestatis offēdūt: ⁊ graue ī se ɔtinēt piculum aiaꝝ. ¶ Cū autē ex debito conmissi nobis officij hu(ius) sectaꝫ detestabilem ⁊ premissos ipsi(us) execrandos errores: ne ppagent[e] vlteri(us): ⁊ p eos corda fideliū dānabilr corrūpantur: extirpare ab ecclīa catholica necio habeamus. ¶ Nos sacro approbante ɔcilio sectā ipsaꝫ cum premissis erroribus dānam(us) ⁊ reprobam(us) omnio īhibētes districti(us): neqꝫ ipos decetero teneat approbet vel defendat: eos autē q sec(us) egerit aīaduersione canonica decernim(us) puniedos. ¶ Porro diocesani ⁊ illarum partium iquisitores heretice prauitatis iquibus beguardi ⁊ beguine huiusmodi cōmorātur[f]: suuꝫ officiū circa eos diligenter exerceāt inquirētes de vita ⁊ cōuersatōe ipsoꝝ: q̄literue sentiant de articulis fidei ⁊ ecclie sacris. ¶ In illos vero quos culpabiles repererint: nisi abiuratis sponte pdictis erroribus penituerit ⁊ satisfactionē exhibuerit cōpetētē: debitā exerceant vltionē[g]. Clemēs quintus in concilio vienensi.

De hōicidio volūtario ⁊ casuali. Rubrica.

Si[h] furiosus[i] aut

consensus in actuꝫ peccati mortalis: sed ētiaꝫ in delectationeꝫ ei annexā ſm aug. ⁊ thologos sit pctm̄ mortale: per consequens cōsensus deliberatus in actū luxurie ⁊ delectationis ei annexe vt probant doctores sit mortale. oscula autē libidinosa amplexus ⁊ tactus si fiāt propter delectatiōeꝫ huiusmōi: sic.n. soluꝫ libidinosa. censentur: māifestum est propter hanc cām libidinosa oscula fore mortalia. ⁊ hoc tenet tho. scd̄a scd̄e q. cliiij. ar. iiij. nec miruꝫ cuꝫ hic dicatur etiam de libidioso aspectu xxxij. q. v. nec solo. ⁊. c. se. ⁊ falsa ē ratio q̄ natura n̄ inclinet ad illa cū illa ordinent ad actum carnalem consumatum sic ad finem: sic aūt natura incliat aliquid in propriuꝫ fineꝫ: ita inclinat in oia de se ordiata in illū finē. sic n. grauitas ſi grauis naturalit iclinat illā ad se dorsum. Iteꝫ dato q̄ ratio esset vera: tamē cōcludit. si eni aliquid esset mortale quia natura non inclinat. ergo ieiunare ⁊ peregrinari ⁊ alia penalia facere: credere deum trinuꝫ ⁊ vnuꝫ ⁊ talia que fidei sunt ad que nō inclinat natura essent mortalia quod est insanum.

a ¶ Nō ē. hoc reprobaf ēt ī simplici fornicatiōe. xv. di. §. al's ea demū. xij. q. i. pdicādū. xxxij. q. iiij. meretrices. hoc probat apl'us ad gal. v. vbi premissa fornicatione ⁊ alijs vitijs submittit: q talia agūt regnū dei n̄ possidebūt: solū autē mortale excludit a regno dei: ergo ⁊c. ad idē tho. iiij. ibi attēde tibi ab oī fōnicatōe ⁊ pter vxorē tuā nō patieris crimē scire: ſ3 crimē iportat mortale. lxxxi. di. c. i. ad idē de pe. ⁊ re. de(us) q. Itē ē pceptū decalogi: nō mechaberis: exod. xx. xxxij. q. vj. n̄ mecaberis ad idē deuto. xxiij. ibi nō erit meretrix ⁊c. ⁊. j. ad cori. vi. fugite fornicationē ⁊c. ſ3 idē rōne ɔcludit quam plene tho. pseqf q̄ne quā pr. glo. allegauit in. ij. ar.

b ¶ Tētatur. tūc resistendum ⁊ actu virtutū vtendum vt dixi. s. ṽ. px. nō ferro de cor viti. significauit.

c ¶ Octauo q̄ ⁊c. exhibere. cū tm̄ scribaf ad phili. ij. q̄ ī noie iesu oē genu flectaf: de imu. ec. decet li. vi. reprobaf ēt ħ de ce. mis. sane. de cō. di. ij. nihil. Nā ēt cū euāgeliū legif curuari debem(us): de ɔse. di. j. aplica. ad ideꝫ. l. di. i capite. Dēsis āt ⁊ isania huius dicti pꝫ: q2 ɔ̄dicit doctrine vtriusqꝫ testi. pcipit. n. ppha ēt pfecti in psal. xcviij. dn̄s regnauit irascāf ppli. ibi adorate scabellū pedū eius qm̄ sāctū ē: qd ō christi hūanitate ⁊ spālit ō christi carne expōit aug. sic ēt dicit apl's ad heb. j. Introducit pmogenitū i orbē terre: ⁊ adorēt eū oēs angeli dei. Cōstat ēt n̄ solū p pceptū ecclie: de pe. ⁊ re. oīs. ſ3 ēt p pceptū xp̄i: q̄ oēs q̄ꝫtūcūqꝫ pfecti tenentur determiato tēpore sumere corp(us) xp̄i: ioan. vi. nisi mādueaueritis carnē filij hois ⁊ biberitis ei(us) sāguinē ⁊c. de cō. di. ij. prima. ⁊ luce xxij. aplis sūme pfectis dixit: hoc facite i meā commemorationē. s. e. cō. de re. ⁊ ve. si dn̄m p(ost) pn. Sꝫ qua rōne tenef q̄s corp(us) xp̄i sumere ⁊ spūalit mādueare: eadē rōne tenef ipm adorare etiā latrie adoratione: vt pbat augu. super psal. predi. ⁊ probat tho. iij. pte. q. xxv ar. i. ⁊. ij. Nō aūt istorum que sequitur est insania ſ3 quaꝫ virgo beata euāgeliste apli: item patriarche prophete fuissent sūme perfecti: cū ex gestis ⁊ verbis ipsorum appareat q̄ circa hoc iugiter cogitabant plus quia omnes beati de imperfectione notarentur: qui ī diuina essentia vident q̄tidie oia sacramēta hūanitatis christi: ⁊ illa liquidissime cotemplantur.

d ¶ Sanctitatis. vide qd̄ sup e. ṽ. dixi e cō. de re. do. c. i. nullus li. j. de officijs: totius iusticie nulla capitalior q̄ꝫ eoꝝ q cuꝫ maxime fallant id agunt vt boni viri videantur.

e ¶ Propagentur. ē ppago ppagis vitis extēsa sub terra. Itē alicuius pgenies vl' psapia. ē ppago ppagas qd̄ respicit producēteꝫ vel pcreātē: ide dixit q̄daꝫ: vitē propago bibit ide futura propago.

f ¶ Cōmorāf. vide eo ti. vt cōmissi. lib. vi. ⁊. c. contra illos.

g ¶ Vltionem. eodē. titu. ad abolendam. ⁊. c. excōmunicamus.

h Si furiosus. se sūmat habēs duo dicta in quorum primo determinat tres cāus i scd̄o q̄rtū ⁊ pmū determinat que habentur. xv. q. i. §. de furiosis. vsqꝫ ad finē questionis: ⁊ q̄ nō. e. q. in summa ⁊. c. merito.

i ¶ Furiosus. iste siue ɔtiuo furore laboret siue p' interualla: q2 dū furit pati pōt iiuriā: ſ3 n̄ facē. ff. ō iiur. illō cāonizata. xv. q. i illō. ⁊ qd̄ p eū fit hēf pide ac si cāu aliq̄ accidisseꝫ siue scd̄o pso ne. ff. ō admi. tu. l. vl. i fi. vn̄ si dānū dat n̄ tenef aq'l' ſ3 ē pide: ac si q̄drupes fecisseꝫ vl' tegl'a cecidisseꝫ. ff. ad. l. aq'l' ſ3 etsi q̄ncūqꝫ § ij. ⁊ idē ibi dr̄ ō isāte. ⁊ alibi dr̄: qd̄ isās vl' furiosus pdidit vl' corrūpit ipunitū ē. ff. ō rei vē. qd̄ isās ⁊ rōnē reddit lex q̄ ō hōicidio loqf. ff. ad. l. cor. ō sic. l. isās vl' furiosus si hoieꝫ occiderit. l. cor. nō tenef: cū alterū inocētia ɔsilij alteꝝ facti ifelicitas excuset satis ergo suo furore punitur. ff. ad. l. pom. de par. l. pe. in fi. ff. de offi presidis. diuus. j. lx'n. ⁊ afflictio non est addenda afflictio. vij q. i. cum percussio. de cle. egro. c. pe. C. de episco. au. tam dementis. in fi. sicut ergo furiosus non testaf C. qui testa. fa. po. furiosum. de suc. ab intes. c. fi. nec religionē

ꝓstet.xvij.q.j.consaldus.ꝺ regul.sicut tenor.nec matrimoniuȝ contrahit.de sponsa.dilectus.nec baptizat:de ꝯ.j.q.j.§.ecce quādo.nec baptismū recipit:nisi in casu: ꝺ bap.maiores ita nec occidendo irregularitatem cōtrahit: vt hic ꝛ facit.iij.q.ix.indicas.ꝛ quis probet ibi nō.ꝛ in preꝺ.decre.cum dilectus in glo.hoc ideo.ꝛ q̄ modo probetur ibi scripsi: ꝛ fac qꝺ no.xlvj.dist.c.j.

a ℭ Infans.minor septēni.C.de iu.deli.si ifanti.de desp̄osa.ipu.c.vno in pri.li.vj.Et ē rō de q̄ supradixi.qr etas illa ignorat qꝺ videt.C.ꝺ fal.mo.li.j.Inde ē ꝙ ex talium spōsalibꝰ ñ ꝯhit publica honestas: de desp̄ō.ipu.lr̄as.ꝛ.c.accessit.sed ho.in decre.illa ꝺ delic.pu.dicebat: ꝙ puer nō doli capax si ꝓijciēdo lapidē vl cultellū occidit aliquē irrregularis ē:lȝ nō hūerit aiuȝ occidēdi: qr i lege ꝓmotionis nō voluntas sed factū attēditur.dicebat tamē tale homicidiuȝ dispensatione dignuȝ:cuȝ cēseatur quasi casuale nō habita distinctione: ex quo nō discernit an dederit operam rei licite vel adhibuerit diligentiam:hoc hic reprobatur.

infans[a] seu dormiens[b] homies mutilet[c] vel occidat:nullā[d] ex hoc irregularitatem icurrit:ꝛ idem[e] de illo cēsemꝰ q mortē[f] alit vitare nō valēs[g] suū[h] occidit[i] vel mutilet iuasorē. Clemens.v.in concilio vienensi.

De vsuris. Rubrica.

Ex graui[k] ad nos insinuatione puenit: ꝙ q̄rūdā cōitates locoruȝ in offensam dei ꝛ proximi[l] ac ꝯ̄ iura diuia[m] parit et hūana[n] vsurariā approbātes quodāmō ꝑuitateȝ: ꝑ statuta sua iuramento[o] q̄nq; firmata: vsuras exigi ꝛ solui nedū concedūt:sȝ ad soluendas eas debitores sciēter cōpellūt:ac iuxta ipsoꝝ ꝯtinētiā statutoruȝ grauia iponendo plerūq; vsuras repetentibꝰ onera[p] alijsq; vtēdo super his diuersis coloribꝰ ꝛ fraudibꝰ exq̄sitis[q] repetitiōeȝ ipediūt earūdē. Nos igit ꝑnitiosis his ausibꝰ obuiare volētes sacro approbāte ꝯcilio statuimꝰ:vt q̄cunq; cōitatuȝ ipsarū ꝑtātes capitanei rectores ꝯsules iudices cōsiliarij aut alij quis officiales statuta hꝰi decetero[r] facē[s] scribē vel dictare[t] aut ꝙ soluanť vsure vel ꝙ solute cū repetūť nō restituāť plene ac libere sciēť iudicare[u] ꝑsumpserit:sniaȝ excōicatiōis icurrāt[x]: eandeȝ ēt sniaȝ incursuri:nisi statuta hꝰi hactenus edita de libris communitatū ipsaruȝ ñ super hoc

j.vbi tenet ꝙ eo casu ꝑcutiēs clicū non ē excōicatꝰ:vt ibi scripsi.irregularitas.n.ista ꝯhiť sine clpa ēt ex merito:vt i iudice iuste occidēte.li.di.c.j.ꝛ dixi ꝺ spō.iter opa.ȝ illa excōicatio ñ:imo oȝ ꝙ ꝑcedat diabolica suasio circa clicū percutiēdū.xvij.q.iiij.siquis suadente.

i ℭ Occidit.ēt vibrādo.nec restrigas ad exēplum qꝺ ponit glo.pe.ber.i ꝺcre.sicut.

k Ex graui.al'r ex graudi. Casus.officiales cōitatū faciētes dictātes vl scribētes statuta sup vsuris soluēdis nō repetēdis vel ñ restituēdis: vel iudicātes ꝯm illā:vl nō delētes illa possunt infra tres mēses de libris cōitatuȝ:vel illa ꝯuātes excōiti sunt.hoc ꝑmo feneratōes ꝛcāis vsurarum edere coguť libros rōnuȝ.ꝯ scꝺo ꝑtinaciter asserēs exercere vsuras ñ eē peccatuȝ hereticus ē.hoc tertio.partes patent.

b ℭ Dormiens.de isto habeť de bap.maiores.§.verum.ff.ꝺ acqui.pos.l.j.§.furiosus.sicut aliqui dōmiendo loquūtur:ita sunt qui agunt etiam dormiendo.

c ℭ Mutilet.not.quo ad irregularitatem mutilationē homicidio cōparari:ad idē li.di.aliquātos.ꝛ.c.siqs pꝰ.ꝛ.c.q i aliq.lv.dist.euangelica.ne cle.vel mo.clericis.ꝛ.c.sniam de raptoribus in epatu de cle.pu.in duel.c.j.in fi.e.t.is q.li.vj.

d ℭ Nullā.hoc tollit dictū illoꝝ q dicebāt tales ꝗ ad ordines suscipiēdos irregulares eē:sed nō quo ad susceptos:qꝺ videbatur placere gra.xv.q.j.in fi.Itē illoꝝ qui distinguebant dispensabilē ab indispensabili:vt dixi in gl.minor in fi.

e ℭ Et idē.determiat no.l.di.ꝺ his.ꝫ.e.ti.c.ij.ꝛ.c.sicut dignū i fi.magne glo.per q̄ pȝ ꝙ triplex i ꝯ erat opinio.prima hug.ꝙ tal' esset irregularis.scꝺa io.ꝛ gof.ꝙ quo ad suscipiēdos irregularis esset:sed dispensabilis:sed in susceptis licite mīnistraret.tertia hic approbata:que fuit bar.brix.in pre.c.ꝺ his.ꝛ in q̄ōne que incipit aliquis repellendo violentiā quā tenebat hosti.i pre.ꝺcre.ij.ꝛ in ꝺcr.sunt dicēs ꝙ clemens quartus ꝛ curia sic tenebat.

f ℭ Mortem propriam vt sequitur.

g ℭ Nō valēs.inangulatꝰ erat vel sic artatꝰ ꝙ fugere nō poterat nec se iuuare clamore vel al'r.Si de hoc dubitať in foro ꝯtētioso nō credereť sibi: sed per circunstantias occurerntes oporteret hoc iudicari.In foro penitentiali crederetur hoc asserenti.e.ti.significasti.ij.de spon.tua.

h ℭ Suū.hec lr̄a inuit secꝰ in illo q occiderit volēteȝ occidē prem filiū ꝯiugē vl ꝑsonā ꝯiūctam: quā al'r iuuare nō posat.qꝺ verꝫ puto q̄si casus ille nō icludať sub necitate ieuitabili ȝ euitabili:ꝛ ꝯ dico dato ꝙ verꝫ sit qꝺ no.ino.de sen.ex.si vo

l ℭ Proximi.cu restitutio debeť.an vo valeant talia statuta que tollūt reꝫ dn̄ia vl actiōes ꝑuenientes de iure gētiū vl ciuili satis scripsi pꝰ inno.ho.ꝛ ꝯpost.de ꝯsti.q̄ i eccliaꝝ:ꝛ fa.qꝺ no.ff.de consti.prin.l.j.

m ℭ Diuina.leuitis.xxv.deutero.xxiij.luce.vj.

n ℭ Humana.i.ab homie tradita: ꝛ ꝺ iure cāonico loqtur:saluo qꝺ no.xxiiij.q.iiij.c.qd dicā.ꝛ.e.ti.iij.ꝛ.C.e.tit.auc.ad hec.ꝛ in auc.de eccle.ti.in prin.coll.ix.

o ℭ Iuramēto.qꝺ ñ obligat.de re.iur.ñ ē li.vj.cū ꝑncipale ñ tēat:ꝺ fo.cō.si diligēti.ñ ob ꝺ iur iu.ꝺbitores.qr lȝ valeat iuramtū ꝺbitoris sup vsura soluēda:cū ꝯuari possit siñ ꝑiculo aīe nec sit i alť ꝑiudiciū:iuramtū tñ sup ꝯuādo iniq̄ statuto ꝺ q̄ ꝯ loqť r̄spicit alťꝰ preiudiciū:vt.ꝫ.nec ꝯuari pōt siñ ꝑiclo saluť sic nec statuta.

p ℭ Onēa.ferť ꝙ ꝑgami ē statutū ꝙ r̄petētes vsuras i foro eccliastico ꝑ ꝑtātē cogāť vsurario mutuare tātā pecuniā ꝛ tāto tpe q̄zto tēuit pecuniā vsurarij.deducūt ğ nālē obligatōȝ i ciuilē:qꝺ ñ lȝ: vt scripsi.e.ti.ꝯsuluit.ibi scribit io.ꝛ gof.xiiij.q.iij.c.j.

q ℭ Exquisitis.si.de here.statutum.lib.vj.

r ℭ Decetero.q̄ ad penā excōicatiōis quā iponit.J.respicit futura:rō tñ cōstitutiōis ē antiq̄.e.ti.cū tu.io.an.

s ℭ Facē.qd si fiat statutū ꝙ nullꝰ ꝑ vꝯa r̄cipiat vltra duos deñ.ꝑ libra i mēse:vꝫ ꝙ locū hēat pēa: q̄si ꝺ plꝯ negādo videať ꝺ tāto ꝯcedē:ꝺ ꝑsū.nōne.cū ꝯcor.ꝯ̄ri

t ℭ Dictāe ꝯcō.ne cle.vl mo.sētētiā(uȝ puto.e.t.q̄zto.ꝺ

u ℭ Iudicāe ꝺ scribētibꝰ iudicata ñ exp(tre.ꝛ pa.c.j.

x ℭ Incurrāt.icōtiēti siñ(mit:sic i ꝺcr.nouēit ꝺ sētē.ex tpis i tuallo:ꝛ viꝺ qꝺ scri.i ꝺcr.nouēit sꝑ ꝯb statuāios.

potestatem[a] habuerint infra tres[b] menses deleuerint: aut si ip[s]a statuta siue consuetudines effectum eorum[c] habentes quoquo modo presumpserint obseruare[d]. ¶ Ceterum quia feneratores sic vt plurimum contractus vsurarios occulte ineunt ⁊ dolose[e] quod vix conuinci pn̄t de vsuraria prauitate: ad exhibendum cū de vsuris agetur[f]: suarum codices[g] rationum[h] censura[i] ipsos[k] decernimus ecclesiastica compellēdos[l]. ¶ Sane siqs[m] in illum errorem inciderit: vt pertinaciter[n] affirmare[o] presumat: exercere vsuras non eē peccatum[p] decernimus eum velut hereticum[q] puniēdū: locoꝝ nihilominus ordinariis ⁊ heretice prauitatis inqsitoribus districtius iniungētes: vt contra eos quos de errore huiusmo diffamatos inuenerint: aut suspectos tanq̄ contra diffamatos vel suspectos de heresi ꝓcedere non omittant[r]. Clemens quintus in concilio vienensi.

De excessibus prelatorum.

a ¶ Potātem. sic ergo intelligat̄ de sen. ex. nouerit. ⁊ ibi nō. p ino. ⁊ ho. ⁊ e. ti. grauē ⁊ itelligo d̄ ptāte iurꝫ ⁊ facti

b ¶ Tres mēses i dec. nouerit. dant̄ duo tm̄: ſ3 cāus sī diuersi: q3 statutū erat ꝯ libtatē ecclie: h aľs iniquū.

c ¶ Eoꝝ. s. statutoꝝ. ⁊ hoc dicit: q3 quādoq3 nō statuūt talia: ſ3 assuescūt i in consuetudinem deducunt.

d ¶ Obseruare. vt scripsi ſm ino. in decre. nouerit. obseruantes nisi sint de persōis expressis excōmunicati non sunt.

e ¶ Dolose. satis scripsi de emp. ⁊ ven. ad nostraꝫ.

f ¶ Agetur. quo casu proceditur simpliciter ⁊ de plano. s. e. cōp. de iudi. dispēdiosā.

g ¶ Codices. l3 h sit spāle nomē cuiusdā libri ciuilis scientie: tamē ampliatur ad oēs libros: de sum. tri. dānamus. ver. nō. n. ff. de eden. argētarius. § .i.

h ¶ Rationū. vide qđ no. ⁊ dixi de ꝓba. c. i. ⁊ p azo. in sum. de edē. § nūc de editione rōnuꝫ. qcqd scribat̄ de rationib9 edendis veritas vī ꝙ rōis editio p spāles actiones petit̄ a tutore curatore socio ꝓcuratore ⁊ gestore. s. p acctiōes tutele. p socio mādati ⁊ his siles: sed p edictū de edēdo iuste petit̄ ab illo q fecit illā ex publico officio: ſ3 si nō petit̄ ratiōe publici officij: tunc vī idē in illis qđ in instris si igit̄ vt priuat9 qs cōficiat scripturā in libro de datis ⁊ acceptis: nō cogit̄ ad illas rōnes edēdas sine cāe cognitiōe ⁊ in cāe cognitione vertit̄ ꝙ illis vtat̄: vel ꝙ petēs sit ꝑuilegiat9 vt fisc9. ff. de ede. l. iij. ⁊ sic pōt recte itelligi. l. pma. C. de eden. hoc ḡ nouū fac̄ hec cōstitutio ꝙ addit aliū casū ꝑuilegiatū: i quo ēt taliū rōnū fit editio: q̄ añ cōstitutionē istā no fiebat: vt fuit olī determinatū p dominū iacobū de baysio frēm archid. qui q̄rebat de manifesto vsurario: q epo satisdederat: qđ vide in mercu. hoc. ti. sub lr̄a. e. Itē scias ꝙ istis rōnib9 staret̄ ꝯ eos: pro eis nō. C. de ꝓba. l. instr̄a. ⁊ l. rōnes. ⁊ l. exēplo. ⁊ no. ff. de edē. l. q̄daꝫ §. nūmularios in glo. sed an idem hodie. ⁊ facit quod no. de fide instru. c. ij. in fi. i. glo.

i ¶ Cēsura. qd cōtineat h̄r de v̄b. si q̄renti. nō vult ergo hec cōstitutio ipso iuito domū ipsius igredi vel archā ipsius frāgi: ⁊ vide qđ no. in spe. de instru. edi. §. videndū restat. v̄. pone instr̄a. ⁊ q3 hāc cēsurā l3 nō directe tm̄ indirecte ꝯ iudeos exercet ecclesia. e. ti. post miserabilē. ⁊ c. quāto. satis videret̄ ꝙ ēt in iudeis haberet hoc locuꝫ si per seculares pricipes tales libros ederent̄ nō cogāt̄ p iura pred. ⁊ facit qđ dicā. j. parte priori.

k ¶ Ipsos. vsurarios. ⁊ idem puto de ipsorum heredibus suis vel extraneis: de vsu. tua nos. ⁊ c. michael. ff. de eden. siquis ex argentarijs. § .i. ⁊ . l. quedaꝫ: §. nihil.

l ¶ Cōpellēdos. quid si dicat vsusurarius vel heres se nō hēre rōnes vel se illas pdidisse: videret̄ credenduꝫ ipsius iacro. ff. de eden. ptor. § sed si seruus. C. de fide instru. l. vl. quod me cā. c. vlti. ⁊ fa. qđ no. de priui. cum olī3. j. dic ꝯ: fa. de pur. ca. c. i. in eo ergo qđ dicit se nō habere vel pdidisse nō credet̄: nisi aliter ꝓbet. h3 ergo probare amissionē cū casu: pone incēdio vel ruina. ff. de eden. siquis ex argentarijs in fi. l. vl. de fide instru. ⁊ qđ no. in decre. cum olim. non ob. q3 ibi necesse est plene ꝓbari tenorē. nō sit ḡ magnuꝫ preiudicium si super amissione stat iuramento: fa. de procu. ex i sinuatōe ſ3 cognosco vsurariū q nō scribit rōnes in libro: sed i cedulis q̄s statim dilacerat solutis credito ⁊ vsuris: si tali succederet heres si vsurari9 sed aľs fide dign9 statim videretur stari iuramēto: si huic rei fama consentit. de testi. preterea. de proba. cum causā de presump. illud. ⁊ hoc casu vľ q̄n aľs nō posset haberi: posset recurri ad suffragiuꝫ decre. ad nostram. ij. de iureiur.

m ¶ Siqs. vsurarius vel nō. ⁊ sic no. ꝙ iura nō solū puniūt vsurarios: de quoꝝ pena. e. ti. q3 in oib9. ⁊ c. preterea. ⁊ c. q̄3q̄3 li. vi. sed etiā puniūt fauētes: q. s. ad hoc op9 alienigenis domos concedūt: vel tales i terris suis habitare pmittūt. e. ti. vsuraruꝫ. li. vi. Itē fauētes p modū de q. s̄ j. rū. graui9 aūt puniūt fauentes per modum hic expressum: ⁊ sic p3 plus puniri auctorizātem q̄3 facienteꝫ: de hoc de of. dele. c. i

n ¶ Pertinaciter. habetur hoc verbuꝫ. s̄. e comp. de sum. tri. c. vno. § porro. ⁊ ibi exposui.

o ¶ Affirmare. vide qđ no. de sū. tri. c i. l. vi. in vl. glo.

p ¶ Nō eē pecatuꝫ. ⁊ ex his aliqui dicūt vsurariū nō obligatuꝫ restitutioni: alij fatentur euꝫ restitutioni obligatū: sed sicut mutuū cōmodatū vel depositū recipiēs facta restitutione ad quā obligat9 ē nō penitet: ita vsurarius fcā restitutiōe vsure penitere nō tenet̄: ſ3 hoc ē falsuꝫ: q3 obligat9 restitutioni ex delicto furto vsura rapia vľ simili nō ēt post restitutiōeꝫ h3 penitere: de homi. sicut dignū. §. eos. de fur. c. vl. de vsur. si qs domū. cū si. ⁊ vide qđ no. ho. i sū. de penis i vlt. colum. v̄. sed nunquid sufficit. ⁊ sequentibus.

q ¶ Hereticū. nō solū ē heretic9 male sētiēs de articulis fidei vel sacramētis ecclie: de here. ad abolēdā i pn. ſ3 ēt q puer sū hab3 dogma vel falsas vel nouas opiniones gignit aut sequitur. xxiiij. q. iij. inter scisma ⁊ heresim. ⁊ c. heretic9. istud autē est cōtra doctrinam ecclesie. e. ti. c. ij. ⁊ c. cum tu in fi. Iudei vero q dicunt hoc inducētes auctoritatem deutero. xxiij. nō feneraberis fratri tuo. p quibus facere vī. xiiij. q. iiij. ab illo. nō includuntur hac constitutione: quia nō cadit in illos proprie heresis que diuisionem notat: ſ3 ipsi nunq̄3 in vnitate fuerūt. Item certum est ꝙ peccant in articulos fidei: q non sapiūt humanitatem xp̄i: de quibus de sū. tri. firmiter. ⁊ hoc scit ecclesia ⁊ illos sustinet: ⁊ nihil ad nos ⁊c. ij. q. i. mlti. de diuor. gaudemus. posset tm̄ sup his per ecclesiam compesci si talia dogmatizarent inter xp̄ianos. vt scripsi post inno. ⁊ hosti. de vo. ꝙ sup his. v̄. defensione. sic in alijs casibus coercentur q nō de iude. iudei siue. Ad rationes v̄o ipsorum responde vt scripsi. e. ti. cōquestus. ⁊ no. ho. i sū. e. ti. §. an aliquo.

r ¶ Omittant. p moduꝫ de quo. s̄. e. comp. de hereti. c. i.

Nequens[a] ⁊ assidua nos q̃rūdã religiosorum q̃rela circunstrepit[b]: ꝙ plerique epi ⁊ eoꝝ supiores[c] ac ceteri ecctiarum plati ipsoꝝ religiosoꝝ gentē iniuste in subseq̃ntib⁹ multiplicit̃ ingetãt[d]. Quidã .n. exēptos capiūt[e] ⁊ icarcerãt i casib⁹ nō concessis a iure[f]. ¶ Quidam[g] p grauiū intminatōem[h] penaꝝ impediūt: ne debētes exemptis decimas seu redditus illos soluant eisdē: neue[i] aliqui missas eoꝝ audiant[k] molentes[l] in molendinis ⁊ coquētes in furnis eoꝝ: suiētesq̃ ⁊ vasallos ⁊ domesticos[m] eorūdē: vl' alis q̃litercūq; cōtrahētes ⁊ participãtes cum ipsis: suspendunt ⁊ itdicunt ⁊ excōicãt absq; causa[n] rōnabili p libito voluntatis[o]: bona illorū iterdū nihilomin⁹ illicite occupãtes ⁊ appellationib⁹[p] q̃s pdicti exēpti ob pdicta vel alia grauamina rōabilit̃ iṫponunt[q] quandoq; minime deferentes: appellãtes occasione appellationū huiusmodi int̃dum capiunt aut capi faciunt ⁊ carceri mancipari[r]. ¶ Quidã[s] pretea capellãos i ecctijs pleno[t] iure spectantib⁹ ad eosdē: l3 nulla causa subsit legitima: celebrare non sinunt: nec ministrare parochianis ecclesiastica sacra. ¶ Nonnulli[u] etiam indebite abbates monachos ⁊ conuersos exemptos necnon ⁊ clericos ipsis pleno iure subiectos: si eis non pareant in his etiã in q̃bus nō tenentur eisdem: iconsulta facilitate suspēdūt excōmunicãt capiunt ⁊ incarcerant: ac loca ⁊ ecclesias interdicunt[x] ipsorum: in exigendo[y] insuper ab ipsis exemptis ipsorumq; subditis subsidia charitatis excedunt[z] nimium contra eos ⁊ insolita[⁊] ac indebitas ipsis contra[?] iura exactōnes imponūt: nouos[ꝝ] census ⁊ indebita onera parochialibus imponunt ecctijs in q̃bus exēpti ius obtinent patronatus. pcessus[a] iuste factos: seu sniãs iuste latas a delegatis sedis apostolice vel a conseruatoribus pro exēptis publicari seu executioni mãdari a suis subditis non pmittūt[b] tabelliōibus[c] publicis ihibent: ne instrumēta conficiant[d]: ⁊ iudicibus ne iusticiam faciant: ac iurisperitis ne cōsilium vel auxiliū prebeant in causis seu negocijs eorundē presētatos[e] per exemptos ad ordines vel beneficia: quorū pñtatio ad eos pertinet: nolūt admittere: nisi presentãtes ponant obedientiã[f] in salutatione litterarum[g]: quas p huiusmodi pñtatiōe trãsmittūt. ¶ Ecclesijs[h] q̃3 vacantibus i quibus monasteria ius obtinent patronatus: repulsis psonis idoneis presentatis: ad eas personas instituūt inhabiles ⁊ indignas[i]. ¶ Quidã[k] etiam ecclesias curam aiarū habētes ad mensam[l] abbatū spectantes: quaꝝ fructus

a Nequēs. Prouiderat greg. ꝯ. xxviij. grauamina q̃ plati religiosis iferebant. e. ti. nimis. i. ⁊. ij. hoc ꝯo ꝯciliū puidet ꝯ. xxx. a qb⁹ platos cessare pcipit: ⁊ p suos subditos cessari facere iubens ipsoꝝ puilegia ⁊ iura suari: ⁊ est huic si. s. e. cō. de censi. ad nostrum.

b ¶ Circūstrepit. sūptū liiij. di. frequēs ⁊ ꝯ resti. spo. freq̃ns i pn. li. vi. ⁊ ibi exponitur.

c ¶ Supiores. archiepiscopi ⁊ patriarche.

d ¶ Inquietãt. sūptū. e. ti. nimis in prin.

e ¶ Capiunt. etiã prelati sūt excōicati: cū iuriosas man⁹ inijtiūt in clericos de sen. ex. vniuersitas.

f ¶ A iure. de pui. c. i. li. vi. de here. ad abolēdã. p has tñ ꝯstitutiōes cle. i mltis casib⁹ hñt ordiarij iurisditionē sup exēptos: q̃s dicã. j. de pe. c. ij.

g ¶ Quidã: scdm.

h ¶ Intermiatiōe3. hoc nō ligat ad penã: quod dic vt no. de sag. c. vno. cum concor.

i ¶ Neue. tertium.

k ¶ Au diãt. qꝺ tñ lic3 sine preiudicio pochialiū ecclesiarū: de paro. c. ij. qꝺ dic vt ibi: ⁊ qꝺ eis offertur suū est: de sta. mo. c. i. religiosi tñ nō debēt aliquos retrahere ab accessu vel frequētia suaꝝ ecclesiarum. j. ti. i. c. i.

l ¶ Molētes: quartum.

m ¶ Domesticos. j. ti. i. c. i. ad fi.

n ¶ Cã rōnabili. ꝯ hos erat puisū: ꝯ sē. ex. sacro.

o ¶ Volūtat̃. ꝯ hos erat puisū de puil. q̃ꝛto. ꝟ illa loq̃t de exemptis vl' puilegiatis: ista gnãlius de de oibus: vt p3 in fi.

p ¶ Et apellatōib⁹. qntū

q ¶ Infponūt. vide qꝺ no. de priu. l' aucte. li. vi. in vlti. glo. p inno. ⁊ hos. de ap. dilectis.

r ¶ Mãcipari. puniēdi sunt: vt ij. q. vi. decreto. ꝯ appella. ꝯ pore. ⁊ timētibus talia sufficit protestari: quod dic vt de ap. c. vlti.

s ¶ Quidam preterea. sextum.

t ¶ Pleno iure. xvi. q. ij. visis. de priuil. quoniam.

u ¶ Nonnulli septimu3.

x ¶ Interdicunt. si de exemptione constat snie non ligant: de ap. si duobus. de reli. do. cu3 dilectus. de h' de accusa. veniens in vlt. glo. cum suis remissionibus.

y ¶ In exigendo. octauū. ⁊ ar. ad ea que scripsi de censi. cū apls sup. ꝟ. charitate. ꝙ eps pōt exigere charitatiuū subsidium: dūmō sit moderatum. io. an.

z ¶ Excedunt. cū tñ illud esse debeat moderatū de censi. cū apostolus. § phibem⁹. de of. or. ꝯquerēte in fi.

⁊ ¶ Et insolitas. nonum.

? ¶ Cōtra iura. e. ti. c. i. de cēsi. c. ij. ⁊. c. ecclesijs.

ꝝ ¶ Nouos. decimū. ⁊ hoc ē ꝯ id de cēsi. phibem⁹

a ¶ Processus. vndecimum.

b ¶ Permittūt: p hoc possēt a delegatis vel ꝯseruatorib⁹ puniri: cū illoꝝ iurisditionē ipediãt: ꝯ of. dle. c. i. ēt ab ipsis subdelegatis si iurisditionē hñt. e. ti. ex lris. saluo qꝺ de cōsecrationib⁹ dicitur. e. ti. c. vl. li. vi. §. vices.

c ¶ Tabelliōib⁹. duodecimu3.

d ¶ Conficiat. in cãis vel negocijs ⁊c. vt sequit̃. ⁊ ꝟ est ꝯ forma3 iuramenti ipsoꝝ: de q̃ dixi ne cle. vl' mo. sic te. ⁊ nō. i spe. ꝯ istru. edi. §. restat. v. ꝟ qo sꝺ q̃.

e ¶ Pñtatos xiij

f ¶ Obediētiã. dicēdo salutē obediētiã. debitã ⁊ ꝯuotã vl' his silia: si sint exēpti ñ tenēt obediētiã pstteri: ꝯ pui. cū oli. ꝟ si ñ sūt exēpti. sã ē ꝙ a pncipio pmiserūt: de simo.

g ¶ Lraꝝ. (ne di. sit ꝙ pñtatio p lras ꝯ his q̃ siūt a p. ea noscit̃. ibi ꝯ h i. i. (glo.

h ¶ Ecclesijs. xiiij. alias in ecclesijs.

i ¶ Indignas. ad hoꝝ rmotionē: dato ēt ꝙ eēnt digni agē pñt pñtãtes ⁊ pñtati. xvi. q. vij. dcēnim⁹. ꝯ iurepa. ex lris ⁊. c. ex isinuatiōe. ꝯ re iudi. cū bertoldus. io. an.

k ¶ Quidam etiam. xv.

l ¶ Ad mēsã. no. ino. de re. ec. nō ali. vt sup. ꝙ res i qb⁹

ecclia hꝫ directū dñiū ꝫ ali⁹ vtile vt sūt feuda ſ ꝑſit di ci ð mēſa: cū ali⁹ fruct⁹ ꝑcipiat: ⁊ ꝑ tāto illoꝝ ēt ad ec/ cliã reuerſoꝝ fieri ꝑmittit noua ifeudatio: ð feudis. c. ij. Sꝫ q̄rit q̄ ecclie dicāt ꝓpe ð mēſa platoꝝ vl' capitloꝝ vel ſingulariū dignitatū vl' ꝑbendaꝝ: ⁊ videt ꝙ ille q̄ ſūt mēſiſ eoꝝ vni te intm̄ ꝙ rectorē vel vicariuꝫ ꝑpe tuū nō habēt ali/ uꝫ q̄ꝫ illuꝫ cui fa/ cta ē annexio: qð ꝓbat hec lr̃a: ⁊. ð. c. a. cō. de reſcrip. c. i. ð ſupplē. neg. pla. c. i. Iſt ð autē pōt ſic eē ꝑ vnio/ nē ſic factā ꝑ epiſ copū de ꝯſēſu ca pituli. ð. e. cōpil. ð re. eccle. nō alie/ nā. ſi vna. de ſta. mo. c. i. §. ad h. ꝑ ꝑſcriptionem vt no. in ꝑdi. decre. vt ſuper. ꝑ papa/ lē ꝯceſſionē: ⁊ de hoc nō dubitat: ð ꝓuile. paſtoraliſ nec puteſ ꝙ eccle ſia q̄ pleō i re ſb lectōiſ ſpectat ad illos ꝓpterea di/ cat de mēſa. lꝫ. n. rector talis ecclie iſtitutionē ⁊ deſti tutioneꝫ ab illis recipiat ⁊ ab illis viſitet ēt q̄ ad tē/ poralia: nō tñ ꝑñt fructus ad ſuos vſus ꝯuertere: ni ſi illā hēant i mē ſā vel ſuos vſus cōuertēdā: qð ꝓ bāt p̄teð. decre. ꝫ ob. ei: qð dixi in eccleſia q̄ ſpectat ad menſā poni ⁊ deponi ꝓ libito vicariū tēporalē: decre. extirpāde. §. q vō. de ꝑben. c. ð. e. compila. de iurepa. c. i. ꝑ que patet ꝙ in ecclia an/ nexa quo ad tēporalia iſtituit rector vel ꝑpetuus vica ri⁹: ꝫ dico ꝙ aut eccleſia ſpectās ad mēſā plati vel colle gij vl' dignitatē hñtis vl' ꝑbēdarij recipit ſupioris iſti/ tutionē q̄ ad regimē ecclie vl' ſaltē ꝑplī: ⁊ tunc locū hꝫ qð dr̄ de vicario perpetuo aut pleō iure ſpectat ad illū ēt q̄ ad ſpiritualia: ⁊ tūc hꝫ locū qð dr̄ de vicario tēpo rali ēt ſi ſit curata vt h: ⁊ ſup his vide qð ſcripſi de p̄e ben. de monachis. de p̄uile paſtoralis.

a ¶ Adſirmā. de loca. veſtra. ne p̄elati vices ſuas. c. ſi.

q̄ñq; clericis ſecularibus tra dūt ſeu ꝯcedūt ad firmā[a]: cle ricis ipis ꝯcedētib⁹ ſuis ꝯferūt clicis: q̄ꝙ ipe ꝑꝑ hoc eccl'ie in v̈tute non vacent[b] ¶ Non nulli[c] q̄ꝫ in eccl'ijs monachoꝝ iura ipſoꝝ iniuſte ſibi appro p̄iāt: ⁊ de ipſoꝝ redditibus vt volūt ordināt: ita ꝙ recto ribus[d] eaꝝ nō remanet vñ va leant ſuſtētari[e]. ¶ Quidā[f] cū armis[g] ⁊ erecto vexillo molē dina ⁊ alia bona ꝯ iuſticiam deſtruūt exēptoꝝ: q̄ etiaꝫ tāto tꝑe poſſederūt: ꝙ de ꝯrio me moria non exiſtit[h] mittuntq;[i] freq̄nter ad monaſteria ſuaꝝ ciuitatū ⁊ dio. ſuos cōſangui neos ⁊ nepotes: ⁊ interdū aīa lia ſua cū cuſtodib⁹: vt eis[k] de bonis monaſterioꝝ debeat prouideri. ¶ Abbates[l] inſu/ per ⁊ priores monaſterioꝝ freq̄nter ꝯpellunt: vt ſuis con ſanguíeis ⁊ nepotib⁹ mōaſte rioꝝ ſuoꝝ ſeu prioratuuꝫ poſ ſeſſiones ꝯcedāt in ꝑpetuum vel ad tꝑs: q̄s q̄dē ꝯceſſiones nos nullas eē volum⁹ ipo[m] iu re. ¶ Eoſdē[n] q̄ꝫ abbates ⁊ p̄ ores q̄ñq; ꝯpellunt ad ꝑſentā dū ſibi ad eccl'ias vacantes: i quib⁹ ius obtinēt patronat⁹: ⁊ ad monachandum[o] interdū ſuos familiares cōſanguíeos vel nepotes: frequēter[p] etiam ꝑmittunt et[q] tacite ꝯſentiunt: ꝙ in ſuo dñio tꝑali ꝑ milites vaſallos ⁊ ipſoꝝ tꝑales offi ciales monaſterioꝝ bona mobilia ⁊ inmobilia ꝑ violen tiā occupent i caſib⁹ nō ꝑmiſ ſis a iure: ⁊ alie varie iniurie perſonis eccleſiaſticis ⁊ mo naſterioꝝ hominibus irro gentur. ¶ Preterea[r] interdū iniuſte priores ⁊ alios benefi ciatos beneficijs ſuis priuāt: vt ſic fructus beneficioꝝ illo rum percipere valeāt primo anno p̄textu priuilegij: qð aſſerunt ſe habere: ꝙ vſq; ad certum tempus fructus bene ficioꝝ vacantium poſſint percipere primi anni[s]: qui/ bus[t] non contenti equos bo/ ues theſaurum ⁊ alia bona monaſterioꝝ ⁊ beneficio/ rum vacantium illicite[u] occu pant: que eſſent futuris ſuc/ ceſſoribus reſeruāda[x]: quidā[y] militibus ⁊ alijs potentibus dignitatum ſuarum redditus ⁊ prouentus vendunt ad tem pus: vt per ipſos[z] exempti vi cini fortius opprimant. ¶ Nō nulli[&] etiam indebite[ꝯ] mona/ ſteria dirimunt: alij[ꝛ] domos ⁊ hoſpitalia ⁊ alia bōa mona ſterioꝝ mobilia ⁊ immobi lia frequenter occupant[a] et de tinēt occupata. ¶ Pluries[b] quoq; ſine cauſa iuſta impedi unt: ne exempti loca ſua va leant reparare.[c] ¶ Quidā ſtatuta faciunt ꝑ que derogat

b ¶ Nō vacēt. fac. ð. e. cō. de ꝑp. c. i. de ſup. ne. pla. c. vno. §. ꝑ miſſa illi. n. ſi erāt rectores: ꝫ firmarij. ſec⁹ ſi rectores fuiſſēt lꝫ (manuales.

c ¶ Nonnulli. xvi.

d ¶ Rectorib⁹. q alibi dicūt vicarij: de p̄ebē de monachis.

e ¶ Suſtentari. ꝯ id. ð. e. com. de iurepa. c. i. cum concor.

f ¶ Quidam. xvij.

g ¶ Cū armis tenēt ꝯ de vi publica: ð lꝫ ð or. co. c.

h ¶ Nō exiſtit. (ij. i. j. gl. ⁊ ſic i ꝑſcriptōe releuare tur ab onere ꝓbādi titu lū de preſcrip. e. ti. li. vi.

i ¶ Mittuntq;. xviij.

k ¶ Ut eis. ð ꝯſāguineis nepotibus aīalib⁹ ⁊ cu cuſtodib⁹ ipſorum.

l ¶ Abbates. xix.

m ¶ Ipſo iur. ꝯcor. ð. e. ꝯ. ð re ec. ñ ali. c. i. ⁊ ibi ꝯce dēdi pēa ſuſpēſiōiſ ipōit

n ¶ Eoſdem. xx.

o ¶ Mōachādū. qð q̄ñ/ q; ſpectat ad ſolos platoſ qð dicvt ð rglā. c. ſi. li. vi.

p ¶ Frequenter. xxi.

q ¶ Et ipete. ꝑmittūt qð

r ¶ Preterea. xxij.

s ¶ Anni. ð reſcrip. ſi ꝓpt li. vi. ⁊ lꝫ h lr̃a poſſet idu ci ꝙ ꝓuilegiū tale ꝯp̄e/ hēdat bñficia: ēt ſpectā/ tia ad exēptos: ñ tñ ꝓbat ð bñficijs exēptis: ex q̄ per epꝫ fit ꝑuatio vt ꝑmiſit. q̄cq̄d tñ dicat archi. i. de cre. ſi ꝓpt. puto ꝙ ſi i ꝓui legio ð bñficij ſ dio. ve niēt exēpta. ſec⁹ ſi diceret ð bñficijs ſibi ſubiectis: ⁊ ē ſile qð ſcripſi ð ꝑp. ab batē vbi pꝫ reſpōſio ad ð cre. graue. ð of. or. q̄ in/ ducitur ad contrarium.

t ¶ Quibus. xxiij.

u ¶ Illicite illa. n. q̄ ad fruct⁹ ñ ꝑtient vſurpat ñ ð bēt: ð elec. generali. §. vl. li. vi. ⁊ ꝯcor. ð. e. ꝯ. ð ð

x ¶ Reſuāda. de. (cl. c. ij. of or. p̄eſenti. li. vi.

y ¶ Quidam. xxiiij.

z ¶ Ut ꝑ ipoſ. ſ alꝯ licitū ex aīo fit illicitū: ſup q̄ vid qð no. ð re. iur. locupletari. li. vi. xi q. iij. ſiqs vō. ⁊ ē ſi. huic ð dci. i aliqb⁹. ð iude. c. pe. ⁊ qð ſcrip/ (ſi ð ſenten. excō. q̄re.

& ¶ Nonnulli. xxv.

ꝯ ¶ Indebite. ꝯ ſec⁹ ex cā iuſta. vij. q. i. ⁊ tēporis. xvi. q. vl. ſi (qs vlt. ð cō. di. i. trib⁹.

ꝛ ¶ Alij. xxvi.

a ¶ Occupāt. dicēdo ſibi ius ꝑ violētiā cadūt a iur ſuo ſiqð hēant. C. vnde vi. ſiqſ i tātā. x vi. q. vi. placuit. de ꝑbē eū q. li. vi

b ¶ Pluries. vigeſimū ſeptimū.

c ¶ Repare. qð tñ iudeis ꝑ mittit ð ſuis ſynagogis iuxta ꝑmū ſtatū: de iude. conſuluit.

c ¶ Quidam. xxviij.

ꝑuilegijs[a] exẽptoꝝ: ⁊ gnālit[b] ꝗplꝫ ꝑlati religiosis ꝑsertiꝫ exẽptis ⁊ ꝑuilegiatis i ꝑsonis ⁊ reb⁹ suis ac iurib⁹ spūalib⁹ ⁊ tp̄alib⁹ graues inferūt ꝯ iusticiā ⁊ eoꝝ ꝑuilegia[c] iniurias ⁊ iacturas. ¶ Nos qꝛ vna est regulariū ⁊ seculariū ꝑlatoꝝ ⁊ subditoꝝ exẽptoꝝ ⁊ non exemptoꝝ vniuersal' ecclia: extra quā nullus oio saluatur[d] quorum omniū vnus[e] est dñs vna fides ⁊ vnum baptisma decet[f] vt oēs qui eiusdē sunt corporis[g] vnius ēt sint voluntatis: ⁊ sicut fratres ad inuicē viculo charitatis sint astricti: decet igitur vt ⁊ prelati ⁊ alij tam exempti ꝗ non exempti: suis iuribus sint cōtenti[h] ⁊ alt' in alteri⁹ iniuriā non prosiliat seu iacturam. ¶ Uniuersis itaqꝫ ꝑlatis ecclesiarū presētis sanctionis edicto districte precipiēdo mandam⁹: quatenus ipsi a ꝑdictis grauaminibus oio cessantes ⁊ cessare suos subditos facientes: viros religiosos exẽptos priuilegiatos ⁊ non exemptos: mēdicantes ⁊ nō mendicātes charitatiue tractent ⁊ foueāt: ⁊ sua iura ⁊ ꝑuilegia inuiolabilit' eis seruēt. ¶ Et quoniā[i] pl⁹ solet timeri qd̄ spālit' ꝗ qd̄ gnālit' ĩhibetur[k]: eisdē prelatis districtissime ĩhibem⁹: vt abbates priores ⁊ alios religiosos ne ad sua gnālia vl' ꝓuicialia vadāt capl'a[l] ĩpedire quōlꝫ nō ꝓsumāt. ¶ le. v. i ꝯcilio vienēsi.

De priuilegijs ⁊ excessibus priuilegiatorum. Rubrica.

Eligiosi[m] qui clericis aut laicis sacramentū vnctionis[n] extreme vel eucharistie[o] ministrare: matrimonia ve solennizare[p] nō habita[q] sup his parochial'[r] ꝑsbri[s] licentia spāli[t]

a ¶ Priuilegijs. hoc non possunt. xxv. q. ij. c. j. ⁊ ij. immo ɔ. nec ipsum pricipem decet hoc facere: de regu. iur. decet cum suis concor. li. vj.

b ¶ Et generaliter. vigesimonouum generale.

c ¶ Priuilegia. decurtanda erant ipsis eorum priuilegia: de priuile. dilecti. io. an.

d ¶ Saluatur. de summa trini. c. j. §. vna.

e ¶ Unus ē ad ephe. iiij. habetur de hac triplici vnitate: ⁊. s̄. e. compi. de summa trini. c. j. §. ad h̄ ⁊. j. de senten. excom. c. j. ad idē. xxiiij. q. j. loqtur.

f ¶ Decet inspicim⁹ qd deceat: quod proprie respicit honestatē: de vo. magne. de elect.

g ¶ Corporis. mystici. qd̄ ē collectio fideliū: de ꝯse. disti. j. ecclia. cuius caput est christus: ɔ sacra. vnc. c. vno ꝟ. h̄ vbi:

h ¶ Contēti. s̄. e. titu. accedentibus. io. an.

i ¶ Et qñiā trigesimū.

k ¶ Inhibetur. xxiij. di. q̄ꝫ. ɔ hereti. si aduers⁹

l ¶ Capitula. ꝯcor. xxxij. q. iiij. sicut. circa fi.

m Eligiosi. ponit sex casus i qbus religiosos excōicat: ⁊ absolutionē pape reseruat: ⁊ priuilegijs ⁊ exēptiōib⁹ nō obstātib⁹ eos ꝑ ordiarios locorū denūciari ꝑcipit. secūdo ibi quibus. ponit septem culpas religiosorum a quibus eos precipit abstinere sub certis penis: quas eis imponi iubet: ⁊ q̄s prelatis ipsorū impōit si non satisfecerint. tertio ibi sane. ponit moderationē circa duos primos casus. Et no. per principium hanc constitutiōē cum suis penis ita locū habere in religiosis: ꝙ seculares clericos non includit. An vero includat religiosos perfectos ecclesijs parochialibus quoad non suos parochianos dubitatur: ⁊ vide quod dixi. s̄. e. com. de deci. c. j. in. j. glo.

n ¶ Unctionis. de hoc sacramento. xcv. di. §. sed istud. ⁊. c. se. de sacra vnc. vno. in prin. de ver. si. quesiuit. de pe. ⁊ re. ꝙ in

o ¶ Eucharistie. dicitur ab eu quod est bonū. (te. ⁊ dic vt ibi ⁊ charis quod est gratia quasi bona gratia. ⁊ de hac satis. s̄. e. com. de reli. ⁊ vene. sanc. c. vno.

p ¶ Solemniçare. i. solemniter benedicere: de hac benedictione habetur. xxx. q. v. c. j. ⁊ iiij. capitulis se. xxiij. di. c. vl. de spon. consultationi. de se. nup. c. j. ⁊ iij.

q ¶ Non habita. sed nunquid credet religiosus parochiano dicenti se habere talem licentiam: videtur ꝙ sic per id quod no. de pe. di. vj. placuit. quia non est presumendus imemor sue salutis. j. q. vij. sancim⁹. de homi. significasti. ij. sed cōtra. quia videmus in sacramento ordinis cum datur a non suo episcopo ꝙ ibi requiritur plena fides de licentia: ⁊ quandoqꝫ de causa: de temp. or. c. j. ⁊ ij. li. vj. cum si. Item ista est quedam absolutio facta per parochialem presbyterum; super q̄ non creditur ei qui se dicit absolutum de of. or. ex parte. de sen. ex. sicut. Idem si dicatur de legato: de of. dele. cum in iure. sed posset ad primum responderi illud speciale: quia sacramentum ordinis non datur propter recipientem tantum: immo propter alios: ⁊ ideo dicit' sacr̄m dignitatis. j. q. j. §. si ergo ⁊. §. ecce si clericus. ⁊ facit quod no. ɔ cōiu. seruo. c. j. in glo. ij. h̄ ista sacramēta recipit quis ꝓpter seipsū. Ad secūdo all' respondetur: ꝙ illa vera in foro cōtentioso: secus in penitentiali vt dixi in predi. ɔcret. sicut sup ꝑma glosa.

r ¶ Parochialis. ꝑ hoc q̊ ad scholares mercennarios ⁊ his siles itelligo ꝑsbyterū i cuius parochia ĩhitāt sa. qd̄ no. de pe. disti. vj placuit. de hoc scripsi de pe. ⁊ re. c'. omnis sup ꝟbo sacerdote. ⁊ ho. tractauit in summa de parcch. §. pe. ver. quis intelligatur parochianus. de pe. ⁊ re. § cui confitendum ad fi.

s ¶ Presbyteri. puto licentiam parochialis sufficere qui adhuc presbyter non est: puta qꝛ ē infra annū: vel dispensatum ē cū ipso ꝑm formā decre. cum ex eo. de elec. lib. vj. vel est parochialis collegiata. e. ti. statutū. facit de elec. suffraganeis. de translati. c. j. ⁊ qd̄ ibi no. vl' etiā sufficere licentia vicarij gerētis curā ꝑ modū ꝑdicte decre. cū ex eo. facit. j. de pe. cupientes. puto etiā post factū a penis excusari illū q hoc fecit ɔ auctoritate diocesani: facit ɔ pe. ⁊ re. c. ij. i si. li. vj. nā diocesis ē parochia epi: de dona apostolice in prin. ⁊ eps presbyt'. xcv. di. olim. de pec. cleri. c. ij. ⁊ fa. qd̄ scripsi de pe. ⁊ re. ois sup ꝟbo ꝓpo. ⁊ hoc eo forti⁹ quādo vacat parochialis ecclesia sed qñ nō vacat añ scīn consulas abstineri: ⁊ ex licentia episcopi vel archipresbyteri ciuitatens. hoc nō fieri: lꝫ ab illis recipi possint: vt scripsi de of. archipsbri. c. ij. ⁊ ē sile de iureiu. verum. ⁊ qd̄ dixi de iudeis siguit. de re iudi. inter. super. iij. glo.

t ¶ Speciali. hic etiā est dubiū an hec spālitas respiciat solū expressionē ꝑsonaꝝ: qd̄ ē dicere an sit satis ꝙ presbyter licentiat religiosum vt parochiāos suos possit iungere ⁊ eis eucharistiam prebere: an requirat' parochianoꝝ expssio: qb⁹ hec sit prebēda. Itē an sufficiat generalis lnia data parochiano ꝙ possit illa reciper' a quo vult religioso: an vō tali religioso vel' paro

aut qui excoicatos a canone[a] preterq̃ in casib⁹ a iure expssis[b] vel p priuilegia se. ap. concessis[c] eisdem: vel a sententijs[d] p statuta puincialia[e] aut synodalia pmulgatis: seu vt verbis eorum vtamur[f] a pena et culpa absoluere quecunq[g] psumpserint excoicationis incurrant[h] sniam ipso facto p sedem aplicam duntaxat absoluendi[i]: quos etiam locorum ordinarij postq̃ de hoc eis constiterit excoicatos faciant publice nunciari[k], donec de absolutione ipsorum eis fuerit fcā fides: nullo religiosis eisdem sup hoc exemptionis vel alio puilegio suffragante[l]. ¶ Quib⁹ etiam in virtute scē obedientie: et sub interminatione maledictionis eterne districti⁹ inhibem⁹: ne in smonibus suis ecclesiarum platis detrahant[m] aut etiam retrahant laicos ab ecclesiarum suarum frequentia vel accessu[n]: seu indulgentias pnunciet indiscretas[o]: neue cum confectionib⁹ testamentorum itererunt a restitutionib⁹ debiti aut legatis matricibus[p] ecclesiis faciendis retrahat testatores: nec legata vel debita[q]: aut male ablata incerta sibi aut alijs singularib⁹ sui ordinis fratrib⁹ vel conuentib⁹ in aliorum[r] preiudicium fieri seu erogari pcurent: nec etiam in casib⁹ sedi[s] ap. aut locorum ordinarijs[t] reseruatis quemq̃ absoluere[t]: aut psonas ecclesiasticas psertim[u] coram iudicibus delegatis[x] a nob suam q̃ eos iusticiam psequentes vexare indebite aut ad loca plura[y] et psertim multum remota[z] conuenire psumant. ¶ Siquis vero pmissa vel aliquod[&] de pmissis attentare psumpserit: p duos menses subiaceant penis illis que sm eorum regulam vel statuta p grauibus[ɔ] criminib⁹ seu culpis eis consueuerunt imponi: sup[a] qb⁹ absq manifesta necessitate[a] cum eis non valeat dispensari. ¶ Ceterum platis eorum nisi de his que occasione pmissorum excessuum ad eos qq̃

ochiano de tali religioso spālis lnia requirat: vt bene satisfiat huic lre cōsulo q de personis et de cōferēte et recipiēte et de sacramētis fiat specificatio: ad h de se. excō. cōstitutionē. lib. vj. et de dolo. et cōtumacia. c. ij. cū cōcor. s. et cōpil. de vita et hone. cleri. c. j. j. de sentē. excōicatiōis grauis i fine. Credere tn̄ q ex quo de sacramento fit specificatio: lz nō exprimat nomen pochiani: cū datur lnia religioso vel nomē religiosi cū datur licentia parochiāo: euitetur pena: facit de tempo. ordi. c. j. et de offici. vica. c. vl. lib. vj. Et no. q h de pnia nō dicit: que etiaz de lnia sacerdotis pprij recipi nō posset a presbytero nō habente curam: de h de pe. et remis. ois et tamē dato q reciperet: nō est locus huic pene: sic etiaz nō habet locū pena in sacramento baptismi cū illud hic n̄ exprimatur. io. an.

a ¶ A canone. q̃cūq etiā a q̃ eps vel sacerdos posset absoluere: de sen. ex. nuper. Et videtur idem de snia homis: de q̃ forte ideo nō expressit: q ab illa absoluit q excōicauit vel eius supior: de of. or. pastoralis. Sed ɔtrariū puto vt in casu illo nō expesso n̄ sit locus pene: de elec. statutū cū ɔcor. li. vj. et ad h. j. e. ti. ibi a sētētijs p statuta ⁊c.

b ¶ Expressis. de se. ex. monachi. et c. cum illorū.

c ¶ Concessis. habent multi religiosi priuilegium ab apostolica sede super absolutiōibus diuersorum casuū.

d ¶ A sententijs. puto q oēm sniam includat excōicatiōis suspēsiōis vel ītdicti: cui⁹ necessaria sit absolutō.

e ¶ Prouincialia. aut synodalia: de vtrisq de accu. sicut olim. cum ɔcor.

f ¶ Vtantur. concor. de here. accusatus. §. ille quoq. li. vj. et j. de pe. et re. c. ij. et vide quod ibi dicam.

g ¶ Quenq. etiam religiosum vel consocium. nihil. n. excipit qui dicit quodcunq: de ma. et obe. solite. in fi.

h ¶ Incurrant. qd de recipiētibus absolutiones vel sacramenta predicta: an ex tali participio sint dāmnati: vide quod dixi de sen. ex. contingit. j.

i ¶ Absoluendi. nisi in mortis articulo. s. e. cō. de hef. c. j. et ij. et j. de penis c. j.

k ¶ Nunciari. sic. s. eo. cō. de censi. c. fi. j. ti. j. c. ij. in fi.

l ¶ Suffragante. q. n. s. pen. i incurrant et de nunciet vt est dictum. Priuilegia enim super his concessa tollere nō intendit: vt. s. pz: concor. qd dixi. s. e. cō. de deci. c. j. in fi.

m ¶ Detrahant. vj. q. j. deteriores dicit hier. ad rusticū: Non est hnmilitatis mee atq mensure de ministris ecclarum sinistrum q̃ppiā dicere: hēant illi ordinē suum et gradum: xvj. q. j. si clericat⁹. Tulli⁹ i reinuectiua cōtra salustiū in fi. sepius vidi grauius offendere animos auditorū eos qui aliēa vitia aperte dixerūt: q̃ eos qui cōmiserunt. Intelligo autem hanc lrāz cū nomiatim detrahūt: vel per circulocutionez que vicem habeat pprijs nois: als i genere bene liceret predicatori tangere vitia platorum. vnde domin⁹ dixit: super cathedram moysi sederūt scribe ⁊c. matth. xxiij. j. q. j. omnia. licet ergo i genere qd n̄ in specie: de of. or. si sacerdos. caueāt tamen vt et in generali locutiōe linguam refrenent: quia q inconsiderate loquitur: sentiet mala. v. q. v. §. h aliud. xliij. distinctio. sit rector.

n ¶ Accessu. facit de parochi. c. ij.

o ¶ Indiscretas. s. s. n̄ ɔcessas: et de his. j. de pe. et re. c.

p ¶ Matricib⁹. cathedralibus vel alijs: de v. si. venerabili. de prescrip. c. j. et c. ex transmissa. de trāsac. pterea. ij. j. de sen.

q ¶ In aliorum. s. q (ex. c. j. bus debet vel quib⁹ legare volebat: posset et itelligi de epis: qbus cōpetit dispositio [illegible] ablatorum icertorum de. quibus premisit: et tunc faceret pro hosti. in his que scripsi post eum de indeis cum sit. de vsu. cum tu. als videretur facere contra archi. in eo quod legitur et no. de testa. c. ij. li. vj.

r ¶ Sedi ap. hos colligit guil. i reptorio. de pe. et re.

s ¶ Ordinarijs. de hoc no. de pe. et remis. si eps. li. vj. et per hos. in summa de peni. §. cui confitendum in fi. ij. colū.

t ¶ Absoluere. a peccato vel a culpa. de absolutione enim ab excommunicatione dixi in prima parte.

u ¶ Presertim. hic duplex punctatio.

x ¶ Delegatis a nobis. facit de immu. ec. c. qm̄. li. vj.

y ¶ Plura. de rescrip. c. fi.

z ¶ Remota. lz enim in hoc sit prouisum per decr. nōnulli de rescrip. et. e. ti. statutum. li. vj. tamen quandoq dant eis ɔseruatores qb⁹ dat ptās trahēdi vltra duas dietas: n̄ obstātib⁹ ⁊c.

& ¶ Vel aliqd. no. q equalis ē pena p vno actu prohibito et pro pluribus sic. j. ti. j. c. j. §. ciuitas. et fa. ad no. vj. q. j. imitare. et ad id quod scripsi in. q. gualteri.

ɔ ¶ Grauib⁹. decr. n̄ solū i fi. de regula. li. vj. dicit p grauioribus.

ꝝ ¶ Super quibus. penis.

a ¶ Necessitate. puta infirmitate senectute vel his similibus

a ℭ Peruenerint.ergo vbi nil peruenit nō est locus huic pene.
b ℭ Ecclesiasticis.laicis ergo non prouidet.
c ℭ Plenariā.cōcor ſ.e.cōp.de here.c.ij.§.a qua.intelligo āt
ꝙ fiat.plēaria qñdo pceptū ad illā sufficit.vt pbat pcedēs lr̄a
d ℭ Requisiti.facit qđ dixi.ſ.e.comp.de deci.c.j.⁊ dic reqsiti
ab his q̄z infest vt ibi.

f ℭ Etiā celebrare.ī pōtificalib⁹.p illud ꝙ dicit sūmū
mō scias qđ no.ī no.đ vsu.pal.c.fi.ꝙ epi ī diocesib⁹ alie
nis ēt si đ lnīa diocesanoꝝ celebrēt n̄ vtunt̄ pōtificali
b⁹:nisi sup.p h̄ sint p̄uilegiati:all.đ renū.ad supplica
tionē.ꝫ ho ibi dicit:ꝙ ēt pōtificalib⁹ ⁊ sine lnīa pote
rūt celebrare:sicut
p̄uat gnālis ꝯsue
tudo:⁊ ēt p̄dica
re:nisi spāliter p
hibeant̄:⁊ mittē
tes ad no.ex de
here.cū ex iniūcto
ꝯtra lr̄a vī facere
p hoſt.inq̄tū in
locis exēptis his
vtit̄.Jn ꝯriuz fa
cit p ino.inq̄tuz
lr̄a dicit:ꝙ arch
eps sibi celebra
ri facit sine pōtifi
calib⁹ fortiter fa
cit.Jtē q: h̄ dicit
lr̄a vsū.pōtifica
lium ꝯpetere ar
chiep̄o itra puīciā
ep̄o itra diocesiz
facit co.ti.abba
tes.⁊.c.vt aplice.
li.vj.posset dici di
ctū ho.pcedere
qñ pōtificalibus
vtit̄ sui iurisditio
nis exercitio:vt
missāz celebrādo
⁊ p̄dicādo:facit
e.ti.c.vl li.vj.⁊ qđ
not vj.q.iiij.c.j.ꝫ
ob.ſ.p:cr.ſcn.vt
prediri.dici pos
set:ꝙ archieps ñ
cōmittit ep̄o vsuz

e ℭ Supensionis.decla
rari debuisset an ab offi
cio an ab administratōe
puto tamē ꝙ đ suspēsiōe
ab officio loquatur:⁊ an
includat suspensionē be
neficij dicam.j.de penis
cupientes.
f ℭ Aplica.gnāle p̄uile
giuz circa hoc.s.totū or
bez respiciens sol⁹ papa
cōcedit:spāle t̄n quo ad
suā dioce.cōcederet eps
ex cā:qđ dic vt ꝯ fi.i.do.
ꝯstitut⁹ ꝯ re iudi.cū inf.
simile qđ dixi de altari
viatico:de p̄ui.i his.
g ℭ Domesticis.đ v.si.c.
vl.lib.vj.
h ℭ Ministrare.ꝯcor.ſ
e.cō.de reli.do.q: ꝯtigit
in fi.per quaz qđ hic de
priuilegio đ: videt̄ ēt ex
cōsuetudie posse cōpete
re:nisi dicas ꝙ illa decr.
nō dicit valere cōsuetu
dinē ꝙ religiosi talia mi
strēt:ꝫ dicit valere ꝯsue
tudiez ꝙ sacerdos hospi
taliuz vel sacerdotes po
chiales paupib⁹ ⁊ fami
lie illa ministrent.possit
ergo priuilegium hoc ca
su quod nō potest ꝯsue
tudo:facit de pe.⁊ re.si
episcopus in fi.lib.vj.

modo p̄uenerit[a]:ecclijs aut p
sonis ecclesiasticis[b] dānificatis
vel lesis satisfactionē plenari
az[c] exhibuerit īfra mēsez:post
ꝙ sup hoc fuerit reqsiti[d] suspē
sionis[e] sniaz vsq; ad satisfacti
onē debitam eoipso incurrūt:
non obstantibus in premissis
statutis aut quibuslibet priui
legijs cuiuscunq; tenoris exi
stant. ℭ Sane religiosis illis
quib⁹ est ab apostolica[f] sede
cōcessuz:vt familiaribus suis
domesticis[g] aut pauperibus ī
hospitalibus suis degentibus
sacramenta possint ecclesiasti
ca ministrare[h] nulluz ex p̄mis
sis volumus quo ad hoc p̄re
iudiciuz generari.

Idem in eodem.

Archiepiscopo[i] p que
uis loca exempta[k] sue
prouincie facienti transitum:
aut ad ea forsitan declinanti[l]
vt crucem[m] ante se libere por
tari faciat:benedicat[n] populo
diuina officia priuatiz vel pu
blice ibidem audiat:⁊ ea etiā
in pontificalibus[o] celebret et
faciat ī sua presētia sine[p] pōti
tificalibus celebrari[q] quouis
priuilegio cōtrario non obstā
te sacro appobante concilio:
presentis constitutionis serie
duximus concedendū. ℭ Si
mili modo concedimus epis
copo:vt in locis eisdē[r] sue dio
cesis possit populo benedice
re:audire diuina officia:⁊ ea
etiam[s] celebrare:⁊ in sua pre
sētia facere celebrari[t] ℭ Sic
tamen ꝙ pretextu cōcessionis
huiusmodi in locis ipis exem
ptis vel circa hoc p̄uilegiatis
nullam aliam iurisditionem[u]
idem archiepiscopus vel epi
scopus exerceat:nec perso
nis exemptis vel priuilegiatiz
molestiā inferatvel grauamē:
nullumq; exemptioni vel p̄ui
legijs eorūdez aliud preiudi
cium generetur[x]:nec ipsis ar
chiepiscopo vel episcopo ius
aliud quomodolibet acquira
tur[y] Clemens.v.
in concilio vienēsi.

De penis.

Siquis[z] suadente

pōtificaliū ex suā diocesiz:ꝫ suo iure episcop⁹ clebrās
vtit̄ illo.qđ vt dixi approbat cōsuetudo:sed si iurisdi
tione vel offō vti vellē:puta ordinando degradādo:
chrismādo vel silia faciendo:tūc sine lnīa epi id nō po
terūt.ix.q.ij.p totū.Si t̄n circa illoꝝ exercitiū habent
lnīāz epi:puto ꝙ vti poterunt pōtificalib⁹:⁊ ī hoc dif
ferant pōtificalia a pallio:quo nō vteret̄ archieps ī
aliena puīcia ēt de lnīa illi⁹ ad quē spectat:nisi super
hoc cēt priuilegiatus:de vsu pa.ex tuarum.strictior ē.
enī vsus palij q̄z pōtificaliū:vt ibi p3.⁊.e.ti.ad honorē
t ℭ Celebrari.sine pontificalibus vt.ſ. (⁊.c.j.⁊.ij.
u ℭ Jurisditiōz.fac.xviij.q.ij lumioso.đ of.or.cū eps.
x ℭ Generet̄.ꝯcor.ſ.e.cō.de fo.ꝯp.q̄zuis in fi.(lib.vj.
y ℭ Accquiratur.concor.e.t.quia intentionis.

i Archiepo archiepi p loca exēpta puīcie sue faciunt cru
cez ante se đferri:ipsi ēt ⁊ diocesani ibi bñdicūt:audiūt diui
na ⁊ illa celebrāt.⁊ faciūt celebrari:p h̄ t̄n exēptis vel priuile
giatis ī alijs nllū fit p̄iudiciū scđa ibi sili mō tertia ibi sic t̄n.
k ℭ Exempta.h̄ discernit p ea q̄ habentur eo.ti.si papa.li.vj.
l ℭ Declināti.de p̄scrip.cū ex offi cij ⁊ iunge lr̄az sacro appro
bāte cōcilio p̄ntis ꝯstitutionis serie duximus concedendum.
m ℭ Ut crucez.de hac.e.ti.antiqua ⁊ vt li.pen.c.j.
n ℭ Bñdicat solēniter p illa v̄ba:sit nomē dñi bñdcz ⁊ vide
qđ no.de cō.di.j.cum ad celebrandas.xxvj.q.vj.ministrare
xcv.di:ecce.⁊ quod no.de priui.abbates.lib.vj.
o ℭ Pōtificalib⁹.itelligo ēt cū pallio.qđ ē pōtificale archiepi
deb⁹ t̄n p̄missa q no.đ vsu.pal.ad honōē ⁊ itra ecclīā.e.ti.c.j.
p ℭ Sine pōtificalib⁹.ergo eps nō posset ibi facere ī pōtifica
libus celebrari.qđ itelligo nisi esset diocesanus cui hoc com
petit suo iure:vt.j.dicam:facit pro inno.hec littera.
q ℭ Celebrari pōit h̄ duo vt diuersa.vnū aliđ ē celebrare:aliđ
dñi auctoricādo sibi facē celebrari:aliđ simplr̄ audire.Jn p̄mo
⁊ scđo casu excōicat⁹ irregularitatē icurrit:⁊ sic loq̄t đ cle.ex
com.mi.illud in fi.Jn tertio ñ:đ hoc scripsi de exces.prela.c.fi.
r ℭ Eisdem.s.exemptis vel circa hoc priuilegiatis.

z Siquis suadente.percutiens episcopū capiēs
bāniēs vel hoc mādās vel ratificans socius
cōsiliari⁹ fautor ⁊ desēsator cuz suis posteris
ciuitas in hoc delinquens ⁊ eius officiales
penis varijs per concilium puniuntur.secūdo ibi nec
super hoc.excusat rigorem dicens:ꝙ grauiores pene
đberēt ipōi.tertio ibi:sāc r̄petit ius ātiquū đ absolutis
mortis articulo:q sanati reincidunt si non satisfaciūt.

diabolo[a] in hoc[b] sacrilegij genus prorupperit: q̄ quēuis[c] pōtificem iniuriose vel temere[d] percusserit aut ceperit seu bānniuerit[e] vel hec mandauerit[f] fiēi. aut facta ab alijs rata[g] habuerit vel socius in his fuerit facientis: aut consiliū in his dederit aut fauorem: seu sciēter[h] defensauerit[i] eundem in illis casibus de predictis[k]: in quibus excommunicationē per iam editos canones[l] non subiret: sit huius nostre constitutionis auctoritate: non obstante quacunq̄ consuetudine[m]: quam reputamus approbāte sacro cōcilio potius corruptelā: anathematis mucrone percussus: a quo nequeat nisi per sūmū pōtificem[n] preterq̄ in articulo mortis absolui.

¶ A feudis insup locatiōibus officijs ꝛ bñficijs spūalibus siue tpalibus q̄ ab ecclia cui sic offensus pest eps obtiet cadat hoc ipso: ac ad eandē eccliā libē reuertāt.[o] ipsius filij p masclinā[p] descēdentes lineā vsq̄ ad gnātionē scdā[q] oi spe dis

a ¶ Diabolo. ꝯcor. xvij. q. iiij. si quis suadēte diabolo. ꝛ facit ad casū .e. q. si quis deinceps. ij. q. j. in primis. ꝟ. de persona ianuarij. C. de epis. ꝛ cle. si quis in hoc.

b ¶ In hoc. sc. n. diuersa gnā sacrilegiorum de quibus. xvij. q. iiij. §. sacrilegium. ꝛ. c. se. ꝛ de hoc ipsius varijs penis no. e. q. sacrilegiū

c ¶ Quēuis pōtificē. illos ergo q renūciauerunt loco ñ ordini vi includere: de or. ab epi. c. j. sed tūc nō erit locus pene: de qua. j. ꝟ. a feudis. ꝛ. ꝟ. ipsius filij. Electos vero nōdū ꝯsecratos q pōtifices. i. epi nō sunt: non videtur includere.

d ¶ Vel temē. Ille igit q percuteret se ꝯfēdendo nō ligabit his penis: fa. e. ti. i qbusdā. ꝛ qđ ibi no. ꝛ. e. ti. felicis i pn. li. vj.

e ¶ Bāniuerit. ꝯcor. de iur. oliz. ꝛ no. q̄ plus hꝫ ꝯcr. felicis e. ti. li. vj. q̄ꝫ ista in eo q̄ punit hostiliter insequētem: ista sola percutientem capientem vel bānientem: hꝫ tñ plus ista i eo q̄ punit banniētē: qđ illa nō facit.

f ¶ Mādauerit. no. casū quo punit solū mādatū: ꝛ ē maleficiū pfectū: ꝯcor. ꝯ homi. p hmani ad fi. li. vj. ꝛ vt ibi no. pnia ꝛ reuocatio hoc casu ñ pdest. Sꝫ qr h dux vt quē ex solo mādato maleficio ñ secuto tot penis inuolui: ꝛ qr regulariter ṽba cū effectu recipiūt: de cle. nō resi. relatū cū ꝯcor. iō pōt expōi vel hec. s. pcussiones captōes vel banna iam facta: facit eo. ti. felicis in prin. de sen. ex. quicunq̄ꝫ. li. vj.

g ¶ Rata. opꝫ ergo q̄ hec facta fuerint ipsius cōtēplatiōe: als ratū hēre nō posset: ꝯ reg. iur. ratū que. li. vj. ꝛ e. li. ꝯ sen. ex. cū qs. ꝛ no. e. ti. felicis in prin. li. vj.

h ¶ Sciēt. q h allegat hoc pbet: qđ dic vt ꝯ re. iu. psu

i ¶ Defensauerit: quia littera ista de (prefati) mit li. vj. quattuor his tractat. scilicet de socio consiliario fauorem dantte defensante: de singulis videamus. Circa primum sciendum q̄ socij proprie dicuntur ꝯm de riuatores propter periculi vel opis societatē: ꝛ dicit socius a sequor eris. vñ dicunt q̄ socius pprie in pclulo collega in officio: comes in itinere: ꝯsors i pnio: sodalis in mensa vel in sede: ꝫ nos iuriste dicimus sociū in crimine. xxij. q. iiij. si ad peccatum. xxvj. q. ij. illud in fi. In ecclesia de of. dele. cum. R. de sen. ex. ex tenore. In ordine de confes. c. j. in fi. In via: de vo. c. ij. In coniugio. xxvij. q. ij. cum societas. In lucro. de spon. c. ij. ꝯ sepul. c. j. de socio criminis: de quo ad propositum: ꝛ quem quandoq̄ vocamus consortem: de here. cum ꝯm lib. vj. dicit canon quem malis tripliciter sociari: committendo: fauendo: non corripiendo. xxiij. iiij. ita plane. ꝛ ideo non caret scrupulo societatis occulte ꝛc. lxxxvj. di. facientis. ij. q. vij. negligere. ꝯ homi. sicut. §. ij. hic tamen puto stricte socium summi pro agente: qui aliquid cooperatur ad actum percussionis captionis vel banni. ꝛ lꝫ in delinquendo sint quandoq̄ plures socij quorum nullus est principalior: ꝛ tales includuntur sub agentibus de quibus premisit quandoq̄ tamē vnus est principalis alter cooperans: ꝛ sic sumitur hic socius: quod patet: quia de faciente premiserat. ꝛ est similis distinctio circa vnionem: nō. ne se va. c. j. Circa secundum de consiliario non insist: sed vide quod no. de reg. iu. nullus ex consilio. li. vj. ff. de ver. si. sepe. in fi. ff. man. l. ij. in fi. insti. ꝯ ob. que ex delic. §. ope. Circa tertium de fautore vel fauente sciendum est q̄ ē simplex fauor q nil adijcit ad peccandum: de q e. ti. felicis. §. illud. li. vj. ꝛ de tali non videtur h intelligendum per id qđ dicit in his vt statim dicam. Item sciendum q̄ dicit illum impietati fauere: q obuiare potest ꝛ obuiat. xxij. q. iij. qui potest. lxxxiij. di. error. de sen. ex. q̄ꝫte. sed ꝯ hoc dic vt ibi. ꝛ qr lr̄a h dicit in his. s. pcussiōe captione vel banno patet q̄ fauens huic delinquenti post delictum preter ꝯfēsorē ꝯ q̄ seqtur non incurrit hāc penam. in materia hēticorum lati⁹ repiunt fautores ꝯ qbus ꝯ hē. excōicam⁹ §. credētes e. ti. c. ij. ꝛ. c. ꝯ christiāos li. vj. vt ligēt ibi ēt p⁹ delictū ꝛ post snaim fauētes: de q̄ pbo. i sum. de heret. § pe. ꝛ dixi i p. § credentes. ꝛ facit de here. accusatus. §. pe. li. vj. Circa quartum de defensore est aduertendū: q̄ littera non recipit in his qđ pdixit in tribus proximis casibus: per qđ puto q̄ etiam defēsorem post maleficium punire intendit. Est ergo quidam defensor vel auctoriçator delicti ꝛ talis grauius punit q̄ꝫ agens xj. q. iij. q consentit. xxiij. q. iiij. qui aliorum. ꝛ no. ij. q. j. notum. de offi. dele. c. j. Est ali⁹ defensor q etiā post delictū defēdit: puta impediendo: ne delinquens ad man⁹ iudicis veniat examinādus vel puniendus. xxvij. q. j. si custos. facit. xxj. q. v. peccatotū. vel ne fiat executio: de of. deleg. ex lr̄is. hunc etiam intēdit includere: ꝛ probatur. e. ti. felicis. li. vj. post prin. ibi postea receptauerit vel defensauerit ꝛc. Nō tamē puto q̄ is qui talē defēderet ne ledat a puato nedū tertio ꝫ illo offēso: puta epo vel ei⁹ cōsanguineis vīdicare volētib⁹ icludat hac pēa cū illa sutiuria ad quā ēt ppulsandā a socio qs tenet: de sen. ex. dilecto. cum suis concor. lib. vj. De illo qui defendit in iudicio patrocinando: vide quod dixi post Ho. de cle. excom. proposuit. super ver: fautorem.

k ¶ De predictis. vt in banniente vel id mandante vel id ratum habente socio ꝛc. ꝛ hec littera probat q̄ in his casibus qb⁹ p antiq̄ iura ꝯtrahebat excōicatio si iterat p hāc ꝯstōnē.

l ¶ Cāones. xvij. q. iiij. si qs suadēte. ꝯ sē. excō. nup. ꝛ. c. qcūq̄ꝫ.

m ¶ Consuetudine. que forsan. habebat tales capi vel bāniri per reges principes. concor. de iudi. clerici.

n ¶ Pontificem. concor. de sen. ex. c. j. io. an.

o ¶ Reuertantur. cōcor. e. ti. ad aures. ꝛ. c. i quibusdam.

p ¶ Masclinā intelligebat ꝛ si fuisset appositū. e. ti. vbicūq̄ꝫ. li.

q ¶ Scdā ꝯcr. i qbusdā. e. ti. pūit q̄rtā: ꝫ illa i hōicidio l nl vilanōe ꝛ q̄ ad psōas ibi expssas. s. prionos aduocatos vice dños feudatarios ꝛ bñficiatos: ꝛ puatos: puat q̄rtā gnātiōꝫ ēt a clericorum collegio. ista lati⁹. log q̄ ad psōas: striti⁹ q̄ ad ꝯscēdētes ꝛ penā ibilitatꝫ bñficiorum i illis diocesib⁹ ibi. io. an.

a ¶ In ciuitate.no.inhabilitatē bñficij in vno loco nō ſ alio: cōcor.de exceſ.prela.illud.⁊ fa.qđ no.de ap.paſtoralis in vl. glo.⁊ eſt ſi.de elec.ſi compromiſſarius.§.pe.li.vi.
b ¶ Obtinēda.nō priuat obtentis.credo tamē ꝙ illa ꝑmutare non poſſet cum alio beneficio ipſius dio.
c ¶ Detinebit.cōcor.de ſpō.nō eſt nobis.⁊ vide qđ ibi nō.
d ¶ Suaſit.vide qđ nō.⁊ dixi de poſtula.c.i.
e ¶ Vicine.ꝯcor.de pui le.c.ſuꝑ ſpecula cuꝫ ſuis concordatijs.
f ¶ Accēſis.extictis ⁊ pedibꝰ ꝯclcaꝫ.xi.q.iij.đbꝫ.
g ¶ Iniūgēda.ꝯcor.e.ti.felicis.§.cū aūt li.vi.
h ¶ Interdicto.ꝯcor.e.ti.felicis.i fi.de elec.vbi periculum.§.ciuitas.li.vi.
i ¶ Donec.viđ qđ ſuꝑ.e.v.dixi.ſ.e.cō.de đci.c.i.
k ¶ Bailiuꝰ.vulgare ꝑuincialiū:de ſen.ex.dilecto.li.vi.in francia đñr ꝑpoſiti:de v.ſi.ex parte.i.
l ¶ Scabini.vulgare gallicorū.ꝯcor.de ali.iudi.mu.cauſa facta.c.ij.đ immu.ec.c.i.lib.vi.
m ¶ Premittit.ſ.ꝑ ſedē aplicā i mortis articulo.
n ¶ Tāto magis.arguit a minori:de h de elec.cū in cunctis.
o ¶ Deſeuire.ꝯcor.e.ti.felicis.§.ſiqs vero.li.vi.
p ¶ Prohdolor.interiectio dolētis cū aliqs i dolore loqt.Aliq dicunt:ꝙ ſūt due ꝑtes:⁊ duobꝰ accētibus debent legi.
q ¶ Craſſātibꝰ.q̄ſi crudeliter gradiētibꝰ.ij.reguꝫ vlti.ceſſet iterfectio al's idignatio q̄ craſſat i poplo:ad idē.xxiij.q.ij.militare.ff.e.capitaliuꝫ vltra medium ⁊.§.fi.
r ¶ Exemplo.ff.de penis aut facta.§.fi.
s ¶ Offēſi.de ſē.ex.cū illoꝝ.⁊vide qđ no.đ calū.c.i.in glo.ij.de eta.⁊ q̄li.cuꝫ bone in.i.glo.
t ¶ Sāctiſſimi.in auc.de ſan.epiſc.colla.ix.
u ¶ Legati.ij.q.vij.accuſatio i fi.⁊.xxi.di.i nouo.
x ¶ Patres.ij.q.vij.q̄lis.
y ¶ Fratres.de cri.fal.q̄ꝫgraui.
z ¶ Coepiſcopi.xxiiij q.i.quotiens de accuſa.lꝫ.in fi.
ꝛ ¶ Columne.ij.q.vij.accuſatio.de accu.qualiter.ij

pēſatōis adempta reddantur ipſo fcō ihabiles ad eccl'iaſtica bñficia i ciuitate[a] ⁊ dioceſi in q̄bꝰ idē ep̄s ꝑſidet obtinenda[b]. ¶ Terra q̄ꝫ ipſius: dū tñ vltra vnā dio.nō ꝯtineat vſqꝫ ad cōdignā ſatiſſationeꝫ eiuſdē: necnō locꝰ aut loca alia in q̄bus captus ep̄s detiebitur[c] q̄diu detētio ipſa in eiſdē durauerit: eccl'iaſtico ſubiaceāt interdicto. ¶ Qđ ſi terra eiuſdē duas dio.vel vltra contineat: dio.domicilij ꝑncipal' ipſiꝰ ⁊ illa etiā in q̄ fuerit delictuꝫ cōmiſſuꝫ: ſi ſua[d] ſit: ⁊ due alie q̄ ſub ipo ſint eidē loco magiſ vicine[e] interdicto ſubiaceant ſupradicto: ⁊ q̄r eo minor erit ipſiꝰ ꝯfuſio quo ſua fuerit culpa patētior: quouſqꝫ dignam ſatiſfactionē ꝑſtiterit. ꝑ oēs illius loci in quo cōmiſſum eſt facinꝰ: necnō ciuitatum ⁊ dioceſum vicinarū eccl'ias q̄buſlibet diebus dñicis ⁊ feſtiuis pulſatis cāpanis ⁊ cādelis accenſis[f] excōicatus publice nūciet: ⁊ cū abſoluendus fuerit ſufficient ⁊ idonee caueat: ꝙ iferēde pene parebit: ⁊ auxiliāte dño ꝑſiaꝫ ꝑaget iiūgēdā[g] ¶ Ciuitas aūt que ꝑmiſſa vl' eoꝝ aliqđ i epꝫ ſuū cōmiſſerit interdicto[h] donec[i] ſatiſfecerit ſubiaceat mēorata. ¶ Potās vo ꝯſiliarij bailiuus[k] ſcabini[l] aduocati cōſules rectores et officiales ipſius quocūqꝫ nomie cēſeantur i premiſſis culpabiles exiſtētes ſimiliter excōicationis ſententie: a q̄ niſi vt premittitur[m] non valeant abſolutionis obtinere beneficiuꝫ: ſint ſubiecti. ¶ Que omnia tanto magis[n] in epiſcoporum interfectoribus ſunt ſeruanda: quanto in eos ſeuerior ꝙ in prefatos pena debet exurgere: ⁊ grauioris indignationis aculeus deſeuire[o]. ¶ Nec ſuper hec quiſꝙ miretur: ꝙ premiſſa perpetrantibus penas nō inferimus grauiores licet enim quod dicere pudꝫ: hec prohdolor[p] frequenter occurant multiſqꝫ craſſantibus[q] opus eſſet exemplo[r] ⁊ ex dignitate offenſi[s] penam metiri deceat offendentis epiſcopi n.dicuntur ſanctiſſimi[t] chriſti: legati[u] exiſtunt ſpirituales ſunt patres[x]: noſtri qꝫ fratres[y] ⁊ coepiſcopi[z]: columne[ꝛ] comprobantur eccleſie: quare grauem oporteret eē penam culpe violantis dignitatem tante preeminentie adequandam. ¶ Volumus tamen ad pñis in penarum exaggeratiōe tēperare rigoreꝫ ad penas alias ꝑceſſuri: ſi ꝑteruitatem[z] deliquētiū hoc exposcere videamꝰ. ¶ Sane ſiqs in aliquo caſuū ꝑdictorū fuerit ab excōis ſñia in mortis articulo abſolutꝰ: niſi poſt ꝙ priſtine reſtitutꝰ fuerit ſāitati ꝙ cito commode[a] poterit conſpectui rōani pōtificis ſe pñtare curauerit: eius mādatū humiliter recepturus ꝑut iuſticia ſuadebit: in eādē excōis ſentētiā recidat ipſo facto. ꝙ uis eniꝫ ſuꝑ hoc ſatis plene in iure alibi[b] ſit ꝑuiſū: nec tamē aliqs in hoc ex ignorantia iuris ſe ſatagat excuſare[c]: hoc expreſſe premiſſis duximus annectēdum. I dem

ꝛ ¶ Penam adequandam culpe violātis dignitateꝫ tante preeminentie quod ſequitur.
z ¶ Proteruitatem.vt lit.non conteſ.qm̄ in fi.de iudicum non ab homine.
a ¶ Cōmode poterit.idem verbū de ſē.ex.eos q.i.⁊.ij.li.vi.decre.decetero.co.ti.dicit q̄ꝫ citius opportūitateꝫ habuerit: qđ exponit ibi hoſti.i.ceſſante ipedimento ⁊ aliq̄ modico tēpore idulto q̄ ſibi de neceſſarijs valeat prouidere: alias.ff.ex quibus cau.ma.l.ab hoſtibus §.ſi.per hoc patet ꝙ non credere tur circa hoc abſoluto: ſed iudex habebit hoc arbitrari: facit đ elec.q̄ꝫ ſit i prin.⁊ qđ ibi no.⁊.e.ti.cupientes.§.ceterum li.vi.alias ſ ipſe abſolutus ex friuolis excuſationibꝰ frigoris ⁊ caloris ⁊ his ſimilibus conſtitutionē eluderet: facit đ do.⁊ contu.cum oliꝫ de accuſa.veniēs Nec ob.qđ de occulta re: ⁊ đ anie periculo queritur: ⁊ ſic ſibi credendum: de homi.ſignificaſti.ij.de ſenten.ex.ſi vero.ij.fateor id verum in foro penitētiali: de ſpō.tua.⁊ quo ad vinculum occulte cōtrahendum.vnde ex quo ſcientiam habet de mora: ſcire debet ſe excōmunicatum iudex tamē eum nō denūciabit niſi ꝑuſ eo vocato ꝑ ꝯiecturas viderit illū eē moroſū cognitiōe ſuꝑ h ſūmaria ꝑmiſſa.ſ.pri.i fi.⁊ facit ad ea que no.ſ.e.cōpi.de here.c.i.ad fi.
b ¶ Alibi.de ſenten.excō.eos qui li.vi.
c ¶ Excuſare.ſi.đ loca.c.i.i fi.đ ſi.qm̄ i ſi.đ pe.⁊ re oiſ.

a Multoꝝ. pcurātes capi viros ecclesiasticos vt re/nūciēt bñficijs: vel vt citati nō vadāt ad curiā pter penā excōicatiōis quā p cāones ātiquos incurrūt si sint plati a pceptiōe fructuū p triēniū sūt suspēsi. Inferiores vō bñficijs sūt puati. eādē penā icurrūt ipi citati q se capi pcurāt. resignatio ēt sic facta ñ tenet: ēt si p platos recepta fuerit vl' ratificata. ꝛ pmo ponit excessū. scdo ibi ꝯsiderantes puidet statuēdo penā. tertio ibi locorū. puidet circa ipsius publicationē ꝛ executionem.

b ℭ Dominiū. qd qñqꝫ ēt hñt clerici: quē casū ēt videt includere ne cle. vel mo. c. vlti. li. vj.

c ℭ Ecclesiasticos. i laicꝫ q si caperētur ad ipediēdā citationē de ipis fcāꝫ ad curiā: nō est locus pene.

d ℭ Captosqꝫ. h iūge litterā ausu detinē sacrilego nō verenť. ꝛ hāc copulā dico qꝑ p curāt capi clericꝫ nō ad resignationē bñficij vl' ad citatiōꝫ ipediēda: lꝫ excōicatiōꝫ incurrat: nō tñ al's hic insertas.

Multoꝝ[a] ad nos grauis querela deduxit: qꝑ nonnulli obtinentes tpale dominiū[b] viros sepe ecclesiasticos[c] capere captosqꝫ[d] donec sua resignēt bñficia: aut ne citati ad apostolicā[e] sedē ab homine[f] vl' a iure[g] venire ad ipā valeāt: ausu detinere sacrilego nō verenť: citatos eosdem in exitu suorū districtuum vt plurimū capiētes. ℭ Cōsiderātes igiť qītū ex his tā nr̄o ꝛ apostolice sedis honori[h] qꝫ personarum ecclesiasticarū quieto ꝛ prospero statui non sine dānāda exempli pernicie drogetur: sacro approbante concilio statuimus: vt preter sētētiam canonis[i]: quam facientes ꝛ fieri pcurantes pmissa[k] icurrere dignoscūť pcurātes ipsi persone ecclesiastice[l] existentes a perceptione fructuū ecclesiarum suarum: si fuerit prelati[m]: triennio sint suspensi[n]: qꝑ si inferiores[o] extiterint eo ipso obtentis[p] bñficijs sint puati. ℭ Illis penā icursuris eādē[q]: q ne citati vt premittiť ad sedē apostolicā veniant: sꝫ vt se sub obtentu h⁹ia veniēdo excusent a ptāte seculari[r] se capi: vt interdū ꝯtigisse audiuim⁹: pcurarint[s]. ℭ Sane resignatiōes bñficioꝝ modo[t] supradcō extortas: lꝫ a r̄signātium ipsorū prelatis recepte[u] aut rate[x] habite fuerit nulli⁹[y] oino decernim⁹ eē firmitatis locoruꝫ ordinarijs iniūgētes vt postqꝫ eis ꝯstiterit[z] aliq's sibi subiectos penaꝫ ꝛ sentētiā icurrisse pmissas: ipsas publicare[7] nō differāt: executiōiqꝫ debite prout ad eos pertinuerit demandare. Idem.

Capiētes[2] eos qs ad obseruantiā iuriū virtutū[ꝝ] pmia nō inducūt tam adiectaꝝ exaggeratōe[a] penaꝝ qꝫ adijciendaꝝ de nouo formidie[b] a temerarijs ausib⁹ refrenaŕ: trāsgressores cōstitutōis[c] q religiosis mēdicantib⁹[d] domos ad habitādū vl' loca qcūqꝫ de nouo recipe: r̄cepta hucusqꝫ mutare vl' ea trāsferre in alios cuiusuis alienatiōis titulo interdicit. Illos etiam religiosos[e]

q ℭ Eandem suspensionis a perceptione fructuū per triēniū si sint prelati: ꝛ priuatiōis beneficiorum quo ad inferiores.

r ℭ Seculari nō ē ergo loc⁹ pene cū p potestatē ecclesiasticā se capi pcurāt. Et scias qꝑ secularis ptās hoc faciēs canonis excōicationē icurrit etiā si clerico non intēdat iniuriari manus. n. ē seua ꝛ iniuriosa se. ap. ꝛ ordini clicali de sen. ex. contingit. j. io. an.

s ℭ Procurarit. ꝛ tales ñ solū hāc penā icurrūt sꝫ etiā si de h ꝯstiterit pcedeť ꝯ ipos vt ꝯ ꝯtūaces: vt lit. nō ꝯtes. qm̄ p⁹ pn. s. e. cō. de iudi. dudū. ff. siqs cauti. li. ij. in fi. cū cō cor. ꝛ huic est si. de offi. dele. pastoralis in fine.

t ℭ Mōdo supradicto. s. p captionē ꝛ detentionē secl'ariū ptātū: ꝛ fa. qd no. qd me. cā abbas. ꝛ. c. se.

u ℭ Recepte. a pncipio

x ℭ Rate hite. ex p⁹facto

y ℭ Nulli⁹ oio. ita qꝑ nō valeāt etiā quo ad renūciātē: ꝛ facit ad ea q̄ notaui ꝛ scripsi de renū. qꝑ in dubijs. Quid si i̇fuenerit iuramētū: vide quod d no. de iureiu. si vō. ꝛ tene qd habes. e. ti. veruꝫ.

z ℭ Cōstiterit. ptevocata ꝛ vide qd no. s. e. cō. de offi. dele. c. vno.

7 ℭ Publicare. nō reqrit sñia quā icurrūt ipo facto: sꝫ sufficit publicatio: ꝯcor. de homi. p humani. in fi. li. vj. s. e. cō. de censi. presenti. de priuile. c. j. in princi.

2 Capiētes. excōicat religiosos mēdicātes trāsgressores cōstōis bonifa. de exces. prela. c. vno li. vj. Itē oēs religiosos q in smonibus vel alibi pferūt aliq vt retrahāt a solutiōe decimaꝝ: qrū solutiōeꝫ certis diebus ꝛ i ꝯfessionib⁹ suadere tenenť sb certis penis qs incurrūt: nisi sint tales quoꝝ monasterijs vel ecclesijs ꝯpetat pcipe dcias. vltio ibi sane. excōicat violatōes decre. j. de sepultu. li. vj. ꝛ absolutiōes pape reseruat.

e ℭ Ad aplicā se. si citati essent p aliū ñ eēt locus huic pene.

f ℭ Ab hoie. de do. cōtu. cū dilenti. d accu. veniens.

g ℭ A iuŕ. d elec. c. j. ꝛ. c. cupiētes. d offi. or. qꝫuis. d ap.

h ℭ Honori. quē papa negligē ñ debuit: de (c. j. lib. vj. vsu pal. nisi. de immu. ec. quoniam. li. vj.

i ℭ Canonis. xvij. q. iiij. siquis suadente. de se. ex nup.

k ℭ Premissa. captiōes. s. ꝛ dtētiōes ob causas pdcās.

l ℭ Ecclesiastice. laicos ñ pūit: nec sť capaces hui⁹ pene.

m ℭ Prelati. ñ curo siue sint illi ad quoꝝ collationeꝫ spectāt bñficia d quoꝝ renūciatiōe qriť vl' alij: cū gnāliter loquatur ꝛ fortius hoc quo ad secundum casum de impedienda citatione.

n ℭ Suspēsi vide qd no. d elec. cū vsto. i glo. no. qꝑ i fi.

o ℭ Inferiores. similis distictio. s. e. ꝯpi. d. vi. ꝛ ho. cle. qm̄ i pn. ꝛ circa fi. d deci. c. j. d sta. mo. ne i agro. §. siqs. ꝛ sic pꝫ qꝑ i penis dferť dignitati: d offi. dele. c. ij. li. vj. d hoc de transac. c. vlt. i vlt. glo. d iureiur. cū quidam.

p ℭ Obtentis in obtinendis non videtur impedire: econtra. s. c. proxi. v. ipsius filij.

ꝝ ℭ Virtutuꝫ premia. C. de sta. ꝛ ima. l. vl. in prin. ff. de iusti. ꝛ iure. li. j. post prin.

a ℭ Exaggeratione. i. aggrauatione.

b ℭ Formidine. de elec cū i cūctis ad fi. cū suis ꝯcor. ꝛ de prebē. cū q. ij. rū. li. vj. adde no d offi. or. irrefragabili i vltia glo.

c ℭ Constitutionis. bonifa. de exces. prela. c. vno. li. vj.

d ℭ Mēdicātib⁹. q sint hi hēť de re. do. c. vno. li. vj. sic ꝛ alibi differūt mendicantes a nō mēdicātibus: de elec. quorūdaꝫ. li. vj. de regula. non solū. ꝛ. c. constitutioneꝫ. d sta. re. c. vno. §. sane. e. li. ꝛ facit quod dicam. j. de sen ex. c. j.

e ℭ Religiosos mendicantes vel alios: fa. j. ver. proxi. seculares ergo clericos vel laicos non artat hec pena: concor. dabo j. de sen. ex. c. j.

q aliq̄:vt audiētes a decimarū ecclijs ōbitaꝝ solutiōez retrabāt:i ꝑmonib⁹ suis vl'alibi ꝑferre ꝑsumūt: excōicatiōis subiacere sniē decernim⁹ ipo facto. ¶ Et quia nisi fiat qd bonum ē:a malo abstinere nō sufficit[a]:religiosis oibus iniūgim⁹ sub obtestatione diuini iudicij ⁊ interminatione maledictionis eterne:vt quotiēs pplo[b] predicabunt in prima[c] dominica quartaꝫ ⁊ vltima quadragesima:⁊ i fest is ascēsiōis dñice pētecostes[d] natiuitatis beati ioanis baptiste assumptionis ⁊ natiuitatis beatissime ṽginis marie matris dei audientes expsse[e] studeāt informare. si ab ecclīaꝝ rectorib⁹ vel vicarijs aut loca tenētibus eorūdē regsiti[f] fuerint:necnon ⁊ his q̄ꝝ ꝯfessiōes audiēt conscīaꝫ facere:ꝙ decimas soluere nō omittāt. ¶ Quod si forte in ꝑdicationib⁹ h ipꝫ supradictis diebus suadere sciēter omisserit:ꝑ suꝑiores eoꝝ grauiter arguāt[g]. Quibus etiā suꝑiorib⁹ in ṽtute scē obediētie districtius ꝑcipim⁹:vt ꝯ talit omittētes statuta penalia faciant[h]:ꝑm q̄ sic acriter puniant trāsgressores:ꝙ pena eoꝝ sit cetis i exēplū. ¶ Constitutione bo.me.greg.[i] pape.x.ꝑdeno.circa hec edita in suo nihilominus robore duratura. ¶ Qui ṽo sciēt postposuerit ꝯfitentib⁹ ꝯsciaꝫ facere de soluendis hūi decis:ab offō ꝑdicatiōis tādiu maneāt ipo fcō

a ¶ Nō sufficit. ps.xxxiij. bñdicā dñꝫ ibi ōclina:als diuerte a malo ⁊ fac bonū:ingre pacē ⁊c.⁊.xxij.q.v.ō forma.xij.q.j.duo i fi.ō pe.di.ij. si.n. ibi sciēti bonū ⁊ non facienti illud peccatū est.quod fuit verbum iacobi.c.iiij.in fi.

b ¶ Populo.cuꝫ ꝑmocinant ad clerum nō vidēr astringi.

c ¶ In prima octo festa enumerat qb⁹ voluit h ꝑdicari:fuit āt ō arbitrarijs:⁊ fac.quod dixi de rescrip.siqñ ⁊ sic ñ cogimur alir rñdere q̄re nō dixerit de festo natiuitatis dñi ⁊ resurrectionis.

d ¶ Pentecostes. vide quod dixi.ō.ea.cō.ō fli.⁊ ve.sāc c.vno.circa fi.

e ¶ Expsse. satis exprimūt:sed paꝝ iformat.

f ¶ Regsiti.alr ñ tenenr:de iureiur.breui.ō sē.ex.c.j.cū ꝯcor.li.vj.

g ¶ Arguanr. h spectat ad platoꝝ officiū.xlv.di.c.j.⁊.c.cū beat⁹ in prin. de accu.qualiter.ij.ver.licet autem.

h ¶ Faciāt.nō ꝙ religio si cōrectio primo spectat ad suuꝫ platū:ō hoc de de offi.or.quanto.

i ¶ Gregorij.de deci.c.j.li.vj.q̄ dirigir solis ꝑdicatoribus ⁊ minorib⁹.⁊ loquir nō solū ō ōcimis sed de alijs rebus eclesijs debitis: hic solum de decimis.

a ¶ Suspēsi.no.nouā speciē suspēsiōis. Ad cuius euidētiam sciēdū varias species penaꝝ a iur statutas:ō offi.or.ad reprimēdaꝫ.⁊ ibi ō his i glo.ij.pleui⁹ ꝑ hosti.i sum. de penis.quot sint species.iter q̄s ē pena suspēsiōis:ō q̄ ꝑseq̄ndo fiendū est ꝙ ō suspēsiōe multiplici tractāt iura. Est eni suspēsio a cōione fratrū simplex.xviij.di.siqs āt determiata ad duos menses.e.di.c.fi. Qñqꝫ ad fratres ñ sue ecclesie e.di.placuit.lviij.di.c.fi. Est etiā suspēsio a cōione eucharistie donec peniteat:de elec.osius de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.i.i fi. Itē ab oblatioe altaris xvij.q.iiij.mior. Itē a ꝑncipio sacramētoꝝ.xj.q.iij.sicut apli.⁊ c.sequētib⁹.ō cle.ex.mi.c.fi. Itē a ꝯsecratione epoꝝ simplr: de transla.c.ij.⁊ determiata ad annū:ō elec ꝑuida.li.vj. Item a collatiōe ordinū omniū simplr:ō tē.or.vl nō ē.⁊.c. dilectus.⁊ cū determiatione āni.e.t.eos q.li.vj.⁊ triēnij: de simo. c.pe. Qñ ꝫ certoꝫ ordinū tm̄.e.ti lr̄as. Qñqꝫ clericalis tōsure tm̄.e.ti.null⁹.li.vj. Itē ab ipsoꝫ executiōe qñqꝫ simplr.e.ti.c.j.li.vj. Qñ ꝫ certi ordis tm̄ simplr.e.ti.lr̄as vt ad tps eo.ti.vel ñ se.ō si.c.pe.qñ ꝫ ꝯ ꝑ ꝯtifi alib⁹ tm̄:ō trāsla c.ij.qñꝫ ab offō sacerdotali:de of.dele.sane.ij e.ti.c.ij.li.vj.qñqꝫ nō a toto sacerdotali:ꝫ solū celebratiōe misse qñqꝫ per duos mēses:ō cle.ꝑcu.ꝑterca qñqꝫ ꝑ ānū.lv.di.null⁹ de cō. di.ij. relatū. Qñqꝫ ꝑ duos.ānos:ō cle.ꝑcu s.ꝑñtiū. Itē ē suspēsio ab ingressu ecclie qñ ꝫ simplex.xvij.q.iiij.null⁹⁊.c.siqs deinceps.ō pe:⁊ re.ois de of.dele.c.ij.li.vj. Qñqꝫ determinata ad mensez:de sen.ex.sacro. Qñqꝫ quousqꝫ satifecerit:de censi.exigit.lib.vj. Qñqꝫ suspēditur qs ab ingressu.⁊ diuinis ꝑ mensez:ō sen.ex.c.j lib.vj. Et quid importet suspensio ab igressu habetur de sen.ex.is cui.li.vj. Item est suspensio ab officio quandoqꝫ simplex:ō vsur.qr in omnib⁹.in fi.ō.e.cōm.ō re. ec. nōn aliē.c.j. Qñqꝫ ꝑ annum:de offi dele.c.vl.§.vt aūt. li.vj.de re iudi.cū eterni.e.li. Qñqꝫ ꝑ triēniū:ō clādesti.de spō.c.fi.ad fi.⁊.ō.e.cō.de here.c.j.ad fine m. Item est suspēsio a voce capituli donec qs ordinet.ō.e. cōp.de eta.⁊ q̄li.vt hi.q.ij.rñ. Itez a beneficio habito simplex: de elec.nihil est. determinata ad sex menses ⁊ ānū ō.e.comp.ō vi.⁊ ho.cle.c.ij. Ad triēniū:de re.ec.ñ alie.c.ij.lib.vj.de elec.cū in cūctis.e.ti.c.j.⁊.c.cupiētes.§.ceteꝝ li.vj. Ad tempus i certuꝫ.s.q̄ꝫdiu tacuerit:de elec.generali.li.vj.determinata etiamquo ad partem distributionū:vt i pre di.decre.vt hi.q.ij.rñ. Suspendit etiā qs a bñficio obtinēdo per sex mēses ⁊ ꝑ annū:vt in ꝑdi.decre.ij.ō vi.⁊ hone.cleri. Qñqꝫ per ānū ⁊ bienniū:de sta.mo.ne in agro.§.siqs. Item ē suspensio ab officio ⁊ beneficio simplex:ō testi.tam lr̄is in fi.de se.nup.c.j.de priuile.tuarum. Qñqꝫ determinata ad tempus satisfactiōis vel restitutionis:de elec.quia sepe.de censi.exigit.li.vj.⁊ qñqꝫ hec suspensio dicir ab ordine ⁊ dignitate:ō scisma.c.j.in fi.⁊ qñqꝫ fit alternatiue:de vi.⁊ ho.cleri.a crapula. Item suspenditur qs ab administratione simpliciter:de soln.c.ij.⁊ cū determinatione trienniū:de re. ec.nō ali.c.ij.⁊ interdū suspenditur ab officio administratiōe ⁊ bñficio vsqꝫ ad satisfactionē ō.e.cōpi.de deci.c.j. Item suspēditur qs a ꝑuilegio clericali qñqꝫ in ꝑsona qñqꝫ in rebus:ō vi.⁊ ho.cle.c.vl.⁊.ō.e.cō.e.ti.c.j. Item suspenditur quis a collatione beneficioꝫ simpliciter: de ꝑben.graue.nese.va.c.vno.li.vj.⁊ cū determinatione anni vel biēnij.ō.e.cōpi:de sta.mo.ne in agro.§.siqs. Item suspendir qs a cōfirmatione epoꝫ simplr:ō transla.. c.ij. qñqꝫ ꝑ annū de elec.ꝑuida.li.vj.⁊ qñqꝫ a cōfirmatione inferiorum:de elec.nihil est. Item suspenditur ꝑlatus regularis a receptione ꝑfessionis:de regula.nō solū i fi.li.vj. Item suspenditur officiuꝫ minoris legati ꝑsente legato ō latere: de of.dele.volentes. Itē suspenditur status canonicarum alamanie de elec. indēnitatibus §.pe li.vj.⁊.ō.e.cō.de statu.regula.attēdentes.§.illas quoqꝫ Itē suspenditur qs ab offō aduocatiōis ⁊ notarie:ō here.si aduersus. Itē a collatione magisterij.ō.e.cō.de magistris.cū sit. Itē ab officio predicto vt h. Et qr supra posui vt.diuersa suspensionē officij ⁊ bñficij:vīr ꝙ suspēsus ab offō nō ꝑ h fuit suspensus a bñficio: als supflue adderetur scḋa si includerēr sub ꝑma.⁊ ho

putabat hosti. verũ in suspẽsiõe iuris: vt no. post eum de iudi. cũ eterni. li. vj. cui ꝯcor. archi. ibi: vt sic statutũ iuris penale restrĩgatur: ꝺ elec. statutũ. li. vj. facit ꝺ ꝺci. ad audientiã: cũ cõcor. secus dicunt ibi i suspensione hois: ꝺ cleri. cõiu. diuersis. ⁊. c. ioãnes. de p̃bẽ. cũ ꝭm. de eta. ⁊ q̃li. cum bone de appella. pastoralis. de ex cep. aplice. ⁊ sic di cit hostiẽ. itell. gẽ duz qꝺ no. ĩsum ma ꝺ v̄. signi. §. vlti. v̄. in fi. no. ⁊ se. Ad hoc facitꝙ dicitur miti⁹ agi cũ lege q̃z cũ mi stro legis. ff. ꝺ ar. bi. l. cels⁹. nec de bet iudex esse cle mentior lege: in auc: de iudi. §. j oppõtet. colla. vj. In contrarium lxxxj. distinc. siqs sacerdotium. ⁊. c eos. ⁊ quod ibi no. de cõsue. cuz dilectus. i glo. su spensus circa me diuz. ⁊ de cle. ex. ministrã. latores nã bñficiũ datur propꝭ officiũ: de rescrip c. fi. li. vj. ⁊ videtur expres sum. xxxij. di. pre ter hoc. ⁊ ibi dire cte ꝯdicit Jo. su pradicte distictõi hostiẽsis vt. s. su spẽsus ab offõ a iure sit suspẽsus a beneficio: si ab hoĩe ñ: nisi i sñia ex primaꝭ. ⁊ ibi vide tancre. ⁊ vincẽ. dicebãt ꝺ eta. ⁊ q̃li. cũ bone. vt ibi dixi sup glo. scꝺa tñ demũ suspẽso sbtra hi bñficiũ cũ ẽ i niora petẽdi absolutiõz: alꝭ ñ allegãt ꝺ elec. c. vlti. ij. q. v. sup cã. facit ne sede vacãte. c. vno. §. cũ ꝯo. li. vj. abbas i ꝺer. a crapula. ꝺ vita ⁊ hõestate cle ricoꝝ. vt ibi dixi sup glo. scꝺa distinguebat suspẽsũ ab officio pro crimine vel pro ifamia tñ vel facto ꝺ quo dubiteꝭ an sit mortale: vt p̃mo casu sit suspẽs⁹ a bñfi cio: scꝺo nõ: facit. ij. q. v. presbyter. ꝺ pur. ca. c. ij. ⁊. c. inꝭ hoc. fi. forsã. hñit a goffredo q no. ꝺ ap. pastoralis in vl tima glosa: ꝙ cũ plerũqz suspẽsio fiat ex leui cã: vt pro pter ifamiã vel scandalũ: vt predi. c. presbyter. ñ sbtra hetur p id bñficiũ qꝺ siñ magna cã subtrahi ñ debet. xvj. q. vij. iuentũ. q: nec sꝭ subtrahẽda stipẽdia q̃ꝺiu. ⁊ C. de execu. re. iudi. l. stipendia. secus vbi suspensio sit ex magna causa: de purga. ca. cum inter. vel si suspẽ sus contemnit suspensionem: de eta. ⁊ quali. cum bone Uidentur iste tres vltime opiniones coniungende ⁊ sequende: nisi aliud pro vel contra sententiã iuris vel hominis exprimatur.

b ⁋ Dicẽdi. no. contraria ꝯrijs purgari: ad idez ꝺ pur. ca. inꝭ ⁊. c. cũ i iuuẽtute. ꝺ here. c. ij. in prin: li. v. peccatũz ergo tacendi dicendo purgatur. xliij. di. sit rector.

c ⁋ Exinde. posset expõi. i. p⁹ suspẽsiõz: vl. i. postq̃z omiserit: cũ potuerit ꝯsciaz ꝯfitentib⁹ facẽ de qua premisit.

d ⁋ Percipiẽtiũ. soli. n. nõ ꝑcipiẽtes solẽt in his ꝺlinquere.

suspẽdi^a donec ꝯfitẽtib⁹ ipis si hoc ipsũ sibi dicendi^b cõmode facultatẽ habuerit: ꝯsciaz fe cerit exinde^c excõis incursuri sñiaz ipso facto si p̃dicare pre sũpserit p̃dicta negligẽtia vt p̃ mittiꝭ nõ purgata. ⁋ Ad reli giosos tñ monasterioꝝ vel ec clesiaꝝ decimas ꝑcipiẽtiũ^d no lum⁹ h̃ extẽdi^e. ⁋ Sane teme rarios violatores ꝯstitutiõis^f illi⁹: q̃ religiosis ⁊ clericis se cularibus ꝓhibet. ne aliquos ad vouendũ iurandũ vel fide iterposita seu alꝭ ꝓmittẽduz iducãt: vt sepulturã apud eo rũ ecclias eligãt vel iã electã vlteri⁹ ñ imutẽt. similẽ^g sñiaz pena i dicta ꝯstõe ꝯtẽta^h i suo ꝑdurãte robore icurrẽ volum⁹ ipo facto: ab alio q̃ a se. apo. p̃terq̃ i mõtis articlo nlꝭaten⁹ absoluẽdos^i: nullis p̃uilegijs aut statutis cuiuscũqz tenoris existant super his valituris.

Clemẽs. v. in ꝯcil. vienẽsi.

De penitẽtijs ⁊ remissiõibus

Um^k ꝭm statuta ca nonica^l vltio depu tãdis supplicio ne gari si petãt^m nõ de beat p̃nie^n sacramẽtũ: abusuz damnabilẽ in q̃busdã ꝑtibus ꝯtra hoc introductũ: aboleri oĩno volentes iusticiarios oẽs ⁊ dños tꝑales: vt ab huiusmo di desistãt abusu: hortamur in dño ⁊ obsecram⁹ ꝑ viscera mi ꝭicordie^o iesu xp̃i: locoꝝ ordia rijs nihilomin⁹ iiũgẽtes vt eos ad hoc cũ p̃miũ cõmode^p pote rũt diligenter monere: ⁊ si ne cesse^q fuẽit ecclesiastica cẽsura^r ꝯpellere nõ omittant. Idem

Busionib⁹^s q̃s nõnulli elemosynaꝝ q̃stores in suis ꝓponũt p̃dicationib⁹. vt simplices decipiant ⁊ auꝝ sub tili vel fallaci potius igenio^t extorq̃ant ab eisdez: cũ in ani marũ cedat piculũ: ⁊ scãdalũ plurimoꝝ viã prout est nobis possibile^u ꝑcludere cupiẽtes: iuxta statutũ concilij generalꝭ^x

e ⁋ Hoc extẽdi. i origia li est lr̃a hoc: ꝑ qꝺ videꝭ respicẽ etiã ver. illos ẽt: vt. s. religiosi tales asse rẽtes aliqua que retra hant nos a solutione de cimaꝝ excõicati nõ sint.

f ⁋ Constitutionis. de sepul. c. j li. vj.

g ⁋ Similẽ. sñiaz excõica tionis de qua dixit vlti mo: ⁊ illã. s̃. vocauit sen tentiaz: relique sꝭ pene.

h ⁋ Contenta. punit illa ꝯstõ eligẽtes: vt quo ad sepulturã intestati dece dant. Item alliciẽtes vt si eos sepelierint restituẽ teneãꝭ corpõa si petanꝭ: ⁊ oĩa que ꝑuenerunt ad eos ratione sepulture in fra decem dies: alꝭ ipo rum ecclesie vbi sepulti fuerint ⁊ ipaꝝ cimiteria sunt interdicta.

i ⁋ Absoluẽdos. h̃ r̃spiẽ hũc vltiũz cãuz tñ si c se patuz ab alijs. a superio ribus ergo excõmunica tionibus absoluent or dinarij: ꝺ sen. ex. nuper.

k Cum ꝭm. Dãnatj ad mortez hic petẽ tibus penitẽtia cõ concedi debet: nec va let cõtraria cõsuetudo. Secũdo locoꝝ ordinarios ad hoc exequẽdũ excitat ibi locoꝝ.

l ⁋ Canonica. xiij. q. vl. c. penu l. de furtis. c. ij.

m ⁋ Si petãt. fa. ꝺ eo q dux. i ma. c. significasti. i fi. ⁊ qꝺ ibi no.

n ⁋ Pnie. nec eucharistie. e. ti. ꝙ i te. ⁊. de h̃ satis dixi de cele miss. sane. de sepultura ꝑz i p̃. c. vl. xij. q. vlt. no. hosti. de sepul. ex pte. ij. ꝙ furca suspẽs⁹ ñ ꝺpoeꝭ siñ lnia iudicis quã tñ peti taz facile ꝯcedẽ dz. ff. ꝺ cada. pu. l. j ij. ⁊ iij. ⁊ si postea fuerit penitens sepelietur: vt in predi. c. vlti.

o ⁋ Ubi cõdie. cui nec mẽsura põi pot: nec ei⁹ tꝑa possũt dif finiri. xxvj. q. vj is qui ꝺ pe. di. j. multiplex.

p ⁋ Cõmode poteũt. si. ꝺ elec. q̃z sit. ⁊. c. cupiẽtes. §. ceteꝝ. li. vj.

q ⁋ Necesse. qua monitioni non parent.

r ⁋ Censura. de ver. si. querenti.

s Busionib⁹. repetit ꝯciliũ gnãle ꝺ q̃storib⁹ nõ admittẽ dis siñ lr̃is aplicis vl diocesãorum: ⁊ addit per diocesa nos litteras apostolicas prius examinari. Ponit secundo oc to reprehensibiles actus questorum quos fieri prohibet: ⁊ contraria priuilegia reuocat. Tertio delinquentes per epi scopos p̃uiri ꝑcepit ñ ob. p̃uilegijs. scꝺa ibi ad hec t̃ria ibi q̃sto

t ⁋ Ingẽio. sumptũ. C. ꝺ ꝯmer. ⁊ mer. l. ij: facit. xiiij. q. v. dixit.

u ⁋ Possi bile. ꝺ elec. vt circa. i p̃n. li. vj. j. ꝺ ꝟ. sig. sepe.

x ⁋ Generalis e. ti. cum ex co.

a ¶ Questores. elemosynaꝝ: de quibus de priui. tuaꝝ in p̄ri. habemꝰ. n. questores iudicioꝝ: de quibꝰ de ver. sig. forus. ⁊ de his questoribus pecuniarium ⁊ erariorū, vide quod no. ff. de offi. questo. l. vna.

b ¶ Permittant. nullatenus ipsi pp̄lo predicare qd̄ sequitur.

c ¶ Cōpetat. ꝯcor. de here. vt officiū. cōpescēdi. li. vi. Nec repetere permittantur.

d ¶ Litteras. hoc addit cō. generali.

e ¶ De facto. h̄. n. ē epoꝝ ⁊ nō iferioꝝ: de excei. prela. accedētibꝰ. ⁊ quo ad ꝓpos subditos nō quo ad extneos. e. ti. q̄ autez.

f ¶ Votis. h̄ etiā ē epoꝝ qd̄ dic vt dixi d̄ voto. c. i.

g ¶ Incerta. vide qd̄ dixi. s̄. e. com. de priui. c. i. versi. nec legata.

h ¶ Quartam. idem puto de alia quota.

i ¶ Mēdacit. cū sint dei iudicio r̄seruati. xxv. di. qualis prosunt tamē suffragia de quibus. xiij. q. ij. anime defunctorum. ⁊ vide quod dixi. s̄. e. ti. q̄ autez. ⁊ quod no. ho. in sū. de remis. §. quibus prosint. ⁊. §. vltimo.

k ¶ A pena ⁊ culpa. ista. ista ē illa plenissima peccatoruz remissio que cōcedit cruce signatis pro subsidio vltramarino: de qua scripsi post hostiensem de iudeis ad liberandā que datur in anno centenario: in extrauag. bonifac. habet antiquorum: quam solus papa concedit.

l ¶ Vtamur. concor. s̄. ea. compil. de priuile. c. i. in princ.

m ¶ Vel personis. quandoq̄ hec differunt. de priui. ne aliqui. li. vi.

n ¶ Puniri. per has clementinas quandoq̄ ordinarij puniunt exemptos vt h: ⁊. s̄. de tes. c. i. de sta. re. c. ij. de iurep. c. i. quandoq̄ non punit sed iuris penaz publicat s̄. de priui. c. i. quandoq̄ non punit sed absoluit: de sepul. c. i. Quandoq̄ olim circa loca dat iurisdictio: de sup. ne. pre. c. vno. de priui. c. ij. Gnāliter datur iurisdictio contra eos: de priui. c. i. li. vi.

o ¶ Propensius. idem verbum. s̄. e. cō. de eta. ⁊ qualita. vt hi qui. ⁊ ibi exposui.

p Frequentibus. Casus religiosi etiam exēpti violantes interdictum positum per sedē apostolicam vel ordinarium loci vel generalē cessationem diuinorum factam ꝑ ꝓuinciale ꝯcilium vel eū q h̄ possit ꝯuatā per cathedralē vl̄ matricē eccl̄iaz loci excōicati sūt. ipso facto nō obstātibus ꝓuilegijs cōuētionibꝰ ꝯsuetudinibus ⁊ statutis: ⁊ respicit pēdentia. Et primo pōit religiosoꝝ excessuz q fuit ꝯstitutiōis cā. Scd̄o ibi nos igit. ꝓuisionē circa obseruationez iterdictorū ⁊ cessationū cū sui pena: quā tertio ibi porro. ꝓrogat ad pēdentia ⁊ tollit obstantia ⁊ vt in ꝓhemio dixi h̄ decre. ꝓcessit cōciliuz: h̄ ꝓbat seq̄ns

q ¶ Querelis. s. de priui. episcoporum. li. vi.

r ¶ Experiētia. q̄ ē rex magr̄a: d̄ ele. q̄z sit i prin. li. vi. vbi de h̄.

s ¶ Fucatis. q̄si tinctis vl̄ coloratis: ⁊ hēt xbū d̄ ꝯse. di. v. fucare. vbi no. d̄. si vitiū frōtis alicuiꝰ fucꝰ iauret ⁊c̄.

t ¶ Neruū. de cōsue. cum inter.

v ¶ Gnālia. d̄. v̄. si. cū i partibus.

x ¶ Vnā fidē. ad ephe. iiij. s̄. e. cō. d̄ sū. tri. c. vno. §. ad h̄ d̄ exces. pla. frequēs ad fi. vid̄ qd̄ d̄ mlt̄iplici vnitate scripsi d̄ sū. tri. dānamꝰ sup̲ verbo collectiuam.

y ¶ Se. ap. ꝑ ho

duximꝰ ꝓhibēdū districte: ne q̄stores[a] aliq: nisi ap̄licas vel diocesani epi l̄ras exhibuerit quōlibet admittant: nec ꝑmittant[b] cū solū ipis ꝯpetat[c] indulgētias sibi ꝯcessas isinuare populo ⁊ charitatiua postulare sb̄sidia supplicit ab eodē: nullatenꝰ ipi pp̄lo p̄dicare: nec aliud exponere ꝙ̄ qd̄ i l̄ris ꝯtinebit supradictis. ¶ L̄ras[d] q̄z apostolicas diocesani epi: neqd fraudis ꝯmitti valeat ꝑ easdē an̄ꝙ̄ admittāt q̄stores ipsos: examinēt diligenter. ¶ Ad h̄ cū aliq ex hꝰi q̄storibus sicut ad nostrā audientiā ē ꝑlatum nō sine multa temeritatis audacia ⁊ deceptiōe multiplici animaꝝ indulgētias pp̄lo motu suo ꝓprio de facto[e] ꝯcedāt sup̲ votis[f] dispēsent: a ꝑiurijs homicidijs ⁊ pc̄tis alijs sibi ꝯfitētes absoluāt: male ablata icerta[g] data sibi aliq̄ pecunie q̄ntitate remittāt: tertiā aut q̄rtā[h] partē de pn̄ijs iniūctis relaxent: aīas tres vl̄ plēs parētū vel illoꝝ amicorū q elemosynas eis ꝯferūt de purgatorio vt asserunt mendaciter[i] extrahant: ⁊ ad gaudia paradisi ꝑducant: benefactoribus locoꝝ quorū q̄stores existunt remissionē plenariā pc̄tōꝝ indulgeant: ⁊ aliq ex ipis eos a pena[k] ⁊ a cl̄pa vt eoꝝ v̄bis vtamur[l] absoluāt. ¶ Nos abusus hꝰi per quos cēsura vilescit ecclestica ⁊ clauiū eccl̄e auctoritas ducitur in contēptū omnimode aboleri volentes ea ꝑ quoscūq̄ questores fieri vel attētari dcetero districtius inhibemus: oīa ⁊ singula ꝑuilegia siqua sup̲ p̄missis vl̄ eorū aliq̄ sint aliqbꝰ locis ordinibꝰ vl̄ ꝑsonis[m] q̄storū hꝰi quomōcūq̄ ꝯcessa: ne ipoꝝ ptextu sit eis materia talia vlterius p̄sumēdi: auc̄te ap̄lica ꝙ̄tū ad premissa p̄eitꝰ reuocātes. ¶ Questores aūt q deinceps in p̄missis vl̄ aliquo p̄missoꝝ deliq̄rint vl̄ als etiā qbuscūq̄ suis priuilegijs abusi fuerint: sic ꝑ locorū epos puniri[n] volumus: nll̄o ꝓsus eisdē q̄storibus in hac ꝑte ꝑuilegio suffragāte: q̄a suis temerarijs ausibꝰ q vbiq̄ vt cōis hz assertio nimium excreuerūt pene formidine ꝓpēsius[o] ꝯpescatur. Clemens. v. in concilio vienēnsi.

De sententia excōmunicationis suspensionis ⁊ interdicti.

Frequētibus[p] platorū q̄relis[q] accepimus: ⁊ nosipi experiētia[r] certa ꝓbauimus in minoribus constituti: q̄ plerūq̄ religiosi nūc patenter excusationibus fucatis[s] ⁊ friuolis innitētes nūc latēter ecclesiarum suarum ianuis perforatis aut in eis factis fenestris seu mōis alijs exquisitis nō absq̄ dāno cathedraliū ⁊ ꝑochialiū ecclesiarū ⁊ scandalo plurimorū dirūpēdo neruū[t] eccl̄iastice disciplie ciuitatū terrarū ⁊ aliorū locorū gn̄alia[v] iterdicta p̄sūptiōe damnabili violare p̄sumunt. ¶ Nos igit in scā dei eccl̄ia: cui disponēte dn̄o p̄sidemꝰ: q̄ qdē vnica ē: ⁊ vnū deū p̄dicat atq̄ colit: vnā fidē[x] firmiter ⁊ simpl̄r ꝯfitet: vniformitatē ꝙ̄tū cōmode possumꝰ ꝯseruare volētes: circa iterdictorū obseruātiā p̄dictoꝝ auc̄te sedis[y] ap̄lice vl̄ a locorū ordinarijs positorum: de fratrum nostrorum consilio districte precipiendo mandamus: quatenus

videt ꝯphēdere interdictum iuris exēplū.s̄.e.cō.de pe.siquis suadēte.§.ciuitas.cum concor.

a ❡ Religiosi qcūqꝫ mēdicantes vel nō.ꝛ p̄ hoc patz ꝙ clericos seculares nō seruātes īterdictū vel cessatione ꝗ̄ ſuat matrix eccl̄ia nō ligat hec ꝯstō:ꝛ multos tales casus qbus p̄ has clemētinas ligantur religiosi tm̄: collige .s̄.de elec.i plerisqꝫ. v̄. nullus.d̄ sup.ne. p̄la.c.vno.de re. ec.nō ali.c.j.d̄ te sta.c.vno.d̄ deci. c.j. de sta.mona. c.j.de reli. do.c.j. ꝟ.p̄dictis de cē sī.c.j.de p̄ui.c.j de peculio.cupiētes.v̄. illos etiā.ꝛ.ꝟ. se.Sp̄aliter ꝯ mēdicantes q trāseūt ad nō mēdicantes ꝓuidet decre:j.de regu.gn̄aliter ꝯ mendicantes p̄di.decre.cupiētes.in p̄n.de penis.sp̄aliter ꝯ p̄dicatores ꝛ minores decre.dudum de sepul.sp̄alius ꝯ minores.j.e.cum ex eo ꝓ religiosis emanauit de censi.c. ij.de exces.p̄la.frequēs.Cōquerūt tm̄ religiosi ꝙ ꝯstōnes ꝗ̄ fauorē ipsoꝝ respiciūt:sūt sine pena: sed contra ipsos edite sunt penales io.an.

b ❡ Exēpti.quomodo p̄ diuersas ꝯstōnes clemētinas ꝓbatur nō expedire.ꝓuilegiatis vel exēptis ꝙ fiāt generalia ꝯcilia:dixi.s̄.e.cō.de sepul.dudū in princi.

c ❡ Matricē.i.maiorē ꝛ baptismalē q̄ dicit matrix qꝛ sicut mater generat:sic illa regenerat p̄ baptismum sic sumitur de p̄scrip.c.j.ꝛ.c. transmissa.de transac.preterea.ij.Quia igitur iterdicunt qn̄qꝫ loca nō habentia intra se ecclesiam cathedralē habēt tamen matricem iō hoc expressit.ꝛ dico hoc locū hr̄e etiā cum illa matrix eccl̄ia religiosis nō seruātibus subest q̄ ad p̄ntationē collationē:vel qꝛ sit ipsoꝝ vicaria:cū hic gn̄aliter loquat̄.Sed qd dices hic eccl̄iam an ep̄m vl̄ p̄latuz tm̄.vel cap̄lm tm̄ vel vtrūqꝫ mixtū.Et qd si vacat ecclesia cathedralis ꝛ pars cap̄li seruat ꝛ pars nō ſuat ꝛ p̄tes forte sūt equales. In oibus his casib⁹ puto ecclesiā sumi ꝓ ip̄a materiali eccl̄ia ꝛ ipsius eccl̄ie parietibus.d̄ hoc ne p̄la.vi.su.c.vltimo.cū ꝯcor.ꝛ ꝙ ex quo in eccl̄ia celebret̄ ꝯtinue ianuis ap̄tis ꝛc̄.siue p̄ p̄latuz siue p̄ cap̄lm totū vel p̄tem siue p̄ alios cl̄icos ecclesie nō sit locus huic pene:lꝫ pene irregularitatis ꝛ alie d̄ qbus.j.dicā possent locū hr̄e vt sit mēs lr̄e ꝙ ex quo in matrice eccl̄ia ſuat̄ ꝛ i alijs obseruet̄:sepissime vidēm⁹ ꝙ i cathedralib⁹ ꝛ matricib⁹ ecclesijs inferiores cl̄ici māsionarij ꝛ capellani vt plurimū etiā sine p̄lato ꝛ canonicis officiāt ecclesias ip̄as. Sꝫ nūqd quo ad iterdictuz ꝓuincie dicet̄ eccl̄ia metropolitan̄. matrix. ita ꝙ illa ſuāte iterdictū religiosi totius ꝓuincie nō seruātes ligati sint hac pena:ꝛ de sciētib⁹ loquor: Videt̄ ꝙ sic de postu.c.j.ꝟ.sed vide.xij.di.de his. Cōtrariū puto p̄ hāc lr̄az ꝗ̄ dicit cathedralē vel matricē loci.Cōstat aūt ꝙ metropolitan̄.eccl̄ia pone rauēnas n̄ est matrix vel cathedralis ciuitatis bon̄.vel munnen̄. d̄ offi.or.pastoralis.ix.q.iij.si aūt ꝛ.c.nullius.ligabunt̄ ergo religiosi diocesis rauen̄.tm̄.Itē qd si interdicta ē villa.vel castrū nō hn̄s inclusā certā ecclesiā cathedralē vel matricē quod eē posset:puta qꝛ matrix ecclesia ē in alia terra nō interdicta:vel qꝛ plures sunt eccl̄ie i villa vel castro ꝛ nulla p̄ncipalior.qꝛ q̄libet baptizat suos parochianos:ꝛ forte ex illis eccl̄ijs alique seruāt interdictuz alique nō:puto ꝙ tūc n̄ sit locus huic ꝯstōni:deficiūt eniz mēs ꝛ ꝟba:sicut nec locū haberet qn̄ in loco singulariter iterdicto nulla eccl̄ia esset nisi illa religiosoꝝ non seruātium. Habeant ergo nūc locū iura antiqua:vt dicā.j. in glo.addit.

religiosi[a] qcūqꝫ tā exēpti[b] ꝙ̄ n̄ exēpti cuiuscūqꝫ ordinis ꝛ ꝯditōis existāt cū cathedralē vel matricē[c] loci eccl̄iaꝫ illa viderit aut sciuerit[d] obseruare[e]: n̄ obstātib⁹ qbuscūqꝫ[f] appellationib⁹ antea etiā ad eādē sedē vl̄ aliū seu alios iteriectis ꝛ alijs obiectib⁹ qbuscūqꝫ[g] absqꝫ dolo ꝛ fraude cū moderatione tm̄ decretal̄ alma[h] iuiolabiliter ea ſuēt. Alioqn n̄ seruantes excōicationis[i] sn̄ie hoc ipso volumus subiacere[k]

d ❡ Sciuerint.alio sensu ꝗ̄ꝫ p̄ visuz de quo premisit probabiliter ergo ignorantes talem obseruantiā n̄ ligat hec pena.

e ❡ Obseruare.nota qꝛ i non obseruādo nō dicit ꝙ se ꝯformēt.addere.n. intendit hec constitutio nō diminuere ad obseruātiā interdictoꝝ:vt patet in p̄ncipio s̄.ea.compila.de p̄ben.c.j.in fi.Et statutū hic factum ad penā nō debet trahi ad gratiā:de transla.c.ij. vel i mediū.ꝛ argumentū a cōtrario sensu cessat:vt ibi illius argumenti cōtrarium reperitur i iure:vt satis scripsi de elec. publicato. super vltima glo.Itē contrariorum nō est eadem disciplina:vbi verba ꝛ mens resistunt:de ꝟ.sig.c.fi.de of.lega.Audiuisti. Excessus ergo clericoꝝ matricis ecclesie non dabit religiosis materiaꝫ deliquēdi:de p̄ui.peristis.Intelligo aūt illos seruare qn̄ abstinent aio obseruādi: ꝛ facit quo ibi dixi super verbo violauerint.

f ❡ Appellationibus.nō dicit ꝙ p̄cedens appellatio nō vitiet interdictū ne corrigat.de ap.ad hoc qm̄.ꝛ.c.dilectis.cū si.Sꝫ dic ꝙ q̄ꝫuis interdictū sit nullum ꝓpter precedentem appellationem vel aliam cām ex quo tamen matrix ecclesia illud seruat religiosi violantes sunt excōicati.

g ❡ Quibuscūqꝫ.quibus allegarent nullitatē sententie qd̄ potest esse multis modis.no.e.ti.p̄senti.li.vj.

h ❡ Alma.e.ti.li.vj.

i ❡ Excōmunicationis sententie.Est sciendū ꝙ per.xviij.ꝯstitutiones clementinas ꝯprehensi sunt qnquagita casus quoꝝ xvj.sunt reseruati pape.quibus qs ipso iure excōmunicationē incurrit expresse:ꝛ p̄ duas duo tacite.Et ē p̄mittēdum ꝙ ho. colligit triginta tales casus iuris veteris in sū.e.ti.§.iij.i p̄n. Ego collegi.xxxij.li.vj.e.ti.eos qui nunc exp̄maꝫ hos nouissimos. Primus ē de seques.pos.c.j.quattuor:de sepul.c.j.alij q̄ttuor de deci.c.j.duo de sta.mo.c.j.§.qꝛ vero. Duodecim⁹.eo.ti.c.ij.in fi.Tredecim⁹.ꝛ.xiiij.de reli.do.c.j.Alij sex:ꝛ ꝛ sic.xx.d̄ consan.ꝛ affi.c.j.tres ꝛ sic.xxiij.ꝛ sunt apostolice sedi reseruati de here.c.j.ad fi.duo.ꝛ sic.xxv.eo.ti.c.ij.septēꝫ:ꝛ sic.xxxij. de vsur.c.j.alij.vj.ꝛ sic.xxxviij.ꝛ sunt etiaꝫ apostolici:de priui.c.j.ꝯstrigamus sub duobus casibus qui sunt ēt apostolici.s̄.de penis.c.j.in p̄n.ꝛ ver.ptās.ꝛ sit.xlij.e.ti.cupientes.in p̄nc.xliij.e.ti.§.qui ꝟo.xliiij.e.c.in fi.ꝛ est apostolicus.xlv.h̄ quattuor etiā apostolici:ꝛ sic.xlix.j.c.pror.Quinquagesimus.j.eo.cuꝫ ex eo. duos aūt casus tacitos hēmus desū.tri.c.vno.§.porro.de vsur. ex grandi in fi.

k ❡ Subiacere.additur hec pena ad alias que habentur de excessi.prela.c.fi.d̄ priui.aucte.ꝛ.c.epoꝝ.li.vj.e.ti.is qui.e.lib. posset tamen casus esse i quo ista pena sine illis ligaret: ꝛ ecōtra.Pone ꝙ sententia interdicti vere nō ligat impediente appellatione vel alia nullitate.tamen matrix ecclesia illam seruat ligantur religiosi hac pena:sed non illis.econtra bene ligat sententia:cum matrix ecclesia non seruat illam:ꝛ tunc ligantur illis ꝛ non ista.Quando vero tenet ꝛ seruatur p̄ matricem:tunc locum hꝫ quod p̄us dixi ꝙ ligantur vtrisqꝫ qn̄qꝫ

nō tenet nec seruatur ꝑ matricem: ⁊ tunc neutris ligatur.
a ¶ Cessationibus. generalibus vt sequitur.
b ¶ Cōprobatur. xx. di. de qbus. de of. dele. prudētiā post ꝓnci piū ꝓuerbio. xiiij. ibi salus vbi multa consilia. ⁊. x v. dissipantur cogitationes vbi nō est consilium: ⁊ vbi sunt plures consiliarij ꝯfirmant.

nisi ꝓus stat illoꝝ declaratio fi. de here. cum ſm li. v. Ad quod dicendū multū mouet: de censi. quāq̄ȝ. li. vj. ⁊. ƺ. ea. compi. eo. ti. ꝓsenti. cū ius etiā littera satis huic dicto conuenit.
l ¶ Capellis. nō īntēdit ꝙ i talibꝰ capellis sitis i loco interdicto hoc liceat: ſȝ dicit vt agrauet ꝯtemptū: quasi dicat maluȝ ēt hoc facere in capellis: sed grauius in talibꝰ ecclesijs.

¶ Quod ēt i iterdictis ⁊ i cessationibꝰ[a] a diuinis idictis ꝑ ꝓuicialiū ꝯciliorꝝ statuta vel iꝑoꝝ aūcte cū maius sit ꝓuiciale ꝯciliū ꝙ singularis ꝓlati ꝑ uicie ac iudiciū itegꝝ qđ plurimoꝝ sentētijs ꝯprobat[b] volumꝰ obseruari. ¶ In cessationibꝰ ꝟo gnāibꝰ[c] a diuinis ciuitatū terraꝝ ⁊ alioꝝ locoꝝ q̄s aliq̄ndo ex ꝯsuetudine vel alīs capitula collegia vel conuentꝰ seculariū aut regulariū ecclesiarū sibi vendicant: qꝛ ipsos hoc vnico[d] lumine ad repellendas iniurias eis factas ꝓuare nolumꝰ nec debemꝰ idē intelligimꝰ obseruandum.
¶ Ipsi vero sint diligēter attenti: vt statuta romanoꝝ pontificū ꝑdecessoꝝ nr̄oꝝ suꝑ his edita[e] diligenter obseruent.
¶ Porro hāc sanctionē ad pendētia[f] trahimꝰ: nō obstātibus ꝓuilegijs ꝯuētionibꝰ[g] statutis ⁊ consuetudinibꝰ qbuslibet: que contra premissa seu aliquod premissorum religiosis ipsis in nullo volumus suffragari.
Idem.
Grauis[h] ad nos ꝓlatorū querela ꝑduxit ꝙ nobiles qdam ⁊ dn̄i tꝑales[i] terris eoꝝ ecclesiastico suppositis[k] interdicto: nedū i locoꝝ suoꝝ capellis[l]: sȝ ⁊ i collegiatis ⁊ alijs insigniū[m] locoꝝ ecclesijs missas ⁊ alia diuina officia publice ⁊ solenniter faciūt[l] celebrari: ad officia eadē celebrāda nunc hos nūc[n] illos vocātes[o] ⁊ interdū qđ est dterius compellentes: hisq̄ȝ non contenti excessibus[p] per cāpanaꝝ[q] nō solū pulsationē: sed ⁊ voce preconia[r] populos etiam interdictos vt interdicti nō obstante sn̄ia ad audiendas missas huiusmōi veniāt euocari. ¶ Nōnulli quoq̄ȝ ipsoꝝ suis plerunq̄ȝ subiectis[s]: ne lȝ excōmunicationis vel interdicti sententia ꝓualice[t] sint nodati: de ecclesijs dū in ipsis missaꝝ celebrant solennia instantibus etiam celebrantibꝰ exeāt precipere nō verent: ex quo frequēter ꝯtingit ꝙ nō sine dei offensa cleriq̄ȝ ac ppl̄i scādalo ipa missaꝝ solēnia remanent iexpleta. ¶ Ne igit excessus sic graues excedētiū īpunitate trahāt ab alijs i exēplū[x] ꝓ suptores ꝓfatos q i locis interdicto suppositis quenq̄ȝ decetero diuina celebrare officia

c ¶ Generalibus. speciales enim seruantur solū in ecclesijs in quibꝰ sūt inducte: de ap. dilectis.
d ¶ Unico lumine. lumptū. ff. đ offi. ꝓsi. illicitas §. nec tenuis.
e ¶ Edita. de offi. ordi. irrefragabili. §. ceterum eo. ti. si canonici: ⁊. c. quā uis. li. vj. ⁊ ibi vide in vltima glo.
f ¶ Pendentia. concor. ƺ. ea. cōpilatione de iudi. dispendiosam cum suis concor.
g ¶ Conuentionibus. sic supra eadem compilatione de sepul. duduȝ. circa finem.
h ¶ Grauis. Casus. domini tꝑales q cogūt aliquos in loco iterdicto celebrare diuīa vel qui ꝑ ꝓcones faciūt tūc ad illa audienda populum euocari: vel ꝓhibēt ne publice excōicati vel interdicti super hoc per illos qui missas celebrāt moniti ecclesias exeant ⁊ ipsi nominatim moniti qui non exeunt excōicati sunt ⁊ ꝑ papam absouēdi. Et primo narrat. scđo penam iponit: ibi ne igit
i ¶ Temporales. etiaȝ si sūt epi vel ecclesiaꝝ prelati vī locuȝ hr̄e qđ hic dī ne cle vel mo. c. vlti. li. vj. fac de exces. prela. tanta. ⁊ facit qđ dixi eadem compilatione. de penis multorum
k ¶ Suppositis. ab honmine vel a iure. ⁊ hec lr̄a facit ad questionē de illo qui scit locū interdictum ab homine vel a iure tamen denunciatio eius non est facta an illud seruare teneat satis enim est locū esse interdicto suppositum vt hic. lȝ nō sit publicatuȝ facit eo. ti. cum nō ab homine. ⁊ ibi no. eo. ti. cum desideres. j. rū. in fi. Qui enim sciuit certiorari nō debuit: đ re. iur. eū q. li. vj. cum ꝯcor. ⁊ hoc placet archidiacono. e. ti. is qui li. vj. Illa etiā rōne: qꝛ celebrare depēdet a volūtate agentis. Unde in culpa ē agendo rē illicitā ꝑꝑ superioris ꝓhibitionē ⁊ loci inhabilitatē: alle. de ꝯse. di. j. sicut. qđ veꝝ itelligit: nisi factū eēt occultū. vj. q. ij. si tm̄. ⁊ ꝓde. decre. cum nō ab hoīe: ⁊ facit quod. j. dicam in glo. occultū. In contrarium facit. xj. q. iij. §. euidenter. ibi soluitur. Itē ꝯtra. ƺ. c. pri. a contrario ibi soluitur in glo. no. forsan expediret per constitutionem prouideri clericos nō teneri ad obseruationem interdictoꝝ latoꝝ a iure

m ¶ Insignium. de rescrip. statutū post prin. li. vj.
n ¶ Nunc illos. cōcor. de sta. monachorum cū ad monasteriū ver. sed nec.
o ¶ Vocātes. lȝ de vocatiōe narrat solā coactionem punit.
p ¶ Excessibus. tolle litteram. j. faciūt euocari non soluȝ per campanarum. ⁊c̄.
q ¶ Campanarū de offi. custo. c. j. cum concor. ⁊ ibi dixi de diuersis campanarū officijs.
r ¶ Preconia. vt dī in auc. đ litig. §. oēm. colla. viij. vox ꝓconis q̄nq̄ȝ paucis inotescit. ⁊ h respectu fortior vī vocatio ꝑ cāpanā. ſȝ qꝛ preco loquitur ⁊ edictuȝ ponit ex parte mandantis. iō maior est contemptus.
s ¶ Subiectis. ꝑcipere nō verentur qđ est infra.
t ¶ Publice. occultum. n. excōicatū nō vitamus in publico. vj. q. ij. c. ij. e. ti. cū nō ab homine. vnde dixit rai. in sum. huius ti. §. Item queritur ꝙ ille qui scit occultum excōmunicatum esse in ecclesia: caute si poterit exibit. si autem id non posset sine scandalo non debet exire per iura predicta: ⁊ ne sit proditor. ij. q. j. si peccauerit.
u ¶ Inexpleta. debet enim sacerdos dimittere officium misse propter presentiam excōmunicati: nisi iam incepisset canonem missē de quo scripsi post modernos. e. ti. c. nuꝑ ⁊ facit. vij. q. j. illud. ⁊. c. nihil. ⁊ qđ no. xj. q. iij. sicut apostoli.
x ¶ In exemplū. qꝛ si ea que vsurpantur. ⁊c̄. xcij. di. ꝑuenit. ij. facit. xxiij. q. j. paratus. in fi.

a ¶ Quolibet. omnē modū ꝯpulsionis realem ꝑso. nalē directum ⁊ indirectum ꝯphendit: vt si res ipso rum occupant cōsanguineos grauant in ꝑsonis vel rebus. facit de elec. sciant cuncti. e. tit. qcūqʒ. li. vj.
b ¶ Cogere. presumpserint quod ē. j. ⁊ hoc ē pmum.

diebus qlibet septimanā abstinēt a toro: sicut ⁊ septima vicis sue abstinebant sacerdotes veteris testamēti. lxxxij. di. plurimos
p ¶ Scādalū vitandum. qđ dic vt de no. ope. nū. c. ij.
q ¶ Vilescat. ad hoc ⁊ ad id qđ sequit̄ concor. ſ. e. ꝯpi. de pe. ⁊ re. c. ij.

c ¶ Euocare presumpserit. quod sequitur: ⁊ est secundum.
d ¶ Publice. cō cor. ſ. ea. cōpi. de sepul. c. j. ⁊ ibi videas.
e ¶ Missaruʒ. in alijs ergo diuinis officijs nō est locus pene.
f ¶ Moniti. non dicit nominatim vt. j. pri. ver. per qđ pʒ ꝙ quo ad ꝓhibentes sufficit generalis monitio: puta monet ꝙ omnes excōmunicati ⁊ interdicti exeāt ille precipit vt nō exeant.
g ¶ Prohibere ꝑsumpserint. qđ sequitur ⁊ est tertium.
h ¶ Nominatim generali ergo monitione nullus ligat̄ ex eo ꝙ remanet. soli ergo nominati remanentes ligabunt̄ concor. eo. ti. constitutionem. li. vj. ⁊ ſ. ea. ꝯpila. de vi. ⁊ hone. cle. c. j.
i ¶ Remanere. intellige etiam si ipsi tp̄ales dn̄i hoc non mandent.

quomodolibet[a] cogere[b] aut q mō predicto ad officia eadem audienda aliquos excommunicationis presertim vel interdicti ligatos sententia euocare[c]: seu qui ne excommunicati publice[d] aut interdicti de ecclesijs: dū in ipsis missaruʒ[e] aguntur solennia: a celebrantibus moniti[f] vt exeāt ꝓhibere:[g] necnō excōmunicatos publice ⁊ interdictos: q in ipsis ecclesijs nominatim[h] celebrātibus vt exeant moniti remanere[i] ꝑsūpserit excōicatiōis[k] sn̄ia a q̄ ꝑ sedē dūtaxat ap̄licā possint absolui: sacro approbante cō. innodamus.

Idem.

Cum[l] ex eo ꝙ religiosi viri frēs minores in suis recipiunt ecclesijs ad audienda diuina officia tempore interdicti fratres ⁊ sorores[m] de ordine tertio[n] quem beatus frāciscus instituit existentes: qui continentes[o] seu de presentia nuncupantur: scandalum[p] aliorum qui ab his excluduntur mentibus generetur: censura vilescat[q] ecclesiastica: ⁊ minoris auctoritatis[r] interdicti sententia reputetur: eiusdem fratribus minoribus[s] districtius inhibemus ne decetero aliquē vel aliquos predictoruʒ etiam si super hoc hi[s] vel illi[t] priuilegijs quibuscunqʒ muniti extiterint: que ipsis in nullo prorsus quo ad hoc volumus suffragari ad diuina in suis[v] ecclesijs tempore interdicti quoquo modo admittant[x]. Qđ si fecerint eo ipso excommunicationis sententie se nouerint subiacere[y]: a qua per aliū q̄ per romanum pontificem vel satisfactione premissa per locoꝝ episcopos: quos auctoritate[z] apostolica fungi volumus in hac parte: absolutionis bn̄ficiū nequeant obtinē.

Idem.

Si summus[7] pōtifex sciēter[2] etiaʒ excōmunicato participet[r] litteris[a] verbo vl' osculo[b] seu alio quouis modo[c]: ipsum per hoc absoluere nulla ratione censetur nisi se velle[d] forsitan exprimat illum ex hoc pro absoluto haberi. ¶ Sciēter qʒ siquē sub titulo cuiuslibet dignitatis[e]

r ¶ Minoribus. al's nō ligat constitutio.
s ¶ Hi. frēs minores.
t ¶ Vel illi. fratres ⁊ sorores tertij odinis. ⁊ mirabile: qr eo casu in alijs ecclesijs recipit possent si priuilegium ē generale
u ¶ Suis ecclesijs. ꝑ hoc vbū qđ ēt supra ꝑmisit dico ꝙ si i alienis ecclesijs hoc facerent cessat h̄ pena: posset tn̄ hr̄e locū alia pena cōis: ⁊ ē si. qđ qđ dix i. ſ. hoc ti. c. j. i gl. additur.
x ¶ Admittant. nisi inq̄ʒtū illis ⁊ alijs ꝑmittit̄ p dec. vl. e. ti. li. vj.
y ¶ Subiacere. si al's bn̄ ſuāt interdictū qđ ſuat matrix ecclia nō ligātur pena illi⁹ decr. ſ. eo. c. j. ꝫ ista tn̄. fa. ꝺ iudi. at si clerici i si. cū snis ꝯcor.
z ¶ Auctoritate apostolica. hoc dicit ꝓpter exemptionē: ⁊ qr delinquerant in locis exemptis.
7 ¶ Si sūm⁹. Casus. Si papa etiā sciēter excōicato ꝑticipat illum ꝑ h̄ nō absoluit: nisi exꝑmat̄ hic se velle. ⁊ si sciēter sb̄ titulo dignitatis aliquē noiet vl' honoret ꝑ h̄ illū i dignitate nō approbat credit̄ ꝙ pp dn̄m Federicū de sicilia emanauerit hec decre. no. xciij. di.

si inimicus. ⁊ e. ti. si aliqn̄. ꝑ gof i pe. ꝯpi greg ꝑ ino. ⁊ host. de ꝑui cū oliʒ. j. facit hoc. c. ꝑ ibi no. ꝑ ino. ⁊ hosti. vt sicut ꝑ ꝑticipiū papa nō absoluit. ita nec ꝑ euitationē excōicat. Vn̄ nō incurrit minorē q ꝑticipat illi quē papa vitat: ⁊ ꝑdicto. c. si inimicus. loquitur de illo quem vitat ⁊ vitare precipit.
2 ¶ Sciēt̄. ēt si ignorāter n̄ erat dubiū ꝑ ꝑcedētē dec. si aliqn̄:
r ¶ Participet. quo ꝑticipio non ligat̄ minori: vt no. in iurib⁹ allega. in prima glo. eo. ti. nulli.
a ¶ Lr̄as. argue ꝙ scribēs excōicato incurrit minorē. ꝺ hoc. e. ti. ꝯstitutionem. li. vj. in. iij. glo.
b ¶ Osculo. formatur. ab os oris. nec dʒ scribi per. h.
c ¶ Quouis modo. vt i cōuiuio oratione vel itinerando vel consedendo.
d ¶ Velle. est sibi ꝓ ratione voluntas: insti. de iure naturali. §. ꝫ ⁊ qđ principi. sic ⁊ ꝑnceps sola volūtate manumittit. ff. de manu. apud eū. C. de fideicō. li. si volūtate. i inferiorib⁹ a papa nō haberet hoc locū. e. ti. cum desideres.
e ¶ Dignitatꝫ. eccliastice vel secularis cū eadē sit rō.

k ¶ Excōis. excōicatus ergo iterꝫ excōicat̄: de hoc. iij. q. iiij. engeltrudam. de iudeis ita quorundam.
l Cum ex eo. frēs minores si tp̄e iterdicti recipiūt in suis ecclesijs ad diuina frēs ⁊ sorores tertij ordinis excōicati sunt nec ꝑuilegia iuuant.
m ¶ Sorores. ille igitur nō sunt beguine: vt dixi. ſ. e. cō. de reli. do. c. j.
n ¶ Tertio. primus fuit fratrum minoꝝ q ē artissim⁹ ⁊ caret ꝓprio etiā in cōmuni: de hoc satis. j. ti. j. c. j. Secūdus fuit sancte clare qui differt a ꝑmo qr ordo ille lʒ etiā feminis artissimus. hʒ tn̄ ꝓpriuʒ in cōi. Sed iste tertius ēt ꝑ viuētibus in ꝯiugio maris ⁊ feminis adinuentus ē ⁊ hn̄t ꝓfessi ꝓpriū in singulari: ⁊ potius ē modus viuēdi q̄ʒ ꝓprie dicat̄ regula: est tn̄ approbatus ꝑ nicolauʒ tertium: ⁊ hoc constat.
o ¶ Cōtinētes. nō ꝓmittunt ꝯtinētiā: imo viuunt i cōiugio vt ꝑdixi: tn̄ ⁊ ſm modū viuēdi eis datū certis

a Nominet. contrariũ videbatur notari.xciij.di ſtin.dominus.⁊ vide qđ no dominus.⁊ vide qđ no.xi.q.j. ſacerdotibus. qui ſi.ſint le.per tuas.cũ concor.

b Tractet. vocãs illos qui ſunt eiuſdez dignitatis vocat illum.

c Approbare ſa.ad no. per inno.⁊ hoſti. de ſi. p̄ ſby.veniens.vbi tenẽt ꝙ ſi epiſcopus miſſam audit vel procurationez recipit a male ordinato vl' inſtituto ꝙ per hoc nõ diſpenſat cũ illo:dato ꝙ ſit caſus quo diſpenſare poſſet ⁊ ibi ſcripſi.

d Non intelligatur. ñ ob š.ea.cõpi.de ꝓbatio. c.vno.illud enim intelligitur cũ papa narrat factum proprium ⁊ ſup eo fundatur ipſius intentio vt ibi no.i glo.gd ſi talia

e Juris.ſi.deberet.pſidentes.in ſi.li.vj.⁊ intellige niſi hoc exprimat ſe velle:vt.š.pr.rñ.io.an.

ex certa etiam ſcientia verbo conſtitutiõe vel litteris nolet[a] honoret ſeu quouiſ alio modo tractet[b] per hoc in dignitate illa ipſum approbare[c] non intelligit aut quicꝙ ei tribuere noui iuris[c]. Clemens quintus in concilio vienenſi.

De verboꝝ ſignificatione.

Exiui de paradiſo dixi rigabo hortuz plãtationuz ait ille celeſtiſ agricola: qui vere fons ſapientie verbum dei a patre in patre manens genitũ ab eterno nouiſſime dieb⁹ iſtiſ fabricante ſpiritu ſancto i vtero virginis caro factuz exiuit homo ad opus arduum redẽptionis humani generis peragendum:exemplar ſequendo celeſtia vite prebens hominibus ſemetipſuz. Lex quia plerunqz mortalis vite ſollicitudinibus preſſuſ homo mẽtis aſpectu ab exemplaris huiuſmodi intuitu diuertebat:verus noſter ſalomon i ſolio militantis eccleſie hortum voluptatis inter ceteros quendam fecit a procelloſis mundi fluctibus elongatum:in quo quietius ac ſecurius vacaretur contemplandis ſeruandiſqz operibus exemplaris in hunc mundum introiuit ipſe vt rigaret ipſum fecundis aquis ſpiritualis gratie ⁊ doctrine.

Hic hortus ſiquidem ẽ fratrum minorum ſancta religio que muris regularis obſeruãtie firmiter vndiqz circunclusa intra ſe ſolo contenta deo adornatur abunde nouellis plantationibus filiorũ. Ad hunc veniens dilectus dei filius mortificantis penitentie myrrham metit cum aromatibus que ſuauitate mira vniuerſis odorem attrahẽtis ſanctimonie circũfundunt. Hec eſt illa celeſtis vite forma ⁊ regula quam deſcripſit confeſſor chriſti eximius ſanctus franciſcus: ac ſeruandam a ſuis filijs verbo docuit pariter ⁊ exẽplo

Quia vero dicte ſancte regule profeſſores ac emulatores deuoti vt ⁊ alumni ⁊ veri filij tanti patris affectabant ſicut ⁊ feruenter affectant:ad purum ⁊ ad plenum premiſſam regulam firmiter obſeruare. Attendentes quedã que dubium poterant afferre ſenſum in ipſius regule ſerie contineri pro ipſorum declaratione habenda recurrerũt prudenter olim ad apicem apoſtolice dignitatis: vt certificati per ipſam cuius pedibus etiam per ipſam regulam ſunt ſubiecti:poſſent domino pulſis cũctis dubijs cum plena charitate conſcientie deſeruire. Horum autem pijs ac iuſtis ſupplicationibus plures predeceſſores noſtri romani pontifices ſucceſſiue ſicut dignum erat applicantes aures ⁊ animum declarauerunt ea que dubia videbantur ediderunt nonnulla ⁊ aliqua conceſſerunt ſicut expedire videbãt fratrum conſcientijs ac pure obſeruantie ſtatus.

Uerum quia plerunqz vbi culpa non eſt eã timere ſolent conſcientie timorate:que in via dei quodcũqz deuium expaueſcũt nõn ſũt ad plenum ex dictis declarationibus dictorũ omnium fratrũ conſcientie quietate ·quin circa aliqua ad regulam ipſorumqꝫ ſtatum pertinentia dubitationũ in ipſis fluctus aliqui generentur ⁊ oriantur ſicut ad aures noſtras pluries ⁊ de ꝙpluribus in publicis ⁊ priuatis conſiſtoriis eſt perlatũ. Quapropter per ipſos fratres nobis extitit humiliter ſupplicatum quatenus predictis dubijs que occurrerũt ⁊ que poſſunt occurrere in futurũ adhibere opportũna declarationis remedia de benignitate ſedis apoſtolice curaremus. Nos igitur cuius animus ab etate tenera pia deuotione efferbuit ad huiuſmodi ꝓfeſſores regule ⁊ ad ordinem ipſum ſtotum:nũc aũt ex cõi cã paſtoralis regimini quã imeriti ſuſtinemus ad ipſos fouẽdos dulcius ⁊ attentius gratioſis fauoribus ꝓſequẽdos tanto ꝓuocamur ardẽtius:quanto frequentius intenta mente reuoluimus fructus vberes:quos ex eoꝝ exemplari vita ⁊ ſalutari doctrina: toti vniuerſali eccleſie continue cernimus ꝓuenire tam pia ſupplicantium intentione commoti ad peragendum diligenter quod petit ſtudia noſtra duximus conuertenda:ipſaqꝫ dubia p plures archiepiſcopos ⁊ epiſcopos ⁊ in theologia magiſtros ⁊ alios litteratos prouidos ⁊ diſcre

tos examinari fecimus diligẽnter. Cum igi
tur in primis ex eo ꝙ in dicte regule principio
habetur: Regula ⁊ vita fratrum minoꝝ hec
est. s. domini nostri iesu christi sanctum euange
lium obseruare in obediẽtia viuendo sine ꝓ
prio ⁊ in castitate: Item infra. Finito vero an
no probationis recipiantur ad obedientiam ꝓ
mittentes vitam istam semper ⁊ regulam ob
seruare. Item circa finem regule: paupertatē
⁊ humilitatem ⁊ sanctum euangelium domini
nostri iesu christi: quod firmiter promisimꝰ ob
seruemus. fuit hesitatum an fratres eiusdē or
dinis ad omnia tam precepta ꝙ̄ consilia euan
gelij ex professione sue regule teneant̄. Qui
busdam dicentibus ꝙ ad omnia: alijs autē asse
rentibus ꝙ ad illa sola tria consilia videlicet vi
uere in obedientia: in castitate: ⁊ sine proprio.
⁊ ad ea que sub verbis obligatorijs ponuntur
in regula obligantur. Nos circa hūc articu
lum predecessorum nostrorum vestigijs inhe
rentes: ipsumq; articulum quo ad aliquid cla
rius prosequentes dicte hesitationi duximꝰ re
spondendum ꝙ cum votum determinatum cu
iuslibet habeat cadere sub certo: vouens regu
lam non potest dici teneri ex vi voti huiusmodi
ad ea consilia euangelica que in regula nō po
nuntur. Et quidem beati francisci condito
ris regule hec probatur fuisse intentio ex hoc
ꝙ quedam euangelica consilia in regula posu
it alijs pretermissis. Si enim per illud verbū
regula ⁊ vita fratrum minoꝝ hec est ⁊c. ⁊ intē
disset eos ad omnia consilia euangelica obliga
re: superflue ⁊ nugatorie quedā eoꝝ impressis
ceteris in regula expssisset. Cum aūt natura
termini restrictiui hoc habeat ꝙ sic excludit ab
ipso extranea ꝙ cūcta ad ipsum pertinētia ex
cludit. Declaramus ⁊ dicimus ꝙ dicti frēs
nō solū ad tria vota nude absolute accepta ex
professione sue regule obligantur: sed etiā te
nent̄ ad ea omnia implenda que sūt pertinētia
ad hec tria predicta tm̄ precise ⁊ vnde promit
tentes se seruare regulam viuendo in obedien
tia castitate ⁊ sine ꝓprio. ⁊ nō etiā ad oīa con
tenta in regula que hec tria modificant artarē
tur: ꝓ nihilo ⁊ vane ꝓferrentur hec verba: pro
mitto semper hanc regulā obseruare. ex quo
ex his verbis nulla obligatio nasceret̄. ¶ Nec
tamē putandū ē ꝙ beatus frāciscus ꝓfessores
huius regule quātū ad oīa ꝯtēta in regula mo
dificantia tria vota: seu ad alia in ipsa expssa in
tenderit equaliter eē obligatos: qn potius apte
discreuit ꝙ quo ad quedā ipsoꝝ ex vi verbi trās
gressio est mortalis: ⁊ quo ad quedā alia nō. ¶ Cum
ad quedā ipsoꝝ verbū apponat p̄cepti vel equipollē
tis eidem: ⁊ quo ad aliqua verbis alijs sit contentus
Itē qr p̄ter ea que expsse verbo p̄cepti exhortationis
seu monitionis ponūtur in regula nōnulla verbo im
peratiui modi negatiue vel affirmatiue apposito inse
rūtur: hactenus extitit dubitatū an tenerentur ad ista
ad hūtia viz p̄cepti. ¶ Et qa vt itelleximꝰ nō minuit̄
hoc dubiū sed augetur ex eo ꝙ felicis recordatiōis ni
colaus papa quartus p̄decessor noster noscitur decla
rasse ꝙ fratres ipsi ex ꝓfessione sue regule sūt astricti
ad ea ꝯsilia euangelica que in ipsa regula p̄ceptorie
vel inhibitorie seu sub verbis eqpollentibus̄ exprimū
tur. Et nihilominus ad eoꝝ omniū obseruantiā que
ipsis in eadem regula sub verbis obligatorijs inducū
tur: supplicauerūt p̄dicti fratres, vt ad ipsoꝝ conscien
tias seruādas declarare: quē hoꝝ censeri debeant pre
ceptis eqpollentia ne obligatoria dignarent̄. ¶ Nos
itaq; qui in sinceris hoꝝ conscientijs delectamur: attē
dentes ꝙ in his que aīe salutem respiciūt: ad vitādos
graues remorsus ꝯscientie pars securior est tenenda:
Dicimus ꝙ lz fratres nō ad omniū que sub verbis
impatiui modi ponūtur in regula sicut ad p̄ceptorum
seu p̄ceptis eqpollentiū obseruandā puritatē regule
⁊ rigorē: ꝙ ad ea sicut ad equipollētia p̄ceptis se no
uerint obligatos que hic inferiꝰ annotātur. Vt aūt
hec que videri possūt equipollētia p̄ceptis ex vi verbi
vel saltem ratiōe materie de qua agitur seu ex vtroq;
sub cōpendio habeantur declaramus ꝙ illud qđ po
nitur in regula de nō habendo plures tunicas ꝙ̄ vnā
cū caputio ⁊ aliam sine caputio. Item de nō portā
dis calciamētis: ⁊ de n̄ eqtādo extra casū necessitatis
Item ꝙ fratres vilibus induantur. Item ꝙ iciu
nare a festo omniū sanctoꝝ vsq; ad natale domini ⁊ i
sextis ferijs teneantur. ¶ Item ꝙ clerici faciāt diui
nū officiū ſm ordinē romane ecclesie. Item ꝙ mi
nistri ⁊ custodes ꝓ necessitatibus infirmorū ⁊ fratri
bꝰ induendis sollicitā curā gerāt. Itē ꝙ siquis fra
trū in infirmitatē ceciderit: alij fratres debēt ei seruī
re. Item ꝙ fratres nō p̄dicent in epatu alicuiꝰ epi
cū ab eo illis fuerit ꝯtradictū. Itē ꝙ nullus aude
at penitus populo p̄dicare nisi a generali ministro vł
alijs qbus ſm declarationē p̄dictā id competit fuerit
examinatus approbatus ⁊ ad hec institutus. Item
ꝙ fratres q cognoscerent se nō posse p̄missam regulā
spiritualiter obseruare: debeant ⁊ possint ad suos mi
nistros recurrere. Item ꝙ oīa que ponūtur in regu
la ad formā habitus tam nouitiorū ꝙ̄ etiā ꝓfessorū
necnō ad receptiōis modū ac ꝓfessionem spectantia
nisi recipientibus quo ad habitum nouitiorum sicut
dicit regula ſm deum aliter videatur. hec inquā oīa
sunt a fratribus tanꝙ̄ obligatoria obseruāda. Itē

oꝛdo cõmuniter ſentit tenet ⁊ tenuit ab antiquo ꝙ vbi
cunqꝫ ponitur in regula hoc vocabulum obtinet viꝫ
preceptiː ⁊ obſeruari debet a fratribꝰ ſicut tale. Ce
teꝝ quia chꝛiſti confeſſoꝛ predictus agẽdoꝝ ac ſeruã
doꝝ circa recipiendos ad oꝛdinem miniſtris ⁊ fratri
bus modum pꝛebensːdixit in regula ꝙ caueant frẽs
⁊ eoꝛum miniſtri ne ſint ſolliciti de rebus ſuis tempo
ralibusːvt libere faciant de eis quicquid ipſis a dño
fuerit inſpiratumːlicentiam tamen habeãt ipſi mini
ſtri mittendi eos ad aliquos deum timentes ſi ꝯſiliuꝫ
requiratur. quoꝝ conſilio ſua bona pauperibus ero
gentur. Dubitauerũt ⁊ dubitant multi fratruꝫ an
liceat ipſis de bonis ingredientium quicꝗ̃ recipere ſi
doneturː ⁊ ſi ad dandum perſonis ⁊ conuentibus poſ
ſint eos inducere ſine culpaːſi etiam ad diſponendum
de diſtributione rerum taliũ debeant ipſi miniſtri ſeu
fratres dare conſiliumːvbi ad conſulendum alij ꝗ̃ de
ipſis ad quos ingreſſuri imitantur poſſint idonei iue
niri. Nos aũt conſiderantes attente intendiſſe ſan
ctum franſciſcũ ſue regule ꝓfeſſores quos fũdauerat
in maxima paupertate ab effectu tempoꝛalium reruꝫ
ipſoꝛum ingredientiũ per dicta verba ſpecialiter ⁊ to
taliter elongare vt quantũ eſt ex parte fratrũ ipſoꝛuꝫ
receptio ad oꝛdinem ſcã ⁊ puriſſima appareret. ⁊ ne
aliquo modo oculũ viderent hẽre ad bona eoꝝ tẽpo
ralia ſed ad ipſos tm̃ diuino ſeruitio mancipãdosː di
cimus ⁊ io debere tam miniſtros ꝗ̃ fratres ceteros a
dictis inductionibus ad ſibi dandũ ⁊ ſuaſiõnibꝰ necñ
⁊ a dandis circa diſtributionem ꝯſilijs abſtinereː cuꝫ
per hoc ad timentes deũ ſtatus alterius mitti debeãt
nõ ad fratres. Ut vere cunctis pateant eſſe tam ſa
lubꝛis inſtituti paterni ſtudioſi zelatoꝛes ſeduli ⁊ per
fecti. Cum vero facere de rebus ſuis quod dñs iſpi
rabitːipſamet regula ingredientibus liberũ velit eſſe
non videtur quin liceat eis recipeːconſideratis. ſ. eo
rum neceſſitatibus ⁊ moderaminibus declarationis
iam dicteːſiquid de bonis ſuis intrans ſicut ⁊ ceteris
pauperibus per modum elemoſyne libere velit dare

Cauere tamen in exceptione oblatoꝝ taliũ decet
fratres ne ex receptoꝝ quantitate notabili p̃ſumi poſ
ſit ſiniſter oculus contra ipſos. Preterea cum dica
tur in regula ꝙ illi qui iam ꝓmiſerũt obedientiã ha
beant vnam tunicam cum caputio ⁊ aliam ſine capu
tio qui habere voluerint. Item ꝙ fratres oẽs veſti
mẽtis vilibus induant. Noſqꝫ p̃dicta verba decla
rauerimus equipollere p̃ceptisːvolẽtes hec determi
nari plenius dicimus quantum ad numeruꝫ tunicaꝝ
ꝙ pluribus vti non licetːniſi in neceſſitatibus que ha
beri poſſunt ex regulaːſm ꝙ hunc paſſum memoratꝰ
p̃deceſſoꝛ noſter plenius declarauit. Utilitatẽ aũt
veſtium tam habitus ꝗ̃ interioꝛũ tunicarũ illam intel
ligi debere dicimusːq ſm conſuetudinem vel condi
tionem patrie debeat qñantũ ad coloꝛem pãni
⁊ pꝛecium vilitas merito reputariːnon eni quo
ad regiones omnes põt determinatus vnꝰ mo
dus in talibus aſſignari. Huiuſmodi etiã vi
litatis iudiciũ miniſtris ⁊ cuſtodibus ſeu guar
dianis duximus cõmittẽdũːeoꝝ ſuper hoc con
ſcientias onerantesːita tamen ꝙ ſeruent in ve
ſtibus vilitatem. Quoꝝ etiam miniſtroꝛũ cu
ſtodũ ⁊ guardianoꝛum iudicio eodeꝫ modo re
linquimꝰːꝓ qua neceſſitate poſſint ipſi fratres
calciamenta poꝛtare. Deinde cum duobus
tempoꝛibus annotatis in regula. ſ. a feſto oĩuꝫ
ſanctoꝛũ vſqꝫ ad natiuitatem dñi ⁊ maxie qua
drageſime in quibus ieiunare tenentur inſera
tur in eadem regula. Alijs aũt tẽpoꝛibꝰ nõ te
neãt niſi ſexta feria ieiunareː ⁊ ex hoc voluerũt
aliqui dicere ꝙ dicti oꝛdinis fratres nõ tenẽtur
niſi ex ꝯdecẽtia ad alia ieiunia ꝗ̃ ad iſta. De
claramus debere intelligi eos non teneri ad ie
iuniũ alijs tempoꝛibusːp̃terꝗ̃ in ieiunijs ab ec
cleſia conſtitutis. nõ eſt eni veriſimile ꝙ vel in
ſtitutoꝛ regule vel etiã ꝯfirmatoꝛ abſoluere ip
ſos intenderit a ſeruãdis illis ieiunijs ad que
de cõi ſtatuto eccleſie obligantur ceteri xp̃iani

Porro cũ dictus ſanctus volẽs fratres ſuos
ſuper omnia a denarijs ſeu pecunia eſſe totalit
alienosːp̃cepit firmiter fratribus vniuerſis vt
nullo modo denarios vel pecuniã recipiant ꝑ
ſe vel per interpoſitã ꝑſonamːiſtũqꝫ articulum
declarans idẽ p̃deceſſoꝛ noſter caſus ⁊ modos
poſueritːqbus ſeruatis a fratribus non poſſint
dici nec debent per ſe vel per aliũ pecunie rece
ptoꝛes ꝯtra regulã vel ſui oꝛdinis puritateꝫ di
cimus fratres teneri cauere ſũmopeːꝙ ꝑ alijs
cãis ⁊ ſub mõis alijs ꝗ̃ ponat dicti p̃deceſſoꝛis
noſtri declaratio ad dantes pecunias ſiue depu
tatos nũcios nõ recurrãtːne ſi ſecus ab ipſis at
tentatũ fuerit tranſgreſſoꝛes pꝛecepti ⁊ regule
merito poſſint dici. Nam vbi aliquid alicui ge
neraliter ꝓhibeturːquod exp̃ſſe non cõceditur
intelligitur denegatum. Quo circa queſtus
omnis pecũie ac oblationũ pecuniarũ receptio
in eccleſia vel alibi cippi vel trunci oꝛdinati ad
offerentiũ ſeu donantiũ pecunias reponendas
necnon ⁊ quicũqꝫ recurſus alius ad pecunias
ſeu habentes ipſas qui ꝑ declarationem pꝛedi
ctam non cõceditur. hec inquã omnia ſunt eis
interdicta. Cum etiam recurſus ad amicos ſpe
ciales exp̃ſſe tm̃ in duobus caſibus ſm regulaꝫ
concedaturːvidelicet ꝓ neceſſitatibus infirmo
rũ ⁊ fratribus induendisːidqꝫ pie ⁊ rationabili
ter conſiderata neceſſitate vite ad alias neceſſi

tates fratrum ꝓ tempore occurrentes cessanti
bus elemosynis seu etiam ingruentes sepedi-
ctus predecessor duxerit extendendum. At
tendāt fratres prefati ꝗ pro nullis causis aliis
q̄ predictis vel similibus in via vel alibi recur
rere licet eis ad amicos huiusmodi siue sint dā
tes pecunias seu deputati per ipsos: siue nūcij
vel depositarij seu alio quouis nomine appel-
lentur: etiam si cōcessi per eandē declarationē
modi circa pecuniā integre seruarentur. De
niqꝫ cū idem ꝯfessor summe affectauerit sue re
gule ꝓfessores totaliter esse abstractos ab effe
ctu ⁊ desiderio terrenorū: ⁊ specialiter a pecu-
nia ⁊ ei⁹ vsu totaliter inexpertos sicut probat
prohibitio de recipienda pecunia in regula se-
pius repetita: curare fratres vigilanter necesse
est ꝗ cū ex causis p̄dictis ⁊ modis habētes pe
cunias deputatas ꝓ ipsorum necessitatibus re
currere oportebit ad tenentes ipsas quicūqꝫ hi
fuerint principales vel nūcij in omnibus sic se
gerant ꝗ se cunctis ostendant in dictis pecuni
is sicut nec habent penitus nil habere. Qua ꝓ
pter precipere ꝗ ⁊ qualiter pecunia expenda-
tur cōputūqꝫ exigere de expensa: eam quomo-
documqꝫ repetere siue deponere aut deponi fa
cere capsulam pecunie vel eius clauem deferre
hoc actus ⁊ consimiles sibi fratres illicitos esse
sciant. Predicta enim facere ad solos domi
nos pertinet qui dederūt: ⁊ eos quos sibi depu
tauerūt ad hoc ipsum. Proinde cum vir san
ctus paupertatis premisse in regula moduz ex
primens dixerit in eadem: fratres nihil sibi ap-
proprient: nec domū nec locum nec aliquā rem
sed tanq̄ peregrini ⁊ aduene in hoc seculo in
paupertate ⁊ humilitate domino famulātes va
dant pro elemosyna confidenter. Sicqꝫ decla-
ratū extitit ꝑ nōnullos predecessores nostros
romanos pontifices hanc appropriationem in
telligi debere tam in speciali q̄ etiam in cōmu
ni: ꝓpter quod ⁊ rerum omniū concessarū ob-
latarum ⁊ donatarū fratribus: quas ⁊ quaru
vsum facti scilicet ordini vel ipsis fratrib⁹ licet
habere: ꝓprietatem ⁊ dominiū in se ⁊ romane
ecclesie receperūt: dimisso ipsis fratribus in eis
tantūmodo vsu facti simplicis. Ad nostrum fu
erunt deducta examen: que in ordine fieri dice
bantur ⁊ videbantur p̄dicto voto ⁊ puritati or
dinis repugnare: videlicet vt ea prosequamur
ex ipsis que remedio credimus indigere: ꝗ se
institui heredes non solum sustinēt, sed ꝓcurāt.
rāt. Item ꝗ redditus annuos recipiunt interdum
in tam notabili quantitate ꝗ conuentus habentes
totaliter inde viuunt. Item ꝗ cum ipsorum ne-
gocia etiam pro rebus temporalibus in curijs agitan
tur: assistunt aduocatis ⁊ procuratoribus: ⁊ ad insti
gandum eosdem se ibidem personaliter representāt
Item ꝗ cum executiones vltimarum suscipiūt vo
luntatum ⁊ gerunt: seqꝫ intromittant quandoqꝫ d̄ vsu
rarum vel male ablatorum dispositionibus seu resti-
tutionibus faciendis. Item ꝗ alicubi non solū ex
cessiuos hortos sed etiam vineas magnas habent: de
quibus tam de holeribus q̄ de vino multum colligi
tur ad vendendum. Item ꝗ temporibus messium
vel vindemiarum sic copiose granum ⁊ vinum men
dicando vel aliunde emendo colliguntur a fratrib⁹
⁊ in celarijs ⁊ granarijs reconduntur ꝗ per anni resi
duum ⁊ absqꝫ eorum mendicatione possunt transige
re vitam suam. Item ꝗ ecclesias vel alia edificia
faciunt vel procurant fieri in quantitate ⁊ curiosita
te figure ac forme sumptuositate notabiliter excessi
ua: sic ꝗ non videntur habitacula pauperum sed ma
gnatum. Paramenta etiam ecclesiastica ī plerisqꝫ
locis tam multa habentia ⁊ tam notabiliter preciosa
ꝗ excedunt in his magnas ecclesias cathedrales.
Equos insuper ⁊ arma eis oblata in funeribus re
cipiunt indistincte: tamen communitas fratrum ⁊ spe
cialiter rectores ipsius ordinis asserebant ꝗ predicta
seu plura ex ipsis in ordine non fiebant: ꝗ etsi qui re
periuntur rei in talibus rigide puniuntur: necnō con
tra talia ne fiant sunt facta pluries ab antiquo statu
ta in ordine multum stricta. Cupientes igitur nos
ipsorū fratrum prouidere conscientijs: ⁊ cuncta du
bia quantum possibile nobis est de ipsorum pectori
bus remouere: ad predicta modo qui sequitur respō
demus. Cum enim ad veritatem vite pertineat: vt
id quod exterius agitur interiorem mentis dispositio
nem ⁊ habitum representet: necesse habent fratres
qui se expropriatione tanta a temporalibus abstra
xerunt ab omni eo: quod dicte expropriationi esset
vel posset videri contrarium abstinere. Quia igi
tur in successionibus transit non solum vsus rei: sed
⁊ dominium suo tempore in heredes. Fratres autem
prefati nihil sibi in speciali acquirere: vel eorum or
dini possunt etiam in communi. Declarando dici
mus ꝗ successionum huiusmodi que etiam ex sui na
tura idifferenter ad pecuniam et etiam ad alia mo-
bilia et immobilia se extendunt: considerata sui pu
ritate voti nullatenus sunt capaces. nec licet eis va
lorem hereditatum talium: vel tantam earum par
tem quod pr. sumi posset hoc in fraudem fieri: quasi

sub modo ⁊ forma legati dimitti sibi facere vel sic di
missa recipere: quin potius ista sic fieri ab ipsis sim
pliciter prohibemus. Cūqꝫ annui redditus intra
immobilia censeantur a iure: ac huiusmodi redditus
obtinere paupertati ⁊ mendacitati repugnet: nulla
dubitatio est ꝙ predictis fratribus redditus quoscū
qꝫ sicut ⁊ possessiones vel eorum etiam vsum. cum eis
non reperiatur concessus recipere vel habere condi/
tione considerata ipsorum non licet amplius: cum nō
solum quod malū esse dignoscitur: sed ⁊ omne qđ spe
ciem habet mali sit a viris perfectis specialiter euitā
dum. Ex talibus autem assistentijs in curijs ⁊ instiga
tionibus: cum de rebus agitur in ipsorum commoda
conuertendis creduntur verisimiliter ex his que fo/
ris patent. de quibus habent homines iudicare. in
ipsis rebus fratres ⁊ assistentes aliquid querē̄ tanquā
suū nullo mō debēt huiusmodi voti ⁊ regule ꝓfesso/
res talibus curijs ⁊ litigiosis actibus immiscere: vt ⁊
testimonium habeant ab his que foris sunt ⁊ puritati
satisfaciant voti sui: ac euitetur per hoc scandalum
proximorum. ¶ Uerum etiam cum dicti ordinis fra
tres non soluꝫ a receptione proprietatis dominio siue
vsu ipsius pecunie. verūmetiam a ꝯtractatione quali
bet ipsius ⁊ ab ea sunt penitus alieni quemadmodū
sepe dictus predecessor noster in declaratione huius
modi regule plane dixit. ¶ Cumqꝫ dicti ordinis pro
fessores ꝙ pro nulla re temporali possunt in iudicio
experiri: predictis fratribus non licet nec competit
quin potius considerata sui puritate status debent si
bi scire interdictum: ꝙ huiusmodi executionibꝰ ⁊ dis
positionibus se exponant. Cum hec igitur sepius abs
qꝫ litigio ⁊ contractatione vel administratione pecu/
nie nequeant expediri. Ueruntamen in his exequen
dis dari consilium istorum statui non obsistit: cum ex
hoc ipsis circa bona temporalia nulla iurisditio actio
in iudicio siue dispensatio tribuatur. ¶ Licet vero
non solum sit licitum: sed ⁊ multum conueniens rati
oni: ꝙ fratres qui ī laboribꝰ spiritualibus orationis
⁊ studij sedule occupantur hortos ⁊ areas habeant
competentes ad recollectionem vel recreationeꝫ sui
⁊ interdum ad seipsos post labores huiusmodi cor
poraliter deducēdos. necnon ad habenda necessaria
hortalicia pro seipsis: habere tamen hortos aliquos
vt collantur: ac holera ⁊ alia hortalicia. precio distra
hantur: nec non ⁊ vineas. repugnat sue regule ⁊ ordi
nis puritati. ſm ꝙ dictus predecessor declarauit at
etiam ordinanit ꝙ si talia ad vsus proxime dictos vt
puta agrum vel vineam ad collendum ⁊ consimilia
fratribus legarentur: per omnem modum fratres a
receptione talium abstinerent: cuꝫ etiam premissa ha
bere vt precium fructuum suis temporibus habeant
ad naturam ⁊ formam prouentuum appropinquet.

¶ Rursus cum predictus sanctus tam in ex/
emplis vite ꝙ̄ verbis regule ostenderit se velle
ꝙ sui fratres ⁊ filij diuine prouidentie innitē
tes suos in deum iacerent cogitatus: qui volu
cres celi pascit. que non congregant in horrea
nec seminant nec metunt: non est verisimile vo
luisse ipsum eos habere granaria vel celaria
vbi quotidianis mendicationibus deberent
sperare posse transigere vitam suam. ¶ Et
iccirco non ex timore leui laxare se debent
ad congregationes ⁊ obseruationes huius
modi faciendas: sed tunc tantuꝫ cuꝫ esset mul
tum credibile ex iam expertis ꝙ non possent
vite necessaria aliter inuenire: hoc autem mi
nistrorum ⁊ custodum simul ⁊ sepatim in su
is administrationibus ⁊ custodijs cum guar
diani ⁊ duorum de conuentu loci discretorum
sacerdotum ⁊ antiquorum in ordine fratrum
consilio ⁊ assensu duxerimus iudicio relinquen
dum: eorum super hoc specialiter conscien
tias onerantes. ¶ Hinc est etiam ꝙ cum vir
sanctus fratres suos in paupertate summa ac
humilitate fundare voluerit quo ad affectum
pariter ⁊ effectuꝫ sicut fere regula tota clamat
conuenit ipsis ꝙ nullo modo deinceps fieri fa
ciant vel fieri sustineant ecclesias vel alia
quecunqꝫ edificia: que considerata fratruꝫ in
habitantiuꝫ numero excessiua in multitudine
⁊ magnitudine debeant reputari. Ideoqꝫ vo
lumus ꝙ vbique in suo ordine deinceps tem
poratis ⁊ humilibus edificijs sint contenti: ne
huic tāte paupertati promisse quod patet ocu
lis contrarium foris clamet. ¶ Quamuis eti
am paramenta ⁊ vasa ecclesiastica ad honorē
diuini nominis ordinentur: propter quem om
nia fecit ipse deus: tamen q̄ in absconditoruꝫ
est cognitor ad animum sibi ministantium re
spicit principaliter non ad manum: nec per
illas sibi vult seruiri: que suorum seruitoruꝫ cō
ditioni ⁊ statui dissonarent. propter quod suf
ficere debent eis paramenta ⁊ vasa ecclesiasti
ca decentia in numero ⁊ in magnitudine suf
ficientia competenter: superfluitas autem aut
nimia preciositas vel quecunqꝫ curiositas in
his seu alijs quibuscunqꝫ non potest ipsorum
professioni vel statui conuenire. cum enim hec
sapiant thesaurizationem seu copiam pauper
tati tante quo ad humanum iudicium derogāt
manifeste. Qua ꝓpter premissa seruari a fra
tribus volumus ⁊ mandamus. ¶ Circa equo
rum vero ⁊ armorum oblationes illud decer
nimus in omnibus ⁊ omnia obseruandum qđ

per declarationem predictaꝫ
in pecuniarijs noſcitur elemo
ſynis diffinitum. Ex premiſſiſ
autem ſuccreuit non parum
ſcrupuloſa queſtio inter fra-
tres: videlicet vtrum ex ſue
profeſſione regule obligen-
tur ad artum ꝛ tenuem ſiue
pauperũ vſum rerum ¶ Qui
buſdam ex ipſis credentibus
dicentibus: quod ſicut quo
ad dominiuꝫ rerum habẽt ex
voto abdicationẽ artiſſimaꝫ:
ita ipſis ꝙ ad vſũ artitudo ma
xima ꝛ exilitas ẽ idicta. ¶ A
lijs i cõtrariũ aſſerẽtibꝰ: ꝙ ex
ꝓfeſſione ſua ad nullum vſuꝫ
pauperẽ q nõ expmaẗ i regu
la obligãẗ: lꝫ teneãẗ ad vſum
moderatuꝫ tẽperãtie: ſicut ꝛ
magiſ ex ꝯdecẽti ꝙ̃ ceteri chri
ſtiani. ¶ Volẽtes itaqꝫ ꝯſciẽ
tiaꝝ p̃dictoꝝ fratrũ ꝓuidere q
eti: ꝛ his altercationibꝰ fineꝫ
dare declarãdo dicimꝰ: ꝙ fra
tres minores ex ꝓfeſſione ſue
regule ſpecialiẗ obligãẗ ad ar
tos vſus ſeu pauperes qui in
ipſoꝝ regula ꝯtinẽẗ: ꝛ eo obli
gationis modo ſub ꝗ cõtinet
ſeu ꝓponit regula dictos vſus.
Dicere autẽ ſicut aliq aſſere
re ꝓhibẽẗ: ꝙ hereticũ ſit tene
re vſũ pauperẽ icl'di vl' ñ icl'di
ſb voto euãgelice pauꝑtatis ꝑ̃
ſũptuoſũ iudicamꝰ. demũ qꝛ
ex eo ꝙ dc̃a ꝛ̃gula ꝑ q̃s ꝛ vbi
fieri debeat miniſtri generã-
lis electio tradẽs nullã fecit ꝺ
miniſtroꝝ ꝓuicialiũ electione
vl' iſtitutiõe penitꝰ mẽtioneꝫ:
oriri ſuꝑ hoc poterat dubita
tio iẗ fratres. ¶ Nos volẽtes
poſſe ipſos clare ac ſecure ꝓce
dere i oibꝰ factis ſuis declara
mꝰ ſtatuimꝰ etiã ꝛ ordiamꝰ i
hac ꝯſtitutiõe ipꝑetuũ valitu
ra: vt cũ alicui ꝓuicie ꝺ mini
ſtro fuerit ꝓuidẽdũ: ipiꝰ mini
ſtri electio penes capitulũ ꝓui
ciale reſideat: ꝗ idẽ capitulũ
die ſequẽti ꝗ fuerit ꝯgregatũ
facere tenaẗ. Ipſiꝰ aũt electio
nis ꝯfirmatio ad miniſtrũ gñl
neat generalẽ. ¶ Et ſiqdẽ ad
electiõẽ hꝰi ꝑ formã ſcrutinij
ꝓcẽdaẗ: votiſ i diuerſa diuiſis
electiões plures in diſcordia
celebrari ꝯtigat illa que a ma
iore ꝑte capituli numero nul
la zeli vl' meriti collatiõe aut
conſideratione habita fuerit
celebrata: exceptiõe ſeu con-
tradictiõe quacumqꝫ alteriuſ
partis non ob. per dictum ge-
neralem miniſtrũ de conſilio
diſcretorum de ordine: prius
tamen ex officio ꝓut ſpectat
ad ipſum diligenti exaĩatione
ꝑ̃miſſa: cõfirmeẗ vl' ẽt iſirmeẗ
ꝓut eiſ ſꝫ deũ viſũ fuerit expe
dire: ꝛ ſi fuerit infirmata ad
capitulum prouincale electio
huiuſmodi reuertatur. ¶ Ce
terum ſi capitulum memora
tum dei predicta miniſtrum
eligere pretermittat extũc mi
niſtri prouĩcialis prouiſio ad
generalem miniſtrum libere
deuoluatur. Verum ſi mini-
ſtro predicto ꝛ capitulo gene
ralibus ex certa manifeſta ac
rationabili cauſa videretur
aliquando i prouincijs vltra
marinis hybernie ſeu rome i
quibus hactenus alius proui
dendi modus dicitur ex cau-
ſa certa ꝛ rationabili fuiſſe ſer
uatus expedire miniſtrum
prouincialem per miniſtrum
generalem: cum proborum
ordinis conſilio potius ꝙ̃ per
capituli predicti electionem
perfici: i prouincijs hybernie
etiaꝫ vltramarinis irrefraga
biliter. In romana vero vel
gretia quando miniſter dicte
prouincie moreretur vel ab-
ſolueretur citra mare illa vice
ſeruetur abſqꝫ dolo partialita
te ꝛ fraude: ſuper quo eorum
conſcientias oneramꝰ: quod
ſuper his dictus miniſter cum
dictorum proborum conſilio
duxerit ordinandum In de-
ſtitutione vero dictorum mini
ſtroꝝ ꝓuincialiũ ſuari volu
mꝰ qꝺ ſuꝑ hoc hactenꝰ de ipo

ordine extiterit obseruatum. ¶ Ceterū si contingeret eos dē ministro generali carere: per vicarium ordinis fiat sup h quod faciendum fuerit per eūdē ministrū vsq3 q̄ ꝓuisū fuerit de gnāli ministro. ¶ Porro sigd de hꝰi ministro ꝓuinciali secꝰ attētari forte ꝯtigerit: illō ipso facto sit irritū ⁊ iane. ¶ Nulli igit oīo hoiū liceat hāc paginā nr̄arū declarationū dictaꝝ ꝯmissionis r̄nsiōis ꝓhibitionis ordinatiōis mandati cōstitutionū iudicationū ⁊ volūtatū īfringe: vel ei ausu temerario ꝯ̄ire. Siquis autē h attētare p̄sūpserit īdignationē oīpotentis dei ac beatoꝝ petri ⁊ pauli aplo̅ꝝ eius se nouerit incursurū. ¶ Idem.

Sepe[a] cōtingit[b] ꝙ causas[c] cōmittimus ⁊ in earū aliquibus simplr[d] ac de plano ac sine strepitu ⁊ figura[e] iudicij ꝓcedi mādamꝰ[f] ꝯ q̄rū significatiōe[g] vborū a multis ꝯtēdit: ⁊ q̄lit ꝓcedi debeat dubitat. Nos autē dubitatiōē hꝰi q̄tū nob ē possibile[h] decidere cupiētes[i]

a ¶ Sepe ꝯtingit. Quā ꝫm q̄ntilianū. li. viij. de oratoria istitutiōe optiaꝝ reꝝ iuētio: ⁊ si lenocinijs vboꝝ destituta sit ipa tn̄ sui natura sat ornat cui bene ꝯuenit. ff. de i iteg resti. l. i. i pn. hāc ꝯstitutionē vboꝝ blāditijs nō egētē glosādā aggredior: de cuiꝰ cā ipulsiua ps fui. Ex quo. n. sciui manasse ꝯcil. vienē. s. d iudi. dispēdiosā. extimās nō tm̄ vtile ꝫ itime necessariū vba de qbus h loqmur declarari dn̄os ac ꝑitos curie sollicitaui sepius ꝑ ꝯstōe declaratoria ꝓcurāda: q̄ ꝯsiderata se nūc exhibet. Et i sūma determinat ⁊ dclarat qd significēt hec vba inserta i iudicialibꝰ ꝯmissionibus q̄ fiūt a pricipe vl a iure s. ꝙ ꝓcedat simplr ⁊ de plano ⁊ sine strepitu ⁊ figura iudicij: determinat autē no. ꝑ inno. ⁊ hosti. de accu. olim. de sta. re. ea q̄ ꝑegi de iudi. nouit in fi. ꝑ guil. in spe. de ing fi. §. nūc tractemꝰ. v. qd igit. si ꝑ archi. d elec. idēnitatibꝰ. §. si vo. li. vno ⁊ ꝑ io. mo. ⁊ ꝑ me. e. li. i. here. c. fi. ⁊ sunt quattuor partes. In prima ponitur questio. In secunda solutio ibi non autem. In tertia prorogatio: ibi que omnia. In quarta quedam instruens protestatio: ibi si tamen. Secunda pars in qua ponitur solutio subdiuiditur: quia primo ponit nouem specialia vel vndecim: si diuidatur octauum in tria que potest iudex sic datus. secundo ibi non sic ponit quinq3 vel septē diuidendo: quartum in tria per formam huius non exclusa. Tertio: ibi ⁊ quia ponit. vi. q̄ talis iudex potest: quattuor interserens que nō potest. Si igitur non contentat sūmarie quod posui quia non est recitare sumādo: sic recites diuidendo prohibita a permissis: vt melius apprehēdas. Iudex quiꝰ datus est simpliciter ⁊ de plano sine strepitu ⁊ figura iudicij procedere potest sine libello lit. contes. ⁊ ferijs inductis fauore hominū: amputat dilationes: abbreuiat lites: repellit frustratorias exceptiones ⁊ appellationes: refrenat iurgia partium ⁊ multitudinem testiū: dat simul terminum ad ponendum ⁊ articulandum primo: scdo ad producenda omnia acta ⁊ munimēta cause. Interrogat ꝑtes vbi suadet equitas non citat peremptorie ad sniam quā profert stans vel sedens etiam conclusione non facta: citare tamē tenetur ⁊ recipere petitionē in scriptis vel verbotenus tunc scribendam in actis. Item iuramenta calūnie veritatis vel malicie. probationes necessarias: ⁊ defēsiones legitimas ⁊ facta remissione pro testibus producēdis debet tunc ista recipere: tenetur partes ad sniam citare: quā tenetur in scriptis ferre: ⁊ ꝫm acta causē hoc dicit.

b ¶ Sepe cōtingit. cōcor. de resti. spoli. sepe. de ap. sepe ex quo vero id sepe accidebat per constitutionē fuit prouidendū: tn̄ interdum etiam prouidet de raro contingentibus de hoc de despon. impu. litteras in tertia. glo.

c ¶ Causas. de negocijs extraiudicialibus sic cōmissis non erat dubium: de accu. sicut olim.

d ¶ Simpliciter. quasi sine plica vel inuolutiōe: facit de sū. tri. firmiter in princi. ff. de l. ij. codicillis. §. instituto.

e ¶ Et figura. Notādū est ꝙ ad hec q̄ttuor vba triplex iserit copula: per qd videt solui quod queritur: an si aliquod istoꝝ verborū desit i forma cōmissiōis locus sit huic ꝯstōi. Ubi aduertēdū est ꝙ q̄nq3 in ꝯmissiōe ponit solū vbū de plano. s. de iudi. nouit. ad fi. de spō. cū in tua. cōcor. ff. de offi. ꝓcō. nec gcq3 §. de plano. ff. de accu. leuia. ⁊ de adul. s. miles. §. sexagita. ff. de questi. vnius. in fi. gs ordo in bo. pos. ser. li. ij. Q̄nq3 ponit simplr ⁊ de plāo: de accu. sicut olim. Q̄nq3 absq3 strepitu: d sta. mona. ea q̄. §. qd si. Q̄nq3 de plano ⁊ absq3 strepitu: d accu. olim. Q̄nq3 sine strepitu ⁊ figura de elec. idēnitatibꝰ. §. si vo. li. vi. Q̄nq3 hec q̄ttuor cōiūgūt: vt hic: ⁊ s. de iudi. c. dispēdiosā. Q̄nq3 ad hoc addit vbū aduocatorū de here. c. fi. li. vi. Quid ergo dicemus de his formis vbi ista quattuor nō cōiūgūt: Sat videt ꝯstitutiōe totā ⁊ quo ad oēm sui ꝑtē tūc locū nō hr̄e ꝓpt has copulas repetitas. j. §. pe. ⁊ i. c. dispēdiosā s. de iudi. cū eni ex horbitet a iure cōi habilitādū vel dilatādū nō ē: de re. iu. q̄ a iur. cū suis ꝯcor. li. vi. dicebamꝰ tn̄ olim pncipalit h vltimū vbū figura substātialia iudicioꝝ tolli vt pꝫ i gl. in pn. all. ⁊ dicā. j. i gl. ē meus ⁊ in glo. fac ad h ⁊ forsā adhuc idē dicere nō eēt absurdū ꝫm ꝙ etiā i casu p̄di. decre. idēnitatibꝰ. §. si vero. locū haberet hec ꝯstō ex vi verboꝝ suoꝝ: posito ꝙ ille casus n̄ icluderet sub p̄di. ꝯstitutiōe dispēdiosā. ꝫ certū ē hodie ꝙ illa ꝯstitutio icludit casū illꝰ. §. ⁊ sic i illo nō ē dubiū hāc ꝯstitutionē locū hr̄e. In alijs g̃ nō iclusis rmāet dubiū an aliq̄ suppssio hēat locū h ꝯstō. si adhesissē ꝯpilatoribꝰ ꝓcurassē declarari: q̄dā tn̄ ex. j. dicēdis alteri tm̄ istoꝝ vboꝝ adaptari videt: vt. j. dicā. Sꝫ qd si ista q̄ttuor ponāt sine copula: vt q2 d simplr d plāo sine strepitu ⁊ figura: Dicas idē ⁊ vltia copla i p̄cedētibꝰ repetita cēset: d ap. scdo regris fac. ff. d here. iusti. cū i testamēto. §. i. Plus dico ꝙ ēt si nulla sit copla idē erit fac. ff. d. v. sig. triplici mō. Et sat eq̄ videret dicēdū ꝙ ēt si disiūcte ponāt: puta simplr vl d plano vl absq3 iudicij strepitu vl figura: idē sit sēsus: ⁊ locꝰ erit ꝯstōi: cū rō sit eādē: ⁊ pōeret tūc disiūcta ꝑ ꝯiūcta. C. e. t. l. pe. ff. e. l. sepe. Nō sic si vba huiꝰ ꝯstōis ꝑlata fuissēt disiūctiue: q2 tūc solta eēt q̄stio pncipalis: ⁊ eēt sēsus ꝙ q̄libꝫ p̄dictoꝝ vboꝝ hēret hūc effectū quē pōit ꝯstitutio.

f ¶ Mādamꝰ. ꝙ aliꝰ n̄ posset eēt legatꝰ d latere: vt satis no. i p̄di. decre. fi. d here. li. vi. ⁊ guil. i spe. ti. ij. §. supē. in

g ¶ Significatiōe. in hoc respicit titulū. (j. colū.

h ¶ Possibile. fac p̄emiū haꝝ ꝯstitutionū i pn. de elec. vt circa. li. vi. sepe eteni ꝑ solutionē vnius dubitatiōis inducitur alia fortior. e. ti. cum olim. vt ibi de hoc.

i ¶ Cupiētes. ad cū n. ꝓmlgatorē taliū iuriū vl rescriptorū hoc spectabat. s. de sē. ex. iter alia cū suis ꝯcor. ⁊ sine dubio ad h dubiū tollēdū gl. nō sufficiebāt: ꝫ necessaria erat ꝯstō: vt ꝑ iferiora patebit: gs eni glosādo ꝓ

bare potuisset plus requiri iuramēta prestari vł sniaz in scriptis ferri q̄ȝ litem contestari. Idem in fi.

a ❡ In perpetuum valitura. superfluit q: intelligebaᷓ l. di. c. i. sed est modus loquendi cui concor. de postu. c. vno. de elec. perpetue. li. vi.

b ❡ Cōstitutionē sācim⁹. nō dic sā/ ctione statuimus q: potius est con stitutio q̄ȝ sāctio: de quo vide. iiij. di. in sūma.

hāc in perpetuū[a] valitura cōsti tutōe[b] sanctimus: vt iudex cui taliter causaȝ cōmittim⁹ neces sario[c] libellū nō[d] exigat: lit. cō test[e]. nō[f] postulet. tpe etiā fēia rum[g] ob[h] necessitates hoīuȝ in

c ❡ Necessario. daᷓ p ħ itelligi ꝙ i alijs cāis qb⁹ nō ꝓ cedit simplr ⁊c. necessario sit libellus offerēd⁹: ꝺ ħ no. s. de libel. obla. c. i. vbi ber. ino. ⁊ ho. sitenēt libellū eē de substātia iudicioꝝ: iducūt ꝑdi. decr. ⁊ auc. aufferaᷓ. iij. q. iij. ⁊ ino iducit auc. ꝺ te. nō solū. pe. sup dote. § cōte statione. col. vij. hos. iducit auc. ꝺ exhi. ⁊ itro. re. §. illud col. v. vbi dic expssū: ⁊ rndēt ad. c. sigs cū clero. xi. q. j. ⁊ ad decr. put. de dolo ⁊ ꝯtu. ⁊ ibi no. ꝓ hac opi. facit: q: auc. dicit libellū offerenduȝ ȝ offeraᷓ ꝓprie nō petenti. ff. de le. iij. fideicōmissa. § si rē. ꝺ resti. spo. lras. circa fi. de ap. iterposita i pn. Tā. vin. ⁊ phi. dicebāt ꝑ ꝑdicta c. sigs. ⁊ put. ꝙ iure canonico libellus nō erat de sub/ stātia. Guil. de hoc tractabat nil approbās i spe. ꝺ libel li. ꝯcep. §. vtrū libellus. Accur. in auc. offeraᷓ. C. de lit. ꝯtes. tȝ ꝙ tacite posset omitti ȝ i predi. §. illud. alle. §. se. in auc. de exhi. ⁊ intro. reis tȝ ꝙ etiāȝ remitti expresse possit vltra mediū magne glosse. Dñs meus i legibus dicebat ꝙ si libell⁹ petiᷓ ⁊ offerᷓ bñ ꝓcediᷓ si nec petiᷓ nec offerᷓ nō tȝ ꝓcessus: q: lȝ posset expsse remitti ꝭm eū. C. de epis. ⁊ cle. auc. gnālr ter. i fi. ⁊. C. li. xij. de priui. scho. l. quotiēs i fi. nō tn̄ tacite ꝑ ꝑdi. auc. offeraᷓ. ⁊. C. de sē. ⁊ iterlo. l. ꝓlatā. Si vo petiᷓ ȝ nō offerᷓ nō valet ꝓcessus cū nulla remissio iteruenerit. Si vo offerᷓ ȝ nō petiᷓ nec recipiᷓ oblat⁹: tūc valet ꝓcessus: tū q: fa/ uore rei vᷓ iducta oblatio: ⁊ qlibȝ suo fauori renunciat C. de pac. sigs i ꝯscribēdo. ⁊ q: iuito nō ꝯferᷓ bñficiū: vt. ff. de reg. iur. iuito. ⁊ q: ꝭm eū expsse renunciare vᷓ oblatū nō recipiendo alij dicūt reū renūciare posse: ne libellus tradaᷓ i scripꝭ ⁊ tūc remittiᷓ tacite: ȝ ne vl lo mō tradaᷓ renūciari nō pōt tacite vł expsse: ar. ff. cō mu. diui. vł sū dus. ff. de penis. l. si ꝑses. Vñ dicere so/ leo i ꝑdi. c. i. ꝙ petitio sit de substātia: ȝ si fiat i moduȝ postea apꝺ acta nō i modū libelli ⁊ sup ea lis ꝯtesteᷓ: credo tenere ꝓcessū. satis. n. ꝓui sū ē mēti iuris: vt. j. di/ ceᷓ i v. verū. pte vo petēte necesse sit i modū libelli pe titionē offerri ꝑ iura ꝑmo allegata: ȝ hec opio vᷓ ħ re probari. si. n. spāle ē i his i qb⁹ ꝓcediᷓ simplr ⁊ ꝺ plāo ⁊c. ꝙ nō ē necesse libellū offerri: ȝ sufficit petitionem apꝺ acta describi vt seqᷓ: ğ i alijs nō sufficit petitionē sic describi: ȝ ē necesse libellū offerri. So. ꝑ hāc decr. ab opiniōe ꝑdicta nō credo. Nā ꝑmo approbaᷓ ea pte q̄ dico de necessitate petitionē describēdā i actꝭ. Si. n. ħ i his: forti⁹ i alijs. Ad oppositionē rñdeo i his casib⁹ spāle: ꝙ i eis ēt pti petēti nō ē necessario libellus offerē dus q tn̄ petēti i alijs necessario ꝺȝ offerri: qꝺ itelligo excepꝭ his casib⁹ qb⁹ sine libello ꝓcediᷓ: quoꝝ aliquos no. hos. in ꝑdi. decre. j. de libel. oblatione. ⁊ accur. in gl. ꝑalle. i auc. de exhi. ⁊ itro. reis. ȝ guil. plenius colligit i spe. ꝺ li. excep. § nūc dicēdū. Nō tn̄ putes ꝙ i oī cāu q̄ nō exigiᷓ libellus loc⁹ sit huic ꝯstitutiōi qꝺ ꝑ multa exē pla ibi posita videre potes: ⁊ satis ē id expressū nō esse.

d ❡ Nō exigat. ē mens lrē ꝙ iudex necessario nō hȝ exigere: nec actor necessario hȝ offerre: sponte vero offerri posset ⁊ re cipi vt in fi. Istud aūt ⁊ sequēs ꝓprie sūt de figura iudicij: cū n. figura cuiusqȝ rei sit ipsius apparēs forma vel facies i q̄ rei substantia fingiᷓ. ff. de acti. ⁊ obli. nō figura. facit de cele. mis. cuȝ marte. v. ex eo. ⁊ iu/ diciū sit act⁹ triū ꝑsōaꝝ iudicis actoris ⁊ rei. e. ti. forus. C. de asser. tol. l. j. i fi. ipsi⁹ forma facies ⁊ fi gura ꝑncipaliᷓ ꝯsistit in his ita ꝙ altero deficiēte dicitur quasi figura. C. de cadu. tol. l. vnica. § sili mō. ibi enim q: nō erāt nisi due ꝑsone. s. iudicis ⁊ dñi ꝭui noīnatis illū filiū nō erat ꝓprie figura. Sublata igitur figura non videtur iu/ dex astrictus ad aliquas formas rimulas vel figuras iudicio rum: nisi quantuȝ hic exprimitur: ⁊ expresse plus respiciunt figuram facti negocij vel cause: q̄ȝ iudicij: vt. j. dicā. Dicunt ēt quidam libelli oblationes remitti per verbuȝ de plano. C. de nauf. l. de submersis nauibus. li. xi. Alij contra: ⁊ de hoc. ff. de accu. leuia. de offi. procō. ne quicq̄ȝ. §. vbi decretum: ⁊ in tra/ ctatu quem allegabo. j. glo. ij.

e ❡ Litis cōtestationē. ȝ cuȝ petitio sit in actis scribēda: vt. j. v. verum. sed litis contestatio non est facienda vt hic: qd erit de deliberatorijs: dabūtur ne aliquę deliberatorie reo i alijs iudicijs: planum est deliberatorias esse de substantia si petā tur: vt no. ij. q. i. in sūma. ⁊ iij. q. iij. cuȝ accusatus. ⁊ patet i auc. offeratur. e. q. vñ dicunt inno. ⁊ hosti. de libel. obla. c. i. vt ibi scripsi super. j. glo. deliberatorias artari posse: sed nō penitus denegari: lȝ tacite ⁊ expresse possit illis renūciari: allegat. ff. de fer. l. j. C. de epis. ⁊ cle. auc. generaliter. ⁊ de hoc etiā de di/ la. c. i. ⁊. ij. Sed in his causis ex quo nō ē necessaria cōtestatio nō videtur necessaria deliberatio: ad hoc facit quia interduȝ in his que summariam cognitionem requirunt simul petitur ⁊ iuratur. ff. de edē. quedam. §. fi. Sed contra: exigitur iura mentum calūnie i his causis vt seqᷓtur. Itē potest re⁹ ꝯuenire vt. j. ver. verū. in deliberatorijs aūt quomodo iurabit vł recō ueniet: Itē ꝑ hāc formā nō tolliᷓ iudicis recusatio: cuȝ excep tiones ⁊ defensiones legitime reseruētur vt sequitur. Itē ab surdius esset hunc iudicem si suspectus ē recusari non posse q eū q ꝓcedit in figura iudicij: cū iste plus ledere possit. Sal tem igitur sup ħ deliberare ꝑmittatur: nec artetur tam preci/ piti festinatione iudiciū suscipere. ff. de admi. tu. tutor qui re pertorium. §. i. in fi. ff. de iure fisci. l. edicto. §. cum autem.

f ❡ Non postulet. scire debes ꝙ Joannes fazioli pisanus legū doctor composuit quēdam tractatum de sūmaria cognitione quem guil. posuit in spe. prima parte de officio iudicis. §. fi. vbi inter alia tractat an in sūmarijs requiraᷓ libellus vel cō testatio: de quo vide in predi. §. ver. quinto. ⁊. v. se.

g ❡ Feriaruȝ. istud forsan iduceret soluȝ verbū de plano q̄si plane ⁊ in domo nō pro tribunali sedēdo id valeat experiri: facit. ff. de fer. l. ij. ⁊. l. miles. §. sexaginta. ff. de adul.

h ❡ Ob necessitates. sicut est tempus vindemiaruȝ ⁊ messiū: quibus etiam ferijs partes renūciare possūt. s. de fer. c. fi. in fi. in hoc ergo differunt he cāe ab alijs: quia in his ꝓcedit iu dex inuitis ꝑtibus. in alijs sec⁹ in quibus preter appellatio/ nē sētentia esset nulla lata parte inuita vel absē te. ff. de feijs l. i. A cōtrario vero huius lrē patet: ꝙ ferijs itroductis in ho norē dei vel sāctorū procedere nō potest talis iudex: ꝑ qꝺ vi dereᷓ expedita que no. xv. q. iiij. in sūma. ꝑ guil. in speculo de ferijs. § ij. ad fi. vt. s. i causis matrimonialibus beneficialibus decimarū ⁊ vsurarū non possit procedi ferijs inductis ob ho norē dei: ȝ i ferijs rusticis sic: cū i illis procedatur simpliciter

⁊ de plano ⁊c̄. vt l decre. dispēdiosaꝫ. ꝫ. e. ꝯpi. ꝺ iudi. Sed qd dices de ferijs repētinis: q̄ repēte iducunt propt principis coronatiōeꝫ victoriā prospere gestā vel similē cām: de quibus. ff. ex. qui cau. ma. ⁊ si per pretorē. §. si ferie. C. de dila. siue pars C. de fer. ⁊ l. j. l. puto ꝙ in illis procedē n̄ pōt talis iudex: ad qꝺ sufficit i illis nō esse permissū: maxime cū ab alio q̄ꝫ a pricipe idici nō possint. C. ꝺ fer. a nullo. ergo prout ab eo sr̄ indicte seruētur. Hoc maxie ꝭm vam opinioneꝫ que habet etiā talibus ferijs renūciari nō posse: de q̄ i spe. de fer. §. fi. in pnci.

a ℭ A iure. cuꝫ misterio hominis: q: ius nō determiat temp⁹ propt varietateꝫ locorū quib⁹ citi⁹ vel tardius predicta colliguntur: ⁊ sic citius vel tardius predicta indicuntur. ff. de fer. l. presides. de offi. procon. si in aliquem: in princ.

b ℭ Ualeat. non quicquid iudicis voluntati ⁊c̄. ff. de iudi. n̄ quicquid. ff. de. offi. pref. l. sepe. supra de offi. dele. consuluit propter quod honestū puto: ꝙ si iudex sic datus viderit grauiter ledi partē ex ꝓcessu tali tempōe fiendo supsedeat. habet eni iudex ꝓuidere vtilitati cause ⁊ partium: vt liti. nō contes. accedens. ij. de rescrip. statutū. §. insup. li. vj. C. cōmu. diui. l. iudiceꝫ. ff. de le. j. l. potest ⁊ facit qꝺ no. in spe. ꝺ arbi. in fi. ver. ꝫ nūqd tunc sedere vbi tractat ꝙ arbiter i cuius cōpromisso renūciatū est his ferijs nō tenet ꝓcedē tali tempore feriato.

c ℭ Amputet. istud ⁊ q̄ sequūt vsq ad v. nō sic. nō vident in his causis spālia: cuꝫ in oi cā iudex laborare debeat ad lites breuiādas dilationū matēias amputādas: ⁊ alia q̄ sequunt: iura sr̄ vlgaria. Sꝫ dici pt spāle: ꝙ i his forti⁹ q̄ꝫ i alijs iudex

d ℭ Poterit. id dicimur posse: qꝺ hōeste possum⁹. (ꝫ poterit. xxij. q. ij. faciat. ff. de ꝯdi. isti. fili⁹ q fuit. de v. sig. l. nepos vnde ꝫ determinat fiendū sine ptiū preiudicio. j. ver. nō sic.

e ℭ Exceptiōes. ꝫ ⁊ sequētia videt tolli p vbū absq strepitu. talia. n. p quēdā ꝯuocū clamorē ⁊ tumultū solēt examē obstrepere: ⁊ vitati habēde obstaculū pbē. vn̄ dicit canō ꝙ cultuꝫ suuꝫ iusticia pdit qn̄ silētia iudicij obstrepētiū turbo ꝯfundit v. q. iiij. i loco. ad qꝺ facit. C. ꝺ i offi. tes. siqs i suo. ꝺ ꝯsor. eius. li. l. j. ⁊ ꝺ adul. l. adlterij. C. ꝺ stu. li. vr. ro. l. vnica. in fi. li. xj. de tali strepitu habet ꝺ syndico. c. vno. de elec. q̄rundā. li. vj.

f ℭ Dilatiōes. nō dicit exceptiōes dilatorias ⁊ appellatiōes frustatorias: ne p ꝫ iunueret exceptiōes surreptiōis vl nullitatis ꝯ rescriptū: vl recusatiōis ꝯ iudicē: vl dilatoriā solutōis vl his similes repellēdas: ꝫ hoc intēdit ꝙ oīs exceptio frustatoria ⁊ ad differēdū iudicis ꝓcessum maliciose opposita repellatur. Sed q̄ro quam exceptionem vel appellationem per hec veba non dico per hanc ꝯstitutioneꝫ possit talis iudex repellere: quam alt iudex teneat admittē: ꝫ vellē doceri. io. an.

g ℭ Jurgia. de his. ꝫ. de v. signi. forus. §. iurgium.

h ℭ Multitudinē. hoc commune videtur in oībus causis. ꝫ. ꝺ testi. significauerunt. ⁊. c. se. ⁊. ff. de testi. li. j. in fi. tamen hoc in his amplius q̄ꝫ in alijs poterunt per hanc litteram.

i ℭ Necessarie. actori vel reo.

k ℭ Defensiones. legitime: fa. ad ꝫ de of. dele. ex pte. ij. q. vij. lator ibi no. ⁊. C. de pci. ip. of. l. quotiēs. ⁊ facit hec lr̄a ⁊ finis istius secunde partis ⁊ iura predicta ad questionem legistarū de potestate qui habet arbitrium an tēneatur iusticiam partis seruare: vel possit illam contra iura ⁊ iusticiam condemnare ⁊ voluntate vti: ⁊ tenēt ꝙ iusticia ⁊ legitime partis defensio non tollitur per dationem arbitrij: allꝫ C. de inoffi. testa. siquando. ff. ꝺ condi. inde. si procur. in prin. ff. de dona. si filius. ⁊ de pecul. l. qui peculij. ff. man. l. creditor. §. lucius. ad municip. luci⁹. §. iperator. ff. de pac. contra iur. ff. ad trebel. si cū herede. fa. ꝺ reg. iur. in generali. li. vj. cū suis concor. ⁊ optime probat cōstitutō cle. ꝫ. de te iudi. pastoralis. §. pe. in fi. Et si dicas arbitrium de eo qui potuit concessum debet aliqd operari: respondetur ꝙ ad solēnitates que figuram iudicij respiciūt nō tenetur vt ꝫ Unde no. ꝙ de his q̄ in iudicio aguntur quedā sunt acta cause vel litis q̄dā iudicij. ꝯfessiōes ergo attestationes ⁊ ea que respiciunt factū proprie sūt acta cāe: citationes satisdatiōes ⁊ silia sūt acta iudicij: de ꝫ per inno. ⁊ hosti. de testi. cām. ⁊ per archi. de elec. indēnitatibus. §. vero. Uerba igit sine figura iudicij: lꝫ tollāt aliq ex his q̄ ordināt iudicium: non tamen illa que instruūt ⁊ decidūt cām. nō ē ergo mir si probatōes ⁊ legitimas defensiōes talis iudex admittit. nil igit talis iudex obmittet p qꝺ ipediat vel occultetur cognitio veritatꝫ vt seqt: ⁊ p singula discernē potes. Jlla vo q̄ solēnitatē respiciūt: siue sint act⁹ q r̄spiciūt iudicē siue p tē vtraq vl altā r̄mittit: ⁊ fa. ff. ꝺ le. j. si hu⁹ vetit⁹ cū su

l ℭ Citationē. p ꝫ singlare vr̄ ꝙ sufficiat vni(is ꝯcor. ca: alꝫ saltem in princ. cause regratur trina vel pemptoria: vt lit. n̄ ꝯtes. qm̄. porro. ꝺ ꝫ. xxiiij. q. iij. ꝺ illlicita.

m ℭ Non excludi. intellige plus q̄ꝫ in alijs in quibus non proceditur simpliciter ⁊ de plano. vnde sicut in illis: sic ⁊ in isto si tamen tacite committantur hec iuramenta non vitiatur processus: ꝺ iur. calū. c. j. li. vj.

n ℭ Formā. ꝺ or. co. c. ij. ꝺ accu. q̄lit. ij. ꝺ si. lꝫ vbi ꝺ ꝫ fa. ꝺ cā pos. cū sup. ff. ꝺ iudi. ꝺ q re. ꝫ. ꝺ fi. istr. it. ver. ceteruꝫ.

o ℭ Pronūciato. expedit igr̄ petitionē i actꝫ ꝺscribi p iudicē: vt ꝓnūciationē petitiōi ꝯformet: vt ꝫ: ⁊. ff. ꝯmu. diui. vt fūd⁹. pp actorē ne frustra fatiget: ⁊ vt videat sr̄ q̄ pōnes ⁊ articulos formet vt seqt ⁊ vt sibi ex alia cā agēti nō obstet exceptio rei iudi. ꝫ. de re iudi. abbate. li. vj. expedit reo vt deliberare possit. iij. q. iij. offeratur. suas defēnsiones formare: ⁊ vt ex ieptitudine absoluatur ab instātia. ⁊ absolutus in pricipali non possit iterū cōueniri. Dicūt quidam ꝙ oblatio libelli solū respicit fauorē rei quod si tenere velis dicas id verū de ipsa oblatione q̄ sibi fit expēsis actoris: petitionē vo i actis describi triplicem fauorē respicit vt predixi.

p ℭ Uoluerit. quod requirat sūmariā cognitionem ⁊ sit eius nature ꝙ in eo possit ꝓcedi sine strepitu ⁊ figura ⁊c̄. ꝫ dico quia no. inno. ⁊ hosti. post euꝫ. de mu. pen. c. j. ꝙ ꝯuentus i causa q̄ reqrit sūmariam cause cognitionem reconuenire non potest: nisi super causa consimilis cognitiōis. sit ratio ꝭm eos: q: cuꝫ ꝯuētio ⁊ recōuētio simul sint tractādo ꝺ or. cog. c. ij. vbi reqrit plenā cognitioꝫ: altera sūmariā restat ꝙ sin̄ alteri⁹ p

dultaruꝫ a iure[a] ꝓcedere valeat[b] amputet[c] dilationuꝫ materiaꝫ: litē q̄pto poterit[d] faciat breuiorē: exceptiones[e] appellatiōes ⁊ dilatiōes[f] frustatorias repellendo: partiū aduocatorū ⁊ procuratorꝫ ꝯtentiōes ⁊ iurgia[g] testiūq supfluā multitudineꝫ[h] refrenādo. ℭ Nō sic tamē iudex litē abbreuiet: quin ꝓbationes necessarie[i] ⁊ defensiones[k] legitime admittant. ℭ Citationē[l] vo ac pstationē iuramēti de calūnia vel malicia siue de veritate dicēda: ne vitas occultet: p ꝯmissionē h⁹ i itelligim⁹ n̄ excludi[m] ℭ Uex q: iuxta petitiōis formā[n] ꝓnūciatio[o] seq dꝫ: p pte agētꝫ ⁊ ēt rei siqd petē voluēit[p]

ē in ipſo litis exordio[a] petitio facienda ſiue in ſcriptis ſiue verbo[b] actis tñ continuo[c]: vt ſuper quibus poſitiones ꝛ articli formari[d] debeant poſſit hēri plenior certitudo: ꝛ vt fiat diffinitio clarior[e] inſerenda. ❡ Et quia poſitiones[f] ad faciliorē expeditiōez litiuz ꝑ ptiū ꝯfeſſiōes[g] ꝛ articulos[h] ad clariorē ꝓbationem vſus longeuus[i] in cauſis admiſit: Nos vſuz huiuſmōi obſeruari[k] volētes ſtatuimus: vt iudex ſic ꝺ putat⁹ a nobis: niſi aliud de ꝑtiū[l] volūtate ꝓcedat ad dādū ſil' vtroſqꝫ[m] ťminū dare poſſit ꝛ ad exhibēdū oīa acta ꝛ munimēta[n] qb⁹ ptes[o] vti volūt in cā p⁹ dationem[p] articuloꝝ diē

iudicio ſimul tractari nō poſſint: cū altera acceleratiōnē exigat: altera dilatiōes lōgiores expoſcat: fac ꝓ ino. C. depoſiti. l. fi. ꝛ. C. ꝺ ꝯpē. l. fi. ꝛ. ſ. ꝺ ꝺpo. bona fides i fi. ꝛ fac h̄ dictū multū ꝯ opi. ino. ꝛ ꝓ opiniōe mea ꝺ q̄ ſtati dicā. Sꝫ qdā legiſte ꝯ ꝑ. l. ꝫ be. §. nō ſolū. ff. de ꝓcur. vbi ſi ꝑ ꝓcuratorē actoris petitur cautio dāni īfecti q̄ tñ celeritatē deſiderat. ff. de dā. īfec. l. i. ꝛ. iiij. §. pe. ff. de fer. l. ij. ꝛ reus velit dñm aliq̄ actōe recōuenire ꝓcurator teneť illū defendere. ꝛ hūc ītellectū approbat ibi gl. Pe. ꝺ bel. ſequiť ino. ꝑ. l. i. C. vbi cā ſta. vbi hoc no. ꝛ. C. de ſen. ꝛ inter. auč. ꝛ ꝯſequēter. Et Ci. idēz poſt euz ꝑ ratiōnē inno. ad. § nō ſolū reſpondent: ꝙ. §. eſt volubilis. ꝛ debet intelligi i ꝓcuratore q recōueniret in cā dāni infecti iuxta ſecūdū ītellectū ibi poſitū in glo. Predictis obſtare videť decre. ij. de mu. peti. vbi modus preter vel contra ius datus in conuentione ſeruatur in reconuētione: ꝛ ſic arguitur ꝙ i cāis que requirunt plenam cognitionem beneficio recōuētiōis poſſit hoc caſu procedi ſūmarie ſicut i ꝯuētione ꝛ ſic ceſſabit rō ino. volēs tenere qꝺ ꝓmiſi dicere poſſꝫ ꝙ aliud ē ꝑ reſcriptū id tolli qꝺ reſpicit fauorē ptiū vt appellare: ꝛ tūc ſic illud nō licꝫ reo in conuētione: ita nec licebit actori in recōuētione vt ibi: aliud ē tolli ſubſtantialia iudicij per reſcriptū ꝛ tunc reſtringiť ad caſuꝫ cōuētionis expreſſū: fa. de re. iur. q̄ a iure. li. vi. cuꝫ ꝯcor. ꝛ ſit huius ratio: q2 i primo valeret īpetrātis renunciatio. C. de tem. ap. l. vlti. ad fi. i ſecūdo nō: vt dicā. j. i vlti. glo. Eque tñ dici poſſet ꝙ aut ordinarius vl' delegat⁹ cognoſcit de cauſa i qua de ſui natura ſūmarie ꝓcediť: ꝛ tunc ſit locus predi. opi. inno. ꝛ ſequaciuꝫ: vt qualitas cauſe recōuentionez īpediat: ſicut ꝛ als no. de mutu. peti. c. i. in fi. penult. glo. ꝛ de arbi. cuꝫ dilect⁹ i glo. j. Aut delegatus virtute cōmiſſionis in cauſa in qua als plena cognitio reqrebať ſūmarie cognoſcit: ꝛ tūc ſubdiſtigue: aut papa proprio motu tollit ſubſtātialia: ꝛ tūc idē qꝺ ſupra: aut ad petitionem impetrantis: ꝛ tūc ar. ꝓdi. decre. l. vlti. C. de fruc. ꝛ lit. expē. videať eē remiſſa plēa cognitio ēt i recōuētiōe: ꝛ ſic ceſſabit obſtaculū ino. vt ꝓdixi. Pro h̄ fac h̄ lr̄a ſic generaliter loquēs: ſiqd petere voluerit ꝛc. ꝛ ad ſubdiſtictionē fac ꝺ preben. motu proprio. ꝛ. c. ſe. li. vi. ꝛ quod no. in predi. decre. ij. in fi. vlti. glo.

a ❡ Exordio. no. ꝯ opi. ber. vin. ino. ꝛ guil. ꝛ arch. q̄ hꝫ ꝙ vſqꝫ ad ꝯcluſionē poſſit fieri recōuētio: ꝛ ꝓ opi. ala. tā. gof. ꝛ ho. ꝛ io. mo. q̄ placet: ꝙ añ lit. ꝯteſ. ſit facienda vl' ſtatī p⁹ lit. ꝯteſ. vt no. accur. i auč. ꝛ ꝯſequēter i gl. fi. ꝛ i auč. de execu. §. ſācim⁹. i. i. gl. vt plene ſcripſi ꝺ mu. peti. c. i. ſup. j. gl. ꝛ ꝯ ipm ino. fac qꝺ poſt eū dixi. ſ. pxi. gl. Hoc ğ teneaſ ꝙ lꝫ qñqꝫ re⁹ ꝯuēire poſſit actorē durāte iudicio ñ tñ illa ꝯuētio vi recōuētōis hēbit: vt. ſ. ſimł tracteť ꝛ finiať: vt ꝺ or. co. c. ij. niſi fiat i lit. exordio: vt h̄.

b ❡ Siue v̄bo. eligat ğ petēſ qꝺ vl't vl' ſcriptā dať l' v̄bo ꝓferť: vt ꝺ ſuo ore ſcribať apꝺ acta vt ſolēt fieri poſte.

c ❡ Continuo. tolle hoc v̄bū īſerēda qꝺ ē. j. ꝛ īterſerit quare i

d ❡ Formari debeāt. cauti aduocati actoꝝ faciūt triplicari libellos: vnū dāt nōrio q ſcribit acta aliū reo: tertiū ſibi ſuabit ad finē de q̄ dr̄: vt meli⁹ ꝛ certius poſitiones ꝛ articlos fōmēt.

e ❡ Clarior. tū rōe mēorie q̄ labiliſ ē. xxiij. di. ꝓterea. C. q teſta. fa. poſ. hac ꝯſultiſſima. v̄. at cū hũana. ꝓpť qꝺ nō ſcribere petitionē poſſet īpedire ꝛ occultare veritatē: tū q: exq̄ petitio in actis deſcripta ē expmi poterit ſētētia vt mōis ē

f ❡ Poſitōes. de his ꝛ ipſarū fōmis ſatꝭ no. de cōceſ. c. i. li. vi.

g ❡ Cōfeſſiōes. ꝫ ſi ꝑs negat qꝺ petiť: qd releuat poſitiōes facere q̄s ēt negabit: So. ſepe ꝯtigit ꝙ vſus poſitionū mltū releuat ꝓbātē: vt ſi petā a te cētū q̄ mutuaui ticio cui⁹ es heres reſiſtis negādo: mō ponā ꝙ mutuaui ticio cētū: ꝙ ꝓmiſſit illa reſtitueť tali die: ꝙ titi⁹ īſtituit te heredē: ꝙ mortu⁹ ē: ꝙ hēditatē adiuiſti vl' habuiſti: h̄ oīa hēo neceſſe ꝓbare ꝫ forte duas ꝓmas negabiſ: reliq̄s ꝯfiteberis. mltū ğ me iuuat poſuiſſe: forte ēt lꝫ reſiſtas dicēs exceptionē pacti ſolutiōis vel ſimilē tibi ꝯpetere oēs ꝓdictas poſitōes ꝯfiteberis: ꝑ qꝺ pꝫ ꝙ ēt ſug ꝓncipali cui reſiſtit aduerſarius ponere qñqꝫ multū iuuat.

h ❡ Articulos. de his. ſ. de teſti. per tuas. ꝛ. e. ti. pſtium. li. vi. Et inquibuſdam foris dicitur intentio vel aſſertio: fa. ſ. de cā poſ. cum eccleſia poſt prin. C. de tem. ap. l. per hanc.

i ❡ Lōgeuus. ſ. a tpe greg. ix. q2 ꝑus depoſitionib⁹ nō habebam⁹ expſſū: ꝫ ꝑ ipꝫ hēm⁹: de elec. dudū. ij. de lit. ꝯteſ. c. vno.

k ❡ Obſuari volētes. i oīb⁹ cāis: nedū i his i qb⁹ ſine figura ꝓcediť: ita puto auctorē ītellexiſſe ꝛ dato ꝙ dicaſ illū ītellexiſſe ſolū ꝺ his qb⁹ ꝓduciť ſine figura forti⁹ ğ ſuādus ē i alijs.

l ❡ De ꝑtiū. ꝓpť plr̄ale nō puto ꝙ ꝑs. altera ſola reſiſtere poſſit. āmbab⁹ aūt reſiſtētib⁹ nō vꝫ iudicē h̄ poſſe. ꝫ ꝑ h̄ collige ꝙ ſi iudex q ſine figura ꝓcedit īuitis partib⁹ nō dat ſimul terminū ad ponēdū ꝛ ad articulandum: multo minus ꝛ alius.

m ❡ Vtroſqꝫ. ſ. poſitiōes ꝛ articulos. vñ ꝛ qdā i cāis h̄ ꝯiungūt dicētes ponit: ꝛ ſi negeť ꝓbare ītēdit ꝛc. nō tñ in alijs cauſis debet quis ad hoc cogi. primo enim poteſt ponere ꝛ demum negata in articulos deducere.

n ❡ Munimēta. ſ. ꝑ q̄ muniť cā: ꝛ idē v̄bū ꝺ elec. cupiētes. i fi. j. rñ. ꝛ. §. electos. ꝛ ꝺ of. or. q̄zuis. li. vi. ꝛ. ſ. ꝺ i ite. reſti. coram.

o ❡ Partes. patet ğ ꝙ i his cauſis qb⁹ ſine figura ꝓcediť vnius ꝛ idem terminus datur actori ꝛ reo ad probandum: cum in alijs cauſis dicatur fatuum eſſe ꝙ reus probet defenſiōes ſuas niſi prius actoris intentio ſit fundata: vt no. ſ. de teſt. c. de teſtibus. Dicebat guil. in ſpe. de inſtru. edi. §. nunc dicamus. ſepe obtinuiſſe: ꝙ poſt lit. conteſ. et iuramentum iudex poſſit partibus ſtatuere terminum peremptorium ad exhibēda omnia quibus in cauſa ſunt vſure: all'. ff. de edē. l. i. §. edēda. ꝛ quod ibi no. dicit tamē ꝙ quibuſdam videtur h̄ durū cum id liceat vſqꝫ ad concluſionem: de fide inſtru. cum dilectus. ꝛ dicūt ꝙ lꝫ iudex id poſſit: nō tamē debet. ff. de iudi. nō quicquid. xi. q. i. aliud. ꝛ adde quod ſtatim dicam.

p ❡ Poſt dationē. ſi verbuꝫ iſtud coniungitur verbo aſſignare qꝺ ſequitur eſt ſenſus ꝙ datis articulis ꝛ pri⁹ aſſignare poſſit hunc terminum. Si vero coniungatur cum verbo exhibēda: erit ſenſus ꝙ poterit dare terminum pone decem dierum ad ponendum ꝛ articulandum: ꝛ extunc dare alios decēz vl'

mensez ad producenduz ꝛc. vt sic simul dentur duo termini: si. de testi. cogē. c. ij. ꝛ facit littera qñcunqȝ sibi videbitur. pri ma placet maxime quia positionibus datis in termino respō dendum ē: articuli etiam examinandi. Illud ergo tēpus quo super his instatur non currit in termino productionis: nec ē congruum parti statui terminum ad probādū priusq̄ȝ sciat i quibus re leuetur: ꝛ quos articu los probare teneatur.

a ¶ Remissionem. cuius formam habes. s. de te sti. pductium. li. vi.

b ¶ Pro testibus proba torijs: ꝛ hoc est certum. Sed quia littera gene raliter loquitur: videtur in reprobatorijs de qui bus de probatio. l3 de te sti. licet. iij. Nam in illis etiam fit remissio: vt in predi. decre. presentiuz.

c ¶ Producendis. non semper in dilatione data ad producenda instrumenta licet producere testes: vt dixi post pe. ꝛ guil de testi. co. peruenit. j.

d ¶ Non obstante. vbi ergo non fit remissio pro testibus pro ducendis: terminus datus ꝛ elapsus bene obstat: ne produci possint vlterius instrumenta. ꝛ sic videtur solui quod queri tur: an post terminum datum ad producenda instrumenta audiatur vollens illa producere: Odofre ꝛ guil. in spe. de di lat. §. videndum. ver. quid si datus. dicunt ꝙ nō alle guil. ff. de optione lega. l. mancipiorum. C. de inge. ma diffamari. fac pro eis. C. qui accusa. non possunt. si ea que de remis. pig. si eo tempore. s. de proba. licet in princi. ꝛ quo ibi no. in i. glo. ꝛ q2 boni iudicis est lites dirimere. s. de dolo ꝛ contu. finem liti bus. ꝛ. c. fi. Alij contra cum non sit quis cogendus edere in strumenta: nisi cum eis vtitur. ff. de eden. l. i. §. edenda. ꝛ vi detur expressum. s. de fide instru. cum dilectus. vbi patet hoc licere vsqȝ ad conclusionem: ad idem. C. de iudi. l. iudices. ꝛ auc. iubemus. ꝛ quod ibi no. Inducitur ad idem C. de libera li causa. nec omissa. ff. de questi. vnius. §. fi. Confitebitur eniȝ forsam aduersarius videndo instrumenta pro ꝛ contra: facit constitutio clemen. s. de excep. excōmunicationis. Tertij disti guunt: quod videtur equum: an ius aduersarij sic lesum vt quia perierunt testes per quos poterat instrumentum repro basse si fuisset productuȝ in termino: quo casu audiatur. aut ipsius ius est illesum: ꝛ eo casu produci poterunt: hoc probāt per predi. l. mancipiorum. ff. de op. lega. ad quod facit de do lo ꝛ contu. c. i. de preben. si tibi absenti. li. vi. ꝛ quod no. ff. de euicti. si rem. §. quolibet ꝛ dixi de emp. ꝛ vendi. c. fi. sup. j. glo.

e ¶ Interrogabit. hoc non videtur in his spāle. xxx. q. fi. iudi cantem de fi. instru. cum io. ad fi. ff. de inter. ac. vbicunqȝ. ꝛ fa. de iura. calū. c. ij in fi. li. vi. nisi dicas in his spāle ꝙ etiam post conclusionem ad petitionem partis interroget.

f ¶ Ad id. nō sufficit ergo citari nisi exprimatur id quod ad sniam audiendam. ff. que sē. sine ap. rescin. l. j. §. item cum ex edicto. facit de testi. cum olim. in fi. de dolo ꝛ contu. cum qui li. vi. nam si hoc in sumarijs fortius in alijs vt sepius dixi.

g ¶ Non peremptorie. ar. ꝙ in alijs causis in quibus seruat iudiciorum figura sit necesse peremptorium exprimi vbi nō fit trina citatio ad sniam audiendam: quod videtur tenere io. xxiiij. q. iij. de illicita. ber. de of. dele. consuluit. inno. de accu. ad petitionez. guil. in spe. de cita. §. viso de tpe. ver. alias autē

certā qñcūqȝ sibi videbit va leat assignare: eo saluo ꝙ vbi remissionē[a] fieri ꝯtigeret ꝓ te stib[9b] ꝓducēdis[c] possit ēt istra ꝓduci assignatiōe h[9] i nō ob[d]. ¶ Interrogabit[e] ēt ptes siue ad carū istātiaȝ siue ex officio vbicūqȝ hoc eqtas suadebit. ¶ Sniaȝ vo diffinitiuaȝ cita tis ad id[f] l3 nō perēptorie[g] pti b[9] i scriptis[h] ꝛ ꝓut magis sibi placuerit stās[i] vl sedēs ꝓferat etiā si ei videbit cōclusiōe[k] nō facta ꝓut ex petitiōe ꝛ proba tis ꝛ alijs actitatis i cā fuerit faciēdū[l] ¶ Que oia ēt i illis casib[9] i qb[9] ꝑ aliā cōstitutiōeȝ nostraȝ[m] vl al's[n] ꝓcedi pōt sim plicit ꝛ de plano ac sine strepi tu ꝛ figura iudicij volum[9] ob suari. ¶ Si tñ in pmissis casi bȝ solēnis[o] ordo iudiciari[9] i to to vel in parte non cōtradicen tibus[p] patribus[q] obseruet: nō

ꝛ in ver. quid si lata.

h ¶ In scriptis. proferat quod est. I. et huius contrari um tenebat egi. in decre. nouit etiam soluȝ ex vi illius verbi de plano: ꝛ per hoc no. duo in quibus conueni unt iste ꝛ alie cause. s. ꝙ in his vt in alijs necesse sit dif finitiuam de scri pto proferri. Iteȝ ꝙ iudex sic alijs ita in his habet il lam per seipsum pferre: ꝛ de vtro qȝ satis no. de sē. ꝛ re iud. c. fi li. vi. ibi videas. noluit ergo scripturam que in snijs reg ritur ꝛ prolatio nem iudicis i his causis premitti ne per id continge ret occultari veri tatem propalatā ꝛ in iudicio diffi nitam: ꝛ per consequens victorem ridiculose ꝛ frustra in tali processus iudicio laborasse.

i ¶ Stans. in hoc diuersum est ius in his causis ad ali as que requirunt figuram iudiciorum: que ferri debēt a iudice sedente: de quo vide nō. in predi. decre. fi. de re iudi. li. vi. in glo. penul. Et videtur quibusdam hoc indici etiam per solum illud verbum de plano vt dixi in prin. huius partis: ꝛ hoc tenebat egi. i decre. nouit.

k ¶ Conclusione. ista littera videtur velle ꝙ i alijs cau sis requirentibus figuram iudicioruȝ necessaria sit cō clusio: ꝛ de conclusione habetur. s. de procur. auditis. de cā pos. pastoralis. ꝛ de constitutione clementis. c. ti. cā. de proba. qm̄ contra. de fi. instru. cum dilectus. ꝛ. c. cum ioannes. cōiter in secularibus foris apud nos nō fit conclusio: in ecclesiasticis fit per partes. Item ipsis vel altera ipsarum inuita: ex quo sufficientes dilatio nes date essent ꝛ elapse pronunciaret iudex conclusū in causa: ꝛ vide in spe. de renun. ꝛ condu. in prin.

l ¶ Faciendum. patet ergo etiam in causis quibus tol litur figura iudicij s̄m ius pronunciari debere: vt dixi super verbo defensiones.

m ¶ Nostram. s. de iudi. dispendiosam.

n ¶ Alias. vt in casu decre. si de here. li. vi. ꝛ in casu. de cre. indēnitatibus. §. si vero. de elec. e. li. quod dic vt di xi in prin. super verbo figura.

o ¶ Solēnis. vt libelli oblatio litis ꝯtestatio ꝛ similia.

p ¶ Non contradicentibus. Innuit ꝙ partibus con tradicētibus non possit iudiciorum figura vel solēni tas vltra id quod hic exprimitur obseruari. quod ve rum intelligo qñ sic procedere non est in iudicis pote state: vt q2 papa sic procedi mandat: vt in prin. c. sec[9] si sic procedere voluntati iudicis reliquatur: vt in cō stitutione dispēdiosaȝ. s. de iudi. vt ibi dixi super ver bo valeat. Scdo no. casum quo sufficit tacitus consen sus nō reclamantis: concor. de accu. c. ij. li. vi. Interdū requiritur expressus. e. li. de rescrip. statutum. §. in nul lo al's nō contradicere sapit medium inter consensuȝ ꝛ dissensuȝ: quod dic vt no. de reg. iur. is q tacet li. vi.

q ¶ Partibus videtur per plurale ꝙ ꝯtradictio vni[9] partis tñ non vitiet processum: ita res de facili reuer

titur ad sui naturam: vt dicam in vlt. glo. ⁊ facit quod dixi super verbo. ⁊ quia in glo. propter. alias dixisset vel earum altera. Sed forte hoc subauditum est de mente: quod patet si resoluatur non contraditio i consensu: vt si dixisset consentientibus partibus: quia tunc patet ꝙ alterius contradictio viciaret. ⁊c.

erit processus propter hoc irritus nec etiam irritandus.

¶ Data auinione. xiij. calen. decembris pontificatus nostri anno secundo.

similis allegatio quam scripsi. s. e. eo. de elec. in plerisque. Sed pone ꝙ de consensu partium iudex seruauit solennia ordinis iudiciarij: postea penitet partes ⁊ volunt ꝙ procedat sine figura: nunquid deinceps illis inuitis poterit seruare solennia? videtur ꝙ sic per regulam quod semel. de reg. iur. li. vi. cum suis concor. ⁊ vnico actu quis renunciat ⁊ consentit: de consti. cum accessissent. vbi de hoc de of. dele. gratum de ap. sollicitudinem. ⁊ sufficit semel factum: qui ma. accu. pos. i super. ⁊ propter sui contrarietatem iste vie processus iudiciales videntur ⁊ sic vna electa non venit alia: de post. c. vno de elec. vt quis. li. vi. Item vniformis debet esse finis principio: de bap. maiores ante mediu: de ap. secūdo requiris. His rationibus puto ꝙ si partes expresse consenserunt: ꝙ iudex in tota lite vel simpliciter seruaret ordinem iudiciarium: ꝙ inuito iudice qui sic inchoauit procedere penitere nō poterunt. vbi vero nō consenserunt expresse sed nō contradixerunt: puto ꝙ in occurrentibus postea contradicere poterunt: facit littera precedens: ibi in toto vel in parte. Item singulares actus iudiciorum sunt per se actus perfecti: vñ singulariter intitulatur: de li. oblatione cum rubricis se. bene facit quod scripsi post vin. ⁊ compost. de rescrip. dilectus. ij. in princi. quod etiam no. guil. in spec. de ap. §. restat. ver. ⁊ not. secundum vin. de cita. §. i. ver. quid si reus.

¶ Propter hoc. posset enim subesse alia causa irritationis.

¶ Irritus. ipso iure: vt alias de lit. contes. c. vno. ⁊ ti. se. accedens. j. ⁊. ij.

¶ Irritandus. per sententiam: vt alias de re iudi. cum causa. ⁊. c. cum bertoldus. in fi. ⁊ concordat huic fini: de iura. calū. c. i. ij. resp. in fi. li. vi. Et scias ꝙ iste finis nō conuertitur: nā si in causis que requirunt figuram iudicij procederetur nō contradicentibus partibus sine figura: non teneret processus ⁊ idem si expresse consentiret: de hoc de offi. dele. de causis. in glo. ij. ⁊. ij. q. i. in primis in fi. ⁊. c. se. ⁊ in spe. de sen. prola. §. iuxta. ver. quid si de partium. quod intellige: vt no. de re iudi. c. vlt. li. vi. i. v. glo. Ratio diuersitatis patet: quia in casu isto fit contra ius comune: sed in casu quem ponit littera res redit ad ius comune ⁊ ad sui naturam quod facile fit. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. si vnus. §. quod si non vt totum. Natura vero naturans cum ad illam redibimus per intercessionem virginis gloriose nos collocet cum celestis. AMEN.

Opus clementinarū impensa atque industria thome de blauis de alexādria. Venetijs impressū feliciter finit: vna cum apparatu domini Joannis Andree anno salutis dñice. M. CCCCLXXXVIIII. die primo Junij.
Laus deo.

Incipiunt decretales extrauagātes que emanarunt post sextum.

De electiōe et electi potestate.

Bonifacius octauus.

Iniuncte nobis debitū seruitutis expo scit: vt qui ad reformandos in clero mores et actus prout nobis ex alto permittitur solerter intendimus: ibi precipue reformationis ac cōmode remediū apponamus: vbi maius respicimus periculum imminere. ¶ Sane q̄ periculosum existat: q aliquis in officio dignitate vel gradu fore se asserat et pro tali etiam habeatur nisi prius ipse quod asserit legitimis ostenderet documentis tam ex ciuilibus, q̄ ex canonicis institutis colligitur euidenter. Asserenti nāq cum mandatis principis se venisse credendū nō est nisi hec scriptis probauerit: nec similiter creditur se asserenti legatum. Nunquam enim apostolice sedis moris fuit absq signatis apicibus vndecūque legationem suscipere: sed nec dicenti se delegatum sedis eiusdem creditur vel intenditur: nisi de mandato apostolice fide doceat oculata. Similiter clerici ad alienam diocesim sine aliorum ordinariorū litteris venientes: nec in suis recipiuntur ordinibus: nec ad superiores ascendunt. Clerici quoq et monachi qui de suis ciuitatibus ad almam vrbem pficiscunt: nisi muniti veniant suorum litteris prelatorum non sunt clerici vel monachi reputandi. Siquis preterea in clerum electū se dicat: si sacerdotem sese nominet hoc scrutandū est: qr non sine periculo est in talibus cōmunicatio indiscussa. Quod aūt in illis qui se episcopos et superiores prelatos: etiam abbates priores seu alios monasteriorum rectores quocunq nomine censeantur appellāt: sit discussio celebris et diligens facienda: luculenter apparet si scandala et pericula grauia que ipsorum pareret posset cōmunicatio indiscussa diligentius attēdant: hinc nos euidēs euocat rō: vt cū premissis aliis casibus q̄ minores existunt periculi sit ex pstōnibus editis iā puisū: hunc vltimū q pericula grauiora minant nequaq̄ sine puisionis oportune remedio reliquam. pñti ita q ppetuo valitura pstōne sancim: vt episcopi et alij prelati superiores, et ceteri monasteriorū regimina exercētes quocūq noie cēseant qui apud dictā sedē pmouent: aut pfirmatiōis cō secrationis vel benedictionis munus recipiūt ad commissas eis ecclesias et monasteria absq dicte sedis litteris huius eorum pmotionem pfirmationē psecrationem seu benedictionem continentib accedere: vel bonorum ecclesiasticorum administrationem accipere non presumant: nulliq eos absq dictarum litterarum ostensione recipiant: aut eis pareant vel intendant. Quod si forsan contra presumptū fuerit: quod per episcopos et prelatos abbates priores et alios monasteriorum regimina exercentes predictos medio tempore actum fuerit irritū habeatur. Nec quicquam interim ijdem episcopi vel prelati abbates priores vel regimina exercentes de ecclesiarū vel monasteriorum prouentibus percipiant eorundem. Capitula vero et conuentus ecclesiarum et monasteriorum ipsorum et alij quicunq ipsos absq huius dicte sedis litteris recipientes vel obedientes eisdem tandiu sint a beneficiorum suorum perceptionē suspensi: donec super hoc eiusdem sedis gratiam meruerint obtinere. Episcopi quoq prelati abbates priores et alij monasteriorum regimina exercentes predicti solito fidelitatis et obedientie iuramēto non prestito. Illi etiam pontifices quos apud predictam sedem palium continget recipere: absq litteris traditiōis ipsius palij nequaq̄ ab eadem discedant. Discedentes vero quousq huiusmodi iuramentum pstiterint et litteras obtinuerint nihil de ipsarum ecclesiarū et monasteriorum prouentibus percipiāt: et quicquid interim per eos vt de alijs pdicitur: actum fuerit: viribus non subsistat.

Benedictus vndecimus.

Si religiosus qui absq sui superioris licentia electioni de se facte cōsentire non potest illam post electionem sibi presentatam vel eius electores infra tempus pro eiusdē superioris presentia vel absentia moderañ nequaquam obtineat: dat generale concilium lugduñ. electoribus extūc ad electionem aliā procedendi liberam facultatem. Verum quia frequēter dubitatū est. an etiā sit eoipso iure siquod ei competebat huius electiōe priuatus: statuimus illo eū bocipo fore priuatum.

Idem.

Sancta romana ecclesia que disponente domino super omnes alias ordinarie potestatis obtinet principatum a deo vt pote mater vniuersorum christi fidelium et magistra quattuor patriarchales sedes instituit. inter quas post ipsam roma. eccle. constantinopolitanam primum alexandrinam secundum: antiochenam tertium: et hierosolymitanam quartum locū voluit obtinere ipsasq multis prerogatiuis et honoribus ac priuilegijs decorauit: de quarum prouisionibus cum eas vacare contingit tanto est accuratius cogitandum et attentius prouidendum, quanto maioris eminent altitudine dignitatis: et periculose erraret in puisionib earūdē. Super hoc igit cum fratrib nr̄is

habita deliberatione matura inter alia nostre consi
derationi occurrit: ꝙ omnes prochdolor predictaruꝫ
sedium patriarchalium ciuitates aut sunt destructe:
aut occupate ab infidelibus vel in scismaticis detinē
tur: ipsarum capl'is seu cōuentibus ⁊ canonicis disper
sis vndiqꝫ per ciuitates ipsas per alias regiones seu
loca a ciuitatibus ipsis remota: ex quo contingit sicut
experientia nuper nos docuit: ꝙ vacante constantino
politana ecclesia per mortem bone memorie petri pa
triarche solum per vnum duntaxat eius canonicum
fuit de nouo pastore electio celebrata alijs canonicis
suis agentibus in remotis: dictus tamen electus iuri
siquod sibi ex electione huiusmodi competebat in no
stris manibus sponte ac libere resignauit. ideoqꝫ de
eorumdem fratrum cōsilio ⁊ apostolice potestatis ple
nitudine statuimus: vt quādiu ciuitates ipse scismati
corum aut infidelium subsunt aut suberūt ditioni aut
detinebuntur per eos. canonici dictarum patriarcha
lium sediuꝫ cum eas vel ipsaruꝫ aliquam seu aliquas
vacare contigerit ad electionem postulationem seu
quāuis prouisionem de preficiēdo sibi patriarcha vel
pastore nullo modo procedant absqꝫ apostolice sedis
licentia speciali

noticiam deducatur: ¶ Nos enim
a data presentium decernimus irritum ⁊ inane si se
cus per predicta capitula conuentus vel canonicos
aut quēuis alium vel alios scienter vel ignorāter fue
rit attentatum. Non ob. quibuscunqꝫ ipsarum eccle-
siarum vel alicuius earum consuetudinibus vel sta-
tutis iuramento confirmatione dicte sedis vel quacū-
qꝫ alia firmitate vallatis: seu constitutionibus priui-
legijs vel indulgentijs sedis eiusdem: per que effect⁹
presentium impediri posset quōlibet vel deferri: ⁊ de
quibus quorūcunqꝫ totis tenoribus de verbo ad ver
bum in nostris litteris habenda esset mentio specia-
lis. ¶ Nulli ergo ⁊c. Data laterani. x. kal. ianu. pon-
tificatus nostri anno. vij.

IOannes episcopus seruus seruorum dei ad per
petuaꝫ rei memoriā. Suscepti regiminis nos cu
ra sollicitat: vt que in ecclesijs non absqꝫ dispendio mi
nistrorum ⁊ cultus detrimento diuini seruari vidim⁹
in appellationem congrui moderaminis in melius re
formemus. Cum itaqꝫ in nonnullis ecclesijs obserue
tur ⁊ a longe retro temporibus fuerit obseruatum: ꝙ
fructus primi vel secundi aut alterius cuiuscunqꝫ se-
quentis anni beneficiorum vacantium in eisdem de-
functo: vel fabrice aut ecclesijs personis habentibus
annualia de consuetudine priuilegio vel statuto ap-
plicantur in totum: ita ꝙ illi qui huius beneficia ca-
nonice obtinēt: ⁊ ad quos als de iure fructus ipsi spe
ctare deberent nihil inde percipiunt. Unde illud in-
conueniens sequitur ꝙ commode nequeunt ad impē
dendum debitum seruitium residere in ecclesijs i qui
bus beneficiati existūt: Nos de illo sup his remedio

prouidere volentes. per quod hi ⁊ illi in fru-
ctuum predictorum ꝑceptione participēt: ⁊ ec
clesie debitis ꝓuitijs nō fraudēt: p̄nti decreto
statuimus de fratrū nr̄oꝝ ꝯsilio: illi qui fruct⁹
ꝑdictos sibi hactenus integre vendicabant ex
priuilegio consuetudine vel statuto nihil exin
de vltra sūmā ꝓ qua vnūqḋqꝫ bn̄ficium ipsoꝝ
ꝯsueuit in decime solutione taxari ꝑtextu hui⁹
ꝓuilegij ꝯsuetudinis vel statuti quouis modo
ꝑcipiant: sed ipm ꝑceptōe dūtaxat sint
omnino ꝯtenti totali residuo ꝑdicta obtinenti
bus bn̄ficia remāsuro: nisi forsan illi q fructus
eosdē soliti fuerint vt preferf cū itegritate ꝑci
pere ꝑ seipm mallēt hr̄e residuū: ⁊ obtinētib⁹
bn̄ficia sūmam dimittere memorataꝫ. quo ca-
su ꝑcipiēdū qḋ maluerit illis relinquim⁹ opti
onē: sic ꝙ infra. x. dies postq̄ sciuerit beneficia
ipsa vacare: ij quibus annualia ipsa debentur
ex ꝓuilegio ꝯsuetudine vel statuto vel ipsorum
annualiū collectores quā ptē hr̄e voluerit: an
s. decime taxationeꝫ vel ipsa dimissa residuum
nulla subastatōe ꝑmissa eligere teneāf: quam
electionē si infra. x. dies nō fecerit vt ē dictū ex
tunc ad eū cui⁹ est beneficium h⁹ optio vel ele
ctio trāseat ipso iure: ⁊ hi ecclesijs ⁊ ꝑtib⁹ illis
in qb⁹ beneficia maiora ⁊ alia q̄ ad solutionē
decime sūt taxata volumus obseruari. In illis
v̄o ecclesijs ⁊ ꝑtib⁹ in qb⁹ decimaꝝ taxatio nō
ē facta seruef: ꝙ fructus ⁊ obuentiones bn̄ficij
tunc vacantis qḋ in decime solutione mediuꝫ
ꝯsueuit diuidanf: quaꝝ medietatem habeat is
cui annualiū ꝑ alteꝝ de ꝑdictis modis ꝑceptio
est ꝯcessa: reliquā v̄o medietatē ꝑcipiat ille cui
beneficiuꝫ ē ꝯcessū ꝓ sustentatōe sua ⁊ alijs ec
clesie onerib⁹ supportādis. Qḋ si alter de ꝑdi
ctis ꝑsata medietate noluerit eē ꝯtētus altero
ꝯtenti nolēte. pars nolētis trāseat ad volētem
⁊ volēs fruct⁹: obuētiōes illi⁹ bn̄ficij percipiet
vniuersos: eidē beneficio ꝯgrue faciēs deserui
ri: ac eius supportāf onera ꝯsueta. Et si qsq̄ ali
qd ꝑdictoꝝ vltra ꝑmissa ꝑcepit: nisi illḋ ijs ad
q̄s id ꝑtinet ifra mēseꝫ restituerit cū effectu eo
ipo si eps supior ꝑlat⁹ fuerit a pōtificali honore
⁊ igressu ecclesie nouerit se suspēsuꝫ. Si aūt ca
pitulū vniuersitas collegiū interdicto se noue
rit donec ꝑdicta cuꝫ integritate restituerit sub-
iacere. Si v̄o aliqua singularis ꝑsona ecclesia
stica vel mondana id fecerit excōicatiōis icur
rat sniam ipso facto. a qua nisi restōne ꝑmissa
ꝑterq̄ in mortis articulo nullatenus absoluaf
Nō ob. quibuscūqꝫ ꝓuilegijs seu indulgentijs
aut ꝯrijs ꝯsuetudinib⁹ vel statutis iuramento
ꝯfirmatōe sedis ap. aut alia q̄cunqꝫ firmitate
vallatis: que oīa quo ad hoc auctē ap. reuoca-

mus cassamus ⁊ irritamꝰ:⁊ nullius deinceps
esse volumus firmitatis. Nulli ergo omnino
hominũ liceat hãc paginã nr̃e ↄstõnis reuoca
tionis cassatõis irritationis ⁊ volũtatis ĩfrige
re vel ei ausu temerario ↄ̃ire:siqͣs aũt ⁊c̃. Da
tũ auinione. viij. cal. nouẽb. põti. nostri ãno. ij.

Ex debito pastoralis officij nobis q̃ꝗ̃ĩme
ritis sup̱na dispõneˀↄmissi p̱iculis aĩarũ
⁊ ecclesiaꝝ ac monasterioꝝ dispendijs que ob
ipsorum vacationes diutinas ipsis solent fre-
quentius prouenire cõgruis remedijs q̃tũno
bis ex alto ↄcedit salubriter occurrere intẽdẽ
tes:vt celerius ⁊ vtilius prouideat ecclesijs ac
monasterijs antedictis:⁊ vt rõne q̃ sup̱ ĩpas ec
clesias ac monasteria ex diuina ꝓuisione obti
nere dignoscit p̃ncipatũ honoꝝ debitus ĩpẽda
tur:p̃decessoꝝ q̃z nostroꝝ ro. po. p̱sertim fe. re.
bonifa. viij. q dignitates p̱sonatus ecclesias ⁊
alia eccle. bñ. ⁊ cle. v. q tã huiꝰ dignitates p̱so
natus ecclesias bñficia q̃ꝫ cardinales ecclesias
q̃slibet monasteria p̃oratus administratiões ⁊
officia quecunq̃ꝫ q̃ apud se. ap. vacarẽt ꝓuisioni
ap̃lice sub certis tp̱ibus reseruarunt vestigijs ĩ
herentes:nos ex causis rõnabilibꝰ q̃ ad id no
struz aĩum induxerunt de fratrũ nostroꝝ ↄsilio
nõnulla detrahendo aliqua declarãdo:⁊ que
dam addẽdo de nouo ep̃ales ⁊ eoꝝ superiores
sedes monasteria ⁊ regulares ecclesias ad que
hi q̃ istis p̱ tp̱e ꝓficiendi sunt etiã q̃ per electio
nẽ canonicã assumunt p̃oratus officia vel ad-
ministrationes eorũdem dignitates p̱sonatus
p̃bẽdas aliaq̃ꝫ ec. bene. cum cura vel sine cura
quocũq̃ꝫ noĩe censeant q̃ ad p̃dictã sedẽ vacãt
ad presens ⁊ exnunc antea donec xp̃i dignatõ
nos dignabit vniuersali ecclesie sponse sue re
gimen possidere vacare ↄtigerit apud eã ꝓuisi
oni nostre de fratrũ nostroꝝ ↄsilio auc̃te ap. re
seruamꝰ. Huiꝰ aũt sedes monasteria ecclesias
⁊ alia p̃fata bene. ec. p̱ mortẽ vel depositionẽ
ac p̃uationẽ eorum q ea obtinẽt electionẽ cassa
tionẽ postulationẽ repulsionẽ renũciationem
quorũlibꝫ ꝓuisionẽ trãslationẽ siue p̱ susceptio
nẽ muneris ↄsecrationis aut benedictiõis du
dũ a dicto cle. p̃. n. ꝓmotis ĩpẽsi:vbi d̃ ipsis dis
posuit p̃decessor ⁊ a nobis siue auc̃te nr̃a ꝓmo
uẽdis impendendis apud sedẽ ipsam vel etiaꝫ
vbicũq̃ꝫ aut quouis alio modo canonice vaca
re apud sedẽ itelligimꝰ prelibatã. Ep̃ales ĩsu
per vel alias dignitates ecclesias monasteria
⁊ alia p̃dicta fratrũ nostrorum sancte ro. eccle.
cardinalium apud dictã sedẽ p̱ eoꝝ obitũ vaca
re censemus:siue inibi aut alibi vbicunq̃ꝫ ipsos
migrare ↄtigerit de hac luce:⁊ hoc idem in di
gnitatibus ⁊ benefcijs quibuslibet:vt de alijs
premittitur:officialium videlicet vicecãcellarij eius
dem eccl̃ie camerarij notariorum auditoris ↄ̃dictoris
rum correctoris scripturaꝝ litteraꝝ ac penitentiario
rũ necnõ abbreuiatoꝝ cu. ro. locũ sibi volumꝰ vendi
care. Rursus huius nostre reseruationis edictũ ad di
gnitates ⁊ alia iam dicta capellanorum nr̃oꝝ ↄmẽsa
liũ ⁊ quorũlibꝫ aloꝝ rõne officij vel ex cã legitima ĩ di
cta curia morantiũ qñ a nobis ꝓ nr̃is ⁊ eiusdẽ sedis
vestigijs ꝓsequẽdis p̱ ipsa curia quõcũq̃ꝫ premissi vl̃
aliquis eoꝝ trãsmissi aut legati vel nuncij fiant ⁊ eos
vbilibet ⁊ quẽlibet ipsorum ad p̃fatam curiam redi
tum durante legatione seu ꝓsecutione ipsoꝝ negocio
rũ rebꝰ eximi ↄtigerit ab humanis:duximꝰ extenden
dum:⁊ idẽ ipsum ẽt esse volumꝰ:⁊ hꝰ capellanis ↄmẽ
salibꝰ ẽt si vt p̃mittitur nũc transmissi fuerint vbicun
q̃ꝫ ⁊ ipsos rebꝰ eximi contigerit ab humanis. Ceterũ
edictũ ep̃m trahimꝰ ad sedes moñ. ad alia supradi-
cta:que viuente adhuc dicto cle. p̃. n. vsq̃ꝫ ad eius obi
tum vbi de ipsis p̱ eum fuerit ordinatum:⁊ deinde vs
q̃ꝫ ad datam p̃ñtium apud sedẽ vacauerint eadẽ illa
q̃ vacare decernimus apud ipsam:dũmodo in eis ius
in re lꝫ ad rem non sit aliquibꝰ acquisitum: decernen-
tes extunc irritum ⁊ inane si secꝰ in p̃dictis ⁊ singulis
scienter vel ignoranter p̱ quẽcũq̃ꝫ seu quoscũq̃ꝫ apo-
stolica vel aliq̃ q̃uis auc̃re attẽtatũ fuerit vel ↄtige-
rit ĩ posterũ attẽtari: nõ ob. pie memorie gre. x. ac bo
nifa. viij. ⁊ alioꝝ ro. põ. p̃. n. constitutionibꝰ super hoc
editis:q̃tenꝰ edicto sunt ↄ̃rie memorato. Ceteruꝫ ipis
ↄstõnibus ĩ suo robore duraturis:pẽsiones ĩsup̱ annu
as ab eis ⁊ ab eorum superioribus alijsq̃ꝫ p̃latis infe
rioribꝰ:necnon quibuscunq̃ꝫ capellanis conuentibꝰ
collegijs vel singularibꝰ p̱sonis factas ⁊ faciendas p̱
sonaliter aliquibꝰ ex eisdem cardinalibꝰ seu quibus-
uis alijs ex p̃nominatis pensiones preterea seu assigna
tiones quantitatum quarunlibꝫ super certis ꝓuincijs
diocesibꝰ ẽcclesijs moñ. vel alijs ecclesiasticis locis aut
ordinibꝰ etiam a quibũsuis pre. n. roma. ponti. factas
premissis personis siue aliqui earumdem vel mona
steria prioratus administrationes quaslibet benefi
cia regularia vel alia quelibet quocunq̃ꝫ nomine cen
seantur non consueta ab olim clericis secularibꝰ assi
gnari huiusmodi p̱sonis vel alijs clicis eiusdem colla
ta siue concessa ↄmode vel alio quouis titulo ab eisdẽ
predecessoribꝰ seu alijs ep̃is vel sup̱ioribꝰ p̃latis capi
tulis aut conuentibꝰ vel collegijs sub edicto predicto
nolumꝰ aliq̃tenꝰ ↄp̃hendi. quominꝰ eis cedentibꝰ vl̃
decedentibus siue illa quouis alio mõ dimittentibus
monasteria ipsa prioratus administratiões beneficia
ac loca huiusmõi ad ecclesias ⁊ mõasteria siue alia lo
ca religiosa vel alia ecclesiastica eorumq̃ꝫ prelatos si
ue p̱sonas q̃s antea eorum dispositio p̱tinebat:seu qui
bus imediate subesse noscuntur: libere reuertãtur: ni
si eisq̃d canonicũ obstiterit vel de ipsis aliter duximꝰ
disponendum.

De officio iudicis ordinarij. Bonifa. viij.

Debent supioribus suis reuerentiã subditi ⁊ dũ salubriter ab eis ꝓ culpis correctionẽ velut cu rantiũ medicamenta recipiũt: obedientiã exhibere te nentur. Rursus oportet ꝑpositos cũ charitate corri gere: decet eos inferre humiliter quod docẽt: ⁊ pater na dilectione subiectos fouere: sic debitor delicatꝰ ef ficitur: sic onerosus creditor minime reperitur. ¶ Sa ne dudũ venerabili fratre nostro. a. episcopo dulmeñ ecclesie: qui regularis sancti benedicti forenoscit de cedente: prior ⁊ capitulũ ipsius ecclesie excipientes ꝙ de consuetudine erat ecclesie supradicte: ⁊ tẽpore cu ius non erat memoria inconcusse seruata: ꝙ epi dul meñ. qui fuerĩt ꝓ tempore per se solos absq; alijs re ligiosis sibi adiunctis vel clericis vel laicis seculari bus quibuscũq; assumptis sibi loco notarij monacho seu monachis capituli memorati visitationem suam hactenus prefato impenderũt capitulo: supplicarũt eidem episcopo: vt omnes tam clericos ꝙ̃ laicos reli giosos ⁊ seculares anteꝙ̃ visitationem actualiter ex erceret: a capitulo perciperet admoneri: quibꝰ admo nitis parati erant ipsum admittere ad visitationẽ hu iusmodi peragendam. ⁊ quia dictus eps eos sup hoc nõ audiuit: ꝙ̃ꝙ̃ protestaretur se velle omnes clericos suos ⁊ alios preter tres vel quattuor ⁊ notarium re mouere: ⁊ sic suam visitationem incipere: ⁊ complere idem prior ⁊ capitulum ad sedem apostolicam appel larunt: Propositoq; huiusmodi negocio corã nobis ⁊ auditis ⁊ intellectis que partes dicere voluerunt: nos considerantes ꝙ consuetudo predicta contra cõmu nem vtilitatem facultatem probationum que nõ est angustanda: restringit: propter quod etiam vt salua s. sit rerum probatio quod publice interest ne veritas occultetur: cautum est iure vt curent magistratus te stari. i. testificari volentibus seipsos ⁊ alios testes vel signatores prebere: ⁊ statuit generale concilium vt a iudicibus adhibeantur persona publica vel duo viri idonei qui acta conscribant: quos quidez monachos predictos tamen propter eorum professionem que il lorum necesse facit funestam ⁊ ipsos arcet a iudicijs ⁊ publicis siue ciuilibus actibus. nec patitur ꝓut cõ stitutio nouella declarat nisi inquisitiõis heretice pra uitatis causa tabellionis cuius vicem in hac pte duo viri per supradictum concilium obtinent officium ex ercere: tamen quia suspecti ne contra priorem aut ca pitulum quibus subsunt que corrigenda inueniũtur fideliter ⁊ recte conscriberent: attendentes quoq; ꝙ id epali non modicum detrahit dignitati si ab epo q dignitatem ꝓpriam suo ingenio augere debet: comi tes honoris sui causa adhibiti abducantur: seq; soluz suspectis quandoq; forsitã quos visitat cõmittere cõ pellantur: dictam consuetudinem per quam preliba ti prior ⁊ capitulum videntur nimium delicati tã non rationabilem reprobamus. sed ne sit episcopꝰ onero sus decernimus vestrorum predecessorum vestigijs inherentes. vt cum aliquis ad visitationem de cetero faciendam in ecclesia memorata descen derit in visitationis actu duas vel tres hõestas personas clericali charactere insignitas: quarum vna ad minus sit religiosa ordinis supradicti: ⁊ vnum notarium clericum secum habeat ⁊ nõ plures: consuetudine aliqua obtenta ⁊ cõpositi one qualibet inter partes ipsas super hoc in cõ trarium facta hactenus non obstante.

De maioritate ⁊ obedientia

Bonifacius octauus.

Unam sanctam ecclesiam catholicam ⁊ ipsam apostolicam vrgente fide credere cogimur ⁊ tenere. Nos quia hanc firmiter cre dimus simpliciter confitemur: extra quam nec salus est nec remissio peccatorum: sponso in canti cis ꝓclamante vna est colũba mea ꝑfecta mea vna est matris sue electa genitricis sue que vnũ corpus mysticũ repñtat: cuiꝰ corpis caput xp̃s christi vero deus: in qua vnꝰ dñs: vna fides: vnũ baptisma: vna fuit diluuij tpe archa noe vnam ecclesiã ꝑfigurans: que in vno cubito ꝯsumata vnũ noe videlz gubernatorẽ hũit ⁊ rectorẽ: ex tra quã oĩa subsistẽtia sup terrã legimus fuisse deleta. Hãc aũt veneremur ⁊ vnicã dicẽte dño i ꝓpheta. Erue a framea deꝰ aĩam meã ⁊ ð ma nu canis vnicã meã. Pro aĩa eni. i. ꝓ seipso ca pite sil orauit: ⁊ corpore qð corpus vnicã. s. ec clesiã noĩauit ꝓpter sponsi fidei sacrorum ⁊ chari tatis ecclesie vnitatẽ. hec ẽ tunica illa dñi incõ sutilis q̃ scissa nõ fuit sz sorte ꝓuenit. Igit eccle sie vnius ⁊ vnice: vnũ corpꝰ vnũ caput nõ duo capita q̃si mõstrum xp̃s videlz ⁊ xp̃i vicariꝰ petrꝰ petriq; successor: dicẽte dño ipsi petro. Pasce oues meas: meas inqt ⁊ gnãliter nõ singularit has vel illas. ꝑ qð cõmisisse sibi itelligitur vni uersas. Siue ergo greci siue alij se dicant petro eiusq; successoribꝰ nõ eẽ cõmissos: fateãt neces se se de ouibꝰ xp̃i ñ eẽ dicẽte dño in ioãne. Unũ ouile ⁊ vnicũ eẽ pastorẽ. in hac eius ptãte duos esse gladios spũalem videlz ⁊ tpalem euãgeli cis dictis instruũtur. nã dicentibꝰ aplis ecce gla dij duo hic i eccl'ia. s. cũ apli loqrent non rñdit dñs nimis esse sz satis. Certe q in ptãte petri tẽ poralẽ gladiũ eẽ negat male vbũ attendit dñi ꝓferẽtis. Cõuerte gladiũ tuũ in vaginã. Uter q; ergo i ptãte ecclesie spũalis. s. gladiꝰ ⁊ mrial' sed is qdẽ ꝓ ecclesia: ille vero ab ecclesia exercẽ dus. ille sacerdotis: is manu regũ ⁊ militũ sz ad nutũ ⁊ patiẽtiã sacerdotis. oz aũt gladiũ eẽ sub gladio ⁊ tpalẽ auctoritatẽ spũali subijci ptãti. Nã cũ dicat apl's. nõ ẽ ptãs nisi a deo: que aũt a deo ordiata essent nisi gladiꝰ esset sub gladio

⁊ tanquam inferior reducetur per aliud in sū⁊
prema. Nam ſm beatum dionyſium: lex diui/
nitatis eſt infima per media in ſuprema reduci
Non ergo ſm ordinē vniuerſi omnia eque ac
immediate: ſed infima ꝑ media inferiora ꝑ ſu/
periora ad ordinē reducuntur. Spiritualē; au
tem ⁊ dignitate ⁊ nobilitate terrenam quālibꝫ
ꝑcellere ptātem: oportet tanto clarius nos fate
ri: quanto ſpūalia temporalia antecellunt: qȯ
etiam ex decimaꝝ datione ⁊ bñdictione ⁊ ſan/
ctificatione: ex ipſius ptātis acceptōe ex ipſaꝝ
rerum gubernatione claris oculis intuemur.
Nam veritate teſtante ſpūalis ptās terrenā po
teſtatem inſtituere hꝫ ⁊ iudicare ſi bona nō fue
rit: ſi de eccleſia ⁊ eccleſiaſtica ptāte verificaẜ
vaticinium hieremie: Ecce cōſtitui te hodie ſu
per gentes ⁊ regna ⁊ cetera que ſequūtur. Er
go ſi deuiat terrena ptās. iudicabiẜ a ptāte ſpi/
rituali: ſꝫ ſi deuiat ſpūalis: minor a ſuo ſuꝑiori
Si vero ſupma: a ſolo deo non ab hoīe poterit
iudicari: teſtante apl̄o: ſpūalis hō iudicat oīa
ipſe aūt a nemine iudicaẜ. Eſt aūt hec auctori/
tas ⁊ ſi data ſit homini vt exerceaẜ ꝑ hoīem: nō
humana ſed potius diuina ptās ore diuino pe/
tro data: ſibiqꝫ ſuiſqꝫ ſucceſſoribus in ipſo quē
confeſſus fuit petra firmata: dicente dn̄o in pe/
tro: quodcūqꝫ ligaueris ⁊ cetera. Quicūqꝫ igi
tur huic poteſtati a deo ſic ordinate reſiſtit: dei
ordinatiōi reſiſtit: niſi duo ſicut duo maniche⁹
fingat eſſe principia: qȯ falſuꝫ ⁊ hereticū iudi
camus: qꝛ teſtante moyſe nō in ꝑncipijs ſed in
ꝑncipio celum deus creauit ⁊ terram. Porro
ſubeſſe ro. pō. oī humane creature declaram⁹
dicimus oīo eſſe de neceſſitate ſalutis.

De dolo ⁊ contumacia.

Bonifacius octauus.

REm nō nouā agredimur. neqꝫ viā inſol
tā ambulam⁹: ſꝫ anterioris iuris calca/
tā veſtigijs pñtis ꝯſtōnis idubitato roboram⁹
ſuffragio: ⁊ incōcuſſo munimine ſtabilim⁹. Eſt
ſi qdē iā ſancitū: ꝙ ꝓpoſitū publice citationis
edictū eū artet q impedit aut facit ēt ſe celādo
ne ad eū poſſit ꝑuenire citatio: appareatqꝫ ꝯtu
max q ſic agit: cꝙꝫ in albo ꝑtoris h⁹ edicta ꝓ
poſita ſue iuriſditōi ſubiectos arceant ⁊ aſtrin
gant: magis ꝙ̄ ſi voce ꝑconia q̄ innoteſcit pau
cis vel lr̄is citarenẜ. Jus enim qȯ talem modū
citationibus poſuit violenter ꝑſumpſiſſe credē
dū ē: vt q̄ i eodē albo tot ipſius albi publicū lo
cū frequētātiū oculis paterēt legēda ad citati
noticiā deuenirēt. Unde ad ꝑbendā oib⁹ eoꝝ
q̄ ſanciūẜ plenā lectionē ⁊ notionē mandaẜ le/
gē bulis aut lapidibus ſculptā ſāctiſſime eccle
ſie deſcribi porticibus ⁊ affigi. Premiſſis igitur in de
bitam conſiderationem deductis: an in lance irrefra/
gabilis rationis appēſis. Nos qui vniuerſo diſponēte
domino preeſſe dignoſcimur: volentes per hāc nouel
lam ꝯſtōnem aliquid circa predicta ſtatutum exꝑſſi⁹
inueniri: declaramus de fratruꝫ nr̄oꝝ conſilio ⁊ nihil
ominus hoc edicto perpetuo valituro firmamus ⁊ ſta
tuimus: vt citationes auctoritate apoſtolica de qbuſ/
cūqꝫ ꝑſonis vndecūqꝫ ⁊ vbicūqꝫ ſint cuiuſcūqꝫ ſtatus
dignitatis vel preeminentie eccleſiaſtice vel munda/
ne: etiaꝫ ſi imperiali vel regali fulgeant dignitate pre
ſertim ſi impediant vel faciant per ſe vel alios quo/
quo modo: ne citatiōes ipſe ad eos perueniāt ex qua
cunqꝫ cauſa faciende: aut citandorum domicilia ſiue
loca tute vel libere adiri non poſſint: cum prout ſcri/
ptum eſt exiſtimare debeamus an eo ire liceat vbi eſt
citatio facienda perinde ad inſtar edictorum prefato
rum propoſitorum in albo pretoris etiam extra ſolen
nes dies in qbus romani pontifices ſuos facere cōſue
uerunt generales proceſſus publice id vobis ſpeciali
ter ⁊ ex certa ſcientia iubentibus facte in audientia lit
terarum noſtraꝝ aut in aula noſtri palatij poſtmodū
affigende ianuis maioris eccleſie loci in quo romana
cōis oium chriſtiani populi nationuꝫ reſidebit curia:
vt cunctis poſſint patere: ⁊ ita deferri citatis valeant:
ac arceant citatos poſt terminum lapſuꝫ: qm̄ conſide
rata locorum diſtantia volumus citationibus ipſis cō
petentem apponi: ſicut ſi eos perſonaliter apprehen/
diſſent: non ob. aliquibus priuilegijs indulgentijs ⁊
litteris apoſtolicis generalibus aut ſpecialibus qui/
buſcunqꝫ perſonis pōtificali imperiali regali vel alia
eccleſiaſtica ſeu mundana dignitate preditis: alijſqꝫ
inferiorib⁹ eccleſijs monaſterijs locis collegijs ⁊ vni
uerſitatibus in quacunqꝫ forma verborum conceſſis
per que talium citationum effectus poſſit quomodoli/
bet impediri: etiā ſi de ipſis ⁊ eoruꝫ totis tenoribus de
verbo ad verbum: aut de ꝓprijs noībus ꝑſonaꝝ mo/
naſterioꝝ eccleſiaꝝ locorum illoꝝ quibus conceduntẜ
vel eorum ordinibus aut dignitatibus oporteat in no
ſtris litteris fieri mentionem.

De prebendis ⁊ dignitatibus.

IOannes epiſcopus ſeruus ſeruorum dei ad per
petuam rei memoriam. Execrabilis quorūdam
tam religioſoꝝ ꝙ̄ ſeculariū ambitio: que ſemꝑ plus
ambiens eo magis fit inſatiabilis quo ſibi amplius
indulgetur: ⁊ improbitas importuna petentium a no
bis ⁊ predeceſſoribus noſtris ro. pon. non tā obtinuiſ
ſe ꝙ̄ extorſiſſe plerunqꝫ noſcitur: ⁊ vnus īterdū etiam
ad vnū bñficiū eccleſiaſticū minus idoneus ī diuerſis
eccleſijs nedū vicinis: ſed ab inuicē longe diſtantib⁹
immo nōnunꝙ̄ in diuerſoꝝ regnoꝝ partibus ſituatis:
plures ꝙ̄ duas aut tres vel plures etiam dignitates
ꝑſonatus officia ſeu ꝑorat⁹ aut diuerſa bñficia eccl̄ia

stica curam aiaꝝ hñtia possit dispensatiue: cuȝ alˢ nõ
liceret de iure cõi recipe ac simul licite retinẽ. ¶ Vn
de inter cetera incouenientia subscripta sequuntur ꝙ
interdũ videlicet vnᵘ q vnicũ ꝗuis modicũ vix offici
um implere sufficeret plurimoꝝ sibi vẽdicat stipendia
que multis lr̃atis viris vite puritate ac testimonio bo
ne fame pollẽtibus q mendicãt possint abunde suffice
re equa distributioe collata hñtibus ipsa paraꝶ vagã
di mã: diuinᵘ cultus minuiꝶ: hospitalitas in ipsis bñfi
cijs debita non seruatur. Et dũ nõ sunt sui ĩ vna quaqȝ
regiõe rectores eccliaꝝ detrahiꝶ ꝯmodis ⁊ honori q̃
carentes defensionum auxilio: in iuribus suis ⁊ liber
tatibus multipliciter collabunꝶ: ruinis patẽt edificia
nobilia: que magnificentia extruxerat decessoꝝ: ⁊ qđ
amarius ẽ dolẽduȝ: aiaꝝ cura negligiꝶ ac vitiorũȝ sen
tibus fomentũ periculose prebeꝶ. Nos itaqȝ tot malis
tantisqȝ discriminibus occurrere cupientes: oẽs ⁊ sin
gulas dispensationes sup receptõe ⁊ retentione pluri
um dignitatũ psonatuuȝ administrationum officiorũ
ꝓratuum aut bñficioꝝ quibus cura aiarum sit anne
xa: sub quacũqȝ forma vel expressiõe ṽboꝝ a nobis vł
dictis p̃.n. cuicũqȝ psone concessa. Cardinalibus tam̃
sancte ro. ec. q circa nos vniuersali ecclie ꝓuiẽdo: sin
gulaꝝ eccliaꝝ ꝯmoditatibus se ĩpendũt: ac regũ filijs
qui pp sublimitatẽ eoꝝ ⁊ generis claritatẽ sunt potio
ri ꝓrogatiua ⁊ gr̃a extollẽdi dũtaxat exceptis: delibe
ratione sup hoc cũ fratribus nr̃is habita diligẽti de
ipsorum consilio ⁊ ex certa nr̃a scia in forma subscripta
duximus taliter moderandas: ꝙ p moderationẽ nr̃aȝ
effrenatã circa easdem psonas taliũ bñficiorum mul
titudineȝ refrenemus: ipsiqȝ impetrãtes fructu dispẽ
sationum hᵘi taliter nõ frustrenꝶ. ¶ Statuimus ita
qȝ ⁊ de fratrũ ipsorum ꝯsilio ordinamᵘ: ꝙ obtinentes
nunc ex dispensatione legitima pluralitatẽ hᵘi digni
tatũ psonatuum officioꝝ aut prioratuum seu benefici
orum que alˢ absqȝ dispensatione obtinere nequibant
vnũ tñ ex dignitatibus psonatibᵘ prioratibus officijs
ecclesijs vel beneficijs hᵘi qbus ĩminet aiaꝝ cura cũ
dignitate psonatu vel officio ꝓratu ecclia vel benefi
cio sine cura q̃ hr̃i maluerint ꝑtextu dispẽsationis suf
ficientis circa id eisdem indulte possint licite retinẽ: q
tamen teneanꝶ eligere infra mensem numerandũ a tẽ
pore noticie ꝯstõnis istius: ceteris bñficijs cũ cura vel
sine cura q̃ ipsius dispensationis ꝑtextu tenebant: ⁊ q̃
alˢ nõ poterãt de iure absqȝ dispensatione licite reti
nere que nos ex nunc vacare decernimus: coraȝ ordi
narijs sub testimonio publico infra idẽ tp̃s ṽbaliter ⁊
realiter cum effectu dimissis: absqȝ eo ꝙ ad illa nũꝗ
sine noua collatione ab eo qui facere poterit facienda
redire aut eoꝝ administrationi se ĩmiscere presumant
alioqn tam his ꝗ alijs oĩbus bñficijs que virtute hᵘi
nostre moderationis retinere poterant vt preferꝶ sint
ipso iure priuati ⁊ prorsus inhabiles ad similia benefi

cia obtinẽda. ¶ Hoc autẽȝ his qui dignitates
personatus vel officia aut alia beneficia curaȝ
animarum habentia: ex dispensatione que ius
tribuat iuxta nostram moderationẽ p̃scriptam
obtinent: ⁊ alia similia beneficia q̃ nostroꝝ vel
eorũdem p̃decessoꝝ auctẽ litteraꝝ expectant
cum qbus ẽ vt illa cum vacauerint recipere ⁊
vna cum obtentis licite retinẽre valeãt dispen
satum: nolumus derogari: qn ea dum vacabũt
infra dicti tp̃is spaciũ possint eligere: ⁊ dimissis
alijs recipere in forma prescripta ac licite reti
nere: penas similes ĩcursuri qui huiusmodi no
stre p̃sumpserit ꝯire sanctioni. ¶ Porro qꝛ q̃
rũdaȝ oculos sic auare cupiditatis vitiũ exceca
uit: ꝙ plura talia beneficia simul absqȝ dispen
satione canonica retinere p̃sumãt. Nos de illis
pñtij decreto statuimus: vt oĩa ⁊ singula benefi
cia sic detẽta: illo tñ retẽto qđ vltimo receperit
dũmodo ĩ eo ex collatione canonica ꝯpetat ius
eisdẽ: infra tp̃s vt p̃mittitur limitatũ ṽbo vel
facto: ac sine fraude corã ordĩarijs sub testimo
nio sir̃r publico dimittẽ teneanꝶ: qđ si nõ fecerit
etiã illo sint ipso iure ꝓuati: ĩ quo ius eis alˢ cõ
petebat: ⁊ inhabiles penitus ad q̃cũqȝ ecclíasti
ca bñficia obtinẽda censeanꝶ. ¶ Qui ṽo dein
ceps receperit dignitatẽ vel psonatũ seu officiũ
aut aliud bñficiũ curã aiaꝝ hñs ãnexã: si antea
simile bñficium obtinebant. illud quo ip̃o iure
post ꝗ scđi possessionem habuerit vel p eos oĩ
dolo ⁊ fraude cessantibᵘ quo minᵘ hẽant stete
rit ꝓuati noscanꝶ: absqȝ more dispẽdio ĩ ordina
rioꝝ manibᵘ dimittere debeãt pari mõ: aliogn
extũc sint ip̃o iure scđo ꝓuati: ⁊ nedũ ad sacros
suscipiẽdos ordines: qn ẽt ad hñdũ qđcũqȝ ali
ud bñficiũ eccliasticũ ĩhabiles reputenꝶ. Que
oĩa ⁊ singula bñficia vacatura vt p̃mittiꝶ vel di
missa nr̃e ⁊ sedis ap̃lice dispensationi, de fratrũ
nr̃orum ꝯsilio reseruamᵘ. ¶ Inhibẽtes neqȝ
ꝑter romanũ põtificẽ q̃cũqȝ sit sup hoc auctẽ
munitᵘ de hᵘi bñficijs disponere: vel circa illa
p viã ꝯmutationis vel alˢ ĩnouare quoquo mõ
p̃sumat. Nos enĩ si secᵘ actũ seu attẽtatũ fuerit
irritũ decernimᵘ ⁊ inane. Ceteꝝ ordinarios in
telligimᵘ ĩ casibᵘ supradictis ep̃os: in quorum
ciuitatibus ⁊ diocesibus ꝯsistunt beneficia seu
aliqđ eorum que debent ꝓm premissa dimitti:
aut ipsi qui ea debent dimittere commorantur
vel ecclesijs cathedralibus vacañ. capitula ea
rũdem: ⁊ ijdem de beneficijs taȝ dimissis ꝗ vt
p̃mittiꝶ pditis: nos vel ap̃licã sedeȝ certificare
studeãt ꝗprimum ꝯmode poterunt indilate vt
de illis salubriter disponẽ valeamᵘ. ¶ Quan
tũ aũt ad modificationẽ attinet antefatã: illa

dĭ̄tarat ⁊ ñ alia bñficia ecclesiastica quocūqꝫ
noīe nūcupēt curaꝫ aiaꝝ hñe censemꝰ q̄ pochi
as hēnt in qbus ē aiaꝝ cura nō ꝑ vicarios ꝑpe
tuos: sꝫ ꝑ rectores aut mīstros beneficioꝝ ipo
rū vel illoꝝ tꝑales vicarios exercēda: necnon
etiā illa q̄ꝝ mīstris rōne bñficioꝝ hꝰi ꝯpetit vi
sitare: ingrere: ꝓcurationē recipe: suspendē: ex
cōicare: seu ab excōicationis ⁊ suspēsionis sen
tentijs absoluē de ꝯsuetudine vel de iure: iuri
bꝰ alijs de aīaꝝ cura loquētibꝰ in suo robore q̄
ad cetera ꝑmansuris. Nulli ergo oīo hoīuꝫ li
ceat hāc paginā nr̄oꝝ moderatiōis statutorū
ꝯstōnū reſuationis ihibitionis ⁊ volūtatis īfri
gere vel ei ausu temerario ꝯire: siqs aūt hoc at
tētare p̄sumpserit idignationē oīpotētis dei ⁊
beatoꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eius se nouerit icur
surum. Data auinione. xiij. calē. decēbris pon
tificatus nr̄i āno. ij.

De sepulturis.

Bonifacius octauus.

DEtestāde feritatis abusuꝫ quē ex quodā
mō horribili nōnulli fideles iprouide ꝓ
sequunt: nos pie intentionis ducti ꝓposito: ne
abusus p̄dicti seuitia vlteriꝰ corpora hūana di
laceret: mētesqꝫ fideliū horrore ꝯmoueat ⁊ con
turbet auditū digne decreuimꝰ abolēdū. Pre
fati nāqꝫ fideles hꝰ sue iprobāde vtiqꝫ ꝯsuetu
dinis vitio itendētes: si qsq̄ ex eis genere nobi
lis vel dignitatis titulo isignitꝰ p̄sertiꝫ extra su
arū ꝑtiū limites debitū nature ꝑsoluat in suis
vel alijs remotis ꝑtibꝰ sepultura electa defun
cti corpꝰ ex quodā impie pietatis affectu trucu
lēter exterāt: ac illō mēbratiꝫ vel in frustra ima
nit ꝯcidētes ea subsequēt aqs imersa exponūt
ignibꝰ decoquēda: ⁊ tādeꝫ ab ossibꝰ tegmento
carnis excusso eadē ad ꝑtes p̄dictas mittūt seu
deferūt tumulāda qꝺ nō solū diuine maiestatis
ꝯspectui abōinabile plurimū reddit: sꝫ et hūa
ne ꝯsiderationis obtuitibꝰ occurrit vehemētiꝰ
abhorrēdū. Volētes igit ꝓut officij nr̄i debitū
exigit illud in hac ꝑte remediū adhibē ꝑ qꝺ tā
te abominationis tāteqꝫ imanitatis ⁊ ipietatis
abusus penitꝰ deleat nec extēdat ad alios: apl̄i
ca aucte statuimꝰ ⁊ etiā ordinamꝰ: vt cum qs ⁊
cuiuscūqꝫ status aut generis seu dignitatis exti
terit in ciuitatibus fris seu locis in qbꝰ catho-
lice fidei cultꝰ viget dieꝫ decetero claudet ex
tremū: circa corpa defūctoꝝ hꝰi abusus vl̄ silis
nullatenꝰ obseruet: nec fidelium manus tanta
immanitate fedent: sed ut defunctoꝝ corpora
sic impie ac crudeliter nō tractent: deferant ad
loca in quibus viuētes elegerint sepeliri: aut in
ciuitate castro vel loco vbi decesserint vel loco
vicino ecclesiastice sepulture tradatur: ita ꝙ demū in
cineratis corporibus aut al's vbi sepulturaꝫ elegerint
deportentur ⁊ sepeliantur in eis: aliogu predicti defū
cti executor vel executores aut familiares eius seu qui
uis alij cuiuscunqꝫ ordinis conditionis status aut gra
dus fuerint etiam si pontificali dignitate prefulgeant:
q̄ ꝯ̈ hꝰ nostri statuti ⁊ ordinatiōis tenorē p̄sumpserint
defunctoꝝ corpora sic inhumaniter ⁊ crudeliter ꝑtra
ctare vel facere ꝑtractari excōis sententiā quā exnunc
in ipsos ꝓferimus ipso facto se nouerint incursuros: a
qua non nisi ꝑ apl̄icam sedē p̄terq̄ in mortis articulo
possint absolutionis bñficiū obtinere. Et nihilominꝰ
ille cuius corpus sic inhumane tractatum fuerit eccle
siastica careat sepultura.

De decimis ⁊ p̄imitijs.

Bonifacius octauus collectori decime.

DEclarationes quas in negocio ꝑ nos nuꝑ impo
site ꝑ ꝓsecutione guerre ac negocij regni sicilie
ꝯtra hostes ecclesijs ⁊ ꝑsonis ecclesiasticis per totā ita
liam ⁊ cetera constitutis volumus obseruari: cuiꝰ qui
dē decime in illis ꝑtibus te supintēdēteꝫ seū collecto
rē duximꝰ deputādū tales sūt de redditibꝰ ⁊ ꝓuētibꝰ
leprosaꝝ domoꝝ ⁊ hospitaliū pauperꝝ q in vsus lepro
sorum infirmorum ⁊ pauperū ꝯuertuntur decima nō
soluetur. Moniales aūt etiam alieqꝫ regulares per
sone: quarum redditus ⁊ ꝓuentus ecclesiastici adeo
sunt tenues ⁊ exiles ꝙ de illis sustentari non possunt:
sed pro habendo vite sue sustentationem necesse hñt
publice mēdicare ⁊ elemosynas publice petere: dictā
decimā non ꝑsoluent. Seculares quoqꝫ clerici: quorū
ecclesiastici redditus ⁊ prouentus annui summā. vij.
florenorum auri non excedunt: eandē decimaꝫ nō pre
stabunt. Si vero vna ꝑsona plura habeat bñficia quo
rū nullū ꝑse acceptū dictā sūmā. vij. florenoꝝ auri an
nuatim attingat: simul tñ collecta in minimis prouen
tibus summam memoratā excedāt: quoquot vel quā
tūcunqꝫ modica fuerint: de omnibꝰ ⁊ singulis decima
ꝑsoluet. Sꝫ nō soluetur de pictātijs monachoꝝ simili
ter de his q̄ a christi fidelibꝰ relinquūt ecclesijs: vt ex
eis ꝑpetui emant redditꝰ. Itē de exenijs p̄latis ⁊ alijs
personis ecclesiasticis liberaliter factis: decima non
soluetur. Soluentium decimam electioni seu arbitrio
ꝯmittit: vtrum ipsam velint soluere ꝑ totum tp̄s qꝺ
durabit decima pro rata prouētuum: quos singulis an
nis dicti temporis ipsos percipere contigerit an per
ipsum tempus pro cōmunis estimationis prouentu-
um eorūdem. Sed vna via electa non licebit alicui va
riare ad aliam recurrendo. Et fiat ⁊ redigatur ꝑ col
lectores in scriptis electio huiusmodi expresse in pri
ma solutione decime supradicte: alioquin iuxta esti
mationem communem per totum tempus soluere te
nebuntur. Declaramus aūt ꝙ hi qui elegerint solue
re decimā ꝓ rata q̄ ꝑceperit ānuatim vendāt ꝓuētus

bn̄ficiorū suorū que ꝑsonalē residētiā nō reqrūt ⁊ sol
uent decimā ꝓ solo ꝑcio qđ recipent de eisdē: dum tn̄
contra hoc in fraudē decime nihil oīno agatur. Sꝫ ec
clesiastica ꝑsona qui in ecclesia sua vel bn̄ficio qđ resi
dentiā ꝑsonalē reqrit nō residet: sed facit in eodē per
firmariū vel vicariū deseruiri: deputādo ipsi vicario
vel firmario certā suorū ꝓuentuū portionē: non dedu
cet portionē vicariatus seu firmarij. sed de vniuersis
ipsius vel beneficij ꝓuētibus decimā exhibebit. De
claramus aūt ꝙ de siluis seu nemoribus que nō ꝯsue
uerūt vēdi nihil soluetur: nisi forte aliquid de illis vē
ditū fuerit durante decima: ⁊ tūc estimabitur quantū
valere debent annui redditus pars vendita ſm assisiā
que consueuit fieri de nemoribus in ꝑtibus illis i qui
bus nemus situ fuerit ⁊ de sola estimatione decima ꝑ
soluetur. ⁊ nisi de eo qđ ꝑcipetur đ dictis siluis seu ne
moribus que vēdi nō ꝯsueuerūt nisi forte vendantur
durāte decima ex venditione pascuagij seu herbagij
aut alteri9 ꝯsilis ꝓuētus eorūdē nemorū ⁊ siluarū: ⁊
si nō vendātur h9 pascuagia ⁊ silia: nō soluetur decia
de his: ita tn̄ ꝙ in fraudē decime nihil ꝯ̄ hoc attentet
ideoꝗ de pascuis herbagijs ⁊ ꝯsilibus obuētionib9 sil
uarū volumus obseruari. de stagnis ⁊ piscarijs decia
sic soluet videlꝫ ꝙ fiet relatio de numero ānorū qui
bus ante venditionē vltima vendita nō fuerūt ad q̄n
titatē ꝑcij ex ipsa vēditiōe vltima recepti vt ꝑcio diui
so in ꝑtes ſm annorū terminū: durante decima soluet
decima ipsa de tot ꝑtibus ꝑcij ex ipsa venditione rece
pti quot fuerūt āni ꝑdicti: vt si forte sūt qnqꝫ anni ela
psi ex quo fuerat stagnū venditū ⁊ tūc vēdatur ꝓ.c.
flor. fiant de ꝑcio. v. ꝑtes vt ꝓ tribus annis quibus du
rabit decima soluetur ipsa decima de tribus ꝑtibus ꝑ
cij tm̄ videlꝫ. lx. florenis ⁊ multiplicabūtur ⁊ minuen
tur partes ꝑcij ꝓut plures ⁊ pauciores fuerūt dicti an
ni. de piscarijs aūt fluminū ⁊ lacuū ⁊ venationibus si
vendantur ⁊ siluis ceduis idem qđ de stagnis fiet. de
piscibus stagnorū vel belluis garrenarum quos ꝓ vsu
vel esu suo consumi vel sine fraude donari contigerit
decima non soluetur. Et quia nōnulli obtinent a mo
nasterijs ⁊ ecclesijs prioratus grangias domos reddi
tus pensiones ⁊ census in soluenda đ his decima cre
dimus distinguendū: videlꝫ an talia in beneficiū ha
beantur: an ex contractu: an ex mera gratia siue hoc
sit concessum per se. apo. siue per ipsorū monasteriorū
vel ecclesiarū personas: de illorum ꝓuentibus soluet
decima. Cum autem obtinentur talia ex contractu pu
ta ad pensionē vel firmā annuā in qua nō ē facta gr̄a
obtinēti. sed in hoc vterqꝫ ꝯtrahentiū studuit cōditio
nem suā facere meliorē: ꝑceptores pensiōis vel firme
de ipsa pensione vel firma decimā exhibebūt. si autē
quis ante vel post cōcessionē hui9 decime ad vitam ꝓ
priam emit ꝓuentus ꝑoratus vel aliorum predictorū
ꝓ aliqua pecunia ita ꝙ in hoc ei scienter gratia nō est
facta: cōsiderabit q̄tū estimatiōe cōi valeāt an
nui ꝓuentus ꝑoratus grangie domus terrarū
seu redditū huiusmōi: ⁊ ſm hoc ab illis quorū
ē horū ꝓprietas: qui inde preciū ꝓ futuro tempo
re receperint per tres annos decima exhibetur
si autē in his gratia facta sit obtinentibus quia
scienter pro minori ꝑcio q̄ valeant sūt tal a vē
dita vel locata: ipsi obtinētes ⁊ nō monasteriū
vel ecclesia de illo in quo gratia facta est ipsis ⁊
de reliquo illi quorū est ꝓꝑetas decimam ex
hibebūt. Si autē ꝑsonis aliqbus pro iusta mer
cede seu remuneratiōe laboris vel obsequij ꝑ
stiti vel ꝑstandi talia sūt cōcessa hi quorū illorū
ꝓꝑetas in decimatiōe prouētuum suorum ēt
horum prouētus merito numerabunt: ⁊ de illis
sicut de alijs quos pro certis suis vtilitatib9 ex
pēdunt: decimā exhibebūt. ꝙ si hoc ꝑ illos q ea
obtinēt nec in alios sūt trāslata: qꝛ res trāsit cū
onere suo: etiā circa illos q̄ ꝑdiximus seruabūt
nec deducētur expense q̄ ꝓ monachis q in tali
bus ꝑoratib9 grāgijs seu domibus in beneficiū
seu ex mera gr̄a cōcessis ex pacto teneri debent
fieri dignoscūtur. Expēse aūt illorū monachorū
vel ꝑsonarū q̄ teneri debēt ex pacto i prioratib9
grangijs seu domibus ad iustā firmā seu pēsio
nē cōcessis: siue determinate fuerint siue nō esti
mabūtur estimatiōe cōi. ⁊ talē estimationē mo
nasteria vel ecclesia cuius illorū ē ꝓprietas cū
suis ꝓuentibus decimabit. Prelati de ꝓcurati
onibus q̄s in victualib9 ꝑcipiūt decimā nō ꝑsol
uent. sed q eis ꝑstāt h9 i victualia in decimatiōe
suorū ꝓuentuū ⁊ redditū numerabūt ⁊ soluēt
decimā de eisdē. De illis aūt ꝓcuratiōib9 q̄s ꝑ
lati in pecunia nūerata rite ꝑcipiūt ab antiquo
⁊ q̄s ꝑcipent etiā si nō visitarēt decimā prestare
tenētur. Prelat9 aūt q ꝓcurationē quā sine vi
sitatiōe potuit de iure ꝑcipe in pecūia nūerata
remittit: qꝛ remittit qđ sibi debet ⁊ de quo sol
uisset decimā si recepisset illud: tenet ex tali ꝓcu
ratiōe decimā exhibē. si vō ꝓcurationē quā tm̄
i victualib9 lꝫ ꝑcipi fortasse remittit ꝑsōa eccle
siastica cui remissio fcā ē: h9 i victualia cū alijs ꝓ
uētibus suis cū soluet decimā estimabit cū etiā
si nō eēt remissa hoc facere teneretur. i soluēdo
decimā supradictā sole expēse necessarie q̄ fiūt
in re ex qua fruct9 ꝑcipiūt arādo colēdo ⁊ col
ligēdo fruct9 sine qb9 nō possūt inde fruct9 ꝑci
pi đducēt. expēse aūt q̄ fiūt i castrorū custodib9
cū sint extra rē vel ēt i edificijs cōstruendis vel
cōseruādis nullaten9 deducētur. sic nec ille que
i villis tuēdis fierēt i guerris seu ēt caualcatis.
đ his quoqꝫ q̄ cōsistūt i iurisditōe mero ipio re
galib9 atqꝫ silibus soluet decia đductis salarijs

Moderatis ꝗ ante ꝯcessionē decime consueue-
runt solui iudicibus ⁊ officialibus similibusqꝫ
ꝑsonis sine q̄bus iurisditio ⁊ cetera similia ne
queūt expediri:ita tñ ꝙ i fraudē decime nihil
ꝯ̄ hoc penitꝰ attentet. Sꝫ expense officialium
iudicū ⁊ ꝯsimilium ꝑsonaꝝ facte i vestibꝰ siue
victualibꝰ minime deducēt:sicut nec alie expē
se siles facte circa familiā p̄latoꝝ. Rōe āt eris
alieni ꝗ ꝑsona soluēs decimā. obligata cōsistit
nihil decima minuet:ēt si certe res eccl'iastice
propter hoc a quoq̄ꝫ fuerint obligate. Item de
furnis ⁊ de molēdinis decima p̄stabit. Soluet
aūt de oblgationibꝰ:siue fiant ꝑ benedictiōe
nubētiuꝫ siue ꝓ exequijs mortuoꝝ. Necnō de
ꝓuentibus sigillorum p̄latoꝝ:⁊ ō emēdis ꝗ ab
excōicatis recipiūt. De legatis q̄ꝫ sibi ⁊ alijs
ꝑsonis eccl'iasticis non ꝑsonaꝝ sed eccl'iaꝝ vel
officioꝝ rōne relictis:decima ꝑsoluet. Pro de
cima supradicta ñ exhibet pecunia:nisi illa cōi
ter curreret de mādato dñi terre:⁊ quo ē mone
ta in locis i quibus ꝯsistēt fructus ⁊ redditus
vnde decima ꝑsoluet:nec aliq pecuniā cābire
cogent eandē. Sꝫ si ex ꝓbabilibꝰ seu verisilibꝰ
p̄sūptōibꝰ apparuerit pēsatis eis ꝓuētibꝰ minꝰ
debito notabiliter de decima ꝑsoluisse:ita ꝙ su
per hoc merito suspectꝰ debeat reputari ex of
ficio nr̄o ꝑ viros idoneos deputandos a nobis
faciemꝰ inq̄ri ab illis q sup boc scire valeāt ve
ritatē:videlicet de ꝯsilio diocesani ep̄i vel ali
cuius deputādi ab ipso si sit eiꝰ subditꝰ ⁊ non
alr̄:si ep̄s ipse vel deputatꝰ ab eo cōmode pos
sit hr̄i ⁊ tunc demū ⁊ nō prius ille cuiꝰ ꝓuentꝰ
fuerit taliter estimati pro eo ꝙ minꝰ solueret ēt
noiatiꝫ excōicabit si eiꝰ contumacia exegerit
⁊ visū fuerit expedire. Ep̄i aūt ⁊ abbates cete
reqꝫ ꝑsone eccl'iastice honorabiles nō suspecte
ꝓp̄e ꝯscie relinquant:ita ꝙ sufficiat quo ad ta
les excōis sn̄ia que in nullo modo soluētes vl'
sciēter adbibētes fraudē vel maliciā circa ipsi
us decime solutionē gn̄āliter ꝓferet. Sup his
aūt fiet ꝯpulsio ꝑ censurā ecclesiasticā ꝓut no
bis ⁊ illi cui hoc ꝯmittedū duxerimꝰ visuꝫ fue
rit expedire. Proferet aūt si expediēs visum
fuerit excōicatio gn̄āliter vel sp̄āliter i eos q ꝯ̈
solutionē decime vel suoꝝ estimationem ꝓuen
tuū cū fuerit faciēda:fraudē vel maliciā sciēter
duxerit adbibēdā. Fiet aūt solutio decime nō
ex ip̄is rebus ꝗ ꝑcipiūt de ꝓuentibꝰ:sed in pe
cunia numerata. Soluet aūt decima illis quos
ad hec cōtigerit deputari. Rector ꝑochialis q
vrgente necessitate cure eccl'ie. puta q: ip̄e resi
dere ꝑsonalit' i eadē ꝑ se nō sufficeret ip̄i cure
ꝑꝑ multitudinē parochianoꝝ vel diffusionem
parochie sue:sed necesse hꝫ vnum vel duos vel plures
capellanos conducere:⁊ eis ꝓpter victum salariū cō
stituere:salariū hꝰi poterit i decime solutione deduce
re:sꝫ rōne victꝰ capellanorum ipsoꝝ aliquid nō dedu
cet. Qd̄ si in diuersis ciuitatibus:⁊ diocesibꝰ diuersa
beneficia obtineat:de vnoquoqꝫ bñficio i ciuitate vel
diocesi i qua illud fuerit: decima ꝑsoluet. De elimo
synis vō seu oblationibꝰ datis ad opus fabrice maxi
me de his oblationibꝰ ꝗ i ciuitatibꝰ ⁊ aliq̄bus castris
⁊ locis dictaꝝ ꝓuinciaꝝ i certis festiuitatibꝰ in cande
lis ⁊ alijs consueuerunt dari ⁊offerri ad opus fabrice
deputatis:decima nō soluet. Similiter nec de illis ob
lationibus que colliguntur interdū ꝑ laicos qui ꝯsor
tiales dicunt:⁊ interdū ꝑ clericos ⁊ ꝗ ad opus consor
tij reducunt offerūt:vt in luminaria i eccl'ia cruces ⁊
calices fiāt ⁊ repent:⁊ etiam ex illis pauperibꝰ subue
niatur ⁊ sepeliātur corpora pauperum defunctorum
Prelati autem ⁊ clerici exules cuiuscunqꝫ ꝯditionis
aut dignitatis existāt de suis ꝓuentibꝰ ecclesiasticis de
cima persoluetur. Ille quoqꝫ expense ꝗ fiūt ꝑ fossatis
⁊ al's ꝓ terris edificādis:vt vberiores fructꝰ ꝓducāt
⁊ ille que fiunt in conseruandis ⁊ reparandis edifici
is molendinorum domoꝝ seu apothecaꝝ ⁊ similium
ex quibus fructus ⁊ pensiones recipiunt: ⁊ nisi repa
rentur fructꝰ ex eis ꝑcepti nō valēt:de decima hꝰi mi
nime deducent. Nec etiā ille que fiunt ꝑ custodia ca
stroꝝ q̄uis fiant lꝫ maiore solito. Insup de oblationi
bus minutissimis quas ꝑcipiunt ecclesiastice persone
rōne ecclesiaꝝ suarum ꝓ sepulturis ⁊ dandis penitē
tijs decima ꝑsoluet. Et q: non occurrit nobis q̄n quo
tidiane distributiones ꝓuentus ecclesiastici:siue de di
stributionibus ꝗ dant in horis canonicis p̄ntibus de
bere solui decima declaramꝰ. Illi q̄ꝫ q deputati fue
rint ad collationē decime cū eis qui deberent soluere
decimam de aliqua certa summa soluenda:ꝓ decima
nequeūt ꝯuenire. De fructibus arboꝝ ⁊ hortorū sol
uetur decima. De his aūt que ꝯsumuntur vsu vel esu
aīaliuꝫ:si sint eccl'iaꝝ soluetur decima deductis expē
sis necessarijs que fiunt ꝓ custodia. Si vero sunt per
sonaꝝ:decima non soluetur. Tu ergo in his soluꝫ deū
⁊ iusticiā pro premissis p̄ oculis hñs, ex p̄dictis decla
rationibꝰ ⁊ in decidēdis hꝰi dubitationibus que pro
parte leuiter decidi poterunt iformatiōꝫ accipias. Su
per maioribus vero decisionem apostolici oraculi ex
pectas ⁊ expectes. Volumus q̄ꝫ ⁊ p̄ntium tibi aucto
ritate mādamus:vt in vnāquāqꝫ ꝑsonā ecclesiasticā
deputataꝝ tibi partiū cuiusqꝫ ordinis cōditionis vel
dignitatis existat:ꝗ decimā ipsam nullo modo vel nō
integre scienter aut non ſm verum valorem fructuuꝫ
suorum ꝑceptorum. siue non in terminis ꝯstitutis ex
hibuerit:seu in illoꝝ exhibitione maliciā commiserit
siue fraudē:excōis sn̄iam auc̄te nostra promulges ⁊
etiā in singulos q scienter ip̄edimētuꝫ p̄stiterit directe

vel indirecte publice vel occultē quo minus decime p̄dicte soluantur subsidium: omnes ⁊ singulos q̄ huiusmodi sn̄ias latas incurrerint p̱ te ⁊ alios singulis diebus dn̄icis ⁊ festiuis cāpanis ⁊ candelis accensis vsqꝫ ad satisfactionem condignā excōicatos publice nuncies ⁊ facias ab oībus publice euitari. Aggrauaturus al's manus tuas contra ipsos ꝓut p̄ter viam ⁊ cōtumaciam exigere videris eorūdem. ꝙ si satisfacere decreuerint post plenam ⁊ integram satisfactionem ab huiusmodi excōicationibus iuxta ecclesie formam absolues eosdem: ⁊ dispenses cum eis super irregularitate si taliter legati non abstinuerit a diuinis: Prorsus hactenus ꝙ contra decimam huiusmodi non soluentes nullatenus sine speciali mandato apo.se. inuocetur brachium seculare: ꝙqꝫ ad vasa sacra paramenta calices cruces ⁊ libros aliaqꝫ bona mobilia ad cultū deputata diuinū: vel ad p̄uilegia ecclesiarū ⁊ monasteriorum aliorūqꝫ locoꝝ ecclesiasticoꝝ ipsius occasione decime manus nullatenus extēdatur. Data anagnie cal. octobris pōtificatus nostri anno septimo.

De imunitate ecclesiaꝝ.

Benedictus vndecimus.

QUod olim per fe.re. bonifa. papam. viij. predecessorem nostrū contra laicos exigentes siue recipientes a cleris ⁊ ecclesiasticis personis tallias decimam vel aliam quotam seu quantitatem aliquam de prouentibus bonorum suorum aut ecclesiarum: nec non aduersus soluentes aut promittentes vel consentientes se soluturos penis adiectis statutum est quantum ad penas ipsas ex causa de consilio fratrum nostrorum restringimus ad exigentes tātummodo ⁊ ad exigen̄. dantes auxilium consilium vel fauorem. non autem quo ad easdem penas in soluentibus aut recipientibus a sponte dantibus deinceps vendicet sibi locum. Ceterum attendant sollicite ecclesiarum prelati ⁊ alij clerici lat. concil. quod in huiusmodi subuentiōibus solum casus necessitatis aut cōmunis vtilitatis vbi laicorum ad id non suppetant facultates deliberatione prouida noscitur excepisse: ⁊ deīde generale statuisse concilium ꝓpter quorūdam imprudentiā etiam in hoc casu ro. pon. cuius interest cōmunibus ꝓuidere vtilitatibus primitus consulen̄. Attente igitur caueant ne predictorum conciliorū transgressores existant aliquid in casu predicto ⁊ multo magis si casus ipse non subsistit quoquo modo vel titulo inconsulto ro. pon. occasione subuentionum dictarum concedendo laicis vel etiam ꝓmittendo. alioquin tanquam canonum tam solennium conciliorum temerarij trāgressores: quos ꝓculdubio deo ꝓpicio idem infliget pontifex: grauissimas penas poterunt merito formidare. Nulli ergo ⁊c.

De hereticis.

Benedictus. xi. inq̄sitoribus heretice prauitatis.

EX eo ꝙ quedam nouella cōstitutio super negocio heretice prauitatis a bone memorie boni. papa. viij. p̄. n. edita continet ꝙ in ipso negocio per diocesanos ep̄os ⁊ inquisitores super eodē facto inq̄ri valeant cōiter vel diuisim ⁊ si diuisim ꝓcesserint teneantur sibi inuicē cōicare ꝓcessus. Nos consulere voluistis quando ⁊ quotiens sit ista ꝓcessuum cōicatio facienda. Nos aūt de fratrū nostroꝝ consilio intelligēdo diocesanos ⁊ inq̄sitores tūc demū diuisim procedere cū hi ⁊ illi sepatim nō q̄n ep̄i tm̄ vel inquisitores tm̄ ꝓcedūt: ꝯsultatiōi vestre breuiter respondemus: ꝙ q̄n vtriqꝫ ꝓcedūt seiūcti sibi debent in fine tm̄ dū nil restat agendū nisi ꝙ solū sn̄ia ꝓmulgetur: cōicare ꝓcessus. lꝫ. n. q̄busdaꝫ potuisset videri p̱ legē ciuilē ꝙ sicut q̄n aliquis ex actitatis coram alio debet ferre sn̄iam vt puta q̄n administrator delegat alij cām sibi sentētia reseruata saltē in p̄ncipio. i. cōtestatiōe. rursus in medio ⁊ semel in fine que sūt examinata audire debet: ita ⁊ in casu p̄n̄ti vbi ex actis corā alio habitis alter ꝓfert sn̄iam: sic ter h' i acta recenseāt: qd̄ fieri nō pōt si coꝝ denegeē editio tn̄ id eq̄tas canonū nō admisit. Unū sane casū excipimus si alter cōmode nō possit ꝓcedere nisi alterius actis visis. Ex hac. n. cā semel tm̄ vt fraudi locus nō fiat in toto negocio copia tribuatur. Uerꝫ qr nōnulli diocesani p̄tē ꝑtis ꝓuentuū de hereticoꝝ bonis inq̄sitiōis officio deputate ꝓp expēsas quas dū ingrūt in sepedicto negocio faciunt: a vobis exigere moliūtur: hoc tanq̄ iuri absonū cū ordinarij sint: ideoqꝫ officiū tale qd̄ eis incūbit ꝓprijs eos oꝫ explere stipēdijs: fieri penitus ꝓhibemus. Rōnem aūt ijdem diocesani ꝓuentuū obuentionū ex inquisitionis officio a vobis nō ob. aliqua ꝗstōne consuetudine vel mandato cōtrarijs nō exposcant: sed eaꝫ camere nostre vel alij cui nos vel successores nostri romani pontifices mandaremus reddēdā reddi tisqꝫ generaliter obseruari iubemus.

De iudeis ⁊ saracenis. Clemens. v.

MUlta mentis amaritudine concitamur grauisqꝫ doloris aculeus ꝑfodit mentē nostrā intelligētes ꝙ renati fonte baptismatis ī deuiū oberrātes: q̄ deberēt opprobriū illatum dn̄o in terrā hereditatis sue totis virib' vīdicare: potius iniuriatoribus suis fauēt sarracenoꝝ vꝫ horribili ⁊ ꝑfide nationi: ⁊ degenerantes miserabiliter a statu fideliū fame ꝓprie īmemores ⁊ salutis obliti inimicis crucis christi ꝯtra ipsi' negociū ferrū equos arma ⁊ alia vetita necnō victualia ⁊ mercimonia in alexandriā ⁊ ad alia loca saracenoꝝ terre egypti deferre presumūt:

ex quo manifeste apparet q christianos qui ad
defensionem hereditatis dñi ibidē ꝓ suo remā
serūt talibus adiuti subsidijs irreuerēter impu
gnant: ꝓpter quod fidei negociū ibidē quodā
modo noscitur deperire. Nos igitur qui ad li
berandam terram ipsam operam dare intendi
mus cum dei adiutorio efficacem tam graues
transgressus vlterius sustinere nolentes fe.re.
Nicolai pape.iiij.p̄.n.vestigijs inherētes p̄sen
tiū tenore statuimus: vt nullus arma equos fer
rum lignamina victualia ꝛ alia quecūq; merci
monia in alexandriā vel alia loca saracenorum
terre egypti deferre mittere vel portare seu de
portubus eoꝝ vt eisdem deferantur extrahere
vel extrahi ꝑmittere: aut eis al's auxiliū vel fa
uorē p̄stare quoquo mō p̄sumat. nos ꝟo illos q
cōtra h9i ꝯstōnē nostrā ausu temerario venire
p̄sumpserit eoipso excōicatiōis snīe decernim9
subiacere: a q̄ absolui nequeāt nisi tm̄ de bonis
ꝓprijs in dicte terre subsidiū cōuertēdū exolue
rint quātū ad partes p̄dictas detulerint vel mi
serint: aut deferre vel de ipsoꝝ portubus extra
hi ꝑmiserint deferendū. nec tūc etiā ab eadez p̄
terq̄ in mortis acticulo absoluant snīa absque
mādato se.ap.spāli. Et nihilominus si personas
eoꝝ capi cōtingat in seruitutē ꝛ capturā illorū
eē volum9 i quoꝝ ceciderit captionē: auctorita
te insup ap̄lica statuētes vt illi qui cōtra h9i sta
tutū nostꝝ quōlibet venire p̄sūpserint ꝓter pe
nas p̄dcās q̄s ipso facto icurrāt: ꝑpetuo sint in
fames ꝛ intestabiles hēantur ita q nec testari
nec legata eis seu relicta ꝑcipe valeāt. ꝛ insup
ad successiōes tā ex testō q̄ ab itestato fint ꝑrs9
ꝛ reddātur inhabiles: nec ad publica q̄libet ad
mittātur officia: sintq; illis oēs act9 legitimi pe
nitus iterdicti: ꝛ tanq̄ excōicati hostesq; catho
lice fidei postq̄ de ipsoꝝ h9i temeritate cōstite
rit diebus dñicis ꝛ festiuis publice nūcientur: i
fiscū bona eoꝝ oīa deuoluantur.

Ex p̄uilegijs ꝛ excessibus p̄uilegiatoꝝ

Benedictus vndecimus

Inter cūctas sollicitudines nostras q̄bus
nos pastorale ꝑmit officiū ꝛ debitū ap̄lice
seruitutis astringit illa dz esse p̄cipua vt gregi
dñico nobis sup̄na dispositiōe cōmisso aiarū cu
ra non desijt: ne illum lupus rapax antiqu9 ser
pens humani generis inimicus inuadat: eiusq;
sanguinis de nostris qd̄ absit id clamāte ꝓphe
ta manibus requiratur. debem9 insup quantū ex
alto permittitur pacez inserere: remouere scan
dala iurgioꝝ amputare materiam: ꝛ intellige
re super egenum ꝛ pauperem. quia non in fine
obliuio erit paup̄is ꝛ patientia paup̄erū non peribit
in finem. Sane dudum bone memorie bonifa. viij.p̄.
n. quandam specialem inter prelatos rectores seu sa
cerdotes ꝛ clericos parochialium ecclesiarum ex par
te vna: ꝛ predicatorum ac minorum ordinum fratres
ex altera super faciendarum predicationum audien
darum confessionum per eosdem fratres: ac de eis re
lictis ꝛ de funeralibus canonice portiōis articulis cō
stitutionem edidit: certum his modum imponens pro
ut in eadem constitutione plenius continetur: Sed ꝓ
ea quam intendebat quiete turbatio nata est: ꝓ cōcor
dia sunt suborta diffidia: ꝛ pullulate inquietudines ꝓ
tranquillitate noscuntur: sicq; dum ansam soluisse se
credidit: nodum ligasse videtur. ꝛ septem vno hydre
amputato capite suscitasse. nec mirum quia plerunq;
pariunt nouitates discordiam: presertim dum ab eo
quod diu equum visum est per nouam constitutionez
receditur: nec quare recedat vtilitas euidens vel alia
causa subest. ideoq; cupiētes vt ipsi gregi cura nostra
plenior impendatur quo amplior in agro domini ope
rariorum numerus operetur super egenum intenden
tes ꝛ pauperem: ac nouitatem remouentes per eandē
constitutionem inductam statuimus de fratrum no
strorum consilio vt ipsorum ordinum fratres qui ad
hoc deputati fuerint in ecclesijs ac locis ipsoruz que
in presentiarum habent ꝛ in posterum obtinebunt ac
in plateis cōmunibus seu publicis libere absq; dioce
sanorum ꝛ aliorum prelatorum petita licentia valeāt
clero ꝛ populo predicare: eisq; proponere verbuz dei
Caueāt tñ oīno ne hora in q̄ diocesani p̄dicti p̄dicarēt
vel coram se facerēt predicari p̄dicēt ijdē frēs. Putam9
eteni dignū vt maiori minor ꝛ sup̄iori inferior deferat
i hac parte nisi forsan aliud circa hoc facerent de volū
tate diocesanorum ipsorum: aut in studijs generalib9
diebus illis duntaxat: quibus sermones ad clerum fi
eri solent ꝛ solenniter predicari seu mortuorum fune
ribus vel eorundem fratrum festis specialibus seu pe
culiaribus. quia in his casibus cum diocesanis in pre
dicatione concurrere poterunt: predicarent. Ubi ve
ro ijdem diocesani vocarent generaliter ad se cleruz
aut aliqua ratione vel vrgente causa illum ducerent
congregandum ea hora in studijs memoratis diebus
sepedicti fratres ab huiusmodi predicatione cessa
bunt. in ecclesijs autem parochialibus fratres ipsi ius
tis eoꝝ rectoribus seu sacerdotibus nisi iussi a sup̄io
ribus eorūdem non audeant p̄dicare. Sed quia mul
totiens ꝓpositū verbum dei audientem a peccato nō
retrahit: iccirco post predicationem necessarium est
penitentie sacramentum: circa quod nisi articulus ne
cessitatis occurrat oris sacerdoti facienda confessio ꝓ
ut scriptum est: Corde ad iusticiam creditur. ore autez
fit confessio ad salutem exigitur. al's frustra esset in

sacramento eodē sacerdotis:qui inter leprā ⁊ lepram
debet discernere ministeriū institutū. Electi igitur ab
eisdem fratribus ad audiendas confessiones ⁊ pnias
iniūgendas libere auctoritate aplica absq; licētia dio
cesanoꝝ ⁊ alioꝝ p̄latoꝝ inferioꝝ exēptoꝝ ⁊ nō exēpto
rum quibus subsunt:qui ad confitendum accedūt au
diant eis peccata sua confiteri volentes. Non religio
sos qui ſm statuta suorum ordinum ꝓprijs prelatis cō
fiteri debeant:aut ab eis ne confiteantur alijs ꝓhiben
tur:absoluant ipsisq; penitentias salutares iniungant
infra sibi designatos terminos ad huiusmodi exercen
dum officium constitutos. Excōmunicationis v̄o vel
alias sententias per p̄latos latas contra hoc vel ī eius
fraudem denūciamus irritas ⁊ inanes:nec confessi ip
sis fratribus peccata illa de quibus confessi sunt eis ⁊
absoluti penitentes de illis sacerdotibus ꝓprijs tene
antur:sicut etiam non tenentur iterum confiteri:non
obstante constitutione generalis ꝯcilij que sano ītelle
ctu ne sequatur absurdū qd̄ per penitentiam dimissa
peccata quis confiteri debeat:⁊ ꝙ liberatus debitor
adhuc ad soluēdū remaneat obligatus:intelligenda
est vt ex ea pꝫ de illis qui peccata sua confiteri alijs ne
glexerunt. Sed sacerdotes ipsi taliter confessis ⁊ ab-
solutis astricti sūt ministrare eucharistie ⁊ extreme vn
ctionis etiam sacramentū. Super confessione autē fa
cta fratribus cōmemoratis cū de confitētis solius pre
iudicio si falsum dicat agatur in iudicio aīe seu penitē
tie foro:stabit simplici v̄bo illiꝰ qui sacra petit p̄dcā
⁊ dicit fratribus se cōfessum. Duos tn̄ casus excipimꝰ
s. si sacerdos asserat eū excōicatū aut notorie peccato
rem. sed videat ne id dicat mendaciter aut in dolū vl
fraudem:quia si hoc egerit a delicto tali nisi plene sa
tisfecerit p̄ter ꝙ̄ in morte absolui nequeat nec de illo
ad penitentiam aliter admittatur. Ut aūt diocesanis
honor debitus referatur p̄cipimus vt ꝓuīciales prio
res p̄dicatoꝝ ⁊ ministri minoꝝ ordinū̄ p̄fatorū p se
vel alios verbo vel scripto eis significent se fratres ad
huius confessionū̄ audiendarum ⁊ penitentiarum
iniungendaꝝ officiū elegisse:⁊ non nominādo aut co
ram ipsis sistendo eos nec illoꝝ numerū exp̄mēdo pe
tant humiliter a diocesanis eisdē:qd̄ ijdem electi frēs
de ipsoꝝ beneplacito ⁊ licentia dictum possint in eorū
ciuitatibus ⁊ diocesibus infra eis determinatos fines
officium exercere. Qd̄ si denegent vel infra triduū nō
concedant extunc ijdem fratres nihilominus auctori
tate eadē huiusmodi officiū exequātur. Datā vero li
centiā per diocesanoꝝ mortē nolumꝰ terminari. Per
hoc autē nō intendimus ꝙ sepedicti fratres q ad hoc
eligentur officium exercendum plus habeant in audi
endis confessionibus ⁊ penitentijs iniungendis ꝙ̄ pa
rochiales sacerdotes noscūntur habere. sicq; de casi
bus epis ⁊ sup̄ioribus quos inferius annotamꝰ ac se
di apostolice reseruatis se nullatenus ītromittāt. Ob

seruent ergo sollicite dicti fratres ne ad ꝯfessio
nes recipiant criminosos criminibus ꝓ q̄bus so
lēnis est pnia indicenda. Modo eodē excōica
tos respuant ⁊ clericos qui ꝓpter delictum irre
gularitatem aliquā incurrerūt. inconūeniēs. n.
existimamus vt a pctō absoluat qui pniaꝫ ei de
bitam imponere aut irregularitatis penam pec
catis sequelam vel excōmunicationem que in-
fligitur maxime a iure:quandoq; ꝓ crimine:q̄
ue quem ab ecclesia ⁊ per consequens a partici
patione ecclesiasticoꝝ sacramentoꝝ excludit re
mouere non potest. Incendiarios ⁊ eos quoq;
qui tam enormibus sūt irretiti peccatis ꝙ ea rō
nabilis consuetudo p̄scripta canonicē in epati-
bus aliq̄bꝰ reseruauit epis sil̄r non admittant:
quā ꝯsuetudinē ex cā que iuste ad id aīuꝫ nostꝝ
mouit solūmō circa volūtarie homicidas falsa
rios ecclesiarū īmunitatis ⁊ libertatis ecclesia
stice violatores ⁊ sortilegos approbamus. ꝙ si
forsā aūꝙ̄ ab eo q ptātē hꝫ absolui possint mos
talium cōfiteri volentiū verisimiliter timeatur
etiā in p̄dictis casibus sepefati fratres eos cōfi
teri volentes audiant:ipsisq; bn̄ficiū absolutōis
īpendāt:sed subeāt iuramentū ꝙ liberati se su
is epis ⁊ excōicatoribꝰ pn̄tabūt excōicantiū sup
his ꝓ q̄bus ab eis excōicati erāt ⁊ ep̄oꝝ ꝓ pec
cato huiusmodi parituri mādatis. Ueruꝫ quia
post baptismū inter cetera magis ad salutē ne
cessaria ē ꝓpositio v̄bi dei:quo audiētes illud
qd̄ ē victoria nr̄a in fide docētur fugienda fu
gere ⁊ sectanda sectari. a quo per peccatū lapsi
resurgūt pnie sacramentū ꝑficiūt. Grandis no
bis sollicitudo incūbit vt tales ad hec ꝓmoue-
antur frēs q oleo dulcedinis v̄bi eiusdē nr̄os fo
ueant subditos:a peccatis ꝓhibeant increpatio
nis vino peccatorū suorū mordeāt vulnera:eos
q; ad ista pnie acrimonia purgandū ⁊ tergēdū
ꝓuocent ⁊ inducāt. Ad id v̄o exequendū scien
tia diuine legis exposcitur:desideratur ordo:⁊
vite ītegritas etiā postulat̄. Scriptū ē. n. Tu sci
entiā repulisti:⁊ ego te repellā ne sacerdotio fū
garis mihi. q: labia sacerdotis custodiūt sciām
⁊ legē exqrūt ex ore eiꝰ. al's ꝓut ad eū ꝑtinet in
ter pctm̄ ⁊ peccatū nō posset discernere nec pec
cator dei exn̄s deberet narrare iusticias:⁊ testa
mētū illiꝰ assumere ꝑ os suū:nā cuiꝰ vita despi
cit̄:ꝯsequēs ē vt eius p̄dicatio ꝯtēnatur. quare
decernimꝰ vt p̄ores ⁊ ministri gn̄āles ⁊ ꝓuicia
les p̄dicatorū ⁊ minorum ordinū p̄fatoruꝫ vel
eorū vicarij de discretorū ꝯsilio ad tam salubre
officiū frēs diuina scīa doctos discretione vigē
tes:vita ꝓbatos ⁊ exꝑtos moribus. alioquin di
strictā reddāt in futuro examine rōnē:eligāt ⁊

assumāt. Sic eni quod predicabunt facient: q̄
arguent operari cessabunt. ⁊ in eis edificabit
populus v̄bo pariter ⁊ exēplo. Ceterū lʒ sicut
p̄dicit̄ ō necessitate nō sit iterū eadē ↄfiteri pec
cata. tn̄ q꞉ pp erubescentiā q̄ magna ē pn̄ie ps
vt eorūdē peccatorū iteret̄ ↄfessio reputamus
salubre districte iniungimus: vt fratres ipsi cō
fitentes attente moneant: ⁊ in suis p̄dicationi
bus exhortent̄. ꝙ suis sacerdotibus saltē semꝫ
cōfiteant̄ in āno asserendo id ad aiarū pfectū p
culdubio pertinere. Porro vt circa sepulturā
apud loca eorūdē fratrū eligetiū sepeliri: ⁊ por
tionē canonicā de relictis eisdē fratribus mini
me detrahendā nequeat in posterum dubitari
iubem⁹ vt corpora defunctorū que apud eorū
dē fratrū loca elegerit dū viuerēt sepulturam
pcessionaliter cū cruce turibulo ⁊ aqua bene
dicta cantādo seu legēdo officiū mortuorū vel
psalmos. ⁊ alienas ingrediētes parochias pos
sint assumere ⁊ ad suas deferre ecclesias tumu
landa. De quibuscūqꝫ vero relictis p̄fatis fra
tribus in cōmuni vel singulis vltimis deceden
tiū voluntatibus: siue apud eos sepeliendi sint
siue alibi. nulla per pochiales sacerdotēs mo
rientium a qua fratres ipsos liberos esse volu
mus canonica portio. vel multo minus p epōs
episcopalis quarta omnino cum eis tāquaʒ ex
empti non subsint. nec etiam debitam ōbita iu
re parochie si forsan cathedralis defunctorum
esset parochialis ecclesia detrahatur. De fune
ralibus autem medietatem si commode diui
sionem recipiant. al's eiusdem medietatis esti
mationem soluant parochiali ecclesie ⁊ sacer
dotibus antedictis. Funeralia vero intelligun
tur hoc casu que cum funere deferuntur. De
candelis vero quas fratres portant portio nō
petatur. Moneant autem idē fratres ⁊ p pos
se inducāt cōfitentes sibi: vt de proprijs bonis
suis parochialibus ecclesijs eorūqꝫ sacerdoti
bus ↄpetenter relinquant ⁊ que eis debent. pa
rochial'a iura reddant. ad hoc nō murmuret
quesum⁹ secularis clerus. nō gerāt moleste pre
lati qd circa p̄missa sic duximus puideneū. At
tendāt quanta ex his que in primis duob⁹ arti
culis statuta sūt salus aiarū pueniat. Aduertāt
quāta tollant̄ iurgia: ⁊ patēter ↄsiderēt: ꝙ eo
rum onera cum alijs nostro beneficio salubri
ter ⁊ quasi necessario partiunt̄. Circa tertium
vero articulum diligenter itelligāt. qꝫ frēs ipi
hoc p p̄uilegia romanorū pontificum eis beni
gne concessa ante ↄstōnem eandem hactenus
habuerunt. Quoqꝫ sunt paupereſ nihil haben
tes singuli nec in cōi rustica predia. immo nec
vrbana vel mobilia eorū alteri vel etiaʒ vniuer
si: mendicant victum: querunt vestitum: ⁊ eatenus su
stinere possunt quatenus vel viuorum pietas aut mo
rientium charitas eis necessaria sūministrat. Quis er
go non misereatur eorum qui omnia voluntatem ha
bendi etiam reliquerunt? Quis non compatiatur eis
dem operantibus tam vtiliter in agro predicto? Cer
te nullus nisi qui triturantis bouis os impie alligare
velit aut subtractis alimentis necare. Inopes patri
monij onera ipsa non habendi necessitate nō sustinēt
⁊ a curialibus res ecclesijs vel pijs locis donatas a
quarte prestatione seu lucratiuorum inscriptionibus
lex facit immunes relicta pauperibus non patiuntur
falcidiam ⁊ legata ad fabricam vel pro ornamētis ec
clesijs aut ad diuinū cultū perpetuū solutioni nō sub
iacent canonice portionis. Pauperes autem vt dictū
est sunt fratres ⁊ quod eis relinquitur aut in sua ali
menta erogant aut in fabricā siue in cultū diuinū ⁊ ec
clesie ornamenta conuertunt ppter quod nos qui de
bemus intelligere super egenū ⁊ pauperē ⁊ non obli
uisci eorū cū humanitatis sit etiā secularis principis p
spicere egenis ⁊ dare operā vt pauperibus alimenta
n̄ desint nō tā pie q̄ quodāmō iuste i eodē articulo egi
mus egenos eosdē vt premittitur reddēdo fratres ab
onere canonice portionis exēptos. hec aūt dicta cōsti
tutiōe que incipit super cathedrā quā penitus reuoca
mus: alijsqꝫ quibuscūqꝫ constitutionibus specialibus
⁊ generalibus statutis p̄uilegijs indulgētijs sub qua
cunqꝫ forma v̄borū cōcessis etiā si de ipsis de v̄bo ad
verbū vel aliquorū nominibus in nostris litteris opor
teret fieri mentionē: cōuentionibus pactis iuramētis
sententijs ⁊ consuetudinibus cōtrarijs nequaq̄ obstā
tibus inuiolabiliter obseruari sancimus. nulli ergo om
nino hominū liceat hāc paginā nostrorū statuti denū
ciationis exemptionis p̄ceptorū approbationis iussio
nis volūtatis reuocationis ⁊ sanctionis infringere si
quis autem ⁊ cetera.

Clemens quintus.

MEruit charissimi filij nostri philippi regis frā
corum illustris syncere affectionis ad nos et
ecclesiam romanam integritas et progenitorū suorū
preclara merita meruerunt. Meruit insuper regnico
larum puritas ac deuotionis synceritas vt tam regeʒ
q̄ regnū fauore beniuolo pseq̄mur: hic ē ꝙ nos regi
⁊ regno p diffinitionē ⁊ declarationē bone memorie
bonifa. pape. viij. p̄decessoris nr̄i q̄ incipit. vnā sanctā
nullum volumus vel intendimus p̄iudicium genera
ri: nec ꝙ per illam rex regnum ⁊ regnicole preliba
ti amplius ecclesie sint subiecte romane q̄ antea exi
stebāt. sʒ oia intelligātur i eodē eē statu quo erāt āte
diffinitionem prefatam tam quantū ad ecclesiam q̄
etiam ad regem regnūm ⁊ regnicolas superius nomi
natos.

De penitentijs ⁊ remissionibus.

Bonifacius octauus.

Antiquorum habet fida relatio ꝙ accedentibus
ad honorabilem basilicam principis apostoloꝝ
de vrbe concesse sunt magne remissiones ⁊ indulgen
tie peccatoꝝ. Nos igitur qui iuxta officiū nostri debitū
salutem appetimus ⁊ ꝓcuramus libentius singuloꝝ
huiusmodi remissiones ⁊ indulgētias omnes ⁊ singu
las ratas ⁊ gratas habentes: ipsas auctoritate aposto
lica confirmamus ⁊ approbamus ⁊ etiam inouamus
⁊ p̄sentis scripti patrocinio cōmunimus: vt tam bea
tissimi petrus ⁊ paulus apostolice eo amplius honorē
tur: quo ipsoꝝ basilice de vrbe deuotius fuerint a fide
libus frequentate: ⁊ fideles ipsi spūalium largitione
muneꝝ ex huiusmodi frequentatione magis senserit
se refertos. Nos de omnipotentis dei misericordia ⁊
eorūdem apostoloꝝ eius meritis ⁊ auctoritate confisi
de fratrū nostroꝝ consilio ⁊ apostolice plenitudie po
testatis omnibus in p̄senti anno millesimo trecentesi
mo a festo natiuitatis domini nostri iesu xp̄i p̄terito ꝓ
xime incboato ⁊ in quolibet anno centesimo secuturo
ad basilicas ipsas accedentibus reuerenter vere peni
tentibus ⁊ confessis vel qui vere penitebunt ⁊ cōfite
buntur in huiusmodi p̄senti quolibet centesimo secu
turo annis non solum plenam ⁊ largiorē: imo plenissi
mam omnium concedemus ⁊ concedimus veniā pec
catoꝝ: Statuentes vt qui voluerint huiusmodi idul
gentie a nobis cōcesse fore participes: si fuerint roma
ni ad minus .xxx. diebus continuis seu interpollatis ⁊
saltem semel in die: Si v̄o peregrini fuerint aut foren
ses simili modo diebus .xv. ad basilicas accedāt. vnus
quisqꝫ tamen plus merebitur ⁊ indulgentiam effica
tius assequetur qui basilicas ipsas amplius ⁊ deuoti⁹
frequentabit: nulli ergo oīno hominū ⁊c̄. Datū ⁊c̄.

De snīa excōicatiōis suspensionis ⁊ īterdicti.

Bonifacius octauus.

Excōicamus ⁊ anathematizamus ex parte dei oī
potentis patris ⁊ filij ⁊ spiritus sancti auctorita
te quoqꝫ beatoꝝ apostoloꝝ petri ⁊ pauli ⁊ nostra oēs
clericos religiosos ⁊ laicos vtriusqꝫ sexus siue sint fa
miliares curie siue alij vndecūqꝫ qui aliquod pactum
fecerint: seu aliquod paruū vel magnum ꝓmiserint:
vel ꝓmissionem receperint: aut ex pacto siue ꝓmissio
ne occulta vel manifesta facta sub generalibus ⁊ ple
narie non exp̄ssis aperte verbis quicq̄ dederint aut re
ceperint magnum vel paruū vel ꝓmissionē de q̄cūqꝫ
re aut vtilitate ꝓpter hoc cōsequenda fecerint vel re
ceperint ꝓ aliqua iusticia siue gratia ꝓ se vel pro alio
in causis vel iudicijs seu alās per litteras apostolicas
obtinenda. ⁊ hanc sententiā ad ꝓmittentes ⁊ acceptā
tes dantes ⁊ recipientes duximus extendendā. illos
quoqꝫ qui aliquem sciuerint culpabilem in predictis
a nobis infra dierum trium spatium non retulerit vel
alicui per quem ad nos verbum fideliter ꝓferatur: si
mili decernimus snīe subiacere. Decernimus etiā vt
nullus hanc incurrens excōmunicationis sententiam
ꝓ p̄dictis vel aliquo p̄dictoꝝ absqꝫ spāli mādā
to nostro absolutionis beneficiū valeat obtine
re nisi forsan ad nos habere accessum non pos
set in mortis articulo constitutus: nec etiam ad
absolutionis gratiā admittatur nisi p̄us quod
p̄mū dedit vel recepit integraliter pauperibus
largiatur. Iusticiā vero siue gratiam sic obtētā
nullius ꝓrsus esse momenti volumus omniqꝫ
statuimus carere effectu ⁊ robore firmitatis. sꝫ
⁊ scienter vtentes ipsis simili sententia excōmu
nicationis astringimus: ⁊ reseruātes nobis ab
solutionē eoꝝ ⁊ cū p̄missis in omnib⁹ ad penas
similes obligamus.

Idem

Prouide attendētes ꝙ vt freqūentius q̄
uis non sine culpa: tamen multoꝝ interdi
cti sententie ꝓferūtur. qꝛqꝫ sūt nōnulli iudices
nimis ꝓmpti ad ꝓferendas easdē in negocijs
siue causis que interdum plus ex cupiditatis q̄
charitatis radice perspicuis indicijs procede
re arguūtur: qꝛqꝫ interdicti tempore diuina or
gana suspendūtur: laudes nec ecclesiastica sa
cramenta ministrantur vt solent: tollūtur mor
tuis seu minuūt suffragia p̄sertim per oblatiōē
frequentē hostie salutaris. Adolescētes ⁊ par
uuli participantes rarius sacra minus inflam
mantur ⁊ solidantur in fide: fideliū tepescit de
uotio: hereses pullulant ⁊ multiplicantur ꝑicu
la animaꝝ. Presentis cōstitutionis ꝓuidemus
edicto: vt nulla ꝓuincia ciuitas castrū villa lo
cus territoriū vel districtus auctoritate ordina
ria vel delegata supponatur ecclesiastico inter
dicto ꝓ pecuniario debito vel ꝓ cuiusuis mo
nete vel pecunie quantitate quacūqꝫ occasiōe
vel causa seu quouis quesito colore ꝓ eo maxi
me ꝙ ipsoꝝ dn̄i rectores seu officiales quocun
qꝫ noīe censeantur: aut incole seu habitatores
aut singulares persone ipsorū statutis vel statu
endis ordinatis vel ordinandis terminis huius
modi debitū seu quantitatē non soluit hacten⁹
aut in antea nō persoluet. nos eni exnūc decer
nimus irritū ⁊ inane si secus hacten⁹ extitit at
tentatū vel contigerit attentari: illudqꝫ reuoca
mus oīno: non obstantibus quibuscūqꝫ contra
ctibus obligationibus pactis conuentionib⁹ ꝓ
positionibus submissionibus fideiussionib⁹ cō
sensibus ꝓcessibus ⁊ sententijs super hoc habi
tis vel habendis. iuramentorū penarū spiritu
aliū ⁊ temporaliū seu mulctarū vel quacunque
alia firmitate vallatis. nisi talis suppositio iter
dicti hactenus foret facta vel in antea fieret de
apostolice sedis spāli licentia ⁊ exp̄ssa per ipsi⁹
sedis patentes litteras apparentes.

De expectātibus bn̄ficiū in ep̄atu aliorum

IOannes eps̄ seru⁹ seruorū dei ad ppetuā rei memoriā. Sedes apostolica i suis actibus veritatē psequēs lucē amās libēter euitat nodose ambiguitatis iuolutionē: illāqꝫ semper in suis ordinationib⁹ reseruare cautelā intēdit vt de illis pueniat cōmodū qđ alijs nō imineat detrimentū. Sane pdicte ad diuini cult⁹ augmentū ꝛ salutē populi quē in nōnullis ciuitatibus ꝛ diocesibus sic multiplicarat altissimus ꝙ in earū singulis singulorū vultus negbat vt condecet vnicus pastor inspicere: aut alias partes boni pastoris iplere: salubriter intendētes in ipsis diocesib⁹ quarū nōnullas in duas ꝛ aliquas in plures dioceses duximus diuidendas certas ciuitates ac ecclesias erexim⁹ cathedrales. quarū singulis districtas pprias ꝛ limitares dioceses iussimus assignari. Verū quoniā plures ante ordinationē seu diuisionē nostrā hui⁹modi tam a nobis ꝙ pdecessoribus nostris romanis pontificibus apostolicas obtinuerunt litteras sup beneficijs ecclesiasticis in ipsis tūc integris diocesibus vacaturis: quarū nōnulle restant adhuc executioni mādande. Nos amouere volētes cuiuslibet dubitationis scrupuluꝫ quē circa gratiarum executionē sup huiusmōi beneficijs ꝯcessarū posset forsan icidere ꝛ puidere: ꝯsiderantes attētius ꝙ per ordinationem seu diuisionē nostrā pdictā ius ad rem expectātibus dicta beneficia antea cōpetens ex ratiōe imitari nō debet. qn adeo efficax in diuersis diocesibus maneat sicut in ipsis quondā integris prius erat auctoritate psentiū declaram⁹ ꝙ oēs ꝛ singule grē sup beneficijs vacaturis ante diuisiones huiusmodi in ipsis quondaꝫ integris diocesibus a nobis vel pdecessoribus nostris psonis qbuscūqꝫ ꝯcesse tā in ipsis quondā nūc diuisis ꝙ in alijs diocesibus decisis ab illis eisdē modo ꝛ forma possint suo ordine p executores mundanos ꝛ alios ad quos id ptinebit ad debitā executionē adduci: qbus ante diuisiones se pefactas poterāt ꝛ debebāt. Itē etiam declaramus quo ad lr̄as aplicas iusticiam cōtinentes et videlꝫ iudices dati per illos in causis quarūlibet psonarum que nunc de huiusmodi diocesibus dimissis existunt possint iuxta earū tenorem pinde pcedere ac si dicte dioceses de quibus mentio iu litteris eisdem habetur integre remansissent. Nulli ergo oīno hoīuꝫ liceat hāc paginā nostre declarationis infringere vel ci ausu temerario cōtrarie. siqs aūt hoc attentare psumpserit idignationem oīpotentis dei ꝛ beatorū petri ꝛ pauli apostolorū eius se nouerit incursurū. Datū auinione cal. nouem. pōtificat⁹ nostri anno secūdo.

Registrum chartarum harum cle.

A
primū vacat
Incipiūt consti.
in iudicijs
ꝛ imaculata
B
prouisis
predictum
appellans
electiones
C
collationem
licentia
quadriēnio
ecclesiasticis
D
Cum iudei
ad iuramentum
tores romanos
adhuc pendere
E
virgata
net nō habita
bat ipso
archidiaconatum
F
si ijdem
forma
cum vis
aliorum
G
Iuramentum
ri circa illam
ne: de rectore
Presenti
H
grā valeamus
gariter
vel eius
Nolentes
I
aut qui
diabolo
Multorꝫ
suspendi
religiosi
quolibet
K
Incipiūt decre
mus cassa
ꝛ tanquā
dūtaxat

Rubrica sex. lib.

Irca lecturā arboris diuersis olim
diuersum moduꝫ tenentibus: Jo. de
deo hispanus post illos lecture ipsiꝰ
arboris nouū modū assumens per
suas metricas regulas ipsius itelle
ctū nisus fuit aperire ꝫ propter mlti
tudinē regularū ⁊ v̄suum obscurita
teꝫ aliqbꝰ notū ignotū: alijs ignotū
ignotiꝰ reddidit. Attendēs igit ego Joannes andree
inter decretoꝝ doctores minimꝰ ⁊ idignꝰ iuētiōeꝫ ar
boris ex eo fuisse: vt habētibꝰ materiā cōsanguinita
tis ⁊ affinitatis ignotā nota: ⁊ habētibꝰ notā ex oculoꝝ
ispectiōe notissima fieret: antiquoꝝ scripta reuolui: ⁊
put expedire credidi ꝯpilaui. Primo querēs ad vtrā
qꝫ arborē ad qd fuerit iuētio arboris necessaria. Secū
do an sit auctētica. Tertio ad qd ivolumie decretaliū
repetita: q̄ oli fuēat i decretis. Prime q̄stiōis ex superiꝰ
dictis patuit solutio. ꝓbatio .n. ad oculū alias vicit: in
sti. d gdi. § agnatiōis .xxvij. q. j. nec aliq̄. Ex ostēsiōe
eni facti q̄dā meliꝰ ꝑcipiūt qꝫ elocutiōe: d dōa. aplīce.
ver. si. Hinc ē q agroꝝ mēsio subijcit oculis. xvj. q. iij.
iter. d p̄scrip. q: idicāte. C. fini. regū. l. iij. Uētris inspe
ctio: an mulier sit ꝑgnās. ff. d vē. ispi. l. j. i pn. Locoꝝ pu
dicitie iuestigatio: an mulier sit virgo: d ꝓba. ꝓposui
sti. an arta: d fri. ⁊ male. fraternitatis. vl' alit ipedita. e.
ti. ex litteris. Iniurie an sit atrox estimatio. ff. de ser. l.
ij ⁊ littere papales an sint vere vel false: de crimi. fal. lꝫ
Ad secundum dic: q arbor auctentica est: quod patet
ex canonibus isidori ⁊ alexandri. xxxv. q. v. c. j. ij. ⁊ vl.
Ad tertium dic: q quia in decretis de consanguinita
te ⁊ affinitate tractatur: vtile fuit ibi arborem ponere
⁊ q: in decretalibus est idem tractatus: ⁊ in hoc volu
mine vtile fuit repeti ex eo maxime quia nemini venit
in dubiuꝫ: id satis esse validū satisqꝫ famosum: quod
repetita lectio probat. C. de emen. iusti. col l. vna. Iteꝫ
ex eo q: antiqui cāones circa materiaꝫ illam multum
fuerant correcti: vnde expediens fuit sm statutuꝫ no
uorum iurium antiquam arborem decidere.

Deinde ad arborē cōsanguinitatis specialiter de
scendamꝰ. Et primo queritur quid sit cōsangui
nitas. ⁊ vnde dicatur: quid linea: quid gradus. Se
cūdo querit quomodo arbor formetur: ⁊ q̄re sic for
met: ⁊ quare sic punctet: ⁊ interseremꝰ regulas per q̄s
cognoscuntur gradus. Demū ponemus quedam no
tanda: ⁊ quasdam questiones. Ad primū dico q con
sanguinitas est attinentia personarū ex eo proueniēs
quia vna descendit ab altera vl' ambe ab eadem. vel est
vinculum personarū ab eodem stipite descendentium
carnali ꝓpagatione ꝯtractū: quod satis est ideꝫ. Dicit
aūt ꝯsanguinitas quasi sanguinis vnitas a con. ⁊ san
guine: quia de cōmuni sanguine descendunt. Et quo
ad ꝓhibitionē cōiugij nō distinguo an tales ꝯsangui
nei sint producti ex vxorio coitu vl' ex fornicario: qđ ē
expressum. s. de proba. per tuas. Linea vero est collectio
ꝑsonaꝝ ab eodē stipite descēdētiū gradꝰ ꝯtinēs ⁊ nu
meros distiguēs. Et ē triplex linea. s. graduū descēdē
tiū ascēdētiū ⁊ collateraliū: vt. j. patebit. ⁊. ff. de gradi
bus. l. j. ⁊. l. iuriscōsultus Gradus est habitudo. distan
tium personaruꝫ: qua cognoscitur: quota agnationis
vel cognationis distātia due persone inter se differūt
⁊ dicuntur gradus ad similitudinem graduū scalarū
vel locoꝝ procliuiū: quia ita gradimur de proximo in
proximum. ff. de gradibus. l. iurisconsultus. §. gradus

Formāt āt sic arbor: ꝑmo vide cellulas ascēdentiū scđo de
scēdētiū: demū collateraliū. Ascende sup cellulā vacuā q̄ re
māsit iō vacua: q: nō potuit nomē ꝓpriū hēre: cū alie cellule
exceptis his: q̄ p genitiuū noiant sumant nomē ab ipa. Quō
eniꝫ possemꝰ illā cellulā noiare quā dicimꝰ filiū pris fratreꝫ
fratris patrē filij ⁊ sic d singulis: ⁊ eā alij vocāt ioachiꝫ alij ꝓ
theū alij trūcū. Nos āt a noie bidelli nostri vocemꝰ eā Petru
tiū. Et scire debes q ꝯpetēter ille cellule medie ascēdētiuꝫ ⁊
descēdētiū diuiderēt directe p medium: vt a latere dextro illa
ruꝫ cellularū pōerent noia mariū vt abauus ꝓauus ⁊c. a la
tere sinistro noia mulieꝝ: vt abauia proauia ⁊c. quia positi a
latere dextro descendunt a maribus: ⁊ econuerso. Supra cel
lulaꝫ vacuā ē cellula h̄ continens pater mater: ⁊ supra vnum
punctum rubeum: ⁊ infra vnū nigruꝫ. Supra illaꝫ est cellula
auus auia: continent duo puncta rubea: ⁊ duo nigra. Supra
illam est cellula proauus proauia habent tria puncta rubea:
⁊ tria nigra. Supra illam est cellula abauus abauia habens.
iiij. rubea. ⁊ . iiij. nigra. Descendendo sub cellula vacua habes
filium filiam: ⁊ habet vnum punctum rubeum ⁊ vnum ni
grum. Sub illa habes nepotem ⁊ neptem: ⁊ duo puncta ru
bea ⁊ duo nigra. Sub illa pronepotem ⁊ proneptem ⁊ tria pū
cta rubea ⁊ tria nigra: sub illa abnepotem ⁊ abneptem: ⁊. iiij.
puncta rubea: ⁊. iiij. nigra. Anteqꝫ ad collaterales transea
mus scire debes: q punctoruꝫ numeratio est numeratio gra
duum habito respectu ad cellulam vacuam: ⁊ puncti rubei
denotant computationem sm ius canonicum: pūcti nigri
sm ius ciuile ⁊c. Ponitur aūt computatio canonica i supiori
parte cellularum: ciuilis vero in inferiori: vt detur intelligi
excellentia iuris canonici ad ciuile ⁊ maxime quo ad hūc ca
sum quo instruimur in matrimonijs que licite contrahi pos
sint: necne: ⁊ cum matrimonium sit sacramentum ecclesie in
eo precipue lex minor est canone. s. de secun. nup. c. vlt. ⁊ pe.
Uides autem ex punctatione predicta: q in computatione
ascendentium ⁊ descendentium concordat vtrunqꝫ ius: q: i
eis semp persona addita persone per carnis ꝓpagationē gra
dum adijcit. Ad inueniendum autem gradus inter eos sm
vtrunqꝫ ius tolle hanc magistralem regulam ascedentium ⁊
descendentium: quot sunt persone de quibus queritur com
putatis intermedijs vna dempta tot sunt gradus inter eas.
Si igitur vis scire quantum distat abauus a petrutio vtro
qꝫ computato: ⁊ intermedijs quinqꝫ sunt persone deme vnā
quattuor sunt gradꝰ. Idem dico de ipso. p. ad abnepoteꝫ: q:
eodem modo erit reperire. v. personas: ⁊ sic. iiij. sunt gradus.
Si velles scire quot distet abauus. p. ab abnepote. p. iuenies
ibi nouem personas computato. p. ⁊ sic octo erunt gradus.
Scias autem q iste. p. non habet totam suam computatio
nem in arbore. Scis enim q quilibet habet duos parentes.
iiij auos. viij. proauos. xvj. abauos: ⁊ sic semper ascenden
tes duplicantur. Unde ipossibile fuisset tot personas in ar
bore scribere. Quero autem an inter ascendentes ⁊ descen
dentes prohibitio copule coniugalis excedat quartum gra
dum: ⁊ dicit Gof. in summa de consang. ⁊ affi. §. item qꝫtum.
q non per decre. non debet. eo. ti. que generaliter loquitur.
Alij cōiter contradicentes inter ascendentes ⁊ descēdentes
perpetuam esse prohibitionē dicunt: ⁊ qđ de quarto gradu
dicitur in collateralibus locum habet: ad hoc. xxxv. q. iij. pro
geniem ⁊ duobus. c. se. in quibus dicitur: q olim non solum
vsqꝫ ad secūduꝫ gradū: sed etiam inquantum noticia erat pa
rentele extendebat prohibitio. Ex quo ergo certū est alteruꝫ
descēdenteꝫ ⁊ alteꝝ ascēdenteꝫ perdurat ꝓhibitio: ad idem
insti. de nup. §. j. ff. de ritu nup. l. nuptie. ⁊ hoc verum puto.
Ad collaterales transeamꝰ ⁊ da fratrem ⁊ sororem: ⁊ causa
breuitatis ꝓsequēdo solū parteꝫ mediaꝫ arboris ad modū.

verilli: qua intellecta reliqua intelligitur: qd per se patz. Dicamus de fratre ⁊ descendentibus sub cellula fratris filius filia: ex illa fratris nepos neptis: ex illa fratris pronepos proneptis: ⁊ frater .p. est cum .p. in primo gradu sm canones in tertio sm leges. nepos in tertio sm canones: in quarto sm leges. Fratris pronepos est ipsi .p. in quarto sm canones: in quinto sm leges ⁊ sic debet esse vtraqz punctatio: ⁊ isti sunt collaterales ad .p. Et nunc de cellula patris fecimus stipitez: fac consequenter stipitē de auo: ex eo patruus amita: ex illa frater patruelis ⁊ amitinus: soror patruelis ⁊ amitina: ex illa horum filius filia: ex illa horum nepos neptis. Patruus est .p. secundo gradu: frater patruelis etiam secundo gradu: filius internepos in quarto sm canones. Per leges autem patruus in tertio: frater patruelis in quarto: filius in quīto: nepos in sexto: ⁊ sic debet esse vtraqz punctatio. postea fac proauum stipitem: ⁊ habet filius patruum magnum: amitaz magnam: auum ⁊ auiam: auunculum magnum ⁊ materteram magnam: illos non prosequimur. Ex cellula patrui magni propior sobrinus propior sobrina: ex illa horum filius filia: ex illa eorundem nepos neptis: ⁊ quia .p. distat a proauo quē nunc feci stipitem tertio gradu. ergo a patruo tertio ⁊ a propriori sobrino tertio ⁊ a filio tertio: ⁊ a nepote qui erit lineam equalitatis quarto sm canones: sm leges vero distat .p. a patruo magno quarto: a priori sobrino quinto: ⁊ a filio sexto ⁊ a nepote septimo: ⁊ sic debet esse vtraqz pūctatio. Modo fac abauum stipitem cum tribus filijs scilicet patruo proauo ⁊ proauunculo: de proauunculo non prosequor. Ex cellula propatrui oritur cellula horum filius filia: ex illa horum nepos neptis: ex illa eorundem proneptos proneptis. Isti oēs sūt cum .p. in quarto gradu: qr .p. distat a stipite i quarto gradu: ⁊ ex illa linea nullus exit lineā equalitatis: ergo omnes ab eo distant quarto. sm leges propatruus distat .v. filius .vi. neptos .vij. pronepos .viij. ⁊ sic debet esse vtraqz punctatio. Nunc videndum est quibus regulis gradus illorum collateralium cognoscantur. Collateralium equalis linee vnaz trado regulam sm canones. Collateraliū in linea equali quoto gradu quis distat a cōi stipite: toto distant inter se vel sibi attinent. hoc sm canones. Exemplum pone: cum facis abauuz stipitem inter .p. ⁊ pronepotem propatrui: nā illi sunt in linea equali: quilibet distat a stipite quarto gradu: ergo inter se q̄rto sm leges vero aliter est: ⁊ sic dicimus regulaz: collateraliū in linea equali quoto gradu quis distat a comuni stipite: toto duplicato distant inter se vel sibi attinent. Vides ergo ex superius dictis ⁊ ex punctatione: ꝙ predicti .p. ⁊ pronepos propatrui distant .viij. ⁊ insurgit illa diuersitas: quia sm leges quelibet persona gradum facit in collateralibus. Unde duo fratres faciunt duos gradus: sm canones vero due persone faciunt vnum gradum: vnde vt patet i cellula fratris: frater est cum .p. in primo gradu sm canones: in secundo sm leges sed computatio eorum ob aliud fit q̄z nostra .xxxv. q. v. c. ij. bene ergo dicitur sm leges: ꝙ in equali linea collateralium siue linea sit paris numeri siue disparis non est reperire disparez gradum vide in linea paris numeri secunda vel quarta: disparis numeri prima vel tertia. In prima secundus gradus: in secunda quartus: in tertia sextus: in quarta octauus: quod nō est sm canones: quia in equali linea disparis nūeri habemus disparem gradum: quia in prima primum in tertia tertium: in quinta quintum: ⁊ sic de singulis. Nunc restat videre de collateralibus in linea inequali: de quibus traditur talis regula sm canones Collateralium in linea inequali quoto gradu remotior distat a comuni stipite: toto distant inter se. Exēplum pone faciēdo abauum stipitem .p. ⁊ filius ꝓpatrui sūt in linea inequali. computemus ergo a remotiori .s. a .p. sed .p. distat a stipite quarto gradu: ergo a filio propatrui quarto: ⁊ idem in descendentibus vsqz ad lineaz equalitatis: ⁊ hoc est quod dicimus: ꝙ persona addita persone vsqz ad lineam equalitatis non crescit gradus: quia propatruus filius eius nepos ⁊ pronepos omnes distant quarto a .p. Sed aliter sm leges licz q̄s talem regulam tradimus. Collateralium in linea inequali quot sunt psone stipite dempto: tot sunt gradus: vnde .p. a stipite distat quarto: a propatruo quinto: a filio .vi. a nepote .vij. a pronepote .viij. ⁊ sic quelibet psōa facit gradū. Vides ex supradictis ꝙ .p. nō pōt ꝯhere cū aliqua de arbore. distat .n. a sūmo .s. ab auo: ab imo .s. a nepote ab extremis collateraliuz: ab omnibus his quarto: a medijs citeriori: per quod satis patet: ꝙ cuz nullo potest contrahere Sed si extremas .i. collateralibus: vtputa si pronepos ꝓpatrui vel ꝓnepos fratris procrearet filiaz posset .p. cuz illa cōtrahere. lz autem ꝯhatur in quinto gradu: remanet tamen consanguinitas. ꝓhibitio eni que per ius positiuū ꝓcesserat: potuit tolli: sed naturalia sūt imutabilia .v. di. in pnci. Scire debes ꝙ cōiter dicunt doctores ꝙ abauus ⁊ proauus ⁊ auus sunt bigami: dicentes ꝙ si non essent bigami non possent filij eorum coniūgi: cum essent fratres: sz de hoc non multum curo: quia eadem ratione sic esset de alijs cellulis duplicibus ꝙ persone earum essent bigami: vnde fingamus peritide ac si in qualibet duplici cellula haberemus .iiij. personas ac si diceretur propatruus ⁊ vxor proamita ⁊ maritus: vnde duplicatio posita fuit: vt nomina demonstraret in vtroqz sexu non vt eos coniuges denotaret. Sciendum est etiam ꝙ in collateralibus equalis linee bene sequitur ista regula affirmando ⁊ negando ego ⁊ tu sumus consanguinei in linea equali: ⁊ ego possū accipere filiaz tuā: ergo tu meā. Et negatiue ego nō possū accipē filiā tuam ergo nec tu meā. Affirmatiua procedit in linea equali quarti gradus Negatiua in tertio vel citeriori: sed in linea inequali h non procedit affirmando vel negādo: quia si vnus est in quarto alter in tertio: vel citeriori qui est in tertio vel citeriori potest contrahere cuz filia eius qui est in quarto gradu ⁊ non econuerso: vnde propatruus huius filius ⁊ nepos cōtrahere possūt cum alia .p. sed non econuerso. Demum queritur an collaterales: quorum vnus est in quinto ⁊ alter in primo: puta filia .p. ⁊ propatruus possint adinuicem contrahere: dicit hostien. ꝙ non: ⁊ hoc no. ē. c. ꝙ dilectio. c. tua. ⁊ in summa huius ti. de consang. § .nunquid in quinto ⁊ primo. quod per sua argumenta nititur probare sic scilicet pater ⁊ filius vna persona censetur. C. de impu. ⁊ alijs substi. l. vlti. Sicut ergo nō contrahit cum stipite: sic nec cum filijs stipitis. bene facit predi. decre. tua. vbi fratres videntur poni pro stipite. cōtrarium tenet ber. quod colligitur ex glo. quam ponit. ē. e. ti. c. vlti. ⁊ rai. ⁊ Jo. de deo: ⁊ hoc est verissimū: quod probant verba regule posite. ē. e. c. vlti dum dicit descēdentium ab eodem: sed certum est ꝙ propatruus descendit a stipite. preterea aut dicis ꝙ est inter eos prohibitio ascendentium ⁊ descendentium aut collateraliū de primo patet negando: ꝙ certum est filium .p. nō descendisse a propatruo. Est ergo prohibitio collateraliū: sed certuz est ꝙ isti distāt quinto. qd igitur ipediat istos collaterales contrahere non video. Joānes Andree.

.IIII.
Abauus.
Abauia.
.IIII.

.IIII.
ppatruus.
p.amita.
.V.

.III.
proauus.
proauia.
.III.

.IIII.
pauunculus.
pmatertera.
.V.

.IIII.
horū filius filia.
.VI.

.III.
patru⁹ magn⁹
amita magna.
.IIII.

.II.
Auus.
Auia.
.II

.III.
auūculus magn⁹.
matertera magna.
.IIII.

.IIII.
hoꝝ filius filia.
.VI.

.IIII.
corūdē nepos neptis
.VII.

.IIII.
pprioꝛ sobꝛinus.
pprioꝛ sobꝛina.
.V.

.II.
patruus.
amita.
.III.

.I.
Pater.
Mater.
.I.

.II.
auūculus.
matertera.
.III.

.III.
pprioꝛ sobꝛin⁹.
pprioꝛ sobꝛina.
.V.

.IIII.
corūdē nepos neptis.
.VII

.IIII.
corūdē pnepos pneptis
.VIII.

.III.
hoꝝ filius filia.
.VI.

Fpatruel.
vl'amiti⁹ soroꝛ patruel' amitia.
.IIII.

Frater.
.II.

.I.
Soroꝛ.
.II.

.II.
ꝯsobꝛinus.
ꝯsobꝛina
.IIII.

.III.
hoꝝ filius filia.
.VI.

.III.
corūdē pronepos neptis.
.VIII.

.IIII
corūdē nepos neptis
.VII.

.III.
hoꝝ filius filia.
.V.

.II.
fratris filius filia.
.III.

.I.
Filius.
Filia.
.I.

.I.
sororis filius filia.
.II.

.III.
hoꝝ filius filia.
.V.

.IIII.
corūdē nepos neptis.
.VII.

.IIII.
horum nepos neptis
.VI.

.IIII.
fratris nepos neptis.
.IIII.

.II.
Nepos.
Neptis.
.II.

.IIII.
sororis nepos neptis
.IIII.

.IIII.
horum nepos neptis.
.VI.

.IIII.
fratris pronepos pneptis.
.V.

.III.
pronepos.
proneptis.
.III.

.IIII.
sororis pnepos pronepotis.
.V.

.IIII.
abnepos.
abneptis.
.IIII.

De arborē affinitatis ⁊ ei⁹ materiā trāseamus. Et pmo vidēdū ē qd sit affinitas: ⁊ vnde dicaẽ. ⁊ quomō ipsius genera insurgāt: ⁊ gradus cōputenẽ: deinde arborem formem⁹: ponem⁹ postea q̄dam notabilia ⁊ quasdā questiones. Est autem affinitas ꝑsonarū ꝓximitas ex coitu prouenięs omni carēs parētela. hoc ẜm canones: sed ẜ leges ē proximitas ꝓueniens ex nuptijs. ⁊ requiriẽ ẜ leges: ꝙ legitime sint nuptie nō interdicte: vt contrahaẽ affinitas. ff. de gradi. l. nō facile. §. sciēdum. Et diciẽ affinitas quasi duorum ad vnū finem vnitas: eo ꝙ due cognatiōes diuerse per nuptias ẜm leges: vel per coitū ẜ canones copulanẽ: ⁊ alter ad alterius cognationis finē accedit: vt i eadem. l. §. affines. Sz ꝙ per fornicariū coitū ⁊ incestuosū ẜm nos cōtrahatur affinitas: patet de eo qui cog. consang. vx. sue. c. discretionē. ⁊ eo. titu. c. penul. sed cōsideratio legis fuit circa hereditates ⁊ tutelas deferēdas: ⁊ neq̃ cogaẽ aduersus affinez testimoniuz dicere. ff. ð. gradi. l. iurisconsult⁹. in princi. ⁊. ff. testi. l. iij. ⁊. iiij. q. iij. §. item in criali. ver. item. l. iulia. Sed canon quo ad matrimonia ꝓhibenda cōsiderauit vnionē carnis que īsurgit ex copula. ⁊ ē videre ẜ hoc ꝙ cōcurrere pōt attinētia cōsanguinitatis ⁊ affinitatis: vt siquis cognoscat cōsanguineam suam: omnes cōsanguinei vtriusq̧ sūt vtriq̧ affines. Scias autem ꝙ affinitas ē perpetuuz impedimētuz: qð durat etiaz mortua ꝑsona: qua mediāte cōtrahitur. xxxv q. x. fraternitatis. Nec oritur affinitas ex pollutione extraordinaria: que fit extra claustra pudoris. xxxv. q. iij. extraordinaria. ⁊ adde quod ibi notatur. Et insurgit affinitas ex coitu interdum cum publica honestate: interdum sine: ⁊ publica honestas interduz sine affinitate: vt si cognosco vxorem vel sponsam: hic impedimentum est publice honestatis ⁊ affinitatis: si cognosco non sponsam hic affinitas sola est: si sponsam nondū cognoui: ibi sola publica honestas. hoc dico: quia si mortua est vxor tua: vis cōtrahere de dispēsatione ecclesie cū cōsanguinea sua: ⁊ ecclesia dispensat ꝙ possis cōtrahere cuz illa: nō obstante ꝙ sit tibi affinis tali gradu: per dispēsatiōez adhuc cōtrahere nō poteris: quia lz sublatum sit ipedimētum affinitatis: nō tamen ē sublatuz ipedimētuz publice honestatis. Debes ergo facere exprimi ꝙ possis cuz tali cōtrahere nō obstāte ipedimēto publice honestatis: pro eo ꝙ desponsasti cōsanguineam ei⁹ in quarto gradu: ⁊ non obstante ꝙ ē tibi affinis in quarto pro eo ꝙ dictam despōsatam carnaliter cognouisti: ⁊ tunc matrimoniū procedere poterit. Gen⁹ affinitatis cognosciẽ per hāc regulā: sed n̄ grad⁹: persona addita persone ꝑ carnis copulam mutat gen⁹ sed nō gradum. Isto modo si is qui ē mihi in secūdo gradu ꝯsanguinitatꝭ cognoscit mulierem: illa est mihi secūdo gradu affinitatis ⁊ primo genere: si alius eā cognoscit ille atinet mihi secūdo genē affinitatꝭ ⁊ scðo ḡdu: si ille aliam mlierē cognoscit illa attiet mihi tertio genē affinitatis ⁊ scðo gradu. Sed q: soluz primuz gen⁹ hodie habet prohibitionez: ⁊ q: .b. plene tradidit. s̃. de cōsang. ⁊ affi. nō debet. hic circa hoc nō insisto: ergo si ꝑsona mihi cōsanguinea cōiungat sibi aliā personā carnali copula persona iūcta est mihi affinis primo genere affinitatis: si attinēs mihi ꝑ genē affinitatis: cānali copla se alẽi cōmisceat: ille attinet mihi scðo genē: si affinis mihi scðo genē aliquā cognoscat illa ē mihi affinis tertio genē: sed eodē gradu. Est igiẽ videre de gradib⁹. Certuz ē ꝙ affinitas nō habet hodie ꝓhibitiōez nisi i pmo genē: ⁊ in illo vsq̧ ad q̃rtuz gradum: sed affinitas nō habet suā specialē ꝯputatiōem graduū: sed computantur gradus affinitatis ẜm grad⁹ ꝯsanguinitatis.

Si ergo ꝯsanguine⁹ tu⁹ cognoscat mlierē: si vis scire quoto gradu affinitatis attinet tibi mlier illa vide q̃to gradu ē tibi cōsanguine⁹ tu⁹, ẜ regulas quas tradidi i ꝓxima arbore: ⁊ quoto ē tibi ille cōsangnineus: toto mulier ē tibi affinis ⁊ semꝑ i pmo gnere. Nūc formem⁹ arborē: ⁊ i medio arboris sunt q̃ttuor cellule: ⁊ in pma superiori poniẽ primus grad⁹: i secūda secūdus: in tertia tertius: i quarta quartus gradus. Et de his pmo queriẽ quare ponātur i medio fratris ⁊ sororis. Secūdo quare nō expmāt attinētiaz: dicendo primus gradus affinitatis ⁊ sic ð singulis. Ad pmuz dic hoc fuisse vt deẽ itelligi ꝙ affinitas oritur ex cōsanguinitate: ⁊ ꝙ ab vtroq̧ sexu virili ⁊ femineo affinitas cōtrahatur. Ad secūduz dic attinētiam nō fuisse expressam: vt illa computatio graduū ad consanguinitatē ⁊ affinitatē referaẽ: vnde soror ⁊ frater sūt i pmo gradu cōsanguinitatis: ⁊ frater ⁊ vir sororis sunt i primo gradu affinitatis ⁊ sic ð alijs. deinde a latere dextro dicte linee pōiẽ alia linea q̃ttuor cellulas ꝯtinēs: i pma scribiẽ fr: i scða fris fili⁹: i tia fratris nepos: i q̃rta fratris pronepos. Ad dorsum hui⁹ alia linea cōtinens alias q̃ttuor cellulas: i q̃x pma scribiẽ vxor fratris. oli relicta i scða vxor filij fris: i tertia vxor neptis fris. in quarta vxor ꝓnepotꝭ fris. A latere sinistro sūt alie q̃ttuor cellule: q̃rū pma soror: scða sororis filia tertia sororis neptꝭ q̃rta sororis ꝓneptis. Ad dorsuz harū sūt alie q̃tuor: prima vir sororis oliz relictus: secūda vir filie sororis: tertia vir neptis sororis: quarta vir proneptis sororis. Ponunẽ etiā alie due cellule: vna a latere dextro cōtinens relict⁹ relicte fratris: a sinistris relicta relicti sororis: que ẜ oēs ponunẽ ad decorē ⁊ ad demōstrandum genera affinitatis: que hodie ꝓhibitiōez nō habent. Adhuc hēs duas lineas reflexas quarum vna oritur i cellula fratris ⁊ termiaẽ i cellula viri sororis: in qua scribiẽ pmū genus affinitatis. Item alia linea reflexa q̃ oritur i cellula sororis: ⁊ terminatur i cellula vxor fratris i qua idē scribitur. Circa hoc quero: q̃re in cellula vxor fratris scribiẽ olim relicta: qð nō ponitur in alijs cellulis inferiorib⁹ eiusdē linee: ⁊ dic hoc factū fuisse ꝓpter cellulā que ponitur ad dorsuz illi⁹: quasi dicat frater habuit vxorem: mortuo fratre vxor ab eo relicta cōtraxit cuz alio viro: illa demū mortua iste relictus a relicta fratris vult cōtrahere cuz sorore nūquid pōt: olim nō poteāt: quia erat sibi i secūdo genere: ⁊ pmo gradu: hodie ṽo pōt: idē sit repetitū quo ad cellulā viri vxoris. Ad cognoscenduz ergo gradus affinitatis ⁊ gen⁹ tā ꝑ formā arboris q̃z ex pri⁹ dictis: tolle hāc solam regulā magistralē: ꝑ carnalē copulam viri ⁊ mulieris inter cōsanguineos mulieris ⁊ virū ⁊ inter cōsanguineos viri ⁊ mulierē cōtrahitur affinitas pmi generis eiusdem gradus: cui⁹ est cōsanguinitas. Quare dicaẽ i regula per carnalē copulam viri ⁊ mulieris ⁊ nō viri ⁊ vxoris: collige ex his que i principio dixi. Inter cōsanguineos mulieris ⁊ virū ⁊ cōsanguineos viri ⁊ mulierē ideo dixi: q: inter viruz ⁊ mulierē nō cōtrahitur affinitas: sed ipsi sūt affinitatis cā. Item inter cōsanguineos viri ⁊ cōsanguineos mulieris nulla est affinitas: vnde duo fratres cōtrahāt cuz duab⁹ sororib⁹: pater ⁊ fili⁹ cuz matre ⁊ filia. Sed est affinitas inter cōsanguineos mulieris ⁊ ipsum viruz: ⁊ consanguineos viri ⁊ ipsam mulierē. s̃. de cōsangui. ⁊ affi. ꝙ super his Primi generis quare dixeriz etiā ex superiorib⁹ patuit: ⁊ eiusdē grad⁹ cui⁹ ē cōsaguinitas:

vide hoc i arboꝛe. nã frater ⁊ soroꝛ sũt in ꝑmo gradu
cõsanguinitatis: marit⁹ sororis ē fratri i pꝛimo gradu
affinitatis: ⁊ sic vxoꝛ fratris soroꝛi: ⁊ sic filia sororis ē
filio fratris ⁊ ipsi fratri i secũdo gradu cõsanguinita-
tis: marit⁹ ei⁹ i secũdo gradu affinitatis ⁊ ecõuerso ⁊
sic in reliquis. Unde vir pꝛoneptis sororis attinet fra
tri ⁊ omnibus descendentibus qui sunt in arboꝛe q̃r-
to gradu affinitatis: ⁊ hoc ideo: qꝛ in toto gradu con-
sanguinitatis attinet ꝑdictis ipsius ꝓneptis q sũt in
arboꝛe. ideo dixi: qꝛ si ꝓnepos fratris hẽret filiũ ille
excederet lineã equalitatis: ⁊ sic attinet q̃nto g̃du ẜm
regulas traditas i ꝓrima arboꝛe. Post hoc notãdum
est ꝙ illud pꝛecise non seq̃r: ego ⁊ tu sum⁹ affines ergo
filius quem pꝛocreo est tibi affinis. Nam interdũ fili⁹
meus mutat genus attinentie: qꝛ ego sum tibi affinis
⁊ ipse cõsanguine⁹. interdum nil atinet tibi: interduꝫ
mutat gradum: interduꝫ nec mutat gen⁹ nec gradũ;
exemplum: si ego ⁊ tu sum⁹ affines per appositionem
mei: qꝛ scilicet cõtrari cũ cõsanguinea tua: si ex dicta
cõsanguinea tua filiũ pꝛocreo: ille ē tibi cõsanguineus
non affinis: sed si ego marit⁹ cõsanguinee tue ex alia
muliere filium pꝛocreo: ille nec ē tibi consanguineus
nec affinis. Si vero tu cõsanguine⁹ vxoꝛis mee filiuꝫ
pꝛocreas: hic filius ñ mutat genus attinentie qꝛ tu pꝛ
es mihi affinis: ⁊ ipe affinis: sed si tu ⁊ vxoꝛ mea era-
tis i eq̃li linea vł ieq̃li: ⁊ tu eras r̃motioꝛ: qꝛ tu eras i
tertio ipsa i secũdo vł pꝛimo: tunc ipe fili⁹ mutat g̃dũ
qꝛ tu pater es mihi i tertio gradu affinitatis ⁊ ipe mi
hi i quarto. Si v̾o tu ⁊ vxoꝛ mea eratis cõsanguinei i
linea inequali: sed vxoꝛ mea erat remotioꝛ: vt qꝛ ipa i
tertio ⁊ tu i scdo: tc̃ fili⁹ tu⁹ nõ mutat gen⁹ nec g̃duꝫ
qꝛ tu mihi affinis ⁊ ipe affinis: tu i tertio g̃du ⁊ ipe i
tertio g̃du. Itẽ nota ꝙ istud ẽt nõ seq̃r: ego ⁊ tu sumus
affines: ⁊ ego nõ possuꝫ accipere filiã tuã: ergo nec tu
meã: qꝛ si habeã ꝯsanguineã tuã i vxoꝛẽ: tu bene po-
tes ꝯtrahere cũ filia mea quã habui ex alia mł̃ere qꝛ
affinitas ñ ꝯ̃bitur inter ꝯsanguineos viri ⁊ ꝯsangui-
neos mł̃ieris ẜ; iter viꝝ ⁊ ꝯsanguineos mł̃ieris ⁊ inter
mł̃ierẽ ⁊ cõsanguineos viri: vt dixi: ⁊ ꝓbaẗ. s̃. d̃ ꝯsãgui.
⁊ affini. ꝙ sup his. Sꝫ ego nõ possuꝫ contrahere cum
filia tua: nisi forsitã illa excederet quartũ g̃duꝫ: vt qꝛ
esset i quinto: ⁊ ē simile hꝫ ꝙ dixi supꝛa in pꝛoxima ar
boꝛe circa finẽ. Nunc querit̃ an affinitas inter ascen
dẽtes ⁊ descẽdentes habebat ꝑpetuaꝫ pꝛohibitionem
an extendatur tm̃ vsq; ad quartum gradum? Et si tenẽre-
mus opinionem gof. de qua dixi supꝛa in arboꝛe pꝛoxima
circa medium: diceremus ꝙ vsq; ad quartum graduꝫ tãtuꝫ.
Sed tenendo contrariam opinionem: dicemus ꝙ pꝛohibi
tio sit perpetua. Dicit enim textus ꝙ ita abstinere debem⁹ a
consanguineis vxoꝛis: vt a pꝛopꝛijs: supꝛa de consangui. ⁊ af
fini. c. j. xxxv. q. iij. de pꝛopinquis. ⁊ c. equaliter. Si ergo inter
consanguineos ascendentes ⁊ descendentes pꝛohibitio ex-
tenditur in infinitum: ergo inter affines: ad idem insti. de
nup. §. affinitatis. ⁊ dicit lex ꝙ tales affines ascendentes ⁊ d̃
scendentes habentur loco parentum ⁊ liberoꝛum. ff. de gra-
di. l. non facile. §. ⁊ retro. in fi. Eodem modo posset foꝛmari
questio de affinibus: quoꝛum vnus est in pꝛimo gradu alter
in quinto: sicut in consanguineis dixi supꝛa in arboꝛe pꝛoxi
ma in fine. An autem liceat diuersis tempoꝛibus habere in
vxoꝛes duas cognatas: scilicet vxoꝛes duoꝛum fratrum ⁊ an
coniuncti olim in gradu pꝛohibito hodie permisso simul ma
nere possint? de hoc vide no. supꝛa eodem: de consan. ⁊ affi.
c. non debet. Ultimo queritur ad vtranq; arboꝛem: an pꝛo-
hibitio consanguineoꝛum vel affinium coniugendoꝛum pꝛo
cedat ex pꝛohibitione diuina an ex humana: ⁊ quare facta
fuit pꝛohibitio? Breuiter scias: ꝙ olim pꝛopter necessitatem
frater necessario habuit contrahere cum soroꝛe: ⁊ consan-
guinei cum consanguineis: vnde tunc in collateralibus nõ
erat pꝛohibitio: hoc fuit a pꝛincipio generis humani in filijs
⁊ nepotibus ade: hoc etiam fuit post diluuium in nepotibus
noe. In leuitico vero pꝛohibite fuerũt fere. xij. persone quas
vide nota. supꝛa de resti. spolia. literas. ⁊ de diuoꝛ. c. gaude
mus. Demum ius positiuum canonicum pꝛohibuit consan
guineos ⁊ affines pꝛimi generis coniungi in septimo gradu
⁊ citerioꝛi: que pꝛohibitio postea vsq; ad quartum gradum
est restricta. s̃. eo. non debet. reuocatis etiam quibusdaꝫ alijs
pꝛohibitionibus vt ibi patet. Reuocatio vero fuit ex causa
que ibi ponitur. ⁊ s̃. de resti. c. licet ex quadam. per quod pa
tet: ꝙ pꝛohibitio partim pꝛocedit ex iure diuino ⁊ partim ex
positiuo. Unde in secundo gradu equales linee collaterales
contrahere possunt a iure diuino sed non positiuo. Ratio ve
ro pꝛohibitionis sumitur. xxxv. q. j. §. j. ⁊ c. j. fuit enim pꝛopẗ
charitatem ampliandam. Nam si contraherem cum soroꝛe
idem esset pater ⁊ socer mater ⁊ socrus vir ⁊ frater ⁊ cetera.
Sed si alium. habeo patrem alium socrum numerosius se
charitas pꝛotenderet: in qua vniuersi fideles ⁊ pꝛecipue stu
dentes continue perseuerent per gratiam eius qui est bene-
dictus in secula seculoꝛum amen.

relictis reli	vxor fratris	Frater.	Prius	Soror	vir sororis	relicta reli
cte fratris.	olim relicta		gradus.		oliꝫ relictꝰ.	cte sororis
	vxor fi-	fratris	Secūdus	sororis	vir filie	
	lij fratris	filius.	gradus.	filia.	sororis.	
	vxor nepo-	fratris	Tertius	sororis	vir neptis	
	tis fratris.	nepos.	gradus.	neptis.	sororis	
	vxor pro-	fratris pro	Quartus	sororis	vir prone-	
	nepotis.	nepos.	gradus.	proneptis.	ptis sororis.	

Quia pposterus ē ordo pu ſ humana ſubſidꝭa
petere: vt illis deficiētibꝰ diuini fauoris grā
poſtulet̄: de ↄſe.di.j.ois chriſtianꝰ in fi. Jccir
co ego ioānes andree bonoñ. i oibꝰ iuuenis
ſter decretoꝝ doctores lꝫ minimus: tñ idignus: cupiēs
huiꝰ operiſ mei ſo
re pncipiū ad iuo
catione bonorē ⁊
laudē nois ieſu
xpi qd qñ recolo
flectere debeo ge
nua ſaltē cordis. j
d imu. ec. dcꝫ. puſ
ad eū inqꝫtū poſ
ſū hūiles porrigo
pceſ: vt ñ pōdera
tis hūanis dmeri
tis ſui ſola clemē
tia i me ſui celeſtiſ
irrigui vlʳ rgni ḡ
tiā ifluat ſciētie ⁊
loquētie ſupplen
do defectū augen
do igenij modulū ⁊ mēorie quātitatē: vt poſſiꝫ ſcriptu
rarū huius libri vitatē pādet̄: errores fugare: enigma
ta reſerare: nodos ſoluet̄: obſcura dilucidare: ⁊ dubia
declarare. j. de relig. c. i. Uel vt ſic ↄſeruet̄ ⁊ augmētet̄
ſnia virtꝰ ⁊ grā in meipſo: vt iuxta vbū ps. cuꝫ de vir
tute ambulē in virtutē: de pe. diſ. ij. dū ſcām plantet̄: edi
ficet̄: roboret̄: ⁊ ↄſeruet̄ huiꝰ iuris ſcia i mētibus dſide
rantiū auditoꝝ. xxiiij. q. i. aduocauit i fi. vt p eaꝫ ipſoꝝ
honorificata ⁊ ditata ſint corpora. ē. de pben. d multa. i
fi. ipſorūqꝫ corpoꝝ mēbra reddāt̄ iuſticie ſuitura: vt.
xlvij. diſ oēſ. vt ſic erudite ſint aie: ⁊ adeo picte iduteqꝫ
iuſticia beatitudinē merāt̄: d peni di. ij. illa anime. ⁊. c.
ſe. ſit aūt hoc opꝰ memoralie ꝓuectis: iuuenes iſtruat:
cū paribꝰ ↄferat: ⁊ dſides excuſſo negligētie ſomno. j.
de homi. p hūani. aſſiduos ⁊ vigilanteſ reddat ad ſtu
diū: vt ſmo meꝰ ſcitillaꝫ amoris huiꝰ ſcie i eis iueniēs i
illā. fluat ⁊ nutriat: vt cū creuerit flammā digniſſimaꝫ
faciat de pe. di. ij. ſi ſmo. Laudātes igit̄ hoc opꝰ meliori
bꝰ rationibꝰ roborātes ⁊ merito rephēdēteſ amplector
detrahētibꝰ aūt nō reſiſto: ſꝫ velut agnꝰ corā tondente
ñ aperiā os meū: d pe. di. ij. ſi eni iquit ad finē pme co
lūne: paratus ab anniculo doceri. xxiiij. q. iiij. c. j. Aſcri
bat̄ igit̄ iſufficiētie mee quicqd i hoc ope rephēdēdū
exiſtit: me tñ reddāt aliqliter i hiſ excuſatū cognoſcēde
vitatiſ affectꝰ: ⁊ ñ dbilis amor: quē corde gero fixū ad
ſtudiū ⁊ ſtudētes: qbꝰ attrahor ⁊ abſolute cōpellor ma
nū ad calamū mittere: lꝫ ad id iſufficiētiſſimuꝫ me co
gnoſcā. Sigd aūt ibi fuerit nota dignū ⁊ vtile: puſ di
uine potētie: ſecūdo reuerēdiſſimo patri ſub cuius vm
bra geſco: ⁊ doctor ſedeo lꝫ idignꝰ: dño Guidoni de a
bayſio archidi. boñ. ex cuiꝰ ſcriptꝫ ⁊ dictis: q ñ i gloſas
recipio ſꝫ i textū: ⁊ maxime lectura p ipm ſup libro dcre
toꝝ nouit̄ cōpilata iſraſcripta collegi. Et lꝫ omnium pi
toꝝ huiꝰ iuriſ dicta vlʳ ſcripta ſuo iudicio putē eē ſūmiſ
ſa: vt qd approbat approbatū: ⁊ qd reprobat habeat̄ a
ſigulis rprobatū: ⁊ filiali tñ audacia huiꝰ opis ſcripta
ſue correctiōi ſubijcio. ⁊ ꝓfiteor me tenet̄ qd approbat
⁊ ñ tenet̄ qd rprobat. Et ſiq i hoc ope ſuiſ dictꝫ vlʳ ſcriptꝫ ei
ſet ↄria hīc cogito illa p ñ ſcriptꝫ: ⁊ p h cūctꝫ pateat me ſ
phēdi ñ poſſe. vt. xxiiij. q. j. h ē fides. d ſū. tri. dānamꝰ i fi

Incipit sextꝰ liber decretaliū

BONIFACIUS Episco-

Bonifaciꝰ. epus. ea rōe motꝰ q i pncipio ſecūdi ter
tij qrti ⁊ qnti libri dcr. Querere nō ſolemꝰ d his. v.
vlʳ. vi. q ſūt i cuiuſlibꝫ libri pncipio attēdēda: ſꝫ i pn
cipio volumiſ ſufficit qſiuiſſe: pncipio huiꝰ ſexti li
bri: lꝫ nō idē ſit auctor: qrere ptermittā: vt ſic breuitatꝫ cā ad
ea ſufficiat remiſiſſe q i
pncipio Greg. ↄpilatōiſ
p Ber. notata fuerūt. Et
antiq ſit rhetoricoꝝ alter
catio ſit ps eple: id eorū
diſputatiōi ⁊ ſolutiōi re
liquēſ h pemiū i qtuor di
uido ptes. In qrū pma
ſalutatio ponit̄: vſqꝫ ibi
ſacroſācte. In ſcda exor
diū: vſqꝫ ibi ſane in ſtia
narratio: vſqꝫ ibi vniuer
ſitati. In qrta ↄcluſio: vſ
qꝫ in fi. Prio igitur dñs
Bonifacius doctores ⁊
ſcholares morantes bo
noñ. ſalutat ⁊ būdic. Se
cūdo exordiēdo dic: ꝙ itē
dū ſollicite circa ↄmoda ſbditoꝝ: ⁊ voluntarie laborat ⁊ iter
dū totꝫ noctibꝰ vigilat ātiq iura dclarādo ⁊ noua ↄdēdo: vt
ipſoꝝ ſcādala tollat: ⁊ lites repmat ad qd ſe teneri fatet̄ ex of
ficio diſpēſatiōis ſibi credite: eo ꝙ peſt ſācte rōane ecclie: qꝫ a
deo plata fuit cūctis eccleſijs: ⁊ effecta totiꝰ orbis magiſtra.
Tertio narrat ſe a multis requiſitū iſtanter vt elucidare de
beret que extrauagātibus editis poſt cōpilationē Greg. ix. ab
ipſo vel alijs ro pon. teneri ⁊ que refutari deberēt ⁊ q fuerit
auctores ipſaꝝ. Qd efficere deſiderās p tres noiatos i littera
extrauagātes ipſas fecit diligētius rcēſeri: quaꝝ mlte reſeca
te fuerūt: qr tēporales vel iuri ↄrie vel ſupflue: reliqs i melius
reformatas cū vtilibꝰ ↄſtitutionibꝰ p ipm nouiter editis mā
dauit in vnū librū redigi: ⁊ ſb debitis titulis collocari. Illū qꝫ
librū vult adiūgi quiqꝫ libris decretaliū ⁊ vocari ſextū cū ſe
narius numerus ſit pfectꝰ. Dic demū: ꝙ ideo nō mandauit
has ↄſtitutiōes in cōpilatiōe Greg. ſub ſuis titulis poni: qr
oportuiſſet multos libros deſtrui ⁊ nouos fieri cū maximis
laboribꝰ ⁊ expēſis. Quarto ↄſulēdo mādat ipſis doctoribus
⁊ ſcholaribus ꝙ ipſū librū mature cōpoſitū: quē eis ſb bulla
trāſmittit: affectuoſe recipiāt illo vſuri in iudicijs ⁊ ſcholis:
⁊ papit ꝙ vlterius nō recipiāt nec p decretalibus habeāt ali
qs ↄſtitutiōes ro. pon. editas poſt cōpilationē Greg. ix. que i
ipſo ſexto libro inſerte vel reſeruate nō ſint. hoc dic ꝓemiuꝫ.
C Bonifacius. ex pdeceſſoribꝰ ſuis eiuſdē nois lꝫ tpe fue
rit octauꝰ: credo ꝙ vnicā decr. habuimꝰ. ſ. ē. de pſuꝫ. nullus
Et dicit̄ Bonifaciꝰ qſi bona faciēs: ⁊ vere eſt ↄſonās nomen
rei: ꝓut eſſe dbet. xxj. di. cleros. de pbē. cū ſm. inſti. de dona. §
ē ⁊ aliud. Bonū igit̄ imo optimū opꝰ fecit noſtrū iuſ cañ. illu
minādo: ⁊ p dclaratiōes antiquoꝝ iuriū ⁊ p editiōes nouorū
vt. j. ſequit̄. Sed ſolēt iuueneſ dubitare qua rōe mutet̄ nomē
in creatiōe ro. pon. cū nois mutatio ꝓhibita ſit. C. de mu. no. l.
j. hic eni puſ vocabat̄ Beneditꝰ mō Bonifacius eſt noiatꝰ:
Innocētius. iiij. puſ Sinibaldus. Greg. x. prius Theobaldus
Celeſtinus. v. prius Petrus. Rūdet̄ hoc fieri ad oſtēdēdum
p mutationē noiſ. factā mutationē hois cū eni puſ eſſet purꝰ
homo: nunc vicem veri dei in terris. ē. vt ec. bñ. vt nrm vel iō
qr ois actio chriſti nrā eſt iſtructio. ē. de elec. ſignificaſti. ij. q. j.
deus omnipotens. ſꝫ i ꝓmotione Petri mutatū ē ſib i nomē:
cū pmo vocaret̄ Simon. xxj. di in nouo. ſed ro. pon. vicē Pe
tri gerit. ē. qui fi. ſint le. p venerabilē. vnde ad eiꝰ iſtar prime

p⁹[a] ꝶu⁹[b] ꝶuoꝝ ꝺi dilectꝫ filijs[c] doctoribus[d] ⁊ ſcholarib⁹[e] vniuerſiſ bononie[f]: ꝯmorātibus[g] ſalutē ⁊ apłica benedictionē[h]

Sacroſctē[i] romane eccłie quā īꝑſcrutabili[k] diuine ꝓuidentie altitudo vniuerſis diſpoſitiōe incōmutabili[l] ꝑtulit[m] eccłijſ: ⁊ toti⁹ orbꝭ ꝑcipuuꝫ obtinere voluit mgr̄atū[n] regimini ꝑſidētes ſollicitamur curis ꝯtinuis: ⁊ aſſidua meditatiōe vrgemur vt iuxta credite nobꝭ diſpenſatiōis[o] offm̄ ſubditoꝝ cōmodis[p]: ī q̄ꝝ ꝓſperitate vtiq꜃ ꝓſperamur[q]: iugij[r] q̄ntuꝫ nobꝭ exalto ꝯceſſū fuerit: ſollicitudinis ſtudio ītendamus. Amplectimur quippe volunta rios ꝑ ipſoꝝ qete labores[s]: ⁊ noctes q̄nq꜃ trāſimuſ īſōnes[t]: vt ſcādala remoueam⁹ ab ipiſ. ¶ Et q̄ſ humana nā nouaſ ſp deproperās edere formas[u]: lites q̄tidie inuenire conaꝛ: nūc antiq̄ꝝ ꝺclaratōe[x]: nūc vō nouoꝝ editōe iuriū[y] ꝓut nobiſ ē poſſibile[z]: ꝛ̄ꝑmam⁹. ¶ Sane[⁊] cū p⁹ volumē decretaliū a ferre. greg. pa. ix. ꝑ. n. tā ꝓuide[ꝯ] q̄ vtilit[ꝝ] ꝯpilatū nonnulle ab eo[a] ⁊ ab alijſ[b] rōanis pontificib⁹ ſucceſſiue[c] ſup diuerſiſ dicereꝛ articulis edite deretales: de q̄rū aliquib⁹ an decretales exiſterēt: eaꝝq꜃ auctorib⁹[d] dubitabaꝛ ſollicite in iudicijs ⁊ i ſcholis. ¶ Nos ad apicē[e] ſum

a ¶ Epus. āte ꝯſecrationē ⁊ coronationē ſic ſcribiꝛ: bonifa. electꝰ epus: ⁊ adde qꝺ dicā in fi. li. ſup data. Et q̄re ſe vocet epꝫ cū ſint i eccła dei dignitates epali maioreſ dubutari ſolet: dic. ix. ordineſ i eccła. xxj. di cleroſ. ⁊. xxiiij. di. eps. ⁊. c. ſe. Iſtorū aūt ordinū epalis ē maior: qꝛ nullū ipſo eſt iuenire maiorē vł parē. nō a dignitate: ſed ab ordine voleſ nūcupari ſe vocat epm: ⁊ ē ꝯ theologos: q dicūt ſoluꝫ eſſe ſeptē ordies. dicūt enim ꝙ epiſopaliſ ⁊ pſalmiſtatuſ nō ſūt ordies ꝓ eo ꝙ certū officiū circa cōſectionē eucharistie nō eſt illis ordinib⁹ deputatū: nos iuriſte ꝯ ꝑ iura ꝑdicta: de hoc. s. de pur. ca. quotiens.

b ¶ Seruus ꝶuorū dei. n̄ ſimplr̄ ſe dic ꝶuū: ſꝫ ꝶuū ꝶuoꝝ dei q̄ſi de his q̄ ſūt foriſ nihil ad eū. ij. q. j multi. vł qꝛ his nō ꝶuit q deo nō ꝶuiūt ſed illos iudicat: his autē q ꝶuiūt ꝶuit: vt. j. de offi. leg officij. vel dic ꝶuorū dei. ſ. apłoꝝ petri ⁊ pauli: quoꝝ viceſ gerēdo ꝶuire ipis dꝛ: vł ex nimia hūilitate h̄ dic: ꝭꝫ quā negat ſe vniuerſalē papā. xcix. di. ecce. ⁊ ſbmitit ſe iudicio ſcłari. ij. q. vij. nos ſi. ⁊ voluntarie purgatiōi. ij. q. v. mādaſtj. vł dic vt no. i ꝓe. gre.

c ¶ Filijs quos papa vocet filios: ⁊ quos fr̄es dic vt. s. de cri. fal. q̄ꝫ graui Et lꝫ alqs eps eēt i ſtudio bonoñ. ſcholaris vł doctor: nō ē ꝓpterea reſcriptū vitioſū: qꝛ generali⁹ iſpicim⁹: nec ē curādū ꝺ modico: de cō. di. ij. reu era. s. ꝺ ſi. ⁊ ſi queſtiones.

d ¶ Doctorib⁹. doctor dꝛ a docēdo: ⁊ debet eē cautus ne ꝓferat tacēda: vł dicēda reticeat. xliij. di. ſit rector. i ꝑn. ⁊ dꝫ ſeipſū ⁊ verba ſua ꝭꝫ audiētiū capacitatē ⁊ igeniū coaptare. viij q. j. oportet. q. n. ea docet que ab auditorib⁹ itelligi nō valēt: nō eoꝝ vtilitatē: ꝫ ſui oſtētatiōnē facit. xliij. di. §. vlti. nec debꝫ eſſe arrogās: ꝫ humilis: de ma. ⁊ obe. c. vlt. nā habet hoc ꝓpꝛuꝫ doctria arrogātiū: vt humiliter neſciāt ꝓferre que docēt ⁊ recta q̄ ſapiūt recte miniſtrare n̄ poſſint. xlvi. di. c. i. ⁊ doctores vniuerſitatē faciunt. s. de cōſti ex litteris.

e ¶ Scholarib⁹. a ſchola dictj. Priuilegiati aūt ſūt ſcholares i his q̄ habeꝛ. ff. fami. her. l. ea q̄ pꝛ. ⁊. C. ne fi. ꝓ pa. i ꝯſti. hita.

f ¶ Bononie. qd ꝺ alijs: dic vt no. i ꝓemio greg. cōpilatiōis.

g ¶ Cōmorātibus. multi morātur qui parum ſtudent: ⁊ hos forte curialiter reprehendere voluit ꝭm hoſtien.

h ¶ Benedictionē. ꝑ bn̄dictionē ꝑlati deuote ſuſceptā vēialia remittūꝛ: ad. h. i. q. i. dictū. ⁊. c. maledicā. ⁊. c. ſe. Sicut ꝑ generalē ꝯfeſſionē ⁊ orōnē ꝺn̄icā: de pe. di. iij. de quotidianis Per aquā bn̄dictā: ꝺ ꝯſe. di. iij. aquā. Per elemoſynā ⁊ ieiūia de pe. di. iij. ſane cauēdū. Et per euchariſtiā deuote ſūptā: de de cōſe. di. ij. cū omne. Per vnctionē extremā. s. de ſac. vnc. c. vno. ad ꝑnci. Per deuotā pectoris tunſionē: de pe. di. i. tres ſūt actiones. ꝭm hoſt. qui hoc no. de pe. ⁊ re. oīs. ⁊ qꝺ dixi de

vuꝫ mutādū ē nomē. Preteꝛa equū fuit mutatōeꝫ fieri: qꝛ poſſet ꝓmotus turpe originale nomē hr̄e: ponē exemplum. s. de elec. ꝑ inquiſitioneꝫ. vnde nō eſſet equū ipſū illo nomie vocari. lex auteꝫ de mutatione nominis fraudulenta intelligitur

i ¶ Sacroſācte. exordiū. ⁊ iō ſacroſācta dꝛ: quia cōſecrata fuit martyrio apoſtoloruꝫ petri ⁊ pauli. xxi. di. q̄ꝫuis. xxij. di. c. ij. j. de elec. fūdamēta. ⁊ ꝺ rligiꝫ ſ. c. ſ.

k ¶ Impſcrutabilis. vn̄ o altitudo diuitiaꝝ ſapiētie ⁊ ſciētie ꝺi q̄ꝫ iperſcrutabilia ſūt iudicia eius ⁊ iueſtigabiles vie eius: ad ro. xi. ⁊ ꝺ peni. di. iiij. ſi ex bono.

l ¶ Incōmutabili. xxij. q. iiij. icōmntabilꝭ. s. de ſū. tri. firmiter.

m ¶ Pretulit. ꝑ illa v̄ba: tu es petrus ⁊c. xxi. di. in nouo. ⁊. c. ſe. ſ paſce oueſ: meas: de elec. ſignificaſti.

n ¶ Magiſtratū. xxij. di. c. i. ⁊. ij. s. de ſū. tri. c. ꝺānam⁹. ad fi. s. de pui. antiqua. C. de ſacroſāctis ecc. l. iubemus. ⁊. j. ti. ꝓxi. c. vno.

o ¶ Diſpenſationis. xliij. di. diſpenſatio.

p ¶ Cōmodis. in his precipue quibus aniarum ſaluti cōſulitur. j. de preben. c. i. de conſti. c. vl. cum ſi.

q ¶ Proſperamur. j. de offi. le. officij.

r ¶ Iugi. id eſt continuo.

s Labores. idem dicit imperator in auc. vt diui. iuſ. ſubſcrip. ha. glo. queſti. in princi. colla. viij.

t ¶ Inſōnes. i auc. vt iudici. ſine quoq̄ ſuffra. i prin.

u ¶ Formas. C. de veteri iure enu. l. ij. §. ſed qꝛ diuine.

x ¶ Declaratōe. vt. j. ꝺ elec ſtatutū. de ꝑbē. qꝛ ſepe. cū ſi.

y ¶ Iurium. nunc antiquorum innouatione verbum clementis. j. de preben. c. i. cum ſi.

z ¶ Poſſibile. h̄ dic: qꝛ natura ē itroductū plr̄a eē neꝛ

⁊ ¶ Sāe. narratio. (gocia q̄ꝫ vocabła. ff. ꝺ ꝛſcrip. v̄. l. nā

ꝯ ¶ Prouide. C. de no. co. cōpo. in prima cōſtitutione.

ꝝ ¶ Vtiliter. di. iiij. erit.

a ¶ Ab eo. vt. j. ꝺ ꝛſcrip. c. i. ꝺ teſti. c. i. ⁊. ij. ꝺ ꝺci. c. i. ꝺ hē

b ¶ Alijs. vt ꝑ te. j. videbis. (ti. c. i. de reſti. i inte. c. i.

c ¶ Succeſſiue. ⁊ ſicut ſucceſſiue ſic ordiāte pōe ꝺbuerūt: vt ex ordinatiōe ipſarum qs prior fuerit palea: vt i prima cōſtitutiōe. C. de no. co. cōpo. quod in huius libri cōpilatiōe bene ſeruatur: vnde ſique decr. greg. ix. ponunꝛ ti. ille ſūt prime: bonifacij ſemper ſunt vltime. In decretalibus tamē eiuſdē auctoris dici ſolet: ꝙ hic ordo nō ſemꝑ ſeruaꝛ qꝺ ſolet ꝓbari. s. ꝺ offi. archi. ad hoc. ⁊. c. vt noſtrum. ⁊. c. qui fi. ſint legi. cauſam. i. ⁊. ij.

d ¶ Auctorib⁹. ſicut erat in decre greg. ix. j: de reſt. i inte. c. quā quidā attribuebāt alex. iiij. ⁊ idē i ſimilibus.

e ¶ Apicē. idē verbū habes. xl. di non vos. ibi quis. n. tantū dubitet: quem apex tante dignitatis attollit: alꝭ

ertollit: vt.j.de conces.preben c.vlti.in prima.

ꝛ ho.cleri.vt clericorum.

mi pōtificatus superna dispositione vocati super hoc cum instātia requisitia multis[a] ambiguitatem: ꝛ incertitudinem huiꝰ dispēdiū[b] pluribꝰ afferētē oīo tollere: ac elucidare: q̄ de decretalibꝰ ipīs teneri[c]: que deberēt in posterū refutari[d]: gr̄a suffragante diuina ꝓ vtilitate publica[e] desiderabilit̄ affectātes ꝑ venerabiles frates nostros guilhel. archiepm̄ ebredunen̄ ꝛ berengariuȝ epm̄ biterren̄. ac dilectū filium magistrū richardū de senis sancte romane eccl̄ie vicecācellariū[f] iuris vtriusq̄ doctorē[g] decretales huiꝰ[h] diligētiꝰ fecimꝰ recēseri: ꝛ tādē pluribꝰ ex ipis cū vel tꝑales: aut sibi ipis: vl̄ aliis iuribꝰ ꝯrie[i]: seu oīo supflue viderent̄ penitus resecatis: reliquas quibusdā ex eis abbreuiatis[k]: ꝛ aliquibus in toto[l] vl̄ in ꝑte mutatis[m] multisq̄ correctionibus[n] detractionibꝰ[o] ꝛ additioībꝰ[p]: ꝓut expedire vidimus[q]: factis in ipsis i vnū librū cū nōnullis nr̄is ꝯstitutionibus in quibꝰ ad corectionē[r] moꝝ subdictorūq̄ gētē multa statuunt̄ salubria fructus vberes deo propitio in domo dn̄i allatura: ꝛ plurima in iudiciis ꝛ extra frequētata dubia decidunt̄: redigi mādamus: ꝛ sub debitis titulis[s] collocari. Queȝ librū quinq̄ libris aliis dicti voluminis decretaliū annectēdū cēsuimus sextū nuncupari vt ideȝ volumē[t] senariū: q numerꝰ est ꝑfectꝰ[u] libroꝝ illo ad

a ¶ A multis.me teste fuit sup hoc requisitꝰ ab vniuersitate bonon̄.ꝑ nunciū suū ad hoc missū discretū virū bone memorie dn̄i iacobū de castello mansiōariū bonon̄.q homūcio erat.i. paruus homo corpe: ꝛ intelligat q magnꝰ fuit in huius iuris scientia: cū proponeret corā papa bonifacio stās. Boni. credēs genuflexum monebat eū vt surgeret: ꝛ tūc fert̄ portuensem s.fratreȝ matth. de aquasp̄reta dixisse ad papam: zacheus est.

b ¶ Dispēdiū.coartādū fuit.j.d̄ rescrip.c.iij.

c ¶ Teneri.s.i ser te in hoc libro vl̄ reseruate.

d ¶ Refutari.s.q̄ h̄ in ꝯrte vl̄ ꝑuate nō repient̄: vt.j. in fi.proemij.

e ¶ Publica.iiij. di.erit i fi io.an.

f ¶ Vicecācellarius.tūc: nūc diaconū cardinalē ti.

g ¶ Doctorē.hi erāt gl̄iosi n̄ solū doctri(sācti eustachij. na.legū: s̄ ēt experiētia rei: ꝛ tales debēt eē iuris ꝯpositores.C.de no.co.cōpo.in prima constitu.

h ¶ Huiusmodi.s.editas post volumen.greg.ix.

i ¶ Contrarie.qd̄ in iure repiri nō debet: vt.s̄.in proe. greg.ix.ꝛ.C.de ve.iure.enu.l. tanta.

k ¶ Abbreuiat̄.vt ē vider̄ i d̄cr.gre.ix.j.d̄ d̄ci.c.i.q̄ ꝑ lōgiora v̄ba exnagabat̄: ꝛ icipiebat q̄ue nob cuiꝰ.cū si.

l ¶ In toto.vt p3 in decr. Inno.iiij.q̄ incipiebat graue nimis.q̄ ꝑ breuia v̄ba ponit̄: ne clici.vl̄ mo.c.ij.ꝛ ꝑ decre.que olim incipiebat sicut dilecti que ꝑ breiua verba ponitur.j.de elec.statutū ꝛ in decre.j.de testa.c.i.q̄ oliȝ incipiebat Joannes frangepa.extrauagans.inno. iiij.maxime in textu: ꝛ multe sunt similes.io.an.

m ¶ Mutatis.j.de rescrip. statutum.

n ¶ Correctionibus.vt.j.de here.quicunq̄.ad fi.vt ibi dicam.ioannes andree.

o ¶ Detractionibus.vt.j.de rescrip.c.i.ad fi.de testa.l. ij.ad fi.ꝛ dupliciter.j.de sen.ex. quia periculosum.vt in his omnibus dicam.

p ¶ Additionibus.vt.j.de regula.non solum. vt ibi dicam: idem esset videre in decre.j.de preben.si pro clericis pau.ꝛ.j.de conces preben.ne captande. §.licet. ꝛ in decre.executor.ver.potest tn̄.habito respectu ad antiquas vnde tracte fuerunt.

q ¶ Vidimus.s̄.de consan. non debet.

r ¶ Correctionē moꝝ. q: h̄ solū bn̄ agit̄: vt vita hoīum corrigat̄.xxiij.q.v.ꝑdest.ꝛ imperator dicit legibus nostris mores inmendimꝰ corrigere.C.de secū.nup.l.i.ad ad idem xlvi.di.c.i.ibi ne illatis moribus ꝛc.ꝛ.s̄.de vi.

s ¶ Titulus.no.rubricas esse autēticas: ad hoc de pe.di.i.§. hec autem.s̄.ne se.va.c.i.vt cle.bene.c.i.ff.quisq̄ iur.l.i.Itē no.rubricas de textu: per quod collige scriptorem qui ꝓmisit textum scribere illas ponere debere.

t ¶ Volumē.decretaliū.

u ¶ Perfectus.vt.xxxv. q.iiij.c.vno.Sex eniȝ etatibus mūdi generatio ꝛ hoīs status finit̄: vt ibi. Prima.n.etas in hoīe ē īfantia: q̄ durat vsq̄ ad vij.an. Sc̄da pueritia vsq̄ ad.xij.vl̄ ad.xiiij. Tertia adolescētia vsq̄ ad xxv. Quarta iuuētus vl̄ virilis etas vsq̄ ad quinquaginta. Quinta senectus.vsq̄ ad.lxx. Sexta ab ide: ꝛ dicit̄ seniū aliaruȝ etatuȝ terminus.C. de sacrosan.ecc.vt inter diuinū. Sic ꝛ sex generationes mūdi. Quarū ꝑma vsq̄ ad noe. Secūda vsq̄ ad abrahā: Tertia vsq̄ ad dauid: Quarta vsq̄ ad trāsmigrationē babylonis: Quita vsq̄ ad aduentum christi. Sexta vsq̄ ad finē seculi. Est aūt ad hoc simile s̄.de cōsan.nō debet. de nō.di.iiij.de tria.s̄ lȝ bone sint iste similitudines: nō tn̄ inferūt ipm̄ senariū nūerū fore ꝑfectū.vn̄ dic ꝑȝ arismetricos q̄tuor eē generationes numeroꝝ. Prima q̄ incipit ab vno ꝛ durat vsq̄ ad.x.ꝛ d̄r ista numeroꝝ mōadicoꝝ a mona qd̄ ē vnū xvi.q.i.placuit.ij.q: ab vno incipit. Sc̄da d̄r decadicoꝝ a decade qd̄ ē.x.ꝛ durat vsq̄ ad cētū. Tertia d̄r cētedicoꝝ: ꝛ icipit a centum: ꝛ durat vsq̄ ad mile. Quarta dicitur millendicorum a mille incipiens: ꝛ durat vsq̄ in infinitū. Ex his q̄ttuor generibꝰ numerorū ē repire alios ꝑfectos paucos tn̄: alios imꝑfectos. Ex imperfectis ē reperire alios diminutos alios abūdātes. d̄r autē numerꝰ ꝑfectꝰ q cōstat vl̄ resultat ꝑcise ex oībus ꝑtibꝰ suis aliquotis simul aggregat̄. Est ergo videāū q̄ sint ꝑtes aliquote q̄ aliquotiēs sūpte reddeunt suum totum ꝑcise.i. nō plus nec minus: vide hoc i senario q ē primus ꝑfectoruȝ: ꝛ solus inter monatieos ꝑfectus. nā sex vicibus vnū sex sunt ter duo sex sunt: bis tria sex sūt. Ab ide nō sunt ꝑtes aliquote quia quattuor aliquotiēs sumptum faceret.viij.vel plus. ergo omnes partes aliquote sunt hec vnū duo tria: s̄ vnū duo tria faciūt sex: ergo senarius numerus est perfectus ꝑm diffinitionē superiorē. que habet: q numerus perfectus resultat precise ex oībus ꝑtibꝰ suis aliquotis simul aggregatis. vide i alio numero ꝑfecto: in genere eni decadicoꝝ alius ꝛ solꝰ nūerus ē ꝑfectus.s.xxviij.tolle ꝑtes.s.dimidiā ꝛ circa.ff.de v̄.sig. nomē.q: vltra dimidiā nō eēt repire aliquotas: vt.s̄.dixi.xiiij ē ꝑs aliquota: q: bis sūptū fac.xxviij.xiiij.xij.xi.x.ix.viij.nō sūt ꝑtes aliquote de.xxviij.q: aliquotiēs sumpte nō inferūt ꝑcise suū totū: sed plus vel minus. Naȝ.xiij.bis sumptū facit.xxvi. ter sūptū facit.xxxix.ꝛ sic plus vel minꝰ ꝛ sic de singulis.vij. ꝑs aliquota q: q̄ter sumpta infert suū totū.vi.ꝛ.v n̄ sūt ꝑtes aliquote.iiij.vero.est ꝑs aliquota: q: septies sumptū ifert suū

totū. tria nō ē pars aliquota: sed duo ⁊ vnū bene sᷤ ptes aliq̄te: qꝛ. xiiij. vicib⁹ duo fac. xxviij. ⁊ xxviij. vicib⁹ vnū fac. xxviij. g̃ restat ꝙ oēs ptes aliquote de. xxviij. sᷤ. xiiij. vij. iiij. duo ⁊ vnū. sed ex his aliquotis simul aggregatis resultat pcise totū: qꝛ. xiiij. vij. iiij. duo ⁊ vnū faciūt. xxviij. g̃ hꝫ diffinitiōez superiorez. xxviij. numer⁹ est pfect⁹: ⁊ sic ēt ď alijs pfectis. Cōputaui āt de isto vt meli⁹ intelligeref dictū ď senario. Ex iperfectis dixi ꝙ alij sᷤ diminuti: ď quib⁹ solet poni exēplū i octonario. tres eni sūt ptes aliquote de octo. s. iiij. ij. ⁊ vnum: sed iiij. ij. ⁊ vnū faciūt. vij. ⁊ sic est iperfect⁹ diminutus. vide i q̄ternāio: cui⁹ due ūt ptes aliquote. s. duo ⁊ vnū: qꝛ bis duo. iiij. ⁊ q̄ter vnū q̄tuor: sed duo ⁊ vnū faciūt tria. g̃ est q̄ternari⁹ numer⁹ iperfect⁹ diminut⁹. vide i. ix. cui⁹ ēt due tm̄ sᷤ ptes aliq̄: e. s. tria ⁊ vnū ꝫ tria ⁊ vnū faciūt q̄ttuor ⁊ sic ē ipfect⁹ dimiut⁹. In ipfecto abūdāti solet exēplū poni in duodēario cui⁹ aliquote s. vj. iiij. ij duo ⁊ vnū: ꝫ iste āliquote siml' aggregate reddūt plus q̄ꝫ totū. s. xvj. g̃ ē iperfect⁹ abūdās. vide i. xx. cuius ptes aliquote sūt. x. v. iiij. ij. ⁊ vnū: q̄ simul aggregate reddūt plus q̄ꝫ totū. s. xxij. ⁊ sic ē numer⁹ iperfect⁹ abūdās: h late clare ⁊ cōputādo posui: vt bñ itelligat' ꝫ: qď ñ est ď materia iuristaruꝫ.

a ¶ Nec sine. antiphoꝛa. respōdet eniꝫ tacite q̄stioni: qua q̄ri posset: quare non mandabat istas decre. poni in antiqua cōpilatione gre. sub suis titulis.

b ¶ Predecessoꝛū. ino. iiij. ⁊ greg. x. scripserūt. n. hi i pemijs suis doctoꝛib⁹ ⁊ scholarib⁹: vt ďcre. q̄s mittebāt sub suis titulis put expmebat' i ipsis iferri facerēt. vñ qdā faciebāt ipas scribi in fine tituloꝝ cōpilatiōis greg. ⁊ isti seruabāt mādatū: qdaꝫ faciebāt ď eis volumia: ⁊ isti ñ seruabāt mādatū ipoꝝ: vt hic patet. ioannes an.

c ¶ Promulgabāt. leges istituūt' cū pmulgāt'. iiij. di. §. leges.

d ¶ Infinitos. oēs. s. editos ante huius libri compillationem

e ¶ Laboꝛib⁹. nota maxios laboꝛes eē i libꝛis scribēdis: ⁊ ē ꝯtra scholares: q semp dñ sūt i studio faciūt scribi libꝛos: dū laboꝛare deberēt ad studiū. laboꝛib⁹ eni talib⁹ ⁊ expēsis parcendum est: de dolo ⁊ contu. finem. ioannes an.

f ¶ Uniuersitati. conclusio.

g ¶ Maturitate. quod fieri debet: vt. xxxv. q. ix. apostolice. ŏ. de rescrip. ad audientiam. j.

h ¶ Bulla. al's non creditur mandatum pꝛincipis: vt. xcvij. di. nobilissimus. vbi de hoc. ⁊ C. de man. prin. l. vna:

i ¶ Decetero. constitutio ergo respicit futura quid de pendēbus: dicam. j. de elec. lꝫ canon. Quando incipiant ligare constitutiones huius sexti libꝛi: dicam in fi. libꝛi super data.

k ¶ Scholis. hoc expone: vt no. in pꝛoemio gregoꝛij.

l ¶ Reseruantur. sicut decre. exijt qui seminat. reseruata. j. de ver. sig. Et constitutiones omnes edite super negocio heretice prauitatis ñ sūt contrarie constitutionib⁹ huius libꝛi sexti: vt. j. de hereticis. c. vlti. in fi. Item posset dici de reuocatoꝛijs: de quibus. j. de pꝛeben. c. pe. ⁊ antepenulti. ⁊ ď concess. pꝛeben. c. vlti. io. an.

iuncto numerū cōpꝛehendēs perfectam in rebus agendis formā tribuat: et in moꝛibus disciplinā. Nec[a] sine cā moꝛeꝫ pdecessoꝝ[b] nostroꝝ: qui cum ꝯstōnes aliq̄s pmulgabant[c]: nouiter eos mandabat sub antiquarum serie situari: omisimus in hac pte puare. hec. n. fecimus ne infinitos[d] libꝛos ď strui: ⁊ alios nō sine maximis dispendijs laboꝛibus[e] ⁊ expēsis de nouo fieri opoꝛtēt. ¶ Uniuersitati[f] vestre igit' p aplica scripta mandamus q̄tenus librū huiusmōi cū multa maturitate[g] digestū: queꝫ sub bulla[h] nostra vobis transmittimus: pꝛompto[i] suscipientes affectu eo vtamini decetero[i] in iudicijs ⁊ in scholis[k]: nullas alias pꝛeter illas q̄ inseruntur aut specialiter reseruant' i eo ďcretales: aut constitutiones a quibuscūq; nostris pꝛede. romā. pon. post editionem dicti voluminis[m] pmulgatas recepturi vlterius: aut p decretalibus habituri. Grego. ix. in generali concilio lugdunen.

De summa[n] trinitate ⁊ fide catholica. Rubꝛica.

Fideli[o] ac deuota p fessione[p] fatemur: ꝙ spiritus sanctus eternalit[q] ex patre

m ¶ Voluminis. s. cōpilatiōis gregoꝛij. ix. ⁊ sic vides hodie p hunc fineꝫ: ꝙ decre. de fide instru. pastoꝛalis. non habet locum in decretalibus editis post cōpilationē gregoꝛij. ix. ⁊ ante hūc librū: ꝫ posset hr̄e locū in decre. bonifacij editis post cōpilationē huius sexti libꝛi: ⁊ i omnibus per eū vel eius successoꝛes edendis.

n ¶ De sūma trini. huius sexti libꝛi rubꝛice iudicio meo cōtinuāde nō sunt ratio: quia sm̄ hoc ꝙ occurrebant aliqua addēda mutanda detrahenda vl' corrigēda: sic addita mutata detracta vl' correcta fuerūt hito respectu ad cōpilationē antiquā: ⁊ ipsius rubꝛicarum hic oꝛdine retēto: si nihil i titulo volebat addere: vel mutare illo omisso transibat ad sequentes vnde sm̄ rei veritatem decretales huius libꝛi in cōpilatione antiqua ďbebāt sub suis titulis collocari: sed omissum fuit ex causa: vt. ŝ. in pꝛemio ver. nec sine causa. de istius tamen rubꝛice continuatione ⁊ materia dic vt no. hen. ŝ. e. ti.

o Fideli. erroꝛe grecoꝛū qui dicebant spiritum sanctū pcedere a solo patre: extirpato p cāones: de con. dis. v. c. pe. ⁊ vlti. Adhuc quidaꝫ in erroꝛes alios inciderunt negantes spiritū sanctum eternaliter pꝛocessisse a patre ⁊ filio alijs dicentibus ꝙ ab vtroq; pꝛocedat non tanq̄ꝫ ex vno pꝛincipio: ꝫ tanq̄ꝫ ex duobus pꝛincipijs: ⁊ duabus inspirationibus. Gregoꝛius. x. in generali concilio lugdunen. pꝛimo ponit confessionem suam: quam etiam dicit sancte romane ecclie. catholicoꝛum patrum doctoꝛum grecoꝛum ⁊ latinoꝛum obseruātiam ⁊ doctrinam. s. ꝙ spiritus sanctus eternaliter a patre ⁊ filio: ⁊ tanq̄ꝫ ab vno pncipio ⁊ vnica spiratione pcedit demum repꝛobando dānat oēs q pmissa negare vl' ꝯtriū asserē psūpserit.

o ¶ Fideli. ŝ. e. firmit'. ⁊ de hereti. dubius. ⁊ est fi. C. de his qui ad eccle. ꝯfu. l. fideli. ⁊ dic fideli q̄ ad mentem deuota q̄ ad exterioꝛes actus quasi di. humili. ad h. j. ď immu. eccle. decet.

p ¶ Pꝛofessione. i. cōfessione.

q ¶ Eternaliter. nā est pater generans filius nascens: spiritus sanct⁹ pꝛocedens pariter a' vtroq; absq; initio semper pariter ac sine fine. ŝ. eo. firmiter. circa prin. de conse distin. iij. c. vlti. C. de sum. trin. in epistola inter claras. Sed opponit': trinitas est vnum vniuersoꝛum: pꝛincipiū: vt. ŝ. eo. firmiter. ergo non est ibi eternitas quia eternū vere sine pncipio sine fine. Solutio ē pncipium pꝛicipians: non pꝛincipiatum: vt referat' pnci

pium ad res creatas:nō ad ipsam diuinitatem.
a ¶ Et filio.cōfūditur hic error grecoꝝ dicētiū spiritū sanctū a solo patre pcedere. Mouebāť auctoritate euāgelica:io.xvi.ubi spiritꝰ sāctꝰ q a patre pcedit. Item in symbolo apud eos h dictio simpliciť contineť: qui ex patre pcedit nos addimus filioq3: ad ide3 lex.C.de sum tri.l.ij.vbi dicitur spiritu3 sanctū quē ex sūmo reru3 parente speramus ⁊c. S3 ad hoc ⁊ similia resPondeť: ꝙ expressio patris nō exclꝰdit filiū:imo potius icludit cū ipsoꝝ opa iseparabilia sint xxviij q.i. siceni.de ɔse.di.iij.c.vlti.vñ cū pater ⁊ filiꝰ sint vna essētia substātia seu natura:vt i p d..decre.firmiter nō pōt ab vno solo pcedere,nec sumus excōicati:vt dicebāt greci:ad dēdo i symbolo filioq3:q2 illud potius ē declarare q3 addere. Et adde qđ no.đ ɔs.di.v.c.pe. Sed obijciť ad ɔstitutionē ꝙ sit supflua:ex eo ꝙ h idē dictū fuerat.s̄.e.firmiť ibi spiritꝰ sāctꝰ pcedit ab vtroq3 ⁊c. S3 dic ꝙ h expssius modū pcessiōis apit dicēs:ꝙ ñ tāq3 ex duobꝰ ⁊c. Preterea hic dānāť asserēdo vl' negādo ɔtriū sētiētes.
b ¶ Docuit.no.ꝙ i his q̄ sūt đ fide catholica ⁊ eiꝰ articulis:necessario tenere debemꝰ:⁊ seq qđ tenet ⁊ sequiť romana eccl'a:al's essemꝰ hētici.s̄.e.ti.c.i.⁊.ij. S3 i alijs ñ habemꝰ necessario seq ⁊ tenere qđ seqť:nisi sequať ⁊ doceat.xi.di.nolite.vbi de h.xij.di.nouit.xxxi.di.aliť ꝗ cō.di.iiij.de trina. In vna enim fide nl' officit sancte ecclesie consuetudo diuersa:vt ibi.
c ¶ Firmiter.s̄.e.firmiter.
d ¶ Fideliū.de his q̄ sūt foris nihil ad nos.xi.q.iij.īter vba ij.q.i.m'ti.de diuor.gaudemꝰ.l3 ab eis expediat bonū hr̄e testimōiū vt ibi.⁊.viij q.i.l3 ḡ.s̄.đ sacra vnct. c.vno §.ad exhibēdū.xi.q.iij.nō sūt.xij.q.i.nolo.
e ¶ Orthodoxorum.i.catholicorum.
f ¶ Patrum.xv.di.c.i.
g ¶ Doctorum.quorum est ordo precipuus in eccl'a s̄.de hereti.cum ex iniuncto.§.cu3 igitur.⁊ p doctores pdicatores ⁊ prelatos intelligas.xliij.di.c.i.
h ¶ Latinorū:vt augustini hieronymi ambrosij, gregorij.xx.di.de libellis.xv.di.sācta.j.de reliqui.c.i.
i ¶ Grecorum aliquorum:vt ioannis chrysostomi: cirilli:athanasij:didymi:⁊ ehpesini concilij patrum. greci enim contrarium dicunt vt supra dixi. vel dic fm guil.ꝙ in hoc generali lugdu.conci.greci:quod hic dicitur:fuerunt publice professi:⁊ symbolum cum adiectione filioq3:ibi publice cantauerunt de mandato imperatoris:⁊ ecclesie grecorum vitam corde credāt. xxiij.di psalmista.

⁊ [a] filio ñ tāq3 ex duobus pncipijs:sed tanquā ex vno principio:non duabus spirationibus:sed vnica spiratione procedit. Hec pfessa est hactenus: pdicauit et docuit [b]:hoc firmiter [c] tenet:⁊ pdicat:profiteť ⁊ docet sacrosancta romana eccle.mater oīum fideliu3 [d]:⁊ magistra. hoc h3 orthodoxorum [e] patrū [f]:atq3 doctorum [g] latinorū [h]:pariter ⁊ grecoru3 [i] incōmutabilis ⁊ vera [k] sentētia. Sed q2 nōnulli propter irrefragabilis pmisse veritatis ignorantiā [l] in errores varios sūt plapsi. Nos huiusmodi erroribꝰ viam pcludere [m] cupientes hoc sacro approbante concilio damnamus [n]:⁊ reprobamus omnes: qui negare p̄sūpserint eternaliter spiritu3 sanctu3 ex patre ⁊ filio procedere:siue etiā temerario ausu asserere [o]:ꝙ spiritus sanctꝰ ex patre ⁊ filio tanq3 ex duobus principijs:⁊ non tāq3 ex vno pcedat. Bonifacius octauus.

De constitutionibus.

Licet [p] ro.[q] pō.qui iura [r] omnia in scrinio pectoris sui censetur hr̄e [s] constōnem condendo posteriorem [t]:priorem [u]:quanuis de ipsa mentionem ōn faciat:reuocaŕ [x] noscatur:

k ¶ Uera.al's possit i meliꝰ ɔmutari.xxxv.q.ix.aplice.⁊.c.se.
l ¶ Ignorantia3.que cunctorū errorum est mater:vt.xxxviij.di.ignorantia.nec in his excusat ignorantia.nam ignorans ignorabitur:vt.e.di.qui ea.ad idem.xvi.q.i.si cupis.xxij.q.ij.in quibus.⁊.c.sequenti.
m ¶ Precludere.vt.lxxiij di.error.s̄.de spon.inter opera.
n ¶ Damnamus.s̄ e.dānamus.⁊ sic dānamus ⁊ reprobamus.i.reprobando damnamus.
o ¶ Asserere.s̄.dixi negare:quid siquis nec negat nec asserit:sed tacens sic sentit:videtur non tenere:quia tacere est preter ista duo.xxij.q.ij.nequis j.de reg.iur.is qui tacet ⁊.ff.e.l.qui tacet. Solutio:l3 non ex verbis: tamen ex mente iudicatur hereticus:de hereti.c.i.xxiiij.q.iij.heresis.⁊.c.hereticus.⁊ deus audit in corde:vt.xvij.q.i.§.si ergo.⁊ cor interrogat.xiiij.q.v.siquid.⁊.xv.q.vi.c.i.
p ¶ Licet. Noua cōstitutio principis tollit primam ɔtriam q3uis id nō exprimat speciales consuetudines ⁊ statuta rationabilia non tollit:nisi id exprimat.
q ¶ Romanus.vocaŕ iterdū epi maximi pōtifices.xxi.di.cleros solus vo papa sūmꝰ:vel romanꝰ pōtifex appellaŕ:vt h.xxiij.di.i noie.j.ti.pri.si gratiose.⁊ de sen.ex.si sūmus in cle.
r ¶ Iura.no.ex hac littera rationē quare aliud in iuribus aliud in rescriptis:vt primum ius tollatur per secundum cōtrarium:sed non primum rescriptum per secundum:nisi de illo fiat mentio.s̄.de rescrip.certum.
s ¶ Habere.C.de testa.l.omniū.ɔ.xxiij.di.preterea.⁊.xxx.q.iiij qđ autē.vbi nō recoluit vrbanus eius quod predecessor leo prohibuerat.solutio vt in predicto.c.preterea.notatur.
t ¶ Priorem.posteri directe contrarium.
u ¶ Reuocare.đ cō.di.i.c.vasa.đ cog.spiri.c.i.ff.đ legi.l.nō est nouū. In legibꝰ ḡ ɔtrijs stamꝰ vltie:idē i testamētis.xiij.q.ij.vltia volūtas de cele.miss.cū marthe.ff.đ le.i.si mihi.rō ē vtrobiq3:q2 vtrūq3 pēdet ex volūtate vnius tm̄. In his aūt q̄ pēdēt ex volūtate duoꝝ:dic vt dixi.j.đ re.iu.q por.⁊ qđ đ testamēto dixi:ꝙ vltio stamꝰ itelligas ēt si i ipso de pmo non fiat mētio.fallit i duobꝰ casibꝰ.s.si pmū testamētū factū sit iter liberos.C.de testam.auc.h inť liberos.⁊ cū ipse testator lege3 testādi sibi dixit sic:si fecero aliud testamētū nō valeat.quia tunc secundum faciendo oportet ꝙ faciat mentionem primi ff.de le.iij.l.siquis in prin.
x ¶ Noscaŕ.est ɔ.s̄.de rescrip.nōnulli.de eta ⁊ q̄.eā te.s̄.đ capel.mo.ex pte.j.đ exces.pla.c.vno.⁊.xxv.q.ij.rescripta.⁊.l.oēs q̄ ē.C.si ɔ ius vl' vti.pu.l.vl.⁊ ibi đ h dic pdicta iura ñ eē ɔtria illa.n.đ rescrip.dat3 ɔ legē loquūť:q̄ nō valēt:nisi i ipsis fiat mentio de lege:⁊ maxime cum ibi cadit error facti:vt in.c.nōnulli.h de scđa lege loquitur q̄ pmā tollit directe ɔtriā:l3 de illa nō faciat mētionē:⁊ potuit eē rō:q2 maturius ⁊ deliberatius fit legis pmulgatio q3 rescripti ɔcessio:ad hoc.s̄.in pro

en[illegible]o huius li.i fi. In rescripto etiā dicim⁹: ꝙ si ꝯstaret de certa scia ꝑncipis: valeret rescriptū ꝯtra ius illicitū: et in ꝯtrarijs notat: sꝫ ꝑma facie ꝑsumit ꝑ īpoꝛtunitatē obtentū: vñ expectari solet scd̄a iussio: i auc. vt filij iudi. § si vo iubem⁹. col. vi. et l auc. de iudicib⁹. §. oēs aūt. col. vi. Et si rescriptū ꝯcedit aliqd ꝯtra ius iā in eo mutat nomē rescripti: et dicēdū est priuilegiū. iij. di ꝑuilegia. ð ꝑ. sig. abbate. Itē ꝯ quia antiquoꝛi iuri standū ē. xxviij. q. ij. hoc ipsum. et. l. di. dño sancto in fi. dic vt ibi in glo. penulti.

a ¶ Quia. diuersitatū. rō.

b ¶ Singulariū. nō qꝛ ꝑ hoc pꝫ ꝙ generalē ꝯsuetudinē bñ tollit noua cōstitutio ꝑncipis: et merito qꝛ illi⁹ legis ꝓmulgatio alꝛ supflua et inutilis esset: sed i singularibus secus: qꝛ lꝫ lex habeat locū bonoñ. habebit locū mutie padue: et locis alijs.

qꝛ[a] tamē locoꝝ et personarum singulariū[b] consuetudines et statuta: cum[c] sint facti[d]: et in facto consistant: pōt ꝓbabiliter ignoꝛare[e]: ipīs[f] dū tñ sint rationabilia[g]: per cōstitutionem a se nouiter editā: nisi exp̄sse[h] caueaꝛ in ipsa: nō intelligiꝛ in aliquo derogare[i]. Idem.

c ¶ Cum sunt. ratio rationis.

d ¶ Facti. no. eni reuocat: q̄ ignorat. Ignorat aūt: q̄ sūt facti: et puto ꝑ hanc litterā tminatā questionē illā: q̄ queriꝛ: an noua cōstitutio reuocet statutū epi ꝯtriū: quo solū cauebaꝛ ius commune: pone in tminis decre. ð eta. et quali preterea. que qꝫtū ad presentationes patronoꝝ est hodie reuocata per decre. j ð insti. c. ij. Nunquid sublatū erit statutū epi q̄ illud simpliciter cauebatur quod dicit decre. preterea. Eodēmō pōt poni exēplū de decre. s. de ꝯcesꝯben. accedēs. ad decre. e. ti. c. ij. et dcr. de cēsi rōana. et. c. exigit. ad decre. e. ti. felicis. dico aūt ꝙ sicut sublatū est ius cōe: ita et statutū qd̄ siplr ꝯtinebat ius cōe: cū illud nō sit facti: nec cōsistat i facto: imo sit iuris et cōsistat in iure: et facit qd̄ no. ino. hosti. et moderni. s. ð rescrip. c. i. vbi no. ꝙ de rescripto vl' ꝑuilegio qd̄ simpliciter ꝯtinet ius cōe i scd̄o priuilegio vel rescripto nō ē necesse fieri mētionē: et si contrariuꝫ dicemus: iaꝫ epi possent tollere potestatē summo pontifici tollendi iura in dioc. suis statuendo simpliciter que iure cauentur. Itē probo id euidentissima ratione. Ista decr. equiparat ista duo consuetudines et statuta singularia sed iam sequeretur ꝙ omniū iuriū correctio vel mutatio esset inutilis dicā eni: ꝙ lꝫ reuocatū sit ius cōe: tñ ꝯsuetudo prescripta quā seruatū fuit ius cōe reuocata non sit: eadē rōe q̄ id dicimus de statuto: et id eēt absurdum. Item nō possumus dicere: ꝙ statuta continentia ius cōe sint singulariuꝫ personarū: qd̄ requirit hec decre. Itē si papa tollit suā cōstitutionēꝫ qd̄ ē plus multo fortius constitutionem inferioꝛis idem dicenteꝫ quod ē minus: ad hoc optie facit de fide instr. pastoꝛalis. vbi dꝛ ꝙ si decre. extuagās cōsonat iuri cōi: iudicari dꝫ ꝑꝫ ipsā. qꝛ ius ē. idē igiꝛ dicā i locali statuto: ꝙ si ꝯtinet ius cōe sblato iure tolliꝛ statutū qd̄ ius cōe ē. Si igiꝛ ꝯsuetudo et statutū singlaria sint et ꝯsistāt in facto: et sint rōnabilia: nec exp̄sse reuocēꝛ: eis ñ drogaꝛ ꝑ ꝯstōneꝫ nouiꝛ editā: alꝛ secus: hoc dicit decre.

e ¶ Ignorare. s. vt ecc. bene. vt nostrum.

f ¶ Ipsis. scilicet consuetudinibus et statutis.

g ¶ Rationabilia vtrū cōsuetudo sit rationabilis necne: relinquēduꝫ est iudici: cuꝫ nec certa regula tradi posset ꝑꝫ hostiē. qui hoc no. in summa de consue. §. quid si cōsuetudo. ver. consuetudo est vsus. et bene dicit rationabilia: quia hoc soluꝫ qd̄ rationabile est defendit ecclesia. xxiiij. di. c. vlti. et. lxxxi. di. siq fine. De rationabili autem consuetudine pone exempla. j. de consue. c. iij. et. iiij. s. de consue. cum dilectus. et facit quod dicā j. de elec. ex eo ꝙ in fi.

h ¶ Exp̄sse. j. de ꝯsue. c. i. et. ij. de elec. qꝛ sepe. et. c. cū ñ deceat. i qb⁹ reuocāꝛ etiā ꝑuilegia et statuta: ð cle. nō resi. c. vno. j. ð cēsi quāqꝫ ð pe. et re. c. ij. de biga. c. vno ð capel. mo. c. vno. cū si. q̄ oia nō videēꝛ ꝯpetētia: exempla cū illa nō eēnt rōnabilia qd̄ veꝝ pōt dici. hodie: qꝛ ius resistit. habeꝛ exēpla hodie circa ꝯsuetudines: de eta. et quali. vt hi q. i fi. cū suis ꝯcoꝛ. i cle.

Ut animaꝝ[k] ꝑicalis obuieꝛ sentētijs[m] ꝑ statuta[n] q̄ꝛū cūqꝫ oꝛdinarioꝛū[o] ꝓlatis ligari nolumus ignoꝛātes[p]: dū tñ eoꝛū ignoꝛātia crassa nō fuerit aut supīa[q]. ¶ Statuto[r] episcopi q̄ in oēs qui furtū cōmiserit[s] excōicationis sētētia ꝓmulgatur: subditi eius furtū[t]

i ¶ Derogare. ꝯ. ff. de sepul. viol. l. iij. §. diuus. So. illa lex multis modis intelligiꝛ: vt ibi no. et. ff. de le. gl. l. de qbus. Sꝫ inquātū dicere vi deꝛ: ꝙ ꝯsuetudo vel statutū: ꝑcedēa legē tollat a lege: dici pōt hoc veꝝ cū ꝑnceps h̄ itēdit: vt no. ber. se intelligere illā legē. s. de fide istru. pastoꝛalis i gl. i. l fi. q̄ solutio appꝛobaꝛ ꝑ hāc decre. repꝛobaꝛ aūt hic opinio hosti. q cōtra hunc tex. no. in sūma de ꝯsue. §. et de virtute. ver. sꝫ speciale ē.

k ¶ Ut animaꝝ. h decre. edita fuit ad ðclarationē decreta. de sē. ex. a nobis. j. et eius qd̄ ibi no. Et ei⁹ duo sūt dicta. ꝑmū ꝙ statuta oꝛdiarioꝝ ñ ligāt ꝓbabiliꝛ ignoꝛātes. seu ꝙ statutū epi ex suā dioce. sbditū ñ ligat

l ¶ Animarū. ad idem de iureiurā. c. i. et de sepul. c. i.

m ¶ Sētētijs. que ligāt aīaꝫ: vt locū habat prima ratō sꝫ idē in alijs sētētijs: q̄ penas tpales inferūt: ꝑ. l. ff. de ð cre. ab oꝛ. fa. l. vlt. vbi habes ꝙ municipali statuto nō ligaꝛ ignoꝛans: sꝫ sciēs tm̄: ad hoc. C. de testa. l. ius. i fi. et pōt dici: ꝙ i hoc ꝓuidetur aīabus: saltē ꝓpꝛ pctm̄ iobedientie qd̄ est maximū. viij. q. i. sciendum. vel de his dixit: quia de alijs non erat dubium per dictam. l.

n ¶ Statuta. de generalibus ergo statutis canonuꝫ vel legum non loquitur: que ab omnibus sciri et custodiri debent. s. de ꝯsti. c. i.

o ¶ Ordinarioꝛum. qui dicantur oꝛdinarij no. gof. et ber. s. de offi. oꝛ. cum ab ecclesiarum.

p ¶ Ignoꝛātes. ꝯtriū no. ber. in ꝑdi. decr. a nobis. et mouebaꝛ ex eo: quia icidebat in factum iam damnatum: et quia in culpa fuit rem pꝛohibitam faciēdo: et querere debuerat: sicut etiam vbi culpa pꝛecedit non excusat metus. ff. quod metus causa. si mulier.

q ¶ Supīa. q̄ ē ignoꝛare qd̄ oēs sciūt de postu. c. i ð cle. excōi. mu. aplice. Ignoꝛātia ꝗ alia facti: alia iuris. si iuris aut ꝯmunis aut singularis: statutū. n. epi ius facit inꝛ subditos: qd̄ tamē nō ligat ꝓbabiliter ignoꝛantes: vt hic.

r ¶ Statuto. no. epꝫ facere posse statuta: ad ideꝫ. s. pꝛoxi rñ. s. de ma. et obe. siquis venerit. et legatus in pꝛouincia sua. s. de offi. lega. c. vlt. et sūt talia statuta perpetua etiam post obitum vel recessum: vt ibi.

s ¶ Cōmiserit. ꝯ j. de sē. ex. romana. §. caueāt. vbi dꝛ ꝙ ꝑ futuris delictis excōicatio ferri nō dꝫ. So. aliud est ferre i aliquē excōicatōis siniaꝫ ꝓfuturo ðlicto: vt si dicat excōico te si tale qd feceris qd̄ ibi ꝓhibeꝛ: aliud statutū gnāle facere excōicationē fulminās qd̄ h̄ ꝑmittiꝛ vt. s. de sē. ex. a nobis. j vl' lꝫ ibi ꝓhibeaꝛ ferri: tñ lata tenet: vt ibi no. ber. vl' si dicaꝛ ꝙ istud ꝯmiserint sit ꝑterituꝫ nullū ꝯtriū qd̄ ꝑus dixi: tene et adde qd̄ ibi dicam.

t ¶ Furtū. q ē ꝯctio rei aliene inuito dño fraudulosa:

e animo lucrādi: insti. de ob. que ex q̄si delic. i pn. ⁊ §. furtū autē. ⁊ §. placuit. ⁊ phibitū etiā i decalogo. xiiij. q v. penale. ⁊ in secunda prohibitione obtinet quartum locum: quod dic vt no. xxxij. q. vij. quid in omnibus.
a ¶ Diocesiꝫ. in qua totā iurisditionē habet ordinariaꝫ: ⁊ in quolibet ipsi⁹ loco nō exēpto potest pro tribunali sedere. j. ð offi. ordi. cuꝫ episcopus.
b ¶ Cum extra. ratio: ⁊ no. de omnibus rationeꝫ reddendā: quod dic vt. s̄. de rescrip. siquādo.

extra ipsius dioce[a] committētes minime ligari noscuntur cuꝫ extra territorium[c] ius di[b]centi non pareatur impune[d].
Gregorius .x.

c ¶ Territorium. suum. s̄. de of. le. nouit. ff. de iuris. om. iu. l. vl. ⁊ est territorium vniuersitas agrorum itra fines cuiusq̧ ciuitatis: quod ab eo dictum quidaꝫ aiunt: ꝙ magistratus eius loci intra eos fines terrendi. i. sūmouendi ius habent. ff. de v̄. si p pupillus. §. territorium.
d ¶ Impune. i. sine pena. i. nō parēs ex eo penā ñ patif.
e Ipso iure. ergo sine exceptiōis ope: ⁊ sic falsā puta opi. tā. ⁊ inno. no. s̄. de of. dele. prudētiaꝫ. §. sexta. ⁊ ber. cōpos. no. s̄. e. c. sup lr̄is i glo. hiqueritur. ⁊ guil. du. no. in spe. ti. de rescripti p̄ntatiōe. § rōe. aūt impetrātis. v̄. quid de processu. qui oēs dixerunt ꝙ processus habitus per lr̄as impetratas ab excōicato valet: si non opponatur exemptio: ⁊ hoc dico territus: cum supradicti oēs excepto tan. hāc viderint decre. vnde vel non ponderauerunt hoc verbum ipso iure positū in principio h̄ vel decre. putauerunt esse correctam per decre. pia. quod non credo cuꝫ pars illa que correcta est remota fuerit: vt. j. dicam.
f ¶ Rescriptū. s̄. e. dilectus filius abbas. ⁊ satis h̄ puto fminatā q̄stionē: q̄ q̄ri solet: vtrū re⁹ actorē quē excipiēdo ꝯ rescriptū ⁊ psonā rpulit excōicatiōis vigore: corā ipso ðlegato recōuenir possit: ⁊ patet ꝙ ñ: si eni nullū ē rescriptū ⁊ ꝯuētio est pncipale recōuētio accessoriū: sublato pncipali ⁊ accessoriū. j. ð reg. iur. accessoriū cū suis ꝯcor. Itē cā ꝯuētiōis ⁊ recōuētiōis simul sūt tractāde. s̄ de mutu. peti. c. j. ð ordi cog. cū dilect⁹. qð hic eē ñ posset. Itē ꝯuētio est expssū: recōuētio tacitū: sublato igif expsso: ⁊ tacitū ē sublatū. C. si re⁹ vl accu. mor. fu. l. vlt. ⁊ facit qð no. s̄. ðdele. ꝯiu. qð a te hoc tēuit tan. bar brix. in questione venerali: que icipit actor ꝯueniebat reuꝫ
g ¶ Processus nunquid ergo correcta ē decre. pia. j. de excep. vbi dicif ꝙ processus habitus cum excōicato tenet: donec opponaf exceptio: ⁊ postmodum ipso absoluto reassumaf causa in eodē statu. So. nō est correcta immo poti⁹ corrigeref ista p illā: cū illa sit posterior: est eni ino. iiij ⁊ hec greg. ix. s̄. ti. pri. c. j. lꝫ neutra p alterā corrigif: sꝫ i diuersis casib⁹ loquūf. Nota igif pmo falsā eē opinionē modernoꝝ quā ber. no. m. decr. pia. i gl. sꝫ mirū. et i pdi. decre. dilect⁹ in glo. hic videf. ⁊ i decre. de offi. dele. prudentia. in glo. sic videtur ⁊ in gl. secus eēt. in q̄b⁹ dixit rescriptū ab excōicato impetratū valef p⁹ suā absolutionē: ⁊ vera ē ipsi⁹ opi. antiq. vt p pdi. glo. apparet: ⁊ ð eta. q̄li. cū bone ⁊ de de. ex. mi. proposuit. Circa hāc igif materiā sic distingue: aut excōicat⁹ maiori agit coram delegato: aut coraꝫ ordinario. In prio casu sudistingue: quia aut erat excōicatus tpe impetrati rescripti: aut postea fuit excōicat⁹. In primo casu sub distinctionis habet locū hec decre. vt. s. non valeat rescriptū: nec pcessus p ipm habitus nisi impetratū fuerit sup cā excōicationis vel appellationis: vt hic: ⁊ in ꝯcor. supius allegatis. In secundo casu. s. qñ. post impetrationem excōicatus fuit locum habet decre. pia. ⁊ de offi. dele. prudentiam. §. sexta. Si agitur coraꝫ ordinario tunc tria tempora distinguo: s̄m vetera iura nō tenebat pcessus cuꝫ ipso habitus. s̄. de excep. exceptionem. alias non video q̄re ibi fieret ꝯdemnatio expensarum si tenuisset pcessus. vt etiam ibi. no. post modum statuti ibi greg. in decisa huius decre. ꝙ teneret pcessus habitus cū excōicato: si reus eū sciēter admisisset al's nō. s̄m moderna vero iura tenet pcessus ⁊ locuꝫ habet decre pia. ⁊ sic nec corrigif nec corrigit Si q̄raf que sit ratio diuersi iuris: ⁊ dicaf ꝙ excōicatus impetrās peccauit se ingerēdo cōioni hoīum. nō valet hec rñsio: cū eadem rō sit in ordinario. si dicatur ꝙ hec sit ratio: quia rescriptum impetratum fuit tali veritate tacita qua expressa litteras non habuisset. non valet etiam h̄ rñsio: quia tunc rescriptum hꝫ elidi exceptionis ope: non ipso iure. s̄. e. super lr̄is. ⁊ h̄ notat ber. s̄. e. ad audientiam. ij. vnde satis mirandum videtur: ꝙ si ago coram ordinario tenet pcessus: ⁊ si ab eo impetro delegatum: nec rescriptum valeat nec processus: sed potest esse ratio quia iurisditio delegata sumit initiuꝫ ex persona agentis impetrantis: ideo cuꝫ viciosum fuerit principium. j. q. j. principatus nec rescriptum valeat nec pcessus: ordinaria aūt iurisditio ab auctore agente non incipit: ⁊ iō ibi secus. Item iurisditio ordinaria fauorabilis: ex ordinaria odiosa: vt. s̄. e. ad hoc. Item quando proceditur corā ordinario vel delegato impetrato añ excōmunicationem est i aliquo quid imputetur reo: qui de excommunicatione debebat excipere si scribebat: alias instigare debebat: sꝫ vt plurimū delegatū ipetrat actor absēte reo: ⁊ iō nō vꝫ ipetratio: nec pcessus hit⁹ ipi⁹ ipetratiōis vigore: vt h̄ His ergo rōibus ⁊ excōicati odio spāle dicaf: ꝙ i hoc cāu v̄itas suppressa ipso iure viciet rescriptum ⁊ processum habitum per illud.
h ¶ Excommunicato maioris excommunicatione: vt. s̄. de excep. a nobis. ⁊ j. eo. ti. c. pia.
i ¶ Alio. qd si excōicatus impetrat lr̄as. inq̄sitionis? notauit gos. de. off. dele. prudentiam. in glo. colligitur: ꝙ bene valent lr̄e: ⁊ hoc ideo quia forma ibi habef accusatoris loco: vt. s̄ de accu. q̄liter. ⁊ lꝫ promouens ineptus appareat: nihilominus valet rescriptuꝫ: ⁊ pcedaf p illud: de accu. cuꝫ oporteat. vbi idem tenet inno. hosti. ad hoc quando excōicatus solum ministrum prebuit: nec noīatus fuit i litteris idem guil. in spec. de inquisi. §. j. v̄ quid si in littera. alle. inno. ⁊ hosti. C. de preci impera. offe. l. j. ⁊ l. vniuersis. ⁊ ff. de inoffi. testa post huānus §. j. ⁊ l. si pars. §. vlti. non cum refert secundum eos a quo ⁊ quo tpe fuerit nūciatū. ff. ð peti here. l. itē veniūt. §. a q̄ ⁊. ff. de euictio. si rem. §. vlti. per hanc lr̄aꝫ credo ꝯriū: cū i odiū excōicati sit hoc iductū: ꝙ ille littere valeāt nisi hec ꝯtēte: nec puto tutū a lr̄a recedere: ⁊ ad hoc optime facit: quia si excōmunicatus pro alio lr̄as impetrat ad agendū nō valēt. s̄. ð proba. post cessionem. ⁊ bñ refert interdum per quem preces offerātur. j. de here. c. ij. §. iij. decre. cuꝫ oporteat. rñde vt ibi nota. secundum io in glo penulti. preterea non est inimicus ita persona prohibita ab impetrando sicut excommunicatus: vñ agit pro sua iniuria quod non facit excommunicatus: de ind. intelleximus. iiij. q. vj. omnibus

De rescriptis rubrica.

Ipso[e] iure[f] rescriptū[f] vel pcessus[g] p ipꝫ habit⁹ ñ valeat: si excōicato[h] sup alio

ꝙ excōicatiōis[a] vl' apllatiōis[b] articlo fuerit ipetratū[c] Inno. iiij. i concilio lucdunēsi.

Um[d] in multis[e] iuris ar culis infinitas reprobetur p uide[f] duximuus statuendum: vt per[g] illam generalem clau sulam quidam[h] alij: que fre quenter[i] i litteris[k] nostris inse rit: vltra tres vl'[l] quattuor i iu diciū ñ trabāt: q̄r[m] noia[n] i p mo citatōio exp̄mat ipetrator: ne loc[9] fraudi[o] forsitā reliq̄t: si circa ea[p] possit[q] libē variari[r]. Idem in eodem.

Dispēdia[s] litiū eq uitatis cōpendio volentes qua[t] possumus industria coartare: statutū fe. re. gre.[u] pape. ix. p de. no. sup bedditū āpliātes[x] de creuim[9]: vt sigs ꝯ aliū plures res p̄sonales[y] mouere voluēit

a ¶ Excōicationis. s. ō sentē. excō. cum pro causa.
b ¶ Appellatiōis. s. ō excep. cū int. ɀ. c. significauerit. ɀ. c. vlti.
c ¶ Impetratū. ɀ sic ispicit tp̄s date vel ipetrationis: ad idez s. e. eā te. ɀ. j. e. tibi q. ō p̄bē. cū cui. seq̄bat aūt oliz hic in fi. ta lis lr̄a ꝙ corā eo actū ē corā ordiario simili irritū ē cēsendū: nisi forsitā q ꝯuenit scie ter admisisset eūdē: fmo ta fuit q: reuocata p de cre. pia. vt dixi. s. in glo. nunquid ergo. io. an.
d ¶ Um' i mltis. p clau sulā q̄dā alij possūt sibi q̄tuor ꝯueniri quoꝝ noia i p̄mo citatorio. exp̄ māt ne variatiōi sit loc[9].
e ¶ Multis exēplifica. s. ō reli. domi. c. vl. ɀ. j. e. ti. religionū. s. ō testi. cū cāz ɀ. c. significauerūt. ff. de testi. l. j. i fi. Itē in relictis p redemptiōe captiuoꝝ restrigit ifinitas. C. de sacrosan eccle. vt inter diuinuz. Item restringit seueritas: cū mltitudo peccauit: de cle ex. mi. lato res. cū similibus. Itē nō onerat heres i infinitū fidei cōmis suz soluere. ff. ō le. iij. fideicōmissa. §: sigs. x. Itē nō valet pro missio ne vlla exceptio. deserti iudicij obijciat: puta pmitto: ꝙ si p casū fortuitū ipeditus fuero ꝙ cōparere nō possim non obijciā de casu. ff. sigs cau. l. sed ɀ sigs. § q̄situ Item i stipula tione dāni infecti nō dz gs eē in ifinitū obligai[9]. ff. ō dam. in fec. l. q bona. §. vl. Itē legatū qō ñ pōt sciri ex testamēto: puta lego. c. ei quē mihi ticius noiauerit non valet ff. de iure fis. l. ita fidei. ɀ merito reprobat ifinitas. q: mltitudo ē canonib[9] inimica. s. ō pb. q: itātuz. ɀ onerosa nil hz honesti: i auc. de re ferē. ad fi col. ij. ɀ h habes p̄'es ꝯcor. ō eta. ɀ q̄li. c. penul.
f ¶ Prouide. quia p generalitatem istam derogabat iurisdi tioni ordinarie: cui p hanc constitutionem prouidetur.
g ¶ Per gnālem clausulam. preter exp̄ssos. n. poterunt quat tuor conueniri.
h ¶ Quidā alij. s. e. pastoralis. ɀ. c. roduphus. ɀ idē itelligo ō q̄libet ꝯsili clausula: vt si dicat ticius: ɀ nōnulli hoies ciuita tis bonoñ. vl' simili modo. Item si dicat hoies talis loci: nam aut cōueniet eos vt vniuersitatē: ɀ tūc oēs habent loco vni[9] aut singulos: ɀ tunc solos. iiij. p̄ter exp̄ssos poterit couenire: vt hic fm inno.
i ¶ Frequēt. ɀ iō prouidēdū fuit. ff. de legi. nā ad ea. ɀ. j. de re sti. spo. frequens hodie autem hec clausula non est in vsu.
k ¶ In litteris nostris. quid de litteris episcoporum: dic fm hosti. ꝙ nō extēditur ad illas: ad hoc. xxv. distin. qualis.
l ¶ Uel. iiij. oli trahebant. xl. ar. ō testi. cū cāz. ɀ. c. significaue runt. ɀ ō cle. ex. mi. latores. Si q̄ratur que sit rō q̄re restricta fuit ad quattuor: dic ꝙ arbitraria: q: eque restringi potuit ad pl[9] ɀ min[9]. posset reddi silitudiaria: quaz hēs. s. ō ꝯsan. ɀ affi. nō ōbet. dico tñ hz her. ꝙ sup re indiuisibili: puta iudicio cōi diuidūdo: fami. hercis. ɀ silib[9]. possūt p generalez clausu laz vltra. iiij. euocari ad iudiciū. Itē oēs vltra illos. iiij. q ius habēt i re possūt agē vl' ōfēdere piure suo coraz illo iudice: ar. s. ō re. iudi cū sup. s. ō offi. dele. sup eo. ar. j. ō elec. c. j.
m ¶ Quorum. s. illorum quos intendit ꝯuenire p clausulaz: ɀ debet expressio in actis scribi: de proba. quoniam contra. ɀ dixerunt quidam. s. inno. ꝙ in qualibet citatione illorum de beant omnia nomina exprimi. satis potest dicit ꝙ sufficit ex primi in citatione eius qui primo citatur ɀ scribatur in actis: vt. s. dixi fm hosti. vl' hz bar. satis est ꝙ scribat in actis: lz in primo citatorio ñ scribant: q: iā cessat variatio: qō sa tis credo: q̄si hec lr̄a dicere velit: ꝙ anteq̄z fiat citatio nōia exp̄mēda sint illoꝝ. iiij. ɀ credo tuti[9] ꝙ fiat hec ex pressio i p̄ma citatiōe: q fit aucte rescripti etiā si fiat ō exp̄ssis i eo: lz alij ꝯ dicētes ꝙ suffic ꝙ fiat i p̄ma cita tiōe alterius illoꝝ iiij. lz hz hoc nō ē plene fraudibus p̄uisū. Et si q̄rat an de nō exp̄ssis conuenire possit p̄usq̄z conueniat exp̄ssuz: ē dicēdū ꝙ sic: q: donare liberare: ɀ remitē pōt: nisi forte in fraudē exp̄ssisset hz formā ōcre. s. e. sedes. ɀ hoc te net bar. i q̄stione venēiali: q icipit aliqs ipetrauit. lz pōe q̄ttuor exp̄ssit postea mutat vnā ex p̄sonis: vl' neminē expressit: postea alterum ꝯuenit: nihil excipit: querit an valeat iudiciuz: ɀ videt ꝙ sic: q: hec exceptio dilatoria est: vt dici ꝯsueuit ō exceptio nibus duaꝝ dietaꝝ s. e. nōnulli. Itē q: multa fieri p̄hi bent ɀc. ō regu. ad aplicam. ꝯrmz dico fm. B. q: si no mina i p̄mo citatorio: vl' in actis fuerūt exp̄ssa tpe de bito p inde ē: ac si in rescripto fuissēt exp̄ssa: si non fue rūt exp̄ssa tpe ōbito pinde est: ac si nō fuisset ibi clau sula. vñ cum rescripta non extendantur ad alias res: vel personas: de offi. dele. p. ɀ. g. dico ꝙ etiam si nō ex cipiatur non valet iudicium.
n ¶ Nomina. ɀ cognomina vel certas circunlocutio nes. s. de testi. licet ex quadā. ɀ. ff. si cer. pe. l. certum. vt euitet equocatio. s. e. significante. ɀ. c. q: nonnulli.
o ¶ Fraudi. cui occurrēdum est. j. de renun. c. ij. cuz si.
p ¶ Ea. scilicet nomina.
q ¶ Possit. imperator.
r ¶ Uariari. nō variatiōez ɀ icōstātiā reprobari: alibi p mittit: qō dic vt plene dixi. j. ō reg. iu. qō semel. ɀ nō p hāc lr̄az: ꝙ p lr̄as gnāles ad obtinēda bñficia: ex quo aliqō specificauit sine ptestatiōe: si succūbat: ad aliud trāsire ñ poteīt: q: pinde ē ac si i rescripto fuisset exp̄s suz illō bñficiū qō optauit. j. ō ꝯcel. p̄bē. q: cūctis qō sane itelligas fm id qō habes. e. ti. ne captāde. io. an.
s ¶ Dispēdia. si actor ꝯ reū sup plib[9] p̄sonalibus lr̄as impetrat ad diuersos: nō valēt lr̄e nec pcessus earū: ɀ reo cōdēnabit i expēsis: ɀ idē i reo ꝯueniēte vl' recōueiente actorē eodē durāte iudicio. hoc dicit vo catur autē dispendiuz longuz ɀ inutile: cōpēdiū autē breue ɀ vtile ad idē ō accusa. q̄liter ɀ quādo. ij. ad finē.
t ¶ Qua possum[9]. ad idem. s. in proemio huius li. ɀ lz sufficit. xliij. di. ephesijs. xlvij. di. c. vl.
u ¶ Gregorij. hec ē vera lr̄a ɀ loquit ō decre. s. e. ti. c. vl. q̄dā olim habebāt: inno. p. ipa. ij. ɀ male. ioan. an.
x ¶ Ampliantes. ampliauit in eo ꝙ statuit ꝙ process[9] non valeat. ɀ in eo qō statuit de reo: naz hec in decre. quia nōnulli expressa non fuerant.
y ¶ Personales. q̄si sec[9] i realib[9]. xxv. di. q̄lis. ff. ō iu dic. pror. ɀ pt eē rō diuersitatis: q: p̄sōales alti[9] nature sunt q̄z reales: ɀ facilius expediuntur: quia sepius fit ide istrumētū vl' scriptura: ar. ff. ō edē. l. si legatū. ɀ cōi[9]

questiones: nō ad diuersos iudices sed ad eosdem super[a] omnibus huiusmodi questionibꝰ[b] litteras studeat impetrare[c]. Qui vero contrariu3 fecerit[d] omni[e] cōmodo careat lrarū: nec pcessus[f] habitus valeat p easdē. als reo si eū p ipsas fatigauerit: i expēsis[g] legitimis[h] cōdēnandus. ¶ Reus quoq3 si eodē durāte[i] iudicio actorē sibi obnoxiū[k] duxerit reconuē nōis bñficio vel[l] cōuentionis si q̄ eum litteras[m] ipetrare maluerit de iure suo debet apud eosdem iudices experiri[n] nisi eos vt suspectos potit recusare[o]: simili[p] pena si q̄ hoc fecerit puniendus. Bonif. viij.

Cum[q] aliquibus recipiendi aliquē i canonicū alicuius ecclesie: nō obstātibus eiusdē[r] ecclie puilegijs ɔsuetudinibus[s] vel statutis[t] iuramento: ɔfirmatiōe[u] aplica vel quacūq3 firmitate[x] alia robo

parue sit psonales qōnes. reales vero magne. Item in vna petitione p pluribꝰ psonalibus actionibus agē pōt cuiuslibet assignata cā. C. d ana. excep. si ex mltis. ff. de fi. ob. c. vlti. sm ber. verior ē rō s3 modernos: quia aliud i psonalibꝰ: aliud i realibꝰ: q2 due diete q̄ olim dabāt p decre. s. e. nōnulli. vel vna. datur hodie p decre. j. eo. statutu3. seruata ipsius moderatiōe cōputātur a finibꝰ dioc. vbi sita ē res. qn̄ agit reali. s. e. dilectꝰ. ij. cōtigēt g̃ q gs nō possit cōueniri sup plibus realibus coram eodē iudice: cum res essēt adiuicē remote sed i psonalibus cōputat a finibus dio. vbi hab3 domiciliū: vn̄ sup oibus ad vnū iudicē cōmodius ipetrat: 7 ideo i istis aliud q̄3 i illis: s3 forte ista rō cessat hodie p decre. j. e. statutū. 7 dic vt ibi dixi in. §. cū vo. i glo. olim dicebamus.

a ¶ Sup oibꝰ. s3 si reus appellauerit sup vna psonali: iudex nō poterit pcedē i alia pma nō finita cū suspectus sit illis. de ap. ad hec. si i vna ergo. n̄ est cōmodiꝰ agere sub vno q̄3 sub diuersis: 7 sic dānosa videt cōstitutio hec actori: sed pōt dici sm ber. q iniqtas iudicis q ppera processit: nō facit q reus ppter hoc corā alio iudice possit trahi: 7 sibi iputet qui tale3 obtinuit iudicem: 7 expectet actor donec appellatiōis causa sit finita: que si pronūciata fuerit iusta: actor postmodū studeat alū iudicē impetrare: als si fuerit iniusta procedet in alijs: 7 idē videt d alijs ipedimētis re nō itegra.

b ¶ Questiōibus. 7 sic ad eosdē 7 nō ad diuersos debet lras ipetrare: etiam vna lite finita sm ber. lic3 quidā cōtra dicentes q hec constitutio 7 illa q2 nōnulli intelligantur quando actor trahit reum ad diuersos iudices: vel vna pendente corani vno.

c ¶ Impetrare. qd si corā dlegato ɔueiat sup vna: cora3 ordinario sup alia: de hoc. s. e. c. vlti. in glo. secus.

d ¶ Fecerit. cum effectu vtendo scilicet pluribus litteris: q2 si vnicis tm̄ vtēt bn̄ valēt pcessꝰ habitꝰ p eas (de3 s3 ino. io. an.

e ¶ Omnium als omni.

f ¶ Processus valeat. i h̄ ampliauit statutū: q2 n̄ nulli. sed pone pcessū fuit corā diuersis iudicibꝰ 7 nihil exceptū: nūqd valebit snia vl pcessꝰ: videt q sic: q2 h̄ ē bn̄ficiū psonale: p qd ēt alteri n̄ piudicat: ꝺ regula. ad aplicā. s3 veriꝰ ē s3 ber. q pcessꝰ n̄ valet p hāc lra3: als nil videret addere hec constitutio illi decre. q2 nōnulli 7 hoc idē tenet ino. 7 dicit p curiā obseruari.

g ¶ Expensis. 7 in damnis s. e. ti. c. vlti. io. an.

h ¶ Legitimis. d hoc dic: vt. ij. q. j. i pnis. d dolo 7 cōtu. finē. 7 hoc ē gnāle: vt fatigās aduersariū in expensis puniat. s. de penis calumniā. d rescrip. cete2 cū si.

i ¶ Durante. qualiter habeat fieri reconuentio. no. s. de mutu. pe. c. j. 7. ij. io. an.

k ¶ Obnoxium etia3 fiscali sm. ber.

l ¶ Vel conuētionis. forte ponit hec duo vba: quia si recōueniatur actor vna 7 eadē snia debet causa terminari pma q̄3 scda: pbat hoc. s. de mutu. pe. c. j. 7 d oz cogni. cū dilectꝰ. vel forte vtroq3 casu vna snia terminādā est: 7 semp eodē durante iudicio corā eodē iudice agēdu3 ē: quo finito cora3 alio: q2 tūc nō posset reꝰ agē corā pmo delegato: cum finita sit iurisditio q̄3tū ad cognitione3. s. de of. dele. quereti. an autem corā ordinario reconuenire possit eundē eode3 durante iudicio dubitatur: Et videtur q sic: cu3 hic dicat littera lras maluerit impetrare: vn̄ solū de delegato loqui videt: sed q2 eadē rō est vtrobiq3: idem ius videtur esse debere sm ber. vel forte non est eadem ratio: quia iurisditio ordinaria fauorabilis est 7 extraordiaria odiosa: 7 ideo aliud in ordinario dici posset: ad hoc facit quod t3 Inno. s. c. vlti.

m ¶ Lras. forte est talis cā q̄ nō cadit in cognitione3 delegati sine spāli mādato pape. vj. q. iiij. si eps. s. de ɔfir. vti. vel iuti. c. j. 7. ij. s. de re i ite. c. penul. als eni3 quasi oneraret se in lris impetrādis: q p lras actoris pōt suum expedire negociū. io. an.

n ¶ Experiri. i. agere: quia in reconuentione reus sic actor: concor. s. de causa pos. pastoralis alibi ponitur pro defendere. s. de iudi. c. j. 7. viij. di. quo iure. io. an.

o ¶ Recusare ab initio antequam in eos cōsēserit: sm ber. vel ex superueniente causa: de of. dele. insinuante. 7 pendente suspitionis cognitione iudex non procedet in reconuentionis causa per litteras impetratas per reum: quia si contrarium diceretur facile esset deludere huic cōstitutiōi s3 inno.

p ¶ Simili pena. superius expressa in actore. s. vt litteris careat: processus non valeat: 7 in expensis condemnetur: per quem autem fiat talis cōdenatio: no. s. e. ti. c. vl.

q ¶ Cum aliquibus. fuit tracta de extraua. ale. que incipiebat contingit. 7 h̄ dicit: q receptus per litteras facultatis si ad recipientes spectabat receptio: ipsorum 7 non pape auctoritate intelligitur esse receptus: nisi in littteris aliud esset expressu3 Si autē receptio non spectabat ad eos: tunc ap. auc. dicit recepꝰ. Sed an̄ omnia q̄ro ad quid expediat scire quod dicit hec decr. expedit propter id quod habes. j. de preben. hi qui auctoritate. 7 de conce. preben. c. vl. li. vel eoe. Emanauit autem declarationem eorum que no. inno. 7 hc. de litteris facultatis. s. de preben. relatum. 7 compos. s. eode3 capitulum. vltra duas chartas. vers. quid si papa. 7. ver. sed pone q abbati.

r ¶ Eiusdem ecclesie. ad quam recipitur.

s ¶ Consuetudiuibus. que seruande sunt infra de preben. cum in ecclesijs.

t ¶ Statutis. Nota capitulum ecclesie posset facere statutum dummodo sit licitum: vt infra de ver. sig. constitutione3 vbi de hoc: 7 concor. s. de consti. cum omnes.

u ¶ Confirmatione apostolica. quid operetur confirmatio: nota. xviij. questione. iiij. 7 supra de con. prebē quia diuersitatem.

x ¶ Firmitate alia. puta vinculo pene: cui se statuentes spon

lo

ratis: p nras lras cōcedimus[a] facultatē: si canonicorum rece/ptio[b] als in ipsa ecclesia nō spe/ctat ad[c] eos: quibus huiusmo/di littere dirigūtur: sed ex ea/rum virib9 recipiūt ptātē[d] is q recipit auc. apo. dignoscit eē recept9. ¶ Si vero canonico/rū receptio als ptineat ad eos dē[e]: nō aplica: sz recipiētiū cē/set aucte recept9[f] nisi[g] q eum aucte nra[h] recipent: i nris lris caueret expsse[i]. ¶ Idem.

[k] Gratiose[l] tibi a roma/no[m] pō. concedatur: vt benefi/cia[n] que tempore tue pmotio/nis[o] obtines: possis vsq ad sue[p] voluntatis beneplacitum reti/nere: hui9 gra p ei9 obitū: per quē[q] ipius bnplacitū oio exti/guit[r]: eo ipso expirat[s]. ¶ Se/cus aūt si vsq ad ap. se[t] bnpla/citū gratia ocedat pdicta: tūc enim quia sedes ipsa non mo/ritur[u] durabit perpetuo[x] nisi a successore fuerit reuocata.

¶ Pretextu vo talis cōcessi/onis q debet cuz sit ambitiosa

tanke obligauerūt: vel forte p supiorez ipis statutis apposi/to vel ofirmatiōe legati: vl alterius supioris vel alia simili.

a ¶ Cōcedimus facultatē. nō verbū q2 si pciperet: omni casu diceret apo. auctoritate receptus. Et nō q per hāc formaz cuz dirigit eis ad quos spectat collatio q hic vocat receptio nō dicitur grauata eccle/sia adeo q locū habeat dec. s. e. mādatū. 7. j. e. c. pe. in fi. q2 aliō est cōce/dere facultatez: 7 aliud pcipere. xiiij. q. j. qō pci/pitur. ad idē. s. de arbi. cū olim. ff. māda. l. ij. i fi.

b ¶ Receptio. sumit hic receptio n p istallatiōe: s; pro collatiōe que ius cōfert: ad idē. j. ō pben. cum in ecclesijs.

c ¶ Ad eos. i qbusdā. n. ecclesijs canonicoꝝ rece/ptio 7 pbēdarū collatio ad solū spectat epz vl p/latum: i qbusdam ad so/lum caplm vel cōuentū: in quibusdam cōiter ad vtrūqz. h pbat. s. ō elec. cū ecclia. j. ne se. va. c. vno. ō rgula. c.)vlti.

d ¶ Potestatem recipiendi illum in canonicum.

e ¶ Ad eosdē. tm̄ itelligo. qd si cōiter ad eos 7 alios: adhuc idez credo qō in primo casu cuz isti potestatē recipiāt ex viri/bus litterarū nā qō prius facere soli nō poterant: modo pnt. Et ō cōmuni nullus recte dicit: hoc meū est. xij. q. j. §. vl. 7. q. ij. qui manumittitur. 7. ar. ff. ō seruit. vr. predi. l. si parietez. ibi q2 volens nō solū dn̄s ē. 7 facit. j. de pbē. cū i illis in fi.

f ¶ Receptus. si ergo postea recipiat alter aucte apo. scōs 7 nō pm9 pmo vacātē pbēdā hēbit: vt. j. de pbē. hi g. io. an.

¶ Nisi. istō fuit additū: qō nō erat. i ex̄ua. dec. cōtingit.

g ¶ Auctoritate nostra. tunc ergo licet ad eos pertineat rece/

h ptio: apostolica dicitur auctoritate receptus.

i ¶ Expsse. sic. j. e. duobus. i fi. 7. j. de pbē. si motu pprio. i fi.

k Gratiose. rescriptū papale qō cōcedit pmoto retentio/nē pmoꝝ bnficioꝝ vsqz ad bnplacitū pape: extiguit mō/tuo papa. secus si ibi dicatur vsqz ad beneplacitum ap. se. nec intelligitur tale rescriptum de beneficijs prius non canoni/ce detentis. hoc dicit. habuit autem ortum hec dec. ab ex̄ua. cle. q incipiebat vt petitioni tue ogrue satisfiat. 7 ibi cle. non distinguebat: sed simpliciter dicebat: q si papa hanc gratiaz concesserit vsqz ad sue voluntatis beneplacitum: q per eius obitū nō expirabat gra: ar. legis dicentis q vsufruct9 relict9 mihi qz diu titius remāserit i furore nō extinguit mortuo ti/tio pusqz ad sanā mentē reuertat: p eo q vsqz ad oē tps vite mei vsufructuarij poterit: si mihi supuixisset: nō fieri sane mē/tis. C. de vsufru. l. ābiguitatē. sic videbat dicendū in casu ppo/sito: q2 papa si supuixisset poterat nō mutasse volūtatē ergo n expiraret gra. v2ba. āt oriū rn̄deat. s. q expirabat i sua ex̄ua. q icipiebat significasti nob. h bōifa. distiguēdo ꝯitatē expmit. 7 ōclarat qō no. ho. s. ō pca. c. vl. 7 vi. ō ele. c. dudū. ij. i vl. glo.

l ¶ Gratiose. in hoc fuit gra: q2 plura bnficia (7 ab. ibidem. simul tenere nō poterat: vnde pmū curatū erat: 7 scōz curatū post receptā possessionem secundi statim vacat primum. xxj. q. ij. sigs iā. s. de pb. de mulcta. vel ex quo pereū stat quo mius possessionē hēt. j. de preben. licet. ij. nisi in casu. j. de preben. si tibi si promouebatur in episcopum post consecrationem vel post discursum tempus de cōsecrandis episcopis vacabunt

priora beneficia. s. de ele. cum in cunctis. est ergo gra/tia. vt donec voluntas eius durauerit beneficia ipsa non vacent. io. an.

m ¶ A romano pon. q solus sub conditione 7 ad tēpus sicut vult potest beneficia 7 platuras cōferre. vij. q. j. pastoralis. s. ō fi. ps. veniēs. 7 i his que vult est p rō/ne volūtas: insti. de iu. natur. §. sm qō pncipi. ali9 āt hoc nō pōt. j. q. ij. qz pio. vij. q. j. quā/uis. lxx. di. sancto/ruz. lv. di. pcepta. Nec eniz morib9 nostris expedit tpales hēre filios. ff. de adop. l. ē qsi/tuz. nec actus le/gimini 7c. j. de reg. iur. actus.

n ¶ Beneficia. large ponit: 7 nō q dicit beneficia n dicit fruct9 bnficioꝝ: vt. j. ō pbē. si tibi ocesso. h dico vt denotē q h bnficia n vacēt: ibi tn̄ vacāt: vt ibi dicā

o ¶ Promotionis. forte in episcopum. io. an.

p ¶ Sue. s. romāi pō. 7 ocor. s. e. lris. vbi p clausulā nisi p nos 7c. non itelligitur dignitas: sed psona scribētis

q ¶ Per quem. ratio.

r ¶ Extiguit. ocor. j. ne se. va. c. vno. i fi. sic ēt cria mōte extiguūt. xxiij. di. qrūdā. 7. j. ō hē. accusat9. §. si vo. i fi. pterqz i casib9 notatis i di. c. qrūdā. 7. xxiij. q. ij. i sum

s ¶ Expirat. expirāte igit papa expirat hec gra: 7 (ma. cocor. ff. loc. l. iiij. vbi dicitur q locatio vel precarium p te mihi ocessum qzdiu voles obitu tuo finitur: ad h signat oriū. s. ō pca. c. vl. 7. ff. ō pca. cū pcariū. §. j. vbi vr q pcariū n finit morte ocedētis: s; ibi simplr factū fuerat pcariū n adiecta aliq oditiōe vl tmio vt nō. in p. dec. vl. ō pca. Itē ō nōne volūtas pape durare itel/ligit dōec mutata pbat. s. ō bap. 7 ei9 effe. maiores. ēt p9 mortez. xxv. di. qlis s; illa i his q salutē aie respiciūt: Itē valde odicit pred. l. ambiguitatē. C. ō vsufruc. per que iura tenebat abbas opiōnē cle. s. ō. elec. dudū. ij. i fi. s; i. l. illa ē fauor q āpliād9 ē: h odiū qō ē restrigēdū vt h i fi. vl ꝯuius redire vel nō redire ad sanā mētē: n erat i volūtate morietis: s; hic reuocare graz erat i vo/lūtate morietis. ex quo ergo adiecit dōec volaz pinde ē ac si dixisset: donec moriar. nisi prius reuocauero.

t ¶ Aplice se. nō ergo q aliud ē cū scribit psona: aliud cuz scrbit dignitas: sic aliud est cū scribit psone: aliud cū scribit dignitati. s. ō of. dle. qm̄. j. ō pui. ne aliqui.

u ¶ Moritur. sic. xij. q. ij. liberti. non enim potest esse nulla xxiiij. q. j. pudenda. quia dominus pro eo orauit xxj. disti. §. j. ad fi.

x ¶ Perpetuo. i. donec vixerit ille cui fuit gratia con/cessa: ad idē. ff. pro soci. li. j. vbi de hoc. Et nō q sic pri/uilegiuz personale ex parte eius cui conceditur extin/guitur cum persona: vt. vij. q. j. petisti. sic priuilegium personale ex parte concedentis extinguitur cum ipso concedente vt hic: 7 sic de vtroqz potest intelligi. j. de reg. iu. puilegiū. vt ibi dixi. puilegiuz aūt reale ex pte

cōcedentis cū ꝓcedente nō extinguitur: vt hic.

a ¶ Restringi. q: odia restringi ⁊ fauores cōuenit āplia ri. j. de reg. iu. odia cum suis concor.

b ¶ Bñficia nō p h. ꝙ h ⁊. ꝫ. i n pn. dicit bñficia in plu rali: v' dež ꝙ q̄ simul p'la possit hic bñficia: ꝫ h dicā. j. c.

ciās ꝙ ad ipaꝫ ecclīā fingaꝭ mortuꝰ: tñ mortuꝰ ñ ē: nec id ē p oīa i eo qꝺ i mortuo: nā talis de nouo possꝫ ad ecclīā reassu mi. ꝫ. ꝺ renū. ex trāsmissa. qꝺ in mortuo eē ñ posset. bñ ergo dic io. q: nō i p. c. placuit. xvj. q. j. ꝙ nūqꝫ mors ciuilis nāli cō paraꝭ nisi i casibꝰ exp̄ssis i iure: ad h oprie. ff. de ꝟ. ob. ex ea pte. §. i insulā. ⁊. ff. ꝺ do. in. vi. ⁊. vx. l. h si mor. s. cū āt lꝫ aſs i bñficijs larga fiat iterptatio i lr̄is bñfi cialibꝰ q̄ ābitiose reputā tur: fiat stricta vt. j. ꝺ pre bē. q̄zuis. j. itelligimꝰ stri cte de. nāli morte prout ꝟbum sonat: ⁊ adde qꝺ dicā. j. de pb. q̄zuis. ij.

c Canōice. (ij. nil. n. noui iuris i ill's beneficijs tri buit hec dispēsa tio: h vetus ꝯser uat ⁊ ꝓrogat: ⁊ ꝓbatur hoc. ꝫ. ꝺ ele. duduꝫ. ij. i fi. sicut de inouatio ne. ꝺ. ꝫ. de puil. ex parte. ⁊. c. q: intentionis.

d Vacceptuꝫ. vacatio per morte ⁊ vacatio p renūciatioꝫ sūt di uēsa: ⁊ ideo i lr̄is ad bñficia ipetra tis vno exp̄sso nō veit' liquū. h dicit

restringiᵃ ea solum bñficiaᵇ q̄ canoniceᶜ obties: potes licite retinere. Idem.

Vacceptūᵈ ab apᵉ. se. mā datū: vt ab aliq bñficij qꝺ ob tiet r̄signatiōe r̄cepta ipꝫ alti' ꝯferas ⁊ assignes adiplē ñ po tes: si illeᵍ añq̄ resignet rebus eximaꝭ hūāisʰ cū ñ p resigna tionē vacauēit lꝫ p mortēᵏ nisi ꝺ itētiōe mādātis aliꝺ appēt exp̄sseˡ. ¶ Si duo sup eodeꝫ bñficio lr̄as ipetrēt p̄moᵐ eoꝝ p illius obitū qⁿ tenebat: scꝺo

ꝟo p cessionē eiusdēᵒ ipꝫ ꝓpo nēte vacare: scꝺecꝰ ū bñficiuꝫ ipm cessione non morteᵠ vaca uerit: debꝫ primo in ipsius as secutione preferriʳ. Idem.

Gratiaˢ quā sup bñficio a se. ap. teᵗ ipetrasse pro ponis: vitiosaᵘ reputari nō dꝫ q̄uis de alio bñficio ab epo tuo anteaˣ tibi abñti ⁊ ignorā tiʸ collato: nullā: cū tpe ipetra tionis nesciresᶻ feceris mētio nē: vtrūqꝫ tñ si talia sint bñfi cia q̄ simul neqant ꝺ iuꝭ tene

r ¶ Preferri. nō. q̄ ꝙ il la regula q̄ dicit q prior est tpe potior ē iure: ad qꝺ fa. j. e. tibi q ⁊ de pb eū cui. itelligiꝭ. cū vtriuſ q̄ par. est cā: vt. ff. de re. iu. q̄ties. vtriusq̄. ⁊ dicā j. ꝺ reg. iu. q po. Si aūt potior ē cā posterioris: por erit i iure: vt h. ⁊. j.

Emanauit āt ad declaratioꝫ eoꝝ q̄ nō. ho. ꝫ. ꝺ of. elec. ex

e ¶ Aplica se. Jdē si ab alio q hoc mādāe possꝫ parte. j. ſet: puta legato q ad hoc hēet speciale mādatū: aſs le gatus hoc nō potest: vt. j. de of. lega. c. pe. §. ꝓhibemꝰ:

f ¶ Alteri. exp̄sso vł nō ep̄so ñ curo: lꝫ iterdū sit dīa: vt. j. de of. dele. is cui. ⁊. j. de pb. is cui.

g ¶ Jlle. qui beneficium obtinebat.

h ¶ Humanis. ar. ꝫ. j. de of. ꝺle. si ꝺlegatꝰ. j. rñ. So. de propria significatione vocabuli abesse dī q est nō i re bus humanis. ff. de ꝟ. sig. mulieris. §. fi. nō sic i ꝓpria significatiōe dꝛ renūciasse vt. j. dicā q mortuꝰ ē: cū re nūciatio sit volūtaria illa coact: ideo secꝰ: ⁊ strictissi me fit iterp̄tatio in rescrip. ad bñficia. j. de prebē. q̄z uis. j. ⁊ ꝯcor. ad h. ff. de li. ⁊ posthu. l. commodissime.

i ¶ Cum non. ratio io. an.

k ¶ Per mortem. ⁊ in his forma mandati diligenter est seruanda. j. de preben. cui de non.

l ¶ Expresse. q: exp̄ssit se velle bñficiū tali ꝯferri resi gnatiōe vel quocūq̄ mō vacauerit: ⁊ fa. ꝫ. e. c. ij. ⁊. j. de preben. si motu. proprio.

m ¶ Primo. ex h videbaꝭ debere p̄ferri. j. e. tibi q. ⁊. j. de pb eū cui. h nō ē ita: q: lꝫ ille posterior sit tpe: iure tñ ē potior. co ꝙ vex dixit: p̄mus aūt falsū. ⁊ eadē rōne dico ꝙ posito ꝙ nullus ipetrauerit secūdo bñficiū il lud qꝺ nō debebiꝭ ipetrāti q falsū sic exp̄ssit. nihil n. ad rūbū ipetratio scꝺi: q: si ius hūisset i bñficio: p̄mꝰ p supueniētē ipetratioꝫ sui ꝓrogatiua illꝺ perdē non potuisset: ⁊ē fi. ꝫ. ꝺ eo q cog. ꝯsā. vr. sue discretionem.

n ¶ Qui tenebat. accipe. j. illud afferente vacare alꝭ

o ¶ Eiusdem. s. qui tenebat. (ꝓponēte.

p ¶ Secundus. qui de cessione dixit.

q ¶ Nō. morte. nō. q̄ ꝙ aliꝺ ē cedē aliꝺ ꝺcedē: ad ideꝫ j. ꝺ pbē q̄uis tibi. ⁊. j. ꝺ ꝟ fi. c. vl. h nō ne r̄nūcīās q ad ecclīaꝫ hēꝭ p mortuo: vt. vij. q. j. §. ecce i qbꝰ fiē ⁊ vir ab vxore iudicio ecclīe sepatꝰ q̄zū ad ipaꝫ p mortuo reputaꝭ. xxxiij. q. ij. §. j. fiē ⁊ mōchꝰ mortuꝰ r̄putaꝭ mū do. xvj. q. j. placuit. ij. So. dic lex ꝙp fictiōeꝫ iurisꝟi: ac ñ ꝯfūdiꝭ nec ꝺleꝭ. C. ꝺ iu. do. i rebꝰ. i pu. lꝫ igꝭ renun

ꝺ pbē. hi. q. ⁊. c. si a sede. ff. ꝺ pui. cre. l. puilegia. C. q po. i pig.

s ¶ Gratia. lꝫ ignorās bñficiū sibi collatuꝫ in ipetratioña. l. vl. tione alterius illius mentionē non fecerit: valent lr̄e: al terū tñ eliget: si de iure simul teneriꝰ non possint.

t ¶ Sede apo. idē si ab alioꝝ fa. ad hoc. j. de of. le. c. vl.

u ¶ Vitiosa. ē eni gr̄a vitiosa: qñ i ipetratōe bñficij r̄ticeꝭ ali qꝺ bñficiū q̄zūcūq̄ modicū: vt. j. de pbē. si motu ꝓprio. nisi forte ꝓpo suo motu papa beneficiū cōferret: vt. ibi. hinc est ꝙ exp̄ssio bñficij dispēsatione nō operaꝭ: sed hoc solū ꝙ lr̄e surreptitie nō dicūtur: vt codē ti. non potest i fi.

x ¶ Antea. quia. s. post: nulla fuisset dubitatio.

y ¶ Ignorāti. idē intelligo de sciente antequam aceptet vel ratam habeat collationem eandem. cum enim ante hoc be neficium suum dici non possit: non necesse ꝺ ipso fieri men tionem. j. de preb. si tibi absenti. Et nō ex hac dec. ⁊ illa: ꝙ be neficia ecclesiastica licite conferuntur absenti. Simile in pcu ratore qui cōstituitur etiam abñs: vt. j. de pcu. lꝫ. ⁊. ff. de pro cu. l. j. i fi. h hic forte procurator: pñs mādatuꝫ ad talia ratuꝫ habuerat ⁊ aceptauerat: per id quod dicit in fi. retinere. vel dic quia in bñficijs vel lr̄is ad bñficia impetrandis nil dꝫ ta ceri quod posset mouere aium cōcedēris: etiaꝫ ꝺ tali bñficio añq̄ acceptet dꝫ facere mētionem: ad hoc. ꝫ. e. in nr̄a. ⁊. j. de preben q̄zuis. j. ⁊. c. si motu. maxime cum habeat ius ad rem j. de conceſ. preb. c. vlti. ⁊ in pre. decre. si tibi.

z ¶ Nescires. diuiare. n. ñ tenebaꝭ: q: id hūanū nō ē. ꝫ. vt ec.

⁊ ¶ Vtrūq̄. tñ ipetratū a pa. ⁊ collatū ab epo. (be. vt nr̄ꝫ. io. an

ꝯ ¶ De iure teneri. sed que sint hec bñficia q̄ pñt simul de iu re teneri: sup hoc vide ꝫ sp. ti. de legato. §. restat. v. illud autē Posset dici ꝫm Jnno. q hoc tenet: de elec. dudū. de preben. cū iam dudum. ꝙ habere plura beneficia nō curata: que de cō suetudine vel statuto residentiam nō requirant: nō ē pctm̄ nec ꝫ iura: ⁊ de talibus hic posset intelligi: vel posset dici ꝫm gof. q hoc no. ꝫ. de cle. non resi. c. iij. ꝙ de iure pōt quis habere plu res pbendas. quarum altera per se non sufficit: allegat. e. tit. conquerente. quod facit etiam ꝫ: ⁊ de preben. cum teneamur. vel dic ꝙ loquitur de beneficijs vnitis annexis vel depēden tibus. illa eni simul pñt ꝺ iure teneri: sed hec lectura non pro cedit. p collationem. n. vnius habet vtrunq̄: ⁊ sic non fuisset

ri hēre nō[a] potes: sʒ eligas[b] qđ ex eis malueris retinē. Idez.

Quāuis[c] is cuius grā[d] ꝑ quā mādabat̄ i certa ecclesia ꝓuideri[e] sibi de bñficio ꝓxime[f] vacaturo ꝑ nos fuerat reuocata[g]: restituat̄ a nobis de nuo ad eād: nō tñ ei cui post[h] reuocationē ⁊ añ restitutionē ꝑdictas lrãs[i] i eadē eccl'a grā facta fuit nisi hoc expsse[k] dixerimus anteferri debebit. cuz talis[l] restitutio vbi aliud non exprimit̄ iteligat̄[m] fieri sine iuris preiudicio alieni. Idem.

Si[n] eo tpe quo tibi đ beneficio cū[o] cura vel sine cura mandauimus ꝓuideri: ad obtinēdum curatuz bñficiuz idoneā[p] non hēas etatē: tibi licet nūc legitie effectus[q] sis etatis: auctoritate lrarū hꝰ i cū[r] tpe date ipsarū adhuc nō eēs idoneus[s]: de bñficio curam[t] aiarum hñte nequaꝙ̄ poterit ꝓuideri. ¶ Beneficiū[u] autē sine[x] cura cum ad ipsum sufficientem tunc[y] etatem[z] habe-

necessaria alterius collatio: vnde dicit posset opinionem In no. ⁊ veram esse quā sequitur ꝯsuetudo quā papa scit ⁊ tolerat vel saltem opi. gof. ar. s̄. e. si gratiose. ar. ꝑ. ⁊ ꝯ. j. de preben. is cui vel dic ꝙ lr̄a ista loquitur de his beneficijs q̄ pretextu consuetudinis vel statuti suꝑ hoc ex cā facti simul teneri possūt. Ad primū de cōces. ꝑbē. ex parte in fi. Ad scđz de cōsti. cū oēs. ⁊ est simile de iure. s̄. vt lite pen. c. i. s̄. de ele. cumana ad fi. Ad primū ꝯ. j. đ ꝯsue. c. i. ⁊. s̄. de ꝯces. ꝑben lr̄as. So. illud spāle i duobꝰ bñficijs in vna ⁊ eadē ecclesia: secus in diuersis: vnde vidētur facere ꝓ: ⁊ fa. qđ no. ho in ꝑdi. decre. lr̄as i gl. ñ obstāte i fi.

a ¶ Nō potes de iure cōi dispē satiue tñ posset. Et si queratur ꝑ quē dispēsari possit: vide qđ no. lxx. di. sanctoꝝ. xxi. q. ij. siquis iam translatus. de elec. dudū. ij. de ꝑb. đ multa. de conces. pre. litteras. ⁊. j. de consue. c. j. ioan. an.

b ¶ Eligas. sic ⁊ oli dabitur electio ei qui duo bñficia curata simul habebat. s̄. đ. ꝑb. referēte. ⁊. c ꝑterea. hodie secꝰ. e. ti. de multa. sʒ nūqd electo vno reitegra penitere poterit. ⁊ aliđ eligere. ar ꝙ sic. ij. q. vi. sigs libellos. s̄. de elec. i cāis. de iurepa. cū aūt. qđ fa. etiam ꝯ. ⁊. j. de of. dele. q̄zuis. ⁊. j. de ꝓcu. q̄zuis. ⁊. j. de re. iu. mutare. cuz si. ar. ꝯ. xxxij. q. v. horrendus de iureiu. quēadmodū. s̄. e. li. de R̄p. c. ij. ⁊. j. de reg. iu. ꝙ semel cuz suis concor. Solutio satis videretur quod re integra possit mutare consilium ⁊ aliud eligere per prima iura ad hoc infra de preben. si tibi absenti. ff de op leg. l. ij. contrariuz tene per predictā regulā quod semel ad h. j. e. c. penul in fi. ⁊ đ postu. c. j.

c Quanuis is cuius. Si restituatur quia ad gratiam reuocatam sine alterius preiudicio intelligit̄ restitutus: vnde alteri añ restitutionem impetranti preferri non debet.

d ¶ Gratia. concessa forte a nico. iiij. vel celesti. v. io. an.

e ¶ Prouideri. nec adhuc prouisum erat nec ad possessionē deuenerant: vnde habeant ius non in re sed ad rē. de conce. preben. c. vlt. ioan. an.

f ¶ Proxime vacaturo. quod solus papa facere potest: de cōces. preben. c. ij.

g ¶ Reuocata. tenerem huius reuocatorie constitutionis nō habemus: sʒ de ipsa fit mentio. j. de prebē. c. pe. ⁊ añpe. ⁊ de cōces prebē. c. vlti. reuocatoria illarum nico. incipiebat pridē ad apicem. illarum celesti olim celestinus. ⁊. c. dudum.

h ¶ Post reuocationē. idē ⁊ multomagis si añ reuocationez.

i ¶ Similis. s̄. de beneficio proxime vacaturo.

k ¶ Expresse dixerimus. hoc enim papa facere potest: ad hoc j. de preben. c. penul.

l ¶ Cū talis. ecce rō: ⁊ aduerte q2 i ꝯtrariū videbatur: ex eo q2 restitutio est prioris statꝰ reparatio: ⁊ restitutꝰ i ꝑstinū ius recedit: ar. xv. q. vi. nos scōꝝ. ⁊. c. iuratꝰ. ⁊. s̄. de elec. q2 diligētia ij. q. iij. §. notādū i fi. ⁊. C. de sē. pas l. j restō eni hoc operari dʒ vt nec prosit nec obsit qđ euenit. ff. ex q cau. ma. l. j. j. rñ. sʒ ꝯtrariū ē veꝝ vt hic: ⁊ sic ꝓ parte hac debuit questio terminari ꝑ decre. de renū. ex trāsmissa. ⁊ de simo. ex insinuatiōe. ⁊ cōcor. C. de remis. pig. l. vl. vbi si de voluntate creditoris debitor pignꝰ distrahit: si iteꝝ deuēiat ad ipʒ debitorē res illa distracta nō renascit̄ hypothecaria quaʒ habebat a principio. actio. n. semel extīcta ⁊c. de ꝯse. di. iij. q̄ris. ff. de solu. q res. §. areā. Ad ꝯtraria rñdet̄ ꝙ h non ē vere restō immo q̄dā noua ꝯcessio ꝑ ꝑ. iuria. ⁊ nō q2 hec decre. facit i. ar. ad questionē dñicalē. an. s. eps iuito patrono restituere possit ꝑsbyteꝝ ꝑ se depositū ⁊ determiauit gof. đ renū. ex trāsmissa. in fi. ꝙ nō ꝑ. l. C. de nup. si vt ꝓponis. ij. vbi dicit ꝙ i matrimonio ristaurādo ꝑ filiā post diuortiū reqrit̄ ꝯcessus patris sicut a ꝑncipio i ꝯhēdo. In ꝯtrariuz facit de renū. post trāslationez de iudei de ciuitate: ⁊. c. cōsuluit. de his q̄ fi. a pre. cuz aplica. vij. q. i eos. ⁊ nō. de hoc xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. in ꝑn. dicebat ho. opi. gof. eē verā cū restituit̄ ab iferiori: secus si a ꝑncipe ꝑ iura supius ꝓ restituto iducta. bar. dri. dñicali q̄stione q̄ icipit sacerdos aliqs fuit. dixit: ꝙ si depositꝰ appellauit i fra. x. dies restitui pōt iuito patrono: al's nō. Tā. dixit ꝙ si eps preuenit i restitutiōe patronū ꝙ valet restitutio: al's nō: qđ approbat ho. in ꝑdicta decre. ex trāsmissa. ⁊ de elec. innotuit. ⁊ facit quod nō. s̄. de consti. cuz accessissent in vlt. glo.

m ¶ Intelligatur. concor. j. eo. c. ij.

n Si eo in litteris ad beneficia ipetratis ispicit̄ tps date: vnde ꝑ illas bñficiū curatū obtinere non poterit: q lʒ nūc sit maior: illo tēpore minor erat.

n ¶ Si eo. ꝯdicit ad hāc đc. j. đ ꝑb. ei cui ꝓuideri. ibi so.

o ¶ Cū cura nisi. h fuisset expssū: đ curato ꝓuideri non possʒ. s̄. đ ꝑbē. c. vl. ⁊. j. de ꝑbē. cum in illis.

p ¶ Idoneam. s. xxv. annorū. s̄. de elec. cū i cūctis.

q ¶ Effectꝰ. spectamꝰ g̃ initiū: ⁊ facit. s̄. đ ele. dudū. j. ⁊ qđ ibi no. nec ꝯfirmat̄ tractu tpis: qđ đ iure ab initio ñ valebat. j. de re. iu. nō firmatur. cum suis concor.

r ¶ Cum tēpore date. sic no. ispicienduz tps date. sic. s̄. e eā te. ⁊. j. e. tibi qui. ⁊ de preben. eum cui.

s ¶ Idoneus. ꝓpt̄ defectū etat̄: ⁊ idē dici posset đ defectu ordinū: ar. s̄. de eta. ⁊ quali. ꝑterea. sʒ hoc est falsuz vt. j. de preben. si pro clericis pauperibus.

t ¶ Curā aiarū. In his qui ad curata bñficia ꝓmouētur reqritur maior idoneitas q̄ʒ i alijs: ⁊ ideo si mādatur ꝓuideri de dignitatibꝰ ꝑsonatibꝰ vel bñficijs đ cura mētione nō hita: de curatis dignitatibꝰ ꝑsonatibꝰ vel bñficijs non poterit ꝓuideri. j. de ꝑben. cū in illis.

u ¶ Beneficiū q2 poterat dubitari ne illa iutilis adiectio. s. cū cura viciaret i totū rescriptū. s. ꝙ nec ēt de simplici possʒ prouideri: ideo annectit quod sequr: ⁊ sic ñ vtile nō vitiat̄ ꝑ inutile. j. de reg. iu. vtile cū suis ꝯcor.

x ¶ Siue cura. q2 ex se curā ñ hʒ si aūt hēt ānexaʒ parochialē ⁊ curatā ecclesiā: dic vt dicā. j. de ꝑbē suꝑ eo.

y ¶ Tunc. s. tempore impetrationis.

z ¶ Etatē sʒ q̄ ē idonea etas in bñficio sine cura vʒ ꝙ

res: per eas licite[a] poteris obtinere. Idem.

S[b]Ed ꝓpter tua[c] debita persoluẽda fruct⁹[d] bñficioꝝ ꝑmi[e] ãni: que ĩ tua vacabũt[f] diocesi tibi nõ obstãtib⁹ qb⁹lꝫ ꝯsuetudinib⁹ ꝑuilegijs vl' statutis ꝑ q̃ nostra ĩpediri[g] posset cõcessio: vsq3 ad qnq̃niũ[h] ꝺ specia li grã[i] cõcedim⁹[k] ĩtẽtionis[l] nr̃e neq̃q̃ existit: si fructus h⁹ ĩ ecclesie tue fabrice: vel alteri[m] vsui seu cuicũq3 singulari ꝑsone ꝺ spãli ꝯsuetudine ꝑuilegio vel statuto[n] forsitan debeant: q̃ eis ꝑ concessionẽ[o] ĩpaꝫ nisi hoc expꝰsse[p] caueatur in ea ꝑiudicũ[q] aliqꝺ generet. Idem.

maior: xiiij. ad illa dicat idone⁹. ꝫ. ꝺ ꝑbẽ. sup iordiata. vbi host. h̃ tenet ĩ canonijs ꝓpter maturitatẽ ꝯsilij qꝺ reqrit ĩ illis. nã ibi pueri ñ dicũt idõei ad bñficia obtinẽda. certũ ãt ẽ q̃ ĩfãs dr̃ vsq3 ad. vij. an. puer ãt ꝺ. vij. vsq3 ad. xij. l'. xiiij. an. xxij. q. v. pueri. ⁊ C. ꝺ fal. mo. l. j. ⁊ dixi. ꝫ. ĩ proe. circa fi. h̃ vt ibi nõ. ber. dici põt: q̃ pueri ibi dicũtur miores septẽnio: ⁊ isti dicũtur idĩgni: septẽnes ãt ⁊ maiores septẽnio dicũt idõei cũ. n. tales possint ordinari. xxviij. di. ꝺ his. ergo ⁊ ĩ bñficijs ĩtitulari: ar. ꝺ ꝑbẽ. cũ hꝫ. ad h̃ optie facit. j. de ele. ex eo q̃. ⁊ hec vera itelligo: nisi essent talia bñficia q̃ sacrũ ordinẽ ex ꝑuilegio cõsuetudine vel statuto vl' alio mõ rq̃rerẽt ⁊ facit qꝺ dicã. j. ꝺ fi. ꝑsby. c. j. j. rñ. ⁊ ꝓbatur expꝰsse. j. ꝺ ꝑbẽ. ei cui ꝓuideri. An hodie dispẽsent epi ĩ etate: nõ. ꝫ. ꝺ elec. cũ dilecti. ⁊ dicã. j. ꝺ elec. lꝫ canõ. ⁊ ꝺ eta. ⁊ q̃li. c. vno. io. an.

a Licite. id dicimur posse qꝺ licite possum⁹. xxij. q. ij.

b S3 ꝓpt' tua. papa ꝯcessit epo bonoñ. (faciat io. an.) ꝺbitoꝝ onere g̃uato ꝑuilegiũ: q̃ fruct⁹ bñficioꝝ ꝑmi ãni vacãtiũ ĩ sua dio. ꝑciperet. ⁊ erat hec grã vsq3 ad qnqueniũ duratura: apposito ĩ ꝑuilegio q̃ ñ obstarent ꝯsuetudĩes priuilegia vl' statuta ꝑ que sua posset ĩpediri ꝯcessio. Uacauit quodã bñficiũ cui⁹ redditus ꝑmi ãni ꝺ ꝑuilegio ꝯsuetudĩe vel statuto spectant ad fabricã eccl'e vel aliũ vsũ: vel aliquã singularẽ ꝑsonã querit cui ꝺbeantur hui⁹ bñficij redditus ꝑmi ãni: Rñdetur ſm vnaꝫ lecturaꝫ: q̃ debẽtur fabrice vel illi vsui vel singulari persone nisi in ꝯcessione facta epo aliud caueretur expꝰsse: vel dic. vt. j. in vlti. glo.

c Tua debita. ad idem. j. de ꝑbẽ. si tibi. ij.

d Fructus. nõ q̃ nõ hꝫ retinere beneficia sed fruct⁹: vñ vt dixi. ꝫ. e. si gratiose. in hoc casu vacãt bñficia: vñ is ad quem pertinet electio ĩfra tẽp⁹ statutũ necessario habꝫ eligere: si facit qꝺ no. ber. ꝺ magr̃is q: nonnullus. ⁊ ꝓbat hoc satis. j. ꝺ ꝑbẽ. si tibi concesso.

e Primi ãni. qd dices computabit ne ãnus iste a die fructuũ colligẽdorũ: an a die vacationis vel mortis: credo a die vacationis computari. vnde nõ credo h̃ seruari legẽ de vasallo que dicit: q̃ si vasallus decedat post augustum: ⁊ ante calẽdas martij q̃ ad dñm ꝑtinet alioqn ad vasallũ vel eius heredẽ: vt in li. feu. ti. lex regni. c. si vasallus. h̃ credo q̃ a die vacationis vsq3 ad annũ qcq̃d obueniet bñficio ⁊ separatuꝫ erit a solo: totum erit huius ꝑuilegiati. cõparo en'm hunc priuilegiatum vsufructario qui fructus separatos ⁊ reconditos suos facit. ff. de vsufruc. l. arboribus. §. iulianus. al's incipit si fur ſm moderationeꝫ tñ decre. j. de of. or. ꝑñti. §. porro. ⁊ facit qꝺ ibi dicã: ⁊ dico q̃ ãn⁹ iste hẽbit trecẽtos. lxv. dies. vnde si vacauerit ecclesia ꝑma die mensis sequẽti eiusdẽ mensis finitus sit annus: ⁊ facit quod dicã ĩfra de elec. quã sit. ⁊ si esset bisextus illi duo dies cedũt sibi ꝓ vno eni computant: vt. ꝫ. ꝺ v̄. sig. quesiuit. ff. ꝺ v̄. sig. cũ bisextus. ff. ꝺ diuer. ⁊ tẽ. ꝑ. l. ij. ĩ vl. glo. lꝫ sit ar. ꝯ. ff. de testa. li. l. cũ hẽs. §. sti

chus. sed illꝺ ĩ penis vel odijs q̃ st' mollienda: ꝺ pe. di. j. pene. ĩfra ꝺ reg. iu. ĩ peĩs. ⁊ fac qꝺ nõ. ĩ ꝑdicta decr. q̃siuit. ⁊. lv. di. c. ij.

f Uacabunt. morte: renunciatione: depositione: translatione vel quocũq3 alio modo. Quid si permutatione: videtur q̃ secus: per decre. infra de re. ꝑmu. c. vno. h̃ cõtrarium puto: q: negari ñ põt qn ꝑꝑ permutationẽ vaccet ⁊ eq̃tas in eo solo casu iuris rigori ꝑfertur: q: in hoc scripta repitur: ĩ aliis nõ nõ eniꝫ ex illo spãli casu est regula danda.

g Impediri. sec⁹ ergo si differri: ⁊ lꝫ intendat ꝑ clausulaꝫ nõ ob. impedimenta tollere: dilationes tñ tollere nõ ĩtendit lꝫ ex dilatione impediri posset: vt infra dicam.

h Quinquennium. factum narrat: idem cum sit in citeriori ⁊ vlteriori tempore.

i Spãli grã. q: de iure futuris successoribus conseruari debebant: vel ĩ vtilitatẽ ecclesiarũ expẽdi: ĩfra de elec. q: sepe. et de of. or. ꝑñti. ⁊ intelligo hanc grãm ⁊ illaꝫ q̃ sequit ſm moderationem illius decre. presenti. §. porro. s. q̃ hoc solum intelligatur de illis fructibus ecclesiarum vacantium q̃ solutis debitis siqua sunt ⁊ his que necessaria fuerint pro seruitoribus ⁊ ministris ⁊ alijs incũbentibus oneribus vsq3 ad nouos redditus reperta fuerint superesse.

k Concedimus. an legatus de latere similem gratiam dare possit: tractauit io. de deo in q̃õnib⁹ suis in prin. ⁊ guil. ĩ speculo ti. de legato. §. nunc tractemus. ĩ fi. ⁊ dicunt q̃ dato q̃ ex causa hoc posset: beneficiũ tamẽ vel dignitas dꝫ cum aliquo emolumẽto cõferri: quod est verũ vt dixi. ꝫ. in glo. pr. ⁊ ĩ gl. nõ. q: Nõ etiam ber. ꝫ. vt ec. be. vt nostrũ. ĩ vl. glo. q̃ episcop⁹ ex iusta causa ad tꝑs posset fructus alicuius bñficij retinere: ꝓbat ꝑ dec. ꝫ. de v̄. sig. c. pe. que etiã facit ꝯ: cũ id fuerit impetratum a papa: sed põt dici sic fuisse de facto: ad hoc. ꝫ. de fi. ꝑ. lr̃as. vel illud ſm gof. ĩ fructibus omnium beneficiorum vacantiuꝫ vsq3 ad certum tꝑs vt hic etiam. in vno auteꝫ beneficio ⁊ eius ꝓuentibus cõuertẽdis ex causa ĩ vsum ꝑlati nõ erit necessaria licẽtia pape: q: cũ eps cuꝫ capitulo possit supprimere dignitatẽ: ⁊ propter necessitatem possessiones alienare multo fortius prouentus percipere.

l Intentionis. no. ad intentionem scribentis recurrẽdum. fa. ꝫ. e. c. ij. ⁊. j. de ꝯces. ꝑ. c. vl. ⁊. ꝫ. de deci. ex mlt'iplici cũ si.

m Alteri vsui. puta mense capituli.

n Statuto. no. q̃ oĩa ꝑuilegia: ꝯsuetudines vl' statuta quacũq3 firmitate vallata: cõcessa caplis: ꝯuẽtib⁹ vl' collegijs cathedraliũ: regulariũ: ⁊ ꝯuẽtualiũ eccliaꝝ: seu singularib⁹ earũdeꝫ ꝑsonis: vl' bona eccliaꝝ ipaꝝ vacãtiũ a ꝑlatis dimissa: vl' tꝑe vacatiõis obueniẽtia possint surripẽ diuidẽ: vl' ĩ suos vsus ꝯuertẽ st' hodie reuocata ⁊ cassata ꝑ dec. j. ꝺ ele. q: sepe. ⁊. c. statutum. in cle. que tamen in alijs beneficijs locum non habet: vt. j. de offi. or. presenti. in fi.

o Concessionem. ipsam sibi factam.

p Expꝰsse. ad idẽ. ꝫ. e. cũ aliqb⁹. ⁊. c. susceptum. ⁊. c. q̃uis.

q Preiudiciũ aliqꝺ. nisi istud vbũ esset ita gnãle: ista decre. sic posset itelligi q̃ ex ea nil seq̃retur absurdũ. s. q̃ fabrica: vl' vsus ille: vl' alie singl'ares ꝑsone sic ꝑuilegiate hẽbant reddit⁹ ꝑmi ãni. ⁊ ita bñ ꝯseq̃tur hꝫ h̃ suũ effectũ illa clausula ꝑuilegij: ñ obstãtib⁹ qbuslibꝫ ꝯsuetudinib⁹ ꝑuilegijs ⁊c. Alij dicũt q̃ illa fabrica: vel alij h̃ ꝯtẽti hẽbũt redditus ꝑmi

Statutū[a] qd circa iudices a se. ap.[b] ꝺputādos nup edidimus. cū q̄dā[c] ꝯtēta i eo: q̄ p cōi vtilitate[d] credebāt[e] inducta: sic experientia[f] docuit: tēdē dinoscāt ad noxā[g] sāctione[h] p̄n̄ti: q̄ irrefragabilit obseruari mandamus: suadente vtilitate in melius[i] duximus reformadum[k]. ¶ Sancimus igitur: vt null⁹ nisi dignitate[l] predictis[m] aut personatum obtinentibus[n]: seu ecclesiarū cathedralium[o] canonicis[p]

anni: q: papa nō intendit eis derogare: sed soli successori. iste aūt p̄uilegiatus hēbit redditus scōi: q ibi est p̄mus: al's quo ad successorē vel bn̄ficiatū: ⁊ sic tertius erit prim⁹: ⁊ sic nullū p̄iudiciū etiā ex aliqua dilatione ḡgnābitur fabrice: sed s̄m h̄ posset ipediri cōcessio qđ ē ꝯ tenorem ipi⁹ grē pone enī q̄ in āno q̄nto quo finiri d3 grā: vacet bn̄ficiū si fabrica primos redditus hēat: eps nihil hēbit. Itē qd opabit̄ illa clausula non obstātibus ⁊c. cū successori sine clausula illa p̄iudicium fieret: vn̄ p̄ma lectura magis mihi placet ⁊ magis est amica lr̄e: vt dicam⁹ q̄ ista erat dubitatio dec. an p istā ꝯcessiōe3 sic factā. s. nō obstātib⁹ q̄buscūq3 ⁊c: videāt derogare ipsi fabrice v sui vl' singl'ari psone: vt exquo ex illius p̄uilegij vigore reddit⁹ p̄mi āni hīe nō pn̄t: āpli⁹ nil hēant. ⁊ papa rn̄det q̄ hēbūt reddit⁹ scōi āni q̄n ille eis sit p̄or: vt illa clausula n̄ obstātib⁹ n̄ successorē: s3 p̄uilegiatū tm̄ coadiu

a Statutū l3 hec dec p pagraphos al's diuidat̄: eā tn̄ i q̄(uel tuor: ptes diuido pricipales. p̄ma durat a p̄ncipio vsq3 ad. §. isup. scōa abin̄ vsq3 ad. §. pferēdo. tria abin̄ vsq3 ad. §. qcq̄d q̄rta vsq3 ad fi. In p̄ma statuit i qb⁹ psonis: ⁊ i qb⁹ locis cāe a se. ap. vl' legatis vl' ꝺlegati pi⁹ ꝯmitti ꝺbeāt ⁊ tractari. In scō puidet̄ circa exactiōes q̄ fiebāt i iudicijs ab ipis ꝺlegatis: assessorib⁹ vel notarijs cāe: ⁊ apponit̄ pena. In tria puidet̄ circa vacatiōes testiū ad iudiciū3 q̄ sepi⁹ maliciose fiebant: ⁊ cā fatigādi testes: vl' ab eis aliqd extorq̄ndi. In vltia discernit sit casū: ⁊ irritū qcq̄d fuerit factu3 ꝯ p̄dicta statuta

a ¶ Statutum. loqtur de decre. sua extua. q̄ incipiebat statuimus reformat etiam decre. inno. iiij. e. ti. presenti. qua3 hodie non habemus: ⁊ decre. s̄. e. nonnulli.

b ¶ Sede apo legatis vl' delegatis ab eis: vt. j. patebit. io. an.

c ¶ Quedā ibi nō distiguebat̄ an actor ⁊ reus essēt eiusde3 ciuitatis vl' dio. vl' diuersaꝝ. Itē addit̄ q̄ ꝺ expsso ꝯsensu partiū extra locū q̄ ꝺputat⁹ ē possit iudex cognoscē ⁊ ꝯmitiē. si referas ad dec. pn̄ti. s3 illā poteīt fieri ꝯmissio istitutis i collegiatis honorabilib⁹ ⁊ i cathedralib⁹ ecclijs vnde v3 eā videbātur posse cāe ꝯmitti māsionarijs ⁊ qbuscūq3 p̄uilegiatis i talibus ecclijs: qđ erat absurdū. h̄ āt puidet̄ q̄ solis cāonicis cathedraliū ecclīaꝝ fiat ꝯmissio.

d ¶ Cōi vtilitate q̄ i legib⁹ cōstituendis attendenda est. iiij. di erit. ⁊. s̄. i pemio huius libri.

e ¶ Credebāt. ⁊ erāt sin̄ dubio respectu p̄oris tpis. io. an.

f ¶ Expiētia ad idē. j. ꝺ ele. q3 sit. ff. ꝺ le. iij. l. legat. §. ornatri

g ¶ Ad norā ⁊ ideo n̄ ꝺbuit iudicari rephēsibile: s̄m (cib⁹ tēpoꝝ varietatē variet̄ ip3 positiuū statutū. lxiij. di. §. v̄u3 xx. xv. q. j. c. j. j. ꝺ sē ex. c. vl. i p̄n. s̄. de ꝯsan. ⁊ af. n̄ d3. cū suis ꝯcor. sic ⁊ p̄uilegiū cū tēdit ad norā: reuocatiō3 vl' moderatiōe3 a p̄ncipe recipit. s̄. ꝺ ꝺci. sugestū. j. ꝺ priuil. c. j. ⁊. c. aucte. ⁊. c. sc.

h ¶ Sanctione. sanctio proprie dicitur cui adijcitur pena: qđ dic vt nota iij. di in summa.

i ¶ Melius. laudabilior enī autem qui rem emendat eo qui prius inuenit. C. de vet. iu. enu. l. j. §. sed neq3.

k ¶ Reformandum. eo q̄ non in totu3 sed pro parte corrigit̄ illud statutum vt. j. videbis.

l ¶ Dignitate. dignitas sumitur multis modis: quod dic vt nō. io. iij. di. deniq3. ⁊ vin. ⁊ ber. s̄. de cle. non re. c. iij. hic ad literam de ecclesiasticis dignitatibus intellige. Et no. mirabile quia possunt committi cause maioribus. xx. annis vt. s̄. ꝺ off. dele. cum vicesimum. a quocunq3 ⁊ etia3 minoribus a papa: vt ibi ⁊. ff. ꝺ re iudi quidā consulebat. Sed certum est q̄ qui ē in dignitate vel psonatu d3 attigisse saltem. xxv. an. s̄. de elec. cum in cunctis. ⁊ sic videtur q̄ minoribus. xxv. an. non possunt cause cōmitti: his dico q nō attigerint. So. si cāe n̄ possent ꝯmitti nisi psonis i dignitate vl' psonatu ꝯstitutis: tunc p̄cederet obiectio s3 pn̄t etiā ꝯmitti canonicis ecclīaꝝ cathedraliū: in qb⁹ nō reqrit̄ tanta etas: vt pbatur. j. de cle. ex eo qđ. ⁊ dixi. s̄. e. si eo tpe. ⁊ sic obiectio nō p̄cedit. dico ēt q̄ dispēsatiue pōt aliqs hīe dignitatē vl psonatū: etia3 minor. xxv. an. per dispēsationē pape vl' epi p̄mum pater: scōm pbatur. j. de eta. ⁊ quali. c. vno.

m ¶ Preditis. i. p alijs ditatis est enī dignitas quedā preeminentia in ecclesia: vt. s̄. de v̄. sig. q3uis.

n ¶ Obtinentibus. ide3 de officialibus epoꝝ p̄ncipalibus ⁊ foraneis ⁊ ꝺ p̄oribus religiosis cōuentualib⁹ ⁊ claustralib⁹: dic vt in cle. e. ti. ⁊ si principalis.

o ¶ Cathedraliū. sufficit ergo q̄ sit cathedralis: ⁊ sic sublatū est qđ oli hic continebat̄ de ecclesijs collegiatis honorabilibus: l3 adhuc hodie i alio fit ꝯparatio: vt. j. de elec. quia sepe. alibi eq̄parantur cathedrales ⁊ regulares. ij. de cle. ne pro defectu.

p ¶ Canonicis hn̄tib⁹ igit̄ ppetuū officiū i ecclīa cathedrali sine dignitate psonatu ⁊ canonia ꝺ quo logt̄ j ti. pri. c. j. nō poterit cā ꝯmitti: cū de his nō exp̄mat. Itē scias q̄ l3 isti canonici delegari possint ꝯseruatores tn̄ dari nō pn̄t: cū decre. vl. j. de of. dele. eos non exp̄mat: sed vt. s̄. dixi canonicus pōt esse maior septēnio p dec. dele. ex eo. ⁊ dixi ꝺ hoc. s̄. e. si eo tpe. si cōmittatur cā tali cāonico: nūqd dicemus lr̄as valere: vi: q̄ sic: q: ista decre. vlt. ꝺ hac mā hoc solū reqrit q̄ talis sit ecclīe cāonicus: ḡ huic stabimus. s3 cōtrariū credo ⁊ dico q̄ si tali ipuberi cōmitteret̄ cā: nisi appareēt de certa scīa pape nō teneret ꝯmissio ⁊ idē dico si ꝯmittatur ab alio q3 a papa minori xx. p p̄dictā decre cum vicesimū quā nō dico nec credo correctā p hāc. qđ enī3 nō mutatur ⁊c. C. de testa. sancimus. ⁊ correctio iuriū ē vitāda. s̄. ꝺ ele. ecclīa ⁊. j. de ele. cum expediat. in p̄n. nec ista decre. dicit q̄ hoc sufficiat: sed q̄ hoc requiritur. vn̄ nō ꝯdicit: al's eadē rōne dicēdū esset: q̄ dūmō sit canonicus cathedralis ecclīe: vel i dignitate vel in psonatu: nō possit repelli p̄textu exceptiōis excōicationis infamie inimicitiaꝝ: vl' alia iusta cā. qđ ē absurdū. ⁊ ē si. qđ nō ho. j. de elec. l3 canon. Et nō q̄ dicit canonicis: olim dicebat institutis. vn̄ videbat̄ q̄ cuil3 instituto i cathedrali etiā māsionario possent cause cōmitti: quod hodie p decre. hanc sublatū ē. nō ergo q̄ pro dignitate ⁊ loco p̄sumitur p aliquo q̄to enī qs melioribus preest tāto maior ⁊ sanctior est. i. esse p̄sumit̄: in auc. de defen. ci. ad fi. p̄me colū. §. nos igit̄. coll. iij. lxj. di. miramur. lxiij. di. metropolitano. s̄. de p̄sump. cū in iuuētute. xxiiij. di. q̄n de magi. c. j. ⁊. c. q: ⁊ c. sup specul. i. cū si. ⁊ si tpe date qs eēt cāonic⁹: tpe pn̄tatiōis n̄ q̄ p̄ator: q̄ p̄cedē possit: n̄ sic eꝯ viso. spectam⁹ . n. initiū: ad

hoc .s. e c.j.et c.si eo tpe.s.de ele.dudū.et qd ibi nō. ff.de sena.femine.ff. de iudi.l.cecus.et hoc habes in glo.fi.in cle.gratie.e.ti.

a ¶ Cause.hec sine iurisditiōe nō cōmittunt.s.d of.dele.ꝑterea nō ergo ꝓhibet quin audientia alicuius artic.i.sn̄ia ere cutio cuilibz clēi co mitti possit.

b ¶ Litterarum. Pone papa in lr̄is vocat aliquē simplicez clericū nūqd valebit cō missio: sm ber.et oēs dic q n̄ hz h locum talis exceptio:ex quo papa scienter cōmittit quia facit:et facere pōt ɔ̄ cōstitutionē istā:ad hoc optime.s.d pui.cū oliz ij.v.iterim.et nō q sm Inno.si cancellarius concedat iudices:et hoc cōstat:nō habet locum hec exceptio.quare eni imputari debet pti q talē iudicem nō petijt.qd verū est etiā sm ber.et ho cū hoc ex certa sciā fac t.qd ītelligo si id i litteris exprimit:vt j.d pb.si motu ꝓpo.

causeᵃ auctoritate litterarumᵇ se.apᶜ.vel legatorumᵈ eiusdem deceteroᵉ cōmittanturᶠ: nec audianturᵍ alibi:quas in ciuitatibusʰ vel locisⁱ insignibus: vbi possit commodeᵏ copiaˡ peritorum haberi. ¶ Cum veroᵐ eiusdemⁿ ciuitatis seu dioᵒ.fuerint actorᵒ et reus:extraᵖ ipsas causa non conmittaturᑫ: nec conueniatur aliquis eorundem: nisiʳ ab episcopoˢ

tū et si in suburbijs audiret idē credo:ar.j.d sen.ex.si clericus et bene dicit ciuitatibus: q in eis psumūtur eē piti: sic et epi in solis ciuitatib statuēdi st.lxxx.di.c.j.de pui.c.j.et leges et artes in regijs ciuitatib sunt docēde:vt i ꝓemio.ff.§.hoc autem.et de magi.c.j.et nomine studij non intelligitur villa vl castrū:d cle.nō re.tue.

i ¶ Locis isignib.gdā dicūt q hec determinatio vbi: q statī sequit n̄ refert.nisi ad hoc quod dicit locis isignib:sufficit.n.q sit ciuitas lz ibi n̄ sint piti:et ē rō:q coiter in ciuitatibus sūt piti: et eis q raro accidūt iurisconsulti nō respiciūt nec medent:s his tm̄ q frequent occurrūt:in auc.vt sin ꝓhi.ma.si.tu.gc §.q vero.coll.vij:ar.iiij.di. erit ff.de legi.nam ad ea.vir.eni est q i ciuitate vel ibi ꝓpe.nō hēant piti:vn̄ satis cor copia in ciuitate hri pōt.ff.de re.ven.q religiosis.vij.q.j.pontifices.Alij sunt ɔ̄dicētes q ibi ē eadē rō ꝑmū placuit.Inno.et host.sm hoc expone qd sequitur:vbi.et c.i.in quibus locis insignibus:et facit pro hac parte.j.e.§.in nullo.

c ¶ Sede ap.Quid d ordinarijs numquid ɔ̄phendūtur et tenebuntur hac ɔ̄stōne:dic sm ber.et oēs q non et potest esse ratio q epi et ordinarij hn̄t melius noticiā clericoꝝ dio.sue.q papa clericoꝝ totius orb vn̄ ēt si simplici clerico ɔ̄mittant ordiarij tenet cōmissio.pone enim q simplex clericus excellens sit decretoꝝ doctor: ꝑterea non est ita absurdū q aliqs etiam rudis et pānosus clericus gerat vices epi sicut esset q gereret vices pape:igitur ad ordinarios n̄ extēdat hec ɔ̄stō:et est si.quod cōsueuit dici.s.e.nōnulli.et iferiᵘ tāgam

d ¶ Legatoꝝ. Quia vbū gnāliter positū et c.xix.di.c.j.itelligas hanc lr̄as gnāliter in oibus legatis:quoꝝ tria sunt gnā:quod dic vt.s.de of.leg.c.pe.et j.e.ti.c.j.qd veꝝ puto indifferenter:cum et legatiōis vigore ɔ̄mittunt.et idē intelligas in delegatis.s.cum committunt delegationis vigore j.e.c.§ in nullo quoqꝫ.

e ¶ Decetero.Cōstō eni nō extēditur ad pterita.s.d ɔ̄sti c vl.Quid d pēdētib dicā.j d ele.lz cāon.io an.

f ¶ Cōmittant.Pone qd fuerit cōmissa:ps n̄ excipit:nūqd vz processᵘ: Dicebat ber.et oēs post eū q tacite et expsse poterat ps huic iuri r̄nūciare.Introductū est eni i ipsoꝝ fauorē:ne.s.i opprobriū ꝓpriū cogātur epi et magni clerici corā rudibᵘ et pānosis clericis litigāe: et interdum propter ruditatem ipsoꝝ ius amittere suum: et facit de regu.ad apostolicam cum suis concor.sed hodie per finem istius decre.credo contrarium cōtra vbi innuitur q ipso iure est irritum et inane quod aliquod istoꝝ fit. vnde necessariam nō credo exceptionis ɔ̄pē et facit quod dixi.s.e.c j.in pn.et potest eē rō: vt s.tetigi : quia hoc videt nō solū in fauore ptium inductū:sed etiā i fauorē ipsius ap.se.ne vilipēdatur in tali ministro.lxj.di.i sacerdotib.cum si.

g ¶ Nec audiant.no.q vsiculus iste nō ꝓhibet circa cōmissiōem: s circa agitationē: et idem erat i pd.decre.pn̄ti.si ergo ex talia loca fiat cōmissio:dn̄mō i his locis cā audiat satisfactū ē huic rn̄so hz ber.et oēs:ar.s e.ti.nōnulli.de excep.oli.et j.§ pri.et eo saluo qd ibi dr :et ad h ff.q satis.co.si fideiussor §.j. vbi dr q cui difficile cit satisdare i vna ciuitate i aliam mittit: vt satisdet.

h ¶ Ciuitatib. ciuitas muroꝝ ābitu finiat reglarit:

k ¶ Commode.xxiij.q.ij.faciat.

l ¶ Copia ꝑaduocatis assessoribus ɔ̄siliarijs et alijs q emergunt.ff.de postu.l.j.§.ait ptor.ff.ex q cā ma.l.ab hostib.§.fi.d vi.et ho.cle.cū ab oi.xj.q.iij nen lz.gd si iter iudices et ptes est ɔ̄tētio sup hoc:q alt dic locū isignē:et ibi copiā pitoꝝ hri:alt negat:qd erit:dic recurrēdū ad cōez opi.vulgi.ff.d supel.leg.labeo.et s.d spon ex lr̄is Quid si adhuc sup hoc sit contentio:recurret ad arbitriū boni viri.ff.de v.ob.l.continuus actus.nō delegatoꝝ q iurisditioni sue fauerēt : ad hoc C.de ar.l.nemi.et j.de peñ.dilectus.hz ber.et itelligo bonū viꝝ indicez eccliasticū illiᵘ loci sm Inno.ho.aūt dixit h recurrēdum ad arbitriū iudicis i.boni viri:et sic itellr.l.ɔ̄tinuᵘ.§.cum ita eligēt ergo hz eū arbitri.s.e.pastoralis.et de of.dele.suspitionis.nisi euident notoriū esset:q ibi pitoꝝ esset copia:ad hec de ap.cōsuluit.j ego credo q cū iudex se ɔ̄stituit aduersariū: tūc locū hēant.s.dicta.Sz si ɔ̄tētio esset solū iter ptes : certe credo q iudex d hoc cognoscere et ꝓnunciare possit:quia video q ꝓnunciat an sua sit iurisditio qd plᵘ ē.s.e.sup lr̄is.et fa.quod recitari consueuit de proba.post cessionem.et fa.infra.§.proxi in fi.

m ¶ Cum vero.hic incipit corrigere: et moderari statutum generalis concilij.s.e.nonnulli.et summe equitatis ē qd sequr.

n ¶ Eiusdem ciuitatis. quia domicilium habent in eadem ciuitate vel diocesi.et idem intelligo cum plura domicilia habent quod esse potest:vt.ff.ad munici assumptio.quia adhuc dico q locum habebit.§.iste:et non sequens:quod satis probatur.s.de fo.cō.ex parte.h.nec negari potest:lz iste etiam sit alterius ciuitatis quin etiam sit istius:quod §.iste reqrit.

o ¶ Actor et reus.vn̄ dicātur isti hēs.s.de v.sig.forus.v.i oi.

p ¶ Extra ipsas ciuitatem seu diocesim.

q ¶ Non committattur.hoc verum videtur nisi ad id expssus accesserit partium consensus.ar.j.e §.in nullo quoqꝫ.quod etiam facit ɔ̄:cum illo casu hoc expressum:in isto non:ar.de deci.ad audientiam.tm̄ id videtur :cum hoc solum sit in partium fauorem inductum de regu.ad apostolicam cū suis concor.et lz hoc satis videatur rōnabile:non dico tm̄ hec asserēdo per id qd dr in fine.c.audiui tm̄ curiam id seruare: et tales commissiones de curia emanasse.

r ¶ Nisi.a generali dicto ponit casus exceptos.

s ¶ Ab episcopo hoc equissimū est ex eo maxime: q si in ci-

uitate vel dioc. sua aliquē ex subditis suis ep̄s iudicē ipetra/ ret: recusari posset vt suspectus: vt. s̄. vt lit. nō ꝯte. accedēs. j.
a ℭ De sua dioc. idē si de aliena: quia etiaꝫ tunc nō impetrat in sua: vt. j. §. proxi. ꝫ de sua ideo dixit q: §. iste tractat tantū qn̄ reus ⁊ actor eiusdem dio. sunt: vnde dictio nisi al's nō pro prie poneretur.

tenēdū: ad hoc. j. de sepul. cuꝫ quis vbi de loco origi nis nō habetur rō: ⁊. C. de preben. lon. tē l. vlt. vbi pro cedit prescriptio vt inter p̄ntes: ex quo p̄scribēs: ⁊ cui prescribit sunt in prouincia: lꝫ res sit extra prouinciā. notat etiā ꝯpos. in decre. nōnulli in. iij. glo. guil. in spe. de citatione. §. j.

contra aliquem de sua[a] dioce si vel ab aliquo[b] contra eum aut ꝯ eius capl'ꝫ seu ꝯ vniuer sitatē ciuitatis ville aut castri fuerit actio dirigēda: vel nisi actor eandem ciuitatē seu di ocesim itrare nō audēs[c]: aut sui aduersarij potentiā[d] meri to[e] ꝑhorrescēs eū[f] infra ip̄as[g] neqat cōueīre secure[h]. In his qppe casibus extra dictas ci/ uitatē ⁊ dio. possit[i] ꝯtra predi tos[k] cā ꝯmitti. nullus tn̄ eorū vltra vnā diectā[l] a fine sue dio ce. valeat ꝯueniri: sꝫ ⁊ in duo bus[m] vltimis casibus: nisi ipe trās de predicto timore: queꝫ in l'ris ꝯmissionis exprimere teneat: primo[n] fidē iudici[o] faci at saltem[p] ꝑ propriū[q] iuramen tū: iudex ipse nullatenus i cā[r] ꝓcedat: sꝫ partes a sua iuris ditiōe dimittens ipetratē eū dem in expensis legitimis[s] al teri parti ꝯdēnet. ℭ Cū aūt[t] actor ⁊ reus ciuitatū ⁊ dioce sum fuerint diuersaꝝ: si actor in ciuitate vel diocēsi rei iudi cem hēre[u] recuset[x]: ipsum nō i sua sꝫ i alia ciuitate vel dio. libere ipetrare valeat: reūqꝫ trahere ad eandē: dūmō loc[9] ad quē eū traxerit[y] vltra vnā dietā[z]: sicut i casu alio p̄mittit minime sit remot[9][7]. ℭ In nl'lo qꝫ casuū p̄dictoꝝ[2] iudex ex

b ℭ Ab aliquo ꝯ eum: vix. n. inuenīret actor i ci uitate epi iudiceꝫ q non faueret epo: ar. s̄. vt lit. nō ꝯq̄. accedens. ij. ibi ⁊ omnes existunt sub di/ strictu ⁊c̄.
c ℭ Non audens. forte gibbelinus ⁊ ibi regunt guelphi: vel econtra: vel forte relegatus.
d ℭ Potētiaꝫ. paritas in iudicijs est seruāda: sed potentioribus pares esse non possumus. ff. de ali. iudic. mu. cā. fac. quia etiam in prin.
e ℭ Merito. nō verbuꝫ: q: si diceret se dubitare vbi non est dubitanduꝫ nō excusat. s̄. e. ꝯrigat. ꝯ simo. ⁊ si questiōes. eū si
f ℭ Eum aduersarium.
g ℭ Infra ipsas ciuitatē ⁊ dio. cuius sunt ipse reus ⁊ actor.
h ℭ Secure. quod in iudicijs requiritur: vt ipsoꝝ iudicioꝝ exercendorū locus sit idoneus ⁊ securus: al's locuꝫ habet ap pellatio: de ap. ex parte. j. ⁊ tunc etiam si litteras de conductu haberet suis inimicis capitalibus se exponere nō tenetur. s̄. vt lit. non contes. accedens. ij.
i ℭ Possit. non debeat. vn̄ dico q si contra epꝫ vel caplm: vel potentem impetretur in sua ciuitate vel diocesi bene tenet cō missio: ⁊ ideꝫ ecōuerso semper saluo recusationis iure. io. an.
k ℭ Contra p̄dictos: epm vel eius aduersariū. ꝯ caplꝫ vl' vni uersitates: vl' potētes: vl' aduersariū ei[9] q loca itrare n̄ audet.
l ℭ Unā dietā. dicebamus de duab[9]: ꝑ decre. s̄. e. nōnulli. Sꝫ qd dices si agat actione reali: nūquid fiet ꝯputatio a finibus dio. vbi sita est res f'm q oliꝫ fiebat ⁊ nūquid erit ibi cōputa/ tio duaꝝ dietaꝝ f'm q olim erat: vel vnius tm̄: vt hic: q oliꝫ sic esset ꝓbat. s̄. c. dilect[9]. ij. ⁊ de fo. cō. ex parte. b. vꝫ huic no/ uo iuri hodie standū vltimo de hac mā: ⁊ sicut generalit ac/ cipiendū. xix. di. c. j. vt habeat solū vnius diete cōputatio ⁊ nō duaꝝ ⁊ cum determinatione q̄ h' ponit sed a quo loco ꝯputet satis ē dubitabile. pone eni q boñ. ꝯ boñ. sup re sita medio. lit teras ipetrat vbi debebat impetrare nunquid boñ. vel me/ diol. vel loco vicino if a dietā ⁊ mediol'. Item pone q boñ. ꝯ regiñ. super re mediol'. quo impetrabit an regij vel loco vici/ no infra dietam an mediolani vel loco vicino infra dietam Item vide aliud dubitabile: quid si boñ. impetrat contra regiñ. domicilio ⁊ mutineñ. origine: an habebit respectus ci uitatis regiñ. vel mutiñ. cuꝫ rōe originis dicat eē de loco: ita q ep̄s loci euꝫ ordinare: ⁊ ꝯmēdatitias ad ordines sibi dare possit: sic ⁊ episcopus domicilij. j. e. li. de tē. or. cum nll's. j. rñ. ⁊ in loco originis dꝫ domiciliuꝫ retiere. ff. de sena. l. pe. satis vꝫ de mente conditoris esse q habeatur respectus loci domici/ lij: non rei vel originis. ⁊ hoc ex eo: quia de loco domicilij: dꝫ quis proprie trahi per illud verbuꝫ trahatur. s̄. e. nonnulli. quod etiam hic repetitur ⁊ per mentem conditoris id credo

circa ꝓn. q dioce sanus alicui[9] vbi aliud nō additur itelligi debꝫ dio. domicilij: ⁊ sic dis putaui ⁊ determi naui: ⁊ sic seruat romana curia: vt audiui.
m ℭ Duobus vl timis. s. qn̄ actor reū in ciuitate se/ cure ꝯuenire nō pōt: q: ciuitateꝫ i trare non audet: vel quia timet ad uersarij sui potē/ tiam.
n ℭ Primo. nō ⁊ ē si. j. de ele. q̄uis ⁊. c. prouida. ad idem. s̄. de resti. spo. pisanis.
o ℭ Iudici. nō ꝑ eo qd dixi. s̄. §. pr. i fi. iudicis. n. ē iue stigare: si. C. d fideicō. l. volūtaꝫ d fūcti. xxx. q. v. iudicātē
p ℭ Salteꝫ. nō q: si alr' fides fieri pōt: primo id fieri dꝫ. ad iuramentū eni recurritur solum in aliaruꝫ pro bationū defectū. s̄. de proba. c. ij. de procu. ex isinuatio ne. ff. de iureiur. admonēdi. C. de iureiur. i bone fidei
q ℭ Per ꝓpriū iuramētū. nō q iuramētū ē legitima ꝓ batio. sa qd nō. lxxxij. di. ꝓposuisti. ad hoc de sen. ex. si vero. ij. de excep. pastoralis. j. de ele. vt circa. ⁊. c. nulli. ⁊ adde quod dixi. j. de re. iu. presumitur ignorantia.
r ℭ In causa p̄ncipali: procedet tn̄ in absoluendo: cō gnoscēdo taxando ⁊ iudicando de expēsis: vt sequit.
s ℭ Legitis. qd dic vt no. ij. q. i. i p̄mis. d do. ⁊ ꝯtu. finē.
t ℭ Cū aūt. s̄. in pri. §. dixit quid iuris cū actor ⁊ reus eiusdē dio. vel ciuitaꝫ sūt: modo dicit qd iuris: cū sint diuersaꝝ. De prelatis autē ordinū vel locorū q ipetrāt ꝑ mēbris suis hn̄tibus vel nō hn̄tib[9] sp̄ales admīstra tores vl' gubernatores dic vt i ꝯcilio vieñ. e. ti. abbates
u ℭ Habere. i. impetrare.
x ℭ Recuset. nō q actor recusat iudices: ⁊ h' veꝝ ē i iu dice ad eundo delegato vel ordinario. vn̄ si reus plēs hꝫ ordinarios: actor alterū eligit alterū recusat: h' i iaꝫ adito sec[9]: q: tūc actor nō recusat ꝫ re[9] hn̄: nisi ex noua causa vel nouiter ad eius noticiam peruente. s̄. de of. dele. causam que. ⁊. c. insinuante.
y ℭ Traxerit. ⁊ in quo deputatus est iudex. j. §. proxi.
z ℭ Dietā. an dieta ista sit ꝯputāda legalit. s. vt. xx. milia ria ꝯputēt ꝑ vna dieta. ff. siqs cautio. l. vicēa. an vlgari ter. s. f'ꝫ regiōis ꝯsuetudinē: dic vt nō. s̄. e. nōnulli. ⁊. j. de ele. cupientes. j. rñ. ⁊ q de vulgaribus intelligi de beat probatur. j. de preben. p̄nti. §. loca.
7 ℭ Remot[9]. vn̄ ⁊ si modicū vltra vnā dietā r'mot[9] eēt loc[9] ille: puta ꝑ vnū miliar. n̄ posit ibi fieri ꝯuēt o ff. de
2 ℭ Predictoꝝ. s. cū actor ⁊ re[9] sūt eiusdē di (ꝯ si. l. iij.

dec. ⁊ in eadē sunt iudices īpetrati: vl' ex cā in alia: vel sunt diuersaꝝ ⁊ i ciuitate rei īpetrati sūt iudices: vel in tertia ciuitate.

a ¶ Deputatus fuerit. nō q̄ q nō solū reqrit q nō citetur ad locū vltra dietā nō remotū: sз ēt q nō citet ex loco i quo ꝺputat9 ē: oli aūt dicebam9 de duab9 dietis q si iudex exeundo locū q̄ deputat9 ē veniat ad locū no remotū vltra duas dietas pcedere poterat: ꝺ excep. oli. hodie i supradictis cāib9 si sic: vt h vides.

b ¶ Citet ptes. ⁊ si citauerit ñ tenēt ire: q2 citatio irrita ē ipso iure: vt i fi. c. ⁊ si ob hoc pcesserit ꝯ eos nō tз pcessus vt ibi. An aūt citat9 teneaᷣ ire puilegiū vl' ꝺfēsionē allegatur9: dic vt nō. iij. q. ij. eps. ⁊ de accusa. vēiēs

c ¶ Expressus. itm credo ī herēdū hui lr̄e: q (i vlt. gl. lз iterueniat tacit9 ꝯsēsus puta q2 nō opponiᷣ exceptio credo q nō valet pcess9 p finē. c. Idē credo si īteruēiat ꝯsēsus rei ⁊ nō actoris vl' ecōuerso: lз ei9 tm̄ q ꝯsēnt videaᷣ eē fauor eadē rōe: cū littera ista dicat earūdem.

d ¶ Illas. ciuitates. s. seu dioc. i quibus deputatus est.

e ¶ Designatis. supi9. s. ꝯstitutis i dignitate vl' psōatu vel cathedraliū ecclīaꝝ canōicis. approbata ē igiᷣ p hanc lr̄az opi. ber. ⁊ modernoꝝ q notabāt i ꝺcr. psiti. q idē iuris erat i delegatis a se. ap. qō i legatis. In ordīarijs autē tene qō hēs. j. de off. or. vt litigantes. ⁊ in. c. cum eps.

f ¶ Uices suas. sec9 si audiētiā ꝯmitteret vl' aliquē certū articulū: ad h. s. ꝺ of. ꝺle. s. qōnū. ⁊ dixi. s. e. §. i.

g ¶ Insup. q̄si dicat. s. puidim9 ꝺ psonis ⁊ locis qbus ⁊ i qbus cāe cōmittende sūt ⁊ tractāde: nūc prouideamus ad exactiones indebitas q̄ i iudicijs iudicib9 assessoribus notarijs fiebant de tempore pcessus nil dixit: q2 satis per antiq̄ iura prouisum erat. s. de fer. c. vl. de of. dele. ꝯsuluit in auc. de iudi. §. sedebūt. coll'. vi.

h ¶ Gratis. bñ dic: q2 iudiciū iustū vl' iniustū ñ lз vēdere xj. q. iij nō lз. xiiij. q. v. nō sane. ꝺ vi. ⁊ ho. cle. cuз ab oi.

i ¶ Paritate. ꝯscie. j. e. §. assessorē. ⁊. j. ꝺ re iudi. cū eterni.

k ¶ Judiciū. pōt h pōi p sniā: ⁊ ēt p oi eo qō sniaз pcedit: ⁊ facit qō dixi. j. de re. iu. i iudicijs ij. q j. sicut.

l ¶ Corā ipo. ꝺlegato. idē i ꝯseruatore. j. ꝺ of. ꝺle. c. vlt.

m ¶ Nullū munus. nō q2 triplex ē mun9: amanu a lingua ⁊ ab obsequio: non ergo dixit sumpliciter munus: sed dixit nullum munus: ad idem. j. q. j. sūt nonnulli.

n ¶ Nisi esculētū. q̄ nō. q2 de aliquo qō i munerib9 cōsistat ēt vni9 ꝺēarij valorē ñ cipe nō pōt nisi esculētū ⁊c̄

o ¶ Mera liberalitate. vt exactū vel petitū directe vl' i directe nō fuerit: ad idē ꝺ simōia dilecta. ij. ad fi. io an.

p ¶ Paucis. cū nūerus ñ adijciᷣ: credere arbitrio boni viri reliquēdū: hita ēt ꝯsideratiōe psōaꝝ ipius iudicis recipiētis ⁊ ꝯsuetaꝝ expēsaꝝ q̄litate: ⁊ ipius dātis ad h ꝺ simōia. ⁊ si qōnes. ⁊ saltē duo dies ñ videᷣ exclusi cū pluralis elocutio duos nūero ꝯphēdat: de cō. di. j h q̄ q3. ff. de testi. l. vbi nūer9. ad h. ff. de v. ob. l. ꝯtinu9 act9.

q ¶ Cōsumi. dieb9. ita q nō pducaᷣ ad muneꝝ quātitatē. ff. de of. pcōsul. solēt i fi. Ealia. n. exēnia nō sūt lacra vt ibi ⁊. ff. de of. psi. l. plebiscito. ⁊ tolleraᷣ ista: q2 nō ē verisile q ppᷣ ista moueref anim9 iudicātis: de simonia ⁊ si qōnes ad fi. sicut ⁊ p modica re nō daᷣ actio de dolo: q2 non ē verisile ⁊c̄. ff. de dolo. l. id est. ⁊. l. pcedē. i fi. ⁊ demodico nō ē curādū: ꝺ ꝯse. di. ij. reuera. alibi nō distiguiᷣ iter mltū ⁊ modicū. xiiij. q iij. pleriqз. ⁊. q. vl. c. vlt. s. de ap. de appellatiōibus de si. ex tue. isti. ꝺ rex dic §. gallinarum.

tra ciuitatē sue dioc. in qb9 deputatus[a] fuerit citet[b] ptes. nec de cā sibi cōmissa cognoscat nisi ad id expressus[c] accesserit earūdē assensus: neqз alibi q̄ infra illas[d] ⁊ psonis duntaxat designatis[e] supius cōmittat quolibз vices[f] suas. ¶ In sup[g] vt gratis[h] ⁊ cuз oi puritate[i] iudiciū[k] coraз[l] ipso pcedat: nullū[m] munus vl' qcqd aliō nisi[n] forsā esculētū vl' poculētū mera[o] liberalitate oblatū: qō paucis[p] ꝯsumi[q] possit diebus[r] vel nisi cū ipз ppt[s] cāз sibi cōmissaз ꝯtigerit extra suum domiciliuз pficisci[t]: moderatas expēsas recipe[u] ab eisō ptib9 q̄litercūqз[x] ꝯsumat: puisurus attēte: q i ipis expēsis modū

r ¶ Propter cām. i. suadēte vtilitate vel necessitate cāe vñ nō dз fingeᷣ occasionē: vt. j. seqtur simile. j. de iudi. c. ij. ⁊ p h saťs vз terminari qō solз q̄ri: an si scholari existēti i studio papa deleget cām ille possit petere expēsas: lз ille ñ sit i domicilio suo sed ex: nō est tñ ibi propter cām. sed propter studium: vñ expensas nō hēbit per hāc litteraз. ⁊ Spe. de sala. §. i. ver. quid si alicui.

s ¶ Proficisci. i. pōe exēplū. s. §. pr. ꝺ pscrip. q2 indicante.

t ¶ Moderatas. nunq̄з minores pōt. ff. mā. sīqs. al' ē sub. l. inter causas. §. ipendia. ad idē. ff. de admi. tu. cum plures. §. cū tutor. erūt tamē mediocres ⁊ nō delicate. ff. de pig. acti. si seruos in fi. ad idē de do. ⁊ cōtu. finē. ⁊ c. j. se. de eo qui mit. i pos. cū venissent. de sequestra. pos. c. i. ad fi. nec credo compensandas vel deducendas i hoc casu expensas quas domi factur9 eēt sm q dicere ꝯsueuimus i victore p. l. ff. ad exhibendū. sз ⁊ fi. §. j. ff. de pet. heredi. sз ⁊ si. §. q aūt. ij. ⁊. ff. de rei ven. si res. q2 dico q i procurationib9 his nō deducūᷣ: sicut ⁊ eps visitāᷣ vel consecrans procurationē integram recipit ⁊ nil deducit s. de simo. cū sit. ⁊ testis integre expensas percipit. iiij. q. iij. vēturis. ⁊. e. §. pe. al's sequeretur interdum q nil haberet: cuз interdū tātundem ⁊ forte plus expendant in domo propria. preterea iam nō esset dr̄a inter delegatum ⁊ ordinarium qui q̄n pficiscitur: expēdit q̄ domi expēsurus erat: vt in auc. de mā. pn. §. illud tamē. alij ꝯ. Et nō q lr̄a ista non distinguit an delegatus hēat beneficia sufficientia vel non: vnde dico q siue abundet siue non expensas habebit cuз pficisciᷣ propter cāз lз hosti. dixerit delegatos pape peccare si recipiunt expensas ex quo hñt sufficientia bñficia: ⁊ hoc no. s. de vita ⁊ ho. cle. cū ab oi. ⁊ in istis expensis habetur rō non solum victus sз etiā vecturarum equorum ⁊ filium. Quid dicemus de legato ordinarij: dic q si est delegatus ad vniuersitatem causaruз idē quod in ordinario. s. q nihil habebit: immo ordinarius ei puideat. Ideз enim ē cōsistoriū. j. de ap. romana. ⁊ ordinarius ē: vt dixi. j. de of. vi. lз ad hoc. s. de of. or. inter cetera. ⁊ in auc. vt nulli iudi. §. nulli. coll'. ix. ⁊ i auc. de man. prin. §. illud si sit delegatus ad spālem cām ⁊ ordinarius ei cām maliciose cōmittit idem. Si non maliciose vз idē quod in delegato pape sm inno. q hoc nō. s. de vi. ⁊ ho. cle. cū ab oi. sed an pene habeant locum in eo que in delegato pape h exprimūtur: vtilis esset declaratio p eo q pene nō videnᷣ excedere ppriuз casum: de pe. di. i. pene. j. de reg. iu. i penis cum suis concor.

u ¶ Recipe. nō q2 nō solū exigere ab inuito: sed etiam a volente recipe phibetur: ad idē. j. de censi. romana. §. pe.

x ¶ Qualitercūqз. nō q2 sm leges delegat9 hз sportulas. s. duos aureos i pn. ⁊ duos i fine. i auc. de iud. §. ne autē. coll'. vi. ⁊ h si cā sit maior. c. aureoꝝ: alioqn ꝺlegat9 ēt a pncipe nil hēbit vt ibi hз nos nil vз delegato dādū noie sportulaꝝ cū ista lr̄a sic gnālr loquaᷣ. ⁊. s. dixit nullum munus vel qcq̄з aliud: ⁊

facit.§.de vi.ho.cle. cum ab omnī.⁊ quod ibi nō.
a C Excedat.h̄ satꝫ supradictū fuerat:dū dixerat moderatas.
b C Quā.ab alia.hoc nō hꝫ locū i cāu.j.de iudi.mulieres cū n.testē producēs illuꝫ hēat ꝓcurare:lꝫ ille pro vtraqꝫ pte te/stet.j.e.§.ꝓferēdo.a fili i iudice cū ad testē ex cā ꝓficiscit.Itē vbi vna ps abūdat alia nil hꝫ:idē dico:vt.j.e.ꝟ sed vbi.vñ ibi dixit liti/gātes in plali:ad hoc de ele.cupiētes.§.si vero.ꝟ. nisi forsan.⁊ facit ad idē eadem decre.§.deniqꝫ.ver.vt eo.

nequaq̄ excedat[a]:nec plus ab vna pte q̄[b] ab alia exigat:cū cōe[c] gerat negotiū vtriusqꝫ.q̄ q̄ vbi cause sibi ꝯmisse vtilitas[d] vl' necessitas nō exegerit occasionē[e] ppt' hūdas expensas ꝓficiscēdi extra domiciliū nō assūat:sꝫ ⁊ vbi nōbilr[f] fuerit paupes[g] litigātes.et p expēsis nil ꝓrius exigat ab eisdē. C Assessorē aūt:vt qñqꝫ[h] faciūt aliq fraudulēt[i]:nisi eo indigeat[k]:qḋ ꝯscie[l] reliq̄t[m] eius dē sibi neq̄ q̄ adiūgat:aliogn[n] ḋ suo ꝓpo ꝓuideri teneat eid:

c C Cōe.fac.j.pri.i.fi.
d C Utilitas vel necessitas.nō ista duo paria:ad idē de ꝓbē.exposuisti.⁊ ibi de hoc,aliqñ nō sunt paria.de eo q mit.i pos.cū venissꝫ.ff.de ipē.i re.do.fac.l.impense cū duabus.l.se.
e C Occasionem.est si.j. de iudi mulieres.
f C Notabiliter.nō igit debet esse paupertas:ad idem supra de vsu.cum tu.
g C Pauperes.paupertas non est de genere malorum.xv.q.j illa in fi.⁊ nō q̄ etiam ẜm leges in hoc casu ordinarius nō habet sportulas:in auc.de man.pn.§.si tibi coll.iij.⁊ magister in cathedrali ecclesia institutus pauperes scholares gratis docet:de magistris.c.i.⁊ ꝓpter paupertatem due ecclesie vniuntur.x.q.iij.vnio.⁊ pauperibus ꝓuidere debet pretor de aduocatis.ff.de postul.l.i.§.ait pretor.
h C Ut qñqꝫ.nō hꝫ i rationeꝫ de his que raro fiunt:ad ideꝫ.ff.de sta.ho.l.non sunt.⁊.l.vlt.ꝟ.ff.de legi.nam ad ea.So.vt no.de despon.impu.litteras in glo.pe.
i C Fraudulenter.vel vt partes grauēt vel alteraꝫ eaꝝ:vel vt amicis fauēāt:vl' vt lucrū pcipiāt:vel pticipēt:vt.j.segt.vl' vt se ipos exponerēt qḋ facere nō debēt:de of del'.pastoral'.in pn.
k C Indigeat.qꝛ forte non est peritus:vt conuenit ad vniuersa puncta cause rimanda:vel quia varijs suis negocijs vel infirmitate corporis impeditur.
l C Conscie.fi.de renun.nisi cum pridem in fi.
m C Relinquatur per hoc v̄bum credo q̄ pars non possit referre questionē indici delegato s.dicendo q̄ assessore nō eget cuꝫ enim hoc ꝯscientie relinquat ipius:ergo solus deus hoc ⁊ nullus alius iudex vel cognitor:preterea posito q̄ sūmus sit doctor ⁊ paruꝫ occupatus ex quo cōscia sibi hoc dictat potest assessorem assumere:vt caueat tamē sibi:ne conscia eius improbabilis sit:de simo.per tuas.ij.
n C Alioquin.i.si adiunxerit.cum non egerit.
o C Suspectū.nō ꝓ suspectis q de facto i cāis danť p partes.
p C Competēti salario.spe etenīꝫ ꝓmiorū iuitādus ē assessor C.de asses.l.j.⁊ salariū hēe dꝫ.ff.de of.asses.l.diē functo.dꝫ.n.merces cōstitui ꝓ labore.xij.q.ij charitateꝫ nec de ꝓprio bñficiū qs facere cogitur.x.q.ij ꝑcarie.⁊ pōt iustū ꝯsiliuꝫ vendere xj.q.iij.nō lꝫ.adde qḋ ibi no.⁊.xiiij q.v.non sane.
q C Moderādo.ẜm q̄litatē cause:⁊ ptiū ꝯditionē:⁊ facūd'ā assessoris ⁊ loci consuetudinem sicut de aduocato dicimus ff.de var.⁊ extraor.cog.l.j.
r C Cōiter.qꝛ cōe gerit negociū.ꝟ.§.pri.⁊ si delegat⁹ moritur vel ptes cōcordēt nihilominus assessor salariū statutū hēbit vel habitū nō restituet.ff.de of.assesso.l.diem functō ff.loc.qui operas ⁊.l.ex conducto.§.item si.ff.de va.⁊ extraor.cog.l.i.§.diuus.
s C Notariū.quē dꝫ habere delegat⁹:vt fidelit' cūcta iudicij acta ꝯscribat.ꝟ.de probati.qm̄ ⁊ vocat' huiusmodi publicus.j.de vsur.q̄:qꝫ.⁊ priuat ecclesia ēt la'cū hoc officio rōe pcti:vt j.de penis felicis §.j.cum si.

si aūt idigeat:ipꝫ neutri pti suspectū[o] assumēs ei de ꝯpetēti[p] salario ꝓuide moderādo[q] ab eo faciat ptibus cōit[r] ꝓuideri C Nōriū[s] v̄o vl' nōrios[t] in cā sibi ꝯmissa scribētes:q vt plrimū i exigēdo salario metas[u] rōis excedūt:vt ad ipi⁹ spectat offiīm[x] prudēt[y] refrenet[z]:nec cū ips aut cū assessor̄ ꝑfato lucrū participet vllo mō. C Si qd autē ꝯ ꝯstitutionē pñtē receperit[⁊] ad ipsi⁹ restitutionē integrā teneaf:nulla eoꝝ qb⁹ restō faciēda fuerit remissione[ꝯ]

t C Nōrios.nō pl'res nōrios assumit ad scribēdum in vna cā cū hoc nō repiatur ꝓhibitū ⁊ h̄ sit ꝯcessum:⁊ facit predicta de cre.quoniam.
u C Metas rōnis ⁊ ē istō q̄si crimē ꝯcussiōis rōne officij vltra debituꝫ exigere.j.q.vij.sācimus.C.ad.l.iul.repe.l.vlti.
x C Officiū.nō iudicis ēt delegati ē moderari salaria assessorū ⁊ notarioꝝ:qꝛ cū cā sit ei cōmissa ⁊c.de of.de le.pterea.⁊ ē si.ḋ iudi.c.vl.vx.dc hñ dicebat guil i spe.ti.de salarijs.§.ij.circa finē:q̄ aut scriptura erat de foro ⁊ iudicialis aut extraiudicialis.pmo cāu puta i exceptionib⁹ replicatiōib⁹ ⁊ silib⁹ scribēdis ad officiū iudicis corā quo agit':ēt delegati ptinet taliū salaria moderari:⁊ a grauaminib⁹ ptes releuare:de pe.di.i.nemo;⁊ de offi.de le.cū te.⁊ cūcta q litigatores ipediūt emēdare.i.q.i emēdari.de off.dele.c.i.⁊ tales iprobos exactores pūire.C.de offi.ꝑfec.aphri.l noie.v̄sus fi.§.h̄ ēt decernim⁹.moderabit' q̄ qd def ꝓcitatiōe:qd ꝓ termis qd ꝓ ꝯtestatiōe:⁊ sic de singul':⁊ i h̄ ispiciet ꝯditionē ꝑsonaꝝ ⁊ cāe:⁊ ꝯsuetudis fori:⁊ si sibi videbit' ꝑ alios fideles nōrios faciet h̄ taxari.Si v̄o sit scriptura extraiudicialis:puta istrumētū vēditiōis de q agit':vl' ꝯpositi vl' absolutōis:vl' silia:expedit id pordiariū loci:vl' ꝯputatū illi offō:puta ꝑ ꝯsulē tabellionū bonoñ.q si ḋ certo salario nō fuit ꝯuētū ispecta q̄litate cāe ꝯditiōe ꝑsōe ⁊ ꝯsuetudie loci taxabit:vl' taxari faciet ꝑ vios expto ff.ḋ var.extor cogni.l.i.⁊ ḋ si.c j.iij.q.vij.§.tria.v̄.apō vrbē.
y C Prudenter.ad idem de accusa.qualiter.i.
z C Refrenet.alludit vocabulo.⁊ est si.ꝟ.in proe.compilatio.gre.⁊.ꝟ.de homici.dilectus.
⁊ C Recepit.s.a partibus preter esculētū vl' poculētuꝫ vel vltra moderatas expensas cum proficiscit':vel participando lucrum cū assessore vel notario.
ꝯ C Remissiōe.si.j.de cēsi.ex git ad fi.⁊ i cle.ḋ here nō lēics.v̄.q̄ si sec⁹.⁊ sic ē cāus vbi dñs rē suā i aliū trāsferre nō pōt qḋ ē ꝯ regulā q dī:Nihil ē tā naturale q̄ꝫ volūtatē dñi volētis rē suā i aliū trāsfre:isti.ḋ rerū di.§ ꝑ traditioneꝫ.Quid si postq̄ꝫ restituit iudex:ps sibi donet:nūqd h̄ facere pōt:credo q̄ sic:qꝛ h̄ h̄ nō ꝓhibetur:sic nec alia sua bōa dōare ꝓhibet'.Et ē rō q̄re aliḋ i remissiōe:aliḋ i donatiōe remissio facili⁹ ꝑsumit' fraudulose q̄ꝫ donatio:qꝛ facil⁹ remitteret qs multa:q̄ꝫ donaret pauca.sic all'.sile.ff ad velle.sed si ego.vbi dī q̄

vllaten⁹ ꝑfutura eiꝰ. ¶ Pro ferēdo q̄ȝ testimonio[a] ꝑtextu cui⁹ aliq alios fraudulēt' ītdū a iudicib⁹ vocari ꝓcurant: vt eos laboribus[b] ꝛ expēsis[c] fatigēt: aut extorqāt[d] aliqd ab eis dē: nullū vllaten⁹ ꝯuocet: nisi qñ ꝯditio[e] ꝛ stat⁹ cause regrēt: sȝ nec tunc nisi a ꝓducēte[f] cōpetētes vocato ꝑ testimonio veniēdo stādo ꝛ redeūdo faciat ministari expēsas[g] ¶ Quicquid aūt cōtra pmissa vl' eoȝ aliqd ꝯtigerit attētari: sit ipo[h] iur' irritū ꝛ inane.

T Idem. Ibi[i] g gratiā ī bitereñ. ecclesia ipetrasti a nobis certo[k] executore concesso: q te in canonicum recipi faceret: ꝛ de ꝑbēda tibi: siqua ī eadē eccl'a tūc vacabat: alioqn de vacatura ꝓxime[l] ꝓuideret[m]: alius similem gratiaȝ post tuam impetratione obtinens in eadeȝ lȝ priusq̄ tu suas litteras presentauerit: ꝛ in canonicum sit receptus[n] ī prebēda tpe tue receptionis: vel etiā post vacante: ex quo alteri ante tuam receptioneȝ collata non extitit[o] anteferri non debet. ¶ Ideȝ q̄ȝ si ante receptionē[p] tua ī canonicū vacauisset prebēda[q] ꝑ ꝓcessum tui executoris qui ei

statu scō sultū velleianū mulieri itercedēti succurrere voluit nō donāti: ideo q: facilius se obligat mulier q̄ȝ alicui donet: ꝛ hec ē cā q̄re ꝓhibet' ne pena iteruēniat in matrimonio ꝛ nō arra: q: facilius promitteret qs. c. noie pene q̄ȝ daret. x. noie arre vt recitari solet. ꝯ de spō. gēma. h oia itelligo vera eē: dūmō ꝯct⁹ iste in fraudē n̄ fiat: q: tūc nō credo iudicē absolutū ad ff. de do iter vi. ꝛ vx. si spōsus. §. circa. ff. ad vell' q̄ȝuis §. si cū eēȝ. ꝛ fac. ꝭ ꝯ ele. ꝯmissa. cū si. ꝛ qꝯ nō. xiiij. q. iij pleriq̄ȝ. ꝯ ꝓuile. q̄ȝto. ff. de legi. l. ꝯ. ꝛ qꝯ no. guil. oliȝ ī decre. de postul'. ꝓperādū. gre. x. quam hodie nō habemus.

a ¶ Testimonio. ad qꝯ ne veritas occultet' qlibȝ cōpelit'. xiiij. q. ij. q̄ȝuis. de testi. co. ꝓuenit. ꝛ hoc in ciuilibus. In criminib⁹ autem quid iuris nō. e. ti. dilectorum.

b ¶ Laboribus. in eundo ꝛ redeundo.

c ¶ Expēsis. no. ꝙ iudex nō solū ꝑcere dȝ laborib⁹ ꝛ expēsis ptiū: vt. ꝯ. ꝯ do. ꝛ cōtu. finē. sed ēt testiū: vt hic.

d ¶ Extorqueāt. ꝯi. ꝯ. e. ti. c. vlti.

e ¶ Cōditio ꝛ stat⁹. vt si petāt' sup principali lite ꝯtestata ꝛ iurato de calūnia: ꝛ dato t'mino ad ꝓbādū: ꝛ porrecta itētione ꝓducēdi: tūc testes citētur: vl' si petāt' sup dilatoria ante li. con. dato termino per iudicē ad eam probandaȝ ꝛ intentione porrecta ꝛ nō ꝙ si citauerit ꝯ hanc formam: ciatio non valet ipso iure. ꝭ. c. prori.

f ¶ A ꝓducēte. nō lȝ testis iuret dicere v'itatē vtraq̄ȝ pte ꝛ ꝙ cap'a iuret hēs no. ij. q. iiij. nullā. ꝛ. ꝯ. ꝯ testi. frat'nitatē in vl. glo. ꝛ ad hoc teneat'. xiiij. q. v nō sine ꝛ celare v'itatem sub peccatū. ꝭ. de cri. fal. c. i. xi. q. iij. q' qs tñ solus ille q ꝓducit ꝓcurat testē in veniendo: stando: ꝛ recedēdo: vt hic ꝛ. iiij. q. iij. § itē in criminali. ꝯ. vēturis. C. de testi. l. qm̄. C. de appel. l. cos. § siqs autē. ꝛ ad hoc cōcor. ꝭ. de elec. cū nō deceat. ꝛ. ꝯ. de vo. re. magne.

g ¶ Expēsas ꝯsueuerūt aduocati sua dolositate ꝛ iperitia nesciētes alit' ptes iuuare: dilatiōes iuris petere ad testes vltramarinos vl' ex ꝓuinciā ꝓducēdos. iij. q. iij. spatiū. poterit iudex si de malicia ꝑuebat. s. vt id fieret cā ꝓtelādi negociū sacrāȝ exigere. ꝯ si iurabat' videbat' dāda dilatio ꝯsueuerāt iudices alit' ꝓuidere ꝯȝ formā decr. de fideius. ꝯstitut⁹. s ibi ꝯmittere receptionē testiū recepta cautiōe ab illo ꝙ vadat vl' mittat ad videdū illos iurare. sup quo vide qꝯ ibi nō. hodie puto meli⁹ ꝓuisū ꝑ hāc l'raȝ. si. n. dicet ps: habeo testes vltramarinos: ꝛ iudex dicit patus suȝ illos citare ꝛ expectare de pone salarium ꝑ expensis testis in eundo vel stando quod si facere noli causam non differt.

h ¶ Ipso iure. nō igit' ius nouuȝ: q: vt supi⁹ dixi ī multis. c. supiorib⁹ valebat oli. ꝓcessus: si nō opponebat' exceptio: hodie secus per hanc litteram: quia nullum est exceptionis remedium opportunum.

i T Ibi. q. q: decre. ē aliquātulū obscure dictata vide casū litteralē. Ego ipetraui gr'aȝ ī ecclia boñ. dato executore mihi ꝑ papā: vt faceret me r'cipi ī canōicū boñ. ꝛ ꝓuideret mihi de ꝑbēda: siq tūc vacabat: vel de ꝓximo vacatura. ticius a papa ipetrauit scd'o loco eādē vl' cōsimilē gratiā ī ipa ecclia boñ: tñ ꝓuenit me ī ꝓntationē l'raȝ ꝛ recept⁹ fuit ī canonicū tertio loco ego l'ras meas ꝓntaui: ꝛ auctoritate ipaȝ r'cept⁹ fui ī cāonicū. boñ. ꝛ tpe r'ceptōis mee vacabat ꝑbēda vl' postea vacauit: q'rit' cui ꝯbeat' vl' ꝯferat' an mihi ꝑmo ipetrāti. secūdo ꝓntāti: ꝛ scd'o recepto: an illi ticio scd'o ipetrāti: ꝑmo ꝓntāti ꝛ ꝑus recepto: R̄ndet' ꝙ mihi ꝛ n̄ illi ꝯbet': ergo illi añ ꝓntationē meā n̄ erat collata. Scd'o q'rit': pōe retēto eodē themate: ꝙ añ receptionē meā vacabit ꝑbēda: ꝛ executor me⁹ notificauit aut iter dixit: seu rebuauit: ꝛ forte ꝯcretū 'apposuit: cui ꝯbebit': an mihi ꝑus ipetrāti: scd'o ꝓntāti: an illi scd'o ipetrāti ꝑus ꝓntāti: ꝑus q̄ȝ recepto: R̄ndet' ꝙ mihi. Tertio q'rit' retēto eisdē t'mis: p⁹ ꝓntatiōeȝ ꝛ receptionē ticij añ ꝓntationē meā vacauerat ꝑbenda: sed in l'ris meis erat clausula decreti: querit' cui debeat' r̄ndeatur ꝙ mihi. hec vera si dolus: vel nota negligentia mihi prius impetranti imputari non potest. hoc dicit.

k ¶ Certo. executore. dȝ eē cert⁹: vt nō. h l'ra. hȝ. n. ꝯlegatā qꝯ pȝ: q: ipi⁹ mā ī illo ti. ꝑbit'. ꝭ. ꝯ offi. ꝯle. si sup. sic ꝯ ꝯseruatore dicim⁹. e. ti. c. j. ꝛ vlti. Sȝ ꝯlegat⁹ dȝ eē cert⁹. ꝯ. e. ad h. sic ꝛ arbiter ꝛ tutor ꝯ. de arbi. inouit. ff. de testa. tu. l. tutor itert⁹. ergo ꝛ huiusmodi executor: ꝛ propter hoc dixit certo.

l ¶ Proxime. hoc intelligit'. ff. de v. ob. l. cū qui calendis. ꝭ. nisi aliud diceret' in litteris expresse vel tacite: puta quā duxerit acceptandā. ꝭ. de conces. ꝑbē. c. j. ꝛ itelligit' hec clausula ꝛ precedēs de prebēda nulli alij de iure debita: cū talis concessio sine alterius ꝑiudicio fieri debeat. ꝯ. e. q̄ȝuis. ꝛ. ꝭ. de prebē. cū ī ecclia. ꝛ. c. si postq̄ȝ. hec vera nisi aliud diceretur: puta quia haberet prerogatiuam. ꝭ. de conces. preben. c. penul.

m ¶ Prouideret. nō dixit compelleret. ꝛ ita alius est casus decre. ꝭ. de conces. prebē. si soli. de hac tñ materia distigue. ꝛ subdistingue vt ibi plene dixi.

n ¶ Receptus. videbat' ergo s'm cōem lecturam illius decre. capl'm sancte crucis. ꝯ. e. ti. que habebat ꝙ illud prius ibi positum esset aduerbium ꝙ ille ꝑus ꝓntās debebat cōseq ꝑbendā: sed absurdum erat ꝙ iste scd'os precurendo lederet ius primi: vt h ꝛ. ꝭ. de preben. eum cui. ibi de hoc.

o ¶ Extitit. ergo si ꝑus erat alteri collata secus: qꝯ intelligas verum cum determinatione sequentium: sed hoc non haberet locum si canonicatus prius ei collatus fuisset: vt. ꝭ. de preben. eum cui. ꝛ. c. si postq̄ȝ.

p ¶ Ante receptionē ꝛ p⁹ ꝓntationē: vt hñ ꝓcedat cāus. s. qꝯ infra dꝯ de notificatione ꝛc̄. ꝛ vt differat a sequenti.

q ¶ Prebenda. tolle quod est. ꝭ. affecta ꝑ processum ꝛc̄.

ad quē ꝑbende collatio ptinebat: notificauerat[a] ꝙ eaȝ volebat p huiusmodi ptātē cōferre: aut interdixerat ne conferret eādē seu illā seu reseruauerat collationi: presertim[b] cum interpositione decreti affecta tunc eni tibi ⁊ non alteri dȝ ꝑbenda huiusmodi assignari. ¶ Quinimmo si añ receptionē ⁊ pñtationē etiā tuā ꝑbēda vacauit: idē erit censenduȝ: si in h⁹ i grā tibi facta dēcretū[c] a nobis fuerat irritum ⁊ inane quod ꝯ ipsaȝ contingeret atētari. ¶ In ꝑdictis[d] itaqȝ casibus debes tu prebendā vacātē potius ꝙ̄ ipetrator vltimus obtinere: dū tñ dolus[e] tibi nō possit vel notabilis negligentia[f] imputari.

S Idem Js[g] p te alicui[h] directa fuerit scripta[i] nr̄a: vt tibi de canonicatu ⁊ ꝑbēda eccl̄e bitereñ. si[k] ad id accedēt epi[l] ⁊ capituli eccl̄ie ꝑlibate assensus[m] auctoritate[n] aplica ꝓuidēt: ⁊ alr̄ postmodū[o] impetrās q ex collatiōe aplice[p] sedis vel executoris sup hoc deputati ꝓuisione[q]: priusq̄ꝫ epi ⁊ capl̄i ꝑdcōrū assēsus ad ꝓuisionē tibi accederet faciēdā[r]: canonicatuȝ obtinuit bitereñ: lȝ tu[s] iteruēiente postea ꝑdictorū[t] assensu dicti ꝑoris mādati auctoritate i canonicuȝ ipsius eccl̄ie sis receptus. i ꝑbēda vacāte[u] tibi merito[x] añfertur.

I deȝ

O Vob⁹[y] sup ꝓuisiōe sili[z]

a ¶ Notificauerat. sed ad quid necessaria ē notificatio cū sufficiat pñtatio: vt. j. de cōces. ꝑb. si capitulo. So. sufficit presentatio facta ei ad quē spectat collatio: vt ibi: sed non executori: vt hic. ⁊ ideo dicitur ibi capitulo ipsi factam.

b ¶ Presertim. i. maxime.

c ¶ Decretū. dcretū ergo pape afficit ēt ignorātes. j. de ꝯces. preben. c. j.

d ¶ Predictis s. qñ ꝑbēda vacaret tpe receptōis vel post: ꝫ pm⁹ iaȝ erat receptus: lȝ secūdo: vel qñ pm⁹ nōdū erat receptus ꝫ executor saltē notificauerat: vel qñ pmus nōdū pñtauerat: sed in lr̄is eius erat decretum.

e ¶ Dol⁹. j. ꝺ renūci. c. ij.

f ¶ Negligentia. j. ꝺ preben. si clericus.

g S Ip te. Si pmo sub coditione ꝓuideri mādat: ⁊ secūdus pure ipetrās ꝑusq̄ꝫ veniat conditio a papa vel executore suo canonicatum obtineat in assecutione prebende primo prefertur. hoc dicit.

h ¶ Alicui executōi. ⁊ eadem rōne idem credo si scriptū fuisset ipi caplo: vt possent si vellent apostolica auctoritate recipere aliquē in canonicū ⁊ fratrē: vt. ꝫ. e. cū aliquibus. q: omne ius impetrantis fertur ad dieȝ ꝯditiōis. scds igit̄ pmo cāonicatū obtiuit: ꝑferri ꝫ dȝ. j. c. pri.

i ¶ Scripta nr̄a. p huius tenoris: vel filis scripta ecclesiam ñ puto grauatam. ita ꝙ locum habeat ꝺcre. ꝫ. e. litteris. ⁊ c. mādatum. ⁊ c. abbatem. ⁊. j. c. priori. in fi. ratio quia per hoc mādatum non grauantur: sed eorum voluntati relinquuntur: ⁊ aliud est permittere: ⁊ aliud precipere. iij. di. omnis aūt lex. xiiij. q. j. qꝺ ꝑcipitur. ꝫ. de arbi. cū olim. ff. man. l. ij. in fi.

k ¶ Si ad id. conditio fuit: ⁊ ad huius conditiōis tempus mandatum refertur: vt decretum: siquod ibi erat insertū: vt in cle. j. de conces. preben. cum ei quem. j. rñ. ⁊ est si. ꝫ. de ap. preterea. de vo. ⁊ vo. re. lȝ versi. sciturus. ⁊ de condi. ap. super eo. insti. de v. ob. §. ex conditionali. ⁊. ff. qui po. in pig. ha. l. po tior. j. rñ. lȝ sit ꝫ. e. l. ij. rñ. ff. de periculis. ⁊ co. rei ven. qꝺ si pendente. vbi dies conditionis trahitur ad diem obligationis: sed ibi non erat in potestate contrahentis primo sub conditione contractum conditionalem postea pure contrahendo reuocare: ꝫ hic secus: quia in potestate pape cōcedentis erat conditionalem gratiam etiam in totum tollere si voluisset. j. de conces. preben. c. penul. ⁊ vlti.

l ¶ Episcopi ⁊ capituli. ad quos de iure cōi pertinet canonicorum receptio: de conces. preben. postulasti. de his que fi. a prela. nouit. ⁊ c. q̄sto de elec. cum ecclesia. ⁊ ibi de hoc. ⁊ tunc debēt absentes canonici vocari qui sunt in loco. vnde ad electionem episcopi forent vocandi. j. ꝺ preben. cuȝ in ecclesijs. nisi esset consuetudo in contrarium vt ibi. de consuetudine autem vel priuilegio interdum pertinet ad alterum tantum predicta receptio: vt. j. ne se. v. a. c. vno. de regulari. c. vlt. ⁊ intelligo cōsentire caplm si consentit maior ipsius pars in hoc casu: ar. j. c. priori. cum suis concor.

m ¶ Assensus. pone mortuus ē eps vl' ipeditus ita ꝙ ꝯsentire nō pōt ⁊ canonici cū eo: nūqd executor statiꝫ poterit ꝯferre: vr̄ ꝙ sic: ar. j. ne se. c. vno i fi. ad hoc. ꝫ. e. fi glose. ꝫ ꝯtriuȝ credo. h eni sub certa forma tradita ē executori ptās: quā trāsgredi nō poterit. j. ꝺ ꝑben. cui ꝺ nō. ⁊ sub cōditiōe q̄ ñ existēte cessat ipi⁹ ptās. ⁊ aliud ē ꝯsiliū teneri reqrē vt ibi ⁊ aliꝺ assēsum vt h: ⁊ facit. ꝫ. ꝺ arbi. cū oli. ⁊ ꝺcre. ne se. va. c. vno. loquit̄ i casu illo cū ad illū ptiet electio: quā facere hȝ cū ꝯsilio epi: h autē nō ptinet ꝓuisio: nisi a die ꝯditiōis. Itē ibi loqtur de bñficio iā vacāte: vbi piculū ē i mora: vt ibi: hic autē nullum periculum.

n ¶ Aucte aplica ꝑfert̄ ꝫ oib⁹ p⁹ recepti̅s aucte īferioꝝ. j. ꝺ ꝑbē. hi qui.

o ¶ Postmodū. vñ posterior videbat̄ i iure sic fuit i tpe. j. ꝺ reg. iur. q ꝑor. cū suis ꝯcor. qꝺ ñ ē vū rō. j. pate (hoc. ꝫ. c. pr. i pn.

p ¶ Aplice sedis. bñ dic: q: si aucte alti⁹ iferioris hit. recept⁹ eēt: ꝑferet̄ iste ēt post recept⁹ auctoritate pape. j. de ꝑbē. h i g. ⁊ sic ꝓdest scire qꝺ dr̄. ꝫ. e. cum aliqb⁹.

q ¶ Prouisiōe. q: dat⁹ erat ad ꝓmouēdū sec⁹ si ad cōpellēdū tm̄: q: tūc ꝓuidē ñ posset. j. ꝺ ꝯces. ꝑbē. si soli.

r ¶ Faciēdā. qꝺ si p⁹ ꝯsēsuȝ hitū ipetrasset: tc sec⁹ ad

s ¶ Tu. primo impetrans.

t ¶ Predictorum episcopi ⁊ capituli.

u ¶ Vacante quandoqȝ.

x ¶ Merito. q: lȝ ille p⁹ eior fuēit i ipetratiōe: tñ fuit ꝑor i iur̄ mādatū. n. ꝯditiōale añ ꝯditiōȝ existētē ꝯsēsū nō hȝ: sic nec matrimōiū ꝯditiōale: vñ nec ex ipo orit̄ publice honestatis iusticia. j. de sponsali. c. j. in fi.

y O Vob⁹. si ex duob⁹ ipetrātib⁹ sup sili ꝓuisiōe ñ apparet q s pmo: si solū alti collat⁹ ē cāonicat⁹ a papa ille ꝑfert̄ alti ēt ꝑus pñtati ⁊ pmo r̄cepto. Si autē vtriqȝ vl' neutri ē collat⁹: aut alt̄ i pñtādo ꝑueit: aut ābo cōcurrūt: si alt̄ ꝑueit ille ꝑfert̄: si ābo ꝯcurrūt ille vl' illi vl' ipoꝝ maior ps ad q̄s collatio ⁊ receptio spectat: alt̄ū tenētur eligere: ⁊ ille solus admittet̄ vl' alti ꝑfertur: nisi papa vtriqȝ voluerit ꝓuideri: ⁊ fac̄ de r. ista in ar. ad q̄stiōȝ ꝺ his q ꝓducūt duo testamt̄a: ⁊ ñ appāet qꝺ sit pmū ⁊ vtrqȝ isolidū se dixit hēdē ⁊ i possessiōeȝ mittēdū q̄ qꝺ no. C. ꝺ edic. di. hadri. tol. l. edicto i glo.

y ¶ Duob⁹. idē si trib⁹ l' plib⁹ cū eadē (illa mitti. io. an. rō fit vtrobiqȝ

z ¶ Sili. q: vtrqȝ ipetrauit sibi ꝓuidēi ꝺ cāonicatu ⁊ ꝑbēda integra. Si autē ipetratio eēt disilis: puta q: vnus

ipetraret sup dignitate alter super canōicatu: vel vnus ad pbēdā integrā alter ad dimidiā: tūc qd hic dr locū nō habet: q2 si vacat integra dabit ei q integrā: si dimidia ei q dimidiā impetrauit: nec aliud fieri potest. j. de preben. cui de non. vel pone dissimilem: vt. s. c. pxi.

spo. frequēs. j. de pbē. si tibi. & j. de elec q3 sit. ff. de le. j. hoc i. § fi. C. de inge. ma. diffamari. cū si. & s. de iurepa. nullus. cum si. sicut igit ad supiorē p lapsū tpis deuoluit ptās eligēdi: de cō cel. pb. c. ij. ita ex eorum negligentia puto q h deuoluetur potestas preeligendi de qua hic loquitur.

sibi facienda in eaō[a] ecclesia lr̃as a nobis[b] obtinētibus vna die certis eis executoribus deputatis: si[c] nō appareat quis[d] primo impetrauerit ex eisdem is eorum cui[e] cōcanonicatum cōtulimus: est in prebenda[f] preferendus alteri qui a nobis canonicatū n̄ extitit assecutus: licet prius q̄ alius eis ad quos spectat[g] canonicorū receptio & collatio prebendarum: suas pn̄tauerit lr̃as: & ab eis in canonicum sit receptus[h]. Si vero neutri eorum vel vtrique canonicatū ꝯtulimus: tūc ex quo in gratia sit eq̈les: is qui primo[i] pn̄tauerit erit potior in pbēda. Quod si[k] forsā ambo sibi in pn̄tādo ꝯcurrāt[l] hi ad quos pmittitur spectat[l] canonicorum receptio & collatio[m] pbendarum: vel eorum maior[n] pars ex eis alterum quē voluerit[o] eligē[p] teneātur[q] q electo alius omnino[r] carat impetratis: nisi ex tenore lr̃arum ipsius[s] expresse[t] appeat: q vtrique[u] ipsorū voluerimus[x] puidē. Idem.

Quia[y] p ābitiosā importūitatē petētium tā nos q̄ nōnulli pd. nr̃i ro. po. indulgentias perpetuas[&] mr̃tis[2] concessimus de percipiēdis fructibus[ꝝ]

a ¶ In eadē ecclia quia de diuersis nō esset questio.

b ¶ A nobis. si āt vnus a papa: alter ab ordinario: tene quod hēs. j. de pb. si a sede apo.

c ¶ Si nō appareat. sic. j. de prebē. si a sed. & dico apparere posse p ipsas lr̃as: puta si diceret in eis: data die tali an tertiā: in alijs diceret post vesperas: s3 h nō ē in vsu. pōt ēt appere p testes p q̄s pbat poterit suā petitionē primo ea die lectā & admissā p papā: vel p ꝯfessionē ptis alterius posit appere & facit. s. de re spo. cum ad sedem. & j. de confes. c. i.

d ¶ Quis primo. quia si de hoc appareret ei deberet. s. e tibi. & j. de preben. eu3 cui. & c. si postq3.

e ¶ Cui. soli: vt infra sequitur.

f ¶ In prebenda. tunc vel postea vacante.

g ¶ Spectat. de cōi vel spāli iure vt. s. dixi. c. prori.

h ¶ Receptus. non ergo in hoc cāu ispicitur pn̄tatio vel receptio. s. eo. tibi. & subau. hic & alter omnino careat impetratis nisi &c. vt in fi. & ita subau. etiā in ver. se.

i ¶ Prio pn̄tauerit. no. g casu3 i q̄ stat hodie pn̄tatiōi i lr̃is ad būficia ꝯcordat i lr̃is d iusticia. s. d ap. vt debit°

k ¶ Cōcurrāt. no q2 primo ispicit iequalitas i data: deinū i pn̄tatione: s3 si oia sūt paria tūc locus ē gratificationi. & fa. p opiniōe gof. nō. s. d iude. c. i. & ꝯcor. ad h. ff. loc. i naue. i fi. ff. ad sylla. sigs i graui. §. cū oēs. s. de iure pa. cū aūt i fi. Et nō p io. ro gof. & ber. no i. d dec. cū aūt f. q tūc dmū loc° ē gratificatōi: qn̄ gs sit i iur potiō dubitatur.

l ¶ Spectat. expone vt. s.

m ¶ Collatio prebēdaru3. ad quam vocandi sunt absentes: qd dic vt. j. de preben. cū in ecclesijs io. an.

n ¶ Maior ps. vl eni a toto caplo factū qd fit a maiori pte lxvj. di. aplica. de ele. cū iter cāonicos i pn. de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. j. ff. ad municipa. quod maior.

o ¶ Voluerint. datur ergo eis optio.

p ¶ Eligere. nec i ipsius electi piudiciū poterūt postea variare ad h d ele. publicato. j. d po p. c. vno i fi. & j. de re. iur. mutare cū suis ꝯcor. & pbat h satis p lr̃a3 q̄ statī seqtur. & facit. ad id quod dixi. s. e. gratia io. an.

q ¶ Tene.ant. nō tenent alterū eligē de necessitate: sed nō certū. vn̄ nō dat eis optio vt eligāt vel non eligāt: s3 vt alterū eligāt. S3 pōe nolūt eligē vl pari nūero discordāt i eligēdo: qd erit: credo agēdū corā supiore: vt cos ad eligēdū ꝯpellat ifra certū tps vel ad ꝯcordādū: qd si n̄ fecerit credo q supior ipe possit eligere: ad hoc. ix. q. iij. cū scim°. de sup. ne. p. p totū. j. ti. pr. c. vlt. j. de re.

r ¶ Omino. vt nec pbeda illa nec sequēs nec canonicatus ēt sibi debeatur

s ¶ Ipsius. non electi.

t ¶ Expresse. q2 i ipis lr̃is appo sita erat cl'a n̄ ob. si p alio scripserimus q hoc i gr̃a3 &c. vel nō ob. si per nos fuerit ecclia vestra grauata vel siks cl'a. Et nō q dicit expsse: & ē si. s e. cū aliqb°. & e. susceptū & j. de pb. si motu. p hūc aūt tex. approbatā dico opi. h. no. s. e. ti. mādatū. & reprobat opi. gof. i sū. h° ti. an̄ mediū. & Inno. & ꝯpo. s. eo. capl3. q dixerūt: q l3 ecclia grauata fuerit i receptiōe pmi nihilomin° tenet scd3 recipere: nisi i lr̃is ꝯtineret: nisi p alio &c. S3 h. ꝯ dicēs q scd3 recipere nō teneret: q2 in lr̃is itelligit pdicta clausula: nisi p alio &c. & hoc verum nisi i ipis lr̃is diceret: nō ob. si p alio &c. & hāc opi. h approbat stilus curie: & finis istius decre. ho. distiguebat: an primo recept° eēt sub expectatōe pbēde nec ne: i primo cāu nō valerēt lr̃e p scdo sine cl'a nō ob. i scdo sic: & ita nō. decre. mādatū. s. e. ti. ꝯ. quā opi. fa. ipa dcr. mādatū. s3 ibi erat clausula si pro alio.

u ¶ Vtrique electo & non electo.

x ¶ Voluerimus. stat. n. tūc volūtati. s. e. susceptum.

y ¶ Quia p ambitiosā. oēs idlgētie cōcesse a bonifa. vl suis pdecessoribus de pcipiēdis ppetuo fructibus suorum būficiorū i absētia sūt reuocate: & pfitet papa se illas i posterum nō daturū & potuit ortū habuisse a decre. s. de cle. nō re. cū ad hoc.

z ¶ Importunitatē. ppt quā princeps sepe nō ꝯcedēda concedit: vt hic videt. C. de pe. bo. l. libro. x. supra de pur. ca. cū inuētute. j. de re. do. c. i. j. de ꝯcess. pbē. detestanda. & ideo locū habet ipor reuocatio: vt h. xxxv. q ix. sniā3. de re iudi. cū olim. & nō q dixit ambitiosa3: q2 ē iportunitas ābitiosa: vt h: vt cū petit qd tendit ad noxa3. ē & nō ambitiosa: vt cum importune oportune petitur qd est precibus impetrādū: de pe. di. i. importuna. c. di. pallium. j. de ap. ab eo cum fi.

& ¶ Perpetuas. i. donec vixerit: sic. j. de ca. mo. c. j. ff. p so. l. i. & fa. qd dixi. s. e. si grose. tēporales ergo puta vsq3 ad quinquēniū vel sile tps reuocate nō sūt. sed quid dices si cōcessa fuit idlgētia que posset esse perpetua: puta donec erit fruitio talis principis vel siks: dicūt qdā talē indulgentia3 nō reuocatā: quia qd expresse nō mutat &c. C. de ap. pcipimus. s3 ꝯtrariū credo & puto h casū: nōne si hēo idulgētiā donec i scholis fuero: dicit h ppetua & sufficit q idulgētia posse esse ppetua. ff. de condi. inde. l. sufficit. & quod no de sol. c. vl in glo. j. in fi. io.

2 ¶ Multis. reuocari ergo debebat: q2 tendebat ad noxa3. s de deci. ex multiplici. suggestum. & facit ad hunc casum. s. de cle. non re. cum ad hoc sint io. an.

ꝝ ¶ Fructibus. qui de iure communi tantum residentibus dari debent supra de cle. non re. per totum: de consuetudine tn̄ ptō induci ꝯtrariū vel de spirituali statuto. s. e ꝯsti. cū oēs.

bñficiorꝫ[a] suorū distributiōib⁹[b] quotidianis dumtaxat exceptis[c] siue i scholis[d] eēnt: siue in eccl'iarꝫ suarꝫ altera[e] residerēt aut i romana curia[f] morā traherēt: seu alio[g] cēto loco: vl' etiā vbicūq3[h] ex q̄ isolētie oriūt vagādi[i] ⁊ dissolutiōis[k] pparat materia minuit cult⁹ diuin⁹: quē desideram⁹ augeri[l] ⁊ officiū plerūq3 ꝓpt qđ bñficiū ecclesiasticū dat[m] omittit. nos volētes emēdare[n] pterita: ⁊ quātū[o] possum⁹ aduers⁹ futura cauere[p]: omnes huiusmodi ⁊ similes indulgentias[q] personis nō ecclesijs vel dignitatibus[r] datas penitus reuocamus: ⁊ earum[s] concessionem nostris volumus exulare temporibus[t]: qđq3 nobis licere non patimur nostris successoribus iudicamus[u]. Boni. viij.

De consuetudine.

[C]onsuetudinē[x] quā i vr̄a eccl'a seruatā asseritis tāto tpe ꝙ i ꝯriū memoria nō existit[y]: videl3 ꝙ ipsius eccl'ie canonici duos ꝑsonatus: aut duas dignitates vl' ppositturas[z] seu administratiōes: aut duo officia[⁊]: vl' eorꝫ alterꝫ[ꝯ] cū reliq̄ isimul ⁊ pbēdā possint i ea[ꝝ] lici te[a] absq3 dispensatione sedis[b] apl'ice obtinere: corruptelā cū sacris sit inimica canonib⁹[c]: ⁊ de ambitōis[d] radice ꝓcessit

a ℭ Bñficiorꝫ suorꝫ textu huius idulgētie q̄ absẜiola ē: fruct⁹ solū illorꝫ bñficiorꝫ q̄ canōice obtinent poterūt pcipere.s̄.e.si (gratiose §.vl.)

b ℭ Distributiōib⁹.q̄ iterdū manualia bñficia iterdū victualia nūcupāt: de cle. nō re. decetero.j.e.li.e.ti. c.vno ⁊ .s̄ de pre.l3 io.an.

c ℭ Excepti.ista nō dāt ēt studētib⁹ i theo.s̄.đ pbē. l3.nec his q sunt i seruitio epi vl' dñi pape: đ cle. nō re. decetero ⁊.c.cū dilect⁹.vt ibi no.nec debēt he distributiōes dari ēt pñtib⁹: q diuinis nō iter sūt officijs: nec v3 ꝯsuetudo i ꝯriu3: ⁊ q pcipiūt ad restitutionē tenēt.j.đ cle.non re.c.vno.

d ℭ In scholis eēnt.vt legēdi ⁊ pficiēdi eis oppōtunitas ꝯcedat i honorē ⁊ augumētū vniuesalis ecclesie.q̄ viris lr̄atis per maxie noscit idiget.s̄.đ magistris.c.j.⁊ p totu3.⁊ j.de elec.cū ex eo.⁊ nō solū pa: s3 ēt iferiores plati dāt clerico licentiā se ob has causas absētādi: ⁊ h vr̄ ber. itelligere de epis vt no.de cle.nō resi. iter q̄tuor.Ino.⁊ ho.itelligūt hoc ēt de inferiorib⁹ pla.p decre.e.ti.relatū ibi prelatorꝫ suorꝫ ⁊c.dispēsationē aūt de q̄ loqt decr. de elec.cū ex eo.dico ꝙ soli epi: ⁊ ipsorū superiores facere pñt cum de eis solis caueatur ibidem ⁊ ibi dicam.

e ℭ Altera.cū eas obtinēt ex dispēsatiōe: vel sūt tales eccl'ie q̄ siml' possūt de iure teneri qđ dic vt dixi.s̄.e.gratia.io.an.

f ℭ Romana curia.q̄ hodie hēt puilegia studij: vt.j.de puil.c.ij.per quā decre.etiam videtur: ꝙ hi qui sunt in studio de iure cōi possent percipere fructus suoru3 bñficiorum: quod nō est verum sed illud intellige vt ibi dicam.io.an.

g ℭ Alio certo loco.puta: qr in in indulgentia dicitur ꝙ p ꝑpetuo: donec i domicilio suo habitauerit: fruct⁹ pcipere possint.

h ℭ Ubicūq3.qr sic generaliter se h3 indulgentia.io.an.

i ℭ Uagandi.quod facere non debent clerici.xlvi.dist. clericum.nam ⁊ per horam ab ecclesia non debent abesse: vt.xcij. distinctione capitulo vltimo.

k ℭ Dissolutionis.que moribus ⁊ habitu est in clericis amputanda.xxiiij.dist.qui episcopus.⁊.c.se.xxi q.iiij.c.j.⁊ per totu3 de vi ⁊ ho.cle.clerici.⁊.j.de preben.cum singula.

l ℭ Augeri.s̄.de consti.c.penul.

m ℭ Datur.vnde priuatus officio: ⁊ beneficio priuatus intelligitur cum sit eius sequela.lxxxj.di.eos.⁊.c.siqui sacerdotu3 xxxij.di.preter hec.⁊ ibi de hoc ⁊.s̄.de cle.ex.mi.latores.de ap. pastoralis cum si.io.an.

n ℭ Emendare.xxxv.q.ix.sniam.de re iudi.cum olim.xxij.q.iiij.magne.de ap.cum cessāte.de sen.ex.sacro.⁊ i auc.de nup. circa prin.coll.j.ibi imperator. Non erubescimus: siquid melius horum que prius ipsi diximus adinueniamus competētem prioribus imponere correctionem: ne ab alijs corrigi expectemus.ad idem de accusa.qualiter ⁊ quando.j.

o ℭ Quantu3 possumus.si s̄.in proemio huius.li.

p ℭ Cauere.nō futura precauenda.xxiij.di.in nomine domini.de procura.c.j.de ser.non or.c.i.⁊ exempla pūta ⁊c.lxxxij. dist.plurimos.ff.loca.siquis domum.§.j.io.an.

q ℭ Indulgentias.perpetuas.scilicet nam de his.supra dixerat.

r ℭ Uel dignitatib⁹.si ergo dignitati vel ecclesie datū esset tale priuilegium per hanc decre. reuocatum non esset: ⁊ potuit eē rō: qr non tantu fauor psōis debet: sic digitatib⁹ vel ecclesijs: de elec. cum nobis olim in si.cum si.

s ℭ Et earū.puidit hucusq3 circa preterita: nunc cauet circa futura.

t ℭ Tēporibus. Quid si tales indulgētias de nouo cōcedat? valēt: qr nō potuit sibi legem imponere a qua sibi nō liceret recedere: ad hoc.ff.de le.iij l.siquis in prin. ff.pro socio cū du ob⁹.§.papinian⁹ in si.⁊ primā ꝯstitutione3 tollit per secundā: licet de ipa non faciat mentionem.supra.e.ti. prori.licet.

u ℭ Judicam⁹.si.C.de legi.digna vox.iudicare potuit sed non legem imponere: quia par in parem non habet imperium.s̄.de elec.innotuit cum suis concor.

x [C]onsuetudinem. preterita consuetudinis etiam iurate vel quantocunq3 tempore obseruate non potest quis nisi vnicum personatum dignitatem vel aliud perpetuum officium simul cum canonia ⁊ prebenda in aliqua ecclesia absq3 dispensatione sedis apo. obtinere vel ia3 obtenta tenere: ⁊ contra presumptum irritum est oio.

y ℭ Non existit.si supra de verbo.sig.super quibusda3.⁊ si consuetudo ista al' legitima fuisset: non esset necesse in ea titulum ostendere.j.de prescrip.c.i.videtur enim cōsuetudo talis ius inducere.ff de aqua plu.ar.l.j.§.j.Sed cu3 consuetudo talis corruptela sit: longitudo tanti temporis non prodest: ⁊ est si.j.c.prori.

z ℭ Prepositturas.certa dignitas i ecclesia: l3 alr̄ oēs qui presunt prepositi dicantur supra de ver.sig.q̄uis

⁊ ℭ Officia perpetua: vt.j.sequitur.

ꝯ ℭ Alterum. cum reliquo id est dignitate cum personatu vel prepositura vel administratione vel officio perpetuo insimul cum prebenda prout statim sequitur.

ꝝ ℭ In ea.eadem ecclesia.

a ℭ Licite.xxij.q.ij.faciat.

b ℭ Sedis ap. Nō casum in quo solus papa dispensat. duos similes hēs.j.de preben.cum singula.

c ℭ Canonibus.lxx.di.sanctorum.de conces.preben. litteras.⁊ hoc idem dicebat constitutio vrbani que incipiebat prouisionis vnde tracta fuit decre.ista.

d ℭ Ambitionis.supra de preben.quia intantum.de elec.dudum.ij.

merito reputātes eā auctorita te aplica reprobam⁹:vosq; ad ipsi⁹ obſuātiā ēt ſi iuramēto firmata extiterit cū iuramētū ligtatis viculū n̄ existat decer nim⁹:nō teneri ſtatuētes vt cū vnū offīn vix digne valeat ali qs adiplere:null' liceat ðceto nisi vnicū pſōatū vl' dignitatē aut ppositurā ſiue admīſtrati onē vl' offīn ppetuum: q̄cūq; noīe cēſeāt cū pbēda iſimul: absq; diſpēſatiōe dicte ſedis i eadē eccl̄ia obtīere:vl' iā obtē ta tenere.qđ ſi a q̄ q̄ ſec⁹ pſūp tū fuerit:irritū ſit oīo. Idē.

Non putam⁹ illā cōſue tudinē quantocūq; tē pore de facto ſeruatam cōſo nā rationi: q̄ ab officali ep i ſcopi ad eundez epiſcopū va leat appellari:ne ab eodem ad ſeipſum:cuz ſit idem audi torium vtriuſq;: appellatio iterpoſita videatur. Idem

Non eſt:dū tñ al's ſit p ſcripta canonice: con ſuetudo q̄ alegat epſ repro bāda:q̄ i ingrendis punīēdiſ ⁊ corrigēdis ſubditorū exceſ ſibus ↄſiliū ſui capl'i regrere minime teneatur. Idem.

a ¶ Iuramento.ſpāli vel generali nō curo:q: ſi ſpālit iuraret hanc conſuetudinez expreſſe ſeruare:fuit iura mētū temerarium ⁊ nō ſeruanduz:⁊ de eo quod iura uit poſſet ⁊ deberet imponi penitētia:de iureiur.ſicut ſi gnāliter iurauit ſe ſeruaturuz conſuetudies ipſius ec cleſie:iuramētuz iſtud ad poſſibi lia ⁊ licita tm̄ ex tenditur:vt.j.de iureiu.c.j.io.an.
b ¶ Vinculuz.i. vinculās vel obli gans in iniquita te:⁊ concor.xxij. q.iiij.inter cetera ś.iureiur.quan to.⁊.j.de iureiur. c.j.io.an.
c ¶ Vnuz officiū cōcor.lxxxix.diſt. ſingula.ś.de he re.cū ex iniūcto.⁊ j.de prebē.cū ſin gula que pōit ſi milē caſuz.⁊ ē ſi. ś.de celc.miſ.re ferēte.⁊ de cōſe. di.i.ſufficit.
d ¶ Niſi vnicuz.ergo vr̄ q̄ de diſpēſatione iferioris a papa vnicū perſonatū vel officiū cū canonicatu ⁊ pbē da poſſit habere ⁊ ſic poſſet approbari illa opinio poſi ta per ber.de conceſ.preben.litteras in fi.vlti.glo.⁊ idē credo ſi hoc eſſet de ſtatuto vel conſuetudine eccleſie ś.de reſcrip.eā te.ibi erat idē archi.⁊ cāonicus.ad idē j.de preben.quia ſepe.ś.de cōceſ.pbē.poſtulaſtis.j.de ap.a collatione.⁊.j.de prebē.cū i eccleſia.i quibus hēs q̄ eps prebēdarius ⁊ canonicus eſt in eccleſia.
e ¶ Quocūq; nomine.vnde p hoc etiā camerlangariā vl' maſſariā vl' economatū ppetuū credo phitū.io.an.
f ¶ Vel iaz obtēta.quid ergo de obtētis quero quid retinere:⁊ quid dimittere poterit videt̄ q̄ ſibi det̄ op tio:ar.ś.de prebē.referēte.⁊.c.pterea.⁊ meli⁹.j.de pbē. cū ſingula.§.i.vel dicat̄ q̄ ſecūdo adeptū retinere po terit:⁊ nō primuz cum vacauerit primuz ipſo iure pre dictaz decre.de conceſ.prebē.litteras ad decre.cū ſin gula.dici poſſet q̄ in alio caſu loquitur.io.an.
g ¶ Omino.vt poſſumus dicere q̄ oībus careat:q: oīa il licite ↄcupiuit:facit.ś.de trāſla lz.⁊.c.quāto.⁊ melius j.de preben.cum ſingula.j.r̄ñ.in fi.io.an.
h Non putamus.nō valet conſuetudo q̄ de officia li epiſcopi ad epm appelletur.
i ¶ Quantocunq; etiam ſi in contrarium non ſit me moria ś.c.proxi.io.an.
k ¶ De facto.bñ dicit quia de iure non:vt.j.dicam.
l ¶ Officiali.gnāli.ſ.ſecus eni ſi delegat⁹ eſſet ad cām ſpālem ab epo:q: tunc ad ipz epm appellari deberet: de offi.dele.ſuper queſtionū.de ap.dilecti.⁊ ibi de hoc ff.qs ⁊ a quo ap.ſit.l.j.⁊ reprobata ē p iſtud.c.glo.gof. q̄ no.i ſūma de offi.vi.§ item dubitari q̄ de officiali epi dz ad epm appellari: ⁊ adde quod dicā.j.de ap.roma na.j.rñ.⁊ reprobata eſt glo.ber.poſita in ipſo.c.dilecti filij prior.de ap.vbi dicebat q̄ de cōſuetudine poterat induci q̄ de officiali ad epm appellaret̄:ſicut inducit

ex eo:q̄ omiſſo medio appellaretur ad ſuperiorē:⁊ idē dice bat hoſt.j.de ap.romana.j.rñ.⁊ eadē rōne.ſed falſum eſt vt h̄ vides ⁊ poteſt eē rō:q: appellatio eſt de minori iudice ad maiorē puocatio:vt no.ſūmiſte.Gof.⁊ alij i ti.de ap.ſed h̄ nō puocabat̄ ad maiorē:ſed ad parem vel eundē:vt hic vides. z ergo ex ipſius appella tiōis deſcriptiōe q̄ h̄ ap pellatio dici nō pōt.vnđ ↄſuetudine iduci nō po terit id ppter qđ appella tiōis ſuba deſcriptione mutet̄ ex qua rōe ſequit̄ q̄ nō valeret ↄſuetudo q̄ ad minorē appellaret̄ ſicut vides i ſimili:quia nō valet pactū factū i p cario:p qđ ipſius pcarij natura mutet̄:vt ſi vſq; ad certū tps det̄ ēt añ tē p⁹ reuocabit̄ ff.de pca.l. cū pcario.Preterea lz in terlocutoriaz ſuā iudex reuocet:diffinitiuam tñ nō:qđ dic vt nō ð ap.cū ceſſāte.cū ergo officiatis ſnīa ſit epi:nō mix ſi ipſe audiri nō pōt.⁊ nō ob. q̄ p ↄſuetudinē pōt appellari omiſſo medio:q: appellare gra datiz nō ē de ſubſtātialib⁹ appellatiōis:ſed de circunſtātijs: vnde appellat̄ ad papā ⁊ ad legatū omiſſo medio:⁊ circūſtā tie ↄctuū p pactū tolli pñt.ś.de cōmo.c.vno.de depo.bona fi des.ſic ⁊ iſta circūſtātia p cōſuetudinē:vt predicta decre.ro.
m ¶ Ab eodez.ad ſeipſum.i.de offici alia de officialez:vl veri us.i.de epiſcopo ad epiſcopum.
n ¶ Auditorum.j.de ap.romana.j rñ.
o ¶ Vtriuſq;.epiſcopi ⁊ officialis.
p ¶ Videat̄.Cōtra.j.de ap.a collatiōe.vbi de epo ad eundē epz appellat̄.So.nō ē idē ↄſiſtoriū epi iquātū ē canonic⁹ ⁊ ⁊ ei⁹ i quātū ē eps:⁊ iō ſi collatiōi iterfuit vt canonic⁹ ad eū bene poterit appellari:vt ibi.⁊ eodē mō rñderi pōt ad iura p ber.iducta i ſupradicta glo Itē nō q̄ lz ſit idē ↄſiſtoriū epi ⁊ ei⁹ officialis:ita q̄ nō appellat̄ de officiali ad epz:tñ ſi officia lis epi recuſat̄:ſuſpitiōis cā coram epo ē pbāda.j.de offi.ðle. ſi ↄ vnū i fi.vñ lz dicam⁹ q̄ appellatō ⁊ recuſatio paria ſint: nō eſt verū p oīa:vt recitari ſolet.ś.de ap.ſuper eo.ij.vnde in recuſatione recurritur ad parem:⁊ obtinet etiā i delegatis cū clauſula:q̄ ſi non omnes:vt in eadem decre.ſi ↄ in prin.
q Non ē.valz ↄſuetudo pſcripta:q̄ eps iquirendo punīē do ⁊ corrigēdo ſubditoꝝ exceſſus ſui capli ↄſiliū req rere nō teneat̄:⁊ corrigit̄ qđ no.p hoſt ś.de his q̄ fi.a prela.ſi ne cō.ca.nouit.⁊.c.ea.noſcitur in fi.io.an.
r ¶ Preſcripta.ſup h̄ vid qđ no ð ↄſuetudie.c.vl.⁊.viij.di.fru
s ¶ Cāonice.ſ.cū bōa fidē ⁊ titlo:qđ dic vt.j.ð pſcrip.c.i. (ſtra.
t ¶ Cōſuetudo.que deſcribit̄ eſſe ius quoddam moribus in ſtitutuz qđ p lege ſuſcipitur cum deficit lex.j.di.conſuetudo.
u ¶ Quam allegat.⁊ probat.ei enim non creditur:lz eps ſit vij q.ij.ſi tantum.⁊.c.placuit.
x ¶ Corrigēdis.iſta oīa de gnāli demādatiōe epi nō trāſeunt i officialē.j.de offi.vi.c.ij.nec bñficiox collatio.⁊.ti.c.vlti.
y ¶ Exceſſibus.ad quos corrigendos proceditur multis mo dis:vt.ś.de ſimo lz heli.io.an.
z ¶ Teneatur.ad quod al's tenet̄ de iure cōi.xv.q.vij.epis nullius.de exceſ.pla.c j.al's irrita eſſet ſnīa ſua:vt ibi.ſ.i.c.ſi

eps. ⁊ cōcor. de his q̄ fi. a p̄re. nouit. ⁊ c. q̄nto. ⁊ d talib⁹ senio rib⁹ itelligit. d accusa. q̄lit. ij. d fi. l. beli. xv. q. vij. sigd. lxxxvj. di. sigd. ⁊ hic adde qd no. xv. q. vij. eps. d offi. or. c. irrefragabi

a ¶ Cum i tua eccl'ia. Per rescriptū ap̄licū qd de prebēda (li. p̄mo vacatura mādat alicui prouideri: laudabilis illi⁹ eccl'ie cōsuetudo: nō tollitur. hic ē q si ibi est cōsuetudo: q antiqores canōici vacātes prebēdas possint optare gradatī: illo nō obstāte mādato poterit antiquior vacantē optare p̄bendā: ⁊ expectātis. p. xx. dies optare volētib⁹ executor: de n̄ optata puidebit eidē. si aūt prebēdā vacātē in curia papa conferret: tūc illā ātiqor optare nō poterit. io. an.

b ¶ Tua. in boñ. est talis consuetudo. ⁊ in multis alijs eccl'ijs.

c ¶ Cōsuetudo. nō simplicit dixit cōsuetudo: n̄ dixit prescripta. nō igitur: q vbi cōsuetudo rōnabilis ē ⁊ nō ꝯ ius: sufficit si sit longeua: lz. xl. ānis p̄scripta nō sit. vn̄ dixit io. tūc sufficere spatiū. x. ānoꝶ. hoc nō. xij. di. ꝯsuetudo. ⁊ facit p his q̄ no. Inno. ⁊ host. s. e. ti. c. vl. ⁊ cōpos. ibidē i p̄ma glo. vbi dicit sic iudicatū fuisse p papā i mediolan̄ ecclesia in qua erat cōsuetudo seruata. xxv. annis: q ātiqor canonic⁹ posset mutare domū. ⁊ p̄nūciauit papa illā valere lz. xl. ānis p̄scripta nō esset. Si eni papa h putasset p̄scriptionē requiri: ita h addisset: vt. s. addidit. c. proxi. Ista vo cōsuetudo initit ratiōni ⁊ equitati iuris: vt p in glo. se. ⁊ qd h dicit de cōsuetudine: puto verum etiam in statuto: ad hoc. s. e. li. de consti. c. j. ⁊ quod ibi dixi.

d ¶ Antiqores. nō etate: sed tpe quo in ecclesia militauerūt: ⁊ idē si esset ꝯsuetudo de antiqoribus etate: vel maiorib⁹ ordine: vel aliā eqtatē ꝯtinens. ⁊ nota q ꝯsuetudo ista initit eqtati canonice: q̄ vult antiqores p̄ferre canonicos: ad hoc. lxj. di. qd p̄derit. ⁊ c. se. ad fi. ⁊ lxxiiij. di. episcopoꝶ cum si.

e ¶ Gradatim. s. q p̄mo antiquior mutare possit: ⁊ si. mutare noluerit p̄mus poterit mutare secundus: ⁊ nolente scdo tertius: ⁊ sic de singul'. ⁊ hoc vult dicere. io. an.

f ¶ Meliores. nō eni minores optare volūt: de cle. nō resi. c. j. nec vult qs iactare pecunias suas. ff. de p̄ba. cū de idebito. ⁊ nō q i prebēdis distinctis non reprobat iparitas: vt vna sit melior altera: ⁊ facit ad ea que no. d ma. ⁊ obe. statuimus. qd si in tali eccl'ia minorē magis forte ex cā sibi gratam mutare: velit ⁊ optare antiqor canonicus nunquid poterit: vi q nō: ifra de prebē. cui de nō sacerdotali. ꝯtriū credo: q qd fauore cc. j. de reg. iur. qd ob grām. C. de legi. quod fauore. ff. de legi. nulla iuris rō i fi. ⁊ ar. ff. d vsu. ⁊ habi. l. vlt. ⁊ satisfactū creditori itelligitur quōcūq satisfiat. ad decre. cui de n̄. dico illud in mādato speciale: cuius formā trāsgredi non lz: vt ibi patz: al's r̄glarit ꝯ q cui lz pl⁹ ⁊ minus. j. d r̄g iu. cuil. cū ꝯcor. suis.

g ¶ Cū vacāt. nō vacātes ergo optare vel acceptare nō potest: sed hoc quia cōsuetudo id non hz. idem enim de non vacātibus crederem: si consuetudo esset eadem ratione.

h ¶ Vel alios. hic enī inest regula q id potest quis per aliū quod per se. j. de reg. iur. potest quis cum suis cōcor. de hoc tamen dici. vt ibi dixi.

Cum[a] i tua[b] eccl'ia in qua consuetudo[c] habetur: q antiquiores[d] canonici gradatim[e] meliores[f] si voluerit possint cum vacant[g] per se vel p alios[h] optare prebendas: prouideri mandamus alicui d p̄benda nulli alij de[i] iure debita proximo[k] inibi vacatura: huiusmodi non obstante mandato[l] poterunt ipsi antiqores iuxta cōsuetudinē eandē optare cū prebenda vacabit: ⁊ illa q̄ optata nō fuerit[m] si nulli[n] sit debita: erit illi pro quo scripsimus cōferēda. ¶ In p̄bendis vo apud sedē ap̄licā vacantibus[o] cū de ipis per romanū pon. ordinatur[p]: locus predicte[q] cōsuetudini non existit. ¶ Ne aūt p̄textu eiusdē cōsuetudinis p̄uisiōes[r] auctoritate ap. faciende vltra debitum differant: statuim⁹ vt executores sup ipsis p̄uisiōibus[s] deputati optare volentes per xx[t]. dies duntaxat[u] expectēt q̄bus elapsis libere in non optata

i ¶ De iure debita. p hoc satis patet q potest fieri mutatio. cōsuetudo enim est eius quoddam: vt. s. dixi. s de consuetudine debetur hec prebenda antiquiori q mutare voluerit: ergo de iure non igitur est de iure hec prebenda debita impetranti: sed alia non optata vt. j. papa r̄spōdet ⁊ hoc idem probatur olim per d cre. de conces. prebenda. ex p̄te in fi.

k ¶ Proximo. ⁊ si non adijceretur de proxima intelligendum esset: al's qua ratione de secunda ⁊ tertia: ⁊ sic de singulis. probatur h ff. d v. ob. cū qui calendis.

l Mandato. quo mādatur tibi p̄uideri de preben da ⁊ cetera.

m ¶ Non fuerit. ex quo enim vacat prebenda: necesse est vnam remanere nō optatā: d illa igit prouideatur impetranti.

n ¶ Nulli. puta priori tempore impetrationis. s. tit. p̄xi. tibi. ⁊ j. d p̄ben. cū cui. ⁊ c. si postq̄ io. an.

o ¶ Vacantibus iste olim de consuetudine conferebantur a papa: de accusa. accedens. hodie vero de iure communi sedes apostolica illa confert. j. de prebē. licet. ⁊ de quibus beneficijs vel prebendis intelligātur: dic vt. e. ti. presenti. ⁊ c. se.

p ¶ Ordinatur. sed quare dicit hoc cum alius de ipsis ordinare non possit: vt. s. in glo. proxi. dico q interdum per alios de talibus ordinatur: puta cum papa de ipsis non prouidit. j. mensem: vt. j. de preben. statutum. ⁊ tunc non haberet locum. x. iste: cum locum solum habeat cum papa prouidit vt pz per litterā. Sz pone d speciali potestate tributa a domino papa: quia generalis non sufficit: vt in pre. decre. licet. collata est per alium talis prebenda: nunquid locum habebit iste. ver. ⁊ dico q sic: ar. s. e. verbo per se vel per alios: vt. j. de reg. iu. qui facit. cum suis concor. hoc optime p̄batur. j. de preben. hi g. ⁊. s. ti proxi. cum aliquibus.

q ¶ Predicte. cōsuetudini. q. s. antiquior seruato gradu mutare non poterit.

r ¶ Prouisiones. p̄bendaꝶ. q canonicatus collatus erat per papam: vel per executorem auctoritate pape: vel conferri potest.

s ¶ Prouisionibus. erant ergo dati ad prouidendū: vl' forte ad compellendum tm̄: vt. j. dicam.

t ¶ Xx. dies. similis dilatio temporis. j. de elec. c. i. et c. cupientes. ⁊ credo hoc tempus currere a tempore scientie. j. de conces. preben. q diuersitatem. cū si.

u ¶ Duntaxat. credo q l'ra illa loquat de oibus optare volentib⁹ sicut plurali p̄lata est. vnde nō solū p̄mus antiquiori: sed secundus ⁊ tertius ⁊ quartus: ⁊ sic de singulis inter omnes solos. xx. dies habebunt. si enim ꝯtrium dicerem⁹ iam sequeretur q si viginti essent canonici. ⁊ oēs deberēt. xx. dies hr̄e: iā haberent annū ⁊ vltra: quod esset absurdum: ⁊ ꝯ mentem isti⁹ decre.

que in plurali dicit.:volētes:⁊ dicit̄ dūtaxat: ⁊ hꝫ h̄ āti quioꝛ optare nolēs īpediet alios:qꝛ ñ optabit īfra.xx. dies : nec alij poterūt añ ipsuꝫ optare:⁊ sic erit casus q̄ qs punit̄ siñ culpa:ꝫ non ē sine cā:īfra de reg. iu .sine culpa.vel ē ī culpa:qꝛ caplm̄ poterat ipsi ātiquioꝛi statuē terminū: puta duoꝛum die/rum ad mutan/dū vel optādum sic locus dare⁊ se q̄ntibus: ⁊ sic de finglis. ⁊ sic hoc ñ fecit sibi īputet: fiet eni ꝓuisio in nō optata:⁊ si de erp̄ssa voluntate cāonicoꝝ apparet ꝙ mutare nolūt: non habebit necesse per hos di/es expectare.i eo rum enim fauorem ē hec dilatio iducta : vnde ei renūciare potest: ⁊ fa.quod diri in glo.nō enim.

a ¶ Mādata. vt si mandatum est ꝙ prouideant de debeāt ꝓuidere: si mādatum est ꝙ cōpellant debeāt compellere:infra de conces.preben.executoꝛ.⁊ duob⁹ .c.sequentibus.

eligentium subsecuto post modum electi consensu.

g ¶ Uera postulatio. ꝑ quā nullū ius acq̄rit̄ qd̄ tñ isti tribuū intēdebāt dicēdo postulo eligēdo. Describi.n.solet postulatō est petitio gr̄e a supioꝛi fcā:electio āt alicui⁹ ꝑsone ad ꝑlationem vel societatē fraternaꝫ canonice facta vocatio.

tis ad exeq̄nda sibi mādata[a] ꝓcedāt ꝑfata ꝯsuetudine nō obstante. Bonifaci⁹.viij.

De postulatiōe ꝑlatoꝛum

Perpetuo[b] ꝓhibemus edicto: ne sb̄ aliq̄ ex hiſ foꝛmis q̄s ꝑnitiosa[c] curiositas adiuenit: eligo[d] postulando:⁊ postulo eligendo: aut eligo[e] postulandum : seu postulo eligendum: cum nec vera[f] elcio nec vera[g] postulatio resultet ex ipsis: quin sibi potius inuicem aduersētur[h]: aut sub illiſ verbis eligo in postulandum: vel postulo in eligendum:cum reꝫ imperfectā significare noscantur:ad faciendas electiones vel postulationes decetero[i] procedatur:ſi secus actum fuerit eoipso irritum[k] decernentes. ¶ Sub ea etiam forma eligo ⁊ postulo ꝓut[l] pōt melius de iure valē cū icētitudinē[m] ꝯtineat quē ꝙ postulari vel eligi ꝓhibemus statuētes: qd̄ ꝯ factū fuerit viribus oīo carere:nisi qñ ꝓbabilit̄[n] dubitat̄:vtꝝ qs sit eligēdus vel potius postulandus quo casu is q sic[o] postulatus fuerit ⁊ electus:cōsensus[p] tpe viā electiōis vel postulatiōis ne ī icerto[q] vaget̄ eligē necessario[r] teneatur : redeundi ad

h ¶ Aduersēt̄.⁊ sic r̄pellēde.lxxiiij.di.gesta. xxiij.q.vij.queadmōꝫ.ð ap. sollicitudinē.C.ð fur.l.j

i ¶ Decetero.lꝫ ista ꝯstō sit iuris vete.ðclaratōia: puto tñ ꝑ h̄ vbū papā ꝑcedētes electiōes sic factas noluisse ꝯꝓbēdē. ⁊ potuit eē rō:qꝛ oī cōi iudicio añ istā dec. hec foꝛma bona putabat̄:vnde inijceret̄ laq̄us ei q cōi iudicio ñ peccauit:qd̄ eē ñ dꝫ.ff.ad mace.se.con.l. iij.xxvij.q.j. de viduis.⁊ fa.ꝫ.ð trāsl.iter coꝛ.⁊ ꝯs⁹ ñ.ibi maioꝝ secut⁹ erroꝛieꝫ ⁊c.⁊ bñ ēt fa.ꝫ.ð diuoꝛ.gaudem⁹.i fi.⁊ ð cōse.ec.vl'al.aq̄.i fi.vñ hꝫ h̄ ad id qd̄.j.seq̄t̄:ſi secus actū fuerit ⁊c.repete decetero.io.an.

k ¶ Irritū.lꝫ igit̄ seq̄t̄ admissio:vl' ꝯfirmatio taliſ electiōis vl' postulatōis:ñ ꝓpterea cōualescit:qꝛ a ꝑncipio nullū erat.ꝫ.ð ele.dudū.⁊.c.auditis.xvj q.iiij.§.pōt.⁊.qd̄ si abinitio .j.ð reg.iu. ñ firmat̄ cū suis concoꝛ.⁊ facit quod dicam.j.t.pr.q̄ꝫ sit in fi.

l ¶ Prout potest melius.hanc foꝛmam approbato' gl.ꝫ .e.c. vlt.⁊ Innocē.ꝫ.e.c.j.jo.an.

m ¶ Incertitudinē.vota aūt incerta in electionibus ⁊ postulationibus repꝛobata esse.j.ti.pri.c.ij.

n ¶ Probabilit̄.i h̄ igr̄ casu itelligat̄ illa opinio her.ipe'ēt sic itellerit:ꝓut ex v̄bis suis sat̄ appet.⁊ pōt pōi exēplū:qñ dubitat̄ an qs l' ꝑsōatib⁹ l' bñficijs cū cura assumēd⁹ attigeit.xxv. an.vl'assumēd⁹ ī epꝫ ꝑegerit.xxx.an.ꝫ.ð elec.cū i cūctis. l' dubitat̄ ð mōacho assumēdo ad ꝑlaturā eiusð vl' alteri⁹ oꝛdiniſ an sit exp̄sse ꝓfess⁹.j.ti.pr.null⁹.In his.n.⁊ silib⁹ casib⁹ poterit eligi ⁊ postulari:ꝓut meli⁹ ð iure valere poteit.sic.n.videm⁹ ꝙ rōe dubij admittit̄ libell⁹ dis ūctiu⁹.ff.q̄.le.l.j.§.q āt ⁊ qd̄ h̄ dic̄ itelligo si dubitet̄ i fcō : si āt dubitaret̄ ignoꝛātia iuris h̄ sec⁹ credo:tū qꝛ ꝑitioꝛes ꝯsulē ðbuer̄t:⁊ qꝛ iurꝫ ignoꝛātia nec ē ꝓbabilis nec excusat.ff.ð iu.⁊ fa.igno.l.reglā.j.de reg.iu.ignoꝛātia.e.li cū suis concoꝛ.

o ¶ Sic.s.hꝫ hāc vltimā foꝛmā:eligo ⁊ postulo:ꝓut meli⁹ pōt ð iure valē.⁊ aduerte.qꝛ nullā ð his foꝛmis credo ī h̄ casu eē ꝑmissā:nisi vltimā h̄ casu cū ꝓbalr̄ ē dubiū:tū qꝛ ī eo casu ē sola ícertitudo:q̄ admittit̄ cū ꝓbalr̄ dubitat̄:vt.ꝫ.ꝓbaui.ī alijs āt casib⁹ īsurgit ꝯtrietas ⁊ res ipfecta:vt pꝫ ī ter.tū qꝛ alr̄ ñ video q̄re sic diuisisset istud.c.faciēdo ibi sb̄ ea.§.⁊ī poꝛi pte ponēdo sp̄ale ⁊ ídetermiatū ðcretū:ī scða āt cū ðtermiatione: ⁊ fa.ð deci.ad audiētiā.⁊ h̄ ꝓbo ēt ꝑ lr̄aꝫ q̄ seq̄t̄:postulat⁹ ⁊ elect⁹: qꝛ ista sola vltima foꝛma dicit postulo ⁊ eligo.

p ¶ Cōsens⁹:tpe quē īfra mēseꝫ p⁹ ꝑn̄tatiōꝫ sibi factā exhibē tenet̄.j.ti.pꝛori.q̄ꝫ.sit.cū ðterminatiōe q̄ ibi ponit̄.

q ¶ Ne ī incēto.ꝯcoꝛ.ad h̄ ⁊ ad id qd̄ seq̄t̄.j.ti.pr.vt q̄ ꝛouat̄.

r ¶ Necessario.teneat̄.qd̄ si ñ elegerit:dico totū virib⁹ carē:

b Perpetuo.si aliquiſ eligat postulādo vl' postulandū:vel ī postulādū:vl' postulet eligēdo: vel eligēdū vel intelligēduꝫ : talis electio vl' postulatio ē irrita ipso iure. Si āt dicat eligo ⁊ postulo ꝓut melius de iure valere pōt idē nisi ꝓbabiliter dubitaretur:an esset eligēdus vel postulādus: ⁊ tūc cōsensus tpe eligat alterā viā electiōis.s. vel postulatiōis:q̄ electa ad alterā redire nō poterit.h̄ dicit. ⁊ ꝓuidit ista decre.aduocatoꝝ iperitias:q' his foꝛmis vtebantur:⁊ edita fuit ad declarationem eoꝛum que nō.lxiij.di.valentinianus.⁊.ꝫ.e.c.vlti.

c ¶ Pernitiosa.s̄t qdā q volūt eē curiosi vbi ñ expedit ⁊ ꝑnitiē inducūt:ad hoc.ꝫ.de rescrip.cū ꝯtingat. de simo.⁊ si qōnes.C.de fide instru.l.vlti.ad fi.

d ¶ Eligo postulādo.sic eni postulādus eligi nō dꝫ.ꝫ. e.c.vl.ꝫ.ð elec.inotuit.sic nec eligēd⁹ postulari:qꝛ postulatio soli gratie ínittit̄.ꝫ.e.bone.⁊. c.pe.electio aūt iuri cōi:de elec.publicato.matrimōiale ꝯhit̄ vinculū: de transla.inter vñ olim idifferēter vtebamur his vocabulis:eligo:⁊ postulo : ⁊ eligebamus postulādū : ⁊ postulabam⁹ eligēdū.lxj.di.his oibus.lxiij.di.lr̄as hodie ñ sic:ꝓpt̄ rōem.ꝫ.dictā:⁊ qꝛ q postulat ñ ꝯsētit: vt in vtꝫ:ꝫ q eligit ꝯsētit.Nō.tñ Inno.ꝫ.e.ti.c.j.ꝙ ñ solēniter postulet̄ eligēd⁹:nihil agit̄ rōne ꝑdicta:ꝫ si minus solēnit̄ puta qꝛ cleric⁹ subdit⁹ epi petit̄ ab eo : ñ ē malū postea tñ solēneꝫ electiōeꝫ necesse est iteruenire.

e ¶ Eligo postulādū . ista foꝛma approbata videbat̄ ꝑ ðcre.de renū. post translationem in prin. vel illa de q̄ sequitur:eligo in postulandum.

f ¶ Uera electio.ꝑ quā hꝫ matrimoniū ꝯbi q̄ ad ꝯsensū

c.

vt.s.cū eni ista fuerit pena supplus īposita: nisi determinatio; sẽ qns fuerit obseruata: pꝫ ꝙ locū hꝫ pena predicta.

a ¶ Aliam viam.

b ¶ Interdicta.sic.C.de fur.l.j.ff.de tribu.ꝙ ī heredē.§.eligere ꝑiudiciales ergo sūt sibi adīuicē iste vie: al's eni electione vni⁹ nō tolleret altera: facit qđ nō.de libell.ob.c.ij.

aliā[a] postq̄ vnā elegerit sibi licentia penitus iterdicta[b] In no.iiij.in concil. gnāli lugd.

De electione et electi ptate

Statuim⁹[c] vt sigs[d] electōes postlatōes l' ꝓuisionē[e] fcāz[f] in pugñ[g] formā[h] obijciens aliqd l' ꝑsonā[i] et propt[k] hoc ad nos[l] appellati ri[m] contigerit: taz is qui oppo nit[n] q̄ qui[o] defendit: et generalit oēs quorum interest et q̄s causa cōtingit[p] per se[q] vel per procuratores ad causam istructos ad se.ap. a die obiectōis iter[r] arripiant ifra mensē[s]: sꝫ si ps alia[t] non venerit p.xx.[u] dies post aduentum[x] alterius expectata i electionis[y] negotio: nō obstante cuiusq̄[z] absētia[7]:

c Statuim⁹ ꝑ d. ꝙ si aliqd opponat ꝯ ꝓuisionē electionē vl' postulationē fcāz tā ad ꝑsōaruꝫ dignitatē vel canoniam i ꝑsonam vel formaꝫ: et ob hoc fuerit appellatū ad papaꝫ: appellans et defendēs: et quorū īest a die obiectōnis ifra mēsem arripiāt iter eūdi ad papā ꝑ se vl' ꝑ ꝓcur. ideo eos.scđo ꝙ si ꝑs altera expectata p.xx.dies p⁹ aduētuꝫ alteri⁹ nō venerit i negocio ꝓcedet ñ ob.absētia.tertio ꝙ ꝓbās qđ i formā opponit ꝯdēnat parti alteri i expēsis: nō ꝓbans qđ obijcit i ꝑsonā est bñficijs triēnio suspēsus et ꝑpetuo ꝑuatus: si se interim ad illa miscuerit. he pene locū nō hñt si legitie pateat eū calūniosū nō fuisse. hoc dic. tria g facit pmo ponit statutum: scundo penā contumacis in non veniendo: tertio penam calumniosi.

d ¶ Siquis.vel sic̄ xvij.q.iiij. siquis suadente. et de sen.ex. mulieres.saluo tamē eo qđ d.j.e.idēnitatibus.§.porro.et.§. se.et ad hoc.j.e.generali.io.an.

e ¶ Prouisionez factā.vl' ex supioris offō: et ex negligētia subditoꝝ.s.e.ti.ne ꝑ defectu.de ꝯces.pbē.c.ij.vel suo iure q: forte ad eū ꝑtinet ꝓuisio: et ꝓuidēdo eligit et cōfirmat: qđ dic vt nō.de ele.cū iter canonicos.et dixit h Inno.ꝙ hec dec.locum hꝫ añ confirmationez post: vō non: et h verum nisi eligendo confirmaret: puta per prouisionez vt hic.

f ¶ Factā.qd d faciēda: dixit ab.h ꝙ idē cū vtrobiqꝫ eadem sit rō.credo ꝙ si ꝯ certā ꝑsonā applat: vera sit opi.ꝑdicta al's nō: et hoc ꝓbat.j.e.q ꝯ certā.nā quod ibi d de dec.vt circa j.e.eadez ratione intelligam et de ista.

g ¶ Impugnat.dixit h Inno.ꝙ nullo se opponēte is ad quez ptiet ꝯfirmatio posat ꝯfirmare nulla citatiōe fcā et nulli s edictis ꝓpositis: et idē i ꝯsecratore et ordiatore qđ in ꝯfirmatore vex erat h'ꝫ sua tpa: hodie sec⁹.j.e.ti.c.vl.nllo tñ se opponēte ipse hꝫ ingrere d meritꝫ eligētiū et ꝑsona electi supplet.n.i causis electionum de facto: qđ dic vt no.xxviij.di. priusqꝫ.et.s.de ele.cum nobis olim.et de postu.prela.bone.j.

h ¶ Formam.s.e.q: ꝓpter.quedā tñ ibi ꝯtenta sūt de suba: quedā vō nō: vt ibi no.i gl.dic vt.j.ber.io.an.

i ¶ Personā electi: idē si opponat i ꝑsonā eligētiuꝫ vtrūqꝫ.n. electionē reddit iualidā.s.e.cū in cūctis cum vintoniē. congregato.et i pluribus alijs.c.et.s.de consue.cum dilectus. sm ber.olim tñ ipse idem d mutasse et dixi cum Inno.ꝯtriuꝫ: maxime cum hic dicat personam i singulari: nec est bona ratio sm.Inno.dicere vitiū eligentium reddit electionē nullam: g eadem pena tenenetur: quia et vitiū forme reddit nullaꝫ electionem: et tamen non eadem pena q̄ i ꝑsona: vt pꝫ.j.dico tñ sm ipsum Inno.ꝙ lꝫ nō sit idem q̄ꝫtum ad hui⁹ cōstitutiōis penā tenet tñ ire et appellatiōem ꝓsequi et potest hec obiectō melius dici cōtra formam q̄ꝫ cōtra personam.

k ¶ Propter hoc.nō.q: exprimi debent omnia singula que opponuntur et iuramentum interuenire.et non expressa pro

sequi non poterit appellās.qđ dic vt.j.e.vt circa.hec ꝯtra cū i his casib⁹ ex iudiciuꝫ appellatur: secus si in iudicio: vt.j.e.ti.constitutio.

l ¶ Ad nos secus si ad alios hꝫ ꝯpo.ab.aūt neutrum firmauit.Alij ꝯ.s.hos.sancredo ꝑ dec.j.c.cupientes.et ꝑ hoc vbū ꝙ hoc locū hēat solū in appelllationibus īpositis ad papā cū a iure exhorbitet: et sic ad cōseq̄ntiā trahi nō dꝫ.j.de re.iu.que a iure.cū suis cō cor.probat cle.c.ti.cām.in prin.

m Appellari.etiam si nō appelletur: sed imediata subiectio cōfirmationes haꝝ deducat ad papā: i regularibus et cathedralibus ecclesijs tene qđ habes.j.e.cupientes.

n ¶ Oppōit.sed nūqd illi q se opponūt et non appellant venire tenēt: resꝑ.illi soli venire tenēt q appellant: vel quoꝝ noie appellatū ē: vel q appellationez ratā habuerit expresse: alij aūt q solū se opponūt venire non tenētur.videt enī suo iuri renūciare et electioni acqescere.ff.qñ appella.sit.l.j.§.solent.ff.de ap.scio.vñ illoꝝ absētia nō ob.procedetur in negocio.tūc enī ē appellādū: cū ordo dcretū electiōis iterponat: vt in ꝑ.§.solent.Victoria tñ eoꝝ qui appellauerūt oib⁹ ꝓderit.C.si vn⁹ ex pluribus.l.j.s.de ap.tua.cū si.quid si ille q appellauit dolose nō prosequitur: nūqd qui ñ appellauit pt negociū assumē: ēt inito eo q ex fide nō ꝓseqt: vz ꝙ sic.ff.d ap.l.ab executore.§.al's ꝯdēnato ber.et ino.et facit ad hoc vltimū j.e.si.de ap.ꝯcertatiōi.

o ¶ Qui dfēdit.s.elect⁹: postulat⁹: vl' i cui⁹ ꝑsona facta

p ¶ Contingit sicut adherentes.j.e.vl' circa.(ē ꝓuisio

q ¶ Per se vl' ꝓcu.i cathedralibus et regularibus ecclesijs hoc restringitur ꝑ dec.j.e.cupientes.vt ꝑ se tm ire teneant nisi ex iusta cā d ꝑsonis istructis dic vt ibi.

r ¶ Iter arripiāt statuit h.et.j.e.cupiētes.t.minus ad iter arripiēdū: sic.s.d ap.ad h.et.c.ꝑsōas.et d re iu.cū cā.b

s ¶ Infra mēsez.q currit ab iterpōne appellatiōis facta corā appellato vel ipius spāli ꝓcuratore ad cām: vel post notificationē alteri eoꝝ debito mō factā: qđ dic vt in clemen.e.ti.cām.que determinat hic et alibi scripta: vt ibi nō.in glo j.et in glo.quid ergo.

t ¶ Alia.opponens vel defendens.io.an.

u ¶ Per.xxx.dies.similis dilatio tpis.s.de consue.c. vlt.s.de fal.dura.s.de cle.ex.mi.illud.

x ¶ Post aduentū.ego: tpis cōputatio est illa quam hēs.j.e.cupiētes.§ ꝙ si ꝑ.sed nō ēmirum: cū ibi pena ꝑuatiōis iponatur: hic āt pena soli⁹ ꝓcessus i absētia:

y ¶ Electionis.postulationis vel prouisionis.

z ¶ Cuiusqꝫ.predictorum.

7 ¶ Absētia.vbi eni agit d spūali mrimonio ꝯhendo: absētia cōtumacis ptis nō obest: vt hic et.s.e.dudū.j. et idē i carnali ēt ꝯcto.s.vt li.nō ꝯte.accedēs.ij.et.c.qm § porro.et citata ē h ps iterꝑtatiue: ad idē.s.d ap.sepe. termi⁹.n.ꝑfix⁹ loco pēptorie citatiōis hꝫ: vt ibi ber.et ꝙ dicit absētia: itelligas qñcūqꝫ ꝯtigēte: siue ab initio q: non venit: siue expostfacto: quia vēit et contumas

sicut[a] de iure fuerit procedatur. ¶ Hec aũt in dignitatibus[b] psonatibus ꝛ canonijs obseruari volum⁹ ꝛ mãdam⁹. ¶ Adijcientes: vt qui plene[c] non probauerit: quod in formam opponit: ad expensas q̃s propt hoc ps altera se fecisse docuerit[d] ꝯdẽnetur. ¶ Qui vero in pbatiõe defecerit[e] ei⁹ qð obijcit in psonam: a bñficijs[f] eccl'asticis triẽnio nouerit se suspẽsũ: ad quẽ[g] si infra illud tẽpus[h] ppria temeritate[i] se ingesserit eis ipo iure ppetuo sit puat⁹[k] nll'ã sup hoc ð misicordia spez[l] aut fiduciã hitur⁹: nisi mãifestissimis[m] ꝯstiterit documẽtis: q ipsum a calũnie[n] vitio cã pbabilis ꝛ sufficiẽs[o] excusaret. ¶ Idẽ

In electiõib⁹[p] ꝛ postulatõib⁹ ac scruitinijs[q]: ex q b⁹[r] ius orit[s] eligẽdi[t]: vota ꝯditiõalia[u] alternatiua[x] vl' icerta[y]

ait recessit. ð. de iudi. c. j. xj. q. iij. certũ. ꝛ. j. ð eo q mit. in pos. eã q. ð. vt li. ñ ꝯte. qm̃. §. porro. ꝛ. §. q si forsã. ꝛ. vt dixit Inno. si pcessũ fuerit ad aliqð ð illis: ad qð ñ pcedit li. ñ ꝯte. puta ad receptionem testium vel h⁹ i si postea veniat ꝛ libellum petat vl' li. ꝯte. fieri audiendus nõ est sec. n. ei⁹ ꝯtũacia: q lis hẽat p ꝯtestata. Itẽ si pcuratori modũ obijciat q nõ sit pcurator: nõ ẽ postea cogẽdus pbare mandatũ rõe pdicta. ff. de pcu. põponius §. rati. Alij dicũt ꝛ vr securius ꝫ. Inno. q lꝫ de his q̃ egit añ aduẽtũ ptis ñ sit cogẽd⁹ pbar mã datũ: tñ iudex vlterius ñ admittet eũ pcuratõio noie agẽtẽ: nisi mãdatuꝫ pbet: tũ ꝫ eũ cũ h videat eẽ ð q̃dã eqtate ñ scripta: tũ ar. pdi. l. põpom⁹. satj videt q si i remotis ptib⁹ ageret cã nec ð facili posset pbari pcuratio: q forte amissa ẽ: q ꝛ tẽ ñ pbata pcuratõe pcedẽt iudex vsqꝫ ad fi. cãe hec oĩa vera dici possẽt ad ptis petitiõeꝫ: credo tñ ne iudex laboret inuanũ: q pcuratorẽ ꝯpellere poterit exhibẽ mãdatũ vel cauere si dubitatur: ar. ð. de procu. c. j. ꝛ ð iudi. causam que. cum si.

a ¶ Sicut ð iure. ð iure ãt ẽ vt distiguat an appellãs sit pñs an appellat⁹ ꝫm formã dec. j. ð ap. cordi ꝫ In

b ¶ Dignitatib⁹. h eqparant hec tria: dignitas: (no. psoat⁹: ꝛ cãonia alibi eqpant dignitas psoat⁹ ꝛ bñficiuꝫ cũ cura aiaꝝ. ð. de h. ps. nimis. alibi psoat⁹ ꝛ bñficiũ curã hñs. ð. e. ti. dudũ. ij. alibi psonat⁹: ꝛ ordo. pbyteralis. ð. ne cle. vel mo. sup specula. §. q vo. In dignitatib⁹ tñ cathedraliũ vel reglãriũ ecclesiaꝝ: quaꝝ cõfirmatio vel ex imediata subiectiõe: vl' ex appellatione ad papam spectat: tene quod habes. j. c. cupien.

c ¶ Plene nõ: q ñ suffic sem plena pbatio: rõ q (tes. perit i⁹ alti⁹: ꝛ sic ñ ob. ð pcu. ex isinuatiõe. cũ si. ꝛ dic plene ꝛ legitie: ꝛ modos pbãdi hẽs. ð. ð re. spo. cũ ad

d ¶ Docuerit. taxatiõe ꝛ iuramẽto pmissis. (sedẽ. i fi. qð dic vt nõ. ð. qð me. cã. c. vlt. ꝛ ð h⁹ i expensis dic vt nõ. ð do. ꝛ cotu. finẽ. ꝛ. ij. q. j. i pmis. ꝛ adde qð hẽs. j. ð ap. cũ appellatiõib⁹ ꝛ bñ dixi taxatiõe ꝛ iuramẽto: q taxatio iuramẽtũ seq ñ põt. nec ob. ff. ð i lit. iur. l. videamus. §. iurare. q logt ð iuramẽto i litẽ qð ẽ ð affectiõe vñ illud bñ põt seq taxatio: q nulla fit verecũdia iurãti: q potẽat ex affectu estimãe cẽtũ: rẽ q̃ nõ valebat qnq̃gita: pone exẽplũ i libro tuo. ꝫ h loqmur ð iuramẽto qð ẽ ð vitate: vñ si postq̃ iurauit se cẽtũ expẽdiß se ð mãdato iudicis fieret taxatio: iiuria ꝛ vecũdia es

e ¶ Defecerit. hãc penã icurret ñ sim (set iurãti. io. an. plr appellãs: sꝫ q pbãdo onus assũpserit: q licitũ ẽ ab appellatiõe recedẽ. ij. q. vj. sigs libellos. ꝛ. l. appellatõe cesãte. ff. ð i ius vo. l. q̃uis. ꝛ sic recedẽdo euadet hãc penã. ꝫ nũqd h cãu appellãs q ñ venit saltẽ appellato in expẽsis ꝯdẽnabit legitie ꝯpetẽti: vr q sic. C. ð accu. q crimẽ. nec eni i pindiciũ alti⁹ potuit mutare ꝯsiliũ. j ð reg. iu. mutat. cũ suis ꝯcor: ꝛ ꝯvr: q ñ iest appl'ati iã n i abñia ei⁹ pcedi pt ac si pñs eẽt: ꝛ ẽ si. qð no. ð ð

So. ꝛ cõtu. e. vl. ad h sa. ff. arbi. l. arbit q. ꝛ. ff. ð pe. l. sãctio legũ. So. dic eũ teneri ad expẽsas. nec ob. qð dr q ñ interest appellati: q imo interest. q multa potuisset p confessionem eius si pñs fuissꝫ hẽe. nec ob. l. sanctio.: q cõdẽnatio expẽsaruꝫ non iponit sic pena: sed tanquaꝫ interesse appellatibm compo.

e ¶ Defecerit. intelligo ꝫm ꝯpo. hanc penaꝫ locuꝫ hẽe siue crimẽ aliqð obiectũ fuerit: siue defect⁹ cũ gnãlit loquat: ꝛ si plura qs obiecit: euitat hanc penã: si vnũ solũ pbat qð ad cassationẽ sufficiat. ð. de rescrip. int cetera. Iteꝫ q penam hãc patitur excipiens. preter ius cõmũe de accu. sup his. Itẽ pdita ẽ i illoruꝫ odiũ q ordiatiõeꝫ ipediunt. ꝫ ex quo vnũ probauit patet q. non fuit in fraude.

f ¶ Bñficijs q̃ i illa eccl'ia obtiet: vt. j. e. si cõpromissari⁹. i fi.

g ¶ Que. bñficia. h ¶ Tempus. trium annorum.

i ¶ Temeritate. sec⁹. n. si aucte supioris: vl' si restitut⁹ fuisset. C. de sen. pas. ꝛ re. l. j. ij. q. iij. § notãdum.

k ¶ Priuat⁹. nũqd ille ad quẽ collatio ptiet stati possit illa cõ

l ¶ Spem. nec. n. sb spe veniẽ dꝫ (ferre: dic vt dicã. j. c. ꝯmissa. qs peccare: vt. ð cle. exc. mi. illð ð cõ di. iij. qũ quis.

m ¶ Manifestissimis. ij. q. viij. sciant. C. ð proba. sciant.

n ¶ Calũnie. nõ i excipiẽdo accusãdo ð nunciãdoqꝫ calũniari: ð accu. sup his. ij. q. iij. q ñ pbauẽit. et. q. viij. q crimẽ et de

o ¶ Sufficiẽs. ð fecerit testes q testifica (calũ cũ dilect⁹. io. an. ri pmibãt: pbauẽã illũ excõicatũ: q tñ clãclo se p⁹ absolui fecẽat: ad h. ij. q. iij. paulũ. ð cle. ex. mi. pposuit et nõ q i cã appl'latõis si idisticte ꝯdẽnat vict⁹: ð q̃ dicvt dixi. j. ð reg. iu. igno

p ¶ In electõib⁹. nõ q ꝯditiõalia altnatiua et icẽta (rãtia. i electiõib⁹ r pbãt: et hñt p ñ bitis lꝫ sint pure ꝯsẽtien

q ¶ Scrutinijs. scrutiniũ mltj modis dicit. s. cathacisimi: (tes. ð mrio. et obe. his q̃ et ð cape. mo. dilect⁹. et ð illis loquũt ca. ð cõ di. iiij. ãte baptismũ. et. c. se. Itẽ dicit illoꝝ q ad ordies: vl' dignitates pmouẽt examiatio. ð. ð scru. c. vno Itẽ dr ingsitio volũtatũ q̃ fit secreto i electõib⁹ faciẽd. j. ð. e. q pp et sic sũit h

r ¶ Ex qb⁹. s. scrutinijs: ꝛ intellige publicatis. ð. e. publicato.

s ¶ Oritur. saluo eo quod habes. j. e. perpetue.

t ¶ Eligendi. vel postulandi. ð. e. scriptum.

u ¶ Conditionalia. i. sub ꝯditiõe plata hoc mõ: ꝯsentio i A. ꝛ si noluerit ꝯsẽtio i B. vel ꝯsentio i A. si nouit iura: vel si hũit maiorẽ ptẽ capituli: vel si decan⁹ in eum consenserit.

x ¶ Alternatiua eligo. B. vel A. cardinales: tñ interduꝫ sub his formis ꝯditionalib⁹ ꝛ alternatiuis eligunt: ꝛ per has formas veniunt ad duas partes: vt dicunt moderni: ꝛ sic in eis speciale sicut ꝛ reliquas. ð. eo. lꝫ. ꝛ. j. c. proxi.

y ¶ Incerta. eligo illũ quẽ archidiacon⁹ eliget: oĩa talia vota valent: q certũ consensuꝫ nõ exprimunt: ꝛ ideo merito reprobãtur: lꝫ oli admitterẽtur vt colligit: ꝛ nõ. lxj. di. studij. lxxxvi. archidiaconum. ꝫ ex illis. c. illud nõ colligit: ꝛ sic ẽt posset intelligi. ð eo. tit. cũ terra. nõ ergo q hi sunt legitimi actus q conditionẽ non recipiunt. ff. de reg. iu. actus legitimi. ꝛ. j. de reg. iu. actus. vbi de hoc. certa eniꝫ dꝫ esse persona eligenda: sicut iudex arbiter tutor ꝛ procurator. ð. de rescrip. ad hoc. ð. de arbi. innotuit. ff. de testa. tu. l. tutor. incertus. ff. de procur. l. ij. De procuratore tamen dic vt. j. de procurato. c. j. Sed nũ qd qð hic dr de postulatiõe ꝛ electiõe hẽat locũ in

c t

collatione seu ꝓuisione:⁊ dic ꝙ sic ꝯm cōpo. ꝓpter eandem ratione͂:nisi talis sit cōditio q̄ insit de sui nā:puta cōfero tibi ꝓbēdā vl'talē ecclesiā si vacat vl'si capax es:talia.n.nō faciūt actū ꝯditionalē:vt si dicat do ticiū tutorē si satisdederit:vel ti tio lego.x.si hereditatē adeat heres.ff.de tuto.⁊ cura muto §.i.de ꝓbē. significatuȝ.
vnde ⁊ papa ⁊ eius exe/
cutores tota die cōferūt
prebendas cū cōditōe si
vacāt.ȝ i hoc ꝙ dicit cō
po.ꝙ valet electio fcā si
vacat cōtrarium posset
dici cum tps eligendi nō
currat ignorāti :de con
ces.preben.q: diuersita/
tem:non ergo debet eli/
gere priusq̄ȝ sciat vacare
nec ob.quod dr̄ de tuto
re dato si satisdederit: ⁊
legato relicto si adierit:
quia ille sunt de futuro:
⁊ insūt: al's q̄re nō eadē
rōne valeret:cōsentio i il
luȝ in quem maior ⁊ sa/
nior pars ⁊c.cum hoc ēt
videatur inesse.s.e.quia
propter nam ⁊ video ꝙ
conditio que inest,si ex/
primatur facit legatum
conditionale.ff.de le.j.l.
si ita legatum sit.§.i.⁊ ꝯ
hoc vide quod dixi.j.de spon.c.vno.in vlt.glo.

a Residente.quia si ex.xij.canōicis.iiij.sic eligāt:ptās eligē di sicut remanet apud reliquos.viij.ac si ipsi.iiij.de capitulo non essent:ita ꝙ valebit electio facta an illis.viij .vel maiori parte ipsorū.⁊ nota ꝙ lȝ pena dec.cuȝ in cunctis.non habeat locum nisi electione secuta:vt.j.e.ti.perpetuo.Ista ēt an̄ electi oneȝ locuȝ habeat:cū dicat scrutinijs:vnde ⁊ si non sit ad ele ctionem ꝓcessuȝ:dummō in scrutiniū fuerit votū tale deposi tum:incurrit deponens hanc penam ex ipso consensu:cuȝ nō dicat voce illorum qui elegerit:sed voce illoꝝ q consenserint.

a Residente.al's recidente al's recidende.

b Ubi periculū.in prima parte que durat vsq̄ȝ ad ꝟ. hoc sacro.ponitur causa constitutionis ⁊ iuris cōseruatio In scd̄a ponit quō habeat fieri romani pontificis electio: qn̄ moritur in ciuitate in qua cum sua curia residebat.In tertia que incipit ibi porro ponit quid iuris quando moritur extra ciuitatem in qua erat curia.In quarta que incipit ibi prete/ ra.dat executores huic iuri cum penis.In quinta que inci/ pit ibi :ceterum obtestatur cardinales:vt in electione ro.pō tificis deponant omnem priuatum affectum:⁊ cassat omnia pacta obligationes ⁊ iuramenta que data vel facta essent de aliquo eligendo.In sexta que incipit ibi qa vero.mouet oēs fideles vt statim audita sūmi pontificis morte eius celebrent exequias:⁊ quotidie orent pro vigili concordi:⁊ vtili prouisi one ro.ec.prelati autem in suis predicationibus ipsos subdi tos ad hoc hortentur:⁊ eis frequentiam orationuȝ ⁊ obser/ uantiam ieiunioꝝ indicant.hoc dicat in sum.

c Plenius.al's penitus.

d Consulendum.xlij.di.quiescamus.vij.q.ij.c.vl.ff.ad car. l.j.§.i.vel.iij.

e Exacti.i retroacti vel transati:⁊ sic prouidetur hic ex pre teritis circa futura:de hoc vide.xliij.di multis.xxxiij.q.ij.

penitus reprobamus statuen tes:vt huiusmodi votis pro/ nonadiectis habitis : ex pu ris consensibus celebret ele ctio voce illoꝝ q nō pure cōse̅ serīt:ea vice i alios reside̅te[a].

Greg.x.i generali cōci.lug.

Ubi[b] piculū mai[9] itēdit: ibi ꝓculdubio ē pleni[9][c] ꝯsulendū[d].ꝙ grauibus aūt sit onusta dispēdijs: quot ⁊ q̄ntis sit plēa piclis ēc.ro. ꝓlixa va catio:exacti[e] consideratio tpis edocet:⁊ cōsiderata prudent illius tēporis discrimina ma nifestāt[f]. hic nos euidēs euo cat rō:vt dū reformādis etiā mioribus[g] nr̄a solerter[h] vacat intētio:ea q̄ periculosiora[i] sit nequaquaȝ absq̄ȝ remedio re formationis accōmode[k] relin quamus : ideoq̄ȝ oia q̄ ꝓ uitā da discordia i electōe ro.pō.a nr̄is retro sūt ꝑdecessorib[9][l] ⁊ precipue a felicis recordatio nis alex[m].papa.tertio salubri ter īstituta oio īmota i sua fir mitate manere cēsentes.nihil eni detrahere illis itendimus sed qd̄ experiētia[n] deesse ꝓba uit p̄nti ꝯstitutione supplere: hoc sacro concilio[o] approban te statuimus:vt si eūdē ponti ficeȝ i ciuitate[p] in qua cuȝ sua curia residebat:dieȝ claudere ꝯtingat externū:cardinales q fuerit i ciuitate ipa p̄ntes:ab̄n tes expectare.x.[q] diebus tātū

cū per bellicam.s.de presump.scribā.⁊ facit de procu. e.j.de ser.non or.c.i.

f Manifestāt.ad idē.j.e.fundamenta.io.an.

g Minorib[9].s.iferioꝝ ecc̄iaꝝ vacationibus.l.di.p[9] q̄ȝ.de ele.ne pro defectu.⁊.c.se.⁊.j.p totū.⁊.xxi.q.v.c.ij

h Solerter. al's solert.al's felicit.

i Periculosio ra.sic ē ro.ec.va/ catio:⁊ ē si.j.de i mu.ec .quoniaȝ.

k Accōmode.i. multuȝ cōmode.

l Predecesso rib[9].xxiij.di. c. i. lxxix.di.per totū.

m Alexādeo.s. e.lȝ ꝯ vitāda.io. an.

n Expiētia. sic s.e.li.de rescript. statutum.⁊.j.e.ti. q̄ȝ sit.

o Cōcilio gn̄a. li.s.⁊ edicto.lugd. sūmit tn̄ ista ꝯsti tutio poti[9] vigo/ reȝ ex reuocatōe celestini quinti:⁊ hac approbatiōe ⁊ cōseruatōe bōi faciq̄ȝ: q̄ȝ ex ꝑnicua cōstitutiōe gregorij:ex eo q: reuoca ta fuerat ꝑ dūm hadrianū ⁊ ꝑ dominū ioanem.xxj.pa pam ⁊ pro reuocata habebatur:nec oliȝ inter gregoria nas legebatur.⁊ certe cum constitutio ista tantum vti lis approbatione tanti concilij fuerit edita:non equū fuit ꝙ absq̄ȝ requisitione concilij reuocata fuerat.s. de re .iu.c.j .de plenitudine tn̄ ptātis id facere potue rat cū sit papa sup oia concilia.s.e.significasti.

p Ciuitate.ciuitas muroꝝ ambitu terminatur .j. de sen.exc.si ciuitas.io.an .

q Decē diebus.nō ꝙ cōstitutio ista non iubet eos ci tari:ȝ tn̄ expectari:⁊ sic spāle in electione sūmi pon.cū in alijs absentes de prouincia sint vocandi.s.e.coraȝ vel saltē ꝯm ꝙ ē cōsuetudo:vt ibi nō.⁊.vij.q.i.fact[9] aūt q̄ sit prouincia romana:dic vt.s.de of.vic.sua.Sȝ po ne cardinales quidam sunt abn̄tes ⁊ ita remoti:ꝙ nul lo mō possent venire infra decē dies ad locuȝ vbi dȝ electio celebrari:nunqd poterūt p̄ntes stati ad electio nē procedere:vl' an̄ lapsū horum decem dierum:⁊ vi detur ꝙ sic.ff.ad vell.l.aliqn̄.§.si maxime propter peri culum more:vt.s.sed cum hic simpliciter dicat ꝙ ex/ pectari debēt ꝑ.x.dies:simpliciter itelligēdū ē ꝯȝ guil. ff.de alia.l i.§.quod vero.⁊.s.de priui.quia circa.pos/ sent enim absentes vti scilici duplomate.ff.de ver.obli. continuus.§.cuȝ ita.cira si.vnde an̄ decendium proce dere non debent:⁊ forte audientes de infirmitate pa/ pe vel alia causa venire ceperant an̄ mortem:ita ꝙ ifra x.dies a morte erunt in loco ⁊ bn̄ficium iuris nemini est auferēdū.xxiij.di.de his.j.de reg iu.indultū ⁊ facit optime.j.e.commissa.j.rn̄.cum suis concor.Sed pone aliquis cardinalis nō debito tēpore expectat[9] vult age re de contēptu:q̄rit virū possit:dic ꝙ si electio facta su

mō teneātur: quibus elapsis: siue absentes venerit: siue nō extunc oēs[a] cōueniant in palatio in quo idez pontifex habitabat[b]: contēti singuli singulis tm̄modo seruiētibus clericis vel laicis prout duxerit eligēdum: illis tñ quibus patens necessitas[c] id suggerit idulgeri: duos habere permittimus eiusdez electionis arbitrio[d] reseruato. ¶ In eodē aūt palacio vnuz conclaue[e] nullo intermedio pariete: seu alio velamine[f] oēs inhabitent i cōi: qđ reseruato libero ad secretam camerā aditu[g] ita claudaf vndiq3. vt nullus illud itrare valeat: vl' exire. ¶ Nulli ad eosdem cardinales aditus pateat: vel facultas secrete[h] loquēdi cū eis: nec ipi aliquos ad se venientes admittāt: nisi eos q de voluntate oium cardinalium inibi pn̄tium pro his tātuz q ad electiōis instantis[i] negociū ptinēt vocarēt. Nulli etiā fas sit: ipsis cardinalibus vel eoꝝ alicui nūciū mittē vel scripturā. ¶ Qui v̄o ɔ̄fecerit scripturā mittēdo vel nunciū: aut cū aliquo ipsoꝝ secrete loquēdo ipso facto sniam excōis incurrat[k]. ¶ In ɔclaui tñ p̄dicto aliq̄ fenestra ɔpetens[l] dimittaf: p quā eisdē cardinalibus ad victū cōmode necīa ministrenf: sed p eā nulli ad ipsos patē possit igressus. veꝝ siqđ absit: infra tres dies postq̄ vt p̄dicif ɔclaue p̄fatū ijdē cardinales itrauerit non fuerit ipsi ecclesie de pastore ꝓuisum: p spatium. v. dierū imediate sequētiū singulis dieb⁹ tā i p:ādio q̄ i cena. vno solo ferculo sūt ɔtēti: qb⁹[m] ꝓuisiōe nō fcā decursis: extunc tm̄mō panis vinū ⁊ aq̄ mīstrēf eisdē: donec eaꝺ ꝓuisio subseq̄f. ¶ Prouisiōis q3 h⁹i pēdēte negotio dicti cardinales nihil de camera[n] pape recipiāt: nec de alijs eidē ecclie tpe vacationis obueninetib⁹ vñcūq3: sed ea oīa ip̄a vacatione durāte sub eius cuius fidei ⁊ diligentie camera eadē ē commissa[o]: custodia maneant per eum dispositōi futuri pontificis reseruāda[p]. ¶ Qui aūt aliqd receperint teneāf extūc a receptiōe quorūlib3 reddituum ad eos spectantiū abstinē: donec dē receptis talit̄ plenariā satisfactionē impendāt. ¶ Idēq3 cardinales accelerāde ꝓuisiōi si vacēt attētius: q̄ se neq̄ q̄ de alio negocio itromittāt[q]: nisi forsā necessitas adeo vrgens icideret: q̄ eos opteret đ terra ipi⁹ ecclie defendenda: vl' eius pte aliq̄ ꝓuideri: vel nisi aliqđ tā grāde ⁊ tā euidēs periculū immineret: q̄ oib⁹ ⁊ singlis[r] cardinalib⁹ pn̄tib⁹ cōcordit̄ videref illi celerit̄[s] occurrendum. Sane si aliqs ex p̄dictis cardinalib⁹ ɔclaue p̄dictū: vt sup̄ exp̄mif: nō itrauerit: aut itrās absq3 māifesta cā ifirmitatis[t] exierit: ipso minime reqsito: nec i eiusdē electōis negocio vlteri⁹ admittēdo: p alios ad eligēdū substituēdū pōtificē libere ꝓcedaf. ¶ Si v̄o infirmitate superueniēte idē ɔclaue ex eis aliquez exire[u] contingat: ipsa etiā ifirmitate durāte: poterit eius suffragio nō reqsito ꝓcedi: s3 si ad alios post sanitatem[x] sibi redditam: seu ante redire voluerit: vel etiaz si alij abn̄tes quos p decez dies diximus expectandos superuenerint re integra: videlicet[y]

it ab oibus reliquis: vel a duabus ptibus eo non cōputato: nulla obstat exceptio: ⁊ sic nec actio. s̄. e. licet. ⁊ ff. de superfi. l. j. §. ait in fi. §.

a ¶ Omnes presentes. etiam si essent pauciores q̄3 tertia pars per hanc constitutionem.

b ¶ Habitabat. si. ff. de iudi. si locus. ff. de arb. si cū dies. §. si arbit.

c ¶ Necessitas. vt quia forte podagras patif. ita q̄ necesse h3 per seruientes sustineri ⁊ portari: vl' alia simil' causa.

d ¶ Arbitrio. vt possit h̄re vl' vult clericos: vel vult laicos: vel alterū clericum alterū laicum.

e ¶ Cōclaue. ad idez. xij. q. j. c. j. j. de sta. re. c. j. ff. de dam. infe. l. qui conclaue.

f ¶ Velamine: vt puta sestorijs vel cortinis.

g ¶ Aditu. xviij. q. ij. diffiniuit.

h ¶ Secrete. lxxxj. di. clericus. xviij. q. ij. decima.

i ¶ Instantis. puta aduocati vel iurispiti vel religiosi viri vl' tabelliones.

k ¶ Incurrat. nota canonez late snie: alium habes. j. eo. c. §. qđ si. alios huiusmodi iuris noui notaui. j. đ sen. excō. eos. ⁊ cum nō reseruauēit sibi absolutionem: dicam⁹ q̄ ordinari⁹ absoluere potēit vt dicam. j. e. sciant cuncti.

l ¶ Competens. ita q̄ nullus intrare per eam possit vel exire: vt. s̄. e. j.

m ¶ Quibus. s. quinq3 diebus.

n ¶ Camera. sic ⁊ in clericis collegiatarū cathedraliū: vel regulariū ecclesiaꝝ. j. e. q: sepe. ⁊ fuit h statutū: q: forte ꝓpf hec habēda essent i ꝓuidēdo tadiōes.

o ¶ Commissa. p papā cui⁹ morte nō expirat officium (io. an camerarij: vt in cle. e. ti. ne romani. §. co tamen.

p ¶ Reseruanda. sic. j. e. q: sepe. ⁊ de offi. or. pn̄ti.

q ¶ Intromittāt. si. j. de hēticis accusat⁹. §. sane. ⁊ §. se. An collegiū cardialiū sedevacāte papali potestate vti possit: dicā. j. đ scisma. c. j. ad fi. ⁊c. expeditū hodie q̄ nō: nisi qtū h cōcedif: vl' nisi circa ɔstitutionez camerarij vl' pniarioꝝ đficiētiū qđ dic vt i cle. e. ti. ne romāi. vbi đterminat hāc ɔstōnē vl' ei⁹ ptē tā p collegium alterari nō posse. io. an.

r ¶ Singulis. l3 al's dicē ɔsueuerim⁹: qđ fit a maiori pte dici fcm̄ fuisse ɔcordif. lvj. di. aplicā. ⁊ đ elec. cū iter cāonicos. ⁊. ff. ad mūici. q̄ maior: nisi mior ps iustā cāz cōtradictiōis ońdat: đ his q̄ fi. a ma. par. ca. c. j. tñ p hāc lrāz q̄ h h exprimit: dico oēs eē đbē ɔcōdes.

s ¶ Celeriter. s. suspenso electionis negocio: ⁊ nota q̄ desideratur celeritas: de hoc dixi. j. e. c. vl. io. an.

t ¶ Infirmitatis. alia ergo necessitas non excu.

u ¶ Exire. si āt oēs (sat. exierint simul vel successiue dic vt in cle. e. ti. ne romani. §. porro.

x ¶ Sanitatē. qd si cardinalis ꝓpf infirmitatez nolēs iclus⁹ stare renūciet voci sue: nūqd valeat renūciatio: ⁊ nūqd rediens admittef: hostiē. cui. hoc đ facto cōtingit plene notauit hanc questionē. s̄ de renū. nisi cū pridē. §. ꝓpter maliciaz. dicēs finaliter: q̄ penitens ⁊ rediēs admittendus est. de his aūt q̄ medio tpe facta sūt conq̄ri non poterit: ⁊ hec q̄stio satis hic determinatur per sequentia.

y ¶ Videl3. vid mirabilez expositiōez hui⁹ vb reitegra. alit̄ expōif. s̄. ci in causis. vbi de hoc.

añq̄ eidē ecclie sit de pastore puisū: ī eodē negotio ī illo statu ī q̄ ipz īuenerit[a] admittāt: ꝑmissa tā ꝯ clausura q̄ꝫ ꝯ seruiētibus: cibo ac potu[b]: ⁊ religs cū alijs seruaturi. ¶ Porro siq̄n romanū pontificez extra ciuitatē predictā ī q̄ erat cum sua curia[c] residēs ꝯtigerit ab hac luce migrare: teneāt cardinales ī ciuitate in cuiꝰ territorio[d] seu districtu idē pontifex obijt ꝯuenire: nisi sit forsan interdicta[e]: vel ꝯ̄ ecclesiā romanam ī apta rebelliōe ꝑsistat q̄ casu in alia viciniori ꝯueniāt q̄ similiter nec īterdito subiaceat: nec sit vt ꝑdicit apte rebellis. ¶ In hac etiā ciuitate tā quo ad expectationē abñtium q̄ꝫ quo ad habitationē cōem clausuraz: ⁊ cetera oia ī domo epali: vl alia qualibz eisdem cardialibꝰ deputāda eadē obseruētur: q̄ superius obeūte dicto pontifice ī ea ī q̄ cū sua curia residebat sunt expressa.

¶ Preterea q: paꝝ ē iura cōdere nisi sit q eadē tueāt[f]: ad ῃciēdo sācimus vt dñs aliīqꝫ rectores: ⁊ officiales ciuitatis illius: ī qua romani pontificis electio fuerit celebranda[g] auctoritate nr̄a ⁊ eiusdez approbatione ꝯcilij ptāte sibi tradita: premissa oia ⁊ singula plene: ac inuiolabit sine fraude: ac dolo aliquo faciant obseruari: nec cardinales vltra q̄ꝫ ꝑmittitur artare presumant[h]: ¶ Super his autez taliter obseruandis statim audito sūmi pontificis obitu corā clero ⁊ pplo vniuerso ciuitatis ipiꝰ ad h̄ spāl̄r conuocādis ꝑstent corporal̄r iuramētū. ¶ Qd si premissa diligēt nō obꝑuauerint aut fraudē in eis vel circa ea ꝯmiserint: cuiuscūqꝫ sint ꝑeminentie ꝯditōis aut status oī cessante priuilegio eoipso sniam excōicatiōis īcurrāt. ⁊ perpetuo sint infames: nec vnq̄ꝫ eis porte dignitatis pateāt[k]: nec ad aliqꝯ publicū officiū admittāt. ¶ Ipos īsup feudis ⁊ bonis cetis q̄ ab eadez ro. ec. vel qbuslibet alijs ecclijs obtinēt ipso facto decernimus eē priuatos[l]: ita q̄ꝫ ad ecclias ipsas plene ac libē reuertāt: administratoꝝ earūdē eccliaꝝ arbitrio sine ꝯtradictiōe[m] aliq̄ disponenda. ¶ Ciuitas vo predicta[n] ñ solū sit īterdcō supposita: sꝫ ⁊ pontificali dignitate ꝑuata[o]. ¶ Ceteꝝqꝫ cū arbitriū vel iordinatus captiuat[p] affectꝰ: vl ad certū[q] aliqd obligatōis cuiusqꝫ necessitas adigit cessat electio[r]: dū libertas adimit eligēdi: cardinales eosdē obsecrātes ꝑ viscera misericordie dei nr̄i: ꝑ aspsionē sui ꝑciosi sāguis obtestamur. vt pēsantes attētius qd eis iminet: cū agit de creatione vicarij iesu xpi successoris petri: rectoris vl̄is ec. gregis dñici directoris oī ꝑuate affectiōis ī ordiatiōe deposita: ⁊ cuiuslibet pactiōis ꝯuētōis obligatiōis necessitate: necnō ꝯdicti ⁊ intendimēti ꝯtēplatiōe cessātibꝰ: nō ī se reciprocent ꝯsideratiōis ītuitū: vl ī suos: nō q̄ sua[s] sūt q̄rāt: nō ꝯmodis ꝑuatis ītēdāt: sꝫ nullo artāte ipoꝝ ī eligēdo iudiciū nisi deo puris ⁊ libis mētibꝰ: nuda electiōis cōscia vtilitatē publicā libē ꝑseq̄nt oī conatu ⁊ sollicitudine: put possibilitas[t] patit id acturi tm̄ inō: vt eoꝝ misterio acceleret vtilis: ⁊ pnecessaria totiꝰ mūdi puisio: idoneo[u] celēit eidē

a ¶ Inuenerit. si. j. vt litte. pen. c. ij. in fi.

b ¶ Potu. pone cardialis abñs venit post diēz octauū a die iclusure: ita q̄ꝫ cardiales iclusi tc̄ nō hēbūt nisi panē vinū et aquā: vt dictū ē .s. nūqd iste supueniēs statiz ꝯpellit suscipē ipsoꝝ vitā: ⁊ videt q̄ꝫ nō q: nō fuit ī culpa. s. ꝯ cōsti. c. ij. dic secus per hanc litteram: ⁊ per illam superiorem in eo statu ⁊c. ad hoc de statu. regu. recolentes. ⁊ sepe sine culpa quis punitur ex causa: quod dic: vt. j. de. reg. iu. sine culpa.

c ¶ Curia. ⁊ erat ordinatum de ipsa curia transferenda: al's si in primo loco remansisset audientia litterarum ⁊ causarum: lꝫ suspnesa: ibi celebraretur electio vt in constitutione. e. ti. cle. ne romani. §. sane in fi.

d ¶ Territorio siue districtu. quid sit territorium dixi. s. de consti. c. ij. quo ad hunc casuz ponitur pro diocesi: vt in cle. c. titu. ne romani. §. sane. ⁊ per hanc litteram puto q̄ꝫ si moriatur in mari: cardinales debeant conuenire in ciuitate per quam locus ille maris distringitur: ad hoc. ff. de ver. sig. l. pupillus. §. territorium ff. de iudi. insule italie. ⁊ si nō distringatur per aliquam ciuitatem dicerē in viciniori id faciendū ad hoc supra de consue. cum olim. ff. de ver. sig. notionem. §. j. ad hoc. j. e. §. primo. ibi in alia viciniori ⁊c.

e ¶ Interdicta. nō q̄ꝫ ī loco īterdicto ñ pōt electio celebrari nisi velis dicē h̄ spāle ī electiōe romāi pōtificis: ⁊ posito ēt q̄ꝫ ī tali loco celebret: nihilominus valet: q: nulla exceptio admittit: vt supra dixi.

f ¶ Tueatur. vt. ff. de. ori. iur. l. ij. §. pꝰ originē ⁊. j. de sta. reg. c. vno. §. ⁊ quoniam.

g ¶ Celebranda. ꝫm distinctionem superius factam.

h ¶ Presumant quia tc̄ essēt excōicati: sicut ⁊ in se defedendo modum excedens quod dic: vt supra de resti. spo. olim. in fi. Et nota casum in quo laicus auctoritate canonis potestatez habet in clericū ꝯ. id xcvj. di. bene quidem. de sen. ex. si vero.

i ¶ Corporaliter. vide quod nō. in. c. j. priori.

k ¶ Pateant. s. de exces. prela. inter dilectos. j. de reg. iu. ifamibus.

l ¶ Priuatos. sic infra. e. fundamēta. §. quod si secus supra de preben. ī qbusdam ⁊. j. e. ti. felicis.

m ¶ Cōtradictione. prescribi. tam possunt quod dic vt. j. de ꝑscri. c. ij.

n ¶ Predicta. in qua ꝫꝫ superiorē distictionez erat electio facienda.

o Priuata. sic. j. ꝯ pēis. felicis. ī fi. ⁊. xxv. q. ij. ita nos.

p ¶ Captiuat. i. q̄ si captiuatum facit ⁊ tenet. io. an.

q ¶ Certuz. puta talem eligenduz io. an.

r ¶ Electio: que libera debꝫ eē cū ex cōsensu procedat: ad idem de spō. cū locum.

s ¶ Sua sunt. de censi cum apl's.

t ¶ Possibilitas. quia vltra posse nemo. xxij. q. ij. faciat. j. de reg. iu. nemo. supra. de pac. caplo vlt.

u ¶ Idoneo. tenētur ergo cardinales idoneum eligere licet dicamus q̄ꝫ nulla exceptio admittit contra electum a duabus partibus. supra eodē. licet quid ergo si laicum illiteratum. vxoratum eligant: de hoc vide. lxxix. di. sigs pecunia.

eccle spōso dato. ¶ Qui aūt secus egerit: diuine[a] se biaceāt vltiōi: eoꝝ clpa nisi graui[b] ꝑ pt h pacta pnia nullaten⁹ abo lēda[c]. ¶ Et nos nihilominus pactōes ꝯuētōes: ꝯdicta ⁊ itē dimēta oīa: siue iuramēti: siue cuiuslibet altius fuerit vīculo firmitatis inexa: cassam⁹ irrita mus: ⁊ virib⁹ decernimus oio carē[e]: ita vt nllus ad illa obser uāda quōlz sit astrict⁹: nec ql ꝙ ex eoꝝ trāsgressiōe notā ve reat fidei nō ꝓuate: sz n̄ idigne laudis titulū potius mereat: cū lex etiā hūana[d] testet: deo magis trāsgressiōes h⁹i ꝙ iu risiurandi obꝓuationes acce ptas. ¶ Quia vo fidelib⁹ nō ē tā de sollicita ꝙtūcūqz iuētōe fidēdū: ꝙ de istātia orōis[e] hu mil ⁊ deuote spādū: huic adij cimus sāctōi. vt i oib⁹ ciuitati b⁹ ceterisqz locis isignibus vbi[f] pmū de memorati pō. obitu certitudo clarueit: a clero ⁊ pplo solēnibus ꝑ eo exeqis ce lebratis singul diebus: dōec d ipius eccle ꝓuisiōe idubitant rumor pertulerit vitatē, hūiles pces fundant ad dn̄z apō eū deuotis orōnibus insistat: vt ipse q ꝯcordiā fac i sublimib⁹ suis: sic efficiat eoꝝdēz cardi naliū corda i eligēdo ꝯcōdia ꝙ ꝓuisio celer cōcors ⁊ vtilis ꝓut aiaꝝ salus exigit: ⁊ toti⁹ orbis reqrit vtilitas ex ipoꝝ vnanimitate seqt. ¶ Et ne tā salubre pn̄tis sāctiōis edictuz ignorātie negligi ptextu ꝯtin gat: districte pcipimus: vt pri arche: archiepi: epi ⁊ alij ec clesiaꝝ plati ceteriqz qbus ꝯces sū ē pponere vbū dei clerū ⁊ pplz ppt h spālr freqntib⁹ cō gregādos i suis smonibus ad supplicū pcū suffragia ꝑ cele ri ⁊ felici exitu tāti negocij fre quentāda solerter hortentur: ⁊ ipis eadē aucte nō solū orō nū frequētiā: sz obꝓuātiā: ꝓut circūstātie[g] pensande suaserit ieiunioꝝ[h] idicāt. Idē i codez.

Ut circa[i] electōes postu latiōes ⁊ ꝓuisiōes eccle siasticas viā[l] malicijs ꝓut ē pos sibile[m] ꝯcludam⁹: ne diuti⁹ pi culose[n] vacēt eccle: vel ꝑsona tuū dignitatū[o] ⁊ alioꝝ[p] eccl̄ia sticoꝝ bn̄ficiorūz ꝓuisio diffe rat. ¶ Edicto ppetuo[q] ꝓuide

a ¶ Diuine. ad hoc. s. e. commissa. in fi.

b ¶ Graui. fuit g gḡuis offēsa. xxiij. q. j. n̄ afferamus.

c ¶ Carere. concor. j. de of. or. q: pleriqz.

d ¶ Hūana. C. d nup. auc. ꝙ eis. ff. de obse. l. multū. ff. d. l. j sigs inglinus. ff. d pac. iur. gentiū. §. gn̄alit. io. an.

e ¶ Orois. xxiij. q. viij. i qlibz. als ē fo. § qz uisibisci ētes mag rligiōi h⁹ ꝙz offīs: ⁊ la bore cōpōis vel sudore nr̄am rē publicā ꝯtineri.

f ¶ Ubi primum i. qz primū. io. an.

g ¶ Circūstantie. puta q: timet de ciçania ⁊ magna discordia iter cā dinales.

h ¶ Ieiūnioꝝ. ad h ꝯcō. d vo. ⁊ vo. re. magne ⁊ vigiliaꝝ exercitiū: vt ibi.

i Ut circa. ap pellaates. ꝯ electiōes postu lationes vl ꝓui siones oia q obij cere intēdūt ꝯ ꝑ sonā vl formā te nent exꝑmere ⁊ iurare: ꝙ illa cre dunt va esse ⁊ ea posse ꝓbare. sup nō exꝑssis ipsi vl adherētes nō au diet: nisi d nouo emergāt vel ꝓue niāt vel superu e niat ꝓbādi facul tas: sup quo iu rare debebūt sta tutū Inno. editū ꝯ nō ꝓbantes q obijciūt in ꝑsonā vl formā i suo robore ꝯseruat. ⁊ sm gar. ⁊ ioā. mo. hec dec. in. vj. ptes diuidit: qrū pma vsqz ibi edicto. in qua ponit ꝯstonis cāz. scda vsqz ibi alio quin. ⁊ ponit ibi ꝯstōnē. tertia vsqz ibi nisi aliqd. ⁊ po nit ibi penā nō obseruātis ꝯstōnē. qrta vsqz ibi super huiusmodi i qua facit exceptionē. qnta vsqz ibi illa sa ne. i q d iuramēto pōit sup exceptione pstādo. sexta ibi illa sane vsqz i fi. i q corroborat dn̄i ino. dec.

k ¶ Electōes. nō h tres modos tāgi i quib⁹ ꝓuidet ecclesijs: sic. s. e. c. j. eo. li. quoꝝ pmi duo ptinēt ad sbdi tos: ali⁹ ad platos: qui eipso qd ꝓuidēt cōfirmāt. qd est verū si eodē iure spectat ad illos eligere ⁊ cōfirma re. lxiij. di. i synodo. ff. de auc. tu. l. iij. secus si diuerso: ⁊ sic itelligit. s. e. cū inter canonicos. vbi de hoc: ⁊ de fi. instru. inter. §. ceterum.

l ¶ Uiā malicijs. j. c. pri. d rescrip. sedes. ⁊ c. plerūqz. s. q ma. ac pos. significāte. ff. de rei vē. i fundo.

m ¶ Possibile. n̄ eni oib⁹ hoium malicijs viā ꝑcludē posset. vj. q. j. n̄ oia. malas. n. hoiuz volūtates ad plenū cohi bere n̄ possum⁹. xxxj. q. j. hac rōe i fi. nil. n. ē qd hō sel dedit⁹ malicie, n̄ adiuemat: in auc. coll. vj. vt hi. q se ob. ha. phi. res. mi. i pn. ⁊ idē. ff. ꝯmo. ad eos. ff. d pscrip. v. nā. C. mā. l. ab ann

n ¶ Periculose. aduerbialr pōit: sic d pe. di. j. piculose. ⁊ ē (sic. piculū i spūalib⁹ ⁊ tpali bus. s. e. ne pōfectu. l. di. postqz. ⁊. j. e. quaz sit.

o ¶ Dignitatū. d qb⁹ ē io iudiciū hn̄dū. s. e. tit. dudū. ij. ⁊. s. d pbē. d mł

p ¶ Alioꝝ ecclīasti (cta. coꝝ. oium vlr. xix. di. c. j. ff. de offi. psi. l. iij. igitur siue sup simplici benefi cio appelletur: siue sup alio locū habet hec dec. Dici eni solet: ꝙ idefini ta canonis vel legis re gulā tradere intēdentij: eqpollet vli: indefinita cois locutiōis, n̄ sm iuri stas: vl sz logicos idefi nita eqpollet vli i mā ne cessaria: vt hō est aial g ois hōi mā vo ꝯtigēti se cus: vt hō currit: ergo ois hō nō seqt. Sz ꝯ ꝙ ēt sz iura idefinita n̄ eq polleat vli. nā si lego ali cui oē marmor: videor legasse ⁊ statuas marmo reas ⁊ cetēas spēs ex mā more factas. ff. de le. iij. heres mec⁹. §. j. ⁊ d au. ⁊ ar. le. l. i. ⁊ tn̄ si leget mar mor idefinite: sub lega to comprehenditur sola rudis materia: ⁊ nō spe cies de marmore facte. ff. de le. iij. l. quesitum. §. illud fortasse. Item si la na indefinite legetur: tincta nō continetur in legato. ff. d le. iij. l. sicut i pri. ⁊ si legat ois lana: ēt ticta cedit legato. ff. de au. ⁊ ar. le. l. pedicul⁹. §. labeo. g idefinita nō eqpollet vli. Itē aliō qn̄ trā sigit sup gn̄ali petitiōe: aliō qn̄ sup idefinita: vt nō. s. d trās. c. j. sz dic ꝙ qn̄ nō est eadē ratio ⁊ ꝯditio propt aliqd accedēs omnium particularium in vniuerso comprehensorum inde finita non equipollet vli: vt patet in contrarijs. Nam tinctu ra lane ⁊ species marmoris non procedunt ex ipsa origine: sed ex accidenti hominis operatione: ⁊ posset maioris esti mationis esse ipsum additum tincture vel speciei: qz ipsum principale. sed quando omnium particularium eadem ratio ⁊ conditio vt prius: quia non variantur per accedens: licet forte sit ibi imparitas ex origine: puta quia alia lana melior ⁊ nobilior ex origine: idem in marmore: tūc idefinita negati ue vl affirmatiue prolata equipollet vli. ff. de le. ij. si plibus. ⁊ l. si ita. ff. de re. du. l. si is q. §. vtꝝ in fi.

q ¶ Perpetuo. i. gn̄ali: sic. s. e. massana. ⁊ sit hec signa cogno scende generalis cōstōnis cū edicti vocabulo nūcupatur vt h: si mittat venerabili cetui: si precipit ꝑ oēs pplos diuulgari

m⁹: vt si q̄n aliq̄ electōibus postulatōib⁹ vl' puisōib⁹ se opponūt: pponendo aliq̄ ꝯ electionis postulationis seu puisiōis formam aut personas eligentium vel electi: siue illius cui erat prouisio facienda siue facta: et propter hoc contigerit appellari: appellantes i instrumēto publico: seu litteris super appellatione ꝯfectis oīa et singula exprimāt: q̄ i formam intēdūt obijcē: vel psonas corā psonis auctēticis: aut psona: q̄ sup hoc testimoniū phibeāt, vitati: corporali pstito

scriptura publice procedente: si dicatur idem in silib⁹ obsuādū si lex vel canō appelletur gnālis: si iubet expsse ad oēs ptinere. hos modos habes. C. de legi. l. iij. io. an.

a ¶ Aliqui. quorū iterest: vt qꝛ canōici parochiani vel patroni. xvi. q. vij. filijs. et si collegium obijcit: ad hoc tenet. ff. quod me. cā. l. metū aūt pñtem §. aiaduertendū. dixit gar. q ro. curia quēlibet clericū de dio. vel de ciuitate admittit ꝯ electum epm: siue bñficiatus sit siue inde oriūdus si vlt obijcere in personā: ꝯ formā autē non nisi canonicos admittit.

b ¶ Proponēdo aliq̄. si ergo que opponūtur nō sunt talia sed directe respiciunt ius ecclie vl' opponentis persone ꝯstitutio ista non artat: vt in cle. e. ti. constitutionem primo. ṫn.

c ¶ Formā. vt quia seruata nō fuit forma dec. qꝛ ppter. in electione ꝯ formam postulationis obijci potest q nō est cōcors: vel saltim a duabus partibus celebrata: et hoc qñ vn⁹ postulatur et alter elegitur. s. e. scriptū. vel q postulatus esset q debuisset elegi. s. ti. pri. c. vno. ꝯ puisionē potest opponi: q ad huc nō sit puidendi ptās ad supiorē deuoluta: vel qꝛ per litteras surrepticias sit facta puisio: de rescrip. super litteris.

d ¶ Eligētiū. vt q sunt excōicati maiori: vel ab hoie suspensi. s. e. cū inter. de cōsue. cū dilectus. vel priuati a canōe vt qꝛ sciēter elegerunt indignū. s. e. cum in cunctis. vel sunt infames: quibus sunt actus legitimi interdicti. ff. de reg. iu. act⁹ ſꝫ eligere est actus legitimus. j. de sen. ex. solet ad fi.

e ¶ Electi. puta defect⁹ etatis scie et natalium. s. e. cū i cunctis. Obiectoꝝ aūt defectuū examinatio fiet: vt tradit. j. e. si forte.

f ¶ Faciēda. quod dicit h de puisione dr: repetitū intelligatur in postulatione et electione faciendis. quod iuris eni in vno et in reliquo. et hoc verū si ꝯ certā psonā appelletur: vt nō eligatur vel postuletur: si aūt ꝯ incertā huiusmodi constitutōis formam non est necesse seruare. j. e. qui contra certam.

g ¶ Appellari. ad papā ſm guil. et est rō: qꝛ appellatiōes interposite ad papā magis cōsueuerūt ptelare negocia ecclesiarū: de ap. sepe. et ad ea que frequēti⁹ accidūt etc. ff. de legi. nā ad ea. et ista ꝯstitutio videt supplere illā. s. eo statuim⁹. q̄ expsse de ap. iterposita ad papā loqtur: ar. ad hoc. j. e. is q. et c. se. tu dic ſm gar. q hec decre. etiā locū habet in appellatōibus ad iferiores interpositis: cū generaliter loquat: et sic sit gnāliter intelligenda. ff. de of. pſi. l. preses. xix. di. c. i. ff. qđ me cā. l. metū autē. §. aiaduertendū. ff. de publi. de precio. Preterea ho. intelligit illā dec. s. e. statuimus. lꝫ ibi exprimat ad nos etiā i appellationibus ad inferiores interpositis: quod facit pro hac parte: tñ id non puto verum vt ibi dixi. hec autem decre. ſm gar. locum habebat siue in iudicio siue ex iudicium appellaretur: quod non est hodie verū. nō eni locum hꝫ nisi in appellatiōibus ex iudiciū interpositis: vt declaratū ē. j. e. ꝯstō.

h ¶ Publico. facto. s. p manū tabelliōis qđ sit publicū istrm nō. s. đ fi. istru. c. ij. et dic publico. s. sup appellatione confecto.

i ¶ Litteris. testimonialibus. s. sigillo autentico sigillatis. j. de of. or. si canonici. et in decre. cum medicinalis. j. de sen. ex. vel dic q sufficit si p suā vl' alteri⁹ puati manū fuerit lr̃e conscripte: pbabit tñ talis scriptura p testes tñ ſꝫ guil. por itellect⁹ pualet: et ideo dictū est de lrisqꝫ i plerisqꝫ locis vsus tabellionū nō habetur. ſꝫ instrumētoꝝ loco hñt officialiū lr̃e.

¶ Omnia et singula. quid ergo si dicat electum periurum vel homicidā vl' excōicatū: nūqd sufficit talis expssio de h fert tēpore mortis io. et nicolai multū disputatū: et diuerse declaratōes facte dicūt sup h: et vi q satis h sufficiat: qꝛ quodlibꝫ piuriū vl' homicidiū repellit: ſꝫ dic ꝯ p hāc lrāꝫ: als q̄re fieret hec vboꝝ geminatio et pbat h satis. j. de exc. pla. et melius. j. e. procurator. et i cle. cōstōnē. e ti. j. rñ. ad idē. ff. de dolo. l. si ex dolo. §. fi. j. đ testi. pñtiū. §. testes ij. q. viij. libelloꝝ de pe. di. v. ꝯside ret. et tutū ē q iuret p hūc modū iura omnia et singula etc.

l ¶ Corā. hic fit v. refert eni ad iferiora nō ad supiora: coram aliquo aūt fieri dr: quod fit eo sciente et intelligente. lꝫ nō ꝯsentiente. ff. de v. sig. corā. sed et h eius testimonium requiritur: vt. j. dicam.

m ¶ Corporali. p hoc dicas ſm guil. et gar. q si iuret pñte textu euāgelioꝝ et nō tāgat: q huic ꝯstōni satisfactū nō ē: et sic papā nico. i hoc iterlocutū dicūt. si aūt euangelia tangeret pede vel cubitu: si manus habet nō sufficit: qꝛ singula membra singula hñt officia. lxxxix. di. singula. s. de here. cum ex iniuncto. facit n ꝯ generalē cōsuetudinē que est optima iterpres legum. s. de cōsue. cū dilect⁹. Quid si sit eps q appellat: q̄ro an teneat tāgere sacra: dixit gar. q sic: qꝛ generaliter oqt h decr. et sic gnālr itelligēda. xix. di. c. i. ff. de of. pſi. l. iij. Itē pui legium epoꝝ ē corpore iuris clausū: vnde p istud tolli vr̃ ac si ius esset. s. de consti. lꝫ. cum suis concor. guil. ꝯ dicens: q epi tangere non tenētur. xi. q. i. nec honore C. de epi. et cle. auc. sed iudex. s. de iu. cal. c. vlti. et hoc credo verius lꝫ opinio gar. sit tutior: et facit qđ dicā. j. c. pri. sicut eni p illā dec. nō tollunt illi speciales casus in quibus quis administrat ante confirmationem de iure veteri: sic et p istā sublatum nō credam illum casū in quo quis tangere nō tenetur. s. in episcopo pcederet hoc dictū: si puilegiū epoꝝ esset generale: et tunc respōderetur ad cōtraria. j. signata q ponūt casus speciales sed qꝛ per iura superius all. et p auc. de san. epi. colla. ix. §. sed nulli. potius probatur istud speciale i iuramēto testiū: postea prorogatū ad iuramētū calūnie per predictā decre. vl. de iu. calū. ibi sicut in dicendo testimonio etc. dicā q in alijs tangere tenentur: ad hoc. i. q. vij. quotiēs. j. s. et. j. de iureiu. ego. n. i fi. de pur. ca. quotiens. §. porro. i prin. et in fi. de sen. exc. venerabili.

n ¶ Prestito. pone q vna die appellauit sequēti die iurauit: q̄rit an sit huic ꝯstitutiōi satisfactum: et dixerūt guil. et gar. q nō: et sic dicebāt fuisse declaratū per nico. et ar. ad h. ff. de dā. infec. q bona. §. siquis stipulaturus de dāno ifecto: eodē tēpore debet iurare et stipulari: als nō ē ei audiendū: et publicatio scrutinij: collatio et electio insimul fieri debēt nō ex interuallo: vnde hoc vr̃ fuisse istius constitutionis mens: q incōtinenti super oppositis i appellatiōe iuret: ad idē. ff. de testa. heres palā. §. fi. Itē ſꝫ eosdē dicas et bene: q si appellās dicāt sic: offero me paratū iurare oīa et singula etc. nō est huic constitutioni satisfactū: quia constitutio ista iuramentum exigit: non pollicitationem: ad idē. C. de vsur.

iuramẽto: ꝙ credũt ea q̃ sic ex ꝓmũt eẽ v̾a ⁊ se posse ꝓbare[a]. ℭ Aliogn[b] tã opponentes, q̃ tpe appellatiõis itposite: vel postmodũ adherẽtes[c] eisdem obijciẽdi aliq̃ q̃ nõ fuerit i h[9]i l̃ris vl' istrumẽtis exp̃ssa[d]: ptã tẽ sibi nouerit itdictã[e]: nisi aliqd postea forsã emerȿit[f]: vl' su ꝑ ãtiqs[g], superuenerit[h] ꝓbãdi facultas aut aliq̃ antiq̃ in opponẽtiũ noticiaz de nouo ꝑuenerit: q̃ appellãtes apellatiõis tẽpore emisse v̾isim̃' ignorare potuerit[i]: ⁊ etiam ignorarint. ℭ Sup h[9]i aũt ignorantia[k] ⁊ supueniẽte[l] facultate ꝓbãdi fidẽ ꝑ ꝓꝑiũ[m] p̃stãdũ corpal̃r faciãt iuramẽtũ: hoc adijciẽdo in iuramẽto eodẽ: ꝙ ad ea ꝓbãda credũt se sufficiẽtes ꝓbatiões hr̃e. ℭ Illa sane q̃ felicis recordatiõis inno. papa q̈rtus ꝯ nõ plene ꝓbãtes ea q̃ in formã vl' personã obiecerãt statuit[n]: i suo volumus robore permanere. Idem in eodem.

Auaritie[o] cecitas[p]: ⁊ dãnãde ambitiõis iprobitas aliquoꝝ aios occupantes eos i illã temeritatẽ impellũt vt q̃ sibi a iure interdicta[q] nouerint exquisitis fraudibus,[r] vsurpare conẽt. ℭ Nonnulli sigdẽ ad regimẽ ecclaꝝ electi q̃ eis iure ꝓhibẽte nõ licz se añ ꝯfirmationẽ electiõis celebrate de ipis admistrationez

receptam. vbi dicitur ꝙ aliud est soluere: aliud esse paratum soluere ad idem. š. de eo qui mit. in pos. c. i. 3rẽ ꝗm eos: vt plene ⁊ in oibus huic constitutioni satisfiat: primo ipse tabellio fidem faciat in instrumento de sacramẽto: faciat etiã fidez de tactura. lz eni durum videaẽ: ꝙ ob hoc nõ valeat appellatio: si aliter ꝓbari poss̃ t tactura: tñ sic ferẽ p nicolauz fuisse declaratuz.

a ℭ Probare. si autẽ dicat se credere posse ꝓbare ea que sufficiant ad victoriã cause sue nõ ẽ huic ꝯstitutioni satisfactũ: nec valet appellatio. j. e. is qui. qd si appellãs q̃daz ꝓbauit ex oppositis ⁊ iuratis q̃ h̃i sufficiũt ad victoriã cause: ⁊ q̃daz nõ ꝓbauit: quid erit: dicũt q̃dã eũ succũbeẽ: ad hoc de ꝓba. lz. v̇. item quoqꝫ. ⁊ ita dicũt quidã nicolaũ interlocutũ. contrarium tamen est verum: quia constitutio ista itẽdit: vt v̾z solã calũniã excludere. nõ. n. iurat ꝙ sint vera ȝ ꝙ credit ea vera: sic ẽt itelligit ho. š. e. statuim[9]. decre. illa lz nõ ob. quia ibi se astrigit ad vtrũqꝫ probandũ: vnde mos gerẽd[9] fuit. ff. de ꝓba. l. circa.

b ℭ Alioquin. i. si nõ expresserint oia que intendũt opponere. alij exponunt ⁊ male alioquin. i. si nõ iurauerit vnde dicunt ꝙ pena istius constitutionis est solum ꝙ si non iurat non audiatur super non expressis. Sed h̃ est falsum: quia si non seruat constitutionem in nullo valet appellatio: ⁊ est expressum. j. e. is qui. ⁊ ibi etiã dicã: ⁊ probat hoc cle. e. ti. constitutionem in fi.

c ℭ Adherentes. dixit gar. ꝙ adherentes debent seruare hanc constitutionem vt principalis: al's nõ audirentur: al's eni non procluderetur via malicijs: quod intendit ista constitutio: ad hoc j. e. auaricie. ⁊ ita dicit papaz nico. interlocutuz. Sed guil. ꝯ: quod potius credo: cum hec constitutio nulla q̃ꝫntum ad hoc de adherentibus mentione facta dicat appellantem iurare debere: ⁊ crimina specificare. adherentes ergo q̃ꝫdiu appellãs prosequetur negociuz: ad hoc non tenentur: ar. de deci. ad audiẽtiã. nec sit tutũ nec honestũ cogi multitudinẽ ad iurãdũ: illo v̾o defũcto vl' ꝓseq omittẽte si ipsi velit ꝓseq h̃ñ iurabũt ⁊ specificabũt. ⁊ scias ꝙ ñ admitteẽ ex v̾tute appellatõis adherẽtes: nisi. j. tẽp[9] q̃ appellasse d̾buissent appellatõnẽ exp̃sse ratificauerit: ⁊ dixerit se adhereẽ velle. ij. q. vi. si solẽt. ff. rẽ ra ha. l. bõꝝ.

d ℭ Expressa. singulariter: vt dictum est.

e ℭ Interdictam. alius autez qui nõ appellauit nec adhesit poterit se opponere. non potest tñ prosequi in cã illa pro interesse cõ articulos non specificatos: quod dic vt in clemen e. ti constitutionem. §. ij. ⁊ sic debet intelligi. j. e. si forte. ibi autẽ dabit initium ⁊c. vel superior ex officio suo ingret hoc: ne electus forsan criminosus ascẽdat ad apicẽ. xxiij. di. q epus. Quid si appellãs q deficit i probatione obiectoꝝ: vel cuius appellatio reijcitur: offert se paratũ ꝓbare incõtinenti electum excõicatuz: dic ꝗm guil. ⁊ gar. ꝙ non admittiẽ: tanq̃ꝫ par: qd̃ dic vt in cle. e. ti. cõstitutionẽ §. i super. nam etiã p' modũ querele non audiretur vt ibi: sed supior ex officio inquiret de hoc: ⁊ hoc si probationes sũt in promptu al's nõ. sic. n. retardaretur confirmatio: taceat ergo. ij. q. vij. pleriqꝫ. vi. q. ij. si tm̃.

f ℭ Emerserit. vt si de nouo homicidiũ cõmisit vl' aliud mortale.

g Antiqs. tũc notis ȝ nõ oppositis. si vero fuisset opposita circũstãtijs omissis nõ audireẽ volẽs illa exprimere etiã cũ iuramẽto qd̃ seqẽ: vt in cle. e. ti. cõstitutionez. ij. ꝶn. ⁊ que ẽ rõ ibi nõ.

h ℭ Supuenerit. cũ. n. ab initio ꝓbãdi nõ habuit facultatẽ exp̃mere nõ debuit. ij. q. vij. pleriqꝫ ñ sic in cãu. j. e. nulli. vt ibi dixi. io. an.

i ℭ Verisimiliter. vt quia non consueuerant multam familliaritatem habere cum isto electo: ⁊ que opponuntur non erant publica: ⁊ in facto alieno est probabilis ignorantia. ff. pro suo l. vlti. gar.

k ℭ Ignorantia. vt in vltimo casu quo de ignorantia dicitur.

l ℭ Superueniente. vt in scdo casu. In primo ergo casu non iurat. nisi vt excludat calũniam vt sequitur.

m ℭ Per proprium. nõ ignorantiã probari per iuramenta. j. e. nulli. ⁊ ideo compelluntur iurare: quia debuerunt ab initio querere: ⁊ quia presumuntur maliciose hoc opponere: alias quilibet presumiẽ ignorans. j. de reg. iu. presumitur vbi de h̃ dixi: ⁊ per hãc litteram per proprium dixit guil. ꝙ generalis procurator non prestabit hoc sacramentuz ȝ spãlis. s. habẽs ad h̃ mandatum: bene sic diẽ se obtinuisse: ad h̃. ff. de iureiu. iusiurandum. §. procurator. C. de procur. l. in pecuniarijs. ad h̃. j. e. procurator.

n ℭ Statuit. š. e. statuim[9]. ibi. n. poniẽ pena deficientis i ꝓbatione h̃ pena nõ seruantis hanc formã in appellando.

o Auaricie. electus ante confirmationem administrare non debet per se vel per alium in totum vel in partem sub quocunqꝫ colore: qui cõtra fecerint ipso iure priuati sunt iure ex electione quesito.

p ℭ Cecitas. no. auaꝝ appellari cecũ ⁊ ãbitiosũ. j. e. quorũdã. excecãt eni ista aios: vt agẽda nõ videãt: ⁊ a ꝓhibitis nõ declinẽt vt ibi: ⁊. xlvij. di. virũ. ⁊ c. sicut hi. ⁊ qs dicaẽ auarus quis largus: quis prodigus: nõ. š. de consue. ex parte. io. an.

q ℭ Interdicta. s. ante confirmationẽ administrare. š. e. nosti. ⁊ c. qualiter. ⁊. š. de preben. cum iam dudum.

r ℭ Fraudibus. fiebat fraus quasi de contractu ad ꝯctũ: ⁊ h̃ prohibitum est: quod prosequere: vt nota. xiiij. q. iij. pleriqꝫ. š. de priuile. quanto. ⁊. ff. de legi. contra.

eccl'ar[a] ad q's vocāt igerē[b] ipā sibi tā q̄ pcuratōib⁹ seu econo mis ɔmitti pcurāt. ¶ Cū ita q̄ nō sit malicijs hoīuz īdul gēdū[c] nos lati⁹[d] puidere volē tes hac gnāli ɔstitutione sāci m⁹: vt null⁹ decetero admini stratiōe dignitatis ad q̄ elect⁹ ē p⁹ q̄ celebrata d ipo electio ɔfirmet[e] sub economat⁹[f]: vl' p curationis[g] noie: aut alio d no uo q̄sito colore[h] i spiritualib⁹[i] vl' tēporalib⁹[k] p se vl' p aliū p parte[l] vl' i totū gerē[m] vl' recipe[n] aut ill' se imiscē p̄sūat: oēs illos q sec⁹ fecerit iur: si q̄d eis p ele ctionē q̄situ fuerit dcēnētes eo ipso[o] puatos[p]. Idem in eodē

q Quam sit. eligētes quācito cōmode pñt electionez electo presentent elect⁹ .j. mensē cōsentiat: al's priuat⁹ sē iure quesito nisi condicio psone ipm excuset. p⁹ cōsēsū confirmationem petat .j. tres mēses: al's electio viribus vacuetur.

Q Uā[q] sit ecclesijs ipsaruz dispendiosa vacatio: q̄ periculosa etiaz eē soleat aīa b⁹: nō solū iura[r] testant: sz etiā magistra[s] rex efficax experiētia manifestat. ¶ Cupiētes itaqz cōpetētib⁹ remedijs vacatio nū diuturnitatib⁹ obuiare h̄ p petuo dcreto statuim⁹: vt siqñ fuerit electio i aliq̄ eccl'ia cele brata: electōes elcōnē ipaz q̄ citi⁹ cōmode[t] poterūt electo pñtat: ac ipetere ɔsēsū ipi⁹ p curēt elect⁹ vo illū adhibē .j. mēsē[u] a tpe pñtatōis h⁹ i tēeat. ¶ Quem si electus ipe vltra pstāe distulerit[y] iur siq d ei ex electiōe fuerat acq̄situ ex tūc[z]

a ¶ Ecclesiarum. oīum cum indefinite loquatur: quod verū intelligas nisi in papa.§.e.lz 7 idem est sm hug. 7 io. in ipera tore: qui hoc no. xciij. di. legimus. alij cōtra.§.e. venerabilē. 7 in casu.j.c. indemnitatibus.§. si vero. 7.§. ceter. 7 vltramōta no concorditer electo imediate subiecto dño papa.§.e. nihil

b ¶ Ingerere. vocari eni debēt a deo tanq̄z aaron.§.e. qualiter.

c ¶ Indulgēdū.§.c. pr. ff. de rei. ven. in fundū.

d ¶ Latius. i. late: sic.§. de accusa. lz pp̄e si ibi po tius. 7 .j. de iurijs. 7 si pi gnorationes. ibi districti us hoc dico: q2 idē puisū est ex mente priorū iu rium. vel dic proprie: q2 hec constitutio latius 7 clarius exprimit. Itē oli irritabat electio: hodie al'r est vt .j. sequetur.

e ¶ Confirmet. 7 tūc ad ministrabit q̄ iurisditio nis sunt: nō que ordinis vt.§.e. transmissam. 7 est rō quare electi añ cōfir mationē nō administrant q2 al's de confirmatione nō curarēt: maxime hi q non habent consecrari: 7 etiam confirmatio nihil operaretur si administrationem per electionem haberent. Item si conti geret electionem cassari nō possunt sic de facili remoueri. q̄d dices de electo confirmato a cuius confirmatione est appella tum: nunquid si administrabit appellatione pendente: incur rat penam: 7 fuit disputatum 7 terminatum olim bonon. q̄ administrator talis incurrat penam per .l. ff. de mu. 7 ho .l. re us.§. cum contra quem. 7 hoc nisi talis esset appellatio que non teneret. 7 sic intelligitur de ap. constitutis. ij.

f ¶ Economatus. economus cui res ecclesiastica gubernāda mandatur. C. de sacrosāctis ec. l. iubem⁹ circa pncipiū. io. an.

g ¶ Procurationis. sumebant hanc fraudem ex decre.§.e. cū nobis olim in fi.

h ¶ Colore. quicunqz fuerit ille: puta vicaria: cōmenda castal dionatus. vel dicebat se facere id vt canonicum sm opinio nem lau. qui nota. hoc.§.e. qualiter.

i ¶ In spiritualibus. vt excommunicare: absoluere: interdi cere: penitentias iniungere 7 similia supra de exces. prela. ac cedentibus.

k ¶ Temporalibus. vt recipere census 7 debita: habere curā colligendorum 7 conseruandorum fructuum 7 similia.

l ¶ Pro parte. gerere eni v2 qui nimiam partez attigerit de hereditate. ff. de acquir. heredi. si suuz.§. siquis ерvus.

m ¶ Gerere. i. iudicio vel extra. ff. de v. sig. vba. l. lz iter gesta.

n ¶ Recipere. de puētib⁹: sic dicit lex i tutore. C. ar. tu. l. fi.

o ¶ Eoipso. s. q̄ se administrationi imiscuit: nō autē eo q̄ fecit se procuratorem vel economum constitui: si se non immiscu it. hec probantur per superiorem litteram: 7 verba cum effe ctu 7c. de cle non resi. relatum. cuz si.

p ¶ Priuatos. iure. olim vero per sniam: nisi velis dicere q̄ administrantes vt electi nullo colore questio priuandi sint p sniam per atiqua iura: administrantes quesito colore priua ti sint ipso iure: vt hic: quod satis mihi placet vt euitetur cor rectio: vt .j.e. cum expediat. sed primum verius sm gar. 7 pro eo .j.e. cupientes.§. ceterum. 7 si electus al's nulluz ius habebat ex electione: vel ei renunciauerat: tenetur ad fructuum restitutionem: 7 alias iudicis arbitrio puniri debet sm guil.§.e. dudum. ij.

r ¶ Iura. l. di. post q̄z.§.e. ne p dfectu 7 .c. cuz inter vni uersas.

s ¶ Magistra re rū. dicit philoso phus: nā potētē: ars facilez: vsus pmptū reddit ar tificē: 7 cuilibz ar tificio pbz expiē tia nutrimēti. ff. de .l. iij. l. legatis.§. ornatricibus.

t ¶ Quācitius. est hoc tps ad arbitrium boni viri cū le ge vel canone non terminetur de iure deli. l. j. 7 de off. dele. de causis 7 magis intellectu q̄z elocutione certa exprimi potest: de dona. apostolice.

u ¶ Cōmode.§.e. q2 ppter. xxij. q. ij. faciat. ff. de v. sig. l. nepos proculo. si autē electores fuerūt negligentes in pñtando non nocz electo q2 nō dz per alterū alteri iniq̄ cōditio afferri. ff. de re. iur. nō dz 7 ē expressū .j.e. cupi entes.§. ceterum 7 tene hodie q̄d ibi habes q2 si eligen tes differūt electionē pñtare .j. viij. dies postq̄z cōmode poterūt totalit quo ad se exclusi sūt a psecutiōe pcessus 7 ab eccl'iasticis bñficijs q̄ i illa ecclesia obtinent p triē nium ɔtinuū sūt suspēsi electo p hoc nullū fit piudiciū: hoc habes i pdicto.§. ceter. 7 scias q̄ illud locū habet generaliter in oībus electiōib⁹: nō in illis tm̄ de quib⁹ al' loquitur decre. cupientes. vt ibi dicaz. 7 hoc probat principium ipsius decre.

x ¶ Mēsē. subaudi ɔputādū a tpe 7c. 7 dic sm guil. 7 gar. q̄ tot dies hēbit iste mēsis: quot habuerit ille in q̄ pñtata fuit electio: 7 si dies aliq lapsi erāt: supplet d mē se seq̄nti: 7 pbat h apte.§. de sup. neg. pla. lz. vbi duo se mestria faciūt vnū annū. Si. n. diceremus q̄ mēsis de beret. xxx. dies hēe: iā nō facerēt duo semestria itegrū annū: sz solū. ccc. lx. dies. si. xxxi essent. ccc. lxxij. si. xxviij. ccc. xxxvi. ē g necessario ɔcludere: q̄ fieri dz cōputatio sm q̄ mēses occurrūt: 7 faciant ad hoc q̄ nō. ff. de di uer. 7 tē. pscrip. l. ij. 7 idē itellige i tribus mēsib⁹ datis ad eligēdū: 7 trib⁹ ad ɔfirmationē petēdū: vt .j. sequit.

y ¶ Distulerit. p hoc pz: q̄ si ipeditus fuerit nō currit ei tps: q2 ipeditus nō differt: de ɔces. p bē. q2 diuersi tatem. 7 facit quod in vlt. casu inferius dicitur.

z ¶ Extūc. extremū tps signat. ff. de ɔdi. 7 demō. si is.§. si ita vnde vsqz ad finē mēsis poterit expectare.

a ¶ Eoipso.nec requirit alia priuatiõis snia:lz vbi du bium esset declarari posset sententialiter illuz eẽ priua/ tum ⁊ adde quod dicam infra.e.commissa.

b ¶ Cõditio.vt q2 papa phibuit:ꝙ nõ ꝯsẽtiret electiõi de se facte:vl' monachus canõicus regularis vl' alius frater ẽ q sine li/ cẽtia supioris cõ sẽtire nõ pñt.j.e. si religiosus.i.rñ. Licẽtia aũt obtẽ/ ta dico ꝙ hẽbit mẽsẽ itegruz.illi eni nõ currit nisi exquo ꝯsẽtire po tuit.s̃.e.v̄.electus de ꝯces.pben. q2 C.de anna exce.l. i.§.fi.

c ¶ Celeritate.si h̃ i dubiũ reuocet: bõi viri arbitrio termine.ff.de v̄. ob.l.ꝯtinuus.§. ij.de dona.apo/ stolice.

d ¶ Obtinere.si supior illaz dare nolit:dic vt dicã. J.e.si religiosus.⁊ voluit guil. itãtũ adheret huic lr̃e ꝙ dixit ꝙ nisi ob tineat:puta q2 su perior nõ vult dare:ꝙ electores ad electiões pcedere possunt:quod satis vr̃ iniquũ:vñ itelligo obtiere in q̃z tũ i eo ẽ pm gar.verius est dictum guil.vt in glo.se.

se nouerit eoipso[a] priuatũ: nisi forsã ea sit electe psone condi tio[b]:vt electiõi de se celebrate absq3 supioris sui lnia ex phi bitiõe seu q̃uis pruisiõe sedis aplice ꝯsẽtire nõ possit:q̃ casu idẽ elect⁹ seu electõẽs ipi⁹ cõ sẽtiẽdi licẽtiã ab eius supiore cum ea celeritate[c]:q̃ꝫ supioris ipius pñtia vl' absñtia pmiserit petere studeãt et hr̃e. ¶ Alio qn si lapso tpe p eiusdẽ supio ris pñtia vl' absñtia:vt pmittit moderãdo h⁹i licẽtiã eos ne q̃ꝫ obtinere[d] ꝯtigat:electores extunc ad electionẽ aliaz pro cedendi liberã habeant facul tatẽ[e]. ¶ Ceterum quiuis ele ctus ifra tres[f] menses post cõ sensum electioni de se cele/ brate prestitũ cõfirmationez electionis ipsius petere[g] non omittat:quod si iusto[h] impedi mento cessãte infra huiusmõi trimestre tẽpus omiserit: ele ctio eadem eoipso viribus va cuetur[i]. Idem i eodez.

Perpetue[k] sanctionis ora culo[l] declaramus:ꝙ sciẽ ter in electionibus nominan tes idignũ ppter suffragiũ[m] i scrutinio prestitum:nisi adeo in eo persisterint[n]:ꝙ ex votis eorum cõis electio subsequa/ tur nequaquaz eligendi pote state priuentur[o]. licet pro eo ꝙ indignum nominando sci entes contra cõsciẽtias suas agunt:⁊ diuinam vindictam[p] ⁊ apostolice vltionis motum quem qualitas facti suaserit possint nõ imerito formidare[q]

i ¶ Vacuetur.dixit gar.p sn̄iaz:⁊ iõ aliud i isto cãu q̃z supiori q2 mai⁹ vinculũ ꝯtractũ ẽ p⁹ ꝯsensũ q̃z añ:⁊ iõ difficili⁹ rũpit guil.ꝯ qd̃ puto verũ cũ h̃ dicat lr̃a eoipo virib⁹ vacuet :p qd̃ satis pz.ꝙ ẽ canõ late sẽtẽtie nõ serẽde.h̃ ẽ g̃ ius nouũ.nã oli si p⁹ pstitũ ꝯsẽsũ nõ petebat elect⁹ ꝯfirmationẽ:nũq̃z ppter h̃ cadebat a iure sibi p ele/ ctionẽ iã q̃sito:s3 p supio rẽ cogebat ad confirma tionẽ petẽdã pm e.q̃ nõ Inno.de elec.cum in cũ ctis.⁊ nõ pm guil.ꝙ hic statutũ ẽ i electione itel/ ligi ⁊ i postulatiõe:q2 ea dẽ ẽ ibi ratio:de cõstitu. trãslato.Quid si postea confirmationẽ petat ele/ ctus ⁊ eã obtieat:dic nõ posse ꝯualescere quod a pncipio fuit nullũ:⁊ pec cat dennẽdo epatũ : nec facit fruct⁹ suos:nisi cõ firmatio sciẽter fuiss3 fa cta p illuz q al's suo iure cõferre potuisset s3 guil. ⁊ facit qd̃ nõ.s̃.de eta .⁊ quali.cum bone.

k Perpetue.si nõ seq̃/ tur electio nõ ẽ qs ex cõsẽsu i scrutinio sciẽ ter habito i indignũ eli gẽdi ptãte priuat⁹.h̃ dicit

k ¶ Perpetuo.i.gnãli vl' i.perpetuo duraturo.xxv q.i.que ad perpetuum.

l ¶ Oraculo.j.rñ.C.de legi.digna vox.⁊ dicitur oraculum quia orando seu precando impetratur.

m ¶ Suffragiũ.i.ꝯsẽsũ i scriptꝫ redactũ cũ.s.dic ego talis talẽ nomio i platũ:⁊ sumit suffragiũ p auxilio ꝯsilio seu huitio.xij q.ij.qcũq3 suffragio.C.d̃ suf.l.vna.s̃.d̃ cel.mis.cũ mãte in fi.

n ¶ Persisterit.s3 nõne publicato scrutinio ꝯpellũt ad electõ nẽ.s̃.e.publicato.⁊.c.i electiõb⁹.s3 dic illud verꝫ:cuz dignum noiat.si aũt i collatiõib⁹ forte appareat vl' pus apparebat eũ idignũ:tũc locũ h3 hec decre.⁊ qd̃ h̃ dr̃ de pctõ i psonã:idẽ itelligũt de pctõ i formã:⁊ mlt̃o fortius:q2 minus ẽ peccatũ.

o ¶ Priuet.idẽ itelligo s3 gar.⁊ guil.de pena suspẽsiõis a bñ ficijs cũ ea nõ puniãt nominãtes s3 eligẽtes.s̃.e.cũ i cũctis.§. clerici.⁊ nõ ꝙ ꝯstitutus i mortali eligere põt:sic ⁊ excõicat⁹ minori.s̃.de cle.excõ.mi.si celebrat.⁊ interdum eligitur etiã qui mortaliter peccauit supra de iureiur.sicut.

p ¶ Vindictã.si.C.de sum tri.l.i.⁊.s̃.e.vbi.v̄.qui autem.

q ¶ Formidare.q̃ro q̃ fuerit ratio dubitatiõis huius ꝯstõnis Solutio:dicebãt qdã oli:vz Inno.hosti.s̃.e.dudũ.j.⁊ sciẽter nominãtes idignũ i scrutinio erãt priuati ptãte eligẽdi:⁊ pba bant hoc tali rõne:certũ ẽ ꝙ tẽpore decre.cũ i cũctis. inotuit cũ victo.adhuc ñ emanauerat decre.q2 ppt.vñ ex solis ꝯsẽsi b⁹ videbat illa pẽa iferẽda:q2 non erat tunc necessaria alia cõis electio.S3 cõtrariũ est verꝫ vt hic vides:⁊ triplici ratiõe pmo q2 illa iura puniũt eligẽtes tñ.scd̃o q2 nec noiatio nec vo torꝫ publicatio dici põt cõis electio.s̃.e.i genesi.tertio q2 sim plex noiatio non tribuit ius.s̃.e.qd̃ sicut.ad id quod dicitur ꝙ añ decre.q2 ppt.sufficiebãt ꝯsensus:verum est tales qui electionẽ iferrẽt:vnde non dixit decre.cum in cunctis .ꝙ in quẽq̃z cõsẽserint:s3 elegerint.⁊ vnde ⁊ olim suo mõ necess.y

e ¶ Facultatez.supple et electus iure siquod sibi com/ petebat sit eoipso priuatus :per extrauagã. benedicti. e.ti.si religiosus.

f ¶ Tres menses.de diuer sis temporibus vide quod dicam infra.e.si electio.

g ¶ Petere.sufficit petere lz nõ obtineat exquo per eũ non stat in confirmationibus cathedralium vel regu/ larium ecclesiarum:q̃ ex imediata subiectione vel ap/ pellatione pñt peti a papa:pua decre.nicolai.j.e.cupiẽ tes.⁊ scias s3 guil.⁊ gar.ꝙ sufficit si electores petãt.s̃.e. cũ iter cãonicos.⁊.c.cũ dilect⁹.⁊.c.dudũ i pn.⁊ electo tũc nil petẽte vitat hec pẽa.Itẽ elect⁹ p suũ pcuratorẽ ꝯfirmationẽ petere poterit.s̃.de rescrip.cũ dilecta.sal/ uo ꝙ sẽp decre.cupiẽtes puet i suo cãu.s3 põe ꝙ amic⁹ ei⁹ noie ꝯfirmationẽ petijt sine mãdato:nũqd sufficit sic dũmõ ratũ hẽat:q2 ⁊ i iudicijs:vt.ff.de iudi.l.lz ⁊ i ꝯctib⁹.C.ad mace.l.vlt.⁊ i maleficijs.ff.de vi ⁊ vi ar.l. i.§.quotiẽs.ratihabitio retrotrahit ⁊ cõparat mãdato j.de sen.ex.cũ qs.⁊.j.de reg.iu ratihabitionẽ.vbi dicã de h̃.⁊ itelligas ꝙ dz ratũ hr̃e añ lapsũ illorꝫ triũ men/ siũ al's ratihitio postea fcãn pdesset .ff .rẽ ra.ha.l pe.

h ¶ Iusto ipedimẽto.puta ifirmitate viarꝫ discrie supio ris ipedimẽto:frequẽti curie mutatiõe vel alio sili.ff.si qs caut.l.ij.s̃.de pig.significãte.de ap.cũ parati. xviij. di.si eps cũ si.Et nõ hoc tẽpus quodãmodo vtile:quia nõ cessãtib⁹ non officit.C.de inof.testa.ꝯ maiores. s̃. de rescrip.si autem.⁊.c.plerunq3.

ria fuit electio: ⁊ hodie suo modo adhuc est vt locum habeat illa pena: fateor tamen ꝙ pena decre. ſ. e. li. e. ti. c. ij. bene habz locum ante electionem: vt ibi dixi in glo pe.

N 'Ulli licere. eligẽs vel electiõi ꝯsentiẽs ꝯ electũ: nisi ex noua, cã vl' nõ ĩt ei pãdita se negt opponẽ vl' r̃nũciare.

b ¶ Scrutinio. quid sit habes. ſ. e. q: ꝑpter.

c ¶ Subsecuta. vel scrutiniũ publicatũ: q: post publicationez scrutinij nõ est loc⁹ variationi. ſ. e. publicato. ⁊ dic vt ibi: nisi ĩ casu ꝑcedẽtis decre. vt ibi dictũ est: ⁊ ꝙ dicit subsecuta ĩtelligas ex illis cõsensib⁹. verba eni sunt cũ effectu ĩtelligenda: de cleri. non resi. relatum. ff. quod quisqz iuris. l. j.

d ¶ Celebrate. nõ hic paria eligere vel eligẽtib⁹ ꝯsentire: ꝫ non ꝑ oĩa: vt ſ. de elec. ecclia vestra. ij.

e ¶ Emergentibus. ⁊ sic nouo auxilio opus ẽ: de of. dele. ĩsinuãte. ff. de interroga. ac. de etate. §. ex

f ¶ Impugnare. ſ. (cã. d ꝑbẽ. ꝓ tuas. C. de ñ nu. pec. l. ...iter. ⁊ sic nõ ꝙ semel approbatũ nõ possum reprobare: ⁊ h̃ quo ĩtellligat h̃ habes: ⁊ vide qd plene dixi. j. de reg. iu. qd semel.

g ¶ Mor. dz eni eẽ morib⁹ tẽꝑatus ⁊ boni mores plusqz diuitie operantur. ff. de tu. ⁊ cu. da. ab his. l. scire. ⁊ decorari nõ debent pallio moribus indecori. c. di. ꝯ morẽ.

h ¶ Latẽtis. i. qd latebat electores tꝑe electiõis: puta luxuriosus erat vl' adult' vl' id simile: vnde i redibitione erat. ff. d edil. edic. cum lex. et. l. ob. que vitia.

i ¶ Defectus. scie etatis ordinum vel alicuius irregularitatis.

k ¶ Uerisimiliter. al's d facili ñ crederet: vt circa eaq̃ publice facta sunt vel que omnes sciunt. xvj. di. quod dicitis: de postula. prela. c. j. cum similibus.

l ¶ Reuelet. quare nõ posuit tertiũ casuz. s. si sup antiqs supueniat ꝓbatio vt fec. ſ. e. vt circa. rñdeo vt ibi dixi bñ fecit appellãs ñ exprimẽdo crimẽ qd ꝓbare ñ poterat: sed h̃ male fecit eligẽs eligẽdo criosũz: lz id ꝓbare ñ posset: cũ ꝓbatio ñ quereretur ab ipso.

m ¶ Iuramẽto. ſ. e. vt circa.

n S Iqñ. ꝯ electũ a duplo maiori ꝑte vl' electoris ipius nil a reliq̃ ꝑte põt opponi qd votũ extenuet: ꝫ id bñ oppõit qd votũ annullet. ꝫ scire debes: ꝙ extenuare votũ est illud obijcere qd nõ ãnullat penit⁹ votũ: sed illud minoris reddit auctis: sic ego lr̃at⁹: tu illiterat⁹: ego i dignitate et tu simplex canonic⁹ vl' dis filia. Annullare ẽ nullũ reddẽ: vt siqs dicat excõicat⁹ maiori vl' ab hoie suspẽs⁹ vl' icidisse i dcr. cũ i cũctis vl' i dcr. ſ. e. c. ij. vl' bigam⁹ vl' miles fact⁹ vl' vxorẽ duxerit: vel cãonicatui renũciauerit l' voci sue. vij. q. j. qz piculosũz. vl' his similia. et hec bene obijci possunt a tertia parte contra duplo maiorem: vt hic.

o ¶ Sic excedunt. in duplo maiori numero.

p ¶ Zeli meriti. de his dic vt. ſ. e. ecclesia. ij.

N Ulli[a] licere decernimus postq̃ i scrutinio[b] noiauerit aliquem ⁊ electio fuerit subsecuta[c]: vel postq̃ prestiterit electiõi de ipso ab alijs celebrate[d] consensum illũ super electi de ipsa, nisi ex causis postea emergẽtibus[e] ĩpugnare[f] vel nisi ei morũ[g] ipsius antea celata de nouo pandatur improbitas: seu alicuius alteri⁹ latentis[h] vitij vel defectus[i] q̃ verisimiliter[k] ignorare potuerit: veritas reuelet[l]. de huiusmodi autem ignorantia fidez faciat proprio iuramento[m].

I dem in eodem.

S Iquando[n] cõtigerit duab⁹ electiõib⁹ celebratis partẽ alterã eligẽtiuz duplo maiorẽ numero inueniri contra electores q partẽ reliquaz sic[o] excedũt: ad extenuationez zeli[p] meriti: vl' auctoritatis ipo rũ religs[q] vl' electo ab eis aliqd opponendi[r] omnẽ pñti decreto iterdicimus[s] facultatez ¶ Siquid aũt opponere voluerint: quod votuz illius cui opponitur nullum[t] redderet ipso iure: id eis non intelligimus interdictũ.

I dẽ i eodẽ.

Q Uãuis[v] cõstitutio[x] felicis recordatiõis alexandri pape. iiij. ꝑ. nostri causas[y] electionũ epaliũ: seu super electionibus epoꝝ exortas[z] non immerito maioribus[⁊] causis annumerãs cognitiões ipaꝝ ꝑ appellatões quaslibz[ꝯ] deuol

q' ¶ Reliquis. pauciorib⁹. s.

r ¶ Opponẽdi. post electionẽ ĩtelligas: q: añ bñ fiet d istis collatio: nec hoc h̃ ꝓhibet: vñ dixit i p:i. electioni

s ¶ Interdicim⁹. nõ ꝙ numer⁹ duplo (bus celebrat. maior ꝑfert auctoritati. ⁊ ꝑsumit cel⁹ melioris: ⁊ fac ad ea q̃ nõ. ſ. de testi. i nr̃a. Si aũt numerus maior esset sed nõ in duplo ẽ ar. a ꝯrio ꝙ numer⁹ nõ ꝑfert sed de hoc nõ. ſ. e. ecclesia. ij. in gl q̃ icipit ab hac. ⁊ nõ ꝙ in hoc iter dcõ vr̃ caueri solũ d electoribus: vñ vr̃ ꝙ ꝯ electũ bñ posset opponi aliquid qd ad extenuationem pertineat: ꝫ non est verũ ꝫm guil. ꝑ litterã. ſ. q̃ dixit meriti. quod proꝑe respicit electũ.

t ¶ Nullũ r̃ddat pone exẽpla q̃ posui. ſ. Quid si aliquis excõicatus erat ex eligẽtib⁹: an teneat electio: nõ si sciẽter ei cõicauerũt: al's sic: de sen. ⁊ re iudi. ad ꝓbãduz. d hoc. ix. q. j. nos in hominẽ. ⁊ per modernos. ſ. e. illa.

u Q Uãuis. appelatio iudicialis vl' ex. duoluit cãs electionũ epoꝝ ⁊ supiorũ ad papã si i scriptis ⁊ ex cã ꝓbabili fuerit ĩteriecta: al's nõ: ⁊ ab ea pñt ꝑtes siñ prauitate recedẽ ꝑusqz pape pñtata fuerit. ⁊ an i recessu ĩteruenerit prauitas ĩferiores indices añ oĩa debẽt iqrere: quã si repererint d cã nõ cognoscẽt: ꝫ statuent partibus terminũ in q̃ cũ actis ⁊ munimẽtis se apostolico cõspectui representent. io. an.

x ¶ Cõstitutio. q̃ icipiebat dilecti filij. gar. hẽbat eam sub rũca. d electione: guil. d rescri. hosti. d. ap. q tractat d ipsa. de accu. cũ dilect⁹. ⁊ compost. ſ. e. statuimus ad fi. hodie non habem⁹ eã: ⁊ ẽ ar. ꝙ cũ vnũ ius reuocatur ꝑ aliud facienda sit d ipo mentio qd est verum: vt ſ. e. li. de ꝯstitutio. c. j. vbi de hoc. ⁊ xviij. di. quoniam.

y Causas electionum principales. s.

z ¶ Exortas. accidentaliter ⁊ in processu.

⁊ ¶ Maioribus. que sunt nõ. xij. di. preceptis. ſ. de off. leg. quod translationem.

ꝯ ¶ Quaslibet. etiã frustatorias: ⁊ erat hoc ꝯ ius cõe: et per hoc manebant longo tꝑe ecclesie viduate: et io fuit correctione dignum: et inisus fuit alex. opinioni Inno. quã nõ. ſ. de ap. vt debit⁹ i vlt. glo. sua: vbi enumerat causas electionũ epoꝝ inter maiores causas: sed ꝫ guil. salua pace Inno. alex. vin. et aliorũ id dicentium illud saluis etc. est quedam protestatio quaz papa facit de iure suo: sic. ix. q. iij. saluo. et de sup. ne. ꝑ. lz absurdũ. n. vr̃ dicẽ q̃zlibz appellatiões illas cãs ad papaz deferre. de qbus alius q̃z papa cognoscẽ ñ põt.

ui asserat ad ap. se examen. ¶ Nos tñ ⁊ temerariā appellātiū audaciā ⁊ effrenatā appellationū frequētiā refrenare volētes: hac generali ɔstitutiōe duxim⁹ ꝓuidēdū vt si extra[a] iuditiū i ꝑdictis[b] electiōib⁹ vl' i alijs dignitatib⁹ epatu maioribus[c] celebratis expssa cā manifeste friuola ɔtigerit appellari: ꝑ appellationē h⁹i neq̄ꝗ ad sedē eandē negotiū deuoluaꝛ: sȝ cū i electionū earūdē negocijs i iuditio vl' extra iuditiū appellaꝛ i scriptis[d] ex causa ꝓbabili[e]: q̄ ꝓbata ꝺberet legitima[f] reputari: ad sedē ipsā h⁹i negotia ꝺferāꝛ. ¶ Ceterꝫ ꝑmissis[g] oīb⁹ casib⁹ liceat[h] partibus[i] ab huiusmodi appellationibus nulla tñ intercueniente prauitate[k] recedere: ante ꝙ̄ prefate sedi fuerint presentate. ¶ Inferiores autem iudices quorū erat ipsaruȝ causaruȝ cognitio appellatione[l] cessante: an in hoc[m] prauitas intercesserit añ oīa diligēter inquirāt[n]: ⁊ si eā itercessisse repererint: se de causis ipis nullatenus itromittant: sed prefigant dictis partibus terminū perēptoriū[o] cōpetentē: in quo cū oibus actis: ⁊ munimētis[p] suis apostolico se conspectui representēt[q]. Idem i eodem.

Si forte[r] iter cetera[s] q̄ obijciūtur electo aut postulato seu aīs ꝓmouēdo[t] ad aliquā dignitatem[u] euidentem[x]

a ¶ Extra iudiciuȝ. idem si in iudicio: vt. j. sequitur.
b ¶ In predictis. episcoporum.
c ¶ Maioribus. vt archiepiscopatib⁹: patriarchatib⁹: primatijs: sed idem hodie in regularibus: quod dic: vt. j. c. si postq̄ȝ. j. rñ.
d ¶ In scriptis. nota appellādū i scriptis: ⁊ est hoc generaliter verū siue in iudicio siue extra appelleꝛ nisi cū a diffinitiua ⁊ icontinenti appellaꝛ: tunc appellari potest viua voce. ff. de ap. l. ij. C. de ap. litigatoribus. ij. q. vj. ad fi. questionis nisi diceres contrariū in cāu huius decre. ēt i diffinitiua: ⁊ adde quod dicam. j. ꝺ ap. cordi.
e ¶ Probabili. dixit. gar. ꝙ h spāle iducit h decre. siue a diffinitiua siue ab iterlocutoria appelleꝛ: ꝙ teneaꝛ rōnabilem cāȝ exprimere: lȝ alias regulariter sit secus i diffinitiua. guil. vꝫ tenere ɔ̄riū: quod satis verum crederem: ȝ primum dictum est tutius.
f ¶ Legitima. ergo si ē expresse legitima defert negociū ad se. ap. ȝ nō manifeste frustratoria: puta ne fiat electio regis precibus nō expectatis: vt dicebaꝛ in illa cōstitutione dilecti. vel ne eligaꝛ nisi doctor decretoꝝ: vl' magister i theologia vel his silia: tūc nō defert ȝ qd i dubio: dic ꝫȝ guil. ⁊ gar. deferri: vt illud dubiū papa ꝺcidat. vj. q. iiij. osius. Quid si appellauit: ⁊ nullā cāȝ expssit: dicas ideȝ ac si expssissȝ frustratoriaȝ ꝫm ꝑdictos q: nullū ⁊ iutile eq̄pollent i iure. ꝫ. de trāsla. inꝫ. ff. qꝺ cuiusq̄ȝ vniuersitaꝫ. l. i. §. ⁊ qdē. fuit eni ꝓmlgata ɔstitutio ista: vt refrenareꝛ temerarius appellādi vsus: ȝ ita pōt quis appellare temerarie non exprimendo sic exprimendo. videbaꝛ aūt ɔ̄riū: q: i cā nō expssa nihil immutatū vꝫ: ꝫ antiquo iuri stādū ē. C. de appel. precipimus i fi. ȝ ꝑus dictū veꝝ ē: q: hec ɔstō nō vult ꝙ cause h deferantur ad papam nisi causa expressa probabili que debeat reputari legitima.
g ¶ Premissis. cum scilicet appellatum est ex causa ꝓbabili in iudicio vel extra.
h ¶ Liceat. qꝺ oli nō licebat ꝑ ꝑdictā ɔstōeȝ alex.
i ¶ Partib⁹. ꝑ hoc vꝫ ꝙ nisi ambe ꝑtes cōsētiāt nō pōt fieri renūciatio: qꝺ veꝝ puto ꝫȝ guil. ⁊ gar. re ñ integra: ȝ re integra sollus appellās h poterit: ad h de elec. i cāis ff. de reg. iu. nemo. ⁊ adhuc si res nō ē integra: ⁊ vellit satisfacere aduersario de suo iteresse adhuc poterit penitere ꝫȝ guil. ꝫm ea q̄ nō. i spe. ti. de excep. § . viso. v̄. ȝ nunqd iudex. ex quo tñ appellatio ꝑñtata est pape vlterius recedere nō pñt: ēt si vtraq̄ȝ pars ɔsētiat: qꝺ ꝓbaꝛ ſ. vbi dicit: añq̄ȝ ꝑfate sedi ⁊c. ad h de pos. pla. bone. ij. v̄. nec nocebat. de of. lega. lȝ in fi. ⁊ maxime qñ obijciunꝛ crīa vl' defect⁹: de collu. dete. crimina. xxiiij. q. iij. ecce. Solȝ q̄ri vtrū electus sine superioris licentia suo iuri renunciare possit de hoc dicam. j. e. si electio.
k ¶ Prauitate. vt simoniaca pactione vel aliq̄ illicita datione vl' ꝓmissione vel violētia vel metu xx. q. iij. ꝑñs. si aūt elect⁹ ius hēat an liceat ei vexat one redimere: dic vt nō. de simo. dilectus. j.
l ¶ Appellatiōe cessāte. i. si appellatio interposita non fuisset.
m ¶ In hoc. in renūciatione appellationis.
n ¶ Inquirant. ꝙ si huiusmodi inq̄sitione omissa ad eosdē ɔfirmandos vel ɔsecrādos ꝓcesserit vel alios ꝓcessus i cā fecerint: ɔfirmatio vel ɔsecratio vel ꝓcessus illi sūt nulli: ⁊ ɔfirmātes ⁊ ɔsecrātes ab epoꝝ cōfirmatiōe ⁊ cōsecratione ꝑ annuȝ sunt suspensi. j. e. ti. prouida in fi.
o ¶ Peremptoriū. ⁊ adhuc habebit locū expectatio. xx. dierum ꝫm formā decre. ꝫ. e. c. i. ꝫȝ guil. ⁊ gar.
p ¶ Munimēt. i. ꝓbatōib⁹ ⁊ istrumētis sic dict: q: cāȝ muniūt alias monumentis. monent enim informant iudicem quid facere debeat.
q ¶ Representent. ꝙ si nō venerit procedatur ad ɔfirmādā. electionē ac si appellatū ñ esset q: nō appellare ⁊ appellare: ⁊ appellationē nō ꝓsequi sūt paria: de of. dele. gratū de testi. cū venisseꝛ. C. de tem. l. ij. in fi. licet nō per omnia: vt. j. de sen. ex. lȝ. ⁊. ꝫ. de eo qui mit. in pos. cum venissent.
r Si forte. Si inter reliq̄ q̄ obijciunꝛ ꝓmouēdo ad dignitatē obijciꝛ euidēs defect⁹ scie vel ꝑsōe: illō añ oīa examinari debebit: ⁊ si repieꝛ falsū opponēs a ꝓsecutiōe negocij reppelletur: ⁊ punietur perinde ac si defecisset in probatione omnium obiectorum.
s ¶ Cetera. vtputa ꝙ ē homicida: piur⁹: excoicatus vl' silia q̄ ita de facili ꝓbari nō pñt: sic euidēs defect⁹ scie vel persone: que per oculorum inspectionem vel examinationem de facili probari possunt.
t ¶ Promouendo. puta per superiorem ad quem deuoluta est potestas: vel quia plures nominati sunt domino pape ⁊ petitur de altero prouideri. lxxxv. di. archidiaconum. ⁊ de hoc supra eo. ꝙ sicut.
u ¶ Dignitatē. nō ē ꝫ ad simplicia bñficia h extēdēdū: cū si ꝺ eis itelligi voluissȝ vl' expssisset: vl' gnālꝛ locut⁹ fuissȝ: ꝺ deci. ad audiētiā. ad h. j. eo. ab eo. ⁊. j. ꝺ v̄. si. c. ij. vbi sēꝑ h repetiꝛ.
x ¶ Euidētē. si ergo defectū opponit: sed nō euidēteȝ: nō hȝ locū pena: ȝ si oppōit māifestū idē cū h sint synonyma. ꝫ. de ver. sig. cū oli. ⁊ ē expssū. j de ver. si. c. ij. Sȝ pone plres oppōi euidētes defect⁹: alteꝝ ꝓbat alteꝝ nō: qd erit: so. si deficit in ꝑmo repelliꝛ ipe opponēs. si ꝓbat ꝑmū reppelliꝛ elect⁹. si aūt simul examinati fuerit: si sufficiēs ē defect⁹ q ver⁹ repelliꝛ: re

scie[a] vel aliū persone defectū[b]
appositione contingat[c]: in dis
cussiōe obiectorū illum sta/
tuimus ordinem incommuta
biliter obseruandū: vt ꝓmouē
dus sup defectu ip̄o an̄[d] oīa sb
ijciat̄ examini: cui⁹ euēt⁹ exa
minādis alijs aut dabit initi
uz[e] aut negabit. ¶ Ceterū si, p̄
missi examinis exitus huius
modi oppositiones docuerit
veritate destitui opponentes[f]
a prosecutiōe cause in q̄ talia
obiecerūt[g] excludimus: ⁊ p̄iñ
puniri decernimus: ac si peni
tus i ꝓbatione oīum q̄ obiece
rāt defecissent[h] Idē i eodem

Sciant[i] cuncti[k] q clericos
vl̄ q̄slibꝫ alias personas
ecclesiasticas[l] ad q̄s in aliqbus
ecclījs monasterijs: aut alijs
pijs locis spectat[m] electio pro
eo q rogati[n] seu al's iducti[o] eū
ꝓ quo rogabāt: siue iducebāt
eligē noluerint: vl̄ ɔ̄sāguineos[p]
eorū: aut ip̄as ecclīas monaste
ria seu loca cet'a bn̄ficijs siue
alijs bōis suis p se vl̄ p alios[q]
spoliando: seu al's iniuste ꝓse
quēdo grauare p̄sumpserint[r]
se ipso facto excōicatōis sentē
tia[s] inodatos. Idem in eodē.

Generali[t] ɔ̄stitutiōe sanci
mus: vniuersos[v] ⁊ singu

pellet̄r electus: ꝫ opponens ēt de calūnia puniet̄: nisi iudex
viderit ipꝫ ꝓbabili de cā a calūnie vitio excusari: vt i auc. de
iudi. §. oꝫ. coll. vi. s̄. de accu. accedēs ⁊. s̄. e. c. i. Si aūt oppone
ret nō euidētia: fateor q sufficit alterū ꝓbari: vt dixi. s̄. c. i. ⁊. s̄.
e. vt circa. ⁊ de re iudi. cū J. ⁊ A. Sꝫ nūgd iudex ex suo officio
talē discussionem facere
pōt: ēt pte nō petēte: dic
q sic bm gar. q: labora/
re dꝫ: vt breuiētur lites
ff. si cer. pe. l. qdā estima/
uerūt. ff. de postu. l. quos
ptor. ff. de ꝓcu. l. filiusfa.
§. iuitus. s̄. de excep. ex/
ceptionē h idē poterit ēt
si ambe ptes exp̄sse renū
ciēt p iura p̄dicta ⁊ p. l. C
de iur. cal. l. ij. §. ꝫ q: ve/
mur. si aūt tacite. s. itran
do iudiciū: ⁊ p mixti exa
minādo oppōnes tā eui
dētiū defectuū q̄ꝫ alias
⁊ alie r̄periūtur vere: op
pōnes vo euidētiū defe
ctuū false: nō hꝫ locū pe
na huius canonis ꝓpter
iposs̄ibilitatē sui: ad idē
j. e. idēnitatibus. in fi. pe
na eui ē q repellāt a ꝓ/
secutōe: ꝫ isti iā sūt ꝓsecuti: ⁊ sic nō pōt locū hr̄e pena. nec ob.
q nō pñt renūciare expresse: q: multa possum⁹ tacite q̄ nō pos
sum⁹ exp̄sse. ff. de ꝓcu. filiusfa. §. veterani. C. de iur calū. l. ij. §
ꝫ q: veremur. ⁊. j. de iur. cal. c. i. ⁊ sufficere dꝫ ad repulsionez
electi: q aliqd iuenit̄ ꝓbatū qd eū repellat: q: vnūqꝫ crimi/
na claruerint ⁊c. xxiiij. q. iij. ecce. ⁊ de iudi. exhibita.

a ¶ Sciētie. que ēt i laicis itolerabilis est. xxxviij. di. si i laicis
ꝫ nota q ē qdā itrinseca q̄litas cū q̄ hō nascit̄. s. q aliquis sit
castus: pacificus: sobrius: ⁊ hāc qs p̄sumitur hr̄e donec ɔ̄riuz
ꝓbetur: sic intelligitur de p̄sump. dudū. de seru. c. vno. ē qdā
extrinseca vt lr̄atura: ⁊ talis q̄litas non p̄sumit̄ nisi ꝓbet̄ ⁊ iō
super hoc examinat̄: ⁊ sic itelligit̄ h cū suis silibus. de negati/
ua facti iuris ⁊ q̄litatis dic vt. vj q. vlt. actor. de elec. bone. j.

b ¶ Defectū. ꝫ si electo opponat̄ q sit illegitime natus quis
habet hoc probare: dic opponēs probat per nō. per Jnno. i. c.
super his de accu. ⁊ de do. ⁊ contu. cum olim.

c ¶ Contingat. nec poterit postea reuocare. j. e. ti. ab eo.

d ¶ An̄ oīa. nota q cū plura obijciūt̄ quorū quodlibet per se
sufficit: illud qd facilius probari pōt: p̄mo probādū est.

e ¶ Initiuz. vr̄ q hec pars huius disiunctiue locū hr̄e: nō pos
sit: q: aut elect⁹ iuenit̄ isufficiens ⁊ tunc penitus repelletur:
aut sufficiens: ⁊ tunc repelletur opponēs: ⁊ sic nullo casu obie
ctorum discussio sumet initiū. dic q vera ē obiectio si isuffici
ens repit̄ electus ꝫ si sufficiēs repit̄ adhuc locū hēbit aliorū
obiectorū discussio: q: supior iquiret: ex officio suo illo repul
so de alijs obiectis: ne p surreptionē ⁊c. s̄. e. cū nob. ⁊. j. e. idē/
nitatibus. ⁊. c. vlt. vel admittet̄ alius cuius interfit: lꝫ iste re/
pellatur propter eandem rationem vel dic hoc tunc locuz ha
bere: cum defectus oppositus reperitur verus: sed nō suffici
ens ad repulsionem electi: ⁊ tūc alia examinabuntur: admit
ti tn̄ nō debuisset ad oponēduz talem defectum vel dic q̄rto
q opponens admittetur ad alia probanda: si probabilis ⁊ suf
ficiens cā eū a calūnia excusauerit. s̄. e. c. j. ad fi. vt q: tales fue
rant verisimilitudines de defectu illo qui dici vel credi pote
rat euidens: ⁊ sic calūniat⁹ non fuit bm gar.

f ¶ Opponētes. nō q dic opponētes repellēdos si alie
cos q̄ iterent ꝓ eo qd dixi. s̄. gl. pr. in scda solutione.

g ¶ Obiecerunt. ⁊ defecerunt.

h ¶ Defecissent. s̄. e. c. i.

i ¶ Sciāt. q grauauerit aliquā p̄sonā ecclesiasticā vel
eius ɔ̄sāguineos
vel ecclesias seu
bona ꝓ eo: q eū
pro quo rogabat
eligere noluit: ipso
facto excōicat⁹ ē.

k ¶ Cūcti. ēt epi:
nec ob. j. de sē. ex.
q: piculosū. quia
nō de sn̄ia excōi/
catiōis: ꝫ suspēsi/
onis. ⁊ interdicti
loquitur.

l ¶ Ecclesiasticas
vt cōuersos tem/
plarios vel hospi
talarios: q lꝫ non
sint clerici: sūt tn̄
ecclesiastice p̄sōe
xvij. q. iiij. q̄sqs.

m ¶ Spectat. de
iure cōi i colegia
ta ecclesia ad col/
legiū spectat electio: de iurepa. nobis. xvj. q. vlt. ɔ̄grega
ti. si nō ē collegiū spectat ad patronū: de iurepa. postu/
lasti. ⁊ h de iure cōi: nisi aliud idicat̄ de ɔ̄suetudie: de
cā pos. cū ecclīa. si autē nō esset ibi collegiū vel p̄ronus
p diocesanū hꝫ ordiari. x. q. i. regēda. xvi. q. vij. oēs ba/
silice. ⁊ hec vera q̄ ad electionem p̄lati de inferioribus
nō. s̄. e. cum ecclesia vulterana. dic vt ibi gar.

n ¶ Rogati. an p̄ces inducāt simoniā: dic vt nō. viij q.
ij. in sum. ⁊. q. j. moyses. ⁊. s̄. de eta. ⁊ quali. tuam.

o ¶ Inducti. per promissiones vel alio modo.

p ¶ Cōsāguineos. nota sp̄alēz casū i quo laicū peutiēs
excōicat⁹ est ipso iure: ad idem. j. de sen. ex. quicunqꝫ.
⁊ de immu. ec. quoniam.

q ¶ Alios. q: q p aliū fac ⁊c. ff. de admi. tu. ita tamē. §.
gessisse. ⁊ sic ⁊ i maleficijs tenet̄ mādato: ac si p se face
ret. ff. de vi ⁊ vi ar. l. i. §. deiecisse. ⁊: § quotiēs. ⁊ h verū
de his q̄ p alios explicari pn̄t: sec⁹ i adulterio ⁊ silibus
q̄ nō pn̄t p alios explicari. C. de caduc tol. l. vna. §. ne āt
⁊ mādatari⁹ ēt excōicat⁹ h erit: de sē. ex. mulieres. ⁊. c.
vniuersitatē. Sꝫ nūgd huius decre. pena locū hēbit i
p̄ntāte p̄rono: vr̄ q nō: q: de electione tm̄ loqt̄: ⁊ nō d
de p̄ntatōe ⁊ est penalis ⁊ restringēda. j. e. statutū. dic
q si p̄ronus ē clericus vel p̄sona ecclesiastica: locū ha
bebit ɔ̄stitutio nec ē hoc odiosum: imo fauorabile ec/
clesiarū fauore qb⁹ ꝓpt̄ hoc melius ꝓuidebit̄. ⁊ q: de
cre. idiffinite loqt̄ idefinite itelligit̄. ⁊ dic clericos ⁊c.
Si aūt p̄ron⁹ ē laic⁹ pena locū nō habebit: cū ɔ̄stitutio
dicat clericos vel ecclesiasticas personas.

r ¶ Presumpserint. si. de exces. prela. tanta.

s ¶ Sētētia. si. j. de sē. ex. qcunqꝫ. ⁊ hꝫ guil. epi hn̄ pote/
rūt absoluere ab hac sn̄ia. ex quo conditor huius cano
nis sibi absolutionem non reseruauit: de seu. ex. nuper
⁊ ar. predicte decre. quicunqꝫ in fi.

t ¶ Generali. decre. ista diuidit̄ i q̄tuor ptes q̄rū i p̄ri
ma punit vsurpātes de nouo custodiā vacātiū ec

ecclesiarū: ⁊ durat vsqꝫ ibi clericos. In secūda q̄ durat vsqꝫ ibi illos vero punit clericos ⁊ mōachos q̄ fieri pcurātes. In tertia q̄ durat vsqꝫ ibi g aūt. punit clericos se talibus non opponētes. In quarta que durat vsqꝫ in fi. ponit qualiter debeant se habere habentes talez custodiā ab antiq.

iuste. ⁊ .j. de pcur. si duo. ⁊ de ɔse. di. v. nūqꝫ. ⁊ ppꝛie mobilia dicūtur occupari vl' rapi: imobilia dicūt iuadi: sepe tñ sumitur vnū p reliquo. xlvij. di. sicut hi. xij. q. ij. gcūqꝫ. s̄. de resti. spo. se/pe. C. vnde vi. siquis in tātaz. insti. vi bo. rap. §. qꝫ non solum.

g ¶ Prefulgeāt. hic assume litterā i fi. sequētis. v̄. eo ipso ⁊c. ⁊ maiori pena sunt digni qbus cū plurimū honoris defertur, inueniunt i crimie. v. q. vi. psbyteri.

los qui regalia[a] custodiā[b] siue guardiā aduocationis seu defensiōis titulū i ecclijs monasterijs: seu qbuslibz alijs[c] pijs locis de nouo[d] vsurpare conantes bona[e] ecclīarū monasteriorum: aut locoꝝ ipsorū vacātium ocupare[f] psumant: quātecūqꝫ dignitatis honore prefulgeant[g]: clericos etiā ecclīarū: monachos monasteriorūz ⁊ psonas ceteras locorū eorūdē q hoc fieri pcurāt[h] eo ipso excōicatiōis sniē decernimus subiacē. ¶ Illos vō clericos qui se vt deberent talia faciētibus nō opponunt[i]: de pueniētibus ecclesiaꝝ seu locorum ipsoruz pro tpe[k] quo premissa sine debita cōtradictione permiserint aliquid precipere districtius inhibemus[l]: ¶ Qui autē ab ipsarum ecclīaꝝ ceterorūqꝫ locoruz fundatione[m]: vl' ex antiqua[n] cōsuetudine iura sibi huiusmodi[o] vendicant: ab illoꝝ abusu sic prudent ab stineant. ⁊ suos mistros[p] in eis sollicite faciāt abstinē: qꝫ ea q̄ nō ptinēt ad fruct⁹ siū redit⁹[r] prouenientes vacatōnis tēpore nō vsurpēt: nec bona ceta[q]

v ¶ Uniuersos. ⁊ vniuersas. nā appellatiōe siquis ⁊ siqua ɔtinetur ff. de v. sig. l. j. ff. de pac. l. tres fra/tres. ⁊ de ɔsti. pe. l. i. §. i. ar. ɔ: qꝛ si pater exheredat filiū nasciturū: si nascit filia n̄ erit exheredata: ff. de ven. i pos. mit. l. i. §. q̄rit. Cōmunit dici solet qꝫ in fauorabilib⁹ masculinuz ɔcipit femininū: i odiosis n̄: sic soluit. ff. de v̄. sig. l. j. Alij dicūt qꝫ si masculinū v̄buz pferatur ab hoie: ⁊ ē odiosū nō comprehēdit feminā: ⁊ sic itelligit pdict⁹. §. q̄rit. Ꝫ si a lege siue sit odiosū siue nō: femina cōtiet. ff. de iurisdit. om. iudi. siqs id. Odofredus dicebat: qꝫ ēt si a lege pferat v̄bū odiosū nō ɔprehēdit feminā: nisi id lege caueat. dic h3 gar. qꝫ v̄bū masculinū platū a canone ɔprehendit feminas qd̄ pbat. xvij. q. iiij. siqs suadēte. ɔiuncto cū. c. de sē. ex. mulieres. qd̄ est veruz nisi eadem vel alia constitutōe excipiatur femina. j. e. idēnitatibus. §. Ꝫ cū eos.

a ¶ Regalia. i. collecta q̄ fit regis rōne vel iperatoris: vl' tributū qd̄ debet regi. xj. q. i. si tributū. sic solz expo/ni de iurepa. pterea. ij. vel. j. iura q̄ ad iperatorē ptine/re ɔsueuerūt: vt port⁹ ⁊ vectigalia: Ꝫ illa erāt ecclijs con/cessa: ⁊ modo volebat ea de nouo aliquis occupare: vt in li. feu. ti. que sint regalia: alr̄ est sub. l. iperialem:

b ¶ Custodiā. ⁊c. q̄ sequūtur expōe b̄m gar. i. iuspꝛonatus. qd̄ h3 diuersas regiones diuersa sortit vocabula. j. de iurepa. qꝛ clerici. ⁊. c. pterea. ij. de sta. mo. in singulis §. i. xvi. q. vij. pie mētis. ⁊. c. frigētius. quocunqꝫ g̃ noie cēseat: vsurpātes de nouo tale ius i ecclījs ⁊ alijs locis pijs: ⁊ bona ipoꝛum locorum vacantium occupantes excommunicati sunt ipso iure.

c ¶ Alijs. vt hospitalib⁹ vl' alijs quocūqꝫ noie vocatis.

d ¶ De nouo. s. a. xl. ānis citra h3 gar. de ɔsue. c. vlt. de pscr p. de q̄rta. xvi. q. iij. q̄s actiones. ⁊ hoc per litteraz q̄ sequit vel ex antiqua cōsuetudine ⁊c. Chrisma tñ mrī/monium mancipium vinum dicuntur nouaque nō excedūt ānuz: vetera que excedūt. pbat p̄mū de ɔse. di. iij. lr̄is. scd̄z. xxxv. q. viij. c. i tertiū. ff. de publi. ⁊ vec. l. i. § q̄tiēs. q̄rtū. ff. de. vi. tri. ⁊ ol' le. vetus. alibi dicit nouū cuius extat memoria: ⁊ euis ɔ̄riū di. vetus. ff. de aq̄ plu. ar. l. i. §. fi. ⁊. l. i sūma. §. i. C. de ver. sig. super quibusdam.

e ¶ Bona. De quibus nulla est laicis attributa facultas. xcvj. di. bene quidem de consti. ecclesia.

f ¶ Occupare. In mala parte ponit sic. s̄. e. vt preterite alibi in bona. vij. q. i. factus ē corneli⁹. s̄. de pcur. nō in

h ¶ Procurāt: forte occasione discordie iter ipos suscitate: ⁊ dicūtur pcu/rare ope cōsilio psuasiōe ⁊ opatiōe: de homi. sicut dignū. de offi. dele. c. i. ff. de ser. cor. l. i. §. psuadet.

i ¶ Opponunt. nō clericos se debere opponere pro iurib⁹ ecclesie defē/dendis: ad idez. j. de re/bus ec. non alie. hoc consultissimo.

k ¶ Pro tēpore. i. pro ea parte temporis: vel. i. ab eo tempore citra.

l ¶ Inhibemus. ɔ̄ ergo faciēs ē trāgressor canonis: qui canonem transgreditur phibitionē ɔtinētem. iiij. di. §. vlt. secus si consiliū tm̄: vt ibi. Sed q̄ro que sit pena trans/gressionis canonis: dic b̄m gar. qꝫ qui transgreditur canonē credens romanā ecclesiā nō hr̄e ptātem cōdendi canones: de tali transgressione punitur vt heretic⁹. xix. di. nulli fas. vbi de hoc. si autem credit romanaz ecclesiaz ptātem habere: sed facit contrariuz quia sic ei placet ē pena depositionis: vt. iiij. di. §. vltimo. ⁊ adde hic quod nō. s̄. de treu. ⁊ pa. c. j.

m ¶ Fundatiōe. fūdās. n. ⁊ dotās ecclesiā de diocesani ɔsēsu pōt hoc statuere vt fruct⁹ ipsius ecclie cū vacabit suos faciat xviij. q. ij. eleutherius. de iurepa. preterea. ⁊. c. nobis.

n ¶ Antiqua. prescrip. s̄. de ɔsue. c. vl. vi ergo qꝫ cōsuetudo q̄ vsurpari possint bōa ecclesiaꝝ: ⁊ sic onerosa prescribi possit: ɔ̄ id. s̄. de consue. c. j. dic qꝫ in hoc qꝫ quis habeat iuspatronat⁹ custodiam: guardiam vel similia bene valet consuetudo sed in hoc qꝫ vsurpet nō valz: ⁊ sic intelligitur contrarium.

o ¶ Huiusmōi. s. guardiam: custodiam vel regalia.

p ¶ Ministros. qui res alerius saluare tenentur ⁊ de facto ministrorum tenentur. ff. nau. cau. sta. l. fi. i pꝛin. lxxxvj. di. amputatis. ⁊ culpe reus est qui malorum vtitur opera: isti. de obli. que ex quasi delic. §. sed si alicuius circa fi.

r ¶ Redditꝰ. vt sūt silue cedue q̄ tpe vacatiōis nō sūt in tali statu qꝫ cedi debeant. ⁊ nota qꝫ omnis fructus cōsistit in redditu: sed non conuertitur. quia partus ancille est in redditu: sed in fructu. ff. de vsur. in pecudum. §. partus. insti. de reruz di. §. in pecudum. Sed quero an fructus medio tempore pcepto faciāt tales suos: ita vi p hāc lrāz: qꝛ non phibet de fructibus: Ꝫ his que nō pertinēt ad fructus. tu dic qꝫ fruct⁹ cō/ɔseruari debent futuro successori. s̄. de offi or. cum vos. s̄. e. vbi piculū. §. puisionis. ⁊. j. e. qꝛ sepe. ⁊ de of. or. pñti. Qui enī custodiā h3: custodire deb3 nō cōsumere. ff. vt i pos. le. l. is cui §. q legatoꝝ. habebūt tñ h3 guil. q̄zdiu custodie operam dant moderata cibaria ar. xij. q. ij. charitatem. s̄. de preben. extirpā/de. ff. cōmo. i rebus. §. pñt. ⁊ sic non h3 locū hic ar. a ɔ̄rio sen/su. C. de epi. ⁊ cle. conuenticulam. ⁊. ff. de ɔdi. inser. l. i.

q ¶ Cetera. ff. de v er. sig. l. ceterorum.

quoꝝ se asserūt habere custodiā dilabi ꝑmittāt: sꝫ in bono statu ꝯseruēt. Idē in eodem.

Licet[a] canon[b] a felicis recordationis alex. papa iij. ꝓde. nr̄o edit⁹ īt cetera[c] statuerit: vt null⁹ regimē ecclie parochialis suscipiat: nisi. xxv. ānū etatis attigerit ac sciētia ⁊ moribus ꝯmēdand⁹ existat: qꝫ talis ad regimē assūptus h⁹i si monitus nō fuerit prefixo[d] a canonib⁹ tēpore in ꝑsbyteꝝ ordinat⁹: a regimis eiusdeꝫ amoueatur officio: ⁊ alij[e] conferatur. ¶ Quia tamen in obseruatiōe canonis memorati se mlti exhibēt negligentes. non periculosaꝫ[f] illorum negligentiā[g] volentes iuris executōe[h] suppleri: pn̄ti decreto statuimus: vt nullus ad regimē parochialis[i] ecclesie assumatur: nisi sit idoneus moribus: scientia[k] ⁊ etate: decernentes collationes de parochialibus eccl'ijs his q non attigerint[l] xxv. annum decetero[m] faciendas viribus omnino careṙ[n]. ¶ Is etiam[o] qui ad huiusmodi regimen assumetur: vt gregis sibi crediti diligentius curam gerere possit: in parochiali ecclesia cui⁹ rector[p] extiterit: residere[q] personaliter[r] teneatur: ⁊ infra.

a ¶ Licet canon. ꝓchialis ecclia nemini ꝯferaṫ q ñ sit idōe⁹ sciā morib⁹ ⁊ etate: ⁊ si ꝯferaṫ ñ attigēti. xxv. ānū ñ valet collatio. ille āt cui talis ecclia collata fuerit: teneṫ ꝑsonaliṫ residere ⁊ īfra ānū sacerdos fieri: si āt ꝓmot⁹ ñ fuerit elapso anno: ꝓuat⁹ ē ipo iure. sup residētia āt ꝓlat⁹ ei⁹ ad tp̄s poterit dispēsare: ⁊ pōt diuidi i. vj. ptes. In hac ꝓma pōit cōstōnē alerā. ⁊ statuit cui ꝺbeat cōferri ꝓchialis ecclia. In scd̄a ibi decernētes. irritat collatiōem aliter factā. In tr̄tia ibi is ēt. pōit ꝺ residētia faciēda. In q̄rta ibi ⁊ īfra annuꝫ. ꝺ promotione ad ꝑsbyteratū. In q̄nta ibi ꝙ si īfra. penā ñ ꝓmoti. In sexta ibi sup residētia. ꝺ dispēsatione residentie.

b ¶ Canon. s̄. e. cū i cunctis. q hic i trib⁹ marie suppletur qꝛ ibi collatio ꝓchialis ecclie mīorib⁹ fieri ꝓhibebaṫ tm̄: h irrita ꝺcerniṫ: nisi dicere velis ꝙ id satis erat irrituꝫ ꝑ ipaꝫ cōstōnē: qꝛ suffic legislatōē aliqd ꝓhibuisse: ⁊ si ñ adijciat ꝯ factuꝫ nō valere. C. de legi. nō dubiū. nec fuit h ꝓpt̄ea sup̄fluum: cū clari⁹ exꝓmat. ad idē. s̄. e. li. ꝺ sum. tri. c. j. ⁊ sic inouat ⁊ suscitat illud ius quasi per abusuꝫ abolitū. Itē ꝑ canonē illuꝫ moneri debēt ad suscipiēdos ordines: ꝑ istum non. Item per illum priuandus est per sententiam: per istum priuatus est ipso iure.

c ¶ Cetera. quia multa alia statuit preter ista.

d ¶ Prefixo tp̄e. quod erat in proximis. iiij. tp̄ibus. lxxv. di. q̄si per totum: vel dic prefixo ab homine.

e ¶ Alij. ergo si ꝓmo: ne fiāt leges ludibrio: ⁊ dicaṫ solū verbis lex iposita. j. e. ꝯmissa. §. porro. ⁊ dic alij q cū effectu faciat id i q̄ ꝓm⁹ fuit negligēs. s̄. ꝺ cleri. ñ resi. relatū. al'r ṙmouebiṫ:

f ¶ Periculosā. sibi ⁊ illis q̄s corrigē ꝺbeāt: ⁊ ita catua (vt ibi. tim seq̄baṫ eos peūtes mltitudo peūtiū. xl. di. si papa.

g ¶ Negligentiā. hec oia ledit in auc. coll. vj. ꝺ q̄store. hec oia ⁊ nouerca est eruditionis. lxxxiij. di. c. nihil.

h ¶ Executione. nō ꝙ qlibꝫ canon q est late snīe pōt dici. executorius: et hoc est verum quo ad iuris executionem.

i ¶ Parochialis ecclie. sed nūqd erit idem i decanatu: et alijs dignitatibus de qb⁹ loqtur. §. inferiora. et arguēdo de silibus ad similia: vꝫ ꝙ sic: cū sub eadē ꝓhibitione manauerit. s̄. de ꝯsti. trāslato. dicas ꝯm gar. et guil. ꝙ in illis ꝑ hanc ꝯstōeꝫ nihil. imutaṫ. qꝺ enī nō mutaṫ etc̄. C. ꝺ ap. ꝓcipim⁹. et C. de testa. sācim⁹. hēat g̊ tm̄ locū i ecclia ꝓchiali: nec recedā a vbis. ff. de le. iij. nō aliter seruabitur ergo in eis. §. iferiora. Itē scias ꝙ nō hꝫ locū hec ꝯstitutio i ꝓchialibus collegiatꝫ vel assumptis ad eaꝝ regimē. j. e. ti. statutū. qd si ecclesia oliꝫ habuit parochianos: sꝫ nūc hīe desijt: dic ꝯm gar. ꝙ non hꝫ locū cōstō: qꝛ et deficiētib⁹ ꝑsonis collegij ꝺsinit eē collegiū: vt nō. ff. ꝙ cuiusqꝫ vni. l. sicut municipiū. si aūt reciperēt ibi eē parochiani: et tūc icipiet cōstitutio locuꝫ hīe: qꝛ facta ē ꝓchialis et c. reuolauit ad a. xxxv. di. ab exordio. quemadmoduꝫ si de nouo fieret aliqua ecclesia parochialis: locū hēret ꝯstō. et ꝯcor. ad h hosti. s̄. de cleri. nō resi. qꝛ nōnulli,

k ¶ Scietia. q̄ reqraṫ i eo hēs. xxxviij. di. que ipsis.

l ¶ Attigerint. sufficit ergo in his ꝙ attigerit. xxv. annuꝫ: sec⁹ i epo. s̄. de elec cum i cūctis. et i abbatissa. j. e. indemnitatibus et in casu. j. de eta. et qua. c. vno.

m ¶ Decetēo. ad futura tm̄ extēdiṫ. et hꝫ hoc locū i qlibꝫ constōe pterq̄ꝫ i cāib⁹. s̄. ꝺ cōstic. vl. dicvt ibi Quid de pēdentibus: nunquid ad illa constitutio extendatur: et q deꝫ si pendeat ꝑ appellationē negociū decidi ꝺbꝫ ꝯm ius. ꝙ erat tēpore ꝓme snīe: ñ ꝑꝫ ius qꝺ emanauit appellatione pendēte: in auc. vt cū de ap. cog. in prin. ⁊. §. j. coll. si āt pricipaliter pendet: dixit hosti. s̄. de cōstitu. c. ij. decidi debere ꝑꝫ ius quod emanauit gof. ibi accur. C. de legi. leges. ꝑꝫ ius quod ante cōstitutiōeꝫ erat: ⁊ vterqꝫ allegat ꝓdictam auc. dic ꝑꝫ gar. ꝙ si cōstitutio loquatur ꝺ ordinatiōe negocij vel cōtract⁹: vt de numero testiū de scriptura vl' alia solēnitate: vera ē opi. gof. ñ enī pars potuit diuinare. C. ꝺ testib⁹ testiuꝫ. C. ꝺ testa. iubem⁹. lxxxij. di. ꝓposuisti. Si autem cōstitutio loquatur circa ordiationeꝫ snīe. vel processus: pone exemplum de iur. calum. c. j. §. vlt. de sen. ⁊ re iudi. c. vlti. potest vera esse opi. hosti. ita ꝙ processum cause iam factum non tangat: sed faciendum. ⁊ ꝙ als cōstitutio de sui natura non extēdatur: ad pēdētia ꝓbaṫ optie. j. ꝺ offi. lega. c. penult. i fi.

n ¶ Carere. ipso iure. si queraṫ an epi possint in etate dispēsare: ꝑꝫ ꝙ olim a qbusdam dicebatur ꝑ illā decr. de etate ⁊ qli. pterea. ⁊. c. idecoꝝ. ⁊ vtrū dispēsatiue possint ānū ꝓrogare: dic ꝙ nō ꝑ decre. istā q̄ solū sup residētia eis ptātēꝫ dispēsandi reseruat: eo tm̄ saluo: qꝺ habes. j. e. ti. cuꝫ ex eo. De dispēsatione aūt ordinuꝫ nihil hic ꝓhibeṫ: vnde antiq̄ iuri stabiṫ. ṡ. illi decre. pterea. sꝫ nūqd nō ꝯstitutus in maioribus vl' i minoribus de iure comuni ad talē ecclā eligi potest: ⁊ videṫ ꝙ sic. qꝛ ista ꝺcr. nihil exigit: nisi ꝙ ꝓmoueaṫ īfra ānū: sed ad oēs ordines ꝓmoueri poterit infra. ānū: sꝫ dic ꝯ: qꝛ hec decre. pterea. nihil ꝑ istā imutaṫ: imo ꝑ istā q̄dāmodo expōiṫ quod ibi dicit. j. breue tp̄s.

o ¶ Is ēt tertia pars in q̄ ponit de residētia facienda.

p ¶ Rector. vel perpetuus vicarius in quo locum habet quod hic dicitur circa ordinem ⁊ etatem per cle. de offi. vi. qui de ecclesijs. cuius contrarium dixit hic archidi. per hanc litieram.

q ¶ Residere. ad hoc etiam tenebatur olim. s̄. de cle. non resi. relatum.

r ¶ Personaliter ergo non per vicariū nisi in casu s̄ de ꝓbē. extirpāde. quā ꝑ hāc tolli non credo ꝯm gar.

anū^a sibi cōmissi regiminis tē pore numerandū se faciat ad sacerdotiuz ꝓmoueri. ¶ Qđ si īfra idē^b tps ꝓmotus nō fuerit eccl'ia sibi ꝯmissa nll'a ēt p missa monitione sit p̄ntis constitutionis auctoritate priuatus^c. ¶ Sup' residētia vō vt p mittit^d facienda: possit ordinarius^e gratiā dispensatiōis ad tē pus^e facere: prout causa rōnabilis id exposcet. Idē i eodē.

Nemo^f deinceps^g parochialem^h ecclesiaz alicui nō cōstituto in etate^i legitima ⁊ sacerdotio^k ꝯmēdare^l presumat

a ¶ Annuz. īpedimēto cessante. s̄. e. q̄ꝫsit i fi. ⁊ ē expressum .e. cōmissa. ⁊ currit iste ann^9 ex q̊ hūit possessionez pacificā vel per eū stetit quominꝰ hēret: nec currit iuste īpedito vt. j. e. cōmissa. ⁊. j. de preben. licet

b ¶ Idē tempꝰ. nisi eū eis per epos suos fuerit dispensatū: vt lr̄arū studio īsistētes nō teneantur vsqꝫ ad septēniū ꝓmoueri. nisi ad ordinē s̄bdiaconatꝰ dūtaxat ad quez s̄b hac pena. j. ānuz ꝓmoueri tenēr. j. e. l. cū ex co.

c ¶ Priuatꝰ. ipso iure oli vero per sn̄iaz: s̄ꝫ nūqd poterit purgari mora āno elapso per aliquot dies: dic q̄ nō: ar. hic ⁊ de sup. ne pla. l'ꝫ. quia cōmissa nō pōt purgari. C de ꝯhen. ⁊ cōmit. sti. l. magnā. ⁊ adde qđ dixi. j de re. i mora. ⁊ l'ꝫ tā modicū tps restet đ āno: q̄ certuz est eū nō posse promoueri: nō ē priuatꝰ. j. co. cōmissa. j. s̄n. ⁊ dico q̄ pena istꝰ cōstōnis cū i cūctis. nō ē remota p istā: q: si talis ecclesia collata fuerit diacono: ⁊ monitꝰ ꝓmoueri nolit: etiā infra ānū p̄uari poterit s̄ꝫ tenorez ipsiꝰ đcre. ⁊ si queratur qñ icipiat currere tps illi ad quē spectat collatio: dicā. j. e. cōmissa. Nota āt ex hac đcre. q̄ cōpellitur qs ad ordies p subtractiōez beneficij: sed q: iura sup hoc variāt: distigu as h'ꝫ gar. aut beneficiū habet certū ordinē ānexū: quo casu ꝓuisuz ē hodie p clemen. de eta. ⁊ q̄li. vt hi g. ij. s̄n. aut nō. si habet: aut iusta cā excusat illū vtpote irregularitas i quā postea icidit siñ culpa sua: vt q: oculū vl' manuz amisit: tūc nec cōpellēdus ē nec priuatꝰ. s̄. e. cū in cunctis §. hoc sane. si autē incidit in talē irregularitatez culpa sua: debet amittere beneficium: ⁊ sic itelligitur de eta ⁊ quali. c. j. Idem si an̄ adeptum bn̄ficium i illā irregularitatez incidit qualitercūqꝫ: q: id in promotione sua tacere nō debuit xxiij. di. quādo. ⁊. c. vlt. s̄. đ corpo. viti. exposuisti. đ renū. nisi cū pridē. §. p̄soe. si aūt iusta cā eū nō excusat: aut ē parochialis ecclesia ⁊ tūc elapso anno p̄uatus ē ipso iure etiam si n̄ moneatur vt hic. aut est aliud bn̄ficiuz: ⁊ tunc: si monitus nō vult ꝓmoueri p̄uādus ē. s̄. e. cuz in cūctis. § iferiora. In episcopatu autē nō reqritur mōitio: s̄ꝫ sufficit negligētia electi per tempus a canone terminatuz c. di. c. j. circa si. Si vō beneficiū nō habet certum ordinez ānexum ⁊ ecclesie necessitas vel vtilitas nō exigat: i-uitus cogi nō debet ⁊ punitur q euz compellit. lxxiiij. di. c. j. ⁊. ij. ⁊. c. vbi' ista. Si aūt necessitas vel vtilitas ecclesie reqrit vt ꝓmoueatur clericus: si se excusat pretextu criminis qđ se cōmisisse ꝓponit: aut si ꝓponit aliud īpedimētum in quo icidit culpa sua: tūc eps đꝫ inferiores idoneos promouere: ⁊ ipsum clericum ab ipso beneficio penitus amouere: nisi al's valde vtilis ⁊ necessarius esset illi ecclesie: de eta. ⁊ qua. queris. vbi vero impedimentuz temporale pretendit: puta infirmitatem vel etiam perpetuum ex delicto suo non ꝓueniens non solum non cogitur. sed etiam si eius excusatio non admittitur poterit appellare: sicut ⁊ tutō appellat ob excusationem rationabilem non admissā. ff. quando ap. sit. l. j. §. siquis tutor. q̄ si' voluntate sola renuit ordinari nil pretendens: nisi quia non vult: debet cōpelli appellatione remota per subtractionem beneficij ⁊ officij. lxxiiij. di. c. ij. ⁊. iij de regularibus dic vt in cle. đ sta. regne in agro. §. antepe.

d ¶ Ordinarius. i. suus superior siue sit episcopus siue maior: vel inferior epo: de cle. non resi. relatū. ⁊ sic illud itelligunt Inno. ⁊ hostien. dispensationem autez illius. c. j. e. cuz ex co. nō pn̄t iferiores epis facere: vt ibi dicam.

e ¶ Ad tps. bene dicit. q: nec papa sup residētia dat ꝑpetuas idulgētias ⁊ datas p predecessores reuocauit: vt. s̄. e. li. đ rescriptis. c. vltimo.

f Nemo. parochialis eccl'ia nō ꝯmēdeř nisi ꝯstituto i etate legitiā ⁊ sacerdotio: ⁊ tali n̄ nisi vna: ⁊ illa tūc demū cum necessitas vel vtilitas exigit: talis aūt ꝯmenda vltra. vj. mēses nō duret. qđ ꝯ̄ predicta factuz fuerit' ē irritu ipo iure.

g ¶ Deinceps. per hoc vbū apparet q̄ hec cōstitutio ad preteritas cōmendas non extenditur. ⁊ q: nā cōstitutionis est q̄ non extendatur ad preterita: ⁊ de hoc. s̄. c. priori.

h ¶ Parochialem. in alijs ergo nil immutatur: sed remanet ius antiquum s̄m guil. ad hoc. C. de ap. precipimus.

i ¶ Etate. s. q̄ attigerit. xxv. annum. s̄. c. priori.

k ¶ Sacerdotio. vt possit interim ipsi ecclesie in sacerdotali ordine deseruiere. ⁊ nō q̄ parochialis ecclesia potest intitulata dari etiam non presbytero. s̄. c. priori. j. e. cum ex eo. j. de insti. c. ij. commendari autem non. ⁊ hoc est nouum: quia ante constitutionem istam hoc non erat.

l ¶ Commendare. commendare idem est quod đponere. ff. de v̄. sig. l. commendare. ff. depositi. l. lucius. xxij. q. ij. neqꝫ arbitretur. s̄. depositi. c. j. Aliqñ accipitur cōmendare p v̄bali honore alicui impenso: vt cum quis de aliq̄ laudař: vel quādo amicum commendo: vt ei verbalem honorez faciā. ff. mā. si vo. §. cum qdam. ⁊ ea que ꝯmēdandi causa dicuntur non obligant. ff de edil. edic. sciendū ff. de ꝯhē. emp. ea que. nec ꝯmendandi sui causa debet quis facere quod alteri noceat. xj. q. iij. siquis vero. sed hic de commēda agimus que ē custodia ecclesie alicui commissa. Et primo quero an talis sit prelatus: ⁊ dico q̄ non: sed ꝓcurator tm̄: habet tm̄ legitimam administrationez. xxj. q. j. relatio. s̄. e. cuz nobis olim. ij. §. fi. ⁊ sic nō. xxj. q. j. qui plures. sed nūqd interim dicitur vacare: dic q̄ non: quia titulus iste ē canonicus sicut ⁊ alij. s̄. e. dudum. ij. ⁊ in predicto. c. qui plures ⁊ cum modo debito fit vt hic. Sꝫ nūqd facit iste talis fructus suos: dic q̄ non s̄m gar. quia custos ē: nec in ecclesia ius hꝫ nec etiā in fructibus: nisi ad colligendum ⁊ gubernandum ⁊ prouidendum sibi ⁊ ministris ⁊ qđ supest i vtilitatē ecclie ꝯuertedū: sic ⁊ đ visitatore dr̄. lxj. di. obitū. ⁊. c. cathineř. ⁊ hoc tenet hosti. i decre. dudū de elec. tn̄ ꝯ̄riū fit đ facto. Sꝫ nūqd hēns talē ꝯmēdā ipetrās eccl'iaz teneř đ ꝯmēda facē mētiōez: dic q̄ sic: ar. đcre. đ ꝯces. pben. cū nr̄is. ⁊. c. literas. Nūqd ad talez cōmēdā vocabiř p̄sonus? dic q̄ sic hꝫ Inno. ⁊ host. ⁊ gar. ar. xvj. q. vij filijs. idē i alijs q ex tali ꝯmēda ledūř. ff. đ adopti. l. nā ita ff. đ mi. l. i cāe. s̄. đ of. archid. ad h'. §. fi. si āt' fuerit ꝯtumaces vlteriꝰ n̄ audieř. j. q. fi. sint le. p̄latū. Sꝫ q̄ro an p ordiariū reuocari potē t vl' iteriz cōferri: ⁊ dic q̄ n̄ hꝫ gar. nisi cessꝫ cā ex q̄ facta fuerat: ar. đ vo. ⁊ vo. re. magne ad fi. lxiij. di. §. verū. Quid ꝯcessuz sit epo' q̄ vsqꝫ ad certū tps fructꝰ vacātiū eccl'iaꝝ ꝑcipē possit. s̄. đ v̄. si. tua

ꝟ.e.li.de reꝑ.ſi propter.ꝗ.de preb.ſi tibi ꝯceſſo. Nũqd talis in dulgẽtie ꝓtertu fruct⁹ ꝯmẽdati bñficij poterit retinẽ: nõ ſm guil.cũ ꝯmẽda.ius tribuat: vt.ſ.dixi.dicũt aũt qdã ꝙ eps cõ mẽdare põt tñ vſqȝ ad illð tps quo põt ꝯferre.ſ. vſqȝ ad.vj. mẽſes: ſed certe hoc ſʒ guil.falſũ ẽ.ſi .n. ſecũda vl'tertia die poſt vacatiõeȝ ꝯmenda ret: iã nõ duraret cõmẽ da hec ꝑ vj.menſes: qð tñ poteſt ꝑ hãc ꝯſtõnẽ.ſi igit̃ vltima die.vj.mẽſiũ ſiat cõmẽda: durabit ꝑ ſex menſes: ⁊ h̶ dicit hec conſtitutio.caueat tñ or dinari⁹: vt ꝓ vſqȝ totũ tẽ pus ſuũ labat̃ ꝯmẽdam faciat: qꝛ poſtea ſe itromittere nõ poterit: ar.ð of.ðle.ð cãis. vel dic ꝙ ẽt illo finito poterit eã cõmẽdare alicui cuſtodiẽdã ⁊ ſaluandam: donec ſuperior prouideat: ar.de ap. cum tenea mur de of.or.cum vos.

nec[a] tali ẽt niſi vnã[b] ⁊ euidẽti neceſſitate[c] vel vtilitate ipſius eccl'e ſuadẽte[d] h⁹i aũt cõmen dã: vt ꝑmittit̃: rite factã ðcla ramus[e] vltra ſemeſtris[f] tpis ſpatiũ nõ durare[g]: ſtatuentes qcqd ſec⁹ de cõmẽdis ecclaꝝ parochialiuȝ actum fuerit eẽ irritũ ipo iure. Nico.iij.

Cupientes[h] eccleſiarum[i]

a ℭ Nec tali.ſ.cõſtituto in etate legitima ⁊ ſacerdotio.

b ℭ Unã ergo duas ꝯmẽdatas habere nõ licȝ: ſic nec duas intitulatas: ſed ꝙ poſſit hr̃e vnaȝ intitulatã ⁊ aliaȝ ꝯmenda tam nõ ꝓhibet̃: imo ꝑmittitur: vt.xxj.q.j.ꝗ plures.cui antiq̃ iuri ſtandum eſt: cum reuocatum nõ ſit.

c ℭ Neceſſitate.iſta duo in diſpenſatione eccleſiaſticarum re rum attendẽda ſunt.xij.q.ij.ſine.de preb.expoſuiſti.

d ℭ Huiuſmodi.ſ.factam conſtituto in etate legitima ⁊ in ſa cerdotio ⁊ ex cauſa ⁊ de vnica tñ parochiali eccleſia.

e ℭ Declaramus.de hoc erat antiquorum alteratio: quidaȝ dicebant eam vltra durare quidam non.

f ℭ Semeſtris.oli dubia erat lr̃a iſta: qꝛ qdã libri hẽbãt tri meſtris: qdã ſemeſtris: ⁊ lr̃aȝ trimeſtris dicebat dñs guil. ſe

g ℭ Durare.nũqd.finitis.vj. mẽſib⁹ poteit (hũiſſe de bulla. ordiari⁹ eãdẽ iterato.eiſdẽ vl' alt̃i ꝯmendare: videt̃ ꝙ.ſic ex cãis h expꝛſſis: ar.C.ð dõa.ſancim⁹.§.ſiqs ãt ex diuerſa.qꝛ tps lateranẽ.ꝯc.nõ currit pẽdẽte ꝯmẽda ex cã fcã: ſʒ certe mẽs hu ius ꝯſtõis ꝯdic: al's fraus ei fieri poſſet ⁊ ꝑpetuo fieri: ar.j.ð diuor.ꝗ̃to §.ſi.⁊ ſa.optie.j.e.ꝯmiſſa.vel diſtigue vtrũ ꝯmen da ſiat ituitu eccl'e vl' ꝑſõe. Sȝ nũqd ꝯmẽda expirat mõte cõ mẽdatis: dic ſʒ guil.ꝙ ſi.ſ.ð ꝑbẽ.c.ſi.⁊ ð ꝯmo.c.vno.de dõa.

h ℭ Cupiẽtes.ca'⁹.tria tpa ſtatuẽat gre.x.cc.expe(cũ dilect⁹ ditionẽ ecclíaꝝ vtilia.ſ.e.ꝗ̃ ſit. Primũ ð electõib⁹ ꝓñtã dis electis. Scðm ð exhibẽdo ꝯſẽſu. Tertiũ ð ꝯfirmatiõe pe tenda. Primũ ꝯfirmat papa nico.cuȝ certi tpis adiũctiõe: ſta tuẽs ꝙ ſi.j.viij.dies exq̃ ꝯmode poterũt eligẽtes electõs ele ctis diſtulerint ꝓñtare: q culpabiles i h fuerit a ꝓſecutiõe ele ctiõis i totũ ſint excluſi: ⁊ bñficijs q̃ obtinẽt i ipa eccl'ia ꝑ triẽ niũ ſuſpẽſi: ad q̃ ſi.j.illð tps ſe temẽ vl' colorate miſcuerit ill': ꝑpetuo ſint ꝓuati. Scðȝ ꝑciſe ꝯfirmat vt iacet. Tertiũ mutat circa ꝯfirmatiões cathedraliũ ecclíaꝝ vl' regulariũ q̃ ex ime diata ſbiectiõe vel appellatiõis deuolutiõe hñt peti a papa: ⁊ ſtatuit ꝙ ꝑdicti electi p⁹ ꝯſenſũ vl' p⁹ hitã ð electiõe noticiaȝ ſi ipã ðbito tpe ñ ꝯtigẽt ꝓñtari ifra mẽſẽ iter arripiãt eũdi ad ſe.ap.ꝓ ꝯfirmatiõe petẽda ⁊ cã ꝓſequẽda cũ oib⁹ actij ⁊ mũi mẽtis. finito ãt mẽſe ſiue iter arripuerit.ſiue ñ hẽbũt tps ar bitrariũ.ſ.j.qð ꝯmode venire poſſint: ꝯſideratis q̃circa id cõ ſiderãda fuerit.adhuc p⁹ iſtud tps arbitrariũ habebũt.xx. dies.j.quos ſi perſonaliter non venerint iuſto impedimento ceſſante: vel iuſtum impedimentuȝ habuerint: ſed infra pre dictum tempus id proponi non fecerint vel proponi fecerint j.debitum tempus impedimentum: ſed illud non probaue rint.j.xv.dies ad hoc aſſignatos vel bene propoſuerunt ⁊ probauerunt debito tpe: tñ nõ miſerunt procuratorem ſuffi cienter iſtructũ: vel miſerũt ꝓcuratorẽ iſtructũ: tñ im pedimẽto ceſſante.j.tps debitũ ꝑſonal'r nõ venerunt. In his caſib⁹ qnqȝ vt.j.patebit vel ipſoꝝ altero ꝓuati ſũt ipſo iure omni iure ſibi ꝑ electioneȝ q̃ſito ſi aũt in aliquo ꝑdicto nõ peccauerũt ꝓuationis penã non pa tiunt̃. Sȝ ſi ſine muninimẽtiſ venerit pat̃ ũt̃ hãc pe nã: qꝛ ꝓ ipſis pro ducẽdis dilatiõȝ ex̃ curiaȝ nõ hẽ bunt: niſi ex iuſta cã. Statuto igitur de aduẽtu electi: ſtatuit ð aduẽtu eligẽtiũ: diſtiguẽs an electio vna vel plures i ꝯcordia vl' diſcordia fuerit vl' fuerit celebrate. Et dic ꝙ ſi vna tñ electio i cõcordia fuerit celebrata: duo de eligẽtib⁹ ſufficient̃ inſtructi.j. ſupradictuȝ tps mitti debẽt per capl'm ad curiã ꝓ inſtruẽdo electionis negocio: ⁊ mit tent̃ expẽſis dignitatis: ſi bona ipſius ſint diſcreta: vel de cõib⁹ vl' ꝑ capl'm alium de prouiſis ſi de illis hr̃e ſi poſſint. Si aũt plures electiões facte fuerint: tũc pro q̃libet ꝑte mittent̃ ille due ꝑſone expẽſis electoꝝ vel ſi vnica fuerit electio cui al'q ſe opponũt: mittant̃ ille ꝑ ſone ꝓ parte electi ſuis expenſis: ⁊ ꝓ ꝑte opponẽtium ſi ſint duo vel plẽs: ſaltẽ duo expẽſis opponẽtiũ ſuffi ciẽter iſtructi: ⁊ ſi electi noluerint expenſas miſtrare ſm qualitatem negocij: niſi forte ſint pauperes: ꝓuati ſint ipſo iure omni iure ſibi ex electione q̃ſito. Si aũt eligẽtes ſupradictas ꝑſonas nõ imiſerit: etiaȝ ſi electi vel opponẽtes neglexerint venire vl' expenſas miſtra re ꝓuabũt a totali cãe ꝓſecutiõe quo ad ſe: ⁊ ꝓuẽtib⁹ bñficioꝝ q̃ hñt i ipſa eccleſia ꝑ triẽnium.hoc verũ niſi paucitas capli eligẽtiũ vel ꝯdicentiũ ipſos excuſare: ſeu añã iuſta cã: ⁊ tũc imittant ꝓcuratorẽ ſufficient̃ in ſtructuȝ ⁊ ceſſante impẽdimẽto mittãt ſupradictas: ꝑſonas: al's patientur penã ꝑdictã: ⁊ eadẽ ſit pena op ponẽti vel opponẽtibus: cũ vnica eſt electio: tamen lȝ opponentes vel eligentes in predictis caſibus: priuẽ tur a proſecutione proceſſus: electis tñ nulluȝ ꝑiudi ciuȝ generet̃. Et ea que dicta ſunt de electis ⁊ eligen tibus in cõcordia vel diſcordia: ſaluo eoſ quod dr̃ de exhibẽdo cõſenſu ⁊ miniſtrandis expẽſis ad q̃ nõ te neãtur poſtulati: itelligãt̃ repetita cũ ſuis penis i poſtu latis ⁊ poſtulãtibus: ſi ideo ſint poſtulati: qꝛ in ordini bus etate vel ſimilibus defectum patiuntur. Si autẽ ideo poſtulentur: quia ſunt alijs eccleſijs alligati: antiqua iura ſeruentur: poſtulationes tamen nihilo minus pendent ex gratia ſicut olim. Ultimo dicit ni co. ꝙ i omnibus ſupradictis caſibus i recuperandis expenſis electi ⁊ eligentium poſtulati ⁊ poſtulantium vult iura antiqua ſeruari.

h ℭ Cupiẽtes.dec.iſta ẽ obſcura dictamie: ⁊ qꝛ hõiſa. dũ eſſȝ nõrius nico.fuit dictator ipi⁹: ideo cã ꝑ ꝯpila tores hui⁹ libri muta: i: ⁊ clari⁹ dictari voluit: ⁊ ẽ vti lis valde: dũmõ qð i ea ſtatutũ ẽ nõ trahat̃ ad norã: quod eſſe nõ dȝ.ſ.de deci.ſugeſtũ.C.ð vſucap.ꝓ emp. l.vlti.⁊ diuiditur in.vij.partes principales ſʒ gar. In quaꝝ ꝑma ponit ſue ꝯſtõnis cãm: ⁊ qualiter ⁊.j.quod tps electi cathedralium vel regl'ariũ eccl'iaꝝ: quoꝝ ele ctionũ ꝯfirmatiões appellatio vel imẽdiata ſubiectio ðuoluit ad papã: venire debeant: ⁊ durat vſqȝ ibi: qð

ſi ꝑ.xx.In ſcḋa pōit ꝑenā electoꝝ ñ veniētiū vel veniē tiū ſuis munimētis:⁊ durat vſqꝫ ibi:ad hec.In ꝉtia ꝓ uidet ď ꝑſonis ad īſtructiōeꝫ cāe.qñ facta ē electio in ꝯcordia:⁊ durat vſqꝫ ibi:ſi vero.In q̄rta q̄lr mitti de beāt ꝑſōe īſtructe ⁊ opponētes vēire qñ electio vel ele ctiōes ſi diſcordia celebrāſ:⁊ durat vſqꝫ ibi:cetez.In q̄nta q̄lr pūniūtur eligētes: ſi ele ctionē debito tp̄e nō p̄ñtēt:vl' per ſonas nō mittāt īſtructas:⁊ durat vſqꝫ ibi: deniqꝫ. In ſexta dīc q̄d iuris ſit ď poſtulatiōib⁹:⁊ durat vſqꝫ ibi:pōꝛo. In ſeptima q̄ durat abiñ vſqꝫ ad finē dīc q̄d iuris ſit ď recuperatione ex penſarum.

b ℂ Cupiētes.tenet ad hoc ex cre dite ſibi diſpenſatiōis offo.⁊.s.i ꝓemio hui⁹ li.cū ſa

vacationibus[a] periculoſis[b] oc currere:ac malignantium[c] ſb terfugijs obuiare[d] iam[e] ꝓuiſis remedijs aliaqꝫ[f] patenter ipſa rerum experientia[g] ad ea rum expeditioneꝫ indicauit[h] vtilia[i]:remedia exꝑta ſubiungimus:⁊ qḋ felicis recordationis grego.papa.x.predeceſ. noſter de electiōib⁹ p̄ñtādis[k] electis ⁊ ipſoꝝ electoꝛuꝫ petēdo:ac adhibēdo[l] conſenſu ſalubꝛiter ſtatuit[m] in ſuo roboꝛe cū īfraſcripti tp̄is[n] moderatione[o] in p̄ſentādis electiōib⁹ ꝓmanē volētes:ſꝫ qḋ de trimeſtri tp̄e p⁹ ꝯſēſū ad petendas ꝯfirmatōes īſtituit[p] q̄ ad illas q̄ petunſ:vel peti debent[q] a ſe. ap.temperātes:cū īterdū aliquoꝝ locoꝝ[r] vicinitas minus exigat:aliquoꝛuꝫ diſtantia ꝓlixius tp̄s expoſcat:hac generali ⁊ i perpetuū valitura[s] cōſtitutiōe ſācim⁹:vt oēs electi[t] cathedraliū vel regulariū[u] ecclēſiarū quoꝛū[x] electionū ꝯfirmatiōes vel infirmatiōes ad ipſius ſedis examen deducit īmediata[y] ſubiectio:vl' appel

i ℂ Eccleſiaꝝ.cathedralium ⁊ regularium.(is ꝯcoꝛ. quarum confirmationē appellatio vel īmediata ſubiectio deuoluit ad papā.vt.j.ſequitur.vel eccleſiaruꝫ oīum ſaltē q̄ ad p̄ñtādas electiōes:vt dicā.j.§. cetez.
a ℂ Uacatiōib⁹.q̄lrcūqꝫ vacauerit ſiue ꝑ moꝛtē p̄lati ſiue ꝑ ceſſionē:ďpoſitiōeꝫ vl' alio mō:cū eadē ſit rō i q̄ libꝫ p̄miſſoꝝ:nec aſtuꝫ exp̄maſ.s.ď reſcrip.ſuſceptuꝫ.
b ℂ Periculoſis.s.e.ne ꝓ ďfectu.l.di.p⁹q̄ꝫ.⁊ hꝫ locuꝫ h ꝯſtō ēt ſi vacatio ꝑiculoſa ñ ſit:puta q̄ꝛ ē q̄ ibi i ſp̄ūalib⁹ ⁊ tp̄alib⁹ miſtrat.lxi.di.obitū.⁊.c.cathinēt.q̄ꝛ tali cā ceſſāte ñ ceſſat ꝯſtō.ff.ď poſtu.l.j.§.ſerū.xxxij.q.vij. tñ q̄ꝛ ⁊ finalis h⁹ ꝯſtōis rō ē vt clēic⁹ expediaſ ecclie ad h optie.j.e.ſi p⁹q̄ꝫ.§.j.⁊ q̄re.s.ď renū.p⁹ trāſlatiōꝫ ⁊.xlj.di.§.his oīb⁹.al's c.neophitus.
c ℂ Malignātiū ꝑ h ſoluiſ ꝯtrīi ď cāone.iiij.q.iiij.nullus.vbi hēs q̄ reoꝝ ē ſbt̄fugē.pt.n.re⁹ ſbt̄fugē oppo nēdo l'tīmas ⁊ vās exceptiōes:ñ āt malitioſas ⁊ f'l'ſas vt h ꝯſueuit dici:q̄ q̄ hꝫ i⁹ i p̄ncipali:cauillatiōeſ ⁊ malicias aduerſāij p̄t ꝑ alias repellē:⁊ ſic poſſet ītelligi c.null⁹.⁊ ď h.xxiij.q ij.dñſ nr̄.⁊ ar ad h.s.ď mo.dilcū ſ.i
d ℂ Obuiare.tolle hic verbū qḋ eſt.j. ſubiungimus.
e ℂ Jā,ꝓuiſ r̄medijs.ſ.q̄ fiat elcō.j.tres mēſes.l.di.p⁹q̄ꝫ.s.ne ꝓ ďfectu q̄ fiat i his ecclijs ď qb⁹ i h agiſ ſub certa foꝛma.s.e.q̄ꝛ ꝑꝑ.itē remedia q̄ ſunt.s.e.c. q̄ꝫ ſit ⁊.c.di c j.⁊ alia multa.s.e.ti.
f ℂ Aliaqꝫ.ſ.q̄ vēiat ꝑſonaſr.j.tp̄s h⁹ ꝯſtōnis:al's certa pēa puniaſ:⁊ q̄ ꝑſone inſtructe mittanſ:⁊ q̄ certo tp̄e p̄ñteſ electio:⁊ pena non pꝛeſentantium.
g ℂ Expiētia.magr̄a reꝝ efficax.s.e.q̄ꝫ ſit.ad h.s.ď ſꝛp.
h ℂ Indicauit.al's iudicauit. (ſtatutū.in pꝛin.io an.
i ℂ Utilia.⁊ poſito q̄ caſus īueireſ i q̄ ꝓuiſio h ñ repe rireſ vtilis:vt ſi diceſ ꝑſona nō:⁊ electiōis fcm̄ notū i curia vel ſiliis:locū tñ hꝫ ꝯſtō:vt.s dixi i ſili ſup v̄bo piculoſis.nō.n.in cuiuſlibet ꝑſona.⁊c.lxj.di.miramur.
k ℂ Pꝛeſentādis.ſ.q̄ꝫcito ꝯmode p̄ñtari poterunt
l ℂ Adhibēdo.j.mēſe a tp̄e p̄ſītatiōis.

m ℂ Statuit.s.e.q̄ꝫ ſit.
n ℂ Tempoꝛis.ſ.octo dieꝝ.j.e.§.ceterum.
o ℂ Moderatiōe.i.moderati tp̄is adiūctiōe.:q̄ꝛ verbuꝫ mo deratiōis diminutionē cōtinet.s.ď v̄bo.ſig.c.vl.h āt tp̄s augет.vt.j.§.cetez.vl' q̄ꝛ penā appōit q̄ ñ erat oli appoſita:iō moderari videtur.
p ℂ Inſtituit s.eo.q̄ꝫ ſit. circa finem.io.an.
q ℂ Debēt.ex īmediata ſbiectōe l' apl'iatiōe:vt ſe
r ℂ Locoꝝ.ſꝫ quō ex(q̄ſ. differētia locoꝝ aliqḋ diſcrimē īduciſ qḋ lex abſurdū r̄putat.C.ď tēp.in ite.r̄ſti. ſupra euā.ſo lex illa loq̄ſ i eo cāu:cū legiſlatoꝛ īſpectis locoꝝ circūſtātijs certuꝫ tp̄s limitauit:qḋ ad quēlibet locū ſufficē r̄putauit: vt i tp̄e r̄ſtitutiōis petēde:⁊ ad idē.ff.ď īſtito.cū īterdū. vbi loc⁹ ñ mutat cāꝫ īſtitoꝛie actiōis Sꝫ qḋ h ⁊ i ſilib⁹ dr̄:ītp̄e ñ limitato ſꝫ arbitrario locū hꝫ ſm gar.s.ď do.ꝯtu.cū oli.⁊ ꝯcoꝛ.ff.ď eo qḋ cer.lo.l.iōqꝫ ibi:q̄ꝛ ſcim⁹ q̄ꝫ varia ſint ꝑcia reꝝ ꝑ ſingulas ciuitates ⁊c.io.an.
s ℂ Ualitura.idē ſi h dictū ñ fuiſſet.C.ď ap.pꝛecipimus.
t ℂ Electi.ď poſtulatꝭ videbis.j.§.deniqꝫ.Et q̄d ď ꝓuiſiōib⁹: dicas idē iuris i illis qḋ h i electiōib⁹ ſtatuiſ.⁊ qḋ h ď electis dr̄:ēt ď ꝯfirmatis ītelligas:ſi a ꝯfirmatiōe appelleſ.h hēs exꝑſſe.j.e.ſi p⁹q̄ꝫ.§.vl.⁊ dixit h gar.⁊ guil.q̄ hec ꝯſtō locū ñ hꝫ i electo i magr̄ꝫ hoſpitalis vl' tēpli ſi appelleſ ad papā:tñ q̄ꝛ ꝑ moꝛtē talis cathedralis vl' regularꝫ ecclīa vacare ñ dr̄:q̄ꝛ regimē eccliaꝝ ñ cadit i laicos.s.e.ſacroſācta.⁊ q̄ꝛ aliď hoſpitale aliď ecclīa:ad h.s.e.ſciāt.⁊ q̄ꝛ milites ſr̄ quoſ arma ſcire volum⁹ ⁊ ñ leges.C.ď iur.ōli.l.ſācim⁹.C.loca.⁊ ꝯduc.l.milites.
u ℂ Regulariū.viroꝝ ītelligas.i mōaſterijs.n.mōialiū ñ ſibi ꝑ oīa locū vēdicat hec ꝯſtō.j.e.idēnitatib⁹.§.ſꝫ cū eas.nec hꝫ locū ꝯſtō i dignitatib⁹ eccliaꝝ cathedraliū vl' regulariū q̄ ſr̄ ſb ep̄o vl' abbate vl' ꝑoꝛe:ſic ſr̄ archidiacōi:archipſbyteri:ſb ꝑoꝛes:vel ꝑoꝛes ſb abbatib⁹:vel alijs ꝑoꝛib⁹ ꝑ moꝛtē.n. taliū ñ dicūſ ecclie viduate:qḋ regrit hec ꝯſtō:⁊ ē ſimile quod dicim⁹.s.e.c.ne pꝛo defectu.⁊.c.q̄ꝛ pꝛopſ.hꝫ guil.⁊ gar.
x ℂ Quoꝝ.electoꝝ.al's q̄ꝫ.ſꝫ p̄ma melioꝛ q̄ꝛ r̄ſpic electi:qḋ c.s.
y ℂ Immediata ſbiectio. i hoc caſu ſuffic adire legatū ď latē q̄ ep̄oꝝ ⁊ archiep̄oꝝ exēptoꝝ electiōes ꝯfirmare pōt.j.e.ſi abbatē.⁊ ſeruāda erit hec ꝯſtō:q̄ꝛ ſatis eſt illud ap.ſe examē hꝫ gar.guil.h nō determinat. dic.n.q̄ alij dicūt ꝯtrīu ꝑ lr̄aꝫ ap. ſe.quia in legato nō ē diſtātia viaꝝ:ita q̄ de facili poterit hēre quos volet:ſꝫ ſm iſtā rationē ſeq̄reſ q̄ iſta decre. nō hēret locū in vicinis romane curie.gar etiā dixit:tñ guil.fouet.ꝯtrīu: q̄ ſi eccleſia nō ē al's īmediate ſbiecta pape:puta q̄ꝛ metropolitanū habet:ſi metropolitana eccleſia eſt ſciſmatica:vel a ſaracenis capta:hēbit locum hec ꝯſtō.is.n.prim⁹ ē quē null⁹ añcedit.ff de v̄.ſi.l.pꝛoximus ad hoc.s.e.q̄ꝛ diligētia.⁊ bene facit pꝛo gar.j.de oſ.dele.ſi is cui quod non credas verum ſi ſolus archiepiſcopus ab ipſis paganis vel ſciſmaticis captus eſſet:vt.j.de ſup.neg.pꝛele.ſi epiſcopus.Item ſcias q̄ ſi partes ſola voluntate vadunt ad papam non habet locum hec conſtitutio:licet bene facerent ſi eam ſeruarent. iſta eniꝫ conſtitutio non ſtringit:niſi in his duobus caſibus ſilicet

latio[a] interiecta deuoluit: īfra vnū mēsem[b] post cōsensū[c] vel post obtētā[d] de ipoꝝ electiōe noticiā[e]: si eā ōbito[f] tpe ñ contigeit pñtari: ad sedē ipsā ap. it arripiāt: ꝛ extūc:[g] siue infra pscriptuꝫ tēp⁹ iter arripuerit siue ñ[h] absqꝫ fraudē[i] q̄cito poterūt ꝯmode[k] locoꝝ cōsiderata distātia petituri[l] suaꝝ electionū cōfirmatōes vł ,psecuturi[m] electōes suas: quibus poterunt modis licitis: comparere cum omnibus actis iuribus

cā imediata subiectio deuoluit: ergo in alijs locū nō hēat ſm guil. ꝛ gar. vñ ꝛ si relatiōe iudicis deuoluaẗ ad papā nō habebit locū ſꝫ guil. graue. n. eēt tātas penas vel causās iponere i illo cāu nō expsso. Idē dic ſm eū si papa reuocat ad se tale negociū: qꝛ forte corā ordinario pendebat nisi in reuocatiōe exprimat hāc ꝯstitutionē velle ſuari ꝛ tūc non ex vi cōstitutionis: ſꝫ ex vi mādati tenebūẗ ad illaꝫ ſuādā: sic. s. ō iudi. qꝛ. v

a ❡ Appellatio. i hoc cāu nō sufficit adire legatuꝫ ſm guil. ꝛ gar. nisi forsā ptes ꝯcordarēt appellatiōi renūciādo: de ap. cō stitutus ō of. dele. studuisti. ꝛ c. lꝫ. Et dic appellatio nō manifeste frustratoria: qꝛ tal' nō deuoluit negociuꝫ ad papam. s. e. q̄ꝫuis. ꝛ sic non habet locum hec constitutio que requirit: ꝙ talis sit que deuoluat. s. interposita in scriptis ꝛ ex cā ,pbabili: vt ibi ꝛ q̄ peruenerit ad noticiā appellati de consti. cognoscentes. qō dic vt in cle. e. ti. causam.

b ❡ Mensēꝫ. iste mensis datur ad parādū se ad iter.

c ❡ Post consensum. sup. qū debito tpe fuerit presentata electio alīs locum habebit sequens clausula.

d ❡ Post obteutā. subau. ſm gar. ꝛ p⁹ tp̄s i quo debuit psentari ꝛ quo debuit delibare: vł postq̄ꝫ deliberauit. absurdū. n. eēt ꝙ i hoc cāu nō hēret iducias ad deliberādū: maxime cuꝫ decre. q̄ꝫ sit. s. e. ſꝫ sit reseruata: vt. s. vidisti quō. n. veniet: nisi primo deliberet an cōsentire velit: ꝛ quō deliberabit: nisi tēpus hēat. l. di. pōderet. tamē tuti⁹ vꝫ sibi ꝛ dño guil. vt dicam⁹ ꝙ in hoc cāu cū electio debito tēpore nō pñtaẗ: hēat vnū menseꝫ ad deliberādū ꝛ parādū se ad iter: nec illius mēsis dimissio sit absurda que fit ex cā: ꝛ ne fraudi locus relinq̄ ſm eos: ꝛ sufficit sic scriptū esse. ff. q ꝛ a qb⁹. l. psperit. Sed nōne rogat⁹ dꝫ recedere iuitat⁹ fugere: ꝛ sola dꝫ illi suffragari necessitas excusādi. C. de epi. ꝛ cleri. si quēq̄ꝫ. quō ergo se igeret nisi inuiteẗ ꝛ rogeẗ: dicas ꝙ ex quo elect⁹ ē iuitat⁹ ꝛ rogatus vꝫ: ꝛ aucte ipi⁹ ꝯstitutionis sine nota ambitionis hoc facere poterit: alīs. n. laqus pararetur: qō esse nō debet. xxvij. q. j. de viduis. de resti. spol. litteras.

e ❡ Noticiā. certā ꝛ indubitatā: puta qꝛ ibi presens fuit. erat forte canonic⁹: vel hoies fide digni referūt ,p certo sic eē: ar. de postu. c. j. de cleri ex. mini. illud. vel inde lr̄aꝫ recipit auctēticā: nō. n. cuilibꝫ referēti credere teneẗ: ad hoc de do. ꝛ ꝯtu. cū oli. ꝛ qō ibi no. qd si scit se electū: ſꝫ nescit appellatū: dic ꝙ si ecclesia nō ptinet imediate: nō currit iste mēsis: imo tenetur seruare decre. q̄ꝫ sit. donec sciuerit appellatū ſm guil. ꝛ gar.

f ❡ Debito tempore. s. infra octo dies. postq̄ꝫ cōmode pñtari potuit. j. §. ceterum. ꝛ sic iste mensis non currit nisi a tempore quo electio presentari debuit ſm gar.

g ❡ Extūc. i. elapso predicto mense: ꝛ designat extremū tēp⁹ isti⁹ mēsis. ff. de cōdi. ꝛ demō. si is ad si. Alij exponūt extūc. i. arrepto itinere: qō est falsū p id qō seqtur: siue ifra pscriptuꝫ ꝛc. ꝛ sequereẗ ſm id ꝙ post decē annos arripiendo iter: tunc inciperet sibi currere tempus: quod est absurdum.

h ❡ Siue non. ꝛ sic de arreptione itineris non curat: dūmodo veniat tempore competenti.

i ❡ Absq̄ꝫ fraude. si ergo elect⁹ duplex hēbat domiciliū: dico ꝙ cōputatio fiet ab eo loco: vbi tūc erat absq̄ꝫ fraude per hāc lr̄aꝫ ꝛ idē dico si extra domicilio esset ſm gar. ꝛ guil.

k ❡ Cōmode xxij. q ij. faciat. ff. de ver. sig. nepos. ꝛ hꝫ iudex ſ arbitrari ispecta q̄litate psonaꝝ locoꝝ ꝛ tpm ꝛ etatū. ff. ō v. obli. cōtinuus. §. j. ꝛ pꝫ in pn. se. §. Et dico ꝙ arbitrari dꝫ iudex ſm vulgares dietas: vt probaẗ. j. de pben. presēti. §. loca. si. n. qō ibi dr̄ spāle est: ergo ipsius ꝯriū regulare: ꝛ qꝛ lex dꝫ patrie conuenire. iiij. di. erit. ꝛ vsui statur etiā ꝯ naturā vocis. de le. iij. l. vxori i pn. ꝛ multū opatur regiōis cōsuetudo. ff. de fū. istru. l. cū delanionis. §. asinā. ꝛ i arbitratione vulgariū semp respiciā cōditionē psonaꝝ ꝛ tpis: vt. s. dixi: nō aūt arbitrabiẗ ſm singulares que sūt: cū qs vtiẗ duplomate. ff. de ver. obliga. ꝯtinu⁹. §. ij. vel ſm legales. ff. si qs cau. l. j. ꝛ si habita cōputatiōe aliqd supest ,p illa dabiẗ vna dies. ff. ō ver. sig. l. iij. si nō appareret vulgares: nō crederē errari ſm guil. ꝛ gar. si recurreret ad legales: dū tñ q̄litas cāe psonarū locorū ꝛ tēporū id patiaẗ. Et scias ꝙ q elect⁹ venit ante tp̄s qō alīs arbitrareẗ iudex residuū eius arbitrij nō ,ppter hoc hꝫ de lucro: qꝛ in eo qō finitū ē ꝯiecturis nō ē loc⁹. ff. de ver. ob. l. cōtinu⁹ §. si duplomate penā euitat: pueniēdo vō nil lucratur p predictū. §. Itē scias ꝙ si electus qui p. x. dietas distabat i pncipio mēsis iter arripiēs. xi. die sit in curia: nō teneẗ ex citatiōe illi⁹ cāonis: nisi alīs citeẗ a papa: corā papa cōparere: si nō vult: nisi pmo labiẗ mēsis: ꝛ decē dies: quib⁹ venire poterat: ꝛ. xx. quib⁹ postea debuit expectari: ꝛ hoc ,pbat lr̄a superior: cū dicit: extunc siue ifra prescriptū mensē venit siue nō. ꝛ bñficiū iuris nulli ē auferēdū. xxviij. di. de his. j. de reg. iur. idultū cū similis ꝯcor. nec ob. hoc ei qō dixi. s. ꝙ pueniēdo nō lucraẗ tp̄s: qꝛ illud hꝫ locū i tpe qō iudex hꝫ arbitrari: vñ pueniēdo nō arbitrabiẗ iudex: nisi temp⁹ i quo venit ſꝫ gar. ſꝫ nūc loquor de certo tpe ꝛ a iure limitato: ꝛ ō eo i quo venit qō alīs hēbat iudex arbitrari. Et scias ꝙ si electio facta est in ipsa ciuitate vbi ē curia ꝛ elect⁹ ē psens de tpe arbitrario nihil habebit: ſꝫ mēsē ꝛ illos. xx. dies habebit ſm guil. ꝛ gar. rō: qꝛ in tempore certo ꝛ limitato a iure locorū varietas varietatē iuris nō inducit. C. de temp. in inte resti. l. supuacuā. sed quero an iudex arbitrando dare debeat aliquos dies ad quiescendum: pone vnuꝫ in septimana: ꝛ vꝫ ꝙ nō: quasi illi. xx. dies ob hāc cām dati sint sed dic cōtra ſm gar. ꝛ guil. cū. n. preter mēsem: ꝛ. xx. dies detur hictātū tēpus q̄ꝫto cōmode venire possit: quis impi⁹ iudex arbitrabiẗ: ꝙ per. xl. dietas vel plures venire cōmode possit nō ꝯcedēdo: nec illi. xx. dies ob hoc dati sunt: sed qꝛ iudex in perēptorio nō multū debet ꝯ absenteꝫ festinare. ff. de dāno infec. si finita. §. si forte. credo ꝙ propter equitateꝫ illius l. seruandam isti. xx. dati fuerunt: ad idem. s. de re iudi. cum bertoldus. ar. contra. j. de of. or. q̄ꝫuis ibi continuatis ꝛc. sed non est contra: vt ibi dicam.

l ❡ Petituri. post consensum.

m ❡ Prosecuturi. referas ad id qō dixit p⁹ obtētā ꝛc. qꝛ dicit ſm gar. p⁹ ꝯsensū poterit cōfirmationē petere ſꝫ post noticiaꝫ petet: vt cōpellanẗ ellectores electioneꝫ psentare. Alij dicunt ꝙ post obtentam noticiam potest electioni non presentate consentire: ꝛ confirmationem petere. prior lectura magis placuit gar.

a ¶ Juribus.i.rationibus cõsistentibus circa factum: q2 papa omnia iura habet in pectore: ꝺ ap. ſepe. C. de teſta. oium. ꝫ.e.li. de conſti.c.j.

a ¶ Munimẽtis.i.bis ꝑ que cã ſua muniri põt: vtpote cũ decreto electionis: cuꝫ iſtrumẽto appellatiõis pro teſtationum ⁊ ſi/ milibus.

b ¶ Cõtingẽtib⁹. vt diſpẽſatio ſuꝑ pluralitate bene ficioꝝ ſuꝑ natali/ bus ⁊ ſimilibus: ſi talia oppoſita ſunt. ſi.n. oppoſita nõ fuiſſẽt a prin/ cipio: ſed modo opponunť: forte eo modo quẽ hẽs. ꝫ.e.ti. vt circa. dico ꝙ diuinare nõ tenebatur: ⁊ hẽret eo caſu dilationẽ ẽt extra curiã .j.e. ver. electos. ⁊ in caſu in quo nõ eſt preſentata electio hẽat illa mũimẽ/ ta q̃ hřẽ põt: ad alia nõ tenetur. ff. de reg. iur. ĩpoſſibi/ liuꝫ. ar. ĩ ſe. §. ver. elect⁹. ibi niſi iuſta cã ⁊c. nec dico ꝙ incõtinẽti quãdo venit debeat oſtendere munimẽta: ꝫ ſuffic ꝙ parat⁹ ſit illa oſtendere termĩo ſibi aſſigna to vt per ſequentia patebit ꝫm guil. ⁊ gar.

⁊ munimẽtis^a ſuis ⁊ ꝓceſſus ſuos contingẽtib⁹^b coram^c nobis ꝑſonalit̃ teneanť. ¶ Qđ^d ſi per.xx.dies poſt lapſũ^e ex q̃litate locorũ moderãda^f tpis expectati^g: ſiue eligẽtes^h ſiue opponẽtes^i venerit: ſiue nõ ꝑſonalit̃ comparere^k: ⁊ ſuaruꝫ electionũ ꝯfirmationeꝫ vel ꝓſecutionem: ſeu executionem

c ¶ Corã nobis. per hãc litteraꝫ dicit archidiaconus ꝙ electus nõ veniẽs ap. ſe. vacãte nõ incidit ĩ penaꝫ. gar. io. mo. ꝫ.ſ. ꝙ ĩcidit lꝫ ꝺ eq̃tate pena remitti debẽt. expeditũ ẽ qꝺ ĩcidit ꝑ cle.e.ti. ne romãi ĩ fi.

d ¶ Quod ſi p.xx. ſcđa pars. Quicq̃d dixerit ꝫ gar. ⁊ alij: dic plen⁹ ꝙ iſte. § ponit.v. caſus ĩ qb⁹ priuat⁹ ẽ elect⁹ ipõ iure. Prim⁹ cũ iuſte ĩpedimẽto ceſſante in fra tp̃s ſtatutũ ñ venit. Secũdus cũ iuſte fuit ĩpedit⁹ ſed ĩfra tp̃s ꝺbitũ ĩpedimẽtũ ꝓponi ñ fecit corã papa. Tertius cũ bene fec ꝓponi ĩpedimẽtũ tp̃e ꝺbito: ꝫ ſta tuto tẽpore ñ ꝓbauit. Quart⁹ cũ ſtatuto tp̃e oppoſuit ⁊ ꝓbauit: ſed ꝓcur. ñ miſit infra illꝺ tp̃s ſufficiẽť in/ ſtructũ. Quint⁹ cũ miſit ꝓcur. ſufficientẽ: tñ ceſſãte im pedimẽto ĩfra tp̃s debitũ ꝑſonalit̃ nõ venit. In his ca ſib⁹ vel altero ipoꝝ priuat⁹ ẽ ipſo iure: ſi aũt ĩ neutro ipoꝝ peccauit: penã nõ patiť ꝑuatiõis. Ultimo ponit penã electi veniẽtꝫ vl̃ mittẽtꝫ eo cãu q̃ mittẽ põt ſiñ mu nimẽtis: ⁊ ſic ꝯſtrue hãc lr̃aꝫ: ꝙ ſi expectati ꝑ.xx. dies p⁹ lapſuꝫ tp̃is moderãdi ex q̃litate locoꝝ cõtẽpſerint ꝑſonalr̃ cõparere: ⁊ petẽ ſuaꝝ electionũ ꝯfirmatiõeꝫ vel ꝓſecutionẽ: ſeu executiõꝫ: ſiue opponẽtes venerit ſiue nõ electiones ꝺ ipis ⁊c. vſq3 ibi ꝑuatos. hec v̾a ſi cõtẽpſerint nulla iuſta cã ĩteruenieñte. ꝺ qua ꝓpoſita ĩ fra ꝑdictos.xx. dies corã nobis vl̃ alio ſeu alijs deputã do vel deputãdis a nob̃ ſi videbiť admittẽdã: teneãn tur.ĩ.xv. dies p⁹ tp̃s hui⁹ apõ ſe. ap. facẽ plenã fidẽ: ſb audi alioq̃n electiões de ipis ⁊c. vſq3 ꝑuatos: niſi cõ/ tingeret talia: vl̃ tã veriſimilia ꝓpõi: vl̃ ĩfra eoſdẽ xx. dies ſeu predcõs.xv. eo cãu tñ: cũ vt ꝑdiciť fuerit cõ/ ceſſi ad ꝓbãdã ꝑdictã cãꝫ appoſitã ⁊ admiſſã: q̃ meri/ to excuſarẽt electos ipſos ab ĩfraſcripta.i. ſupraſcripta hꝫ ꝯſtructũ pena: ⁊ ꝓpť qꝺ videreť forſitã ĩdulgẽdũ eiſdẽ.ſ. electo. ſi ĩtelligas ꝑſidẽti: cõiunge: cũ videreť tp̃s plix⁹ ad ꝑdictã ꝯparationẽ. Inſuꝑ eo ẽt caſu quo cõtigeritt ꝓpõi vl̃ ꝓ.i. ⁊ admitti aliq̃ꝫ iuſtã cãm ad ex cuſanda ꝑſonalẽ cõparitionẽ electoꝝ: niſi tũc ĩfra idẽ tp̃s ſe ꝑſentauerit ꝑ ꝓcuratorẽ ſufficienť iſtructuꝫ ad oĩa ꝑmiſſa: electiões ⁊c. hec v̾a iuſto ĩpedimẽto ceſſã te reddit tũc: nihilomin⁹. i. nõ obſtante ꝙ ꝓcuratorẽ miſerit: niſi ipſa cã ceſſãte ſe ꝑſentauerit ꝑſonalr̃ vt ꝑmittiť: ele/

e ¶ Poſt lapſũ. rõabilior ẽ hec cõputatio q̃ꝫ illa q̃ſtiões ⁊c. fit ꝑ ꝺcre. ſtatuim⁹. ꝫ.e. vbi cõputãť dies p⁹ aduẽtũ partiſ q̃d. eni ſi pars vtať duplomate: dieta incõueñiens ſeq̃ť ex eo. Sed nõ mireris: q2 h̾ maior pena imponiť: vt ibi dixi ĩ glo. egori.

f ¶ Moderanda. vt. ꝫ. dixi ſuꝑ verbo cõmoꝺ.

g ¶ Expectati. ꝫ pone ꝙ facta cõputatione recta in oib⁹ reperiť vna die veniſſe p⁹ terminũ non alegãſ ĩpedimẽtũ nũq̃d morã purgat: dic ꝫ gar. ⁊ guil. ꝙ cñ hec ſñia lata ſit a canone ꝓpť moram ſtatim elapſo termĩo cõmiſſa ẽ pena priuatiõis ipſo iure que ampli⁹ purgari nõ poterit. ſicut.n. a ſñia legis vel canonis nõ appelllať. ꝫ. de ap. q2 nos. ff. de ver. ſig. ſiq̃ pena. ſic nec purgatur ĩ ea mora. cũ eni ſtati electio nulla ſit: amplius conua/ leſcere non poſſet. ꝫ.e. audito ⁊.j. de reg. iur. nõ firmatur. ⁊ ad de quod dicam.j. de re. iu. mora.

h ¶ Eligẽtes. hoc dicit ne credat aliquis ꝙ veniẽtib⁹ eligen tibus non teneať electus venire: hoc ergo remouet.

i ¶ Proponentes. quare punitur electus non veniens: ex quo non venerunt eius aduerſarij: cum in eius aduẽtu nul/ la videatur vtilitas: ad hoc ff. ſiquis in ius voca. l. ij. ad fi. ⁊ no. ꝫ. de do. ⁊ contu. c. vl. Dic ꝙ aduerſarijs non venientibus ipſe venire teneť: ideo quia ĩ ipſa abſentia procedi poteſt. ꝫ.e. c.j. ĵ. ꝺ eo q mit. in poſ. c.j. ⁊. ꝫ. vt lite ñ cõteſt. qm̃. ⁊ etiam ceſ/ ſantibus aduerſarijs ibi locum habet iudicis officium. ꝫ.e. cum nobis olim. cum ſimilibus.

k ¶ Cõparere. Quid ſi elect⁹ venit ĩfra tp̃a ꝯſtõis: ⁊ negocio nõ finito illicentiatus receſſit: nũq̃d incidit in penã illius cõ ſtõnis: dic ꝙ ſic.j.e. ſi poſtq̃ꝫ. §.j. Sed pone nõ venit electus ĩ fra tempus legitimũ: nec poſt petit aduerſarius ꝓnũciari ip ſum in hanc ꝯſtitutionem incidiſſe: apparet ꝓcur. electi qui dicit hanc ꝯſtõnem in eo locũ nõ habuiſſe: puta quia nõ per/ tinet ĩmediate: vel quia appellatio nõ fuit talis que deuol ueret. replicatur ꝙ hoc debuit ꝓponi infra temp⁹ de quo di ctuꝫ eſt. ꝫ. queritur q̃d iuris: dico ꝫm guil. ⁊ gar. procuratorẽ audiendum. ſi enim non hꝫ locum ꝯſtitutio. ſatis eſt clarum ꝙ non hꝫ locũ eius pena vel tp̃is artatio ꝺ hoc igitur cogno ſcẽdum eſt. ſed pone electuꝫ in tp̃s feriatum incidiſſe cuius tp̃is ſi fiat cõputatio nõ venit electus infra tp̃s: venit tñ poſt tempus anteq̃ꝫ iudex ſedeat ꝓ tribunali: q̃ritur an ĩcidat in penã: ⁊ vꝫ ꝙ ñ: ad q̃d eni ꝓdeſſet veniſſe: ex quo ſi veniſſet ꝓ ceſſum non fuiſſet. Dico tamen ꝫm gar. ⁊ guil. ipm in penaꝫ incidiſſe: ꝺbuit eni venire ⁊ ſe ꝑſentare: ⁊ tali tẽpore potuit li bellum offerre. ff. de adul. miles. §. ſexaginta. ſi. enim contra rium dicatur: eadem ratione ſequitur ꝙ dies feſti ⁊ octaue de tali tempore detraherentur. Preterea ex cauſa ĩ cauſa ele/ ctionis procedi poteſt tempore feriato: ar. ꝫ. de fer. c. vl. vbi h̾ no. inno. nec ob. ff. ſiquis in ius voca. l. ij. ad fi. quia nec ibi di citur ꝙ non committatur pena: ſed ꝙ pretor eam remittere poteſt ſi vult: ſic ⁊ ĩ hoc caſu poterit ſi voluerit papa remittẽ.

l Executionem. forte per hec verba denotare voluit ele/ ctum preſentem eſſe debere vſq3 ad finem cauſe: vt per hoc ꝙ dicit confirmationem notaret principium: per hoc ꝙ dicit proſecutionem medium: per id ꝙ dicit executionem finem: ⁊ eſt expreſſum. infra eodem ſi poſtquam. §.j. vel forte loquiť cum petitur executio late ſententie ſuper cõfirmatione a qua appellatum fuit: quia ⁊ tunc locum habet conſtitutio. vt in predic. decre. ſi poſtq̃ꝫ. §. vlti.

petere[a]: nulla iusta[b] causa in terueneinte contēpserint[c]: de qua infra predictos vigiti dies ꝓposita[d] infra quindeci dies post tꝑs[e] h⁹i corā nobis vel alio seu alijs deputando vel deputandis a nobis si admittenda videbit[f] teneant apud[g] sedē ipā facere plenā fidē[h] nisi[i] vl' īfra eosdē .xx. dies seu ꝑdictos: xv.[k] eo casu tm̄: cum ad ꝑdictā cām ꝓpositā[l] vt predicit ⁊ ad missā ꝓbandā concessi fuerint: talia ⁊ tam verisimilia[m] ꝓponi ꝯtingeret: que i iudicio ꝑsidentis[n] elcōs ipos ab īfrascripta pena merito excusarent: ⁊ ꝓpter qđ forsitan videret eidē ad ꝑdictā cōparationē[o] tꝑs ꝓlixi⁹[p] indulgēdū. ¶ Insup etiā eo casu q̄ ad ꝑsonalē electoꝝ comparationem excusandam aliquā iustā cām proponi contigerit: vel[q] admitti: nisi tūc[r] infra idē tempus[s] iuste ipedimento[t] cessante per ꝓcuratorem[v] ad premissa[x] oia sufficienter istructū ⁊ nihilominus[y] ipa cā[z] cessante vt ꝑmittit se ꝑsonalit ꝑntauerint[⁊] electiones de ipsis factas eoipo viribus vacuātes ipsos omni iure siqđ eis ꝑ electionē h⁹i q̄situm esset decer

a ¶ Petere. ex quo aūt ꝑsonalr venerit ad curiā s3 gar. ⁊ guil. etiā ꝑ ꝓcuratorē ꝯfirmationē petere poterit sic an ꝯstōnē hāc poteāt. cū .n. h expsse reuocatū nō inueniē: antiquo iuri stabitur: vnde notabiliter posuit ꝑsonalr ꝓpe v̄bū cōparare: ⁊ nō ꝓpe v̄bū petē. nec obstat qđ aduerbiū ꝑsōalr itelligat repeticū3: q2 ꝑ subauditiōes ⁊ repetitiōes tacitas iura reuocāda nō sūt sed poti⁹ cōcordāda. C. de i offi. don. l. vna ⁊. j. eo. cū

b ¶ Iusta cā. (expedi at. puta infirmitatis: aduersitatis: maris vl' hyemis vl' incursus latronū. ff. de excu. tu. l. scire. §. obseruabunt.

c ¶ Cōtēpserit nō facias h differētiā int cōtēnē ⁊ negligere l3 al's videat fieri .xx. di. si decreta. siue enim negligat siue contemnat punit: ⁊ ꝓbatur hoc. j. eo. §. pe. guil. ⁊ gā.

d ¶ Proposita. si misit nūciū ad ꝓponēdū: ⁊ nūcius ipedit⁹ fuerit: ⁊ de hoc ꝯstet: nō nocebit ei dūmō postea n̄ sit negligens ⁊ ꝓbat h. j. e. v̄. insup. ibi iusto ipedimēto cessāte. ⁊ si īfra illos dies papā vel auditorē hr̄e n̄ pōt: ꝓtestet hoc: ne de negligentia notet ⁊ hebit ꝓtestatio ꝓ ꝓpositiōe. ff. de nau. fe. l. ij. Sed solet queri an sufficiat semel ꝓtestari: qđ v̄3: q2 vnica ꝓtestatio currentē ꝑscriptiōē tꝑis iterrūpit. j. de ap. si iust⁹ met⁹. de offi. or. pastoralis. C. de anna. excep. l. vt perfecti⁹. ⁊ vnica d biti oblatio vsuras currātes ipedit. C. d vsur. si ꝑ'te. ⁊ vnica solēnis dpositio ipedit iā currētes: dūmō ꝑcedat oblatio ⁊ cōsignatio. C. d vsur. acceptā. ecōtra v3: cū apli instāt petēdi sunt. ff. d libel. dimis. l. vna. d ap: ⁊ sup. ⁊ palliū: ⁊ lr̄e dimissorie. c. di. prisca. lxj. di. eps. ⁊ sollicit⁹ d3 eē: ad h. C. d tēp. ap. cū anteriorib⁹. §. i his. Credo s3 gar. ⁊ guil. tutū eē electū plies ꝓtestari: ne d negligētia arguat ⁊ sic doceat se agē voluisse: qđ nō. Inno. de ꝑscrip. ex trāsmissa. ad h C. d vsur. pupil. l. si. tñ si hora ⁊ loco cōpetētib⁹ papā reqsiuit ⁊ ei⁹ copiā hr̄e nō potuit: ⁊ h legitie fuerit ꝓtestat⁹: sibi tꝑs n̄ curret donec papa copiā sui fecerit: q2 talis l3 vnica ꝓtestatio cursu3 tꝑis ipedit. ff. qñ appel. sit. l. j. §. biduu3. v̄. dies. ⁊. ij. q. vj. biduū ⁊ ar. i. l. vt ꝑfecti⁹. Et si papa electos ad camerā cōsueuit admittē: l3 i publico n̄ faciat copiā sui: hoc corā ostiarijs tabellione: ⁊ ꝑsonis q̄ occurrerit ꝓtestet. j. d ap. si iust⁹. ⁊ predicta. l. vt ꝑfecti⁹. ⁊ i'scripꝰ ꝓtestet: i auc. d tēp. nō so. pe. §. constitutionem col vj.

e ¶ Tempus huiusmodi .xx. dierum.

f ¶ Videbit. qđ si dū iudex dliberat: an sit admittenda vel n̄ labitur temp⁹: nūqđ nocet electo: credo ꝙ nō s3 gar. ⁊ guil. s̄. de ap. ex insinuatione. ij. q. vj. biduū. C. de tem. ap. auc. si lis.

g ¶ Apud sedem. ergo non alibi nisi forte iusta causa suaderet contrarium. j. e. ver. electos.

h ¶ Fidem per testes vl' ali3 legitimū modū ꝓbādi: de resti. spo. cū ad sedē ⁊ si ex pte electi ꝓbet iusta cā absentie: ⁊ opponens vult contrarium dicere bñ audietur: ne quis per testes falsos obtineat: de testi. presentium ⁊ quia probare volenti nos gerendus est. ff. de proba. circa. iudex tamen accelerare debet quantu3 potest: quia h ē hi⁹ cōstitutiōis s3 gar. ⁊ guil.

i ¶ Nisi vl. h est. v3. ⁊ excepko ab eo qđ dictū erat: ꝙ debeāt electi ꝑsonalit ꝯparere: al's cadāt a iur suo: ⁊ hoc verū est nisi ⁊c. ⁊ hoc ꝓbat littera. j. cōparatiōem.

k ¶ xv. qui dant ad ꝓbāda3 cā3 ꝓpositā: s3 nūqđ iudex dat⁹ a papa illos dies poterit abbreuiare vel ꝓlōgare: dic ꝙ n̄ s3m guil. ⁊ gar. cū sit tꝑs limitatū a iur sicut nec dies q dant ad appelandū. q. vj. āteriori. ⁊ q dant ad i integrū restitutionē petēdā. C. d tēp. i inte. resti. l. supuacuā: ⁊ fac cle. de i ite. resti. ab ecclia

l ¶ Propositā. q cā ꝓpōit d3 hr̄e mādatū: al's non videt huic ꝯstōi satisfactū: cū. j. dicatur ꝑ ꝓcuratorē3 ad ꝑmissa ⁊c. si tñ gerēs negociū sn̄ mandato excusat: ⁊ admittat: si elect⁹ ratū h3 īfra tꝑs infra quod se debuit excusare: credo ꝙ sufficit. ff. rem ra. ha. l. pe. ⁊ facit quod dixi. s̄. e. q3 sit.

m ¶ Verisimilia. si aūt ꝓponat cā3 legitimā q̄ ad ius: nō tñ q̄ ad factū ⁊ vult ꝓbare infra tꝑs dbitū audiet: q2 plena ꝓbatio ꝑsūptiōi ꝑferēda ē. ff. d bis q sūt sui. l. filiū. ⁊ pone exēplū s3 gar. q2 valde potēs hō dic se ab iponēte detētū vel corā iudice impssionē passū. ff. quod me. causa. non est verisimile.

n ¶ Presidētis sūmi pōtificis vel alteri⁹ ab eo dati.

o ¶ Comparationē3. personaliter faciendam.

p ¶ Prolixius. arbitriu3 habita tamen consideratiōe (⁊ impedimēti q̄litatis negocij.

q ¶ Vel. pro et.

r ¶ Tūc. s. cū iusta cā ꝓponit admittit ⁊ ꝓbatur.

s ¶ Tꝑs. īfra qđ debeat elect⁹ ꝑsonalit cōparere.

t ¶ Impedimēto. ⁊ sic i penā n̄ icidit: si iustū ipedimētū aduētū ꝓcur. ipediuit: ⁊ credo s3 gar. ꝙ seruetur illesus ipō iure sn̄ aliq̄ restōnis auxilio ꝑ hāc lr̄a3. Si āt elect⁹ infra tꝑs nec venit nec misit: ⁊ aduersari⁹ ꝑsens petat ꝓnūciari ip3 i ꝯstōnē hāc icidisse: iudex in hoc cā 'u bñ faciet nō multu3 accelerando maxie si sit spes de vicino aduētu. s̄. de do. ⁊ cōtu. cum dilecti. s3 si ꝓcesserit iudex ⁊ elect⁹ veniēs ꝓbat ipedimētū propter qđ nec venire nec mittē potuit: restitueret ꝯ processū. s̄. d re iudi. cū bertold⁹ ff. d dā. ifec. si finita. §. si

v ¶ Procuratorē. spālis cas⁹: cū ali i arduis ipe (forte. ditus non compellat procuratorem constituere. s̄. de procu. q̄relā. vbi de hoc. ⁊. v. q. iij. si egrotans.

x ¶ Premissa oia. s. proponēdū et probādū iustā cām abūtie: et petēdā ꝯfirmatiō3 et ꝓseq̄ndā electō3. Et sic nō ꝙ ꝓponēs cās abūtie d3 hr̄e mādatum: vt. s̄. dixi.

y ¶ Nihilomin⁹. i. nō ob. ꝙ ꝓcuratorē misit.

z ¶ Cā ipedimēti ꝓpt qđ al's ꝓpt quā elect⁹ se ꝑsōalit presentare non potuit.

⁊ ¶ Presētauerit. dato sibi p⁹ ipedimēti cessationem

di tpe: qđ a pncipio hac ɔſtõne dabaᷣ: vnde hẽbit mẽ ſem ad le parãdũ ꝛ tps arbitrariũ: ꝛ adhuc. xx. dies: ꝛ hoc voluit dicere ſuperioꝛ lr̃a vt pmittiᷣ. ꝛ qđ dico de mẽſe q daᷣ ad iter: itelligo cũ tale fuit ipedimẽtũ qđ nõ. ſolũ iter: ꝫ paramẽtũ ẽt ipediuit ẜm gar.

a ⁋ Priuatos. ꝛ ptineat prouiſio ad papã ẜm gar. cũ mens cõditoris fuiſſe videaᷣ: exquo negocium eſſet i curia ꝙ papa, puidẽ dberet: alꝭ ñ eẽt celeris eccleſiarum expeditio: ex poteſtatẽ ſue plenitudine papa poteſt facẽ quod vult: ſed ꝺ iuꝛ credo ꝯ̃riũ: ꝛ dico ꝙ ſi cãonici deliquerunt in pſonam vꝉ formã: tunc locuꝫ habꝫ decre. j. e. qꝫq̃ꝫ. ſi autem nõ dereliquerint electio reuertitur ad eoſdeꝫ. j. e. ſi electio. nec dicam contrarium in hoc caſũ cum non reperiam expꝛeſſum: nec per ſubauditiones ſunt iura reuocanda: vt dixi. ꜱ. e. §. in glo exquo auteꝫ. Si autem iudex datus a papa pronunciat electum incidiſſe in hanc conſtitutionem: ſi conſtat eum non incidiſſe vel eſt dubium. admitteretur eius appellatio: ſi autem conſtat eum incidiſſe non admittetur: quia a pena leg's vel canonis non appellatur. ꜱ. de ap. quia nos. ff. de ver. ſig. ſi qua pena. ẜm guil. ꝛ gar. Et ſi electꝰ puatꝰ hac ɔſtõne oppõat ſe alti electo: ꝛ vnꝰ ꝺ capitulo admitendus videtur: quia excluſus ab illa pte vnde liberi: admittiᷣ ab illa pte vnꝺ legitimi. ff. ꝺ ſuc. edic. l. j. §. qbꝰ. qđ itelligo verũ ẜꝫ gar. ſi i alio capite ſatiſfactũ ẽ cõſtõni: qꝛ pſone iſtructe miſſe ſũt. priuatꝰ eſt eni ſolũ iure ſibi queſito p electionẽ: vt dic i hec lr̃a.

b ⁋ Premittiᷣ. ſ. in caſu in quo mittendo excuſatur.

c ⁋ Eo caſu. ſ. qñ veniunt vel mittunt ſine actis.

d ⁋ Ex iuſta cã: vt qꝛ inſtrumentũ detulit ꝛ miſit vel aliqua de nouo opponũtur: vt dixi. ꜱ. in glo. vt diſpenſatio: que eſt glo. vlti. in proxi. parte.

e ⁋ Ad hec. tertia ps. poſtq̃ꝫ dixit ad quid tenenᷣ electi: dicit ad qd tenenᷣ electores. ꝛ dic ad h. i preter h.

f ⁋ Electiõibus. vt ſi forma decre. qꝛ propᷣ fuerit obſeruata: ꝛ queri debet diſtĩcte de quolibet ipſiꝰ ꝺcr. articulo. de quo in dubium reuocatur.

g ⁋ Eligẽtibꝰ. vtrum excõicati maioꝛi ab hoĩe ſuſpẽ ſi priuati a canone: hi eniꝫ eligere non poſſunt. ꜱ. e. cũ in cũctis. ꝛ. c. cũ inᷣ. R. de cõſue. cũ dilectꝰ. cũ ſi. idẽ ꝺ alijs q̃ circa hoc fuerint in dubium reuocata.

h ⁋ Electis. ingreᷣ circa hoc de his que habes. ꜱ. eo. cum in cunctis. ꝛ. xxv. di. vſq3 ad. xlix.

i ⁋ Premiſſa. electiones. electores ꝛ electos.

k ⁋ Plena. p hãc lr̃aꝫ ꝛ ſeq̃ntẽ dico ẜm gar. ꝛ guil. ꝙ ſi mittanᷣ canonici q tñ nõ inᷣfuerũt negocio: ꝙ nõ ſufficit cũ ꝛ. j. dicaᷣ ex ipſis electoꝛibꝰ. ꝛc̃.

l ⁋ Abſentes. qđ alꝭ eſſe põt. j. de procur. lꝫ.

m ⁋ Prouẽire. ꝛ lꝫ p talẽ pcuratoꝛẽ poſſet iſtructiõ p

nimꝰ eẽ puatos[a] elcõs vo q ſe ſine actis iuribꝰ ꝛ mũimẽtiꝫ ſuis ꝛ pceſſꝰ ſuos ɔtĩgẽtibꝰ pſonalr vꝉ p pcuratoꝛeꝫ vt pmittiᷣ[b] pñtauerit: ea volumus ex ɔtẽptu ɔſtõnis hꝰ i eo[c] caſu pena pcelli: vt p exhibẽdis illis alibi ꝙ apđ ſedeꝫ ipaꝫ niſi ex iuſta[d] cã ñ poſſint dilationem aliã obtineᷣ. ⁋ Ad h[e] vt diligẽs īqſitio ſup electiõibꝰ[f]: ꝛ eligẽtibꝰ[g] ꝛ elciſ[h] ac alijſ pmiſſa[i] ɔtĩgẽtibꝰ plẽa[k] iſõmatõ poſſit hꝰi: quã iſormatiõeꝫ p pcuratões q vt plimũ ɔſtituũtur abñtes[l] ꝛ pceſſꝰ ignari: curſꝰ ñ ſẽtit ꝺ facili pueire[m] ꝺ ipis electoꝛibꝰ due[n] perſone ad minus ſup negocio ipo vt de electiſ pmittiᷣ[o] ſufficiẽᷣ iſtructe qñ electiõeꝫ ɔcordeꝫ[p] eſſe ɔtigerit infra idem[q] tps per capitulũ i expenſis[r] de bonis ad platuꝫ ipſius eccleſie de cuius electione agiᷣ pertinentibꝰ ſi ſint diſcreta[s]: alioquin[t] ꝺ cõi

venire: nihilominꝰ veniũt he perſone ẜm guil. ꝛ facit quod dixi in prin. ſuper verbo periculoſis.

n ⁋ Due pſone. he perſone procuratoꝝ ab eligẽtibus habere debent: vel alꝭ apparere quõ trãſmiſſi ſint: ar. ꜱ. de here. cum ex iniuncto. ꝛ ſi iſte pſone nõ venerint electus vult tamen plenã inſtructionẽ facere p alios: ſufficit quo ad ſe: ꝫ nõ quo ad electores: qꝛ penã incurrent. j. e. §. ceterum Et ſi perſone iſtructe venerunt: ꝛ ante inſtructionẽ cãe deceſſerunt poſtq̃ꝫ ſciuerint lꝫ eligẽteſ teneñᷣ alias perſonas mittere infra tantuꝫ tps q̃ntũ ſuperius eſt taxatũ: alꝭ ppᷣ nouũ cõtẽptũ penã incurrerent: lꝫ a principio negligentes non fuiſſent: ad iſtã. eius quo dicitur de electo. ꜱ. e. §. pꝛox. ꝟ. inſup.

o ⁋ premittitur. ergo venient cum actibus iuribus ꝛ munimentis: ad idem. j. §. proximo.

p ⁋ Concoꝛdẽ: lꝫ quidã dicãt electionẽ concoꝛdẽ q̃ a maiori parte capli facta ẽ: tu dic ẜm guil. ꝛ gar. cõcoꝛdem: qñ oẽs cõſentiũt nemine diſcrepãte. Ille. n. intellectus ẽ ɔ̃ ſignificationem vocis: ꝛ probaᷣ hoc. j. §. pr. ꝛ. j. e. quorundam.

q ⁋ Idem tps. j. qđ electꝰ debet pſonaliᷣ cõparere: ꝛ ſi electus ſit remotioꝛ q̃ꝫ electores: ſufficit ꝙ perſone iſtructe veniant infra id tps infra qđ electꝰ remotioꝛ venire dꝫ ẜm guil. ꝛ gar. Si aũt electꝰ eſſet ppinquioꝛ dico eligentes hẽre menſem ꝛ tps arbitrariuꝫ: ꝛ. xx. dies. ad impoſſibile. n. non obligaᷣ. j. de reg. iur. nemo cum ſuis concoꝛ. ꝛ verba ſunt ciuiliᷣ modo intelligenda. ff. ad exhi. l. pe. Et dico ẜꝫ guil. ꝛ gar. ꝙ ſi in curia ille ſit qui eſt electus vltramõtes: hẽbũt pſone inſtructe tps ad veniẽdum: qđ hẽret electus ſi eſſet in eccleſia ꝛ curreret a die eis notificati ɔſenſus exhibiti: tutius tamen eſſet ꝙ cũ mittũt p cõſenſu: mitterẽt etiaꝫ pſonas inſtructas ẜm formã huius decre. tñ lꝫ hoc non fecerint non incidunt in penã. Qualiᷣ enim artari debẽt ad proſecutionem cauſe: donec ſciant an electus cõſentiat: Idem dico ẜm eoſdem ꝙ ſi duo ſunt electi: quoꝝ vnus eſt in curia: alter in eccleſia ille qui ẽ in eccleſia ſtati poſt ſuũ cõſenſuꝫ exhibitũ artaᷣ hoc tpe. cũ. n. decre. iſta dicat poſt cõſenſuꝫ etc̃. ſtabimꝰ textui: nec dicemꝰ ꝙ habeat vel poſſit expectare conſenſuꝫ alterius electi.

r ⁋ Expenſis. neceſſarijs et moderatis: vt in ſe. §.

ſ ⁋ Diſcreta. ſi autẽ aliqua ſint diſcreta: aliqua cõia: ſiant ꝺe diſcretis pertinentibꝰ ad prelatũ ſi ſufficiunt: alꝭ qđ deeſt p hãc litterã de communibus ſuppleaᷣ: ſed ſi ꝺ bonis eccľe plus recipit vnus q̃ꝫ alter: dabit ne tñ vnus ſicut alius: dicas ẜm gar. ꝙ eſt triplex genꝰ expenſaꝝ. In expẽſis q̃ ſiunt in cauſis vel negocijs generaliᷣ ad totã eccleſiã pertinentibꝰ ſit contributio ẜm facultates: vt qui plus hꝫ plus ſoluat: de cenſi. ſopite. et. c. cũ inſtãtia. ſicut et i naui iacture ſummaꝫ p pcio rerũ diſtribui oppoꝛtet: et q plures res ſaluabit plus cõferat. ff. ad. l. rho. ꝺ iac. l. i. §. iacture ſũmã. Alie ſᷣ expẽſe ptinẽteſ tñ ad bõa diſcreta: puta ad dignitatẽ: tc̃ ꝺ illis bonis diſcretis fieri debẽt expenſe dũmõ ſufficiãt In expẽſis vo q̃ pertinẽt ad bona cõia de cõmunibꝰ he fieri debẽt ſatis pbat lr̃a ẜm gar.

t ⁋ Alioquin. i. ſi bona diſcreta non ſunt.

a ¶ Aliūde.ɔtrahēt mutuū:cū manifesta sit i hoc ecclesie vti lisas.x.q.ij.precarie.xij.q.iij.quicunqȝ.vel si id cōmode fieri ñ pōt ad dioc.clericis charitatiuū:ȝ.de cēsi.cū apostolꝰ.§.ꝓhibemus.tractatur.n.subditorū salus.lxi.di.miramur.

b ¶ Possint.commode.ff.de ver.sig.nepos.

electoribus.ꝑ illis.n.veniūt electi ⁊ ꝑsone instructe ȝ si aliqui sint opponētes pter electores:puta dioc.clerici vel alij q̄ȝ intersit ipsi venire debēt.ȝ eadē rōne q̄.ȝ dici posset q̄ i eis locū ñ hēat h̄ dcr.ȝ illa.ȝ.e.statuimꝰ

n ¶ Opponūt i formā vl' ꝑsonā aliqd obijciēdo.ȝ.e.c.j.

c ¶ Instructi.instucte debet dicere cum.ȝ.dicat persone gar.

d ¶ Trāsmittātur.non ergo sufficit eos eligere nisi trāsmittāt.Si ergo electi primo nolūt ire:alios eligāt.illi aūt electi q venire noluerint:hac pena tāq̄ȝ culpabiles puniātur.j.§.ceterum.qđ.n.fit a maiore parte capituli:minor pars sequi tenet nisi rōnabile qđ ostēdat de his q̄ fi.a ma.par.ca.c.i.vnde venire tenebāt ad idē.iij.q.i.nulli.vij.q i.nos autē fratres.⁊ qđ ibi notatur.

bus vel ꝑ ipsȝ capitulū aliūde[a] ꝓuisis:si de ipsis discretis vl' cōibus tunc hēri nō possint[b] ad oīa instructi[c] plenarie trāsmittantur[d]. ¶ Si[e] vero in discordia electio vel electiones ipse ꝓcesserint:tūc due[f] ꝑsone ad minus de parte q̄libȝ:cuȝ sint plures[g] vel de parte electi cū electio vna ꝓcesserit in necessarijs[h] ⁊ moderatis expensis electorū:quas si electi exhibere contēpserint[i]:nisi forsan ipsos facultatū ipotentia[k] ꝑ q̄litate negocij excusaret:oī iure ipis ex tali electōe quesito priuentur[l]:⁊ quando vnicus[m] est electus:cui aliqs vel aliq se opponūt[n].i expēsis ipoȝ ꝑ prijs eo casu tā opponens[o] q̄ opponētes huiusmodi:si duo tm̄ vel si plures:duo[p] ad minus ex ipsis opponentibus in expēsis[q] ipsorum opponentiū plene vt dcm̄ ē:cū actis ⁊ munimentis instructi[r] cōpareāt[s]

o ¶ Opponēs.dixit guil.⁊ gar.q̄ si archieps vel eps se opponit personaliter venire nō tenet:q: durum eēt q̄ occasiōe hꝰ oppositiōis suaȝ ecclesiā vl' ꝓuiciā dereliquat:⁊ iō suffic̄ si ꝓcuratorē mittat sufficiēter istructū tanq̄ȝ iusta ⁊ rōnabilis cā eū excuset.j.§.ꝓx.v.vl' si ꝑsonas ⁊.j.§.pe.vbi non astrigit ꝑsonalit̄ vēire ecclie alligatuȝ:etiam si ꝓstulatus fuerit.

e ¶ Si vero.quarta pars ponit quid iuris de missione personarum:quando electio facta est in discordia.

f ¶ Due persone.cōpareant:qđ est.j.⁊ si iste ꝑsone se aduersarios in iudicio cōstituant:nihilhominus instruere pñt:cuȝ ⁊ infra dicatur q̄ opponentes instruunt:nec sunt isti proprie testes:ȝ instruunt cām cum actis iuribus ⁊ munimentis:⁊ ꝑ eos instruetur papa vel auditor in facti veritate.

g ¶ Plures.electiones.⁊ intelligas siue sint due siue plures: dummodo oēs suas prosequantur electiones.

h ¶ Necessarijs.q̄ sūt ille qbꝰ nō factis res pitura erat vl' dterior futura.vtiles q̄ meliorē cāȝ faciūt:deteriorē eē ñ sinūt.ff. de v.si.l.ipēse.⁊ dico q̄ cōditione ex hac decre.electi nō tenebunt ad vtiles:cum de necessarijs tm̄ dicat:ȝ actiōe neg.gestorū bene.ff.de neg.ge.sed an vltro.ȝ.de procur.cū pro cā.

i ¶ Cōtēpserit.ȝ an teneat offerre:an sufficiat q̄ paratꝰ sit soluere dubitat:⁊ vr̄ q̄ teneat offerre.C.de ɔhē.⁊ ɔmit.stipula.magnā.ff.de leg.ɔmis.l.si fūdꝰ ad fi.vbi dr̄ q̄ offerre tenet alias i penā icidit:⁊.ȝ.d loc.potuit.ar.ɔ.ff.quoȝ legatoȝ.l.fi.§.i.vbi dr̄ q̄ sufficit si paratꝰ sit satisfacere:nec tenet offerre: ȝ morā petenti ñ facere.ff.d ope.libe.cū patronꝰ.ff.d dā.isec.l.iiij.§.h aūt.so.dico ȝ guil.⁊ gar.ꝑ iura vltio allegata ⁊ ꝑ decre.de iureiur.breui.⁊.j.de sē.ex.cū medicinalis.§.exemploȝ ⁊ ꝑ litterā istā q̄ dicit ɔtēpserit qđ sufficit soluere sit paratus: ⁊ ɔtraria loquūt cum statuta est dies que interpellat.

k ¶ Impotētia.⁊ tunc expēsas dare tenentur electores.vbi.n. ius postulatū excusat:incūbit h onꝰ postulātibꝰ.j.§.p.a simili vbi ius excusat electū:icūbat onꝰ expēsaȝ electoribus:⁊ satis hoc pȝ.j.§.prori.v.vel si personas.⁊ idē dico si electi pñt:sed nolunt has expensas soluere per preal.vēr.

l ¶ Priuentur.per sniam.vbi eni vult decre.h q̄ sit canō late sententie:bene h exprimit:ita ⁊ h fecisset si h voluisset.ȝ.de deci.ad audientiam.

m ¶ Unicus.si ergo sūt plures electi:dico per hanc lrāȝ ⁊ per illā.§.ꝓri.opponentis vel opponētiuȝ:cum vnicus ē electus q̄ opponentes venire nō tenēt.ista.n.decre.nō ɔpellit alios venire nisi electos postulatos ⁊ personas instructas ⁊ opponētes:cuȝ vnicus est electꝰ:a v̄bis ergo non recedam:imo verbis electi deseruiam.ff.de le.iij.non aliter.ȝ.de rescrip.suspectuȝ.⁊ h intellexit guil.⁊ gar.de his opponentibus qui sūt de

p ¶ Duo ad minus.si aūt.x.sūt opponentes ⁊ diuersa crimina opponunt:vtpote vnus adulterium:alius homicidiuȝ:⁊ sic de singulis:sufficit duos mittere sufficientes instructos ſm guil.⁊ gar.cū hic lrā nō distinguat ⁊ sic satisfactum dicemus huic cōstitutioni:⁊ incōueniens esset tot opponentes compelli venire:⁊ electū per tot distringi.ff.de exer.acti.per plures.l.ȝ sūt ar.ɔ quia si plures de vno crimine accusant:magis idoneus eligit a pretore:si autem de diuersis oēs venire tenētur:nec admittitur vnus pro alio.ff.de accu.si plures.C de accu.l.qui de crimie.Sed illud quia ibi criminaliter de crimine agitur non potest procurator interuenire sed hic agitur ciuiliter:⁊ iō secus:de accu.super his.

q ¶ Expēsis.quas si dare noluerit:⁊ ita nullus venit tāq̄ȝ culpabiles puniantur.j.§.ꝓri.ver.vl' si personas.

r ¶ Instructe.respicit illud due persone:als instructi: ⁊ respicit illud duo ex opponentibus ⁊c̄.⁊ an illi duoi contribuere teneantur.dixi.j.e.cum non deceat.

s ¶ Cōpareāt.j.idē tps.j.qđ electi venire tenēt:vt itelligat receptū.ȝ.d ap.sc̄d regris.⁊ si electꝰ obijciat opponēti q̄ tpa ñ suauit:⁊ opponēs idē obijciat electō:pmo discutiet d iure opponētꝭ tāq̄ȝ d piudiciali.C.de adul.qm̄.ȝ.d or.cogni.tuā.priꝰ.n.ꝑsōe opponētiū discutiēde sūt.xxiij.di.illđ.d accu.c.i.⁊ sil' d vtroq̄ȝ cognoscere nō dȝ.ȝ.d iudi.exhibita ȝ guil.⁊ gar.Dico tm̄ q̄ iudex exclusō ɔdicēte ex offo suo cognoscet:vtrū electꝰ tpa seruauerit.ȝ.e.cū nob oli.qđ si opponētes a pncipio ñ venerūt.j.tpa ȝ pꝰ.⁊ se petāt admitti ad ea q̄ d nouo ꝑuenerūt:nūqd admittet:vr̄ q̄ sic.ȝ.e.vt circa.§.aliogn.ȝ e.c.j.ȝ.q ma.accu.pos.cū i tua.Et ꝑ surreptionē ⁊c̄.ȝ.e.cū dilecti.§.nos.vo Sȝ dic ɔ ꝑ hāc dcre.q̄ excīdit eū a totali ꝓsecutōe ꝓcessus:⁊ q ɔ te calūiatꝰ ē nec d illo:nec d alio crimie te excusat.ff.d accusa.sicut.iij.q.x.si accusatoȝ.nō ob.dcr.vt circa.punit.n.ibi q ñ exp̄ssit:ȝ exp̄mere ñ potuit qđ ignorabat:h aūt puit q: ɔtēpsit.dcr.aūt statuimꝰ.ñ ob.q: ibi ñ puat ꝓsecutōe ꝓcessꝰ:ȝ i h puitur q̄ i eiꝰ absētia ꝓcedit veniēs igit admittet eo statu ti q̄ cā repiet:dicamꝰ igit h ꝑ dcr.istā spālit itroductū.ȝ

ob.decre.cum dilecti.q: officium iudicis nō deficiet: vt in predicta decre.cum nobis.

a ¶ Instrui.ita ꝙ finiri possit.

b ¶ Informari quando non est tale quid probatum per quod negocium decidi possit.

c ¶ Alijs circūstā tijs.qd.n.ꝑ istos īformaſ iudex:ꝙ ꝓbatōes de faci li pñt hēri ī curia vel nō nisi cū ma gna difficultate: h īspecto vl̓ ꝯmis sionē faciet:vl̓ ad ꝓbationē facien dam in curia cō pellet gar.

d ¶ Alibi.ad qd fiet ista cōmissio: cū ellect⁹ ⁊ oppo nētes ducere te neāſ oīa munimē ta:dic illō vex de ꝓbatiōib⁹ ꝑ istā faciēdis:ʒ ista ꝯmis sio sit rōne ꝓbationū faciēd.vt:testes q̄s ad curiā du cere eēt difficile:de fideiuſ.ꝯstitut⁹.ij.q.ij.c.vlti.gar.⁊ guil.⁊ idem posset intelligi si haberet ꝓbare ꝑ īstrumē ta q̄ secū ducere ñ potuit:puta ꝑuilegiū qd alteri⁹ erat nō suū:nec illud hr̄e potuit:vl̓ īpedit⁹ fuit ꝑ aduersa riū quominus hr̄e posset vel similia:ad h de fi.instru. cōtingit.⁊.c.accepimus de testi.co.peruenit.j.guil.

e ¶ Artāde.⁊ testes ꝯpellēdo ad curiā venire.s̄.de te (sti.co.c.ij.

f ¶ Ceterum.quinta pars.

g ¶ Electiōes.scias ꝫ gar.ꝙ h qd h dr̄ hʒ locū nō solū in electiōib⁹ cathedraliū ecc̄liarū vel regulariū de q b⁹ h loqr̄ decre.sed ⁊ ī oīb⁹ alijs electiōib⁹.q:.s̄.ī.ꝑn. decre.nicolaus corroborat qd statuerat gre.cū hac tē pis moderatiōe.greg.aūt de q̄libʒ electiōe loqtur: sic ī qualibʒ electiōe locū habebit moderatio.

h ¶ Octo dies.⁊ si exiuerunt cōpetenti tēpore ad p̄ntā dā electionē excusabunſ ꝑpter supueniētē casū.si aūt exiuerunt eo tēpore quo venire poterāt vtendo duplo mane:īpedimentum superueniēs non excusat eos.ff.si qs cau.l.ij.§.siq tñ.s̄.e.cū in veteri.ꝫm guil.⁊ gar.

i ¶ Electis.si antē p̄sētarēt generali ꝓcuratori electi nō sufficit q: tpal̓ hereditas ꝑ talem nō acquiriſ.ff.de acqui.heredi.per ꝓcuratorē.multo minus sp̄ual: nec matrimoniū carnale per tatē ꝯtrahiſ.j.de ꝓcur.c.vlti. ff.de ritu nup.generali.ergo nec sp̄uale qd est verum: nisi electus ratū hēret.j.id tēpus j.qd sibi debuit p̄ sētari.ff.rē ra.ha.l.pe.Si aūt p̄nteſ procuratori ad hoc sp̄āli sufficit per eadē iura:ad hoc.s̄.de preben.acce dēs.xxxij.q.ij.honorantur.C.de acquir.pos.l.i.cū si.

k ¶ Qui culpabiles.si hoc ignoret:quid erit:videſ ꝙ nullus incidat in penam q: sancti⁹ est ⁊c̄.ff.de peñ.ab sentē ⁊c̄.ar.ꝯ.quia si plures percusserint:⁊ vnus solus letaliter:⁊ ignoreſ quis:omnes de occiso tenentur.xx iij.q.vl.c.vlti.ff.ad.l.aq.item mela.§.ʒ si plures.so.lap sus tēporis ꝓbat oēs culpabiles:nisi ꝯtrariū aliq oñdāt: puta de sua diligentia:vel ꝙ miserunt ⁊ missus fuit ī peditus vel negligens ꝫm gar.non tamen videtur ꝙ negligentia missi excuset eligentes.j.e.si compromissa rius.i.respon so nisi h dicas contra per hoc verbū cul pabiles.non ob.contrarium:q: cum sunt plures ⁊ vn⁹

vt premissas personas vel ne gotium plenarie instrui[a]: vel sedes eadē valeat īformari[b]: an ecclesiarum vtilitate pen sata ⁊ alijs īspectis circumstā tijs[c] super hn̄dis aliquibus ꝓ batiōib⁹ seu quibuscūq; alijs sit alibi[d] facienda commisso vel eqtate suadēte ꝑtes poti⁹ apd sedē ipsā ī ꝓbōnib⁹ ⁊ alijs sint artāde[e]. ¶ Ceter[f] si eligē tes electōes[g] ipās ꝯcordit vl̓ ī discordia celebratas.j.viij.di es[h] p⁹ ꝙ ꝯmode poterīt:electis[i] p̄ntare distulerint: ipos q cul pabiles[k] in h extiterīt:quo ad se a ꝓcess⁹ ꝓsecutōe totalr̄[l] ex cludētes[m] oīb⁹ bn̄ficijs[n] suis q̄ ī ip̄a eccl̄ia[o] d cui⁹ electōe agiſ obtinēt per trieniū ꝯtinuū ex tūc[p] ichoādū volumus eoipo fore suspēsos[q]:ad q̄ si.j.illud tp̄s se ꝑpa temeritate vl̓ alio[r] q̄sito colore igesserit: illis ipo

deligt ⁊ alter nō:tūc habʒ locū.l.illa absentē ʒ cū oēs delīq rūt:ʒ nō eq̄liter:tūc hēant locū iura ꝑ hac pte iducta.nec.n. pōt aliqs inocēs appellari:vt i.l.absentē.ꝫ guil.⁊ gar.h aūt oēs p̄ntare debeāt:nisi g ꝓbeſ ꝯriū:dicā oēs in culpa.

l ¶ Totaliter.ꝑ hāc litterā dico nec electionē alteri⁹ partis pō terūt impugnare als̄ nō essēt totaliter exclusi:ad ad hoc.j.e.v̄.opponetis.

m ¶ Excludentes.⁊ sic exclusi sūt ipso iure: ⁊ si cū eis de facto ꝓcessū est:si postea excipiaſ in medio cāe de tali ꝓcessu se iuuare nō poterūt:iu dex tñ ex illo ꝓcessu pos set animū informare:cū casus sit iste ī quo ꝓcedit ex officio suo vt pluries supra dixi.

n ¶ Bn̄ficijs.nō g officijs:⁊ merito pone.n.ꝙ fuissent oēs culpabiles: quis interī officiaret ecclesiā ⁊ si nollēt isti interī officiare ꝑ priuationē beneficiorum,compelleret eos eps:si cāʒ rōnabi lem nō allegent:de cle.non resi.inter quattuor vel saltē si vl̓t eos ob multitudinem sustinere ꝫm guil.⁊ gar.de ipsorū bn̄fi cijs faciet ecclesie deseruiri:de cle.nō resi.c.pe.⁊ de ap.perue nit.ij.⁊ si hac suspēsione durante vacat ecclesia eligere possūt als decre.cum incunctis.s̄.e.ti.non priuasset eos sp̄āliter hac ptāte:ad h.e.ti.cum vintoñ.eligi.autē non pñt medio tēpore ī illa saltē eccl̄ia ī q̄ suspēsi sūt ꝫ gar.⁊ guil.s̄.e.ti.ꝑ iq̄sitionē

o ¶ In eclesia ipsa.nota suspēsū a bn̄ficio in vna ecclesia:nō ꝑpter hoc suspēsū in alia:ad idē.j.e.si compromissari⁹ in fi. ⁊.j.de re.ec.nō ali.hoc cōsultissimo.⁊.j.de offi.or.si canonici. secus in excōmunicato vel ab officio suspenso.iiij.q.v.quis quis.vij.q.i.siquis presbyter.

p ¶ Extunc.s.post predictos.viij.dies.

q ¶ Suspēsos.est g canō late snīe sic.s̄.e.cū ī cūctis. Et si eps eēt q vocē hēret:puta in electione metropolitani euitant hāc penā:cū de ipo nō caueaſ expsse.j.de sē.ex.q: ꝑiculosū.⁊.j.e. si cōpromissari⁹.ff.huius penā aūt supiorē nō euitat.s.vt no tabiliſ ꝓsecutione ⁊c̄.Et si q̄raſ an eps talit suspensos possit absoluere dicendum est ꝫm guil.⁊ gar.ꝙ non ar.decre.s̄.e.c. i.ibi nullā ⁊c̄.⁊.s̄.de testi.tam litteris.ibi donec nr̄am mereā tur ⁊c̄.facti enim questio in arbitrio est iudicantis:pene ve ro persecutio ⁊c̄.ij.q.iiij.§.notandum.ff.de abol̓.l.j.§.ij.iam enim si diceretur contrarium illuderetur huius canonis pe na ⁊ similiū:quod inconueniens esset.nō ob.decre.nuper s̄.de sen.ex.quia loquiſ ī excōicatione ꝫ gar.vbi maius ver titur periculum:⁊ ideo facilius remouetur:quia nullus vsq; ad certum tempus excōicatur:sed donec satisfaciat vel caue at:de ver.sig.ex parte.vnde vere loquendo ibi pena non re mouetur:sed quod ius statuit adimpletur.Sed quid dices si electio non fuit presentata tempore debito:electus post no ticiā iter arripuit:fecit expēsas:postea p̄ntatur sibi electio ele ctus reperit eam minus canonicam:non vult consentire:que ro nunquid electores teneantur ei ad expensas quas factu rus non fuisset si ipsi debito tempore presentassent:dico sic ꝫ gar.⁊ guil.als electo per constitutionem hanc laqueus para retur:ad hoc.ff.de peri.⁊ cōmo.rei ven.l.vlti.C.de iudi.sanci mus.⁊.j.de offi.or.si canonici.j.responso.⁊.§.j

r ¶ Alio colore.puta quia se ingerunt de alicuius superioris auctoritate.vel pone exemplum.supra.e.auaricie.⁊ qd dixi de

lure ppetuo[a] sint puati. ¶ Ut si[b] psonas istructas: vt[c] pmitti tur: et si opponetes vl electi[d] mittere vel venire: seu expen sas mistrare[e]: ptenat: ostinare neglexerit[f]: nisi eos[g] capitli vl pdicentiu[h] paucitas seu alia[i] iusta: z pbabilis[k] ca euident excuset: i q cau pcuratore[l] suf ficiet istructu mittere: z nihil omin9[m] cessate ca dictas pso nas dirigere teneat: z a totali quo ad se psecutoe pcessus: z a puetus bnficioru q i ecclia ipa obtinet: p trieniu continu um pceptioe priuet[n]: oppone tis vel opponetiu cu vnicus e electus ptumatia[o] sili pena[p] plecteda[q]: nihilominus[r] tn in pmissis[s] casibus qbus eligetes vel opponentes quo ad se pro cessus prosecutione priuant[t]: electis per hoc in prosecutio ne sui iuris nullum[v] piudiciu gnet. ¶ Denicq[x] cu ad postu lationem pcordem vel discor dem pcedi ptigerit: z[y] aliq pa tientes i ordinibus vel etate[z]

superiore intelligas qui id non possit concedere.
a ¶ Perpetuo. intelligebat: z si no fuisset appositu; exquo eni priuant: ppetuo priuati intelligut. C. de penis fuus. l. oi. c. i. qd dic vt. s. de costi. ex lris z p hac littera ppetuo dico q si eps ipsis priuatis ea vellet d nouo coferre no posset ad ide s. e. cu in cuctis. z. c: lz ca no. z. c. auaritie. z meli9 j. e. c. comissa. §. porro.
b ¶ Uel si. viso qualiter puniant eligentes: si ele ctione tepore debito no psitant: est videndu qua liter puniut eligetes si p sonas no mittut instru ctas. z hic assume qd se quitur infra. f. destinare neglexerint.
c ¶ Ut premittit. i. §. ad hec. z in. §. si vero.
d ¶ Electi. sed ad qd de bet venire persone istru cte: exquo no venit nec mittit electus: cu ex eo p uatus sit ipso iure: respo deo vt instruat papa su per toto negocio: z forte possibile est q electus q no venit im peditus fuit ad veniendum z mittendum z sic no est priua tus. s. e. ver. insuper. z super hoc ipso vtilis esset instructio z super aliis occurrentibus.
e ¶ Ministrare. z ministrabut tunc electores: quia ipsi tene tur mittere: z missi suis stipediis non debet ministrare. x. q. ij pre carie. sed exquo electi contenuunt ministrare expensas pri uati sunt. ad quid ergo veniunt persone instructe: dic vt di xi supra glo. proxi.
f ¶ Neglexerit assume pl fam z a totali quo ad se zc. q est. j.
g ¶ Eos. negligentes z opponentes.
h ¶ Cotradicentiu paucitas. quo h cu no psit ee pauciores qz vnus vel duo q tn venire tenet. s. §. pr. rndeo quia non sunt alij q ecclie deseruiat: nisi pdicetes q sunt tam pauci: q si mit teret non eent q deseruiret ecclesie: s none sut electores: for te oes pdicut puta cu supior puidit: s illi sut pauci: vel electo res ifirmi sut vel mortui vel absetes sut ita q nulli ecclesie de seruiut pter pdicetes: z illi sut pauci. sed quot dicim9 paucos: hoc relinqua arbitrio iudicatis: si reuocet i dubiu. aliq. n. ec clesie indiget plrib9 huitorib9: aliq paucorib9: z sic no pot elo cutioe expmi. ff. de solu. ratu. z qz respectiue qda dicut pau ca z multa. xlv. di. disciplina. instit. de iur. per so. §. si.
i ¶ Alia iusta. puta incursus hostiu: ifirmitas: nimia pauptas ad hoc. s. §. pri. ibi facultatu ipotetia. vel est obligatus ecclie cathedrali: vt eps vel archieps: vt. s. dixi. guil. z gar.
k ¶ Probabilis. infra tps iudicis arbitrio taxandu; proban da ex quo hic no determinat hm guil. z gar. ff. de iur. deli. l. j.
l ¶ Procuratorem. etiam extraneu qui non sit de electoribus nec de opponentibus: vt declarat sequens littera: ibi dictas p sonas dirigere teneantur. gar.
m ¶ Nihilomin9. si vo anqz cessaret ipedimetu: esset negociu; i curia terminatu: no credo q psonas dirigere teneat: cu ia; instructi vlterius non sit locus. ad quid ergo inanibus sum ptibus se vexarent. ff. de inof. testa. l. i.
n ¶ Priuetur. p snia;. z puabit eos papa: vel iudex ab eo da tus: z hoc ide facere poterit eps ppri9 q dz canones obhuare z a subditis facere obhuari: z sacroru canonu e mister. xxi. di. §. i. z io no credo hz gar. q si in isto trienio se igesserit: q sint puati ppetuo: vt. s. i alio cau: exquo repetitu no e cu sit penale z restrigedu: iudex tn ex eo poterit eos punire. s qrit qre i pcedeti cau puat ipo iure: z h p sniam: dixit gar. hoc io: qz papa reputauit eos apli9 deliqsse: z qz h e ia qsi iudiciu: z ibi qsi ex iudiciale: z io forte iudex n esset ita parat9 ibi vt hic.
o ¶ Cotumacia. vt qz no venit: cu sut vnus vel duo vel qz duos ex se no mittut: cu sut plures. Sed non ne istoru repulsi one posset sequi inigtas: pone. n. electu idignu. so. lz isti repellat of ficiu; iudicis no gescit: sicut z vbi cuqz piculu ase v tit: supplet. s. e. cu nobis. de excep. exceptione. z vbi publica offendit vtilitas: vt in milite pcuratore. C. de pcur. l. milite. z de his q pstat sibi taqz iudici: de postul. pla. bone j. vbi de h: z supplet ea qb9 omissis no valeret pcessus: de li. ob. c. i. de litis. ptes. c. vno. caue et dz ne sibi illudat. ff. d iud. si pretor. z ne in vanum partes verentur supra de offi. dele. super questionum. §. porro ad fi.
p ¶ Pena. excludut ergo a psecutoe pcessus: z bnficiis p trieniu puabut. s isti oppon etes qre puniuut i bnfi ciis: none a sua oppositioe sine pena desistere pnt: itel lige hz gar. z guil. h de illis qui in sua oppositione persi stut: vel recedunt ab ea eo tempore: z modo quo ab ea recedere no potuerut. j. c. ab eo. s. e. qzuis. e. c. statuim9.
q ¶ Plecteda. argue hz gar. z guil. q no e cano late se tetie q ad hoc. z dixit gar. q isti opponetes p modu de nuciatiois pnt dicer electione nulla: ar. s. de accusa. ve nies. z. c. platoz. s p modu oppositiois vel exceptiois non: quia a totali prosecutione zc. officium tame iudi cis non cessat: vt pluries dixi.
r ¶ Nihilomin9. i. no obstate q illi excluduntur.
s ¶ Premissis. f cu eligetes excludunt qz electionem no psetauerut: vel psonas istructas no miserut z etia; cum opponentes puniuntur: quia hanc decre. non ser uauerunt. ioan. andree.
t ¶ Priuantur. supple vel priuari madantur propter casu precedentem.
u ¶ Nullu piudiciu. z ita ex iudicialis negligetia elige tiu no nocet huic electo. s nuqd pcessus eligetiu hitus hz ipos nocebit electo vl aliis q i iudicio n fuerut: dic p gar. q electo scieti piudicabit: ignorati. n. iij. q. vi. h q p pe. s. d do. z ptu: cu oli. s. d re iu di. qzuis alijs aut qr i tere: n qz sint electi: s alit nocz z scietib9 z ignoratib9 vt i actioe poplari dz i q pcessus p vnu piudicat alijs et ignoratib9 nisi doceat de collusione vel d ppo iteres se. ff. de accu. sicu i. ff. de iureiur. eu q. §. i pplaribus.
x ¶ Deicqz. sexta ps. z. s: plene dixit qlit dbeat se hre eli getes z electi z et opponetes: mo vli dice qlit se dbeat
y ¶ Et aliq. z p. i. vl ppe (hre postulates z postulati gar.
z ¶ Uel etate. q patiant in his defectu collige. s. e. cu i

cūctis.7.c.lʒ canō.s̄.de ela.7 qli.pterea cū patiētibus aūt defectū in ordib⁹ dispēsāt epi vt i pdicta decre.p/terea 7.e.ti.tuā i epatib⁹ papa:de offi.lega.q̄ trāslatio nē.de exces.pla.sicut vnire cū patiētib⁹ defectū i etate quo ad epat⁹ solus papa dispēsat.s̄.e.ti.cū nobis olim §.fi.q̄ ad dignita tes tene qd̄ habes j.d̄ eta.7 quali.c. vno.quo ad pa/rochiales ecclias tene quod habes s̄.e.lʒ canon.

mat:q̄ ēt opponētes tenēt venire:q2 pp̄ter parē rōnē habuit p expsso:ad h̄.s̄.c.i.7.c.vt circa.7 eād ē ibi rō.s.ecclia⁊ puisio.

o ℭ Premittitur.i.§.ad hec.7.§.si vero.

p ℭ Negligentes.s.postulantes:7 postulatos nelgigentes in veniendo vel mittendo.

a ℭ Similes.vt illegitime nati.s̄.e.innotuit.

b ℭ Postulēt itel ligas istū.§.idisti cte:siue imediate ptineāt vel appel lēt siue nō:q2 ex quo nō pōt aliu̇s dispēsare quo.ad hoc:imediate di/cēt pertinere.Itē cū postulāt ad re gulares ecclias 7 apellatū est vel i/mediate pertinēt

defectum vel his siles[a] postu/lentur[b]:nō qui alijs ecclesijs alligati[c] liberum non hēant sine nostra[d] permissione vola tum.circa quos taliter alliga tos nihil de veteris[e] iuris ob seruantia immutamus.postu latos[f] huiusmodi 7 postu/lantes eosdem ea moderata[g] districtione perstringimus:vt eo saluo q̄ postulati h⁹i nec suis postulatiōib⁹ pstare ↄsen sū[h]:nec vt d̄ electis dictū[i] exhi bere expēsas aliqb⁹[k] teneāt: sʒ postulātes ipi ↄcordit vl̄ di scordit expēsas ipas psōis tali bus submistrēt[l]:postulatos in

ueniēdo si nō distulerit[m]:7 po stulātes i mittēdo psōas istru ctas[n]:vt in ↄcordi vl̄ discordi electiōe p oia vt supra pmitti tur[o] moderatio pmissa ↄstrin gat:7 negligētes[p] statuta ibi/dē silis[q] pēa pcellat:nec[r] p hoc q̄ d̄ postulatis p[s] celeri eccla⁊ expeditiōe statuit:postulatōes ipe min⁹ d̄pēdē itelligāt a grā[t] q̄ātea d̄pēdebāt. ℭ Porro[u] i singul casib⁹ supraditis i recu perādis vel reddēdis[x] expēsis eligentiū[y] electorū postulātiū 7 etiā postulari illud suari de cernimus:qd̄ iustū fuerit seu e qtas canonū iudicabit[z]. I dē

q ℭ Similis pena.i quā tū eē pōt,elect⁹.n. priua tus est iure iā sibi acqui sito:postulatus aūt solū spe gratie quā habebat: 7 idē dico i eligentibus

r ℭ Nec p hoc.nec cre/dat aliqs:q̄ quia postu/lati cogūtur ad venien/dū habeant maius ius: hoc hic remouet.

s ℭ Pro celeri.nota hic mētem 7 causam huius constitutionis.

t ℭ Gratia.s.illa genera li:de q̄ di.s̄.de rescrip.se des.7.c.nōnulli.7.c.vl. 7.s̄.de torne.c.ij.7 hoc si postulatio ↄcors fuit vel saltē a duab⁹ partib⁹ fa cta:in quo casu sʒ quos/dā potest peti confirma tio.s̄.e.cū monasteriū.7

eccle:vel talis ē casus i quo nō pōt ali⁹ q̄ʒ papa dispen sare:quia 7 tunc quo ad hoc imediate ptinere dicent.

c ℭ Alligati.vt epi archiepi vel siles:qd̄ i alligatis infe riorib⁹ ecclesijs:puta abbatib⁹ exēptis:oli erat dubita tio an tales deberēt eligi vel postulari:q̄ termiata ē.j. e.si abbatē.s.q̄ debēt eligi:7 sic nō hʒ locū iste.§.

d ℭ Nostra.nō ergo loquit de his qui sūt talibus ec/clesijs alligati:q̄ sufficit alterius licentia.

e ℭ De veteris seruēt ḡ illi.decre.s̄.e c.j.Et ex quo po/stulati in hoc cāu nō tenēt ad hoc ius suādū:propt equalitatē suandā iudicijs dico q̄ nec opponētes ve/re tenēt:sʒ sufficit q̄ seruēt ipsū ius antiquū.nā 7 etiaʒ priuilegiū vni⁹ ptis sepe ad aliaʒ extēdit.C.de fruc.7 litis.expen.l.vlt.s̄.de mu.pe.c.ij.

f ℭ Postulatos.huiusmodi.s.patientes defectuʒ in or/dinibus vel etate vel his similes.

g ℭ Moderata.hoc dixit ob id qd̄ seqt:vt eo saluo 7c.

h ℭ Cōsēsū.sʒ ex quo ↄsētire nō debēt qn̄ icipiet eis cur rere tps:rn̄deo sʒ guil.7 gar.qn̄ deliberauerūt de nō dissētiēdo vel rn̄derit se nō dissētire.vn̄ dixit guil.q̄ eps postulat⁹ ad eccliaʒ sic dʒ rn̄dere nec ↄsentio nec dissētio:sʒ i h̄ me voluntati dn̄i pape suppono:ad hoc viij.q.i.i scripturis.qd̄.j.mēsē facere debent.s̄.e.q̄ʒ sit. Et dico q̄ postulatio dʒ pūtari postulato:als q̄lit deli/beraret de dissētiēdo vel nō dissētiēdo:7 si postulātes negligētes fuerit i pūtādo puniēt:vt electores p litte rā q̄ sequit 7 negligētes statuta ibidem similis 7c.

i ℭ Dictum est.s̄.§.si vero.

k ℭ Aliquibus:vt psonis instructis vel alijs.

l ℭ Subministrēt.eadeʒ distinctiōe suata:que supra dicta ē in eligentibus.s.an sit celebrata in concordia: an in discordia sʒ gar.ioannes andree.

m ℭ Nō distulerit.nota mediū iter ↄsētire 7 dissētire. s.nō dissētire concor.j.de reg.iuris.is qui tacet.

n ℭ Instructas.7 dic sm̄ guil.7 gar.lʒ hic text⁹ nō ex p

c.officij.§.fi.7 si talem admiserit superior:dicetur facere gra/tiam 7 si non admiserit facit iniuriam.ff.de aqua quo.7 esti. l.prima.§.penultimo.Si autem non sit facta in concordia,vel a duabus partibus 7 ex cā:dependet gratia speciali supra ti. prori.postulationem.7.c.bone.sʒ gar.qui hic prosecutus fuit quandam materiam extraneam de attentatis quam videbi/mus.j.de ap.non solum.

u ℭ Porro.septima pars:in qua quia supra dixerat electos 7 eligentes postulatos 7 postulantes teneri ad quasdam expē sas faciendas dubitaret aliquis vtrum possent postea recu/perare:ideo addit quod sequitur gar.

x ℭ Reddendis.nec dabitur conditio ex hoc canone ad repe titionem ipsarum:quia nulla hic noua obligatio.ff.de condi. e lege.l.vna.quod enim statutum iam erat h̄ obscuari preci/pit.poti⁹ ḡ dabit sm̄ guil 7 gar.condi.ex decr.vt pterite.s̄.e.

y ℭ Eligentium.id est quas fecerunt eligentes in prosecutio ne electionis:7 sic expone sequentia.

z ℭ Judicabit.sed quid est iustum:vel quid iudicat equitas canonum:respondeo sm̄ gar.si electio vel postulatio facte sint in concordia possunt eligentes vel postulantes expensas fa/cere de bonis pertinentibus ad prelatum:7 si de suo fecerit recuperare possunt facta supra.e.vt preterite.7 supra.e.capitu lo.§.ad hec.vel iudicis officio vel conditione predicte decre. 7 hoc intelligo siue obtineat siue non siue dignum elegerint siue indignū dūmō ignorāter.sufficit.n.q̄ nō fuerūt i dolo.ff d̄ bo.auc.iudi.pos.l.ptor.§.ij.si aūt electio i discorcordia fuerit celebrata:7 maior ps psequat negociū electiōis:dūmō vtilit icipiat,pseq expēsas hēbit n̄ tn̄ suffic q̄ sine dolo:vt i cāu pce dēti:sʒ ē necesse qʒ vtilit.ff.d̄ ne.ges.sʒ an vltro.mior.āt ps ita dmū hēbit expēsas si obtiet:q2 pararʒ q̄ vtilit cepit iudiciū p eq.Inno.tn̄ dixit:q̄ cū fcā ē electio i discordia illa ps hēbit ab ecclia expēsas d̄ q̄ postea fuerit diffinitū p capl̄ʒ sup h̄ ↄuo catū itex h̄ tn̄ qd̄ d̄ expēsis dictū ē:cū electō fcā ē i discordia: dic gar.n̄ suari:si.n.obtiet elect⁹ sibi satisfaciat:d̄ testa.r̄latū.§ noie.si vo succūbit n̄ repetit expēsas:q2 suū negociū egit.C.d̄

Fundamēta[a] militātꝫ ec
clesie ī mōtibꝰ s.[b] is pro
pha[b] rememorās ꝑ mōtes apo
stolos ⁊ ꝑdicatores patēt insi
nuat: qbꝰ tota huiusmōi edi
ficij fabrica ꝯfidenť initiť[c]: q
firme basses eccľe suꝑ fūdam
to: pť qd nemo aliud ponere[e]
pōt: qd est xp̄s iesus: veluti sū
mo angulari lapide solidanť
vt veritas q̄ antea[f] legis ⁊ ꝑ
phaꝝ ꝑconio[g] vehebatur[h] per
apl̄icā tubā[i] ī salutez vniuersi
tatꝫ expiret: sic scriptū ē[k] ī oēm
terrā exiuit sonꝰ eoꝝ ⁊ ī fines
orbis tre v̄ba eoꝝ. Huius āt
mūeris[l] sacramētū ita dn̄s ad
oiūz aploꝝ voluit officiū per
tinere: vt ī btō petro aploꝝ oi
um sūmo[m] principaliter collo
caret: vt ab ipso q̄si quodā ca
pite dona sua velut in corpus
oē diffunderet: hunc[n] enim in
cōsortiuz indiuidue vnitatis[o]
assūptū id qd ipe[p] erat dn̄s vo
luit nomiari dicēdo[q]: tu es pe
trꝰ: ⁊ suꝑ hāc petram[r] edifica
bo ecclesiā meaz: vt etn̄i tēpli

neg. gest. l. j. ⁊ dē statu. ⁊ ima. l. vlti. Idē de postulato itelligas
per eadē iura: ⁊ hoc nō itelligas ī casu illius decre. s. e. nihil.
q: ibi electus administrationē hz. si āt aliqs se oppōit aut ꝑse
quiť ius ꝓpriū: puta dicēs se cōtēptū: ⁊ tūc nil repetat: q: suū
negociū egit: aut egit de iure tāgente ecclesiā dicēdo ꝑsonaz
nō idoneaz vel formā n̄
seruatā: ⁊ tūc si succūbit
nil repetit: q: iutiliter ex
cepisse presumiť. ff. iudi.
sol. iam tū. §. antepenul.
si obtinet recuperat a ca
pitulo: ar. s. de ꝓcura. cū
ꝑ cā. s. d rebꝰ ec nō alie.
ad nostrā. ⁊ sic liť termi
nus declarat negociū ex
pensarū: ar. ad hoc. C. de
iudi. rē nō nouā. victus
etiaz cōdēnať victori in
expēsis: ⁊ si nō ē soluēdo
restituiť actio aduersꝰ ca
pitulū. Hec aūt vera iter
seculares q ꝓpriū habēt:
si aūt sit regularis q nō
hz ꝓpriū: tūc etiā ad pro
secutionē cause expensas
habebit: aľs cū ipse nil habeat periret ius suū ⁊ ecclesie. s. de
accusa. ex pte. ⁊. c. penul. ⁊ d his vide ꝑ her. ino. ⁊ hosti. s. e. vt
a Fundamēta. dcre. hāc q̄ localis est ī q̄tuor ptes ꝑterite.
diuido: quarū ꝑma durat vsqꝫ ad. §. ꝓinde. secūda vs
qꝫ ad. §. ꝙ si secus. tertia vsqꝫ ad. §. vt aūt. quarta vsqꝫ ad fi.
In prima aūt pte poniť cōstitutiōis cā ⁊ origo. In secūda po
nitur cōstitutio. In tertia pena trāsgressorū. In quarta que
dā constitutionis moderatio. Quaruz prima subdiuiditur i
alias quatuor ptes. prima durat vsqꝫ ad. §. ne aūt. secūda vs
qꝫ ad. §. decet. tertia vsqꝫ ad. §. digne. quarta vsqꝫ ad fi. ipsiꝰ
partis. In ꝑma aūt pticula dicit nicolaus ⁊ ꝓbat aucte psal.
nostrā militātē ecclīā fūdatā eē suꝑ aplos ⁊ ꝑdicatores: quo
ruz fūdamētū ⁊ solidatio ē ī xp̄o iesu: hoꝝ āt ꝑcipuꝰ fuit bea
tus petrꝰ cui suꝑna dei ꝓuisio beatū paulū adiūxit: q duo sub
vno ꝑsecutore eodē die ⁊ loco ciuitatē romanā suo glorioso
cruore martyrij christo dn̄o cōsecrarūt. Secūdo dicit ipsam
ecclīā diuio miraculo tꝑalibꝰ adiutā auxilijs: dū. s. cōstātinꝰ
īperator ipi ecclie ī ꝑsona beati siluestri q̄rto die sui baptisma
tis dōauit ciuitatez romanā: vt ibi collocata petri sedes gau
deret plenaria libertate. Tertio dicit dcēs eē omnez materiā
⁊ modū tolli ꝑ quos metꝰ vel terror aliqs iminere possit ipsi
pōtifici romāo vľ suis fratribꝰ ī cōsilijs sibi exhibēdis: ⁊ alijs
negocijs romāe ecclie que iminēt pro tempore facienda: ⁊ in
creatiōe pōtificis: ⁊ incipit lra. d. q̄dā in promōtiōe cardina
lium cū occurrerēt. Quarto dirigēs mētem suam ad vrbem
ad memoriam reducit multa discrimina: magnaqꝫ pericula
que sustinuit vniuersalis ecclesia propter peregrina regimia
⁊ senatores incognitos qui prefuerunt ipsi ciuitati romane: ⁊
maxime tempore corradini. In secunda parte principali vo
lens circa futura pericula exhibere salubre remediuz statuit
ꝙ nullus imperator: rex: princeps: marchio: dux. comes:
aut baro. vel aliquis alius qui sit notabilis preeminentie: di
gnitatis: potestatis: vel excellentie: frater filius vel nepos
ipsorum possit assumi ad tempus: vel in perpetuum inse
natorem: vel rectorem vrbis rome quocunqꝫ nomine voce
tur ipsa rectoria. Item nullus alius preter predictos assum
possit ad ipsius ciuitatis regimen vltra annum. hec vera nisi[l]
specialis interueniret ap. se. licentia per ipsius sedis litteras

exprimenda. Tertio contrafacientibus penam im
ponens statuit ꝙ nominantes: eligentes vel assumen
tes: nominati vel electi. vel assumpti si consenserint: ⁊
eis obedientes dantes auxilium: consilium vel fauo
rem ipso facto sint excommunicati: ⁊ ipsi assumpti vel
electi exquo con
senserint: vľ se d
regimie intromi
serint: sint cum
suis posteris in
perpetuuz priua
ti oibus feudis:
priuilegijs: imu
nitatibus: vľ gra
tijs ⁊ honoribus:
que a romana vľ
vel alijs habent
ecclesijs: ⁊ hi ad
quos illa ptinēt
d ipsis disponēdi
liberā habeāt fa
cultatē Itē statu
ta ꝑcepta sentētie
contractus: ⁊ oia
q̄ fecerint tāqꝫ se
natores vel rectores vrbis irrita decernit ⁊ vacua: iu
dices ⁊ tabelliones qui patrocinanť talibꝰ vel instru
mēta cōscribūt: iudicatus ⁊ tabelionatus priuat offi
cijs: ꝑcipit etiā ꝙ a supradicta excōicationis sententia
ꝑdicti nō possint absolui sin̄ licētia domin pape spāli
Quarto dicit ꝙ romani origine vel ibi incole ad vnū
annū vel tempus breuius hn̄ possunt in senatores ro
manos assumi: lꝫ supradictoꝝ fratres sint filij nepo
tes aut sub comitatus vel baronie nomie extra territo
riū vrbis iurisditionē ꝑpetuā vľ tēporalem obtineāt:
dūmō nō sint tāte ꝑeminētie vľ potētatus ꝙ cum per
sonis supra prohibitis merito debeant numerari.
a ¶ Propheta. dauid psal. lxxxvj. qd icipit fūdamēta.
c ¶ Innitiť. est eni precipuus ī ecclesia predicatorū
⁊ doctoruz ordo: de heretic. cum ex iniuncto.
d ¶ Bases. i. colūne: ⁊ dici solēt colūne ex petra du
e ¶ Ponere pōt. j. ad corin. iij. j. q. j. cum pau (rissima.
lus. de presbyte. non bapti. veniens.
f ¶ Antea. in veteri testamento.
g ¶ Preconio. xliij. di. sit rector.
h ¶ Vehebať. idest quasi vehiculo ducebatur ⁊ trans
fundebatur in orbem.
i ¶ Tubam. esa. lvij. clama ne cesses: quasi turba exal
ta vocem tuam. xliij. di. sit rector. ioannes an.
k ¶ Scriptum est. psal. xvij. celi enarrant.
l ¶ Muneris. predicandi.
m ¶ Sūmo. admistratiōe. lxxx. di. ī illis ī fi. ibi inť apo
stolos n̄ fuit par istō: ꝫ vnꝰ ꝑfuit oibꝰ n̄ āt meritis: ne
obstet ifra: vbi dicit ꝓ parili virtute ⁊c. ij. q. vij. paulꝰ.
⁊. xxj. di. ī nouo.
n ¶ Hunc beatum petrum.
o ¶ Vnitatis. ipi xp̄o ꝑ vnionē charitatis ⁊ grē. s. d sū.
tri. dānamꝰ. d ꝯse. di. ij. ī xp̄o pať. Et nō q: vnitatē ī mi
litāti ecclia eē voluit: dum suꝑ vnū fūdauit. xxiiij. q. j.
loqť. scismātici autē conanť hanc scidere. j. d scisma. c.
p ¶ Ipse erat. s. petrꝰ: iuxta id petra āt erat xp̄s (vno.
q ¶ Dicēdo. mathei. xvj ⁊. xxiiij. q. j. loqť. xxj. di. ī no
r ¶ Petrā. a soliditate fidei sic dictꝰ. l. di. fidelior. (no.

a ¶ Cui. petro.
b ¶ Miranda. vt in proe. huius li. ⁊ j. de reliq. c. j.
c ¶ Dexteras. p dextrã pignus pacis ⁊ testis fidei solet dari: alĩs dicit manus dextera: quasi dans extra: vñ illa manu solent porrigi dona.
d ¶ Isti. petrus ⁊ paulus.

t ¶ Satrapis. i. sapientibus: vnde solebant vocari satrape. p fecti persarum ⁊ ipsorum principes.
u ¶ Optimatibus. q̃si melioribus ⁊ ditioribus de populo: vñ opes diuitie dicuntur.
x ¶ Pragmaticum. pragma idem est quod causa.

structura deo edificãt cõstructa mirabili munere grã dei in petri ꝯsisteret firmitate cui[a] saluatoris nr̃i miranda[b] ꝓuisio btm̃ paulũ i aplãtu gẽtiũ p dextas[c] societatis adiũxit. isti[d] sũt p quos euãgeliũ rome resplẽduit[e]: isti sũt eiꝰ pres: veri qꝫ pastores: isti sũt q vna[f] die ꝓ merito: vno[g] loco p glia sb vno[h] psecutore ꝓ parili[i] virtute conpassi vrbẽ ipaꝫ glorioso cruore martyrũ xp̃o dño consecrarũt[k]: isti sũt q illã[l] i hãc gloriã ꝓuexerũt: vt sit gens[m] scã: ppl̃s electꝰ: ciuitas sacerdotalis ⁊ regia p sacrã bti petri sedẽ caput totiꝰ orbis effecta. ¶ Ne aũt ipa mr̃[n] ecclia in cõdeegatiõe ⁊ pastura fidelium tpalibꝰ careret auxilijs qn potiꝰ ipis adiuta spũalibꝰ sẽp ꝓficeret icremẽtis[o] nõ absqꝫ miraculo factũ ẽe cõcipit: vt occasiõalit ꝯstãtini monarche[p] a deo[q] ꝓuisa: sꝫ curata[r] baptismalibꝰ fomẽtis ifirmitas quãdã q̃si adijcẽt ipsi ecclie firmitatẽ[s]: q q̃rto die sui baptismatis vna cũ oĩbꝰ satrapis[t] ⁊ vniuerso senatu optiatibꝰ[u] etiã ⁊ cũcto pplo in psona bti siluestri sibi rõanã cõcedẽdo vrbẽ relinquens ab eo ⁊ successori eiꝰ p pragmaticũ[x] ꝯstitutũ disponẽdã eẽ decernẽs i ipa vrbe vtriusqꝫ ptãtis monarchiam[y] romãis põtificibꝰ declararet[z] nõ iustũ arbitrans[&]: vt vbi[ꝯ] sacerdotij pricipatũ ⁊ xp̃iane religionis caput ipator celestis[ꝝ] instituit illic[a] iperator trenus[b] hẽat ptãtem quinmagis ipa petri sedes in romano iam ꝓprio solio colocata libertate plena[c] in suis agendis per oĩa potiretur: nec vlli subeẽt homini[d] que ore diuino cunctis dignoscitur esse plata. ¶ Decet[e] nanqꝫ ipsi romano pontifici perfr̃es[f] suos sacrosancte romane ecclesie cardinales q sibi in executione officij sacerdotalis coadiutores assistunt libera prouenire consilia: decet ipsius[g] nullo modo vacillare[h] iudicia: vt fr̃es ipsos nullus secularis ptãtis metꝰ exterreat: nullꝰ tpalis fauor absorbeat: nullꝰ eis terror imineat: nihil eos a veri ꝯsilij solidita te remoueat qn cum p ipm romanũ pontificẽ i qbuscũqꝫ negocijs ꝯtingẽt[i] eoꝝ[k] peti consilia i ꝯsulẽdo p oĩa liberi eidẽ romano põtifici i oĩbꝰ q̃ ꝓ tpe iminẽt libere ꝯsulãt ⁊ assistãt: ipaqꝫ romani põtificis vicarij[l] dei q̃ suis tpibꝰ occurrerit electio[m]: ⁊ eorũdeꝫ cardialiũ cuꝫ expedierit faciẽda ꝓmotio: i oĩ libertate ꝓcedãt. ¶ Digne itaqꝫ ad vrbẽ ipsã eiusqꝫ regimẽ aciẽ nr̃e ꝯsideratiõis extẽdimꝰ vt felici ducta regimie[n] pieruet a noxijs ⁊ optatis sẽp ꝓficiat icrementis. ¶ Nũqd obduxit[o] obliuio[p] q̃ vrbi q̃ incolis nota dispẽdia intulerũt hactenꝰ peregrina[q] regimina:

e ¶ Resplẽduit. s. p euãgelistas eius. cit. j. de req. ⁊ ve. san. c. i. io. an.
f ¶ Una die. vt ad christum pariter peruenirent.
g ¶ Uno loco. ne alteri roma deesset.
h ¶ Uno psecutore. vt eq̃lis crudelitas vtrunqꝫ perstringeret. ij. q. vij. beati. vbi sũt hec verba. ⁊ dic persecutore. s. cesar nerone. xxi. di. q̃zuis ⁊ adde hic quod ibi nõ.
i ¶ Parili. ⁊ sic petrus paulo virtute non prefuit: vt. s. dixi. ⁊ dic. ꝓ parili vtute. s. vt prennẽ virtutem ⁊ constantiaꝫ cõtra persecutionẽ passione videantur habuisse.
k ¶ Cõsecrauerũt j. d reli. gloriosus xxi. di. q̃zuis. xxij. di. c. ij.
l ¶ Illam. ciuitatem romanã.
m ¶ Gens scã. dic sancta aplõruꝫ effectu. ioan. an.
n ¶ Mater. ij. q. vi. ad romanam. de priuile. antiq̃ ⁊ j. de penis felicis
o ¶ Incremẽtis ⁊ xiij. q. v. prodest.
p ¶ Monarche. i. principis.
q ¶ A deo. qui omnia que fiunt aut iusto iudicio agitãt permissu suo ita fieri sinit xxvi. q. v. nec mirum.
r ¶ Curata. medicũ n. se vocat: luce. v. c. s nõ sãis: s male hñtibꝰ opportunũ. d pe. di. iij. ad huc pfidi istãt. io. an.
s ¶ Firmitatẽ. iuxta illõ pauli. ij. ad cor. xj. cũ infirmor tũc fortior sũ. s. d renũc. nisi cũ pdẽ. § alia. plerũqꝫ enĩ ifirmitas corporis fortitudinẽ cõdis augumẽtat: vt ibi et dic firmitatẽ p auxilia tẽporaliũ: vt. s. patet.

y ¶ Monarchiã. mõarchia dr̃ a monos quod ẽ vnus vel singularis: ⁊ archos qd ẽ pnceps vel pricipatus: quasi vnꝰ ⁊ singularis principatus.
z ¶ Declararet. hẽs plẽius in illa palea. xcvj. di. constantinus.
& ¶ Arbitrãs. ꝯstãtinus.
ꝯ ¶ Ubi. rome. s.
ꝝ ¶ Celestis. xj. q. iij. iulianꝰ i fi. alibi vocat rex: vt in proemio.
a ¶ Illic. rome.
b ¶ Terrenꝰ. q: d terrestribꝰ ⁊ secularibꝰ tm̃ hꝫ disponere. xcvi. di. bñ qdeꝫ s. de consti. ecclesia.
c ¶ Plena. s. s. de spon. cum locum.
d ¶ Homini. ⁊ i hac pte papa nõ ẽ hõ: s dei vicariꝰ: vt. j. seq. xxxiij. q. ij. quos deus. expressius. s de transla. q̃to.
e ¶ Decet. no. ispiciẽdũ quid deceat: sic. supra de vo. ⁊ vo. redẽ. magne circa pnci. j. de imu. ec: decꝫ. ⁊. j. e. cũ nõ deceat.
f ¶ Fratres suos. nõ. qp qñ papa pmixti d cardia libꝰ logt vocat eos fr̃es vt h: ⁊. j. de offi. lega. c. i. cũ si. s cũ spãlit epos cardiales vocat fr̃es: reliq̃s filios. s. d testi. lꝫ. iij. cũ si.
g ¶ Ipsius. scilicet romani pontificis.
h ¶ Uacillare. vt. xxxv. questione. ix. apostolice. ⁊ c. sententiam. s. de priuile. ex ore in prin.
i ¶ Contingeret. quia non compellitur: habet enim in se celestis ⁊ terreni imperij iura. xxij. di. c. primo.
k ¶ Eoꝝ cardinalium.
l ¶ Uicarij dei. s. e. ti. vbi periculum. §. ceterum. vt ec. bene. vt nostrum. de transla. quanto. cum similibus.
m ¶ Electio. facienda. quod est. j. ⁊ eo modo quo dicitur. s. e. vbi periculum. io. an.
n ¶ Regimine. seculari: vt patet per sequentia.
o ¶ Obduxit. quasi de mente subduxit.
p ¶ Obliuio. que quandoqꝫ fallit. xxij. di. preterea.
q ¶ Peregrina. phibita. iij. q. vj. peregrina. ⁊ c. sequenti.

nunqd nõ hec destructio me
niũ[a]. deformatio ꝓueniẽs ex
ruinis[b] luce clariꝰ manifestãt
nũqd nõ[c] hec fideliũ ꝯtracta
deposita[d]: nũqd non hec ipsa
venerãda dei tẽpla ꝑsidentis
manu sacrilega diebꝰ nostris
nefarie violata ꝓclamãt: qd
plura: nõne ipiꝰ vrbis retroa
ctis tpibꝰ icorrupta ꝯstãtia sb
regẽtis eo tẽpe nefãdo subuer
sa regimine ipam vrbẽ specu
lũ[e] fidei tanta respꝑsit infamia:
vt a m̃re sua romana eccl̃ia fi
lia ꝑdilecta deuiare cõpulsa
quõdã corradinũ: q de veneo
so radice federici quõdam ro
mani ipatoris colubri tortuo
si iusto ipius ecclie iuditio re
probati[f] ꝓdijsse videbat: in re
gulũ: qq3 ab extminio rõane
m̃ris ecclie mãifestis indicijs
vna cũ suis fautoribꝰ aspira
bat: ⁊ in cõtẽptũ dei ⁊ sue ma
tris ac ipiꝰ vrbis opprobrium
patẽt recipet: recepto faueret
cõstituẽs[g] se p hec tã patentis
hostis sue m̃ris ecclie filiã ad
iutricẽ: hoc ipi rome ꝑstiterũt
senatores icogniti: hoc ꝑsides
iprouisi: vt gl̃iosa ciuitas red
deret igloria: sua stabilitas vo
caret instabilis: sueq3 ꝯstantie
antiq̃ta soliditas liguis hoiũ
vocaret ifirma. ¶ Proinde
officij n̄ri debitũ[h] circa hꝰi tã
piculosos euẽtꝰ ad liberã mo
deraminis erigẽtes tãte sbuer
sionis occasiones ita salubris
remedij[k] appositõe ꝑcidimus
ne illoꝝ q ipsã rẽpublicã3 lau
dabilit hactenꝰ gubernauerit
videamur gl̃iã suggillare: vl̃
merita q̃ ill' apõ isallibilẽ[l] ⁊ sci
entẽ[m] oĩa retributorẽ õ iã pla
tis q̃sita laboribꝰ salua ꝑsistãt
vt q̃ circa regimẽ ip3 talis ad
hibeat i oĩbꝰ cũ discretiõe so
lertia p quã ipsi rõane ecclie
plẽa libertas q̃ i oĩbꝰ ⁊ p oĩa si
bi õbet optata ꝓueniat: vitet
iã expta picula: ⁊ romanꝰ po
pulus ab opprimẽtiũ ꝓtectus
icursibꝰ sedeat: sedẽdo qescat
i pulchritudinẽ pacis: i taber
naculis fiducie ⁊ tpaliũ rege op
pulẽta õ frm n̄roꝝ ꝯsilio hac
irrefragabili ⁊ in ppetuũ vali
tura ꝯstitutõe sancimꝰ: vt qñ
cũq3 ⁊ quotiẽscũq3[n] senatoris
electio vl' altiꝰ quocũq3 noie[o]
cẽseat: q q̃cũq3 mõ vel q̃cũq3
titulo ipiꝰ vrb debeat ꝑesse re
gimini: i posteꝝ iminebit: nul
lus ipator seu rex romanorũ
aut aliꝰ[p] impator vel rex: prin
ceps[q]: marchio[r] dux: comes
aut baro vel qcũq3 alteriꝰ no
tabilis ꝑeminẽtie: potẽtie seu
ptãtis excellẽtie vl' digitatis ex
istat: frat: filius vl' nepos eorũ
ad tps vel i ppetuũ[s] seu quis
aliꝰ vltra annale spaciũ q̃uis
mõ colore vl' cã p se vl' aliã3 p
sonã q̃mõlib3 sbmittẽdã in se
natorẽ: capitaneũ patricium
aut rectorẽ vl' ad eiꝰ vrb regi
mẽ seu offm̃ noiet eligat: seu
als ẽt assumat absq3 l̃nia sedis
apl̃ice spãli p ipsiꝰ sedis l̃ras[t]
ꝯcessionẽ licẽtie hꝰi spalr exp
mẽtes[u]. ¶ Qõ si secꝰ factũ fu
erit noiationẽ electiõe3: ⁊ assũ
ptionẽ hꝰi õcernimꝰ eẽ nullas
ac carere oĩ robore firmitatis
⁊ nõ solũ noiatores electores
⁊ assũptores: veꝝ etiã noiati:
electi ⁊ assũpti: si hꝰi noiatiõi
electioni: seu assũptiõi ꝯsense
rint: aut se de ipsis q̃libet mõ
intromiserit intẽdẽtes[x] ⁊ obe
dientes eisdẽ: ⁊ in hoc oẽs dã
tes ipsis noiatoribꝰ: electori
bus assũptoribus aut noiatis
electis vel assumptis auxiliu3
ꝯsiliũ vel fauorem publice vl'
occulte cuiuscũq3 dignitatis[y]
vel preeminẽtie: cõditõis aut
status extiterint: eoipo sniam
excõicationis incurant[z]: ac ni
hilominus ipos noiatos: ele
ctos seu assũptos si q̃ ꝯstituti
onẽ ꝑsentẽ ꝑdictis noiatiõi: ele
ctõi vl' assũptiõi consenserint:

a ¶ Menium. i. edificio
rum: ⁊ proprie dicuntur
menia edificia murorũ
ciuitatis dicta ad eo q ci
uitatem muniant: ⁊ iter
dum abusiue dicuntur
omnia publica edificia
ciuitatum ⁊ interdum
priuata a menio menis
id est edifico cas.
b ¶ Ex ruinis. hoc mari
me fuit tempore branca
leonis de adulo ciuis bo
noñ: qui ciuitatem roma
nam multis ruinis red
dit deformem.
c ¶ Nõ hec. procl amãt
quod est infra.
d ¶ Deposita. feruntur
hec fuisse tempore hen
rici fratris regis castelle
e ¶ Speculum. ciuitas
romana. xix. dis. enimue
ro filia preelecta.
f ¶ Reprobati. j. de re iu
di. ad apostolice.
g ¶ Constituens. ipsa ci
uitas romana.
h ¶ Debitum. infra de
offi. dele. c. j.
i ¶ Periculosos. xxiij. di.
in nomine domini. ⁊ su
pra. e. titu. vbi periculu3.
k ¶ Remedij. huius no
ui. ioan. an.
l ¶ Infallibilem. de con
se. di. ij. panem.
m ¶ Scientem. omnia.
xxxi. di. §. erubescãt. xx
iiij. q. iij. deus quando.
n ¶ Quotiescunq3. posi
tum nequis crederet so
lum in prima electione
senatoris hanc constitu
tionem locum habere.
o ¶ Nomine. s̃. c. auari
cie. xiiij. q. iij. pleriq3. s̃. de
simo. ea que.
p ¶ Alius imperator. pu
ta grecoru3. ioan. an.
q ¶ Princeps. quasi pri
mum locu3 capiẽs: ⁊ po
test esse dignitatis ⁊ ordi
nis hoc nomen.
r ¶ Marchio. in li. feu.
ti. qs dicatur dux: mar
chio: comes: capitaneus
vel valuassor habes ad
litteram hec verba: qui
a principe de ducatu ali
quo inuestitus ẽ dux so
lito more vocat: qui ve
ro de marchia marchio.
Dicitur autẽ mar
chia: quia cara id
est collecta: ⁊ iu
xta mare plerun
q3 sit posita: q ve
ro de comitatu ali
quo inuestitus ẽ
est comes appel
latus: qui vero a
principe vl' e pote
state aliqua õ ple
be aliqua vel ple
bis parte fuerit i
uestitus: is capita
neus appellatur:
qui proprie maiõ
valuassor oli3 di
cebatur: qui vero
a capitaneis anti
quitus feudũ te
nent: valuassores
sunt q a valuasso
ribus: valuassini
i. miores valuas
sores ap pellãtur.
s ¶ Perpetuu3.
i. vt ad heredes
transeat: vel id ẽ
donec vixerit: ad
idem. s̃. e. li. de re
scriptis si gratio
se. ⁊. ff. pro soc. l. j.
t ¶ Litteras. no
ta casum in quo
scriptura requiri
tur: alios nota. j.
de censi, comana
§. postq̃3.
u ¶ Exprimẽtes.
sic. j. de tẽpo. or.
c. i. ⁊ de ap. cordi.
j. de sen. exco. cu3
medicinalis.
x ¶ Intendentes
idem verbum su
pra. e. vbi pericu
lum. §. ceterum. ⁊
§. se.
y ¶ Dignitatis.
etiam si episcopi
fuerit. nec obstat
j. de sen. exco. q2
periculosum. que
in sñia excõmu.
non loquitur.
z ¶ Incurrant. ⁊
absoluentur a so
lo papa infra. e. §
cõtemptores. ioã
nes andree.

a ¶ Liber. .z. etiam illis non vocatis. j. de pbē. lz epo. ⁊ hoc itellige saluo eo qd dicit. j. de prescrip. c. ij. io. an.
b ¶ Gloriari. s. de postula. c. i.
c ¶ Judices. i. aduocati: ⁊ loquit admoduz vulgariū per id quod dicit. j. patrocinari vel pprie ponitur.
d ¶ Mortis iste casus semper excipitur: sic. xvij. q. iiij. sigs suadente ⁊. s. de offi. or pastoralis. ij. respō.
e ¶ Potiātur. oliz etiaz romani spālia habebant puilegia: vñ paulus aduersus iniuriosos se romanū ciuē testabatur. x. di. g i adiutoriuz
f ¶ Excludat. sic g ciuis roman9 senator ipius ciuitatis esse pōt: sic ⁊ ptor. C. de of. ptor. l. ij. al's nō pōt qs psidere vel assidere in puincia vel ciuitate sua sine pncipis licētia C. de cri. sacri. l. vlt. ff. ex qb9 cau. ma. l. hi q. ⁊. l. se. ⁊ C. de offi. asse s. l. i consiliarijs.
g ¶ Quanqz. canonicis cathedralis eccl'ie ipso iure vel p sententiā preterqz in casu negligentie eligēdi potestate priuatis ad papā ius deuoluit eligendi in iferioribus ecclesijs semper ad proximuz supiorē deuoluit hoc dic. Emanauit ad declarationem eoruz q nouber. s. e. bone. j. in vlt. glo. ⁊ moderni. s. e. cum in cūctis. ⁊. c. ne p defectu. vt. j. clarius dicam. Et primū dictum huius decre. fuit sūptū ex decr. alexan. dilecti. in fi. de q fuit mētio. s. e. qzuis.
h ¶ A iure. supra e. ne pro defectu.

aut quoquo mō illis ingresse rint: ⁊ eoꝝ posteros in perpetuū oibus feudis: priuilegijs libertatibus: imūitatibus gratijs ⁊ honoribus: q a pdicta seu alijs tenēt eccl'ijs: cēsemus eē priuatos: ita q illi ad quos eorū collatio concessio seu dispositio ptinet resumendi ea: aut retinendi concedendi seu pferēdi alijs: seu de ipsis etiā disponendi: put ad eos pertinet liberā habeant ptātem. ⁊ ne talit noiati electi vel assūpti de sua pertinatia vel cōtēptu valeāt gl'iari[b]: nos qlibet mādata: pcepta: ordinationes ⁊ statuta q fecerint: oēsqz snias qs tulerint: ⁊ qcqd penitus in pctibus ⁊ obligationibus seu qbuscūqz alijs vrbis noie vel tāqz senatores: capitanei: patricij aut rectores vel officia les ipius egerint: irrita prsus ex tnūc ⁊ vacua nūciam9. Judices vero ⁊ tabelliōes q sup bis aut eorū aliqbus pntis pstōnis edictū patrocinari vl' istrumēta pficere forte psūpserit: iudicatus ⁊ tabelliōatus officijs se nouerit eē priuatos cōtēptores qz seu violatores pmissorū vl' aliqꝝ vl' alicuius eorum ab huiusmodi excōis snia pterq i mortis[d] articl'o absolui non possint: nisi per romanum pontificem vel de ipsius petita ⁊ obtenta licentia spāli non obstantibus alquibus priuilegijs: indulgentijs: concessionibus constōnibus: consuetudinibus ⁊ statutis q cunqz firmitate vallatis que in premissis omibus nolumus aliquibus vel alicui suffragari: sed oia quo ad illa decernimus non tenere. ¶ Ut autem ciues romanorum qui ex ipsa vrbe nālez duxisse noscuntur originem: aut quiuis alij qui in ipsa eiusue territorio nō aduene sed continui habitatores extiterant: quo ad honores ipsius vrb: aut regimem gratiosis fūctiōibus potiantur[e]: non intendimus q presens constō tales excludat[f] quin ad vnum annū duntaxat: vel ad aliud tempus breuius nominati ad ipsius regimem ⁊ officium eligi valeant ac assumi: etiam si predictorum principum ⁊ aliorum frēs filij vl' nepotes existant vrbem ⁊ ipsius territorium sub noie comitatus baronie seu cuiuscunqz alterius tituli in hoibus vel locis aliqbus iurisditionez seu potestatem aliquam tpalem vel perpetuaz obtinerēt: dummodo pdicta iurisditio vel potestas extra vrbez ⁊ territorium prefacta consistens non tante preeminentie vel notabilis potentatus existat: q eā obtinentes eius occasione vel cā cū alijs exclusis a dicto vrbis regimine vt pmittit psentis cōstitutionis oraculo rōnabiliter includatur. Bonifacius. viij.

Quāqz[g] i casu negligētie sit statutuz a iure[h]: vt ecclesia cathedrali[i] vacante si p eos ad qs spectat[k]: non fuerit electio de plato ifra tps debitū[l] celebrata: eligendi ptās ad supiorez, primū duoluat: hoc tñ nō ē ad casū aliū[m] extendēdū. igit si electōes i huiusmōi eccl'ia vel ipo iure: cū eligunt[n] sciēt[o] indignū[p] vel p sniam: cū formā traditā i gnāli[q] cōcilio nō obseruant: eligendi ptāte priuent: nō ad dictū[r] superiorem sed ad romanū pontificē potestas eadem[s] deuoluetur[t]

i ¶ Cathedrali. ⁊ idem in hoc casu statutum est de regularib9: vt ibi: ⁊ de iferioribus omnibus. s. de conces. preben. c. ij. sed lz quo ad casum negligentie sint hec paria: non tamē quo ad alios casus vt infra in fi. patebit.
k ¶ Spectat. quocūqz modo siue iure cōi siue priuilegio vel prescripta consuetudine s. e. cū ecclesia de cā pos. cum ecclesia cum si.
l ¶ Debitum. trium mensium. l. di. postqz. s. e. ne pro defectu. saluo eo qd dicit. j. de pbē. c. ij. ⁊. iij.
m ¶ Alium. a casu negligentie: ⁊ sic aliud est esse in negligentia: aliud in dolo: probatur idem. j. e. si compromissari9. sicut ⁊ aliud ē remitti in vno qz in alio. ff. de his q no. infa. l. i. ⁊. ij. ad idez. ff. de suspe. tu. l. he enim. s. e. ti. super eo.
n ¶ Eligunt. hoc intellige siue simul ⁊ semel eligant siue separatim. s. e. ti bone. j. lz quidam oliz dixerint ptra. s. lauren. sz hoc ē tenendū vt ibi no. in vlt. glo. ⁊ idem ibi notant moderni omnes.
o ¶ Sciēter. sec9 si ignoranter: qz tunc ad eos rediret electio: ⁊ a die cassatiōis tempus integrū haberēt vt. j. e. si electio.
p ¶ Indignum. s. e. cum in cunctis.
q ¶ Generali concilio. s. e. quia propter.
r ¶ Dictum superiorez. scilicet proximum.
s ¶ Eadem. eligendi vel prouidēdi. in ipsa cathedrali ecclesia.
t ¶ Deuoluetur. vt plene scias hanc materiam ⁊ huius iuris originem: scire debes q ber. i quadam sua antiqua gl. quā hodie non habemus p decre. s. eo. ne pro defectu. notabat. supra eodē bone. j. in vlti. gl. q quādo canonici eligebāt sciēter indignum in cathedrali ecclesia q eligēdi potestas ad superiorem proximum deuoluebat: respondens ad decre. bone.

¶ Secus[a] aūt in[b] īferiorib⁹ ecclesijs est censendū. Idem

Is[c] qui ꝯ electiōis formā vel[d] electi ꝑsonā aliqua obijciēs[e] ad[f] sedem aplicā appellauit: corꝑali a se ꝑstito iuramēto: ꝙ illa q̄ ī appellatōe sua exꝑsserat: vel ea q̄ de ipis deberēt sufficere: vera eē credebat: ⁊ se posse probare: non est sup obiectis vel exꝑssis huiusmodi audiend⁹[g]: cū nō simplicit[h] sicuti tenebat iuxta cōstitutionē felicis recordatiōis gregorij pape. x. ꝑdecessoris nostri edictā in concilio gnāli lugdun̄[i] iurauerit exꝑssa seu obiecta se[k] credere vera esse ⁊ se posse probare: sed indeterminate illa[l] vel ea q̄ deberent

ꝙ ibi nō erat ali⁹ supior: q̄ȝ papa: sed postmodū cācellata illa glo. ī sui additiōe quā ibi posuit: dixit ꝯ: ⁊ opinio ei⁹ h̄ ap. p. baf dixit. n. ꝙ q: ī dcre. cū ī cunctis papa ī inferiorib⁹ explisit: ad quos eligēdi ptās deuoluatur ⁊ ī cathedralib⁹ tacuit: dedit intelligere: ꝙ ad epm ī ꝑdictis ecclesijs eo casu ptās deuolui deberet: ⁊ hoc ibi tenet gof. ⁊ vin. In ꝯriū videbaf: q: q̄si paria vident nō eligere īfra debitū tps vel nō eligē idoneū: ad hoc ꝺ trāsla. iter corporalia. ꝫ si illi nō elegissent ad illū superiorē deuolueref ptās: ḡ ⁊c. ⁊ sup hoc vide qd̄ no. in no. s̄. de ꝯces. p̄bē. cuȝ nr̄is. sed vt. s̄. dixi. ⁊. j. patebit: aliud in vno: aliud in alio: ⁊ merito. naȝ dicit lex ꝙ siquis negligēs fuerit in petēda bonoꝝ possessiōe īfra cētum dies: locū faē sequēti in gradu. ff. ꝺ succe. edic. l. j. §. decretalis. ⁊. §. quod dicimus. si aūt propter crimē vel indignitatē bonoꝝ possessionem amittit: applicaf fisco: nō sequēti in gradu. ff. de his qui bus vt indig. l. claudius. ⁊. l. mulierem ⁊. C. e. ti l. hereditas sicut ergo succedit fiscus propter delictum vel indignitatem nō propter negligētiā: sic ⁊ curia in primo casu nō in secundo succedat. vt igif huius iuris originalem scias veritatem: scire debes de antiquo iure dispositione ecclesie potestates conferendi epatus ad papam ꝑtinere. xxij. di. c. j. conferendi aūt inferiores ecclesias ad epos: sed hec regula fallit in casibus qui postmodum a iure fuerūt expssi. Voluerunt enī iura ꝙ in cathedralibus sibi eligerent canonici. s̄. e. cum ecclesia. in inferioribus etiam collegiatis canonici. xvj. q. vj. congregatio. s̄. e. c. j. statuta fuerunt eis tempora. s̄. e. ne pro defectu. ⁊ de cōces. preben. c. ij. l. di. postq̄ȝ. Scias tñ ꝙ ꝑmo emanasit constitutio illa nulla. de conces. preben. c̄ decre. illa ne pro defectu. Olim ergo etiam post decre. nulla. si canonici cathedralis ecclesie nō eligebāt episcopum debito tempore deuoluebatur etiā in hoc casu negligentie potestas ad papā vt. s̄. de ꝯces. preben. dilectus. Sed postmodum statutuȝ fuit ꝙ in illo casu. s. negligentie bene deuoluaf ad supiorē proximuȝ: vt in. c. ne pro defectu. in hoc ergo casu ſuabim⁹ illud ius: sed ad alios non extendimus: vt hic vides: sed antiquo iuri stabimus: refert tñ compostolanus pluries suis tꝑibus tractatū fuisse per papā: ꝙ hec potestas archiepis conferref etiam in his casibus: sed finalif deliberatio in ꝯriuȝ resedit vt hic vides: ⁊ fuit ratio: q: ꝑmpti essent archiepi in cassandis electiōib⁹: vt prouisionū potestas rediret ad eos. fuerat etiam olim illa opinio vincen. s̄. e. inotuit. ⁊ sequunf eā inno. ⁊ hosti. in decre. cū in cūctis. ⁊ sic seruabat curia ante istam cōstitutionē: ⁊ semꝑ intelligas hec vā: cū oēs scienf eligūt idigꝰum siue simul siue semel siue separati: vt. s̄. dixi. si aūt aliq eligūt: tunc ꝺeuoluif ptās eligēdi ad alios ipso iure vel per sententiā cū peccant in formā: vt in ꝺcre. q: ꝑpter. facit. s̄. e. c. ij. Sȝ pone pars eligentiū peccauit eligēdo scienter indignū remāsit ergo iurisditio in alios: illi nō elegerūt infra tempus debitum: quid erit in casu isto: nunquid deuoluef electio ad archiepm vel ad papā: dico ꝭm her. ⁊ composto. q hoc nō. s̄. e. cū vintoneñ. cū pars non peccās fungaf vice capli: vt ibi: ⁊ s̄. e. dudum. si capitulum negligat ad superiorem deuoluitur electio per. c. ne pro defectu sic ⁊ hic cū finalis culpa fuerit in negligentia.

a ¶ Secus. in hoc secus: q: inferiorib⁹ vtroq̄ȝ casu deuoluitur ad superiorē: ⁊ ē eadē rō quā. s̄. dixi: ad epȝ ex dispositiōe antiq̄ pertinebat ecclīaꝝ seu dioc. dispositio. redit ergo res ad suā naturā. xxxv. di. ab exōdio Nota ergo ꝙ pena decre. cū in cūctis. hȝ locū in inferiorib⁹ dignitatibus ab epatibus: ⁊ ē exp in. s̄. e. duduȝ. j. ꝯ. j. e. si cōpromissari⁹. §. h⁹ so. ibi loqf de pena illa suspēsiōis a bñficijs ꝑ trienniū q̄ nō hȝ locū: nisi in epoꝝ ⁊ superioꝝ electionibus ꝺ q̄ loqf decre. cū in cūctꝭ. §. clerici sane ꝫ hic loqf ꝺ alia pena. s. ꝑuatiōis ptāte eligēdi: de q̄ loquif ipsa decre. cū ī cūctis in fi. Sȝ cū pena suspēsiōis a bñficijs ibi repetita non sit: in illis locum habebit: vt ī ꝯrio dicitur.

b ¶ Inferiorib⁹. qbuscūq̄ȝ ab epatib⁹ ēt ī regularib⁹: olm tñ curia ſuabat ꝯriū interdū ī regularib⁹: q: cuȝ decre. illa ne pro defectu. equiparet cathedrales ⁊ regulares: sicut in cathedralib⁹. s̄. dictū est: ita videbaf in regularib⁹ dicendū. ꝫ nō ē ita nec hȝ locū rō reddita. s̄. primo. rñsio: q: sufficit nō ꝺnegari diocesano hāc ptātē cū. in sua diocesi: oīa possit qd̄ nō ē ī archiepis: ⁊ super hoc vide cōpost. s̄. e. ne pro defectu ad fi. Approbaf aūt hic glo. io. ⁊ hug. xvij. q. iiij. c. j. qui ibi no. ꝙ eps aliū ſtituet in abbatē: cū monachi indignuȝ eligūt: ⁊ qd̄ no. ipse her ī ꝑdicta ꝺcre. bone. in glo. vltia.

c ¶ Is q. cōstitutiōi vt circa. nō satisfecit appellās q dsiunctiue iurauit se credere oppposita esse vā: vel q̄ suff cere deberēt ex eis. ortuȝ hñit hec decre. ex glo. gar. posita. s̄. e. vt circa. super verbo se posse. ⁊ hic ipsorum approbatur opinio.

d ¶ Vel electi ergo intelligo idē de postulato: vel eo ī cui⁹ ꝑsonā facta est ꝑuisio cum decre. illa vt circa hec oīa equipet: vñ qd̄ in vno dicif intelligaf in alijs repetitū: ⁊ idem ēt intelligas de eligendo si cōtra certam personam appelletur. ī. c. proximo.

e ¶ Obijciēs. exēpla ꝺ his q̄ obijci possūt dixi. s̄. e. vt

f ¶ Ad se. ap. ista lr̄a videf facē ꝑ guil. q no. in c. circa. ꝺcre. vt circa ꝙ decre ipa nō hȝ locū nisi ī appellationibus iterpositis ad papā sed ꝯriū credo vt ibi dixi ꝭȝ gar. cum decre. illa indistincte loquatur.

g ¶ Audiēd⁹. nō ꝙ ista ꝺcr. ꝺclarat q̄ sit pena ñ ſuantis ꝯstōnē illā vt circa. s. ꝙ nō valet appellatō. dicebāt n. qdā ꝙ illa erat pēa ñ iurāt: ꝙ sup ñ expssis ñ audiref: sꝫ expssis ꝟo bñ ꝑ illū ver. alioqn. q ē ibi: ꝫ h̄ ē falsum: vt hic pȝ quia non iurans vel iurās alio mō q̄ȝ debuerit nō auditur etiam super expressis: ⁊ ille ver. alioquin. exponi debet: vt ibi dixi.

h ¶ Simplr̄. nō ñ recedēdum a verbis legis. vj. q. iij. scriptū ꝺ dec. ad audiētiā. ff. ꝺ exer. l. j. §. si is q naue. ff. de le. iij. nō aliter.

i ¶ Lugꝺ. s̄. e. vt circa.

k ¶ Et se. repete credere. constitutio enī illa non veritatē querit: sed calūniaȝ excludit vt ibi dixi ī glo. si āt.

l ¶ Illa vel ea. sed ꝯtra si duo proponuntur etiā copu

ſatiue ꝙ̄ ad vnū ſine tedū t: ſufficit alterū ꝓbari. ꝯ. ꝺ iudi.exhibita .niſi ſuperflua ꝓbatiōe ſe oneraret aſtri gens ſe ad vtrūq3 ꝓbādū.ꝯ ꝺ ꝓba.licet .ff.de ꝓba.circa . ꝛ ſecundu3 hoc etiā copulatiua diſſoluif in diſiunctiuā.ff.de ver.ſig.ſepe.xvj.q.iij.placuit.idē eſt ergo ꝓponē copulatiue vel diſiunctiue: cū vtrobiq3 ſufficiat alteru3 ꝓbari:vt per ꝑdicta iura ꝓbatur:ꝛ.ꝯ. de reſcrip.inf ceteras. rn̄deo obiectio ſupradicta vera eſt : quia quo ad probationē bene ſufficit alterū : ſ3 nō quo ad obiecta. noluit eni illa cōſtitutio ꝓbatiōib⁹ ꝓuiderē ſed obiectionib⁹.ſ.ꝙ nihil calūnioſe opponeref: ꝛ iō voluit ſimpl'r ſup oib⁹ iurareſ.ſi.n. iurat vera ē que ad victoriā ſufficiāt iā iſtud iuramē tu3 oīu3 obiectoꝝ maliciā ñ excludit:imo ex ꝺcē obiectis:ſi vnicū qꝺ ſufficeret eēt verꝝ: reliqua falſa ſatiſfactum eſſet illi iuramento:ꝛ concoꝛ.j.e..vt qs duas.

a ℭ De eiſdē.ſ.exꝑſſis vl'obiectis i appellatione.

b Qui cōtra.Qui ꝯ certā ꝑſōa3 ne eligaf appellat cōſtōnē vt circa.ſuare teneſ.ꝺcre.iſta fuit ꝺ gl gar.poſita in decre.vt circa. ſup v̄bo appellari. ꝛ guil' ſup v̄bo facta.ꝛ approbatur hic ipſorum opinio.

c ℭ Certā ergo ſec⁹ ſi ꝯ icertā : puta ne fiat electio niſi cāonica:vel ne fiat ꝯ tenorē ꝑuilegioꝝ ecclie.ꝯ.c. ꝯſideranim⁹ vel ne fiat ꝺ aliq̄ excōicato vl' homicida vl' his ſilia.tūc.n.nō.h3 locū ꝯſtitutio: ꝛ rō ꝑ ſe p3 ſi.n.añ electionē ꝛ ꝯ icertā ꝑſonā appello : ꝑ te vides ꝙ ꝯ formā electiōis n̄il obijcere vel exprimē poſſū cū adhuc nō ſit facta:ꝛ qꝺ nō ē ꝛc.ꝺ deſpō.ipu. ad diſſoluedū. idē i ꝑſona cū.n.nullā exꝑmā ꝑſonā3 ꝙ̄ ꝯ illā poſſū ex

d ℭ Nomiatā.itelligo h' ſiue ſit ꝓprio noie: (primere. puta ne pagan⁹ ꝺ mutina:vl'appellatiuo:puta ne fili⁹ p.vel ne archidiacon⁹ : vel ne ꝑmiceri⁹ vel his ſil'e vl alia certa circunlocutio ad hoc.ff. de rebus cre.l.certum.ꝯ.de teſti licet ex quadam.

e ℭ Eligaf.vl'poſtulef:ꝺ ꝓuiſiōe ñ erat dubitatio : q: exꝑſſū erat i ipſa decre.vt circa vt iā dicā qd ſi appello ne ad electionē admittaf:eodē mō credo diſtiguēdū:vtrū ꝯ icertā puta ne aliq excōicati irreglares ꝛc. ꝛ tc̄ ſi teneaf :aut ꝯ certā ꝯſtōnem ipā ſuare ꝑ hāc de(cre.

f ℭ Ad ſedē aplicā.repete ꝙ̄ dixi.ꝯ.c.primo.

g ℭ Fiat electio.dubitatiōis cā fuit: q: i ꝺcre.vt circa. dicebaf qn̄ appellat ꝯ electū:ſ3 h' ñ appellaf ꝯ electum ſ3 ꝯ eligēdū:ꝛ ſic nō vꝫ hr̄e locū ꝯſtō:ſed ſec⁹ ē: vt hic vides:ꝛ ſic dicebam⁹ oli ꝑ illā lr̄a3 ꝙ̄ ibi ē ꝓuiſio faciēda vel facta:q: ſicut i faciēda ꝓuiſiōe ſeruāda erat fōma i appellatiōe : ſic ꝛ i facienda electione:cū illud c. illa partificet:ad idem.ꝯ.ne.c.j.ꝛ.c.ſi forte.j.e.ſi o⁹q3.

h ℭ Ut circa .ꝯ.e.ti.

i ℭ Facta.ſcias ꝙ ita itelligebāt curiales decre . illam cū eadē rō ſit vtrobiq3.ꝛ nota ꝙ ſicut hec decre.determinat decre.vt circa.ita dico ꝛ determinari decre. ꝯ. e.c.j.nā l3 ibi dicaf electionē poſtulationē vl'ꝓuiſionē

ſufficere de eiſdē[a] Idem.

Qui⁹ ꝯ certā[c] ꝛ noiata3[d] ꝑſonā ne ab alijs eligatur[e] ad ſe[f].ap.añ ꝙ fiat[g] electō duxerit appellādu3:d3 ꝑ oia i appellādo ſeruare formā ꝯſtitutiōis felicis recoꝛ.grego. x. pape ꝑdeceſ.nr̄i vt[h] circa edite in cōcilio lugduñ . ac ſi electiōe ñ fcā[i] ēt cōtīgeret appellare:alioqn nō obſeruans pene[k] ꝯſtitutiōis eiuſdē ſe nouerit ſubiacere. Idem.

Sicut[l] cū ꝑ formā[m] ſcrutinij ad electōe3 ꝓcedif:ē ꝑ vnū[n] ꝓnūciāda ꝛ facienda cōio[o] electio h3 canōica iſtituta[p]:ſic ꝛ ꝑ vnū d3[q] fieri cū per formā ꝓcedif cōpromiſſi:[r] ꝙ vis in arbitria cōpromiſſarijs

factā ſeruata iſti⁹ diſtinctiōe: idē dicā i faciēda ꝑ hāc decre. vt ibi etiā dixi. Et ſic ſeruat curia:ꝛ facit quod no. guil. i decre.vt circa in glo.nota ergo.

k ℭ Pene. vt non valeat appellatio : nec audiatur etiam ſup exꝑeſſis.ꝯ.c.ꝓximo.

l Sicut cū ꝑ formā.ſi ꝯpromiſſū eſt iplures vt egligant:ꝑ vnū faciēda ē electiōis ꝓnūciatio:ſicut quādo ꝓcedif ꝑ formā ſcrutinij aliter electio facta ñ tenet. Otru3 aūt habuit hec decre.ex his ꝙ̄ nō.ꝑ inno . hoſti.ꝛ cōpoſt ꝯ.e.q: ꝓpf.ꝛ.c.in geneſi.vt.j.patebit.

m ℭ Formā. nō ꝙ iſta ꝺcre locū h3 i his electionibus i qb⁹ d3 forma ſuari ꝺcre.q: ꝓpf.ꝛ.c. in geneſi..ꝛ ſ3 ber.qui hoc ibi nō.i prima glo.ꝛ ino.ꝛ cōpoſt.i prima decre.illa locū h3 i electiōib⁹ epoꝝ vel iferioꝝ ꝑlatoꝝ q ꝑſūt collegio:ꝛ ꝑ q̄rū mōte ecclia dr̄ viduata:i alijs nō.hoſti.aūt illā itellexit etiā i quocūq3 bn̄ficio vl'cāonia cui⁹ electio ad pſes vt ad collegiū pertinet:vt ibi nō.circa prin.ſmos ſequoꝛ ſ3 hoc ergo dicemus hoc qꝺ hic dicif de cōi pronūciatiōe habere locū i his i qb⁹ ſuāda eſt ꝑdicta forma. In canonijs vero vel bn̄ficijs alijs ſecus:q: ibi ſufficiēt ſingulares cōſenſ⁹: qꝺ verū eſt ſi illi ſunt caplm:ſi cōſēſus ꝑſtent in caplo:al's ſec⁹ ſ3 ber. q hoc no.in ꝺcre.i geneſi i glo.ſup v̄bo cois.ꝛ ibi ē ꝺ hoc ꝑ ino . ꝛ hoſti.

n ℭ Per vnū.ꝙ ergo dicit ꝺcre.q: ꝓpter.vt is collatiōe habita eligaf:itelligif ꝑ iura poſtmodū ſubſecuta ꝑ vnū oium vice.Notabat tn̄ ibi hoſti. ꝙ l3 hoc ſuaret curia: tn̄ ſatis erat ſi oīu3 vno oꝛe ſmo ꝓcederet : ad hoc.C.ꝺ epiſ.ꝛ cleri.l.qm̄ venerabilis ibi ab oibus vno oꝛe dānaref ꝛc.nec ob.ſm id decre.i geneſi.quia ibi ſinglariter ñ vno oꝛe cōmunif elegerāt ſed hoc eſt falſum:vt hic vides.ꝛ ꝙ dicit vnum : ſi queratur per quem:dic per eum qui habet primam vocem:vel eu3 cui caplm cōmiſerit:ſ3 ſi caplm vel illi qui coſenſerunt non committant hoc expreſſe alicui: vnus preſentibus alijs facta collatione eligat vice capituli vel conſentientium ꝛ ſatis eſt q: ratihabitio ꝛ taciturnitas mandato comparantur:ſaltem in re appetibili ꝛ meritoria : ſicut eſt ꝙ per electionem canonicam prouideatur eccleſie.ff.manda.ꝙ ſi fideiuſſoꝛ ꝛ.C.manda.ſi fideiuſſoꝛ.ſecus in oneroſa:vbi requiritur exꝑeſſ⁹ cōſenſus.ff.de procur.filius.§.initium . ſm inno.qui hoc no.in ꝺcre. in geneſi.ꝛ compoſt.in decre.quia propter.

o ℭ Communis.ſ3 nonne ſuffciunt ſingulares conſenſus.ff. de ſer.ruſ.pre.per fundum.ff.communia predi. receptum.ff. de aqua plu.ar.l.ſi autem. ſo.leges iſte loquntur de actu qui diuiſionem.recipit:nec eſt ibi communio collegiatorum: ſed ſingularium:quod dic vt no.ꝯ .de conſti.tum omnes. ſed h' de negocio loquitur quod diuiſionem tranſmutationem vl' omiſſionem non recepit:ꝛ ideo ſecus.ff.de ver.ob.l.ij.

p ℭ Inſtituta.ꝯ.e.ti.in geneſi.

q ℭ Debet fieri.ꝛ ꝓnūciari cōis electio:vt dictum eſt.ꝯ.

r ℭ Compromiſſi . et vtrobiq3 facienda eſt per verba ſingularis numeri:vt.j.de re iudi cum ab vno.dicebat decre.quia propter qui vice omnium eccleſie viduate prouideant:vnde videbatur ꝙ omnes haberent prouidere : quod verum eſt: ſed vnus omnium vice pronunciare et electionem facere : vt hic.

a Humanā.ff.d ar.l.itē si vnꝰ.§.itē si plures. vbi dicit ꝙ aut oēs sniā dicāt aut nullꝰ: tn̄ bm nos vnꝰ alijs psentibꝰ ꝛ mādantibꝰ sniam p vba tn̄ pluralis numeri poterit recitare: ꝛ idē in pluribꝰ iudicibus.j.de re iudi.cum ab vno. ꝛ etiam no.ff de ar.l.sicuti.

b Subsistat.rō qꝛ tot videnī eē electiōes quot sūt numero eligētes: vt s.e.in genesi.

c Statutū.decre.s.e.lꝫ canon.i collegiatis parochialibꝰ ecclijs ꝛ assumptis ad ipsaꝝ regimē locū nō hꝫ. Et no. qꝛ decre cū i cūctis.pōebat d dignitatibꝰ ꝛ bñficijs curatis ꝛ parochialibus ecclesijs.decre.ergo lꝫ canō.solū d pochialibꝰ dicēs eclesijs ad dignitates extēdi n̄ dbuit: pcipue cū ꝯstō sit penalis vt sequitur.

d Statutū.s.e.lꝫ ca

e Parochialiū.(non. que dicātur pochiales: dic vt dixi.s.e.lꝫ canon.

f Promouēdis ad sacerdotiū. h verū nisi in casu.j.e.ti.cum ex eo.

lex hūana[a] inuat: ꝙ ab eis oībꝰ sit pnūciatio faciendā. alioqn a pluribus cōpromissarijs facta simul electio eoipo viribus n̄ subsistat[b]. Idē.

Statutū[c] felicis recordationis gre. pape. x. pdecessoris nr̄i de his q ad pochialiū[d] ecclesiarū regimen assumunt, pmouēdis[e] ad sacerdotiū īfra[f] ānū: aliogn[g] eisdē ecclijs sint puati[h] qd cū sit penale restringi[i] potiꝰ ꝯuenit ꝙ laxari: dclaramꝰ[k] ad collegiatas[l] eccl'ias[m] etiā si als pochiales extiterit: ꝛ ad assūptos ad eaꝝ regimē nō extendi: sꝫ antiq[n] iura seruari debē potiꝰ ī eisdē. Idē.

Si cui[o] eligēdi ptās data fuerit sub hac forma[p] vt ipe secreto[q] ꝛ sigillatim votis singuloꝝ de[r] capitulo exqsitis ꝛ in scriptis redactis illum eligat. in quem plres de caplo ptiū ꝯparatiōe miorū[s] cōsenserint: lꝫ ꝯsentiētes maiorē partem totiꝰ capituli nō attingāt: ipeqꝫ[t] facto hꝰ i scrutinio ꝛ in scriptis redacto: iuxta traditam sibi formā eū in quem nō[v] maior pars: sed plures de dicto capitulo: ꝙ i quencūqꝫ aliū direxerant vota sua: duxerit eligendum: talis electio cum preter[x] formas quas generale conciliū[y] seruare statuit in

g Infra annū. numerādū a die quo possessionē pacificam habuit vel per eū stetit quo minꝰ hēret.j.e.commissa.§.j.de p ben.lꝫ.ij.nec currit iuste ipedito: vt i pdicta decre. cōmissa.

h Alioquin. i.si se non fecerint infra annum promoueri.

i Priuati.intelligas integro lapso anno: quod dic vt in fra.e.commissa.j.responso.

k Quod.statutum.

l Restringi.nam odia restrīgi ꝛ fauores ꝛc.j.de regu.iur. odia cū suis cōcor.ꝛ.ff.de liber.ꝛ post.cū qdā.ꝛ benignior interptatio faciēda ē i penis.j.d regul.iur.i pēis. cū suis ꝯcor.

m Declaramꝰ.h oli fuerat ēt dclaratū p quāddā extrauagātē alexā.de q dixi.s.e.quis.ꝛ.c.quāq d incipiebat: dilecti.

n Collegiatas. Nota ergo ꝙ aut sunt ibi plures vt collegium: aut non: sed vt singuli. in primo casu locum habebit decre.hec: in secundo non: ꝛ super hoc vide quod no.ber.s e. ti.c.j.ꝛ de iurepa.postulasti. Si queratur quomodo hoc cognosceret: quia est ibi rector vt caput: ꝛ canonici vt membra super his tamen vide quod nō.de exces.prela.dilecta. Sed quero pone ꝙ ecclesia fuit collegiata: nunc desinit ibi esse collegium: quid erit: habebit ne locum hec decre. ꝛ videtur ꝙ non quia deficientibus personis desinit esse collegium.ff. ad municip.sicut municipium.ad hoc.s.c.j.x.q.iij.vnio.ff.de ver.sig.neracius.ꝛ grex esse desinit: si vnum animal tantum remansit in grege.ff.de le.j.si grege.argu.contra.xix.q.iij.q semel vij.q.j.pastoralis.cum si. Dico abreuiter ꝙ si collegium desinat ibi esse: puta canonicorum morte: locum habet decre. quia alij habent substituti: ꝛ si hoc non faciant hi ad quos primo pertinet infra debitū tempus ad superiorem deuoluetur: ꝛ sic de singulis vsqꝫ ad papam ꝛ ius collegij bene remanet in vno: quod dic vt no.s. de postul.gratum. Si autem destruatur collegium superioris auctoritate: puta quia hoc facit ex causa: tunc non habebit locum decre. pone exēplum de no.oper.nun.c.ij.ꝛ ibi de hoc per inno.ꝛ facit quod no.lau.ꝛ ioan.xvj.q.vlj.ꝛ hic diximus.

o Ecclesias.seculares.nam hodie secus in regularibus quod dic vt in cle.de statu regula.ne in agro.§. ceterum.

p Antiqua iura.s.e.ti.cum in cunctis.§.inferiora. ꝛ de hac compulsione ordinum plene dixi.s.e.licet canon in fi.

q Si cui. Si cōpromissarius bm traditā sibi metam scrutatis ꝛ in scriptis redactis voluntatibus singuloꝝ illum eligat i quē non maior pars capituli sed plures aliorum comparatione cōsenserant: non tenet electio: cum preter formas cocilij fuerit celebrata.

r Cui.idem nō pluribus. cum ratio. c. semper remaneat: ꝛ debet ista decre. iungi cum decre.j.e.cum expediat.

s Forma.que nō est d permissis: immo prohibita: vt s.e.quia propter ꝛ.e.ti.ecclesia vestra.per hanc enim erat reperire: electum non a maiori parte totius capituli prefici ecclesie.

t Secreto.idem ꝛ multo magis si non secreto: quia tunc esset obuia concilioqꝫ propter. ꝛ semper locum habet ratio finalis.

v De capitulo.idem si non essent de capitulo: sꝫ vocem haberent: vt.s.de causa pos.cum ecclesia sutrina. ꝛ.s.e.cumana.

x Minorū.puta cum ex.xij.canonicis.v.cōsentiunt in vnū.iiij.in aliū.iij.in aliū: electus igit a.v.electus est a maiori pte cōparatione partium sed nō a maiori pte caplī: qꝛ.v.nō sunt maior pars de.xij.

y Ipseqꝫ.in quē tradita ē potestas huiusmodi.

z Nō maior ps.ergo a ꝯtrario si eligeret illū i quē cōsensisset maior pars: valēt electō.j.e.cū expediat.qꝛ illa forma p conci.subsequens sublata nō videt: vt ibi.

ꝛ Pret.nota ista duo equipari pret ꝛ ꝯtra.si.de fide instru.pastoralis. Sed nōne nomiatus a maiori parte alioꝝ cōparatiōe: ex quo placuit oībus ꝙ ipe eligeret: est noiatꝰ ab oībꝰ: vsi ꝛ in electiōe ro.pon. suat interdū hoc: ꝙ noiatus a minꝰ qꝫ a duabꝰ ptibus de cōsensu oium habeat pro ro.pon. vt no.ꝯpost.s.e.lꝫ. ꝛ guil. s.e.vbi periculū.dic ꝙ iura voluerunt certas formas seruari.ꝛ lꝫ oēs ꝯsentiant: si nō seruāt forme: nō tenet electio.cardinales nec artant nec de facto suant formas: sꝫ sufficit ꝙ due ptes ꝯsentiāt.s.e.licet.

ꝯ Cōciliū.s.e.ti.qꝛ ppt. Et aduerte ꝙ sicut dixi.s.e. sic.cū ista decre.fundetur sup formis cōcilij: dicam ꝙ vbicūqꝫ nō habēt locū ille forme: nō hēat locū ista decre. Si igit i dignitatibꝰ p quas viduate nō sūt ecclie

seruaret hec forma vl' bñficijs vel canonicijs: nō vitaretur electio: sup quo vide qđ ibi dixi ioan. an.

a ¶ Non valere ipso iure.

b ¶ Firmitatis. ⁊ sic etiā eligētes priuari debent ea vice potestate eligendi: vt. s. e. quia propter.

r ¶ Extorta. ⁊ sic si valeret si de hoc ꝯstaret. s. ꝺ puile. cū olī ij. sic nec ꝯfessio extōta. s. qđ metꝰ cā. c. platū. xv. q. vj. c. j. nec absolutio. j. qđ metꝰ cā. c. vno. nec licentia extorta preiudcat. repetenti coniugem. ⁊. de conuer. accedēns.

s ¶ Dispēdia. vitāda. s. c. cupiētes. s. ꝺ fi. istru. qđ sup his. j. ꝺ vsur is vsuraꝝ. ꝺ cōsti. c. ij. j. ꝺ sepultu. c. j.

c **Quorūdam oculos.** Decre. diuide i quatuor ptes. In prima. ponit ꝯstōis cāni. In scđa ꝯstitutionē circa mēdicātes. In tertia ꝯstōnē circa non mēdicantes. In q̄rta decretuꝫ. Et dicit i sūma. q̄ ex vocatione quocūꝫ mō facta i discordia de religioso mēdicāte ad p̄laturam ex̄ administratiōeꝫ sui ordinis: nō acqrit illi ius: nec ꝯsentire poterit ēt de plati lnia: idē de vocatōe fcā a minori parte nūero ad quālibꝫ platō nē ꝺ religioso nō mēdicāte: ⁊ secus factū irritū ꝺcer

d ¶ Oculos. (nit. Est oculꝰ mētis q purꝰ eē ꝺꝫ: vt hic: ⁊. j. q. j. c. multi. Est oculus corporis q ꝺꝫ esse pudicꝰ: vt. xxxij. q. v. q viderit. Est oculus administratiōis q ꝺꝫ esse ꝓuidꝰ. xciij. di. diacōi. j. ⁊. ij ⁊. vj. q. j. oues. ⁊. s. de of. archiđ. ad hoc.

electiōibꝰ celebrandis. decernēs eas si alit fierent: nō[a] valere: fuerit attētata: robur nō obtinet firmitatis[b]. Idez.

Quorūdā[c] oculos[d] sic vicium ambitiōis excecat[e] q̄ q̄ si sue ꝓfessionis imemores[f] q̄ si ꝯtēptis honoribꝰ[g] abiectis diuitijs[h] spretisꝫ delitijs arbitriū ꝓpꝛuꝫ subiugarūt alterius ditioni[i] retro respiciūt ad aratrū manu missa[k]: dum precipitant ruunt in litigiorum[l] anfractꝰ ⁊ cāꝝ strepitibꝰ se inuoluūt[m]: ⁊ extra administrationes ꝓpꝛij ordis soliuꝫ[n] p̄latu re cōscendē moliūtur electionibus[o] postulationibꝰ seu ꝓuisionibꝰ de se in discordia celebratis[p] iprouide p̄stando ꝯsensum: p̄bendi assensuꝫ a suo superiore[q] nōnūq̄ extorta[r] licētia potiusq̄ obtenta: ex q̄ aiarū ⁊ eccliaꝝ dispendia[s] noscimꝰ ꝓuenisse: ⁊ ꝓuentura maiora[t] i antea[u] verisimilit formidamꝰ.

¶ Volētes igit huic pesti salubri remedio obuiaꝛ p̄nti cōstōne sācimꝰ: vt nulli religioso p̄dicatoꝝ[x] minoꝝ heremitaruꝫ sci augustini aut quorūlꝫ mēdicātiū[y] ordinū ex electōe postulatiōe: ꝓuisiōe seu vocatiōe ad aliquā extra administrationeꝫ sui ordinis[z] p̄laturaꝫ i discordia[&] de se facta ius decetero ꝯqrat: nec eorū aliqs tali electioni: postulatiōi ꝓuisioni aut vocationi quoquo mo valeat ꝯsentire: etiā si magistri aut ministri vel prioris[?] gnāliū eorūdeꝫ ad id accesserit licētia vel cōsēsus. ¶ Circa religiosos q̄ꝫ alios[a] cuiuscūꝫ conditiōis vel status existant: volumꝰ hoc seruari: vt nec ipsi electiōibꝰ: postulatiōibus. ꝓuisiōibꝰ aut vacationibus a minori pte nūero[b] ad p̄latiōes q̄slibet[c] de se factas: q̄

t ¶ Maiora. si. decollu. intantum.

u ¶ In ātea. occurrēdū ergo fuit: ꝺ ser. ñ or. c. j. ꝺ pcura. c. j. cuꝫ suis ꝯcor.

x ¶ Predicatoꝝ. nō seꝑ p̄dicatores p̄mitti: q̄ ātiqor fuit ipoꝝ istitutō: ad. idē. s. ꝺ exces. p̄la. nimis. ij. ꝺ puile. i his. j. ꝺ exces. p̄la. c. vno. j. ꝺ dec. c. j. i sup p̄scriptiōe cū similibus. ⁊ de reli. do. c. j.

y ¶ Mēdicātiū. mēdicātes q certas possessiōes vl' redditꝰ hñe ñ pñt: sed p q̄stū publicū eis victū p̄bet icerta mēdicitas j. de reli. do. c. j. Quid si mēdicās eps̄ postulet ad archiepatum vl' epatuꝫ aliū: satis puto cū sb hac ꝓhibitiōe icludi: q̄ licꝫ sit eps: nihilominꝰ est ꝺ ordine mendicantium.

z ¶ Ordis. i illis. n. hic nil noui iuris statuit.

& ¶ Discordia. quid si opponat aliqd quod votū discōdātiū nullū reddat: puta q̄ tales erāt q̄ si consensissent electioni huic: ⁊ cuꝫ alijs elegissent non valeret electio: vt excommunicati: suspensi vel irregulares: nunquid tunc poterit consentire? satis crederēꝫ q̄ in eo casu non obstaret hec constitutio: ar. s. e siquando. ⁊ pone exemplum j. e. ex eo. ⁊ hoc ante omnia videretur examinandum: cuius euentus ⁊c. s. e. si forte. ⁊ hoc maxime cum supradicta dicuntur notoria ⁊ probationes parate offeruntur ad hoc. s. ꝺ. resti. spo. litteras. ff. ad exhi. l. iij. ⁊ alij ꝯdicentes simpliciter debere hēri ratione numeri: ⁊ sup hoc vide quod dicam. j. e. indemnitatibꝰ. § j. Declaratū ē hodie q̄ hic simplr' ispicitur discordia: ⁊. j. §. px. minoritas: q̄ cōsistūt i facto nō i fictiōe. vl' iuris effectu: vt in cle. e. ti. quod circa.

e ¶ Excecat. sic. s. e. auaritie.

f ¶ Immemores. mēs auida potētie nec abstinē nouit q̄uetitis: nec gaudē ꝯcessis: nec adhibē pietati consensum. xlvij. di. virum. ⁊. j de cōcess. preben. detestāda.

g ¶ Honoribꝰ. xxvij. q. ij. scripsit. de statu regu. ea que.

h ¶ Diuitijs. j. q. ij. §. verū. retētio. n. ꝓprioꝝ mōachatui ē ꝯtraria: ꝺ statu regu. cū ad mōasteriū in fi.

i ¶ Ditiōi. xij. q. j. nō dicatis. j. e. ti. si religiosus.

k ¶ Missa. ⁊ sic nō sunt apti regno dei: luc. ix. e. ⁊. s. ꝺ vo. ⁊ vo. re. c. magne.

l ¶ Litigioꝝ q̄ a mōachis vl' religiosis sr' penitꝰ euitāda. s. e. de syn. c. vno cū suis concor.

m ¶ Inuoluūt. ⁊ sic oues cōuertūtur i lupos. s. de renūc. nisi cum pridem. §. propter maliciam.

n ¶ Solum. s. e. fundamenta. §. ne autem in fi.

o ¶ Electiōibꝰ. q̄ eligi possūt: qđ dic vt dicā. j. e. nllꝰ.

p ¶ In discordia. intelligo in discordia fieri siue due siue plures celebrate sint electiones siue vna tantum aliquibus ex his contradicentibus ad quos spectat electio: vt. s. e. cupientes. § si vero.

q ¶ Superiore. cuius solius licentia al's sufficit. j. e. si religiosus q. responso.

? ¶ Acgratur. ergo cōfirmatio peti nō poterit que ius antiquum habꝫ firmare. s. de fi. instru. inter.

ꝝ ¶ Prioris. sm q̄ in diuersis ordinibus diuersa sunt presidentium nomina: ⁊ hēs idem. j. de pactis q̄ ex eo.

a ¶ Alios. Nota quia per hoc verbum dico q̄ circa mendicātes vocatos ad administrationes sui ordinis non habebit locum iste. §. s; stabitur iuribus antiquis.

b ¶ Numero. Nō q̄ lꝫ minor pars esset sanior: tamen non poterit electioni huic consentire p hanc lrām credo tū vt. s. §. proxi. dixi q̄ si maior pars priuata esset ipso iure: ita q̄ vota reciderēt in minorē: q̄ tūc poterit cōsentire: q̄ nō ē electꝰ a miori pte: imo a toto caplo: fac qđ no. ꝺ postu gratum.

c ¶ Qualibꝫ. siue ꝓpꝛij ordinis siue alterꝰ siue secularium

ecclesiarū: ⁊ sic gnālior ē ꝓhibitio hec: q̄ ad plaruras .q̄z.§. prima. Alij .ↄ.s. q admistratiōes ꝓprij ordinis nō ↄphēdat vt rō capituli i pn. c. posita sit generalior ad nō mēdicantes. primū teneo. ⁊ si papa id voluisset expssisset: vt fecit .s. ꝓxi. §. ad h̄ de deci. ad audiētiā .j. ꝺ puile. si papa .j. rn̄so. in fi.

a ¶ Miori. nūero. vt .s.

b ¶ Prelatorū. qd si monachus rector parochialis ecclie eligat in epm vel platū a minori parte numero: nūqd poterit cōsētire vel acqrer sibi ius fat's vr̄ q nō ꝑ litterā q̄ supius dicit: cuiuscunqȝ cōditionis vel stat⁹ existát. lȝ. n. nihil hēat: cum nihil sit cōe. xvi. q. j. ne ꝑ eu usibȝ. tn̄ negare n̄ pot quin monachus vel religiosus existat. xvi. q. j. ꝺ monachis in fine.

hoc ipo q a minori ꝑte ꝓcesserint: nullū prorsus tribuant ius eisdē: suū audeant pstare consensū: etiā si sup hoc assensus vel licentia suoꝝ interuenerit platorū[b]. ¶ Nos. n. qcquid ↄ premissa vel eorum aliquod a quoq̄ cōtigerit attentari: oio decernimus irritum ⁊ inane[c]

Idem

Ut qs[d] duas[e] electōes ꝺ se i aliq̄ ecclia celebratas prosequatur insimul[f]: ⁊ cōfirmationem petat ex eis cuȝ non nisi ex[g] vna ipsarum valeat ius habere rationi[h] consonuȝ non putamus: ēt si se cōtētum[i] eē velle altera per quaȝ sue itentionis consequi possit effectū[k] i initio ꝓtestetur[l]. ↄȝ g̃ eū ne cū ipsi⁹ ecclie[m] vl' sui aduersarij[n]: siquē hȝ: discrimie i icerto vaget[o] eligere[p] q̄ ꝓseq uelit ex illis: ⁊ ↄfirmatiōeȝ petere tm̄mō ex eadē: regressuȝ ad aliā cui ꝑ electionēȝ alteriul renūciare[q]: sibiqȝ ius ex ea nō cōpetere ꝓfiteri videtur: nullaten⁹ habiturum.

Idem.

Si electio[r] ex eo non sortiat effectū[s]: qa electus cōsentire recusat: vel post ↄsen

c ¶ Inane. si igitur supueniret ↄfirmatio: id nō ↄualesceret cū a pricipio fit nullū. s. c. audit; cū si.

d ¶ Ut qs duas. non pōt electus duas electiones prosequi petendo confirmationem ex illis: etiāȝ si protestetur se contentum altera per quam consequi possit sue intentionis effectum. necesse ergo habet alteram eligere qua electa ad alteram redire non poterit.

e ¶ Duas. ad quid de facto fuerunt due electiones facte de eodem: forte fuerat electus ab eis ad quos pertinebat proprio iure. ⁊ quia dicebatur iam tempus elapsum fuerat ideȝ electus a superiore ex iure deuoluto ⁊ vtrunqȝ prosequebat. vel forte fuerant aliqui contempti in prima: cum quibus postea processum est ad secundā. vel aliqua alia solēnitas omissa fuit in prima que restaurata extitit in secunda. Sed dices ad quid ergo ista bestia prosequitur nisi secundam: forte aliqui de his qui fuerant in prima fuerunt contenti in secunda vnde caute faciebat si id de iure fieri posset vtranqȝ prosequēdo: sed esse non potest propter rationē que sequitur.

f ¶ Insimul. nec etiam diuisim: vt in fi. patebit.

g ¶ Ex vna. si enim prima valuit: secunda non valuit: si secūda valuit: ergo prima non valuit. In contrarium videbatur: vt. s. de conces. preben post electioneȝ. vbi prosequebatur duplicem concessionem archidiaconatus sed non ob. quia ibi non dicitur q fuerit admissus: sed prosequi vnam electioneȝ quam multipli iure poterunt facere eligentes: vt siqui eligāt consuetudine prescripta ⁊ priuilegio speciali non est prohibitum vt ibi: sed hic duas vel plures electiones diuersas prosequi prohibitum est.

h ¶ Rationi. que idem est qꝺ lex. j. di. consuetudo. ⁊ consuetudini preualet. viij. di. frustra. ⁊ exemplis anteponēda est. ix di. sane quippe. ⁊ de hoc. j. eo. ex eo.

i ¶ Contentum. si. s. eo. is qui.

k ¶ Effectum. scilicet confirmationem.

l ¶ Protestetur. ergo nil operatur protestatio. per contrariuȝ n. factum protestationi videtur obuiare: quod dic vt. xvij. di. c. i. de consti. cum. M. de ele. cumana. cum si.

m ¶ Ecclesie. ad quam electus est.

n ¶ Aduersarij coelecti vel als se opponentis. supra. c. cupientes. ⁊ infra. e. c. vlti.

o ¶ Vaget. qꝺ nō lȝ. ff. ꝺ iu. si. l. ita fidei. ff. de edē. l. j. §. edere. ff. ꝺ iterro. ac. de etate. § nihil. s. e. i. electionib⁹. ꝺ e. li. de rescrip. cū i multis. s. de rescrip ad hoc de ap. c. ij. cū si ar. ↄ̄ q liceat i incerto vagari. ff. de rei. vē. q̄ ꝺ tota. §. icerte. ff. cōi di. ⁊ si nō oēs. §. si icertū. ȝ spália sunt qꝺ dic vt nō. de libel. obl. c. ij. ⁊ facit dec. ista ad qꝺ neȝ quā āno diu putaui: an valeat alternatiua appello. s. appello ad archiepȝ vel ad papā super q̄ dic vt ibi dixi. j. de of. ꝺ le. c. is cui.

p ¶ Eligere. ꝓponēdo g̃ nō icurrit penā ȝ sufficit q alterā eligat: ⁊ sic tenet eligere: vt i canonib⁹ dici solet. aut. n. sū cert⁹ q̄ mihi competit actio: ⁊ tūc eligere debeo. ff. de tribu. q in heredeȝ §. eligere. aut electus: ⁊ distingue tunc: q aut sū icert⁹ ꝑ iuris iperitiā: ⁊ tūc nihilhominus eligere debeo: q ꝑitiores ↄsulere debui: ⁊ ignorātia iuris nō excusat: vt i. q iiij. §. nōndū. j. de reg. iu. ignorantia. ff. de iur. ⁊ fa. igno. l. regula. aut ꝑ errorē facti: ⁊ tūc subdistingue: q aut error ꝓprij facti: aut alieni: aut ei⁹ in cui⁹ locū successi. si ex errore ꝓprij facti: eligere debeo: q i ꝓpo facto itolerabilis ē ignorātia. ff. ad vell'. l. q̄ȝ q̄ȝ. si ꝓpt errorē facti aduersarij: tūc n̄ teneō eligē. ff. quo. le. l. i. §. q aūt si propt factū eius i cuius locum successi: eligere teneor ff. de reg. iu. qui in alterius. i fi. ⁊. j. de re. iu. is qui i ius ⁊ adde quod dixi. j. de re iudi. abbate. in prin.

q ¶ Renūciare. ⁊ ē rō q sibi sūt ↄrie: vt. s. vidisti. ⁊ ē si. C. de fur. l. i. ibi. n. agēdo mādati approbat factū serui: agēdo furti reprobat: ⁊ ideo vna electa fit alteri ꝓiudiciū: ad idē. C. si seruus exte. se man. emi. l. vna. vbi si ex peculiarib⁹ nūmis suis se mādauit emi ⁊ empt⁹ ē: dn̄s agit ex vēdito ad pciū: q ex illo precio cōpetit ēptori liberatio. vel agit mādati ad mācipiū: ȝ vna electa sibi ꝓiudiciū facit i alia ea rōne q̄. s. ad idē. C. de codi. l. vl. ff. de le. ij. cū fili⁹. §. varijs. C. ꝺ pac. iter. ēp. ⁊ vē. l. cōmissorie. Qꝺ g̃ dr̄ q edita actio pōt mutari emēdari ⁊ corrigi: sicut placet vsqȝ ad litē ↄtestatā. ij. q. viij. libelloꝝ C. de edē. l. edita. veꝝ est in his i qbus vna nō tollitur ꝑ electionē alterius vt h̄ ⁊ in predictis cōcor. vt no. de libel. ob. c. ij. in glosa magna in fi. De hac tn̄ mā plene nō. ff. de trib. q in heredem. §. eligere.

r ¶ Si electio. Si electus nō consentit: vel post consēsuȝ renūciat vel moritur vel propter occultum sui vitium electio cassatur: eligentes ad eligendum ex tunc itegrū tps hēbunt: nisi circa id egerit fradulēter ⁊ determinat hec decr. qꝺ tāgebat per ho. ⁊ cōpo. s. e nec ꝑ defectu. per vin. ⁊ ab. s. de ma. ⁊ obe. cum olim.

s ¶ Effectū. ↄfirmationē. s. c. ꝓx. si. n. ↄfirmat⁹ eēt ⁊ cassaret ↄfirmatio: dic vt. j. e. si cōfirmationē vl' ↄsecrationē si talis ē elect⁹. s. e. cū i cūctis. s. de accu. super his.

suz renũciat[a] iuri suo: aut fōte diez claudit extremũ: seu pp occultũ[b] eius vitiũ irritat: electores q iaz fecerāt quod spectabat ad ipos infra iuris terminũ eligendo habebũt a dissensu[c] renũciationem[d] morte vel irritatione predictis ac si vacatio noua eēt tps integr[e] ad electionē aliā[f] celebrādaz: dũmodo nil fraudulent[g] egerint i pmissis. Idez.

SJ rligios⁹[h] cui⁹ ãbitriũ[i] ñ ex sua: cũ velle vl nolle ñ hēat[k] sz ex illi⁹ quē vice deissup caput suũ posuit: 7 cuius ipio se subiecit volũtate depēdet: electiõi de se ad plationez aliquā extra suũ mōasteriuz vel suā[l] eccliaz celebrate sui supioris[m] q dare ipaz valeat: non petita lnia 7 obtēta[n] psũpsēit

a Renũciat. an elect⁹ post ɔ̄sensũ suũ supioris auctē possit renũciare electiõi ð se facte: fuit ɔ̄trio iter doctores: 7 dixerũt io. ber. inno. pe. ð sup. 7 ab. s̄. ð trāsla. int corpalia. ꝙ pōt: gof. 7 ho. ibi tenēt ɔ̄triũ Dixit ber. 7 ino. ð resti. i inte. c. ij. ꝙ p⁹ ɔ̄sensũ 7 añ ɔ̄firmationez suffic renunciare in manib⁹ eligētiũ. tu dic ƀz guil. q hoc no. s̄. e. q̄z uis. ad fi. ꝙ ñ cōfirmat⁹ aut renũciat electoni p̄i⁹ q̄z negociũ ad superioris deferat examē: aut post. pmo cāu ħ ei lz. s̄. e. cũ iter cāonicos. ð trāsla. inter corpalia. ð res. in inte. c. ij. vij. q. j. q̄z piculosũ. si ɔ̄latũ est: aut pponit tale qd ɔ̄ electũ qð electiõez nllā reddat: 7 eligētes ptā te puat eligēdi: aut ñ. In pmo cāu lz teneat renũciatõ quo ad ipz ñ tñ quo ad supiorē: qn facta renũciatiõe possit sup ppositis vitatē iqrere: 7 si ð ipis ɔ̄stiterit: eligere ac puidere: ac si pnũciatũ eēt: ð sup. ne. pre. lz al's sibi posset illudi. s̄. ð post. bone. ij. §. nec nocebat. 7 crimina vñcunqz 7c̄. xxiiij. q. iij. ecce. de collu. c. j. sicut qñqz ð iure ðfũcti qrit: vt sciri possit ð iure supstitis. s̄. ð ar. ex pte. Itez secũdo accusator ð poris puaricatiõe docēs admittit. ff. ð pua. l. iij. C. ð accu. siqs homicidij. In secũdo casu tz i totũ renũciatio. i nullo. n. pjudicat supiori corā q̄ q̄stio pēdet: puta si dicat ꝙ electio fcā sit ɔ̄ formā ɔ̄cilij q: ppt. ego dico ꝙ ēt si ñ sit ɔ̄latũ negociũ ad supiorē: vl ēt i scðo cāu distinctiõis eũ ɔ̄latũ ē. s. 7 ñ oppōit id p qð sint puati: lz teneat renũciatio q̄ ad electũ ƀz opi. ber. 7 seq̄ciũ quā credo vā eē: tñ i nullo casu tenebit q̄ ad supioris piudiciũ. naz ēt si peccatũ sit i forma: ƀz supior tc̄ puidē: vt. s̄. e. q̄z q̄z. Dico g̊ breuit ꝙ i omni casu ante ɔ̄firmatiõz tenet renũciatio q̊ ad electũ: q̊ ad supiorē i nullo casu fit sibi piudiciũ: p iura p hac pte iducta: 7 ar. j. e. ti. ab eo.

b Occultũ. idē si ppter supuēiens ɔ̄lictũ vl factũ: pone ꝙ peccauit i dec. s̄. e. q̄z sit. vl i dec. cupiētes. vl i dec. j. e. si religios⁹. redibit ptās ad electores: cũ i culpa nō fuerit: 7 iō dicit ð occulto: q: si sciēt elegissēt: ptās eligēdi nō rediret ad eos: s̄z ad supiorē deuolueret ƀm distictiõz dec. s̄. e. q̄z q̄z. 7 sic ñ pcederet qð q̄ztũ tps ð berēt hr̄e: q: nullũ. Sed pone ꝙ sciēter elegerũt indignũ: ita ꝙ priuati erāt ptāte eligēdi: papa de gr̄a eos restituit: nũ qd hēbũt itegrũ tps vl tātum qð supererat: dico ꝙ integruz p hāc decre. 7 per decre. de ma. 7 obe. cũ olim. q: itegre restitui itelligũt. ij. q. iij. nō dum. C. ð sē. pas. l. j. 7 ita no. vin. ino. 7 ab. i pre. dec. de ma. 7 obe. cũ oliz.

c Dissensu. vt. s̄. i pmo casu.

d Renunciatione. s. post consensum.

e Integr. s. triũ mēsiuz i cathedralibus s vel regularibus ecclesijs. s̄. e. ne p defectu. in minoribus sex mēses: ð cōces. prebē. c. ij. Et idem itelligo repetitũ i mēse qui dat pape ad electionem beneficiox in curia vacātium. j. de pben. statutũ. 7 itellige hanc decre. i his q ð iure proprio hāt eligere q: secus si ex iure deuoluto ƀz ea q̄ no. ber. tā. 7 ho. s̄. e. ne p defectu. q dicũt negligentes eē puatos tñ i pma electiõe q̄ occurrit: vñ ƀz hoc si archiep̄s ad quē ex iure ðuoluto spectat eligē eligit 7 elect⁹ dissētit vl renũciat vel morit: ad cāonicos redibit electio. s̄z gof. intellexit negligentes puatos in tota illa vacatiõe. s̄z por opinio vior videt: q: si culpa ex ɔ̄licto pueniēs ex prima electiõe tñ punit s̄. e. cũ vintoñ. mlīo forti⁹ hic erit culpa q̄ pueīt ex negligētia: cũ min⁹ puniri ðbeat negligētia q̄z dol⁹. s̄. e. nihil est. de cri. fal. ad falsariorum.

f Aliā eadez rōne idē dico i tertia 7 i q̄rta: si secũd⁹ vel terti⁹ dissentit: renũciat morit vl occulto suo vitio cassat: 7 idez i vlteriorib⁹. Nō igit tēpora q̄ dant i expeditiõibus ecclia⁊ vacātiũ. primo dantur tres menses electoribus ad eligenduz: vel sex mēses ƀz distictiõez. s̄. e. ne p ðfectu. ð cō. pbē. c. ij. 7 buata forma isti⁹ dec. ad pñtāduz dat tēp⁹ q̄z citius fieri pōt 7 adhuc. viij. dies. s̄. eo. q̄z sit. 7 c. cuptētes. in prin. 7. §. cete⁊ ad cōsentiendum dat vnus mensis electo: si libertatē habet cōsentiendi: al's q̄ztuz iudex arbitrat: ad petēdā ɔ̄firmatiõz dant tres mēses. s̄. e. q̄z sit. ad cōsecrationem alij tres. c. di. qm̄. 7. lxxij. di. c. ij. 7 si debet palliũ petere hoc faciat a tempore cōsecratiõis infra alios tres mēses. c. di. c. j. In causis āt regulariũ vl cathedraliũ que ex immediata subiectiõe vl appellatiõe deuoluũtur ad papam serua decr. nicolai. s̄. eo. cupientes.

g Frauduleter. pone i vltima die triũ mēsiũ dixerũt cāonici: eligam⁹ talē q dissentiet: 7 sic a die dissensus adhuc hēbimus tres mēses: 7 sic fraudē faciēdo reperiebant sex mēses hr̄e i cathedralib⁹ vl regularibus vl in iferioribus annũ: qð eē ñ debet. s̄. eo. auaritie. Et dico ꝙ q fraudē allegat eā pbare debet. ff. de pba. quotiēs. §. q dolo. Nō g̊ hāc decr. que facit pro his q̄ no. p ino. 7 ho. ð appel. ex ratione. q ibi no. ꝙ si vna die qs fuerit ipeditus de anno appellationis psequende: hēbit integruz annum per predictam decr. 7 eo. ti. cũ sit. ij. q. vj. ei qui. 7 i auc. de his qui ingre. ad ap. i prin. §. j. ij. 7. iij. coll. viij. Sz si beneficio restitutiõis ei subueīret: tunc nō habebit nisi tantũ tps q̄ztum amisit. ff. in qui. cau. ma. i inte resti. l. ab hostibus. §. si. ibi de hoc p eos plenius videre poteris.

b SJ religiosus. si religios⁹ nō obtēta lnia ɔ̄sentit electiõi ð se facte extra suũ mōasteriuz nō valet cōsensus: 7 irrita est electio. Secũdo dicitur ꝙ solus superior sine capitulo dare potest consentiendi 7 transeundi licentiam.

i Arbitriũ. depēdet ex volũtate illi⁹ cuius imperio 7c̄.

k Habeat. xij. q. j. non dicatis. 7. s̄. eo. quorundam. de sepul. capitulo vltimo.

l Suam. in alijs ergo non habet locum hec cōstitutio.

m Superioris. solius etiā sine ɔ̄uentu: vt. j. pri. respō so.

n Obtēta. debito modo 7 nō p extorsionē: vt. s̄. e. quorundam. ad idē. j. de his q̄ vi me. ve cā fi. c. j. Et nō casum in quo non sufficit petere licentiam: nisi 7 obtineatur: iuterdum sufficit: vt. s̄. de re. lz. Sed qd si superior licentiam dare noluit. dixerunt tan. 7 ber. s̄. de renun. post translationem in prin. ipsum per suum superiorem compellendum nisi habeat iustā causam denegandi. j. de iurepa. nullus. si habeat iustam causam non compellitur. lxiij. di. litteras. lxxj. di. c. ij. 7 iij. Sz quia

ſolius ꝑncipis ꝑuilegium videt̃ priuare aliquē ſua re: dicunt ḡdaꝫ ꝑ ſuꝑiorē papā itelligēduꝫ: ⁊ ſic loq̄r illa dcre. nullus. que i papa loquitur.

a ¶ Nō teneat. ſic. ſ. eo. quorundam.

b ¶ Religioſis. mendicantibus vel non.

c ¶ Sint varia. ꝙ. n. ſolus ꝓlat⁹ illā dare poſſet videbat̃ ꝑ. c. lviij. di. c. j. ibi. abbas loci de caplo nihil dixit. ⁊. ſ. d renū. poſt trāſlationē. ibi ⁊ ſācti fridiani priore. ⁊. ſ. e. ti. q̄ꝫ ſit. ibi ſuꝑioris. nil d caplo dixit. In ꝯtriuꝫ videbat̃. ſ. d v. ſig. abbate. ibi abbati ⁊ ꝯuētui placuit. ⁊c. ⁊ ē expſſuꝫ d ſtatu mo. c. ij. i fi. ⁊. xix. q. iij. ſtatuimus. ⁊ hoc h̄ꝫ lr̄aꝫ ꝗ̄ ibi ē abbatis ⁊ totius ꝯgregatiōis. ſed h̄ꝫ aliaꝫ ꝗ̄ eſt ſin̄ ac. ſac i ꝯtriuꝫ: ⁊ ꝓlat⁹ n̄ pōt alienare res eccl'ie ſin̄ ꝯſenſu capli. x ij. q. ij. ſin̄. ḡ nec ꝑſonas: cū maior ſit alienatio ꝑſone q̄ꝫ rerum: ad idem xij. q. j. precipim⁹. ⁊ hāc ſecūdā ꝑtem tenebat ioannes. lviij. di. c. j. ⁊ ber. i pre. dcr. poſt trāſlationem. ſ. iij. gl. prima tamen hic approbatur non tā de iure antiquo q̄ꝫ de hoc non ob celerem eccleſiarum expeditionem.

consentire: conſenſus hic preſtitus nō teneat[a]: ⁊ in penam preſumptionis illius electio eadem ipſo facto viribus vacuetur omnino. ¶ Quia vero vtrum religioſis[b] conſentiendi electionibus d ſe factis: ⁊ ad prelationes ad quas electi fuerint tranſeundi a ſuis ſuperioribus ſine fratrum cōſilio licentia dari poſſit: cū iura ſuper hoc ſint [c]varia dubitatur interdum. ¶ Nos ad huiuſmodi dubitationem tollendaꝫ[d]: ⁊ vt ordinationes eccleſiarum ac monaſteriorum in quibus tales[e] electi[f] extiterint: celerius ⁊ facilius valeāt expediri: decernimus vt ijdeꝫ ſuperiores ſuis irreglītis cōuentibus electis[g] huiuſmodi ꝯſentiēdi ⁊ tranſeundi liberā dare valeāt facultatē. I dē.

Nullus[h] religioſus ad abbatiam ſeu prelaturaꝫ[i] ſue vel alterius[k] religionis de cetero eligatur[l] niſi antea fuerit ordinem regularem expſſe[m] profeſſus. ¶ Qd ſi ſecus actum fuerit eo ipſo irritum[n] habeatur. ¶ Ad dignitatem vero epiſcopalem ad quā nouitij[o] eliguntur: interdū talē i ſecularibus vel regularibus[p] eccleſijs eligi minime prohibemus. I dem.

mo. per quod idem probatur ⁊ per dec. ſ. e. q̄ꝫ ſit. ⁊. ſ. eo. quorundam. De hoc oliꝫ opiniones fuerunt: ⁊ tractabant de hoc inno. ⁊ ho. ſ. de renun. poſt tranſlationem. de voto ꝑ tuas. cōpoſt. ſ. de poſtu. c. j. gar. ſ. eo. q̄ꝫ ſit. ⁊ dicebant quidam quibus fauebat inno. ⁊ cōpo. monachuꝫ extra ſuuꝫ monaſteriū debere poſtulari non ob. dec. per tuas. vbi dicebāt electum in prelatuꝫ al's in epꝫ eligi poſſe: al's extra ſuum mōaſteriū poſtulari d̄beat. Alij dicebant indiſtincte eum eligendum. ad dec. poſt tranſlatiōeꝫ. reſpondebant illum fuiſſe poſtulatum propter ordinem epalē. hodie tene eum eligēdū ꝑ hec iura.

d ¶ Tollendam. iterpretatio. n. ⁊ declaratio iurium ad eum ſpectat. xj. q. j. §. ex his. de ſē. ex. inter alia. C. de legi. l. vl. ⁊ habes etiam de hoc. ſ. de poſtu. c. j.

e ¶ Tales. ſcilicet religioſi qui non habent liberum arbitrium tranſeundi vel cōſentiendi.

f ¶ Electi. ex multiplicatione huius verbi: quod hic habes no. ꝙ religioſi poſſunt eligi: ⁊ dicam. ī. c. proximo.

g ¶ Electis. nō dixit eligēdis: vn̄ nō valꝫ lnīa data religioſo: vt conſentire poſſit electioni future vl' prouiſioni etiā cuꝫ ꝯſenſu ſui ſuperioris: vt in ꝯſtōne cle. eo. ti. cum conceſſa.

h Nullus religioſ⁹. mōach⁹ i abbatē eligi n̄ pōt niſi ſit exꝑſſe ꝑfeſſ⁹: ad dignitatē āt epaleꝫ ⁊ i ſeculari ⁊ regulari eccl'ia talis eligi poterit. hoc dicit. Declarat i ꝑma ꝑte dec. ſ. e. cū cāꝫ ⁊ reprobat qd no. na'o ⁊ cōpo. ſ. e. cū i magiſtrū. ⁊ approbat quod ibi no. ho. gof. ⁊ ab. in dec. cum cām. In ſecūda approbat quod no. ber. de ſtatu regu. quod dei timorem. in magna glo. cōpo. ſ. eo. cū cāꝫ. ⁊ ho. de vo. per tuas.

i ¶ Prelaturam. puta prioratū guardionatum vel' magiſtratum: ſḿ ꝙ diuerſa ſunt nomina talium prelatorum qui religioſis preſunt: vt. ſ. e. quorundā. ad idem. ſ. e. fundamenta. Sed etiam hodie in adminiſtrationibus ⁊ prioratibus monaſteriorum habet hoc locum: vt in clementi. de ſta regu. ne in agro. §. ſane.

k ¶ Alterius. hodie religioſus eligi non poteſt ad prelaturā alteri⁹ religionis vel habit⁹ per cle. eo. ti. cum rationi.

l ¶ Eligatur. eligere tamen poteſt ſi tacite ſit profeſſus. ī. eo. ex eo ꝙ. in fi. ⁊ in. c. indemnitatibus in princi. Nota expreſſe ꝙ monachus vel religioſus eligi poteſt: nec habet poſtulari: ſed poſt electionem poſtulabitur. ſine ſuperioris enim licentia qui eam dare poſſit non poterit conſentire. ſ. eo. c. proximo.

m ¶ Expreſſe. ḡ nō ſolū ſecularis eligi non poterit in abbateꝫ: vt. ſ. eo. cuꝫ ad noſtrā. ſed nec religioſus tacite profeſſus: vt hic infra. e. indemnitatibus. i prin. vbi in abbatiſſa vel prioriſſa idē dicitur: ⁊ tamen per tacitam profeſſionem bene eſt quis monachus: ⁊ votum ſolemnicat. infra de vo. c. vno. non autem ſolus habitus ſed profeſſio facit monachum. ſupra de regu. porrectum. talem autem profeſſionem in ſcriptis facere debent: vt obuiet illis ſi poſt ea reclamarent propria ſcriptura. xxvij. q. j. omnes femine. j. q. vij. ſaluberimum.

n ¶ Irrituꝫ. olim non erat irritum ipſo iure: ſed irritandum per ſententiam. ſ. eo. cum cauſam.

o ¶ Nouitij. nedum tacite profeſſi: ⁊ minus ſunt obligati nouitij qui poſſunt ad ſeculum remeare: niſi appareat eos abſolute voluiſſe vitaꝫ mutare: vt infra de regu. non ſolum.

p ¶ Regularib⁹. q. d. iterdum cathedralis eccl'ia ſecularis eſt. i. ſeculariuꝫ canonicoꝝ: interdum regularis: ⁊ vtroqꝫ cāu tacite ꝑfeſſ⁹ i epiſcopuꝫ eligi poterit. Sed que ē rō quare i cathedrali regulari eligitur non profeſſus: i alijs nō prout dixerūt lau. vin. tan. gof. ⁊ compo. i pre. decre. cū cāſaꝫ. ideſt per excellentiam epiſcopalis dignitatis ⁊ ordinis: vt eps etiam ſecularis immediate preſit mōchis: ⁊ probatur. ſ. d iudi. cauſaꝫ. ſ. ne ſe. vacā. c. j. vbi mōaſteriū erat vnitum cathedrali eccleſie forte ſeclari. Tn̄ tan. ⁊ gof. ibi dixerunt ꝙ batonień. cathedralis eccleſia ibi erat reglāris: ſicut ⁊ multe in anglia. ſꝫ bernar. ibi videt̃ tenē ꝯtriū in tertia gloſa: vnde in conſecratione religioſus dicitur etiaꝫ religioſior abbate: ⁊ epiſcopus monachos ad profeſſionem recipit vt abbas in aucten. de ſanc. epiſcopis. §. iubemus collatione nona. ⁊ facit ad hoc. ſupra de vo. ⁊ vo. redemp. ex multa. ⁊ quod no. de capel. mo. capitulo ſecundo.

a Cum expediat. forma electionis tradita ꝑ decre. ꝯ.e cū dilecti. nō ē sublata ꝑ sequēs cōcilium q: propṫ. hoc dicit. Et nota ex hoc princi. inspiciendum quid expedit: de pe. dist. j. aliud. xj. q. j. aliud. ꝯ. de vo. ⁊ vo. redem. magne. ⁊ proprie expedientia vtilitatem respicit: vt ibi patet. ioan. andree

b Sustinēi valeant. reprehēdūtur hi cilli q uivolunt sustinere iura q̄ penitus sunt cōrecta: vbi ergo apparet de correctione: non sustineātur: al's sustineantur: ad ideꝫ C. de inoffi. testa. siquando. ⁊. ꝯ.e. ecclesia vestra. ij

c Decretalem. ꝯ.eo. cum dilecti

d Inquisitis. ē ergo forma ista ꝑtim ex scrutinio: ⁊ partiꝫ ex cōpromisso: vt hic patꝫ sed ꝑncipali⁹ dicetur ista forma ꝯpromissi ꝫ determinati: ⁊ si bene aduertaṫ ista hodie ē melior ⁊ expeditior forma iudicio meo q̄ꝫ hodie hēam⁹ nō n. volunt cāonici libere ius suū i alios trāsferre: ⁊ daṫ illis ꝑtātē ꝑficiēdi ꝑlatū. ꝑ formā scrutinij graue ē ꝓcedē nec oēs bū sciūt illā formā ꝯuare: imo ⁊ boni iuriste practicā ignorātes i ea deficiunt: expedientius q̄ seruabitur dicta forma.

Cum[a] expediat ꝯcordarᷓ iura iurib⁹ ⁊ eoꝝ corre ctiones si sustineri[b] valeāt euitari: decretalem[c] felicis recordatiōis inno. pape. iiij. ꝑde. nostri q̄ statuit sub ea forma posse in electiōibus cōpromitti: vt cōpromissarij secreto ⁊ sigillatim voluntatib⁹ oium inq̄sitis[d] illum in quem maior ⁊ sanior pars capituli[e] cōsenserit eligere teneanṫ: ꝺclaram⁹ abrogatā nō esse ꝑ subsecutū cōciliū[f] generale: imo pōt ī ipis electiōibus vt prius[g] procedi licite per eandem. Idem.

Cum nō deceat[h] alicui suum officiū esse dānosuꝫ statuimus: vt hi q̄ iuxta[i] ꝯstōnem[k] felicis recordationis nicolai pape. iiij. prede. no. super hoc editam ad apl'icam sedeꝫ venerint: eam circa imminentium electionuꝫ negocia istructuri: cuꝫ tales ecclesiaruꝫ suarum prosequentes vtilitatē: censeri debeant residētes[l] fructum beneficiorum suorū que obtinent in illis ecclesijs: quaruꝫ negocia ꝓsequuntur: ⁊ etiam aliorum quos reciperent vel possent recipere in ipsis ecclesijs residēdo[m] integre quotidianis distributionibus dūtaxat exceptis[n] recipiant: ad sedem propterea[o] veniendo eandeꝫ ibidem hac de causa[p] morando: ⁊ ad ipas ecclesias redeundo: ac si personaliter ī eisdem ecclesijs residerēt: nō obstantibus quibuslibet consuetudinibus vel statutis ecclesiarum ipsarum contrarijs seu priuilegijs quibuscunq̄ʒ: per que premissorū effectus[q] posset quōlibet ipediri. Idē.

de fideius. peruenit

i Iuxta. No. ꝑ hāc lrām: dico ꝙ si talis ē casus quo istruēs vadat nō astrict⁹ per decre. ꝯ.eo. cupiētes. puta q: non ē ecclesia cathedralis nec regularis: vel si est talis appellatio vel immediata subiectio que nō deuoluit: his casibus cū nō habeat locū decre. cupientes. ergo nec isti⁹ decre. priuilegiū ꝑ istā lrām. et ꝯcor. qđ dixi. j. eo. si post q̄ꝫ. ij. respōso.

k Cōstitutioneꝫ. ꝯ.eo. cupientes.

l Residētes. ꝯcor. ꝯ. ꝺ cle. nō resi. ex parte.

m Residēdo. pone hꝫ eccl'ia boñ. pu legia. ꝙ canōici ipi⁹ eccl'ie ꝑcipiāt fruct⁹ bñficioꝝ suorū q̄ hñt i alijs eccl'ijs i boñ. eccl'ia residēdo: vel hēt ipe q vadit pro istruēdo negocio ꝑuilegiū ꝙ ꝑcipiat fruct⁹ tlēs. ꝯ. ꝺ resc. c. vl. hoc isto casu ꝑcipiet hoc vult dicere littera.

n Except. q̄ nec danṫ studētib⁹ i theologia. ꝯ. ꝺ pb. lꝫ. nec daṫ ꝑñtib⁹ q nō insūt hoꝝ canonicis. j. ꝺ cle. ñ resi. c. vno. ⁊ lꝫ ista ꝯstō fingat ipm ꝑñtē: ñ fingit ipm diuis officijs intēentē: hēat q̄ ꝙ pñs hēt q diuis officijs nō itereēt: vt i ꝑdcō c. vno. qđ ēt ē ꝯ cū dicat distributiones q̄tidianas cōncedi his qui prosecuntur ecclesiarum vtilitatem: ⁊ ibi soluitur.

o Propterea. Nota legē ꝓ instruēdo negocio electiōis iuxta predictā ꝯstitutionē: ⁊ facit ad id qđ dixi in glo. ij.

p Hac de cā. si ꝙ fcā istructiōe ⁊ finito negocio sola volūtate vl' ꝓ alioꝝ suoꝝ negocioꝝ expeditiōe māeret i curia: tunc cessabit ꝑuilegiū hꝫ: ⁊ ē huic sile. qđ dīc lex ꝙ non vere reipublice cā abesse dī: is q ꝓprij ꝯmodi cā in legatiōe est. ff. ex q. cau. ma. l. nō ve. ꝫ postea ex quo redire icipet: ꝯpeteret ei hoc priuilegiū. redit. n. de itinē qđ ob hāc cāꝫ fec. ⁊ est si. huic qđ dī ꝺ teste. ꝯ. e. li. ꝺ rescrip. statutū. i fi. cū suis ꝯcor.

q Effect⁹. puta q: statutū ꝯsuetudo vel ꝑuilegiū ē i eccl'ia: ꝙ quacūq̄ꝫ de cā quis absit ēt si vtilitatē eccl'ie ꝓsequaṫ nihil percipiat: quid si talem ꝯsuetudinē vel statutū iurauerit: nō credo ꝙ tunc locū habeat hꝫ ꝑuilegiū: q: iuramentum illud potest seruari sine periculo aīe. de iureiu. si vero. ⁊ q: hꝫ non dispensat ꝯ iuramētum: vt. ꝯ. de rescrip. cum aliquibus. cum suis si. nec ob. si sustulit statutū vel consuetudinē qđ ē principale. ergo ⁊ iuramētū de illo ꝯuādo qđ ē accessoriū. tolle enī instātiā. ꝯ. ꝺ iureiur. cū ꝯtigat. ⁊ qđ ibi nō. Hec decre. bū fac ad q̄ōnē de qua querebat olim gar. i decre. cupientes. ꝯ. e. an due persone ꝺ oppouētib⁹ q̄ vadūt ꝓ istruendo negocio ad curiaꝫ debeāt ꝯtribuere ad expēsas: fiat qđ inter eos ꝯuenit ff. ꝺpo. l. j. §. si ꝯuenerit. si nil erat ꝯuētū: dicebat iudicis arbitrio relinquenduꝫ pensatis labore ⁊ facultatib⁹ mittētiuꝫ ⁊ missorum: cū ista decr. priuilegiet eos i fructib⁹ ꝑcipiēdis: satis arbitrabitur iudex eos conferri debere.

e Capli. Nota. q: secus si diceret ꝺ maiori ꝑte eligētiū. ⁊ ꝯpromissarij illū elegissēt i quē maior ꝑs nūero nō maior capl'i notasset: q: tūc electio eēt nulla. ꝯ. eo.

f Cōcilium. ꝯ.eo. q: propter. dicebāt. n. q̄dā (sicuti. ꝙ forma illa sublata erat per decre q: propter. ⁊ hꝫ videbaṫ tenere. ho. in predicta decre. i prin. qui dicebat diuersas electionū formas: vt. ꝯ.eo. cum dilecti. ⁊ propterea ibi tres tm̄ forme vel ꝯm alios due approbari videntur: ⁊ ꝓpterea ibi dicitur aliter electio facta non valeat: sed contrarium est verum: vt hic vides: ⁊ ꝓpterea ista ē fōma ꝯpromissi ꝫ cū c̄ta ꝺtmīatiōe: vt. ꝯ. dixi

g Ut prius. i. sicut poterat ante concilium q: propṫ conciliū tm̄ ⁊ decre. fuerunt eiusdem auctoris.

h Cum nō deceat. accedēs ad se. apo. ꝓ instruēdo negocio elcōnis ꝑ decr. cupiētes. eūdo hac ꝺ cā stādo ⁊ redeūdo itegre ꝑter q̄tidianas distributiōes ꝑcipit fruct⁹ bñficioꝝ quos ꝑcipe posset in ipa eccl'ia residēdo. Et nota ex hꝫ ꝑncipio ispici q̄d deceat: qđ ꝓprie honestatē respicit. ꝯ. ꝺ vo. ⁊ vo. re. magnē. nec enī hōestū ē officiū suū alicui fore dānosuꝫ. iiij. q. iij. §. itē i criminali. ꝟ. vēturis. ꝯ. ꝺ rescrip. statutū. in fi. ff. ꝺ fur. l. si seru⁹ cōis ff. ad vell'. l. ij. §. j. C. de admi. tu. cū q̄dā. ꝯ

Ab eo" qui cõtra electum vel postulatū seu ꝓmo uẽdū[b] ad aliq̃ dignitatẽ ĩter cetera que obijcit euidẽtẽ notoriũ se manifestũ[c] scie vl' aliũ ꝑsõe dfectũ opponit: ipi⁹ dfect⁹ oppositio vel eius q̃litas[d] nequnt postea reuocari. ℂ Cuz enim opponẽs fiqd de defcũ opposuit huiusmodi destitui veritate contingat: a ꝓsecutione cause debeat ominno excludi[e] ꝛ puniri perinde ac si i probatione omniuz que obiecerat defecisset:[f] iustum est vt postq̃ ad oppositionẽ eandez ꝓcedit: nequeat in preiudiciũ eius contra quem opposuit vlterius penitere[g]. Idem.

Ex eo[h] q̃ ad electionem epi[i] q̃ te in pupillari[k] constituto etate ĩ tua ecclesia[l] extitit celebrata: cũ ceteris eiusdẽ ecclie canonicis ñ fuisti admissus: de cõtẽptu[m] conqueri aut electionẽ eadẽ ĩpugnarẽ nõ potes: cuz tã iuris[n] q̃ rõnis[o] existat: vt tales cũ discretiõe[p] careãt: ad ꝑstãdũ in electiõe suffragiũ[q] nullatenus admittãt. ℂ In eccl'ijs q̃z regl'aribus vl' mõasterijs hi⁹ q̃ ñ sit tacite vl' expresse professi: nõ debẽt cũ professis vel conuersi[t] laici

a ℂ Ab eo q̃ ꝯ. Js q̃ opponit euidẽtẽ defectũ scie vel ꝑsõe ꝯ ꝓmouẽdũ ad aliquã dignitatẽ: penitẽ nõ pt cãz reddit

b ℂ Promouendũ. ista igit̃ tria sũt paria: ꝯcor. s. e. vt circa. Et nõ q̃ dicit dignitatẽ: ꝛ idẽ dicit. s. e. si forte. ꝛ idẽ. j. de v. si. cõstitutionẽ. ꝑ qd apparet q̃ decre. illa si forte. nõ habet locum ĩ alijs bñficijs: vt ibi dixi

c ℂ Manifestũ. ista. n. quo ad casuz nr̃m sunt synonyma: ꝛ idẽ dsignãt vt. j. de ver. si. cõstitutõez

d ℂ Uel eius q̃litas. hoc vult dicere. is q̃ opposuit forte vult obiectũ reuocare: vñ cuz opposuisset euidẽtẽ defectũ scie vl' ꝑsone: dicit q̃ vult istar̃ aliis obiectis ꝛ r̃ceder̃ ab illo: vel nõ reuocat obiectũ s; q̃litatẽ: vñ nũc vl't simpliciter dicere: q̃ patit̃ defectũ: s; reuocat id qd dixerat: q̃ defectus erat euidẽs istud est reuocare q̃litatẽ tm̃: ꝛ neutrũ põt: vt hic vides.

e ℂ Excludi. vt. s. eodez si forte.

f ℂ Defecisset. vt. s. eodẽ ti. c. primo.

g ℂ Penitere. vt sic sibi non liceat mutare consilium ĩ alteri⁹ detrimentum. j. de re. iur. mutare cum suis concor. ad idẽ. s. de elec. publicato nam ꝛ quod semel placuit non potest amplius displicere vbi versatur alterius ĩteresse. j. de re. iur. qd sel'. nisi in casib⁹ in q̃bus iura pniam ꝛ variationẽ admittũt quorum aliquos ibi nõ. ꝛ ẽ simile huic. s. eo. vt quis duas q̃d dices. pone promouendus cõsentit q̃ opponẽs renunciet obiectui vel qualitati obiectus iudex nõ cõsẽtit: nũquid hoc poterit opponens: ꝛ v̄r q̃ nõ: q2 quos ꝑtor ꝓhibet ꝛc̃. ff. de postu. l. quos pretor ꝛ cõcor. s. de excep. c. vlt. maxime cuz in huiusmodi electionibus exhiberet iudicis officiũ. s. de elec. cũ nobis olim cum si. Jn cõtrariũ v̄r per hanc litterã que dicit ĩ ꝑiudiciũ ei⁹ ꝯ quẽ ꝛc̃. ꝛ q̃lib; põt renũciare iuri ꝓ se ĩtroducto. s. de regu. ad aplicã. C. de legi. q̃ fauore. j. de re. iur. q̃ ob g̃ram. satis videret̃ ꝑ ꝑma iura ꝛ maxime ea rõe: q2 si ꝓbet̃ tal' obiectus ꝓmouẽdus statim debet repelli q̃ ipe huic iuri renũciare nõ possit: cũ istud ius l; ei faueat si nõ probatur obiectus tñ ei nocet: si fuerit probatum: ꝛ sic v̄r renunciari non posse huic iuri inuito iudice: ꝛ facit qd dixi. s. e. si forte.

h ℂ Ex eo q̃ canonic⁹ ĩpubes ad electionem nõ vocatus nõ agit de ꝯtẽptu. nõ ꝓfessi cũ ꝓfessis vel conuersi laici cũ clericis electioni interesse nõ debent. Emanauit primum dictũ ad declarationẽ eox̃ q̃ no. vin. tã. gof. ber. ꝛ moderni de eta. ꝛ q̃li. ex rõne. scdm ad declarationẽ eorum que not. ber. inno. ꝛ hosti. de insti. c. ij. ꝛ ab. s. e. ti. in genesi.

i ℂ Epi. Quid de ĩferiorib⁹ dignitatib⁹: ꝛ ex vulgaribus iuribus quibus arguimus a verbis. j. de priuil. si papa. j. rñ. in fi. cũ si videretur q̃ ĩ ĩferiorib⁹ secus cum si de inferiorib⁹ idẽ voluisset ĩtelligi: id expressisset. s. de deci. ad audientiaz. Contra puto: cum ratio. c. q̃. j. sequitur sit generalis: nec ibi repetatur de epo: cũ dicit ad prestandum in electione suffragiuz ꝛc̃. ꝛ hoc bene probatur. j. e. indemnitatibus in prin.

k ℂ Pupillari. q̃ ẽ in mare minor. xiiij. an. in femina mĩor. xij. nec distinguim⁹ an malicia suppleat. sicut nec ĩ finiẽda tutela in ꝑñ. l; secus in matrimonio: vt. s. de despon. ĩpu. puberes. vbi de hoc: ad idez. j. e. indẽnitatibus in prin.

l ℂ Tua ecclia. no. q̃ minor. xiiij. an. d̄r idõe⁹ ad bñficiũ etiam ad canonicatum cathedralis ecclesie: de hoc. s. de preben. super ignorãtia. ꝛ. s. eo. li. de rescrip. si eo tpe

m ℂ Contemptu. qd al's cassationẽ ĩducit: ꝛ plus in electionem nocet q̃; multoruz contradictio. s. eo. venerabilẽ. ꝛ. c. bõe

n ℂ Juris. scripti.

o ℂ Quã rõnis. q̃ deficiẽte iur̃ scripto allegari pt. viij di. frustra. ꝛ. ix. di. sane quippe. s. e. vt q̃sl lex. n. ẽ om̃e qd rõne cõsistit. j d. ꝯsuetudo. ꝛ sen̄ca. in ep'la. xxxvij ad lucillũ: Si vis tibi oĩa subijcẽ: te subijcias rationi.

p ℂ Discretõe. iij q. vij. §. tria d cor po. vi. ex ꝑte. C. de fal. mo. l. i. Et per hãc l'rãz dico idez: de furioso ꝑ ꝑdictum. §. tria. ꝛ. xv. q. i. §. vt itaq;. de suc. ab intes. cum dilectus. ff. de iniur. l. illud. cum nec tales matrimoniũ carnale contrahere possint: de spõ. dilect⁹. xxxij. q. vij. neq; furiosus. nec religionem vouere: de reg. iu. sicut infra.

q ℂ Suffragiuz. ff. de iur. ĩmu. l. ij. §. ĩpuberes. Et dicit lex indignum nobis v̄r eũ qui stabilẽ mentẽ nõdum adeptus est ꝓpter priuilegia milituz sapientũ hoiuz iura tractare. C. de testa. mili. l. vlt. ꝛ minores sportulas decurionũ accipiunt suffragiuz tñ inter alios nõ afferunt. ff. de decu. l. spurij. §. minores ꝛ si princeps det veniaz etatis minoribus nõ v̄r concessisse q̃ sine decreto alienent: vel circa perfectam etatem liberã administratione habeant. C. de his qui ve. eta. impe. l. eos. isti n. accusare non pñt: nec testificari. ij. q i. ꝓhibentur. iiij q. iij. c. i. nec testã facere. ij. q. vi. §. diffinitiua. ꝛ talis etas prona est ad maluz. xij. q. i. ꝛ est hec littera contra tan. ꝛ bar. bri. qui dixerunt in. q. dominicali que incipit tutor cuiusdaz. q̃ si pupillus patronus maior. vij. an pñtat vnum ꝛ tutor eius alium prefertur pñtatus a pupillo: pro eis fa. xvi. q. vij. decernimus.

r ℂ Hi q. s. fratres vel monachi: nec distinguo ĩ his an sint clerici ꝓut distiguit̃ in cõuersis: vt. j. dicã in glo. ij.

s ℂ Tacite. in electis autem requiritur expressa professio. s. eo. nullus. sic. j. e. indẽnitatibus. in prin. Nouitij ergo non admittuntur: ꝛ sic tenebat ab. in glo. in prin. all'. ad hoc. ff. de sta. hi. l. statuliberum. l; tales gaudeãt priuilegio canonis: vt. j. de sen. ex. religioso. tamen non sunt vere religiosi: vt ibi.

t ℂ Conuersi laici. de conuersis ergo hoc loquitur: monachi ergo vel fratres professi indistincte admittũtur: ad hoc. s. de arbi. cum olim. de sen. ex. canonica. xvi. q. i. generaliter. xciij. di. a subdiacono. hodie secus: quod dic vt in cle. de eta. ꝛ qua. vt hi qui.

a ¶ Cũ clericis. I plebibꝰ ergo vbi sũt clerici ⁊ laici ꝯuersi nõ admittũt ꝯuersi: laici ḡ in hospitalibꝰ ⁊ locis hꝰi vbi sũt solũ laici ꝯuersi isti bñ eligũt sibi ꝑorẽ rectorem magistrũ vel massariũ. s̃. ꝺ arbi. cũ oli. nec hoc hic prohibetur: ⁊ ad hoc. j. eo. indẽnitatibus. §. penul.

ꝯstitutꝰ. ⁊ ꝺ of. le. studuisti. ⁊. c. lꝫ ⁊ dixi. s̃. e. cupiẽtes. circa prin.
h ¶ Canonice. sine aliqua prauitate: vt supra. c. q̃ꝫuis. ⁊. j. e. ꝓuida. ⁊ primo inquiratur de recessu vt ibi.
i ¶ Potuit. sufficit. n. ꝙ appellatio sit iterposita ex probabili ad h̃ vt deuoluat: ⁊ alꝰ ꝯpetẽtis iudicis iurisditionẽ reuocet

cum[a] clericis electionibus[b] interesse. Idem.

Si postꝙ[c] ab electõe i cathedrali vel regulari ecclesia[d] celebrata fuerit i scriptis[e] ex cã: ꝓbabili[f] q̃ ꝓbata deberet legitia reputari: ad se.[g] ap. appellatũ: electionẽ ipsaꝫ per ordinariuꝫ ꝯfirmari ꝯtingat: hꝰi ꝯfirmatio: nisi priꝰ fuerit canonice[h] ab appellatiõe ipsa recessũ: cũ sit ab eo q non potuit[i] de facto ꝑsumpta nullã obtinet roboris firmitatẽ[k]. ¶ Si vo electus[l] q iuxta[m] ꝯstitutionẽ[n] felicis recordationis ni. pape. iij. ꝑde. nr̃i ad dictaꝫ sedẽ venẽat ꝓ electiõis sue negocio ꝓsequẽdo ꝺ ro. curia sine lñia recesserit: añꝙ hꝰi negociũ sit finitũ: eiꝰ electio auctoritate ꝯstitutionis ipsius q̃ nõ solũ vt quis veniat: ſꝫ etiã ex sui mẽte[o] exigit: ꝙ vsqꝫ ad finẽ negociũ prosequatur: eo ipso viribus euacuatur omnino[p]. ¶ Cũ aũt[q] ab electionis ꝯfirmatiõe[r] vł fcã ꝓuisione[s] ꝑeũ[t] ad queꝫ ꝓpt iferiorꝫ negligẽtiã fuerat ꝺuoluta eligẽdi potestas: ad sedẽ appellat cã dẽ: ꝯstiõeꝫ ꝑdictã i veniẽdo ⁊ mittẽdo ⁊ aliꝭ q̃ ꝯstrigũt i ea cõuenit obseruari. Idem.

b ¶ Electionibꝰ. tale. n. ius nõ cadit i laicum. s̃. e. massana. ⁊. c. sacrosãcta. etiã conuersũ vt h. Quid dices i qõne fcã i aliquo ordie: puta humiliatorꝫ vł in aliq̃ ecclesia secuları prescripserũt laici ꝯuersi: ꝙ debeãt ad electionez admitti ⁊ vocari: ꝓ hãc ꝯstõez clerici nolũt eos admittere: q̃ritur qd iuris: Dico ꝙ de iure cõi ꝯuersi laici ad electionẽ nõ admittũt: vt h̃ ſꝫ decr. ista nõ tollit spãliuꝫ locorũ ordinũ vel ꝑsonarũ ꝯsuetudies ꝑscriptas. s̃. eo. li. de ꝯsti. lꝫ q̃re illi ꝑscripte ꝯsuetudini stari dꝫ. nõ ob. ꝙ i talibꝰ nõ valeat cõsuetudo. s̃. eo. massana. qꝛ illud dico verꝫ ſm ino. ⁊ ho. q hoc no. de isti. c. ij. de laicis ꝓfessiõe ⁊ hitu nõ de ꝯuersis cuꝫ ergo conuersus sit ecclesiastica persõa. xij. q. i. c. duo. tale ius spirituale prescribere poterit.

c Si postq̃ꝫ. Si ab electiõe cathedralis vł regularis eccłie in scriptis ex cã probabili appelletur ad papã ea pẽdẽte cõfirmatio facta ꝑ ordinariũ non valet. Requirit dec. cupiẽtes. nõ solũ ꝙ electꝰ veniat: ſꝫ ꝙ vsqꝫ ad finem negocium prosequatur: ⁊ hꝫ locũ ẽt cũ appellatur a confirmatione vel prouisione. hoc dicit.

d ¶ Eccłia. Nõ quo ad cathedralẽ eccłiam bene erat statutuꝫ: ꝙ appellatio deuolueret eoipso ꝙ in scriptis ⁊ cã probabili interposita esset. s̃. e. q̃ꝫuis. sed de regulari non sic erat expressum. parificate igitur sunt regulares cathedralibus sic. s̃. eo. ne pro defectu. ⁊. c. cupientes. secus in casu. supra. e. quãq̃ꝫ.

e ¶ Scriptis. sic. j. de ap. cordi. ⁊ ꝺ h̃. supra. eo. ti. q̃ꝫuis.

f ¶ Probabili. vide istud speciale i istis ecclesijs: ꝙ sufficit: ꝙ appellatio sit interposita ex causa ꝓbabili: lꝫ cã sit falsa: ad hoc vt deuoluat ⁊ potest esse: quia maiora facilius deuoluuntur vt supra. e. de ap. vt debitꝰ in fi.

g ¶ Sedẽ ap. ergo secus si ad inferiorẽ. cum. n. ista dec. ponat suuꝫ casũ spãlem ꝯ̃ regulã. j. de ap. nõ solũ. ij. rñ. quo cauet primo cõstare debere de veritate cãe anteq̃ꝫ reuocent attentata post ap. añ sñiaꝫ interiectã: ob hoc igit a casu expresso nõ recedãt: ſꝫ antiquo ⁊ gñali iuri i alijs stabo: ⁊ potuit eẽ rõ reuerẽtia se. ap. ⁊ vt meliꝰ vł siter. Et qꝛ ista maiõa de facili trãseũt ad papã: vt i pre. dec. vt ꝺbitꝰ i fi. ⁊ si appellet ad legatũ ñ puto hãc. dec. locũ hẽre: lꝫ dici soleat examẽ legati satꝭ eẽ examẽ ap. se. Sꝫ video ꝙ si appellet ad se. ap. nõ sufficit adire legatũ: nisi partes ꝯcordarẽt appellatiõi renũcãdo: de ap.

k ¶ Firmitatẽ. si. j. eo. ꝓuida. ⁊. c. se. ⁊. c. vlt.

l ¶ Si electꝰ. approbat qꝺ no. guil. ⁊ gar. s̃. e. cupiẽtes. §. ꝙ si.

m ¶ Iuxta. si ḡ talis erat electꝰ q venerat ad curiã nõ astrictꝰ tñ illa ꝯstõe: lꝫ añ finẽ cãe recedat cũ nõ hẽat ibi locũ cõstitutio ḡ nec eiꝰ pena: ⁊ facit qꝺ dixi i decre. cupiẽtes in pri. sup ṽbo imediata subiectio. ⁊. s̃. e. cũ. ñ ꝺceat

n ¶ Constitutionẽ. s̃. eo. cupientes.

o ¶ Mente. ⁊ ita punitur q mẽtẽ offẽdit: sicut q mẽtẽ ⁊ ṽba. ff. de iuri. om. iu. l. siquis. ṽ. ꝙ duꝫ ꝓponit. ff. ad mace. si iulianꝰ. §. mutui. imo ꝑfertur itẽtio ṽbis. j. de ꝺ. si. itelligẽtia ⁊. c. ꝓpterea. Et i ꝯ̃riũ videbat: qꝛ cõstitutio penalis erat ⁊ restringenda ff. de peñ. interpretatiõe. sufficere ergo videbat ꝙ venerat ꝓut ꝯstõ dicebat: ſꝫ ꝯ̃riũ ẽ verũ. ista. n. sũt paria nõ venire ⁊ venire ⁊ sine lñia recedere. xi. q. iij. certũ de iudi. c. i. ff. de excu. tu. l. scire. §. obseruabũt. videt ẽt talis offẽdere ṽba hꝫ ꝙ nõ. i. §. ꝙ si ꝑ. xx. sup ṽbo executiõe. nõ ob. ꝙ dꝛ constitutionẽ penaleꝫ nõ extendendã qꝛ in hoc nõ extẽdit qꝺ erat de mente: nec puto electum puniri qui eo tempore quo nõ impedit processus cãe: ꝑ. xx. vł. xxx. miliaria ꝑegrinatiõis recreatiõis vel simili cã iuit extra curiã: ñ eni recessisse dꝛ qui statim est reuersurus. ff. de ꝓcur. ꝑñs. ff. de diuor. l. iij. ⁊ ṽba ciuili mõ nõ captiose sunt intelligenda. iiij. di. erit. ff. de serui. sicui. ⁊ hoc tꝫ guil. ⁊ gar. in decre. cupientes.

p ¶ Omino. qꝺ hic de pena electi venientis ⁊ recedentis sine lñia dictuꝫ est eadem rõne itelligo repetitũ de pena opponẽtium ⁊ personarum instructarum.

q ¶ Cum autem. approbat quod no. guil. ⁊ gar. supra eodem cupientes. in prin.

r ¶ Cõfirmatiõe. in ꝯ̃riũ videbat. ibi. n. nõ de meritis electionis: ſꝫ de iniquitate iudicis agitur. s̃. de ap. interposita. ad fi. ad quid ergo venirent persone instructe: ſꝫ contrarium verum est. lꝫ enim de iudicis iniquitate agat: nihilominꝰ ⁊ de meritis electionis: ⁊ sic necessaria est instructio personaruꝫ.

s ¶ Prouisione. in cõtrariũ videbatur: quia penalis erat cõstitutio: ⁊ quia si papa de prouisione voluisset intelligi: id expressisset: sicut fecit de electionibus ⁊ postulationibꝰ: de deci. ad audientiam. Sed cum quotidie iura ista perficient electiones postulationes ⁊ ꝓuisiones. s̃. e. statuimus. ⁊. C. vt circa. quid iuris de vno ⁊ de alio alio: vt hic patet: ſꝫ post prouisionẽ nõ videbatur vacare eccłia: ⁊ sic nec habere locũ ꝯstitutio q̃ ꝓuidere itendit ecclesijs vacãtibus: vt ibi pꝫ i pri. sed per appellatõem suspenditur confirmatõnis ⁊ prouisiõis effectꝰ de iureiur. venientes. vnde merito locum habet constitutio.

t ¶ Cum. quod dic vt. s̃. eo. ne pro defectu. ⁊. c. quãq̃ꝫ.

a Cum ex eo. Dispẽsare põt epi ⁊ suꝑiores cũ bñtibus ꝑochiales ecclias sibi subiectas: q̄ vsq̄ ad septeniũ studẽdo nõ teneãt ad sacerdotiũ ꝓmoueri: ad subdiaconatũ tñ debẽt ꝓmoueri .i. annũ: alˀs sũt ꝑuati: ⁊ illo durãte septẽnio dz i illis ecclesijs idoneus poni vicarius de fructibˀ ecclie sustinẽdus: elapso septẽnio dz rector .i. annũ in p̄sbr̃m ꝓmoueri. Casus ꝯdit huic cõstitutiõi qd̾ no. guil. s̃. e. lz canon in glo. sup ṽ. bo priuatus.

b Lugdunensi. s̃. eo. licet canon.

c Parochialiũ. nõ collegiataꝝ: in qbˀ locũ hz ꝯciliũ: i collegiatis nõ: ⁊ sic in illis nõ ẽ hec dispẽsatio necessaria. supra e. statutum.

d Tẽpore. i. ex quo possessionẽ habuit: vel ꝑ eũ stetit quominus hẽret. j. c. pri. §. i. ⁊ j. de prebẽ. licet episcopus.

e Personaliter. g nõ ꝑ vicariũ: nisi i casu decr. de p̄bẽ. extirpãde. g cãus ꝑ cõciliũ mutatus nõ est vt ibi dixi: ⁊ idem hodie in casu huius capituli.

f Resideant. dispensare tamen poterant super residentia: vt in ipsa decre. licet in fi. io. an.

g Nõ fuerit. iusto ĩpedimẽto cessãte: vt h̾ i fi. ⁊ j. c. pr. §. põro

h Extunc. i. post illud conci.

i Acceptare. quia nolebãt sic statim presbyterari.

k Proficiẽdi. de mag. c. i. ⁊ c. quia nonnullis.

l Partibus. in quibus forte pauca sunt alia. bñficia.

m Opportunitas. sicut prouident iura q̄ opportunitas ad malum tollatur vt. xviij. q. ij. diffinimˀ. de coha. cle. c. j. s̃. e fũdamenta. j. de sta. regu. c. vno. i rñ. in fi. ita prouident ne opportunitas tollatur ad bonũ: vt hic ⁊ s̃. de magistr. ꝑ totum.

n Indigere. s̃. de magi. c. vlt. vnde de aduocatis dicitur q̄ non minus prouident generi humano: q̄z si patriam armis defenderent. C. de aduo. di. iu. l. aduocati. ⁊ doctoꝝ scia mũdus illuminatur. s̃. de here. cuz ex iniuncto. j. de relig. c. vno.

o Prouidere. ꝫ nonne satis erat prouisũ pauperibus. s̃. de magi. dic q̄ sic circa doctores: sed circa libros ⁊ expensas nõ circa que prouidit ista constitutio.

p Episcopi. lz igiẽ iferiores prelati possint ex causa super residentia dispẽsare. s̃. de cle. nõ resi. relatũ. ⁊ ita ibi sẽtit inno. ho. ⁊ gar. s̃. e. lz in vlt. glo. hoc tamen casu non dispensabunt minores episcopis. ⁊ i. §. porro. idez repetitur. Sed nunquid solus episcopus sine capitulo hanc ⁊ alias dispensationes facere potentẽ: ⁊ videtur expressum q̄ nõ. i. q. v. c. vlt. in fi. vbi ẽt de hoc ⁊ l. dis. ex penitentibus. ⁊ ad idez. j. de ex. prela. c. i. ⁊ s̃. de his que fi. a prela. nouit. ⁊ c. se. In contrarium videtur ꝑ hanc litteram ⁊ per decre. at si clerici. de iudi. cum in his iuribus dicatur de episcopis nulla mentiõe facta de capitulo: ad idem de or. ab episcopo qui renun. epi. c. i. ⁊ ij de cle. coniu. sane. ij. de cle. pu. i duel. c. i. ad idem. j. de eta. ⁊ quali. c. vno. de fi. presby. c. i. cum multis si. ⁊ hoc vltimum credo ⁊ cõiter obseruatur ꝺm ho. qui hoc no. de tẽ. or. dilectus. in fi. magne gl. ⁊ guil. in spec. ti. de lega. §. antepe. in prin. ipse tamen ho. no. contrarium de sta. reg. q̄ dei timorẽ. tamẽ posito q̄ de iure solus dispẽsare nõ posset: de cõsuetudine prescripta sibi potest hoc ius acquirere. s̃. de his que fi. a pre. ea noscitur. in fi. ⁊ s̃. eo li. de consue. c. ij.

q Huiusmodi. parochiales scilicet.

r Subiectas. Nõ q̄ lz quo ad dãdas dimissorias egparemˀ epz originis domicilij ⁊ bñficij: vt. j. d̾ tẽ. or. cũ nullus. i. rñ quo ad casũ istũ secˀ: vñ si boñ. tales ecclias hz muti ne mutin. eps nõ boñ. habebit dispensare ad hanc litteram.

s Obtinẽt. si iã elapsus esset annus: ita q̄ priuati essent tũc eas nõ obtinent: ꝫ obtinuerũt: ⁊ sic huiusmõi dispẽsatio locum non hz.

t Septẽnium. Nota in septennio scholarez esse debere prouectũ: studens in theologia in quinquennio. s̃. de mag. c. vlti. ⁊ etiã studens in iure ciuili: vt in ꝓe. ff. ibi ⁊ i qnti anni ⁊c: ⁊ si voluerint epi in citeriori tpe dispẽsare bñ id poterũt ꝫ i vlteriori nõ: de re iudi. q̄ ad ꝯsultationẽ. de ap. oblate. j. de reg. iur. cui lz. Sed nunquid eps qui dispẽsauit in septennio: ante illud tempus finitũ poterit dispẽsationez reuocare: puto q̄ nõ: ꝑ reg. j. de re. iu. decet. ⁊ s̃. de fi. ps. ex tua. vbi de hoc. ⁊ hoc dico nisi euidens causa sua dederet ꝯtrariũ: ⁊ sic põt itelligi de cl. non residen. c. vlt. vnde ⁊ priuilegiuz reuocatur cum tendit ad norã: de deci. suggestuz. qd si pendente dispensatione mecũ facta de isto septẽnio assumor ad aliam parochialez ecclesiã sine fraude: nũqd adhuc poterit i septennio mecuz dispensari: ⁊ satis videtur q̄ nõ ꝑ hãc litterã: cum videatur inspici tempus ratione ꝑsone: ⁊ ꝺz hoc ⁊ ꝑ ea que dixi in prin. glo. videtur q̄ tempus istud incipiat tempore dispensationis. sed ꝺm hoc esset recipere q̄ ꝑ ix. annos vel quasi ꝓrogareẽ receptio ordinis presbyteralis: ⁊ in hoc vtilis esset declaratio.

u Litterarũ. cuz nõ distinguat: generaliter intelligo siue i grãmatica siue in iure canonico vel ciuili vł scia theologie studeat: ⁊ caueãt episcopi ne dispẽsẽt cũ his qui dociles nõ sũt. iaz eni i eis cessat huius ꝯstitutiõis cã: vnde nec fiat dispensatio. i. q. vij. qd̾ pro remedio ⁊ habentes dispẽsationẽ ꝓpter studiuz studere debent nõ in castris vel villis: sed in studio generali: vt. s̃. de cle. non resi. tue als priuilegium non habebunt vt ibi.

x Subdiaconatus. ꝑ hoc dicunt quidã q̄ sine dispẽsatiõe de cõi iure põt i miorib̾ ꝯstitutˀ eligi ad ꝓchiale ecclia ad idẽ allegãt. j. de p̄bẽ. si ꝓ clericis. ⁊ j. de insti. c. ij. Sed puto ꝯ: ⁊ dico ab antiquo iure illius decr. s̃. de eta. ⁊ qli. ꝓterea nõ recedi: nisi iquãtũ repiẽ expssũ nec ob. h̾ decr. potuit. n. dispẽsari vel ꝑ lr̃as apposito

Quia[a] ex eo q̄ felicis recordatiõis greg. papa predecessor noster statuit in cõcilio lugdun.[b] vt ad regimẽ ꝑochialiũ[c] ecclesiaꝝ assumpti se ad sacerdotium ꝓmoueri faciãt ĩfra annũ a sibi conmissi regiminis tp̃e[d] connumerandum: ⁊ personaliter[e] resideãt[f] i eisdẽ. Alioquin si infra idem tempus ꝓmoti non fuerit[g]: huiusmodi ecclijs absq̄ mõitiõe alia sint ꝑuati: nõnullis extũc[h] ꝑochiales ecclias recusãtibus acceptare[i] legẽdi ⁊ ꝓficiẽdi[k]: cũ eis facultateẽ nõ suppetãt: nec ab ecclíaꝝ p̄latis de alijs bñficiis i plerisq̄ mũdi ꝑtibus[l] intendũ ꝓuideaẽ eisdẽ: opportunitas[m] sit sblata i grãde vl̃is ecclesie: q̃ ad sui regimen viris lr̃atis permaxie noscit̃ idigẽ[n] dispẽdiũ ⁊ iacturã: nos sup h̾ multoꝝ instantia excitati freq̃nter volẽtes cupientibus in scia ꝓficere: vt fructũ i dei ecclesia suo tp̃e afferre valeant opportunuz: vtilit̃ ꝓuidẽ[o]: p̄ñti ꝯstõne sancimus: vt epi[p] eorũq̄ superiores: cũ his q h̾ˀi[q] sbiectas[r] sibi ecclias obtinent[s] vel obtinuerint: i futuꝝ dispẽsare possint libe: q̄ vsq̄ ad septẽniũ[t] lr̃aꝝ[u] studio isistentes promoueri mĩme teneãt: nisi ad ordinem subdiaconatus[x]

duntaxat: ad quem infra predictum annũ recipiendũ: ne sicut multis ꝺ xp̃i[a] patrimonio sublimatis olim factum eẽ dinoscitur[b] a statu retrocedere[c] valeant clericali: oĩno astringi volumus: ⁊ nisi receperint pena[d] cõtenta in dicto cõcilio eoipo ꝑcelli. ¶ Porro septẽnio p̃dicto durãte ijdẽ epi et supiores sollicite ꝓuidere procurẽt: vt per bonos ⁊ sufficiẽtes vicarios ab eis in hꝰi ecclesijs deputandos aiaꝝ cura diligent̃ exerceatur[e] ⁊ ꝺseruiat̃ laudabiliter in diuinis: q̃bus de ipsaꝝ ecclesiarũ ꝓuẽtibꝰ necessaria ꝯgrue mistrẽtur[f]. ¶ Elapso ṽo dicto septẽnio[g] hi cũ q̃bus fuerit vt p̃mittit̃ dispensatũ ad diaconatus ⁊ p̃sbyteratꝰ ordines infra annũ se faciãt ꝓmoueri: aliogn[h] extũc dictaꝝ penam[i] nisi iusta de cã id obmiserint: ipso iure se nouerit incursuros. [l] dez.

O. Ommissa[k] tibi parochialis[l] ecclia: q̃p̃ tantũ[m] de anno tantũ fuerit: q infra ipsũ nequeas iuxta statutum generalis cõcilij lugdunen.[n] ad sacerdotium promoueri: non est nisi tunc demum cum ex toto fuerit ipse annus elapsus[o] censenda vacare: nec potest alteri ante a te nolẽte[p] cõferri. ¶ Annus autem huiusmodi qui a tempore illo incedit: quo ipsiꝰ ecclie regimẽ cõmissũ tibi extitit ⁊ possesionẽ eius pacificam[q] habuisti: vel ꝑ te[r] stetit q̃ minus hẽres eãdẽ tibi si currit si ꝓmoueri iusto ĩpedimẽto[s] detẽtꝰ ĩfra tps hꝰi nequisti. ¶ Porro si .j. dictũ tps nõ fueris rõabili cã cessa

licas vel ꝑ presẽtationẽ patroni cõsequi parochiales ecclesias in maioribus ꝯstitutus: si dispensetur cum tali necesse habet ĩfra annũ subdiaconꝰ fieri: ⁊ sic ĩtelligo titulũ ter. ⁊ dixi de hoc. s. in pre. decre. si pro clericis.

a ¶ Christi. Nota ꝺominiũ bonorũ ecclesiarũ esse penes christũ ꝺ hoc xij. q. i. expedit. xvi. q. i. quoniã q̃c q̃d. s. de verbo. sig. causa.

b ¶ Dinoscitur. Nõ ex preteritis circa futura caueri. xxiij. di. in noie de procu. c. i. ⁊ . s. eo. fundamenta §. digne.

c ¶ Retrocedere militãdo negociãdo vel vxorẽ accipiẽdo: qꝺ possũt ipsi clerici ĩ minoribꝰ cõstituti. s. ꝺ cle. cõiu. c. i. sed q̃ sũt in sacris nõ. j. de vo. c. vno.

d ¶ Pena. ꝓuationis ipso iure.

e ¶ Exerceat̃. ꝓuidit hec cõstitutiõ ecclesijs ⁊ persõis sic. s. e. cũ nobis olim. ĩ fi. ⁊ . j. de regu. beneficium.

f ¶ Ministrẽtur. nõ enim debent ꝓprijs militare stipendijs. xij. q. ij. charitatem.

g ¶ Septennio. idem est de minori tempore si ad minus dispensatus fuisset: quo fieri põt: vt superius dixi.

h ¶ Alioquin. extũc. i. elapso anno a fine septennij.

i ¶ Pena. priuationis.

k O. Ommissa. quattuor dicit. Primo q ad penã priuationis rectoris parochialis ecclesie non promoti requiritur q annus integer sit completus. Secũdo q annus ille non currit iuste ĩpedito. Tertio q post priuationem ecclesia eidem conferri non potest. Quarto q non promotus si eo animo receperat ecclesiã vt fructus anni perciperet tenetur ad restitutionem ipsorum: ⁊ qui ea mente cõtulit ecclesiã ꝓuare dꝫ indẽnẽ.

l ¶ Parochialis. non collegiata. s. e. statutum.

m ¶ Tantum. quia amodo ante finem anni non expectamus aliqua tempora statuta ad ordines recipiendos: de quibus. s. de tẽ. or. de eo. vl' si superest vnũ tẽpus adhuc non est diaconus vel subdiaconus.

n ¶ Lugdun̄. s. e. licet canon.

o ¶ Elapsus. facta computatione: vt dicitur. j. prox. In contrarium videbatur: q2 lex dicit: q si promisisti mihi facere insulam infra certum tempus ⁊ iam tempus tantum lapsum est q amodo infra illud tempus fieri non põt: lꝫ totum tẽpus nõ transierit contra te agere possum. ff. de ṽ. ob. l. hoc iure. ⁊ . l. si ita stipulatus essẽ vnde ex quo certũ erat illũ infra diem promoueri nõ posse: videbatur pena comissa: sed contrarium est verum vt h patet ⁊ h tenebat guil. ⁊ gar. s. eo. lꝫ canõ. per. l. ff. ꝺ ver. ob. l. in illa stipulatione. ⁊ . l. insulã. vbi expresse dicitur stipulationẽ penalẽ nõ cõmitti ante diẽ: etiã si sit certũ parere non posse. Itẽ lꝫ certum sit cõditionẽ extiturã: expectari debꝫ donec existat. ff. q̃n di. le. ce. l. huius legatum. Ad contraria potest responderi: vt no. in. d. l. h iure. vel dic ante diem agi posse quanti interest opus inchoatũ non esse: vt in primis iuribus: sed ad penam nõ vt in secũdis ⁊ hic.

p ¶ Nolẽte. ⁊ merito nõ potest conferri: q2 nõ cõferuntur beneficia antequã vacent. s. de cõ. prebẽ. c. i. ⁊ . ij. Anno autem elapso libere potest conferri non obstante illius possessione. j. de preben. licꝫ episcopus. idem vides ĩ morte nãli: q2 lꝫ certũ sit clericũ moriturum: non tamen cõfertur eius bñficiũ ante mortem: vt. s. de cõces. p̃. c. i. ⁊ . ij.

q ¶ Pacificam. Quid si nactus est possessionem solum minoris partis bonorum: dicunt quidam q non currit tẽpus. secꝰ si maiorem: ar. j. de resti. spoli. frequens. dic hm guil. qui hoc no. s. e. licꝫ q si liberũ habet exercitiũ cure animarum. tenetur hac constitutione: lꝫ tm̃ minoris partis bonorum possessionẽ hẽat: quia cura pars pricipalis est ⁊ dignior: de eta. ⁊ quali. cum sit ad hoc de conse. ec. vel al. q dubijs. ⁊ eius ratione tenentur ad sacerdotium promoueri: de pre. extirpãde secus si non hẽat liberum cure exercitiũ: lꝫ possessionẽ hẽat et maioris ꝑtis bonoꝝ: ad idẽ. s. e. ti. dudũ. ij. circa prin. vñ dixit h lr̃a: ipiꝰ ecclie regimẽ ⁊c. Quid si postq̃ꝫ nactus ẽ possessionẽ mouet̃ sibi ꝯtrouersia: dixit guil. q si icõtinẽti ĩ ipa possessiõe lis sibi mouet̃: ⁊ possessio continuet turbat̃ ꝓmoueri nõ tenet̃: q2 q̃ icõtinẽti fiũt ⁊c. s. eo. officij. ff. si cer. pe. lecta. ⁊ q2 non videtur pacifica fuisse que non durauit: ad hoc. s. e. si postq̃ꝫ. §. ij. s. de ver. sig. naꝫ ⁊ ego ⁊ . ff. de ĩ rẽ. ṽ. si pro parte §. vlũ. de pe. dist. i. diuortium. ⁊ litis euentus dubius est. ff. de pec. quod debetur. posset ergo esse quod ecclesiam perderet ⁊ sic in presbyterum ordinatus absq̃ꝫ bñficio mendaciter. xciij. di. diaconi. vlt. Si autem possessionem aliquam diu obtinuit sine litigio hac constitutione artatur: ⁊ sufficit q semel cepit pacifice possidere supra e. dudum infra de act. emp. l. ex empto in prin. alias suo velle quilibet posset sibi litem confingere in fraudem huius constitutionis. nec ob. q iste succũbere poterit: quia mala electio est in culpa. C. de acqui. pos. l. vl. C. de iur. deli. sancimus.

r ¶ Per te stetit. sic. j. de preben. licet episcopus.

s ¶ Iusto ĩpedimẽto. sic. s. e. q̃ꝫ sit ad fi. pone q toto illo anno egrotauit vel abñs erat eps: ⁊ cõmendaticias hẽre nõ potuit: vel eũ eps ordinare noluit vel his similia: hec. n. sũt iuste cãe q̃ excusabũt eũ. ⁊ pp hanc causam dico: lꝫ q elapso anno

stati illo nõ vocato possit alii eccli͞a ɔferri: vt i p͞dí.dec.lʒ tñ tuti⁹ ⁊ honestib⁹ eẽt ipʒ citari:⁊ facẽ ꝓnũciari illũ puatuʒ: si nõ ostẽdit dispẽsationẽ vl'iustũ ipedimẽtũ. ná si h̄ amisso fiat collatio:ipe postea veniẽs ⁊ ꝺ iusto ipedimẽto vl'dispẽsatiõe fidẽ faciẽs collationẽ cassari faciet:ꝺ re iudi.cũ bertold⁹.'sed q: iudices vl'illi ad quos collatio spectat nolũt litigare vel se aduersarios cõstituere:nec illi qbus faciẽda ẽ collatio nisi ꝑ hẽant ius i re:iõ cõi⁹ eligit alia via: vt sine alia ꝓnũciatiõe fiat collatio.

a ¶ Eccli͞a ipa.tolle qꝺ ẽ in fi.§. nullaten⁹ ea vice

b ¶ Existis.qdá ha (⁊c̃. bẽt h̄ i lr̃a ⁊ ad quá iha bilẽ reddidisti te.

c ¶ Ludibrio. si c.C.de bo.que li.l.vlt.§.vbi autem puerilis.

d ¶ Faciẽdũ.vt.C.cõia. ꝺle.l.ij.i fi.mag ergo cõsiderem⁹ sensuʒ qʒ ꝟba ad idẽ.ꝫ.e.fi postqʒ.§.j. ꝫ.de ꝟ. sig.itelligentia. ⁊.c.propterea.

e ¶ Ea vice.itelligo.i.'in illa vocatiõe: al's lex eẽt iposita ꝟbis.facile.n. eẽt sibi ɔferre vni quẽ sciret nolle ɔsẽtire:⁊ postea reiterato illá ꝓ ɔferre: hʒ illos q hñt itertu:⁊ ad quá te ihabilẽ ⁊c̃. ñ ẽ dubitatio'táta.

f ¶ Iterato.ná q̃ rõe posset primo anno finito iterato eidem ɔferri eadẽ rõe finito scꝺo:⁊ sic dic ꝺ ť tio ⁊ sic ꝺ singul':⁊ sic canõ frustaref effectu:vt dictũ ẽ:ɔcor.ꝫ.ꝺ testi.lʒ.iij.

g ¶ Intendens.si ergo itẽdebat a ꝑncipio ꝓmoueri:ʒ postea mutata volũtate ꝓmot⁹ ñ fuerit:nõ teneť ad restitutionẽ fructuũ:qꝺ vũ puto ꝺ pcept̃ añ mutatá volũtatẽ :'i alijs crederẽ (sec⁹ eadẽ rõne.

h ¶ Postmodum.elapso anno.

i ¶ Mutata.Nõ ꝙ fraus purgaf:sic ⁊ mora infdũ.ꝫ.ꝺ loca potuit.⁊.j.ꝺ re.iu.mora.vbi de.h.⁊ no. eritñ spectari cũ vitiũ ɔsistit i aio al' spectaf initiũ.ꝫ.e.li.ꝺ rescrip.fi eo tꝑe.ꝫ.e.dudum.j.vbi de hoc.

k ¶ Promot⁹ fuẽit.ad sacẽdotiũ.j.ãnũ.

l ¶ Promouẽdũ.⁊ i vitate ꝓmot⁹ ñ fuisti:al's purgaf vitũ in (vtroqʒ.

m ¶ Offensaʒ.sic.ꝫ.e.ꝑpetue cũ'suis ɔcor.

n ¶ Indẽnẽ.põe.n.illũ q fruct⁹pcepit ñ eẽ soluẽdo:ita ꝙ ieffi car ẽ actio ɔ eũ.ꝫ.ꝺ solu.odoard⁹.dabif i ɔferẽtẽ vt'h̄'videf: ⁊ h̄ loquitur non soluʒ de obligatione in foro anime:ʒ etiaʒ in foro iudiciali:dummodo ꝺ tali credulitate vel fraude fiat fides:tamen qui fraudem allegat illam probabit.'ff.de proba.quotiens.§.qui dolo.⁊ probabitur id per coniecturas.j. ti.priori.c.ij.

o S
p I abbatem.Abbas exemptus eligitur in episcopum:ʒ transire non potest sine licentia pape vel legati de latere. Secundo dicitur ꝙ legatus de latere potest confirmare electiones episcoporum exemptorum :'reliqui non sine speciali mandato.declarat que no.ber.ꝫ.de postula.c.vl. vltra medium glo.compost.ibidem in'prin.et ea que no. moderni de consue.cuʒ venerabil'.⁊ gar.ꝫ.c.cupiẽtes.§.deniqʒ.

q ¶ Abbatem.idem intelligas de' quolibet alio inferiori prelato ab'episcopo quia eadem est ratio.

r ¶ Subiectum].quod cognosci potest per decre.j.de priui. si papa.idem de subiectis 'episcopo quo ad hoc ꝙ eligi possunt:sed sine licentia episcopi non transibunt.

te ꝓmotus:tibi eccli͞a ipa q̃ dicti statuti aucte iá priuat⁹ existis ne statutum ipm fiat ludibrio:debitoqʒ frustretur effectu ⁊ non rebus ʒ verbis cuʒ sit poti⁹ ɔtrium faciendũ lex imposita videaf nullaten⁹ ea vice poterit iterato conferri.

¶ Ceteruʒ si ꝓmoueri ad sacerdotiũ nõ itendens pochiale recepis eccli͞á vt fruct⁹ ex ea ꝑ annũ pcipias: ipam postmodũ dimissur⁹:nisi voluntate mutata ꝓmot⁹ fueris tenea beris ad restitutionẽ fructuũ eorũdẽ:cũ eos ŕcepis fraudulent.

¶ Illũ át q eá tibi ɔtulit:cũ te ñ crederʒ ad h⁹i ordinẽ ꝓmouẽdũ ꝑter diuiaʒ quá exide icurrit offẽsam ad huá dá idẽneʒ eadẽ eccli͞aʒ ꝺcernim⁹ obligari.

Idẽ.

S I⁹ abbatẽ eccl'e romáe imediate subiectũ in vr̃ʒ episcopũ elegistis:repꝛehẽdi ex inde nulla rõne potestis:ei tñ ab illo ꝙ a nobis vl' apo.se.lega.si sit in ꝓuincia de latere nr̃o missus: dari nõ põt lnía suũ deserẽdi mõasteriũ: ⁊ ad vr̃aʒ eccli͞á trásceũdi. ¶ M⁹i⁹ vero legati qui maius oibus

s ¶ Epʒ.idẽ ꝺ alijs dignitatib⁹:puta ad aliam abbatiam.ꝫ.e.c.nullus cum fi.⁊ eadem est ratio.

t ¶ Elegistis. dubitatiõis fuit cá epo q: nõ hʒ liberũ volatũ sine lnía pape debet postulari ad alium archiepiscopatum:⁊ si eligatur non vʒ electio eadem ergo rõ videbaf in abbate immediate subiecto:vt per id ꝺberet postulari non eligi : ʒ illud speciale in episcopis.ꝫ.de renun.nisi cum pridem.non enim q cunqʒ habet petere licentiam tráseundi postulandus est:vt probatur.ꝫ.e.fi religiosus.⁊.c.nullus.⁊ in his que no.ꝫ. de postu.c.vlti.

u ¶ Exindequia elegistis ⁊ non postulastis.

x ¶ Prouícia fi.n. legat⁹ eẽt:ʒ nõ i illa ꝓuicia:lníaʒ dare ñ põt.lʒ eniʒ q̃dá possit q̃ volũtate iurisditiõis sit ex ꝓuiciá sibi ꝺcretá eũdo ⁊ redeũdo:tñ h' cõtentiose iurisditionis sunt nõ potest:vt hic ⁊.ꝫ.de consue.cum venerabil'.Primum probaf de of.le. ꝙ translationeʒ. ⁊ c.p.⁊.ꝫ.de sen.ex.ad eminentiam cum fi. Et ꝙ dicit sit in prouincia missus quod ẽ.j. quia lʒ prouinciam exiuisset dummodo in legatione esset:adhuc licentiaʒ dare potest.ꝫ.de of le.nouit.fi autem exiuisset prouinciam ⁊ legatiõeʒ sec⁹ :⁊ sic posset intelligi hec littera.

y ¶ Latere.s.cardialis.j.de of.le.c.ij.i fi.vbi dicaʒ ꝺ h̄

z ¶ Missus.s.baudi vel ab alio qui hẽrʒ:sr̃ h̄ spále má

⁊ ¶ Deserẽdi.sic.n.iferior non de (datum :vt in fi.c.j. bit sine sui supiorʒ licentia suá eccli.aʒ:de renun.admonet.sic nec iste sine pape lnía qsibi ꝓrim⁹ ẽ superior:vl' sui legati ꝺ latere suum monasterium deseret.

ɔ ¶ Tráseũdi.qd si abbatia ñ sit exẽpta ʒꝓuilegiũ hʒ ꝙ abbas ad epatũ ñ possit assumi siñ se.ap.lnía ex cá fote:q: abbates scv idẽtes ŕcessuros res mõsterij dissigũt: ⁊ hẽs ꝺ h̄ priuilegio.xvj.q.j.hic ẽ ẽt nũqd poteit legat⁹ ꝺ latere huic dare lníaʒ i sati vr̃ isti⁹ ꝺcre. ar.ꝙ sic:q: põt oía ꝑter excepta:ꝺ of. le ꝙ tráslatiõeʒ.xvj.q. j.fraf.ff.ꝺ of.ꝑfe.ꝑto.l.vna.ad h̄.j.ꝺ ꝟ.sig.c.j.i ꝑn. Un̄ nõ ꝙꝑ hác ꝺcr.reꝓbata ẽ opinio hosti.no.ꝫ.ꝺ ɔsue.cũ venerabilis.dicebat.n.ibi ⁊ ꝺ renũ.c.vl.i ꝑn.ꝙ illi legati hẽbát spále mádatũ tráſferẽdi abbates exẽptos: al's id facẽ ñ possent ꝑ ꝺcre.ꝺ offi.le.ꝙ tráslationeʒ. ʒ cõpost.ibi cõtra dicẽs ꝙ ex generali legatiõe hoc poterant:⁊ eius opinio hic approbatur:vt vides.

ꝛ ¶ M⁹i sũptũ ex eo qꝺ no.gar.ꝫ.e.cupiẽtes.circa ꝑn. sup ꝟbo examen.⁊ dic huiusmodi.s.de latere.

a ¶ Maius.vnde minores legati exequũf officiũ suũ eo presente.ꝫ.ꝺ offi lega.c.volentes.

b ¶ Imperiũ q: ordiariũ ẽ:nec perit morte mádaf.j. ꝺ off.leg.c.ij.⁊ in eo paresit ꝓcõsulib⁹:vt ibi.

post romanū pōtificē i ꝓuīcia sibi decreta ipiū cēsef hr̄e ar chiepoꝝ epoꝝ ⁊ exēptoꝝ ele ctiōes pōt ex offō ꝯfirmare. ¶ Alij aūt legati hr̄ neqūt: nisi eis id a sede ipa specialit sit commissum. Idem.

SI ꝯpromissari i quē ꝺ fūcto epo trāsferf eligē di ptās negligent ifra tp̄s a iure statutū eligē ptermittat ad sup̄iorē ptās deuoluif ꝓui dēdi sibi q̄ꝫ ꝓmittētes iputēt q i talē ptātē hūi trāstulerūt ¶ Si vo eligat sꝫ idignū: tūc siue scient id fecerit: cū dolus ipius eis q nō sūt i culpa non debeat imputari: siue etiam igrāter cum suo sit functus offō eligēdi ptās nisi ⁊ ipi sci ent electionē talē ratā habu erint: libē reuerti ad eosdē

a ¶ Hēre.ff.de of.p̄si.l iiij.ff.de offi.ꝓcō su.sed ideo.
b ¶ Offō legatiōis: q: nō reqrit spāle mādatū: ⁊ iō di cebamꝰ p decre.s.e.q: diligētia.vbi hꝫ cōpo.itē quia non erant hec specialiter reseruata.
c ¶ Legati.s.nō de latere: vl'g dignitatē illā sibi vendi cāt ecclia ꝝ ptex tu: de qbꝰ.s.ꝺ of. leg.c.i.⁊.p.⁊.j.e. ti.c.primo.
d ¶ Hoc s.ꝯfirma re epos archiepis copos ⁊ alios exē ptos.
e ¶ Spālit. No. q nō tātuꝫ valet genꝰ qꝫtū spēs: ꝺ ap.c.ij.de hoc de of.or.si sacerdos. ⁊.xxiij.di. quāqꝫ.
f ¶ Cōmissū. No ⁊ breuif: q si exē ptus iferior episcopo eligif ad epatum tꝫ electio: tñ trā sire nō poterit sine licentia quē dat papa vel eius lega tus de latere. si canonicus vel alius eligif i epꝫ exēptū vel archiepꝫ exemptū vel ad aliam dignitatē exēptā le gatus de latere ꝯfirmat: iferiores legati nō sine māda to spāli. Si aūt epi i epꝫ vel archiepꝫ postulef. tunc vt trāsire possit: spālis licētia pape requirif: q: cāus ille s.epoꝝ translatio est de reseruatis.s.de of.le.q translatiōnē ⁊ sic sane decre.istā intelligas. vnde non dixit h q legatus admittat postulationes: sed q confirmat ele ctiones: epi autē non eliguntur vt predixi.
g SI cōpromissarius. Si cōpromissarius non eligit i.ꝑs iuris: ad sup̄iorē deuoluif ptās ꝓuidēdi si eligit sꝫ indignuꝫ: idistincte redit ad cōpromittētes: nisi id scienter ratuꝫ habuerint. Ideꝫ si electus idoneus nō cōsentit. si cōpromissarius sciēter eligit idignū: ipe solus ab ecclesiasticis bñficijs triēnio ē suspēsus: nisi id cōpromittētes sciēter ratū habuerit: ⁊ pena p̄dicta sus pēsionis nō hꝫ locū in epo cōpromissario: nec i electio ne iferioꝝ epoꝝ: ⁊ restringif illa pena ad bñficia q ob tinet i ecclia offēsa: ⁊ idē i bñficijs illius qui defecit in ꝓbatiōe eius, quod obijcit in personaꝫ. Declarat h de cre. multa iura ⁊ multas opiniones: ⁊ maxime ea que no. vin. ⁊ ber. de conces. preben. constitutus. in prima glo. ⁊ ipse ber. s. eo. causā ⁊ inno. ⁊ hosti. s. e. ne pro defe ctu. ⁊ compost eo. ti. in causis. in fi.
h ¶ Cōpromissariꝰ. vel cōpromissarij cū eadē rō sit in pluribꝰ ⁊ in vnū ⁊ in plures compromitti potest: vt hic ⁊.c. causam. ⁊.c. in causis. ⁊.c. cum in iure. cum si.
i ¶ Episcopo. idem intelligas quo ad penam priuatio nis de inferioribus dignitatibus: cum semper inferio res locum habeant rationes.
k ¶ Eligendi. ⁊ tunc poterit etiam postulare: vt. s. e. in causis. de renun. post translationem.
l ¶ Negligēter. al's non curret tēpus: de cōces. prebē. q: diuersitateꝫ. Quid si dolo neglexerit: nūquid habe bit locū quod hic dicitur: an qđ dicitur. j. § pr. puto lo cū hr̄e quod h dicitur suffcit. n. q non eligit: ad hoc. j. de ap. ab. eo. vbi ptermittere facere qđ quis dꝫ ifra de bitū tp̄s siue dolo siue negligentia id faciat equiparā tur: ad idem de testi. p tuas in fi. s. de rescrip. plerunqꝫ.
m ¶ Tempus. trium mensium.
n ¶ Statutum. l. di. postqꝫ. ⁊. s. eo. ne pro defectu.
o ¶ Superiorem. proximum vel ad capitulum in inferioribꝰ in casu. de conces. preben. c. ij.
p ¶ Imputent. puniuntur enim ex proprio facto non ex alie no: quia negligentem elegerunt.
q ¶ In talē negligētē. s.
r ¶ Huiusmodi. eligen di episcopum.
s ¶ Trāstulerūt poterāt n. sibi ꝓuidere sollicituꝫ eligendo. Itē alio mō. s. nō dādo eis totū tp̄s qđ hēbāt: ad hoc ꝺ elec. cū i veteri. cū si. Et sic no. q negligētia ꝓcuratoris no cet dño: de h. s. vt lit. nō ꝯtes. c. i. in gl. vlt. pdunt n. ius ex quo p se vel per aliū debito tp̄e vsi nō sūt ff. quēadmodum serui. amit. l. vsu. Ad hāc p̄nā ptē ꝯdicit expsse. C. ꝺ tēpo. ap. auc. si tñ. vbi dꝫ q si i cā apella tiōis eligāt arbitrarij: nō currit bienniū appellatōis ꝓsequen de pēdēte corā arbitris cā: etiā si mille anni transirent: sꝫ tūc currit cum arbitriuꝫ desertū fuerit. so. ibi cōpromissum factū est de voluntate prescribentis: ⁊ eius cui ꝓscribif fm inno. q hoc no. s. e. ne ꝓ defectu. i p̄n. nec p oīa est idē i arbitris com promissarijs: ⁊ ꝯpromissarijs datis ad eligēdū: vt pꝫ. s. e. sic ⁊ j. ꝺ re iudi. cū ab vno. Si qraf an ꝯpromittētes hoc mādatū reuocare possint: dic vt no. s. e. i causis in antepenulti. glo.
t ¶ Eligat. infra debitum tempus.
u ¶ Imputari. in hoc concordabant supradicti doctores i gl. s. in prin. allegatis. c. s. e. in causis. ⁊ bar. brix. in qōne veneria li que incipit. canonici cuiusdam ecclesie. peccata. n. suos de bēt ⁊c. j. §. porro cum suis concor. excepto compost. qui tene bat in totum contra istum. §. in decr. supra. e. in causis in fi. di cebat. n. in hoc casu ad superiorem potestatem deuolui: cum vice capituli cōpromissarij predicti fugantur.
x ¶ Ignoranter. h olim erant opiniones. ber. tenebat hāc opi nionem que h approbata est. s. e. causā. ⁊ in pre. decre. cōstitu tus. de conces. preben. ⁊ eadem ratione hosti. ibi. ⁊ compost. e. ti. in causis in fi. dicebant contrarium per decr. s. e. cum ter ra. que decr. non ob. ⁊ intellige eam vt ibi no. Item illa ratio ne hoc dicebāt q isti compromissarij funguntur vice capitu li: sed capitulum eo casu iterum posset elligere: ergo ⁊ iste cō promissarius: sed non est verum: vt hic vides.
y ¶ Functus. sicut in iudice siue bene siue male semel iudicā te: de offi. dele. i litteris. ⁊. c. venerabilis. ff. de re iudi. l. iudex ⁊. l. paulus cum si.
z ¶ Sciēter. bñ dicit: q: sicut a p̄ncipio si ignorāter elegissēt nō hēret locū pena ꝯcilij: ita nec si ignorāter ratificent.
⁊ ¶ Rataꝫ. trahitur. n. rathiabitio retro: ⁊ comparatur māda to. ff. de re. iur hoc iure. §. deiecit. ⁊. l. sp. §. i. j. de sen. ex. cuꝫ qs ⁊. j. de re. iur. ratihabitiōe. cum suis concor ⁊ bene poterant ratam habere: quia suo nomine id erat factum: al's secus: vt in pre. decre. cum quis. j. de re. iu. ratum quis.
ꝯ ¶ Habuerint. in quo casu deuoluitur prouisio ad papam supra. e. quāqꝫ.
ꝝ ¶ Libere. q: habebunt liberū tp̄s ac si noua esset vacatio: vt. s. e. si electio. si. de ma. ⁊ obe. cum olim.
a ¶ Eosdem. ꝓbamus sꝫ oliꝫ p decre. de renū. post trāslationē in fi nā ibi nō valuit electio vel postulatio facta per ꝯpromis sa iū: ⁊ nihilominus papa mādat q cōpromittentes eligant.

a ¶ Idē fit.s.q̄ electio libere ad eosdē reuertiẗ cōpromitētes.
b ¶ Eligit.compromissarius.
c ¶ Idoneum ꝯ.eodem cum in cunctis.
d ¶ Renuit.vel post consensū renunciat: vel diem claudit extremum.supra.e.si electio.
e ¶ Cōsētire. approbaẗ h supradicte gl.ber.⁊ reprobaẗ opinio hosti.q in hoc pūcto dicebat ɔ̄trariū in pdi.decre.cāz i fi. rōe pcū i supiori cāu reddita:⁊ q2 v̄ba cū effectu sūt itelligēda.ꝯ.de ele.ñ resi.relatū.⁊.capl'z posset ğ ⁊ ipe q ipsi⁹ vicē gerit xciij.di.c.i.cū.si.ꝫ h ē falsū pp supiorē rōnem q2 fūct⁹ ē ⁊c.Et qꝺ dic iste §.⁊.§.pri.quo ad scꝺm casū veꝝ itelligaẗ:nisi aliud caueret i mandato: puta q̄ possit eligere semel ⁊ pluries ⁊c.⁊ ita terminauit bar.brix.i qōe sua dñicali:q̄ incipit qdā dederūt ptātez.vñ dicebat damasr⁹.ꝯ.i p.decr. causaz.vt vbi electio defert a iure pōt sepius fieri ⁊ variari:ꝫ vbi ab homine vnica electiōe ɔ̄sumiẗ ptās.ff.ꝺ v̄.ob eū q certaꝝ.§.vlt.nō.ob.ħz eū.ff.de opt.le.l.ij.vbi electio ꝺlata ab hoie vnica electiōe nō ɔ̄sumiẗ:q2 ibi nō fuit exhibita tota familia i q̄ debebat fieri electio.distixerūt qdā an decẽ potestas,puidēdi:an eligēdi:vt i pmo cāu iteꝝ possit eligere: i scꝺo nō:q̄ distictio satis eq̄ v3: nec ista decre.ɔ̄dicit:q2 de potestate eligendi loquitur:vt patet in ipsius prin.
f ¶ Eligitur.scienter:q2 al's pena suspensionis locū nō h3.
g ¶ Nō ɔ̄uenit.xxiiij.q.iij.si hēs.ff.ꝺ dolo.⁊ elegāter.C.de iof.tes.siquis suo.i fi.C.de penis sancim⁹.j.de iniur.⁊ dā.da.⁊ si pignorationes.⁊.j.de re.iur.nō debet.⁊ dic vt ibi.
h ¶ Premittitur.in.§.si vero.
i ¶ Teneat.ꝯ.de his q̄ fi.a ma.par.ca q̄siuit cū suis concor.
k ¶ Ecclesiasticis.q̄ i ipa ecclia obtinēt:vt statiz sequitur.
l ¶ Concilium.ꝯ.eo.cum in cunctis.
m ¶ Ipso iure.approbaẗ in hoc opi ber.⁊ hosti.qui hoc no.ꝯ. e.inotuit.⁊ oppinio ino.ꝯ.e.cū in cūctis.⁊ reprobatur opi.tā. quam no.ber.in decrre innotuit.qui dicebat: q̄ requirebatur snīa per decre.ꝯ.eo.quisquis.sed non est verum vt hic patet ⁊ decre.illa in alio casu loquitur.
n ¶ Huiusmōi.qꝺ h dr̄ tenebat hosti.de elec.cū i cūctis.⁊.ꝯ.e ti.cāz.i fi.⁊ dic h⁹ i.s.pena suspēsiōis p triēniū a bñficijs.
o ¶ Eligēdū epm vel superiorē p id qꝺ statim sequitur.
p ¶ Compromissarius ꝯ.e.causam.⁊ idem si eps elegerit proprio iure:vt quia habet vocem in electione patriarche vel archiepiscopi vel alterius episcopi:q2 eadē ē ratio.
q ¶ Sic peccante.s.in eligendo scienter indignum.
r ¶ Iure.j.de sē.ex.q2 piculosū.Nō q2 lz hoc teneat hosti.i supradictis glo.⁊ gar.i decre.cupiētes ꝯ.e.§.ceteꝝ.tñ oliz dubitabaẗ iō:q2 decre.illa q2 piculosū.v3 de sui mente itelligenda ꝺ suspēsionib⁹ ab officio vl' coherētib⁹ offō puta igressu ecclie ⁊ silib⁹:ibi pp executionē pōtifical' offcij ⁊c.ꝫ laudeẗ de⁹ ⁊ dñs bonifaci⁹:q dubitationē illā mihi sustulit p hāc lr̄am. ⁊ potuit eē rō:q2 spūalia sine tpalib⁹ diu eē nō pñt:q̄ hñt se vt cōnexa.i.q iij.siquis obiecerit.⁊.c.saluator.⁊ eēt verecundū episcopos mēdicare.ꝯ.ꝺ renū.ad supplicationē

idem[a] fit cuz eligit[b] idoneuz[c]: sed electus renuit[d] cōsentire[e]. ¶ Porro eo casu cum scilicet indignus eligitur[f] ab eodem: compromittentes quos illius odio non conuenit[g] pregrauari: nequaquaz nisi sic p mittitur[h]: ratum habuerint puniuntur: sed ipse vt pena suum auctorem teneat[i] a beneficijs ecclesiasticis[k] triennio iuxta lateran .concilium[l] suspēditur ipso[m] iure. ¶ Huiusmodi[n] q3 pena nec in episcopo si an eligenduz[o] fiat cōpromissari⁹[p] sic[q] peccāte: cū ꝺ iure[r] nullā sniaz suspēsiōis icurrat: nisi de ipso expssa mentio hēaẗ: nec i alioꝝ q̄ epoꝝ ⁊ supiorū ipoꝝ electiōibus: cū peccaẗ i ipis vēdicat sibi locū[s] ¶ Restringiẗ[t] etiā dcā pena solū ad ea bñficia: q̄ sic peccās in illa obtinet ecclia: quā talit[u] eligēdo spālit[x] nosciẗ offendisse[y]. ¶ Et iꝺ i illi⁹[z] bñficijs ē cēsēꝺ q alic⁹ electionē postulationē aut puisiōez ipugnās i pbatione ꝺficit ei⁹ qꝺ obijcit i psonā[&]

Procurator[2] ad appellādū ɔ̄ electiōē postulationē aut puisionē[x] alic⁹ nō aẗ idone⁹ ꝺceto[a] reputeẗ: q̄ si oia q̄ i formā[b] obijcē vl' psoas[c] ⁊ pp q̄ appellare itēdit: singularit[d] ⁊ clare i eius pcuratorio dē.

s ¶ Locum ɔ̄.ꝯ e.q3q3.in fi.ibi soluitur.
t ¶ Restrigiẗ.dicebat hosti.i decre.cū in cūctis.q̄ sup hoc pūcto necessaria erat interptatio: fouebat tñ ɔ̄riā opinionē: q2 idefinite loq̄baẗ cōcilīū: ⁊ q2 ɔ̄stō illa fauorabilis videbaẗ ecclesijs. Cōcordat aūt ad hūc.§.ꝯ.eo.cupientes.§.ceteꝝ. Et nota penas restringēdas.j.de reg.iur.i pēis.vbi ꝺ h.
u ¶ Taliter.s.sciēter indignum
x ¶ Spālit: q2 ɔ̄gnālē offēdit ecclesiā q̄ vna sola ē.xxiiij.q.i.loquiẗ
y ¶ Offēdisse.q̄z tū i eo fuit: lz conatus nō hūerit effectū: non tñ fuit volūtas suis terminis ɔ̄tēta: ⁊ iō pūiēda: de pe.di. i.§.cogitatio.
z ¶ Illius.scilicet que in ipsa ecclesia obtinet vt h vides:⁊ sic declaratur.decre.pma istius ti.circa fi.⁊ sic asi qs ē suspēsus a bñficio in vna ecclesia nō i alia:sic.ꝯ. e.cupiētes.§.ceterū.j.de offi.or.si canonici de reb⁹ ec. hoc cōsultissimo Quid si in his casib⁹ eligēs vel opponens nō habet in illa ecclia bñficiuz dic q̄ pena extraordinaria puniri poterit ꝯ.de accu super his de iude.ad liberandam.C.de sepul.vio.l.vl.in fi.cum ñ.
& ¶ In personam.quia a beneficijs ecclesiasticis triennio est suspensus.
2 Procurator.ad appellandum.extra iudiciuz.decre.enim ista in his casibus locum habet in quibus decre.vt circa.sed decre.illa locum nō habet in appellationibus interpositis i iudicio.j.e.cōstitutio.ergo nec ista:lz al's dicamus q̄ procurator est qui de mādato domini aliena negocia in iudicio administrat.ff. de procur.l.i.sed ad negocia constituitur.j.eo.qui generaliter.⁊ q̄ dicit ad appellandum intelligo ad quecunq3 etiam inferiorem papa ꝫm gar.qui in omnibus appellationibus dixit illam decre locū habere:lz guil. contra:vt ibi dixit.
x ¶ Prouisionē.factam vel etiam faciendam si cōtra certa3 psoná appellatur.ꝯ.eo qui contra certam.
a ¶ Decetero extēdiẗ ğ ad futura:de h.ꝯ.e.lz canon.
b ¶ Formam.ꝯ.eo quia propter.
c ¶ Personas.in plurali dixit vt comprehenderet electum ⁊ eligentes.ꝯ.e.vt circa.
d ¶ Sigularit ⁊ clare p h sa3 reputo solutā q̄stionē quā oli formabāt guil.⁊ gar.i dcr.vt circa.ꝯ.e.an.s.sufficiat opponēti diceẗ:oppono hōicidiū piuriū ⁊ simōiā:⁊ dico p hāc lr̄a3 q̄ nō.ad qd.n.i.pcuratorio sic singulariẗ ⁊ claẗ fieri dēret exp̄sio:si i appellatiōe ad idē fieri nō deberet ⁊ de h dixi i ipa dec.vt circa i glo qd ergo.

a ℭ Sp̄ale. Nō q nō tātū vz genꝰ quo ad sp̄ez quātū sp̄es de h vide xxiij. di. q̄zq̄z. ⁊. s. de offi. or. si sacerdos.
b ℭ Mādatū. nō credo q i cāu isto locū hēat dcr. illa. j. d. pcur. q ad agēdū. q2 casus iste ē sp̄alis i q̄ sp̄ regrit ex p̄issio: idē credo i mr̄imonio ꝯhendo: vt. e. ti. c. vlti.
c ℭ Eor aīas. hū dicit. al's. n. nō p̄uideret malicie: posset. n. eē q p̄curator crederet ea ꝟa eē que nō credit dñs pcurator ergo iurat i aīam dñi: nō i p̄riā. sup h dic vt. lxiij. di. s. tibi dño. ⁊ de iura. calū. i ptractā dis. de sacramento aūt calū. dicaz j. de iur. calū. c. ij. ij. responso.
d ℭ Esse. repete credunt.
e ℭ Si ꝯfirmatio cassata ꝯfirmatione vl' cassa nūciata pp defectū iurisditionis vel solēnitatez omissā: non propter hoc electio cassata dicet: ⁊ p̄bat qd hic d. s. de p̄ben. cū iā dudū. maxime p̄ integrā: q2 ibi ꝯfirmatꝰ fuit electus ⁊ cassata cōfirmatio p̄pter iuris ordinē nō seruatū ⁊ iter papa de electōne mādat inquiri: p decre. s. de re iudi. ad p̄bandū. vbi cassata est confirmatio propter defectum iurisditionis iterum de electione queritur.
f ℭ Electionis. si autē cassaretur electio seruādū ē qd dicitur. supra. e. quāq̄z. ⁊. c. si electio.
g ℭ Juris solēnitatem. supra q̄zuis. ⁊. j. e. prouida. §. verum. ⁊. j. e. c. vltimo.
h ℭ Potestatē. puta q2 al's nō erat iudex vel legitime appellatuz erat ab ipso vel papa ihibuerat. j. de appel. nō soluz vel erat excōicatꝰ publice iudex de re iudi. ad probandum vel ante cōfirmationē reseruauerat papa episcopatuz. j. e. si eo tempore. vel his similia ⁊ propter hoc non valuit ipso iure confirmatio.
i ℭ Propter hoc. propter cassationem. s. ꝯfirmationis.
k ℭ Cāonica. ex p̄sōis ⁊ forma. s. e. q2 p̄pt. ⁊. c. cū i cūctis.
l ℭ Infirmari. immo iterum petitur eiusd electiōis confirmatio coram debito iudice ⁊ seruabitur debitus ordo: ⁊ sic nō ex hac decre. q principale nō sequitur nāz accessorij: lz accessoriuz sequatur principal' nām. j. de of. dele. si sup grā. ⁊ de re. iur. accessoriū. cum suis concor. Sed quid dices: prout apparet ex decre. si iudex cassat confirmationem vitio electionis: clarū est si propter solēnitatem omissam: ⁊ hoc est clarum vt hic. qd in dubio: satis videtur dicēdū inspici debere: qd opponebatur. ⁊ si contra electionem erant obiecta: dicatur facta cassatio vitio electionis si de solēnitate omissa: tunc locum habeat hec decre. In dubio dicatur vitio solēnitatis facta cassatio confirmationis ad hoc ff. de suspec. tu. hec. n. §. i. ⁊ facit qd ibi no. ad idem. ff. de excep. rei iudi. si ex testamēto ff. de penis. si preses. ⁊ j. de reg. iur. in penis. ⁊ facit qd no. l. di. c. i. ⁊ d ꝯsti. ex

sint exp̄ssa: hēatq; sp̄ale[e] mandatū[b] iurandi corp̄alit[c] i eoꝝ[c] aīas: q̃rū p̄curator existit: q ip̄i credūt exp̄ssa hꝰ i ꝟa eē[d] ⁊ se posse p̄bare. Idem

Si ꝯfirmatione[e] electiōis[f] propter debitā iuris[g] solennitatem in confirmatione ipsa omissam vel ex eo quia ipse q confirmauit: confirmandi nō hūit potestatez[h] cassari seu cassam ⁊ irritam nunciari contigat: nō propter[i] hoc precedēs electio si alias fit canonica[k] intelligitur infirmari[l]. Idem

Quia[m] sepe[n] ꝯtingit q cathedralibꝰ ⁊ regularibꝰ ac collegiatis ecclijs[o] vacantibus[p] capl'a ꝯuētꝰ collegia et singulares earūdē[q] p̄sone bona a p̄latis ip̄aꝝ dimissa[r] vel vacationis t̄pe obuenientia: q̄ i vtilitatē dcāꝝ ecclīarū expendi[s]: vl' futuris dberēt successoribꝰ fidel'r reseruari[t]: occupāt: inter se diuidūt: surripiūt: dilapidāt: dissipāt ⁊ ꝯsumūt in earū[v] graue dispēdiū ⁊ iacturaz nos ipoꝝ ausꝰ reprimē: ac ecclīaꝝ idēnitatibꝰ p̄cauere volētes: decernimꝰ vt hi q p̄missa ꝯcetetro p̄sūpserint: eoipso sint ⁊ tādiu maneāt[x] ab offō[y] ⁊ bñficijs[z] q̄buscūq; suspēsi:

lris Consulte tñ facit iudex si exp̄mi ad istar' eiꝰ q remādat de exercitu. ff. de his q no. infa. l. i. ⁊. ij. ⁊ facit ad h quod no. moderni. s. c. sup eo. ⁊ hec vera dicantur cum iudex cassat cōfirmationem tm̄: secus si confirmationem ⁊ electionem: quia tunc est dubitabilis hec questio: io. an.
m ℭ Quia sepe. Si vacāte cathedrali regulari vl' collegiata ecclesia singulares persōe capituli vel cōuētus occupāt bona a prelato d. i missa obueniētia donec plene restituāt: ab offō ⁊ q̄buscūq; bñficijs sūt suspensi nō ob. p̄uilegijs statutis ⁊ ꝯsuetudinibꝰ q̄cūq; firmitatis vallatis ⁊ aduerte q2 decre. ista nō principaliter facit ad titulūz: sed q2 vacāte ecclesia: ⁊ cū imminet electō facienda si canonici videbant bona vacātis dignitatis sibi deberi: difficultates ingerūt ⁊ tardius eligunt: ideo hic p̄uidit: ⁊ sic etiaz electiōi faciēde p̄uidit. Idez di eo de decre. s. eo. faciant. ⁊. c. generali. ⁊ facit. supra eo. vbi periculum. §. prouisionis.
n ℭ Sepe. debuit igit ius sup hoc prodire. ff. de legi. nam ad ea. j. de resti. spo. frequens cum si. ⁊ est si. j. de preben. quia sepe. ⁊ de hoc de despon. impube. litteras in glo. pe.
o ℭ Collegiatis. in alijs nō habet locuz hec decre. sed illa. j. de of. or. p̄nti. ⁊ q̄ dicūt ecclie collegiate: dixi. s. eo. statutum.
p ℭ Uacātibꝰ. principali prelato per cuius mortem dicuntur viduate. s. eo. ne pro defectu. ⁊. c. quia propter.
q ℭ Earundem. Nota q ad extraneos ⁊ qui nō sunt de collegio non extenditur hec constitutio: vt hic vides.
r ℭ Dimissa. de quibus an testari possent: dicam infra de offi. or. presenti.
s ℭ Expēdi. vt. s. e. cupiētes. ⁊ d of. or. preseti. §. porro.
t ℭ Reseruari. lxxv. di. qm̄ qdā. xij. q. ij. nō liceat. ⁊. c. illud. ⁊ sic et h seruatio per economum si eū hēat vt in predictis iuribꝰ: vel per visitatorē vt admīstratorē ecclesie si quē hz. j. c. is cui. ⁊ de sup. ne. p̄. ecclie. ⁊ sup h adde qd no. io. i p̄dicto. c. illd. xij. q. ij. Sz pone vacante sed certū ē q caplz succedit i iurisditione. s. de ma. ⁊ obe. cū oliz. ⁊. j. e. ti. c. vno. ⁊ d isti. c. ij. n' si esset visitator datꝰ a papa. j. e. is cui rōe istius iurisditiōis aliq̄ p̄ueniūt: puta ex ꝯdēnatiōe vel sigillo vl' hꝰi: nūqd his locum habet decre. puto q non: quia ex quo competit eis iurisditio ergo ⁊ omnis iurisditionis fructus qui accessorius est de re. iu. accessorium cū suis cōcor. ⁊ h forte voluit dicere illud relatiuū qui in vtilitatem ⁊c. archidia. contra qd ē hodie approbatum p de. e. ti. statutū. ⁊ ibi vide in glo. hic patet.
u ℭ Eaꝝ. ecclesiaꝝ cathedralium regulariū ⁊ collegiataruz.
x ℭ Maneāt. quia non dimittitur peccatum nisi restituat ablatum. j. de reg. iur. peccatum cum suis concor.
y ℭ Officio. prouidebit autē q de ipoꝝ fructibus officietur ecclesia. s. eo. cum ex eo. §. porro. ⁊. s. de ap. peruenit.
z ℭ Beneficijs quibuscunq;. aliud i cāu. s. c. cupientes §. ceterum. ⁊. s. e. ꝯpromissariꝰ. §. pe. ⁊. vl. Si q̄rat q̄ ē rō q̄re ibi solū a bñficijs ipsius ecclesie suspēsus ē: h vo ab oibꝰ q̄ etiam

ex illā ecclā hz: breuis ē solutio: q: ꝫ ab offō suspēsus ē: ibi vo ß cū ḡ ab offō suspēsus sit et ab oībus bn̄ficiis dr̄ eē suspēsus .lxxxj. di. eos ꝺ cle. ex. mi. latores. et grauior pena bn̄ ꝺbuit ꝫ appoi: cū possit stati sibi ꝓuidē restituēdo. ibi suspēsus ē vsqz ad triē

a ¶ Donec. ipis igit̄ restituētibus ipo iure sine alia sn̄ia re(niū. stituti erūt: vt no. io. lxxxj di. si qui. xvj. q. vij. sigs ꝺ inceps. et ber. s̄. de matrimonio ꝯtrac. ꝯtra interdi. ec. de muliere.

sūt nō ē dubiū. C. ꝺ admi. tu. lex q̄ue si voluisset papa: ꝙ alia mobilia alienare n̄ posset: hic gn̄aliter locutus fuisset: sic fec. s̄. e. c. nihil ē. i fi. ⁊. s̄. de acc. c. vl. j. c. pri. § si ꝟo. aliqd. n. debēt vba opari. j. ꝺ pui. si papa. j. rū. in fi. ⁊. s̄. de deci. ad audiētiā. C. ꝺ codicil. si idē. ad hic xbū istō. qd. j. se gr̄ dūtaxat. ⁊ sic nō. ⁊ ex hac dec. p̄re. decre. nihil ē. ⁊. j. c. pri. admi nistratorez ecclie vacātis siue datus ē iure vl̄ ab hoie imobilia alienare non posse.

b ¶ Plene. etiā vsqz ad onū. iij. q. j. reintegrāda.

c ¶ Restituerit. nō credo ꝫ cautionē sufficere. iā. n. hic fuisset expssū. j. de vsu. c. ij. ad hoc. s̄. de dec. ad audientiam. sic etiaz excōicatio pro manifesta offēsa vl̄ ꝯtumacia nō suffic cauē. j. ꝺ sē. ex. venerabilibus.

d ¶ Cōsuetudibus. mlt̄uz vigebāt he ꝯsuetudines i ptibus gallicāis et p hāc dec. et. s̄. e. cū n̄ ꝺceat. potes exēplificari id qd dr̄ s̄. e. li. ꝺ ꝯsti. c. j. vt ibi di.

e ¶ Firmitate. puta (ri. confirmatiōe inferioris a papa vel. appositiōe pene vl̄ his similibus.

f ¶ Oia. indulgentias priuilegia vel statuta in aliis aūt ecclijs n̄ sr̄ reuocata p dcā: bu̇ari tn̄ debz quod dicitur. j. de of. or. presenti. §. porro. et ideo statim sequitur quo ad hoc.

donec[a] plene[b] restituerint[c] qc/ qd de bonis pceperint. supradictis nō obstātibus qbuslibet puilegiis vel indulgētiis aut ꝯtrijs ꝯsuetudinibus[d] cōstōnibus vel statutis iuramento confirmatione se. ap. aut alia q̄cunqz firmitate[e] vallatis: q̄ oīa[f] q̄ ad ꝫ auctē ap̄lica reuocamus cassamus ⁊ irritamus ac nullius deinceps volumus esse firmitatis.

Idem.

Constitutio[g] felicis recōdationis gre. pape pre. n. edita in concilio lugd. formā exprimens sm quaz ab his q in electionibus postulatiōibus aut puisiōibus se opponūt ꝺbeat appellari: locum sibi nō vendicat nisi soluzcum in eis extra iudicium appellat̄: quādo vero in iudiciis i bus i negociis[h] appellari ꝯtingit: anteriora[i] iura: cum per eā[k] immutata[l] nō fuerint: obseruari oportet.

Idem.

Si cui[m] pcuratio seu administratio cathedralis ecclesie plena ⁊ libera in spūalibus[n] ⁊ temporalibus a se. apo. cui solius[o] ꝫ competit est ꝯmissa: potest alienatione bonorum immobiliū[p] dūtaxat excepta oīa q̄ iurisditiōis ep̄al̄ exn̄t: ⁊ q̄ pt electus exeq ꝯfirmatus[q] libe exēcer illa qppe q̄ misteriuz ꝯsecr tiōis exposcūt: nisi fuerit eps p alios faciat epos expediri[r].

Idem.

Indēnitatibus[s] monasteriorum monialiuz q̄[t] freqnt ppter electiōes i discordia celebratas i ipsis grādia in spūalibus ⁊ tpalibus dispēdia[u] patiūt occurrere: desiderabilit̄ affectātes[x] statuimus vt cū i eis fuerit electio facienda nulla mōialis nisi. xij.[y] an. peregerit[z]: ⁊ professa fuerit

q ¶ Cōfirmatus. q̄ sunt ista vides no. s̄. e. trāsmissā. dubitari solet an istius admistratoris offm expiret mortuo papa: ⁊ dixit ꝯpo. s̄. e. cū nob olīz. ad fi. ꝙ nō expirat: ordinariā. eni hz ptātez ad hoc. ff. de iu. om. iu. l. ⁊ qr. et. j. de of. le. c. ij. No. etiaz ibi ꝙ eoipo ꝙ papa dat administratorē vl̄ visitatorem ecclie cathedrali: si postea cāonici ēt ignorāter eligāt epz nōtz electō: q̄si papa dādo visitatorez ad se prouisionem reuocauēit: ⁊ sic dic ꝓnūciatū i curia: ꝫ nō bn̄ ꝓbat̄ iu

g ¶ Constitutio. ꝺclarat. ꝺcre. vt circa. dicēs: ꝙ solū extraiudicialibus appellatiōibus locū habet. habuit ortū hec. ꝺcre. ex his q̄ no. guil. s̄. e. vt circa. i gl. no. ḡ et gar. ibidē i gl. ꝫ nūqd vbi dicebāt ꝯtrariū eius qd hic dr̄. s. ꝙ vtrobiqz ꝺcr. illa locuz hēat: all̄. ꝺcr. s̄. e. q̄uis et gn̄alē rōnē dec. s. vt via maliciis pcludat̄. Sed magis hēmus pata remedia i iudicio q̄z ex iudiciuz et ideo maior fuit ex iudicium adhibenda cautela: et dec. q̄zuis in alio casu loquitur.

g ¶ Cōstō. s̄. e. vt circa. alis cōstitutio: alias cōstitutū.

h ¶ Negociis. electionū postulationū aut ꝓuisionum.

i ¶ Anteiora. ꝺ ap. vt ꝺbitus. et. j. e. ti. cordi. et. s̄. e. c. j. cuz mille (fi.

k ¶ Eam. constitutionem vt circa.

l ¶ Immutata. No correctionem iurium euitandam. s̄. e. cum expediat cum suis concor.

m ¶ Si cui. et liba. No ar. ꝙ plat̄us hz liberā et gn̄alē. et hoc no. io. v. q. iij. c. vlt. i fi. magne gl. alibi no. ꝯtriū. xij. q. j. c. vlti. p pma pte fac. vij. q. j. c. j. xvj. q. j. et tpis. xxj. q. j. relatio. et s̄. e. cū nob olim. in fi. siue dicat̄ habere liberam et generalez: siue generalem ⁊ nō liberā: siue ecōuerso donare non potest nisi habeat ꝯsuetudo ⁊ modica: de dona. cetex.

n ¶ Spūalibus. pn̄t igit̄ dare lr̄as cōmēdaticias ad ordies. j. de tē. or. cū nll̄s. §. pen. ⁊ puto ꝙ iste administrator dispensationem dec. cum ex eo. s̄. e. t. facē possit p hāc dec.

o ¶ Soli. pterq̄z in casu. j. de sup. ne. p. ecclesie cathedrali.

p ¶ Immobilium. puto ꝙ mobilia ⁊ preciosa possit in casu licito alienare. de his enim que seruando seruari non pos/

r ¶ Expediri. ꝯcord. vij. q. j. pōtifices. ⁊ sic mādat qd p se nō pōt qd dic vt. s̄. e. suffraganeis. ⁊. s̄. trāsla. c. j.

s ¶ Indēnitatibus. diuide ꝺcre. i. vij. ptes. In pma ponitur ꝯstōis cā ⁊ ꝯstitutō circa psonas eligentes ⁊ eligendas in mōasteriis monalium. In scda ibi sane. pōit qd iuris. cū ipis mōasteriis plēs fuerit electe i discordia p formā scrutinij. In tia q̄ icipit ibi ceterū. pōit qd iuris electe p formā cōpromissi: si aliq ps se opponit. In q̄rta ibi porro. declarat an decre. vt circa. ⁊ dec. cupiētes. s̄. e. ti. hēant locū i cāis ipaz electionuz. In qnta ibi postremo. excōicat aduocatos ⁊ alios vocatos p dictis electionibus q discordiā seminauerint vl̄ exortā nutriuerūt. In sexta ibi supradcā. fit ampliatio ꝯstōis ad cāonicas nō ꝓfessas: ⁊ q̄ hn̄t ppriū. In septima ibi ad hoc. fit q̄dā ꝓtestatio ⁊ ātiquorum iuriū saluatio. Et pma ps hoc dicit mōialiū eligit: nisi pegerit. xij an. ⁊ fit tacite vel expsse professa: nec eligitur nisi peregerit. xxx. an. ⁊ fuerit expresse professa.

t ¶ Que. scilicet monasteria.

u ¶ Dispendia. s̄. eo. quia propter.

x ¶ Affectantes. s̄. eo. cupientes.

y ¶ Duodecimuz. quia tunc dicitur pubes. de despō. impu. puberes. ⁊ idem est in viro: quia ante pubertatem ad eligendum non admittitur. s̄. eo. ex eo quod.

z ¶ Peregerit. sic supra eodem cum in cunctis. infra

tacite[a] vl' expsse eligēdū cū ali/is[b] admittat: nec i abbatissa3[c]: aut pōissā vbi p pōissā mōstēi u3 gubnat[d] ꝺceto eligat[e] aliq̄ nisi.xxx.[f] an.ꝯpleuerit ⁊ expsse[g] pfessa fuerit ordinē regla re3. ¶ Sane[h] si ad electiōe3 p formā scrutiniū pcedat: ⁊ vot3 i diuersa diuisis[i] electiōes plures i discordia celebrari ꝯtīngat: ea que a duab[k] ptib[l] numero fuerit celebrata: exceptione seu ꝯdictiōe aut appellatione quacunq3 partis alteri non obstante per superiorē prius tamen ex officio[m] put spectat ad ipsum diligenti[n] examinatione premissa: si als in

de eta.⁊ qli.c.vno.s.ꝺ of.dele.cu3'vigesimum.
a ¶ Tacite.idē i mōasterijs viroꝝ.s.e.ex eo qꝺ.in fi ꝺ e.auaricie.⁊.c.fundamenta.§.proinde.
b ¶ Alijs professis.
c ¶ Priorissā. ide3 si alio quocūq3 noie vocet ad hoc.
d ¶ Gubernat.j. ꝺ sta.regu.c.vno ⁊ p hāc lrā puto q priorissā vl' sub priorissā claustralē bñ possit assūi mi nor.xxx.an. ⁊ de talib.s.ꝺ sta.mo. cū ad mōasteriū. vsi.priori autem.
e ¶ Eligat.eligi phib3: s3 ñ postulari: sic i epo qui infra idē tps nō eligit.s.e.cū i cunctis.sed bñ postulatur.s.e.inotuit. ⁊ puto q debeat postulari a papa.j.de eta.⁊ qualita. capitulo vno.
f ¶ Trigesimū.olī abbatissa ꝺbebat eē sexagēaria.xx. q.j.iuuēculas.s3 ñ vtebamur illo iur: s3 p dec.s.e.cū in cūctis.§.iferiora.eligebat q̄ attigerat.xxv.an.nūc aūt iposita ē certa meta: quā l3 in abbatissis seruemus: in abbatibus locum habere nego.vt.j.in fi.c.
g ¶ Expsse. Nō q i eligēte suffic q sit tacite pfessa: qꝺ fit cū maior sciēs ⁊ spōte suscipit hitū pfessoꝝ ifra ānū ⁊ triduo pseuēat: l' cū stati rligiōe vltra ānū: his mōis fit tacite pfessio: ⁊ h veꝝ i rligiōib ñ medicātib: p bat h.s.ꝺ rgu.ad nrā.⁊.c.ex pte.⁊.j.e.ti.ꝯstōe3. In electa rgrit expssa pfessio: vt h ⁊ idē p oia mōsterijs viro ru3: vt.s.e.null.⁊.c.ex eo qꝺ i fi.
h ¶ Sāe scꝺa ps.
i ¶ Diuisis.quod si est non est nouum nec reprehensibile.lxiij.dis.nosse.c.vlti.⁊.viij.q.j.nec nouum.
k ¶ Duab.s.e.siqndo.
l ¶ Nō ob.h itelligo nisi oppōat id qꝺ eligēt votum nllū rddat: ita q ñ rmāet due ptes.ar.s.e.siqñ pōe.n q oppōat q eligētes ñ sit tacite vl' expsse pfesse: vl' nō sit puberes.s.pr.rñ.vl' q i mōsterijs ñ mēdicātib sūt aliq̄ rcepte: qꝝ ñ v3 rceptio.j.ꝺ sta.mo.c.vno §.sāe.dico tales exceptiōes admittēdas: ad h ꝺ of.ꝺle.ex pte.ñ ⁊ fa.qꝺ dixi.s.e.qrūdā.vbi g ꝺ duab ptib ꝯstat: nec oppōit aliqd qꝺ illas miuat: aliq ñ ob.exceptio: ⁊ sic intelligas hāc lra3. Alij ꝯdicētes h spāle i cāu nro: qꝛ excōicate suspēse ⁊ infdicte ⁊ si'es psōe ⁊ eligētes sciēt idignā admittēt: ꝯputabūt i nūero: s3 q̄ ñ sit pfesse vl' miores: ñ: qꝛ ñ faciūt nūeꝝ: qdā vo ꝺñt exceptōē excōis bñ admitti ꝯ eligētes: qꝛ excōicatio puat voce ⁊ nūero ij.q.j.nomē.ibi ꝺ nūero collegaꝝ ei suppmēvl ꝺlē ⁊c. s3 sciēt eligēs idignā: l3 puet voce nō nūero: ⁊ iō ñ obstat talis exceptio supioris: tñ offm his casib ñ ꝺficiet vt seqt.ego iā bis i iudicijs conabar ꝺfēdere: q eligētes sciēt idignā tāq3 suspēse ⁊ irregulares repelant: ⁊ votoꝝ suoꝝ ñ hēat ꝯputatio: ita q h3 hoc electio a minori pte nūero possit valere quo eni ad illa3 electionē dicā illas numero nō ꝯputādas: vt vitet antiquoꝝ: iuriu3 correctio.si.n.ita simplr stam nūero: qd dicemus si.xij.sūt mōiales.vij.nolūt eligē: istat finis rmini: alie v.eligūt q̄re nō valuit electio fcā ab ipis.v. Quid si papa interdixit.vij.monialib ne eligāt: q̄re non valebit electio fcā a.v.si h ē li infdcō hois: q̄re ñ erit i infdcō iuris: nō video. Item pone q alique moniales elegerūt alternatiue ꝯditionalr vl' icerte: ita q vota coꝝ trāsferant i alias.s.c.ij.dicemus ne voces alteri ptis l3 forte sit minor numero nō valere. Ex his ⁊ silibus rōnibus vi nō hri debere rōnem votoꝝ illaꝝ q̄ elegerūt scient idigna3.ꝯ hoc facit: qꝛ si nō fit collatio i eletiōib mōialiū: vt.j.e.c.§.vt aūt.ergo pena puatiōis i eis locū nō h3: s3 hoc nō ē veꝝ: vt ibi.j.dicā in glo.nō ex h itē ꝯ id facit finis.c.vbi dr multa spālia statuta i his electiōib: sed id nō ob.qꝛ pter illꝺ sūt spālia multa: vt.j.patebit. Ite3 obstabit q lra dicit numero.item quia bm hoc nihil esset quo ad hoc nouu3 in electionibus monialium: qꝛ id erat statutū.s.e.siqñ.p qꝺ.c.ex pn.⁊ fi.⁊ p decre.s.e.scriptū.inq̄tū in illis dicitur q contra duplo maiorē partem numero potest obijci id quod votum annulat: probari videtur q votum nullum computetur in numero: ⁊ si si dicamus vota taliū computari: multo fortius vota contemptorum: vnde iam in causis succubui: ⁊ iudicio meo non solum vtilis immo ⁊ necessaria esset declaratio: ⁊ idem dico circa decre.s.e. quorundam. vbi hec omnia intelligūtur repetita, recepi q seruat curia: q in ista decre.⁊ decre.quorundā. precise stetur numero: ita q non habeatur ratio excommunicationis suspensionis irregularitatis ⁊ aliorum que reddūt votum nullu3: ⁊ audiui boñ. papam sic in cōcistorio dixisse: vide in cle.e.t.quod circa.⁊ quod ibi no. Quid dicemus si in concordia vel a duplo maiori pte sit facta electio: erit ne de necessitate q fiat proclamatio bm formam dec.vltime.j.e.t.ita q aliter non valeat confirmatio. Et procedit dubitatio ista quia exquo eo casu non admittitur aliqua exceptio: vt h: ad quid h3 fieri proclamatio: puto contrarium: cum illa decre.indistincte loquatur preterea posset eē moniales illas nō eē professas: vel non eē etatis legitime: ⁊ iste saltem exceptiones non possunt negari quin admittantur: cum numerum diminuant: vt.s.dixi. Item forte de consuetudine prescripta vel puilegio nō ad ꝯuētū: s3 ad alios spectat eligē: fiat g citatio vt ⁊ h sciat. vl' forte tenēt eligē ꝺ certo loco.s.ꝺ ꝯsue.cū dilect.ꝺv.sig.si abbate. Itē qd dicem i mōsterijs q̄ p mares regūt: sit n.qdā mōsteria mōialiū q̄ p porē rgūt: ⁊ mōiales eligūt sibi illū pore3: ista talia monasteria sunt mihi nota: hēbitne locū hec decre.in talibus electionibus: ⁊ p pn.c.dic statuimus: vbi cū i eis fuerit electio faciēda: ⁊ p finē vbi dicit.i.§. vl i prin.i qbuslibet mulieꝝ monasterijs ⁊c. vi q sic. sat3 credo q inquātū decre.ista inspicit eligētes ⁊ factū eaꝝ etiam in talibus electionibus hret locū hec decre.puta q tūc eligentes sint pfesse sint etatis legitime possent accedere collationem celi ⁊ meriti omittē ⁊ his silia: s3 inquātu3 ꝯstitutio ispicit electam: puta q sit.xxx.annorum q administret ante confirmationem electa a maiori parte ⁊ his similia: forte in illis locu3 non habent: ⁊ iudicio meo circa hoc etiam esset necessaria declaratio.
m ¶ Officio.exquo examinare habet ⁊ supplere in his causis etiam de facto.s.e.cum nobis olim.⁊ ibi de hoc.s.de postulan.bone.j.⁊.xxxviij.di.priusq3.
n ¶ Diligenti.s.e.nihil.⁊ de preben.grauē. nemini enim cito debet manum imponere: vt.xxiiij.di.§.j. lxxviij.dis.quid est cito.s.e.cum nobis..j.e.c.vltimo.

ueta fuẽit canõica [a] ɔfirmet̃: ⁊ ɔfirmate elcẽ: si abbatissa [b] extitit bñdictio ĩpẽdat̃. ¶ Si ãt nulla earũdẽ [c] elcõnũ a pti bus fuerit celebrata duab⁹ tc̃ nõ ob. ꝙ sit publicatũ scrutiniuz: ⁊ ad elcõnẽ ꝓcessũ [d]: possĩt mõiales q̃ i aliã vł i alias dire xerãt vota sua licite ꝑ ɔsensuz añq̃ ad act⁹ diuertãt [e] ex̃neos [f] oĩ prauitate [g] cessãte ad illã ac cedẽ: q̃ ab alijs maiorez [h] ptez ɔuent⁹ nũero faciẽtib⁹ est electa: ⁊ si ꝑ accessiões h⁹ i ad duas ptes ꝑueniri potit ill' q̃ antea in eũ ɔsenserãt ɔputatis [i] ɔfirmet̃ ⁊ bñdicat̃ [k]: ac si duas ptes ab initio [l] hũissz: vt in cãu ꝑxio est ꝑmissũ [m]. ¶ Vex siq̃ fuerit mõiales q̃ postq̃ i ꝑmissis casib⁹ talis [n] ɔfirmata ⁊ bñdcã extitit: ac possessionẽ [o] sue admĩstratiõis fuerit assecuta voluerit i mõz ɔñũciatiõis vł accusatiõis: vt a dignitate dẽjciat̃ adepta: ꝓponere aliqd ɔ̃ ĩpam eis per ꝑdicta ꝓponẽdi minime sit sublata facultas [p]. ¶ Siṽo ad illã q̃ a maiori pte vt ꝑmittit̃ ẽ elcã noluerit alie accedet̃ mõiales: vł si accesse rint nõ tot tñ q̃t cũ alijs ꝑ⁹ in eã ɔsentientib⁹ faciãt duas ꝑtes tũc super obiectib⁹ partis alti⁹ [q] siq̃ fuerit ⁊ s̃r ãlijs q̃ in tali negocio s̃t ex offõ ingrenda [r] plene sine strepitu [s] iudicij ⁊ figura per superiõez igrat̃ ꝑmit⁹ añq̃ cõfirmet̃ eadem electio vł ẽt ĩfirmet̃: sz interim [t] p̃ntis ɔstõis auc̃te [u] i spũalib⁹ ⁊ tpalib⁹ libẽ [x] admĩstret sic tñ ꝙ ð reb⁹ [y] mõasterij nil pc̃it⁹ alienet nec aliquã in mõialez recipiat [z] q̃q̃mõ. ¶ Siq̃ṽo a miori parte [&] ɔuẽt⁹ nũero nõĩnata fuerit vel electa: ex nõiatione vel elcõne h⁹ i q̃s eoipo ꝙ pars mior eas fecerit: vires aliq̃s nolum⁹ obtinẽ [?]: ipi [ꝝ] ius aliqð quõlibet. ñ q̃rat̃: nec ad eã ab alijs per ɔsensuz in hoc cãu valeat access⁹ hñ. ¶ Vt aũt cũ per dictã formã ꝓcedi tur: facilius in h⁹ i mõialiũ ele ctionibus ad concordiam ve niatur: decernimus vt nõ zeli ad zelum nec meriti ad meri tuz: sed soluz nũeri ad numerum fiat collatio [a] in eisdem.

a ¶ Cãonica. ex forma ðbita ⁊ ꝑsona idõea. vñ si eẽt illegitime nata. ꜱ.e. cũ i cũcħ. ð fi. ꝑsb. ꝑ totũ: vł corrupta. xx. q. j. iuuẽcul. vł al's indigna: non confirmabitur.

b ¶ Abbatissa. Nõ ꝙ porisse ñ bñdicũt̃ ꝫ abbatisse: ⁊ negligẽtib⁹ recipe bñdictionẽ. j. ãnũ a tpe cõfirmatiõis iponit̃ pena ꝑ cõciliũ vieñ. de sta. regu. attẽdẽtes. §. statui

c ¶ Earũdẽ. ad q̃s (m⁹. ꝓcessũ fuit ꝑ formã scrutinij.

d ¶ Processũ. hoc ẽ cõtra iura. ꜱ.e. publictao. ꝫ ẽ i hoc cãu spãle vt dicit̃ i fi. Jdẽ i electiõe summi põtificis. ꜱ.e. licet, de vitanda.

e ¶ Diuertãt. nõ sic i electiõe pape: q̃r ẽt postq̃ȝ diuerterũt cardinales ad alios act⁹ possũt accedẽ: ꝫ hic sec⁹: ⁊ põt eẽ rõ q̃r maior cõstãtia ẽ i viroq̃ȝ ĩ muliere: ⁊ q̃r i electiõe reqrunt̃ necessario due ptes: sed hic ñ necessario ⁊ adde rõnẽ ipi⁹ decre. licet ð vitãda in fi.

f ¶ Extraneos. sic. ⁊. eo. q̃r ꝑpf. ꜱ.c. cũ post petitaz. ⁊ ẽ si. qð ð teste dicitur. ꜱ. ð testi. co. preterea.

g ¶ Omni prauitate. vt simoniaca datiõe vel aliq̃ pactiõe illicita vł coactiõe vł extorsione: si. ꜱ.e. q̃zuis. ⁊. j. c. proxi.

h ¶ Maiorem. secus de miori. j. eo. c. §. siqua.

i ¶ Cõputatis. ille. n. dissẽtire ñ poterũt: cũ ð illis cautum non sit.

k ¶ Bñdicat̃. si fuẽit abbatissa: vt. ꜱ. pri. § in fi.

l ¶ Ab initio. j. de reg. iur. ratihabitione cum suis concor.

m ¶ Premissuz. scilicet ɔ̃dictione exceptiõe vel appellatione partis alterius non obstante: premissa tamen diligenti inquisitiõe ex officio suo hoc fuit premissum.

n ¶ Talis. s. que ab initio vł ꝑ accessum habuit duas partes.

o ¶ Possessionẽ. a q̃ ñ ipedit̃ al's q̃s p⁹ confirmationem nisi crimen cum infamia opponatur. ꜱ. de accu. accedens.

p ¶ Facultas. sic. ꜱ. ð ɔces. ꝑbẽ. p⁹ electionẽ i fi. ⁊ ð appel. ɔstitut⁹ i fi. Et sic no. ꝙ dat̃ actio cui ðnegat̃ exceptõ ɔ̃ id. ff. ð re. iur. iuit⁹. §. cui dam⁹. ꝫ ẽ spãle: ⁊ adde qð dixi. j. de reg. iur. qui ad agendum.

q ¶ Alterius scilicet minoris.

r ¶ Ingrẽda. s. ð forma electiõis ⁊ persona electa.

s ¶ Strepitu iudicij. sic. ꜱ. ð accusa. oli. vbi ð ħ. vtz legat⁹ vł iudex iferior possit cõmittere cãz ðcidendã sine iudiciorum strepitu: ⁊ quid importent verba ista: vide quod dixi. j. de here. capitulo vlti.

t ¶ Interim. hac causa pendete.

u ¶ Auctoritate. Nota nouum casum hic: ⁊. j. §. ceterum. vbi electa añ ɔfirmatiõez admĩstrat: alib̃i hẽo. ꜱ.e. nihil ẽ aliũ. ꜱ.e. lz ð vitãda. xxiij. di. i noie. aliũ casũ hz quosdaz i iperatore: vt sola electiõe admĩstret: vt. xciij. di.

x ¶ Libẽ. vt. ꜱ.e. cũ nobis oli in fi. ⁊. ꜱ. c. pri. (legimus

y ¶ Rebus. strictius loquitur q̃z. ꜱ.e. c. proximo.

z ¶ Recipiat. cõuentus tñ recipe poterit hz distinctionẽ. j. ne se. va. c. vno. ⁊ ð reglã. capitulo vlti.

& ¶ A miori pte aduerte ðcr. ista bñ ðtmiat quid iuris q̃n fcã ẽ electio a duplo maiori ⁊ a maiori et a miori. qd dicet̃ i q̃rto casu cũ electiões pares voces hẽant nũero nũq̃d alt̃a posit ꝑ accessũ ratificari: credo ꙗ nõ accedat ad ħ q̃d no. ꜱ.e. ecclia vrã ij. ad fi. ⁊ ħ credo ꝑcipue ista rõe: electio fcã a miori pte ad quãcũq̃ȝ dignitatez nulla ẽ ipo iure ð religio so q̃cũq̃ȝ. ꜱ.e. quorũdaz. ⁊. j. statim seq̃t̃. hec igit̃ ẽ rõ q̃r ꝑ accessũ ratificari ñ pt q̃r qð a sui ꝑncipio sic nullũz fuit tractu tpis nõ ɔualescit j. ð re. iur. nõ firmat̃ cũ suis ɔcor. ⁊. ꜱ.e. auditis. ꝫ electio facã a media pte ẽt nulla ẽ. ꜱ.e. q̃r pp. ⁊. c. ecclia vrã j. ⁊. ħ. ꝫ ꝑ accessuz ratificari nõ pot̃it. ꝑterea publicato scrutinio ⁊c̃. ꜱ.e. c. publicato. ꝫ iuriũ correctio ẽ vitanda. ꜱ.e. cũ expediat. ab illo igit̃ iure nõ recedã: nisi iq̃ztũ expssũ iuenio: ꝫ i electiõe fcã a maiori pte iuẽio expssũ: ꙗ augeat̃ ꝑ accessũ. hũc igit̃ casũ nõ extẽdaz: ad ħ. j. i fi. c. dicam ergo hz hoc minorẽ ptẽ illã q̃ non est maior: ita ꙗ accessus hẽri nõ posset.

? ¶ Obtinẽ. ꜱ.e. q̃rũdã.

ꝝ ¶ Ipsi. electo vel nominato a minori parte.

a ¶ Collatio. No. ex ħ ⁊ supiorib⁹ reꝓbatã opiõnẽ illoꝝ q dicebãt. ɔ̃.e. q̃r pp i ꝑn. ꙗ decr. illa i mulierib⁹ locũ ñ hẽbat: q̃bus licebat ignorare iura. ff. ð iur. ⁊ fac. ign. l. reglã. ⁊ ꝑ hãc lr̃az q̃ dicit collationẽ zeli ⁊ meriti i h⁹ i electiõib⁹ nõ hẽ locũ. dicũt q̃dã ꙗ mõial' eligẽs sciẽt idignã ñ ẽ ꝑuata ptãte eligẽdi: q̃si ꝑuatio ex collatiõe ꝓcedat: ꝫ certũ ẽ tpe decre. ꜱ.e. cũ i cũctis. i electionib⁹ ñ erat necesse collatiões fieri: q̃r adhuc ñ emanauerat decre. q̃r pp. ⁊ tñ tunc sine collatiõib⁹ eligentes

idignos erāt p̄uati ptāte eligēdi: ḡ bn̄ īfert q̄ ex colla tiōib⁹ p̄uatio n̄ ꝓcedit sed ex electione: vt.s̄.e.ti. per. petuo.nā vt ibi dicitur etiam si post collationē nō seq̄tur electio: nō h̃ȝ locū pena.

a ¶ Ceterū.tertia pars.

b ¶ Cōpromissi.

Quid si ꝓcedat p formā.s̄.e.cum dilecti.⁊.c.cū expediat. hēbit ne locū qd̄ hic d̄r: vl' an qd̄ d̄r i supio ri ꝓxima pte: cre do q̄ locū hēbit pticula h⁹ dcr.q̄ꝛ forma illa potius compromissi ē q̄ȝ scrutinij: vt ꝓba tur p ipaȝ dcr.cū expediat.⁊ dico q̄ illa forma n̄ ē forma p se: ȝ ē q̄ daȝ spēs forme ↄpromissi: q̄ h̄ sit verum ꝓbat̄ ex eo q̄ oēs alie forme sblate erāt p dcr. q̄ꝛ pp.si ḡ illa fuis set p se forma: na: necessario eēt cō cludere illā fuisse sublatā: ȝ n̄ fuit: q̄ꝛ spēs ē forme cō p̄missi: vt dixi: sicut ⁊ cōpromittit̄ ad aliā certā metā. s̄.c.cū i veteri.⁊ facit.j.c.ꝓri.§.porro.⁊ hoc ꝓbat text⁹ ipsi⁹ dcr.cū expediat. ibi i electioib⁹ ↄpromitti .io.an.

c ¶ Si m ioꝛ.satis credo vt dixi i ꝓria pte.ideȝ de me dia: vt f̃ȝ hoc dicam⁹ mioreȝ pteȝ illā q̄ maioꝛ nō est: vl' necessaria esset in hoc puncto declaratio vel stāduȝ

d ¶ Ut i forma.j.expōit: ibi ptis eiusdē ⁊c.(ātiq̄ iuri.

e ¶ Statuit̄.scilicet quādo a p̄ncipio vl' p accessuȝ ele cta ē a duplo maiori pte.s̄.e.§.sane.⁊.§.sequenti.

f ¶ Cōfirmet̄.aduerte: q̄ꝛ i isto cāu ⁊ i cāu.s̄.e.§.sane. ⁊.§.se n̄ credo q̄ ante ↄfirmatiōeȝ mistrare possit: ⁊ ē mirabile: q̄ꝛ si ē elect⁹ a duplo maiori pte: ḡ a maiori: ergo vr̄ q̄ ante cōfirmatiōeȝ admistrare possit.s̄.eo §. si vo. ītē si mioꝛ ps se oppōit multo forti⁹ vr̄ q̄ admi strare poss't q̄ȝ q̄n̄ se maioꝛ ps oppōit vt.j.seq̄t.ȝ n̄ mi rer].q̄ꝛ i istis casib⁹ n̄ differt̄ ↄfirmatio ꝓpt̄ obiecta: ⁊ iō n̄ admistrabit an̄ ↄfirmatiōem ȝ i illis differt̄: ⁊ iō an̄ ↄfirmatiōeȝ admistrabit iur] p̄missiōe: ⁊ q̄ h̄ sit ve rū ꝓbo: q̄ꝛ q̄ elect⁹ an̄ ↄfirmatiōeȝ admistret ē ↄ iura s̄.e.qualit̄.⁊.c.nosti. a quo iure ātiquo dico n̄ recedē duȝ: nisi iquātū p̄missuȝ iueniaȝ: i alijs ius antiquuȝ s̄uabo: vt i fi.c.ad h̄.s̄.d̄ trāsla.c.vl.vbi ad maiorē trā sire permitttitur: ȝ non ad parem.

g ¶ Bn̄dictio.si abbatissa fuerit.s̄.eo.§.sane.in fi.

h ¶ Eiusdem.scilicet minoris numero.

i ¶ Non obstante expone.vt.s̄.

k ¶ P̄eclusa.s̄.eo.§.verum.

l ¶ Premittitur.s̄.eo.§.si vero.

m ¶ Differat̄ hec ē ḡ rō q̄re admistrat: vt.s̄.dixi.

n ¶ Interim.no.pro his que.s̄.dixi.

o ¶ Predicit̄ in dicto.§. si vero.s.q̄ bona nō alienet: nec aliquā in monialem recipiat quoquo modo.

¶ Ceterū[a] si per formā ↄpromissi[b] fuerit in electiōe ꝓces suȝ: ⁊ electe pars aliq̄ se oppo nat: si minoꝛ[c] ipi⁹: vt i forma[d] scrutinij statuit̄[e]: ↄfirmet̄[f] ea dem electio: ⁊ eidē bn̄dictio[g] impendat̄: partis eiusdē[h] ↄdi ctiōe vel exceptiōe aut appel latiōe q̄libet nō ob[i].sed per h̄ denūciādi vel accusandi eam postmodū sibi via minime sit p̄clusa[k]: si maioꝛ ei⁹: donec de obiectis ⁊ alijs vt in eadē for ma scrutinij p̄mittit̄[l] fuerit in quisitū: ↄfirmatio vel infirma tio differat̄[m]: s̄ȝ interiȝ[n] vt p̄di cit̄[o] libere administret: nisi for san pars opponētiū extitit du plo maioꝛ: tūc. n. administrat̄ ipaȝ nolum⁹: s̄ȝ litis euentuȝ[p] poti⁹ expectar̄[q]. ¶ Porro[r] si i h⁹i elcōnū negocijs ↄtigēit i ill'dū taxat casib⁹ in q̄bus op positiōes iuxta p̄missa[s] fuerit admittende: ad se[t].ap. appel lari: appellātes formā[u] ↄstōis felicis recordationis gregorij pape predecessoris nostri i cō cilio lugd[x] diligētius seruare teneant̄. ¶ Sȝ cū eas[y] pp se xus v̄ecūdiā[z] sueq̄ȝ ↄditionis statū[⁊] n̄ deceat[ↄ] nec ipis expe diat[ꝝ] publico cetui d̄monstra ri: aut extra sua monasteria e uagari[ꝫ]: nolum⁹ q̄ electe vel ēt eligētes aut appellātes seu

p ¶ Euentū.qui dubius est.ff.de peculio quod debetur.

q ¶ Expectare. No.electio fcā p formā scrutinij a duplo ma iori pte: ⁊ electio fcā p formā cōpromissi cui mioꝛ ps ↄuēt⁹ se opponit sūt paria: q̄ꝛ in eis statim fit ↄfirmatio ↄdictiōe ptis alti⁹ vel exceptiōe vl' appellatiōe n̄ ōbstāte: ⁊ post possessionē adeptā vtrobiq̄ȝ admit tit̄ accusatio vl' denūcia tio. Itē electio fcā a maio ri pte p formā scrutinij: ⁊ fcā p cōpromissū cui ma ioꝛ p se oppōit sūt paria: q̄ꝛ vbiq̄ȝ differt̄ cōfirma tio: ⁊ iteriȝ admistrat ex ceptis q̄busdā casib⁹: ȝ electio fcā p formā scru tinij a miori pte ↄuēt⁹: ⁊ fcā p formā cōpromis si cui duplo maioꝛ ps cō uēt⁹ se oppōit: n̄ st̄ paria: q̄ꝛ p̄ma n̄ valet ipo iure nec ratificat̄ p ↄsensuȝ: scd̄a posset valere: ȝ nō admistrat electa: ȝ litis euētū] expectat. Si q̄rat̄ q̄re ius diuersū i forma scrutinij ⁊ forma cōpro missi satj patet p se sol'. q̄ꝛ in secūdo casu oēs cō sensisse vident̄ i eo q̄ cō promiserūt: qd̄ nō ē in p̄. p formā .n.cōpromissi ēt vno ↄdicēte ꝓcedi nō potuit.s̄.e.q̄ꝛ ppt̄: Equa igit̄ fuit rō i eis diuersū ius statuens.

r ¶ Porro.quarta pars.

s ¶ Premissa.q̄ꝛ n̄ i electiōe q̄ p formā scrutinij a p̄ncipio vl' p accessū fcā repit̄ a duab⁹ ptib⁹: nec in electiōe q̄ facta fuit per formam cōpromissi cui minoꝛ ps se opponit.

t ¶ Ad se.ap. Nō ar.ꝓ opione guil.durā. q̄ dcr. vt circa non hēat locū nisi in appellatiōibus interpositis ad papā: ȝ ↄriū dixit sequēdo gar.i p̄.decre.vt circa.s.q̄ in oib⁹ appellationi bus locū hēat: ⁊ dico q̄ dec. ista hic respicit.c.sequēs: qd̄ loq tur d̄ decre.cupientes. q̄ locū n̄ h̃ȝ nisi i appellatiōib⁹ ad pa

u ¶ Formā.s.q̄ exp̄māt oia ⁊ singl'a q̄ i formā (p̄ā interpositis vl' p̄sonā itēdūt obijcē ⁊ singularit̄ ⁊ clare.s̄.e.ꝓcuratoꝛ.⁊ q̄ iurēt f̄m formā ibi ↄtētā: ⁊ ē pēa q̄ sup nō epīs n̄ audiant̄ nisi ex certa cā: vt ibi patet.

x ¶ Lugd.s̄.e.vt circa.io.an.

y ¶ Sed cū eas.§. ste tractus fuit ex glo.gar.posita.s̄.e.cupiē tes.circa p̄n.sup v̄.regl'ariū vbi dicebat gar. q̄ satis credebat de mēte ↄditoris nō fuisse: q̄ femine irent ad curiā: videbat̄ tū p v̄ba q̄ ire tenerent̄: q̄ꝛ in masculino genere cōp̄hendit̄ femininum.ff.d̄.le.ij.si ita. xvij.q.iiij.siquis suadente ↄiūcto cum decre.de sen.ex. mulieres. Item per iura antiqua in ab batissam electa personaliter suam electionem proseq̄ui pote rat.s̄.de rescrip.cuȝ dilecta.⁊ q̄ nō fuerit illa mens ↄditoris ꝓbabat per dec.s̄.de sen.ex.de monialibus.xviij.q.ij.perni ciosam.de coha.cle.per totum.de sta.mo.c.vlti.§.fi.

z ¶ Verecundiam. No. meliorem conditionem mulierum: ad idem.j.de iudi.mulieres. In quibusdam vero deterioꝛ ē quod dic vt.s̄.de pe.⁊ re.c.noua quedam.

⁊ ¶ Statum.regularem scilicet ⁊ sic duo concurrunt.

ↄ ¶ Deceat f̄m honestatem.

ꝝ ¶ Expediat.f̄m vtilitatem.s̄.de vo.⁊ vo.re.magne.

ꝫ ¶ Euagari.j d̄ sta.reg.c.vno.⁊ ↄcoꝛ.C.de his q̄ ve.e.ipe.l.ij.

he contra quas appellatum[a] fuerit ad eandem sedez perso naliter[b] veniant quoquomo do. ¶ Sz procuratores suffici enter[c] instructos iuxta constõ em[d] pie memorie nico. pa. iiij. p̃. n. ad sedem ipsam transmit tant: per eos electionum ac appellationum ꝛ postulatio num suarum prosecuture ne gocia put iusticia suadebit: pe nã[e] i dcã cstõne ctẽtã ipso iu re si h[f] non fecerint incursur. ¶ Postremo[g] hi[h] q̃s ad dirigẽ das in huiusmodi electiõibus moniales easdẽ deinceps[i] con tigerit euacari: ab his prorsus abstineãt: p q̃ int eas sup faciẽ dis ipis elcõibus oriri possit discordia vel exorta nutri[k]: al eoipo excõnis snie se nouerit subiacẽ[l]. ¶ Supradcã[m] siqdẽ nedũ i mõasteriis i qbus st mo niales viuẽtes sub aliq̃ de reli giõib[9] ap pbatis[n] sz ẽt i illis vbi st iuxta q̃rũdã puiciar[o] cõsu tudinẽ mulieres q̃ nec pprijs renũciãt nec pfessionẽ faciũt regularẽ: sz viuũt vt in secula ribus eccl'ijs canõici sclares volum[9] per omnia obseruari eo quod supra di[p] duntaxat excepto vt non eligantur nec eligant non professe: cum i ip sis hoc locuz sibi nequeat[q] vẽ dicare: per hoc tñ earum statum ordinẽ seu regulã nolum[9] nec intẽdimus approbare. ¶ Ad hec[r] lz pmissa: q̃ i multis[s] a iure cõi discrepare noscũt. circa e lectiões i qbuslibz mlierum mõa sterijs faciẽdas ex certis cãis rõabilib[9] spãlr duximus sta tuẽda: itẽtiõis tñ nre neq̃q̃ ex titit[t] p illa q̃ ad electões i alijs virorum mõasterijs vel qbusuis eccl'ijs celebrandas aliqd imu tet sz iura pcedẽtia i sua oino premãeãt firmitate[u].

Prouida[x] consideratiõe gnãle cciliũ lug[y]: ccessit[z]: vt ab appellatiõib[9] i iudicio vel extra[7] iudiciũ ad se. ap.[?] i elec tiõnũ eporum ꝛ eorum supiorum[ꝑ] nego cijs itiectis: p q̃s ad sedẽ ipã ea dẽ negocia dferũt[a]: ptes[b] nulla interueniẽte prauitate recedẽ va leãt: añq̃ ipi sedi appellatiões eedẽ fuerit pñtate: sz iferiores iudices: q̃rũ ẽ appellatiõe ces sãte negociorũ cognitio eorũ dẽ: si i h puitas itcesserit añ oia diligẽt ingrãt: ꝛ si eã itcessisse repperit se nõ itrõittãt vllate n[9] de eisdẽ: sz pfigãt ipis ptib[9] perẽptoriũ tminuz cpetẽtẽ: q̃ cũ actis ꝛ munimẽtis suis apli co se cspectui repñtẽt. ¶ Ve rũ[c] cũ nõnlli ccessiõe h[9] i abu tẽtes[d] suã igsitiõe pfacta[e] omis sa cognitionẽ i eisdẽ negocijs[f] interponat ad cfimandas electi ones: ꝛ csecrãdos electos te mẽ procedẽdo: nos sr h expssi[g] puidẽ volẽtes: cfirmatio nes ꝛ csecrationes[h] h[9]i: ac q̃s cũq̃ pcessus alios q̃s igsitio ne premissa nõ hita: ctigerit dcetero i talib[9] negocijs attẽtari decernim[9] nulli[9] pẽit[9] existẽ

a ¶ Appellatum. q̃ veñ re tenebant fm formaz dec. cupiẽtes.
b ¶ Personaliter. in hoc ergo solo. s. in personali aduentu lo cum non habet decre. cupientes: als vero bene.
c ¶ Sufficiẽter. s. cum oĩbus actis iuribus ꝛ munimentis ad causã spectãtib[9]. s. e. ti. in decre. cupiẽtes. §. q si per. xx.
d ¶ Cõstitutionem. s. e. cupientes.
e ¶ Penã. s. q electe si in fra tps debitũ pcuratorẽ nõ miserit sunt puate oĩ iure sibi p electionẽ q̃sito: si aũt miserit h nõ cũ actis iurib[9] ꝛ munimẽtis sufficiẽt istructũ: p illis exhibẽdis alibi q̃z apud se. ap. nisi ex iuxta cã di lationẽ aliquã nõ hẽbũt eligẽtes appellãtes vl op ponẽtes q̃ ad se a totali st excl' e psecutõe pcess[9] ita q p h electi nullũ pre iudiciuz generet: hec ꝛ alia hẽs i p. de. cupiẽtes.
f ¶ Hoc nõ fecerit. s. pro curatorẽ nõ miserint vl nõ sufficiẽter instructuz.
g ¶ Postremo. v. pars.
h ¶ Hi. puta religiosi vi ri. lxiiij. di. obeũtibus. vel csiliarij vel aduocati vel discerti viri ad h vocati ꝛ qd dic hi dic vl he: q2 si religiosas l' discretas mli eres ad h vocarẽt: ipe te nẽt hac cstõne: ꝛ fac qd dixi. s. §. pxi. s. e. gnãli.
i ¶ Deinceps. respicit. n. futura.
k ¶ Nutriri. Nõ ista duo paria eẽ: ad idem de pri ui. cuz ꝛ plãtare in p2in.
l ¶ Sbiacẽ. Nõ nouũ ca sũ in quo qs excõicat[9] ẽ ipo iur: ꝛ credo q ep ta les pñt absoluere cũ pa pa sibi nõ reseruauit abso lutionẽ. s. d sẽ. ex. nup. ꝛ adde qd dixi. s. c. sciant.
m ¶ Supradcã. h. vi. ps.
n ¶ Approbatis. de re li. do. religionum.
o ¶ Prouinciarum: vt i theu tonia: ꝛ vide qd no. io. x ij. q. vl. c. vl. ꝛ ber. de ma. ꝛ obe. dilecta i gl. penul.
p ¶ Supra dicitur. s. in prima parte. c.
q ¶ Nequeat. propter facti ipossibilitatem: cũ nõ profiteant: necesse est q eligantur ꝛ eligant non professe.
r ¶ Ad hec. vij. ꝛ vlti. pars.
s ¶ In multis. vt electiõe cfirmãda exceptiõe aliq̃ nõ obstan te in administrãdo añ cõfirmatiõem i recedẽdo a cõsẽsu post publicatũ scrutinium ꝛ secutaz electionem ꝛ in multis alijs.
t ¶ Extitit alias existit.

u ¶ Firmitate qd faudabit ꝛ expediẽs ẽ. s. e. cũ expediat
x Prouida. C. si ordiari[9] p[9] recessũ appellatiõis iter iecte ad curiã in cãis electionũ cpatuũ nõ ingsi to an prauitas iteruenerit: pcedit cfirmat vl csecrat: pdcã nõ tenẽt: ꝛ ipe ab eporum cfirmatiõe ꝛ csecratiõe ẽ suspẽsus p ãnũ eo. ti. q̃zuis. s.
y ¶ Lugduñ. s. e. ti. q̃zuis. io. an.
z ¶ Cõcessit. q2 id pus p alex. phibi tuz fuerat: vt ibi dixi.
7 ¶ Vl' ex. latior ẽ q̃ ista dec. ꝛ illa. s. e. ti. q̃zuis. q̃z illa s e. vt circa q̃ locũ habet solum in appellatiõib[9] ex iudiciũ iterpositis. s. e. constitutis.
? ¶ Ad se. ap. in alijs sec[9] cũ cautũ nõ reperiatur.
ꝑ ¶ Supiorum. ar chiepiscoporũ pa triarcharum ꝛ p imatum.
a ¶ Defferuntur nã frustatorie nõ deferũt. s. e q̃zuis lz oli sec[9] vt ibi.
b ¶ Partes. q̃ al tera ps tm h non posset: qd dic vt s. e. q̃zu s ꝛ frequẽ tia expone etiã vt ibi exposui.
c ¶ Verum. secũ da pars.
d ¶ Abutentes. ꝛ sic puilegiũ vl cõ cessionẽ amittet dbuert: vt. s. de p ui. tuarum de sẽ. ex. cũ illorum. ꝛ. c. ctigit xi. q. iij. puillm cũ
e ¶ Prefata. s. (si. an i illo recessu s fuenerit nec pra uitas nec ne.
f ¶ Negocijs. s. episcoporum ele ctione ꝛ suorum superiorum.
g ¶ Expssius. h dicit ex eo: q2 satis erãt nulla q̃ p illos fie bãt p ipaz dec. q̃zuis. q2 satis ẽ legislatorẽ aliqd phibuis se: ꝛ si nõ adijciat qd c factũ fuerit nõ valere. C. d legi. nõ dubiũ. ꝛ expressius etiã ppter penã quaz addit.
h ¶ Cõsecratiões. csecrationẽ. n. pcedere dz cfirmatio als nõ valet csecratio. s. de do. ꝛ cõtu. cũ oli. D. h autẽ cfirmartio nõ pcessit: q2 idẽ est nõ eẽ qd nullũ eẽ. s. de trãsla. iter corporalia. pz ergo q nõ tenuit cõsecratio.

a ℂ Firmitatis. electio tñ ꝓpter hoc nõ vitiat᷑: ſ; de nouo petetur ꝯfirmatio corã papa: ñ corã illo q prius ꝯfirmauerat: q: ſuſpẽſus ẽ ꝑ ãnũ ꝯtinuũ a ꝯfirmatõib⁹ epoꝝ: vt legi. τ. §. e. ſi ꝯfirmatiões. quã exẽplificare potes ꝑ iſtã vt ibi dixi: ſ; ſi repiet᷑ electio cãonica ꝺ nouo ꝯfirmabit᷑: vt. §. dixi. ſed nũqd ꝺ nouo cõſecrabit᷑? τ vĩ ꝙ ſic ꝑ iſtã lr̃az credo: ꝙ cũ charaćter impreſſ⁹ fuerit ſic ad inſtar epi ordinãtis quẽ ordiare nõ poterat puta ñ ſuũ ſbditũ: ver⁹ epãlis ordo collat⁹ fuerit: ſed ñ ei⁹ executõ: τ ſic itelligã ꝯſecratiões eẽ nulli⁹ firmitatis q̃ ad executiõꝫ: ad idẽ lr̃. q. j. c. j. τ. c. ordinatiões. τ. q. ij. c. j. τ. c. epꝫ. §. ꝺ tẽ. ordi. ꝙ trãſlatiõeꝫ. ſ; hoc g̃ illius ordinis ſibi tradetur executio. facit quod no. de renun. poſt tranſlationem. ad fi.

b ℂ In quo. ꝓpter hoc dico: ꝙ ſi ſolũ ꝯfirmauit a cõfirmatiõe tñ ſuſpenſus eſt. ſi ꝯſecrauit τ cõfirmauit: ſuſpenſus erit ab vtraq;.

c ℂ Puniãtur. §. de tẽpo. ordi. litteras. cũ ſi. Jo. an.

d ℂ Cõtinuũ. credo ꝙ a die ꝯfirmatiõis icipiet ãnus ſuſpẽſiõis a confirmatiõe: a die ꝯſecratiõis annus ſuſpenſionis a conſecrationibus.

e ℂ Suſpenſos. repete decernimus quod eſt. §.

f Si eo tpe. Si papa ſibi ꝓuiſiões ecclie cathedral' reſuauit ibibuit τ ꝺcreuit: ñ ẽ vitiata electio q̃ ꝓceſſerat: oĩa tñ q̃ reſuatõeꝫ ſequũt᷑ carẽt effectu. Cãm ꝺdit huic dec. q: vacãte ec. boñ. ꝑ mortẽ bõe memõie dñi octauiãi ipi⁹ ecclie epi ĩfra biduũ cãonici ꝺ reſuatione timẽtes: elegerũt bõe me. dñꝫ ſclatã frẽꝫ ſuũ: p⁹ modũ papa bõifa. audiẽſ ꝺ morte. oc. r̃ſuauit: ibibuit τ ꝺcreuit: p⁹ triduũ audiuit ꝺ eletiõe fcã ꝺ dño ſclata ꝑdcõ ſatꝭ g̃tũ hũit: ſ; ab aſtãtibus iuriſꝑitis q̃ſiuit: an ad ipꝫ an ar̃hiepꝫ ipi⁹ electiõis. ſpectaret ꝯfirmatio qꝺ h defmiat: τ termiant᷑ ꝑ hãc dec. q̃ nõ. §. e inotuit. i fi.

g ℂ Cathedralis. qd ꝺ iferiorib⁹: vĩ ꝙ i cis locũ ñ hẽat: q: ſi ꝺ eiſ voluiſſet itelligi illꝺ expſſiſſet. §. ꝺ ꝺci. ad audiẽtiã. τ ad h faciũt oĩa ar. q̃ iducũt᷑ a vbis. ꝯ vĩ ꝙ idẽ ſit i alijs: cũ eadẽ ſit i eis rõ: g̃ idẽ ius. τ ẽ ſi. qꝺ dixi. §. e. ex eo. qꝺ ſatꝭ põt dici ꝙ eſſet ſtanduꝫ lr̃e: vt i cathedralib⁹ tm̃ locũ hẽat. dec. nec ẽ vũꝫ ꝙ ſit eadẽ rõ: q: cãe epatuũ ſt̃ merito ꝯnumerãde de maiorib⁹ cãis. §. e. q̃ꝫuis. i ꝑn. qꝺ ñ ẽ i alijs: τ iõ lꝫ iuriſditio pape ſit ꝓuẽta: tñ ꝓpter maioritatẽ ſuã ꝺferẽt᷑ ad papã: i inferioribus ꝟo q̃ ñ ſic ꝯnumerãt᷑ maioribus ſufficiet ꝓuẽtio: vñ ex quo ꝓceſſerat electio reſuationẽ: poterit quicqd faciendum iminet ꝑ ordinarium expediri: alꝭ graue eſſet ꝙ ꝓpter reſeruationem que electionẽ alicuius beneficiati ſequitur: neceſſe eſſet alꝭ ꝓ ꝯfirmatiõe papam adire: nec hic eq̃parabo regulares cathedralibus ſicut nec. §. e. q̃ꝫq̃ꝫ. licet eq̃parent᷑. §. e. ſi poſtq̃ꝫ. vñ ſi poſt ꝯfirmationẽ abbatis fiet reſeruatio: ante benedictionẽ bñdicet ordinarius. hec vera: niſi papa aliꝺ

firmitatis[a]: τ ꝯfirmãtes τ ꝯſecrãteſ eoſdeꝫ: vt in eo in quo[b] peccauerint puniant᷑[c]: ab epoꝝ confirmatione ac cõſecratione per annum continuuꝫ[d] ipo iure fore ſuſpẽſos[e]. Idẽ.

Si eo tpe[f] quo ꝓuiſiõem alicui⁹ ecclie cathedralis[g] ex q̃uis cã[h] diſpoſitiõi ſeu ordinationi ſe. ap. reſeruam⁹[i] inhibentes ne ad electionem vel ꝓuiſionem[k] faciendã i ea quõlibꝫ ꝓcedat᷑: τ decernentes ſi ſec⁹ ſuper hoc a quoquã ſcient᷑ vel ignorãt᷑[l] attẽtatũ extitit irritũ τ iane: ſi vo iã[m] ad elcõneꝫ forſitã ſit ꝓceſſũ i ipa ꝑñti ꝗſtõne ſãcim⁹: ꝙ lꝫ reſeruatio inhibitio τ ꝺcretũ[n] h⁹i nõ afficiãt: elcõnem vel alia[o] que precedunt afficiũt: tamẽ vt effectu[p] careãt ea que poſt modũ[q] ſubſequũt᷑. Idẽ.

Si qs iuſto[r] impedimẽto

i reſuatiõe ſufficit: τ ſic nõ blãdo vber nec recedã a litera.

b ℂ Ex q̃uis cã. ex ſola etiã volũtate: ſibi. n. ſola volũtas ẽ ꝓ rõe: de ꝯceſ. preben. ꝓpoſuit. cum ſuis concor.

i ℂ Reſeruam⁹. has reſeruatiões legati ẽt de latere facere ñ poſſent. j. de offi. le. deliberatiõe in prin.

k ℂ Prouiſiõeꝫ. puta faciẽdã ex iure deuoluto. §. eo. q̃ꝫq̃ꝫ. nũqd ſola reſeruatio ſiñ ibibitõe ſufficẽt: credo ꝙ nõ ad caſſationẽ. §. ꝺ ꝑbẽ. dilect⁹ ꝑñ iẽdi tñ eſſent q elegerunt poſtq̃ꝫ reſuationẽ ſciuerãt eſſe factã: vt ibi τ. j. de cõceſ. pre. ſi ſoli. ꝑ quã dec. vĩ ꝙ inhibitio bñ ſufficiat ſine ꝺcreto: ſ; hoc verũ ad caſſanduꝫ ea que ſcienter poſt ibibitionem ſunt facta: ſ; ad hoc vt ab ignorantibus facta vitientur: neceſſarium videtur decretum: vt hic. io.

l ℂ Ignorãter. Nõ ꝙ dec. ignorãtes afficit: ſ; nõ re potes cõtrariũ. ſi. n. ignorãtes afficeret: q̃re hic additũ fuiſſet vl' ignoranter: ſuperflua ꝓ hoc videret᷑ hic lr̃a. in decreto pape dicim⁹ ꝙ ignorantes afficit. j. de ꝯceſ. ꝑben. quia cunctis.

m ℂ Iam ad. ſ. añ tpſ quo fca fuit reſeruatio: qd ſi eadem die facta fuerit reſeruatio τ electio: dico ꝙ ſi poteſt appere q̃ primo puta ꝑ inſtrumẽta electiõis τ reſuatiõis: puta ſi in eis dicatur de die τ hora: vel per teſtes q ꝑdictꝭ iterfuerũt: hic nullũ dubiũ. ſi aũt hoc nullo mõ ꝑt appere: dico negociũ ad papã deferendũ: vt ſua volũtate determinet ꝑ dec. §. ꝺ reſer. c. pe. e. li. cũ. n. h ꝺ iure pape q̃rat᷑: qꝺ dubiũ ẽ: nõ poſſit iferior ipo ĩtificare: τ hoc cũ reſuauit tm̃: ſ; ſi reſeruaſſet τ ꝯtuliſſet ꝓferẽt᷑ datus a papa in eo caſu. j. de ꝑben. ſi a ſede.

n ℂ Et ꝺcretũ. nõ copulatiue τ ñ diſiũctie ponunt᷑: τ fac᷑ pro

o ℂ Ut alia. ſi g̃ ꝯfirmatio τ ꝯſecratio ꝓceſſiſſ(ẽ)t (his q̃. §. dixiſſent decretũ eẽt electi negociũ expeditũ. ſi aũt ſola electio cõfirmatio τ ꝯſecratio ꝑtinebit ad papã. ſi aũt ꝓceſſerat electio τ confirmatio: tũc ſola ꝯſecratio ad ipſum pertinebit.

p ℂ Effectu. ſi ergo ante reſeruationẽ elect⁹ τ poſt reſuationeꝫ ꝯfirmatus fuerit: nõ vꝫ ꝯfirmatio et ab ignorãtib⁹ exhibita τ recepta: electio tñ ꝓpter vitioſã ꝯfirmationẽ nõ vitiat᷑. §. e. ſi ꝯfirmationẽ. quã ꝑ hãc exẽplificare potes: τ ad de qꝺ dixi.

q ℂ Poſtmodũ. ſ. p⁹ reſuatiõeꝫ ibibitionẽ τ ꝺcre (§. e. c. pritum. τ argue ex hac decre. ꝙ ſi papa prouidit alicui de epatu alius q̃ꝫ papa ſine eius mandato illum nõ poterit ꝯſecrare: ar. ad idem de accu. meminimus.

r Si quis iuſto. hãc decre. diuido in tres ꝑtes. ꝓma durat vſq; ad. §. porro. ſecunda vſq; ad. §. abſens tertia vſq; ad fi. Aliqs iuſto impedimẽto detẽt⁹ in electiõis negocio cõmiſit ꝑlibus vices ſuas: querit᷑ an valuerit cõmiſſio: rñdetur ꝙ ſic: dũmõ iſolidũ dati fuerint: τ erit melior tũc occupãtis ꝯditio: ſi aũt null⁹ occupat: ſed ãbo ſimul cõcurrũt: admittetur ille quẽ caplꝫ vl' maior pars elegerit. ſi aũt caplm̃ nõ cõcõdat: ille admittet᷑ q primo in iſtro ꝓcurator extiterit nominatus. Et rõ q̃re alter ſol⁹ admitti dꝫ ẽ: q: poſſent vota dirigere in diuerſos: τ ſic res nõ hr̃et exitũ: τ qꝺ fieret ñ valẽt: ſi ãt ñ fuerit dati in ſolidũ tẽ neut᷑ admittet᷑ ꝓpt᷑ ſuꝑiorẽ rõem τ ſibi iputet q ſic eos iſtituit. Scꝺo q̃rit᷑. aliqs dedit ꝓcuratorẽ i negocio electionis; ille ꝓcurator ſuo noĩe eligit vnum:

detēt[9 a] i elcōnis negocio neq̄ at ꝯmode itēē: ꝑt nedū vni ꝑ ut dr̄ i ꝯci[b]. gnāli: sz ꝛ plib[9 c] ꝯ mittē vices suas: dū tñ eoꝝ cui lz det isolidū[d] ptātē: ꝛ erit tc̄[e] melioꝛ ꝯditō occupātis[f] ¶ Uerū si ābo ꝯcurrāt isil[g] ꝛ postulent se admitti audiri eos nō expedit: qꝛ possent vota sua dirigē i diuēsos: sicqꝫ res ñ hrēt exitū: ꝛ qd̄ ab eis h casu fieret nō valēt: sz is admittat dūtaxat[h] quez caplz vl̄ ps maioꝛ[i] elegerit[k] vel si ꝯcordat neq̄āt[l]: is q ꝑmo in istr̄o vl̄ lr̄is ꝑcuratiōis extitit noiat[9 m]. ¶ Si āt nulli ipoꝝ insolidū fuēit ꝯpatat[9]: tūc pp̄[n] rōnē eādez ipoꝝ aliqs nō ꝺbebit admicti[o]: sibi qꝫ imputet: q sic eos ꝯstituit i discrete[p]. ¶ Porro[q] cū vn[9] est ꝑcuratoꝛ simpliciter cōstitut[9]: si is vnū suo ad aliū dñi sui noie in scrutinio noīnādū duxerit[r] nihil agit nisi de certa[s] eligenda ꝑsona sibi domīnus dederit speciale mādatū tunc enim in illam[t] eius ꝛ in aliā suo nomine licite poterit ꝯsentire[v] ¶ Absēs quoqꝫ[x] lz

q nole dñi aliū elligit: q̄rit an possit: rñdet ꝙ nō nisi de certa ꝑsona eligēda hūerit spāle mādatū. Tertio q̄rit: pone canonic[9] abñs nō inēit aliquē ꝑcuratoꝛē in collegio: q̄rit an possit dare extneū: ꝛ rñdet ꝙ nō iuito caplo: sz q̄rit an saltim votū suū possit exprīmē ꝑ lr̄as: ꝛ rñdet ꝙ nō: qꝛ votū in ipo scrutinio secreto ꝛ sigillatī ītimā ō est expmēdū: ꝛ hāc scrutiniū: emananit hec decre. ad declaratiōnē ꝺcre. de elec. qꝛ pp̄. § pe. ꝛ eoꝝ q ibi nō.

r ¶ Justo. h relinq̄ndū est iudici: qꝛ nec numerari possēt: exēpla tñ habes. ff. si qs caut. l. ij.

s ¶ detēt[9]. ꝛ i loco extrā de q debeat euocari: als locū nō hz ꝯmissio. s. e. qꝛ pp̄. § pe. ꝛ ꝺ h impedimēto si op[9] fuerit fidem facē dz iuramēto: vt ibi vñ nō ē ꝺ necessitate ꝙ iuret i instr̄o ꝑcuratiōis ipe dñs: sz cautū ē ꝙ det mādatū ipi ꝑcuratori iurādi i aiaz suā: ꝙ ipe tali ipedimēto ꝺtēt[9] ē bm oēs modernos q hoc no. in decre. qꝛ pp̄: ꝛ ē rō. qꝛ si caplm regreret iuramētū: ꝑcuratoꝛ iurare nō posset: nec ppterea vlteri[9] expectaret: fuit. n. ꝑcuratoꝛ min[9] sufficiēs: ꝛ ideo sibi cōstituēs iputet: ad hoc. j. §. si aūt. nec hz dicere ꝑcuratoꝛ: dico dñm in loco i quo dz vocari: ꝛ iusto ipedimēto detētū: qꝛ ista sūt vba iuris: sz dicē dz vba facti. s. dico dñm i tali loco ꝛ tali ipedimēto ꝺtētū: puta tali ifirmitate vel talib[9] inimicitijs: ꝛ tūc si nō admittat appellet bm ho. q hoc ibi no.

b ¶ Concilio. s. e. qꝛ ppter. Ista. n. fuit dubitatio: qꝛ ibi dicebatur ꝯmittatoni de collegio.

c ¶ Plib[9]. idē no. vi. ꝛ ꝯpo. s. e. qꝛ pp̄. ꝛ ꝙ dic plib[9] itelligo siue duo fuerit siue plēs: dū tñ isolidū vt seq̄t: qꝛ eadē ē rō.

d ¶ Insolidū. aliter neuter admittet. j. e. §. si autem.

e ¶ Tunc. cum ptātem habent insolidum.

f ¶ Occupantis. s. de ꝑcu. non iniuste. vbi de hoc.

g ¶ Insimul. ita ꝙ non apparet quis primo.

h ¶ Dūtaxat. i. tm̄mō: vñ isto electo alr̄ oē ius amittit: ꝛ ē si. s. de rescrip. c. pe. qd̄ vez credo: nisi i istr̄o diceret melioꝛē non eē ꝯditionē occupātis: ꝛ qd̄ vnus incepissz alr̄ finire posset: ar. ad hoc in pre. decre. in fi. ꝛ. j. de procu. si duo.

i ¶ Maioꝛ pars. sic. s. e. li. de rescrip. c. pe. ad idē. lvj. di. apli. ca. de elec. cū inter canonicos. ff. ad muni. qd̄ maioꝛ.

k ¶ Elegerit. nec credo ꝙ variare possint. vt. s. e. vt qs duas. de postu. c. vno. in fi.

l ¶ Nequeāt. qꝛ nolūt eligere vel pari numero discordant ꝛ nō ꝙ ꝑmo recurrēdū est ad electionē caplī: secūdo ad ordinē scripture. tabelliōes. n. ꝑponūt quos volūt i instrumētis: ꝛ ideo fuit equi[9] ꝑmo recurri ad electionē capituli per quā magis idoneus eliget: ad hoc. j. de procu. si duo. ff. de accu. si plures. secūdo ad scripture ordinē in subsidiū.

m ¶ Noiat[9]. ꝑ ordinē scripture: ꝯcoꝛ. optie. j. ꝺ ꝑbē. mādato. ad idē. xlij. di. sic rectoꝛ. i fi. cū suis ꝯcoꝛ. ꝛ. s. de rescrip. cū dilecta. cū suis ꝯcoꝛ. ꝛ fa. ff. de le. ij. l. cū pr̄. §. pe. qd̄ si ñ appeꝑ puta qꝛ si duo sūt istr̄a: nō appet qd̄ ꝑ[9]: puto ꝙ mutuo se ipediant: ff. de vsufru. l. quotiēs: ꝛ iputet sibi q sic eos constituit.

n ¶ Propter rōnem eandem. qꝛ possent vota dirigere in diuersos: ꝛ sic res non haberet exitum.

o ¶ Admitti. qd̄ ergo nūqd de nouo citabit ipe canonic[9]: nō: als qd̄ sibi iputaret: vt seq̄t: idē. n. est nō venire qd̄ nō sufficient venire: ꝯtumax g fuit ꝛ ꝑcedēt ipius soci ad elcōnē. ꝯ. j. ꝺ ꝑcu. si duo. vbi dr̄ ꝙ si i cāis electionū sūt dati plēs ꝑcuratores sz nō insolidū: iudex eliget idoneorē. so. ibi loqr̄ ꝺ pc. dato ad iudicia i cāis elcōnū postulationū vel ꝑmissionū: h de ꝑcu. dato ad negociū. s. ad ipam elcōnē faciendā vt ibi de iur̄ iam nato: h ꝺ nascituro: qd̄ min[9] fauorabile ē: ꝛ vtrobiqꝫ vtil̄ ꝑuisio ob celerē expeditiōe

p ¶ Indi (nem. screte. nō. n. dñt stulti melioris eē ꝯditiōis q̄z ꝑiti. j de preben. eum qui bñficium.

q ¶ Porro. scd̄a. pars. h approbat opi. vin. ꝛ ꝯpo. s. e. qꝛ pp̄. ꝛ ab. eo. ti. ꝯgregato. tñ gof. ꝛ ho. ibi no. ꝙ satis poterat dici valere: cū in diuersos ꝯsentit: dūmō neuter sit malus qd̄ falsum est: vt hic vides.

r ¶ Nihil agit. rō. qꝛ q̄ ꝯscia tenet meliorē eligere suo noie: eadē rōne tenet ad idē nomie dñi sui: ad h. xlvj. di. sicut nō suo. ꝛ icerta videt. hoc no. s. e. c. ij. qd̄ dicit nihil agit: intellige qꝛ neutrū votū valet: ꝛ est si. quod dicim[9] in delegato: q subdelegationē recepit a socio. s. de officio dele. super questionum. in. §. si vero.

s ¶ De certa. no. approbatā opi. ꝯpo. ꝛ ino. ꝛ reprobatā opi. vin. q diceb. ar. s. e. ꝯgregato ꝙ ñ poterat fieri cōpromissuz vel mādatū ꝑcuratori ꝺ certa ꝑsōa. dicebat n. ꝙ videbat singularz electio: ꝛ sic nō valebat. s. e. in genesi. itē talis ꝯmissio ē ꝯ ꝯciliū qd̄ reqrit ꝙ ꝯmittat vicē suā: sz iste ñ ꝯmittit vices suas q dat mādatum ꝺ certo: sz fl̄m ē: vt h pz: ꝛ ꝺ h ꝑ ab. s. e. ꝯgregato. Sz nūqd ꝑcuratoꝛ ad eligēdū dat[9] posit aliuz sbstituē: ꝛ dic bm ꝯpo. ꝙ sic qꝛ ꝑcuratoꝛ ē ad negociū: q aliū ꝑcuratorē dare pōt. j. ꝺ ꝑcu. c. j. i fi. ff. mā. si ꝑcuratoꝛ. Est tñ ar. ꝯ. j. ꝺ of. dele. c. vl. so. illa loquūt i iudicib[9] nō i ꝑcuratōe. Itē q̄ro nūqd ꝑcuratoꝛ dat[9] ad eligēdū cōpromittē poterit. dic bz compo. ꝙ si liberorum mādatū hūit: tñ ꝯꝑmittē poterit: qꝛ id pōt ꝙ onē. s. si aūt. ad certā ꝑsonā tūc ꝯꝑmitē ñ pōt: qꝛ sola necessitatis forma. s. scrutinij tūc itellr ꝺmādata. ar. ff. ꝺ pecul. lz. §. seru[9].

t ¶ Illā. certā ꝑsonā ꝺ q̄ hūit mādatū expssū: ꝛ nō illaz: qꝛ aliā eligē ñ pt: qꝛ facerz ꝯ formā mādati. s. ꝺ rescrip. cum dilecta. ꝛ ff. māda. diligenter. ꝛ. j. de ꝑb. cui de nouo

v ¶ Cōsētire. nō. ar. ꝙ hñs spāle mādatū id pōt qd̄ als ñ posset: ad idem. j. de ꝑcu. c. j. ꝛ. vlt. ꝛ facit ad qōnem quam hoc anno disputaui: an delegatus ab alio q̄z a principe habens speciale mandatum subdeganti subdelegare possit. ꝛ de hoc dixi. j. de of. dele. is cui.

x ¶ Absēs. h i ꝑmo dicto approbat gl ber. s. e. qꝛ pp̄. i glo.

pe om̄ī medernex idē ibi notātū: ꝫ l scđo pūcto rep bat eiusđ h. opi. i eadē glo. ⁊ q̄si ho. ꝯsētiebat: ꝫ ibidē Inno. ⁊ ber. ⁊ ꝯpo. ꝯ. ⁊ eoꝝ approbat h opi. ⁊ intelligas hāc lrāꝫ đ supradcō abn̄te q ꝯpromittē pōt. s. iuste ipe dixo: ⁊ extūc in loco de quo. ⁊c.

omnino. de ber. cum ex iniuncto. siue iure spālī: puta ex puilegio vel consuetudine prescripta: siue iure delegato: qꝛ oēs habebunt hanc formaꝫ seruare.

i ℂ Celeritate. nō. ꝙ hic reprobaꝛ celeritas ⁊ ē gnāle i oībus ꝑsonis ꝑmouēdis. viij. q. ij. dilectissimi. Itē pp rei nouitatem

a ℂ Procurator. dicebat gof. ꝙ putabat talē cāoni cū idirecte ꝯtēni alij dicebāt ꝙ cōpelli dꝫ aliqs de caplō vt ab ip so mādatū susciperet ꝫ nō ēvuꝫ. a prīncipio. n. null⁹ cōpellit ꝓcuratiōeꝫ recipe. C. đ ꝓcu. i uit⁹. isti. man. §. mandatū. io. an.

b ℂ Volēte. s. n. caplꝫ vellꝫ bene posset exn̄euꝫ deputare: ꝫ iuito caplō nō ⁊ sic dꝫ intelligi dec. qꝛ pp.

nullus de collegio velit esse ꝓcurator[a] eiusdeꝫ: nec ipe nolē te[b] capitulo extraneuꝫ valeat deputare non poterit aliquatenus ꝑ lrās exprimere votū[c] suum: quod nō est ante scrutiniū: sed in ipso scrutinio secrete ⁊ sigilllatiꝫ tm̄modo exprimendum[d]. Idem

Quoniā[e] elecctione[f] non i cōcordia[g] celebrata: superior ad quē electionis ipsi⁹ confirmatio pertinet[h]: consueuit interdum sue confirmationis celeritatem[i] preferēs[k] cupiditatē[l] ꝓpriā iuri[m] ⁊ iordiatū affectū ēt eqtati: ꝯpetitorē aliqn̄ vbi ali⁹ vel eos q se volūt opponē: qn̄ elect⁹ ē vnic⁹[n] supplātare: dū null[s] vocatis ⁊ discussio[o] negocio ꝑ repentinā confirmatiōeꝫ cito ꝯ doctrinā apli[p] iponit manus[q] elcō: nos volentes huic morbo[r] ⁊ fraudibus[s] obuiare p̄nti ꝯstōe sancim⁹ ꝯfirmatiōes tales[t] viribus oīo carere: ipsasqꝫ decernim⁹ irritas ⁊ inanes[u]. ℂ Vocatio

xxxiij. di. cōis fili⁹. vbi đ h ꝑ archi. ⁊. xciij. dist. c. j. Itē pp reuerentiā sacramēti recipiēdi: de ꝯs. di. iiij. iudei. Itē pp metū icōmoditatis. emergētis xij. q. ij. sine exceptione. Itē pp honestatem ⁊ vtres chario: heāt. xxvij. q. ij. institutū. Itē pp certitudiuē hūdaꝫ: vt xvij. q. ij. sigs incognit⁹. Iteꝫ pp reuocādi difficultatē vt in dādis snijs. ij. q. j. de⁹ ops. ⁊ h. vel in ipaꝝ execuſiōe. xj. q. iij. cū ap. Itē i legib⁹ ꝯdēdis. iiij. di. in istis. Itē pp rei dignitatē. lxj. di. miramur Itā pp ꝑiculosam sacri

exn̄euꝫ. n. ēt sine mādato admittē possꝫ ⁊ sibi ꝑiudicare: ⁊ i exn̄eū ēt ꝯpromittē. ꝯ. e. cām cū s.

c ℂ Votum suū. ber. contradicebat: ita tm̄ ꝙ publicatio ipi⁹ voti fierꝫ tm̄ cū alioꝝ fiebat publicatio: ꝫ nō ispexit ꝙ nō solū publicatio: ꝫ ēt expressio in scrutinio tm̄ fieri debet: vt sequitur.

d ℂ Exꝑmēdū. no. nō sola publicatio ispicit ꝫ ēt exꝑssio: ꝫ ꝯ. ꝯ. pr. §. vbi exꝑmit votū ꝯsēsus an̄ scrutiniuꝫ dādo. s. ꝓcuratōi mādatū đ certa ꝑsōa eligēda. so. fal suꝫ ē ꝙ tūc exꝑmat votū: ꝫ mādatū dat de voto exprimēdo. sic aliđ ē iuestire aliđ mādar đ iuestiēdo: đ his q̄ s. a ma ꝑ. ca. ex ore. vn̄ aduerte. pōe ꝙ ꝓcurator qui mādatū hūit de certa ꝑsōa eligēda. n̄ eligit: ille elect⁹ fuit a qbusdā alijs nūqd vox illi⁹ abn̄tis ⁊ mādātj augebit numeꝝ illi⁹ vt possit dicē ꝙ elect⁹ sit a. x. qꝛ. ix. elegerūt: ⁊ decim⁹ mādauit de eo eligēdo: absit. dicas ꝙ ꝙ aliud ē dicē ꝯsētio i talē: ⁊ h dꝫ fieri i scrutinio ⁊ secreto ⁊ sigillatiꝫ: vt h. ⁊ tali mō ꝯsentit i spūale mrimōiū. ⁊ aliud dicē: do mādatū titio: de tali eligēdo: qꝛ istđ nō ē votū: nec ꝑ h ꝯhiꝛ mrimōiū: ⁊ ideo an̄ scrutiniū fieri pōt: vt ibi: sic vides i mrimōio carnali: aliđ ē ꝯhē aliud ē daꝛ mādatū đ ꝯhēdo. hic ē ꝙ q ꝯhit ampli⁹ n̄ pēitet: ꝫ q mādatū dedit pēiteat an̄ ꝯctū. j. đ ꝓc. c. vl. sic ꝙ itelligas nec silitudinē dicas vbi n̄ ē. io. an.

e ℂ Quoniā. si appet coelect⁹ vel se opponēs ei q cōfirmatiōnē petit: ille vocabiꝛ noiati: al's fiet crīda in eccīa gnālis: ꝙ se ꝯfirmationi volētes opponē veiāt ꝑēptorio assignato: al's ꝯfirmatio facta nō tenet

f ℂ Electiōe. idē dicā de postulatiōe cū eadē sit rō: qđ veꝝ puto admissiōe postulatiōis q̄ fit a supiore illo q postulatū admittēdo ꝯfirmat: secus i eo q postulaꝛ a ꝑlato suo: vt mōach⁹ elect⁹ i eꝑm ab abbate: qꝛ i ea n̄ fiet vocatio: ⁊ idē puto i ꝑn̄tatiōe: vt ēt ille cui fit ꝑn̄tatio huaꝛ teneaꝛ hāc decre. ⁊ sic huaꝛ: đ collatiōib⁹ di.

g ℂ Concordia. idē si i ꝯcordia quo ad vocationem faciendaꝫ: vt dꝛ in fi. e. io. an. (cā s. fi.

h ℂ Pertinet. vbū h late pꝫ. ff. đ vb. si. vbū ptinē: vnđ itelligo siue ptineat iure cōi vt ad ipm. xvj. q. vij. nullus

iter. vionē: de ꝯse. di. iiij. itaqꝫ. Interdum autē desideraꝛ acceleratio propter metum contaminatiōis. viij. di. mala. propter metum defectus. v. di. baptizari. propter metum vsurpationis. xxxv. q. ix. loci propter magnitudinem transgressionis. xvij. q. j. custos. propter inobedientie culpam. xj. q. ij. qui et humanis. propter debituꝫ obedientie. xciij. di. c. j. propter recitudinem dispēsationis. xlv. distin. disciplina. propter periculum imminens: vt in vacatione ecclesie. ꝯ. e. cum interuniersas. vnde ⁊ cautio damni infecti celeritatem desiderat. ff. de dam. infec. l. j. ⁊ idem in similibus: vt. ꝯ. de re iudi. c. ij. ⁊ rescrip. ad hoc. vbi ex certa causa idem est reperiri.

k ℂ Preferens. sic. ꝯ. eo. auaricie. et e. quorundā.

l ℂ Cupiditatem. que omnium malorum radix est. xlvij. dist. bonorum. de pe. dist. ij. q radix.

m ℂ Iuri. quod facere non debet. vij. q. j. siquis episcopus. in fi.

n ℂ Unicus. s. ꝯ. e. cupientes. §. si vero.

o ℂ Discusso negocio. male faciūt ⁊ puniunꝛ si promouent indignum. vt. ꝯ. e. nihil est. ⁊. ꝯ. de preben. graue.

p ℂ Apostoli. pauli. j. ad ti. vj. ca. xxiiij. di. §. j. lxxviij. dist. quicquid est cito. ꝯ. e. cum nobis olim.

q ℂ Manus confirmatorias. de quibus loquimur.

r ℂ Morbo. nā qđ medicamēta morbis exhibent: hoc iura negocijs: in auc. hec cōstitutio. que s inno. ꝯsti. in ꝑn. coll. viij.

s ℂ Fraudibus obuiare. quod faciendum est. ꝯ. e. auaricie. ⁊ c. commissa. ⁊. j. ti. prori. c. ij. io. an.

t ℂ Tales. s. factas nō vocatis supioribus: vel his qui se vellent opponere siqui essent.

u ℂ Inanes. dicebamus olim: ⁊ no. de hoc inno. ⁊ ho. de ap. ꝯstitutis. ij. de dolo ⁊ contu. cum olim. ꝙ cōfirmatio facta vocatis his qui vocandi erant: ⁊ cum cause cognitione habet vim diffinitiue: hinc est ꝙ reuocari non poterit. ⁊ si appelletur appellari potest vt a diffinitiua: si autem fiat sine cause cognitione ⁊ non vocatis vocandis: vim habet interlocutorie: ibi de hoc plenius per eos videre poteris: sed hodie non valet ꝯfirmatio sine vocatione huius decre. vt h vides. qđ si sic ꝯfirmat⁹ admistrat: satis credere ꝙ si errauit i facto qꝛ credidit vocationē factā q̄ fcā nō erat: excusaꝛ a pena. ⁊c.

ne autem huiusmodi noiati[a] vbi est coelectus vel apparet oppositor: alias generaliter[b] i ecclesia in qua elcio fcã est: vt si qui sint qui velint opponere[c] compeant: assignato peremptorio[d] tmino ꝯpetenti[e] faciendã esse cẽsem[g]. ¶ Que[f] ẽt si elcio i ꝯcõdia celebrata fuẽit volum[9] obßuãi[g]. Boni. viij

De renunciatione

Quoniam[h] aliq curiosi[i] disceptantes de his q̃ non multuz expediunt[k] ꝛ plura sapere q̃ oportet ꝯ doctrinaz apl'i[l] temere appetentes: in dubitationez sollicitã[m] an ro. pon. maxime[n] cum se isufficientez[o] agnoscit ad regendã[p] vniuersalez eccliaz: ꝛ sũmi põtificat[9] onera suppoꝛtãda renũciare valeat papatui eiusq; oneri et honori: deducẽ min[9] ꝓuide videbant[q]. Cel. papa. v. ꝑde.[r] nr̃ dũ eius ꝯ dez[s] ecclie regimini ꝑsidebat volens sup h hesitatiõis cuius libz mãz amputare: deliberatiõe hita cuz suis frib[9][t] ec. ro. cãdialib[9]: ꝺ q̃ꝝ nũẽo tũc eram[9]: de nr̃o ꝛ ipoꝝ oiuz cõcoꝛdi ꝯsilo ꝛ assensu au. ap. statuit[u] ꝛ decreuit: ro. pon. posse libere resignare[x]. nos igitur ne statutũ h[9]i ꝑ tpis[y] cursuz obliuiõi[z] dari aut dubitationẽ eãdẽ in recidiuã[ꝛ] disceptationẽ vlterius deduci ꝯtingat ipz iter cõstões alias ad ꝑpetuaz rei mẽo[ꝯ]. ꝺ fratꝝ nr̃oꝝ ꝯcil. duximus redigendũ. I dẽ.

Si te ꝑbẽdã[ꝝ] vl dignitatẽ

ẽ. auaricie: ꝛ. c. q̃liter. maxime cũ vocatio ꝛ ei' stio ista fit supiõris offiñ ꝛ nõ ptis. ꝫ si errauit in iure: cũ a dicta pena nõ credere excusari: ad hoc. j. de re. iu. ignorantia. cum suis concoꝛ.

a ¶ Nominatim. fi. j. de sen. ex. statuimus.

b ¶ Generaliter. ꝛ publice: q2 talia edicta in publico ꝓponi debẽt: de postu. c. i. ꝛ ẽ ꝯ illos q adhuc fraudem faciunt cõstõi faciendo hanc vocationẽ fieri coram certis amicis.

c ¶ Opponere. ne elect[9] confirmetur.

d ¶ Peremptorio. nũ qd post hũc terminũ veniẽs audiretur: sup hoc dic: vt. s̃. q ma. ac. pos. cum i tua officium tñ iudicis in his nõ quiescit: vt. s̃. e. cũ nobis olim.

e ¶ Cõpetẽti. ꝫ locoꝛuz distantiaz personaꝝ ꝛ negocij qualitatem.

f ¶ Que. s. dicta de vocationibus faciendis: ꝛ q nõ valeat cõfirmatio aliter facta.

g ¶ Obseruari. qd in ꝓuisionibus vel collationibus: nunquid in eis hẽbit fieri hec vocatio: tutũ puto ꝛ in his hec fieri nõ tñ credo de v̂bis vel de mente h[9] iuris hoc eẽ ꝛ fa. j. de preben. cum in illis. ꝛ optime e. ti. lz ep̃s. io. an.

h Quoniã: q2 quidam plus q̃z expediret curiose referebãt in dubiũ: an papa possit renũciare papatui celesti. v. duz ꝑsideret ec. ro. regimini statuit de cõsilio assensu suoꝝ fratrũ: q sũ. pon. libere possit renunciare papatui: quod statutum ne obliuioni daref: ꝛ ne de predicto casu dubitetur vlterius: iter alias huius. vi. li. cõstitutiones de fratrum suoꝛum consilio dominus bonifa. hec redegit ad perpetuam rei memoꝛiam. io. an.

i ¶ Curiosi. qui maioꝛes curas exhibere volunt q̃z res exigat ad hoc. iiij. di. deniq;. de cõse. di v. quinq; modis.

k ¶ Expediunt. quod faciendum non est. C. de sũ. tri. l. nemo j. de here. c. ij. ꝛ. j. de re iudi. abbate. ad fi.

l ¶ Apostoli. pauli in epistola ad ro. c. xij. ꝛ habes eadem verba. xliij. di. sit rectoꝛ.

m ¶ Sollicitam. vade. j. deducere min[9] ꝓuide videbantur.

n ¶ Maxime. comparatiuum. vnde etiam si sufficiẽs sit renũciare poterit vt per inferioꝛa patebit.

o ¶ Insufficientez. ꝓpter hoc tñ non posset deponi: q2 ꝓpter solam heresim deponif. xl. di. si papa. ꝫ alij prelati ꝓpter insufficiẽtiã bñ deponuntur: ꝛ ecclesiastici ꝛ seculares. xviij. q. ij. siqs abbas. xv. q. vi. alius. ꝛ ꝓpter negligẽtiã. lxxxi. di. dictuz s̃. de here. excõicamus. i fi. Et nõ q lz ois sufficientia eẽ dicatur i papa ita q oia iura i scrinio pectoris hẽat. s̃. de consti. c. i. tñ iterdũ isufficiens eẽ põt: vt h ꝛ iterdũ eũ fallit obliuio. xxiij. di. ꝑterea. vbi de hoc sic sedes ipa aut sctm̃ inuenit: aut sctm̃ facit. quis eni sctm̃ dubitet: quẽ apex tante ꝛc. xl. di non vos. ꝛ tñ hereticus posset eẽ ꝛ ꝓpter heresim depõi. e. di. si papa ꝛ posset ex multis insurgere insufficientia hec. vt ex defectu litterature ex senectute ex infirmitate vel similibus.

p ¶ Regẽdã. ad qõ ex officio tenef: vt i ꝓhemio h[9] li.

q ¶ Videbãt. erat ipoꝝ rõ motiua: q2 q renũciat: renũciare dz i manibus supioris ꝛ alr mr̃moniũ spũale nõ dissoluif. s̃. de renũ. admõet. ꝫ papa supioꝛẽ non hz: ergo renũciare nõ põt. Itẽ fũgif vice dei: q̃s vices sic vĩ ossibus hẽre annexas: q a se abdicare nõ possit: ad h ꝺ sta. mo. cũ ad monasterium i fi. Sz ꝯriũ verũ est: vt h vides ꝛ ꝓbaf ex eo: q2 marcellinus renũciauit papatui cui substitui[9] fuit mãcellus. xxi. di. nũc aũt. Itẽ cle. renũciauit papatui cui successit linus ꝛ eo mortuo elect[9]: ꝛ illo mortuo iteruz successit clemẽs: vt i chrõic ꝛ vide ꝺ h. vij. q i. c. i. hic disputat h mundus ꝛc. ꝛ ꝛ hãc opi. approbauit io. vij. q. i. ꝫ aũt. ad id qõ dr̃ q renũciatio fierĩ dz i manib[9] supioris fateoꝛ id verũ vbi ẽ supioꝛ: ꝫ h ꝓpter ipossibilitatẽ ius illud ßuari nõ põt: ꝛ facit optime. s̃. ti. prox. indẽnitatibus. §. pe. ꝛ. s̃. e. lz de vitãda discoꝛdia i fi. Itẽ iferioꝛes plati a suis platis ꝯfirmãf ꝛ istituũf: vñ ñ ẽ mĩꝝ si sine ipoꝝ lnia renũciare ñ pñt: ꝫ papa a nemie ꝯfirmaf: vñ sic sine supioꝛe istituif: ita sine supioꝛe renunciet: ad hoc. s̃. de re. iu. c. i.

r ¶ Predecessoꝛ. cũ dignitas vacat als q̃z p mortẽ successoꝛ nõ ꝯgrue dicit ꝑdecessoꝛ: ꝫ dicef deberet ꝑdecessoꝛ. ꝑdecessoꝛ. n. idẽ qõ ꝑcedẽs: nisi dicef velis q quõcũq; vacet ꝑlatura quo ad illa decessisse putaf: ꝛ ẽ expressuz. vij. q. i. §. ecce in quibus. ꝛ. xxiij. q. ij. §. i.

s ¶ Dũ eiusdem. postea eni ipius cõstitutio non valuisset: quia pontifex non erat vt. j. patebit.

t ¶ Fratribus. cardinales ergo fratres vocaf cum de ipsis permixtim loquitur. j. de os. dele. officij.

u ¶ Statuit. credendum est pape hoc referenti. supra de te. cum nobis. in fi.

x ¶ Resignare. hoc expssẽ nõ io. vij. q. i. nõ aũt. i gl. magna. i fi. ꝛ fa. qõ no. lxxix. di. siqs pecũia. xviij. q. ij. q̃z fit.

y ¶ Tpis. hinc ẽ q antiquoꝝ memoꝛia melius ꝑscripta tenef: ꝛ de hoc vide quod no. s̃. de probatio tertio.

z ¶ Obliuioni. oiuz eni habere memoꝛiam: ꝛ in nullo peccare ꝛc. s̃. vt ec. be. vt nostrum.

ꝛ ¶ Recidiuaz. quod esse non debet: vt supra de ver. sig. ex parte. ij. cum suis concoꝛ.

ꝯ ¶ Memoꝛiaz. fa. j. de re iudi. ad apostolice. in superscriptione: ꝛ quod ibi dicam in. j. glo.

ꝝ Si te prebendam. Si in fraudem expectantis primã vacaturã: cuz in proximo crederetur piguis vacare renũciet aliqs tamẽ quã habebat: si tenef expe

clāo illā recipere: imo illa dimissa expectabit aliā sine fraude vacātē: et si illi renūciāti illa piguis postea ꝯferatur: hoc ipso ꝓbata sit fraus. et carebit vtraqꝫ. Scire debes ꝙ q2 nemo videtur fraudare eos q sciūt et ꝯsētiūt: vt. ff. de reg. iu. nemo videt. j. e. ti. sciēti puto nec. decr. istā necei⁹ penā locū habet: ibi expectans cōsentit hoc sciēs illa tenuē hēe. pone. n. ꝙ plus sibi placꝫ ꝓuiso tñ ꝙ nō cōmittatur simonia

a ¶ Proxio vacaturā. debebat. n. sibi ꝑmo vacans et sic p fraudes ꝑcludebat via ꝑcludi ad aliā: secus si hꝫ lrās sup ea quā duceret acceptādā: q2 tūc fraus ista sibi nō preclusisset viā: qd ē vex: nisi acceptasset primā q vacaret: qd pōt lꝫ certā et nōinatā talis acceptare nō possit. j. de ꝯces. ꝑbē ne captāde. quia tūc p oia idē.

b ¶ Apostolica. qd ē etiā i casu decre. j. de preben. hi q. et c. si eū. et supra de rescrip. cum aliquis. cum si. Alius eni qꝫ papa ad vacaturas contra lateranense concilium ius nō tribuit: vt. s. de conces. preben. c. ij.

n ¶ Aliā. puta si vacauit illa d q sperabat: ꝫ illa. (vt h videos

o ¶ Debitā. lꝫ. n. ista si sit p vacās: ꝫ scdo tñ rōne frau (io. an. dis ꝑmo vacās fingit: et ē si. s. de rescrip. si ꝓpt. e. li. et i h ꝑfertur eqtas rigori ꝓpt fraudē ad idē. C. d iudi. l. placuit. C. d fur. et ser. cor. sigs ꝑuo. et. j. d reg ꝑmu. c. vno. et sic no. casū i q lꝫ scribat d ꝑma vacatura: debet scda: alios casus habes ad id s d pb. c. ij. i fi. e. t. q2. sepe. et. c. cū i ecclia et. c. ei cui. et. j. d re. ꝑmu. c.

p ¶ Habita. cui se (vno mel renūciauit: et sic repetere nō poterit. vij. q. i. qꝫ piculosum. cum si.

q ¶ Ambita. s. p cupiditatē et fraudē: et ē si. s. d trāsla. lꝫ et. c. quāto. vij. q. i. si qs eps. suis q termis sit ꝯtēt⁹ nec vltra mēsuras sui iuris affectet augeri: vt i ꝑdcō. c. sigs i fi. ambita aūt id carere dꝫ: q2 expectāti dbet: ꝫ ēt si nō deberet puta q2 vacauit alia añ illā ob quā fiebat rnūciatio: et tñ nō debebat renūciāti: q eam adept⁹ ē: cū iste finis nō distiguat: ad hoc faciūt ꝑdicta iura.

in aliqua ecclesia proximo vacaturam[a] au. ap.[b] expectantē aliquis prebendam seu dignitatem[c] tenuem obtinens in eadem[d] fraudulenter ei renūciet[e]: vt illa[f] sic primo vacante ꝑcludatur tibi[g] via per consequens ad obtinendū ꝑbēdā vel dignitatem aliā pinguiorem: que per mortē alic⁹[h] vl' alias[i] in ipsa ecclesia cedit vi sitr ꝓrio[k] vacatura: per renūciationē huiusmodi dummō de premissa fraude appareat saltē per aliquas probabiles ꝯiecturas[l]: vt q2 dicte renūciationis tpe is q ꝑbēdā vel dignitatē piguiorē hēbat: ifirmitate graui detinebat: vl' aliqd aliō iminebat ꝓpt qd illi⁹ prebēda seu dignitas vacare in ꝓximo ꝓbabilit credebat: nullū tibi volum⁹ obstaculū iterponi: q minus ꝑbēda vl dignitate predicta sit fraudulēt renuntiata omissa[m] possis dictā pinguiorē cum eam vel aliam[n] si prius ipsam vacare contigerit auctoritate prefacta libere petere: veluti tibi dbitā[o] habere. ¶ Ceterum si predicto renuncianti huiusmodi ꝑbenda vel dignitas pinguior forsitan conferatur: eoipso dicta fraus intelligatur esse ꝓbata: et idem renuncians habita[p] omnino careat et ambita[q].

Innoc. iiij. De supplenda negligentia prelatorum

Romana[r] ecclia: et j Edictū vo p remē. ꝓuiciā publicatū[s]: vt a subditis[t] epoꝝ ipsi⁹ ꝓuincie p audiēdis et tmīnandis eoꝝ causis[u] libe ad remē. curiā accedat: ꝑcit⁹ reuocam⁹: q2 ēt si tenerēt[x] ĳdē epi ꝓ suis[y] culpis[z] vinculo excōi

c ¶ Dignitatem. singula singulis refer.

d ¶ In eadē ecclesia. s. i q expectās: idē si expectabat i ciuitate vl' ꝓuicia: si i ea fieret talis fraus: cū eadē sit rō

e ¶ Renūciet. de vacatione p renūciationē dic q2 illa ad titulū. ꝫ idē credo si i fraudē occideret vl' deponeret. s. q tenuē obtinebat: vt ꝑcluderet expectāti via ad pinguē et ꝑm hoc dicā ꝙ expectās ꝑmā vacaturam: ꝑmam si vacat in eius fraudem recipere non tenetur.

f ¶ Illa. tenui renunciata.

g ¶ Tibi. cui debebatur prima et non secunda.

h ¶ Alicuius. q2 valde senex ē. vel infirmus valde.

i ¶ Vel als. puta q2 tractat ille qui in sacris nō ē d matrimonio ꝯtrahēdo: vel q2 elect⁹ ē: vel eligi sperатur i ep̄m vel religionē vult ꝓfiteri vl' de crimie accusat propter quod creditur deponendus vel his similia.

k ¶ Proxio. idē credo si nō in proximo: dūmodo fraudulēter fiat renūciatio talis: et possit id als ꝯstare: q2 sē p rō remanet. pone eni ꝙ lrās hēo ad primā vacaturā et ticius: lꝫ nō speret de proxia vacatiōe: tñ q2 me odio ꝑseqtur: renunciat prebēde q valet vnū florenū vt sic me ipediat i piguib⁹ si vacarēt: certe cū eadē sit rō id

l ¶ Cōiecturas. Nō ꝙ dolus probat ex ꝑspicuis (credo ꝯiecturis: et q eū allegat ꝓbare illū dꝫ. ff. d pb. l. qtiēs. §.

m ¶ Omissa. s. n. dꝫ acceptat si h sciuit ꝫ omittē (q dolo

r ¶ Romana. dum a2eps remensis visitaret ꝓuiciā remēsē: et nō debito mō fuisset a suffraganeis recept⁹ excōicauit eos: et facit ꝑponi edictū p totā ꝓuinciā remēsē: ꝙ oēs subditi ipoꝝ suffraganeoꝝ adirēt ipꝫ ꝓ suis cāis dirimēdis: papa Inno. reuocat hoc edictū: et dic ꝙ lꝫ ipi suffragāei ꝓ suis culpis excōicati sūt non tñ pp culpas illoꝝ suffraganeorū ad ipm archiepm iurisditio ipoꝝ deuoluit: cum id cautum non reperiatur in iure: lꝫ et als pro culpis ipos possit debita pena punire: i summa hoc dicit: iurisditio suffraganei excōicati ad metropolitanū non deuoluitur.

r ¶ Romana. mltas dec. eiusdē nois et auctoris et de eadē cā q erat iter remensē et suffraganeos: hēbis in processu h⁹ li.

s ¶ Publicatum. ex parte archiepi remensis.

t ¶ Subditis. s. quos a2ieps iurisditionē nō hꝫ: nisi i certĳ casib⁹ expssis a iure et no. s. de of. or. pastoralis. et id edictū istud reuocare debuit cū vergeret i ꝑiudiciū suffraganeoꝝ et alioꝝ iferioꝝ iurisditionē hñtiū: et suū ius absorberet: qd ēe nō dꝫ cū nō nisi p appellationē ad ipꝫ qōes t'es deferāt: nec ipe pl⁹ iuris sibi pt vēdicare qꝫ ei p canōes sit ꝯcessū: de of. or. duo sil. ix. q. iij. ꝯqstus. et. q. ij. c. ij. et. x. q. iij. q2 coguim⁹. et. xviij. q. ij. c. j.

u ¶ Causis. qs iter se hñt ipi subditi: nō intelligas de causis qs hñt subditi ꝯ suffraganeos ipsos: q2 tunc licitū eēt edictum. xi. q. i. peruenit. et. c. siquis cum clerico.

x ¶ Tenerēt. h dic: ꝙ fōte n ꝯstabat an iuste fuissēt excōicati.

y ¶ Suis. ꝓ alienis. n. n debent excōicari: vt. xxiiij. q. iij. si hēs.

z ¶ Culpis. No. ꝙ lꝫ ex sua culpa excomunicatus sit epus: ita ꝙ iurisditionē exercere nō possit: nō tñ pp hoc ad metropolitanū suū trāsfert iurisditio. s. d ꝯces. ꝑben. q2 diuersitatē. ꝫ ꝓpter negligētiā hīi trāsfert et iurisditio et ꝑbēdaꝝ dōatio de

epo ad archiepm:vt ibi.z.§.eo.ti per totū. Nō ergo lz in ne/
gligētia epi archiepus suppleat vices eius nō tñ in delicto:z
pro.opprie.§ e.li.de electione q̄q̄. Sed §.j. de te.or.c.ij. vbi
vicini epi supplent ptātem quā perdidit epus pp delictū suū
illud spāle pp̄ter fauorē ordinū suscipiendoꝝ in quoꝝ dilatō
ne posset esse periculuz
z pcedit ex concessione
expssa ipsius decre. itez
§.j.de of.dele. si is cui
vbi propter delegati ex
cōicatiōz de subdelega/
to appellaf ad primū de
legantē. So nō. sic depē
det iurisditō epoꝝ ab ar
chiepo sicut delegatoꝝ
pape ab ipso pp:ad hoc
§.de re.iud.duob⁹ z in
ap.q̄ habet fieri īfra cer
tu tps z pseq ēt imieret
piculū sibi pus delega
tus nō suppleret:z ideo
aliud ibi.

p Cōcessuz.fi.j.de sen.
ex.is q. Et nō intelligi p
hibitū qd nō ē cōcessū:
dt ep.or dilect⁹ de trāsla.
inter.vbi de hoc:z facit
ad ea q̄ notātur d dispē
satione epoꝝ.§.d iudicijs at si clerici.z.l.di.l sūma z.c. maior
q Pena.fm q̄litatē delicti vel cause.§.de of.dele.sane.j.

r Grandi.rex portugalie negligens erat z remissus circa
regnū z subditos eius:prodigus z dissipator erat:per
mittebat ecclias monasteria z pia loca regni sui z ipsas per/
sonas ecclasticas aggrauari:viduas ēt pupillos z orphāos
z ceteros in regno suo degētes grauabat vł grauari sinebat:
quare papa supradicto regi z regno z oib⁹ ibi degētib⁹ pro
uidere volēs:dedit ipi regi i coadiutorē nobilē viꝝ comitē
boloñ fratrē pdicti regis deuotū circūspectū magnanimū z
potentē z p quē sperat futurā reformationē ipius regni.
Mandat ergo baronib⁹ oib⁹ z comitib⁹ ipius regni portu
galie:q̄tenus dicto comiti z coadiutori:cū ad eos accesserit
nō obstātibus aliquib⁹ fidelitatib⁹ homagijs seu pactis vel
iuramentis si aliqb⁹ his sunt regi astricti debitū honorē ex
hibeant z eū cū oib⁹ suis recipiant in ciuitatib⁹ z munitiōi
bus villis castris z singulis locis ipius regni:z eius manda
tis obediāt:z sibi auxiliū:ꝯ quoslibet violētos z repugnātes
ipēdāt de redditib⁹ z iurib⁹ oib⁹ ipius regni sibi integre re
spōdendo vt dicto regni fm q̄ decet excellētiā suā:z sibi z su
is de pdictis z necessitatib⁹ regni puidere valeat:vult tñ q̄
psonā ipsius regis uel sui legitimi filij siquē illū hēc contin/
geret debeat fideliter ꝯseruare. Notificat autē eis q̄ si ipi p
dicta nō fecerit ipe mandauit duobus iudicib⁹:q̄ eos ad id
ec.cē.ap.cessā.ꝯpellāt.protestatur in fi.q̄ per hoc.nō intēdit
regi pfato vel suo legitimo filio siquē hūerit predictū adime
re regnū:sed solū per prouidentiam ipsius comitis ꝯsulere
ipsi regi regno z subditis.hoc dicit i fi.hec decre.fi ille qui
pest ē negligēs z rēissus dz supior illi dare idōeū coadiutorē
d Prefati.in decisione sub illo.j.
e Regis.rex iste dissipator z negligens erat:vt pz per infe
riora:z per vtrūqz videtur q̄ potuerit remoueri.primū pba/
tur.§.de ele.q̄ sicut in fi.xij.q.ij.nouem⁹.secūdū.§.de of.cus.
c.j.j.q.j.§.ecce cum honorio.lxxxj.di.dictū.vbi de hoc:z sic si
debuit ei curator dari sed potius debuit regno priuari:z sic

cationis astricti:non tamen
ex cl'pis ipsis:cū id nō inueniaf
a iure concessum[a]:ad remen.
archiepiscopum iurisditō de/
uolueretur eorum:sz alia for
te pro illis pena[b] ipsis canonica
posset infligi. I[r] dem baroni/
b⁹ z comitib⁹ regni ptugalie.
G Rādi[c] non imerito:z i
fra. Mandamus quate
n⁹ dilcm̄ filiū nobilē viꝝ cōi
tez boloñ. pfati[d] regis[e] portu/
galie frēz[f] d duotiōe[g] pbitate
circūspectione[h] multipliciter
commendatum[i]:eidem regi:
si absqz legitimo[k] decederet fi
lio:iure[l] regini succederet:q
q[m] examinate dilectionis[n] af
fectu quo vos z predictum re
gnum prosequitur:magnani
mitate ac potentia[o] sibi pluri/
mum suffragantibus regnuz
ipsum maturius reformatur⁹
firma credulitate speratur:p
sertiz cū ad curaz z admistra
tionem gnālē z liberā[p] regni
eiusdez tā p sepedicti regis q̄
ipi⁹ regni vtilitate:si puiō at/
tēdaf:ac ad ōfēsionē[q] eccliaꝝ
monasterioꝝ alioꝝqz piorum
locoꝝ regni prefati z persōaꝝ
ecclasticaꝝ tā religiosaꝝ q̄ se

ad fratrem ordine geniture conuertitur:cum filios non
haberet.§.de vo.lz.dic q̄ rex cui per successionem re/
gnum defertur:propter.§.dicta priuari non debuit s
curator dari:vt hic factuz fuit:ad instar furiosi seu p
digi.ff.de cu.fur.l.j.z custodiet regnum z reget sicut
ipse curator z fu
riosum z patrio/
niuz.ff.eo.ti.l cō
silio.z satisdat ta.
lis rem eius cui
datur saluā fore
ff.eo.ti.l.obserua
re.z.l. se. z .C.de
cu.furio.l. vl .§.
sz cū antiquitas
papa aūt h nō cu
rat cautionem re
quirere propter
delictū aut bene
priuatur rex re/
gno per superio
rem suuz vel per
ecclesiam cum su
periorē non ha/
bet:de re iud.ad
apostolice. xv.q.
vi.aliā z.j.de vo.
lz z tunc vel sue
cedet. prim⁹.s.cū per successiōz deferi vel eligent il
li ad q̄s pertinet alium.§ de ele. venerabilem.
f Fratrem.§.ff.vbi pupil.mo.vel edu.deb.l.j.z pe.
vbi dicitur q̄ pupillus apud illas personas educari n
debet que ad ipsius successionem aspirant:z facit.§.d
conuer.infide.c.vl.sed secundū her.rex iste non edu
cabitur apud fratrem sed per se z cū sua honorabili
familia z curia:nec erat iste frater suspecta persona.
g Deuotione.circa deum.s.z romanam ecclesiam.
h Circunspectione.erat.n.plenus oculis ad hoc .§.
de ele.scriptū.z tales debent esse etiam archidiaconi.
xciij.di.diaconi.
i Cōmendatum.multis modis sumitur cōmendare
qd dic vt.§.de acu.si constiterit z.§.e.li.de ele.nemo.
k Legitimo.illegitimus.n.non succedit:vt.§.qui fi.
sint le.per venerabilē.in.fi.nec educari vel ali debet
vt ibi:de quo dic vt.§.de eo qui du.in ma.quam pol.
per adul.cuz haberet.nec ad ordines promoueri vel
ad beneficia ecclesiastica sine dispensatione:quod dic
vt.j.de fi.pſ.c.j io.an.
l Iure regni.q: debebaf ex successiōe:h vult dicere.
m Quiqz regnum ipsum reformaturus zc̄.
n Dilectōis.qd enim.qs non diligit facile ꝯtēnit.xj.
q.iij.possunt.
o Potētia:pdest potētia vt h z d h.§.de ap.ꝯstitutū.
ij.īterdū nocet.§.d ele.fundāenta.§.piñ cū fi.§.de lo
p Liberā.lz lberā hēat:donare (ca.potuit.cū ꝯcor.
nō pōt.ff.de pac.ꝯ iuris ciuilis.ff.de dona.l.fi. ussa.si
tñ ista ratione motus donauerit vz donatio:vt in pre.
l.filius.tenetur aūt reuocare ea que male sunt aliena/
ta:vt.j.ibi.deperditoꝝ recuperationē:imo z ipse rex re
uocare deberet:nō obstāte iuramento de nō reuocan
dis.§.de iureiur.intellecto.fm her.
q Defēsionē.ad quā tenēr ipi pncipes seculares:vt
xxiij.q.v.pnc pes.z.c.regū z.c.administratores io.an.

r ¶ Monasterio℞. Mõ.ar.noīe ecclia℞ mõasteria non ꝯphēdi:ad idē.ē.de ele.sciāt.e.li.⁊.j.de sen.ex.c. vl.§. adijcimus.contra.liiij.di.§.hac auctoritate.

s ¶ Uidua℞.de qb⁹ an ptieāt ad iudiciū ecclesie: dic vt no.ē.de fo.cōpe.ex tenore. c ¶ Deꝑdito℞.ꝓ pt regimē maluz ē.de elec.fūdam̄ta.§.digne itaq₃.

q ¶ Paganis.vel hereticis de quib⁹ idē iuris:vt.ē.de here. siquis eps ⁊ scismatici dicunt.xxiiij.q iij.Iter heresim.io.an.

r ¶ Archieps.cū h̄ n̄ repiat̄ i iure expssuz vt.ē.e.c.j.j.c.pri.

s ¶ Sz capl'z.ipi⁹ cathedralis ecclie cuius eps captus est. Et sic nō ꝙ sicut capitulū cū vacat ecclia supplet vicē epi i iurisditione: vt.j.de isti.c.j.ē.de ma.⁊ ob.cū oli.⁊.j.de ma ⁊ ob.c.j.sic ⁊ cū q̄. si vacat:vt hic:⁊ sic nō ciuilē mortē eq̄pari nāli: ⁊ ē h̄.C.de dona iter.vi. ⁊ vx.res vxoris.vbi donatio cā mortis ꝯfirmat̄ morte ciuili sic nāli: ad idē.C.de epi.⁊ cle.l.vl.ꝺ hoc tn̄ dic vt no. io.xvj. q.j.placuit.ij.io.an.

b ¶ Pacto.ad iꝺ j.ꝺ of.or.q₃ pleri

c ¶ Prohibi(q₃. tione.ñ.n.pōt sb̄ditis phibē quin obediāt ⁊ itēdāt curatori in his q̄ ad curā regni ⁊ ipsius regis honorē ptinēt ꝯ ad hoc pcurādū assūpt⁹ sit: īpedire tur ei ipi⁹ officiū

d ¶ Cōsuetis.ad hoc.ē.ꝺ iureiur. petitio.

e ¶ Honorē. vt. vij.q.j.q₃ frater.

f ¶ Ciuitatib⁹.q̄ muro℞ ābitu terminātur vt.j.ꝺ sen. ex.si citas.io.an.

g ¶ Procuretis. hucūsq₃ ē lr̄a suspensiua.ber.

h ¶ Uiolentos. sic.n.iuste bellabit se defēdēdo. xxiij.q.ij.c.j.⁊.ij.⁊ ē.ꝺ iuriur.sic.ij. e sic obedit dn̄t. ex q̄ ꝯstat iustū eē bellū h̄ ⁊ iꝺ ē cū dubitat̄:an sit iustū necne:vt.xxiij.q.j.qd culpat̄.i fi.cū āt certū ē bellū iniustū:sec⁹.xj.q.iij.iulian⁹.⁊.c.nō sp cū si.

clariū:necnon viduaruz[a] orphanorū ⁊ ceterorum ibidez degentum ac deperditoruz[b] inibi recuperationem salubriter:vt in domino confidimus sit assumptus:cum ad vos accesserit fidelitate homagio iuramēto seu pacto[c]:si aliquib⁹ forte prefato regi vel cuicūq₃ alij ꝑsone tenemi:aut etiaz ipsius regis ꝓhibitione[d] dummodo personam eius ⁊ vitaz ac legitimi sui filij si aliquem ip₃ hr̄e ꝯtigerit fidelr ꝯsuetis, debitū eis exhibētes honorē[e]: nequaquam obstantibus: in ciuitatibus[f] castris vill' ⁊ munitionibus regni ṕdci cum oibus suis r̄cipere:ac ei⁹ dispōi ordinationi ⁊ mādatis vr̄ sin gl'i:⁊ singlr vniuersi ꝑ omnia ⁊ i oib⁹ itēdē absq₃ difficultate q̄lz ꝓcuretis[g]:i pēdētes sibi ꝯ q̄slz repugnātes:ac ēt violētos[h] ꝯsiliū auxiliū ⁊ fauorē de redditib⁹[k] ꝓuētib⁹ oibusq₃ ṕfati regni iurib⁹ sine dimiutione[l] aliq̄ plenarie r̄ndēdo:vt ꝺ illꝰ dcō regi ꝑm ꝙ sua decet excellētia[m] sibi ac suis ⁊ pfati regni necessitatib⁹ ꝓ tpe ac negocio℞ emergētiū q̄litate valeat ꝓuidē. ¶ Aliogn[n] venerabilibus frib⁹ nr̄is bacharen̄. archiepiscopo ⁊ epo colibri. dam⁹ nr̄is lr̄is i ṕceptis:vt vos ad id monitiōe ṕmissa[o] ꝑ cēsurā ecclasticā appellatōe remota ꝯpellāt.ꝑ h̄ aūt n̄ itēdimus memoratoregi vl ip⁹ legitmo filio siquē hūerit ṕdcm̄ regnū adimē:s₃ potius sibi ⁊ ei dē regno ꝺstructiōi exposito ac vobisipsis i vita[p] ipsi⁹ regis ꝑ solicitudinē ⁊ ꝓuidētiā comitis ꝯsulē ṕdicti. Boif. viij.

Si eps[q] a pagāis[r] aut scismaticis capiat̄:n̄ ar̄eps[s] s₃ capl'z[t]:ac si sedes ꝑ mortē[u] vacaret illi⁹:i spūalib⁹[x] ⁊ tpalib⁹[y] mīstrare ꝺbebit[z]:donec eū libtati[a] restitui vl ꝑ se.ap. cui⁹ itere ecclia℞ ꝓuidē neci tatib⁹ sup h̄ ꝑ ipm̄ capl'm q̄'cito ꝯmode potit ꝯsulēdā[a] aliꝺ contigerit ordinari[a]. Idem.

t ¶ Mortē renuciatiōz translationē.depōnē vl alio modo.

u ¶ Spūalib⁹.i his que requirūt ordinem vocabunt vicinos epos cum cautele studio. vij.q.j.pōtificces.ē. eo.li. de. ele.as cui beneficia autem que spectāt ad collationem solius epi non cōferent vt.ē.ne se.va.c.ij.⁊.j.eo. ti.c.vno.quia id nō facerent si per mortem naturalem vacarent : vt ibi nec dant clerico licentiā transeundi ad aliā dio. lxxj.de fraternitatem.

x ¶ Tpalibus.ita ꝺ mobilibus bonis nihil alienent.ē.e li.de ele.is cui.

y ¶ Debebit.pone archidiacō⁹p⁹ ep₃ ꝑest caplo eps a scismatcis captus ⁊ postmōz archidiacon⁹ mortu⁹ quē capl'z h₃ eligere ⁊ ep₃ cōfirmare:elegit capitulum.r.i archidiaconum queritur quis habeat confirmare:⁊ videtur ꝙ capitulū talem confirmare non possit:q₃uis enim circa inferiores inueniamus ṕmissuz capitulo supplere episcopalez iurisditiōem circa superiores non reperimus concessum immo videtur prohibitū ad hoc ē.de ma.⁊ ob.cum inferior.⁊ xxj.di.cum inferior.quidam dixerunt papam ⁊ non alium hunc confirmare posse ad hoc j.de of.vi.c.j.alij de archiepiscopo dixerunt : sed ho.in hac questione.no.de ma.⁊ ob.cum olim ꝙ capitulum talem confirmabit.licet enim canonici in eo ꝙ canonici sint inferiores tamen in eo ꝙ capitulum superiores sunt.ff.quis a quo ap. sit.l.fi.ad hoc.ē.de of.or.irrefragabili.§.excessus. ⁊ maxime in eo ꝙ episcopi vices gerunt.ē.de of.dele.sanc.ij.⁊.xciij.di. c.vlt.⁊.xciij.di.c.j.⁊ hoc verum credo ar.j.de ap.c.pe.

¶ Redditib⁹.generale nomē e.plus.n.est in redditu q₃ in fructu vt ⁊ part⁹ ancille ff.de vsur.i pecudū.§.partus.ff.ad trebel.deducta.§.hr̄ditatē ⁊ dixi.ē.ꝺ ele.generali.

k ¶ Dimiutiōe.ad idē.ē.de v.sig.cū int vos.

l ¶ Excellentiā.f.a.ē.de prebē.de multa.i fi. vij.q.i.q₃uis sed remoto pro crimine sumptus nō ministrat̄: q₃ male meriti ꝺbēt egestate laborat̄.ff.ꝺposi.bōa fiꝺs.

m ¶ Aliogn.i eū recipere mandatis parere adiuuare de redditib⁹ itegre ꝓuidet̄ ṕdicto comiti ꝯtēpseritis.

n ¶ Premissa q̄ sēper excōicationē ṕcedere deb₃ xj. q.ij.idigne.xxiiij.q.i.j.ꝺ illicita.ē.de sen.ex.sacro cū si.

o ¶ In vita eiusdē. Nō coadiutoris officiuz expirare morte eius cui adiutor datus est. tunc.n.potestas ad capitulū pertinet in ecclesia cathedrali.j.c.j.⁊.ij.mortuo āt rege:aut reliquit f liū qui ex successiōe rex erit: ⁊ sic cessat istius coadiutoris officiū:aut non ⁊ sic iste rex erit:⁊ deficiet esse coadiutor ⁊ ideo dicit in vita.

p Si eps a pagāis. Epo a paganis vl' a sismaticis capto nō archieps sed cap.z administrat: nisi ṕṕ q₃ cito h̄ fieri posit sup h̄ ꝑ capl'z ꝯsulēd⁹ at̄ ordiarī hūi ortū hec decr.ex his q̄ no.ho.ē.de ma.⁊ obe cū oli.

¶ Liberati. seruus enim factus erat:insti.de iur. perso.§. vltimo.ff.de cap.⁊ postlin.reuer.l.v.⁊.ff.de regulis iuris.seruitus.recuperat ergo iura sua quasi iure postliminij.vt.xvj. questione prima.prima actione.vij.questione prima pastoralis'insti.quib⁹ modis iu.pa.po.sol.§.si ab hostibus.

z ¶ Consulendi.i.ad idem.j.de cle.egro.c.vno.

⁊ ¶ Ordinari.aliter ꝓuidendo vel forte visitatorem dando: vt.j.c.px.

Ecclesie cathedrali vacanti[b] visitator[c] ab alio quā a ro. pō.[d] deputari nō pōt[e]: nisi fōte capl'z i spūalib⁹ & tpalib⁹ negligēt[f] aut pperā[g] admīstret. cū n. ar eps ob negligētiā vel maliciā capli eo vocato[h] cāeqz sup h cognitiōe pmissa[i] visitatorez seu admīstratorē eidem eccl'e licite potīt ōputar. Hu⁹i[k] qz visitator quē spūaliū & tpalium adminirationem legitimā[l] censeat hr̄e: bñficia tñ q ad collōnē ptinēt epi[m]: ɔferr nō pōt[n] si ab alio[o] quā a ro. pon. fuerit deputatus[p]. Cle. iiij.

De tēporibus ordinationū & qualitate ordinandorum.

Epe[q] ɔtigit q non nulli clici[r] vīclo excōicātiōis[s] astricti: aut apostate[t] seu irreglares[u] vl' als ordinū sacroꝝ suscepti one idigni suā pāriam[x] in q de his hēr noticia[y] fugientes[z] se i rmotj ptib⁹ faciūt ad hu⁹i[&] ordines pmoueri. Nos igit volentes aiaruz ipsoruz periculis obuiare: statuimus: vt nullus episcopoꝝ[ɔ] italie[ꝝ] ōce

a Ecclesie cathedrali opiniones erant olī qs possit visitatorē dare cathedrali eccl'e. item an visitator posset cōferre bñficia: vtrūqz hoꝝ determiat hic papa. ortū hz pmū dcm̄ hui⁹ decre. ex his q no. lxj. di. qm̄ fest⁹. & p ino. & ho. s. vt ec. bñ. vt nr̄z. scōz ex his q nō lxj. di. obitum.

b Vacanti. idē in quasi vacante: vt. s. c. proxi.

c Visitator. ide qd administrator: ō q. lxj. di. cathinensis. & c. qm̄ festus.

d Pōtifice. cui⁹ iterest ecclīaꝝ necessitatib⁹ puidere. s. c. proxi.

e Nō pōt. hoc pcise tenebat io. i pdi. c. qm̄ festus. s. bartho. bri. & hu. ibi ɔtra tenebāt. s. q archieps hoc poterat: sicut & pses dat curatorē: isti. de cur. §. vl. & qr phibitū n reperiebat. lau. idē dicebat: tñ dicebat clericorū requirendum consensum. inno. & ho. vt ec. be. c. vno distiguebāt vt h. s. q alius qz papa sine cause cognitionē: & vocatis his qui vocandi erant. s. capitulo lo non poterat visitatorē dare. & ē rō: qr archieps n pōt tollē his suū caplo sin cā: qd est q ad ipos vacāte sede ptineat admīstratio spūaliū & tpaliū. s. c. px. cū cōcor. ibi signatis. papa āt ex ptātis sue plenitudie h bñ pōt: ō cōces. pbē. pposuit.

f Negligenter. ecce primum casum.

g Aut pperā ecce secūduz. Nō. h eqpari negligētiā & ōlictū alibi differt. s. de le. si ɔpmissari⁹. pvtraqz pte. e. t. qzqz. io. an.

h Vocato. sr eni vocādi: qr eoꝝ iterest. s. ō of. archidi. ad h de temp. or. si archieps & quō intersit. s. dixi.

i Premissa. qd si n fiat dico visitatoris datiōez n valē: ad h s. e. li. ō ele. qzuis. & c. puida. suffic. n. legislatorē aliqd phibuisse: & si n adijciat qd ɔ factū fuēit n valere. C. ō legi. n dubiuz.

k Huiusmodi. s. datus ecclesie cathedrali.

l Legitimā. lxj. di. cathinēsis. & c. qm̄. & s. ō ele. cū nob oli. i fi. n. n. seqr qs hz admistratiōez legitimā: g bñficia ɔfert: vide istātiā i caplo vacāte sede. s. ne se. va. illa suffic dare instā

m Epi. soli⁹: alr illa cū caplo ɔfert: qd (tiā: vt. j. q. j. sic vrgēi. dic vt. j. ne sede va. c. vno. & de regu. c. vlti.

n Nō pōt. sup h vide qd no. ō ma. & ob. cū oli. Scire debēs q io. & hu. tenebāt ɔriū. dicebāt. n. idisticte q visitator poterat bñficia ɔferre: & h no. lxj. di. obitū. lau. ɔ opi. g lau. vera i visitatore dato ab alio qz a papa pma i visitatore a papa dato dz eni ppr āpliorē dātis pogatiuā āpliori fūgi ptāte: ad h. j. ō pb. si a sede. sic & ōlegat⁹ a papa sbdelegatū dat: ab alio n. C. ō iudi. a iudice. ō of. ōle. pastōalis. & c. vl. ad idē. j. ō pbē. hi q.

o Ab alio. puta archiepo in casibus supradictis vl' a capitulo. si alicui ɔmitteret vices suas: ille diceretur visitator.

p Deputatus. ille ergo bñ hoc poterit: qr oia pōt que elect⁹ confirmatus. s. e. li. de ele is cui. io. an.

q Epe. eps italie vltramōtanū n ordiet: nisi de spāli lnia pape: vl' p patētes lr̄as epi sui ɔtinētes iustā cāz qre no lit: vl' n possit illū ordiare. si sec⁹ fuēit factū ordinās pūier pēa ɔdig. & ordiat⁹ māebit suspēs⁹ ita q ēt a pñiarijs pape sine ipsius spāli lnia absolui n posit.

q Sepe. fuit igit puidēdū. s. ō ap. sepe. s. ō cle. qr sepe. j. de re. spo. sequens. ff. de legi. nam ad ea.

r Clerici. No. pro eis que. s. dicam.

s Excōicatiōis. de talib⁹ i excōicatiōe maiori ordīatis dic vt. s. ō se. ex. cū illoꝝ. & distigue iter reglares & seclares: & iter sciētes & ignorātes ius vl' factū: vt ibi.

t Apostate. qui excommunicati non sunt de h. xxiij. di. siquis. s. de vi. & ho. cle. c. sigs. ō apo. c. iij. in cāu vt pēiculosa. j. ne cler. vl' mo. vt piculosa. q autem i apostasia recipit sacrum ordinez etiam si religiosus sit non dispēsatur cum eo per alium qz per papam. s. de ap. c. vl. quod intellige si vera erat apostasia: per id qd habes. s. eo. c. ex parte. & ibi no. t apostate autem infames sunt. vj. q. j. infames. & iij. q. iiij. siquis a suo & sic n pmouendi. xxiiij. di. qn̄ io. an.

u Irregulares. siue ex crimine siue ex defectu: puta bigamia illegitimitate corporis vitio vel alio defectu io. an.

x Patriam. de qua inquirere debet examinans ordinandos. xxiiij. di. quando. propter patriam etiam & natiuitatem carius vel vilius emi solet mancipium. ff. de edi. edic. quod si nolit. §. si mancipia. contra. s. ō iudi. cuz deputati. so. loquitur i ordinando qui subtiliter examinandus est vt. s. de pur. ca. cōstitutus

y Noticia. & ideo in his fieri debet examinatio. s. de ele. postqz. cum suis concor.

z Fugientes. xix. q. ij. due sunt.

& Huiusmodi. s. sacros.

ɔ Episcoporum. abbates etiam conferunt. lxix. di. qm̄ videm⁹. s. de eta. & qua. cuz cōtingat. sz talibus cōferre nō possunt: qd dic vt. j. ō priui. abbates. i fi. & presbyteri conferūt psalmistatum: vt. xxiij. di. j. psalmista.

ꝝ Italie. quid ecōuerso si episcopus vltramontan⁹ ordinet italicum: non videtur hec ōcre. locuz habere: quia penalis est & sic restringenda: & sic proprium nō excedit casuz. s. e. li. de ele. statutuz de pe. di. j. pene. In contrarium videtur: cum per omnia sit eadem ratio vtrobiqz: ergo idem ius. nec videtur ista ampliatio vl' extensio sm ea que vides. s. de ele. si postqz. vbi cōsti. illa cupientes. lz penalis locum habere declaratur in prouisionibus & appellationibus & confirmatiōibus: de quibus ibi cautum non erat: ad hoc. ff. de ver. ob. l. a ticio. vbi eniz est eadem ratio penitus omnimoda similitudo: non proprie dicimus extendere. ff. ad. l. iul. de adul. l. si postulauerit. §. idem. ff. de edē. quedā §. nummularios. tunc enim pene dicuntur extendi quando ad casum non omnino similem extendūtur: & sic intelliguntur contraria: facit ad hanc questionē quod no. moderni & ho. precipue. s. ō ele. nihil. & guil. & gar. e. ti. auaricie. dubitando credo per primā rōem q hec ōcr. i italicis vltramontes ordinatis locuz non

hēat.⁊ pōt eē rō:q: vltramōtan⁹ circa mōtes exñs hꝫ duo remedia:vt cito mittat ad ꝓpriū epū vel ad papā saltē q sibi vicinus ē:lniā postulet:qḋ nō sic facile pt italic⁹ vltra mōtes exñs:hēāt ḡ in hoc casu locū anti q̄ ⁊ moderna iura:istō aūt suū scriptū cāuꝫ nō excedat

a ¶ Clericū.quid dices si laicū ordiet i clericū:vī ꝙ tūc locū nō habeat ꝑ iura glo.ꝑ xi.allegata:⁊ ad hoc.s̄.in pñ.dec. Sꝫ ꝯ.j.c.vlt.cuꝫ suis cōcor⁊ eadē ē ratio vtroqꝫ ḡ idē iuſ erit.so.credo ꝑ vltimo dcā: ⁊ de laico i clericū ordinato hāc ꝯstitutionē itelligi:⁊ facit qḋ dicā.j.c. ꝓx.⁊ lrāꝫ lege pūctādo post vltramontanū ⁊ non p⁹ clericum:⁊ sic tūc vex itellectuꝫ hēbis:⁊ lꝫ ꝓemiū de sacris loquat̃ cōstō generaliter loquit̃.vel dicūtur hic sacri ordines large vt ꝯprehendant̃ minores:sic.s̄.de biga.c.i.⁊ de hoc.xxxij.di.in sūma.alij contra.

b ¶ Existit.subau.vel vbi hꝫ domiciliū:lꝫ alibi natus fuerit.j.c.cū nullus.i.rñ.nisi dicere velis hoc casu: qḋ credo verū.⁊ lꝫ al's videā vnū ius suppleri ꝑ aliud:vt s̄.de ele.is cui.tamē istud non credo suppleri per illud al's facillimum erit vltramontano infami se facere ordinari :quod vetat hec constitutio.

c ¶ Litteras.Hic nota duo spālia.pmo cāu i quo scripturā requirit̃:⁊ hēs de hoc.s̄.de ꝓb.tertio.⁊ dixi.j.de censi.c.i scḋo ꝙ non sufficit licētia nisi exprimat̃ causa ⁊ est si.j.de sen.excom.cum medicinalis.

d ¶ Spe.si.s̄.de ele.c.i.i fi.eps ḡ sup executiōe secū nō poterit dispēsare vt oliꝫ poterat.ix.q.ij.lugduñ.

e ¶ Suspensos.in casu isto celebrans irregularitatem incurrit:⁊ de hoc dicam.j.c.proxi.

f ¶ Speciali.sic.j.de offi.vi.c.ij.⁊.iij.j.de pe.⁊ re.c.ij.de regu.iu in generali.

g ¶ Dispensari.quod eni per se nō possunt nec ꝑ alios poterūt.xlvi.di.sicut.xxiij.q.vlti.his a quib⁹.sicut ecōuerso.j.de reg.iu.potest quis ⁊ ibi plene dixi.

h ¶ Os q.sciēter ordinauerit clericū alienū:ꝑ annū a collatione ordinū sūt suspēsi:⁊ postq̄ꝫ suspēsio fuerit manifesta:poterunt subditi sine ipsorum lnia a vicinis episcopis ordinari.

h ¶ Eos qui.generaliter loquitur:vt cōprehēdat qbus competit ordinare:de priuile.quia circa.

i ¶ Clericos.de laicis dic vt.j.c.vlti.

k ¶ Parochie.id est dio.ix.q.ij.lugd.quādoqꝫ ecōuerso.de pecu.cle.c.ij.

l ¶ Aliene.i.non sue.siue sit proxima siue remota.ix.q.ij.c.i.⁊.c.epꝫ.lxxi.di.ꝑ totū.s̄.eo.ꝙ translationem.

m ¶ Lnia.quā quis dare poss̃t.dicitur.j.c.proxi.

tero aliquem vltramontanuꝫ clericuꝫ[a] ordinare presumat: nisi a nobis specialeꝫ licentiā hēat vel ab episcopo de cui⁹ dio.traxit originem ordinandus:vel i cui⁹ dio.beneficiat⁹ existit[b]:ꝑ eius patentes lr̃as[c] causam rōnabilem continentes: quare ipsum nolit aut nequeat ordinare. ¶ Eos vero quos contra premissa contigerit ordinari:manere volum⁹ absqꝫ spe[d] dispensationis sr̃ lꝫ a se.ap.obtinende suspensos[e]: ac ordinantes pñia condigna puniri. ¶ Omnibus nostris pniarijs inhibentes districte ne absqꝫ licentia nr̃a spāli[f] cū talit̃ ordiatis dispensēt:vel suas eis tradāt lr̃as ꝑ quas cuꝫ ipsis debeat dispēsari[g]. Gre. x.in gnāli concilio lugd.

Os[h] q clericos[i] ꝑochie[k] aliene[l] absqꝫ supioris ordinādoruꝫ lnia[m] sciēt[n] seu affectata[o] igrāti vl' q̄cūqꝫ alio figmēto[p] q̄sito psūpſint ordiare[q] ꝑ annū[r] a collatione ordinū[s] decernim⁹ eē supensos:his q̄ iura statuūt[t] ꝯ taliter[u] ordinatos in suo robore duraturis. ¶ Clericis qꝫ ꝑochie tal'r suspēsoꝝ:p⁹ꝙ eoꝝ suspēsio fuerit manifesta[x]: absqꝫ ipsorū etiā

n ¶ Sciēter lꝫ nūqd scire p̄sumet̃ vl' ignorare:vī ꝙ ignorare ff.de ꝓba.l.vius.j.ḋ re.iu.p̄sumit̃.dic.ꝙ p̄sumet̃ sciēs nisi ꝓbꝫ ignorātiā:ad lꝫ.s̄.de ele.inotuit ibi nec ꝓbare cogim⁹ ⁊c̃.q: quelꝫ ordinādū ꝓuari tenet̃:vt.xxiij.di.q eps.xxiiij.di.quādo vī aūt ad eaꝫ ꝓbandaꝫ sufficere iuramētū:vt.s̄.de cle.vt circa.⁊.c.nulli.⁊ lꝫ ꝑ alios examinet ex sua negligētia eoꝝ culpa sibi iputabit̃:ad hoc de simo.i tm̄.

o ¶ Affectata.equipollēt ḡ scia ⁊ affectata ignorātia:de clan.desp̄ō.cū ibi bitio.⁊ dicit̃ affectata ex quo scire potuit:lꝫ noluit:imo dissimulauit.C.de ince.⁊ iuti.nup.l.q ꝯtra.⁊ dico ꝙ si iurauit se ignare:vt dixi i proxi.glo. altera pars habebit necesse ꝓbare sciaꝫ vel affectatā ignorātiā:⁊ ꝓbabit̃ hoc ꝑ argumēta vel cōiecturas ꝓbabiles.s̄.ḋ renun.c.ij.eo.li.

p ¶ Figmēto.sic.s̄.ḋ elec auaritie.vl' q: forte dixit scholaris ē quē bñ ordiare possūt:vel fingit lniaꝫ datā fuisse:vel dicit epm ordinādi amicū suuꝫ:ita ꝙ bñ habebit rataꝫ.ix.q.ij.lugd. vel scire dissimulauit lr̃as dimissorias surrepticias eē:vt ibi no. bu.vel i fraudē ꝯstōis huius aliquē in suuꝫ familiarem recipit vel ei beneficiuꝫ cōtulit.hec ⁊ similia sunt figmenta.

q ¶ Ordinare.etiam ad primā tonsuram.lxxi.dis.primatus. de eta.⁊ quali.cum contingat.quod dic vt.j.eo.c.vlti.

r ¶ Per annū.cōtiuū.s̄.de elec.ꝓuida.No.ius nouū:q: oli certa pena ꝯ tales nō fuerat statuta ꝫm quosdaꝫ:lꝫ ꝫm guil.hic mitigat̃ pena:q: oliꝫ ꝑ annū a celebratōe misse suspēsus erat ⁊ deponi debeat:vt.ix.q.ij.nullū puniūtur ergo i quo peccauerūt.i.q.i.siqui.s̄.de his que fi.a ma.par.ca. quesiuit.

s ¶ Ordinū.oīuꝫ ꝫm guil.⁊ gar.⁊ ꝑ hāc lr̃am ⁊.s̄.e.vel nō est ꝯpos.vbi punit̃ i collatiōe oīuꝫ ordinū q i diaconatu peccauit ⁊ si papa voluisset:eū tm̄ illo quē ꝯtulit ꝓuari expssisset:vt.s̄. e.lr̃as.⁊.c.vlt.nec de iure frui dꝫ maiorib⁹ q minorib⁹ caret. ff.de ser.expor.cui pacto.⁊ de or.ab epi.c.i.

t ¶ Statuūt.ꝙ si ordinatio rata nō hēatur quo ad executionē.ix.q.ij.ꝑ totū.lxxi.di.c.i.q̄dā iura dicūt eos deponendos. vij.q.i.eps i dio.lꝫ nūqd suspēsus ē sic ordiari⁹ ab executiōe: vel an hꝫ executionē nisi iterdicat̃:⁊ vī ꝙ necessariū sit interdictuꝫ.s̄ e.ti.ꝙ trāslationē.ibi iterdicēda est ⁊c̃.ad idē de offi archi.significasti.Sed contra sic non tenet snia data a nō suo iudice:sic nec ordinatio:vt.lxx.di.neminem.lxxi.di.ꝑ totū.so dicas illum suspēsuꝫ ipso iure:sed non illa suspensione que irregularitatem inducat:lꝫ suspendendum illa:vt i dec. ꝙ translationem ꝫm hosti.guil.⁊ gar.vnde ⁊ in forma dispēsationis que talibus datur ab apostolica sede dicitur:ipo ab ordinum executione suspenso.lꝫ igitur suspensi sint a iure nihilominus ⁊ ab hoīe suspendēt̃.qḋ ē veꝝ:i cāu.s̄.c.proxi.

u ¶ Talit̃.q:.s.ordiauerūt clericos aliene dioc.⁊ lꝫ dico ꝙ secus erit i alijs casib⁹ i qb⁹ hoc nō inuenit̃ expssuꝫ.ad hoc.s̄ ti.pxi.c.i.de ꝯces.ꝓben.quia .s̄.de elec.suffraganeis.

x ¶ Māifesta.ꝑ euidētiā facti.s̄.de cohabi.cle.c.vlt.vl' q: est iuris notoriū:vt.j.e.ti.v̄ſa.⁊.s̄.de v̄.si.cū oli.al's in dubio a ꝑ

prio p̄latoː non recedent. viij. q. iiij. nonne.
a ¶ Lnia. quod enim a iure concessum est: vlterius non est ne cesse a iudice postulari. ff. de condi. insti. l. que sub cōditiōe. §. vl. C. li. x. de thesauris. l. vna.
b ¶ Interim. s. anno suspensionis durante.
c ¶ Vicinis epis. in sua dioce: q2 nō itrabūt abs q3 sua lnia parochiā sus pensi: vt credo h3 guil.
d ¶ Canonice. s. p̄cedē te debita examinatione ɀ scrutinio ɀ temporib9 debit. s. e. ti. de eo. ɀ mo do debito. s. nō furtiue vel p saltū vl' plēs sacros eodē die vl' duob9 ꝯtinua to ieiunio. s. e. lr̄as. ɀ. c. dilectus.
e ¶ Q uāz nullus. eps ori ginis domicilij vel ecclesiastici beneficij cō mēdaticias ad ordines dare pōt: iferiores plati nō nisi ex priuilegio: nec officiales epoꝝ: s3 hi qui hēnt administrationē spiritualium illas bn̄ cō cedūt: ɀ possunt episcopi ordinare priores priora tuū nō exēptoꝝ ɀ ipsoꝝ socios q̄3diu morantur in illis: licet inde non fuerint oriundi.

licentia[a] interi[b] recipiendi or dines ab alijs vicinis[c] episco pis als tantum canonice[d] libe ram concedimus facultatē.

Bonifa. viij.

Cum[e] nullus[f] clicū[g] paro chie[h] aliene preter superioris ipsius licentiam debeat ordi nare[i]: superior intelligitur in hoc[k] casu eps[l] de cuius dioc. ē is q ad ordines[m] promoueri desi derat oriundus[n] seu in cuius dio. bn̄ficium obtinet ecclesia sticū[o] seu h3 lzalibi nat9 fuerit dōiciliū[p] i eadē. ¶ Inferiores q̄3 p̄lati[q] religiosi vel alij: nisi eis q suos clicos aut sbditos[r] possint q̄ voluerint epo[t] facē ordiari a sede aplica spālr sit

f ¶ Nullus. generaliter loquitur: vt dixi. s. c. proxi.
g ¶ Clericum vel laicum. j. c. proxi.
h ¶ Parochie. i. diocesis.
i ¶ Ordinare. s. c. proxi. cum suis concor.
k ¶ Hoc casu. s. i danda tali lnia: hoc dixi: q2 multis alijs mo dis dr̄ quis subditus alterius ɀ de eius foro. quod dic vt. s. de fo. compe. c. vlti. ɀ. ff. de iudi. heres absens. §. i.
l ¶ Eps q̄ nō iferior: vt. j. pri. ɀ ē si. s. de elec. cum ex eo.
m ¶ Ordines. quoscunq3 minores vel sacros.
n ¶ Oriundus. dicitur. n. quis ibi domicilium retinere: vn de oriundus est. ff. de sena. l. penul.
o ¶ Ecclesiasticū. ad dr̄az alteri9 beneficij vel prouentus secu laris: ɀ talia ecclesiastica bn̄ficia sine institutiōe canonica ob tineri nō pn̄t: vt. j. de reg. iu. c. i. cum suis cōcor. ɀ intelligo siue istud sit bn̄ficiū pp̄ter qd ordinē recepit siue non cum gene raliter ɀ nō distinguendo loquat: vn̄ nec distinguere debeo ij. q. v. consuluisti. s. de transla. inter cor.
p ¶ Domiciliū. pōt qs hr̄e domicilia i plurib9 locis. ff. ad mu nic. l. assūptio. §. iuris prudētib9. de fo. ꝯpe. ex pte. b. s. de rescri. dilect9. ij. qd verū ē si i vtroq3 se eq̄lr collocauit: vt ibi ɀ. j. de sepul. c. ij. als ibi dicet hr̄e domiciliū vbi maiorē ptē reꝝ sua rū h3. ff. ad mūicip. ei9. §. vl. C. vbi se. vl' cla. sēatores. als sola domus possessio que inciuitate alia conparatur domicilium non facit. ff. ad munici. libertus. §. sola.
q ¶ In eadē. subau. vel dn̄s papa. s. c. i. ɀ. j. §. pri. pe enim. ordinarius est singuloꝝ. ix. q. iij. cuncta per mundum. ɀ roma cōis est patria. ff. ad munici. roma. ɀ ibi potest quilibet conue niri. s. de fo. compe. c. vltimo.
r ¶ Prelati. puta abbates archip̄sbr̄i vel archidiacōi: ɀ habe bās de his. s. de offi. archidi. sigsti. dicit eni canō litteras epi necessarias ɀ non inferioris. lxxi. di. extraneo.

s ¶ Subditos. laicos. io. an.
t ¶ Episcopo. dum tamē catholico: ɀ habes de hoc pri uilegio. s. de prescrip. veniens.
u ¶ Indultū. subau. vel nisi hēant ex ꝯsuetudine pre scripta: vt hoc facere possint. i h. n. casu bn̄ v3 ꝯsuetudo fm io. q h no. ix. q. ij. ep3. ɀ facit qd no. ber. s. de of. ar chi. sigsti. nec eni ꝯsuetudo reuoca tur p nouā ꝯstitu tionē. s. de consti. c. i. e. li.

idultū[u]: vel officiales epi: cū ad h se ipsi9 offm̄ n̄ extendat[x] h9i neqūt lniā iptiri. ¶ Epi scopo[y] aūt i remotis[z] agēte ip si9 i spūalib9 vicari9 gnālis vl sede vacante capl'3[&] seu is[?] ad quē tc̄ tpis admistratio spūa liū noscit ptinere: dare pn̄t lnī aꝫ ordinādi. ¶ Religiosi[?] vo a suis supiorib9 i n̄ exēptis po ratib9 dputati pores ɀ eorū so cij[a] pn̄t a locorū diocesanis q̄ diu moran i ipis poratibus ordiari licite: lꝫ nō sint d eoꝝ diocesib9 oriūdi[b]

Idē.

Nullus[c] eps vl' quis alius i fanti[d]: nisi forte religiōē itra ret[e]: seu illr̄ato: sed nec absq3 sui superioris[f] lnia bōi[g] dioces

x ¶ Extēdat. nisi habeat speciale mādatū ad hoc vt infra de offi. vi. c. ij. ɀ. iij.
y ¶ Epo. sup h vi dē qd no. ber. mo derni: de offi. ar chi. significasti.
z ¶ Remotis. quē locū dicis remotū dicūt qdā circa ad vltra mōtes p decre. s. de elec. nihil. s3 h ē falsū q solū talis locus dicat remot9: q2 aliud ē dicere va de remoti: vt ibi: ɀ aliud remoti vt h: sic aliō est dicere cautio: q2 tūc itelligit nuda cautio: vt. C. de v. sig. saci m9. ɀ aliud sufficiēs cautio: ɀ tūc itelligūt pignora vel fideiussores. ff. mā. si mādato. §. vl. S3 vr̄ q remoti di cāt ex puiciā. s. de elec. corā. C. d p̄scrip. x. vel. xx. an. l. vl. vl' vltra duas dietas. s. de rescrip. nonnulli vl' vltra vnā vt. e. li. e. ti. statutū. saꝫ credere h arbitrariū iudici qs lo cus dicatur remotus.
& ¶ Capl'3. qd tūc i spūalib9 admistrat: vt. s. t. px. c. vl. ɀ.
? ¶ Is puta visitator. lxi. di. qm̄. s. ti. proxi. c. vlti. s. (pe. de elec. c. is cui.
? ¶ Religiosi. etiam exēpti: vt aliqua fuerit dubitatio: ɀ per id quod dicit in non exemptis: vel fuerit dubita tio: quia non erant perpetui ɀ hoc est verius.
a ¶ Socij. s. n. ibi dēbēt eē soli: q2 ve soli ɀc̄ ecclias̄tici. iiij vij. q. i. illd. d sta. mo. mōachi. ɀ pbat. e. t. qd dei tiorē.
b ¶ Oriūdi. q2 tūc possent rōne originis: vt. s. i. rn̄ ɀ si possint ordinare: ita dico q commendaticias ad ordi dines dare: vt ibi.
c ¶ Nullus eps alius puta abbas vel p̄sbr̄ q psalmi statū ꝯferre pn̄t. lxix. di. qm̄. ɀ. xxiij. di. psalm ista.
d ¶ Infanti. s. minori. vij. ānoꝝ: septēni ergo pōt ꝯferre tōsurā. xxviij. di. de his. ɀ. lxxvij. di. in singulis. ɀ fac. s. de ele. ex eo qd. de pben. sup. ɀ qd ibi notatur. io. an.
e ¶ Intraret. ergo mior. vij. an pt religionē itrare: qd verū ē: s3 pcise nō obligat: vt. s. de regu. q2 i isulis. ɀ. c. ad nr̄aꝫ. ɀ dic vt. j. de regu. is q. ɀ. c. nō solā. ɀ. c. se.
f ¶ Superioris. vt. s. c. proxi. i R. io. an.
g ¶ Homini. laico. qd apparet: q2 ꝯfert pmā tōsurā: oliꝫ volebāt qdā dicere q clericū alterius epi qs non pōt ordinare: s3 laicū sic: ɀ hoc dicebāt p decre. s. e. eos qui. ɀ hoc falsum erat: vt. lxxi. di. primatus. vbi etiaꝫ de

laico expressum erat.
a ¶ Aliene.i.nō sue:q₂ etiā₃ si aliene essent dummodo ꝛ sue nihilominus poterat ordinare.
b ¶ Tonsuram.per quam imunitate gaudet ꝛ clericalis ordo confertur.s̄.de eta.ꝛ quali.cū cōtingat io.an.
c ¶ Diffinitū.qđ dic vt no.s̄.de cō uer.ꝯiu.ꝯiugat⁹.
d ¶ Peccauerit.đ hisq̄ fiūt a ma.par.c.quesiuit.
e ¶ Annū.itegrū ꝛ ꝯtinuū.s̄.đ ele.puida.e.li.qđ si sit bisextus.dic vt no.io.lv.di.c.ij.ꝛ ber.s̄.de ver.sig.quesiuit.
f ¶ Dūtarat.i.tm̄ mō:ꝛ no.ꝑ eo qđ dixi.e.ti.eos q.q₂ sibi papa voluisse₃ solū illos esse priuatos a collatiōe ordinis quē iniq̄ ꝯtulerūt:h expressisset sicut ꝛ h fecit:ad idez.s̄.e.lr̄as c.dilect⁹.ꝛ.s̄.de dec.ad audiētiam.ꝛ itelligo hoc verū qñ solā clericale₃ tōsurā cōtulit:al's etiā in vlterioribus quos contulit punienř ꝑ iura supradicta.ꝛ.i.q.i.siqui
g ¶ Suspensu₃.ipso iure:ſ₃ nunquid tonsura₃ licebit tunc ab alio episcopo subditis suis recipere?dic ꝙ cu₃ hoc non reperiatur expressum non videtur sic licere.
h Ermittim⁹.determinař ꝑ istđ.c.no.ꝑ ber.s̄.de elec.cū icūctis.§.iferiora.ꝛ.e.ti.cū dilecti ꝛ.s̄.e.ti.idecoꝝ.ꝛ.c.pterea.ꝑ ip₃ ꝛ modēnos
h Permittim⁹.videbař ꝑmissū etiā i citeriōi etate:ar.a ꝯrio illius decre.s̄.e.idecoꝝ.ꝛ ar.directo illi⁹ decre.e.ti.ex rōe.ꝛ ar.a pari illi⁹.e.ti.pterea.nā i đc.ex rōe dispēsāt cū decēni.i decre.pterea dispēsāt i ordine:ergo pari rōe i etate:vt ibi no.ho.S₃ ad pmū dic ꝙ ar.a ꝯrio ñ pcedit vbi repiř i iure ꝯriū:al's sit fortissimū de hisq̄ fi.a pla.cū aplica i fi.ſ₃ ꝯriū repiř.s̄.de elec.cū i cūct.§.iferiora.g ñ pcedit argumētatio illa.ad decre.ex rōe.dico illud fuisse ex spāli mādato pape:ad đc.pterea.dico valde maius esse pati defectum in etate q̄₃ in ordinibus:vt per te vides ꝛ probatur de isti.c.ij.j.e.li.ꝛ de preben.si pro clericis.noua sit igiř hec ꝑmissio.
i ¶ Epi.inferiorib⁹ credo vetitu₃:ꝛ facit.s̄.ti.pri.c.iij.i.ꝛ.ij.responso.s̄.de elec.cum ex eo.
k ¶ Cōpleuerit.No.nō sufficit attigē sic i epo.đ ele.s̄ cū i cūct.ꝛ i abbatissa.s̄.đ elec.idēnitatib⁹.i.rñ.ꝛ đlegato.s̄.đ of.đlec.cū vicesimū.ꝛ qđ dixit h papa de.xx.an.idē si voluisset dicere potuisset de citeriori tpe q₂ ista talia sc̄ illa đ qb⁹ dixit lex:ꝙ ñ oiu₃ q̄ a pncipib⁹ fiūt rō řd di pōt.ff.de legi.ñ oiu₃ ꝛ đ h.s̄.đ rescrip.si qñ.tñ satꝫ eq̄ ꝯcordādo ad alia iura đ.xvij.an.ꝯstituisset:sic i pcuratore ad negocia dicim⁹.j.đ pcur.q gnālir.§.vl.ꝛ sic de aduocato.ff.de postul.l.i.ꝛ.iij.q.vij.§.tria.ſ₃ vt pdixi sic placuit pncipi:ꝛ sufficit sic scriptum esse.ff.qui ꝛ a quibus prosperit.vi.q.iij.scriptum est in lege.supra de fer.c.ij.in prin.
l ¶ Nō iminet.i illis g sec⁹ sic ꝛ i pochialib⁹ ecclesijs.s̄ de ele.l₃ canō.ꝛ h forte voluit dicē io.g no.đ elec.cū dignitatib⁹ simplex eps dabit veniā etatꝫ:vel forte aliř itellexit.
m ¶ Canonicū.q₂ ñ sc̄ illegitimi:ñ cope vitiati:nec bigami nec
n ¶ Dispēsare.ſ₃ nūqđ pmouēdo dispēsat:đ h vide.li.(criosi⁹ di.q i aliq̄.liiij.di.si fuus i.i.gl.lxxxi.di.siqs fine.xvi.q.i.ecclia:đ ꝯces.pbē.lr̄as.đ scis.fraternitatꝫ.ꝛ ꝑ modernos đ fi.ꝑsby.vēiens.ꝛ đ cle.ꝯiu.diuersis ꝛ satꝫ ē euidēs ar.ꝙ pmouēdo nō dispēsat:q₂ puniř pmouēs.s̄.đ elec.nihil ē.ſ₃ h determiatū ē đ patiēte đfectū i etate.qđ đ patiēte đfectū i ordib⁹ si eligař ad tales ꝑsonat⁹ vl' dignitates sine cura nūqđ necessaria ē epi dispēsatio:vel an đ iure cōi ad illa tales eligi possint tenent inno.ber.ꝛ com.po.ꝙ de iure cōi ad illa talis eligi possit:ar.a cōtrario decre.cum in cunctis.§.iferiōa ꝛ dicit idē eode₃ ar.ꝑ decre.s̄.e.pterea.ad.c.lx.di.ꝑ totū rñdēt illa correcta ꝯria cōsuetudine:vel cum ibi dicatur archidiaconum non debere quē assumi:nisi sit diaconus:in prepositum nisi sit presbr:p₃ illa correcta per decre.cu₃ in cunctis.§.iferiora.q̄ de ordine nihil dixit:ꝛ per id quod ibi dicit si moniti nō fuerint ꝛc̄ ꝛ h no.inno.in predi.§.ꝛ de re iudi.cum olim.ꝛ cōpo e.ti.dudu₃ j.ad decre.dudū.ij.dicunt ꝙ idem iudicium est quo ad pluralitatem:vel allegatio fuit illa host.ꝯ in decre.predicta preterea.ꝛ in decre.cum in cūctis.pro quo facit quod no.ber.de his q̄ fi.a ma.ꝑ.c.ex ore in gl.q₂ erat.ꝛ hec opinio expssa erat in decisa ipius decre.ex ore.ꝛ probatur optime de elec.dudū j.ad id quod dicitur de caplis.lx.di.per totum.in quibus dř ꝙ archidiaconus diaconus ꝛ prepositus presbr d₃ esse dico fm hosti.ibi subaudiendum:vel subdiaconus cum in episcopum etiam possit eligi de eta.ꝛ qua.a multis.
o S q cū illegitie natis dispēsāt epi i miorib⁹ ordib⁹ ꝛ bñficio sine cura:dūmō sit tale i quo al's dispensare possit:i alijs dispēsatio pape requiriř:si dispēsatū fuerit cū aliq̄ ꝙ nō obstāte vllo defectu possit ad curatū bñficiū pmoueri:ptextu illi⁹ dispēsatiōis ñ poterit duo bñficia isimul obtinere.emanauit ad đclaratione eoꝝ q̄ no.s̄.e.t.c.pe.ꝛ vlt.
p ¶ Defectū.idistīcte itelligo:put iacet đ q̄cūq₃ defectu siue sit spuri⁹ siue adulterin⁹ vl' nālis:l₃ al's quo ad successiōes distinguař:nec ita de facili dispenseř cū vno sic cū reliquo:ꝛ sic itelligatur:vt.s̄.de renū.nisi cū pdē.§.ꝑsone vō ꝛc̄.ē.n.dignus veīa q alieno vitio laborat.C.de nāli.libe.l.legem.
q ¶ Dispensatione.nunquid promouendo dispenset:vide remissiones quas dedi.s̄.c.proxi.
r ¶ Episcopi.in contrariū videbatur.s̄.e.lr̄as.vbi papa cu₃ talibus in clericatu dispensat:sed rō est q₂ petitū fuit a papa nam ꝛ eps poterat:vt no.ber.e.ti.c.vlti.
s ¶ Canonicum facit quod dixi.s̄.c.proxi.
t ¶ Bñficiū.itelligo simplex:q₂ i ꝑsonatu vel dignitate etia₃ sine cura:vt.s̄.c.pri.nō credo ꝙ dispēsare possint ad hoc l eodē ti.ꝛ de preben.c.vlt.ꝛ de hoc de le.dudum.x.
u ¶ Tale:q₂ nō pm̄ū imediate sup quo nō pōt eps ēt cū legitimo dispēsare fm vin.s̄.e.ex tua hos.i sūma huius ti.§.circa aliđ.bar.brix.lvi.di..i sūma.ber.ꝛ pe.de sāp.in pdicta đc.ex tua.ꝛ inno.e.ti.c.vl.fm io.qiu hoc nō.lvi.di.in summa.ꝛ tan.

aliene[a] clīcalē ꝑsumat ꝯferre tōsurā[b]:nec ēt ꝯiugato nisi volēti religiōe₃ itrare aut ad sacros ordiēs pmoueri:put est sacris canonibus diffinitu₃[c].

¶ Qui vō ꝯfecerit:vt in quo peccauerit[d] puniař ꝑ vnū ānū[e] a collatiōe clīcal' tōsure dūtaxat[f] nouerit se suspēsū[g]. Bonifa.viij.

De etate ꝛ q̄litate ꝛ ordine preficiendorum.

Ermttimus[h] vt epi cū his q.xx.annu₃ ꝯpleuerit[k]:ꝙ dignitatib⁹ vel personatus quibus aiarū cura non iminet[l] valeant obtiere:possit si aliud nō obstat canonicū[m] libere dispēsare[n]. Bonifacius octauus.

De filijs presbyterorum

S[o] q defectū[p] patiř natalīū:ex dispēsatiōe[q] pōt epi[r] licite si ei aliđ canonicū[s] nō obstat ad ordines pmoueri miores:ꝛ obtinere bñficiū[t] cui cura ñ iminet aiaꝝ:dūmō sit tale[u] sup q̄ per ipm̄ epm̄ va

leat dispēsari. ¶ Ad ordies q̄z maiōes[a] vl' bñficia sup q̄b⁹ negt eps dispēsar: sine dispensatiōe sedis[b] ap. pmoueri nō pōt. ¶ Ille vo cū q̄ p sedez[c] dispēsat eadē: vt pmisso non ob. defectu[d] valeat ad bñficiū ēt si curā aiarū hēat pmoueri negt ptextu dispensatiōis h⁹i quā exorbitāte a iure oz veluti odiosaz[e] restrigi: nisi vnicū bñficium obtinere[f]. I dez.

Si[g] is cū q̄ fuit p se[h]. ap. dispēsatū: vt nō obstāte defectu[i] nataliū quē patit ad oēs[k] ordies pmoueri valeat: z obtinē bñficiū: ēt si curā hēat aiaz: dispēsationez aliā tacito de predicto defectu[l] post modū obtineat a sede[m] p̄fata vt duo[n] aut plura bñficia simi lē curā[o] hñtia possit recipere si ei alīs canonice p̄ferantur: z ea simul licite retinē talis dispēsatio cū ñ sit visile sedē ipsaz cū illo p̄dictū patiēte defectū voluisse si h fuisset expressuz eidē i plalitate bñficiorum h⁹i dispensare veluti p surreptionez obtenta nullius penitus ē momēti[p]. G re. ix. i ōci. gnāli lug.

De bigamis.

Altercatiōis[q] antique dubiū p̄sētis declaratiōis oraculo ōcidētes bigamos[r] oi[s]

i dicta ōcre. ꝭ dixit vin. q si tñ ēet eps h facē nō auderet: gof. s. ō ele. inotuit rai. i sūma hui⁹ ti. z hosti. i dcā ōcr. tenēt ōriū ad ōcre. penult. s. e. ti. rñdēt: q ō illegitio logr: ō tali forte bñficio loq voluit hec lfa. vl' itelligas ō bñficio q hēat ecclīā curatā ānexā: ad h. j. ō pbē. sup eo. vl' ō bñficio qd ex puilegio cōsuetudine vl' statuto regrat sacrū ordinē: qz cū in ordie tali dispēsare ñ possit g nec i bñficio qd illū ordinē reqrit: ōsti. trāslato. j. q. iij. siqs obiecerit. z c. siqs pbēdas. z ē ñ. qd dixi. s. ō rescrip. si eo tempore.

a ¶ Maiores. hec itelligo ō seculari clerico: nā in regulari secus est: qz ō iure talis pmouet ad sacros. s. e. ti. c. j. lvj. di. c. j. z c. nasci. z h tenet io. lvj. di. j. suū. ber. s. e. c. vl. gof. in sūma hui⁹ ti. i. §. circa filios. nec p h itelligit dispēsatū i epatu: ar. ō sen. ex. qz piculosū. ō ōces. p̄ben. dilect⁹. vbi ō h. p ino. z hosti. xij. di. nos cōsuetudiez. z j. c. proxi.

b ¶ Sedis ap. nec sufficit dispēsatio legati: vt. s. e. ti. c. pe. z dic vt ibi. Sz q̄rō quare eps dispēsat in crimib⁹ ab adulterio citra z nō i ōfectu: so. facili⁹ delet irregularitas pueniēs ex crimie: purgat. n. p pniaz: nō sic in defectu. xxvj. di. deinde. vl' maior ē irregularitas pueniēs ex origine q̄z ex crie: qz pma ex nā: scōa ex accidēti: ꝭ nālia imutari ñ pñt. vj.

c ¶ Sedē. eadē rōe dico idē ō illo cū q̄ dispēsat per(ōi. §. vlti. epz: vt possit ad minores ordines: z ad beneficium sine cura licite promoueri: cum eadam sit ratio.

d ¶ Defectu. ppter hoc a secularibus nō repellit honorib⁹ ff. de decur. l. spurij. z l. generaliter. §. spurios. io. an.

e ¶ Odiosam. j. de reg. iu. odia cum suis concor.

f ¶ Obtinere. concor. j. de pben. nō pōt. ij. rñ.

g Si is cū quo. Si ille cū q̄ sup ōfectu origīs i curato bñficio fuerit dispēsatū eo tacito sup pluralitate dispensationem obtineat: non valet dispensatio.

h ¶ Sedē. qz alius nō poterat. s. c. proxi. z eadē rōne idē credo i epo: q si dispēsauerit cū tali: q possit ad miores ordies z simplex bñficiū pmoueri: z postmodū tacito ō ōfectu ipetret dispēsatio sup plalitate taliū bñficiox ñ valz dispensatio propter eandem rationem: quia non est verisimile zc̄.

i ¶ Defectu. iste ōfect⁹ tribus ō cāis ordinū z bñficiox pmotionē ipedit. pmo ob ordis p̄rogatiuā. xxvj. di. c. pe. z vl. de excess. pla. iter dilectos. C. de digni. neqz famosis. li. xij. scōo ob detestationē p̄ni criminis quod punit in filio: vt p id pūiatur p̄. xxiiij. q. iij. §. ꝭ q. qd me. cau. l. iste qdē. §. vl. tertio propter icōtinētiā paternam que timetur i filio: iux illō: Sepe solet filius etc̄. vj. q. j. §. vex. et iō stilus ē curie: si p̄ne nō sit etc̄. ō fect⁹ aūt ē: ꝭ ñ culpa lvj. di. nasci. et ō pur. ca. accedens.

k ¶ Omnes. caute ponitur hoc in dispensatione: et super hoc vide quod no. ber. et moderni. s. e. litteras.

l ¶ Defectu natalium. super quo dispensationem habuerūt sed nonne sublatus erat ille defectus per primam dispensatōnem: perinde igitur debet haberi: ac si illegitimus non fuisset et sic est contra. ff. de edil. edic. l. quod ita. l. di. ferrum de rescri. eam te. in fi. ff. de natali. resti. l. queris. l. fal. j. cuz non sit visilie etc̄. soluit contra: nec ob. lex qd ita. quia hic de originis naturali defectu loquitur ibi de morbo accident, aliquod facilius tollitur: vt. s. dixi c. proxi. c. ferruz. loquitur quo ad salutē anime et ō peccatū q̄ purgātur: et sic. c. eā te. et. l. q̄ris. loquūt de quadam plēa restōne nataliū.

m ¶ Sede prefata alius enim dare non posset: ad h facit. j. de prebē. super eo. et. c. nō potest et. c. cum singula. hoc tenet ber. de ele. dudum. ij. bar. brix. lxx. di. sanctorum et inno. s. de preben. de multa. hosti. autem dixit q in dispensatione que habet fieri ppter necessitatem vel vtilitatez ecclie: eandem ptātē hñt epi post decre. de multa. quam primo hēbant p predictuz. c. scōx. ꝭ illā q̄ habet fieri ob p̄rogatiuā psone facit solus papa: et sic intelligit ipe pe. ō sap. et ab. or. dicta ōcre. ō multa i fi. ꝭ pmā. suat curia: et h i pdictis iurib⁹. xxj. q. ij. siqs iā trāslatus.

n ¶ Duo ex talis dispēsatiōis. vtute pma: duo q̄ habuit solū retinē poterit: vt. j. ō pbē. nō pōt. ij. rñso.

o ¶ Curam. in curato enim et simplici bene dispēsāt epi: ꝭz oēs vt no. in decre. dudum. ij. ō elec.

p ¶ Momēti. No. lras surrepticias ipo iur nō valere de hoc dic vt no. s. ō rescrip ad audientiam. ij.

q Altercatiōis. bigam⁹ nudat⁹ ē oi puilegio clericali et astrict⁹ seculari foro: nec valet ōsuetudo i ōriū: et phibet sb anathēate ne tōsurā ōferat.

q ¶ Altercatiōis. h iō dicit: qz olim sup h erāt opiniones. dicebāt hu. q bigam⁹ gaudebat puilegio clericali et cāonis: qz tenebat portare tonsurā. s. de vi. et ho. cle. cleric⁹ si tōsura. et erat ō foro ec. ar. lxxxj. di. dictuz. et ad minores ordies ascēdere poterat. xxxiiij. di. siqs viduā. ij. i fi. a ōrio sensu: z. c. lector. io. z alij ō p. c. lxxxiiij. di. siqs. z ibi hec altercatio: vbi ōr qsquis clericus viduā aut secūdam vxorem duxerit: omni ecclīastice dignitatis puilegio mox denudetur: laicali sibi tñ cōmunione cōcessa: per illud denudetur: videbatur eē priuatus sed priuandus pñs ergo constitutio ōclarat: h. si. C. ar. tute. l. veteris. C. ō posthu. here. insti. l. quod certū. C. ō furtis apō. antiquos.

r ¶ Bigamos: vere vel iterpretatiue: vt qz duas vxores habuit: vel cū vidua vel corrupta ōtraxit. s. e. de bigamis. xxvj. di. deinde. et hoc verum de his q sic in minoribus ordinibus contraxerunt: secus si in sacris. s. e. nuper. et c. a nobis.

s ¶ Omni priuilegio. qd multiplex ē. xvij. q. iiij. siquis

privilegio clericali decernim[9] ee nudatos: ⁊ coercioni fori secularis addictos[a] consuetudine[b] contraria non obstante: ipsis q̄z sub anathemate[c] prohibemus deferre cõsurã vel habituz clericalez. Inno.iiij

De officio vicarij.

R

Romana[d] ecclia: ⁊.j Cum remen̄.archiepus i officialẽ alicuius suffraganei sui excõicatõis[e] sniam ex aliqua rõabili[f] cã pfert: illos q vices ipsius[g] gerũt: ppt hoc[h] excõicatiõis vinculo nõ astringit: cũ ñ cõicẽt ob id[i] officiali eiõ i crimine[k] q[l] eccliastice cẽsure districtione pro eo q̄ suum exercent officiuz non artantur. Ea tamẽ que ipsi[m] gerẽdo huiuismodi vices[n] agũt eo taliter excommunicato manente: si iurisditionem tm̄[o] recipiunt[q] ab eodem: non possunt obtinere vigorez[r].

Bonifacius octau⁹.

Licet[s] in officialem[t] episcopi[v] per conmissionem officij generaliter[x] sibi factã causarum cognitio transferatur: potestatem tamen inquirendi corrigendi aut puniendi aliquorum excessus seu aliquos a suis beneficijs vel administrationibus amouen/

suadente.s̄.d fo.cpe.c.ij.et hoc quo ad psonã. item q̄ nõ verent aliqb⁹ veratiõibus in psona vel reb⁹.C.d epis.⁊ cle.l.j.⁊.ij.⁊.l.gnãli.⁊.s̄.de vi.⁊ ho.cle.c.vl.⁊ iõ d; oi puilegio: ⁊ cphẽdit ẽt puilegiũ fori ⁊ hoc seq̄t.

a Addictos.i.astrictos.C.d epi.audiẽtia.l.addictos

b Cõsuetudie. q̄ erat i qbusdam locis frãcie.nõ q̄ valet csuetudo i h casu sicut nec i illis.s̄.d csue.c.j ⁊.ij.s̄.de elec. ga sepe.de q̄ dic vt viij.di.frustra. d csue.c.vlt.

c Anathemate infminatio ẽ ñ ca nõ late snie: qd p baẽ de iurepa.relatũ de q̄ dic vt.s̄ de sagit.c.vno. d fimo.sic tuis.⁊ p io.lxiij di.saloitãe

d Omãa.suc/ cessor officialis excõicati excõicat⁹ nõ ẽ nisi in crimie dãnato cõicet. illa aũt q̄ exercet illo excõicato manente nõ valent: si iurisditione solum ab eo recepta hoc facit.

e Excõicatiõis.maioris.nã excõicat⁹ minori ea que sunt iurisditiõis exercet.vt.s̄.de cle.ex.mi.si celebrat.

f Rõnabili cã.alit ñ d; ferri excõicatiõis snia.j.de sen.ex.cũ medicinalis.⁊ potuit eẽ rõnabilis cã cũ officialis epi peccat i his q̄ sũt iurisditiõis.qr idẽ ẽ csistoriũ epi ⁊ sui officialis: tũc archiepi eos sic epos punire pñt.j.d ap.rõana.j.rñ. Si vo officialis epi aliqd posside ret vel faceret vt puat⁹: tũc archieps eũ pl⁹ punire ñ possz nisi sic alios sbditos i casib⁹ nõ.de of.or.pastoralis.⁊ hoc pbaẽ.j.de fo.cpe.romana.§.ij.⁊ vl.

g Ipsi⁹.officialis vel officialat⁹ nec putes q̄ officialis aliũ officialẽ gnãlẽ dare possit: ad h.s̄.e.clicos.vbi d h p ho.⁊ gar.lz spãlẽ cãm delegare possit: ⁊ etiã plures ff.de iudi.l.cũ ptor.posito tñ q̄ gnãlẽ officialẽ dederit sicut infdũ fit de facto: ille tñ excõicat⁹ nõ ẽ vt h dicit vel h nõ d; q̄ officialis ipsẽ officialẽ dederit.s; eps aliũ officialẽ dedit excõicato pmo. Querit an excõicatus fit scds.⁊ videbaẽ q̄ sic cũ lata eẽt snia in officialẽ: ad h rñdet. Queri solet qd sigs delegauit cãm postea excõicat: nũqd expirauit delegati ptãs.de h recurre.s̄.d of.dele.lz.⁊ q̄ nõ expiret hñ facit.j.ti.pri.si is cui. Si vo eps ẽ excõicat⁹: nec ipsi nec ipsi⁹ officialis: cũ eoz idẽ sit csistoriũ: de causis cognoscẽt.qd ergo tũc fiet: adeaẽ papa vt puideat.vt.s̄.e.li. de sup.negli.pla.c.j.

h Propẽ h.s.q̄ gerũt vices officialis ex cõmissiõe epi vel ipi⁹ officialis fcã añ excõicationẽ vel dic vt.s̄.

i Ob id.s.q̄ gerũt vices suas.

k Crie.qr tũc eadẽ snia sunt legati.s̄.de sen.excõ.si. concubine.

l Qui. ita cstrue q.s.officialis nõ artaẽ distinctõe censure ecclesiastice ⁊ p eo q̄ suum ⁊c̄.q̄ si eẽnt excõicati tũc successores eadẽ snia ligarent.pone i terminis excõicauerat archieps epm monuerat officialẽ q̄ de cãis non cognosceret q nõ desinebat excõicauit eũ: successor pticipauit i crie dãnato.vñ ligat⁹ ẽ.alia lrã ẽ in plurali exercẽt ⁊ artãtur q̄si dicat eo q̄ vices gerẽtes exercẽt officialis officiũ nõ ligantur sententia.

m Ipi.s.vicarij officialium.

n Uices.officialis saltem nũc excõicati.

o Tũ.als tñ: als talit: ⁊ dic taliter.i.etiam ppẽ aliam causam nõ ppter officialitatem.

p Tm.ergo si ab epo. secus.qr officiali excõicato si eps alij cõmittat: tenet cõmissio vt supi⁹ dixi

q Recipiunt.de facto: qr de iure ille iurisditionem demãdare non põt q excõicatus ẽ.xxiiij.q.j. audiuim⁹.de re iudi.ad probandum.

r Uigorẽ.nõ eniz potuit excõicatus qd ñ habebat cõmittere.j.q.vij. daiberium.de iurepa.q̄ autem. In casu tamen excõicatus vtitur iurisditione.j.de here.psidẽtes.⁊ ẽ spãlis casus i odiũ heresis.

s Licet.ex generali commissione non potest officialis inquirere: corrigere: deponere: ⁊ punire subditorum excessus.hoc dicit. ⁊ fuit hec decre.tracta de quadam extrauaganti Alexan.iiij.que incipiebat dudum.vbi quidam officialis episcopi abbatem deposuerat qui appellauit ad archiepiscopum: ⁊ officialis archiepiscopi sententiam confirmauit: appellatum fuit ad papam. ⁊ papa predictas sententias infirmauit.quod hic dicitur: tenebat Hostien.de institu. ex frequentibus.

t Officialem.qui interdum missus dominicus appellatur de regula.c.ij.de fri.⁊ ma.c.j.officialis iste ordinariam habet iurisditionem: interponit enim decretum in alienationib⁹ rerum minorum ⁊ emancipationibus ⁊ omnia que ad iurisditionem pertinẽt expedit.C.de offi.eius qui vices al.iu.op. l.ij.⁊.j.de iudi.c.vlti.sed talia cum cause cognitionem requirant s̄m leges non delegantur.ff.de offi.procon.l.nec q̄cq̄.§.j.ergo sequitur q̄ ex iurisditiõe ordinaria hoc facit non ex delegata s̄m ino.⁊ hosti.qui hoc nõ.s̄.eo.ti.sua.⁊ guil.in spe. de ordi.in princi.goff.contra in summa istius ti.primum tene ⁊ adde rationem decre.s̄.eo.li.de consue.c.ij ⁊ quod ibi dixi Licet autem negari non possit eos iurisditionem habere ordinariam: tamen nõ in omnibus recurritur ad eos sicut ad dãtes hinc est quod de casibus hic ⁊.j.c.proxi.expressis sine speciali mandato se non intromittunt: nec etiam de spiritualibus.vnde litteras commendaticias ad ordines dare non possunt: vt.s̄.eo.li.de tempo.ordi.cum nullus.§.j.nec officialis archiepiscopi presente vel vicino archiepiscopo in suffraganeum excommunicationis suspensionis vel interdicti fert sententiã j.de offi.ordi.c.j.in fi.

v Episcopi.vel cuiuscũq̄z alterius: cũ eadem sit ratio.

x Generaliter.non ergo tantum valet genus quo ad singula quantũ species: de hoc.xxiij.di.q̄z q̄z.de offi.or.si sacerdos.

a ¶ Cōmittant. ſ; pone eps dedit vicariū gnēz ⁊ i mādato expreſſit aliqđ de iſtis qđ reqrit ſpāle mādatū ſecuta clā gnā li: ⁊ oīa alia q̄ p nos poſſumꝰ etiā ſi mandatū exigāt ſpāle q̄ri tur an talis oīa ſpālia poſſit: ⁊ dixit ho.ſ.de of.archi.ſignifi caſti.p ipaz decre.⁊ p dec.ſedes.de reſcrip.⁊ p.l.ff.ſiqs cau.ſ; ⁊ ſi.§.qſitū.⁊ p ea q̄ no. de ꝯmo.c.vno.ꝙ oīa po terit.qđ ſatꝫ vī ad inſtar procu.vt.j.đ ꝓcur.q ad agēdū.§.j.ſecꝰ ſi aliqđ đ ſpālibꝰ nō expreſſuz fuiſ ſet:vt ibi.j.rńſo.

ex parte.b.⁊.c.ex tenore.lxxvij.di.c.j.⁊.ſ.xxiij.q.v.ad miniſtratores. Scire debes ꝙ iſti conſernatores iter dum danť:vt aliquos defendant ꝯ latrones vel pre dones interdū ꝯ eos qui coꝝ priuilegia infringunt: interdum latius:vt defendāt ab iniurijs ⁊ offenſis: ⁊

b ¶ Qz i gnāli.ex gnāli ꝯmiſſione offici alis bñficia ꝯferre ñ pt declarat no.p gof.inno. ⁊ ho.de pben. dilecto.

c ¶ Verisilr. Nō iſpiciēdū qđ ē viſile: ꝯcordat ſ.ti.ij.c.vl.⁊ hꝫ hoc locū ēt vbi ē gnālitas:vt h: ⁊ vbi ē obſcuritas:vt.j.de reg.iu.inſpicimus.

d ¶ Cōceſſurꝰ ad idē.j. de pe.⁊ re. ſi eps.⁊.j.de reg.iu.i gnāli.cū ſuis cō cor.⁊ idē i obligatōe.C. q̄res pig.ob.po.l.j.

di: transferri nolumus in eundem: niſi ſibi ſpecialiter hec cōmittantur[a]. dem.

Cum in gnālibꝰ ꝯceſſiōe ne quaꝗ̄ illa veniāt: que ñ eſſet qs veriſilr[c] in ſpez ꝯceſſurus[d]: nec[e] regulr donare valeat is cui bonoꝝ adminiſtratio etiā libera[f] ē ꝯceſſa: officialis aut vicariꝰ generalis epiſcopi beneficia conferre non poſſunt[g]: niſi beneficioꝝ collatio ipſis ſpecialiter ſit commiſſa.[h] Innocen.iiij.

De officio ⁊ poteſtate iudicis delegati

Statuimus[i] vt ꝯſeruatores[k] q̄s plerūqꝫ ꝯcedimꝰ: a manifeſtis iiurijs ⁊ violētijs đfēdere[l] poſſit q̄s eis cōmittimꝰ đfēdēdos nec ad alia que iudicialem indaginē[m] exigunt ſuaz poſſint extendere poteſtatem Alexander.iiij.

Quia[n] pōtificali dignitate preditis[o] ob reuerētiā ſacri officij[p] qđ exercēt plurimuz deferri conuenit ⁊ eos plus alijs honorari decet[q]: vt

in nullo dictoꝝ caſuum habent iudicialem indaginem: vt h ⁊.j.e.c.vlt.de manifeſtis ergo ſolū modo habēt cognoſcere: ⁊ itellige manifeſta illa q̄ notoria ſunt ⁊ ita patentia ꝙ nulla ꝓbabili tergiuerſatione celari poſſunt.vt de v̄.ſig. ex parte.de coha.cle.⁊ mu.c.vl. Sꝫ quid ſi neget offenſa notoria negatione videtur fieri res dubia. C.q ad liber.procla.non li.l.iij.dic ꝙ bene probationēs recipiet ꝯſeruatoꝛ an factum ſit notoriū: vt ſic videat an ſua ſit iuriſditio.ff.de iudi. ſiqs ex aliena.ſ.de reſcrip.ſup lr̄is.alś.n.iſtoꝝ officiū eēt inutile: ⁊ ſi inueniet factū notoriū ꝓcedet.alś deſiſtet.non.n.habet ptātez ſimpliciter defendēdi ſimplicit iniuriā: ſ; qualificatā notoriā.ſ.hꝫ ergo ꝯſeruator vocare reū: ⁊ ſi ꝯfiteať factū bene quidē: ſi neget: ſup notorio ꝓbatōes recipiat: ſi aūt ꝯfiteať factū ſ; dicit ſe id ſuo iure feciſſe.dicūt qdā ꝙ vlteriꝰ ſe itromittere nō dꝫ. Alij ꝯdicētes ꝙ ꝓbatōes recipiet ſup notoria offēſa: ad hoc.ſ.de ele.bone.alś facile eēt ꝯſeruatoꝝ officiū deludere: vñ ſi videať ꝯſeruatori ꝓbabilis negatio nō ꝓcedat: puniat ſicut notoriuz. dicebat aūt olīz ber.ꝙ ſicut delegatꝰ recuſari poterat ſic ⁊ ꝯſeruator poſtea mutauit dicēs: ꝙ qꝛ i notorijs nō admittiť recuſatio vel appellatio: ꝯſeruator aūt ñ cognoſcit niſi de notorijs ġ recuſari ñ poſit.ſ.đ ap.ꝑpoſuit.⁊.c.cuz ſit dixit ēt talē ꝯſeruatorē iuocare poſſe auxiliū brachij ſecularꝫ.ſ.đ of.or.c.j.⁊.c.qm̄.⁊.xxiij.q.v.admiſtrato

¶ Nec regłr ſcđa rō huius dicti: ⁊ ideo dicit regulariter: quia caſualiter ſecus: vt ſi iuſta ratione motus donauerit: vt puta magiſtro: vel ſi donare ei ꝑmiſſuz ſit vel rōne pſone ipſius cui ꝯceſſa eſt adminiſtratio: vt ſi filius ſenatoris.ff.de ad mi.tu.cū plures.§.in ꝑmis: ⁊.ff. de tu.⁊ cura.dif.l.j. §.j.⁊.ff. đ dōa.l.filiuſfa.j.rńſo.ij.⁊.iij.de hoc no.ff.de pac.l.ꝯiur i fi.

f ¶ Libera i ꝯferēdis beneficijs eſt liberalitas in cui dando ſ; nō in dando ſm ea que no.ſ.de pbē.relatū.⁊.c.iter ce ta.

g ¶ Nō pñt. in ꝯtriuz videbať p decre.ſ.de inſti.ex frequētibꝰ: ⁊.ſ.de pbē.dilecto.ſ; illa iura nō obſtāt: qꝛ in decre.ex frequētibꝰ.nō di: ꝙ officiales poſſint ꝯferre ſ; ꝙ pñt ꝯfirmare: ⁊ h ſūt diuerſa.vt pꝫ i caplo ſede vacāte: qđ bñ ꝯfirmat ab epo ꝯfirmādōs: de ma.⁊ obe.cuz olim.j.de inſti.c.ij.⁊ tñ nō ꝯfert beneficia ad ſolius epi collationē ſpectantia.ſ.ne.ſe.va.c.illa ⁊.j.e.ti.c.vno.ad idē.j.de pben.cū i illis.decre.dilecto nō dicit ꝙ approbatio ibi facta p gnālem ꝓcura.valuerit.

h ¶ Cōmiſſa. No.pro his que no.io.ber.⁊ ho.ſ.de ꝯceſ.pbē. ꝯſtitutus.dixerūt.n.ꝙ eps nō pōt ſpāliter cōferre collationē alicuius prebende que nonduz vacat: qꝛ id poſſet fieri i fraudem vacaturarum.qꝛ enim non poſſer mihi promittere primam vacaturam daret fratri vel amico meo poteſtatem conferendi primam: ⁊ hoc eſſe non poteſt: ⁊ ſic itelligitur decre. ꝑdicta conſtitutus.in fi. Sed generaliter cōmittere collationem bñficioꝝ ad ſe ſpectantium bene pōt: vt hic ⁊.xvj.q.j ſtatuimus.⁊ perpetuo etiam poſſet ius cōmitti alicui dignitati vel in genere.vt.ſ.de inſti.cum veniſſent.vel in ſpē.vt.ſ. de dona.paſtoralis.xvj.q.ij.viſis.

i Statuimus.conſeruator a manifeſtis defendit iniurijs ⁊ iudicialem indaginem non exercet.

k ¶ Conſeruatores Quia materia conſeruatorum in ti. iſto h ⁊.j.c.pri.⁊.c.vlti.poſita eſt nota conſeruatores delegatos eſſe ⁊ vt dicebat ber.de iſtis conſeruatoribus p iura antiqua parum vel nihil habebamus: poſſunt tamen dici conſeruatores epiſcopi qui habent conſeruare ⁊ defendere viduas pupillos ⁊ orphanos ab oppreſſibus ⁊ iniurijs de fo.compe.

l ¶ Defēdē. h itelligi pōt đ ꝯmiſſa ⁊ ꝯmittēda.po(rene.n.patos ad exercitū violētiā inferēdā illis quoꝝ ꝯſeruatorē ꝓhibere: poſit excōicare ⁊ punire: de ſen. ex.ſacro ⁊.j.e.ti.rōana.§.caueāt.i ꝯmiſſa defēdat p diſtrictionē eccliaſticā ꝯpellēdo iiuriatores vt ſatiſſaciant leſo: ⁊ ēt ſeculare brachiū iuocando: vt ſupꝰ dixi.

m ¶ Indaginē.i.cāe cognitionē ſeu ipiꝰ examinationē qꝛ dubia ſūt: ⁊ ſi de talibꝰ ſe itromittūt penā icurrūt: đ q̄.j.e.c.vl.§.vt aūt.nec vꝫ qđ agiť.vt e.dec.§.vl.

n Quia pōti. In coactionibꝰ ⁊ pe (q̄ ē gl. iſtius.§. nis pōtificali dignitati deferť.exemplificat qđ hētur.ſ.eo.ſane.ij.⁊.c.paſtoralis.in pn.

o ¶ Preditis.i.pre alijs dotatis.

p ¶ Officij.concor.j.de ſen.excom.quia periculoſuz ⁊.xj.q.iij.abſit.

q ¶ Decet.inſpicimus quid deceat.ſic.ſ.e.li.de elec. cum nō deceat cum ſuis concor.

cū a iudicibus[a] vel ꝯseruatori bus a sede apl'ica deputatis ꝯ̈ eos ad coactiones aliquas siue penas fuerit ꝓcedēdum gradus ⁊ modestia in huius modi processu seruetur: ita ꝙ eis quadā ꝯdigna reuerentia supportatis ingressus[b] primo ipsis ecc'lie vel sacerdotale[c] in terdicatur ministeriū: ac dein de ab officio suspēdāt: ⁊ sub sequēter aggreuetur censura ecclesiastica ꝯtra eos: nisi for te aliter[d] fieri suadit nimia cō tumacie proteruitas siue cul pa. Bonifacius octauus.

Si[e] duo[f] ex tribus a sede[g] apostolica delegatis du obus[h] alijs nō[i] in totū subde legauerint vices suas: ipsiq̄ subdelegati cū[k] delegato ter tio in causa processerint dele gata: si appelletur ab ipsis[l] nō ad condelegatos[m]: sed ad ꝓ mū delegātem tantummodo appellari debebit. Idem.

Si contra vnum[n] ex duo bus[o] iudicibus cū illa clausula: ꝙ si ambo interesse non possunt[p] alter eoꝝ in cau sa[q] procedat: a sede[r] apostoli ca delegatis suspitiōis causa legitima[s] ꝓponatur: causa ip sa suspitionis coram non re cusato coniudice: ad quā ex vi predicte clausule debet ip sius cause cognitio pertinere probari[t] ⁊ ab eo expediri de

a Iudicibus pōt referri hoc quod. j. sequitur deputa atis vel puncta h: ⁊ dic iudicibus quibuscūq̄.
b Ingressus. ⁊ si durante tali interdicto in eccl'ia so lēniter celebrat irregularis efficit. j. de sen. ex. is cui.
c Sacerdotale. sine quo pōtificale offm̄ exerceri nō pōt. s. de exces. pla. ex lr̄is. sed vr̄ ꝙ ab ipo ꝑncipio isti acrius q̄ʒ reli qui puniri debe rent: vt. v. q. vlti. ꝑsbyteri q̄ est lex C. de epis. ⁊ cleri. l. ꝑsbyteri. vbi dr̄ ꝙ multo maiori pena sūt digni q bus cū plurimū honoris p infam iussionē delatuʒ ē occulto reperi unt i crimine: lex illa loqt de illo q deliqt i eo i quo honorabat. s. i sa cerdote q i testi monio dicendo honorat: vt non torqueat ⁊ iō ve rū tacuit vel fal suʒ dixit vel dic ꝙ minor pena ma ior ē i maiore: ſm ea q̄ no. de clericis vena. c. j.
d Aliter. s. nō supportet tāta modestia: vt q2 iniurias vel ꝯtumeliosa v̄ba ꝓfert in iudicē. s. de peñ. dilectus Quid si iudex nō ſuata h9 decre statim excōicet vel suspendat epm̄ vel supiorē tʒ ne sn̄ia: dic ꝙ sic lʒ rep hendendus sit iudex qui hāc modestiā nō seruauit. xj. q. iij. c. j. s. de sen excō. sacro.
e Si duo. Edita ē hec decr. ad declarationē eoꝝ q̄ no. ber. inno. ⁊ hosti. s. eo. sup qōnū. §. si v̄o ad fi.
f Duo. idem de vno ⁊ multo fortius: q2 maior du bitatio ē qn̄ duo ex tribus subdelegāt: q̄ʒ qn̄ vnus tm̄ videbat eni inspici debere maiore numeꝝ. q2 g̊ duo erāt subdelegati ⁊ tertius delegatus. q2 maior pars h9 iurisditionis subdelegata erat: nō videbat appel landū ad ꝑmū delegātem: ʒ sec9 ē vt h vides. cū enim in hoc casu diuersis respectib9 emergāt aduersa eli gere debem9 qð min9 in se hʒ captionis. ff. de reg. iu. quotiēs captiosuʒ. n. esset si de pari ad parē appellare tur: ad ꝑmum ergo appellari delegantē debebit.
g A sede aplica. ideo dictū: q2 delegatus ab alio nō delegat. s. e. pastoralis. c. vlt. C. de iudi. a iudice.
h Duobus alijs. idē si subdelegarēt illi collegē: sed de hoc videbat dictū. s. e. sup eo. §. si v̄o. ſm vnam le cturam q̄ ibi amplectēda est. q2 si ibi quereret de eo q totū subdelegauerat nō erat questio. q2 p ꝓcedentia decisa erat.
i Non in totū. bene dicit: q2 si in totū subdelegasset. s. e. eēt qō: q2 tūc semp appellat ad primū delegantē super questionum. § porro.
k Cum delegato. No. q2 si in rescrip. eēt cl'a: ꝙ si nō ēs: ⁊ duo ꝯmitterēt. 3[9] se excusaret: nec cōmitteret i hoc casu ab illis duobus subdelegatis ad delegatos subdelegantes appellaretur ⁊ nōn ad primum delegantē: cessat enim ratio ⁊ hoc voluit hec littera.
l Ab ipsis. delegato ⁊ subdelegatis.
m Condelegatos. q2 appellatio ē de minori ad maiorē ⁊c. hic aūt ꝑtium appellaret de pari ad parem: quod esse non po test ⁊ adde qð dixi. s. eo li. de cō sue. c. ij.
n Si ꝯtra vnū. Tres casus ponit in q̄b9 suspitionis cā corā ar bitris nō tractat. Pri mus cū recusat vnus ex delegatis datis cū clau sula ꝙ si nō oēs. Scðs cū recusat delegat9 epi Tertius cū recusat offi cialis. Et reprobat ꝑma ps qð no. inno. s. eo. cuʒ super. ⁊ approbat qð ibi no. hosti. ⁊ ab. Et ꝓbaba tur olī p decisā ipsi9 de cre. ⁊ ipse hosti. s. eo. sup qōnuʒ. §. q v̄o. ⁊. j. de ap. legitima. ⁊ guil. i spe. de recu. §. vl. v̄. qd si vnus
o Duobus idē si ex pluribus. cū eadē sit rō.
p Non possunt est er go necesse ꝙ de ipotētia pa teat āteq̄ʒ collega pro cedat. s. e. prudētia. sec9 cū scribit. vt. j. e. cum plures. j. rn̄.
q Causa ꝑncipali. Unde nō videbat ꝙ de ipedimento co gnoscere deberet: qð sibi ꝯmissū non videbat: sed cognoscit an sua sit iurisditio. ff. de iudi. siquis ex aliena. s. de rescrip. su per lr̄is. sic ⁊ hic cognoscit: an collega suspectus sit vt sic vide at an sit iudex sine illo ex clausule vigore.
r Se. ap. Idē videret i delegatis ab alio. nec ob. j. §. priori. quia ibi loquitur ſm hanc rationem vbi vnus solus est dele gatus.
s Legitima recusatus iudex pp vnicā cām. s. pp suspitionē j. c. pri. Sed illa ex multis causis isurgit pone exēplū. s. e. cāʒ q̄ ⁊. c. cū R. ⁊. c. insinuante. de iudi. cām q. vt li. nō ꝯte. accedēs j. a. ij. de ap. ad hoc. ⁊. postremo cum si.
t Probari. bn̄ dicit corā quo habeat probari: ⁊ p quē expe diri: ʒ nō dicit corā quo habeat ꝓponi. corā quo ergo propo net: an coram ambobus: an coram altero tm̄: satis videtur p istam decre. ꝙ coram oībus sit proponēda ⁊ corā collega pro banda. Olim dicebat ino. s. e. cū sup. ꝙ lʒ bonū eēt ꝙ coram oībus ꝓponeret: sufficiebat tm̄ si proponeret tm̄ corā recusādo cū arbitri deberēt cognoscere qð hodie posset locū hēc i dele gatis datis sine clausula: vt. j. seqt. Sʒ nūquid medio tpe pē dente probatione corā collega poterit ipse collega in ꝑncipali ꝓcedere: ⁊ vr̄ ꝙ sic q2 medio tpe ille cognoscere nō pōt: ergo ex vigore clausule collega cognoscere potit. Sʒ dic ꝯ. q2 ꝑmo dʒ de impotentia anteq̄ʒ solus procedere possit. s. e. prudētiā sed pēdente cā suspitionis ille vult interesse: nec adhuc appa ret eū non posse: igitur collega in ꝑncipali nō procedet. Sed Jo. cardi. sentit ꝯ ⁊ dicit ꝙ medio tpe est locus dicte electionis ꝙ si nō oēs ⁊c. sed dic: ꝙ expectari dʒ finis cause: ad hoc opti me. ff. de excu. tu. l. dixim9. circa prin. Sed nōne honor est iudi cem esse. vt. s. de appel. vt debitus. ⁊. C. quando prouo. non est ne. l. oēʒ honorem. ⁊ maiorem. ⁊ maior vr̄ solus iudex eē q̄ʒ cū

bebit. ¶ Ubi vero non est dicta clausula[a] i rescripto: debet super hoc ad arbitros recursus haberi. ¶ Cuz autem[b] delegatus episcopi[c] recusatur: recusationis cã corã epo ẽ probãda. ¶ Idem[d] ẽ si officialis recusetur eiusdem: lz ad ipm ab eodẽ officiali n equeat appellari[e]. Idem

Iudex[f] ab ap[g] se. datus q̃uis legitime[h] recusari valeat: vt suspectus: põt licite vices suas ꝯmittere: anq̃ recusatio ꝯ ipm ꝓponat[i]. Et si in totuz commiserit recusari vlterius aut facta p eũ cõmissio impugnari neq̃bit[k]: q̃d[l] possz si sibi d̃ iurisditione aliq̃d[m] reseruasset. ¶ Post recusationẽ q̃z ꝓpositaz committere nisi de recusatoris[n] ꝓcedat assensu: nõ põt: sed eo volẽte hoc põt etiam si iã recusatio eadẽ sit probata: dumõ ꝓnũciatũ non fuerit super[o] ea. ¶ Ex tũc[p] enim cũ oio iudex esse desierit[q]: nulla etiã cũ illius assensu[r] põt fieri commissio per eundez. Idez.

Quanuis[s] alicui vices tuas in cã tibi a se[t]. ap. delegata in totũ[u] ꝯmisisse nosca

aliõ: ad hoc. j. de conces. p̄ebẽ. c. vl. v: ergo collega suspectus in ꝓnunciando facilius illum suspectum vt solus iudex remaneat. Sed dic q lz iudici debeat honor: tamẽ idem onus vt. s. e. pastoralis. ibi exonerare ⁊c. ⁊ ff. de mu. ⁊ ho. l. vlt. §. iudicandi. vnde nõ est ibi tanta suspitio: q: non p̄sumit gs appetere onerosa: ⁊ ideo in his taciturnitas non habetur p ꝯsensu. ff. de procura. filiussa. §. inuit[9]. ⁊ dixi de hoc. j. de re. iur. is qui tacet. p̄terea si male ꝓnunciat in hoc casu non deest apppellatiõis refugiũ. j. e. ab arbitris

a ¶ Clausula. Ex quo. n. simplr̃ dati sunt: vnus sine altero ꝓcedere non põt. s. eo. cãm matrimonij. ⁊ c. vno. impedito ergo vno ita q non possit ꝯmittere: alij ꝓcedere nequeunt. Io. an.

b ¶ Cũ aũt. hoc nõ. ber. s. e. sup q̃onuz. §. quem vo. i vlt. glo. ⁊ ho. ibidẽ.

c ¶ Epi. idem in subdelegato delegati pape qui delegauit nõ in totuz vt in p̄dicto. §. quem vo. si aũt ipse eps recusaretur eligerentur arbitri. s. de ap. cum speciali. sed quare tũc nõ addit, supior sicut ⁊ hic: rõ: q: iurisditio ordinaria fauorabilis. Item nõ ita de facili põt haberi supior ordinarius: lz interdũ possit: sz ad ea que frequẽtius ⁊c. ff. de legi. nã ad ea. sicut nec sic de facili adiri põt papa: ⁊ ideo si recusat delegat[9] ipsius itur ad arbitros. omni ergo casu papa laboribus ⁊ expensis ptium voluit ꝓuidere.

d ¶ Idem ẽ. s. q corã epo ꝓbabitur causa recusationis: ⁊ hoc no. hosti. j. de appel. legitima.

e ¶ Appellari. nec valet ꝯsuetudo i ꝯtrium: vt. s. e. li. de cõsue. c. ij. ⁊ sic nõ q lz quo ad quedã sit idem cõsistorium epi ⁊ sui officialis: nõ tñ quo ad omnia ad idem. s. ti. pri. c. ij. ⁊. iij. Sz nõne appellatio ⁊ recusatio sunt paria: vt. s. de appel. super eo ij. Rñ. Dic q istud intelligitur quo ad moduz: vt ibi nõ. i. sicut non admittit frustratoria appellatio: ita nec frustratoria recusatio: vnde recuso ⁊ si non grauer: tñ nõ appello nisi grauer appello a iudice i quem consensi quem tñ non recuso. in multis alijs ẽ dissimile ⁊ quo ad casũ nostrũ ẽ rõ: q: lz de nã appellationis sit: vt eat ad maiorẽ. vt dixi. s. c. pri. si sic i recusatione: vt pz. s. j. rñ. ⁊ in hoc itur ad arbitros: vt. s. e. suspitõis: ⁊ de ap. cũ spãli.

f Iudex. Declarat notata p ber. s. de ap. scđo regris i glo. pe. ⁊ p modernos ibidẽ ⁊ p gof. i summa de ap. §. dubitari. ⁊ guil. i spe. de recusa. §. vlt. vo. sed qd si is iudex. ⁊ distiguit tria tpa ad sciẽdũ an iudex suspectus cõmittere possit. q: aut nõ ẽ ꝓposita recusatio: ⁊ tũc i totũ p eum facta cõmissio tenet: aut ẽ ꝓposita sz nõdũ ꝓnũciatũ sup ea: ⁊ tũc volẽte recusatore ꝯmittere põt: als nõ: aut iã ꝓnũciatũ illũ eẽ suspectũ ⁊ tũc etiã volẽte recusatore cõmittere neq̃t.

g ¶ Ap. se. iõ dciñ: q: delegat[9] ab alio nõ d̃legat: vt dixi. s. e. si duo.

h ¶ Legitime. aliq̃s ꝯcordãtias dedi. s. c. pxi.

i ¶ Proponat. i cõtrariũ videbat: q: iefficax ẽ apd ipm iurisditio ex quo elidi põt: q: nihil refert an aliqd ipo iure ineffica x sit: an p exceptiõez. ff. de reg. iu. l. nihil iterest. ff. ex qb[9] cau. mpo. ea. l. fulcini[9]. §. si i diẽ. si ergo iefficax ẽ iurisditio i delegãte: ergo ⁊ i delegato: q ptibus eius fungit. ff. de iuris. om. iudi. l. ⁊ si ptor. ⁊. ff. d̃ of. eius cui mã. ẽ iuris. l. j. §. q mãdata. Itẽ ps iurisditiõis ẽ d̃legare. ff. d̃ iuris. om. iu. l. iij. i fi. cũ ergo alias ptes iurisditiõis aggredi non possit: ergo nec istã. ispicimus enĩ an delegãs cognoscere valuerit: vt sic demũ delegatio valeat. C. q p sua iurisd. l. vna. hic ẽ q si ꝓcõsul ꝯmittat cãz anq̃z igrediat ꝓuiciã q: tũc cognoscere nõ põt: nec delegatus ab ipso: nisi tũc demũ cũ igressus fuerit. ff. de offi. ꝓcõsu. obseruat. §. vlt. Itẽ delegatus pueniri nõ potuit diligẽtiã recusantis ad hoc. s. de ap. sepe. ⁊ c. oblate. Itẽ exceptio q̃ obstat venditori ⁊ emptori. ff. de cõtrahẽ. emp. l. doli §. j. Pro ista pte facit, q: cã suspitiõis ꝑsonã afficit: vñ ꝯ subdelegatũ nõ ꝯpetit: ff. d̃ diuer. ⁊ tẽp. p̄scrip. l. an vitiũ. ⁊ ꝑsonales exceptiões ꝑsonas nõ egrediũt. ff. d̃ excep. exceptiões. vñ mutatõe ꝑsone vitiũ abolet. j. q. j. cito. de filijs p̄s. ex trãsmissa. ff. vti pos. si duo. §. nõ videor. Itẽ videm[9] q ordinari[9] ẽt recusat[9] delegat: de foro ꝯpe. siquis. ꝯ ⁊ de ap. cũ spãli. Itẽ lz iudex sit suspect[9]: dũ tñ nõ recuset tenet ei[9] ꝓcessus. vñ tria tpa distinguẽs hec decre. altercationẽ determinat.

k ¶ Nequibit. itellige cũ icepit subdelegat[9] vti iuris(ditõe. j. c. p.

l ¶ Qd posset. s. recusari: ⁊ fcã ꝯmissio i (pugnari

m ¶ Aliqd. qdcunq̃z sit illud: ad idẽ. j. c. ij. ex quo. n. sibi aliqd reſuauit saltẽ in reſuato iudex remanet. Itẽ de suspitõe subdelegati hz cognoscẽ. Itez reuocat ad se iurisditionẽ. s. e. sup q̃onuz. ff. de iudi. iudiciũ. vñ adhuc recusari põt ⁊ cõmissio ipugnari.

n ¶ Recusatoris nõ ẽ ergo necessari[9] ꝯsensus aduersarij. hz. n. delegat[9] hoc a lege: vt delegare possit. ipedit aũt i hoc ex facto recusantis: volẽte ergo illo hoc poterit ⁊ si aduersari[9] ꝯdicat. s. e. ti. c. vltimo.

o ¶ Sup ea. ergo ista non sunt paria aliqd esse probatũ ⁊ hz ꝓbata esse iudicatum.

p ¶ Ex tũc. i. ex quo ꝓnũciatũ fuerit illũ eẽ suspectũ.

q ¶ Desierit. s. e. i lrĩs ⁊. c. significauit. ⁊. c. venerabili. ff. de re iudi. l. iudex.

r ¶ Assensu. cũ. n. ibi definat iurisditio nõ est quid ꝓroget: de quo dic. s. e. p. ⁊. g.

s Quanuis. declarat no. s. e. sup q̃onum. §. si vo in glo. pz. ⁊. s. eo. venerabili. in glo. pe. ⁊ vlti. ⁊ ibi ẽt no. p modenos ⁊ guil. in spe. ti. j. §. restat vltra modũ. ⁊ ho. plene in sum. e. ti. §. delegari vo. sed nũquid põt reuocare. ⁊ hoc dicit: delegatus subdelegãs etiã in totũ re itegra cãz reassumere poterit.

t ¶ Sede aplica. q: delegatus alius non põt

u ¶ In totũ. q: si reseruasset iudex remanebat vnde

nõ erat sic dubitãdũ i eo casu.videbat.n.i totũ cõmittẽdo ita eẽ officio suo fũct⁹:qõ resumẽ ñ posset. ad h̃ s̃.c.pri.in fi.cũ suis ↄcor.⁊ hoc dicit Tan.⁊ Ber.oli secut⁹ ẽ eũ:ʒ postea mutauit:vt pʒ p supradictas glo.

a ¶ Vsus.qualitercũqʒ:ad idẽ.s̃.c.lʒ vndiqʒ.

b ¶ Efficacit.vides.n. in h̃ casu cõuerso.pone q̃ morit̃ sbdelegãs re integra.certuʒ ẽ q̃ subdelegat⁹ nõ ꝓcedet.s̃.e.lʒ. ⁊ pʒ q̃ adhuc ef ficaciter iurisditionẽ nõ hʒ. retiet delegat⁹ etiã ptã tẽ cõpellẽdi nisi malitiose seipsuʒ ecc̃.s̃.e.pastoralis Aliud ẽ ẽ in pcu ratore q hʒ mandatũ ad sbstituẽdũ:q2 dãdo sbstitutũ q mandatũ suscepit ãpli⁹ re i tegra negt causã reassumere: aliõ in delegato vt h̃ vides.⁊ est expsſum.j. de procu. is q.⁊ q̃ fit.rõ diuersitatĩ ibi dicã

de vsufruc.l.ambiguitatẽ.nec ob.illa decre.que in odiosis ⁊ restringẽdis loqt̃.h aũt fauorabile puto.meli⁹ ẽ ẽni h̃uc iudicem procedere q̃ʒ nouo ⁊ incognito cãm delegare.ff.de vaca. mune.l.ꝓtor.§.vl.ar.xix.q.ij.monasterijs.⁊.s̃.õ renũ.c.j.⁊ lʒ. hoc videat̃ equũ.ꝑmũ videt̃ verius:ad idẽ.ff.loca.l.iiij.

ris:si tñ anq̃ ille iurisditione vsus[a] fuerit: cõmissio h⁹i ꝑ te reuocet̃ ab ipso:vel eũ rebus eximi ↄtigat h̃uanis:cãʒ ipaʒ resumẽ potis cũ iurisditio ex q̃ ipa vsus ñ extitit: nõ cẽseat̃ i eũ efficacit[b] trãsiuisse. Idẽ

Si delegatus[d] quotiẽs eũ abesse[e] ↄtigerit:tibi cõmiserit vices suas:poteris eo rebus humanis exẽpto: cum et tunc censeat̃ abesse:cõmissuʒ tibi negociũ: dũ tñ illo viuente iurisditiõe vti[f] ceperis libere diffinire. ¶ Idẽʒ[g] potis q̃ñ tibi vices etiam sub ea forma cõmisit:donec eas duceret reuocandas[h]. Nã talis cõmissio ꝑ quã cẽset̃ etiã s̃nie ꝓlatio nisi antea fuerit reuocata ↄmitti[i]:neq̃ꝙ morte[k] comittẽtis expirat:ex quo res itegra nõ exi stit. ¶ Ad euʒ quoqʒ q vices suas cõmitit donec reuocet: vel q̃ executionẽ s̃nie tm̃[l]:aut q̃cq̃d aliud de iurisditiõe sibi reſuat:nõ ad delegãtẽ primũ appellari debebit: etiã si post s̃niam fuerit appellãdũ. Idẽ.

Quum[m] plures sub illa forma[n] vt omẽs aut duo vl vnus eoꝝ mandatũ apostolicum exequãtur aut alia consimili[o] iudces vel executores a se .apo.[p] deputari contigit: ipsorum quilibet iniunctũ potest libere[q] adimplere mandatum. ¶ Porro vno[r] eoꝝ ne gociũ inchoante[s] cõmissũ alij nequibũt se vlterius intromittere[t]

l ¶ Tm̃.hic reprobat̃ opinio Tan.q dicebat delegatũ sibi reseruare ñ posse tm̃ executionẽ s̃nie:⁊ reprobat̃ opi.ber.⁊ inno.q dixerũt q̃ lʒ executioneʒ reseruare possit:si tñ appellet̃ a s̃nia: nõ appellabit̃ ad eũ ʒ ad ꝑmũ delegantẽ. sup hoc vide qõ nõ.s̃.eo.sup qõnũ.§.porro.in glo.ij.approbat̃ autem opi.ho.q hoc qõ hic dr̃ ibi nõ.⁊.s̃.e.querenti

m ¶ Qʒ plures. Declarat ⁊ approbat̃ nõ ꝑ ho.s̃.c.prudẽtiã.j.r̃ñso

n ¶ Forma.ista forma est bñ aduertẽda.aliud eni ẽ,cũ scribit̃ cũ clausula: q̃ si nõ oẽs.vel si ãbo:q2 iurisditio dat̃ ↄditionaliter.tũc.igit̃ vn⁹ vl duo iurisditione vti poterũt. cũ ↄstiterit de cõditione ipedimẽto tertij. vl colle ge aliter ñ valet qõ agit̃ s̃.e.prudentiã.in ꝑn.hic vo iurisditio dat̃ alternatiue. vñ quilibet ẽ iudex insolidũ ex vigore alternatiõis.j.de re.iu.in alternatiuis,cũ suis ↄcor.dicebant tñ quidã in casu nr̃o ↄ̃riũ ⁊ tali rõne cũ dr̃ in l̃ris,vt oẽs vel duo vel aliter ⁊c̃.vr̃ papa intellexisse.q̃ si oẽs volũt ⁊ pñt ꝓcedere oẽs ꝓcedant:⁊ si nõ oẽs: duo.⁊ si nõ duo:vnus.ad hoc.ff.de admi.tu.l.qdã decedens §.papinian⁹.⁊ gradus disiũcte interdũ ↄsiderant̃ s̃m ordinem scripture.ff.ad trebel.l.heredes.§.fi.ibi tñ ex certis coniecturis apparebit intẽtionẽ scribentis fuisse talẽ.ad idem.ff de le.l.ij.cũ pater.§.pe.⁊.j.de ꝑben.mãdato.s̃.de elec.c.pe.⁊ si dicat̃ q̃ s̃m hoc nõ erit differẽtia int̃ hanc clausulã ⁊ clausulam:q̃ si nõ oẽs. R̃ñdebant imo erit q2 ꝑ hanc clausulã sufficit regrere:sed p clausulã q̃ si oẽs necesse ẽ de ipotentia ↄstare vt in decre.prudentiã.⁊ ꝑ eis facit:q2 papa libẽtius committit cãs trib⁹ q̃ʒ duob⁹:duob⁹ q̃ʒ vni vt ibi.sed ↄ̃riũ ẽ verũ vt h pʒ.vñ ñ sũt iste alt̃natiue ordis:sed ꝑstatiõis:⁊ ẽ regulare.nec põt negari qñ si alter solus ꝓcedat mandatũ pape sit adimpletũ. ff.de solu.qui res.§.area.in fi.⁊ in ꝑdicta regula in alternatiuis cũ suis ↄcor.

e ¶ Si delegat⁹. Si delegat⁹ sbdelegauit q̃tiẽs abeẽt vel donec reuocaret ⁊ mortu⁹ sit re ñ itegra sbdelegat⁹ ꝓcedit ⁊ semꝑ de sbdelegato ad delegatũ q sibi aliqd iurisditiõis reſuauit:appellari dʒ eciã post sententiã.hoc dicit.approbat primũ dictũ nõ.per Inno.⁊ Hosti.s̃.e.lʒ vndiqʒ.in ꝑn.

d ¶ Delegatus.appel.se.vt.s̃.c.pri.

e ¶ Abeẽ.idẽ dicebãt ꝑdicti doc.ꝑ.l.ff.d v sig.l.i lr̃is. §.j.vbi dr̃ abest ea res q̃ in reb⁹ h̃uanis nõ ẽ.ʒ ñ ↄuertit̃.est ẽ de significatione vocabulõꝝ q̃ recedendũ nõ est nisi vbi res aliter salua eẽ nõ põt.ff.dele.iij. nõ alit̃ hn̄o tũc vere ⁊ finalit̃ abest.s.nõ reuersurus.

f ¶ Vti.qualr̃cũqʒ etiã circa li.ↄtes.s̃.e.relatũ.⁊.c.lʒ

g ¶ Idẽ.s.cõmissum tibi negociũ libere diffinire.

h ¶ Reuocãdas.reuocare iurisditionis ẽ.ff.de iudi.l. iudiciũ soluit̃. retinendo ergo reuocandi potestatem aliquid de iurisditione retinuit.

i ¶ Cõmitti. reprobat̃ lectura inno.⁊ ab.q nõ.s̃.e. si ꝑ debilitate.q̃ ꝑ talẽ cõmissionẽ nõ trãsferebat̃ s̃nie ꝓlatio.q2 ꝑ illã clausulã donec duxero ⁊c̃.videbatur s̃niam retinuisse vt illa clausula aliqd oparet̃. qõ eẽ dʒ.ff.dele.j.siqñ qs vxor.ad idẽ.j.de pui.si papa.j.r̃ñ. in fi.Cõtrariũ tenebat ibi ho.cui⁹ opi.h approbatur. ob.qõ dr̃ q̃ clausula dʒ aliqd opari.satis eni opat̃. q2 reuocare poterit delegans:qõ simplicit̃ vel totũ committẽdo non potuisset. Itẽ q2 ex vigore clausule illius appellabitur:vt dicitur in fi.c.

k ¶ Morte.qd si delegat⁹ vsqʒ ad sue volũtatis bene placitũ subdelegauerat. Videt̃ ꝑma facie ꝑ decr.s̃.de rescri.si gratiose.q̃ illo mortuo expiret iurisditio.Cõtrariũ videt̃ ꝑ hanc decre.ad h.s̃.de bap.maiores.C.

o ¶ Consimili.vt si dicat̃ q̃ quilibet eoꝝ insolidũ ⁊ ꝑ se iudicare ⁊ exequi possit.Jo.an.

p ¶ Apostolica.idẽ si ab alio ẽ eni quo ad hoc eadẽ rõ.

q ¶ Libere.i.ẽt nõ reqsito collega simili mõ exponim⁹ illud libere qõ habetur.s̃.de ꝑben.de multa:vt pʒ.j.de ꝑbẽ.lʒ eps.

r ¶ Vno eoꝝ.idẽ credo õ duob⁹ vel õ oib⁹ q sil inchoauerũt q̃ ad qd.s.q̃ si oẽs inceperũt:oẽs finiãt nisi ex cã vt seqt̃.

s ¶ Inchoante.q̃litercũqʒ etiã si lis nondũ sit contes.corã eo. s̃.e.gratũ.⁊.c.lʒ.⁊.s̃.e.q̃ʒuis.⁊.j.e.si subdelegato.aliud in procura.qui dicitur occupasse litis ↄces.vt sit melior eius conditio.j.de procura.si duo.

t ¶ Negbũt.ecce aliã drĩaʒ inter clam q̃ si nõ oẽs ⁊ clausulã

vos vel alter. q: primo casu qñ vno ĩpedito ꝓcedit alter cessante ĩpedimẽto simul ꝓcedunt. ille enim impeditus postea veniens ⁊ cum alio volens ꝓcedere admittetur.
a ¶ De eodem. sic in pluribꝰ ꝓcu. datis in solidũ. ff. de ꝓcur. l. pluribꝰ. ff. mãda. l. creditor. §. duobus. s. de ꝓcu. nõ iniusta j. e. li. e. ti. si duo alis seq posset ꝓplexitas: si q̃libꝫ ꝑ se ꝓcedere vellet. q: eo dẽ forte tp̃e ad diuersa loca citarẽt. s. de rescrip. c. vlt. ibi vnus excõica ret: alter absolueret: ꝯ re scrip: si cõtingat. ⁊ sic se impediret sicut duo vsu fructuarij. ff. de vsufruc. l. quotiẽs. ⁊ necesse esset ad superiorem hr̃e re cursuꝫ. s. e. c. ij. ⁊ sic ꝯ iu ra suꝑfluis fatigarentur laboribus. tutior ergo ⁊ melior fuit hec impetra tio: vt res valeret nõ pe riret. s. de ꝟ. sig. abbate ad idẽ. ff. ꝯ admini. tu. l. decreto ad fi.
b ¶ Illũ. s. inchoantem.
c ¶ Recusaret. tunc ergo poterũt alius vel alij ꝓcedere. nõ sic in ꝓcur. datis in solidũ: q: nõ occupante ⁊ postea ĩpedito alij nõ possunt ꝓcedere: nisi dictũ fuisset i ꝯstone ꝙ nõ fieret melior ꝯditio occupãtis. j. ꝯ ꝓcur. si duo. ⁊ qꝺ dixi delegato ĩpedito: collegã hoc casu ꝓcedere posse verꝫ ĩtelligo: nisi ille q̃ ĩchoauit subdelegatũ daret. ar. ꝑ. decr. si duo. puto ẽt ꝙ cũ collega ꝓpter impedimẽtum inchoantis ꝓcedit ipse inchoãs cessante ĩpedimẽto suo cãm resumere nõ poterit: nisi ⁊ ille impediret vel procedere nollet: ad instar eius quod de ꝓcura. dicimus in precedenti decre. si duo.
d ¶ Quo pot. vt q: scriptum erat cũ clã: ꝙ si nõ omnes ⁊ collega etiã actu ꝑpetuationis impeditus non poterat interesse vel scriptũ erat cum clausula: vos vel alter. ⁊ pꝫ per hanc litteram: ꝙ si iudex ꝓcesserat: cum nõ posset per illum actũ nõ ꝑpetuata iurisditio. vnde per hanc litteram ⁊ per decre. prudentiã. terminaui qõnẽ de legato dato ĩ diẽ vel sub cõditõe q̃ forte volẽtibus ꝑtibꝰ añ diẽ vel ꝯditionẽ fuerat vsus iurisditõe deinde mortuꝰ fuerat ꝺlegãs: an ꝑ illũ actũ ꝑpetuata eẽt iurisditio nõne iurisditio vni sb ꝯditõe mãdat ꝑ clã: ꝫ: ꝙ si ãm bo: ⁊ si anteq̃ꝫ ꝯditio suꝑueniat ꝓcedit nihil reputat egisse. s. e. prudẽtiã. in p̃n. ergo si ille actus hẽtur ꝓ nullo nõ est ꝑpetuata iurisditio: ⁊ sic ꝑpetuationẽ iducere nõ poterit. vnde sanctis ẽ ibi casus. Itẽ ex ꝯditionali demãdatõe nõdũ ẽ attributa iurisditio: sed spes iurisditionis: sicut ex ꝯditionali obligatione sola spes ẽ indebitũ iri. insti. de ꝟ. ob. §. ex ꝯditionali. ergo qꝺ añ ꝯditionẽ fec: vt p̃uatus fecit: nõ vt iudex. Itẽ si ꝓrogat iurisditio post tp̃s: regrit ꝙ actor reus ⁊ iudex ꝯsentiãt ff. de iudi. l. ij. ⁊ sa. qꝺ no. s. e. p. ⁊. g. in p̃n. vl. glo. ⁊ qꝺ recitat s. e. de causis. ita arguẽdo de posteriore ad p̃us i p̃uẽtõe regret ꝯsensus iudicis. ꝫ iste iudex nõ erat ꝯditione vel die non veniẽte vt dixi sic statuliber q̃ agit medio tp̃e facit vt seruꝰ nõ vt liber. ff. de statu. li. l. statulibeꝝ. Itẽ video ꝙ terminꝰ hoĩs nõ p̃uenit. s. de ap. oblate. ⁊ forma mãdati exacta diligẽtia seruãda ẽ: ita ꝙ ei renũciare nõ põt. j. de p̃bẽ. cui de nõ. Itẽ pendẽte dilatõe iudicis offm̃ q̃escit. s. de ap. significãtibꝰ. C. ꝯ dila. siue pars. ad qõnẽ bñ facit. ff. de ꝟ. ob. cũ filius. ff. de ꝯdi.

tere de eodem[a] nisi vel infirmitate vel alia iusta causa illũ[b] cõtigeret impediri: aut si nollet vel maliciose in eo procedere recusaret[c]. ¶ Iurisditione vero perpetuata mandatore viuente per vnum eo casu quo[d] potest ex iudicibus delegatis perpetuata intelligitur quo ad omnes. Idem.

Si super gratia[e] cuiꝗ ab ap. se. facta[f] executores fuerint deputati equum esse censemus: vt sicut ipsa gratia licꝫ nondum sit in eius executione ꝓcessum morte non perimitur ꝯcedentis. sic nec etiã re integra perimat executoribus data ptãs: quã[g] veluti gr̃e p̃dcẽ accessoriã naꝫ seq ꝯgruit principalis[h] ne gr̃aꝫ eãdẽ vel reddi q̃nꝗ oĩo inutilẽ[i] vel ipsius effectũ in tp̃s longius[k] cũ illius dispedio cui facta extitit differri contingat. Idem

Si is cui cã[l] licꝫ ꝓprio noĩe nõ expresso[m] a sede fuerat aplica ꝺlegata subdelegauerit non in totũ[n] vices suas alicui a subdelegato hꝰ i: si delegatuꝫ ipsum excõicari[o]: aut de medio[p] tolli ꝯtingat ĩpedi

⁊ demõ: l. multũ. ff. de condi. inde. l. sub ꝯditõe. Itẽ bñ sa. j. de spon. c. vno. nã vides ibi ꝙ sponsalia nulla inducũt publice honestatis iusticiã: ⁊ tñ spõsalia ꝯditionalia nõ q: ante ꝯditionẽ ꝯsensuꝫ nõ hñt. a sili dicã adhuc minꝰ eẽ de iurisditõe subꝰ ꝯditõe delata añ cõditionẽ: q̃ꝫ i alis nulla. verꝫ est tñ qꝺ ho. no. s. e. l. ꝙ ad ꝑpetuationẽ iurisditõis nõ regrit ꝙ ille actꝰ ꝺ iure teneat qꝺ nõ est verꝫ p̃cipue i casu nostro. cuꝫ si possit ꝑpetuari qꝺ nõdũ ẽ sicut nec renasci quod nondũ ẽ natum de ꝯse. di. iiij. qui maternis. nec relabi q̃ nõduꝫ ẽ lapsus. j. de here accusatus.
e ¶ Si sup gr̃a executor sit per gr̃a facta datus a papa mortuo papa etiã re integra gr̃am exeqt. Et declarat hec ꝯstõ q̃ no. gof. ⁊ ho. de rescrip. ꝯstitutꝰ. in p̃n. ⁊ ho. s. e. qm̃. ⁊. c. lꝫ.
f ¶ Facta. istud ẽ quod soluit ꝯ de decre. j. de p̃ben. sicui. vt ibi dixi in vlti. glo.
g ¶ Quã. s. ptãteꝫ datã executoribꝰ sup ipa gr̃a sic fcã
h ¶ Principalis. ad idẽ j. de reg. iur. accessoriũ cũ suis ꝯcor. hꝰ ꝯriuꝫ videbat: q: iura iducta. s. e. ĩdistincte dicebãt ptãteꝫ dele. perire re ĩtegra morte mãdatoris. s. e. relatũ. gratũ. lꝫ cũ si. lꝫ executor hꝫ delegatã qꝺ pꝫ q: tractatꝰ ipoꝝ ponit sub isto ti. vt dixi. s. ꝺ rescrip. tibi. q̃ ꝫ eoꝝ ptãs expirare videbat: ⁊ nõ ob. si dicat illꝺ rescriptũ eẽ executoriũ gr̃e: q: si rescripta q̃ cãe cognitionẽ ꝯmittũt peunt re ĩtegra morte ꝯmittẽtis: multo fortiꝰ videbat i executorijs gr̃aꝝ: cuꝫ facilius via extraordinaria q̃ꝫ via iuris cõis tolli ꝺbeat ⁊ si dicat ꝙ gr̃a posset eẽ iutilis recurret ad ordinariũ sic i casu. j. de p̃bẽ. si clericꝰ. §. veꝝ. ꝫ ꝯriũ ẽ veꝝ ⁊
i ¶ Inutilẽ. puta q: gr̃am hẽbat ꝯ ordinariũ (rõ seqt. ⁊ nouos executores non impetrat.
k ¶ Longiꝰ. q: nec ẽ hꝫ adire papã ꝓ ꝯsequẽda iusticia vel ꝓ nouis executoribꝰ impetrãdis.
l Si is cui cã declarat notata ꝑ ino. ⁊ ho. s. e. lꝫ i fi. ⁊ duos casus ponit: q̃bus de subdelegato. nõ in totũ appellat ad p̃mũ delegãteꝫ. s. cũ delegatꝰ excõicatꝰ vl mortuꝰ ẽ alios casus põit. j. e. si a subdelegato.
m ¶ Nõ expsso alis nõ erat dubitatio. si. n. nomẽ fuisset expssuꝫ successor ñ succedẽ i delegatõe. s. e. qm̃ ab
n ¶ Nõ i totũ. hec dicit: q: alis non eẽt dubitatio (has si. n. delegatꝰ subdelegasset i totũ: idistincte appellaret ad p̃mũ ꝺlegãteꝫ. s. e. sup qõnuꝫ. Sꝫ qñ aliquid sibi reꝟuat appellari dꝫ ad ipꝫ delegatũ subdelegãtẽ vt ibi ⁊. s. e. si delegatus.
o ¶ Excõicari. maiori excõicatõe. minori. n. excõicatꝰ bñ exercet ea q̃ sũt iurisditõis. s. ꝺ cle. ex. mi. si celebrat
p ¶ Medio. i. de hoc mũdo: qꝺ q̃re dicat mediũ vi/

de .xxiiij.q.iiij.hec autem vita.

a ¶Durāte.nō qꝛ sublato ipedimēto.i.illo absoluto vl' ꝯfirmato successore:ad pmū delegantē appellari nō dꝫ ⁊ si nō dubitaret an ipe subdelegās eēt absolutus:credo ꝙ teneret appellatio alternatiua pp ꝓbabile dubiū ad h.s. eo.li.de postu.c. vno.sicut ēt pp dubitationē ꝓbabilē format actor libellū alternatiuū.ff.quo.leg.l.j. §.q aūt.al's ñ credo maxie hꝫ canones:ꝙ liceat altnatiue appellari.ne liceat vagari ⁊c.s.e.li.de elec.vt qs duas ad idē bñ facit.e.ti.c.ij.vbi non tenēt vota alternatiua ꝫm canones dixi:qꝛ hꝫ leges nō appellat ad iperatorē omisso medio:⁊ si appellaret iperator remittit ad eū ad quē debuerat appellari.ff.de ap.l.imperatores.vñ si appellet ad iperatorē vel ꝑsidē:tenere posset ap.ad ꝑsidē ꝑdicta rōe:ꝫ ꝫm nos appellari pōt ad papā omisso medio.s.de ap dilecti vlti.⁊ ad legatū.s.de of.le.c.j.vñ si appellās de epo dicat appello ad archiepꝫ vel ad papā:ñ puto appellationē tenere:nisi alterꝫ eligat ifra id tps ifra qd poterat appellari.ar.s.de postu.c.j.§.fi.ne cū discrimie appellari liceat sic vagari.ff.de iniur.l.ꝑtor.lꝫ guil.foueat ꝯtriuꝫ in spe.de ap.§.nūc tractem⁹.v.sꝫ pone aliqs.⁊.v.qd si dicat.bñ aūt fa.hec decre.⁊ illa.j.e.si a subdelegato.ad qōnē nō.s.de fo.cō.siqs ꝯ clericū.i gl.ij.s.ad quē appellet de delegato.epi recusati;⁊ dicebant Vi.⁊ Tā.ꝙ appellari pōt ad archiepm nō ob.decre.dilecti.cū h iā ꝑ recusationem sublatū sit medium:pro quibus inar.faciunt ista iura.

b ¶Prorogari.circa qd debēt iudices ꝓuidere.s.de dolo.⁊ ꝯtu.finē.j.de of.or.vt litigantes.

c ¶Ab arbitris.approbat qd no.ber.s.e.suspitionis circa ꝑn.i glo.⁊ guil.i spe.de ap.§.nūc tractemus.v.sed ad quē.Et breuiter dicit ꝙ ab arbitris iuris appellatur ad papaꝫ

d ¶Iuris.vbi sūt iura videbitis.j.⁊ ista ē rō quare dꝫ appellari ad papā.qꝛ cū isti arbitri ꝫm iuris formaꝫ sint electi ad ipm ius a quo ꝑtātē hñt oportet appellari.⁊ sic ad papā qui est lex aiata in terris.

d ¶Iudicē.delegatū pape.s.e.suspitionis.qd itellige vt.s.e.si ꝯ vnū.⁊ idē si recusetur ordinarius.s.de ap.

e ¶Cōcordare.nec sibi inuicē desē (cum specialitib⁹.s.de rescrip.pastoralis.in prin.

f ¶Grauauerūt.siue i snia.puta qꝛ iniq ꝓnūciāt illū suspectū.q suspect⁹ ꝓbat⁹ ñ ē:vel ecōtrario.vl' añ sententiā:puta min⁹ breuē dilationē dādo.s.de dila.c.j.qd

g ¶Appellādū.ꝯ.C.de ar.l.j.e(ipor offm.s.c.suspitōis ij.q.vj.a iudicibus.i qb⁹ dꝫ:ꝙ ñ appellat ab arbitris

mento tali durāte[a] ad sedem ipsam:ne absolutiōeꝫ vel successorē expectando illius ꝑiudicari litigātibus vel cā plus debito ꝓrogari[b] valeat:volumus appellari. Idem.

Ab arbitris[c]:qui ꝫm formaꝫ iuris[d] vt de ꝓposita contra iudicem[d] suspitionis cā cognoscant:vel qui cuꝫ de reuocatione ambigitur līarum iudicibus nequeuntib⁹ i vnā sniam concordare[e] ad ꝯcertationē h⁹i sopiendā a ꝑtib⁹ eliguntur:ē si grauauerunt[f] ad se.ap.appellādum[g]. Idem.

Is cui[h] ab appostolica[i] sede cōmittitur certe ꝑsōe ꝓuisio[k] de beneficio in certa ecclesia dio.vel ꝓuincia[l] facienda:pōt aliij cōmittē licite vices suas. ¶Sꝫ si non expressa certa ꝑsona cōmittatur eideꝫ:vt alicui ꝑsōe idonee de certa ecclīa vel bñficio debeat ꝓuidere:qꝛ circa eligendā ꝑsonaꝫ eius industria tūc videt electa:ꝓuisioneꝫ sibi cōmissā alteri dmādare nō pōt[m]:nisi forma commissiōis hēat:vt ꝑ se vl' ꝑ aliū[n] id valeat expedire. Idē.

Statuim⁹[o]:vt is ꝑ quem

So.sūt qdā arbitri:q ꝯpromissarij vocant:⁊ volūtate adeūtur:ab istis nō appellat:⁊ sic loquāt ꝯria.Sūt alij q de necessitate iuris hñt assumi:de qb⁹ loquit hec decre.⁊ a talib⁹ bene appellat vt hic.⁊ sic ēt posset itelligi lex illa.C.de iudi.l.vlti.⁊ hac rōne puto hāc decre.locū hēre in arbitris electis ad audiendum cām quā mouet epōs ꝯ suū subditū.cū ēt illo casu de necessitate eligant arbitri.xj.q.j.si cleric⁹.⁊ de hoc.s.de of.or.irrefragabili.i gl.pe.sic ēt magis fauet lex ei q necessariā satisdatōeꝫ ꝑstare dꝫ qꝫ ei q volūtariā:qꝛ ꝑmū si ibi satisdare nō pōt.alio loco satisdare ꝑmittit:ꝫm nō.ff.q satis.co.l.si fideiussor:ad idē.C.de re.cre.gnālr.i fi.j.respon.

b Is cui.sumpta fuit de extrauaganti:que incipiebat:qsiuit a nobis.⁊ declarat ista.⁊ se.ques decre.vl.s.eo.ti.§.is aūt.⁊ i sūma dicit ꝙ executor dat⁹ a papa vt ꝓuideat ꝑsone subdelegat.si det vt ꝓuideat ecclīe non expressa ꝑsona:non subdelegat nisi hēat spāle mādatū:⁊ cām reddit.

i ¶Ap.se.spāle.n.est delegatū a ꝑncipe ꝙ subdelegare pōt.C.de iudi.a iudice.s.e.c.pastoralis.⁊.c.vl.

k ¶Prouisio.etiā si ꝯmittat ei:ꝙ inquirat de illius vita ⁊ cōuersione:vt i cle.e.ti.iudices.

l ¶Prouīcia.ergo nō requirim⁹ ꝙ bñficiū sit certū sufficit ꝙ sit certa ꝑsona.lꝫ incertū bñficiū:vt subdelegare possit.in hoc casu non habet locum.decre.vl.s.e.ti.

m ¶Nō pōt.⁊ sic itelligat.s.e.c.vl.§.vl.Is.n.cui⁹ industria eligit nō subdelegat:⁊ ibi plene de hoc.

n ¶Per aliū.ergo qd de iure cōi nō pōt:ex ꝑtāte ꝯmissionis poterit:ad idē.j.c.vl.§.vices.⁊ faciūt hec ad qōneꝫ quā disputaui:an delegatus ab alio qꝫ a ꝑncipe hñs spāle mandatū subdelegandi subdelegare possit.⁊ credo ꝙ sic:qꝛ sicut isti hñt a lege:ꝙ subdelegare possint tñ si ad hoc haberēt spāle:hoc possent.sic dicā:ꝙ lꝫ delegatus ab alio qꝫ a ꝑncipe:non habeat hoc a lege:⁊ sic loquēt ꝯria:tñ si hꝫ hoc ab hoie subdelegare poterit:ad hoc optime fa.j.de procura.c.j.ij.rñ.vbi ꝓcurator ad iudicia añ lit:contesta.non substituit ex ꝑtāte legis:nisi datus eēt in rē suaꝫ:tamen si hꝫ spāle mandatum substituere pōt.ad idem.s.eo.ti.c.vl.vbi ꝓcurator datus ad mrimoniū ꝯhēdū ñ sbstituit:nisi hēat spāle:⁊ ꝯpromissari⁹ dat⁹ ad eligendū:ñ eligit vnuꝫ nomine suo ⁊ aliuꝫ nomine dñi ex potestate legis tamen si habeat spāle.hoc pōt ex ꝑtāte hoīs s.e.li.de elec.c.pe.§.porro.ad hoc etiam facit.j.ti.prori.c.j.⁊ s.ti.prori.c.ij.⁊.iij.⁊.j.de regu.iur.qui per alium.⁊ in regula pōt quis.stabo igitur regule cum contrarium non reperiam ⁊ dicit lex ꝙ non refert an ipse ordo decurionum elegerit:an is cui ordo ipse negocium dedit.ff.quod cuiusqꝫ.l.item:eo.§.si decuriones ad hoc etiam facit.s.de rescrip.cum aliquibus.⁊.j.de preben.hi qui ij.respon.⁊ insti.de attili.tuto.§.ꝫ quod iure veteri.

o Statuimus.is cui aliquid certo loco expediendum committit ex iusta cā.sꝫ ex iiurijs violētijs illo expedire pote

ab ap.se[a].certo loco iquisitio fieri vel quicquid alid[b] expediri mādat. si ꝑpt potentiā vl maliciā illi[c] cō quez ingri dz: siue ꝓcedi: seu fautoꝝ eiusdē non possit hoc exeq eo loco secure: ne ipse cōmodum ex dolo vel fraude reportet: ad id exequēdū locū aliū eligat idoneū ⁊ secur[d]. ¶ Idē faciat si alia rōabilis cā[e] subsit: ꝓpter quā in loco decreto ꝑfici neq̄at cōmode[f]: qḋ mādat: ne tali pretextu ipediri ↄtingat mādatū aplicū: vl differri[g]. dē.

S I a sbdelegato[h]: cui dlegat⁹ nō i totū[i] cōmiserat vices suas: ex eo fuerit appellandum: quia exceptionez coram se propositam: q anteq̄ per eum vel per ipsum delegatum in aliquo processum[k] fuisset: delegans viā fuerat vniuerse carnis ingressus admittere recusauit: non ad delegatum: cum iurisditionez neget habere: sz ad delegantem potius appellari debebit. ¶ Idē[l] fiet in alijs[m] casibus i quibus delegat⁹ iurisditionez habere negat: als si appellari deberz ad ipm[n]: eēt appellās: q[o] sic fateri videret eundē iurisditionem hre: qḋ ante negauerit: contrarius[p] sibipsi. Idez.

H Ac cōstōne ꝑpetuo valitura sācim⁹[q] vt cōseruatores q aliquibus: vt a manifestis iniurijs ⁊ violētijs tueantur[r] eosdez: plerūq a sede aplica concedunt: deceto deputari nō possint nisi epi vel eoꝝ superiores aut abbates seu dignitates, vel ꝑsonat⁹ in cathedralibus vel collegiatis ecclesijs obtinentes[s]: nullus q deputati sibi conseruatoris esse valeat conseruator[t]. ¶ Nec aliqs regib⁹ ⁊ reginis: q sicut dignitatis altitudie ꝑeminēt: sic ꝑrogatiua gra ipos ↄueniit anteferri: dūtaxat ex

ris extra locū hoc dicit: ⁊ no. q dicit statuimus q̄s̄ſuat: q ad hac decre. ex quo ↄmissuz erat expediendū in loco: extra ꝗlocū expediri nō poterat: vt forma mādati diligēter seruaret. j. ḋ ꝓben. cui de nō. sit ergo hoc ḋ iure nouo.

a ¶ Ap. se. quid si ab iferiori ordinario fiat talis ↄmissio: cum eadē sit rō: satis videret idē ius. ff. ḋ leg. nō oīa z s. de trāsla. iter cor. sz cōtrariū puto vt istud verbū opet: ad hoc. s. de deci. ad audiētiā. ⁊ j. de priuil. si papa. nec est eadez rō. q: nō sic ḋ facili ḋ delegato pape ꝑ vniuersuz orbez recurrit ad papaz sicut ad ordinariū ḋ prouincia vel dio. sua pōtt re curri. Hic ē etiā q lz delegatus pape recuset coraz arbitris: q: ibi difficile esset recurrere ad papā: delegatus ordinarij non: sed recusat corā ordinario. s. e. si ↄ vnū. §. cum aūt. si igitur delegatus ordinarij in loco exequi nō pōt: insinuet: ordinario: qui sup hoc sua deliberatione prouideat vel expresse ↄmittendo eidem: q extra locuz statutū id possit: vl alio modo

b ¶ Aliud. puta pronunciatio monitio denunciatio vel his similia.

c ¶ Illius ↄ quē idem si ꝑ aliam iustam causam vt dicitur in fine.

d ¶ Securum. locus ergo non solum debet esse securus partibus. s. de appel. ex parte. j. sed etiam iudici vel inquisitori. vt h: dz etiam esse idoneus: quia non in taberna vel loco inhonesto expediri id debet: vt hic.

e ¶ Causa. etiam sine dolo ⁊ fraude eius contra quem id imminet expediendum.

f ¶ Cōmode. xxij. q. ij. faciat. ff. de ver. sig. nepos proculo.

g ¶ Differri. prouideri igit debet: non solum ne impediatur in totum: sed etiam ne nimium differatur: ⁊ ↄcor. s. e. si sup gratia. in fi.

h S I a subdelegato. quando a subdelegato non in totum appellatur. quia non admittit exceptionem per quam denegatur etiam delegatum habere iurisditionem ad primū delegantem appellabitur. hoc dicit.

i ¶ Non in totum. als non esset questio: vt, dixi. s. eo. si duo ex tribus. ⁊ c. si is cui.

k ¶ Processum. quid dices: pone papa dedit delegatum: ille subdelegauit non in totū. demū ⁊ antequā subdelegatus inciꝑiat vti: moritur delegatus. s. papa. nūquid delegatus vl. subdelegatus procedere poterunt: satis credo: q: subdelegare est iurisditionē delegare: ex quo subdelegauit ꝑpetuata sit iurisditio ⁊ hoc sonat hec lra: q̄ dicit i aliquo ꝓcessum. s. e. ti. ⁊ si. cū plures dū dicit icboāte. s. e. lz dū dicit vti ceperit. sic ⁊ retinere ꝑtātez reuocādi ē iurisditiōis. s. e. si delegat⁹. ij. rū. Sz pone q omissa hac exceptiōe cū ↄpetit ꝓcedat lz ne ꝓcessus: de hoc vide. s. de testa. cum venisset.

l ¶ Idē fiet. s. q nō appellabit ad delegatū subdelegatem: sed ad primum delegantem.

m ¶ Alijs casibus. puta q: dicit rescriptū impetratū ab excōicato. s. e. li. de rescrip. c. j. vel ipz delegatū subdelegantē excōicatū. s. de re. iudi. ad ꝓbandū vel delegatū nō eē tale: qle regrit ↄstō. s. e. li. de rescrip. statutum. j. rū. vel ↄmissionē ad e ū factā ex loco de qb⁹ ibi dr vel rescriptū impetratū eē ꝑ surreptionē: ita q sit vz ꝯuata distinctiōe decre. s. ḋ rescrip. sup lris. vl q ipse delegatus subdelegās ē seruus vel ifamis. de rescrip. sciscitatus. vl nō ē etatis idonee. s. e. cū vicesimū: vel q ipse ꝑmus delegās reuocauerat delegatū subdelegantē. ff. de iudi. l. iudiciū. vel q ipse delegat⁹ retulerat. s. de ap. intimasti. vel ab eo fuerat legitime appellatū. s. de ap. vt debit⁹ hec ⁊ silia corā subdelegato opponūtur: ꝑ q̄ delegatū negat iurisditionē habere.

n ¶ Ad ipsum. delegatum subdelegantē.

o ¶ Qui. sic appellādo ad eū quē negat iudicē.

p ¶ Cōtrari⁹ sibiipi. ⁊ sic nō audiēd⁹ ḋ ap. sollicitudinez i fi. C. ḋ fur. l. j. cū si. ⁊ hoc ē mirabile: q: si iste dlegat⁹ nō subdlegassz: corā ipo potuissz ꝓpōi exceptio: ꝑ quā negaret eū iurisditionē hre: ⁊ sup ipa possz ꝓnūciare s. ḋ rescrip. sup lris. i fi. ff. ḋ iud. sigs ex aliēa: tn̄ si corā subdelegato ꝓpōat: ⁊ ꝑ h appellet: nō appellabit ad dlegatū sz ad ꝑmū dlegātē. appellādo. n. fugit vice actoris: ⁊ i agēdo nō licz ↄria ꝓpōere: qḋ tn̄ licz i excipiendo. j. ḋ re. iu. null⁹ ad hoc. s. de excep. cū int ꝑore.

q H Ac ↄstōe. q̄dā ex istis sumpta fuerūt ḋ extrauagāti ale. q̄ icipiebat: q: de ↄseruatoribus.

r ¶ Tueātur. de hoc. s. e. c. j. in glo. ij.

s ¶ Obtinētes. ecce vna dria int dlegatū ⁊ ↄsuatorē q: delegat⁹ pōt eē canonicus ecclesie cathedralis: cōseruator nō. ⁊ i hoc ↄstō ale. imutat: q̄ id ꝑmittebat.

t ¶ Cōseruator. ecce alia dria: q: eius q ē mihi iudex delegatus: possuz eē delegatus saluo iure recusatiōis sz i ↄseruatore secus: vt h. qḋ intellige etiā si nō opponatur exceptio ꝑ si. huius. c.

a ¶ Exceptis.ẽ fi.j.de priui.ne aliqui.
b ¶ Ecclesiastico.§.vt lit.nõ ↄte.accedens.j.
c ¶ Uel tpali.vt lit.nõ ↄtest.accedẽs.ij.ꝛ ecce tertiũ: qꝛ saluo iure recusatiõis subditũ mihi nõ possum impetrare delegatũ: cõseruatorem nõ vt h.

q ¶ Ipso iure.vñ si postea ꝓcederet in nõ ceptis ꝓcessus esset nullus: ad idẽ.j.in fi.c.ꝛ ẜm opi.gof.inno.ꝛ bar.bri.h est alia ↄlia.ẜ ẜm ber.ꝛ ho.secus: de hoc.§.de testi.cũ venisset.
r ¶ Expirare.saluo eo qd dr.§.eo.cũ plures.in fi s.ꝙ si plures cẽnt ↄseruatores: quo ad negociũ ceptũ ꝑ vnũ ꝑpetuata sit iurisditio quo ad oẽs

ceptisª deinceps conseruatorem habeat eorũ: qui sub: ipius iurisditiõe dñio vel districtu ecclesiasticoᵇ: vel tẽpaliᶜ consistat. ¶ Conseruatores autẽ huiꝰ extra ciuitates: seu dio. in quibus fuerint deputati contra quoscunqꝫ ꝓcedere: aut aliquos altra vnam dietam a fine dio. eorundẽ trahere nõ presumantᵈ. ¶ Uices quoqꝫ suas citationibus ꝛ sententiarum denuntiationibus duntaxat exceptis: quas ꝑ alios valeãt exercere: nulli cõmittereᵉ possint: nisi hoc eis cõpetierit exᶠ beneficio litterarũ sed nec tũcᵍ: nisi ĩfra ciuitates seu dio. in quibꝰ deputati fuerint ꝛ personis tñ que superiusʰ sunt exp̃sse. ¶ Utaũt ↄseruatores limites sibi tradite potestatis. quos frequẽter excedunt metuⁱ pene diligent obseruẽt: decernimꝰ vt si de manifestis iniurijs violentijs sciẽterᵏ se itromiserit seu ad alia q̃ iudicialẽ indaginẽ exigũt suã extenderint potestatẽ: eo ipso ꝑ vnum annum ab officioˡ sint supensiᵐ: ¶ Pars vero q̃ hoc fieri procurabit sniã excõmunicationis incurratⁿ a qua non possit absolui: nisi ei quem sic fatigauit indebite: primo satisfaciat integraliter de expensisᵒ. ¶ Officiũ autẽ quorũcunqꝫᵖ conseruatorum ipsoᑫ iure quo ad nõ cepta negocia per obitum concedentis volumus expirareʳ. ¶ Circa munera vero ꝛ expensas assessores ac notarios ꝛ personas testimonij cã vocandas illa precipimus in huiusmodi cõseruatoribꝰ ꝑ oĩa obseruari: q̃ in delegatis iudicibꝰ ↄstitutio a nobis sup his editaˢ obseruãda decreuit. ¶ Quicqd autẽ ↄtra p̃missa: vel eorũ aliquod attentari contigerit: oĩnoᵗ decernimus irritum ꝛ inane.

Innocen.iiij.

De officio legati.

Fficijᵘ nostri sollicitum remedijs inuigilat subditorũ qꝛ dum eorum excutimus onera: dũ scandala remouemus: nos in eorum quiete quiescimꝰ: ꝛ fouemur in paceˣ. ¶ Proinde presenti decreto statuimus: vt ecclesie romane legatiʸ q̃tũcunqꝫ plenam legationem obtineant: siue a nob missi fuerit: siue sua

d ¶ Nõ p̃sumant. idẽ i delegato eo saluo: qꝛ delegatꝰ de expsso ↄsensu partiũ h bñ possz §.de rescrip.statutũ.§.i nullo qd i ↄseruator nõ credo: qꝛ si h voluisset hoc addidissz hic: sicut ibi fecit ꝛ h marie dico ꝑ fi. huius.c.
e ¶ Committere. guil.no.ↄtrium in spe.t.j.ad fi.v.sz nũqd ↄseruator. vbi dicebat ꝙ cõseruator in eo in quo iurisditionẽ habz vices suas alijs ↄmittere poterat: ꝛ ecce ↄtraria dria iter istũ ꝛ delegatũ a principe q põt i totũ ꝛ i pte ↄmittẽ.§.c. pastoral ꝛ.c.vl.
f ¶ Ex ar. ad idẽ §.c.is cui in fi.
g ¶ Nec tũc.s.cũ hoc ↄpetit eis ex beneficio lrarum
h ¶ Supiꝰ.s.i primo rñ.ꝛ idẽ i delegato: qꝛ subdelegatꝰ talis esse dz cui posset delegari.§.d rescrip. statutum.§.i nullo in fi.
i ¶ Metu pene ad idẽ.§.de ele.cũ i cũctis d vit.ꝛ ho.cle.vt cleri cor
k ¶ Sciẽter.si ignorantia esset iuris vel crassa vel affectata idem esset.j.de re.iu.ignorantia.§.c.li.d tẽm. or.eos.§.de clã.despo.c.j.
l ¶ Offõ.ꝛ a bñficio: qd ẽ eius sequela.xxxij.di.preter hoc.lxxxj.di.siqui.
m ¶ Suspensi. Ecce qntum spãle in conseruatore: qd non est in delegato: qꝛ dato ꝙ delegatus intromittat se de eo qd non est sue iurisditionis: nõ ꝓpterea locũ haber pena cum in illo non inueniatur expressa.
n ¶ Incurrat.nõ.nouũ casum quo quis excõicatus ẽ iure: alios nõ.j. de sen.ex eos.
o ¶ De expensis.ad idem.j.de imu.ec.qm in fi.
p ¶ Quorũcũqꝫ.q.d.siue sint dati ad ↄseruationẽ priuilegiorum: vel ad defendendũ a manifestis iniurijs vel alio modo: vt dixi.§.e.c.j.io.an.

Et nota ꝙ lz p̃tãs executorũ dati ad grãm ñ pereat re integra mortuo papa.vt.§.e.li.si sup grã tñ p̃tãs ↄseruatoris priuilegiorũ in quibꝰ cõtinentur gratie bñ perit quo ad nõ cepta morte concedẽtis: vt hic.
s ¶ Edita.§.de rescrip. statutũ.in hoc ergo comparãt alij delegati ꝛ conseruatores: lz discrepent i qnqꝫ supius enarratio s. qꝛ canonicus eccłie cathedralis põt eẽ delegatus: sz nõ ↄseruator. Secũdo qꝛ eiꝰ q ẽ mihi ↄseruator: ↄseruator eẽ non possum. Tertio qꝛ eiꝰ cui sum subiectꝰ ecclĩastica vel tpali iurisditõe ↄseruator eẽ ñ possum. Quarto qꝛ ↄseruator nõ subdelegat nisi ẜm formã hic positã. Quinto qꝛ cõseruator excedẽs metas potestatis sue suspensus est ab officio: hec patent ex tex. Sextũ addidi.§. in glo. idẽ in delegato. Septimũ hz opi. in gl. vñ si.
t ¶ Omino. ergo sine aliq̃ ope exceptionis: ꝛ faciat qd dixi.§.de rescrip.c.ij ꝛ c.ti.statutum.in fi.
u Fficij nostri. legati non cardinales sine speciali mandato iure legationis beneficia conferre non possunt sed legati cardinales hoc bene possunt. E primo ponit inno. ꝓemium ad dicenda vsqꝫ ibi: proinde. Secundo ponit statutum delegatis non cardinalibus vsqꝫ ibi: ꝙ in fratribꝰ ibi ponit de cardinalibus vsqꝫ in fi.
x ¶ Pace.ad hoc proemium concor.proemium huius libri.ꝛ j.de resti.spo.frequens.
y ¶ Legati.tria genera legatorum distinguit hec decre. ꝛ lz quo ad quedam non sit in illis imparitas: vt dixi.§.d rescrip. statutũ.j.respon.in glo. quia verbum tamen quo ad alia est imparitas.s. excõmunicatos absoluendo: vt.§.eo.c. penult.ꝛ in confirmationibus exẽptorum.§.eo.lib.de elec.si abbatem ꝛ in cognoscendo de causis exemptorum: ꝛ illos puniendo. j.de verbo.signifi.c.j.ꝛ in collationibus beneficiorum vt hic ꝛ qui dicantur esse legati de latere pape.no.§.e.c.pe.ꝛ ꝙ cardinales dicantur esse de latere patet.j.dum dicit. quod in fratribus nostris.ꝛc.

rum pretextu ecclesiarū[a] legationis sibi vendicent dignitatem: ex ipsius legationis[b] munere conferendi beneficia nullam habeant potestatem[c]: nisi hoc alicui specialiter duxerimus indulgendum. ¶ Quod in fratibus[d] nostris legatiōe[e] fugentibus nolumus observari: quia sicut honoris prerogativa[f] letātur: sic eos auctoritate fungi volumus ampliori[g]:

Clemens. iiij. s. tt. sancte cecilie presbytero cardinali apostolice sedis legato.

Legatos[h] quibus in certis provincijs committitur legationis officium: vt ibidē euellant: et dissipent[i]: edificēt atq; plantent[k]: provinciarum sibi commissarum ad instar proconsulum[l] certorumq; presidum: quibus certe sunt decrete provincie moderande: ordinarios reputantes[m] presenti declaramus[n] edicto: commissum tibi a prede. nostro legationis officium nequaq̄ p ipsius obitum expirasse[o].

Bonifacius octavus.

Presenti[p] declaram⁹ edicto: reservatiões quorū

a ¶ Ecclesiaꝝ suarum. sicut cātuarieñ. et eboracēñ. s. e. c. j. et de app. c. j. cum si.
b ¶ Legationis. quasi diceret: si alio iure hoc eis competeret legatio illud non privat.
c ¶ Potestatē. ꝯ. s. de sup. ne. pla. lr̃as. vbi legati q cardinalēs nō erant vt ibi pꝫ ex supscriptiōe bñficia cōferūt. dic ꝙ illud fuit ex speciali mādato: et sic nō cōtra dicit. s; ꝯcordat ei qđ statim sequitur nisi h̕ ꝛc. multa ĝ licēt ex spāli mandatiōe q̄ ex gnāli ꝟtute legi nō licēt. de his vide. s. t. xi. is cui in fi.
d ¶ Fratrib⁹ nr̃is. nō. q: cū papa promiscue d̄ cardinalib⁹ loquitur vocat illos frēs: reliqs filios. s. d̄ testi. lꝫ. iij.
e ¶ Legatione. repete ec. ro. de q̃. s. tractaverat.
f ¶ Prerogativa. ꝯcor. s. ti. pri. c. vl. §. j. et. j. de p̄ui. ne aliqui.
g ¶ Ampliori. vnde bñficia ꝯferre poterunt cū restrictiōe tñ et determinatione quam habes. j. e. presenti. et c. seq. Sed qđ dices. potestne legatus cardinalis conferre beneficia quoꝝ collatio devoluta ē ad papā p laſ. ꝯc. videtur ꝙ sic p dec. s. de p̄ben. c. pen. vbi legat⁹ tale bñficiū ꝯtulit. dicebat ibi vi. ꝙ talis legat⁹ h̕ nō poterat sine spāli mādato. et iō ibi īstiterat ipse legat⁹ apud papā: ꝙ illā collōnē ꝯfirmaret et sic faceret illā valere. goff. ibi rep̄hendebat vi. et inno. ꝯcor. ibi goff. et guil. in spe. ti. d̄ lega. § nūc tractem⁹. circa p̄n. q oēs dicūt ꝙ legat⁹ de latere bñ pōt ꝯferre talia bñficia p p̄di. decre. imo dixit goff. ꝙ illa precipue pōt ꝯferre que sūt ad papā devoluta. cui⁹ vices gerit in p̄uincia. allegabat etiā decre. s. c. dilect⁹. et. s. de iur. pa. cū dilectus p hoc etiā bene fa. s. e. li. de elec. si abbatē. ij. rñ. vbi confirmat electiones quaꝝ ꝯfirmatio spectat ad papā. et. j. de ꝟ. sig. c. j. j. rñ. ꝙ ergo petijt in p̄dicta decre. pe. ille legat⁹ ꝙ papa collationē p eū factā proseq̄retur benigno affectu: intelligatur q̄ ad facti executionē q: legato nō parebat. Certū ē aūt ꝙ legat⁹ ēt de latere nō pōt ꝯferre bñficia vacātia in curia, ro. sine speciali mādato: vt. j. de p̄ben. lꝫ. in fi. qđ intelligo infra mēsem: vt. e. ti. statutū. Et nō. vbi ē legat⁹ cardinalis in provītia: vel ali⁹ habens spāle mādatū possent tres ꝯcurrere in collatiōe bñficij. s. papa legat⁹ et ordinari⁹. et si appet qs p̄mo ꝯtulerit: ñ ē dubiū. si vo. nō appet qs p̄mo ꝯtulerit: tene qđ hēs. j. d̄ p̄bē. si a sede.
h Legatos. extravagās fuit eiusdē clemētis: et īcipiebat ex pte. et approbat hec decre. qđ nō. io. vij. q. j. sicut vir. et xv q. ij. igitur. io. de deo in q̄ōnib⁹ suis in p̄n. inno. de of. dele. lꝫ. ho. de resti. in ite. tū ex lr̃is. et. s. e. c. vl. et guil. in spe. e. ti. §. supest v̄. quid de snia. et. §. finitur. v̄. pone ergo. et v̄. se. et in sum. dicit ꝙ legatus habet ordinariā. vnde p mortē pape nō expirat ei⁹ officiū Et nō. quia lꝫ decre. dirigatur legato cardinali tamen indistincte loquitur de oībus legatis. ex quo infert postea solutionē ad istū legatū querentē: qđ etiā pꝫ ex eo qđ. j. dicit certorū ꝗꝫ p̄sidū. lꝫ ergo quo ad quedā sit differētia inter eos vt dixi. s. c. proxi. nō tñ quo ad hoc vt hic vides.
i ¶ Dissipent. vitia.
k ¶ Plantent. v̄tutes. et ista p̄pe sunt ordinariorum. s. de offi. ordi. c. j.
l ¶ Procōsulū. legatos cardinales eq̄parat p̄consulibus reliquos p̄sidib⁹. nā p̄consul ē q ex ꝯsulibus ab imperatore ad regendaꝫ certā p̄uinciā mittitur. Presides aūt illi dicunt qui cū nō essent p̄us cōsules mittebantur ad regimina p̄uinciarū ff. de offi. p̄si. l. j. vbi de hoc. et l. q. et. ff. de offi. q̄sto. l. j. §. ex his. vñ arguendo a nomie legati cardinalis qui ex latere pape et ex ꝯsulib⁹ sui is: assistunt eni sibi in secretis cōsilijs. s. e. li. de elec. fūdamenta. §. decet. et qui mittunt ad regendā p̄uinciam equiparāt p̄consulib⁹. s. de sen. excō. ad eminentiā. ff. de offi. procōsu. l. ij. Reliqui aūt q secretis consilijs nō assistūt: missi ad regēdas p̄uincias equiparant p̄sidib⁹ s; illi habent ordinariam. ergo et isti.
m ¶ Reputātes. Hic incipe ꝯstructū: nos reputantes legatos ꝛc. et merito dicunt ordinarij: nec expirat eoꝝ officiū. faciūt eni statuta ppetua. s. de loca. c. j. et. s. e. ti. c. vl. et adeūt p q̄relā. s. e. ti. j. et de h̕. ij. q. vj. c. iij. Itē hñt spiū. s. e. li. de elec. si abbatē. ff. d̄ of. p̄cō. l. et iō. ad idem e. ti. l. j. et. ij. et. ff. de of. ei⁹ q vi. al. iu. op. l. j. et. ij.
n ¶ Declaram⁹. nō ē ergo iuris novi p̄mulgatoria: s; veteris declaratoria. qđ ĝ d: ī p̄dcā decre. tū ex lr̃is. d̄ resti. in ite. ī p̄n. cui ēt alex. successor ipsi⁹ anastasij officio legatiōis demio in ptib⁹ illis fūgēti ꝛc. illđ denuo determiat verbū cōmisit: qđ sequit. nō eni morte anastasij expiraverat legatio. nō. tñ gof. in sū. isti⁹ ti. §. finit ꝙ morte pape expiret legatio: nō tñ iurisditio quo ad cepta. s; nec expirat legatio vt j. seq. nec mīꝰ: legat⁹. n. pape d: legat⁹ se. ap. s; sedes ipa ñ morit. xij. q. iij. liberti. ij. s. e. li. de rescrip. si grose. Et nō. q: ista decre. nō distinguit an ille legat⁹ tpe mortis igressus fuerat p̄uinciā vel nō. vñ sic in religs ordinarijs ñ inspicim⁹ mortem cōstituētis: ita nec in isto. An aūt vacāte sede cet⁹ cardinaliū revocare possit legatū forte cōiter a papa et cardinalibus deputatū nō. hosti. in p̄dicta decre. tum ex lr̃is. et guil. in p̄dcō. §. finit. v̄. s; nūqđ. ꝙ ex magna et evidēti cā h̕ possent. alś h̕ nō debēt. De ptāte tñ cardinaliū sede vacāte. vide qđ dixi. j. de scisma. c. vno.
o ¶ Expirasse. idem habes de inquisitoribus hereticce pravitatis j. de here. ne aliqui. Io. an.
p Presenti. ista decre. et seqēs restringit gnālē potestatē legatoꝝ circa bñficia ꝯferēda. de q̃. s. e. c. j. veꝝ ē tñ ꝙ p̄mū dictū h⁹ decre. declaratoriū ē iuris veteris vt in p̄n. pꝫ. et h̕ dicit. Finita legatiōe expirant reservatiōes legatoꝝ. et ois p̄cessus habit⁹ sup ill' nisi tūc illa bñficia iā vacātia sint collata. demū d: ꝙ pendēte vna sua reservatiōe in eccl'ia collegiata vel d̄ bñfi

cio spectāte ad collationē alicuius legatus i eadē ecclia vel de bñficio spectāte ad collationē eiusdē: et aliā facē nō pōt. et qd fit 9 pdicta: irritū decernit. et determinat hec decre. nō. p hosti. s. e. c. vl. et p eū et p ber. s. de iu. pa. cū dilectus. et guil. i spe. e. ti. §. nūc tractemus. v. sed ecce.

dignitates psonatus et bñficia in legatiōe sua vacātia sue collatiōi reseruauit. restricta ē g hodie eoz ptās: vt infra p3.

e ¶ Pēdente. illa igitur sublata puta mortuus vel per sn̄iam debito mō exclusus ē is pro quo facta erat reseruatio. vel iam 9secutus ē pbendā. vel reuocauit legatus reseruationem. tūc bñ pōt in ecclesia eadem facere aliā. q: illa nō pendet. si vo illa pendet aliam nō pōt facere. sic et pēdente dilatiōe quiescit officiū iudicis. C. de dila. siue ps. s. de ap. significante. sic et pendēte lite cōtra vnū electū nō pōt alius eligi. quod. dic. j. vt lite pē. c. j. et ij. et sic attentata pendēte ap. reuocant p modū attentati: qd dic vt. j. de ap. non solū. sic et is q cōtulit alicui bñficiū pēdente termino acceptationis nō pōt illud alij cōferre: vt. j. de pbr. si tibi absenti. et sic pendēte negocio reseruatiōis delegatus nō subdelegat cām nisi de recusatoris assensu vt. s. de of. dele. iudex. ij. rñ. sic et accusans pendente accusatione non promouet. s. de accu. oipotēs. nec testificatur quod dic vt. s. de testi. c. vl.

cūq3 beneficiorū3 ab ap. se. legato sue electionis[a] auctoritate factas: et decreta iterposita sup ipsis: necnō denūciatiōes ihibitiones: et pcessus quoslibet per eum vel p executores deputatos ab eo habitos circa ipsas: dūmodo ad collationem[b] eorundē beneficiorum iam vacantiū3 minime sit processum: eoipso qp illius finitur[c] legatio: viribus penitus vacuari: nec executores eosdē posse vlterius bñficia taliter reseruata cōferre. ¶ Ceterū reseruationes huiusmodi p quas interdū plati et ecclesie nimiū onerantur: restringere[d] cupiētes: prohibemus: ne postq̄ legatus in aliqua cahedrali vel collegiata ecclia reseruationē aliquā duxerit faciendā: aliam illa pendēte[e] faciat aliq̄tenus i eadē[f]. ¶ Nec etiā postq̄ alibi reseruauerit aliqd bñficiū ad collationē ptinēs cuiuscūq3: aliud[g] qd ad illius[h] collationē ptineat q̄diu reseruatio pēdet alterius: sibi quoquo mō reseruet. ¶ Quicqd aūt cōtra pmissa[i] contigerit attētari: eo ipo viribus nō subsistat. Idem.

D Eliberatiōe[k] puida duximus inhibendū: ne aliqs ap. se. legatus: quātūcūq3 legationē obtinere plenariam dinoscatur: cathedrales vel regulares aut collegitas cep

a ¶ Sue legationis. q̄si si ex spāli suēte sibi tradita a papa h facēt: tūc secus. ad hoc. j. de pb. bi g. ij. rñ. et nō. q: si legatus nō cardinalis nō pōt 9ferre bñficia vacātia iure legatiōis. s. e. c. j. multo minus g posset reseruare. i cardinalibus g h3 locū hec decre.

b ¶ Ad collatiō3 g ñ sufficit qp vacauerint nisi porū bñficioz vacātiū sit fcā collatio et ē si. j. de 9ces. pbē. c. vl. §. vl. vbi nō sufficit qp bñficia vacauerint et qr ab executoribus fuit petitum vt illa 9ferrēt si ipsoz nō fuerit facta collatio imo hābebit locū reuocatoria.

c ¶ Finit. hoc pōt eē multis modis puta q: datus fuit legatus ad tps. finito tpe finita ē legatio. s. de offi dele. de causis. Itē qñ reuocatus ē. ff. de iudi. l. iudiciū. Item qñ egressus ē legationē aio nō redeūdi. legationē ido dixit: q: si eēt egressus vnā puinciā is q ē legatus i pluribus. ergo nō ē egressus legationē: adhuc nō expirauit eius iurisditio. s. e. ti. nouit. sic. n. legatus i q̄libet pte legatiōis existēs iurisditionē exeq̄t sic eps in q̄lib3 pte dio. j. ti. pr. cū eps. Itē finit legatio psonalis morte ipsius legati: nō tñ morte 9stituētis. s. c. pr. psonalis iō dixi q: si eēt realis puta q̄ cōpeteret dignitati non expirasset morte legati: vt. s. e. c. j. et. s. de of. dele. qm abbas. et qd s. dixi bis modis legationē finiri. dic vex in. sui persona et quo ad nō cepta p delegatos. s si q̄s cās cōmisisset et res nō eēt integra durat finito eius officio illius delegati ptās. s. e. c. vl. Et ē mirabile. q: iurisditio subdelegati a legato bñ ppetuat p citationē3 et aliū iudicialē actū. sed notificatio inhibitio et decretū nō ppetuāt iurisditionē executoris hoc et alios pcessus faciētis. sed reseruatiōes bñficioz sūt odiose ppter duo: q: p eas dat via ad vacaturas. et q: piudicāt ordinarie potestati. igit sūt restringēde. s ptās executoz datoz a papa sup gr̄a facta etiā re integra et sup faciēda re nō integra bñ pdurat post mortem pape. q: papa pōt ius ad vacaturas dare. s nō sic legatus. s. e. ti. pr. si sup gr̄a. et j. de p. sicui. i si. bñ g pōt legatus donec durat in officio suo ipedire ordinariū i 9ferēdo. s finito officio si vt h

d ¶ Restringere. cām huic edicto et ei qd dicitur. j. c. proxi. dare potuit cardinalis scē marie noue: qui i pluribus prouincijs legatiōis papali fūgens officio oēs

f ¶ In eadē. q: ista lr̄a nō distinguit: nō curo an illa bñficia spectēt ad collationē vnius an diuersoz. ex quo enī sūt in eadem ecclesia siue ijdē siue diuersi habeant conferre pendēte vna reseruatione nō fiet alia.

g ¶ Aliud. etiā in alia ecclesia. et sic differt a proximo dicto.

h ¶ Illius. pone reseruauit legatus beneficium quod spectat ad collationem episcopi: hac reseruatione pendente reseruat aliud quod spectat ad collationem ipsius episcopi et alterius nunquid valet reseruatio secūdi. Credo qp non. quia licet spectet ad collationem alterius tamen et illius. et est si. quod dixi s. de rescrip. statutum. § cum vero. in glo. ij. et qui iurat nō suū esse iurat etiam sibi cōmune non esse ff. de ver. si pupillus. §. vlti. ad hoc. ff. de lega. iij. l. siquis seruos. vbi testatore legante seruos suos. et qui in totum et qui in parte sui sunt legati eē videntur. nec obstat. j. de preben. cum in illis. in fi. quia illud induxit intentio pape qui illum solum grauare intendebat vt ibi in vltima glo. nec obstat quod dixi. s. de rescrip. cum aliquibus. quia similitudo et identitas rationis illud inducit vt ibi dixi.

i ¶ Premissa. omnia comprehendit. ad idem. s. de rescriptj. olim. si igitur finita legatione executor conferat vel processus faciat non tenet. j. responso. et idem in sequentibus casibus vt in pncipio dixi.

k D Eliberatione. cathedrales vel regulares vel collegiatas ecclesias legati reseruare vel conferre non possunt. Idē in dignitatibus ecclesiarum cathedralium: que sunt maiores post episcopos si ipsarum prelati per eleccionem debent assumi. et contra hoc factum est irritum. Secūdo dicitur qp legatus non potest alicui cōmittere qp recipiat resignationem beneficij: et postea illud conferat: et contra factum vel faciendum decernit irritum.

clesias[a]: seu ipaꝝ eccl'iaꝝ ca thedralium dignitates[b] ad q̊s hi q̄ p̄ficiunt eisdē maiores in eaꝝ capitulis post episco pos exn̄tes habent per viam electionis[b] assumi: seu ordina tiōi: collatiōi: ꝓuisiōi: electio ni: aut dispositioni quōcunqꝫ reseruet: nec de ipsis ordinan dis conferendis vel disponen dis se aliquaten⁹ intromittat: neqꝫ aliqd̄ quomin⁹ hi: ad q̊s ptinuerit. eligē aut postulare libere valeāt: cū vacabūt: ob staculū quōlibꝫ īponat[c]: de cernentes q̄cq̄d ꝯ̄ hoc actum extiterit eoipo irritū ꝛ inane. ¶ Prohibem⁹[d] insup ne lega tus ipe in gnē aut in spē[e] cuicū qꝫ[f] concedat: vt ab his q̄ bn̄fi cia ifra legationē eiusd̄ habē tes ea in illi⁹ manib⁹ voluerit libere resignare: ipoꝝ resigna tiōe recepta: illa valeat idone is ꝯferre ꝑsonis: cum p̄ hoc a periri posset via ꝯ̄ later.[g] cōci. ad bn̄ficia vacatura. ¶ Nos[h] n̄. cōcessionē quam ꝯ̄ hoc cōti gerit attētari: ꝛ q̄cq̄d ex ea vl' ob eā secutum extiterit: nullā ꝓrsus hr̄e statuimus roboris fimitatē: volentes nō solū ad futura: sꝫ ēt ad p̄ita: ꝛ adhuc pēdētia[h] negocia hoc extēdi.

Collatio[i] bn̄ficij p̄ le gatū se. ap. tibi fcā nul li⁹ momenti existit si ī ea n̄ fue rit hita mētio[k] de alio benefi cio: quod primitus obtinebas

Inno. iiij. in cōcilio lugdun̄.

De officio ordinarij.

Romana[l] ecclesia: ꝛ infra. probibem⁹ quoqꝫ ne remen̄.[m] archiepus in dioce cesi suffraganeorum suorum

a ¶ Ecclesias. tolle qd̄ ē. j. sue ordinatiōi ꝛc. ꝛ ꝯferre ecclesiā est ꝯferre ipsam p̄ncipalē dignitatē de ecclesia puta epatū ple baniā: abbatiam: priozatum vel his similia. ꝛ has hic ꝓhibet conferri: non tamen prohibet canonicatus ipsarum ecclesiarū conferri per legatos: quod patet ex his que sequūtur.

b ¶ Electiōis. aduerte iā vidi de facto hāc q̄ōnem legatus ꝯtulit plebaniā q̄ ad collacionē epi specta bat: querebatur an colla tio ei⁹ teneret. ꝛ dicebāt quidā q̄ sic p̄ hanc l'ram ex quo nō p̄ viā electiōis sꝫ collatiōis assumit ibi ꝓlatus. sꝫ hoc nō est verū q̄ ista l'ra que de via ele ctionis loquit tm̄ ī ozela auris cathedraliū eccl'ia rū loquit. q. d. archidia conatū in eccl'ia cathedra li lrgatus cōferre nō pote rit si ista duo ꝯcurrūt q̄ il le archidiaconat⁹ si ma ior dignitas post epm: et q̄ p̄ viā electiōis archidi acon⁹ ibi assumat. sed si vtrūqꝫ vl' alteꝝ desijt tūc legat⁹ illū ꝯferre poterit. vn̄ non sine mysterio sic diuisim sūmaui itellectū ad hoc facit qd̄ seqt̄ sue ordinationi ꝛc. nec ob. j. neqꝫ aliqd̄ quo min⁹ ꝛc. q̄ ꝛ sine illa clausula satꝫ erat ꝓhibitū p̄ p̄cedētia: ꝛ ibi i sic locutus. ē ꝓ eo q̄ id vt plurimū obuenit. ꝛ pōt etiam respicere qd̄ hic dicit de dignitatibus cathedraliū ecclesiarū maioribus post epos. sed cū maioritas cōsideretur circa mul ta: vt circa ordinem s̄m quē archipresbyter est maior archidi acono: circa administrationem s̄m quam ecōuerso. ꝛ circa alia que nō. ꝫ. de rescrip. sedes. de qua maioritate intelligim⁹. dic q̄ de maioritate prelationis loquitur: in qua licet inspiciēda sit consuetudo. dicimus tamen de iure archidiaconū sp̄eesse post episcopum capitulo cōuocat capitulū ꝛ similia facit: hac ꝓhibitione inclusus est.

c ¶ Interponat. nō. q̄ ordinari⁹ ad quē collatio vel electio nō spectat nō pōt inhibē electorib⁹ ne eligāt etiā si sit legatus de latere: multo minus inferior. ꝫ. de re. in inte. c. ij. vbi de hoc.

d ¶ Prohibem⁹. declarat p̄sino. ꝛ ho. ꝫ. de of. dele. ex parte. j.

e ¶ Specie. h̄ gen⁹ ꝛ species parificantur: interdū differunt: quod dic vt. xxiij. di. q̄ꝫq̄ꝫ. ꝫ. de offi. ordi. si sacerdos.

f ¶ Cuicūqꝫ. vel quibuscūqꝫ vt in vna persona prohibitū cen seatur in pluribus repetitum: cū eadem subsit ratio. ad idem ꝫ. e. li. d̄ elec. c. pe. in prin. ꝛ, ad hoc de pe. di. iij. adhuc instant ꝛ cvj. di. cū ad veꝝ. vnde non poterit resignationem cōmittere vni q̄ recipiat: ꝛ alteri q̄ demū conferat: q̄ qua rōne cōmittē do hec eidē daret via ad vacaturas: eadē ratiōe cōmittendo hec diuersis. ꝛ iste ē casus spālis quo possū p̄ me qd̄ nō p̄ aliū ꝯ̄ regulā. j. de re. iu. pōt. vbi hūc ꝛ quosdā alios numeraui. le gatus eni bene pōt resignationē beneficij recipe ꝛ postea illd̄ beneficiū vacans ꝯferre. sed hanc cōmissionē nō pōt facere. fa cili⁹ eni p̄ hūc modū fieret fraus ad vacaturas q̄ꝫ p̄ illū: ꝛ est simile exp̄ssum. ꝫ. de ꝯces. pb. ꝯstitut⁹. vbi nō pōt alicui epus spāliter ꝯmittere q̄ ꝯferat certū beneficiū cū vacabit lꝫ cū vacauerit posset illud ꝯferre. puto tamen q̄ lega tus bn̄ possit cōmittere alicui q̄ recipiat resignatiōeꝫ alicui⁹ bn̄ficij: ꝛ recepta resignatiōe cū beneficium va cat bene posset eidē vel alteri cōmittere q̄ illud bene ficiū ꝯferat. ꝛ per hāc decre. attēta ri posset q̄ lꝫ eps posset gnālit tra dere ptātem offi ciali vel vicario suo ꝯferendi bn̄ ficia vacātia. ꝫ. d̄ of. vi. c. vl. non tm̄ alteri quem offi cialē n̄ ꝯstitueret

g ¶ Lateranen̄. ꝫ. de pb. de ꝯces. nulla.

h ¶ Pendētia. q. d. sicut hec cōstō nō respiciebat p̄ terita: ita nec p̄ē dentia. sꝫ proga tiōe eā extēdi vo luit ad vtrāqꝫ: et de hoc vide. ꝫ. d̄ elec. lꝫ canon.

i ¶ Collatio. le gatū cardi nalē. q̄ ali⁹ iure legatiōis cōferre nō pōt. ꝫ. e. c. j. in fi. nisi ex speciali potestate: vt ibi.

k ¶ Mētio. q̄d dices si legat⁹ ꝓp̄o motu ꝛ h̄ ex p̄mit ī l'ris ꝯcessiōis ꝯfert mihi bn̄ficiū hn̄ti aliud de illo mē tiōe nō fcā: nūq̄d valebit collatio sicut ꝛ vꝫ eo casu. si papa ꝯtulisset. j. d̄ pbē. si motu ꝓp̄o. vꝫ q̄ nō. q̄ papa nō ē ligat⁹ legib⁹ sic legat⁹. C. d̄ leg. digna vox. d̄ ꝯces. pbē. ꝓposuit. vn̄ aliud ī papa aliud in legato. Sꝫ ꝯ̄riū credo. sic. n. si ordinari⁹ mihi hn̄ti bn̄ficiū ꝯfert aliud bn̄ tꝫ coll'o h̄ tacito. lꝫ vtrūqꝫ retinere nō possim. vt in cle. de offi. ordi. c. ij. que in hoc reprobat qd̄ hic nō. ar chidiaconus: sic ꝛ si legatus cōferat tenebit coll'o: non tamen vtrūqꝫ ꝓpter hoc potero retinere. ꝛ facit. ꝫ. de rescrip. gr̄a. hoc q̄ intendit decre. q̄ sicut ipetrans bn̄ ficiū a papa tenet de bn̄ficio qd̄ hꝫ quantūcūqꝫ modi cū sit illud facere mētionē: sic ꝛ ipetrās a legato: al's n̄ valebit collatio. q̄ ipetratio ē surreptitia. vbi v̊o n̄ ipe trauit sꝫ legat⁹ ꝯtulit in q̄ peccauit ille cui fcā ē colla tio: certe i nullo vn̄ credo tenē. Sic video q̄ ipetratiōꝫ ipedit facti possessio colorata si de illa n̄ fit mētio. ꝫ. de ꝯces. pbē. cū n̄ris. collationē n̄ ipedit. j. de pbē. lꝫ eps

l Romana. Casus. archieps nō pōt sibi cōstituere officiales quos foraneos appellabat i dio. suffra ganeoꝝ suoꝝ etiā ꝓ futuris causis p̄ ap. deuol uēdis ad ipm: nisi de ꝯsuetudine hoc hēat: ꝛ tūc etiāꝫ tales officiales inhibē nō pn̄t ꝓusqꝫ fuerit appellatū. Scdo dr̄ q̄ dōec archieps de facili pōt hēri: officiales ei⁹ suffraganeū excōicare suspēdere vel interdicere nō pōt ꝓpter ordinis epalis reuerētiā. hoc dicit in sūma.

m ¶ Remen̄. idē de alijs vt in fi.

a ¶ Foraneos.q: foris i dio.ꝯstituebant̃:qđ archiepꝯ facere nō pōt:q: i dio.sui suffraganei ⁊c̃. vt.j.seqr vl' foraneos.i.g foꝝ teneāt:đ ꝟ.sig.for⁹.vl' foraneos q: de forisveniūt:vt aduene vl'pegrini dicāt̃:q̄ꝝ sūt re probata iudicia.iij.q.vj.pegrina ⁊ ic.se.

m ¶ Quia in causis.similitudinem improbat.

n ¶ Noscūt̃.no.ꝙ eoipo ꝙ appellatū ē iurisditionē hȝ i cā:vñ vꝫ ꝙ statiȝ possit ibibere:ꝫ đ hoc dic:vt dicā.j.i dec.đ ap. romana.§.si aūt.⁊ i decr.j.non solum.

o ¶ Uices suas q: pñt p aliū qđ p se.j.đ re.iu.pōt cum suis concor.

b ¶ Ingrediant̃ quō ergo visitabūt ⁊ pcurationē recipiēt.⁊ sic ē ꝯ s.đ pscrip.cuȝ ex officij.đ cēn.sopite.⁊.c.nup.⁊.j.e.ti.rōana.⁊.c.vlt.cū suis si. Sol.ħ si pñt nisi in casibus pmissis:quorū iste vn⁹ ē.⁊ vide qđ no.io.ix.q.iij.i sūma.⁊.c.ij.⁊ ber.s.đ of.ordi.pastoralis.

c ¶ Judicēt.p'tribunali sedēdo.

d ¶ Disponāt.extra iudiciū faciēdo coram se celebrari:⁊ añ se recognosci ꝯct⁹.j.đ fo.cō.romana §.vl.de celebratione vo diuinoꝝ dic hodie vt in cle.đ puil.archiepiscopo

e ¶ Agāt.cōferēdo ordines ⁊ sacramēta ⁊ silia faciēdo.

foraneos[a] officiales constituat: quia cum metropolitani ne suorum suffragraneorum ingrediantur[b] dio.vt in eis auctoritate propria iudicent[c]:disponant[d] aliquidue aliđ agāt[e] canonica[f] prohibeant instituta: nequaquam hoc pñt in illis per alios[g] exercere. ¶ Nec[h] pro eo ꝙ causas per apellationem delatas ad ipsos pñt[i] in suffraganeoruȝ suorum dio.đlegare[k]:sicr lȝ eis tales officiales instituē i eisdē:q eorū vice cū appellat̃ ad ipos citatiōes vel inbibitōnes[l] faciāt seu conpescāt in hac pte rebelles:q:[m] in cāis p appellationem deuolutis ad ipos iā iurisditiōeȝ obtinere noscūtur[n]:ppt qđ licite pñt sup illt̃ cōmittē vices[o] suas debēt aliqs ꝯstituē p citatiōib⁹ i futuris[q] cāis appellatōuȝ ⁊ ibibitiōib⁹ faciendis:nisi aliud remeñ.ec.circa taliū officialiū instōnē de cōsuetudine[r] obtineat spāli. ¶ A qb⁹[s] et si de ꝯsuetudie b⁹i possint in remēsi puicia ꝯstitui. Jnbitōes sñ ne pcedat̃ in cāis pusꝗ ad remeñ.curiā appellet̃ fieri penit⁹ inbibem⁹. ¶ Officiales aūt remeñ.archiepi ꝗdiu in sua puicia vl' circa illā[t] extiterit[u] i suffraganeos.in sdicti suspensiōis ⁊ excōicātiōis pferre snias nō attētēt[x] ¶ Et hoc idē ab officialibus aliorū metropolitanorū[y] circa ipsorum suffraganeos qbus ob reuerentiā[z] pōtificalis officij deferri,volumus in hac parte pcipimus obseruari[7]. Grego. x.in generali cōcilio lugduñ.

p ¶ Nonduȝ.nemo dat qđ nō hȝ.j.q.vij.daibertū de iurepa.ꝙ aūt.⁊ cō cor.ff.de offi.pcō.obseruare.§.vl.de rescrip.c.pastoralis.in fi.

q ¶ Futuris.tractus futuri tpis ⁊c̃.ff.de vsur.l.j.§.j.⁊ de hoc.s.de pcu.audiuis in vlti.glo.

r ¶ Cōsuetudine.pscripta.s.de ꝯsue.c.vlti.ad idē.s.e.libro eo.ti.e.iij.⁊ ꝯcor.ad hāc lr̃aȝ.j.e.ti.vt litigantes.in fi.

s ¶ A quibus.s.officialibus:⁊ idē dic de ipis archiepis eadē ratione.

t ¶ Circa illā.puta vicine puicie ifra duas dietas vlgares.s.đ rescrip.nōnulli.vel legales vt.j.de pben.pñti.§.loca.vl' dic arbitrarium:⁊ adde qđ dixi.s.de tem.or.cū nullus.§.eps.

u ¶ Extiterit.s.archiepiscopus.

x ¶ Attentēt lȝ de iure hoc pñt.q: lȝ sint minores ordine sūt maiores iurisdirōe pp eos quoꝝ vices gerunt xciij.di.c.vl.⁊.xciiij.di.c.j.đ of.dele.sane.ij.tñ inhonestū erat ⁊ ideo papa hoc prohibuit.Sȝ gd si excōicet.nūgd tȝ: vꝫ ꝙ non:q: sufficit legislatorē aligd prohibuisse:etiā si nō adijciat ⁊c̃.C.de le.nō dubiū.So.dico cum ber.ꝙ tȝ:q: speciale ē in his sentētijs ꝙ iniuste late ligāt.xj.q.iij.c.j.de sen.ex.sacro punit̃ tamen qui hoc fecit.vt ibi.

f ¶ Canonica.logt̃.đ his canōib⁹.ix.q.ij.c.ij.⁊.q.iij.nl'lus pmas.⁊.c.ꝯqst⁹.⁊ ꝯcor.lex.i auc.đ dfē.ci.§.interi col.iij.vbi pses puicie:q pt ꝯpari archiepo nō phibȝ defēsorē ciuitatis q pt ꝯpari epo quomin⁹ vtat̃ iurisditōe sua:si sic aūt i epo circa sbditos suoꝝ subditorū:de ħ.s.e.cū ab ecc̃liaꝝ ⁊ pbat̃ i auc.e.i pn.vbi d: ꝙ defēsor ciuitatis pōt de cāis iferioꝝ ptermissis magistratib⁹ municipalib⁹ cognoscere: ⁊ de hoc.xj.q.j.

g ¶ Per alios.qđ.n.qs p se nō pōt nec p ꝯđ psona.aliū.xlvj.di.sic.ff.de admi.re.ad ci.p.l.ij.§.j.ar.ꝯ.lxxvj.di.nō liceat.j.ne cle.vel mo.c.vl.cū si.pmū ē gnāle scđa sūt spālia qđ dic vt.lxxxviij.di.eps gubernationē.qđ etiam est ꝯtra.j.de re iudi.pōt quis.

h ¶ Nec p eo.oliȝ ħ erat duplex lr̃a.s.hec put iacet: alia hȝ cās p ap.⁊c̃.⁊ hāc lr̃aȝ cōit̃ hēbam⁹:⁊ hāc secut⁹ ber.posuerat gl.q̄ hȝ hāc lr̃aȝ nec p eo falsa ē dicēs ꝙ archieps posat tales officiales i cāis ap.ꝯstituere.ꝫ đ illis i qb⁹ appellatū ñ ē.nullā hēbāt ptātēȝ nisi đ ꝯsuetudine ⁊c̃.

i ¶ Pñt.⁊ dbēt.qđ dic:vt.j.e.vt litigātes.

k ¶ Delegare ñ tñ remittēteȝ ꝯpellere ad delegatōeȝ suscipiēdā.s.e.pastoral'.j.rñ.⁊ ibi plene đ hoc.⁊.j.de fo.ꝯpe.romana.ij.rñ.

l ¶ Jnbibitōes faciāt.s.iudici ap.ne vlteri⁹ i cāis pcedat:vt.j.eo.ti.a quibus.ē.j.de ap.romana.§.si aūt ⁊ de effectu b⁹ inbibitionis dic vt.j.eo.nō solum.

y ¶ Metropolitanoꝝ:vni đ iure scriptū oēs istruit.xxiij.di.pterea.lxj.di.miramur.de re iudi.in causis.

z ¶ Reuerētia.s.de of.dele.c.ij.eo.libro.

7 ¶ Obseruari.dixi de officialib⁹:qd dices de legatis ipsoꝝ archiepoꝝ:credo ꝙ idē cū eadē rō:imo multo forti⁹:q: magis ē iurisditio official' fauorabil':cū idē sit ꝯsistoriū.j.de ap.romana.j.rñ.

9 Si canonici.canonici.q: a diuinis cessare ꝯpñt ꝯsuetudine:vel alio iure:si cessare volūt:cāȝ sue cessationis expmāt i instr̃o publico:vel patēib⁹ lr̃is suo vl'alio auctētico sigillo munitis:⁊ exhibeāt illas vel illud illi ꝯtra quē cessant hoc ptermisso vl'expssa cā nō inuēta legitima: qc gd medio tpe pceperint ab ecc̃lia restituāt:⁊ ꝗ pcipere debēt nō pcipiāt:⁊ satisfaciāt de iniurijs illi ꝯ quē cessant.cā lītima inuenta tenet̃ ille ad interesse canonicis:⁊ ad certā ꝗtitateȝ ecc̃lie supioris taxādā arbitrio. Ultio reprobat̃ ꝯsuetudo ꝗ imagines sanctoꝝ i dicta cessatione spinis ⁊ vrticis supponebant̃:⁊ statuit̃ ꝯtrium facientes grauiter puniendos.

9 ¶ Canonici.seculares.nō enim in regularibus locum habet hec cōstitutio ƀm guil.quod est falsuȝ.j.eo.q̄uis in prin ⁊ dic canonici ⁊ caplm:q: pauci hoc non possent facere.s.

Si canonici[a] a diuinis[a] cessare[b] voluerint: ꝓut in ecclesijs[c] aliquib⁹[d] sibi ex consuetudine[e] vel al's[e] vendicant: an̄q̄ ad cessationem huiusmōi[f] q̄ quo modo ꝓcedāt: i instrumēto[g] publico vel patentibus[h] litteris sigillorum suorū aut alterius[i] auctētici munimine roboratis cessationis ipsius cāz exprimat ⁊ illud[k] vel illas[l] ei q̄ quē cessare itendūt assignēt. ¶ Sciturj: q̄ si hoc[m] pretmisso cessauerint: vel cā[n] quam expresserit: nō fuerit iuenta[o] canonica: oīa que ǒ quibuscūq̄ ꝓuentib⁹ illi⁹[p] eccl'ie: i q̄ cessatū fuerit: cessatiōis tpe ꝑcepe rit restitu[q]. Illa vō que pro eodē tēpe ǒbent eisdē nullo mō percipient[r]: sz ipi ecclesie cedere: ad nihilominus ei cōtra[s] quem cessauerant de dānis[t] iniurijs satisfacere: tenebuntur[v]. ¶ Si autem causa eadem canonice[x] fuerit iudicata: is qui occasionem[y] cessationi dederat ad omne iter esset dictis canonicis ⁊ ecclesie cui debitum officium eius est culpa subtractum: ad certam quantitatem taxandam ⁊ in diuini cultus augmentū ꝯuertendam: superioris arbitrio[z] condemnet. ¶ Ceterum detestabilē abusū horrēde i deuotionis[⁊] illorum q crucis beate marie v̄ginis: aliorūq̄ sāctorum imagines seu statuas irreuerenti ausu tractantes: eas in aggrauatiōe cessatiōis huiusmodi ꝓsternūt i terrā[ꝯ] vrticis spinisq̄ supponūt: penitus reborantes aliqd' tale fieri decetero districtius prohibemus statuentes: vt i eos qui

his que fi. a ma par. c. quesiuit.

a ¶ A diuinis. s. officijs.

b ¶ Cessare. de ista cessatiōe d. i. s̄. e. irrefragabili. §. at ceter̄ ñ nec medio tpe d. talis ecclesia interdicta: sed suspendunt isti organa sua: vnde tali cessatiōe durante potest ibi episcopus ⁊ alij celebrare sine irregularitatis pena: vt in p̄ §. ceter. quod no eēt si eēt iterdicta: de cle. ex. mi. postulastis. de ex. pla. tanta. guil. ⁊ gar. nec possent ipi canōici sine epo ecclesiā interdicere: de his q̄ fi. a ma par. ca. c. quesiuit. ǒ iure cōi: quia de speciali nō loquor. ⁊ sic pōt intelligi. s̄. de ap. dilectis. ⁊ vacante sede de iure cōmuni hoc possent. s̄. de bñf. ad abolendā. s̄. de ma. et obe. cum olim. j. eo. li. eo. ti. c. j.

c ¶ Ecclesijs. vt lugduñ. vieueñ. claremonteñ. ⁊ quibusdā alijs ḃm guil. ⁊ gar.

d ¶ Ex cōsuetudine. nō q̄ consuetudo iurisditionē tribuit: vt. ix. q. iij. cō questus. de fo. ꝯpe. cum cōtingit. de ar. dilecti. C. de eman. l. j. in fi.

e ¶ Alias. vt ex priuilegio. e.

f ¶ Huiusmodi. scilicet posse a diuinis cessare.

g ¶ Instrō. ad idem s̄. e. li. de elec. vt circa. ⁊ dic vt ibi.

h ¶ Patentibus. ad idem de temp. ordi. c. j. j. de sen. excom. cum medicinalis.

i ¶ Alterius. nō. ex vi relatiui sigillū capituli auctenticū. ǒ h̄ de ꝓba. post cessionē. ⁊ plene per moder. de fi. istru. c. ij. ⁊ i spe. de instru. edi. §. videndum. v̄. x. Item nō. q̄ potest qs alieno sigillo signare: sic in testō. C. de testa. si vnus. ad idem. lxxiij. di. in nomine. ad hoc. s̄. de re iudi. cum inter vos.

k ¶ Illud instrumentum.

l ¶ Illas. scilicet patentes litteras.

m ¶ Hoc ꝑtermisso. i. cā non expssa in patentibus litteris vel instrō publico ⁊ assignatione non facta.

n ¶ Causa. que manifesta ⁊ rationabilis debet esse. s̄. eo. irrefragabili. §. ceter. ⁊ sup ea debet interuenire tractus ⁊ seruari forma de cre. j. eo. q̄uis. non eni ꝓ pensione subtracta vel minima offensa fiet cessatio: sed ꝓpter grauem iniuriam puta si sunt statuta contra libertatē iponūtur tallie vel collecte clericis: detinet̄ canonicus vel clericus per secularem bailiuum vel his similia.

o ¶ Inuenta. per superiorem. j. eo. q̄uis. s. per papam.

p ¶ Illius ecclesie. sic. s̄. ti. ⁊ li. de cle. cupiētes. §. ceter. ⁊ eo. ti. si compromissarius. in fi. ⁊ nō. penas restringendas.

q ¶ Restituēt. ꝯditiōe ex ipsa dec. cū. n. ꝓ nouā legē iducit̄ obligatio dat̄ ꝯditio ex lege. ff. de ꝯdi. ex lege. l. vna. sic ē ⁊ sil'r in canone lz ḃm canōes nō intētet̄ actio. s̄. de iudi. dilecti. gar.

r ¶ Percipiēt. al's ꝑcipiēt q2 cū ꝯ eos dat̄ actio ad repetēdū: multo forti⁹ exceptio ad nō soluēdū. ff. de supfi. l. j. §. q̄ ait. ff de re. iu. inuit⁹. §. cui dam⁹. j. de re. iu. q ad agendum.

s ¶ Ei contra quem. epo vel alteri cuicūq̄.

t ¶ Dānis ⁊ iniurijs. ⁊ hec supioris taxabunt̄ arbitrio vt in casu se. ad hoc. s̄. qō me. cā. sup eo. C. vñ vi. l. siqñ Et nō. q̄ petitio dānor sup diminutiōe patrimonij cō petit ff. de dā. ise. dānū. §. j. insti. e. ti. §. pena. Actio vō iniuriar dat̄ ad vindictā. ff. ǒ iniu. l. ꝓtor. §. j. et ideo vna nō ipedit aliam. ff. ǒ cō di. fur. si ꝓ fure. § cum furti: sicut ⁊ aliud expense: ⁊ aliud dāna. s̄. de iniu. in fi. ⁊ dic̄ ler q̄ tutor debet resarcire dānū pupillo: si cessauerit in distractione rex que tēpore percūt. ff. ǒ adm. tuto. l. tutor qui repertorium §. si tutō. vel si cessauerit admīstrare. e. ti. qdā decedēs. l. fi. dico aūt ḃm guil. q̄ ille contra quē cessatū est iniuriam estimabit h̄ modo potius voluissem centū ꝑdidisse de meo q̄z hāc iniuriā pati. s̄ postea taxabit iudex ne ille in infinitū iuret. ff. de iniu. l. constitutionibus. §. j. ⁊ insti. e. ti. §. pena. de hoc in spe. de iniu. §. j. v̄. in hoc autem.

v ¶ Tenebūtur. in trib⁹ ergo puniunt̄. Primo i ꝑceptor restōne. Scdo q2 qō eis debet̄ nō ꝑcipiēt. Tertio in dānor ⁊ expensar refectiōe. cū. n. nō seruirēt altari de altari viuere nō debuerāt. de ꝓben. cū scdm. Itē pu niet̄ ꝑ papā ⁊ q̄ta pena: arbitraria. j. e. q̄uis.

x ¶ Canonice. ⁊ vera sup. ⁊ sic in exheredatione pater qui vult filiū exheredare: debet causam legitimā inserere in testamento. ⁊ illa cā ꝓnunciari debet esse vera vt exheredatio sit efficax: in auc̄. coll. viij. vt cū de ap. cog. §. aliud. sic ⁊ in appel. ante sententiam interposita ij. q. vj. in fi. ⁊ de appel. vt debitus.

y ¶ Occasionē. nō. ar. q occasionē ꝑbet interdicto ciuitatis vel alicui⁹ castri: tenet̄ ad restōnē dānor que ecclesie religiosi ⁊ hospitalia illi⁹ loci occasiōe interdicti in elemosynis ⁊ oblationibus passa sunt: qui de occasione dāni ⁊c. de iniu. c. vl.

z ¶ Arbitrio. h̄ determiat taxatōz ꝯdēnatiōz ⁊ ꝯuersiōz

⁊ ¶ Indeuotiōis. nā imagines ꝓpter reuerentiā illor quos imago figurat adorare debem⁹. qō. n. facit scriptura legentibus: hoc pictura cernentibus ideotis de ꝯse. di. iij. platū. ita tñ adorare debem⁹ ne dul'ā i latriā ꝯuertamus. de hoc de ꝯse. di. iij. venerabiles.

ꝯ ¶ In terrā. nā nec signū saluatoris in solo aut silicet vel marmoribus humi positis sculpere vel pingere.

ↄtrafecerit vltrix[a] ꝓcedat du ra ſententia: que delinquētes ſic puniat grauiter: ꝙ alios a ſimilium preſumptione com peſcat[b]. Idem.

O Rdinarij[c] locoꝝ[d] ſubditos ſuos plures[e] dignitates: vel eccl'ias qbus aiarum[f] cura iminet obtinētes: ſeu ꝑſonatum[g] aut dignitatē cum alio bn̄ficio cui cura ſimilis[h] ē annexa diſtricte cōpellāt diſpenſationes[i] auctoritate quarum h9i eccl'ias ꝑſonatus ſeu dignitates canonice tenere ſe aſſerūt īfra tp̄s ꝓ facti qualitate[k] ipoꝝ ordinarioꝝ[l] moderandū arbitrio exhibē. ¶ Qđ ſi forte iuſto[m] īpedimēto ceſſāte nullā[n] dipēſatiōez īfra idē tp̄s[o] ↄtigerit exhiberi[p] eccl'ie bn̄ficia: ꝑſonatus: ſeu dignitates: q̄ ſine dipenſatiōe aliq̄ eo ipo[q] illicite detineri cōſtabit: ꝑ eos ad quas eoꝝ collatio ꝑtinet: libere[r] ꝑſōis idoneis cōferātur. ¶ Ceterū ſi diſpenſatio exhibita ſufficiens euidenter[s] appareat: exhibens nequaq̄ in bn̄ficijs h9i: q̄ canonice obtinent: moleſteť[t]. ¶ Prouideat tamē ordinari9 qualiter nec animaꝝ cura[v] in eiſdē eccleſijs: ꝑſonatib9: ſeu dignitatibus negligatur: nec bn̄ficia īpa debitis obſequijs defraudentur. ¶ Si vero de diſpenſationis exhibite ſufficientia dubitetur[x]: ſuper hoc erit ad ſedem apoſtolicam recurrendum cuius eſt eſtimare[y] quē modū ſui[z] beneficij eſſe velit[&]

licet. C. nemi. li. ſi. ſal. l. vna.

a ¶ Vltrix. hoc ē vbū in. l. C. de his q ad ſta. ↄfu. l. ij. in fi. Sed q̄ erat pena. vī ꝙ tp̄alis: vt. ſ. in vincula publica mittanť. ff. de pe. capitaliū. §. ad ſtatuas. vel ꝙ moriāť vt nō. C. ne. li. ſi. ſal. l. vna. ſed dic ꝙ ſpūaliter punietur q: niſi peniteant & ſatiſfaciāt loci ſui dignitate et honore priuādi ſūt. xxvj q. v. qui cūq3. in p̄ n. vel iu dicis arbitrio. ff. de iur. deli. l. j. de of. dele. de cauſis.

b ¶ Cōpeſcat. pena eni vni9: met9 ē alteri9: vt. C. ad l. iul. repe. l j.

c O Rdiarij. ſtatuit papa ꝙ habentes plures dignitateſ vl' alia beneficia curam aiaꝝ habentia ꝑ ordinarios ↄpellanť oſtendere infra tēpus competens ſupioris arbitrio ſtatuendū diſpenſatiōes. q̄s ſi nō oſtenderint ꝑinde ꝓcedať ac ſi nullas haberēt e ſi oſtēderint & ſufficientes: nō ampli9 moleſtenť: ꝓuiſo ne in p̄dictis bn̄ficijs cura negligať aiaꝝ. ſi autē dubiteť de diſpēſatiōe: ad ſedē aplicā recurrať. talib9 plura ſil'ia bn̄ficia obtinētib9 aliud nō ↄferať bn̄ficiū niſi oſtenſa diſpenſatiōe ſufficienti & tūc ita demū ↄferatur ſi ꝑ diſpenſationē pn̄t illud cū alijs retinere: vel ſi p̄oribus renūciauerint. alr̄ coll'o facta nō. teneat.

d ¶ Locoꝝ. ꝑ h̄ ꝙ dicit ordinarij locoꝝ vī tm̄ đ epis intelligere. ad h̄. xj. q. j. de ꝑſona. tn̄ dic ſm̄ guil. & gar. ꝙ etiā hāc cōpulſionē facere pn̄t qcūq3 īferiores qui hn̄t inſtitutionē. lxiij. di. ſi. in plebib9. de of. dele. ſup eo. đ inſti. cū vēiſſent. & deſtitutiōz đ p̄bēdis referēte. ipi. n. ordiarij ſūt. đ of. or. cū ab eccliaꝝ. & ꝓbať. j. e. §. i ↄferēdiſ

e ¶ Plures. hec pluralitas q: canonib9 inimica: vt. j. de cle. nō reſi. q: nōnulli. xxj. q. j. ꝑ totū. iō odioſa & reſtringenda. ff. de li. & po. cū quidā. &. j. de re. iu. odia. et de p̄ben. non pōt.

f ¶ Aiaꝝ cura. l3 ſpāliter h̄ dicat de his: idē in alijs. cū eni pluralitas ſit reprobata in beneficijs de iure cōi pōt etiā in minorib9 ordiari9 id petere: de ꝓcura. ex inſinuatiōe niſi eēnt bn̄ficia q̄ ſimul đ iure teneri poſſēt quod dic vt. ſ. e. li. de reſcrip. gratia.

g ¶ Perſonatū. & idē iudiciū qđ đ bn̄ficijs curā aiaꝝ hn̄tib9. ſ. đ elec. dudū. ij. h̄ ſi ꝑ oia: vt. ſ. de eta. & q̄. c. j.

h ¶ Similis. animaꝝ ſcilicet.

i ¶ Diſpenſatiōes. in qb9 velut ambitioſis ſtricta fieri đ3 iterp̄tatio: vt. ſ. de elec. dudū. §. inſup. ſ. de fi. p̄ſ. c. j. & j. de p̄b. nō pōt. nec ob. ꝙ bn̄ficiū p̄ncipis &c. đ v̄. ſig. oli m. q: ābitio & odiū h̄ inducūt: de ↄſan. & af. ꝙ dilectio. de p̄ben. c. vl. illud aūt de principis beneficio non odioſo intelligitur. de p̄ben. c. ſuis. j.

k ¶ Qualitate h̄ regulariť attēdiť in qbuſlibet dilatiōib9. ſ. đ ap. cū ſit. ſi q̄ diceť hāc diſpēſationē in remotis ptib9: mai9 tēpus ei dabiť q̄3 ſi in ꝓpinquo habeat. ff. de eden. l. ſpaciū.

l ¶ Ordinarioꝝ. ad quos ſpectat aiaꝝ ꝓuidere ſaluti. j. e. §. ꝓuideat. q: ſi talia bn̄ficia i diuerſis ep̄atib9 obtiet qlibet ordiari9 i cui9 dio. bn̄ficiū obtinet ipm ↄpellere poſit ad hāc exhibitionē. ix. q. iij. c. ij. ad h̄. ſ. đ tē. or. cū null9. qdā dicūt ꝙ ordinari9 q ꝓuenit in cōpulſiōe exhibitiōis ſeruabit: qđ hic dī & poſtea alr̄ ep̄s i cui9 dioceſi h3 ſil'e bn̄ficiū q̄ſi ꝓuent9 ab illo nō poterit eū ad hoc cogere: de fo. cōpe. ꝓpoſuiſti. ff. đ iu. om. iu. cū q̄dā. ſed p̄mū veri9 ſm̄ guil. & ꝓbat pluralitas dū dicit ordinarij in plurāli.

m ¶ Iuſto impedimēto. iſtud excuſat ne tp̄s curratur. ſ. đ elec. ne ꝓ defectu & c. q̄3 ſit. §. fi. & c. ↄmiſſa. §. p̄mo.

n ¶ Nullā. vel min9 ſufficientē. ar. de pe. di. j. ſcindite. de trāſl. a. inť corporalia. ff. qđ cuiuſq3 vni. l. j. & iō bn̄ ſequiť ceterū.

o ¶ Tempus. ab ordinario moderatum.

p ¶ Exhiberi. ſed ↄ nemo cōpelliť dicere titulū poſſeſſiōis ſue C. de pe. here. l. cogi. ij. q. v. §. j. ad hoc dicas ꝙ in his q̄ poſſunt de iure cōi poſſideri: veꝝ ē illud. h̄ in alijs ſecus vt hic. đ p̄bē. c. de multa. trāſiert ergo ꝓpter hoc onuſq3 dandi in eū vt hic ſi. de decimis dudū. de ꝓcura. ex inſinuatione vbi de hoc. & c. di. cōtra morē. & dixi de hoc. j. de re. iur. c. j.

q ¶ Eoipſo. quod non oſtenderet in termino. littere enim que non apparēt nō ſunt. ff. de cōtrahen. emp. in. l. & l. rupilia pol la. de conſe. di. j. ſolēnitates.

r ¶ Libere. i. non ob. contradictione tenentis illud. credo tamen ꝙ ſi ꝓueniret ipſe clericus epiſcopū vel eum ad quem ꝑtinet collatio diſpenſatur oſtendendo ꝙ epiſcopus poſtea cōferre non poſſet. quia video hic in iure acquirendo. multo fortius eſſe debet in iure acquiſito per decre. j. de prebendis. ſi tibi.

s ¶ Euidenter. i. manifeſte. ſ. de electio. ſi forte. & j. de verbo. ſigni. conſtitutionem. Si autem eſſet dubium: fiet quod dicit in verſi. ſi vero.

t ¶ Moleſtetur. ne locum habeat pena temeritatis vel calūnie ff. de iudi. eū quē de calū. c. j. & ij. de electio. vt circa. §. aliogn.

v ¶ Cura. hoc ad ei9 ſpectat officiū. x. q. j. regēda. ſ. e. irrefragabili. ſ. de elec. dudū. ij. ꝓpe p̄n. & ↄ cor. de elec. cū ex eo.

x ¶ Dubiteť. ꝓbabiliter de reſcrip. cum contingat. prope fi. de appella. conſuluit. j. de ſen. excom. ſacro.

y ¶ Eſtimare. ſ. de iudi. cū veniſſent. ei9. n. ē iterp̄tari &c. xj. q. j. ex his. de ſen. ex. inť alia. C. de legi. l. vl.

z ¶ Sui. no. ſolum papam diſpenſare in pluribus curatis: ꝑ his que nō. ſ. de preben. de multa.

& ¶ Velit. ſupta fuerūt hec vba ex. l. ff. de re. iu. neratius. in fi.

a☙ In conferendis. dixit de pluralitate bñficioꝝ que obtine bant: hic dicit de his que obtinere volūt.

b☙ Qñdaṫ. q̃si ꝓpter iuris trãsgressionẽ sit inhabilis ad be neficiū obtinendū. s̃. de ꝑben. cū iam dudū.

c☙ Ea que. nõ. q in plurali dicit ea que. teneṫ ergo oia habi ta renūciare si vult ḋ no uo aliḋ obtinẽ: nec vnū põt in aliud ꝑmutare. et lꝫ potuerit duo vel tria que dispẽsatiue habebat retinere mõ nõ põt ḋ no uo habere nisi vnū: nisi aliud dicaṫ in dispensati one. ⁊ est rõ: quia odiose sūt tales dispẽsatiões: vt dixi. ⁊ ꝓbatur expsse hoc hodie. j. de preben. ñ po test. j. rñ.

d☙ Aliter. i. dispẽsatiõe nõ obtẽta. vel obtenta si ꝑmo nõ renūciat habitis cū nõ extendaṫ dispensa tio ad tot beneficia

e☙ Talibꝰ. i. bñtibꝰ plu ra bñficia cū cura vel di gnitates vel personatus vel alteꝝ cū altero.

f☙ Nullius. est ne reuo cata decre. de multa. vbi dṙ q ꝑmū sile vacat ipo iure ꝫ tenet scḋi collatio ḃ dṙ q ñ tenꝫ posterioris collatio: q: ꝑmptū ẽ iura iuribus cõcordare ⁊ ex pediẽs. s̃. de elec. cū expe diat. dic ꝭm gar. q decr. de multa: loquiṫ in eo q̄ vnū tm̃ beneficiū obtine bat qḋ erat de iure cõi: ħ loquiṫ de illo q̄ ante ob tinebat plura qḋ erat ꝯ̃ ius cõe: ⁊ qui nõ ẽ habił ad aliud obtinendū nisi dispensationẽ habet cū sit transgressor canonū: vt ꝑdixi. adde in cle. ḋ ꝑ bẽ. si plures. ⁊ qḋ ibi nõ. in glo. si intelligas.

☙ In conferendis[a] insuper ꝑsonatibus: dignitatibꝰ: ⁊ alijs beneficijs curam habentibus aĩaꝝ ãnexã ijdem ordinarij diligẽtiã obseruent: vt ꝑsonatū dignitatẽ: vel aliud bñficiū similẽ curã bñs aĩarum alicui plura silia obtinẽti nõ añ conferre ꝑsumãt: q̃ eis sup obtẽtis dispẽsatio euidẽter sufficiens ostendaṫ[b]. ☙ Qua etiã ostensa ita demū ad collatõẽ ꝓcedi volumꝰ: si appareat ꝑ eãdẽ: q is cui ẽ collatio faciẽda: hꝰ i ꝑsonatū: dignitatẽ vł bñficiū retinere libere valeat cū obtentis: vel si ea[c] q̃ sic obtinet libere ac sponte resignet ☙ Aliter[d] aūt de ꝑsonatibus dignitatibus: ⁊ bñficijs talibus[e] fcã collatio nullius[f] penitus sit momenti. Boni viij.

Quia[g] pleriq̄[h] ꝓlati non sine multe temeritatis audacia[i] suis subditis aliquãdo interdicunt[k] ne ipsoꝝ superioribus[l] aut ap. se. legatis: vel inq̄sitoribus[m]: ad inq̄rendū corrigendū[n]: ⁊ reformãdū[o] in eoꝝ ecclijs[p] monasterijs: siue locis a sede deputatis eadē vel alijs q̄buscunq̄ ꝑsonis[q] ꝑ q̃s ad noticiã ꝑdictoꝝ valeat ꝑuenire: statū[r] ecctiaꝝ mõasterioꝝ: seu locoꝝ suoꝝ ꝑsõaꝝ: ⁊ rerū ipoꝝ isinuẽt: vł expõãt: i ipos si secꝰ egerit excõicatiõis: suspẽsiõis: vł itdci snias ꝓferẽtes: eosq̄ ad hoc celãdū iuramẽtis ꝓmissiõibꝰ ⁊ obligatõibꝰ alijs atq̄ pẽis nihilominꝰ astrigentes. ☙ Nos huic malitie[s] ne tali ꝓtextu i ecctijs mõasterijs: ⁊ locis eisdẽ iq̄sitio: correctio: seu refoĩatio: cū faciẽde fuerit: valeãt ipediri: occurrẽ cupiẽtes: ꝑdcã ⁊ eoꝝ q̄libꝫ attẽtari ḋcetero districtꝰ ihibemus[t] Decernẽtes auctoritate aplica q̄cq̄d ꝯ̃ ꝑñtẽ ihibitiõẽ attẽtatū extiterit nulliꝰ penitꝰ existere firmitatis nec q̃ẽ q̃ sẽtẽtijs[x]: iuramẽtis: ꝓmissionibus obligatiõibus vel penis huiusmodi obligari quomodolibꝫ vł astrigi[y]. ☙ Presũptores[z] autem eosdem: ne ipsorum temeritas quoquo modo transeat impunita[⁊] a superioribus vel legatis: seu inquisitoribus memoratis animaduersione condigna[ꝯ] precipimus[x] castigari. Id.

Ut litigantes[a] releuētur

g Quia ple iq̄ ꝑcipit papa ne ꝑlati subditis interdicant: ne statū ecclesiaꝝ ⁊ personaꝝ supioribus inquirentibꝰ manifestent. nec ad eos ad id celandū iuramẽtis: ꝓmissionibus: obligationibus alijs: aut penis astringãt: decernit autē qḋ ꝯ̃tra factū fuerit irritū ⁊ inane: ⁊ snias iuramẽta ꝓmissiones vel penas nõ ligare: ⁊ ꝑsumptores ꝑcipit pena condigna a supioribus eisdẽ puniri. hec decre. olim erat extrauagans: ⁊ incipiebat ad audientiã nostrã.

h☙ Pleriq̄. vt potes videre. s̃. de accu. olim.

i☙ Audacia. ad hoc. j. de ꝟ. sig. constitutionẽ. ij. R̃ñ. ⁊ ẽ audacia: q: tacere ꝟitatẽ mortale pctm̃ ẽ. xj. q. iij. q̄sq̄s. ḋ cri. fal. c. j.

k☙ Interdicūt. hoc ipso se reddebãt suspectos. s̃. de testi. ꝯ̃sti tutis. ⁊ se oñdit iniquã cãm fouere: vt ibi: ⁊. s̃. de testi. co. pue nit. ⁊ C. de postuł. ꝓuidendū. ⁊. ij. q. vij. §. veꝝ. siq̄s autẽ.

l☙ Supioribus. pone gradus: in archipsbytero circa episcopū: epo circa archiepm̃. ⁊ sic de singulis.

m☙ Inquisitoribus. qui nõ pñt alijs cõmittere vices suas. s̃. de offi. dele. c. vlti.

n☙ Corrigendū. crimina.

o☙ Reformandū. mores. Jo. an.

p☙ Ecclesijs. quaꝝ appellatione monasteria comprehẽduṫ. liiij. dis. hac auctoritate.

q☙ Persõis. puta familiaribus ipsoꝝ superiorū legatoꝝ vł inquisitorum.

r☙ Statum. ad qḋ tales tenẽtur habita distinctione ꝭm duplicem formã iuramenti de qua vel q̄bus habes s̃. ḋ accu. cum dilecti.

s☙ Malicie. si. s̃. de offi. dele. statuimꝰ. ij. Jo. an.

t☙ Predicta. interdictū: penas: snias: iuramẽta: ꝓmissiões: vł obligationes alias.

v☙ Inhibemus si. est quod dicit lex q domina accusata de adulterio nõ põt manumittere suos seruos. ⁊ hoc ideo vt per ipsos veritas inquiri possit. ff. qui a qui. ma. nõ li. l. ꝓsperit.

x☙ Sentẽtijs. dico hūc casū specialē in quo nõ tenet sentẽtia excõmunicationis ipso iure: ⁊ addẽdum ad alios q̄ recitari solent. de sen. excõ. per tuas. ⁊ dicam. j. e. li. ⁊ eo. ti. presenti.

y☙ Astringi. si non tenuit principale nec accessorium j. de re. iu. accessoriū cum suis concor. ⁊ merito hoc ligare non debet ad hoc. s̃. de testi. co. c. vlti. Expedit enim peccata nocentiū esse nõ. ff. de iniu. eū q̄. §. j.

z☙ Presumptores. ipsos ꝑlatos.

⁊☙ Impunita. qḋ esse non debet. s̃. e. si canonici. i fi.

ꝯ☙ Condigna. intelligamus arbitraria ex quo certa non exprimitur. s̃. de. offi. dele. de causis. ff. de iu. deli. l. j. ⁊ dixi. s̃. e. si canonici. in fi.

x☙ Precipimus. ⁊ si ipse prelatus non facit hoc peccat: quia qḋ ꝑcipitur imperatur: qḋ iperatur necesse est fieri. xiiij. q. j. qḋ ꝑcipiṫ. de ver. sig. in his. ⁊ sunt culpe. ⁊c. xxviij. di. quia sunt.

a Ut litigãtes. emanauit hec decre. ad declarationem illiꝰ ꝟ. s̃. e. c. j. ꝟ. nec pro eo ⁊c. ibi dicebatur

& eorum que ibi no. hostien.

a ¶ Expēsis. ad h itēdē dz iudex: vt. s. de dolo. finem. cū suis pcor. Sz pone de psensu ptiuz arepis audit: vel pmittit cām ex loca: de qb⁹ di. j. qro: an qd agitur valeat: & di q sic: q2 cū hoc ius sit in fauorē litigātiuz introductū: illi renūciare pnt: d regularib⁹ ad apli cā. cū si. ad h. s. d rescrip. statutū. §. i nllo. & h satj vū puto: dūmō ipse vl' delegat⁹ eius hēat licētiā epi illi⁹ dioc. vt ibi p tribunali sedere possint. ista n. fuit phibitiōis rō: q2 arepis nō pt ingredi suffragānei sui dioc. vt ibi aliqd agat vl' iudicz nisi i casib⁹ concessis. s. e. c. j. Si aūt cā bononie dferat: equū nō ē q pp illam possit mutin. sedē. Si āt mutin. eps psentit & ibe ptes: satj credo q possit: al's n. vt. ix. q. ij. c. j. ij. & iij ff. d of. psi. l. iij. ff. d iu. om. iu. l. vl. & fac d of. lega. nouit. & q ibi nō.

b ¶ Statuim⁹. vi q noua sit pstō: al's dixisset inouam⁹. s. d treu. & pa. c. ij. vbi inouat qd statutū erat. xxiiij q. iij. sigs rōipetas. c. pinaz. videbat. n. q sic legat⁹ in sua pte puīcie pōt sedē: sic & arepis posset: s pp rōnem quā dixi. s. pri. glo. satj videbat eē pstō ipa vel ei⁹ rō antiq q idē est q ius. j. di. psuetudo. hz q restarz. q legitie dbēt eē pscripta. s. spatio. xl. an. vt. s. d psue. c. vlt. d cā pos. cū eccla. nec sufficēt pscriptio. x. an. sm. q in his q st pt ius: hz id qd nō. xij. di. psuetudo. & dixi. s. e.

c ¶ Metropolitico. sup q vid qd no. (li. d psue. c. vlt. lo. ix. q. iij. i sū. & ber. s. e. ti. pastōal'. & aduerte q2 infdū cogscit arepis vt dlegat⁹ pape: vt. s. e. irrefragabili. §. ceter. & i eo cāu forte possz dici q eo mō & his psonis possz dlegar q & qb⁹ dlegati pape: qd dic vt nō: s. d rescrip. statutū. & iō n dixit simplr dnoluūtur: s dixit metropolitico dixi. j. ecū eps.

d ¶ Vl' dioc. satj p hāc lrāz fmiatū erat qd (tropolitico dixi. j. ecū eps.

e ¶ Appellatū extitit. hoc cū cā p ap deferr.

f ¶ Dinoscuntur. cum deferunt cause iure metropolitico al's q3 per ap.

g ¶ Committat. no. qd non pōt per se nec p alium. s. e. c j. sic econuerso: quod potest per se & per aliū. vt ibi dixi: & j. de reg iur. potest vbi de hoc.

h ¶ Consuetudie. sic. s. e. c. j. vsi. nisi aliō. sic ergo h cōsuetudo pōt inducē: vt alibi possit pmittē: & audire: sic & psensus dio. loci. & ptiū psēsus: vt. s. dixi. sic egparant pactum & psuetudo i dote lucrāda. vel dona. pp nuptias: vt. s. d do. p⁹ dis re. c. vlt. Quid dices clicus agit p epm ad metropolitanū dz qd dferri. xj. q. j. sigs cū clico. n vult vel n pt pmittē in sua ciuitate: nūquid poterit audire: vel pmittē ex ciuitatē ipius epi: sm id qd di. s. e. li. de rescri. statutū. §. cū vo. & satis id vi per pdcm. §. qd vex puto: si de psensu pcedat epi illi⁹ in cui⁹ dio. cā auditur. vt dixi. s. glo. j.

i ¶ Parte. no s. in audiēdo vel pmittēdo ex loca pdicta: & sic no. q psuetudo dat iurisditionē. ix. q. iij. pquestus. de so. com. cū contingat. s. e. li. de psue. c. iij. §. de emanci. l. j. & fi.

k Si eps. si eps cū pōt suā dio. visitat p aliū: hz illi in necessarijs puidere: visitati āt i victualib⁹ puidebunt ipi vicario visitāti: & nō epo. h dicit. Emanauit āt h dcre. ad. dclātionē eoz q no. ho. s. e. ic ce fa. sup v. sbmistrēt. & guil. & gar. j. de cēsi. exigit. sz per versi. impēso. q oēs tenebāt qd h dz.

a laboribus & expensis[a]: statuimus[b]: ne archiepiscopus causas q p appellationez: vel alias iure metropolitico[c] deferant ad ipsū: alibi q in sua ppria ciuitate: vel diocesi[d]: aut in eis i qb⁹ appellatuz[e] extitit vel cause ipse consistere dinoscūtur[f]: audiat: vel etiā audiendas cōmittat[g]: nisi sibi aliud de psuetudine[h] cōpetat in hac parte[i]. Idē eodē.

Si eps[k] suā diocesim vbi ei a iure premittitur[l] faciat p alium[m] visitari: lz ipse[n] illi[o] habeat in alijs necessarijs prouidere[p]: hi tamen qui visitantur ministrare tenentur expensas victualium[q] visitanti[r]: cum sm apostolum[s] non sit magnum si ab eo metantur temporalia: per quem spiritualia seminantur. ¶ Idem tamen episcopus cum persōaliter nō visitat: nil prorsus ab his qui per illum quem deputat fuerit visitati exigere poterit aut debebit[t]. Idem.

Cum[u] eps[x] i tota[y] sua diocē. iurisditionē ordinari

l ¶ Permittit. s. cū p id psonalr exeq nō pōt. s. d of. or. inter cetera. & sel'i anno. x. q. j. dcernimus. & duob⁹. c. se. & s. de of. archi. mandam⁹. nisi ex cā. tūc etiam pluries id poterit: vt. s. de censi cuz venerabilis. & xvij. q. ij. visitādi. & c. non semel. cū simili. io. an.

m ¶ Per aliū. s visitās pdicare dz. x. q. j. placuit. j. d censi. x. j. s offm pdicādi nō delegat: vt. s. de of. dele. c. vl. ergo visitatio delegari vel dmādari nō pōt: s dic sm ino. gof. & modernos q hoc no. in decre. inter cetera. s. e. aut ptinet iure ordiario: & tūc bn demādat: vt ibi: & h: aut iure delegato: & tunc nō demādat: vt i prio: nisi hērz ad id speciale mādatū: vt. s. e. ti. de offi. delega. is cui. & c. vlt. §. vices.

n ¶ Ipse. episcopus. s.

o ¶ Illi. vicario.

p ¶ Prouidere. & sic intelligi dz decre. illa iter cetera. vbi dicit epi ipis vicarijs cū indiguerint necessaria pgrue sbministrēt: s. vt parēt sibi equos: vestes: familiam: & alia opportūa pter victualia: & sic itelligebat host. inno. Intelligebat etiam de victualibus: & tunc. s. cum victualia sine scandalo per vicarios a subditis haberi non poterant: prima vera: vt hic vides. nec per hoc secundam reprobo.

q ¶ Victualiuz. in victualib⁹. n. tm dz recipi pcuratio: quod dic vt. j. de censi. c. j. ij. & iij.

r ¶ Visitanti. illi vicario.

s ¶ Apostolū. paulū. j. ad cor. ix. c. & hēs hoc idē. s. de prescri. cū ex officij. & j. de censi. c. iij. ad fi.

t ¶ Debebit. d quo qrebat i glo. d qb⁹ i pn. c. dixi. & videbat q ex quo iur pcedēte p aliū soluere pofat debitū ad qd sbditis tenebat suū debitū recipē posset: ar. s. d ele. significasti. s put dicebat decre. cū venerabilis. s. de cēsi. tunc demū eps pcurationē hēbit cū accesserit &c. si ergo non accedat s mittat nō hēbit ipse: s missus. vt h vides. nō. n. ferēd⁹ ē q lucrū amplectit. &c. C. d cadu. tol. l. vna. §. p scdo. & ad quē spectat on⁹. &c. xij. q. ij. charitatē. & c. qcūqz. & c. ecclesiasticis.

u ¶ Cum eps. i qlz loco dioc. nō exēpto p se & p aliū pōt eps p tribunali sedere & libere exeq q ad ipi⁹ spectāt offm.

x ¶ Eps. idē ē in legato circa suā legationē. s. de of. lega. nouit. idē in archiepo circa suā ppriā dioc. s. e. vt litigātes. sed nō quo ad puinciā. vt ibi: & s. e. c. j. & ix. q. ij. c. j. ij. & iij.

y ¶ Tota ita q null⁹ ali⁹ i tota ipsa dio. sub eo iurisditionez hēat. in pte aūt bn: qd dic vt no. xxv. di. plectis. & facit quod no. hosti. de offi. archipresby. c. vlti.

b

am noscat habere[a]:dubiū nō existit:qn in quolibꝫ loco[b] ipsius dioc. non exempto[c] per se vel per aliū[d] possit ꝓ tribunali sedere[e]:causas ad eccliasticū foꝝ spectantes[f] audire: personas ecclesiasticas:cū earuꝫ excessus exegerint[g]:capere[h]:ac carceri[i] deputare:necnō ⁊ cetera que ad ipsius spectant officium[k] libere[l] exercere. dē.

Q Uāuis[m] suꝑ cessatiōib⁹ a diuinis que a capitulis cōuentibus: siue collegijs seculariū:vel regulariū ecclesiarū multotiens sine causa rōnabili attentantur:manifesta satis a felicis recordationis innocencio[n] tertio ⁊ gregorio[o] ṏcio ꝑdecessorib⁹ nr̄is manauerit īstituta. Quia tñ p⁹ illa est plerūqꝫ cōpertū:cessatōes easdem irrōabiliter[p] fore fcās

C Nos ad tā ꝑnitiosuꝫ euitādū abusū eadē statuta cum infrascripta moderatione ī suo volentes robore ꝑdurare: de fratrū nr̄oꝝ ꝯsilio districtius inhibem⁹:ne a seculari vel regulari[q] capitulo:collegio:seu ꝯuentu[r] ecclesie cuiuscūqꝫ cessationes[s] ipse nisi vocatis oīb⁹ prout[t] sunt pro electionis negocio euocandi:⁊ deliberatione[u] habita diligenti:ac episcopo alioue: quocunqꝫ clerico siue laico cuiuscūqꝫ dignitatis: preeminentie :conditionis: aut status existat: ꝓpter cuius iniuram :vel offensam eadem videtur cessatio faciēda:post predictas vacationeꝫ et deliberationem de cessando habitā reqsito ꝙ irogataꝫ iniuriā:vł offēsā emēdet:aliqten⁹ attētat. Neque tūc etiaꝫ si emendam inde habuerint: vel per eos steterit[x] quo min⁹ habeant competentem.

C Si autem premissis seruatis capitulum:collegium:vel ꝯuentus alicuius ecclesie ad cessationem eandem duxerit procedendum: extunc[y] infra vnius mensis[z] spaciū ps vtraqꝫ:videlꝫ hi q cessant:⁊ illi etiam propter quoꝝ factuꝫ a diuinis cessatur:nisi superueniēte cōcordia iter eos cessatio illa cesset:iter arripiant[&] ꝑ se:vł ꝑ ꝓcuratores idoneos cū munimentis: ⁊ actis ad negociū ipm spectātib⁹ ad se.ap veniendi:⁊ ꝯtinuatis[9] dietis ꝙ ci

a C Habere.ita ꝙ intentio sua fundata est de iure cōi: ita ꝙ qui se dicit exemptū:hꝫ hoc oñdere.c.di.ṡ.morem.quod dic vt.j.de priuil.cum persone.

b C Loco honesto.tamen maxime cum tractat causas spiritales.ṡ.de ap.qua fronte.

c C Exempto.ad ꝯcognoscendum locum exēptū vide.j.de priu.si papa.⁊ bene dicit non exempto q: i loco exempto cathedram collocare non potest:vt iudicia exerceat: vt expresse probatur.xvi.q.ij.luminoso.

d C Alium.quod.n.ꝓōt per se ⁊ per alium.j.de re.iu.potest.⁊ dic vt ibi.

e C Sedere.quod requiritur in cognitione ⁊ decisione causarum.iij.q.iij.§.spaciū.j.de re iudi.c.vlti.io.an.

f C Spectantes.vt.ṡ.de ver.sig.super quibusdā in fi.de foro compe.cuꝫ sit.ibi de hoc.

g C Exegerint.al's non dꝫ eos retinere: si de parendo iuri dederint fideiussoriam cautionē.j ṏ sen.ex.si clericos.i fi.

h C Capere.i.capi facere:q: manus iniicere in aliquē nō dꝫ eps.lxxxvi di.non liceat.C.de epi. ⁊ cleri.auc.sed neqꝫ.⁊ ṏ ipsius mandato.capientes excōicati non sunt: ṡ.de sen.ex.vt fame.⁊.j.e.li.⁊.e.ti.si clericos.

i C Carceri.qui lꝫ institutus fuerit ad reoꝝ custodiam: interduꝫ est pena.j.de peñ.q̄zuis.⁊.ṡ de verbo.sig.nouimus.in fi.

k C Officium ordines celebrare:virgines ⁊ ecclesias consecrare.⁊ his similia.

l C Sibere.ac si esset in propria ecclesia vel palacio iuridico. Joannes an.

m C Quāuis.canonici qui a diuinis cessare possunt:cū cessare voluerint vocabunt absentes:sicut si immineret electio facienda cum quibus de cessatione deliberabunt:⁊ si deliberant cessare:requirent prius eum contra quem cessant:vt irrogatam offensam emendet:quod si fecerit nō cessabunt: alioquin cessare poterunt:ita ꝙ a cessatione infra mensem vtraque pars ⁊ cessans:⁊ cōtra quam cessatur:iter arripiat eūdi ad papam vel per se vel per procuratores sufficienter instructos:nisi interim interuenerit concordia inter ipsos:⁊ cōtinuatis dietis q̄zcito poterunt se coram papa presentent: vt vtraque parte presente vel altera contumaciter absente papa diffiniat negocium:⁊ culpabiles puniat:ꝫ si pars cessans predicta non seruet:cessatio non seruetur.

n C Innocentio.iij.ṡ.c.irrefragabili.§.ceteꝝ.

o C Gregorio.x.ṡ.eo.si canonici.

p C Irrationabiliter.i.sine rōnabili ⁊ manifesta causa ⁊ illorum iurium forma non seruata.

q C Regulari.reprobata ē igitur opinio domini guil. duran.qui no.ṡ.e.si canonici.ꝙ ṏcre.illa nō habebat locū in regularibus:sed solū in secularib⁹.q: dicebat canonici vt ibi dixi.

r C Conuētu.intelligas ꝙ sibi vēdicet ius cessādi ex consuetudine vel alio iure vt.ṡ.e.si canonici.i pn.

s C Cessationes.ipse aliquatenus attentent qḋ ē.j.

t C Prout sunt.ṡ.de ꝓuincia.ṡ.ṏ elec.coraꝫ:vbi ṏ hoc: ⁊.vij.q.j.factus est corneli⁹; In his aūt vocationibus q̄ꝫ ṏ remoto loco fiāt statur consuetudini vt.e.ti.cum inter vniuersas.⁊.c.bone.ij.Sed an vocent vel non.nō statur cōsuetudini ꝺm quosdam.qḋ nō est verum per decre.j.ṏ prebenl..cū in ecclesijs.vnde credo: ꝙ si in ista ecclesia essꝫ consuetudo absentes non vocari ad electōnem:nec ad hāc cessationem vocari debebunt per hanc litteram que dicit ꝓut sunt.⁊c.Et no.ex hac lr̄a:ꝙ in alijs tractatibus eccliaꝝ q̄ꝫ electionib⁹ nō ḋbēt vocari abn̄tes:al's quare dixisset ꝓut sunt i electiōīs.⁊c.⁊ facit ad ea q̄ no.x.q.ij.hoc ius porrectum.⁊.j.de testi.pn̄tium.

u C Deliberatiōe.no.casuꝫ i q̄ ꝓcedē dꝫ tractat⁹.sic ⁊ i alienatiōe ꝑpetua reꝝ imobiliū ecclie.j.ṏ re.ec ñ ali.

x C Steterit.si.ṡ.eo.li.ṏ elec.ꝯmissa.§.ann⁹(dudum.⁊.j.de preben.lꝫ.

y C Extunc.i.post cessationem.

z C Mēsis.qt dies ꝯputāt in mēse:dic vt dixi.e.li.de elec.q̄ꝫ sit.

& C Iter arripiāt.dat̄ ğ dilatio ad iter arripiendū:⁊ postea tp̄s arbitrariū ad se p̄ntādū:sic.ṡ.e li.de elec.cupiētes.Sꝫ vnū nō.q: i dec.cupiētes.siue arripuerūt iter.j.mēsē siue nō:dꝫ p⁹ ea ire:⁊ p⁹ tp̄s arbitrariū expectat̄ p.xx.dies:ꝫ h̄ erḡ nō arripuit iter j.mēsē hūc locū pene debite:nec p⁹ arbitrariū tp̄s expe

9 C Cōtinuatis.nō credo ꝙ ꝓꝑh ꝯpellat̄ oī die ꝯctat̄.

ꝓficiſci:ꝛ nūq̄ ꝗeſcere:qꝛ.n.impiꝰ iuder arbitreť ꝙ ꝑ.xl.dietas deberet venire nō ꝗeſcēdo:ꝛ hoc ꝓbať dū dicit:q̄ꝫcito poterūt:ꝛ illō dicimur poſſe qđ poſſumus de iure:ꝛ ꝯmode.xxij.q.ij.faciat.ff.ꝺ vb.ſi.nepoſ ꝓculo.ꝛ de hoc dixi.ſ.de elec.cupiētes.in prima particula ſuper verbo commode.

a ¶ Partibꝰ.q̄ꝫ aſſertiōe pādūť merita cāru̅.ſ. de reſti.in īte.tū ex litteris.

b ¶ Pena docente.xxxviij.di.quiea.de off.leg.niſi ſpecialis.

c ¶ Et manifeſta ſ.e.irrefragabili

d ¶ Ceſſando .ſ. vt vocēť abn̄tes: ꝺliberēt ꝛ requirent priuſq̄ꝫ fiat ceſſatio.

e ¶ Mittendo ſ. iter arripiēdo.j. mēſeꝫ.ꝛ dietas ꝑ ut ꝯgrue poterūt ꝯtinuando.No. igiť in ſu̅ma ad hoc ꝙ fiat ceſſatio neceſſe ē hec īuenire.Primo ꝙ qui ceſſāt hoc habeant de conſuetudine:vł alio iure:vt ceſſare poſſint.Scđo ꝙ vocenť abn̄tes ad tractādum ꝺ ceſſatiōe.Tertio ꝙ tractēt.Quarto ꝙ ꝺ ceſſādo ꝺlibēnt.Quīto ꝙ ſit manifeſta offēſa ꝑꝑ quā ceſſāt.Sexto ꝙ ſit rōnabił.Septimo:ꝙ an̄ ceſſatiōeꝫ inſtrō publico vel patētibꝰ lr̄is auctētico ſigillo mūītis cāꝫ ceſſatiōiſ exꝓmāt.Octauo illud inſtr̄ꝫ vel lr̄as tradāt ei ꝯ quē ceſſāt.Nono:ꝙ regrēt illū ꝙ emēdet ꝯpetēť iniuriā vel offenſaꝫ ꝑꝑ quā ceſſaŕ volūt:qđ ſi nō fecerit:tūc locū hꝫ ceſſatio.Poſt ceſſationē dꝫ vtraq̄ꝫ pꝰ arripe iter ad ſe.ap.j.mēſē per ſe vel ꝑ ꝓcuratores ſufficiēť īſtructos:ex tūc ꝯtinuatꝫ diebꝰ hꝫ tp̄s arbitrariū q̄ ꝯmode poſſit ire:oībꝰ his ſi ſeruatꝫ nō ſerueť ceſſatio:ꝛ hēat locū pene.ſ.e.ſi cāonici.ꝛ preter illas arbitraria ſummi pontificis:vt h̄.

f ¶ Reſenti.ꝓ pōit ꝯſtitutiōeꝫ ꝺ bōis dignitatū: vel eccliaꝝ vacātiū ñ occupādis ꝑ eoſ ad q̄s colło:ꝓtētatio vel cuſtodia ꝑtiet:niſi ꝺ ſpāli iuŕ id eis ꝯpetat ꝛ ꝯ ꝯfaciētibꝰ penā īpōit.Scđo oñdit ꝺ qbꝰ bōis itelligať:cū ꝺ ſpāli iuŕ id alicui ꝯpetit.ťtio ꝺcr.qꝛ ſepe.ſ.e.li.de elec.dicit non eſſe correctam.

g ¶ Superiores.archiepiſcopi vel patriarche.

h ¶ Eccliaſtice.i ſcłāibꝰ ñ poſſꝫ hēe locū pēa iferiꝰ po

i ¶ Vacātibꝰ.vacaŕ ēt dicūť ſi ſint māualia ñ ꝺ (ſita. mēſa:ſꝫ hn̄tia bōa diſcreta:ꝛ i his locū hꝫ h̄ ꝯſtō:vt in cle.ꝺ ſup.ne.ꝑ.qꝛ reglāres.q̄ ꝺtmiat qđ h̄ archi.ꝓlixe

k ¶ Quibuſcūq̄ꝫ.in hoc diſſert a ꝺcre.qꝛ ſepe,notat.ſ.e.li.de elec.vt pꝫ.j.i ſi.

to cōmode poterūt ſe aplico cōſpectui repn̄tēt:vt partibꝰ[a] pn̄tibꝰ:aut vna p̄ſente:altera ñ vēiēte:vł mittēte examiato negocio apꝺ ſedē eādē parſq̄ culpabilis iuēta fuerit i p̄miſſis:p̄ť alīs pēaſ a dictiſ canonibꝰ iſtitutas:rōano pōtifici vi debiť expedire:pena[b] docēte cognoſcat q̄tū exceſſerit:que ceſſationi facte rationabiliť cauſā ꝺdit.vł q̄ ſine rationabili:ꝛ manifeſta[c] cauſa ceſſauit.

¶ Parte iſup a diuinis ceſſāte ſupraſcripta tā i ceſſādo[d] ꝙ in veniendo:ſiue mittēdo[e] ad ſe.ap.non ſeruante nō ſerueť ceſſatio:ſed ea nō obſtante vt priꝰ i ipa ecclia celebreť. De

Preſenti[f] ꝓhibemꝰ edcō ne epi vel eoꝝ ſuperioreſ[g] aut abbates:ſeu quiuis alij regulares:vel ſeculares prelati:aut eccliaſtice[h] quecūq̄ꝫ ꝑſone:vacantibꝰ[i] dignitatibus ꝑſonatibꝰ:prioratibus:vel eccleſijs qbuſcūq̄ꝫ[k] ſibi ſubiectiſ ſeu ad collationē[l] ordinatiōeꝫ pn̄tationē:vel cuſtodiam[m] ꝑtinētibus eorūdem bona morientibus eorum rectoribus vł miniſtris in ipſis inuenta:ſiue vacationis ipſoruꝫ tēpore obuenientia:que in vtilitateꝫ eorundem expendi:vel futuris debent ſucceſſoribuſ fideliter reſeruari[n] occupare:aut i vſꝰ ſuos conuertere quoquomodo preſumant:niſi de ſpeciali priuilegio[o]:vel conſuetudine iam preſcripta legitime[p] ſeu alia cauſa[q] ratiōabili hoc eiſdem competere dinoſcať.

¶ Alioquin epiſcopi:eorum ſuperiores ab ingreſſu eccleſie[r]:ceteri[s] vero ab officio[t]:ꝛ beneficio tam diu eo ipſo nouerit ſe ſuſpenſos:quouſq̄ꝫ[v]

l ¶ Collationeꝫ.inter hec ꝛ ſequentia magna eſt differentia j.de preben.cum in illis.

m ¶ Cuſtodiā.ſ.e.li.de elec.generali.ꝛ.lxiij.di.ſi in plebibus de inſti.cum veniſſent.de ap.bone.

n ¶ Reſeruari.ꝑ economū ſi eſt in eccleſia:vel eū q cuſtodiā hꝫ.qđ dicvt dixi.ſ.ꝺ el.qa ſepe.Et no.qꝛ dić reſeruari:ꝑ h̄.n.vꝫ ꝙ ꝺ illł nō poſſint ꝺcedētes teſtari:ꝺ h̄ notauerat gar.de re.ec.non ali.h̄ cōſultiſſimo.ꝛ diſtiguebat ꝓut diſtixerat ho.ſ.de pecul.cleri.ſiq̄s ſane.inter clericū habentē adminiſtrationē:ꝛ nō hn̄tē:naꝫ clericus hn̄s admiſtrationē:q̄diu viuit ꝛ ſanus ē dare pōt.moderate tū ſ.de dona.ceterū.cōparant enim eum vſufructuario:qꝛ eiuſ ius morte finiť:ſicut vſufructuarij:vt i predi:decreta.ſi quis ſane.ꝛ.ſ.de dona.conſultationibus.ſ.de pignori.c.vlti.inſti de vſufru.§.finitur.poteſt ergo dum viuit voluntatem ſuam facere:dūmodo liberate donet.cum incipit infirmari comparatur vſurario:ꝛ ita nihil habet niſi vſum tm̄:elemoſynā tamē facere poteſt.ſ.de teſta.ad hoc teſtari nō:eo titulo cū in officijs.cum ſimilibus.Si vero ſit clericus non habēs adminiſtrationem:ſed perſonaliter ꝛ ſimpliciter bn̄ficiatus:ꝛ i vita ꝛ in morte comparatur vſufructuario quātum ad faciendum fructus ſuos:ꝛ de ipſis poſſunt teſtari:eccleſia tamen ſuccedit eis in iſtis,ſi decedant ab inteſtato.ſ.de teſtamen.relatum.probatur ſatis iſta diſtinctio ſupra de teſtamen.requiſiſti.§.illud.ꝛ conſuetudo generalis quaſi vbiq̄ꝫ eam approbat:ꝛ quod dictum eſt de clerico ſimpliciter beneficiato:qđ facit fructus ſuos intelligendū eſt de perceptiſ ꝛ reconditis alij vero per iura allegata ad eccleſiam pertinebunt.

o ¶ Priuilegio.ſ.de reſcrip.ſi propter.j.de preben.ſi tibi cōceſſo.ꝛ.ſ.de verbo.ſig.c.penulti

p ¶ Legitime.xl.an.ſpacio.ſ.de ꝯſue.c.vlti.

q ¶ Cauſa.puta onere impoſito i fundatione.xviij.q.ij.cleutherius.ꝛ.c.ſcrutinium.de iurepa.ꝓterea.vel ſi ſtatuto.vt in ꝓdicta decre.qꝛ ſepe.

r ¶ Ecclie.ad idē.ſ.e.li.de of.dele.c.ij.ꝛ ſi ſic ſuſpenſus celebraret in eccleſia:irregularis eēt:vt.j.de ſen.ex.is cui.,ſecus ſi extra eccleſiam:vt ibi dicam.

s ¶ Ceteri.inferiores epiſcopis.

t ¶ Officio.ꝛ beneficio.dic qbuſcunq̄ꝫ:vt ꝺ de elec.qꝛ ſepe.ñ ſic in caſu.ſ.e.li.de elec.cupientes §.ceterum.ꝛ.c.ſi ꝯpromiſſarius.in ſi.ꝛ eſt ratio:quia hic ab officio ſuſpenſus eſt:ibi non:vt in pre.decre.dixi.quia ſepe.

v ¶ Quouſq̄ꝫ.ſcā ꝑ reſtōne nō erit neceſſaria aliq̄ abſolutio vt.no.io.an.lxxxj.di.ſi qui.ꝛ.xvj.q.vij.ſiq̄s deinceps.ꝛ ber.de

ma.ʒ con.inter.ec.de muliere.
a ¶ Restitutionem.⁊ sic non sufficit cautio.iā.n.fuisset expre
ſſuʒ:sic.j.de vsuris.c.ij.ad hoc de deci ad audientiā ⁊ fa.j.de
v.sig exparte.j.de sen.ex.venerab lib⁹.§.sane ⁊ facit.s.de re
iudi.cū aliquib⁹.ff.de pig acti.l.nō est.

f ¶ Impartiri.hoc tenebant hug.vinc.ber.⁊ hostien
ꝫ gof.cōtra p.c.xj.q.iij.si eps ante donati.vbi diceba
tur ꝙ mortuo epo debebat successor excōicatū a pre
decessore absoluere.vnde dicebat ꝙ capitulū id non
poterat.sed falsum est:vt hic vides:ad hoc de hereti.
ad abolendā.s.
e.cum oliʒ.supra
e.li.de sup.neg.p
la.c.penul.⁊ vlti.
j.de insti.c.ij. cuʒ
si.ad illō.c.si ēps
dic ꝙ ibi dicitur
ꝙ successor pote
rit illum absolue
re sed nō ibi di
citur ꝙ episcop⁹
solū hoc facere d
beat:⁊ potest etiā
dici capitulū vi
sitator vel succes
sor cum in iuris
ditione succedat
vt per iura supe
rius allegata p
batur.

b ¶ Porro.sumptū fuit
h de eo qd no.hosti.de
ver.sig.c.pe.
c ¶ Supradicta.s.dimis
sa tēpore mortis:⁊ obue
nientia tēpe vacatiōis.
d ¶ Debitis.ad q re
manet ecclia obligata ⁊
successor:sicut heres fi
lius ad paterna:vt.s.de
solut.c.j sic ēt dicit lex ꝙ
si mulier dedit bona sua
in dotē:dedisse videtur
qd super ē deducto ere
aleno.ff.d iure.do.l.mu
lier.⁊ bene debēt prius
ipsius eccle debita solui
q: agris eius sitientib⁹
alios irrigare non debʒ
C.de seruitu.preses.
e ¶ Oneribus.fabrice
hospitalitatis receptio
nis legatoꝝ ⁊ nūcioꝝ se.
ap.⁊ religs similib⁹.xxj.
q.j.c.j.de preben.de mo
nachis de pscrip.accedē
tes.de censi.cū istantia.
f ¶ Supesse.hodie dic
vt n ꝯstitutōe Jo.q inci
pit suscepti.
g ¶ Edidim⁹.s.de elec.
quia sepe.
h ¶ Singulares psonas
ipaꝝ eccliaꝝ de qbus lo
quit decr.q: sepe.
i ¶ Uacātiū.pricipali p
lato vt ibi dixi.

restitutionem[a] fecerint de pre
dictis. ¶ Porro[b] vbi ex priui
legio vl cōsuetudine seu alia
de causa rationabili si aliquis
predictorum asserit bōa com
petere supradicta[c] hoc de illis
bonis solum debet intelligi:
que solutis debitis[d] siqua sint
⁊ de his que fuerint necessa
ria pro seruitoribus:⁊ mini
stris:ac incumbentibus oneri
bus[e] vsqꝫ ad nouos redditus
supportandis congrue reser
uatis ex ipsis reperta fuerint
superesse[f]. ¶ Sane constituti
onem quam superius speciali
ter edidimus[g] contra capitu
la:collegia:conuentus:seu sin
gulares[h] psonas bōa cathedra
lium:vel regularium:aut col
legiatarum ecclesiarum vacā
tium[i] occupantes:per consti
tutionem presentem: quam
in diligentibus.personatibus
prioratibus: ⁊ ecclesijs alijs
locum habere censemus nolu
mus in aliquo derogari[k].

Bonifacius octauus.

De maioritate ⁊ obedientia.

[l] Episcopali sede vacā
te[m] potest capitulum
seu is[n] ad queʒ episco
palis iurisditio[o] tunc
temporis[p] noscitur pertinere:
his quibus posset episcopus
si viueret:[q] ab excōmunicati
onis sententia siue iuris[r]:siue
hominis[s] fuerit:absolutionis
beneficium impartiri[t]:nisi ei[u]
fuerit a sede apostolica speci
aliter interdicta potestas.

Bonifacius octauus

De pactis

[x] Pactū[x] cum rectore pa
rochial ecclesie scm a
vob ne aliqs: vel cer
tos[y] ipsius eccle paro
chianos recipiatis ad eccl'ia
sticā sepulturaʒ: oīno pruare de
betis:quanqꝫ sepultura libe
ra[z] sit monasterio vestro ab
apo.sede indulta: ⁊ illi apud
vos elegerint[&] sepeliri:cum p
dictum pactum indulto hu
iusmodi derogetur[ꝯ].

Idem.

t ¶ Ei.scilicet ca
pitulo:vl iurisdi
tionē episcopaleʒ
habenti.
u ¶ Se.ap.nō cre
do inferiorem h
posse:⁊ facit qd
dixi supra d sup.
neg.prelato.c.vl.
⁊ in auc.d defen.
ciui.§.interi.coll.
iij.⁊ dixi.s.ti.pro
ximo.c.j.

k ¶ Derogari.sed in quo poterat derogari?So.in eo ꝙ h re
seruantur cōsuetudines:statuta ⁊ priuilegia:ibi vero repro
bantur:⁊ ex hoc forte credidisset aliqs derogatū fuisse.
l Episcopali capitulū vel is ad quē administratio p
tinet vacante se.eos absoluet quos absoluere pos
set eps:si viueret nisi a se.ap.id fuerit interdictū.
Edita fuit ad declarationē coꝝ que nō.s.eo.his q.⁊ reprobat
quod tenebat gof s.e.ne se va. illa.
m ¶ Uacāte.idē si eps a paganis.vel scismaticis captus esset
vt.s.de sup.neg.prela.si eps.
n ¶ Is ad qu ē.puta visitator datus a papa.s.e.li.de elec.is
cui.vel ab archiepo in casu.eo.li.de sup.ne.prela.c.vl.vel ele
ctus ad hoc per capitulum.
o ¶ Iurisditio.circa tēporalia:⁊ spūalia vel saltē circa spūa
lia:vt s.de tēp or.cum nullus.eo.li.
p ¶ Tunc temporis.vacante sede.
q ¶ Iuris.a qlibʒ iuris excōicatōe absoluit eps si absolo nō
sit sūmo pōtifici reseruata.s.de sen.ex.nup ⁊ dixi.s.e.li.d ele.
r ¶ Hōīs.puta ipsius epi mortui:vel sui vica (sciant cūcti.
rij:vel delegati:qd dic vt.s.de of.dele.prudētiā.vel iferioris
prelati:qd dic vt.s.de of.or.cū.ab ecclesiarum.

x Pactū.monachi habentes liberā a se.ap
sepulturā si paciscūtur d nō recipiēdis
aliqb⁹ vel certis parochianis ecclesie
alicuius seruare cōpellunt pactū: nec
illos sepelire poterunt:lʒ apd eos elege
rit sepeliri:cū p pactū priuilegio renūciauerit.Emana
uit ad dclarationeʒ coꝝ q no.Inno.⁊ hosti.d sepul.c.j.
x ¶ Pactū.qd sit pactum habes.s.de ver.sig.pactū.
y ¶ Certos.puta masculos:vel tales de tali domo.
z ¶ Libera.hoc inducebat dubitationē exq.n.hēbāt
liberā:videbat ꝙ oēs sepelire possent nō ob.pacto:ꝫ
nō ē veꝝ:sicut ⁊ ille qui liberā habet:non donat:vt.s.
de offi.vica.c.vlt.⁊ de elec.is cui.cū si.C.de inof.tes.si
qn in prin.⁊ est ratio huius.c.quia p pactū priuilegio
renunciauerunt:vt sequitur.
& ¶ Elegerit qd poterāt ēt si mīn⁹ religiosus esset loc⁹
elect⁹ qꝫ dimissus:vt.j.de sepul.c.ij in fi.sʒ ex vtute pa
cti huiusmōi electio predica carʒ effectu.Et nota ꝙ lʒ
tale pactū iter ecclesias initū valeat:nō tñ valet pactū
qd parochian⁹ pmittit:vl obligat vl iurat se sepultu
rā electuꝝ vl electā nō dimissuꝝ.j.d sepul.c.ad h.s.eo.
ꝯ ¶ Derogetur.si pactū secutū ē puilegiū:nō ē (pleriqꝫ.

dubium q̄ nō obuiat priuilegiū quo ad illa q̄bus de rogatum ē p pactū: ꝛ ē casus.ꝫ.de p̄scrip.cū oliz. si āt priuilegiū secutū fuerit cōpositionem nō valuit ꝯtra ꝯpositionē: ex q̄ in illo facta nō fuit inde mētio: vt.ꝫ. de deci.ex multiplici.oī ergo casu seruādū ē pactum.

g ¶ Dispendiū.tūc.n.seruandū nō ēēt.xxij.q.iiij.per totum. ꝛ.ꝫ.de iureiuran.si vo.etiā ſm leges.vt i palle auc.C.d nup. auc.q̄ eis.ff.de le.j.si q̄s inquilinus.in fi.

h ¶ Detrimētuz.s.p̄ncipale.secundario.n.ibi posset d̄trimentum reperiri filijs vel viro vel venientibus ab intestato vel similibus personis.

Quauis[a] pactuz patri factū a filia dū nuptui tradebat: vt dote cōtēta[b] nulluz ad bona paterna regressū haberz.improbet[c] lex[d] ciuilis: si tamē iuramēto nō[e] vi: nec dolo p̄stito firmatū fuerit ab eodez: oīno suari[f] d̄bebit: cū nō v̄gat i eterne salutis dispēdiuz[g] nec redūdet i alteri[9] d̄trimētū[h] Jd.

Quia[i] ex eo: q̄ fratres p̄dicatores[k]. ꝛ minores: ꝛ alij mēdicātes[l] cōpositiōes: ꝛ pacta cū p̄latis capitulis: rectorib[9]: ꝛ p̄sōis ecc̄liarum: ciuitatū: castroꝝ: villaꝝ ꝛ locoꝝ i q̄b[9] dcm[9] seu habitatiōes[m] eoꝝ existūt: sup iurib[9] parochialib[9][n]: vl̄ alijs[o] q̄buscūqꝫ articulis ab eis vl̄ eoꝝ ātecessorib[9][p] inita siue facta suar̄ r̄cusāt: ꝛ ea eo p̄textu ifrigere moliunt̄: q̄ mgri aut mīstri vl̄ p̄oris gnāliū seu ꝓuicialū eorūdē nō affuit assēsusi i p̄is nec ap ꝓbata p ipsoꝝ gnālia: vl̄ ꝓuincialia capitula extiterūt: multa i diuersis mūdi partib[9] isurgūt scādala: ꝛ ipsoꝝ fratrū.q̄s decet puritatē ōnimodā i suis obſuare actib[9]: ꝛ ab his abstinet̄ ꝓp̄e si[9]: p q̄ possit alijs exēpli p̄niciēs gnāri: fame d̄trabit̄ pluri mū ꝛ honōi ¶ Nos his occurrere patne sollicitudis studio intēdētes: p̄nti d̄cre.sācim[9] cōpositiones ꝛ pacta h[9]i cū p̄latis: capitulis rectorib[9] ꝛ p̄sōis p̄dictis ab ipoꝝ fratrū ꝯuētualibus p̄orib[9] seu guardianis facta vl̄ approbata d̄ suoꝝ ꝯuētuū cōcilio ꝛ assēsu: dū tamen al's sint licita[q] ꝛ hōesta[r] d̄bere ab ip̄is fratrib[9] i locis i q̄b[9] fuerit facta: ꝑpetuo: iniolabilit̄ obseruari. nō obstāte q̄ magisti vl̄ ministri aut p̄oris generaliuz seu ꝓuicialiū p̄dictoꝝ nō ītuerit i eisdē assēs[9] nec ab ipoꝝ gnālib[9] vl̄ ꝓuicialibus capitulis extiterit ap ꝓbata: seu q̄ sedes ap.in his q̄ p predictos fratres minores[s] facta fuerint auctoritatez suam non prestiterit vel asensum.

Bonifacius octauus.

De procuratoribus.

Qn[t] indiscrete[u] iudex cēset egisse: procuratorez

a ¶ Quauis pactuz factū patri a filia dum tradebat̄ nuptui q̄ dote ꝯtēta nullū hēbit ad bōa p̄na regressum: si iurauerit id ipa filia oīno suare tenebitur.

¶ Quauis. tolle lex ciuilis improbet q̄d est.j.

b ¶ Contēta.ipsa filia.

c ¶ Improbet. q̄ est de futura successiōe: q̄ siue sit de succedēdo siue de nō succedendo: nō valet ſm leges. C.de i offi.test.si q̄n.§. j. C.de pac.l.pactū q̄d dotali.ꝛ.l.vlt. C.de coll.l.pactū dotali.cum si.

d ¶ Lex ciuilis. p̄dicta.C.de col. l.pactū.ꝫ mirū q̄ re ſm leges non valet tale pactuz cū ſm eas hū valeat pactū ne pat̄ filio succedat. ff. si a parēte. l. j. §. si vel parēs.So. nō ita debet̄ p̄ri hereditas filij. sicut patris filio.ff.de inof.testa.nam ꝛ si.vel veri[9] non vi pacti ibi repellitur: sed ꝓpter delictum: quia preciū emancipationis recepit: vt.C.de operis libertorum.l. si quam.vel aliter vt nō.in predicta.l.pactum.

e ¶ Non vi.an iuramētū p metū extortū obliget?.dic vt no.io.xxij.q.iiij.inf cesa.ꝛ.xvi.q.vj.auctem.ꝛ her.ꝫ de iur.iu.si vo.ꝛ.ꝫ.q̄d me.cā.abbas.ista lr̄a.ꝛ.ꝫ.d iur̄ iurā.cū ꝯtigat.ꝛ.j.e.li.e.ti.ꝫ faciūt p illa opi.q̄ nō obligēt.

f ¶ Seruari debebit.approbata est ḡ opi.pla. (gēt.no.in predi.l.pactū.q̄ hoc dicebat: ꝫ accur.ibi ꝫ.p.l.C de legi.ꝛ ꝯsti.nō dubiū.ꝛ.C de nup.auc.q̄ eis signata sup.l.impialis.sed de turpi iuramēto loq̄t. Qua autē rōne ſm leges tenet ꝯct[9] puberis: si iurauit q̄ al's non tenz.C.si aduersus ven.auc.sacramēta.eadez rōne tenet̄ dz pactū istud iuratū.ꝛ idē in casu.ꝫ. de iureiur. cū contingat.ꝛ vide q̄d ibi nō.ꝛ.j.e.li.e.ti.lz.que ꝯcor. ad istam decre.nō tn̄ multū faciūt ꝛ compelli debebūt p cen.ec.iudices seculares ad hoc ius canonicū obseruandū: p p̄dictā decre.lz.ad idē de sen.ex. d̄cernim[9].

i ¶ Quia ex eo. p̄sta[..]ita p frēs p̄dicatores vel minores vl̄ alios mēdicātes cū rectorib[9] pochialiū ecclesiaꝝ sup pochialib[9] iurib[9]: si fcā sunt p p̄ores vel guardianos d̄ suoꝝ ꝯuētuuz ipoꝝ locoꝝ ꝯsensu: lz auctas se.apo.nō intuenerit vel licentia prioris vel ministri generalis aut magistri vel ꝓuincialis ministri vel capituli ꝓuincialis seruāda sunt ꝫ dūmodo al's sint licita ꝛ honesta.hoc dicit.

k ¶ Predicatores hi preponunt̄ q̄ antiq̄or ipoꝝ istitutio: ad idē.ꝫ.de excef.pla.nimis.ꝫ.de ꝑuil. in his.ꝫ.eo.li.d ele.quorundaz.ꝛ ibi dixi.

l ¶ Mendicātes. sūt heremitani sancti augustini vl̄ quiuis alij.

m ¶ Habitatiōes.quas mutare vel al's de nouo acq̄rere nō possunt: vel antiquas dimittere: vel aliquo titulo i alios trāsferre sine speciali licētia se.apo.vt.j.de excef.prelato.c.vno.

n ¶ Parochialibus.vt exhibitiōe sacramentorum decimis: primitijs: oblationibus: iure funerandi: ꝛ his similia.

o ¶ Alijs.extra iura parochialia: p̄rout multa potes exempla per te videre.

p ¶ Antecessoribus.ad que tenetur successor: sicut ipse predecessor ad hoc de solut.c.j.

q ¶ Licita al's nō valent: ꝛ facit.ꝫ.de pac.c.vlt.

r ¶ Honesta.s.ꝛ possibilia: q̄ nullus ad impossibile obligari posset.ꝫ.e.c.vlt.ꝛ.j.de reg.iur.nemo potest.

s ¶ Minores.de eis dixit: q̄ de iporum exemptione constabat: vel q̄ dicebāt̄ priuilegiati: q̄ nulla ipoꝝ pactio vel obligatio teneret facta sine lnia dn̄i pape.

t Qn indiscrete. laicus potest esse procurator ad agendum ꝛ defendendum in causis spiritualibus: procurator post litem contesta potest dare alium procuratorem: ante nō: nisi datus fuerit in rem suam vel a dn̄o habuerit mandatum de substituēdo: ēt nō certaz personam: procurator ad negocia potest dare aliuz procuratorē libere ꝛ etiam quandocunqꝫ.

u ¶ Indiscrete.si.ꝫ.e.non iuste.ꝛ.j.de iur. .ca.vltimo.

laicū[a] ad agēdū vl' ɔfēdēdū i cāis spiritualib9[b] admittēdo: cū regularit' q̄ si ꝓhibet exp̄sse ad exercēdū ꝓcuratiōis officiū idone9 debeat reputari[c]. Lʒ aūt a ꝓcuratore post litem contesta. ab eo[d] possit: cuʒ dominus sit litis[e] effectus dari alius procurator[f]: antea[g] tamen nō pōt[h]: nisi in rem suaʒ[i] sit dat9: vl' a domino substituendi[k] alium etiam certa[l] non expressa ꝑsona sibi fuerit concessa ptās. Procurator vero datus ad negocia[m] potest libere quandocunque alium deputare[n]. Idem

Quāuis[o] ꝓcurator possit ante litē ɔtestatā[p] et sine causa libe a domino reuocari[q]

a Laicum. intelligo qui nullum habeat ordinē: nec sit al's ecclesiastica persona. xij. q. j. duo.

b Spūalib9. ȝ. s. de iudi. c. ij. So. ibi loquit' de laicis q̄ tractant cās spūales suo noīe q̄si ius in eis hn̄tes: ⁊ sic nō est. ȝ. No. tn̄ ber. s. de excep. apl'ice. quod quis nō potest agere ꝓ se vl' pro alio pro eo quod possidere nō pōt: sed in actib9 spūalibus tūc id posset locuʒ habere. In iudicialib9 aūt sup spūalibus locū non hʒ vt hic vides: ⁊ sup h' vide qd̄ no. host. in sum. hui9 tit. §. q̄ dari. v. vlti. ⁊ guil. i spe. e. ti. §. j. v. Itē ꝙ ē laicus. ⁊ qd̄ no. s. de syndico. c. vno.

c Reputari. ff. de ꝓcu. l. inuit9. §. j. ⁊ ibi de hoc ⁊ isti. ꝑ quas. per no. ac pos. §. vlt. ⁊ simile i teste. ff. de testi. l. j. ⁊ in contrahendo matrimonio. xxx. q. iiij. qui spiritualem. s. de spon. cum apud. cum ergo non reperiam9 hūc expresse prohibitum: ergo erit admittendus: ⁊ ideo dixit expresse: quia tacite videbatur prohibitum s'm eum modum quem supra dixi s'm ber.

d Ab eo. s. procuratore. si ergo dominus contestatus litem dat procuratorem postmodū ad litem: iste sic datus non substituit: vt hic probatur: lʒ videatur ar. contra. C. e. ti. nihil arbitramur interesse: sed ibi loquitur de facultate dandi: nō de facultate substituendi: vt ibi no. Et nota quia approbatā puto opinionem Io. quam ibi no. accur. s. ꝙ procurator datus post liteʒ non substituit: ⁊ guil. in spe. huius ti. §. j. v. quid si ꝓcurator interfuerit. accur. dicebat ꝙ forte idem vtrobiqȝ dici poterat. per. l. C. de consor. eius. li. l. ij.

e Litis. ⁊ exponunt legiste. i. instantie: vt. C. de iudi. i. properandum s'm nos non perit instantia: vnde intelligimus proprie. s. de iudi. c. pe. ⁊ sic videtur sententia in eum formāda: non in dominum: de quo dic vt. s. de elec. querelaʒ.

f Procurator. vt. C. e. l. nulla. ⁊ l. pe. ⁊ l. neqȝ i fi. ⁊. ff. e. i cause. ⁊. ff. de ap. l. ab executore. §. fi. ⁊. ff. de doli. excep. si procurator agit. §. j. ⁊ h' vez itelligo vbi fuerit simpliciter constitutus: vel non expresse prohibitus: al's si constitutus fuerit vsqȝ ad litem contes. ⁊ expresse prohibitus: ne vltra procederet: sec9: de quo dic vt no. Inno. ⁊ Hosti. s. e. petitio. perficiat ergo dominus per se vel per alium litem ceptam: ⁊ ad instar huius dixit domin9 azo ꝙ delegatus ab alio q̄ȝ a principe. post litē contesta. delegare potest: quod s'm nos videtur non verum vt supra de appellati. cum causam. ⁊ de hoc supra de re iudi. cum bertoldus: nec est facienda comparatio: quia etiam post lit. contest. ordinarius reuocat delegatum suuȝ. ff. de iudi. l. iudicium. h' procurator non: nisi causa cognita: vt. j. c. ꝓxi. ⁊ rationem querere. ff. eo. ti. post litem.

g Antea. litis contesta.

h Non pōt. s. dari. alius ꝓcurator. ff. e. l. ꝙ quis.

i In rem suam. vt si titulo donationis cesse sunt actiōes mihi: ⁊ datus sum procurator ad eas intendēdas. iste est casus C. de dona. l. illam subtilem.

k Substituendi. tunc. n. substitutus videtur vel datus ab ipso domino: ad hoc. ff. quod cuiusqȝ vniuer. l. item eorum. § si decuriones. Et per hoc ⁊ alia quedam iura soluit questionem de delegato ab alio q̄ȝ a principe: qui habet speciale mādatum subdelegandi. s. ꝙ subdelegare possit: ad idem. s. de of. dele. is cui. vbi de hoc. ⁊. c. vlti. §. vices.

l Certa persona. In contrarium videbatur: quia ꝓcurator debet esse certus. ff. e. ti. l. ij. sicut ⁊ arbiter. ff. de ar. item si vnus. §. si in duos. ⁊. s. de ar. innotuit. sicut ⁊ tutor. ff. de testa. tu. tutor incertus. ⁊. l. duo sunt ticij. ⁊ hoc ꝑ predicta iura tenebat vbertus de bobio: vt no. guil. i spe. ti. j. §. iā nūc. ver. q̄d si i delegatiōe. et accur. videt' ideʒ tenē. ff. e. l. j. i gl. j. h' illa glo. ⁊. l. ij. e. ti. possent itelligi de ꝓcuratore mēito s'm modū illi9. l. duo sunt ticij. ff. de testa. tu. q̄r plēs sunt ticij ⁊ fecit ticiū ꝓcuratorem ⁊ non apparet de quo senserit.

m Negocia. ⁊ ad vnū ēt negociū dari pōt. ff. e. l. j. de neg. ges. l. iij. §. negociū. ad id. ff. vi. bo. rap. l. ij. §. ꝙ ait

n Deputare. ff. māda. si ꝓcurator. Et sic no. vnā differētiā it' ꝓcuratorē ad negocia: ⁊ ad iudicia aliā videbis. j. e. q̄ gnāl'r i fi. tertiā. s. d' rescrip. ex parte dcani. ff. mā. mādasset. ⁊ ꝙ hic d'r. dic vez nisi i casu. j. e. c. vlti

o Quāuis. ꝓcurator āte litē ɔtest. ēt sine cā reuocari pōt: post liī. ɔtest. n̄ sine rōabili cā: dn̄s tn̄ bn̄ ad eē pōt cāe cū ipo ꝓcuratore: maxie si d' collusiōe tieat.

p Cōtestatā. vt isti. māda. §. pe. ff. māda. si vo n̄ rēunerādi. §. si mādauero. C. mā. si p'r. ff. d' ꝓcu. an̄. litē. s. d'. cleicāis. s. e. ex isinuatiōe. Et ē iste cas9 q̄ penitē licȝ: qd̄ dic et dixi. j. de regu. iu. quod semel. que est contra.

q Reuocari. Sed nunquid in hoc casu reuocatio peruenire debeat ad iudicem: vel aduersarium: dicūt s. e. mādato Et videtur ꝙ nō: ar. a ɔ'rio illius dec. ⁊ hoc ibi tenent tā. ⁊ gof. ber. ⁊ inno. ibi tenēt cōtra. ⁊ subaudiunt maxime: ⁊ eorum rationes ibi vide: ⁊ in sp. e. ti. §. j. v. item ꝙ mādatum hosti. no. e. ti. auditis. ꝙ reuocatio tenet indistincte quo ad preiudiciuȝ reuocātis. Si queratur de preiudicio aduersarij si sit ante liī cōte. ⁊ iudex vel aduersari9 certificat9 fuit vel certificari pōt de mādato: nō obest reuocatio: nisi ad alterū peruenerit. dʒ. n. ignorātia ꝓbabilis eē excusata. d' cle. ex. mi. apl'ice. ff. iudi. sol. si autem. multo minus vʒ post lit. ɔtest. nisi ad alterum perdictorum preueniat: quibus semel d' mandato extitit facta fides. ff. e. mandato. ff. e si ꝓcuratorem. h' si se celet ꝓcurator: obligat' dn̄o. ff. de do. ⁊ elegāt'. §. pe. ⁊ si nō ē soluēdo: tenet' aduersarius si ꝑticeps sit delicti. ff. māda. si ꝓcuratorē. §. j. ā'n alit' sibi iputet q̄ talē elegit. ff. de mino. cū mādato. in fi vn̄ si reuocatio ad iudicē vel aduersariū ꝑueniat: id sup q̄ ɔclusū ē nō ipedit: alia sic: vt i p̄. decr. auditȝ. Si āt d' mādato nō fuit fcā fides: ⁊ sine satisdatiōe fuit admissus: tʒ reuocatio: ⁊ sic itelligat'. s. e. i nr̄a. ⁊. c. ex isinuatione. ⁊. ff. e. in cāe. ⁊ ɔ'ri9 sēsus. s. e. mādato. ⁊ sibi imputet q̄ cā n̄ exegit. si an̄ satisdatiōeʒ exegit i ꝓcuratorē celātē r'uocatiōeʒ r'dūdabit: ⁊ aduēsāi9 erit sin̄ dāno. vn̄ si erat ꝓcurator actorȝ: ɔmissa ē satisdatio d' rato. ff. rē ra. ha. l. ij. si ꝓcurator rei satisdat iudicatū solui ⁊ d' do. ɔmittet'. ff. iud. sol. l. iudicatū sol. ⁊. ff. e. plauti9.

postea[a] tamen ipso[b] nolente nequibit[c]: nisi[d] cũ domino inimicum[e] fieri: vel suspectum[f]: aut aduersario affinitate[g] cõiungi: vel eius[h] heredẽ fieri seu ingredi[i] religionem: aut in lõgũ[k] pegrinari: vel egritudine: aut vic'lis[l] õtineri contigat: seu alia[m] rõabilis causa sb'sit: propter quã sit merito reuocandus. ¶ Uerum quam quã nisi vt premittitur reuocari non possit[n] domin⁹ tamen sue cãe vna cũ eodem pcuratore: maxie si de collusiõe[o] timeat. minime phibet adesse[p]

¶ Scui[q] a pcuratore sr õ. hoc a dño ptãtẽ[r] hñte pcurator extitit substitut⁹: non põt mandatum susceptũ[s] etiã si eo vsus[t] non fuerit lz in delegato se. ap.[u] vices suas alti cõmittẽte aliõ[x] cẽseat: vltẽius reuocari ab illo[y]: nisi reuocãdi[z] ptãs pcessa fuisset eidem. ¶ Uerũ si cũ ad pl'es: vel ad omnes[&] cãs generaliter constitutus fuisset in vna tm̃ substituerit earundem: in alijs nequaq̃ prohibetur procuratio

a ¶ Postea. i. post litẽ. conte. ⁊ intelligas ab ipso procuratore: vt dixi .s.c. proximo.
b ¶ Ipso nolẽte. sec⁹ si volẽte: ⁊ sic posset itellgi .s. mãdato. vt ibi no. q̃ztũcũq̃ tñ pcurator õdicat: ñ pcedeť cũ eo p⁹ reuocationẽ: quousq̃ õ cã reuocatiõis cognitũ fuerit. non enĩ debet se ingerere pcurator sed debet ei sufficere: q sine suspitiõis nota remoueatur. ff. e. l. que omnia.
c ¶ Nequibit. õ. j. e. siquẽ. So. ibi.
d ¶ Nisi eũ: hos casus q̃sequũtur hẽs. ff. e. ti. l. filius §. fi. ⁊ l. se. vsq̃ ad. l. sed etiam. ⁊ l. post litem. vsq̃ ad. l. q̃ oia. §. j.
e ¶ Inimicũ ⁊ q̃ inimicitie h veiãt arbitrabit iudex: faciat quod dicim⁹ õ iudice ⁊ de teste. i. ij. q. v. c. ij. de simo. p tuas. ⁊ de accu. cũ oporteat. Non tñ dico q requirantur capitales: ⁊ hoc sonat lr̃a que dicit. vel suspectũ: lz videať. õ. ff. e. l. fili⁹. ad fi. ⁊ l. si post datũ Sed i porcuratore pro quo pmisit dñs iudicatũ solui loquitur q compelliť pseq nisi capitales inimicitie iteruenìant: vel alie iuste cause: õ qb⁹ ibi or: ⁊ iõ lex eo. t. vl' ex il io. q̃ loqť õ casu nr̃o: ñ posut i tex.
f ¶ Suspectũ. ⁊ ẽ suspitio allegãda ⁊ pbanda sic õ iudicẽ. s. de ap. cũ spãli. ƺ hĩpo q opas gerit i inuitũ suspect⁹ ẽ. ff. e. ti. l. q̃ oia. ⁊ sic ẽt ex falsa cã dñs pofit ipm reuocare: q õdicẽdo suspect⁹ erit: ⁊ sic locũ hẽbit h lr̃a. Sed põt dici vt no. accur. ff. e. tit. q̃ oia. q aut pcurator solus resistit: ⁊ tũc pcedat: ⁊ vera sit obiectio aut aduersari⁹ vel pcurator. ⁊ aduersari⁹ ⁊ tũc sec⁹: ⁊ sic pñt itelligi. ll. pallegate. ⁊ dec. ista. ƺ lr̃a ista solũ dicit ipso nolẽte. vñ et postea dicit idẽ accur. dic eum suspectũ qualr̃cũq̃ ƺ non ita q remoueať: vl' suspect⁹ est interĩ: donec cã remotiõis tractať. al'. n. ad qd remotiõis cã tractareť non video. lz dñs. Ab. ibi primam consueuerit approbare.
g ¶ Affinitate. quia tunc domino timetur periculũ C. de excu. tu. humanitatis.
h ¶ Eius. s. aduersario. et tũc ipe pcurator aduẽsãi⁹ ẽ. et pofit dicẽ õtrariũ ei⁹ qõ pmo petebas. ad h iij. q vij. §. tria. v. si õ pr̃em. ad idẽ. ff. de postu. l. vl.
i ¶ Ingredi. ẽt ñ pfitẽdo: ƺ solũ pbatiõis cã. ad h. j. õ sen. ex. religio so. ij. rñ. vt. j. de regula. c. j. in prin.
k ¶ Longũ. arbitrio iudicis credo terminatũ habita õsideratiõe cause et viarum
l ¶ Uiclis pdonũ vl' hostiũ ptãte. ff. e. t. itẽ si suspect⁹
m ¶ Alia rõnabilis. vtputa etas nimis decrepita: vl' nimis iuuenis ⁊ tũc reuocaretur õ facto: vt. ff. e. ti. l. p⁹ litẽ in fi. vl' quia latitat. ff. e. l. vel exilio vel iuditio. ⁊ idẽ i (fi. io. an.
n ¶ Possit. inuitus vt. s. vidisti.
o ¶ Colusiõe sed nõne exq̃ de colusione timet: hz eum suspectũ: quare ergo ñ reuocat: vt. s. e. c. So. timet hoc sed pbare nõ põt: ad hoc. ij. q. vij. pletiq̃. vl' aliť h non vult dilatare processum cãe: q eẽt in cognitione suspensionis: vt. s. dixi: probať. ff. e. l. post litẽ. io. an.
p ¶ Adesse. Sed. quid pderit adesse: Proderit: vt q posset testes ⁊ pbationes inducere: q̃s ille comitteret: vel salteni ille pducere tneebiť noiatos a dño bñficiũ. n. iuris quod adesse possit: interpretandum estlate: ⁊ vt aliquid conferat: de ver. sig. abbate. ⁊ õ hoc p accur. ff. de in of. te. si inspecta. in prin.
q ¶ Is qui procurator hñs mandatuum substituẽdi substitutum a se, post mandatum susceptũ: etiã si eo ñ. sit vs⁹: reuocare non põt: nisi ptãtem habuit reuocãdi. si autem erat procurator ad plures causas: ⁊ in altera substituit: in alijs remanet procurator.
r ¶ Ptãtẽ: quia alias nõ poterat nisi in casibus s. e. c. j.
s ¶ Susceptũ. ⁊ lz dixerit se nolle suscipere: tamẽ domino in eadem voluntate manente adhuc suscipere poteit: vt j. e. lz.
t ¶ Usus. nõ fuerit. lz ergo dñs reuocet procuratorẽ re integra: vel añ litẽ cõtestatã. isti. man. § recte. et. s. c. proxi. in pri. cũ suis concor. et ipso facto sm id qõ dr. j. e. siquem procurator. tamen datus ad substituendũ hoc non potest post susceptum mandatũ. iam. n. suo functus est officio et poti⁹ h õstitutus a principali domino. q̃z substitutus a procuratore videť. vt dixi. s. e. c. j.
u ¶ Apostolice: q ali⁹ non subdelegat. C. de iudi. a iudice. s. de of. dele. pastoralis. et. c. vlt. de ap. cum causam.
x ¶ Aliud. s. reuocare quod possit añq̃ ille vsus fuerit: et habes hoc. s. e li. de of. dele. q̃zuis. Sed quero quare aliud in õlegato q̃z in procuratore: So. credo q sit ratio. quia delegatus principis habet a principe: q cõmittere possit. et ideo donec iudex subdelegat⁹ vti cepit: reuocare poterit. vt in pdi. õcre. q̃zuis. sed procurator de quo hic loquiť hẽt hoc ab hoĩe. ⁊ ideo cõmittendo suscepto mandato p procuratorẽ functus est officio suo: ⁊ ideo amplius non reuocat. Et no. q si compromissarius datus ad eligendũ: eligat: ⁊ electus renuit cõsentire. amplius non eligit: q suo functus est officio. s. e. li. de elec. si cõpromissarius. §. j. procurator tñ substituens nõ ẽ functus officio suo. nisi substitutus mandatũ suscipiat: vt h vides: ⁊ iõ aliõ q hic pcurator cãz agẽ ⁊ sbstituẽ poterat: ibi solũ eligẽ: ⁊ iõ citi⁹ illi⁹ expirat officiũ. Et hz supi⁹ dicta no. q cũ tres cãus sint positi. s. c. j. i qb⁹ pcurator ad iudicia sbstituit. h de alt'o tm̃ dicit. s. de eo qui mãdatũ hz. vñ de reliqs sec⁹ credo: cũ hẽant ptãtẽ ñ ab hoĩe ƺ a lege vt supi⁹ dixi: ex eo q fcũs ẽ dñs liť: vel dat⁹ i rẽ suã: al's. n. q̃re nõ sic de alijs expssisset. ⁊ facit õ deci. ad audiẽtiã. ⁊ qõ recitari solet de eo q du. in ma. quã po. per adul. c. vlti. ⁊ de conuer. infi. c. j.
y ¶ Illo. s. sbstituẽte. a dño ãt hñ hita distinctiõe: quã hẽs. s. (c. pri.
z ¶ Reuocandi. tunc n. non expirat mandatum ex quo penes eum potestas remanet reuocandi. ⁊ facit optime s. e. li. si delegatus. de of. dele.
& ¶ Omnes. potest ergo constitui ad vnam ⁊ ad plures ⁊ ad omnes causas procurator. ff. e. l. j.

a ¶ Exercere. sic et delegatus ab alio q̄ a principe ad vniuersitatē cāꝝ vnā delegat: et i alijs iurisditionē retiet. ff. d iu-
b Q Ui ad agendū. datus ad agēdū defen(di. cū ꝓtor §. j. dere cogit vel satisdare de defendendo. ff. e. l. seruū. i fi
c ¶ Speciale vt. j. §. vlt. cū fi.

fi. et sequēdo vber. idē dicebat qđ dicit hec. dec. et idē no. ho. de pc. petitio in. j. glo. et satis olim hec c dicebamus p decre. dilectus. vbi est h satis expssū. sed glo. vi debat ibi tacite cōsentire: q gnāliter fuerat constitutus ad negocia et ad iudicia.

d ¶ Nō dz. et sic non vz tantū genus quo ad speciē q̄ztū species: ad idē. s. de ap. c. ij. de hoc hēs s. de of. or. si sacerdos. xxiij. di. quanq̄z.
e ¶ Non expssos. nō tn̄ p hoc mrimoniū ɔhere poterit vt. j. e. c. vlt. nec poterit ɔ electū vel ꝑsuz opponere crimia vl defectus: vt in cle. eo. ti. non potest.
f ¶ Admittet. no. p illa opinione bul. et alioꝝ doc[t]o. legū q paciscens q casum fortuitū nō opponet: aut aliquos expssit secuta gnāli clā: aut nullū: vt i pmo casu teneat renūciatio: in scdo vo fi. et no. hāc māz per accur. ff. siqs cau. h et si §. siqtū. et recitari solet s. depositi. bona fides.

nis officium exercere[a]. I dez.
Q Uia[b] ad agēdum: et dēfendendū: ac generalit ad oia: etiā si mandatum exigant speciale[c]: constituit ꝓcurator ex vi generalitatis huiusmōi ad aliquem articulum in quo speciale mandatum exigitur: admitti nō debet[d]. ¶ Sed si aliquis vel aliq de articulis spāle mandatum exigentibus specificati fuissēt adiecta clausula generali: tūc ad expssos[e] ēt admittet[f]. ¶ Procurator quoq̄z absq̄z speciali mandato[g] iuramentū deferre[h]: transigere: vel pacisci[i] non pōt nisi ei bonoꝝ vel cause admistratio libere sit concessa[k]. I dez.
Q Ui[l] generalit[m] cōstituit ad negocia procurator agere: ac expiri[n] pōt exceptis his casibus[o]: qui mandatum exigūt spāle. Reduz vo ad negocia: sed etiam ad iudicia pōt filiusfamilias[p] absq̄z pris assensu fieri ꝓcurator. ¶ Lz autē quis post. xvij. annuz[q] ꝓcurator ad negocia[r] licite deputetur: ad iudicia tamē nisi maior. xxv.[s] annis fuerit deputari nequibit. I dem.
S I duo[t] procuratores simul[u] non adiecto insolidū[x] deputentur: vnus sine alterio non debebit admittit[y]

m ¶ Generaliter no. q generalis pōt fieri ꝓcuratoris ɔstitutio: et dicit hoc. s. e. pe ntitio.
n ¶ Experiri. i. defendere. s. de iudi. c. j. Alibi pōs p agere. s. de cō pos. pastoralis.
o ¶ Casibus. exēpla vide. s. c. pxi.
p ¶ Filiusfamilias. nō dubitam q filiusfa. possz ɔstitui ꝓcurator. s. e. nō iniuste. et. ff. e. l. filiusfa. §. ipe quoq̄z. Sz an sine mādato pris possit cōstitui dubitabat: et videbat q nō. qz p se nō admittit: ergo nec p alio: cū iterdū admittat ꝓsequi nō p alio. ff. de postul. l. j. §. ij. iij. q. vij. §. tria. et no. de hoc p accur. C. de bo. q̄ li. l. vl. §. j. in fi. Sed qz nil deperit pri iccirco admittit sine mandato: vt h. et ē fi. j. de iudi. c. vl. §. vl. vbi aūt depiret pri hērent locū iura pdicta: ad hoc ff. ad trebel. ille a quo. §. fi. ff. d i inte. re. cū mādato. i fi.
q ¶ Xvij. annū. isti. q et ex q. cā. ma. pos. §. iuste. sic et aduocatus peregisse dz vij. an. ff. de postu. l. j. §. inuitū. iij.
r ¶ Ad negocia. no. ho. s. e. nō iniuste. in(q. vij. §. verū. iiij. glo. q ꝓcurator datus ad negocia maior. xvij. et minor ad negocia agere et experiri. nā ex quo ꝓcurator ad negocia agere pōt: vt. s. pxi. Rū. et minor. xxv. andat ad negocia vt h: ergo et aget: vt ibi. Jo. an.
s ¶ Xxv. ff. eo. ti. minor. C. de his q ve. eta. ipe. l. fi. C. e. ti. l. exigendi.

g ¶ Mādato. vel eo q habeat viz ipsius specialis mādati vt s. pxi. Rū.
h ¶ Deferre. ff. de iureiurā. iusiurandū. j. §. fi.
i ¶ Vel pacisci. C. de transac. transactionis. vbi de hoc. ff. e. ti. l. ꝓcurator cui libera. et l. mandato. et s. de transac ɔtingit. et de ar. p tuas. nec i integrū restitutionē pro alio petere. s de re. in inte. corā. vbi de hoc. et hoc qn̄ principaliter petit: secus si icident. s. eo. ti. suscitata. C. etiā p plura. cām in ite. resti. agi pos. l. vnica. Itē in cā suspecti tutoris. ff. de ꝓcu. nō solū. §. fi. Itē vbi sunt duo ꝓcuratores oīum reꝝ alicuius: tūc eni nō pōt vn9 ab alio sine spāli mādato exigere. ff. e. l. q duos. et l. itaq̄z. Itē de interdicto de lib. exhi. et dedu. ff. e. l. pōponius. in prin. Itē in acceptilatione. ff. de accep. l. iij. Itē i rescriptoꝝ impetratione. s. de rescrip. nōnulli et c. ex parte. Itē in cā matrimoniali sz vin. s. q. ma. ac. pos. c. ex lris in parte deci. sa. ar. ɔ. s. e. ti. accedēs. sed ibi parentib9 agentib9 de mrīmonio filioruz accessit ipoꝝ ɔsensus vt ibi no. Itē fm quosdā i voto trāsmarino. s. de vo. ex multa. i pn. v. illis. Itē in ɔsūptoꝝ instrumētoꝝ exēplatione: de fi. instru. c. vlt. Itē in his que se. ap. sibi spālit reseruauit qđ dic vt no. de of. le. q trāslationē. Itē i ɔhendo mrimonio. j. eo. c. vl. et in sponsalibus: q cle. vel vo. veniēs. i ɔpromisso. s de arb. p tuas. Itē i absolutione petenda ab excōicatione de sen. ex. qđ de his. i fi. et ar. de pe. di. j. q̄ penitet. Itē in oblatione filij idolis facienda: de ɔse. di. iiij. q̄ris. in pn. Itē i ɔhēda excōicatiōe. xxiiij. q. ix. si hēs. in pn. Itē i pstatiōe iuramēti d calūnia. j. de iura. calū. c. vl. Itē i casu. s. eo. li. de ele. ꝓcur. et de hoc vide in spe. e. ti. §. j. v. Itē op
k ¶ Concessa. vel dat9 sit i rē suā. In trib9 (ponit. q lz hēat. ergo casib9 h pōt. s. qn̄ hz spale: qū hz generalē et liberaz: qn̄ datus ē in rē suā: hec pbant. ff. eo. l. ꝓcurator cui libera. ff. d iur iur. l. ius urandū. § fi. et l. se. C. de nouat. l. nō abstulit et. ff. de solu. l. hoc iure. et no. C. de transac. l. transactionis.
l Q Ui generaliter. nō eget summa: qz satis summat seipm hoc pmū dictū ponebat guil. p qōne in spe. e. ti. §. j. in

t S I duo vel plures. Emanauit hec decre. ad declaratiōz eoꝝ q no. io. ij. q. vij. §. forma. et ber. s. eo. ti. nō iniuste. et accur. ff. e. ti. l. plurib9. et inno. et ho. s. eo. in nra. et guil. in spe. e. ti. §. rōe aūt. ver. qđ si duo. et v. se.
u ¶ Simul. qz secus si diuersis tpib9. ff. eo. l. siqs tn̄. §. fi. et s. eo. nō iniuste. et hoc iō qz dando scdm videt pmū reuocare: vt i pdictis iurib9 et hoc est verū nisi exꝑmat se nolle pmū reuocare. ff. de le. j. siqs plurib9. ad hoc. j. e. siquē. et hoc verū itelligo etiā si scd9 ꝓcurator nolit suscipere mādatū. ar. l. isti. qui mo. te. infir. h. posteriore. vbi dicitur q scdm testm̄ rumpit pmū: lz ex secūdo testamēto aliqs heres fact9 nō sit vel eē noluerit sic et h ar. pdictoꝝ iuriū et h tractat guil. i spe. e.
x ¶ Insolidū. aliqd (ti §. rōne āt. v. lz cū dato secūdo. opat h non p oia: qđ sonat vt. j. patet.
y ¶ Admitti aliud i executorib9 vltime voluntatis: vt j. de testa. c. vl. in fi. et in ꝓcuratorib9 datis ad iudicia spūāliū cāꝝ: vt. j. e. c. §. sane et in tutoribus. ff. de admi.

secus[a] si sint insolidū constituti sed tunc illius melior erit cō ditio: qui per litis[b] cōtestatio nem negocium primitus oc cupabit[c] ℂ Post occupatio nem autem huiusmodi alter se intromittere negbit vlteri us cū ille litis dn̄s[d] sit effectus: nisi dictū i ↄstōe fuisset. q ñ si eret melior ↄditio occupātis[e] tūc. n. q occupauit infirmari: mori absētari: vel als ipediri ↄtingat: aut si proseq forte no lit: poterit alter suscipe: ac pfi cere negociū ab alio icboatū[f] dū tñ ab alia si fuerit ali⁹ sub stitut⁹: nā si sit: is pferri[g] ðbe bit eidē. ℂ Ceterū vbi nullo substituto[h] alt[i] suscipit negoci n3 psequndū is q occupauit p mit⁹: ipm[k] resumē postea ipe dimēto, cessante negbit[l]: nisi forsan illū ↄtingeret ipediri[m] ℂ Sane i elcionū: postulatō nū puisionū: ɀ alioꝝ spūaliū negocioꝝ cāis[n]: cū talia cele riorē[o] expeditionē exigē dino scant volum⁹ spālr[p] obſuari vt si pses pcuratores sil' i eis fuerit nō isolidū[q] deputati iu dex: ne pp eoꝝ cōcursuȝ nego cia eadē itricari[r] cōtigat ido niorē[s] ex ipsis eligere valeat ɀ ille solummodo psequatur habeatq3 quicquid cum illo sic electo factū extiterit: plenā roboris firmitatē: nec ad pse quendū ali⁹ admittat postino dū: nisi put eū q non occupat negociū: censuimus post occu patione factā ab alio superi⁹ admittendum[t]. Idem.

Licet[u] is q pcurator[x] cōsti tuit ab absēte[y] dixerit pñ

ab.decreto.i fi. ɀ in his de benignitate secus ē receptū: vt ibi. Et ē rō dicti: q2 hi duo cēsent p vno. s. eo. li. de elec. c. pe. §. j. Est ergo hoc necesse q vterq3 admittat: sicut in iudicib⁹ datis sine clausula. s. de of. de lec. cām mrimonij. Sed qd dices ecce vnus ↄfitet: ɀ alter ne gat qd erit? Super hoc fuit dissen sio. dicunt qdam q facta est li. ↄte. ɀ stat ↄfessiōi. qd sic pbat: si dn̄s pn̄s esset ɀ cōfite ret ɀ negaret: sta ret ↄfessioni que ↄ eū ē. ff. ð inter. ac. de etate. §. j. er go idē in his q p sonā dn̄i repn̄tāt Alij dicūt q eli gere pōt dn̄s: vtrū stet negationi vl' ↄfessioni: ar. s. ð re iudi. duob⁹ ɀ. ff. ð re. iudi. duo iudices. Tertij di cunt ɀ forte meli us sm inno. q p talē rōnē non sit li. ↄtes. ȝ pce dēdū est ↄ dn̄m tāq3 ↄ ↄtumace3 p eo q non mi sit pcuratores in structos: de iura. calū. in ptractandis pma opinio placuit ho. s. e. i nfa Mihi placet vltima: q2 ↄfessio vel negatio vni⁹ soli⁹ etiā altero nō resistente nō v3: vt. s. in pn. multo min⁹ altero resistente: ad hoc. s. e. li. de elec. c. pe. §. si aūt. Et pp euitanda hec dicebat ber. s. e. no. iniuste. qd satis erat equū: q siue adijceret insolidū. siue nō sēper iu dex eligeret idoniorē: ad hoc. ff. de. accu. si plures. ff. ð admi. tu. si plures. ȝ ñ ē veꝝ nisi i cāu. j. e. §. sane. vi. aūt dicebat ob predictā cām procurato. tales nō admit tendos. S3 vera est eius opi. i casu. s. eo. li. ð elec. c. pe. §. si aūt. als non: vt hic vides.

a ℂ Secus. s. q2 tunc vnus admittet sine altero.

b ℂ Litis ↄte. q2 tūc demū agere videtur. ff. rē ra. ha. l. amplius ad hoc. s. ð off. ðle. relatū. ɀ ð v. sig. exparte. ij. ɀ ↄcor. ff. e. l. plurib⁹. Interdū aūt dicitur quis occu pare: q2 pmo ad sniā3 deuēit: vt in auē. de pecul. ɀ in noxali. ff. de pec. si vo. ff. de noxal. siquis a multis. q2 nō psumit qs astrictus: ɀ ideo ibi aū sniā3 null⁹ occu pare videt ar. C. de aet. ɀ ob. l. negantes. Et delegatus cū clausula: vos vel alter vestrū occupat p quālibet in cboationē iudicialē. s. de of. dele. cū plures aliqñ ni hil operatur occupatio. ff. de dā. infec. si finita. §. iulia nus. ff. vt i pos. legato. l. is cui. §. q prior. vbi oēs equa lit in possessionē mittūtur: l3 ptes ibi faciāt p ↄcursū.

c ℂ Occupabit. in bona significatione: sic. vij. q. j. fact⁹ est cornelius. alibi. i. mala. e. li. de ele. gnāli. vbi. de h.

d ℂ Dominus. s. e. c. j. cū suis concor.

e ℂ Occupantis. ɀ nihilominus contra voluntate3 do mini melior fiet ipsius occupatis conditio: q2 statutum iuris immutare non potuit in totū: ad hoc. s. de testa. requi sisti. ɀ c. tua. ff. de le. j. l. nemo. si ergo nō v3 in totū. vt agit va leat pro ea parte ɀ eo mō quo valere potest: ad idē. j. de de spon. ipu. c. j. §. j. ɀ determinatum est h qd dubie tractabat guil. in spe. e. ti. ratione autem. v. qd si dictum fuit.

f ℂ Incboatum. si. s. e. ti. de of. dele. cum plures.

g ℂ Preferri. ē eni cōsti tutus ab eo q potior est clausula non ob. vt. s. vi disti excludet ergo illu3 cu3 vices potioris ge rat: ad hoc. xciij. di. c. vl. ɀ xciij. di. c. j. j. de prebē. hi qui.

h ℂ Substituto. ab occu pante. Nunquid hunc reuocare possit? Dic vt dixi. s. eo. ti. is qui.

i ℂ Alter. collega datus cū eo insolidum.

k ℂ Ipsum. negocium.

l ℂ Cessante. ar. ↄ. s. e. li. de ele. cupientes. §. q si. ɀ. j. de sen. ex. eos q. vbi cessante impedimento tenet qs ad hoc ad qd prius tenebat: ȝ h iā ali us occupauit: ɀ eo casu q̄potuit: vnde nec. vtus clausule hoc operature vt vides.

m ℂ Impediri. ɀ tunc il le assumet: nec ille sbsti tutū dare poterit: cū litē nō fuerit contestatus. s. e. c. j. §. j.

n ℂ Causis. secus in negocijs etiam spūalibus: vt patet. s. d ele. c. pe. §. si autem. quod est ↄ ɀ ibi dixi.

o ℂ Celeriorem. de hoc vide quod dixi. s. e. li. de ele. c. vlti.

p ℂ Specialiter. no. ergo q fauor aliquid inducit ↄ ius posi tiuum qd habuisti. s. in prin decre. Et no. p hanc lrā3 repro batā illā opi. q videbatur eq ber. s. eo. non iniuste. q siue esset clausula insolidū siue nō: iudex poterat eligere: sed non est veꝝ nisi in spūalib⁹: vt h vides: ɀ facit p illa opi. ff. de popu li ac. l. ij. sed nō ob. q2 ibi plus tangitur vniuersitas q3 priuata psona. ɀ ideo fuit electio magistratus

q ℂ Non in solidū. si enim i solidū nō esset spāle: q2 oi casu iudex eligeret: si ambo concurrerent: ɀ simul occuparent: ad h. s. de ele. c. pe. §. i.

r ℂ Intricari. vt ex ↄrijs responsionibus parat igitur viā ex peditioni negocij: puidet dn̄o abñti: occurrit partium labo ribus ɀ inutilibus expensis: ad que oia tenetur iudex. s. e. li. de off. or. vt litigantes de rescrip. statutū.

s ℂ Idoniore3. ff. de. accu si plures. ff. de admi. tu. si plures ɀ videtur idonior magis honestus: ɀ q melius merita cause nouit. s. de iur. cal. in pertractandis.

t ℂ Admittendum. s. quando non dedit subſtitutum ɀ non potest. vel nō vult psequi.

u ℂ Licet. pcurator qui renuit acceptare mandatum penite re potest q̄3diu constituens in eadem perseuerauerit vo luntate.

x ℂ Procurator ad iudicia vel negocia non curo: cū non di stinguat: ɀ eadem ratio sit vtrobiq3.

y ℂ Absēte. pn̄s igitur ɀ absens quis potest constitui procu

tatū sibi suscipe[a] nolle[b] mādatum: hoc tñ neq̄ꝙ obstante[c] ꝙ diu[d] ꝯstituēs i eadē ꝑsiteris volūtate ip̄z[e] acceptare potis qñ cūq; placebit[f] Idem.

Siquē[g] sub ea forma q̄ti ens te abesse[h] cōtigerit. ꝯstitueris ꝓcuratorē ad cāz ñ iō lz tractes eā postmōz ꝑ te ip̄z ꝓcuratorē ip̄m dignosceris reuocaſ. quimo ꝓcurator idē ꝓcuratoris assūet[i] officiū qñcūq; te ꝯtigerit absentare. Secus[k] si simplr a te fuerit ꝯstitut⁹: tūc eni siue añ litē[l] cō testatā: siue p⁹[m] ad cāz ip̄az venias: nō vt ipi ꝓcuratori assistas[n] sz vt cāz tractes eādē: tractādo ip̄az eū reuocare censeris nisi dicas expresse ꝙ ip̄suz vis in officio procurationis hoc nō obstante manere[o] vel nisi ꝙ non animo reuocandi hoc facias: ex aliquibus appareat coniecturis vt si forsan alqs imineat articul⁹ i q̄ tu nosti meli⁹ veritatē[p]: aut si sit ꝓcurator ipse infirmus. vł forsitan se absentet: seu qcqd aliud acccidat[q] propter quod ipsi cause tua sit presentia opportuna[r] Idem.

Procurator[s] nō alr censef idone⁹[t] ad mr̄imōiū cōtrahēdum[u] ꝙ si ad hoc mādatum habuerit speciale[x]

rator: vt h ⁊. ff. eo. l. j. s. de confir. vti. vel inuti. cū dilecta.

a Suscipe. ꝙ si scienter illud sine ꝓtestatione recipit: dñm q pro eo debite cauerat super inclusis in ꝓcuratorio defendere cogitur. vt in cle. e. ti. c. j.

b Nolle. de nolle ⁊ velle quō alterum extensiuū alterum vide quod no. ff. de v. obli. sigs postulatus sit.

c Obstante. ⁊ sic no. spāle ꝯ rlaz. j. de reg. iur qō semel cū suis cōcor.

d Quaudiu. si ergo mutasset voluntatē: vel cām agendo: vel aliuz ꝓcuratorē dando secus ē vt dixi. s. c. pri. i pn. ad hoc. j. c. pri.

e Ipsum mandatum

f Placebit. ar. ꝯtra. ff. suc. edic. l. j. §. qui semel. vbi si ille q est primi gradus: dixerit se nole succedere: statiz ius deuoluiſ ad eū: q est scdi gradus sibi erat ad quē ex renūciatiōe ius deuoluebaſ: h ad nullū aliuz: q̄z ad dñm ip̄m ꝓcuratorē cōstituētez: vñ satis dici pōt ꝙ de quadā perseuerantia volūtatis ⁊ eqtate ille vel nō desinit eē ꝓcurator: vel si desinit iure ꝑmittente reassumere potest: ⁊ forte statutū fuit: ne contingat ꝑꝑ ꝓcura. defectū negocia ꝓtelari: ad hoc. s. c. pri. Credo tñ ꝑ p̄dictā. l. ꝑ hanc lr̄am q̄zdiu ⁊c. si dñs dixisset cōstituo talē: q si reiuerit talē cōstituo: nō habere tūc locū hāc decre. Et no. ar. ꝙ si electus p̄stata sibi electōe renuat ꝯsentire: adhuc electoribus i eadē volūtate manentib⁹ poterit ꝯsentire: al's nō. qō verum est: quia a principio renuunt: ⁊ quasi inuiti trahūtur vi. ij. q. j. episcopatum. ⁊ c. in scripturis. io. an.

g Siquem sub ea. dñs dans ꝓcuratorem quotiens contingit eū ab esse: cām tractādo ꝓcuratorē non intelligitur reuocare: secus si simpliciter: nisi exp̄sse ꝓtestetur: ꝙ ip̄sum reuocare nō intendit: vel al's hoc appareat ex ꝓbabilib⁹ cōiecturis. Dec. ista approbat qō no. ꝑ inno. ⁊ ho. s. e. c. petitio. ⁊ vide quod no. ff. manda. qui mutuā. §. nō ideo.

h Abesse. sub hac ergo forma potest dñs ꝓcuratorē dare: sic ⁊ delegatus pape sbdelegatū pape. s. de offi. dele. si delega

i Assumet si. C. de cur. fu. l. pe. ff. māda. q mutuā. §. (tus. e. li. non ideo io. an.

k Secus. s. q2 nō assumet: ⁊. j. declarat quare.

l Ante litē. tunc reuocatur sine cā ⁊ inuitus vt. s. e. c. ij. cum suis concor.

m Siue post. ad h. s. eo. non iniuste. ff. e. l. pluribus. ff. man q mutuā. §. nō iō minus sed ꝯ. s. e. c. ij. vbi, post litē ꝯte. ꝓcurator noñ reuocatur. So. quidā dicunt hunc casum addendū. s. ꝙ ꝓcuratorē post lit. ꝯte. a se nō reuocat dñs vt det aliū ꝓcuratorē: sz si cām tractat: bene. Sed ad hoc ꝯdicit finis ip̄i⁹ decre. que dicit ꝙ adesse potest sed non tractare: ⁊ est expressum C. e. l. ꝓcuratoribus. vbi habes ꝙ post contestationem a procuratore factam non habet dñs potestatem ꝓsequēdi negocium. dic ergo ⁊ verius ꝙ decre. ista ⁊ supradicta iura loquuntur: quādo dño post litē conte. non contradicitur litis assumptio: vt legitur ⁊ no. ff. e. ti. l. que oia. ⁊ ideo illa lr̄a que est. s. e. ti. e. li. e. ij. ibi ip̄o nolēte. soluit ꝯrium: ⁊ ita etiā tenent p̄dicti doctores in decre. petitio. s. e. si autē contradicitur tunc locū hz decre. illa ꝙ cā cognita reuocabitur. al's nō

n Assistas. qō pōt eo iuito. s. e. q̄zuis. i fi. ff. e. l. paulus ff. de iof. te. si suspecta.

o Manere. ad idē. s. e. si duo. ⁊ no. ꝑ protestatōe q2 hec saluat ꝙ sine ip̄a perderetur: de hoc. s. de consti. cum. M. ⁊ de ele. cumana. ⁊. xxviij. di. c. j.

p Ueritatē. ff. e. l. si actor. j. de iudi. c. j.

q Accidat. puta q2 vinculis detinetur. s. e. q̄zuis

r Opportuna: pone ꝓcurator ñ habebat mandatū iurandi de calū. vnde oportuit venire dñm: ⁊ iurare. j. de iura calū. c. vltimo.

s Procurator. Tria dicit. Primo ꝙ procurator ad cōtrahēdū matrimoniū dz hr̄e spāle mādatū: scdo ꝙ talis ꝓcurator non substituit: nisi ad hoc mandatū habeat: tertio ꝙ si talis procurator reuocatus ēt ignoranter cōtrahit nō tenet matrimoniū.

t Idoneus. an per procuratorē possit ꝯhi mr̄imonium: de hoc nō dubitaſ ꝑ canonē. xxxij. q. ij. honorantꝰ s. de cōuer. coniu. ex parte. ij. ⁊ qui cle. vel vo. c. veniēs ad idē de matrimonio cōtrac. c. ij. ff. despon. sufficit. ⁊ l. vl. ⁊. ff. de ritu. nup. mulierē. oēs. n. cōtractus q consensu ꝯhuntur inter absentes contrahunſ. ff. de contrahen. ēp. l. j. §. ē aūt. sed ꝯ. s. de sponsa. du. c. i. vbi corde tñ ⁊ ore ⁊c. Sed dic ꝙ satis dicitur ore consentire: q ꝑ ꝓcuratorē consentit. j. de reg. iur. qui ꝑ aliū. Sed an ꝓcurator ille debeat ad hoc habere speciale mādatum dubitabaſ: dicebam⁹ autē ꝙ sic sicut ⁊ in aliјs casibus quos notaui. s. eo. li. ⁊ ti. qui ad agendum. §. vl. ⁊ ad hoc facit. s. de despon. impu. c. j. ⁊ insti. de nup. §. j. ⁊ expressum erat. ff. de ritu. nup. l. generale ⁊. l. mulier

u Contrahendum. nec ad cām matrimonialē (erem. agēdam: vt dixi. s. e. qui ad agendum. §. vl. ſm vinc. sz ad hoc contra. s. e. accedens. sed sol. vt. ibi no. ber. in fine vltime glo.

x Speciale. sz nūqd si hz gnāle cū qbusdā exp̄ssis clausula subsecuta: vt. s. e. li. ⁊ ti. qui ad agendū ꝯhere re poteit videſ ꝙ sic ꝑ illud. c. sz contrariū credo vt ibi dixi. dico eni ꝙ illa clausula generalis que sequiſ specialia expressa similia icludit: sed nō lōge maiora: vt est in cāu nr̄o: nōbiliter. n. tale concedi debet ⁊ hoc voluit hec littera: ad h. xij. di. nos ꝯsuetudinē. s. d rescrip. sedes. C. de iure rescrip. l. j. ff. de vi. tri. ⁊ oleo le. l. vl. i fi. ⁊ ad h fac finis hui⁹. c. marie cū regraſ spāle mādatū

¶ Et quãuis alias is qui cõstituitur ad negocia procuratorꝫ alium dare possit[a]: in hoc tamen casu propter magnuꝫ qđ ex facto tam arduo posset periculuꝫ iminere: non poterit deputare[b] alium: nisi hoc eidem specialiter sit commissum[c]. ¶ Sane[d] si procurator anteq̃ contraxerit[e] a domino fuerit reuocatus[f] contractum postmodum matrimoniũ ab eodem: lꝫ tam ipse: q̃ ea cum qua contraxit: reuocationeꝫ huiusmodi penitus ignorarent[g]: nullius momẽti existit[h] cum illius consensus defecerit: sine quo firmitatem habere nequit[i]. Gregorius.x. in concil. generali lugđ.

De his que metꝰ uel cã fiunt.

Absolutionis[k] beneficium ab excõicationis[l] sentẽtia: vel quãcunqꝫ reuocationeꝫ[m] ipsius aut suspensionis[n] seu ẽt iterdicti[o] p vim[p] vel metũ extorta[q] pñtis ꝯstitutionis auctoritate oĩno viribꝰ vacuamus[r]: ¶ Ne aũt sine vindicta violẽtie crescat[s] audacia eos q absolutioneꝫ: siue reuocationem hꝰi vi vel metu extorserint[t]: excõmunicationis[u] sentẽtie decernimꝰ subiacere[x]. Gregorius.ix.

ꝫ de expressa persona vt statim dicam: ꝛ sic dubitatio nõ pcedit. Sed qđ dices nunquid sufficit spãle mandatũ ad ꝯhendũ: vel requiritur speciale de certa persona expssa: ꝛ videtur q̄ nõ requiratur expssa psona: ar. s̃. eo. c. j. ij. Rñ. Sed dic. ꝯ p. l. ff. de ritu. nup. l. generali. ad h. s̃. đ arbi. innotuit. cum suis ꝯcor. ꝛ q̃ no. xxix. q. j. in sũma.

a ¶ Possit. libere ꝛ qñcũqꝫ. s̃. eo. c. j. in fi. ꝛ. ff. mãda si procurator.

b ¶ Deputare. ꝛ sic fallit illa regula: ad idẽ. ff. de ritu nup. generali in principio.

c ¶ Cõmissũ. concor. s̃. e. c. j. ij. Rñ. s̃. de of. dele. is cui. ꝛ. c. vl. §. vices quoqꝫ.

d ¶ Sane. hoc. qđ dicitur hic notabat Jo. lxiij. di. tibi dño. ꝛ. xxx. q. v. nec illud.

e ¶ Contraxerit. matrimoniũ dicꝫ ꝯhi per mutuũ ꝯsensuꝫ: ꝛ ẽ verũ in hoc casu: secus in matrimonio spũali: q: ex quo clerici elegerunt: lꝫ adhuc nõ sit. per mutuũ electi ꝯsensũ matrimonium spirituale ꝯctũ: tñ penitere non poterũt. s̃. de ele. publicato. ꝛ. c. cũ inter canonicos. ꝛ facit ad hoc de traslatione inter corporalia.

f ¶ Reuocatus. vel vetitus ne ꝯheret. Quid si iurauerat dñs nõ reuocare vel penitere: Idẽ lꝫ piurus sit: ꝛ de eo sibi debebat pnia imponi: de spõ. sicut. ꝛ. c. si iter. l. si. đfuit. n. ꝯsẽsus: ꝛ sic idẽ iuris cũ eadẽ sit rõ. io. an.

g ¶ Ignorarent. speciale in hoc casu cũ alš reuocatio procuratoris ad negocia ad ipm pcuratorẽ venire debeat: de quo dic vt. s̃. de rescrip. ex parte decani. De reuocatione pcuratoris ad iudicia dixi. s̃. e. c. ij.

h ¶ Existat. ar. ꝯ. ff. de diuor. l. si peniteat. reuocatũ est ergo mandatũ lꝫ mandatarius hoc ignoret. q̃ꝫq̃ꝫ agat ne sine culpa sua dãno afficiatur. ff. man. si vero. non remunerandi. ꝛ. l. si mandassem.

i ¶ Nequit. xxvij. q. c. j. ꝛ. ij. ꝛ p totũ de spon. cũ locum ꝛ. c. tua. ꝛ de despon. ipu. c. j. Et hec est ratio quare furiosus non ꝯhit: q: nõ potest consentire. xxxij. q. vij. neqꝫ. ꝛ. s̃. de spon. dilectus.

k Absolutionis. excõicationis suspensionis vel interdicti. Absolutio vel reuocatio per viꝫ extorta non tenet. secũdo dicitur q̄ extorquẽs excõicatus ẽ ipso iure. huius decre. fuit dubitatio: q: regulariter q̃ p metũ fiunt: valent ꝛ obligant quod dic vt no. xv. q. vj. c. auctoritatẽ. ꝛ. s̃. e. c. abbas. fallit in casibus ibi no. ad quos adde istum ꝛ quia sicut iniusta excõicatioˀ ligat: sic videbatur de iniusta absolutiõe: de pe. di. j. verbum.

l ¶ Excõicationis. etiã iniuste. humiliter debebat enim absolutionẽ petere: non per metũ cõpellere: q: sententia pastoris siue iusta ꝛc̃. xj. q. iij. c. j. ꝯm guil. ꝛ gar.

m ¶ Reuocationem differentiam facit inter absolutõꝫ ꝛ reuocationẽ. Et põt dici absolutio solẽnis: que fit iusta formaꝫ ecclie: reuocatio verbalis sine solemnitate: vel vbi temuit excõicatio: locũ hꝫ absolutio: vbi nõ temuit reuocatio vel refertur reuocatio ad absolutionẽ ad cautelam.

n ¶ Suspensionis. intelligo indistincte vt loquitur. i. ab officio siue a beneficio siue ab igressu ecclesie. j. de sen. ex. is cui.

o ¶ Interdicti. ista tria sunt paria: q: oĩa sub ecclesiastica censura ꝯtinẽtur ꝛ secuꝫ trahunt executionem. vnde sequens appellatio non suspẽdit earum effectũ. s̃. de appel. pastoral. ꝛ. c. ad hec qm. j. de sen. ex. is cui. ꝛ in scriptis ferri debent. j. đ sen. ex. cũ medicinal. §. ꝛ hec eadem.

p ¶ Uim. vis est maioris rei impetus: cui non põt resisti. ff. e. l. j. in fi. ꝛ. l. ij. ꝛ quot modis sumatur ꝛ quot actiones vel interdicta inducat: no. s̃. e. ad audientiã. Metꝰ aũt est trepidatio mentis instantis vel futuri periculi cã. ff. e. l. j. ꝛ exigitur q̄ presens sit metus lꝫ futurũ sit periculũ. ff. e. l. metũ. ij. Et quis metus excuset: nõ. s̃.

q ¶ Extorta. sic nec subditi electi a prelatis debent (e. dilecti. transcundi lnĩaꝫ extorq̃re. s̃. e. l. de elec. quorũdã. io. an.

r ¶ Uacuamus. ipo iure: h vacuaĩ qđ fit p metũ: alibi per actionẽ qđ metꝰ cã: alš p ꝯstõem pncipum: alš per iudicis officium: qđ dic vt nõ. s̃. e. cũ dilecti. Quid in excõicatione per vim vel metũ extorta: vĩ q̄ idem. s. q̄ ipo iure non valeat: q: par ius ligãdi ꝛ absoluẽdi dñs eẽ voluit: đ pe. di. j. vbũ ad h xj. q. iij. iniuste. sed dic ꝯ ꝯm guil. xj. q. iij. quatuor. põt tñ p exceptiõꝫ elidi vt ibi no. ar. ff. de fur. interdũ. §. j.

s ¶ Crescat. nã si negligenter ea que male ꝛc̃. xxxv. q. ix. loci. s̃. de vi. ꝛ ho. cleri. vt clericorum.

t ¶ Extorserint. si ergo metũ intulit ꝯ iudex absoluere noluit nõ hꝫ hec pena locũ: q: verba ꝛc̃. s̃. de clericis nõ resi. relatũ. cũ suis ꝯco. ꝛ optie facit. ff. de inius. vo. l. q̃ꝫuis alš tñ puniẽ iferens pro q̃litate delicti. ff. ad. l. aq̃l. l. ita vulneratꝰ. io. an.

u ¶ Excõicationis. no. excõicatuꝫ amplius excõicari: qđ dic vt no. iij. q. iiij. engeltrudaꝫ. ꝛ de iudicis ita quorũdaꝫ si ãt nõ ipe excõicatus: sed alius metum inferat non excommunicatus erit: tunc non sumatur pđ ctum ar. Sed nunquid hoc casu ipe excõicatus: interdictus: vel suspensus incurrit hãc penam: dic q̄ sic: si mandauit: vel eius nomine factum ratũ habuit. s̃. de elec. sciant. j. de sen. ex. cum quis. nec dicaꝫ istos penam euadere: lꝫ absolutor postea ratũ habeat illud quod ab initio coactus fecerat: q: statim ab initio ligati fuerunt: absolui tamen poterunt per suum ordinariuꝫ: cũ cõditor canonis sibi non retinuerit absolutionẽ. j. đ sen. ex. nup. ꝛ dixi. s̃. e. li. de ele sciant. ꝛ in hanc penã incidit: g p penã amissionis rex ad h cõpellit ipsũ excõicatorẽ: vt. s̃. e. c. abbas.

x ¶ Subiacere. Quid si compullit per vanum metuꝫ: de quo tiere nõ debebat. nũqđ tũc locũ hꝫ hec pẽa Dic q̄ nõ hꝫ gar.

q: talis metꝰ nõ īducit restõnē: nec ꝓprie appellaꝭ metꝰ. ff. e.t. l. metū. cū. ll. seq. ⁊ .l. nec timorē. Et qs sit iustꝰ metꝰ. no. s. e cū dilecti. ille ergo metꝰ q putaꝭ iustꝰ ad reuocandū ea q̄ ꝑ illō fiūt: ille penā ꝯstõnis inducit. io. an.
a Ecclesia q̄. eccl'ia post q̄drieñium nõ admittiꝭ ad petendū restõnē ꝯ sniaȝ vl' ꝯctū: nisi rõnabilis aliq̄ cā h suadeat. Oliȝ extra gabaꝭ decre. ista. ⁊ q̄dā ītitulabāt eā alexan. alij gre. ix. ⁊ eius fuit vt h vides excepto fine q super additꝰ fuit vt ibi dicaȝ. Emanauit aūt ad declarationē eoꝝ q̄ no. i glo. ⁊ oēs antiq ⁊ moderni. s. e.c.j.

De restitutione in integrum.

Ecclesia[a] q̄ ad retractādā sniam[b] vel ꝯctū[c] ꝑ bñficiū[d] restõis in integrum postulat se admitti: si quadriennij[e] spacium post sit lapsum ⁊ negligenter[f] omiserit: non est ad beneficium huiusmodi admittenda[g]: nisi preuaricatiõis[h]: vel fraudis manifeste[i]. probetur[k] super hoc interuenisse commentum[l]: aut alia[m] rõnabilis causa[n] subsit q̄ supiorē mouē ꝺbeat ad id bñficiū ꝯcedēdū. Bonifa. viij.

Si aduersus[o] cõfessionē[p] i iudicio[q] a se[r] factā lesa[s] ecclesia bñficiū restitutionis in integrū[t] ifra quadrienniuȝ ab ipius confessionis tēpore ꝯputādū[u] petere negligēter[x] omittat: nõ ē: nisi aliqd rationabile[y] appareat quod aliud[z] suaserit faciēdum: ad hoc petendūȝ vlterius admittenda.

Ubi vero per viam cõmunē reuocationis erroris quem in facto[&] pretēdit: vult aduersus suā confessionē ecclesie se

sed h nõ ꝓprie ponitur q: de tali nõ loquitur: sed preuaricator quasi varicator q ex vtraqȝ pte ꝯsistit. qn/ mo ex altera sic: isti fingunt exterius se bene administrare: ⁊ tamen spoliant vel damna inferunt: vel dic preuaricationis quo ad sniaȝ fraudis q̄ ad ꝯctum.

b Sententiaȝ. C. si ad uer. rem. iu. l. j. ⁊ s. e. tuȝ ex litteris.

c Contractum. C. si ad uer. vendi. l. j. C. si aduer. dona. l. j. Idem si aduersus confessionem. j. c. proximo. vel aduersus probationem omissam. supra. e. cum venissent. ⁊ c. auditis. an autem contra prescriptioneȝ restituatur ecclesia: dic vt supra. e. auditis. in glosa ante penultima. vel contra lapsuȝ temporis. ex quo lesa est: ⁊ tunc restituitur infra quadrieñium a tempore lesionis: s ad ideȝ tempus tm̄ quo lesa fuit: vt in cle. e. ti. ab ecclesia. no. tam̄ ꝙ quando ecclesia contra cõtractum restitutionem petit: maiꝰ est suū priuilegiū q̄ȝ minoris in hoc: q: si minor iurat nõ cõtrauenire non restituiꝭ. C. si aduer. ven. auc. sacra puberum. Si autem prelatus iuraꝭ non repetere vel contrauenire in contractu dãnoso ecclesie: sic iurando deierauit: ⁊ ecclesia eodem petente vel alio ex iudicis officio restituitur. xxv. q. ix. quod quis. de re. ec. non ali. si quis. de iureiur. sicut. ⁊ c. intellecto. de insti. cum venissent.

d Beneficium restõnis. q: si ꝑ viam iuris cõis secꝰ: vt si diceret sniam nullam ꝯctum nullū fuisse: vel in casu. j. c. pri. scire debes ꝙ si prestetur restõ: quilibȝ rcuperat qd priꝰ suum erat. ff. de mi. quod si minor §. restõ. ⁊ .l. intra vtile. C. de pu. l. vna. ⁊ C. si aduersus vsuca. l. vna.

e Quadriennij spatium. quod datur minori facto maiori ita ꝙ oportet ꝙ assumat ⁊ finiat causaȝ: quod dic vt dr̄ i cle. e. ti. ab ecclesia. C. de temp. in inte. re. l. petende. ⁊ l. fi. ff. de mino. l. pap. exuli. nisi per iudicem vel reum steterit: vt in d. l. petende. in fi. ⁊ sic possent intelligi. s. e. tum ex litteris. ⁊ s. ꝺ re. ec. non ali. ad nostram. vt. j. dicam.

f Negligenter. no. delictum prelati in omittendo preiudicare ecclesie: vt no. xvj. q. vj. si episcopum. de hoc dicā. j. de re. iudi. delictum.

g Admittēda. reprobata est q̄ opi. ala. guil. na. ⁊ gof. q no. s. e. c. j. ⁊ ipe gof. in sum: hꝰ ti. §. sit cõputatio. ⁊ §. qñ aūt. qd ēt indistincte post q̄drieñium restituitur ecclesia hoc ꝓbant ꝑ ꝺcr. ꝑdictā. s. e. c. j. ibi semꝑ ꝺbebat illesa ⁊c. ⁊ ꝑ. c. e. ti. tum ex lrīs ⁊ s. de re. ec. non ali. c. ad nostrā. Approbata ē aūt opinio vi. ber. io. Inno. ⁊ ho. ⁊ ab. qui oēs dixerūt ꝯ. Ad iura i ꝯtriuȝ allegata rñ. vt in primis iuribus no.

h Preuaricationis. preuaricator: qui corruptus in totum ab accusatione desistit. §. ad turpil. l. j. ij. q. iij. §. notandum.

i Manifeste. i. euidētis: ⁊ sic ē nomē ⁊ casus genitiui. vel est aduerbiū ⁊ expone manifeste. i. clare

k Probeꝭ. q: g doluȝ allegat. ⁊c. ff. de ꝓb. quotiēs §. qui dolo.

l Commētuȝ. i. ꝺceptionē vel occultū vel malitiosum tractatū. ⁊ h casu lȝ petens ecclia restõnē fuēit i culpa: ille ꝯ queȝ petiꝭ fuit in dolo ne bñficiū illō peteret ifra quadrienniū ⁊ dolus culpe ꝑpõderat. ff. ad. l. aql'. itē si obste

m Aut alia. possibile ē ꝙ ista vba fuerūt (trix. in fi. greg. tñ in extra. sua q̄ vtebamur nõ erāt: vnde credo ꝙ addita fuerit ꝑ boni. ⁊ ē si. ꝺ ꝓbē. dilcūs filiꝰ. g. i. fi.

n Cā. vt. s. e. ti. tū ex lrīs: vl' dixit ille platꝰ male ꝯ hēs tāto tpe: vñ tūc n currit ꝑscriptio. xvj. q. iij. si sacēdotes vt tȝ ino. i. d. c. tū ex lrīs. vel multas nouas mutatiões ꝓlatoꝝ hūit ecclia: vel eminētissimū fuit dānū ipsius.

o Si aduersus ꝯfes. ecclia ꝯ ꝯfessionē qua lesa fuit ꝑmittitur. j. quadrieñiū ꝑ bñficiū restõnis in integꝝ: postea nõ: nisi per viā iuris cõis. ꝺclarat quod no. inno. ho. ⁊ moderni. s. e. ti. auditis.

p Cõfessionē. q̄ ꝯ ꝯfessionē daꝭ restõ. ff. de ꝯfes. ceterū. §. pe. Sȝ ꝯ: aut ꝯfessa ē vitatē ꝯ quā nõ daꝭ restõ: aut falsitatē: ⁊ h ꝓbato nõ nocȝ ꝯfessio: vt. j. seqꝭ. nõ ē ergo recurrendū ad extraordinariū: ex quo ordinariuȝ ꝯpetit. ff. de mino. in cause ij. So. dixit ho. ꝙ posset ꝙ falsitas ꝯcessa ꝓbari nõ posset: vñ expedit restõnē dari vel dic ꝙ fuit confessa nõ per errorem: vel non pōt error ꝓbari s lesio: vel fuit ꝯfessa tpe quo nõ debuit: vel lata ē snia: tñ ē adhuc j. quadrienniū a die confessionis: vt. j. dicam. Idem si contra sniam vel ꝯctuȝ vel aliam lesionē: vt dixi. s. c. proxi.

q In iudicio. ideo dicit. q: extra iudicium facta nõ nocet: quod dic vt. s. de confes. c. vlti.

r A se. vl' a ꝓcuratore. s. ꝺ re iudi. s bona. ꝺ ꝯfes. c. vlt. vl' ab aduocato pte abñte. s. de ap. cū cāȝ. ꝺ cen si. oliȝ.

s Lesa. enormiter. q: pro leui lesione nõ daꝭ restõ: vt s. de re. ec. nõ ali. c. pe. ff. de in inte. resti. l. scio illud. ff. ꝺ minori. si ex causa. j. rñ. in fi.

t In integrum. quid operetur: dixi. s. c. proxi.

u Computandū. in hoc differt minor a maiore: q: etiam post sniam infra quadrienniū restituiꝭ minor ꝯ ꝯfessionē maior non: nisi añ sniaȝ ⁊ oñso de errore

x Negligēꝭ. secꝰ si ꝓuaricatiōe vel aduersarij fraude. vt. s. c. proxi.

y Rõnabile. vt dixi. s. c. proxi.

z Aliud. s. contrarium.

& In scō. q nēini nocȝ. ff. ꝺ iu. ⁊ fac. ig. l. error. ꝺ sumꝰ

...iuuare[a]: hoc q̃ñcunq3 poterit[b] donec negociũ sit finitũ[c]. Bonifa. viij.

De arbitris.

SI ex tribus[d] arbitris te duo in decem ⁊ tertius i qnq3 condẽnẽt: dz snĩa ꝓualere duoꝝ[e]: lz cum vnus[f] in. xv. alius i. x. tertius vo i qnq3 ꝓnuutiãt illius q di xit de summa minori[g] cũ i illa oẽs cõcordes existãt: snĩa efficax censeatur. Idez.

UT qõnibus[h]: q plerũq3 propter arbitroꝝ voluntariã seu maliciosã[i] absentiam remanent indecise: finis celerius iponaẽ[k] statuimus vt si ex tribus arbitris a ꝑtibus electis[l] eorum aliqs, ab alijs legitime[m] reqsit⁹ ad examinandum vel diffiniendũ[n] vna cuz eis negociuz: sup quo in ipos extitit ɔpromissũ non curauerit cessante impedimento[o] legitimo cõuenire: duo pñtes: penes quos[p]: lz lex ciuilis[q] aliõ iuenire videaẽ: totalẽ eo casu remanere decernimus ptãtẽ[r] possint maliciosa: seu voluntaria illius abñtia non obstãte dictũ examinare negociũ: ⁊ libere[s] diffinire: sicut possent illo pñte nec volente cum eis i vnã sniaz ɔcordare: vt sic ipsius absẽtia pñtia repleta diuina[t] eũ reputari faciat pro presente[u]. Circa iudices[x] vero antiq̃ iura nolumus immutari.

probectur negocio nõdũ finito. ꝰ. de ɔfes. c. vl. ⁊ B. error aũt iuris ñ excusat. ff. õ iu. et fac. ig. l. ij. ⁊. l. cũ qs. ⁊ õ hoc. j. de reg. iu. ignorantia.

a Juuare. põt ergo aliquis ɔfactũ suũ venire hoc ẽ ratione erroris: qꝛ nl tã ɔriũ consensui q̃z error. ff. õ iuris. om. iudi. l. si ꝑ errorẽ. sic ⁊ i matrionio. ꝰ. de ɔ. u. ser. c. vlti.

b ¶ Posit. ⁊ sic vna via admittitur ad id: a quo alia prohibeẽ: qꝛ ꝑ formã iurz cõis admittiẽ ad id a quo ꝓhibeẽ ꝑ restitutionis beneficiũ. sic iterdũ e cõuerso per formã iuris cõis repelliẽ. ⁊ ꝑ beneficiũ restitutionis admittiẽ. ꝰ. eo. ti. corã vbi de hoc ad hoc ɔ. j. de regu. iur. cũ quid. cũ suis ɔcor. sed solue vt ibi dixi

c ¶ Finitũ. quocũq3 mõ puta sententia vel transactõe qõ dic vt dicã. j. de li. cõte. c. exceptionis. ⁊ huic decre. cõcordat. j. de ap. concertationi.

d Si ex trib⁹. si ex trib⁹ arbitris duo ɔcordãt in sũma tenet illoꝝ snĩa. si oẽs discordãt: tenet sentẽtia de summa minori.

e ¶ Duoꝝ. s. q ɔdẽnauerũt in. x. ⁊ qdã dicebãt cõtrarium. ar. eius qõ statim seqẽ: ⁊ hoc tenebat guil. i specu. eo. ti. §. vlt. in prin. cuius hic reprobaẽ opinio: qꝛ illõ verũ cũ oẽs dicunt de dispari sũma: ⁊ sic reprobaẽ: qõ no. accur. ff. e. t. l. diẽ. § si plres. ⁊ approbaẽ opinio pla. q̃ placuit guil. qñ duo ꝓtestãtur ꝙ nõ cõsentiunt i minori summa. Et qõ dicitur de tertio: ꝙ ɔdẽnat in minori summa: dicas idẽ ⁊ multo fortius si ɔdẽnaret i maori: qꝛ tunc minor est dubitatio: vt ꝰ. dixi. Jdẽ si absolueret vl̃ nil ꝓnũciaret: vt. j. c. pri. ⁊ ꝑ hoc dicemus idẽ in termino solutionis faciẽde: vt si duo assignant tres menses: alius vnũ tenet dilatio duoꝝ. si oẽs discordant: tenet minor.

f ¶ Licet cũ vnus. hoc sumiẽ. ff. eo. ti. diẽ. §. si plures.

g ¶ Minori. s. de. v. Et est ratio q̃ seqẽ. plus. n. sꝑ in se ɔtinet qõ ẽ min⁹: ad hoc. xxiiij. q. j. sigs dederit. ⁊. j. õ reg. iur. pl⁹ semꝑ. vbi de hoc ⁊. ff. de re. iu. in eo qõ pl⁹. ⁊ in obscuris minimũ seqmur. j. de reg. iu. i obscuris qõ dic vt ibi. Quid si ille q ɔdẽnat i. xv. ꝓtestaẽ ꝙ ita ɔdẽnat i. xv. ꝙ nõ cõsentit i minorẽ sũmã: lz qdã ɔriũ dicant: satis credo adhuc tenẽ sniaz in. v. cũ illa ꝓtestatio ipossibilis videaẽ: ⁊ videaẽ sibi ɔri⁹: õ ɔsti. cũ. M.

h UT qõnib⁹. Si ex trib⁹ arbitris vnus nolit exãinãdo vel diffiniẽdo negocio itéresse: duo ꝓcedere poterũt: ac si ille pñs esset: circa iudices aũt anti

i ¶ Maliciosã. vt seruirent. s. parti (qua iura seruẽẽ. q̃eos elegerat quam videbant succumbere. io. an.

k ¶ Imponaẽ. ad qõ ꝓuidere dz iudex. ꝰ. de do. ⁊ ɔtu. finez. ff. si cer. pe. l. qdã. Et no. ꝙ h desideraẽ acceleratio: qõ dic vt dixi. ꝰ. de ele. c. vlti.

l ¶ Electis. simplr. qꝛ si esset ibi clausula vos: vel alẽ vestrũ ẽ ꝙ si nõ oẽs: nõ ꝓcederet decre. dubitatio: sicut nec in iudicibus sicut dicam in fi.

m ¶ Legitie. ꝑ lr̃as. suas vel nũciũ lr̃atorie destinatũ: vel ꝑiuratũ nũciũ: qõ dic vt. ꝰ. de of. dele. prudentiam.

n ¶ Diffiniẽdũ. cũ. s. cõclusuz est: ꝙ nõ restat nisi ferre sententiã. ꝰ. de fi. instru. cum dilectus.

o ¶ Impedimẽto. ergo tũc stabim⁹ legi: cũ hz impedimẽtũ legitimũ qõ rescribere dz collegis: vt in ꝑdi. decre. prudẽtiaz. õ õ legato dicim⁹: vl̃ ꝓs id corã eis ꝓbare debz.

p ¶ Quos. decernimus totalẽ ptãtẽ: est ⁊c̃ qõ se

q ¶ Ciuilis. ff. e. ti. l. (qẽ. si in tres. al's ẽ. §. sb. Litẽ si vnus ⁊ bõa ẽt fuit legis ɔsideratio: que voluit ꝙ pñtia ⁊ ɔdictio ñ noceret: lz sic absẽtia: quia forsan ille si pñs fuisset traxisset alios in ꝑtem suã: ⁊ est si. cũ dicim⁹ ꝙ aliquis teneẽ ɔsiliũ regrere: ⁊ nõ seq vt nota. ꝰ. eo. ti. cũ olim. sic dicit decr. ꝙ i electionib⁹ plus nocet ɔtẽpt⁹ q̃z ɔdictio. ꝰ. de ele. venerabilẽ. ⁊. c. bone Sz dec. ista voluit illũ fingere pñtem ⁊ ɔdicentẽ vt. j. seqẽ. ex cõsideratione eqtatis que poniẽ i principio: ⁊ sic diuerso respectu vtriusq3 bona fuit cõsideratio ⁊c̃. ⁊ est si. quod no. ꝰ. de iureiur. cũ cõtingat. ꝰ. de ꝑscrip. c. vlti. Sz qd dices: nũqd ꝓuabiẽ hec. dec. in foro seculari: Dic ꝙ nõ in locis q̃ nõ sũt i tꝑali iurisdictiõe ecclie: qõ dic vt dixi. j. õ reg. iu.

r ¶ Ptãtẽ. si cõpromitentes dixissent: ꝙ si non oẽs ⁊c̃. (. c. ij. hoc possent duo: ⁊ hec dec. supplet ac si ipsi dixissent: ⁊ est si. C. de rei vx. act. l. vana. circa prin.

s ¶ Libere. vnde si nolit interesse examinationi: non teneẽ ipsum in sententia vocare per hanc litterã: ar. ad hoc. j. õ do. ⁊ ɔtu. eũ q. sed dic eũ ad oĩa citãdũ: ar. eius qõ ibi dicam.

t ¶ Diuina ad hec. C. de iudi. ꝓperandũ. §. cũ aũt heremodicium. ꝰ. de do. ⁊ contu. veritatis cum si. j. de. eo qui mit. in pos. c. vno.

u ¶ Pñte. ꝑ hoc dico ꝙ non est idem in duobus arbitris: qõ hic dicitur in tribus: quia si ex duob⁹ vnus se absentat maliciose: alter non potest ꝓcedere: qꝛ in trib⁹ duo sũt maior ps ꝰ. c. pri. Preterea ille absñs hẽtur ꝑ pñte ⁊ ɔdicẽte: vt h vides: ergo neutrius vz sententia. ꝰ. de re. iudi. c. vlti. nã tũc vz snĩa pñtium in hoc casu: qñ valeret eo ɔdicente: al's non. ⁊ ꝑ hoc dico etiam: ꝙ sit i cõpromisso hoc actũ est ꝙ non valeat ipsorum trium arbitroꝝ snĩa nisi oẽs ɔcordent: ꝙ nõ hẽbit locum dec. ista eadem ratione. vnde tunc locum hz. dec. cũ simpliciter sunt assumpti: vt. ꝰ. dixi.

x ¶ Circa iudices. ꝓtestatio q̃daz: vel tacite qõnis rñsio: circa eos ergo dicit: ꝙ aut sunt ordinarij: aut delegati. si ordinarij: aut quilibet per se ⁊ insolidum iurisditionẽ hz: ⁊ tũc põt alter alterum preuenire. ꝰ. de fo. compe. C. pe. ⁊ no. ꝰ. de ap

pella.vt debitus.aut non insolidum ꝛ p se:sicut in capitulo vel syndico.vel hi q audiunt cām psbři:diaconi:ꝛ subdiacōi in his casib' oēs citare debēt:ꝛ si due partes sūt pn̄tes suffi cit.ff.qđ cuiusqȝ vniuer.plane de dec.ab ord.faci.l.iij.nisi i pdictis casibus:vbi certus requirit numerus.xv.q.vij.si āt ꝛ.c.felix.de re iudi.non pōt.aut sunt delegati:ꝛ tunc subdistingue:aut sr dati simplr:ꝛ tūc vnus sine alio non pcedit.ŝ. de of.dele.cām matrimo nij aut cū clausula.ꝛ tūc iterū subdistigue:q2 aut cū clausula ista.vos vel alter vestrū:aut cū illa: ꝙ si nō oēs.in pmo casu tene qđ habes.ŝ.eo.li.đ of.dele.cū plures.In se cūdo qđ habes.ŝ.de of. dele.prudētiā.Sed que res quare ius diuersum inter arbitros simplr da tos ꝛ delegatos simplr datos vt per supiora pa tuit:dic ꝙ ius qđ min' dictū est a partib' supplet lex.sic als.ff.co.ti.itē vnus.§.pnci paliter.Iudices aūt maiori maturitate creantur:vt.ŝ.de re scri.statutū.ꝛ iō ius in eis supplere nō vult. Itē i iudicib' ri gor attenditur:q2 clementiores lege esse nō debēt in auc.de iudi.§.oportet.coll.vij.arbitri aūt put visum eis est pnūciāt ꝛ plerūqȝ eliguntur amici:ꝛ pn̄t viles esse:ꝛ ideo ius magis circa illos puidere ꝛ ꝯsiderare voluit vt.ŝ.in princi.decre.

Explicit liber pͥmus. Incipit scđs. De iudiciis rubrica.

Inno.iiij.in ge.cōcilio.lugđ.

Uris[a] esse ambiguū[b] ñ videtur[c]: iudicē đ legatū[d] q a se. ap. mādatuȝ ad hoc non receperit speciale[e] iubere non posse alterutraȝ partium coram se personaliter in iudicio[f] comparē nisi cā fuerit criminalis[g] vel nisi pro veritate dicenda[h] vel pro iuramēto calūnnie[i] i faciendo: vel als iuris necessitas partes corā eo exegerit psonalr pn̄tari

Bōifacius. viij.

Mulieres[k] q̄s vagāi ñ ꝯuenit: nec viroꝝ cetib' ĩmisceri[l] auctē lrāꝝ[m] se.ap.vl legatoꝝ[n] ipsius: aut alia[o] q̄cūqȝ ad iudiciuȝ psonaliter euocari vel trahi inuitas[p] cā ferēdi testimonium aut alia q̄libȝ que in iure non exprimitur[q]

a Uris esse ambiguū. Iudex delegatus non habens ad hoc speciale mandatū a papa:nō potest cōpellere partē.vt psonaliter corā eo cōpareat nisi ex rationabili causa.

b Ambiguū.ambiguū est:vbi opiniones sunt:ꝛ iura varia videntur.ŝ.de sen.ex.inter.alia.

c Non videtur.nec est.ff.de ar.quesitū.

d Delegatū.a ꝯtrario sensu videt secus de ordinario.xxv.di.qualis.de his que fi.a pla.Sed idē in ordinario ŝm.ber.ñ enim pōt ꝯpellere ptes corā se venire psonalit nisi i sequētibus casib'.C.de pcu.l.vl.ꝛ iō de ipo dictū nō fuit:q2 de ipo nō dubitatur p pdi.l.sed de legato pape dubitatur:q videbatur posse idē qđ papa quo ad illā cām.liber.n.est cuilibet p se vel p procuratorē rn̄dere.C.de his q ad ec.ꝯfu.l.pn̄ti.§.cū ff.de pcu.l.j.j.de iur.calū.c.vl.de pcu.querelā beneficiū aūt iuris nemini auferendū est:vt.xxviij.di.de his.j.de re.iur.indultū.cum suis ꝯcor.Ar.ꝯ ꝙ psonalr citat' personalr venire teneatur.ŝ.de do.ꝛ ꝯtu.cū dilecti.Dic ꝙ illud obtinet in papa:vt ibi no.ꝛ sic etiā.ŝ.de ma.ꝛ ob.humilis de dila.c vl.ꝛ habēt hec locū in cāis puatoꝝ.In causis vero ecclesie collegij l' vniuersitatis de necessitate interuenit syndic':đ iur.cal.i ptractandis.ꝛ.c.se.ŝm.ber.

e Spāle.q2 tunc sicut papa id pōt:ꝛ ipe similiter.ŝ.de procur.c.pe.cum suis concor.

f Iudici o.de extra iudicium non dubitabatur.ꝛ est si.ŝ.c.li.de re.in inte.c.ij.

g Criminalis intelligas criminaliter intentata.si enim de crimine agit ciuiliter:bene interuenit pcurator.ŝ.đ pcu.tue de accusa.sup his.vñ tūc psonaliter venire cōpelli non poterit.Si āūt criminaliter intentatur:pcurator nō interuenit: nisi in casibus nō.ij.q.vi.siqñ.ꝛ.ŝ.de accu.veniens Sed querebat hic ber.si admittat pcurator in causa criminali an valeant que facta sūt cū eo:Et videt ꝙ sic:si nō opponitur exceptio.C.de pcura.ita demū.ff.de pcur.fil usfamilias.§.veterani.ꝛ ea que fiūt cū falso pcuratore valent p consensum.ff.de iudi.lȝ.ff.rē ra.ha.l.iij.§.falsus.Sed cōtra videtur q2 cōtra legē actū est.ff.de publi.iudi.l.pe.§.ad crimen ꝛ.v.q.iij.§.in criminalibus.dicebat ber.ꝙ valet quod cū eo actū est p prima iura: ex quo nō fuit obiectū iudex tñ talez pcuratorē ex officio suo pōt:ꝛ ꝛ debet repellē.ŝ.de exce.exceptionē.cū suis concor.ꝛ.j.de accu.cū.p.nec obstat si iudex debȝ repellere:ergo nō valuit iuditiū vide instātiaȝ in excōicato per pdictā decre.exceptionē.j.de excep.pia.ꝛ cū ber.cōcor gail.i spe.de pcu.§.j.v.sed pone ꝙ in cā tali.

h Dicenda.puta pstando iuramētuȝ de veritate qđ solū oli prestabatur in spūalib' hodie secus.j.de iur.calū.c.j.i fi.ꝛ differt i eo a iuramēto calūnie:q2 p illđ rn̄det de eo qđ credit ꝛ estimat.C.de iu.cal.l.ij.§.sināt p istđ iuramētū de veritate rn̄det vt lrā sonat.ŝ.đ e le.

i Calūnie.qđ pncipales psōe pstat dn̄t.C.(dudū.ij.de iura calū.auc.pncipales.ꝛ.ŝ.de iura.calū.in ptractandis.qđ verꝫ ē nisi pcurator habeat ad id spāle mādatū.j.de iur.ca.c.vl.in quo casu dicā ꝙ delegatus pncipalē ad iurandum cōpellere non poterit cū ibi tunc nō sit iuris necessitas de qua seqt:nisi forte pncipalis iustior sit q̄ȝ pcurator ꝛ nā cause hoc requirat:vel scit melius veritatem:vt.C.de pcur.l.vl.ꝛ facit ad hoc.ŝ.de pcura.siquem in fi.eo.li.

k Mulieres quas psonalr ad iudiciū quacūqȝ cā i iure nō expressa inuite trahende nō sunt:sed si necessariū sit ipsarum testimonium in causa:iudex expensis pducentis interdum ibit:interdum mittet: ꝛ iudex fraudulenter vadēs excōmunicatus est.Mulieres religiose etiam volentes extra monasterium suū ex aliqua causa personaliter ad iudicium trahi nō possunt:quod contra predicta fit:est irritum.Ista decre.bonifa.extrauagans erat.quia edita ante compilationem huius.vj.libri.

l Immisceri.periculosa est enim sexuum commixtio.xviij.q.ij.diffinimus.

m Litterarum.generalium intelligas:puta quibus causa committitur si enim specialiter expressum esset in litteris:ꝙ mulier trahi posset secus:ad hoc.ŝ.c.pxi.

n Legatorum.vel delegatorum multo magis:ad hoc.ŝ.de rescrip statutum.

o Alia puta ordinaria vel delegata ab eo.

p Inuitas.volentes ergo possunt:ꝛ in hoc differūt religiose:vt.j.sequitur.

q Exprimitur.ŝ.c.pxi.

ꝓhibemus[a]. Sed cū necessariū[b] fuerit testimoniū earūdē iudex expensis ptis ꝓducētis[c] easdam: tabellionē aut aliā personam idoneam[d] ad eas transmittat. vel si forte talis casus occurrerit quo iure[e] ꝓhibente receptio testium alteri committi non possit: iudex tunc propter hoc personaliter ad illas accedat[f] aut si talis sit persone[g] iudicantis condicio: ꝙ id per ipsū non deceat fieri vel possit[h]: mittat ad eas prouiso ꝙ casus[i] huiusmodi videlicet vt iudex vadat personaliter non fingatur[k] nec fraus interueniat in hac pte. Alioquin fictor huiusmodi vel fraudator ipso facto sententiam excōmunicationis incurrat[l]. ¶ Ceterum femine religiose presertim que debent sub clausura morari[m] extra suum monasterium vel clausuram non vocentur ad iudicium vel trahantur ex quauis causa[n] ꝑsonaliter: etiam si ad hoc voluntas accederet earūdem[o]. ¶ Decernimus quoqꝫ vt ipso iure sit irritū ⁊ inane: siqd cōtra premissa contigerit attentari. Idem.

Si annū[p] quartūdecimū[q] tue peregisti etatis i bñficialibus ⁊ aliis causis spūalibus[r] necnō ⁊ dependētibꝯ[s] ab eisdē ac si maior xxv[t] annis existeres ad agēdū ⁊ defēdēdū p te vel p ꝓcuratorē quē ad hoc ꝯstituēdū ꝺcreueris admitti ꝺbebis[u]. ¶ Si vero infra quartūdecimū ānū existas p te agere aut defendere nō poteris[x] sup ipsis: sꝫ vel p tuū epm vel p officialē eiusdē[y] tibi curator dabitur ad lites[z] huiusmodi[⁊] exercendas: aut tu ipse si maior īfāte[ꝯ] fueris.

a ¶ Prohibemus. no. meliorē ꝯditionē mulierū q̃z mariū ad idē .s. de sen. ex. mulieres. ⁊ c. ea noscitur .s. de pigno. ex lrīs Interdū est deterior: qđ dic vt. no. s. de pe. ⁊ re. noua quedā ad hoc. ff. de re. iur. l. ij. Interdū par vtriusqꝫ causa: ⁊ de his no. in spe. đ ꝓcura. §. j.

b ¶ Necessariū q: non sunt alij qui veritatē sciāt vel nō ita bñ sciūt. xiiij. q. ij. q̃z q̃z.

c ¶ Producēt. iiij. q. iij. venturis .s. eo. li. đ rescrip. statutū. ⁊ C. de testi. q̄m sicut ergo ꝓducēs tenet expensas ministrare testi ꝓducto: ita ⁊ tabellioni vel iudici qui ad eas vadit: vt h videt.

d ¶ Idoneā. presbyter vel alium virū honestū: corā quo iurent: ⁊ ibi etiā erit tabellio: ⁊ citabit pars aduersa vt vadat visura eas iurare vt .s. de testi. c. ij.

e ¶ Iure ꝓhibēte. vt in criminali criminaliter intentata: vt i auc. de testi. § hec oīa ⁊ C. de fi. instru. auc. apđ eloquētissimum.

f ¶ Accedat. expensis ꝓducentis vt .s. nō enim i hoc casu credo locū hr̄e dec. s. eo. li. de rescrip. statutū. §. in

g ¶ Persone. puta eps vel superior. ꝑpter reuerē (superiā ipsius pontificalis officij ad muliercula cos ire non decet: ad hoc .s. de of. or. c. j. eo libro.

h ¶ Possit. puta rōe infirmitatis vel forte loci in quo moratur mulier vel alia simili.

i ¶ Mittat tabellionem vel personam idoneam vt di(ctum est .s. Jo. an.

k ¶ Fingat. vt iudex posset dn̄az visitare faciebat eā nominari in testem.

l ¶ Incurrat. nō reseruat absolutionē: ergo alijs concedet: de sen. ex. nuper.

m ¶ Morari. vt .j. de sta reg. c. vno.

n ¶ Causa. vñ nec seruare tenētur decre. nicolai quo ad personalē ꝯparitionē: vt .s. eo. li. đ elec. idēnitatibꝯ.

o ¶ Earūdē. no. ꝙ nō pōt qs renūciare iu(§. sꝫ cū eas ri suo: ad idē .s. de fo. cōpe. si diligēti. ⁊ qđ ibi notatur ⁊ de sen. ex. contingit. Multos tales casus quere per accur. C. de pac. siquis i ꝯscribendo. ⁊ ff. de pac. l. pactū inter heredes. ⁊ per gof. de regula ad aplicam. se pe etiā ꝓcurarent moniales se ad iudiciū euocari: vt claustrum exirent: ad idē .s. de sen. ex. relatum.

p Si annū. maior. xiiij. an. per se ⁊ ꝓcuratorē pōt agere ⁊ defendere cām spūalē: minor. xiiij. an. p se non agit sed p ꝓcuratorē vel per curatorē datū auctoritate ordinarij ecclesiastici iudicis: ⁊ etiam delegati dari ad causas illas filiusfamilias sine patris assensu agit cām spiritualem. hoc dicit. Emanauit hec decre. ad declaratonē eorum que no. her. s. de resti. spol. ex pte. ⁊ de eta. ⁊ quali. ex ratione. gof. inno. ⁊ hostien. eo. ti. c. indecor. ⁊ .s. đ ꝓcu. accedēs.

q ¶ Quartūdecimū. in mare hoc itellige: i muliere. xij. ⁊ sic intellige ꝑ dictā decre. đ resti. spol. ex pte. ⁊ ꝓbatur .s. e. li. đ elec. indēnitatibꝯ. j. Rū. s. de despon. ipu. continebatur. Jo. an.

r ¶ Spūalibꝯ. puta matrimonio ⁊ similibus.

s ¶ Dependentibus. vt vt dote que dependet a matrionio: de do. post di. resti. c. iij.

t ¶ xxv. sine curatore. sicut maior.

u ¶ Debebis. in matrionio hoc erat expssū i ꝑdicta decre ex pte. sꝫ q: qdā dicebāt id spāle i carnali mr̄imonio io emanauit hec lata ꝯstitutio: sꝫ ꝙ idē eēt i spūali ꝓbatur p decre. de elec. dudū. j. de regula. postulasti. ⁊ h facit q: huius voluminis ꝯpilatores de tutelis ⁊ curis nō posuerūt tāq̃z de mā nobis si multū necessaria. ⁊ aduerte q: qđ h dicit qdāz tenebant indistincte. inno. dicebat ꝙ debebat dari curator ſm ꝙ in v. se. đ minore. xiiij. dr̄. ho. aūt suo capite ⁊ q̃dā similitudine distinguebat inter maiores. xvij. an. vt tc haberet locū ꝑma opinio: q: tal ꝓdire potest in publicū. iij. q. vij. §. tria. ad hoc .s. eo. li. de ꝓcu. q gnāliter i fi. vel. xviij. sꝫ ea q̄ nō .s. de of. dele. cū vicesimū. ⁊ minores. xvij. vt tūc hēat locū opi. inno. ⁊ hāc viā mediā dicebat tenendā: ar. de of. dele. q̃renti. hec nō đ eta. ⁊ quali. indecor ⁊ in summa eiusdē. t. §. etas. sꝫ reprobat h opinio: vt h vides

x ¶ Nō poteris h tꝫ her. de eta. ⁊ q̃li. ex rōne i glo. vlt. (io. an.

y ¶ Eiusdē. nō eni sufficit: imo nec requirit patris auctoritas non enim de patrimonialibus tractamus in quibus id locū hꝫ. C. đ bo. q̄ li. nō or. ⁊ l. cū nō solū. ⁊ .j. i fi. c. nec iperatoris vel alteriꝯ iudicis. secularis: cū spūalis ⁊ ecclesiastica sit cā. xcvj. di. bñ qdem .s. de iudi. at si. ⁊ de ar. cōtingit. ar. ff. ad trebel.

z ¶ Ad lites. ad hoc. C. de cur. i litj. dan/ille a quo. §. fi. ⁊ l. sꝫ p totum. C. de cur. fur. l. fi. in ꝑn.

⁊ ¶ Huiꝯ i. s. spūales q̃si de tēporalibꝯ nō depēdentibꝯ se intromittere nō debeat: ar. j. pr. Rn. nisi forte rōne ꝑsone puta si

ꝯ ¶ Infante. i. i septēnio .s. de despō. ipu. lr̄as. ⁊ c. /clericꝯ eēt. accessit mior. n. etas ignorat qd videat. C. đ fal. mo. l. j. i fi. Sꝫ dices quā cāz spūalē pōt tractare mior ifante: mr̄imoniū. n. vel spōsalia ꝯhē nō pōt vt i ꝑdicis iuribꝯ bñficiū ecclasticū hr̄e nō pōt: vt no .s. de ꝑbē. sup iordiata q̄lis ergo erit hec cā forte dispēsatiōe pape adeptus est bñficiū de quo agit vel defendit: vel forte repetit: vel ab eo repetūtur vsure: vel dr̄ natꝯ de illegitimo mr̄imonio: de or. co. tuā vel his similia.

cum auctoritate alterius[a] eo rũdem procuratorem ad eas poteris deputare. ℭ Delegatus ẽt ap. se. ⁊ subdelegatus ab eo[b] tibi si non hẽas curatorem[c] dare valeant: auctoritatem cõstituendi procuratorẽ[d] prestare ad illas causas vel lites duntaxat q̃ coram ipsis fuerint ventilande[e]. ℭ In huiusmõi[f] q̃z litib⁹ siue causis q̃ꝑ q̃ꝑ i ptãte patris existas nec alſ absq3 ipsius assensu in iudicio regulariter[g] eẽ possis: eius cũ de his se intromittere non habeat[h] nequaquã requiri debebit assensus. Innocenti⁹. iiij

De foro competenti.

Romana[i] ecclia: ⁊ j. nec appellatiõis articulo pretermisso nec alſ ẽt cuz minime appellatũ extiterit[k] remensis[l] archiepiſ vl ei⁹ officiales ꝺ causis clericoꝝ[m] tãq̃ꝑ iudices[n] lz i ipsos ĳdẽ clerici de facto[o] ꝯsentiãt: absq3 diocesanorum suorum voluntate cognoscãt ℭ Neq3 suffraganeorũ remẽsis ecclie subditos ipsoꝝ delegationẽ suscipere[p]: vl sẽtẽtias ⁊ p̃cepta[q] exequi: aut in causis per ap. deuolutis ad eos testimonium: nisi aliud i his trib⁹ de ꝯsuetudine[r] obtineant: perhibere cõpellãt. ℭ Nec etiaz suffraganeoꝝ ipsorum officiales[s] aut archidiaconos archipr̃sbr̃os: ⁊ alios inferiores prelatos suffraganeis eisdez sublectos: dummodo aliud eis ꝯtraria consuetudo non tribuat: nec subditos ⁊ suffraganeorum ipsorum super salarijs[t] aduocatorum ⁊ procuratoꝝ[u] in causis[x] que in remensi ventilanſ curia cogãt querelãtib⁹ in sua presentia respõdeꝛ[y].

a ℭ Alterius episcopi vel officialis.

b ℭ Ab eo. delegato ordinarij nõ dicit quasi ordinarius hoc delegare non possit: ad hoc. ff. de of. procon. l. nec quicquam §. vbi decreto. ⁊ super hoc vide quod no. s̃. de resti. in inte. c. pe. ⁊ quod dixi. s̃. de offi. vi. licet.

c ℭ Curatorẽ. forte gnãliter vel spãliſ ab ordinario datum.

d ℭ Procuratorẽ. cum est maior septennio. vt. s̃ ṽ. prori.

e ℭ Uẽtilãde. ꝺlegata. n. eiſ cã: ⁊ oĩa ꝺlegata videntur sine qbus causa. ⁊c̃. ꝺ officio dele. preterea.

f ℭ Huiusmodi. s. spũalibus ⁊ dependentibus

g ℭ Regulariſ. ⁊ h̃ hẽt locum etiã in maiore. C. de bo. q̃ li. cũ oportet. ⁊. l. cum non solũ ⁊ h̃ ẽ verꝝ suo noĩe: secꝰ si sit alterius procurator. s̃. e. li. de procura. qui gnãliter. ĳ. respn. ⁊. ff. de mino. cũ mãdato. Ideo autẽ dixit regulariſ: q2 casualiſ ꝯ sicꝰ in castrẽsi peculio i quo etiam contra patrẽ agit ff. de iudi. lis nulla. Itez cum impetrat veniã etatis: dummodo sit maior xx. C. de his qui ve. eta. impe. l. ĳ. ⁊ in momentanea possessiõe. C. qui legit. pso. l. vlti. Item cum agit de toro violato. ff. de adul. si marit⁹. §. l. iuſ. ⁊ interdicto de libero homine exhibẽdo. ff. de li. ho. exhi. l. iij. §. si mulier. Itẽ ẽm canoñ. videſ q̃ꝑ idistincte conqueraſ fili⁹ de patre. s̃. de spon. nõ ẽ. ĳ. q. vĳ. q̃riſ. vbi de hoc. ⁊. xxiij. q. iiij. si ecclie. Itẽ i casu. ff. ꝺ iudi. si lõgi⁹. In his ⁊ siĺib⁹ mior ⁊ i ptãte ꝯstitut⁹ (agit

h ℭ Hẽat. hz. n. locũ illa reglã i p̃rimõialib⁹. vt. s̃. dixi.

i Romana. p̃termisso. lz p ap. ad ar̃epz cã ꝺuoluaſ: ⁊ ꝺ ea cognoscẽ possit ptiũ ꝯsensu: tñ ꝺ p̃ncipali q̃one cognoscẽ ñ pt nisi p⁹ de appellatiõe cognoscat ẽt ptib⁹ ꝯsentiẽtib⁹ sine volũtate suffraganei: q2 i h̃ casu pide eẽt: ac si sine volũtate suffraganei p simplicẽ q̃relã cognoscẽt: qꝺ ñ pt facẽ. s̃. e. li. ꝺ of. or. c. j. ⁊ sic fraus fieret illi ꝯstõni: ⁊ h̃ itelligẽ cũ appellaſ añ sñiaz. Nã qñ appellaſ a sñia: iudex appellatiõis stati ꝺ p̃ncipali cognoscat: ꝺ h̃. s̃. de ap. vt ꝺbit⁹. i gl. pe ⁊ p h̃ approbaſ opi. ho. q no. j. e. li. ꝺ ap. cordi. q̃ꝑ illa ꝺcr. locũ. hz spãlr i papa. i ar̃epo. n. locũ ñ hz: vt h̃ vides. sic ẽt soluiſ i ꝯriũ illi⁹ decre. ad istã satĳ tñ vr̃ q̃ꝑ in q̃libz iferiori a papa locũ ẽt hẽat decre. illa q p simplicẽ q̃relã possit adiri: ⁊ sic posset i(telligi opi. ino. vt ibi dicã.

k ℭ Extitit. ⁊ sic addiſ p simplicẽ

l ℭ Remeñ. vel ali⁹ q̃libz: ꝺ of. or. c. j. s̃. e. li. (querelam.

m ℭ Clericorum. in laicis secus: q2 priuatoꝝ consensus. ⁊c̃. C de iurisdi. om. iudi priuatorum.

n ℭ Iudices. bñ dic. q2 tãq̃z arbitri h̃ possẽt et sine epoꝝ ꝯsẽsu sic q̃lz alĳ: cũ h̃ p̃hibitũ ñ sit: ad h̃ ꝺ arbi. cũ tpe. ⁊. c. dilecti

o ℭ De facto. q2 de iure non pñt in iudicẽ nõ suũ etiã ecclesiasticã psonã: ⁊ si alꝰ p̃sit iurisditioni sine p̃prij epi consentire licentia. s̃. e. significasti. vbi de hoc. io. an.

p ℭ Suscipe. bñ põt ar̃epꝰ cãz vel executionẽ suã ꝺlegaſ sbditĳ suffraganeoꝝ suoꝝ: sed ad illa suscipiẽda illos iuitos ꝯpellẽ nõ põt: nec põt ꝯpellẽ illos vt ferant testimõiuz i cãis ad ipm p appellationẽ deuolutis: nisi i his casib⁹ aliud iducat ꝯsuetudo: qd ĝ fiet: mãdabit suffraganeor vt sbditũ ꝯpellat ad testimoniũ ferẽdũ i cã illa: sic i alĳs casib⁹: ⁊ ꝺ h̃. s̃. de of. or. pastoral. Idẽ ẽ i q̃libet iudice: vt si ꝺ alia ciuitate petãtur testes: iudex cãe ad iudicẽ loci mittat vt testes recipiat: ⁊ ad iudicẽ attestatiões remittat. C. de fi. instru. l. iudices. Et no. q̃ꝑ nõ eãꝺ iurisditionẽ hẽt iudex i accessõio: quã in p̃ncipali: ꝯ illud q2 i sbditos suffraganeorũ iurisditionem nõ hẽt: vt in p̃n. decre. pastoralis.

q ℭ Precepta. vt q2 aliquẽ citari mãdat vel his

r ℭ Cõsuetu(silia dic. cõsuetudo ĝ in his iurisditionez tribuit. ad idẽ. s̃. e. li. de of. or. c. j. de fo. compe. cuz contingat. s̃. eo. li. de consue. c. iij. cũ si.

ſ ℭ Officiales. lz. n. in epm iurisditionẽ hẽat: nõ tamẽ in officialẽ: vt. j. in fi. c. dicitur.

t ℭ Salarĳs. taxata erãt oliz ista salaria p dec. ꝺ postu. pperandũ. quã hodie nõ hẽm⁹: ⁊ de istis salarĳs hẽs de suffra. l. vna. C. mãda. salariũ. ⁊ qua actiõe petanſ. C. manda. l. j. in vl. glo. ff. e. l. salariũ. Io. an.

u ℭ Procuratorum. ꝯ. pcuratoris officiuz debet esse gratuitum: ⁊ si aliquid recipiaſ ꝯ bonos mores facit: ⁊ redẽptor litis eẽ censetur. C. de procura. litẽ. C. ma. si ꝯ licitũ. ff. man. ñ vo nõ remunerãdi. §. vlti. ꝯ leges ille loquũtur qñ pasciscitur vt hẽat certã partẽ ei⁹ de quo ẽ qõ: qꝺ licitũ ẽ: h̃ de salario loqſ qꝺ daſ p remuneratiõe laboris qꝺ licitũ est. vt h̃: ⁊. ff. mãda. l. salariũ.

x Causis. lz. n. iurisditionẽ hẽat in causis: nõ tñ i psonas rõne salarioꝝ ipoꝝ: cũ alia sit cã: ar. ꝯ. C. ꝺ iudi. pperandũ. §. pculdubio. vbi dr̃ q̃ꝑ pp salariũ aduocatoꝝ nõ dz cãe fieri dillatio: sed illud i ordiario loqtur

y Rñdere. nõ ergo q̃ꝑ rõne ꝯct⁹ nõ sortiſ qs foꝝ. ꝯ. ꝺ e. c. vl. cũ suis ꝯcor. So. h̃ ꝺ ꝯctu loqſ i ciuitate suffraganei: puta cũ bononien. q appellauẽat: secũ duxit aduocatũ rauẽnã: ⁊ sic ꝯct⁹ rauẽne init⁹ ñ fuẽat. vl̃ dic q̃ꝑ locũ hz qñ ibi nõ iueñſ. l̃ dic vi⁹ q̃ꝑ ꝺ ꝯctu loqſ quẽ ꝯs celebrat vt viatõ: vt tc̃ ibi ꝯueiri ñ possit. dux. n. eẽt vt q̃cũq3 loco nauigz l̃ ꝺlat⁹ sit rñdẽ teneaſ. ff. ꝺ iud. l. hẽs abñs. §. nã vbi sic vẽit. ⁊ h̃ vã nisi se ibi p̃miseit solutios

tē. n. fu sit ipē ꝯpelleret̄ iudiciū: cū ibi ⁊ vbi dōiciliū hāt valeāt ꝯueniri. ff. de iudi. l. heres abſēs. §. itē ſciendū. ſ. e. de electi. ibi. n ꝯtrixiſſe vr̄: vbi ſe ſoluere obligauit. ff. de act. ⁊ obli. l. ꝯtriſſe. ⁊ ꝯctuz nō vtiqꝫ eo loco itelligit̄ quo negociū geſtū ē: ſed quo pecunia ē ſoluēda. ff. de rebus auc. iudi. poſ. l. iiij. ⁊ hic re probari videnē due opi. doctorū legū: quoꝝ qdaꝫ dixerūt. ꝙ rōe cō tractus viator re ſpōdere cōpellit̄ ſi ꝯueniat̄ puſqꝫ īde diſcedat. Alij directe dixerunt. ſ. ſ. ꝙ ꝯueniri nō poſſꝫ puſqꝫ inde diſcedat: ſed po ſit ſi illuc poſtea reuertat̄. Hec opi niones h to lunt cū dicat̄ idiſtin cte ꝙ rn̄dere nō cogit̄. nec obſtat. ff. de iudi. l. ij. §. deī. ⁊. §. plane vbi ꝓbari videt̄ iſte opi. q: ī roma ſpe ciale ē qꝺ ibi dr̄ ꝗ cōis ē oīuz pa tria. ff. ad muni. roma. ⁊. ſ. e. c. vl.

a ¶ Cōtrahētes dixit hic bar. bri. glo. poſitā. ſ. e. c. vl. ſup verbo cō tractus itelligen dā ſm ꝙ dr̄ i iſto §. ⁊ itellige iſtum §. in ꝯctu: quem qs celebrat tāqꝫ domiciliū hēns vt cū ibi ꝓgulam habeat vel arma riū: alꝰ ꝯdiceret ſ. §. ꝓrorſus.

k ¶ Huiuſmōi. q: ſ. inierūt vl̄ recognuerūt ꝯtū corā illis.

l ¶ Officiales. lꝫ. n. idē ſit ꝯſiſtoriū epi ⁊ officialis ſui: vt ſ. ꝺ ap. rōana. nō tn̄ iuriſditionē hꝫ i officialē epi: vt. ſ. e. §. ij. ⁊. iij.

m ¶ Seculares iudices. Judex ſecularis q vult clericū ꝯpel lere ad debita ēt liqda ſoluēda ꝑ ecclaſti ū iudicē de ſiſtere ꝯpellatur ſuit tra cta de fine decre. extrauagā tis. q̄ icipiebat q: ñ ꝯtin git

¶ Cōtrahētes[a] vo aliarum[b] dioc. ſup ꝯctib⁹ initis i remēſi dio ce. ab eiſdē niſi iueniāt̄ ibidē trahere coram ſe non habent inuitos[c] lꝫ in poſſeſſionem bo noꝝ que ibi habent etiaꝫ cuꝫ alibi copiā ſui faciūt: ſi eorū[d] auctoritate citati ꝯparere cō tēnāt: poſſint miſſionez facere ī eos: vel ſi forte malicioſe ſe ipſos occultent ne citatio per ueniat ad eoſdē decernere fa ciendam i poſſeſſionez bōoꝝ que in alia etiam dioceſi ob tinere noſcūtur[e] ſed tunc loci dioceſanus ad denūciationez ipſoꝝ[f] faciet[g] huiuſmodi miſ ſionem. ¶ Nec clericos ſuos mittāt ad ſuffraganeoꝝ ſuorū dio. pro[h] iniendis vl̄ recogno ſcendis[i] ꝯctibus coram ipſis nec eorūdē ſuffraganeoꝝ ſub ditos ꝯpellant coram ſe occa ſione huiuſmodi[k] iuri ſtare. ¶ Nec pōt archiepiſcopus ip ſe in ſuorū ſuffraganeorū offi ciales[l] ⁊ ſubdictos ꝓ eo ꝙ vo cati ab ipſo nolūt querelanti bus in ſua pn̄tia rn̄dere eccle ſiaſticam exercere cenſuram.

Bonifacius octauus.

Seculares[m] iudices qui lꝫ ipſis nulla[n] competat iuriſ ditio i hac ꝑte: ꝑſonas eccſia ſticas[o] ad ſoluēdū debita ſup qbus coram eis[p] contra ipſas earum[q] exhibentur lr̄e: vel ꝓ bationes alie inducuntur: dā nabili[r] preſumptōe cōpellūt[s] a temeritate huiuſmodi ꝑ lo corum ordinarios cenſura ec cleſiaſtica decernimus com peſcēdos[t]. Idem.

Cum[u] c. laicus pro quo ſoluiſti[x] certam pecunie quantitatem in quo pro eo te fideiuſſorio nomie obligaue ras[y]: te ſeruare recuſet indem nem[z] contra iuramentum a ſe preſtituꝫ temere veniēdo: ipꝫ coraꝫ eccleſiaſtico iudice: ad cuius forū ratione iuramēti[ꝛ] cauſe huiuſmodi cognitio no ſcitur pertinere: de iure pote ris conuenire: vt ipſum moni tione premiſſa[ꝯ] per cenſuram eccl'aſticaꝫ ꝙ te ſup predictis vt tenetur[ꝶ] ſeruet indemnem preuia ratione compellat.

Inno. iiij. in cōcili lugd.

De litis conteſtatione.

Exceptionis[a] ꝑem ptorie[b] ſeu dfen

n ¶ Nulla. obſequēdi. n. ē eis neceſſitas: ñ auctaſ ipandi. xcvj. di. c. j. ꝺ ꝯſti. eccſia. ⁊ de re ec. non ali: cū laicis cum ſi.

o ¶ Eccliaſticas. ēt ſi or dinē clericalē nō hēant vt religioſis ꝯuerſi. xij. q. j. duo ſunt.

p ¶ Eis ſecularib⁹ iudi cibus.

q ¶ Earꝝ ꝑſonaruꝫ eccle ſiaſticaꝝ.

r ¶ Dānabili. q: hec ē ꝯ eccliaſticā libertatē. ī. ꝺ imu. ec. c. vl. ⁊ penult

ſ ¶ Cōpellūt. de facto. ⁊ ē hoc ꝯ bonoñ. q hñt ſta tutū ꝙ oīs ꝯctus factus cū rectore eccleſie valeat ⁊ ꝙ ptās teneat̄ illud ex ecutioni mandare.

t ¶ Cōpeſcēdos. ꝯcor. ſ. ꝺ iureiurā. c. lꝫ. ꝺ excep. c. ij. ꝺ ſē. ex. decernimus.

u ¶ Cū. C. laic⁹. Rōe iuramēti laicus vt illud ſeruet corā iudi ce eccleſiaſtico ꝯuenitur Tracta fuit hec decre. ꝺ extrauagāti clmēt j q̄ icipie bat ſua nobis nobil' vir henricus. e. ti.

x ¶ Soluiſti. an fideiuſ ſor q ſoluit vſuras illas a debitore repetat: Dic vt no. §. de fideiuſ. c. iij. ⁊ aſi ſolutionē agit fideiuſſor ꝯ debitorē vt ipm a fideiuſſione abſoluat i caſibus. ſ. de fideiuſ. c. vlti. ⁊. c. conſtitutus.

y ¶ Obligaueras. olim erat in optione creditoris quē vellet couenire debitorem vel fideiuſſorē: hodie non: qꝺ dic vt. ſ. ꝺ fideiuſ. c. ij. in prima gl.

z ¶ Indēnem. ⁊ ſic ſentiebat damnū: vnde ꝓmū merebat̄ qꝺ eē non dꝫ. ſ. de fideiuſ. c. ij. vbi de hoc.

ꝛ ¶ Juramēti. xxij. q. j. c. vl. ſ. de iudi. nouit. §. poſtremo ꝺ ele. venerabilē. ⁊ idē i alijs criminib⁹ eccliaſtic j q̄ nō. ſ. e. ti. cū ſit

ꝯ ¶ Premiſſa. q̄ ſemp cenſuram hꝫ ꝑcedere. xij. q. ij. indigne xxiij. q. iij. de illicita. de ſen. ex. ſacro.

ꝶ ¶ Tenet̄. ex trib⁹ tenebat̄: de iure cōi ⁊ pacto. ⁊ vicīo iura mēti: ex vlio corā ecclia ꝯuenit̄ vt h vides. Jo. an.

b ¶ Aliarum. de prouincia vel extra prouinciam.

c ¶ Inuitos. dicebāt. n. qdā ꝙ remitti debeāt ſicut i crīb⁹: cū i h parificet̄. i auc. vt oēs obediāt iudi. coll. v. i ſcōa colū. Jn delictis aūt id ſuat̄: i auc. vt nulli iud. §. ſiqs ꝟo. ⁊. § ſe. col. ix. Alij dicebāt: ꝙ ſi aberat lati tandi aīo: iudex vbi reperiebat̄: tenebat̄ remittere: alꝰ debēt poſſideri bona. expeditū ē vt hic vides.

d ¶ Eoꝝ. archiepi vl' officialis.

e ¶ Noſcūt̄. ipi ꝯhētes. dicebāt̄ qdā ꝙ nullo caſu iu dex h decernē poſſ at. qꝫ h reprobat̄ opio: ⁊ ꝺ h ꝑ ho. i ſūma e. ti. §. ij. ꝟ. Item ratione ꝯctus.

f ¶ Ipoꝝ. archiepi ⁊ officialis.

g ¶ Faciet. ad idem. ſ. eo. poſtulaſti.

h ¶ Pro iniēdis. i faciendis vel incipiendis.

i ¶ Recognoſcēdis. tāgit ꝯſuetudinē frācie vbi fiūt tales recognitōes: ⁊ ꝯcor. ad h. ſ. ꝺ iurepa. relatum.

a Exceptionis peremptoria lit. cōteſtationem nonimpedit niſi ſit de re ſemel finita.

b ¶ Peremptorie. de ꝑ ēptorijs ⁊ dilatorijs dic vt nō. de ex cep. i. c. exceptiōeꝫ i ꝑma glo. ⁊ ē ꝑemptoria q̄ itētiōeꝫ agentis

siõis[a] cuiuslibz pncipal cognitionẽ negocij cõtingentis añ litẽ ɔtestatã obiectus[b] :nisi de re iudi[c]. transacta[d] seu finita[e] excipiat litigator[f] : litis contestationem non impediat[g] nec retardet: lz dicat[h] obiector ꝙ rescriptum non fuisset obtentum[i] : sique sunt impetranti opposita fuissent exposita[k] deleganti.

Bonifacius octauus.

Si[l] oblato ab actore libello[m] ex parte rei exceptio peremptoria[n] proponatur[o] nequaquam per hoc litis contestatio intelligitur esse facta[p]: immo ea non obstante nisi sit

pimit vt pactũ de perpetuo nõ petendo: ⁊ exceptio doli mali ⁊ iuramentũ de non agendo vel accusando. ff. de exce. l. j. ⁊. iij. ꝫ. de accu. veniens. io. an.

a ❡ Defensiõis. differentiã facit inter exceptionem ⁊ defensionez. pactũ eni de non petẽdo siue iuramentũ ipso iure tollit naturalẽ obligationez sicut numeratio. sed nõ ciuilẽ ipso iure sed ope exceptiõis illã elidit. ff. ꝺ solu. stichũ. §. nãlis. insti. de excep. §. pterea. Defensiones ppe dicunt̃ que ipso iure actionẽ tollũt: vt solutio acceptilatio. q: solutione ei⁹ qꝺ debet̃ ⁊ acceptilatiõe oĩs obligatio tollit̃. insti. qui. mo. obli. tol. i pn. ⁊. §. itẽ p acceptilationẽ. Item renũciatio dici põt defẽsio. de renũ. sup hoc. vij. q. j. qꝫ piculosum. de cle. cũ inter. huiusmodi enim defensiones nõ ppe dicũtur exceptiones cum non excludant actionem. quia nulla est ibi actio. ff. de excep. l. ij. lz large exceptiones dicũtur q: excludũt agentẽ ꝫm ber.

b ❡ Obiectus. i. obiectio.

c ❡ Judicata. C. de. re iudi. l. vl

d ❡ Transacta. C. de transac. causas.

e ❡ Finita. sufficiebat hoc dicere ꝙ oĩa cõprehẽdit vt dixi in pn. ⁊ ꝙ dicit iudicata dic cũ ber. ab eo cui iudicandi ius fuit transacta: bona fide: vt transactio teneat. ff. de pac. tres frẽs. finita p ɔsensũ vel lõgo silentio. Et sũpta fuerunt hec ṽba. ff. ad se. cõ. tertull. l. j. §. vl. de ꝟ. sig. transacta. ⁊. l. se. ⁊ qꝺ dixi sine ɔsensu põt intelligi p iuramentũ delatũ a pte pti: q: tale iuramentũ maiorẽ hꝫ auctoritatẽ qꝫ res iudicata. ff. de iureiurã. l. ij. ꝫ. de iureiurã. etsi xps. ibi oĩs ɔtrouersie ⁊c. ⁊ post tale iuramentũ nihil ẽ q̃rendũ. ff. e. nõ erit. §. dato. ad hoc de accu. veniẽs. merito ergo ista ɔtestationẽ ipediũt. obligatio eniz semel extincta ⁊c. ff. de solu. qui res. §. areã. de ɔse. dis. iiij. q̃ris. C. de remi pig. cũ ex cã. nec intendit papa lites sopitas per sua suscitare rescripta. ꝫ. de rescrip. nonnulli. ⁊ rescriptum impetratum tacito de re iudicata a qua non est appellatum non tenet. de sentẽ. res. nõ pos. l. ipetrata. ⁊ p transac. a lite recedit̃. C de transac fratris tui. ⁊. l. causas. de transac. c. j. itẽ si per iusiurandũ vt dictũ ẽ finitũ sit negociũ restaurari nõ dꝫ. iõ ista litẽ ɔte. ipediũt Sed pone dĩ ꝙ sñia nõ tenuit puta q: iudex non fuit q eã tulit: vel ꝙ trãsactio dolo facta fuit: vel nõ fuit iure finitũ negociũ: nũqd audiẽdus ẽ: Et dic ꝙ sic ꝫm ber: vt pꝫ per pdictas. ll. ff. ad tertull. l. j. in fi. ff. de ꝟ. sig. transacta. q: piudicialia sũt ista ⁊ pus tractãda: de or. cog. tuã. Sꝫ pone opposita ẽ res iudicata vel trãsactio vel ꝙ finita ẽ res. ⁊ de h bñ cõstat: qũo pnũciabit iudex. sup pncipali nõ põt pnũciare: q: super eo nõ: ẽ actũ nec sup eo lis ɔte. ꝫ. vt li. nõ ɔte. p totũ. ⁊ de q̃ re ⁊c. ff. de iudi. ꝺ q̃ re. de cã pos. cũ ecclesia. ⁊. c. se. Dic ꝫm ber. ꝙ nõ pnũciabit sup pncipali: sed sup excep. rei iudi. h mõ quia data fuit petitio: petit talis rẽ talẽ a ticio quã dicit ad se ptinere ⁊c. cui sit excipiẽdo rñsũ. ꝙ cũ alia vice sup ipsa petitiõe iudicatũ fuerit ɔ ipm: nõ ẽ vlteri⁹ audiẽdus ɔ sñiam a q̃ ñ fuit appellatũ. Judex ɔtestata lite sup illa exceptiõe ita pcedet. q: ɔstitit ꝙ sup eo qꝺ. c. petit ei obstaret res iudicata a q̃ non fuit appellatũ: diffinitiue pnũcio ipm sup illa petitiõe ñ ẽ vlteri⁹ audiendũ: sibi ppetuũ silẽtiũ iponẽdo ad h de ac. veniẽs. i fi. vel poterit dele. dicere pronũcio lr̃as nõ valere. in his trib⁹ casib⁹ ꝫm ber. tuti⁹ videtur proponere has tales excep. lite cõtes. q: tũc a pncipali debito absoluet̃.

f ❡ Litigator. reus. s.

g ❡ Impediat. ergo p talẽ exceptionẽ non fit li. ɔte. ãlĩs nõ regreret̃: an ipediret vel nõ. j. c. pri.

h ❡ Dicat. exceptionẽ pemptoriã opponẽdo vt nõ seq̃tur absurditas ꝺ dilatoria que venit ante litẽ cõte.

i ❡ Obtentũ. nõ. ꝙ pemptoria int̃ dilatorias ppo nẽda nõ ẽ q: aliꝰ ẽ ipa effect⁹ altera differt altera pimit. In pẽptoria eni hꝫ pcedere actio cui opponat̃ ipsa exceptio. ff. de excep. l. ij. ber. Scias aũt ꝙ oĩs exceptio pemptoria q̃ pimit lr̃as ⁊ grãz opponit̃ ⁊ ante litis ɔte. ⁊ post si lr̃as tm̃ añ li. ɔte. C. de excep. l. vl. de hoc vide p inno. ⁊ ho. ꝫ. de rescrip. ɔstitutus.

k ❡ Exposita. videbat̃ ɔ̃riũ. q: eadẽ rõ ⁊c. ꝫ. ꝺ rescrip. sup lr̃is. in fi. sed nõ ẽ vex q: ꝫm id iã oĩs pemptoria exceptio veniret in vim dilatorie: ⁊ si de replicatione dixisset nihilomin⁹ lr̃as hũisset vt ibidẽ recitari solet

l ❡ Si oblato. p exceptionẽ pemptoriã nõ sit lis ɔte. Emanauit decre. hec ad declarationẽ eox q̃ nõ. gof. de elec. dudũ. ij. de dolo. ⁊ contu. put. ⁊ que ibi ho. ⁊ ab. de ap. cũ cãm. ⁊ de excep. cũ venerabilis. ⁊. ꝫ. c. pri. ⁊ guil. in spe. de li. ɔte. §. nũc dicam⁹. ꝟ. sed nũquid per exceptionem.

m ❡ Libello. qui ẽ de substantia iudiciarij ordinis. iij. q. iij. offeratur. ꝫ. de libel. ob. c. j. quod dic vt ibi.

n ❡ Peremptoria. de dilatoria nõ sic dubitabat̃ quia p eam non respondet̃ sic petitioni. ⁊ quia de sua natura ɔtestationem pcedit vt dixi ꝫ. c. pri.

o ❡ Proponat̃. simplr̃ ⁊ solũ in modũ exceptionis vt j. dicam.

p ❡ Facta. dicebãt qdã ɔ. ⁊ videbat̃ opi. eox pbari per decre. de do. ⁊ ɔtu. put de ap. cũ cãm. vtrobiqꝫ vĩ cõtestata lis p exceptionẽ pscriptiõis. de excep. cũ venerabil. p exceptionẽ pmutatiõis. de te. rainuci⁹ p exceptõꝫ ãnalis pscriptiõis vsucapiõis ⁊c. Itẽ istituta actiõe et opposita pẽptoria exceptiõe vĩ eẽ iudiciũ. ff. ꝺ iterro. act. si fili⁹. §. exceptiõib⁹. Sꝫ ɔ̃riũ ẽ vex ⁊ h tenebant oẽs supradicti doc. qꝺ optie pbat lex dicens ꝙ q vult exceptionẽ doli mali opponẽ q̃ ɔpetit ex trãsactiõe añ li. ɔte. fcã ꝙ incidit in trãsac. añ li. ɔte. id facẽ dꝫ. ff. de ɔdi. ide. elegãt. §. pe. Itẽ p li. ɔte. ordiat̃ iudiciũ p pemptoriã exceptionẽ destruit̃. ꝫ eadẽ res duos effect⁹ ɔ̃rios ñ põt parẽ. xxvj. di. deinde. ꝫ. ꝺ bap. maiores. ff. ꝺ so q hoiem. pbat̃ idẽ expsse. ꝫ. c. pr. si. n. p pẽptoriã exceptiõꝫ ñ dꝫ ipediri vel retardari li. ɔte. ergo p eã non fit: alĩs ñ pcessisset qꝺ. Ad ɔ̃ria rñdet̃ h mõ. aut re⁹ dicẽs rñdet libello puta cũ petũt ab eo x. ex cã mutui dic se ñ teneri ⁊ petita fieri ñ debere cũ pactũ de nõ petendo ppetuo ibi factũ fuerit: ⁊ tũc fcã ẽ li. ɔte. ⁊ sic itelligũt ɔ̃ria. aut simplr̃ excipit de pacto de ñ petẽdo pscriptionẽ vel aliã pẽptoriã. ⁊ tũc ñ itelligat̃ fcã vt h. Idẽ si excipiẽdo pponeret se ñ teneri rñdere libello ex eo ꝙ factũ fuerat sibi pactũ de ñ petẽdo ⁊c. ad h ꝺ deci dudũ

7 in isto casu solem⁹ vocare exceptionē intētiōis exclu
sionē. ꝫ qñ ꝓpōit᷑ post li. ɔte. vocat᷑ actiōis exclusio. ff
ꝺ exce l. ij. i pn. 7 ħ adde qꝺ dixi. j. ꝺ re. iu. exceptionē.
a ¶ Impediunt. vt. s. c. p̄ xi.
b ¶ Oportebit. de necessitate iuris: q̄ al's ꝓcessus ha/
bitus post talem
exceptionē nō va
let: cū lis ɔtestata
nō eēt. s. vt li. nō
ɔte. ꝑ totū sic nec
ꝑpositiōes 7 rñ/
siōes sit lis ɔte. s
de elec. dudū. ij. s
ꝺ li. ɔte. c. vno
c ¶ Jꝺ de calum
nia. Tria di
cit. Primo
ꝙ nō ē de sbstan
tia ꝙ statim post
litē ɔte. iuret᷑ de
calūnia. Scꝺo ꝙ
nō ānullat᷑ ꝓcess⁹
lꝫ tacite omittat᷑
calūnie iuramtū.
Tertio ꝑcipit ꝙ i
spūalib⁹ simul ꝺ
calūnia 7 de ve
ritate iuret᷑. Emanauit ista' decre. ad declarationē eoꝝ
q̄ nō. ber. de iureiurā. ex lr̄is. i vl. glo. ino. 7 ho. s. e. lr̄is.
ab. s. e. c. j. guil. in spe. e. ti. i pn. 7 v̄. qrtū. 7. §. ij. v̄. qd si n̄.
7. §. restat 7 ho. in sūma. e. ti. § qñ. v̄. vnū tñ.

de illis exceptionibus que li
tis contestationem impediūt[a]
fieri oportebit[b] eandem.

Bonifacius octauus.
De iuramento calumnie.

Iꝺ[c] de calūnia[d]
seu ꝺ veritate[e] di
cēda i p̄mo litis
exordo nō iuret᷑
vt dꝫ: poterit p⁹
modū in qualibet ꝑte litis iu
rari: cum huiusmodi iuramē
ta prestari ab initio de suba
ordinis iudiciarij nō existat[f]
¶ Propt[g] omissuꝫ q̄ꝫ tacite[h]
in tota cā[i] calūnie iuramentū
iudiciat᷑ ꝓcessus al's fact⁹ legi
time[k] nō ē nllꝰ: nec ēt annullā
dus. ¶ Quāuis in cāis spūa
libus in qbus dꝫ ꝺ v̄itate dicē
da iurari canones nō indicāt
alicui calūnie iuramētū[m] nos
tñ q̄ freq̄nter calūniari vide
mus i ip̄is[n] vtile[o] reputamus
qꝺ simul sicut plerīqꝫ obſuāt[p]
taꝫ de veritare dicenda q̄ꝫ de
calūnia vt via ꝑcludat᷑ calum
nijs iurari debeat in eidem[q].
In appellatiōis cā[r]: Jdē.
q̄ꝫ ꝙ i p̄ricipali iuratū[s] fu

d ¶ Calūnia euitāda sic xiij. di. nerui. ibi vnusquisqꝫ
habeat suā ꝓpter fornicationē s. euitandā.
e ¶ Ueritate. qꝺ solū olim in spūalibus prestabat᷑. vt
in fine videbis.
f ¶ Existat. videbat᷑ ɔ. p̄mo ordine rubrice. s. e. secun
do et ordie illi⁹ lr̄e. s. de elec. dudū. ꝟ. lite vo 7c. 7 erat
exp̄ssū. C. e. l. ij. in p̄n. s. e. c. j. 7. c. cū cām. ad ħ facit lex q̄
dicit ꝙ ꝓcurator añ li. ɔte. p̄stare dꝫ cautionē de rato.
7 tūc si p̄stita nō fuerit: postea nō p̄stabit᷑. ff. de procu.
l. pōpo. §. rati. ꝫ ɔriū ē veꝝ vt ħ vides. 7 sic p̄dictoꝝ do
cto. cōprobat᷑ opi. 7 de iuramēto de v̄itate videbat᷑ ca
sus de iureiur. ex lr̄is. ad ħ. s. de fi. instru. cū ioānes. v̄.
veꝝ. 7. j. de testi. p̄ntiū. ad ħ. ff. de dā. ife. q bona. §. pen.
nec eni semꝑ ordinē scripture seruam⁹. ff. de sol. l. nec
ordo. 7. s. de resc. ip. cām q̄ 7 cū in totū tacite omittat᷑
vt. j. p̄xi. rñ. multo forti⁹ ad tp̄s. Ad ɔria rñde: veꝝ eē
id fieri debere vt. dic̄ hec lr̄a. ꝫ si nō fiat nō propterea
vitiat᷑. q̄ alijs iurib⁹ sustinet᷑ vt dixi: 7 facit qꝺ nō. s.
de spō. dudū. tua. in vi glo. p̄di. lex. pōp. §. rati in alio
casu loquit᷑. 7 ē illud q̄ p ɔte. litis fact⁹ est procurator
dn̄s lit'. s. s. de procu. c. j e. li.
g ¶ Propter. declarat qꝺ nō. s. de testi. tuis. in vl. glo.
C. de iur. ca. l. ij. §. sed quia. io. an.
h ¶ Tacite. exp̄sse v̄o remitti nō pōt. C. de iur. ca. l. ij. §
ꝫ q̄. nec vꝫ ɔsuetudo de ipso n̄ p̄stādo. de iu. ca. ceteꝝ
i ¶ Tota ca. redū in p̄ncipio cause vt. s. proxi. rñ.
k ¶ Legitime. puta libello dato li. ɔte. 7 iudice sniante
in scriptis sedēdo 7 p se recitādo: qꝺ dic vt. s. de libel.
obla. c. j. j. de sen. 7 re iudi. c. vl. 7 non die feriato. s. de
fe. c. vlti. io. an.
l ¶ Annullād⁹ approbata ē ḡ opi. i. a. bal. io. cre. p. lei 7.
seq̄tiū q ħ dixerāt. q̄ tūc demū exactū p̄stari debebat

ff. ꝺ. no. op. nūcia. de pupillo. §. qui opus. ff. de iureiurā. iniu
randū. §. q ius. ad hoc. ff. de procu filiusfa. §. veterani. C. e. ti.
ita demū. 7 ad hoc. s. de proba. qm̄ ɔtra. vbi de iuramēto nil
dixit. Et reprobata ē opi. azo. 7 mar. qbus ɔsentit ho. s. e. cete
rū. 7 in p̄dicta decre. tuis. dicētes ꝙ etiā si tacite cōmitteret᷑ n̄
vꝫ iuditiū. i. snia. ij. q. vj.
§. diffinitiua. C. de sen. 7
inf. om. iu. prolatā. quam
intellige cū fuit exactū: 7
pro eis faciebat predicta
decre. ceteꝝ. 7 p̄dict⁹. §. ꝫ
q̄. vbi videt᷑ ꝙ ex dissi/
mulatiōe etiam nō possit
omitti. ꝫ expone ibi simu
latiōe. s. cū simulāt se nō
calūniose agere vt' ibi di
cit accur.
m ¶ Juramentū. s. e. ti.
c. ij. 7 erat rō. q̄ in spūali
bus p̄sumebat᷑ ꝙ semper
eēt de⁹ in memoria 7 sic
nō calūniarent᷑ litigātes
7 hoc probat lr̄a sequēs.
Reddebat inno. in p̄. c.
tres rōnes. Prima q̄ ri
gor in spūalibus nō ser/
uat᷑: de do. 7 ɔtu. c. j. Se/
cūda. q̄ lꝫ iuramentū non sit peccatū: tñ ex frequēti iuratio
ne sepe sequitur peccatum. Tertia. quia hoc iuramentū est a
malo non credentis: de ele. significasti. sed paꝝ valent he ra/
tiones: cum 7 in ciuilibus locum habeant: vt per te vides.
n ¶ In ip̄sis. 7 sic equum fuit ex quo cessabat causa: cessaret 7
constitutio. s. de appel. cum cessante. cum si.
o ¶ Utile. i. necessariū. ff. qñ ap. sit. l. j. 7. ij. q. vj. biduū. vel dic
prope vt si iudex videat tales ꝑsonas ꝺ qb⁹ nō sit aliq̄ calūniē
suspitio exiget solū v̄itatis sacr̄m. p̄mū tuti⁹ 7 verius reputo.
p ¶ Obſuāt. obſuabat ħ dn̄s guil. vt nō. i spe. e. ti. §. j. v̄. q̄rtuꝫ.
nō. ħ ber. equū eē. s. e. c. ij. 7 in p̄dicta decre. ex lr̄is. de iureiurā.
q ¶ In eisdem. spiritualibus causis. Nūquid in criminalib⁹
iuretur de calūnia: dic vt nō. C. e. l. j. 7. s. e. c. j.
r ¶ In appellationis. in causa appellationis iurari debet ꝺ
calūnia 7 veritate dicenda. hoc p̄mo. Secūdo dicit᷑ ꝙ
procurator deputatus post iuramentum calūnie iurabit ꝺ ca
lūnia. Tertio ꝙ iudex quotiens sibi videtur exigit iuramen
tum malicie. etiam si de calūnia vel veritate iuratum sit. Per
p̄mū dictum determinantur que nō. per accur. C. e. l. ij. in prin.
7 nō. inno. 7 hosti. pe. 7 ab. s. e. c. j. super verbo quecūqꝫ cā. guil.
in spe. eo. ti. §. ij v̄. quid de causa. bar. brix. in questione vene/
riali que incipit queritur vtrum in causa. Et per predicta vi/
dere potes ꝙ hic reprobatur opinio placen. 7 azo. qui dice/
bant ꝙ ex quo. iuratum erat in principali: non iurabitur i cau
sa appellationis: vt in auc. de his qui ingre. ad appel. §. fi. col.
viij. 7 pro eis faciunt oīa iura per que ꝓbatur ꝙ eadem sit
causa appel. cum prima. xvj. di. habeo. ij. q. vj. siquis in qua/
cūqꝫ. C. vt in vna 7 eadē cā. l. j. ff. de iudi. proponebat᷑. io. cre.
hug. gof. 7 supradicti doctores contra: quoꝝ hic approbatur
opinio. pro eis. vj. q. iiij. oīms. 7. ij. q. vj. si episcop⁹. C. de iudi.
properandum. in auc. vt liti. iur. in prin. ibi tamen accur. te/
net primam. ff. de dam. infec. qui bona. §. penul.
s ¶ Juratum. propter hoc erat dubitatio quia non videba
tur tunc debere iurari. 7 quia bis iurandum non est: 7 quia
tunc superfluum videbatur iuramentum quod faciendum
non est: de iureiuran. 7 si christus. de proba. c. ij.

erit prestari iubemus calũnie iuramentum[a]: et idẽ i iuramẽto de vitate dicenda[b] volumus obseruari. ¶ Procuratores[c] q̃z qui post[d] iuramentum calumnie deputãtur[e] teneri volumus: vt calũnia videtur ab ipsis[f]: ad subeũduz huiusmodi iuramentum[g] ẽt si a suis dominis qd põere aut respõdere seu agere debeant sint instructi[h]. ¶ In omnibus[i] autẽ causis nedum añ: sed etiaz postq̃ lis fuerit cõtestata: siue de veritate: siue de calunnia sit iuratum in ipsis: potest iudex a partibus exigere iuramentuz malicie[k] quotiens viderit exp̃edire.

Idem.

Nullã[l] tibi iudex iiuriã[m] fecisse censet: q pcuratorẽ tui aduersarij[n] ꝯstitutuz ad cãz habẽtẽ sup hoc speciale mãdatũ admisit ad pstãdũ ica calumnie iuramentum[o].

Innocẽ. iiij. in concilio lugd.

De restitutione spoliatoꝝ.

Frequẽs[p] et assidua nos querela circũstrepit[q]: q spoliationis exceptio non nunquam in iudicijs calũniose[r] proposita causas ecclesiasticas ipedit: et perturbat. dũ n. exceptioni[s] insistitur appellationes iterponi contingit et sic itermittit[t] et plerũqz perimitur[v] cãe cognito principalis: et propterea nos qui voluntarios labores[x] appetimus: vt quietem preparemus: finem litibus cupientes imponi: et calũnie materiam amputare: statuimus[y]: vt in ciuilibus negocijs spoliationis obiectu q̃ ab alio q̃ ab actore facta proponit: iudex in principali pcedere non postponat. ¶ Sed

a ¶ Iuramentũ. sed de calũnia iurari dz statim post li. ꝯte. vt ĩ. c. proxi. nõ. ergo ar. q faciẽda ẽ li. ꝯte. in cã appellatiõis. de hoc nõ. ĩ. de testa. c. rainaldus. ṽ. dilectus. io. an.

b ¶ Dicenda. si talis ẽ cã in q̃ iuretur de vitate: vt in si. c. d̃.

c ¶ Procuratores emanauit iste ṽ. ad declarationem glo. pdictaꝝ in no. ho. et gu. l. i spe. e. ti. §. sequit. in si. et ci⁹ h approbat opi. et reprobatur opi. hosti. q tenebat contrarium.

d ¶ Post: hec erat dubitatio qz nõ videbat bis iurãdũ C. e. t. auc. hodie

e ¶ Deputãt. ab ipis pncipalibus vel a procuratoribus q post li. ꝯte. substituere poterunt. ĩ. eo. li. de procu. c. j.

f ¶ Ab ipsis. nõ. q lz procurator iuret in animaz dñi. xvij. q. iiij. metuẽtes c. di. optatuz. lxiij. di tibi dño. vbi de hoc. et ĩ. eo. li. de ele. procurator. sacrm tñ calũnie et in aiam dñi et in propriã pbet vt h vides. als aũt quare iuraret ex quo dñs iurauerat et in hoc casu nõ ẽ necessariũ spãle mandatuz. de syndico vo dic vt. ĩ. e. in pertractandis.

g ¶ Iuramentuz. no. ad q̃onem qua queritur an heres vel successor teneatur iurare exquo defunct⁹ iurauerat. et dic q sic p hanc lrãm et per auc. e. ti. pncipalis. et p. l. ff de dã. infec. q bona. §. pe. potuit eni defũctus habere bonã fidẽ et heres vl successor malã. ff. de acq. sicut. C. de re. cre gnãliter. j. rñ. lz qdaz ꝯ. qz heres et successor eadẽ psona cũ defũcto cẽsent: i auc. iusiuran. quod a moriente psta. §. ij.

h ¶ Instructi. in hoc casu recitabant pdicti doc. non debere procuratorem iurare: quia qui per aliũ et c. j. de reg. iur. q facit per alium.

i ¶ In oibus. declaratur p h qd nõ. ĩ. de re. spo. lrãs. in glo. ãte pe. et de proba. c. ij. et reprobatur quod nõ. de testi. psentium. in glo. iuramentũ in si.

k ¶ Malitie. lz ergo exquo iuratũ est de calũnia ampli⁹ i eadẽ cã d calũnia iurãdũ nõ sit. vt. C. e. auc. hodie ab eodẽ. et ĩ. pro xi. Rñ. de malitia tamen bene iuratur: puta cum suspicatur iudex q maliciose proponatur exceptio: petatur dilatio: ad hoc d exce. p. sterab. s. de testi. vltra tertiam. C. de fide instru. l. vlti xxx. q. v. iudicantem.

l Nullã tibi. procurator habens speciale mandatũ iurat d calũnia. Emanauit ad declarationem eoꝝ que legunt. nõ. C. e. ti. l. ij. §. si autem absfuerit. et per ber. ĩ. eo. c. ij. et c. ceterũ. et per inno. et hosti. ĩ e. cum cãm. et p guil. i spe. e. ti. §. rest. ṽ. ṽsi. quid ergo.

m ¶ Iniuriã. quã si ferret: iudex ñ eẽt. ĩ. d ṽ. sig. forus in si.

n ¶ Aduersarij. et sic erat procurator singularis psone d syndico. n. vniuersitatis vel collegij nõ dubitamus qn iuret. ĩ. e. in ptractandis. et c. seq.

o ¶ Iuramentũ. dicũt quidã q olim pcuratores idisferent iurabant. ff. de dã. infe. qui bona §. pe. sed fuit postea ꝯ statutũ q solũ pncipales psone iurẽt. ff. e. ti. l. ij. § si aũt. et ĩ. c. e. ti. c. j. qd veꝝ ẽ nisi pcuratores habeant speciale mandatũ vt hic. et ff. de iureiurã. l. iusiurandũ qd ad pecunias. Alij dicebant q pcurator puati etiam cum spãli mãdato ad iurandũ non admittitur per pma iura. sed quia nõ expedit iura corrigi: vt. ĩ. e. li. c. d elec. cũ expediat. dic l. qui bona. ĩ esse correctã. h lo qui in casu decr. isti⁹. s. cũ habeat pcurator speciale. mandatũ. Alij dicebant q cũ pcurator p litis ꝯtes. factus sit dñs litis poterat d calumnia iurare: quod veꝝ nõ ẽ nisi habeat ad hoc spãle vt hic vides.

p Frequẽs. in ciuilib⁹ nõ admittitur spoliationis excepcio facta ab alio q̃z actore. In criminalib⁹ admittitur facta a tertio dũmodo sit de tota substantia vel maiori parte exceptio pbari debet. j. xv. dies. als sit cõdẽnatio expensaꝝ. Excipiens de spoliatione fcã a tertio infra certũ tempus a iudice statuendũ debet restitutionem petere: als secus excusabitur exceptione nõ obstante. Ultimo dicitur q agenti sup rebus ecclesiasticis nõ ob. exceptio spoliatiois puataꝝ reꝝ vel ecõuerso hãc decre. quidã intitulabãt olim sub ti. de excepti. Alij sub ti. de restitutiõe spoliatoꝝ et bñ vt hic vides.

p ¶ Frequẽs. equũ fuit ergo super hoc ius puisoriũ emanasse. ff. de legi. nam ad ea.

q ¶ Circũstrepit. i. pulsat vel ledit. et sũpta sunt hec verba ex canone. liiij. di. frequens.

r ¶ Calũniose sic. ĩ. de dolo et ꝯtu. finem.

s ¶ Exceptiõi. spoliationis de qua. ꝯ. dictũ est.

t ¶ Intermittitur i. differtur.

v ¶ Perimit. de facto intelligas nõ de iure. qz multi pp tot ipedimẽta et timore expẽsaꝝ litẽ dimittũt. et sic expone fm ber. qz exceptio spoliatiõis dilatoria ẽ non peptoria. ñ ob. l. C. vñ vi. siqs i tãtã. qz lz puatio dñij insurgat ꝯditiõe ex illa: nõ tñ ex infdicto vel exceptiõe.

x ¶ Labores. hec ṽba fuerũt sũpta d corpe auc. vt di. iussi. sbscrip. ha. glo. q̃sto. i pn. coll. ix. et p re publica imperator noctes ducit isõnes. in auc. sine q̃q suf. in prin. coll. ij. et papa idẽ de se dic. ĩ. in pem hui⁹ li.

y ¶ Statuim⁹. h sit iterptatio canonũ antiquoruz. de

hac materia loquentium.

a ¶ Actore. hoc erat iniquū q re⁹ excipet ꝯ actorez ꝺ spoliatōe fcā a tertio cū ī hoc nō deliq̄rit actor: ⁊ iō fcm̄ alteri⁹ sibi nō ꝺbebat obesse. C. ꝺ iof. test. siqs suo. versus fi. ⁊ .j. de re. iur. nō dz. ⁊ pctā suos teneāt auctores C. de pe. sancim⁹ ꝰ. ꝺ his q̄ fi. a ma. par. c. q̄suit. ⁊ recitat h ber. se nō memisse aliquez excipiētē sic ī ciuilib⁹.

sic ɔtrouersia. ff. de excu. tu. l. pp lite. isti. e. tt. §. itez pp litē lz illud iure auc. imutatū videat. i auc. vt hi q ob. se ha. phi. reo mi. §. ij. iij. ⁊ .iiij. colla. vj.

si in ciuilibus ab actore[a]: ī criminalibus aūt se spoliatuz reus asserat a q̄cūq̄z[b] īfra .xv.[c] dierum spaciuz post diē ī quo proponitur[d]: qđ asserit[e] cōprobabit: alioquin[f] ī expensis q̄s interiz actor ob hoc fecerit iudiciali taxatiōe[g] prehabita cōdemnetur: al's si iudici equuz visuz fuerit puniendus[h]. ¶ Illum autem spoliatuz intelligi volumus in hoc casu: cum criminaliter accusatur q tota sua substantia[i] vel maiori parte ipsius se per violentiā destitutuz affirmat. ⁊ s̄m hoc loqui canones sano credēdū est intellectu: q2 nec nudi contendere: nec inermes inimicis opponere nos debemus. habet enim spoliatus priuilegium vt non possit exui iam nudatus. ¶ Solet enim inter scholasticos dubitari: si spoliatus a tertio[k] de spoliatione contra suum actorem excipiat: an ei tempus[l] a iudice debeat indulgeri: infra quod restitutionem imploret: ne forte sic[m] velit existere: vt omnem accusationem eludat[n] quod[o] satis equitati ⁊ iuri consonuz estimamus[p]: q si infra tēpus indultum restitutionem non petierit: ⁊ cām cum potuerit[q] non ducat ad finez non obstāte spoliationis exceptione deinceps poterit accusari. ¶ Ad hoc sancimus: vt reruz priuatarum spoliatio agenti super ecclesiasticis: vel econtrario nullatenus opponatur[r].

Bonifacius. viij.

Ci sancti nicolai se asserūt[u] infra parrochiā ecclesie. B. clerici possedisse aliquandiu: ⁊ eis p eundem[x] clericuz spoliatos fuisse nequaquā debēt restitui nisi euidēter docuerit: q eaꝝ possessionē legitie assecuti fuissent: q2 eas occupasse[y] iniuste verisimiliter p̄sumunt[z]: cū p̄ueniāt ex p̄dictis īfra alienā parrochiā ɔstitutj. Sitq̄z manifestum nisi aliud

b ¶ A quocūq̄z. ecce dr̄iaz īter criminalē cāz ⁊ ciuilē: vt ī ciuili ñ opponatur spoliatio facta ab alio q̄z actore ī criali sic cū moderatōe q̄ seqt. ⁊ rōnes. j. sequēt.

c ¶ Xv. artat tps pbādi q2 malicióse sepi⁹ ppone bat tal'excep. vt ꝰ. dixit. sic ī excerptōe excōicatōis viij. dies st dati. j. de excep. pia.

d ¶ Proponitur q2 dies illa nō cōputabit in .xv. sic dies ī quo ppōit excōicatōis exceptio. j. de except. pia. sic dies in q̄ cautū pmittit ⁊ ī quo sistē ī iudicē oz nō ɔputat in vicena milia passuū. ff. siqs cauti. l. j. sic ⁊ dies p̄ntatōis lraꝝ cū ɔmittit cā īfra certū tps decidēda. ꝰ. de ap. sup eo. ij. vbi ꝺ h sec⁹ ī .x. dieb⁹ qui dat ad appellādū ī qbus tps s̄niē platōis ɔputat. ij. q. vj. biduū. vbi ꝺ h. ꝰ. de re iudi. ad ɔsultationē. ⁊ vltio istoꝝ .xv. dieꝝ pbari poterit exceptio: sic. ff. ad. l. iul. ꝺ adul. l. p'. §. feragita. ⁊ .l. is cui⁹. §. ex senatuscō ⁊ pt peti bonoꝝ possessio. j. cētesimū diē: ⁊ cētesim⁹ ī eo nūero ɔputat. ff. de suc. edic. l. j. §. qđ dicim⁹. si. ff. de ver.

e ¶ Asserit. s. se spoliatū ī ci (ob. l. qui ante calendas. uilib⁹ ab actore: ī crialib⁹ a quocūq̄z.

f ¶ Alioquin. s. si īfra illud tps nō probauerit.

g ¶ Taxatiōe. de q̄ dic vt. ꝰ. qđ me. cā. c. vl. ī gl. q̄ īcipit vltra quam ber.

h ¶ Puniēdis. pena arbitraria: ex quo ñ statuit hic certa pena: ꝺ of. ꝺle. ꝺ cāis. ff. de iure deli. l. j.

i ¶ Substantia. iterp̄tat ⁊ exponit hic papa canones illos. iij. q. ij. oportet. ⁊ .ij. q. ij. nullus. vbi st hec vba. ⁊ ri diculū. n. videbat q criāliter accusat⁹ accusatorē suū p exceptionē spoliationis rei modice ⁊ vilis ab accusatiōe repelleret. ⁊ ē si. qđ dicit lex q tutor a tutela excusari nō pōt rōe ɔtrouersie q̄ ē īter ipm ⁊ pupillum suū: nisi forte de oib⁹ bonis aut plurima pte bonoꝝ

k ¶ A tertio. i. ab alio q̄z ab accusatore. iij. q. j. epi ⁊ .q. ij. cū eccle.

l ¶ Tps. arbitrariū ex quo certum nō statuitur vt. ꝰ. dixi.

m ¶ Sic. s. spoliatus.

n ¶ Eludat malicijs aūt īdulgēdū nō ē. ꝰ. q ma. accu. pos. significāte cuz suis concor.

o ¶ Q̄d. s. q iudex terminum statuat.

p ¶ Estimam⁹. ⁊ alij estimare debēt. ꝰ. ꝺ re iudi. ī cāis. ⁊ sic ɔpellit aliqs agere: ad idē. C. de ige. nia. l. diffamari. sz nō precise: sed hoc vt excipere possit: vt h vides. io. an.

q ¶ Potuerit. al's nō dz sibi iputari. ꝰ. e. li. de ele. ɔmissa. ꝰ. ꝺ ap. ex īsinuatione cum si.

r ¶ Opponatur. itelligit ber. hoc q̄n iter ecclīasticas psonas cā ɔtit ne sit ꝯ. ꝰ. de or. cogni. cū dilectus. vel dic vt ibi de tpalib⁹ ɔtēdedat. q̄ proprie puale dicūt: q2 p̄nt a priuato possideri. res aūt ecclesiastice vocant hic q̄ nō cadūt ī laicū. vt decime ⁊ alia spūalia. ff. de le. iij. l. hoc legatū. Et est rō huius dicti: q2 agens noie ecclīastico non agit suo iure sz noie ecclīe vnde sicut pcurator agens noie alieno ꝺ iure suo ñ excipit. sic nec hic: ad h ff. ꝺ doli. excep. si pcurator. Itē res ecclīastice st publici iuris: sz ꝺ publico ad puatū nō fit ɔpēsatio. C. ꝺ ɔpēsa. l. j. ⁊ .iij.

s ¶ B decimas. Ecclesia q̄ petit restōnez decimaꝝ quas se dicit infra parochiā alterius possedisse non auditur nisi probet possessionem legitimam.

t ¶ Canonici. noie ipsius ecclesie agentes qđ p̄nt: vt. ꝰ. de proba. ex lris de ɔces. pbē. ex parte. vbi de hoc cum si.

u ¶ Asserūt. ex hoc īsultat p̄sumptio ꝯ eos q̄ eis ɔsilr obstat secus si hoc nō ɔstaret q ille decime essent ī alterius parochia ⁊ facit ad ea q̄ dicā. j. e. li. de p̄scrip. c. j.

x ¶ Eundē clericū. oo. lram. q2 hoc ius facit p reo ⁊ ꝯ actorē si aūt spoliati essent a tertio. ius cōe lz faceret ꝯ actorē: non tñ pro reo: vnde tunc decre. locum habere non puto: ⁊ facit qđ dixi. j. de prescrip. c. j.

y ¶ Occupasse. in mala parte alibi in bona. viij. q. j. factus ⁊ .ꝰ. eo. li. de procu. si duo.

z ¶ Presumunt. nō s̄m o pi. Jō. q no. xxiiij. q. j. §. j. q laicus restitutionē decimaꝝ petere nō poterat: p decre. ꝰ. de p̄scrip. cāz bar. dix. no. ɔtriuz: cū laici decimas iterdū possideāt ꝺ facto. Ad decre. illā cām. rñdebat q decre. ipsa dicit detinere non dicit possidere satis puto hanc decre. facere p Jo. vt nisi laicus pbet se legitime assecutū cū sit ꝯ euz sumptio n ō audit

ostēdat[a] eas de iure cōmuni ad eandem ecclesiam[b] pertiere. Innocentius quartus.

De dolo ⁊ contumatia.

Actor[c] qui ad terminū[d] venire: ad quē citari aduersarium fecerat: si curauit[e] venienti[f] reo i expēsis ꝓpter[g] hoc factis legitime[h] cōdēnet ad citationē aliā minime admittēd[9][i] nisi sufficiēt[k] cauerit: ꝙ i tmio fidelit[m] ðbeat cōparere. Bonifa. octau[9].

Cum[n] qui a tua interlocutoria: vl grauamin[o] eqð per te[p] sibi proponit illatū a tua pn̄tia recedit appellans[q] cum protestari[r] videatur hoc ipso a nolle coram te de cetero litigare: citare ad alia que postea in iudicio facienda incumbunt[s] vel etiam ad sententiam[t] audiendam[v]: nisi spōte appellationi sue renunciet[x]: non teneris[y]: nec ideo minus ꝙ i eius absentia processeris tuus ꝓcessus[z] validus[⁊] repu[tabitur]

qui eni restōnem petit: hʒ duo probare se possedisse ⁊ spoliatū fuisse. s. e. c. olim. j. ⁊ .iij. Et aliud ē possidere ⁊ aliud in possessione eē. ff. de acq. pos. sigs aūt. ⁊ ē si. s. e. ex transmissa. ⁊ qð ibi nō. hic ḡ ē p̄sumptio ꝯ actorē: ⁊ ius cōe pro reo. possessio ḡ ⁊ spoliatio probate nō aduocāt: vt fiat restō petitorio probato pro reo ad hoc de causa pos. cū ecclesia. ⁊ c. cuʒ dilectus. ff. de rei ven. officiū. ⁊ idē videt vbicūqʒ factū ē pro reo notoriuʒ. de diuor. significasti. propetas igitur pro reo probata ipm in possessiōe defendat. ad h. ff. de suppi. l. j. §. quod ait ff. depo. l. bona fides in fi.

a ℭ Oñdatur vt cōpositio: titulus p̄scriptiōis: p̄uilegiū vel aliud silē: de dona. apostolice. j. de his q̄ fi. a pla. cū aplica cū si.

b ℭ Ecclesiam. s. B. clerici. io. an.

c Actor q. Actor cōtumax ꝯdēnatur i expēsis: nec citat vlteri[9] ad sui petitionē re[9] nisi cauet ð veniēdo

d ℭ Ad terminū. cū idistincte loqt̄ur de quolibet termino siue ꝑemptorio siue nō intelligendū vr̄: sicut ⁊ in reo dici solet ꝙ pro q̄libet ꝯtumacia etiā añ ꝑemptoriū ꝯdēnatur i expensis lʒ solū post ꝑemptoriū possit excōicari. de hoc. lxxiiij. di. honoratus. iiij. q. v. in sūma. ⁊ .s. de procu. q̄relā. maior aūt ē contumacia actoris nō veniētis q̄ʒ rei. iiij. q. iij. c. j.

e ℭ Curauit. cū potuisset vñ nō negligentiā vel ꝯtēptū. ff. de re iudi. cōtumaciā ad idē. s. ti. priori. c. j. §. solet.

f ℭ Venienti. ḡ vñ veniēti nō ꝯdēnabitur: ʒ cōpenset ꝯtumacia ꝯtumaci. ff. de dolo. si duo. ff. de cōpē. si ambo. Si aūt actor nō venit ⁊ iudex fuit abñs vel pñs. ʒ procedere nō poterat an fieri debeat ꝯdēnatio: dic vt nō. in reo. s. e. ti. c. vl.

g ℭ Propter hoc. s. rōne ꝯtumacie: de procu. auditis. j. de excep. pia. s. e. cū dilecti. ⁊ c. finē. Et q̄liter ꝯ ꝯtumaces ꝓcedi debeat: dic vt nō. s. e. prout. ⁊ c. cāni.

h ℭ Legitime. qð dic vt nō. ij. q. j. in p̄mis. s. eo. ti. finem.

i ℭ Admittendas. ⁊ sic punietur in quo peccauit. s. ð tempo. or. litteras. in fi. io. an.

k ℭ Sufficient. vt sic pignora vel fideiussores dent. ff. de mā. si mādato. §. vl. si aūt hanc dare nō posset det iuratoriā. ð do. post. diuor. resti. p̄ vīas. vbi de hoc. ad idē. C. de epi. ⁊ cle. l. generaliter. dicit aūt inno. ꝙ sufficit v̄bo cauere. quod pōt verū dicere seruata supradicta distinctione her.

l ℭ Termino. p̄mo. s. ad hoc. ff. de v̄. obli. eū qui calendis. vel dic termino quocūqʒ quo ad eius petitionē citabit reus hec est indefinita legis que equipollet vniuersali. vt dixi. s. e. li. de elec. vt circa: sic ⁊ cautio p̄statur de perseuerantia litis, vsqʒ ad fi. C. de epi. ⁊ cle. auc. generaliter.

m ℭ Fideliter. p̄sumit aūt malitiose abesset nisi ꝯtriū ꝓbet. s. ꝙ impeditus fuerit: de re iudi. cum bertoldus. de ꝓcura. querelam. vbi, de hoc.

n Cum q. Iudex appellantē ⁊ recedentē citare vlteri[9] non tenet si vult in cā ꝓcedere nisi forsitan appellationi renūciet. ⁊ determinat notata per inno. de accu. ad petitionez p̄ guil. in spe. de citatione. §. viso. de tēpo. or. v̄. qd sigs recesserit.

o ℭ Grauamine. hoc dicit ex eo q2 si appellaretur a diffinitiua iam functus est officio suo: de of. deleg. in litteris. ff. de re iudi. iudex. Sed ⁊ idem in illo videtur quo ad executionē que post sn̄iam iminet faciendā eadem ratione

p ℭ Per te. loquitur iudici: sic. s. de iureiurā. c. vl.

q ℭ Appellans: ⁊ frustratorie: q2 si bene appellaret ex cā ⁊ forma: tūc ille a quo appellauerit iudex nō esset ⁊ sic apppellans cōtumax non esset. De reuocatiōe attentatoꝝ post appellationē habebis. j. de appella. non solū.

r ℭ Protestari. nō. ꝙ ius fingit ꝓtestatione h̄ ipso appellando ⁊ recedendo.

s ℭ Incumbunt. ꝯsiderato eo statuto in quo tunc erat causa.

t ℭ Sententiaʒ. puta lis erat ꝯtestata ⁊ liquet de causa. vel talis est causa in qua sententiari potest li. non conte. quod dic vt. s. vt li. non cō. qm̄. ⁊ s. e. put.

v ℭ Audiendā. si nō esset contumax exp̄sse citari debʒ ad sn̄iam audiendā: al's nō valeret sententia pte absente. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. §. item cū ex eo edicto. ⁊ de hoc nō. s. de offi. deleg. consuluit.

x ℭ Renūciet. qð pōt. ij. q. vj. siquis libellos. C. de app. siquis. ⁊ tacite etiā litigando coram iudice a quo appellauit appellationi renūciat. s. de offi. deleg. gratum de testi. cum venisset. si tamen interest aduersarij ad ipsum interesse tenetur. quod dic vt nō. s. de appel. in positа. §. ille deniqʒ.

y Nō teneris. videbatur ꝯtrariū p̄ decre. s. de of. dele. cū olim. j. vbi iudices citauerūt appellantē quē putabant frustratorie appellasse. ad idē. s. vt li. non cōte. accedens. j. vbi etiam iudices citauerūt queʒ putabāt frustratorie appellasse. ad idē. s. eo. put. vbi mandat papa citari eū q frustratorie appellarat. Sed dic ꝙ de necessitate citari nō debet vt hic. Ad decre. cū oliʒ ⁊ decre. accedens. dic ꝙ ibi factū narrat non ius ponitur. Ad decre. put dico ꝙ ꝓ ista parte facit cū ibi papa mandat citari ad maliciā cōuincendam. ergo id de necessitate nō erat ꝙ. s. citaretur. ⁊ de hoc consueuit recitari de accu. accedēs. ⁊ c. ad petitionē. Sed quid dicemus de ꝯtumace: nunquid qui in vno actu iudicij fuit cōtumax ad alios actus citabitur. Dic ꝙ sic. vt. s. de testi. cū olim. in fi. vbi citatur ꝯtumax ad sententiā audiendā. q2 lʒ in vno actu contumax sit: nō ꝓpterea ꝓtestari videt ꝙ in alijs contumax esse velit. sed hoc malū contumaci sub colore boni. s. remedij appellationis defendit: quod simpliciter contumax non facit.

z ℭ Processeris. al's de iure.

⁊ ℭ Validus. Quid de iudicibus datis cum clausula ꝙ si non omnes simul nō pronūciauerunt sed duo vnū. tertius v̄o aliud illi duo volūt procedere ad executionem sue sententie. queritur an possint tertio non vocato. ⁊ videtur tertiū ipsum non debere vocari. arg. huius decre. ⁊ s. hoc li. de ar. c. j. ⁊ ff. ð re iudi. duo ex

tari debebit. Inno.iiij.

De eo q mittitur in possessio

Um[a] q sup dignitate: psonatu: vl bñficio[b] eccl'iastico[c] obtinẽdis[d] cũ aliquo litigat possessore[e]: ob partis aduerse ꝯtumaciã cã rei seruãde in ipsoꝝ possessionem statuimus nõ mittẽdũ. ¶ Nec[f] per hoc ad ea ingressus patẽ valeat viciosus[g]: sz liceat in h casu ꝯtumacis absñtiã diuina replente pñtia[h] etiã lite nõ cõtestata diligenter[i] examinato negocio ipsuz fine debito[k] terminare. Bonifa. octauus.

Ut lite pẽdente nihil innouet.

Ispẽdijs[l] q̃ ppter electiones diuersas ecclesie patiunt interdum occurrẽ cupientes statuimus[m]: vt si aliquibus apd se. apo. vel alibi[n] litigantibus[o] super electionib[9] de se i discordia celebratis aliquem ipsorum mori[p] vel suo iuri renunciare[q]: aut a psecutione ipsius contigerit q̃quo modo excludi[r] ad electõnẽ aliã lite super electiõe supstitis electi[s] pendẽ. nullaten[9] pcedatur: alr attentata ꝯ hoc

tribus. cum ergo ipsoꝝ valeat sententia: ergo ⁊ executio. Sed dic ꝙ vocandus est. nam lz sententia duorum teneat: tamen alius articulus qui emergit est omnibus cõmunis ita ꝙ ad illũ duo tertio nõ vocato pcedere nõ possunt. s. de offi. dele. causam. ⁊. c. prudentiam. § adijcimus. al's se quereretur ꝙ si in aliqua termini assignatione vnus ab alijs discordaret: illi duo illo ñ reqsito postea pcedere possẽt qḋ est absurdum.

a ¶ Cum q. Qñ agitur ḋ beneficio eccl'esiastico ob cõtumaciã rei nõ fit missio in possessionẽ: sed ad sñiaz li. nõ contes. pcedit. ponit hec decret. duos casus spãles ꝯtra duas regulas. Regulariter eniz quãdo agit reali ad contumaciam rei fit missio in possessionẽ cã rei seruande: fallit in hoc casu. Itẽ regulariter nõ pcedit ad testiũ receptionẽ: vel diffinitiuã sñiam lite nõ ꝯte. fallit in hoc casu: ⁊ ẽ ad declarationẽ illoꝝ que nõ. de do. ⁊ ꝯtu. contingit.

b ¶ Beneficio. quocũqꝫ. ad hoc de pben. maioribus. de verbo. sig. c. pe

c ¶ Ecclesiastico. secus ꝫ si sup tpali pben. vel tpali bñficio agat. q2 cũ talia possint sine institutiõe canonica possideri non habebit locũ decre.

d ¶ Obtinẽdis. qd dicem[9] de obtẽtis. pone ꝯfirmat[9] est q agit ⁊ in possessionẽ induct[9] ⁊ tãdẽ spoliat[9] est vt de cã pos. cũ olim. ⁊. c. cũ sup. vel petit ꝙ ꝯfirmatio de eo facta vel collatio sibi facta sortiat effectũ. de ꝯces. pbẽ. post electionẽ. de ap. ꝯstitutis. ij. vel petit possessioz ꝯditiõe ex canõe reintegrãdã. vt. s. de resti. spo. sepe. Nũqd in his casib[9] ob ꝯtumaciã rei fiet missio. ⁊ vĩ ꝙ sic p hanc lrãm q̃ dicit solũ de obtinẽdis. Sz dic ꝙ nõ fiet hec missio. tũ q2 decre. hui[9] rõ adhuc locũ hz. q2 ago de obtinẽdo qḋ nõ habeo. s. detentationẽ saltẽ q̃ apud aliũ e. ff. de rei ven. officiũ. Itẽ missio in possessionẽ ẽ qḋdã auxiliũ extraordinariũ qḋ hz locũ soluz vbi deficit ordinariũ. ff. ḋ mino. inse. ij. in pn. ꝫ h pcedi põt ordinario iuris ordine li. ñ ꝯte. vt seqt. ⁊ aptius hodie pbat p cle. ḋ iud. dispẽdiosaz. ꝫ ñ hz locũ missio ⁊ lz doc. sic teneãt. tñ ob. lrã h posita q̃ dicit ingressus ñ dicit regressus q̃si p id det intelligi ⁊ p ꝯbũ obtinẽdis ꝙ in recupandis nõ hz locũ decre.

e ¶ Possessio. quid si nullus possidet ꝫ duo. pone coelecti petunt: dic idem ppter eandem rationem. s. ḋ rescrip. inter ceteras.

f ¶ Nec per hoc. ratio supioris dicti.

g ¶ Uitiosus. nõ. n. pñt ex possessione haberi ꝫ solũ ex canonica institutiõe. ij. q. j. legũ. ḋ insti. ex freqntib[9] ḋ re. iu. c. j. ff. de decu. herẽn[9]. Si vo ñ ageret de eccl'ia tanq̃z de bñficio. ꝫ tanq̃z ḋ ppetate: tũc bñ haberet locũ missio vt pbat. s. de li. ñ ꝯte. c. ij. de eo q mit. c. j. s. de ṽ. sig. dilecto.

h ¶ Pñtia. C. de iudi. ppandũ. §. cũ aũt. s. e. li. de arbi. c. ij. i fi.

i ¶ Diligenter. hoc semp est faciendũ. xxx. q. vi. iudicantem

k ¶ Debito. vt si liqueat. vel liquere possit de cã pcedat ad sẽtentiã ꝫm ea q̃ nõ. s. ḋ dolo ⁊ ꝯtu. put. ⁊ ẽ necesse ꝙ ꝯstet ḋ iure actoris ad hoc vt sibi adiudicetur: nec sufficit ꝙ ꝯstet possidentẽ ius ñ hẽre. vt. s. ḋ rescrip. olĩz. C. ḋ rei ven. l. vlti.

l Ispẽdijs. si ex duob[9] litigãtib[9] electis alter decedat renũciet vel a psecutiõe cause excludat si lite pendẽte cũ reliq̃ fuerit alia electõ fcã non tz. Emanauit ad declarationẽ eoꝝ q̃ nõ i no. ⁊ ho. s. ar. ex pte. ⁊ de cle. dudũ. ij. ⁊ de resti. i inte. c. ij. ⁊ compo. de consti. cum. M. ad fi.

¶ Dispẽdijs. dĩ dispẽdiũ lõgũ ⁊ iutile cõpẽdiũ breue ⁊ vtile: de hoc ḋ rescrip. dispendia.

m ¶ Statuimus. constitutio ista noua est saltem inquantum dicit electionem nullam maxime non interueniente aliqua inhibitione: vt. s. de arbi. ex parte. Sed dices. nonne secũda electio facta prima non cassata cassatur. s. de elec. considerauim[9] Itẽ nõ scḋa electio fcã pma valet ñ cassata infdũ ꝫm ea q̃ nõ. s. de ele. auditis. s. qñ pma nulla erat. ⁊ eligentes erant priuati ptãte eligẽdi. So. illa iura ⁊ que in illis nõ. locũ hñt qñ scḋa electio fit prima non cassata ⁊ nondum in litigium deducta. ⁊ sic intelligantur nõ. s. eo. auditis. illud. c. ⁊ sequẽti. loquũtur quãdo in litigium erat res deducta: ⁊ tũc secũda electio ipso iure sit nulla.

n ¶ Alibi. videbat ho. differentiã facere. s. de elec. dudũ. ij. in glo. nũqd i hoc casu inter cãs que pendebãt in curia ⁊ extra curiã. ar. decre. de maio. ⁊ obe. p tuas. de ap. si duobus. ꝫ quo ad casum nostꝝ nulla sit differentia. vt hic vides.

o ¶ Litigantibus. litigiosa ẽ res de cui[9] dñio questio vtit int petitorẽ ⁊ possessorẽ ꝯuentione iudiciaria. vel pcibus principi oblatis ⁊. iudici insinuatis: ⁊ p eũ futuro reo cognitis. C. de liti. auc. litigiosa. Dicũt tamen quidam rem litigiosam nõ esse nisi p li. conte. facit p eis. s. de offi. dele. relatũ. in auc. de litigiosis. §. oẽm. coll. ij. ⁊ optime. s. de ṽ. sig. ex pte. ij. Litis ꝯtestatio dĩ litis exordiũ. s. de offi. dele. sup qḋnũ. §. intentiõis. Sz dic ꝯ per supradictã auc. litigiosa. ⁊ pbatur. s. de of. dele. gratum vt lite pendẽte. c. j. ⁊ ex his que ibi nõ. ho. s. de testi. cãmqꝫ. ij. C qñ libel. l. j. ⁊. ij. Quid aũt quo ad hũc ti. inducat litis pendẽtiam: habes in cle. e ti. c. vno.

p ¶ Mori. s. de arbi. ex parte.

q ¶ Renũciare. s. de resti. in inte. c. ij.

r ¶ Excludi. vt. s. eo. li. de elec. si forte. ⁊. c. qꝫuis. ⁊. c. cupientes §. ꝙ si per. xx. ⁊ §. sequenti.

s ¶ Electi. ⁊ in isto casu queritur de iure ipsius defuncti: vt sciatur de iure superstitis. ad hoc. ij. q. j. in primis. licet enim appareat defuncto amplius non deberi non propter hoc seqtur supersti viuenti deberi. ad idem. s. de rescrip. olim.

a ¶ Subsistat. Quid si postea appareat illũ sup̱stitez ius nõ habere: nũquid cõualescit dignitas vel beneficiũ in isto. dic ꝙ non: quia quod ab initio ⁊c. xvj. q. iij. §. põt. ͣ. de elec. audi/tis. j. de reg. iur. non firmatur. Sed nunquid de nouo poterit eligi: credo ꝙ sic per decre. ͣ. de elec. super eo.

b Si hi ꝯ quos. si bñficiat⁹ ꝯ quẽ super bñficio litigat̃ cedit vl' decedit: si ali⁹ lite pen. cum sup̱stite fuerit elect⁹: non valet electio. si vo aliqui quoꝝ intersit ad defensionez litis velint admitti in eo statu in quo erat cã admittẽt̃. Emanauit hec decre. pp eãdẽ q̃. ͣ. proxi.

c ¶ Possidet. ista ĝ diuersitas inter istuz casum ⁊ p̱cedentẽ: qꝛ in p̄cedenti nondũ erant bñficia adepti: sed de electiõe litigabat. hec beneficia iã erãt adepti.

d ¶ Litigatur. expone vt dixi. ͣ. c. proxi.

electio ipso iure viribus non subsistat[a]. Idem.

Si hi contra quos[b] super dignitatibus personatibus vl' alijs ecclesiasticis beneficijs que possident[c] litigatur[d]: lite pendente cedant vel forte decedant: nec propter nouos aduersarios qui maliciose[e] interdum petitoribus surrogantur: litigia in ecclesiarum dispendium prorogari contigat: statuimus vt dignitates personatus vel beneficia huiusmodi[f] donec contra superstites lis finita[g] fuerit alijs nullatenus conferantur: nec ad ea eligatur quispiam vel etiam presentetur:[h] ꝙ si secus actum fuerit eo ipso irritum habeatur: ¶ Sane si ad defẽsionẽ ipsius litis aliqui, quorum interfuerit[i] petierint se admitti: eos in illo statu[k] i quo ipsã inuenerit: decernim⁹ admittẽdos

Inno. iiij. i ꝯci. lug.

De confessis.

Statuim⁹[l] vt positi

e ¶ Maliciose. hoc fiebat isto modo: litigabat̃ ꝯ me sup bñficio meo: cũ ego nõ possem ꝯ aduersariũ me defendere: renunciabã vt bñficiũ cõferret̃ alicui potenti q litigantẽ iniuria ⁊ in re veraret.

f ¶ Huiusmodi. possessa. s. p illum cedentem vel decedentem contra quem litigabatur.

g ¶ Finita. vt si apparuerit illos habere: nulla fiat electio: al's fiat electio vel p̃ntatio post s̃niam p eos ad q̃s p̱tinet. Et intelligo decr. istã cũ illi q ꝯ illos cedẽtes vel decedẽtes litigabãt ex eo litigabãt: qꝛ dicebãt illas dignitates vel bñficia ad se spectare: al's nulla fieri h̃ret dilatio. pone enĩ ꝙ cleric⁹ ꝯ clericũ agit petẽs ipm ab eccl'ia remoueri qꝛ criminosus vel ꝯcubinari⁹: morit̃ clericus accusat⁹ lite pen. cedat vel decedat: nunqd p h̃ ipediẽtur illi ad q̃s electio vel p̃ntatio p̱tinet eligere vel p̄sentare. Dic ꝙ non: qꝛ statim illo cedente vel decedẽte finita est lis. ⁊ sic nõ h̃z locũ hec decre. q̃ dicit expectandũ finẽ litis cũ sup̱stite. ⁊ crimina extinguũtur morte. xxiij. di. quorũdã. cũ suis ꝯcor. Si aũt petit illũ ab eccl'ia remoueri ⁊ illam sibi assignari quã dic̃ ad se spectare: tũc locũ h̃z ꝺc. ad h̃. ͣ. ꝺ rescri. oli

h ¶ Presentetur. nõ. differentiam esse inter collationẽ electionem ⁊ p̄sentationem: qꝛ hec tria hic ponũtur pro diuersis. habes hoc exp̄ssum. j. de preben. cum in illis. §. cum autem.

i ¶ Interfuerit. puta qui eligũt cedentem: vel p̄sentauerũt: vel cõtulerũt: vel forte quia expectabant primam vacaturam. ⁊ sic istud beneficium velut mõ cessione vel morte vacans sibi dicit deberi vel similes persone.

k ¶ In illo statu. optima fuit p̄uisio: ⁊ declarat que nõ. inno. ⁊ ho. de iudi. qꝛ. v. ducebãt enĩ cãm illi bñficiati vsqꝫ ad finẽ t̃pe s̃nie sedebant: surrogabant̃ aduersarij quos oportebat de nouo citari ⁊ iudiciũ incipi qui iteꝝ producebãt cãm vsqꝫ ad ꝯclusionẽ ⁊ postea cedebãt. iteꝝ veniebãt alij ⁊ idẽ faciebant ⁊ sic nõ erat litiũ finis. ⁊ idẽ fiebat olim de nouitijs electis vel p̄sentatis. sed de illis hodie sublata ẽ dubitatio per hec v̓ba ⁊ contra hoc nõ dabat ho. aliud remediũ. nisi ꝙ interpellata sedes apo. seper his p̄uideret ⁊ veritatem inquireret. sed hic optimũ datum est remedium: vt in eo statu admittantur ⁊c. ⁊ sic erit finis liti. ⁊ concor. ad hoc. ͣ. e. li. de elec. vbi periculũ §. sane. ⁊. j. de excep. pia.

l Statuimus circa positionũ materiam que nunc habentibus practicã noua ⁊ ignota videtur: scire debes p̄mo ꝙ positio s̃m gof. est dictũ loco interrogatiõis positũ: vt quod oliz interrogatiue fiebat: fiat hodie positiue. pone i terminis. dicebat olim actor q̃rite dñe iudex: an sit heres: ⁊ ex qua p̱te. hodie dicitur pono te esse talis heredẽ. itez pono te heredez ex asse. Sz hodie etiã fiũt interrogatiões ⁊ ante li. ꝯte. quod dic vt nõ. de iu. ca. c. pe. ⁊ post. ff. de interro. ac. vbicũqꝫ. et si sit ꝯclusũ in cã vt. ͣ. de fi. instru. cũ ioãnes. vñ potest scribi ꝙ positio ẽ breuis v̓borũ formula mẽtẽ p̄ponentis continens ad veritatẽ eliciendã ꝯcepta. Habuit aũt hoc v̓bũ ortũ non solũ ex vsu hominũ diu in causis inolito: sed ex antiqua lege. ff. de lega. iij. offidius. §. ex diuerso. ibi pone igitur in credito ⁊c. ad idẽ. ͣ. de li. conte. c. vno. de elec. dudũ. ij. ⁊. j. de testi. c. p̃ntiũ. Fiũt autẽ positiones vt p ꝯfessionẽ aduersarij releuetur ponẽs ab onere p̱bandi: vt hic. ⁊. ff. de iureiurã. cũ q. j. rñ. nã ad hoc fiũt interrogationes. ff. de inter. ac. l. ij. iij. ⁊. iiij. Differũt aũt positiões ⁊ interrogatiões. qꝛ positiões assertiue fiũt: ille interrogatiue. positiones a parte: ille a iudice. Et dicũt quidã ꝙ positiones t̃m fiũt post li. cõte. interrogationes ante t̃m quoꝝ vtrũqꝫ falsum ẽ. de interrogationibus supradixi: de positionibus infra dicã. Ad positiones aũt rñdere d̃z pars: nõ aũt aduocatus: imo solent cauti iudices tũc rñdentes aduocatos expellere. Scire t̃n debes. ꝙ aduocatus qui docet clientulũ falsum rñdere tenetur aduersario illius dãna resarcire que ob hoc p̱tulit: puta ex onere probandi vel amissione cause. l. di. sepe. ͣ. de iureiur. c. vl. ff. ad. l. acquil. qui occidit. §. vl. vnde solẽt aduocati dicere cliẽtulis: si hoc ꝯfitearis cãm perdes: nec dicũt si negaueris aĩam p̱des: de simo. mattheus. in fi. Scire debes ꝙ positiones fiũt in cã. ⁊ ad eas rñdetur per iur. vl' ca. vel v̓itatis in cã p̄stitũ. vnde videt̃ ꝙ solũ post li. conte. fieri habeant cũ post li. conte. iureiur. ͣ. e. li. de iur. ca. c. j. Sed dic ꝙ q̃ncũqꝫ faciende sũt p̱bationes fieri p̃nt positiones siue ante li. conte. siue post. nec ob. qd̓ ꝺ iuramento dictũ est. ͣ. quia iudex ponentẽ ante li. contes. faciet iurare se credere ⁊ estimare veꝝ esse qd̓ põit ⁊ aduersariũ ꝙ veꝝ respondebit. p̃nt enĩ ante litẽ conte. exceptiones opponi sup q̃bus facienda est p̱batio. ad cui⁹ releuationem fiant põnes. pone enĩ excipit̃ ꝙ actor excõicatus ẽ qꝛ percussit clericũ: ⁊ sic ab agendo repellendus. ponet ipse reus: ⁊ hoc modo pono ꝙ percussisti talẽ: itẽ ꝙ in tali p̱te corporis. itẽ ꝙ cũ gladio. itẽ ꝙ i tali loco. itẽ ꝙ in tali die. itẽ ꝙ talib⁹ p̃nt ib⁹. itẽ ꝙ turbat⁹ ex tali cã p̱cussisti illũ. itẽ ꝙ aio iniuriandi. itẽ ꝙ ille tũc erat clericus. itẽ ꝙ erat in possessione cle

ones negatiuas[a] que probari non possunt[b] nisi per confes-
sionē aduersarij[c]: iudices[d] ad
mittē possit[e] si eq̄tate suadēte
S viderit expedire. Boni
I post prestitū[f] fa.viij.

veritatis aut[g] calūnie iuramē
tum[h] reus[i] vel procurator[k] ipi
us[l] positiōibus ab aduersario
sibi factis interrogat⁹ iussusq[m]
a iudice rñdere absq rōnabi
li[n] cā recuset: aut nolit: seu cō

neatus. itē ꝙ sciebas illū clericū eē. itē ꝙ vidisti eum tonsurā ⁊ habitū clericalē deferentē. his ꝑ actorē con fessatis ꝓbata ē excōicatio. alʼs reus hoc ꝓbet mutan tando v̄ba ⁊. dicēdo intēdit ꝓbare ⁊c̄. post li. cōte. po ne ꝙ peto ab ecclesia aliquē remoueri quā cōtra iura retinet. dicam pono ego talis iuramento meo ꝙ talis hz: ⁊ possidet ecclesiā sancti petri. itē ꝙ habet ⁊ possidet ecclesiā sancti marci. itez ꝙ quelibet earū hz curā animaꝝ. itē ꝙ eas post cō ciliū acquisiuit: hoc ꝯfessato succūbit re⁹ nisi dispēsa tionē vel iustā cām ostēdat. ⁊ idē in silibus. Scias aūt ꝙ positiōes fieri debēt suꝑ ꝯtentis in libello ⁊ ad ea ꝑ tinentib⁹ vel ꝑtinere valētibus ex ꝑte actoris ad intē tionē fūdandā: ex ꝑte rei ad extenuandā. iiij. q. iiij. c. j. Fieri aūt debēt de facto rei. q2 ad factū alterius nō co gitur rñdere. ff. ꝓ suo. l. fi. ⁊ sunt in scriptis offerēde iu dici vt videat. an sint ipertinētes ipossibiles captiose negatiue: saluo eo qđ hic dr̄: ⁊ sic eas repellat. ⁊ de h̄ dicā. j. c. ꝓxi. q̄s si admittendas viderit: in actis curie si bi scribi faciet: de ꝓba. qm̄. s̄. e. li. de rescrip. cū in mul tis. ff. de re iudi. l. acta: ad illas postmoduz faciat ad uersariū rñdere vel de v̄itate vl̄ credulitate habita di stinctiōe an de v̄itate vel calūnia tm̄ sit iuratū. j. ti. ꝓxi. c. ij. ⁊ rñsiōes scribi faciet sic. fatetur vel negat: credit vl̄ nō credit. Cū aūt ex iuramēto de calūnia: vel de v̄itate rñdet: an possit dicere dubito. nō. s̄. de iur. ca. cū cām. i j. glo. Caueat aūt ponēs a positiōib⁹ sue intētiōi ꝯrijs: vt si agat petitiōe hereditatis vel quoꝝ bonoꝝ: non di cat se post mortē possedisse defūcti si agat publiciana nō ponat se emisse a v̄o dño si agat vti possidetis: ñ di cat aduersariū possidē. ⁊ idē in silib⁹. Est aūt positiōis effect⁹ vt is q ponit: qđ ponit ꝯfiteri dicaꝛ. vt. j. de iur. iuran. c. vl. vbi dicā de hoc. ⁊ an positio vel responsio ad eam reuocari possit.

a Negatiuas. q̄ ē rō q̄re positio de negatiua q̄ aliꝛ ꝓ bari nō pōt: fieri nō poterat. Breuis ē solutio. negati ue q̄dā ꝓbari nō pñt suꝑ q̄ dic vt nō. io. vj. q. vl. actor. hēr. s̄. de elec. bone. j. ⁊ accur. ff. de ꝓba. l. ij. ꝫ positio in locū ꝓbatiōis venit. illud ḡ in positiōe dz admitti qđ admittereꝛ in ꝓbatiōe. ⁊ de h̄ nō. gof. s̄. de elec. dudū. ij. Itē positio negatiua ꝓbari dz: ꝫ negatiua non pro baꝛ vt. s̄. ḡ ⁊c̄. Itē negatiua positio nō ponit ꝫ remo uet. ⁊ h̄ siue sit negatiua explicita puta ꝙ nō cognoui bertā. de fri. c. j. vel nō fuit citat⁹. de ele. bone. siue ipli cita: vt pono ꝙ in electiōe tm̄. iiij. cāonici pñtes fuerūt ꝯ cā pos. cū ecclesia. positiōes ḡ has negatiuas rigor re pellit: ꝫ eq̄tas eas admittit si iudici videbiꝛ vt hic.

b Nō pñt. pone nego lr̄as ad lites de mādato dñi i petratas: vel nego pecuniā numeratā quā promiseraz instr̄o solēni ⁊ spe future numeratiōis. hec ⁊ silia non pñt probari nisi per ꝯfessionē aduersarij.

c Aduersarij. dicebant quidā doc. antiq negatiuaz positionē admittendā indistincte. ⁊ ꝙ dicitur ꝙ nega tiua probat nō pōt. veꝝ ē ꝑ testes: sed ꝑ ꝯfessionē ad uersarij bene: ⁊ ꝓbatuꝛ hoc. s̄. de temp. or. dilectus. ꝯ eta. ⁊ quali: c. vl. io. an.

d Iudices. ordinarij delegati vel arbitri. s̄. de proba. quoniā ff. de arbi. l. j.

e Possint. nō q̄cq̄d iudicis ꝑtāti ꝑmittiꝛ: iuris necessitati sbij citur. ff. de iudi. l. nō q̄cq̄d. ad hoc. ff. de of. ꝑsi. l. sepe. ⁊. l. se. ꝑ que videꝛ ꝙ optioni iudicis relinquaꝛ. peccat tñ iudex reijci ens: ex quo positio facit ad cām: ⁊ equitas suadet cū equitas scripta rigori iuris ꝑferaꝛ. C. de iudi. placuit. de fur. ⁊ ser. cor. l. siq̄s hūo. ⁊ eq̄tatē semꝑ habere dz p̄e oculis: vt iiij. q. iiij. c. j. ⁊. j. de re. per mu. c. vno. ff. qđ cer. lo. l. ꝙ si ephesi. nec sit artanda probādi copia. xiiij. q ij. q̄cq̄. C. de proba. l. vl. ꝫm ho. tenetur: si ñ poterit appellari

f Si post prestitū. Si reus iussus positionib⁹ respondere recusat: vel si cōtumaciter recedit habebūtur pro cō fessatis. sec⁹ si pusq̄ sic iussus eēt ꝯtumax fuerat. ꝫ tūc proce detur ꝯ eū tanq̄ ꝯ cōtumacē. Tracta fuit hec decre. de extrā uagan. alex. que incipiebat. retulisti alʼs dilecto filio. io. an.

g Aut quo ad sp̄uales cās expōim⁹ pro et. in eis. n. i vtroq iuraꝛ: vt. s̄. de iur. ca. c. j. §. vl. ⁊ sic ē si. C. de v̄ sig. cū quidā.

h Iuramētū. nō pro opi. illa q̄ hz ꝙ solū post li. ꝯte. fiāt posi tiōes. ꝫ dic vt dixi. s̄. c. ꝓxi. ⁊ respicit qđ cōiter fieri solet.

i Reus. q̄d de actore vel ei⁹ procuratore: Dicūt q̄dā ꝙ ca dit ab instituta actiōe. s̄. de iur. ca. c. vl. ⁊. C. de iura. ca. l. ij. §. ꝙ si actor. Ad positiōes. n. rñdeꝛ ex vi iuramēti. ⁊ iō pena iurare nolentis hic locū habeat. qđ nō credo. sed dico vt. s̄. in proxi. glo. ꝙ hic respicit qđ cōiter accidere solet siue pōt. f. q2 acto res probare hñt ⁊ sic positiōes facere. ꝫ idē ecōuerso cū acto ris ⁊ rei sit equa ꝯditio. j. de reg. iur. nō lz. cū similib⁹.

k Procurator. ipsius nō. procuratoris ꝯtumaciā post li. con te. dño nocere. ⁊ de hoc. s̄. vt li. ꝯte. c. j. in fi.

l Iussusq a iudice. per hanc litterā bene videtur termina ta illa antiqua altercatio: qua queritur si iudex citat partē vt veniat rñdere positionib⁹. ⁊ citata venire non vult: an positi ones habeanꝛ pro ꝯfessatis. Et lz q̄dam dixerint ꝙ sic: puto ꝙ non. ecce eni ꝙ tex. dicit iussus a iudice ⁊ ne credat aliq̄s ꝙ talis iussus factus per nūciū sufficeret. ꝑmittit interrogatus. ille igitur lz sit iussus per nunciū non per iudicē. ⁊ hoc ꝯcesso non tñ est interrogatus a iudice: qđ req̄rit hec ꝯstō. vnde ⁊. j submittitur: veꝝ si anteq̄ respondere sit iussus: sic dixit. i. a iudice interrogatione ꝑmissa. maiorem ergo reputauit cōtu maciam illius qui interrogatur a iudice ⁊ ab eo iussus respō dere nō vult q̄ illius qui citatus per nūciū vel litteras etiam hoc exp̄sso venire non vult.

m Rōnabili causa. puto si positio superflua esset vel imper tinens que probata non releuaret. C. de proba. ad probationē xxx. q. vl. iudicantē. ibi ad rei veritatem ⁊c̄. s̄. de offi. archidi. vt nostrum. vel obscura. iiij. dis. erit. de spon. de muliere. C. de trāsac. vt respon sum. vel generalis. ff. de le. ij. titia. j. rñso. Itez si sit de facto alieno: vt dixi. s̄. c. proxi. item si sit copiosa puta que detegat ꝑiuriū respōdentis nō est admittenda: puta pat cōuentus iurauit nil esse in peculio: tutus est igitur exceptiōe iurisiurandi a parte delati nisi pro rebus postea quesitis po stea in positione dicūtur alique res fuisse in peculio tempore quo iurauit: per hanc detegitur periuriū eius vnde respōde re non cogitur. ff. de iureiuran. l. duobus. §. fi. nulli enim iniici endus est laqueus. xxvij. q. i. de viduis. item si sit multiplex: vt pono ꝙ possidēs talem ecclesiam ad tale monasteriū perti nentem. vel pono ꝙ titius filius. p. dz mihi. x. vel his similia

possit.n.alterū esse verū: alterū falsū: ⁊ iō petit' explicari vel ipse idē explicet dicēdo vtrūq₃ falsū: vel vt hoc verū: hoc falsum: vl' poterit simplr positionē negare: etiā si alterū verū sit. ff. ð re. du. si is qui ducēta. §. vtrum. iij. q. ix. pura. ix. di. si ad sacras vnde videt': ꝙ ad multiplicē positionem bene rn̄dere teneat' cū hēat supdicta remedia: ad hoc optime. j. tit. pri. presentium. Consueuerūt aūt aduocati dicere pono hec: ⁊ si non credis ꝯiunctim pono disiunctim: ad quam tn̄ respondere non ꝯpellitur vt quibusdā videtur ꝑ iura supradicta. ū.n. ponit vt dz. Itē si positio sit iuris: vt pono ꝙ ipubes pōt ꝯdere testamentum vel his silia: ⁊ ad h' nō ꝯpellitur respondere cum enim ius quis probare nō cogatur: sed factū ergo nec ponere: cum succedat' in locum probationis. s. e. c. proxi. ergo tāq₃ ad supflua nō cogit' respōdere. Itē si sit impossibilis vel contra naturam: vt si ponit virginem peperisse vel patrē iuniorē filio. xxvj. q. ij. §. cum ergo. ad hoc. s. de cōfes. c. vl. ⁊ quod ibi no. de iter. ac. l. confessionibus. ⁊. l. se. Item super crimine eius contra quem fiūt nō admittuntur positiones: de pe. di. j. nō tibi dico he ergo ⁊ similes sint rōnabiles cause pp quas rn̄dere nō teneat'. Itē si procuratori fiūt positiones sup aliquo emergēti de quo probabiliter nō imputetur dn̄o: si nō instruxit procuratorem bn̄ habebit procurator inducias ad consulendum dn̄m secus i pncipali sup quo a pncipio instrui debuit. s. ð iu. calū. in ꝯtractādis. vbi de hoc ꝑ inno. ⁊ ho.

tumacit' se absētet: hēri dz sup his de qb⁹ in eisdē[a]. positōib⁹ interrogatus extitit: ꝓ ꝯfesso[b]. ¶ Verū si aliq̄ rn̄dere sic iussus fuerit: eū ꝯtumaciter absētari ꝯtingat: tūc ꝓ ꝯfesso[b] nō dz hēri: sz ē als ꝯ eū tanq̄ ꝯ cōtumacē ꝓut rō[c] dictauerit ꝓcedendū. Gregorius. ix. i cōcilio generali lugd.

De testibus ⁊ attestatoīb⁹.

Mediatores[d] ꝑ q̄s[e] scelus simōie plerūq₃[f] ꝯmittit' ad testimoniū[g] ꝯ sceleris eiusdē auctores[h] in detestationē criminis[i] admittūt': si nō agatur criminaliter[k]: sz ciuiliter[l] ⁊ emolumentū exinde nō fuerint assecuti[m]. Idem.

a ¶ Eisdem. s. quibus respondere nō vult. ⁊ ꝑ hanc litteram dico ꝙ si qbusdā rn̄debat ⁊ postea alijs rn̄dē noluit: ille qb⁹ iam rn̄derat non habebunt' pro cōfessatis si eas negauerit. pena. n. vlterius non debet extendi ⁊c. de his que fi. a maio. parte ca. c. quesiuit.

b ¶ Pro confesso. nungd ipso iure: aut ꝑ sniam? videt' ꝙ per sniam h₃ ea q̄ no. s. de iura. ca. c. vl. dicebat tā. ꝙ tacēs non habebat' pro ꝯfesso: nec pro negante per regulaz. ff. de re. iur. q tacet. ⁊. j. e. ti. is qui tacet. ibi dixi. qd ergo fiet? ſm eum ꝯpellit' rn̄dere per excōicationē in possessionē missionē captionē pignorū mulctam ⁊ his similia. s. vt lit. nō ꝯtesta. tue. ⁊. c. qm̄. ff. de ven. inspi. l. j. §. igitur. ff. sigs ius di. l. vna. ⁊ facit ſm ho. de ele. bone. v. ꝯ lega. Sed hodie ꝓ ꝯfesso hēri dz: vt hic vides: ad hoc. ff. de interro. ac. de etate. §. q tacuit. ⁊ idē iuris de obscure rn̄dente nisi declaret: vt. e. l. §. nihil. ⁊ ꝙ h dicit ꝙ hētur ꝓ ꝯfesso. itellige si ꝯfessio ē dānosa: als si eēt sibi vtilis haberet' pro negante. vt. ff. de iter. ac. l. nō alienū. ⁊. l. de etate. §. j. vl' ꝙ ad vi. In interrogationib⁹ ꝓcedat hoc. In positionib⁹ nō credo: in qbus satis sit ponēti ꝙ h₃ intentum suum.

c ¶ Rō dictauerit. qđ dic vt no. s. de do. ⁊ cōtu. prout.

d Mediatores. soci⁹ in crimine simonie admittit' in testē si sit soci⁹ criminis tm̄: ⁊ agat' ciuiliter. als nō. Ista decre. ⁊ se. fuerūt greg. ⁊ deberēt esse in antiqua ꝯpilatione vltime i ti. Et ꝑ hanc decre. moderatione recipiūt. glo. ille. Io. ⁊ ber. iiij. q. iij. §. item in criminali. v. liberi. in j. glo. quam quidam non hn̄t: ⁊ de testi. venieniens. j. in glo. pe. qui indistincte dicebant: ꝙ in hoc crimine socius criminis tantum admittebatur in testem: criminis vero ⁊ numeris nō distinctio. enim illa locum habet cum solum agitur ciuiliter si enim criminaliter: socius etiā tm̄ criminis repellit' vt hic vides: ad hoc. s. eo. testimonium.

d ¶ Mediatores. qui proxenete dicunt': ⁊ salarium qđ eis datur dicitur proxeneticū. ff. de proxene. l. j. ⁊. ij. Et si in spiritualibus salariū recipit vel aliquā promissionem cōmodi tēporalis simoniacus est: de simo. cū essent: ⁊ tc nō admittitur: etiā si ciuiliter agatur vt hic in fine. ⁊. s. c. veniens. j. infamis est. j. q. j. sigs eps. ⁊. q. iij. siquis pbēdas. ⁊ beneficijs puandus. s. de elec. ꝑ inquisitionē ⁊ deponendus: de consef. c. ij. de simo. non sanis. ibi vel cōnsenserit.

e ¶ Per quos. i. quorum ministerio

f ¶ Plerunq₃. ergo non semp. q₂ interdū sine mediatore inter se ꝯponūt simoniaci: de simo. de hoc. ⁊. c. veniens cū si.

g ¶ Ad testimoniū. no. ꝙ ad ꝓsumptionē faciendam bene admittant': sed non ad probationem. iiij. q. iij. §. item in criminali. v. liberi. quod dic vt no. xv. q. iij. nemini. de ꝯfes. c. j. de testi. veniens. j. Et no. ꝙ dicit testimonium q₂ circa accusationem nihil h statuitur: sed statur iuri antiquo. ij. q. j. in pmis in fi. xv. q. iij. sane. ð simo. tanta. ⁊. c. l₃ he. lib. ⁊. c. ꝑ tuas. ⁊ ei quod no. ij. q. vij. in summa.

h ¶ Auctores. cum interdū etiā ꝑ alios ꝯuinci nō possint: ad hoc. s. de testi. co. c. vlti. vbi ad detegendā cōiurationem inducuntur socij ⁊ iurati.

i ¶ Criminis. als tāti criminis: ⁊ ꝯcor. j. q. vlti. c. vlti. s. de simo. tāta. ⁊. c. l₃ heli. vbi cū ad istar criminis ⁊c. ⁊ ꝑ hāc lr̄az credo hāc decre. itelligēdā: ēt de mediatore: qui nō est emēdatus de crīe: als qd eēt spāle in hoc. vt. s. testimoniū. vel pōt dici de emēdato debere itelligi: ⁊ bn̄ est spāle: ꝙ mediator admittat' vt. j. dicā.

k ¶ Criminaliter. s. eo. testimonium.

l ¶ Ciuiliter. No. ꝙ regulare ē ꝙ in ciuilib⁹ mediator de ꝯsensu ptiū admittat' ad testimoniū: als nō: in auc. de testi. §. qm̄ ꝯo. coll'. vij. Et no. ber. de te. co. dilectorū. circa pn. gl. h tn̄ admittit' etiā pte ꝯdicēte: qđ intellige ſm distinctionē dec. ð simo. ꝑ tuas. ⁊. c. l₃ heli.

m ¶ Assecuti. vides qd iuris i hoc excepto crīe. s. simonie? Sz qd de alijs exceptis? De crīe lese maiestat' dic vt. vj. q. j. §. verū. de ꝯfes. c. i. de crīe heresis: dic: vt j. de here. in fauorē. Sz aduerte. mirabile. n. ē qđ dicit hec dec. ꝙ soci⁹ crīs repellat' i crīali: crimīs ⁊ mūeris i ciuili. si. n. q petit ip₃ a testimonio repelli: dicat socius mihi i crīe fuisti: nō egem⁹ vlteri⁹ teste: q₂ ex hac ꝯfessione puniēdus ē. de ꝯfes. c. ij. nec pmittit canon vl' lex ꝙ dicat hoc n̄ feci: q₂ mēdaciū vel aliud pctm̄ n̄ pmittūt. xxij. ⁊. q. iiij. ⁊. q peccat. ⁊. ff. ð tribu. illud. § pe. Sz dic ꝙ pōt i genere dicere nō potes testis eē: q₂ ꝯmisisti hoc crimē: qđ me offero ꝓbaturū: ⁊ sic repellet'. q₂ par delictū repellit teste. s. e. ponas. cū distinctōe dec. de simo. l₃ heli. ⁊. c. ꝑ tuas. vel dic pcise ꝙ exceptionē

obijciēs̄ nō fatef .j.de reg.iur.exceptionē.ꝛ ibi dicam vel pone ꝙ opponaf criminis simonie exceptio ꝯtra testem:ꝛ ille ꝗ ꝑduxit eū ꝗ ꝓbat fuisse sociuꝫ:ꝛ sic contra se nil fatetur:ꝫ scḋꝫ tene.qꝛ ꝛ hic videtur fateri testem suum simoniacum.

non video quare exp̄ressisset dē negocio electionis:plusq̄ꝫ de alijs tractatibus:spāle ergo videtur in electionibus ꝛ receptionibus:ꝛ in casu istius decre.q̄zuis ꝙ debeant absentes vocari:al's non.x.q.ij.hoc ius porrectum.

l ¶ Ponendo.qꝛ ēt ponēs ꝯ̄ria periurus ē.j.e.pri.c.vlti.

Presentium[a] auctoritate mandam[9] quatenus in cā que iter abbatē ꝛ ꝯuētuꝫ[b] sancti nicolai andagaueñ. ex vna ꝑte[c] ꝛ ꝑorem ꝛ ꝯuētū de paldigeñ.linconñ.dioc.ex[d] altera super eo.ꝙ ijdem abbas ꝛ conuentus se ab ipsis priore ꝛ conuentu de paldig. posses sione[e] subiectionis eiusdem prioratus asserunt spoliatos ꝛ super irritanda quadam cōpositione[f] olim inita iter partes: ꝛ rebus[g] alijs vertitur ab eisdeꝫ abbate[h] ꝛ priore nomine suo:ꝛ in animas conuentuum[i] eorundem: vel maioris ꝛ sanioris partis ipsorum[k] recepto iuramento de veritate dicenda iniungas dictis abbati ꝛ priori: vt tam ponendo[l] ꝙ respondendo dicant veritatem quam super positionibus tibi sub bulla nostra transmissis[m] ipsi sciūt ꝛ per illos[n] itelligūt in quoꝝ aīas iurauerunt. ¶ Preterea[o] sigillatim[p] suꝑ q̄libꝫ articulo i q̄libꝫ ipositionē ꝯtēto facias partib[9] sufficienter[q] adinuicem responderi nulla prorsus ab eis super ipsis positionibus cōtradictione[r] recepta. ¶ Sine iuramēto autem a syndico vtrusqꝫ partis:qd sciat[s] de huiusmodi positionibus vel credat inquiras[t]. ¶ Testes etiaꝫ quos super articulis[u] sub eadem bulla transmissis pars dictorum prioris ꝛ conuentus duxerit ꝑducendos[x] ad reprobandos testes partis alteri[9][y] in causa

a ¶ Presentium hēc dec.est ꝑctica ꝛ ꝑ aduocatos optime scif ꝛ ponit modū remissionis curie:ꝛ dat modū suꝑ positionibus iurandi ꝛ dicit ꝑ queꝫ iurare d̄beat:dat modū rn̄dēdi:ꝛ modū testes probatorios reprobandi:ꝛ reprobatorios iteꝝ reprobādi hoc dicat.

b ¶ Cōuentū.dic vt.s̄.de rescript. edoceri.

c ¶ Ex vna ꝑte. ꝛ actores.

d ¶ Ex altera.ꝛ reos:vt pꝫ per sequentia.

e ¶ Possessiōe.i. quasi possessiōe qꝛ de icorꝑalib[9] agebaf.ff. d̄ vsuca.seqf.§.si viā.ꝛ de hoc.s̄.de so.ꝯpe.ꝯquestus. Et no.ꝙ hic agebatur possessorio:ꝛ tn̄ iuraf de veritate qḋ ē ꝯ id qḋ no.ber.s̄.de iu.ca.c.ij.in gl.i fine.ꝛ.s̄.d̄ resti.spo.lr̄as.sꝫ nō ꝓhibet h iurari.ꝛ hodie curādum nō ē ꝑ id qḋ hēs.s̄.eo.li.ꝛ e.ti.c.j.

f ¶ Cōpositōe.si amicabilis fuerat.valere poterat.Secus si fuisset trāsactio.s̄.de trāsac.suꝑ.e.de hoc d̄ preben.nisi essent.

g ¶ Reb[9] alijs ꝯmissio facta cū hac cl'a non extendif ad maiora quod dic.vt.s̄. de rescrip.sedes.

h ¶ Abbate ꝛ ꝑore vtraqꝫ.n.ꝑs petijt positionib[9] suis ꝑ eos ꝗ ꝑ̄ncipales erāt ꝛ melius veritatē nouerāt rn̄deri:ꝛ iō suꝑ his scripsit papa rothomageñ.archiepō vt seqf ad hoc.s̄.de iu.ca.in petrādis.ff.de procura. si actor.

i ¶ Cōuentuū.i.singuloꝝ de ꝯuentu vel maioris ꝑtis qꝛ conuentus sicut vniuersitas non haꝫb animā.j.de sen.excom.romana.§.vlti. Nota ius nouum vt prelatus iuret in animam suam ꝛ fratrum vel maioris partis.olim solus prelatus prestabat hoc iuramentum: ꝛ de hoc.s̄.de elec.dubium.ij. Et nota ex hac littera ꝙ confessio solius prelati non nocet ecclesie:qꝛ nec etiā confessio minoris partis:cuꝫ hic dicat: vel maioris ꝛc̄.ꝛ facit de his que fiunt a maio.par.ca.c.j.

k ¶ Ipsoꝝ.ibidē residentiū ꝭm inno.ad hoc.x.q.ij.h ius porrectū.ho. contra dicens absentes vocandos si possunt ꝯmode vocari:de electi.qꝛ ꝑpter.facit ꝓ eo j.de ꝑbē.cū i ecclesijs.sed opi.innocen.credo verā per decr.s̄.e.li.de offi.ordi.quāuis.ibi ꝑut sunt in electionis negocio ꝛc̄. Si.n.i oībus tractatibus vocādi eēnt

m ¶ Trāsmissis.quibus nil opponi poteri:cū sint examinate ꝛ approbate ꝑ papā.xxxv.q.ix.aplice C.de testa.oium.ꝛ hoc ē qḋ.j.sequif nulla prorsus ꝛc̄.

n ¶ Illos.qꝛ tractabant illas cū cōuentu. si autē scientia prelati ē ꝯ̄ria responsioni conuētus dicat ex ꝑte ꝯuētus sic dico.sed sic ego credo:vl' dico. ad hoc.ff.d̄ admi. tuto.quotiēs.§.sicut.ꝫ hosti. Si autem eēt i iudicio tanq̄ꝫ ꝑlatus: hēs de hoc.s̄.de postulatio. bone.ij. de prescripti.c. vltimo.liiij. dist. generalis. Sed in casu premisso cui responsioni stabitur.dic ꝙ responsioni cōuentus cū prelatus hoc respondeat vt pars conuētus ꝛ maiori parti sit standū:vt.s̄.dixi.

o ¶ Prefea.al's postea al's ꝑterea:quasi dicat diximus ꝙ respondendum est positionibus:volumus instruere iudicem quomodo habeat facere responderi:ꝛ ideo dixit preterea.

p ¶ Sigillatim.qꝛ positio habens plura membra:in vno falsa in alio vera posset esse.ꝛ sic copulatiua posset negari:vt dixi.s̄.ti.proxi.c.vl.ff.de rebus du.si is qui ducenta.§ vtrum.ꝛ ponēs dꝫ ponere certū:ꝛ respondens rn̄dere certū.ff.de ꝯfes. certū.ꝛ oīs disiunctiua est incerta.ff.de v̄.ob.l.vbi.§.qui illd̄ ff.de iureiuran.pretor edixit.§.quid autem.

q ¶ Sufficienter.s.sigilatim ꝛ clare respōderi:ꝛ si rn̄dere nollent haberentur pro ꝯfessis.s̄.ti.proxi.c.vlti.

r ¶ Contradictione.rōnem dixi super verbo transmissis.

s ¶ Quid sciat.ꝙ si titubat:hēbit diē ad deliberanduꝫ.ff. de pe.here.si debitor.ꝛ si presumptio est de malicia potest iudex exigere iuramentum ab eo ꝙ maliciose hoc non petit.s̄.eo. li.de iur.calū.c.ij.in fi.si aūt animū suū ad aliā partem applicare nescit:tūc poterit dicere nescio:vel negatiue respondere vt si q̄raf si tal's viuat:dicat nō credo nō sequif propterea qꝛ credat ipsum mortuuꝫ ꝭm inno.ꝛ hosti.tunc eniꝫ titubat nō credens hoc vel illud.

t ¶ Inquiras. Quid si syndicus confiteaf ꝯ̄rium eius qḋ prelatus cōfessus fuerat lꝫ alij aliter dixerunt:dic ꝭm ber. poti[9] standum cōfessioni prelati ꝛ capituli q̄ꝫ ꝯfessioni syndici ꝗ nō iurauit.si vero cōcordet cū prelato eius ꝯfessio adiuuat.

u ¶ Articulis.articulus vocaf pars intentionis cōtinens id qḋ actor probare intendit:ꝛ facit.s̄.de testi.veniens.ij.

x ¶ Producendos.iuratos tn̄ al's testimonium ipsoꝝ nō valeret etiā si eēnt religiosi.s̄.de test.nuper.nisi iuramentuꝫ remitteretur a parte.vt.s̄.eo.tuis.

y ¶ Alterius.s.sancti nicolai.

p̄n cipali ꝓductos[a]: q̄ꝝ noia[b] i eisdem articulis ꝯtinet̄ vſq3 ad calendas[c] nouēbris ꝓrio futuri examines ſcđ3 ꝑtis ad uerſe iterrogatoria[d] q̄ tibi ſub eadē bulla trāſmittim⁹ diligē ter: p̄mo tñ i ꝑſonā cuiuſlibet teſtis a p̄dictis abbate τ a cō uētu ꝓducti facta ſigillatim ſpecificatōe[e] criminū τ[f] alio rū obiectoꝝ ſibi i eiſdē articul' ꝯtentoꝝ. ¶ Si vo dicti abbas τ ꝯuētus[g] aliquos teſtes corā te ꝓduxerit ꝯtra teſtes ab eiſ dē p̄ore τ ꝯuētu ꝓducēdos[h] iuxta articulos quos ipſi ab bas τ conuentus tibi ſuꝑ re probatōe teſtiu3 ꝓductorum prioris τ conuentus in eade3 ꝓduxerint: recipe ac eos vſq3 ad calendas februarij proxi mo[i] futuri diligēter examina re[k] ꝓcures: ſimili[l] ſpecificatio ne criminū τ alioꝝ q̄ cōtra te ſtes eorundem prioris τ con uentus obiecta fuerint obſer uata[m] prius tamen preſtito iu ramento[n] a procuratore di ctorum abbatis τ conuentus q̄ ad hoc ex malicia nō proce dāt[o]. Anno.iiij.i gnā.ꝯc.lug.

R Omana[p] eccleſia τ.j. i appellat ōis[q] cā is q ap pellantis procurator: vel ad uocatus in priori iudicio fue rat[r] non recipiat̄ in teſtem.[s]

a ¶ Productos.cora3 papa vel iudice ab eo dato. Et ſic nō q̄ cōteſtata erat lis: aliter regulariter nō valet teſtiū receptio.s. vt lit.nō cōteſ.in rubro τ nigro: Et ſic no. q̄ l3 ſtati3 poſt litem cōteſtatā iurādū ſit de calūnia vel de veritate dicēda ſ3 q̄ reg rit cā: τ faciēde poſitiōes añ ꝓbatiōes: ſi tñ hoc omiſſū fuerit adhuc poſt ꝓbatiōes fi eri poterit: ad hoc.s.e.li. de iur.cal.c.j.bidenis p⁹ teſtes receptos τ de veri tate iurat̄ τ fiūt poſitōes

b ¶ Noia.ne eē poſſit va riatiōi locus.s.e.li.de re ſcrip.c.ij. τ cōtinebantur iſto mō. Intēdit talis ꝓ bare talē teſtē adulterū ꝑ eo q̄ talē vxore3 talis publice i ſua3 tenuit cō cubinā: τ hoc ꝓbare vult ꝑ.a.b.c. Ite3 itendit ꝓ bare q̄.t.ē ꝑiurus: q2 de ierauit corrupt⁹ i tali cā τ hoc vult ꝓbare ꝑ.d.e.f τ ſic de ſingulis: q2 vn⁹ teſtis neſcit oēs articu los intētiōis: ſed iterdū alteꝝ tm̄ τ ſi vellet alios q̄3 noiatos inducere vel eos trāſponere: nō credo. q̄ poſſit ſm̄ hoſti.ar. ff mādā.l.diligēter τ.s. de reſcrip.cū dilecta.j.de p̄ben.cui de non.

c ¶ Calēdas.τ nō vltra.s.de ꝓba.l3.nec p̄ſit iſti delegati ter minos ꝓrogare: niſi partes ambe in prorogationem termini conſentirent.s.de of.dele.de cauſis.

d ¶ Interrogatoria.iterrogatoria ſūt q̄ facit pars teſtib⁹ pro ductis ꝯ ſe: τ dant̄ ſuꝑ articulis de qb⁹ ꝑmiſſu3 ē: τ formant̄ ſ3 circūſtantias cauſe: τ ꝑſonaꝝ ꝓductaꝝ: vt in dicto.c.l3.§.ſ. s.e.cū cā3.j. τ.c.ꝑ tuas. vñ datis articulis petit pars terminū ad danda iterrogatoria: q termin⁹ tā hic τ predictis iuribus dari d3 q̄3 ꝯſuetudine gnāli: q̄ eſt optima τc̄.ff.đ legi.ſi đ int̄ pretatiōe.đ ꝯſue.cū dilectus. Et fiūt interrogatoria hoc modo Si dixerit teſtis veꝝ eē qđ i p̄mo intētiōis articulo ꝯtinet̄ q̄ rat̄ ab eo quō ſcit: τ ſi ibi preſens erat: τ ad qd ibi erat: τ ſi vi dit. potuit enim preſens eē τ nō vidiſſe. Itē quo anno mēſe τ die id fuit fcm̄. Itē i quo loco: q̄ domo q̄ parte dom⁹: τ an do mus illa ſit terranea vel in ſolario. τ q erāt ibi p̄ſentes. Ite3 ſi cognoſcit illū de quo teſtificat̄ τ cuius ē etatis ſtature τ colo ris: τ his ſimilia ſ3 q̄ faciūt ad factū: τ hec interrogatoria de ꝯſuetudine nō dāt̄ τ đ iure parti aduerſe ne poſſit ſuꝑ his in ſtruere teſtes ſuos: ſ3 iudex ꝑ ſe vl' ꝑ aſſeſſorē examinat illa: τ ſi q̄ repit ſuꝑflua vl' ipertinētia: illa reſecat hic aūt ñ hēbit locū reſecatio cū fuit approbata ꝑ papā: vt đ articulis ſuꝑius dixi.

e ¶ Specificatione. No. pro ſpecificatione obiectoꝝ: ad idem s.e.li.de elec.vt circa.

f ¶ Et alioru3. forte obijciebāt̄ aliquibus nō crimina: ſed alia per que impediebantur teſtes eſſe: puta q̄ erant vel fuerāt ad uocati: vel procuratores in cauſa.j.c.proxi.vel q̄ erant mino res.iiij.q.iij.c.j.vel his ſimilia.

g ¶ Conuentus.originales actores.

h ¶ Producēdos ad reprobationē teſtiū ꝓductoꝝ i p̄ncipali.

i ¶ Proximo.intelligebatur ſi non fuiſſet appoſitum.ff.đ.ver bo.obli.eum qui calendis.

k ¶ Examinare. ſm̄ iterrogatoria prioris τ ꝯuentus ſpaldig.

vt.s.in proximo caſu dictum eſt.

l ¶ Simili.de qua dictum eſt.s.proxi.ver.

m ¶ Obſeruata. hos aūt teſtes nō licebit vlterius pri ori τ conuentui reprobare: vt.s.de teſti.l3 dilectus.

n ¶ Iuramento. ſed quare exigitur iuramentum a ꝓ curatore abbatis in hac reprobati one: τ non in pri ma reprobatione quā facit p̄or cō tra p̄ncipales te ſtes abbatis. So. potius preſumit̄ q̄ hoc facit ab bas ex malicia q̄3 prior: qui p̄mo re probauit teſtes ſuꝑ p̄ncipali pro ductos: quaſi ꝓ uocatus velit vl ciſci: τ iō ꝓpter il lam p̄ſumptionē hoc exigit̄ iura mentum: ſi.de re. ſpo. litteras ſm̄ ber. Sed dic q̄ ſ eſt in p̄tāte iudi cis ꝑ predi.decr. τ ꝑ.c.de iura. ca. c.ij.in fi.s.eo.lib. vnde τ in prima poterit exigere ſi ſibi videbitur: τ in ſecunda omittere ſi ſibi videbitur: iſte autem neceſſe habet mandatum pape ſeruare.

o ¶ Procedant. habebant olim quidam hic plus de textu qda3 nō.ſ.ceteꝝ nobis ſub ſigillo tuo τc̄.io.an.

p R Omana. duo ſunt huius decre. dicta τ breuia τ iccirco eam non ſummo.

q ¶ Appellationis. fuit cauſa dubitationis q2 alia vi debatur cā ap.a p̄ncipali propter alium iudice3 τ ali um ꝓcuratorem τ aduocatum qui frequenter in ipſa interueniunt: q2 non tenetur ꝓcura.vel aduocat⁹ p̄n cipalis cauſe defendere cauſam appellationis: vt no. s.de ꝓcura.non iniuſte. τ.ij.q.vj.§.poſt ſcđa3. τ facit qđ dixi.s.đ iur.ca.c.ij.j.rñ. ſed nō ē alia: vel l3 ſit alia quo ad quid: tñ ꝓcurator: vel aduocatus in p̄ncipali in cauſa appellationis nō debēt teſtimoniū ferre: ne memores ſui officij forte ꝯrium aſſererēt ꝟitatis: ſic τ aduocatus negt eſſe iudex: ne affectionis ſue me mor.C.de aſſeſ.l.nemo.in fi. τ iudex in cauſa qua iu dicauit nō d3 eſſe teſtis.ij.q.vj.ſtatuendū.vbi de hoc qđ itellige ſm̄ determinationē decre.s.e.dilecto. τ.c.cū a nobis.in vno ergo τ eode3 negocio quis duplici of ficio tam ſuſpecto fungi nō d3: de cle.ꝯiu.diuerſis.ff. ad trebel.ille a quo.§.tempeſtiuū.ij.q.j.in p̄mis.de ꝟ: ſi.forus.cum ſi.in teſte3 ergo multo fortius non reci piet̄ talis in principali per iura predicta.

r ¶ Fuerat. ſi ergo illū ꝓcuratorē cōſtituit ſed non re cipit mandatum teſtificari poterit.s.eo.dilecto. Idē in aduocato: τ de hoc etiā no.ff.e.l.vlt.

ſ ¶ In teſtē.intelligas ꝓ ipō appellāte. nā ꝓ appellato bene recipiet̄ ſ3 ber. τ modernos: tū q2 rō ꝓhibitōis ceſſat. tū q2 nō repiet̄ ꝓhibitū τ edictū de teſtibus ꝓ hibitoriū ē.ff.e.t.l.j. τ i iſto caſu qñ ꝓcurator. vl' aduo

catus appellantis deponit ꝑ appellato: dico ꝙ depōet etiã ꝓ appellante. q: iurat ꝑ vtraq; pte dicere veritatem ad hoc. s. e. de testi. in. c. j. ij. ⁊. iij. ⁊. C. de q̄sti. l. pdē. ⁊ di x. j. de re iu. qđ ob gratiã. qđ de ꝓcuratoribꝰ ad negocia. dic ꝯm ho. ꝙ in negocio qđ ꝓcurauit de consensu partiũ pōt admitti sicut ⁊ iste ⁊ sicut mediator. in auc. de testi. §. quniã ꝯo. coll. vij. i aliis admittetur etiam parte iuita cũ nec ꝓhibeat. ff. c. l. j.

ꝯsuetudines vel statuta seruare faciũt: vt. s. de sen. exco. nouerit. ad hoc. j. de imu. ec. c. iij. iiij. ⁊. v.

m ¶ Vinculũ. s. e. quãto. xxij. q. i. ij. inter cetera. ad hoc. j. de re. iu. in malis. ⁊. c. nõ ē obligatoriũ. ꝫ de appellationibus dī. s. de appel. ad nostrã. ⁊. c. cũ speciali. io. an.

Nec indistincte ipsi appellanti presumptione[a] faciente pro eo deferatur etiam iuramentũ: sꝫ tunc cum inspectis personarum[b] ⁊ ipsius cãe circunstãtiis id fuerit faciendũ. Nico. iij.

De iureiurando.

Contingit[c] in nonnullis ecclesiis de earum ꝯsuetudine[d] obseruari: ꝙ ipsarum p̄lati cũ primo ad ecclesias ipsas accedũt[e] vel cũ de recipiendis[f] ibidē nouis canonicis agit: nec p̄lati admittunt: nec canonici aliter recipiunt in ipsis nisi iurent statuta ⁊ ꝯsuetudines ipsarum ecclesiarum scripta[g] ⁊ nõ scripta inuiolabilit obseruare. ¶ Inter laicos etiã in multis ciuitatibus[h] castris ⁊ terris in suis potestatibus[i] rectoribus vel officialibꝰ assumēdis ꝯsuetudinis morbus irrepsit ꝙ ptãtes rectores ⁊ officiales huiꝰ ad potestarias rectorias ⁊ officia eadem: nisi prius seruaturos se statuta ipsorum locorum clausa[k] iurauerint: nullatenus admittãtur. ¶ Quia vero in statutis ⁊ consuetudinibus supradictis interdũ aliq̄ repiunt illicita seu impossibilia vel obuiantia ecclesiastice libertati[l]: ne sub tali generalitate iurãdi sic iurãtibꝰ peccãdi occasio p̄beat: cum iuramentum non fuerit: vt esset iniquitatis vinculũ[m] institutum: hac generali constitutiõe animarum periculis obsistere[n] cupientes p̄cipimꝰ a quibuscũq; scientibus ꝯtineri in p̄dictis ꝯsuetudinibus ⁊ statutis illicita impossibilia vl' libertati ecclesiastice obuianti iuramenta huiusmodi aliquatenus non prestari. Et talia iuramenta ea itentione[o] facienda vel facta: vt etiam illicita vel impossibilia[p] seu ecclesiastice libertati obuiantia obseruentur: cum etiam sub tali intentione prestari nõ possint: absq; diuine maiestatis[q] offensa decernimus in huiꝰ illicitis ipossibilibꝰ seu libertati ecclesiastice obuiantibꝰ nõ seruãda: quin potius ꝓ aiarum salute si sub forma p̄dicta vel similiter aliquos ignorantes predicta illicita seu ipossibila vel libertati ecclesiastice obuiãtia iurari ꝯtigerit ad obseruanda dũtaxat licita possibilia ⁊ nõ obuiãtia libertati ecclesiastice iurãtiũ referri dꝫ itētio. ¶ Declaramus[r] quoq; iuramenta sub huiꝰ generalitate q̄rcũq; ⁊ sub q̄licũq; vborũ forma p̄stita vel prestanda ad licita possibilia ⁊ libertati ecclesiastice nõ obuiantia tm̄ extendi ipsosq; iurãtes ad alia ꝑ prestationē iuramenti huiusmodi non teneri.

Bonifacius. viij.

Licet[f] mulieres: q̄ alicatõ

a ¶ Presũptiõe. puta q: hꝫ vnum testē. s. de ꝓcura. ex insinuatiõe. xxiiij. q. iij. si habes. ff. de do. preleg. l. theopompus.

b ¶ Personarum ⁊ ipiꝰ cãe: qđ dicit nõ. s. đ iureiurã. c. vlti.

c Contigit. p̄lati canõici rectores et officiales locorũ qui iurant statuta ⁊ ꝯsuetudines loci vel ecclesie seruare: p̄tereã ta is iuramēti nõ obligant ad illicita i possibilia vel obuiãtia ecclesiastice libtati. nec ad ea debet intentio sua referri. io. an.

d ¶ Cõsuetudie ad h̄. s. c. clericis

e ¶ Accedũt i q̄ accessu antiquas ecclesie ꝯsuetudines suare debēt vt. s. de p. dilecto

f ¶ Recipiēdis ad h̄ vocari debēt absētes j. de p̄ben. cũ i ecclesiis nisi ꝯsuetudo eēt in ꝯtriũ vt ibi.

g ¶ Scripta potes singula singulis referre.

h ¶ Ciuitatibꝰ. q̄ murorum ãbitu terminantur. j. đ sen. exc õ. si ciuitas.

i ¶ Potestatibꝰ. q gladio vtũt ad malefactorum vindictam ⁊ laudem bonorum: de homi. postulasti. đ maio. et obe. solite. ⁊ tũc minister ē dei. vt. xxiij. q. v. miles. ⁊. c. se.

k ¶ Clausa in h̄ erat morbꝰ. ⁊ si iurãt solũ seruare statuta edita: ad edēda sacro nõ tenent: vt. s. e. ti. c. pe.

l ¶ Libertati. ⁊ ideo statutarii excõicati sũt si infra duos menses c. de statutis deleri nõ fecerint: vt. ⁊ qui tales

n ¶ Obsistere. ad hoc. s. co. ll. de ꝯsti. c. j. j. đ sepul. c. j. cum si.

o ¶ Intētiõe. dī ergo iuramentũ illicitum ex aio sic ⁊ snia excõicationis s. de sen. excõ. ꝑ tuas. ⁊. c. sacro. vbi de hoc. xj. q. iij. §. cum ergo.

p ¶ Impossibilia. ad hoc nullus pōt se obligare. s. de pac. c. vl. de ꝯdi. ap. c. vl. de re. iur. ipossibiliũ. j. de re. iur. nemo pōt. Et itelligo possibilia de iure vel de facto. vt diri in p̄dicta regula nemo pōt.

q ¶ Maiestatis. quã peius ē offendere q̄m tpalē vt. s. de here. vergentis. ⁊. j. đ imu. ec. clericis. C. đ he. re. manicheos.

r ¶ Declaramꝰ. declaratio igit antiq iuris: ⁊ hoc ius nõ. ber. s. de his q̄ si. a ma. ꝑ ca. c. j. in glo. vl. ⁊ ho. e. c. in glo. pe. vnđ dabat ibi ꝯsiliũ hosti. ꝙ iurãs sic diceret: iuro seruare statuta ⁊ ꝯsuetudines iustas possibiles ⁊ hōestas q̄ de facto ⁊ iure seruari poterũt. ⁊ multiplex ē impotētia: vt nõ. s. đ rescri. scitatꝰ. posito tm̄ ꝙ i genere iuret. fit tm̄ ꝫ ius cõe iterp̄tatio iuramēti. ⁊ ꝓbat hoc satis ꝑ dec. s. eo. ad nr̄am. iij. ⁊. s. de ꝯ. sig. sup quibusdã. dic ḡ breuit ꝙ aut qs exp̄sse iurat statuta illicita ipossibilia ⁊ i honesta: ⁊ tũc eo ipso largo mõ ꝑiurus ē. sic. s. e. sicut nr̄is. aut generalit iurat suare statuta ⁊ tũc distingue: aut tũc sciebat ibi statuta esse illicita ⁊ illa se obligaturum seruare in mente gerebat. ⁊ tũc idem quod s. aut nesciebat nec id in mente gerebat: ⁊ tũc non peccant ⁊ solũ ad illicita obligēt. vt hic in p̄dictis iuribꝰ. ad idē ff. de transac. qui cũ tutoribus. §. vl. ff. de ꝯdi. inde. si ꝓcurator. q̄stꝰ in si. ff. de condi. insti. ꝯditiones. ⁊. l. se.

f Licet mulieres. Per ecclesiasticũ iudicē ordinarium loci compellitur iudex secularis ec. cen. ius canonicũ qđ ad prouisionem animarum statutum est seruare. Et fuit tracta hec decre. per compositores huius libri de extrauag. que incipiebat: quia vero contingit.

nibus dotium & donationum[a] propter nuptias consentiunt non contrauenire proprio[b] iuramento firmantes: seruare iuramentum huiusmodi non[c] vi nec dolo[d] prestitum de iure canonico[e] teneantur: quia tamen quidam iudices seculares[f] eas contra prefatas alienationes audiunt: quamuis eis constet legitime de huiusmodi iuramento nos animarum periculis obuiare[g] volentes eosdem iudices ad seruandum hoc ius canonicum[h] per locorum ordinarios censura[i] ecclesiastica decernimus compellendos[k]. Idem.

Q Um[l] in positionibus super electionis[m] tue negocio post iuramentum[n] in causa prestitum a te datis[o] seu responsionibus quas ad positiones tui aduersarij fecisse dinosceris: reperiatur contrarietas manifesta[p]: tibi tanquam periuro[q] nisi iusta[r] causa & ronabili te excusseris: super ipsa electione perpetuum silentium imponi debebit[s]. ¶ Idem[t] fiet si te expresse[v] mandante vel etiam ex postfacto sciente ac ratum[x] habente: seu non reuocante positiones aut responsiones huiusmodi contrarias tuo nomine[y] tuus fecerit procurator. Innocen. quartus in concilio lugdu.

De exceptionibus.

a ¶ Donationum. De his dic vt. s. de dot. post diuor. re. nuper.

b ¶ Proprio. intelligo siue iuret per se: siue per procuratorem cui ad hoc speciale mandatum dederint: ad hoc. lxiij. dis. illi. & ibi de hoc de iu. cal. c. vl. & de procur. c. vl. cum si.

c ¶ Non vi. ergo iuramentum metu extortum non obligat: de quo dic vt. s. quod me. ca. abbas & s. e. si vero.

d ¶ Dolo. quem quis allegat probare debet saltem ex perspicuis indicijs. ff. de proba. quotiens. §. qui dolo. l. dolum. s. e. li. de renun. c. ij.

e ¶ Canonice. vt. s. e. cum contingat. vbi de hoc: secus videtur de iure ciuili. ff. de fun. do. l. lex iulia. in sti. quibus ali. li. vel non in prin. C. de rei vxo. ac. l. vnica. §. fit

f ¶ Seculares. qui in hac parte ratione periurij cuius causam dant: sunt de foro ec. s. de iudi. nouit. s. eo. li. de fo. comp. c. vl.

g ¶ Obuiare. s. c. proxi. cum suis concor.

h ¶ Canonicum. fi. j. ti. proxi. c. ij. j. de sen. ex. decernimus. facit. s. e. li. de pac. c. ij. de fo. com. c. ij. & sic papa tollit legem etiam quo ad forum seculare: de quo dic vt dixi. j. de re iu. c. ij. Io. an.

i ¶ Censura ecclesiastica. quid contineatur eius nomine: habes s. de ver. signi. querenti.

k ¶ Compellendos. est enim superior ecclesiastica potestas: & ideo coercet secularem: vt. xxiij. q. v. administratores. s. de ma. & obe. solite quod filij sint le. per venerabilem cum si. Quid dices si mulier iurauit non alienare dotem vel donationes propter nuptias: nec alienationi consentire nisi ex ronabili causa & auctorizante iudice: & si consenserit reuocabit pro posse: postea iudice non auctorizante consensit & iurauit non contrauenire: quid erit? Dic secundum Ho. quod hoc no. s. e. cum contingat. quod primum seruabitur: ad hoc. s. e. ea te. & c. intellecto. & in auc. de no ali. §. sanctissimas coll. ix. Sed contra. s. c. tua nos. So. ibi primum iuramentum illicitum: & ideo secundum primo preiudicat: hic est primum licitum: & ideo derogat secundo.

l Q Um in positionibus. Electus post sacramentum ponens vel respondens contraria directe nisi ronabiliter excusetur: velut periurus a confirmatione repellitur. Idem si hoc fecerit procurator ipso mandante vel ratum habente vel non reuocante. hoc dicit habuit ortum hec decre. ex his que notat host. s. de fi. instru. cum Ioannes super verbo vnica tantum venditio.

m ¶ Electionis. Idem videtur si agatur de iam obtento: cum periurium non solum impediat: sed etiam deijciat. s. e. tua nos. & c. querelam. & de fideiussori. peruenit.

n ¶ Post iuramentum. quia tunc faciende sunt positiones. s. de confes. c. ij. & ibi dixi: & e. ti. c. ij.

o ¶ Datis. Nota ad questionem quam disputaui: an per instrumentum probetur crimen: quod sic probatur: hic enim per scripturas actorum apparet eum posuisse contraria: & sic periurum: de hoc. s. de maio. & obe. cum in ecclesijs: & per modernos de accu. super his ad idem. j. de verbo. sig. c. ij.

p ¶ Manifesta. euidens vel notoria. j. de verbo. signifi. constitutionem.

q ¶ Periuro. periuri sunt infames. vj. q. j. infames. & ecclesias regere non merentur. s. e. querelam. nec ad testimonium admittuntur etiam post penitentiam. xxij. q. v. paruuli de testi. testimonium.

r ¶ Iusta causa. vt vnum ex contrarijs dictis multipliciter pot intelligi. s. de accu. cum dilecti. vel probare vult se errasse in altero de contrarijs: maxime vbi poneretur vel responderetur de facto alieno: vbi tollerabilis est error. ff. pro suo. l. vlti. s. de confes. ex parte. s. e. lib. de re in inte. c. vl. ti. i fi. Sed quid dices: nunquid positio vel responsio ad ipsam reuocari possit? Et videtur quod non. Nam volat emissum semel irreuocabile verbum xliij. di. §. vlti. in fi. de proba. per tuas. C. de non numerata pecunia generaliter. Econtra videtur quod reuocari possit. xxxij. q. j. apud. de pe. di. j. diuortium. de ver. signi. nam & ego. ff. de diuor. si penituit. Dixit Io. de deo. si data sit positio in scriptis non pot reuocari alias pot. ad hoc de elec. scriptum. de confes. ex parte quod guil. abhorret in spe. ti. de positionibus. §. vlti. ver. Item si ponens dicens quod ex quo in iudicio proposita est siue in scriptis: siue non: reuocari non poterit per predictam decre. ex parte. de li. contes. c. vno. de elec. dudum. ij. nisi doceret de errore vt. s. dixi. Satis videtur quod sicut testis a periurio excusatur: si incontinenti se corrigit: vt. s. de testi. co. preterea sic & ponens vel respondens eadem ratione.

s ¶ Debebit. nec propter hoc coelectus confirmabitur ij. q. j. in primis. s. de rescrip. olim. s. e. lib. vt li pen. c. j. & ij. C. de rei vendi. l. vlti. Et sic no. quod non inspicitur hic principium de quo no. s. de elec. dudum. j. Nam non solum antiqua crimina repellunt electos. s. de temp. ordi. c. vl. sed etiam noua probatur hoc idem. s. de rescrip. olim. s. eo. li. de elec. vt circa. sicut & noua causa non solum antiquam iudicem repellit: de of. dele. insinuante.

t ¶ Idem. s. quia tibi silentium imponetur.

v ¶ Expresse. si ergo dedit mandatum ponendi & respondendi positionibus generale: sed non expressit vt sic & sic responderent vel poneret. vt. s. e. li. de iura. ca. c. ij. ij. rn. in fi. tunc licet procurator ponat vel rndeat contraria dominus non deierat: nisi in casibus sequentibus. & contra opti me. s. e. li. de elec. si compromissarius.

x ¶ Ratum habente. & sic in maleficijs locum habet ratihabitio expressa & tacita. j. de sen. exco. cum quis. & de re. iur. ratihabitionem. vbi de hoc.

y ¶ Nomine. alias ratum non posset habere quod suo nomine factum

Ia[a] consideratione[b] statuit[c] mater ecclesia: quod maioris[d] excommunicationis exceptio in quacunque parte iudiciorum opposita[e] lites differat[f]: ⁊ repellat agentes[g] ut[h] ex hoc magis censura ecclesiastica timeatur[i] ⁊ communionis periculū[k] evitetur contumacie[l] vitium reprimatur: excōmunicati dum a communibus[m] actibus excluduntur rubore suffusi ad humilitatis gratiam ⁊ reconciliationis affectum facilius inclinentur. sed hominum succrescente malicia[n] quod provisum[o] est ad remediuʒ: tendit ad noxam[p] Dū enim i causis ecclesiasticis[q] frequētius hec exceptio per maliciaʒ opponit: cōtingit interduʒ differri[r] negocia: ⁊ partes fatigari[s] laboribus ⁊ expensis proinde quia morb⁹ iste quasi cōis irrepsit[t] dignum duximus communeʒ adhibere medelaʒ[u]. ¶ Siqs[x] igitur excommunicationem opponit[y]: speciem[z] illius: ⁊ nomen[&] excommunicatoris exprimat sciturus: eam rem[ʒ] se deferre debere in publicam notionem[ꝝ]: quam intra

nō est. j. de reg. iu. ratum quis. vbi de hoc.

a ¶ Ia cōsideratōe. Sex sūt dcā h⁹ dec. Primo ponit arengā ⁊ ius antiquū ⁊ ꝯstōnis cāʒ. Scdo dicit ꝙ reus q ꝯ actorē de excōicatione excipit: vt ipm repellat ab agendo dʒ ipsius excōicationis spēm ⁊ nomē excōicatoris expri/mē: ⁊ eā ifra. viij. dies ꝓbare: als iudex ꝓcedet in cā: ⁊ illū expēsis ꝯdēnabit. Tertio statuit: ꝙ si iterū obijciaᵗ: ⁊ probeᵗ eadē vel alia excōicatio: actor repelliᵗ: ẜ q̄ acta sᵗ valebūt. Quarto ꝙ vltra duas vices ħ hec exceptio nō opponaᵗ nisi ex cā. Quinto ꝙ si oppōitur post rem iudicatā. impediᵗ execu/tio: snīa nihilominus valet. Sexto dī ꝙ iudex publice excōicatuʒ reo nō opponēte ex suo officio debet ab agendo repellere.

b ¶ Consideratione. quadruplici. vt. j. sequiᵗ: ibi ⁊ ex hoc ⁊c.

c ¶ Statuit. ʒ. eo. exceptionē.

d ¶ Maior. s. exꝑmaᵗ ergo ipsi⁹ spēs: vt. j. statuitur.

e ¶ Opposita. quod fieri pōt nō obstante lapsu pemptorꝭ ad ꝓponēdas dilatorias assignati: vt i cle. eo. ti. excōmunicationis.

f ¶ Differat. No. ꝙ ista decre. locū habet solum cum opponiᵗ excōicatio in vi dilatorie: vt. j. dicam.

g ¶ Agentes. sed nō defēdētes. ʒ. de iudi. itellexim⁹ ⁊. ʒ. eo ti. cum inter. cum similibus.

h ¶ Ut ex hoc. assignat quatuor ꝯsideratōes illius iuris.

i ¶ Timeaᵗ. ligatur enim quis magis ex contemptu xj. q. iij. § si ergo. ʒ. de sen. excō. per tuas.

k ¶ Periculum. qd est tam in excōicato q̄ʒ in excōicāte de cle. ex. mi. illud. e. ti. si celebrat. cum si.

l ¶ Contumacie. ob quam solā excōicatur quis ab homine. xj. q. iij. nemo episcoporū.

m ¶ Cōibus. olim erat duplex littera: alia ciuilib⁹ alia cōibus. Et intelligas cōibus nō solū iudicialib⁹ ẜ et extraiudicialibus: vbi de ipsoꝝ vtilitate agaᵗ. erunt igiᵗ iter hoies ⁊ eoꝝ carebūt suffragijs. C. de aposta. hi qui scāʒ i spūalibus aūt nō ē dubiū eos repelli: qꝛ talium capaces nō sūt: d̄ et. a. ⁊ qua. cū ho. de cle. excō. mi. postulatis. cū si. ⁊ hoc ẜm ho. innuit lr̄a hic cōibus. q. d. oēs actus qui alijs hoibus sunt cōes excōicatis sint interdicti: vbi de ipsoꝝ queritur vtilitate: ⁊ adde qd dicam. j. de sen. excō. decreuimus.

n ¶ Malicia. que semper crescit. xij. q. j. ois etas. xx. q. iij. prodiuus.

o ¶ Prouisum. xlv. di. lʒ.

p ¶ Noxam. l. delictū: de hoc. ʒ. de regula. ꝯsulti. in gl. ij.

q ¶ Ecclesiasticis. ⁊ tñ ēt p ciuilē iudicē dʒ admitti talis exceptio ⁊ ꝓuari forma q̄ sequiᵗ. vt. j. de sen. ex. decernimus.

r ¶ Differri ꝯ id. ʒ. de dolo ⁊ ꝯtu. finē. ff. si cer. pe. l. qdā esti/mauerūt

s ¶ Fatigari. ꝯ id. ʒ. de ap. vt debit⁹. ʒ. e. li. de of. or. (litigantes.

t ¶ Irrepsit. i. latēter inuasit. C. de epis. ⁊ cle. repetita.

u ¶ Medelā. No. qd medicamēta morbis ⁊c. ad hoc. l. di. vt ꝯstitueretur ʒ. de iu. calum. ceterum in auc. hec ꝯstō inno. cōsti. in prin.

x ¶ Siqs. vel siqua. ff. ʒ v. si. l. j. ⁊ dixi. ʒ. eo. lib. de elec. generali.

y ¶ Opponit. intelligas i vi dilatorie. quod p superiora ⁊ iferiora ꝓbaᵗ si enī i vi pemptorie proponaᵗ: vt si dicaᵗ electus excōicatus excōicatione maiori: vel ab excōicatiᵗ electus. dabiᵗ competens dilatio: qꝛ hic perit ius opponētis oppositione nō ꝓbata: ⁊ econuerso. vbi aūt differᵗ nō perit. ad hoc. ʒ. de ꝓcur. ex insinuatione Et dic oppōat corā quocūq̄ iudice ordinario vel delegato ecclesiastico vl' seculari: vt supradixi. nec itelligo dilationē hu⁹ decre. locū habere: vbi negaᵗ iurisditio: vt si dicaᵗ impetratū rescriptum per excommunicatum. ʒ. eo. lib. de rescrip. c. j. ibi enim non principaliter de actoris persona vt hic queriᵗ ẜ de iudicis iurisditione: ⁊ sic dec. dilatio locum non habet.

z ¶ Speciem. hoc ideo dixit. qꝛ duplex esᵗ excōmunicatio. altera autem ab agendo repellit scilicet maior altera non: scilicet minor. iij. q. iiij. engeltrudaʒ. supra de senten. excommuni. siquem vbi de hoc. non ergo sufficit in genere aliquid proponere: quando quelibet species generis illum non sequitur efᵗ fectum: ad quem proponitur. quia non licet cum alterius dāno incerto vagari: supra eo. libro de rescript. c. ij. de electio. vt quis duas. ff. de iniuᵗ. pretor edixit. secus videtur: quando quelibet generis species sufficit. ff. de petitio. heredi. Item veniunt. §. a quo. ff. de administratio. tutorum. quidam decedens. §. fina.

& ¶ Nomen. ꝓpriū ⁊ appellatiuū: vel saltem nomē dignitatꝭ sic dicit lex: ꝙ in tanto crimine de dolo. l. non oportet vagari ff. de dolo. si ex dolo. § fi. ⁊. l. se. Nomen aūt ideo dʒ exprimi ẜʒ hec. vt sciaᵗ: an sit ordinari⁹ an dlegat⁹. qꝛ si ē dlegat⁹: ⁊ excōicatio illius exhibeaᵗ sine iurisditionis delegatione: nō staᵗ tali excōmunicationi. de offi. dele. cum in iure ẜ in ordinario hoc nō requiriᵗ. Et p hāc lrāʒ vr̄: ꝙ nō sufficiat opponēti ꝓbare ꝙ actor sit denūciat⁹ excōicat⁹. Tñ no. Ho. ʒ. de offic. dele prudētiā. ꝙ credit sufficere ad excōicationē ꝓbandā. denunciationē probari. Sed cōtra hoc ē lr̄a. j. apertissimis documētis. ⁊ adde qd dicam. j. de sen. ex. licet.

ʒ ¶ Rem. i. excōmunicationem.

ꝝ ¶ Notionē. i. iudicialeʒ noticiaʒ. Nomē aūt notiōis ad eos ptinet q iurisditionē nō hñt: sed hñt de q̄ls cā notionē. ff. de re iudi. a' t ptor i pn. Tñ noie notiōis accipe possum⁹ ⁊ cognitionē ⁊ iurisditioneʒ. ff. de ver. signi. notionē. vñ expone no/

octo[a] dierum spatium die in q̄ proponitur minime computato[b] probare valeat apertissimis[c] documentis[d] quod[e] si non probauerit: iudex in causa ꝓcedere non omittat reum in expensis: quas actor[f] ob hoc diebus[g] illis se fecisse docuerit: prehabita taxatione[h] condemnans[i]. ¶ Si vero postmodum in instantia durante iudicij[k] et probationis copia succedente de eadem excōicatione vel alia excipiatur itex et probetur[l] actor in sequentibus excludatur: donec meruerit absolutionis gratiam obtinere: his que pcesserunt nihilominus in suo robore duraturis[m]. ¶ Prouiso quod vltra duas[n] vices hec non opponatur exceptio preterquam si excōicatio noua emerserit[o]: vel euidens et prompta[p] ꝓbatio supuenerit[q] de antiqua[r]. ¶ Sed si post rem iudicatam talis exceptio ꝓponatur: executionem[s] impediet: sed sententia que precessit non minus robur debitum obtinebit[t]. ¶ Eo tamen saluo: vt si actor excōmunicatus sit[v] publice: et hoc iudex nouerit quocumque: et si de hoc reus non excipiat[x]: iudex ex officio actorem repellere[y] nō postpōat.

Bonifa. octauus.

Cum[z] quidam seculares iudices dum coram eis excipitur de re per ecclesiasticum iudicem iudicata: in casu quo ad eum pertinet cognitio[et] de consuetudine[con] vel de

tione. i. cognitionem. assumptū fuit hoc vbū. C. de pba. sciant cū cti. ber. ij. q. viij. sciant cuncti.

a ¶ Octo dierum. licet n. pbationū copia non debeat angustari. xiiij. q. ij. quamquam. quia tn̄ ista exceptio maliciose frequēter opponebatur: et ē odiosa: ideo restringēda fuit potius quam laxāda. s. de dec. tua i fi. j. de re. iur. odia. cū suis concor. ad idē s. e. li. de resti. spo. frequens et. j. de sen. ex. solet. si ergo nō hz pbationes taceat. ij. q. vij. plerique. et si sit eps. vj. q. ij. si tm̄. et c. placuit. No. tm̄ her. j. de sen. ex. solet. quod licet sine cā maior dilatio nō debeat dari i hoc casu. tn̄ cā cognita maior dari poterit ex illa clā. siqua mihi iusta cā et c. ff. ex qbus ca. ma. l. ij. i fi. sz pmū verius videtur: cū nō pereat ius aduersarij. ar. s. de pcur. ex īsinuatōe. Sz queres. Quare nō danf hic: xv. dies sicut de resti. spo. frequēs. Dic quod in dilationibus q̄ danf a iure volūtas ē p rōne. sic enim poterat. xv. vel. x. vel etiā mīn⁹ dare: et fac qd̄ recitari solet s. d rescrip. c. si qn̄. ff. de legi. l. nō oium. vel dic sm̄ ho. hoc iō statutū fuisse: quia de excōicatōe hois solet et dz fieri instrumētū j. de sen. ex. cū medicinalis. sz de spoliatione nō: et iō nō est mirū si longior ibi data ē dilatio: ad hoc. ff. de pigno. l. cōhit i fi. Sed q̄re saltē in excōicatione iuris. nō statuebanf. xv. dies d qua nō fit instrm. imo ē necesse pbare factū. Dic sm̄ eum: quod idē factū diuersis mēsuris metiri nō dz: et qd̄ d vno dr̄ de alio itelligi dz. j. de cōst. translato. maxime cū circa pncipale n̄ fiat piudiciū actori. vel dic verius vt pmo dixi.

b ¶ Cōputato. si. s. e. li. de resti. spo. frequens. et ibi vide concordantias de hoc.

c ¶ Apertissimis. i. indubitatis et claris. C. de pba. sciant. ij. q. viij. quisquis. s. et c. sciant.

d ¶ Documentis. i. instrumentis vel testibus. s. de tes. co. peruenit. ff. de fi. instru. l. j.

e ¶ Quod. i. quam excommunicationem.

f ¶ Actor originalis.

g ¶ Diebus illis. quibus ꝓposita fuit exceptio: quousque pceditur in principali: de procu. auditis.

h ¶ Taxatione. iuramento premisso: de hoc de his que vi metusue causa. c. vlti.

i ¶ Cōdēnans. intelligas hoc nisi errore probabili excusaretur vt. s. de sen. ex. sacro. s. e. li. de elec. c. j. in fi.

k ¶ Judicij. per sententiam non finiti: ad dr̄iam eius quod sequitur. j. sed si post.

l ¶ Probetur. infra octo dies: vt supra Jo. an.

m ¶ Duraturis. et si cum publice excōicato fuerit actum: licet secus in iudice. s. de re iudi. ad pbandum Olim pcessus habitus cum actore excōicato nō valebat: vt. s. e. exceptione a⁹s q̄re fieret ibi cōdēnatio expensarum: et ibi de hoc. Cōtra. s. e. li. de rescrip. c. j. vbi pcessus habitus cū actore excōicato ipso iure pter aliquod exceptionis auxiliū nō tz ho. itellexerit decre. istā in occulto excōicato. Sz tu solue vt ibi plene dixi. s. quod decre. hec locū hz i pcessu habito corā ordinario vel corā delegato: qn̄ excōicatus fuerat actor post impetrationē: i. la aūt qn̄ actor erat excōicatus tēpore impetrati rescripti.

n ¶ Duas vices sic i reprobationibus testiū. s. d testi. licet. ij. i appellationib⁹ et dilationib⁹. s. de ap. sua nobis. ff. de dila. l. vl.

o ¶ Emerserit. s. de offi. dele. insinuāte. et facit qd̄ dixi. s. e. pri. c. vl.

p ¶ Prompta. s. de testi. veniens. ij. s. de resti. spo. lr̄as. §. pterea. vn de dr̄: hodie constat hodie agam⁹ ff. vt i pos. lega. si is a quo. j. Rn̄.

q ¶ Supuenerit et si op⁹ fuerit de hoc fidē faciet iuramēto. s. e. li. de elec. vt circa. §. siꝑ huiusmodi. et s. e. pastoralis. vel dic quod nō est necessariū iuramentū ex quo pbationē offert. ho.

r ¶ Antiqua. iā bis proposita: vel dic etiā nō ꝓposita.

s ¶ Executionē ipediet. No. quod meli⁹ executor dz admittere exceptionē excōicationis. Idē de alijs que nō. s. de iudi. quod ad consultationez.

t ¶ Obtinebit. s. ac si ille tpe sn̄ie excoicatus n̄ fuisset.

v ¶ Sit publice. hosti. allegat hāc lr̄am p se ad pbandū quod decre. ista loquif de occulto excōicato. sz ego dico quod lr̄a ista facit solū diuisionē inter occultū et publicum quo ad officium iudicis: nō quo ad alia supdicta: supplet eni iudex de iure et de facto notorio: nō occulto. ij. q. j. qn̄ aūt. C. q et aduer. quos in inte. resti. l. j de hoc. s. d postu. bone. ij. In causis aūt electionū supplet indistincte de facto: vt. xxviij. di. pusq̄z. ybi hoc. et s. de elec. cum nobis olim.

x ¶ Excipiat. hoc forte timore condēnationis expensarum de qua dictum est s.

y ¶ Repellere. si duret iudiciū. si aūt est finitū ab executione poterit abstinere. s. proxi. rn̄so.

z Cum quidā. exceptio rei iudicate p ecclesiasticū iudicē admitti dz in foro seculari: et ecōuerso.

et ¶ Cognitio. et pnūciatio: quia licet regulariter de qua re iudex coscit: pronunciet. ff. de iudi. de qua re. s. de cā pos. cum super vbi de hoc in glo. vlt. tamen interdū cognoscit qd̄ n̄ pronūciat. pone exēplū. s. de rescrip. cum cōtingat. In auditore. e. de testa. raynutius. Itē in casu. v. q. iiij duodecim. iij. q. vj accusatus cum si.

con ¶ Cōsuetudine. No. quod cōsuetudo dat iurisditionem ix. q. iij. cōquestus. s. de fo. cōpe. cū cōtingat. s. e. li. de of.

bꝫ.romana.⁊ de fo.compe.romana.cum ſi.
a ℭ De iure.de iure cognoſcit eccliaſticus iudex inter laicos:vbi hꝫ tpale dñiniū.de iureiuran.veniētes.ij.
ne cle.vel mo.c.vl.Itē i mr̃imonialibꝰ ⁊ ſpūalibꝰ cau
ſis:de oꝛ.cogni.tuā.⁊.q ſi.ſunt le.cām.⁊ in eccliaſticis
crimibꝰ:vt nō.s.
de fo.cōpe.cū ſit
s.e.li.de fo.cōpe.
c.vl.Itē cū cauſa
delegaẽ p iudicē
ſecularē.s.ↄ rap.
i archiepatu.Itē
p recōuentionē.
iij.q.viij.cuius in
agendo.Itē iter
laicos q ſunt ↄ fa
milia eccle bꝫ q̊ſ
daꝫ.lxxxix.di.iu
dicatū vel vbi lai
cus iudex eſt ne
negli.de fo.ↄpe.
ex trāmiſſa.⁊.c.
lꝫ ex ſuſcepto vbi
de hoc.Et ꝙ dic
de iure.ſuppl vl
pͥuilegio ↄceſſo ab eo q illud ↄcedere poſſit:iſta.n.tria
equiparanẽ.c.di.ↄ.moꝛē.de of.oꝛ.duo ſimul.
b ℭ Iuriſditionis.quod papa pati non debet:vt.j.de
immu.ec.c.vltimo.
c ℭ Admitti.ſ.vbi ē idē coꝛpꝰ ſiue eadē q̃ntitas:idem
ius ſiue cā petēdi:⁊ eadē ↄditio pſonaꝝ:⁊ ille q abſol
uiẽ poſſideat tpe ſniē:alſ.n.exceptio rei iudicate non
obſtat.ff.de excep.rei iudi.cū querit.⁊.l.ſe.⁊.l.ſi rem
meā.⁊.s.e.ti.aduerſario.⁊ pōt ꝓponi hec exceptio añ
lite ↄteſt.⁊ pꝰ.s.e.li.de lit.ↄteſta.c.j.vbi de hoc.
d ℭ Compellantur.ſic.s.c.pꝛoxi.lꝫ.de fo.compe.c.ij.j.
de ſen.excom.decernimus
e ℭ Iudicata.eo caſu quo de conſuetudine vel de iu
re ad iudicem ſecularem cognitio pertinebat.vt.s.in
caſu conuerſo vidiſti.
f ℭ Inducunt.in his enim canon tollit legem.s.de p
ſcrip.c.vlti.s.ti.pꝛox.licet.
g ℭ Supioꝛes.nō.n.ↄpellūẽ p ipos ſclares q tulerūt
ſniāꝫ.qꝛ mioꝛ i maioꝛē.⁊c.xxj.di.iferioꝛ.ↄ ma.⁊ obe.
cū iferioꝛ.cū ſi.Minoꝛ aūt ē iuriſditio ſecularis:q̃ꝫ ec
eccliaſtica.de ma.⁊ obe.ſolite.xcvj.di.ſi ipatoꝛ.Io.an.
h ℭ Debita arbitraria.ex quo certa nō ſtatuiẽ:ↄ of.de
le.de cauſis.ff.de iure deli.l.j
i Piſcopū.In pſcriptionibꝰ ſufficit bona fi
des.vbi ius cōe vel pſūptio nō ē ↄ pſcribētē
alſ dꝫ allegāi titulꝰ ⁊ ꝓbāi:niſi ſit pſcriptio cuiꝰ ↄꝛij
nō extat memoꝛia.h dic.Tracta fuit h ↄcr.ↄ q̃dā exua
gāti greg.q̄ icipiebat venerabiliū.ↄ q̄ fac mētionem
ber.s.de pſcrip.ſi diligēti.in vlti glo.in fi.ad cuiꝰ ↄcla
rationem ēt emanauit:⁊ eoꝝ que ibi no.moderni.
k ℭ Eccliās quo ad ꝓpꝛietatem.
l ℭ Decimas.i.quartā decimaꝝ q̄ debeẽ epo.s.e.de q̃r
ta.vel pꝛopꝛie.s.de deci.qm̃.
m ℭ Reperis.alteri epo loquiẽ vt pꝫ p ſequētia.
n ℭ Pꝛoponit.p exceptionē pſcriptiōis ſi ſit liꝗ ↄteſta
tio:qↄ dic vt dixi.s.e.li.ↄ liꝗ ↄteſta.c.ij.
o ℭ Cōſtitute.⁊ ſic ius cōe facit pꝛo actoꝛe.xvj.q.vij.
oēs baſilice.s.e.de q̃rta.⁊ de deci.dudum.

ↄ iureᵃ:recuſēt excipiētiſ audi
re i derogationē iuriſditiōisᵇ
eccliaſtice ⁊ ↄtēptū:ↄcernimꝰ
vt p cēſurā eccliaſticā ab iniq
tate coerceantur huiuſmodi
⁊ ad admittendā exceptionē
eandem:vbi alſ de iure debꝫ
admititiᶜ:a locoꝝ oꝛdinarijs
compellanturᵈ.ℭ Similiter
eccleſiaſtici iudices:ſi coꝛam
ipis excipiaẽ ↄ re p ſecularē
iudicē iudicataᵉ:exceptioneꝫ
ipſā admittāt:in hiſ q̄ aiarum
piculū nō inducūtᶠ:p ſuperio
resᵍ ſuos niſi fecerit animad
uerſione debitaʰ caſtigandi.

Boni.octauus.

De pꝛeſcriptionibus

Piſcopumⁱ: qui ec
cleſiasᵏ ⁊ decimasˡ
quaſ ab eo rep̃tiſᵐ
ꝓponitⁿ lꝫ i tua ſint
ↄſtituteᵒ dioce.ſe le
gitimeᵖ pꝛeſcripſiſſe:allegare
opoꝛtetᵠ cum ius cōmune con
tra ipſū faciat huiuſmodi pꝛe
ſcriptionis titulumʳ ⁊ ꝓbare
nam licet ei q rem pꝛeſcribit

p ℭ Legitime.ſ.ſpacio.xl.annoꝝ.Minoꝛ.n.nō currit ↄ eccle
ſiam.xvj.q.iij.quas actiōes.s.e.de quarta.
q ℭ Opoꝛtet.neceſſitatē ipoꝛtat:ad idē.iij.q.ix.nō oꝫ.lꝫ alibi
honeſtatē denotet.xxv.q.j.c.j.vbi de hoc.
r ℭ Titulū.circa allegationē ⁊ ꝓbationē tituli fuerūt opini
ones antiquoꝝ:⁊ taleſ
pmo dixit Io.circa coꝛ
poꝛalia neceſſe eſſe alle
gari ⁊ pꝛobari tituluꝫ:ſꝫ
non circa incoꝛpoꝛalia.
Sed contradicit ſub de
cre.ſi diligenti.vt ibi no.
ad decre.dudū.de deci.
rñdebat etiāꝫ vt ibi no.
Alij diſtinxerunt inter
coꝛpoꝛalia:que hñt cōti
nuā cām ⁊ quē nō:vt in
pꝛimis non requiratur
titulꝰ ſꝫ in ſecundiſ ſic.s.
e.auditis.ff.ſi ſeruitus
ven.ſiqs diuturno.Alij
dixerunt:aut qs agit ex
pꝛeſcriptione:aut exci
pit.Si agit:vt.xvj.q.iij.
§.pōt.⁊.C.ↄ pꝛeſcrip.xxx.
an.ſiqs ēptiōis.neceſſe hꝫ titulū ꝓbare.Si excipit:vt.s.ↄ ꝓb.
ex lr̃is.tc ñ hꝫ neceſſe titulū ꝓbaẽ.tū qꝛ nēo cogiẽ dicē ti.poſ
ſeſſiōis ſue.ij.q.v.§.j.C.ↄ pe.he.l.cogi.tū qꝛ ꝓbāte actoꝛ abſol
uiẽ reꝰ.vj.q.vl.actoꝛ.vt.ec.be.c.vno.C.ↄ ꝓb.actoꝛ.Alij dixerūt
ꝙ q̊cūqꝫ mō qs pſcrip.obijciat ſiue agēdo ſiue defēdēdo:te
neẽ tit.ꝓbare.vt.s.e.ſi diligēti.Alij dixerūt ⁊ h fuit opi.gof.i
ſum.hꝰ tit.ꝙ nō ē neceſſe ꝓbari tit.niſi qs poſſideat ꝓ herede
vl ꝓ poſſeſſoꝛe.C.ↄ pe.he.cogi.vl niſi ſit pſūptio ↄ poſſeſſōeꝫ
C.ↄ ꝓba.ſiue poſſideꝗ vel niſi ſe ad h obligauerit:vt.s.ↄ ꝓb.
lꝫ.⁊ i h cāu itelligebāt.s.ↄ ↄci.dudū.Alij dicebāt ꝙ oli ſuffi
ciebat bona fides.p ↄcr.s.e.ad aures.hodie regrebaẽ tit.s.
ſi diligēti.his oībꝰ opi.reſecatꝗ tene qↄ no.ber.⁊ modēni.s.e
e.ſi diligēti.q̃ꝛ hic appꝛobaẽ opi.Sꝫ obijcio ꝙ ↄcr.iſta ⁊ eius
diſtictio potiꝰ ſit ↄ v̄bo q̃ꝫ ↄ re.qↄ eē nō dꝫ.s.e.li.ↄ elec.ↄmiſ
ſa.§.poꝛꝛo.ſm h.n.oi caſu neceſſe erit tit.ꝓbari:cū pſcriptio
ſp ſit ↄ ius:⁊ ſic ↄ pſcribētē ſp pſumēdū.Sꝫ obiectio ñ ē v̄a.
ſi.n.ē ↄ ius.ꝙ aliqs i fundo meo ſuitutē acqrat:imo potiꝰ pt
ius.lꝫ.n.ſit ↄ ius meū:nō tñ ↄ ius cōe.vt ꝓbaẽ ↄ ſuituti.C.⁊
ff.iputeẽ igiẽ mihi ſi fui negligēs ⁊ reiſſus.s.e.vigilanti.Itē
voluerūt qdā dicē:ꝙ nō ē ↄ ius ꝙ vnuſ eps i dio.altius ſibi
acqrat iura epalia:ſꝫ ꝙ archidia.vel inferioꝛ epo ſibi acqrat
epalia:h ē ↄ ius:⁊ iō ſine titu.nō pſcribiẽ:ad h.c.di.ↄ moꝛeꝫ.
ↄ exceſ.pla.accedētibꝰ.Sꝫ pmū qↄ ↄ epo dꝛ falſū ē:vt h vidſ
ad h.iij.q.vj.p totū.ix.q.ij.p totū.dic iudicio meo ⁊ ſic breuiẽ
ifdū ius cōe vetat ne pſcriptio ꝓcedat.⁊ h fac ifdū rōe rei:
ifdū rōne pſōe.⁊ hos caſus hēs nōtos.xvj.q.iij.clici.⁊ p ber.
s.ↄ pſcrip.cū nō liceat.de his nihil ad nos.Interdū ius cōe
fac ꝓ petitoꝛe ↄ poſſeſſoꝛē.vt i exēplis hic poſitꝗ ⁊ i ↄcr.du
dū.ↄ deci.⁊ tūc ē ncc̄e allegaẽ ⁊ ꝓbaẽ tit.vt h.ad idē.xciij.di.
illud.nēo.n.dꝫ vti illis oꝛnamētꝗ niſi ꝓbet a pncipe h ſibi fu
iſſe ↄceſſuꝫ.C.de veſti.⁊ aura.l.nemo.C.nlli licē ifre.l.vna.li.
xi.vbi ātiochꝰ ↄditionathe ptātē bibēdi i auro:⁊ ēt in pur
pura.⁊ fibulā aureā ferre.ſic etiā itelligaẽ.c.di.ↄ moꝛē.qↄ ve
rū itelligo tā i excipiēte vt h:⁊ i pdcis iuribꝰ q̃ꝫ i agēte:ad h
s.ↄ reſti.ſpo.ad ↄcias.e.li.Idē ſi ē pſūptio ↄ ipꝫ pſcribētē vt
h.x.q.iij.qꝛ coguimꝰ.C.ↄ ꝓba.ſiue poſſidet.l.pōe exēplū.s.e.
ſi diligēti.ibi.n.ex ↄfeſſiōe ipiꝰ arepi piſani iſultabat pſūptō
ↄ ipꝫ:ibi vō ius cōe.vel pſūptio nō ē ↄ ipꝫ pſcribētē.bōa fidē

ecclĩasticã: si sibi nõ est cõtrariũ ius cõmune: vel contra eũ psũptio nõ habetur: sufficiat bona fides: vbi tamẽ est ei ius cõmune cõtrariũ: vel habet psũptio contra ipsũ: bona fides nõ sufficit: sed necessarius titulus: q possessori causã[a] tribuat pscribẽdi: nisi[b] tanti temporis allegetur pscriptio cuius cõtrarij memoria[c] non existat. Idem

Si qui[d] exigẽtibus culpis vel excessibus ab eodem commissis bonis que a romana vel ab alijs tenẽt[e] ecclijs: sint p sẽtẽtiã[f] vel ipso iure[g] priuati: statuimus vt in apphẽdẽdis vel occupãdis postea quandocũque bonis eisdem nullus: licet leges humane super hoc alia tẽpora statuerint videantur[h] ipsis ecclesijs tẽporis lapsus obsistat: nisi contra ipsã romanam ecclesiã cẽtẽaria[i]: vel contra ecclias alias quadragenaria[k] prescriptio legitime[l] sit completa[m]. ¶ Si post mortem hereticorum qui dũ viuerent catholici putabantur[n]: bona ipsorum a catholicis[o] eorum filijs vel nepotibus aut extraneis quibuscunque[p] spacio .xl. annorum fuerint bona[q] fide possessa: sancimus eos super bonis huiusmodi etiam si ad romanam peruenire deberent ecclesiam: in hoc[r] casu non esse vlterius molestandos: quanquam illi quorum bona fuerant: tunc[s] detegantur heretici[t] extitisse.

sufficit vt hic vides: pone i t'minis pscribit ecclia domũ meã: vel aliã rẽ meã: ego repeto rẽ illã quã se iã ecclia dic pscripsisse: ẽ ne itẽtio mea iure cõi fũdata: certe nõ: h ergo pscribenti sufficiat bona fides: lz illa pscriptio sit contra ius meũ: nõ tñ contra ius cõe: nõ obl'r. n. sp hẽs hoc vbũ ius cõe: sec9. n. i iure puato: põe g: pscpsi contra puilegiatũ: puilegiat9 agit contra me. oppono pscriptiõem: hẽo ne ncce pbare tit. z certe nõ: qr ille nõ iur cõi sed spãli fundat itẽtionẽ suã. Idẽ si contra eũ q contra me pscripsẽat pscribo: z idẽ i simi. Conclude g q vbi petitor fũdat itẽtionẽ suã d iure cõi: tunc pscribẽs hz pbare tit. al's nõ nisi psũptio faciat contra ipz. Et hz h possem9 dicẽ q qñ vna ecclia petit decimas ab alia ecclia: quas possidet i t'tia pochia: q vbi sufficiat prescribẽti bonã fidẽ pbar: qr lz ius cõe faciat contra pscribẽtẽ nõ tñ fac p petẽte: z sic fõte possz itelligi decre. s. e. ad aures. hz illos qui dicũt q p illã decre. sufficiebat. n. bona fides: z fa. ad h. ff. si ser. ven. l. loci. §. vlt. vbi dr: q si dom9 mea q ẽ iuxta te z seiũ dz buitutẽ seio alti9 nõ tollẽdi: te inuito alti9 tollã: nã lz nõ hẽaz ius tollẽdi pp buitutẽ sei: tu tñ nõ hẽs ius phibẽdi. Supradcã va nisi sit tãti tp's pscriptio. zc.

a ¶ Cãm tribuat. nõ. n. reqrit q sit iust9 titul9 vel ta(vt seqt' lis q dñiũ tribuat: ad h. s. e. veniẽs: qr qd meũ ẽ ex vna cã. zc. d si. istru. int dilcõs. h aliqlis titulus dat cãz pscribẽdi: d quo dic vt. s. e. si diligenti.

b ¶ Nisi istud nisi venit exceptiue: ad id qd dixit s. de tiulo: nõ ad id qd dixi de fide: qr nõ pdesset tal' pscriptio cũ mala fide. null. n. antiqua dierũ possessio zc. s. e. vigilanti.

c ¶ Memoria. nota p his q no. ber. io. z hosti. s. de vbo. sig. sup qbusdã. pcor. ff. de pba. si arbiter. l. xv. di. mos antiq9. ff. de aq quoti. z esti. l. h iure. §. duct9 aq. iij. q. vj. h qppe. ff. d aq pluu. ar. l. j. §. vlti. Sz quõ pbabit tãti tpis pscriptio: dico bm ho. q h no. d vbo. si. qd p nouale. q dicẽt testes pscribẽtis si talẽ hñt pscia: q sic viderũt z audierũt ita eẽ: nec vnq vide runt z audierũt contrariũ: z q cõis ẽ z fuit semp opinio q sic fuerit: z q nõ extat contrij vel initij memoria. Si aũt contra h aduersari9 pbare vellet testes sui si de ipoz eẽt pscia dberẽt dicer q viderũt tali tpe contrariũ z audierũt a suis supiorib9 contrariũ etiã fuisse. Quid g si vtraqz ps pbat: tũc pferunt testes magis idonei: z dicũt aptiora. s. de testi. in nra: vbi d h: z sic illi q dicunt se vidisse contrariũ deberent pferri cũ alij satagant negatiuã. vj. q vl. actor. cum suis si.

d ¶ Si q exigentib9. puat9 ipso iure vel p sniaz bonis q tz a romana vel alijs ecclijs illa minori spacio. c. an. contra romanaz: vel. xl. contra alias nõ pscribit. filij aũt hereticoz q catholici putabãt: bona pña contra romanã z alias ecclias pscribũt spatõ xl. anno. z idem in extraneis.

e ¶ Tenet i feudũ vel alio modo: vt. j. dicam.

f ¶ Per sniaz. qr pp ingratitudinẽ reuocata fuit donatio. s. de dona. c. vl. C. de reuoca. do. l. vlti. ad idẽ. s. de pen. ad aures. j. de scisma. c. vno.

g ¶ Ipso iure. pone exẽplũ. s. de penis i qbusdã. lz ibi qdã dicãt contrariũ. s. eos. p sniaz ibi puãdos: ad idẽ. s. eo. li. de elec. vbi piculũ. §. ipsos insup. z. c. fũdamẽta. §. q si sec9. j. d pe. felicis. z. s. d sen. ex. graue. ad fi. in li. sen. de feud. non ali. impialẽ. §. pterea. cũ si.

h ¶ Videant. vt in auc. de sancti. epis. §. si qs rapuerit. ad fi. ti. pvnã colũ. col. ix. vñ fuit tractũ. xxvij. q. j. si quis rapuerit vbi dr q bõa cõrũpẽtis rapiẽtis vel sollicitãtis monialem vẽdicari debẽt mõasterio h si postq crimẽ notũ fuẽit neglexerit ecclesia per ãnũ petẽ: tũc applicant fisco: z facit d diuer. z temporali prescrip. l. in omnibus. z qd ibi no.

i ¶ Cẽtenaria. xvj. q. vj. nemo. de pscrip. si diligẽti. z. c. cum nobis. z ibi nõ. qlite r pbet talis prescriptio

k ¶ Quadragenaria. xvj. q. iij. quas actiones. s. de pscrip. de quarta. z. c. ad aures. cum si.

l ¶ Legitime. s. c. proxi.

m ¶ Cõpleta. vt sbducãt tpa scismatũ vacationũ hostilitatũ. z sili. a. s. eo. c. j. z. c. ex trãmissa. z. c. cũ nobis.

n ¶ Putabantur. in alijs igitur hec rescriptio locum non hz: ad hoc. s. de presump. nonne. Joan. an.

o ¶ Catholicis. bñ dic. qr sec9 si essent hetici: illi. n. nihil pñt possidẽ. xxiij. q. vij. p totũ. viij. di. q iure. g nec pscribẽ. qr. pscriptio sine possessiõe nõ pcedit. s. d pba. ex l'ris. s. e. cãm. ff. de vsuca. sine possessiõe. j. d reg. iu.

p ¶ Quibuscũqz. dũtñ. catholici. vt. supra. (c. iij.

q ¶ Bõa fide. credebãt prẽm vel testatorẽ fuisse catholicũ. z sic iusto titulo. in ipsos eoz bona trãsiuisse.

r ¶ In h casu. No. spãlẽ casũ i q qdragẽaria pscriptõ currit contra ro. eccliaz z fũgit vice aliaz ecclĩaz: sic olim oẽs ecclie gaudebãt puilegio cẽtũ ãnoz. C. d sac. san.

s ¶ Tũc. s. tpe q ecclia vult bõa vẽdica (ec. vt it dixi nuz re: si referat ad vbũ dtegãt: vel tũc. s. tpe mortis sue si respiciat vbũ extitisse: al's ẽ i l'ra nunc z clarius

t ¶ Hẽtici. h nõne tales dãnãt: z ipoz mẽoria ẽt post mortẽ: vt h. z. xxiij. q. ij. c. vl. z. s. d hẽ. si qs eps. g z bõa itelligũt eẽ dãnata: cũ sint accessõia ad psonã. C. d bo pscrip. auc. bõa. z fac qd no. d cri. diu. q a te. So. spãle ẽ h i casu pp bonã fidẽ ipoz catholicoz hẽdã. q tanti tpis. s. xl. an. pscriptũ sibi dñiniũ qsiuerũt: al's locũ hẽrẽt contraria. nã z si aliã rẽ ad ecclĩasticã pscriptibilẽ bona fide tãto tempore possedissẽt: prescripsissent. ergo z ista bona prescribent.

Inno. iiij i concilio lugdun.

De sententia & re iudicata.

Cum[a] eterni[b] tribunal[c] iudicis illum reum[d] non habeat quem ĩiuste iudex[e] condemnat[f] testante ꝓpheta[g]: nec damnabit[h] eũ cũ iudicabit illi[i]: caueãt eccl'astici[k] iudices & prudent attendãt: vt i cãꝝ ꝓcessibus[l] nil vẽdicet odium[m]: vel fauor vsurpet: timor exulet: ꝓmiũ aut expectatio ꝓmij iustitiã nõ euertat[n]: sed staterã[o] gestẽt i manibus: lãces appẽdãt eq̃: librami ne[p]: vt i oĩb⁹ q̃ i causis agẽda fuerĩt ꝓserti i cõcipiẽdis[q] sẽtẽtijs & ferẽdis[r] p̃ oculis habeãt solũ dñ[s] illi⁹[t] imitãtes exẽplũ: q q̃relas populi tabernaculũ igressi⁹ ad dominuz referebat: vt ꝯm eius iperiuz[u] iudicaret. ¶ Siqs autẽ iudex ecclesiastic⁹ ordinari⁹[x] aut etiã ďlegat⁹ fame sue ꝓdig⁹[y]: & ꝓprij ꝓsecutor honoris ꝯ cõsciam et ꝯ iusticiã i grauamẽ[z] partis alteri⁹: in iudicio[&] qcq̃ fecerit per gratiã vel p[2] sordes. ab executiõe officij[℞] p annuz[a] nouerit se suspẽsũ ad estimatiõez lis parti: q̃ leserit: nihilomin⁹ cõdemnãd⁹[b] ¶ Scitur⁹ q̃ si suspẽsiõe durãte dãnabilit igesserit se diuinis[c]: irregularitatj[d] laqueo se iuoluet ꝯm canonicas sãctões: a qua[e] nõ nisi p[f] sũmũ põ. poterit liberari: saluis alijs cõstõnib⁹ q̃ iudicib⁹ male iudicantibus penas egerunt & infligunt[g] ¶ Dignum est. n. vt q i tot[h] ꝓsumit offẽdẽ pena multiplici[i] castiget. Id sacro pñte ꝯcilio ad memoriam sempiternam.

a Cum eterni. Iudex q ꝯ iusticiã & ꝯ ꝯsciã aliqd i iudicio fecerit i grauamẽ ptis: p grãm vel p sordes ꝯdẽnãdus ẽ pti lese i estimatiõez litis & p ãnũ ẽ suspẽsus & ppetuo si medio tpe ingerat se diuinis absolõ ei⁹ sedi apo. reſuat. & h nisi pa. cũ ipo di

b ¶ Eterni (spẽset. .i. ďi pr̃is. s. ď sũ. tri. c. j. in prin.

c ¶ Tribũal. i. locus i q̊ ius redditur: vel vbi p tribũali sedz iudex q al's for⁹ vocat: s. ď v̄. sig. forus.

d ¶ Reũ. a reatu ñ. n. q accusat statiz re⁹ ẽ: ꝫ q ꝯuicit criosus. xv. q. vi. c. vi. ď v̄. si. fo/

e ¶ Iudex (rus. hũan⁹ id faciẽs errore vel dolo: & i eo q̃ male iudicat nõ ẽ iudex cũ nõ sit in eo iusticia. xxiij. q. ij. c. j

f ¶ Codẽnat. fuit h suptũ. xj. q. iij. & si ad tps. & ẽ h iõ q: iudiciũ dei Initit v̄itati: que nec fallit: nec fallit: iudiciũ hois opioni: q̃ fallit & fallit. ď sen. ex. a nobis. ij.

g ¶ Propha dauid i psalmo. noli emulari.

h ¶ Damnabit. deus.

i ¶ Illi. i. ꝯ illũ: idem cuz fiet iudiciũ de illo: & sunt verba. xxiij. q. iij. non in perpetuum.

k ¶ Eccliastici. seculares nõ ligat. cum nec pena inferius posita illos ligare possit: & facit s. e. li. de elec. indemnitatibus. in fi.

l ¶ Processibus. qbuscũqz. s. de proba. qm̃ ꝯ falsam.

m ¶ Odiũ. puatũ. s. de testi. quotiẽs. lxxxvj. di. odio. xxiij. q. iiij. duo ista.

n ¶ Euertat. hec. n. q̃ttuor hũanũ solẽt puertere iudicium. x. q. iij. q̃ttuor. & v̄itatem in teste. s. ď testi. quotiens. & c. lz ex quadam.

o ¶ Staterã. xxiiij. q. j. ñ offeram⁹. q enim rcẽ iudica staterã i manu gestat. xlv. di. oĩs q. & ita magnum iudicabit vt puũ: ď iudi. nouit. lz i pẽis ďferat dignitati & persone. s. eo. li. de offi. dele. c. ij.

p ¶ Libramie. sic & ꝯhẽtes iustas mẽsuras & pondẽa debent habere. s. de emp. & ven. c. ij

q ¶ Cõcipiẽdis q̊ ad scripturã & pnũciationẽ iparum

r ¶ Ferẽdis. h q̊ad ꝓbationẽ v̄balẽ: ad h. j. e. c. vlti.

s ¶ Deũ. a q̊ sic iudicabũt iudicabũt. C. ď iudi. rẽ non nouã. & remetiet q̃ mẽsura fuerit messi: vt ď pe. & re. cũ

t ¶ Illi⁹ moysi. exo. xviij. & hẽsidẽ. ix. q. iij. sũmope (ex eo.

u ¶ Ordiari⁹. fallit i epis q aliq̃ supẽsiõis canõis pẽa nõ ꝯphẽdũt: nisi ď ipsis caueat. j. ď sen. ex. q: periculosum. & s. e. li. de elec. si cõpromissari⁹. §. h⁹i.

x ¶ Prodig⁹. sic. s. de accu. c. vlti. & sic crudelis est etiã si conscientie sue confidat. xij. q. j. nolo.

y ¶ Et ꝯ. Nota ista duo sic copulata: vtrũqz. n. reqrit vt locũ hẽat pena. Nõ. n. ꝫ ꝯsciam simplicit iudicare dz: ꝫ informare dz eam ꝯm allegata & ꝓbata: de hoc. iij. q. vij. iudicet. s. de of. ďle. pastoral'. §. q: v̄o

z ¶ In grauẽ. ecce tertiuz qď reqrit: vt locũ habeat pena.

& ¶ In iudicio. qd ď arbitrio: nũqd hec pẽa locũ in ipso hẽbit: dic ꝯm gof. & her. q̃ nõ: q: ď ordinario & ďlegato h tm̃ cauet. & ẽ h pena: & sic ñ ãpliãda: ď pe. di. j. pene. j. ď re. iur. odia. & c. i penis. qď ẽ v̄uz ꝫ ho. si sit arbit ꝯpromissari⁹: sec⁹ si i locũ ordiarij vel ďlegati succedat. ad h. s. de of. ďle. ab arbitris. & eaď rõne dixit ho. q̃ si credit hãc penã i auditore vl' i mero executor locũ hẽre cũ & hĩ si sint iudices. s. ď of. dele. sup qõnũ. §. j. & §. verum.

2 ¶ Vel p sordes. h ẽ q̃rtũ qď reqrit vt locũ hẽat pẽa h. Et dz fieri per sordes si p̃ce p̃cio timore vel odio iudex corrupt⁹ sit: & ideo de his fec supius mẽtionẽ.

℞ ¶ Officij. qd de bñficio ꝯdixit ho q̃ q: pene sunt restringẽde: h ad bñficia nõ extendit: si. n. papa h voluisset: id expssisset: ď deci. ad audiẽtiã. i suspẽsiõe aũt hois possz hẽre locũ q̃ suspẽsus ab officio & bñficio. h⁹ directe nõ ꝯtiũ. Io. xxxij. di. ꝓter hec. & facit qď dixi s. e. li. de elec. q: sepe. & qď nõ. ď ap. pastoralis. in fi. pleni⁹ in cle. de pe. cupientes

a ¶ Annũ extũc ichoãdũ. s. e. li. ď elec. cupiẽtes. §. ceteꝝ. qd si ãn⁹ fuerit bisextilis: dic vt no. lv. di. c. ij. s. de v̄b. si. q̃siuit.

b ¶ Cõdẽnãd⁹. C. de pe. iu. q ma. iudi. l. vl. & ifamis vt ibi. ff. ď iud. si filiusfa. & iure auctẽticoꝝ ꝯdẽnat i triplũ: si ciuilis sit cã: si crialis punit i ꝯfiscatiõe ꝓprie sbe. & i exiliũ mittit. auc. vt si i exor. li. iurẽt. §. siqs ãt Si aũt p iprudẽtiã iudex male iudicauerit: tenet ex q̃si maleficio iq̃ztũ bonũ & equũ visuz fuerit iudici. ff. ď vari. & exor. co. l. vl. isti. ď obl. q̃ ex q̃si ďlic. i pn

c ¶ Diuinis officijs. nec dixit de beneficijs ꝯm ho.

d ¶ Irregularitatis. de qua dicetur infra de senten. excom. cum medicinalis.

e ¶ A qua irregularitate. al's a quo scilicet laqueo.

f ¶ Per summum. est enim de casibus reseruatis. vt. xi. q. iij. siquis episcopus damnatus. & c. se. de senten. excom. cum illoruz. & de hoc de cleri. excom. mini. clerici.

g ¶ Infligunt. nec mireris si de vno delicto plures penas volumus irrogari: dignum est enim &c. & ita continua: & facit quod no. de iudi. at si clerici. in glo. penulti.

h ¶ Tot. scilicet in deum iusticiam officij debitum humanaz naturam: quia contra proximum est corruptus: & sic nec deum timet nec hominem reueretur. & facit. s. de cri. fal. c. j.

i ¶ Multiplici. & sic fuit approbata illoꝝ dñorum doc. leguz

opinio qui dicebāt in prealegatis. l. oēs penas habere locū.

a Apostolice. Dec. hec pōt diuidi i quattuor principales ꝑtes. In prima ꝑmittit dissesionē que erat inter ecclīam ⁊ Federicū impatorē: ⁊ oblationes ꝑ ecclīa sibi factas. In secūda q̄ icipit ibi: ꝫ lꝫ. dicit oblatōes nō fuisse receptas ꝑ eum ⁊ quattuor que faciebā ad depōeꝫ eius enumerat: ⁊ quītū qꝺ faciebat ad priuatōꝫ regni sicilie. In tertia q̄ icipit: ibi: nos itaqꝫ ipm deponit ab inpio fideles absoluit: fauētes excōicat: dat licētiaꝫ electoribꝰ eligendi successoreꝫ vltio protestaꝛ se ꝓuisuꝝ regno sicilie. Et no. primo: ꝙ insuper scriptione dꝛ sacro pn̄te cōcilio ad memoriā sempiternā: qꝺ dicit de concilio potius ē ad honestatē q̄ꝫ ad necessitatē ⁊ fine snīa ꝯcilij snīa pape sufficeret ꝯ ipatorem ⁊ quēcūqꝫ aliū. xv. q. vj. alius ibi non dꝛ: ꝙ in cōcilio facta fuerit depositō eni hꝫ plenitudinē ptāt ij. q. vj. decero. ẜ. de vsu. pa. ad honorē. lꝫ iferiores ꝑlati: q iudicare debent ꝭm canones: pn̄tia suoꝝ hr̄e debeāt clericorū. xv. q. vij. eps nullius de his. q̄ fi. a prela. nouit nisi eēt consuetudo contraria. ẜ. eo. li. de ꝯsue. c. iij. papa vero nō subijcitur canonibꝰ nec ab eis auctoritatē hꝫ: sed ꝯtra ẜ. de elec. significasti ipe ergo oēs iudicat: ⁊ nullus ipm. xxij. di. oēs. xj. q. iij. §. sola. ⁊ c. nēo. Qꝺ autem dicit de memoria sempiterna: nō ē hoc spāle: quia oīs sententia est perpetua: ⁊ fertur ad rei memoriā: ⁊ etiā instrumenta ad hoc fiūt. j. q. vij. saluberrimū. xxvij. q. j. oēs femine. ꝫ quia hoc negociū grauissimū erat ⁊ raro contingit sniam depositionis cōtra imperatorē ferri: ⁊ ꝑ hoc appareat quanta sit auctoritas ⁊ ptās ecclesie: ⁊ vt magis timeaꝛ ecclīa: ad hoc. ẜ. de pen. in quibusdā j. de scisma. c. vno. de peñ. felicis.

b ¶ Precipuum pōt referri ad auctorē, ⁊ etiā ad principem.

c ¶ Excessibus. i. contumatia. excessuū: qꝛ satisfacere nolebat. ix. q. iij. nemo epoꝝ.

d ¶ Anathematis. excōicatio cū solēnitate facta de qua. xj. q. iij. nemo.

e ¶ Zelabantur. quasi feruenter amabant: ad hoc. ẜ. de custo euchari. c. ij. ⁊ tales mitti debent: quia cū is qui displicet ad intercedēdum mittitur: irati animꝰ ad deteriora prouocaꝛ. iij. q. vij. in grauibus. xlix. di. §. j.

f ¶ Destinandos. nō solū cū papa legationem iniungit: ꝫ etiam cum inferior prelatus canonico suo in vtilitatem ecclesie suscipere teneꝛ: ad hoc. iij. q. j. nulli de hoc. vij. q. j. quia frater. xvj. q. j. c. vos autē. hoc verū nisi rationabilē excusationē haberet: de his q̄ fiunt a maio. par. ca. c. j.

g ¶ Proponi credēdū erat eis: qꝛ de legatione apparebat: al's non. C. de manda. princ. l. vna. vel dic quia cardinales: ⁊ noti erant: etiā sine scriptura credi eis debuit. xcvj. di. nobilissimus. vbi de hoc.

D[a] aplice dignitatis ⁊ j.

Sane cū dura guerrarū cōmotio nōnullas ꝓfessionis christiāe ꝓuicias diutiꝰ afflixisset nos ad federicū ꝑcipuum[b] principē secularē hꝰi dissensionis ⁊ tribulatōis auctorē a felicis recordatiōis Grego. pp. ix. ꝑdecessore nr̄o ꝓ suis excessibꝰ[c] anathēatis[d] vinculo inodatū spāles nūcios ⁊ magne auctoritatꝫ viros vꝫ venerabiles frēs. P. Albañ: ⁊ G. Sabiñ. epōs ac dilectū filiū Guielmū basilice. xij. apostoloꝝ ꝑsbr̄m cardinalē: qui salutē zelabātur[e] ipsius: duximꝰ destinandos[f] faciētes sibi propōi[g] per ipsos: ꝙ nos ⁊ frēs nostri: quātū in nob[h] erat pacē[i] ꝑ oīa secū habere necnō cū oibꝰ hoibꝰ optabamꝰ: pati sibi pacē ⁊ trāqlitatē dare ac mūdo[k] etiā vniuerso. ¶ Et qꝛ ꝑlatoꝝ clericoꝝ oīumqꝫ alioꝝ quos detiebat captiuos: ⁊ oium tā clericoꝝ quos ceperat i galeis: restitutio poterat eē pacis plurimū inductiua euꝫ vt illos restitueret: cum hoc idem taꝫ ipse ꝙ sui nuncij: anteꝙ ad apostolatus vocati essemus officium: ꝓmisissent[l] rogari ab ipso ⁊ peti fecimus per eosdem: ac proponi insuper ꝙ ijdem ꝓ nobis parati erant audire: ⁊ tractare pacem: ac etiam audire[m] satisfactionē: quā facere pricepſ vellet de omnibꝰ pro quibꝰ erat vinculo excommunicationis astrictus: ⁊ offerre preterea: ꝙ si eclesia eū i aliquo cōtra debitum leserat: quod nō credebat: parata erat corrigē[n] ac in statu debitū reformare. Et si diceret ipe ꝙ i nullo ꝯ iusticiā leserat ecclīam vel ꝙ nos eū ꝯ iusticiā lesissemꝰ: parati eramꝰ vocare[o] reges ꝑlatos ⁊ ꝑncipes tā ecclīasticos ꝙ seculares ad aliquē tutū[p] locū vbi per se vl' solēnes nūcios ꝯuēi rēt eratqꝫ parata[q] ecclīa de cōsilio ꝯcilij sibi satisfacē si eū lesisset i aliq ac reuocare sniaꝫ siquā ꝯ ipꝫ iniuste tulisset: ⁊ cū oi māsuetudie ⁊ misericordia[r]: quātū cū deo[s]: ⁊ honore suo fieri poterat recipe de iniurijs ⁊ offensis ipi ecclesie suisqꝫ ꝑ eū irrogatis satisfactōꝫ[t]

h ¶ Nobis erat sumptū de verb pauli ad rōanos xij. ad corinthios viij. Si fieri pōt qꝺ in nobis est: cū omnibus hominibus pacem habentes. habes hoc. xj. q. iij. inter verba ad finem.

i ¶ Pacem. huiꝰ modi iudiciū ad ecclīam spectat. ẜ. de iudi. nouit. Et nota ꝙ ecclīa ⁊ quilibet alius primo debet aduersarium monere: vt ad pacem cū ipso veniat. Idem in eo qui agit contra ecclesiam. ij. q. vij. accusator. vbi de h ad hoc. ꝺ pigno. debitores. sed illud de vrbanitate: vt ibi nota. ff. de seruitu. vrba. pre. quidam iberius.

k ¶ Mundo. cuius dominus est ix. q. iij. cuncta. ⁊ ẜ. in proemio huius li.

l ¶ Promisissent. credendū est pape hoc referenti. ẜ. de testi. cū a nobis. ⁊ dixi. ẜ. de renuncia. c. j.

m ¶ Audire. nō perficere. vnde hēbant ad instar auditorū referre. ẜ. de of. dele. sup questionū.

n ¶ Corrigere. xxxv. q. ix. sniaꝫ. ⁊ c. aplice. ẜ. de re iudi. cū olim. in auē de nup. n fi. prime colūne. coll'. iiij.

o ¶ Vocare. de grā hoc dixit ⁊ vt euitaret omnē suspitionem adi. ij. q. vj. nos si incompetenter.

p ¶ Tutū talem locum assignare debet iudex: alias locus est appellationi etiam si sit scriptum ap. re. ẜ. ꝺ ap. ex parte. ⁊ xxxiij. q. ij. siue de cōiugijs. ff. de iudi. si locꝰ.

q ¶ Parata ecclesia. non dixit se reuocare: sed reuocare patam: ⁊ facit ad responsiones quas faciunt iudices appellantibus ab inter locutorijs sententijs: de h. ẜ. de ap. cū cessante. ⁊ j. ti. prori. si a iudice.

r ¶ Misericordia. xlv. di. disciplina. ⁊c.

s ¶ Deo. ẜ. c. pri.

t Satisfactiōeꝫ quā gs si teneꝛ

ab eo volebat[a]: ⁊ omnes amicos suos: sibiqȝ adherentes in pace ponere: plena securitate gaudeꝛ: vt nūqȝ hac occasiōe possent aliqd̄ subire discrimē. ¶ Sȝ lȝ sic apud eum pro pace p̄nis monitis: ⁊ precuȝ curarem⁹ īsistere lenitate. Idē tñ pharaōis[b] imitat⁹ duritiaȝ ⁊ obturans more aspidis[c] aures suas p̄ces h⁹ i ⁊ mōita elata[d] obstinatione ac obstinata elatiōe despexit. ꝓpter qd̄ nō valentes absqȝ graui offensa christi eius iniqtates amplius tolerare cogimur vrgēte nos ɔsciētia iuste animaduertere i eūdeȝ. ¶ Et vt ad p̄ns de ceteris eius scelerib⁹ taceamus quattuor grauissima[e]: q̄ nulla pōt tergiuersatione[f] celari cōmisit. ¶ Deier auit[g] .n.mꝰ totiēs pacē[h] quondā iter eccliam ⁊ imperiū reformatam temere violādo: ⁊ īfra. ¶ Perpetrauit sacrilegiū[i]: capi faciens cardinales[k] sancte romane eccl̄ie: ac aliaꝝ eccl̄iaꝝ prelatos ⁊ clericos religiosos ⁊ seculares venientes ad cōciliuȝ qd̄ ideȝ p̄decessor nr̄ duxerat ɔuocādū: ⁊ infra. ¶ De heresi[l] q̄ȝ nō dubijs ⁊ leuib⁹: sȝ difficilibus ⁊ euidētib⁹ argumentis suspectus habetur: ⁊ infra. ¶ Preter hoc regnuȝ sicilie qd̄ est speciale p̄imoniū[m] beati petri ⁊ idē p̄iceps ab apostolica sede tenebat i feudū: iam ad tātā i clericis ⁊ laicis exinanitionē seruitutēqȝ redegit ꝙ eis pene penit⁹ nihil hn̄tibus ⁊ oīb⁹ exinde fere ꝓbis eiectis illos q remāserunt ibidē: sub seruili q̄si ɔditione viuere: ac rōanā eccl̄iā cui⁹ sūt homines ꝑncipalit ⁊ vassali: offēdere[n] multiplicit hostilit īpugnare cōpellit. ¶ Posset etiā merito reprehēdi[o] ꝙ mille q̄dē fratrū[p] annuā pēsiōeȝ i q̄ ꝓ eodē ipsi eccl̄ie rōane tenetur per ix.[q] annos ⁊ ampli⁹ soluere p̄termisit. ¶ Nos itaqȝ sup p̄missis ⁊ q̄pluribꝰ alijs eius nefādis excessib⁹ cū fratrib⁹ nostris ⁊ sancto ɔcilio d̄liberatiōe p̄habita diligēti: cū iesu christi vices[r] lȝ imerito teneam⁹ i terris nobisqȝ i beati petri ꝑsona sit dictum[s]. Qd̄cunqȝ ligaueris[t] super terram: ligatū erit ⁊ in celis: memoratū principē qui se iperio ⁊ regnis omniqȝ honore ⁊ dignitate reddidit taȝ indignuȝ. quiqȝ propter suas iniquitates adeo ne regnet: vꝉ imperet est abiect⁹: suis ligatum peccatis ⁊ abiectum oīqȝ honore ac dignitate priuatuȝ a domino ostendimus denunciamus ⁊ nihilominus sententiando priuamus[u]: omnes q ei iuramento fidelitatis tenē

remittere: et quo ad deū: r̄ñdeꝛē aūt sic. xc. di. siqs' cōtristat⁹. vbi d̄ hoc. ⁊ xxiij. q. iiij. si is q. ⁊ ibi de hoc.
a ¶ Volebat. etiam ecclesia. Jo. an.
b ¶ Pharaonis. q mōitiōib⁹ ⁊ flagellis durior ē effectus. nec ɔuerti voluit. xxiij. q. iiij. nabuchodonosor. i p̄n. ⁊ hēs origineȝ. exo. vij. vsqȝ ad. xv. ⁊ pōt dici de federico ipatore: ꝙ magn⁹ sine ɔparatiōe creat⁹ sine venia dānat⁹ fuit: sic diabol⁹ d̄ pe. di. ij. p̄ncipiū
c ¶ Aspidis. scantare ē aureȝ alteraȝ calcat i terrā alteram obturat cauda: vt incantationem audire non possit.
d ¶ Elata. xvj. q. j. nos autem.
e ¶ Grauissima. bñ dixit. q maxima cā' subesse debuit iperatoris d̄positiōi: nec ē similis depositio, clicoꝝ: q ꝓ quolȝ magno pcō d̄pōi pñt. lxxxj. dist. c. j. q vbi mai⁹ scādalū ⁊ piculū timetur: agēdū est benigni⁹. l. di. vt constitueret. cum suis si. h aūt īsurgit in depositiōe impatoris q q̄si p est oīb⁹ xpianis: vt. vij. q. j. i apib⁹ Itē clici mistrāt sacramēta: sȝ non p̄ncipes. xxxj. di. tenere.
f ¶ Tergiuersatione. ꝓbabili: ad idē. s̄. d̄ coha. cle. ⁊ mu. c. vl.
g ¶ Deierauit. ꝑiuriū crimē eccliasticū ē. s̄. de iudi. nouit. s̄. e. lib. d̄ fo. ɔpe. c. vl. ⁊ q̄uiss. mū crimē i qlȝ ꝓbtiȝ i p̄lato. vꝉ in p̄ncipe, cū coꝝ facta trahāt ab alijs i exēplū. s̄. d̄ vo. magne. ⁊ id̄ graui⁹ punit. xj. q. iij. c. p̄cipue
h ¶ Pacē. Christ⁹ i morte ait: Pacē meā do vobis: pacē meā reliquo vo. matth. x. Jo. xiiij. q. j. nisi bella. nō ē q̄ heres xp̄i: q pacē ei⁹ testō relictā ñ hȝ: p̄ncipes āt' maxīe tenēt ad hāc ꝯuādā. xxiij. q. j. noli. de treu. ⁊ pa. per totū. i anc. d̄ p. a. tenēda. i rubro ⁊ ni. coll'. x. ⁊ q ɔ̄ paceȝ eccl̄ie sūt: si dignitatē aut cigulū hn̄t nudēt eis. xxiiij. q. j. q ɔ̄ p. xē. ⁊ solēt reddi sex cause pp q̄s ñ ē pax inter hoies: p̄ma q ñ p̄uiunt maleficia: ecclesiastes. iiij. ga

nō ꝑfert ɔ̄ malos sn̄ia. ⁊c̄. ad h. s̄. e. li. d̄ of. leg. c. j. ⁊. xxiij. q. ij dn̄s. Scd̄a abūdātia tp̄aliū. geñ. xiij. facta ē rixa int pastores abraā ⁊ loth. Tertia q nō occupamur i pugna ɔ̄ dmōes ad eph. v. nō ē nob̄ colluctatio aduersus carnē. Quarta q non ɔsideram⁹ dāna guerre: i q̄ diuitias corp⁹ ⁊ aiaȝ ꝑdim⁹. Hiere. lvj. forꝫ icidit i fortē. ⁊c̄. Quita. q ñ cōsideramus dubiū euētū belli. Reg. xij. vari⁹ euēt⁹ belli: ⁊c̄. Sexta. q ñ ꝯuam⁹ p̄cepta d̄i nec d̄cias solui m⁹. Hie. iij. vtinā attēdisses mādata mea. ⁊c̄. xvj. q. j. reuertimi. vñ qd̄ nō accipit christ⁹ tollit fisc⁹ xvj. q. vij. maiores.
i ¶ Sacrilegiū. qd̄ ē et crimē eccliasticū. s̄. d̄ fo. ɔpe. cū sit. vbi d̄ h. ⁊ talīuȝ oblatiōes recipi ꝓhibēt. xvij. q. iiij. miror. xij. q. ij. d̄ viro. ⁊ sacrilegiuȝ tale i captione clicoꝝ excōicationē irrogat. xvij. q iiij. siqs suadēte. ēt i faciēte p aliū: d̄ sen. ex. mꝉ eres. i fi. ēt si ñ irrogetur ipis. alꝰ iiuria. e. ti. nup.
k ¶ Cardiales. Istd̄ ē crimē lese maiestatꝫ. ⁊ ɔ̄ t' les ꝑdita ē noua pēa. j. d̄ pe felicis. Jo. an.
l ¶ Heresi. pp qd̄ crimē ñ solū ipator sȝ ēt papa d̄poni dȝ. xl. di. si papa. suspect⁹ ēt d̄ hēsi si se ñ purgat. ⁊ si p ānū sic steterit ⁊ iurāe noluēit. punit vt hētic⁹: vt. s̄. d̄ hē. excōicam⁹. § j. ⁊. §. siqui vero. Et ē idē i excōicato ob ɔtumaciā i cā fidei j. d̄ here. cōtumacia.
m ¶ Primōiuȝ. xciiij. di. c. j. in fi. xj. q. j. ꝑuēit. x. q. iij. relatum. io. an.
n ¶ Offendeꝛ. offendit n. p̄r in filio. xxiiij. q. iij. §. sed. q. ff. qd̄ met⁹ cā. l. isti q̄dē. s̄. d̄ presump. affer te. dn̄s in ꝯuo. ij. q. vij. accusatio. iudex in subdito. xxiij. q. ij. c. ij.
o ¶ Reph̄ēdi. q̄si ista sit cā q̄ ꝑuari posset reg̃ sicilie sȝ ñ ipio.
p ¶ Fartoꝝ. genus monete: ad idem de confes. c. ij. de empti. vendi. ad nostram. ad fi.
q ¶ Nouē annos. sufficit ꝙ emphiteota ecclesie cesset per biennium a pensione de loca. c. potuit. vbi de hoc. Jo an. ꝑuati per triennium. C. de iure. emphi. l. ij.
r ¶ Vices. de trans. quanto. vt ec. bñfi. vt nostruȝ.
s ¶ Dictū matth. xvj. ⁊ xxiiij. q. j. quodcunqȝ. vbi de hoc.
t ¶ Ligaueris. claue non errante. s̄. c. priori.
u ¶ Priuamus. propter crimina ergo deponit papa imperatorem: vt hic. Idē est inultis. xv. q. vj. alios. dat coadiutores

ipis male admistrātib⁹.s̄.e.li.de sup.ne.pre.grādi.p negligē tiā ipoꝝ iurisditionē assumit.s̄.de fo.ↄpe.lȝ.ↄpellit ipos iusti ciā facere.xxiij.q.v.administratores.ꝛ ius canonicū.ēt debitis casib⁹ obseruare.s̄.e.li.de fo.ↄpe c.ij.de iureiur.lȝ.j.de sent. excō.decernim⁹.vnū.n.oportet eē principatū:ad quē oēs re currāt.vij.q.j.in apib⁹.
g fi.sint le.p venerabilē ꝛ ꝺ h̄ vide qꝺ nō.ino.et hosti.de fo.cōpe.licet ex suscepto.

a ¶ Absoluētes.xv.q.vj iuratos.s̄.de here.c.vlt

b ¶ Subiacē.absolu tionē sibi nō reseruat: ꝛ sic alijs videt pmittere: de sen.excō.nuper

c ¶ Illi aūt.s.arepis ma gūtin⁹ coloniēsis.treue reñ.ꝛ q̄ttuor laici.s.cōes rheni.dux saxonie mar chio brādaburgensis.ꝛ rex boemie oliȝ dux. Et dicūt qdā ꝙ rex boemie ꝺ necitate vocād⁹ nō ē: nisi cū alijdiscōdāt:nec istud ius hūit ab antiquo:ȝ hodie ꝺ fcō tȝ:ꝛ h̄ p hosti.ꝺ ele. venerabilē.Canō dic ꝙ exercit⁹ impatorē fac.xciij.di.legim⁹ ff.ꝺ orig.iur.l.ij.§.postea.ꝛ.§.deide cū eēt.ꝛ.§.deinde.q: dif ficile.ꝛ.§.nouissime.ꝛ isti.de iure na.§.ȝ qꝺ.C.ꝺ vet.iu.enu.l. j.§.h̄ ēt nihilomin⁹.Sȝ nūqd papa possȝ principes electiōe puare ꝛ p se eligē ipio vacāte:dixit h̄ ber.ꝙ nō:dūmō ipi ve lint eligere.Sec⁹ vꝛ̄ si nollēt eligē vel ↄcordare nō possēt.h̄ pbat ꝺcre.s̄.e.de elec.venerabilē.ꝛ hoc maxime in laicis lo cuȝ hēat:ad hoc.s̄.de iurepa.cum dilectus.ꝛ qꝺ ibi nō.

d ¶ Eligāt.nō statuit a iure certū tps pricipibus ad impera torē eligēdū.hic ē ꝙ papa nō pōt eligē nisi p⁹ illos admone at.s̄.de elec.venerabilē.qꝺ nō ē in ecclijs:in qb⁹ siue sint ca thedrales siue iferiores statuta sūt tpa.s̄.ꝺ elec.ne pro defe ctu.de ↄces.preben.c.ij.vnde temporis lapsus sufficit:q: dies statuta.ꝛc.s̄.de loca.c.potuit.Jo.an.

e Abbate sane.Diuidit hec decre.in.vj.partes.In quaꝝ prima ponit actoꝝ petitio ꝛ ei⁹ cā.In scꝺa q̄ icipit ibi allegabat:ponit triplex defēsio reoꝝ.In tertia q̄ icipit ibi.p parte:ponit duplex actoꝝ replicatio.In quarta q̄ incipit ibi sed ad hoc.ponit reoꝝ duplicatio.In quinta ibi prefactus. ponit cause diffinitio.per cardinalē facta..In sexta ibi nos igitur.ponit pape ↄfirmatio.Et hoc dicit decre.in summa. Qui petit rem certa causa expressa:si illaȝ causam nō probat succumbit:lȝ aliam probet maxime post modū emergentem.

f ¶ Conuentu.quod facere debet:quod dic vt.s̄.de rescrip. edoceri.

g ¶ Dominij vel quasi.videtur ꝙ talis libellus admittēdus non sit:cum hec sint aduersa.Ex iure.n.dominij dicit se do minū:ex iure quasi dominium dic aliū eē dominum:ꝛ sic di ci se dñȝ ꝛ non dominum:si sic q̄si contrarius deberet repel lit:de ap.sollicitudinē cum suis ↄcor.nec dȝ iudicium eē i pē dēti:vl dubium ff.de iudici.ñ qnēadmodū.Circa hui⁹ libel li formam nō ꝙ petitio ista peto talem rē iure dñij hȝ locum cum q̃ emit rē ab eo q̃ illius rei dñs ē:ꝛ ei rem tradidit:ꝛ sic dominum.ff.de acqren.re.do.l.traditio.recte ergo se domi num dicens dominium siue causam sue petitionis ponit.pe titio autem rei iure quasi dominij locum habet:cum quis bo na fide rē emit a nō domino:ꝛ rem sibi traditā bona fide re

tur astricti a iuramēto huius modi perpetuo absoluentes[a] auctoritate apostolica firmit inhibendo ne quisꝙ̄ ꝺ cetero sibi tanꝙ̄ imperatori vel regi pareat ꝛ intendat: decernen do quoslibet:qui ei deinceps vel vt imperatori vel regi cō siliū vel auxiliū pstiterint seu fauorē:ipso facto exconmuni cationis sententie subiacere[b]

¶ Illi[c] autē ad quos in eodē iperio iperatoris spectat ele ctio:eligant[d] libere successorē

¶ De prefato siciliae regno p uidere curabimus cum eorū dē fratrum nostrorum conci lio sicut viderimus expedire.

Idem preceptori hospitalis sancti Jo.hierosol.in hispa nia ꝛ commendatori ac fra tribus dom⁹ de curuaria ho spitalis eiusdem.

Abbate[e] sane:ꝛ ifra. Ab bas de bonefac.pro se ꝛ conuentu[f] suo ppones locum de rosell.esse predicti mona sterij iure dominij[g] vl quasi:ꝛ

cepit:credens traditiōis tpe dñm esse.ff.de publi.l.ȝ ꝛ si res.§.vlt.ꝛ sufficit emptori habuisse bonaȝ fidem: lȝ vēditor malam fidem habuerit,:ꝛ callido consilio vendiderit:vt.e.l.§.ptor ait.Si talis emptor añ q̄ȝ vsu capiat possessione cadit:reȝ a possessoꝛ iure quasi do minij:ꝛ appellat actio publiciana Si aūt p⁹ vsuca pionē a possessio ne cadat: tūc nō cōpetit publicia na: ȝ dat ciuilis actio.s.rei vendi catio ꝺm quosdā vtilis:ꝺȝ alios di recta.ff.de publi l.j.Dicta ē āt pu bliciana a publi cio actore q̃ eā in uenit:vt insti.de act.§.alie. Ad h̄ vt actor obtineat oportet eum pro bare tituluȝ ꝛ rē sibi fuisse tradi tam:ꝛ bonā fidē habuisse tempore emptionis ꝛ tradi tionis:quod presumit:nisi ↄtriū probetur: ꝛ ꝙ credat mō venditorē vel donātē tpe ↄct⁹ dñm nō fuisse. als publiciana nō ↄpeteret:ꝛ format libell⁹. Peto talem rē mihi restitui iur dñij vl q̄si.h̄ ē dicē q̄si dñij ac si vsu cepissem.qꝺ nō vsucepi.ꝛ de sola ↄsuetudie admittit talis libellus sꝺ disiūctione.vnde decre.deberet peto to talē rē iure q̄si dñij:q: modo cet⁹ ē re⁹.In supradi cto aūt libello quācunqȝ ptē disiuncte probauerit a ctor obtinebit ꝺm formā petitionis:ꝛ si deficiat i vna ꝛ absoluat re⁹:postea poterit itētare altaȝ ptē disiun cte:nō ob.exceptione rei iudi.q: h̄ ē mō alia cā q̄ȝ pri ma.s̄.de cā pos.c.vlt.ꝛ de hoc isti.de acti.§.alie.sicut cū in iudicio peto rōnem tutele:ꝛ psequor alterā spe ciē tm̄:lȝ fiat absolutio in illa specie:vel simpliciter:ni hilomin⁹ alias species postea pseq potero.si excipias de re iudi.te replicatione doli repellā.C.de iudi.licet. Sed ei qꝺ dictū est ꝙ mala fides tradētis non nocet accipiēti rem bona fide:quominus vsucapiat:ↄdicit auc:C.ꝺ pscrip.lon.tem.auc.malefidei.q̄ dicit in ma lefidei possessore alienāte cessat lōgi tpis prescriptio. Dic ꝙ lȝ pdicte leges corrigant p auc.vt bona fides tradentis exigat:nihilomin⁹ qꝺ de publiciana dicit: locum hȝ vt qui rē habuit bona fide ꝛ iusto titulo:lȝ tradēs habeat malā fidem:ꝛ lȝ accipiens vsucape nō possit pp malā fidē tradētis:tm̄ a quocunqȝ possessore pretq̄ȝ a dño publiciana rē vēdicabat.ↄ dñm āt ñ cur rit pscriptio:lȝ tradēs hēat bonā fidem. Distiguit tm̄ vtꝝ dñs sciuerit suā rē taliter alienatā: ꝛ tūc currit ei pscriptio lōgi tpis nisi res eēt furtiua: q: tunc nō cur rit ei pscriptio pp viciū qꝺ ei adheret. Si ignorauit: prescriptio lōgi tpis nō currit:pscriptio aūt lōgissima bñ currit:vt i pdicta auc.male fidei. h̄ ergo non vetat auc.qn locū hēat publiciana:lȝ fuerit mala fides tra dentis.Sed ad h̄ vt lōgi tpis pscriptio.locū hēat req rit tradētis ꝛ accipiētis bōa fides ꝺȝ leges:ꝺȝ canōes vo sola pscriptio.xl.an.locū hȝ:ꝛ semp cū bona fide.s̄ ꝺ pscrip.c.vl.ber.cui⁹ fuit h̄ glo.lȝ ñ p oia ad lr̄aȝ quā

cum suis finibus ex largitione[a] regis aragonie ad ipsum monasterium pertinere[b]: petijt iudicari eidē monasterio locum ipsum: ⁊ vos exinde amoueri. ¶ Allegabat[c] aūt pro parte vr̄a q̄ fcā vobis donatio de predictis valida existebat: quāuis illa sub saracenorum tunc existerent potestate: quia non simpliciter sed sub conditione fuere donata: videlicet si ad manus fideliū deuenirēt. In quo casu cessatio poterat: ⁊ debebat habere vigorem[d]: quia ipsi donationi rerum donatarum natura[e] vl̄ qualitas non obstabat. ⁊ salubre ac laudabile[f] quidez erat spectare ac prestolari tempus quo illa christianorum dominio subderentur: quare mox[g] cum peruenerunt ad ipsos[h]: fuerunt ad vos totaliter deuoluta. ¶ Multuz[i] quoq̄ disputabat an ipsi monasterio de bonefac. vel predicto monasterio populeti ab eodem rege facta donatio fuisset: quia ⁊ si liquebat predicta monasterio populeti ab ipso rege ac ab illo abbati ⁊ conuentui de bonefac. fuisse collata: non tamen ob hoc constabat dictum regem ipsi monasterio de bonefac. illa donasse: vel mādasse donari. Nec pro eo q̄ voluit ⁊ statuit: vt edificaretur ibi monasterium: poterat ⁊ debebat intelligi: eum predicta vl̄ eorum aliqua construendo monasterio donauisse[k]: cum illa potius sua videtur intentio: vt quia prefatum monasterium populenti tot ⁊ tantorum bonoruz largitione ditabat: abbaset conuentus ipsius pro sua suorūq̄ salute monasterium construere tenerenī: presertim: quia monasterio quod nōdum erat: aliquod fieri donatio non valebat[l]. ¶ Premissa vō concessio facta monasterio de bonefac. ab abbate et conuentu monasterij populeti nulluz prorsus ei videbatur afferre suffragiuz: pro eo potissime: q̄ post litem contestatam ⁊ processuz iudicij facta fuerat sicut clare patebat ex instr̄o prefato: vn̄ cū ius siquod ī predictis ipsi monasterio de bonafac. ex concessione huiusmōi cōpetebat: ī iudicio minime deduxisset: q̄r videri nō pōt illō venisse: qō

hic pp suas remissiōes posui: q̄ alibi facit ad eaz: ⁊ vides qō sentit ber. talē libellū de ꝯsuetudīe admitti: et satis eē pōt: cū consuetudo sit optīa legū interpres. ꝟ. de ꝯsue. dilect[9]. ⁊ h̄ eēt nouū guil. in spe. de cā pos. et pprie. § nōndū. v̄. alie. ⁊. §. se. in fi. Alij vt tā. dicūt q̄ illi subtilitati ciuili: q̄ libell[9] alternatiu[9] nō recipiatur: nō est stādū s̄m canonicā equitatē: ad h̄. j. in fi. c. ⁊ ꝟ. de iudi. dilecti. de in ite. restitu. ꝯstitut[9]. vbi ꝺ h̄ p inno. ⁊ hosti. ⁊ p hosti. ꝺ elec. q̄relaz. Alij dicūt q̄ h̄ ⁊ i silib[9] nō fuit obiectum: q̄r bn̄ fuisset replīcatū talis petitio ppt̄ rōnes allegatas in pn. glo. ⁊ sic intelligūt pdi. dec. ꝯstitutus. Alij dicūt q̄ vbi actor incert[9] est ex fcō alieno: ⁊ nil sibi pōt iputari: tunc admittit alt̄natiu[9]: libellus. ff. q̄r legā. l. j. §. q̄ āt. nō nūq̄z. al's nō. ⁊ sic soluūt ꝯtria. Tancre. ⁊ ino. dicunt q̄ vbicūq̄z qs p babiliter dubitat nō solū rōne alieni facti: s̄z ēt ppi pōt in eodē libello plēs pponere actiōes: nec cogitur eligē ēt si se n̄ ꝯpatiant. ⁊ sic intelligaī ꝺcr. ꝯstitut[9]. al's si nō ē pbabile dubiū: eligere cogiī. ff. de tribu. qō i hēdē. §. eligē. vbi plene ꝺ h̄ ⁊ adde qō diri. ꝟ. eo. li. ꝺ elec. vt qs duas. Alij dicūt q̄ lz libellus videaī ꝯtri[9]: non ē. q̄r rei vēdi. ⁊ publiciana nō sūt ꝯtria s̄z diuersa: cū ad eūdē finē tēdāt: cū āt tendūt ad diuersum finem: tūc habēt locū ꝯtria: ⁊ h̄ tz guil. i spe. vt. ꝟ. ⁊ sr̄ h̄ adde qō diri. j. ꝺ reg. iur. nll'[9] plib[9].

a ¶ Largitiōe s̄z p h̄ nō hēbat locū vendicatio: cū nō dicaī q̄ traditio sceuta fuerit. C. de rei ven. l. seruum. vbi emptor nō traditū sibi pn̄tez vēdicare nō pōt. ad idē. C. de here. ven. qui tibi. ff. de rei ven. si ager. Sed dic illud vuz in priuato: sec[9] in ecclia. C. de sacrosan. ec. vt inter diuinū. ⁊. ꝟ. de ꝯsuetu. c. ij. vbi de hoc. ⁊ ex hac expressī one succubuit abbas vt patebit infra.

b ¶ Pertinere. hoc verbum late patet. ff. de verb. sig. verbum. de fide instru. inter dilectos.

c ¶ Allegabatur. secūda ps. Propositū primo fuit p pte hospitalior̄. q̄ au[9] ipius regis castr̄ curuarie cuz suis finibus ī quos erat loc[9] de rosellis: pri[9] hospitalarijs ꝯtulerat rn̄suz fuit per mōasteriū q̄ talis donatio nō valebat: cuz facta fuisset eo tpe quo res donata erat ī potestate hostiū non in dn̄io donatoris: ⁊ p hac pte facit q̄r liber hō fund[9] hostiū ⁊ que natura fieri non concedit in stipulatiōez venire non possunt. ff. ꝺ verb. obli. liber homo. ⁊ l. si stipuler. ⁊ si aliquid alicui sit relictuz: quod propter qualitatem relicti haberi nō potuit. nō tenet legatum: lz interdum estimationez habeat cum distinctione leg. j. ff. ꝺ le. iij. si deicommissa §. si seruo. Contra hanc allegationem monastēij allegabat hospitale: vt sequitur.

d ¶ Uigorē. s. aduēiēte conditiōe vt seq̄tur ⁊ regriī ad h̄. ff. de ac. emp. ⁊ ven. l. vlt. ⁊ legatuz qō nō valet: si legetur sb̄ cōditione. non valet ꝯditione adueniente. ff. de le. cetera in prin. ff. de condi. ⁊ demon. qui heredi in fi. ⁊. l. q sub ꝯditione.

e ¶ Natura. vl̄ qualitas quia res donata nō erat liber homo vl̄ res sacra vel religiosa vel iestimabilis. ff. ꝺ ver. ob. inī stipulantem. §. sacram. ⁊ reges. n. q spiritualia possidere non pn̄t: nec illa possunt donare: ⁊ recipientes sūt astricti. xvj. q. vij. si quis deinceps.

f ¶ Laudabile. quasi diceret: nec ex virtute conditionis debuit infringi dōatio: quia erat laudabilis ⁊ honesta.

g ¶ Mox. C. de sacrosanc. ec. vt inī diuinū. ⁊. ꝟ. dixi. i. iij. glo.

h ¶ Ipsos. s. christianos.

i ¶ Multū. bonus aduocatus hospitaliorum primo confirmauit ius ipsorū: secūdo ipugnāt ius monachorū duplici rōne. Et est prima: dicebāt hospitalarij: monachi: nō ostēdūt donationē regis vt in libello dixerūt. dicebāt monachi: satis eē qō ostēdebāt donationē factā a rege monasterio populeti: ⁊ ab ipo mōasteiro populeti monasterio de bonefac. rn̄debant hopitalarij id multum distare: vt seqnitur.

k ¶ Donauisse. bene dicebat: q̄r ex nullo verbo posito in donatiōe facta monasterio populeti patebat fuisse hanc volūtatē donantis: q̄ loc[9] de rosellis dareī monasterio de bonifac. ⁊ ecce quod sequitur cum illa ⁊c̄.

l ¶ Non valebat. adhoc de ec. edi. ad audientiā. ij. vbi ꝺ hoc de despon. impu. ad. disoluendum: ⁊. xxxij. q. ij. quod non formatū. io. an.

postmodum accidit[a]:pronunciari vtiqꝫ sup petitia nō poterat ex eadem. Pro parte aūt altera[b] dicebatur ꝙ cū rex ipse sua probitate ac studio ab īfidelibus loca ꝯquisiuerit supradicta: donatio aui vel pȳis ipsius pri⁹ facta de illis: cū ad cultū fidei perueniret: regez eundez quo ad hec sic per eū postmodum aquisita obligare[c] non potuit: cum sua propa facta essent: ⁊ viderentur ab aliȷ̄s bōis hereditariȷ̄s sepata[c] ℭ Porro pfata ꝯcessio facta mōasterio de bōefac. a mōsterio populeti: lꝫ post acceptuꝫ iudicium cause processum interuenerit: prodesse tn̄ ⁊ valere debebat: cum ꝑ actore qd̄ de iure suo ex causa idonea ꝙ̄uis superuenīēti appeat: satis sufficere videatur: satisqꝫ esse si prout seruatur in reo[d]: int sit ipsius tempore sententie ꝑferende. ℭ Sed[e] ad h̄ ps vestra respondit ꝙ cum tam supradicti aui donatio ꝙ̄ locoꝝ acquisitio premissorum fuerit nomine regni facte: memoratus rex donationem seruare huiusmodi tenebatur. ℭ Ceterum[f] predicta mōasteriȷ̄ populeti cōcessio monasterio de bonefac. auxiliari nō poterat in hac parte: qꝛ cuꝫ quis egit ex aliqua certa ⁊ speciali[g] cā ⁊ postea[h] siue alia[i] siue silis[k] ei quā exposuit accidit videri n̄ potest illā in iudiciū deuenisse: cum iudex tunc prospicere ac attendere debeat diligent an ex ea oīno eadē que pri⁹ expressa extitit: vt pote q̄ tūc[l] etiam competeret: actoris itētio sit fundata. ℭ Secus aūt cum egit vel petiȷ̄t in genere nulli⁹ certe vel specialis cāe faciens mentionem: videlicet quia generaliter forte proposuit aliquem obnoxium[m] esse sibi vel ad se iure dominiȷ̄ vl quasi rem aliquam pertinet: tunc enim h̄ precipue est īspiciendū iudici an sufficient vl minime de iure vel intentiōe constet actoris. vnde si de hoc ex cā etiam postmodum accidenti liqueat potest ⁊ debꝫ iudex etiam si appareat minus iuste a principio fore actum: suum ex inde animum informare: quoniam[n] ⁊ si petitū fuerit indebite non ob h̄ tamen minus valuit: ⁊ tenuit iudicium[o] subiectum. Nec illius acta vel gesta ꝓpterea min⁹ valida extiterūt nec[p] ēt iudex ipse cognita tali vitate ꝓnūciat i ꝯriū posset cū liba ꝯscia[q] ⁊ secura. ℭ Nō ꝓdesset[r] ēt mltuꝫ reo: si tūc forte i ipꝫ ex h⁹ i supuenīēti cā ꝯdēnatio n̄ ferret: cū mox alio īstituto iudicio[s] foret ex illa merito ꝯdēnād⁹ vn̄ ⁊ si actori suā ex supuenienti

a ℭ Accidit. ⁊ io. an. iō alia īterpellatiōe opus est. ff. d̄ iudi. nō pōt. ⁊ l. solemus Judex ergo non posset ex alia donatione ꝓnunciare ex qua actū nō fuit: vt in pre dicta. l. solemus.

b ℭ Pro pte vero altera. s. monasteriȷ̄ de bonefac. ⁊ hec est tertia ps: ⁊ bene allegassent h̄ monachi si res donate nō ptinuissent ad regnuꝫ: qꝛ nil disponere potuisset: ꝫ qꝫ ad regnū ptinebāt: lꝫ illa n̄ possideret ius qd̄ in eis hūit dare potuit. ff. d̄ fū. do. si fundū. maxime s̄b ꝯditione vt. ӡ. ⁊ ad hoc obligare potuit successorē. vel male allegabant ex eo: ꝙ cōditionalis obligatio bene astrigit successorē. instit. de v. ob. §. ex cōditiōali. ff. de proba. pactum.

c ℭ Separata. bonoꝝ separatio non hꝫ locuꝫ nisi in certis casibus no. ff. de separati. l. j. io. an.

d ℭ In reo qd si rē petitaꝫ tpe litis ꝯte. possideat sed tpe sn̄ie sine dolo desiȷ̄t possidere absoluit si vō tpe li. ꝯte. non possideat: ⁊ tpe sn̄ie possidet cōdēnat. ff. de rei ven. sui aūt. §. j. ⁊ ff. ad exhi. l. tigni. §. siqs. ӡ. d̄ excep. c. pe. Sic ergo ex cā supuenienti post li. ꝯte. absoluitur vel cōdemnat reus sic videt in actore vt ex cā post li. ꝯte. superuenienti sibi debeat re⁹ ꝯdēnari ꝫ h̄ no est verū vt. j. patet ⁊ pōt esse rō q agit ex certa cā: maxime post li. ꝯte. mutare illam non pōt: nec aliam allegare: cū super alia contestatio non sit facta: ⁊ ita ex cā illa ex qua actū est debet ferri sn̄ia: sed reus q conueniebatur: si non possidebat tpe li. ꝯt. hoc dicere debuit: ⁊ fuisset absolutus: si id ꝯstitisset īputet ergo sibi qꝛ tacuit ff. ad exhi. tigni. §. siquis ⁊. §. ceterum. ⁊ de hoc. ӡ. de excep. c. penul.

e ℭ Sed ad hoc. quarta pars in q̄ respōdetur ad duo proxime

f ℭ Ceterum responder ad secūdū: de quo dixerat i (dicta. v. porro. io an.

g ℭ Speciali. in libello expressa: vt h̄. puta ex causa donationis facte a rege. io. an.

h ℭ Postea. i. post li. ꝯte. ex predicta cā.

i ℭ Alia. puta qꝛ petebatur res ex cā donationis: modo petitur ex cā venditionis forte, facte post lit. conte.

k ℭ Simils. vt cū peteretur ex cā donatiōis facte a rege mō sit fides de donatione facta ab alio: puta monasterio populeti: vt h̄ allegabat: ergo similis cā sed ab alia persona ⁊ aliȷ̄ loco ⁊ tēpore ⁊ h̄is q̄ comitantur cām.

l ℭ Tunc. s. tēpore litis conte. io. an.

m ℭ Obnoxiū. tal' gnālis libellus in personalibus actionibus non dꝫ admitti. ӡ. de lib. obl. c. vl. tn̄ vꝫ si recipiat: ⁊ sibi iputet reus q causaꝫ non fecit expmi in libello. C. d̄ anna. ex. si ex mltis. In realibus cōiter admittit. de excep. rei iudi si mr̄. §. eadem. ⁊ l. ꝫ an eadē. §. actiones. ⁊ de hoc plene. ӡ. de li. ob. c. ȷ̄. ⁊ ff. de edē. l. j. io an.

n ℭ Qm̄. ⁊ sic ꝓximū dictū trib⁹ rationib⁹ probat ioannes andr.

o ℭ Judiciū. ac si iuste petisset: dūmō iuris ordo seruet in iuditio: q seruari dꝫ: ⁊ sn̄ia tenet ꝯ eū ⁊ ꝑ eo lꝫ feratur contra ius litigatoris: nisi fuerit appellatū ȷ̄. q. vȷ̄. §. diffinitiua. ⁊. ӡ. e. ti. cū inter vos.

p ℭ Nec etiā secunda ratio.

q ℭ Cōscia. si. n. generaliter dixerit eum obnoxiū ⁊ illum iudex tēpore sn̄ie obnoxium reperit: si euꝫ absoluerit: cōtra ꝯsciaꝫ iudicaret ⁊ in hoc casu ex absolutoria sententia. perpetuo ⁊ ex omni exceptione rei iudi. sed non eum ex certa causa petiȷ̄t: quia tunc tantum ex illa causa paratur exceptio: de causa pos. c. vltimo. ⁊ dixi. ӡ. in magna glo.

r ℭ Non possidet. tertia ratio.

s ℭ Juditio videtur h̄ ꝙ si iudex condēnet reum ex superuenienti causa eedem ꝓbationes habite in primo iuditio valeant in alio instituto ex eadem causa cōtrarium tenet: qꝛ noua est cā ⁊ nouū est iuditium. vnde cū sint li. non cōte. recepti: q̄ꝫtū ad h̄ n̄ deberēt valere iuxta illā regulā testes recepti li. nō ꝯte. nō valēt. Sup

causa intentionez sufficiat fū dauisse: cum egit aliqua cau sa specialiter non expressa: se cus tamen est si certam ⁊ spe cialē in sua petitione subiun xerit: nisi post modum intētio nem suam ex eadem prorsus quam prius expressit: ⁊ tūc ēt cōpetenti cā fūdarit. ℂ Qua re cum memorat abbas mo nasterij de bonefac. ꝓposue rit sepefatū locū de resell' cuz suis teminis ad ipz mōsteriū ex predicti regis largitiōe spe ctare: ne de aliqua facta ipsi monasterio super hoc ab eo dem rege concessione docue rit ostenderit aut donationez quādā factam illi ꝺ his ab ab bate ⁊ ꝯuētu mōsterij popule ti: q̄ nec ī sua petitione fuerat expressa: nec ēt añ facta: nul lū ꝓfecto ꝯmodū ex ea repor tare debeat. ℂ Prefat᷒ igit cardial' ꝓmissis oib᷒ ⁊ alijs q̄ hicide fuerūt ꝓposita diligēt audit; ac vtri᷒qz ptis mēitjs eq̄ iustitie lāce discussis pru dēt attendit id qꝺ predicti abbas ⁊ conuentus de bonefac. pre posuerunt intentionem vide licet actoris ex his q̄ p᷒ li. ꝯte. accidūt posse fūdari: eaqz de bē ī iudiciū deuenire: tūc locū hēre: sic ꝯgrue allegatū ē sup vz qñ ex certa ⁊ expssa cā spā lit nō ē actū. ℂ Ex his. n. q̄ p᷒ ichoatū iudiciū eueniūt: qñ cā fuit exposita spāl': nec dz nec pt iudic; ai᷒ ad ꝓferādā sniaz īformari: q: cū certe cāe fcā ē mentio: vtpote donatiōis vel vēditiōis aut alti᷒ spālis: oz ī cepti iudicij tp̄s attēdi: vt liq do cogscat: an tūc interfuerit actoris ꝓpt illa q̄ spālē comi tant cāz: ⁊ nec̄rio adeē debēt veluti loc᷒ ⁊ tp̄s ⁊ h᷒i q̄ suut sollicite attēdēda: ⁊ sine qb᷒ cā vacua ⁊ inualida cēseret. Sz cū ē in gnē absqz alicuius cāe declaratiōe petitū: nō sic oz accepti iudicij tp̄s inspici: q: nō reqrunt nec sunt oppor tuna: nec attēdi pñt h᷒i comi tantia in hoc cāu. Et lz aliqui bus curiosis qui de his q̄ non multū expediūt sepe discep tāt: alr forsā appeat qñ actū est cā aliqua non expressa vti lius tamen videtur negocia tam expediri compendio q̄ p quandam exactam subtilita tem longo dispendio proroga ri᷒. presertim cum nonnulla pro vtilitate cōi contra iuris asperitatem ex equitatis man suetudine tolerari noscātur vnde idem cardinalis cōside rās: q ipsi abbas ⁊ conuentus de bonefa. nō ꝓbauerunt lar gitionem super his regiā legi time sibi facte ex q̄ spāl' vos ipetere videbātur: ab h᷒i eo rundem abatis ⁊ cōuēt᷒ ipe titiōe ꝺ mādato nostro preha bito fratrū nostrorum cōsil io vos duxit sentētialiter absol uendos. ℂ Nos igitur cardi nalis eiusdem sententiaz ratā habētes eā auctoritate aplica confirmamus. Boni. viij.

C Um ab vno arbitrorū vl' iudiciū alijs pñtib᷒ ⁊

ß posset forsan dici: vt traditur. ӛ. de test. pñtata. C. e. l. vlt. ber. vel dic q gnālis illius negatio q se negat ob noriuz ītelligitur ꝯtes. lit. super omni obnoriate etiaz postea emergenti. vl' dic q h vba sunt allegatio partis nec ponunt ius.

a ℂ Egit. reali vl' personali: vt dixi super verbo ob norium. io. and.

b ℂ Tunc. i. tpe litis contes.

c ℂ Añ petitionē vel litē super ea contes.

d ℂ Prefat᷒ igit quinta pars.

e ℂ Diligent. xxx q. v. c. vlti.

f ℂ Lance. ӛ. e. ti.

g ℂ Attēdit (c. j. repetit q̄sdaz ex allegationibus.

h ℂ Specialis. vt in casu nostro

i ℂ Tp̄s ⁊ locus ß vult dicē: si pe to rē ex cā dona tionis: lz de tpe ⁊ loco nō adieceri q: cū dōatōz ne cessario ꝯcomi tat tps ⁊ locus: mihi nō ꝓdest: si post li. cōte. mihi donet eadē res: cum de certa do natione oportu erit intelligi cer tis loco ⁊ tpe fac ta. Si autē rē pe to iure dominij vel quasi: h etiaz si post lit. cōte. ius acquiro: fert ꝓ me sententia. ff. de rei ven. si aūt j. rñ. ⁊. §. j. cū enī nullas spālis do minij cās expres serim: nō sūt ibi cōcomitantie cer torꝫ loci ⁊ tpis: ⁊ ideo non est vis quo loco vel tpe dominū ante sen tentiaz ꝑuenerit ad me.

k ℂ Censeretur. s. donatio vel venditio vl' alia cā expssa merito cēset inualida: q: in dubio regularit ꝓnūciat ꝯ actorē. ӛ. de ꝓba. ex lr̄is. cū. n. nō sit ꝓbata venditio certis loco ⁊ tpe facta: ⁊ sic sit dubiū an ante lit. cote. vel post fuerit facta: succūbet: ⁊ sic inualidū est ꝓbari actoris cāz sine tpe. Et no. p hāc lr̄az q tabellio in istru mento. debet apponere locū ꝯctus. Quidā tñ dicūt locum so lū de cōsuetudine apponi: cū de iure cautū nō sit. Sed dico cōtra p hanc lr̄am ⁊ p dec. ӛ. de ꝓba. qm̄. ibi loca designando ⁊c̄: ad hoc. ij. q. viij. libellorꝫ. C. ꝺ ꝯtra. ⁊ comit. stipu. l. optimā ӛ. de testi. ex tenore. ӛ. qui fi. sint le p tuas. video q testis depo nit de loco. ӛ. de testi. cū cām. j. ⁊ in iurib᷒ superi us allegat;: ß par ē ꝓba tio instrorꝫ ⁊ testiū de fi de instrumē. cū ioannes C. e. ti. in exercendis. er go ⁊ tabellio cōscribere debet locū. ꝓterea forte ꝯfecit instrumentū in lo co quo nō potuit.

l ℂ Comitantia. s. locus ⁊ tempus.

m ℂ Disceptāt. qꝺ faciē dū nō ē. ӛ. e. li. de renun cia. c. j. j. de here. c. ij. C. ꝺ sum. trini. l. nemo.

n ℂ Expressa. s. qꝺ ē qñ actum est cā expressa: vt veniāt ꝯcomitantia tps ⁊ loc᷒: ⁊ lz forte de iure stricto id verū esset de e quitate dicam᷒ contra riū. ff. ad. l. aquil. ita vul nerat᷒ ad fi. ⁊ equitas scripta rigori ꝓfertur. C. de iudi. placuit. ar. bo. ꝺ simo. lz heli. ⁊. c. per tuas Joannes andr.

o ℂ Prorogari. ad; ß. ӛ. eo. li. de off. dele. si is cui Joannes andr.

p ℂ Noscant. pone exē plū. j. de rerum ꝑmuta. c. vno. ⁊c̄.

q ℂ Huiusmodi. q̄si dice ret si ex alia cā agāt rei iudicate ñ obstabit snīa ӛ. de iudi. exāinata. C. de peti. heredi. hereditas. ff. ꝺ excep. rei iudi. si mt §. j. ⁊. l. ⁊ an eadem.

r ℂ Nos igt. sexta pars.

s C Um ab vno. si ex pluribus iudicib᷒ vel arbitris vnus alijs ꝓsentibus ⁊ mandanti bus p vba pluralis nu meri ferat sētētiā: tz. snīa electio aūt ꝓnuncianda est per verba singularia ß dic. Dubitatio dec. hu i᷒ fuit ex eo qꝺ dic lex q ex plib᷒ arbitris aut oēs dñt sniaz dicē aut nll᷒. ff. ꝺ ar. l. itē si vn᷒ i. §. itē si ples. ß satꝫ oēs videt dicē cū vn᷒ alijs pñtib᷒ ⁊ mādātib᷒ p vba pluralis nūeri sniaz dic: ß idē tenebat accur

t ℂ Judiciū. ordinariorꝫ vl' delegatorꝫ. (ff. de ar. l. sicuti. io. an. sit igit hec cꝑparatio iter iudices ⁊ arbitros: ad idē de of. de le. vno delegatorum. lz interduz sit grandis differentia. ӛ. e.

xi.c.vl.ꝫ.e.li.de ar.c.ij.cum simi.

a ¶ Et mandãtibus ergo si alij p̃ſites eſſent: ſ nõ mãdarent ſecus ⁊ ſufficit ita eſſe ſcriptũ.ff.q ⁊ a.qbus.l. proſperit.vj.q.iij.ſcriptũ eſt ⁊ ſic taciturnitas nõ habet̃ h̃ p mandato: ⁊ facit.j.de reg.iur.is qui tacet.⁊ q̃ ibi dixi nec eni in ſententijſ pcedit ratihabitio: ſicut in alijs actibus: de hoc ix.q.ij.c.j.ꝫ.de his q̃ fi.a prela.cũ vos.caute ergo facit is p quo lata eſt ſententia ab vno ſolo recitata: ſi de mandato alioꝝ poſſit fidem facere ſicut de ſn̄tẽtia: ⁊ facit qd̃ no.ꝫ.de offi.dele.cũ in iure.

b ¶ Scripta.qd̃ dic vt.j.

c ¶ Oꝫ.neceſitatẽ (c.px. iportat.al's eni ſi p verba ſingularis numeri p nũciaret h̃ret locũ ill e.§.itẽ ſi pl'es.qd̃ verũ itelligas niſi college qui tñ hoc poſſent: cõmiſiſſent illi vices ſuas: nõ ſolum in recitãdo: ſed etiam in pnunciando: tunc eni ille verbis ſingularis nũeri vteretur. Interdũ tñ verbũ oportet honeſtatẽ deſignat.xxv.q.j.c.

d ¶ Statuimus.p ho.eniꝫ verbũ ſtatuo bene (j.vbi de hoc. profertur diffinitiua ſn̄ia.ꝫ.de v̾bo.ſignifi.de his.

e ¶ Electione.de hoc dic vt.ꝫ.dixi: de ele.ſicut cũ eo.li. Sed qd dices ꝯpromiſſuꝫ fuit in tres vt deber ẽt eligere: qui ſecedentes i p̃tẽ poſtea recederũt dicẽtes: ꝙ ꝯcordauerũt ⁊ cõmiſerũt vni electiõꝫ ⁊ pnũciatiõꝫ illi⁹ de quo ꝯcordauerãt: q eligit ticiũ: alij duo reſiſtunt dicẽtes: ꝙ nõ de illo ſ de ſeio fuerat ꝯcordatũ: q̃rit̃ an debeat illis duobus credi? Et ho.q hãc qõꝫ dicit fuiſſe d̃ facto in eccl'ia lugd.plene eã tractauit.ꝫ.d̃ proba.tertio ⁊ dixit ibi.iter cardinales obtinuiſſe credendũ eẽ illis duob⁹ tũ q₂ magis credẽdũ ẽ duob⁹ q̃ꝫ vni ⁊ q₂ duo b⁹ credit̃ donec ꝯtrariũ pbet̃: ⁊ vt fraus euitet̃ al's q pronũciaret: ſp poſſet ̓ius ſubtrahere illi in quẽ cõiter cõcordaſſent ⁊ q₂ facultaſ pbationũ nõ eſt anguſtãda.ꝫ.vt lit.nõ ꝯteſ.qm̃.⁊ q₂ ipoſſibile ẽ alio mõ pbari.in quo caſu ẽt interdũ heret.co credit̃.C.de heret.qm̃ multi in fi.⁊ cõſpiratori.ꝫ.de teſti.co.c.vl. Itẽ cũ de ꝯſcia al' cuiuſ querit̃: credit̃ vni ſoli.ſ.q₂ aliter pbari nõ poteſt: de homi.ſignificaſti.ꝟ.fi.⁊ ad hoc bñ facit ipſa decre.tertio.⁊ ſic dixit intelligẽdã decre.cũ dilecti.de ele.vt illi tres vel duo deponãt ⁊ de ꝯſenſib⁹ alioꝝ ⁊ de pp̃ijs In ꝯtrariũ videbat̃.ſ.ꝙ credẽdũ eſſet tertio tanq̃ꝫ a duob⁹ ad id officiũ deputato: ar.ff.ſi meſ.fal.mo.di.l.j.ꝫ.de.teſti.co. p̃terea nec.vr̃ credẽdũ duob⁹ cũ videãt̃ in ſuis teſtimonijs ſingulares.iij.q.ix.pura de elec.cũ dilecti.de accu.cũ dilecti. Itẽ videt̃ illi.teſtificari de propo facto: ⁊ ſic nõ ſũt teſtes idonei.C.d̃ teſti.l.oib⁹.iiij.q.iij.§.itẽ i criali.ꝟ.itẽ null⁹ idone⁹ ſed negari ñ põt qn iſti duo pñt pbare ſaltẽ diſſẽſũ tertij.ſ ꝙ ipe terti⁹ pnũciãs nõ cõſẽſerat i illũ: nec de illo fuerat ordiatũ ꝯſiliũ tñ ẽ tutũ ad has fraudes euitãdas: ꝙ ipſi ꝯprõiſſarij hẽant tabellionẽ: ⁊ ſcribi faciãt publicũ iſtr̃ꝫ quõ delibãt: ⁊ ordiant d̃ tali eligẽdo: ⁊ cõmittũt illi ſocio: vt eligat ⁊ pnũciet: aut ipi ijdẽ ſcribãt ⁊ ſigilla apponãt: vt ſcriptura ⁊ ſigillũ obuiẽt ꝯriũ aſſerẽti.j.q.vij.ſalubrimũ.xxvij.q.j.oẽſ ſeie.C.d̃ nõ nu.pecu.auc.ꝯ q pp̃ã. Querebat etiã ibi ho.an ipi ñ ꝯprõiſſarij ex q̃ deliberaſſẽt ⁊ cõſẽſiſſent aliquẽ poſſẽt mutare volũtatẽ? Et dixit ꝙ nõ q₂ vicẽ capitu.tales obtinent.vnde taliſ ꝯſẽſus habet ſaltẽ vi ſcrutinij publicati.ꝫ.d̃ electi. publicato.

mandantib⁹[a] ſcripta[b] ſententia recitatur: habetur perinde ac ſi ſimul eſſet ab omnibus recitata. Oportet[c] tamen vt is qui recitat non vtatur v̾bis ſingularis: numeri: ſꝫ pluralis: vt dicat: nos tales iudices vel arbitri pronunciam⁹ ſeu ſtatuimus[d] in hũc moduꝫ lꝫ ſecuſ in electione[e] ſeruetur in qua vt cẽſeat̃ euidẽti⁹ vnica: ⁊ cõis ẽ ab vno vice oium ſiue per compromiſſum: ſiue p ſcrutiniũ pcedat̃: electioniſ pnunciatio per verba ſingularis[f] numeri facienda. Idem.

Et ſi ſn̄ia[g] diffinitiua p⁹ q̃ ſcripta fuerit: debeat a iudice ñ ab alio deſcripti recitatione pferri[h]: al's nec nom̃ ſententie mereatur habere: nec ab ea ſit appellare neceſſe[i]: epiſcopo tamen quem propter dignitatis preroga tiuam ampliori conuenit[k] honore fulgere: ſententiam ab eo ferendam licebit ad inſtar illuſtriũ[l] pſonaꝝ per aliũ

f ¶ Sĩgularis. Nota ad qõꝫ que fuit de facto. Ep̃s cõpromiſſari⁹ ad eligendũ abbatẽ ratione dignitatis ſic locut⁹ eſt in plurali: Nos talis ep̃s boni.ꝯpromiſſari⁹ ⁊c̃.opponebat̃ ꝙ nõ valebat electio: q₂ facta per verba pluralis numeri.nõ credo h̃ nocere quia.h̃ vere eſt vnica ⁊ cõis ex quo ſit per vnuꝫ ſolũ: nec hꝫ decr. vt per te videſ. Quid dices i collationib⁹: habebit ne in illis locũ hec dec. vt ſi ad pluref ſpectat collatio: neceſſe ſit eã fieri ab vno: ⁊ per v̾ba ſingularis numeri: non credo.dico.n. vt dixi.ꝫ.de ele.ſicut cũ ⁊ ibi ñ hꝫ locum decre.q₂ propter.non habet hoc locum: ſed in collationib⁹ nõ habet locũ decre.q₂ propter.ergo nec iſta ad idẽ.j.de p̃bẽ.cũ in illis.⁊ qd̃ dixi.ꝫ.de elec.c.vlt.io.an.

g Et ſi ſn̄ia diffinitiua. Nota ꝙ ſecus de interlocutoria.ſed huic contra.ꝫ.de pbati.qm̃ ꝯ falſam. Solu.interlocutoria bene debet redigi in ſcriptis: vt ibi: ſed nõ eſt neceſſe ꝙ proferatur: vel recitet̃ de ſcripto: poterit ergo iudex interloqui: ⁊ poſtea interlocutoriã illã tabellio rediget in ſcriptis: nec eſt etiã de neceſſitate ꝙ redigat̃ in ſcriptis: ſed al's nõ creditur iudici niſi id pateat per ſcripta actoꝝ vt ibi.

h ¶ Proferri. Quid ſi iudex nouiter excecatus eſt vel neſcit legere cũ tales iudicare poſſint.ff.de iudi.cecus vbi de hoc.C.de iudi.l.certi. So. vel deleget cauſe diffinitionẽ alteri: vel faciat per aliũ legi petitionẽ ⁊ allegationes partiũ ⁊ p ſeipſum ab alio inſtructus proferat verba diffinitionis cauſe.ſ.cõdẽno: vel abſoluo: vt faciunt poteſtates italie: qd̃ tñ ho.nõ aprobat in ſumma eo.ti.§.qualiter. Iudices tñ debent eſſe litterati et habere peritiã canonũ.ꝫ.de ꝯſanguini.⁊ affinita.c.j.

i ¶ Neceſſe.ij.q.j.in p̃mis.in fi.⁊ l.ſtatutis.C.d̃ ſen.ex peri recitan.l.ij.⁊.iij.ff.de arbi.l.nõ diſtinguem⁹.§.ꝙ ſi.ꝫ.co.ti.c.j.nec cõfirmaret̃ talis ſententia per appel. nec ob.ff.reꝫ.ra.habe.l.iij.§ falſus.qd̃ dic vt no.ꝫ.c.j.

k ¶ Cõuẽit.ꝫ.d̃ of.dele.ſãe.ij.ꝫ.e.li.e.ti.c.ij.j.d̃ h̃ti.igſitores.⁊.c.vl.j.d̃ priui.c.vl j.d̃ ſen.ex.q₂ piculoſũ cũ ſi.

l ¶ Illuſtrium.C.de ſen.ex.peri.reci.l.ij.⁊ in auc̃.de illuſtri ⁊ qui ſuper eos ſunt.§.ſancim⁹ igitur.collatiõe: v.habes ergo caſum in quo iudex non recitat p ſe ſententiã. Sunt ⁊ caſuſ in quibus valet ſententia ſine ſcripto: vt cum breues ſunt cãe ⁊ maxime vilium perſonarũ. Et breuis poterit dici duoꝝ aureoꝝ.ff.de do.l.id eſt.⁊.l.p̃ce in fi. Inſpiciat̃ aũt qualitas perſonaꝝ ⁊ relĩquatur iudicis arbitrio.ff.de iur.delib.l.j.ꝫ.de.of.dele.de cauſis.vl' inſpiciat̃ cõſuetudo loci vel fori.xj.di.conſuetudinis. Item cum ep̃s de cauſa ciuili iudicat inter clericos ſuos.xj.q.j.ſiquis cum clerico.⁊ hoc habes.C.de ſenten.ex.peric.reci.auc̃.niſi. Iteꝫ in caſu.ſ.cum preſes depoſito officio conuenitur vt reddat adminiſtrationem in auc̃.vt iudi.ſiue quoquo ſuffra.§

necessitatem. Item cum papa per se pronunciat: valet enim sententia licet non tulerit eã in scriptis: ipse enim solutus est legibus. C. de legi. digna vox. ⁊ quia ei⁹ presentia omnem supplet solẽnitatem. C. de testa. l. omniũ. Item ſm quosdam valet snĩa lata in causa matrimoniali sine scripto per decre. s. de test. albericus. ⁊ hoc videntur ibi tenerẽ bernar. io. gofr. ⁊ inno. sed hostiẽ. intelligit ꝙ ibi bene fuerit sententia lata in scriptis: sed non publicis: ⁊ hoc teneas per cle. de verbo. signi. sepe circa fi. ⁊ hoc in spe. de sen. pla. §. iuxta. ver. non valet vel dic distinguendum: an iudex ꝓcedat ex officio an in figura iudicij: vt pmo casu teneat sententia sine scriptura: i secundo non: vel an procedat in figura iudicij vtraqꝫ parte presente: an altera contumaciter abſnte: vt in primo valeat: in secundo non: ⁊ hoc dixi verissimum allegat. s. li. non contes. c. j. ⁊ c. qm̃. Item ſm Io. ⁊ lau. qui hoc no. ij. q. j. in princ. in fi. de consensu partium põt sentẽtia ferri sine scripto: sed ber. ⁊ ho. contra: vt. s. de of de le. de cãis. fatetur tamen ibi ho. ꝙ partes bene possent iudicario ordini renunciare: ꝙ nec locus esset libello: nec prolationi sententie: ⁊ de plano iniquirereẽ veritas ⁊ mandata sua daret: vel aliter vt sibi videretur ordinaret. ff. de of. ꝓcon. nec quicqꝫ. §. de plano ⁊ C. de te. ap. l. fi. sed ꝙ iudicãdo ⁊ pronunciando omittatur scriptura dicit fieri non posse. Et dant doctores cõsiliũ ꝙ iudex in ipsa sententia dicat in his scriptis. C. de testa. auc. hoc iure. C. de fi. instru. ꝯctus. Et dicunt quidam aliter latam sententiam non valere. C. de sen. ex. peri. reci. l. ij. ⁊ vl. qđ non est verum. sufficit enim ꝙ in scriptis feratur vt hic ar. C. de testi. cum antiquitas. §. fi.

a ¶ Edi. non cures si aperta sit vel clausa: ⁊ habes. h. C. de sen. ex peri. recitan. l. j. arg. contra. j. titu. proxi. appellatio ibi soluitur ioannes andr.

b ¶ Stando. in casibus in quibus proceditur simpliciter ⁊ de plano sine strepitu ⁊ figura iudicij: dic vt in cle. de ver. signifi. sepe circa fi. glo.

c ¶ Sedendo. sedere enim debent iudices non solum cum diffinitiue pronunciant: sed etiam cum res que agitur plenam cognitionem desiderat. ff. quis or. i bo. pos. fer. l. ij. §. dies in auc. vt ab illustri. ⁊ qui super eos sunt. §. sancimus igitur. col. v. i auc. de iudi. §. sedebũt col. vj. xxiij. q. j. paratus ibi sedes me iudicare ⁊ cetera iij. q. i j. v. a procedente. Quid si sedebat in alta turri vel palatio: ⁊ partes erant inferius: Dic ꝙ valet sentẽtia potuit enim tuitionem sibi loci prouidere. si forte timebatur. s. de sponsa. cum locum. de ele. bone. j. ff. de acquiren. pos. l. ꝙ meo. §. si venditorem. ⁊ ar. C. vbi sena. vel. cla. l. iij. ante medium. ad h. s. eo. li. de of. dele. c. statuimus. ⁊ j. de here. c. vlt. ⁊ idem possumus dicere de eo qui super equum sedendo tulit sententiam scilicet ꝙ sententia valeat licet enim non videatur sedere videtur tamen quasi sedere. ff. de ser. ru. predi. l. qui sella. de homi. dilectus. ⁊ c. significasti. Alij ꝯ. C. de sen. ⁊ interlo. prolatum. ij q. vj. §. diffinitiua. in prin. talis enim non videtur sedere sed baiulari. C. đ offi. ei⁹. cui man. est iurisdi. l. honorati. Et nõ quod dicitur de sedendo intelligunt doc. ꝙ iudex in sede sua sedere debeat ⁊ non stare vnde quid si in culo doleret ꝙ sedere non posset Item quid si in ipsa sede nec sederet nec staret sed iaceret: satis forte fuit de mente iuris ꝙ sedere intelligatur si sit in sede sua đ plano iudicando: quocunqꝫ modo ibi moreẽ tamen primum tene quia minime sunt mutanda que interpretationem certam semper habuerunt. ff. de legi. l. minime. io. an.

recitare. ¶ Snĩa quã scriptã edi[a] a iudice litigatorib⁹ ñ recitari: ł quã ꝑ ipõ ñ stãdo[b] sedẽdo[c] ꝓferri ꝯtingit nulli⁹ ẽ pẽi t⁹ momẽti[d] Innocẽti⁹. iiij. i ꝯcilio lugdunen.

De appellationibus.

Ordi[e] nob ẽ lites minuere[f] ⁊ a laborib⁹ reuolueẽ sbiectos[g] ¶ Sãcimus igr̃ vt qs in iudicio vel ex[h] sup itlocutoria[i] ł grauaĩe aliquo

d ¶ Momẽti. ita ꝙ nec est appellare necesse. s. proxi. respõso.

e Ordi nob. appellans ad papã in iudicio vel extra appellare debet in scriptis: ⁊ causã exprimere ⁊ apostolos petere. si vult ⁊ petit appellatus principales per se vel procuratores instructos super principali accedere debent ad papam. in appellationibus a sententia diffinitiua interpositis nil mutatur. demum appellanti ⁊ appellato constitutionem non seruantibus impõitur pena. Et potest diuidi decret. in. iiij. partes. In quarum prima ponitur constitutionis. causa In secunda constitutio. In tertia ipsius declaratio. In quarta non seruantium pena.

f ¶ Minuere. sic. ff. si cert. pe. quidam estimauerunt. in fi. de rescrip. nonnulli. de do. ⁊ contu. finem cum suis concor.

g ¶ Subiectos. s. in proemio huius li. ⁊ de offi. lega. c. ij. ⁊. de of. or. vt litigantes.

h ¶ Vel extra. h debet intelligi quando extra iudicium appellatur tamen a iudice quod patet per id quod de apostolis sequitur ſm inno. ad hoc. j. đ. his que in appellationibus. ibi enim excipitur: sed alias non esset vera exceptio si non includeretur sub precedentibus. ff. de penu. leg. nã ꝙ. §. fi. ⁊ ſm hoc quod. j. dicit interlocutoria: ad actum iudicialem referas. ꝙ dicit grauamine: ad actum extraiudicialem referas: tamen per iudices illatum. Sed alij contradicentes: cum appellatur extra iudicium etiam si nõ a iudice seruari deberet ar. j. c. concertationi. ad id quod dicitur de aplis: respondeẽ id locum habere quando in iudicio apppellatur. ad id qđ dicitur de v. his que respondetur ꝙ illa non est exceptio: immo determinatio vel protestatio quedam ⁊ h est tutius: ⁊ tenet hoc ber. s. de. ele. consideramus in. j. glo.

i ¶ Interlocutoria. Nouius nouum appellantem ab interlocutoria debere in scriptis appellare: ⁊ equiperatur appellationi interposite a diffinitiua ex interualo vsquẽ ad decem dies tunc enim est appellandum in scriptis: sed si incontinenti appelletur: sufficit viua voce appellari. ff. de appella. l. ij. ⁊. ij. q. vj. ad fi. sed ab interlocutoria in continenti: ⁊ ex interuallo appellandum est in scriptis vt hic. Et dixit gof. ⁊ hosti. post eum: ꝙ aliud etiam ius nouum hoc inducit: ꝙ qui appellat causam cur appellat debet exprimere in appellatione sed per vetera iura sufficiebat dicere appello ab iniqua interlocutoria sicut in diffinitiuis: ⁊ induxerunt ad hoc supra de elec. cum dilecti. de testi. significauerunt. v. mandamus. supra eodem de dilecto. ⁊ capitulo dilecti. ⁊. capitulo ex parte. Sed bernardus contradicens hoc nouum non esse: dicẽs ꝙ in illis decr. bene exprimebatur. causa appellandi: ⁊ cum bernardo credo per decre. supra eodem vt debitus. Item dixit gof. ꝙ olim extra iudicium non compellebatur quis causam exprimere. vnde ⁊ quo ad hoc istud ius nouum dixit. Sed bernardus contradicens quod secundum an-

ad nos[a] duxerit appellandū[b] causam appellatiōis in scriptis[c] assignare deproperet[d]: petat[e] apostolos quos ei precipimus exhiberi[f]. In quibus appellationis[g] causaꝫ exprimat: ⁊ cur appellatio non sit admissa: vel si appellationi forsan ex superioris[h] reuerentia sit dlatum. Post hoc appellatori secundum locorum distantiā personarum ⁊ negocij qualitatem tempore prosecutionis indulto[k]: si voluerit appellatus ⁊ petierit[l]: principales personē per se[m] vel per procuratores instructos cum mandato ad agendum: ⁊ cum rationibus ⁊ munimentis[n] ad causam spectantibus accedant ad se. ap. sic parati: vt si nobis visuz fuerit expedire finito[o] appellationis articulo vel de partiuz voluntate omisso[p]: ꝓcedatur in negocio p̄ncipali: quantū de iure poterit ⁊ debebit: hisq̄ in appellationibus a diffinitiuis sententijs iterpositis antiquitas[q] statuit[r] nō mutatis. Quod si appellator q̄ p̄missa[s] sūt nō obseruet: reputabitur non appellans: ⁊ ad prioris iudicis redibit examen in expēsis legitimis condenmnādus[t]. ¶ Si aūt appellatus ꝯtēpserit hoc statutū i eū tanq̄ in ꝯtumacē

tiqua iura bñ tenebaṫ: q ex iudiciū appellabat cām exprimē ⁊ dc hoc no. s̄. e. ti. cū cām. in glo. vlti. ⁊. c. se. in vnica glo. Istō ergo solū dicit ber. ħ quo ad hoc ius nouū induci ꝙ in scriptis appelleṫ in iudicio ⁊ ex. Causa aūt ideo exprimiṫ: vt videat iudex cui porrigiṫ appellatio: an iusta fuerit: vt sic appellātez admittat vel repellat vnde semp papa in committendo appellatiōes a grauamine interpositas scribit: si est ita.

a ¶ Ad nos. maxime ƀz quosdā ſm hosti. in his q̄ de nouo inducit hec ꝯstō. locū nō hēt: nisi in appellōnibꝰ iterpositis ad papā cū ħ ħ exꝑmaṫ. ⁊ cū sit penalis: ⁊ sic restrigēda: ⁊ ꝙ solū d̄ appellonibꝰ iterpositis ad papā itelligaṫ: ꝑ decre. de foro cōpe. romana. j. rñ. vbi hēs ꝙ archieꝑs de ꝯsensu ptiū nō pōt d̄ cā cognoscē appellatiōis articulo ꝑtermisso: ḡ necesse ē dicē ꝙ dcr. illa loquaṫ i papa. Sꝫ ƀz ꝑmā opinionē posset dici idē i q̄libꝫ alio iudice ordinario q ꝑ simplicē q̄relam cognoscē possit vt legatus. vt. c. j. de of. lega. ħ archieꝑs ꝑ q̄relā cognoscē nō pt: ⁊ iō ꝑ ē sibi vidēdū. an appellatio deuoluat

b ¶ Ad appellandū. verbo: q: adhuc hodie ƀz hosti. poterit facto appellare: vt. s̄. e. meminimus. ⁊. c. suggestum. ⁊. c. hec si cut. de hoc. s̄. de ap. vt debitus.

c ¶ In scriptis. istud speciale in appellatiōe ad papam iterposita. Alij ꝯ. ⁊ facit ꝓ eis. s̄. de ꝓba. qm̄ cōtra. Ad qd̄ dicit ho. ꝙ lꝫ nō fuerit i scriptis redactū: poterit fides fieri. Sꝫ nūq̄d q̄libet scriptura sufficiet: Dicit inno. ꝙ sic. satis eni est ꝙ forma qua appellatū ē in scriptis ꝓbari possit. Expeditiꝰ tñ est ⁊ melius ꝙ scriptura sit publica: vel auctenticum sigillum. s̄. de fi. instru. c. ij. ⁊ facit. s̄. e. li. de elec. vt circa.

d ¶ Deproperet. i. festinet. vel valde ꝓperet: preposito de hic auget: sic. C. de iudi. properandum.

e ¶ Petat. aplos. istāter. ⁊. j. xxx. dies. j. e. ab e. vt i cle. q̄zuis. e. ti. ⁊ nō itelligas de aplis petro ⁊ paulo. ħ de lr̄is dimissorijs. ff. de li. dimiss. vna. ff. de verb. sig. l. dimissorie.

f ¶ Exhiberi. ꝙ si no exhibeanṫ ⁊ postea iudex i cā procedat nisi appellatiōi renūciatū eēt: inualidus est processus. j. e. vt super. qd̄ ē verū: si debitis loco modo ⁊ tpe reqsitꝰ eos exꝑsse denegat. vel ifra debitū tꝑs negligēter vel maliciose se tradere ꝑtermittit. j. eo. ab eo. ij. rñ. Et nota ꝙ iudex tradēdo apostolos videṫ appellatiōi deferre. s̄. e. ti. dilectis ad fi. qd̄ verū ē qñ tradit dimissorios vel reuerētiales: secus si refutatorios vt seqtur: nec termini delatio habet vim delatiōis: vt dicam. j. co. titu. cum apppellationibus.

g ¶ Appellationis. admittēde vel nō: ⁊ tūc sequētia veniunt expositiue ad causaꝫ ob quā appellatum fuit.

h ¶ Superioris. nō dicit pape: ⁊ sic no. ꝓ his que. s̄. dixi.

i ¶ Delatū. solet fieri in dubio cum dubitaṫ de veritate appellationis al's caueat penā. s̄. ti prox. c. j. ioan. an.

k ¶ Indulto. a iudice a quo est appellatum: de quo dic vt. s̄. co. ti. cum sit romana.

l ¶ Petierit. q: nō sufficit ꝙ hoc gerat in mēte: nisi ħ exꝑmat ore. ff. de ver. ob. l. q̄cq̄d astrigēde. Et nō ꝙ ƀz iura veṫa aut recipiebaṫ appellatio a iudice vel a pte aut nō: nec statuebaṫ terminꝰ. In secūdo casu sufficit mittere ꝓcuratorē ad ipetrādū ⁊ ꝯdicēdū. In primo dꝫ mittere ꝓcuratorē ad ꝓseq̄ndā cāꝫ appellatiōis: ħ de p̄ncipali nil dicebaṫ ꝑ antiq̄ iura: hodie aūt si hoc petit appellatus teneṫ mittere nō solū ad ꝓseq̄ndaꝫ cām appellationis: ħ etiā principalē vtħ vides si huiꝰ ꝯstōis penas euitaṫ voluerit: ⁊ sic addit soluꝫ ista ꝯstō ⁊ nō derogat. Sꝫ ꝯ. s̄. e q̄ frōte. vbi ħ lꝫ eē i optiōe appellātis. So. qdā exponūt ibi si maluerit aduersāiꝰ s. appellatꝰ. Alij dicūt illō cōrectū ꝑ istō. Alij ꝙ dcr. illa dat optionē appellāti ad quem appellare velit: nō an velit pricipalē cām ad iudicē appellatiōis deferre vel dic ꝙ ibi datur aptio an velit coram eo ad quem appellauit litigare vel delegatum impetrare: ⁊ hoc cū appellatus nō cōtradixit: vt hic.

m ¶ Per se. nō daṫ optio vt personā trahere possit: ħ cām: vñ istud vel qd̄ sequiṫ non refertur ad ptātez appellati. sed appellantis. io. an.

n ¶ Munimētis. i. priuilegijs. ⁊ istrumentis ⁊ oibus his per que potest causa muniri. s̄. de d. ⁊ contu. c. fi. de electi. cupiētes s̄. eo. li.

o ¶ Finito ꝑ approbationē vel cassationē appellatiōis quod ē offm̄ iudicis ap. ij. q. vj. ad fi. Io. and.

p ¶ Omisso. quod nō posset archiepiscopus. s̄. de fo. cope. romana. j. responso.

q ¶ Antiqtas. reuerenda. s̄. de transla. quanto.

r ¶ Statuit. s. ꝙ appellās i eis appellatiōis cāꝫ ñ teneatur exꝑmē: ħ sufficiat dicē appello ab illa iniq̄ sñia. ⁊ iudex dꝫ appellatiōi dferre: ⁊ pōt statuere ṫminū appellanti ad appellationē ꝓsequēdam. e. ti. cum sit.

s ¶ Premissa sunt. i. si causam appellatiōis nō exꝑssit in scriptis ⁊ apostolos non petijt: ⁊ instructus non venit: vt hic dicitur.

t ¶ Condēnandus. non dixit ꝯdēnatus. Unde dixit hosti. ꝙ iudex p̄ncipalis cause hꝫ cōdēnationē facere Sꝫ dic ꝙ etiā iudex appellatiōis ipaꝫ pōt facere. j. eo. cū appellationibus. j. respon. in fi.

u ¶ Contempserit. Quare hoc dicit cū in volūtate appellantis resideat ire vel nō ire. Hoc intelligiṫ ƀz ber. cum appellatus ħ approbauit. s. cū volebat coram superiore cām prosequi. Si igitur postea non seruauēꝰ hoc statutū. i. si nō veniat instructus vt dꝫ: cōtra ipm taq̄ꝫ cōtra cōtumacē ꝓcedeṫ tam in expēsis q̄ꝫ i cā. Et

qliter pcedaſ ꝯ ꝯtūacē reū, vel actorez lit.ꝯteſ.lve ſi ꝯteſ.vel quaſi contel. plene no.ꝟ.de do.⁊ ꝯtu.prout.
a Procedaſ.p illū ad quē ē appellatū.ꝟ.e.ſepe.⁊.c.p tuanec ē mirandū ſi tales taliter puniūtur:iuſtū ē.⁊c.
b Ius.ꝟ.e.in princi.

termino ptibus aſſignando ad probandum. .parti q̄ ſuſpitōnē vult pbare quē nō g recuſaſ:ꝫ arbitri aſſignare debent: ibi. Iſta loquitur in termino aſſignato arbitriſ ad cauſaz finiendā: quē nō arbiter:ꝫ iudex recuſatus debet ſtatuere.io.an.
q Cōpetēs.ꝙ ſi minus cōpetentē terminū aſſignaret: loc⁹ eſſet appellationi.ꝟ.ꝺ di la.c.j.io.andr.

c Iudicē.q appellationē recepit ⁊ ſminū aſſignauit.
d Partē.q̄ venit inſtructa coram papa.
e Eludit.qꝺ reprobaſ.ꝟ.de ali. mu.iudi.cā.fa.c. j.de poſtu.prela. bone.ij.§.nec nocebat.ff.de iudi. ſi pretor
fi Legitima.iudex q recuſatur:ſtatuit cōpetens tēpus arbitris ad finiendū cauſaz:quo elapſo ſi finita nō fuerit:in principali pcedit.Emanauit ad ſupletionē dec.ꝟ.de offi. dele ſuſpicionis.io.an.

tā i exſpēſis ꝙ̄ i cā: quātū a iure pmittiſ pcedat[a]. Iuſtū ē eqdē vt i eū iura īſurgāt: q ſius[b] ⁊ iudicē[c] ⁊ ptē[d] eludit[e].

Idem in eodem.

Legitima[f] ſuſpitōis cā ꝯ iudicē[g] aſſignata: ⁊ arbitriſ a ptib⁹ ſꝫ formā[h] iuriſ electis: q de ipſa cognoſcāt[i] ſepe ꝯtigit: ꝙ ipis in idē cōuenire nolētib⁹: nec tertiū aduocātib⁹: cū q̄ ābo vl' alt eoꝝ pcedat ad deciſionē ipi⁹ negocij vt tenēt: iudex pferat[k] excōicatōis ſniaz ꝯ ipos qua ipi tū pp odiuz[l] tñ ppter fauorē partium diutius vilipendunt[m]: quare i cā ipſa[n] plus debito progata non pceditur ad cognitionez negocij principalis. Volētes igitur morbo[o] huiuſmōi neceſſariam adhibere medelam: ſtatuim⁹ vt ipſis arbitriſ per iudicē[p] ꝯpetens[q] termin⁹ pſigaſ: infra quem in idez cōueniant: vel tertiū ꝯcorditer aduocent: cum quo ambo vel alter eorum eiuſdem ſuſpicionis negociū termiare pcurēt. Aliogn[r] iudex extunc in principali negocio procedere non omittat[s]. Idem.

Romana[t] ecclia.⁊.j.Cū ſuffraganeoꝝ rmeñ. eccleſie ſuorūꝗ officialiuz qui gnāliter[u] de cāis ad ipſorum

r Alioquin.ſ. ſi elapſo termino, nōdū.ſit p ipos negocium terminatum.
ſ Omittat.videtur ꝙ cōſtitutio iſta ſit iniqua: ſic probo: Pōe ꝙ iudex in veritare ſit ſuſpectus ſuſpitione q̄ pponitur ꝯ ipſum arbitri fauore partiū vel ptis no finiūt negociū i termio: iudex pcedit in pncipali: ⁊ ſic inutiliter pponiſ recuſatio. Quō ergo fiet cuz[l] ſi cōpellaſ corā iudice ſuſpectio reus litigare? Dicunt quidā ꝙ ps petit a iudice: ſm acta corā arbitris negociū finiat ad hoc.ꝟ.de teſti.pſitata et ſi male pnūciauerit. appellet.vel dic: ꝙ ſi arbitri nolunt pnunciare: vl' male pronunciant: appellandum eſt ad papam.ꝟ.c.li.de offi. dele.ab arbitris. Ioannes an.

f Legitima.de veritate cāe nō dubitaſ quin hēat arbiter cognoſcere. Sꝫ quis cognoſcet an cauſa ſit legitima: dic ꝙ idē arbiter: vt nota.ꝟ.eo.cū ſpeciali.in.iij.
g Iudicē.vel ordinariū vel delegatū a papa.ꝟ.(glo. e.cū ſpāli.de offi.deleg.ſuſpitionis. Si aūt eēt delegatus epi: vel eius officialis vel eſſent plres delegati cū clauſula: ꝙ ſi nō oēs: ⁊ vnus ex his recuſetur: tūc non itur ad arbitros: qꝺ dic vt no.ꝟ.e.li.ꝺ of.dele. ſi ꝯ vnū ⁊ corā ipſo iudice qui recuſaſ: dād⁹ eſt libellus recuſatorius.ꝟ.eo.ſecundo requiris. C.ꝺ iudi.apertiſſimi.
h Formā iuris.ꝟ.e.cū ſpāli.⁊ non debent eſſe laici tales arbitri: q2 cū habeant teſtes cōpellere ⁊ alia facē q̄ ptinēt adhūc articulū talis ſpūalis iuriſditio nō caderet in eos ſm ber.ad hoc.xc.vj.di.bene qdē.de iiudi.decernimus. Itē nō debēt eſſe ſuſpecti alſ poſſēt iudices recuſari Itē nec debēt eſſe multū remoti.ꝟ.eo. ſecundo regris.⁊.c.cū ſpeciali. Itē debent eſſe in locis cōpetētib⁹: vbi poſſit haberi copia peritorum.ꝟ.eo.li. de reſcrip.ſtatutum.
i Cognoſcant.⁊ pronuncient.ff.de iudi. de qua re. ꝟ.de cauſa poſ.cū ſuper ⁊.j.patet.io.an.
k Proferat.quod poteſt.ꝟ.de.offi.dele. ſuſpitionis.
l Odium.caueant tales arbitri iuris a pena.ꝟ.ti.p/xi.c.j.lꝫ arbitri ꝯpromiſſarij illā tiere ſi habeāt: vt ibi dixi
m Vilipēdūt.⁊ ex eo magis ligāſ.ꝟ.de ſen.ex.p tuaſ
n Ipſa.ſcilicet recuſationis.
o Morbo.ꝟ.eo li.de excep.pia.
p Per iudicem.ipm recuſatū ordinariū vel delegacū. Contra.ꝟ.de.offi.dele.ſuſpitionis. So.iſta corrigit illā ſm ber.⁊ ſic.o.reuolauit ad.a i.hoc extremū iuſ ad illud quod olim erat ante decre.ſuſpitionis. Sed dic ꝙ decre iſta non corrigit illā. Illa eni decre.loquiſ in

t Romana. Huius decre.xj.ſunt partes: ſicut ⁊ ſunt.xj.ei⁹ dicta. Primum ꝙ de officiali epiſcopi non ad epiſcopū ſed ad archiepiſcopū appellatur. Secundum: ꝙ de ſubdito epiſcopi ad epm non ad archiepiſcopum appellatur: niſi aliud eſſet de conſuetudine. Tertium ꝙ archieps cauſam appellationis ad epiſcopum interpoſite non debet cōmittere vel partes citare: niſi in appellationib⁹ probabilis cauſa ſit expſſa. Quartum ꝙ ſi negetur p ap.negocium deuolutū nō inhibebit archieps iudicē principalis cauſe procedere niſi p⁹ ꝺ deuolutione cōſtiterit. Quintum: ꝙ ſi dicitur ex iniuſta cauſa appellatum inhiberi non poteſt niſi prius recepta ap.vt pbabili incipiat cognoſcere de cauſe veritate. Sextum ꝙ lꝫ dicatur appellatum a diffinitiua: in caſu phibito a iure ex quo de hoc cognoſcere cepit: pōt inhibere ne ſnia executioni mādeſ. Septimū: ꝙ archieps i tertiā pſonā poſt inhibitionē ſuā in cā p ipm aliqd innouantē iuriſditionē exercere non pōt. Octauū: ꝙ archieps appellantē in alijs cāis a iuriſditiōe epi nō pōt eximere. Nono dicitur: ꝙ ab epis in qbus cāis iuriſditionē tpalē hn̄t de iure debet ad archiepm appellari niſi ſpāle eius aliud inducat. Decimo: ꝙ cenſurā eccliaſticā in appellantē platā p epm archieps reuocare nō poteſt niſi ptibus vocatis ⁊ de cā legitime cognito. Undecimo ⁊ vltimo dicitur: ꝙ ex quo archieps pnūciauerit male appellatū ante ſniaz ſtati debet cauſaz ad ſuffraganeū remittere.
u Generaliter. No.p hāc lrām: ꝙ officialis ē ordinari⁹ nō delegat⁹: ⁊ ſic eſt reprobata opinio goſ.q.no.in ſū.ꝺ of.vj.§. itē dubitari.ꝙ officialis epi delegat⁹ eſt non ordinari⁹: ⁊ ob h dicebat de ipſo ad epm eſſe appellandū: ⁊ hoc idem videbatur tenere ber.ꝟ.ne pla.vi.ſu.c.ij.in glo.ij.vbi dicit: ꝙ eps nō pōt de iure ordinariū dare: ſed ſolum pnceps vel lex. Sꝫ dici poſſet: ꝙ p hoc non negat officialem eſſe ordinariuz: q2

dici posset: ꝙ hꝫ a lege. Unde ipe ber. hic ⁊ inno. ⁊ ho. ⁊ oẽs nõ. officialẽ ordinariũ esse. qđ ex hoc dicto necessario concludit h: ⁊ proba. hoc: vt dixi. s. de of. vi. lꝫ. ad hoc. s. de offi. vi. sua in auc. de iudi. circa ꝑnci. col. vj. ⁊c.

Sꝫ ꝯ. s. eo. ti. si duob⁹. vbi archieps cãm in citatione nõ expressit: ⁊ tñ tenuit citatio: sed illud ꝑ istud supplẽdũ est vel citare non dꝫ vt hic si citauerit expressione nõ facta tenet: vt ibi quia multa fieri ⁊c. ƀm hosti.

forũ pertinẽtib⁹ eorum vices supplendo cognoscunt vnuz ⁊ idem[a] ꝯsistoriuz siue auditorium sit cẽsendum: ab ipis officialibus si ad dictos suffragãeos[b]: ne ab eisđ ad scipsos[c] iterponi appellatio videatur sꝫ đ iur[d] ad remeñ. ẽ curiã[e] appellanduz. ¶ Ab archidiaconis vo aliȷ̃sqꝫ inferiorib⁹ ꝑlatis[f] suffraganeis subiectis eisđ ⁊ eoruz officialbus ad suffraganeos ipos debet ⁊ non ad eandem curiam[g] omissis dictis suffraganeis appellari: nisi aliud remeñ. ecclesie ꝯsuetudine[h] competat in hac parte. ¶ Cum autem ad prefatam curiaz ac eorundem suffraganeoꝝ vel suorum officialium audientia fuerit appellatum remeñ. archiepiscopus qui[i] pro tempore fuerint vel officiales ipsi⁹ nullatenus in appellatõis cã interposite añ diffinitiuam[k] sniam citent[l] ptes: nec ẽt aliȷ̃s illaz cõmittant appellationis eisdem cã probabili seu legitia non exꝑssa.[m] ¶ Si vero vocatis partibus vel nullatenus aut non infra .x. dies post interlocutoriã[n] vel diffinitiuam sniam appellatum fuisse: seu aliquid aliud sile[o]: sicqꝫ non esse per appellationẽ ad eundem archiepscopum: vel eius officialem deuolutũ negocium ꝓpõatur ȷ̃dem nisi prius ipsis constiterit causam ipsam ad eos totaliter[p] fuisse delatã: ꝓhibere ne in illa[q] vl' ne ad executioz ꝓcedatur snie[r] nõ ꝑsumãt. ¶ Qđ si obȷ̃ciãt ex iiusta cã seu min⁹[s] legitia añ sniam appellatõez interpositã extitisse: ⁊ ex eo ñ esse appellationẽ h⁹i admittẽdã: nequeunt predicti archiepiscop⁹ vel eius officialis ꝓhibere[u] ne ꝓcedat i cã: nisi pri⁹ appellõne recepta velut emissa ex cã probabili cognoscã incipiãt cã h⁹i: an sit vera[x]. ¶ Si aũt post sniam in casib⁹ a iure probibitis[y] vtpote a snia super manifesto ⁊ notorio[z] cri

a ¶ Idem. nõ tñ ꝑ oĩa: vt. s. de offi. dele. si ꝯ vnũ. §. vlt.

b ¶ Suffraganeos. etiã si cõsuetudo esset: ꝙ appellari posset ad eos: vt s. de cõsue. c. ij. eo. li. ⁊ vide qđ ibi dixi.

c ¶ Ad ipsos. qđ esse nõ põt. Appellatio. n. est de minori ad maiorẽ ⁊c. Si appellat de officiali ad epm nõ appellat de minori ad maiorẽ: imo de eodẽ ad eũdẽ: ⁊ sic non põt dici appellatio.

d ¶ De iure. q. d. de consuetudine ꝓsset secus induci: ad h. j. c. ꝓri. ⁊ h tenẽt moderni: qđ ẽ falsũ: vt. s. de ꝯsue. c. ij. vbi de hoc.

e ¶ Curiã. nisi appellare vellet ad papã: ad quem omisso medio appellat ȷ̃. q. vj. ad romanaz. ⁊ c. qsqs. ⁊ idẽ in legato: de offi. leg. c. j. vbi de hoc. ⁊ ȷ̃. q. vj. c. iȷ̃. sec⁹ hꝫ. l. ff. đ ap. l. imperatores.

f ¶ Prelatis. qui iurisditionẽ habẽt: qđ dic vt s. de offi. ordi. cum ab ecclesiarum.

g Curiã. remeñ. đ q. s. dixi

h ¶ Consuetudine. que dat iurisditionẽ. s. de fo. ꝯpe. cũ ꝯtingat. s. e. l. e. t. romana de of. ord. romana. ⁊ in hoc casu possumus intelligere: s. de ꝑben. referente. de no. op. nun. significantibus. Idem si de priuilegio cum ista sint paria. ix. q. iȷ̃. ꝯqstus. s. de of. or. duo sil' in. §. dꝫ.

i ¶ Qui ꝓ tpe. q. d. istud nõ ẽ ius spãle ⁊ personale: qđ extinguat cum persona: immo perpetuũ est. s. de transac. decetero ⁊ in aliȷ̃s archiepis etiaz seruandum est. s. de offi. ordi. romana ad fi.

k ¶ Diffinitiua. qꝛ in appellationibus a diffinitiua nõ est necesse cãm exprimere: vt dixi. s. eo. c. ordi. ⁊ sic ibi non haberet locum quod sequitur.

l ¶ Citent. ⁊ si citauerint impune non paretur. ff. de iurisdi. om. in. l. vl. ⁊ h intelligas: vbicũqꝫ qs citatur ab aliquo: ⁊ constat ꝙ citatus non est de iurisditione citãtis non tenetur cõparere: nisi cã talis in citatorio exprimatur, per quã appareat illũ iurisditionem habere si vera sit illa cã. ff. q satisda. cog. l. si vero. ff. de fer. l. j. In dubio melius est cõparere. xxiȷ̃. q. j. qd culpatur. ff. de iudi. si qs ex aliena. ⁊ adde qđ no. iȷ̃. q. iȷ̃. si episcopus. de accu. veniens.

m ¶ Expressa. dupliciter põt intelligi. s. ꝙ archieps nisi videat in appellatiõe exꝑssaz ꝓbabilẽ cãm: nec citabit nec cõmittet. vl' dic expressã. i. citatorio vel cõmissione: qꝛ in cõmissione vel citatione exprimet probabilẽ cãm: ob quã sit appellatũ.

n ¶ Interlocutoriã. ergo interlocutoria transit in rez iudicatã: nisi ab ipsa infra. x. dies fuerit appellatũ s. đ ele. cũ dilecti i fi. qđ vũ ẽ quo ad ptẽ sꝫ nõ quo ad iudicẽ quod dic, vt. s. eo. ti. cũ cessãte. ⁊. j. e. c. vl.

o ¶ Simile. vt si dicatur appellationi renũciatuz tacite vel eps si s. de offi. dele. quantũ. vel dicat ex ꝓbabili cã nõ appellatũ. j. ꝓxi. rñ. vel dicatur nõ appellatũ. in scriptis: eo cãu quo debuit in scriptis appellari. s. eo. c. j. ante ergo qꝫ de his cõstiterit priorũ iudiciũ nõ impediet officium ioãnes andr.

p ¶ Totaliter. i. talẽ. fuisse appellationẽ: q deuoluat negocium lꝫ forte cã sit falsa.

q ¶ Illa. s. qñ appellatuz est ante sententiam.

r ¶ sententie. s. qñ est apellatũ a diffinitiua.

s ¶ Presumant. Primo. n. debet de iurisditione ꝯstare: ⁊ cognito an sit iudex exercitiuz iurisditionis ꝓcedere. s. de rescrip. super litteris ad fi. inno.

t ¶ Minus legitia. cũ cã nõ est in iure expressa. ff. de legi. nõ pñt. s. eo. pastoralis. in pri. ⁊ hoc arbitrabitur ꝑmo iudex an legitia cã sit: ⁊ si male arbitraretur appellari poterit. ff. qui satisda. cog. l. arbitro. ⁊. l. se. si aũt cãm in iure expressã negaret esse legitimã nõ audiet. ff. de proba. ab ea parte.

u ¶ Prohibere. partibus vel iudicia quo fuit appellatũ vel forte tertio deputato forte ad executionez sniaꝝ

x ¶ Uera. lꝫ enim quo ad cõmissionem faciendaz sufficiat: ꝙ probabilis sit cã: vt. s. §. cũ autem. ꝓbati tñ habet veritas cãe appel. nisi se offerens ꝓbaturũ corã iudice a quo appellauit: nõ fuerit admissus: vt. s. e. interposita. ⁊ dic vt ibi.

y ¶ Prohibitis multo ergo fortius hoc in prohibitis locum habebit: ar. a minori. s. de ele. cũ in cunctis.

z ¶ Notorio in quo nõ admittit. ap. s. e. cũ sit romana ⁊. c. peruenit. ⁊. c. cõsuluit ⁊ dic notorio ꝑ euidẽtiã rei: vt differat ab eo notorio iuri ꝑ ꝯfessioz de q sequitur

a ℭ Uel ꝯ quo. Vo. alternatiuā. nā videt̃: ꝙ tria ꝯcurrere debeāt: ad. hoc vt in crimine nō debeat appellari. s. ꝙ sit ꝯsensus testibus ꝯuict⁹ ⁊ argumētis superatus. ij. q. vj. §. sunt quoꝝ vsi. nullus. C. quo. ap nō re. l. ij. ⁊ dixit dñs Azo. ꝙ nisi oia ista tria ꝯcurrant: reseruat̃ cōdēnato bñficiū appellandi. Alij dicūt ⁊ forte. bene: ꝙ cōfessus in iure nō audit̃ appellans: si tñ ita sit cōfessus: ꝙ stādū sit ꝯfessioni nō tormētoꝝ formidine territ⁹: ⁊ hoc tā in ciuili q̃z in criminali: nisi vellet allegare se sic errore facti cōfessū. In quo casu posset appellare: vt suū corrigere errorē. ff. ad trupill. l. j. §. vlt. ⁊ hec opinio ꝑ hāc lr̃am satis probatur que disiunctie loquitur: nec posset negari crimē ꝑ cōfessionē fore notoriū. ꝫ. de co. ba. de. vestra ⁊ in notorio non admittit̃ appellatio vt i. pri. glo. ⁊ no. io. ⁊ archi. ij. q. vj. quicūq₃. ⁊. ij. q. j. in primo.

in iurisditione ordinarij: nullā h₃ ptātē: vt h̄ dicit: ad hoc. ꝫ. eo. ꝓposuit. vbi de hoc. l₃. enim ipse subdit⁹ appellans fortassis posset illū recusare vt suspectū: vt. ꝫ. eo. ad hoc si in vna archieps tñ de hoc se intromittere nō h₃ vt hic.

h ℭ Eos. scilicet episcopos.

mine vel de quo[a] quis in iure[b] ꝯfessus extitit ꝓmulgata: vel ꝯsilib⁹[c] appellatū fuisse dicat̃ pn̄t ne sentētia executiōi mādet̃[d] postq̄ꝫ cognoscere cepint vtrū sit recipiēda vel non appell̃o ab eo inꝑposita: inbibere. ℭ In aliū[e] q̃z q circa rē ꝺ q̄ inter appellātē ⁊ appellatū ꝯtrouersia vertitur aliqd p⁹ eoꝝ inhibitōez attētat nō valēt occasione h⁹i[f] iurisditiōez aliquā vēdicare. ℭ Cū vo is q ad remeñ. curiā sup aliqua cā[g] vocē appellatiōis emittit nihilomin⁹ in cāis alijs ordiarij sui iurisditioni subijciat̃ remeñ. archieps vel officialꝭ ipsi⁹ neq̄ꝫ iurisditiōꝫ ipam in alijs ipediāt: vt ab eiusdē ordināriꝫ ptāte totalr̃ eximant talr̃ appellantē. ℭ Debet āt ad eos[h] ab epis p̄fate ꝓuicie sup cāis: in qb⁹ tpalē[i] iurisditiōꝫ exercēt: nisi forte de con

suetudīe[k] aut p̄uilegio siue iure alio[l] spāli sit appellādū ad alium appellari. ℭ Sētētias q̃z interdicti vel suspensionis seu excōicationis[m] in appellātem ab eo a quo appellatum ꝓponitur ꝓmulgatas nullatenus nisi vocatis[n] ptibus de appellatione legitie cognito reuocent[o] aut denunciēt eē nullas. ℭ Cū aūt ad remeñ. archiepm ab audiētia suffraganei sui sup aliq̄ cā fuerit ante sniam[p] appellatū: idem archieps postq̄ꝫ ꝺ appell̃one cognito[q] ꝯstiterit eā minus rōnabilē[r] extitisse: cāꝫ ad eūdē suffraganeū remittē[s] ñ p⁹ pōat. Idem

T[t] ℭ sup appellatiōe ac eius cā[v] instructio facilior[x] valeat i ꝓcessu hūi distcte p̄cipimus ꝙ ille[y] a quo appellatur aplos appellanti iuxta tenorem constitutionis nostre sup hoc edite[z] tribuat r̃q̄sit⁹ ⁊

i ℭ Tēporalē. quā s. criminib⁹ ꝑ alios exercent qꝺ dic. vt. j. eo. li. ne. cle. vel mo. c. vl. ⁊ hoc quod hic dicit̃ ꝓbabam⁹ oliꝫ per decre. ꝫ. ꝺ deli. pu. c. ij. vbi de hoc. ꝫ. de ma. ⁊ obe. solite. ⁊ ibi etiaꝫ de hoc: ⁊ vide qꝺ no. ho. i sum. eo. ti. §. de quo ad queꝫ. ⁊ ver. sed pone. ⁊. ver. se.

k ℭ Consuetudine. prescripta. alias non valeret. ꝫ de consue. c. vltimo

l ℭ Alio. puta in causa feudi. ꝫ. de fo. compe. ex trāsmissa ⁊. l. verum. de ma ⁊ obe. solite.

m ℭ Excōicationis. in hoc sunt ista paria ad h̄. j. de sentē. ex. is cui in fi.

n ℭ Uocatis partibus. ꝫ. eo. c. §. si vero. nam merita causarum ⁊c̄. C. si ꝑ vim vel alio modo. l. vlt ⁊ concor. ad h̄. ꝫ. de offi. ordi. cum ab ecclesiaꝝ

o ℭ Reuocent. vel absoluant: ⁊ intelligo hoc verum vbi periculum nō est in mora: quia tūc bene possent absoluere: ⁊ si non posset nullas nunciare vel reuocare: ad hoc. ꝫ. e. qua fronte. §. j. de sen. ex. sacro. ibi absq₃ periculo ⁊c̄.

b ℭ In iure. al̓s nō preiudicaret ꝯfessio super crimīe ꝫ. de cōfes. c. vlt. saluo eo qꝺ habes de exces. pla. q̃z sit

c ℭ Cōsimilib⁹. puta si appellet̃ testamētū ape (graue. riat̃ vel ne script⁹ heres in possessionē mittatur. ff. de ap. recipiendis vel nō. l. pe. ⁊ vlt. ꝫ. eo. cōstitutis. ij vl̓ ꝑ ꝯtumacē in non veniendo vt. xxiiij. q. iij. de illicita.

d ℭ Mandetur. ergo notorius criminosus ⁊ ꝯfessus in iure audit̃ appellans ꝯ iura superius signata. Pōt dici notorius criminosus appellare pōt: s₃ iudex nō tenet̃ appellationi deferre: vt in contrarijs: ad idē. ꝫ. de appel. pastoralis nisi exprimeret causam rationabilem puta se timore tormentoꝝ confessum: vt superi⁹ dixi: vel ꝑ errorē. ff. de confes. l. vlti. ⁊ penul. al̓s ergo anteq̃z superior de appellatione cognoscat ⁊ inhibeat: pōt iudex sniam exeq: postea nō. j. eo. nō solū.

e ℭ Alium. ab appellāte appellato. ⁊ iudice. isto eni alius nō trāstulit ad archiepm causā suā: ⁊ iō simplr̃ potest aduersariū corā suo iudice cōuenire: ⁊ nō corā archiepo cū nullā habeat ptātē in ipm de of. or. pastoralis. ꝫ. eo. romana. i pn. ad h̄. ꝫ. eo. cū teneamur. tales ergo citare nō pōt: qꝺ verꝫ est: nisi iurisditionē suā ipedirent. j. de penis romana.

f ℭ H⁹i cū cāus iste nō sit expss⁹ i iure. ꝫ. de. of. ordi.

g ℭ Aliq̄ cā. i q̄ tm̄ exēpt⁹ ē appellans a iuris(pastoral̓. ditiōe sui iudicis: archieps ergo in alijs cāis i qb⁹ rēanet

p ℭ Ante sniam. quia aliud si a snia: quia ibi agredit̃ iudex statim cognitionē principalis negocij: quod dic vt no. ꝫ. eo. vt debitus in g̓o penul. Quis aūt habeat exequi sententiaꝫ latam per iudicem ap. vide quod no. ꝫ. de offi. dele. pastoral̓ § preterea.

q ℭ Cognito legitime. s. partibus ꝑñtibus vel altera per ꝯtumaciam absente. ꝫ. eo. interposita.

r ℭ Rationabilem. vt quia peccatum fuit in decre. cordi vel in decr. vt debitus. vel causa non est reperta vera

s ℭ Remittere. qd de atentatis: videbis. j. e. non solum.

t ℭ T super. Si iudex requisitus non tradit apostolos ⁊ postea procedit in causa non valet processus: nisi renunciatum fuisset appellationi. Diuide decre. in duas partes in quarū. p̄ma ponit ius antiquū in secunda penā iudicis nō seruātis: ⁊ emanauit suppletorie ad decr. ꝫ. eo. cordi.

u ℭ Causa. debet enim in apl̓is causa appellationis exprimi ⁊ causa delationis vel repulsionis. ꝫ. e. c. j.

x ℭ Facilior. concor. ꝫ. eo. li. de ele. cupiētes. §. ad hec.

y ℭ Ille. iudex. s. qñ extra iudicium appellat̃. cōsueuit appellans dicē: ⁊ aplos peto. si sit q ipsos mihi dare possit ⁊ debeat

z ℭ Edite. ꝫ. eo. ti. cordi.

⁊ ℭ Requisit⁹. cū debita instantia loco ⁊ tēpore cōgruo al̓s pena sequēs locū nō habet. j. eo. ti. ab eo. ij. R̃ñ.

¶ Si vero non exhibuerit extunc[a] si forte i causa procedat: nisi appellationi renunciatū[b] fuerit: eius inualidus ⁊ irrit⁹[c] sit processus.

Clemens. iiij

Cuz appellationibus[d] friuolis nec iusta d̄ferat: nec sit a iudice deferēdū[e]: si iudex iferior[f] appellationē min⁹ legitimā nō admittat[g]: eā appellatore nihilominus ꝓsequēte superior de ipsa cognoscens: cām ad priorem iudicem iuxta sanctiones canonicas[h] sine difficultate remittat: eadem[i] die cōdemnationem faciēs expensaꝝ. ¶ Si vero iudex admittat eādem[k]: lz taz appellatio ꝑ ipsius iudicis delatio a supiore valeāt refutari[l]: q2 tamen iudex ipse quātū i se[m] fuit: a se iurisditionē abdicauit eandē appellationi deferens[n] minus iuste: totius cause decisio in superioris est potestate transfusa: nec est illi causa de necessitate vlterius remittenda[o]: Saluis his que super appellationibus post sententiam interpositis[o] sunt statuta[p].

Bonifacius octauus.

Ab eo q appellat[q] infra xxx. dies[r] istāter[s] apostoli peti debent: ⁊ eidē infra dictuz tempus a iudice exhiberi: al's presumitur appellationi sue renunciare appellās: si eos i fraudē tempus peterea

a ¶ Extunc. i. ex quo negauit exp̄sse: vel infra tēpus debitum negligent vel malitiose nō tradidit. j. e. ti. ab eo. in fi.
b ¶ Renunciatum. tacite vel expresse. s. de offi. dele. gratum. de testi. cum venisset.
c ¶ Irritus. posito ꝙ al's valeret de iure: puta q2 frustratoria eēt appellatio: cui d̄ ferēdū nō ē. j. c. priori.
d ¶ Cum appellatōib⁹. Iudex ap. inique appellantē añ sniam remittere debet ad iudicē p̄ncipalem: ⁊ in expēsis ꝯdēnare: ⁊ hoc si principalis iudex nō detulēat appellatiōi: s3 si detulit: nō fiet remissio d̄ nēcitate. In appellatiōibus interpositis a diffinitiua: antiqua iura s̄uentur.
e ¶ Deferendū h3 enim iudex iusticiā imitari: d̄ de v̄b. si. for⁹. in fi. ⁊ merito nō est deferendū ap. friuole. non eniz fuit inuenta vt eēt iniquitatis defensio s3 innocētie remediū. s. e. ad nostram. ⁊ c. cū spāli. §. porro. sicut iuramētuz nō fuit iuētum: vt esset vinculum iniquitatis. s. e. li. de iureiur. c. j. cum suis concor.
f ¶ Inferior. a quo appellatum fuit ante sniam.
g ¶ Admittat. tradē tñ aplos nō ē d̄ferre. vt dixi. s. e. cordi.
h ¶ Canonicas. s. e. vt d̄bit⁹. ⁊ c. romana. in fi. h̄ verum nisi iudex deferat: vt. j. e. c. ij. in fi.
i ¶ Eadem die. ea eniz que sniam cōcomittantur eadem die qua p̄icipale expediri debent: sicut fruct⁹ ⁊ expense. ff. d̄ re iudi. l. paulus. de hoc. xxxv. q. ix. §. q2 ergo. al's incipit his ita. dicā. j. de reg. iur. contra eum.
k ¶ Eandem. s. friuolam appellationem.
l ¶ Refutari. p hanc litterā dico ꝙ si iudex detulit appellationi frustratorie: ⁊ superior ad quē appellatū fuit remisit: eo q ob. ꝙ detulerat: qd̄ ipse cognoscit ex priori iurisditiōe ordinaria vel delegata quā hēbat. ⁊ non ex noua demādatiōe. Si eniz ille refutat delationē: ergo ille remāet iudex qualis erat hec v̄a nisi superior hoc exp̄sse ageret. s. ꝙ delegatū eum ad cām daret: quod posset cum ipsius cause sit iudex vt sequit̄.
m ¶ In se. No. pro his que no. s. de renun. quod in dubijs. ⁊ c. vlti. in glo. ij.
n ¶ Deferens ⁊ male. ⁊ talis reat⁹ merito debuit ab ipsō honorem excludere iudicandi. C. vbi sena. vel cla. l. j. de necessitate ergo nō fiet ad ip3 remissio. ff. solu. ma. si ab hostib⁹. § j. ff. de pactis. l. tres fratres.
o ¶ Remittēda ad ipm iudicē q detulit: volūtarie aūt posset i p̄e iudex supior remittē si vellet: ⁊ est si. de renū. c. vlt. Et no. p hāc lr̄az t̄miatā qōnē q q̄rit̄: an t̄mini assignatio quā facit iudex a quo appellatū ē. hēat viz delatiōis: vides. n. ꝙ si detulit. non reassumit iurisditionē: ēt si frustratoria fuerit appellatio: s3 elapso t̄mino assignato ⁊ appellatore negligēte reassumit iudex iurisditionē. s. e. sepe vl̄atj posset dici: ꝙ decr. ista locū habet: cū appellans ꝓseq̄t̄: si enim nō prosequeret̄: tūc nō obstan. delatiōe reassumet iudex iurisditionē p iura h̄ dicta. ⁊ p hāc lr̄az q̄ dicit supra appellatōe nhilomin⁹ ꝓsequēte. ⁊ ad h̄ fac qd̄ no. hēr. d̄ ma. ꝯtrac. ꝯ inte. ec. c. ij. iij. ⁊. iiij glo s3 ꝓbat̄ id optie p d̄cre. s. e. oblate. i priñ. vbi d̄ferre ⁊ t̄miū ad ꝓseq̄ndū assignare: ponūt̄ vt diuersa. Itē v3: ꝙ alit̄ d̄beat mittere appellās qñ delatū ē. ⁊ alit̄ qñ solus t̄mini⁹ ē p̄fix⁹: qd̄ dic vt no. s. de renū. veniēs. i glo. s3 si v3. Itē si ꝯriū dicere: iā seq̄ret̄ ꝙ oi appellatiōi deferret̄ a iure: cuz ab ipso iure ipi p seq̄nti statut⁹ sit t̄min⁹. ij. q. vj. ei g. s. e. cuz. sit. ⁊. c. ex rōne. sic ḡ ius t̄minū simplicit̄ statuēdo nō d̄tulit: ⁊ sic de iudice eadē rōne est dicēdū: vide archidiaconū. ij. q vj. appellatiōe.
p ¶ Statuta. Est aūt rō quare illō in appellatiō h⁹ a diffinitiua int̄positj: q2 iuste potuit iudicare iudex. s. s̄m allegata ⁊ probata: ⁊ iuste posset ipsi⁹ contrariū iudex appellationis ꝓnūciare pp nouas ꝓbationes. C. de temp ap p hanc. de testib⁹ f̄rnitatj. s. d̄ fi. instru. cū io. ⁊ ideo deferēdo appellatiōi a diffinitiua int̄ectē nō potuit icrepari iudex: s3 sec⁹ in appellatiōe añ diffinitiuā int̄posita: q2 ibi q̄rela tm̄ de iniqtate iudicātis: ad h̄. s. e. int̄posita. §. vlti. An aūt si iudex ap. ꝓnūciet bñ iudicatū ⁊ male appellatū: ipse idē vel primus iudex hēat exequi sniam: no. s. de off. dele. pastoralis. § preterea. i glo. vlti. io. an.
q Ab eo q appellat. si appellans ifra xxx. dies istāter nō petit apostolos: appellatiōi renūciat: si iudex modo d̄bito requisitus illos nō tradit: sed postea procedit: non valet eius processus.
r ¶ Xxx. dies. ij. q. vj. post ap. ⁊. §. vlti. i fi. C. de ap. iudicibus. oliz dabant̄ soluz. v. dies. ij. q. vj. ab eo. ⁊ currūt isti dies a die snie: vt i p̄. §. ⁊ pre. l. iudicib⁹. qd̄ veruz itelligo qñ ē appellatū. j. x. dies. cū. n. nō teneat̄ qs appellare nisi a tpe scie: ad h̄. j. e. ꝯcertatiōi. pone ꝙ post xxx. dies appellet̄: tūc ipossibile fuit tp̄a a die snie cōputari: ⁊ tūc puto illos. xxx. dies a die scie ꝯputari: ad hoc. C. de temp. appel. l. j.
s ¶ Instāter. sic. c. di. p̄sca. s. d̄ renū. qdā. Quid siquis dicat: ap⁹os peto: ⁊ iterū peto: ⁊ cū istātia peto: nunqd dicet̄ instāt̄ petiuisse: v3 ꝙ iteratiōes ille hēant̄ solū p vna petitiōe. sicut cū qs dicat appello appello: vnica ē appellatio. xxxj. q. ij. lothari⁹. ꝯsuetudo q̄ ē optima legū int̄pres. s. de ꝯsue. cū dilect⁹. iterp̄tat̄ tñ petitionē istātē dici. qd̄ t3 guil. i spe. ti. d̄ appella. §. sequit̄. ad fi. dicens. ꝙ h̄ nunq̄3 vidit opponi: ⁊ ꝙ satisfacit. qui instanter in ipso actu appellandi illos petit: tu dic. ꝙ debet illos iteru3 petere. cum textus dicat eos instanter

⁊ sepius. petēdos.ij.q.vj.post ap.⁊ j.dicit cū debita instantia:⁊ ad hoc.j.de sen.ex co.cōstitutionē in fi. hodie dic vt i de e.ti.q̄ʒuis.j.rn̄. Judex tn̄ etiam petenti apostolos dare dʒ C.de ap.qm̄.ij q.vj.ab eo.Sʒ lʒ tūc nō det:nō hʒ locum pena:de q̄.j.ij.rn̄. rit i hac qōne gar.fore distinguēdū vtrū pars appellata velit incōtinēti pbare illā ꝯtumaciā dicēs hodie ꝯstat ⁊c̄.an dilationes lōgiores expectat. In pmo casu nō fiet reuocatio. In scdo sic:ad hoc.ff.ad exhi.l.iij §.ibidē.de resti.spo.lras.s.e.li.de excep.pia.s.de testi.veniēs.ij.ff.vt in pos.le.si is a quo cū si.als semp ꝯtumax negaret se ꝯtumacē:⁊ idem in similibus.

ꝑtermittat:⁊ si vadat[a] aut mittat ad appellationem hꝰi ꝓsequendā. ¶ Illud aūt felicis recordationis inno. papa.iiij. ꝑdecessor noster statuendū decreuit[b]:vt si is a quo appellat apłos appellāti nō tribuat requisitus:ex tunc si forte i cā ꝓcedat nisi appellationi renunciatum fuerit:eiꝰ inualidus sit ꝓcessus:tunc demū obtinet: cū iudex sup hoc cū debita instantia loco[c] ⁊ tpe ꝯgruo requisitus eos expresse[d] denegat vł infra premissuʒ tp̄s maliciose aut negligenter[e] illi tradere pretermittit. Idem.

Non solū[f] inouata post appellationē a diffinitiua[g] snia interiectam debēt sēper:exceptis casibus[h] i qbus iura post sniam ꝓhibēt appellare:ante oia[i] p appellatiōis iudicem penitus reuocari:sʒ etiam ea oia q̄ medio tempore iter sniam ⁊ appellationē:que postmodū infra decendium[k] iterponitur ab eadē ꝯtingit inouari[l]:ac si post appellationē eandē inouata[m] fuisset. ¶ Illa vero que post appellationē iterpositaʒ ante diffinitiuam sniaʒ[n] innouātur:donec appellationis cām veraʒ esse ꝯstiterit:reuocari nō debent: nisi iudex[o] appellationis postq̄ sibi ꝯstiterit:p appellatōeʒ emissaʒ ex causa probabili fore ad se negocium deuolutum[p]:inhibeat canonice iudici a quo appellatum extitit ne ꝓcedat tunc eniʒ qcquid[q]

a ¶ Uadat. Sed nōne iter arreptū habetur p ap.s.e.dilecti filij.j.so. te illō hodie correctū est p decre. vt debitus.de appel.vel lʒ hēatur p appellatiōe:cū tn̄ appellatum ē vbo nō habet p apostolorum petitione:vt hic.⁊ fuit hoc statutū vt facilior instructi p apostolos habeatur.s.eo.vt super simile ē vbi non sufficit factū:qr reqrit vbū.s.de elec.eccłia vestra

b ¶ Decreuit.s.eo.sup.io.and.

c ¶ Loco.qr cuʒ equitat:vel p viā pergit.⁊ q dicit tempore.i.infra dictos.xxx.dies: vel non de nocte:vel cum est in prandio:vel in missa.

d ¶ Expresse.hoc ē aperta vel manifesta rebellio:ad idem.j.de senten.ex.venerabilis.§.secus.

e ¶ Negligenter.hic dolus ⁊ negligētia equipant:⁊ facit ad ea que dixi.s.de elec.si ꝯpromissarius io.an.

f ¶ Non solum. Innouata p iudicē post diffinitiuaʒ sniam:a qua appellatū extitit:reuocant statim p iudicem ap.etiam si ante appellationē fuerint innouata.attentata vero post appellationem ante diffinitiuam non reuocantur nisi primo de veritate constiterit:nisi post inhibitionem debito modo factam.attentata fuissent. Ortum habuit ista decre.ex his que no.inno.⁊ ho.s.eo.bone.de offi.dele.pastoralis.§.preterea.de excep.dilecti.de elec.dudum.ij.⁊ plene p gar.de elec.cupientes.§.penul in fi.

g ¶ Diffinitiua.distinguit igit hec decre.inter ap.a diffinitiua:⁊ ab interlocutoria iterpositā vt etiā predicti doctores dicebāt:⁊ rō.j.patebit.

h ¶ Casibꝰ.⁊ qr ꝯtumax fuit i nō veniendo vł isignis latro vel criosus notoriꝰ:ad hoc.s.e.rōana.§.si aūt s.eo.ꝓposuit xxiiij.q.iij.de illicita.⁊ idē i alijs casibꝰ quos hēs.ij.q.vj §.sūt qr.C.qr ap.n̄ reci.l.ij.iij.iiij.v.vj.ff.ꝺ ap reci vł n̄.l.pe.⁊ vl.s.e.ꝯstitutiꝰ.ij.i his casibꝰ eēt iniquū:q appellatio executōʒ snie ipediēt cū tali appellationi nō sit deferēdū vt i pdictis iuribꝰ. Sʒ qd dices:ps appellata dicit casuʒ talē:i quo appellari nō potuit:⁊ iō talis appellationis obtētu reuocationem fieri nō debere p modū attētati appellās ꝯdicit:pone i.fminis:dicit eū fuisse vere ꝯtumacē i nō veniendo appellans negat qd erit i dubio:fiet ne reuocatio:Du

i ¶ Ante oia.⁊ sic si expectabit euētus litis:vt i.pri.casu.Scias tn̄:q de hoc pmo ꝯstare necesse est.s.q fuerit diffinitiuʒ ⁊ appellatū ⁊ post attētatuʒ vn̄ vides q.s.ponit pro ꝯstāti.s.q sint innouata. Sʒ ꝯ vī dicere lex.ff.de ap.cuʒ ex cā.q̄ dicit q ex tūc reuocabit:qō factuʒ ē post appellationē cum appellās meliorē sniam meruerit obtinere ergo nō an̄.So.ibi nō negat qn ēt an̄ reuocari possit qō ꝯcedit p alias leges ff.nil inouari ap.pen.in rubro ⁊ nigro:⁊ sic vacat ibi ar.a ꝯrio.sic.⁊.C.de epi.⁊ cle.l.ꝯuēticulā

k ¶ Decēdiū.secꝰ si post qr tūc nō teneret appellatio:nec ipius ꝑtextu fieret attētatorum reuocatio.s.e.romana.§.si vo.Sūt aūt isti dies vtiles a pncipio.⁊ i progressu ⁊ ꝯtinui:⁊ fit iporum ꝯputatio de momēto ad momētuʒ qō dic vt plene no.ij.q.vj.anteriorum ⁊c̄.

l ¶ Innouari.hic repetere debēt ante oia p appel.iudicem penitus reuocari ac si ⁊c̄.

m ¶ Innouata fuissent.⁊ ē rō:qr sicut pꝰ appellationē a diffinitiua nil attētari dʒ.vt.s.j.rn̄.sic nec pēdente iure qō ꝯpetit ꝯdēnato ad appellādū.s.vsqʒ ad.x.dies. Indultū.n.a iure beneficiū ⁊c̄.j.de reg.iur.indultum.xxviij.di.ꝺ his.tūc.n.pprie dr iudicatū:qn̄ ifra illud appellari nō pōt.s.de re iudi.q ad ꝯsuitationē.⁊ an hoc habeat locuʒ i snia excōicationis:vide qō dixi.j.de sen.ex.venerabilibus.§.porro.⁊ notabat:qō dicitur.ff.nil inno.ap.pen.l.j.in prin.in.j.glo.ff.de ver.sig.siquis pena circa medium.io.and.

n ¶ Diffinitiuā.s.ab iterlocutoria vł grauamine.hꝰi aūt dicti ē rō.qr casu isto appellatio dʒ interponi expssa cā pbabili nec sufficit cāʒ eē pbabilē:nisi sit vā s.eo.iterposita i pn.est igit necesse:q pus ꝯstat de vitate. In euentu ergo litis sciet:an attētata veniāt reuocāda.nec ne:⁊ ē si.s.de frig.fraternitatis nec ē hoc ius nouū imo pbat expsse p antiqua iura:nōne.n.semp papa i appellatiō hꝰ an̄ sniaʒ iteriectis mādat:si ē ita reuocato i irritū ⁊c̄.s.de rescrip.significāte.⁊ duobꝰ.c.se.s.ꝺ iudi.exhibita.s.e.significātibus cū multis si.

o ¶ Nisi iudex ponit vnū casū exceptū a primo gnāli dicto aliū casuʒ posses addere qn̄.s.iudex ipe detulerat appellationi s.e.cum appellationibus.io.an.

p ¶ Deuolutū.als ihiberi n̄ poss:vt.s.e.rōana.§.si vo ⁊.§.se.

q ¶ Quicqd itellige:q p ipm iudicē attētari nō possit.hoc dico:qr qdā psūt iudices a qbus appellatū ē:sicut ē reformare possessionē appellāti cū sibi turbata fuit omittē tn̄ dʒ articulā

sup quo appellatū ē.ā.e.ti.cū teneantur. Jtē si appellās nimis plirū fminū assignauit pōt moderari.ā.e. cum sit romana.z c.cōsuluit.z in fi.

a ❡ Causa.propter quam appellatum.

b ❡ Reducendū.decre.ista logr in his que sunt attentata per iudicē:z hoc apparet ex eo:q dicit ihibeat cano nice iudici zč.si aūt ali/ quid attētaref a tertio.i. q nō fuit pars vel iudex in cā illa attētata non re uocāf p modū attētati:a iudice ad quē fuit appel latū.sz p suū ppriū iudi cem cognito de cā serua to iuris ordine.ā.e.ti.ro mana.§.i aliū.ff. de rei vē.is a quo.nō.n.piudi cat alijs res inter alios acta.ā.de re iudi. q̄zuis. qd ē vex:nisi ille tertius p attētationē illā iurisditiōnē iudicis ipediret:de offi. delē.c. j.nō ob.ā.e.bone.vbi vr attētatū a tertio reuocari p moduz attētati:ibi.n.fuit gnāliter appellatū:neqs sup possessione zč. z iō molestās nō potuit dici terti⁹:sz potius ps appellata. Alij dicūt q illud reducif i pstinū statū p interdictū vñ vi:non p modū attētati:z bm hoc nō ob.idē z p eadē iura itellige si ter tius aliqd attētat lite relatōe vl ɔsultatione pedēte.hec tñ oīa de tali tertio itelligas:q cū pte vel iudice nihil attētat illicitū nec ab eis cāz cepit hre:als secus.ā.de ɔsti.cū.M.i fi.vt lite pē. eccl'ia.ij.Si aūt aliqd attētef,a pte:aut illud de nā sua ē irreuo cabile:aut reuocabile. Si reuocabile puta pēdēte ap. vel lite inter duos sup spōsa:alius eox cū ea p vba de pñti ɔxit etiaz post inhibitionē:nō fiet reuocatio:qz ex futuro euentu patebit an valeat matrimoniū:vel nō.s.cū ppetuū ipedimentū pcessit necne:sz bñ fiet ad tps sepatio:z alia pnīa vel pena iponif.ā.ō ma.ɔct.ɔ iter ec.c.j.z vlt. Si vo reuocabile sit distinguo:an sit licitū vel illicitū. Si illicitū:vt qz ap pē.ps spoliat ptē:reuocaf p modū attētati:de ap.bone.ff.de edili.edic.ediles.§.itē sciē/ dū. Et fit talis reuocatio z restitutio ex solo iudicis officio:vt lit.pen.c.j.z p totū.tenef tñ duo pbare q inouatū fuerit z q lit.pē.vel ap.vt li.pē.p totum. Si vo aliqd attētef:qd als eēt licitū:vt siquis facit q de iure cōmuni sibi ɔpetūt: vt qz app. pē.collegiū eligit:vel his silia:si exiudicialis fuit appellatio ta lia attētata nō reuocanf p modū attētati sz pēdēt ex euētu fu turo.ā.de elec.cū iter.z c.cōsiderauim⁹.C.de rei vēdi.si fun/ dū. Si aūt i iudicio fuerat iterposita:hic fuerūt opiones no. de i ite.resti.c.ij.de iurepa.ex lris. Dic tñ bm gar.qlij.vel ap. pē.qs vtif possessione eo mō quo añ:nil inouās illicitum vel dolosum in preiudicium partis:non habet locum reuocatio p modū attentati:cū nil inouari videaf.viij.q.iiij.nōne. imo circa ipm fieret inouatio qd phibitū ē vl i pdictis iurib⁹. Si aūt dicit aduersarius aliqd imutatū illicite.pbet hoc.ā.e. bo ne.de iurepa.ex lris.als pēdef ex futuro euētu:de resti.i ite.c. ij.nisi phibitio iudicis ex cā iterposita aliū iducat.ā.de pben. iter cetera.ā.de ōspō.i pu.ad dissoluēdū.ff.neqd in loco pu.l. vl.vñ vnū scias.q si ps appellās aliqd illicitū attētat: eo ipo idignā se fec appellatōis bñficio:z pcedit iudex a quo appel latū ē pinde ac si ñ fuisset appellatū ā.e.an sit:bz casū ino. Sz redeūdo ad tex.qro si iudex appellatōis stati; reuocat attēta ta:postea pnūciet male appellatum:nūqd illa reuocata resu mūt vigorē ipo iure. Rñdeo ñ:qz illa reuocatio ltime fcā ē ad tuitionē appellatōis:cū pcessus in ipi⁹ appellatōis ɔtēptu fa ct⁹ fuerit:z iō tāqz ltime facta:firma z stabilis pseueret.C. de

post ihibitionē h⁹i fuerit innouatum: est lz causa[a] eadem non sit vera per eundem appellationis iudicem ante oīa in statum pristinum reducendum[b]. Idem.

Concertationi[c] antique finē iponē pñti ɔstōe volētes: statuim⁹ vt ab electiōib⁹ postulatōib⁹ puisiōib⁹ z quibuslibz exiudicialib⁹[d] actib⁹ i qb⁹ pōt appellatō iterponi qs qs ex eis grauatū[e] se reputās p appellatiōis bñficiū grauamē illatū desiderauerit reuocari: ifra .x. dies postq̄ sciuerit[f]: si velit appellet. ❡ Ps⁹ decēdiū vo eidē adit⁹ nō pateat appellādi: sz si p ɔditiōez debitā[s] vl alia iurl remedia petie

adul.gracchus. Jtē illa reuocatio fuit q̄si lite locuto/ ria:z sic cū ab ea nō fuerit appellatū trāsiuit,i rē iudi catā.ā.de elec.cū dilecti.de re iudi.q ad ɔsultationē Cū igif talis reuocatio nō pēdeat ex euētu ap.sz sola depēdētia appellatōis ad reuocationē sufficiat:vt hic z.ā.ō iureiu. ve/ nientes.gcqd de appellatōe ɔtin/ gat fcz ipa pēdē te:fuit ltime reuo catū. pnunciata igif ap. illegitia de nouo itex pro cedetur: ō accu. qualiter z qñ.j.

c ❡ Concertatio ni.q appel/ lat ex iudiciū: in fra .x. dies ex q̄ sciuit grauamen appellare dz: po stea p remediū iurl cōis audief:sz ñ p appellatōis re/ mediū. Emanauit hec decre.ad declarationē ei⁹ qd no.io.ij.q.vj.biduū.z ho.de ap.ve debit⁹.z ino.ā. eo. bone Dominus io.and.

d ❡ Extraiudicialib⁹.siue fiāt a iudice siue a puato

e ❡ Grauatū. Nō q dec.ista locū hz i ap. iter (ā.e.c.i. posita a gūaie iā illato:sec⁹ si ab iferēdo:cū ex pbabi li cā timef z iterponif appellatio.vñ aduerte q ifra.x. dies appellādū sit a grauaie ex iudiciū allegaf talis rō:si appellari possit.xj.die.eadē rōe z centesimo qd eēt absurdū. Preterea siqs velit dicere decurionē le gitima nō creatū:nō audif nisi ifra legitimū tps ɔdi cat.ff.de decu.iperatores.§.fi.z.j.id tps ifra qd appel lādū ē:ar.C.e.q ad ciuilia.z l.noiatōes.ij.q.vj.§.dif/ finitiua.v.noiatōes q.n.tps i sentētijs attēdif attēdi dz z i his i qb⁹ nō pferf snia.ff.qñ ap.sit.l.j.§.z i sen tētijs.z.ij.q.vj.biduū. Dicebat aūt ho.i dec.vt debit⁹ ad fi.de ap.q i electōib⁹ añ z p⁹:ēt post.x. dies posit appellari:sz h mō:qz si ex ltima cā iterpōif appellatio ne fiat electio:valet:z cā pbata irritabif electio postea subsecuta.ā.de ele.ɔsiderauim⁹.z.ā.e.ɔstitutj.ij. als nō reuocabif:vt.ā.diri.c.pri.post electionē z añ ɔfir mationē appellaf ēt p⁹.x.dies ne fiat ɔfirmatio. z sic posset itelligi qd no.ino.i decre.bone.q exiudiciū ap pellaf p⁹.x.dies cū.n.exiudicialis appellatio ñ sit alid q̄z ad cāz puocatio.ā.e.cū sit.sic lesus qñcūqz pōt le/ dētē ad iudiciū vocari facere.sic euz pōt puocare ad cām ex iudiciū appellādo:ñ.n.trāsit grauamē i rē iu dicatā:sic snia:vt ā.e.romana.§.si vo. Jn iudicialib⁹ aūt actib⁹ vel q̄si necesse ē ifra.x.dies appellari:z sic itelligūf leges pus iducte.loquūf.n.i electionib⁹: in qb⁹ decretū decurionū qd ē q̄si iudiciale:vel psidis iterponif:ad hoc.ff.qñ ap.sit.l.j. Sz decretū canonico rū eligētiū nō ē iudiciale vl q̄si:imo olo exiudiciale. Expeditū q̄ sit p hāc dec.q a grauaie exiudiciū illato necē ē ifra.x.dies appellari:z sic itelligaf.ā.de ele.c. j.z.c.vt circa.z.c.cupiētes.als appellatio ñ deuoluēt ā.e.rōma.§.si vo. Juris aūt alia remedia pp hoc nō

f ❡ Sciuerit.ē.n.tps vtile a pncipio(tollūf vt segf. lz ɔtinuū i pgressu z ō h plene no.ij.q.vj. anterior.z fit ō momēto ad momētū ɔputatio:vt ibi . z itelligo sciuerit ñ solū actū illū fcm:sz p illū se grauatū. Quid eni si sciui te electū: z p⁹.x.dies sciui q p⁹ mihi ō illo

rit reuocari grauamen:ei dũ modo medio tp̃e his non affẽ ferit[a] lapsus decendij non ob sistat[b]. Idem.

Appellatõ[c] quã i scripti[d] iudici[e] a quo appellare volebas: tẽ porrexisse ,ppõis[f] ñ põt:ex eo q̃ corã ip̃o lecta[g] non fuerit rationabiliter impugnari. Idem.

Si a iudice[h] a q̃ pp grauamẽ[i] qd̃ tibi ,ppõis illatũ appellas:ad docẽdũ te fore grauatũ ⁊ ad audiẽdã ṙuocationẽ eiusdẽ grauamis si ꝯ ip̃o docueri[k]:tibi ṫmin⁹ ꝓfigatur nec corã eo cũ ip̃e p se[k] id videre hẽat hoc docẽ nec etiã tã q̃ corã iudice.cũ p appellationẽ sit suspẽsa ipi⁹ iurisditio ꝯparere teneris[l] nisi ad hoc soluz:vt reuocationẽ ip̃az audias si eam duxerit faciendã alˢ si ꝯparueris:⁊ ip̃e i ṫmino grauamẽ reuocauerit cũ effectu[m] poterit ex tunc libere in cã ,pcedẽ:ac si appellatio iterposita non fuisset[n]. Idem.

Collatiõe[o] bñficij quã cõiter p ep̃m ⁊ caplm i tuũ ꝓiudiciũ[p] factã eẽ ,ppõis nõ ad ip̃m ep̃z:sii eavt plat⁹[q]

bñficio papa ,puideret:adhuc ĩfra.x.dies a die scie ,puocabo:q2 mõ scio me grauatũ.⁊ h̃ sonat hec lr̃a.

g ¶ Debitã.vt si corã supiore excipiat̃ l' cessatio petat̃

a ¶ Asseẽerit.sciẽter:pp ea q̃.s̃.dixi nil.n.(vel bis si.tã ꝯ2riũ ꝯsensui sic error.ff.de iurisdi.om.iu.si p errorẽ ⁊ ĩtellige assẽbit ẽi tacite.ꝺ of.dele.q̃iũ.ꝺ his q̃ si.a ma.par.c.ex ore cũ suis concor.

b ¶ Obsistat.opti me ꝯcordat.s̃.e.li.ꝺ re i ite.c.ij.

c Appellatis A h̃ no.guil.i spe.e.ti.§.q̃lr aũt in ꝓnci.

d ¶ In scri ptĩ.sic enĩ ẽ appellãduz añ sniaz.⁊ a snia ex interuallo: qd̃ dicvt no.s̃ e.t.c.j.

e ¶ Iudici. No. appellãdũ coraz iudice:ꝺ h̃ p ioã.ij.q.vj.biduũ.⁊ p ber.s̃.e.suggestũ Indistĩcte teneat̃ cũ i iudicijs vel ex̃ a iudicẽ appellat̃ corã iudice appellãdũ.s̃.e.li.cordi.s̃.e.vt ꝺbii⁹.ibi corã eodẽ iudice ⁊c̃.⁊ hoc si põt ipsi⁹ hr̃i copia:⁊ i publico nõ i hortis vel villa suburbana.ij.q.vj.biduũ.vel ni si iustus met⁹ appellãtez excuset.s̃.e.ti.c.vl.Si ṽo sũt plures iudices:dic vt in cle.e.ti.si a iudicib⁹.io.an.

f ¶ Ppopois.⁊ ,pbas.s̃.de ꝯces.p.cũ sup q̃õe.vt ergo dixi.s̃.e.c.j.ñ ẽ necesse q̃ scriptura ap.sit auctẽtica dũmõ possit ,pbari.tutũ ẽ tñ q̃ p notariũ ꝺ h̃ fiat scriptura publica:q2 q̃d ꝯtinet̃ i charta difficile ẽ ,pbare.

g ¶ Lecta.videbat̃ ꝯ ar.ei⁹ qd̃ dĩ.s̃.ti.,pri.c.vl.i fi.cũ suis ꝯcor.sic.n.reqrit̃ q̃ snĩa legat̃ p iudicẽ:nec sufficit q̃ i scriptĩ edat̃ vt ibi:sic ẽt vĩ ñ suffi cẽ:q̃ appellatio i scriptĩ edat̃:nisi ẽt legat̃:ƺ ñ tãta solẽnitas̃ reqrit̃ i appellãdo q̃ƺta i diffiniẽdo:alˢ seq̃ret̃ q̃ die feriato ñ posset appellari:sic nec diffinitiua ,pferri:⁊ q̃ appellãs hr̃et sedere ⁊ ñ stare:⁊ hec s̃t falsa:cũ g̃ dec.vt ꝺbi ius ⁊ dec.cordi.hoc solũ reqrãt q̃ assignet̃ vel exponat̃ cã ,pbabil' vel i scriptĩ:assignare aũt fit ṽbis nutu testõ vel codicillis.ff.de ṽ.si.assi gnare.ff.ꝺ assi.liber.l.j.§.assignare.ergo ⁊ i scriptĩ assignãdo:⁊ porrigendo.iudici satisfactũ ẽ iuri:⁊ facit.ad hoc.s̃.ꝺ of.or.si canonici.sicut.n.ibi suff'cit cãz cessatõis scribere:⁊ scripturã assignare ei ꝯ quẽ cessat̃:sic ⁊ h̃ i appellatiõe:sic ⁊ olĩ dabat.marit⁹ vxori sue libellũ repudij qd̃ sufficiebat:lz nõ legeret:de q̃ dĩ i ,pemio dec.,pbabat̃ hoc ẽt ij.q vj.siqs libellos appellatorios igesserit ⁊.l.biduũ ṽ.siqs ipi⁹ ib :vt ei libellos daret.Et qd̃ hic ꝺ appellatiõib⁹ dĩ ⁊ de exceptõib⁹ itelligo:vt sufficiat illas dari i scriptĩ:lz nõ legãt:ad hoc.s̃.ꝺ ,pba.q̃m ꝯ.io.an.

h S Si a iudice.emanauit ad declarationẽ eoꝝ que no.ber.⁊ moderni.s̃.e.cũ cessante.Et dic iudice ordinario vel delegato:⁊ ide si eẽt arbiter iuris a q̃ põt appellari.s̃.e.li.de offi.dele.ab arbitris.

¶ Grauamẽ.secus eni si a snĩa diffinitiua quam iuder reuocare nõ põt:funct⁹ ẽ enim officio suo semel iudicando siue bñ siue male.ff.de re iudi.iudex.s̃.de of.dele.i liter is ⁊.c.venerabilis.intellige igitur grauamen siue p interlocutoriã siue preter interlocutoriam inferatur.

k ¶ Per se.debet eni eẽ de facto suo certus.s̃.ꝺ rescrip.ab excõicato.C.de rescin.ven.q̃sq̃s veritas n.cãe appellationis ,pbãda ẽ coram iudice ap.vt.s̃.e.rõana ⁊ cũ appellationibus ergo nõ corã iudice a quo appellat̃:saluo eo qd̃ dĩ.s̃.e.ti.interposita.

l ¶ Teneris.q̃ si ꝯpeat ⁊ corã iudice ipso a quo appellauit de grauamie doceat: nũq̃d ab ap.vĩ recessisse:vĩ ꝓmo q̃ sic per decre.s̃.de of.deleg.gratũ.s̃.j ꝺ testi.cũ venisset.in q̃bus dĩ:q̃ si appellans post appellationez ,pbationes inducit corã illo a quo appellauerat appellationi renunciat Itẽ hec littera dicit: q̃ p ap.suspẽsa sit iurisditio iudicis:si ergo aliq̃d facit coram ipso vt coram iudice:allegat contraria:⁊ sic non auditur:ad hoc.s̃.eo.sollicitudinem cuz suis concor.Contra.s̃.e.interposita.vbi dicitur.q̃ appellans potest probare si vult veritatem cause coram iudice a quo appellat.Sed respõderi:potest decre.illam locum habere ante appellationem.Satis credo q̃ cum per actum istum semper intendat ad iudicis iurisditionez declinandam q̃ per hoc appellationi non renũciat.⁊ h̃ sonat littera:que dicit h̃ non teneris:non dixit nec potes:⁊ sic etiã soluit̃ quod dicitur de allegante contraria cum ista non sint contraria que ad vnum finem tendunt: ⁊ facit quod dixi.j.de re.iur.nullus pluribus.ad decr.gratum.⁊ cuz venisset.respondetur q̃ ille ,pbationes fiebant super principali negocio:⁊ ideo bñ renũciabat appellationi:q2 ꝯ2rius sibi sed hic secus.faciat ,p hac parte q̃ iste ,puocatus ẽ:ad hoc.ff.de conditione furti.⁊ ideo in prin.s̃.de excep.cum inter priorem.⁊ accedãt que no.iij q.iij.offeratur.s̃.de re iudi.iter monasteriũ.⁊ vtilius videtur negocia talia expediri compẽdio.q̃ƺ per exactam subtilitatem longo prorogari dispendio.s̃.ti.prori.abbate sane.in si.preterea legitime tenetur comparere ob id quod sequitur:⁊ tamen comparendo non renunciat appellationi.

m ¶ Effectu.effectualiter.n.intelligenda sunt verba:vt s̃.de cler.non resi.relatum cum suis concor.Hinc.n.est:q̃ non sufficit dicere se paratum reuocare.nisi ⁊ reuocet.ad hoc.s̃.ꝺ eo qui mit.in pos.causa rei ser.c.j.ad hoc.s̃.ti.prori.ad aplice.ṽ.eratq̃ƺ parata.Item si grauamen fuit ṽbale reuocatio sufficit verbalis:si reale non sufficit verbalis.nisi re etiam reuocetur.ioan.an.

n ¶ Nõ fuisset.q2 cessante grauamie cessare debet appellatio vt.s̃.cũ cessante.Dominus io.and.

o A Collatione:hoc no.hosti.de exces ꝓla.c.j.

p ¶ Preiudicium.alˢ appellare non licet.ij.q.vj.nõ solent.s̃.de elec.cum inter.R.ff.de appel.l.j.

q ¶ Prelat⁹ qd̃ ꝓsumit̃ nisi aliud appeat.Et si q̃rat̃ quõ cõstabit:an sit ibi vt plat⁹ an sit ibi vt canonic⁹:Recitari solet.s̃.

de ꝯcess.pben.postulastis.si ē in pmo loco ⁊ ei pmo scribit tūc apparet eū eē vt epm vel caput.sȝ qñ sedet ⁊ subscribit post archidiaconū vel aliū qui ibidē,psit caplo:tūc pȝ ipm ibi eē vt canonicū.ad hoc.xvij.di.c.vl.de ma.⁊ obe.statuimus.

a ☙ Supriorē papā vel primū.s̄.e.ti.dilecti.vl.

b ☙ Canonic⁹.s̄.de ꝯcess.pben.postulastis.j.de pben.cū in ecclesia.ne sede va.c.j.cū similibus.

e ☙ Potuisti.si.xxvij.dis.multis vbi de archiepo appellat ad synoduȝ cui tñ pest archieps: ad ideȝ ff.qñ app sit l.j.§.solent.vbi de ordinario ⁊ psidē appellat ad psidem.⁊ q dicit potuisti intelligo et debuisti nisi appellaret ad papā cū gradatim sit appellandū.s̄.eo.dilecti.puto tñ q si appellans h petit ipse eps habeat cāȝ delegare cū satȝ sit suspectus ne delit venire ꝯtra factū suū:lȝ id fecerit vt alius ad instar ei⁹ qd dicim⁹.de iudice.a quo fuit appellatū qui efficitur iurisditionis eius ad quem fuerit appellatū: de hoc.ij.q.vij.§.tria v̄.item si contra partē.s̄.de elec.querelam.in.j.glo.⁊.C.i de appel.eos.in pn.

nes a qualibet interlocutoria ⁊ quolibet grauamine pōt appellari.⁊ iō qntūcūqȝ a diffinitiua appellet:firma manet iterlocutoria q̄ ifra.x.dies ñ fuit appellatū.

l ☙ Appellari.infra.x.dies a die sententie:vel exq̄ sciuit.s̄.eo.concertationi.

...ite rfuit:sȝ ad suplorē[a] te opor tuit appellare:alſ si vt canonicus[b] interfuisset in ea potuisti[c] appellare licite ad eūdē. Idē

Licet[d] interlocutoria per quā pacti[e] vl prescriptionis aut alia pncipali negocio preiudicans[f] vel iudiciuȝ nullū reddens[g] exceptio est repulsa non fuerit[h] appellatū[i]:si tñ a diffinitiua q̄ postmodū etiā vltra[k] decēdiū[l] promulgatur: appellari contingat: potest in appellationis causa ipsum grauamen per interlocutoriam eandem illatum licite per appellationis iudicem emendari[m]. ☙ Ubi vo interlocutoria sup eo pferf q nō parat[n] piudiciū negocio pncipali: vel[o] iuditiuȝ nulluȝ reddit:nisi fuerit appellatum[p] ab ipsa per appellationem a diffinitiua: postea interiectaȝ[q] grauamen illatum nequaq̄ poterit reuocari[r]. Bonifacius octauus.

Explicit.ij. Incipit.iij De vita ⁊ honestate clericorum.

Clerici[s] qui clericalis ordinis dignitati[t] nō modicum de-

m ☙ Emēdari.sicut eni cōclusio facta in pncipali non parat piudiciū quo min⁹ noua iura possint in ap.cā pduci.s̄.de testi.fraternitatj.⁊ de fi.instru.inter dilectos.C.de tē.ap.p hāc.ita nec iterlocutoria piudiciū parat quo minus vetera iura repeti possint vt hic.alſ n.gd pdesset sup diffinitiua appellasse

n ☙ Nō parat.sic est videre in dilatorijs vel in condēnationib⁹ expensaȝ sup eo q in exceptione succubuit vel pp aliā causam similem.

d ☙ Licet.p appellationē iterpositā a diffinitiua reuocari pōt interlocutoria pncipali negocio piudicans:alſ nō.⁊ determinat h altercatio inno.⁊ ho.nō.p eos.s̄.de re iudi.q ad cōsultationē.⁊.s̄.qd me.cā.c.vl.⁊ inno.opi.approbatur.

e ☙ Pacti.de ppetuo nō petēdo vel similis.

f ☙ Preiudicās.qd in pemptorijs regulariter ē v dere.

g ☙ Reddēs.sic exceptio falsi.ff.de iudi.lȝ.s̄.d excep.cū venerabilis.s̄.de pcu.in nra.vel exceptio ꝯ rescriptū.qd ab excōicato fuerit impetratū.s̄.e.li.de rescrip.c.j.cū si.

h ☙ Nō fuerit.sec⁹ si a repulsiōe fuisset appellatū: scōd ⁊ succubuit appellās:qd dic vt in cle.e.ti.cū a repulsione.

i ☙ Appellatū.⁊ sic videat trāsisse in rē iudicatā.s̄.de elec.cū dilecti.infi.de testi.significauerūt.cū si.

k ☙ Ultra decēdiū h dicit vt maior sit dubitatio.dicebāt en gdā q si ñ fluxerat decēdiū cū appellauit a die iterlocutorie:tūc reuocari poẗat iterlocutoria ⁊ repeti exceptio p ipaȝ repro:bata q̄si itelligat sup diffinitiua ⁊ iterlocutoria appellatū.Etopugnabat hec opi.tali mō:certū ē q alr appellat ab iterlocutoria q̄ȝ a diffinitiua.⁊ ēt a diffinitiua ꝯtinēte plēs articulos:in vno pōt appellari.in alio nō.d testa.rainald⁹ cū si.⁊ ob h dicebāt scdi q exq̄ appellatū erat a diffinitiua:idistincte oēs exceptiōes admissas ⁊ nō admissas siue fuerit iterlocutū siue nōe siue.x.dies fluxerint sine nō:repetere licebit.s̄ vī h satis expssū.ff.de ap.l.j.§.j:⁊ vl.⁊.l.ij:⁊.iij.⁊.ff.qñ ap.sit.l.j.ex quo eni admittit ad dicēdū sup pncipali qd ē mai⁹.igitur ꝯ iterlocutoriā qd min⁹ ē.vit.ꝯ.n.sp ē iuuāda.Preterea iudex ap.succedit in locū pncipal̄s.l.cū ap.ff.iu.sol.lȝ iterlocutoria nō trāsit in rē iudicatā q̄ ad iudicē pncipalis cāe ḡ nec q̄ ad iudicē appellatiōis qn dare possit licentiā exceptionē repetēdi.Inno vero tenebat opi hic approbatā.ho.dicebat q cū sm leges regulariter añ sniam nō appellet:oīa grauamina illata in cā hñt releuari p appellationē interpositā a diffinitiua.Sed sm cano

o ☙ Uel.repete super eo qd non.

p ☙ Appellatū ab ipsa.Quid si lata tali interlocutoria iudex statim vult pcedere in cā:petit ps ꝯtra quā lata ē interlocutoria ñ pcedi infra.x.dies vt deliberet an ab ipsa interlocutoria appellare velit:nec ne.queritur an sit audienda.Et videt q sic.q: beneficiū iuris ⁊c.xxviij.di.de his.j.de reg.iur.indultū cū suis cōcor.ad hoc optime facit.ij.q.vj.anterioꝝ.vbi dicitur q x.dies dantur ad appellandū vt liceat infra ipsuȝ spatiū plenissime deliberare:an appellandū ei sit vel quiescendū.sed iste litigando ⁊ pcedendo super pncipali sic plenissime deliberare nō pōt.So.dico q nō est audienda. hoc nō.guil.in spe.ti.de ap.§.restat videre.in fi.⁊ ē eius ratio.q: quo ad iudicē non trāsit in rē iudicatā snia ⁊ iō cū possit eā reuocare:si omittat pcessū ⁊ in hoc dicit in puata sua examinatiōe oēs rectores boñ.ꝯcordasse.⁊ vide euidentem rōnē.si ꝯriū diceres nunq̄ȝ eēt litiū finis.in q̄libet.n.iterlocutoria termini assignatiōe vel iudicis actu diceret ps gescatis p.x.dies vt deliberē an velim appellare:qd esset absurdū.

q ☙ Interiectā.intelligo etiam si infra decē annos a die ipsius interlocutorie a diffinitiua fuerit appellatū ppter rōnes quas dixi.s̄.in glo.hoc dicit in pn.

r ☙ Reuocari.iudex ergo in quē ex appellatiōis ṽtute pncipale negociū transit:de his que pncipale nō ipediūt intromittere se non debet.

s Clerici.clericus ioculator anno:vel tertio monitus nō desistēs ipso iure pdit puilegiū clericale.Et emanauit ad declarationē ⁊ iprobationē eorū que de quadā eq̄tate dicebat ho.s̄.de sen.ex cō.per pendimus.in sū.e.ti.§.quis possit.v̄.gd.⁊ dicebat bonū esse si papa hoc determinaret ⁊ ipsa limitaret.

t ☙ Dignitati.nō.q clericat⁹ ē dignitas.ad idē.iiij.di.deniqȝ.vbi de hoc.⁊ de cle.non resi.c.iij.si ḡ detrahūt

dignitati merito ꝓuilegiuȝ ꝑdere debēt: qḋ nō perso ne ꝫ dignitati ꝯfert: vt.s̄.ḋ fo.ꝯpe.ſi diligēti.ꝛ ḋ ſen. ex.ꝯtingit.

a ¶ Ioculatores.q̄ſi ioci latores in publicū.s̄.e.ti.cuȝ decorē faciūt.n.ſpectaculū ꝓpꝛij corporis: ad hoc.ff. his q no.īfa.l.ij. §.ſi.in occulto vī vel īfirmitaȝ vel alterius honeſte rei cā aliqd ioci facere nō repro bat: ꝛ facit quod no.io.de cithari ſtis ꝛ his qui va rijs vtunt̄ inſtru mētis.lxxxvj.di. donare in.j. glo.

b ¶ Goliardos. vulgare gallico rū.io an.

c ¶ Bufōes.vul gar̄ tuſcoꝝ.io.an.

d ¶ Annū ad h̄ j.de here.cum cō tūacia.s̄.de regu. ſtatuim⁹.i auc̄.ḋ ſanc.epiſ.§.inter dicim⁹.colla.ix. ꝛ hoc ē ius nouū cū al's niſi moni tione trina ꝑmiſſa fuerint incorrigibiles inuenti: nō ꝑdant ꝓuilegiū clericale: vt.s̄.de ſen.ex.in audientia ꝛ.c.contingit.ij.

e ¶ Ignominioſaȝ.ff.ḋ his q no.īfa.l.ij.§.ignominio ſe.ꝛ.§.ſi.cū ergo talibus ignominioſis artibus clerici in endere nō debeāt ꝛ minus iocularib⁹ ꝛ hiſtrioni bus.s̄.e.clerici.j.rñ.multominus ea exercere debent ad h.xliij.di.nō lȝ.vbi dr̄ ꝙ nō licet clerico tabernā ingredi multomin⁹ tenere: vilitas ergo vite tales nō patit̄ ꝓuilegio gaudere.C.de adul.q̄ adulteriū.in ſi.s̄. ḋ apoſta.c.j.xlvj.di.clericū ſcurileȝ.ne cle.vl̄ mo.c.ij.

f ¶ Breuiori.nota infra annū dici breue tpˢ poſt an nū longū vl̄ vetus ad hoc.xxxv.q.viij.c.j.vbi de hoc.ꝛ s̄.de verbo.ſig.quid ꝑ nouale.

g ¶ Moniti.hoc de veteri iure.Sed ꝑ quē monebū tur? Dic ꝙ per ſuū ꝓlatum vel iudicē: vt.s̄.de ſenten. excōmu.in audientia.ibi ſi ꝓlatis ſuis ꝛc̄.ꝛ.c.contin git.ij.ibi: ſi a te tertio.

h ¶ Careant.repete ipſo iure.

i ¶ Omni.hoc dicit qꝛ multiplex ē clericoꝝ ꝓuilegiū qḋ dic vt dixi.s̄.de big.altercationis.vbi ē idē ꝟbuȝ

k Lerici.Si clericus ꝯiugatꝰ ferat habitū ꝛ tō ſurā clericali ꝓuilegio gaudet.al's non: ꝛ fuit tracta de ſi.cuiuſdā exua.q̄ icipiebat ad quo rūdā.Et emanauit ad declarationē eoꝝ que no.xxiij.di.clerici.in.j.gl.ꝛ eo.ti.io.an.

l ¶ Vnicis.qꝛ ſi bigami eſſent oī ꝓuilegio clericali ex uti eēnt: nec pñt.ēt portare tōſurā.s̄.e.lib.de big.alter cationis.

m ¶ Virginib⁹.ſecus ſi cū corruptis vel viduis ꝯxiſ ſent: ꝛ eas cognouiſſent.vt.xxxiij.di.valētino ꝛ rō eſt q̄re ꝟginitas i mulierib⁹ reqrat̄ quo ad hoc potius q̄ȝ i viro: quere de bigamis debitū in glo.penultima.

trahentes ſe ioculatores[a] ſeu goliardos[b] faciūt: aut bufo nes[c]: ſi ꝑ ānū[d] artē illā ignomi nioſā[e] exercuerunt ipſo iure: ſi autem tempore breuiori[f] ꝛ ter tio moniti[g] nō reſipuerit: care ant[h] omni[i] ꝓuilegio clericali.

Bonifacius octauus.

De clericis coniugatis

Lerici[k] q cū vnic[l] ꝛ ꝟginibus[m] ꝯtraxe runt[n] ſi tonſuram ꝛ veſtes[o] deferāt clericales ꝓui legiū retineāt canonis[p] ab In noc.papa ſecundo predeceſſo re noſtro editi in fauoreȝ toti us ordinis clericalis[q]. ¶ Et cū iuxta pariſienſe conciliuȝ[r] nullus clericus diſtringi aut ꝯdēnari debeat a iudice ſecu lari: ꝓñti declaramus[s] edicto huiuſmodi clericos coniuga tos[t] ꝓ cōmiſſis ab eis exceſſi bus vel delictis trahi non poſ ſe criminalit̄ aut ciuiliter ad iudiciuȝ ſeculare: nec ab ipſis ſecularibus iudicibuſ eos de bere ꝑſonaliter vel etiā pecu nialiter: ne ꝑ vnā viā cōcedat̄ eiſdē iudicibus: qḋ per aliam denegatur[v]: vllatenus condē nari. ¶ In ceteris[x] aūt vel ni ſi vt ꝑmittit̄ tōſurā vl̄ veſteſ ḋ ferāt clericaleſ etiā i ꝑmiſſis[y] eos gaudere nolumus priuile gio clericali[z]. Bonifaci⁹ viij.

n ¶ Cōtraxerunt.Nota ꝓ opi.hugo.ꝛ ho.ꝙ mulier debet eſſe deſpōſata i ꝟginitate: vnde ſi ꝑmo defloꝛauit qs mulierem: ꝛ poſtea cū illa ꝯtraxit: nō vr̄ ꝙ ꝓmoueri poſſit: ad hoc.xxx.q. v.qualis.vbi ḋ hoc: ꝛ.xxxij.di.nemo.Pretea ca nis ꝯmixtio ꝯformitatē deſignat humane diuineq̄ȝ nature q̄ per incarnati onis myſteriū fuit i vte ro ꝟginali ꝯtracta: opor tet ergo ꝙ ꝯſumatio que illud deſignat fuerit fcā i vt̄o ꝟginali ꝙ ſi añ illā corrupit: eēñ pōt ꝛ bñ fa cit ad h.xxiij.di.maritū Sȝ ꝯtriū credo ſm̄ tan. ꝛ gof.q h̄ no.in ſū.hui⁹ ti.ḋ big.§.itē qd ſi qs.lȝ ber.ꝯtriū no.de cle.ꝯiu. ſane ꝛ bar.brix.in q̄one dñicali: q̄ icipit qſ cogno uit ꝟginē.ꝛ ber.s̄.de bi ga.debitū.i gl.vl.tuȝ qꝛ ñ diuiſit carnē ſuā i plu res: vt ibi tū qꝛ ſequens mr̄imoniū fingit̄ ꝓceſſiſ ſe: vt.s̄.q ſi.ſint le.tanta

o ¶ Veſtes.xxj.q.iiij.oīs iactātia.ꝛ ꝑ totā q̄onem ꝛ.s̄.ḋ vi.ꝛ ho.cle.clerici.

p ¶ Canonis.xvij.q.iiij. ſiquis ſuadente.

q ¶ Clericalis.huic er go fauori clericus renūciare nō pot: de ſen.ex.ꝯtingit.j.de fo. ꝯpe.ſi diligēti.Sȝ nūqd talis clericus ſi hēbat reſcriptuȝ ad vacaturā anq̄ȝ ꝯheret: mortua tali vxore ſi poſtea vacat illa ꝓ hēda pōt illā petē.Terminauit bar.brix.i ꝑn.q̄onū ſuaꝝ q̄oe q̄ icipit qdā impetrauit ꝙ nō: qꝛ ꝯhendo mr̄imoniū renūcia uit ꝑ ipſ faciū ꝛ aiuȝ depoſuit: ꝛ hoc ē verū: nā tūc ēt ꝑdidiſſet ius in re multo fortius ergo ad rē ꝟȝ ea q no.s̄.e.c.j.ad hoc j.de conceſ.preben.c.v.Item ꝯtrahendo voluit perpetuo ad herere vxori.xxxij.q.ij.ſolet.s̄.de ꝯdi.ap.c.vl.ꝛ eligendo alte rū de contrarijs alteri renunciauit.s̄.eo.li.de poſtu.c.vno.de elec.vt quis duas ad hoc.j.e.c.vbi dicit in ceteris ꝛc̄.

r ¶ Concilium.s̄.de fo.compe.c.ij.quod habetur pro palea. xj.q.j.c.ij.

ſ ¶ Declaramus.ex hoc ꝛ ſuperioribus no.approbatam opi nionem Io.no.xxiij.di.clerici.ꝛ reprobatam opinionem bar. brix.ibi no.qui dicebat ꝙ clericus coniugatus in nullo pote rat priuilegio gaudere: quantunq̄ȝ in habitu ꝛ tonſura ince deret quomodo ergo reſpondebitur ad decre.s̄.eo.ioannes triplex eſt ſolutio.prima eſt ꝙ ex ſola delatione tonſure ſine habitu non retinet priuilegium.vel ibi cum vidua vel corru pta contraxerat vel aliam vxorem habuerat: vel quia hoc eſt diuinare.dic tertio ꝛ verius ꝙ de alio priuilegio loquitur: ꝛ ſic concordat vt.j.eo.§.in ceteris autem.

t ¶ Coniugatos.deferentes tonſuram vel habitum vt.j.di citur.

u ¶ Denegatur.j.de re.iur.cum quid vna.cum ſuis concor. ibi vide de hoc.Ioan.an.

x ¶ Ceteris.ut in priuilegio quod habent ne vexentur exacti onibus vel collectis.C.de epiſcopis ꝛ cleri.l.ij.s̄.de ꝟl.ꝛ ho ne.cleri.c.vlti.Io.an.

y ¶ Premiſſis.priuilegio ſcilicet canonis Inno.ꝛ priuilegio concilij pariſienſis.

z ¶ Clericali.ꝛ ſic intelligatur decre.s̄.eo.ioannes.

De clericis nō residentibus ī ecclesia vel pbēnda.

Consuetudinē3[a] que in quibusdā partibus inoleuit: qua canonici ⁊ alij beneficiati seu clerici cathedralium ⁊ aliaꝝ collegiatarum elesiarū distributiones[b] quottidianas que alīs manualia[c] beneficia seu victualia[d] nuncupātur ⁊ tm̄ residentibus tribuūt qualitercūq3 in ciuitatib⁹ seu alijs locis in quib⁹ ipse cōsistūt ecclesie: sint presētes[e]: l3 diuinis officijs non intersint: ex integro participant ac si continue ipsis ecclesijs i eisdem officijs deseruirent penitus improbātes[f] statuimus vt distributiones ipse quotidiane i quibuscunq3 rebus consistant canonicis ac alijs beneficiatis ⁊ clericis ecclesiarum ipsaꝝ[g]: qui eisdem officijs i ipsis ecclesijs affuerint[h]: tribuantur iuxta ecclesie cuiuslibet ordinationem[i] rationabilem iam factā seu etiam faciendam. ¶ Qui vero aliter de distribucionibus ipsis quicq̄ receperit: exceptis illis quos infirmitas[k] seu iuxta et ratiōabilis corporalis necessitas aut euisdē ecclesie vtilitas[l] excusaret: rerū sic repceptaꝝ dominiū nō acq̄rat: nec faciat eas suas[m] immo ad omniū restitutionē: q̄ ↄtra huiusmōi nostrā ↄstitutionē3 receperit[n]: teneatur. ¶ De distributionibus etiam pro defunctorum anniuersarijs largiendis ide3[o] decernimus obseruandum.

Cle. quartus.

De prebendis ⁊ dignitatib⁹

Usceptis[p] regiminis nos cura sollicitat: vt vtilitatibus subiectoru3 in illis pcipue p quas

Consuetudinē. distributiones quotidiane solum presentibus q̄ itersunt diuinis dari dbēt ↄsuetudine nō obstāte. Et q̄ alr̄ illas receperit nō faciūt illas suas: ⁊ idē de distriburionibus q̄ danī p anniuersarijs defūctoꝝ ⁊ reprobat huius decre. dictū in fi. q̄ decre. ē. de pben. l3. ↄ hāc nr̃az ↄstōe3 ⁊c̄. Sed q̄ ante hāc ↄstōnem recepit: ↄ hāc ↄstōne3 nō recepit q2 pena legis ex tpe legis xxxij. q. iiij. dixit sara. ptere a l3 statutū eēt has distributiones solū his qui diuinis itersūt officijs dari nō tm̄ erat expresse statutū ↄsuetudinē ↄriar nō valere. Ite3 nec pena addita qd̄ facit ↄstō hec S3 qd̄ dices de ecclijs que nō habēt aliquo modo distinctas pbendas: s3 tm̄ singulis dieb⁹ dantur cuilib3 pro victu tot libre panis: tot mēsure vini: ⁊ sic d̄ singulis. Credo q̄ de illis nō loquaī decre. cū potius sint pbēde q̄3 distributiones alīs eēt canonica siue pbenda i talibus ecclijs qd̄ eē nō d3. j. q. iij. si qs. s̄. d̄ preben. rel. nu3 ⁊ hoc optime pbat iudicio meo decre. de x̄. sig. olim. certū eni ē q̄ quotidiane distributiones non dantur absentib⁹ ēt in theologia studētib⁹ vel puilegiatis: vt in pdicta decr. licet. ⁊ tm̄ in talib⁹ ecclesijs dātur. tales pnilegiatis absētibus: vt i pdicta decre. oli3 q̄ ver⁹ ē decre. itellect⁹ alīs nulla ibi eēt decre. rō nisi q2 ita placuit pape: ⁊ ad hoc facit qd̄ no. ber. i pdicta decre. licet de pbē. Plus dico q̄ i ecclesijs i qb⁹ sī ↄdistīcte pbēde. ⁊ postea ē mēsa cōis grossa: ⁊ postea distributiones: solū i his distributionib⁹: ⁊ nō i illa mēsa grossa, ocum hēat hec decre. ⁊ ita fuit ↄsultū in ecclesia boñ. ⁊ hoc sonat verbū quotidiane. ⁊ s̄. dū dixit q̄ tm̄ residētib⁹ ⁊c̄. S3 qd̄ dices ordinatio ē in ecclia q̄ vadit ad talē horā tm̄ hēbit ⁊c̄. vadit canonic⁹ ad horā pncipalr̄ p denario: nūqd̄ simoniā ↄmittit: vr̄ q̄ sic: ar. de simo. suā nobis. ⁊ c. sic p certo Contra. s̄. de pben. significatū. So. dic h3 ho. q̄ hoc no. d̄ x̄. sig. oli3 q̄ tales nō ↄmitūt verā simoniā cū nulla expssa pactio itercedat: peccāt tm̄ grauiter ⁊ mētalē simoniā cōmitūt ⁊ p pniā3 satisfaciūt. s̄. de si. tua nos. ⁊ c. vlti.

b ¶ Distributiones. s̄. de preben. licet.

c ¶ Manualia vt. s̄. de ver. sigñ.

d ¶ Victualia. s̄. eo. de cetero.

e ¶ Pñtes. qd̄. n. pdest pñtia in loco: ex quo diuinis nō adsunt pp que sunt beneficia ↄstituta.

f ¶ Improbantes. l3 igitur de ↄsuetudine corp⁹ pbēde deberi possit absentibus: qui diuinis ñ intersunt. s̄. de cōsti. cu3 oēs. secus in distributionibus quotidianis vt h̄.

g ¶ Ipsaꝝ. cathedralium vel collegiatarum.

h ¶ Affuerint. No. q̄ si quis impetrat q̄ in absentia pcipiat pventus suos ac si psens esset: dispensatio hec facit eu3 reputari p pñte: sed non pro interessente diuinis officijs: sed si psens eēt ⁊ officijs non interesset has distributiones non pcipet vt: h̄ q̄ nec dispēsationis vigore pciperet h̄ si diceret in gratia: q̄ pcipet ac si pñs eēt ⁊ diuinis officijs interesset tūc secus ratione pdicta sit igiī impetrans in hoc cautus: vt fm̄ hā c formam impetret si potest.

i ¶ Ordinationem: vtputa q̄ tantum detur ei qui intererit i missa: ⁊ tm̄ ei qui intererit in matutino ⁊ sic de singulis horis

k ¶ Infirmitas. q̄ a celebratione diuinorum excusat vt. s̄. de pbē. significatum alīs clerici ad omnes horas tenentur: qd̄ dic vt. s̄. de cele. mis. c. j.

l ¶ Utilitas. hec duo solent dispensationem inducere. s̄. d̄ prebē. exposuisti. Et signaī huic ↄ. s̄. c. li. de ele. cū nō deceat. vbi illi q̄ psequūtur vtilitatem ecclesie ⁊ distributiones nō percipiūt. So. canonici nō teneī eas talibus ↄcedere vt ibi tm̄ si concesserit illi nō teneni ad restitutionem: vt hic. Alij dicunt hoc loqui i pñtibus: illud in absentibus: t pñtes qui psequūtur vtilitatem ecclesie distributiones percipiant: absentes nō vt ibi: primum credo.

m ¶ Suas. d̄ his ergo ñ pōt fieri elemosyna: qd̄ dic vt no. xiiij q. v. in sūma. ⁊ s̄. de deci. ex transmissa. Quid si illi quorum lucro pdicta cedebāt remittāt: nūquid ē canonicus absolut⁹ satis vr̄ q̄ sic. isti. de re. di. §. p traditionē. cū hic nō sit aditu3 remissionē nō pdesse vt. s̄. de rescrip. statutum. §. antepenultimo. ⁊. j. de censi. exigit in fi.

n ¶ Receperit. dicunt quidā ēt i pteritū: vt sic ↄstō ista pterita ↄphēdat maxie cū videaī ius antiquū. s̄. de pben. l3. S3 ↄriū credo. tūc ex eo q̄ sup̄ dixit statuimus tū q̄ ex eo qd̄ dicit

o ¶ Idē. s. q̄ hi q̄ ñ itersūt nil hēant ⁊ ↄsuetudo ↄria ñ valeat: ⁊ recipiētes sine iusta cā ad restōe3 teneaīt.

p Uscepti. ad pñtatō3 religiosoꝝ ēt exēptoꝝ nō debēt ecclesijs ipsoꝝ rectores istitui: nisi pmo tm̄ eisdē assigneī: vn̄ incūbēt a onera subire possint ⁊ ↄgrue sustētari: nec valet ↄria ↄsuetudo. Et diuide i. iiij. pres. In pma arengaī. In scd̄a antiquā ↄstōnem recitat. In tertia ipsius iuris trans

greſſionẽ. In quarta ponit reuocationẽ ⁊ extẽſioneꝫ ipſius ⁊ ↄ̃riam ↄſuetudinẽ dãnat.

rij. q. j. precipimus. Jo. an.

animarum[a] ſaluti conſulitur nunc nouoꝝ editione iurium nũc antiquoꝝ inouatio[b] ſollicite prouidere curemus. ¶ Sane fuit olim per ſe. ap. ꝓuide conſtitutũ vt dioceſani locoꝝ ad preſentationẽ religioſoꝝ[c] nullũ ad aliquã eccleſiã recipiant: niſi tantũ ei de ꝓuentibus ipſius eccleſie coram eis fuerit aſſignatum[d]: vnde iura epiſcopalia poſſint ſoluere[e]: ⁊ congruam ſuſtentationẽ habere. ¶ Uex ſicut nobis q̃rela multoꝝ frequens inſinuat: religioſi exẽpti[f] de ꝓuẽtibus parochialiũ eccleſiaꝝ: in quibus ius obtinẽt patronat⁹ ſeu rectoꝝ preſentatio pertinet ad eoſdẽ: tantũ ꝑcipiũt annuatiꝫ ꝙ rectores eccleſiarũ ipſaruꝫ non poſſunt de reſiduo commode ſuſtentari[g] ⁊ epiſcopalia iura ſoluere: ac incũbentia eis onera[h] ſupportare propter qḋ ſepe contingit ꝙ non inueniũt perſone idonee que huiuſmodi eccleſias velint recipere. Sicqꝫ frequenter minus idoneis cõferunt: ex quo pericula imminent animarũ[i]. ¶ Nos itaqꝫ volentes ſuper hoc ſalubre remediũ adhibere preſenti decreto ſtatuimus ⁊ mandam⁹ cõſtitutionẽ huiuſmodi quo ad omnes patronos eccleſiaruꝫ religioſos taꝫ exemptos q̃ non exemptos: ⁊ alios[k] inuiolabiliter obſeruari: conſuetudine[l] contraria non obſtante. Idem.

Licet eccleſiarũ[m] perſonatuũ dignitatum[n] aliorumqꝫ beneficiorum eccleſiaſticorum plenaria diſpoſitio ad romanũ noſcat pontificeꝫ pertinere[o]: ita ꝙ non ſolũ ipa cum vacant pôt de iure cõferre: verum etiã ius in ipſis tribuere vacaturis[p]: collationeꝫ tñ eccleſiarum perſonatuum dignitatũ ⁊ beneficioꝝ: apd[q] ſedem apo. vacantium ſpecialius ceteris antiqua conſuetudo[r] romanis pontificibus reſeruauit. ¶ Nos itaqꝫ laudabilem reputantes huiuſmodi conſuetudinem ⁊ eam auctoritate ap. approbantes. ac nihilominus volentes ipſam inuiolabiliter obſeruari eadem auctoritate ſtatuimus[s]: vt eccleſias dignitates ꝑſonatus ⁊ bñficia: q̃ apud ſedem[t] ipaꝫ deinceps vacare[u] contigerit: aliquis preter romanũ pontificem quacũqꝫ ſup hoc ſit auctoritate munitus: ſiue iure ordinarie poteſtatis ipſorum electio prouiſio ſeu collatio[x].

a ¶ Animarum. ſ. e l. de ↄſti. c. ij. j. de ſepul. c. j.

b ¶ Innouatõe. nunc antiquoꝝ declaratione. ſ. j pro emio huius lib. ad fi. exordij.

c ¶ Religioſoꝝ de mõachis ſtatutũ fuerat. ſ. e. de monachis. ꝯ alijs religioſis eadem ratione idem dicebamus ꝑ decr. ſ. eo. auaricie. ⁊ c. in lateranenſi.

d ¶ Aſſignatum quod ꝑ eos diuinũ augeri vel diminui nõ poterit dicit archi. ſ. eo. auaricie. ⁊ hẽnt circa hec ꝓuidere doiceſani etiã quo ad exẽptos vt i cle. de ſup. negli. pla. q: regulares.

e ¶ Soluere. hoſpitalitatẽ tenẽ vt i ꝑdicta decre. ꝯ monachis ⁊ dic vt ibi ⁊. xxxj. q. j. c. j.

f ¶ Exẽpti: eccl'a tñ cũ ppl'o ñ erat ibi exẽpta: al's ñ ītromittẽt ſe eps ſ. ꝯ pvilegijs qm ⁊ de ſup. ne. pla. ſic hodie. ſec⁹ vt in cle. e. tit. q: regulares.

g ¶ Suſtẽtari. forte dimittebãt q̃rtã q̃rte. i ſextãdecimã: decimaꝝ. ſ. e. ti. eſtirpãde. i pnci. nolebant ꝙ eis generarentur podagre: de conſe. diſ. v. legimus quoſdam. notauerunt autem tan. ⁊ gof. ⁊ B. ſ. de monachis. ꝙ ſi monachi hanc portionem aſſignare nollent: elapſis ſex menſibus epiſcop⁹ ordinare eccleſiam allegant decre. de ſup. negli. prela ſicut hodie dioceſanus ad hanc aſſignationem faciendam ſtatuet eis terminum infra quem ſi non fiat: preſentatum admittet: ⁊ poſtea faciet hanc aſſignationẽ in qua taxanda in pluri vel minori non debet excedere: quod dic vt in cle. de iurepatronatus: vt conſtitutio.

h ¶ Onera. hoſpitium receptionis nunciorum ap. ſedis: ⁊ ſimilia. Jo. an.

i ¶ Animarum. quarum regimen eſt ars artium. ſ. ꝯ eta ⁊ quali. cum ſit. eſt enim anima precioſior corpore

k ¶ Alios clericos intelligo: q: laici nihil percipiunt. §. de iurepatronatus. preterea. ⁊ ſic etiam intelligitur. ſ. eo. titu. extirpande. in princi. Joan. andr.

l ¶ Conſuetudine. cum enim animabus ſit pericŭloſa. vt. ſ. probatum eſt: ergo extirpanda. ſ. eo. extirpande de cõſue. c. vlti. ⁊ de hoc ibi plene. Jo. and.

m Licet eccleſiaꝝ. bñficia vacãtia i curia alius q̃ꝫ papa ↄferre nõ pôt: qḋ ſi fecerit irrita ẽ collatio.

n ¶ Dignitatũ. quid de epatibus: nũqd ↄprehẽdũt hac ↄſtõne Saꝫ vĩ ꝙ non q: ea q̃ ſpãli nota ſũt digna: niſi ſpãliter notẽt neglecta intelligũt ff. de iureiur. Itẽ apd. §. hoc dictũ. j. e. ti. q̃zuis. j. de ſen. ex. q: piculoſum. cũ ſi. ⁊ facit. ſ. de ꝓcur. c. vlt ⁊ qḋ ibi dixi. ſ. de fi. pſbr. c. j. ẽ. n. nõ dignitas ſed dignitatũ culmẽ ſ. e. venerabilis. ⁊ c. cuꝫ olim. ⁊ h ꝓuat curia que reſeruatões i his cũ vacãt ſacẽ ↄſueuit: qḋ ẽt in ſdũ i abbatijs ſac vt ſic ꝑ iſtã ↄprehẽdant ſoluꝫ ꝓuiſa ꝑ ↄci. lat. nõ ꝑ generale. ſ. de elec. ne ꝑ defectu. ad hoc. ſ. de ↄ eſ. pbẽ. dilectus. io. an.

o ¶ Pertinẽ xxxij. di. deſ ⁊ vide qḋ dixi. ſ. e. li. de ele. q̃zq̃z. domin⁹. io. an.

p ¶ Uacaturis. qḋ al's ñ pôt: vt. ſ. ꝯ ↄceſ. pbẽ. c. ij. ẽt legat⁹ de latẽ papeꝫ vt. ſ. e. ti. dilectus fili⁹ ti.

q ¶ Apud ſedem dicant apud ſedẽ ipſaꝫ vacare dicẽt. j eo. pſenti.

r ¶ Cõſuetudo. patet ex ſcõ. ſ. de accu. accedẽs:

ſ ¶ Statuimus: ſit ergo de ſpãli conſuetudine ius cõmune ſic. ſ. de clandeſ. deſpon. cum. inhibitio. ⁊ eſt ſi. de fideiuſ. ꝙ quibuſdam de pui le. ꝙ nonnullis allegatur tamen ro. ec. conſuetudo pro iure. ſ. de conſti. ex litteris.

t Sedeꝫ ipſam. nõ vacantem al's parochiales eccleſie conferunt per illos ad quos collatio pertinet: quod dic vt. j. ec. ſi apoſtolica.

u ¶ Uacare. an beneficium dicatur in curia vacare: cũ duob⁹ ibi ſuper eo ſibi collato litigantibus alter moritur vel vterqꝫ dic in cle. vt lit. pen. ſi duobus.

x ¶ Collatio. nil dixit de preſentatione: vnde ſepius repcritur receptum in curia: papam ꝑ hoc ñ ↄferre bñficia: q̃ ptinẽt ad pñtionẽ laicoꝝ. Sꝫ eadẽ rõe nõ ↄferre q̃ ptinẽt ad preſentationem eccleſiaꝝ vel monaſterioꝝ vel monachoꝝ. ſ. c. proxi.

ad eũ ꝑtineat siue litteras su per aliq̃ ꝓuisione generales vl' etiã speciales sub q̃cũq; for ma vboꝝ receperit: nisi ei sit sup ɔferẽdis eisdẽ ĩ curia rõa na vacãtib⁹ specialis ⁊ exp̃ssa[a] abip̃o põtifice sũmo auctori tas attributa: ɔferr̃[b] alicui seu alqb⁹ nõ p̃sumat. ¶ Nos. n. si sec⁹ actũ seu attẽtatũ fuerit decernimus irritum ⁊ inane. Gregorius decimus in conci lio generali lugdunen.

Statutum[c] felicis recor dationis clementis pa pe predecessoris nostri ɔ̃ digni tatibus ⁊ beneficijs in curia[d] romana vacationibus nequa quam per alium q̃ per roma num pontificem conferendis decernimus taliter moderan dum[e]: vt hi ad quos eorun dem beneficiorum et dignita tum spectat collatio statuto non obstante predicto: demũ post mensem[f] a die quo digni tates seu beneficia ipsa vaca uerint numerandum[g] ea con ferre valeãt tantummodo p seipsos[h]: vel ipsis agentibus in remotis[i] per suos vicarios generales in eorum dio. exi stentes: quibus id[k] canonice sit commissũ. Bonifaci⁹. viij.

Quauis[l] plẽissima[m] sit als in beneficijs interp̃tatio facienda: lr̃e tñ super obtinen dis beneficijs ĩpetrate debẽt cum sunt ambitiose restringi[n]. ¶ Et iõ si alicui vsq; ad cer tã[o] summã prouideri manda m⁹ ei non in pẽsione[p]: s; in bñ

pro hac parte facit. j. e. ti. cũ in illis. §. cũ aũt. ad hoc. s̃. de iure pa. cũ dilectus sed p lr̃am que. s̃. dicit q̃cunq; auctoritate. ⁊ p qd̃ dicit ꝓuisio satis videntur cõprehẽdi p̃dicta.

a ¶ Exp̃ssa. Nõ. vnũ casũ ĩ q̃ vacat p̃bẽda in ecclesia ⁊ ille ad quẽ spectat p̃ma vacatura. nõ ɔsequit illã: aliũ hẽs. j. de rerũ permu. c. vno.

b ¶ Conferre. infra men sem a die vacationis nu merandũ quia post illuz possunt ea conferre. qd̃ dic vt. j. c. pri.

c Statutuz. Si papa bñficia vacãtia in curia nõ ɔferat ĩfra men sem a die vacationis: Illi ad quos collatio pertine bat poterũt illa ɔferre.

c ¶ Statutũ. s̃. c. primo.

d ¶ Curia. ⁊ sic idẽ ẽ di cere in curia: qd̃ apud se. ap. vt. s̃. c. pri. ⁊ qñ ibi va care dicant videbis. j. e. p̃senti.

e ¶ Moderãdũ. s; arta tionẽ respicit nõ augmẽ tũ. s̃. de v̾. sig. c. vl.

f ¶ Mensem. ɔ̃ hui⁹ mo di cõputatione dicitur. s̃ eo. li. de elec. q̃s sit.

g ¶ Numerãdũ. est q̃ ex p̃ssum istud tẽpus non a tp̃e scientie sed vacatiõis currere l; videat contra de ɔces. p̃ben. quia diuersitatẽ ad fi. s̃. de sup. ne. pla. l;. is eniz qui nescit potestatẽ excipiendi non h;. ij. q. vj. biduũ. ff. de ca lu. l. annus. ⁊ hoc tenuit hic guil. Sed ɔtrariũ credo ɓm gar. quia hoc statutũ fuit in fauorẽ ecclesiaꝝ ne contingeret bene ficia diu vacare: nõ aũt in odiũ sũmi pontificis negligẽtis: q2 tũc non nisi a tempore scientie curreret p̃scriptio: vt in contra rijs. Item per hanc reditur ad ius cõmune. extendenda ẽ igi tur vt de facili ad suam naturam redeat. xxxv. di. ab exordio. ff. de pactis. si vnus. p̃sertim vbi statuens contra se statuit. als enim quare non sic expressisset a tempore scientie. de deci. ad audientiam ad hoc. j. de reg. iur. cõtra eum qui. Unũ scias l; istud temp⁹ currat ignoranti: non tamen sedi vacanti: qd̃ sa tis ꝓbatur. j. eo. si apostoli a. si enim ibi specialis est casus. er go ipsius contrarium est regulare. ⁊ est ratio. quia hoc reperi mus expressum: sed illud non. Et sic nota specialia in hoc ca su. Primum q̃ cum in alijs detur manis. s̃. de preben. c. ij. hic datur solum mensis. Secundũ q̃ istud tempus currit ignorã ti. Tertium est q̃ non fit computatio de momento ad momen tum. sed dies vacationis non computatur in mense: ⁊ hoc pa tet dum dicit a die ⁊c. ⁊ si. s̃. de excep. pia. de resti. spolia. fre quens Quartum q̃ cum als cõmuniter potestas deferatur ad superiorem: hic redit ad inferiorem ⁊ hoc facit ĩpossibitas casus. ad hoc. s̃. de elec. licet. in fi. ⁊. s̃. eo. li. ⁊ eo. ti. indemnita tibus. in fi.

h Per seipsos. habebant. habebant episcopi ante constitu tionem clementis procuratores in curia qui statim cum vaca bant beneficia conferebant illa. ⁊ sic preueniebant papam. vn de motus clemens promulgauit constitutionem. s̃. c. proxi. de mũ gregorius. quia multum preiudicialis erat constitutio il la. in concil. lugduñ. moderatus est eam. Sed ne adhuc exer cerent illas malitias s. q̃ haberent ꝓcuratorem in cu ria qui statim mense elapso illa conferret. iccirco hoc addidit papa eni etiam post mensem posset conferre si vellet dũmodo p̾uentus nõ esset. s̃. c. px. in p̃n. Sed ist a littera dicit p seipsos nũquid p̃sentes sũt p alios conferre poterũt Dic q̃ p alios cõ ferre nõ poterũt nisi in casu q seq tur. potuit. n. pa pa rei sue ɔditio nẽ ⁊ modũ appo nere ⁊ legẽ quaz voluit. xviij. q. ij. eleutherius. ff. ɔ̃ pac. traditionib⁹ de ɔdi. ap. veruz.

i ¶ Remotis. sic s̃. de temp. or. cũ null⁹. §. ep̃o. ⁊ di xerũt quidaz per hanc lr̃am q̃ qs ex suã dio. existẽs bñficia ɔferre ñ poterat. s; hoc est falsum. l; in h̾ ca su posset ɔcedi. e ꝓbabatur h̾ oliz s̃. de ɔces. p̃ben. post electionẽ in parte decisa. ⁊ h̾ nõ. io. ⁊ ber. s̃. de of. lega. c. nouit.

k ¶ Id canonice. dicebãt olim q̃dã id. s. vicaria. nã de ipso q̃ vicari⁹ gnãlis erat: bñficia ɔferre poterat. s; h̾ ẽ falsũ. vt. s̃. de offi. vica. cũ in generali. in talium ergo collatione p ordinariũ faciẽda requirit q̃ mẽsis ela psus sit q̃ p seipsos ɔferãt si p̃ñtes sint. vel q̃ p gnãles vicarios nõ spãles. ⁊ q̃ hẽant spãle mandatũ benefi cia ɔferẽdi. ⁊ sic expone id. s. beneficia conferre.

l Quauis. In bñficijs vel ĩpetrationib⁹ ad bñficia p ꝓuisionẽ vsq; ad certã sũmã pensio nõ debet p ecclesias ciuitatis vel dio. nõ cõprehẽdit cathedral s; p ecclesias ꝓuinci metropolis ⁊ cathedrales reliq̃ includũt: fuit tracta de extrauã. breui rñso. ⁊ c. l;. ĩ bñ ficijs. ⁊ emanauit ad declarationẽ eoꝝ q̃l nõ. tan. ber. ⁊ moder. s̃. de eta. ⁊ q̃li. accepim⁹ in fi. de p̃sby. p illoꝝ. in p̃n. ber. ɔpost. de rescrip. cap̃lm scẽ crucis in glo. q̃ q̃ones. §. itẽ querit de hac forma. ⁊. §. seq.

m ¶ Plenissima. s̃. de dona. cum dilecti. in fi. s̃. de ver. sig. olim. ff. de ɔsti. p̃n. beneficiũ. ⁊ debent eẽ mansura. j. de re. iuris. decet. cũ suis ɔcor.

n ¶ Restringi. sic. s̃. e. li. de fi. p̃sby. c. j. ⁊. ij.

o ¶ Usq; ad certã. aliud puta cũ papa scribit vt ꝓuide at ĩpetrãti vsq; ad talẽ sũmã: aliud dũ papa scribit vt ꝓuideat ei de p̃bẽda tãti valoris vel sũme. q2 ĩ p̃mo ca su põt ꝓuideri de minori. s; ñ de maiori. ĩ scd̃o vo ɔ̃ ma iori s; nõ ɔ̃ minori. q2 forma mãdati ẽ seruanda. j. e. ti. cũ de nõ. Et cũ istud vsq; ponit ĩ lr̃is: intelligo q̃ veni at ascẽsiue q̃si papa scribẽdo q̃ ꝓuideat vsq; ad sum mã. c. libraꝝ velit q̃ ꝓuideat de sũma ĩfra. lx. vsq; ad c. sed nõ vltra id. s̃. e. li. de ar. c. j. cũ suis cõcor.

p ¶ Pensiõe. papa videt mãdasse ei ꝓuideri ɔ̃ eo q̃s

ficijs eccl'asticis tm̄ volumus ꝓuideri: nisi de pēsione i nr̄is l'r̄is mentio hēatur expressa. ¶ Quāq̄ sub noīe ecclesiarū ciuitatis comprehēdat alias[a] eccl'a cathedralis: cū tm̄ alcui ꝺ bn̄ficio mādam⁹ i aliqua eccelarū ciuitatis vel dio ꝓuideri ad cathedralē eccl'ā: quā ꝓpt ipsi⁹ honorē sub hac gnālitate nolumus hoc casu includi[b] se mandatuz huiusmodi non extendit[c] ¶ Secus est cuz mā damus in aliqua ecclesiaruz ꝓuincie[d] ꝓuideri: tunc enim ꝛ metropolitana: ꝛ cetere cathedrales ecclesie includunt sub tali mādato: cū vberiorē[e] hoc casu ꝙ alio i petrāti grāz facere videamur. ¶ Idem.

Cuz ꝺ bn̄ficio[f] eccl'astico ꝯsueto cl'icis secl'arib⁹ assignari ꝓuideri mandat: de illo dz telligi qꝺ tāto tpe ab vno vel plib⁹ secl'arib⁹ cl'icis istitut⁹[g] i eo rectorib⁹ extitit ꝯtinue ac pacifice gubnatū: vt p̄scriptō legitima[h] sit ꝯpelat: ēt si an̄[i] vel post[k] religiosi qñq; ministrauerit i eoꝺ. ¶ Qñ vo scribit vt ꝓuideat ꝺ aliq̄ p̄oratu[l] alicui cl'ico seculari[m] ꝓuideri n̄ pōt de p̄oratu q̄ p religiosos iuxta moduz[n] p̄missum ē soli tus gubernari nisi hoc in l'r̄is caueatur expresse. ¶ Idem.

Sup eo[o] ꝙ p̄bendas qb⁹ parochiales eccl'e sūt annexe[p]: i qb⁹ spūalē iurisditionē hz eccl'e vestre ꝯsuetudinē approbatā: ꝛ sic s̄m aliquorū iterp̄tationē curā aīaꝝ hētis simul cū p̄sonatib⁹[q] q̄ꝝ aliqb⁹ cura iminet aīaꝝ: i eaꝺ[r] ecclia

ꝓuidēs p se nō poterit retinere sicut bn̄ficia qꝛ lz ibi sit liberalitas tn̄ ē in collatiōe. sz in eo qꝺ magis isti q̄z illi ꝯferṫ: qꝺ dic vt. s̄. de p̄ben. relatū. ꝓbat hoc. j. de insti. c. vl. ꝛ lz in fauorē ei⁹ hoc dictū videaṫ: nō tn̄ illi fauori renūciat ꝓpter intentionē pape q̄ talis fuit ꝛ ꝓpter formā mādati que seruāda ē. j. e. ti. cui de non.

a ¶ Als. vt. ꝺ. c. palliū. ꝺ auctoritate ꝛ vsu pal. c. j. de testa. requisisti ad hoc de v̄. sig. cū tibi. imo etiaz interdū soluz cathedralis cōprehendiṫ. vt ꝺ ver. si. cū cl'ici. io. an.

b ¶ Includi. si. j. de sen. exc. quia piculosuz. ꝛ hoc tenebat cōpo. in supradicta glo. sz ber. ꝛ tan. videbant tenere ꝯtrariū in p̄dicta decre. accepim⁹. i gl. pe. Sed forte bonū hūerūt intellectū si ad casū decr. se retulerūt. s. in his qui p̄mo erāt obligati prouidere obligauerat enī se ep̄s ordines ꝯferēdo vt. s̄. e. cū s̄m apostolū. ad finē ꝓuidere vel in cathedrali vel alia. littere igiṫ ibi impetrate fuerūt l'r̄e iusticie sz hic de l'r̄is gratie loqmur. vn̄ in hoc casu p cōem formā in cathedrali vel alijs ꝓuidere tenebiṫ. ꝛ sic decre. illa loquaṫ i suo casu: nec sit correcta p istam. ad hoc. s̄. eo. li. de elec. cū expediat.

c ¶ Extēdit. qd si mandeṫ sub hac forma. nūqd in capellania vel māsionaria maiores ecclesie cathedralis poterit ꝓuideri. ꝛ vꝫ papa solū canonicos ꝛ ipsoꝝ excepisse p̄bē. ad h. s̄. vbi dicit ꝓpter ipsi⁹ honorē. ad h. s̄. de rescrip. statutū. ꝛ. s̄. de v̄. sig. cū clerici. Satis credo cū hec l'r̄a sic indistincte loquaṫ ꝙ in nullo beneficio cathedralis eccl'ie poterit ꝓuideri. nō. n. dicit ꝙ nō includaṫ canonicat⁹ eccl'ie cathedralis: sz ꝙ nō icludaṫ ecclesia. ḡ nullū ipsi⁹ eccl'ie bn̄ficiū includetur. ad hoc optime. j. de ꝓui. p exēptionē. ꝛ. s̄. j. rn̄. Sed pone ipetraui ꝓuideri mihi in ecclesia sci pe. boñ. nō ē alia sci pe. eccl'ia q̄z cathedralis: nūqd in ea ꝓuidebitur mihi vꝫ pp stilū curie gratiā surrepticiā. qa in cathedralib⁹ ecclesijs nō solet exp̄mi nomen sci: sz in inferiorib⁹ sic qꝺ credo nisi aliter p l'r̄as appareret papam de cathedrali intellexisse per illud. c.

d ¶ Prouincie. ꝛ in hoc casu loqtur decr. s̄. e. ti. pro illoꝝ. vn̄ nō aduertebāt qui decre. istā allegabant ꝙ per l'r̄as qbus prouideri mādabatur in aliqua ecclesia ciuitatis pōt prouideri in cathedrali cū ibi archiepiscopo de ecclesijs sue prouincie scriberetur.

e ¶ Vberiorē. si ḡ q̄ratur diuersitatis rō: sufficiat ista lz ad metropolitanā ecclesiā nō multū efficax videaṫ: sz sufficit sic per papā declaratū. de re iudi. in causis.

f ¶ Cum de bn̄ficio. vno. nō. pro his q̄ nō. ber. s̄. de cā pos. ꝛ prope. cū ecclesia sutrina. in glo. ex hoc videtur.

g ¶ Institutus. ḡ si de facto tm̄ occupatū eēt p eos non haberet locū p̄scriptio. vel si ibi nō vt rectores sed vt vicarij vel cōducticij seculares clerici rexissent. io. an.

h ¶ Legitima. xl. annoꝝ. de p̄scrip. ꝺ q̄rta. de cau. pos. cū eccl'ia. ꝺ ꝯsu. c. vl.

i ¶ Ante. inceptā p̄scriptionē: sz secus si post inceptā ꝛ ante cōpletā. ꝛ ideo dixit. s̄. continue.

k ¶ Post. nō tn̄ ꝯtinue ꝛ pacifice spatio. xl. an. ꝛ iō dicit qñq; illa. igiṫ administratio p̄cedentis tēporis tollitur p p̄scriptionē sequentē: administratio aūt p̄scriptionē sequens illā nō tollit nisi alia interuenirent que ius alioꝝ haberent perimere.

l ¶ Prioratu. p̄oratus ē generale vbū qꝺ ad p̄oratū secularē vel regularē pōt extēdi. sed rōne p̄sone ipetrantis qui clericus secularis ē sibi regularis p̄orat⁹ ꝯferri nō potuit vt artetur id soluz ad seculares. nam graue est inexp̄tos. xc. xix. q. iij. monasterijs. s̄. de elec. cum ad nostram. ꝛ. c. officij.

m ¶ Seculari. Quid si tpe impetratiōis secularis erat impetrans: modo factus ē regularis. nūquid de tali p̄oratu sibi poterit prouideri: Credo ꝙ non per decre. s̄. eo. li. de rescrip. si eo tempore.

n ¶ Modum premissum. s̄. proxi. rn̄so. s. per. xl. annos continue ꝛ pacifice ab vno vel plurib⁹ institutis in ipso. dn̄s io. an.

o ¶ Super eo. habere personatum cum cura ꝛ prebenda cui annexa est parochialis ecclesia non est contra conciliuz generale. ꝛ reprobatur per istam decre. opinio ber. s̄. eo. ti. extirpande. §. qui vero. cui fauebat guil. in specu. ti. de legato. § videndum. versi. quid si habeo. ꝛ approbatur opinio Inno. ꝛ Hosti.

p ¶ Annexe. in quibus deseruire debet per vicarium perpetuum. vt in p̄dicto. §. sed an ipse vicarius vel ipse prebendarius curam animarum illius parochie habeat. de hoc fuerunt opiniones diuerse vt sequitur. vicarius enim curam animarū habet: quod probatur. s̄. de offi. vi. ex parte. sed vt vicari⁹: vt ibi nō. ber. cū ergo rector spūalē iurisditionē ibi habeat ꝛ sup vicariū existat: qꝛ excōicare pōt ꝛ similia: facere ergo qn curā habeat negari nō pōt. s̄. de elec. dudū. ij.

q ¶ Personatibus. ꝛ sic vꝫ ꝙ vnus possit plures personatus ꝛ p̄bendā etiā cū parochiali ānexā in vna eccl'ia obtinere sine dispensatione pape. vnde ꝯdicit apte. s̄. eo. li. de consuetudie c. j. Sed hic papa pluribus loqtur vt vides. j. vbi dicit obtinentis vnde pluribus canonicis eiusdē ecclesie de hoc querentibus cōsultus papa rn̄dit. ꝛ sic nō ē ꝯ.

r ¶ In eadē ecclesia idē ꝛ multo fortius si in diuersis. ad hoc s̄. de cōces. p̄ben. litteras.

obtinet: vob: cũ hoc gñali cõcilio[a] nõ obuiet[b]: dipensatio[c] necessaria nõ existit. Idem.

Cũz[d] eũ cui canõicatꝰ alicuiꝰ ecclie ase. ap. ẽ collatꝰ[e] lz nõdũ[f] sit i ea receptꝰ õcernimꝰ i assecutiõe prebẽde iuxta sue puisionis ordinẽ oĩbus pferẽdũ[f]: qbꝰ postmodũ i ipa ecclia similis[g] gr̃a ẽ ɔcessa: lz isti[h] pmo suas lr̃as pñtauerit. 7 pmo recepti fuerit i ead. Id.

Si p clericis[i] pauperibus vel alijs nostras litteras vt eis de beneficijs puideas etiaz si aiarum[m] cura sit annexa eisdem: recipere te ɔtingat ipsis: lz nec in sacris sint constituti ordinibus: nec de defectu[n] ordinuz in eisdem litteris mentio habeat poteris de bñficijs curam hñtibus licite puidere[o] nec pretextu dicti defectꝰ tua potit pusio ipugnari. Oportebit[p] tamẽ vt ipsi ad ordines q̃s regrunt[q] collata eis bñficia se faciãt i pximis statutis a iure[r] tẽporibus promoueri[s]. Idem

Si euz[t] sup cuiꝰ puisione ap. se.[v] legatus i certa ecclesia suas lr̃as[x] qbus obtẽperatũ ñ fuerat destinarat: mandemꝰ auctẽ[x] nr̃a i ipsa ecclesia i canonicũ recipi 7 i fratrem sibiq3 puideri õ pbẽda iuxta ipsiꝰ legati ɔtinẽtiã lr̃arũ: talis receptus[y] hꝰ i nr̃i auctẽ mãdati ñ legati sed nr̃a itelligit esse auctẽ receptus: 7 ideo ẽ i assecutõe pbende oĩbus post eũ[z] eadẽ auctẽ receptis i dicta ecclia pferendꝰ. Idẽ.

Mandato[7] nr̃o sub ea fõ

a ¶ Concilio. s. e. de multa.
b ¶ Nõ obuiet. cũ eni accessoriũ habeat sequi naturam principalis. s. e. li. de offi. dele. si gratia. j. de reg. iur. accessoriũ. cuz suis ɔcor. 7 de pben. nõ est cautũ ꝙ valet. ergo nec vacabit capella accessoria ad pbendã. ad hoc. ff. de ser. rus. p. l. vna ẽ via ff. quẽad. ser. amit. si cõmunẽ. ad hoc. j. e. q2 sepe pterea cessat rõ phibitionis. q2 in ecclesia ãnexa pbende non tenetur residere. vt. s. eo. extirpande ergo ɔstitutio de multa h locũ nõ habeat.
c ¶ Dispensatio. intelligo pape: de qua loquitur cõciliũ de qua mentionem fecit. al's in pbenda 7 dignitate bñ requiritur dispensatio epi nisi ɔsuetudo ecclesie aliud inducret: vt illa sine dispẽsatione pñt simul de iure teneri. ad h. s. e. li. de rescrip. e qd ibi dixi. dicebant ergo inno. 7 hosti. s. e. extirpande: hũc eẽ casum in q̃ de iure cõi vel saltẽ de cuiuslibet supioris dispensatiõe ẽm diuersas opiniones q̃s nõ. s. e. ti. cũ iam dudũ quis plures curas habebat.
d Cum cui in ipetratione bñficioꝝ ispicit data: nõ psentatio vel receptio. emanauit ad declarationẽ omniũ que nõ. s. de rescrip. capitulũ. 7 reprobatur cõis opinio.
e ¶ Collatus. longe diuersũ ẽ ɔferre 7 mãdare ɔferri. ad h. s. eo. li. de rescrip. tibi qui. 7. c. duobus.
f ¶ Preferendũ. nisi in casu. j. e. si clericus. §. ver. ad hoc. s. e. li. de rescrip. tibi qui. in si.
g ¶ Similis. nõ dixit. q2 secus si maior vtpata ꝙ oĩbus poribus pferatur. vt. j. de ɔces. pben. auctoritate. adidem in casu j. eo. huia sepe.
h ¶ Isti posteriores impetrantes.
i ¶ Primo. approbatur ergo illa lectura decre. capitulũ ꝙ ibi pus sit nomẽ nõ aduerbiũ. 7 certe satis erat absur dũ dicere ꝙ p cursum tuũ tu me puenires i iure iã mihi acq̃sito. 7 scire debes ꝙ sicut pmo impetrãs pfertur oibꝰ secũdo ipetrãtibꝰ in hoc casu: sic pfertur oibus qbus pbẽda vacãs etiã ab ignorantibus ɔferretur postea. vt. j. e. si postq̃3.
k Si p clericis per lr̃as ap. nõ faciẽtes de defectu ordinis mentionẽ põt impetranti de curato beneficio prouideri ad ordines. tñ se faciet proximis tpibus promoueri. tracta fuit de extrauaganti que incipiebat venerabilibus fratribus: al. super prouisione 7 fuit alexandri.
l ¶ Alijs. hoc fuit nõ sine mysterio dictũ. q2 constitutio alex. solũ de pauperibus loquebatur: vnde multi dicebãt secus in alijs. 7 declarat hic qd nõ. ɔpo. de rescrip. capitulũ in glo. quia qõnes. §. itẽ q̃ritur an collatio. Et nõ. ꝙ quatuor regruntur in promouẽdo scias mores etas 7 ordo. in tribus pmis patẽs defectũ auctoritate litteraꝝ se. apo. non promouetur nisi fiat mentio s. de eta. 7 quali. eam te. in quarto sicut hic video 7 sic caute decre. illa quartũ omiserat.
m ¶ Animaꝝ cura. al's. n. nisi hoc eẽt expssuz de curato puideri nõ posset. s. de pbẽ. c. vl. j. e. ti. cũ in illis.
n ¶ Defectu ordinũ. secus in defectu etatis. s. e. li. de rescrip. si eo tpe. 7 nõ. q2 bene pbat ista lr̃a 7 inferior q̃ idẽ repetit ꝙ pmouẽdus ad curã si nõ ẽ in sacris defectũ patit. 7 facit ad id qd dicã j glo. proxi.
o ¶ Prouidere. olim de iure cõi tales ad talia bñficia nõ poterant assumi. s. de eta. 7 qua. pterea. hodie dicũt qdam indistincte ꝙ pñt ad hoc. s. õ elec. cũ ex eo. j. õ insti. c. ij. 7 hic. sed non sũ ausus corrigere decre. pterea: 7 dico ab ea recedendũ solũ i casibus in qbꝰ hoc expssum inuenio vt hic. 7. j. de isti. c. ij. in alijs salua maneat: 7 sꝫ hoc intelligo decr. cũ ex eo.
p ¶ Oportebit. vnde solet exprimi in litteris ẽm stilum curie: ita tñ ꝙ idem clericus se faciat statutũ a iure 7c. 7 psonalit 7c.
q ¶ Requirũt. de iure cõi consuetudie vel statuto ecclesie. ad hoc. ɔ. de fi. psby. c. j. j. rñ.
r ¶ A iure. vt in q̃ttuor tpibus anni 7 in sabbato scõ: vel sabbato medie q̃dragesime. s. de tẽp. ordi. c. ij. 7. iij. minores aũt cõferri pñt i festiuis diebꝰ. vt ibi 7. e. ti. c. j.
s ¶ Promoueri. qd si moniti nõ fecerit poterũt eisdẽ puari. s. de ele. eũ i cũctis. hodie iponit noua pẽa puatis antiqs penis: vt in cle. de eta. 7 qua. vt hi q. ij. i nso. Si aũt beneficiũ sit curatũ puatus est ipso iure: nisi fuerit infra annũ. s. e. li. de elec. lz canon. nisi esset ecclesia collegiata. vt. s. e. ti. statutũ vel habuerit iustũ impedimentũ. e. ti. cõmissa. § j. vel secum fuerit dispensatum. e. ti. cum ex eo.
t Si eũ super. tracta fuit de extrauagãti que incipiebat dilectus filius. emanauit ad declarationez eoꝝ q̃ nõ. ɔpo. s. õ rescrip. capl'z. i gl. q2 qõnes. v. sꝫ põeꝝ pos. 7 guil. i spe. t õ delegato. §. nc tractem9 v. qd si p
v ¶ Lr̃as rebuatiões. na legatꝰ vacaturã ñ ɔfert vt. s. e. ti. dilectꝰ si. t. sꝫ bñ rebuat collatiõi sue 7 sup ea ɔferẽda cũ vacabit dat executores. vt. s. e. li. õ of. le. c. iij. 7. iiij.
x ¶ Auctoritate nr̃a. lr̃e igit glose sic (7. j. e. ti. si aplice. misse faciẽt illũ cẽseri auct. ap. receptũ ex q̃ sic expmit ad hoc. s. de rescrip. cũ aliqbus. in si.
y ¶ Receptꝰ. post ipartitã. n. auctẽ a papa tal' gr̃a papialis itelligit. j. e. si apli ce. 7. C. õ veñ m. emu. l. j. aũ med.
z ¶ Eadẽ. nã si minori pferent etia poribꝰ vt j. e. hi q.
7 Mandato. hec decre. satis plane tracta fuit de extrauagẽti alex. iiij. q̃ incipiebat sua nobis 7 eius

uauit ad declarationeꝫ cor̃ q̃ nõ. ꝯpost. š. de rescr̃. p. ca
p̃lm in glo. q2 q̃ões. §. ꝫ quid si in hac forma.

a ¶ Collatione. de illo igit̃ qđ ptinet solũ ad p̃ntatione
vel institutione nõ poterit talis p̃uidere nec ecõuerso
j. eo. ti. cũ in illis. §. cũ aũt.

ma tibi decreto vt alicui pro
uideas ꝺ benefico ad collatõ
neꝫ tuã vel alterius ptinente
de bñficio qđ primo vacabit
siue ad tuam siue ad illius col
lationem pertinuerit: ei quo
scribitur prouidere debebis.
¶ Si vero plura beneficia
ad tuam ⁊ illius collationem
forsan spectãtia simul vacẽt:
tunc scripture ordinem ser
uare hẽbis: vt illi solum pro
uideas ꝺ illo beneficio quod
ad te noscit̃ ptinere. Idem
Si clericus p quo a sede
ap. recepisti mãdatuꝫ vt
ei de p̃benda p̃rio vacatura
in certa eccl'ia p̃uideres: eũq3
postea i canonicũ ip̃ius eccle
sie recipi faceres ⁊ in fratreꝫ
p̃bẽdã sibi debitã: q̃n vacat
petere negligenter omittat: ⁊
aliã p⁹ moduꝫ i ip̃a eccl'ia va
caturã neq̃bit p̃textu dei man
dati petere: nec tu de ip̃a sibi
poteris p̃uidere: cuꝫ facta ei
gratia p ip̃i⁹ negligentiã sit
extinctã. ¶ Uex si prefatus
clericus fuisset auc̃te ap. effe
ct⁹ ab initio canonic⁹ i eccl'ia
p̃libata: tũc cũ remãserit i ea
canonicus: dicta negligentia
non obstante: ac per conse
quẽs ratione canonicatus sit
in alia prebenda nulli aliȷ̃ de
iure debita ceteris preferen
dus: petẽ poterit p̃bẽda aliã p
xie vacaturã: dũmõ non sint
aliq eadẽ auc̃te p̃bẽdas i ip̃a
eccl'a expectãtes: ⁊ idẽ de ip̃a
nõ p te: cũ mãdatũ non susce
peris sup illa: s3 p eũ ad queꝫ
specta i eadẽ eccl'ia p̃bẽdãrũ
collatio p̃uideri debebit̃ al's
iure debitam.

b ¶ Uacabit. i. intel
ligo sine fraude:
p decre. š. e. li. de
renũcia.

c ¶ Illius. est rõ
q2 ꝺ p̃mo p̃uidẽ
dũ ẽ. al's eadẽ rõ
ne de centesimo:
ad hoc. ff. de ver.
obli. eũ qui calẽ
dis. de illo igitur
p̃uideat̃ ne vide
atur extigui gr̃a
š. e. eũ cui. ⁊. j. e. c.
pri. qđ verũ ẽ ni
si in litteris esset
clausula qđ du
rerit acceptãduꝫ
j. de ꝯces. prebẽ.
q2 in cũctis. ⁊. c.
ne captande.

d ¶ Simul. pone
mortu⁹ vel p̃mo
tus ẽ cleric⁹ qui
habebat illa duo
beneficia. vł duo
clerici sił mortui
vel p̃moti vel re
nũciauerunt nec
apparere põt qs p̃mo. ad. hoc. š. e. li. de rescrip. duob⁹

e Ordinẽ. ⁊ ẽ si. š. de elec. siqs iusto. §. j. in fi. xliiij. di.
sit rectori. in fi. ff. de vsufruc. l. quotiẽs. j. rñ. ad h̃ facit
qđ diri. j. de reg. iu. in altnatiuis. ⁊ facit. ff. de le. ij. cum
pater. §. vl. ⁊. ff. ad trebell. l. heredes. §. fi. ⁊ vide qđ nõ
š. de rescrip. cũ dilecta.

f ¶ Ad te. al's ẽẽt in potestate illius cui scribit̃ se ro
nerare. dico tñ q̃ idem eẽt iuris in ordine ꝯuerso. s. q̃n
scribitur ad alteri⁹ vel tuã ⁊c. q2 tũc etiã si simul vacẽt
p̃uidebit de spectãte ad collationẽ alteri⁹ ordinẽ scri
pture seruãdo vt. š. diri. ⁊ expone ad te. i. ad tui colla
tionẽ. ⁊ qđ dicit decre. h̃ per oia verũ intelligo cũ etiã
tertie p̃sone scribit̃: puta mihi vt tibi p̃uideã de benefi
cio spectãte ad collationẽ talis aut talis. nã tibi de pri
mo vacante prouidebo: al's scripture ordinem serua
bo eadem rõne.

g Si clericus. si cleric⁹ cui mãdabat̃ p̃uideri de p̃
benda p̃mo vacante negligit petere p̃bendã sibi
debitã extincta ẽ gr̃a. Si aũt sibi collat⁹ fuerit canoni
catus: tũc hẽbit p̃bendã dũ nullus ẽ ibi expectans au
ctoritate ap. Et declarãtur hic ⁊ corrigũtur que nõ. cõ
post. de rescrip. mandatũ. in glo. ij. in fi.

h ¶ Postea. s. p̃uiso sibi ꝺ p̃bẽda ⁊ hec ẽ noua forma
que nõ multũ habet vsũ curie. si aũt mãdasset sibi de
canicatu statim p̃uideri. ⁊ postea de p̃bẽda q̃n vaca
ret ⁊ p̃uisũ fuisset de canõicatu tũc idẽ qđ i scđo casu

i ¶ Faceres. ergo erat datus in h̃ ad cõpellendũ. de q̃
dic vt dicã. j. de ꝯces. p̃bẽ. si capitulo. ⁊. c. si soli.

k ¶ Debitã. s. prime vacaturã: ⁊ intelligas nulli aliȷ̃ de
iure debitam.

l ¶ Negligẽter. desidiosus erãt vel execrabat̃ lites. vel ignora
batius. q2 credebat illã p̃bendã deberi p̃mo recepto auctori
tate capli vel inferioris a papa. Si aũt infirmitate laborabat
magna. vel alienat⁹ erat a mẽte vel captiuatus vel iusta cau
sa absens ⁊ p̃curatorem
dimiserat q mortu⁹ tunc
erat vel his silia: tũc h̃ ca
su p̃bendã nõ pdit. ad h̃
š. e. li. de elec. cõmissa. nõ
n. põt dici negligẽs qui
ptãtẽ expiendi non hũit
ap hoc. š. ꝺ elec. c. vl. ⁊ de
ꝯces. p̃ben. q2 diuersitatẽ
Qñ aũt dicat̃ negligens
arbitrio boni viri. i. iudi
cis relinq̃ndũ credo. ff. ꝺ
v. ob. ꝯtinu⁹. §. cũ ita nec
n. dico q̃ statim post mor
tẽ necesse h3 petere imo
aliqđ tẽpus assignãdũ ẽ
in qđ deliberet: an p̃ben
da sibi debeatur de iure
vel nõ. ad h̃. š. c. j. ꝺ ꝯsue.
c. vlt. arbitrabit̃ g iudex
hoc tp̃s h3 q̃litatẽ negotiȷ̃
p̃sonar̃ ⁊ loci. ad h̃. š. de
elec. cupientes.

m ¶ Aliã. nõ. q̃ si negle
xi petere debitã ⁊ aliȷ̃ col
lata ẽ: aliã nõ peto. ꝫ si ne
glexerit petere debitã: tñ
adhuc non ẽ aliȷ̃ collata.
dico q̃ illã adhuc possũ
petere. ad hoc. j. eo si tibi absenti. in fi.

n ¶ Extincta. ⁊ sic extincta d3 eẽ ptãs executoris: sicut ecõuer
so. de of. dele. si sup gr̃a. ad h̃. š. e. sup eo. j. ꝺ re. iu. accessoriũ. cũ
suis ꝯcor. ⁊ merito ẽ extincta ptãs. cũ. n. forma sibi tradita fue
rit p rescrip. sup vno bñficio tm̃. s. p̃mo vacaturo sibi debito: il
lo omisso nil subest rescrip. ad h̃. š. de of. dele. ex pte. j. erg̃ igit̃
sciuit rẽ suã agi. ⁊ se nõ opposuit sibi iputet de re iu. q̃3uis. al's
seq̃ret̃ q̃ ius hrẽt in plurib⁹ p̃bẽdis: qđ ẽ absardũ. Quidam
tñ dicebãt olim ꝯ pp intẽtionẽ mãdãtis q voluit illã p̃bendaꝫ
hẽre. vñ si nõ h3 p̃mã hẽat scđam. ad h̃. š. e. dilect⁹. iij. š. de cõ
ces. p. cũ sup. nec d3 ius hre i p̃ma. ⁊ hoc putauit ho. i p̃dcã gl.
magna equũ.

o ¶ Effect⁹. q2 papa ꝯtulit vel mãdauit ꝯferre canonicatũ in
ecclesia. quod factũ fuit.

p ¶ Negligentia. qua neglexit petere p̃bendã sibi debitã. ⁊ sic
fuit alteri collata.

q ¶ Dũ mõ. p istud ṽbũ p̃bo q̃n ñ p̃fert̃ expectãtib⁹ q ĩpetra
uerũt negligẽtiã. nã ꝺ his q̃ añ negligẽtiã ĩpetrauerũt dictuꝫ
erat. š. ibi nulli aliȷ̃ de iure debita. supflueret g̃ hec l'ra nisi de
posteriorib⁹ ĩtelligeret̃. h̃ sonat g̃ l'ra q̃ q̃3diu erit ibi aliqs ex
pectãs auctoritate aplica: siue p̃us. i. añ negligẽtiã impetrans
siue post. ille negligẽs nõ habebit p̃bendã.

r ¶ Eadẽ auc̃te. prefert̃ igitur receptis auc̃te iferior. j. c. pri.

s ¶ Mandatũ. cuius fines diligenter seruãdi sũt. j. eo. ti. c. de
non. sed istud esset mãdati fines excedere. io. an.

t ¶ Spectat. q̃cũq3 iure cõi vel sp̃ali. j. ne se. v. a. c. vno. ꝺ regula

v ¶ Prouideri. s. ꝺ p̃bẽda de q̃ scriptũ ñ fuit (c. vl. cũ si lib⁹.

x ¶ Debebit. idẽ dicebant olim quidã in casu decre. š. e. li. de
of. dele. si super. vt ibi diri. io. an.

facta de pbẽda h⁹i alteri col latio illi⁹ piudiciuz eoipso vi ribus non subsistat[a]. Idem.

Hi q[b] aucte ap. i aliq̃ ec clia i canõicos sũt rece pti: d bẽt i pbẽdaz assecutõe ceteris añferri legatorum vel aliox qrũcũq3 aucte receptis antea[c] i eãdẽ. ⁋ Et uz qz q ad mandatum legati vel alteri⁹ aucte ap. sibi spãliter[d] in hac parte concessa fungentis reci pitur aucte ap. receptum esse dubium non existit. Idem.

Si postq̃[e] canonicatuz in aliqua ecclia tibi contuli mus[f]: & de pbẽda nulli aliȷ de iure debita inibi prime vaca tura mãdauimus puideri: hi ad q̃s in ea spectat collatio p bendax: pbẽdã q̃ vacauit ibi postmodũ[g] motu[h] pprio igno rãtes tibi grãm factã: aliȷ du xerint cferendã: talis collatio in tuũ piudiciũ attẽtata nullã obtinet firmitatẽ: nam eoipso q canonic⁹ aucte ap. fuisti ef fectus ius ad obtinenduz pre bẽdã primo vacaturã[i] ibidez tibi acqsitũ extitit: eãdẽq3 q̃ cito vacauit ex q̃ nulli aliȷ de bebat: iuste petẽ potuisti: & iõ a pdicti\[k] ignorãtib⁹ alti cõ ferri nequit[k]. Idez.

Vaduz venerabili[l] fratri nros .s. epo palestri no quem ad ptes destinauimus gallicanas recipiendi aucto ritate[m] nostra resignationem ab obtinentibus beneficia[n] ecclesiastica i eisdem partib⁹ q ea vellent libere[o] i ei⁹ mani bus resignare: ac bñficia ipa psõis idoneis[p] cferẽdi p nras lras ptãte[q] cõcessa. ⁋ Nos p⁹ modũ de ccessiõe h⁹i nõ hita mentiõe nicolao de bonefac. camerario dilecti filiȷ nri i. N. tit. sci laurẽtiȷ i damaso psby teri cardinalis canonicatum[r]

a ⁋ Subsistat. intelligas nisi etiam negligens esset in ipa pe/ tenda: q; & tunc perderet ius in illa sicut & i superioribus ca sibus dictum est. Nota igitur q plenior est gratia secundi re scripti qz primi. Secundus ergo negligens in prebenda nõ propterea amittit canonicatum: quaz iam habuerat: sed amit tit potioritatem in prebẽ da respectu apostoloruz qui duplici iure iuuant non autem respectu alio/ rum vt vidisti.

b Hi qui. decre. ista emanauit ad de/ clarationem eoruz q̃ no. Inno. hosti. & moderni. s.e. relatũ. ber. cpostu. s. de rescrip. caplin in glo. magna. §. item vnus pri mo. & probatur hoc oliz per decre. de accu. acce/ dens in pte decisa: & tũc ponebatur de concess. preben.

c ⁋ Antea. Nota q regu la illa qui prior est tẽpo/ re potior ẽ iure: locuz hz in his quox par est cau/ sa. qd pbat. ff. de reg. iu. quotiẽs vtriusq3. & diri j. de re. iu. qui por. ad h s.e. eũ cui. si aũt dispar est cã non hz locuz regu la vt h hinc ẽ q lex dicit priuilegia cõsiderari: nõ tã ex tpe q̃z ex cã. ff. d pri uil. cred. l. puilegia. & cre ditrix dota l' pfert qbus dam creditoribus etiaz anterioribus nõ tñ filiȷs ex priori matrimonio: qui agunt de dote materna. C. qui po. i pig. hab. l. vl. vbi de hoc.

d ⁋ Spãliter aucte ergo huius spãlis mãdati fingit potius delegatus q̃z legatus: & sic delegantis aucte vz cẽ receptus. Sz tpe alexãdri qdã cõrium dicebant: dicentes q spãle mãda tum legato directum non inducit nouam auctem pape sz ve teris ptãtis legati progationẽ. ar. ff. de preca. sed si manente vnde primo receptus tali auctoritate legati progata recept⁹ vz vñ postponit scdo recepto auctoritate pape & hoc videba tur dicere cstõ alexãdri execrabilis. Sed cõrium ẽ vex vt hic vides. nec ob. lex h si manẽte. que loquit cũ pma & scda cces/ sio sunt eiusdem nature & forme: sed hic ptãs electiõis ẽ p se & ptãs prouidẽdi vel cferendi auctoritate aplica postea con/ cessa eodem mõ p se & gratiosa data vel fauore legati vel ei⁹ p quo scribitur cstõ execrabilis. vl' loquebat i suo casu spãli cũ s. puidit vltra q̃ternariũ numex vel i legato cardinali q cfere bat iure legationis vel sit correcta. s. i si. pemiȷ hui⁹ libri.

e Si postq̃z. Si post gratiam mihi factã a papa de canoni/ catu & pbenda banon. canonici hoc ignorantes: & igno/ rãti pbẽdaz cferũt post vacantẽ: non tenet collatio. Nota er/ go q sicut inspicit tempus date quo ad scdm impetrantẽ a pa pa. sic etiam inspicitur quo ad illum qui postmodum recipit a capitulo etiam ignoranter.

f ⁋ Contulimus. qd si nõ ctulit sed conferri mandauit. dic vt j. de concess. preben. si capitulo. & c. si soli.

g ⁋ Postmodũ. Quid si tunc tpis vacabat pbenda q̃ postmodũ fuit collata. vz q teneat collatio: q; man dabat de pma vatura puideri: sz illa iã vacabat: ergo nõ debetur: vt. c. si clericus i si. s. e. & iõ ẽ stilus curie: pbẽdaz si qua vacabat vel q̃z pmo vacauerit &c. Sa/ tis credo idem p rõnem q. j. sequi tur: nam eoipso &c. ad hoc. j. eo. si bñficia. Jo. and.

h ⁋ Motu ppo q; sec⁹ si cõtulis/ sent. expectãti au ctoritate papali s. c. priori.

i ⁋ Vacaturam. multo fortius er go va antez: q; difficilius ius cõ stituit in vacatu ra q̃z in vacante s. de cces. pben. nulla. s. e. ti. dile/ ctus filius. t.

k Nequit. ille tñ cui sic collatus fuerat: si dimisit aliqd bñficiũ pp illud habẽdũ re cupat illd: si sine difficultate cogni to pbendã illi; de beri eam sibi di miserit: al's non j. e. tit. si bñficia.

l Vadũ venerabili. Si papa det licẽtiaz legato suo recipiẽdi aucte aplica resignationes bñfi/ ciox legationis sue libere i manib⁹ suis factas: & illa bñficia cferẽdi. Scdo papa de pdicta ptãte ñ habita mẽtione canonicatũ & pbẽdaz si vacat vel qzpmo va cauerit in aliqua ecclia legationis mihi cferat. Tertio canonic⁹ ipi⁹ ecclie renũciet: & legat⁹ ẽt ignorãs col lationẽ mihi factã cfert tibi pbẽdaz pdictã nõ tz col latio legati: sed mihi illa pben. debet.

m ⁋ Auctoritate nostra. hoc fortificabat dubiũ quasi ex quo aucte aplica hoc faciebat i secũdo mãdato de illa pma ptãte mẽtio fieri deberet al's. n. si ptãte ordi naria h faceret: satiȷ videbat dubiũ teriatũ. s. e. t. c. px.

n ⁋ Beneficia: sumitur hic beneficium large: vt ad beneficia ecclesiarum cathedralium extendat: vt p in feriora pz ar. s. s. e. q̃zuis.

o ⁋ Libere. non enim pactio vel conditio in his lo/ cum habet. s. de transac. super eo. & facit de elec. cum N. & quod ibi no.

p ⁋ Idoneis. & sic nõ pueris vel aliȷs bñficiatis. s. e. sup inordinaria j. eo. ti. is cui. Jo.

q ⁋ Potestate. hãc ptãtem legatus nõ demandat ex se & ẽ casus i quo pot qs p se qd p aliũ: vt. s. de offi. le. c. pe. i si. & ẽ rõne dex via ad vacatura: vt ibi. Jo. an.

r ⁋ Canonicatũ. & sic affecta erat pbenda pmo vacãs sine alio decreto: vt. s. c. pri. & j. sequitur.

a ¶ Que.lexoñ.eccleñ a ꝛc̃.io.an.
b ¶ Illis.ſ.gallicanis.
c ¶ Eiſdem.ſ.canonicatu ꝛ p͛bendā.
d ¶ Talis.ſ.canonicalis ꝛ nulli iure debita.
e ¶ Predicta.facta ꝛ legato ipſi guilielmo vaſalli.
f ¶ Preſbyt.G.
vaſalli.
g ¶ Pacifice. ſi
igitur p̃bēda ha
beat certuꝫ ordi
nē annexū nō te
nebat̃ ſe facere ꝓ
moueri.ȝ.e.li.de
ele.ꝯmiſſa.§ j.ꝛc̃
h ¶ Eadē.eſt ma
ioꝛ ꝛ eadē diuer
ſo reſpectu.
i ¶ Preoccupa
mus.ſic.ȝ.ð pro
cu.ñ iuiuſte.ȝ.e.
li.e.ti.ſi duo.ꝛ de
offi.dele.cū p̃ſes
k ¶ Sanctiones
ȝ.de reſcrip.c.j.ꝛ
c.paſtoꝛalis.ȝ.de
of.le.ſtuduiſti.j.
de reg.iur.generi
ꝛ ibi vide de hoc
ꝛ.ff.ð reg.iu.i to.
to.optie ꝯcoꝛ.j.e
q̃ſuis.j ꝛ.ij.rñſo.
l ¶ De ipſa.ſ.po
teſtate data lega
to.valēt ꝗ lr̃e cuꝫ
nō ſit talis vitas
tacita q̃ erp̃ſſa ni
bilomin⁹ lr̃as ha
buiſſet.ȝ.e.ti.ſup
lr̃is.lꝫ hoc in lr̃is
ad bñficia impe
tratia gnālĩr nō
ſit verū:vt.j.e.ti.
ſi motu ꝛc̃.
m ¶ Abſurdum.
Nō.bonū modū
argumētandi ex
ſeq̃la abſurdita
tis:ſic.ȝ.ð excep.
cū inter prioꝛem
n ¶ Nr̃a papa ñ
dꝫ iuſticiā ſuā ne
gligere qui alios
in ſua iuſticia fo
uet:vt.j.de imu.
eccle.quoniam.
o ¶ Incerto.ſicut
cū ſcribit̃ alicui
ꝓuideri de bene
ficio qð p̃mo va
cabit in ciuitate.
vel qð p̃mo vaca
bit in ꝓuincia vt
ȝ.e.q̃ſuis.incertū

lexoñ.eccľe que[e] ī ꝑtib⁹ illis[b]
exiſtit:ꝛ p̃bendaꝫ nulli aliȷ̃ de
iure debitā[c]:ſicq̃ tūc vacabat ī
dicta eccľia ꝯtulimus:ꝛ ſibi ꝓ
uidim⁹ de eiſdē[e].Si vō nulla
talis[d] p̃bēda vacabat ibidem
nos p̃bēdā ꝑxio inibi vacatu
ram ꝯferendā dcō camerario
cuꝫ vacaret donationi apľice
duxim⁹ reſuādā:decernētes ex
tūc irritū ꝛ inane:ſi ſecus ſuꝑ
hoc a quoquaꝫ ꝯtingeret attē
tari certis ſibi ad hoc executo
ribus deputatis. ¶ Cūqꝫ po
ſtmodū nicola⁹ vaſalli cleric⁹
canonicatū ꝛ p̃bēdā:q̃s ī dcā
lexon.eccľa obtinebat:ī dicti
epi manib⁹ reſignaſſꝫ:ꝛ dicte
ꝑtātis p̃textu eos idē eps col
lationis ꝓuiſiōis reſuatiōis ꝛ
decreti predictoꝛuꝫ forſā igna
rus guilielmo vaſalli p̃ſbyto
ꝯtuliſſet dicti executoꝛes col
latiōe nō obſtāte p̄dcā[e] lr̃arū
nr̃aꝫ aucte prebendā eandeꝫ
dcō camerario velľ ſibi debi
tā ꝯtulerūt que dict⁹ p̃ſbyter[f]
pretextu collatiōis ꝑ dictum
epm ſibi facte q̃ p̃bēdā ipſaꝫ
pacifice[g] poſſidere valeat:nō
ꝑmittit:ꝓpt̃ qð idē camerari⁹
nob̄ ſupplicauit bumiľr:vt pro
uidere ſibi ſuꝑ hoc de oppoꝛ
tuno remedio dignaremur.
¶ Nos igit̃ atendētes q̃ ꝛ ſi
memoꝛato epo predictaꝫ con
ceſſimus ꝑtātem:penes nos
tñ nihilominus remanſit ma
ioꝛ:lꝫ eadem[h] ꝑtās etiā in pre
dictis ꝓpter qð nr̃a[i] q eandeꝫ
preoccupauimus[i] ꝑtātem po
tioꝛ dꝫ eſſe cōditio:eo preſer
tim q̃ ſm canonicas ꝛ legiti
mas ſanctiones[k] per ſpeciem
generi derogatur:q̃ꝙ̃ de ge
nere ī derogāte ſpecie mētio
nulla fiat:Conſiderātes q̃ꝫ:q̃
nos expoſito nobis de ꝑtāte ꝑ
dicta nihilomin⁹ lr̃as gratio
ſas darem⁹ ī dictis partib⁹ nō
habita metiōe ð ipa[l]:qꝛ foret
abſurdū[m]:ſi tam lata noſtra[n]
īpediret̃ ꝑtās ꝛ ſi ī oīb⁹ ꝓuiſi
onū noſtrarū lr̃is q̃s ꝯcedere
m⁹ ī partib⁹ ſupꝛadictis opoꝛ
teret nos ð ſepedicta ꝑtāte ſpā
tem facere mētiōeꝫ:ꝛ q̃ dcre
noſtrū p̄dictū maxime hic vbi
iā dictis camerari⁹ añ dictā re
nūtiationē ꝑ nos erat lexoñ ef
fect⁹ canonic⁹:ſtatſt ignoꝛātes
ligauerta:cuꝫ ſuper icerto[o] ſi
eſſet:nec ex alieno pēderet ar
bitrio vel vluntate cuiuſuis
qui acceptandi[p] ꝑtātem habe
ret:iccirco ꝑ illð etiā expreſ
ſiſſe videmur:ne alius poſſet
conferre:ꝛ poteſtatem p̄dic
tam quantum ed p̄ñtem ſpe
ciem reuocaſſe[q] que in hoc ca
ſu vbi de lucro[r] dicti.G.tñ
agitur non de p̄iudicio epiſco
pi memoꝛati:ab ignoꝛante po
tuit reuocari:nec poſt reuoca
tionē huiuſmodi ius per eum
in aliū etiā ignoꝛātē ī re reuo
cata trāſferri ad inſtar[s] ēt ſui[t]
calendario[v] p̄poſiti:q p⁹ moꝛ
tē vñi p̄ponētis mutuatas pe
cunias accipiētis nō facit[x]:lꝫ
iter ꝯbētes moꝛs dñi p̄poſitū
reuocans[y] fuerit ignoꝛata:ꝛ
dñi[z] q peculū qð ꝓpo ſuo ꝯceſ
ſerat ſtati ꝑimit:cū ī eo ſuam
mutauerit volūtatē:diſcretōi
vr̃e mādam⁹:q̃ten⁹ p̃fatū pre
ſbyterꝫ monitiōe p̃miſſa[&] ꝑ cē
ſurā eccľiaſticā ꝯpellatis:vt
collatiōe ð canonicatu ꝛ p̃bē
da p̄dictis ꝑ dictū epm ſibi fa
cta:q[!] nulla exiſtit ñ obſtāte:
dicto camerario p̃bēdā ipſa
oīno dimittat:ꝛ ſuꝑ deinceps
nullatenus inquietet. Idem.
Quia[a] ſepe dubitat̃ a mľ
tis:ſi canonicat⁹ alicui⁹

eſt q̃ beneficiū impetrāo ſit habit nr̃s.ſed hoc certū eſt de ca
nonicatu lexoñ.
p ¶ Acceptandi.vt.j.de conceſ.preben.quia cūctis.ꝛ.c.ne ca
ptan de ꝛc̃.
q ¶ Reuocaſſe.lꝫ.n.eandē ret inuerit ꝑtātem ꝛ tamen maioꝛē
ſ.reuocandi etiā acite vt
his vides.
r ¶ Lucro de.de ano eniꝫ
eius nō agit̃.qꝛ ſi dimiſit
p̃oꝛa bñficia recupat il
la ſm foꝛmam decre.i e.
ſi beneficia.
s ¶ Ad iſtar.coadiuuat
primā rōnē ꝑ duo lega
lia arg.ſic.j.de ꝯceſ.p̃bē.
qꝛ cūctis.ð ſen.ex.ſi laic⁹
t ¶ Serui.hēs ſ.ff.ſi cer.
pe.l.ei⁹ q in ꝓuicia.ſ.n.
nō agit̃ de dāno ſui.ꝛ ſic
ignoꝛāte ſuo ꝑtās reuo
cat̃.ſic īducit ad ꝓpoſitū
v ¶ Calēdario.i.noīb⁹ fa
ciēdis.ff.de le.iij.q filiū.
x ¶ Nō facit.debitoꝛē tñ
ſoluentē ſibi ꝛ ſ ignoꝛā
tē liberat vt in ꝑ.l.eius q
ꝛ.ff.de ſolu.ſiqs ſeruo.ꝛ
l.cū quis.§.j.
y ¶ Reuocans.ſic.ȝ.eo.
li.de reſcrip.ſi gratioſe.j.
rñ.vbi de hoc.j.ne ſe.va.
c.vno.in fi.ff.loc.l.iiij.in
ſti.man.§.recte.
z ¶ Et dñi.,repete ad in
ſtar.ꝛ habes ſ.ff.de pec.
l.nō ſtatim.ff.de op.leg.
apud aufidiū.ꝛ ē hoc ca
ſu qðdā ſpāle ꝯ regulaꝫ
ȝ.de reg.iur.c.j.l.nihil.qꝛ
peculiū re nō tñ vbis cō
ſtituit̃.ff.de pecu.peculiū
§.ſi vbis noīa.ꝛ tñ vbis
tollit̃ vt dic.ꝛ in p̄dicta.l
non ſtatim.io.an..
& ¶ Premiſſa.ſemꝑ eniꝫ
p̃cedere debet.xij.q.ij.in
digne.ȝ.de ſen.ex.ſacro.
cum ſi.
a Quia ſepe.ſecūdus
q īpetrauit digni
tatē ꝛ p̃bendā p̃feret̃ po
ri qui ſolū p̃bendā impe
trau rat ſi p̃bēda digni
tati eſt annexa:al's non.
Emanauit aūt hec decr.
ad[b] declarationē ꝛ coꝛre
ctionē eoꝛū q̃ nō.inno.ꝛ
ho.ȝ.e.ti.c.vl.ꝛ.ȝ.ð ma.
ꝛ obe.ſtatuim⁹.ꝛ cōpoſt.
de reſcrip.capitulū.i glo.
magna.§.vnū caſuꝫ.Et
repꝛobata eſt opi.inno.ꝛ
cōpoſt.q dicebāt.lꝫ p̃ben

ca ñ nõ eſſet annexa dignitatẽ habentẽ pferri. ⁊ ſic dicebat cõ
poſt. ſe de mandato pape pnũciaſſe in boñ. eccleſia. in dignita
te archipſbyterali: approbata ẽ aũt epi. hoſti.
2 ℭ Dubitatꝰ. ⁊ merito fuit declaratio eoꝝ faciẽda. ſic. s̃. e. li. d̃
el c. q: ſepe. s̃. vt li. nõ ꝯteſta. qm̃. Dubitabatꝰ aũt ꝓpter varias
opi. quas s̃. vidiſti. ⁊ fuit
etiã hec dubitatio noſtrꝭ
tpibus in boñ eccleſia.

⁊ quali. c. vno: ⁊ ẽ etiã ſi de fi. pſby. c. j. ⁊ ẽ hoc ꝓpꝰ bñ
ficioꝝ ipetrationẽ q̃ dꝫ ãbitioſa ⁊ reſtringenda. s̃. eo.
q̃muis cũ aĺs noie bñficij dignitates ⁊ bñficia icludantꝰ
vt. s̃. de v̉. ſig. c. pe. Quid ſi papa ſimpl'r mãdat proui
deri de bñficio: nũqd poterit executor de tali beneficio

a ℭ Prebenda. tm̃.
b ℭ Officio. perpetuo in eccleſia: vt. s̃. de ꝯſue. c. j.
c ℭ Vacat. morte renun ciatione vel ꝓmotione il liuſq dignitatẽ habebat ⁊ prebendam.
d ℭ Declaramus. nõ. q: ius nouũ nõ facit ſꝫ vetꝰ declarat: facit qd̃ dixi. s̃. t. pri. c. vno.
e ℭ Anterior. ⁊ ſic ẽ iure potior. q: ex quo ꝑbenda nõ ẽ ãnexa vtriuſqꝫ quo ad hoc ẽ par cã: ſecus cũ ẽ annexa. ⁊ facit qd̃ dixi s̃. e. hi qui.
f ℭ Preiudicari. gratia eni ſecũdo facta intelligi tur fieri ſine alieni iuris ꝑiudicio. s̃. e. li. de reſcri. quãuis.
g ℭ Appet. q: tũc ſecꝰ. j. e c. pe. ⁊. j. de ꝯceſ. preben. auctoritate.
h ℭ Annexa. ex quo eniꝫ hꝫ vnũ ꝯnexoꝝ ⁊ reliquũ hẽre dꝫ: de ꝯſti. trãſlato. ad hoc. s̃. e. ti. ſup eo. hẽs igitur vnũ caſũ in quo ſe cũdus ipetrãs ꝑmo impe tranti ꝑferꝰ. aliũ hũiſti. s̃ eo. ſi cleric⁹. aliũ. j. e. c. pe. aliũ. de conceſ. ꝑbẽ. c. pe. Interdũ hẽs ꝙ vacat ꝑ benda. ⁊ ille qui expectat ꝑma: illã ñ ꝯſequiꝰ. vnuꝫ caſũ hẽs. s̃. e. ti. c. ij. in fi. aliũ. j. e. cũ in eccleſia. ter tiũ. j. e. ti. ei cui quartũ. j. de re per. e. vno. qntũ s̃. de renũ. c. ij. ⁊ aliũ habes in cle. gratie. de reſcrip.

eccleſie ſit collatus a ſede ap. ſucceſſiue duob⁹: fueritqꝫ mã datum primo de prebenda[a]: ſecundo vero de prebenda ⁊ dignitate ꝑſonatu vel officio[b] cum ſe facultas obtulerit: pro uideri quis ipſoꝝ in preben da que cuꝫ dignitate perſona tu vel offõ vacat[c] ibi poſtmo dum debeat de iure preferri ℭ Nos dubitationem h⁹i ſo pire volẽtes pñti declaram⁹[d] edicto: primũ cum ſit tempo re anterior[e] cui per mandatuꝫ ſcd̃m preiudicari[f] aut iuſ ipſi⁹ obſeruari non dꝫ: ex quo de i tentione mandatis contraria non apparet[g]: preferendum eſſe in dicta prebenda: niſi va cãti dignitati ꝑſonatui vľ offõ ſint ãnexa nã ſi eẽt ãnexa[h] ſcd̃ſ cui debetur dignitas ꝑſonat⁹ vel officiũ ꝑferꝰ i ipſa. Idẽ.

Cum[i] in illis: quibus be neficia curam animarũ hñtia committuntur: maior ꝙ in his qui ad alia promouen tur idoneitas requiratur[k]: in tentionis[l] noſtre nequaquam exiſtit: vt cum aliquibus de ec cleſijs perſonatibus dignita tibus vel alijs beneficijs qui buſcunqꝫ de animaruꝫ cura[m] mentione nõ hita: prouideri[n] mandamuſ: ipſis de his qui

bus huiuſmodi cura iminet: poſſit aut debeat prouideri. ℭ Ill' vero pro quibus ſcri bim⁹: vt ꝓuideatꝰ eiſdẽ d̃ ꝑſo natibus vel dignitatibus etiã ſi curã hẽant animarum ad collationem prouiſionem pñ tationem vel diſpoſitioneꝫ ſpe ctãtibus quoꝝũcunqꝫ prouide ri nequibit de prelaturis per ſonatibus vel dignitatib⁹: ad quos ſeu q̃s ꝑ electionẽ[o] hi q̃ eis[p] hñt ꝑfici aſſumũtꝰ[q]. ℭ Cũ aũt iter collationẽ pñtationẽ ⁊ iſtitutiõeꝫ differẽtia magna eẽ noſcãtꝰ[r] ſicut de bñficio ad alicuiuſ collationẽ ſpectãte ꝓ uideri mãdetꝰ: d̃ illo qd̃ ad ei⁹ pñtationẽ vľ iſtitutiõeꝫ ꝑtinet ꝓuideri nõ potiſt: nec ẽt ex ꝯuẽ ſo. expſſo. n. vno caſuũ ꝑdicto rũ mãdatũ ſup hoc factũ: qd̃ dꝫ de ſui natura reſtringi: ad alios extẽdi nõ dꝫ. ℭ Si vero de bñficio ad aliq̃rũ collatio nẽ vel pñtationẽ ſpectãte non adiecto[s] cõiꝰ vľ diuiſiꝫ ꝓuiſio iniungiꝰ faciẽda: i bñficio qd̃ ad collationẽ vľ pñtationẽ al teri⁹ ipſoꝝ tm̃ ꝑtinet adipleri ñ põt. ℭ Sicuti ſi de bñficij ſpectãte ad collationẽ vni⁹ ꝓ uiſio iniũcta fuiſſꝫ: ipleri non poſſet i bñficio: c⁹ collatio ad eũ ſiľ cũ alio[t] ꝑtineret. Idem.

ꝓuidere qd̃ req rat ſacꝝ ordinem vꝫ ꝙ nõ. ar. hui⁹ c. ad hoc. s̃. e. li. d̃ fi. ꝑſby. c. j. Sed dic. ꝯ. j. c. e. ei cui. ad idẽ. s̃. e. ſi pro clericis. niſi pate retꝰ in etate defe ctũ ita ꝙ ad illuꝫ ordinẽ ꝓmoueri non poſſet vt ibi s̃. eo. li. d̃ reſcrip. ſi eo tempore.
o ℭ Electionem. electio igitur nõ ꝯcluditꝰ ſup. v̉bo ꝓuiſiõis vľ diſpõ nis cũ inter iſta tria ſit differẽtia: ⁊ facit qd̃ ſtatim ſeqtur. ⁊ ẽ ſi. s̃. e. li. de offi. lega. de liberatiõe. rñ. j. ⁊ facit qd̃ dixi. s̃. e. li. de elec. c. vlti. ⁊ j. c. pri. ij rñſo in glo. ſed nõne
p ℭ Eis. ſ. platu ris perſonatibuſ vel dignitatibus
q ℭ Aſſumuntur etiã ſi inbibeatꝰ i lr̃iſ ne elec. eligãt vt in cle. e. ti. ſi di gnitatem. ij. rũſo.
r ℭ Noſcatur. ſꝫ eſt ꝙ capitulũ va cante ſede nõ cõ fert bñficia que ſpectant ad colla tionẽ epiſcopi. s̃. ne ſe. va. c. ij. ⁊. j. e li. eo. t. c. vno. ⁊ tm̃ tunc inſtituit inſtituendos ab epo. j. e. li. de inſti. c. j. de maio. ⁊ obe. cum olim. ⁊ idem vides in generali vica rio. s̃. de inſti. ex frequentibus. s̃. e. li. de of. vi. c. vl.

i Cum in illis. Declarantꝰ hic q̃ nõ ꝑ ber. inno. ⁊ ho. s̃. e. c. vlti. per cõpoſt. s̃ de reſcrip. capitulũ. in glo. magna. ſed quid in his.
k ℭ Requiratꝰ. eſt. n. ars artiũ regimen animaꝝ. s̃. de eta. ⁊ quali. c. pe. ad hoc. s̃. e graue. ⁊. c. ſe. ⁊. s̃. e. c. j.
l ℭ Intentiõis. ad quã recurrendũ eſt: vt. s̃. e. c. vl. ⁊. s̃. de de ci. ex multiplici vbi de hoc. illa aũt intentio ⁊ rõ que fuit dele gantis debet eſſe ⁊ delegati. s̃ de reſcrip. ſuper lr̃is in fi.
m ℭ Cura. etiam ſi in litteris ꝓuideri mandetꝰ ꝙ animaꝝ cura non negligatur ſi qua imiuet dignitati: quod dic vt in cle. e. ti. ſi dignitatem. j. rñſo
n ℭ Prouideri. hinc ẽ ꝙ cũ patiẽtibus defectũ in etate diſpẽ ſant epi in dignitatib⁹ nõ curatis ſꝫ i curatis nõ. s̃. e. li. d̃ et. ⁊ q̃

s ℭ Adiecto. ex quo papa hoc non adijcit: alterum tan tum grauare non intendit. ⁊ hoc intellige ſm̃ deter minationem quam habebis. j. eo. titu. c. vlti. ⁊ fuit hoc ſumptum ex quadam extrauaganti que incipiebat cõ tingit interdum ſicut te ⁊c̃.
t ℭ Alio. Abſurdum enim eſſet illum grauari de quo papa non intellexit. In contrariuꝫ videbatur quia ad collationem ſuam ſpectat licet ⁊ alterius. nam ⁊ qui iu rat ſuũ non eſſe: iurat ⁊ ſibi cõmune nõ eſſe. ff. de v̉bo. ſig. pupillus. § ⁊ qui legat ſeruos ſuos: ⁊ qui in totuꝫ ⁊ qui in parte ſui ſunt videtur legaſſe. ff. de le. ij. l. ſigs

seruos.sed hoc facit ɔ̄ria intentio pape.idem est ergo dicere ad collationē talis:τ solius talis.

a ¶ Si tibi absenti.beneficiū mihi collatū ante dissensum meum alteri conferri non potest nisi terminus mihi datus ad consentiendū eēt elapsus.τ tūc etiā post terminū anteq̄ʒ alteri conferaṫ potero consentire. Emanauit hec decre. ad declarationem τ approbationē eorum que nō.ino. τ ho.τ moder.ē. e.accedens.τ ho. in sū.de.isti.§. qs institui.sciebant⁹ eni ꝙ absenti poterat būficiū conferri τ absens inuestiri vt ibi. sed dubitabatur an medio tpe posset collatio reuocari qḋ hic terminaṫ τ qḋ dicit absenti idē τ multo fortius si pñti:q fo te deliberare vellet se dixit.

Si tibi absenti^a ꝑ tuūepʒ^b ɔferaṫ būficiū lʒ ꝑ collationem hui⁹i donec eā ratam habueris^c:ius in ipso beneficio vt tuum dici valeat: non acquiras^d: ipse tñ eps vł q̇cū qʒ alius^e de ipso beneficio nisi consentire recuses:i personā^f alterius ordinare nequibit: quod si fecerit:eius ordinario fcā de beneficio non libo viribus nō subsistet^g. ¶ Sʒ si eps notificata tibi collatiōe ad cōsentiēdū terminū^g ɔpetētē assignet nisi ɔsenseris:poterit eo lapso^h būficiū libere cui viderit expedire cōferre. ¶ Anq̄ tñ ipm ɔtulerit tuū potius non obstāte ꝙ laps⁹ sit tmin⁹ p̄sta re ɔsensū^i:τ extūc de ipo non poterit alr ordinari. ¶ Idem. Cum^k q būficiū cui aiaꝝ cura^l iminet vi occupat: seu se sciēter^m iniuste itrudit i eo: decernim⁹ ipo iure fore p̄uatū būficio:qḋ cū cura simili p̄mitus obtinebat^n:non enī decet:vt stultus melioris q̄ꝫ pitus ɔditiōis existat^o: vel ꝙ inuasor eo q iuste igrediṫ:ꝑuilegio gaudeat potiori. ¶ Insuꝑ vt violēti^p q̄ aucte vł veri⁹

b ¶ Epm.factū ponit non ius.q: idē si ꝑ aliū.

c ¶ Habueris.acceptādo vel ɔsentiēdo vel ratū hñdo si negocioꝝ gestor vel ꝓcurator gnālis fuerat iuestit⁹ de ipso.ꝫ si spālis statim dici debuit suū:qḋ dic vt nō e.accedens.ad hoc.ff.de nego.ge.si ego.ff. de sol.ratū. ff.de acqui pos.qui absenti.

d ¶ Acgras.sec⁹ in legato spēi.q: tūc acgriṫ dñiuʒ legatario ignorāti lʒ ɔmutabiliṫ.ff.d le.ij.cū pr.§.surdo. facit.ff.de ɔdi.τ demō.l.legata.ꝑ q̄ iura dicebāt qdam qḋ h dr.itē ꝑ id qḋ hēs.ē.de elec.cū int canonicos.τ.c publicato.ad h.j.de re iu.qḋ semel.cū suis ɔcor. Alij dicebāt ꝙ si scḋo p̄us fieret traditio vel p̄us ɔsentiret hñ tenebat collatio ꝑ.l C.de rei vē.l.q̄tiēs.in pn.τ i fi. vbi dr ꝙ si res vēdita fuerit duob⁹ ille potior ē cui p̄us fuerit tradita.τ vid qḋ dixi.j.d re.iu.q por. Tertia opi.erat ꝙ aut scḋs scienṫ recipiebat būficiū aut ignoranṫ.in p̄mo casu non tenebat collatio:in secundo sic tenetur tamē ɔferēs ꝓuidere p̄mo in equalēti būficio ad h.ē.e.inf cera.j.d iu.pa.pastoral.fac ad hāc distinctionē.j.d ɔces.p̄bē.q: cūctis.ff.de vsufru.l.sticho.

e ¶ Alius.puta legat⁹ de latere qui ɔfert beneficia vacantia.ē.de of.le.c.ij.istud aūt conferre nō poterit: qḋ lʒ vacet:tamē nō est liberū vt.j.sequitur.

f ¶ Personā.ꝫ nūqd poterit alteri sb ɔditiōe ɔferre s.si ille nō acceptauerit.nō.ē.e.li.de elec.c.ij τ. .de re.iur.actus.sicut būficiū nō vacās nō ɔferṫ cū ɔditione qñ vacabit.ē.de ɔces.p̄bē.c.ij.ad h.ē.d rescrip.pastoralis.Sed nūqd p̄t de illo ordinare nō ɔferēdo ꝑsone.ꝫ aṫ puta vniēdo vel religiosū locū ɔstituēdo:nō nisi sicut posset post acceptationē cū eadē sit rō.ē.d ec. edi.ad audiētiā.ij.c.exposuist.xij.c.aīpe.τ etiā tūc secūdario sit ordinatio in personam.

g ¶ Terminū ꝫ nōne statutus ē termin⁹ a iure.j.quē ɔsentire dʒ.s.vn⁹ mēsis.ē.c.li.de ele.q̄ʒ sit.nec vr ꝙ de

būficio iuris possit eps diminuere.j.de re iu.indultū cū suis ɔcor.Dic decre.illā loq in electis q adhuc hñt ɔfirmationē petere istā in his qbus fit collatio.in his aūt nō ē statutū certuʒ tēpus τ facit.ē.c.pri.ꝓbaṫ ad h ꝑ id qḋ seqtur. nā in decre. q̄ʒ sit.lapso termino p̄uat⁹ ē ipso iure.nec p̄ōt vlteri⁹. ɔsentire hic aūt etiā post terminū ɔsentit dūmō res sit integra vt seqtur.

h ¶ Lapso. q̄si dissensis se videatur.sic.ē.e. li. de ap.ab eo.vbi etiā ist:ponūtur vt paria.τ per hāc lrām vr dicendū si dissenserit.s.ꝙ adhuc re integra possit ɔsentire: qḋ verū ē ɔferēte i eadē voluntate manēte.ad h.ē.d ꝓcu.lʒ. vbi d hoc dixi.io.an.

i ¶ Consensū. ad h.ff. de op.le.l.mancipioꝝ.

k ¶ Cum q.qui vi vel iniuste occupat scḋʒ būficiū curatū:p̄uat⁹ est p̄mo:qui aūt vi būficiuʒ aliqḋ occupat ē ipso iure p̄uatus iure:qḋ in illo vł ad illud habebat. Emanauit hec decr.ad approbationē τ declarationē eoꝝ q̄ nō.inno.τ ho.ē.e.ti d multa.

l ¶ Cura al's nō hr̄et locū pena decre.ē.c. de multa. si ergo hʒ ecclesiā curatā τ postea violenṫ occupet simplex būficiū non vacat p̄mū ꝫ ꝑdit ius siquod hēbat in secūdo.vt.j.pxi R̄n. Sed qd si hʒ curatā ecclesiā τ vi occupat p̄bēdā vel simplex būficiū cui ē annexa ecclesia curata:nūqd vacat p̄ma. Dic ꝙ nō:ꝫ locū hēbit sequēs rñsio.hoc dico ꝑ decr.ē.e ti.sup.e.vbi q̄ eēt p̄uatus p̄mo ꝑ iustā receptionē secūdi: erit etiā p̄uatus ꝑ iniustā.al's nō.τ ē si.qḋ dicim⁹ de bigamia que induciṫ per matrimoniū:qḋ nō tenet eo casu quo incurrereṫ si matrimoniū teneret.al's nō.ē.de biga.nup io.an.

m ¶ Scienter.ignoranter igiṫ nō tenebit pena. ad hoc.j.e.ti. si beneficia.qḋ de ignorātia facti verū intelligo.secus si ignorantia iuris.j.de re.iur.ignorantia.cū suis ɔcor.

n ¶ Obtinebat.radē rōne q̄ hic poniṫ in pena decre.d multa dicā idē de decre.cū in cūctis.ē.de elec.s.ꝙ si aliqs scienter τ iniuste se faciat in epm ɔsecrari:puta li.pen.ꝙ vacēt pora būficia sua ac si canonice ɔsecrat⁹ fuisset.τ sic etiā iā audiui i curia fore factū ꝓpter rōnē q̄ seqtur.τ eadē rōne videṫ ꝙ si aliqs iniuste detinēs būficiū ipetrat aliud būficiū:nō facta mentiōe de illo beneficio quod occupatum tenebat ꝙ littere non valeant ne sit melioris conditionis τc.vt hic.ad hoc.e.q̄uis. τ sic intelligitur.j.eo.si motu.τ idem etiam ꝫm id dici potest de decre.non potest.j.e.s ꝙ si aliquis habebaṫ plura beneficia ex quibus vnum erat occupatum.τ tacito de illo super alijs impetrauit dispensationem.dispensatio non valet.

o ¶ Existat.xvj.q.j.legi epistolam.in pnn.ff.quod vi aut clam. l.nam τ seruus.ff.de iure τ facti ignorantia.l.regula.§.antepenul.nec ex delicto quis facit conditionem suam meliorem.ff. de dona.inter virum τ vxorem.l.iij.§.j.de sen.excom. si vere. nec melior esse debet contumacium q̄ʒ obedientium cōditio ē.de post.c.j.de do τ contu.contingit.

p ¶ Violēti.Nō.ꝙ lati⁹ loqtur ps p̄ma q̄ʒ hec secunda. quia loquitur hic solum in violēto non in alio se iniuste intrudēte vt i p̄ma pte.τ innitiṫ illc.§.rigori illius.l.C. vnde vi.l.siquis

temeritate propria occupare dignitates psonatus aut alia quecūq ecclesiastica bñficia non verenᵗ[a]. ⁊ si non virtutis amore pene saltem formidie[b] a sue temeritatis audacia refrenenᵗ eo ipso ius: si quod in dignitatibus personatibus ⁊ beneficijs occupatis taliter[c] vel ad ea[d] ipsis forsitan competebat: amittant. Idem.

Is[e] cui conceditur vt auctoritate ap. possit vni psone idonee[f] in sua vel alia ecclesia prouidere: alicui aliud beneficium sufficiens[g] obtinē ti prouidere non[h] pōt: nisi primo ille beneficiū quod obtinet oio dimittat[i] vel nisi in cō cessione hᵒi sit expssum: qꝫ als bñficiate valeat puidere psone. tunc[k] n. prouidere poterit vnicū dūtaxat bñficium obtinenti: dū tñ illi cura nō immineat aiaꝝ. ¶ Si vō pcessū fuerit: vt puidere illi valeat: q alia bñficia noscitur obtinere hᵒi pluralitas dꝫ solū ad duo bñficia sine cura[l] restrigi prouisio q̄z facta ꝯ p̄missa eoipo viribus non subsistat[m]. Idē.

Si beneficia[n] q̄ per se[o] ap. pferūt: aut dcreto interposito reseruanᵗ: interdū contingat ab his[p] ad quos als ptinet collatio eorūdem: aliquibus huiusmōi collationē seu reseruationem ignorantibus de facto conferri: ⁊ beneficia que illi tenebant antea post predictorum adeptionem dimissa[q] per eos alijs assignari[r] ne talis ignorantia eis: cū sint sine culpa[s]: preiudicialis existat: statuimus: vt si ipsi de collatione seu reseruatione predicta postea certiores[t] effecti sublata difficultate quacūq oio dimiserint beneficia sic sibi de facto collata: ad beneficia sua pora collatōe qbuscū q psonis facta de ipis neq̄q obstante libere reuertantur. ¶ Aliogn redeundi ad ea si difficultatē adhibuerit i alijs dimittendis sit ipsis penitus iterdicta facultas. ¶ Eundē q̄z modū in dimittendo recepta ⁊ recupando dimissa quo ad oēs alios[u]: q forsan occasione pdicta sua dimiserint beneficia: ⁊ dimissa p alios fuerint assecuti: per oia decernimus obseruandū. Idem.

Non[x] pōt dispēsatio sup pluralitate beneficiorū

in tantaz ⁊.xvj.q.vj.placuit.

a ¶ Verentur.vereri deberent: cum sine iusto ti. illa detinere non possit: nec eos iuuat antiqua possessio.j.de re.iur. in.c.j. cum suis concor.

b ¶ Formidine.lxvj.di.docendus. de elec.cum in cunctis.de vi.⁊ ho.cle.vt clericorꝫ ad idem.C.de emē.propi.l.vna accedat qd dī oderunt peccare ⁊c. ⁊ vocatur talis timor seruilis q p se p̄mum nō habꝫ nisi q: solet iducere filialem.⁊ est timor seruilis ſm greg.i quo viuit peccandi voluntas: ⁊ sequeret op⁹ si speraret ipunitas ⁊ ptinet ad seruū. Initialis respicit amissionē p̄mij: ⁊ ptinet ad mercenariū. filialis respicit offēsaꝫ ⁊ ppe ad filiū ptinet.

c ¶ Taliter.s. violenter fac pro eo qd.s.dixi ⁊c.

d ¶ Ad ea.differentia ē inter ius quod competit i re ⁊ quod competit ad rem: vt videbis.j. de cōces.pben.c.vlt.

e Is cui ɔcedit. approbat h opi.ho. quā no.s.e.ti.c.vl. in fi. ⁊ reprobat opinio inno. ibi no.⁊ ɔpo.no.s.de rescrip.cū adeo.i fi. ⁊ fuit de facto i mediolaneñ. archiepo.hec q̄stio primi dicti.

f ¶ Idonee.⁊ si nō apponat hoc idē intelligo.s. de ele.cāꝫ q̄.s.d rescrip. cū adeo.ad hoc de presumptio.c.vlti.

g ¶ Sufficiēs.ergo si nō est sufficiēs secus ē: ad hoc.s.de rescrip. postulasti. Quid aūt veniat i hac sufficientia: nō p io. xxj.q.j.c.j.⁊ p ber.s.e.ti.de monachis.

h ¶ Nō pōt.ɔtrium notabāt dicti doctores: ⁊ mouebanᵗ illa ratione: q: hoc casu non fiebat gratia prouisio: sed prouidenti: nec poterat ſm eos prouisus hoc casu ambitiosus dici: cuꝫ ad sui instantiam nil fuerat obtentum.s.e.quāuis j.e.si motu. Sed contrarium est verum q: beneficiatus idoneus non est.s.e.super inordinata.⁊ iure cōi bñficiatus bñficiari nō mādatur.s.eo.ti.q: intantum.

i ¶ Dimittat.si ergo dimittit tūc sibi poterit puideri: ⁊ i hoc ē dria inter istā formam ⁊ illam quā in printipio ipetrauit ille: cui puidetur: q: in illa nō sufficit modo beneficium primum dimittere si tunc tacuit.j.eo.si motu.hic sufficit nunc dimittere: lꝫ in confessione gratie nihil fuerit dictum.

k ¶ Tūc.n.Nō iterptationē strictam: ad idē.s.e.cū i illis.

l ¶ Sine cura.si igiᵗ vtrūq vel alteꝝ sit curatū: tali nō poterit puidere. Et nota q pluralis elocutio nō ē vaga: immo potius arta ⁊ restringendā. sit ergo contenta duoꝝ numero.j.de re iudi.pluralis cū suis concor.

m ¶ Subsistat.poterit igiᵗ illud bñficium alteri ɔferri: sed si ille possidet: nō poterit sine cognitione cause de possessione repelli.j.eo.lꝫ.

n Si bñficia. Si go ignorās recipiat beneficiū pus reseruatū vel alteri collatum per papam si ex q sciuit illud sine difficultate dimittit recupat pora bñficia propter illō dimissa als nō. hec decr. sūme innitiᵗ eqtati: ⁊ iuste ignorātie puidet.

o ¶ Sedem ap. idē si p aliū qui ɔferre pōsset: puta p legatum.j.e. ti.si a sede.q: nō ius ponit sꝫ scm.

p ¶ Ab his scientibus vel ignorātibus non curo: vñ si bñ aduertis hec decre.nō requirit ignorātiam in ɔsciente.sꝫ solum in eo cui cōferᵗ. Presumitur aūt ignorātia: nisi pbetur sciētia j.de reg.iur.psumitur.qd intelligē vt ibi dixi.

q ¶ Dimissa.vel iuris necessitate vel ignorātia vel sola voluntate io. and.

r ¶ Assignari mꝰ to ergo fortiꝰ recupabunt: si adhuc non sint alijs assignata: vt.s.eo.si tibi i.in fi.

s ¶ Culpa ⁊ sic deberet eē sine pena: de ɔsti. cognoscētes.j.de reg.iur.sine culpa.si ergo sciuissent fuissent in culpa: ⁊ sic tali puilegio non vtetur.

t ¶ Certiores.⁊ sic cuilibet referēti credere nō teneᵗ d si.p rius.ij.ꝫ nō dꝫ se dicē dubitare vbi certus esse dꝫ: d r scrip cū ɔtingat.⁊ ē si.xxxiij.di.hūisse.i pnci.

u ¶ Oēs alios.ꝫ dicē.bñficia istiꝰ.a.fuerūt collata.b. iste.b.dimisit q̄ pus hēbat: ⁊ fuerūt collata.c.cuius.c.pora bñficia fuerūt collata.d.aget.a.ɔ.b.q si dimittat i pace: aget ɔ.c.q ēt si sine difficultate dimittit rpetet a.d.⁊ sic de singulis.

x Non pōt. Emanauit hec dec.ad declarationē eorū q̄ no. Inno.s.de elec.dudū.ij.in glo.hoc itellige i fi.⁊ q̄ ibi no.ho.⁊ de rescrip.postulasti.⁊ de pbē.

super inordinata i fi. et 9post. in decreta. capitulum de rescrip. ad fi. glo. magne. v. Item queritur de hac. et c. in nra. i gl. penul. et gra. s. de of. or. ordinarij in fi. et guil in spe. ti. de lega. §. videndum. v. illud cu se. vsqz ad fi.
a ¶ Cu3odicum. fi. n. i. impetratione hoc locum h3. s. d rescrip. si propo. rente. j. e. si motu.

retetio: Rndeo sm inno. et host. et 9po. q hoc no. i. d. decr. dudu. et d psup. c. vlt. et guil. q h no. i. pdi. §. i. v. s3 qd si idulgetia q bn t3 dispesatio illud. n. dumo no h3 vi3 9ditiois. s3 poti9 admonitiois vl 9miatiois: vt. ff. de tutel. l. muto. C comi. epis. p totu. et vid qd dixi. j. de regu. iur. act9. posit tn pp hui negligentia eo iuste puari. s. d cle. n resi. relatu.

concessa impetranti prodesse: qui aliquod quatucuqz modicum[a] beneficium subticuit in ead. ¶ Illud aut ap[b]. se. idstu vt quis duo beneficia curam[c] aiar bntia: si alias canonice[d] conferantur eidem: possit recipere ac sil licite retinere[e]. intelligitur de duobus primis[f] beneficijs: que cum cura post dictu idultu obtine cotigit eundem[g]. ¶ Cu vo tibi no obstate q alid bnficiu obtine noscar a sede pdca de alid bnficio puideri 9tingit: p hoc tecu: vt pmu bnficiu cu scdo retine valeas: non itelligit dispensatu. hoc eni solu opatur predicta expssio: q facta tibi gra neqt at surrepticia[h] iudicari. Idem.

Si apstice sedis legatus[k] voles tibi sue legatiois[l] auc i certa ecclia[m] puide: canonicatu et pbendaz nulli alij de iure debitos pxio i ipsa ecclesia vacaturos collatoi sue reseruet: decernat[n] irritu et ianne: si sec9 sup hoc 9tigerit attetari: certi q eos[o] tibi 9ferat: cu vacabut executorib9 p suas lras deputet. ¶ Nosqz postmodu plena de his fca narratoe qd ab ipo legato fcm extitit ratu et gratu hntes id aucte ap. 9firmam9[p]: et eisde executorib9 vl alijs nris dam9 iris i mandatis: vt in h9i puisiois negocio auctoritate nra pcedant iuxta ipsius legati continentia litterar: certu est q cu ipa puisio ipi9 legati post ipsitam a nobis auctem nostra censeatur affecta: oibus qbus postea madauimus i eade ecclesia puideri. etia si canoica tum ipsius ecclesie duxerim9

a (cont.) nitro fortius i dispensatione locu3 d3 h: cu et ipe dispesatoes sint abitiose et restringe de. s. d fi. psby. c. ij. q s aut sup pluralitate bnficior dispensare possit: vid. lxx di. sancto rum. et xxj. q. ij. si qs ia tasslatus. et s. e. ti. de msta. An aut de iure sine dipesatione teneri possint: vide quod dixi. s. de rescrip gratia.
b ¶ Ap. se. no. ar. p illa opi. q h3 q solus papa dispeset in curatis.
c ¶ Cura aiar. pone habe secclesia curata dispesatione obtinuit: vt liceret sibi recipere aliud bnficiu e si sit psonat9 silem cura no hns. et cu pori tenere: co ferr sibi archidiaconat9: qrit an possit illu retine: et vr q sic. q: l3 archidiacon9 cura heat: no tn curaz silem cure pochialis ecclie: vt s. d elec. dudu. ij. ad fi. ad h. s. q fi. sint le. p venerabile. v. p ver nec et pot dici si e vbi e aliq dissilitudo xxviij. q. j. sic. n. ff. de iniu. rup. test. l. iij. et expssa silitudo regrit. s. d trasla. inf corpalia. Ite3 vbu sile i indulgetia positu gzose ifptadu e. s. d v. si. si oli. S3 dic 9 h3 guil. q no. i spe. ti. de lega. §. videdu. v. qd si hes eccliaz. et s. d of. or. ordiari. i fi. silitudo. n. d q fit metio i idulgetia: no ad spes s3 ad gen9 referr: et sufficit qlrcuqz cura heat: cu talis idulgentia velut abitiosa restrigeda sit. vt h vides: et s. e. li. d rescrip. si grose. de fi. psby. c. ij. C. de senaconsul. l. j.
d ¶ Canonice. 9cor. s. e. li. d rescrip. si grose. et s. d ele.
e ¶ Retiere. qro d duob9. pmo nuqd p (dudu. ij. ad fi. tale idulgetia videar 9cessu. q i neutro reside teneat videt q sic ne iutilis sit idulgetia. et h videt tene Jo. vij. q. j. sigs i clero. i glo. ij. ca eni phibitiois ee videt: neqs plura bnficia heat: q: resdere tenet hoc ergo inducere v: idulgetia pncipalit q ad hoc no teneat Dic sm guil. q hoc no. i pdi. §. v. qd si idulget: q tenet i altera residere: nisi illd expsse idulgetiam caueret q ad hoc no teneret: abiciose. n. sut tales idulgetie et restringede: vt. s. dixi: resideat g i altra qz vlt. vel nuc i illa: et sic vtriqz satisfiet. S3 qd dices si idugetia cauet hec cla dumo i bnficio q no residet faciat canoice dsuiri: nu qd si huc modu no suaret v. al3 dispensatio et bnficior

f ¶ Primis. ita dicebat pdicti doc. et pbabat p. l ff. de le. iij. fideico. §. sigs r. ff. d 9di. et demo. l. h co ditio. ff. d vb. si. bones. § j. ff. de vb. ob. eu q caleu dis et ide erat sati expl su p dcre. s. e. li. de of. or. ordiarij. ad fi. ibi du d: vel ca q. et c. vt ibi dixi.
g ¶ Eude. p receptione g ftij vacat duo pma: vt i cle. e. ti. si plures.
h ¶ Surrepticia. qd fiet except duob9 casib9. s. de rescri. gra. et j. e. si mo pprio. no. g q suffic hu ic cle: q suu 9seqt effcm et aliu no poet opari. ff. d adimen. lega. l. legata in utiliter.
i ¶ Si apstice. qd hic dr huistl. s. e. si eu. et emanauit ad dclatioem eor q ibi dixi. nec e dria iure l3 i fco videi posse3 ibi n fueat obtepatu l3 is legati. Ite ibi pap mandauit caonia stati 9feri: pbeda at cu vacar3: h caonia et pbenda 9ferri madat: cum vacabut: et sic expectas ia erat i canonic9 recept9: h no.
k ¶ Legatus. s. de late: ali9. n. nec coferre nec reseruare posset s. eo. li. de offi. le. c. j.
l ¶ Legatiois. si. n. aucte apstica spali hoc faceret: no eet alia cofirmatio necessaria. s. eo. li. hi qui. ij. responso.
m ¶ Ecclesia. in q eiusde legati alia reseruatio: non pedebat: quod dic vt. s. de of. lega. c. iij. ad fi. et qd dixi ver intelligo nisi et id papa ex certa scia 9firmaret eius rei facta plena narratione. vt. j. dicitur.
n ¶ Decernat. no. 9. opi. modernor q dicebant: q legat9 no poterat decretum apponere nisi ad id haberet speciale mandatum ad idem. s. e. li. de off. legati. presenti. et dicam j. de conces. preb en. quia cunctis.
o ¶ Eos. s canonicatum et prebendaz.
p ¶ Confirmam9. non in forma coi: s3 ex certa scia facta fuit hec 9firmatio. s. d 9fir. vti. vel iuti. c. pe. Quid dices de vsitata qone: recept9 est aliqs pprio motu capli ipetrat 9firmatione a papa p forma: ne inane canonici nome et c. q 9firmatione papa qd de ipo factu e 9firmat aucte ap. cu cla. si est ita madans et executori: q si e ita aucte ap. pbenda et c. post impetrat aliqs canonicatu et pbeda nulli alij de iure debita sm stilu solitu: vacat mo pbenda: cui debeat qrit: sup hac qone multoties fuit a me petitu cosiliu et sigillu: et dubitans de ea plura lucra respui: s3 coiter tenet docto p hac decre. et p dcre s. e. si cu. q pferat recept9 et 9firmat9: et facit p eis. e. l. s. d rescrip. cu aliquibus. in fi. quod satis puto.

a ¶ Conferendū.quod plus est q̄z mandare conferri:vt.s̄.e. lib.de rescrip.duobus.

b ¶ Preferri.p̄ferei ḡ⁊ hoc ꝯsegtur ꝙ gr̄a sua ē perpetua cū al's si ꝯfirmatio pape nō iteruenisset:expirasset finito legatio nis officio:si ad collationē vacātis ꝓcessuz nō fuisset.s̄.ō of. legati p̄nti.i p̄n.⁊ ꝑ h̄ pz ꝙ cū ꝑ tp̄alē ꝯfirmatioz ĩpetrās ō p̄oꝛib⁹ b̄n̄ficijs teneī facere mētionē:et idē dico de recepto ꝓp̄o motu capli:ad hoc.s̄.e. li.de p̄ben.q̄zuis.⁊ meli us eo.ti.nō pōt.si eniz i lr̄is ꝑ q̄s ius iā acq̄siuz conseruaī.s.in dispen/ satione suꝑ pluralitate: teneī ĩpetrās b̄n̄ficioꝝ suoꝝ facē mētionē:mul/ to fortius i lr̄is ꝑ q̄s no uū ius acq̄rit:⁊ acq̄situ auget ei⁹ ĩmutādo natu ram:vt hic pz:⁊ sic h̄ut curia:nā ⁊ g confirmat donat.ff.de v̄b.sig.l.ob/ uenit.

c ¶ Postmodū.s.post cō firmationē ⁊ auctē im/ partitā:vt.s̄.v̄.certū est ec̄.si igiī medio tp̄e ĩpe trauerūt a papa.s.p⁹ re/ seruationē ⁊ mādatum legati:⁊ an̄ ꝯfirmationē illi p̄fereī.Plus ē ḡ quo ad h̄ qn̄ a p̄ncipio lega/ tus aucte ap.contulit:vt.s̄.e.hi qui. fi.vnde dico ꝙ lz probaretur ꝙ papa ꝓp̄rio motu col/ lationem fecit:ex quo non exprimitur in litteris: locū habeat secūdum dictum ⁊ non primū quid enim sci/ mus:forte papa ante annum rogatus fuerat pro illo: sufficit ita scriptum esse.ff.qui ⁊ a quibus l. prosperit vj.q.iij.scriptum Jo an.

conferendum[a] eisdez:de iure p̄ferri[b] debebis in p̄bēda post modum[c] inibi vacatura. Idē.

Si[d] motu ꝓprio alicui ali quod b̄n̄ficiū[e] obtinēti ꝯ feramus aliud de illo nō hita mentiōe:nō ob hoc[f] gr̄am h⁹i que de nr̄a mera liberalitate ꝓcessit: ĩualidā volum⁹ repu tari. ¶ Secus si ad petitionez illius vl' alteri⁹ ꝓ eodē oblatā gr̄am h⁹i faciamus:tunc eniz q̄tūcūq̄z modicuz[g] b̄n̄ficiū ta ceaī[h] i ea ĩpam veluti surrepti ciā vires nolumus obtinere. ¶ Motu q̄z ꝓp̄o tē soluz gr̄a fieri censeaī:cuz hoc exp̄sse[i] cautū fuerit i eadē. Idez.

Si pluribus[k] simul i aliq̄ ecclia vacātibus[l] dignita tibus vl' p̄bendis: nos de hac vacatiōe ĩcerti[m] dignitatez vl' p̄bendā[n]:siqua nulli alij de iu re debita in ipsa vacat ecclia: cuiquam i genere ꝯferamus gr̄am h⁹i si motu[o] ꝓprio eam fecerimus: vt tunc fiat inter pretatio plenissima in eadem: referri volumus ad dignitatē vel prebendam que ĩter illas maioris[p] cēsetur esse valoris: seu si sint forsam equales ad eā quam is cui ꝯferimus ĩfra decendiū post habitam de di cta vacatiōe noticiā[q] duxerit eligendaz. ¶ Si vero ad peti tionem alterius[r] ipsa gr̄a fue/ rit ꝑ nos facta:eam vt hoc ca su ꝓut iuri[s] congruit restringa tur: ac illam q̄ minoris[t] valo ris existit:seu si sit equalitas i eisdē:ad eam quā is ad quem ipsaꝝ spectat collatio ĩfra di ctum[u] tempus elegerit[x] postq̄

k Si plibus ō claraī hic dominicalis que stio bar.bꝛix.que ĩcipit ep̄us gdaz ꝑmisit auctorita te pape: ⁊ vtitur hic papa equita/ te.⁊.s̄.pr.,decre.

l ¶ Uacātibus. idem eadē rōne puto:qn̄ scribere tur de p̄ma vaca tura:⁊ due simul vacarēt:ita ꝙ ne utra primo.

m ¶ Incerti.q⁊ si cert⁹ fuisset expssisset.quam dari. voluisset.io.and

n ¶ Uel p̄bēdā nō sunt ista v̄ba lr̄aꝝ: ꝫ mādauit de dignitate ꝓui deri:⁊ plures di gnitates vacant. vel mandauit ō p̄bēda ⁊ pl'es vacāt p̄bēde.io.an.

d Si motu proprio.Equa distinctio huius decre.emana/ uit ad declarationem eorum que no.glo.⁊ modeni.s̄. de rescrip.si proponente.

e ¶ Bn̄ficiū.Quid si pl'a b̄n̄ficia obtiebat:qdā dicūt h̄ locū non habere:ꝫ qō segtur:vt multitudo b̄n̄ficioꝝ vitetur.sed credo cōtrariū:cum ratio ꝓp̄ij mot⁹ adhuc remaneat: suꝑ quo fundatur distinctio:⁊ sic est hodie termiatum per cle.e ti.si romanus.Preterea lz valeant littere:non ꝓpterea pote rat b̄n̄ficia retinere:cum per hoc secum dispensatū nō sit.s̄.e non potest.in fi.optime facit.s̄.e.li.de rescrip gratia.⁊ ꝑ istaz ⁊ illā vides duos casus in quibus valēt littere:lz de b̄n̄ficio eius pro quo scribitur mentio non fiat

f ¶ Ob hoc.s.ꝙ mentio non fuerit habita.

g ¶ Modicum.opinio ḡ bernardi quā ꝯsuetudo curie apro bat ꝑ decr.istā ēt approbatur:⁊ reprobatur opinio H.na.In no ⁊ sequatiū:q ibi no distinguēdum inter tacenten ⁊ menti entem:vt in primo casu valerēt littere: si modicū erat b̄n̄fici um:in secundo non.Uin.⁊ gof.distingnebāt.s̄.e.cum tenea mur.s̄.de rescrip.postulasti.inter tacētem tale b̄n̄ficiuz ꝑ sim plicitatem:vt tunc valeat rescriptū:vel per dolum.vt tūc nō valeat per decre.de rescrip.super litteris.

h ¶ Taceatur.indistincte intelligo.cum enim ius non disti guat nec ego distinguam.vnde siue per malitiā siue per sim plicitatem taceat locum habeat hec decre:illā tamen distin/ ctionem approbat.Inno.s̄ de rescrip.postulasti.per decre.e. ti.super litteris:que in litteris ad lites loquitur non in grati osis Joannes an.

i ¶ Expresse.ꝯcoꝛ.s̄.e.li.de rescrip.cuz aliq̄bus.s̄.e.ti.c.ij.ad

o ¶ Motu proprio.quod nō intelligitur.nisi in gra/ tia exprimatur:vt.s̄.c.prori.in fi.illud enim in omni casu locum habet ⁊ generaliter loquitur.

p ¶ Maioris.maioritas consistit in multis.quod dic vt.s̄ de testi.super eo.ij.⁊ no.de rescrip.sedes.hic aūt inspici iussit maioritatē valoris:scit enim ꝙ clerici h̄ magis cupiunt.s̄.de cleri.nō resi.quia nonnulli.s̄.e. auaricie.excecantur ergo auaricia.vt.s̄.e.li.de electio. auaricie cecitas.

q ¶ Noticiā.non ergo currit ignorāti:sic nec decendi um datū ad appellādū.s̄.e.li.de appellatio.concerta/ tioni.si.de ꝯces.preben.quia diuersitatem.

r ¶ Alterius.s.ipsius cui fit.vel alterius:vt.s̄.c.prori.

s ¶ Iuri.s̄.e.q̄zuis.⁊.c.nō potest io.

t ¶ Minoris.j.de re iudi.in obscuris.s̄.de censi.ex ꝑ te.ff.de le.ij.l.nummis.

u ¶ Dictum tempus.s.x.dierum.

x ¶ Elegerit.tūc ḡ det quā vult.⁊ sit liberat⁹.vt.ff.mā da.l.fideiussoꝛē.ff.de le.j.siqs a filio.§.siqs pl'es.C.de dōa.si qs argētū.§ j.Et no.ꝙ i isto casu..⁊.s̄.pr.reser uaī optio:tūc solū qn̄ ē eq̄litas:vt i p̄ casu eligat is ꝑ q̄ scribiī i scd̄o is q ꝯferre hz:vnde nō puto ꝙ i p̄mo ca su qn̄ ē ineq̄litas possit cōferri minoꝛ:nec i scd̄o maioꝛ perinde eniz est:ac si p̄mo casu papa expressisset ō ma ioꝛi:secundo vero ō minoꝛi:sicut ergo si expressuz eēt mutari nō posset.j.e.cui de non.ita nec hic cum habeaī pro expresso per hanc declarationem. io.an.

x ¶ Elegerit.si.s̄.de rescrip.duobus.

a ¶ Devolvatur. s. ꝫ. e. ti. de conſue. c. vlti. in fi.
b Quum in eccleſia approbatˀ quod no. ho. ꝫ. de cō-
ceſ. pben. poſtulaſtis. in fi. ⁊ ponit terminos i ec-
cleſia ebredunen. hēs hic caſuꝫ i q̄ vacat pbēda: ⁊ nō
dꝫ pma expectātiꝫ ⁊ ꝺ h dixi. ꝫ. e. q: ſepe. i fi. io. an.

hēc dꝫ beat. ⁊ q̄t dies hēat vn⁹ ān⁹ h caſu. dixi. ꝫ. e. li. de reſcr.
ſi pp. ⁊ p illū. §. porro. ſatis vr iſta decre. ⁊ ei⁹ rō eſſe ſupflua:
cū miſter dꝫ beat expēſas hēe: q̄re ꝫ ñ vacat pmū exq̄ ꝺ ſcdo re-
cipit ſaltē victū. Sꝫ potuit eē rō quā dixi i glo. q: non eſt.
h ¶ Debitis. ad idē. ꝫ. ꝺ vb. ſig. c. penul. ꝫ. e. li. de reſcrip. ſi p-
pter. ⁊ idē ſi pp aliā cāꝫ.

c ¶ Prebēdaꝝ ē
ꝫ in eccliis ifdū
reperire maioreꝫ
nūeꝝ pbēdaꝝ q̄ꝫ
canonicoꝝ: vt h:
⁊. ꝫ. de magiſtris
c. penult.
d ¶ Cōſuetudinē
valꝫ talis cōſuetu-
do: vt i pdic. dcr.
poſtulaſtis. ꝫ. co.
li. de ap. a collati-
one.
e ¶ Dictā cōſuetu-
diēꝫ no. ar. ad cō-
nem mediolañ.
Cōſuetudo ē me-
diolañ. q̄ arēps
cōfert bñficia oiū
clicoꝝ vacātia p
vrotationē vl' in-
fectionē ipoꝝ cli-
coꝝ. vel pone eſt
cōſuetudo i aliq̄
eccłia q̄ cāonic⁹
elect⁹ in epm cō-
ferat cāonicatuꝫ
ſuū ⁊ pbēdā: eſt

sibi huiuſmodi gr̄a erit nota: decernimus referendā. ¶ Alterutro q̄ꝫ ipſorum prout ad eum petinet infra tempus debitum eligere negligente ad alium extunc electio libere devoluatˀ[a]. Idēꝫ.

Quāꝫ[b] i eccłia tua que. xij. canonicorum ⁊. xiij. prebēdarum[c] hꝫ numerum: conſuetudinem[d] eſſe proponas: vt epiſcopus qui eſt pro tempore vocem hēat in capitulo tāquam canonicus: lꝫ canonicus non exiſtat: ⁊ vnaꝫ de dictis prebēdis ſicut vnus canonicus obtineat in eadem: certum eſt euꝫ cui auc̄te ap. prouideri mandatur de prebenda nulli alij de iure debita prio in ipſa eccleſia vacatura: prebendam quā p mortem epi vacare contingit: ne cōtra dictā[e] cōſuetudinē cui p pfactū mandatū nō itelligitur derogari: futurus eps pbēda careat: ⁊ dict⁹ canonicoꝝ numerus āpliet: hīre non poſſe: ſed expectare debere quouſq̄ꝫ vacet alia oportebit eundem. Idem.

Si[f] tibi conceſſō a nobis vt fructus[g] beneficiorum que vſq̄ꝫ ad certum tempus i tua vacabūt dioc. pcipere valeas p ſoluendis debitis[h] q̄bus eſt tua eccleſia onerata[i] beneficiuꝫ vacās poſtmodum curam hñſ aīaꝝ annexā alicui ſimile beneficium obtinēti te[k] cōferre cōtigat: equū ē vt q̄diu fruct⁹ ipius pcepis pmū non debeat reputari vacare[l]. Idem.

i ¶ Onerata. ad q̄ ſoluē-
dā tenebatˀ eccłia: exquo
noīe eccłie ⁊ pro ei⁹ vti-
litate erāt cōtcta. ꝫ. de ſo-
lu. c. j.
k ¶ Te. vel aliū. q: ideꝫ
iuris cū eadē ſit rō. ⁊ fa.
qꝺ dixi. ꝫ. e. tit. ſi tibi.
l ¶ Vacare. q: nō eſt ad-
huc adept⁹ plene: q: lꝫ
bñficiū hēat: fruct⁹ ñ hꝫ
⁊ ſic nō vr plene tranſla-
ctus. xxj. q. ij. ſiqs iā trāſ-
lat⁹: nā lꝫ res data ſit va-
cua poſſeſſio tradita nō
ē. ff. ꝺ vſuris. ſi ſtipulat⁹.
. j. rñ. ⁊ ſic ad plenū rece-
piſſe non vr: ad hoc. ff.
cōmo. l. iij. ij. rñ. ⁊ idem
credo de dcre. cū in cun-
ctis. §. q̄ ſi elapſuꝫ ē tps
de cōſecrādis epis vel iā
eſt cōſecrat⁹: bñficia prio-
ra tenebit: ſi fructus epi-
ſcopatus alteri ex. cauſa
debeantur eadem ratio-
ne: ⁊ caute faciet epiſco-
pus qui talem indulgentiam habꝫt: ſi beneficium vacās cō-
ferat al's beneplacito: pone enim q̄ habere debeat fructus p-
mi anni: primo anno habebit fructus ſecundi beneficij: ſecū-
do anno vacabit primum: ⁊ tūc habebit fructus primi: ſi ad-
huc durat indulgentia ſed quero nunquid iſte teneatur in-
fra annum promoueri: ⁊ videtur q̄ non per iſtud capitulꝫ
nec videtur poſſeſſionem adeptus vſq̄ꝫquaque. nec integre
⁊ facit ſupra de electi. cum in cunctis. §. cum vero ⁊ hoc qui-
dam tenent aſſertiue. Sed contrarium credo ⁊ dico q̄ bene
currit tempus exquo habet exercitum cure animarum libe-
rum ⁊ pacificum: ad hoc ſupra eo. lib. de electio. commiſſa.
§. j. propter iſtud enim ordinari debet. Ad decretalem cum
in cunctis. §. cum vero. ibi eccleſiaſticorum bonorum admi-
niſtrationem. ⁊c. dico q̄ adminiſtrationem iſte habet: lꝫ fru-
ctus non habeat: faciat pro hac parte. ꝫ. e. li. de electio. licet
canon. ibi vt gregis ſibi crediti. ⁊c. Item quid dices in pa-
rochiali eccleſia: vbi non eſſet aliquis redditus: puta quia
dos eius caſu aut vel alluuione periſſet: nonne teneretur re-
ctor eius promoueri. Dicas igitur q̄ qui tale beneficium
recipit: ſibi imputet. nonageſimaprima diſtinctione clericus
victum. Sed opponēs q̄ queſtio non procedit exquo habe-
bat primum beneficium quod retinet: ſaltem ratione primi
promoueri tenetur. Dico q̄ procedit. pone q̄ prima eccleſia
curata ſit collegiata: vt. ꝫ. de elec. ſtatuim̄ e. li. vel ſuper illa fu-
erit diſpenſatum. vel pone ſimpliciter non fecit ſe promoue-
ri. priuatus eſt prima: nunquid ⁊ ſecunda: vnde bene
procedit queſtio: Speciale igitur ſtatuitur in hac decreta-
li ne clerici mendicare cogantur: quod primum beneficiū
ſimile non vacet: ſed ne pereant anime nihilominus pmo-
ueri tenetur: vt. ꝫ. dixi

expectās auc̄te ap̄lica vrorat vel iterficit clicus: vt in
primo caſu vel pmouet canonic⁹ in epm: vt i ſecūdo
executor cōfert expectāti pbēdam. arēps vel eps cōfert
q̄ritˀ qs ſit potior: ⁊ videt q̄ papa nō itēdat derogare
conſuetudini vt hic ⁊ ſic nō valꝫ executoris collatio
ad hoc. ꝫ. ꝺ cōſti. c. j. Sed certe ſatis credo q̄ valeat qa
papa itēdit iſti pvideri de pma vacāte: ad quēcunq̄ꝫ
ſpectat collatio ſiue iure ſiue cōſuetudine ſiue pvilegio
qꝺ pbat. ꝫ. eo. dudū. ij. ⁊. j. e. q̄ꝫuis tibi h aūt duo con-
currebāt: q: infrigebatˀ cōſuetudo ⁊ augebatˀ nūerus
⁊ rōne cōnexitatis illa pbēda debeur epo. ꝫ. e. q: ſepe.
Credo aūt ſatis pbari p hāc decre. q̄ ſi. xiij. ſūt pben-
de in eccłia. ⁊. xij. canonici. q: alteri ānexū eſt on⁹ ma-
giſtri: q̄ ſi illa pbēda vacat nō debeatˀ expectāti Con-
ſuetudini ꝫ p quā pbenda alſi debeatˀ nō ꝺrogatˀ: ſed
cōſuetudini p quā pbenda ad collationē alteri⁹ perti-
neat derogat papa: vbi determinate non ſcribit. ad col-
lationē talis. ad hoc. j. e. ti. c. vlti.
f Si tibi cōceſſo. p adeptionē ſcꝺi bñficij curati: cui⁹
fruct⁹ ali⁹ ex cā pcipit: nō vacat pmum. Emana-
uit hec decre. ad ꝺclātiōeꝫ decre. de multa. ꝫ. e. tit.
g ¶ Fruct⁹ no. q: alia ē iſta cōceſſio ab illa quā hēs. ꝫ.
e. li. de reſcrip. ſi gratioſe ibi n. cōceſſū fuit de bñficijs
h aūt ꝺ fructib⁹. hoc dico q: in illo caſu virtute indul-
gētie nō vacāt bñficia hic vacāt: ⁊ neceſſe eſt illa debi-
to tpe cōferri: al's locū hēret lat. cōci. vt. ꝫ. vt ec. benc. vt
noſtꝫ. ⁊ no. ꝺ magiſtris. c. pe. in vlti glo. ⁊ ho. in ꝺcre.
ꝫ. ꝺ verb. ſig. c. penul. ⁊ itellige q̄ ſi aliq̄ ſint onera icū-
bētia: ille q fruct⁹ percipit: hꝫ illa ſubire. qꝺ dic vt. ꝫ
e. li. ꝺ of. or. p̄ſentu. §. porro. Quos aūt fructus tal'a.

a Qui de non. Cum mandatur alicui nō sacerdotalis vel integra vel certi valoris cōferri prebēda: sacerdotalis dimidia vel minoris valoris illi etiā volenti cōferri nō poterit.

b Nō sacerdotali. istud videbatur in eius fauorē appositū vt nō cōpelleretur esse sacerdos ⁊ tñ in eius lesionē retorquetur: ita q̄ etiā si volet sacerdotalē habere nō poterit. ⁊ ratio est i fi. c. ⁊ vide qđ dixi. j. đ re iud. qđ ob grāz

c Dimidie. si vna prebēda divideretur in duas quelibet per se diceretur integra. ṡ. e. maioribus ⁊. c vacante. Sꝫ hic vna ꝓbēda diuidebatur: i duas vel erāt ibi ꝓbende q̄ sic vocabātur integre ⁊ dimidie: q2 medietatē redditūū forte habeant respectu integraꝝ.

d Integra. si simpliciter mādetur ꝓuideri de ꝓbenda: dic si ille prebēde dimidie sunt diuise: q2 ps a toto iā separata non ē pars sed totuꝫ: tūc de dimidia poterit ꝓuideri vt sic aliud sit đ integra scribere ⁊ aliud simpliciter scribere: ad hoc. j. e. ti. ei cui. Sed si als nulla eēt diuisio: sed vna prebenda divideretur in duas secus crederem: cum tunc non de prebēda sed dimidia prouidetur.

e Prouideri. vade. j. nō enim. ⁊c̄.

f Prebenda ⁊ tūc in pensione prouideri non poterit: vt ṡ. eo. ti. q̄zuis. j. Rñ.

g Diligenter. ff. mā. diligēter ⁊ ꝫ. de rescrip. cū dilecta.

h Licet eps Edita fuit ad declaratiōꝫ decre. de multa. ṡ. e. ii. ad ꝓbationē eoꝝ que ibidē nō. Inno. ⁊ ho. ⁊ q̄ no. guil. ṡ. de elec. licet canon.

i Eps. vel quilibet alius ad quē collatio pertinet. cū eadē sit ratio: ⁊ cōcilium. indistincte loqtur is quoqꝫ ad quē prioris decre. ⁊c̄. cui verbo declaratiue venit hec decr. vt. ṡ. dixi

k Eandē. sic. ṡ. e. li. de elec. commissa. §. j.

l Cōferre. Nō ex hoc textu: q̄ decre. illa. ṡ. de ellec. c. vlt. e. li. licet in confirmationibus locū sibi vendicet: nō tñ in collationibus: vnde vides: q̄ nō facta aliqua vacatione pōt fieri collatio: ad idē facit. ṡ. e. ti. cū illis §. cū aūt. ⁊ bene dicit textus de iure cōferre: q2 istud regulare: q̄ rem ad collationem meā spectantem vel ius qđ in eo habeo: donare vel quocū q̄ꝫ alio titulo i alium transferre possum detentatiōe alterius ñ ob. ff. de re. iu. q pōt. C. de here. vel acti. ven. ꝑ totū. ff. de ꝯben. emp. q tabernas. ad hoc. ṡ. e venerabilis. ṡ. de feuđ. c. ij. đ possessione aūt fiet quod sequitur.

m Vocato. non ergo remouebitur possessor a sua possessione vel quasi sine cause cognitione: ex quo titulo possidet: licꝫ iniusto. xvj. q. iij. volum⁹. ⁊ sic intelligatur. de conces. ꝓben. cū nostris. de resti spol. in litteris. de cā pos. c. ij. ⁊ est expssū. C. de ven. l. fi. hinc est q̄ vsufructuarius vsufructu finito nō pōt q̄ si possessiōe expelli: imo ꝯ eū agetur negatoria: vl' ex cautiōe đ restituenda ꝓstita. ff. si vsufruc. peti. l. vti. fru. j. Rñ. ff. vsufru quēad. ca. l. j. §. hoc aūt agat ergo is cui collata est ecclesia vt sibi tradatur possessio in quo ꝓcedetur summarie possessorio vocato. C. si per vim vel alio mō. l. vlt. nemini enim licꝫ rem etiā suā sua auctoritate occupare. C. vñ vi. siqs in tantā. xvj. q. vj. placuit. ṡ. e. eum q. ij. Rñ. ad hoc. ṡ. đ diuor. porro. ⁊ quod hic dicitur idem intelligo ꝫm predictos doctores in omni eo casu quo priuatus est quis ipso iure pone in terminis. ṡ. de ele licet canon. lꝫ vtilis esset declaratio: vt dixi. eo. ti. commissa.

Qui[a] de non sacerdotali[b] prebenda ꝓuideri mandatur sibi etiam volenti sacerdotalis auctoritate mandati hu⁹i conferri nequibit. Similiter si in ecclesia: i qua integre ac dimidie[c] prebēde habentur: mādetur integra[d] conferri prebenda: q̄q̄ ille pro quo scriptum extitit dimidia velit esse ꝯtentus: ei de ipa nō poterit ꝓuideri[e]. Idē cū iniungitur ꝓuideri alicui de ꝓbenda[f] certi valoris: vt in prebenda minoris valoris etiāz illo volente mādatū non possit adimpleri. nō. n. huiusmodi mādata quoꝝ fines diligēter[g] seruari oportet: debēt ad casus alios q̄ expssos extēdi. Idem

Licet[h] eps[i] bñficiū: qđ cū aiaꝝ cura tenebas: post q̄ aliud recepisti consimile ac ipsius possessionē pacificam habuisti: vel ꝑ te stetit quominus haberes eādem[k] posita alteri de iure conferre[l]: illuꝫ tñ cui contulerit: non debebit te non vocatio[m] cum tibi forsan ius possit competere retinendi[n] in possessionem ipsius inducere corporalē. Idem.

Ei cui[o] ꝓuideri mandatur simplr̄ de ꝓbēda ꝓximo vacatura sacerdotalis[p] prebēda ꝯferri non pōt: si nonduꝫ[q] in etate[r] tali existat q̄ possit ad sacerdotium ꝓmoueri sed

n Retinendi. vt si sufficienter secum dispensatū esset. ṡ. eo. non potest. vel ad tēpus hoc cōcessū vt. ṡ. de rescrip. si gratiose vel ex cā nō ꝑcipit fructus secūdi bñficij. ṡ. eo. ti. si tibi cōcesso. vel hꝫ ꝯmendatā eā. ṡ. de elec nemo.

o Ei cui. simpliciter. hoc sine mysterio dictum fuit. si enim in lr̄is ꝯtineretur non ob aliquib⁹ ⁊c̄. per que effectus gratie vestre īpediri valeat vel differri: hic secus q2 patet q̄ papa vult sibi ꝓbendam dari: ordinem autem recipiet: cū etatis erit ad hoc apte. ⁊ super hoc vidi declaratoriam sub bulla.

p Sacerdotalis. ex priuilegio ꝯsuetudine vel statuto ecclesie io.

q Nōdum ergo nō inspicimus tempus date: sed tpis vacationis vt si tunc est in etate bñ quidē: als sequit e expectet. sed ꝯ. ṡ. e. li. de rescrip. si eo tpe. vbi ñ inspicitur tempus quo vacat beneficium cum cura immo soluꝫ tempus date. So. in curatis beneficijs ⁊ ipsoruꝫ impetratione maior idoneitas requiritur q̄ꝫ in sacerdotalibus prebendis. ṡ eo cum illis. de ele. statutum ⁊ iđ fauorabilior est hec gratia q̄ꝫ illa. preterea hic loquitur generaliter: q̄ genus ciuiliter est intelligenduꝫ. ff. de seruit. l. si cui preterea gratia illius decre. saltē ibi alia ꝑte est duratura hic autem posset gratia in totum extingui. pone enim q̄ omnes ꝓbende ibi essent sacerdotales: si ergo ille qui impetrauit sibi prouideri de beneficio cum cura: vel sine cura: tunc nō erat etatis idonee pro ea parte qua de curato expssit sūt littere vitiose: si autem simpliciter impetrauit super primo beneficio: curatum non debebitur. ṡ. e. cum in illis. sed secus cū impetro prouideri de prebenda vt hic vides. Io.

r Etate. Quā dicis hic cōgruā etatē? Dicēdū vꝫ q̄ etas xxx. annoꝝ. lxxviij. di. c. j. ⁊ iij. vbi ē expssuꝫ. Sꝫ hodie si attigerit. xxv. annū satis ē i etate legitima: per decre. ṡ. de elec. cū in cunctis. ⁊. lxxviij. di. c. vlt. ⁊ hoc approbat cle. de eta. ⁊ qua generalē. ⁊ nō dico hodie seruāda interstitia temporꝫ: de quib⁹ habes. xxvij. di. c. ij. ⁊. iij. ⁊ per totū. Sed quid dices iā erat sacerdos: lꝫ nō esset in etate legitima nūqđ debebitur sibi prebēda

videtur q nō:q2 nō est in legitima etate:qd requirit hec lr̄a:ꝛ nō debem⁹ respicē quid factū sit:ꝛc.vt.s.d elec.cū cām.cuꝫ suis cōcor.Cōtra vī:exquo eni ꝓmo tus est iā:qd q̄rim⁹ etatem ad ꝓmouēdū: recepit eni veꝝ ordinē.de temp.ordi.vel non est cōpos.ꝓmū credo cū tali iterdicenda sit execu-tio ordis sic susce pti:vt in p. dc. vel nō ē ꝯpos.et q2 nō dꝫ esse melior cōditio eius q deliquit.s.e.cū qui.

f ¶ Appareat.s.n.posset apparere que fuerit primo facta ille obtinebit:vt si ꝓbetur ꝑ testes de hora.vel i ipis lr̄is dr̄ de hora:ꝛ facit quod dixi.s.de rescrip duob⁹.vbi idē vbū hēs.l

g ¶ Possidentis magnū ergo est possessionis cōmodū.C.d rei ven.l.res aliena.isti.de interdic.§.retinēde.j.de re.iur.l pari.cum suis concor.

a ¶ Aliam.nō sacerdotalē: vel ēt sacerdotalem: si tūc pegerit etatē idoneā.vt.s dixi

b ¶ Si paup clericus. Nota pauper.q2 nō sine mysterio dcꝫ puto:si eni i grāspāli ꝓuisum sit alicui: ꝛ postea ali vacationē adipiscat aliud bn̄ficiuꝫ: nō expirat grā.hec.n. decr. loquit de forma q̄ ꝓuidet necessitati paupeꝝ:q̄ est iusticia vel quasi de ꝓben.cuꝫ s m Prouisiōe igitur facta ipetrāti cessat causa iuris:ꝛ

aliis[a] expectate debebit Idē.

Si pauper[b] cleric⁹:cui cū bn̄ficiū nullum haberet mādabatur de bn̄ficio iuxta sue probitatis merita per episcopuꝫ prouideri:aliud ante q̄ sit ꝓuissuꝫ eidem bn̄ficiuꝫ fuerit assecutus:prouidere[c] sibi eps:cūm esset causa[d] mandati decetero nō tenet. Idē.

Si a sede[e] aplica vel legato ipsius vni ꝛ ab ordinario alteri eodem die idem beneficium conferatur nec appareat[f] que collatio fuerit primo fcā erit potior cōditio possidentis[g] Si vero neuter[h] possideat is cui sedes ipa contulit vel legatus propter conferentis ampliorem prerogatiuam[i] erit alteri[k] preferend⁹.

Idem.

Cum[l] singula officia singulis cōmitēda ꝑsonis[m] ꝛ dissolutionis ac euagatiōis materia sit religiosis pre ceteris auferēda[n] p̄nti prohibemus edicto ne aliqui monachi vel religiosi alijs pluribus prioratibus[o] vel ecclesijs curam habētibus animarum etiam si eadem cura non per ipsos sed ꝑ presbyteros ad eoꝝ p̄ntationē ꝑ epos istitutos habeat exerceri absq3[p] sedis aplice auctē ꝓesse presumāt nisi forte vnus ex eis ab alio dependat vl̄ ad iuicem sint annexi[q] Statuētes vt quicunq3 ipsorū priorat[u]ū vl̄ eccl̄iaꝫ talē obtinens alium receperit:ꝓmū quo sit ipso iure ꝓuatus stati oio dimittere tene at[r].ꝑ eū ad quē ꝑtinuēit libere[s] alteri ꝯferendū qd nisi[t] fecēit extūc eo ipso efficiat ieligibilis[u] ꝛ tāq3 ambiciosus ab vtroq3 penit⁹ repellatur. ¶ Circa eos autē q plures priorat⁹ vel eccl̄ias huiusmōi nunc detinent pro

h ¶ Neut ri vel vterque nec appet qs tūc primo. idem:iuris.s de rescrip. duob⁹.ij.Rn̄.i pn

i ¶ Prerogatiuā.sic.s. de ma.ꝛ obe.per tuas.

k ¶ Alteri. cui contulit ordinarius.

l ¶ Cum singula.Religio sus hn̄s prioratum vel ecclesiam curatam.si recipit scōm sine licētia pape:ipso iure vacat ꝓmū qd si statiꝫ non dimiserit efficit ineligibilis: priuat vtroq3.Eadem est pena in his qui hēbāt an̄ hāc ꝯstōnem: nisi ifra mēseꝫ alteꝝ elegerit ꝛ alteꝝ dimiserint Prioratus eccl̄ie vel admistratiōes vni⁹ monasterij solite per ipius monachos gubernari:absq3 se.apo.licētia alterius mōasterij mōachis non cōmittāt:nec ꝯmissa dimittant:q ꝯfecerint sint priuati ꝑtātē ordinādi ꝓdicta ea vice:ꝛ defert ad diocesanū in nō exēptis:ꝛ ad papā i exēptis

ꝛ sic ipius executio:ꝛ facit.s.eo.si eps.j.Rn̄.l si.ibi per eum vel aliū.ꝛc.ius.n.bn̄ficiatū non bn̄ficiat.s.e. q2 f tantū.ꝛ hoc veꝝ puto:nisi adeptū bn̄ficium se nō cōpateret cuꝫ prima gratia:si iā hēret affectū ꝛ in duobus curatis.s.e.de multa.cū.n.i eo casu periret ius in re multo forti⁹ ad rē.j.de ꝯces.ꝓbē.c.vlt.ꝛ h approbat

c ¶ Prouidē.tal' fōma ē ēt i lr̄is grē n̄ (cle.d rep.gue. extēdit ad hospitalia vl̄ loca silia:vt in cle.e.ti.ꝑ lr̄as.

d ¶ Causa mādati.ꝛ sic cessabit effect⁹:ꝛ q̄ erat cā.q2 nullū hēbat bn̄ficiū:ꝛ sic cā iusticie potiusq3 gratie. vt s dixi.cōcor.de appel.cū cessante.cū si.Sꝫ quid dices pone est illi ꝓuisuꝫ de vicaria nūqd per id expirabit mādatū:So.si vicaria ē tp̄alis:pone i termis.s.e li.d elec.cum ex eo.in fi.ꝛ.c.de regula.bn̄ficiū.s.de ap.'peruenit.ij.tunc non expirabit mādatū.q2 bn̄ficiat⁹ non est cū bn̄ficia sint ꝑpetua:sed si vicaria est ꝑpetua:vt s e.extirpāde.tūc sec⁹.s de rescrip.postulasti.

e Si a sede apostolica vel legato.itelligas de latere q2 alij bn̄ficia ꝯferre nō p̄nt:nisi hērēt specialem sup h ꝑtātē.s.d of.le.c.j.Quid dices si papa ꝯtulit vni ꝛ legat⁹ alti:dic idē qd.j.sequit in papa:vel legato ex vna pte ꝛ ordiario ex altera.q2 eade rō.Idē dico si papa vni legat⁹ alteri ordiarius tertio ꝯtulerit:in arepo sūt ꝛ epo ꝛ suis subditis dubitatio nō procedit:q2 ad alterum solū pertinebat collatio:ꝛ illa sola valuit.

recipiētes i vel eligētes sunt ineligibiles ipo iure.Emanauit ad delarationē eoꝝ que no.hosti.s.eo.de multa.

m ¶ Personis.lxxxix.di.c.j in prin.sicut singula membra corporis singulos actus hn̄t:vt ibi:ad idē.xvj.q.j.ꝑsbyteros. s. eo.ti.q2 in tm̄.C.de assesso.l.nemo.

n ¶ Auferēda.ad h.s.eo.li.de elec.si religiosus.j.rn̄.ꝛ.c.q2 ūdaꝫ.ꝛ.c.indēnitatib⁹.§.sed cum eas.j.de sta.regula.c.vno.j ne cle.vel mona.c.ij.monasteriū.n.est eis quasi carcer.xvj.q. i.placuit.ij.de sen.excō.vt fame.

o ¶ Prioratib⁹.pōt dici etiā nō curatis:ꝛ qd.j.dr̄ de cura referat ad proxime dictū de ecclesijs ꝑ decre.s. eo. de multa .s. de elec.dudū ij.ꝛ hoc approbat conci.vien̄.de supp. negligē. prela.quia regulares.in fi.in casu autem est dissimilitudo inter personatus ꝛ parochiales ecclesias.quam habes.j.ne cleri.vel mo.c.i.

p ¶ Absq3.se.ap.No.ar.ꝑ illa opi.q in duob⁹ curatis solus papa dispensat:ad idem.s.eo.ti.non potest

q ¶ Annexi.in his casibus nullius dispensatio est necessaria cum hec duo pro vno reputentur.s.de elec.dudum.ij.vbi d hoc.s.eo.ti.sup eo.ꝛ.c extirpande.§.qui vero.

r ¶ Teneatur.inquantum possidet de facto:q2 de iure,priuatus est.

s ¶ Libere.s.eo.lꝫ episcopus.

t ¶ Nisi fecerit.i.si statim omnino non dimiserit.

u ¶ Ineligibilis.ad idē.s.de elec.quisquis.ꝛ.j.in fi.c.exagge

rat: igit pena in religiosis ⁊ merito: vt. s. in pn. ad hoc. xvj. q. j. alia ē causa. Sed nūquid hoc erat statutū per decr. de multa. Dicebat ibi hosti. q in prioratib⁹ ꝯuentualib⁹ vel curatis bene hēbat locū decre. de multa vt religiosos respiceret in his a quibus ad voluntatem abbatis remouētur videtur qđ plures possent hr̄e cum potius quasi custodes essent q̄ȝ priores idistincte aūt intelligo hanc dcre. etiam in omnibus prioratibus prout indisticte loquitur ⁊ approbatum est hoc hodie per conci. vien. de sup. ne. prela. q regulares in fi. ⁊ hoc nō erat ita clare statutum p decre. de multa ⁊ pene etiam sunt addite vt hic vides Jo.

a ¶ Mensē. quomō huiusmodi fiet ꝯputatio di xi de elec. q̄ȝ sit.

b ¶ Peruenerit. ⁊ sic si puenjat añ duos menses a tpe publicatiōis statim incipit eius tps currere: ⁊ si nō puenerit infra duos mēses: adhuc tps nō currit ⁊ sic placuit pape in hoc casu religiosos astringi cū als ꝯstō principis ex quo fuerit publicata post duos mēses oēs astringat in autē. vt fac. no. ꝯsti. circa pn. ad hoc s. de postul. c. i. ⁊ dicā in fi. huius libri super data Jo. andre.

c Eligere. ad idem. s. e. referente. ⁊ c. preterea

d ¶ Extūc. i. post mēsem.

e ¶ Supradictis. vt. s. fiant vt in eligibiles: ⁊ tanq̄ȝ ambitiosi repellantur ab vtroq̄ȝ.

f ¶ Gubernāda. quid si in ipso mōasterio nō est aliqs idōeus tunc satis credo q aliū de posset assumi ad hoc. s. de ele. ne p defectu. ⁊ c. idēnitatibus in fi. ⁊ s. d ver. si. si abbate i fi. satis tutū eēt auctē pape regri p superiorē litteram.

g ¶ Monasterijs. s. de reli. do. c. vl. in fi. sicut nec diuersorū mōasterioꝝ abbas eē: vt ibi ⁊. xx. q. iiij. mōachū. vel pesse monasterio ⁊ ecclesie seculari. xvj. q. j. presbyteros.

h ¶ Dependet nec adinuicē sunt connexa: vt. s.

i ¶ Canonice. vt si transeant ad strictiorem religionē sufficiat sniaȝ sui plati reqrere ēt si non obtineatur. s. de regla. l; sed si transiret ad laxiorē sine cā sol⁹ papa dispensat cū sit ꝯ iura. ē. de ꝯces. prebē. pposuit. si ad parē ex cāt, rāsire poterit d snia abbatis ⁊ ꝯuēt⁹. xix. q. iij. statuim⁹ ⁊ nō ob. s. d ele. si religiosus. ij. Rñ. q illō locū hȝ cū trāsit ad rectoriā ⁊ ibi d filio fit pater ⁊ ideo ibi sufficiet abbatis snia.

k ¶ Ea vice. i. in prima ordinatione. s. de elec. cū in cunctis ⁊ c. cum vinton.

l ¶ Sedē ap. vel legatū de latere si sit in puincia ad hoc. s. e. li. de elec. si abbatem. j. ⁊ ij. Rñ.

m ¶ Ipso iure. ⁊ collatio nō tenet vt. s. c. ibi ⁊ per eos ad quos

ūidem⁹: vt infra mensē[a]: postquam presens constō peruenerit[b] ad eosdem: vnum ex ipsis quem retinere voluerint reliquis dimissis eligere[c] teneantur alioquin ex[d] tūc penis subiaceant supradictis[e]. ¶ Prohibemus insuper ne prioratus vel ecclesie aut administrationes seu officia vnius mōasterij consueta per eiusdem monachos gubernari cōmittant deinceps absq̄ȝ auctē sedis eiusdem alterius monasterij monachis gubernanda[f]: nec hactenus commissa dimittantur eisdem: sed per eos quos pertinent libere ordinentur: cum non liceat hr̄e locū in diuersis monasterijs[g] quorum vnū ab alio non depēdet[h] nec aliorū nisi canonice[i] transferant ad ipsas prioratus ecclesias administratiōes vel officia gubernare[k]. ¶ Qui vero contra prohibitionē pn̄tē pdcā decetero alienis mōachis ꝯmiserint l' dimiserint, iaȝ comissa: ea[k] vice ordinandi de ipsis sint ptāte puati: ⁊ d eis p diocesanos si exēpta nō fuerint aliogn p se[l] ap. ordinentur. ¶ Qui aūt q ea suscipe vl' suscepta psumpserit detinē reddantur ineligibiles ipso[m] iure. Idem.

Cum i ecclijs[n] canonicoꝝ receptio: aut pbēdaꝝ vl bñficioꝝ collatō iminet faciēda[o]: absentes canōici: si cōmode[p] i fieri valeat: sīt vocādi: nisi cōsuetudo hēat: eos ad talia non vocari. Aliogn quod eoꝝ absentia fieri ꝯtigerit eis instātibus[q] irritari debebit. Idē.

Presenti[r] dclaram⁹ edcō statutū[s] felic recordationis clementis pape predecessoris nostri: de beneficijs apd se. ap. vacatibus per alium q p rōanū pontificem mine conferendi: locum hr̄i i beneficijs q legati aut nuncij sedis eiusdē vel quiuis alij[t] ad romanā curiam venientes vel ēt recedentes[v] ab ipsa obtinē noscūt si eos i locis vicinis[x] ipi curie

pertinet ⁊c.

n ¶ Cum in ecclijs. Emanauit ad declarationē eoꝝ q no. ber. ⁊ moderni. s. de re iudi. cū olim in fi.

o ¶ Facienda. de electiōe eoꝝ per quoꝝ mortē ē eccl'a viduata: tm̄ hēbam⁹ in decre q pp. Sed p predictaȝ decre. cū olim i fi. ibi plena oium q pn̄tes fuerint ⁊c. dicebāt qdam in minoribus bñficijs nō vocādos abn̄tes q hic reprobat vñ intelligimus ibi pn̄tes qui sunt i loco vñ debēt vocari. C. d prescrip. lō. tēp. l. vltim. s. de ma. ⁊ obe. c. vl. vel ibi consuetudo erat: absentes ad talia non vocari vt sequitur.

p ¶ Cōmode. sic s. de elec. q pp. siue ergo sint in puincia siue extra puiciā si ꝯmode vocari possūt vocabūtur als non de hoc. s. de elec. corā. sed de q̄ȝ remoto loco vocēt statur consuetudini. e. ti. in generali. Et dicebāt qdam q an vocarentur vel nō: nō stabitur ꝯsuetudini qđ non ē verum vt hic pȝ. sȝ posses dicere: q hic non loquitur de elec. prelatorum ⁊ dicit lr̄a ad talia ⁊c. sed dico q ꝯsuetudo dat ius eligēdi: ⁊ ita pōt intelligi de cā pos. cū eccl'a. Itē dat iurisditionē iudicādi ergo ⁊ sine absentib⁹ eligēdi d fo. cōpe. cū cōtingat cū si. Itē vocatio absentiū nō ē. de substātialib⁹ forme. s. de elec. eccl'ia. ij. sed nūquid in alienatiōe ⁊ alijs tractatibus vocari debēt absentes. Credo q nō. x. q. ij. hoc ius porrectū. vbi d hoc ⁊ p dcre. s. e. li. de of. or q̄ȝuis. vbi dixi d hoc ⁊. s. de testi. psentiū.

q ¶ Instantib⁹ poterūt ergo ꝯtēptū pseq ⁊ collationē illam facere cessari ratificare ēt poterūt si volent. s. de elec. q sicut.

r ¶ Presenti. Emanauit ad declarationem eorū que no. Guil. ⁊ Gar. s. e. ti. statutum. Jo. an.

s ¶ Statutum. s. e. ti. c. ij.

t ¶ Alij. curiales vel non.

v ¶ Recedētes dicebat Gar. q appellatiōe vrbis vrbs tm̄ ⁊ suburbia itelligant. ff. d ver. si. l. ij. ⁊ noie curie tm̄ locum vbi curia hitat cū suis suburbijs itelligere dbebam⁹ in his qui nōdū curiam intrauerāt vel illicentiati recesserant in alijs secus.

x ¶ Vicinis. d; presens ille qui est in hortis. ff. de pcu

mori ꝯtingat: quemadmoduȝ si in loco vbi eadeȝ curia residet moreref. ¶ Idē ē si aliquis curialis ēt ecclia romana vacā/te pegrinatiōis infirmitatis aut recreatiōis seu alia quis cā ad locū curie vicinum secedēs: i hꝰi loco vicio decedat[a] dūmo ibi ēt si erat ad ipaȝ curiā rueⁿ surꝰ: eiꝰ domiciliū[b] seu domꝰ[c] ꝑpa ñ existat. ¶ Loca vō intelligāt vicia eidē curie in ꝑ/missis q̃ īmota vltra duas dietas legales[d] q̃s h̄ casu sic spā/lit[e] volumꝰ ꝯputari a loco vbi morāf ipsa curia: nō existunt. ¶ Sane siqs i loco vbi degit curia sue origīs[f] domū hñs diē claudat extremū i ea: ipius bñficia sub p̄dicto nō alr icludāt statuto: q̄ si curialꝭ eēt antea: ⁊ ibidem occasione curie moraref. ¶ Porro, cū curiā d̄ loco ad locū transferri ꝯtingit: si curiales i itinere: dū curiā sequūtur eandeȝ: vel in loco vnde recedit ipsa curia forsitan remanentes īfirmi rebꝰ inibi exhumanꝭ humanis: premissum statutū: q̄tūcunq̄ locus vbi decedunt ab ipsa cu/ria sit remotus: ad illorum beneficia se extendit.

Idem

Si apostolica[h] sede vacāte aliquas parochiales ecclesias vacare deceto conti gerit apud ipsam statuimus: vt de eis ne[i] ipsarum vacatio diutina periculū valeat aiabꝰ afferrē[k]: per eos ad quos possit libere ordinari ꝯstitutione felicis recordatiōis clemētis pape p̄decessoris nostri de beneficijs apd̄ sedem ipsam vacantibus ꝑ aliuȝ q̄ꝑ per romanum pontificem minime ꝯferendis: vel alia[l] quis ꝯ̃ria sup hoc edita nō obstāte. ¶ Idē volumus ⁊ de illis que i bidē ipso romano pontifice viuēte vacabunt: si d̄ ipsis ꝑ eum añ ipsius obitū[m] non fuerit ordinatum.

Idem

Si cui[n] nulla personaꝶ facta expressione[o] sit gratiose concessa facultas vt auctoritate aplica possit aliqbus ꝑsonis idoneis[p] in certa ecclia prouidere vel beneficia: quorum collatio ē ad sedē aplicā legitime d̄uoluta: cōferre ꝯ̃dictores eadem aucte ꝑ cen. ec. cōpescendo: huiusmodi concesso: quā cū spālem gratiā cōtineat: decet esse māsurꝶ: non expirat ēt re itegra per obitū ꝯcedentis. Secus si super ꝓuisione certe ꝑsone facienda sit data ptās eidem: non ob suā[q] sȝ eius cui ꝓuideri mandatur grāȝ vel fauorē: illa quidem expirat oīno si concedens re integra moriatur.

Idē.

ra.l.pñs vel qui est in ꝓuincia. C. d̄ p̄scrip.lō.tēp.l.vl.j. determinabit que intelliguntur loca vicina.

a ¶ Decedat. hoc dicebat guil. si recesserat aīo cito re/deundi vt de pe.di.j. diuortium.

b ¶ Domicilium. qd̄ in pluribus locis hēri pōt. ff. ad mūi. assumptio. s. d̄ rescrip. dilectꝰ ij. de fo. ꝯpe. ex ꝑte.

c ¶ Domus pro/pria ergo lȝ sola domus possessio in ciuitate cōpa/rata ñ faciat quē municipē. ff. ad muni. libertus sola. tñ q̃zrū ad hoc equiparātur do/mus ⁊ domiciliū. Quid dices si est i domo sibi ⁊ alijs cōi. Idem credo ac si esset i domo soluȝ propria ad hoc. s. de postulatio. c. j. ⁊ res cōis oīum illoꝶ est. ff de ritu. nup. illō ⁊ qui iurat suum non esse iurat ⁊ sibi cōe non esse ff. de ver. si. si pupillus. §. vl. ⁊ cuȝ quis legat seruos suos ⁊ qui in toto ⁊ qui in parte sui sunt legati intelliguntur. ff. de le. iij. quis seruos suos. nec ob. xij. q ij. qui māumittitur. ⁊. ff. de i ius vo l. sed si hac. §. qui manumittit q: ibi erat commune pluribꝰ vt collegio ꝓbatur hec solutio. ff. eo. ti. l. cōis libertus non ob. xij. q. j. §. vl. q: ibi soluit.

d ¶ Legales. sm̄ q̃s. xx. miliaria ꝯputanf ꝑ die. ff. siqs cautio. l. vicēa milia. ⁊ si modicū ēt superesset ñ icluderetur sub loco. ff. de verb. sig. l. iij. Io. an.

e ¶ Specialit. ñ h̄ ē spālc: ergo ipius ꝯ̃riuȝ ē gnāle: ⁊ sic ad ea q̃ nō. s. d̄ rescrip nonulli. ⁊ q̃ dixi. s. e. li. d̄ re/scrip. statutū. §. cū aūt. de elec. cupiētes. j. Rñ. io. an.

f ¶ Originis. certe satis idē puto si ibi hȝ ꝯtinuū domiciliū: lȝ inde nō sit oriūdꝰ: ad h̄. xij. di. si in adiutoriuȝ. ⁊ optie. s. de elec. fundamēta §. vl. d̄ tēp. or. c. iij. j. Rñ. ff. ad mūic. eiꝰ. §. vlt. C. vbi sena. vl cla l senatores. nec rōneȝ diuēsitatis video: ⁊ idē dico in oriūdo q ibi ꝓpā nō hēret domū. sȝ forte ꝯductā: cū eadē sit rō: ad hoc ff. de legi. nō pñt: vñ qd̄ dicit origis sue domū: ⁊ de domo habitationes potest intelligi.

g ¶ Moraref. alīs. n. graue p̄iudiciuȝ iferretur loco vbi degit curia si oia bñficia tūc ibi vacātia hērēt: solū ꝯferri ꝑ papā.

h Si apostolica se. ꝓchiales. spāle sit i eis ꝑꝑ curiā: i alijs ergo ius antiquū remanet: ad idē. s. e. li. de elec. nemo. si ꝑ hoc satis pȝ q̄ i alijs nō currit mensis sede vacāte: currit tamē ignoranti: vt. s. e. statutū dixi.

i ¶ Ne ipaꝶ. rōnem hic ponit. ⁊ ē si. s. e. li. de of. dle. si is cui. ⁊. j. ne se. va. c. vno. in fi.

k ¶ Afferre. s. eo. ti. c. i.

l ¶ Alia. vt. s. e. statutuȝ ⁊. s. c. prori.

m ¶ Obitum. scilicet cū decessit infra mensem: alias non esset questio. s. e. statutum.

n Si cui nulla. Grā alicui concessa vt prouidere possit persōis idoneis in certa ecclesia personis non expressis: non expirat re integra obitu concedentis: secus si ꝑsone essent expresse.

o ¶ Expssione. multum ergo operaf expssio ꝑsone: ⁊ facit. j. c. pri. ⁊. s. de of. dele is cui. e. li.

p ¶ Idoneis. vt. s. eo. ti. super inordinata. ⁊. c. is cui. e. li.

q ¶ Legitime. s. sm̄ statuta laf. vel generalis cōcilij. s. de cōces ꝑbe n. c. ij. ⁊ de elec. ne pro defectu. ⁊ talia bñficia legati de latere qui sunt i ꝓuincia cōferre possūt. s. e. vene rabilis.

r ¶ Decet. j. de regu. iu. decet. cum suis conco:

s ¶ Suam. qñ ergo est grā eius cui scribitur: nō expirat: vt. s. secus qñ alterius puta pro quo scribitur: vt hic.

t ¶ Moriatur. vel renunciet. s. de renunci c. i. e. li. ad hunc finem expresse cōtradicit. s. e. li. de of. dele. si super gratia. vbi dicitur q̄ executorum ptās datoruȝ super gratia alicuius nō expirat re integra: sicut nec gratia: cum sit accessoria ad gratiam: hic contrarium dicitur so. facti diuersitas soluit contrarium: ibi loquitur de gratia iam facta: hic de facienda per executores: vnde ibi dicit textus gratia facta ⁊ cetera. hic dicit prouisione facienda: si ergo papa concedat canonicatum ⁊ prebendam: si vacat vel que primo vacauerit: nulli alij de iure debitam: ⁊ super hac gratia per se facta dat executores habet locum decre. illa: quia cū iā sit canonicꝰ: ⁊ iam

sit facta gratia.ptās executoꝝ velut accessoria nō expirat:ȝ si papa nō facit grām ȝ mādet fieri:puta prouideri mihi de bñ ficio:h ptās executoris principalis ē ⁊ expirat re integra.Sȝ quare nō expirat in.ṡ.pri.casu:cū etiā adhuc sit prouisio fa ciēda:So.ibi etiā iā erat facta grā:cū respiceret eū g ꝑuidē debebat nō eū cui debe bat prouideri.

a S I eps cui.Emana uit ad declaratiōȝ decre.ṡ.e. nō liceat.⁊.c. eps si.⁊c.cū ƀm aplm

b ℭ Cōmisisti qd̄.al' sine pena facere nō posset:vt ṡ.e.lib.de tēp.or.c.ij.

c ℭ Ad sacros.id dixit q꞉ ꝑ ordinatis ad mio res nō scribit ecclesia vt ordinatores cōpellat:vt no.ṡ.e ti.c.ij.

d ℭ Titulū.saltē p̄rimo nij.vnū scias ꝙ Jo.gof. ⁊ inno.tenēt.ṡ.eo.eps.ꝙ ꝗꝫtūcūqꝫ clericus hēat patrioniū.nisi expsse or dinet ad titulū patrimo nij sui hȝ actionē ꝯ ordi nātē ad ea que dicunt.j.Tan.hosti.ꝯdicentes eū si pr̄imoniū hȝ tacite ad titulū patrimonij ordinatū:ita ꝙ deficiet actio g bus ego cōsent.o ꝑ predictā decre.eps si al's illud nisi qd̄ ibi ponit nec proprie nec exceptiue veniret:⁊ per decre.tuis e.t. ⁊ de hoc hēs per hosti.de rescrip.postulasti.

e ℭ In culpa.⁊ sic esse dȝ i pena:vt.xxviij.di.q꞉ ea.xxviij.di. q꞉ sunt Joannes an.

f ℭ Taliter.s.sine certo titulo.

g ℭ Ministrare.videbat ꝙ puniri deberet ille qui manda uit:⁊ imputare sibi debuit:ꝙ talē elegit:⁊ per aliū fecit vñ idē ac si per seipsum elegisset:de re iur.g per aliū.Sed hec vera: vbi mandauit de certo:vt stati sequit:⁊ facit.ṡ.de elec.si cō

h ℭ Aliū.No.ꝑ his que dixi.ṡ.e ti. si pauper(promissarius.

i ℭ Certas.⁊ expressas intelligo:q꞉ si cōmisisset ei ordinare clericos tal' ville vl' loci:adhuc est hic genus ⁊ nō species: vn de locū habebūt superiora.aliđ est eni certū:aliud certū ⁊ ex pssum.facit.j.de conces.prebē ne captande.

k ℭ Predicta.s.vite necessaria.

l ℭ Per te vel per aliū.ṡ.pri.Rñ.nec poterat sibi i dignitatē beneficij obijcere ex quo illū dignū ad ordines reputauit.ṡ de eta.⁊ quali.accepimus qd̄ dic vt ibi.

m ℭ Quo voluerint.dū tñ catholico:⁊ in aperta se.ap.rebel lione non fuerit.ṡ.de prescrip veniēs.

n ℭ Ad ꝑmissa.s.vite necessaria:donec eis de cōpetenti be neficio sit prouissū .⁊ transit talis obligatio ad successorēȝ.vt ṡ.eo.ti.cū ƀm apostolū.Quid dices si clericus ordinatus si ne titulo ad sacros ꝑmisit epo:ꝙ euȝ super his non inquieta ret:nūqd talis renūciatione non obstante agere poterit:vi detur ꝙ nō ex quo renunciauit.vij.q.j.q̄ꝫ periculosū.de ele. cū inter.R.Econtra.q꞉ istud videt ius publicū:qd̄ remitti ñ pōt:de fo.ꝯpe.si diligēti.de sen.ex.ꝯtingit:⁊ beneficio quod nondū habebat renunciare non potuit:sicut nec hereditati nondum delate.ff.de aquiri.here.l.g superstitis. ⁊ alimenta pacto alimentarij non tolluntur.ff.de tra sac.cum hi.dixit da. ꝙ valet pactum.bar.brix.hoc verum:si post ordinationem i teruenit:sed si ordinatiōe vterqꝫ simoniacus esset deponen dus.ṡ.de simo.c.penul.in questione veneriali que icipit esto

S I[a] eps cui nullis perso nis expressis i generē cō misisti[b] vt vice tua ordines in tua diocesi celebraret ad sa cros[c] ordines promouerit quē piam titulum[d] non habentē ei cum in culpa[e] fuerit taliter[f] ordinādo eundem tenebitur vite necessaria ministrare[g] do nec sibi ꝑ eum vel per aliuȝ[h] de competenti benefcio sit ꝓ uisum. ℭ Si vero certas[i] co misisti eidem ordinare perso nas in qui ꝓuidere h casu an habeꝛent titulum debuisti ta liter ordinato ad predicta[k] do nec ꝑ te[l] beneficiatus fuerit obligatus existis. ℭ Eis aūt quibus a diocesanis datur li centia:vt possit a quo[m] volue rit episcopo:ad omnes sacros ordines promoueri : non qui ordinant:sȝ g tribuūt lnīaȝ cū eā dare ñ debeāt titulū nō ha bēti ad premissa[n] si titulū non habeant obligantur. Idem.

Q Uāuis[o] tibi nuper in ge nere[p] ptātē ꝯderim[q] bñ ficia sex clericoꝝ tuoꝝ[q] cedēti uȝ vl' decedētuȝ[r] auctē nr̄a ꝑ

ꝙ episcopus ordinet.

o Q Uanuis tibi.si primo loco papa dat licentiam conferendi beneficia certo modo vacantia vel ad papam deuoluta:secundo aliquod de his conferas specialiter:vel conferri mandet:species generi dero gat: ita ꝙ secun do beneficium ꝯ betur:ad hanc ꝯ cre. concor.ṡ.ti. dudum.

p ℭ In genere.si autem in specie dedisset licentiaȝ puta archid̄ bon. cum vacabit tūc secus quia vtrū qꝫ speciale : ⁊ sic valeret primū ni si de primo fieret mentio in secun do:⁊ idem est si ante secundam specialē gratiam iam erat descen sum.ad speciem ex v̄tute prime ge neralis :ad hoc.ṡ.de fil'.psby.ex tua đ of.dele ex ꝑte.j.

q ℭ Tuorum.qui dicantur sui clerici hoc casu ⁊ simi libus habes.j.de ver.signi.c.vlti.

r ℭ Decedentium ista duo sunt diuersa maxime i im petrationibus vel gratijs:vt ꝓbatur.ṡ.de rescrip. su sceptum.ij.Rñ.Sed nunquid si. clericus. suus cedit vel decedit in curia romana poterit eius beneficium conferre:Dic ꝙ non nisi haberet ad hoc mandatum expressum.vt.ṡ.e.c.ij.in fi.Sed quid dices:ille cui fa cta est talis gratia vult conferre beneficia:que vacant per vxorationem clerici sui:vel per adeptionem epat[9] vel secundi beneficij curati:nunquid poterit:Et vide tur ꝙ sic iam enim tacite ipso facto renunciasse videt ad hoc.ṡ.de his q̄ fi.a ma.par.c.ex ore de of.dele.gra tum Credo ꝙ cū tales indulgentie restringantur.ṡ.e. is cui.⁊.c.q̄ꝫuis ꝙ talia beneficia conferre non poterit cum potius priuatione iuris q̄ꝫ renūciatione vacent: quod patet ex eo ꝙ compelluntur ad illas dimittēdas vt.ṡ.de cleri.coniu.c.j.ṡ.e.multa.⁊ lȝ eps ⁊.c.cum sin gula ad hoc facit predicta decre.susceptum.nam simi liter posset dici ꝙ cedens esset mortuus quo ad be neficium:cui cessit.vij.q.j.§ ecce in quibus.xxxiij.q.ij. §.j.Sed pone iam contulit beneficia. v .clericorum moriuntur duo sui clerici simul:quorum alter habe bat pingui[9] beneficium altero:vult pinguius confer re nunquid poterit videtur distinguendum:aut papa proprio motu dedit hanc gratiam:aut non:vt primo casu possit pinguius conferre secundo non:vt.ṡ.e.plu ribus.Sed dic ꝙ illud posset locum habere.si posset conferre beneficia sex priorum clericorum suorum de decedentium:sed hic de primis clericis non est dictū vñ qd̄ beneficiuȝ voluerit cōferre poterit.dñs.Jo.an.

s ℭ Idoneis.ṡ.e.is cui.

t ℭ Post alias nō fuisset tanta questio ex quo primuȝ mandatum speciale genus precessisset.Jo.an.

u ℭ Derogat vt.j.de re.iu.gnēi cū suis cōcor.io. and.

x ℭ Conferamus.penes papam eniȝ remāsit eadē po

sed.3s. et maio: etiam in predictis: vnde ex quo ipse p̄ occupauit: melior est ipsius conditio: vt. s̄. e. dudum.
a S I is cui. hūit ortū ex constitutionibus reuocatorijs: quas fecit bonifacius statim post promotionem suā de gratijs factis a nicolao. iiij. et celes. v. p̄ quas ius quesitū erat ad rē non in re.
Reuocatōia gratiā nicolai icipiebat: p̄dez ad apicē. illa vero celestini icipit dudū circa promotiōis et de his etiā constitutionibus tractat. j. c. pxi. et. j. ð conces. preben. c. vl. plenius
b ¶ Nicolai. iiij.
c ¶ Celestini. v.
d ¶ Annexa3. q̄si in annexis secus s̄. e. ti. sup eo. et. c. q: sepe. et. j. pxi.
e ¶ Uerba. quorum mentem habes. j. de conces. preben. c. vlti. s̄ ad litteraz erant he omnes collationes prouisiones reseruatiōes super canonicatibus dignitatibus personatibus p̄bēdis officijs portionibus prestionijs ecclesijs parochialib9 ruralibus vel alijs: nec nō super quibuscūq3 beneficijs ecclesiasticis vacaturis cū cura vel sine cura: in quibus. non sit ius q̄situm in re: licet ad rē p̄ dictū antecessorē nostruz seu eius auctoritate factas: concessas: seu commissas. et ea q̄ ab ipso super his vl circa ea quolibz processerūt apostolica auctoritate: in fratrum nostrorum p̄ntia. vj. calendas ianuarij: cū adhuc sicut p̄ mittitur essemus Neapoli omnino
cassauimus irritauimus et vacuauimus: cassas irritas et vacuas nūciauimus: nullius etiam decernimus fore firmitatis et q̄ð extunc secus a quoq3 scienter vel ignorāter contingerit attētari et c. iō igitur dixit ista verba: q: per verba illa cassat ius quesitum ad rem sed non in re: nō sic itelligit reuocatū.
f ¶ Consuetis. p̄ h̄ non reuocat gratia. est enim equs: q̄ propter ius in re seruaretur ius ad rez in hoc casu q̄3 p̄pter ius ad rem extingueret ius in re contra mentem cō stitutionis.
g ¶ Magis dignuz. s̄. ð conse. ecclesie vel al. q̄ i dubijs cū suis cōcor.
h ¶ Et si tolle q̄ð ē. j. p̄ fatus qui canonicatum auctoritate ap. iam habebat adeptus fuerat i eadem ecclesia ex episcopi et c. Jo.
i ¶ Cuiuscunq3. ad quē pertinebat collatio: vel forte legati.
k ¶ Idem. scilicet q̄ canonicatum retineat: et canonicatus ratione p̄bendam.
l Q Uodam. alias hoc erat de iure cōmunis. s̄. e. ti. hi. qui.
m ¶ Anteferri. ad idez j. de cōces. preben. aucte.
n ¶ Constitutio. reuocatoria de qua vidisti. s̄. proximo. c.
o ¶ Ignorāti. s̄ e. si postq̄3 et. c. dudū et. c. si beneficia et c.
p ¶ Collatio. quia si precessisset collatio ius habuisset non ad rē se in re et sic non fuisset reuocatū p̄ cōstitutiōz reuocatoria. s̄. c. pri. j. de cōces. p̄bē. c. vl. et sic no. q̄ qs i pedit aliū i eo q̄ð p̄ se nō ꝯseqt: ad idē. j. de ꝯces. p̄bē. aucte. sed ibi aliqd ꝯseqt: q: h3 secūdā p̄bēdā: q al's solū habitur9 esset tertiā. Jo. an.
q M andatū. decre. venit declaratie ad decre. s̄. e. cū i illis. i fi.
¶ B̄n̄ficio. de curato nō prouidebit. s̄. e. ti. cū i illis. in fi. nec de dignitate. s̄. e. ti. c. vl.
r ¶ Collationem. de spectāte ad presentationez i stitutionem vel electōm

sonis idōeis[f] ꝯferendi canōicatū tñ et p̄bēdā q̄s in tua ecclesia i qua p9[g] p̄dictā grāz tibi factā mādauim9 cuidā specialit p̄uideri obtinebat quidā ex eisdē tuis clericis nūc ð functis: cōferre nō potes: cuz illi p̄ quo scripsim9 debeātur. nā p̄me gnāli grē tibi facte derogat[h] posterior specialis: l3 ð illa nō fecerit mētionē. ¶ Similí ratione si post facultatē tibi ꝯcessā a nobis ꝯferendi bñficia tue diocesis quoz collatione est ad se: ap. deuoluta: nos eoz aliq̄ð añq̄ tu cōferas ꝯferam9 spālr alicui vel cōferri mandem9 de concessione tibi facta non habita mentione facta per nos collatio canonica est censenda. Idem.

S I[a] is cui de cāonicatu p̄benda et dignitate p̄sōatu vel officio per felicis recordationis[a] nicolai[b] vel celestini[c] p̄decessoz nostroz lr̄as gratia in aliqua ecclesia facta erat ꝯstitutiōis nostre reuocatorie tpe canonicatum et prebendā dignitati personatui vel officio alicui non annexam[d] erat adeptus: l3 dignitatem personatū seu officiū inibi expectaret propter expectationē h9i priuat9 non intelligit iure q̄ð in canonicatu et prebenda fuerat p̄ublice assecutus ius tñ q̄ð ad dignitatem p̄sonatū vl offm̄ ꝯpetebat eið iuxta v̄ba[e] dicte reuocationis itelligitur reuocatū. ¶ Nō sic aūt si cāonicatū cū dignitate personatu aut officio cōferri tm̄ canonico ꝯsuetis[f] fuerat assecutus sub expectatione prebēde cuz ius magis[g] dignum quod iste in dignitate personatu seu officio h9i iā hēbat: ius min9 dignū canonicat9 retineat cui9 canonicatus rōe idē ius eidē saluū remanet ad prebendaz nulli alij debitam apostolica añ ip3 aucte recepto. ¶ S3 et si[h] ex epi ad alius cuiuscūq3[i] collatiōe vel p̄uisiōe adeptus fuerat i eadē ecclia dignitatē p̄sonatū siue officiū ꝯferri tm̄ canonico ꝯsueta p̄fatus q canonicatū aūcte ap. iam habebat: ibidē[k] erit cēsendū Idez

Q Uodā[l] per litteras felicis recordationis nicolai pape ātecessoris nostri canonicatum sub expetatiōe vacature prebēde i certa ecclia obtinēte: successor eius celestinus cuidā alteri similem in eadem ecclesia gratiam fecit: quem omnibus etiā ante ip3 aucte apostolica vel q̄uis alia i ecclesia ipsa receptis voluit anteferri[m] cū insposítione decreti: priusq̄ tñ ad primum et eius executores scðe grē noticia peruēisset vacās p̄bēda eidē p̄mo per suos fuit executores collata: p9 h9i aūt et añ factā scðo collationē ipsi9 prebēde nr̄a ꝯstō[n] reuocatoria emanauit: et qm̄ quis eoruz ius hēat i prebenda h9i dubitat: nos neutrū illoz decernimus ius hr̄e in eadē p̄ma. n. collatio post et ꝯ decretum a dicto celestino insposítū facta l3 ab ignorātibus et ēt ignoranti[o] ñ obtinet firmitatē. ¶ Jus vero q̄ð scðo ad p̄bēdam: nō in prebenda h9i ꝯpetebat: cū nr̄am reuocationem eius collatio[p] non precesserit: per eam penitus est sublatum. Idem.

M Andatū[q] apostolicū tibi directū: vt. T. clerico ð bñficio[r] spectāte ad collatōz narboñ. capli p̄uideres:

non poterit puideri.s̄.e.cū in illis.§.cū aūt.

a Capl'i.idē enim est facere per aliū qđ p se.j.de re.iur.qui per aliū cū suis cōco2.ff.qđ cuiusqʒ vniātē eo2.§.si decurio

b Statuto.ē forte cōsuetudo vel statutū:q beneficia(nes vacantia p2imo mense pertinentia collatione apli:conferat p̄mus canonicus vacan/tia:scđo secundus:tertiō tertius ⁊ sic de singulis vel q beneficia familia riū suo2 spectātia ad col latione capituli vacātiū canonici conferant: ta/les consuetudines ⁊ sta tuta sunt in multis eccle sijs gallicanis.

c Extendit.q2 papa n̄ intendebat grauare al/terā dignitatē capituli: sed totum capitulum.s̄. e.cu in illis ad fi.

d Singulariter.quasi nō vice capituli: vt i pri mo responso. Jo.an.

e P2ebēda2.vl' digni tatū vl' officio2ū ipius ec clesie:vt i scđo R̄n̄.⁊ nō q dicit ratiōe huiusmo di p2ebēdarū.q.d.si per tineret ob aliaʒ cāʒ:puta propter alia beneficia. que hʒ i n alia ecclesia: mandatum tunc nō cō/p2ehenditilla.

f Pastoralis.Ema nauit ad decla rationē decre. s̄.e.ex parte i fi.⁊ eo2 q̄ ibi no.hosti.⁊ eo.ti.de rectoribus in fi. ⁊ hoc dicit datio coad/iuto2 epo2 ⁊ suo2 supio2 est de maio2ibus causis:⁊ spectat ad solum papam:pōt tamē ep̄s senio vl' i firmitate perpetua impeditis:de consensu capi tuli sui vel maioris ptis sibi auctoritate ap.vnū vel duos co/adiutores assumere:⁊ si demens fuerit:capitulum aut due ipsius partes hoc facient.Sed si ep̄s ɔ̄dicit:tunc nil innoua bit capitulum:sed epi ⁊ ecclie conditionem q̄ʒ cito poterit in timabit pape ⁊ coadiuto2es isti sumptus moderatos habe/bunt de prouentibus prelato2um ipso2um.

g Maio2ibus.connumeretur ergo inter alias quas habet ro2atas.s̄.de trāslatio.c i.de of.lega.q translationē de exces. prela.sicut vnire.

h Non obstāte. No.per hanc litteram q contra romanā ec.non currit p2escriptio in his que sibi in signum spā'is pri uilegij reseruauit:sicut nec contra priuilegium p2elationis: de hoc.s̄.de p2escrip.cum nobis.

i Tātummodo.sic.s̄.eo.li.de sup.ne.p2ela.ecclesie.ergo nō ab archiep̄o vel patriarcha vel legato:q2 in gn̄ali legatione talia nō trāseūt in p2edicta decre.q1 translationē. Ad decre. s̄.e.ex parte in fi.rn̄detur q illud fuit de speciali auctē vl' mā dato dn̄i pape:⁊ q ita esset per antiqua iura p2obaf per cañ. vij.q.i.c.i.⁊.c.q̄ʒuis triste.cuʒ multis capitulis eiusdem que/stionis ad idem decre.superius allegate ⁊ de regula.lʒ ver.il

beneficia eiusdē capituli:siue denf in cōi per ip̄m:siue p ca/nonicos eiusdē ecclie singula res vice ac auctoritate capitu li[a] aut ex iure ip̄ius de consue tudine vel statuto[b]:merito cō p2ehendit:ad beneficia tn̄ rōe dignitatū personatuū vl' offi cio2 q̄ nōnulli ex eisdē canōi cis obtinēt i ip̄a ecclia ad eo/rūdē collationē spectātia mā datum hu9i minie se extendit[c]

Idē esse censemus si rōe p̄bēda2 sua2 ad ipsos canoni cos collat o dicto2ū benefici o2um singularit[d] pertinere no scaf nisi ɔtineaf fo2sitan i mā dato:q eidē clerico prouide as ꝺ bn̄ficio ad collatiōeʒ nar boñ. capituli ptinēte cōiter i diuisiʒ tunc enim:de bn̄ficijs q̄ ad ipso2 collationē rōe hu9i p2ebēda2[e] poteris p2ouidere

Bonifacius octauus.

De clerico egrotante.

Pastoralis[f] officij ꝺ bitū exequentes ꝺ claramus atqʒ sta tuimus:coadiuto2 ep̄o2 ⁊ su perio2 p2elato2 dationē intel ligēdā esse de cāis maio2ib9[g] ⁊ referendam ad se.ap.ac ab ea consuetudine non[h] obstāte contra tantummodo[i] postulā dam. Uerum ne hoc p2e textu ecclesie existentes p2eci pue in remotis[k] dispendia pa tiantur.nos earum in hac par te indemnitatibus p2ecauere volentes hac generali consti tutiōe sancimus:vt ep̄s senio aut valitudine co2po2ali gra uat9 vel etiā al's adeo ipedit9 ppetuo[l]:vt officiū suuʒ neq̄at exercere:possit de sui consilio ⁊ assēsu capli vel maioris[m] partis ipsius vnum vel duos auctoritate[n] ap.coadiuto2es assumē ad dictū officiū exeq̄n dum. Si vero ep̄s demēs[o] fuerit:⁊ qd velit aut nolit ex p̄mere nesciat vl' nō possit tūc eius capituli vel due[p] ipsius partes eadē auctoritate vnū aut[q] duos coadiutores assu/mant idoneos:q eius officiū[r]

la semper.de renunc.nisi ad finem.

k Remotis his enim p2ecipue p2ouidendum fuit ad hoc supra de elec.nihil est ad fi.

l Perpetuo.⁊ sic no.q lʒ egrotās labo2et īfirmitate i curabili:nō remoueſ ʒ daf coadiuto2:ad idem.s̄.eo. ex parte.⁊ sic re/p2obaf opi.her. de qua nota.s̄.e. tua.

m Maio2is.re gulariter.n.tenet quod facit maio2 pars:de his q̄ fi.a ma.p.ca.c i.⁊ d̄ totū capitulū fecit se.lvi.di.apostoli ca.cuʒ si.sed hoc fallit.j.in p2oxi. casu.

n Auctoritate aplica.sūt igitur isti delegati pape in hac parte ⁊ cō co2.s̄.de of.o2.ir/refragabili.s̄.de here.ad abolēdā i fi.j.de sta.re.c. vno ⁊ i cle.q2 re/glares ꝺ su.ne p̄.

o Demens. de suc.ab ite.cū dile ctus.iij.q.ix.iudi cas.⁊ ē si.qđ dic lex q qn̄ p2 ē furi osus fili9 daf cu/rato2 p̄ri.C.ꝺ cu. fu.si pr̄.ff.e.ti.l.ij. al's aūt erubescit lex filios eē casti/gato2es parētū: i auc.ꝺ nup.§.siqđ factū.coll.iiij.de ma.⁊ obe.cum inferio2.hinc ē q ipsi inuito coadiuto2em non dabunt:vt in se.R.

p Due partes.⁊ sic non sufficit maio2 ps:⁊ est spāle: ad idē.s̄.de elec.lʒ vbi in electione ro.pon.requiruntur adminus due partes:ad idem.s̄.e.ti scriptum.vbi in postulatione:que concurrit cū electione due partes ēt requiruntur ad idē.s̄.e.li.de elec.siqñ.⁊ .c.indemnita tibus.§.i.lʒ autē hoc sit speciale.q due partes debent consentire:regulariter est q due ptes collegij vel vni/uersitatis debent esse pñtes.ff.qđ cuiusqʒ.vniuer.l.pla ne.ff.de decr.ab o2 fa.l.iij.

q Aut duos.hanc lr̄am quaʒ.s̄.habueras hic vide as repetitā:p quā lr̄aʒ credo q si plures dare vellent nō possēt ⁊ potuit papa ad h̄ motus eē ex eo:q coad/iuto2es debēt supt9 hr̄e ab ecclia:vt.j.e.§ pn̄ti.Item9 s̄ scripture:q2 papa si de plurib9 voluisset sic exp̄ssisset: de deci ad audiētiā.⁊ suff cit ita scriptū eē vi.q.iij.scri ptū.ff.q ⁊ a qb9.l.p̄sperit.cū ēt isti nō o2dinaria:ʒ ꝺle gata ptāte fungāf:vn̄ hn̄t seruare metas mādati.s̄.ti. p2oxi.cui de non.s̄.de rescrip.cum dilecta.

r Officium.est ergo coadiuto2is officium ea facere que pertinent ad officium eius cui deputatus est.

exequantur. ¶ Si autē eps̄ se nio aut incurabili morbo gra uatus vel perpetuo ipedimē to detētus: ad sui executionē officij reddaᵗ iutilis ꝛ coadiu torem assumere vel hēre nolu eritᵃ: lꝫ a capitulo requisitus ꝓprio: se illius nō idigere suf fragio forsitā asserendo: tunc nil per capitulū innouetur: sꝫ hoc casu ꝛ etiā primoᵇ idē ca pitulum epi ꝛ eccl'ie sue cōdi tionē ꝛ statum ac facti circun stantiasᶜ vniuersas: ꝯpcito po terit fideliter ꝛ explicite refe rat ad noticiā dicte sedis: re cepturi hūilit ꝛ efficacit iple turi: quod sup hoc per sedē ip saꝫ ꝯtigerit ordinari. ¶ Pre senti qꝫ adijcimᵒ sanctioni: vt coadiutores hᵒi de prouētibᵒ prelatorum in quoꝝ assumen tur auxilium: sumptus recipi ant moderatosᵈ: ab alienatio ne qualibet de bonis ecclesia sticis prelatorum ipsorum vel ecclesiarū suarum quomodo libet faciēda penitus abstinē tesᵉ rōnem nō soluꝫ i districto examine: sed ꝛ prelatis eisdē: si sane mētis extiterint ac capi tulis eorundem: seu etiam ip sorum prelatorum successori bus: hoc antea nō fecerint: plenariē reddituri. ¶ Ceteꝝ quod de episcopis ꝑmittitur ad superiores etiam prelatos esse volumus ꝛ intelligimus referendū. Bonifacius. viij.

De institutionibus.

Et si capitulūᶠ sede vacante bn̄fitia q̄ ad collationē epiˢ pertinet conferre nōᵇ possit: p̄ntatosⁱ tn̄ a patro nis pōt admittere: si sint ido neiᵏ ꝛ eos instituere in bn̄fici is ad que fuerint presentati lꝫ episcopuꝫˡ si superesset admis sio ꝛ institutio huiusmodi per tineret. Idem.

Si is ad quemᵐ rectoris p̄ sentatōe aliq̄ parochia li ecclesia noscitur pertinere quēpiam nō ꝯstitutū i sacris p̄ntet ad eā: ipꝫ dūmō al's sit idoneus: ꝛ infra tp̄s a iure sta tutūⁿ ad ordines quos ipsius eccl'e cura reqrit valeat ꝓmo ueri decernimus admittendū. Inno. quartus dilecto filio andree capellano nostro.

De concessione prebēde ꝛ eccl'ie non vacantis.

Viaᵒ cūctis ꝛ. j ͦ pro ponebaᵗ itaq3 pro

a ¶ Noluerit. non est ergo idem tacere quod contra dicere: quia si contradicit capitulum coadiutorem, non datᵣ: si tacet secus vt in prox. casu: ad hoc facit. j. ð regu. iu. is qui tacet vbi dicam de hoc. Et nota arg. ad hoc quia coadiutor a datur inuito: ad hoc. vij. q. i. scripsi. ꝛ. c. qua liter. ꝛ. c. q̄quis. §. ecce. sed hoc ē fal sum: q2 inuito da tur: ad hoc de ec. edi. ad audientiā j. i fi. ꝛ nō. s̄. ex p̄ te. i vlt. glo. Et iu ra illa nō in coa diutore ſꝫ in sub stituto loquūtur q nō datur iuito: coadiutor aūt in cāu isto p capl'ꝫ in uito epo nō daᵗ: al's autē per eum ad queꝫ pertinet bene daᵗ inuito: vt dixi: ſꝫ hic ap. auctoritate daᵗ: sed casu nō dabi tur: q2 capl'ꝫ in ſ casu mādatū nō hꝫ a papa ad quē datio eius perti net: vt in prin.

b ¶ Proximo. s. qn̄ demēs est eps̄ ꝛ nescit vel non pōt exprimeᵗ qd velit.

c ¶ Circūstantias aliter eni ad veri ritatē peruenire nō posset. xxiij. q. viij. occidit. s̄. de testi. cū cām.

d ¶ Moderatos ad idē. e. ti. de re ctoribᵒ. ꝛ. c. se. nō eni coguntᵗ pro prijs militare sti pendijs. x. q. ij. pre carie. xij. q. ij. charitatem.

e ¶ Abstinentes. ad idē. s̄. de elec. nihil est. ꝛ eo. li. e. ti. is cui. ꝛ. c. indēnitatibus. § si vero. ꝛ intellige de alie natione immobiliuꝫ vel mobiliū preciosoꝝ: alᵗ mobilia que seruando non possunt alienare poterunt ad istar tutoꝝ. C. de admi. tu. lex que tutores. Jo. an.

f Et si capitulum. Emanauit ad declarationē eorum que no. s̄. de ma. ꝛ obe. hi q ꝛ. c. cū oli.

g ¶ Epi solius. quod dic vt. j. ne. se. va. c. vno

h ¶ Non possit. vt. s̄. ne. se. vaca. c. illa. Sꝫ obij cies: si potest confirmare quod ē plus: quare nō cōfer re. So. est falsum ꝙ confirmare sit plus: q2 q cōfirmat non donat. de fi. instru. inter. sed qui confert donat. s̄. e. li. de of. vi. c. vlti.

i ¶ Presentatos. quid de electis per clericos ad quos electio spectat: dic idem: sed de illis erat expressum in predi cta decre. cū oliꝫ de ma. ꝛ obe. iō de presentatis solū hic dixit ꝛ poterat de presentatis dubitari quasi p̄ntatio inniteretur gratie. ꝛ nō iuri cōi: vt sic p̄tās huius gratie vacante sede in capitulum non transiret.

k ¶ Idonei. intelligitur si non sit appositum: de elec. causam que.

l ¶ Episcopū. solū ea eni que sunt iurisditionis transeunt in capitulum vacante sede: vt in iuri bᵒ superius allegatis: ad idem de here. ad abolen dam. qō verū intelligo nisi interdictū esset eis a papa: vt. s̄. eo. li. ð ma. ꝛ obe. c. vno.

m ¶ Si is ad quē. qō i decre. s̄. de eta. ꝛ quali. preterea. de dispē satione oli fieri poterat: ē hic hodie ius cōe: qō ve rū itelligo i hoc suo cāu s. cū p̄ntatur quis ad re ctoriā ecclesie parochia lis per patronū. Dic au tem vt dixi. s̄. de preben si pro electis pauperibᵒ

n ¶ Statutū. s̄. de elec. licet canon.

n Via. si mande tur alicui ꝓui deri de digni tate vacatura quā duxerit acceptādaꝫ ꝛ vacat dignitas quā an̄ acceptationē ordinariᵒ confert reseruationē ini bitionē ꝛ ꝓcessus sup pri ma vacante. Cōtra hūc casum stillus curie clau sulam adinuenit: qua sta tuit terminū acceptādi: inhibēs infra illū colla tionē fieri: cum decreto quod dic vt in cle. e. ti. cum ei quem. ij. Rn̄.

p ¶ Et infra. sub ſ infra itelligas factū. s. ꝙ Inno. dedit gra tiam draconi super prima prebenda vel dignitate sine cura que vacaret in ecclesia carnoteñ. quā duceret acceptandam. dato sibi priore quodā in executorem: ꝛ in litteris suis erat decretum: prior ille accessit ad ecclesiam carnoteñ que tunc vacabat: ꝛ ibi capitulo in quo erat subdecanus gratiam pu blicauit: ꝛ contulit ibidem illi. d. dignitatem sine cura vel p̄ bendā que ibi p2io vacaret quā duceret acceptādā i hibens nequis veniret ꝯ suā collatioeꝫ ꝛ pronūciās irritū secᵒ factā Post hoc ꝑpositᵒ normānie i vltramarinis p̄tibᵒ decessit pᵒ electo ꝛ ꝯfirmato subdecano ꝛ ipiᵒ ecclie carnoteñ. i epꝫ carno teñ. ꝑpositura ātilla era dignitas sine cura i ecclia carnoteñ. q. sci Eustachij cardial' i p̄tibᵒ ill' legatᵒ sup plicauit epo: vt dignitatē illā ꝯferet ādree nepoti. d. pape eps ille cōmisit illi cardiali: vt ꝯferet: qō factū est prior auteꝫ ille executor draco

parte tua: q cuz predicta[o] pre positura dū vacabat[b] tibi per eum qui conferre potuit[c] ipsam collata fuisset collatio huiusmodi canonica existebat: maxime cum nulla per priorem[d] ipsum que illam impedire posset:[e] inhibitio pcessisset. ¶ Dicebat autem pars altera q cum premisse[f] littere se de carnoteñ. vacante fuisset in capitlo publicate[g] ac pfat[9] episcopus tunc de capitlo ipo eēt[h] ibiq pñsens existeret ignorare non potuit mandatū apostolicum super conferēda memorato. d. prebenda vel dignitate sine[i] cura: quam ipse duceret acceptandam: cum primo in ecclesia ipsa predcā vacaret: aliȷ fuisse directum: ⁊ sic consequens facultatem sibi esse sblatam conferendis huiusmodi dignitatez: propt qd videbat[k] q nec p se nec p aliū prefataz prepositurā curā nō hñtē aiaꝝ annexā: que primo post mandatum ipsum in ecclesia predicta vacauit: potuerit alicui persone cōferre: presertim cum iam dictus prior eodem publicato mandato mox prefato. D. prebendam vel dignitatem curam huiusmodi non hñtem: quaz primo in eadem ecclesia vacare contingeret contulisset: nec alias etiam prout allegabatur[l] pdesse poterat ipsius ipsi ignorantia in hac pte: nā si alicui a sede apostolica cōcedat: q excōicari non possit[m] lz id forsitan suus ignoret episcopus non tamen propter hoc eius ligatūr snia: si quam proferat in eundem. ¶ Similit[n] si alicui conferendi. prebendam aliquam tribuetur a se. apo. ptās: ex hoc ipso vr q sit episcopo conferendi tunc eā penitus iterdicta facultas. ¶ Nec obstaret siforte obȷceretur q lex seu ɔstō vel mandatuz nullos astringunt nisi postquam ad canonicam peruenerit eorundez: aut nisi post tempus[o] infra quod ignorare minime debuissent: quia in priuilegȷs[p] indulgētȷs seu cōcessionib[9] spālibus secus existit: in qb[9] sufficit: q ad illoꝝ qbus concedunt noticiā perueniat vt pz cū indulget alicui q excōicari non possit: sicut superius est expressum: ⁊ qdē cum tribuit alicui ptās conferendi prebendā: vr proculdubio ei concedi aliqd spāle[q]. ¶ Adiciebatur insuper q cum snia statiz arcet etiam[r] ignorantez: qm si contra prelatum aliquē absentem[s] depositionis snia proferatur: contractus quos iniuit ignorāter postea vt prefatus nullum robur obtinent firmitatis ⁊ i supradictis lris irritum decernimus ⁊ inane: quicquid super huiusmodi prebenda vel dignitate contra nostrum contigerit attentari mandatum collatio quaz idem episcopus post tale nostruz decretū: siue illud ignorauerit siue non de prefata prepositura per se vl p aliū fecerat non valebat. ¶ Ex pte vo tua extitit replicatū q hoc de illis puilegȷs ⁊ indulgētȷs

nis audiens dignitatē illā vacasse: cōmisit cuidā archipsbytero: q illū draconē q ipsaz dignitatē acceptauit: deberet de ipa inuestire: qd factū ē: mō inf. d. ⁊. a. sup hac dignitate qōne suborta: partes fuerūt corā papa. ⁊ primo allegauit. a. vt sequitur. hec patent in decisa: ⁊ ea que sequētur. j. Et diuide i vj. ptes. In pmā q durat vsq vbi dicebat aūt. ponitur an petitio. In scda q durat vsq ibi ex parte ponit d. defensio. In tertia q durat vsq ibi 3 existit. ponunt replicatiōes an. In qrta q durat vsq ibi ecōuerso. ponunt duplicationes dracōis. In qnta q durat vsq ad. §. nos itaq ponūtur triplicatiōes an. In sexta pro an. snia hec fertur.

a ¶ Predicta. in decisa. sic. j. de rebus ec. nō ali. duduz.

b ¶ Vacabat. nōbat factū ptis alteri[9] qsi dicēt illi. d. fuit collata pbēda p executorē suū anq vacaret: 3 mihi vacās collata fuit.

c ¶ Potuit. s. p epm seu ei[9] auctē. vt. s. dixi. interdū ēt solus eps talia cōfert: infdū cū caplo 8m diuersas ɔsuetudies qd dicvt no. d elec. cū ecclia vlterana. j. ne. se. va. c. vno. ⁊ bene dixit qui poterat: qr als collatio non valuisset: qr p non dato habet: quod ab illo datur q c. de iurepa. quod aūt ibi de. hoc

d ¶ Priorem. qui fuerat executō draconis: vt dixi. s.

e ¶ Posset Nō q aliqua precesserat: sed nō tal q ipedire possz: ⁊ erat rō: qr fuerat facta añ acceptationem: vt pz j. v. sub iunctum.

f ¶ Premisse. i decisa ipetrate per illum d. ad priorez executorē suū Jo. an

g ¶ Publicate vñ p hoc videbatur dignitas affecta: vt. j e. si capitlo. sed non est veꝝ hoc casu. vt ibi dicam.

h ¶ Esset. sic supra de rescrip. eam te. ⁊ lz hoc non ignoraret: non tamen ignorabat collationem per priorē factam antevacationem ⁊ acceptationem non valere: ⁊ ideo iste allegatiōes ignorantie parum prosunt.

i ¶ Sine cura. ⁊ si hoc non fuisset adiectum: de tali intelligēdum erat: vt. s. e. li. de preben. cum in illis. j. Rñ.

k ¶ Videbatur. male intelligētib[9]: sub litera āt ītuētibus hoc non videbatur. s. de testa. inte corporalia. §. s

l ¶ Allegabitur pro parte ipsius. d. ad corroborādā exceptionem vel defensionem suā.

m ¶ Non possit vt. j. de. puil. volentes. talia tñ priuilegia non extēduntur ad snias ordinarioꝝ nisi in casibus vt. j. e. ti. ne aliqui.

n ¶ Similit. paꝝ valet hec similitudo: qr alia rō reformat pactuz vt pz. j. §. ex. parte.

o ¶ Tēpus. qd ē duoꝝ mēsiū a tpe publicatiōis p[9] ea vero nō valebit ignorātiaz allegere: i auc. vt facte no. costitu. circa pn. ⁊. s. ne cle. vel mo sup specula ⁊ hic adō quod dixi i fi. sup data l vlti. glo. io.

p ¶ Priuilegȷs. hec allegatio intelligit 8m rñsionem partꝫ aduerse. j. e. §. ex parte. ⁊ poterat esse ratio: qr cōstitutiones sunt penales ⁊ sic ex se odiose priuilegia grosa ⁊ sic fauorabilia adhoc. j. de reg. iur. odia. sed lz 8 probabile videatur 8m predictuz §. dz intelligi.

q ¶ Spāle. qsi dz intētionē allegātis lra p. d. direcā priuilegiū est cēsenda: ⁊ sic nō requirat episcopi scientia: 8 non est ita vt seqt io. an.

r ¶ Absentez cōtumacit als. 3. iȷ q. ix. per totum. s

s ¶ Depositiōis. idem in inhibitione suspensione vel excōmunicatiōe videtur: ad hoc de do. ⁊ cōtu. veritatis. in fi.

t ¶ Valebat. hoc verum esset: si de certa prebenda vel dignitate mandatum fuisset: vel in casu isto post acceptationem: ⁊ hoc non aduertit allegator.

egtate suadente dz intelligi:q̄
vim[a] suā hn̄t: mox cū ad illos
quibus conceduntur perueni
ūnt: ex quorum tenore ligdo
nosci potest: ꝙ talis circa ea
fuerit intentio cōcedentis: vt
pote cuz alicui conceditur ꝙ
excōicari nō possit: ex h. eniz
euidenter apparet: alijs ipsū
excōicādi adeptā esse penitus
facultatē non sic aūt si alicui
conferendi prebendā siue cer
tam[b] siue incertam[c] tribuat
ptās non enim tunc esse videt
tribuentis intentio vt per hoc
ei ad cuius donationem pre
benda ipsa pertinet conferen
di possibilitas adimatur[d]: nisi
prius ille sibi notificet: ꝙ eā
vel per h⁹ i potestatem cōfer
re: aut ei collationem interdi
cat illius vel postꝙ ipsi notifi
cauerit talez ptātem fore sibi
concessam vacuum decernat
et irritum[e]: si secus de ipsa
presumat: quia[f] cum illi non
amplior detur potestas: quā
ipse romanus pontifex hēat i
hac parte: sicut per eam quaz
obtinet ipe romanus pontifex
facultas conferendi beneficiū
vel prebendam: nisi suam insi
nuet voluntatem: alicui non
aufertur: similiter ꝛ per eam
que taliter illi[g] ab ipso[h] conce
ditur ei ad quem ipsius pre
bēde spectat collatio: priusꝙ
insinuet ille sibi ꝙ velit eam
concedere: vel etiam cōferat
si forte vacet: potestas non tol
litur conferendi: nisi forsam
quod ipsam conferre non pos
sit: exprimatur i concessiōe h⁹ i
potestatis. tunc enim lz talem
concessionem forsassis igno
ret sua tñ collatio si postmodū
prebendam ipsam conferat: ni
hil valet: cum satis super hoc
concedentis intentio agnosca
tur: sicut cum indulgetur ali
cui: quod excōicari non vale
at: vt in superiorib⁹ est premis
sum. ¶ Subiunctum[i] etiam
extitit: quod cum memorato
priori per p̄fatas littas man
dauissemus: vt memorato
D. prebendam vel dignitatē
sine cura quam acceptandaz
duceret: si vacaret tunc: vel ꝙ
primo vacaret cōtingeret i ec
clesia predicta: conferet: idez
prior ꝓuidendi ei de preben
da vel dignitate ipsa: nisi p⁹
acceptationem[k] ipsius nō ha
bebat aliquam potestatez vñ
cuz sepedicta prepositura fue
rit tibt anteꝙ illam idem. D.
acceptaret:[l] prefati episcopi
aucte collata: h⁹ i colatio ta
lis[m] maneat i nostri protextu
etiam si ꝑus illud eps ipse sci
uisset non potat vacuari nīm
aūt i hac pte decretū ad p̄ben
daz seu dignitatē quā p̄dict⁹.
D. acceptaret referri[n] debebat
alioqn sup icerto fuissz editū
nec aliquē astrinxisset[o]. ¶ Sz
extitit ex aduerso[p] r̄nsum ꝙ p̄
fat⁹ prior iā dicto. D. p̄bēdā ꝛ
dignitatē h⁹ i cum vacaret añ
huiusmodi acceptationem cō
nferre nequiret: idem tamen
D. prebendam vel dignita
tez talem licite possūt ꝛ libere

a ¶ Cum sua hn̄t. priuilegiū enim datum alicui statiz vim suā hz: cū peruenerit ad illū cui cōceditur: ad hoc facit lex dicens ꝙ si scripsi seruo meo vt i libertate moretur: nō statim liber est sed tunc cū littera ad ipsum peruenerit. ff. de acquir. pos. l. g absenti seruo in prin. sed non sic cū datur alicui ptās cōferendi prebēād vt. j. nō sic aūt ꝛc.

b ¶ Certā exp̄ssā vel nō expressaz puta primā que vacauerit

c ¶ Incertā. sicut cū dicitur ꝓbebēdā cōferas quaz duxerit acceptandam: vt in casu nostro.

d ¶ Adimatur. 3. de preben. dilectus. ij.

e ¶ Et irritum. nō ꝙ executor q hz ptātē ꝯferēdi potest interdicere collationez ei ad quē pertit d iure: ꝛ reseruare sibi collationem ꝛ decernere irritaz quod postea fieret: sic ꝛ legat⁹ de iure pa. cuz dilectus. ꝛ. nō. de h de preben. c. vlt. ꝛ sic habes hic tres casus in quibus prebenda afficitur: de his videbis. j. e. si capitulo. ꝛ c. si soli. Joannes an.

f ¶ Quia cum il l. optima responsio. ꝛ s̄m Inno. papa eniz prebēdas oēs ꝛ dignitates conferre potest. 3. de prebē c. ij. ꝛ tñ illi ad q̄s collatio spectat: pn̄t illas cōferre nisi prius papa isinuet illis ꝙ nō conferant cū decreto: sic per talē potestatē datā executori non aufertur ei ad quem ptinet conferendi potestas nisi in litteris id dicatur. s. ꝙ conferre non possit.

g ¶ Illi executori.

h ¶ Ab ipso. ro. ponti. Joannes an.

i ¶ Subiunctū. ꝓ parte ipius an. cui scribitur.

k ¶ Post acceptationem. intelligitur aūt acceptare petendo a per executorē suū sibi conferri beneficiū: qd poterat acceptare: vl recipiēdo illd sibi p̄nti collatū vt i cle. e. ti. cū ei quē. iij. r̄n.

l ¶ Acceptaret. No. ꝙ qñ scribitur sub hac forma quā duxerit acceptādā: decernētes irritū ꝛ innane executor ante illā acceptationem nil p̄t facere ꝛ si fecerit non valebit tanꝙ. super incerto prolatū: ar. ff. qd cuiusqz vniuer. l. itē eorum. §. j. Si uero papa mādet alicui ꝓuideri de prebenda quam duxerit acceptandam sine clausula illa decernentes: tunc tenebit collatio illius ad quem de iure pertiet anteꝙ ei nuncietur de acceptatione Si autem papa mandat alicui prouideri de prebenda quam acceptauerit cum clausula decernentes: tūc acceptatione facta statim executor interponit auctoritatē suam prohibendo ne contra prohibitionē sua aliquid dispōat de illa prebenda: decernendo irritum ꝛ innane quicquid postea duxerit faciendū: cū hoc per illam formam sit ei concessum nec valebit prouisio tunc facta ab eo ad quem pertinet illius prebende collatio etiā ignorante huius modi acceptationem ꝛ decretū. ber.

m ¶ Talis. s. quā duxerit acceptandam.

n ¶ Referri. Igitur dicatur i lr̄is decernētes ꝛc. nihil opat decretū priusqz fiat acceptatio: als decretū esset super i certo ꝓut sequitur. papa enim non vult ꝙ statum assumat illud decretū suū vigorē s tūc cuz acceptauerit: tūc valet: ēt si ille ad quē ptiet collatio ignorauerit acceptationē: q tunc decretū sumit vigorē ꝛ ligat ignorantes vt hic: ꝛ. 3. de preben. dudum. secus enim ē i casu vel decreto: qd ꝓhibeat aliquid fieri: ꝛ qd ꝯfactū fuerit cassat q statī ligat. xxxv. q. iij. ꝯdicim⁹. 3. de elec. q pp. v. aliter. ꝛc. qñ ñ apponitur clā illa decernētes: sepe locuz hz rgl̄a illa multa fieri ꝓhibēt facta tñ tenēt. ꝯrel̄a ad aplicā (hz ber.

o ¶ Astrinxisset. cōcor. cle. e. ti. cū ei quē. ij. R̄n.

p ¶ Ex aduerso. s. ex parte draconis.

acceptare quare predict⁹ ep̃s
prefatam prepositurã :cum
non prius eũ requisierit: an
acceptare velet eandem: cui/
ꝙ ↄferre non potuit quinimo
ipsius collatio:cum idem. D.
prepositurã ipsam postmõz
acceptarit:irritari debet ꝛ cõ
cessio p iam dictum archip̃s/
byterũ[a] sibi facta debet stabilis
permanere sicut cuz legatur[b]
alicui vnus ex seruis quez ele
gerit vl' optauerit:ꝛ heres añ
optionẽ vel electionem illius
manumittit aliquem vel alie
nat ex illis profecto manumis
so vel alienatõ irritatur cedit
q[c] ille legato:si legatarius eũ
duxerit eligendum. ¶ Econ
tra vero pro parte tua propo
situm extitit:ꝙ id in vltimis[d]
voluntatibus tenet:nec pre/
missa in legatis futuris[e] quẽ
admodum in extantibus ha/
bẽt locum:q: nec etiã ad opi/
tandum seu eligendum ex il/
lis[f] sicut ex istis potest termi/
nus assignari:ꝛ grauis inesset
conditio: quoddamq3 incon
gruum[g] videretur siquando
mandaretur alicui de benefi
cio quod duxero acceptãduz
in aliqua prouincia ꝙ primo
illud vacare contingeret pro
uideri oporteret ipsum in sin/
gulis beneficijs postmodum
inibi vacantibus prorogata
non absque periculo[h] forsitan
ipsorum collatione requiri:
vnde cum sepe prefacto prio
ri fuisset iniunctum vt dicto.
d. prebendã vel dignitatem
quam acceptandam duceret
si vacaret in ecclesia memora
ta:vel ꝙcito contingeret eaz
vacare sibi auctoritate ap cõ
ferri ꝛ ita eidem.d.circa futu
ras siue vacaturas prebendas
vel dignitates tales[i] ipsius ec
clesie optio data esset:non po
terat per hoc memorati epi
scopi in illis quando vacarẽt
collatio impediri: nisi forsi/
tan cum aliquam ex eis vaca
re contigeret:illam ipse.d.p:i
usꝙ eam conferret episcopus
acceptaret[k]:vel etiam nisi an
te vacationem alicuius ipsa
rum vacaturarum ex his pri
mam vel ea omissa ex aliqua
causa[l] vlteriorem duceret ac
ceptandaz:quia taliter accep
tatã ep̃s postmoduz conferre
non valeret. ¶ Nos itaq3 tã
tuis ꝙ prefati.d. rõnibus ple
nius intellectis q: sepedictaz
p̃positurã ad te nouimus[m] pti
nere: ipam tibi babito fra
trũ nostrorum consilio adiu
dicare curauimus[n]:ipi.d. su
per ea perpetuum silentium
imponentes.

Bonifacius octauus.

Detestanda[o] iniquorũ per
uersitas abstinẽ nesciẽs
a vetitis nec gaudere debito
mõ ↄcessis[p]:digne plerũq3 of
ficiũ excitat p̃sidẽtis:ad ea q̃
iusta fuerãt ↄsideratiõe cõces
sa:cũ i abusũ ea p̃gere circũl

a Archip̃sbyterũ.cui prior gerat executor draconis ↄmi/
serat collationẽ p̃positure vt pz in integra:ꝛ dixi in prin.
b ¶ Legatur.põit tenorẽ legis.ff.d op.lega.si cũ optio.Jo.an.
c ¶ Ceditq3.ille s.seruus manumissus vel alienatus añq3 le
gatarius elegerit.legatari⁹ ergo poterit illũ seruũ manumis
suz vel alienatũ vendi/
care si voluerit:forsitan
seru⁹ ille alijs suis me/
lior erat ꝛ heres legata
rio electionẽ auferre nõ
potuit:eodẽ mõ videba
tur ꝙ ep̃s nõ potuerit au
ferre electionẽ isti draco
ni:ꝛ sic collatio archip̃s
byteri valere debebat h
intendit hec allegatio:
sed nõ est vera ber.
d ¶ Ultimis.cõis rñsio
aduocatorũ nostri tẽpo/
ris ad.l.iforciati:spãle i
vltimis voluntatibus.
Sed dicant quare: vnõ
admirando dicebat ho
sti.Hic dñs noster ꝛc.si
in vltimis volũtatib⁹ h
locũ habeat:multo forti⁹
in beneficijs:in quibus
est adhuc plenior inter
pretatio facienda.s.de
dona.cũ dilectus. Sed
non aduertit ꝙ ista non
sunt talia beneficia:que
sic large sint interpretã
da:vt notauerat de ele.
dudũ.ꝛ habes.s.de pre
ben.q3uis.j.
e ¶ Futuris.vt lego ticio
vnũ fetũ nasciturũ d gre
ge quẽ eligere voluerit
fuit huius mãdati for/
ma similis huic legato
dũ dicit:que ẽ:lego tibi
vnuz de suis meis quẽ
elegeris:in his a tẽpore
adite hereditatis intel/
igatur rei legate dñm
fuisse legatarij:vnõ nec
seruũ legatũ sub ↄdi.he
res manumitendo facit
liberũ.ff.de manumis.l.
seruum.
f ¶ Illis.legatis de futu
ro:ibi nõ potest ad eligẽ
dũ terminus assignari
vt sequit:sed i legatis d
presenti bñ assignat terminus legatario ad eligendum assi
gnabit enĩ pretor.sibi terminũ vt eligat qd si si fecerit heres
poterit seruos vendere.ff.opt.le.l mãcipiorũ ꝛ.l.si tibi prio
ꝛ.l.si optio.§.vlt.ad hoc facit de resti.spo. frequens.
g ¶ Incongruũ.j.eo.executor.
h ¶ Periculo.i bñficijs ergo leditur res publica:i legat⁹ p
uata in quibus:ꝛ testator quã vult legẽ sine alicuius iniuria
potest imponere.C.de sacrosan.ec.l.j.Jo.an.

i ¶ Tales.s.sine cura.
k ¶ Acceptaret.nõ ꝙ ille p quo scribit sub hac forma
põt acceptando sine p̃stia ꝛ collatione executoris im/
pedire collationẽ episcopi.quod ẽ verũ si est ibi clã d
cernẽtes ꝛ cetera:vt superius dictũ ẽ sit ergo vigil ille
pro quo sic scribi
tur:vt ordinariũ
in acceptando p̃
ueniat ad idẽ.j.
eodẽ ne captan/
de i si.ꝛ.ff.de his
que in frau. cre.
l. pupillus in si.
l ¶ Causa. ergo
sine cã non po/
test vt dixi.j.eod
ne captãde.ꝛ vna
acceptata nõ po
terit aliam accep/
tare.ff.de optj.le/
ga.l apud aufidiũ
uz nisi fuisset de
ceptus:vt q: de
bebat alij ꝛ igno
rabat vel pro di/
gnitate simplex
bñficiuz accep/
tauit.
m ¶ Nouimus.s.ip
sũ ergo mouit iu
sticianõ carnali
tas ꝛ est hoc con
tra quosdam hy
pocritas:qui vt
videantur iusti
pnunciant con/
tra suos.
n ¶ Curauimus
qua collatõe tibi
facta preuenit ac
ceptationem dra
conis.
o Detestando
d ois p̃missio
per quã dat via
ad beneficia va/
catura est repro/
bata. Emananit
hec decre.ad cor
rectionem decr.
s.c. accedens.et
ad declarationẽ
ꝛ approbationem
eorum que ibi tã
gebãt. Jo.no.ho.
p ¶ Concessis fuerit hec verba sumpta de canone.xl
vij.d.viz catholicum ibi dicit mens auida potentie
nec abstiere nouit a vetitis:nec gaudere cõcessis.nec
adhibere pietati consensum.nã ꝛ vt dicit canon:mẽs
cupiditati alligata cito deuiat a vo.lxxxiij.di. nihil.ꝛ.
xcvi.di.bene quidem.ꝛ alibi:omnium malorum ra/
dix est cupiditas.xlvij.di.bonorum.de pe.di.ij quia ra
dix ad hoc de consti.nam concupiscentiam.

spic: discretiõe puia reuocanda[a]. ¶ Sane lz oliz fuerit canonica ɔstõe decretum[b]: ꝙ hi qui promittunt aliquibus de beneficijs ecclesiasticis: cum poterunt: vel cum facultas[c] se obtulerit: prouidere: promissiones suas facultate se offerente debeant adimplere: quia tñ sicut experientia[d] docuit: per promissiones huiusmodi: que per iportunitatem nimiam: ꝑ quã non cõcordenda multotiens cõcedũtur[e]: ⁊ per ambitionem iprobaz vt plurimum extorquentur: apit via sub tali palliatõe vboꝝ ad pmittẽda dãnabiter ꝯ lat[f]. concil. beneficia vacatura: mortis aliene votũ ingerit: ⁊ ecclesijs ac ꝑlatis ⁊ ꝑsonis eccl'iasticis grauãina plima iferant. ¶ Nos malis hꝰi ⁊ animaꝝ periculis occurrere cupientes promissiones easdem ⁊ alias q̃s cunq; sub quouis modo aut forma[g] verborum de cetero[h] faciendas per quas directe[i] indirecte[l] aperiri via valeat ad beneficia vacatura: auctoritate ap. penitus reprobamꝰ ⁊ omnino viribus vacuamus decernentes per eas[k] vel ipsarum aliquam ad puidẽdũ alicui nullum deinceps quolibet obligari. Idem.

Necaptande aliene mortis ocasio ex benignitate gratiarum sedis apostolice tribuatur[m] declarandũ duximus: ꝙ is qui ab eadem sede vt ei prouideatur de prebenda dignitate vel persõatu aut alio beneficio i aliqua prouincia dioceli vel eccl'ia quẽ[n] seu qđ[o] duxerit acceptãdũ certis sibi sup hoc executõibꝰ[p] ɔputatis grã noscit eẽ fcã lz in gnẽ[q] primum personatum, dignitatez prebẽdã seu beneficiũ i eadẽ

j ¶ Reuocanda. ad hoc optime. lxiij. di. §. ver. s. de cõsã. ⁊ affi. non dz de deci. suggestũ vbi priuilegiũ reuocat cũ tendit ad noxam.

b ¶ Decretum. s. e. ti. accedens.

c ¶ Facultas. antiquis iuribꝰ generalis: visa fuit hec forma: q̃z illa lcũ vacabit: q: mult̃ casibus põt se facultas offerre: ꝙ nõ ẽ mors canoĩ ei expectãda: sed vt dicebat hos. in decre. accedẽs ẽt potest bñficiũ ꝑter mortẽ vacar̃ puta renũciatiõe depositione pbẽdaꝝ diuisione ⁊ silibus mõis: vñ de vtrobiq; videbatur mala intẽtio esse posse. vñ voluit dicere ꝙ voluntas ibi erat ꝑ rõne: sed hec i lr̃a supraposita: iusta fuerunt cõsideratione ⁊c. dicit contrariũ: vñ de oz dici ꝙ rõe gnãlitatis licebat olim. qđ spãliter ⁊ expresse nõ licebat: ad hoc de off. or. si sacerdos. ⁊ qđ ibi. no. xxiij. di. quanq;. ⁊. j. c. proximo.

d ¶ Experiẽtia. que est efficax magistra reꝝ de elec. q̃z sit. cum suis concor.

e ¶ Conceduntur. s. de rescrip. c. vl. e. l. ⁊. s. de pur. ca. cum in iuuentute. j. de reli. do. c. j. C. de pe. bo. subla. l. j. li. x. ⁊ est ibi importunitas ambitiosa ⁊ non ambitiosa: vt dixi de rescrp. c. vl.

f ¶ Lateranẽ. s. e. c. ij.

g ¶ Forma verboꝝ. puta cum in genere pmittitur ecclesiasticum beneficium: vt no. e. accedens.

h ¶ Decetero. ad preterita ergo nõ extẽditur hec ɔstõ tuz q: nõ est iuris veteris declaratio: inimo correctio: tñ q: de pteritis nõ cauetur in ea: ad hoc. xxxij. q. iiij. dixit sara. de ɔsti. c. ij.

i ¶ Indirecte. nũqd oĩa indistincte reuocata dicentur per q̃ via paretur ad vacaturas: sicut receptiões canonicoꝝ: ⁊ sic sit reuocata decre. s. de preben. relatuz. de conces prebẽ cũ super. ⁊ reseruationes: de iure pa. cum dilectus. Dico ꝙ nõ: vñ breuiter dic: ꝙ aut recipit qs in canonicũ simpliciter: aut recipitur ⁊ pmittitur sibi đ prebẽda cũ se facultas obtulerit puideri: aut non recipitur: sed s'olũ pmittitur sibi de pbenda puideri: cũ pmo vacabit: aut pmittitur puideri đ pbenda cũ primo se facultas obtulerit vel cũ poterit: vel simpl'r in pmo casu valet receptio ex cuius virtute dz hr̃e pbẽdã qđ est verum nisi sit ibi expectans aucte pape. s. de p/ben. hi q. ⁊ scđo casu etiã debet habere prebẽdã nõ ex vtute promissionis sed ex vtute. receptionis: ⁊ sic intelligat ɔtrũ relatum. ⁊ cũ super. In tertio casu. s. cũ nõ recipit: sed simpl'r puideri pmittitur de prebẽ. cũ vacabit. nõ tenet pmissio: vt. s. e. ex tenore. ⁊c. ij. Si vero non recipit sed pmittit puideri đ pbenda cũ poterit: promittens fm iura antiq̃ obligatus erat fm hec noua nõ: vt h vides. Et ꝙ p hoc verbu z idirecte non sit reuocata expectãtium receptoꝝ puisio ꝑbat ex eo: q: vitanda est q̃tum fieri potest iuriũ correctio. s. eo. li. de elec cũ expediat. cũ suis ɔcor. Haũt nil de expectationibus sz solũ de pmissionibus dicitur quod etiã quadrupl'catũ est i textu: ⁊ sic hoc ius correctoriũ nõ habilitemꝰ. Secũdo: q: hodie videmꝰ confirmationes receptõnũ emanare a curia sic olĩ: lz a qbusdam audiuerĩ: ꝙ tales confirmationes nõ cõcedit cãcellaria per formã iusticie nisi eas papa ɔcedat ꝑ formã gratie. Sed certe bis rationibus ⁊ per formã iusticie saltem iudices concedi deberent. s. cum clausula ne inane cãonici. ⁊c. Tertio q: eadẽ rõne seqreretur reseruationes legatoꝝ sublatas: qđ est falsum. s. e. li. de of. c. c. iij. ⁊. iiij. ɔcludo ergo breuiter: ex sola pmissione qs expectat: nõ valet pmissio vt hic: sed vbi ex receptione vel reseruatione secus: vt in predictis iuribus: q: casus illos non tangit hec decre.

l ¶ Eas. s. pmissiones.

k Necaptande. hñs lr̃as ap. sedis super primo beneficio dignitate vel prebenda quod duxerit acceptãdũ: certũ acceptare nõ põt: sed primum qđ vacabit: vel ex cã secundum: vel vlterius poterit acceptare reseruationes p processus ⁊ decreta ꝯ hoc facta nõ valent. Et fuit tracta hec decre. de decre extrauaganti. eo. que incipiebat: licet alias audiuimꝰ ⁊ ver. lz in genere additus est. ⁊ emanauit hec decre. ad declarationem decre. s. e. q: cũctis. §. pe. in fi. ⁊ eorum que ibi no. Inno. ⁊ hostiẽ. ⁊ que no. ɔpost. de rescrip. capitulũ versus finem in. §. Item queritur qualiter fiat ⁊ quando fiat acceptio. Joannes andr.

m ¶ Tribuatur. contra concilium lat. ⁊ contra decretalem ꝓximam. s. Joannes an.

n ¶ Quem. scilicet aliquam scilicet. prebendam vel dignitatem.

o ¶ Quod. s. beneficium.

p ¶ Executoribus siue ad prouidendum siue ad conpellendum non curo: lz al's distinguatur. j. c. proximo.

q ¶ In genere. ⁊ sic licet in genere qđ nõ licet in specie ⁊ in i spẽ ecõuerso: qđ dic vt. s. de of. or. si sacerdos. xxiij. di. q̃q;

p̄uincia^a diocesi vel ecctia va
caturũ aut scd̃m seu vlterius
si ratiõabilis cã^a subsit valeat
acceptare: certũ tñ ⁊ expressũ
p̄usq̃ vacet acceptare nõ põt
qd̃ si fecerit: etiaʒ si p executo
res eius s̄m acceptationẽ h^9 i
facta fuit reseruatio ĩhibitio
varijq̃ꝫ p̄cessus ac s̄nie p̄mul
gate: tã acceptatio ip̄a q̃ p̄ces
sus viribus careãt^b: nec aliq̃
obtineant roboris firmitateʒ:
Jmmo nisi acceptatõ illaʒ di
gnitatem prebendam perso
natum seu beneficiuʒ taliter^c
acceptatum ⁊ reseruatum per
collationem vel institutioneʒ
postmodum factam de vacan
ti iã adeptus: vel ius in ip̄so^d
fuerit acquisitum: per euʒ ad
quem eiusdem personatus di
gnitatis prebende beneficij
collatio seu p̄uisio pertinet:
dictis acceptione ac executoꝝ
processibus indesecutis neq̃
quam obstantibus de illo va
cante liber̃ poterit alij p̄roui
deri^e. Jdem
Executor^f sup̄ p̄uisione
alicui^9 a se. ap. p gnãles
l̃ras ĩ aliqua p̄uincia^g deputa
tus prelatis ⁊ alijs: ad quos
beneficiorum in^h eadem^i pro
uincia spectat collatio: ne ad
prouisionem^i aliquorum^i pro
cedant: donec illi^i pro quo scri
bitur sit prouisum^i nõ põt gnã
liter inhibere: nisi expresse^h in
ip̄sis l̃ris facultas huiusmodi^i
inhibitionis ɔcedat. ¶ Po
test tñ reseruationem ⁊ eis dẽ
inhibitioneʒ facere sp̄ãleʒ de
p̄mo: vel si hoc ill ex bñficio
competat l̃rarum de secundo
vel vlteriori beneficio inibi
vacaturo eidem clerico confe
rendo. ¶ Quod aũt ɔ talem^k
reseruationem ⁊ inhibitioneʒ
ab eo ad quem beneficij reser
uati collatõ p̄tinebat fuerit
attentatum non tenet. Jdem
Si capitulo^l alicui^9 eccle
sie cum ad ip̄sum canoni
corum receptio ac prebenda
rum collatio pertinebat^m vt
te in canonicuʒ reciperet: ⁊ ti
bi de prebenda si tunc vaca
ret inibi prouideret: vel cum
se facultas offerret: ac executo
ri qui eodem capl̃o negligen
te mandatũ ap̄licuʒ exeq̃tur^n
directa fuerint scripta nostra
p solã illorũ^o p̄ñtationem capi
tulo^p ip̄si facta^q absq̃ꝫ alia etiã

a ¶ Causa subsit. Nõ ergo q̃ ille p quo scribit̃ ɔ p̄benda ac
ceptãda põt p̄mã acceptare: ꝫ nõ vlterioꝛẽ nisi ex cã: vt. s̃. e.
q: in cũctis. ad fi. ⁊. j. c. pr. Sʒ q̃ põt eẽ cã: forte p̄ma debet̃ al
teri: vel dubitat̃ an debeatur: ad hoc. xxiij. q. j. q̃d culpat̃ ad fi.
b ¶ Careant. Nota casum in quo sententia excõicatiõis non
ligat: alios. j. de sen. ex.
presenti.
b ¶ Taliter. s. certum et
expressum vel secunduʒ
vel vlterioꝛẽ sine cã. io. an
d ¶ Jn ip̄o. super hoc vi
de quod habuisti. s̃. ⁊ e
prebẽ. si i. scui. ⁊. c. sequẽ
ti. j. e. c. vl. i
e ¶ Prouideri. nõ ergo
necesse hʒ expectare q̃
ille acceptet vel sibi ter
minũ ad hoc concederẽ
vt. s̃. e. c. q: cũctis. §. pe.
f Executor. fuit tra
cta hec decre. ɔ ex
trauaganti. que incipie
bat. e. ti. sicui ex p̄te. ⁊. §.
põt tñ. additus fuit. Et
emanauit ad declarati
onem eorum que p̄rie.
g ¶ Prouĩcia idẽ puto
de ciuitate diocesi vel ec
clesia p̄pter eãdeʒ rõnẽ
ad hoc. s̃. e. c. proximo. ⁊
j. pr. respon. Sed dic ɔ.
vt hoc verbum ĩseri^9 eti
am repetitum aliq̃d ope
retur. s̃. de deci. ad audi
entiã. j. de priuil si papa
§. j. ⁊ in fi. ad idẽ. s̃. e. q:
cunctis. §. pe. nec est ea
dẽ ratio cuʒ grauius sit
totam prouinciam ĩpe
diri: q̃ʒ dioc. vel ecclesiã
vj. q. iij. scitote. ad hoc. s̃
eo. li. de preben. quãuis
i. ⁊. ij. Rñ.
h ¶ Expresse. rõne ergo
expressionis h̃ nunc po
terit. ad hoc. s̃. de of. de
le. c. vlti. §. vices ⁊ ɔ pro
cur. a. c. j. ⁊ vlti. io. an.
i ¶ Huiusmodi. s. genealis. de qua. s̃. d̃xerat.
k ¶ Talẽ. sp̄ãlẽ. de q̃ dixit in pr. Rñ. nã qd̃ fieret ɔ gnãleʒ va
leret cũ illa nõ teneat: vt. s̃. dixit. ad hoc. s̃. c. proxi.
l Si capitulo. hic determinat̃ decr. s̃. e. p̄posuit. ⁊ corrigitur
opinio glo. ibi no. in glo. q̃ incipit. Jnno. in fi. in qua glo
dicit ber. q̃ celestin^9 illi fecit ĩiuriã: cũ collatio p̄bẽde p caplʒ
sibi facta valeret: potuit tñ id facẽ ɔ plenitudĩe p̄tãtis. Appro
bat̃ ãt opinio Jnno. ibi nõ. ⁊ quaʒ ibi recitat ho. ⁊ opi. pe. de
samp. ⁊ ab. q posuerũt in illo. c. casuʒ s̄ʒ istud. c. ⁊ ɔpost. etiam
dicebat hũc v̂uʒ ĩtellectũ. s̃. de rescrip. capl̃m. ĩ glo. magna. v̂
si vero ordinario. Et h̃ dicit decre. hec in sũma. Si mãdet̃ ca
pitulo vt me recipiãt ĩ canonicũ ⁊ p̄bẽdã ɔferãt: cũ id p̄tinẽt
ad eos dato executoꝛe ad p̄uidendũ per solam p̄ñtationem
factã capitulo affecta est p̄bẽda: ⁊ executor negligẽte capl̃o. j
terminum per eum statutum me recipere ⁊ prebendã ɔferre

non vocãto capitulo id exequi poterit.
m ¶ Pertinebat. de speciali p̄uilegio vel prescripta cõ
suetudine. alĩs secus. s̃. de elect. cum ecclesia. j. ti. prox.
c. vno. j. de regula. c. vltimo.
n ¶ Exequat̃. istõ
ẽ q̃ soluit ɔrietatẽ. j p̄ri. ɔcr. q: hic executor datus fu
it ad p̄uidenduʒ
ibi ad ɔpellẽduʒ
tñ. Et si q̃ras q̃
ibi sit rõ h^9 diuẽ
si iuris: So. est i
p̄mptu: q: ip̄mo
casu cũ dat papa
executoꝛẽ ad p̄ui
dẽdũ: vĩ ad se, vl̃
ad suũ executoꝛẽ
p̄uisiõeʒ reuoca
re: ⁊ sic p ɔseq̃ns
ordinãio adime
re: ad h̃ de ap. vt
nr̃ʒ. ꝫ vbi dat so
lũ ad ɔpellendũ
tũc p̄tãtẽ ad se ñ
r̃uocat ñc admit
tit: imo poti^9 pe
nes ip̄suʒ p̄mittit
dũ vult ip̄m ad
p̄uisionẽ ɔpelli.
o ¶ Jllor. nũq̃d
req̃rit̃ q̃ scripta
directa executori
h^9 p̄ñtent̃ capl̃o
an suff. ẽ q̃ p̄ñtẽt̃
ip̄i^9 capl̃i littere
idest sibi directe
lʒ sit cauti^9 ⁊ illa
p̄ñtari: puto tam̃
sufficere si ip̄i ca
pitulo p̄ñtent̃ l̃re
ad euʒ directe: h̃
verũ si ɔ intẽtiõe
pape p ip̄as̃ pʒ lit
teras: puta q: in
l̃ris directis ca
pitulo dicitur no
ueritis nos. t. mã
dasse vt vob̃ ne
gligẽtib^9 mãda
tuʒ nostrũ exeq̃ nõ postponat: in hoc casu vel simili
credo sufficere. si he l̃re fuerint p̄ñtate. Si autẽ p l̃ras
capl̃i de datiõe executoris ⁊ q̃ sit ad p̄uidẽdũ nõ ap
paret: tũc credo neccessariũ executoꝝ l̃ras capl̃o p̄ñta
ri: hoc videt̃ ɔsensisse ɔpost. in. v̂. supradicto. ⁊. v̂. seq.
p ¶ Capl̃o. Nõ. q̃ si fit p̄ñtatio l̃raꝝ capl̃o: ⁊ postea va
cet vel tũc vacabat p̄bẽda. iã est affecta etiã añq̃ʒ exe
cutoribus sue l̃re presententur: hoc sonat hec littera.
q ¶ Factã. q̃ro quõ fiet h̃ p̄ñtatio capitulo: req̃rat illũ
q hʒ ɔuocare capitulũ: vt ip̄m ɔuocet vel p sonũ cam
pane: vel p modũ in ecctia solituʒ si aũt se includerent
vel ĩpedirẽt ne fieret presentatio. p inde est si presenta
tio esset facta: ad instar eius qui latitat vel impedit q̃
citari nõ possit. s̃. vt. lit. nõ ɔtest. quoniã. §. porro. pote
rit etiaʒ ɔpelli per executoꝛẽ: ille q hʒ ɔuocare capitu
luʒ: vʒ ip̄suʒ ɔuocet vel ip̄se idẽ ɔuocare: lʒ p̄mũ tuti^9

fit ad hoc de of. dele. preterea. Si aūt aliqui venerit ali
q non dic ꝙ sufficit pn̄tare decano vel ei qui ibi est
maior ⁊ his canonicis q cū eo sūt pn̄tes. ad hoc vt ca
pitulo adimat ptās vt hic dī: nec requiritur ꝙ ꝓbet
ꝙ maior pars presens ibi fuerit in edictis. n. citationi
bus ⁊ denuncia
tionibus vniuer
sitati faciēdis suf
ficit ꝙ i loco con
gruo corā maio
rib⁹ ⁊ alijs ibi
dem inuētis pu
blice ꝓponatur.
xvj. di. qd̄ dicitis
s. d̄ postula. c. j. ⁊
in hoc ꝯcordant
doctores. s. d̄ ele.
bone. j. Et si dice
res ꝙ de necessi
tate hēret ꝓbare
ꝙ maior pars ibi
fuerit pn̄s: pōe ꝙ
maior pars nollit
ꝯuenire: q nec li
bēter ad talia cō
ueniūt: his ergo
q vocati veniunt
fiat pn̄tatio ⁊ satis
ē. Sz qd̄ si colla
tio ptinet ad du
os puta ad epm̄
⁊ ad capl'm nun
qd̄ p pn̄tationem
alti factā adimi
tur vtriqz ptās ?
dic ꝙ sic ſm com
postul. q hoc no.
i ꝑdicta gl. xv. Itē qd̄ si collatio. ex quo. n. ptās adimi
tur vni sine quo ali⁹ ꝯferre nō pt: q̄ ⁊ alteri: sic ⁊ vno
ex pluribus arbitris vel iudicibus ipedito alij ꝓcede
re nō pn̄t. s. de of. dele. vno. ff. de arbi: si in tres. ⁊. l. se
quē. ad hoc facit lex que dicit: ꝙ sufficit denunciatio
facta vni ex illis qui habēt domū cōem. ff. de no. ope.
nunci. l. de pupillo. §. si plurium res.

a ¶ Cōferēdo. secus si fuisset scriptū de eo quod duce
ret acceptandū. s. eo q2 cunctis. ⁊. c. ne captāde. Jo.

b ¶ Affectū. lz sit affectū. no tn̄ hz ius in dignitate vel
ꝓbēd. : vt archidiaconus vel ꝓbēdari⁹ dici posset ſz
hz ius ad eā: vn̄ ⁊ reuocatoria ibi locū hēt. j. eti. c. vl.

c ¶ Firmitatē. Cōtra. s. e. li. d̄ rescrip. tibi q. j. rn̄. i fi. ibi
nō scribebat caplo sz soli executori: q ēt ptim erat ad
ꝯpellādū ptī z ad ꝓuidendū: hic xo scribebat capi
tulo ⁊ executori ad ꝓuidēduz. ⁊ ideo plus operat hic
q̄ ibi simplex pn̄tatio litterarum. Jo. an.

d ¶ Cōpetentē. al's posset appellari: vt. s. d̄ dila. c. j. ⁊
sic nō executorē ꝓfige ẗminū: si. s. de ꝓbē. si tibi abſn̄ti.

e ¶ Poterit ex nunc recipiant canonicum: cum pote
runt ꝓuidebunt de prebenda.

f ¶ Extunc. extremū tps designat. ff. de ꝯdi. ⁊ demon.
l. si is. §. cum ita ⁊ hoc itelligo de executore q ſ hēbat
mādatis vt. c. negligēte exequeret. Si aūt simplicit
esset datus: puta q2 soli executori esset scriptū tunc nō
haberet necesse negligentiam expectare: ⁊ facit quod

executoris insinuatione ibibi
tione seu reseruatione bn̄fici
um pro quo tibi conferendo[a]
scriptum extiterat: adeo ē af
fectū[b]: ꝙ d'illo alteri facta col
latio nō obtinet firmitatem[c]:
Immo si capitulum infra ter
minū ꝯpetētē[d] sibi ab executo
re prefixum mandatū aposto
licū ei ꝑ te directum: in quan
tum poterit[e]: non duxerit adi
plendum extunc[f] i ipz execu
torem ptās ꝓuisionis h⁹ i trās
feratur: ⁊ executor ipe cano
nicatū incontinēti poterit ti
bi dare ac ꝓbendam etiam si
ne alia capituli vocatōe[g] vel
monitione si vacat: vl' cuz ob
tulerit facultas. I dez.

Si soli[h] ordinario[i] pro te
beneficiendo executore
nō dato vl' ordinario ⁊ execu
tori vt eum ad faciendum qd̄
mandatur compellat[k]: aut so
li executori vt tibi faciat de ca
nonicatu ⁊ prebenda vel alio
beneficio in certa ecclesia dio
cesi seu prouincia prouideri[l]
mandatum apostolicum fit
directum: per talis presenta
tionez mandati ordinario ipi
factam: lz si contra faciat pu
niendus[m] existat: ei tamen po
testas sic non adimitur[n] con
ferendi: q n teneat alteri facta
collatio ab eodem: nisi nos in
grā tibi facta decreuissem[o] ir
ritum ⁊ inane: quod fieret cō
tra[o] ipam aut executor huius
modi ordinario suam insinu
ans[p] potestatē: ne alteri cōfer
ret beneficium de quo tibi est
ſm tenorem huiusmodi mā
dati apostolici prouidendū in
terdixisset[q] eidē presertim cū
interpositione decreti: vel ni
si tu iuxta dictum mandatum
esses i canonicū iaz[r] receptus

dicam. j. c. proximo.

g ¶ Uocatione. hoc tenebat ꝯpostu. in ꝑdicta glo. xv. sed qd̄
si postqz executor. Et lz de canonicatu hoc satis videret: tn̄ d̄
ꝓbenda ꝯtrium videbat: q2 lz capitulū fuerit negligens i vno
nō i alio: q2. diuersa sūt mandata: vnū de recipiēdo: aliud d̄ cō
ferēdo ad hoc de dolo
⁊ contu. cum dilcti. sed
ex quo fuit negligens in
vno iam presumitur in
reliquo: ad hoc de pre
sumpti. scribam. ⁊ optie
s. eo. li. de dolo. ⁊ contu.
cum qui.

h ¶ Si soli ordinario.
emanauit ad de
clarationem decre. s. de
preben. dilectus. ij. ⁊. i iij.
⁊ eorum que ibi no. per
ber. ⁊ modernos ⁊ eo
rum que pleue nō. com
postu. s. de rescript. capi
tulum in glo. magna ad
princi. ⁊ ad correctionē
pro parte eorum que no
ta. s. de preben. c. vlti. Et
hoc dicit in summa. Si
soli ordinario vel soli ex
ecutori ad compellen
dum vel ordinario ⁊ ta
li executori sit scriptum
per ꝓsentationem talis
mandati non afficitur
prebenda nisi in litteris
esset decretum. aut exe
cuto ille insinuasset ⁊ in
terdixisset maxime cum
decreto: vel ratione mā
dati iam esset facta receptio ad canonicatum. In his casi
bus vel ipsorum altero affecta est prebenda: ita ꝙ collatio al
teri facta non tenet.

i ¶ Ordinario. per ordinarium intellige illum ad quem col
latio pertinet: ⁊ in hoc casu intellige. s. de preben. dilectus. ij.

k ¶ Compellat. secus si fuisset datus ad prouidendū. s. c. pri.

l ¶ Prouideri. de hac hoc forma nō. s. de rescrip. abbatem. s.
de ꝓben. ꝑ illoꝝ. de conces. ꝓben. cum nostris.

m ¶ Puniendus. de preben. dilectus. ij. de offi. dele. prudenti
am. §. aducimus.

n ¶ Adimitur. rationem dixi. s. e. proximo.

o ¶ Contra ipsam. ⁊ tunc etiam ante ꝓsentationem litteraruz
affecta est i casu. s. de rescrip. tibi qui. §. qnimo. al's nec p pre
sentationem afficitur: vt hic.

p ¶ Insinuans. s. eo. q2 cunctis. §. ex parte.

q ¶ Interdixisset. Nō reprobataz opinio. ber. nō. s. de ꝓben.
c. vl. vbi dicebat ꝙ executor datus ad compellendum non po
terat interdicere. Compostu. cōtra in ꝑdicta glo allegabamus
decre q2 cunctis. §. ex parte. sed in prouisore loquitur sed il
lud vicinum est mandato: vnde satis mandatum intelligitur
s. de elec. in causis. ff. iudi. sol. iam tamen. §. in hoc.

r ¶ Iam receptus. tunc enim negocium ꝓuisionis faciende d̄
ꝓbēda p⁹ receptionē vacante ē deuolutū ad papā. ⁊ sic caplo
adēptū. vj. q. ij. dudū. de ap. vt nr̄uz de offi. le. lz d̄ ꝓbē. iter ce
tera. vbi negocio ꝑmutationis ꝓbende ad papaz deuoluto nō
valuit collatio ordinarij de ꝓbenda que ꝑmutari debebat.

a ¶ Tunc.n.s.i his tribus casib⁹ vel altero eoꝝ.s.cū erat de
cretū:cū executoꝛ inbibuit vel cū iā facta erat receptio.
b ¶ Firmitatem. Ad plenā ꝛ breuē indaginē veritatis huius
marie: pmo vidēdū ē de expectātib⁹ qs alteri pferaẽ: scdo q̄
grē pbēdas afficiāt. Ad pmū distingue: aut vterqꝫ expectat
auctoꝛitate ap. aut alter
tantū: aut neuter. In pri
mo casu subdistigue: qꝛ
aut vtriqꝫ collatus ē ca-
nonicat⁹ a papa aut vtri
qꝫ mādaẽ ꝯferri: aut alteri est collatus: alteri conferri manda
tur. Si vtriqꝫ collatus est cañ. a papa: si apparet quis pꝛimo' i-
petrauit ille pfertur: q̄ꝫtū cūqꝫ secūdo impetrans pꝛimo suas
pñtet lr̃as ꝛ pꝛimo recipiaẽ: de pben.eo.li.eum cui.ꝛ sic debet
intelligi de rescrip. capitulum sancte crucis. hoc fallit i casib⁹
i quibus pꝛeferẽ scdo impetrans. Pꝛimo si pm⁹ fuit negligēs
petere pbendā sibi debitam.s̃.eo.li.de pben.ñ clericus.§.ve
rum. de rescrip: tibi qui in fi. Secundo quādo debeẽ dignitas
secundo q̄ hꝫ prebendā ānexaꝫ.s̃.de pꝛeben.qꝛ sepe. Tertio
qñ secūdus ex se habuit pꝛogatiuā.s̃.de pben.c.penul. Quar
to qñ secūdus non ex psona sua sed ex psona tertij impetrantꝫ
sup pmū pꝛogatiuā hꝫ.j.c.pri. Quinto si vacauit sacerdota-
lis pbēda.ꝛ secundus ē in etate ꝛ non pmus.s̃.de pꝛeben. ei
cui quod tamē sane intelligas put ibi dixi. Id em putant qui
dam in casu decre.e.ti.si paup. sed dic vt ibi dixi: hoc cū ap-
paret: qs pmo ipetrauit. Si aūt non apparet ex data vel alio
modo quis pmo impetrauerit: aut alter puenit in psentando
aut ambo concurrunt. si alter pꝛeuenit ille pferẽ. si ambo au
tem ꝯcurrunt: ille vel illi vel ipsoꝛuꝫ maioꝛ pars: ad quos col
latio ꝛ receptio spectat: alterum eligere tenentur: ꝛ ille solus
admittetur vel alteri pꝛeferetur nisi papa vtriqꝫ voluerit pꝛo
uidere: vt.s̃.de rescrip.duobus.ij. Rñ. si autem neutri collatus
sit canonicatus: sed vtriqꝫ conferri mādatur: aut constat quiſ
pꝛimo impetrauit: aut nō. Si nō cōstat: tunc dic vt.s̃.c. pꝛori.
dixi quando vtriqꝫ collatus erat per decre.de rescrip. duob⁹
ij. Rñ. Si constat: aut mandatur vtriqꝫ pure conferri: aut alte
ri sub conditione: alteri pure: aut vtriqꝫ sub conditione. Si cō
stat qs pꝛimo ꝛ mandaẽ vtriqꝫ pure ꝯferri datis executoꝛib⁹
ad pꝛouidendum. si pꝛimus pꝛimo pꝛesentauit: ꝛ pꝛimus: re
ceptus fuit: hic nulla questio. si vero secundus pꝛimo pꝛesen-
tauit: ꝛ pꝛimo fuit receptus adhuc indistincte in pꝛebenda
vacante post receptionē pmi: vel etiam ante si adhuc nō erat
collata: secundo pfertur pmus impetrans: de rescrip. tibi qui
j.rñ. si autem tēpoꝛe receptionis pmi iam erat pbenda collata
secundo an' in litteris pmi erat decretum: ꝛ tunc indistincte
pbenda illa pmo debetur.s̃.eo.lib.de rescrip.tibi qui.§. quis
imo. Aut non erat decretum in litteris: ꝛ tunc aut executoꝛ in
sinuauit reseruauit ꝛ inbibuit marime cum decreto aut non.
In pꝛimo casu pꝛebenda vacans post reseruationem ꝛ insinu
ationem collata secundo: pmo ꝛ non secundo impetranti de-
beẽ: vt.e.c.§. idem quoqꝫ. in secundo casu potietur pꝛebenda
sibi collata secundo impetrans: pmo pñtans: vt.e.ti.tibi qui.j.
Rñ. in fi. Quod aūt dixi pmo impetrātem pterq̄ꝫ hoc vltimo
casu pꝛeferri: intelligas sane: vt etiam pferatur secundus i ca-
sibus quos.s̃.pri.parte notaui. Si vero mandatur alteri sub
conditione alteri pure conferri: si pꝛima ē pura secunda con-
ditionalis: idem qd̃.s̃. si vero pꝛima gratia est cōditionalis pu
ta vt pꝛouideaẽ si accesserit consensus capituli. si secūdus pu-
re impetrās pusq̄ꝫ cōsensus accedat a papa vel executoꝛe suo
obtineat canonicatum: pfertur pꝛimo: al's pferetur pꝛimus.s̃.
de rescrip. si pꝛo te. Si vero vtriqꝫ mandatur sub conditione
conferri: puto in hoc casu ꝙ q pꝛimo ad puisionem ꝛ conditi
onem puenerit: ille pferatur in assecutione pbē. tunc vel post
vacantis: ar. pꝛedicte decre.si ꝑ te. iam eniꝫ dies date
te ad diē ꝯditionis referẽ: ad hoc.s̃.de ap. pꝛeterea. de
voto lꝫ. de conditio. ap. sup eo. Si vero non appareat
qs pmo ad ꝯditionē puenerit: satis eēt seruandū qd̃
dr̃.s̃.de rescrip. c. penul. Si aūt canonicatus alteri col
latus ē alteri con
ferri mādaẽ: aut
pmo ipetrāti col
latus' ē: secundo
vo ꝯferri mādaẽ

tūc.n. pbēde collatō alīi fcā firmitatē[b] aliquā ñ hīet. I dē

aut ecōuerso: aut ignoraẽ qs pmo ipetrauerit. In pꝛi
mo aūt casu dubiū nō ē pmo ipetrantē pferri: de pbē.
eū cui. In scdo adhuc pmus impetrans pꝛefertur se-
cundo.s̃.de rescrip. tibi qui. de pben. si aplice ad fi. qd̃
veꝝ puto: nisi in casu quo.s̃. dixi ex duobus qbus mā
datur ꝯferri scdm pmo pferri: de rescrip. tibi.q.j. rñ.
in fi. si aūt nec ex data nec alio mō appareẽ qs pꝛimo
ipetrauerit distincte tūc pfertur cui collatus ē canoni
catus.s̃.de rescrip. duobus.j. Rñ. si vo alter tm̃ ap. au
ctoꝛitate expectat iste siue sit pmus siue scds pfertur
inferioꝝ legatoꝝ vel quoꝛūcunqꝫ auctoꝛitate recepti
vel expectātib⁹.s̃.e.li.de pben. hi q. si aūt aliquis eēt
receptus aucte legati hñtis spale mandatū a papa au
ctoꝛitate pape receptus intelligitur vt ibi.ij. Rñ. inter
dum etiā recepti p lr̃as facultatis: intelliguntur recepti
aucte ap. qd̃ dic vt.s̃.e.li.de rescrip. cū aliquibus. Si
aūt aliqs expectat auctoꝛitate legati: secundus vo au
ctoꝛitate pape: demum impetret pmus ꝯfirmationem
ꝛ executoꝛes a papa adhuc pfertur scds: sed ille pꝛi-
mus pfertur oibus post suā ꝯfirmationē impetranti-
bus a papa.s̃.de pben. si aplice.ꝛ.c. si eum. si vo neuter
expectet auctoꝛitate apostolica. aut vterqꝫ ex reserua-
tione legati aut vterqꝫ ex repetitione capli. aut vnus
ex receptione capli: alter ex reseruatione legati. pꝛima
dubitatio hodie nō pcedit: qꝛ aut vnus ꝛ idem legat⁹
fecit reseruationē: ꝛ tūc non valet secunda nec ei⁹ pꝛo
cessus ꝛ decreta. vt.s̃.de of. lega. pñti.§. ceterū. aut pꝛe
cessoꝛ fecit pmam successoꝛ scdam: ꝛ adhuc non pce-
dit questio: qꝛ ex quo ad collationem iam vacantiuꝫ
pcessum nō erat: expirant reseruationes ꝛ decreta fi-
nito legationis officio: vt e.c.j. Rñ. si vterqꝫ auctoꝛita-
te capituli expectat de equalitate deberetur pmo pꝛe
benda: si tamen capl'm eam secundo vel neutri: sꝫ alte
ri tertio ꝯferat: tenet collatio: qꝛ capl'm ius ad pmam
vacaturā dare nō potuit. sꝫ papa solus.s̃.e.c.ij.ꝛ de hꝫ
s̃.de pben. relatū p Inno.ꝛ hosti.ꝛ dicūt qdā ꝙ tales
receptiones non valent hodie p decre.s̃.eo. detestāda
qd̃ ñ credo vt ibi dixi. si vo vn⁹ expectat ex exceptiōe
capli alter ex reseruatione legati: puto ꝙ siue sit pmus
siue scds: illi pꝛo quo reseruata ē a legato debetur: qꝛ
tunc poterit reseruare pꝛebendam nulli debitā: vt.s̃.
de iurepa. cū dilectus. ista aūt nulli esset debita: qꝛ vt
dixit capl'm ius ad vacaturā nulli ꝯferre potuit: ergo
sup ipsa tenuit reseruatio legati. Et si ꝯ illā inbibitio
nem reseruationē ꝛ decretū alteri ꝯferaẽ non valeat
vt i pdic. decr. cū dilectus.s̃.de of. le. pñti.j. Rñ. Vidē
dum ē de scdo.s.q̄ grē pbendas afficiāt: ꝛ dic breui-
ter ꝙ si papa ꝯtulit canonicatum: statim affecta est pꝛe
bēda q̄ tūc vacabat: vel que pmo vacabit nulli alij de
iure debita.s̃.de pben. si postq̄ꝫ.ꝛ.c. dudū. ita ꝙ si etiā
ab ignoꝛantib⁹ ꝛ ignoꝛanti ꝯferaẽ: non valet collatio
vt ibi. si aūt nō ꝯtulit canonicatū statim: sꝫ mandauit
ꝯferri. aut mādauit ꝯferri pmā quaꝫ acceptarat: aut

Auctoritate[a] martini[b] pa
pe predecessoris nr̄i quo
dam ad prebendam primo in
parmēsi eccl'ia vacaturā nul/
li alij de iure debitā in eiusdē
ecclesia canonicuȝ recepto: ⁊
alio a nobis in eadem ecclesia
similem[c] gratiam adepto secū
do tertius deinde auctoritate
nostra ī ipsa parmēsi ecclesia
in canonicū ⁊ in fratrem reci
pitur cum ꝓrogatiua gratie:
ꝙ omnibus predecessoꝝ no/
strorū auctoritate non autem
nostra receptis in assecutione
prebēde debeat anferri: post
hec autem quedam vacat pre
benda in ecclesia memorata:
q̄ritur qs eorum alteri prefe
ratur[d]: ⁊ ꝯm quem ordinem
prebendas asseq debeāt tres
predicti. ¶ Cū igit ex tenore
gratie tertio a nobis concesse
appareat euidēter: nos voluis
se[e] primo terium: ⁊ secunduȝ
tertio anteferri: decernimus
ꝙ primā[f] secundus secundaȝ
tertius: ⁊ tertiaȝ primus debȝ
obtinere prebendam: al's for
ma mādati minime ꝯuaref[g].
Lȝ enim ex persona sua secun
dus primaȝ obtinere non pos
set: ex persona tamen tertij q
primū superat illam habet si
cut contingit[h] in successiōe il
lius q ab ītestato relictis pa
tre[i] in adoptiua familia ꝯsti
tuto matre atq; fratre[k] dece
dit: ī qua successione pr̄[l] ex se
matrē excludit: sed qm̄ taleȝ
patreȝ agnatus[m] materq; vin
cit agnatuȝ. mater patri non
ex semetipa: sȝ agnati ꝑsona ī
successiōe hu9i anferf. Idem.

ꝑmaȝ que vacaret. in primo casu nō est affecta ꝑben
da: quātūcūq; fiant inhibitiōes reseruationes ⁊ decre
ta: nisi ꝑmo fiat accepto vel ipsi9 vacātis vel ꝑme va
cature: vel ex et cā secūde vel vlterioris. vt. s̄. e. q: cū
ctis. §. pe. ad fi. certā ⁊ expressaȝ añq̄ȝ vacet talis acce/
ptare nou pōt: vt
s̄. e. ti. ne capta n
de. ⁊ si talē acce
ptet: p talem acce
ptionē ꝑbēda nō
afficif: vt ibi. Si
aūt de canonica
tu ⁊ ꝑbēda siqua
vacat: vel q̄ ꝑmo
vacabit ꝓuideri
mādauit: aut mā
dat solum illi ad
quē ꝑtinet colla
tio: aut soluȝ exe
cutori vt ꝯpellat:
aut illi ⁊ executo
ri vt ꝯpellat: aut
illi ⁊ executori vt
ꝓuideat: aut soli
executori vt ꝓui
deat. ꝑm's trib9
casib9 ꝑ ꝑn̄tatio
nē lr̄arū nō af
ficif ꝑbēda: nisi ī
trib9 casib9 vel
altero ipsoꝝ. Pri
mo si ī gr̄a erat
decretū: tūc n. sta
tiȝ ꝑ ꝑn̄t. nōȝ lr̄aꝝ
ē affecta ꝑbēda vt h̄. Itēȝ si nō erat decretuȝ si auc̄te
illius gr̄e ī canonicatū fuerit recept9 tūc ꝑ receptionē
affecta ē ꝑbēda: vt hic ī fi. Itē cū executor īsinuauerit
et iterdixerit maxime cū decreto: ⁊ hos casus hēs hic
⁊ sic ītelligāf dec. de ꝑbē. dilect9. ij ⁊. iij. In casu q̄rto
s. qñ scribif illi ad quē ꝑtinet collatio dato executore:
vt ꝓuideat h ꝑ ꝑn̄tationē lr̄aꝝ factaȝ collatori afficif
ꝑbēda: ita ꝙ collatio postea alteri fcā nō tȝ. s̄. c. pri. ⁊
⁊ sic ītelligi dȝ s̄. eo. ꝓposuit. qd̄ qdā vex putāt nisi exe
cutor ille ꝓnūciasset se executorē ñ eē ꝑ dec. s̄. ḋ ꝑbē.
dilect9. iij qd̄ vex nō puto. nā affectio ꝑbēde q̄ ꝑ ꝑn̄ta
tionē erat īducta tolli nō pōt ī ꝑiudiciū īpetrātis per
executoris iniquā ꝓnūciationē: vñ ibi scd̄aȝ opinionē
teneo vlt. glose. si executor dat9 fuerat ad ꝓuidēduȝ
vt. s̄. c. pri. dico tñ tutū īpetrāti: ꝙ ab illa ꝓnūciatiōe
appellet. In q̄nto casu: qñ soli executori scribif vt ꝓ/
uideat: hic per solam insinuationem executoris ⁊ no
tificationē eius ꝙ vult ꝑbendam ꝑ illā ꝑtātem ꝯferri
ēt si nō īterdicat: puto affici ꝑbendaȝ. s̄. e. q: ꝯctis. §.
ex ꝑte. ⁊ sic erit ista dr̄ia qñ scribif soli executori ad
ꝯpellēdū ⁊ qñ soli ad ꝓuidendū: q: ꝑmus vt afficiaf
ꝑbēda hȝ insinuare ⁊ interdicere vtr̄: secundo suf/
ficit si insinuet: vt pre. §. rōnem diuersitatis collige ex
his q̄ dixi. s̄. c. proxi. in glo. ij.

a ¶ Auctoritate martini. Pulcher casus isti9 decre.
Assimilis illi quē habuisti. s̄. de ꝑbē. c. pe. ⁊ emana
uit ad declarationē ⁊ correctionē eoꝝ q̄ no. ꝯpost. s̄. ḋ
rescrip. caplm ī gl. magna. §. Item si duo recepti sunt ⁊
breuiter dicit. c. ꝙ si tres expectantes sunt ī vna eccle
sia vnus auctoritate martini: alter auctoritate bonifacij: ter/
tius eiusdē auctoritate cum ꝓrogatiua: vt ꝑferaf oīb9 recepti
nō auctoritate bonifacij prebendas hi ꝯsequentur hoc ordie
q: primam habebit secundus: secundam tertius tertiā ꝑm9
quod probatur ar. legali.

b ¶ Martini. ita forte
fuerat de fcō vel studio
se hoc dixit q: ī exspecta
tibus auctoritate nico/
lai vel celest. nō ꝓcede/
bat dubitatio ꝑꝑ reuoca
toriā bonifacij: de qua
dr̄. ī. c. pri. ⁊. s̄. de ꝑben.
c. penul. ⁊ antepenult.

c ¶ Similem. cuȝ nulla
ꝓrogatiua: vt pȝ ꝑ inferi
ora.

d ¶ Preferatur. in illa
prebenda.

e ¶ Voluisse. voluntas
igit ipi9 seruāda ē ⁊ mā
datuȝ de ꝑbē. cui de nō
cum si.

f ¶ Primam secūdus cō
trarium dicebat ꝯpo. in
predi. loco ī simili vel ea
dem questione que talis
est: ꝑmus receptus fuit
ꝑ litteras generales secū
dus ꝑ speciales: tertius
ꝑ speciales cū hac clausu
la: ꝙ deberet preferri oī
bus receptis in ecclesia
auctoritate generalium
lr̄aꝝ: querebat ꝯm quē ordinē deberēt ꝑdicti ꝑbēdas assequi
⁊ dicebat ꝯpost. ꝙ tertius excludebat primū: sed q: primus ex
cludebat secundum: g secūdus postponebat tertiuȝ ex ꝑsona
ipsius secūdi: ⁊ si non ex sua: primus debebat habere primaȝ
secundus secundam tertius tertiā ꝯm regulā si vinco vincen
tem ⁊c̄. ff. de diuer. ⁊ tēpo. ꝑscrip. l. de accessionibus. ad hoc. s̄.
de of. lega. dilectus. sed hoc ē falsuȝ: vt hic vides: ⁊ satis hic
patȝ per considerationem intentionis pape: vt dicit littera: in
tentio enim eius fuit secundum preferri tertio: ⁊ tertium pri
mo: ⁊ sic seruetur ordo: ⁊ sic etiam fallit ⁊ locum habet re/
gula illa. si vinco ⁊c̄. de qua no. xxiij. q. j. rogamus. ⁊ fallit eti
am illa regula in casu. l. j. posite. ff. ad tertulia. equissimum. §.
si ex filio. C. de natu. li. auc̄. licȝ in auc̄. de equalitate do. §. his
⁊. ff. qui po. in pig. ha. l. claudius felix.

g ¶ Seruaretur. que tamen diligenter est seruanda. s̄. eo. li. de
preben. cui de non. cum suis concor.

h ¶ Contingit. ponit casum legis. ff. ad tertull. l. ij. §. obijcitur
ver. sed si sit agnatus. al's est ibi. §.

i ¶ Patre. carnali: sed adoptato vt sequitur.

k ¶ Fratre. non constitutis in adoptiua familia ⁊ de carnali/
bus intellige.

l ¶ Pater. carnalis constitutus in adoptiua familia: vnde de
sijt esse agnatus.

m ¶ Agnat9. s. frater. Tres ergo ponit. regulas. Primo ꝙ pr̄
carnalis adoptatus excludit matrē carnalē. Scd̄a ꝙ mr̄ exclu
dit agnatū: qd̄ hodie ꝯ iura. C. ⁊ auc̄. locū nō habȝ. Tertia ꝙ
agnatus excludit patrē carnalē in adoptiua familia constitu
tum. pone ergo patrem. ꝑmū impetrantem: matrem secunduȝ
agnatū tertiū cū ꝓrogatiua: ⁊ sic itelliges: ⁊ sic no. ꝙ ī assecu

QUonia[a] ex constitutione[b] nra per quaz paulop[9][c] pmotionē nram ad sūmi pontificat[9] apicē[d] oēs collatōnes puisiones reseruatiōes et concessiones super canonicatib[9] dignitatibus psonatibus prebendis officijs portionibus prestimōijs ecclesijs parochialibus ruralibus et alijs quibuscūqz beneficijs ecclesiasticis vacaturis: quocunqz noie censerentur: ac etiam super canonicatibus sub expectatione dignitatum vel aliorum quorūcunqz beneficiorum i quibus ius nō esset quesitū in re sz ad rē: a felicis recordatioi nicolao papa. iiij et celestino. v: pdecessorib[9] nostris factas siue concessas auctoritate ap. fratrum nostrorum presentia oino cassauimus irritauimus et vacuamimus cassas irritas et vacuas nūnciauimus: et nullius fore decreuimus firmitatis: multe dubitationes isūrgūt: vt vñ pfate cōstōnis reuocatorie pcessit editio iterpretatio eius q̄z procedat[e]: presēti declarandum duximus sanctione q i illius q editionis tēpore supradcē vltra statutum numerum erant per eosdem predecessores canōici sub expectatione prebendarum vel etiam protionum eadem constitutō locum[f] hēt. ¶ Si autē huiusmodi[g] recepti vltra nu[-]meruz distributiones et alia vt canonici ō numero existentes sic tempore dicte reuocationis habebant: q per cessionem vl decessūm[h] illorum qui erant i tra numerum ex vigore prioris grē nit amplius essequi expectabat: nisi distributionuz seū partium suarum augmentum: cum forsaz esset ecclesia: in qua canonicorum non aūt portionū numer[9] vel prebendarum distictio[i] habebatur: q toqz inter pauciores cuiusuis ecclesie diuiduntur prouent[9]: tanto maioris fieri possint singulorum precipientium portiones[k]: ad istos[l] vel eos[m]: qui per litteras facultatis[n]

tione pme pbende tertius nocet pmo et sibi quo ad illam non pdest. tñ sibi pdest in hoc. q2 citius suā cōsegr. et ē simile vxor legitima excludit naturales nō legitimos. q2 al's si non esset ples vel vxor legitima succederent in duabus vncijs. et tamē ipsa vxor excludit ab agnatis. C. vnde vir et vxor. l. j. § si ipsa nō supesset naturales excludūt agnatos i duab[9] vncijs. hec pbantur. C. ō na. li. auc. qui. mo. na. ef le. §. figs aūt. coll. vj. io.

a ¶ QUoniā. emanauit declaratorie ad reuocatorias: de qbus dixi de pben. c. pe. et anpe.

b ¶ Cōstitutiōe. a princi pio dū erat neapoli forte vnita fuit cōstitutio p[9]mo dū fuerunt due. vna sup gratijs incolai: alia sup gratijs celesti: vt dixi de pben. si is cui.

c ¶ Post. f. vj. calēdas ia nuarij vt ibi dixi. i. quito die exeūte decēbri. et sup hoc vide qd dixi in fi. bu ius li. super data.

d ¶ Apicē. sic. ō. in proemio hui[9] lib. §. fane. et xl. dis. nō nos.

e ¶ Proced at. xj. q j. §. ex his. de sen. exco. iter ali C. de legi. l. vl. et de multi plici interptatiōe habes in pdi. § ex his. et de po stbu. c. j.

f ¶ Locū habet. hēs igi tur primū casuz declaratorū. s. in his receptis vltra numez expectātibus portiones vel pbendas

g ¶ Huiusmodi. s. auctoritate nicolai vl celestini

h ¶ Decessum. vel depositionē vel iuris puationē. de elec. cū in cunctis. de do. et contu. veritatis.

i ¶ Distinctio. nūqnid impetrās in tali ecclesia vt sibi puideatur de canōicatu et pbēda: si vacat vel q̄z pmo vacauerit. vel se facultas obtulerit: in tali ecclesia recipiet per has lras. et dicunt qdam q nō. q2 cōditio nō est extitura q2 ibi pbenda non vacat nec vacare pōt. de pben. dilecto. q2 etiā talia rescripta vt ambitiosa sūt restringēda. de elec. dudum. ō. de pben. qzuis. j. Alij dicūt q si simpliciter scribat vt recipiat: nō abstāte certo canonicor numero. sed nō adijciat q puideatur sibi de pbenda si vacat vel q̄z pmo vacauerit: tūc statim recipiet etiā si numerus canonicor ibi statutus nō eēt. q2 illud nō ob. nō minuit sed addit. s. q statim recipiat: lz ibi certus sit numerus. § ex quo adijcit de pbenda si vacat et c. pz q de tali ecclesia nō pōt intelligi vt superius dictū est. Tertij dicūt q si nō ē distinctus numerus canonicor nec pbendar: tali ipetranti nō puidebit sed si numerus canonicor statutus ē vt in qōne pposita et in nostro. p cōsequēs statutis intelligit certus numerus portionū. ad hoc de consti. translato. et idem dicunt ecōuerso. hoc poteris videre per inno. eo. ti. ex parte. et per cōpost. de rescriptis capitulum. in glo. magna. §. item quid si papa mandat aliquē

Hosti. aūt in pdl. decre. ex parte dicit idistincte q etiā si nō sit certus numerus canonicor nec pbendarum etiam si in scripto caueatur q assignet pbenda vacās vel q̄z pmū se facultas obtulerit. et nō ob. certo casu et c valet rescriptū. seqtur. n. sm eū. q si papa intendat puidere in eccla i qua cert[9] numerus ē q ē minus ipetrabile q multo fortius in ecclesia in qua nō est certus q magis ē ipetrabile. allegat. ō. de deci. ex parte. iij q si. sint le. p venerabilez de transla. c. vl. et in cle. lris. de rescrip. i glo. fi. nec ob. q talis statum canonicatū et prebendā habebit: et q a si hoc durū sit obediendū est de rescrip. si qū. nec ob. q non extabit cōditio si vacat: q2 illud si vacat hō fuit appositū vt receptionē cōditionalē reddat velut impedimentū inducat. ō. de rescrip. cōstitutus: § vt impedimētū remoueat si quod esset: et que cā dubitationis tollēde in rescrip. inseruntur ius eius ñ ledāt: nec mandatū impedient. ff. mādā. q2 de mutua. ff. ō mili. te. si miles. nec ambitiosū ē paupem clericū sibi bñficiū impetrare. de eta. et qli. tuā. de pben. cū scdm. nō ob. decre. ex parte. et decreto dilecto. q2 lz in tali ecclesia in qua nullus ē numerus lateran. cōciliū locū nō habeat vt ibi puisio tñ papalis locum habet ad hoc. ix. q. iij. cūcta per mundū et c. per principalē. fatetur tamen q obstabit impetranti penuria ecclesie si tanta sit q nō sufficiat plurib[9] nō qualitercūqz sed q quilibet honeste de sua portiōe viuere possit sm consuetudinē puincie vel in eadem ecclesia antiquitus obseruatā. ō. de insti. c. j. et ij.

k ¶ Portiones. de consti. cū. M. in pn.

l ¶ Istos. tales q p vacationē nil recipiūt nisi portionum augmentū.

m ¶ Vel eos. tacita aggredit aliū casum quem reuocatoria nō comprehendit.

n ¶ Facultatis. cōcessas ad quos al's ptinebat receptio nec cautū erat in lris illis q auctoritate aplica id facere possent. h dico p decre. ō. de rescrip. cū aliqbus. et p vba ipsi[9] reuocatorie q̄ scripsi in pdi. c. si is cui. ibi dī p dictū ancessorē nostr seu eius auctoritate factas cō

dictoꝶ predecessoꝶ nostroꝛuz in aliquaꝶ ecclesiarum canonicos erāt recepti: lz p̄bēdas vel alia beneficia expectarēt constitutionem certum est nō extendi prefata m[a]. ¶ In illis vero qui vltra numerum aucte prefata i aliquaꝶ ecclesiaꝶ canonicos iā recepti quātū ad capitulūz ⁊ ad choꝶ ac distributionum perceptionez quotidianarum plenitudinē iuris canonici tunc habebant sed in eis dignitates psonatus p̄bendas portiōes vel alia beneficia: q̄ dant tm̄ existētibus de numero expectabāt ꝯstitutionē p̄fatam locū habere ratione h[9]i expectationis dubium nō extitit[b]. ¶ Sane i his q̄ sup canonicatibus p̄bendis ⁊ dignitatibus parochialib[9] vel alijs ecclesijs seu beneficijs quibuscunq3 a dictis prede' nostris litteras impetrauerunt: etiam si per executores illoꝛuz facte fuerint reseruationes decreti iterpositiones varijsq3 processus: ⁊ etiā si eadem beneficia tunc vacabant ⁊ p impetrantes petituz fuerat ab executoꝛibus: ꝙ eis illa conferrent nō tamen ipsorum beneficioꝛum vacantiuz collationes tūc tēpoꝛis erant[c] facte: locum habet constitutio supradicta: vt omnes huiusmodi gratie quarum ratione tunc non erat ad collationē pcessum: ⁊ sic per ꝯsequēs ius in re non fuerat ipsis impetrantibus acquisituz: intelligantur penitus reuocate.

B onifacius octauus.

Ne sede vacante aliquid innouetur. Rubrica.

I[d] ad episcopum ⁊ capitulum communiter pertineat collatio prebendarum: moꝛtuo[e] episcopo vel a beneficioꝛum collatione suspenso[f]: poterit capitulum vacantes ꝯferre prebendas: ēt[g] si ep̄s interesse habeat in collatione huiusmodi. vt prelatus[h] ¶ Idem poterit episcopus: si capitulum ab ipsa collatione suspendi cōtingat vl' singulariter[i] omnes de capitulo maioꝛis[k] excōis vinculo innodari. ¶ Cum vero ad solum ep̄m p̄bendaruz spectat collatio cuz consilio sui capituli vel assensu[l]: defuncto ep̄o vel suspenso. nisi[m] ep̄s in petenda relaxatione suspēsionis huiusmodi sit in moꝛa[n] capitulum se non pōt intromittere de eisdez. Ubi[o] vero

cessas seu ꝯmissas. ⁊c̄.

a ¶ Prefatā. rō q2 nō sūt ipsoꝶ pōtificuz s̄ recipiētiū aucte recepti vt dixi in predi. decre. cum aliquibus

b ¶ Existit. ista igitur est differentia inter hunc casuz ⁊ pri. q2 ibi expectabat tm̄ augmentuz poꝛtionis: hic certam p̄bendaz vel poꝛtionez dādā solum his q erant de numero ad illaz igitur expectationē reuocatoꝛia ñ extēdit ad istaz sic.

c ¶ Erant facte. Nō ꝯ regulā qd̄ p me nō stat ⁊c̄. de eo qui mit. in pos. c. ij. vbi de h̄ nā p me nō stetit quin fieret mihi collatio: s̄ p executoꝛē: ⁊ tn̄ reuocatoꝛia h3 locū ⁊ ē iste excogitat[9] casus pp reuocatoꝛiā: q̄ reuocauit oē ius ad rē: sed petitionē ad rem nō i re ius hēbaz ⁊ sepi[9] hēs sil'e ꝙ nō sufficit qd petere nisi obtineat s̄. de renūcia. q dā. ⁊ e. li. de elec. si religiosus cū si.

d I ad ep̄z Emanat decre. ad declarationē decr. s̄. e. illa ⁊ ad declarationē ⁊ coꝛrectionē eoꝶ q̄ ibi nō. gos. Inno. ⁊ ho. de ꝯces. p̄ben. q2 diuersitatem.

e ¶ Moꝛtuo. idē ē si quocūq3 alio mō vacet sedes renūciatōe ⁊ depositione vel quouis mō: ad hoc. vij. q. j. §. ecce i quibus. xxxiij. q. ij. in princi.

¶ Suspēso. pone ꝙ peccauit i decre' s̄. de p̄bē. q̄ue.

f ¶ Etiā si. hoc dicit pp dn̄m Inno. ⁊ host. q dicebant

g ꝙ si ep̄s intereret in caplo vt canonicus. pp moꝛtem eius non impediebat caplm̄ cōferre nisi sicut p moꝛtem alterius canonici. si aūt prelatus eo moꝛtuo conferre non poterat: non est veꝶ vt hic vides.

h ¶ Prelatus. interdū enim ē vt canonicus: de cōces. prebē. postulastis. de p̄ben. cū i ecclesia. de appellatio. a collatione. s̄. e. li.

i ¶ Singulariter. hoc dixit: q2 caplm̄ vniuersitas vel collegium excōmunicari non dz. j. de sen. excō. romana. §. in vniuersitatem.

k ¶ Maioꝛis. si enim minoꝛis eligere possent: de ele. ex. mi. si celebrat. Suspensi aūt vel maioꝛi excōmunicatōe ligati non eligunt nec eligunt: vt de elec. cum inter. ⁊ de consue. cum dilectus. vbi de hoc.

l ¶ Assensu. hoc dixit compost esse de iure communi in ipsis p̄bendis cathedralis eccl'ie: vt nō. s̄. de elec. cū ecclia vulterana. Scire debes ꝙ cuz ep̄s h3 ꝯferre p̄bendam cuz ꝯsensu capli si sunt. xx. canonici: ⁊ x. ꝯsentiant nō valet collatio q2 nō hēt maioꝛem ptem capli sed si haberet vocem in capitulo vt canonicus: tūc diceret facta ab. xj. ⁊ sic a maioꝛi parte capli: de conces. p̄ben. postulastis Inter ista autem duo. s. ꝯsilium ⁊ assensum est magna differētia: quod dic vt no. s̄. de arbi. cuz olī3 de elec. cū i veteri.

m ¶ Nisi istud nisi venit exceptiue a suspenso.

n ¶ In moꝛa. si ergo sit i moꝛa bene poterit se intromittere caplz. Sz quero nunqd caplz hoc casu canonias statim ex q̄ ep̄us fuerit in moꝛa possit ꝯferre vel an post moram petendi sex menses habeat expectare. ⁊ videtur ꝙ ex quo fuit i moꝛa petendi absolutionez demum post sex menses ⁊ non ante conferre possit q2 anteq̄3 fuerit i moꝛa nō currit tempus: postea incipit currere: ꝺ cōces. preben. q2 diuersitatem. de ele. c. vlt. si episcopus simpliciter sine consensu capli hēt ꝯferre locum haberet quod. s̄. dixi: sed hic de consensu capli habet conferre. vnde videtur a contrario sensu istius littere: ꝙ statim ex quo fuit in moꝛa capitulum possit conferre. Sed cum hic equiparet consilium ⁊ consensum verum puto quod prius dixi: sed quando dicetur esse in moꝛa: ⁊ hoc ipso ꝙ q̄3cito potuit licentiam non petijt. ff. ad tertullia. l. ij. §. confestim. nō tamen amara facienda est interpretatio. ff. de dona. inter virum ⁊ vxoꝛem si id quod. §. siquis s̄m operas nec est calumniosa s̄. de priuil. in his. ff. ad exhi. l. penul. arbitrabitur ergo hic bonus iudex. ff. de iur. delibe. l. j. Si autem maliciose impediatur ne petere possit subuenitur ei: quia non est in moꝛa: de conces. preben. postulastis. nisi ipse hoc procuraret. ff. siquis cautus lege secunda. §. vltimo. de officio delegati pastoꝛalis. §. finali.

o Ubi vero facit ad ea que nō. ho. de elec. c. vlti. in fi. ⁊ vin. ⁊ composto. de insti. c. vlti. in fi.

de speciali alicuius ecclesie consuetudine vel statuto beneficiorū collatio ad aliquē cum consilio[a] episcopi nosci/tur pertinere: sublato episcopo de medio[b]: cum consilium nequeat tunc peti ab eo[c] non erit propter hoc vacantis beneficij collatio differenda: nec etiam si egerit in remotis[d]: ita ꝙ non possit ipsius presentia in breui haberi: quia in petendo vel expectando eius consilio posset vacanti beneficio periculum imminere[e].

Innocentius quartus.

De rebus ecclesie non alie[nandis]

Udum[f] 7.j.[g] dictus vero archidiaconus ex ad/uerso[h] respondit[i]: illas decimas illi ecclesie restitui[k] non debere[l] proferens[l] in medium[m] ordinationem quandaʒ episcopi dulmeñ. de consensu capituli[n] sui factam inter alia continentem: ꝙ idem episcopus attendens prouentus archidiaconatus dulmeñ. adeo fore tenues[o] 7 exiles ꝙ non sufficiebant ad eius onera[p] supportanda: prefatas decimas archidiaconatui memorato concessit: 7.j. ¶ Quia vero in concessione[q] huiusmodi predicta ecclesia[r] cum vacaret legitimo caruit defensore[s]: qui sibi pus ab episcopo debuerat deputari. quia etiam tractatus[t] solennis 7 diligens: qui in talibus concessio

a ¶ Cum consilio. Quid si cum consensu? Idem videtur: cuʒ eadem sit rō vacationis diutine in hoc casu. ad hoc. s̄. d̄ preben. si apostolica. 7 aliquando consilium ponitur p consensu de offi. dele. venerabilis. de fo. compe. c.j. Contrarium credo q2 cum habet eligere de consensu. non sic liberam habet potestatem: sicut cū de consilio: vnde minus habet expectare hoc casu q̄ȝ in illo: dico tamē ꝙ nō curret sibi tempus: cum nō possit eligere de concess. preben. q2 diuersitatem de ele. c. vlti preterea ponamus in requisitione consilij absentiam p cō tradictione: ad hoc d̄ arbi. c.ij. e. li. quod in consensu esse non pōt: 7 fac p hac pte qd̄ dixi de rescrip. si p te: in glo. ȝ pone.

b ¶ Medio. i. de hac vita: 7 expōe vt dicit̄. xxiij. q. iiij. hec aūt vita. 7 quare dicat̄ media ibi nō.

c ¶ Ab eo simile de rescrip. si gratiose.

d ¶ Remotis. arbitrarium erit hoc terminare s̄m ɔsideratiōem temporis que sequitur. j.

e ¶ Imminere. hēs similem casum, s̄. de offi. dele. si is cui e. lib. 7 nō. ꝙ difficultas pstationis reddit obligationē inutilem: ɔ id. ff. de ver. ob. l.ij. §. j. Item nec seruatur forma q̄ inerat collationi: ergo non valet quod agit̄. ff. de arbi. l. parui. So. lȝ i ɔtractibus grauis vel impossibilis modus vel conditio viciet ɔctum secus in spūalibus. s̄. de conditio. ap. c. vl. r eijcitur ergo nec rē inutilem reddit. Itē piculum vacationis q̄ iminet imutat ius quod al's esset seruandū: sic. j. de de testa. c.ij. e. li. de of. dele. si is cui.

f Udū. ppetua alienatio facta de rebus ecclesie vacant̄ 7 nō pcedente tractatu 7 sine iusta causa non valet.

g ¶ Et ifra itelligas ꝙ qdā rector cuiusdā ecclesie diocē. dulmeñ. petebat sibi 7 ecclesie sue restitui 7 adiudicari decimas quas archidiaconus dulmeñ. pcipiebat i sua pochia q̄ d̄ iure 7 ɔsuetudie antiq̄ ptinebāt ad ipaȝ ecclīaȝ dict⁹ 7c.

h ¶ Aduerso. ad petitionē ipsius rectoris.

i ¶ Rñdit. ɔtest. mdo litem 7 facit qd̄ dixi de lit̄ ɔtes. c.ij.

k ¶ Nō debere. nec adiudicari: vt in decisione dixi vt pȝ in fi. quam sententia 7c. de o2. cog. cum dilectus.

l ¶ Proferēs. archi. excipiēdo ɔ intentionez actoris.

m ¶ In mediū. i. in iudiciū vbi ē mediū iter actorē 7 reum.

n ¶ Capituli. p hoc videbat̄ valere de his que fi. a prela. c.ij. 7 iij. ȝ hoc nō sufficit: ex quo diligēs forma suata nō fuit: nec cā suberat: 7 vacabat ecclesia vt sequitur.

o ¶ Tenues. iusta videbat̄ cā: sed nō apparuit 7a vt d̄ in fi. ȝ nūqd dices istā iustā cāȝ indistincte si al's fuisset tūc 7a certe sic. s̄. de pben. exposuisti. nam ēt capellas posset annectere ob hanc cām vbi d̄. eps. n. de ɔsensu capli sui pōt ecclīaȝ 7 res suas, ex iusta 7 honesta cā alteri dare. de his q̄ fi. a pla. c.iij. 7 c. pastoralis ꝭ dicit exp'se. xvj. q. j. eccliē, vbi d̄: q2 antique ecclesie decimis puari nō debēt vt nouis oratorijs tribuāt̄. p qd̄. c. indistincte dicebat Hug. ꝙ eps inuito sacerdote nō potest de iure vni⁹ ecclīe alteri dare. Sȝ nō ē vex: vt ibi nō. 7 de hoc p Ber. de reli. domi. constitut⁹. Dic ergo ꝙ. c. illud loq̄t qñ iusta cā nō subest vl' pōt loq qñ ipa ecclīa i nullo sibi abūdat: ad h. s̄. d̄ pbē. cū cām. pro ista parte facit de ec. edi. ad audiētiā. j. 7. c. tuā.

p ¶ Onera. s. congrue substētatio nis archi. hospitalitis 7 epalium iuriū. s̄. de pben. de monachis.

q ¶ In ɔcessione h⁹ i. facta s. d̄ decimis ecclīe tunc vacātis: sec⁹ si cōcederet̄ vl' vniretur ipa ecclīa vacās: qd̄ dic vt in cle. e. ti. si vna.

r ¶ Ecclesia que agebat. 7 nō. ꝙ ñ solū i cathedrali ecclīa locū hȝ ꝙ sede vacante 7c. ȝ ēt i minoribus ecclesijs: d̄ of. o2. cum vos.

s ¶ Defensore: si igit̄ ecclīa caret plato: dȝ eps sibi aliū deputare defensorē vl' economū q res ei⁹ colligat ɔseruet 7 gubernet. lxxxv. di. qm̄ qdā de of. o2. cū vos C. de epis 7 cleri. oēs. §. hec nihilomin⁹. 7 ad h⁹ offim ptinet excutē 7 denūciare iudici: q̄re fiat alienatio: 7 fiat pp soluēda debita: an pecunia posset hēri aliunde an d̄ fructib⁹ satisfieri posset. aut de mobilib⁹: 7 an potī⁹ expediat obligare q̄ȝ distrahē: an de min⁹ vtil' possessiōis pcio liberari posset: 7 caueat iudex ne tal' posset corrūpi. ff. d̄ reb⁹ eo2 magis. §. ñ passiȝ. 7. §. se. his oib⁹ ɔsideratis defensor rē distrahē poterit: 7 nihilominus eps suā iterponit auctē. s̄. e. ti. c. j. de his q̄ fi. a p. cū aplica: si vo eps rē mēse sue alienet ꝭ faciat de ɔsensu capli sui: 7 archieps auctēȝ iterponet: ad: ad h. ix. q. iij. c. ij. xcvj. di. bñ qdē. circa fi. s̄m ho.

t ¶ Tractat⁹. sȝ ꝙ nō. de his q̄ fi. a pla. tua. 7 dȝ diligēter fieri 7 vtile ē sepi⁹ id facē: ne decipi possit: d̄ probatio ibi quotiēs 7c. Solet dubitari nūqd valet cōsensus canonico2 nō habit⁹ i cōi: 7 dixit. lau. ꝙ nō: Ad l. ff. d̄ sui. rus. p p fundū rñdet̄: illud vex i re cōi pluribus vt singulis: 7 idē tȝ ho. i dicta decr. tua. 7 approbare videt̄ Inno. 7 ɔpo. de ɔsue. cū ɔsuetudinis gof. de his que fiūt a pla. cū aplica: 7 i sūma ipius ti. circa pñ. dic ɔ: nā lȝ iueniat̄ i electōe ꝙ regrat̄ cōis ɔsensus d̄ ele. igenesi. sec⁹ i alienatōe. e. ti. cō vos. xij. q. ij. siq de reb⁹. 7 ad h ɔco2. qd̄ olīȝ hic nō. ber. q dixit ꝙ spāle erat i electōe qd̄ a pñ. erat nullū postea ñ ɔualescebat s̄. d̄ ele. auditis. i alienatōe tñ ꝙ a pñ. ñ valet ɔualescit sub sequēti consensu ex nūc n non vt extūc. dici potest

nibus ppetuis[a] ⁊ alienatōib⁹ rex ecclisticaꝝ exigiť nō fuit hīt⁹ i eādē ordinationē ⁊ ɔcessionē ipaꝝ ꝑserti[b] cū euidens necessitas q̄re fieri ōberet vľ vtilitas nō subesset de fratrū nr̄oꝝ ɔsilio decernim⁹ nō valere: dictas ōcimas ipi ecclesie[c] tāq̄ ptinētes[d] ad eā sn̄ialiť adiudicare curātes. Gre. x.

H In ɔcilio generali lugō. Oc[e] ɔsultissimo[f] ꝓhibem⁹ edcō: vniuersos[g] ⁊ singľos ꝑlatos eccľias sibi ɔmissas bona imobilia[h] seu iura[i] ipaꝝ[k] laicis submitteř subijcere seu suppone[l] absq̄ capľi sui ɔsensu[m] ⁊ ap. sedis lnia spāli[n] ñ cōcedēdo[o] bona ipa iura i ēphiteosiz seū al alienādo[p] i forma ⁊ casib⁹[q] a iure pmissis: s3 ɔstituēdo vľ recognoscēdo seu ꝓfitēdo ab illis ea tāq̄ a supiorib⁹ se tenē seu ab ipis eadē aduocādo[r]: ꝓut i qbusdā ptib⁹[s] vulgariť di auoyer. vel ipos pronos vľ aduocatos eccliaꝝ seu bonoꝝ ipsaꝝ ppetuo aut ad tps nō modicū[t] statuēdo. Cōtractus aūt oēs ēt iuramēti[u] pene vľ alteri⁹ cuiuslibet firmitat3 adiectione vallatos. q̄s ō talib⁹ alienatoib⁹ sine h⁹ i lnia ⁊ ɔsēsu ɔtigerit celebrari: ⁊ qcqd ex eis secutū[x] fuerit decernim⁹ adeo virib⁹ oio carē: vt nec ius aliqō tribuāt: nec ꝑscribēdi[y] ēt cāz pa

ꝙ vbi nō ꝑcessit tractat⁹ vāsit ꝑma opi: vt hic. s3 si precesserit ⁊ deliberauerūt alienare: l3 singlr consentiāt: valeat ɔsensus ⁊ locū h3 scōa opi. S3 q̄rit hic ber. nū qd solēnitas hoc ius porrectū. i alienatōe rex ecclie locū h3: ⁊ dixit ber. ꝙ nō de necessitate dūmō seruet forma. xij. q. ij. sine. nō ob. ꝙ sit i corporatum i canonib⁹ q: alij can. de eo nō faciunt mētionem: ⁊ fu[...] positū vt sciretur affect⁹ ꝑncipum ad ecclias. host. s̄ ꝓp rōes supdictā s3 tāta solēnitas i desuētudinē ꝓ vsu3 ɔ̄rium abijt. iiij. di. §. leges. Distinxerūt aūt hic Inno. ⁊ hos. iter decretū auctem ⁊ consensu3 siue collaudationem decretū est snia q̄ iudex ɔ̄ctū futuꝝ iustū fore ōcernit auctez suā iterponēdo vel aliquez i possessionē mittēdo vel mittēdū declarādo. ff. de dā. ifec. si finita. §. iul. ⁊ §. si forte. ⁊ interponiť añ ɔ̄ctū. ff. ō reb⁹ ec. l. magis. §. nō passi3. ⁊ §. se. Auctas aūt ē auctorizabilis cōsensus q ɔpetit sibi ex publico officio vel legitima administratiōe sicut sūt tutores ⁊ curatores. ff. de auctetu. ɔsensus aūt siue collaudatio ē multoꝝ volūtas ad quos res ptinet simul iūcta: ⁊ dicūt qdā ꝙ i alienatōe rei ecclesiastice nō regritur decretū quo. s̄. dictū ē: s3 cāe cognitio auctas ēpalis ⁊ ɔsensus cleri.

a Perpetuis. No. ꝙ i tpalib⁹ i qb⁹ ñ ita lediť ecclesia sufficit tacit⁹ ɔsensus. s̄. de his q̄ fi. a pla. c. ij. i perpetuis expssus ⁊ tractat⁹ h3 formā. xij. q. ij. sine h3 ber.

b Presertim ecce tertiū ꝓp qō nō valuit ɔcessio.

c Ecclie. nō formať snia i ꝑsona dñi ō h. s̄. ō ele. querelam.

d Pertinentes. de iure cōi. s̄. de deci. cū ɔtingat. ⁊ c. cum in tua ɔ̄. e. ti. dudum. dic vt ibi.

e H Oc ɔsultissimo. diuide hāc decre. i q̄ttuor ptes In quaꝝ ꝑma. q̄ durat vsq̄ ad. §. ɔ̄ctus. ꝓhibet submissionē eccliaꝝ suoꝝ imobiliū bonoꝝ vel iuriū fieri laicis absq̄ ɔsensu capli ⁊ lnia pape: in scōa vsq̄ ibi ⁊ nihilominus. cassat ɔ̄ct⁹ q̄cunq̄ firmitate vallatos ɔ̄ hec ōcetero faciēdos i tertia vsq̄ ibi ex ɔ̄ctibus ꝑlatos punit ɔ̄facientes ⁊ clericos nō ɔ̄dicētes laicos q ipos ꝑlatos ad hoc ɔpulerūt vel ɔpellēt. i q̄rta vsq̄ ad fi. ꝑcipit laicos ꝑ tales ɔ̄ctus eo casu quo valent vltra debitū nō vsurpare: ⁊ penā apponit.

f Cōsultissimo. i. cum multo cōsilio facto: sic fieri debent iura. xxv. q. i. x. apostolice. ⁊ C. de legi. humanu3 vel. i. ꝑ quod ecclesijs valde consulitur.

g Uniuersos. ⁊ feminas ɔprehendit: de h dixi. s̄. de elec. generali.

h Immobilia. hec igiť ꝓhibitio ad mobilia: in quibus nō consueuerunt tales fieri submissiones: non extenditur: l3 tā mobilia q̄3 imobilia ꝓhibeantur alienari. s̄. e. c. j. nisi que seruādo seruari non pnt. C. de admi. tu. lex que. Querit hic gar. nūqd clericus beneficiatus faciat fructus suos ⁊ testari ⁊ donare possit: dixi de hoc. s̄. de offi. or. presenti.

i Iura. Nota iura vel incorporalia ponit inter immobilia bona hic hic eni in vtrisq̄ idē ius statuiť: ad hoc. C. de lon. te. ꝑscrip. l. vlt. icorporalia. n. ꝑscribi hñt vt imobilia vt ibi: ad idē. C. de sacrosanc. ec.: iubemus ij. § j.

k Ipsaꝝ. s. ecclesiaꝝ. ⁊ sic nō. bonoꝝ ecclesiasticoꝝ dñiu3 penes ecclesiā eē: de quo dic vt nō. xvj. q. j. c. vl. xij. q. j. expedit. ō ver. sig. causa.

l Supponere. pro eodem poniť vel singulis singula referas.

m Cōsensu. iste regriť reglr i alienatōe: ⁊ eti3 ꝑter hāc ɔstōnem requirebatur in hoc casu.

n Spāli ñ sufficit hoc casu generalis ⁊ hoc est ius nouū ⁊ statutū q i talib⁹ submissiōib⁹ maius piculū ɔ̄tiť ideo cautius q̄3 in alijs alienatōibus ē agendum. xlij. di. quiescamus. de elec. vbi periculū. ff. ad carbo. l. j. ⁊ q: quedā seruitus erat: ⁊ laici qui sepe vexabant vel vexari ꝑmittebāt ecclesias: vt eis fierent videntes submissiones: tales illas vlterius fieri non posse desistant a talibus: ad hoc. s̄. de conces. preben. detestanda.

o Nō ɔcedēdo qdā male itelligētes dicūt hic ꝓhiberi ēphiteosim ⁊ alios ɔ̄ctus a iure pmissos: sed nō est verū: ⁊. j. ē posita disiūctiua: s3 huic intellectui ɔ̄dicit: nec ē ꝑsumēdum ⁊c. s̄. de elec. ecclesia vestra. ij. s̄. e. li. e. ti. cū expediat hoc sonat lr̄a ꝙ nō ꝓhibet papa bona ipsa alienari forma ⁊ casibus als a iure ꝓmissis: sed prohibet submissiones fieri. Io. an.

p Alienando. vendendo permutando.

q Casibus casus habes notatos. xij. q. ij. in summa.

r Aduocando. i. tanq̄3 ab aduocatis recognoscendo.

s Partibus. gallicanis.

t Nō modicum. ad modicū ergo tempus possunt vocari i patronos vel defensores: quia tunc in modico tempore non ē periculum. ff. de iudi. si debitori. Potest autem dici modicu3 tempus: infra. x. an. vel ꝭm guil. ⁊ gar. relinquitur iudicis arbitrio: ex quo hic non determinatur ispecto statu ecclesie: ⁊ imminenti periculo ⁊ conditione personarum. vt. s̄. de of. deleg. de causis. ff. de iur. deli. l. j. in fi.

u Iuramenti. non. n. d3 esse vinculum iniquitatis. s̄. de iure iurā. c. j. cum suis concor.

x Secutum. j. de regu. iuris. accessorium. cum suis concor.

y Prescribendi. C. de agri. ⁊ cen. quenadmodum in fine lib. xj. ⁊ est hoc speciale cum als ex inutili contractu transferatur dominium ⁊ minus iustus titulus det causam ꝑscribendi ⁊ ō hoc nota. de ꝑscrip. si diligenti. ff. de dolo ⁊ eleganter. ⁊ C. de suffra. l. viij.

rent. Et nihilomin⁹ platos q sec⁹ fecerit ipso facto ab offi[a]cio & administratione[b]. clericos etiã q sciẽtes ꝯ inhibitionẽ ꝓdictã aliqd eẽ ꝓsumptũ id superiori denũciare[c] neglexerit a pceptiõe bñficioꝝ q̃ in ecclia obtinẽt sic grauata[d] triennio[e] statuim⁹ eẽ suspensos. ¶ Laici võ q platos vel capl'a eccl'aruz seu alias psonas eccliasticas ad submissiões h⁹i faciẽdas hacten⁹[f] cõpulerũt: nisi post ꝯpetentez[g] monitionẽ remissa submissiõe quã p viz vl metum exegerant ecclesias & bona eccliastica ejs submissa talit i sua libertate dimittãt[h] Illi vero q decetero prelatos vel psonas easdez ad talia facienda cõpulerit cuiuscunqz sint conditionis aut status: excõis sint snia inodati. ¶ Ex contractibus[i] preterea super premissis huiusmodi lnia & cõsensu interuenientibus hactenus initis vel quos in futuruz iniri contigerit seu occasione illorum laici vltra id qd ex natura contractuuz ipsorum vel adhibita in illis lege[k] permittitur aliquid nõ vsurpẽt. ¶ Qui vero secus[l] egerint: nisi legitime moniti ab huiusmodi vsurpatione destiterint: restituendo[m] etiam que taliter vsurparant: & eoipso sniam excõis incurrant: & ex tunc ad supponendum terraz ipsorum: si opus fuerit ecclesiastico iterdicto libere procedatur.

Bonifacius. viij.

De rerum permutatione.

Licet[n] i tua diocesi[o] aliqui auctoritate[p] apostolica bñficia proxio[q] vacatura expectẽt: illos tñ q bz fõmã iuris[r] suis bñficia[s] i eadẽ diocesi ad tuã collationẽ[t] spectãctia permutare volẽtes libere[v] ac sine fraude[x] i mãibus tuis ipa resignãt[y] nolum⁹ occasiõe pmissa equitatem preferentes in hac parte rigori[z]: circa faciẽdã pmutationem beneficioꝝ hu-

a ¶ Officio. i. officij sui executione. & dicit gar. qꝫ & a bñficio ẽ suspensus. de appel pastoralis vbi de hoc.

b ¶ Administratione. tpaliũ. de sol. si quorũdã.

c ¶ Denũciare. sumptũ fuit ex canone. ij. q. vij. que ppt i auc. colla. ij. dẽ nõ alie. aut pmu. re. ec. § ij. qui incipit economũ. clericus ergo videns platũ in hoc delinquere denunciare debet: qd si nõ fecerit punit vt hic. & si iurasset nõ accusare nihilominus denũciat. s. de iure iur. queãdmodũ. in fi. et nõ ob. ꝓmissione obedientie accusat. de accu. ex parte.

d ¶ Sic grauata. ad idẽ s. e. li. de elec. cupiẽtes. § ceteꝝ. & c. si compromissarius. in fi.

e ¶ Triẽnio. hoc referas tam ad suspensionẽ platorum qꝫ clericoꝝ.

f ¶ Hactenus. idem sm guil. & gar. si post istã cõstitutionẽ infra duos mẽses a tempore publicationis: in auc. vt facte nõ. cõst. in rubrica: i pn. ti. col. i. v. qd veruz puto nisi ꝓus hoc sciuerit. ad hoc s. e. li. de pbẽ. cũ singula

g ¶ Competentem. s. trinam. xxiiij. q. iij. de illicita. de sen. excõ. sacro. nisi sci necessitas aliud suaderet. j. d sen. ex. cõstõnem.

h ¶ Dimittant. tolle qd est. j. excõicationis &c. in isto igit casu necessaria ẽ monitio. ꝫ in sequti nõ

i ¶ Ex contractibus: nũquid debeat obseruari in contractibus licite factis annectit.

k ¶ Lege. vt si lex vel pactũ fuit appositũ in ꝯctu illud seruet: al's fiat qd exigit natura ꝯctus. & sic ꝯctus ex ꝯuentiõe legẽ accipiũt. j. de reg. iur. ꝯctus. cũ suis ꝯcor.

l ¶ Secus. s. si vsurpãdo ꝯtra naturã vel pactũ appositũ.

m ¶ Restituendo. & sic nõ sufficit a grauaminibus abstinere nisi vsurpata restituãt. xiiij. q. vj. j. de reg. iur. peccatũ.

n Licet. non obstantibus expectationibus beneficioꝝ pmutatio fieri põt. Nota qꝫ qui expectat pmam vacantẽ. primã consequi debet. fallit hic & in casibus qd dixi. s. d p ben. qr sepe. & de ꝯces. pben. si soli.

o ¶ Diocesi. non excludit imo includit ciuitatem. ad idẽ. lxiij dis. sanctoꝝ. s. eo. li. de tempo. ordi. cum nullus. j. rñso. de offi ordi. cum episcopus. ad hoc de ser. expor. pacto. cui nõ ob. de rescrip. rodulphus. qr in rescriptis ad lites loquitur que sũt odiosa cathedralis. ad hoc. s. de ꝟbo. sig. cũ clerici. non ob. s. de pben. qꝫuis. j. qr ibi nõ ẽ ambitio.

p ¶ Auctoritate apostolica. idem puto & multo fortius si expectat auctoritate reseruatiõis legatoꝝ vel receptionis capituli

q Proximo. idem puto & multo fortius puto si expectarẽt quam ducerent acceptandam: qr maꝫ plus afficitur prebenda per istã gratiã qꝫ per illã: vt dixi. s. de ꝯces. pben. si soli. ad fi.

r ¶ Iuris. s. e. quesitum.

s ¶ Beneficia. hic large intellige vt minora & maiora beneficia dignitates & pbendas etiam cõprehendat. j. q. iij. siquis dator. s. de ꝯces pben. c. ij. & s. de ꝟ. sig. sua optime etiã pbat. j. de reg. iur. j. vbi dixi de hoc.

t ¶ Collationem. Quid si non spectant ad collationem sed ad confirmationem tantum. item quid si pertinẽt ad collationem sui & alterius. vel sunt illa in diuersis diocesibus. in his qõnibus primo videtur qꝫ nõ habeat locũ hec decre. ratio quia pmutationem nõ possumus negare quin vacẽt beneficia. deberet ergo expectãti pmam vacaturaz de rigore & veritate iuris. ꝫ hec equitas scripta vult qꝫ non debeantur. Est ergo tenenda regula nisi in ea parte qua vitiata reperitur C. de appel. l. precipimus. & sic nõ videtur a littera recedenduz. & nisi casus mutetur regula non vitietur. ad hoc faciat. s. de pben. cũ in illis. vbi aliud est dicere ad collationẽ: aliud ad ꝯfirmationẽ. ad idẽ. e. c. in fi. & e. ti. c. vl. vbi aliud est dicere ad collationẽ tuã: aliud tuã & alterius. Satis põt dici ꝯriũ & de h dictũ fuit qr sic fuit q̃situ. vñ p illa ꝟba poti⁹ factũ videt narrari qꝫ iuris diuersitas poni. in pma igit qõne ipedit expectãs. ꝫ ad h vt teneat pmutatio: erit necesse qꝫ intueniat illoꝝ cõsensus q hñt eligere. ad h de of archi. ad h. in fi. i scdo casu fiat i manib⁹ vtriusqꝫ libera resignatio. vel qlibꝫ i mãib⁹ sui epi vel alt alteri cõmittet qd meli⁹ vĩ. ad h d sen. ex. cũ illoꝝ. nec video q̃re aliud in casib⁹ istis in exꝓsso. Inspiciamus ergo solũ an licite fiat permutatio vt per expectationes non impediatur hoc dicat decre. ad hoc faciat finis huius capituli.

v ¶ Libere. vt simonia vitetur. de pac. cũ pridem.

x ¶ Fraude. pone in terminis p decre. s. e. li. de renũ. c. ij. s. cũ permutatur beneficiũ qd sperabat in pximo vacatuꝝ vt pcludatur via expectanti.

y ¶ Resignauit. & si resignata ꝯferant aliijs qꝫ pmutare volentib⁹ nõ valet collatio. vt in cle. e. ti. c. vno.

z ¶ Rigori. sic. C. de iudi. placuit. C. de fur. & ser. corr. l. sigs seruo. de hoc. s. de trans. c. vl.

iusmodi: que alias minime[a] re signassent: nullatenus impediri.

Bonifacius octauus.

De testamentis ⁊ vltimis voluntatibus. Rubrica.

Si pater[b] filium ⁊ filiam habens impuberes[c]: ⁊ vxorem[d]: filiam in re certa[e]: filium vero in ceteris bōis suis vniuersalem heredem istituit[f] ⁊ vxori aliqua in suo testamento legauit[g] adijciēs: vt si decederet filia sine libis eidē[h] filia: ⁊ si ipe absqꝫ libis[i] obiret filiꝰ p̄fate filie[k] morerer christi pauperes[l]

a ¶ Minime. istud facit ꝓ eo qd̄ dixi. ṡ. nā inspicit papa ꝙ nil deperit expectanti. qꝛ alias nō resignasset.

b ¶ Si pater. tracta fuit hec decre. de extrauagāti inno. iiij. que incipit: Joānes frangiapani ⁊ forte nimis fuisset decisa. ⁊ sic pone casū. Joānes frā. hēbat vxorē noīe saracenā ⁊ ex ea filiū ⁊ filiam ipuberes petrū ⁊ philippam: in extremis positꝰ cōdidit testamentum ⁊ filiam sibi heredē instituit in certa pecunie quantitate. filiū vō in ceteris bonis suis. ⁊ vxori vsufructum quorundā bonoꝝ suoꝝ sub certo tenore reliquit ⁊ adiecit vt si decederet filia sine liberis moreretur filio suo. ⁊ si filius sine liberis decederet: moreref filie. si aūt vterqꝫ sine liberis decederet: paupes heredes instituit. ⁊ executores testamēto reliqt. Mortuus ē ioannes ipse testator demū mortuus est petrus filius suus adhuc impubes ⁊ demū filia etiā ipubes: ipsa. s. matre superstite cōtra quam agebant executores ⁊ ab illa dn̄a vel eius ꝓcuratore petebāt corā papa bona que fuerāt testatoris ⁊ filie sub qbus ⁊ bona filij cōprehendebāt. dicebat ꝓcurator dn̄e ꝙ substitutio facta de filia ad filiā ⁊ de filio ad paupes fuerat fideicōmissaria. vñ i sbstōne filie ad filiū debebat deducere tertiā iure nature debitā filio. ⁊ q̄rtā trebellianicā. Itē in sbstōne paupeꝝ ad filiā ꝓ residuo noīe sic easdē tertiā ⁊ q̄rtā hēbat. ꝓ pte vō executoꝝ allegabaf ꝙ sbstō fuerat directa ⁊ pupillaris ⁊ cōueniebat talis sbstō ꝑsonis ⁊ vbis. vñ nō hēbat locū q̄rtaꝝ deductio. itē ꝙ pr̄ in testō qd̄ faciebat ipuberi filio matrē portiōe iure nature debita ꝓuare poterat: lꝫ filiꝰ id suo testō facere ñ posset. ꝑ has vltimas allegatiōes ꝓnūciauit papa illa bona deferri paupibus absqꝫ aliq̄ deductiōe tertie vel q̄rte ptis. h̄ dicit. vñ sic sūma. In fideicōmissarijs sbstōnibꝰ locū hꝫ q̄rtarum deductio. in directis nō. ⁊ sbstōnes iterptari debemꝰ directas. dūmō cōueniāt vbis ⁊ ꝑsonis institutis.

c ¶ Impuberes. s. filiā minorē. xij. an. filiū minorē. xiiij an. ff. de v. sig. pupillꝰ. C. qñ tu. vel cu. eē desijt. l. ideo eorum. ⁊ insti. q mo. fi. tu. in pn. l: q̄ ad mr̄imoniū nō inspiciamus solū an. sed etatē q̄ pubescere possit: qd̄ dic vt ṡ. de despon. impu. puberes.

d ¶ Vxorē. puberē intelligas ⁊ matrē ipsoꝝ filioꝝ. alias dubitatio nō ꝓcessisset. ⁊ hoc pꝫ in fi.

e ¶ Certa re. instituit qd̄ ē. j. qd̄ si ñ fuisset egisset filia de iofficioso: nūc aūt nō posset agere nisi ad supplemētū si aliqd deesset portiōi iure nāe debite. C. de ioffi. testa. l. oimodo. ⁊ l. si. ⁊ l. qm̄ nouella. ⁊ l. siqñ. ⁊ de h̄. ṡ. e rainutiꝰ. in pn. Scire debes ꝙ in certa re institutꝰ habef loco legatarij: ita ꝙ creditoribꝰ nō tenef. C. de here. insti. l. quotiēs. ⁊ hoc ē cū alijs vliter institutus. si. n. nullus aliꝰ institutꝰ ē in totū succedit heres. ff. de here. insti. l. j. §. si ex fūdo. ⁊ l. si itaqꝫ qs heres. Si autem plures instituti sūt in certis rebꝰ ⁊ nullus aliꝰ vliter ꝓ indiuisibꝰ erūt heredes nisi in casu vbi duo sūt cōstituti cōiūctim ⁊ alter diuisim. ff. de here. insti. si alteriꝰ. ⁊ l. se.

f ¶ Instituit. nūquid quo ad filiā sufficeret legasse. de h̄ fuerūt opi. facte. ṡ. e. rainutius. in pn. Et dicūt quidā ꝙ tutiꝰ est ꝙ necessaria sit institutio: in auc. vt cū de ap. cog. §. aliud quoqꝫ. ⁊ §. hec aūt. colla viij. ⁊ C. de inof. testa. auc. non liceat. dicētes. l. C. de inof. testa. l. oimodo. ⁊ l. cū queritur. auc. nouissima. ꝑ auc. illā posteriorem esse correctas. alij cō per predictas. ll. ⁊ per decr. rainutius. vbi nihil dicif ꝙ alr̄ ocha fuerit instituta. azo. distinxit: an testator voluerit solēniter testari vt qꝛ vocauit testes. vij. signacula ⁊ subscriptiones rogauit. ⁊ tūc ē. necesse ꝙ i aliquo instituat: vt i auc. vt cū de ap. cog. coll. viij. aut nō solēniter sed nuncupatiue. ⁊ tūc sufficit q̄cunqꝫ relinquat titulo vt in antiqs. ll. vnde dicūt alij ꝙ si relinquat in testō: necesse ē iure restōnis relinqui si in codicillis sufficit quocūqꝫ relinquat titulo. ⁊ de hoc nō. ṡ. C. de inoffi. testa. auc. nouissima. Alij dicūt ꝙ ſm canones sufficit quocūqꝫ relinquat titulo: vt in decre. rainutius. secus ſm. l. ⁊ hoc ibi tenet hosti. vt talis ꝑnitiosa subtilitas euitetur. Alij distinguunt ꝙ aut testator inter filios tantū testaf: aut inter extraneos ⁊ filios simul mixtos: in p̄mo casu sufficit quocūqꝫ relinquat titulo vt in antiqs. ll. qꝛ ⁊ ipsos impfecta simplex ⁊ plana voluntas suffic: dūmodo de ipsa appareat. C. e. ti. hac cōsultissima. §. ex impfecto. ⁊ C. fa. her. l. fi. ⁊ auc. ibi signata. in secūdo casu s. cū extraneos instituit nō sufficit quocūqꝫ relinquere titulo: fiat institutio. ⁊ sic intelligitur auc. vt cum de appel. cog. Sed vt. ṡ. dixi primum tutius. ⁊ ideo tenendum videtur de pe. dis. vij. nullus. ⁊ verbum illud relinquit in decre. rainutius. nō videtur poni ꝓprie vt patet etiam ex institutione adiecte. idē in decre. rainaldus.

g ¶ Legauit. de facto vt dixi in casu. legauerat vsufructū quorūdam bonoꝝ: ⁊ altero solū superstite ex filijs augebat in testamento legatū ⁊ nemine superstite adhuc augebatur. ⁊ ex hoc etiam pꝫ in integra allegabatur per paupes ꝙ patebat ꝙ intētio testatoris fuerit vxori filiam anteferre.

h ¶ Eidem. filio moreretur quod est. j. Sed cōtra ida filia nec exheredata erat nec instituta. quia in certa re vt. ṡ. dictū est. ergo nec ei pupillariter potest substitui. vt insti. de pupil. substi. §. nō solum. ff. de vulga. substi. l. sed si plures. So. licet hec pupilla non fuerit instituta heres in p̄mo gradu. tamen fuit instituta in secundo. s. post mortem filij. ⁊ sic ei pupillariter substitui potuit. vel dic ꝙ si ex liberis vnus est ex certa re: alter vniuersaliter institutus vterqꝫ est heres lꝫ alter non teneatur ad credita vel legata. ⁊ sic itelligatur hic. ⁊ ṡ. e. rainutius. secus si nō ex liberis. quia tūc institutus in certa re hēbitur loco legatarij vt. ṡ. dixi. ⁊ C. de here. insti. l. quotiens. vel h̄ non queritur an tenuerit substitutio de filia ad filium sed ecōuerso. quia de facto p̄us decessit filius.

i ¶ Liberis. sufficit vnus. ff. de ver. sig. l. non est sine liberis. C. de cōdi. inser. l. j. ⁊ sup hoc vide qd̄ nō. de ꝓba. i ꝑtina. in. j. glo.

k ¶ Filie moreref. i. ad opus filie. quasi dicat ꝙ hereditas filij directe ⁊ imediate ad filiam perueniat: ⁊ econtra. si vero in successiōe mater eēt media iā nō filie. sed p̄mo matri morerer sic allegabatur ꝓ parte paupeꝝ.

l ¶ Pauperes. lꝫ certa ꝑsona heres institui debeat ⁊ nomē specificari: tamen paupeꝝ institutio valet. ⁊ de pauperibus loci ꝓprijs domicilij sensisse intelligitur vbi fomentum viuens conso

instituendo heredes: si vtrūq3 sine liberis mori contingeret filiorum testatore mortuo [a] ac deinde filio subsequēter ⁊ filia superstite mr̄e defunctis ante tempora pubertatis absq3 deductione [b] trebellianice [c] siue ꝑtis iure debite nature [d] faciēda ad pr̄is paupibus bona oīa deferunt. Premisse nāq3 substitutōes facte de filio ad filiā ⁊ eōᵉ: ⁊ de illis ad paupes di recte debent intelligi pupillares [f] cū i substitutōibꝰ semꝑ fit interpretatio faciēda [g]: dūmō sicut i casu ꝓposito eaꝝ ṽbis [h]

lationes ⁊ seruitia a multis recipit. C. de epis. ⁊ cle. si qs ad declinandā. ⁊ l. nulli licere. de hoc dic vt. ṡ. e. ti. cum tibi.

a ℭ Mortuo. executoribus relictis qui petebāt bona testatoris, postmodū ab vxore vt dixi in casu.

b ℭ Absq3 deductione. hic decidit questionē. Dicebat autem mater ꝙ habeb at tertiā ⁊ quartā in bonis testatoris ex persona filij ⁊ sic sola dimidia restituēda fuerat filie. itē i alia dimidia hēbat etiā tertiā ⁊ quartam ex persona filie. ⁊ sic dimidiam ⁊ sic facta cōputatione videbat̄ ꝙ̄m eā restitutio faciēda paupe ribus solū in tribꝰ vncijs eius partis in qua fuerat filius institutꝰ ⁊ in dimidia eius partis in q̄ fuerat instituta filia. ⁊ ꝓbabat hoc ex eo q: dicebat ꝙ substitutio ꝺ filia ad filiū. ⁊ de pauperibus ad illā erat fideicōmissaria. hoc ꝓbabat tali modo: directa substitutio fit per ṽba: ei heres esto vel illi ei sit heres. indirecte ꝑ ṽba alteri moreret̄ nō pōt dici directa ⁊ pupillaris substitutio: imo videt̄ intellecꝰ fuisse ꝙ mater filio ab intestato succederet ⁊ ab intestato hereditatē restitueret substituto. Item dicendo sine liberis apparebat testatorem puberi substituere voluisse. vnde fideicōmissarie nō pupillares intelligi debeant substitutiones ⁊ de filijs ad inuicem ⁊ de paupibus ad eos. Rn̄debatur ꝓ parte executorum ⁊ pauperꝝ: qꝺ. ṡ. dixi in glo de facto. ⁊ glo. s. ⁊ qꝺ. j. sequit̄. Ad clariorē aūt intellectū nō. ꝙ substitutionū alia directa alia indirecta siue obliqua. Directaꝝ alia vulgaris alia pupillaris alia exemplaria. alia breuiloqua: de qua pone exemplum. ff. ꝺ vulga. substi. iam hoc iure. s. cum testator dicit duos impuberes filios mihi heredes instituo: ⁊ eos īuicē substituo. habēt enī hec breuia ṽba in ꝑsona cuiusq3 duas substitutiones vulgarē ⁊ pupillarē: alia cōpendiosa: de his ꝓsequere: vt nō. ṡ. eo. rainutius. circa pn̄. Sed ad vltimā ⁊ ad ꝓpositū veniamus. Cōpendiosa que fit his ṽbis. qn̄cunq3 filius meus decesserit vel sine liberis decesserit filia sit heres: hoc si fiat a milite siue fiat puberi siue pupillo in rē directo: valet qn̄cunq3 decedat institutus sicut ṽba sonant. ff. de mili. testa. l. in fraudē. §. miles. ⁊ l. miles ita heredem. §. j. C. de testa. mili. l. in testamento ꝭ veꝝ nisi miles hanc substitutionē filio fecerit cuius mater est in medio: quo casu valebit iure fideicōmissi si iam factus pubes filius decedat. C. de ipu. ⁊ ali. substi. l. pcibus. Si aūt paganꝰ eā per supiora fecerit ṽba ⁊ pupillus ille institutus in pupillari etate decesserit iure directo admittitur substituta. vbi autem pubes factus morit̄ substitutio oīno extinguit̄: ⁊ veniētes ab intestato succedūt in totum. ff. de vul. substi. l. his ṽbis. ⁊ l. in pupillari: ⁊ l. centurio Si aūt testator sic dixisset qn̄cunq3 decesserit filius vel sine liberis decesserit: filiā substituo vel volo ꝙ ei filia succedat: tūc l3 directe non valeat: valet tn̄ idirecte iure fideicōmissi. ff. ad trebel. sceuola. ⁊ l. heredibus. C. ꝺ isti. ⁊ substi. generalit̄. § vl. hoc viso satis p3 ꝙ hec substitutio que forte cōpendiosa dici pōt: admitiit substitutos iure directo ex quo instituti decesserūt in pupillari etate si post pubertatē decessissent: tūc potuissent locū hīe matris allegationes.

c ℭ Trebellianice. ergo q: substituti veniūt iure directo nō fideicōmissario: nō habet locū deductio trebelliane: argue per ꝯ̄riū ꝙ si locꝰ esset fideicōmissarie substitutioni bn̄ detraheretur trebellianica l3 essent paupes substituti licet ergo cesset falcidia in his q̄ legantur pauperibꝰ vel ad pias causas. C. de epis. ⁊ cle. si quis ad declinandā. ⁊ C. ad. l. fal. auc. similiter. secus videt̄ in trebellianica per hanc litteram ad hoc. ff. ad. l. fal. l. j. §. ad municipiū: si enim conditio legis in trebelliana id voluisset sicut exꝑssit ꝺ falcidia ita de trebellianica exꝑssisset. de deci. ad audientiā. ad hoc j. de puile si papa. ⁊ qꝺ nō est scōꝝ patꝝ decre. ⁊c. de transla. c. ij ff. de publi. ꝺ precio Jn ꝯ̄riū videtur in auc. de. cc. ti. §. si aūt heres. ibi ei falcidia vacante. colla. ix. ꝭ dixit Azo in sū. de here. ⁊ falci. ꝙ trebelliana continetur sub nomine falcidie. ergo trebelliana detrahi poterit. nam nil excipit qui oia dicit. de ma. ⁊ obe. solite. ⁊ satis videt̄ terminari ꝑ dictū. §. si ꝯiūgat̄ cū. §. siquis in nomine. vbi dicit hereditatē vel legatū. nec occurrit ista rō diuersitatis. vnde idem ius censebitur. ṡ. de transla. c. ij. de rescrip. inter ceteras. ff. de legi. non possunt. ad hoc facit quod nō. ala. her. ⁊ alij. ṡ. de sepul. c. ij. vbi nō. ꝺ relicto pauperibus non detrahi canonicam. ꝓ prima parte q̄ placet facit. quia legitima per pauperum institutionē filij nonꝰ priuantur. nam qui vult exheredato suo ecclesiam heredem facere alium querat q̄3 augustinum ⁊ deo propitio neminem inueniet. xvij. q. vi. c. vlti. ⁊ sic etiam nō. accur. in. l. siquis ad declinandam. Item in ipsa. l. siquis ad declinandam. non erat quis institutꝰ qui trebellianicā detrahere posset. nec est per omnia eadem ratio in vtraq3. quia si rogatus restituere non detrahit trebellianicam in vanum fuit heres. sed si testator fecit multa legata. ⁊ inter alia quedam ad pias causas. ⁊ si non detrahat de legatis ad pias detrahit de alijs. ⁊ sic non erit heres in vanum.

d ℭ Debite. de his quartis dic vt nō. ṡ. eo. rainutius. in glo. nō. ꝙ quartaꝝ.

e ℭ Econtra. s. de filia ad filiū.

f ℭ Pupillares. que expresse fit per hec verba: si filiꝰ meus decesserit infra tempora pubertatis filia sit heres. inst. de pupilla. substi. j. responso. ⁊ expirat statim cum ad pubertatem peruenerit vt ibi. Fuit autem inuenta hec substitutio. quia cum multum prosit heredem habere: ⁊ pupillus testari non possit. vtile fuit pupillis modum interuenire ne decederent intestati: vt preal. l. insti. de pupil. substi. in pn̄. idem dicimus de exemplari: licet exemplaris differat a pupillari in hoc: quia necesse est certas personas substitui. C. de ipu. ⁊ ali. substi. l. humanitatis.

g ℭ Faciend. a: vide qꝺ est. j. vt substitutio ⁊c. postea videas dūmodo ⁊c.

h ℭ Verbis. dixit testator si sine liberis decedat alteri moriatur. sed istud verbum sine liberis certum est ꝙ non designat certam etatem. nam ⁊ ante pubertatem ⁊ post filius ⁊ filia sine liberis mori. possunt. ergo patet ꝙ substitutioni pupillari bene cōueniunt verba: imo maxime pupillari cum tunc liberos habere nō possit. vide ꝙ expressa vulgaris habet tacitam pupillarē: dūmodo personis: conueniat. de vulga. substi. l. iiij. mul

lo potius verba que sapiunt pupillarem vt hic. ad pupillarem sunt ferenda. ⁊ sic reprobatur quod nō. ac. cur. C. de impu. ⁊ ali. substi. l. precibus. in glo. pe.

a ¶ Personis. quia vterqꝫ impubes erat. ⁊ ante pubertatis tempora decessit: vt. s. vidisti.

m ¶ Obtenta. ergo tūc pōt: misericordie eni est tale officium lxxxvj. di. nō satis. sed videbatur ꝯ. p. c. xvj. q. j. mōachi. de postu. c. j. vbi dr̄ duo regri. s. ꝙ exposcat vtilitas mōasterij ⁊ ꝙ abbas iperet. pro ista pte faciebat decre. tua. s. e. ti. ⁊ extrauagās Jo. frangiapani. de qua fuit tracta pr. decre. vbi quidā frater pdicator fuit executor. ꝭ expeditum est.

⁊ personis[a] conueniat institutis: vt substitutio directa intelligatur potius quaꝫ obliqua[b] quanquam directa interdūꝫ[c] ad fidei commissum ex causa trabatur[d] ¶ Lꝫ[d] autem filius testamento suo matrem porti ōe iure nature debita priuare non possit[e]: pater tamen in testamento quod filio impuberi facit pōt[f]. nā testamentum huiusmodi pupillare paternū vel p̄ni pars potius est censēdum[g].

Idem.

Religiosus[h] executor ab aliquo[i] in sua voluntate vltima deputatus non pōt: cū velle vel nolle nō habeat[k] huiusmodi officium[l] suscipere vel exqui: nisi a superiore suo petita super hoc licencia ⁊ obtenta[m] ¶ Sane[n] pluribus a testatore simpliciter[o] executoribus deputatis: vno eorū mortuo[p] vel in remotis[q] agente: aut id exequi forte nolente: ne voluntatem testatoris impediri vel nimium differri contingat[r]: poterit alius: nisi testator aliud expresserit[s]: officiuꝫ executionis iniuncte libere adimplere[t]. Bonifacius octauus.

De sepulturis:

Animarum[v] periculis ⁊ scandalis que frequenter ex his proueniunt obuiare volentes[x] vniuersis religiosis ⁊ secularibus clericis: cuiuscunque status vel conditionis existant: in virtute sancte obedientie ac sub intermina tiōe maledictiōis eterne[y] districtissime ꝓhibemꝰ: ne aliquos ad vouendu iurandū vel fide

b ¶ Obliqua. s. idirecta vel fidei cōmissaria.

c ¶ Interduꝫ: vt ff. ad trebel. l. scenola. ff. de vulga. substi. l. centurio §. verbis. C. de impu. ⁊ ali. sub. l. precibus.

d ¶ Licet autem respondet obiectioni que fieri posset ex eo ꝙ filius non potest matrē ꝓuare debita portiōe. ergo portio illa matri debeť non substituto.

e ¶ Possit. C. ad tertul. l. matri. ꝭ illud locū habet vbi filius testať: vel decedit ab intestato. hic istis filijs ñ succedebāt pauperes ex testamento sed potiꝰ ex paterno vt sequitur.

f ¶ Potest. ē expssum. ff. de ino fi. testa. l. papinianus. §. j. vbi dicitur ꝙ mater non impugnat testamentum quod pater filio fecit querela inofficiosi.

g ¶ Censendū. vt in p̄al. l. ⁊ insti. de pu. sub. §. liberis. ff. de vul. ⁊ pu. substi. l. qui plures liberos. in fi.

h Religiosus. emanauit ad declarationem decre. s. e. tua. ⁊ eoꝝ que nō. guil. in spe. de instru. edi. §. nūc vero. v. s̄pe etiā queritur.

h ¶ Religiosus. intelligam indistincte siue sit mōachꝰ vel regularis canonicus: mendicans vel nō. ⁊ de claustralibus intelligo in quibus sequens ratio locū hꝫ. Sed quid de minore. xx. an. vel de muliere nūquid possunt deputari executores: ⁊ quia maior. xvij. ānis potest procurare negocia. s. e. li. de pcu. qui generaliť in fi. videť ꝙ possit esse executor. Contra q: nō habet psonā standi in iudicio. C. de pcu. exigendi ad hoc. s. de eta. ⁊ q̄. c. indecoꝝ. C. de leg. tu. l. vl. Jdē de femia. ff. pcu. l. neqꝫ femina. C. e. l. alienā. ff. de reg. iur. l. ij. iij. q. vij. tria. Quicquid fit de iure. ꝯsuetudo optima iterps legū hꝫ ꝙ tales. exeq possint. ad ꝭ facit hec dec. io. an.

i ¶ Aliquo. clerico vel laico.

k ¶ Non habeat. s. de elec. quorūdā. ⁊. c. si religiosus. xij. q. j. non dicatis. j. ti. pri. c. vl.

l ¶ Officiū. hodꝫ ē ratione huius officij ordinariꝰ loci exigit a religiosis etiam exemptis. ⁊ si circa id deliquerint illos punit. vt in cle. e. ti. religiosus.

n ¶ Sane. hic tractabat idē guil. in. c. ij. §. v. sed si alter. cum ꝓ. se.

o Simplr. sine clausula vt ipsi vel eoꝝ alter. vl ꝙ si non omnes. als non esset questio.

p ¶ Mortuo. nō. ex littera mortuo executore eiꝰ officiū nō trāsit in heredē. videť eni industria ⁊ amicitia eius electa. ad ꝭ s. de of. dele. c. vl. ff. p socio. l. actione. § morte. ff. man. l. mādatū. in fi. qdā dicebāt tale officiū trāsire in heredē executoris per. l. ff. de ali. ⁊ ci. le. l. cū vnus. ⁊. l. a filio. in pn. ⁊ l. alimēta in pn: Alij distiguebāt an res eēt integra vel nō sicut. s. de elec. in causis. C. man. l. mādatū. Quod aūt dixi nō trāsire in heredē. veꝝ ē nisi testator expsserit sicut ⁊ d̄ cōpromisso dicimꝰ. s. de arbi. c. vl. quid tūc dixi in glo. vt quia.

q In remotis. si ergo si multū distat vocabiť. ⁊ si in termino assignato nō venerit pcedet sociꝰ sine illo. si aūt remotꝰ ē nec vocabiť: sic ⁊ in electiōibus. de elec. q: ꝓpter. c. cū inť vniuersas. ⁊. c. ꝙ sicut.

r ¶ Contingat. si. s. ne se. va. c. vno. ad fi. d̄ of. delega. si is cui.

s ¶ Expsserit. vt q: vetuit ne alter sine altero pcederet. aliud est ergo tacere: aliud expsse vetare. ad hoc de bap. maiores. j. de reg. iur. is qui tacet. Quid ergo tūc fiet ex quo alter nō vult exequi vel mortuus ē. Si testator sibi puidet illud seruabitur aliogn eps exequatur. s. e. si heredes. ⁊. c. tua. Quid si abbas sancti pculi datus ē executor ⁊ mortuꝰ ē: nūquid hoc officiū transibit ad successorē. vr̄ distinguendū. an fuerit pprium nomen expssum nec ne. s. de of. dele. qm̄. qd̄ satis posset dici i ex neo. sed in ppinquo vr̄ ꝙ lꝫ nomē non fuerit expssum. tm̄ affectione psone hoc factū fuerit: vnde nō transeat ad successorē. ad hoc. xij. q. iij pōtifices de testa. requisisti.

t ¶ Adimplere. est si. s. eo. li. de procura. si duo. §. sane. ⁊. ff. de admi. tuto. decrero. §. vlti. ⁊ est in his speciale fauore testantiū causaꝝ ⁊ pupilloꝝ.

v Animarum periculis. Emanauit ad suppletionem decre. s. de pactis pleriqꝫ. ⁊ propter ea que ibi in fine nō. Hostien. dicens. quot ⁊ quantorum animas constitutio hec astringit. nam quasi omnes sibi alia attrahunt: ⁊ tales alliciunt vt infirmitati qua contingit medicos qui sanare debuerant infirmari.

x ¶ Volentes. ad hoc. s. de offi. lega. officij.

y ¶ Eterne. hodie trāsgssores excōicati sꝫ ipo iur̄ ñ absoluūť ab

iterposita seu al's pmittẽdu3[a] iducãt: vt apud eoꝝ ecclesias sepulturã[b] eligãt vl' iã electã vltius nõ imutẽt. ¶ Nos. n. si secꝰ actũ fuerit electionẽ talẽ decernimꝰ nulliꝰ penitꝰ existere firmitatẽ. ¶ Statuẽtes vt hi q sic elegerint nec apud sic electas ecclias vllatenꝰ sepeliri nec alibi: ne ꝯ votũ iuramentu3 aut pmissum hꝰi a se factũ materiã hẽant veniẽdi[c] possint eligẽ[d] sepultura3: s3 ꝯ dictõe q̃cũq3 cessante sepeliãtur oĩno apud illas ecclesias: apud[e] q̃s sepeliẽdi ð iur̃ fuissent: si al's sepultura non electa forsitan decessissent: si v̉o q̃dẽ religiosi vel clerici predictos[f] i suis ecclesijs vl' cimiterijs presumpserit sepelire: ad restitutionem tã sepultoꝝ corpoꝝ[g]: si petant̃: q̃ etiã oĩum: q̃ occasiõe sepulture illoꝝ peruenerit quolib3 ad eos ð: ifra decendiũ[h] itegralit̃ faciendã ipsos oligatos esse cẽsemus: quã nisi fecerint ecclesie ipse apð q̃s sepulti fuerit: necnõ ⁊ cimiteria earũdẽ extũc eoipo sint: ⁊ tãdiu maneant ecclesiastico suppositã ĩtdicto[k] donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria oĩu3 pdictoꝝ. ¶ Idẽ.

Quz qs[l] cuiꝰ maiores sũt soliti ab antiquo in aliq̃ ecclia sepeliri[m]: ea dimissa eligit alibi sepulturã: canonica[n] portio dimisse si debet ecclie s3 illi duntaxat[o] i q̃ ille officia ꝯsueuit audire diuina ⁊ ecclesiastica recipere sacramenta. ¶ Cum ab eo: qui duo habet domicilia[p] se collocans equaliter in vtroq3: i loco tertio eligitur sepultura: domiciliorũ ecclesie habebunt inter se diuidere[q] canonicam portionẽ. ¶ Siquis[r] antiqua dimissa nouam etiam in loco minus religioso elegerit sepulturam electionem huiusmodi l3 iura super hoc videãtur esse diuersa: nequaquã volumus impugnari. ¶ Idem.

IS q[s] domiciliũ in ciuitate vel castro qñq3 ad villã ruralẽ se trãsfert recreationis cã: vel vt ruralia exerceat i eadẽ: si sine electa sepultura decedat ibidẽ: nõ i ecclesia dicte ville: s3 i sua pochiali vel i ea potiꝰ: i q̃ maioꝝ ipsiꝰ ab antiquo[t] sepultura extitit: sepeli

aliquo q̃3 a pap.: nisi i mortis articulo p cle. de pẽnis. cupientes. in fi. que reseruat etiam penas. j. positas.
a ¶ Promittendum non enim facit deus differentiam inter ista. xxij. q. v. iuramenti.
b ¶ Sepulturam cum enim hoc sit spũale: pactio interuenire nõ d3. j. q. ij. q̃3pio de pac. pactiones. Sumitur aũt sepultura multis modis qð dic vt no. xiij. q. ij. §. Item queritur ⁊. ŝ. eo. c. penul.
c ¶ Veniendi. l3 non teneat pncipale: tenet accessorium quo ad quid est spãle ad idem de iureiur. debitores. vbi de hoc ⁊. e. ti. cum ꝯtingat.
d ¶ Eligere punit̃ ergo i quo deligt: de tẽp. or. literas. de his q̃ fiũt a maio. par. c. quesiuit.
e ¶ Apud quas. vbi sũt maioꝝ suoru3 sepulchra xiij. q. ij. ebron. cũ. c. se. ⁊ ŝ. e. c. j. i pn. qð de testato debet itelligi. Quid si ecclia de q̃ pmisserat sit illa i q̃ ab intestato sepeliri debebit declarari ðbuisset: q2 si dicamꝰ q̃ ibi non debeat sepeliri vbi ergo sepelietur. ⁊ litera dicit: nõ apud illas ⁊c. vñ posset dici: q̃ ibi sepelief nõ obligatione promissionis s3 ptãte iuris: sic cũ ex duabus seruitutibꝰ remittit̃ alt̃a altera r̃manet: ad h̃ ð vsu pal. ex tuaꝝ. ff. de serui. vr. pre. si domus tua. In ꝯtrium vẽ quod. ŝ. dixit nec apud electas ecclesias villatenus sepeliri. preterea h3 hoc semp illi apud quos ẽ sepulchrũ maiorum etiam ex electione vel promissione: q2 priuati erant ptãte eligendi: habebunt obtentum quod esse non d3. xxxiij. q. v. hec imago. ŝ. de procur. tue. j. de reg. iur. cum quid.
f ¶ Predictos. quos sic induxerunt: nõ ergo prohibet decr. quin possit eligere: sed prohibet iductiones ⁊ promissiones
g ¶ Corporum. ŝ. eo. ex parte.
h ¶ Decendium. istud decendium in restitutione corporis currit ex quo petitum fuerit: sed in restitutione rerum credo q̃ statim currat ⁊ ideo in rebus non fuit additum: si petant̃ ista enim constitutio non intendit minuere: s3 addere ad decre. pleriq3. sed ibi sine aliqua petitione dicebat̃ eos obligatos ad restitutionem: ista imponit tempus ⁊ penam.
i ¶ Faciẽdã. ñ dic cui ecclie credo q̃ ecclie cui facta ẽ iniuria videlicet apud quã sepeliri debebat parochialis ecclesia iam habuit suam canonicam: ⁊ sic non ob. j. c. prori que in alio casu loquitur. si ergo ipsa eadem fuerat ecclesia dimissa cui soluetur pena vnde extincta: videtur actio: sicut cum creditor

succedit debitori. ff. de solu. stichus. §. a diuo.
k ¶ Interdicto. ergo pp transgressionẽ3 vnius fratris ecclesia tota ⁊ cimiteriũ punit̃: sufficit scriptum esse ⁊ põt esse rõ: q2 ex quo illum sciebant suum nõ esse inuestigare debebãt diligenter q̃ rõne ad eos deuenerit: ad hoc. C. vn de vi cum querebatur.
l ¶ Quum qs. primũ dictum huiꝰ decre. emanauit ad declarationẽ eoꝝ q̃ nõt ber. ⁊ moderni. ŝ. e. de his. ⁊ approbat̃ opi. ino. ⁊ reprobat̃ opio hu. ⁊ ber.
m ¶ Sepeliri. vñ si intestatꝰ decessisset ibi sepelirĩ debuisset: vt dixi. ŝ. c. pri. ⁊. ŝ. e. ti. c. j.
n ¶ Canonica. saltẽ q̃rta vel stet̃ ꝯsuetudini. ŝ. e. certificari. in his qui eligũt sepeliri apud minores vel predicatores taxata ẽ q̃rta p extrauagã. boĩfa. q̃ icipit sup cathedrã q̃ fuit reuocata p bñdictu3: hodie inouata p cle. e. ti. dudum.
o ¶ Duntaxat: q2 et si apud debitã sepultus fuisset: habuisset pochialis ecclia canonicã. ŝ. e. c. j.
p ¶ Domicilia: qð eẽ põt: de rescrip. dilectꝰ. ij. ff. ad munici. l. assũptio. Itẽ posset quis eẽ sine dõicilio: vt si relicto domicilio nauiget vl' iter faciat q̃rẽs q̃ se collocet. ff. ad munici. l. labeo. i pn. ⁊. l. eiꝰ. ⁊ qð dic̃ h̃ diuersis domicilijs: satĩ putarẽ eẽ equũ i vno: q̃ eq̃liter eẽt i duobꝰ parochijs: vtputa inhabitat qs domũ i ꝯfinio duaꝝ pochiaꝝ vel duas domos ꝯiũctas hitat: q̃ sit i duabꝰ pochijs: vt eadẽ rõe ille due
q ¶ Diuidẽ. si. ŝ. ð testa. relatũ. ij. ad fi. (diuidãt q̃rtã.
r ¶ Si qs. h̃ t̃minat̃ que nõ. xiij. q. ij. §. at illi. al's icipit nũc q̃rit̃. ⁊. ŝ. e. fraternitatẽ. ⁊ approbatur opinio laurẽ. vin. io. ⁊ gof. reprobata opione hu. ⁊ ala. tan. ⁊ ber. quã etiã ho. magis dicebat iuri consonam.
s IS qui non electa: al's non esset questio: q2 apð illã sepelief. ŝ. pri. c. in fi.
t ¶ Ab antiquo. Quid dices auꝰ pauus ⁊ alij ab antiquo quo sũt sepulti i aliq̃ ecclia: pater elegit sepulturã i alia: ⁊ ibi sepultꝰ ẽ filiꝰ decedẽs itestatꝰ sepelief in

sepulchro p̃ris vel in sepulchro aui ⁊ alioꝝ. intelligo vt b̃n ꝓcedat dubitatio ꝙ pōt se pelliri cōmode ĩ vtro qꝫ:p vtraqꝫ pte inuenies tex.xiij.q.ij.§.ioseph. ⁊ ṽ.ibi eꝫ.q als ē.§.p istā litterā quā etiā hēmus.s.c.pri. in pn.satis videret̃ hn̄dā rationē antiq̃ sepulture aui pa ui ⁊ alioꝝ potius q̃ꝫ p̃ıne. ad idē s.e.c.j in pn.⁊.c. fraternitatẽ. vbi dic̃t patꝝ alioꝝ qꝫ parentū copulatiue dictū quia si nō sufficiat pa trē ibi fore sepultū. Itē viuēte p̃re sepelit̃ i sepulcro aui.j.c.pri.

p ¶ Quasi castrēse. vt qd̕ acqrit filiusfa. aduocat⁹ in postulando.nā ⁊ ipsi aduocati militēt. C.de aduo.di iu.l.aduocati.

q ¶ Iudicare.i.in vltima volūtate relinq̃re.iudicium.n.hic sumit̃ p vltima volūtate:⁊ aliter multis modis:qd̕ dic vt dicaꝫ j.de reg.iur.in iudicijs.

a ¶ Deportatii.si mile.j.e.c.vl.imminens ergo piculū imutat ius cōe: vt hic vides.ad idē.s.e.c.li.d̕ p cu. si duo.§.sane.

b ¶ Mulier. hic terminat̃ qd̕ nō. hug.⁊ io.xiij.q.ij. vnaqueqꝫ.

c ¶ Eligat.eligere.n.pōt cū quo. voluerit vel cum nemine sepeliri.s.e.de vxore.

ri debebit: dūmodo absqꝫ piculo ad ipsam valeat deportari[a]. ¶ Mulier[b] autem que plures viros habuit successiue:si sepulturam non eligat[c]: est cum viro[d] vltimo: cuius domicilium retinet ⁊ honorē[e] tumulanda: Idem in eodeꝫ.

Licet[f] p̃ı minores filios: qui nequeunt anteq̃ꝫ ad ānos pubertatis[g] perueniant eligere[h] sepulturā: possit si cōsuetudo[i] terre id hēat quo voluerit: sepelire: h̃ tamen non pōt vbi cōsuetudo huiusmōi nō hēt̃ sꝫ sūt cū suis maiorib⁹ vel[k] ĩ pochiali eccl̃ia tumulādi. ¶ Quāuis[l] aūt filiusfamilias[m] absqꝫ p̃ris assēsu sibi possit libet̃ eligē sepulturā[n] p aīa tñ sua pter ipius assensū: nisi peculiū castrēse[o] aut q̃si castrēse[p] hēat:aliquid iudicare[q] nō potest. Idem in eodeꝫ.

Religiosi[r] nisi a ppis monasterijs adeo forsitā sit remoti. ꝙ ad ea cum moriunt̃ cōmode[s] portari non possint. nequeūt. cū velle vl̕ nolle nō hēant[t] sibi eligere sepulturā[x] lꝫ sūt apud sua monasteria tumulādi. Gregorius.ix. fratribus pdicatorib⁹ ⁊ minoribus.

De decimis.

Discretiōi[y] vestre mādamus districtius inhibemus.ne talia que audientes ad decimarū[z]

r ¶ Nō pōt.ff.d̕ dona.cā mortis.l.tam his.

f Religiosi.emanauit ad declarationem coꝝ que nō.inno:⁊ ho.s. de exces.pla.nimis iniq̃ ⁊ hosti.s.e.ti.de vxore. et approbat̃ opinio inno.reprobata opiniōe ho.

t ¶ Cōmode.nō.rōe sincōmoditatis id pmittit qd̕ als nō pmitteret̃ sic.s.e. is qui. Itē cā incōmoditat s alienāt̃ res ecclesie. xij.q.ij.terrulas.

v ¶ Hēant.sic.s. ti.pri.c vlti.cū suis concor.

x ¶ Sepulturā.hoc tenebat inno.sꝫ hosti.ꝯ p decre.s.de vxore. s.ꝙ talis electio ad illd̕ tps.s. post mortē refert̃:quo solut⁹ est monachus a iugo: vt ibi dı̃ de vxore.ad idē.s c.pri.j.rñ.⁊ hoc etiā ꝓbabat p decre.s.d̕ exces. p. nimis iniq̃.⁊ p decr.d̕ pul.vt puilegia vbi dı̃ ꝙ illi frēs eligūt sibi sepulturas. Ad pmū rñdeo ꝙ lꝫ vxor vel filiusfa sint ĩ potestate viri vel patris:nō tñ intantū qui aliqd hēant ⁊ velle ⁊ nolle:qd̕ nō est in monacho ⁊ facit.s.de ꝓcura. qui gnāliter. §.j. Ad decre.nimis.⁊ vt puilegia.dic ꝙ nō loquūt̃ in veris religiosis.sꝫ in his q assumūtur in ꝯfraternitatē. vel intelligatur sm istud s.qñ a monasterijs sunt remoti.io.an.

d ¶ Viro.si ver⁹ vir fuit ff.ad munici.de iure.§.si.

e ¶ Honorē.ff.ad munici.l.filij.§.ij.

f Licet.emanauit ad declarationem decre.s.e.de vxore.ij.rñso.

g ¶ Pubertatis.s.xij.an.in muliere.xiiij.in viro.quod dic vt.s.dixi de testa.c.j.

h ¶ Eligere.sicut nec als testari.ff.de testa.q̃ etate.als in q̃.ij.q.vj.§.diffinitiua.circa pn.C.quando prouo.nō est ne.l.ij.

i ¶ Cōsuetudo.sic g ꝯsuetudo dat iurisditionē ⁊ ius eligēdi platū.de sc.ꝯpe.cū ꝯtingat.de cā pos.cū eccl̃ia. sic etiā dat ius eligēdi sepulturā vt hic vides.

k ¶ Vel in pochiali.h̃ ē disiūctiua.nūqd ergo dat̃ electio? qd̕ videtur.j.de reg.iu.in alternatiuis.cū suis cōcor.eꝫ vı̃ ordinē scripture suandū.xliij.dis.sit rector ad hꝫ.s.e.li de elec.sigs iusto.§.j.⁊.s.de pben.mādato ⁊ hoc tutius.ad hoc.s.c.pri.nec semp in alternatiuis est electio vt dicā in pdcā regula in alternatiuis.ꝯsuetudo tñ hꝫ ꝙ pētes vel amici tales sepeliūt in altera quā volūt.⁊ graue videt̃ pueꝝ octo dieꝝ semp in antiquis tumulis solēniter sepeliri.

l ¶ Quāuis.de hoc tractabat ho.in sū.h⁹ ti.§.⁊ apud quā:ver.si vero is.

m ¶ Filiusfamilias.maior tñ pubertate.⁊ ē huic si.s.e ti.de ꝓcur.qui generaliter.§.j.

n ¶ Sepulturā.q: electio refert̃ ad id tēpus quo solutus ē a patria ptāte.ad hoc.s.e.de vxore.j.rñ.

o ¶ Castrēse.s.qd̕ a pentib⁹ vel cognatis in militia degētibus donatū ē.vel ꝙ ipse filiusfamilias in militia acqsiuit:quod acquisiturus nō fuisset nisi militasset. ff.de castren.pe.l.castrense.

y d Discretiōi decre.ē greg.ix.decisa de extrauagāti sua que incipiebat grauē nobis.ꝓut ibi pꝫ ex querela archiepi ⁊ capituli pisani puenit ad papā ꝙ pdicatores ⁊ minores pdicabant decimas ex pcepto nō deberi:scribit greg.vt sequit̃ hodie ꝓuisum ē ꝯ oēs religiosos quib⁹ non cōpetit recipere decimas.vt in cle.de penis cupiētes.ij.rñ.

z ¶ Decimaꝝ in decimaꝝ solutiōe an debeptur ex pcepto: an ex ꝯsuetudine tollantur:diuerse fuerūt antiquoꝝ snie.⁊ dixerūt quidā quos secut⁹ ē inno.in glo.quā posuit sup ista rubrica ꝙ decime indistincte debentur:⁊ psonales ⁊ pdiales ꝓbat p auctoritates ve.⁊ no.testamēti.⁊ p iura.xvj.q.j.reuertimini ⁊.c.decime.⁊.q.vij.qcunqꝫ.⁊.c.oēs.⁊ in multis capitulis. Dicunt qdā theologi.⁊ hoc scripsit pe.lombardus:ꝙ pceptoꝝ alia moralia ⁊ hec ad litterā seruāda:vt nō occides ⁊c̃.quedā cerimonialia.⁊ hec nō seruātur ad litterā vt de puri. post partū.c.mystica.⁊ hec sūt sacrificioꝝ pcepta:quoꝝ nō verba:sed mens seruanda ē.⁊ sic dicūt in decimis vt.s. sint mystica. vel partiū moralia vt sufficiat aliquid dari p decima ex vigore cōsuetudinis puta centesimā vt vlteriorē vel citeriorē partē: ad hoc.v.distin.in prin.vj.distin.§.vlti.s.eo.cōmissum.⁊.c.in aliquibus in fine.⁊.c.ad apostolice.cum si. Sed hec opinio ē falsa ⁊ reprobata p omnia iura ⁊ per conciliū generale.s.e.in aliquibus.vbi dicit integraliter decimas psoluēdas. Alij theologi dicunt ꝙ hodie decime non debentur.quia olim iusse erāt dari clericis qui nihil aliud habebant vt numeri.xviij. vbi di

seu aliarum [a] rerum ecclesijs debitarum solutione subtrahãt: vel alias animas [b] corrumpãt audiẽtiũ i sermõib[c] vẽsis: vl[d] alibi pponẽ decetero psuatissimo vbo ꝛ ope informetis eosdẽ: vt ad solutionem pdcõꝝ pmpte voluntatis [e] animo sint intẽti.

Alexander quartus.

Statuto [f] perpetuo declaramus [g]: ꝙ indultum illud apl'icũ qđ plerisqꝫ cõcedi tur: vt noualium decimas pro ea portione percipere valeãt: qua veteres eos contingunt [h]: ad illas noualium decimas quas tempore illo quo ĩpetratum, vel obtentum extitit [i] hm indultum: alij possidebãt [k] cum de hõ in ipso mẽtio nl'la fiat nl' latenus se extendit: nec [l] est ad alias sẽt nisi in his tm̃ locis vbi veteres tũc qñ dcm̃ indultum ĩpetratuꝫ fuit ipsi ĩpetratores hẽbãt: ꝛ ꝑ ea [m] solũmõ portione: ꝙ̃ ipsi tpe ĩpetratiõis hꝰ ĩ ꝑcipiebãt ãtiqs. Statuim[n] ꝑterea: ꝙ idẽ idultũ obtentũ ab his ꝗ tpe ĩpetratõis totalr veteres ꝑcipiebat decias: vltra medietatẽ [o] decimaꝝ noualiuꝫ nullatenꝰ extẽdat: qꝛ nõ [p] ẽ visi

rebatur clericos parte decimaꝝ esse ꝯtentos. hodie vo habẽt ꝑdia vnde eis decime non debentur. ꝛ hec opinio reprobat s.e.tua nobis. Alij dicũt ꝙ decime in illis regionibꝰ in qbꝰ nõ ẽ consuetudo ꝙ soluãtur nec exigũtur nec ꝑdicantur nõ soluere non sit peccatũ quasi ex tolerantia papa dispensat: quod videtur posse sm ea que nõ. s.e. a nobis. vbi autẽ exiguntur ꝛ ꝑdicãtur nõ soluere ẽ peccatũ que epi per hanc decre. ꝛ per omnia concilia ꝛ decre. s.e.ti. reprobari videtur in qbus satis pꝫ ꝙ papa nõ tolerat sed ꝯdicit expsse. ad hoc Exo. xxij. ibi decimas ꝛ pmitias tuas nõ tardabis offerre. hos. nõ. s.e. in aliquibus. ꝙ ꝑdiales decime debentur lege diuina: ꝑsonales vo si. ꝛ iõ in pmis nõ admittitur cõsuetudo. in scđis vo sic. vnde si ꝯsuetudo est: ꝑsonales nõ pstari nõ debẽtur ꝛ sic intelligũt si. ipsius decre. Sꝫ h inno. execrat: vt dixi i pn. ꝛ eiꝰ in hopi. tutior ẽ. ꝛ iõ tenẽda esset de pe. di. vij. nullus.

a Aliaꝝ rerum puta pmitiaꝝ oblationũ canonicaꝝ portionũ debitarum ex funeribus ꝛ eoꝝ que debentur ppter suas laudabiles consuetudines. de simo. ad apostolicam. olim soluebãtur quattuor genera decimaꝝ. s.e.c.j. ꝛ nec vna bene soluitur. ꝛ ideo hoies bonis oibus abũdabãt. xvj. q. vij. maiores nũc nec vna bene soluitur. ꝛ ideo hoies ad decimã conuertũt xvj. q. j. de cime. ꝛ ideo dñs locustas non increpat nec plagas amouet. xvj. q. j. reuertimi. ꝛ tollit fiscus qđ non accipit christꝰ vt in ꝑdicto. c. maiores.

b Aias. als aios. ad hoc. s.e. ꝗuis. de na. ex li. vẽ. c. vno.

c Sermonibus. tale officium ꝑuilegiatũ est. de sta. mo. qđ dei timorem.

d Vel alibi. puta in collationibus disputationibus vel i cõfessionibus in quibus iniungere debent confitentibus q alie na restituant: qꝛ nõ dimittitur peccatũ ꝛc. j. de re. iur. peccatum. cum suis concor. ꝛ hoc faciendo licite ab excommunicatis elemosynas recipiũt: de sen. excõ. cum voluntate. priuilegium. ergo illud merentur amittere ꝯtrariũ suggerendo. xj. q. iij. ꝑuilegiũ cũ suis similibus.

e Volũtatis. voluntariũ militem sibi eligit xpus. xv. q. j. nõ est quod cuiqꝫ. xxiij. q. v. tũc saluabitur. als incipit ꝗ sint. i si.

f Statuto. hic alexan. in pma parte ponit quasdam declarationes circa illas indulgentias in quibus conceditur aliquibus vt noualium percipiant decimas ꝑ ea portione ꝙ̃ percipiebant antiquas. Et a quibusdam ex ipsis declarationibus duos excipit ordines hic vsqꝫ ad. §. vbi. ibi prouidet parochijs pauperibus quaꝝ decime alijs debentur vsqꝫ. ad. §. sane. tertio prouidet circa decimas recipiendas vel non de manibus laicorum vsqꝫ ad. §. diocesani. quarto ꝓuidet circa decimas soluẽdas a religiosis ꝛ circa diocesanoꝝ ptãteꝫ sup his vsqꝫ ad. §. nec pro eo. vbi statuit noualium. decimas religiosis non accresceret qui antiquas de laicoꝝ manibus habuerunt.

g Declaramus. nõ. quia hic alexan. non statuit ius nouum: sed antiquum declarat vnde primum dictum habeamus casum. j. de ꝑuile. c. ꝑpe. quod incipit dudũ.

h Contingit. forte ꝑuilegio vel compositiõe vel feudatione vel prescriptione vel receptione de manibus laicoꝝ. vt dicit in si. vel alio quocũqꝫ modo iure cõmuni non est reperire simpliciter ꝙ debeatur certa pars: nisi forte in episcopo ꝗ iure cõmuni petit quartam. s. de offi. ordi. conquerẽte. ꝯ prescriptioni. de quarta.

i Tempore illo sic in his inspicitur date tempus ad idem. s. de rescriptis. eam te. ꝛ c. si eo tempore. e li. de elec. duduꝫ j. vbi de hoc.

k Possidebãt iure suo tanqꝫ sibi debitas: tunc non debet illis obesse priuilegium hic tacite impetratum. s. de priuile. dudũ. Item potest dici si bona fide possidebant: sed ꝓprietatem iuris non habebãt vt sola bone fidei possessio vires priuilegij impediat. Si autem esset violenta vel male fidei possessio vires priuilegij non impediret sm inno. ꝛ hosti. qui h nõ. in ꝑdicta decre. dudum. allegant de resti. spo. grauis. de prescrip. c. vl. de dona. inter virum ꝛ vxo. ꝛ si necesse. ob hoc etiã ibi dicunt ꝙ si abbas impetrat priuilegia exẽptionis ꝑ se ꝛ capellis sibi subiectis ꝙ si aliqua capella sua ab alio monasterio bona side possideatur impedientur vires ꝑuilegij: als nõ per eadem iura.

l Nec ad alias. secunda declaratio. pone debebatur mihi medietas decimarum antiquorum prediorum certe parochie: impetraui vt perciperem pro ea parte noualia pro qua ꝛc. tempore impetrationis non in tota parochia: sed solum in certa parte. pone citrarium percipiebam partem illam decimarum. in illa solum parte recipiam noualia non in vlteriori.

m Et pro ea. tertia declaratio pone debebatur mihi dimidia decimarum certe parochie: sed non dabatur nisi tertia: impetraui priuilegia de noualibus pro ea parte ꝛc. solam tertiam in noualibus habebo.

n Statuimus. sequentur adhuc due declarationes ad earum intelligentiam scias ꝙ aut ille qui impetrat tale indultum percipiebat integras decimas: aut plus ꝙ̃ dimidiam aut dimidiam aut minus: in primis duobus casibus scilicet cum integram vel plusqꝫ dimidiam percipit: in antiquis pretextu hoc priuilegij noualium solam habebit dimidiam: si percipit dimidiam vel minus antiquorum tantundem percipiet noualium. io. an.

o Medietatem. nomine portionis dimidia continetur. ff. de verbo. signi. nomen filiarum. ꝯ. portiões. ff. de vsufruc. etiam.

p Quia nõ est. rõ.

a Cum nō sit. diceret aliquis quare sit tam stricta, in
terpellatio ꝛ aspera, rndet io. an.
b De medietate. bene ergo cōpꝛehendūtur tribus
declarationibus pme partis sed istis duabus decla-
rationibꝰ istius. §. statuimus: nō cōpꝛehendunt ꝛ hoc
intendit. si ergo
percipiant inte-
gram vel plusq̄z
dimidiam in āti
quis ꝛ in noua-
bus preteritu ta-
lis indulti tantū
dem habebunt.
dns io. an.
c Congrue qd̄
dic vt. s̄. d̄ pben.
d̄ monachis. xxj.
q. j. c. j.
d Illarum. de
cimaꝝ parochie
sue.
e Onera. lega
torum nunciorū
se. apo. collectaꝝ
ꝛ similiuz. ad idē
s̄. eo. li. de pꝛeben
dis. c. j.
f Assensu. lai
cus habebat de
cimas quas reli
giosus dōare vo
lebat: fingebat se
per instrumentū
ab illis habere i
feudū vt sic qua
si restitueret ipas
eisdem sine con
sensu episcopi: s̄z
talis fictio non p
derit vt h̄ vides:
g Lateranē. d̄
priuile. cum ꝛ plā
tare.
h Perpetuo.
secus si ad tem
pus. ꝛ concoꝛ. de
his que fi. a pꝛe
la. cum apostoli
ca in fi. io. an.
i Exemptis. i.
de ipsis decimis
vel decimis erem
ptoꝛum pꝛedio-
rum.
k Iure. s̄. c. ex
parte.
l Eorundem.
sicut enim ipsi lai
ci non accresce-
bant noualia. vt
e. tua. j. sic nec ip
sis religiosis qui
a laicis percepe

mile: si tunc d̄ plēa ꝛ integra p
ceptōe veteꝝ fuisset expssuz:
q̄ aplica sedes parit ꝛ silr no
ualiuz d̄cias in tā graue paro
chialiūz ecclaꝝ dispēdiū i dul
sissz: q̄q̄z rōe talis idūlti siū e
ipetrati iā siue ipetrādi dein
ceps non possit i noualibus: q̄
amodo fiēt: vēdicari ꝛ acqri
vl̄ pcipi plusq̄ medietas d̄cia
rū ipoꝝ noualiū: ēt si āpliꝰ in
vetibꝰ hēbat: cū nō sitª dicēdū
asperū s̄z piū potiꝰ: ꝛ benignū
si sup decimis futuroꝝ nouali
uz p̄ pochialiū ecclíaꝝ grauā
mē qd̄ ex districtiōe idulti hꝰi
possit accidere taliter obuiat.
Religiosos tñ cistercieñ. ꝛ
cartusieñ. oꝛdinū statuto ꝛ de
claratiōe hꝰi q̄ptū ad hos du
os articulos videlicet de me
dietateᵇ decimaꝝ noualū ꝯp
hēdi nolumꝰ l̄ ꝯstrigi. Ubi
aūt p hꝰi ꝯcessiones d̄ciaꝝ po
chialis ecclias adeo grauari
ꝯtigit: q̄ eaꝝ rctoꝛes d̄ ipsaꝝ
redditibꝰ ꝯgrueᶜ sustentari ꝛ
cōmode iura epalia exhibere
ñ possūt: puideat̄ p locoꝝ oꝛ
diarios: ꝛ oꝛdiet̄ talr: q̄ eisdē
rectoꝛibꝰ tm̄ d̄ illaꝝᵈ relinquat̄
puētibus: q̄ exiñ cōpetētē su
stētationez hr̄e ꝛ epalia iura
soluē valeāt aliaq̄z oneraᵉ de
bita suppoꝛtat̄. Sane q̄uis
foꝛte a religiosis exemptis ꝛ
alijs fiant infeudationes de
decimis detentis a laicis: ꝛ
ijdem laici q̄ illas ab ipsis re
ligiosis in feudum teneant re
cognoscant: non tamen licz re
ligiosis ſ eidem: post talem in
feudationem l̄ recognitionez
sic de fcō presumptā huiusmo
di decimas de manibus laico
rūz ipsoꝛum acquirere vel re
cipere absq̄z diocesanoꝛū epis
copoꝛum assensuᶠ. Illas āt

decimas intelligimus posse
talr a regiosis de manibus lai
coꝛum recipi vel acquiri: q̄ue
añ latañ ᵍ: concil ipsis laicis
in feudum perpetuoʰ fuere ꝯ
cesse. Diocesani vero po
chialium ecclesiarum ad re
quisitionem rectoꝛum earūn
dem de ipsis religiosis super
decimis: quas hñt vel eos hr̄e
ꝯtiget: que qdē als ad ipsas
spectauert ecclias: nisi d̄ rbus
exēptisⁱ agat̄ exhibeāt iusticie
ꝯplemtū. Ceteꝝ ijdē religi
osi tā exēpti q̄ ñ exēpti d̄ rris
ꝛ possessiōibꝰ acq̄sitis hactenꝰ
ꝛ amō acqredis d̄cias itegre
soluāt ill ecclijs: q̄bꝰ eedē pos
sessiōes ꝛ rre pus fuerāt d̄cia
les nisi sup hoc spāli iureᵏ vel
puilegio sint mūiti. Nec p
eoˡ q̄ foꝛte i aliq̄bꝰ parrochijs
oēs maioꝛes d̄cias seu ptē illa
laꝝ acq̄rūt d̄ manibꝰ laicoꝛū:
pñt p eadē vel sibi pōtiōe: si d̄
nouo pꝰ modū fiāt noualia in
eisdē petē vl̄ pcipe noualiū d̄
cias eoꝛūdē: nisi alia rōabil
per quam hoc facere valeant
causa subsit. Innocentiꝰ. iiij.

De regularibus ꝛ transeuntibus ad religionem.

Sᵐ q̄ mōasteriū añ q̄r
tūdecimuz annuzⁿ vt
monachꝰ efficiat̄: igre
dit̄ᵒ nisi eo completo pꝛofessio
oem faciat in sequētiᵖ vl̄ᵍ hitū
religionis suscipiat: qui dari
pꝛofitentibus consueuit seu p
fessionez a se pꝛiusʳ factaz ratā
expꝛesseˢ hēat: libere p̄t infra
ipsum sequentemᵗ ānū ad scl̄z
remeare. Qd̄ si p totū seq̄n
tez ānū i monasterio pmāsit:
vbi pfessoꝝ ꝛ nouitioꝛū sunt
hitus idisticti: pfe ssionē p h̄
fecisse: vl̄ siquā pus fecerat ra
tā hūisset videt̄ᵛ nisi tāta idistin

runt. ad idem. s̄. eo. cum co tingat. arg. contra. j. de iure patro.
c. j. Sol. ibi res a laico donata mutat naturam in nullius pre
iuditium hic fieret preiudicium ecclesie parochiali. ad hoc. s̄.
m §. j. in fi.
S qui. si minoꝛ. xiiij. an. ingreditur religionem. in. xv. an
no. liber erit: nisi in ipso
xv. anno pꝛofessionez fe
cerit vel habitum pꝛofes
soꝛum receperit vel expss
se rataz habuerit pꝛofes
sionem pꝛius a se factaz
si autem per totum. xv.
an. poterat habitum vbi
non est distinctus intelli
gitur pꝛofessus nisi tan
ta sit indistinctio q̄ viuē
tes cum eis simili habi-
tu induantur. Si maioꝛ
xiiij. an. ingreditur si poꝛ
tat habitum per annum
quantūcunq̄z sit indistin
ctus intelligitur pꝛofes-
sus. in fine declarat qui
sit habitus indistincti.
n Annum consumatū
quia non sufficit incepis
se: quod dic vt. s̄. e. ad no
stram.
o Ingreditur. hic tol-
le quod est infra libere
potest.
p Sequenti. s. in. xv.
sic. xx. q. j. illud.
q Uel repete eo cōple
to ꝛc̄. io. an.
r Prius. s. ante. xiiij.
annum.
s Expꝛesse. ꝛ sic repꝛo
batum est quod io. nō.
xx. q. j. illud. ꝛ ber. s̄. eo.
significatuz qui dicebāt
q̄ si pꝛofessionez fecerat
ante. xiiij. annum tacite
ibi moꝛam trahēdo post
xiiij annum videtur eaz
ratam habere: ar. de de-
spon. impu. litteras. ꝛ. c.
accessit. hosti. autem qui
hanc vidit decre. in de
cre. significatū, quod hic
dicitur.
t Sequentem. s. xx. eta
tis sue.
v Uidetur. ecce ergo
quartum casuz. post. xiiij
annum ergo bene habet
pꝛofessionem factam an
te illud: sed ipso. sed
tunc demum cum lapsus
fuerit annꝰ. xv. ꝛ in ipso
poꝛtauerit habitum di-
stinctum.

a ¶ Omnes. vt seruientes capellani & seculares clerice: & si habitus ille religiosus non esset sed forte secularium clericorum id esset per episcopum corrigendum: de testa. c. ii. §. eo. sicut tuis. Sed nunquid compellitur talis profiteri: non precise sed caute: vt vel profiteatur: vel exeat: vt. s. de elec. cum causam in fi. ad h. §. eo. vt clerici.

b ¶ Annum. ad idem. §. e. ex parte.

c ¶ Dissimilitudine patenti in colore scissura vel forma secus quo ad hunc casum de alia latenti de qua loquitur hic finis vt in cle. e. ti. eos q & vide quod ibi no. in gl. ii. & glo: licet ergo

d ¶ Distinguuntur. Sed non ne ibi recipiendo habitum q datur professis vel tacite professus. vt. s. illud verum est quando distinctus est habitus vbi vero est non distinctus secus vt hic vides: & sic intelligas sane quod no. h. §. e. ex parte in vlti. glo. ad fi. & probatur idem. §. e. statuimus

e ¶ Etiam. si propter hoc aduertatur illud q vero quod in prin. § positum est.

f ¶ Agnoscat. i. agnoscere debet.

g ¶ Plenum. maior septennio impubes intellectum habet sed non plenum vt hic vides, minor autem septennio ignorat quid videat: C. de fal. mo. l. j.

h ¶ Aliud. vt quia debetur a certis personis vel incertis diebus vel formis.

i ¶ Non solum. predicatores & minores infra annum probationis quemque ad sui ordinis professionem recipere non possunt quod si fecerint receptus alligatus non est eorum ordini & ipsi a receptione professionis aliorum sunt suspensi: & puniendi pena que pro grauioribus culpis eis consueuit infligi: excipit de cre. ista a regula quam habuisti. §. eo. ad aplica.

k ¶ Et. j. decisum hoc fuit quia habebatur. §. e. ad aplicam & c. statuimus.

ctio ibi habitus habeatur: quod & professi & nouitii. ac etiam alii communem vitam cum eis ducentes. sibi penitus habitu induantur. ¶ Qui vero post quartumdecimum annum habitum religionis assumpserit: si per annum illum gestauerit: ex tunc religionem assumptam presumitur & pacit esse professus: vbi professi a nouitiis dissimilitudine[c] habitus minime distinguuntur[d] etiam[e] si alii degentes cum eis similibus vestibus coutantur quam cum iam hic ad discretionis annos peruenerit quid agat agnoscit[f]: ac ideo susceptum discretionis tempore ordinem postquam hunc anni probauerit spacio intelligitur firmiter approbasse. ¶ Secus autem in illo qui ante discretionis annos habitum induit regularem: cum eorum qui tunc agit plenum[g] non habeat intellectum ¶ Distinctos quidem seu dissimiles intelligimus esse habitus: siue nouitiis siue professis dissimiles vestes dentur: siue benedicantur cum professi tentibus concedantur siue etiam aliquid aliud[h] fiat per quod nouitiorum a professorum habitu discernatur. ¶ lex iiij. fratribus predicatoribus & minoribus.

Non solum[i]: & infra[k]. licet zelum[l] animarum habentes eas lucrari domino sollicite cupiatis: quia tamen decet & expedit vt[m] conscientie puritati non desit iudicium rationis[n] ne vnde spiritualis profectus queritur salutis dispendium subsequatur[o]: vobis de fratrum nostrorum consilio in virtute obedientie & sub pena[p] excommunicationis auctoritate presentium districtius inhibemus: ne ante annum[q] probationis elapsum que est maxime in subsidium fragilitatis humane regulariter institutus: quemquam ad professionem vestri ordinis seu renunciationem seculo faciendam recipere[r] nec constitutum infra huius annum aliquatenus impedire quominus infra ipsum ad aliam religionem quam maluerit transeat[s] vel nisi maior quattuordecim annis existens professus sit tacite vel expresse: aut euidenter constet illam vitam voluisse mutare: quod[t] tamen presumitur: nisi clara probatione vel competentibus indiciis[u] ostendatur omnino ad seculum redeat: sicut de sua voluntate processerit: presumatis. ¶ Quod si forte contra hanc nostram prohibitionem quemquam recipere[x] presumpseris: decernimus eum qui taliter receptus fuerit nullatenus vestro[y] esse ordini alligatum: vosque a receptione quorumlibet ad professionem eiusdem ordinis fore ipso facto suspensos[z] & insuper[&] pene subiiciendos: que fratribus ipsius ordinis pro culpis infligi grauioribus consueuit[?]. Bonifacius. viij.

Constitutionem[x] innocentianam: que prohibet conuersorum professionem recipi ante annum probationis elapsum: pie memorie alexander papa quartus predecessor noster ad fratrum predicatorum & minorum ordines duntaxat declarauit[a] extendi: vnde nos paris similitudine rationis inducti[b] declarationem eandem ad aliorum mendicantium ordines prorogamus[c]

l ¶ zelum. quasi dilectionis feruorem: ad idem. §. c. li. de reg. iudi. ad apostolice. in princi.

m ¶ Expedit. de bap. maiores. §. eo. li. de elec. cum expediat. & c. cum non deceat.

n ¶ Rationis. ro. n. que a discretione procedit non debet deesse: est enim omnium virtutum mater discretio. j. q. v. presentium. §. de of. cu. c. j.

o ¶ Subsequatur. ad idem de decimis. quoniam de here. cum ex iniuncto.

p ¶ Pena. sic faciens non erit propter hoc excommunicatus vt. s. de iurepa. relatum. quod dic vt no. lxiij. di. salonitane. de simo. sicut. ij. de sagit. c. vno.

q ¶ Annum. interdum inuenitur de biennio: interdum de triennio: & de hoc dic vt no. xvij. q. j. consaldus. §. e. ad aplicam.

r ¶ Recipere. presumatis. quod est in fine.

s ¶ Transeat. sequatur in antiqua sic de suauoluntate &c. quod est infra. iste igitur. v. q sequitur vsque ibi sicut additus est per compilatores huius li. & hoc ne aliquis crederet quod talis non possit redire ad seculum quia solum dicebat ad religionem &c.

t ¶ Quod tamen. ad declarationem cuius quod habes. §. consulti & c. statuimus.

u ¶ Indiciis. vt si beneficio renunciauit vel de bonis propriis probo & re disposuit vel similibus modis.

x ¶ Recipere. s. ad professionem infra annum probationis.

y ¶ Uestro ordini. Nota quod professio tacite vel expresse facta. j. annum probationis non obligat ordini tamen obligat religioni: vt. s.

z ¶ Suspensos dixit hoc. quod superior qui non peccauit potest ipsum absoluere: ar. de sen. ex. nuper.

& ¶ Et insuper. Nota quod quis multiplici pena punitur: ratio quia altero per se non sufficiebat vt no. §. de iudi. at si clerici in fi.

? ¶ Consueuit. ipsa consuetudine inspecta vel ordinationibus: que sunt secundum regulam.

x ¶ Constitutionem. §. c. priori.

a ¶ Declarauit eius declarationem hodie non habemus.

b ¶ Inducti. §. de transla. inter corporalia de rescrip. inter ceteras C. ad l. fal. l. vlti.

c ¶ Prorogamus prima facie ista decre. videtur facere ad quoddam: quod queritur: an constitutio super cathedram. extrauagans bonifacii

In alijs autem religioibus[a] professioibus expresse vel tacite fieri potest licite[b] infra annum: sed expresse emissa etiam seculari habitu nō mutato[c] illi religioni precise obligat: quam profitens est professus: tacite vero facta infra[d] probationis annū post susceptionē habitus[e]: que profitentibus tantū datur: non illi specialiter cuius habitus est susceptus: sed generaliter religioni alicui recipientem obligat[f] si etatis[g] apte sit si sciens[h] et voluntarius[i] ac triduo[k] perseueret.

Idem parisien. capitulo.

Beneficiū[l] illius qui religionē ingreditur: nō est infra probationis[m] annū alicui conferendū[n] nisi ad id

que habet in cle. de sepul. dudū. extēdatur ad alios mēdicātes quā predicatores et minores: et vī qꝫ sic p hāc lrā. Sed cōtrariū pnunciaui: vt dixi. j. de reg. iur. q̄ a iure: et ibi vide. et decr. ista facit p hac pte. Dico enī qꝫ h̄ bonifaci9 nō dixit declaram9: sꝫ dixit progam9: vn̄ lꝫ eadē rō eēt i alijs mendicātibus q̄i pdicatorib9 et minorib9: tn̄ cōstō illa nō extenderet ad illos: nisi h̄ p bōifa. prorogata fuisset. vn̄ alex. dclarauit: sꝫ bōifaci9 progauit: vt vides. regl'e g̃' et antiquo iuri stādū ē: nisi i cōtū reperim9 recessū vt i predi. regl'a dixi.

a Religioib9. s. nō mēdicātiū.

b Licite. in mendicantib9 etiam pōt fieri: sꝫ nō licite. s̄. c. prox. dixi.

c Mutato. ad idē. s̄. e. sic nob. hit9. n. nō fac mōachū sꝫ pfessio regl'e. s̄. e. ti. porrectū.

d Infra. pbōis. s̄ ō illa tacite q̄ fit p lapsū āni nō loquit h̄: ō q̄. s̄. e. c. j. §. q vo. et. s̄. e. ex pte i illa g̃ nō licebit īfra triduū penitē vt i ista: q: nō fperit ō illa h̄ statutū

e Habit9. h̄ vbi nō disticti st hit9 pfessoꝝ a nouitijs: vt. s̄. e. c. j. dixi.

f Obligat. q̄ ad hāc obligatiōez ex tacita nō dicā differētiā int mēdicātes et nō mēdicātes: vt. s̄. e. c. pri. sꝫ hic i expssa: q: illa obligat illi religioni i nō mēdicātibus i mēdicātib9 solū religiōi i genē vt ibi et hic.

g Etatis. maior. xiiij. in mare. xij. i femina.

h Sciēs. sec9 si nō itelligens: vt si furore laborat. s̄. e. sicut tenor.

i Volūtari9. sec9 si iuit9. xx. q. iij. pn̄s. s̄. e. cū vir.

k Triduo. finiata st varie nōta. s̄. e. ti. ad nostrā. qdā dicebāt qꝫ illō dispēsatie loqbatur: alij qꝫ illō spāle pp illectiōez: alij qꝫ gnqꝫ ibi cōcurrebāt pp q̄ pnia tridui locū hūit: pmū: qꝫ sn̄ ōliberatōe itrauit: secūdū qꝫ illect9: tertiū q: sn̄ pbōe suscepit hitū pfessoꝝ: q̄rtū q: ppe pueritiā: qntū q: infra triduū penituit: et h̄ tꝫ ibi gof. et recitat hos. Vides qꝫ hodie ius eē cōe ōclaratur. s. qꝫ p pfessiōez tacitā factā p receptiōem hit9 pfessoꝝ īfra ānū pbatiōis qs nō obligat: nisi triduo perseueret similr dilatio tpis. C. de erro. aduo. l. vlti.

l Beneficiū. emanauit ad ōclaratiōem ōcre. s̄. ō renū. ex transmissa. et eoꝝ q̄ nō. ber. et moderni. s̄. e. statuim9. et io. xxvij. q. ij. de spōsatā. et. xvij. q. j. cōsaldus. et ponit hec ōcre. reglam. et. iiij. cas9 exceptos.

m Probatiōis ānū. p hāc lrā credo qꝫ si mior. xiiij. an. igrediatur religiōez qꝫ ante finē. xv. āni bēficiū suū nō poterit ōferri: q: xv. ānus ē ānus pbōis i illo. s̄. e. c. j. qd vez est: nisi post ānū. xiiij. aliqd ō his q̄ sequūt interueniat beneficio autem nil deperit: cū de prouentibus illi deseruiatur: vt dicitur in fine.

n Conferendum. Contra vt in predi. decre. s̄. ō renū. ex trāsmissa. vbi tenuit collatio facta infra annum probōnis: sꝫ dic fm hosti. qꝫ ibi cum recuperauerat bona sua: renunciauerat beneficio suo expresse in ingressu vel ante ingressum: quod satis videtur alias q̄re decre. illa poneretur sub titulo de renūci. vel dic qꝫ illa intelligitur fm primū casū inferius exceptum. Scōm alios nō potest intelligi: q: papa nō mādasset postea illum de nouo recipi. si igitur beneficium tale nō ōferēdū: g̃ tps nō currit ei: ad quē spectat ōferre: ō ōces. preben. q: diuersitatem. de elec. c. vlt. et merito cū adhuc nō vacet affectabiliter nō currit tps: cum nō nisi a vacatiōe currat. s̄. ō elec. ne p ōfectu. ō ōces. pb. c. ij. Sꝫ qd dices si nō hēbat iusi re sꝫ ad rē: nūqd pit ifra pbōis ānū ius illud. Credo eadem ratiōne qꝫ non: et i decr. de ōces. pb. c. vlt. illud fuit ppt reuocatoriā et ei9 vba: ad idē ō pbē. c. ānpe. Sꝫ nūqd ōstituto i pbōe posit cōferri bñficiū: puto qꝫ nō: q: dubius est status: et iam fingitur ibi religiosus quo ad priuilegiū imunitatis. j. de sen. ex. religioso. ij. rn̄. et statu dubius nō pmouetur ad militiam. ff. ō re mili. q status. ff. de li. cā q de libertate. et iā p h̄ iduceretur ad religionem dimittendā: quod eē nō dꝫ. s̄. de elec. quorūdam. xij. q. ij. bone rei nā plantare religionem: et plantatam fouere debemus. s̄. de priui. cū et plantare. et h̄ itelligo de bñficio qd p regulares possit deri nō possit: ad epatū aūt i seculari et regulari ecclesia talis eligi potest. s̄. e. li. de elec. nullus. Sꝫ nūqd canonicus ecclesie cathedralis q ē i pbōe habitus et regule in aliquo mōasterio vocari dꝫ ad electionē epi: q̄ tunc iminet faciēda: et dicamus mōasteriū esse i loco vicinio: ō quo als vocari deberet: et qꝫ nō apparet illū vitā voluisse mutare: et videtur qꝫ sic per istam decre. retinet. n. beneficiū suū: ergo et iura ex eo puenientia: nec. n. ex eo qꝫ ad bonū aspirat: et vitam religiosam probat dꝫ eius ōditio fieri deterior. xvj. q. j. st nōnulli. Itē video qꝫ ōhit mrimoniū carnale: ergo et spirituale ōhere poterit. lꝫ. n. de vno ad reliquū arguere. xxj. q. ij. sicut. s̄. ō trāsla. p totum. Item eligere platum ecclesie etiā episcopum cadit in religiosum etiam pfessum. s̄. de elec. cumana. imo et religiosi ad talia st vocādi. lxiij. di obeūtibus. Item video qꝫ i statulibero ispicimus statum pstinū. ff. de sta. lib. l. statuliber. et. l. statulibi a ceteris. sic et in nouitio pristinū et nō statū regularē: q forte erit et forte non erit considerare debemus: maxime cum precedens status certus sit et sequens icert9 ad hoc ō pe. di. vij. c. vl. Item iacens hereditas obtinꝫ vicem defuncti: qui icert9 fuit: nō hēdis q ē incertus: q: licꝫ certus sit istitut9 forte repudiabit: isti. de hē. isti. §. suus alienus. Item appellatiōe denūciatiōe et lite pendēte nil dꝫ inouari in preiudiciū appellātis denunciātis vl litigantis. ij. q. vij. appellatiōe. ff. nil ino. i rubro et nigro. s̄. de no. op. nūci. p totū. s̄. vt lit. pē. c. j. et. ij. sic et tpe pbōis i piudiciū nouitij eo absente nō fiet electio. Itē dato qꝫ nollet vl nō posset venire: pcuratorē ōstituere poterit p ōciliū q: pp de elec. p hac pte facit. ff. de bo. pos. ex tes. mili. l. vna. i fi. et. ff. de le. iij. l. qsitū. j. rn̄. et. ff. de fun. instruc. et instru. le. l. scie §. pāphile. et. l. pdia. i contrariū videtur q: i solitudie et silētio dꝫ fieri pbō: ad id xvj. q. j. c. j. et. ij. de sta. mo. cū ad mōasteriū. et ex exitu claustri timetur piculū: de pe. di. v. c. j. ad fi. et q similē cum alijs vitam suscipiūt et c. de sta. mo. recolētes. et talis qs esse putatur qlē habitum ostendit. j. de sen. ex. si iudex laicus. et dissiliter viuere dꝫ nouitius: ne videatur seculum mutare non fugere. iij. di. lege. et propter similitudinem computatur quis in eorum numero in quorum numero in veritate non est. s̄. de big. nup.

Itē talis quo ad imunitatē religiosꝰ eē ēēt: de sē. ex. religioso ij. r̄n. ⁊ bñ facit lr̄a ipius decre. q̄ dicit talē nō eē religiosū z cū effectu q̄si di. eū religiosū: sꝫ reuocabiliter ad istar eiꝰ: qđ dr̄. de tacite pfesso q penitet īfra t̄duū. ṡ. e. ꝯstōez. ⁊. c. ad nr̄az. vñ iura. ṡ. e. sup eo ꝯsulti. postulasti. statuimꝰ. ⁊. ṡ. e. li. ⁊. ti. c. j. ⁊. ij dicunt talē redire vl' remeare ad seculū. patet igr̄ q̄ seclū exiuerat al's redire n̄ posset: ⁊c. ḋ ꝯse. di. iiij. qui i maternis. ⁊. j. ḋ here. accusatꝰ. dz g̊ iste nouitiꝰ aut i totū dimittere: aut i totū āplecti: sic pupillꝰ: aut oīa noīa tutoris dz rata hr̄e: aut oīa respuere. ff. de admi. tu. cū q̄rit. ad idē. de ꝯse. di. ij. copiā. Itē dato q̄ in alijs tratatibꝰ capli absētes n̄ debeāt vocari ꝓm ea q̄ no. x. q. ij. h ius. ⁊ dixi. ṡ. ḋ testa. p̄ñtiū tñ n̄ pt negari: qn dbeāt vocari ad receptiōes cāonicoꝝ ⁊ ad cessatiōes diuioꝝ faciēdas. ṡ. e. li. ḋ pbē. cum i ecclesijs. ⁊ ḋ offi. or. q̄zuis. Si igr̄ ad electiōem plati ⁊ ad pdcā vocabit: ⁊ sic sepe discurret: quō mōsteriū pbabit mores eiꝰ: fōte tc̄ i hōeste viuet cū exibit claustꝝ: ⁊ sic in frigeſ dcr. ad nr̄az. ṡ. e. ti. itē iste lcētꝰ ḋ statu suo cētā legē dicē a pt. ff. ḋ testa. l. q i dñi. ⁊. l. le. ⁊ idē i eo q igrat: an sit captiuꝰ: an a latrūclis captꝰ. ff ḋ le. iij. l. j. j. r̄n. g̊ nec electiōez facē: q dz eē cēta. ṡ. e. li. ḋ elec. c. ij. ⁊ bñ fac ꝓ hac pte q clerici vl' vo. ꝯsuluit. vbi dr̄ q̄ hitꝰ siñ ꝓfessiōe ipedit ne ꝯhaſ: ad idē. ṡ. ḋ offi. dele. iudex. e. li. vbi p solā ꝓpositiōez recusatiōis ēt añ cāz finitaz ipediſ dlegatꝰ pape facē: qđ al's sibi ḋ iuſ ꝯpetit. s. dlegaſ nisi volēte recusatore: sic dicā q̄ āte pfessiōez p solā ꝓbatiōez ipediaſ talis eligē. nisi ḋ gr̄a p caplm vocareſ: ad idē bñfac ṡ. e. li. ḋ tē. or. cū nullꝰ i fi. ⁊. j. ḋ puile. c. j. i fi. vbi. q ṙuocabiliter māet i loco naturā loci sortiſ: ad idē optie. ṡ. e. li. ḋ ꝓcur. c. ij. duobꝰ mōis. pmo: q: ibi igressꝰ religiōis: itelligo ēt causa ꝓbōnis: vt ibi dixi: ⁊ abñtia i loco remoto eqpāſ: sꝫ si i remoto loco iste eēt: absēs n̄ dberet vocari: g̊ nec igressꝰ ṙligiōem. Itē ibi ꝓcurator q erat dñs liſ. p ꝯtes. p igressū ṙligiōis amittit vsū lit. sic dīcā cāonicū p igressū amittē vsū vocꝭ quā i caplo hēbat amittē. dico q̄ ad actū n̄ q̄ ad hitū: ad id. C. ḋ ꝓcur. fur. cū alijs. ⁊ h vuz credo. puto eniz locuz esse illi ecclesie concilij quia propter volunt possunt ⁊c̄. quasi iste sic in probatione manendo interim videatur nolle. nec ob. h decr. nō enim simpliciter ex iure beneficij procedit ius eligendi quod probaſ ṡ. de elec. cum in cunctis. ⁊. c. cuz vintoniē. ⁊. ṡ. e. ti. eo. li. ex eo. q̄. cū si. Secus crederem in patrono vl' in eo ad quez non de iure collegij: sꝫ iure singulari spectaret electio.

a ¶ Assensꝰ. tunc enim beneficio renūciat: ⁊ ideo licite alteri ꝯferſ: ⁊ sic intelligatur decre. ṡ. de renūci. ex transmissa.

b ¶ Aut cōstet. secundus casus. ⁊ dic constet clara probatiōe vel competentibus indicijs. ṡ. eo. non solum.

c ¶ Vel ꝓuisionē. t̄tiꝰ casus: itelligo alicui ḋ approbatio religionibus: vt. j. ti. prox. c. vno

d ¶ Seu. quartus casus.

accedat assensus[a] aut[b] ꝯstet q̄ vitā voluerit absolute mutare vel ꝓfessionez[c] expssaz fecerit seu[d] sciēt[e] hitū ṙcepit pfessoꝝ[f]: sꝫ iteri[g] eidē bñficio p aliū deseruire dbebit[h] assignata sibi congrua de ipsiꝰ prouentibꝰ portione[i]. Idem.

Quiꝰ pꝰ votuz a se de certa religiōe itrāda[l] emissuz religionē aliā ēt laxiorē[m] ingrediſ: ⁊ pfiteſ in ipa: pōt voto nō obstante pori. cui tan q̄ simplici p scōz solēne nosci tur derogatū: remanere licite in eadez: p voto tñ nō ꝯpleto erit e dē pnia[n] iponēda. Idē.

Si ad solūꝰ abbatem pti neat[p] creatio mōachoꝝ eo defūcto neqbit nouꝰ mōachꝰ a ꝯuētu creari[q]: al's potit si eoꝝ creatio spectꝫ simul ad vtrunqꝫ[r]. Bonifacius. viij. bitereñ episcopo.

De voto ⁊ voti redemptione.

Quod[s] votū debeat dici solenne. ac ad dirimendū mr̄imoniuz efficax: nos ꝯsulere voluisti: nos igiſ attendentes q̄ voti solēnitas ex sola cōstōne ecclesie est inuēta: matrimonij vero vinculum ab ipso ecclesie capite rerum omnium conditoꝝ ipm i paradiso ⁊ i statu inocētie[t] istituēte vnionē: ⁊ in dissolubilitatez accepit: p̄ñtis dclarādū duximꝰ oraclo sacti onis: illud solū votū debē dici solēne q̄tū ad pꝰ ꝯctū mr̄imoniū dirimēdū: qđ solēnizatuz fuerit per susceptionē sacri or

e ¶ Scienter. ṡ. eo. sicut tenor. ⁊. ṡ. c. prori.

f ¶ Professoꝝ. vbi distinctus est: vt dixi. ṡ. eo. ti. j.

g ¶ Sꝫ interim. ꝓuidit ꝑsonis: nō ꝓuidet ecclijs: ad idē. ṡ. de elec. cū nobis ol'i. ⁊. c. cū ex eo. e. li. ⁊ ꝓuisio executioni mandabitur p epz: vt. i p̄. decre. cū ex eo. § porro. sꝫ spōse. nō sic ē p vicariū ꝓuidēdū. ⁊ iō ibi tps artatur: de conuer. coniu. ex publico. pp qđ dicebāt qdā idem in clerico beneficiato: ⁊ male.

h ¶ Debebit: in officijs diuinis etiā i cura: si curatuz esset bñficiuz.

i ¶ Portiōe. ⁊ reliq portio cōsuabiſ vl' i vtilitatez ecclesie expēdeſ. ṡ. de elec. q: sepe. de of. or. p̄ñti. §. porro. nec credo q̄ dari debeat ipi q ē in ꝓbōe. iā n. nō bñ ꝓbaret: si tales redditꝰ iteri hērz. bar. brix. ꝯ dicēs qđ tā. sic tenebat. s. q̄ ille interim debeat hr̄e fructꝰ: q: adhuc nō ē mōachꝰ: ⁊ pōt reuerti: h dixit i qōe qdā clericꝰ circa si. qōnuz suarum: fatetur tamē ibi q̄ ꝯsuetudo se hꝫ in ꝯrium. (. ṡ. eo. porrectuz.

k Quiꝰ pꝰ. emanauit ad declaratiōez eiꝰ qđ no. ber.

l ¶ Intranda. Nota verbum: quia aliud ē religionem profiteri aliud vouere de intrando vel profitendo In primo casu nō loqſ h decre. q: talis etiaz seculari hitu nō mutato iā mōchus illius religiōis dr̄. ṡ. e. sicut nobis. ⁊. c. constōnem. q: hitus ⁊c̄. ṡ. e. porrectū. In scđo casu loquitur decre.

m ¶ Laxiorē. q: ḋ strictiori n̄ dubitaſ: q: ēt si eēt ꝓfessus posset ad strictiorē trāsire. ṡ. e. lꝫ. sꝫ de pi ⁊ laxiori dubitabaſ: ⁊ plus de laxiori: ⁊ ideo dicit ēt laxiorem.

n ¶ Penitētia. tāto durior q̄zto māifestius fuit notuz. j. ti. pri. c. vno. in fi.

o Si ad solum. emanauit ad declarationem decre. ꝯ de elec. officij ⁊ coꝝ q̄ ibi nō. mo. ⁊ guil. i spe. de sta. mo. ver. xxj.

p ¶ Pertineat. de ꝯsuetudie pscripta vl' ꝓuilegio: al's ḋ iure ptinet simul ad vtrūqꝫ. ṡ. ḋ bis q̄ fi. a pla. ea nosciſ.

q ¶ Creari. sicut mortuo prelato ad quem pertinet beneficij collatio capitulum non confert. ṡ. ne sede va. c. vno quod cum isto concordat.

r ¶ Ad vtrunqꝫ. multo fortius si ad conuentum tm̄: ⁊. q: de hoc articulo nō dubitatur ideo fuit omissum

s Quod votum. emanauit ad declarationem eorum que not. io. xxvij. q. j. in prin. ⁊. c. j. ⁊ ber. qui clerici. vel vo. rursus.

t ¶ Innocētie. s. ante peccatum: ⁊ nō contra illos: qui dicunt matrimonium fuisse institutuz per hec verba:

crescite z multiplicamini: sed vt hic vides in paradiso z ante peccatum institutuz fuit z per illa verba protoplausti: hoc nunc os ex ossibus meis zc. gene. ij. c. in fi. z. xxvij. q. ij. lex diuine.

a C Sacri ordinis. vt. s. g cleric. vel vo. c. j. z. ij. In minoribus at licite cōtrahit. vt. s. d cle. ɔiu. c. j. z ex eo q hic eqpat pfessionez religiois z sacruz ordinez: v[illegible] q sicut p pfessionez religiois soluuntur spōsalia d pñti: sic p receptionē sacri ordinis: añ carnalem copulā dissoluūt sic z alibi equipātur ista. xx. q. ij. c. j. s. d vi. z ho. cleri. clericus. sed iam disputaui z terminaui ɔtriuz qd e hodie approbatuz p ɔstitutiōez io. q incipit altercationis autiq. s. sponsalia. de pñti nō dissolui preceptionē sacri ordinis: p decre. ex pte. ij. s. de cōuer. ɔiu. vbi et d h. xxvij. q. ij. despōsatā nōne. n. rcipiēdo sacr ordinē vouz se castitatē suatur seclo: z tñ tale votū castitaq i sclo suāde ñ dissoluit spōsalia d presenti vt ibi. Inducat ergo hoc fauore religionis z merito: quia alia est causa mōachi alia clerici. xvj. q. j. alia. In solo ergo casu expsse dicamꝰ separari qd eni nō est sanctorū patrū decretis zc. s. de transla. inter. z si diceremus ɔtriū iā hic n ō esset equalitas: qr taz duplici remedio posset vir dissoluere sponsalia: z mulier vnico: qr ppt serus fragilitatē ordines recipe nō pōt. Est aūt rō qre hoc spāle ē in religiosis: qr mortui sūt mundo. xvj. q. j. placuit. vñ sicut mors naturalis solueret spōsalia sic z ista ciuilis pmittēte canone: de ɔuer. ɔiu. ver. z. c. ex publico. q rō ōficit i clerico seclari. nō ob. hec decre. imo potius cōcordat: qr eqparat ista q ad dirimēdū mrimōiū pꝰ ɔctū. qsi q ad dirimēdū pꝰ ɔctū pia ñ sint: imo dispia rōnibꝰ pdicts pla. n. pfitēdo pmittit mōchꝰ q recipiēdo sacr ordinē clicꝰ.

b C Tacitā. q fit cū maior spōte: z sciēs recipit hitū pfessor vbi ē distictꝰ. s. ti. pri. c. j. z. c. ɔstōnē vl cū hituz idistictū ferret p ānū vt. s. e. ti. c. pōro. z. c. j. ex pte. eo. li.

c C Sedem apostolicam. alius enim non potest: vt. s. d reli. do. c. vlti. eo. ti. c. vno. j. eo. li. io. an.

d C Approbatis. ergo si profitetur religionem non approbatam: si postea contrahit: tenet mrimoniū: qd verum puto: etiam siquando profitebatur: credebat illā approbatam. Et eadē rōe dico: q si recipit gs subdiaconatum ab eo quē credebat epz: s nō erat: si postea contrahat mrimoniū: hñ tz: z ita tminauit bar. brix

dinis[a] aut p pfessionez expssā vel tacitā[b] fcām alicui de religioibꝰ p sedez[c] apo. approbatis[d]. C Reliq vero vota: z si qñqz mrimoniū ipediāt ɔbendū[e] z qnto māifestiꝰ sūt emissa: tanto pp pluriū scādalū et exemplū durior pnia trāsgressoribꝰ debeat[f] nō tñ rescindē pñt mrimonia post contracta

Bonifacius. octauus.

De statu regularium.

Periculoso[g] z detestabili qrūdam monialiū statui: q hōestatis laxatis habenis[h] z mōachali modestia sexusqz vecundia[i] impudent abiectis[k] extra sua monasteria nonnūq p hitacula seculariū personar discurrūt: z freqnt infra eadem mōasteria personas suspectas admittūt in illiꝰ: cui suaz integritatez volūtate spōtanea[l] d uouerūt. grauez offensaz[m] in religiōis opprobriū z scandalū plurimorū: prouidere salubriter cupientes[n] pñti ɔstōne perpetuo irrefragabiliter valitura sancimus vniuersas z singulas mōiales presentes[o] atqz futuras cuiuscūqz religionis sint vl ordinis in qbūslibet mūdi ptibꝰ[p] existentes sb perpetua[q] in suis mōasterijs dbere decetero pmanere clausura. Ita q nulli ear religionez tacite vel expsse pfesse[r] sit vel eē valeat qcūqz ratiōe vel cā: nisi forte tāto z tali morbo euidēter ear aliquā laborare ɔstarz: q ñ possz cū alijs absqz graui piculo seu scādalo cōmorari: mōasteria ipa dicepe egrediēdi facltas: nulliqz aliquatenus inhoneste persone:

sm. t. in. questionibus quidam ordinatus.

c C Cōtrahēdū. vt. s. q cle. vel vo. rursus. io. an.

f C Debeat. ex māifestatiōe igit grauiꝰ fit peccatū: ad hoc. s. de pe. z re. c. j. de hoc dic: vt nō xxxij. q. iiij. nemo. lxxxj. di. clericus solꝰ. z. s. de cele. mis. de homine.

g Periculoso. i qtuor ptes diuido hāc decre. In q rū pma q durat vsqz. § sane. ponit causā constitutionis z constitutionez de clausura monialium. In secunda precipit vltra facultates monasteriorum nō mendicātiū nullā recipi: z ɔ factū irritū decernit: vsqz ad. §. ver. In tertia puidet qd iuris: qñ mōiales hñt facere fidelitatez vel homagiū tpalibꝰ vl secularibus dominis: z qñ i eccliastico vel seculari foro causas hñt z hoc ad. §. z qm. In quarta facit ordiarios executores huius iuris de clausura et quo ad exēpta monasteria: ptestādo q p h in ipis exemptisquo ad alia nihil iurisdictiōis sibi vendicent.

e C Habēis. similitudiarie ad equum q laxatis habēis currit quo vult de homici. dilectus.

i C Verecūdia. xxx. q. v. nec illud. z. xxxiij. q. v. hec imago.

k C Abiectis. sic. s. eo. li. de elec. quorundam.

l C Spōtanea. als nō obligarent: vt. xx. q. iij. psis clericus. s. de regula. cū vir i fi.

m C Offensam. xvij. q. j. nec aliqua.

n C Cupientes. hic incipe constructum.

o C Presentes. Sed quomodo presentibus monialibus districtior vita imponi potuit: contra id. xv. q. j. nec is. xx. q. iij. presens cum z nemo crescere compellatur. lxxiiij. di. gesta. z ibi de h: Potest dici: q illud verum de regula. sed hic ad regulam nihil adijcitur: sed modus habitandi sm naturam restaxatur. Vel dic supradicta vera in clericis secularibus: in religiosis qui velle vel nolle non habent secus quia illis potest strictior vita indici: etiam ex regula: sm innocen. qui hoc notat. d regula. super eo. z hoc probat ista decre. z adde quod dixi. j. de reg. iur. quod omnes io. an.

p C Partibus. quia varietas locorum iuris varietatem regulariter non inducit. C. de tem. in integ. resti. l. superuacuaz. Et nota q dic mūdi totiꝰ n. orbis papa tenet principatū. ix. q. iij. cuncta p mūdum. z in proemio huius libri cū suis cōcor.

q C Perpetua. non credo q decre. ista tollit: quin possent si vellent ad strictiorem religionem humilitatis z puritatis causa transire. s. de regula. licet petita licentia vt ibi. Item quin vna monialis ad regimen alterius monasterij possit assumi. s. eo. li. de elec. nullus. cum suis concordan. semper enim erunt in clausura.

r C Professe. qd dic; vt. s. ti. ij. c. j. z capitulo constōnē. si ergo

ꝓfessa non erat huius constitutionis tēpore nō tenet.

a ¶ Honeste. vnde nec monachi ad easaccedere debēt vel cū eis colloqui: nisi in presentia abbatisse ⁊ per modica verba xviij. q. ij. diffini⁹ nec dn̄t eē mōsteria duplicia vt ibi ⁊ i. c. se.

b ¶ Causa. sicut in medicis barbitonsoribus sartoribus carpētarijs: cuz egerint ⁊ his similibus

c ¶ Oportunitate. xviij q. ij. diffinimus.

d ¶ Absq̄ penuria. Nota non dixit ꝯmode. Nā in q̄daz q̄stione de facto oppōebatur ꝯ quasdam moniales: ꝙ earū receptio nō tenebat: q2 facultates n̄ sufficebant: ⁊ formatus fuerat articulus in hec verba: Intendit ꝓbare ꝙ ex facultatib⁹ monasterij sc̄ti petri non possunt tot ꝯmode sustētari Opposui ꝙ intentio ꝓbata nō releuabat: q2 posset esse: ꝙ non possēt cōmode ⁊ tn̄ possent absq̄ penuria iā. enim dico ꝙ canonicus bonon̄. decētū florenis non posset ꝯmode sustētari: ⁊ tn̄ de xxv. sustētaret absq̄ penuria. Idez dico de me ipso: nā in illa cōmoditate inspicitur consuetudo regionis ⁊ qualitas ꝑsōe. Vn̄ lz n̄ possū ꝯmode susteāri tn̄ possū sine pēuria: pēuria ei hz dri uatores hz in se egestatē indigentiam ⁊ defectuz necessariorum: hoc ergo voluit constitutio ꝙ constitute in monasterio nō medicātiū: nō haberent necesse mēdicare ꝓpter necessarioꝝ defectū. Si aūt cōsiderato antiquo statu monasterij vel alijs mōasterij s ciuitatis: nō possūt cōmode sustētari: tn̄ possūt absq̄ penuria: tenebit receptio: hoc eni ius nonū: quod receptionē vitiat: extēdēduz non est ⁊ sic obtinui.

e ¶ Sustētari. de insti. c. j. ⁊ c. auctoritatē ve vi. ⁊ ho. cle. q̄m vt ait.

f ¶ Irritū. hoc speciale dictū videt in talibus monasterijs feminaꝝ secus puto in monasterijs viroꝝ. lz enim ⁊ in illis vltra q̄z sustētari possunt recipi nō debeant: si tamē fuerint recepti: tenebit: q2 ⁊ hominū cetibus se miscere ⁊ sibi vita necessaria acquire possūt: de cōle. dis. v. nūq̄.

nec etiam honeste[a]: nisi rationabilis ⁊ manifesta cā[b] existat ac de illius ad q̄uem pertinuerit spāli lnia: ingressus vel accessus pateat ad easdez vt sic a publicis ⁊ mundanis conspectibus separate omnio seruire deo valeāt liberius ⁊ lasciuiendi opportunitate[c] sublata eidem corda sua ⁊ corpora in omni scimōia diligentius custodire. ¶ Sane vt hoc salutare statutum cōmodius valeat obseruari: districtius inhibemus: ne in mōasterijs ordinum non mendicantiuz alique recipiantur decetero i sorores: nisi quot poterūt de ipsoruz monasteriorum bonis siue prouentibus absq̄[d] pēuria sustētari[e] si secus actum fuerit irritum[f] decernentes. ¶ Verūm qn̄ abbatissa vel priorissa cuiusuis monasterij pro feudo: quod monasterium ipsuz tenet ab aliquo principe seu dn̄o tēporali[g]: sibi debebit homagium[h] vel fidelitatis sacramentuz prestare: nisi ꝙ per ꝓcuratorē illud prestet[i]: possit efficere apud eū[k]: de mōasterio cū hōesta ⁊ dcenti societate[l] ex re pot it eo cāu licent homagio fcō: ꝙ primū ꝯmod potit: seu fidelitatꝫ ꝓstito sacīo: ad ipz mōsteriū euestigio[m] reuersura: sic ꝙ i fraudē[n] residētie siue more claustrat nihil fiat oio. ¶ Porro ne mōiales cāz seu occasionez hēant euagādi ꝓncipes seclares ac alios dn̄os tꝑales rogam⁹ regrim⁹ ⁊ obsecram⁹ ꝑ viscera misericordie iesu xp̄i: eisdē i remissionē peccaminū nihilomin⁹ suadētes: ꝙ abbatissas ipas ⁊ ꝓorissas ac mōiales q̄scunq̄ mōasterioꝝ suoꝝ curaz admistrationē negociaue gerētes: qb⁹cūq̄ noīb⁹ cēseāt ꝑ ꝓcuratores in suis tribūalib⁹ seu curijs litigare ꝑmittāt ne ꝑ ꝯstituendis ꝓcuratorib⁹: q atōnati i aliqb⁹ ꝑtib⁹[o] nūcupāt: seu alijs h⁹i easdez oporteat euagari. ¶ Siq vo ꝯ ꝓsūpserint exhortatōi h⁹i ratiōabili atq̄ sācte obtēperare nolētes cum sit iuri ꝯriū ꝙ mulieres ꝓsertim religiose ꝑ seipsas litigare cogāt: ⁊ a via deuēit honestatis: ⁊ periculū aīaꝝ inducat[p]: ad hoc per suos ordiarios ecclesiasticos cēsura ecclesiastica ꝯpellāt. ¶ Epis aūt ⁊ alijs ꝓlatis supiorib⁹ ⁊ iferiorib⁹ qbuscūq̄ iniūgim⁹: ꝙ ⁊ ipsi cās seu negocia: q̄ ꝓfate mōiales hēbūt agere coram ipsis aut i curijs eorūdē: siue sint homagia fidelitatis sacramenta lites vel qcquid aliud ipsa per ꝓcuratores eaꝝ fieri faciant ⁊ tractari[q]. ¶ Et q̄m paꝝ eēt ꝯcedē iura: nisi essēt qui ea executiōi debite demādarent[r]: patriarchis primatibus[s] archiepis ⁊ epis vniuersis districte in ꝟtute sācte obedientie sub obtestatione diuini iudicij ⁊ interminatiōe maledictiōis et ne ꝑcipiēdo mandam⁹ q̄ten⁹ eoꝝ glibz iciuitate ac diocesi ꝓpria i mōsterijs

g ¶ Tēporali. In ecclesiastico eni secus q2 ille de necessitate illas per procura. ad hoc faciēdū admittere debet. j. e. §. episcopis.

h ¶ Homagiū. Contra. s̄. de reg. iur. c. vlt. So. pro spiritualibus nō ꝓstatur homagiū: q2 illud est simonia. s̄. de simo. ex diligēti: hꝫ ꝑ tēporalibus iurisditionibus vl similibus hn̄ ꝓstat: ⁊ sic itelligit hoc: ad hoc xviij. di. si eps. ⁊. s̄. e. li. de ap. romana. §. debet. in auc̄. quō op. epos §. illud.

i ¶ Prestet. ⁊ sic iurat ꝑ ꝓcuratorē vt. lxiij. di. tibi domio: vbi de h.

k ¶ Euz. dominū tēporalem.

l ¶ Societate. habebit secū duas vel plures ex antiquis monachabus ⁊ capellanos suos: ⁊ icedat honeste. Io. an.

m ¶ Euestigio. i. stati vel cōtinuo

n ¶ Fraudē. sic s̄. de iudi. mulieres sed ibi pena excōicationis iponit: h nō forte ratio fuit iudicialis auctoritas: ꝓꝑ quā ibi magis ꝯ linquitur. io. an.

o ¶ Partib⁹. anglicoꝝ ⁊ normannoꝝ: ⁊ volebant forte ꝙ lz possent ꝑ ꝓcuratorē agere: tamē illos haberent constituere in presentia iudicis ⁊ reuelare ⁊ cauere. io. an.

p ¶ Inducat. merito igr potuit ꝓꝑ sup h legē dare ad id. s̄. de fo. ꝯpe c. vl. ⁊ de iureiu. lz j. de sen. ex. decernimus. io. an.

q ¶ Tractari. sed nonne h est ius cōe omniū mulierū ꝙ ꝑsonalr nō trahāt ad iudiciū. s̄. de. iudi. mulieres. sic ꝙ nō trahāt inuite: sed iste nō debēt etiā volentes trahi: vt ibi i. §. ceteꝝ. ⁊. h (ff. de orig. iur. l. ij. p⁹ regimē.

r ¶ Demādarēt. s̄. eo. li. de elec. vbi periculum. §. ꝓfea

s ¶ Primatibus. ista sūt noīa diuersa: tū idem est of.

ficium. xcix. di. c. j. ioan. an.
a ¶ Sua auctoritate. quod est. j. io an.
b ¶ Clausura. facienda quod est. j. io. an.
c ¶ Secularis. xxiij. q. v. prodest. ⁊ exhibebit nō adiudicandū: sꝫ ad ea q̄ deo sunt placita exequēdū. s̄. de of. ordi. c. j. ⁊ pñt ad hoc ꝯpelli. xxiij. q. v. administratores.
d ¶ Per hoc. protestatio q̄dā: si. s̄. c. li. de elec. vbi periculuꝫ. §. preterea. ⁊ s̄. de here. ad abolendā. in fi. saluo eo quod hēs in clemen. eo. ti. attēdētes. i pn. io. an.
e ¶ Religionū. i pma pte petens ius antiquū: ordines mēdicantes iuētos p⁹ ꝯciliū: n̄ ꝯfirmatos ꝑ ipm iq̄ztū ꝓcesserūt de facto: reuocat. In secūda pte q̄ incipit ibi: ꝯfirmatos. de approbatis ꝓuidit ꝙ ꝓfessores illoꝝ possint in ipis remanē nullū ad ꝓfessioneꝫ recipiēdo: loca noua nō emendo. ⁊ vetēa nō vendendo sine licētia apostolice sedis irritās ꝯ factum: ⁊ excōicans faciētes cōtrariū. In tertia parte: que incipit ibi sane. ꝯstitutionē dicit ad p̄dicatores ⁊ minōes nō extēdi pp euidētē vtilitatē ipoꝝ: nec ad carmelitas vel hēmitas: q2 ꝯciliū p̄cesserūt. In q̄rta pte q̄ incipit ibi: ad hec. concedit p̄sonis singularib⁹ ordinū ad q̄s ꝯstō extēdit: vt possint trāsire ad ordines approbatos: sed nō ꝯuent⁹ ad cōuentum sine licentia pape. io. an.
f ¶ Nimiā. pene nil imensum bonū: in auc. vt determinat⁹ sit nu. cleri. in prin. collatiōe prima. nec in multitudine sacrificiorū propitiatur deus. xiiij. q. v. scriptū. ⁊ de conse. di. v. non mediocriter. ⁊ meli⁹ est paucos bonos q̄ꝫ multos malos habere ministros. s̄. de eta. ⁊ q̄lita. c. penul. ad idē. s̄. e. li. de rescrip. c. ij. cū suis ꝯcor.
g ¶ Concilium. s̄. e. ti. c. vlti.
h ¶ Importuna. s̄. e. li. de rescrip. c. vlti. de conces. prebē. detestanda. de pe. di. j. importuna. in auct. vt dif.

monialiuꝫ sibi ordinario iure subiectis sua[a]: ibi vero q̄ ad romanam imediate spectāt ecclesiam. sedis ap. auctē: abbates vo ⁊ alij tam exēpti ꝙ non exēpti p̄lati eccliarū monasterioꝝ ⁊ ordinū q̄rūcūqꝫ i mōasterijs huiusmodi sibi subiectis: de clausura[b] ꝯuenieti: vbi nō est ipsoꝝ monasteriorū expēsis ⁊ fideliū elemosynis: q̄s ad hoc procurent diligentius faciēdā: ⁊ de ipsis monialib⁹ includēdis: ꝙ primū cōmode poterunt: prouideri ꝓcurent si diuine ac nostre idignationis voluerint acrimoniā euitare ꝯtradictores atqꝫ rebelles ꝑ censurā eclesiasticaꝫ appellatione postposita compescēdo inuocato ad hoc: si opus fuerit auxilio brachij secularis[c] ¶ Per[d] hoc aūt in monasterijs exēptis ordinarij locoꝝ q̄ ad alia nullam sibi credant iurisditioneꝫ vel potestateꝫ aliq̄tenus attributā. Gregorius. x. in concilio generali lugduñ.

De religiosis domib⁹. Rub.

Religionū[e] diuersitatem nimiaꝫ[f] ne ꝯfusionē induceret: gnāle ꝯciliuꝫ[g] cōsulta prohibitione vetauit Sꝫ q2 nō solū importuna[h] petentiū inhiatio illoꝝ postmodū multiplicationem extorsit: verūetiā aliquorū p̄sumptuosa[i] temeritas diuersorū ordinū precipue mēdicātiū quoꝝ nondū approbationis meruere principiū effrenata q̄si multitudinē adinuēit: repetita[k] cōstitutiōe districtius ihibētes: ne aliqs deceto nouuꝫ ordiēꝫ aut religionē adiuēiat: vel habitū[l] noue religionis assūat. Cūctos affatim[m] religiōes ⁊ ordines medicātes[n] p⁹ dictū ꝯciliū adiuētos: q nullā cōfirmationem sedis ap. meruerunt ꝑpetue ꝓhibitiōi subijcim⁹: ⁊ q̄re n⁹ ꝓcesserāt[o] reuocam⁹. ¶ Cōfirmatos aūt ꝑ sedē eādē post idē tñ ꝯciliū istitutos: quibus ad ꝯgruā sustētatiōꝫ reddit⁹ aut possessiones hr̄e ꝓfessio[p] siue regula q̄libet intdicūt: sꝫ ꝑ q̄stū publicū[q] tribuere victum solet icerta mēdicitas: modo decernimus subsistere[r] infra scripto: vt videlicet professoribus eorundem ordinū ita liceat i illis remanere si velint[s] ꝙ nullum deinceps ad eorum professionem admittant[t] nec de nouo domum[u] vel aliquē locum acquirant: nec domos seu loca[x]: que habent: aliena:

iudi. in princi. ⁊ c.
i ¶ Presumptuosa. reus enim violate legis habetur qui contra legem ausus fuerit sperare quod licitum non est. C. de pe. bo. sub. l. j. in prin. contra legem autēꝫ est absqꝫ licentia principis nouū ordinem vel collegium instituere: vt in pre. c. ⁊ s̄. e. c. vlti. C. de coll. illi. l. j. ⁊ ij. io. an.
k ¶ Repetita. Sic. C. de epis. ⁊ cleri. repetita. C. de emen. iusti. co. l. j. in medio.
l ¶ Habitum. hoc intellige in plurib⁹ simul in eodem collegio habitātibus ⁊ eandem religionem ꝓfitentib⁹: al's singularis p̄sona sectas nō inueniens: ⁊ seorsuꝫ habitans nouū habitum inducere sibi posset: ad h lij. di. parsimoniam.
m ¶ Affatim. idest generaliter. si dicas affitiꝫ, tūc significabit abūde. Affatim dicens facūde. significabis.
n ¶ Mendicantes. reprobatur mēdicitas. xcij. di. diaconi. vl. lꝫ paupertas non sit de gener' malorum. xv. q. j. illa. i fi.
o ¶ Processerant. de facto.
p ¶ Professio. idest religio vel regula quam profitetur: vnde quod sequitur vēit expositiue: ⁊ hec sunt reperire in minoribus ⁊ predicatoribus. s̄ de excessi. prelato. nimis
q ¶ Publicuꝫ. idest publice faciendum. ad idē C. de mendi. vali. l. vna. li. xj. habēt igitur elemosynas querere vnde viuant: q2 certos reddit⁹ vel possessiones non habent: vnde sequitur incerta mendicitas.
r ¶ Subsidere. al's subsistere. io. an
s ¶ Si velint. quasi ad religionem aliam transire poterunt: vt in fi. c. dicitur. ad seculum non poterunt redire ꝫm guil. ad hoc supra ti. ij. non solum. ⁊ c. constitutionem.
t ¶ Admittant. ⁊ sic desinent in seipsis: in auc. vt deter. sit nu. cleri. §. sancimus. igitur. colla. j.
u ¶ Domum. veterem ecclesiam bene poterit reficere. s̄. de iudeis. c. iudei. ⁊ c. consuluit. ⁊ si legetur eis domus vt vēdāt bene poterunt recipere: ex elemosynis enim viuere debent: quia ex quo non debet apud eos remanere: nō dicitur ad eos venisse: quia non dicitur versum. ⁊ c. ff. de in rem ver. si ꝑ parte. ꝫm Guil. ⁊ gar.
x ¶ Loca. prophana: de alijs non erat dubium. s̄. de re. ꝑmu. mancipia. insti. de re. di. §. sacra.

re valeant sine sedis eiusdem licentia spāli. ¶ Nos eniʒ ea dispositioni sedis apo. reseruam⁹: in terre sancte subsidium vel pauperum vel alios pios vsus p locorum ordinarios[a] vel eos quib⁹ sedes ipa cōmiserit conuertēda. ¶ Si vero secus presumptū fuerit: nec psonarum receptio[b] nec domorum vel locorum acquisitio: aut iporum ceterorumqʒ[c] bonorū alienatio valeat: ⁊ nihilomin⁹ contrarium facientes sententiā excōicationis incurrant. Personis quoqʒ ipsorū ordinum omnino interdicim⁹ quo ad extraneos predicatiōis ⁊ audiēde confessionis officiū aut etiaʒ sepulturā[d]. Sane ad predicatorum ⁊ minorum ordines[e]: quos euidens ex eis vtilitas ecclesie vniuersali proueniēs perhibet approbatos presentem nō patimur cōstitutionē extendi. Ceterum heremitaruʒ sancti augustini ⁊ carmelitaruʒ ordies quorum istitutio dictuʒ cōciliū gnāle pcessit[f] i solido[g] statu volum⁹ pmanere. Ad hec[h] psonis ordinū ad quos cōstitutio pñs extendit transeundi ad reliquos ordines approbatos licentiā cōcedimus generaleʒ: ita q nullus[i] ordo ad aliū vel cōuētus ad cōuentū se ac loca sua totalr[i] trāsferat: sedes eiusdem super hoc permissione specialiter non obtēta. Bonifacius octauus.

De capellis mōachorum. Rub.

Presbyteri[k] qui ad curaʒ ppli p monachos in eorum ecclesijs p̄sentantur[l] episcopis ⁊ istituūtur ab ipsis[m] cum debeant eē perpetui[n] cōsuetudine[o] vel statuto quouis contrario nō obstante: ab eisdem nequeūt ecclesijs nisi per episcopos[p] ⁊ ex causa rationabili[q] amoueri. Bonifacius octauus.

De iure patronatus.

Si[r] laicus ius patronatus ecclie sibi cōpetens eidem[s] vel

a ¶ Ordiarios. nec ordiarij hoc poterūt sine spāli pape mandato vel licentia per id quod. s. dixit dispositioi se. ap.

c ¶ Receptio. q̄ ad recipientē: s; forte sic quo ad receptuʒ vt aliā laxiorē igredi debeat: ad hoc. s. ti. ij. nō solū. ar. cō. de re. ec. nō alie. h cōsultissimo. §. cōctus. vel dic q si hūc tm̄ ordinē intēdebat pfiteri: nō ē obligatus: al's sic: ⁊ credet ei: q: nō ē verisimile q sit imemor sue salutis. j. q. vij. sancimus. sm guil.

e ¶ Ceterorum. satis videtur q tantum de mobilibus deberet intelligi: quia talia debent esse subiecta qualia predicata permittunt: de fi. instru. iter dilectos. ad fi. ⁊ tales ptes i substitutiōe fieri itelligūt: q̄les i institutiōe pcesserūt: isti. de vul. substitutis. §. ⁊ si ex disparibus. ⁊ pmisso eis manē i ordie: ⁊ ea sine qb⁹ ibi eē ñ possūt: cū āt iterdicat eis offm̄ pdicādi: ⁊ reliqua vt seqt de quo viuent: nisi iterduʒ ornamta ⁊ libros ⁊ similia vēdant. In cōtrariuʒ videt: q: vbū ceteroruʒ oīa cōprehēdit. ff. de v. sig. l. ceterorū. ⁊ p verbū cetera i oibus fit istitutio heredis. s. de testa. raynucius. Iteʒ verbū loca cōprehēdit imobilia. ff. de ver. sig. locus ad qd sequeretur ceterorum: si immobilia etiam sola comprehēderet: Et preterea possunt sibi prouidere ordinem exeundo: sm guil. necessaria fuisset declarat io. io. an

d ¶ Sepulturā. pdicare i aliena pochia ñ licet: nisi lnia habita a rectore: debereti. cū ex iiuncto. absoluere alienuʒ parochianuʒ nō licet sine proprij sacerdotis lnia. s. de peni. ⁊ re. ois. nec ipʒ ad sepulturā admittere: nisi elegerit: ⁊ tūc parochiali relinquet canonica. s. de sepul. c. j. inter se autē ista oia poterūt exercē. Si ergo isti habebāt priuilegia: vt quoslibet possent ad sepulturaʒ admittere: illud cessat ⁊c̄.

e ¶ Ordies. per hos duos ordies fides illumiata est: ⁊ dicit ecclesia exaltata: de exces. prela. nimis.

f ¶ Precessit. vnde tangi non debent cuʒ cōciliuʒ: ne nimia futura respiciat ibi nequis decetero.

g ¶ Solido. al's solito: ⁊ hic retrahit bonifacius: de conci. greg. sic. nā dicebat littera in suo statu volumus permanere dōec de ipsis fuerit ordinatum: intendimus siquidem tam de illis q̄ʒ de reliquis etiam non mendicantibus ordinibus prout animarum saluti ⁊ eorum statui expedire videbimus prouidere. hoc est decisum ⁊ dicebatur q grego. nolebat aliquem mendicantium dimittere: nisi predicatores ⁊ miores de ñ mēdicātib⁹ tres cisterneñ. ⁊ ordinē nigrorum: de tēplarijs ⁊ hospitalarijs vnum ordinem facere.

h ¶ Ad hec. i. deest preter hec.

i ¶ Totalit. nō nō idē toto q̄ ad totū qd i pte q̄ ad ptē tot⁹ g ordo sacrorum v cōuēt⁹ ipi⁹ ordis ad aliū ordinem vl' cōuentem se trāsferre nō poterit. io. an.

k Presbyteri. Emanauit ad declaratiōeʒ decre. s. eo. c. j. ⁊ eius quod ibi no. inno cen. ⁊ hosti.

l ¶ Presentant. psentatiōes tales fieri dēbet a plato ⁊ cōuentu de iure cōi: cōsuetudo tn̄ potest contrariū inducere vt. s. de his que fiunt a pla. ea noscitur.

m ¶ Ipis. s. epis: ⁊ sic nō pleno iure hñt illas: cū ad eas ñ spectet istitutiō de priuile. cum ⁊ platare.

n ¶ Perpetui. nō eni bñficia dant ad tps. lv. di. precepta. lxx. di. scōrum. ⁊ de h de fi. psby. veniēs. sic enim matrimoniū carnale ad tps nō cōtrahitur: sic nec spirituale: de cōdi. ap. c. vl. nec legitimi actus. nec morib⁹ nostris expedit tēporales hēre filios. ff. de adop. quesitū: papa tñ potest dare prelaturas ad tēpus: vt. vij. q. j. pastoralis. imutat eniʒ substantialia rei: de conces. preben. proposuit.

o ¶ Cōsuetudie. cōtriū not. ino. ⁊ hosti. i pdi. dcre q dicebāt: q ex cōsuetudie pscripta abbas tales pōt remouere. ⁊ nota q cōsuetudo reuocat statuta: sed nō puilegia: vnde h hodie facē poterūt: q h habent ex priuilegio pape: sicut de humiliatis fertur.

p ¶ Episcopos. itelligas remoueri p epos: qñ per vicarios suos ad h mādatū habētes rmouēt: vl' p delegatos. s. de of. vi. lʒ. j. de reg. iur. qui per alium.

q ¶ Rōabili. xij. q. vij. iuētū. lvj. di. satis puersū. ⁊ p leui culpa ñ dʒ remoueri: vt i pre. c. inuētum. ⁊. lxviij. di. c. j.

r Si laicus. Hic approbat opinio da masi vin. bar. brix. qui hoc no. xvj. q. vij. nemini. ⁊ ino. ⁊ hosti. qui hoc no. s. e. illud. ⁊ reprobat opinio ioan. no. in pre. cañ. ⁊ gof. ⁊ ber. no. s. eo. illud. ⁊. c. cura. ⁊ in multis alijs capitulis.

s ¶ Eidē. ⁊ sic ecclia erit patrōa sui ipi⁹: sic et i alijs casibus. cū. s. puāt patroni iur pronat⁹. s. e. t. q: clerici. s pe. i qbusdā. cū si. s; pōe q capella ē vnicum habens psbyterū qs pñtabit ibi psbyterum cū vacabit dico q si nō est alius pronus eps puidebit ecclesie: hoc enim

dicimus regulare cū ecclīa patronū nō habet p.c.xvj. q.vij. omnes basilice.ꝛ.c.se.

a ¶ Alteri.suffic̄ ꝙ redeat ad ecclīā ad idē .s̄.de his q̄ fi a pla.cū apostolica.xvj.q.j.c.vl.ꝛ res ad suam natu/ rā cedit.ↄ facili.xxxv.dis.ab exordio.ff.de pac.si vnus §.qd̄ si nō i totū.

b ¶ Cēsēda.s̄ .e. illud ↄ̄rium vide baī p decre.s̄ .e. nullus.vbi dicit ꝙ nihil ecclesiasti ci iuris siñ ↄsēsu epi trāsfert.i eccle siaȝ vel monaste rium: sed excipe ius pronat⁹ p pre di.dcre.illud. vl de spiritualibus ītēdebat ꝓhibē: sed nō ↄ spūalib⁹ āneris sic ius pro natus.s̄. de iudi. quāto.ꝫ hosti.ꝫ q: decre.illa ē in isto titulo: vt face ret ad titulū: sa videbat̄ ēt iuspa tronat⁹ ꝓhibitū ↄcedi sine aucto ritate epi: sed sa tis facit ad titulū in q̄ẑtuȝ vetat ne patron⁹ donet ecclesiaȝ siue consensu episcopi.

alti[a] ecclie seu loco religioso duxerit ↄferēdū: h⁹i collatio q̄uis absq̄ assēsu epi fcā fue/ rit: efficax ē cēsēda[b]. ¶ Per pfatā tm̄ collationē iuri epi: q eidē assensum nō ꝓbuit: nolu mus i aliq̄ ↄrogari[c]. ¶ Vex lȝ patron⁹ laic⁹ ad p̄sentāduȝ tp̄s hēat quadrimestre[d] dūta xat: ecclīa tm̄ vl' mōasteriū cui facta est a laico iuris collatio patronatus tempus hēt semē stre[e]: ꝛ oino q̄tum ad p̄senta tionem pertinet non vt patro nus laicus: sed vt patronus debet ecclesiasticus[f] reputari

Innocentius quartus.

De censibus exactionibus et procura. Rubrica.

Romana[g] ecclīa: ꝛ ifra statuim⁹: vt q̄libȝ ar/ chiepiscopus suam volens vi sitare[h] ꝓuiciā prius ecclie sue caplꝫ ac ciuitateȝ ꝛ dioceſiȝ p priam plene visitare[k] ꝓcuret: nec sit soluȝ erga maiorum ſȝ ēt mioꝝ[l] ecclīaꝝ nec circa cle ricoꝝ tm̄ ſȝ etiaȝ ppl'oꝝ visita tionē itent⁹. ¶ Et si cōmode vel absq̄ difficultate[m] accede re[n] ad vnā quanq̄ nō poterit de plurib⁹ locis ad vnū ↄgru um[o] clericos ꝛ laicos[p] studeat ↄuocare in illis visitatio post ponat̄. ¶ Deide liceat ei p to tā ꝓuiciā[q] vl' ei⁹ partē visitatō nis officiuȝ exercere ciuitates ꝛ dioceſes suffraganeos suos ꝛ eorū subditos cathedraliuȝ ꝛ aliaꝝ ecclesiaruȝ capitula ꝛ mōsteria ecclīas ꝛ alia religio sa ꝛ pia[r] loca cleros ꝛ ppl'os[s]

c ¶ Derogari. al's derogaret̄ si assensum ꝓbuisset ſm formam quam habes.s̄.de dona.pastoralis.

d ¶ Quadrimestre. si hēbam⁹ oli ↄ h ita expressū ter tiū: sed ita ↄuabam⁹ p decre.s̄.e.c.iij.ꝛ. c .cū ꝓpt. q̄ tm̄ hoc expsse nō dicebāt: hēbam⁹ glo.s̄.ↄ of.or.cuȝ vos.

e ¶ Semestre.ↄ ↄces.pbē.c. ij.ꝛ sic nō ꝙ q i ius alteri⁹ succedit nō vtit̄ eodē iure ↄ̄ regulaȝ.j.ↄ reg.iur.is qui i ius.ꝛ.ff.eo.ti.qui i ius. ꝛ est hoc iō: q: ex quo res fa/ cta est ecclīastica: ecclesiastico debet iure censeri: ꝛ idē dicebat̄ oli p ↄcre.ↄ prebē.dilectus vl.ꝛ p ea q̄ ibi nō: sic ē ēt videri i cōuentiōib⁹: vbi ex ꝑsona successoris for⁹ mutat̄: vt i p̄dicta regl'a dixi: ꝛ bene fac̄ hec ↄcre. ad q̄ſtionē ↄ excōicato q donando cessit alteri actiōes sibi cōpetentes: an ille cui facta est cessio possit illo ex cōicatu manēte illas attentare: ꝛ termiauit bar.brix.in questiōe veneriali quidā cū esset.ꝫ tan.ꝙ sic q: illud vitiū excōicatiōis ꝑsone adherēs ad successorē nō trā sit p.l.ff.de diuer.ꝛ temp.prescrip.l.an vitium.ꝛ.C. de acqui.pos.l.vitia. ꝛ idem guil. in spe.de procur. §.vl. circa pn.ꝛ ad hoc optime fac̄.s̄.q ma.accusa.pñt.cū in tua i fi.ar.ↄ̄.s̄.ↄ testi.lȝ ex q̄dā sed illō i teste: vt ibi nō itē ↄ̄.s̄.e.li.ↄ ↄci..c.ij.i fi.vbi soluit̄ i vlti.glo.

f ¶ Ecclīastic⁹.vnde legat⁹ posset illas ↄferre.s̄.e. cū dilect⁹.nō poterūt variare.s̄.e.pastoralis.ꝓuat̄ si pñta uit idignū: quod dic vt no.s̄.ↄ of.or.cū vos. Quid di/ ces si ecclesie ꝛ patronus laicus simul habēt pñtare: nunquid habebunt sex menses vel quattuor tantum vel alter sex alter quatuor: dico ꝙ habebunt sex men ses: ita ꝙ ratione communionis priuilegium ecclesie transeat ad laicum ad instar eius quod dicimus de eo qui habet rem communem cum populo.ff.quenadmodum ser. amit.l. si cōmunē ita ꝙ p ecclesiam ↄsequetur qd̄ p se ↄsequi nō posset: s̄.s̄. ↄ ↄces.pben.c.penul.

g ¶ Romana i prima parte dicit̄ quomodo ꝛ quando archiepiscopus possit su am prouinciam visitare. In secūda parte que in cipit ibi sane dicit quid in visitando facere de/ beat ꝛ que crimina pu/ nire possit. In tertia que incipit procurationes, dicit quomodo ꝛ in qui bus reb⁹ procuratiōem recipere debeat.

h ¶ Visitare.per se vel p alium: cum per se id nō potest.s̄.de of.ordi.inter cetera.x.q j.epm.ꝛ quo/ modo tunc debeat solui ꝓcuratio: dic vt.s̄.eo.li.ↄ of or.si episcopus.

i ¶ Pri⁹ a capite ēſedē/ da ratio.ff.de edē.l.argē tarius.ꝛ qui alios corri git prius corrigat se ꝛ su os.iij.q.vij.iudicet de sta. regula.ea que.§.si vero vbi de hoc.

k ¶ Plene.ita ꝙ nulla parochia remaneat nō visitata: dūmō cōmode visitari possit: ꝛ visitatiōis cā ſbſit: ꝛ sunt h redigēda ad bo ni viri arbitriū: sed nunquid sufficiet synodum conuocare ꝛ plene inquirere: videtur ꝙ sic infra de accusa.sicut oliȝ.xvi ij.distin.quoniaȝ. sed dic contra: quoniam ni tam breui tem pore non posset singulorum inquisitio fieri: tum quia ibi non conueniunt omnes clerici ꝛ laici qui sunt visitandi: vt infra patet: tum quia subijcienda est res oculis: ꝛ persone presen/ tia multum operatur.ff.fini.re.si interruptione. supra de of. dele.capitulo vltimo.

l ¶ Minorum.ad hoc de ap.de appellationibus cum suis concor.de preben.maioribus.

m ¶ Difficultate.forte propter niues vel glacies vel aliud con simile: de eccle.edi.ad audientiam.ff.siquis cau.l.ij.§.siquis in iudicio.

n ¶ Accedere.patet ergo ꝙ ire tenetur: nec sufficit ad suam ecclesiam conuocare.

o ¶ Congruum.id est honestuȝ ꝛ communem protulerit pos sibile supra de fide instru.accepimus infra de priuile.cuȝ per sone.

p ¶ Laicos.nuquid populus procurabit: non vt no. io.x .q.i. placuit.ꝛ sic est consuetudo.

q ¶ Prouinciam hoc intellexit ber.verum: si suffragāei erāt negligentes: al's secus: sed dic contra: vt.j.eo.c.vlti.

r ¶ Pia loca .hospitalia xenodochia ꝛ huiusmodi.

s ¶ Et populos.non simul ſȝ seperatim: cum talium vita sit seperata.xij.q.j.duo.nec promiscuis actibus officia sunt tur/ banda.C.de testamē. consulta.ꝛ melius procedit inquisitio quando fit sigillatim: de accusa. inquisitionis.§.tertio. ꝛ h verum si qualitas negocij hoc exposcit: alias in genere fiat inquisitio .j.eo.§.sanc.

libẽ[a] visitãdo ac pcuratiões a locis tm̃ recipere visitat3[b] Ex quo tñ aliquam d ipsis diocesibus visitare cepit[c] : nũquam postea siue tota3 siue ptẽ eius visitauerit : reuertat cã visitatõis ad illã: piusq̃ oẽs relique ipsi⁹ puĩtie dioceses i toto vel in pte q̃s secure visitare potit: et si iã[d] denuo fuerint visitate. ¶ Qd si forte eadem diocesis vel aliq̃ ibi ecclesia plus alijs idiguerit visitari: tũc aliarum visitatõe itermissa redeat ad eandem: si a loci diocesano requisitus[e] extiterit: vl de oium aut maioris partis episcopo[rum] eiusdez puincie pcesserit psilio et assensu : ad qd ijdem se pronos exhibeant: ne aiar profectus aliq̃tenus negligatur. Si vo maliciose[f] i his difficultatez adhibuerint: arẽps licentiam sup hoc a se ap. postulet psidẽter. ¶ Postq̃ aũt semel oẽs prouincie sue dioceses visitauerit : licitu3 sit ei postea: prius tñ suffraganeorum suorũ reqsito consilio[g] : et ipsius[h] diffinitione[i] sup hoc hita corã eis: que i scriptis[k] redigi volumus : vt possint alijs esse nota: visitationez p eandẽ reiterare prouinciã iuxta modũ superius annotatu3: etiã si nõ iteruemiat in hoc suffraganeorũ ipsorũ assensus : illã semp prouidentiã adhibendo: vt in posterioribus visitationib⁹ illas ecclesias eosq3 cleros et populos pus visitet: qui non fuerãt ab eo in prioribus visitati[l] nisi magis sit alijs visitatiõis officiũ opprotunu3. ¶ Sane h⁹i ipensuris offm̃ proposito vbo dei querat de vita et conuersatione ministrantium in ecclesijs : et locis alijs diuino cultui dputatis : ac cetis q̃ ad offm̃ ipsu3 spectãt absq3 coactione[m] et exactione q̃libz iuramenti ad ipsor emẽdationem per salubria monita nũc leuia nũc aspa iuxta datã sibi a deo prudentiã diligent intendẽs. ¶ Qd si de aliqbus[n] orta fuerit infamia [contra] eos : ordinarijs ipsor: vt super hos solennit i grant: denunciet si viderit expedire. ¶ Notoria vero crĩa q̃ aminatõe ñ egeãt: cu3 sup his merito notari possit ordiari or negligẽtia[o]: eorũ d libẽ corrigat penã p illis dbitã[p] isligẽdo. ¶ Procuratõis aũt recipiat sm q[uod] est in canonibus[q]

a ¶ Libere.s.cõtradictione prescriptione vel appellatione nõ ob.de prescrip.cu3 ex officij et c.accidentes.j.eo.c.vltimo.
b ¶ Uisitatis.loca itelligo visitata siue sint illa que personalit visitat siue illa q̃ ad visitationẽ puocat.§.pri.respõso.i fi.
c ¶ Ceperit.caueat q[uod] compleat:alr̃ in illa visitatione non poterit reuerti:vt sequitur.
d ¶ Si iã denuo.vt sic s3 modũ superius dictũ visitationẽ scdam incipiat.
e ¶ Reqsit⁹.ergo nõ aliter cũ p exitũ renũciauerit visitatiõi illi⁹ ãni:nisi i cãu q seqt.si aũt maior ps epor puĩcie psẽtir3 ipsũ reuerti:et dioc.eps cõtradiceret:adhuc reuertet archieps:vt seqtur.
f ¶ Maliciose. qui allegat fraudẽ probat d3 illam.ff.de pba.quotiẽs.§.qui dolo.s3 eo q[uod] indigẽtia est notoria fraus psumitur:ad hoc.§.de renunci.c.ij.
g ¶ Consilio.in consilio qd annuati3 facere d3:d accu.sicut.oli3.nec dicit hic de assensu:vt.§.pri.respõso.q2 siue pcordẽt siue discordẽt hoc diffinire ad ip3 ptiet vt seqt ad hoc de arbi.cũ olim.
h ¶ Ipsius.s.archiepi.
i ¶ Diffinitiõe.dicit inno.q[uod] hoc modo fiet diffinitio: diffinimus per nos procedendu3 ad visitationem prouĩcie nostre:et dixit q[uod] a tali diffinitione cum sit sup executione officij sui nõ poterit appellari:de of.ord. irrefragabili.
k ¶ In scriptis.No.cãu3 in quo scriptura requiritur.Alius:cu3 queritur de ãtiquissimo facto:qd testibus probari non potest.ff.de proba.census . de prescrip.ad audientiam.de proba.cum causam.Tertius in priuile.§.de priuile.porro.Quart⁹ in dimissorijs.lxx.di extraneo.Quitus in redeunte ab heresi.i.q.vij.saluberrimum.Sextus in pnitente.xxvij.q.i.omnes femine.Septimus in electione: de elec.quia propter.Octauus in emphitheosi.C.de iur.emphi.li.i.Nonus in alienatione rei ecclesiastice.xij.q.ij.sine.x.q.ij.hoc ius de his que fi.a prela.c.i.Decimus quando appellat ab interlocutoria.§.e.li.de ap.cordi.Undecimus quando qs variat circa procuratorem constitutu3.§.de procura.c.i.Duodecimus quando hoc agitur vt valeat contractus:nisi scriptis redactus sit.§.de pac.c.ij.C.de fi.instru.cõtractus.j.de re.iu.contractus.Tertiusdecim⁹ in snĩa excõicatiõis.Quartusdecimus i requisitiõe trãscripti snĩe excõicatiõis.j.eo.li.de sen.ex.cu3 medicinalis.Quintusdecimus in casu.§.c.lib.de elec.vt circa.Sextusdecimus i casu.§.de of.or.si canonici.eo.

ti.Decimusseptimus in casu.§.eo.li.de elec.fundamenta.Decimusoctauus in donatione que excedit quingentos aureos.C.de dona siquis argentum.Decimusnonus sm quosdam i fideiussore.C.de fideius.l.pe.Uigesimus i minore iurante se maiorem.C.si mior se ma.dixit.l.iij. Uigesimusprimus si pactum fiat cum aduocato de re immobili sibi danda.C.d suf.l.vna [...].responso.Uigesimussecundus i solutione debiti i instrumento publico contenti. C.de testi.l.testium auc.rogati.Uigesimustertius sigcauit de debito i scriptis ex causa antecedenti et vult probare.C.de nõnu.pec.generaliter.Uigesimusqrtus in testamẽto in scriptis redigẽdo.C.q te.fa.pos.hac cõsultissima.§.hac cum humana.Uigesimusqntus in legato pape:de offi.dele.cũ in iure.C.de mã.prin.l.vna.Uigesimussextus in libello crimiali vel ciuili.§.de libel.obla.c.j.ij.q.i.legũ.Xvij.in casu.§.de temp.or.c.i.ij.q.i.legum.Xxviij.in diffinitiuis.§.e.li.de re iudi.c.vl.Et licet i supdictis requiratur scriptura:non tñ de necessitate in omnibus alias autem regulariter instrumentis et testibus probari potest.§.de fide.instru.cum ioannes.fit tamen probatio leuius facilius et securius per scripturam.ff.de pig. l.contrahitur.
l ¶ Uisitati.presumũtur enim magis indigere:et ideo sunt primitus visitandi.§.eo.in.§.q[uod] si forte.
m ¶ Coactiõe.a pncipio ñ exiget iuramẽtũ p qd occultũ pcedere pstrigat:exq̃ tñ sine iuramẽto referunt aliq̃ corrigẽda:poterit igitur sup his exigere iuramẽtũ.
n ¶ Aliqb⁹.d qb⁹ iterrogati d plão nil dicũt:et tũc dnũciabũt epis:vt iquirãt s3 formã decre.de accu.q̃lit.ij.
o ¶ Negligentia.xviij.di.peruenit.
p ¶ Debitã.s.statutã i iure.nisi ex cã fieret pmutatio:alr̃ arbitraria insligat.§.de offi.dele.de causis.
q ¶ Canonibus.x.q.iij.relatum.§.eo.cum apostolus.et c.sopite.et c.cum nuper.

cōstitutū: nullam tñ pecuniā ipse vl̄ aliqs ð sua familia occasiōe alicui[9] officij[a] aut cōsuetudinis seu q̄libȝ alio mō̄ eaꝝ noie: sȝ i victualib[9] expēsas tm̄ recipiat moderatas. ¶ Caueat īsup ne ip̄e vl̄ q̄sq̄ꝫ suoꝝ aliqd̄ munus: qd̄cūqȝ fit et q̄lrcūqȝ offeraṫ: ꝑsumat re cipe: vt ñ q̄ sua sūt videaṫ q̄re re: sȝ q̄ iesu xp̄i: qd̄ si fuerit cō tra ꝑsumptuȝ recipiēs maledictionē icurrat a qua nunq̄ꝫ nisi duplū restituat liberet[b]: volum[9] eni i his fraudē quālibȝ ꝑeitus euitari. ¶ Hāc aūt visitādi formaȝ ab vniuersis ēt ep̄is aliȷ̄sq̄ꝫ[c] p̄latis ordinario iure suos subiectos visitantibus plene obſuari ꝑcipimus saluis[d] sup hoc rationabilibus ꝛ approbatis religiosoꝝ ꝯsuetudinib[9] ꝛ reglarib[9] īstitutis Greg. x. i gnāli ꝯcilio lugdu.

Exigit[e] ꝑuersoꝝ audacia[f] vt nō sim[9] sola delictoꝝ ꝓhibitione ꝯtenti: sȝ etiaȝ penaȝ deliquētibus īponamus[g]: ꝯstitutiōeȝ[h] itaqȝ felicis recordationis innocentij. pape. iiij ꝑdecessoris nr̄i editaȝ sup nō recipiendis in pecunia ꝓcurationibus: ac sup receptiōe munerū visitātibus eoꝝq̄ꝫ familiaribus intdicta. quā m̄ltoꝝ ferṫ temeritas p̄terire[i]: volentes iuiolabiliter obſuari eaȝ ð cernimus pene adiectione iuuandam. Statuentes[k] vt vniuersi ꝛ singuli qui ob procurationem sibi rōe visitationis[l] ð bitam exigere[m] pecuniam[n]: vel etiam volente[o] recipere: aut alias constitutionem ipsā recipiendo munera[p]: siue visitatiōis officio[q] nō ipenso[r] ꝓcuratione in victualibus aut aliquid aliud[s] procurationis occasione violare ꝑsūpserint: duplum[t] eius quod receperint ecclesie: a qua id receptū fuerit infra mensem reddere teneantur[u]. ¶ Alioquin extūc[x] patriarche archiep̄i ep̄i duplum ipsum vltra ꝑdictuȝ tempus restituere differentes ingressuȝ sibi ecclesie sentiāt interdictū[y] īferiores[z] vō ab officio ꝛ bn̄ficio nouerint se suspēsos[&] quousq̄ꝫ[?] de duplo h[9]i grauatis ecclesijs plenariā satisfactioneȝ ipendāt: nulla eis i hoc dātū remissiōe liberalitate seu gratia valitura[ꝛ]. Bonifaci. viij.

a ¶ Officij. scriptoris sigillatoris ꝛ similiuȝ officioꝝ.
b ¶ Liberetur. additur pena. j. c. proximo.
c ¶ Alijs. s. archidiacōis ꝛ plebāis. s. e. cum apostolus.
d ¶ Saluis. ad h. s. de sy. mona. in singulis.
e ¶ Exigit peruersoꝝ. Quia decre. inno. iiij. s. proxi. non bene seruabatur in illo. c. q̄ preceperat procuratiōes in victualibus non in pecunia recipi. ꝛ nō recipi nūera nec etiam procurationes in victualib[9] a locis non visitatis: illam confirmat penas adijciens: ꝛ bene dixit exigit: q̄a magna ratio suadet ob maleficia penas solui. ff. ð fideius. si a reo. §. id qd̄. ꝛ fuerūt sumpta hec v̄ba ex auc. ð depo. §. sȝ ne per hanc colla. vi.
f ¶ Audacia. in ꝑte ponitur: sic. iiij di. facte. C. de sepul. viol. ꝑgit audacia. q̄nq̄ꝫ ponitur in bōa: vt. viij q. i. audaciter. C. de iudi. rē nō nouam. in fi.
g ¶ Imponam[9]. vt quos ði timor ꝛc. ð vi. ꝛ ho. cle. vt clericoꝝ. lxxxij dis. plurimos. Et dicit papa cohibeanṫ deiceps ma[9] temerarie formidie vltiōis q̄s dei vel nr̄a reuerentia non coercet. j. de pe. felicis. §. in premissis.
h ¶ Cōstitutionē. s. c. pri. §. i. ꝛ §. ꝓcuratiōes vbi tria statuta erāt q̄ h ꝯfirmāṫ apposita pena primū q̄ ꝓcuratio recipiaṫ solū a locis visitatis: scd̄uȝ q̄ solū i victualib[9]: tertiū q̄ visitātes vel familiares mūera nō recipiāt.
i ¶ Preterite. maledictionis penā ibi appositam non curantes nec excusantur quia multi: q̄r nō minus ardebunt q̄ cuȝ multis ardebunt. ij. q. i. multi in fi.
k ¶ Statuentes quod. s. c. pri. in archiep̄is dictū erat hic ad omnes extēditur quibus competit visitare.
l ¶ Visitatiōis. in alijs ergo ꝓcuratiōibus q̄ debentur legatis vel nuncijs ap̄lice sedis: vel q̄ debenṫ rōe ꝯsuetudinis vel rōe pacti in fūdatiōe vel ꝯsecratione appositi nō habēt locū he decre de quib[9] habes. s. e. quāto. ꝛ. c. ꝓcuratiōes. ꝛ. c. cuȝ nuꝑ. ꝛ. xviij. q. ij. eleutherius.
m ¶ Exigere. ab iuito extorquere. ff. de le. iij. fideicommissa. §. si rem.

n ¶ Pecuniā. sȝ inno. hosti. guil. ꝛ gar. pro vecturis ꝛ ferraturis equorum si indigeant: pecuniam exigere possunt.
o ¶ Volēte. qd̄ dic vt. j. c. pri. Nota casū sp̄alē i quo ꝑificāṫ ista duo exigere ꝛ a volēte recipere: sic. s. de rescrip. statutū. §. insuper. cum. §. se. sic. C. li. xij. publice leticie vel consulum nūcia. l. vna i fi. cū al's sepius sit licitū recipe qd̄ nō lȝ exigere. xviij. di. de eulogijs. dilectus. ff. de var. ꝛ extraodi. cogni. l. j. §. est quidem.
p ¶ Munera. cōsulte facit visitās si ab omni munere se abstinet. i. q. i. sūt nōnulli. ꝛ. s. e. ti. c. proxi. §. pe. credit tñ gar. q̄ si modicum esculentū vel poculētuȝ recipiat q̄ nō sit verisilie q̄ aliquē moneat: vel donantem pauperiorē faciat non lȝ locuȝ pena: ar. de simo. ꝛ si qōnes. ff. ð of. presi. l. plebescito. q̄r talia non trahūṫ ad munera. ff. de of. ꝓcon. l. solent. ad fi. ad hoc. s. de dona. inter vi ꝛ vxo. c. vlt. s. e. li. de rescrip. statutū. §. insuper.
q ¶ Officio. qd̄ q̄lr exerceri debeat colligiṫ. x. q. j. placuit. s. c. pri. §. sane.
r ¶ Nō impenso. ille cui ex ordiaria potestate cōpetit visitare ipeditus ꝑ aliū visitare pōt: ꝛ ille vi sitās ꝓcurabiṫ nō ille q̄ cōmisit: qd̄ dic vt. s. de of. or. si episcopus. e. li.
s ¶ Aliud. xiiij. q. iij. plerīq̄ꝫ. de simo. intantum.
t ¶ Duplū. xxiij. q. i. militare. xviij. di. q̄m. i. q. i cōcussionis. ꝛ. c. sequenti.
u ¶ Teneātur. saluo eo quod dicit. j. c. pri. ꝛ tenēṫ etiā famiła de eo qd̄ precepit: ꝛ ipse episcop[9] teneṫ de facto ipoꝝ. lxxxvj. di. an putatis. s. e. li. de elec. generali. §. vlti.
x ¶ Extunc. elapso mense.
y ¶ Interdictū. nouerit: qd̄ ē. j. a tali pena incipit cū istis maiorib[9]: vt. s. e. li. de offi. dele. c. ij. ꝛ si durāte iterdicto isti moriāṫ: nō sepeliūṫ i cimiterio. ꝛ si interim celebrent in eccl'ia in suo offō sicut prius irregulares efficiūṫ: vt. j. de sen. ex. is cui.
z ¶ Inferiores. ꝛ sic magis puniṫ minor q̄ꝫ maior: de quo dic vt. xl. di. homo christian[9]. ꝛ. s. de iureiurā. cum quidam.
& ¶ Suspensos. si interim celebrent vt prius sūt irregulares nec poterūt ab alio q̄ꝫ a papa absolui. s. de re iudi. cū eterni. j. de senten. ex. cum medicinalis.
? ¶ Quousq̄ꝫ. ergo facta restitutōe statiȝ sūt absoluti sine alia sententia. lxxxj. di. si qui. cum suis concor. de spon. non est.
ꝛ ¶ Valitura. No. casū vbi rē meā vel mihi debitam remittere non possum: lȝ nil sit tā naturale q̄ꝫ voluntate dn̄i rē suam in aliū trāsferi: insti. de rerū di. §. ꝑ traditionē. ꝛ de h dic vt di

xi.ȝ.e.li.de rescriptis statutum.§.siquid autem.

a ¶ Felicis ortū habuit ab his q̄ no.guil.ȝ.c.pri.vbi dicebat se a dn̄o gre.audiuisse d mēte sua fuisse qd h statuit

b ¶ Lugdunen ȝ.c.proximo.

c ¶ Aliqui.ino.iij.i archiepis ꝓhibuerat pncipal'r ⁊ demū ad oēs extēderat.ȝ.c.i.

r ipsas sententias facere obseruari.eo.ti.presenti.

n ¶ Pedagiorum.quid sint guidagia ⁊ qd pedagia vide.ȝ.de ver.sig.super quibusdam.

o ¶ Canonico.predicta decre.super quibusdam.

p ¶ Ciuili.C.no.vec.isti.n̄ pos.l.ab eccliijs.C.d sacrosāc. eccle.l. placet.

Felicis[a] recordatōis.igregori⁹ papa.x.ꝑde. noster ꝓhibuit i cōcilio lugd[b] ne aliq[c] ob ꝓcurationē sibi ratiōe visitatiōis dbitā exigē[d] pecuniā ꝑsumerēt:vel etiā recipere a[e] volētes. ¶ Veruȝ quoniam rerum experientia[f] nos instruxit: ex hoc tā personis visitātibus q̄ locis ⁊ ecclesijs visitatis mlta cōmodorum dispendia[g] prouenire concedimus[h] patriarche archiepiscopi ⁊ alij :quibus ex officio[i] competit visitare :a volentibus ecclesiarum ⁊ locorum visitatorum rectoribus seu personis pecuniam licite recipere valeant pro sumptibus moderatis faciendis in victualibus diebus quibus visitationis officiuȝ personaliter exercebunt. ¶ Adijcientes q̄ n̄ liceat visitandi: nisi vnam ꝓcurationem recipere vna die siue vnum locuȝ visitauerit siue plura: etiam si locus quilibet visitatus ab illo sufficeret ad procurationē integrā ꝑsoluendā[k]:cū eidē sufficere dbeat: vt tēporalia metat a locis personaliter visitatis ꝓ diebus quib⁹ eis spūalia subministrat. ¶ Cetera[l] vo i eiusdeȝ predecessoris ꝯstitutione contenta in suo volumus robore perdurare. Idem.

Quāq̄[m] pedagiorū[n] exactiones taȝ iure canōico[o] q̄ ciuili[p] regularit merito sint dānate:tanto tn̄ districtus ne ab ecclesijs ⁊ ꝑsonis eccl'iasticis talia exigāt ꝓhiberi oportet q̄to si id fiat maioris[q] inde trāsgressiōis reat⁹ icurrit:⁊ offēsa euidētior ꝯprobat. ¶ Cū igit eccl'ie eccl'iasticeq̄ꝫ ꝑsone ac res ipārū[r] nō soluȝ iure humano[s] ꝗnimo ⁊ diuino[t] a secularīū ꝑsonaruȝ exactiōib⁹ sint imunes:ꝯstitutiōeȝ[v] felicis recordatiōis alxeādri pape.iiij. ꝑdecessoris nostri:q statuit ecclesias ⁊ ꝑsonas eccl'iasticas ad pedagia ⁊ guidagia penit⁹ n̄ teneri nec ad exhibēdū vl' soluēdū talia ꝓ rebus suis ꝓprijs quas non causa negociādi[x] deferūt vel deferri faciunt seu transmittūt. ¶ Volētes ꝓpter multorū insolentiaȝ ⁊ abusum pene adminiculo adiuuare[y]:adijcimus districtius inhibendo contraria cōsuetudine[z] quorūcūq̄ꝫ:que dicenda ē corruptela verius:nō obstāte vt nec collegiū[&] nec vniuersitas nec aliq̄ etiam singularis

d ¶ Exigere. circa hoc nil corrigit vel mutatur.

e ¶ A volēte.hoc ē qd ē .j.recipit mutationem.

f ¶ Expientia.sic.ȝ.e. li. de elec.q̄ꝫ sit cuȝ suis ꝯc.

g ¶ Dispēdia ꝑsbyt ruralis q nō hȝ nisi vnum gausape:forte sine mānutergio ⁊ vnicuȝ lectulū quō procurabit ⁊ hospitabit epm:cum nec forte domus sufficiat : posito q̄ abūdarēt reliq̄:⁊ eps quō in vili domo manebit:vtilis ergo fuit h ꝯstitutio q̄ tollit h dispēdia.

h ¶ Cōcedim⁹.o.reuocauit ad .a.i. extremitas ad pncipiū .xxx .di. ab exordio .Oliȝ.n.ab his q ꝓcurationē victualiuȝ parare debebant inuitis ꝓcuratio in pecunia exigi nō poterat.x.q.i. relata.sed a volētibus hn̄ poterat in pecunia recipi ⁊ certa sūma taxari.x.q iij relatum idem est hodie ꝑ hanc decre.⁊ est egssimū:vt dixi in prori.glo.

i ¶ Offi cio.satis hoc puto locū hr̄e nō solū in ordinario officio:sed etiaȝ delegatidis:cū vtrobiq̄ꝫ eadē sit rō:nō ob. qd. j. dicit ꝑsonalit q̄ itelligo q̄ cū ꝑsonalit visitāt ꝓ suis victualibus a visitatis pecuniā recipiāt: cuȝ sūt per alios nō ipi: sed illi victualia vl' pecuniā pro eis recipient:vt.ȝ.de offi. ordi .si episcopus.

k ¶ Persoluendam.alias.n.posset totam ciuitatem vna die visitare ⁊ tot procurationes recipere quot ibi essent ecclesie: quod esset absurdum:numerus ergo procurationum non excedat numerum dierum.ȝ.eo.procurationes

l ¶ Cetera vero.s.circa exactiones statuta ⁊ circa procurationes ēt i victualibus nō recipiendis a locis non visitatis: ⁊ circa munera non recipienda a visitantibus vel eorum famulis cum penis superius statutis.

m Quāq̄ꝫ.si vniuersitas vl' singularis ꝑsōa eccl'ias vl' ecclesiasticas ꝑsōas ꝯpulēit soluere pedagia vl' guidagia vl' exactiones ꝓ reb⁹ suis q̄s cā negociatiōis nō deferūt vl' ꝓ ꝑsonis:singulares sūt excōicati ⁊ vniuersitas iterdicta:nec ꝓdest contraria cōsuetudo.Cle.hoc addit:q̄ dioccesani quib⁹ cōstat aliquos i has sētētias icidisse:illos publicare debent; ⁊ ipsas sententias facere obseruari.eo.ti.presenti.

q ¶ Maioris.s.q̄ꝫ exigantur a laicis

r ¶ Ipsaꝝ.s.ecclesiaꝝ ⁊ eccl'iasticarū ꝑsonaꝝ. nam res clericoꝝ eodē ꝑuilegio gaudēt q̄ res eccl'iaꝝ : vt xvi.q i.simil.⁊ ratione ibi no. io.⁊ ber.ȝ.d pig.ex litteris.i gl.pe. nec ē illd vniuersalit vex:vt no.io. xvi q iiij c.j.

s ¶ Humano.positiuo:vt dictum ē supra.

t ¶ Diuino.legit gene. xlvij. vltra mediū subiecit ioseph omnē terrā egypti pharaonis ⁊ cūctos populos eius a nouissimis terminis egypti vterq̄ꝫ ad fines ei⁹ pter trā sacerdotū:⁊ seq sic ex eo tēpore vsq̄ꝫ in presētē diē i vniuersa tra egypti quīta ps regibus soluit:⁊ factū ē q̄si i legē pter terrā sacerdotalē q̄ liba ab hac ꝯditōne.fuit. Itē esdre vij.vltra mediū: vbi dixit rex adageij suis mistris: vobis quoq̄ꝫ notū facim⁹ de vniuersis sacerdotib⁹ ⁊ leuitis cantorib⁹ ⁊ ianitorib⁹ ⁊ ministris dom⁹ dei:vt vectigal ⁊ tributū ⁊ ānonas nō habeatis potestaté iponēdi sup eos :⁊ cōcor.ad hoc.ȝ.de immu.ec.non minus.

v ¶ Constitutionem.quam habes.j.de immu.ec.c.i.⁊ pro parte eius mentem vide hic decisam.

x ¶ Negociandi.ad hoc de vi.⁊ ho.cleri.c.vlti.Et no. in his que negociationis causa portātur nō i proprijs vel his que portantur ad vtilitateȝ fisci soluuntur exactiones iste.C.de vectig.⁊ commiss.l. vniuersi.

y ¶ Adiuuare.ȝ.c.exigit.in princi.

z ¶ Consuetudine.ad ideȝ.ȝ.eo.romana.§.procurationes.ȝ.de capel.mo.c.vno.cum simi.

& ¶ Collegium ex quibus hec cognoscantur:vt no.ȝ. de exces prela.dilecta.

ꝑsona cuiuscunq; sit dignitatis conditiōis aut status a prefatis ecclesijs aut personis ꝑ personis ipsis aut rebus ꝑdictis[a] a tali exigat vl' extorqat per se vel per alium[b] suo noīe vel etiā alieno[c] aut eas ad huiusmodi persoluenda compellat. ¶ Qui vo contra fecerint si ꝑsone fuerint singulares[d] excōmunicationis: si autē collegiū vel vniuersitas[e] ciuitatis castri seu loci alteri⁹ cuiuscunq;: ipa ciuitas castrū vel loc⁹ interdicti sententias ipo facto incurrāt: nec ab excōmunicatione huiusmodi absolutiōez vel interdicti relaxationez obtineāt: donec exacta plenarie restituerint: ⁊ de trāsgressione satisfecerit[f] cōpetenter. Idē.

Perpetuo[g] declaram⁹ edicto archiepiscopuz posse ſm tenorem ꝯstitutionis[h] felicis recordationis inno. pape iiij. predecessoris nostri super hoc edite suaz ꝓuinciaz visitare libere: lz non sint eius suffraganei negligentes[i] ⁊ iterare[k] visitationez eandē: ac ꝓcurationes a locis recipere visitatis ꝯsuetudine: siqua forsaz ab ipsis suffraganeis vel ab alijs[l] allegef. ꝑmissis[m] ꝯtraria nō obstāte[n]. ¶ Potest etiam idē archieps dum visitat confessiones subditoruz suffraganeorum audire ac absoluere[o] cōfitentes: ⁊ ipsis penitentias iniungere salutares[p]. Bonifacius octauus.

De consecratione ecclesie vel altaris.

Si[q] ecclesiā pollui sanguinis[r] aut seminis[t] effusiōe ꝯtingat: ipi⁹ cimiteriuz si ꝯtiguū[u] fit eidez cēsef eē pollutū[x]: vnde anteq̄ recōciliatū fuerit: nō debet in eo aliqs sepeliri: sec⁹ si remotū fuerit ab eadē: ¶ Nō sic q̄z in casu conuerso sentimus: vt videlicet polluto[y] cimiterio: q̄uis eccłie ꝯtiguo debeat ecclesia reputari polluta: ne minus dignū maius[z] aut accesso

a ¶ Predicti. ꝑ ꝑhs. l. q̄s cā negociatiōis nō deferūt.
b ¶ Alium. j. de reg. iur. qui per alium.
c ¶ Alieno. xlvi. di. sicut nō suo. j. de reg. iur. qd alicui.
d ¶ Singulares. etiam epi quia decre. q: periculosum. de sententijs suspensionum ⁊ interdicti loquitur.
e ¶ Uniuersitas. s. collegiū eni vel vniuersitatē excōicanis sētētia ꝓferri nō dz. j. de sē. excō. romana. §. i vniuersitatē; vbi de hoc. Et intelligo hoc etiam de vniuersitate vel collegio ecclesiastico: vt. s. de ꝑsonis dixi in ꝑri. glo. ⁊ facit. ff. si ꝑ ui. vendi. l. altius ⁊ de na. ex libe. ven. ⁊ c. vno. de ꝯci. q̄zuis.
f ¶ Satisfecerint ad instar excōicati pro manifesta offensa. s. de ver. sig. ex parte. j. ⁊ c. se. j. de senten. ex. solet. ⁊ c. venerabilibus.
g Perpetuo. Emanauit ad declarationez decr. s. e. romana ⁊ correctionē eorū. q̄ ibi no. ber. ⁊ s. e. c. nup. ⁊ s. de accu. sicut olim.
h ¶ Constitutionis. s. e. c. j.
i ¶ Negligētes. ꝯtrariū no. ber. i ꝑdictis locis: s; aliō ē visitare aliud de criminib⁹ iquirere: vt dixi. s. eo. c. i.
k ¶ Et iterare repete ſm constitutionem ⁊c. quod est. s. ⁊ idem repetas in priori ver.
l ¶ Alijs. puta subditis suffraganeorum.
m ¶ Premissis. visitationi iteratiōi ⁊ procurationi.
n ¶ Obstante. ad idem. s. c. prox. cum suis concor.
o ¶ Absolnere. No. casum in quo archiepiscopus in subditos suffraganeorum iurisditionem habet. Item per totam prouinciam dat litteras indulgentiarum. s. de pe. ⁊ re. nostro. alios casus habes. ix. q. iij. in summa s. de of. or. pastoralis.
p ¶ Salutares. nō nimiū austeras. xxvi. q. vij. alligāt. ⁊ in eis imponendis consideret que leguntur: de pe. di. v. consideret. ⁊ s. de homi. sicut dignum.
q Si ecclesiā. Emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ no. hosti. s. e. ti. c. j. ꝓpe ecclesia dī ꝯsecrata: basilica non ꝯsecrata: de reli. do. c. i. s; ꝯ nō ꝯsecrata polluif: s; aliter reconciliaf. s. eo. c. vlti.
r ¶ Pollui. quo ad opiōnē hominū q̄ cā polluūt quātū in eis est: que eni sūt sancta coinquinari nō possunt xv. q. vlti. c. vlti. de coha. cleri. ⁊ mu. vestra. ⁊ qd firmuz erit aut stabile: si sanctitas incorrupta corrumpaf. C. de epis. ⁊ cleri. si queq̄z. ⁊ ob hoc dico q̄ si pollutio fuerit occulta nō debet reconciliari. dicūt eni theologi: q̄ iō recōciliaf ecclia: vt vidētes laici eccliaz sic lauari: q̄ nō peccauit: cogitēt itra se quātū ꝑ lauatiōe peccatoꝝ laborādū sit. ⁊ ꝓbaf hoc iure: q: ecclia nō iudicat de occultis. xxxij. di. erubescāt de simo. tua. non ob. de adul. significasti. quia dico q̄ adulterium ibi publicum erat: quod patet ex eo q̄ adultero iudicta fuit purgatio.
s ¶ Sāguinis. humani ⁊ iniuriosi: vn̄ si ibi occidaf canis vel humanus sanguis casu effūdaf: ecclesia nō est reconcilianda: ⁊ si sine sāguinis effusione occidaf ibi hō: puta cū tersorio ad collum bn̄ reconciliaf ꝓpter criminis horrorē ſm hu. q no. hoc de ꝯse. di. j. ecclesijs. ⁊ est casus. s. e. c. ꝓposuisti. vbi dicif q̄ ꝓpter homicidia ⁊ vlunera reconciliaf ecclia: nō dicit an in eis fuerit sāguinis effusio: necne: et si extra eccliaz vlneratus ad ecclesiā fugiat: et ibi sāguinē spargat: nō recōciliatur ecclia: secus econtrario vel cū sanguinē colligit in scutella. si autem supra tectū porē cuz sagitta homo interficitur: dixit ibi hu. q̄ non ē facienda reconciliatio: q: extra ecclesiam videtur factum. Sed quid si sanctus vir ibi occidatur: nunquid reconciliabitur ecclesia: videtur q̄ sic: quia indistincte iura loquūtur: ⁊ sceleratius ē iustum ⁊ sanctum occidere q̄z iniustū xxiij. q. v. si non licet in contrarium videtur cum ecclesia sanctificata sit nō polluta: sed hoc veruz est ex sanguinis effusi passione: sed ex ipsius effusi actione bene polluitur: iuxta illud actio displicuit: passio grata fuit: vnde primum tenėas: locū tamen sanguinis non lauabunt.
t ¶ Seminis. humani nō canū: ⁊ itelligunt hic qdā de semie fornicario: vn̄ si vir cognoscit vxorē i ecclesia nō recōciliabif hoc tenet hug. cuius glosas posuit ioānes: de cōse. di. i. i ecclesijs. vincen. ⁊ gandolphus. Sz ipe ioannes ꝯ: qd verū puto allegabat. ff. de sol. l. qd dicimus. ⁊ hoc no. xxxj. di. ōniā. lxxiij di. ecclesijs. xxxiij. q. iiij. apostolus. Nā multo licita ex loco sūt illicita. ij. q. vij accusatio de imu. eccle. c. i.
u ¶ Contiguum. cōtigua dicuntur quorū extrema se ꝯtigūt.
x ¶ Pollutum. concor. j. de senten. excō. si ciuitas. vbi idem de ecclesia interdicta distinguitur.
y ¶ Polluto. sanguinis vel seminis effusione: vt. s. vel q: ibi fuit aliquis excōicatus sepultus. s. eo. consuluisti.
z ¶ Maius. ad se trahere videaf qd ē i. ⁊ h eē nō debet s. eo. q̄ i dubijs. vbi de hoc: ad idē. s. e. li. de ꝑben. c. antepenultimo.

a ¶ Principale. quod esse nō debet: imo poti⁹ econtrario.j.de.reg.iur. accessorium cū suis ꝯcor.
b ¶ Pariete. paries igi/tur diuisionem inducit: idem.s̄.eo.li.de elec. vbi periculum.§.in eodem.
c ¶ Uiolatum. No.ꝗ lz accessoriuz sequatur pn/cipale contiguum non tamen sequitur accesso/rium etiam contiguum vt hic: multo ergo min⁹ principale sequitur aces/sorium:vt.s̄.proxi.rñ.
d Gloriosus. festa xij. apostolorum. iiij. euāgelistaruz ꝛ. iiij. doctorum ꝛ confessorum ecclesie. s.gregorij augustini am/brosij ꝛ hieronymi: sub officio duplici debent solēniter celebrari.
e ¶ Duodeno. hoc dicit propter paulum ꝛ illos qui non fuerunt de nu/mero:hi autem sunt.xij. petrus ioannes iacobus ꝫebedei andreas philip/pus thomas bartholo/meus matheus iacobus alphei simon iudas iaco bi ꝛ matthias qui fuit i locum iude scarioti.
f ¶ Quatuor. marcum mattheū lucā ꝛ ioānem.
g ¶ Sedis. solus papa habet non solum certos de sanctis pre alijs extol lere:ꝫ etiam eos canoni ꝫare multiplici ratione. prima quia ista est vna de maiorib⁹ causis que inter christianos propo ni possit:ꝛ sic est ad sedē ap.referenda: de bapti. maiores. Secūdo quia miracula attribuuntur fidei hec igitur questio cum sit de fide precipue ad sedem ap.referenda. xxiiij.q.j.quotiens. Ter/tio quia ad papā spectat ꝺclarare dubia scriptu/rarum:qui fi.sint le. per venerarabilē. mlto for/tius dubia sctitatis: qꝛ circa maiora maius pe/riculum vertitur: ideo ꝛc̄.s̄.de elec. vbi pericu/lū. Quāto ne ꝑpt mltoꝝ

riuz principale[a] ad se trahere videat. ¶ Nō vnū sed plura cimiteria esse noscunt. que ꝙ uis sibi coherētia pariete[b] tñ medio seiunguntur. ¶ Jōꝙ violato eoruz altero: alterum lz ꝺ vno ad aliud per portam intermediaz habeat accessus ñ propter hoc reputabit vio/latum[c]. Bonifacius.viij.

De reliquijs ꝛ. veneratione sanctorum.

Gloriosus[d] de⁹ in san/ctis suis ꝛ in maiesta/te mirabilis: cui⁹ ꝛ in effabilis altitudo pru dētie nullis iclusa limitibus: nullis termis cōphensa recti cēsura iudicij celestia parit ꝛ terrena disponit: ꝛ si cunctos eius mīstros magnificet: altis decoret honorib⁹: ꝛ celestis ef ficiat beatitudīs possessores: illos tñ vt dignis digna repē/dat: potiorib⁹ attollit īsignijs dignitatuz: ꝛ ꝑmioꝝ vberiori retributiōe ꝓsequit q̄s digni ores agnoscit: ꝛ cōmēdat ingē tior excellellentia meritōꝝ: sic ꝛ alma mr̄ ecclesia eius sacra vestigia ꝓsequens ꝛ exemplo ducta laudabili: lz vniuersos in regnis celestibus ꝯstitutos studijs honorare sollicite ꝛ so noris offerre ꝑconijs non de/sistat: gloriosissimos tñ chri/stiane fidei ꝑncipes athletas dei electos iustos seculi iudi/ces lumia ꝗ̄a mūdi: videlicet christi redēptoris apostolos numero duodeno[e] contentos q viuentes in carne ꝑdictam ecclesiaz suo ꝑcioso sanguine plantauerunt ipsam erigēdo sublimit ꝛ disciplinis sanctis simis dirigendo: reuerēdissi/mos etiā pres virosqꝫ clarissi mos quattuor[f] euāgelistas dñi per quorum diligentissima ꝛ fidelissima studia eidez eccle sie sacra euangelia illuxerūt. ¶ Egregiosqꝫ ipsius docto res ecclie beatos gregoriū: q meritis iclyt⁹ sedis[g] ap. curā gessit: augustinū ꝛ ambrosiuz venerandos antistites ac hie ronymū sacerdotij ꝑditum ti tulo eximios cōfessores sum mis attollere vocibus: laudi bus personat precipuis: ꝛ spe cialibus disponit honoribus venerari: horuz quippe docto rum perlucida ꝛ salutaria do cumenta predictam illustra/runt ecclesiam: decorarūt vir tutibus ꝛ moribus informa/runt: per ipsos preterea quasi luminosas ardensesqꝫ lucer/nas super candelabrum in do mo domini positas erroruz te nebris profugatis totius cor poris ecclesie tanꝙ sidus irra diat matutinum: eorum etiaz fecunda facundia celestis irri gui gratia influēte scriptura rum enigmata reserat: soluit nodos: obscura dilucidat: du biaqꝫ ꝺclarat: profundis quo que ac decoris illorum sermo nibus ampla ipsi⁹ ecclesie fa brica velut gemmis vernanti bus rutilat: ꝛ verborum elegā tia singulari gloriosius subli mata corruscat. Ideoqꝫ circū specta prudentia dicte sedis que actibus intenta salubri/b⁹ ꝛ opib⁹ exposita pietatis li bēter ꝛ solerter exeqt q̄ st̄ dei premissa sollicite digneqꝫ con siderans ꝛ debita meditatio ne perlustrans: ad diuini no minis honorem ꝛ gloriam ex altationem catholice fidei sa lutemqꝫ fidelium merito cen suit: riteqꝫ prouidit: aposto/los euangelistas ꝛ cōfessores eosdem in vniuersali ecclesia honorificentie potioris impē dijs attollendos: vt ab ea tan to propensius honorari se sen tiant: quanto ipsam pre cete ris excellentius illustrarunt. ¶ Nos itaqꝫ pijs ducti con silijs dignisqꝫ studijs excitati nōnullos predecessores nr̄os romanorum pontificum qui

ehoꝝ simplicitatē populū ꝺcipi ꝯti gat.s̄.e.ti.c.j.ꝛ.ij. Quito ne i i fini tū ꝯtigat sanctos mltiplicāi: ꝛ sic ꝺ uotiōē refrigesce reꝛ sctītatē vilesce re.lxxx. di.epi vi/deꝛ tñ ad id ꝯ.s̄. ꝺferijs.c.vl.ꝺ cō/se.di.iij.c.j.vbi vi deꝛ ꝙ epi ñb pos sūt: ꝫ illō itelligi tur ꝺ scia iaz cāo niꝫatis: ñ.n.oīuz festa vbiqꝫ colū/tur: hoc aūt con sequitur sanctus per canoniꝫatio/nem: ꝙ ecclesia ꝓ eo solēniter ꝛ pro aliquibus so lemnius dicit of/ficiū: vt hic. Jteꝫ inter alios sāctos in letanijs noia/tur ꝛ inuocatur: ꝛ si ecclesia in ca noniꝫatione er/raret quod nō ē credēdū: lz acci/dere posset: ꝺ sē. ex.a nobis. ij. ni/hilomin⁹ ꝑces i honorē talis ac/cepte ꝛ gratie sr̄: p fidez.n. christi oīa purgantur: ꝺ coha. cle. ꝛ mul. vestra. Et esto ꝙ si vitas canoniꝫa tionis deficiat ñ deficit fides: de bap debitum. de presby.non bap. c.ij.ꝛ.iij. Dicim⁹. n.ꝛ cuilibꝫ lz i se creto alicui ꝺfun cto quē sāctū cre dit ꝑces porigē: vt ꝓ ipo ad deuꝫ iīcedat: lz solēnes ꝑces publice emit tere vl' solēne of/ficiū publice dicē neq̄at: vt dixerūt ino. ꝛ host. s̄. e.ti. Ad cāoniꝫāduꝫ āt sāctos ingren dum ē an illi de quo canoniꝫādo

querit prior vita testimoniū ꝓbeat ꝑ laboribus mulꝭ moribꝰ castis actibꝰ strenuis.lxj.di miramur. Oportet eni hoc pñti testificatione ꝑdicari:⁊ bone fame precony nō taceri.xij.q.ij.quatuor.⁊ maxie queri debet ð simplicitate ⁊ humilitate q: superbis deus resistit hūi libꝰ aūt dat grāz item dz q̄ri an in vita ꝑsecutiones passus fuerit.vij.q.j.oīs qui ⁊.c.ibi adunati.⁊ an passus fuerit ex charitate.j.q.j.vid que rēdū etiā ē de miraculis factis ī vita ⁊ pꝰ mortē.Et q̄ntū ad hoc ꝙ sit miraculū q̄tuor requirunt.Primū ꝙ ex deo nō ex arte cōtingat: nec ex diabolo. nā miracula quādoqꝫ fiūt per malos.j.q.j.teneamꝰ ⁊.c.ꝓphetauit necesse est eni martyres a deo impetrasse q̄ mandāt l.di.siqs ꝓposterа.Scdʒ ꝙ fit cōtra naturā: sicut de virga moysi mutatata incolubrū:⁊ de asina loq̄nte ad balaā supra de here.cum ex iniūcto. Tertio ꝙ nō sit ex vi verborum:sʒ hominis merito id contingat.nā panis ⁊ vinū ptāte ⁊ v̄tute v̄borum transsubstātiātur in corpus ⁊ sanguinē.s̄.de cele.mis.cū marthe.§.q̄siuisti.Quartū ꝙ sit ad corroborationē fidei.herba enim ministerio hoīs transit ī vitrū:sed hoc nil ad corroboratōʒ fidei:⁊ iō ad cānonizationem nisi hec quatuor ɔcurrant miracula:nō ꝓdessent hʒ summistas qui hoc no.s̄.eo.ti.⁊ moderni.s̄.de tes.venerabili.

spālis ɔuotōis ꝑsequētes āne ctū aliquoꝝ festa sanctorum sub duplici[a] ordīauerrunt officio celebrāda imitari sollicite ītēdētes eorūdē apstolorū euāgelistaꝝ ⁊ ɔfessoꝝ festiuitates ꝑcipuas ð fratꝝ nostrorū ɔsilio ⁊ assēsu sb offō duplicīꝰ ꝑ vniuersas orbis ecclias volumꝰ:statuimꝰ ⁊ ꝑcipimus ānis singulis ꝑpetuis futuris temporibus solēniter celebrari. A lex.iiij.

De imūitate ecclīaꝝ cimiteriorū ⁊ alioꝝ locoꝝ religiosoꝝ.

Quia nōnulli[b] hñtes tpale[c] dñiū vel potestatis gerētes officiū seclaris libtatē ⁊ imūitatē eccliasticā ledē ac mineꝛ tāꝙ bonoris ⁊ ꝑuilegij eccliaꝝ iuidi moliūꝛ:expedit ꝙ ꝑ diligētiā ⁊ auctē sedis ap po.q̄ curā hʒ eccliaꝝ omniuʒ ⁊ tutelā ɔ̄ taliū ausus ⁊ cōamia opportunū remediūʒ apponaꝛ:vt ecclie ipe ī plēitudine iuris sui a libertatis ītegritate letēꝛ:ac detestabilis malignoꝝ audacia ⁊ īsolētiū nefaria temeritas ꝑpulseꝛ.¶ Sane ītelleximꝰ ꝙ ī rgno frācie[d] ɔmunie scabini seu cōsules ⁊ alij dñi tēporales:⁊ q iurisditionē ī ipis ɔmunijs citatibꝰ castris ⁊ villis tpaleʒ exercēt vꝉ qbꝰ ī illis cōmissa ē execution iusticie secularis molesti sꝛ nimiū eccl'ijs sup ꝑl'ribꝰ ⁊ ī festi:⁊ īter cetera nituꝛ ⁊ studēt vt illis collectas ⁊ tallias ⁊ alia hꝰi eedē ecclie ꝑtextu bonoꝝ[e] q̄ acq̄sieꝛt ⁊ tribuāt ꝑsoluāt ꝉ ex̄ māū suā pōāt hꝰi acq̄sita.¶ Volētes itaqꝫ sup his oibꝰ ꝑut expedit sollicite prouidere totqꝫ temerarijs ausibus congruis presidijs obuiare.auctoritate ap.prehabita cū fratribus nostris.diligenti deliberatione decernimus nō licere prefatis cōmunijs scabinis:⁊ his qui in eis iurisditioneʒ temporalem obtinēt vel iusticiā secularem exercēt tallias vel collectas seu exactiones[f] qualscūqꝫ ecclesijs vel ꝑsonis ecclesiasticis īponere vel exigere ab eisdē pro domibus predijs vel quibuscunqꝫ possessiōibꝰ ab eisdeʒ ecclesijs vel personis ecclesiasticis legitime hactenus acquisitis vꝉ in posteruʒ accquirendis etiā si ipe ecclesie vel ꝑsōe vel res hꝰi sint infra illoꝝ districtū vꝉ territoriū cōstitute.¶ Nec ēt liceat illis ipsas ecclesias vel ꝑsonas ad distrahendum vel alienādū aut extra manū suā ponēdum[g] acquisita iam:vel que deinceps acquirent aliq̄tenus coartare. Grego.x. in generali concilio lugduñ.

Decet domuʒ[h] dñi sanctitudo[i]: decet vt cuiꝰ ī pace[k] factus est locꝰ eius cultꝰ[l] sit cum debita veneratiōe pacificus[m].¶ Sit itaqꝫ ad ecclesias humilis ⁊ deuotus ingressus:sit in eis q̄eta ɔuersatio:deo grata:inspiciētibꝰ placida:q̄ ɔsiderātes ñ solū īstruat[n] sʒ ⁊ reficiat[o].¶ Conueni

a ¶ Duplici.dicūt q̄dā officium duplex:cum tota antiphona dicitur ante psalmum ⁊ tota post psalmum:cum alias nō tota:sed solum principium dicaꝛ āñ psalmū:alij aliter:clericis hoc relinquo.

b Quia nonnulli. seculares potestates ab ecclesijs. vel ecclesiasticis personis tallias vel exactiones pro rebus vel possessionibus.acquisitis vel acquirendis exigere non presumāt:nec eos cōpellere ad ipsas distrahendum vel extra manū suam ponēdum.hoc dicit

c ¶ Tēporale.qð eccliasticō minꝰ esse dubiū ñ est.xcvj.di.si īperator.s̄.de ma.⁊ obe.solite.

d ¶ Francie. accidētiaʒ facti exprimit nō localeʒ decre.facit.vnde eā generaliter ꝑsequitur.j.⁊ s̄.de censi.c.j.e.li.

e ¶ Bonorum.quid dices si tributarium predium donetur ecclesie:nūquid tenetur ecclesia ad tributuʒ? dic ꝙ sic:quia res transit cū onere suo x.q.ij.auc.sicut autem.⁊ auc.siquē.xvj.q.j.siqs laicus.de deci.cū in tua ad hoc.s̄.de cēsi.c.j.vbi de hoc.

f ¶ Exactiones.aduc ꝓuidetur.j.eo clericis.

g ¶ Ponenduʒ.dicitur de iudeis ꝙ tenētur ad decimas prediales: quasi ipsi non colerent.s̄.de dei.de terris.sic dicebāt isti laici aut extra manū vestram ponatis hec predia aut exactiones soluatis vt vel a vobis vel ab alijs collectas:⁊ tallias ð ipsis possessionibus habeamus.

h Decet domuʒ dñi. diuide decre.ī.iiij ptes.In prima ponit cōstitutionis causam:vsqꝫ ibi sit itaqꝫ.In secunda qualiter homines debeant se habere in ecclesijs:⁊ a quibus abstineri vsqꝫ ibi ordinarij.In tertia ꝙ ordinarij per se vel per alios hoc faciāt obseruari:vsqꝫ ibi quiuero ibi cōminatur penam in contrarium facientes

i ¶ Sāctitudo. sumptū ex psalmo:dominꝰ regnauit decore m.)

¶ In pace.ex psalmo notus in iudea.

l ¶ Cultus.nam erit cultus iusticia silentium.v.q.iiij.in loco

m ¶ Pacificus est enim rex pacificus ⁊ venit pacem docere.xxiij.q.j.nisi bella io.an.

n ¶ Instruat.per bonum exemplum.vij.q.j.§.cum vero.

o ¶ Reficiat per doctrinam.xxvj.di.siquis vult nam anima

cibo spirituali nutritur. ē. de of. or. inter cetera.

a ¶ Ibidem. attollant quod est infra.

b ¶ Iesu christi. iesus hebraice dr̄ latine saluator christus grece latine dr̄ vnctus: christiani a christo: de sacra vnc. c. vno. §. i fronte & primo apud antiochiam fuit nomē illud. xxij. di. c. sacrosancta.

extendant. j. de reg. iu. in penis cum suis concor.

r ¶ Deputandorum. i. illorum quos debet ordinarius deputare assiduos: & ad ista idoneos.

s ¶ Acrimoniam. i. acrē penam: & dicitur quasi acris monitio vel. i. penam excōicationis quasi a gremio ecclesie expellentē.

entes ibidem[e] nom̄ illō: quod super oē nom̄: a quo aliud sub celle non est datum homi bus in quo saluos fieri credē tes oporteat: nomen videlicet iesu christi[b]: qui saluum faci et populum suum a peccatis[c] eorum: exhibitione reueren tie specialis attollant: & quod generaliter scribitur vt in no mie iesu oē genu flectatur: sin guli singulariter in seipsis im plentes: precipue dum agun tur missarum sacra ministe ria: gloriosum illud nomen quandocunqz recolitur: flectant genua cordis[d] sui: quod vel[e] capitis[f] inclinatione testē tur attendantur in locis eis dez intentis[g] precordijs sacra solēnia: deuotis orationibus insistatur: nullus in locis eisdem in quibus cum pace ac quieta vota conuenit celebra ri: seditionem excitet: concla mationem moueat: ipetūue committat. ¶ Cessent i locis illis vniuersitatū & societatū quarumlibet consilia conciones & publica parlamenta[h]. ¶ Cessent vana & multo fortius feda & prophana colloqa. ¶ Cessent confabulationes queli bet: sint postremo[i] quecunqz alia: que diuinum possunt tur bare[l] officium: aūt oculos di uine maiestatis offendere: ab ipsis prorsus extranea: ne vbi peccatorum est venia: postu landa: ibi peccandi detur oc

casio aut deprehendantur pe cata committi[k]. Cessent in ecclesijs earumqz cimitterijs[l] negociationes[m] & precipue nū dinarum ac fori cuiuscunqz tumultus: oēs i eis seculariū[n] iudiciorum strepitus conqui escant: nulla inibi causa per laicos maxime agitetur: sint loca eadem a laicorum cogni tionibus aliena. ¶ Ordinarij locorum hoc faciant obserua ri: suadenda[o] suadeant: inter dicta huius canonis auctori tate compescant[p]: ad hoc alios etiam in ecclesijs ipsis magis assiduos & ad premissa idone os deputando: & nihilominus processus[q] iudicum seculari um ac specialiter prolate sen tentie in eisdem locis oi care ant robore firmitatis. ¶ Qui vero premissas inhibitiones animo petulanti contempse rint: preter processum ordina riorum & deputandorum[r] ab ipsis diuine vltionis & nostre poterunt acrimoniam[s] formi dare: donec suum confessi rea tum a similibus firmato pro posito deliberauerint abstine re[t]. Bonifacius. viij.

Clericis[u] laicos infestos oppido[x] tradit antiqui tas[y]: quod & presentium experi menta temporum[z] manifeste declarant: dum suis finibus non contenti[&] nituntur inue titum ad illicita frena rela xāt; nec prudenter attendunt:

e ¶ A peccatis eorum. neminem enim vult perire: ē bap. maiores. § cau te. ioannes an.

d ¶ Cordis. ad cor enim respicit deus. xiij. q. v: siquid inuenisti.

e ¶ Vel. i. saltem.

f ¶ Capitis. l. dis. in capite. ioannes an.

g ¶ Intētis. vt nil anim⁹ cogitet quam precem: ad qd sacerdos populū excitat sursum corda dicendo: de conse. di. i. quando.

h ¶ Parlamenta. no. cō tra vniuersitates italie que frequenter faciunt in ecclesijs talia parla menta.

i ¶ Turbare. ad hoc. ē. de sen. ex. veniens. i auc. de san. epis. §. siquis taz sacra colla. viiij.

k ¶ Commiti. non enim debent ibi misceri sceleribus: vbi de peccatis ē venia postulanda. i auc. coll. viij. vt liceat ma. & auie. §. quia vero ita. & ē. e. ti. imunitatē ad idez de accusa. qualiter. & C. vsi vi meminerint.

l ¶ Cimiterijs. supra cū ecclesia.

m ¶ Negociationes. nā dominus negociatores eiecit de templo & mēsas nūmulariorum euertit. j. q. iij. ex multis. lxxxviij. di. eijciens. palea est. & est ratio: quia talia difficile fiunt sine peccato: vt. e. di. qm̄ nō cognoui. & de pe. di. v. qualitas.

n ¶ Secularem. idez. ē e. c. i. Ecclesiastica vero iudicia ibi tractari pñt ij. q. ij. c. vlti. & ē. de. ap. i fronte. io. an.

t ¶ Abstinere. hec est vera peniten tia: ē pe. di. iiij. c. l.

u ¶ Clericis in prima par te ponit excessus laicorum qui cle ricis collectas tal lias & onera impo nebant: excessus clericorum qui talibus consentie bant. secundo ibi nos igitur. percipit personas ecclesia sticas pro rebus suis vel ecclesiarum nil laicis soluere debere absqz licē tia aposto. se. sub quocunqz colore mutui subuentio nis doni vel alio quolibet vt etiaz ipsi laici talia nō exigant vel reci piāt nec occupēt quocunqz modo deposita ecclesia rū vel personarū ecclesiasticarum singulares cōtra faciētes excōicat: vniuersitates in terdicit. que pe ne locum habeāt in promissionib⁹ factis etiam ante hanc constitutio nem: si postmodū soluantur vel re cipiātur: & ab his sentētijs solus pa pa absoluit pre terqz in mortis articulo tertio in v. ñ obstātib⁹ oia priuilegia derogā tia huic ↄstitutōi cassat & irritat.

o ¶ Suadenda. que. s. dicta sunt vsqz ad ver. nullus.

p ¶ Compescant. per censuram vel aliam arbitratriam penaz ē. de of. dele. de causis. ioan. an.

q ¶ Processus. quid de contractibus initis in ecclesia: numquid valebunt: dic qd non debent fieri: & qui faciunt peccāt per hanc decre. tamē contractus tenet. nam cum tantum processus & sñias iudicum irritet & penal' sit constitutio: penā nō

x ¶ Opido. id est valde.

y ¶ Antiquitas ij. q. vi. laicos: & c. laici. & antiqtati credulitas & reuerentia debet. xi. di. catholica & c. ecclesiasticarum. ē. de transla. quanto.

z ¶ Tpum. ē. de censi. felicis. & de elec. fundamenta.

& ¶ Contenti. & male. xiij. q. i. c. i. de sepul. c. i. infra de priui. c. primo.

a ¶ Potestas. x/cvi. di. bñ quidẽ. de consti. ecclesia sancte marie.
b ¶ Ditioni. vt peioris cõditiõis sit, sacerdotiũ ꝙ̄ fuerit sub pharaone. supra. c. non minus.
c ¶ Non est de rescrip. cum contingat de simo. ⁊ si qões. C. de fi. in/stru. l. vlti. ad fi. ioan. an.
d ¶ Pacem. huius seculi.
e ¶ Eternã. ⁊ mala cũ potius con/trariũ facere debeãt. s̄. de here. Agẽtis cũ suis cõ cõ. faciãt plati ecclesiarum ꝙ sint imitatores nabucho. qui vineam suam cruore defendit. iiij. regum xxi. c. ⁊. xxiij. q. viij conuenior. ⁊ imitẽtur ambrosiũ idem dicentem. Si vultis corpus occidere occur/raꝫ vultis i vicu/la rapevult͛ i mõ tem: voluntas est mihi pro altarib⁹ gratis imolabor: ꝑsecutionẽ tamẽ fugere poterit ꝭ nata distinctione quam habes. vij. q. i. §. hoc tunc. ⁊ recitari solet de renunci. nisi. §. propter maliciã
f ¶ Colore. qui nõ excusat. supra. eo. li. de elec. auari/cie. xiiij. q. iij. pleriq̄ꝫ. de simo. intantum.
g ¶ Sedis eius/dem. Nunquid correcta est decr. supra. e. non mi/nus. que permittebat episcopo ⁊ clero inspicienti necessitates vel vtilitates laicorũ

ꝙ̄ sit eis in clẽicos ecclasticas/ue personas ⁊ bona interdi/cta potestas [a] ecclesiarũ prelatis ecclesijs ecclesiasticisq̄ꝫ personis regularibus ⁊ secularibus imponunt onera gra/uia ipsosq̄ꝫ talliant ⁊ eis collectas imponunt: ab ipsis suorum prouentuum vel bonorũ dimidiam decimam seu vicesimam vel quanuis aliaꝫ portionem aut quotam exigunt ⁊ extorquent eosq̄ꝫ moliunt multifarie subijcere seruituti: sueq̄ꝫ submittere ditioni [b] et quod dolenter referimus non nulli ecclesiarum prelati ecclesiasticeq̄ꝫ persone trepidantes: vbi tredipanduꝫ non est [c]. trãsitoriam paceꝫ [d] querentes: plus timentes maiestatem tẽporalem offendere ꝙ̄ eternã [e]: talium abusibus non tam te/merarie ꝙ̄ improuide acquiescunt se. ap. auctoritate seu li/centia non obtenta. ¶ Nos igitur talibus iniquis actib⁹ obuiare volentes de fratrum nostrorum consilio ap. auctoritate statuimus: ꝙ quicunq̄ꝫ prelati ecclesiasticeq̄ꝫ persone religiose vł seculares quoruncunq̄ꝫ ordinum cõditionis seu stat⁹ collectas vel tallias decimam vicesimam seu cẽtesimam suorum ⁊ ecclesiarum prouentuũm vel bonorum laicis soluerint vel promiserint vel se soluturos consenserint aut quanuis aliam quantita/tem portõnem aut quotam ipsorum prouentuum vel bonorum estimationis vel valoris ipsorum sub adiutorij mutui subuentionis subsidij vel doni nomine seu quouis alio ti/tło mõ vel quesito colore [f] absq̄ꝫ auctoritate sedis [g] euisdem: necnõ imperatores reges seu principes duces comites vel barones ptãtes capitanei vel officiales vel rectores quocũq̄ꝫ nomie [h] censeantur ciuitatum castrorum seu quorũcunq̄ꝫ locorum constitutoꝝ vbilꝫ ⁊ quis alij cuiuscunq̄ꝫ preeminentie conditiõis, ⁊ status qui talia imposuerint exegerint vel receperint: aut apud edes sacras deposita eclesiarum ł ecclesiasticarum personarum vbilibet arrestauerint saisiuerint seu occupare presumpse/int vel arrestari saisiri aut oc/cupari mandauerint aut oc/cupata saisita seu arrestata receperint: necnõ oẽs q scienter dederint in perdictis auxiliuꝫ consilium vel fauorem publice vel occłte eoipso sñiam ex/cõicatõis, icurrãt. ¶ Vniuersitates q̄ꝫ que in his culpabi/les fuerint: ecclesiastico supponim⁹ interdcõ [i] ¶ Prelatis [k] ⁊ personis ecclesiasticis supradictis i v̄tute obediẽtie ⁊ sub d̄positiõis pẽa districte mãdãtes: vt talib⁹ absq̄ꝫ expssa lnia dicte sedis nullaten⁹ acqescãt q̄ꝙ̄ꝫ ptextu cuiuscũq̄ꝫ obligatiõis, pmissiõis ⁊ ꝯfessiõis factaꝝ hacten⁹ vel faciendaꝝ in antea: priusq̄ꝫ h⁹i ꝯstõ phibitio seu pceptũ ad notitiaꝫ ipsorũ puenẽit nihil soluãt: nec supradicti seculares quoq̄ mõ recipiãt: ⁊ si soluerit vel pdci recepint i excõicatiõis sñiam incidũt ipso fcõ. A supradictꝫ aũt excõicatõuꝫ ⁊ iterdicti sñijs nullus a bsolui valet pterꝙ̄ i mortꝫ articulo [l] absq̄ꝫ se. ap. auc͂te ⁊ lnia speciali cũ nr̄e [m] intẽtiõis existat: tã horrẽdũ seculariũ ptãtuꝫ abusum nullaten⁹ sub dissĩlatiõe [m] trãsir̃: ñ obstantib⁹ [n] qbuscũq̄ꝫ priuilegijs sub qbuscunq̄ꝫ tenorĩb⁹ formis seu modis aut v̄borũ ꝯceptõe ꝯcessis ipatorib⁹ regib⁹ ⁊ alijs supradictis: q̄ ꝯ̄ pmissa i nullo volum⁹ alicui vel aliqbus suffragari. T dẽ.

Q Uoniam [o] vt intellexi/mus quorundam iusti/ciariorum bailiuorũ iudicum ac secularium ac temporali/um dominorum in quibusdã

cis sponte subsidium cõferre: dic ꝙ decr. illa moderationem ⁊ determi/nationem receperat per decre. e. ti aduersus. vbi statutum fuit ꝙ etiam illo casu id facere non possent preter licentiam ap. se. non ergo corrigit ista sed penam adijcit.
h ¶ Nomine. sic supra e. li. de elec. fundamẽta.
i ¶ Interdicto in vniuersitatem non fertur sñia excõmunicationis: vt. j. de sen. excõ. romana. §. i vniuersitatem.
k ¶ Prelatis. hucusq̄ꝫ dixit de his qui post cõ/stitutionem istam promiserunt ⁊ soluerunt nunc dicit de his qui ante cõstitutionem vel eius no/ticiam promiserunt ⁊ p⁹ constitutionem soluerũt ⁊ post eius noticiam.
l ¶ Articulo. iste semper excipitur: vt. xvij. q. iiij. siquis suadente.
m ¶ Dissimulatione. dissimulatio est peccatum: mortale in prelato. xliij. di. sit rector. ⁊. c. ephesijs ⁊. xlvij. di. c. vlti. ⁊ supra de of. or. irrefragabili. ioannes. andree.
n ¶ Non obstantibus. papa ergo potest tollere ⁊ moderari priuilegia p se data: vt infra de sen. excom. c. vlti. in fi. de priuił. ne aliqui. ⁊ sic regu/la illa decet concessum ⁊ cetera infra de regu. iur. non habet locum in ipso principe: vt ibi dixi.
o Q Uoniam. excom/municati sunt q impediunt super causis que ad forum ecclesiastici cum de iure vel de con/suetudine pertinent lit/teras a se. ap. impetrari: vel super ipsis coram ordinarijs vel de/legatis ecclesiasticis li/tigari.
p ¶ Partibus. sicut olim erat in ciuitate pi/sana supra de sen. ex. graue.

a ¶ Cōsuetudie. que dat iurisditidēꝫ. ir. q. iij. cōquestꝰ. de foro cōpe. cū ꝯtigat ad idē. š. e. lib. ꝯ excep. c. vltimo.
b ¶ Ecclesiasticū. de secularibus non intromittit se ecclesiasticus iudex: nisi in casibꝰ. š. ꝯ foro compe. lꝫ ex suscepto.
c ¶ Cōfouemꝰ. sic. š. ꝯ supplē. negligē. pla. lꝫ. nā et ordiata charitas a seipa icipit. xxiij. q. v. si non lꝫ. de vsupal. nisi specialis.
d ¶ Propinquoꝝ: No. casum in quo laico iniuriās excōicatꝰ ē: sic. š. e. li. ꝯ elec. sciāt. j. ꝯ sen. ex cō. quicūqꝫ.
e ¶ Satisfactū. ergo nō sufficit cautio: immo debet precedere satisfactō sic cū qs excōicatus ē ꝑ manifesta offensa. š. de v. si. ex parte. j. et c. se. vel pro māifesta cōtumacia: vt. j. de sen. excō. venerabilibus. §. secus.
f ¶ Absoluat᷑. tūc demū poterit ab ordinario absolui: ex quo papa sibi nō reseruauit: de senten. ex excom. nuper.
g Eos qui. ꝯ hos ꝯ quos hic ꝓuidet᷑ arguebat ber. de ꝓuile: quanto. in glo. j. in fi.
h ¶ Subditis. lꝫ solis subditis imperarent: tñ clericis ꝯpetebat actō ꝯ dolo ad suū dānū ꝯsequēdū q̄ ꝯpetit quotiēscūqꝫ aliqd dolo fit: et alia actio deficit. ff. de do. l. j.
i ¶ Libtatis. isti lꝫ quo ad v̄ba ñ videret᷑ ifrigē libtatē: tñ ifrigebāt quo ad mentē faciendo fraudē de ꝑsona ad ꝑsonam de quo dic vt. xiiij. q. iij. pleriqꝫ. š. de ꝓuile. quāto. ff. de legi. l. ꝯ. ī. de regu. iur. c. vl. et ꝯ tales habebas ꝓuisum. š. ꝯ sen. excom. grauem.
k ¶ Subiacere. in statutarijs potestatibꝰ cōsulibus et scriptoribus statutorū q̄ sunt ꝯ libertatem ecclesie: dic vt. š. de sen. excom. nouerint.
l Statutum. š. e. super specula
m ¶ Plebanis quod intellige: vt dicitur.
n ¶ Leges. non eni debēt velle videri seculariū vel forensiū disceptationū periti. C. ꝯ epis. et cleri. repetita.
o ¶ Physicā. si doꝫ h̄ facere sb specie lāguētiū curādoꝝ fratꝝ

presūptuosa temeritas sic excreuit: vt in t̃ris eoruꝫ siue districtibꝰ l̃ras ap̃licas impetrātes vel ad iudices ordinarios ecclesiasticos recurrentes super causis negocijs seu questionibus: q̄ rōne personarū aut rerū de iure aut antiqua consuetudine[a] ad forum ecclesiasticuꝫ[b] pertinent: obtinere nō possunt in eis per eosdeꝫ ordinarios iudices vel appel. litteras iusticie cōplementū: quin potiꝰ super illis recurrere ad iudiciū seculare vel a litte causa seu questione desistere compellunt. ¶ Nos iusticiam nostram et ecclesie sponse nostre nolentes negligere: qui alios in sua iusticia confouemꝰ[c] statuimꝰ districtius inhibendo: neqꝫ imꝑatores l̃raꝝ nostraꝝ vel alios in foro ecclesiastico delegato seu ordiario litigantes seu litigare volentes: siue ambe ꝑtes h̄ voluerit siue vna sup cāis eccl̃iasticis: siue q̄ ad foꝝ eccl̃iasticū rōne ꝑsonaruꝫ negocioꝝ vel reꝝ de iure vel de antiq̄ ꝯsuetudine ꝑtinē noscunt ꝑ se vel ꝑ alium ad defendū vel in foro seculari de q̄ōnibus hꝰi litigādū ꝑ eorūdeꝫ iudicū ecclesiasticoꝝ vel īpetrantiū aut litigātiū seu volentiū litigare: aut propinquoruꝫ[d] ipsoꝝ seu reꝝ illoruꝫ aut ecclesiarū suaꝝ etiam captionem modis siue alijs qbuscūqꝫ compellat. seu cōpelli faciat vel ꝓcuret: nec ꝑ se alios siue īpediat: quominꝰ coraꝫ iudicibus eccl̃iasticis ꝯlegatꝫ seu ordiarijs q̄relātes ꝯ causis que vt p̄missū est ad cognitionē ꝑtinent eorūdēꝫ: possint libē iusticiā obtinē: nec ad p̄dicta facieda det auxiliū ꝯsiliū vel fauorē. ¶ Si qs vero ꝯ presumpserit: excōicationi se ipso factō nouerit subiacere: a qua nisi tā iudici cuiꝰ cognitio fuerit impedita vel iurisditio vsurpata: ꝙ ꝑti q̄ turbata ī ꝓsecūtione fuerit sui iuris: de iniuria dānis expensis et interesse prius per eūdeꝫ integre fuerit satisfactum[e]: nullatenus absoluatur.[f] Idem.

Eos[g] qui tēporale dn̄iniū obtinētes suis subditis[h] ne prelatis aut clericis seu ꝑsonis ecclesiasticis qcq̄ꝫ vendāt ut emant aliqd ab eisdem: neqꝫ ipsis bladū molāt coquant panem aut alia obsequia exhibere presumāt: aliqñ interdicūt cum talia in derogationem libertatis[i] eccl̃iastice p̄sumātur eo ipso excōicationis sn̄ie decernimꝰ subiacere[k]. Boni. viij.

Ne clerici vel mōaci secularibus negocijs se immisceant.

Statutuꝫ[l] felicis recordationis honorij pape .iij. predecessoris nostri quod decanis archidiaconis prepositis plebanis[m] cantatoribus et alijs clericis habentibus personatus audire leges[n] vel physica[o] interdicit: ad eos qui parochiales ecclesias obtinere noscūtur pie memorie clementis[p] pape. iij. predecessoris nostri vestigijs inherentes: declaramus[q] presentis constitutionis oraculo ratione[r] ecclesiarum hꝰi non extēdi: nisi eedē eccl̃ie fuerint

š. e. non magno.
p ¶ Clemēs. quā ñ hēmus: sed eiꝰ mēteꝫ h̄ iserit et icipiebat: hito cuꝫ fratribus nostris consilio.
q ¶ Declaramus. No. approbataꝫ opi. gof. q hoc dicebat i sūma hꝰ ti. i fi. et ꝯcor. pe. ꝯ sam. et abbas. et est rō: qꝛ ꝯstitutio illa penalis erat: et iō restrīgēda. j. ꝯ reg. iu. in penis. cū suis ꝯcor. non ob. de elec. dudū. ij. vbi dī ꝙ idē iudiciū et c. qꝛ illud hꝫ locū ī cāu ipiꝰ decre. s. quo ad pluralitatē. itē q̄ ad ordies. vides eni ꝙ archidiaconꝰ ñ cogit᷑ nisi quo ad diaconatuꝫ: de elec. cū in cūctis. ꝯ nec hñs curā aiaꝝ: sed h̄ ē falsuꝫ vt. š. e. li. de elec. licꝫ. canō. Reprobata ē āt opi. ber. inno. hn quosdā libros et hosti. q dicebant ꝯtrariū ꝓpt᷑ dictā decre. dudū. Itē ex eo ꝙ quis habet curam sacerdos fieri debet: sed sacerdotes prohibentur per ipsam decre. honorij: ergo et curam habētes. Iteꝫ ex eo ꝙ cōstitutio fauorabilis erat: et sic amplianda. ī. de ꝯ regu. iur. odia. Iteꝫ ex eo ꝙ p̄dicare tenetur: et sic debet esse sacerdos. xvj. q. j. adijcimus. sed presbyteri ex ordine non ex cura comprehendū tur constitutiōe honorij: et interdum de necessitate non habent fieri sacerdotes rectores ꝓchialiuꝫ eclesiaꝝ: vt. š. eo. lib. de elec. statutuꝫ. vel pone ꝙ annus non est elapsus. vel pone secum dispensatum ꝑ decre. š. e. de elec. cum ex eo.
r ¶ Rōe. q. d. si hērent dispēsatiue vl̃ alio mō ꝑsōatū

plebāie ſub ſe capellasᵃ hñ‑
tes:ī qbᵒ iſtituāt clici ꝑpetuiᵇ
ↄequeũtes ab ipſisᶜ abſq̃ᵈ cā
rōnabili amoueri. Idem

Et piculoſaᵉ religioſis
euagādi mā ſubtraha
tur diſtrictiᵒ inhibemᵒ ne de
cetero aliq̃s quācũq̃ᶠ religio
nē tacite velᵍ expſſe ꝓfeſſusʰ
in ſcholis vel alibi temereⁱ ha
bitum religionis ſue dimittat
nec accedat ad q̄uiſ ſtudia lr̄a
rũ: niſi a ſuo plato cũ ↄſilio ſui
ↄuētusᵏ vel maioris ptis eiuſ
dē ſibi eundi ad ſtudiũ lniaˡ
ꝑmitᵒ ſit ↄceſſa. Siq̃s aũt
hoꝝᵐ temerariᵒ violatoꝛ exti
terit excōis icurrat ſniã ipoⁿ
facto. Doctores q̃ꝫ ſine
magiſtri q religioſos habitu
ſuo dimiſſoᵒ legē vel phyſicā
audientes ſciēterᵖ docere aut
in ſcholis ſuis pſumpſerint re
tinereᑫ. ſimiliʳ eo ipſo ſint ſen‑
tentia innodati. Idem.

Epiſcopusˢ ſeu q̃cũq̃ ali
us platus vel clericus iu
riſditionē obtinens tpalem: ſi
homicidio aut alio maleficio
ab aliquibus in iuriſditione
ſua cōiſſo: baliuo ſuo aut alij
cuicũq̃ iniungat: vt ſup hocᵗ
veritatem inquirens iuſticie
debitũ exequat: irregularis
cenſeri non debet. quāuis ipe
baliuus vel alius ꝓ malefa‑
ctores ad penā ſanguinis pceſ
ſerit iuſticiaᵘ mediāte: nam lꝫ
clericis cauſas ſanguinis agi
tare non liceatˣ eas tamen cũ
iuriſditionē obtinent tempo
ralem: ⁊ debent ⁊ poſſuntʸ

cum illis eccleſijs bene tenent ↄſtitutiōne: vel ſi eſſent pſbyteri tenent nō rōne eccleſie: ſꝫ ordinis: vt. ſ. dixi.
a Capellas. qd ſi vnicā habet capellam ſi arguamᵒ a verbis ſaltē due debent eſſe: ad hoc. j. de regul. iur. pluralis. cum ſuis cōcoꝛ. ad hoc de deci. ad audientiā tutius videt cō‑rariũ tenere: ad hoc. ff. vi bo. rap. l. ait ptoꝛ. §. hoie f iſti. e. ti. in pn. ad idē. ſ. e. li. de elec. c. pe. j. Rñ. ſ. de pri uil. vt priuilegia ibi aperiāt eccle ſie. i. eccliā. j. diſ. oēs leges cũ ſuis ↄcoꝛ. ⁊. ij. q. j. i pri mis. nec ob. ar. a ꝯbis. q: nō dicit hoc fuerit pleba nia hēns capel‑las: ſed dr̄ in plu rali plebanie ha bētes capellas: ⁊ pluralitatē capel laꝝ ad pluralita‑tē plebaniaꝝ re‑ferāꝫ. ar. pdi. de‑cre. vt puilegia.
b Perpetui. ſ. de capella. mo. c. vno.
c Ab ipis. ſ. ple banijs vel capellis ⁊ melius.
d Abſq̃ cā rōnabili. de capel. mo. c. vno. vbi de hoc.
e Et periculoſa. tracta fuit de exuagāti grauis ⁊ dolore non vacua.
f Quācũq̃ꝫ. dũ tñ approbatā. ſ. de vo. c. vno. e. li.
g Uel expreſſe. ſ. e. li. de regula. c. j. ⁊. iij. ⁊ i caſu iſto iter expreſſam ꝓfeſſam ⁊ tacitam nō ē differētia: ſicut alibi eſt. ſ. de elec. nullus. ⁊. c. idēnitatibus.
h Profeſſus. nam profeſſus non poteſt redire ad ſe culum quod dic vt. ſ. de regul. conſulti.
i Temere. ex cauſa enim licet habitum tranſfoꝛma re ſi iuſta ſit puta timoꝛ. ſ. de vi. ⁊ ho. cle. clerici.
k Conuentus. alibi dat platus licentiam ſine requi‑ſitione ↄuentus. ſ. e. li. de elec. ſi religioſus. ij. reſponſo ſed illud fauoꝛe eccleſiarum vacantium: ad idem. ſ. d teſta. c. vlti. ⁊ illud fauore vltimaꝝ voluntatum: ⁊ q: pi um executionis teſtamentoꝛum onus.
l Licentia. ⁊ tunc poteſt omnia ſine quibus in ſtu dio cōmode eſſe nō poſſet: qd̄ dic vt no. ij. q. vij. cum paſtoꝛalis. de accuſa. ex parte.
m Hoꝛum. ſ. ꝙ apoſtatat diminuendo habitum: vl q: vadit ad ſtudium ſine licentia.
n Ipſo facto ſpāle in religioſo apoſtata: q: al's apo ſtata non eſt excōmunicatus vel excōmunicandus ꝫ ꝙ no. io. ⁊ ber. xxiij. di. ſiquis ex clericiſ. de vi. ⁊ ho. cle ri. ſiquis ex clericis. de apoſta. c. iij.
o Dimiſſo. quid ſi nō dimiſerit habitũ: vl ꝙ tunc doctores non ſint excōmunicati: q: hec pena non eſt amplianda. j. de re. iur. in penis. dic ꝓ q: communi‑cant i crimine ⁊ ſic eadē ⁊ nō minori excōicatōe ligā

tur: de ſen. ex. nuper. ⁊. c. ſi ↄcubine ⁊ l hoc poterit dici hoc po tius venire ad declarationē iuris veteris q̃ꝫ nouũ caſuꝫ ponē
p Scienter. vbi incederet in habitu nō haberet locũ igno‑rantia: ſed vbi dimiſerant habitum pꝛobabiliter poterāt igno rare.
q Retinere. Nō. offi doctoꝛis ſcholarē d ſcho lis expellere. ⁊ per id qd̄ dicit retinere: dicas ꝙ lꝫ doctoꝛ ſciat monachum hēntē domũ iuxta ſcho las doctoꝛis in domo ꝓ pꝛia audire: excōicatus nō eſt. iam enim inhibe re non poſſet quin ſtet ī domo pꝛopa: ⁊ facit qd̄ dixi. j. de re. iur. locuple‑tari. Quid ſi monachus nō vult exire ſcholas: vl ꝑ hanc litteram ꝙ licite vi poſſit expelli: ad hoc de ſen. ex. veniens. ⁊ hoc maxime ſi vera eſſe opi nio: ꝙ excōicatus ſi gau deret puilegio canonis qd̄ non eſt verum ꝫ io. ber. ⁊ ho. qui d hoc no. xvij. q. iiij. ſiq̃s deinceps de ſen. ex. ↄtigit. j. Quid ſi non pōt expelli: ⁊ exeat ſcholas doctoꝛ ad inſtar eius: qd̄ dicimus cuꝫ ex cōicatus intrat eccliam vt no. xj. q. iij. ſicut apoſtoli. ⁊ ꝑ modernos. ſ. de ſen. ex. nuper.
r Simili. q: excōicant in crimine vt dixi: ⁊ q: conditoꝛ ſibi non reſeruauit abſolutionē: alijs indulſiſſe videt. ſ. de ſen. ex cō. nuper. ⁊ facit qd̄ no. ſ. e. ſuper ſpecula.
s Epiſcopus. emanauit ad declarationē eoꝝ que no. ber. ino. ⁊ moderni. ſ. e. clericis vbi videbat glo. ⁊ ho. ſen‑tire ꝙ generalem vicarium vel baliuum poſſet dare ad talia ſed non ſpecialem. Sed ex verbis ipſoꝛum olim tenebam con trarium. nam dicunt ꝙ ſi appelletur in tali cauſa debet ap‑pellari ad ipſum pꝛelatum ⁊ ipſe alij delegabit: ergo etiam ꝫm eos ſpecialiter poterat delegare. Quid ergo iuris de pꝛela‑tis tempoꝛalem iuriſditionem habentibus habes hic ⁊ quo‑modo eam cōmittere poſſint. Quid iuris de clericis iniuriaꝫ paſſis: ⁊ quomodo de ipſa conqueri poſſunt: habes. j. de ho‑mici. pꝛelatis.
t Hoc maleficio. ergo ⁊ ſpecialiter committit. dicit hoſti. ſ. eo. clericis. ꝙ ſibi placeret: ꝙ aut daretur clericis licentia ta‑les cauſas iudicandi per ſeipſos: aut talium cauſarum pote‑ſtas ipſis clericis tolleretur: cum commiſſio ſit contra ius. ff. d of. eius cui man. eſt iur. l. j.
u Iuſticia mediante. Quid ſi contra iuſticiam. dic idem. nam epiſcopus qui mandauit iuſticiam fieri non eſt in cul‑pa ſi iuſticiarius delinquat: ⁊ abſit ꝙ ea que pꝛopter licitum ⁊ bonum ⁊c. xxiij. q. v. de occidendis non ob. j. de homi. is qui mandat. q: ibi culpa pceſſit: ⁊ caſus qui culpā ſequit bene imputatur de hoc plene de homici. ſicut dignum. hic nulla culpa pꝛeceſſit.
x Liceat. ſ. eo. clericis ⁊. c. ſententiam.
y Poſſunt ergo poteſt quis per alium quod non per ſe. de hoc dixi. j. de reg. poteſt quis.

metu irregularitatis cessante alijs delegare. Bonifacius octauus.

Explicit lib. terti⁹: icipit q̄rt⁹

De spōsalib⁹ ꝛ matrimonijs

X spōsalib⁹[a] pū ris[b] ꝛ certis[c] ēt si ꝯsāguinitatis[d] affnitatis[e] frigiditatis[f] religionis[g] aut alia[h] q̄uis rōne sint nulla: dūmodo nō sint nulla ex defectu cōsensus[i] oritur efficax ad ipediendū ꝛ dirimēdū sequētia sponsalia vel mr̄imonia nō aūt ad p̄cedētia dissoluēdū[k] ipedimētū iusticie publice[l] honestatis

C Quare ille q spōsalia pure ac deteriate cū aliq̄ muliere ꝯ̄xit: ꝛ postmodū cū scd̄a prioris ꝯsanguinea idē[m] fecit: ex priorum sponsaliorum vigore: quibus per publice honestatis[l] iusticiam ex secundis sponsalibus subsecutam minime drogatur.[n] ad matrimonium contrahendum cum prima remanet obligat⁹[o] C Ille[p] vero qui sponsalia cuz aliq̄ua muliere sub conditione contraxerit: si postmodum ante[q] conditionis euentum cum alia prioris cōsanguinea per verba contraxerit de presenti[r]: cum secunda remanere debebit: cum ex sponsalibus cōditionalibus ante conditionem[s] extantem sicuti consensum non habentibus ꝛ in certis nulla publice honestatis iusticia oriat. Bonifa. viij.

De desponsatione ipuberuz

J infantes[t] adinuicem vel vnus maior septennio[a] ꝛ alter minor sponsalia contraxerit: ipsi vel paren

a X sponsalibus. Emanauit ad declaratione eorū que no. xxvij. q. ij. si quis desponsauerit. ij. s. eo. ti. audientiam.

b C Puris conditionalia non inducūt publice honestatis iusticiam: vt dicitur in fi.

c C Certis. vt si promisit ducere bertam filiaz ticij incerta sunt quando p̄misit ducere vnam ex filiab⁹ ticij: ad hoc. s. e. c. ex litteris. ij.

d C Consanguinitatis. s. infra gradum quartū s. de consang. non debet ꝛ iste erat casus. s. e. ad audientiam.

e C Affinitatis. in primō genere ꝛ quarto gradu vel citeriori. s. de cōsan. ꝛ affini. non debet cum talis affinitas annullat matrimonium quando p̄cessit: sec⁹ si secuta fuerit: de eo qui cogno. consan. vxo. sue discretionē

f C Frigiditatis. s. de frigi. per totum.

g C Religionis. precedentis: quia tūc nullum est matrimoniū vel spōsalia: si sequitur tunc dissoluit sponsalia: vt. s. de conuer. coniu. ex publico ꝛ. c. ij.

h C Alia. sic dicebat predictus canon. xxvij. q. ij. siquis desponsauerit. ꝛ multe alie cause reperiūtur: puta vōtū solēne cognatio spūalis ꝛ legalis ꝛ reliqua ipedimēta. vt dixi in summa. iiij. li.

i C Consensus puta contracta ab infante vel furioso. s. eo. dilectus. de desponsa. impu. litteras. ꝛ. c. accessit.

k C Dissoluendum. bñ ergo dicebāt hug. ꝛ io. ꝛ sui sequaces qui dicebāt monachuz sacerdotem frigidum ꝛ similes personas contrahendo cuz aliqua impedire omnes consanguineos contrahere cum eadē: vt no. i predicto. c. siqs. despōsauerit

l C Publice. honestatis. s. e. spōsaz. publice. n. honestū ē; exq̄ ꝯsanguine⁹ me⁹ ꝯsenserit i bertā: qp ego illā hr̄e nō possim.

m C Idem fecit. s. q: spōsalia ꝯ̄xerit. sponsalia. No sunt futurarum nuptiarum p̄missio. ff. eo. ti. l. j. xxx. q. v. nostrates. vnde aduerte si cum prima contraxerit de futuro: ꝛ postmodum cū secunda consanguinea in prohibito gradu eodem modo contraxit: ꝛ secundam cognouit: nec primam habere poterit propter affinitatez supuenientem: que soluit sponsalia de futuro vt. s. de eo qui cog. ꝯsan vxo. sue veniens. j. ꝛ. c. ex litteris secundam hr̄e nō poterit: q: publice honestatis iusticia illum contractum impedit: ꝛ dirimit: vt. s. respon. proxi.

n C Derogatur. Nota qp licet superueniens affinitas dissoluat sponsalia de futuro. superueniens tamen iusticia publice honestatis ipsa non dissoluit ꝛ merito. secunda enim sponsalia tolluntur per publice honestatis iusticiam ex primis inductam. non ergo ex secundis potest esse honestas que tollat primam: ꝛ est si. lvij. di. siquis.

o C Obligatus. nisi cuz alia non ipsius consanguinea ꝯ̄here p verba de presenti. s. si iter vel superueniret aliqd de his impedimētis que dixi in summula circa prin.

p C Ille vero. reprobat opio inno. no. de spon. duor. c. j. vbi dicebat qp per sponsalia sub ꝯditione ꝯ̄cta iducitur publice hoestatis iustitia. hosti. s. s. e. ad audiētiā.

q C Ante. secus si post: q: tūc cū deesset ꝯsēsus sz eēt perinde ac si a p̄n ci. pure ꝯ̄xisset.

r C Presenti. qd si ꝯ̄hit p verba de futuro: nūquid soluta sūt p̄ma spōsaliā cōditionalia credo qp sic si. n. p̄ma sponsalia iducūt publice honestatis iustitiā. per iustitiam publice honestatis supueniētez ex secundis non soluunt. vt. j. pri. rñ. sed si p prima nō inducitur iustitia puta qp p iustitiaz supueniētez ex secūdis bene soluant prima licet in veritate p̄ma sponsalia dicēda nō sint: ex quo ꝯsensus d̄fecerat vt hic: sic. n. est in alijs ipedimētis: s. de eo q cogno. ꝯsan. vx. suē veniens cū si. vnde si post scd̄oz cōtractuz supueniat ꝯditio dico qp primū matrimoniū cōsumare nō pōt. publica enī honestas nō isurgit a die ꝯ̄ctus sed a die ꝯditōis: ꝛ ideo publica honestas que preuenit ꝯditōez hz matrimoniū ipedire ꝛ dirimere: vt. s. j. rñ. cū per hoc reddatur inhabilis prime. de iureiu. quenadmoduz.

s C Cōditōez. hec v̄ba itelligas nisi iteruenīat carnis copula: q: tūc reddit a ꝯditōe. de ꝯdi. ap. d illis. ꝛ sic eēt ibi ꝯsēsus ꝛ mr̄imoniū: vñ iū pp affinitatē. tū pp iustitiā nō tenēt mr̄imoniū postea cū ꝯsāguinea ꝯ̄ctū: ꝛ itellige de ꝯditōe honesta. nō de tali q̄ hēat p nō adiecta. s. de ꝯdi. ap. c. vl. q: illa iduceret publicā hōestatē: ac si pure ꝯ̄cta fuissent. ꝛ no. ho. s. e. ad audiētiā qp sigs sub tali ꝯditōe ꝯtrahat cū aliq̄: p̄mitto qp te ducā i vxorē si deo ꝛ eccl̄ie placuerit: postea ꝯ̄pto ipedimēto ꝛ solutis spōsalib⁹ ꝯtrahat cū ꝯsāguinea illi⁹ tz cōtract⁹. ꝛ lz ꝯditio itelligat ēt si ñ apponat. tñ qñ nō exp̄mit ꝯsensus pur⁹ remanet ꝯditōes. n. tacite ñ faciūt obligatōez ꝯditōalē. ff. de ꝯdi. ꝛ de. l. ꝯditōes extrinsecus. ꝛ no. d iureiu. quē ad mōz. tacitū tñ si exp̄mat facit rē ꝯditōalē. ff. d le. j. si ita legatū. §. j. vbi ꝯditio si volet posita i p̄sona legatarij facit ꝯditiōale legatū. ꝛ exp̄ssa nocēt q̄ ñ exp̄ssa nō nocēt ff. de re. iu. exp̄ssa

t J infantes. Di sponsalia ꝯtrahere nō pñt cū etas illa qd videat ignoret. C. de fal. mo. l. j. ad B. s. eo. li. de tem. or. nullus. C. de iur. deli. si infanti.

tes pro eis[b]: nisi pʼ cohabitati
onem eoꝝ mutuā seu alʼs ꝟbo[c]
vel facto[d] ipoꝝ liquido appa
reat: eosdem i eadē volūtate
factos maiores septēnio ꝑdu
rare: sponsalia hʼi: que ab ini
tio nulla erant per lapsuz di
cti tꝑis minime ꝯualescunt[e]
⁊ ideo cum sint nulla rōne de
fectus ꝯsensus publice hone
statis iusticiaz non inducunt[f]
¶ Idē q̄z si pubes ⁊ ipubes
vel duo ipuberes nō proximi
pubertati: ⁊ in q̄bus etatem
malicia non supplebat[g] ꝑ ver
ba contraxerint de p̄nti. spon
salia enim illa que iuris inter
pretatione tm̄ fuerunt sponsa
lia de futuro[h]: lz verba cōsen
sum exprimētia de p̄nti habe
rēt ⁊ matrimoniū[i] ꝯhere iten
derent ꝯhentes: per aduentū
pubertatis in matrimonium
non transeunt de p̄nti: nec ma
trimonium quod vt matrimo
nium etate non tenuit probi
bente: per lapsuz dicti tempo
ris cōualescit: nisi per carnis
copulā subsecutaz: vel aliquē
modū[k] alium ꝯhentes eosdē
cū eiusdem ꝑseuerantia vo
lūtatis ad pubertatis[l] tꝑa per
uenisse ꝯstiterit euidēter: per
dictum tn̄ ꝯctum: q valuit vt
potuit nō sicuti agebat: publi
ce honestatis iusticia est indu
cta. ¶ Porro[m] ex spōsalibus
q̄ parētes ꝓ filijs puberibus
vel ipuberibus plerūq; cōtra
hunt: ipsi filij si expresse ꝯsen
serit vel tacite: vt si presentes
fuerit nec ꝯdixerint[n]: obligāt
⁊ ex eis orit iusticia publice
honestatis. ¶ Et ē idē si filij
tꝑe sponsaliorum absentes ⁊
ēt ignorantes eadem sponsa
lia[p] pʼ scientes ratificauerūt
tacite vel exp̄sse: alʼs ex sponsa
libus ꝯctis a parentibus pro
filijs nec ipsi filij obligāt nec
publice honestatis iusticia in
desurgit[q].

Bonifacius octauus.

De cognatione spirituali.

Eduz[r]. iter baptizatū
⁊ illū qui euz suscepit
de baptismo ac inter
eundē baptizatum ⁊ suscipiē
tis filios ⁊ vxorem[s] ante su
sceptionē carnaliter cognitā[t]

a ¶ Septēnio. No. ꝙ lz quo ad pubertatē sit i seru differētia in numero annoꝝ. s. eo. puberes. ⁊. c. ꝯtinebat quo ad ifantiā secus. qꝛ vterq; infans minoꝛ septennio: vt hic ⁊. s. e. litteras. ⁊. c. accessit.

b ¶ Eis ignorantibus vel sciētibus nō curo sz aliter i maioribus vt. j. §. porro

c ¶ Uerbo. qꝛ pʼ septēniū adinicē vocāt se sponsos.

d ¶ Uel facto. vt qꝛ pʼ septēniū se, cum iacet vel ea osculat. vt spōsus vel his si. ⁊ sic nō refert an q̄d fiat ꝟbo vl' fcō: ꝺ ap. di lecti. ⁊. c. vt nostrū ⁊ ad h ꝯcoꝛ. ꝺ re sti. spo. ex parte.

e ¶ Cōualescunt j. de re. iur. nō firmat: ⁊ intellige ꝑ hoc. c. solutionez quā dixi. j. ꝺ reg. iu. nō firmat. e. li. l. ꝙ solo tꝑis ꝯctu si firmat q̄ꝺ a p̄ncipio ñ valebat ꝟ nouo sbseq̄nti cōsensu iterdū tacito iterdū exp̄sso bene vt hic videt ⁊ ibi pleni' dixi.

f ¶ Inducūt. s. e. c. proxi.

g ¶ Supplebat. s. ꝺ spō. veniēs ⁊ c. ad id q̄ꝺ. s. e. puberes. ⁊. c. de illis. Et sic no. ꝙ si malicia suppleat etatē ꝯhere poterūt m̄rimoniū. ⁊ cō coꝛ. s. e. c. vlti. ⁊. c. ꝺ illis ⁊ ē hoc ꝯ opi. tan. ⁊ ho. qui dixerūt i p̄re. decre. de illis. ꝙ ad hoc vt teneat m̄rimoniū ꝯctū iter minores i q̄bʼ malitia supplet etatē reqrit ꝙ iuicē se cognouerint. cū de hoc aliter cōstare nō possit ex quo sūt minores: sed gof. ibi ꝯ. cui ꝯcoꝛ. ber. ino. ⁊ abbas. ⁊ hoc verū. ⁊ hic approbat. Quid si puer minoꝛ. xiiij. an. multas mulieres cognouit: ⁊ mulr minoꝛ. xij. an. a pluribʼ ē cognita: hi ꝯhūt m̄rimoniū: q̄s hebes diceret tale matrimoniū p̄ter carnalē ad iuicez copulā nō tenere.

h ¶ De futuro. approbat q̄ꝺ no. al. a. tan. ber. gof. ino. ⁊ hosti. s. e. a nobis. ⁊ ꝓbat oliz ꝑ hoc decre. s. e. attestatiōes. ⁊. c. vl. ⁊. s. ꝺ ꝯdi. ap. sup. e. sepe. n. ex id q̄ꝺ agit tacita nascit obligatio. ff. cōmo. si is q̄ cōmodatū. §. vl.

i ¶ Matrimoniū. ⁊ nō spōsalia: vñ nō videbant spōsalia ad h. s. ꝺ of. dele. cū sup. ff. de spōsa. q̄situ. C sigs alteri vel sibi. l. multū interest. nec m̄rimoniū. qꝛ etas ꝓhibebat: sed p̄mū falsuz vt hic vides. ⁊ sic no. illud generale si nō valet. vt ago. valeat vt valet pōt. s. e. a nob

k ¶ Modū aliū. vt q̄ simul habitauerūt: vel se ꝯiugēt nominabant ⁊ amplexabantur: vt coniuges.

l ¶ Pubertatis. statim ergo fugere ꝺz ꝗcito pōt quod dic vt. s. de spon. ad id quod. ⁊ reprobatur opinio pe. de samp. no. s. eo. ti. c. vltimo per abbatem.

m ¶ Porro. declarat no. ꝑ inno. ⁊ ho. s. de resti. spo. ex parte.

n ¶ Pro filijs. non eis mandantibus quia tūc idem est: ac si ipsi contraherent. s. eo. lib. de ꝓcur. c. vlt.

o ¶ Cōtradixerint. ergo qui tacet hoc casu non consentit. j. de regu. iur. qui tacet. cum suis concoꝛ.

p ¶ Sponsalia. cōtracta per parentes: ⁊ idem eadem ratione intelligas quolibet alio. s. de spon. ad id quod ⁊. s. de ma. contrac. cōtra interdic. ec. c. j. q̄ꝺ huic bene concoꝛ. ⁊ lz ibi. tenet ho. sed inno. ibi no. ꝯtrium dicēs speciale in patre: vt noie filie presentis ⁊ non ꝯdicentis possit spōsalia cōtrahere. ff. de spon. sed que p̄ris. ⁊. l. se. C. ꝺ nup. vidue secus in tutoꝛe. ff. de spon. si puelle. ⁊ non ob. de spon. ad id quod quia ibi interuenit carnalis copula: alʼs secus ꝺm eum: sed verius videtur q̄ꝺ dicit ho. lz ibi ber. videatur ibi tenere opinionem innocen. ⁊ ꝙ decre. illa non loquatur de expresso consensu ꝓbatur: quia quare posuisset papa ibi verba que sapiunt tacitum consensum. Item non inuenimus ꝙ paternus consensus aliquid in contractu matrimoniali impuberis operetur alʼs q̄z in precedentibus casibus. io. an.

q ¶ Surgit. reprobatur opinio. rai. in summa de sponsa. §. pone quod. ⁊ pe. de samp. ⁊ abb. s. eodem titulo. c. j. qui per illud. c. dicebant: cum ibi dicatur ꝙ pater filium non adultum potest cui vult matrimonio tradere: ꝙ ex sponsalibus contractis a patre etiam filio non consentiente oriebatur iusticia: ⁊ nitebātur idem probare per decre. s. eodem. accessit ad si. que non facit vt ibi no. Approbatur tamen opinio in no. ⁊ hosti. qui hoc ibi no. ⁊ erat casus expressus. xxvij. q. ij. lex diuina. palea est.

r Edum inter baptizatum. cognationem spiritualez ⁊c. quod est. j. l

s ¶ Uxorem. nunquid de concubina leuantis ꝓus cognita: de hoc. xxx. q. iiij. siquis in ꝯius in vlt. glo.

t ¶ Cognitam. secus si post fiat vxoꝛ: vel si prius erat vxoꝛ post ⁊ non prius carnaliter sit cognita: quia per vnionem carnis sequentem non potest transire in vnionez spūs ꝓcedentē

xxx.q.iiij.post vxoris.vir ergo ⁊ vxor sibi cōicant actiōes spiri tuales.xxx.q.iiij.siquis vnus.⁊.e.ti.martinus.lʒ nō passiones vnde si filius alterius tantū leuetur de sacro fonte leuās alteri cuius filius nō est cōpater nō est:vt.j.ꝓbatur·qđ dic vt nō. ⁊.e.martin⁹.⁊.xxx.q.iiij.in sūma. Et dicebat goff.ꝙ illud qđ agit pars corporis equū est vt alteri parti cōicet. sed nō sic cōicatur alteri. qđ in persona filij alteri⁹ tantū agitur.⁊ ista fit rō. vł dic ꝙ satis ē leuāti habere cōmatrē matrē ipsius leuati. Et nō.ꝙ si leuans primo cognouerat vxorē nō est curandū an post cōpaternitatem cognouerit vel nō lʒ gratianus contra.xxx.q.iiij.§.notandum.

picntis ꝑus cognitā. Item inter ipsum confirmātem ⁊ confirmatū:⁊ ꝯfirmatū ⁊ filios ꝯfirmātis ⁊ ei⁹ vxorem ꝑus cognitam:⁊ ipm ꝯfirmantē ⁊ ꝑentes ꝯfirmati:hoc vult dicere eisdē modis.vñ.xx.sūt casus ꝓhibiti ex hac cognatiōe quos numeraui in summula q̄rti li

ab eodem: immo etiam inter suscipientem [a] patremqʒ baptizati ⁊ matrem [b] cognationē spiritualem [c] in baptismo contrahi iure constat:que cognatio ⁊ contrahendū matrimonium impedit ⁊ dirimit post cōtractum [d]. ¶ Et eadem [e] que de suscipiente sunt dicta:sunt etiam de baptismate censenda. ¶ Ex confirmatione quoque seu frontis [f] chrismatione spiritualis cognatio eisdem [g] modis contrahitur: matrimonia similiter impediens contrahēda ⁊ dirimens post contracta.

Idem.

Per cathecismum [h] qui ꝑcedit baptismum sacramentorum fundamentum ⁊ ianuā [i] reliquorum cognatio spiritualis contrahitur:ꝑ quā contrahendum matrimonium impeditur:vt ex predecessoris nostri clementis pape.iij. decretali [k] colligitur euidenter. ¶ Dicendo enim ꝙ talis res [l] vix contrahēdo matrimonio impedimentum afferret velle videtur ꝙ afferat.nam [l] quod vix fit fieri tamen dubium nō existit [m] per illam tamē cognationem matrimonium post eā contractum minime separat [n].

Idem.

Quanuis [o] non plures ꝙ vnus [p] vir vel vna mulier accedere debeant ad suscipiendum de baptismo infantem iuxta sacrorum canonum instituta [q] si tamē plures accesserint:spūalis cognatio inde ꝯhitur [r] matrimonia ꝯhenda ipediēs ⁊ etiā p⁹ ꝯtracta dissoluēs. ¶ De ꝯfirmatiōe isup q̄ntū ad hoc idē [s] iudicium est hñdū. ¶ Ex datiōe vero aliorum sacramentorum [t] cognatio spiritualis nequaꝙ orit que matrimoniū impediat vel dissoluat. Bonifacius octauus. Incipit liber quint⁹. De accusationibus inqsitionibus ⁊ denunciationibus. Rubrica.

. R .

a ¶ Suscipientē. supple ⁊ vxorem eius prius carnaliter cognitā.xxx.q.iij siqs vnus.⁊.⁊.e.ti.martinus.

b ¶ Et matrē.nō.nō dixit patrē baptizati ⁊ ei⁹ vxorem:imo dixit matrē.si igitur de pma vxore vel concubina vir ꝓcreet filiū est compater cōcubine ⁊ viri sed non ei⁹ vxoris vt.⁊.dixi.

c ¶ Spiritualē.q̄ dignior est.q̄ʒ carnalis.xxx.q.iij.c.j.ij.iij. Et ē cognatio spūalis ex attinētia ꝓueniens ex sacramēti datione vel ad id detentione. est etiam cognatio carnalis ⁊ legalis de qbus nil ad ꝓpositum.

b ¶ Per cathecismū.terminantur.nō.xxx.q.j.c.j.⁊.ꝯ.e.ti.contracto.⁊ dicit in sūma ꝙ cōpaternitas per cathecismū cōtracta impedit mr̄imoniū sed non dirimit. Cathecismus dicitur a cathecizo qđ est idem qđ instruo.vnde ante baptismū instrui debēt baptizādi si nō adulti ꝑcipue đ ꝯse.di.iiij.añ.xx

i ¶ Et ianuam. xxxij.di.l.§.verū.⁊.de.psby.nō hapti.c.veniēs.

k ¶ Decretali.⁊.e.cōtracto.

l ¶ Res.s.compaternitas in cathecismis contracta.

m ¶ Existit.ff.de iudi.l.vir certis ex causis.ad idē xv.q.j.merito q̄ritur.

n ¶ Separat.ad idem.⁊.e.li.đ vo.

d ¶ Contractum.si igitur leuans ⁊ leuatus vel leuans ⁊ fili⁹ leuantis vel leuatus ⁊ vxor leuātis ante cognita. vel leuans ⁊ parentes leuati ꝯtrahūt:nō tenet matrimoniū. Scire debes ꝙ pater spūalis si copulet sorori filie spūalis:bene tenet matrimoniū.xxx.q.iij.c.vi.⁊ vt ibi nō.io. bene pōt pater sumere filiā spūalē.filij carnalis:qr lʒ cognatio spūalis de patre ad filios descendat.vt.⁊.eo.c.j.⁊.c.sup eo.nō tñ ascēdit cum cautū non reperiatur.⁊ edictum de matrimonio ꝓhibitoriū ē.⁊.de spon.cum apud.

e ¶ Eadem.vt.s.si baptizans ⁊ baptizatus vel baptizat⁹ ⁊ filij baptizātis vel baptizatus ⁊ vxor baptizantis ꝑus cognita: vel baptizans ⁊ parentes baptizati matrimoniū cōtraxerint: nō teneat.ad hoc.⁊.e.ti.c.vl.⁊ non ē ita in eo qui recipit ad penitentiā vt ibi nō.⁊.xxx.q.j.omnes quos.⁊ est exꝑssum.j.eo.c.vlti.in fi.io.an.

f ¶ Frōtis.hoc fit a solo epo:de ꝯse.di.v.manus.⁊.de cōsue. quanto.in ꝑtice aūt chrismāt ꝑsbyteri de conse.dis.iiij.ꝑsbyteris. Sine sacramēto confirmationis nō dicitur quis verus christianus.de ꝯse.dis.v.c.j.

g ¶ Eisdē modis.s.inter ꝯfirmatū ⁊ suscipientē ⁊ ꝯfirmatū ⁊ filiū suscipiētis:⁊ ꝯfirmatū ⁊ vxorē suscipiētis ꝑus cognitā ⁊ suscipientē ⁊ ꝑentes ꝯfirmati.parētes ꝯfirmati ⁊ vxorē susci

to.c.vno.⁊.de iureiur.queadmodū.cū si.

o ¶ Quāuis.nō.hoc ho.⁊.e.martinus.

p ¶ Vnus.imo si vrgeret necessitas in cathecismo ⁊ baptismo ⁊ confirmatione vnius potest esse patrinus:licet hoc non habeat consuetudo romana.đ cōse.di.iiij.in cathecismo.

q ¶ Instituta.de conse.dis.iiij.non plures.⁊ potuit esse ratio que reddit in adoptione.vel cognatione legali que imitatur naturam:sic ⁊ spūalis cognatio hʒ imitari naturam vel cognationem carnalem vt.s.vnus sol⁹ sit in sacramento patrinus. Sed ꝯtra.xxx.q.iiij.quod aūt.so.vt ibi nō.⁊.⁊.eo.ti.c.vl.

r ¶ Contrahitur.s.cū omnibus ⁊ sic multa fieri ꝓhibentur que facta tenent.⁊.c.ꝑxi.

s ¶ Idem.s.vt plures in confirmatione tenere non debeant.tamen si teneant:omnes sunt compatres vel cōpatrini.

t ¶ Sacramentorum.s.penitentie corporis xp̄i extreme vnctiōis ordinis ⁊ coniugij. Renascimur eni in baptismo ⁊ chrismatio frontis illā ꝯfirmat:qđ nō est in alijs sacris.⁊ ideo ꝑ ista ꝯtrahitur cōpaternitas non per illā.⁊ hoc nō.xxx.q.j.cēs.⁊.⁊ c.c.vlti.

a Ostēq̄. decre.ista ꝛ sequēs cum mauerūt ad declaratiōez decr.s̄.e.qualiter.j.ꝛ.ij.c.cū oporteat ꝛ.c.ad petitionē ibi iudiciarius ꝛc.ꝛ corriguntur opiniones hosti.nota.in c.qualiter.j.in.j.glo.vltra vnam colūnam ver.quid si iquisitor.ꝛ in.ij.gl.ꝛ qđ no.i.c.cū oporteat.super verbo subito.ver.querit.si inquisitor similiter ꝛ in secūdo qualiter sup verbo fuerit ꝛ super verbo legitie.ꝛ facit qđ notat guil. in spe. ti.de inquisiti.§.nunc tractemus. versi. qđ si inquisitor permixtim. ioannes an.

b ¶ Cōfessus nulle igit̄ sūt partes iudicis:nisi vt ferat sententiā. qđ eniz queremus ꝺ infamia vel capitulis ex quo clarei de crie .xxiiij. q.iij.ecce.ꝺ ele.p i quisitionē.de cōfes.si sup.ff. de iudi.si debitori. Jā eni ē notoriū crimen. de cohabi. cleri.ꝛ muli.vestra.ꝛ.c.si.

c ¶ Justicia.s.imponēdo penaz a iure statutam vel arbitrariā si nulla pena ē statuta.s̄.de offi.dele.de causis.ioan. an.

d ¶ Fuerūt.si infamatus non erat: ad inquisitionez pcedi nō debuit veritatis vt ī predictis iurib⁹.sed ille debuit appellare ꝛ nō rn̄dere:vnde iputet sibi.idē dico de capitulis q̄ tradi debuerūt.s̄.e.qualiter.ij.§.dēt si petita nō fuerūt.ꝯfessus est crimē sibi iputet. potuit iuri pro se itroducto renūciare ꝛ tunc tacite renūciat: ad hoc.ff.de procura.pomponius.§.rati.Sed hostiē. contra in predicta decre.qualiter.j.p.l.ff.de pcu. fili⁹ §.inuitus.ꝛ hūc dicebat casuz ipius decre.ꝛ decre.e. enim ad petitionē.nam ibi presente ꝛ non contradicēte illo contra quez inquirebatur.non fuerat seruatus ordo qui debuerat seruari:vnde processus cassari mādatur:sed de alio ordine intelligatur.

e ¶ Si is cui.fuerat ad petitionē alicuius:qr si papā proprio motu cōmittit inquisitionē criminū alicuius:iaz illū approbat īfamatū:cū eps ꝛ metropolitanus pcedāt et ad iquisitiōez omisso tali articulo.ij. q.v.oib⁹.s̄.e.ti.sicut oliz.sed si ad petitionē alteri⁹ cōmiserit tūc pus ingre: ingsitor ꝺ īfamia.hoc tenet ino. s̄.e.ti.cū oporteat. Quid si ille qui litteras ingsitionis impetrat sit excōicatus:dixi.s̄.de rescrip.c.j.ꝛc.

Ostēq̄[a] coraz eo ꝗtra te super certis criminibus ingsitor fuerat ꝺputat⁹:eadez crimina fuisti ꝯfessus[b] frustra cōfessionē tuā quo min⁹ puniaris ex ea put iusticia[c] suadebit:eo ptextu impugnare ꝯtēdis:ꝙ super eisdem criminibus non fueras antea diffamatus:vel ꝙ p eundez inquisitorem capitula sup quibus contra te volebat inquirē tibi tradita non fuerūt[d] I dez

Si is cui[e] contra te ꝯmissa fuerat simplr ingsitio sup certis criminibus facienda pcesserit:te p̄sente nec reclamante[f] aut quicq̄ sup hoc excipiente infamie ingsitione omissa ad veritatem eorūdez criminum acquirendam: processum huiusmodi ex eo ꝙ non fuit de infamia primit⁹[g] inquisitū:vlterius impugnare nequibis[h]. Gregorius nonus remensi archiepiscopo ꝛ suis suffraganeis.

De hereticis.

Qoniā[i] episcopoꝝ numer⁹ ad degradationē clericoꝝ a canonibus[k] constitutus non potest de facili[l] convenire:concedimus vt sacerdotem vel alium clericum in sacris ordinibus ꝯstitūtū cuz pro[m] heresi fuerit seculari curie relinquēdus[n] aut ppetuo imurandus[o]:ꝯuocatis abbatibus aliisq̄ p̄latis ꝛ religiosis psonis ac litteratis sue diocesis de qbus expedire videbit:suus solus[p] possit epūs degradare. Alexan.quartus.

Qvicūq̄[q] hereticos credētes receptatores ꝺfēsores vel fautores eoꝝ sciēter[r] p̄sūpserit ecclastice tradē sepulture[s] vsq̄[t] ad satisfactōez idoneaz excōicationis snīe se nouerint subiacere. nec absolutionis bn̄ficiū mereant: nisi pprijs[v] manibus publice[x]

f ¶ Reclamante.dicebat ho.in supradictis glo. ꝙ taciturnitas habebat hic pro dissensu ꝛ ꝯtradictione:qđ nō est veꝝ vt hic vides.immo tacēdo tacite iure suo rēnūciat.j.de reg.iu. q tacet.ꝛ dixi ꝺ hoc.e.ti.is qui tacet. Reclamare igitur debuit ꝛ petere prius inquiri super inquisitione infamie.ꝛ si hoc nō fieret debuit appellare. vt dixi.s̄.c.proxi.

g ¶ Primitus .i. anteq̄ quereretur de veritate. ioan.an.

h ¶ Nequibis.nō ergo ordo iste est ita de sb̄a ꝙ ei renūciare nō possit: facit.s̄.ꝺ ser.c.vl.ꝛ qđ no. s̄.ꝺ of.dele.ꝺ causis.

i Qoniā.incipiebat ꝛ sic ꝯ ꝛ bene de medietate decurtata est.

k ¶ Canonib⁹.xv.q. vij. si quis timidus.ꝛ duob⁹ c.sequen. dbent eē vj.i ꝺgdatiōe psbyteri: tres i degradatiōe diacōi:ꝛ ita ꝺ subdiacono vi:vt.s̄.ꝺ ser.non or.miramur.

l ¶ Facili. bene est possibile:sed non facile:lex.n. non debet esse impossibilis.iiij.di.erit.autem.

m ¶ Pro heresi.in aliis igitur criminibus si immineret degradatio facienda:seruentur antiqua iura:quia in hoc crimine hoc introductum est speciale ad idem .j.eo.in fidei.

n ¶ Relinquendus: qđ dic vl.s̄.de ver. signi.novimus.ꝛ.j.de penis.c.ij.

o ¶ Immurandus.s̄.eo.excōicamus.ij.

p ¶ Solus episcopus.excludit episcopos:non capitulum suum:ad idem.xv.q.vij.si autem.ꝛ.§.sequē.ꝛ.c.episcopus.xviij. q.ij.c.nullam.

q Qvicunq̄.

r ¶ Scienter ignorantia ergo probabilis bene illos excusat s̄.de cle.ex.mi.aplice.

s ¶ Sepulture.sic ꝛ manifesti vsurarij non traduntur sepulture.s̄.de vsur.quia in omnibus ꝛ qui moriuntur in torneamentis.s̄.de tor.c.j.ꝛ de hoc de sepul.ex parte in vl. glo. Dicitur autem sepultura multis modis.vt no.xiij.q.ij.§.item queritur.ꝛ.s̄.de sepul.c.penul.

t ¶ Usq̄ hic l3 satisfaciant:sequi debet absolutio:vt patet per id quod sequitur.

u ¶ Proprijs manibus.No.casum quo possum per me quod non possum per alium:de hoc dixi.j.de regu.iur. potest. sicut enim exhibuerūt membra sua seruire iniquitati ad iniquitatem:sic exhibere debent illa seruire iusticie ad iusticiam:sicut dicit apostolus .j. ad roma.vj. c. ꝛ sunt hec verba in canone. xlvij.di.omnes huius.

x ¶ Publice.quia que publice peccantur publ'ce emenden/

tur: de pe. et re. c. j.

a ¶ Extumulentur. hoc verum intelligo: quando ossa ipsorum possunt ab ossibus aliorum discerni: alias secus .s. de sepul. sacris ioannes an.

b ¶ Locus. punitur res inanimata: sic .s. de penis in quibusdam .s. de elec. vbi periculum. §. ciuitas. et .j. de pe. capi. vlti. in fi. xv. q. j. mulier.

c ¶ Laice. forte intellexerit de laico ad modum vltramontanorum qui illitteratos laicos vocant et litteratos clericos quod enim est dicere quod ruralis clericus disputando de fide non incidat in hanc penam: et doctor decretorum laicus incidat: tamen sufficit ita esse scriptum et solum duo sunt christianorum genera clerici et laici. xij. q. j. duo sunt. et contra ad hoc. C. de sum. tri. l. penul.

d ¶ Innodetur. numquid per sententiam vel ipso iure: videtur quod ipso iure per id quod dicit laqueo: quasi ipsum factum dampnatum illaqueat. in contrarium videtur quia in penis benigna fieri debet interpretatio: vt .j. de regu. in penis. cum suis concor. est igitur benignius vt intelligamus canonem esse ferende sententie quam iam late. ergo est hec pars amplectenda: vt ibi: ad hoc. ix. di. sane quippe. Preterea si voluisset quod esset canon late sententie dixisset: sit inodatus vel eoipso vel similia verba.

e ¶ Filij. Nota casum in quo pro delicto paterno punitur filius. hoc etiam procedit in crimine lese maiestatis: quod est minus hoc crimine quo leditur eterna maiestas: supra eodem vergentis. et si contra homines illate blasphemie impunite non transeunt: multomagis qui ipsum dominum blasphemat dignus est supplicia sustinere: in auc. vt non lux. con. na. j. responso. et §. j. coll. vj. nec debemus illius opprobrium inultum dimittere: qui nostra probra deleuit: supra de iudeis in nonnullis. Quod enim in religione diuina committitur in omnium fertur iniuriam. C. de heret. manicheos. ad idem. xvij. q. iiij. sicut. alias regulariter pena temporali non punitur vnus pro alterius delicto: quod dic vt no. j. q. iiij. in summa. et xxiiij. q. iij. in summa. et intelligas hoc de filijs non infectis. Illi enim punirentur: vt ipsi ex proprio delicto non ex alieno.

f ¶ Secundam. hoc intellige secundum determinationem decre. j. eo. ti. statutum. ij.

extumuletur[a]: et proijciat huiusmodi corpora dampnatorum et locus[b] ille perpetua careat sepultura. ¶ Inhibemus quoque ne cuiquam laice[c] persone liceat publice vel priuatim de fide catholica disputare: qui vero contra fecerit excommunicationis laqueo innodetur[d]. ¶ Heretici autem credentes receptatores defensores et fautores eorum ipsorumque filij[e] vsque ad secundam[f] generationem ad nullum ecclesiasticum beneficium[g] seu officium publicum[h] admittantur quod si secus actum fuerit decernimus irritum et inane. ¶ Ad hec quoscumque viros ecclesiasticos qui ad preces huiusmodi pestilentium personarum dignitates[i] personatus et quecumque alia ecclesiastica beneficia sunt adepti: ex nunc priuamus[k] taliter acquisitis: volentes quod tales et habitis careant perpetuo et si receperunt illa scienter[l]: ad alia vel similia nequaquam in posterum admittantur. ¶ Illorum autem filiorum emancipationem: quorum parentes post emancipationem etiam[m] huiusmodi apparuerit ante ipsam a via veritatis ad hereticę superstitionis inuium declinasse: nullius volumus esse momenti velut factam de hominibus sui iuris: cum dignum sit: vt propter tanti atrocitatem delicti filij esse in parentum hereticorum desierint[n] potestate. Idem inquisitoribus heretice prauitatis.

Filij[o] vel heredes illorum qui dum in egritudinis lecto decumberent petierunt hereticos consolatos: vt ab eis per manus impositionem consolationem reciperent secundum pessimam consuetudinem eorundem: sicque viam fuerunt vniuerse carnis ingressi: ad probandum quod ipsi defuncti consolationem illam: immo verius desolationem non sane[p] mentis effecti susceperint: vel post perditam iam loquelam: cum tamen moris sit vt dicitur apud eos: quod nullum taliter consolemur: qui non sit sane mentis et memoriam habeat ordinatam: admitti non debent si dum viuebant[q] diffamati erant de heresi vel suspecti aut legitime[r] constiterint: quod sane mentis existentes huiusmodi hereticos petierunt alioquin[s] admitti poterunt predicti filij vel heredes ad probandum premissa[t] non tamen per vxores et filios familiares vel de suis aliquos: sed per testes alios fide[v] dignos et specialiter fidei zelatores. Idem eisdem.

g ¶ Beneficium. large sumitur: de hoc dixi .j. de reg. iur. c. j.

h ¶ Publicum. vt iudicatus notoria et his similia: ad idem .j. de penis felicis. §. quod si quis in prin.

i ¶ Dignitates. numquid et pontificalis dignitas includitur: pro et contra .j. de pe. felicis. §. quod siquis in prin.

k ¶ Priuamus. No. speciale. quia [illegible]is non refert per quem preces offerantur. C. de prec. impe. of. l. vniuersis.

l ¶ Scienter. s. sciendo illos qui preces offerebant esse tales.

m ¶ Etiam. quia maior est dubitatio quam si ante emancipationem hoc apparuisset.

n ¶ Desierit. No. ergo quod crimen heresis paternum etiam antequam per ecclesiam fuerit declaratum liberat a patria potestate filium sic interdum paternum odium interdum filij fauor tale vinculum soluit. liiij. di. si seruus .s. qui fi. sint le. per venerabilem

o Filij vel heredes. decurtata est de narratione facti et incipiebat olim ex parte et dic filij: licet heredes non sint. interest non eorum: vt .s. c. pr. heredes etiam si filij vel propinqui non sint et istorum interest propter vitandam confiscationem bonorum. vt .s. de here vergentis. j. eo. li. cum secundum leges.

p ¶ Non sane. vnde quod tunc faciebant eis non debet imputari: quia nullum maleficium sine consensu. xiiij. q. v. si quid. xv. q. vj. c. j. in fi. sed furiosus non habet consensum: vt .s. de spon. dilectus. xv. q. j. illud .s. de suc. ab inte. cum dilectus.

q ¶ Viuebant. illi parentes vel testatores consolati.

r ¶ Legitime. igitur no. casum in quo probatio non admittit probationem in contrarium.

s ¶ Alioquin. i. si hoc legitime non constat: nec ipsi dum viuebant infamati erant vel suspecti.

t ¶ Premissa. s. quod tunc non erant sane mentis vel loquelam perdiderant: nec habebant ordinatam memoriam.

v ¶ Fide dignos. hec clausula que olim erat obscura et

Super[a] eo q̄ð scriptū legi-tur[b] eccl'ia nulli claudit gremiū redeunti[c]: quodq̄z[d] bi q̄ post abiuratione errois vl' postq̄ se ꝓprij antistitis exa-minatione purgauerit: si dep-hensi fuerint[e] i abiurataȝ here-sim recidisse seculari decernū-tur iudicio sine vlla penit⁹ au-dietia relinquēdi[f]: cū scriptu-re huiusmodi videant̄ sibi in-uicē aduersari: quid tenendū sit p sedē[f] edoceri apostolicaȝ postulastis. ¶ Nos itaq̄z inq-sitioni vestre de fratruȝ nostro-ruȝ cōsilio respondem⁹: q̄ ta-liter deprehensis etiam si vt dictum est sine vlla penit⁹ au-dientia relinquēdi sint iudicio seculari: si tū postmodū peni-teant: ⁊ penitentie signa i eis appuerit manifesta: nequaq̄ sūt humiliter petita sacramē-ta penitentie ac eucharistie ð neganda[g] Idem eisdem.

In fidei[h] fauorē cōcedi-m⁹: vt i negocio iq̄sitōis[i] heretice praui atis excōicati[k] ⁊ participes[l] vel socij criminis ad testimonium admittantur presertim in probationum ali-arum defectum contra hereti-cos credentes fautores rece-ptatores ⁊ defensores eorū: si ex verisimilibus ꝯiecturis[m] ⁊ ex numero testiū aut ꝑsonarū taȝ deponentiū q̄ eoꝝ ꝯ quos deponitur[n] qualitate ac alijs circunstantijs sic testificātes falsa non dicere ꝑsumatur. Idem eisdem.

Presidentes[o] regimini alicui⁹ regni ꝓuīcie siue loci lȝ excōicati[p] vel[q] de facto tantum ⁊ non de iure iurisdi-tionem habentes: ac eoꝝ offi-ciales[q] ad requisitionē ordi-narioruȝ vel delegatorū ipso-rum aut inquisitorum hereti-ce prauitatis non valentiuȝ si-ne more dispendio[r] vel nego-cij piculo recursum hr̄e ad su-piores q legitime i locis[s] ipis possint iusticiam exequi: pos-sunt ⁊ debent ꝯtra hereticos credentes fautores receptato-res ⁊ defensores eoruȝ iustici-am ⁊ suū officiū exercere: nec requirentes huiusmodi excōi-catos propter hoc sententiam excōicatiōis[t] icurrūt. ¶ Nō tū ꝑsidētib⁹ ꝑlibatis[t] vl' offici-alib⁹ eorūdē ꝓptea i alijs ca-sibus itelligat̄ ꝯcessū aliqd vl' ꝑmissum. Idem eisdem.

Cum[v] ꝯtumacia i cā pre-sertiȝ fidei suspitioni pre-sumptionem adijciat vehemē-tem[x] si suspectus de heresi vo-cat⁹ a vobis vt ð fide rñdeat[y]

dubia cum deliberatione fuit mutata ⁊ bene.

a ¶ Super eo. terminant̄ que no. ā. e. ti. ad abolēdā. §. illos. ⁊. c. pe. §. si qui.

b ¶ Legit̄. xxiij. q. iiij. duo. ⁊. C. de sum. tri. l. vl. ad finē.

c ¶ Redeūti. vel redeūdi hic ē q̄ oib⁹ d' liberalis. ā. e. ð rescrip. sedes

d ¶ Quodq̄z. repete ⁊ sup eo q̄ð scriptuȝ legit̄ q̄ bi q post ⁊c̄.

e ¶ Relinquēdi vt i p̄dcā de c. ad abolēdā. § illos.

f ¶ Sedem. ad quā in talibus recurrendū ē. vt. ā. qui fi. sint le. per venerabileȝ.

g ¶ Deneganda q̄ð ergo dicit prima auctas itelligit̄ i salute aīe. secunda in corporali pena.

h In fidei. decurtata est de narratione fci que olim incipiebat cōsuluit.

i Inquisitionis quid si nō procedat p modū inq̄sitionis sed accusationis vel exceptionis: nunquid admittēt̄ tales testes: vī q̄ sic: q2 eadē rō. s. fidei fauor ⁊ odium criminis versatur vtrobiq̄z: ergo ⁊ idē ius: ð rescrip. inter ceteras cuȝ si. ꝯtrariū credo q2 ab illo iure regulari quo cauet̄ tales ꝑsonas ad testimonium ad admitti nō debere non recedam nisi q̄ȝtum inueniā ꝑmissum: g ergo accusat vel excipit hēat ꝓbationes idoneas: nec ē accusatio fauorabilis vt inquisitio ad hoc. ij q. vij. sigs eps. Et verbū istud ꝯȝ aliqd opari: al's quare fuisset expressum: ad hoc de deci. ad audientiā cū suis concor. ⁊. j. de puil' si pap. j. rñ. in fi.

k ¶ Excōmunicati. ſi. j. c. pri. tales al's non admittuntur. immo etiam iudices seculares censura ecclesiastica compelluntur: tales a testimonio in suis foris repellere. j. de sen. ex. decernimus.

l ¶ Participes. qd de alijs exceptis crīb⁹ an. s. tales admittāt̄. dic vt. ā. e. li. ð testi. c. j. ā. ð ꝯfes. c. j. ⁊. vj. q. j. §. verꝫ quid de ꝑiuris. habebis. j. e. accusatus. §. lȝ.

m ¶ Cōiecturis. quas ipse iudex examinans meli⁹ scire poterit. ff. de testi. l. iij. ⁊ pone exēplum. ā. de ꝑsump. litteras ⁊ concor. j. eo. accusatus. §. lȝ.

n ¶ Deponitur. vt facilius credatur ipsis deponentibus contra infamatum vel suspectum de heresi q̄ȝ ꝯ non infamatum nec suspectum ad idem. ā. eo. filij.

o Presidentes. decurtata de narratione facti: qua incipiebat q̄ fuisti.

p ¶ Excōicati. maiori excōicatōe ⁊ publice: vt sit maior dubitatio: ad hoc de re iudi. ad ꝓbanduȝ

q ¶ Officiales. nūqd officialis excōicati iudicare possit dic vt. ā. de sup. ne. pre. romana.

r ¶ Dispēdio. qn̄ ergo sine more dispendio hec possunt tūc eēnt excōicati eos requirēdo q2 cōicans cū excōicato excōicatus ē ꝑuata distinctōe de sen. ex. nup. fallit hic vbi ergo nō ē casus iste ergo nec fallit regula.

s ¶ Excōicationis. minoris ⁊ si itelligeres q̄ isti eēnt excōicati: q2 iurisditionē illaȝ exercebant tūc q cōicarunt illis i iurisditiōe excōicati eēnt excōicatōe maiori. ā. de sen. excō. nuper. ⁊. c. si cōcubine. ȝ hoc spāle ē q2 illā penā euitāt: ⁊ si dicamus excōicationis. s. ēt maioris vl' minoris: ⁊ facit q̄ð dixi. ā. de sup. ne. pre. romana.

t ¶ Prelibatis. s. excōicatis vel tantum de facto iurisditionē hn̄tibus. ⁊ est similis ꝓstatio. ā. e. li. de sta. regula. c. vno.

u Cum contumacia. olim incipiebat cōsultationi.

x ¶ Vehementem. Nā ex hac decre. suspitionem vehementem: presumptionem violentam: propter suspitionem citatur vt veniat responsurus: si contumax est: iam dicitur vehementer suspectus ⁊ excommunicatus: si per annum in illa persistit: iam ista que erat vehemens presumptio transit in violentam vnde ex tunc vt hereticus ꝯdēnat̄ vt hic. Inde ē q̄ð no. her. ā. de ꝑsump. lr̄as in gl. pe. q̄ nō vehemēs presumptio; sed violenta condemnationem inducit: ⁊ est similis ad hoc quod no. ð e simo. insinuatū in vlti. glo.

y ¶ Respondeat. ergo vt habeat locum hec decre. requiritur q̄ hoc expressum sit in citatione: vt. s. de fide veniat responsurus: sicut in sententia requiritur q̄ citata pars vt veniat auditura sententiam: al's sine ap. rescinditur. ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. § item cum eo.

excõicationis vinculo ꝓ eo ꝙ parere ſubterfugit: aut contumaciter ſe abſentat ꝑ vos fuerit inodat⁹: quã per annũ aĩo ſuſtineat ꝑtinaci extunc velut hereticus ꝯdẽnetur. Idẽ eiſd.

Accuſatus[b] de hereſi vel ſuſpect⁹ ꝯtra quem de hoc crĩe magna ⁊ vehemẽs[c] ſuſpitio orta erat: ſi hereſim ĩ iudicio abiurauit: ⁊ poſtea cõmittit in ipſa: cenſeri debet q̈dã iuris fictione[d] relapſus: lꝫ añ abiurationem ſuã hereſis crimẽ plene ꝓbatũ ñ fuerit cõtra ipm. ¶ Si aũt leuis ⁊ modica ſuſpicio illa fuerit ꝙꝙ ex[e] hoc ſit grauius[f] puniẽdus: nõ tñ debet ĩ hereſiꝫ relapſoꝝ pena puniri. ¶ Cũ vo q in vna hereſis ſpecie vel ſecta[h] cõmiſit: aut ĩ vno fidei articulo[i] ſeu eccleſie ſacramento errauit: ⁊ poſtmodũ hereſiſ ſimpliciter[k] vel generaliter abiurauit ſi ex tũc in aliam etiã hereſis ſpẽm ſiue ſectã aut alio articulo ſeu ſacramento cõmittat: volum⁹ vt relapſum in hereſiꝫ iudicari[l]. ¶ Ille quoqꝫ de cuius lapſu in hereſim ante abiurationem ꝯſtiterat vel nũc conſtat ſi poſt illã hereticos receptet deducat: viſitet ſiue aſſociet: aut dona vel munera[m] eis donet vel mittat ſeu fauorẽ eis ĩpendat qui excuſari nõ[n] poſſit etiam ſine adoratione vt verbis[o] veſtris vtamur: merito debet iudicari relapſus: cum illum ex approbati a ſe prius erroris conſequẽtia nõ ſit dubium id[p] feciſſe. ¶ Licet vo ꝑiuri a teſtimõio etiã poſt penitentiã repellantur[q]: ſi tamẽ hi qui corã inquiſitoribus iurantes tã de ſe ꝙ de aliꝭ ſuꝑ fcõ hereſis dicere veritatẽ eaꝫ celando[r] deierent ⁊ poſtmodũ[s] velint corrigere dictũ ſuũ contra ſe ac alios ſuos complices deponendo cũ crimen huiuſmodi ſit exceptũ ſi ex manifeſtis indicijs[t] apparuerit tales non animi leuitate aut odij fomite ſeu corruptione pecunie ſed zelo fidei orthodoxe dcm̃ ſuũ velle corrigere: ac modo q̃ue prius tacuerãt reuelare ĩ fauorem fidei niſi aliud[v] obſiſtat: ſtari debet tam ꝯtra ſe ꝙ ꝯtra reliquos atteſtationibus eorũdẽ. ¶ Sane cũ negociuꝫ fidei qd̓ ſũme ꝓuilegiatũ[x] exiſtit: ꝑ occupationes alias non debeat ĩpediri: peſtis inquiſitores hẽtice a ſe. ap.[y] deputati: de diuinatiõib⁹ aut ſortilegijs niſi hẽſim ſapent manifeſte[z] ĩtromittere ſe nõ debẽt nec

a ¶ Hereticus. ſic ⁊ in alijs criminib⁹ excõicatus: q̄ nõ venit rñſurus de crimine ſi in excõicatiõe ſtat ꝑ aliũ annũ. poſt ãnũ habetur ꝓ ꝯuicto. xj. q. iij. rurſus. ⁊ c. qcunqꝫ.

b ¶ Accuſatus de hereſi. diuide decre. in. iiij ꝑtes. in q̃x ꝑma ponũtur tres caſus qbus dĩ relapſus ⁊ durat vſqꝫ ad §. lꝫ vo. in ſcd̓a in q̃ dicit ꝙ piur⁹ in cã hereſis certis caſibus teſtimoniũ ꝑhibet: ⁊ durat vſqꝫ ibi ſane. in tertia in q̃ ponũtur vj. caſus olĩ dubitati an ad officiũ inquiſitoꝝ ſpectarent: vſqꝫ ad. §. religioſi. in quarta in qua dĩc religioſos in hereſi delinquẽtes grauius alijs puniendos.

c ¶ Uehemẽs: nõ violẽta de ꝑſump. c. lr̃as. ⁊ facit qd̓ dixi. ſ. c. pri.

d ¶ Fictiõe. iõ dicit quia vere nõ põt dici relapſus de quo ñ ꝯſtat an fuerit lapſus ſicut dicit canon ꝙ nõ põt dici renatus q ꝑus nõ fuit natus. de conſe. di. iiij. qui in maternis neqꝫ eni dici in eũ regeneratio põt que generatio nõ ꝑceſſit vt ibi dicit. ꝑpter vehemẽtẽ ergo ſuſpicionẽ fingit lapſus ita ꝙ poſt abiurationẽ rediens fingit relapſus. ſepe enim iura talia fingũt d̓ hoc. l. diſ. ferrũ.

e ¶ Ex hoc. ſ. q̄ p⁹ abiurationẽ reperitur lapſus

f ¶ Grauius. ſ. qꝫ ſi nunq̃ꝫ abiuraſſet.

g ¶ Pena. ſ. e. ad abolẽdam. §. illos quoqꝫ. ⁊ ſ. eo. ſuper eo.

h ¶ Secta. multas poteſ videre. xxiiij. q. iij. ſepe.

i ¶ Articulo. quos hẽs explicatos. ſ. de ſum. tri. firmiter.

k ¶ Simpliciter. per hec verba puto ꝙ ſi abiuraſſet ſolum in illo caplõ lꝫ laberetur in alio: non diceret relapſus. Et nõ. ꝙ indefinita equipollet vniuerſali. ad idẽ de ꝓui. q̄ circa. ⁊ nũquid de vno articulo infamatus ſe teneat de omnibus expurgare. nõ. de conſe. diſ. ij. ego berengarius. ⁊ puto hanc lr̃am ꝓ illa ꝑte facere ꝙ nõ teneat tamen ſi id faciat valet. ⁊ habebit poſtmodum locum pena relapſoꝝ vt ſequitur.

l ¶ Iudicari. ꝯtra. C. de tranſac. ſi de certa. ff. de trãſac. qui cum tutorib⁹. §. j. vbi generalis tranſactio reſtringit ad id di quo ſpãliter actũ erat. So. ideo illa locũ habent in nõ ꝯnexis. ſed hic omnes hereſes ſũt cõnexe q̄ habent caudas ad inuicem colligatas ⁊ de vanitate cõueniũt in idipſum. ſ. eo. excõicamus. j. ⁊. ij. vnde nõ querim⁹ an ſit relapſus in illam hereſim in quam ꝑus fuerat lapſus. ſed an fuerit relapſus in hereſim. Semel ergo lapſus in hereſim poſt abiurationẽ iterũ lapſus: lꝫ ĩ alia ſecta: dicitur relapſus.

m ¶ Munera. dr̃ia ẽ int̃ donũ ⁊ mun⁹. mun⁹. n. ex cã datur. donũ ex cũ ⁊ ſine cã. ff. de ver. ſig. inter donũ.

n ¶ Nõ poſſit. puta ꝑꝑ neceſſitatẽ famis. xlij. diſ. qeſcamus. lxxxvj. di. ſi ſatis. vel ignorabat illos hẽticos ⁊ ſic ꝑ ignorãtiaꝫ excuſatur. j. de re. iu. iur. ignorãtia

o ¶ Uerbis vr̃is ſi. ſ. de. ec. nõ ali. hic cõſuluiſſimo.

p ¶ Id. ſ. recepta re deducere viſitare aſſociare donare mittere vel fauorem ĩpẽdere

q ¶ Repellãt. vi. q. j. quicunqꝫ. ⁊ ſ. de teſti. teſtimonium.

r ¶ Celãdo. duplex eſt forma iurandi: quod dic vt. ſ. d̓ accu. qualiter. ij.

ſ ¶ Poſtmoduꝫ ex iteruallo vt ſit hoc ſpãle fauore catholice fidei. al̓s nil eẽt hic fauoris: vt. ſ. de te. co. preterea

t ¶ Indicijs. ſic ſ. e. ĩ fidei. ⁊ ſic ꝑ ĩdicia ſtatur ꝓbationi. ⁊ de hoc. ſ. qui fi. ſint le. trãſmiſſe.

v ¶ Aliud obſiſtat. ſ. qꝫ ꝑdictuꝫ piurium: vñ ſi de falſo redarguerẽtur non ſtabitur eorum dicto. de teſti. ex tenore.

x ¶ Priuilegia nõ magis priuilegiatã anteponi. ſ. de offi. le. volentes xxj. diſ. deniqꝫ. ff. de offi. ꝓcon. l. vlti.

y ¶ Apoſtolica. multo minus alij.

z ¶ Saperent. ſicut ẽ circa aras idoloꝝ nefarias ꝑces emittere. ſacrificia offerre demones conſulere: eorum reſponſa ſuſcipere. xxvj. q. ij. hi qui. ⁊ q. iiij. igit. vel aſſociant ſibi ꝑpter ſortes exercendas hereticos vel faciũt ꝑdicta cũ corꝑe vel ſanguine xp̃i vel in ſortib⁹ vt poſſint habere rñſa pueꝝ rebaptizãt vel his ſilia.

⁊ ¶ Manifeſte. in dubio ergo hoc caſu nõ hñt iuriſdictionem. ⁊ lꝫ al̓s iudex agnoſcat an ſua ſit iuriſditio. ⁊ in dubio dicat iuriſditionẽ hẽre. ff. d̓ iudi. ſiqs ex aliena. que in ordinario loquit. hic tñ niſi id mãifeſte ꝓpareat ſe non intromittit. ⁊ ẽ ſi. ſ. e. li. de cẽſi. c. j. §. nõ

toria.z.j.de pe.c.j.§.de of.dele.c.vl.

a ¶ Et contra illos.q.d.multo minus si.ꝯ alios.

b ¶ Offendiculū.pluribꝰ intētus minor ē ad singula sensus.z sepe q ad vtrūq festinat neutꝶ bene peragit xvj.q.j.p̄sbyteros.z.C.de asses.nemo.

lici putabantur.vt.§.e.li.de p̄scrip.c.vl.

l ¶ Impedire.manifeste vel non[l] manifeste dūmodo hoc con stare possit.

m ¶ Castigari.sic.j.de pe.romana.

n ¶ Delinquentis.nam graue delictū est grauius vindicādū xxiiij.q.j.nō afferamus.§.de ex.pla.tanta.z in equa libꝰ delictis equales sūt pene.j.ti.pri.c.vno.in fi.

c ¶ Hereticos.ꝯ §.e.ti.c.pe.vbi de fensores z fautores hereticoꝶ heretici sūt.So.nō in fauente z defē dēte sed in cre[...] te loquitur ibi.

d ¶ Ad salutem vtputa fundaret vel edificaret ecclesiam hospitale vel aliū piū locū vel faceret silē piū opꝰ.vt i auc.ꝺ ec.ti.§.sigs edificationē.col.ix.

e ¶ Tpalibꝰ.hoc dicit qr secꝰ in ieiunio vigilijs orōnibus vel silibus ꝯstiterit illa pnia idē eēt si ñ posset illud iniunctū lz salutiferū erpleri p aliū:sic etiā theologiā audit vel similia.

f ¶ Heredes.xij q.ij.eps q filios. de sepul.c.vlt.de rap.in lris.

g ¶ Onere.xvj.q j.siquis laicꝰ.de deci.pastoralis. z.c.cū nō sit.C.ꝺ seruitu.z aqua.l z in ꝓuinciali.§. de pig.ex litteris.

h ¶ Extincto.crimina extinguunt morte:vt.xxiij.distin.quorundaz. xxxiij.q.ij.admonere.ff.de his q mor.si.cosci.l.vl. ex quo igitur extinctū ē crimen z penitentia nō est iposita ꝑ crimie iam extincto non imponat vlteriꝰ:

i ¶ Casu.qr.nō fuit reincorporatus vnitati ecclesie.

punire talia exercētes:sz eos relinquere suis iudicibꝰ puniendos. ¶ De qōnibꝰ p̄terea vsuraꝶ motis z[a] ꝯtra illos qui bus restitutionē vsuraꝶ in penitentia ꝑ heresis crimine iniunxerūt ac illi se z sua ad hoc faciendū i iudicio ecclesie obligarunt:intromittere se non possunt:ne per cās huiusmodi offendiculū[b] negocio fidei p̄paretur. ¶ Si vō ꝑ his que in heresi receptādo vel defendēdo hereticos[c] seu eis fauendo non tamen existens hereticus quis cōmiserit sub obligatiōe bonoꝶ suoꝶ inquisitoribus se astrinxit ad recipiendam ab eis pniam z cōplendā z ea lz iniūcta non tñ pacta decessit: si p hꝰmodi pniam onꝰ iposi tū fuerit ꝓficiēs ad[d] salutē in bonis eiꝰ tpalibꝰ[e] exequendū ad cōplemētū ipsiꝰ p igsitores cogi debēt hēdes[f] vel alij ad quos cū suo onere[g] bona hꝰi deuenerūt. ¶ Porro si ꝑpter hꝰi hēticoꝶ receptationem defensionē seu fauorē qs ad faciendā pniaz quā ingsitores ipi iniūgē vellēt bona sua obligauerit eisdē.z anq̄ ei pnia iniūgeret decesserit:eiꝰ hēdibꝰ nō ē satisfactio ꝑ extincto[h] iā crimine iniūgenda. ¶ In eo vō casu[i] q hēdes ad successionez nō debēt ob hēsiz sui auctorꝫ admitti nō obstāte q auctore ipso viuēte hoc nō fuerit interueniēte ip siꝰ morte p sñiaz declaratū:ad cōfiscationē bonorū post[k] mortē eiusꝺ nihilominꝰ ꝑcedat. ¶ Sacerdotes in

sup z alij clerici q negociū inquisitiōis istruēdo citatos hereticos vel eorū credentes de celanda veritate vel dicenda falsitate seu eos indebite liberando inuenti fuerint impedire[l] cū non sit dubium eos ipsa facere in fauorez heretice prauitatis:per inquisitores a talibus cōpesci possunt z pena debita castigari[m] tam per captionem personaꝶ q̄ alis put culpa exegerit ꝺlinqntis[n] ¶ Religiosi[o] etiam sunt immurationis[p] pena vel alia grauiꝰ puniendi q̄ seculares[q] si inuenti fuerint in heresi vel consimilibus[r] deligsse. Urbanꝰ.iiij

Statutuz ciuitatis castri ville velalterius loci p qꝺ negocium igsitiōis hētice prauitatꝫ dircē vel idircē[t] ne i eo libē ꝑcedi valeat ꝯtigerit impediri vl quōlz retardari[v] nulliꝰ existē firmitatis ipiusq ciuitatis vel loci dñz ꝑtātē capitaneū ꝯsules vl rcōres p quē vel quos eadē ciuitas seu locꝰ regit quocūq noie[x] cēseāt ad statum hꝰi loci diocesano vel eius vicario aut ingsitori seu ingsitoribus labis p̄fate sine more[y] dispēdio exhibēdū. z si tale[z] iuentū fuerit reuocādū oino vel saltem eatenus moderādū q per istud ingsitiōis ꝓcessus ñ ipediāt vl aliqtenꝰ retardēt[z] p cēsurā ecclesiasticam decernimꝰ cōpellendos[&] Clemens.quartus inquisitoribus heretice prauitatis.

Ne aliquiꝰ dubitationem sollicitam excitantes in

o ¶ Religiosi.isti si reperiantur heretici nō sunt dicēdi religiosi sed religionis obumbratione fuscati.§.e.ti.ad abolēdā. §.j.zc.

p ¶ Immurationis.§.e.ti.c.penul.

q ¶ Seculares.s.clerici vl laici.z ꝯcor.optime.§.ne cle.vel mo.c.sed nec.

r ¶ Consilibus.de qbus vidisti.§.pri.§.

s Statutū.directe puta ne aliquis ciuis illius loci accusari possit vel contra eum inquiri super crimine heresis:vl q nullus contra aliū de crimine heresis audeat testificare i.his vel his similia.

t ¶ Idirecte.puta vt nullus possit de aliquo crimine pūiri ab aliquo q̄ a potestate. vel vt nullus aliꝰ q̄ ꝑtās possit aliquē capere vel capi facere: vl vt nullus nisi sit ꝺ familia ꝑtātꝫ possit arma portare vel his similia.

v ¶ Retardari.nō.cōtra generale illꝺ qꝺ differt nō aufert.xiiij.q.vj.c.j.

x ¶ Nomine.§.de electi.fundamenta.

y ¶ More.nō.morā vitandam.de hoc dixi.§.ꝺ elec.c.vlti.

z ¶ Tale.s.qꝺ directe vl indirecte impediat vl retardet.

z ¶ Retardentur.vñ statuto de nō portandis armis excipietur inquisitoruz familia z his similia non tamen debent ingsitores abuti ꝯcessione portationis armorum.vt in cle.eo ti.c.nolentes.

k ¶ Post mortē.xxiiij.q.ij.sane.ij.z.C.ad le.iul.maies.l.vlti.z intellige h vsq ad.xl.annos.nā postea abiudicari nō poterūt etiā a romana ecclia a filijs catholicis: q illa tanto tpe bona fide possederūt.qꝺ veꝶ est si catho

& ¶ Compellendos.sic.§.de iureiuran.c.licet.de excep.c.vlti.j.de sen.excō.decernimus.io.an.

Ne aliqui.sicut officiū legati non expirat re integra mortuo papa:vt de offi.lega.c.ij.sic z officium inquisitoris

heretice prauitatis in fauorē fidei re integra nō expirat vt hic
a ¶ Expiret. sicut ptās delegatoꝝ datoꝝ ad causas. ꝫ. de offi.
dele. l. vndiqꝫ. ⁊. c. gratū. ⁊. c. relatū.
b ¶ Incepta. de qbus nō dubitabaṫ ꝑ iura prime inducta. ⁊
nō. incepta. quia per quēlibet iudicialē actū etiā ṗter citatio
nē, iurisditio ꝑpetuatur
vt dici solet in decre. ḋ of
fi. le. l. ibi vti cepit.
c ¶ Nō cepta nō. q: si h
esset speciale fauore fidei
catholice. vt. j. dꝫ. ġ vbi ñ
ē fauor ei⁹ ꝯrariū est re
gulare. ⁊ sic nō. terminatā
qōnē nō. ꝫ. de of. dele. l.
qua queritur. an ꝑpetua
tio facta in vno articulo
ꝑpetuetur ī alijs ꝑ easdē
lr̄as delegato commissis
ad idē. ꝫ. e. li. de of. dele.
c. vl. §. officiū. ⁊ ē in h dif
ferētia inter istū inquisi
torē ⁊ conseruatorem vt
ibi patet.
d ¶ Emerserant. vt si tē
pore mortis pape nō erat
titius hereticus postea la
psus senserit heresim. de
hoc poterit cognoscere i
quisitor.
e ¶ Fauorē. sic. ꝫ. ē. in fi
dei fauorē. ⁊. ꝫ. e. accusa
tus. §. licet. cum si. multis
in hoc ti.
f ¶ Ut officiū. diuido
in tres ptes. in ṗ
ma informat inqsitores
ad deū vt eius timorem
hominum metui antepo
nant in ꝓcedendo simul
vel separatim contra he
reticos ⁊ suos fautores:
⁊ etiam in eos absoluen
do cum vere redierint. ⁊
durat vsqꝫ ibi verum q:
ibi secūda ps in qua eos
instruit in mō examinati
onis testiū: ⁊ in personis
que testificata scribē de
beant vsqꝫ ad. §. compe
scēdi. ibi incipit tertia ps
in qua eos instruit circa
personas per quas impe
diri posset vel differri in
sitionis negociū.

dubium reuocēt: an officium
inquisitionis heretice prauita
tis sollicitudini vestre infra cē
tos limites ab ap. sede comis
sum expiret[a]: per mortem ro.
pon. qui cōmisit: prefēti decla
ramus edicto: ipsum officium
non solum quo ad negocia vi
uente mandatore incepta[b]. im
mo etiam quo ad integra ⁊
n[c]cepta ⁊ qḋ plus est ꝙtuꝫ ad
ea q̄ tūc neq̄ꝙ emerserāt,[d] i fa
uorē[e] fidei p⁹ cōmittētis obi
tū ꝑdurare. Idem eisdem.
Ut[f] officiuꝫ inqsitiōis ꝯ
hiticos ī ꝓuincia[g] ī q̄ vo
bis idē officiū ē cōmissum au
ctoritate ap. possitis efficatius
adiplere discretiōi vr̄e ꝑ apo
stolica scripta mādamus: q̄te
nus vbiqꝫ[h] ī ṗfata ꝓuincia si[l]
vel separatiꝫ[i] aut singulariter
ꝓut negocij vtilitas suadebit
ꝯ hereticos credētes recepta
tores fautores ⁊ defensores
eoꝝ: necnon ꝯ īfamatos ḋ he
resi vl' suspectos iuxta sanctio
nes canonicas hoium metu
diuino[k] timore postposito ꝓ
cedatis[l]. ¶ Si vero aliquis
ex ṗdictis hētica labe[m] ṗmit⁹
abiurata redire voluerit ad
eccle[n] vnitatē: ei iuxta formā[o]
eccl'ie absolutiōis bñficiū im
pēdatis: ⁊ iiūgatis eidē: qḋ iiū
gi talib⁹ ꝯsueuit[p] ꝓuiso soler
ter: ne simulata[q] ꝯuersiōe reꝑ
deant fraudulent: ⁊ vos imo

seipsos fallētes[r] sub agni spē
lupum[s] gerant. ¶. Uerum
quia in tam graui crimine ⁊
cuꝫ multa oportet cautela pro
cedi: vt in reos sine vllo pro
feratur errore dure ac digne
seueritas vltionis volumus
⁊ mandamus: vt in examina
tione testium quos recipi su
per crimine predicto ipmqꝫ
contigentibus oportuerit ad
hibeat duas[t] religiosas ⁊ di
scretas[v] personas. in quarum
presentia per publica si com
mode potestis habere ꝑsonā
aut per duos viros idoneos[x]
fideliter eorundem depōnes
testium conscribantur. ¶ Ad
ꝯscribendas quoqꝫ huiusmōi
depositiōes testium ⁊ ad faci
endum omnia que in commis
so vobis officio ad scriniarij
seu tabellionis officium perti
nent teneri districte precipi
mus: cum per vos fuerint re
quisiti: omnes ⁊ singulos ve
stri ordinis fratres qui dum
essent in sc'lo tabellionatus
officium habuisse ⁊ exercuis
se noscuntur: ⁊ illos etiam qui
bus idem tabellionatus offi
cium ratione prefati negocij
fidei fuit ab apo. sede commis
sum ⁊ in posterum commit
tuntur: concedente huiusmo
di fribus: necnon ⁊ alijs religi
osis quibuslibet qui similiter
dū eēnt i sc'lo tabelliōat⁹ offm̄

dere potest. ff. de offi. pzocon. l. j. quod de ordinarijs in
tellige qui in solidum iurisditionem habent sicut est in
scholaribus episcopis magistris ⁊ doctoribus. C. ne fi.
pro parte. auc. habita. secus in his, qui non habent in
solidum: sicut est cum capitulū cognoscit. quia tūc q
libet singularis
per se non est iu
dex. ad hoc qḋ
nō. xv. q. vij. epus
nullius. ⁊ de offi.
ordi. irrefragabi
⁊ cōcor. ad hāc
decre. j. eo. per h.
io. an.
k ¶ Diuino. xj. q
iij. iulianus. sic. ꝫ
e. ti. de imuni. ecc.
clericis ad idem
ꝫ. e. vergentis.
l ¶ Procedātur.
hodie restricta ē
potestas inquisi
torum in quibus
dam per cle. e. c.
multorum.
m ¶ Labe. gene
raliter vel simpli
citer. vel dic ea ḋ
qua suspect⁹ vel
conuictus erat. ḋ
h dixi. ꝫ. e. accu
satus. § j. io. an.
n ¶ Ecclesie. que
gremiuꝫ nō clau
dit. ꝫ. e. sup eo.
o ¶ Formā. xj. q.
iij. cū antiqs. ꝫ. ḋ
sen. excō. cum de
sideres.
p ¶ Consueuit. j.
q. vij. quotiēs cor
dis. ⁊. c. saluberri
mū. de ꝯse. dis. ij.
ego berengari⁹.
q ¶ Simulata.
xxvij. di. ꝙ inter
rogasti. q. j. sicut
ficti. xxij. q. v. ca
uete. Est tamē in
terdū vtilis simu
latio. xxij. q. ij. vti
lem. ⁊ dic de hoc
vt ibi. ⁊. xxiiij. q. ꝫ
officij.

g ¶ Prouincia. inspicit factum: quia idem si in ciuitate dioce
sis vel alio certo loco:
h ¶ Ubiqꝫ. sic ⁊ ordinarius in qualibet parte dio. sue potest
causas audire ⁊ pro tribunali sedere. ꝫ. e. li. de offi. ordi. cum
episcopus. ad idē de of. le. nouit.
i ¶ Separatim. regulariter contra. nisi ex forma commissiōis
id habeatur. ꝫ. de offi. dele. cum causam. ⁊. c. cum plures ⁊. ꝫ.
e. li. Sed ē hoc speciale fauore fidei. vt efficati⁹ vt. ꝫ. dixi. ⁊ eq
parantur in hac parte ordinarijs: quoꝝ quilibet per se proce

r ¶ Fallētes. mētiri deo possunt: fallere aūt ipsum non
possunt. de conse. di. ij. panem de altari.
s ¶ Lupū. ꝫ. de renū. nisi. §. ꝓpter malitiam.
t ¶ Duas integrum enim est iudicium quod plurimo
rum sententijs confirmatur. ꝫ. de offi. dele. prudentiā.
ad idem. xx. di. de quibus.
v ¶ Discretas semp. n. qui graues cās ecclesiasticas
audiūt debent eē discreti. ꝫ. de ꝯsan. ⁊ affi. c. j.
x ¶ Idoneos. sic. ꝫ. de ꝓba. qm̄ ꝯtra falsaꝫ. ⁊ dic vt ibi

hūerunt:⁊ execuerūt: quibuſ iuis etiā clericis ſecularibus officium ipſum habentibus: etiam ſi iidem fratres religioſi ⁊ clerici ſint in ſacris ordinibus conſtituti: exercendi libere officium ipſum quo ad [a] ꝑmiſſa non obſtante ſtatuto aliquo contrario canonis [b] vel ordinis quocūqꝫ vallato munimine poteſtatem. Compeſcendi preterea munitiōe premiſſa [c] per cēſurā eccleſiaſticā appellatiōe poſtpoſita [d] predicatores queſtuarios vbi contigerit ꝑ inqſitionis ſeu fidei negocio cōgregationē fieri vl̄ aīs eidem negocio quomodo libet ex hoc impedimentū aliquod afferri a predicationis officio: qḋ ad ipſos [e] nullatenꝰ pertinet: quorum intereſt tm̄ charitatiua ſubſidia ſupplici ter petere: ac indulgētiā ſi forte hn̄t exponere: liberā vobis ⁊ ſingulis vr̄m concedimꝰ auctoritate pn̄tium facultatum [f].

¶ Deniqꝫ vt circa premiſſa plene vobis ⁊ ſingulis vr̄z co ertiōis expedita ⁊ iuiolabilis adſit auctoritas: volumus vt ea omnia viriliť exeq̄mini ſi opus fuerit iuocato auxilio [g] brachii ſecularis: ꝯdictores ꝑ cēſurā eccleſiaſticā appellatione poſtpoſita ꝯpeſcēdo nō obſtātibꝰ aliq̄bus priuilegiis vel indulgentiis quibuſcunqꝫ pſonis cuiuſuis conditionis dignitatis vel gradus religionis vel ordīs comitatibꝰ vel vniuerſitatibus ciuitatū ⁊ locorū ſpecialiter vel gn̄aliť ſub quocūqꝫ v̄borū expreſſiōe vel forma a memorata ſe. conceſſis vel in poſterū ꝯcedendis: cum ex huiuſmodi vel aliis priuilegiis ⁊ indulgentiis nullum vobis in tante pietatis negocio velimus obſtaculum interponi: ⁊ conſtitutione de duabus [h] dietis edita in cōci. generale.

¶ Statuimus inſuper vt poteſtas capitaneꝰ ſeu rector vel conſules ſeu quiuis alii q̄ ciuitati preſunt vel loco alteri ad preſēs aut ꝑerint in futurum ad requiſitionem dioceſanorum vel vicariorum ſuorum ſeu inquiſitorum hereticę prauitatis iurent preciſe attendere inuiolabiliter ⁊ obſeruare ac facere a ſuis ſubditis obſeruari toto tempore ſui regiminis in terris ſue iuriſditioni regimini ſubiectis [i] conſtitutiones contra hereticos credentes receptatores: fautores ⁊ defenſores eorū ipſorūqꝫ filios ⁊ nepotes a ſede ap. promlgatas ac etiā approbatas [k] q̄ q iurare noluerit ⁊ ſuare vt ifamis ⁊ tāq̄ hereticoꝝ fautō ac ḋ fide ſuſpectꝰ offō ⁊ honore ſui regiminiſ ſpolieť: nec vlteriꝰ ptās capitaneꝰ ꝯſul vl̄ rector hēať i aliquo: aut deceto i aliquā dignitatē vl̄ offm̄ publicū [l] vlteriꝰ aſſumať: ⁊ q̄ vt ptās baliuꝰ cōſul vel rector fecerit: nullā obtineant firmitatem.

Bonifacius octauus inqſitoribꝰ heretice prauitatis.

UT [m] cōmiſſi vob officii debitū vtiliꝰ ⁊ vberius exeq̄mini: ſācte memorie innocē. alex. ⁊ clemētis ꝑdeceſſoꝝ nr̄oꝝ veſtigiis [n] iherentes vobis ⁊ vr̄m ſingulis [o] cōmittendi citationes ⁊ denūciatiōes ſniaꝝ [p] q̄ ſi i quoſlibꝫ hereticos credentes receptatores defēſores ⁊ fautores eorum tuleritis [q]: aduocādi q̄ꝫ ꝑut expedierit [r] peritoſ quoſlibet: vt vobis aſſiſtant: ⁊ in huiuſmodi

a ¶ Ad ꝑmiſſa. ꝑ hāc lr̄am hn̄ p3 q̄ tabellio factꝰ monachꝰ nō pōt exercere quo ad alia tabellionatꝰ officie hoc etiā hn̄ p3 ex extrauagāti bōifa. debēt ſupiorībꝰ de oſ. or. circa mediū decre. ⁊ idē ꝓbabamꝰ olim ꝑ decre. ē. ne cle. vel mo. ſicut. ꝑ. l. C. de ſa. ſan. ec. l. añpe. xvj q. j. §. nouaꝝ. C. ḋ epiſ. ⁊ cle. l. placet nō. tñ guil. i ſpe. ḋ ſta. mo. v̄. xxvij. q̄ veteres rogatōeſ ꝯplebit: ſ3 nouas nō aſſumet. ff. li ber. l. alienatiōes ff. de poſtu. l. j. §. caſū. ff. ḋ neg. ge. nā ⁊ hꝰ. §. ſi vno ad idem. ē. de iudeis. iudei. de ciuitate cum ſi.

b ¶ Canōis. ē. ne cle. vel mo. ſic ie.

c ¶ Premiſſa. ß ēregulare vt dixi vt. xij. q. ij. c. indigne. de ſen. ex. ſacro. io. an.

d ¶ Poſtpoſita q̄d hoc operť hēs ē. de ap. paſtoralis. ⁊ nō. e. ti. vt debitus. io. an.

e ¶ Ipſos. ſ. queſtuarios.

f ¶ Facultatem. hoc vult dicē q̄ ſi facta ꝑ inqſitores ꝯgregatiōe ꝓ negocio fidei veniāt aliq de rūgiualli vel alii q̄ſtuarii ⁊ velint ibi ꝑdicare pn̄t ꝯpelli ꝑ cēſurā ec. ḋſiſtē

g ¶ Auxilio. xxiij q. v. ꝓdeſt ḋ offi. ordi. c. j.

h ¶ Duabꝰ. ē. de reſcrip. ñ nlli. q̄d dicemꝰ de noua decr. ē. e. li. ſtatutū. de reſcript. vides q̄ iſta decre. fuit clemē. ⁊ ſic q̄ ad hoc v3 iſta decr. ꝑ illā correcta cū ſit poſterior. ad idē. ē. e. li. ḋ cōſti. c. j. cū ſuis cō cor. ꝯtriū dico. q2 decr. illa locū h3 in lr̄is ipetratiſ a pte ꝯ ptē: l3 in cō ſeruatoribꝰ locū hēať. vt. ē. e. li. de oſ. dele. c. vl. §. ꝯſeruatores ſ3 iſtō ē q̄ddā ſpāle fidei ſauore qḋ nō tolliť ꝑ gn̄ālē ꝯſtōnem l3 poſtea ſubſecutā. ad h. j. ḋ re. iu. generi. ⁊ qḋ ibi dixi. io. an.

i ¶ Subiectis. q2 extra territoriū ius dicēti ipune nō pareť. ḋ ꝯſtōne. c. ij. ē. e. li. ff. de iuriſdi. om. iudi. l. vl. ⁊ hoc qḋ hic diciť habebamus. ē. e. excōicamus. ij. §. moueantur.

k ¶ Approbatas. oīa enī3 nr̄a facimꝰ q̄bꝰ auctē noſtrā ipartimur. C. de ve. iu. enu. l. j. §. ſed neqꝫ.

l ¶ Publicū. ſic. j. de pe. felicis. ⁊. j. c. pri.

m UT cōmiſſi. hic icipiūt decr. bonifacii. ⁊ hn̄t q̄dā hic rubricā ḋ inqſitoribꝰ hētice prauitatis ſ3 ñ d3 hic eſſe rubrica. ⁊ fuit error ſcribentiū ex ſupſcriptiōe ꝓueniens q putauerūt q̄ bonifa. viij. eēt ſupſcriptio reſiduū eēt rubrica. ⁊ cōprehēdit iſta decr. plura vtilia ꝑ expediēdo offō inqſitoꝝ. dat. n. eis ptātē cōmittēdi citatōes ⁊ ſniaꝝ denūciatiōes. dat ptātē3 vocādi ꝑitos cleꝝ ⁊ ppl3 vt eis aſſiſtāt. dat ptātem ꝓcedēdi ꝯ illos q ḋ ſua i aliā ꝓuiciā ſe trāſtulerūt dat ptātē repetēdi libros ⁊ ꝓceſſus: ꝯmutādi ⁊ mitigādi i penas: ꝓuādi ⁊ ꝑuatos nūciādi i officiis ⁊ obnoribꝰ hereticos fautores ⁊ defēſores coꝝ: ita tñ q̄ h fiať de dioceſanorū vel in eorum abſentia vicariorum ſuorum cōſilio niſi iidem ſcienť talibꝰ bn̄ficia ꝯtuliſſēť h dic̄

n ¶ Veſtigiis. in diuerſiſ cōmiſſiōibꝰ q̄s ſuis tpibꝰ fecerāt inqſitoribꝰ hētice prauitatis. io. an.

o ¶ Singulꝭ. pn̄t. n. ꝓcedē ſil' ⁊ diuiſim. ē. c. pr. i pn.

p ¶ Sententiaꝝ: has ēt cōmittūt conſeruatores ſed de inquiſitoribuſ maior erat dubitatio. quia illorum miniſterium videē electum. ē. de offi. de leg. ca. vlti.

q ¶ Tuleritis. vide infra circa fi. c. plenam concedimus facultatem. hoc idem repetas in fi. cuiuſ libet v̄ſiculi.

r ¶ Expedierit. ſic. ē. c. j.

ferendis sententijs ꝓbeāt cō
filium opoꝛtunum:ac eis ꝙ ſu
per his vobis hūmiliter pare
ant in virtute obedientie in/
iungendi:conuocandi etiā cle
rū ⁊ ppl̄m ciuitatū caſtroꝛum
alioꝛūq locoꝝ:ꝓut dicto ne/
gocio fidei videritis expedire
⁊ ꝯtra illos quos in ꝓuincia
in qua nobis inqſitionis offi
cium eſt ꝯmiſſuz: hereſos cri
men ꝯſtiterit ꝯmiſiſſe lʒ ad ali
as ꝑtes ſe transferendos du
xerint:procedendi[a] necnō fa:
ciendi a quibuſlibet[b] aſſigna
ri vobis libꝛos ſeu quaternos
⁊ alia ſcripta:in qbus inquiſi
tiones facte ac ꝓceſſus ꝑ quoſ
cūq auctē ſe. ap. vel legatoꝝ
ei⁹ habiti ꝯ͂ hereticos conti
nenf:⁊ illoꝝ q nr̄is mādatis
obediētes humil̄r ſtāt ꝓpter
hereſiʒ in carcē vel mūro re
cluſi:penā vna cū ꝑlatis q̄rū
iuriſditioni ſubſunt mitigan
di vel[c] mutādi: cuʒ videritis
expedire:priuandi ꝑterea vl̄
priuatos nūciandi dignitati/
bus ac alijs beneficijs eccle/
ſiaſticis de dioceſanoꝛum vel
eis abſentibus vicarioꝝ ſuoꝝ
conſilio:⁊ officijs publicis ac
honoꝛibus[d] quibuſcūq eoſ/
dem hereticos credētes rece
ptatoꝛes ⁊ defenſoꝛes ipſoꝝ
eoꝛūq filios ⁊ nepotes: ple
nā ꝯcedim⁹ facultatē. ¶ Sūt
aūt dioceſani ī priuādo tales
vel nūciando priuatos bene
ficijs ⁊ h⁹i requirēdi: niſi foꝛ
te ꝯſtaret legitime: ꝙ ijdem
ſcienter[e] h⁹i ꝑſonis eadeʒ be
neficia ꝯtuliſſent. tūc .n. eos
in his requirendos nō eē cen
ſem⁹:ſed potius a ſuo iudice
puniendos[f]. Idem.

Contra[g] chꝛiſtianos qui
ad ritū trāſierint vel re
dierit iudeoꝝ etiā ſi h⁹i rede
ūntes dū erāt īfātes[h] aut moꝛ
tis metu non tn̄ abſolute[i] aut
ꝑciſe coacti baptizati fuerūt
erit tanꝙ contra hereticos:ſi
fuerint de hoc ꝯfeſſi:aut chꝛi
ſtianos ſeu iudeos[k] cōuicti: ⁊
ſicut contra fautoꝛes recepta
toꝛes ⁊ ꝺ̄fenſoꝛes hereticoꝝ
ſic contra fautoꝛes receptato
res ⁊ defenſoꝛes taliū eſt pꝛo
cedendum[l]. Idem.

Decreuit[m] felicis recoꝛ
datōis innocē. papa q̄r
tus ꝙ propter hereſim mari
toꝛum vxoꝛum catholicarum
dotes non debeant cōfiſcari[n]
quod intelligendum foꝛe cē
ſemus:niſi foꝛte mulieres ipe
cum viris matrimonia con/
traxiſſent quos hereticoſ tūc[o]
ſciebant. Idem.

z.c.pꝛoxi.§.vex.⁊.j.e.c.vl.ioan.an.
a ¶ Procedendi.quid in caſu cōuerſo in eo.ſ.qui alibi crimē
hereſis cōmiſit:⁊ mō eſt in pꝛouincia huius iquiſitoꝛis dic ꝙ
poterit cognoſcere.quia vbi inuenitur cōuenitur quis de cri
mine.C.vbi de crimi.agi.op.l.j.⁊ ſic ſm̄ hoc eſſet reperire: ꝙ i
te rduʒ duo inquiſitoꝛeſ
co gnoſcerent.pone pec/
cauit in rauēnati ⁊ tran
ſiuit ad mediolanum ſʒ
hoc rauennas ⁊ medio
lanēſis poterit cognoſce
re nec eſt mirum.vt.j.eo.
c.per hoc.
b ¶ Quibuſlibʒ.ſiue ſint
ipſi ſcribentes vel alij ad
quos quocunq deuene
rint dicta ſcripta.
c ¶ Vel mutandi. regu/
lariter contra.ff.de reg.
iur.l.paulus.⁊.l.acta.§.j.
⁊.ꝯ.de of.dele.in litteris
functus eſt enim iudex
officio ſuo iudicādo be
ne vel male:vt ibi.
d ¶ Honoꝛibus.No. in
ea parte qua priuat vel
priuatos denūciat digni
tatib⁹ eccliaſticiſ ⁊ eccla
ſticis bn̄ficijs regrif ꝯſi/
lium dioceſani vel eo ab
ſente eius vicarij.quia ſi
cut īſtitutio fit eis aucto
rizantibus: ſic etiam dʒ
fieri deſtitutio: de inſti.
ex frequentibus. de he/
reti.cum ex īniuncto.i fi.
ſed cū priuat officijs pu
blicis ⁊ honoꝛibus non
requiritur conſiliū eoꝝ
vt patet ex oꝛdinatione
iſtius lr̄e:⁊ iō qꝛ ceſſat i
illis ſuperioꝛ rō.
e ¶ Scienter. ſi.ꝯ. e.c.ij.
§.ad hoc.⁊.j.e.decreuit.
⁊ pꝛeſumimus ignoꝛare
niſi pꝛobentur ſcire.j.de
reg.iu.pꝛeſumitur.ff.de
pꝛobati.verius. quod ſa
ne intelligas.vt no. in di
cta regula pꝛeſumitur.
f ¶ Puniendos.⁊ vnde debef pena nō venit pꝛemiū.ff.de le.
j.ſi ſeruus pluriū.§.qui auteʒ.xvj.q.j.legi.cum ſi.
g Contra chꝛiſtianos.redierint foꝛte prius fuerant iudei:
poſtea facti ſunt chꝛiſtiani: iſti dicuntur redire: hi qui
nunqꝫ fuerant iudei:ſed ſemper chꝛiſtiani. illi dicunf tranſi/
re.ioan.an.
h ¶ Infantes.ſ.minoꝛes ſeptennio.vnde videbātur nō obli/
gati ad fidem.qꝛ etas illa ignoꝛat quid videat.C.de fal. mo.l.
j.vnde nec ſponſalia tales cōtrahere poſſunt.ꝯ.e.li.de ſpon.c.
vno.ſed cōtrariuʒ eſt veꝝ.qꝛ tali ſacramēto obligati ſunt etiā
ignoꝛantes.ꝯ.de bap.maioꝛes.de cōſe.diſ.v.queris.ſicut ⁊ pu
nitur etiā ignoꝛanter rebaptizatus.c.di.qui bis.⁊.c.ſe.
Abſolute.ergo abſolute coactus non recipit ſacramentum
baptiſmi.ſʒ ꝯditionalr.⁊ metu moꝛtis coactus bn̄.xlv.
di.de iudeis.ꝯ.de bap.maioꝛes.coacta.n.volūtas: vo
lūtas ē.xv.q.j.merito q̄rif. Eſt aūt abſoluta coactio:
cum quis renitens inuitus ⁊ reclamans ferf ad fon/
tes ⁊ cum verboꝛum pꝛolatione immergitur.⁊ ē ſimi.
l.diſ. pꝛeſbyteros
ꝯ.ꝙ metus cau/
ſa facris.
k ¶ Iudeos.nō er
gō poſſunt iſti ſe
[illegible]uare per pꝛofeſ
ſionem quaʒ con
tempſerunt.C. ꝺ
apoſta.l.hi q ſan
ctam licet als infi
delis non recipi/
atur ad teſtimo/
nium.ꝯ. de teſti.
c.j.io.an.
l ¶ Procedēduʒ
erit ne per illud
capituluʒ canon
ille coꝛrectus.j.
q.iiij.iudei. vbi
dicitur quod bo
na iudeoꝛum de
uoluuntur ad ca
tholicos filios: ſʒ
bona hereticoꝝ
ſunt confiſcata.j.
eo.cum ſecundū
quia coꝛrectio iu
rium eſt vitanda
dicendum vide/
tur quod non,
vt iſtud capitu.
loquatur de pe/
na perſonali nō
de damnatione
bonoꝛum mari/
me quia hec no/
ua iura quando
coꝛrigere inten/
dunt hoc expri/
munt.ꝯ. de con
ceſ.pꝛebend.cap.
ij.j.de ſentē.excō
municat. capitu.
vltimo.contra vi
detur cum aperte dicat eos puniendos vt hereti/
cos: ergo ipſoꝛum bona non deuoluuntur ad filios.
infra eodem cum ſecundum quod tutius videtur:
nec neceſſe eſt vt noua lex coꝛrigens pꝛecedentem ꝺ
illis faciat mentionem.ꝯ.eodem lib.de conſtitu. capi.
pꝛimo.ioannes an.
m Decreuit.in commiſſionibus per eum factis ſu
per heretica pꝛauitate.
n ¶ Confiſcari.vt ſic mulier mariti odio non graue
tur.infra de regu.iuris.non debet cum ſuis concoꝛ/
dan.quia nec vxoꝛ pꝛo marito conuenitur.C.ne vxoꝛ
pꝛo mari.in fin.in cauſa primipilarij.C.in quibus ca
ſi.pig.vel.hypo.contra.l. facris.
o ¶ Tunc.ſ.tpe contractus.ergo ſi tunc ignoꝛabant:

lз postea sciuerit nō hз locū pena inspiciatur initiū.ƺ. de emp.ꝛ ven.cū dilecti.ꝓsumūtur aūt ignorare nisi ꝓbentur scire.ff.de ꝓba.verius.de hoc.ƺ.c.ij.ꝛ.j.ꝺ reg. iur.ꝓsumitur.io.an.

a ¶ Statutū.innocē.iij.Si loquatur de quarto habebamus id in cōmissionib⁹ ꝑ euꝫ factis.vt dixi.ƺ.c pri.si dicam⁹ de tertio posset loq de decre.ƺ.e. ve[...] gentis.ꝛ.c.excōi cam⁹.§.credētes

b ¶ Alexādri.qr ti.ƺ.e.quicūqꝫ.§. heretici.

c ¶ Inane.huc vsqꝫ durat antiq̄ cōstitutio.modo sequit̃ declaratio in q̄ declarantur nō.per hosti.ƺ.e vergentis.ꝛ hāc declarationeꝫ sic intelligo.si titius fuerit hereticus receptator fautor vel defensor ꝛ habuit filiū ꝛ filiaꝫ vterqꝫ ipsoꝝ sb iacet ꝓhibitōi ꝛ si ille filius habeat filiū:ipe nepos ex filio ꝓhibitiōi subiacet.sed si filia hēat filium:nepos ex filia nō sbiacet huic ꝓhibitioni.Item si mulier aliqua est heretica ꝛ habeat filios:soli filij includūtur hac ꝓhibitione sed nepotes ex filijs nō ꝛ hoc intēdit hec declaratio.ꝛ hoc secūdo casu cū mater fuit heretica:itelligas verū si pater fuit catholicus vt ei⁹ respectus nō habeatur.ꝛ facit in hoc ꝯ id qꝺ nō.accur.C.ad le.iul.ma.l.qsquis vbi dicit ꝙ eadē ē pena cū mulier cōmittit crimē lese ma.quo ad descendētes sicut cū vir.Est tñ sciēduꝫ ꝙ vbi als nō caueret̃ de descēdētibus ꝑ maternā lineaꝫ illi nullo gradu cōprehēdunt̃ ꝑ sniam iuris vel hois. vt.j.de pe.vbicūqꝫ.sed ꝙ filij ēt filiaꝝ includerent̃ videbat̃ ꝓbari per decre.ƺ.de pe.in qbusdā.§.sacri.vbi punit posteritates.ꝛ.j.ti.pri.c.vno.ꝛ videbāt̃ illi pūniri ꝛ ꝑ v̄ba ꝛ ꝑ mentē.ꝑ v̄ba qꝛ sūt descēdentes:ꝛ a verboꝝ significatiōe nō ē recedendū.ff.de le.iij.l.nō ē aliſ ꝛ differētia agnatiōis ꝛ cognatiōis hodie sublata videtur in auc.coll.ix.de here.q ab ite.defer.ꝛ de mēte idē videbat̃ qꝛ voluerat ꝯstō pūire hereticū in filijs.xxiiij q.iiij.§.ꝫ q.ꝛ.ff.qꝺ me.cā.l.isti qdē.si eni ex vnica filia nepotē hē.et ꝛ ille nō includeret̃:nō puniret̃ in filios. idē videt̃ de mēte.iō neqꝫ ducat filiā heretici in vxorē sicut.n.vir infidelis saluat̃ ꝑ mulierē fidelē:sic ꝛ damnari posset.ar.de diuor.gaudem⁹.vñ qemit emācipia ꝺ origīe solet q̄rere.ff.de edil.edi.qꝺ si noluit.§.mācipia.ꝫ de iure sec⁹ vt in ꝑdcā decre.vbicūqꝫ.j.de pe.nisi vbi aliud caueret̃ vt h.ꝛ bñ facit.ff de sena.l.liberos.

vbi dr̄ senatores vocari debere ipsos senatores ꝛ filios eoꝝ ꝛ nepotes natos ex eis.nepotes v̄o ex filiabus nati senatores nō dicentur:sed patris sui conditionē sequentur.

d ¶ Primū ꝛ secundū gradū.i.filios ꝛ nepotes.ꝛ hoc pꝫ etiā ex.§.se.ꝛ.ƺ.e.vt cōmissi ad fi.ꝛ ē casus quo filius punit̃ ꝓpter delictū patris.ꝺ hoc dixi ƺ.eo.c.ij.

Statutuꝫ[a] felicis recordationis innocē.ꝛ alexan[b]. predecessoꝝ nostrorum:ne videlicet heretici credentes receptatores defensores ꝛ fautores eoruꝫ ipsorūqꝫ filij vsqꝫ ad scdā generationem ad aliquod beneficium ecclesiasticum seu publicum officium admittantur quod si secus actum sit irrituꝫ ꝛ inane[c]:primum[d] ꝛ secunduꝫ gradum per paternam lineaꝫ comprehēdere declaram⁹:ꝑ maternam vero ad primum duntaxat volumus[e] hoc extendi. ¶ Hoc sane de filijs ꝛ nepotibus hereticorum credentium ꝛ aliorum huiusmodi qui tales esse[f] vel tales etiam decessisse probantur:intelligendum esse videtur:non autem illorum quos emendatos esse constiterit ꝛ reincorporatos[g] ecclesie vnitati:ꝛ procul pa[h] huiusmodi ad mandatum ecclesie penitentiaꝫ recepisse: quam ipsi vel iā prefecerunt: humiliter prosecutioni eius insistunt[h] vel parati[i] fuerint ad recipiendam eādem. Idē.

Inqsitores[k] heretice prauitatis ab apostolica sedē seu alio vel alijs quibuslibet[l] deputati de huiusmodi crīe inquirere ꝯ̄ episcopos nequeūt:aut eius pretextu procedere contra eos:nisi i lrīs commissionis apostolice[m] ꝙ possit contineatur expresse[n] si tñ iqsitores ipsi episcopos vel alios superiores prelatos sciuerint vel inuenerint circa crimen hereses cōmisisse.aut eos de hoc diffamatos existere vel suspectos:id tenebuntur sedi apostolice nunciare[o]. Idem.

Per[p] hoc ꝙ negociū heretice prauitatis alicui vel

e ¶ Volumus.ƺ.dixit de claramus.hic dicit volumus:qꝛ inquantū punit descendētes ꝑ masculinū declaratius ver⁹:inquātū descendētes ꝑ feminīnū.statuit ius nouuꝫ.ad idē.j.de pe.vbicūqꝫ.ꝛ hī facit hec lrā ad qōnem q̄ q̄ritur an filij illegitimi includant̃ hac ꝓhibitione ꝛ videt̃ ꝙ nō.qꝛ nō sunt in patris ptāte:insti.ꝺ nuptī.circa fi.sed ꝙ ptās nil operetur:ꝓbat hec lrā q̄ punit descendētes ꝑ maternā lineā p̄mi gradus cū tñ filius in ptāte mr̄is nō sit.ꝛ hoc equū ne pl⁹ hēat luxuria q̄ꝫ castitas.l auc.de resti.ꝛ ea que pa. in fi.coll.iiij.lꝫ interdum secus.ƺ.de biga.qꝛ circa. veꝝ ē tñ ꝙ isti alio capite ꝓhibent̃ ꝛ a successione vt ƺ.qui fi.sint le.ꝑ venerabilē i fi.ꝛ ab honorib⁹ lvj.di.ꝑ to.ƺ.de fi.ꝓsby.ꝑ totum.

f ¶ Esse.nūc qꝛ viuunt.

g ¶ Reincorporatos:qꝛ lapsi fuerant simpliciter:nō relapsi.ꝺ quo dic vt.ƺ.e.ti.accusatus.

h ¶ Insistūt.ad hoc.ƺ.de tēp.or.ex tenore.ꝛ.ƺ.de fur.c.vl.

i ¶ Parati.ex quo nō stat ꝑ eos nō eis debet iputari:de hoc ƺ.de eo qui mit.in pos.c.j.ꝛ.ij.

k ¶ Inqsitores.inqsitor pape sub heresi sine spāli mādato nō inqrit ꝯ epm.ꝫ si eū culpabilē sciuerit nūciabit pape.

l ¶ Quibuslibet:de quibus minus dubitatur.

m ¶ Apostolice.nō.hāc lrām nō dicit in lrīs ꝯmissiōis aplice vel alioꝝ a qbus deputati fuerint ꝺm ꝙ dixerat in p̄n.per qꝺ omissū vr̄ ꝙ inqsitor deputatus ab alio q̄ꝫ a papa etiā si hēat expssum mādatū inqrere nō possit ꝯ epꝫ.ꝛ lꝫ antiq iura dicāt ꝙ synodus audit cām criminalē epi lꝫ diffinitionē pape reseruet.iij.q.vj.accusat⁹.ꝛ.c.se.v.q.iiij.duodecim.tñ cōmittere non poterūt in hoc casu.ꝛ isti inqsitores nō poterūt inqrere etiam vt instructā remittāt cām.ƺ.de ap.ꝯstitut⁹.qꝛ non solū diffinitio ꝫ ꝓcessus ꝛ inquisitio est ipsis interdicta per hoc.c.

n ¶ Expsse.q̄ꝫtūcūqꝫ igit̃ sint v̄ba expssa generalia:puta vt inqrere possit ꝯ quoscūqꝫ cuiuscūqꝫ ꝯditiōis dignitatis aut stat⁹ nō inqreret ꝯ epos nisi id expmatur ꝓpter ꝓrogatiuā eporuꝫ ad idē.j.de sen.excō.qꝛ periculosū.

o ¶ Nūciare.q̄ꝫcito poterūt ꝓpter periculū qꝺ ex facto posset insurgere.concor.ƺ.e.li.de cle.egro.c.vno.

p Per hoc.generaliter.bñ dicit.qꝛ sec⁹ eēt si fieret de certis criminib⁹ ꝛ ꝑsone spālis cōmissio.quantū.n.ad illā causaꝫ ꝓiudicaret̃ ordinarie ptāti:vt.ƺ.de of.leg.studuisti.qꝛ generi

ꝑ ſpēm.§ de reg.iur.generi.cū ſuis concor.

a ¶Delegata ſi hnt.forte hnt delegatā ab hoīe qḋ accidit i ordinario cū papa ſibi cōmittit crimen.ſecus ſi eū monet ſuum officiū excitando:qḋ dic vt.ē.de offi.ordi.l3.ꝛ.c.graue.vł habent delegatā a iure ſicut ē videre in hoc crimine ſup exēptos ē.e.ti.ad abolendā.in fi.

cū ſit mere eccleſiaſticū:nec iudicent nec cognoſcāt ꝯ facientes ꝛ non parētes ꝛ eoꝝ fautores excōmunicat: quam ſi per annū ſuſtinuerint: vult eos vt hereticos condēnari,hoc dicit.

b ¶Diuiſim.ſic plures inqſitores cōiter ꝛ diuiſim ſe hoc crimīe cognoſcere poſſunt.ē.co.vt offi cij.ſaluo eo qḋ dicitur.ſ. e.multoꝝ.in clemē.

c ¶Teneant.nō ꝙ non dicit poſſint.vnde non relinquitur eoꝝ voluntati cū ius ħ neceſſitati ſubijciat.

d ¶Ueritas inueniri.ad qḋ elaborare iudex debet xxiiij.q.ij.ꝗꝗ.ē.de pba. quoniā ꝯtra. Sed qd diſi pceſſus iſti inueniātur eſſe ꝯtrij.tūc ipſi ꝯſiderabūt.qui ꝟo primiora loquant ꝛ per ipſorū dicta ſe iudices informabunt. ē.de teſti.in nr̃a.ff.ꝺ teſti.l.iij.ıx.di.ego ſo us.ſi aūt eps ꝼm ſuū pnūciare vult pceſſum inquiſitoꝝ ꝼm qḋ iuris.ſ.ſeqtur.

e ¶Deferendū.ad idē ē.de reſcrip.paſtoralis.

f ¶Snia.l3 ergo ꝺ vni9 delicto ingratur ꝑ plures etiā diuiſim:vnica tamē ſnīa fertur.ꝛ ſic nō ob.ē. de of.le.licet.ff.nau.cau. ſta.l3.vbi dicit ꝙ de delicto vni9 ſepi9 nō querit ga illa loquūtur qñ iam pnūciatū ē:qḋ dic vt nō ij.q.v.habet hoc pprium ꝛ.ē.de accu.de his.

g ¶Remittatur.qd iuris aľs cū iudices diſcordāt habetur.ē. de re iudi.c. vlti.io.an.

h ¶Iura cōia.ē.ꝛ.ſ.hoc eo.ti.

i ¶Ordinatiōes.eti3 ħ volumine nō inſertas dū modo nō his ꝯſtōnibus ꝯtrarias.ſ.e.c.vl.in fine. ſunt eni ibi reſeruate ꝛ ꝺ his loquitur proemium huius li.in fi.

aliquibus ab apo.ſe. generaliter in aliqua prouincia ciuitate vel dioceſi delegatur:dioceſanis epiſcopis quin ꝛ ipſi auctoritate ordinaria vel delegata[a] ſi habent in eodem ꝓcedere valeāt nolūmus derogari. ¶Uex vt dictum inquiſitiōis negociū efficaci9 meli9 vtiliuſqꝫ pcedat:concedimus ꝙ per epōs ipſos ꝛ per inquiſitores de facto eodē inquiri valeat cōmuniter vel diuiſi3[b] ceſſerint teneant[c] ſibi inuicē3 cōicare pceſſus:vt ꝑ hoc poſſit melius veritas[d] inueniri: ꝛ niſi hoc caſu inquiſitores ī ſententie ꝓlatione dioceſanis vel econtra duxerint deferendū[e] per vtroſqꝫ ſimul ſententia[f] ꝓferatur:in qua ferenda ſi non conuenerint:per vtroſqꝫ negocium ſufficienter inſtructum ad ſe. apo.remittatur[g]. ¶Siue aūt ordinaria ſiue delegata epī poteſtate pcedant: illū in pcedendo modū obſeruēt quem inquiſitores poſſunt ꝛ debent per iura[h] cōmunia vel per ſpeciales conceſſiōes ſeu ordinationes[i] ſe.apo. reſerūare. Idem

Ut inquiſitionis[k] negocium contra hereticā3 prauitatem ad dei gloriam et augmentum fidei noſtris temporibus pſperetur:leges[l] qſdam per federicum olim romanorum imperatorem tūc[m] in deuotione romane perſiſtē tē eccľie pmulgatas qtenus[n] dei ꝛ eccľie ſcē ſue honorē ꝓmouēt ꝛ hereticoꝝ extirminiu3 pſequūt ꝛ ſtatutis canonicis nō obſiſtūt approbantes ꝛ obſeruari volētes vniuerſos ſcī ptates ꝛ dños tpales ac pūinciaꝝ terraꝝ,ciuitatū alioꝝqꝫ locoꝝ rectores qbuſcūqꝫ dignitatibus vel officijs aut nōib9[o] cēſeant:regrim9 ꝛ monemus vt ſicut reputari cupiūt ꝛ hēri fideles[p]:ita ꝓ defenſiōe fidei dioceſanis epīs ꝛ inqſitorib9 heretice prauitatis a ſe.ap.ꝺe putatis aūt in poſteꝝ deputandis pareāt ꝛ intendant hereticoꝝ credentiū fautoꝝ receptatoꝝ ꝛ defenſoꝝ ipoꝝ iueſtigatiōe captione ac cuſtodia diligēti cū ab eis fuerint reqſiti ꝛ vt ꝑfatas pſonas peſtiferas ī ptātē ſeu carcerē epoꝝ aut inqſitoꝝ dictoꝝ vel ad locū de q̄ ipſi vel aliq ex eis mādauerit infra eorūdē dñoꝝ ptātem vel rectoꝝ diſtrictū ducāt vel duci faciant ſine mora vbi per viros catholicos[q] a ꝑfatis epīs ſeu inqſitoribus vel[r] eoꝝ aliq̄ deputatos ſub arta ꝛ diligēti cuſtodia teneant: donec eorū negociū ꝑ eccleſie iudiciū terminet:vtqꝫ de hereſi a dioceſano epō vel inqſitore ſeu inqſitoribus ꝯdēnatos ꝑfati poteſtates dñi tpales ſiue rectores vel eoꝝ officiales ſeu nuncij ſibi relictos ſtatim recipiant indilate[s] animaduerſiōe debita

l ¶Leges.quaſdā has leges ferē ꝙ clemens ſb bulla redegerat: ꝫ eas aliter nō hēmus quo ad ꝟba:habemus tñ quaſdam auc. federi de quib9 etiam forſitan intellexit hic boniſaci9.C. de epa.audi.auc. ſtatuimus ſignata ſup.l.iubem9. C.ꝺ here.auc.credentes.auc.ſi ꝟo dñs.ꝛ auc. ga3aros.habebamus etiā olim quādā ipſius ꝯſtitutōe3 in.v.cōpila.que icipiebat hac edictali.aľs hac decretali.ꝛ erat ſub ti.de conſti.ꝛ eadem cōpilatio q̄ incipiebat ga3aros ſub ti.ꝺ hef.

m ¶Tūc.hoc dic quia poſtea receſſit a deuotiōe romane eccleſie.ꝛ ꝑ inno.iiij.in ꝯcilio fuit depoſit9 ob certas cauſas ē.e.li. de re iudi. ad apoſtolice.

n ¶Quatenus. ergo aľs non approbat quia non tenēt.ꝯcor.x.diſ. c.j.ꝛ facit qḋ nō. xxxvij.diſ.ſiquid veri.xix.di.c.ſ.

o ¶Hominibus ꝯcor.ē.de elec.fūdamēto.eo.li.

p ¶Fideles.qs.n fidelis q non doleat fide leſa.ſ.ꝺ pe.felicis.ad fi.

q ¶Catholicos. vñ nō ꝑ iudeos hēticos vel paganos qui quo ad ꝑdicta ſuſpecti ſūt ꝛ ē ſi.ꝺ iude.c.pe.

r ¶Uel eoꝝ aliq̄ hodie dic:vt in clemen.e.ti. multoꝝ §.ſane.ꝛ.§.ſe.

s ¶Indilate.nō:ꝙ ſnīa lata ſup crīe ſtati dilatiōe p9 poſita mādāda ē executiōi.qḋ idē pbat.ij.q.j.ſic.ꝺ pe. di.j.adā.fallit in caſibus nō.xj.q.iij.cū apud.qd iuris de alijs ſententijs latis ſuper perſonalibus vel realib9

k ¶Ut inquiſitionis.pmo approbat ꝛ ſeruari ꝑcipit leges canonibus nō ꝯtrias ꝑ federicū contra hereticos pmulgatas.ſecūdo precipit rectores locoꝝ parere inquiſitoribus ordinario vel alteri eoꝝ inueſtigatione captione cuſtodia ꝛ punitione hereticoꝝ ꝛ fautoꝝ ſuoꝝ:eoꝝ pclamationibus vel appellationibus non obſtantibus:ita tamen ꝙ de illo crimine

actionibus nõ.ẽ.de offi.dele.querenti.

punien͂dos: non obstãtibꝰ appellationibꝰ seu ꝓclamationibus p̃dictoꝝ negotie filioꝝ cuz tam ꝯm ordinationẽ p̃de.nostroꝝ q̃ ꝯm legẽ imperialem appellationis ꝛ ꝓclamatiõis beneficiũ exp̃sse sit hereticis ꝛ credẽtibus.: ac eoꝝ receptatoribus fautoribus defensoribꝰ interdictum. ¶ Prohibemꝰ quoqꝫ districtius potestatibꝰ dominis tẽporalibus ꝛ rectoribus eorundẽ officialibus supradictis: ne ipsi de hoc crimine cuz sit mere ecclesiasticũ q̃quo modo cognoscãt vel iudicent: siue captos ꝓ eodem crimĩe absqꝫ dictoꝝ episcoporum siue inquisitoꝝ vel saltez alterius eorundẽ licentia vel mãdato a carcere liberẽt aut executionem ꝓ huiꝰmodi crimine a diocesano vel inquisitoribus seu inquisitore iniunctam: ꝓmpte ꝓut suũ spectat officium facere seu implere detractẽt: vel aliãs diocesanorum aut inquisitoꝝ iudicium sententiam seu ꝓcessum directe vel indirecte impedire p̃sumant. ¶ Siquis vero de p̃dictis ptãtibus dñis tp̃alibus rectoribus vel eoruz officialibus seu baliuis contra p̃dicta fecerit: aut prefato fidei negocio sepefatis diocesano episcopo vel inquisitoribus incũbenti seu opponere forte p̃sũpserit: vel ipm aliquatenꝰ impedire necnõ: ꝛ q sciens in p̃dictis dederit auxiliũ ꝯsiliũ vel fauorem excõis se nouerit mucrone pcussũ quã si p annum aĩo sustinuerit ptinaciter: extũc velut hereticꝰ ꝯdẽnet̃ dem

Cum ꝯz leges ciuiles nefarias nature ꝯtrarias incestas nuptias ꝯtrahentes: eo ipso suarum dñium reꝝ perdant ꝛ mulier humanã legẽ transgrediens: ꝛ p̃sertiz parẽtibus suis non consentientibꝰ raptoris nuptias eligẽs bona omnia: que per legem sibi obuenerant a raptore ac aliis cõsortibꝰ raptus: ipso iure amittat: certoqꝫ casu deferantur in fiscũ: ac etiam illicitas speciꝫ transuehens aut rerum vectaꝝ ꝑfectionẽ omittẽs earũdem specieꝝ ꝛ rerũ ꝓprietate hoc ipso p̃uetur: ꝛ fisco rerũ ꝛ specierũ dictarum ꝓpetas acquiratur: bona hereticoruz g

a ¶ Puniendos.qd si inqsitor ꝛ ordinariꝰ discordãt in mãdato: qꝛ vnꝰ mãdat punire p se ꝯdẽnatũ: alr mãdat relaxari p se solutũ. satis videt̃ supsedendũ donec consulatur papa.ẽ.c.pri.

b ¶ Ordinationẽ.de ordinationibus loquit̃ in no.aler. ꝛ clemẽs que sũt reseruate j.c.vl.

c ¶ Imperialem ipsiꝰ federici quã nõ habemꝰ ꝫ approbata est.ẽ. in pn.io.an.

d ¶ Quoq̃modo i.p̃ncipaliter vel incidenter.ꝯcor.ẽ.de or.cog.tuaz ẽ.qui fi.sint le.lator.cũ si.als tam cognoscit iudex incidenter qd̃ nõ cognoscit p̃ncipaliter.C.de iudi.q̃tiens.ẽ.d̃ restitu. in inte.c.pe. cum suis cõcor.

e ¶ Cognoscant. nõ qꝫ lꝫ regulariter de q̃ re iudex cognoscit ꝓnũciare d̃beat.ff.d̃ iudi.de qua re.ẽ.d̃ cã pos.cũ sup. tñ hoc fallit iterdũ sicut cũ delegãs reseruat ꝓlationẽ snĩe.ẽ.de offi. dele.super qõnũ synodus cognoscit d̃ cã crimiali epi ꝛ nõ ꝓnũciat.iij. q.vi.accusatus.ꝛ c.se.v.q.iiij.duodecim.idẽ in casu.ẽ.de rescrip.cũ cõtingat.vbi ad sui instructionẽ de iurisditiõe cognoscit is qui super illa ꝓnũciat. Hic tñ vtrũqꝫ exp̃sse vetatur.s. cognitio ꝛ ꝓnũciatio.qꝛ iudex huius rei nõ ẽ capax.ꝛ concor.j.de sen.excom.si iudex.

f ¶ Indirecte.ad idẽ.ẽ.e.statutũ.j.io.an.

g ¶ Scienter.ignorantes ergo non ligat ꝯstitutio. ad idẽ.ẽ.c ij.in pn.ꝛ.c.vt cõmissi.in fi.ꝛ.c.decreuit.

h ¶ Percussum.nõ.canonẽ late snĩe.ꝛ quia non reseruat absolutionẽ pape: ordinarius absoluere poterit.ẽ de sen.excom.nuper.

i ¶ Condẽnetur.ad idẽ.ẽ.eo.cũ ꝯtumacia.

k Cum ꝯm leges.bona hereticoꝝ ipso iure sũt cõfiscata.qd̃ ꝓbatur triplici ar.legali. sed apphẽsio bonoꝝ nõ fieri debet p dñm secularẽ nisi prius ꝓnunciatũ fuerit super crimine per iudicem ecclesiasticum qui hoc possit.

l ¶ Nature ꝯrias.in qbus sexus perdit formã.ꝛ zelus ẽ tale qꝫ nõ ꝓficit scire venus mutat̃ in aliã formã.C.de adul.l.cũ vir ꝛ omniũ carnaliũ criminũ pessimũ est vsus ꝯ naturã. xxx.q. vij.adulterij: ꝛ si totus mũdus vteret̃ illo vitio non excusat.c. causa.ꝛ questione flagitia.

m ¶ Eoipso ꝓpter h̃ facit ad propositum.

n ¶ Perdant.C.d̃ incest. nup.l.cũ ancillis.ꝛ.l.se.ꝛ l.si qs.ff.eo.ti.l.iceste.ꝛ in fi.de nup.§.si aduersus

o ¶ Et mulier.repete ꝛ cũ ꝯm leges ciuiles mulier ꝛc.h̃ dicẽ.videbis.j.ꝛ dic mulier ingenua.C.de rapto.ṽ.l.vna.§.ꝛ siquidẽ.i ãcill̃.n.ꝛ libertinis nõ hꝫ locũ pena maloꝝ vt ibi.

p ¶ Humanã legẽ.C. de rap.ṽ.l.vna.ꝛ bene dicit humanã.i.ciuilẽ. qꝛ ꝯm canonũ legẽ secꝰ: rapta eni ꝯm nos licite ꝯtrahit cũ raptore si p̃or dissensus trãseat in consensum xxxvj.q.ij.tria.ꝛ.c.se.ꝛ.ẽ de rap.c.pe.ꝛ vl.

q ¶ Consortibus. delicti vt qꝛ comitati sũt raptorem in iuasiõe vel rapiã vt in p̃dicta.l. vna.C. de ṽ.sig.l.vna.§.penas aũt.

r ¶ Ipso iure. pp h̃ facit ad ꝓpositũ: ꝛ habes hoc in auc.de rap.mu. q̃ rap. mi.in fi.colla.ix.

s ¶ Certoqꝫ casu.cũ pentes mulieris nõ supsunt nec alter eoꝝ.vel si super sunt ipsi vel alter ꝯsenserũt talibus nuptiis: h̃ casu bona deuoluũtur ad fiscũ: vt in p̃dicta auc. de rap.mu.in fi.sed nunqd de iure canõico habebit locũ hec pena cũ ꝯm canones licite ꝯtrahat: vt.ẽ.dixi.nõ.io.xxxvj.q ij.de puellis. als §.qbus.qꝫ pena ista locũ nõ hẽbit ꝯm canões ꝯm quos cessat infdiciũ nisi cũ spõsa alteriꝰ rapit̃.xxvij.q.ij.statutũ.ꝛ accedat qd̃ nõ.ij.q.iij.§.notãdũ.in fi.de scd̃is nup.c.pe.ꝛ vl.ꝛ ꝯm hoc bñ dixi.ẽ.repete.ꝛ cũ ꝯm leges ciuiles.qꝛ ꝯm canões lꝫ.ꝫ satis vr̃ qꝫ lꝫ ꝯm nos teneat mr̃imoniũ: pena legis hẽat locũ in his q̃ nõ eẽnt de tp̃ali iurisditiõe ecclie.cuz.n.ibi tractet de lucro captãdo nõ diminutiõe sui patrimonij.ꝛ pena illa sibi per legem obueniat q̃re lex eo qd̃ ꝯfert p̃uare nõ p̃ot.ꝛ accedat qd̃ dixi j.de re.iur.c.ij.secus forte in pena de q̃ in p̃dicta decre.vl. de scd̃is nup.ibi eni p̃uat lex eo qd̃ nõ ꝯtulit.io.an.

t ¶ Illicitas.vt is qui defert arma ferrum ꝛ lignamina saracenis: de iude.ita quorundã.

v ¶ Omittẽs.hoc hꝫ locũ in p̃uato.ff.de vecti.l.fi.§.diuus. in milite nõ: vt.C.eo.ti.l.iij.ꝛ habes hoc qd̃ hic dr̃.ff.eo.ti.l. commissa.C.e.ti.l.omniũ.ꝛ.l.siquis.cum si.

x ¶ Bona hereticoꝝ.secus in bonis ecclesiarum in qbus inti

ſulati erant ipſi heretici: vt i cle.e.ti.volentes poſt pn.io.an.
a ¶ Grauius.ergo ſunt grauius puniendi.xxiiij.q.j.non affe
ramus.
b ¶ Quaȝ predicti.ſ.contrahens nefarias nuptias: rapta que
cuȝ raptore contraxit tranſuehens illicitas ſpecies: vel rerum
vectarum profectioneȝ
omittens.

c ¶ Ipſo iure. determi-
natum ſit ergo qđ olim
dubitabaṫ ꝑ decre.š.eo.
excōicamus.j.ij.rñſo.vbi
dicebaṫ ita: ꝙ bona dā-
natorum ſi laici fuerint
ꝯfiſcentur: intelligamuſ
ergo ꝯfiſcenṫ ipſo iure
vt hic vides: ⁊ intelligo
ipſo iure confiſcata a tē-
pore cōmiſſi criminis.C.
e.ti.l.iiij.idem dico i cri
mine le.ma.ff. de dona.
l.dōationes ſecus eſt in
alijs criminib⁹.ff.de do
na.l.poſt ꝯtum.⁊ puto
ꝯfiſcationē hanc locum
hr̄e.etiā ſi ille catholicoſ
filios habeat: ⁊ iſte text⁹
non diſtinguit: ſuper h
tñ fuerūt opi.no.š.eo.ti.
vergentis.

grauius[a] horribili⁹ ac deteſta
bilius ꝙ̄ ꝓdicti[b] delinquunt
ipſo iure[c] de fratrum noſtroꝝ
conſilio decernimus ꝯfiſcata
¶ Confiſcationis tñ h⁹i exe-
cutio vel bonoꝝ ipoꝝ occupa
tio fieri non dȝ ꝑ ꝓncipes aut
alios dños tꝑales iuxta gre
gorij pape ꝓdeceſſoris noſtri
declarationem[d] anteꝙ̄ ꝑ epȝ
loci vel aliā ꝑſonā eccleſiaſti
cam[e]: que ſuꝑ hoc habeat po
teſtatem ſnia ſuper eodem cri
mine fuerit ꝓmulgata. Idē.

Statuta[f] qdam[g] felicis
recordationis ino.alex.
⁊ clementis ꝓdeceſſorum no
ſtrorum qbuſdam declaratis
⁊ additis recenſentes: conce

d ¶ Declarationē: quaȝ
hodie no habemus.
e ¶ Eccleſiaſticum.ſecularis enim ſuper hoc eccleſiaſticō cri
mine iudicare non poteſt.š.c.prori.§ pe.
f Statuta. In ꝓma ꝑte vſqȝ ibi iubem⁹.ꝓcedit in negocio
Singſitionis heretice prauitatꝭ procedi poſſe ſimplr̄ ⁊ de
plano. In ſcđa dicit qđ iuris: ſi ex publicatione nominum ac
cuſatoꝝ ⁊ teſtiuȝ ipſis periculū imineret: ⁊ quid nō imineret
⁊ fictiones vitare ꝓcipit: ne dicaṫ periculū vbi non eſt vel ecō
uerſo. In tertia ibi ꝯſtōnes.ſtatuta ꝓde.ſuoꝝ ſuꝑ hoc negocio
edita his conſtitutionibus nō aduerſa corroborat.
g ¶ Quedam.al's quondam: al's quedam.
h ¶ Poſſit.non dicit ꝑ quos: intelligo ergo ⁊ ꝑ inquiſitores
deputatos a papa: ⁊ per ordinarios ⁊ per delegatos: ad hoc
eo.ti.per totum in fi.
i ¶ Figura.diſtinxerunt moderni qui no.iſtam materiam.š.
de accu.olim.inno.⁊ ho.guil.in ſpe.de inquiſitione.§.nūc tra
ctem⁹ ꝟ.qđ igiṫ.ſi aūt deṫ ꝑtās ꝓcedēdi ſimpliciter de plano
⁊ ſine iudicioꝝ ſtrepitu: an addatur ibi illud verbum ſine iu
diciorum figura: vt in ꝓmo caſu oēm iudiciarium ordinē ſer-
uare teneaṫ in libelli oblatione in exceptionibus dilationib⁹
lit.ꝯteſ.iuramenti ⁊ teſtium receptione ⁊ ſnie ꝓlatione ⁊ alijs
ꝗ operabunṫ illa verba ꝙ ſi aliquid omittatur: iō non vitiabiṫ
ꝓceſſus: ⁊ magis poterit partium aduocatorum ⁊ teſtium vti
lem ſtrepitum refrenare tñ omittere non poterit lit.ꝯte.vl' ali-
ud ſubſtantiale qđ etiā de ꝯſenſu partiū omitti nō poſſet: vt
no.š.de of.dele.de cauſis.š e.li.de re iudi.c. vlt. In ſecundo
caſu qñ addiṫ ſine figura: vt hic nullū ordinē iudiciariū ſer-
uare teneṫ: ad h.C.đ l.ij.li.tol.l.vna.§.ſiliqȝ mō.ij tūc.n.ſufficiet
ſnia qꝫuis omiſſa ſolēnitate: vt ꝓbaṫ ⁊ no.C.quoꝝ le.l.vna.ho
die dic' vt i cle.đ ꝟ.ſig.ſepe.⁊ vide qđ ibi no.i.v.glo. Sȝ dubi
tari ſolet an iferior a papa ēt legat⁹ i caſu al's nō ꝑmiſſo a iu-
re poſſit cognoſcere de aliq̄ cā: vel eā ꝯmittere de plano ſūma
riē ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij.⁊ vr̄ ꝙ nō.abſurdū.n.eēt dice

re ꝙ minor legē maioꝝ tot vigilijs ⁊ laboribus ad in
uentā tollere poſſit: de elec.eccliā veſtra.ij.xxj.di. iffe-
rior.C.de inoff.teſta.ſiqñ.lȝ ſucceſſor ꝯdititoris: q pa
ri fungiṫ ꝑtāte: illā tollere poſſit.ff.ad treb.ille a quo
§.tēpeſtiuū.š.de elec.inotuit.š.e.li.de ꝯceſ.ꝓben.c.ij.

dimus ꝙ i iquiſitionis hereti
ce prauitatis negocio procedi
poſſit[h] ſimpliciter ⁊ de plano
⁊ abſqȝ aduocatoꝝ ac iudicio
rū ſtrepitu ⁊ figura[i]. ¶ Iu
bem⁹ tñ ꝙ ſi accuſatorib⁹ vl'
teſtibus in cā hereſis interue
nientibus ſeu deponētibus ꝓ
pter potentiā ꝑſonaꝝ: ꝯ quas
ingriṫ: videāṫ eps vel inquiſi
tores graue periculum[k] imi
nere: ſi contingat fieri publi
cationem nominum eorūdeȝ
ipſoꝝ noia nō publice ſed ſe
creto coraȝ dioceſano epo vel
eo abſente[l] ipſius vicario: qñ i
quiſitores ꝓcedunt: qñ vero
ꝓcedit eps: coram inquiſitori
buſ ſi hri[m] ꝯmode poſſit copia

⁊ ipe idē ꝯditor
q ꝯdidit.š.e.li.de
reſcrip.ſtatutū.§.
j.⁊ ꝓterea rl'a dic
bñficiū iuris ne-
mini denegari de
bere.j.de re.iur.
idultū.xxviij.di.
de his.in ꝯrium
ꝙ poſſit vr̄: q2 le
gat⁹ oia pōt que
papa ſpāliter ſibi
nō reſeruat.gerit
eni vices ei⁹ ⁊ ſi
ē de latere mai⁹
oibus poſt ꝓnci-
pē imperiū cēſeṫ
habere.š.e.li.de
ele.ſi abbatē. Itē
legat⁹ qñ ſibi vr̄
hȝ equitatē ꝓce-
dit.š.de trāſ.c.vl
ti.⁊ dicit aplus: i
cui⁹ locū vr̄ eē le
gat⁹ oia mihi li-
cēt.xj.q.j. aliud
ad id ē.ff.de of.ꝓcōſu.ꝗ i aliā i fi. Dici pōt ꝑ iura pri
us allegata: ꝙ iferior a papa ēt legat⁹ iuris ſolēnita-
tes quo ad hoc tollere nō poſſit i caſib⁹ nō expreſſis
vnde ꝯ iferiores nō ſeruantes ꝓdita ſunt appellatio
nū remedia.ij.q.vj.ꝑ totū de appel.ꝑ totū.ſolus autē
ꝓnceps pōt ius alteri⁹ auferre: cognoſcere ergo ⁊ cō-
mittat etiaȝ legatus ordine iuris ſeruato: ad hoc.š. de
verbo.ſigni.ſuper quibuſdam de iureiurau. ad no-
ſtram.iij.⁊.c.ego enim ad hoc.ff.de offi. proconſul.l.
nec quicquā.§. de plano.⁊.§. vbi decretum. legatus
enim habet inſtar proconſulis.š. de offi.leg.c.ij.eo.li.
⁊ proconſul ea que communia ſunt preſidibus ſerua
re debet. vt in predicta.l.quicquam in fine: nec in
generali demandatione videtur mandatum. quod
ſpecialiter mandaturus non fuiſſet.š. eodem lib. de
officio vicariatu.cum in generali.⁊.j. de regulis iu-
ris.c.in generali. ⁊ delegatus a papa i cauſa ſibi de-
legata maior ē legato: de officio legati ſtuduiſti.⁊ or
dinario.ſupra de officio delegati ſane.ij.⁊ tamen tene
tur ordinem iudiciarium obſeruare: ſupra de iudi.
exhibita.⁊ de libel.oblatione.c. ſecundo ⁊ tertio de
litis conteſtatione capitulo vno cum ſimili. ioannes
andreas.
k ¶ Periculum.timetur mors vel detruncatio ipſo-
rum. vel filiorum del parentum ſuorum vel deuaſta-
tio ſubſtātie ipſorum vel ſimilia.
l ¶ Abſente ergo dioc.preſente coram officiali non
fiet: niſi forte vt coram honeſta perſona de qua ſequi
tur: ad idē.š.e.vt ꝯmiſi.š.e.li.de offi.ordi.c.j.in fi. de
tempo.or. cum nullus.§.ij.
m ¶ Haberi poſſit commode.xxij.q.ij.faciat homo.ff.
de verbo.ſignifi.l.nepos. ioannes andreas.

eorūd: ac nihilominus siue eps siue iq̄sitores pcesserint: aliq h⁹ alijs psōis puidis ⁊ hōesti[s] iurisq3 pitis: q̄s ad h' vocari: ⁊ eis p totū pcessū sup q̄ d̄liberādū est seriose māifestari: ac integralit explicari: ⁊ d̄ ipoz ꝯsilio ad sniam vl ꝯdēnatiōez pcedi volum⁹: expmāt: sicq3 n obstāte q ill'ꝯ q̄s h⁹i d̄posuerūt. noia ipoz nō fuerint publicata: adhibeatur ad cognitionē iudicis instruendā plena fides d̄positiōib⁹ testiū eorūdē: ⁊ vt eorūdē accusatoꝝ ⁊ testiū picul' efficaci⁹ occurrat: ⁊ cauti⁹ q̄sitiōis negocio pcedat: pn̄tis ꝯstōnis aucte pmittim⁹: q eps vel inq̄sitores secretū possint indicē illis qb⁹ vt pmissū est pcessus h⁹i explicabūt: ⁊ in eos si arcbana ꝯsilij seu pcess⁹ sibi sub secreto ab ijsdē epo vel inq̄sitorib⁹ patefcā pter eoꝝ lniam alijs patefecerit: excōis sniam quā ex secreti violatiōe ipo facto incurrāt: si eis expedit vi debit pmulgare[a]: sic tn̄ q inq̄sitores epm[b] vel eps inq̄sitores nō excōicēt hac de cā. sed ipi ex iniūcto ex nunc a nobis sub v̄tute scē obedientie districto p̄cepto ad secretū h⁹i tenean̄t. ¶ Cessāte v̄o piculo supradcō accusatoꝝ ⁊ testiū nomina: put in alijs fit iudicijs[c] publicen̄t. ¶ Ceteꝝ in his oībus p̄cipim⁹ taz epos q3 inq̄sitores purā ⁊ puidā itentiōez hr̄e: ne ad accusatoꝝ vel testiu3 noia supprimēda vbi ē se curitas piculū esse dicāt[d]: nec in eoꝝ discrimen securitatem asserāt: vbi tale piculū imineret: sup hoc eorūdem cōscias onerātes[e]. ¶ Cōstitutiones vero ordinatiōes ⁊ mandata alia p̄de. nostrorū in negocio heretice prauitatis facta ꝯcessa seu etiā ad ꝯsulta rn̄sa: q̄ cōstōnib⁹ supradictis sup eadē editis prauitate nō obuient: i suo volum⁹ robore pmanere.[f]

Boni. viij. De scismaticis

D succidēdos[g] infructuosos [h]palmites pestifēos ⁊ nociuos quos quasi ficus [i]fatua domus[k] de colūna [l]pduxit: nesciētes[m] i semitis iusticie[n] dirigere gress⁹ suos ad coꝛ reuerti: ⁊ agē pnīe dignos fructus: s3 diutius ex pectatos. Jacobuz vz de colūna ⁊ petrū nepotem ipsi⁹ olim sancte ro. ecclesie cardinalēs ⁊ filios quondā ioannis de colūna fratris dicti iacobi ⁊ patris petri prefacti posteros ⁊ fautores ⁊ sequaces eorum in virtute altissimi exurgētes spiritualiter ⁊ temporaliter contra eos duximus procedendū ¶ Consequenter dictis iacobo ⁊ petro descendentibus in profundum[o] malorum ⁊ molientibus inconsutilem tunicā[p] dn̄i sācte videlic3 ecclesie scindere vnitatem: ⁊ vt gladiu3[q] acuentibus linguas suas ⁊ p

a ¶ Promulgare. vbi ergo n̄ fiet talis pmulgatio: lic3 iudicat secretū: reuelans excōicatus non esset.

b ¶ Episcopum. sic. s̄. eo. titu. inquisitores.

c ¶ Judicijs. s̄. d̄ accu. q̄lit ⁊ q̄n. §. d3 ⁊ tradi. d̄bēt nomina cū dicti vt possit ⁊ d̄ falso arguere: ⁊ se plene defēdere: vt ibi: tn̄ h' omitteret pte tacēte: nō puto vitiari pcessū: ad h. s̄. e. li. de accu. c. j. ⁊ ij.

d ¶ Dicāt. s̄. s̄. d̄ rescrip. cū ꝯtigat.

e ¶ Conscientias. sic. s̄. eo. li. de rescrip. statutu3. §. assessorem.

f ¶ Permanere. nō obstāte eo. q in hui⁹ sexti libri volumie inserte nō sūt. sūt. n. reseruate p hūc textū: ⁊ d̄ his exēplifica qd̄ dicit. s̄. in pemio hui⁹ libri ad fi. vt ibi etiā dixi.

g ¶ D succidēdos. In pma pte ponit arēgā vsq3 ad §. viol3. i qua dicit q colūnēses iacob⁹ ⁊ petrus olī3 cardinales ⁊ filij ioānis fratris s. dicti petri diuti⁹ expectati noluerūt ad cor redire: s3 i pfūdū maloꝝ d̄scēdētes sua aggrauabāt delicta: q̄re varias penas tulit in eos q̄s ad certitudinē psētiū ⁊ memoriā futuroꝝ h' īserit. Secūdo ponit pēas quas ptulit in ipsos iacobū ⁊ petꝝ vsq3 ad §. ꝯ natos. Ibi tertio ponit pēas q̄s tulit ꝯ filios ⁊ posteros dicti ioānis vsq3 ad ver. oēm. Ibi quarto iponit penas his q decetero deliberate dictos iacobū ⁊ petrū p cardinalibus habuerint: vel eis vel p̄dictis natis io. fauorem p̄buerit vsq3 ad versi. her ⁊ alia. Ibi qnto ⁊ vltimo ratificat ⁊ inouat ⁊ ꝯfirmat p̄dicta: ⁊ ea p̄cipit inuiolabiliter obseruari: ⁊ iubet similes excessus puniri similibus penis in posterum. hoc dicat.

h ¶ Infructuosos. arboꝛ enim que inutiliter terram occupat digna excidi ⁊ in ignem mitti censetur: vt terra que sub nociua occupatiōe inutilis arboris sterilis habebat: p nouā plātationē ad fructificādu3 culturā recipiat congruentem: vt. s̄. de do. ⁊ contu. veritatis in prin. in parte decisa.

i ¶ Ficus fatua. math. vij. luc. vij. cum esuriēs veniēs ad ficū nō īuenisset ibi fructum ppetua sterilitate sua maledictiōe illa3 dānauit. xxiij. q. iij. §. s3 qui psecutoribus.

k ¶ Domus. non dānat totā domū: s3 quosdā infructuosos palmites ex domo: vt. s̄. dixit: ⁊ qui sint illi infra dicet.

l ¶ Nesciētes. dauid in psalmo. Saluū me fac: obscurentur oculi eoꝝ ne videant: ⁊ dorsum eorum semper incurua. nec dixit psalmista id optando sed iudicando. xxxvij di. §. vt itaq3.

m ¶ Justicie. cu3 sederit iustus super sedem nō aduersabitur sibi q̄cq̄3 malignū. C. d̄ sum. tri. in epl'a iter claras. Vnd̄ psalmista fiant vie eoꝝ tenebre ⁊ lubricū: ⁊ angelus domini psequēs eos. xxiiij. q. iiij. §. ite3 qui per prophetam.

n ¶ Cardinales. quanto maiores erant igrati beneficioꝝ se ꝯ eccliā3 erigēdo ⁊ malignādo grauius pūiri debebāt: d̄ pe. di. ij. p̄ncipiū. ⁊ nō debēt cardiales dānari: nisi certo nūero testiū: eps cardialis lxxij. p̄sbyter cardialis. xliiij. diaconus cardialis. xxvij. ij. q. iiij. p̄sul. ⁊ forte hunc numerum seruauit hic papa ⁊ forte non: nec enī astringebatur: lex enim sibi indicari potuit: sed imponi non potuit. s̄. e. li. de rescrip. c. vlti. C. de legi. l. digna vox. s̄. de elec. innotuit.

o ¶ Profundum. s̄. de iudic. cum non ab hoie.

p ¶ Tunicam. inde domini vestimentum scissum non fuit: s3 super eum iactauerunt sortem. io. xix. xvj. q. vlti. sicut domini vestimentum. per quod denotatum fuit: q ecclesia scindi non d̄bet: que in vnitate tota consistit vt ibi not. ⁊ xxiiij. q. j. per totum.

q ¶ Gladium. sumptum de psalmo. Miserere mei deus. ⁊ habēs in canone de pe. distin. j. periculose. vnde ⁊ sicut gladio: sic ⁊ lingua quis occidit. l. di. siquis viduam.

rūpentibꝰ nō tā in vba blasphemie & scismatica ꝗ isana[a] q̄ in scriptꝫ r̄dacta sub sigillis qbꝰ añq eēnt depositi vtebāt̄[b] pvrbez & diuēsa mūdi climata destinarūt: estimātes loq̄citatez facūdiā: & maledicē cōscie bone signū[c] & ꝯficta mā disputādi: qꝛ vitate ñ potāt: nos saltē lacerare[d] ꝯuicijs ꝓsūpserunt: q̄ꝝ dicta lꝫ possemꝰ supiori assertiōe ꝯuincē: & luce clarioribus rōnibꝰ ꝯfutare duximus eoꝝ latratibꝰ nō dare rñsum[e] vt ꝯtrita eoꝝ rabies aucte sonora ꝓsidētj in supmo iudicij solio frāgeret̄: & patet vitas[f] p seipam veniret in publicam notiōez: nr̄mq silentiū in suppliciuz eis foret: pcessus tñ ꝯ̄ ipos & alios fecimꝰ successiue varios diuersisq tpibus spūales & tpales penas & snias cōtinentes & mulctas: quoꝝ qꝛ totū tenorē ꝯstōni pñti inserē lōgū esset ex eis q̄dā ꝯpendiose collata huic nr̄e ꝯstōni duximꝰ inserenda ad certitudinē pñtiū & memoriā futuroꝝ: vꝫ q ex cāis[g] q̄ rōnabilit̄ nos mouerūt: de frum nr̄oꝝ ꝯsilio deposuimꝰ dictos iacobū & petꝝ a cardinalatibꝰ eiusdez ecclesie: & ab omni cardinalatꝰ cōmodo & honore: iposq iudicauimus scismaticos & blasphemos & tāq hereticos puniendos: expositis[h] psonis eoꝝ a fidelibꝰ capiendis omnibꝰ bñficijs officijs honoribus dignitatibꝰ & platuris ppetuo puātes eosdez: & reddentes inhabiles ad hñda: ꝯctis eoꝝ bōis mobilibus & immobilibꝰ iuribꝰ & iurisditiōibꝰ publicatis[i].

Contra[k] natos isup & posteros dicti ioānis spūalr̄ & tpaliter duximꝰ multiplicit̄ pcedēdum: eoꝝ bonis & iuribꝰ publicatis & ꝯfiscatis: ipisq postēis dicti ioānis p masculinā & femineā lineā descendentibꝰ indignis ppetuo redditis ad cādinalatꝰ honorez & q̄libet officia bñficia & mistēia in eccl'ia memorata vel eiꝰ curia alibi[l] vo vsq ad q̄rtaz gnātionem.

Omnē psonā pñtez & futurā[m] cuiuscūq fuerit peminentie conditionis dignitatis aut statꝰ eccl'astici vl' mūdani: etiā si foret scē romane eccl'ie cardinalis[n] q̄ ipos iacobum & petrum vel eorum alteruz scienter & deliberate pro cardinalibus hūerit[o] & tenuerit: aut ad cardinalatū admiserit: seu votum eoꝝ vel alicuiꝰ ipoꝝ suffragiuz in electiōe romani pōtificis admiserit. aut in pontificem romanum elegerit nōinauerit assumpserit vel receperit seu dederit in his vl' ad hoc auxiliū consiliū vel fauorez: excōicationis sentētia duximus innodandū: a qua absq expssa licentia romani pontificia non possit absolui: nec etiam per collegium apostolice sedis eadem sede[p] vacante: eamq p̄latiōe dignitate statu & honore ecclesiasticis omnino priuamus: nihilominus omnes qui dictis iacobo & pe

a Insana de. sum. tri. damnamus in fi.
b Utebāt̄. pmo sigillo post depositionem vti non debeant: ad hoc. ē. de ap. vt nostrum.
c Signū. cū potiꝰ sit ꝯ̄riū estimādū. xxiij. q. iiij. cuꝫ sancti.
d Lacerare. hꝫ enī hoc ꝓpriū antiq hostis iuidia: vt quos i ꝓbꝝ actuū ppetratiōe deo sibi resistente deijcē nō valet: opiniones eoꝝ falsas simulādo dilaceret. ij. q. v. hꝫ hoc propriū
e Respōsum. fi. C. siqs ipe. ma. di. l. vna ꝺ pe. di. ij. si enim inquit.
f Ueritas. q̄ semp vincit. viij. di. veritate.
g Causis. eas nō expsit: nec hūit necesse exprimere: ad idē. ē. ꝺ re iudi.
h Expositis. ad idē (sic. ē. ꝺ iudeis ita quorūdā.
i Publicatis. labores ergo ipioꝝ iusti edent: & thesaurizabūt iustis eoruz diuitie: sapiētie. xj. ꝓuēbioꝝ. xxviij. & xxiij q. vij q̄nadmodū. & c. j. & r̄deūtes nō recuperarēt bōa sua: exquo sunt expresse damnata: ꝺ hoc. ē. ꝺ cle. coniuga. q a te.
k Cōtra natos. contra hos lꝫ laici essent pcedere potuit: tū rōe ecclia stici criminis: tuꝫ ppter tēporalez iurisditiōez quā hēbat i eos: & habet i vrbe per cōcessiones lodouici & cōstātini. lxiij. dis. ego lodouicus. xcvj. di. constantinus. palea est. & ē. e. li. ꝺ elec. fūdamēta.
l Alibi. scilicet extra romanaz ecclesiaz & eiꝰ curiam & sumitur hic ecclesia romana stricte.
m Futuram. si. ē. eo. ne aliqui.
n Cardialis episcopi bene comprehendun tur: quia constitutio. j. ꝺ sen. ex. quia periculosuꝫ de excommunicatione ñ loquitur.
o Habuerit. Nota casum in quo punitur deliberata cogitatio: cum al's cogitationis penam nemo mereatur: de pe. di. j. cogitationis. de hoc. ea. distin. §. cogitatio.
p Sede va. no. ar. q collegium cardinalium va. se. nō fungitur iurisditione pape. & contrarium ar. etiam posset sumi q̄ si hoc hic non vetuisset papa: collegium id potuisset & de h̄ no. hug. io. & alij. lxxix. distin. nullus. ij. plenius hos. de pe. & remis. cuꝫ ex eo. in fi. Sed quid dicemus. succedet collegiuꝫ i iurisditione: & eius exercitio: necne: dixit hosti. q sic saltem in his que ꝺ grandi necessitate euidenti & imminenti expediri oꝫ: pro eo facit quo ad h̄ decre. ē. de elec. vbi periculū. §. idē quoq qꝺ etiā multū fac̄ ꝯ̄ monebat̄ autē host. his rōnibꝰ dicebat. n. alia colegial h̄ hñt. ꝺ ma. & obe. his q̄. & c. ꝯpli. & ē. e. li. e. ti. c. vno. tum qꝛ sic vtūt̄ cardiales: ar. ē. ꝺ elec. venerabilē. §. obiectōi v. qꝺ aūt. ē. ꝺ of. oꝛ irrefragabili § excessꝰ. ꝺ fo. ꝯpe. ꝯtigat. tū qꝛ aliꝰ iudex ñ supest. ē. ꝺ elec. lꝫ i fi. i q̄ casu ꝯcedūt̄ q̄ a's ñ ꝯcederet̄: vt hi. & C. ꝺ de cur. l. generali. li. x. ff. ꝺ hisq̄ in frau. cre. l. ait ptor §. si dbitorē. tū qꝛ necessitas nō hꝫ legē. ē. de reg. iur. q nō ē. tū qꝛ ñ ē visimile: q filio dei placuerit ꝯ̄riū sitellectꝰ: ne videat̄ gregē suū & eccl'iaꝫ sine pastore reliquisse j. titu pri. c. j. nec ob. h̄ꝫ euꝫ q aliq dicūt: q cardiales st̄ sine capite: hoc. n. nō est veꝝ imo hñt caput ecclesie gnāle & proprū. s. xpꝫ: imo illud sētire ab hēsi ñ ē lōgū. xxij. di. c. j. & ij. & cēt res mōstruosa: ꝺ of. oꝛ. qm̄ i plerisq. nec ob. qꝺ dicit̄ ex h̄ posse scisma scādalū & vacatōnē diutinā suscitari: qꝛ id posset eē veꝝ si idistīcte ꝯcederet̄: h̄ r̄stringi ꝺbet ad necessaria vl' vtilia eccl'ie seu rei publice: qbꝰ oīno ꝓuidēdū ē. vij. q. j. scias. cauē g ꝺbēt. ne nimis laxēt hēnas. ff. ꝺ offi. pcō. l. ne qcq̄z. §. vbi ꝺcreto. & §. ꝺ plāo. & §. s. Pꝛ e terca ad ptātē cardial's spectat vacāte sede ꝺlinq̄ntes anathēaticare. lxxix. di. siqs pecūia. & anathēa inrero ē cpalis xvj. q. ij. c. j. & maioꝛ pēa i eccl'ia. xxiiij. q. iij. cor

ripiant i pnc.vñ si pñt maiorẽ penã ipõere ergo ⁊ mło
rez.ꝟ.ꝺ ꝺeci.ex pte.iij.itẽ canõ ꝺic ꝙ epi carꝺiales va
cãte ſeꝺe vicẽ metropolitãi obtinẽt.xxiij.ꝺi.i noie ꝺñi.
⁊ expoñ ꝺꝫ.i.pape q ⁊ metropolitan⁹ ẽ.ꝟ.ꝺ of.vi.ſua.
nec ali⁹ poſſet romãe ecclie metropolitan⁹ eſſe:nec ꝺe
bem⁹ oino q̃rere
i⁹ expſſũ: młta.n.
ſupplent qꝺ pꝫ ꝺ
cele.miſ.cũ mar
the.§.j.⁊ ꝓceꝺi oꝫ
ꝙ ſaltẽ illaꝫ iu[...]
ditiõem hꝫ colle[...]
giũ quã ⁊ legat⁹
aplice ſeꝺis: q̃ nõ
expirat mortuo
papa.ꝟ.ꝺ offi. le
ga.c.ij.e.li.nõ eni
illa ꝺuraret: niſi
collegiũ ſe.ap.cẽ
ſeret.⁊ poſſet ꝺi
ci ꝙ carꝺinales
habẽt ptãtis ple
nituꝺinẽ habitu
tũc inquãtũ ro.
ec.cẽſent:q̃ ñ mo
rit.xij.q.ij.libti.ij
ꝟ.e.li. ꝺ reſcript.
ſi gratioſe.etiã ſi
vn⁹ tñ carꝺialis
collegij ſupereſſet
lxv.ꝺi.ſi forte.ꝟ.
ꝺ poſtula.gtũ.iu
riſꝺitionez vero
habẽt in exẽcitio
ſꝫ moꝺũ ſupius
ꝺictuꝫ.qꝫ qꝺ car
ꝺiales ꝺ facto ob
ſeruẽt: vꝫ ꝙ vacã
te ſeꝺ ñ ꝺbeãt ſe
ĩtromittẽ niſi ꝺ ꝓ
uiſiõe ⁊ his q̃ aꝺ
ꝓuiſiõez ptinẽt:
niſi ex granꝺi cã
⁊ iminẽti piculo
ꝑ pꝺictã ꝺcre.ꝟ.e
ti.ꝺ elec.vbi picu
lũ.§.iꝺez quoqꝫ.
nec ob.ſi minora
collegia poſſunt:
ergo ⁊ illꝺ: q: ob.
accelerãꝺaꝫ ꝓui
ſiõem eccleſie in
cui⁹ tarꝺatiõe iminẽt piculũ:ſpãle qꝺ ſtatui ꝺbuit:⁊ ẽ
ſi.ꝟ.ꝺe here.accuſatus.§.ſane.ꝺic vt in cle.ne roma
ni ꝺe elec.

ro als[a] ⁊ natis ꝺicti ioãnis fa
uorẽ pbuerint:vel auxiliuꝫ in
rebellione vel ſciſmate ꝑſiſtẽ
tib⁹:excõicatiõis[b] ſnia innoꝺã
tes. Hec ⁊ alia ꝑ nos facta
in pꝺictis noſtris pceſſib⁹ ⁊ in
litteris noſtris bullatis ſuper
eis ꝯfectis ꝯtẽta:hac cõſtõne
ꝑpetuo valitura ratificamus
ꝯfirmam⁹ ⁊ ẽt inouam⁹: eaꝺ
qꝫ ꝺ nouo facim⁹ ꝺe frum no
ſtrorum conſilio pꝺictorum.

Et vt ꝺictorum malicia nõ
inueniat ſucceſſorez:⁊ punite
trãſgreſſionis exemplar retra
hat alios ab offenſa:ac in obli
uionem[c] ꝟitas veniens non va
getur incerta.ſtauim⁹ atqꝫ ꝺe
creuimus vt ⁊ ipſa inuiolabi
liter obſeruentur: ⁊ ꝙ ſimi
les[d] exceſſus ⁊ culpe penis ſi
milibus in poſteruꝫ puniant.

Innocen.iiij.in concilio ge
nerali lugꝺuñ.

De homicidio.

Pro hũani[e] ĩ ꝺẽptõ
ne generis ꝺe ſum
mis celoruꝫ aꝺ ima
mũꝺi ꝺeſcenꝺens: ⁊ mortem[f]
tanꝺem ſubiens tpalem ꝺei fi
lius ieſus xpſ:ne gregem ſui
pcio[g] ſanguinis glõſi reꝺẽptũ
aſcenſur⁹ poſt reſurrectionez
aꝺ patrez abſqꝫ paſtore ꝺeſe
reret[h]: ipi⁹ curaꝫ beato petro
aplo.vt ſue ſtabilitate[i] fiꝺei ce
teros i chriſtiana religione ſir
maret:eorũqꝫ mentes aꝺ ſalu
tis opera ſue accenꝺeret[k] ꝺeuo
tionis arꝺore commiſit.vnꝺe
nos eiuſꝺez apoſtoli effecti ꝺi
ſponente ꝺño lꝫ ĩmeriti[l] ſucceſ
ſores: ⁊ ipi⁹ reꝺẽptoris locum
in terris ꝙ̃ꝙ inꝺigne tenẽtes
circa gregis eiuſꝺẽ cuſtoꝺiaꝫ
ſollicitis excitati vigilijs[m]: ⁊
animarum ſaluti iugis atten
tione cogitationis intenꝺere
ſubmouẽꝺo noxia: ⁊ agenꝺo
profutura ꝺebemus[n]: vt excuſ
ſo a nob negligentie ſomno[o]:
noſtriqꝫ corꝺis oculis ꝺiligen
tia ſeꝺula vigilantibus: aĩas
ꝺeo[p] lucrifacere ſua nobis co
operante gratia valeamus.

Cũ igit illi q ſic horẽꝺa in
humanitate ꝺeteſtãꝺaqꝫ ſeui
tia mortẽ ſitiũt alior: vt ipſos
faciãt ꝑ aſſaſſinos occiꝺi non
ſolũ corpor ſeꝺ mortẽ ꝓcurẽt
etiã aiarũ:niſi eos exuberans
gr̃a ꝺiuina preuenerit vt ſint
armis ſpũalib⁹ premuniti[q] ac
tiõis ptãs tribuat a ꝺño[r] aꝺ iu
ſticiã rectũqꝫ iuꝺiciũ exercen
ꝺũ.

Nos tãto periculo vo
lentes occurrere animarum:
⁊ tam nefarias preſumptio
nes eccleſiaſtice animaꝺuerſio
nis mucrone ferire: vt metus
pẽe meta huiuſmoꝺi preſum
ptionis exiſtat: pſertiꝫ[s] cũ non
nulli magnates taliter perimi
formiꝺantes[t] coacti fuerint ſe

e Pro humãi.i tres ꝺiuiꝺe ptes.In quar pma ponit
ꝓemiũ vſqꝫ ibi cũ igit.ibi põit horenꝺũ aſſaſſinor
factũ vſqꝫ ibi ſacri.i bi ĩponit penaꝫ multiplicẽ illis
q ꝑ tales queqꝫ xpiãor interfecerint: mãꝺauerit re
ceptauerint ꝺefenꝺerint vel occultauerint:hoc facit.

f Mortem. vere igit
mortuus ẽ ⁊ languores
tulit ⁊ ꝺolores portauit.
ꝟ.ꝺe cele.miſſa.cum mar
the circa meꝺium. fuit
enim verus homo: ꝺe ſũ
ma tri.c.j.ꝟ.ꝺe heret. cũ
chriſtus

g Precio.vñ ꝺicit ca
non: qs nos põt ampli⁹
amare qꝫ chriſtus q ani
maꝫ ſuaꝫ poſuit pro oui
b⁹ ſuis.xxiij.q.iiij.qs nos.

h Deſereret.No.con
tra prelatos ſe etiam ex
nulla cã abſentãtes q ñ
ꝺimittũt vicarios: ⁊ ſic
ꝺimittunt gregem ſuuꝫ
ſine paſtore: ⁊ ꝑ hãc lr̃aꝫ
ſatis paret ꝙ ptãs petri
trãſiuit aꝺ peſteros: als
poſt petrum ſine paſtore
remanſiſſet eccleſia: qꝺ
non eſt verum:vt.j.ſeqt
aꝺ iꝺem.lxiiij.ꝺiſti.c.j. ⁊
iꝺem poteſt hic argui cir
ca collegium carꝺinaliũ
cum vacat ſeꝺes vt ꝺixi
ꝟ.ſ.prox.c.vno.

i Stabilitate fiꝺei.hac
ꝺebemus armari: vt.xxi
ij.q.j.niſi bella in ſi.

k Accenꝺeret. verbo
opere ⁊ exemplo.viij.q.
j.qui epiſcopatum.⁊.c.ſe.
xliij.ꝺi.ſit rector.

l Immeriti. humiliat
ſe vt aug.i cãone ꝺicẽſ:ſe
cũꝺ⁹ loc⁹ gubernaculo
rũ traꝺit⁹ eſt mihi q re
mũ tenẽ nõ noueraꝫ.xl.
ꝺiſ.ante omnia in ſi.

m Vigilijs.ꝟ.i ꝓemio
iſtius li.ꝟ.ꝺe of.le.c.j.

n Debem⁹.aꝺ iꝺẽ.ꝟ.
ꝺ ꝓuil.cũ ⁊ plãtare i ꝓn:

o Somno.lxxxj.ꝺiſti.
(fratrem.

a Alias.ſ.etiam extra carꝺinalatus officium.

b Excõicatiõis.quia iſti⁹ excõicatiõis ſicut ſupioris
abſolutionem ſibi non reſeruauit: intelligatur illam
orꝺinarijs conceſſiſſe:ꝺe ſen.excõ.nuper.

c Obliuionem.ſi.ꝟ.ꝺe teſti.ſignificauit.⁊.c.alberic⁹

d Similes.i eqli ꝺelicto ſimiles ſunt pene: in auc.
vt frau.in ſi.colla.ix.graui⁹ autem ꝺelictuꝫ grauius
iuꝺicetur.xxiij.queſtione.j.non afferamus.

p Deo luc.ꝟ.eo.li.ꝺe regu.nõ ſolum.

q Animarum.quoꝺ plus eſt.xij.q.j.precipimus.

r Premũiti.⁊ iꝺeo ꝺat canon conſiliuꝫ:ꝙ nullus expectet
in vltimis penitere:ꝺe pe.ꝺiſ.vij.c.vlti.

ſ A ꝺomino. poteſtates igitur ſunt a ꝺeo: vnꝺe chriſtus
pilato io.xix.Non haberes in me poteſtatem ⁊c.⁊ canonis q
reſiſtit poteſtati ꝺei orꝺinationi reſiſtit.xj.q.iij.q reſiſtit.⁊ vni
uerſitas non poſſet aliqua rõe ꝯſtare: niſi tãt⁹ eã ꝺiie orꝺo
ſuaret.lxxxix.ꝺi.aꝺ hoc

t Preſertim.pro maxime.

u Formiꝺantes.ꝓbabilit.maxie ꝓpt q̃litatez aſſaſſinorum

curitatem ab eorundem assassinorum domino impetrare: sicq ab eo non absq xp̄iane dignitatis opprobrio redimeret quodāmō vitam suam. ¶ Sacri approbatione concilij statuimus: vt quicunq princeps prelatus[a] seu queuis alia ecclesiastica secularisue psona quēpiam xp̄ianorum p p̄dictos assassinos interfici fecerit vel etiam mandauerit[b]: quāquam mors ex h forsitā non sequatur: aut eos receptauerit[c] vel defenderit seu occultauerit: excōicaionis[d] ⁊ depositionis a dignitate honore ordine officio ⁊ beneficio incurrat snias ipso facto: et illa libere[e] alijs per illos ad quos eorum collatio pertinet conferantur: sit etiam cum suis bonis mūdanis oibus tanquam christiane religionis emulus a toto xp̄iano populo perpetuo diffidatus ⁊ postquam probabilibus constiterit argumentis aliquē scelus tā execrabile cōmisisse: nullatenus alia excōmunicationis vel depositionis seu diffidationis aduersus eum sentencia requiratur.

Bonifacius octauus.

Prelatis[f] vel clericis quibuscunq: qui de laicis[g] suis[h] malefactoribus querelā penes secularem[h] iudicem deponentes petunt emendam[i] sibi fieri ⁊ prouideri[k]: ne p̄ eos talia decetero presumantur: p testando[l] expresse q ad vindictam seu penam sanguinis nō intendunt: imputari non dz q uis alias in tali cāu de iure debeat pena sāgunis irrogari[m] si iudex mortem illis inferat iusticia[n] exigente: alioquin si prelati aut clerici propter metum huiusmodi quia iudex ad penam sanguinis posset procedere de suis malefactoribus taliter conqueri non auderēt: daretur plerisq materia[o] trucidandi eosdem: et ipsorum bona libere depredandi. ¶ Idem.

Is qui[p] mandat aliquem verberari lz expresse[q] inhibeat ne occidatur vllatenus. vel mēbro aliquo mutiletur: irregularis efficitur: si mādatarius[r] fines mandati excedens mutilet: vel occidat: cū mādado i cl'pa[s] fuerit: ⁊ h euenire posse d̄buerit cogitare[t]

Grego. x. in gnāli ɔci. lugdu.

De vsuris.

qui non timēt mortē: ⁊ dicunt eē del vezo dala montangna.

a ¶ Prelat⁹. etiā episcop⁹: quia decre. quia periculosum de sen. excō. j. eo. li. non eximit illos a pena excōmunicationis.

b ¶ Mandauerit. si mandauit ergo cogitatio nō stetit suis finib⁹ ⁊ iō nō ē mirū si puniit al's secus: de pe. di. j. cogitatiōis minus proceditur cum mādante in casu. j. eo. li. de sen. ex. qcūq vbi mādans ⁊ reuocās re integra penā euadit: hic aūt puto q etiā si reuocauerit re integra penā i currerit: cū ex solo mādato iam prius ligatus esset: ⁊ ad hoc facit quod statim sequitur.

c ¶ Receptauerit. tenentur receptatores vt aggressores. C. de his qui la. occul. l. j. ⁊ ij. pessimi. n. sūt receptatores sine quib⁹ delinquēs diu latere nō potest. ff. de recep. l. j.

d ¶ Excōicationis. excq papa non reseruauit absolutionē: puto q ordinarius possit absolnere. s̄. de sent. excō. nuper ad h s̄. ti. proxi. c. vno.

e ¶ Libere. etiam illo nō vocato si possideret. s̄. e li. de preben. lz. ij.

f Prelatis. sine pena irregularitatis psūt clerici de suis malefactoribus ɔqueri corā iudice seculari: etiā de criminibus ex quibus debet pena sāguinis: expresse p testando q ad penā sanguinis nō intendunt. ⁊ emanauit hec decre. ad declarationē eorum que no. xxiij. q. iij. maximian⁹ ⁊. q. v. vnum solum ⁊. s̄. e ti. postulasti.

g ¶ Laicis. si eniz de clerico vel ecclesiastica persona coram iudice laico conqueretur habet locum pena. s̄. de fo. compet. si diligenti.

h ¶ Secularem. poterant etiam conqueri coram ecclesiastico iudice supra de fo. compe. cum sit. dic vt ibi.

i ¶ Emendam. licet iniuriam passus rancorem dimittere teneatur: non tamen emendam. xc. di. siquis contristatus. de hoc. xxiij. q. iiij. si is qui.

k ¶ Prouideri. prouidet ergo iudex in futurum: sicut ⁊ seruitutibus. ff. si serui. ven. l. egi. ⁊ l. harum. sicut ⁊ in alimentis. ff. de liber. agno. l. siquis. §. alimenta. ⁊ circa futuras expēsas supra de procura. auditis in fi. vbi de h. ⁊ s̄. de sepul. in nostra. lz dicat lex q tractus futuri temporis non spectat ad iudicē. ff. de vsur. l. i. §. i. illud. n. locum habet in vsuris que sūt odiose: vel non spectat: ita q statim detur exactio: hic autem prouidebit statuendo penas cōminando: vel penam malefactoribus imponendo: ⁊ sic metus pene erit meta presumptionis ⁊ clericorum prouisio supra. c. proximo.

l ¶ Protestando. expresse. No. requiritur expressum. vbi non sufficit tacitum ad id idem supra. e. li. de elec. nullus. ⁊. c. indemnitatibus in prin. ⁊ caute facit clericus si de hac protestatione confici faciat publicam scripturam: ad idē supra de si. ex diligenti i fi. de cle. ex. mini. propo suit. ⁊ quod no. offi. dele. cum in iure.

m ¶ Irrogari. in casu quo debebatur irrogari habebamus casum supra eo. postulasti.

n ¶ Iusticia. idē si contra iusticiā cum clericus nō fuerit in culpa. ⁊ absit: vt ea propter p bonum ⁊ licitū facimus ⁊c. xxiij. q. v. de occidendis. ⁊ facit quod dixi supra ne cler. vel mo. c. vl. qd̄ simili modo prouidit prelatis temporales iurisditionem habentib⁹. nec ob. infra. c. proxi. vt ibi dixi.

o ¶ Taliter. scilicet cum expressa protestatione: vt dictum est supra.

p ¶ Materia. hoc idem dicebatur i predicto canone. xxiij. q. v. vnum solum. in fi.

q Is qui. determinat no. per inno. ⁊ hosti. supra eodem titulo ad audientiam. ⁊ expressius per hosti. eo. ti. petrus.

r ¶ Expresse. per hoc videbatur nō teneri: quia plus est expresse cotradicere q̄z minime consentire supra de bap. ⁊ eius ef. maiores. sed si non consentiens irregularitatem non incurrit: ergo multo minus expresse cōtradicens.

s ¶ Mandatarius. iste etiam tenetur: quod dic vt no. supra de sen. ex. mulieree.

t ¶ Culpa istud est regulare: q vbi culpa precessit qs tenetur de casu: qd̄ dic vt plene no. s̄. eo. ti. sicut dignū sicut ⁊ qn̄ culpa p̄cedit nō excusat met⁹. ff. qd̄ me. cā. l. si mulier. fallit i matrimonio s̄. de spon. veniens. ij.

u ¶ Cogitare. s̄. eo. decetero. ⁊. c. continebatur. ff. ad l. aquil. l. qui occiderit. §. in hoc.

Usurarum[a] voraginem[b] q̃ aias[c] deuorat ⁊ facultates[d] exhaurit: ꝯpescere cupiẽtes: ꝯstõnẽ[e] lat. ꝯcilij ꝯ vsurarios editã sub diuine maledictiõis[f] ĩtminatiõe ꝑcipimꝰ inuiolabilr obſuari. Et qr q̃s[g] mior feneratõibꝰ adẽit fenerandi ꝯmoditas: eo[h] magis adimetr[i] fenꝰ exercẽdi libẽtas hac gnali ꝯstõe sãcimꝰ: vt nec collegiũ[k] nec alia vniuersitas vl singulãis psõa cuiuscũque sit dignitatꝭ ꝯditiõis aut statꝰ alienigẽas[l] ⁊ alios nõ oriũdos d terris ipoꝝ publice fenebrem pecuniã exercẽtes aut exercẽ volentes: ad h̃ domos i terris suis ꝯducẽ vel ꝯductas hẽre: aut als hitare pmittãt: sꝫ hꝰi vsurarios manifestos[m] omnes infra tres menses[n] de terris suis expellant[o] nunq̃ aliquos tales deceto admissuri: nemo illis ad fenus[p] exercendum domos locet: vel sub alio titulo[q] quocũq̃ cõcedat. ¶ Qui vero ꝯriũ[r] fecerint: si psõe fuerit ecclastice pñarche archiepi epi[s] suspensiõis miores[t] vo persone singulares excõmunicationis. si aũt collegiũ seu alia vniuersitas intdicti[u] sniaꝫ ipo facto se nouerint incursuros: quã[x] si p mensem aĩo sustinuerint[y] indurato. terre ipsorum[z]

a Usurarum voraginẽ. ꝓ innouat ⁊ obſuari ꝑcipit lat. cõci. ꝯ vsurarios editũ vsq̃ ad v̄. ⁊ qr ibi ꝑcipit oĩbꝰ dñis ⁊ vniuersitatibꝰ terrarũ: ne pmittãt alienigenas i terris suis ꝯducẽ domos ad exercẽdũ fenꝰ: vel ꝯductas hẽe: ⁊ ꝙ aliq̃s eis ad h̃ domos nõ locet vsq̃ ad ver. q v̄o. vbi ipo nit penã clericis ꝯfacientibꝰ vsq̃ ad ver. ceteꝝ. vbi ipõit penã laicis ⁊ h̃ fac vsq̃ in fi.

b ¶ Uoraginez. lex dicit vsuraꝝ dulcedinẽ. ff. de his q̃ in frau. cre. l. ait ꝑtor. §. siqd in fraudem. ver. si vero.

c ¶ Aias. recipiẽtiũ. ⁊ hñ deuorat aias ipoꝝ: qr ꝓhibite sũt vsure i nouo ⁊ veteri testamẽto ⁊ iure cãonico. xiiij. q. iij. ⁊ ii ij. ꝑ totũ. ⁊̃. e. ꝑ totuꝫ. ⁊ fõte hodie d iure ciuili ꝭm ea q̃ no. ⁊̃. e. qr in omnibus.

d ¶ Facultates. soluentium. ⁊̃. e. ti. quanto.

e ¶ Cõstitutionẽ. ⁊̃. e. ti. qr in oĩbꝰ q̃ ꝓhibet vsurarios mãifestos ad cõionẽ altaris admitti. ꝑcipit oblatiões eoꝝ nõ recipi: ⁊ i morte illis denegat ecclasticã sepulturã: ⁊ clericos ꝯfaciẽtes pũit. ⁊. j. d sepul. eos i clemẽ.

f ¶ Maledictionis. i. pene eterne q̃ ꝓ mortali tantuꝫ debetur. xxiiij. q. iij. deus quando.

g ¶ Quo. i. quanto.

h ¶ Eo. i. tanto: sic. ⁊̃. de consti. cum. M. in prin.

i ¶ Adimetr. no. ꝙ tolliẽda ẽ occasio dlinquẽdi. ff. de vsufru. l. equissimũ ⁊ vtiliꝰ esuriẽti ꝑãis tollitr ⁊c. v. q. v. nõ oĩs. ad idem. ⁊̃. de coha. cle. ⁊ mulie. c. j.

k ¶ Collegiũ dictũ a colligẽdo: ⁊ de hoc. ⁊̃. de elec. c. j. de exces. ꝑla. dilecta. ff. q̃d cuiusq̃ vniuer. l. j. §. quibꝰ

l ¶ Alienigenas. hec ğ ꝯstõ nõ extẽdit ad ĩdigenas: ⁊ tñ illi sĩt als penis vsurarioꝝ puniẽdi: ⁊ potuit eẽ rõ qr maiꝰ scãdalũ ẽ i alienigena: vsuras exercẽte: q̃ꝫ ĩdigẽa: ⁊ minus scãdalũ in expulsione illiꝰ q̃ꝫ istius: ⁊ magis ꝯsueuerũt terreri iter suos exercere fenus q̃ꝫ inter extraneos: ⁊ iõ fuit magis ꝓuidẽdũ: ⁊ dato ꝙ isti aliẽigene essent ciues vl icole: locũ hꝫ hec ꝯstõ i eis: ⁊ hoc forte voluit repetitio v̄bi ⁊ alios nõ oriũdos: vt dicamꝰ alienigenas etiã si sint ciues vl icole ⁊ alios ⁊c. q ciues vel incole nõ sĩt oriũdꝰ ãt de ciuitate dr is q ibi vel i vico ciuitatis illiꝰ ortꝰ ẽ. ff. ad munici. l. q ex vico. vel etiam si pater eiꝰ inde originẽ duxit. C. e. ti. l. assũptio. §. filius ⁊. C. li. x. de munici. ⁊ origi. l. j. ⁊. l. filios. Que ãt dñia sit inter ciuẽ municipẽ acolã aduenaꝫ ⁊ incolam no. ff. ad munici. l. j. ⁊. C. de incol. l. ciues. li. x.

m ¶ Manifestos. manifesti dicũtr illi d qbꝰ notoriuꝫ ẽ d iure: vt qr ꝯfessi vl ꝯdẽnati vl de facto: vel qr hñt opis euidẽtiã q̃ nlla tergiuersatiõe possit celari: vt qr tꝫ altare suũ paratũ. poterit ãt eps eos publicare si ꝯuicti fuerint vl ꝯfessi corã ipo: vl si ꝯ eos fiat ꝓbõ testiũ: vel sint certa argumẽta cum fama. ⁊̃. e. cum tu. ⁊. c. cum in diocesi.

n ¶ Tres mẽses. ğ tp̃s duoꝝ mẽsiũ q̃ a tp̃e publicatiõis regulariter ligat ꝯstõ: d h. ⁊̃. d postu. c. j. interdũ augetr: ĩterdũ diminuitr: vt h. ⁊̃. e. li. d ꝓbẽ. cũ singula. de h. j. in fi. li. super data.

o ¶ Expellãtr. sic doctor mõachũ audiẽteꝫ leges vl phẏsicã d suis scholis expellẽ debet. ⁊̃. e. ne cle. vl mo. c. j. in fi. sic ⁊ lenones dbẽt d ciuitatibꝰ expelli i auc. d lenonibꝰ. §. sancimꝰ igitr. col. ij. ⁊ leprosi: d ꝯiug. lepro. c. j. ⁊ ꝓpter simplicẽ alicuius dnũciatiõꝫ ñ dbet dñs tẽre eum q dicitr eẽ talis expellere: sed tũc dbet inquirere: ⁊ si veꝝ eẽ repperit expellere. ⁊̃. d of. or. c. j. ff. de offi. ꝑsi. l. preses. ꝓuideat aũt i hĩs cõscientie sue si. ⁊̃. d hẽ. c. vltimo.

p ¶ Ad fenꝰ. qd ğ si aliqs locauit domũ alicui vsurario: quem vsurarium ignorabat: vl nõ locauit ad exercendum fenus. dic ꝙ probabilis ignorantia illum excusabit. ff. loca. si. quis ignorans. ⁊̃. de sen. ex. si vero. ij. ⁊. c. in audientia. in dubio tamen presumuntur ad hoc conducere: si consueuerunt vsuras exercere. ff. de accusa. l. sicui. quia semel malus ⁊c. j. de re. iur. semel. ⁊ ex quo scit debet eum repellere ⁊̃. d loca. propter. quia peruerse cõuersatur i ea: vt ibi ⁊c.

q ¶ Titulo. puta pignoris commodati. depositi precarij ⁊ huiusmodi. ⁊ idem si sine vllo titulo illum ibi sineret esse. xlv. distin. excedite. sed si vendit: donat vel permutat: non videtur habere locum hec constitutio: per verbum concedat quod solius vsus concessionem non dominij translationem notare videtur: sꝫ guil. dixit idem si manifeste apparet: ꝙ ad exercendum fenus vult accipere: quia presumitur etiam in fraudem agi. ⁊̃. de pigno. illo. ⁊ de emp. ⁊ ven. ad nostram. nam verbum concedo est generale: ⁊ accipitur ꝭm naturam contractus cui adijcitur: ar. ff. loca. l. si vno. ⁊ hi etiam sunt tituli: vt. ff. ⁊. C. pro emptore ⁊ pro donato.

r ¶ Contrarium fecerint. s. talibus locando vel permittendo habere domos conductas vel non expellendo infra tres mẽses. nec ob. verbum contrafecerint quia ⁊ qui non facit facẽ videtur. ff. de reg. iur. qui non facit.

s ¶ Episcopi. nisi fuissent expressi non incurrent hanc penaꝫ j. de sen. excõ. quia periculosum.

t ¶ Minores vero persone. repete ecclesiastice.

u ¶ Interdicti. in vniuersitatem enim vel collegium non fertur excommunicationis sententia ne contingat innoxios irretiri. j. de sen. ex. romana. §. in vniuersitateꝫ.

x ¶ Quam. intellexit guil. s. sententiam excommunicationis suspensionis ⁊ interdicti.

y ¶ Sustinuerint. s. prelati singulares persone collegium seu vniuersitas.

z ¶ Ipsorum. s. prelatorum clericorum collegiorum seu vniuersitatum: ⁊ dici. eorum iurisditioni subiecte: ⁊ sic punitur

alr palti⁹ ꝺlicto qꝺ ꝺic:vt.j.q.iiij. i sūma.xxiiij.q.iij. i sūma.

a ℭ Quādiu.illis ergo recedētib⁹ cessabit iterdictū.lxxxj.di. siqui.de hoc.ꝫ.de ma.ꝯtrac.c.vl.ꝫ.de spon.non est.

b ℭ Extunc.extremum tempus mensis designat.ff.ꝺ condi. ⁊ demon.l.si is.§.fi ita.

c ℭ Cassāte.sic.ꝫ.de hē. ad abolēdā i fi.C.vbi de cri.agi.opoꝛ.auc.q̄ i pꝛo uicia.reat⁹.n: omnē ho noꝛē excludit.C. vbi sēa. vl'cla.l.j.ꝺ pꝛiuile.c.j.

d ℭ Cēsurā.ꝫ.ꝺ v. si. q̄rē ti.ꝫ q: a capite edēda ē rō.ff.ꝺ edē.l.argētarius § j.⁊ q: pati ꝺꝫ qs legeꝫ quā ipe tulerit.ff. qꝺ qs ꝗ iuris.l.j.ꝫ.de ꝯsti.cuꝫ oēs.hāc ꝯstōem p̄ debe bat i sua curia facere ob seruari:decet.n.eū ſm le ges viuere.C.de legi. digna vox.

e Quanq̄ꝫ vsurarij.Māifesto vsurario lꝫ mādauerit vsu ras restitui ecclīastica sepltura negabit:nisi p̄mo satis faciat vl'ſꝫ foꝛmā.hui⁹ decr.idonee caueat: sepeliētes eos ꝯ hāc ꝯstōeꝫ laꝛ.ꝯci.penā icurrūt:testamēta ipoꝝ alit fcā ñ va lēt:nec ꝺꝫ eis aliqs ifesse vl'eos absoluē vl'ad ꝯfessioneꝫ ad

f ℭ Māifesti.q dicant vsurarij māifesti dixi.ꝫ.c.(mitere h.ꝺ. pri.tñ quo ad casū nostrū satis posset ēt dici māifest⁹:si coꝛā sacerdote ⁊ testibus publice fatetur se vsurarium: ⁊ vsuras restitui mandat:foꝛte libꝛos rationum tradens ſm guil.

g ℭ Satisfieri.ꝺꝫ āt satisfieri ei a quo pecūia ē extoꝛta vl'eius heredi:illis nō extātib⁹ pauperib⁹ erogabit .ꝫ.e.cū tu.et.c. michael.dic tñ guil.ꝙ h casu debet publice ꝑponi edictuꝫ i locis a quoꝝ icolis st extoꝛte:ꝙ oēs a qb⁹ extoꝛte sūt veniāt: ⁊ si aliq appareāt qb⁹ fides ē adhibēda: poti⁹ restituet illis ꝗꝫ paupib⁹ erogetur:ad h fac ꝺ homi.sicut dignum.§.eos.

h ℭ Indisticte.i.nō expssa aliqua quātitate:q: mādauit i ge nere restitui quecūꝗꝫ extoꝛserat p vsurariam pꝛauitatem.

ij ℭ Mandauerint.dicebat laꝛ.ꝯci.ꝫ.e.c.iij.ꝙ vsurarij si in h peccato decedebant:non admittebantur ad ecclesiasticaꝫ se pulturā: exquo aūt mādauerant de restituendo nō decede bāt in illo pctō:⁊ sic nō hēbit locuꝫ pena ꝯstōnis: huic ergo elusioni ꝑuidit hic greg.Et scire debes ꝙ dato ꝙ vsurarius de restituendo non mādet heres nihilominus restituere te netur.ꝫ. e .tua nos. vbi de h etiam si ad heredem de vsuris nihil peruenerit tenetur tam inquantum se extendunt vires hereditatis:quod dic vt.xij.q.ij.eps qui filios.ꝫ.de sepult.c. vlt.si aūt vsurarius restitui nō mandet: lꝫ heres paratus sit restituere denegabit illi sepultura.cuꝫ in peccato decesserit: nisi al's ꝺ moꝛtui contritione appareret .xxvj.q.vj. q recedūt ꝫ de sen.excō.a nobis. ij.

k ℭ Denegetur.ē ergo h op⁹ facto.s.restitutiōe vl'cautione nec satis ē h bñ velle.lxxxvj.di.nō satis.q: ⁊ vba sūt cū effectu in telligenda.i.ꝫ.de cle.nō resi.relatū. ꝫ nōne qui mandat solui soluere videtur. ff.de solu.l.qui mandat.ergo mandatum h sufficere deberet:ꝫ illud hꝫ locum facta solutione per man datarium.qui enim per alium facit per se facere videtur.j.ꝺ reg.iur.qui per alium. Sed videtur ꝙ ex quo iste peccatum confessus est:⁊ sic ꝺtuino indicio iam relictus sepultura pri uandus non sit.l.distin.ponderet. ibi peccatoꝛ in quacunq̄ꝫ die ⁊c.sed imponitur hec pena:non ꝙ de salute ipsius despe retur propter hoc: quia sepultura nec pꝛodest nec nocet quo ad deum.ꝫ.de sepul.sacris.⁊ est si.ꝫ.de rap.super eo.

ꝗdiu[a] in eis iidem vsurarij cō moꝛant:extūc[b] ecclīastico sub iaceāt interdicto. ℭ Ceteruꝫ si laici fuerint per suos oꝛdina rios ab h⁹i excessu omni cessā te[c] pꝛiuilegio p censuraꝫ eccle siasticā cōpescantur[d].

Idem.

Quāq̄ꝫ vsurarij[e] manife sti[f] de vsuris q̄s recepe rāt satisfieri[g] expssa quātitate vl' indisticte[h] in vltia volūtate mādauerint[i]:nihilomin⁹ tam eis ecclesiastica sepultura de neget[k]:donec de vsuris ipsis fuēit pꝛout patiuntur facultates[l] eoꝝ plenarie satisfactum vel illis[m] quib⁹ faciēda est re stitutio si p̄sto[n] sint ipi:aut ali is q eis possint[o] acquirere vel

l ℭ Facltates.pauptas igit excusat:qꝺ vex ē si sit nō.ꝫ e.cū tu.vñ si nihil p̄t rstituē nihil restituat:si ptē illā re stituat vñ p⁹ ꝺducēt vsure tanq̄ꝫ es alienū:q̄ꝫ soluāt le gata ⁊:alia q̄ rlicta st titlo lucratiuo:itelligit.n.hēdita s ere.alieō ꝺducto.C.ꝺ lega.l.si vniuēse. Queri solet an hēs vsurarij qñ hēditas ñ suffic satisfacē ꝺbeat p mo veniētib⁹: di xit h guil. ꝙ non imo fiet eis ⁊ alijs satisfactio ꝑ rata vnūquēꝗꝫ ꝯtigē te:ar.ꝫ.ꝺ testa. re latū. ij.in fi.ff.de pac.l.si plures.sa tis videret h cāu hri ꝺbē ꝯsidera tiōeꝫ tpis: vt ille q pꝛi⁹ soluit vsu ras recipiat qꝺ suū ē itegralit:⁊ sic ꝺ singulis ſꝫ regu laꝫ.j.ꝺ reg.iur.q pꝛioꝛ.cū istoꝝ par sit cā: vt ibi dixi:⁊ in hypo.h cōsideram⁹.C.q po.i pig.ha.l.si fund⁹. sed videntur ee bōa vsurarij hypothecata.ꝫ.eo. cum tu.

m ℭ Vel illis qb⁹.tolle h lrāꝫ q̄ ē.j.bene p.xij.lieas:ibi idonee ꝺ restitutiōe faciēda sit cautū illis qb⁹ ⁊c.vsq̄ꝫ ibi ꝺ ipa pochia postea accipe qꝺ ē.j. aut ſuo publico ꝺ ipi⁹ odiarij mādato.deide redeas.ꝫ. qb⁹ quidē ⁊c.

n ℭ Si pꝛesto.i.pꝛesentes.

o ℭ Possint acqrere. vt ſui ꝑpꝛij filij i ptāte pꝛis ſui i qb⁹ hēm⁹ vsufructū:ſui alieni bōa fide possessi ⁊ libe ri hoies quos bōa fide possidem⁹ vt ſuos: isti. per q̄s pso.no.ac.p totū.ff. ꝺ acq.reꝝ do.l.acqrit.ꝫ nunqd p cur. dño absente hāc psonaleꝫ obligationeꝫ acqret:⁊ videt ꝙ sic:q: ꝑcuratoꝛ qꝺ ex re dñi acqrit dño acq rit.ff.ꝺ ꝑcur.l.qꝺ ꝑcuratō.i ꝯriū v:si eni ꝑcuratoꝛ p pecunia dñi quā mutuat fideiussoꝛes recipit: dño nō acquiret psonaleꝫ ꝯ fideiussoꝛes:nisi dñs sit p̄uilegia ta psona .ff.si cer.pc.l.si pecūia.iteꝫ si pꝛocuratoꝛ stipu latur de euictione non acquirit .ff.de acqui.pos.l.pos sessio quoq̄ꝫ.§.⁊ si possessio.Dixit h gar.sic distinguē dum:aut pꝛocuratoꝛ stipulatur in iudicijs aut in con tractibus.si i iudicijs sp acquiri domino absenti vtileꝫ ff.de pꝛocu.l. si pꝛocuratoꝛ si incontractibus aut p̄sen te domino aut absente.si pñte acqrit vtilem.ff. de ver. ob.si ꝑcuratoꝛi p̄sentis si absenti aut ex ex re domini: vt q: stipulat pensionē domus domini:⁊ tunc acqrit domino vtilem .ff.ꝺ ꝑcu.l.ꝙ pꝛocuratoꝛ si auteꝫ extra rem domini aut domin⁹ est psona pꝛiuilegiata:vt mi les pupillus vel adult⁹:⁊ tūc acquirit vtilem.ff.si cer. pe.l.si pecuniā.aut nō est dñs psona pꝛiuilegiata:⁊ tūc domino nihil acquirit : sed tenetur per actionem mā dati cedere actionem.ff.de acquir.pos.l.possessio quo q̄ꝫ.§.⁊ si possessio . ⁊ dicitur pꝛocuratoꝛ tunc ex re do mini stipulari quando accessoꝛia pꝛouenientia ex re domini stipulatur:vt pensionem domus fructus.⁊ si milia . Extra rem quando stipulatur ipsam rem : vel aliquid extraneuꝫ non pꝛouenienс ex re. in hoc ergo casu ſm eum cum stipuletur rem ipsam pꝛicipaleꝫ do mino debitam. s .vsuras: que licet sint accessoꝛia quo ad recipientem quo ad soluentem ⁊ postea repetentē sunt ipsa res pꝛincipalis que sunt ipsa res debita repe tenti ꝑcur.ñ acqret dño p.ꝺ.l.possessio quoq̄ꝫ §.fi.

eis absētib⁹ loci[a] ordiario aut eius vices gerenti siue rectōi pochie[b] i qua testator hītat coꝝ aliqb⁹ fide dignis de ipa parochia[c] qb⁹[d] qdem ordinario vicario ꝛ rectori p̄dcō mō cautionez h⁹i eoꝝ noīe liceat p̄ntis ꝯstōnis aucte recipere: ita ꝙ illis[e] pinde[f] actio acqratur: aut suo[g] publico ð ipi⁹ ordinarij mādato[h] dōec[i] de restōne facienda sit cautū. Ceterū si receptaꝝ vsurarū sit ꝗtitas māifesta: illā[k] spi cautiōe p̄dicta expmi volum⁹: aliogn[l] aliaz rcipiēti cautiōez h⁹ ābitrio moderādā: ipe tñ scient nōminorez ꝙ̄ v̄isiſr credit moderetur: ꝛ si sec⁹ fecerit ad satisfactionez residui teneat[m]. Oēs aūt religiosos ꝛ alios qui manifestos vsurarios contra presentis sanctionis formā ad ecclesiasticaz ausi fuerint admittere sepulturam pene[n] i concilio lateraneñ. contra vsurarios promulgate statuim⁹ sub iacere.[o] Nullus manifestorum vsurariorum testamentis intersit: aut eos ad confessionez admittat: siue ipsos absoluat[p] nisi de vsuris satisfecerint: vel de satisfaciendo pro suarum viribus facultatuz p̄stent vt premittitur idoneam cautionē. ❡ Testamēta quoꝗ māifestorū vsurariorū alr[q] facta nō valeant: sed sint irrita ipso iure. Bonifaci⁹. viij.

De excessibus prelatorum.

a ❡ Loci ordiario. itelligas ð loco i quo degit vsurarius: ꝛ p ordiariū itelligas epz ð iure: lz idē in ðcano archipŕsbytero vl' abbate: q als ð ꝯsuetudie iurisditōz hēret, i spūalib⁹: ꝛ nō ē mix: si p ordiariuz vl' ei⁹ vicariū actio acqraẜ: cū ēt si ipe det aliquē qui recipiat cautōem vtilis actio acqraẜ p illū. ff. rē.pu.sal.'fo.l.ij.

b ❡ Parochie. sic.s̄.de ꝯuer.cō. iu.dudū.ē eni ille publica pson[...] j.di.ius publicū. ꝛ qð dic ð rectore pochie i q̄ testator hītat: itelligas idē mlto forti⁹ ð rectore pochie illius cui faciēda ē restitutio: ei eni acqrit: cuz q̄si iudex ꝛ mister su⁹ sit ƀz gar. ff. de in ius vocā.'l. eū p q̊

c ❡ Parochia. qr magis credit idigēis notis q̄z exneis ignotis: in auć. colla. v j'. de testi. § si vō ignoti. s̄. de electi. si postq̄z. ꝛ erūt saltez duo: j. de reg. iur. p'lalis. vt per eos si opus fuerit cautio pbari possit.

d ❡ Quib⁹ qdē. interpositio ē q̄ circa tabellonem nō ponitur: quia de illo non dubitabatur.

e ❡ Illis a qb⁹. s. vsure fuerit extorte vl' eoꝝ heredib⁹ vel successoribus.

f ❡ Perinde. i. ex tali stipulatiōe: al's pinde scilicet si ipsi idem stipularentur.

g ❡ Seruo publico. i. tabelliōi sic dicto: publicū exercet officiū: nō ꝙ sit seruus. C. de tabul. l. si nāli. li. x.

h' ❡ Mādato. ergo tabellio h̄ casu ñ acqrit actionē extraneo ex sua stipulatiōe: nisi eā faciat ð ordiarij mandato ꝛ idē vr dicere antiq lex. ff. rē pu. sal. fo. l. ij. ibi pfecto dicem⁹ ƀuū publicū apð p̄torē stipulari debere.

i ❡ Idonee. noīe idonee pignora vl' fideiussores itellige. ff. mā. si mādato ticij. § si. al's v̄bū cautiōis nudā pmissionē ðsignat. C. ð ver. sig. l. sancim⁹. si autez pignora vl' fideiussores nō pōt dare: iuret se pignora vl' fideiussores dare ñ posse: ꝛ se facturū qð cauet. C. ð epis. ꝛ cleri. auć. generaliẜ. s̄. ð dona. iter vi. ꝛ vxo p vestras. insti. de satisda. § sed hodie. j. de sen. ex. c. vlti. § illis etiā h̄ maxime qñ sic ē verisimile eū. s. aliā dare nō posse. Sed cū soluētes vsuras habeāt actionem ad repetendam: quare sic sollicitus fuit papa puidere illis p cautionis remediū: r̄so. ideo vt haberent plura auxilia. ff. ð liber leg. a. l. iij. item quia magis sunt securi per fideiussores vel pignora. ff. qui satisd. co. l. j. ꝛ fit hoc non tantum in fauorem illorum quantum in odium vsurarioꝝ. Et scire dēs. ꝙ si recepta huiusmodi cautione nomine eorum quorum interest: vsurarius manifestus vsuras repetit non audietur: ꝛ posset in animarū fauorem eius istas vsuras recipere: ꝛ soluere illis a quibus iste petitor extorserat ꝛ idez ƀz guil. ꝛ gar. si nō esset manifestus: ꝛ hoc pbare possz petitorez. s. vsurariū. si aūt iste vsurari⁹ qui sic satisdedit conualuit: tenebitur ex satisdatiōe ƀm eos: qr ꝛ si nō satisdedisset teneb.aẜ. s̄. e. cū tu. ꝛ si petitor eēt notori⁹ vsurari⁹: ēt si heres ñ accipet: dixerunt p̄dicti doctores ꝙ ex officio suo iudex eū repellet. s̄. ð excep. exceptionē ff. ð postu. l. quos. phibet sec⁹ si notori⁹ vl' manifestius non esset.

k ❡ Illam. s. quantitatez manifestam.

l ❡ Alioquin. i. quantitas manifesta non appareret: ꝛ repete exprimi volum⁹ aliaz: sz quō fiet expressio ꝛ moderatio de q̄ loquitur iste ṽ. rñdeo cosiderabit iudex q̄zto tpe ille vsuras exercuit: ꝛ q̄ztum nunc ƀz in bonis ꝛ quātum hēbat tpe quo fenerare incipit: ꝛ sup h̄ considerabitur fama vicinie: ꝛ an alias mēcationes exercuerit: ꝛ an i eis fortuna ei prospere cesserit: ꝛ an fuerit improb⁹ exactor: an curialis feneratorr: he ꝛ similes circūstantie sunt circa hoc considerande: ꝛ ƀm eas magis vel minus arbitrandum. C. de bo. que li. cum oportet. § j. xxij. q. v. hoc videtur.

m ❡ Teneaẜ. pp̄ter sui maliciā pti lese resarcire teneẜ. C. si tu. vl' cū. inter. l. etiā. ꝛ facit litē suā. s̄. e. li. de re iudi. cum eterni. insti. de obli. que ex q̄si delic. in p̄n. ꝛ si nullā q̄ztitatē moderatur tūc tenetur i totū. nā ꝛ residui cōmemoratio totū admittit. C. de here. insti. l. ij. ff. de ver. sig. l. ceterorū. caute ḡ faciet: si in cautione certaz verisimilem exprimit q̄ztitatem: ꝛ adijcit quod etiam vltra illud satisfiet: inquantum constabit eum vsurarum ratione teneri.

n ❡ Pene. supple statute in lat. conci. edito sub. contra vsurarios. hoc dico: quia hic non habet locum pena contra vsurarios statuta: sed habet locuz pena statuta in recipientes eos ad oblationes ꝛ ecclesiasticam sepulturam.

o ❡ Subiacere. hodie sunt excōicati ipso facto: nō ob. exceptionibus vel priuile. per cle. de sepul. eos qui.

p ❡ Absoluat. ēt ab alijs peccatis. xxiiij. q. ij. legatur. qð pz: qr nec ad confessionem debent admitti: vt supra dixit: nec dimittitur peccatum ꝛc. j. de reg. iur. peccatum. caueant ergo religiosi qui interdum de preda plusquā de aīa sollciti sūt.

q ❡ Aliter facta. s. non facta satisfactione nec prestita idonea cautione: quid dices de codicil. videtur ꝙ valeant: diuersa enim sunt. C. de codi. l. si idem. ꝛ hec constitutio est penalis: ergo restringenda. s̄. eo. li. de elec. statutum. ꝛ prohibitis maioribus: minora petere non prohibentur. ff. ð ser. expor. l. cui qui fi. sint le. p venerabilem. circa princi. dic contra ƀm guil. ꝛ gar. ꝛ h̄ patet ex p̄n. vbi dixit i vltima volūtate: ꝛ ar. s̄. ð testa. cū eēs. qr large codicili sẜ testamētū: qr mētis testatio. xiij. q. ij. § sz aliud. isti. de testa. i p̄n. ff. de iur. codicil. l. cōficiunẜ. ꝛ

l.ab intestato.al's facile eēt ꝯstōēȝ hāc i hoc eludere:⁊ dic idē de qlibet vltima voluntate:⁊ q꞉ istud crimē ecclesiastīcū ē:po tuit papa irritare testamēta laicoꝝ:ꝑ q̄ i alios trāsferebāt bo na:⁊ fiebat durior ꝯditio exactorū erit ergo qd̄ euincere va lebunt ⁊ habere.s̄.vt lit.pen.ecclesia.j.in fi.hȝ eniȝ rōe hui⁹ criminis iurisditionem in talibus.s̄.de iudi.no uit.s̄.q fi.sint le.ꝑ vene rabilē.s̄.e.li.de fo.cōpe. e.vlt.Quid si ꝑmo testa mētū fecit postea cauit: dixit h gar.ꝙ nō firma tur ꝑ hoc testamētuȝ:q꞉ ab initio nō valuit:vt.j. de reg.iur.nō firmaſ cū suis ꝯcor.satis videſ fir meſ.s̄.de cele.mis.cum marthe.nec ob.regl'a nō firmaſ:q̄ de solo tractu tꝑis loquiſ:vt ibi dixi.

a Um ex eo.mē dicātes nō pos sunt acquirere noua loca ad habitādū vl'ātiq̄ aliena re vel mutare absq̄ spā li licentia pape:q̄ de hac ꝓhibitiōe faciat mentio nē.in acqrentibus tn̄ lo ca ꝓ heremitica vita du cenda cessat ꝓhibitio:h dicit determinat aūt hec decre.no.s̄.e.nimis.ij.in ver.ad hoc.

b Mēdicātes.hi di cunſ mendicantes qbus victuȝ tribuit icerta mē dicitas:⁊ qui redditus aut possessiones ex regu la vel cōstitutionib⁹ hr̄e no possunt.s̄.e.l.de reli. do.c.vno.⁊ quo ad casū decre.nostre in omnib⁹ mēdicātib⁹ idē ius:cō cor.s̄.e.li.de regul.i.ꝯstōēȝ.q eni similē cū alijs vitā suscipiūt similē sentiāt i legibus disciplinā.s̄.de sta.mo.recolentes.

c Ad habitandum.No.quia de locis acquisitis ad habitā dum tn̄ sit hic prohibitio:ergo al's q̄ȝ ad habitāduȝ bene pos sunt loca acquirere:sed quomodo ex quo sunt mendicantes? dic vt dixi.s̄.e.li.de reli.do.c.vno.

d Scandala.bene ergo fecit hic prouidēdo:quia sui officij est scandala remouere.s̄.eo.li.de of.le.c.j.

e Deinceps.futura igitur cōprehēdit hec constitutio.oli enī hic prohibitum licebat:vt.s̄.e.nimis.ij.ver.ad hoc.

f Suffragari.ergo papa priuilegium suuȝ reuocaſ modera ri ⁊ in totū tollere pōt:lȝ deceat eius priuilegium esse māsurū j.de.reg.iur.decet.vbi de hoc.

g Alienatiōis.intelligo etiā ꝑ quē nō transferaſ dn̄iuȝ:cuȝ sic large loquaſ dicēdo cuiuslibet:ad idē.s̄.de re.ec.nō alie nulli.⁊.C.de.re.ali.nō alie.l.sancimus.lȝ.infdū sumaſ solū ꝑ co ꝯctu quo transfertur dominiuȝ.C.de fun.do.l.j.

h Mentionē.ergo necesse est d̄ iure cōmuni i rscripto fieri mētionē:de q̄ dic vt.s̄.eo.li.d̄ ꝯsti.c.i.i glo.q̄ icipit contra.

Um⁽ᵃ⁾ ex eo ꝙ ꝑdicatores minores ⁊ religiosi ⁊ alij mēdicātes⁽ᵇ⁾ in ciuitatibus castris villis vl' alijs locis ad⁽ᶜ⁾ habitandum domos vel loca de nouo suscipiunt: seu olim suscepta dimittunt: se ibidem ad alia transferentes:diuersa scādala⁽ᵈ⁾ quandoq̄ proueniant:⁊ frequentes clamores ad sedem apostolicam perferantur:nos super hoc prouidere volentes hoc perpetuo prohibemus edicto:ne deinceps⁽ᵉ⁾ aliquis vel aliq̄ de predictis quibuscunq̄ sup hoc priuilegijs muniti existāt que ipis ꝯ̄ tenoreȝ ꝯstitutiōis p̄ntis nullatenus volumus suffragari⁽ᶠ⁾ in aliq̄ ciuitate castro villa seu loco quocūq̄ ad habitādū domos vel loca q̄cūq̄ de nouo recipe seu hactenus recepta mutare vl' ea vēditionis ꝑmutationis donationis aut cuiusuis alienatōis⁽ᵍ⁾ titulo quocūq̄ i alios trāsferre ꝑsumāt absq̄ se.ap.lnia spāli:plenā ⁊ expssā faciente.de ꝓhibitione h⁹ i mētionē⁽ʰ⁾:si sec⁹ egerit irritū decernentes⁽ⁱ⁾. Per hoc tamen eis qui vitam duxerint heremiticam seu solitariam eligendam⁽ᵏ⁾ de maiorum suorum licentia⁽ˡ⁾ quin cellas mansiones habitacula in heremis siue locis vbi non sit hominum habitatio de⁽ᵐ⁾ propinquo possint acqrere ac mutaſ nō itelligim⁹ iterdictū. Inno. q̄rtus in cōcilio gnāli lugdu.

De priuilegijs

Olentes⁽ⁿ⁾ libertatem quam nonnullis ap. se.priuilegio exemptionis⁽ᵒ⁾ indulsit sic itegram obsꝑuari:vt illam alij non infringāt⁽ᵖ⁾.et ipsi eius limites nō excedant⁽ᑫ⁾.declaratione irrefragabili diffinimus:ꝙ quantuȝcūq̄ sic exēpti gaudeāt libertate nihilominus tn̄ rōe delicti siue ꝯct⁹ aut⁽ʳ⁾ rei:de qua ꝯ̄ ipos agiſ:rite possunt corā locorū ordinarijs ꝯueniri:⁊ illi quo ad⁽ˢ⁾ hoc suam in ipsos iurisditōem:ꝑut ius exigit exercere. Nūquid⁽ᵗ⁾ ergo carent oīo in his cōmodo libertatis:nō vtiq̄:q꞉ nec coraȝ ordinarijs

i Decernentes.hodie trāsgressores sūt ipso facto ex cōicati:per cle de pen.cupientes.j.responso.

k Eligēdā.isti sūt digni conuenienti honore.xvi.q. i.q vere ⁊ pure.⁊ an tales subsint eꝑo ibi nō.⁊ possunt hr̄e mite:al's nō religiosi hr̄e ꝑꝑū.xix.q.iij.§.eꝯ̄ paulus.

l Licētia.ergo nota ꝙ religios⁹ medicās d̄ licētia ꝑlati sui pōt vitā heremiticā eligere.ioan.an.

m De propinquo de hoc.j.de ver.si.c.pe.io.an.

n Olentes exēpti vl' ꝑuilegiati vt n̄ teneāſ:nisi sb̄ cēto iudice r̄ndere ratiōe delicti ꝯctus aut rei si h sit inita vl' sita i loco n̄ exēpto cōueniūſ coraȝ ordiario:ꝗ rōne domicilij n̄ monasterio ꝑuilegiato vt eius monachi a quocūq̄ iterdici suspēdi vl' excōicari n̄ pos sint:cessat i illos ordiarioꝝ iurisditio quo ad illa:nisi illi mōachi mitterēſ ad ꝑoratus subiectos ordinarijs:q꞉ tūc etiā lȝ vtrobiq̄ sint monachi ordiarij ēt q̄ ad ꝑdicta illos iudicāt q̄ȝdiu ibi manēt.h dic h decre.Desmiat aūt h decre.diffuse no.vi.q.iij c.vl.⁊.s̄.eo.ti tuarum.

o Exēptionis.per que verba dicaſ data exēptio vi debis.j.e.ti.si papa.⁊ proprie ap.se.est eximere.xvi q.i. frater.ix.q.iij.nunc vero.ioan.an.

p Infringāt.isti seueritate ecclesiastica coerceſ.s̄.e.q̄ȝ to ⁊ papa solet taliū priuilegia decurtare.s̄.eo.dilecti.

q Excedāt.s̄.e.porro.⁊.c.patiētib⁹.ne ꝑuilegiū amittere mereanſ.xi.q.iij.priuilegium s̄.e.tuarum.limites eniȝ transgrediendi nō sunt.s̄.de sepul.c.i.

r Aut rei.h vera si ꝯctus sit initus vl' maleficiū factū i loco nō exēpto ⁊ res litigiosa nō exēpta:vt.j.patebit.

s Ad hec.tria superius enarrata.ioan.an.

t Nūquid ḡ.q꞉ videreſ aliqb⁹:ꝙ ꝑ hoc exēpti equipareſ nō exēptis:vt indistīcte possent corā ordinarijs ꝯueniri:iō de hoc obijcit ⁊ soluit:⁊ hoc dicere itēdit ꝙ idistīcte rōe domicilij sūt exēpti:vt iudex domicilij nec ptāteȝ habeat cognoscendi nec remittendi:⁊ tn̄ ille est vn⁹ modus sortiēdi forū.s̄.de fo.ꝯpe.c.vl.itē.si d̄lictū ꝯctus aut res litigiosa sunt i loco exēpto:gaudebūt exē

ipsis: dūmō sit in loco exempto[a] cōmissū delictū vl' ɔ̄ct9 initus aut res litigiosa: nec vbi domiciliū hn̄t si aliqui delinquāt vl' contrahant: aut res ipsa ɔsistat ɔueniri possūt aliquaten9 sup istis neq domicilio rum pretextu locorum diocesani: si vbi deliquerunt vel cō traxerūt: aut res ipsa cōsistit: illi conueniantur: remittend eos illuc vel ipsis vt illic rn̄deāt iniūgēdi hn̄t aliquā ptātē: saluis nihilominus casib9 alijs i qb9 eos epo⁊ iurisditioni sub esse cāonica pcipiūt istitutab[b]: ¶ Et idipz[c] decernim9 circa illos[d]: qb9 vt nō nisi sub vno certo[e] iudice teneant de se ɔq̄rentib9 rn̄dere aplico puilegio ē ɔcessū. ¶ In[f] eos aūt qb9 ne interdici suspendi vel excōicari a quoq̄ valeant: a sede aplica ē idultū: sicut sunt religiosi q̄ plures i quo⁊ puilegijs ɔtinetur ne quisq̄ eps vl' archieps monasteriorū suo⁊ monachos p vlla cā vllo ue loco int'dicē suspēdere vl' excōicare psumat ijdē ordinarij iurisditiōez suā q̄tum[g] ad ista vbicūq illi fuerit penit9 exercere nō possint: ni forsam ipsi monachi ad monasterio⁊ suo⁊ porat9 ordiarijs eisdez subiectos: vt vel gerāt illo⁊ regimen vel in eis tā q̄ pprij locorū ipsorum monachi resideāt[h]: fuerint ɔstinati: tunc eniz ⁊ si libe possint ad eadem monasteria reuocari: ac tam illorūm quam prioratuum monachi reputent: cuz non sit inconueniens aliquez sic vtrobiq locum hr̄e monachum vnum alteri subeē monasterio: vel ab ipo noscit' dependere[i]: ratione tn̄ eorundez prioratum dicti ordinarij sua iurisditione in ipsis etiaz quo[k] ad premissa: quandiu[l] morantur in illis licite possunt. I dē.

Cum[m] de diuersis mūdi[n] ptibus multi ɔfluāt ad sedez aplicā quasi[o] matrez. nos ad cōmunem[p] taz ipso⁊ q̄ aliorū oiuz commodū ⁊ pfectū paterna solicitudine itcedentes. vt sit eis mora huiusmodi fructuosa: puidim9 q̄ ibidē de cetero regat ⁊ vigeat studium iuris diuini ⁊ hūani: canonici videlicet[q] ⁊ ciuil' vnde volumus ⁊ statuimus: vt studēs in scholis ipsis penes sedē[r] eādez talib9 priuilegijs oino libertatibus ⁊ immunitatibus gaudeant: quib9 gaudēt studētes in scholis: vbi generale regit'

ptione.s.n.anglicus deliqueret bon.nōne puniret' per iudicē bono.fingam9 ḡ ⁊ eqparemus anglicū exēpto vt sicut ille q als nō ē d' iurisditiōe rōe delicti effici' d' iurisdictiōe: sit exemptus: q als de iurisditiōe nō ē rōne delicti de iurisditiōe effici': idem in contractu ⁊ re.

a ¶ Exēpto.dicit hic ber.q̄ monasterio exēpto ecclesia cimiteriuz dom9 mōasteriuz atria hort9 aree: q̄ sūt iuxta ecclias itelligūt' exēpta. xij.q.i.necessaria ⁊.c.nulla.xviij.q iiij.diffinim9.⁊.c. id constituimus ẜ.de imu.ec.c.i.⁊ de censi.c.i.

b ¶ Instituta.vt ẜ.de her.ad abolēdā i.fi.ẜ.e.li.de pbē.c.i.de sta.regula.c.vno.in fi. Idez si capellas haberēt nō exēptas.ẜ.e.ex ore.⁊.c cū capella.sic.ẜ.d' ɔsue.cū iter vos ẜ.d' sē.ex.nulli.⁊ j.e.auctoritate.

c ¶ Et idipz s.qđ dictū ē d' exēp is

d ¶ Illos.nō exēptos: s; puilegiatos tm̄: vt sequi'.

e ¶ Certo.istđ soluit ɔ̄riū de decr. ẜ.d' rescrip.ad h q: h cert9 iudex dat9 fuerat a papa ibi icert9: quē ipetrator duceret eligēdū preterea ibi i modū rescripti ⁊ iuris cōis facta fuit iterptatō hi modū grē ⁊ priuilegij: quod etiam apparet ex titulo ⁊ ex littera que sequitur ap.priuilegio.

f ¶ In eos autē.istud quod sequitur intelligas sane bm determinationem decre.j.e ti.ne aliqui.

g ¶ Quātū ad ista.s.iterdictū suspensionē ⁊ excōicationez: ergo quātum ad alia salua manet iurisditio: lz ergo ista exercere nō possint ordinarij: possunt tamē causas eorū audire ⁊ iudicare: si nō pareant poterunt in possessionem mittere ⁊ similia facere.

h ¶ Resideant.ad idem.ẜ.e.quoniaz.⁊.c.cum capella. ⁊ no litterā: q: si irent illuc causa visitādi vel causa solatij vel vt viatores: illos quo ad ista non coercent ordinarij.ff.de iudi.l.heres absens.

i ¶ Dependere.ɔcor.ẜ.e.li.de pbē.cū singula.⁊ fi.ẜ.de pbē.extirpande.§.qui vero.nec ob.decre.de elec.ɔstitutis.que loqui' cū monasteria nō sūt annexa nec dependētia ⁊ talis habebit vocem in vtriusq prelati electione: si est ɔsuetudo: als ɔuētus eligeret.xvi.q.vlti.c.vlti.ẜ.de elec.c.j.

k ¶ Quo ad pmissa.s.suspēsionē excōicationē ⁊ interdictuz: ⁊ intelligas hoc qn̄ porat9 ille tale priuilegium non habet nec ex supiori monasterio: quia si maius monasterium haberet priuilegiuz quod monachi sui ⁊ prioratuum sibi subiectorum a quoq̄z excommunicari nō possent ⁊c. tunc secus.

l ¶ Quādiu morant'.ergo post reuocationē eo⁊ epus quo ad pdicta in eos iurisditione vti nō poterit.io.an.

m Cum de diuersis. Curia romana hz studiū generale ⁊ ei9 priuilegia.hoc dicit.

n ¶ Mūdi.bn̄ dicit: q: apostolicus totius orbis est dn̄s.ẜ.de fo.compe.c. vlti.⁊.ẜ.in pemio huius li.cum suis concor.

o ¶ Quasi matrem.ij.q. vi.ad romanā.xix.di.in memoriam.⁊ quasi ideo dixit: q: ecclesia genitum natura gignit per gratiam: vnde dz dici renatus: iō dixit quasi q: mater pprie que parit.

p ¶ Comunē.dz eni lex esse cōis.iiij.di.erit aūt. ẜ.in proemio hui9 libri.

q ¶ Videlicet.istud posset venire expositiue ad vtrūq.q.d.diuini.i.canonici: humani.i.ciuil'. sed melius est q̄ veniat expositiue tm̄ ad verbuz humani.s.positiui.s.canonici ⁊ ciuilis: qđ dixit diuini itelligatur pprie de sacra pagina.

r ¶ Sedez eandez.nūquid intelligem9 quod hic de se.ap.dicit: late: vt comprehendat etiam loca vicina per duas dietas legales: prout dicitur.ẜ.e.li.de preben.presenti.non credo: s; intelligam per sedem ciuitatem vel locum: vbi est curia cum suis suburbijs tm̄: ad hoc.j.de sen.excom.si ciuitas.als sequeretur q̄ curia vel studio existente bono.studentes imole vel mutine gauderēt priuilegio: qđ esset absurduz.ẜ.de cle.non resi.tue.prorogatio igi' illius decre.pn̄ti.suum specialem casū constringat: ⁊ puto q̄ viterbiī.studēs viterbij veniente curia ⁊ pmanente: gaudebit hoc priuilegio: sed curia recedente cessabit gaudere: sicut ⁊ ego studēs bonōie.gaudeo puilegio studij: ⁊ si cras tolleretur bono.studiū vel eius puilegia gaudere cessarē.nō ob.predicta decre presēti.§.sane q: ibi odiuz hic fauor.⁊ horum diuersa est ratio.de regu.iur.odia cū suis concor Si vero aliquis existens in curia pro impetratione

facienda:vel ibi procurator vel aduocatus existens in frau/ dē scholas intraret:vt huius cōstitutiōis beneficio gauderet fraus sibi nō pderit.ʒ.de renū.c.ij.cū suis ↄcor.sic nec vera cā rei publice abesse dicit:q causa proprij cōmodi i legatione est.ff.ex qbus causis maiores.l.nō vere ⁊ facit quod ibi no.⁊ quod no.modēni ǒ ma/gistris.c.vlti.

tenor etiā priuilegiorū.seruabitur.ʒ.eo.porro.

l Actoritate.exēpti i locis nō exēptis oratoria vl' capellas sine diocesanorū lnia ↄstruere nō possūt nec i exēptis sine lnia pape:nec pnt exēpti assūere causas pprias suorū liberorū hominū i se:ēt si illi sint sui censuales.h.d.

studium:ac recipiāt integre[a] prouentus suos ecclesiasticos sicut illi.

Alexan.quartus.

Abbates[b]:qs apostolica sedes in exhibitiōe bndictionis sup populum spāli priuilegio insigniuit:in eclesijs q ad eos ptinent pleno[c] iure:qn in eis diuina officia celebrant pnt post missarū solēnia ⁊ vespertinas ac matutinas laudes bendictionem solennē[d] sup populuz elargiri. Alibi[e] aūt pulice aut per vias ciuitates castra ⁊ villas populis ⁊ plebib' bndictionez facere vl impartiri nō valeant:nisi hoc eis expresso[f] apostolico priuilegio sit concessuz. Nec eis licitum sit alijs q monasteriorum suorum ↄuersis:⁊ qui ad illa conuolauerint[g]:⁊ in quos ecclesiasticam ⁊ quasi epalez[h] iurisditionez obtinent:pmaz clericalem conferre tōsuraz[i]: nisi eis id competat ex pleno prefate sedis indulto[k]. Idez. Actoritate[l] se.apostolice de fratruz nostroruz consilio statuim':q oratoria[m] vel capellas i locis nō exēptis[n] sine diocesanorū locorum ipsorum licētia exēpti ↄstruere nō psumāt:neqz in sic cōstructis[o] nec tpe interdicti[p] casibus expssis in iure dūtaxat exceptis[q] celebrēt vel faciāt celebrari dina. Qd si talia psūpserint:ab his p locoꝝ ipsorū ordinarios compescant[r]:⁊ si qs ppt hoc exēptoꝝ ipsoꝝ ↄuersatores in eos snias ptulerit:illas penitus reuocamus[s]. Inhibemus autem insuper ne in locis etiam exemptis hoc ipsi exempti facere audeant nisi super his lniam vel priuilegiuz habeant sede apo.[t] speciale. Causas[u] qz siue lites ppas[x]

a Integre.quotidiāis distributionibus excepᵗis ʒ.de magistris.c.vlti. ʒ.de preben.lz ille.n.non dātur etiā pntibus qui nō interſunt diuinis.ʒ.eo.li.ǒ cle.nō resi.c.vno nec intelligas q de iure cōi existētes i studio pcipiāt corp' pbende:saluo qǒ de sacra pagina dicim':sz hic itendit dicere q si ex dispēsatione ↄsuetudie vel statuto ecclie existēs in studio pōt pcipere pbēdā:hoc poterit studendo in curia.

b Abbates.dicit quō intelligat puilegiū qǒ hnt qdaz abbates de pplo bndicēdo:⁊ quib' possint abbates cōferre tonsuram.io.an.

b Abbates.lz hic de abbatibus expmat:idez itelligo ǒ priorib' archipsbyteris vel alijs qbus hoc puilegiū ↄcessū eēt cū eadē sit rō.ista autem decre.olim iter extrauagātes icipiebat qm nōnulli

m Oratōia.oratoria debent esse id qǒ verbū sōat xlij.di.c.vlt.⁊ pe. ⁊ ista publica oratoria sine diocesanorū licētia non cōstruent in loco nō exēpto:⁊ ǒ his oratorijs habet.ʒ de cēsi.c.vlt.ʒ.e. ti.patientibus.p uatiz aūt orare i domo sua cuilibz lz nō erigēdo ibi altare nec missaz celebrando.

n Nō exēptis sicut.n.si anglic' i ciuitate boñ. vellet ecclīaz erigere lz ñ possz sine dioc. lnia.sic nec exēpt' habita ↄpatōe vt dixi.ʒ.c.i.ad id de ↄse.di.i.nemo edificet.i auc. ǒ ec.ti.§.sigs aūt voluerit.col.ix.in auc.vt nullus fa.ora.do.col.v.

o Cōstructus. tolle quod est.j.celebrent:vel faciant celebrari.

c Pleno iure s.in spiritualibus ⁊ tpalib'.ʒ.e.cū ⁊ plātare §.in ecclesijs.⁊.ʒ.c.qm per confessionem.

d Solēnē.s.quā faciūt epi solēniter dicēdo Sit nomē dñi bndictū ⁊c.q priuatā bndictionē exhibent etiam presbyteri simplices.xcv.dist.c.ecce ego.dico.

e Alibi.s.ex ecclesias sibi pleno iure subiectas.

f Expresso.quātūcūqz ergo generaliter loquatur priuilegiuz:hoc ōn poterit:nisi id i priuilegio sit expressum ⁊c.si.ʒ.eo.li.de hereti.inquisitores.

g Conuolauerint.vt ibi conuertant sz fiant monachi.

h Quasi epalez.hoc dixit:q vere epalez hre nō posset.s.vt posset chrismare ⁊ alia facere q sūt epalis ordinis.si igit abbas i parochia sua vel alio loco hz iurisditionē i spūalib':qǒ als de iure debet habere episcopus:etiaz puros laicos nec cōuersos nec conuertendos poterit clericare:als non.sicut eni episcopus laicum non sue iurisditionis ordinaré non potest absqz licētia sui epi.supra.eo.li.de temp or.c.vlti. sic nec iste abbas talem poterit ordinare.

i Tōsurā.ↄfert.n.per ipsam clericalis ordo.ʒ.de eta.⁊ qli.cum ↄtingat.⁊ hoc intellige bm ǒterminationē illius ǒ abbate bndicto ⁊ psbytero:saluo eo qǒ habes de sup.ne prela c.i.⁊ possūt tales abbates ↄferre ēt supiores ordies vsqz ad lectoratū iclusiue.lxix.di.c.j.⁊ in predi.c.cum contingat

k Indulto.puta quia habēt puilegiū:q quoscūqz etiā non subditos volētes ab eis ordinari clericare ⁊ ordinare possūt:

p Interdicti.hodie religiosi etiam exempti violantes generale interdictum:quod seruat mater ecclesia ipso iure excommunicati sunt:per clemen.de exces prela.ex frequentibus.

q Exceptis.ʒ.c.vt priuilegia.⁊.c.q nōnullis.ʒ.ǒ sē.excō.pmittim'.hodie dic vt.j.de sentē.excō.c.vltimo.

r Cōpescātur.ecce g q exēptus ppt delictū i loco nō exēpto cōmissū subest ordinario.ʒ.c.i.

s Reuocamus.conseruatores enim priuilegioruz ad hunc casum iurisditionem suam extendere nequeunt:cum se ad hunc casum priuilegia non extendāt.ʒ.c.i.nec se intromittere possunt:nisi de manifestis iniurijs ʒ eo li.de of.dele.c.i.⁊ vlti.

t Sedis apostolice.q sicut episcopus ē dioc.in loco non exempto:vt supra sic ⁊ papa est dioc. in loco exempto:puto tamen q hoc casu sufficeret licentia legati de latere:ar.j.de ver.sig.veniens.in prin.⁊.ʒ.de elec.si abbatem.⁊ ad hoc facit quod dixi.ʒ.de elec.cupientes circa prin.in glo.in hoc casu.

u Casus quoqz.⁊ facit iste.§.ad ea que no.inno.⁊ hostien ʒ.de ap.dilectis.

x Proprias.palā est illā propriā causam esse cuius damnuz vel emolumentuz ad aliquē suo nomine pertinet.ff.quando ap.sit.l.i.ij.q.vi.biduum.versi palaz

suorum hominū libertorū[a]: que videlicet tantum ad ip/sos homines pertinent[b] ijdeꝫ exempti suo nomine siue vt actores siue vt defensores aliquatenus non assumant: etiā si sint ipsi dicti homines cen/suales: cum id nequaꝙ̄ licitū sit eisdeꝫ. Clemēs .iiij.

Ne[c] aliqui de indultis apostolicis ꝯfidētes alios ꝯfidentius in suo iure molestēt: ⁊ ordinarioruꝫ iurisditioneꝫ ꝯtemnāt parit ⁊ eludāt: oēs indulgentias ⁊ ꝓuilegia quibuscunqꝫ singularibus ꝑsonis ecclesiasticis vel secularibus: cuiuscunqꝫ[d] sint preeminētie dignitatis cōditionis aut status: ꝙ interdici a[e] quocunqꝫ vel excomuni/cari non possint: nec terre vel ecclesie ipsorum ecclesiastico interdicto supponi sub quacūqꝫ forma verborum concessa[f]: illis pꝰ quā regibus ⁊ regnis eorunqꝫ filijs[g] necnō ⁊ religiosis quibuscūqꝫ nō ꝑsonarū tm̄ sꝫ ordinuꝫ ꝓuilegiatorū vel locorū ratiōe[h] in hoc imunitas huiusmodi ꝯcedit: dūtaxat exceptis de fratrū nostrorū ꝯsilio ad ordinariorū sententias ⁊ ꝓcessus edicto perpetuo prohibemus extendi. deꝫ.

Ea apostolice[i] sedis benignitas: quā nonnullis abbatibus alijsqꝫ prelatis: quibus nō cōpetit[k] ex ꝓpria dignitate cessit in ecclesiarū[l] suarū gloriaꝫ ⁊ honoreꝫ: ꝙ mitra ⁊ alijs pōtificalibus vti possint: ꝓuideat ne inde scandala oriantur: sic tamen[m] ꝙ ipsi priuilegiati suoruꝫ priuilegiorum nō frustrentur effectu: et ex maioritate ac decore maiori ornatuum maioritas appareat dignitatū[n]: de fratrum nostrorum presenti de/creo statuimus: vt abbates ⁊ alij quibus mitre vsus est ab eadem sede concessus: exem/pti quidem in prouincialibus concilijs episcopalibus synodi qui/bus nonnulli eorum interesse tenētur[o]: mitris tantūmodo aurifrisiatis: nō tamen aureas vel argēteas lamias aut gemmas hn̄tibus vti possint: nō exēpti vero simplicibus[p] ⁊ albis ac planis vtantur. In alijs[q] vero locis exēptis ⁊ nō exēptis mitris liceat illis vti prout ꝯcessa eis ab eadē sede indulta permittunt.[r]

Bonifacius .viij.

Cum persone[s] ecclesiastice tam religiosi quam seculares plura presūant quā ipsis

a Liberorū .i. huius .n. secꝰ: ⁊ in hoc nulla dubitatio.

b Pertinēt. dicebāt Inno. ⁊ ho. in ꝑdicta decre. ꝙ si aliquis turbat cultorē agri mei vel colonos meos: ꝯtra illū datur mihi vtile iterdictū vti pos. ⁊ ēt actio iniuriarū: si in iniuriā meā illud factū sit: ar. ff. de vi ⁊ vi ar. l. viꝫ facit. ff. de acti. emp. ⁊ vendi. qui pendēte. ⁊ ff. de posi. l. i. §. siquis tabulas. de furto tn̄ eius facto dn̄s nō agit: sibi enim subditi imputēt qui nō bene custodierūt: nec iniuriarū si nō sit factū in iniuriam domini: sed propter spāle odiū subditi: ⁊ istud habuerunt pro indubitato: ꝙ dn̄s in iudicio nomie subditi agere nō potest vt ei satis/fieret: cū nec istud eius principaliter intersit: nec sit eius procur. alioquin eadē ratione ius subditi remittere posset isti aūt exēpti forte vt durio rem causam ad/uersariorum illoruꝫ suoruꝫ hominum redderet: assumebāt in se cāꝫ vt actores vel rei quod nō liceꝫ eis: ēt si illi sint eis censuales .i. certū cē/suꝫ soluentes: quia nō ꝓpter id sunt ipsorum serui.

c Ne aliq. ꝓuilegiū pape ꝙ quis excōicari suspēdi vel itēdici nō possit nō ertēdit ad sētētias ordinariorū: nisi tale ꝓuilegiū sit cōcessū regibus reginis vel ipsorū filijs vel religioso loco vel ordi. hoc dicit. ⁊ oli decre. ista extrauagans erat ⁊ incipiebat: quia pro qualitate: als quī.

d Cuiuscūqꝫ. infra moderabitur istud verbum.

e A quocunqꝫ. itelligas nisi a papa vel legato de latere. j. de ver. sig. veniēs. j. rn̄so. ⁊ hoc idē ꝓuilegiū itelligūt habere hi q sūt rcepti in spāles filios rōane eccl'ie: si aūt in speciales subiectos tūc sūt exempti. j. e. si papa. §. silr.

f Cōcessa. tolle quod ē. j. de fratrū nostrorū ⁊c. redeas ad illis: ⁊ tolle quod est. j. duntaxat exceptis per que ⁊c.

g Filijs. est si. quod habes supra eodem. li. de offi. dele. c. vltimo.

h Ratione. si ergo itelligat. s. e. c. i. §. in eos. ⁊ sic nulla correctio: vt ille. §. loquat de priuilegio cōcesso religiosis nō ꝓpter ꝑsonā: sed ꝓpter locū vel ordinē: vt si ordo predicatorū vel minoruꝫ sit in hoc priuilegiatus vel mōasteriuꝫ sācti proculi: si aūt religiosus aliquis sue prerogatiua ꝑsone haberet hoc priuilegium: secus esset.

i Ea aplic e se. inferiores plati quibus ꝑ ꝓuilegiū cōcedit vsus mitre: si sūt exempti: in prouincialibus ⁊ epalibus concilijs vti possūt mitris aurifrisiatis: nō habētibus laminas aut gēmas: ⁊ si nō sūt exēpti: albis ⁊ planis vtētur in alijs locis vtātur: vt idulta ꝑmittunt. eqssima fuit huius decr. ꝓuisio vt. j. patebit.

k Non competit. quia sunt ipsi prelati inferiores episcopis.

l Ecclesiarū suarū idē puto si alicui inferiori ꝑlato personaliter ꝓpter ipsius ꝑsone ꝓrogatiuaꝫ fuerit priuilegium tale ꝯcessuꝫ: quod interdū ꝯtingit vt. s. de ꝑsūp. cum in iuuentute. vbi propter ꝑrogatiuā ꝑsone ꝯcessuꝫ fuit epo ornamentuꝫ archiepiscopale.

m Si tamen. concor. s. eo. c. i. in princi.

n Dignitatuꝫ. c. di. ra tionis. hoc vult. dicere: veniebat abbas ditissimus in hoc ꝓuilegiatus ad ꝯciliū epale habens pulchriora ornamenta ⁊ mitrā epo: ita ꝙ ipe ꝑ inspectionē ornatuū videbat epus: idē in prouinciali ibi enī in ornamētis precellebat alios epos: quod satis erat idecēs ⁊ scādalizabant epi: ꝓuidere ergo equiter voluit: ita ꝙ scādalū tolleret: ⁊ ꝓuilegiū aliquod ꝯferret. Et nō ꝙ nō ē pōpositate respuenduꝫ: imo rōe defendēdendum: ꝙ doctores togati variati ⁊ ornati incedant: vt per illa dignitas doctoratus appareat: sed sunt scholastici reprehendendi qui sibi vestes doctoribus solum congruentes as/sumunt.

o Tenetur. forte propter capellas non exemptas vel pro/pter populum non exemptum.

p Simplicibus. vt non solum non habeant laminas vel gēmas: sed etiam nec aurifrisiaturas.

q Alijs. a prouincialibus ⁊ epalibus synodis ⁊ concilijs: puta cum celebrant in eccl'ijs suis vel alienis.

r Permittūt. inspiciendus est igitur tenor priuilegiorum ⁊ ꝯuandus. j. c. prori. s. eo. porro. ioan. an.

s Cum persone. In prima parte demōstrat quid iuris: cuꝫ quis solo priuilegio se dicit exemptū. In scd'a ibi si aūt. quid iuris: cum super hoc prescriptionem allegat. In tertia ibi q: si tales, quid iuris cum allegat vtrunqꝫ.

infamiam[a] pariūt: ⁊ alijs infe
runt lesionem[b] ꝑtextu excepti
onis vel libertatis: quam asse
runt se hr̄e: ordinariorum cor
rectiones ⁊ ordinationes sub
terfugientes: ac eoꝝ forum si
ue iudicium declināntes. Nos
volentes super hoc de salubri
remedio ꝓuidere statuimus:
vt hi qui se asserunt per priui
legia seu indulgētias aposto
lice sedis exemptos a locoruꝫ
ordinarijs requisiti huiusmo
di priuilegia, vel indulgētias
quib⁹ se dicunt fore munitos
ipsis ordinarijs in loco ꝯgruo
⁊ securo[c] aut aliqb⁹ prudenti
bus[d] viris omni suspitiōe carē
tibus[e] ad hoc ꝑ dictos ordina
rios deputatis infra t̄minum
ꝯpetenteꝫ[f] ꝓ facti q̄litate ipo
rum ordinarioꝝ vel delegato
ruꝫ suoꝝ arbitrio moderādū[g]
iusto īpedimento[h] cessāte ostē
dere: ac ad legendū integrali
ter[i] exhibē necnō de articl'is
de quib⁹ ꝯtrouersia fuēit trā
scriptū tradē[k] teneanť. ❡ Si
aūt ad fundādā intentionem
suā sup h⁹i libertate solūmō[l]
ꝑscriptioneꝫ canonicaꝫ[m] duxe
rint apponendā: eisdeꝫ ordia
rijs[n] vel delegatis ab eis viris
prudentib⁹ nō suspectis de ꝑ
scriptiōe h⁹i[o] facē debēt fidē.

❡ Qd' si tales priuilegio ⁊ ꝑ
scriptione asserāt se munitos[p]
priuilegiū quidem ipsuꝫ exh[i]
beant vt in primo h⁹i ꝯstōni[s]
articulo superius est exꝑssuꝫ[q]
❡ Et si ꝓuilegiū exhibitū nō
ad plenum ꝑ se[r] sufficiat ad ex
emptionem seu libertateꝫ h⁹i
ꝯprobandā: sꝫ tale est ꝙ saltē
cām ꝑbeat ꝑscribendi: corā ꝑ
sonis ꝑdictis[s] annoꝝ[t] .xl. ꝑscri
ptioneꝫ teneāť probare: ꝑscri
ptionisqꝫ ꝓbatione pendente.
Lꝫ ordinarioruꝫ intentio d̄
iūre cōmuni fundetur[u]: tamē
quia de priuilegio: quod saltē
cām prescribendi prebet: faci
unt fidem: in libertatis vel ex
emptionis possessiōe non vio
lenta[v] non clandestina nec cō
cessa precario[x]: de qua fidem
corā eisdem fecerint: non tur
bentur[y] Si vero priuilegiū
per se sufficiens: qn̄ solo priui
legio se defendunt: vel salteꝫ
tale quod prescriptioni cano
nice causam prestet: cū prescri
ptionem allegant: nō exhibu
erint: vt est dictum cū de iure
cōmuni[z] ordinariorum inten
tio sit fundata. sua iurisditiōe
vti possint libere in eosdeꝫ[&] do
nec d̄ prescriptione canonica
vt premissum est fecerint ple
nam fidem. Idem.

a ❡ Infamiam: s̄. ti. proxi. c. vno. prouidendum fuit: quia cru
deles erant negligendo famam suam. xij. q. j. nolo.
b ❡ Lesionem. metas enim priuilegiorum suorum seruare
debent. s̄. e. c. j. in prin.
c ❡ Securo. ad idē. s̄. d̄ fi. istru. accepim⁹. vn̄ si loc⁹ n̄ ē secur⁹
lꝫ ꝯti appellare. s̄. vt lit.
nō ꝯtes. accedēs. ij. s̄. de
ap. ex parte. j. ⁊. ij. d̄ sen.
ex. venerabilib⁹. §. ⁊ hoc
ipm. alia lr̄a est secreto.
d ❡ Prudētib⁹. s̄. d̄ con
san. ⁊ affi. c. j.
e ❡ Carētib⁹. iij. q. v. qr
suspecti. vn̄ bonū ē ꝙ de
ipoꝝ ꝯsensu assumanť:
d̄ offi. dle. sup. q̄stionum.
f ❡ Cōpetentē. s̄. de dila.
c. j. al's posset apl'iari vt
ibi: ⁊ considerāda sit cir
ca hoc: q̄ habētur. s̄. de
ap. cum sit.
g ❡ Moderādū. sic. s̄. e.
li. de ap. legitima.
h ❡ Impedimēto. sic. s̄. e.
li. d̄ tes. §. ꝗsi. ⁊. c. ꝯmissa.
h ❡ Integralit. ne p(§ j
cedētia vel sequentia ar
tent articuluꝫ de quo cō
tēdit. ff. quēad. test. api.
l. ij. §. diē. ⁊ a capite edē
da est ratio. ff. de eden. l.
argentarius. §. j. ⁊. l. j. §.
editiōes. ⁊. §. edere non
videť. ⁊ approbať h opi
nio inno. q hoc qd̄ hic
dicit notabat. s̄. de fi. in
stru. ꝯtingit in fi. ⁊ repro
batur opi. hosti. q ibi no.
ꝯtrariuꝫ. s. ꝙ ꝓuilegium
erat legenduꝫ: ⁊ exhibē
dū solū in illo. c. de quo
erat q̄stio. naꝫ si totus te
nor legereť posset lectio
dare litigandi materiaꝫ
sicut editio qd̄ est ꝯ men
tē ipsius d̄cre. ꝯtingit. q̄
dꝫ verbis ꝑferri: de ver.
sig. itelligētia. sꝫ nō stať
huic: sꝫ prime rōi: nec ita
ex simplici lectura oriť litigādi materia: sicut ex trāscripto: qd̄
plurib⁹ dieb⁹ ⁊ noctib⁹ vidēres ⁊ ꝑ legētes aduocati: litigia
inde sumūt: vt ibi. ⁊ lꝫ vtraqꝫ opinio satis habeat equitatem
ꝑma tn̄ magis rōne ⁊ illo textu fulcitur: ⁊ iō hic approbatur
k ❡ Tradere. sꝫ q̄re reus ꝓbare ꝯpelliť: ⁊ edē ꝓpria istrumē
ta ꝯ se: ꝯ id. s̄. de ꝓba. c. j. C. de eden. l. q accusare. dic ꝙ iste ꝑ
uilegiatus siue agat siue excipiat: hꝫ probare ex eo ꝙ de iure
cōi intētio epi ē fūdata: ⁊ ꝙ dicit de editiōe locū hꝫ in ꝓuata
vl' ꝓpria scriptura qua qs vsurus nō est: porro in cōi vl' pro
pria scriptura q̄ qs vsur⁹ ē locū nō hꝫ: qd̄ dic vt no. i ꝑdicto
c. j. d̄ ꝓba. ⁊. s̄. de fide. istru. B. perpetu⁹ ⁊. ff. de edē. l. j. §. edi
tiones. ⁊ i cle. de vsur. ex grandi i gl. vide quod ibi.
l ❡ Solumodo. quia non simul allegant priuilegium ⁊ pre
scriptionem de quo in se. §. tractabit.

m ❡ Canonicam. xl. annorum vt in fra sequitur cuꝫ ti
tulo: quod dic vt. s̄. eo. li. de prescrip. c. j. io. an.
n ❡ Ordinarijs. mirū est quō ordinarij cognoscūt in
causa sua ꝯ id. iiij. q. iiij. c. j. §. neqꝫ in sua cā in rubro ⁊
nigro. so. ordinari⁹ hn̄ cognoscit de cā ecclie: lꝫ nō de
ꝓpria: qd̄ dic vt
no. ij. q. vij. siqs ḡ.
de cle. male. c. j. ⁊
j. d̄ pēi s romanas
itē ordiari⁹ dicit
suā eē iurisditio
neꝫ: ⁊ subdit⁹ h
negat. ⁊ bene co
gnoscit an sua sit
iurisdiuio. s̄. d̄ re
scrip. sup lr̄is. ff.
d̄ iudi. siqs ex alie
na. Sed ad oēm
suspitionē vitan
daꝫ meli⁹ videť
id expediri ꝑ de
legatos: vt seqť
s̄. de fo. cōpe. siqs
ꝯ. ⁊. ff. de iurisdi.
om. iudi. l. ꝑtor.
m ❡ Huiusmodi
canōica. s. nec po
test subdit⁹ obe
dientiā ꝑscribere
ꝯ ꝑlatuꝫ: qd̄ dic
vt. s̄. d̄ ꝑscrip. cū
non liceat.
n ❡ Munitos. ⁊
sic allegās h duo
simľ audiť: vt. s̄.
de ꝑscr. auditis.
ꝯ. e. ti. veniēs. dic
vt dixi. j. de reg.
iur. nllus ꝑlibus
o ❡ Per se. sine
prescriptione.
p ❡ Predictis. s̄.
j. ⁊. ij. rn̄so.
q ❡ Annoruꝫ. xl.
quia minor n̄ cur
rit ꝯ ecclesiā. xvj.
q. iij. quas actiōes.
s̄. de prescrip. de
quarta.
r ❡ Violentā. sic possidentes cum pati debeant penā:
ergo non premium. j. eo. licet. s̄. e. li. de preben. cum q.
xvj. q. j. legi.
s ❡ Precario. sic. s̄. de restl. spo. olim. j. licꝫ enim ista sit
iusta causa possidendi: non dat, tamen tituluꝫ prescri
bendi: ne ille qui precario concessit ex libertate sua il
liberalitatem reciperet contra naturam contractus.
ff. de precar. l. j.
t ❡ Turbentur. hoc idem si solum priuilegium allega
rent: vt probatur in se. §. in prin.
u ❡ Communi. xvj. q. vij. omnes basilice.
x ❡ In eosdem. No. quantus fauor priuilegio debe
tur: ē eteni ꝓuilegiuꝫ ex se fauorabile: sꝫ ꝑscriptio odio
sa. s̄. d̄ dec. tua. ⁊. c. ex parte. ⁊ dixi d̄ h. j. d̄ re. iur. odia.

a ¶ Episcoporũ interdictus est ingressus ecclĩe regularibus vel secularibus: q̄ntũuis exemptis: qui scienter celebrant vel celebrari faciunt diuina in ciuitatibus vel locis interdictis: nisi sm̃ permissionem iuris: vel excõmunicatos vel interdictos publice ad diuina officia sacramenta vel sepulturam admittũt. hoc dicit. hodie aggrauata ẽ pẽa: q̄d dic vt de sepultu. i cle. eos ⁊ in cle. de sen ex cõi. ex frequẽtibꝰ.

l ¶ Contempserit. sic. s. de immu. ec. quoniam.

m ¶ Per exemptionẽ. Tria dicit hec decre. q̄ satis patent: ⁊ emanauit declaratiue ad ea que no. inno. ⁊ hosti. s. e. cum capella. ⁊ c. recepimus. ⁊ fuit sumpta de extrauaganti inno. que incipiebat ad perpetuam.

Episcoporũ[a] ⁊ aliorũ prelatorũ querelis frequẽtibus ⁊ querulosis clamoribus excitati p̄nti decreto duximus statuẽdũ: ne aliqui seculares aut regulares q̄ntũcunq̨ exẽptiõis seu libtatis sedis apostolice priuilegijs cõmuniti[b]: cuiuscũq̨ ordis religiõis status vel cõditionis existãt: scienter celebrẽt vel faciãt celebrari diuina i ciuitatibus castris villis: nisi quatenus eis a iure cõceditur: seu locis alijs interdictis[c] ab ordinarijs[d] siue delegatis[e] iudicibꝰ vel a iure[f]: aut excõmunicatos publice vł interdictos ad diuia officia[g] seu ecclĩastica sacra vł ecclĩasticã sepulturã[h] admittãt. ¶ Qui vero cõtra presũpserint: p̄ter alias pẽas a iure statutas[i] igressũ[k] ecclĩe sibi nouerint iterdictũ: donec de transgressiõe huiꝰ ad arbitriũ eiꝰ cuiꝰ sniã cõtẽpserint[l] satisfecerit cõpetent. Idẽ.

Per exemptionẽ[m] ecclĩe cõcessã ipsa ecclesia[n] ⁊ ipius monachi vel canonici clerici etiã ⁊ cõuersi perpetuoq̨ oblati. nõ aũt[o] ecclesie eiusdẽ p̄sbyter q̄ parochianoꝝ curã[p] hñt quo ad ea q̄ ad curã eandẽ ptinent: nec ipi parochiani[q] etiã itelligũt exẽpti. ¶ Verũ si canonici alicuius ecclĩe eximãt. ipi soli canonici: nõ[r] aũt ecclĩa vł alij eiꝰ clerici sũt exẽpti. Si aũt clerici cuiussuis ecclĩe eximãt: tũc tã canonici q̄ alij[s] clici eximũt: nõ tñ ecclesia: nisi aliud in exemptionis priuilegio exprimat. Idem.

Si papa[t] i aliquo priuilegio vł scriptura ñ fcã pncipaliter[u] super donatione vel

b ¶ Cõmuniti. d formis videbis. j. e. ti. si papa.

c ¶ Interdictis. vid cle. de sen. ex com. c. j.

d ¶ Ordinarijs. sic. s. co. ti. cum ⁊ plantare.

e ¶ Delegatis. de legati ergo interdicere possũt ad idẽ. s. de of. dele. c. i. ⁊. c. sane. ij.

f ¶ Vel a iure. vt s. co. li. d elec. vbi periculum. §. ciuitas. ⁊. s. de cens. quãq̨. ⁊. i. de penis felicis in si.

g ¶ Officia. celebrans presẽte excõicato maiori excõicatione vel interdicto non est irregularis. j. de senten. excom. is qui vbi de hoc. iterdũ tamen licet celebrare presentibus iterdictis: quod dic vt. j. de sen. excom. c. vlti.

h ¶ Sepulturam. vide cle. de sepul. eos qui.

i ¶ A iure statutas. sicut diuersa sũt narrata: sic diuerse puisiões iuris: si qui celebrãt i ciuitate castris vel villis: nisi q̄ntũ eis a iure pmittit cõpescãt p ordiarios. s. e. aucte. si celebrãt i loco iterdicto vltra q̄ a iure pmittit scient: sũt irregulares. j. de sen. ex. is q sꝫ si p̄sẽtibꝰ excõicatis celebrant: secus vt ibi: ⁊. s. dixi.

k ¶ Ingressum. hoc aduerte: q2 vt. s. dixi. lꝫ quidã exẽpti nõ sint irregulares tñ per decre. istam sunt vicini irregularitati cõhende: q2 si post huiusmodi interdictũ in ecclesia celebrauerint vt prius: irregularitatẽ icurrunt: vt. j. de sentẽ. ex. is cui. Sire debes q̄ qdã hanc decre. ⁊ eius penam dicũt locũ habere tñ in exẽptis: ⁊ pro eis facit: quia multo maiori pena sũt digni: quibꝰ cũ plrimũ honoris p iussiões pncipũ ẽ dlegatũ: repiũt i crimine. C. de episco. ⁊ cle. l. p̄sbyteri. ⁊ ẽ canonizata. v q. vlt. p̄sbyteri. vñ dicat hoc statutũ circa eos tñ ne priuilegioꝝ ptextu flagitioꝝ crescat auctas. C. de puile. schol. l. ij. li. xij. sꝫ cõtrariũ credo: scꝫ hanc decre. ⁊ eius penam habere locum etiam in non exemptis per litterã que. s. dicit quantũcunq̨ ⁊c. q. d. decr. ista q̄ vult etiã exemptos: nedum nõ exẽptos hac constitutione ligari: ad idem. s. de preben. c. i. cum si.

¶ Ipsa ecclesia. cũ alero sm̃ ea q̄ dixi hꝫ ber. s. e. c. i. ⁊ subintelligitur exẽpta: ⁊ bene patet per hoc. c. ⁊ p decre. illã. s. e. li. de prebẽ. q̄uis. j. q̄ eximit ecclesiam cathedralẽ: ne sub generali vocabulo ecclesiarum ciuitatis intelligatur exemisse oia etiã miora beneficia de ecclesia: vt ibi dixi.

o ¶ Nõ autẽ. sub intelligitur exemptus ⁊c.

p ¶ Curam habent. vnde tales presbyteri habẽt instituti ab episcopis ⁊ intelliguntur esse ppetui: quia nequeũt absq̨ rationabili causa ⁊ tunc ab episcopis amoueri. s. e. li. de capel. mo. c. vno. ⁊ hoc casu propter hãc curam ⁊ populũ nõ exẽptũ prelatus exemptus vadit ad synodũ episcopalẽ. s. e. ad apostolice.

q ¶ Parochiani. sic aliud ẽ clerꝰ aliud ẽ populus. s. e. ex pte. j. ⁊. j. de sẽ. ex. si sẽtẽtia. j. rñso. sꝫ hic j. rñso videt cõtradicere. s. de ver. sig. cum clerici. vbi nomine ecclesie cathedradalis intelligit solũ capitulũ nõ inferiores clerici vel conuersi sed ibi de iuramẽto loquitur: quod stricte intelligit: nec extendit ad ea de quibus nõ fuit cogitatũ. s. de iureiuran. c. penulti. iurisditio autẽ ita pẽdet penes episcopũ ⁊ capitulũ: q̄ nõ penes inferiores clericos intelligatur ergo iuramẽtũ ibi sm̃ formã iuris cõmunis: ad idẽ. s. de iureiuran. ad nostram. iij. s. de ver. sig. super quibusdam.

r ¶ Non autem ecclesia. bñ ergo dixit io. ⁊ her. qui no. supra de testa. requisiuisti in glo. hic respondent: q̄ siquid legatur canonicis non intelligitur legatum ecclesie per. l. ff. de rebus dubijs. l. ciuibus.

s ¶ Alij clerici. sed nunquid per hoc erunt exempti conuersi ⁊ oblati nõ clerici: argu. q̄ sic. xij. q. i. duo. Contrarium credo per hoc. c. quod stricte sumit verba priuilegiorum exemptionis vt sonant: ⁊ quia non repetit de conuersis ⁊ oblatis: vt s. j. rñ. quod si voluisset intelligi expressisset. s. de deci. ad audientiam ad idem. s. de elec. ex eo. q̄.

t Si papa in aliquo. formas priuilegiorum ponit hec decre. quarum quedã exemptionẽ conferunt quedã nõ: ⁊ de hoc no. p ino. ⁊ ho. s. e. recepimꝰ. ⁊ p hosti. s. e. cũ capella.

u ¶ Principaliter. puta ipetrat lr̃as prelatꝰ sup reuocatione rei ecclesiastice male alienate: qbus dicit: cõquestꝰ ẽ nobis. t. plalus talis ecclesie nobis imediate subiecte: q̄ pdecessor eius ⁊c. vnde talia verba solemus vocare narratiua nõ assertiua vnde infra sequitur: talia verba narret: ad hoc bene concor. iij. q. vj. h quippe. ⁊ quod ibi no. in prima glo.

a ¶ Probata.ↄtra videtur qđ no.ber.s.decensi.cuz olim in prima glo.vbi dicit:q statur publice scripture i q̄ ↄtinet de finibus episcopatuuz:lz illa sit facta ob aliud:sed illud habeat locū in ipsa pbatiōe finiū que fit p argumētū s.de pba. cum cāz ꝛ cui ius cōe nō est ↄtrarium:sed h ius cōe ē ↄ̄riū: ꝛ sequerentur hoc casu plene probatiōes: ꝛ iō sec⁹:

ꝛ ideo illa verba exemptionē faciūt:vt.s.pxi.rñ.§ licz aliquis sit filius:nō sequit q sit specialis subiectus qꝛ vnius potestatis filius alteri potestati posset esse subiectus:ꝛ iō aliud hic aliud ibi:filiatio ergo amorē ꝛ priuilegiū denotet spālis subiectio exemptionem.

b ¶ Asserat.no.quia.s dixit narret:ergo hic de assertiuis ibi de narratiuis:hodie plene probāt narratiue litteraruz papalium :si sunt de suo facto ꝛ super his fundetur gratia vel ipsius intētio per clemē.de probati.litteris.ꝛ vide quod ibi no. in glo.antepenultima.

c ¶ Ecclesie.s.de resti.i inte.c.ij.de ar.cū tēpore.

d ¶ Sine medio.supra e.cum olim.

e ¶ Debeant.optime cō cor.s.e.in his.Et no.arguendū a ↄ̄bis.s.de de ci.ad audientiaz.de quo dic vt no.xxij.q.v.humane.ꝛ.s.đ ver.sig.propter ea lex tamen non debz imponi verbis sed reb⁹ supra eo.li.de elec.commissa ad fi.

f ¶ Et est idem.scilicet q ecclesia debz plene iudicari exempta.

g ¶ Libertate.s.eo.cum olim.ij.

h ¶ Indefinite:qꝛ secus si post determinationem alicuius certe libertatis concesse:vt.j.§.idem.

i ¶ Collocare locis.eniz exēptis hoc non pñt epi xviij.q.ij.luminoso.s.e. li.de of.or.cū episcopus

k ¶ Non existunt.§ sunt priuilegiati:vt.j.de v.sig. veniēs.j.rñ.recipiendo ergo illos in filios :videtur illos recipe in amorē filialē:sicut subdiaconus ordinat⁹ a papa nō in exemptionem sed i honorē itelligit ordinat⁹: princeps tñ eos quos in patres eligit nō vult alijs subijci:vt in auc.ↄstō

snia exemptiōis seu etiā libertatis aliquā ecclesiā ad ius ꝛ pprietatez romane eccl'ie pertinere:vl ↄsilia v̄ba narret:nō ppter h illius eccl'ie exemptio est pbata[a]:nisi de libertate aliter doceatur. ¶ Si aūt ecclesie vel monasterio exemptionis priuilegiū ↄcedēdo vel super ipsius exemptione sententiando:cū de ipsius exemptionis negocio ageretur: asserat[b] ipsam ecclesiaz fore exemptam :aut eam iuris beati petri existere:siue ad ius ꝛ pprietatez ro.ec[c].vel ad ro.eccl'iā specialiter aut sine medio[d] vel etiā simpl'r ptinere: p hoc plene debet exempta huiusmodi ecclesia iudicari.cuz eni iure cōmuni omnes ecclesie per orbez diffuse ad ro.ec pertineāt si id alicui cōcedat ecclesie vl de ea p sniam iudicet :ex hoc ipsius cōprobatur exemptio vt priuilegij nihil al's allatura ↄcessio ei cui ↄcedit:ꝛ snia nullum aliter datura subsidiuz ecclesie pro qua fertur prerogatiuam:cum verba aliqd operari debeant[e] : conferat gratie spālis. ¶ Et est idez[f] si priuilegiuz ↄtineat vl' ipse papa p modū exprimat suprascriptū:q eccl'ia sit libera:seu q potiat romane eccl'ie liberate[g]: vel q i hoc prerogatiua gaudeat spāli:aut si dicat idefinite[h] q eccl'ie romane annuū cēsū soluat ad pcepte iuditiū libertatis : siue q ipaz ecclesiā eximit ab ordiarij ptāte :vl' q nō

audeat illic eps cathedrā collocare[i]:aut impetrandi seu ordinationez quāuis leuissimam faciendi exercē aliq ptātem. ¶ Similit si aliq recipiant in pprios ꝛ spāles subietos:censent exēpti:nō sic si i pprios ꝛ spāles filios romane ecclesie sint suscepti:tales quippe exēpti ppterea nō existūt[k]. ¶ Si vo dicat simplicit : q aliq eccl'ia romāe ecclesie annuū censū[l] soluat:nō ppter hoc exempta eccl'a dici dz. ¶ Iđ dicim⁹[m] si circa aliq p priuilegiuz ↄcedat libertas:ꝛ cl'a đ censu ānuo p soluendo seq̄t : vt si aliqbus: q ab alio q̄ a papa seu eius legato excōicari suspēdi aut iterdici si[n] possint: vel aliquid aliud spālit a sede ap sit indultū:vel ēt dicat q in spāles romane eccl'ie filios sint assūpti: ꝛ seq̄t in priuilegio : q ecclesie romane ad iudiciū libertatis p cepte annuuz censuz soluant. His.n.ꝛ ↄsimilib⁹ casibus sic incertis priuilegiati articul' ordinarioꝝ iurisditiōi q̄tuz ad alia sūt subiecti.[o] ¶ Lz autez sic diuersos priuilegioꝝ : qbus ecclesie ac mōasteria eximūt tenores ad litiū materiaz amputandā duxerim⁹ designandos :p hoc tñ alijs exēptionū si r̄piant :seu aliaꝝ libertatuz modis vel coꝝ effectib⁹ nolum⁹ aliq̄tenus ↄ̄rogari. ¶ Idez.

Liez vob[p] ↄcessū existat[q]: vt interdicti tēpore ianuis clausis excōicatis ꝛ interdictis exclusis[r] voce submissa diui

l ¶ Censuz.nō.n. oēs ecclesie exempte soluunt censum:nec omnes que censū soluūt sunt exempte.s.e. ...recipimus.vñ nō probat hoc eē cē.C.de probat. ad.probationem s.de of.dele.cum contingat.

m ¶ Idez dicim⁹ s.q non propter hoc exempta censebitur.

n ¶ Non possint. de quo dic vt.s.e. ne aliqui.io.an.

o ¶ Subiecti.ergo no.q vnum ꝛ idē verbū diuersificat hz adiuncta.ff.de ↄ̄.emp. l.q sepe.§.veneni.ꝛ.ff.de ver.sig. l.qui venenum. vnde si indefinite dicatur q ad iudicium percepte libertatis soluat censum exempta dicitur:vt.s.§ ꝛ est idem si post certam libertatez non propterea vltra id intelligitur exempta:vt hic ꝛ est si.s.de dona. pastoralis.

p ¶ Licet vobis. declarat no. per ino.ꝛ hos.s. e.q nōnullis.

q ¶ Existat.p spāle priuilegiuz:ꝛ sic facit ad titulum.

r ¶ Exclusis. istud erat quod inducebat dubitationem per ei⁹ contrarium qua

que de dig.col.vi.ꝛ si dominus apud acta nominat seruum suum filium dicitur ei libertatem concessisse.C.de lati.liber. tol.l.vna.§ similiqz modo.sed ibi sibi soli fit preiudiciuz:hic autem fieret preiudicium ordinario cuius iurisditioni poti⁹ est fauendum.s.e.c.c.cum persone.xi.q.i.peruenit.vbi ergo papa exprimit aliquos spāles subiectos:si essent alij subiecti:

si a contrario non excommunicatos nec interdictos ꝛ aliunde venientes admittere poterāt:ꝛ ar.a cōtrario fortissimuz est.s.de his que fi.a prela.cum apostolica in fi.§ hoc non est verum:nisi illi super hoc sint priuilegiati:vt infra patet qꝛ ex quo locus iterdict⁹ est:videt omnib⁹ iterdictū ibi audire diuina:nisi super hoc sint

priuilegiati:nec priuilegiū vnius alteri penitus pdest: ad hoc.s.e.sane.τ preterea añ hāc decre.in dubio erat tutius hoc tenere propter periculū animaꝝ:τ iō ample ctēdū erat:de homici.ad audientiā de sponsa.iuuenis ꝫ opono ꝙ hec decre.ē superflua cū hodie sine priui-legio cōpetat tpe īterdicti taliter ce lebrare d iure cō muni:vt.j.de sē. ex.c.vlt.potest di ci:qd iuris in cō cessione p priuile giū dictū ē idem in ↄcessione p iuſ commune vt ibi: τ iō forte genera liter dixit.s.ↄces suꝫ nō dicens q̈li ter.vel dic ꝙ etiā per puilegiū pos set habere locum casus noster:τ sb audit⁹ prime glo. sue:pone enī ꝙ papa intēdicēdo locuꝫ vetuisset ce lebrari: etiaꝫ fm forma ꝫ illius de cre.sepe.n.ꝑpter rebel ioneꝫ delin quentiuꝫ aggra uāf pene τ postea cōcessisset aliqui bus celebrare ibi:ꝫ formā istius decre.habem⁹ ergo hunc casum dubitabilē ad litterā:cōtra istā tamē de/cre.vidi oliꝫ seruari i ciuitate bonoñ.tēpore generalis interdicti:quia religiosi sic priuilegiati admittebant forenses ad diuina.

a ¶ Priuilegiati vt sic accipientes signum crucis pro subsidio terre sancte i h esset priuilegiati:vel quis aliꝫ.

b ¶ Persone puta episcopo regi comitti vel baroni

c ¶ Premisso.s.ianuis clausis τc̄.

d ¶ Domestici.intelligo non ob hanc causam in fraudem sumpti:vt.j.de ver.sig.c.vlti.

e ¶ Admittuntur.cōcor.ler.ff.de precar.l.cū peccariū ij.vbi siquis pcario rogauit.vt fūdo morari liceat:τ de suis quoqꝫ concessū videt:ad ideꝫ.ff.de vsu.τ ha.l.ij. §.i.τ.l.se.τ.ff.de ver.obli.l.si stipulatus fuero illud aut illud.ad ideꝫ.C.de aduo.diuer.iu.l.restituēde.vbi dici tur cōcessuꝫ hmatibus intelligi concessuꝫ τ his q sub eis sunt:ad ideꝫ.ff.de condi.τ demon l.municipiꝫ.

f ¶ Nō debēt.τ ē rō diuersitatis:q: i pmo casu als puilegiū eē posset inutile:qd esse nō dꝫ.s.e.i his.ꝫ i hoc secūdo casu cōuēt⁹ pōt sine familiaribus p se celebrare diuina:τ ideo puilegiū ē restringēdū.s.e.vt puilegia versus fi.qd dices si i cōuētu non sunt nisi tres:τ duo sunt infirmi:nūqd tertius posset celebrare cū familiaris: No.hosti.in pdic.decre.ꝙ nōnullis.ꝙ sic ne inutile sit priuilegium ad instar eius quod dicitur de singulari persona supra.§.prori.

g ¶ Cā.ad idē.s.c.ꝙ nōnullus ia si.īterdū lꝫ tales admittantur ad auditionem diuinorum:tū prohibentur appropinquare altari.j.de sen.ex.c.vl.§.pe.

na celebrare possitis:ad ea tñ al q̈s ēt si aliūde venerint:nisi [illegible] hoc puilegiati[a] existāt:re [illegible] nulla rōe debetis. ¶ Cū conceditur singulari persone[b] vt modo pmisso[c] tempore interdicti celebrare valeat vł audire diuina: eius familiares domestici[d] ad audiendū cū ea:τ celebrandū sibi diuinuꝫ offm licite admittūt[e]. ¶ Nō sic aūt in familiarib⁹ alicuius ↄuent⁹ seu collegiꝫ est censendū.illi.n.nisi puilegiati fuerit admitti nō debēt[f]. ¶ Hi q̈ꝫ ↄcessiōe gaudē nō pōt is cui⁹ cā[g] seu culpa dolo vel fraude fuit sententia ītdicti prolata: seu qui ad ꝑpetrandum delictuꝫ:cuius occasione lata ex titit:pbuit consilium auxiliū vel fauorem. Idem.

Quoniam[h] epi eorūqꝫ superiores se hñt diuersis ex causis a suis ecclesijs τ diocesib⁹ absentare[i] freqnt:nec semp pñt cōmode[k] ad ecclias accedere p missa celebranda vel audienda i ipis:sine q̈ eos trāsire non decet[l] absqꝫ cā rōnabili vllā diē: pñti ↄstōne indulgem⁹[m] eisd:vt altar possit hre viaticū τ i eo celebrar ac facē celebrari:vbicūqꝫ absqꝫ ītdicti trāsgressiōe[n] illis pmittit celebrare vł audire diuina

Greg.x.in ge.conc.lugd.

De iniurijs τ damno dato.

Etsi[o] pignoratiōes: q̈s vłgariꝫ elocutio[p] repsaliaſ nominat: in qb⁹ alius p alio pgrauat[q]

h ¶ Quoniam.epi cum altari viatico celebrarē pñt:τ sibi facere celebrari:ita tñ ꝙ nō violēt interdictum.h dicit.

i ¶ Absentare.τ si hoc faciunt propter vtilitatē ecclesie censētur esse psentes.s.de cle.nō resi.ex parte.pegrinare tñ ad loca remota non debet eps sine licētia pape:de cōse.di.v.non oportet.ij.s.de vo.τ vo.redem magne.

k ¶ Cōmode.τ sic dicūt tunc non posse.xxij.q.ij.faciat.ff.de verbo.sig.l.nepos proculo.

l ¶ Nō decet.īspiciēdū ergo est in cōcessiōe puilegij qd deceat:ad idem s.e.li.de elec.cū nō decceat.cuꝫ suis concor.

m ¶ Indulgemus.ista ē igitur iuris indulgētia quaꝫ hñt epi.aliā habes s.e.ꝙ nōnullis.aliaꝫ.s.de pe.τ re.c.vlti.τ aliā.s.e.lib.de of.dele.c.ij.aliā de sē.ex.q: piculosū aliā s.de iur calū.c.fi.adde aliā p cle.de cele.mis.diguū.eandē idulgētiam hñt pdicatores miores: vt.s.e.i his.τ ista idulgētia pñt vti epi absqꝫ diocesanoꝝ vel parochialiū psbyteroꝝ lnia:absqꝫ tñ parochialis preiuditio: vt ibi dr.cū istos autē altari viatico poterit eps pone vadēs ad curiā de mane ante cāpanā dici dicere vel facere dici missaꝫ τ pergere vias suas:τ sic non ipedietur i dieta:qd fieret si haberet necesse expectare diem τ horam solitā τ opportunitatem ecclesie.

n ¶ Trāsgressiōe.lꝫ.n.possint celebrare in loco iterdicto:nō tamē alta voce τ admissis interdictis τ interdictum violando.s.e.ꝙ nonnullis.

o Etsi pignorationes.Repsalie ↄ psonas ecclesiasticas ↄcedi:vel ↄcesse nō debēt extēdi ↄfacientes nisi reuocēt.j.mēseꝫ:singulares sunt excōicati vniuersitates īterdicte.hoc dicit.τ sic cōstrue τsi i.q̈ꝫuis pignorationes sint iure ciuili prohibite tāqꝫ graues legibus:τ ↄrie naturali eqtati:q̈s vulgaris elocutio nominat represalias:i quibus alius pro alio pregrauatur:vt tamen τc̄.

p ¶ Elocutio i telligas quorūdā locoꝝ:τ nō ↄsiderādū q̈liter vulg⁹ loqtur.ff.de fun.in.τ istru.le.l.cum delaniōis.§.asinā s.e.li.de re.ec.nō alt.h ↄsultissimo.τ.s.de spon.ex litteris.j.

q ¶ Pregrauat.qd eē ñ dꝫ.s.d his q̄ fiūt a ma par.ca.q̈liuit.C d iof.test.figs suo.j.d re.iur.ñ dꝫ cū suis ↄcor.nō ob.ꝙ heres bonoꝝ possessor ↄueit p dfūcto:q: eadē psō a cēset idē i successore ad pdecessorē.s.d sol.c.j.C.si cer.pe.l.j.nec ob.d fideiussore q rōe sue obligatiōis ↄueit:tñ ↄueiet puato tenore illius auc.C.de fideiuss.auc.pñte.τ qd no.s.de fideiuss c.ij.i.i.glo.sꝫ q̈rebat hic gar.an cōdenato dbitore itelligat condēnat⁹ fideiussor so.aut ē fideiussor ↄctus aut iudicij.In contractu condēnato debitore no itelligit ↄdēnat⁹ fideiussor ↄctus:ꝫ agēdū erit cū eo actiōe ex stiplatu.ff.d fideiuss.grece.§.si cuꝫ fideiussore.ibi.n.dr:ꝙ agit cū vtriusqꝫ.si.n.ↄdēnato dbitor ↄdēnaret τ fideiuss.ad qd ageret cū fideiussore:si vo fideiuss.q inteuēit i iudicio si tñ pmisit reū i iudicio sisti ↄdēnato ro absol

uis fideiussor: q: tã adipleuit qd ꝓmisit: videlz q: fec reũ in dicio stare. ff. ð fideiuss. grece. § j. si ãt iudicatũ solui ꝓmisit cõ dẽnato reo ꝯdẽnat ⁊ fideiussor p ꝯseqñs. ff. iudi. sol. l. j. ⁊ est idẽ dicẽdũ si toti⁹ cause fideiussor ẽ accept⁹: vt i p̄dicto. §. ff. ð fideiuss. grece. §. ij. ad fi. Itẽ q̃rebat ipe guil. qd si cleric⁹ p̄nci/ pal' debitor cui⁹ occõne repsalie sr ꝯcesse captus ẽ: an hẽat hec ðcre. locũ: ⁊ dicũt qdã penã isti⁹ de cre. locũ ñ hr̃e: tũ q: hic g̃uat p seipo: tũ q: ꝯstõ penal' ẽ rẽstrigẽda: ad h̃ s̃. e. li. ð elec. statutum.

a ¶ Legib⁹. C. ne vx. pro ma. p totũ. ne fil'. p pa. p totũ. ⁊. C. vt nl'l⁹ ex vica. p alie. vica. ðmo. l. j. ẽ. n. sancti⁹ nocẽtẽ ipũitũ re liq̃re: q̃z inocẽtẽ ꝯdẽna/ re. ff. ð pe. abñtẽ. bñ ẽ tñ iterdũ reperire: q lege p mittẽte pũitur aliqs sine culpa: sed ñ siñ cã. quod dic. vt. j. de reg. iur. sine culpa.

b ¶ Nãli. ꝯcor. igit hec eqtas nãlis rigori: q̃ est q alt alti⁹ odio ñ g̃uet: ⁊ q qs ñ locupletet cũ al teri⁹ iactura. j. ð reg. iu. nõ dz. ⁊. c. locupletari. ⁊ q qs alti ñ faciat ⁊c. j. di. in p̄n. s̃. de ma. ⁊ obe. dile cti. iterdũ tñ discrepãt. s̃. e. li. ð re. ꝑmu. c. vno cuz suis concor.

tanq̃ graues legib⁹ [a] ⁊ eqtati naturali [b] ꝯrie ciuili sint ꝯstõe ꝓhibite: ⁊ vt tñ eax ꝓhibitio i ꝑsonis ecclesiasticis [c] tãto am plius timeat: q̃to in illis spe cialius [d] inhibent: eas cõcedi [e] ꝯ ꝑsonas p̄dictas seu bona ip sox: aut q̃tũcunq̧ generaliter p̄textu cuiusuis ꝯsuetudinis quaz poti⁹ reputam⁹ abusuz [f] forte ꝯcessas ad illas extẽdi [g] p̄ñti ðcreto districti⁹ [h] ihibez⁹

¶ Illi aũt q ꝯ̃ fecerit: aduer sus ꝑsonas easdez pignoratio nes seu represalias ꝯcedendo vl' extẽdẽdo ad eas: nisi p̄sum ptiõez [i] h⁹ i reuocauerit a ꝯces siõis vl' extẽsiõis tpe ifra men sez [k]: si ꝑsõe singl'ares fuerit: sẽ tẽtiã excõicatiõis incurrãt. si xo vniuersitas: eccl'iastico sb iaceat iterdicõ. Innocẽ. iiij.

De penis.

ꝜOmana [l] eccl'ia. ⁊. j Licz [m] ãt remeñ. ar chiepo suã ꝓuicia visitanti [n]: eos q tunc sibi ve sue familie aut alijs [o] quos ꝓ pter hoc p eandez ꝓuinciam dirigit: ⁊ ẽt qñ concilium con uocat: eos q nuncijs suis; q̃s pro illo [p] vel als per ꝓuinciaz ipsam sua debita [q] iurisditiõe vtendo transmittit: iniuriari p̄sumunt: si hac occasione sua in his ipediatur iurisditio: ꝓ iniuria h⁹i dummodo existat notoria ꝓpria auc̃te punire [r] nisi ãplius ei de remẽsis eccle sie ꝯsuetudine ꝯpetere [s] digno scat. ¶ Sibi etiã ⁊ metropoli tanis alijs [t] i suis ꝓuicijs: duz sic i illis iurisditionẽ exercent puniẽdi mã festas [t] ⁊ notorias offensas tunc eisdem illatas vel suis: et si exinde [u] impediri

futura respicit. s̃. ð ꝯsti. c. vl. nõ tñ amplius vtetur illis nec eas extendet: al's huius constitutionis pena locuz habebit q̃ est late snie: vt pz ex verbo subiaceat.

l ¶ Romana de veteri iure poterit archiep̄us cum in ꝓuincia sua iurisditionem suam exequitur punire notorios iiuriãtes sibi nũ cijs ⁊ familie sue: quos mittit per eandẽ ꝓuiciam si p id sua iurisdi tio ipedit: al's nõ nisi consuetudo ampli⁹ tribuat: sed hodie tales i iurias tunc pu/ nit: etiam si iuris ditionem nõ ipe diant. hoc dicit

m ¶ Licet. idest licitum est.

n ¶ Uisitanti. qd singulis annis fa cere potest serua ta forma decre. s̃. e. li. de censi. ro romana. etiam si episcopi ñ sint ne gligentes. e. ti. c. vl. ⁊ tolle hic qd est. j. propria au ctoritate punire eos q tunc ⁊c.

o ¶ Alijs. qbuscũ q̧ etiam si de fa/ milia sua nõ sint.

c ¶ Eccl'iasticis. clicis tẽplarijs hospitalarijs ꝯuẽsis deo ðuo tis. xij. q. j. duo. s̃. ð sẽ. ex. pochianos. s̃. e. li. ð elec. sciant.

d ¶ Spalius ihibẽt. tolle qd ẽ. j. p̄ñti ðcreto districti⁹ ihibe mus ⁊ redeas. s̃. eas ꝯcedit ⁊c. solet. n. pl⁹ timeri qd spãlr ⁊c. xxiij. di. q̃zq̃z. ⁊. s̃. de heret. si aduersus.

e ¶ Cõcedi. ꝓ credito clici vni⁹ dioc. ꝯ clicos alti⁹ dioc. i q̃ sit ðbitor ꝯstitut⁹ seu ꝓ credito alicui⁹ laici vni⁹ dioc. ꝯ laicos ⁊ clericos alti⁹ dioc. qd graui⁹ esset. dicũt tñ doctores q. c. il/ lud. xxiij. q. ij. dñs. nõ ẽẽ correctũ. tũc. s qñ dñs vel ciuitas re q̃sita ñ vult iusticiã facẽ: ita tñ q ⁊ tc̃ ad clericos ñ extẽdat.

f ¶ Abusuz. q: ꝯ libertatẽ eccl'iasticã. s̃. ð iureiur. c. j.

g ¶ Extẽdi. fac dĩaz int ꝯcedi. ⁊ extẽdi: q: ciuitas vl' supior dr̃ ꝯcedẽ: ille cui ꝯcẽdũt dr̃ extẽdẽ: puta q: ciuitas boñ. ðdit repsalias ciui suo ꝯ florẽtinos quas ille extẽdit ꝯtra clericos.

h ¶ Districti⁹. i. stricte vl' ꝓpe. s. q̃z p ciuilẽ ꝯstõez ihibitũ eẽt.

i ¶ Presũptionem. idest concessionem vel extensionem rep/ salarum.

k ¶ Mensem. quot dies habere debeat mensis: dixi. s̃. e. li. ð elec. q̃z sit. quid si infra mensem istum processum fuit ad ac/ tum: q: fuit ꝑsona eccl'iastica pro alio pignorata: nũqd ha/ bebit locũ hec pena infra mẽsem: dic ꝯm gar. q in statuz pri stinuz reuocãduz: erit infra mẽsez. j. de sen. excõ. quicũq̧ vel ꝯm guil. reuocatio reintegra fieri debet anteq̃z ꝓcedatur ad actum: al's locum habet pena: argu. ff. man. si mandassem. ff ad mace. si tamen. ⁊. l. si filius. s̃. de rescrip. ex parte decani. s̃ si ante istam constitutionem concesse erant vel extense rep/ salie contra clericos non habet locum pena: quia constitutio

p ¶ Illo. transmittit quod est. j.

q ¶ Debita. qd dic vt no. ix. q. iij. c. ij. s̃. ð of. or. pastora

r ¶ Pũire. ⁊ sic ẽ iudex i cã sua: ad idẽ. xxiij. q. iiij. (lis guilisari⁹. sed ꝯ q: nemo sibi vl' suis ius dicere dz. C. nequis in sua causa. l. vna. xxiij. q. iiij. inter querelas. ⁊ q. v. de occidendis. ⁊. iiij. q. iiij. c. j. de hoc vide. ij. q. vij. siqs erga. ⁊. s̃. ð cle. maledic. c. j. Dixit hic ber. q si iiu/ ria illata p̄lato ipm tm̃ ꝯtingit: nõ p̄ot aliquẽ ꝓ iiuria illa punire: si xo tang't ecclesiaz vel publicã vtilitatẽ potest iniuriantes punire: imo nec talem iniuriam re/ mitterre posset. lxiij. di. salonitane. ad istar filijsfamilias q potest remittere iniuriã sibi factam in quantũ ipsuz tangit: s̃z nõ iquantũ p̄rem. ff. de iniur. l. j. §. vsq̃z adeo. iniuriã igitur sibi vl' suis illatã p quã ei⁹ iurisditio ipe dit: posit punire archieps si notoria fuerit: al's non de beti iur: nisi cõsuetudo ampli⁹ tribueret: puta q etiã nõ notorias ⁊ eas q̃ iurisditiõez nõ ipediret pũire pos sent. cõsuetudo eni iurisditiõez tribuit. s̃. de fo. ꝯpe cũ ꝯtingat. sed modo inno. iurisditionem ipsorum ꝓro/ gando huius decre. beneficio concedit: q tales iniu/ rias: etiam si iurisditionem non impediant punire possint.

s ¶ Alijs. ad idem. s̃. e. li. de of. or. c. j. in fi.

t ¶ Et. pro. i. vel ꝯm alios proprie. vt. s. etiam manife/ stos per publicam famam: extra de accus. qualiter. ij. punire possint.

u ¶ Exinde. i. ex iniurijs supradictis.

a Degradatio. bene sciebamus qualiter cleric⁹ degradatus tradendus erat curie seculari. s̃. de he.sig. nouimus. ȝ prius erat sciendū qualiter deberet degradari: ⁊ hoc docet hec decre. dicēs in sūma quibus assistentibus fieri debeat degradatio: qbus vestib⁹ ornamentis libris ⁊ instr̄is i degradatiōe fiat hec expoliatio: ⁊ qbus v̄bis vtatur ipe degrad[...]

b Canonibus. xv.q.vij. felix. ⁊ §. si aūt. ⁊ c. seq. ad iunget. n. sibi eps̄ i cā p̄sbyteri sex epos: in cā diaconi tres vtibi: ⁊ dicamus q̄ eodem iure censebit̄ sub diacon⁹. s̃. de ser. nō or. miramur ⁊ hec v̄a p̄terq̄ȝ i casu. s̃. e. li. ō her. c. j. ⁊ sic ver̄ ē dicere q̄ sp̄ūalia facilius ↄstruātur q̄ȝ destruāt̄: q̄r solus eps̄ dat ordinē quem solus tollere nō pōt. xv q. vij. eps̄ solus. s̃. de transl. a. inter corporalia.

c P̄ntia. reqrit̄ tn̄ p̄ntia capl̄i sui s̃. de accu. q̄liter ij. de exces. pla. c. j. xv. q vij. eps̄ nullius. nisi de ↄsuetudine sine ipsis hoc facere posset s̃. e. li. ō ↄsue. c. iij.

d Cl̄ici. s̃. ō cli coegro. c. j. io. an.

e Insignia. ff. de his q no. infa. l. ij. §. ignominie cā. ⁊ talis ē infamis vt ibi: ad idē ff. de re mili. l. iij. §. pena. ⁊ in auc. vt clerici apud p̄pri. episcopos. §. vl. coll. ix.

f Spectans super q̄ vide. xxiij. di. episcopus. cum. c. se.

g In eodem. ita faciunt monachi apostate: faciūt. n. se in totū tondere ne appareāt vestigia monachatus.

h Priuilegio clericali. approbata ē igit̄ opi. alani ⁊ bar. brix. ⁊ reprobata opi. hu. io. ber. q dixerūt q̄ p̄cutiens degradatū icidit i canonē pp characterē quem ille retinet ⁊ i memoriā ēt p̄stine dignitatis. ff. de decur. l. vlt. de ↄse. di. iiij. ondit̄ no. aūt h. l. di. accedēs. ⁊ liiij. di. c. ij. lxxxj. di. dictū. s̃. de here. ad abolēdaȝ. §. j. s̃. de sen. ex. ↄtingit q̄ opi o adhuc forte ē vera i v̄baliter deposito: ō quo loqtur p̄ncipiū ⁊ in actualiter degradato hēat locū iste finis sicut ⁊ in ipsor̄ restōne est distinctio iter eos: vt no. ij. q. vj. iō. ij. facit ēt hec l̄ra p opi. bart. brix. no. ix. q. j. i sūma. ⁊ ↄ opi. io. ibi positā: ⁊ ↄtra opi. lau. ala. tan. ⁊ ber. no. s̃. de cle. ex. mi. c. ij q dixerunt degradatum confi cere veruȝ sacramentum eucharistie.

i Quāuis. q̄ȝuis inuētio carceris fuit ad custodiam. tn̄ potest qs puniri pena carceris perpetuo ⁊ ad tempus: h. d.

k Noscat̄. C. de custo. reor̄. l. j. ⁊ vlti. vbi dī de his quos carcer tenet inclusos apta diffinitio est sancim⁹: vt aut ↄuictos velox pena subducat: aut liberādos custodia diuturna non cōmaceret: ad ideȝ. ff. de pe. l. aut dāna §. solent.

l Tibi. cui loquat̄ non apparet: vn̄ intelligatur non soluȝ in epo: ȝ ēt in quocūq̄ȝ qui iurisditioni preest ⁊ delicta punire pōt: ad idem. j. de sen. ex. si clericos ⁊ qō ibi dixi.

m In ppetuū. si hoc exp̄mat̄: an in ppetuuȝ an ad tp̄s stabit̄ expresso: si simpl̄r dānetur: ppetuo itelligit̄ nō tp̄aliter dānatus. C. de penis. l. seruus de quo dic: vt. l. dis. c. j. s̃. de cōsti. ex l̄ris. ff. de postu. l. puto. §. j.

n Expedire. sic̄ i carcere quo ad custodiā, n̄ dȝ fieri mixtio seruū: vt. C. de custo. reo. l. iij. sic dico q̄ i carcē quo ad penaȝ nō fiet mixtio. ⁊ ē sile qō dicim⁹ de monasterijs q̄ nō debēt eē duplicia. xviij. q. ij. diffinim⁹. periculosa ē. n. talis ↄmixtio s̃. e. lib. ō sta. reg. c. vno.

o Peragendā. hoc idem pbabatur. s̃. de here. c. pe. in fi. s̃. ō verbo. signi. nouimus in fi.

p Vbicunq̄ȝ. posteris. pone exēplū. s̃. co. ti. in quibusdaȝ.

q Masculinā. ⁊ merito: q̄r imunitas alicui ⁊ ei⁹ posteris ↄcessa nō ↄphēndit feias. ff. de mu. ⁊ ho. l. vacatio. ff. de iure imu. l. j. §. j. pterea ex quo qs de nuptijs natus, ē patrem

iurisditionē h⁹i nō cōtingat: libera sit de nostra speciali cō[ce]ssione facultas. Bonifac. viij. bitereñ. episcopo.

Degradatio[a] q̄liter fieri debeat a nobis tua fraternitas reqsiuit: sup quo tibi taliter r̄ndem⁹. q̄ v̄balis degradatio seu depositio ab ordinib⁹ vel gradib⁹ ecclesiasticis ē a pprio epo sibi assistēte in degradatione cl̄icor̄ in sacris ↄstitutor̄ ordinibus certo epor̄ numero diffinito canōibus[b] facienda: q̄ȝ q̄ pprij epi sentētia sine alior̄ presentia[c] sufficiat in degradatione eor̄ qui dūtaxat minores ordines receperunt. Actualis v̄o siue solennis celestis militie militis. i. cl̄ici[d] degradatio: cū ad eam fuerit procedendum fiet vt auctorizatio eius q militie deseruit armate: cui militaria detrahuntur insignia[e] sicq̄ȝ a militia remot⁹ castris reijcit: priuatus ↄsortio ⁊ p̄uilegio militari. Cleric⁹ igitur degradādus vestibus sacris indutus: in manibus h̄ñs librum vas vel aliud instrumentum seu ornatum ad ordinem suū spectans[f] ac si debere in officio suo solenniter ministrare: ad epi p̄ntiam adducatur: cui eps̄ publice singula siue sint vestes calix liber seu quis alia q̄ illi iuxta morē ordinandor̄ cl̄icor̄ i sua ordinatiōe ab epo fuerit tradita seu collata singulariter auferat ab illo vestimēto seu ornamēto qō datū vel traditū fuerat vltimo ichoādo: ⁊ descēdēdo gradatiȝ: ō gradatōȝ ↄtinuet vsq̄ȝ ad p̄mā vestē q̄ dat̄ collatiōe tōsure: tūcq̄ȝ radat̄ caput illi⁹ seu tōdeat̄: ne tōsure seu cl̄icat⁹ vestigiū remaneat i eodē[g]. Potest aūt eps̄ i degradatōe h⁹i vti v̄bis aliqb⁹ ad terrorē ill̄ appositȝ: q̄ i collatione ordinū s̄t plata dicēdo p̄sbyto h⁹ v̄l silia v̄ba i remotōe planete: auferim⁹ tibi vestē sacerdotalē, ⁊ te honōe sacerdotali p̄uam⁹ sicq̄ȝ i remotōe reliq̄r̄ īsigniū silib⁹ v̄bis vtēs i ablatōe vltimi: qō i collatōe ordinū fuit p̄mū: infrascripto vel alio sili mō p̄nunciet siue dicat: auc̄te dei oipotētis p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄ūs sācti ac n̄ra tibi auferim⁹ habitū cl̄icalēȝ ⁊ deponim⁹ degradam⁹ spoliam⁹ ⁊ exuim⁹ te omni ordine bñficio ⁊ p̄uilegio[h] cl̄icali. Ideȝ.

Quāuis[i] ad reor̄ custodiaȝ nō ad penā carcer spālit̄ deputatus esse noscat̄[k] nos tn̄ nō iprobam⁹ si subiectos tibi[l] cl̄icos ↄfessos de criminibus seu ↄuictos eor̄ excessibus ⁊ p̄sonis ceterisq̄ȝ circunstantijs prouida deliberatione pēsatis i ppetuū[m] v̄l ad tp̄s: prout videris expedire[n]: carceri mancipes ad penitentiam pagendam[o]. Idem.

Vbicūq̄ȝ[p] alcui ⁊ eius filijs seu posteris vsq̄ȝ i certā gnātionē: pena iponit̄ ab hoie v̄l a iure pena ipa eos tm̄ afficit: qui per masculinā[q]

Degradatis
forma

non femininā lineam descen-dere dignoscuntur: nisi aliud in iure[a] vel sentētia[b] sit expres-sum. Idem.

Felicis[c] recordatōis ho-norij pape tertij prede-cessoris nostri vestigijs inhe-rentes[d] quibusdam additis & detractis[e] de cōmuni fratruz nostrorum consilio hac in per-petuum valitura cōstitutione sancimus: vt siquis deinceps in hoc sacrilegij[f] genus irre-pserit: q sancte romane eccle-sie cardinalem[g] hostiliter fue-rit insecutus vel percusserit[h] aut ceperit vel sociūs[i] fuerit facientis: aut fieri mandaue-rit vel factum ratum[k] habūe-rit aut consilium dederit vl fa-uorem[l] aut postea receptaue-rit[m]: vel defensauerit scienter eundem: sicut reus criminis lese maiestatis perpetuo sit in-famis: diffidatus nihilomin⁹ & bannitus sit intestabilis. vt nec testamenti liberam habe-at factionem: nec ad alicuius bona ex testamento vel ab in-testato vocetur: quatenus ab omni successione repulsus pu-blicaqz repulsa confusus mi-nus inueniat sue malicie suc-cessorem: fiant habitatōes ei⁹ deserte: & vt non sit qui eas in-habitet: dentur cuncta ipsius edificia in ruinā. & vt ppetue notā infamie ppetua ruina te-stetur. nullo tpe reparent nul-lus ei debita reddere. nul lus respondere in iudicio teneat. qcqd ēt i bonis iuenit ipsius fisci vel rei publice dño appli-cet. vt ex illis nil transmittat ad posteros sed potius cū ipo quodammodo dānent[n] & sua. C Siqua vero feuda locatio-nes officium vel beneficium spirituale vel tpale ab aliqui-b⁹ ecclesijs obtinet. sit eis ipo iure priuat⁹. que sic libere ad ecclesias reuertātur. q eccle-siaruz rectores de ipsis p sua voluntate disponant[o] C Qd siquis preditorum filiū vel fi-lios habeat nepotem vel ne-

seg dz & nō matrē. ff. de sta. ho. l. cū legitime qd oio verz ē: & qñ agit de dignitatibus & de honoribus & de penaz imunitatib⁹ vt. C. de de decur. l. eos īdulserunt. & l. exēplo. & l. nullus. & l. si ille. li. x. & C. de pe. l. decurionū filij. ff. de penis. l. moris. §. fi. & ff. de decur. l. ij. §. i filijs. & ē rō q: filij sequunt agnationē pris & nō matris: & nobilitant radijs patrū sicut & vxores radijs maritoz. i auc. de consul. circa medium colla. iiij. & ff. de sena. l. j. & l. femine. & l. liberos & adde qd dixi. s. eo. li. de here. statutū. ij. & bene facit. ff. de ven. i pos. mit. l. j. §. j.

a C Iure. s. e. li. de here. c. ij. & c. statutū. ij.

b C Sententia. s. eo. lib. de scimati. c. vno. Sz pone vsqz ad tertiū vel aliū certū gradū iure vel sententia dānata est vtraqz linea masculia & femnina: ego non dānatus cū filia sic damnati ɔtraho matrimoniū: querit an filij sic suscepti d tali matrimonio sint dānati: hanc questionez formauit ho. s. e. ti. in quibusdam: & dixit distinguendum an talis mulier sciēter ducta fuerit: & tūc dānati sunt filij vsqz ad expressam lineaz. an ignoranter: & tunc filij nō sūt dānati ppter patris ignorantiā: sicut & ignorātia alterius parētuz facit plem legitimā: al's de il-legitimo ɔplexu genitā si bāna precesserūt. s. de clā. desp. cū inhibitio. s. q fi. sint le. ex tenore. ff. d ritu nup. l. iulia. & sic ēt posset itelligi bz eū. c. xxxij. q. iiij. liberi. vl loquat aliud bz legē lombardoz: qd dic vt no. s. de ser. nō or. c. vl. qd dicit de sciente pcise sit verz: sz qd dicit de ignorante posset esse verz in ignorātia facti. s. q: nesciebam illū talē eē: sz i ignorātia iuris: q: sciebā illū talē eē. sz ignorabā qd ius posteros ei⁹ dānaret: secus ad hoc. j. d reg. iur. iuris ignorātia. sed in ignorātia facti vz ɔ: sicut siquis credēs ɔhere cū libera: ɔhat cū serua. tñ filij sunt sui dñi ancille: sed ibi nō ēst mirz si ignorantia non excusat: per quam ipsi domino fieret preiudicium si excusaret: sed hic nulli infertur preiudicium. & ideo sustineri potest illa solutio.

Felicis. in pma pte punit bonifa. isequētes pcuciētes aut capiētes cardinales & ei⁹ criminis socios vsqz ad. §. q si qs vbi punit eoz filios & nepotes: & hoc vsqz ad. §. pñti. ibi ipis isecutorib⁹ penā addit vsqz ad. §. cū aūt. ibi ponit quā satisfactionē cū absoluēt facere debeāt & qd p absolutionē ɔsequantur vsqz ad. §. illud vbi tractat de nudijs cōsiliarijs vel simpliciter fauentibus huic crimini vsqz ad. §. cetez. vbi ad collaterales pmittit has penas extēdi vsqz ad. §. pmissis. ibi ponit d insequētib⁹ clicos vel religiosos familiares pape vel cardinaliū vsqz ad. §. siquis. ibi ponit de occidētib⁹ cardinales vsqz ad. §. p hoc. vbi dicit nihilomin⁹ plātes seculares penis legalibus ɔ tales vti debere: & hanc ɔstōnem etiā facere obseruari: & ɔtrafacientibus penā imponit.

d C Inherētes. ad idē de iur. calum. c. j. cum si.

e C Detractis. ad idem. s. in proemio huius libri.

f C Sacrilegij. qd tanto maius esse censetur: quanto psona q patitur maior ē de pe. di. [illegible] ut facta. C. de epi. & cle. l. siquis in bz & j. eo. §. premissis. de multiplici sacrilegio tractat. xvij. q. iiij §. sacrilegiū & c. sequentibus.

g C Cardinalem ɔtra pcucientes capientes vel bānientes epos puisum ē hodie p cle. de pe. siquis suadente.

h C Percusserit hoc itelligo i illo qui non iure hoc facit: q: nō se defendendo. tūc. n. cessaret pena: de homi. significasti ij. de sen. ex. si vero nō eni tunc peccat cū auctoritate legis id faciat xxiij. q. iiij. q peccat.

i C Socius. cum enim eū comitet par facinus: pari pena punietur. C. de epis. & cle. l. sz queqz i fi. & de hoc ij. q. j. notū. & s. d of. dele. c. j. s. d sen. ex. qzte. xxiij. q. vl.

k C Ratū habuerit. itellige hoc ei⁹ ɔtempla (c. vltione vel noie sit factū. vt. j. de reg. iur. ratum quis. & j. de sen. excō. cū quis. ij. responso. alij contra dicētes hoc speciale: q pena habeat locum in ratificante: lz nō fuerit suo nomine gestum: sed credo standum regule.

l C Fauorem. non nudum nec simplicem. q: de illis ostendet. j. §. illud.

m C Receptauerit. pari enim pena sunt puniendi pessimi receptatores: sine quibus delinquentes diu latere non possunt. ff. de recep. l. j. C. de his qui la. occul. l. j. & ij. nisi essent consanguinei vel affines. ff. eo. titulo lege. ij.

n C Damnentur & sua regulariter contra quia bona damnatorum transeunt in heredes: & non in fiscum C. de bo. damna. auc. bona sed hic fallit in hoc crimine lese maiestatis. C. ad. l. iuliam ma. l. quisquis est canonizata. vj. q. j. §. verz. & in crimine heresis. s. eo. li. de here. cū secdz: & in casibus ibi positis.

o C Disponant. istū nō vocatis: etiam si de facto pos

cōtra in secutores cardinalium

siderent.ʒ.e.lib.
de preben.lic ʒ.ij.
τ hoc sonat ver.
libere.ʒ. positũ
a ¶ Rectam de
collateralib⁹ eni
tractat.j.§.ceter.
b ¶ Pontificalẽ
als enim tales nõ
includebantur:
nisi fuisset de
expressum ʒ. de
concess.prebẽ.di
lectus. ad idem
ʒ.co.li.de here.i
quisitores.c.j.de
sen.ex.q2 pericu
lo sum.io.an.
c ¶ Virili.intelli
gebatur:nisi aliõ
fuisset expressũ
ʒ.e.prox.
d ¶ Beneficiũ
de dignitate.ʒ.di
xerat:hic de be
neficio dicit idẽ.
e ¶ In secutione
de percussis τ ca
ptione non erat
dubiũ:sed de in/
secutione hic spe
cialiter statuitur
hec pena.
f ¶ Vicinarũ.q̃
sunt loca vicina:
dico iudicis ar/
bitrio quo ad h̃
relinquendũ. Et
possent dici vici/
na non distantia
vltra duas die/
tas vlgares.ʒ.õ
rescripti nõnulli
vel legales ʒ.e.li.
de prebẽ.pñti.§..
loca.vel non di/
stantia vltra vnã
dietam.ʒ.e.li.de
rescrip.statutum
vel infra prouin
ciam ʒ.de elec.co
raʒ.arbitretur er
go in hoc bonus
iudex.io.an.
g ¶ Articulo.si.x/
vij.q.iiij.siqs sua

potes per rectam[a] lineam de
scendentes:bñficiatũ seu bñ/
ficiatos quouis beneficio: ẽt
si pontificalem[b] adeptus vel
adepti fuerit dignitatem:sint
eis ipso iure priuati: spe pro/
motionis omnino sublata.

Nulli preterea taliũ filio
rũ atq3 nepotũ ex virili[c] sexu
descendentium ab eisdem ali
cuius aperiatur ianua digni/
tatj aut honoris eccłiastici vł
mundani:seu ad alicuius lo/
ci regimen sit ascensus. sit eis
postulandi negata facultas.
sit notarie:iudicatus:τ quod
libet aliud officiũ seu ministe
rium publicum interdictum:
in iudicijs eorum assertio con
tra quẽquaʒ nihil fidei: nihil
credulitatis inueniat:vt ad te
stimoniũ prorsus reddantur
idigni. sit eis ad ordines ascẽ
sus inhibitus. si ad bñficiũ[d]
vel officiũ ecclesiasticũ dene/
gatur ascensus:τ vt magis fa
mosa sit eorum ifamia. ad ac
tus legitimos nullos eis pate
at aditus:nulla porta panda
tur eisdem super aliquo pmis
sorum:oi spe dispẽsationis adẽ/
pta. ¶ Presenti nihilomin⁹
adijcimus sanctioni:vt ex inse
cutione[e] pdicta sicut ex inie/
ctione manuũ violenta ipo fa
cto excõicationis sententiam
quis incurrat:τ taʒ insecutor
q̃ alij supradicti tanti mali p
ticipes:q̃diu in sua contuma
cia perdurarint: singulis die
bus dominicis τ festiuis pul/
satis campanis τ candelis ac
censis p oẽs illius loci eccłias
in quo tantũ facinus fuerit at
tentatum:necnon ciuitatum τ
diocesuʒ vicinar[f] excõmuni/
cati publice denuncietur:nec
ab alio q̃ a romano pontifice
possint absolutionis bñficiuʒ
obtinẽ:nisi dũtaxat in mortis
articulo[g] ɔstituti. ¶ Cuʒ aũt
fuerit absoluẽdi pmo sufficiẽ
ter τ[h] idonee caueãt:q iferen
de pene patebũt:τ auxiliante

domino penitentiã pagẽt iniũ
gendam:deinde p omnes illi
us loci ecclesias principales
vicinorũq3 locor diebus do/
minicis τ solennibus incedãt
nudi corã populo: femoralia
tñ habentes τ ferulas deferẽ
tes in manibus: cũ qbus per
easdeʒ ecclesias publice fusti
gent:ituri postmodum vltra
mare[i] τ ibidẽ acturi pñiam p
tres annos ad min⁹: nec exin
de postmodũ reuersuri absq3
sedis apostolice lĩa speciali.
¶ Vex cũ talis gratiã recõ
ciliationis meruerit beneficio
absolutionis obtento: indul/
geat ei lĩa:vt suã τ suorũ in
iuriam psequat[k]:τ debitoruʒ
illor que ɔ̃cta fuerint de post
modum acq̃sitis[l] repetitio nõ
negetur. Illud aũt nõ du
ximus omittenduʒ: q siquis
fuerit in premissis nudo consi
lio aut simplici[m] fauore culpa
bilis:iudex i talẽ penam meti
atur ex culpa:vt fm q exces
sus exegerit vidicta pcedat.

Ceter q2 dignũ est vt nefã
di rõne flagitij vltionis seueri
tas amplius extendat:τ pter
enormitatẽ culpar plagaruʒ
modus exuberet:nec penis so
litis ɔtentetur. statuimus:vt
ad collaterales fratres videli
cet nepotes τ pnepotes tali/
um possit[n] extendere penas
in h⁹ i nostra cõstitutione con
tentas circũspectio romani põ
tificis:put circunstantie rõna
biles suadebũt. Premissis
ẽt dignũ censuimus annectẽ
dũ vt si qsq̃ aliquo[o] predicto
rũ excessuũ quẽq̃ de clericis
vel religiosis nostre familie vł
cardinaliuʒ afficere forte pre
sumpserit:porportionet pena
delicto. ita q vidicta ex equo
excessu rñdẽte. ab offensa[p] no
stror cohibeantur deinceps
manus temerarie formidine
vltionis. q̃s dei vel nostra seu
fratrum nostroruʒ reuerẽtia
non coercet[p]. Siqs vo per

dente.de offi.ordi pasto
ralis.cum sim.
b ¶ Et idonee.s.p pigno
ra vł fideiussores.ff.mã
da l.si mandato.§. pau/
lus respondit als verbũ
cautionis nudam pmis
sionem continet.C.õ x.
signi.sancimus.sed si h̃
casu sufficientem cau/
tionem dare non posset
dabit iuratoriam vel ca
uebit sub hypotheca su
arũ rer.C.de epis. τ cle.
auc. generaliter. τ.ff. vt
lega.no.caue.l.filio in fi.
τ facit qõ dixi.ʒ.co.li.de
vsur.c.ij.τ quod no.ʒ.õ
dote post diuor.resti.per
vestras.io.an.
i ¶ Ultra mare.τ si chri
stiani nihil haberent vł
tra mare esset hec pena i
aliam commutanda .ff.
ad le.pomp. de parici.l.
pena.
k ¶ Prosequatur.iiij.q.
vj.omnibus.ʒ
l ¶ Acquisitis. q2 prius
acquisita erant confisca
ta.io.an.
m ¶ Simplici fauore.nu
dum consilium vel sim/
plex fauor intelligit illi⁹
q ad maleficium facien
dum nihil adijcit.
n ¶ Possit extendẽ. que
dam iudicatio.si.ʒ.co.li.
de rescrip.c.fi.nam τ pre
ter hanc pmissionem pa
pa eodem modo id pote
rat:cum non habeat im
perium par in parem.ʒ.
de lec.innotuit.io.an.
o ¶ Aliquo predictoruʒ
scilicet insecutionis ca/
ptionis aut percussio/
nis aut societatis horũ
criminum.
p ¶ Coercet.ʒ.de vita τ
honesta.cleri. vt clerico
rum.

se vel p aliū occiderit cardina lē q̄ abſit vel dederit cauſā[a] mortis vltra ꝙ̄ p̄miſſa cōtine ant. ſic in eū ptās iuriſditiōis inſurgat. ſic rigor vltionis inſi liat ꝙ ꝯtra vite ſubſidiū mor tis ſolatiū inuocet viuens pe ne non culpe vindicte ſpeculū non offenſe. ¶ Per hoc quo qꝫ ſecularibus ptātib⁹ nō adi mimus[b] facultatē vtendi legi bꝰs ꝯtra tales: quas aduerſ⁹ ſacrilegos catholici p̄ncipes ediderunt. quis enim loc⁹ re giminis poterit eſſe tutus. qs rector ſecuritate gaudebit ſi romana eccleſia que omniū eccleſiaꝝ diſponente domino caput ē ⁊ magiſtra: caſib⁹ iſtis ſubijcitur ſi ei⁹ filij ſpeciales h⁹i piculis exponuntur: quē eccleſie filium: quē fidei zela torem contumelia tanta non tangeret: ⁊ confuſio tam aſpa non moueret. porro ſi filius ē dolebit: ſi fidelis matre fidei leſa ledetur. ¶ Quapropter ſi princeps ſenator conſul po teſtas vel alius dominus ſiue rector ꝯtra p̄ſumptores predi ctos p̄ntis cōſtitutionis teno rem non fecerit obſeruari taꝫ ipſe ꝙ̄ officiales ipſius infra menſem: poſtꝙ̄ res ad noticiā eoꝝ peruenerit: eoipſo ſniam excōmunicationis incurrant. ¶ Ciuitas vero queuis alia preter vrbem que talia facien ti vel faciētibus ſeu preſumē tibus in his conſilium vel au xilium dederit aut fauorē ve[l] infra menſem ſaltē taliter de linquentes: prout tanti facino ris enormitas exegerit ⁊ facul tas ei affuerit: non duxerit pu niendos: pōtificali ⁊ ſupra ſit eoipſo dignitate priuata[c]: ⁊ ni bilominus remaneat int[er]dicta

Inno. iiij. in cōci. lugd.

De penitētijs ⁊ remiſſionib⁹.

Omana[d] eccleſia: ⁊. j. q ſtoribus autem fabrice remenſis eccleſie remen ſis archiepiſcopus ſeu ei⁹ offi ciales citandi ſuffraganeoꝝ ipſius eccleſie ſubditos quos ijdem queſtores ſibi reſiſtere aut nolle parere dixerint: vt ſuper hoc[e] compareant coram ipſis nequaꝙ̄ tribuāt ptātē[f]: ſuper benigna vō ipſoꝝ[g] rece ptione ac ſubuentione ipſi fa brice facienda: poſſunt eoſdē ſuffraganeos ⁊ alios xp̄i fide les remenſis p̄uincie[h] charita tiue monere[i]. In ꝯcedēdis quoqꝫ indulgētijs nō excedat remenſis[k] archiep̄s ſtatutum cōcilij generalis[l]. Boni. viij.

Si ep̄s[m] ſuo ſubdito ꝯceſ ſerit vt ſibi poſſit idone um[n] eligere confeſſorem: ille quem is elegerit in caſibus: q eidē ep̄o ſpecialiter reſeruan tur[o] nullā habet penitus pote ſtatem cū in generali ꝯceſſiōe

a ¶ Cām. primā: nō remotā: q̄ dic vt. ſ. de homi. decetero. de teſti. ſicut.

b ¶ Adimimus. concor. C. de ſacroſan. ec. l. placet. in fi. vbi pri mo p eccleſiaſticū iudicē: ſecūdo p ſecularē qs punit. ⁊ ſic in caſu noſtro ꝓpter criminis horrorē: eſt eni regulariter ſecus vbi criminaliter agit. ſ. de accu. de his. vbi de h ⁊. ij. q. v. hꝫ h ꝓpriū. ſūt. n paria aliquē ēe abſolutū vel ꝯdēnatū ⁊ ſoluiſſe. ff. d̄ excep. rei iudi. ſi qs. cū totuꝫ. § plane ⁊ facit hec decre. ad id q̄ nō. ſ. de iudi. at ſi clerici. i glo. pe. io. an.

c ¶ Priuata. ſi. xxv. q. ij. ita nos. ⁊. ſ. e. li. de electi. vbi piculū. §. ciuitas. Ex cipit aūt ciuitas romana ab hac pena. ſi eni ipſa i hoc puniret p̄uarent ēt inferiores eccleſie cū to tius orbis ep̄s ſit roman⁹ pontifex. p̄terea ibi ꝓm ꝑiorē habem⁹ iudicem ſ. papā qui huic rei pōt adhibere remedia ⁊ pēas ꝑponere. ad hoc optime C. de his q ad ec. ꝯfu. l. vl ti. in p̄n.

d Omāa. fabrice. q ꝯferētibus ad op⁹ fabrice dari ſolent remiſſiōes: ideo de his q ſtoribus in hoc ti. poſuit. Quis aūt teneat ad op⁹ fabrice dic vt. ſ. d̄ ec. edi. c. j. ⁊. c. d̄ his. ſed cū q̄rta fabrice ⁊ clericoꝝ ſbſidia nō ſufficiūt. fieri ſolet ad p̄dicta ſicut ⁊ a'ia pia lo ca elemoſynaꝝ collectiōi ad hoc. ſ. e. li. de ſta. reg. c. vno ad finem.

e ¶ Hoc. ſ. ꝙ reſiſtūt vel parere nolūt.

f ¶ Poteſtatē. ſicut nec poſſunt foraneos officia les ſtatuere ꝓpter citatio nes faciendas. vt. ſ. e. li. de offi. ordi. romana.

g ¶ Ipſoꝝ. queſtoꝝ.

h ¶ Prouincie. quaſi ve lit notare ꝙ indulgentia non proſit his qui ſubiecti non ſunt: quod dic vt. ſ. eo. ti. q̄ aūt.

i ¶ Monere. ⁊ remiſſionum ⁊ indulgentiarum litteras conce dere. vt. ſ. e. noſtra. ⁊ eſt caſus in quo archiepiſcopus iuriſdi tionem habet in ſubditos ſuorum ſuffraganeorum. alij nō. ſ. de of. ordi. paſtoralis. ⁊. ix. q. iij. c. ij.

k ¶ Remenſis. vel alius q̄libet. ſ. eo. li. de offi. ordi. romana. in fi. ſ. ti. pri. c. j. in fi.

l ¶. Generalis. ſ. eo. cum ex eo. ⁊ ſi exceſſerit non valet. j. eo. c. vlti. ioan. an.

m Si epiſcopus ſubdito. puta archidiacōo archi preſbytero abbati priori vel ſimilibus perſonis que imediate ſubſunt epiſcopis. Quid dices de infe rioribus puta laicis parochianis certe parochie: nun quid illis epiſcopus poteſt licentiam dare vt ſibi con feſſorem eligant videtur ꝙ non. ſ. eo. omnis. de pe. diſ. vj. placuit. de parochijs nullus [...]ic contra. quia quilibet de dioc. poteſt recurrere pro penitentia ⁊ ad proprium ſa cerdotē ⁊ ad epi ſcopum vel archi preſbyterum ca thedralis eccl̄ie qui quo ad hoc eſt vicarius ep̄i ſcopi: vt. ſ. de of fi. archidia. offi cium vnde credo ꝙ ſufficiat alteri us licentia. ſ. vel epiſcopi vel paro chialis ſacerdo tis.

n ¶ Idoneum. qui ſciat circun ſtantias conſide rare ⁊ diuerſis me dicamētis vti ad ſanandum egro tum. ſ. eo. omnis de pe. di. vj. q vlt de homi. ſicut di gnum.

o ¶ Reſeruantur ſed qui ſūt iſti ca ſus. dic ꝙ abſol uere excommuni catos maiori ex communicatio ne non competit ſimplici ſacerdo ti ſed epiſcopo vt. ſ. de ſenten. ex communica. nu per imponere pe nitentias blaſſe matoribus dei ⁊ ſanctoꝝ. ſ. de cleri. male. c. ij. ſortilegis. ſ. d̄ ſortil. c. ij. cō mutatio quorūlibet votoꝝ: vt. ſ. de vo. ⁊ vo. redemp. c j. diſpoſitio male ablatoꝝ incertoꝝ vel certoꝝ qū nō ex tant hi q̄bus faciēda ē reſtitutio. ſ. de iudeis cū ſit. pe nitentia matrimonioꝝ clādeſtine contractoꝝ vel cōtra interdictū eccleſie p epiſcopos ſolet imponi. ſ. de clan deſ. deſpon. cū inhibitio. ⁊ de matrimonio ꝯtrac. ꝯtra interdi. ec. c. j. ⁊ vl. Solent epiſcopis reſeruari pnīe oīuꝫ publicoꝝ enormiū criminū oppſſionis filioꝝ ex ꝓpoſi to vel ex caſu cuiuſcūqꝫ homicidij falſi teſtimonij vel

falsi instrumenti periuriū icestus corruptōis monialiū coeū
tis cū brutis ⁊ his similia: ad h. l. di. miror. ⁊ c. in capite
xxxiij. q. ij. quicūqz. cū si. casibus vt no. hosti. i sum. hꝰ
ti. §. cui confitendum sit.

sunt irregulares nec absoluuntur ab alio qz a papa.
k Mortalis. vt. ij. q. j. multi. ⁊. xxiiij. q. iij. notandum.
l Contēnat: ⁊ tūc amplius ex ɔtēptu ligatᷣ. xxiiij. q. iij. notan
dum. xj. q. iij. §. cū ergo. ⁊. s. e. ti. ꝑ tuas crescit igitur hō ꝑ me
ritū obedientie parendo inique sentētie. viij. q. j. sciendū. xj. q.
iiij. quid ergo.

illa non veniant: que non eēt quis verisimiliter in specie cō cessurus[a]. Nulla quoqz potest consuetudine[b] introduci: ꝙ aliquis preter sui superioris licentiam confessorem sibi eligere[c] valeat[l]: qui eum possit soluere vl' ligare[d].

Idem.

Indulgētie[e] que ab vno vel pluribus epis i ecclesiarū dedicationibus vel alijs quibuscunqz casibus[f] conceduntur: vires nō obtinent[g]: si statutum excesserit concilij generalis[h]. Innocentius quartus in concilio lugd.

De sñia excommunicationis suspensionis ⁊ interdicti.

Cum medicinalis[i] sit excōicatio nō mortalis[k] disciplinās nō eradicans: dū tñ is in quem lata fuerit nō ɔtēnat[l] caute ꝓuideat iudex ecclesiasticus: vt i ea ferenda ośdat se ꝓsequi qd corrigētis[m] fuerit ⁊ medētis[n]. Quisquis igitᷣ excōicat[o]: excōicatōez i scriptis[p] ꝓferat ⁊ cām[q] excōis expsse conscribat: ꝓpter quaz[r] excōicatio ꝓferatᷣ: exēpluz[s] vo hꝰi scripture teneatᷣ excōicato[t] tradere ifra mēsez: si fuerit reqsitus[v]: sup qua reqsitione fieri volumꝰ publicū instrm vel lrās testimoniales ɔfici sigillo auctētico[x] ɔsignatas. Siqs aūt

a Concessurus. vt. j. de reg. iur. in generali: cū suis concor. ad idem s. eo. lib. de of. vi. c. vlti.
b Cōsuetudine est eni onerosa ecclesijs. iō nō val[...] s. d ɔsue. c. ij. [...] ea frangitᷣ ecclesiastice discipline neruus. s. de consue. cū venerabilis. etiā eēt hoc ɔ obedētiam pncipis pscribere qd esse nō pōt. s. de pscrip. cū ñ liceat.
c Eligere. epi archiepi ⁊ supiores inferiores ab epis exēpti hñt a iure licentiaz: ꝙ idoneū ɔfessorez sibi eligūt q pōt eos soluere ⁊ ligare. s. e. ti. c. vlt.
d Ligare. iō dixit: q: cuicūqz volo possum cōfiteri peccata mea petē do etiā salubre aie ɔsiliuz: ꝫ ille ñ pōt ligare vel soluē: vt hic vides: sic dicimꝰ de laico i necessitate ꝙ possumus ei ɔfiteri: lz ipe ñ pōt soluere q: nō hz claues: de pe. di. j. quē penitet. ⁊ no. de offi. ordi. pastoralis.
e Indulgētie. declarat opi. no. s. e. ti. cū ex eo. ⁊ reprobatᷣ opi. io. ⁊ ber. ibi no. ⁊ approbatᷣ opi. ho.
f Casibꝰ. ad pia opa: puta edificationē vel repatōez ecclie refectionē vel edificationē pontiū vel viarum sustentationē hospitaliū vel similia.
g Nō obtinēt. qd dices: nūqd saltē i eo ꝙ poterāt dare tenebit idulgētiá: videtᷣ ꝙ sic: q: reglr vtile ꝑ inutile nō vitiatᷣ. j. de reg. iur. vtile. ibi vide ar. d hoc ꝓ' ⁊ ɔ. ꝓterea hᷣ ē quedā liberalitas: ⁊ in liberalitatibꝰ vel dōationibꝰ dicimꝰ ꝙ tenēt ꝓ pte vsqz. s. ad legitimū modū ⁊ i residuo ñ: vt. C. de dona. l. sancimꝰ. xij. q. ij. si quos de seruis. ꝓterea hic agimus de re sepabili. s. de numero dier: vbi nō vitiatᷣ vtile ꝑ inutile. ff. de aqua quot. ⁊ esti. l. j. §. treba i2. ⁊ hᷣ verꝫ puto. Alij ɔ dicētes indulgentiá in nullo tenere: q: q ꝓuilegio abutitᷣ perdit illud. xj. q. iij. ꝓuilegiū cū si. sed nō ē verꝫ: ꝙ q abutitur ꝓuilegio ꝑdat illud: lz mereatur ꝑdere: sic dicit. c. vnde pncipis erit estimatio: quod dic vt no. inno. s. d deci. suggestum.
h Generalis. s. e. cum ex eo.
i Cum medicinalis. Judex q excōicat suspēdit vel iterdicit: i scriptis hoc faciat: ⁊ cāz excōicatiōis ɔscribat: ⁊ reqsitus exēplū sñie tradat ifra mēsez: qui ɔfecerit ⁊ ꝑdicta nō obseruauerit ꝑ mēsem ab igressu ecclesie ⁊ diuinis ē suspēsus: ⁊ relaxabitᷣ illa sñia ꝑ superiorē absqz difficultate: ⁊ ɔdēnabitᷣ lator in expensis: ⁊ als pena ɔdigna si sic suspēsi celebrāt vt prius

m Corrigētis. siue plectēdo siue ignoscēdo hᷣ solum bñ agitᷣ: vt vita hominuz corrigatᷣ. vt. xxiij. q. v. prodest.
n Medentis. sanabit ⁊ medebitᷣ qz i se erit: als nō erit qd sibi iputetur: xliij. di. c. ephesijs. xlvij. di. c. vlt. faciat igitᷣ ꝙ sententia sit iusta ex aio ex ordine ⁊ ex cá: de quibꝰ dicitur. s. c. sacro.
o Excōicat. suspendit vel interdicit. j. eo. c. §. ⁊ hec eadem.
p Scriptis. No. casus in qbus scriptura reqritᷣ ⁊ d his plene dixi. s. e. li. de censi. c. j.
q Causam. vt q: ꝑemptorie citatus corá nobis renuit ɔparere ⁊ de iusticia responsurus vl q: iussus vt ifra talē diem c. ticio solueret: ad q̄ sibi ex cā depositi tenebatur qd facere recusauit: iccirco ⁊c. ⁊ est hic ordo retrogradus: q: pmo dz cām expmere ⁊ postea excōicare. Sed nūqd hec ɔstō locū hēt. cuz excōicatio fertᷣ ɔ incertá ꝑsoná: vt. v. q. vj. qdam. ⁊. s. de of. or. si sacerdos. dicūt quidá ꝙ nō ad hoc. s. eo. li. de elec. q contra certam. sed tutius est tenere ɔriū tum q: hec ɔstō generaliter loquitur: tum q: certam ꝑsonam lz nō expressam ligat sententia: que tñ postea exprimetᷣ: ad hoc. j. eo. romana. §. caueant. Et no. ex hac littera duas diuersitates inter sñias excōicationū ⁊ alias diffinitiuas: q: vtraqz debet fieri in scriptis. ꝫ si diffinitiua nō feratᷣ in scriptis nō tenet de re iudi. c. vlt. sententia aūt excōicationis: lz non sit lata in scriptis: tenet sed locuz hābent pene q̄. j. sequuntur. Item in diffinitiuis non est necesse exprimere cām. s. de re iudi. sicut. sed in sententia excōmunicationis secus: vt hic vides.
r Propter quá. ⁊ lz falsa sit cá: ligat tñ excōmunicatio. xj. q. iij. c. j. ⁊. ij. s. e. sacro. de absolutione dic vt. s. de officio ordi. ex parte.
s Exemplum. totale. als non esset exemplum: sed pars.
t Excōicato. per hoc videtur loqui cū excōicatur certa persona: fateor hoc quo ad traditionem exempli.
v Reqsitus. als ergo nō hēbit locū pena q̄ seqtur: ⁊ ē si. s. e. li. de ap. vt sup. ⁊. c. ab eo. ⁊ itelligo ꝙ reqsitio fiat loco ⁊ tēpore ɔpetētibus ar. pre. c. ab eo. ⁊. s. de elec. cum in veteri: ⁊ intelligo mesem a die sententie: non a die recusationis: sic. ij. q. vj. §. diffinitiua. ꝟ. iudicibus. ⁊. C. d ap. l. iudicibꝰ si aūt reqratᷣ pꝰ mēsez nō hz locū hec ɔstōnis pena: ꝫ nihilominus illá dare tenetᷣ sicut ⁊ cetera acta cause de proba. qm contra. ad hoc d do. ⁊ contu. cum dilecti.
x Auctēctico. ista sūt paria. s. de fi. instru. c. ij. ad idē. s. e. li. d of. or. si canonici. ꝫ nunqd sufficerēt testēs: vr ꝙ sic. C. de fi. instru. l. i exercēdis. s. de istru. cum ioannes. dic illud regulare

iudicū[a] h9i ɔstōnis temerari us[b] extiterit violator:ꝑ mens sez[c] vnū ab ingressu[d] ecclesie ꝛ diuinis officijs nouerit se su spēsuz. ℭ Supior[e] ꝟo ad quē recurrit sniaz ipam sine diffi cutate[f] relaxās:latorē excōi cato ad expēsas ꝛ omne iter esse condemnet:ꝛ alīs puniat aīaduersiōe ɔdigna:vt pena[g] docēte discant iudices:ꝙ gra ue sit excōmunicationum sen tentias sine maturitate debi ta fulminare. ℭ Et hec eadē in suspensionis ꝛ iterdicti sen ten tijs volumus obseruari[h].

ℭ Caueant autem ecclesia rum prelati ꝛ iudices vniuer si:ne predictam penam suspē sionis incurrant qm̄ si contin geret eos sic suspensos diuina officia exequi:sicut[i] prius ir regularitatē[k] nō effugiēt iux ta canonicas sanctiones: sup qua nō nisi per summuz[l] pōti ficem poterit dispēsari.

Idem in eodem.

Solet[m] a nōnullis[n] i du bium reuocari:an cū ali quis per superiorem[o] absolui postulat ad cautelam:dum in se latam excōicationis senten tiam asserit esse nullam: sine ɔtradictionis[p] obstaculo mu nus ei debeat absolutiōis im pēdi:ꝛ[q] an ante absolutionem huiusmodi[r] is q se offert i iu dicio[s] ꝓbaturū se p9 ap. legi timā excōicatione nodatū: vl itollerabilē errorē[t] in snia fuis se patenter expressuz:sit i cete ris[u] excepto ꝓbatōis illi9[x] ar ticulo euitandus. ℭ In pma igit dubitatione sic statuim9 obseruādū:vt petēti[y] absolu tio nō negeꝶ:ꝙuis i hoc excōi cator vel aduersarius se op ponat[z]:nisi eū excommunica tū ꝓ manifesta[ꝛ] dicat offensa: i quo casu termin9 octo[ɔ] diep

sed hoc spāle:sicut ꝛ alia q̄ dixi.s̄.de censi.c.j.

a ℭ Iudicū.quorūcūq3: vt ēt sacerdotes excōicantes h̄ serua re debeāt.s̄.de of.or.cū ab ecclesiap.pena tn̄ suspēsiōis ð qua i.loquitur in epis locū nō h3:vt.j.e.q2 periculosum.

b ℭ Temerarius.nūqd regriꝶ ꝙ sit i dolo:qð vi? p hanc lrāz ad h̄.ff.vi bo. rapt.l.ij.§. doli mali.dic ꝫ:q2 suffic ꝙ negligētia in stulticia vel fatuitate hoc fecerit ad idē.ff.ð iudi.eū quē temere.ꝛ est si.s̄.eo.li.ne cle.vel mo.c.ij. ꝛ p lrām istam puto:ꝙ si excōica tor nō fuit in aliqua cul pa.puta nō erāt necessa ria ad scribendū ꝛ peri culū erat in mora: credo ꝙ si hēat locū pēa: ad h̄ ff.ð vsufr.egssimū. ꝛ.s̄.ð ele.idemnitatibus in fi.

c ℭ Mensez. quo lapso ipo iure restitut9 ē.lxxxj. di.sigs amō.ꝛ.s̄.de spon sa.non est nobis.

d ℭ Ingressu eccłe.ð hac suspēsiōe hēs.j.e. is cui. ꝛ adde qð dicā.j.e.is q.

e ℭ Superior.istud satis habebam9.s̄.eo.sacro.

f ℭ Difficultate.s.cauti onis erigende vel remis sionis faciende.

g ℭ Pena.sic.s̄.de vsu pal.nisi spālis.xxviij.di. in.§.qui ea.

h ℭ Obfuari.ꝛ sic ista tria st pia:ꝛ hēs si.j.e.ti.is cui.ad idē.s̄.ð ap. ad h̄ qm̄ ꝛ.c.dilectus.ð ɔsue.cū dilect9.de ele.cū iter.R.cū si.ꝛ itel ligas de interdicto vel suspensione:ēt a spūalibus ꝓlata:secus si iterdiceref ingressus ciuitatis vel pomerij.ff. de ser. expor. cui pacto.ff.de inter.ꝛ rele.per totum ꝭm modernos : qui de hoc plene no.in predicta decre.ad hec quoniam.

i ℭ Sicut.pus quasi in offō suo agēs.vt dicit canō.xj.q.iij.si quis episcopus in concilio.quod verum est in quocunq3 offi cio cantando:ꝛ in quibuscunq3 horis officiet ecclesiā:vt i pre dicto canone:ꝛ concor.s̄.e.li.de re iudi.cum eterni.

k ℭ Irregulariter.qð ergo i antigs canonib9 statutū erat ð ex cōicatis extendiꝶ ad suspensos.xj.q.iij.co.siquis eps dānatus c.siquis eps i cōcilio.ꝛ.s̄.de re iudi.cum eterni

l ℭ Summum.No.casum spāliter reseruatū ro.pō.alios hēs de of.lega.ꝙ translationē.ꝛ de exces.prela.sicut venire.

m Solet a nōnullis.q petit absolui ad cautelā dicēs excōica tiōis sniaz i se latā eē nullā:absolueꝶ cuiusc̄q3 ꝯdictione nō ob.nisi dicaꝶ ꝛ ꝓbeꝶ ifra.viij.dies excōicat9 ꝓ manifesta offensa q ꝓbat se excōicatuz post appellationē:ꝓbōne pendē te in iudicijs euitabitur:extra iudicium vero non.hoc dicit.

n ℭ A nonnullis.scholaticis vel iure peritis cōflictū rationū habentibus:sic.s̄.de resti.spolia.frequens.

o ℭ Superiorem. excommunicatoris.quod dic vt.s̄.e.p tuas ꝛ p hāc lrām q̄ sic gnāliter loqtur:dixit her.ꝙ qlibet iudex or dinarius ꝛ delegatus hāc absolutionē ipartiri possunt. inno. aliṫ ꝯ in delegato dicentes.ꝙ delegatus etiā pape nō absoluit ad cautelam ex generali cause cōmissione:delegata enim ptās

est stricti iuris ꝛ id solū pōt ꝙ ei spāliter ē ɔmissum:ꝛ sine quo cā expediri nō pōt.s̄.de of. dele.c.j.ꝛ.c. pru dentiam.sed sine absolutione ad cautelā bn̄ pōt cā ex pediri:q2 cum patebit illum excōicatuz poterit per le gatū ivitate n̄ ad cautelā absolui:vt i.c.prudētiā.s3 ꝙ delegat9 pape ab soluat ad cautelā vi? expssum.s̄.de ap.ad pn̄tiam. s3 q tenēt ꝯtriuz di ... ꝙ illð fuit pp ...lez ɔmissionē vel illð i auditori bus:secus i dele gatis quasi audi tores habeāt or dinariā de hoc ð rescrip.auditor.i in cle.in.j.gl.

p ℭ Cōtradictio nis.ipi9 excōica tor vl aduersarij q illuz fac excōi cari vt.s̄.de ap.q̄ frōte. ꝛ.j.sequiꝶ.

q ℭ Et an añ.secū da questio.

r ℭ Huiusmodi s.ad cautelā: idē puto etiā si non peteret absolui q2 nec compelli tur hoc casu vt s̄.eo. per tuas.

s ℭ In iudicio. ibi etiā iudici fa ciēda est ꝓbatio. ff.de ꝓba.l. quin qgitā.s̄.e.li.de rescrip. statutū.§.cū vo.cū similib9.

t ℭ Errorē.pone exēpluz.j.e.venerabilibus.§.pōt ꝛ i alijs duob9 casibus est nulla excōicationis snia ꝛ in alijs quos.j.dicam.j.eodem presenti.

u ℭ Ceteris.iudicialibus ꝛ extra.

x ℭ Illius.s.de pcedēte legitima appellatōe.

y ℭ Petenti.humilr.s̄.e.p tuas.de offi. dele.cū ɔtin gat.pōt ēt nō petēs absolui.ij q.v.quanto.

z ℭ Opponat.q2 piculū ē i mora tā.n.sic ðcedere pos set.cū ꝛ pp peccatū ꝛ pp excōicatōez qs facili9 moriaꝶ xj.q.iij.epi ad idē.s̄.ð ap.q̄ frōte.ff.ð ap.reci.vl si.l.vl.

ꝛ ℭ Manifesta.i.notoria:qð dic:vt s̄.de ꝟ.sig.cū oli3 ꝛ.c.ex pte.vbi ð hoc.i idē i manifesta ɔtumatia:vt.j.e. venerabilibus.§.secus.ꝛ idē putarē si peteret absolui ad cautelā a snia excōis canonis:ꝛ diceret casus talis esse quo absolutio fieri nō deberet añ satisfactionē:vt s̄.de of.dele.c.vlt.§.ps vero.ꝛ.s̄.de censi.quanq3.in fi. ꝛ ð imu.ec.qm̄ i fi.ꝛ de here.gcūq3 i pn.cū suis silib9.

ɔ ℭ Octo dierum.dixit her.ꝙ hic.ꝛ.s̄.de resti.spo.fre quens.ꝛ.s̄.de excep.pia de qua tn̄ dic vt ibi dixi.ꝛ vbi cūq3 certus terminus a iure statuiꝶ:si petaꝶ maior di lati o:negabiꝶ iusta cā cessante:s3 si cā subesset dixit eum audiendū ex illa generali clausula : siqua mihi iusta cā ꝛc.ff.ex qbus ca.ma.l.j. in fi.ꝛ si minor eēt vel ecclesia audireꝶ:etiā si ꝓbationes negligenter infra l terminū omisisset.si aūt reus ad ꝓbandū ꝯtrariū peteret

dilationē lōgiorē:danda ē ſm cū:ꝛ ꝓdeſt dilatio illa
actori:quia ſi,ñ plene probauerit adhuc alias plenas
ꝓbationes inducet.C.de temp.in inte.reſti.l. petēde
ꝛ ſic i hiſ caſib⁹ audiretur.j.dies ſtatutos ꝛ p⁹ ēt ſi po
ſtulat ꝑ ꝑdi.l.petēde imo ēt p⁹ terminū ipſum reo da
tū ꝑ ꝑ.l.admitte/
ret:cū ex facto il/
lius impedit.

a ¶ Sic.ſ.excō i/
catum illum pro
manifeſta offēſa
b ¶ Relaret.eſt
ad cautelā vt ſor
mata fuit q̄ſtio.
c ¶ Emēda.i ſpi
ritualib⁹ nō ſem
per hꝫ locū:ꝙ an
te oia emēdet ex/
cōicatus ꝓ mani
feſta ꝯtumacia vł
offenſa.pone eni
aliquē excōicatū
q̄ꝛ nō fecit ſe or/
dinari:ꝓmouebi
tur ne anteq̄ꝫ ab
abſoluet:abſit ꝛ
de h̄ ꝑ ino.ꝛ mo/
dernos.s̄.de pre
ben.pro illorum.
d ¶ Dubia.ꝛ ſic
nō oñdit de nulli
tate prout dicebat io.and.
e ¶ Probādū de nullitate.ſ ꝙ ſnia fuerit lata poſt le
gitimā appellationē:vł ꝙ ꝯtineat itollerabilē errorē ꝛc̄
f ¶ Actor.ſecus ſi vt re⁹.s̄.de iudi.intelleximus.ꝺ ex
cep.cū iter.s̄.e.lib.ꝺ reſcrip.c.j.ꝛ repellit a iudice etiā
reo nō opponēte.s̄.de excep.exceptionē.
g ¶ Extra iudiciū.q̄rit quare aliud i iudicio ꝛ aliud
extra iudiciū:reddebat ber.ſup hoc tres rōnes. Pri/
ma q̄ꝛ i iudicijs nō tollit actio:ſed differt.s̄.e.li.de ex
cep.pia.ꝛ ſic nō eſt multū ꝑiudiciū.C.de ꝑci.impe.of.
l.quotiēs q̄ꝛ qꝺ differt nō auffert.xiiij.q.vj.c.j.ſꝫ in ex
iudicialib⁹ magnū ē ꝑiudiciū:q̄ꝛ non ſine magno dā
no a rebus noſtris reuocamur.ff.quē ad.teſta.api.l.ſꝫ
ſi quis ex ſignatoribus. Secūda q̄ꝛ facilius iterdicūt
iudicialia:q̄ꝫ extraiudicialia ꝛ ea q̄ ſūt iuris q̄ꝫ ea q̄ ſūt
facti.ff.de penis.l.quidam ꝑui. Tertia q̄ꝛ in iudicio vbi
aliū impetimus leui⁹ ipediri debem⁹:q̄ꝫ extra iudi/
cium:vbi nullū ipetim⁹.ſꝫ nr̄i iuri nr̄o innitimur.
h ¶ Officijs.publicis vel diuinis:vñ ex quo de appel
latione ꝯfidit ſecure celebrat.vt ꝑus.s̄.de ap.ad pre/
ſentiam noſtram.ꝛ.c.dilectis.
i ¶ Admittat.nō ſtatim ē efficax admiſſio:ſꝫ poſtea
i ꝓceſſu apparebit:q̄ꝛ ſi admiſſus fuerit ad electionē
poſtea diſcutiet de appellatōe:ꝛ ſi appebit ꝑus ꝑ eum
ītime appellatū apparebit illū bñ ad miſſuꝫ:ſin aūt ap
parebit illū tc̄ excōicatū:ꝛ ſic ñ valē vocē ſuā. vł dic
vt no.s̄.ꝺ ap.ꝑ paſtoral.i gl.pe.ꝯ.j.e.li.ibi ſoluit i vl.gl.
k ¶ Statutū⁹.excōicatio lata i ꝑticipātes excōicatiſ
in locutōe ꝛ ſilī canonica monitiōe nō ꝑmiſſa ñ
tenet declarat aūt hec decre.j.e.c.ꝯſtōnem.ꝛ ad ſnias
interdicti ꝛ ſuſpenſionis extendit.j.e.ſtatutum.
l ¶ Excōmunicatis.maiori excōicatione

indulgebit ſic.[a] dicenti:vt ſi
ꝓbauerit qꝺ opponit nō rela
xet[b] ſnia:niſi prius ſufficiens
preſtet emēda[c]:vel ꝯpetēs cau
tio de parendo iuri:ſi offenſa
dubia[d] ꝓponatur. ¶ In ſcꝺa
vo q̄ōne ſtatuimus:vt is q ad
ꝓbandū[e] admittit pendente
ꝓbationis articulo i ceteris.
q̄ vt actor[f] in iudicijs attenta/
uerit:iterū euitet:extra iudi
ciū[g] vo i officijs[h] poſtulationi
bus ꝛ electionib⁹ ac alijs legi
timis actibus nihilomin⁹ ad
admittat[i]. Idem in eodem.

Statuimus[k] vt nullus iu
dicū ꝑticipantes cū excō
municatis[l] ab eo,i locutione ꝛ
alijs[m] q̄bus ligat ꝑticipās ex
cōmunicatione minori ante
monitionē[n] canonicā excōica
re maiori excōmunicatōe pre
ſumat:ſaluis cōſtitutionib⁹[o]
contra illos legitime promul
gatis:qui in crimine ꝑſumūt
participare damnato. ¶ Qꝺ
ſi ex locutione ꝛ alijs quibus
participans labitur i minorē
excōmunicatus fortius indu
reſcat[p]:poterit iudex p⁹ mo
nitōez canonicā h⁹i ꝑticipan
tes[q] ꝯſili[r] dānare cēſura:aļr
āt i ꝑticipātes excōicatō ꝓlata
ñ teneat[s] ꝛ ꝓferētes penā[t] legi
timā potūt formidare. Idē i e.

Quia piculoſū[u] ē ep̄is ꝛ
eorū ſupiorib⁹[x] ꝑ exe/
cutōez pōtificał officij[y] qꝺ fre

m ¶ Alijs.puta oſculo ſalutatione mēſa choro ꝛ ſilib⁹. ſic.n.
ſciēter cōicantes excōicato ſūt excōicati minori excōicatōe ipo
iure.xj.q.iij.cū excōicato.ꝛ.c.q cōicauerit. Et a q̄bus repellāt
he excōicationes hēs.iij.q.iiij.engeltrudā.ꝛ de excep.a nobis
de cle.exc.mi.ſi celebrat. Sūt aūt quedā ꝑſone excepte q̄ ſine
hac pena excōicato cōi/
cant.vt.xj.q.iij.q̄m mul/
tos.de ſen.ex.ꝙ i dubijs
ꝛ.c.inter alia.
n ¶ Monitionē canoni
cā.hoc ē regulare i excōi
catiōe hois:vt ſemꝑ pre/
cedat mōitio:vt.s̄.ti.e.ꝯ
ſen.ex.ſacro.xxiiij.q.iij.ꝯ
illicita.ꝛ dī quo ad hoc
monitio canonica:vt mo
niti exꝑmant noīatim ꝛ
trib⁹ monitionib⁹ mone
ant.vł vna ꝓ oib⁹:cū in
teruallo diex̄ niſi neceſſi
tas aliud ſuadeat.j.e.cō
ſtitutionem.
o ¶ Cōſtōnib⁹.s̄.e.nuꝑ
ꝛ.c.ſi ꝯcubine.ꝛ iterduꝫ
q cōicat i diuinis excōi
cato:excōicatus ē excōi/
catione maiori.vt.s̄.e.ſi
gnificauit.qꝺ verū ē ſi qn
q̄ꝫ ꝯcurrāt q̄ ibi ex textu
notant. No.aūt hic ber.
ꝙ ſi ep̄s cōicat i crimine
cū excōicato a ſe:ꝙ non icurrit maiorem excōicationē:q̄ꝛ ſic
cōicans peccat in eū qui damnauit:ꝛ ab eo qui abſoluendus
s̄.e.nuꝑ.ſed iſte ſua ſentētia ſe ligare non potuit.ff.de ar.l.pe.
ff.de iudi.l.iulianus.tñ dixit ꝙ minori excōicatione ligatus ē
que a iure ꝯhitur.alij ꝯdicentes:ꝙ ꝛ minor ꝛ maior excōica/
tio.ſ.per cōionē in crimine ꝛ in locutione contrahitur a iure
non ab homine:ꝛ hoc tenet hoſti.s̄.eo.nuꝑ probat hoc ꝑ ver
bum quāuis enim ꝛ tunc ꝛc̄.quod bene facit ꝓ prima parte:
q̄ꝛ abſoluit ab excōicatione cōicans in crimine:ergo non ē ſen
tentia canonis.q̄ꝛ tūc abſolueret a ꝓprio ordinario.
p ¶ Indureſcat.q̄ꝛ videt ſe hr̄e cōionē hoīuꝫ:quā nō habe/
re ꝛ inter homines eſſe grauis eſt pena.C.de apoſtatis.hi qui
ſanctam.
q ¶ Participantes.ſ in locutione,ꝛ ſimilibus.
r ¶ Conſimili.ſ.maiori.
ſ ¶ Teneat. No.caſum in quo nō tenet ipo iure excōicationiſ
ſnia:ꝛ fuit hoc ſtatutū ꝓpter ep̄os qui ſtatim excōicabant cū
participibus alios dicam.j.e.preſenti.
t ¶ Penam.s̄.eo.ſacro.vbi puniuntur qui admonitione non
premiſſa excōmunicant ſubditos.
u ¶ Quia periculoſum.ꝛ ideo vitandum .xlij.d.queſcamus
s̄.e.li.de elec.vbi periculum.ff.ad carbo.l.j.§.ij.q̄ꝛ igitur
officiū epoꝝ ꝛ ſupioꝝ cōius:ꝛ gnālius ē:ꝛ plures grauarent
ꝛ tā ipſi q̄ꝫ alij ſi illud ipediri ꝯtingeret:iō papa non tam ep̄is
q̄ꝫ ſubditis ꝑ hanc ꝯſtōnem voluit ꝓuidere:ꝯſiſtit enim iſtoꝝ
officiuꝫ in chriſmatꝭ ꝯfectione:i frontis chriſmatione:ordinū
collatione:eccliarum ꝛ altarium ꝯſecratione:ꝛ ſic multum pe/
riculum in ſuſpenſione ipſorum.
x ¶ Superioribus.archiep̄is patriarchis ꝛ ꝑmatibus.
y ¶ Officij.ꝑ hāc lr̄aꝫ nō credebam olim ꝙ ꝯſtō iſta haberet
locum in penis ſuſpenſionū a bñficio:ſꝫ hoſt.ꝯ.s̄.de elec.cum
in cunctis.ꝛ gar.e.ti.cupiētes.tñ hodie non dubito ꝙ etiam

quēter incumbit:vt in aliquo casu interdicti vel suspēsiōis[a] incurrant sniaȝ ipso facto nos deliberatione ꝓuida duxim⁹ statuendū:vt epi ⁊ aliȷ̄ superiores ꝓlati nullius ꝯstōnis[b] occasione sentētie[c] siue mādati[d] ꝑdictam incurrūt sententiam vllaten⁹ ipso iure nisi in ipis[e] de episcopis[f] expssa mētio habeatur[g] Idem.

Romana[h] ecclesia: ⁊ infra. Ceteꝝ interdicti suspensionis vel excōicationis sententias latas ab officialib⁹ archidiaconoꝝ[i] seu qbuslibet aliȷ̄s iurisditionē habentibus suffraganeoꝝ remeñ. ecclesie subditis remeñ. archiepus ⁊ eius officiales omissis ipsis excōicatoribus non relaxēt[k] salua cōtraria sup hoc ꝯsuetudine[l] si quā hñt. Porro excōmunicatonū snie[m] a remeñ. archiepo suisqȝ officialib⁹ generaliter ꝓmulgate: subiectos[n] eiusdē iurisditiōi archiepi tātum ligant. Sed nec i spē[o] nec in genere[p] ꝓ culpis ⁊ offēsis ꝑteritis vel pñtib⁹ excōicationū sniaſ absqȝ cōpetēti[q] monitione ꝑmissa ꝓmulgēt: ⁊ si ꝯ̄ ꝑsumpserint: iniustas[r] nouerit esse illas. Caueant etiaȝ ne tales snias excōiſ siue spāliter siue gnāliter in aliqs ꝓ futuris[s] culpis: vȝ si tale qd fecerit vel etiā ꝓ iā cōmissis sub hac forma si de illis infra[t] tale tempus minime satisfecerint proferre presumant nisi mora[v] in exhibenda satisfactione vel

in suspēsionib⁹ a bñficio nō solū ab ingressu ecclesie vel similibus locū hȝ hec ꝯstō. hoc ꝓbatur. ṡ. e. li. de elec. si cōpromissarius. §. huiusmodi. ⁊ que potuerit eē ratio ibi dixi.

a ¶ Suspēsionis. secus in excōicatione: qꝛ in illa ꝓuilegiati ñ sūt ⁊ noluit papa eos intm̄ ꝓuilegiare ꝙ tolleret quo ad eos canonē siquis suadente ⁊ alios similes.

b ¶ Cōstitutiōis. ṡ. eo. sacro. ⁊. e. li. ē. cū medicinalis. de solu. c. ij. de elec. cū in cūctis cū si.

c ¶ Snie. aliud ē cōstitutio aliud snia. vt. j. ꝑ. c. §. caueāt. si ergo papa vł legatus vel alius ferat aliquā sniam suspendendo ꝯtra faciētes hoc non cōꝑhendet epos.

d ¶ Mandati. vbi si mādat papa ꝙ oēs prelati ⁊ clerici soluāt tantā pecuniam suspendendo non soluētes infra terminum assignatū. per tales ergo ꝯstōnes ⁊ mādata epi nō cōprehendunṫ. neglecta eni huiusmodi maioꝛ avidenṫ que specialiter non designanṫ. ff. de iniur. itē apud labeōeȝ. §. ħ edictū

e ¶ Ipsis. cōstitutiōe sententia vel mādato.

f ¶ De epis. nō. ꝙ caute puto remotā litteram que olim hic erat que sic dicebat ꝯ̄ epis ⁊ eoꝝ supioribus expssa ⁊c. per quā dicebat hosti. ꝙ lȝ in snia diceretur de episcopis: non cōprehendebantur archiepi: ꝑl⁹ dicebat ꝙ si dicebat ꝯ̄ epis ⁊ supioribus. nomine supioꝝ intelligebantur archiepi: sed non patriarche. ad hoc de rescrip. sedes. ⁊ oia iura que inducūtur ad penalia iura restringenda. sed dic ꝯ̄. qꝛ nō est supiorē ordinē epo repire. ⁊ ob hanc causaȝ papa se vocat epm. vnde eo ipso ꝙ de episcopis exprimitur veniūt superiores. qꝛ nō inspicimus dignitatē sed officium pōtificale. vt in pn. c.

g ¶ Habeatur. hic erat olim plus de textu ⁊ erat quedā declaratoria illi⁹ decre. solet. que nō hēbat rōnē vnde fuit sublata.

h Romana. hui⁹ decre. v. sūt dicta. Primū ꝙ archiepiscopus snias latas a subditis suoꝝ suffraganeoꝝ nisi hoc habeat de consuetudine nō relaxet. Secūdū ꝙ generalis sententia archiepi ligat tm̄ subditos. Tertiū ꝙ ꝓ ꝑteritis vel presentibus culpis monitiōe nō ꝑmissa ab eis lata sententia est iniusta. Quartū ꝙ ꝓ futuris culpis vel iam cōmissis. s. nisi satisfaciant excōicare nō debent: nisi mora culpa vel offensa vel alia iusta causa subsit. Quintū ꝙ in vniuersitatē vel collegiuȝ nō feraṫ excōicatiōis snia ſȝ in illos q culpabiles extiterūt.

i ¶ Archidiaconoꝝ ꝯ̄ ipis archidiacōis. ⁊ sic nō iferiores epo iurisditionē hñe. ꝯ̄ ħ. xxv. di. ꝑlectis. ṡ. de of. oꝛ. cū ab ecclīarū

k ¶ Relaxēt. qd si fecerit nō tenet relaxatio cū nec excōicātiū nec excōicatoꝝ sint iudices. vt. j. e. ti. venerabilib⁹. j. rñ. io. an.

l ¶ Cōsuetudine. ⁊ sic ꝯsuetudo in talib⁹ iurisditionē dat. ad idē. ṡ. e. li. de of. oꝛ. romana. ⁊ de fo. ꝯpe. romana. §. j. idē intelligas si hēret ꝓuilegiū sup hoc a papa ista eni sūt ad hoc paria priuilegiū ⁊ ꝯsuetudo. ix. q. iij. conquestus. ṡ. de offi. ordi. duo simul. cum similibus.

m ¶ Snie. canon quem facit archieps in cōcilio ꝓuinciali: iste ligat subditos totius ꝓuincie. xviij. di. c. vl. ad hoc de ꝑben. graue. de ac. sicut oliȝ. Snia aūt lata ab archiepo puta qcūqȝ furtū fecerit sit excōicat⁹. ista nō cōprehendit subditos toti⁹ ꝓuincie ſȝ soli⁹ dioce. sue ⁊ de hac logṫ ħ. nec etiā ipsi subditi ꝓbabiliṫ ignorantes ligantur. vt. ṡ. e. li. de cōsti. ut animarum. §. itelligo tñ de delinquētes i dioc. ipsi⁹ archiepi scienter illa snia ligari. qꝛ iam ꝓ delictū. effecti sunt subditi: de fo. cōpe. c. vl. de rap. §. j. rō aūt hui⁹ dicti ē qꝛ sic i spē ñ pōt ligare subditum suffraganei sui: sic nec in genere: imo multo minus. ar. de rescrip. pastoralis.

n ¶ Subiectos. ⁊ de hoc demum cū in sua dio. delinquūt. vt. ṡ. de ꝯsti. c. ij. ij. rñ.

o ¶ Specie excōmunico. p. qꝛ furtū fecit vel sacrilegiū cōmisit.

p ¶ Genere. excōico oēs qui sacrilegiū cōmiserūt.

q ¶ Cōpetenti. ṡ. e. sacro. ⁊. c. statuimus.

r ¶ Iniustas. nō dixit nullas. ligat ergo excōicatio lata nō ꝑmissa monitiōe. fallit in casu. ṡ. e. statuim⁹ icurret ergo excōicatoꝛ penam ꝯstōnis. ṡ. e. sacro. saluo eo quod habuisti. vt. ṡ. c. ꝑ.

s ¶ Futuris. qꝛ tract⁹ futuri tpis nō spectat ad iudicem. ff. de vsu. l. j. ꝯ̄. ff. si ser. ven. l. egi. cū si. ff. de liberis agno. l. siqs. §. alimēta. dic ꝙ tract⁹ futuri tpis nō spectat ad iudicē ita ꝙ statim deṫ exactio. vel dic ꝙ lex loqtur in vsuris que sūt odiose. s. ꝙ non ꝯdēnabit ad futuras vsuras que cōmittūtur ex mora. alś bene ꝓuidet iudex in futuꝝ. ff. de iudi. l. in bone fidei. sicut in alimētis. vt in ꝑdicto. §. alimenta. vel loquitur lex cuȝ non ē obligat⁹. si vo ē obligatus incōtinenti tūc iudex ꝓuidet in futuꝝ. vnde ⁊ pp pñtem ꝯtumaciā condemnat ad futuras expēsas. vt. ṡ. de ꝓcur. auditis. ſȝ quantū ad casū nrm expsse ꝯ̄dicit. de sen. exc. a nobis. j. vbi ferṫ snia excōicatiōis ꝓ futuro delicto. ⁊. ṡ. e. li. de ꝯsti. c. ij. so. dic ꝙ aliud ē statutū ⁊ aliud snia. statutū. n. bñ pōt fieri ꝓ futuris delictis hoc mō. statuim⁹ vt nullus hoc faciat. ⁊ q fecerit sit excōicat⁹ ipso facto. aliud est snia que sic ꝓferṫ. excōico tancre. si furtū fecerit. ⁊ hoc hic ꝓhibetur. aliud ergo ē statutū ⁊ aliud snia: vt ꝓbatur. ṡ. c. ꝑ. ⁊ dixi. ṡ. eo. c. §. porro.

t ¶ Infra tale tps. ē ḡ ne correcta decre. ṡ. ꝯ̄ ap. ꝑterea ij. nō. ſȝ declaratū ē quo casu possit lȝ mō ꝓferri snia.

v ¶ Mora. ꝯdēnat⁹ in actiōe ꝑsonali si ñ soluit infra qtuoꝛ mēses vt debuit: postea poterit iudex ꝑcipe vt

culpa[a] seu offensa[b] precesserit quibus merito ad iniungen[dam] satisfactionem huiusmo[di]: ꝛ taliter prohibēda similia inducantur: aut alia rationabilis quam in ipsis sententijs exprimāt causa[c] subsit. In vniuersitatem vel collegium[d] proferri excōmunicationis sententiam penitus[e] prohibem[us] volentes animarū periculū vitare: quod exinde sequi posset cum nonnūq̄ contingeret innoxios huiusmodi sentētia irretiri[f]: sed in illos duntaxat de collegio vel vniuersitate: quos culpabiles[g] esse constiterit promulgetur. **I**dem in eodem.

Dilecto[h] filio decano[i] aurelianensi. ꝛ .j. preterea cum omnes leges omniaq̄ iura vim[k] vi repellere cunctisq̄ sese defensare permittant: licuit vtiq̄ ipsi decano si predictus[l] baliuus eum bonis[m] suis mundanis iniuriose spoliare: vel ea violenter occupare[n] p̄sumpserit: vt superius[o] est expressum: contra illius violentam iniuriam se tueri. ꝛ quoniam aduersus eius nimiam[p] potentiam sufficiēs temporalis defensio sibi forte non aderat: potuit se etiam spiritualiter gladio videlicet vtendo[q] ecclesiastico defensare: ac recurrere propter hoc[r] ad arma spiritualia: que sunt ecclesie propria: ꝛ pro suo munimine[s] illis vti presertim cum dictus baliuus post latas in eū ab eodē decano ex alijs causis excommunicationis sentētias: sicut idem decanus asseruit: ipsum tanq̄ exinde prouocat[us][t] sententijs ipsis cōtemptis bonis spoliasset eisdē[v] ꝛ ꝓpter hoc p[ost]modū ipse decanus sententiā tulerit interdicti tanq̄ spirituali se mucrone defendēs contra illius iniuriā ꝛ violentiam sibi ab eodem occasiōe p̄dictarum sniaꝝ ꝛ in ipsaꝝ ꝯtēptū illatam. Et quidem cū liceat cuilibet suo vicino[x] vel ꝓximo pro repellenda ipsius iniuria suū ipartiri auxiliū imo si pōt ꝛ negligit videat iniuriantē fouere: ac eē ꝑticeps ei[us] culpe: licuit ꝑfecto ipsi decano ꝓprio sibimet[y] subuenire subsidio: ꝛ suāmet tpalē iiuriā sua ꝓpa spūali defensione tueri: solum de eo qui se defendit.

soluat ifra certū tp̄s. al's sit excōicat[us] s.n. mora p̄cessit
a ℭ Culpa. q2 negligētes fuerūt clerici i diuinis officiis dicendis. poterit iudex dicere excōico oēs qui non iterfuerūt horis canonicis. hic.n. culpa p̄cessit casum.
b ℭ Offensa. vt in cōiugato q tenuit cōcubinā: sepetur ab ea ꝛ excōicet si vlteri[us] redeat ad ipsam. s. co. si ꝯcubine. Sed dices qñ erit recipe casum in quo no[n] intercedat mo[ra] culpa vel offensa. So. si statī post condēnatione facta i psōali iudex p̄cipit q̄ soluat ifra certū temp[us] ferendo sniaz excōicationis. hic no p̄cessit mora: vadit ad ecclesiā inuenit clericos sollicitos circa horas. hic non iter cessit culpa. vel inuenit clericos bñ cōtinētes: excōicat eos qui non seruant continentiam. hic nō p̄cessit offensa.
c ℭ Causa. pone exemplū. s. de testi. ꝯstitutis. s. ibi p̄cesserat offensa ꝑ parte. sed pōt poni in executoribus qui excōmunicant conferentes beneficia. q2 p̄iudicari posset ei qui debet acceptare s̄m formaz decre. de ꝯces. p̄bē. q2 cūctis.
d ℭ Collegiū. an vniuersitas vel collegiū possint accusari de crimine. nō. xij. q. ij. eps qui mancipiū. ꝛ. s. d si mo. c. dilectus. ij.
e ℭ Penitus. per hanc litterā dicūt quidā q̄ nō tenet sententia ꝛ pōt esse rō. q2 vniuersitas vel collegiū nō est materia capax ad recipiendū talem sentētiaz. ber. contradicens. q̄ si sententia fuit lata bene tenet. ꝛ hoc est tutius.
f ℭ Irretiri. intelligas quo ad ecclesiā. sec[us] q̄ ad deū cui[us] opinio nec fallit nec fallitur. de sen. ex. a nobis. ij.
g ℭ Culpabiles. sicut p̄latus vel ꝯsules ꝛ huiusmodi maiores. vt. s. de simo. dilectus. ij.
h **D**ilecto. p̄latus ꝯtra potētiā tēporalē etiam spirituali gladio. s. ecclesiastice censure se tueri pōt. quia defensio ꝑmissa ē. hoc dicit.
i ℭ Decano. decanus iste de ꝯsuetudine vel p̄uilegio habebat ordinariā vel saltē p̄tātem fulminādi cēsurā ꝛ ꝯcor. s. de ap. dilectis. de of. or. irrefragabili. §. excessus. s. de ver. sig. ex parte. j. al's secus de his que fi. a ma. par. c. quesiuit. de hoc. s. de offi. ordi. cū ab ecclesiaꝝ.
k ℭ Uim vi. s. de homi. significasti. ij. vbi sūt hec verba. ꝛ ibi d hoc in glo. magna que posset hic repeti. ꝛ vlis ꝓpositio oēs. ll. ꝛc. restringitur ad particulares ac si di. quedā. ll. ꝛ quedam iura. s. de hac materia loquētia. ber.
l ℭ Predictus. in p̄te decisa sub illo infra.
m ℭ Bonis. ergo lz defendere non solū ꝑsonaz s3 bona: tñ ꝑ defensione bonoꝝ non licet sic seuir[e] sicut ꝑ defensiōe persone. s. d homi. c. ij. ibi te tuaq̄ e. ti. suscepimus. ꝛ dic vt e. significasti. ij. ꝛ. xxiij. q. j. §. j. ꝛ. q. iij. in p̄n.
n ℭ Occupare. vt nō sit geminatio verboꝝ: spoliare referatur ad mobilia occupare ad imobilia.
o ℭ Supi[us]. in p̄te decisa
p ℭ Nimiū. respectu temporalis potentie. ipsi[us] decani. nam potentiorib[us] pares esse nō possumus. ff. de alie. mu. iu. causa fac. l. iij.
q ℭ Ecclesiastico. dic ambrosi[us] ꝛ ex nimia humilitate loquitur q̄ arma sua sunt lachryme. xxiij. q. vi. cōuenior. gladius autē hic ꝯtinet qd̄ censura. s. d ver. sig. querenti.
r ℭ Propter hoc. s. quia tp̄alis defensio sibi ñ aderat.
s ℭ Munimine. nō. q̄ si loquimur hic de p̄lato qui vlciscitur: qd̄ vtꝝ facere possit nō. s. de male. c. j. ij. q. vij. si quis erga. s3
t ℭ Prouocat[us]. i. turbat[us] vel cōmot[us]. ad idē. s. de of. dele. suspitionis. aliter sumit. s. de ap. cū sit romana.
v ℭ Eisdē. ꝯ tales ꝑdita ē pena p ꝯstōnē. j. e. qcūq̄ q2 excōicati sūt ipso iure: nisi infra octo dies restituant vt ibi.
x ℭ Vicino. ergo q̄libet tenet vicinū suū ꝛ amicū suū defendere. vt. xxiij. q. iij. nō inferēda. ꝛ. c. fortitudo. lxxxiij. di. error. ꝛ. s. eo. quante. vbi de hoc. ꝛ multo ergo forti[us] seipm vt sequitur.
y ℭ Sibimet. q2 ordinata charitas a se incipit. xxxiij. q. v. si s[ed] lz s3 videt q̄ hoc nō licuerit isti decano. excessit. n. moderamē inculpate tutele: qd̄ facere nō debuit. s. de resti. spo. olim. j. s. e. si vō. ꝛ d homi. significasti. ij. ad fi. maior. n. ē pena spūalis que ligat aīam q̄3 tp̄alis q̄ ligat corp[us] sicut aīa p̄ciosior ē corpore. xij. q. j. p̄cipimus. ad idē. xj. q. iij. nemo. xxiij. q. iij. corripiantur ꝛ hec forte fuit dubitatio decre. s3 papa hic approbat hāc defēsionē. ꝛ ita quocūq̄ mō licitū ē se defendere dūmodo corporalis lesio non inferatur: maxime q2 h[uius]i snie sūt medicinales

sicq3 vtrūq3[a] quodāmodo gladiū ⁊ tp̄alem ⁊ ecclesiasticum alterū videlʒ altero adiuuare: maxie quia hi duo gladij consueuerūt exigente necessitate sibi ad inuicē suffragari[b]: ⁊ in iuuamē alterius subuentione mutua freq̄nti⁹ exerceri. Idē

Venerabilib⁹[c] ⁊. ī. ceterū rothomagēsi[d] archiepō vel eius officiali nō licet excōicatis ab archidiaconis vel alijs subditis[e] suffraganeorū ipsius archiepi cuʒ nec excōicantium nec excōicatorū sint iudices absolutiōis beneficiū ipartiri[f]. Excōmunicatos aūt ab ipsis suffraganeis vel eorū officialibus possunt absoluere: si ab ipsis litigantibus ad eos fuerit ꝓuocatum[g]. Neutra ꝓo ptiū appellāte siqua ipsarū per archiepm vel eius officialē ab excōicatione ꝯtra eam lata ꝑ reliq̄ postulet se absolui: vel alias corā eis de pte aduersa[h] q̄rimoniam sine appellationis[i] iterpositiōe deponat: n̄ est in hoc ab ipis[k] cū sui nō sint iudices audiēda. Sed si excōicatus deponat apud eos de suffraganeo vt ī ponatur ei pena[l]: ⁊ pro suo interesse super iniusta excōmunicatiōe querelā audire vtiq3 debent[m] eum: secus autem si queratur de ipso vt relaxetur huiusmodi sniā cōtra se ab eo pro[n] alio ꝓmulgata. qm̄ tueri hāc cām n̄ ad ipm suffraganeum: sʒ ad eū ꝓ quo ē snia lata spectat. Attn̄ si suffragāe⁹ vel extra iudiciū ꝓ suorū defēsione[o] iurium vel etiā i iudicio[p] ex suo ꝓcedēs officio ingrēdo videlʒ vel si se quid agēdo al[iquē] excōicet: i hoc casu ꝯueniend⁹ est ipse suffragane⁹ corā archiepō vel ei⁹ officiali quia ipsi⁹ interest defendē cām[p] suaʒ.

Porro archiepēs vl' ei⁹ officiales excōicatos a suffragāeis semp anteq̄ audire cām incipiāt in casib⁹ in qb⁹ eis iurisditio cōpetit iuxta ecclie formā[q] debēt absoluē vtpote si p⁹ diffinitiuā fuerit excōicatiōis snia ꝓmulgata ⁊ ad eos fuerit appellatū[r] exceptis casib⁹ in qbus iura ꝓhibēt p⁹ sniam appellare. Silr si suffragane⁹ extra iudiciū excōicet aliqueʒ ꝓ ei⁹ offensa vel ꝓ sui defensione iuris ⁊ sup hoc q̄rimoniā ille ꝓponat. ē ille p̄mit⁹ iuxta formā ecclie absoluēd⁹ nisi suffragane⁹ ꝓbaturū se offerat q ꝓ manifesta offensa excōicationis eum vinculo innodauit[t]. Idē[v] ē etiā si quēq̄ ꝓ p̄sumpta ꝯtumacia videlʒ qa citat⁹ p̄fixo sibi termio nō cōparuit excōicatiōe ꝯstringat. qa si sic ligat⁹ ꝓposita q̄rimonia petit ab archiepō se absolui siue qn̄ suffragane⁹ ex suo ꝓcessit officio: siue qn̄ est ad ipsum archiepiscopum ante diffinitiuam sententiā appellatuʒ: ⁊ ab aduersario ꝓponat q absoluendus nō sit: nec p̄adi ei debeat iudicij adit⁹: nisi prius expensas restituat: ⁊ iudicio sisti exhibeat cautionē: ipeq3 rn̄deat q recte ꝯtumax reputari non dʒ ꝓ eo q i itinere capt⁹[x] vel

s.e c.j.ij.q.j.multi.⁊.xxiij.q.iij.notandū.in fi.

a Utrūq3.ergo duplici defensiōe potest quis vti.j.de regu.iur.nullus pluribus.cū suis concor.

b Suffragari.xxiij.q.v.ꝓdest.s.de of.or.c.j.tn̄ videt q tp̄ali gladio vti nō potuerit.q: post aduentū xpi fuerūt gladij ⁊ potestates diuerse.x.distin.quoniā.xcvj.di.cum ad ver.dic illud verū de executione gladij temporal' in modū iusticie.sed hic loquimur de executione ipsius gladij nō in modū gladij nō in moduʒ iusticie sed defensionis: quo gladio cuilibet p̄uato lʒ vti.p̄mo nō nisi iudici. ⁊ sic non ob.

c Venerabilibus.excōicatos a subditis suffraganeoruʒ archiepiscopi nō possūt absoluere sed excōicatos a suffraganeis vel officialib⁹ bene si ad eos appellatū fuerit.h dicit p̄n.

d Rothomagen.ideʒ in alijs archiepis.s.e.li.de penis.romana.d offi.or.romana.in fi.

e Subditis.ergo inferiores epis bene possunt excōicare: quod dic vt.ij q.j.nemo.s.de of.or.cum ab ecclesiarū.

f Impartiri.nisi h habeat de ꝯsuetudine.s.e.romana.j.rn̄.in fi.

g Prouocatum.p̄uato tn̄ eo quod habes.j.§.h si ex causa.⁊.§.se.

h De parte aduersa.h dicit de iudice q: tūc secus vt pʒ per sequentia.

i Appellatiōis.si enim appellasset: archiepēs tūc esset cōpetens iudex.est enim vnus de casibus in quo iurisditionē hʒ i sb ditos suffraganeorū.nō.s.d of.ordi pastoralis.

k Ipsis.archiepiscopo vel officiali eius.

l Pena.s.e.li.sacro.⁊ c.cū medicinalis.

m Debent eū.q: tūc archiepiscopus est cōpetēs iudex.s.rei ⁊ sic vna via ꝑmittitur qd alia ꝓhibetur: quod dic vt.j.de reg.iur.cum quid.

n Pro al o.secus enim si ex officio. vt pʒ in ꝓxi.§.

o Defensione.vt.s.c.ꝓxi.⁊ est similis distinctio.s.de appel cum speciali.

p Cām suā.⁊ añ oia ille absoluet.j.§.ij.nisi in casu ibi posito

q Formam.s.eo.cum desideres.

r Appellatū.post diffinitiuā sniam ⁊ post excōicationem.⁊ hic terminari puto dubitabilē q̄ōnem qua q̄ritur ex decre.nō solū.an appellatio interposita post diffinitiuā infra.x.dies reuocet ꝑ modū attētati excōmunicationē medio tp̄e inter sententiā ⁊ appellationē latam: sicut reuocat alia attē[ntata].⁊ ꝑ istā lr̄am [vi]de dicendū q nō imo ē necessaria absolutio.de tali eni snia loquitur iste.§.⁊ q ita sit verū pʒ.q: excōicatio aut statiua let: aut statim nō valet. sʒ pone q post latā sniam i fra.x.dies iudex excōicet partem nō parentem: postea illa pars non appellat: nō ē dubiū q bene ligat sententia.speciale ergo sit in illa q ꝑ appellationē sequenteʒ nō annulletur: lʒ male fecerit iudex exequendo infra.x.dies ⁊ excōicādo cū tolleret illi bn̄ficiū iurʒ.s.appellādi qd esse non debet.j.de re.iu.idultū.alij dicūt hoc esse imutatū per decre.non solū que ē posterior: quod non credo rōne p̄dicta.

s Casib⁹.quos vide.s.e.li.d ap.romana.§.si aūt

t Innodauit.s.e.solet.⁊ dabit termin⁹ octo dierū ad hoc ꝓbandum.vt ibi

v Idē est.s.q p̄mitus debet absolui vt di in fi.

x Captus.sic.s d pig.c.significāte.⁊ q dicit captus intelligere possumus etiā a priuato q: ex quo venire nō potuit nō fuit ꝯtumax.ergo nec excoicandus.xj.q iij.nemo epor̄.sed quo ad restōneʒ expensarū bene distinguit an a iudice an a p̄uato captus fuerit vt in p̄mo casu nō ꝯdēnetur ad expensas.

etiam alio impedimento[a] detē
tus in termio cōparere nequi
uit: tunc ꝓtinus sibi iuxta for
mam ecclesie beneficiū debet
absolutionis impēdi. Sec[9]
autem si se contumacem confi
teatur: vel al's de contumacia
sua constet quia forte predixe
[..]t in iudicio[b] ꝙ minime cōpa
reret. tūc enim cuȝ manifesta
sit contumacia ⁊ manifesta re
putetur offensa[c] nō ē ei nisi pri
mo expensaꝝ satisfactione ac
de stando iudicio cautiōe pre
stita absolutio impendenda.
Et hoc ipsuȝ est in similib[9]
obseruandum: sicut si aliquis
ad certū locum citetur ⁊ ille ꝓ
ponat ipsum nō esse sibi tutū[d]
⁊ iudex postea in eū. quia non
ꝓbauit hoc nec cōparuit: sen
tentiā excōicationis ꝓmulget
nam tunc si excōmunicat[9] ipe
ad superiorem appellet. ⁊ an
te omnia se ab eo petat absol
ui: cum ꝓbare coram eo velit
ipsum locum non existere sibi
tutum: in hoc est proculdubio
audiēdus: cum presumpta so
lūmodo eius cōtumacia vide
atur. sed si iudex ꝓnunciasset
locum illum esse idoneum ⁊ se
curum ⁊ ille non comparuissȝ
ac ideo excōmunicasset eūdē
ipse postmodum super hoc ni
si post latam interlocutoriam
infra decendium[e] ꝓuocasset
nullaten[9] audiri debet. Sȝ
si ex causa legitima seu ꝓba
bili quis appellet: puta quia
locus est tutus: ⁊ post appella
tionem huiusmodi excōmuni
catione ligetur: ac deinde con
stet superiori ꝙ ad ipsuȝ ex ta
li causa extitit ꝓuocatum: non
illico[f] ꝓnunciare debet excom
municationis sententiam fore
nullam: sed potest eaȝ ad cau
telam iuxta formā ecclesie re
laxare. Sane si certum est
excōmunicationis sententiaȝ
esse iustā velut cū ꝓpter mani
festum excessum est in aliquē
ꝓmulgata: superior iudex ni
si periculum sit in mora: excō
municatuȝ ad excōmunicato
rem ꝓrsus remittere dȝ nec
dȝ eum absoluere nisi excōica
tor requisitus maliciose dene
get exhibere. Si vero con
stet huiusmodi sententiam eē
iniustam: nequaꝙ̄ remitten
dus est ad suū excōicatorē ex
cōicat[9]: sȝ dȝ sine difficultate
aliq̄ mox absolui. Qđ si du
bitetur vtꝝ iusta sit vel iniusta
superior: nisi excōicatori defe
rat: relaxare iuxta formam ec
clesie pōt illā: ꝙ̄ꝙ̄ honestius ⁊
conuenientius agat si ei defe
rat in hoc casu. Ubi auteȝ
suꝑiori ꝯpetit de excōicatione
cognoscere: absolutio seu rela
xatio quā ipse fecerit tenet: lȝ
forsitā sit iniusta. qm̄ ⁊ si ꝯ ius
litigatoris: n̄ tn̄ ꝯ iuꝭ ꝯstōnis[k]
absoluit. Deniqȝ a subditis
suffraganei emendas pecuni
arias pōt archieṗs ſm cōsue
tudinem regionis exigere i ca
sibus in qb[9] ei lȝ eos excōica
tiōis vinculo inodare[l]. Po
test quoqȝ archieṗs beneficiū
absolutionis iuxta formaȝ ec
clesie nōnūꝙ̄ ipēdere ad cau
telā: vtpote si asserit i excōica
tionis snīa intolerabilē[m] erro
rē fuisse patent exp̄ssum. i. ali
quid sub vi p̄cepti vel mādati
apte in ea contineri: qđ cōiter
vel in suo genere est peccatum
veluti si dicat forte aliquis se a
suffraganeo excōicatuȝ fuisse
ꝑ eo ꝙ elemosynam pauperi
tribuebat: vel qꝛ faciebat ali
quid aliud qđ in se bonum est
aut qa non operabatur id qđ
suo actu illicitum est ⁊ prauuȝ
⁊ suffraganeus ipse asserat ꝙ
ꝑ digna ⁊ rationabili causa:
vel pro conseruanda vel exe
quenda iusticia[n]: hoc illi pro
hibuisset: vel etiam iniunxissȝ
nā tunc archieṗs ad cautelaȝ
absoluere[p] potest euȝ. Silr
si aliquis ꝓponat se ante diffi
nitiuam snīam in iudicio vel
extra p[9] appellationē ex cā le

Recludo sic. qꝛ hȝ
regressum cōtra
illū ꝓuatū capiē
tem. ff. si qs cau. l.
ij. in fi. ⁊ l. iij. ⁊ in
telligas capt[9] nō
sui ꝓcuratione ⁊
dolo. vt in dicta
l. ij. ad fi.
a ¶ Impedimen
to. puta valitu[..]
ne tempestate v[..]
fluminū. multa i
pedimenta vide
re potes. ff. si quis
cauti. l. ij. ⁊. iiij. ⁊
qđ dicit de impe
dimento: idē dic
si alia rōnabilis
cā ꝑter impedi
mentū subeēt pu
ta qꝛ ꝓbabiliter
credet terminuȝ
ꝓrogatum. ꝭ. de
resti. in integruȝ.
ex litteris.
b ¶ In iudicio ꝙ
si si extra iudici
um hoc dixerit.
sec[9] sicut nec no
cet ꝯfessio extra
iudiciū facta qđ
dic vt. ꝭ. de ꝯfes.
c. vl. vnde ꝑ h̄ vi
detur ꝙ si nūcio
citanti dixerit se
nolle venire ⁊ nū
cius sic retulerit
nō ꝓpterea dica
tur vera cōtuma
cia. ⁊ facit qđ di
xi. ꝭ. de ꝯfes. c. ij.
c ¶ Offensa. ꝭ. đ
v. signi. ex parte ⁊
c. cum olim.
d ¶ Tutū. iusta
erat expectatio si
vera fuisset. ꝭ. de
ap. ex parte. ꝭ. co.
li. de ꝓui. cuȝ per
sone. cū si.
e ¶ Decendium.
sic. ꝭ. de elec. cum
dilecti. ad fi. tran
sit igitur interlo
cutoria in reȝ iu
dicatam. si infra
x. dies nō fuerit
appellatum quo
ad partem: ſȝ nō
quo ad iudicem
qđ dic vt. ꝭ. đ ap
eū cessāte. io. an.

f ¶ Illico. ante enim ꝙ̄
de nullitatate ꝓnūciet oȝ
ꝙ doceatur de v̄itate cau
se appellatiōis. nec suffic̄
ad hoc ꝓnūciandum ꝙ
ostendat se ex causa legi
tima appellasse. ad idem
ꝭ. de appel. interposita in
princi.
g ¶ Nec dȝ. tamen si ab
soluerit tenet absolutio.
vt. j. §. vbi aūt.
h ¶ Exhibere. ꝭ. e. per tu
as. ꝭ. de of. dele. cū ꝯtin
gat. ⁊ c. prudentiam.
i ¶ Competit. si igit̄ ei n̄
competeret non tenet ab
solutio ꝓpter defectuȝ iu
risditionis. vbi cōpetit
tenet: lȝ iniusta sicut ⁊ in
iusta excōicatio. xj. q. iij.
c. j. par enī ius dn̄s eē vo
luit ligandi ⁊ absoluēdi
de pe. dis. j. verbum.
k ¶ Cōstitutiōis. ad idē
ij. q. vj. §. diffinitiua. ⁊. ꝭ
de re iudi. cū inter.
l ¶ Innodare. excōicatio
enī nō est pena sed medi
cina quedā. ꝭ. e. c. j. āte ꝙ̄
ꝙ̄ excōicet ꝑ satisfactiōe
delicti ⁊ in absolutiōe vl
post penā pecuniariā im
ponere poterit. ⁊ facit ad
ea q̄ nō. ꝭ. đ pe. lȝ. io. an.
m ¶ Intolerabilem. xj. q.
iij. si is qui p̄est. ⁊ quomo
do hoc intelligatur. vide
ꝭ. eo. per tuas.
n ¶ Iusticia. sicut si p̄ce
pisset vt hominē ꝑcute
ret: ⁊ dicit se hoc fecisse ꝓ
exequēda iusticia. vel ꝓ
pter delictū suū ꝓhibue
rat eū dare elemosynā: si
cut etiā interdū ob hoc
quis ꝓhibetur ab obla
tiōib[9]. xvij. q. iiij. c. miror.
vel propter delictum illi[9]
cui elemosynam tribue
re volebat: quia vtilius
panis esurienti tollitur
ꝙ̄ ⁊c̄. v. q. v. non omnis.
ioan. an.
o ¶ Absoluere. al's vt ita
replicaretur: denuncia
ret sententiam illam nul
lam. ꝭ. e. per tuas.
p ¶ Similiter quod hic

dicit dixerat.s.e.§.sed si ex causa.

a ¶ Postq̃z.de hoc no.ꝙ necesse ē cōstare pus appellatuz:qñ fieri hꝫ relaxatio ad cautelam de excōicatione q̃ dr̃ lata post ⁊ p hoc iam obtinui in cā q̃ petebat absolutio ad cautelā ex/cōicationis:q̃ dicebat lata post appel.legitimā:⁊ eodē die la/ta fuerat excōicatio.⁊ in terposita appellatio:nec apparebat q̃ primo dice/bant enim ꝙ petēs hoc necesse hēbat pbare.s.ꝙ pus appellatū fuerat: lꝫ non hēat necesse pbare veritatē cause:q² illa p/bata non absoluerek ad cautelam.imo pnunciaretur nulla snia.s.e.p tu as.de of.dele.cum ꝯtin/gat.⁊ ita est vex p hanc lram:tūc ergo iudex ap pellationis absoluit ad cautelam:qñ ꝯstat ꝙ p⁹ appellationē lata est sen tentia excōicationis.nec adhuc constat de verita te cause.

b ¶ Priusq̃z icipiat.plus ergo ptātis hñt in hac absolutione ad cautelaz q̃z in inhibitione:quā facere nō pñt:nisi pus incipiāt cogno/scere de vitate cause ap.interposite ante diffinitiuam qđ dic vt.s.e.li.de ap.romana.§.ꝙ si.

c Decernimus.seculares.certū ē ꝙ ptās secularis minor ē ecclīastica.s.de ma.⁊ obe.solite ⁊ ei subest:vt ibi.⁊.xcvj di.duo sunt.⁊ ideo cēsura ecclīastica coerceri pōt: vt sequitur Et qd continetur nomine censure habetur.s.de ver.sig.q̃ren ti.⁊ ꝯcor.ad hanc decre.s.eo.li.de fo.ꝯpe.c.ij.⁊ de iniur.lꝫ.s.đ excep.c.ij.

d ¶ Canonica xxiiij.q.iiij.đ illicita.ij.q.ij.c.idigne.s.de sen.ex.sacro.⁊ illa recte dicet canonica de qua cauet.j.c.pri.ij.rñ.

e ¶ Agēdo.⁊ recōuenīendo:q² sicut nec agere:sic nec recōueni re pōt.s.de excep.cum inter porem.a defendendo nō repellit vt.s.de iudi.intelleximus.ratio ibi patet:⁊ quid de impetran do vidisti.s.eo.lib.de rescrip.c.j.

f ¶ Patrocināndo.ecclīa ergo puat aliquē interdū ppetuo in/terdū ad tp̄s offō postulandi:⁊ ꝯcor.s.de here.si aduersus.⁊ c.excōicam⁹.§.credētes.s.e.li.de penis felicis.§.qđ siqs ad fi nē.⁊ pcedit hoc ēt iterdū ex alieno delicto:vt ibi ⁊ sunt isti p tim de pmo ordine nō postulantium:q² etiā p se postulare nō pñt in agendo:de quo dic:vt.iij.q.vij.§.tria.Est aūt postulare desideriū suū vel amici sui i iure apud eum q iurisditioni pre est exponere vel alteri⁹ desiderio ꝯdicere.vt ibi ⁊.ff.de postu. l.j.⁊ itellige hoc nō solū i aduocato:sed ēt i pcuratore.s.de p ba.p⁹ cessionē.si.n.nō audit p se multo minus p alio.iiij.q. vj.oibus ad hoc.s.eo.dilecto.

g ¶ Testificando.excōicatus ergo maiori intelligas testifica/ri nō pōt.s.de testi.veniens.ij.in fi.vnde si dicatur excōicatio nis snia nulla:i defectū pbationū ꝯsueuerūt absolui ad cau telam vt ibi vides ꝙ non potest testificari.Sed nunqd excōi/catus poterit testari:de hoc p ino.de do.⁊ ꝯtu.vītatis.p hosti. de excep.pia.p gar.de vsur.quāq̃z p guil.in spe.de instru.edi. §.ꝯpēdiose.circa pn.Et vr̃ ꝙ lꝫ ista iudicialia phibeant:ex/iudicialia nō:sicut.s.c.solet ad fi.bm hosti.⁊ gar.testari nō pōt q² sepatus ē a cōione ecclesie:⁊ sepato a cōione ecclīe omne be

gitima interpositam vinculo excōicationis astrictum: pōt archiepiscopus postq̃[a] sibi de hoc ꝯstiterit etiā pusq̃[b] incipiat de veritate cause appella/tionis cognoscere absolutio/nis illi beneficium ad cautelā iuxta formaz ecclīe impartiri:

Alexander quartus.

Decernimus[c]:vt iudices seculares p censurā ec/clesiasticam ab ecclesiasticis iudicibus canonica[d] monitione pmissa repellē excōicatos ab agendo[e] patrocinando[f] ⁊ testificando[g] in suis curijs ⁊ iudicijs ꝯpellantur.

Gregor. x.in concilio generali lugđ.

Constitutionē[h] felicis recordatōis ino[i].pape.iiij pdecessoris nr̄i q̃ phibet pti/cipātes excōicatis ea pticipa tiōe[k] q̃ solā minorē[l] excōicat onē iducit: monitione canonica non pmissa maiori excōica tione ligari:decernens pmul gataz aliter excōicationis sen tentiam non tenere[m]:ad tollē dū oēm ambiguitatis scrupulū[n] declarātes decernim⁹:ita demū eē monitōz canonicā i hoc casu si alijs rite seruatis[o]

neficiū ex legibus descendēs interdicit.⁊ guil.sequs inno.⁊ pe.de samp.tenet.s.de excep.pia.ꝙ pōt testa/ri ⁊ pe.de vndalla tenuit opi.ho.⁊ gar.⁊ hoc pp peri culū cōionis cū excōicato cui cōicandū non ē:⁊ dene gat.i auc.de puil.do:here.mu.si pstā.§.antepe.⁊ act⁹ legitimi eis inter dicunt:vt hic ⁊ ē silis bm eos đpor tato q est intesta bilis.ff.de testa. ...us cui.§ j.ar.p ...ꝯ.s.de here.ex cōicamus.§.cre/dētes.Quid di ces de tabelliona tu:nūqd instrum ꝯfectum p excōi catū valet:vr̃ va lere ar.pdi.§.cre dentes:vbi dr̃ de excōicato:ꝙ si sa tisfacē contēpse/rit ifra annum ex tunc instra p ipꝫ ꝯfecta nō valent ergo a contra/rio prius scilicet ante annum cō/fecta valebant:licet esset excommunicat⁹. alij contra p qbus optīe.iij.q.iiij.nullus ibi nullus anathemati/zator suscipiat:nec a quoq̃z credant:que ab eis dicū tur vel ꝯscribuntur.s e.nouerit.alij vt ho.⁊ guil.di/cūt ꝙ q̃zdiu ei⁹ excōicatio ē occulta valet istr̄z ab eo ꝯfectū vel si sit manifesta:nec pōt pbari.ar.ff.de offi. psi.barbari⁹.iij.q.vij.§.tria.C.de testi.l.j.s.de re iudi. ad pbandū.de excep.pia.§.si vo.sec⁹ si sit notoria.đ excep.exceptionē.đ coha.cle.⁊ mu.vr̄a.sicut.n.ibi no torius ꝯcubinari⁹ suspensus ē quo ad se ⁊ quo ad ali os ita notorie excōicat⁹ tabellio ⁊ ptor publice nūcia tus repellit etiā ab extraiudicialib⁹ j.e.lꝫ io.an.

h Constōnez.Nō valēt excōicatio lata i pticipan/tes nisi fuerit moniti noiatiꝫ ⁊ canonica moni/tio dr̃ q̃ hꝫ dier iterualla nisi necessitas facti aliđ sua deat.hoc dicit.

i ¶ Innocentij s.e.statuimus.

k ¶ Participatione.đ notat ꝙ ē q̃dā pticipatio q̃ idu cit maiorē.s.q̃ i crīe fit.s.e.si ꝯcubie.⁊.c.nup.ē alia q̃ iducit minorē vt cū qs pticipat sciēter excōicato ma/iori i locatōe osculo mēsa ⁊ silib⁹:⁊ ab hac excipiūtur certe psone:vxor.fili⁹ bu⁹ ⁊ alij đ qb⁹.xj.q.iij.qm mul/tos.s.e.ꝙ i dubijs.⁊.c.se.⁊ bꝫ guil.⁊ gar.icurrit quis minorē excōicatōez.mittēdo nūciuꝫ vl' lraz excōicato ac si ille psonalr loqret:ad h.s.e.li.đ ele.vbi piculū.§. nulli ipe.n.loq vr̄ nūciū mittēdo vl' lras.ff.đ ꝯsti.pe.l.

l ¶ Minorē.đ ipi⁹ effectu hēt.iij.q.iiij.engeltru (⁊ lꝫ dā.⁊.s.de excep.a nobis.

m ¶ Scrupulū.hoc dicit.q² ante istā ꝯstōnez si iudex monebat in genere:ꝙ null⁹ cōicaret dicebāt qdā talē monitōz canonicā:alij ꝯ:qđ dubiū h ꝯstō declarat.

n ¶ In h casu.s.qñ pp pticipatōez vl' pticipātes excōi

o ¶ Seruatis.s.ꝙ iferat cā sup q̃ fit moni(care maiori tio:⁊ ꝙ sint pñtes p quos possit pbari ⁊ ꝙ sint ibi in/teruall.s.e.sacro.⁊.j.c.c.

eos q monetur exp̃mat noia tiz. ¶ Statuim⁹[b] quoqz vt int monitiones q̃s vt canonice p mulgeť excõicationis sñia sta tuũt iura p̃mitti iudices siue monitiõib⁹ tribus vtanť siue vna[c] p oib⁹ obſuẽt aliq̃z die rũ ꝯpetẽtia[d] intualla nisi facti necessitas[e] aliť ea suaserit mo deranda. Idez in eodẽ.

Presenti[f] gnãli declara m⁹ edcõ bñficiũ relaxa tiõis ad cautelã[g] q̃ ad intdicti sñias i ciuitates castra vel q̃li bet alia loca siue terras aliq̃s gnãliť pmulgatas locũ aliq̃ ten⁹ ñ hẽre. Idem in eodem.

Quicũqz[k] p eo q i reges[l] principes barones nobi les baliuos vel quoslibet z mi nistros[m] eoz aut quoscũqz ali os excõicatiõis suspensionis seu iterdicti sñia fuerit pmul gata licentiã alicui dederint occidẽdi capiẽdi seu aľs i pso nis seu bonis suis vel suozuz[n]

a ¶ Noiatim.s. p̃prijs nõibus exp̃ssis vel alijs idubita bilib⁹ circũstãtijs q̃ hẽbãt vicẽ p̃prij nois. ff. si cer. pe. l. certũ. s. de testi. l. ij. s. e. li. e. ti. c. ij. Idẽ si dicat moneo filiũ. p. cũ ille vnicũ filiũ hẽat. ff. ď libe. z po. l. ij. z insti. de exhere. liberoz. §. noiatim. secus si duos haberet qz tũc neuť eoz monitus videtur: vt ibi. Dicũt tñ qdã q hec decre. locũ hz qñ singulareś z noiate psone [..] cõicanť: qa tuc requiriť monitio spãliś. si aũt gene raliter ferreť sen tẽtia: tũc dicunt sufficere genera lẽ. z si adhuc re manent antiqua iura. sed tuti⁹ est dicere q hodie i genere excõmuni catio in partici pantes ferri non possit. z sic sit sblatũ. qđ dicitur. s. e. qđ in dubijs in fi. Sed valebit ne monitio si iudex generaliter mõet oẽs de collegio vel vniuersitate. z videť q sic. quia tantum valet generalis monitio quo ad oĩa quantũ specialis quo ad q̃dã. ff. de admi. tu. si duo. in fi. z qz semp gene ralib⁹ spalia insũt. vt. ff. de reg. iur. semp in gnãlib⁹. ꝫ ꝯriũ ẽ vez bm guil. h p hãc ꝗstõnẽ. z bm eũ si ignorat noia illoz de ꝯuẽtu: cogat rectorẽ ꝯuẽtus vel vniuer sitatis ad indicandũ sibi illa noia. ff. de condi. ob tur pem causam. l. iiij. §. fi.

b ¶ Statuimus. sic ꝯstrue statuim⁹ quoqz vt iudices siue monitionib⁹ tribus vtanť: siue vna p oibus obser uent aliquoz diez cõpetẽtia interualla inter monitio nes quas iura p̃mitti faciũt vt sñia excõicationis ca nonice pmulgetur.

c ¶ Una p oibus. dicit ergo iudex interdũ. monemus te p p̃ma: qua finita monet p scđa: qua finita monet p tertia. interdũ vna monitione facit tres: sic monemus te q vsqz ad diẽ talẽ p p̃mo: talẽ p scđo: talẽ p tertio zc. Interdũ vnã tñ dat dilationẽ vt mõem⁹ te q vsqz ad talẽ diẽ p p̃mo scđo z tertio pemptorio q cõione ta lis zc. z hoc vltimo casu est interuallũ inter monitionẽ z sententiam.

d ¶ Cõpetentia. hoc iudex moderabiť p psonaz z ne gocij q̃litate. s. de ap. cũ sit romana. de of. dele. ď causis

e ¶ Necessitas. vt qz ptes sũt ad rixã vel arma pate nec curant monitiões epi. ff. de vsufruc. l. eq̃ssimũ. intduz eniz nec locus nec tempus patitur plenius deliberare ꝯsiliũ. ff. de exer. l. j. p̃mo rñso.

f Presenti declaram⁹. nõ. q qdã olim ꝯriũ dicebãt z p eis faciebat qz excõicatio z interdictũ parib⁹ passibus ambulare videbanť. ad hoc. s. de ap. ad hoc qm̃. s. eo. cũ medicinalis. s. e. romana. in p̃n. z. c. vene rabilibus in p̃n. j. e. statutũ. z. c. is cui cũ si. vnde sicut excõicatio põt tolli ad cautelã vt. s. e. solet. z. c. vener abilibus. §. sed si. z. §. pe. z vl. sic de interdicto videbať: imo multo magis. qz p interdictũ plurimũ puniũť nõ obnoxij. ꝫ p excõicationẽ nõ sic: vt. s. eo. romana in fi. vnde poti⁹ videbať i eo q̃z in excõicatiõe subueniẽdũ qz etiã plures ligat z plura bona tollit. z qz aľs sũt paria. j. e. is cui. s. e. c. j. Que ergo fuit hui⁹ iuris rõ z reprobatis alioz solu tionibus quoz qdã dixerũt: sic placuit grego. que reprobať p hoc vbũ declaram⁹. alij dixerũt hoc factũ vt magis timereť censura ecclesiastica. tertij ne finis vni⁹ negocij alteri⁹ sit exor diũ. C. de fruc. z li. expen. terminato. cũ hec rõne si roboreť. dic q hoc statu tũ ẽ p̃pter cõionis picu lum. in excõicato ergo ad alioz cautelã fit hec abso lutio. sed in p̃ticip̃atione interdictoz nõ ẽ tantum piculũ: z iõ sec⁹. vnde et interdicti tpe quedam sa cramẽta ministranť z in terdũ celebranť. s. ď spõ. nõ est nob. s. ď pe. z re. q in te. s. e. rñ. z. c. pmittim⁹ j. e. qm̃. z. c. vl. sed ꝯ. s. de ap. ad p̃sentiã vbi ad cau telã excõicati dať absolu tio. vnde dic q iõ aliud i excõicatiõe q̃z i intdicto. qz excõicatio ẽ mortis eterne dãnatio. z iõ festinare debemus vt mortu⁹ z a xpo sepatus p excõicationẽ reintegreť xpo p ab solutionẽ. maiorib⁹. n. malis dz sincera charitas subuenire. l. di. vt ꝯstitueret. in interdicto aũt nõ tradiť qs sathane. nec ẽ ibi tantũ piculũ: z iõ nec tantũ festinandũ. ea etiã rõne. qz i in terdicto volũt iura vnũ pati p reliquo: in excõicatiõe sec⁹: vt s. dixi. Preterea excõicatio nõ põt suspẽdi nisi in totũ relaxeť z iõ in ea locũ hz absolutio ad cautelã interdictũ põt suspẽdi. z ideo nõ ẽ necessaria relaxatio ad cautelã. s. de ap. ad h qm̃.

g ¶ Cautelã. qđ fit in excõicatiõis sñia. tũc qñ dz nulla vt si p⁹ appellationẽ legitimã. secũdo si ꝯtinet intolerabilẽ errorez vt s. e. venerabilib⁹ cũ si. tertio in casu. s. c. statuim⁹. q̃rto si dica tur q iudex nõ erat is q tulit sñiam. de ꝯsue. c. ij. de puile. cuz olim. q̃nto si a iudice suo lata ẽ sed excõicato. xxiiij. q. j. audiui mus. z. c. a pte. sexto cũ qs excõicať a delegato ꝯ delegãtis intẽ tionẽ. s. de p̃ben. c. vl. septimo si ab intruso vel a iurisditiõe sus pẽso. xij. q. ij. c. alienatiões. octauo si ferať a violãte interdictuz hõis. s. de exces. pla. tãta. nono vbicũqz p̃lat⁹ subditũ excõicat ꝯtra p̃uilegij sui tenorẽ. s. de p̃ui. cũ capella. z. c. quãto. decimo bm quosdã quos sequor in casu. s. ď exces. pla. cũ ad quorũdã Plures ex his casib⁹ ꝯphendũť sub q̃rto. vndecimo si ferať a delegato ipetrato ab excõicato in casu ñ p̃misso. s. eo. li. de re scrip. c. j. z adde casũ nouũ. s. de of. ordi. qz pleriqz. io. an.

h ¶ Generaliter. qđ sit generale hẽs. s. de v. sig. cum in ptibus Quid si ferať nõ generaliter in loca sed spãliter in psonã. dic q bene poterit fieri relaxatio ad cautelã. argumẽtũ a cõtrario istius lrẽ. qz spãliter interdicto oĩa sacra negant ante absoluti onem. z sic idẽ qđ in excõicato.

i ¶ Nõ hre. vnde si id fiat nõ valebit relaxatio p hanc litterã z ẽ si. s de his que vi metusue cã fiũt. c. vno. e. li.

k Quicũqz. Q̃ri potuit ex facto decre. s. e. dilecto: z dic q cũqz etiã epi. nec ob. s. e. qz piculosũ. quia nõ loquitur in sententijs excõmunicationis.

l ¶ Reges. est autem ordinarius regis is eps in cuius diocesi delinquit vel domiciliũ habet. xcvj. di. si imperator. z. c. duo sunt. vbi de hoc.

m ¶ Ministros. ad clericos potest referri z sic p̃prie seqtur verbum suspensionis.

n ¶ Suoz. ꝯsanguineoz vel familiariũ. z sic nõ. casuz in quo

grauandi[a] eos qui tales sentē tias ꝓtulerīt: siue quoꝝ sunt occasione[b] prolate vel easdeȝ sententias obseruantes: seu taliter excōmunicatis cōmu nicare nolentes nisi licentiam ipsam re integra[c] reuocauerit vel si ad bonorum captionem occasione ipsius licentie sit ꝓ cessum: nisi bona ipsa fuerint infra octo[d] dierum spatium re stituta: aut satisfactio pro ipis impensa[e] eoipso excōmunica tionis incurrant[f] ¶ Eadem[g] quoqȝ sententia sint innodati omnes qui ausi fuerint p̄dicta licentia data vti[h] vel aliquod premissorum ad que cōmitten da dari licētiam prohibuim⁹ alias committere suo motu. ¶ Qui autem in eadem sentē tia permanserint duorum mē sium spatio: extunc ab ea non possint nisi per se. apo. absolu tionis beneficium obtinere[k].

Bonifa. octauus.

Si[l] iudex laicus malefa ctorem captum detineat ꝛ is se clericum dicens ad cu ram ecclesiasticam petat re mitti: vel curia ipsa eum tan suum clericum repetat[m]: iudi ce[n] illum inficiante clericum: ac ob hoc minime remittēdū: dubitationis huiusmodi an. s. sit qui reperitur clericus ad iu dicem ecclesiasticum[o] quia de re ecclesiastica ꝛ spirituali[p]: vocato tn̄ iudice sclari vl alio cui⁹ iterest[q] cognitio ptinebit ¶ Et si notoriū[r] fuerit q idem malefactor sit cleric⁹ q huius modi p̄uilegio gaudere debe at[s] statiȝ absqȝ alia cognitiōe vel[t] fama publica de hoc exti terit: aut[v] ipse ꝓ clerico cōiter hēbat[x] incōtinēti etiā ante co gnitionē[y] d̄ clericatu ecclīastice curie debet reddi. ¶ Ideȝ eē cēsem⁹ si re⁹ ipse añ dep̄hē sionē ꝓ laico publice se nō ge rens dep̄hēsus fuit in hītu cle ricali: tonsurā videlȝ ꝛ vestes deferēs clicales[z] nā talē debe mus clericū donec ꝯstat de ꝯ̄ rio reputare[ꝛ] sicut de illo qui

pertiens ꝛ mandās p̄cuti laicū excōicatus ē ad idē. s̄. e. li. de elec. sciant cūcti. de imu. ec. quoniā. io. an.

a ¶ Grauandi. puta ne qs emat ab eis vel eis vendat vel his similia. ꝯcor. s̄. de p̄uile. quāto. de imu. ec. c. vl. e li.

b ¶ Occasione. quoꝝ interest p̄ncipaliter defendere snīas ipās in iudicijs. s̄. e. venerabi libus. §. ij in fi.

c ¶ Re integra. lra seq̄ns ꝯtradicit isti vbi dr̄ q licȝ res non sit integra infra octo dies pōt fieri emen datio. pōt dici q hoc lo cū hȝ in iniuria p̄sonali: illud in reali vt in prima statim sit excōicat⁹. in se cūda tūc qñ īfra octo di es nō restituerit vl' dic q id qd̄ sequit̄ respicit tp̄a istius ꝯstōnis: vt si tēpo re isti⁹ ꝯstōnis p̄textu illi us licētie aliqua erāt oc cupata nisi infra octo di es reddant̄: hēat locum pena. ꝛ est si. s̄. d̄ reb⁹ ec. nō alie. hoc ꝯsuluissimo §. laici vbi in cōpulsioni bus iam factis datur tē pus ad reuocandū i faci endis ipso facto imponit̄ pena p̄nīū verius.

d ¶ Octo dieꝝ. similis di latio tēporis. s̄. de excep pla. ꝛ. s̄. e. solet.

e ¶ Impensa. s. cū res nō extat vel placet leso. si. s̄. e. li. de vsur. q̄ȝq̄ȝ. ff. cōmo. l. iij. §. j

f ¶ Incurrant. ꝛ si prius excōicati erant modo du plici finiendo sunt ligati quod eē pōt. vt nō. iij. q. iiij. engeltrudam. s̄. de iudi. e. ita quorundā.

g ¶ Eadē. s. maioris excōicationis.

h ¶ Vti. ꝛ sic mandās ꝛ mandatarius eadē pena puniuntur sic. ff. de vi ꝛ vi ar. l. j. § quotiens. nec ex . usat hic iussus maio ris: qd̄ dic vt dixi. j. de reg. iur. q qs. ff. ad. l. acqui. liber hō. ij.

i ¶ Alias. i. p̄ter aliquam licentiā. sed nūquid ille tunc ratum habens excōicatus erit. distingue vt. j. e. cum quis.

k ¶ Obtinere. si incēdiarijs ecclesiaꝝ qui ex quo denūciati fue rūt nō possūt absolui ab alio q̄ȝ a papa. s̄. e. tua. ꝛ si papa hoc nō expressisset perpetuo potuisset ordinarius ipsum absoluere. s̄ eo. nuper.

l ¶ Si iudex laicus. si malefactor captus a iudice laico dicit se clericū. hui⁹ rei cognitio ad iudicem ecclesiastlcū spe ctat. ꝛ si notorie vel publica fama vel cōmuni estimatione ha betur ꝓ clerico statim fit remissio. idem si p̄us se gerebat ꝓ cle rico ꝛ modo dep̄hensus fuit in habitu clericali. si aūt p̄us se ge rebat ꝓ laico. lȝ modo in clericali habitu dep̄hensus fuerit: nō fiet remissio donec fuerit de clericatu ꝓbatū. sed interim con tra eū iudex in nullo ꝓcedet. hoc dicit. ꝛ declarat decre. ista ca que nō inno. ꝛ hosti. s̄. e. vt fame.

m ¶ Repetat. sic ꝛ ciuitas repetit suū ciuem. ff. de rei ven. l. j. § j. ff. ad muni. l. de iure. sic ꝛ petit suo ciui iusticiam fieri. ꝛ vio lenter ablata restitui. xxiij. q. ij. dñs. sic ꝛ pater repetit fi liū: quod dic vt. s̄. de ꝯuer. infi. c. vl. sic ꝛ miles arma te militie per magistꝝ militū in ciuilibus ꝛ criminali bus iudicat̄. C. de iurisdi. om. iu. l. magisterie. sic ꝛ cle rici corā suo iudice. s̄. de iudi. at si clerici.

n ¶ Iudice. secu lari qui malefa ctorē detinet.

o ¶ Ecclesiasticū vide quod est. j.

cognitio ptinebit

p ¶ Sp̄uali. de q̄ nec p̄ncipalit̄ nec incidenter habȝ secularis iudex se intromittere. s̄. d̄ ordi. cog tuam q si. sint legi. per ve nerabilem. ꝛ. c. la tor cum si.

q ¶ Interest. puta aduersar. o q illū fecit detineri ꝛ ꝓ maleficio sec pu niri. ꝛ sic hi sunt vocandi quoꝝ in terest. sic d̄ ma. ꝛ obe. inter q̄ttuor C. de euic. emptō fundi. Si aūt nō est aduersari⁹ pu ta q2 iudex ꝓce dit ex officio cita bitur iudex. vt. s̄ dicit. ꝛ concor. s̄. e. venerabilibus. §. ij.

r ¶ Notoriuȝ. fa cti. s. quod nulla possit tergiuersa tione celari. s̄. de coha. cle. ꝛ mu. vestra. quia notorie cognoscitur ꝓ cleri co vt archidi vel archip̄sbyter vel p̄sbyter boñ vl' his similes. vel si est notorium iuris. ad idem. s̄. de verbo. signi. cum olim.

s ¶ Debeat: hoc ideo dicit. quia si esset clericus buso vel goliardus ꝛ gestasset artē illam per annum. vel ter tio monitus non destitisset. vel esset clericus vxoratus non incedens in habitu. vel esset bigamus vel degra datus talis non remitteretur quia p̄uilegio non gau det: vt. s̄. e. li. de vita ꝛ hone. cle. c. vno. de cle. ꝯiu. c. j. s̄ biga. c. vno. de pe. c. ij. in fi.

t ¶ Vel. repete si.

v ¶ Aut. repete si.

x ¶ Habebatur. sic. ff. ad mace. l. iij. ff. de of. p̄to. barba rius. s̄. de iur. pa. ꝯsultationibus.

y ¶ Cognitionem. s. cum est fama vel communis esti matio. quia si est notorium ibi non est necessaria co gnitio.

z ¶ Clericales. s̄. de vi. ꝛ ho. cle. ꝛ. c. clerici.

ꝛ ¶ Reputare. vt in quo statu reperitur in eo iudicetur ꝓ p̄senti: lȝ posset inquiri de alio statu. ff. de imur. cum apud. §. si quis. ꝛ. j. in fi. c.

a ¶ Legalis.C.de libe.cã.ea que.ff.de libe.cã liberis: §.fi.⁊.l.cũ necessitas.ff.de ꝓba.l.circa.

b ¶ Cõprobaẽ.hoc vult dicere hi q portãt talẽ habitũ solent clerici esse.vnde iste puteẽur cleric⁹ sicut habitus demõstrat:vt q similẽ cũ alijs vitã suscipiũt ⁊c.s. de statu.mo.recolentes.

enim hoc ꝑiudiciale de quo ꝑmitus debet cognosci vt sciaẽ an sit clericus ab ecclesiastico vel vt laicus a laico puniri debeat ⁊ ẽ si.C.de ordi.cog.l.vl.iij.q.xj.in fi.

k ¶ Processus.ergo nõ solũ iudicare ꝓhibeẽ sed etiã ꝓcedere ad idẽ.s.e.ll.de here.c.vt inquisitionis.§ pe.

in possessione ingenuitatis existit si dicatur ab alio libertin⁹ [illegible] alis[a] sanxit auctas vt ꝓbã[illegible]di necessitate ñ ipse sed aduersari⁹ astringaẽ. Iustũ est.n.vt ipse talis quẽ gestat ex hitu q̃ usq̧ appeat aliud ꝑsumaẽ q̃lis is eẽ cui⁹ fert hitũ cõprobaẽ[b] ex stigmate[c] nãq̧ ꝯsueto fabricensib⁹ impꝑmi latitãs fabricẽsis agnosc.tur[d] ⁊ custodes aq̃ꝝ q̃s hydrophylatos [n]oĩant: q̃ eis infigi solẽt annotatione signati[e]:manifesti sũt oib⁹ ⁊ angariaꝝ noĩe non teneneẽ. Ĩsq̧ stat⁹ alicui⁹ eẽ videẽ in q̃ ipse deꝑhendiẽ donec ꝯ̃riũ doceaẽ.

Nõ sic aũt volum⁹ obꝟuari si añ deꝑhensionem ꝑ laico publice se gerebat:ac pro tali cõiter habebaẽ:ꝗuis deꝑhensionis tꝑe reptus fuerit in habitu clericali[f] tũc.n. restituendus nõ est q̃usq̧ fidẽ d titulo fecerit[g] clericali:cuius eidez ꝓbationis onus[i] incumbat ꝓpẽ ꝑsumptionem[h] que aduersus ipsum orta est ex delatione laicalis habit⁹ ꝑcedenti:ꝯ̃ cũ tñ interim quis ꝓcessus[k] iudicis penitus congescat. dem.

STatutũ[l] grego[m] pape.x. factum ad declarationẽ ꝯstõnis innocentiane[n] q̃ ꝓhibet participantes excõicatis ea participatione que solũ minorez iducit[o] maiori excõicatione ligari monitione canonica[p] non ꝑmissa:in suspensionis ⁊ interdicti sentẽtijs que ꝓ h⁹i participatione plerũq̧ ab ordinarijs vel delegatis iudicibus ꝓmulganẽ:ꝑcipim⁹ inuiolabiliter obꝟuari ;decernẽtes easdez sñias nõ tenere aliter[q] ꝓmulgatas. dem.

LIcet[r] excõicatiõis[s] sñia post appellationez legitimã[t] ꝓmulgata per negligentiam appellãtis appellationem suã mime ꝓsequentis nõ ratificeẽ nec ẽt cõualescat[v] excõi/

c ¶ Stigmate.id verbũ hẽs.xxxiij q.ij.hoc ipsum.

d ¶ Agnoscitu[r] hoc habes.C.de fabriceñ.l.stigmata.li.xj.⁊ diciẽ fabricensis q publica arma facit ⁊ i publicis fabricis ⁊ non alibi ⁊ dat ꝑmicerio qui reponat i publicis armamẽtis.⁊ est stigma instr̃z quo eoꝝ brachia figurabantur,cui erat impssum nomen imꝑatoris.facies ꝟo nõ figurabaẽ C.de penis.siqs.⁊ est si.huic.s.de cri.fal.ad audiẽtiam.

e ¶ Signati.C.d aqueduc.l.decernimus.ad fi.⁊ annotatio est.q: singulis manib⁹ eorũ impꝑmitur nomẽ imperatoris. hydrophylati dicuntur ab hydra qd ẽ vas vbi aqua defertur.vel hydra aqua.phylare.i.custodire.inde hydrophylati.i.custodes aquarum.⁊ ẽ si.quod de gazophylatio diciẽ.s. de proba.c.j.

f ¶ Clericali.multo ergo fortius si etiam deꝑhẽsus sit in habitu laicali.⁊ hoc denotat qd dicitur ꝗuis ⁊c. ⁊ licet dicamus q vltima mora nocet.ff.de peri.⁊ commo.rei ven.l.illud.hec vltima possessio non reuelati in hoc q fiat remissio.

g ¶ Fecerit.coram iudice ecclesiastico.vt.s.j.respõso. ⁊ sic continentia cause diuidiẽ ꝯtra.id.s.de seq̃stra.c.j.⁊ est rõ.q: natura cause req̃rit aliũ iudicẽ.de or.cog.tuam.qui si.sint legi.lator.cũ si. Sed detentus in seculari curia qũo litigabit corã ecclesiastico? dic q forte relaxabitur datis fideiussorib⁹.sed nõ ꝓpter h remittetur.j.eo.si clericos.in fi.vel litigabit ꝑ ꝓcuratorẽ. nã enĩ facti hoc hz q interdũ ꝑ aliũ qs ꝓsequaẽ causam s.de iudi.mulieres de sta.regula.c.vno.ff de custo.re. l.diuus.hãc aũt fidẽ faciet ꝑ publicũ instr̃m ordinationis sue.ij.q.j legũ per testes etiã poterit hoc ꝓbare. s.de cle.peregri.tue.

h ¶ Presumptionem.nõ.qñ ꝑsumptio est non sufficit nisi fiat fides de titulo.⁊ cõcor.s.e.li.de ꝑscrip.c.vno

[illegible] ¶ Interim.i.pendente ꝓbatione de titulo clericali.est

l STatutũ.non tenet suspensio vel interdictũ lata in participantes non premissa monitione canonica.hoc diciẽ.

m ¶ Greg.s.e.ꝯstitutiõz

n ¶ Innocentiane.s.e.statuimus.

o ¶ Inducit.dic ;vt dixi s.e.constitutionem.

p ¶ Canonica.qd dic vt s.e.constitutionẽ.

q ¶ Aliter.s.nõ ꝑmissa canonica monitiõe ⁊ nominatim.parificata igiẽ sũt i h excõicatio suspẽsio ⁊ interdictũ.ad idẽ.s.e.is cui in fi.⁊ concor.s.eo.ti.c.j.

r ¶ LIcet excõicationis emanauit ad declarationem eorum que nõ io.an.tan.ber.⁊ moder. s.de appel.sepe.⁊ hoc dicẽ per negligentiã non ꝓsequentis debito tempore appellationez excõicatio post eam lata non conualescit:sed poterit tunc denũciari:⁊ debebit vitari: donec de sententie nullitate docuerit.

s ¶ Excõicationis.lz de excõicatione exꝑmat.idẽ puto de sñia suspensiõ is ⁊ interdicti cum eadẽ sit rõ.ad hoc.s.c.pri.⁊.s.e.c.j.⁊.j.e.is cui.in fi.⁊.s.de appel.ad hoc quomã.⁊ idem in qualibet sñia que nulla ẽ ipso iure ita q non esset necesse appellare.s.eo.li. de re iudi.c.vl.quia tunc si condemnatus appellaret ⁊ non ꝓsequeretur.non ꝓpter hoc conualesceret sententia eadem ratione.quod dico verum nisi talis esset casus quo ratificaretur per ap.sñia nulla vt lata cuz falso ꝓcuratore.ff.rem ra.ha.iij §.falsus.de quo vide.s.de re iudi.c..

t ¶ Legitimã.si causa fuit vera ex quo fuit legitima sententia est nulla.s.e.per tuas.sed nisi appareat de eius veritate non poterit denũciari nulla.lz tunc posset fieri absolutio ad cautelam.s.e.venerabilibus §.sz si ex causa.⁊.§.vl.si ergo fuit nulla solo tractu temporis non potuit conualescere.s.eo.li.de desꝑon.impube.c.vno.⁊.j.de regu.iuris.non firmatur cum suis concordantijs.

v ¶ Conualescat.contra.ff.de his qui.no.infa.l.furti.vbi retro notatur infamia condemnatus de furto qui appel. non prosequitur.sic videtur retro debere censeri excommunicatus.ex quo appella.non prosequitur.sed non obstat.quia lex illa loqtur de appellatione emissa post sententiam ab ipsa sententia. hic de appellatione emissa ante sententiam.vnde ibi. appellatio suspendit effectum sententie iam late.s.de iureiurã.veniẽtes.hic ante sñiam iurisditionẽ suspẽdit.vñ sñia postea lata ñ tenet ꝓpter iurisditionis defectum.

cat⁹ tñ noīatim vel spālit ꝛ expresse[a]:q post appellationē legitimam excommunicationis sniam asserit in se lataȝ si appellationē eandē infra tps ad ipsaȝ ꝓsequendam ab homine[b] vel a iure statutum nō fuerit:vt debuit:ꝓsecutus: lapso eodē tpe excōicat⁹ publice nunciari[c]:ꝛ nedum in iudicialibus sed ēt i extraiudicialibus euitari.ac a legitimis actibus remoueri debebit:quousq3 q post appellationē legitimam[d] excōmunicatus fuerit: vel al's[e] de ipsius sententie docuerit[f] nullitate. ¶ dez.

Si clericos[g] tue[h] iurisditioni subiectos pp ↄmissos excessus ēt p laicos capi facias:ꝛ eos ne fugiāt i carcē p[...]na[i] debita postea[k] castigādo[...] icludas:te vel capiētes eosdē lȝ nōdū appeat incorrigibiles illos eē: nulla credim⁹ excōicatōe nodari[l]:cū i his nisi al's ex ꝓposito excedat[m]:i ipis temeritas vel iniuria[n] nequeat dephendi. ¶ Eosdē q3 clericos[o] si de parendo iuri tibi fideiussoriā[p] dederit cautionē. detinere nō debes nisi excess⁹ enormitas vel alia cā[q] rōabilis eos suasit ↄtinēdos. ¶ dē

Si snia[r] iterdicti ꝓferat i clerū[s]: nō intelligit:nisi aliud sit expressuȝ i ea iterdictus ppl's hec ēt ecōuerso[t] vñ

a ¶ Expresse.iterdū enim fertur excōicationis sententia i personaȝ incertam.v.q.j.quidam.ȝ.de offi.ordi.si sacerdos.
b ¶ Ab homine.de quo dic vt no.ȝ.de appel.cū sit romana.
c ¶ Nūciari.No.nō sequit:iste denunciatus est excōicatus: ergo excōicatus ē.hic.n.denūciatur qui forte excōicatus non ē ꝛ facit ad qōneȝ de qua dixi.ȝ.eo.li.de excep.pia sed nūqd ad repellendū actorem sufficiat ꝓbari denūciationē excōicationis.videtur enī q non p hunc textum ꝛ p rōnē dictam superius:cū illa decr.pia.dicat id ꝓbari debere apertissimus documētis.hosti.tñ no.cōtrarium vt ibi dixi.ꝛ ꝓpte illa facit hec decre.nā hic per talem denunciationeȝ vitatur a iudicialibus ꝛ extraiudicialib⁹ ꝛ legitimis actibus vt sequitur:lȝ forte excōicatus nō sit:vt pdixi:sic dicā:ex quo de denūciatione nō dubitat:vitat ꝛ repellatur ab agēdo:donec ostendat se absolutū vel sniam nullam:ʒ si volumus tenere pmū huic respondetur q hic non solū denūciatione:sed ēt de sententia excōicationis cōstabat.
d ¶ Legitimam.idest ex legitima ꝛ vera causa interpositam vt superius dixi.
e ¶ Al's.tolle exempla que dixi.ȝ.eo.presenti.
f ¶ Docuerit.pōt exponi.i.docere ceperit:q pendente ꝓbationis articulo ab extraiudicialibus ꝛ legitimis actibus nō repellitur:ꝛ sic cessabit ↄtrium.dec.ȝ.eo.solet i fi.vel dic illud hēre locū in eo qui debito tpe appellationem prosequitur:istud in eo qui ꝓsequi neglexit.vnde in penā euitabitur ab extraiudicialibus donec docuerit ꝛc̄.ꝛ sic stabit ꝓprie hoc verbum.
g Si clericos.Prelatus capi faciēs ꝛ icludēs etiā p laicos clericuȝ nondū incorrigibilem excōicatus non ē nec ēt ipsi capiētes.Scdo dr:talis si dat fideiussores de parendo iuri detineri ñ dȝ nisi iusta cā id suadeat ꝛ corrigit pma ps q no.bar.ȝ.e.vniuersitat.i vl.gl.ꝛ.c.vt fame.ꝛ ↄclarat qd no.mod.
h ¶ Tue iurisditioni.cui loquatur nō apparet:ꝛ iō dico decr.locū hēre in quolibet iurisditionē habente siue de cōi iure siue puilegio vel ↄsuetudine:ad ideȝ.C.de spor.l.vlti.ꝛ facit quod dixi.ȝ.eo.libro de penis q̄3uis.
i ¶ Pena.q carcer ñ ē pena.qd tñ dic vt.ȝ.e.li.ↄ penis q̄3uis
k ¶ Postea illos esse huius contrarium no.ber.in predictis glo.dicens q si apparebat clericum incorrigibilem:capi poterat per laicos sine pena al's non:ꝛ sic etiam soluebat cōtrariū de decre.vniuersitatis ad decre.vt fame.ȝ.e.tu dic ꝛ in se.g.
l ¶ Nodari.concor.ȝ.eo.vt fame.ↄ.ȝ.e.vniuersitatis.vbi excōmunicationem incurrunt abbas ꝛ laici qui de ipsius mandato monachum verberabant.ber.ꝛ hosti.soluebant vt dixi i gl.priori.quod est falsuȝ vt hic vides.alij dicunt q decre.vt fame loquitur in episcopo:decre.vniuersitatis.in abbate:ʒ hoc patet falsum per istam decre.q loquitur in quolibet iurisditionem habente:vt dixi.ȝ.glo.ij.dic ergo q decre.vt fame: ꝛ ista loquuntur in captiōe ꝛ inclusione que de mādato plati cuiuscunq3 g criminā punire possit pōt fieri etiā p laicos:lȝ ille nondū icorrigibilis appareat.decre.vniuersitatis de ꝯberibus loquit:que si platus clerico vel monacho p laicū inferri iubeat:lȝ iniuriose nō est dubium si in modū iusticie:hoc tñ p laicuȝ facere non debuit ʒ p clericos vel p semetipm:si erat minor epo ꝛ iðo mandās ꝛ mādatarius excōicati [...]at vt ibi.
m ¶ Excedatur ad idē.ȝ.de rest.spo.oli.j.in fi.ꝛ ʒ vult dicere:si clericus captus gerte se duci pmittit ꝛ ducentes eum nō resistentē calce pugno vel alio mō pcutiūt: vt iā vidi de facto: isti bñ sunt excōicati hoc sonat lr̄a.
n ¶ Iniuria.xvij.q.iiij.sigs suadēte.ꝛ.ȝ.de sen.ex.ↄtingit.ꝛ fac hec lr̄a ad qōneȝ dominicalē de illo g fugiēs inimicos obuiauit clerico equitanti a quo equū petijt vt fugere possit:quem cū ille negasset:sibi p vim abstulit:ꝛ postea remisit:an talis sit excōicatus.bart.brixi.in qōne dñicali gdaȝ cum fugeret.opiniones posuit:quarum vna fuit:talem excōicatum nō esse:q id non fecerat diabolo suadente:ad cautelam tñ ab epo absolui poterat.alia fuit.talem excōicatum.sed min⁹ puniendum l.di.p̄sbyteros.ȝ.quod me.cā sacris.tertia fuit tācre.quā ibi sequit bar.talē excōicatū sed pp id nulla pena puniendum.
o ¶ Clicos.idē i laicis.ꝛ bñ ēt eodē mō dicit lex.ff.de custo.reo.l.diuus.
p ¶ Fideiussoriā.ergo nō nudā tm̄:idē ꝛ multo fortius si pignora darent:cū sit melius pignori incūbere q̄3 in p̄sonā agere: ꝛ g se pmisit satisdatuꝝ satisdat si pignora vel fideiussores det.ff.de consti pecu.l.ꝓmissor in fine.
q ¶ Cā rōnabilis.cū plures forte fuerit malefactores vult vnū detinere vt p eum veritatem manifestanteȝ alios capere possit.
r Si snia.Interdicto clero nō ē interdictus ppl's et ecōuerso:iterdicta ciuitate pp delictum dñi ciues non interdicti ex ꝯpsam audiunt diuina.interdicto populo singulares de populo itelligunt iterdicti hoc dicit:ꝛ approbat primum dictum qd no.ho.ȝ.de puil.ex parte.el.j.sup ꝟbo pplm scdm ꝛ tertiū declarāt no.p ber.inno.ꝛ ho.ȝ.de pui.q nonnullis.
s ¶ In clerum.interdicto clero alicuius ecclesie.non ꝓpter hoc intelligitur ecclesia interdicta.vnde alij clerici licite celebrarent in illa:ad hoc.ȝ.eo.lib.de priuil.per exceptionem.
t ¶ Econuerso.hoc idē ꝓbabat olim per decre.pdi.ex

pte.vbi lata fuit snia iterdicti i cleꝝ ꝛ ppłm:ꝫ ibi vnū eēt supfluū:si iterdicto vno intelligeret alteꝝ iterdictum:ꝛ ad idē.s.de pben.c.j.lxiij.di.nosce.cū si.videtur tn̄ ar.ꝯ.insti.de iure.na.§.plebiscitū.vbi appellatione ppłi vniuersi ciues itelligunt:ēt ꝯnumeratis patricijs ꝛ senatoribus:sed illi eiusdē pfessiois sūt isti v̄o alteri⁹ ad idē.xij.q.j.duo [...] sicut ꝛ expsso [...] co i rescripto.per generalē clāz:nō ꝯuenit clicus:vt no.s.de rescrip.sedes.

a Dñi. No.qꝛ secus si ppt delictū ciuiū ꝛ hoc ēt pꝫ.j.dū dicit qui culpabiles non existunt.

b Interdicti. aliud ergo ē interdicere solū ciuitatē:aliud ciuitatē ꝛ ciues.Et no.ꝙ pena spūali.s.iterdicti bñ punitur vnus p delicto alteri⁹:ꝯ hoc j.q.iij.in sūma.xxiij.q.iij.i sūma si igit sīt iterdicti audire nō pñt diuina.i §.pri.

c Ex.ipsā ciuitatē intelligas ꝛ ex ꝯtinētiā.j.c.pri.

d Careat.ꝛ sic violaret neruus ecclastice disciplīne qꝺ esse nō dꝫ s.de ꝯsue.cuꝫ inter vos:ꝛ sic no.itelligenduꝫ.vt res potius valeat qꝫ pereat.s.de v̄.sig.abbate.ff.ꝺ re.du.l.quotiens.

vno iterdicto ipsoruꝫ alius'li[...]e admittit ad diuia. Ceterum cum propter delictum domini[a] vel rectoris est ciuitas interdicta:ciues eiusdem q culpabiles non existunt:dū modo ꝛ ipsi ppter dominum vel rectoreꝫ puniendum i eis non fuerint interdicti[b]:possūt extra ipsam[c] licite interesse diuinis. Cum v̄o alicui⁹ terre ppłs iterdicto nodat:singulares ex eo psone q̄s iterdcās eē ꝯstat:ne snia effectu careat[d]:cū diuinoꝝ auditio ꝛ sacramētoꝝ pceptio populo vt vniuersis nō ꝯpetāt[e] nō debēt alicui[f] casibus expressis[g] a iure dūtaxat exceptis audire diuina vel ecclesiastica recipere sacramenta. Idem.

Si ciuitas[h] castrum aut villa subijciantur ecclesiastico interdicto illoꝝ suburbia[i] ꝛ continētia edificia eo ipo itelli volum⁹ iterdcā:naꝫ lꝫ pdcā[k] videāt als murorum ambitu terminari:hoc tn̄ casu ne vilipēdi[l] valeat snia iterdicti:qꝺ fieret si posset i ipsoruꝫ suburbijs vel ꝯtinētibus[m] edificijs licite celebrari vt pus[n] expedit interpretationē fieri latiorē. Rōe qꝫ si li si fit ecclesia iterdicto supposita vel subiecta:nec i capella ei⁹ celebrari nec i cimiterio ipi⁹ eidē ecclesie contiguis[o] poterit sepeliri[p]:secus si ei contigua nō existant[q]. Idem.

Si q i ecclīa[r] sanguis[s] aut semis effusiōe polluta vl q pñtib⁹ maiori excōicatione nodatis[t] scient celebrare psumit:lꝫ i hoc temerarie agat irregularitatis tn̄[v].cū id non sit expressuꝫ in iure[x]:laqueū non incurrit. Is v̄o q scienter[y] i loco celebrat supposito iterdicto:nisi sup hoc puilegiatus existat:aut a iure[z] sit ꝯcessum eidē:irregularitatē incurrit:a q̄ negt p aliū q̄ p ro.pō.liberari[a]:ꝛ adeo efficit ieligibilis[b] ꝙ nec ad eligēdum cū alijs[c] debebit admitti. Ideꝫ.

Quoniam[a] in baptismo[b] ꝛ confirmatione:q̄[c] neduꝫ pueris sed etiaꝫ adultis[d] propter morē periculum exhiberi possunt licite tempore interdicti[e]:chrismatis[f] vtimur vnctōe:posse:lꝫ tr a iterdicta existat:chrisma die cene dñi

phen⁹ ꝛ.l.in continentibus.

k Predicta.s.ciuitas castrum vel villa.

l Uilipēdi.ad idē.s.e.pri.i fi.ꝛ.s.de ꝯsue.cū iter vos.

m Cōtinētib⁹.sat̄ v̄ꝫ iudicis arbitrio reliquēdū q̄ dicāt ꝯtinentia edificia:ꝛ non dicit contiguis.vt.j.pri.rn̄.

n Ut pus.ꝫ dic qꝛ celebrari pt:lꝫ ñ vt p⁹.j.c.vl.

o Cōtiguis.ꝯtigua sūt quorum extrema se inuicem contingunt.

p Sepeliri.est si.j.e.is cui.ij.rn̄.si.n.alicui iterdīt igressus ecclie ꝛ sepultura cimiterij vt ibi:ꝫ pōe tūc tpis aliquē ibi sepultū:ꝛ postea relaxatū ē interdictū:nūqd tal'exhumabit:ñ si penitēs decesserit:ꝫm ino.q ꝫ no.s.de exces.pla.c.vl.qꝛ res deuenit ad eum casum.ꝛc.ho.no.ꝯ.s.de cō.ec.vel al.ꝯsuluisti.

q Existāt idē hūimus i pollutōe.s.e.li.de ꝯse.ec.vel alt.c.vno.Est aūt sec⁹ ecōtrario vt ibi.s.qꝛ cimiterio iterdicto ñ dꝫ iterdicta ecclīa etiam cōtigua ꝛ ibi pꝫ rō.

r Si q i ecclīa:ꝺclarat ꝛ approbat q̄ no.ber.ꝺ pui.tuaꝝ in.ij.gl.ino.ꝛ ho.de exces.prela.tanta.

s Sāguis.itelligas humani ꝛ iiuriosi:de seie ēt itelligās hūano ēt vxorio:ꝛ ꝺ ꝫ vide pleni⁹.s.c.li.ꝺ ꝯ.ec.vel al.c.vno.

t Nodat.isti iterdcūs ē igressus ecclie.s.e.li.ꝺ pui.epoꝝ.vñ caueat:qꝛ pxim⁹ ē irreglaritati.j.e.ti.is cui.j.rn̄.

u Tn̄.al'.inde:als tn̄.

e Nō competāt.qꝛ vniuersitas res ē iaiata i quā nō cadunt talia.s.e.romana.i fi.vbi aūt tractamus de his que vniuersitati ꝯpetūt:ita dꝫ illud ē penes vniuersitatē:qꝺ nō penes singulos.ff.de in ius vo.l.sed si hac §.q manumittitur.canonizata.xij.q.ij.q manumittit ppłs aūt ē idē hodie q fuit añ centū ānos.vnde tūc in terdicto ppło ꝛ nondū relaxato:q nūc ē dꝫ interdict⁹.vij.q.j.deniqꝫ.xvj.di.habeo.ff.de iudi.pponebatur.

f Alicubi.etiā in loco nō interdicto.

g Expssis.a iure.j.eo.c.vl.quo ad diuina:quo ad sacramēta habes.s.de pe.ꝛ re.ꝙ i te.ꝛ.i.e.qm̄.

h Si ciuitas.Interdicta ciuitate suburbia ꝛ cōtinētia edificia dicūt iterdicta:ꝛ iterdicta ecclīa capella ꝯtigua ꝛ cimiteriū ꝯtiguū dꝫ iterdictū.ꝫ dicit

i Suburbia.ad idē.ff.ꝺ v̄.si.l.ij.ꝛ.l.edificia.ꝛ.l.al

x Jure supēsi ergō a ꝯfessoribus suis ab officio ad certum tps eadē rōe si celebrāt non icurrūt irregularitateꝫ.

y Sciēt.sec⁹ ꝫ si ignorāt nisi tal'eēt ignorātia q̄ excusare si

z A iure.j.e.c.vl.(ꝺberet.s.de cle.ex.mi.aplice.s.ꝺ postu.c.j.

a Liberari.ad idē.s.ꝺ cle.ex.mi.aplice.s.eo.ꝺ re iudi.c.j.ꝛ.

b Ineligibil'.ꝛ ēt ipostulabilis.s.ꝺ postu.c.j.qꝛ vio (s.e.c.j.lans interdū etiam postulari nō pōt vt ibi.

c Cum alijs.amitūt ergo ptātem eligēdi actiuā ꝛ passiuam ꝛ de hoc solet recitari.s.de elec ne p defectu.

a Quoniā.tpe iterdicti chrisma die cene dñi ꝯfici pt:ꝛ cāꝫ reddit ꝛ ꝺclarat no.p ho.s.e.pmittim⁹ p quā oliꝫ pbat

b Baptismo.p⁹ baptismū.n.sacerdos vngit chris(qꝺ hic dꝫ mate i v̄tice ñ i frōte:qꝺ ē soli⁹ epi.s.ꝺ ꝯsue.q̄to.pmū pꝫ.de ꝯse.di.iiij.postq̄.ꝛ duob⁹.c.se.ꝛ.c.psb̄ris.ꝛ.c.nullus mistroꝝ

c Que.s.baptism⁹ confirmatio.

d Adultis.idē hodie i pnia:quod dic̄ vt.j.e.c.vl.

e Interdicti.vt.s.e.ij.rn̄.ꝛ.s.de spon.nō est nobis.

a ¶ Dubiū nō existit. q. d. ɔcesso baptismo ⁊ ɔfirmatiōe tpe iterdicti satis est concessum ɔfici chrisma. ⁊ ē rō: q: vet⁹ chrisma nō dz eē vsui nec de illo veteri chrismate dz qs chrismari ⁊ deponit sacerdos q de illo veteri chrismate vngit baptizatū nisi i mortis articulo: de cō. di. iiij. siquis de alio. vñ oi anno i die cene dz chrisma cōfici ⁊ vetus cremari: d cō. se. di. iij. litteris. vere ergo insurgit hui⁹ decre. dictū: q: si tpe interdicti pmittūt sacra: qbus vtimur chrismate ⁊ vetus chrisma nō dz eē vsui ergo restat ꝙ pmissum intelligitur eo tpe die cene chrisma conficere: q: cō cesso pnipali ⁊ accessoriū m de reg. iur. accessorium. cū suis ɔcor.

b ¶ Is cui approbatur qd no. ino. ⁊ hosti. §. eo. sacro.

c ¶ Interdict⁹. ab hoie vel a iure. §. e. sacro. §. eo. c. j. §. sigs. ⁊. §. e. li. d pri. ui. epoꝝ. cū si.

d ¶ In ea. ergo sec⁹ si extra eā. ⁊ h no. ēt sup vbi dixit i ipa. si igit sub aere vel sub tentorio vel i domo puata celebrat vl' ɔcelebrat fortē celebrātibus cū altari viatico: vt. §. d puil. de his. ⁊. §. eo. li. c. vl. irregularis non erit.

e ¶ Cimiterio. sicut ergo iterdicta ecclia interdictū est cimiterium. §. e. si ciuitas. in fi. ita iterdicto mihi igressu ecclesie ⁊ cimiterij vt hic: nec h distinguendū credo an cimiteriū sit cōtiguū vel nō vt ibi distinguit: q: illa distinctio hz locū vbi res iterdicit. s. ecclia: q: res ecclesiastica ɔtigua ipsi ecclie interdicte est interdicta vt ibi: sed vbi refert interdictū ad hominez vt h. quid ad eū an cimiteriū non sit cōtiguū, vel sit ⁊ p hoc illuderetur cēsure si posset in isto: lz nō i illo cimiterio sepeliri

f ¶ Seqntez. ista g sūt paria quo ad hoc sicut quo ad id. §. e. c. j. §. e. statutū. cum si. ⁊ ɔcor. ad hoc. §. de app. ad hec qm. Et intelligas ppe de suspēsiōe ab igressu ecclie vel diuinoꝝ vt sonat lra: q: i suspēsione a tpalibus puta ingressu possessionis vel pomerij vel iterdicto aque ⁊ igni nō hēet hoc locū. ff. de ap. l. nō tm. taliū. n. suspēsionū, vel interdictoꝝ effectus bñ suspēdit p ap. sequētez nisi cēt casus i quo dānatum publice interesset statim puniri. ff. eo. cōst tutum. Quid in suspensione a beneficio: de hoc p inno. ⁊ hosti. i pre. decre. ad hoc qm. ⁊ placuit i no. ꝙ i omni suspēsione ecclīastica nō suspēdat appellatio. ho. distinguit an suspendit a bñficio: ⁊ tūc cū ipsum beneficium spirituale sit vera est hec opinio, aut suspenditur a perceptione beneficij de qua constat ꝙ est temporalis: ⁊ tunc bene suspēdet appellatio eius effectuz. idem sm eū si dicat suspendo te a pbēda: secus si dicat suspendo te a canonia. q: illa spiritualis est. satis videretur per hanc decre. ꝙ suspensio a beneficio bene releuetur per ap. sequentem cum hoc dicat ab officio ⁊ ab ingressu ecclesie ⁊c. si idē cēt i suspē sione bñficij h exp̄ssisset: puto igitur solum in his mere spiritualibus per que ligatur anima decre. hanc locum habere.

g Religioso. prima pars declarat decre. §. eo. cum illorum. ver. ꝙ si clericum. Secunda reprobat quod no. innocē. ⁊ abbas. §. de regula. statuimus ⁊ approbat quod ibi no. hosti.

ɔfici dubiū^a nō existit. Idez.

Is cui^b ē ecclesie interdictus^c ingressus: cū sibi p ɔsequens censeat in ipsa diuinoꝝ celebratio interdicta irregularis efficitur: si ɔ interdictū h⁹i diuinis in ea^d se ingerat in suo agens offō sicut prius. ¶ Talis quoqꝫ si poc interdicto durāte decedāt: non dz in ecclīa vel cimiterio^e ecclesiastico: nisi penituerit: sepeliri ¶ Sane sicut excōmunicatio sic ab officio vel ab ingressu ecclesie lata suspensio aut ipsius effectus per appellationē sequentem^f minime suspenduntur. Idem.

c. §. e. c. ij

h ¶ Eo casu. puta q: leuiter percussit. §. eo pueniit. vel est debilis vel delicatus. §. e. mulieres: ⁊. c. ea noscitur vel est eger vel in mortis articulo. §. e. ꝙ de his vel hz inimicitias capitales. §. c. decetero. idē i silibus.

i ¶ Exhiberi ɔtriū videbat p decre. pre. cuz illoꝝ vbi dicitur ꝙ si clericum pcusserit secularem: nō nisi p sedem aplicaz vt scandalum euitetur absolutionis beneficium poterit pmereri. vnde videbatur ꝙ indistincte monachus percutiens clericū absoluēdus eēt a solo papa pp scadalū qd ē cum monachus clericuz pcutit: cū dignior sit cetus clericoꝝ xvj. q. j. legi. sed tex. ille sane dz intelligi sz determinatioē hui⁹ decre. nēc. n. p eo ꝙ monachi sunt dz eoꝝ ɔditio esse deterior. xvj. q. j. sunt nōnulli i fi. Et puto ꝙ si monach⁹ non hz vnde vadat: ⁊ monasteriū etiā pauprimū sibi puidere nō pōt absoluat illum eps eo iure quo absoluit inopes. §. e. ꝙ de his.

Religioso^g qui man⁹ violentas in clericum secularem iniecit ne hoc ptextu habeat māam eugādi: poterit ab epo eo^h casu absolutionis bñficiuz exhiberi^i quo seculari clerico^k posset si alium clericū pcussissei. ¶ Quāuis aūt is qui religionē ingredit: religiosus cēseri cū effectu nō possit^l: donec sit tacite vel expresse pfessus: siquis tñ violētas^m manus in eum iniiciat: ex cōicationis late a canone^n vinculum non euadit. Idem

Os^o qui a snia canonis^p vel hois: cum ad illum a quo als de iure fuerāt absol

k ¶ Clerico. supple vel laico.

l ¶ Nō possit. ⁊ ob hanc cām dicebāt. ino. ⁊ ab. ɔtrium in p. decre. statuim⁹. ⁊ p eis facit lex. ff. de sta. lib. l. statuliber. vbi statuliber que facit medio tpe facit vt seruus nō vt liber. h ɔtriuz nō ē veꝝ vt hic nec obstat ꝙ cras poterit laicari: q: idez i clerico seculari i minoribus ordinibus ⁊ pterea tūc ē ecclesiastica psona. xvij. q. iiij. quisquis.

m ¶ Violētas. idē puto si volētes i casu. §. e. ɔtingit. i.

n ¶ Canone. xvij. q. iiij. siquis suadēte. quo puilegio ēt iterdū gaudet clic⁹ ɔiugatus. §. eo. li. d cle. ɔiu. c. vno.

o Os qui. corrigit no. p ber. ⁊ alios. §. e. decetero ⁊ h dic absolutus pp mortis piculū vel aliud impedimētum ab eo a quo als nō poterat si cessante impedimēto se nō psētat. cū ɔmode pōt ei a quo als absolui debebat: recidit in eandē sniam: idē i absoluto q se debet alicuius ɔspectui psētare: si hoc nō faciat.

p ¶ Canonis. multi sunt casus in quibus est quis excōicatus. a canone ⁊ qdā. s. xxxij. inducunt p ɔstōnes h⁹. vj. li. quos h oēs ordinatim enumerabo. Prim⁹. §. e. li. de elec. vbi piculū. §. nulli. Secundus. e. c. §. ꝙ si pmissa. Tertius. e. ti. sciant cuncti. Quartus e. ti. gnāli Quintus. e. ti. fundamenta. §. ꝙ si secus. Sextus. eo. ti. in idēnitatibus. § postremo. Septimus de offi. dele. c. vl. §. ps vo Octauus. §. de his q vi me. cā. fi. c. vl. Non⁹ d iudi. mulieres. Decim⁹ d re. iudi. ad aplice. in fi. Undecimus. §. de re. ec. nō alie. hoc ɔsultissimo. §. lai. ci. Duodecim⁹. e. c. i fi. Tertiusdecim⁹ de re. domi. c

vno. Quartusdecimꝰ de cēsi.cū cꝫ.§.q vo. Quintus decimꝰ de imu ec.clericis.§.nos igitur.i fi. Sextusdecimus.e.dec.vo.platis.in fi.isti duo hodie sᷓ sublati p cle.de imu.ec.qm̄.Septimusdecimus e. ti.qm̄.Octauusdecimus e.ti.c.vl. Nonusdecimꝰ.s̄.ne cle.vel mo. c.ij.in pn.Uicesimus e.c.i fi. Uicesimusprimus de here.c.ij.j. rñ. Uicesimussecundꝰ e.c.ij.rñ.sed po[...]us credo illū canonē ferēde sententie vt ibi dixi Uicesimustertiꝰ e.ti.vt inqsitionis in fi. Uicesimusquartꝰ d̄ scisma. c.vno.vo.oēz.Uicesimusqntus. e. c.vo.ꝛ nihilominus. Uicesimussextus: de homi. phumani. ad fi. Uicesimusseptimꝰ de iniur.ꝛ dā. da.c.vno.Uicesimusoctauꝰ de pe. felicꝫ.§.pñti.vicesimusnonꝰ.e.c.ad fi.Tricesimꝰ.s̄.e. gcūqꝫ.Duo autē inducūf p hanc dec.q de iure veteri ñ erāt.vt no. s̄.e. decetero. casus quē habuimꝰ s̄.e.c.pri.ꝛ quez hēbimꝰ.j.c.pri.sūt declaratorij veteris iuris ꝛ ñ nouo iure pmulgati:ꝛ iō iter eos nō ꝯputanf. Quisqͣgita tales casus expssos ꝛ duos tacitos inductos p cle. no.i cle.j.e.ti.i glo.est sciendum.

a ℭ Legitimū.p aliqua exēpla posui.s̄.c.pri.

b ℭ Decernimus.nō dicit declaramꝰ:ꝛ sic suo tpe va fuit opi.gof.ber.ꝛ ho.q dicebāt eū nō recidē:dicebat tñ ho.h̄ pterm multi illudūt cēsure:vñ puidēdū esset

c ℭ Idē.s.ꝙ i sniaz recidāt ipo iure(mō igif ē puisū.

d ℭ Hec.s.duo supiꝰ dcā.s.pñtare pniarijs ꝛ satisfacere iniuriam passis.io.an.

e O Um qs.declarat ꝛ approbat no.p io.xvij.q.iiij. oēs ecclie.p ber.ꝛ modernos.s̄.e.mlieres.ꝛ h̄ dicit si pcussiōez i clicū sine meo mādato,tñ noie meo facta ratā hēaz excōicatꝰ sūz:secꝰ si meo noie nō sit fcā ꝛ p hanc decre.exemplificamus regulas.j.de reg.iur. ratū qs.ꝛ regulam ratihabitionem.

f ℭ Mādato.qd siqs mādauit clericū verberari:ꝛ postea añ manuū iniectionē reuocauit mādatū: demum mādatariꝰ pcussit añqꝫ reuocatio pueniret ad eū : in hac qōne vᷓ tenere ber.s̄.e.mulieres talē eē excōicatū.ad qō bñ faciūt iura ibi p eū allᷓ.ꝛ idē p eadē iura ibi lꝫ ho.ē tñ ar.ꝫ.ff.d̄ acq.here.siquis mihi bona.ad fi.s̄.e.li.de pcu.c.vl.in fi.ino.ibi dixit talē excōicatuz nō tenef tñ d̄ culpa de qua alᷓs puniri possit:canō exi

uēdi nequeūt ppter imminē [...] mortis articulū aut aliud impedimētum legitimū[a] pro absolutiōis bñficio hr̄e recursum:ab alio absoluūtur:si cessante postea periculo vel ipedimēto hꝰi se illi a quo bis cessantibus absolui debebant:ꝙcito cōmode poterunt:ꝯtempserint pñtare mandatū ipius sup illis p quibꝰ excōicati fuerāt:humiliter recepturi: ꝛ satisfacturi prout iusticia suadebit:decernimus[b] ne sic cēsure illudāt ecclīastice i eādē sniaz recidere ipso iure. ℭ Idē[c] statuimus de his quibus:cū a se. ap.vel legatis ipsius absolutionis beneficium a quibusuis snijs ꝯsequuntur:iniungif vt ordinarioꝝ suoruz vel alioꝝ quorūlꝫ susceptui penitētiam ab eisdē:se ꝯspectui repñtēt: ꝛ passis iniuriā seu his quibꝰ pp hoc obligati existunt:satisfactionē exhibeant ꝯpetentez si hec[d] cuꝫ primum commode poterunt non cūrauerint adimplere. I dem.

C Uz quis[e] absqꝫ tuo mādato[f] manꝰ iniicit i clericuz[g] tuo[h] nomie violētas:si hoc ratū habueris excōicationem latā a canone incūctanter icurris[i]:cuz tñ ratihabitio retrotrahaf:ꝛ mādato debeat ꝯparari[k]. ℭ Si vero iniectio eadē tuo noie nō[l] sit facta:tūc lꝫ pecces ratā habēdo eādem non tñ pp hoc excōicationis vllius vinculo innodaris:cuz quis ratū hr̄e nequeat qō eiꝰ noie non est gestū[m].

I dem.

Alma[n] mater eccl̄a plerūqꝫ nōnulla rōnabilif ordinat ꝛ ꝯsulte:q̄ suadēte subiectorum vtilitate postmodū cōsulsultius ac rōnabilius reuocat in meliusue cōmutaᵒt.

doluz regrit.b.ar.brix.i fi.qō nūm suor[...]m venerialium i qōne q̄ icipit aliqs mādauit.dixit ꝙ talis quo ad deū nō tenef:tñ q̄ ad ecclesiam excōicatus ē:quod verum videtur.

g ℭ Clericum.large sumitur.vt.xij.q.j.duo sunt.

h ℭ Tuo noie.puta tui ꝯtēplatōe suitor:vel amicꝰ tuꝰ clericū q tibi iniuriā realem vel vbalē itulerat percussit quē tu postea ratū hñdo receptasti,ꝛ magis amicū habuisti. Sed dices retēto hoc themate:si ille amicū vel suitorē talem nō receptauit vel illū expulit:nec p aliqua exteriora pōt apparere ꝙ ratū hūerit sꝫ tñ i vitate ratū habuit corde.dixit ho.s̄ e.mulieres. talē quo ad deū eē ligatū:nō tñ quo ad ecclesiā militantē sq̄ nō iudicat de occultis de simo.sicut nobis.ꝛ.s̄. nobis.ij.

i ℭ Incurris. ex ratihabitōe pdicta. dico ergo eū excōicatū exnūc.s. ex quo ratū habuit. nō ex tūc quo fuit fcā iniectio lꝫ.j.dicaf ratihabitionē retrotrahi:qꝛ satis trahif ad tps anteriꝰ cū ex fcō anteriori ligat lꝫ ex nūc:nec.n. snia excōicationis trahif retro sicut alie snie.s̄.e.lꝫ.q̄ statuz ligat aut nō ligat nec suspēdit effectū suuz.s̄. de ap.pastoral.ꝛ fac qō dixi.s̄.e.venerabilibus i glo.post diffinitiuā.

k ℭ Cōpari:vt.j.de reg.iur.ratihabitionē.ꝛ dic vt ibi nō.

l ℭ Nō sit facta puta inimicus inimicū sibi clicū pcussit: ego ꝯgaudeo:ꝛ forte illū postea recepto ꝛ illi cōico.

m ℭ Gestū.j.de reg.iur.ratum qs.ꝛ dic vt ibi.

n A Lma mater ecclīa.Corrigit hec dec.i qbusdā ius vetꝰ vt j.patebit:ꝛ dic h̄.tpe iterdicti ēt sani ad pñiam admittūtur.nisi sint excōicati q nō nisi i mortis articulo admittēf vel cāz dederūt iterdicto q nō admittēf:nisi satisfaciāt vel caueant put pñt.itē illo tpe misse ꝛ alia diuina officia sub pena distributionū sic pus i ecclījs celebraf ianuis clausis plane sine excōicatis iterdictis ꝛ sonitu cāpaꝝ:ꝛ quater i āno alte cū cāpanis ꝛ ianuis aptis celebrare pñt:ꝛ exclusis excōicatis iterdictos admittere:ita tñ ꝙ hi pp quoꝝ excessuz latū ē ñ appropinquāt altari:i ceteris seruādū ē interdictū:ꝛ reuocata sᷓ priuilegia vltra id qbuscūqꝫ ꝯcessa.hoc dic.ꝛ pōt diuidi i q̄ttuor ptes.In pma pmittit pemiū vsqꝫ ibi sane.In scda i q̄ tractat d̄ sacro pnie.quō ꝛ qbꝰ sit exhibēdū tpe iterdci:vsqꝫ ad.§.adijcimꝰ.Ibi tertia:vbi tractat quō diuina officia sint illo tpe celebrāda,vsqꝫ ad.§.ceteris. Ibi quarta ꝛ vltima i qua quo ad cetera suari pcipit iterdictum:ꝛ puilegia ꝯria reuocat.

o ℭ Cōmutat.qꝛ sm varietatē tempoꝝ statuta expedit variari.s̄.de consang.ꝛ affi.non debet.ꝛ optime.lxiij.di.§.verū. nā ēt puilegiū reuocaf cū tendit ad norā.s̄.de deci.suggestū.Et no.ꝙ raro inuenies: ꝛ forte nunquam saluo eo quod dixi.

s.de here.§ xpianos.q constitutio bonifa.reuocet ius antiquũ gn verba exprimat que hoc denotent.vt vides hic ⁊.s.de rescrip. statutũ.s.de concess.preben.c.ij.de censi.felicis.lz hoc nõ sit neces se.vt.s.e.li.de consti.c.j.est tñ vtile.vnde nõ debemus eẽ faciles ad dicendũ p suas constõnes vetera iura esse correcta vbi id nõ exprimit. quia si hoc intenderet in illis expressis set vt in istis ad hoc.s.de cele.mis.cũ marthe.§.io annes.cũ suis concor.

a ¶ Sacramẽtis. pmittebatur enĩ baptisma puulorum:pnia morientiũ:⁊ viaticũ:confirmatio in frõte.s.de spõ.nõ ẽ nobis de pe.⁊ re.qd in te.s.e.rñ. pmittebatur etiã confectio chrismatis.s.e.quoniã.⁊ celebratio misse semel in septimana p conficiẽdo corpore xpi p infirmis.s.e.pmittimus.tenet etiã matrimoniũ contractũ tpe interdicti cũ teneat etiã contractũ ab excõicato maiori.s.de eo.q dux.i ma. quã pol.p adul. significasti.lz enĩ illud sit sacrm nõ tñ sic confert gra p illud sicut p alia.de hoc.j.q.j.gcqd.

b ¶ Insurgũt.⁊ omnibus bis fuit puidendũ.s. de consti.c.ij. de sepul.c.j. Audiui de quodam loco in marchia q tanto tpe steterat interdictũ q facta relaxatione hoies illius loci.xxx.⁊.xl.annorum qui nũqz audiuerũt missam deridebãt psbyteros celebrantes.

c ¶ Sine culpa.qd regulariter esse nõ dz.j.de regu.iur.sine culpa cum suis concor.

d ¶ Iure.pone exemplũ s.e.li.de elec.vbi piculũ.§.ciuitas.de censi.quãqz.de imuni.ec.clericis.de vsur.c.j.de penis.c.vltimo.

e ¶ Sani.vide q verificatur hec falsa opi.quã posuerat goff.s.de spon.nõ ẽ nobis.in fi.vbi dicit tex.pnias morientiũ dicebat goff.⁊ etiã viuorum.qm nulli denegãda est pnia.allegat de pe.⁊ re.q quidã.de pe.dis.vl.pphetauit.⁊ suo tẽpore falsum dixit:lz hodie per hanc decre.sit verum.

f ¶ Ad peccandũ.q2 pcliuus ẽ cursus ad voluptatẽ:⁊ natura imitatrix ẽ vitiorum.xx.q.iij.pcliuus.⁊ ois etas ab adolescẽtia pna ẽ ad malũ.xij.q.j.ois etas.⁊ natura humana facile labit ad delicta.in auc.de monachis.§.si vo his.colla.j.vnde ẽ penitentia secũda post naufragiũ tabula qua sustinemur post casum.de pe.di.j.secũda naufragiũ.⁊ post baptismũ q lapsus fuerit in peccatũ p eam repatur.s.de su.tri.firmiter.ad fi.

g ¶ Admittantur.sed nũquid talibus sanis post pniam dari possit eucharistia.vi q sic.cũ ipsa p pniam intelligatur.s. de pe.⁊ re.q in te.Sed dic q.nã lz eo casu p pniam intelligat viaticũ vt ibi.ñ tñ eucharistia simpliciter eucharistia.nã est regula a canone tradita q nulli penitenti est denegandũ in morte viaticũ.l.di.penitẽtes.in fi. lz igitur eucharistia vt viaticũ eo tempore pmittat his q sunt in via huius seculi:nõ tñ sanis reperio pmissum ⁊ sic antiquitati [illegible] tabo ⁊ dicã phi[illegible]ũ.C.de appel.pcipimus.ad h.j §.pri.i fi.vbi dic solũmodo.

¶ Sane a nostris dudũ fuit p decessoribus constitutũ: vt in terris seu locis ecclesiastico suppositis interdicto nulla:certis casibus ⁊ sacramẽtis[a] exceptis diuina celebrentur officia vel ministrent ecclesiastica sacramenta. ¶ Quia vo ex districtione huius statutorum excrescit indeuotio populi:pullulãt hereses ⁊ ĩfinita picula aiarum ĩsurgũt[b] ac ecclesijs sine culpa[c] earum debita obsequia subtrahũtur cũ fratribus nostris deliberatione habita sup his diligenti concedimus q tempore interdicti ab homine vel a iure[d] prolati non tantũmodo moriẽtes sed etiam viuentes tam sani[e] q infirmi ad penitentiaz que ppter pronitatem ⁊ facilitatẽ hominum ad peccandum[f] sũme necessaria est:licite admittantur[g] dum tamen excõicate non fuerint: quos admitti preterq in mortis articulo[h] nolumus ad eandem. ¶ Illis etiã ppter quorum culpam dolũ vel fraudem lata ẽ snia interdicti vel qui ad perpetrandũ delictum:cuius occasione ipm interdictũ ẽ latuz:prebuerit auxiliũ consiliũ vel fauorem nisi de ipso delicto si sint tales q id facere valeant prius satisfecerint vel de satisfaciendo idoneam[i] dederint cautionẽ : aut si satisfacere nequeũt: vel huiusmodi cautionem prestare iurauerint[k]:q cum poterunt satisfacient:⁊ ad satisfactionẽ huiusmõi per eum vel per eos q facere ipsam debent ⁊ psit p standã dabũt consiliũ ⁊ auxiliũ: ac iuxta posse suum fideliter laborabũt:non ẽ penitẽtie bñficiũ aliquatenus concedẽdũ ¶ Nec tũc etiam quo ad istos vel alios qui circa hoc minime deliquerũt vbi ciuitas vel locus alius seu vniuersitas interdicti existunt:facienda ẽ relaxatio[l] interdicti sed ẽ eis solũmodo iniungẽda penitẽtia salutaris. ¶ Adijcimus preterea q singulis diebus in ecclesijs[m] ⁊ monasterijs[n] misse celebrentur : ⁊ alia dicantur diuina officia sicut prius[o]: submissa tñ voce ianuis clausis excõmunicatis ac interdictis[p] exclusis.⁊ campanis etiam non pulsatis.⁊ taz canonici q clerici ecclesiarum in quibus distributiones quottidiane illis q horis intersunt , canonicis

h ¶ Articulo.tũc enĩ ipsi penitẽtes absolui possent a sacerdote etiaz si tale esset excõicationis genus q nõ possẽt absolui:nisi a papa.xvij.q.iiij.siqs suadẽte.

i ¶ Idoneam.ergo nõ nudã sz pignora vl fideiussores.C.de v.sig.sancimus.

k ¶ Iurauerint ad idez.s.de dona.inter vi.⁊ vx.per vestras.C.de epi.⁊ cle.auc.generaliter.

l ¶ Relaxatio.facit ad ea q nõ.de pe.⁊ re.qd in te.in fi. igitur si is ppter cuius culpã latũ est ĩterdictũ satisfacẽ vult tolletur interdictũ si si ppter eius culpam sed alterius ipse punitur eius satisfactio nõ requiritur.s.eo.si aũt culpabilis fuit puta consiliarius vel auxiliarius lz tollat cautio ⁊ iniũgat pnia nõ relaxabitur interdictuz.

m ¶ Ecclesijs.nõ intelligas de ecclesijs interdictis.sz sitis in loco interdicto:qd pz.s.§.j.ibi terris seu locis ad idẽ.s.de v.sig.cũ in ptibus.sic etiam loquitur.s.de pe.⁊ re.q in te.de priuile.q nonnullis.ibi cũ cõmune terre fuerit interdictum.

n ¶ Monasterijs.⁊ nomine ecclesiarum intelligũtur monasteria.liiij.di.§.hac auctoritate.

o ¶ Sicut prius.hic statim determinat p sequentia.

p ¶ Interdictis.qd de si interdictis:.videret a contrario q eis psentibus possit celebrari.sz dic contrariũ q2 interdicto loco oibus interdictũ ĩtelligit ibi audire diuina nisi p hoc sint priuilegiati.⁊ vi expssũ.s.e.li.de priui.lz.q decr.etiã vi superflua p istã.sz dic vbi dixit in pncipio.imo si decre. illa intelligeretur de priuilegio iuris cõmunis:puta dato

tribuūtur[a] ſi ad officia nō ve/
nerint ſupradicta: diſtributio
nes eaſdē amittāt: ſicut iterdi
cto pderent non extante: ſi di
uinis officijs non adeſſent.
ℭ In feſtiuitatibus vero na/
talis dñi paſche ac pētecoſteſ
ꝛ aſſumptionis[b] vginis glioſe
cāpane pulſenť: ꝛ iannis aptiſ
alta voce diuina officia ſolen
niter celebrentur: excōicatis
pꝛſus excluſis: ſed, iterdictis
admiſſis: qbus ob reuerentiā
dictarum ſolennitatum: ꝛ vt
ipſi ad hūilitatis gratiam ꝛ
reconciliationis affectum fa/
cilius inclinētur prefatis die/
bus paticipationem permitti
mus diuinorum: ſic tamen ꝙ
illi propter quorum exceſſum
interdictum huiuſmodi eſt p
latum: altari nullatenus ap/
propinquent[c] ℭ Ceteris: q̄
circa obſeruationem interdi
ctorū a noſtris ſunt predeceſ
ſoribus inſtituta in ſuo robo
re duraturis: non obſtantib⁹
quibuſuis priuilegijs eccle/
ſijs monaſterijs ordinibus re
ligionibus ſeu perſonis eccle
ſiaſticis ſecularibus vel regu
laribus exemptiſ ꝛ non exem
ptis ſub quauis forma vel ex
preſſione verborum ab apo.
ſe. conceſſis[d]: que contra teno
rē pñtis conſtitutionis nulli
volumus ſuffragarť cū qb uſ
libet tam ſecularibus ꝙ regu
laribus ſufficere debeat: vt tē
pore interdicti modo pmiſſo
diebus celebrēt ſupradictis.

Innocentius quartus.

De verborum ſignificatione.

Eniens[e]: ꝛ. j. Per
illa[f] verba priuile
gij in ſpāles ꝛ pro
prios ecc. ro. filios
vos recepim⁹: dictos fratres
exēptos non[g] intelligi: ꝛ ipos
ex illo in proprios eiuſdem ec
cleſie filioſ fuiſſe receptos qd
ab alio ꝙ a roma. pon. vel le
gato ab eius latere[h] deſtina
to interdici[i] vel excōicari la
quoꝙ nō valeāt declaramus
ℭ Illū locū deſertū i pmiſſiſ
itelligim⁹: q nō habitatus pe
nitus[k] neq₃ cultus fuerit: vel
vltra memoriā hoiu₃ ſm idul
gentiā lucij ē ſub ſaracenorū
ptāte detentus[l]: cenſentes ec
cleſias i talib⁹ deſertis locis
a fratribus ipſis conſtructas:
ſeu etiā ꝯſtruēdaſ[m] i eo plena
libertate gaudere: vt ſm idul
gentia₃ lucij nihil ab ipſis le
gis dioceſane[n] noie valeat p
epos exigi: que h₃ priuilegium
alex. non poſſunt interdicto
ſeu excōicationi ſuppōi: quas
in locis huiuſmodi dicti fra
tres habeant poteſtatem peti
ta[o] a ſede apoſtolica[p] lnia cō
ſtruendi: eaſq₃ cum ſuis plebi
bus per ſuos clericos idone
os gubernent: qui ratione ple
bium examinandi[q] epiſcopis
preſententur: vt ab eis[r] cura₃
recipiant animarum cum ple
bes epiſcopis ſint ſubiecte[s].

hodie p hanc decre. ibi eēt caſus.

a ℭ Tribuūtur. ꝛ illis tm̄: nō alijs tribui debēt: ꝯſue/
tudo ꝯtria nō valet. ē. eo. l. de cle. nō re. c. vno.

b ℭ Aſſumptionis. No. terminatā altercationē que/
rētū qd ē ſolēnius feſtū: an feſtū aſſumptionis an na
tiuitatis vginis
glioſe h₃. n. eccle
ſia ꝙ ſit celebri⁹
feſtū aſſumptōis
vt h vides. Sꝫ i
his feſtiuitatib⁹
q̄ſtū poſſit celebra
ri dic ꝙ i vigilia
feſti ad veſpas:
qꝛ tūc q̄ ad offici
orꝫ celebrationē i
cipit dies. lxxv. di.
qd die. ꝛ. ē. de fe
ri. c. ij. ꝛ credo ꝙ
ꝯtinuare poterūt
officiū vſq₃ ad ve
ſperaſ feſtiue diei
incluſiue: ꝯpleto/
riū aūt ꝛ reliqua
p⁹ veſperas can/
tare nō poterunt
ſm hāc formam
p iura pdicta.

c ℭ Appropiquēt
vberiorē grām
igiť hēbūt q non
peccauerūt ꝙ₃ hi
qui peccauerūt: ꝛ
merito. nā ꝛ ſpāle
ē i hac ſnia ꝯ rati
onē iuris ꝙ aliuſ
p alio puniať. ē.
de iniuri. ꝛ dam.
da. c. vno.

d ℭ Cōceſſis. erāt
fratres minores
pdicatores ꝛ qui
dā alij priuilegiati
vt certis ſuis fe/
ſtiuitatibus cele
brare poſſent tpe
iterdicti: iterdu₃
vſq₃ ad octauas
hec ꝛ ſilia priuile/
gia ſūt reuocata
ꝛ puto ēt per hec
vba gnālia reuo
catū priuilegiū tē/
plarioꝝ ꝛ hoſpita
larioꝝ q̄ i eorū
iocūdo aduentu ſemel i āno aperiebať vna eccl'ia i lo
co tpe iterdicti: ꝛ celebrabāť diuina. ē. de pui. vt priuile
gia. ꝛ itelligas de prioib⁹ priuilegijs q̄ reſpicit hec ꝯſtō
nō de poſterioꝛib⁹ cū ſibi vel ſucceſſorib⁹ legē ipone
re nō potuerit. lꝫ iudicare potuiſſet. ē. e. li. de reſcrip.
c. vl C. de legi. digna vox. de elec. inotuit.

e Eniens declarat h ino. qd ſignificet vbū pui
legij. recepim⁹ vos i ppos filios eccl'ie ro. ꝛ qs

locus dicať eſſe deſertus?

f ℭ Per illa vba. q. d. poſſēt illi hēre alia priuilegia: p q̄ eēnt exē
pti: ſꝫ p iſta nō ſīt ē. n. q̄dā declaratio p quā nō piudicať alijs
defenſionib⁹: vt dicit in fi.

g ℭ Nō itelli. idē hēs. ē. de pui. ſi papa §. ſilr. ꝛ vide. j. d h i gl.
ſed ſūt priuilegiati.

h ℭ Latere. No. igiť diſ/
ferentiā iter legatos de
latere: ꝛ reliquos ad idē
ē. de of. leg. c. pe. ꝛ. ē. e. ti.
c. j. ſatꝭ ē ergo hic ꝙ ver
ba aliqd ꝯferāt ꝛ aliqd
operanť. ē. e. ti. abbate.

i ℭ Interdici. ſatis puto
idē i ſuſpēſione cū illa ſit
quoddā iterdictū: ꝛ oia
ea ꝯtinētur ſub appella/
tione cēſure. ē. e. ti. que/
rēti. Et qd dic a quoquā
itelligo ēt ordinario. nec
obſtat. ē. e. li. d pui. ne ali
q. qꝛ vt ibi dꝛ illa decre.
nō h₃ locū i religioſis q
bus ꝯceſſū₃ ē priuilegiu₃
tale rōe loci vel ordinis
ad idē. ē. d pui. c. j. §. i eoſ

k ℭ Penitus. ſ. qꝛ ñ ē me
moria ꝙ habitat⁹ vł cul
tus fuerit a xpianis vel
ſaracenis ꝛ idē i ſequen
ti caſu. ſ. qñ hitatus vel
cult⁹ fuerit. ſ. a ſaracenis
nec ē ꝯtrij memoria. ſ. ꝙ
a xpianis fuerit habita/
tus vel cultus.

l ℭ Detentus. ē. de re iu
di. abbate. c. li.

m ℭ Cōſtruēdas. petita
licentia a papa: vt. j. v.
quas in locis.

n ℭ Dioceſane. ē lex dio
ceſana ꝛ lex iuriſditioniſ
de qbus plene no. x. q. j.
i ſūma. ꝛ. ē. de of. or. di/
lectus. ſuberūt ergo lege
iuriſditionis: pter id ꝙ
ſūt exēpti p priule. alexā.
vt ſequitur.

o ℭ Petita. intelligas ꝛ
obtēta. ꝯfidēter aūt po/
ſtulēt. qꝛ illā obtinebunt
ē. e. li. de cē. romana. v.
ſi vero.

p ℭ A ſede aplica. al' ſuf
ficit lnia dio. de cōſe. di.
j. nemo ꝛ ꝯcor. ad hoc. ē. de. pui: aucte. vbi ad hoc diſtiguitur
inter loca exempta ꝛ non exempta.

q ℭ Examinandi. ne ad aiaꝝ regimē pmoueanť indigni: cum
hoc caſu pmotori inferať pena. ē. de cle. nihil ē. eſt. n. ars arti
um regimē animaꝝ. ē. de eta. ꝛ quali. cum ſit.

r ℭ Ab eis. ſ. dioceſanis epis.

s ℭ Subiecte. ꝯcor. ē. de pbē. i laterañ. ꝛ. c. de monachis. ꝛ e. li
ꝛ e. ti. c. j. ē. de pui. cū ꝛ plātare. §. cū i eccleſijs. ꝛ tales rectores

¶ Ceterȝ dicti fratres decimas de laboribus ⁊ noualibꝰ suis: quos ꝓprijs manibꝰ aut sumptibus excolūt: ⁊ alijs bonis[a] sibi a deo ꝓstitis cōuentibus clericorum ordinis sui a quibus[b] quarta vel tertia nullatenus exigatur cum integritate ꝑsoluant[c] salua moderatione concilij generalis[d]. In alijs[e] eorum possessionibꝰ iure cōi seu quolibet alio ecclesijs parochialibus ⁊ diocesano epō reseruato. ¶ Per declarationem[f] autem huiusmodi nolumꝰ defensiōibus alijs seu iuribus partium derogari. Nico. iij.

Constitutionē[g] felicis recordationis greg. pape predecessoris nostri editaȝ in concilio lugd.[h] vt si forte it[...] cetera que obijciantur elect[...] aut postulato seu al's ꝓmouēdo ad aliquam dignitatē: euidentem scientie vel alium ꝑsone defectum opponi contigat de illo primitus cognoscatur ⁊ si opponentem inuentū fuerit destitui veritate: a cause illius prosecutione totaliter sit exclusus: ⁊ al's puniatur: ac si in obiectorum ꝓbatione oīuȝ defecisset[i] in illo q manifestū[k] defectuȝ in visu[l] auditu ⁊ alijs corporeis sensibus: nec nō ⁊ in memoria ⁊ etiam intellectu[m] opponit electo: locum habere: ac quo ad intentionem[n] constitutionis ipsius manife

sic institutū sunt ꝑpetui vicarij nequeuntes absq̧ cā rōnabili remoueri. ṡ. eo. li. de ca. mo. c. j.

a ¶ Bonis. vn̄decūq̧ ꝓueniāt licite tn̄ acq̄sitis. de hoc. xiiij q. v. in summa. ṡ. de deci. ex transmissa.

b ¶ A quibus. clericis. s. ordinis sui.

c ¶ Persoluāt. sed ī quo sūt isti ꝑuilegiati quo ad hoc nōne isti fratres de iure sūt ꝑuilegiati: ꝙ nō teneant ad decimas laboꝝ ⁊ noualiū. ṡ. de deci. ex pte. j. sūt. n. isti de q̄bus hic papa loquit: tēplarij hospitalarij hierosolymitani: q cū tiberiacēn. epō qōnez hēbāt super diuersis articulis in qua cā pduxerūt ꝑuilegia supius dicta. Sciendum ē ꝙ isti fratres laici sunt ex ordine: qꝛ ordinē clericalē nō hn̄t: qdā ex eis sunt milites. ṡ. de sen. excō. canonica. alij st̄ clici. isti igit fratres de laboribus ⁊ noualibus que colunt: seruent decimas sibipsis. i. clicis fratribus ordinis sui: q clerici de his decimis epo nō dabūt q̄rtam: quam al's de iure cōi deberet hr̄e: de of. or. ꝯquerēte de ꝑscrip. de quarta. est. n. q̄rta de lege diocesana. ṡ. de of. or. cōquerēte a qua nulli sūt exēpti: vt. ṡ. vidisti. Si igitur bn̄ aduertis per hec sua ꝑuilegia isti obtinent ꝑmus eo: qꝛ ex quo sūt ꝓprij ⁊ spāles ec. ro. filij ab ipso interdici vel excōicari nō pn̄t. Itē ꝙ rōne ecclīaꝝ p eos ꝯstructaꝝ in locis desertis nihil lege dio. debēt epo. Tertio ꝙ ꝓpter eas excōicari vel iterdici nō pn̄t. Quarto. ꝙ solū p suos clericos eas gubernāt. Quinto ꝙ decimas laboꝝ ⁊ noualiū ⁊ alia que colunt clericis sui ordinis: ⁊ sic sibiipsis soluunt. Sexto ꝙ de illꝰ decimis quartam episcopo non soluunt.

d ¶ Generalis. ṡ. de deci. nup. i. ꝙ de possessionibus q̄sitis pꝰ cōciliū soluunt decimas.

e ¶ In alijs. s. quas alijs colēdas tradūt vel ab alijs colendas recipiūt vel de q̄bus anteq̄ȝ fierēt noualia magni ꝓuentus ꝑueniebāt vel que sūt ipsoꝝ quo ad ꝑmeuum ⁊ directuȝ dn̄iuȝ tn̄ pochiani eas possidēt ⁊ tenēt pone hn̄tes eas p emphiteosim. ad hoc. ṡ. deci. dilecti. ⁊. c. lȝ. ⁊. ṡ. e. quid p nouale: ad fi. de acquisitis post concilium dixerat. ṡ. pri.

f ¶ Per declarationē. No. verbū si agerent de exēptōe: ⁊ exēptio nō pbaret: ⁊ ꝓnunciaret ꝯ opponētes bn̄ fieret ꝑiudiciū saltez quo ad eū: lȝ nō quo ad supiorez. ṡ. de ꝑui. cū oliȝ. de re sti. in inte. c. ij. qꝛ si non appellatur a ꝑtextu ꝑuilegiorum de nouo reptorum non reuocatur sn̄ia. ṡ. de re iudi. inter monasterium. ⁊. c. suborta. sed h̄ nō diffinitiue ꝓnunciat sed declarat quodāmodo iterloquēdo qd importēt ꝟba ꝑuilegij. vnde licet p illud ꝑuilegiū quo sunt recepti in filios non sint exēpti si hn̄t alia ꝑuilegia exēptionis bn̄ sūt exēpti: vt dixi ī ꝑn. nō. n. ꝓnūciāt illos exēptos vel nō: sed declarat qd illa ꝟba ꝑuilegij importēt. Idem in alijs casibus de quibus. ṡ. dꝫ.

g ¶ Constitutionē. Prius declarat manifestū ⁊ euidēs esse synonyma: ⁊ idem significare quo ad casum decre. de ele. si forte. Secūdo declarat ꝯspiratōes ⁊ ꝯiuratiōes qui iurauerunt ⁊ statuerūt de. nō recipiēdo aliquem in canonicū ad mandatuȝ pape donec possent resistere Tertio declarat talē statutū detestabile ⁊ illicitum multis ex causis. scđa ibi ceteꝝ. tertia ibi statutū quoq̧. Et ꝺclarat primū dictū. vt. ṡ. dixi decre. ṡ. e di. de ele. si forte. ⁊ que ibi notant gar. ⁊ [...]il.

h ¶ Lugd. ṡ. eo. lib. de ele. si forte. cuiꝰ ꝟba ad lr̄aȝ j. sequūt vsq̧ ad ꝟbū ī illo: vbi ponit ꝺclarationē: ⁊ hec oīa vsq̧ ibi expōe: vt ibi dixi.

i ¶ Defecisset. vt ṡ. e. li. de elec. c. j.

k ¶ Manifestuȝ videbat ꝯ: qꝛ cōstitutio si forte loquebat ī euidenti ⁊ ñ manifesto ⁊ aliđ. vꝫ euidēs ⁊ aliđ manifestū Euidēs. n. est qđ semp palā ē ⁊ euidēter apparet. ar: j. q. j. vt euidēter ⁊. ṡ. de accu. euidētia. ff. de ꝯhē. emp. l. ea quē. qđ. n. ē ī euidēti nulla pōt tergiuersatōe celari. ṡ. de coha. cle. ⁊ mu. c. vl. ṡ. de of. or. §. ceteꝝ. e. li. Maīfestū ꝟo aliqñ ꝓbatōe indiget. xj. q. iij. eoꝝ de hoc no. ij. q. j. manifesta ṡ. đ coha. cle. ⁊ mu. vestra. Sȝ ꝯtriuȝ est veꝝ p hāc constitutionē ⁊ merito. nā ꝯstō si forte. reqrit ꝓbationē examinis ī euidēti defectu: ⁊ ꝓbat manifestū. ṡ. de ele. bone. j. C. si mi. se ma. di. l. iij. ibi nisi palā ⁊ euidēter ex istroꝝ ꝓbatōe ⁊c. ⁊ ꝑterea hec duo videt synonyma ṡ. e ti. cū oliȝ. Nā ⁊ si opponat euidēs defectus scie ñ palā hoc apparet: sȝ ē necesse exāiationē fieri. exāiatione aūt h̄ fiet certū. ff. si cer. pe l. certū. imo ēt no. guil. i decre. si forte. ꝙ si obijciat ꝯ electū ꝙ ē oīo illitteratꝰ ⁊ iō repellendus: lȝ nō dicat euidēter vel manifeste ī exceptione habebit locum decre. ipsius forma: qꝛ idē est ꝟboꝝ sensus. ⁊ iō idē ius esse dꝫ. ṡ. de ꝯsti. trāslato. ff. ad. l. aquil. illud. ⁊ ad hoc facit isti. de excu. tu. §. item eū qui lr̄as nescit ⁊c. ⁊ formule ꝟboꝝ hodie sunt sublate: insti. đ ꝟ. ob. §. j. C. de formu. ⁊ impe. ac. subl. l. j. ⁊ ij. ꝟba nō debēt ꝑualere sensui. h̄ eꝯ. ṡ. e. ti. ītelligentia ⁊. c. ꝑterea. ⁊. j. q. j. marchio. ītelligamꝰ ergo euidentez ⁊ manifestū. cuiꝰ ꝓbatio ē in euidēti ⁊ manifesto: lȝ id in exceptionis forma nō exꝓmat: al's sequeret ꝙ si dico electū cecū: ex quo non addo euidenter: vel manifeste nō haberet locum ꝯstō: qđ esset absurduȝ.

l ¶ In visu vnde oculo carens non promouetur. lv. di. si euangelica.

m ¶ Intellectu. ergo siue memoria siue ītellectu careat: nō ꝓmouebit ad dignitatē. xxxix. di. petrus.

n ¶ Intentionem ipsius. q. d. interdū bn̄ sunt diuersa vt dixi. ṡ. in glo. videbatur in pain.

a ¶ Si statutū ex hoc ꝛ ex eo q̄d d; i l fi.v. debat q̄ ca nonici possint facere statuta: dūmō alis sint licita.sol; dici q̄ capitulū sine epo statuta facere nō pōt q̄ tāgūt gnāle; statū ecclie: vel tangāt epm.vel ei⁹ iura.sic intelligāt d̄ ꝯsue.cū ꝯsuetudis.s̄.de his q̄ fiūt a p̄.nouit ē.n. plat⁹ caput a quo nō l; mem brū recedē d̄ pre scrip.cū nō liceat ꝛ hec s̄a sūt: etiā si caplm talia statuat cū archidi cono suo vl' ppo sito vel alio q p⁹ ep; p̄sit capitulo Si s̄o statuāt su per his q̄ n tāgūt ep;vel statū eccle sie:s; sua singula ria negocia: puta q̄ cert̄ modis q̄tidianas obuen tiones distribuāt vl' q̄ certo modo ad capl; vocenē puta p talē cāpa nā vel alio mō vl' q̄ cert̄ tpib⁹ ēt n vocati veniāt ad capl' vel his filia saē pōt dici q̄ su p his t; ip̄.⁹ capli ꝯstructio sine epi scopo alias lici ta ꝛ legitima: ad hoc.s̄.de rescrip. edoceri.s̄.de co. sti.ex litteris.ff. q̄d cuiusq; vni uer.l.j.§.ij.

b ¶ Predcō mō ꝛcum procurato rio caplī ꝛ cōib⁹ expensis

c ¶ Canōicas.xj. q.j.ꝯiurationum ꝛ.c.ꝯspirationu; ꝛ.c.se.ꝛ ē pena ta liu; depō.vt ibi.

d ¶ Libertatem.exhibendi quod ē.j.

e ¶ Laudabile.votū.s̄.de syndi.c.vno.vā nec dolū facit q rē deserit:vt litē effugiat.ff.de ali.mu.iu.ca.fac.l.itē.si res in fi. ꝛ magnū ē cōmodū a lite recedē:pp q̄d indebitū p trāsactione; solutū nō repetiē.C.de transac.l.ij.ff.de ꝯdi.inde.in fūma.

stum ꝛ euidens idez suppone re declaramus. ¶ Ceterū ca nonicos cuiusuis ecclie qui sta tum⁸ fecerūt solenniter ꝛ iura mēto firmarunt:q̄ ecclesiam suaz ꝛ seipsos ꝯ omnes impe trantes canonicatū ipsius ec clesie defenderent vsq; ad ius vel sniam quantu; possent ad iudicium dn̄i pape vel sp̄alis mandati eiusdem:ꝛ q̄ cōibus expensis ac cum procuratorio sigillo capituli sigillato eadē defensio fieret ꝛ q̄ q̄diu ali quis de canonicis eiusdem ec clesie defensionem huiusmo di ꝛ ꝛ oppositione; vellet pre dicto⁸ mō subire: alij canoni ci nō possent nec deberēt reci pe i canonicū nec hī e p cano nico i capitulo vel extra capi tulū ipetrātē:ꝯspiratores ꝛ cō iuratores ꝯ scāz ro.ec. liberta tem obedietiā ꝛ auctez ipsi⁹ decernimus:ꝛ eosdē tanq̄ cō spiratores ac ꝯiuratores p; sā ctiones canonicas⁶ puniēdos ¶ Statutū q̄z ipm q̄d caplo p̄libato ꝛ singlis ei⁹ psonis li bertatē⁴ obediētiā eidē ec.ro. debitā exhibēdi saltē vsq; ad sniaz ꝛ pōtificū romanoꝝ iu diciū seu sp̄ale mādatū ligdo iterdicit ꝓmptū futuroꝝ gra uaminū ꝛ expēsaꝝ discrimen igerēs.ꝯ legitimas sanctiōes laudabile votū⁶ execrātiu; li tes vetat iniustā litē mouē cō pellit iniq̄ cōtrouersie seu liti cedēdo bonā fidē seu ꝯsciam agnoscē prohib;:ꝛ adigit ad peccādū⁶ ꝯspirationē ꝛ ꝯiura rationē ꝯtinē:ꝯ libertatem ꝛ auctez se.ap.manifeste ac aff d̄testabile p̄fusq; illicitū fpu tamus. Idem.

E Xīt⁸ qui seminat ꝛ ifra B onifacius octauus.

P Riuilegiū⁶ monasterio tuo ꝯcessū:vt monachi siue fratres in cellis ad mona steriū ip̄m spectātibus habitā tes:ab alio q̄ a papa vel eius legato⁴ excōicari aut suspēdi vel ipse celle iterdicto suppo ni nō possint nō fratres i ꝓora tib⁹ ecclesijs seu capellis eius dē monasterij ꝯmorates⁸:aut ip̄os prioratus ecclesias vl' ca pellas ab ordinarioꝝ iuris ditione in aliquo¹:sed residen tes tm̄ in cellis ꝛ cellas ipsas hoc^m est loca secreta⁸ ꝛ solita ria:que ab hominum separa ta conuictu° sunt ad contem plandum⁸:ꝛ deo vacandum specialiter deputata defendat Idem.

S Icut⁸ nobis significare curasti tibi grose cō cessi

f ¶ Ad peccādu;.ad q̄d statuto cōsuetudine vel iuramēto astringi n pos sumus.s̄.de ꝯsuetudine c.pe.ꝛ vl.xxij q.iiij.ī ma lis.ꝛ.c.si aliqd.ꝛ p totū j.de reg.iur.nō ē.ꝛ.c. in mal'.s̄.e.li.de iureiur.c.j.

g E Xijt q seminat.ne crederet aliquis hāc ꝯstōnem eē sublatā iō sic decise hic ponitur vt hēatur p reseruata: ꝛ de ea loquatur ꝑemiu; hui⁹ h.in fi.vt ibi dixi: ꝛ q: sic decise venit sub bulla:ꝛ q:.j.etiā ꝓhibe tur glosari prohibitioni parebo.

h P Riuilegiū.exēptis cellis alicuius mo nasterij:quid appellatio celle significet:h ostēdit

i ¶ Legato itelligo gene raliter:sic gnāliter logē. ex quo aliō nō exꝓmiē:ꝛ ē fi.q̄d dixi.s̄.e.li. de re scrip.statutum.j.rn̄.i gl. q: verbum.

k ¶ Cōmorantes.large loquiē.q: iterdū sūt isti tuti ppetuo:interdū ad tps:interdū ad solā mo rā ibi trahēdā:d̄ sta mo. c.ij.ad fi.s̄.e.l. de tē.or. cū nullus i fi.ꝛ de capel. mo.c.vno.s; quo ad ca su; nr̄m nō ē curandu;

l ¶ In aliquo.tolle defē dat q̄d ē i fi.ꝛ iter repe te:sed defendat residen tes tm̄ ꝛc.

m ¶ Hoc ē.pp hoc facis ad titulū nr̄m de v.si.

itē ꝯspiratores repellunē ab accusatione denūciatōe ꝛ testimonio ꝯ eos ꝯ quos ꝯspirauerūt.ij.q.iij.ꝯspi ratores.s̄.de accu.q̄liter.ꝛ q̄n.ꝛ cū oporteat.de fimo. l; heli.ꝛ.c.p tuas.ꝛ.c.cū oporteat. Est aūt ꝯiurare sil' vel vnū iurare:ꝯspirare simul vel i idē spirare.credo aūt q̄ p̄latus q huic ꝯstōm p caplm facte auctē; inter posuisset eadē pena puniret.oīa.n.nr̄a facimus qb⁹ auctē; imptimur.C.de ve.iu.enu.l.j.vltra mediū.ꝛ.s̄. e.li.de p̄be.fi eū.ꝛ.c.fi ap̄lice.e.l'.ꝛ p hanc decre.p̄baē q̄ p instrm ꝓbaē crimē.ꝓducitur.n.publicū instrm i quo ꝯtinebatur q̄ tales canonici tale statutū fecerit p q̄d ꝓbabitur illos eē ꝯspiratores ad idē.s̄.e.li.d̄ iu reiur.cū i positōib⁹.ij.q.vj.§.diffinitiua.ꝯ.nullus.s̄. de his que fi.a pla.q̄sto in fi.

n ¶ Secreta ꝛ solitaria.cella dē a celando ꝛ occultando:ꝛ sic hoc casu locus solitarius:ꝛ talem vitam ducentes digni sunt conuenienti honore.xvj.q.j. qui vere.ꝛ ad has cellas religio si etiam mendicantes de platorum lnīa transire pn̄t.e.li.de ex cel.p̄la.c.vno. Alis aūt large sumendo dicim⁹ cellas q̄ sūt etiā ifra claustrū monasterij:vn̄ ex cā puta pp ifirmitatē monachi dispensat abbas cū eo vt hēat suā cellā ex cōe dormitoriū tū ifra monasterij septa.xx.q.iiij.c.vl.ꝛ de talib⁹ cellis h̄ p̄uilegiū (nō intelligitur.

o ¶ Cōuictu.i.cōi victu.

p ¶ Contemplandum.de vita complatiua ꝛ actiua dē.s̄.de re nū.nisi cum pridem ad fi.

q S Icut nobis.priuilegiato aliquo vt possit conferre bene ficia clericorum suorum:quid appellatio clericorum su orum designet ostendit ꝛc.

a Decedentiū. nūquid talis posset conferre bñficia suorum clericoꝝ cedentiū vel decedentiū in curia romana. itē nūqd possit conferre bñficia clericoꝝ suoꝝ alio modo vacantia. dixi s. eo. li. de pben. q̃zuis. ij.

b Residerēt. ex sola residētia si nō intereēnt diuinis nō pcipent quotidianas distributiones vñ nec isti percipent. s. eo. li. de cle. non resi. c. j. ⁊ super hoc vide quod ibi dixi in glo. nō. quod si quis dñs.

c Rñdemus. p hoc vr̃ ꝙ ista decre. sit veteris iuris declaratoria non noui pmulgatoria. lꝫ arg. ꝯ. j. dū dicit volumꝰ. ⁊ ꝙ sit declaratoria patꝫ. q: tractat de ỽbi significatiōe ad hoc. s̃. e. c. ij. rñ. j. in fi. nec. bñ occurreret rō q̃re hoc esset ius nonū ⁊ nō vetus. pterea pꝛiuilegiū pꝰs fuerat concessum postea pꝛiuilegiatus ꝯsuluit papā circa pꝛiuilegiū prius ꝯcessum sic ē rñsū. per qđ pꝫ ꝙ a ꝯcessione pꝛiui egij etiā añq̃z emanasset hec decre. pꝛiuilegiū sic erat intelligendū.

d Silibus. pone ꝯceditur ei pꝛiuilegiū vt cū clericis suis super pluralitate bñficioꝝ curatoꝝ vel dignitatū dispēsare possit. vel eis ꝯferre ius ad vacaturas vel si. ⁊ bene dicit in his ⁊ similibus. q: in alijs casibus dissimilibus appellatio clericorū: oēs subiectos clericos cōprehēdit. s̃. e. li. de rescrip. cū tibi ⁊ pōt eē rō. q: hic de pꝛiuilegio loqtur odioso. q: p primū tollebaꝛ ius seu ptās ꝯferēdi bñficiū ei ad quē ordinario iure spectabat. p secūdū minuiꝛ cultꝰ diuinꝰ ⁊ nō deseruiens ecclesie recipit stipendiū. ergo bñ ambitiosa ⁊ restringēda sūt talia indulta. s̃. e. li. de pben. q̃zuis. s. j. qđ nō ē in decre. cū tibi.

e Propterea. s̃. de elec. c. officij. s̃. e. li. de. rescrip. statutū. §. i sup. de iudi. mulieres. ⁊ de renū. c. ij. sic ⁊ affectata tutela immunit tē nō pbet. C. de his q spon. mu. sube. l. j. ⁊. iij.

f Cōtinue. ciuili mō intelligendū ē ỽbū. ff. de pꝛui. sicui. đ cōse. di. v. nūq̃z. sicut ⁊ seruitꝰ dr̃ ꝯtinua ⁊ aqua quotidiana. ff. đ serui. vr. p̃. l. foramē. ff. de aq̃ quo. ⁊. e. l. j. §. ꝙ aūt. ⁊ fluuius dicitur ꝯtinuus q nūq̃z exarescit. ff. de flu. l. j. j. rñ.

g Tuis. s̃. de cle. nō resi. ex pte. ⁊ si egrotaret seruire intelligitur. ff. đ testa. li. cū heres. §. stichus. nec sumo ita amare verbū qn etiā p suis pp̄ijs interdū possit abeē. ad hoc. s̃. e. li. đ pbē. pñti. j. ⁊. ij. rñ: sicut iudex propter. sua negocia differre pōt ⁊ dimittere cām. ff. de iudi. l. si longius.

h On est nouū vt aliqbus spāliter enumeratis generalis clausula subsequaꝛ que oīa cōprehēdat. vt. xlix. di. p toto. xxiij. q. v. de occidēdis. s̃. de pba. qm̃. ꝯ falsam. s̃. e. li. de pcur. qui ad agendū. ff. ad. l. aql. si seruꝰ seruū. §. inqt lex. in fi. C. de sa. san. ec. l. generali. Jcirco post rubricas. s̃. positas q̃ fm suas materias iuris regulas cōprehendūt. poniꝛ hic rubrica generalis ad materias vniuersas de reg. iur. Si queraꝛ quare in pncipio cōpilatiōis nō posuit boni. hanc rubricā cū sepe permittatur clausula generalis secutis postmodū speciebus: vt. s̃. de pba. cū rubricis se. de re. ec. nō alie. cū rubricis sequen. ff. de serui. cū rubricis se. posset dari coloratiua respōsio q: que vltimo dicūtur melius memorie cōmendātur. de cōse. di. ij. liquido. est autē vera so. ideo hūc ordinē obseruatum. vt ostenderet ius nō sumi ex regula. sed regulā ex iure. si eni a pncipio posita fuisset: forsitan crederet aliquis. ꝙ ius sequens regulas ex regulis sumereꝛ in fi. si igitur poniꝛ vt appareat ex iure ꝙ pcessit regulas sumi. ff. e. l. j. Uidendū ē igitur pmo quid sit regula: vnde dicatur: qualiter ꝯstituaꝛ: ⁊ quod sit eius officiū: ⁊ que ipsius sit ptās. Secūdo videndū est quid sit ius: vnde dicaꝛ: ⁊ qūo hic sumaꝛ. Tertio que sint he iuris regule singulariter. ⁊ clare eas psequēdo videbimus. Circa pmum regula fm grammaticos est multorum similium collectio. Lex aūt đscribit regulā eā eē que rem q̃ est breuiꝛ narrat. ff. eo. l. j. Dicitur autē regula q: regit vel normaꝫ recte viuendi pbet. ⁊ ab hac regula q̃ dicitur norma recte viuēdi dr̃ regularis. dr̃ etiā regula eo ꝙ recte ducit: nec oborsum vel aliorsū trahit quasi a rega vel regula que idē ē qđ rectitudinis forma. sicut eni per regulaꝫ nouit scriptor modū recte scribendi: secator modū recte secandi. ⁊ sic de singulis. ita p has regulas moduꝫ recte iudicādi cognoscimus. ad hoc. iij. di. regula. Est aūt regula latine idē qđ canō grece. iiij. di. canon. ⁊ dr̃ regula ppe quasi regulariter q̃q̃zuis patiaꝛ exceptiones in se. Que aūt ꝯtineātur sub regula fuerūt opiniones que nō. e. l. j. ⁊ facit qđ nō. iij. di. regula. Subtilitatibus tñ circa hoc omissis breuiter ⁊ grosso modo sic dico ꝙ quo ad ptātē ỽboꝝ que in ea pferūtur vniuersaliter vel saltē indefinite affirmando vel negādo cōphendit exceptiōes. aľs non diceretur exceptio: sicut si dicerē oīs hō currit excepto equo ticij. hec enim non est exceptio. q: equꝰ nō cōprehēdebaꝛ sub illa ppositione oīs hō. sed si dicerem: oīs hō currit excepto ticio tūcꝰ ppa ē exceptio. q: ppō oīs hō bene cōprehēdebat ticiū. tolliꝛ ergo ticius ỽtute excepsionis quo ad materiā de qua sit sermo vt. s. dicatur nō currere sic quo ad iuris determinationē exceptio nō cōprehenditur sub regula. q: ꝯtria rō ⁊ plus ē in exceptiōe q̃z in regula. hoc ergo opatur exceptio vt illud qđ aľs sub verbis regule cōprehēdaꝛ ad determinationē regule exceptiōis ỽtute tollaꝛ. Cōstituiꝛ aūt regula vt. s̃. dixi p ỽba que de sui natura oīa ꝯprehēdant. i. p signa vlia affirmatiua que oīa cōprehēdūt. s̃. e. c. oīs res. ⁊. c. defleat. ff. eo. oīs diffinitio. ⁊. l. oēs actiones. ⁊. l. oīa fere. ⁊. l. oīa quecūq̃z. Jtē p ỽba negatiua que vniuersaliter negando excludūt oīa. vt. j. eo. nemo pōt. j. ⁊. ij. ⁊. j. e. nullus. j. ⁊. ij. ⁊. ff. e. l. nemo. ⁊. l. nullus. Jtē p ỽba indefinita que simpliciter plata equipollēt vniuersalibꝰ. xix. di. c. i. s̃. de pꝛiuileg. q: circa. C. de here. ven. l. vl. ⁊ iō oēs regule paucis exceptis tradūtur p signa indefinita affirmatiua vel negatiua. vt. s̃. e. ⁊. j. e. ⁊. ff. e. ti. satis apparet. Officiū aūt regule ē plures similes casus simul iungere clauo rōnis vt. ff. e. ti. l. j. Que sit ptās regule an. s. cōstituat ius de nouo an antiquū recitet. dubitaꝛ ⁊ videꝛ ꝙ ius de nouo nūq̃z constituat: quod iure, ⁊ ipso facta pbatur. iure. ff. e. l. j. facto. q: in octuagintaocto regulis infra positis nō est vnam etiam solam inuenire q̃ ius de nouo constituat vt in psecutione patebit. Econtra videtur. quia regula catoniana de nouo statuit ꝙ legata que sūt inutilla rōne legantis tantū. vel ratione le

mus: vt bñficia clericoꝝ tuorum cedentiū vel decedētiūª possis conferre ꝙꝙ ijdem clerici prebendaꝝ suarū fructus percipiant: ac in suis ecclesijs personaliter residerentᵇ: veꝝ quia dubitas: qui clericorum tuorꝫ appellatione debeant contineri: breui rñdemusᶜ oraculo ꝙ illos in his ⁊ similibꝰᵈ casibus quos volumꝰ intelligi clericos: qui p te nō quesiti ppterea vel recepti sine fraude ⁊ fictiōe qualibet vere tuiᵉ clerici familiares existunt ⁊ in tuis expensis continueᶠ domestici cōmensales: etiaꝫ si quos ex illis aliquando pro tuisᵍ gerendis negocijs abesse contingat.

Boni. viij.

De regulis iuris.

Eneficiū[a] ecclesiasticum non potest[b] licite[c] sine instituti one canonica obtineri[d].

gantis ⁊ legatarij: vel legatarij. ⁊ eius a quo legatū est
p̄standum: vel ratione rei tantū: vel mixta ratione rei
legate ⁊ persone legatarij tractu tp̄is non cōstituantur
etiam si causa impedimenti remoueatur. ff. de regu.
ca. o. l j. in p̄n. ⁊ ff. de le. j. l. cetera. § j. ergo ipsa regula
constituit ius de
nouo. ad hoc fa-
ciūt infinita iura
in qb⁹ papa iudi
cat ex regul' vt. s̄.
d̄ ꝯsti. c. ij. d res
c. j. ⁊ c. pastor...
iud. nouit. s̄. de fo. cōpe. si diligenti. de fi. īstru. inf dile
ctos. ad fi. ⁊ de p̄sump. dudū. de excep. cū venerabilis
de regula. ad apostolicam. de con san. ⁊ affini. c. vl. cuꝫ
mille similibus. ex quibus videtur ꝙ ius sumatur ex
regula. Subtiliter dixerūt doc. ꝙ tres species casuuꝫ
est ꝯsiderare. qdā sunt iam determinati ⁊ in illis regu
la nō constituit ius q: inuenit iam ꝯstitutū. Itē sūt q-
dam excepti a legis determinatiōe: ⁊ in illis silr regu
la nō ꝯstituit ius. q: nō claudūtur sub regule defini
tione. Quidā sūt in qbus est eadē eqtas que ē in casi
bus a iure determinatis. nec tñ repiūtur in iure positi.
⁊ in illis regula facit ius ꝓpter idēptitatē rōnis non
patientis ius similium casuū esse diuersum. Apertius
dici posset. ꝙ aut ꝯstō iuris p̄cedit traditionēꝫ regule
⁊ regula de iure iam ꝯstituto quasi materiatū de ma-
teria ꝓducit. ⁊ tūc ꝓp̄ie hꝫ locū distinctio p̄dictoruꝫ
casuū: vt videlꝫ in iam determinatis ⁊ exceptis non fa
ciat ius. i nō determinatis in qbus est eadē ratio ius
ꝯstituat: sed vbi nō est ius constitutū ante regule dispo
sitionē: sed inuenit sola simplex traditio regule: tūc ipa
regula est ius vel iuris ꝯstō ⁊ nō ab alio: sed a ꝯstituēte
ꝓcedit. ⁊ ita pōt intelligi p̄dicta lex. j. de regu. cato. ꝓ-
batur hoc satis per antiq̄s regulas. s̄. e. ti. q̄s vītate in
specta eēt inuenire p̄cessisse iuris traditionē. vides er
go ꝓ maiori p̄te ꝙ vbi sunt decre. alex. iij. sūt p̄me in ti
tulis maxime post ꝯsilia antiqua. vt. s̄. de rescrip. de re-
nū: cū duabus rubricis se. de of. vi. cū duabus rubri-
cis se. de his que vi metusue cā fi. cū duab⁹ se. d do. ⁊
ꝯtu. cū duabus se. ⁊ multis alijs. ⁊ tñ oēs regule. s̄. e. ti.
p̄cesserunt alex. iij. accepta vltima que fuit luc. iij. q ipꝫ
secutus ē vt ex chronica ⁊ decretaliū ordinatiōe satis
apparet. Si igit p̄ma regula. s̄. eo. ti. exēplificetur p de
cre. ⁊ si qōnee. de simo. tertia p decre. de voto magne. ⁊
sic de singulis dico ꝙ regule ille dicta iura p̄cesserant
vnde regularꝫ dispō nō potuit ex ipsis iuribus sumi q̄
nondū erāt. imo potius videt determinatio ipsoꝝ iu
riū facta per regulas. ad hoc faciūt oēs ille decre. supe
rius allegate: in qbus papa ꝓnūciat p regulas. ego tñ
nō recedo a v̄bis legis. ⁊ dico ꝙ p regulā ñ statuit ius
ꝫ ex iure sūit regula. al's nō video qūo possꝫ dici regu
latur j. Sicut eni i ligni vel ferri necesse ē illas mās p̄ue
nire lignū. s. ius qd ē ibi ma māa p̄uēisse ad h̄ vt regula
posiit inde disponi: ⁊ tūc ꝓp̄e loqt dicēdo de regulis iu
ris. al's dicere debuisset si iure regulaꝝ. Et si dicat ꝙ
in casibus nō exp̄ssis a iure vbi ē rō similis regula fac
ius. hoc ē sine regula aliqua p iura que hoc volunt. d
rescrip. inter ceteras. de trāsla. inter corporalia. ff. d le
gi. nō p̄nt cū si. ⁊ si obijciat de regula cato. dico ꝙ non
ꝓp̄e di regula: nec inter regulas ponitur. ff. e. ti. ⁊ si di
catur ꝙ al' que regule p̄cessisse videant iuris exp̄ssam
traditionē. dico ꝙ ius qd est idem quod rō. vt. j. di. cō
suetudo. ix. disti sana quippe. ab exordio rationabilis creatu
re p̄cesserat. vj di. in p̄n. vel saltē dispōne ꝯcedentis regulam
ius p̄cessit. videns. n. formator regule sic eē debere de iure qd
in ei⁹ saltē mente sedebat formauit regulā. allegatur tñ regu
la ꝓ iure ñ tā ex origine q̄ꝫ ex forma. ⁊ potior ē ei⁹ cā ꝓ quo fac
regula. hꝫ. n. aduersari⁹
necesse ōndē rōnē q̄re in
illo casu regula non loq
tur. ⁊ facit qd dicā. j. eo.
vtile. Ad secundū quo q̄
ritur quid sit ius ⁊ vñ di
catur: ⁊ qūo hic sumatur.
dicendū ē breuiter ꝙ ius est ars boni ⁊ equi ⁊c. ff. de iusti. ⁊ iu
re in p̄n. ⁊ dicitur a iusticia vt ibi. ⁊. s̄. de ver. sig. ius aūt. quaꝫ
summū in rebus bonū ē colere. xij. q ij. cū deuotissimam. Ius
aūt est generale nomē habēs multas sp̄es. j. di. ius generale cu
ius sp̄es diuidas ⁊ subdiuidas vt ibi p totū. Sumitur autem
hic ꝓ nostro iure canonico: nō aūt ꝓ iure ciuili vt ꝓbat. j. eo
in secūda regula que de iure ciuili nō ꝓcedit: qd dic vt ibi di-
cam. Tertio aūt ordinate has regulas ē videre ⁊ p̄mo p̄mam
a Eneficiū ecclesiasticū. Pone casum p. c. xvj. q. ij. siquis
deinceps. s̄. de insti. ex frequētibus. ff. de dec. l. herēni⁹
modestinus. Sup rōe aūt huius regule fūdat decre. s̄.
e. l. de eo qui mit. in pos. c. cū qui. q: ꝓceditur cū agitur de bñfi
cio ecclesiastico in absentia p̄tis lit. non ꝯte. nec fit missio i pos
sessionē causa rei seruādē. q: si sine institutione canonica bñ
ficiū obtineret ꝯsiderat igitur in beneficijs canonica institu-
tio nō antiqua possessio. ⁊ sic nota casum in quo non currit p̄
scriptio. idē est in matrimonio carnali. xxiij. q. v. ꝙ deo. s̄. de
ꝯsan. ⁊ affi. nō debet. ⁊ idē in alijs casibus q nō. xvj. q. iij clerı
ci. ⁊. s̄. de p̄scrip. cū nō liceat. Sumitur aūt hic beneficiū largo
modo vt cōp̄rehēdat dignitates p̄sonatus ecclesias oēs cum
cura ⁊ sine cura que cū titulo habent. sic. j. q. iij. siquis dator.
s̄. de ꝯces. p̄ben. nulla. ff. de ser. ex por. l. seru⁹. Sumitur auteꝫ
stricte vt distinguatur a p̄benda. xij. q. ij. alienationes. de ꝯces.
p̄ben. ex p̄te. al's includit prebendā. j. q. iij. c. vl. de v̄. sig. tua.
Alibi stricte sumit ꝓ solis simplicib⁹ bñficijs sine cura s̄. de
p̄ben. c. vl. ⁊. s̄. e. ti. ⁊ li. cū in illis. ⁊ ibi rō pꝫ in lr̄a. Cū igitur in
beneficio quolibet reqratur canonica institutio vt hic: viden
dū ē qd sit institutio. Instituere aūt ē ius canonicū in ecclesia
vel ecclesiastico bñficio tribuere. qd dic vt nō. s̄. de insti. aucto
ritate ⁊ iure cōi ad ep̄m spectat. xvj. q. vij. nullus oīno. d here.
cū ex iniūcto. in fi. nō ob. d of. archi. ad hoc. q: istitutio ibi su
mitur ꝓ inuestitura. ⁊ sic intelligat decre. cū institutis. cuꝫ ve
nissent. ⁊ qd ibi nō. Videt ꝙ etiā capitulū vacante sede insti
tuere possit. ar. vij. q. j. pontifices. de here. ad abolendā. s̄. eo. li.
de tēp. ordi. cū nullus. ar. ꝯtra. xxiiij. di. p̄sbyteri. lxxj. di. frater
nitatem. ne se. va. c. ij. dic vt nō. s̄. de ma. ⁊ obe. cū olim. ⁊ termi
nat hoc. s̄. e. li. de insti. c. vno. Inter collationē aūt p̄ntationeꝫ
⁊ institutionē magna ē differentia. vt. s̄. e. li. de p̄ben. cum in
illis. §. cum autem.
b Nō pōt. hec dictio pōt negatiue posita vt hic necessitatē
importat. cū aūt affirmatiue ponit. necessitatē non inducit.
Ad p̄mū. ij. q. j. c. j. s̄. de accu. de his. Ad secūdū. iiij. q. iij. §. iteꝫ
In criminali. v̄. pōt. de p̄ben. de multa. in fi. de ap. oblate. ad fi.
ff. de ar. gn etiam. ⁊ ideo dicit lex ꝙ v̄bū pōt necessitatē ipor-
tat. ff. de of. p̄si. l. sepe. ⁊. l. se.
c Licite. supabūdat. id eni dicimur posse qd licite possum⁹
xxij. q. ij. faciat. vbi de multiplici potētia. ⁊. s̄. de rescrip. sciscita
tus. per ber. ⁊ inno. de ꝯces. p̄ben. accedēs.
d Obtineri. ꝯdicit huic regule. s̄. de iure pa. cura. so. ibi non
p̄scribitur ecclesia tanq̄ꝫ bñficiū sed vt ꝓp̄etas. Ite necessitatꝫ
vel pietatis vel cā impensi obsequij sine canonica institutiōe

possidet qs ecclesiasticos ꝓuētus: nec ex eo canonicus vel bñficiatus ꝓpe di.xij q.ij.qcūqz suffragio.xvj q j possessiones.7 q.iij.clerici.7.c.si eps.§.de magistris.qm̄.eodē mō rñdet ad.c xxxij.di.sig vo.xij.q.j.q2.l.di.studeat.de cle.pug i du.hēricus Itē ar.ↄ.§.de elec.in genesi,§.de iure pa.ↄsultationibus.vbi possessio dat ius eligēdi 7 pscriptio.§.d cā po.c.cū ecclesia.so.p possessionez acqrit ius eligēdi 7 pñtādi.q2 p.edit ex nr̄is actibus.ff.de acq pos.l.j.Institutio āt pcedit ex actibus alioꝝ: que ad hoc vt valeat dz eē canonica.vt hic: in qua pcipue q̄tuor reqrūtur. pmo q psona sit q̄ instituere possit. xvj.q vij.nullus.secūdo q institut⁹ sit talis q possit institui d insti.c.ij.q: nō laic⁹ vt ibi.vel ipse idē instituēs.c.ti.c.vl.tertio q illius bñficij institutio ex iure ꝓpo vel deuoluto vel delegato ad instituentē ptineat.c.ti.c.iij quarto q seruetur forma cōstitutiōis illi⁹.§.e.li.de elec.c.vl.Et no.q hec regula ē in argumentū ↄ clericū q ē in qeta possessione bñficij sui.7 petitur ab eo titulus possessiōis.s.institutio q teneat illā oñdere. nam 7 libert⁹ ecclesie lz sit in quasi possessiōe libertatis ꝓbat manumissionē suā.xij.q.j.c.longingtate.7.c.se.7 hoc ꝓbat decre.de appel.psonas.in pte decisa. vbi de hoc p lau. nā 7 possidēs p herede vel possessore cogit ꝓbare titulū.C.de acq.pos.l.cogi ad hoc facit qd nō.de do.7 ↄtu.ↄtingit in glo.vl.circa mediū In ↄriū vi ar.xx.q.ij.que ꝓgenitores.§ de regul. vidua 7 in p.l.cogi.ij.q v.§.j.7 p hoc facit qd nō.inno.de pcur.ex insinuatione.7 ber.cōpos.de rescrip.capl̄m in glo.v.§.itē queritur an executor.v.sed bm hec.pmā opi.tenebāt mel.7 ber.s.p iura pdicta io.7 lau.no.c.di.cōtra morē.q clericus habens duo bñficia cogitur dicere titulū.bñfi aūt vnū solū sufficit possessionem oñdere.arg.ad hoc.§.e.li.de pscrip.c.j.7 de offi.or.eo.li.c ordinarij.Dici pōt pmā ptē verā cū eps ex suo officio vult videre institutionē clerici: hoc ꝓbatur de pben.dilecto.vt eccle.bñfi.c.vno.Scdam cū ali⁹ agit forte dicēs se ius hre in pbēda tūc actor qd asseruerat 7c.vj.q.vl.actor.7 i p.c.vno.vt ec.bñfi. 7.C.de ꝓbat.actor.7 h ꝓbatr ex his q̄ nō.ino.7 p.cōpos.i pdi. glo.7 per hosti.7 de hoc de si.lz heli sup vbo officij sui debitū.

Ꝓdem.

Possessor male fidei ullo tpe non pscribit.

Sine possessione dem.

a ¶ Possessor male fidei. Pone casū.xxxiiij.q.ij.si vgo.§.d pscrip.c.vl.hec regula bm leges vā ē in pscriptiōe.x.vel xx.annoꝝ.C.de pscrip.lō.tēp.auc male fidei.in pscriptiōe aūt xxx.vel xl an.nō reqritur bona fides.xvj.q.iij.§.pōt.§.de prescrip.vigilanti.C.de pscrip.xxx.vel.xl.an.cū notissimi.nisi velis dicere leges esse correctas per pdictā decre.de pscrip.c.vl. vbi de hoc. qd qdā abhorrēt dicētes papā no posse tollere ll. nisi quo ad suū foꝝ.alij vo dicūt papam indistincte quo ad foꝝ posse leges tollere.de hoc.x di.ↄstōnes.de testa.cū oēs. in his aūt tenēs mediū credo q papa vbi nō habet tpalē iurisditionē non possit tollere legem quo ad foꝝ ciuile.nisi in his in qbus vtitur periculū aīe cum potestates idistincte sint.xcvj di.cū ad veꝝ.x.di.qm̄.vbi de hoc.7 q si.sint le.cām.ij.in his autem in quibus piculū anime vtitur quo ad vtrūqz forū tollit legem.ꝓbatur hoc de iudi.nouit.de pscrip.c.vl.de scdis nup. c.pe.7 vl.§.e li.de fo.cōpe.c.vl.de iureiur.c.ij.e.li.de excep.c.ij de sen.excō.decernimus nā in his leges sacros canones imitari nō dedignantur.§.de iudi.clerici.in auc.vt non luxu.cōtra.na.colla.vj.in auc.vt cle.apud ꝓpos epos.§.si vo ecclesiasticū.ex qbus satis posset inferri.idem de iure canonico circa hoc qd de iure ciuili.Sciendū ē aūt q bm nos non soluz ab initio sed in qualibet pte pscriptionis dz pscribens etiam cognoscere bonā fidē vt hic 7 in ↄcor.in his aūt in qbus etiā bm leges requirebatur bona fides.sufficiebat ab initio bonā fidē agnouisse.vt in pdicto.§.pōt.7.l.cū notissimi. Si aūt queratr de eo q cōpleta pscriptione incipit habē malā fidem an teneatur restituere.dic vt no.xiiij.q.vj.c.j.7 xxxiiij.q.ij.si virgo.7.§.de pscrip.vigilanti.nō solū aūt in pscriptiōe reqritur bona fides vt hic: sed etiā titul⁹ qui det causam pscribendi.de B x.q.ij.dilecto.de pscrip.si diligen/ ti ar.ↄtra.e.ti.de [...]rt.xx.c.ad aures.7.c.vl.vbi nō fit mentio de titulo.so.dic breuiter q si ius cōe vel psumptio nō est ↄtra possessorē sufficit bona fides. als necesse ē allegari titulū 7 ꝓbari nisi allegetur prescriptio tanti tpis cui⁹ ↄtrarij nō sit memoria.§.e.li.d rescrip.c.j.Quid aūt sit pscriptio: quid vsucapio: qd in eis reqrat.quis eoꝝ effectus plene no.xvj.q.iij. in summa quo interrūpat.e.q.§.pōt.v.hec de pscriptionibus 7.§.de pscrip.c.illud.

b ¶.Fidei.multis modis sumitur fides: qd dic vt no.§.de fide catho.in rubrica.7.xxij.q.j.monet.hic psūit p ↄscientia.sic.xxviij.q.j.§.ex his.de pscrip.c.vl.

c ¶ Ullo tpe.potes facere pun tū an̄ 7 post.7 sic habebis duos intellect⁹.Primus ē q nulla dieꝝ possessio.7c.§.de rescrip.vigilanti.Secūdus q nullo tpe pscriptionis dz agnoscere malā fidē.§.e.c.vl.

d ¶ Prescribit.si ergo possidēs ↄsciam hz rei aliene nō pscribit.ↄtra.xvj.q.iij placuit vt qcūqz.§.d rescri. c.j.ibi pscribit q cert⁹ ē rē eē alienā. so.illud spāle tn fauore fidei catholice sicut alia: vt.ij.q.vij.si hereticus §.e.li.de here.c.j.7.iiij.C.de epali audi.l.nemo.cū si.preterea satis videt suā ↄsciam purgasse 7 bonam fidem agnoscere qui veꝝ dn̄m reqsiuit.ar.j.e.scienti.cū suis ↄcor.7 sic auc canonis excusatur.sic ff.d noxa.l.7 generaliter.vbi vsucepit qui scit seruū alienū qui sibi ab alio bone fidei possessore fuerat dat⁹ p noxa.ex quo verus dn̄s requisit⁹ noxā emendare nō vult.itē contra §.de iure pa.cura.so.vt ibi.7.xvj.q.ij.si sacerdotes.in j.glo.vltra mediū.quod etiā videtur ↄriū Si queratr quis dicatur bone fidei possessor 7 male.dic vt no.de scrip.si diligenti.in glo.pe.

e ¶ Sine possessiōe.hec regula sūpta ē ex lege.ff.e.li. que in seruitute ē: per quā etiā pōt hic poni exē plū casus.7 p.c.xvj.q.iij.porro.7.§.de pscrip.causaz q. seru⁹ cū ab alio possideatur nō possidet: vt in primo casu hereticus 7 pagan⁹ vt in secūdo. laicus spūalia vt in tertio.Sciēdū ē aūt q possessionū alia iuris alia facti alia iuris 7 facti.7 hec interdū hz plurimū iuris 7 minimū facti.interdū ecōtra qd psequeret vt no.§. de ↄces.pben.cū nostris.7.C.de acqui.pos.l.j.vt ergo currat pscriptio dz quis possidere de facto 7 de iure. de facto planū ē.qa qui nō possidet nō pscribit 7 debet possidere ꝓpo noie nō alieno.als ille pscriberet cuius noie possideret.xvi.q.iij.clerici.de resti.spo.cum venisset in fi.de pscrip.si diligenti.ff.de acq.pos.q meo. dz etiā possidere de iure.q2 ad pscriptionē requiritur ciuilis possessio.i.q talis sit psona in quā cadere possit huiusmodi possessio: vt ꝓbatur p iura inducta in principio glo.ad hoc etiaz.xiiij.q.j.in pncipio.7 quod ibi nota.7 d probatio.ex litteris.in fine.ff.de vsucapi. sine possessione.hoc dico quia laici de facto interdum possident decimas 7 spiritualia.vt nota.Barto.brixi.

xiiij..q.j.in pn.glo.magna in fi.ad hoc.s.e.li.de resti. spo.ad decimas.nã vt ibi pz aliud ẽ possidere. aliud legitime possidere. Et nõ.ꝙ hec possessio facti dz esse ꝯtinua.qꝛ si interrũpat possessio.iterrupta ẽ pscriptio xvj.q.iij.§.põt.de pscrip.illud.C.de prescrip.xxx.vel xl an.cũ notissimi.

si tñ fiat interruptio ciuiliter puta p li.ꝯte.bm canones videtur q[illegible] amodo non cu[illegible]rat prescriptio qꝛ psumitur titubare ⁊ malã fidẽ ha[b]ere.sed leges que de mala fide non curãt nouos.xl.annos requirũt:vt in pdicto.§.potest ⁊ hoc nõ.io.xvj.q iij.c.j.⁊ qd dicit regula de possessione hoc intelligas vel de quasi possessione. qꝛ incorporalia nõ possidẽtur sed quasi possident.ff.de vsucap.l sequitur.§.si via.ff.de acq.pos.l.iij.in pn.⁊ tamen prescribũtur.s.de cã pos.cum ecclesia.

Pscriptio[a] non procedit[b]

Peccatũ[c] nõ dimittit[ur] [nisi] restituatur[d] ablatum[e].

Idem.

Peccati[f] venia nõ datur nisi correcto. Idem.

a ¶ Prescriptio.nec vsucapio.ff.de vsuca.l.iij.⁊.l.fine.

b ¶ Nõ pcedit.pscriptio est vbũ iuris.parit eni actionem vel exceptionẽ ex tpe ⁊ ex ea re gritur dñium reqritur etiã directũ bm mar.io.ꝯtra. de hoc.xvj.q.iij.§.põt.circa pn.Usucapio aũt ẽ acquisitio dñij p ꝯtinuationẽ possessiõis tpis lege diffiniti.ff.de vsuca.l.ij.ex qbus patet rõ regule q̃ ꝯtrariũ patitur de lege dicente captus ab hostibus vsucapit.ff de vsucap.l.iusto.§.pe. ⁊ tamen nihil possidet cum ab alio possideatur.ff. de acqui.pos.cũ heredes.§.in his.sed lex intelligit ꝙ vsucapit per aliũ quẽ habebat in ptãte tpe quo captus fuit.vnde rediens postliminio recuperat ptãtem quam eius fictione videtur ꝯtinuasse.⁊ sic vsucapione dñiuz quesiuisse.sed si per se possidebat perdit possessionem ⁊ lz postliminio redeat fictio postliminij non extendit ad possessionẽ que consistit in facto.⁊ sic nec ad vsucapionem que ex possessione pcedit.ff.de cap.⁊ postli.re. in bello.§.facte.⁊ de vsuca.l.si is q p emptore.vbi d hoc. Itẽ opponit.ignorãs possessionẽ nõ querit cũ animus sit de substantialibus C.de acqui.pos.l.z.ff.de ac.pos.l.lz.⁊ l.queadmodũ.⁊ tamen ignorans pscribit. ff.p so lu.l.ij.§.celsus.so.ignorans per se possessionẽ nõ querit.tñ bene põt ignorans querere possessionẽ ministerio filij vel serui quẽ habet in potestate vt in contrario ⁊ sic vsucapere vt ibi. Itẽ opponitur de decre.s.de dolo ⁊ ꝯtu.contingit.ibi eni pscribit annaliter ille qui nõ possidet. Sed põt illud dici spãle in odiũ illius contũmacis qui non permittit actorem ingredi in possessionem bm decretum iudicis causa rei seruande.vel iam missum expulit ne sit melioris conditionis contumax q̃z obediens vt ibi.nec debent stulti melioris conditionis esse q̃z periti.xvj.q.j.legibus.s.e.li.de preben. eum qui beneficium.ff.vi qd aut clam.l.seruus. vel aliter ibi loquitur de quodam temporis lapsu quod habet aliquem constituere possessorem tantũ hic autem loquitur d quod im temporis lapsu quod per prescriptionem inducit dominiũ.vt.s.dixi. ⁊ sic non obstat. vel dic ꝙ canon fingit illum possidere in odiuz illius contumacis vt.s.dixi ad hoc.ff.de bo.auc.iudi pos.l. q̃zuis.sepe eni iura fingũt ex causa quod nõ ẽ.l.distinctione.ferrum.vbi de hoc.de transla.inter corporalia. C.de rei vxo.actio.l.vna.circa pnci.⁊ de hoc.s.de sponsa.is qui.

c ¶ Peccatũ nõ dimittitur.hic ponitur p regula vbuz Augustini.quod habes.xiiij.q.vj.c.j.⁊.s.de vsu.cum tu. Et p hoc potes ponere casum p.l.ff.d vsuca.sequitur.§.qd aũt.Et nõ.ꝙ est peccatũ delictum ⁊ crimen ⁊ inter hec bm Augu. hec ẽ differentia.qꝛ peccatũ est idẽ qd prauus actus.delictũ vero boni desertio quasi derelictum.crimen vero est peccatũ graue accusatione ⁊ dãnatione dignissimum lxxxj.di.c.j.in fi. de h no. de pe.di.j. si peccatũ. qd aũt dicitur in hac regula verũ intelligas si illud ablatũ restitui põt vt in pdictis iurib[us] si aũt restitui nõ põt: restituetur eius estimatio etiam si res illa casu pierit sine culpa sua quia ipso instanti fuit in mora.ad hoc.xvj.q.j.decime.s.e.d cõmo.c.vno.C.de fur.subtracto. Si autem nec estimationẽ põt soluere.qꝛ euidenter est inops:tũc bene dimittitur peccatũ: remanet tñ obligatio.⁊ si postea ad pinguiorẽ fortunã peuẽiret teneret.ar.xxvj.q.j.sigs.s.de so.odoard[us].ff.de cessi.bo.l.is q. Nõ.tñ ꝙ inops q dz ex contractu sufficit si bõis cedat.C.q bo.ce.po.l.vberib[us] q dz ex maleficio castigat vel iops.xij.q.ij.fraternitas qd ergo.s.dixi ꝙ tenetur si peuenerit ad pinguiorẽ fortunã verũ dico si penas corporales passus nõ fuerit.alias secus. vt no.hec bm lau.de homi.sicut dignũ.§.eos in pn.in.ij.glo.

d ¶ Restituatur.qd dicit de restõne:intelligas nisi is cui faciẽda est restõ liberaliter remitteret.qꝛ satisfactũ intelligitur qualitercũq3 satisfaciat.ff.qbus mo.pig.vel hipo.sol.l.itẽ liberat in pn.ff.de accu.si rẽ.§.satisfactũ.lz ppe verbis inherẽdo. aliud sit restituere.aliud remittere.ff.de v.sig si cũ ptor.⁊.l.plus ẽ.⁊.l.restituere.Et qd dico de remissione verũ intelligo nisi in casib[us] vbi remissio nõ liberat.vt.s.de rescrip.e.li.c.statutũ.§.si qdẽ.⁊ de cẽsi.exigit in fi. Restitutio aũt faciẽda.ẽ ei a quo fuit extortũ:vel ei[us] heredib[us] si extãt.xviij.di. qm.de vsur.cũ tu.C. de so.iuito.cui[us] aũt expẽsis mitti debeat ad eos si sint remoti. nõ.iiij q.j.§.h notandũ.⁊ in pdicta decre.cũ tu.⁊ tene qd ibi nõ.ho his aũt nõ extãtib[us] soluet paupib[us] vt ibi.⁊ eis extãtib[us] paupib[us] solucẽs ñ liberatur qꝛ on[us] non remittitur ⁊c.xiiij.q.v forte.de iureiurã.eã te.ff.de ꝯsti.pe.§ si vo.⁊ expssum ẽ d homi.sicut dignũ.§.eos.⁊ qd.s.dixi restituẽdũ ei a q̃ fuit extortũ intellige si fieri põt. Si vo nescitur a quo.pone casũ de iudeis c.cũ sit paupibus erogabit puidẽtia epi vt ibi. Item dico id verũ cũ turpitudo vsatur ex pte recipientis tm.si vo ex pte vtriusq3 ⁊ transfert dñium nec repetitio cõpetit nec restituet dãti sed paupibus erogabit.xiiij.q.v.nõ sane. vel ecclesie si sibi facta eẽt iniuria.s.de simo.de hoc.ar.ꝯ.s.e.t.veniẽs.so.vt no. in p.decre.de h.j.q.iij.sigs dator de hoc pone ꝙ si supest ille a quo extorsit excõicat[us] tñ ẽ nũqd ei debeo restituere.sup h iura qd nõ.xv.q.vj.nos scõꝝ.⁊.s.de here.c.vi. Satis posset dici de ponendũ in edem sacram.ar.C.de iur.emph i.l.ij.

e ¶ Ablatũ. pone nihil abstuli sed iniuste dãnũ dedi exquo nihil me peruenit idem. teneor enim dannũ passo.aĩs nõ remittit peccatum.xij.q.ij.siquis de clericis.de iniur. ⁊ dã.da. c.j.ff.de eiec.⁊ effu.l vl.tenetur etiam heres meus.lz ad me vl ad ipsum nihil peuenerit ex maleficio bm canones: qd dic vt nõ.xij.q ij.eps qui filios.de sepul.c.vl.bm leges ꝯtra.C. ex delic defũ.inquantũ he cõ.l.vna.hec regula sic exposita non patitur instantiã.⁊ adde quod dicam.j c.pxi.

f Peccati venia.Colligitur hec regula ex.c.xxiiij q iiij.legatur.s.e.li.de scisma.c.vno.C.de here.manicheos. p que pones casum. Ad huius autem regule euidentiaz scire debes ꝙ peccator nõ solũ delinqt in deũ sed etiã in ecclesiã.p ꝯtrit onẽ aũt que cõtritio vr[us] vocat delet pcm̃ quo ad deũ

NEmo pōt ad impossibile obligari. Idem.

PRiuilegiū psonale psonā segtur: z extinguit[ur]

z p pniam susceptam á sacerdote ostendit deletū quo ad ecclesiam: de hoc de pe. di. j. p totū lz tamen per contritionem deletum sit quo ad deum: tamen adhuc de crimine accusari pt xxxiij. q. ij. admonere. vbi de hoc z de accu. de his. ad h. ff. de edil. edi. gd si fugitiuus. si ergo semel ɔterit z penitet: vlteri⁹ nō cogitur penitere si in iudicio accusatus absoluitur. vlteri⁹ nō poterit accúsari: nisi i calib⁹ no. ij. q. v. hz hoc ꝓprium z in p. decre. c. de his. remissiones ergo q̄ fiūt ab ecclia ɔferētibus ad hospitale pōtes vel alia pía loca nō prosunt nisi correctis: de quibus dic vt plene no. de pe. z re. ꝙ autem significat ɔ̃rium ad hanc regulá. iiij. di. deniqz ibi ení datur venia nō correcto: ȝ ibi exponit venia. i. ipunitas. logt ergo hec regula de venia culpe nō pene: qd̄ pz dū dic peccati venia. pp scádalū. n. vitandū interdū relinquūt pctá ípunita. l. di. vt ɔstituerent. xxiij. q. iiij. qdá cū si. p quolz igit mortali debet duplex pena eterna z tpalis: de pe. di. j. si pctm̄ dauid venia tpalis iterdum in hac vita dat nō correcto ex cá: z sic loquit ɔ̃riuz: iterdū sine cá. xxvij. q. j. siq. eterna aūt: z hoc dicit hec regula. itē ɔ̃ d̄ pe. z re. qd̄ qdá. z. c. officiū. vbi dat pnia nō correcto: ȝ dic ꝙ lz ibi iponat pnia nō tñ dat remissio. z iō pnia illa iutilis; dr̄ quo ad vitá eterná: de pe. di. iij. ad fi. z di. v. falsas. merito aūt dat peccati venia correcto: qr correctionē necessario hz dolor pcti pcedere. ná vt dicit aug. in canone quō gaudebis te fore correctū: nisi pmo te doleas fuisse puersuz. xxiij. q. vij. c. vl. correctus autem vlterius peccator dicendus nō ē l. di. ferrū. xxxij. q. j. apud misericordem.

a NEmo pōt. hec rl'a súpta ē ex. l. ff. eo. ti. l. ipossibiliū. Scire debes ꝙ ipossibilitas ꝓpe triplex ē. iuris z facti z nature. De pmo pone casuz. liiij. di. abbati. de pac. c. vl. ff. de v. ob. l. iter stipulátez. §. sacrá. stipulatio. n. rei sacre vl' liberi hoīs nō tenet vt ibi. De scd̄o ibidē. z. ff. de v. obli. l. gnāliter. z. l. se. nō enim tenet ꝓmissio: si id ꝓmitto qd̄ impossibile ē de facto: vt montes alpium vltra mare deferre. ff. de sta. li. l. cū heres. §. j. Item si dare ꝓmitto qd̄ nā dari ē ipossibile: vt solem lunas z stellas: vel facere qd̄ natura ē ipossibile fieri. vt celū ascendere vel digito tangere. ff. de ver. ob. l. si stipuler. j. z. ij. rñ. hui⁹ aūt regule rō satis pz: qr omnis obligatio aut in dádo aut in facieñdo ɔsistit. ff. de ver. obli. l. ij. in prin. sed quod nō est nec esse pt dari vel fieri non pōt. ergo ibi constitui nequit obligatio. Itē obligatio actionem parit. ff. de ꝓcura. lz. §. ea. sed quod non ē nec esse pōt: obligationem parere non pōt: z sic nec actionem Item actio est ius ꝓsequendi in iudicio quod nobis debetur insti. de actio. ij. rñ. debere aūt est de alio habere. sed quod nō est nec esse pōt: de alio haberi nō pōt. ergo ibi non est actio: z sic nec obligatio. No. tñ ꝙ hec regula locum hz i matrimonio z vltimis voluntatibus z singulis ɔ̃ctibus in sententijs z preceptis. ff. que sen. sine ap. re. l. vl. j. z. iij. rñ. in ɔfessionib⁹. ff. de inter. act. l. in confessionibus. z ad. l. acqui. l. inde neratius. §. vlti. no. s̄. de ɔfes. c. vlti. Item in legibus z ɔstitutionibus q̄ debēt esse possibiles. iiij. di. erit. Est tñ in hoc differentia ꝙ ipossibilis conditio apposita in ɔ̃ctu vitiat ɔ̃ctum: vt i palle. legib⁹ ff. de act. z ob. l. nō solū. z insti. de inuti. stip. §. ipossibil'. In testamētis tñ z matrimonio ob ipoꝝ fauorem habetur p nō adiecta. de condi. ap. c. vlti. vbi de hoc: z. C. de insti. z substi. l. reprehendēda. z qd̄ dicit hec regula de impossibili. intelligas ēt h de turpi. z de hoc dicam. j. eodem non est obligatorium. z. c. in malis.

b C Obligari. etiá iuramentó. qr temer a iuū est. xxij. q. iiij. p. totū. z. s̄. de iureiu. sicut z. s̄. de ap. qōni. nec obligat ēt nāliter. vnde dicit lex. ff. e. ti. impossibilium nulla ē obligatio vniuersale igit negatiuū oēz obligatōez denegat. nec ɔmittit stipulatio pene ꝓmisse. ff. de v̄. ob. l. si hō mortuus. No. ergo ꝙ si bononie ɔstitutus ꝓmittaz centū hodie rome me tibi daturuz. qr ipossibile ē ꝓmissum: nō nascit obligatio: vt hic z ē expssum isti. de v. ob. §. loca pterq̄ [...] casu. ff. de v. ob. [...]i. l. vlti. §. si inter eos. s. qñ stipulator z ꝓmissor bonoñ. cōstituti notificauerát dispensatorib⁹ suis rome ɔstitutis: stipulationē eo die fore futurá: mādans ꝓmissor suo dispensatori vt solueret z stipl'ator suo vt reciperet ea die: ar. ɔ̃. s̄. de do. z ɔtu. cuz dilecti. ff. de ar. l. celsus. ff. man. l. si mandato. ij. § paulus rñdit. dic solu. ibi ē vnū mádatum duo possibilia ɔtinens: z ideo ad vtrūqz obligat z si deficiat primū tenet ad scd̄z. hic aū: vna ē obligatio tm̄ z ita impossibilis: vel ad minus pmū ipossibile ex quo sequit scd̄m. pterea ɔ̃ctus sūt volūtarij. C. de act. z ob. l. sicut iudiciū aūt reddit vt inuitū. ff. de v̄. ob. iter stipulantē. §. j. ob hoc etiá notauerūt gof. z ho. i. d. decr. cū dilecti. ꝙ si iudex citet aliquē eo die quo ipossibile ē cum ɔparere: ꝙ non ē oio inutile mandatū: imo lz nō teneatur ɔparere in die pp ipossibilitatez: tñ tenet ɔparere post diē. z pōt esse huius rō qr pncipale ē ibi ꝙ veniat accessoriū ꝙ veniat tali die: z pncipale ñ vitiatur propter accessorium sed potius econtra vt dicam. j. c. accessorium. io. an.

a PRiuilegiū psonale. Hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. l. puilegia quedá. z. l. i oibus cáis. pone casum vij. q. j. petisti. de aucto. z vsu pal. c. ij. C. d̄ legi. leges i fi. ad idē. ff. d̄ consti. pn. l. j. i fi. ff. d̄ censi. l. etatē in fi. z. ff. sol. ma. marit⁹. z. l. se. vbi heres mariti extneus ɔdēnatur: i solidū nō habita rōe ne egeat: cū maritus ɔdēnaret: inquātuz facē pōt habita rōne ne egeat. itē in psonali puilegio qd̄ datur pri patrono z militi vt cōdemnet inquantū facere pñt qd̄ cū psona extinguit. ff. de de re. iu. l. sūt. q i id. z. l. patron⁹. z. l. itē miles. Et no. ꝙ dic puilegiū: qr ius cōe ad vná psoná directū ad oēs extēdit. lxj. di. miramur. de re iudi. i cáis. ff. d̄ iu. z fa. igno. l. rl'a. §. vl. z idē i rescripts directis ad psonas qr cū psonis exiguūt. s̄. d̄ of. dele. qm̄. sic z pacta psonalia psonas nō trásgrediūt. s̄. d̄ trásac. decetero. z. c. veniēs. ff. d̄ pac. iuris gētiū. §. pactoꝝ: z ɔpromissum non extēdit ad hr̄des: nisi de ipsis caueat. s̄. de arbi. c. vl. z itell'r hec rl'a d̄ puilegio psonali. i. psone ɔcesso. Idē si eēt psonale ex pte ɔcedēts: vt. s̄. e. li. de rescrip. si gro se. puilegioꝝ alid̄ psonale alid̄ reale. vt. s̄. de psū. mádata. Si aūt simpl'r ɔcedant an dicāt psonalia an realia: dic vt no. xxv. q. ij. i sūma. xvj. q. j possessiones z. s̄. de insti. cū venissent. z qd̄ dr̄ hic ꝙ puilegiū psonale extinguit cū psona: itelligas idē i reali: vt. s. extincta re extiguat puilegiū. xvj. q. vij. z h dixim⁹. d̄ v̄. si. abbate i fi. ff. qñ di. vsu. ce. l. vsufr. qd̄ dic veꝝ qñ ipe res vl locaput a ecclia ciuitas vel loca alia sacra vl' pphana destruūt supioris aucte hz io. z lau. q h no. i p. c. z h diximus ad h d̄ cō. di. j. placuit. d̄ no. op. nū. c. ij. z in p. l. vsufructu. nō ergo vlteri⁹ vocádus erit aliquis clericus illi⁹ ecclie vl' municeps illi⁹ loci: si aūt destruat ab hostib⁹ retinet oia sua puilegia z remanēt ibi cli. i. vij. q. j.

pastoralis.xix.q.iij.q semel. Idē si aucte supioris trāsferat ad aliū locū.vel aliij vniat.xvj.q.j.⁊ tpis.⁊.c.se.ↄ re.do.q: monasteriū.ff.de ꝯtrahē.emp.l.ede.ƀm ino. q ad hoc bñ nō.s.de no.op.nūcia.c.ij.⁊ lꝫ hic dicat pꝛiuilegiū tūc extingui cū extinguit ꝑsona:intdū etiā añ extiguit vt cū abutit ꝑuilegio.q: tē meret extigui xj.q.iij.ꝑuilegiū. ⁊ in casib⁹ ibi nō. xxij.di.c.renou... tes.⁊ de ꝯsti. cuꝫ accessissent. ⁊ de

Scuꝫ persona. Idem.

Semel⁰ mal⁹ semꝑ ꝓsumitur esse malus. Idem

Ratū^b qs hēre nō pōt: qd ipsius noīe nō ē gestū: Idem.

Ratihabitionē^c retro trahi ⁊ mandato nō est dubium comparari. Idem.

ꝑui.accedentibus.⁊ de deci.suggestū. Ad h āt qd dī h ꝙ ꝑuilegiū seqtur ꝑsonā ꝯtradicit.s.ↄ vsupal.ex tuaꝝ. So.indeterminate ꝯcessū ꝑsonā seqtur ꝑcise vt h. ꝑuilegiū aūt vsupalliij ꝯceditur cū determinatiōe loci ⁊ tēporis.⁊ ideo extra locū ꝑsonā nō sequit. tenoꝛ eni ꝑuilegioꝝ attendendus ē⁊ seruādus.s.de ꝑui.porro.⁊.c recepimus.vel dic vt.j.dicā ꝯ.de ꝑui.antiq.xxj.di.deniqꝫ.ff.de offi.ꝓcōsu.l.vl.vbi pñte maioꝛe:minoꝛ non vtitur ꝑuilegio. So.spāle est ob superioꝛis reuerentiā. ⁊ dic vt.s.vel dic ꝙ seqtur ꝑsonā semꝑ habitu:lꝫ non actu.sic ē vbi ad tēpus suspendit iurisditio.lxxj.dis. siquis.vel ob reuerentiā supioꝛis.s.de of.dele.volentes.vel ob certā causam.C.de cur.fur.l.pe.§.j.de hoc dicam.j.e.ꝙ alicui.

Semel malus pone casū in semel periuro.xxij.q.v. ꝑuulū.i.semel ꝯtumacē.s.de ꝓsūp.scribā. i. semel calūniam te.ff.de accu.l.ij.ad hoc.xxv.di.c.vl.s.ↄ electio.suꝑ eo.ff.de decur.l.eos.hic ergo ꝓsumit eū q semel malus fuit semꝑ malū eē.⁊ pōt hec dici ꝓsumptio hoīs q: ꝯ hoīem sic ꝓsumitur.pōt etiā dici ꝓsumptio facti:q: ex semel facto sic ꝓsumitur.pōt etiam dici ꝓsumptio iuris.q: ius sic ꝓsumit ex facto vt hic vides ⁊ in iuribus.s.signatis:de qbus diuersis ꝓsūptionib⁹ ꝑsequere.vt nō.ꝑ io.l.di.ferrū.liiij.di.fraternitatē.per ber.de spon.is q.ꝑ accur.ff.qd me.cā.l.nō ē visile. hic ergo vides ꝙ ꝓsumitur ex ꝑterito circa ꝑsens ⁊ futuꝝ interdū ꝓsumitur ex pñti circa pteritū. interdū circa pñs.iterdū circa futuꝝ:qd ꝑseqre.vt nō.xliiij.di. nisi tis.xxxiiij.q.ij.cū ꝑ bellicā.de ꝓsūp.scribā.⁊ in ꝑdicto c.is cui.lꝫ aūt vt.s.dixi.hec posset dici ꝓsumptio iurꝭ. nō ē iuris ⁊ de iure.admittit.n.ꝓbationē in contrariū ⁊ ꝓbato ꝙ penituerit vlteri⁹ mal⁹ nō dī.l.di.ferrū.de ꝯse.di.iiij.c.ij.de rescrip.eā te.de testi.testimoniū.ff.de edi.edic.ꝙ ita.saluo eo qd dī.s.ↄ hereti.ad abolendā §.illos quoqꝫ.s.e.li.eo.ti.suꝑ eo. Nō.ergo ꝙ qui semel fuit bon⁹ vel malus semꝑ ꝓsumit bonus vel mal⁹. lxj. di.miramur.⁊.s.ↄ ꝓsūp.mādata.⁊ ꝑma facie qs ꝓsumitur bon⁹.xj.q.iij.in cūctis.de ꝓsūp.dudū.ff. de leg. ij.cū pater.§.rogo. Qui aūt semel malus semꝑ ꝓsumit malus vt hic.⁊.ff.de re.mili.l.nō oēs.§.a barbaris.C de suscep.⁊ archa.l.si aliq li.r.⁊ ꝓcedit hec ꝓsūptio tū ex ꝓsumētis natura coꝛrupta.tū q: nā humana ꝓna ē ad delicta.xij.q.j.oīs etas.in auc.de monachis.§.siue ro his.colla.j.idē in sili.qlibet ꝓsumit pauꝑ q: nud⁹ natus fuit.xlvij.di.sicut hi.C.de ꝓba.l.ex ꝑsona.ff. de magr̄a.cōue.l.j.§.si magistrat⁹.vbi tñ ꝓbat semel esse soluēdo adhuc idē ꝓsumit.⁊ sic intelligit.l.ff.de pꝛiuile.cre.l.si creditoꝛes.in fi. Querit aūt quare qs ꝓsumatur ꝟtutib⁹ plen⁹ ⁊ nō diuitijs.vide ꝑ ber.⁊ ho. de

seru.c.vno. Et nō ꝙ hec ꝓsūptio interdū trāsit ad filios. q: q patrē incōtinentē hūit incōtinēs ꝓsumit.⁊ ob hoc illegitim⁹ nō ꝓmouet.lvj.di.ꝑ totū.⁊ metuit crimē pētis i filio.xv.j.q.j siquis cō.ad hoc.s.e.li.de here.statutū.de scisma.c.j.ad hoc.ff de edi.edic.ꝙ si nolit.al's si seruus.§.q mancipia.io.an.

b Ratū qs.pone casū ix.q.ij.c.i. s.e.lib. de sen.excō.cū qs.ij.rñ.ff de nego.ge.nō pupilli.§.sed si ego.vbi si liber hō gessit negociū filij vel serui peculiare tm̄ ꝯtēplatione ipsius ratihabitio sequēs patris vel dñi nil opatur.q: ꝑ ratihabitionē nō tenetur vltra id ad qd ꝑus tenebat.s.ad quantitatē peculij. Contradicit ad hanc litterā.ix. q.ij.lugd.xvj.q.j.c.vl.s.de ele.ꝙ sicut de his que fi.a p.cū nos.de iure pa.cura.in his iurib⁹ habet qs ratū qd suo noīe nō ē gestū.so.dixerūt quidā ꝙ ƀm canōes poterā ratū habere qd meo noīe nō ē gestū per iura ꝑdicta vt nō de resti.spo.cū ad sedē in glo.pe.sed hec so.extirpat ꝑ hāc regulā.alij dixerūt hoc fallere in spūalibus in qbus ratū hēo qd meo noīe nō ē gestū ꝑ iura ꝑdicta.⁊ h nō.i ꝑdcā decr.ꝙ sic in glo.sic pꝫ.vel dic ꝙ in.c.lugd.fuit oꝛdinatio facta noīe pꝛopꝛij epi.⁊ spes in eo posita ꝙ ratū hēret vt ibi nō. Uerius dic ꝙ oꝛdinatio facta nō a ꝓpꝛio epo bene tenet quo ad oꝛdinē lꝫ nō quo ad executionē.s.de tēp.oꝛ.ꝙ trāslationē.s.e.li.c.j.⁊.ij. ibi igit eps ꝓpꝛi⁹ nō ratificauit collationē oꝛdinis quo ad oꝛdinē q: nō erat necesse.sed executionē illi dispensatiue contulit quā nō hēbat. Alia etiā iura nō ꝓpe loquūtur de ratihabitiōe:h de quodā nouo ꝯsensu que sūt valde diuersa.⁊ suꝑ hoc vide qñ dicā.j.e.nō firmat.itē ꝯ.C.ad macedo.l.vl.vbi ratum hꝫ pr̄ ꝯtractū filij suo noīe nō gestū.so.dupliciter pōt eē gestū meo noīe.vocaliter vt.s.e.li.de sen.excō.cū qs.⁊ realit ad me ꝑiudiciū.vt qñ fili⁹ me⁹ mutuū ꝯtrahit sine meo assensu: fit i mei ꝑiudiciū.ff.ad mace.l.j.⁊ h possū ratū hēre. q: qd ibi ius approbat ꝑ dissensū approbat ꝑ ꝯsēsū.an aūt vn⁹ iudex possit ratā hēre sniā latā ꝑ aliū.dic vt nō.ix.q.ij.c.j.de his que fi.a pl. cū vos.de of.dele.prudentiā.in glo.ij.in fi.⁊ per bar.brix.in questione venerali que incipit epus muti. de materia huius regule adde quod.j.dicam.c.pri.

c Ratihabitionē.hec regula sūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.hoc iure. §.deiecit.⁊.l.semꝑ q.§.j. Pone casū in iudicijs. ij.q. vj. nō solēt.s.e.li.de iureiur.c.vl.ff.de iudi.lꝫ in maleficijs.s.e. li. de sen.excō.cū qs j.rñ.in ꝯtib⁹.C.ad macedo.l.vl.⁊ hꝫ locuꝫ hec regula in casu.s.c.pri.s.qñ meo noīe gestū ē.q: tūc ratum hēre possum.⁊ ratihabitio retrotrahitur ⁊ mādato cōparabit. Unū nō.ꝙ si infra certū tēpus teneoꝛ aliqd facere.⁊ ali⁹ id fecit noīe meo infra tēpus quo id facere debebā debeo illud ratū hēre.al's ratihabitio nō ꝓdesset.ij.q.vj.nō solēt. ibi ꝙ moꝛreus ratū hēret.ff.rē ra.ha.l.pe.iputatur.n.tūc culpa tacite renūciatiōis.ar.ꝯ.s.e.li.de ꝑben.si tibi.j.hec aūt regula fallit i casu.ff.de his q no.ifa.l.qd ergo.in pn. nō.n.nō.infamia pater q nō iussit filiū ꝯtrahē cū muliere.lꝫ postea ꝯsenserit vel ratū habuerit rō.q: ibi spectat initiū.vt ibi.vel ē rō.q: lꝫ ratihabitio equiparet mādato vt hic:nō tñ iussu vt ibi.iussus eni necessitatē iponit:mandatū nō.vt nō.ex. l.si mandatoꝛ.nec cōparat mandat quo ad speciē actionis.q: datur actio neg.ge. ↄ neg. ge.si pupilli.§.ait ꝑtoꝛ.vbi mādando datur actio mādati.ff.ↄ ꝓcur.l.lꝫ.§.ea obligatio.cōparatur aūt quo ad effectū.⁊ ideo nō dixit ꝙ ratihabitio sit mandatū h ꝙ mandato cōparatur. Itē fallit in casu.ff.de offi.ꝓcōsu.⁊ lega.l.obseruare.in fi. ꝓcōsul cui dando legatum añqꝫ ingrediatur ꝓuinciam nil agit.si

aũt postq̃ ingressus ē:ratiõnē illã ratã habuit valet. nõ tñ re
trahitur ad totũ tēpus:ꝫ ad id tm̃ qñ ingressus ē ꝓuinciã vt
ibi rõ.qꝛ ratihabitio opari nõ põt nisi qð posset mandatũ ex
ꝑsistum. Itē fallit.ff.de acq.here.q mihi bona.§.iussũ.vbi rati/
habitio tutoris in adeũda hereditate mãdato non cõpatur.ꝛ

Cum sũt ptiũ[a] iura obscu
ra reo[b] faciēdũ ē poti⁹ q̃
actori[c]. Idem.
In iudicijs[d] ñ ē accepta
tio ꝑsonaꝝ hñda. Idē

eēt idē iuenire in oĩbus i
qbus ꝯsideratur initiũ
ꝛ sic nõ ē ꝯtra..xvj.q.iij.
§.nõ põt.ff.e. qð ab ini/
tio:ꝛ.j.e.nõ firmaꝭ.ꝛ ibi
dicã.ꝛ de hoc ꝑ ber.ẽ.ð
pac.c.ij.ꝛ ꝑ goff.ẽ.q ma.
ac.pos.insup. Itē fallit in
casu.ẽ.de rescrip.nõnul/
li.vbi de hoc.ꝛ.c.ex par/
te decani.in fi.vbi nõ valet rescriptũ ipetratũ sine mãdato:lꝫ
ille cui⁹ noīe impetratũ ē postea ratũ habeat.ꝛ hoc facit ius
acquisitũ illi ꝯ quē facta ē impetratio qð auelli ab ipso iuito
non põt ad hoc.ẽ.e.li.de elec.ab eo qui ꝯ.ꝛ ē simile huic regu
le in eo qð dicit q̄ ratihabitio retrotrahitur q̄ dicit lex q̄ ap
pellans ꝯdēnatus de furto si nõ ꝓsequtur appellationem retro
notaꝭ infamia.vꝫ eni ratã hēre sniãm.ff.de his q nõ.infa.l.fur
ti.olim dubitabaꝭ an idē in excõicatione post ap.lata. sed dic
vt.ẽ.e.li.de sen.ex.lꝫ. Et scire debes q̄ si faciens condēnatus
ē ꝛ satisfecit snie:nõ agitur amplius ꝯtra ratũ hñtē ad itereē.
sed ad penã bene.ff.de vi ꝛ vi ar.l.j.§.quotiens.ff.de admi.tu
to.l.tres tutores.ff.de iurisdi.om.iudi.l.adeo.io.an.

a Cum sũt ptiũ. Hec regula sũpta ē ex.l.ff.eo.l.fauorabiles
Pone casũ.iij.q.ix.indicas.ẽ.eo.de fi.instru. inter dile/
ctos.ff.de act.ꝛ ob.arianus.hec aũt regula vã ē nisi actor fa/
ueat fauorabilē cãm puta matrimonij libertatis testamēti vl'
dotis.tũc eni fallit regula.qꝛ fauendũ ē actori.xxxiij.q.j.siquis
accepit.ẽ.de ꝓba.ex lrĩs.ff.de manumis.l.añpe.ꝛ hꝫ hec regu
la locũ non solũ in snia ferēda vt.ẽ.ꝫ etiã in iã lata puta a du
obus ordinarijs.vno absoluēte ꝛ altero ꝯdēnante.tenet eniꝫ
snia ꝓ reo lata nisi in supradictis casibus:ẽ.de re iudi.c.vlti.
ff.de re iudi.inter pares.ꝛ nõ.q̄ dicit obscura. si eni certũ eēt
reũ eē obnoxiũ puniret.qꝛ culpa ē relaxare vindictã.xxvij.di.
qꝛ sunt.ꝛ hoc dico cum est certũ iudici vt iudici.sec⁹ si vt deo
ẽ.de offi.or.si sacerdos.vel vt hõi.ij.q.vij.iudicet.de of.dele.
pastoralis.ij.qꝛ võ.si certũ ē eũ non esse obnoxiũ absoluiꝭ.idē
si dubiũ vt hic vides.sanctius est enim nocentem absoluere.
q̃ innocentē condēnare.ff.ð pe.absentem.ꝛ sic in re dubia fer
tur certa sententia.ꝯtra.xj.q.iij.graue.ꝛ ð spon.de muliere ad
hoc C.de transac.vt rñsũ.ꝫ hoc nõ ē dubiũ imo certũ quia ex
quo actor nõ ꝓbauit clare reus dꝫ absolui.vi.q.vl.actor vt ec
cle.bene.vt nostꝫ.C.de ꝓba.actor.sic nõ.her.de spon.iuuenis.
ꝛ vide quod de triplici ambiguitate nõ.xxxiij.di.c.vl.

b Reo.sic dicto a re que petitur vel supra qua petitur.ẽ.de
vbo.sig.forus.

c Actori.ꝯtra.ff.de iudi.l.siquis intentione.vbi ambiguam
orationem actoris in sui vtilitatem interpretamur.so.illud in
pn.litj.in quo fauetur actori.hic in fi.in quo fauetur reo: qð
dic vt nõ.de resti.spo.cum ad sedē.in glo.ij.in fi.in sũma igitur
nõ.q̄ in obscuris poti⁹ fauetur reo q̃ actori:nisi fauor cause
aliud inducat.vt.ẽ.dixi.hinc ē q̄ cum semiplene ꝓbauit actõ
ꝛ talis est cã in qua nõ est deferendũ iuramentũ puta crimia
lis vel famosa vel ardua.C.de ꝓba.sciant cũcti.C.de dolo do
lum.ꝛ quod me.cã.j.metum.absoluitur reus. Si aũt talis est
cã in qua sit deferendũ.deferri debet reo nisi ex circũstantijs
ꝑsonaꝝ ꝛ cause videatur iudici illud deferendũ actori de iu
re iur.c.vl.nec intelligas hanc regulã in obscuris ꝓbatiõibus
inductꝫ a reo qꝛ illas ꝯ eũ interp̄tamur.ð ꝓbati.lꝫ.quod dic

vt dicã.j.eo.ꝯtra.eũ io.an.

d In iudicijs. Pone casum.iij.q.ix.necesse.ẽ.ð iu
di.nouit.ꝛ.ẽ.e.li.de rescrip.statutũ.§.insuper.ꝛ
§.se.ff.de arbi.si cũ dies.§.si arbiter.alioꝝ eni honores
alijs nõ debent eē occasio nocendi.C.de sta.ꝛ imagi.l.
vlti.ad hoc.xj.q.
iij.siqs võ.signaꝭ
ꝯtraria ad hanc
regulaꝫ.xl.di.c.j
lv.di.cũ beatus
xcvij.di.nobilissi
mus.xxiiij.q.j.q
pacē.ẽ.de of.de/
le.c.sane.ij.ẽ.e.li.
de of.dele.c.ij.et

Ignorantia[e] facti non iu
ris excusat. Id[em].
Cum[f] quis in ius succe
di [...]ius iustã igno
rãtie cãm censetur hic. Idem

de sen.ex.qꝛ piculosũ.ff.ð pe.aut facta.C.ð mo.mulc.
eos.in fi.ꝛ.ẽ.de simo.ꝑ tuas.j.vbi de hoc.so.in pe.de
ferꝭ dignitati ꝛ ꝑsone:vt.ibi.ꝛ de h̄ de trãsac.c.vlar.ꝯ
ẽ de lusur.cũ qdã.dic vt ibi. Idē i sedēdo vl' assurgē
do.xciij di.nõ oꝫ.ꝛ no.iij.q.ix.c.vl.i iudicijs aũt vl' snia
nõ ē hñda ꝑsonaꝝ acceptio vt hic.in eis.n.equalitas
ē suãda.C.de pri.sacr.sacri.l.in sacris.li.x.idē in pnie
exhibitiõe.xxvj.q.vij.sacerdos.in pn.in fide xpi susci
piēda.de ꝯse.di.iiij.nec queq̃.ꝛ in alijs sacris.de ꝯiu.
seruo.c.j.ꝛ io pauper receptiõe cũ sufficere possum⁹.
xlij.di.quiescamus.ꝛ in alijs opibus pietatis.xvj.q.j.si
cupis.hic ergo qð in iudicijs soluit ꝯria. Et nõ q̄ iudi
ciũ iuterdũ ꝓ eo qð pcedit sniam vt hic.ꝛ.ij.q.j. sicut
sine iudicio.ꝛ.e.in pmis.interdũ ꝓ ꝯdēnatiõe.de cõ/
se.di.ij.timorē.interdũ ꝓ discretione.iij.q.vij.§.tria.in
terdũ ꝓ vltia volũtate.ẽ.e.li.de sepul.c.pe. Et nõ.q̄ lꝫ
iudex vti nõ debeat in iudicijs acceptiõe ꝑsonaꝝ vt h.
ꝛ in ꝯcor.tñ vtile ē in arbitrarijs iudicē grosũ habere
ẽ.de of.dele.ꝯsuluit.ꝛ facit de accu.nulli.ꝛ qð ibi nõ.
caueat tñ iudex ne in faciēda gr̄a incurrat penã ꝯitõ/
nis.de re iudi.cũ eterni.ẽ.e.lib.

e Ignorãtia facti. Pone casum in ignorãtia facti:in
ordinato ignorãter a simõiaco.j.q.j.siqui a simo
niacis.in eo q ignorabat bñficiũ reseruatũ ꝑ papã vel
alij collatũ.ẽ.e.li.ð pbē si bñficia.sile.ẽ.e.li.de rescrip.
gr̄a.in eo q locat militi.credēs eũ paganũ.ff.loca.l.si
ignorãs.nõ enim disciplinã ꝯtēpsit qui militē ignora
uit. In ignorãtia iuris pone casũ.j.q.iiij.§.notãdũ i fi.
ẽ.e.li.de pben.eũ q ibi stult⁹ ꝛc.de iu.ꝛ fac.igno.l.ij.ꝛ.l
cũ qs. Hec regula nõ indiget glosis:cũ ei⁹ mã plenis
sime hēatur.j.q.iiij.§.notandũ in tex.ꝛ glo.xxxviij.di.
in sũma.ꝛ de hoc dic vt ibi. Unũ nõ.q̄ cũ q̄riꝭ de ꝯdē
natiõe expensaꝝ dicim⁹ q̄ in pncipali cã ꝓbabilis er/
ror excusat ab expēsaꝝ ꝯdēnatiõe.ij q.iij.c.paulꝫ.de
elec.c.j.in fi.ẽ.e.li.ꝫ in cã ap.indistincte vict⁹ ꝯdēnaꝭ
victori in expēsis.ij.q.vj.oĩmodo.ẽ.ð ap.sepe.C.si ap.
eos.§.ne temere. Nõ aũt hui⁹ diuersi iuris colligitur ꝑ
hanc regulã. in pncipali.n.cã ē error facit.qꝛ in ea ex
ꝓbatiõib⁹ q̄ i facto ꝯsistũt ꝓcediꭍ.ꝫ in ap.cã ꝓceditur
ex actis pðris cãe.vñ ibi ē error iuris.ꝛ iõ nõ excusat a
ꝯdēnatiõe vt hic.ꝛ iõ nõ.inno.ꝛ ho.ẽ.de do.ꝛ ꝯtu.fi.
q̄ si in cã ap.nõ ꝓceditur ꝑ sola antiq̄ acta.ꝫ inducãꭍ
ꝓbatiões noue ꝑ quas ꝓnũcieꭍ:tũc probabilis error
bñ excusat victũ a ꝯdēnatiõe expēsaꝝ.qð vex puto.ꝛ
vꝫ casus pdicte decre.ẽ.e.li.de ele.c.j.in fi. Ad pmũ di
ctũ hui⁹ regule signaꭍ ꝯrũ.xxxiiij.q.ij.in lectũ.vbi im
poniꭍ pnia ꝓbabiliꭍ ignorãti factũ:ꝫ illud ad cautelã
itē ꝯ de cõse.di.iiij.q bis.vbi ignorãter rebaptizatus

ordinari nō pōt:illud spāle ⁊ punit sine culpa. subest tñ cā.s.iniuria pmi sacti.vel dic vt ibi nō.

f Odium qs in ius.hec regula sūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.q in alteri⁹.Pone casū.xvj.q.iiij.si sacerdotes. ꝫ tertiū casū ibi nō.⁊ de iur.pa.cura.⁊.ff.depo.l.j.in fi.⁊.l.ij.ibi eni heres vēdēs rem depositā cre dēs illā fuisse de fūcti nō tenetur ad rē ꝫ ad pciu qd aūt in hac re la di:vex ē si cu3 ipo successori a

Odia restringi[a] **⁊ fauores conuenit ampliari.** Idē.

Decet ɔcessū[b] **a principe**[c] **bñficiū eē mãsux**[d] Idē.

gatur:secus si ipe agat:q2 cert⁹ debuit eē de facto suo cum ad iudicium puocat:vt i.p.l.q in alterius.et est si mile.q2 deliberatorie danť reo ꝫ nō actori.q2 certus dz eē ad iudiciū puocādo.de hoc di á.j.e.nō lz.cū ēt si agat pbabilis posset eē ignorātia.Intelligiť aūt hec regula generaliter ꝺ quolibet successore siue sit singu laris siue vlis de qbus dicā.j.eo.is q in ius.q̄ videtur ɔ.ꝫ nō ē.q2 ibi loqtur de iure:hic de facto.vbi ergo q̄ rereť de pscriptiōe in q̄ sufficit bona fides qd dic vt.s̄ e.li.de pscrip.c.j.pscriberet successor bone fidei:qd nō pscriberet pdecessor cū mala fide.vbi aūt regrereť titu lus si iniustū titulū hūit pdecessor talem qui non det causam pscribēdi successor q eodē iure vtiť nō pscri bit.ff.de diuer.⁊ tēp.pscrip.l.cū heres.⁊ aduerte.quia regula ista venit exēplificatiue ad pcedentē.ignorātia facti excusat vt ibi.vel si in ius pbabilis su ccessit alte rius vt hic.

a Odia restrigi.Pone casū i n pmo dicto.xxxv.q.iij. qd scripsi.vbi puilegiū odiosū de ɔtrahēdo.s in gradu phibito restrigit.s̄.ꝺ deci.tua.l.vbi decime no ualiū si accrescūt laicis hñtib⁹decimas in feudū:vt.s̄ e.li.de fi.psbr.c.j.⁊ vl.in secūdo pone.xvj.q.ij.c.j.s̄.e. li.de pui.lz ij.rñ.C.de sen.pas.⁊ resti.l.j.que canoniza ta ē.ij.q.iij.in fi.⁊ ɔcor.ad hāc regulā.xvj.q.iij.§.pōt. s̄.e.li.de pui.ne aliq.ff.de libe.⁊ posthu.l cū qdā:si er go ius vel puilegiū odiosū.:restringēdū ē:si fauora bile ampliandū:vt.s̄.si fauorabile⁊ odiosū vt macedo nianū ampliať pacto.q2 illi iuri nō pōt renūciari.ff.ad mace.ꝫ ⁊ si px.in fi.Itē extendiť nō solū ad pecuniam ꝫ ad rē aliā datā in fraudē.ff.e.ti.si iulian⁹.§.mutui.⁊ l.iij.§.j.⁊ p hāc regulā soluūt ɔ2iū decre.de deci.ex pte iij.ad decr.e.ti.cū ɔtingat.i.decre.n.ex pte.erat fauor s.puilegiū.⁊ iō ɔcessis decimis intelligūť ɔcessa etiam noualia.ꝫ in decre.cū ɔtingat.erat odiū.s.pscriptio.s̄. de pscrip.vigilāti.⁊ iō lz pscripserim decimas:non vi deor pscripsisse noualia postea insurgētia vt ibi.Et fa cit ad qōnē quā nō.ho.s̄.de pscrip.cū ex officij.ꝺ pla to q scripsit visitationē ⁊ nūqȝ fuit pcurat⁹⁊ mō petit pcurationē an sit audiēdus.⁊ dicit ꝙ nō.pscriptio.n odiosa ē.⁊ i vnū sine altero acqri pōt p eā.nec tūc ē vi sitationi ānexa pcuratio.ꝫ ius cōe fauorabile.⁊ iō visi tationi que de iure cōi sit ānexa est procuratio vt ibi odio igiť restringēda sūt.vñ alteri⁹odio qs grauari ñ dz.j.eo.nō dz.⁊ adde hic qd ibi dicā.io.an

b Decet ɔcessū.Pone casū.xxv.q.ij.c.j.⁊.ij.s̄.e.li.ꝺ pben.sicut nulla.in auč.coll.vj.ɔstō que de di gni.i fi.vbi filiusfa.p dignitatē sibi delatā factus sui iuris dignitatis sue administratiōe finita remãet sui iuris.ad hoc.s̄.e.li.de pui.c.j.in pn.puilegia ergo pn cipis sūt ppetua.⁊ h vex ē in realib⁹.psonalia eni extinguunť cū psonis:qd dic vt dixi.s̄.e.puilegiū.idē dico de puilegio ad tps dato.pone casū de ṽ.sig.tua.s̄.e.li.de rescrip.si pp.⁊ lz h expmať de pncipe.idē in bñficijs alioх.xij.q.ij.si eps.de insti. cū venissent.pñt eni epi dare puilegia.de re iudi.cū int vos. de hoc.xxv.q.ij.i sūma.

Indultum[e] **a iure benefi cium non est alicui au ferendum.** Idem.

Et nō.ꝙ lz puilegiū de beat eē ppetuū vt hic:ex tinguiť tñ ppter abusuȝ negligentiā:ɔ2iū factuȝ ⁊ supueniens enorme piu diciū:quod dic vt nō.xxij di.renouātes.xj.q.iij.pri uilegiū de deci.suggestuȝ.vñ dico ꝙ ab ipso pncipe verba pri uilegij interptanda sūt ita ꝙ alteri enorme piudiciū non affe rant.s̄.de ṽ.sig.qd p nouale.si aūt ex postfacto supueniat piu diciū.pone casū p decre.suggestū.de deci.hic cū sit necesse di recte venire ɔtra ṽba puilegij:credereť ppponendā pncipi que stionē de puilegio:quod ꝺ nouo tendit ad noxā:⁊ ɔ illud non debere propa auctoritate veniri ꝟm lau.qui hoc sentit.xxv.q j.i fi.⁊ ber.in pdicta decre.suggestū.in vl.glo.

c A Principe.q sol⁹ ꝟm qsdā pōt puilegiū in alteri⁹ piudiciū ɔferre.ix.q.iij.nūc vero.⁊.c.se.s̄.de ɔces.pben.pposuit.C.de q̄ dri.pscrip.bene a zenone:qd ñ ē vex vt no.xxv.q.ij.i sū.in pn.

d Mansux.⁊ oi malitie ⁊ diminutioni ɔtrariū.in auč.ɔstō que de digni.libe.in fi.coll.vj.Et nota ꝙ hoc ṽbū decet quod ponitur in hac regula qȝtū ad ipsos subditos necessitatē ipor tat ⁊ quantū ad ipm pncipē honestatē.ipse eniȝ puilegiū per se ɔcessum diminuere vel moderari ⁊ etiam in totum tollere pōt.pmū probatur.s̄.e.li.de deci.c.ij.de sta.regu.c.vno.de pui legijs.c.j.⁊.c.ne aliq.⁊.c.se.secundū probatur.e.li.de elec.quia sepe.de imuni.ec.clericis.de sen.excō.c.vl.in fi.ad hoc.lxiij.di stin.c.vex.C.de legi.digna vox.

e Indultū a iure.pone casum in lnia nubēdi data ab apl̄o xxviij.di.de his.In anno dato ad pmotionē sacerdotij.s̄ e.li.de elec.cōmissa.in qdrimestri tpe dato ɔdēnato in psona li actiōe ad soluendū.ff.de re iudi.l.iiij.§.sigs ɔdēnat⁹.Cōtra s̄.de re iudi.qd ad ɔsultationē.s̄.de ap.cū sit.⁊.c.oblate.ff.ꝺ re iudi.l.ij.cū suis si So.qddā ē iuris bñficiū qd nō pōt alicui auferri:vt inducie.iiij.annox ad petendā restōnē.s̄.e.li.de in inte.resti.c.j.⁊ illud vex ē in istis ⁊ alijs inducijs q̄ danť a lege sine tacito vel expsso ministerio iudicātis.Qddā ē qd sine cā auferri nō pōt.⁊ sic intelligať hec regula.ꝫ cū cā ⁊ cā cognita bene.⁊ no.de hoc plene in dcā decre.cū sit.⁊ illud vex in iudi cijs:que lz denť a iure inuenit tñ in eis tacitū vel expssuȝ mi nisteriū iudicātis vt in deliberatorijs.xx.diex ⁊ silibus.quod ergo hic dicit ꝙ bñficiū iuris nemini ē auferendū:intelligas ab homine ⁊ sine cause cognitione.alio enim iure interdū tol litur alterius iuris beneficium.pone exemplum in solenniter vouente qui non contrahit.s̄.eo.li.de vo.⁊ vo.redemp.c.vno. In cōtumace in non veniendo.in notorio criminoso ⁊ in ter tio appellante qui non audiuntur appellantes.xxiij.q.iij.de il licita.ꝺ e appella.proposuit:⁊.c.sua nobis.C.ne lice.in vna ⁊ eadem causa ter appella.per totum.sed vbi ius aufert vel per mittit hominē auferre:cessat regula sicut est videre in patre qui a iure habet vsufructum in bonis aduenticijs filij.C.de bo.que libe.l.cum oportet.⁊.l.vlti.⁊ tamē aufertur propter re linquentem ea conditione ne ad patrem perueniat vsufru ctus in auč.vt lice.matri vel auie.in pn.coll.viij.Iteȝ a lege da tur marito administratio bonorum parafernalium.⁊ tamen potest auferri per mulieris prohibitionem.C.de pac.conuen. l.hac lege.Sed ista que fiunt permittente lege per hominem fieri nō videnť:ꝫ potius p legē pmittētē.⁊ ē hec regula p cle

rico electoq̃ ↄfirmationē d3 petere īfra tres mēses:vt.s.d ele.
q3 sit post p̄stitū ↄsensu3:vt ibi:ep̄s ei mādat ꝙ petat ↄfirmati
onē īfra mēse3:v3.n.ꝙ nō possit hoc mādare:ex quo.n.i eodē
vel alio iure nō cauet̄ ꝙ li3 possit:ergo bn̄ficiū illi electo idul
tū tollere nō poterit ꝑ hanc regulā.⁊ ea q̃.s.dixi.io.an.

Non firmatur tractu temporis quod de iure ab initio nō subsistit. Idem.
Non est sine culpa qui rei que ad eū non pertinet se immiscet. Idem.
Nullus pluribus vti defensiōibus ꝓhibet̄. Idem.

a Non firmat̄.hec regula sumpta ē ex.l.ff.eo.tit.l.qđ ab initio. Pone casum.j.q.j.ꝑnci-patus.vbi nō cōualescit simoniacus ingressus.s.e.li.de rescrip.si eo tpe vbi spectatur impetrantis etas quaz hēbat im-petrationis tpe.ff.de ꝟ.ob.inter stipulantē.§.sacram:vbi.non valet liberi hōis stipulatio:l3 postea seruus fiat:ad idē.s.e.lib.de sen.ex:licet.ff.qui ⁊ a qui.ma.li.l.si seruo.vbi libertas data seruo alieno non valet.l3 postea efficiatur seruus meus:ad idē insti.quibus est ꝑmis.fa.testa.§.preterea.vbi testamentum fu-riosi vel ipuberis non valet l3 postea efficiatur maior vel sane mentis:concor.ad hoc.xvj.q.iij.§.pōt.ꝟ.ꝙ ab initio.s.d elec.auditis cum si.Nota ergo ex hac regula initium spectandum alibi habes de fine.sed prosequere hoc brocardum:vt no.s.de elec.dudum.Item no.quod a principio nullum est ipso iu re tractu tpis non ↄualescere:secus aūt si non esset nullū:s3 an nullandū.s.de postulatione bone.ij.de elec.ꝙ sicut.Expsse.ↄ xij.q.ij.siqua de rebus.xvj.q.j.c.vlti.de his que fiunt a prela:cum vos.⁊ ibi de hoc:de regula.significatum.de iur.pa.cura-to.de despon.impu.de illis.de coniu.ser.proposuit.ff.de ri-tu nup.l.siqs in senatorio.C.de nup.⁊ si contra.In his omni-bus dicitur:q2 ↄualescit:quod a principio nullum erat. So.ad predic.c.siqua de rebus.dic ꝙ non ob.s̄m io.qui ibi no.ꝙ ↄctus factus per clericos vacante sede tenet ipo iure:s3 resti-tuitur ecclesia.Sed hugo ibi.T.Gof.⁊ Ber.extra ne sede va can.c.j.dicunt contrarium.s.ꝙ non tenet ipso iure:⁊ dicūt ibi rescindi quantum de facto processit:⁊ ꝙ potest postea haberi ratum:dicunt esse speciale fauore ecclesie.vel dic generaliter ad illud ⁊ ad oia ↄria supradicta:ꝙ illud quod ab initio nul-lum est non firmatur solo tractu temporis:vt hic sicut enim tē-pus non est modus inducende obligationis.x.q.iij.q2 cogno uimus.de cēsi.peruenit.C.d pac.si certis annis.nec tollēde.s.de prescrip.cām.ff.de ac.⁊ ob.l.obligationum.§.placet.sic nec reparande:vt hic:ad idem.ff.de ser.expor.l.si minor.sed no-uo subsequenti consensu interdum tacito interdū expresso su lata cā ipedimenti bene vt per ↄria.ꝓbatur:ad hoc.C.si ma.b fac.ra.ha.l.j.⁊.ij.probat̄ hec opi.optime.s.eo.li.de despon.i-pu.c.j.valent ergo ex subsequenti consensu ex nūc:nō ex tunc ñ.ff.de of.procon.l.obseruare in fi.Speciale tñ videt̄ s̄m ber.in contractu minoris:vbi non tenet ↄctus nisi tutor vel ꝓcu rator ibi sit presens:l3 postea consentiat:isti.de auctoritate tu.§.tutor ff.e.ti.l.obligari.Itē de elec.que si nulla est subsequēti consensu nō ↄfirmat̄.s.de elec.auditis.s̄m ber.qui hoc no.s.eo.li.de rebus ec.alie.vel nō dudū in gl.magna.in fi.s3 adhuc ob.⁊ solutioni ↄdicit ꝑ.decre.s.de iurepa.cura.vbi ēt tractu tpis ↄfirmat̄ qđ ab initio nō valebat.so.ibi ñ fuit solus tractus tpis:s3 bona fides cū tpe legitimo:quod p̄scriptionem indu-xit ⁊ facit quod dixi.s.eo.cum quis.vel fuit illud propter scā dalu3.vel fuit ibi etiam tacitus consensus epi vt ibi no.Item solutioni ↄdicit.s.d eo qui dux.i ma.quā pol.per adul.c.ij.vbi matrimonium contractum cu3 secunda viuēte prima:mortua prima ex nouo ↄsensu ↄfirmari nō pōt.So.illud ē ꝑꝑ impedi mentum perpetuum.s.adulterium cū spōsalibus de facto:vt s.e.ti.c.vlti.l3 ergo suꝑuenit casus.s.mors prime:a quo potue-rat eum in secūdā matrimonium inchoari.remanet tñ impedimētū ꝑdictū ꝑꝑ qđ nouus ↄsensus nō pōt in-ducere matrimoniū cū scđa ⁊ ibi d hoc:illa ergo que de necessitate desiderant initium vel ñ ideo nō valēt q2 subest in eis ꝑꝑetuū impedimentū:nec tractu tpis nec nouo subse-quēti ↄsensu ↄfir mant̄:vt h ⁊ ibi s3 ea que de neces[si]tate nō respiciūt initiū:nec subest in eis ꝑꝑetuū sed tꝑale tm̄ impedi-mentū:⁊ si nō so lo tractu tpis ↄfirmant̄ vt hic tñ sublato ipedimento nouo subsequēti ↄsensu iterdū tacito iterdū expresso bn̄:vt i ↄrijs:⁊ sic solutionē itelligo supradictā.

b Non ē sine culpa.Hec regula sūpta est ex.l.ff.e.t.l.culpa ē pone cā3 i clerico iaciēte lapidē ⁊ ceco sagitāte.l di.clerico.xv.q.j.§.vt itaq3.i mōacho chi-rurgico.s.d homi.tua.j.rñ.Scire.n.d3 qđ suū nō est ad alios ꝑtinere.C.vñ vi.cū querebat̄.Si hec regula ꝟa ē ergo ē culpa gerere aliena negocia ⁊ sic ē ↄ.ff.de ne.ge.l.ij.ꝑ totū vbi ꝓdita ē actio gerēti ex improbi-tate.n.nō debuit actionē ↄseq.xxij.q.iiij.si ad pecca-tū.s.de ↄsue.c.pe.ff.de fur.itaq3 fullo.So.officiū hic d3 hō hoi.xxij.q.iiij.c.ij.s.de testa.cū officijs.ibi ꝑmo loco ⁊c.ff.de ser.expor.l.seruus.Et nō ꝙ ꝓprie loquē do inter deū ⁊ hominē ē religio:i decre.iuramēti reli gio.xxij.q.iiij.vnusq̄sq3.iter p̄latū ⁊ s̄bditū obediētia ij.q.vj.qui se scit.iter maiorē ⁊ minorē reuerētia.s.e.li.de of.dele.c.ij.iter patrē ⁊ filiū dilectō.v.q.v.si oscu latur.iter ↄsanguineos pietas:inter dn̄m ⁊ seruū ser-uitiū iter patronū ⁊ libertū obsequiū.iter hoie3 ⁊ ho minē officiū:nō pōt ergo dici ad eū nō ꝑtinere.nā vi des ꝙ oli3 appellās ꝓ ↄdēnato hēbat biduū vt i pro pria cā:nō triduū:vt i alienatōe.ff.de ap.nō tm̄.ff.q̄n ap.sit.l.ij.ad hoc:ij.q.vj.nō solēt.Exemplificare potes̄ hāc regulā etiā i ipito medico ⁊ i iudice q ꝑ impitia3 male iudicauit:q tenet̄ actione.i faciū iquātū religio ne iudicātis videbit̄ equū.ff.d vari.⁊ extor.cog.l.si iu dex.isti.de obli.q ex q̄si delic.i pn.q2 imperitia culpe ↄparat̄.j.q.j.nō ē putāda in fi.xxix.di.c.vl.s.de eta.⁊ quali.ad aures d.homi.tua.ff.e.ti.l.impitie.si ergo est i culpa se miscēdo.ergo tenet̄ de casu:q2 semꝑ si casū culpa ꝑuenit tenet̄ qs de casu.de homi.p̄sbyter.⁊.c.ↄtinebat̄.⁊.c.ad audiētiā.⁊.s.e.li.e.ti.c.vl.d hoc.l.di.de his.s.de homi.sicut dignū.i glo.pe.ad hāc regula3 concor.s.de sen.ex.ꝑpendimus.

c Nullus pluribus.hec regula sūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.nemo ex his.pone casu3.xxiij.q.j.q̄sqs.vbi ne-gat aug.qđ dicēbat vin.eū facere:dicēs ꝙ posito ꝙ id verū eēt:id facit ex cā:de p̄scrip.auditis:vbi allega tur exēptio ⁊ p̄scriptio.C.de transa.interpositas.vbi d3 trāsactionē nō tenere.tū q2 metu iterposita:tū q2 facta cū suo ꝓpo:⁊ ꝙ dicit defēsionibus:itelligas etiā ↄrijs.xiij q.ij.in pn.vbi de hoc.ff.de excep.l.nemo nisi forte spālit̄ ius ipediat̄ vt i p̄di.l.ff.e.ti.l.nemo.ex his ipedit.n.ius iterdū ↄrias defensiones ꝓponi pone ca su3.ff.de nox.l.quotiēs.§.p̄tor.ibi ↄuētus noxali ne-gās seruū hr̄e i ptāte ↄuictus de mēdacio tenet̄ inso lidū nec penitere pōt.Idē i ↄuēto de pauꝑie.ff.si qua dru.pau.fe.di.l.j.§.interdū.Idē in eo q negat pecu-

niā numeratā ꝯuict⁹ ꝺ mēdacio nō pōt ꝯ̄dicē se sol
uisse.C.ꝺ nō nu.pe.auc.ꝯ̄ q ꝓpriaꝫ.Idē i eo q negat se
sociū amittit ꝓuilegiū.vt ꝯueniat inquātū facē pōt.ff.
ꝺ re iudi.sed si ita.§.j.Idē i eo q negat sibi pecuniā so
lutā:si ꝯuincit ꝺ mēdacio:amittit ꝓuilegiuꝫ ꝑ qđ ad
uersari⁹ ꝯpelleba
tur ꝓbare idebi
tuꝫ:sed ipe cōpel
litur ꝓbare debi
tuꝫ.ꝯ.de solu[illegible]
g.ff.de ꝓba.cu[illegible]
indebito.i pn̄.Itē ipedit.ff.ꝺ rei ven.l.vl.C.q.po.i pig.
ha.auc.si possessor.nā ꝯuentus rei vēdi.vl pigno.ne
gans se possidere ꝯuict⁹ de mēdacio cōmodū posses
sionis amittit vt ibi:⁊ aqlia i fi.citatiōe crescit i duplū
ff.ad.l.aql.l.ij.⁊ heres q negat legatū ꝯuict⁹:nō r̄cur
rit ad solēnitatē iuris:vt dicat testamētū ipfectū:isti.
de fidei cō.here.§.vl.Itē ipedit insti.ꝺ fideicō.lib.§.
ꝯ qđ.⁊ i auc.de trien.⁊ se.§ studiū.⁊.§.illud actor.col
la.iij.duas aūt electiōes qs simul ꝑsep nō pōt nec vna
electa redire ad alterā.ꝯ̄.e.li.de elec.vt qs duas.⁊ fac
ꝯ.de re iudi.cū oli.An aūt quis plurib⁹ actionib⁹ vti
possit:no.xiij.q.ij.i pn̄.de reli.do.cū dilect⁹ ⁊ ꝑ inno.⁊
host.de re.i inte.ꝯstitut⁹.⁊ plene.ff.de tribu.ꝙ i here
dē.§.eligere.lꝫ aūt ex titulo duplicato ñ agat.ꝯ.ꝺ.si.in
stru.iter dilec.C.de ꝯ̄hen.emp.cū res.tñ hñ excipit.ꝯ.
de cōces.ꝓbē.post electionē.de reli.do.ꝯstitut⁹.⁊.c.cū
dilect⁹.In illa aūt decre.de ꝓscri.veniēs.sit̄ ꝓpone
bant illa duo:ꝓuilegiū ⁊ ꝓscriptio:ꝑ quoꝝ vnū vide
batur recedi ab alto:vt ibi pꝫ.Sꝫ nōne ꝯ̄ria allegās ñ
audit:vt.xxiij.q.vij.qđ aūt.i pn̄.de ap.sollicitudinem
i fi.C.de fur.⁊ ser.cor.l.j.Quidā idistincte dixerūt al
legāteꝫ ꝯ̄ria nō audiri ꝑ ꝓdi.ꝺcre.iter dilectos.sed ob
stāt supradicta iura.Alij dixerūt.s.guil.na.tā.⁊ gof.re
citādo ꝙ illud hꝫ locū i actore ⁊ i eadeꝫ istantia iudi
cij.nā secus i diuersis.ff.ꝺ inoff.te.l.papinian⁹.§.sed
nec ipuberis.i reo aūt ñ hꝫ locū vt.ꝯ.ꝓbaui.Sꝫ huic
opinioni ꝯ̄dicit ꝑ dec.veniēs.nā ibi erāt mutue petitō
nes:⁊ sup eo sup quo se defēdebat abbas:ñ audit ibi
allegās ꝯ̄ria ꝓscriptionē.s.⁊ ꝓuilegiū:⁊ iō dixerūt ꝙ ñ
audit allegās ꝯ̄ria i eadē instātia iudicij:vt i cōtrarijs
sed in diuersis hñ:⁊ iō dixit ꝙ q ꝑmo egit de iofficioso
testō ⁊ succubuit:pōt postea dicē nullū:vt.C.de inoff.
[illegible]st.l.ꝯ̄ maiores.sed huic ꝯ̄dicūt de rescrip.audiꝫ ⁊.c.
[illegible] oli.vbi i eadē instātia ꝓponūt.vñ dixerūt alij ꝙ sb
ꝯditiōe licꝫ ꝓponere ꝯ̄ria:puta ꝓpono talē exceptiōē:
in qua si succubero:extūc ꝓpono talē:fac de excep.cū
venerabilis.⁊ qđ ibi no.⁊ sic itelligūt dictas dec.audi
tis.⁊.c.cū olim.⁊ hoc recitat gof.seruari i curia.Sed
hoc nō colligit ex ips dec.⁊ videt quoddā diuinare
vñ veri⁹ dicas:ꝙ aut sint ꝯ̄ria q̄ ꝓponunt ex pn̄.aut
ex fi.Si ex pn̄.sūt ꝯ̄ria sed ad vnū finem tendūt.pone
casuꝫ i ꝑ.decre.auditis.⁊ i decre.cū oliꝫ.⁊ i decre.post
electionē.cū fi.tūc ꝓponi pñt in eadē instātia:⁊ vnum
nō ꝓiudicat alti.Si autē ad fi.ꝯ̄riū tendūt pone exem
pluꝫ ꝑ decre.sollicitudinē.tūc simul vel i eadeꝫ instan
tia nō ponūtur vt dixi.ꝯ.nec credas ꝙ i pre.decre.ve
niēs.ꝓuilegiū i eo ꝙ ꝓuilegiū sit ꝯ̄riū ꝓscriptiōi i eo ꝙ
ꝓscriptio:sed tenor ꝓuilegij erat ꝯ̄rius ꝓscriptiōi ꝑ pre
scriptiōem.ibi.n.dabat abbati plena ⁊ pura ptās reci
piendi ordines a quocūqꝫ vellet epo:sed ꝑ ꝓuilegiuꝫ
cū determiatiōe dabat ꝓdicta ptās:si eps catholicus
non esset ⁊c̄.dicunt tamen quidam referre in verbis
an.s.dicat allego ꝓuilegiū ⁊ ꝓscriptiōeꝫ:⁊ tūc debꝫ audiri:an
dicat allego ꝓscriptiōeꝫ ⁊ priuilegiū:⁊ tūc nō audit:qr ponit
carrucā ante boues:⁊ sic itelligūt ꝺcre.sed vt ibi pꝫ:ꝑmo pri
uilegiū fuerat allegatū.vñ ꝓcedēs rō verior ē.Et no.ꝙ ex
ceptiōeꝫ obijciēs nō cōtestat litē.ꝯ.e.li.de lit.cōte.c.ij.nec fa
tetur vt.j.e.exceptiōeꝫ.⁊
adde qđ ibi dicā:⁊ con
cor.ad hanc regulam de
appel.cum parat.

Quod semel placuit: amplius displicere non potest.

Quod semel placuit. Pone casū i matri
monio.xxxij.q.v.horrēdus de iureiurā.quenadmodū.ff.de
adul.si vxor.in fi.In electo.viij.q.ij.dilectissimi.ꝯ.e.li.nulli de
elec.ff.de decur.l.pe.i fi.In iudice.iij.q.iij.offerat.ꝺ cā pos.cū
oli.C.ꝺ iudicijs apertissimi.Idē i alijs oib⁹.iiij.di in istis.ꝯ.
de ꝓba.ꝑ tuas.ff.de nego.ge.pōp.ij.Fallit iterdū hec regula
ex cā supuenieti vl de nouo ad noticiā ꝑueniente.ꝯ.eo.li.de
elec.vt circa.⁊.c.nulli.ꝯ.de excep.pastoralis.qr que de nouo
emergūt idigēt auxilio.ꝯ.de of.dele.isinuāte.ff.de inf.ac.de
etate.§.ex cā.Itē fallit i casu.ff.ꝺ mu.⁊ ho.vt gdatiꝫ.§.repro
bari.vbi medic⁹ semel ꝓbat⁹ iteꝝ reprobat:⁊ est illud spāle
ꝓpt hominis sanitatē.Itē fallit i oibus casibus i qb⁹ a iure
ꝑmittit penitē vl variare:sic i ap.a q̄ lꝫ appelanti recedē.ij.q.
vj.figs libellos.de of.dele.gratū.ꝯ.e li.de elec.quāuis.⁊.c.ꝓ
uida.⁊.ꝯ.de ap.iterposita.Itē i patrono laico q variare pōt
ꝯ.de iurepa.qđ aūt.⁊.c.pastoralis.in cardinali q variat r̄casu
ꝯ.de elec.lꝫ.in moniali.ꝯ.e.li.e.ti.indēnitatibus.§.si aūt.⁊ in
testamento quod mutari potest vsqꝫ ad supremuꝫ vite exitū.
xiij q.ij.vltima voluntas.de cele.mis.cum marthe.ff.de adi
men.leg.l.iiij.non ob.pactum de non mutando.C.de pac.l.
pactum quod dotali.ff.de leg.iij.siquis in prin.j.rñ.⁊ in libel
lo qui vsqꝫ ad litis contes.mutari potest.C.de eden.l.edita.de
h de libel.ob.c.ij.⁊ accusaus ante inscriptionem penitet:de
accu.c.licet.Item iudex mutat inter locutoriam suam.ꝯ.de
appel.cum cessante.⁊ dic vt ibi:⁊.ff.de re iudi.quod iussit.
Item tn madato societate ⁊ deposito licitum est penitere:in
sti.mandati.§.recte.ꝯ.eo.li.de procur.c.ij.⁊.pe.ff.pro socio.
sed si socius.§.vlti.ff.deposi l.j.§.pe.⁊ regulariter in contra
ctibus innominatis:quod dic vt plene no.ff.de condi.causa
da.⁊ causa non se.si pecuniam.Item precarium ad certum
tempus concessum:etiam ante tempus reuocatur.ff.de pre.
ca.l.cum precario.ratio quia certi temporis adiectio est con
tra naturam illius contractus.Item soluuntur sponsalia de
futuro per secuta sponsalia de presenti:ꝺ spon.si inter.⁊ spon
salia ꝺ pñti ꝑ igressū r̄ligiōis:ꝺ ꝯuer.ꝯiu.ex publico.⁊ igres
sus religionē ante ānū vel ꝓfessionē pēitet ꝺ regla.ad nr̄aꝫ.
⁊ professus vnā religioneꝫ ēt iuito ꝑlato profitet ⁊ ingredi
tur artiorem:eo.ti lꝫ ⁊ a simplici voto receditur per sequens
matrimōiuꝫ.ꝯ.e.li.de vo.⁊ vo.re.c.vno ratio ibi.Iteꝫ a voto
de certa religione profitenda receditur per ingressum etiam
regule laxioris.ꝯ.e.li.de regula.qui post votum.Iteꝫ fallit in
casu quo lꝫ infra triduum penitere.ꝯ.de regu.ad nostram ⁊.
eo.li.e.ti.ꝯstōnē i fi.Itē i electo:q ꝯsentit electiōi ꝺ se facte:q
ꝓpa aucte penitet āte ꝯfirmatiōeꝫ:ꝺ trāsla.iter corporalia hꝫ
ber.In his igit ⁊ similib⁹ casib⁹ qđ semel placuit adhuc po
terit displicē.Et icidit i hāc reglaꝫ illud gnāle:ꝙ null⁹ pōt ve
nire ꝯ̄ factū suū:de q̄ dic vt no.lv.di.penitēs ꝺ elec.nosti ⁊ de
cleri.ꝯiu.diuēsis fallacijs.Et no.ꝙ hec regla ñ hꝫ locū i his
q̄ iprobāt a iure:vt i ꝓdic.c.penitētes.lv.di.ꝯ.ꝺ pac.c.vl.ꝯ.ꝺ
fo.ꝯpe.si diligēti.C.ꝺ arbi.l.pe.vbi lꝫ ꝑtes faciāt pactū ꝺ nō
recedēdo ab arbitrio ⁊ ap.renūciēt nihilomin⁹ recedē pos
sunt.Itē hꝫ locū i his q̄ sciēter placēt:⁊ nō ꝑ errorem facti.
xxxviij.di.quāuis.xxij.q.ij.i qb⁹.ꝯ.ꝺ elec.cū i cūctis.⁊ ꝺ solu.

c.vlti.de ꝯiu.ser.e.ij.ꝛ vlti.ff.de iurisdi.om.iudi.si ꝑ errorem Itē requirit̄ ꝙ nō placeat sola mēte: sed v̄bo vel facto: d̄ spō. tue.ꝛ ꝙ alteri⁹ intersit: facit.j.eo. mutare.ꝛ quod ibi dicam.

a Non debet aliqs. Po.ca.i filio q nō excōicat̄ ꝑ peccato pr̄is.xxiiij.q.iij.si hēs. In cōpromittētib⁹ q nō puniū tur dolo ꝯpromissarij.s. e.li.de elec.si cōpromissa rius.§.j.idē. C.de inof. tes.siqs suo.versus finē: vbi reuocat̄ lex antiq: q̄ pmittebat filiū exhere/ dari a mr̄e ꝑpt̄ paternū odiū: ad idez.j.q.iiij.in/ dei.d̄ simo.nobis.ꝛ.c.sic

Non debet aliqs alteri⁹ odio ꝑgrauari. Idē.

Sine culpa nisi subsit causa n̄ ē aliqs puniēd⁹. Idē.

tui.s.e.li.de iniur.ꝛ dā.da.etsi pignoratiōes.C.d̄ penis sanci mus.cū si.Cōtra.ij.q.vj.biduū.v.si aduers⁹ abūtez.d̄ cā pos. cū oli.ff.d̄ tribu.ꝓcuratoris vbi negligētia vt i ꝑ fcm̄: vt i se cūdo dol⁹: vt i t̄tio ꝓcuratōis nocz dn̄o. Sz dic ꝙ rōe māda ti ipe dn̄s videt̄ id facē.vn̄ ei⁹ odio ḡuat̄ iq̄ztū fines mādati patiūt̄ i eo qd̄ excedit: no.d̄ of.d̄l.cū oli.itelligas hoc vt plene no.s.vt lit.n̄ ꝯtes.c.j.i fi. Idē dic i hēde q ḡuat̄ ꝓ d̄fūcto ꝛ i fi deiussore q ḡuat̄ ꝓ ꝑncipali: vt no.d̄ h̄ ꝑ gar. i ꝓdi.d̄cre.etsi pi gnoratiōes Itē ꝯ.lxx.di.nemiez.vbi i odiū ordinātꝭ d̄pōit̄ or diat⁹ Sz ibi n̄ solū fuit odiū ordinātis: sed d̄lictū ordiati q se pmisit sin̄ titulo ordiari: vt ibi no. Itē ꝯ.lvj.d̄.ꝑ totū j.q.iiij.§. itē peccato.vj.q.j.siqs cū.xv.q.vl.cū mlt̄e.xxiiij.q.iij.i ꝑn.xxv. q.ij ita nos.d̄ ꝯse.di.j.i sācta.ibi perit iust⁹ sepe ꝑ ipio.s.d̄ fili. ꝑsby.ꝑ totū.s.d̄ spō.n̄ ē vob.d̄ hē.v̄gētis.ꝛ.s.e.ti.e.li.c.ij.§.ij. cū mltis si. So.triplex ē pena etna spūal ꝛ tpal.qd̄ ꝓsequē vt no.j.q.iiij.i sūma.ꝛ.xxiiij.q.iij.i sūma. d̄ his q̄ fi.a nia.par.ca. q̄suit.pena ergo tpali vel spūali alia ab excōicatiōe sepe puni tur vn⁹ ꝑ alio: ꝛ spāle ē: ꝛ rōez videre potes: vel i odiuz cris puta lese maiestatis heresis vl scismatis: ad h̄.s.e.li.d̄ scisma. c. vno.vl q: icōtinētia paterna timet̄ i filio: ꝛ facit qd̄ dixi.s. e.semel.i fi. Itē ꝯ.ff.d̄ istit.sed ꝛ si pupill⁹.§.cetez i fi. Sed ibi fuit culpa ꝑponētis: ꝛ eodē mō soluit̄.ff.d̄ offi.ꝓcōsu.obbua re.§.j.q: ibi culpa fuit ꝓcōsulis secū ducētis vxorē. Item.ꝯ. C.in qb⁹ cau.pig.ta ꝯ.l.satis. vbi bona mulieris i cāe mariti primipillarij sūt tacite obligata: ita ꝙ si ipsius bona exhausta sūt: bōa vxoris distrahunt̄. Sz illud ē speciale: ꝛ fac ad hāc re gulā.j.c.dānū.qd̄ qs.ꝛ qd̄ ibi dicaā.ꝛ satis cuntinuat̄ hec re gula cū.j.prima.per quā etiam respō.dect̄ ad ꝯria.s.signata

b Sine culpa hic ponit̄ regula: ꝛ ei⁹ exceptio i regula. Po. ca.lvj.di.sat̄ ꝑuersū.s.d̄ ꝯsti.cognoscētes.ff.ad.l.aqli.si. putator. In exceptione pone casū in marito corrupte: q a ꝑmio tiōe sin̄ culpa repellit̄: tn̄ ex cā ꝑpt̄ sacramēti defectū.xxiiij.di. sicuius. In clerico leproso q sine culpa ꝑpt̄ scādaluz ꝑuat̄ ec clesia d̄ cleri.egro.vna. Itē i dn̄o bui q noxā dedit: q ꝯpellitur emēdare noxā: vel dare seruū ꝓ noxa: isti.de noxa.i ꝑn. Regu lariter ergo null⁹ punit̄ sine culpa xvj.q.vij.iuētū.d̄ homi.io. ꝛ.c.vl.C.d̄ penis sancim⁹.s.d̄ ꝯsue.c.pe.ꝛ.s.regula ꝓxi cum suis ꝯcor.ꝛ ē rō: q: pena ē mēsura culpe: de of.dele.sane.ij.de trāsac.c.vl.de homi.sic dignū. vbi aūt nō extat mēsurādū mē sura locū nō hz: ergo vbi nō ē culpa nec pena: bn̄ tn̄ ex cā pu/ nit̄ qs sin̄ culpa.s.vt li.nō ꝯtes.qm̄ frequēter.§.si vero.i fi. Et hec materia plus glo. nō idiget. ꝓsequere.n.eā.vt no.xxij.di. reuocātes.s.de consti cognoscentes.de priuile.antiqua.

c Quod quis mandato.hec regula sumeta est ex.l.ff.e.ti. l.non videntur data.§ qui iussu. Po.ca.in milite qui de mandato iudicis occidit.xxiij..v.miles. In laico vel clri co qui de mandato episcopi capit clericum.s.e.li.de sen.ex.si clericos.ꝛ in eo qui iussu pretoris corrupit album qui excu tur a pena.ff.de iurisdi.om.iudi.siquis id.§.doli mali. ꝛ hec vera cum iudex aliquid mandat officium suum exercendo.

officiū suū exercēdo.ff.ad trede.l.n.§.cū ptor. Et cā q̄re tūc excusat̄ parēs ē iudicialis auctoritas vt ibi. se cūdo ne ꝯtra publicā vtilitatē impediat̄ punitio ma/ leficiorū: vt.ff.ad.l.aqli.ita vulnerat⁹. Si vero nō exer cet officiū suū: non est parendū: nisi ex reuerentie ex/ hibitione.ff.d̄ in ius vocā.l.gene raliter. nā iterdū resistere debent officiales de pen[...] .j.nemo.s.de elec. fundamēta. §.iudices. C.de ap.qm̄ ꝛ hoc ve/

Quod qs mādato fac[...] dicis: dolo facere nō [...] cuz habebat parere necesse. [...]

Idem.

Mora sua cuilibet est

rum in atrocioribus: in qbus potius deo q̄z hoibus obediēdū est. xj.q.iij.si dn̄s.de sentē.ex.inqsitioni.ff. e.ti.ad eā. In his aūt que sine dolo cōmittūtur ē ex officium parens excusat̄.ff.ad.l.aqli.liber hō.ij.vbi d̄ hoc plene no. Et no. ꝙ sicut dolo caret qui iudicis ob temperat precepto: ita econuerso dolo non caret q iu/ dicis nō obtemperat precepto.ff eo.ti.l.nō potest dolo carere qui imperio magistrat⁹ nō obtēperauit.

d Cū hēbat.redditiuū cāe. In his ergo i qb⁹ nō hz necesse parere: vt i atrociorib⁹ q̄ ad suū nō spectāt offi ciū: dolo nō caret.vt.s.dixi ꝛ facit de sen.ex.vniuersi/ tatis.vbi verberās monachū si ē laicus: lz h̄ faciat de mādato abbatꝭ sui: excōicat⁹ ē. Et nō ꝙ dicit ꝙ hēat parere necesse sicut necessitas excusat a furto: vt de ꝯse.di.v.discipulos.s.d̄ furtis.c.iij.ad h̄.ff ad.l.rho. de iac.l.ij.§. cū i eadē naui.sic ꝛ a dolo: vt hic vides. cū ergo nullū maleficiū sine dolo vl lata saltē culpa: q̄ dolo cōparat̄.xv.q.j.aliquos.de sen.ex.c.j.ff.de in/ iur.l.illud.ergo ꝛ a quolibet maleficio excusat necessi tas: qd̄ itelligas vt.s.dixi. Est aūt regula hec in argu mēto ad q̄stionē de eo q ad mādatuz ecclie reddit de bitū vxori pendente lite adulterij vel conditionis: de hoc no.xxxiiij.di.sicuius. ꝛ de coniu.sbuo.proposuit.

d Mora sua.hec regula sūpta est ex.l.ff.e.ti.i ꝯdē/ natione.§. vnicuiqz. Pone casū i eo q ē i mora soluēdi decimas: q: pereunt ꝑiculo suo etiā casu for/ tuito.xvj.q.j.decime. Idē i ꝯmodatario vel deposita rio q fuit in mora: de cōmo.c.vno d̄ depo.bona fides. Idē in fure q statim ē in mora.C.de furtꝭ.l. subtracto Circa hāc tn̄ regulā no. ꝙ ad hoc ꝙ qs dicat̄ moros⁹ reqrit̄ ꝙ sciat se debere vl scire debeat: ꝙ iterpellat⁹ fuerit a die vl hoie ꝛ ꝙ habuerit possibilitatē dādi h̄ habes.ff.de reb⁹ cre.l.ꝙ te.ꝛ tūc tenet̄ moros⁹ de cāu fortuito: etiā si eodē mō fuisset res apd̄ dominū peri tura hz accur.lz mar.ꝯ vt no.i dicta.l.ꝙ te.ꝛ ꝓbat̄.ff. de le.j.cū res.§.vl.fortassis.n dn̄s rem vendidisset: ꝛ apud aliū ꝑijsset: ꝛ hoc tenet ber.s.de cōmo.c.vno.ꝛ d̄ depo.bona fides. Et no.ꝙ dicit mora sua. nā i duob⁹ reis debēdi altero iterpellato alter liberat̄ i teritu spēi ꝫ iterpellat⁹ tenet̄.ff.de vsur.l.mora.in fi. Item mora fideiussoris sibi nocet: nō reo quo min⁹ liberet̄ interi tu spēi: sec⁹ ecōuerso.ff.de ver.ob.l.cū filius.ꝛ.l.mora. ꝛ hoc quia fideiussor hz cāz a reo: si re⁹ a fideiussore. Unum no.ꝙ si debitor ꝑmo fuit in mora soluendi ꝛ postea creditor in mora recipiēdi: vl ꝯ: ꝙ vltia mora nocet: vt.ff.de vsur.l.creditor.ꝛ vide qd̄ no.de deci. cū hoies. De mora aūt ꝛ multiplici eius effectu plene no.ff.de vsur.l.mora. Sz nūqd mora semel commissa purgari pōt: ꝛ vī ꝙ nō.xij.q.ij.lōgiqtate.xx.q.ij.puella d̄ elec.cū i cūctis.ibi elapso tpe.d̄ sup.ne pla.lz.ꝛ.c.vl.

ff.de acti.et obli.l.traiecticie.C.de .5.et cõmit.stipul. ma.
gnã.Cõtra q possit purgari.xviij.di.c.j.vbi de hoc.et.c
di.qm.de sup.ne.pla.lras.de elec.q sicut in fi.de rebus
ec.nõ alie.sigs psbyteror.de loca.et cõduc.pp.in fi.et.c.
potuit.in fi.vbi de hoc: et de elec.c.vlt.ff. sigs cau.l.et si
post tres.ff.de pe/
ri.et cõmo.rei vẽ.
l.j.C.de fideius.sã
cim⁹.s.e.li.de dic
bẽ.si tibi.So.
q vbi dies p[...]
tur a cãone vl le
ge penaz iponẽ
mora purgari si

[I]nociua. **I**dem.

[E]a que fiunt a iudice: si [...]ad ei⁹ non spectant officium viribus nõ subsistunt. **I**dez.

potest.pena.n.semel cõmissa nõ purgatur: et sic itelligũ/
tur pmaiura, et hec regula: et hec est vera,nisi eadem lege
vl alia.vl cãone caueatur:in eo casu morã posse purgari
et penã euitari:et sic itelligantur cõtria.Lex aũt illa et si p⁹
tres.loquitur de pparatorijs iudiciorum: in qb⁹ mora bene
purgatur vt ibi cũ suis si.sꝫ post litẽ cõtes.nõ purgatur.ff.de
ver.ob.l.si insulã .multo ergo min⁹ purgatur pena semel
cõmissa:nisi forte fingeretur nõ fuisse i mora.ij.q.vj.bi
duũ.de re iudi.cũ bertold⁹.ff.de i inte.resti.l.diuus.
sicut.n.a pena cãonis nõ appellatur.s.de ap.cõsuluit.iij.
et.c.qr nos.nec a pena legis:vt.ff.de v.sig siq pena.sic
nec purgatur vt.s.dictũ est.et hoc no.gar.s.e.li.de elec.
cupientes.§.q si per.xx.

a [E]a q̃ fiũt.hec regula sũpta ẽ ex.l.ff.e.ti.l.factũ a iu
dice.Po.ca.lxviij.di. quor vices. vbi simplex
psbyter ordies cõferẽdo chrismãdo vgines cõsecrãdo:
nil agit.s.e.li.de pe.et re.idulgẽtie.vbi nõ tꝫ idulgẽtia
data ab epo vltra tenorẽ cõcilij gñalis ad idẽ.ff.de iu/
ri.di.om.iudi.l.vl.vbi dicitur:ex territoriũ ius dicẽti nõ
pareatur ipune:idẽ si supra iurisditiõez suã velit ius di
cere. Et hꝫ hec regula locũ etiã cũ bonũ est id qd fac
iudex:tñ ex quo ad ei⁹ nõ spectat officiũ virib⁹ ñ sub
sistit:pone exẽplũ.cxvj.di.bene quidẽ.bonum est .sta
tuere res ecclie alienari nõ posse.xij.q.ij.p totum de re
bus.ec.nõ alie.p totũ:tñ statutuz iperatoris sup h nõ
valuit:qr ad ei⁹ nõ ptinebat offm: vt ibi:ad idẽ de ap.
dilectis.ibi.n.officialis arepi bonũ et equũ decreuerat:
tñ qr id ad suũ ñ ptiebat officiũ rõe appellatiõis ĩpo
site ad papã ñ valuit qd fecit.gñale eni est q nõ suffic
bonũ facẽ:nisi et bñ id fiat.xvj.q.j.mõachi.ij.de postu.
c.ij.ff.de re.mili.l.iij.§.in bello.et facit.xxiij.q.v.relegẽ/
tes.et de collu.c.j.et qd ibi no. Et qd dicit regula : ea q̃
fiũt a iudice:a⁹s subaudi: nã i eo qd facit ñ ptinens ad
suũ officiũ:nõ dicitur iudex:sicut g pcurator fines mã
dati ñ debet excedẽ:sic nec iudex fines iurisditiõis : et
hoc dico siue sit ordiari⁹ siue delegat⁹ siue arbiter:sal
uo eo qd de prrogatione no.s.de offi.dele.P.et.G.Que
ri solet si iudex q de.x.tm põt iudicare:iudicat de.xx.
an valeat snia i.x.dixit Jo.q ñ qr res iudicata nõ põt
p pte tenẽ et p pte nõ tenẽ.ff.fa.hercis.i h iudicio . et h
ipse no.ij.q.vj.§.diffinitiua. R.cũ cẽta i rõe si. Ad cõtria
ibi signata.xij q.ij.siquos de suis.C.de dona.sancim⁹.
potest responderi id specali fauore donationuz. Ad
decre.de ar.cum tempore . de preben.dilectus potest
dici q ibi sententia continebat plura capitula. vnde e
in vno potest tenere in alijs nouꝫ: hic autem continet
vnum tantum:et cum Jo.concor.accu.ff.de iurisdi.om.
iudi.l.vl.hu tñ et lau.tenẽt cõtriũ.s.q snia bñ tenet i.x.et
dicũt sniaz rescindi tm i superfluo:et no. h ex vbis illi⁹

ver.cum certa dũ dicit q contra ius gestuz videtur.C.qñ puo.
nõ est ne.l.certa.et pro eis facit quod no.de donat.apostolice.
regula.j.e.vtile.et qd ibi dicã.Pro Jo.optime facit pdi.decre
s.e.li.de pe.et re.idulgẽtie.Pro hu.et lau.s.e.li.de arbi.c.j.ff
de arbi.l.diẽ.§.si plures. Et facit hec regula pro his que dixi
s.c.q q mãdato.Ad pri
mũ casum cõ.xcv.di.c.j.
vbi psbyteri chrismabãt
in frõte.Sꝫ illud ad tps
a grego. fuit specialiter
cõcessuz:et dic vt ibi:et tẽ
ad eorum spectabat offi
cium.et si non ex ordine
ex demãdatione: et vide

[S]cienti⁹ et cõsentiẽti non fit iiuria neqꝫ dol⁹ dẽ

[Q]ue a iure cõi exorbitãt nequaq̃ ad cõseqntiam

quod de hoc no.de conse.distin.v.manus in vltima glosa.nec
hꝫ locuz hec regula in spiritualibus que potius dependent
ex potestate ordinis q̃ꝫ iurisditionis. Hinc est q si epi scopus
qui hoc põt ex ordine cõsecret alienã ecclesiam vel altare vel
ord net aliennm subditum:quod non potest ex iurisditione
cõsecratio tñ et ordiatio bene tenet:lꝫ ordinatus executione
careat.vj.q.j.episcopus in diocesi.de tempo.ordi.q translati
onem.et dixi.s.e.ratum.

b [S]cienti.hec regula sũpta ẽ ex.l.ff.e.ti.l.nemo videtur frau
dare eos q sciũt et cõsentiũt.Po.ca.i igenuo q sciens et
cõsentiens cõtraxit mrimoniũ cũ sua vl ecõtrario.xxix.q.ij.si
qs igenuus.et.c.si femia.In clericis q sciẽter et volũtate io
cosa se ad iuicẽ pcutiũt.s.de sen.ex.c.j.Itẽ in eo q sciebat rem
quã emebat suitiũ debẽ.ff de act.emp.et ven.l.j.in fi.Et cõcor
dat ad hãc regulã.j.c.eũ q cert⁹.Et q dicit hec reglã sciẽti:
dic vel scire debẽti.ff.de edili.edic.l.j.§.si itelligatur.ad h.xvj.
di.q dicitur.s.de cle.ex.mi.aplice.s.qd me.cã.c.pe.i fi.Itẽ dic
sciẽti a pncipio.sec⁹ si ex postfacto.ff.de edili.edi.l. iustissime.
§.vl.Et no.q dol⁹ malus est ois calliditas fallacia machi/
natio ad circũueniẽdũ fallẽduz decipiẽdũ alterũ ad hibita
sꝫ labeonẽ.ff.de dolo ma.l.j.§.j.sꝫ sciẽs ñ circũuenitur fallitur vl
decipitur: g sibi nõ ifertur dol⁹:ergo induct⁹ ad clericatũ vl mo
nachatũ:nõ dr dolũ passus:qr nõ ẽ decept⁹.xx.q.iij. cõstituit
vbi de h:et de cõuer.cõiu.dudũ.i fi. Et q dicit hec regula nõ
iferri dolũ sciẽti et volẽti:verũ ẽ vt ex eo agi possit:ifertur tñ ita
q nascitur ex eo actõz p exceptiõez eligẽda.ff.de.furtis iter oẽs
§.vl.et pe.Et nõ q hec regula formata ẽ copulatiue ñ disiun
ctiue:vñ hec duo cõiũctiz reqruntur.s.q sciat et cõsentiat.sciẽti
eniz et ñ cõsentiẽti bñ ifertur iiuria et dol⁹.xv.q.j.illud cũ si.Ad
hanc regulam signatur contra de sen.ex.contingit j.ibi hu
ius manus iniectio:et si non violenta:tamen iniuriosa nosci
tur.So.non est iniuriosa:quia iniuria fiat ipi clerico volen
ti vt hic:sꝫ est iniuriosa:quia fit iniuria toti ordini clericali :
et ideo sibi sequitur:cum canon ille rẽ.et ibi de hoc Item cõ.
supra.C.de rap.virgi.l.vna vbi si rapio virginez etiã volen/
tem teneo:sed hoc ideo quia id voluit persuasione dolosa :
quod plus est q̃ꝫ violenta.ff.de ser.cor.l.j.§.persuadere.
Item contra.C.de furtis.et ser.cor.l.siqui seruo . ibi sciens
consentiens agit furti et serui corrupti.So.de rigore et rei ve/
ritate illi scienti non fuit facta iniuria: tamen de quadam eq
tate agit:ac si iniuria vel dolus sibi fuisset illatus:vnde nec
furtum fuit ibi factum nec seruus corruptus:ex equitate ta
men agitur de vtroqꝫ.et facit hec regula ad id quod dixi.s.
e.possessor male fidei ad fi.

c [Q]ue a iure. Hec regula sumpta est ex .l.ff.co.itu.l.qd cõ
rationem.Po.ca.xvj q.j.hinc est etiam .s.de priuil. sa
ne.ff.de consti.prin.l.j in fi.et concordat hanc regulam.j.eo.
q alicui.et.c.in argumentum . potes igitur intelligere hanc
reglã i priuilego vt.s.qr singlorum priuilegia legẽ cõem nõ faci

unt.xxvi.q.ij.nō exēplo. Itē in iure pone in velleiano: naʒ regulariter quilibet intercedendo obligatur fallit i muliere: ħ ergo nō trahit ad ꝯſequētiā: ⁊ idē i ſi. ⁊ vide quod dixi.ſ.e.ꝑuilegiū. ⁊ quod no. d ꝑuil.ſane. Et nō ꝙ ſicut ea que exorbitant a iure cōi ad ꝯſequētiā trahenda non ſunt vt hic: ſic nec ampliāda: ſʒ reſtringenda: vt.ſ.e.li.de filijs p̄ſbyt.is qui i ſi. ad idē.ſ.e.odia. Itē lʒ fauōabile ꝑuilegiū amplietur vt ibi nō tamē ad ꝯſequētiam trahitur vt hic. Et facit hec regula ad q̄ōnē que q̄rit: an fratres heremitani vel fratres ſancti auguſtini ⁊ alij religioſi mendicantes ⁊ nō mēdicantes cōprehendātur ꝯſtōe illa extrauaganti nouiter edita ꝑ bonifacium papā.viij. que incipit ſuꝑ cathedram preeminētie paſtoralis. que habet i cle.de ſepul. dudū in qua exprimuntur ſolūmodo minores ⁊ predicatores. ⁊ quicquid alij dicant: dicendum eſt ꝙ nō extēditur ad alios religioſos mendicantes vel nō mendicātes vel ad ſeculares clericos: ſʒ ſolum minores ⁊ predicatores amplectitur: tum quia intētio pape videtur hec fuiſſe: vt per verba ipſius conſtitutiōis apparet: tum q: exorbitās ē a iure cōi illa conſtitutio: ⁊ iō ad cōſequentiaʒ nō trahēda nec amplianda vt hic. vult.n. illa ꝯſtō dari quartam: etiam de his de quibus iure dari nō dʒ: ſicut de ornamentis relictis pro fabrica anniuerſario.xx.xxx. ⁊ ſic de ſingulis: puta relictis pro luminaribus vel certis perſōis de teſta.c.vlti.de ver.ſig.ex parte.iij. Dicam ergo illa iura mutata ⁊ correcta per ꝯſtitutionem ſolum quo ad expreſſos in ea: quo ad alios remaneant adhuc ipſa iura: correctio eni iurium eſt vitanda: de elec.eccleſia veſtra.ij cum ſi. in talibus non arguimus de ſimilibus ad ſimilia: ⁊ concor. quod dicaʒ .j.c.in penis. ⁊ facit ad ħ optime.ſ.e.li.de elec.ſtatutum. ⁊ de regula conſtitutionem. ⁊ ita pronunciatum fuit per profūdiſſime ſcientie ⁊ bone memorie virum dn̄m ioānem de monte murlo ⁊ ꝑ me in q̄dā q̄ōe: i qua fuimus ad cōſulēdū aſſūpti.

Q ſunt trahenda. Idem.
Quod oēs tangit: dʒ ab omnibus approbari.
Idem.

a Quod oēs tāgit. Po.caſūi archiepiſcopo conſecrādo ab omnibus ſuffraganeis.lxvi.di.c.i. In electione facienda ab oib᷒ cāonicis: de elec.q: ꝓpter. In ꝯcedēdo hauſtū aq̄ in quo oēs vocādi ſūt q ius hn̄t.ff.de aq̄ plu.ar.l.in ꝯcedēdo ad idem.liiij.di.c.i.ix.q.i.lʒ de temp.or.ſi archieps.C.de auct.preſtan.l.vlti.ff.de adop.l.nam ita diuus.nam ſiqui ledūtur vocandi ſunt in confirmationeʒ adoptionis vt ibi. Et nota id quod tangit oēs deberi approbari ab omnibus: ergo non valet quod facit maior pars: ⁊ ſic eſt cōtra.lxv di.c.i.ſ.de his q̄ ſi.a ma.par.ca.c.i.ff.ad municipa.ꝙ maior. So. aut cōpetit vt ſingulis: aut vt collegio: quod proſequere: vt nō.per hec. ⁊ in no.de conſti.cum omnes. Fallit aūt hec regula i caſu.inſti de rex di.§.religioſum v̄.in cōmune vt nō.i predi.decre.cū oēs ad id quod.ſ.dixi ꝙ ſufficit quod facit maior pars collegij: cōtradicit decre.de re iudi cū olim in ſi.ibi plena oiuʒ qui p̄ſentes fuerunt ⁊c̄. Sed ibi ſubauditur vel maioris partis: nā illud dicuntur oēs facere: quod maior pars.lvi.di.aplica.de elec.cū inter canonicos i pn̄.ff.ad municipa.ꝙ maior. iterdū tn̄ requiruntur due partes: de elec.lʒ.⁊.e ti.ſcriptū cū ſi. ⁊ facit hec regula i argumentum ad id de quo olim dubitabatur: an i electiōe iferiorūʒ dignitatū vel canonicoꝝ vocēt abn̄tes ⁊ videbat ꝙ nō: ꝑ ꝑdictā decretaleʒ cū oliʒ i ſi. hodie terminatuʒ ē.ſ.de ꝑben.cū i eccl'ijs. Itē ē ar.ad queſtioneʒ: an papa poſſit ſtatuere inuitis acolythis: ꝙ ipſi cōtineant: ⁊ ħ queſtio nō.lxxxij.di.ꝑpoſuiſti. ⁊ dixit ibi Jo.ꝙ nō: q: caſtitas ſuaderi pōt nō īperari.xxxij.q.i.itegritas. Bar.bxix.ibi ꝯ.cui᷒ dictū

penitus eſt falſūʒ: niſi itelligas de promouendis: ſed ipſe de promotis etiā itellexit: vt eius verba d̄mōſtrāt monachis autē profeſſis qui renunciauerunt proprie voluntati auſterior regula poſſet indici: etiaʒ ipſis nō approbantibus ſm ino.q hoc nō.de regula.ſuper eo. ⁊ ē ſatis exp̄ſſum ſ.e.li.de ſta.regula.c.vno ibi mōia ...bus indicit au...ior vita: ſʒ nō ...t ſine oīuʒ volūtate ordineʒ mutare d his que vi metuſue cauſa ſiunt.c.pe. Et nō ꝙ ſm primuʒ caſuʒ quē poſui archieps de iure conſecrādus eſt ab oibus ſuffraganeis: papa tn̄ ſibi hoc vſurpat ſm Jo. qui hoc nō.xxiiij.q.i.pudenda. ⁊ li.di.qui in aliquo.

In obſcuris ᵇminimū ſequendum. Idē.
Cum q cēi᷒ ē cētiorari v... ſi᷒ ñ opōtet. Idem

b In obſcuris. hec regula ſumpta ē ex.l.ff.e.ti.ſemꝑ i obſcuris, ⁊.l.ſemꝑ i ſtipulationib᷒. pone caſū ſ.de cēſi.ex parte vbi i dubio nō ꝯpellūt ſoluere vota ad maximā. ſʒ ad minimā mēſurā: ad idē.ff.de.l.iij.l.nūmis. vbi nūmis ſic in genere legatis debēt minimi. Circa hāc regulā nō: ꝙ i obſcuris nō ſtati īſpicim᷒ qđ ē minimū: imo īſpicim᷒ ꝑmo qđ ē veriſimilis ⁊ quod plerūqʒ ꝯſueuit fieri.vt.j.e.īſpicimus cū ſuis ꝯcor. ⁊.ff.e.ti.l.i obſcuris īſpici. ⁊ ſi hoc ſciri nō pōt tūc īſpicim᷒ quod eſt minimū vt hic. Primo ergo īſpicimus qđ expreſſe agit puta.x.li.bonoñ. vel qđ agit facite. tacite dico vel ratione rei que vēditur.x.li.vel rōe ꝑſone vel ratiōe ꝯſuetudinis: vltimo qđ ē minimū vt hic ⁊ ē ſi.qđ dixi.ſ.e.cū ſūt partiū. Et potuit eē rō huius regule: q: de minimo nō ē dubiū ſenſiſſe: q: ſi itellexit de maximo: ergo de minimo: q: plus icludit ſub ſe minus: ſʒ nō ecōuerſo ⁊ de hoc dicā.j.e.plus ſemꝑ. Alibi tn̄ hēs argumēta de mediocritate ſpectāda.x.q.ij.hoc ius de of.cuſto.c.j. ⁊ ē expreſſū.ff.de.le.i.l.legato i pn̄. vbi d ħ ff.de auro ⁊ ar.l.qui lancē.C.de dona.ſiquis argentū §.ſi vero. ⁊.§.ſe.cum ſi. Et pōt dici: ꝙ i ſpeciebus ⁊ artificijs mediū īſpicimus.vt nō.ff.māda.l.fideiuſſoreʒ ⁊ ſic itelligātur illa iura. In q̄ʒtitatibus aūt īſpicimus qđ eſt minimū vt.ſ.dixi: vt i predicta.l.fideiuſſorē. ⁊.ff de le.j.apud iul.§.ſcio ex facto.q̄ videt ꝯria ad ſupradictaʒ ſolutionē. nam ibi legato fundo: ſi duos fundos habebat teſtator: debetur minimus: ſi non apparet de quo ſenſerit: ſed vbi non erat mediuʒ ⁊ aduerte quia viliſſimum hoiem hr̄e nō expedit: ⁊ ideo legato vel ꝑmiſſo hoie mediocris debet: vt i ꝑdicta.l.legato. ſʒ viliſſimos nūmos hr̄e nobis expedit: vñ ēt bagatios: vt vt i ꝑdicta.l.nūmis. ⁊ vile triticū: vt i ꝑdicta.l.fideiuſſorē. ⁊ ideʒ i his debetur minimuʒ. Item habet locuʒ hec regula i penis: vt.j.e.i penis.vt ibi dicam.

Cum quis cert᷒. pone caſum.xi.di.c.vlt.v̄.ſed dilectionē tuā ⁊c̄.ſ.d ap.ſi duob᷒. In archiepo q ſciēſ illū excōicauit q appellauerat ad papā.ff.d ac.emp. ⁊ vē.l.j.in ſi. In eo qui ſciebat rē q̄ʒ habebat ſuiutē d bere, q: ñ ager exēpto q̄ʒto minoris: vt ibi: ⁊ facit.ſ.e.ſciēti. ⁊ qđ ibi dixi: ⁊ nō.ff.e ti.nemo videt. ⁊ qđ ibi dicit cert᷒ ē ſubaudi vl'eē dʒ: nā nō ē neceſſariū ſinguloꝝ auriſ h᷒itiniari qđ ē publice ꝑmulgatū.xvj.di.ꝙ dicitꝫ d poſtu.ꝑla.c.j.ff.d inſti.lʒ ⁊ ſi pupillus. lʒ aūt canonic᷒ q cert᷒ ē d morte epi d ipſius morte ñ debeat vlteri᷒ certiorari: vt.ſ.d elec.cū iter vniuerſaſ. tn̄ citari dʒ ad electi

onē faciendā: vt nō. hec. in dicta decre. cū inter. qđ ve rū puto nā qui certus est vt homo certiorat̄ vt iudex ij. q. j. multi. ⁊ interdū certus adhuc certiorat̄ ad cautelā: vt i ꝑdi. c. xj. di. c. vl. ⁊ ꝯciliū indistincte dicit absentes vocādos q sunt in loco ⁊c̄. de elec. qꝛ ꝓpterea lȝ sciat ecclīaȝ vacare: diē tñ assignatum ad celebrandā electionē ignorat: ⁊ i[...]candus ē [...] notificandus: ar. ff. de adul. l. denūciasse. Concordat ad hāc regulā. ꝫ. de rescrip. ab excōicato. ibi q de facto suo certus ⁊c̄. ⁊ de loca. ⁊ ꝯduc. potuit. ibi dies statuta iterpellat sine alia hoīs reqsitione. vt. ꝫ. e. lib. de elec. cupiētes. circa ꝓn. ibi vel post obtentā de ipsorū electione noticiā ⁊c̄. ⁊ ē hec regula i argumentum ad qōnem qua querit̄ an qui ingressus religionem i fine āni exiuit: si iteꝝ eandem religionē ingrediatur an debeat hr̄e ānū: ⁊ satȝ vr̄ ꝙ nō ꝑ hāc regulā nisi cōditio ꝑsone vel religionis mutata eēt: ⁊ hȝ bar brix. i qōnibus suis in qōne q̄ icipit aliqs itrauit monasterium.

Non licet actori[a] qđ reo licitū existit. Idem.
Mutare[b] cōsiliū qs nō potest in alterius detrimentum. Idem.
Generi[c] per speciem derogatur. Idem.
Plus semper[d] in se ꝯtinet

a Non licȝ actori hec regula, sumpta ē ex. l. ff. e. tit. l. nō dȝ actori. Pone ca. iij. q. iiij. c. ij. ibi accusatores ⁊ accusati equa audiant̄ rōne. ꝫ. de mu pe. prudentiā. ꝟ ubi remotio ap. ꝓdest reo ⁊ actori: ad hoc. C. de ꝓri. sa. scrip. l. i sacris li. x. ⁊ facit ad hāc regulaȝ. ꝫ. e. i iudicijs. ⁊ qđ ibi dixi. Formata aūt fuit hec regula ꝑ hūc modū: qꝛ fauorabiliores sunt rei q̄ȝ actores: vnde siquid actori lȝ: multo magis reo q fauorabilior ē vt. ꝫ. eo. ti. cū sūt. sed ea rōe qua paralitas est ꝯuanda i iudicijs: vt i ꝑdi. l. i sacris. ⁊. ꝫ. e. i iudicijs. itelligatur idē iuris: ⁊ ecōuerso vt nō liceat reo: qđ nō licet actori. Nota tñ ꝙ reus maiores hȝ dilationes q̄ȝ actor. ff. de ferijs. l. vl. ⁊ reus hȝ deliberatorias ⁊ nō actor: vt i auc̄. C. ꝯ litis ꝯtesta. auc̄. offerat̄ canonizata. iij. q. iij. Itē si reus plures hȝ ordinarios: actor eligit vnū: saluo eo qđ de scholarib⁹ dr̄ in ꝯstōne federici C. ne fi. pro patre auc̄. habita: ⁊ sic actor recuset ordinariū qđ non potest reus ꝯm legem: de hoc. C. de iudi apertissimi ⁊. C. de iurisdi. om. iudi. l. nemo. ȝ ꝯm canones bñ recusatur ordinari⁹. xj. q. j. ꝑuenit. de fo. ꝯpe. siqs ꝯ clericū ꝯm formā decre. de ap. cū spāli. adhuc remanet differentia quo ad hec qꝛ i ꝑmisso casu actor vnū eligēdo: reliquū sola volūtate recusat: qđ non pōt reus imo necesse hȝ cām allegare: ⁊ corā arbitris ꝓbare vt i ꝑdi. decr. cū spāli. ⁊ a ꝑncipio hȝ ꝓponi exceptio ꝯ suspecto: ꝯ hoc plene iij. q. iij. offerat̄. de re iudi. iter monasteriū. ex supueniēti aūt cā recusat̄ ꝑ actorē ⁊ reum ꝯ off. dele. cāȝ q̄ ⁊. c. isinuāte cū si. Itē reus ꝯ maiori excōicatōe excipit ꝯ actorē: ȝ nō actor ꝯ reū de iudi. itellexim⁹. ꝯ excep. cū iter ꝑorē. Itē magis punit̄ ꝯtumacia actoris q̄ȝ rei: qđ ꝓbat̄. ꝫ. ꝯ do. ⁊ ꝯtu. cāȝ q̄ ⁊. ꝫ. e. li. e. ti. actor q ⁊ idē i silib⁹. Et nota ꝙ si reus se vult onerare supflua ꝓbatōe: mos ei gerēdus ē: vt. ff. de ꝓba. l. circa. ⁊ facit hec regula.

b Mutare ꝯsiliū. hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. nemo pōt mutare. Pone casuȝ i elecōe. viij. q. ij. dilectissimi. ꝫ. ꝯ elec. publicato. ⁊. c. ab eo li. vj. In eo q ꝯuitutē cessit: qui mutare nō pōt: lȝ nōdū socꝫ cesserit ff. de seruit. ru. ꝑ. l. ꝑ fundū ad idē. C. de ne. ge. l. vlt. ff. quorum lega. l. j. §. ꝓdest. Il a ꝟgit̄ regula. ꝫ. e. qđ semel. itelligit̄ ꝯm istā s. qñ ex mutatione volūtatis vel placiti alteri ipedimentū vel detrimētū affert̄: vt dixi ibi. ⁊ fallit i casibus ibi. nō. Itē fallit i suo herede abstinente vel repudiāte: q re adhuc in eodē statu manēte adire pōt: vel tps ad deliberādū petere. C. de rep. here. l. vl. ff. de iur. deli. siqs ꝑuus. ⁊ facit hec regula ad ea q̄ nō. ꝫ. de elec. i causis.

c Generi. hec regula sumpta ē ex. l. ff. e. ti. l. in toto iure. Po. ca. xciij. di. c. vl. diacono: q ē minor ꝑsbytero nisi i illo spāli. c. i q̄ obtinet vices epi. Itē. ꝫ. de of. le. studuisti. vbi de cā cognoscit delegatus spālis nō legatus generalis. ff. de penis sanctio legū q̄ nouissime certā penā irrogat his q legis ꝑcepti nō obtemperāt: ad eas spēs ꝑtinere nō vr̄ qbus spāliter ipa legis pena addita ē: ꝯcor. ff. de leg. iij. l. vxorē. §. codicillis. ꝫ. de rescrip. pastoralis. §. j. ⁊ de hoc. e. ti. c. j. ⁊. xxv. q. ij. i sūma. Hec regula hȝ locū i rescrip. siue ꝑmū sit generale: ⁊ scđm spāle: vt i ꝑdi. c. pastoralis. siue ꝑmū spāle ⁊ scđm gnāle: vt e. ti. abbatē. siue eodē tpe datū sit gnāle ⁊ spāle: ad hoc. ꝫ. e. li. de rescrip. c. penul. rescriptū aūt spāle nō tollit ꝑuilegiū gnāle: vt. ꝫ. e. ti. cū ordineȝ qđ ē ꝯ nisi de ꝑuilegio fiat mentio i rescripto: vt ibi. voluerunt quidā hui⁹ regule dictū extēdere ad ꝑuilegia: vt scđȝ spāle derogat ꝑmo gnāli: sed hꝫ ē falsuȝ: qꝛ semꝑ valet ꝑmū siue sit gnāle siue spāle: si in scđo non tollat̄ expresse. ꝫ. de rescrip. veniens ꝫ. e. decet cū suis si. ratio diuersitatis ē: qꝛ ꝑ ꝑuilegium eiꝯ generale ꝯsequit̄ qs statim plenū ius: ȝ ꝑ ꝑmū rescriptū gnāle nō ꝯsequit̄ quis plenā iurisditionē in speciebus. de rescrip. pastoralis. ⁊. c. ad hec. ⁊ ideo statim tollitur facilius. Cōtra. ꝫ. de of. dele. ex ꝑte. vbi scđm spāle non derogat ꝑmo generali. ȝ ibi si bene intueamur vtrūqȝ fuerat spāle: ⁊ dic vt ibi. Notauit igit̄ gof. ꝫ. de of. lega. c. ij. ꝙ hec regula fallit in tribus casibus. In ꝑuile. vt de rescrip. cū ordinē. ⁊ cū genus ad vnicam rē refert̄ vt in hac decre. ex parte. ⁊ cū spāles littere non exhibent̄ re integra. ꝫ de fi. presby. ex tuaꝝ. Nota ex hac regula: ꝙ nō tantū valet genus quo ad spēm quantū ipsa species: ad idē. ꝫ. ꝯ ap. c. ij. e. li. de ꝓcur. qui ad agendū. e. li. ff. siqs cautꝫ. sȝ ⁊ si. §. que situ cum si. de hoc. xxiij. di. q̄ȝq̄ȝ. de of. or. si sacerdos. Itē nō ꝙ lȝ ꝑ spēm generi derogetur: vt hic ⁊. ꝫ. e. li. de preben. duduȝ. tñ species sub genere bene ꝯtinet̄. xiij. q. ij. non estimemus ⁊ predicta decre. dudū. ⁊ optune. ff. de le. iij. hoc legatū vbi generale ꝟbum que vxoris cā parata sūt singulas continet species ⁊. ff. q̄ i frau. credi. l. vl. §. j. ⁊. ff. e. t. l. semꝑ i gnālibus spālia insūt. Cōtra. ff. de dona. l. filiusfamilias. vbi dr̄ ꝙ si filio ꝯcessuȝ ē donare nō ꝑt mortꝫ cā donare nisi id spālit̄ fuerit ꝑmissū: ⁊ sic gnāli ꝟbo donatio specialis donatio mortis cā nō ꝯtinet̄: q̄ species ē: vt insti. de dona in ꝑn. ⁊ ē spāle ꝙ ibi non tantum valet genus quo ad speciem: quantum species: vt. ꝫ. dixi. ⁊ pōt eē ratio: qꝛ de his nō videtur actum vel cogitatum. C. que res pig. oblig. pos. l. j. vel qꝛ quandoqȝ genus vt proprium attribuitur speciei. ff. de adop. l. j.

d Plus semp. Hec regula sumpta est ex. l. ff. eo. ti. l. in eo ꝙ plus. Po. casuȝ. xxiiij. q. j. siquis dederit. vbi quidam imponebant penitentiam x. annoꝝ alij. vij. alij. v. ⁊ ibi canon hāc vltimam sequitur. Item in arbitris pronunciātibus quilibet diuerso nūero. ꝫ. e. li. de ar. c. j. ff. ꝯ ar. l. diē. §. si plures ⁊ facit insti. de ser. §. actus. vbi q actū hȝ. s. ius ducendi hoiem vel iumentum vel vehiculum habet ⁊ iter sed non econtrario. Et ē hec regula ratio quare in obscuris sequitur minimum: quia

plus ꝯtinet in se minus: ꝫ nō ecōtrario. vt dixi. s. eo. i obscuris ꝯcor. ad hāc regulā. j. e. cui lꝫ. Contra. s. eo. li. de pben. cū i illis §. vl. vbi dr̄ ꝙ si mandat̄ ꝓuideri de bñficio qđ spectabat ad collationē capli nō adiecto cōiter vel diuisim: nō pōt ꝓuideri de bñficio qđ spectat ad collationē alterius de caplo. So. illđ facit forma mādati. ⁊ intentio scribētis q alterū solum grauare nō intendebat. Item ꝯtra hāc regulā ⁊ illam. j. e. cui licꝫ ⁊ illam. j. e. in toto. ⁊. s. e. li. de pben. cui de nō sacerdotali. vbi si mandat̄ alicui prouideri de prebenda integra etiam eo volēte sibi nō poterit de dimidia ꝓuideri: vel si mandat̄ ꝓuideri de prebenda certi valoris de pbenda min[o]ris valoris etiam eo volente ꝓuideri nō poterit: vt ibi in fi. pꝫ solutio: q: id facit forma mādati que exacta diligēda ē seruāda: vt ibi. Itē fallit hec re[g]ula in casibus vbi reqritur spālis expressio: vbi genus qđ plus e[st] n[on] ꝯtinet speciē qđ min⁹ ē: vt dixi. s. regula pri. Et nō ꝙ hec rla locū hꝫ i eo qđ est plus q̄ntitate. qđ. n. plus ē vtiqꝫ tāti ē: ꝫ plus q̄litate non includit minus q̄litate. vt dicam. j. eo. cui lꝫ.

quod est minus.

Pro possessore habetur q[ui] dolo desijt possidere. de[m]. dem.

Utile non debet per in[utile] vitiari. dez.

b **P**ro possessore. Hec regula sumpta ē ex l. ff. eo. ti. l. qui dolo desierit. ⁊. l. parē esse. ⁊. l. ad ea. §. semp. Po. ca. s. vt lit. pen. eccl'ia sancte marie. ij. ff. de rei vē. ꝙ si dolo. ⁊. l. si aūt. §. sꝫ si is. vbi ꝯuētus rei vē. si dolo desijt possidē hētur ꝓ possessore. Idē i ꝯuento petitione hr̄ditatis. ff. de pen. here. sed ⁊ si. §. qđ ait. ⁊. §. pinde iquit. Idez in ꝯuēto noxali. ff. de nox. a. si bone fidei. ff. si ex nox. cā aga. l. ij. §. j. Idē in ꝯuēto qđ vi aut clā. ff. qđ vi aut claꝫ. l. semp. §. antepe. ⁊ idē in silibus. Hec aūt regula vera ē quo ad hoc. vt in tantū teneat̄: qui dolo desijt posside re in quantū possidēs. nō tñ tenet̄ taliter: nā ꝯ possidentē datur directa: h aūt dat̄ vtilis. vt. ff. đ noxali. l. electio. §. vl. Quid sit dolus dixi. s. e. ti. sciēti. Et ē si ad hanc regulā. s. de do. ⁊ cō tu. ꝯtigit. vbi ille q cā rei reseruāde ñ pōt adipisci possessionē ob dolū vel potētiā re[i]: elapso anno efficit̄ verus possessor. ac si possedisset corporalit̄: ad idē. ff. de dolo ⁊ elegant. §. si dolo. Et nō h de fictione: q: ius fingit eum possidere: q: non possidet in veritate: ⁊ impator consantaneum nobis est vbi nulla stipulatio fuit interposita: itelligi eā adhibitam. C. de rei vxoris act. circa pn. ad idem. ff. de adop. si arrogator. xvj. q. iij. si sacerdotes. de transla. inter corporalia. ⁊ facit quod dixi. s. eo. sine possessione. dicit tñ lex: ꝙ p fictionem iuris veritas non cōfunditur nec deletur. C. de iure do. in rebus. Et nota ꝙ cōtra eum qui dolo desijt possidere: ⁊ fecit vt non haberet possibilitatem dandi: iuratur in litem ad estimationem rei ⁊ ibi precedit iuramentum ⁊ sequitur iudicis t[a]xatio: ⁊ est speciale: quia illud iuramentum est de effectu. nō de veritate: qđ dic vt plene nō. ff. de in lit. iurā. videamus. §. iurare: Item nō ꝙ hec regula locū hꝫ in ꝓuato ⁊ etiā tn p̄lato quo ad bona ꝓpria. Si aūt eccl'ia desinat possidere dolo p̄lati non hꝫ locum in eccl'ia iste rigor: q: delictum ꝑsone ⁊c̄. vt. j. eo. delictum cum suis cōcor. ⁊ hoc no. ber. ꝯm lau. s. vt lit. pen. ecclesia prima in vl. glo. Item no. q: regula dicit dolo: q: si sine dolo tempore quo mota est lis: vel quo res iudicatur desijt possidere absoluitur. s. đ excep. aduersario. ff. de rei ven. sin. autem circa pn. Sed si iterum incipiat possidere: ⁊ iterum agatur contra eum non ob. excep. rei iudi. vt ibi dr̄. Si agens dicat reum dolo desijsse possidere: reus autez dicat ꝙ desijt sine dolo: quis habeat ꝓbare queri solet: de quo dic vt no. per ber. in p̄dicta decre. đ excep. aduersario. ⁊ quod. s. dixi ꝙ qui sine dolo desijt possidere absoluitur: verum intellige cū a p̄cipio sine dolo possedit. Si autez a p̄ncipio dolose possedit: puta p vsuras furtū vel rapinā vl' sili mō ēt si sine dolo possidē desijt: puta naturali iteremptione vel casu vel furto vel violentia nihilominus tenetur de vsur. cum tu. de rap. super eo. ⁊. C. đ furtis subtracto. ff. de vi ⁊ vi armata. l. j. §. recrissime ⁊ fac qđ dixi. s. eo. mora.

Utile non dꝫ. Pone j. q. ij siquos s. vbi eps manumisit huiꝫ benemeritū cui dedit vltra. xx. ꝫ illud amplius tm̄ reuocabit̄. s. de preben. dilectus. vbi confirmatur factum legati in vno capitulo ⁊ nō in alio. C. de dona. sancim⁹. vbi tenet donatio ꝓ pte: ⁊ ꝓ pte non tenet. Et no. ꝙ h ē brocardum ⁊ pro hac pte faciunt iura. s. inducta: ad idem. xxxvij. di. turbat. ⁊. c. sigd veri. j. q. nonne sodomite. ⁊. c. dñs declarauit. xij. q. v. q: xvij. q. iiij. q̄sti. xxij. q. iiij. inter cetera. xxiij. q. iiij gd ḡ đ ꝯse. di. iiij. si nō sanctificatur. s. de ar. cum tempore. de donatio. apostolice. ⁊ qđ ibi no. de testa. rainutius. ⁊. c. rainaldus. insti. de inuti. stipu. §. ꝙ siquis. vbi si stipulor mihi ⁊ alij tenet stipulatio ꝓ dimidia: pro alia dimidia non. ff. de vsur. vsuras. vbi illicite vsure non vitiant sortem. ⁊. c. ti. l. placuit. vbi stipulatus vsuras vltra modum licitum vel vsuras vsurarū licitas tm̄ petit: lꝫ ñ vltra: ⁊. ff. de iur. do. l. siue generalis. vbi si generalis curator vel spāliter dotis dande causa ꝯstitutus amplius q̄ꝫ fuerunt mulieris facultates ꝓmiserit: non valet ipso iure promissio in supfluo: sed vsqꝫ ad licitum modum bene: ⁊ C. de transac. si ex falsis. vbi transactio tenet ꝓ parte ⁊ ꝓ parte non. C. de vsuris cum allegas. C. si cer. pe. si ꝓ mutua. vbi pene promissio tenet vsqꝫ ad legitimā quātitatem vsuraꝝ ⁊ non vltra. ⁊. C. de secundis nup. hac edictali. §. si vero. vbi si vltra statutum modum relinquitur vitrico vel nouerce: id quod plus est solummodo reuocatur. C. de liber. preter vel exhere. auc. ex causa. vbi dr̄ ex causa p̄teritionis vel exheredationis irritum est testamentū qu[a]ntū ad institutionez: cetera nāqꝫ firma permanent. p que ⁊ silia ꝓbatur vtile p inutile non vitiari. Econtra ꝙ vtile vitiet̄ per inutile probatur. ix. di. si ad sacras. xxiij. di. quorūdaꝫ. iij. q. ix. pura. s. de of. dele. cum super. ⁊ c. super qōnum. §. si vero de re iudi. ad ꝓbandum. ff. de aqua quo. ⁊ esti. l. j. §. item queritur. ff. de ar. l. pedius. vbi ꝯpromissum huiū ⁊ liberum factum non tenet. ff. de transactio. cuꝫ hi. §. pretor vbi requiritur totum vtiliter gestum ⁊ insti. quibus mo. tol. ob. §. preterea: vbi prior stipulatio vtilis vitiatur pretextu sequentis nouationis licet sit vtilis. Solu. dixit barto. brix. ⁊ hoc nō. iij. q. ix. pura ꝙ vtile per inutile vitiatur. vbi in iure id inuenitur expressū a[li]'s non. vel dic plenius ꝙ regulariter vtile non vitiatur per inutile vt hic patet. vides. n. ꝙ hec pars ꝓbandi. s. negatiua hic ponit̄ ꝓ regula: habemus igitur stare regule nisi spālitatis rō vel casus specialis cōtra regulam appareat: vt dixi. s. in rubrica. Est aūt ꝯtra hāc regulam casualiter inuenirē vtile vitiari per inutile: vt in ꝯrijs. Et ē spālitatis rō: q: vtile ⁊ inutile sunt inseparabilia: vt vides in. c. quorūdam. in decre. cuꝫ super. ⁊ in decre. sup qōnum. ⁊ in decre. ad probandum in. l. pedius. ⁊ in oibus ꝯrijs ꝓbatur optime hec solu-

rio.ff.ꝺ aquā quo.⁊ esti.l.j.§.trebati⁹.⁊.§.Jtem queri
tur.dr̄ in.in.§.trebati⁹ ꝙ si habeo seruitutē ducendi
ad aquā certū numeꝝ pecoꝝ si plus ducaꝫ: superflua
poterit dn̄s remouere:⁊ in.§.Jteꝫ queritur.dr̄ ꝙ si ha
beo seruitutē ducēdi certā aquā ꝑ fundum tuū:⁊ ego

Ex eo non debet qs fru
ctus conseq quod nisus
extitit ipugnare. dē
Cum quid ꝓhibetur ꝓ
hibētur omnia que sequun
tur ex ex illo. dem.
Pluralis locutio duoꝝ
numero ē cōtenta. ꝺ.

aliā aquā illi mi/
sceo.ꝙ a toto po/
tero ꝓhiberi. Nō
ergo diuersit
q: pecora s
lia sūt: aq̄ i
insepabilis:ideo
i ꝑmo prohibeor
soluꝫ a supfluo i
secundo a toto. Jtē ꝓbatur optime ff.ꝺ edil. edic.ple
rūqꝫ.⁊.l.ediles.§.cū aūt.⁊.§.se.vbi si difficilis ē sepa/
ratio:redibito vno redibet ⁊ reliquū:ad idē.ff. de le.
j.plane i ꝑn.ff.de ꝟ.ob.l.j.§.sed ⁊ si mihi.⁊.l.que extri
secus cū si.Colligitur solutio.ff.de vsur.l.pecunie.j.rn̄.
in vl.glo. Ar.ꝯ.ff.de donationib⁹ iter vi.⁊ vro.si spō
sus.§.ij.Sed illud spāle donationū fauore.Jtē ꝯ ꝑd.
cta.ff.cōia ꝑdio.l.ꝓpuꝫ solū:vbi si vēdo ꝓpuꝫ solum
ita vt mihi ⁊ vicino ꝟuiat:mihi soli ⁊ nō vicio seruit⁹
acqrit ⁊.ff.ꝙ cū fal.tu.l.j.§.sꝫ pōp.vbi si verus tutor
auctēꝫ ꝑstitit cū falso tutore tenet ipsius veri tutoris
auctas:⁊ iō subdiūxerūt qdā ꝙ si vtile ⁊ inutile sūt
inseparabilia ⁊ vitiū ē i re.tūc vitiatur vt.ꝯ.dictuꝫ est.
Si aūt vitiū ē i ꝑsona adiecta tūc nō vitiat:⁊ sic itel
ligant hec ꝯria.Sꝫ hec solutio reprobari vr̄ ꝑ ꝑdictā
decre.de of.dele.cū sup ⁊ ideo posset rn̄deri ad ꝑdi.l.
j.ff.ꝙ cuꝫ fal.tu.vt no.ber.vel posset dici ꝙ in illa.l.ve
rus tutor ⁊ falsus auctem nō simul sed separatim pre
stiterūt:⁊ ideo cum actus ꝯiūscui nō fuerit: vtile nō
habet ꝑ inutile separari.Ad.l.ꝓpriū.ff.cōia ꝑ.bn̄ fa/
teor ꝙ seruit⁹ ē res idiuisibilis:sed ibi vēdēs ꝟuitutē
itegrā sibi ⁊ itegrā vicino acqrere voluit:seruit⁹ autē
vicini bn̄ ē sepabilis a ꝟuitute vēdētis.⁊ iō altera vti
lis ꝑ alterā iutilē nō vitiat.Ad leges aūt supius alle/
gatas.ff.de ar.l.pedi⁹.⁊.ff.de trāsac.cū hi.§.si pretor
dico ꝙ ibi n̄ erāt duo quoꝝ alteꝝ vtile alteꝝ iutile:sed
vnū solū.s.trāsactio sup alimētꝭ i secūdo casu iualida
q: nō q̄sierat ꝑtor ꝺ oib⁹ q̄ mādat vltimum ē melior
ꝑma solutio.vr̄ tn̄ fallē ꝑdcā solutio i casu.ff.ꝺ fideiuſ.
l.grece.§.i oib⁹.vbi dr̄ ꝙ si fideiussor obligat⁹ ē i du
riorē cāꝫ q̄ꝫ ꝑncipal'.oimō n̄ obligat.sꝫ ꝑꝫ opiōnē illā
q̄ reponit oimō nō obligat i eo.s.ꝙ excedit nō ꝯdicit.
a Ex eo nō dꝫ.Jo.ca.i eo q dicit decre.epl'as non
ancteticas.q: nullā dꝫ ꝑ se allegare.rix.di.si ro
manoꝝ.ad idē.viij.di.quo iure.Jtē pone i eo q impu
gnat compositionē q ex ea bn̄ficiū nō ꝯseqt.ꝯ.ꝺ censi.
cū oliꝫ.Jtē i eo q ipugnat testm̄:dicēs illꝺ iofficiosū si
id iprobe dixit ⁊ succubuit:qcqd ex testō capiebat per
dit.ff.de iof.testa.pap.§.meminisse.ad ideꝫ xiiij.q.ij.q̄ꝫ
ꝑpostex.ꝯ.de testi ꝑn̄tiū.C.de his qb⁹ vt idig.l.alia ē.
⁊ dicit lex absurdū ē quē redire ad id qꝺ semel renū
ciandum putauit.C.de reb⁹ cred.sigs iusiurādū.⁊ fa
cit ad hāc regulā.ꝯ.e.quod semel.⁊ quo ibi dixi:⁊ qꝺ
hic dicit nisus extitit:dic cum effectu saltem q̄ꝫtū i eo
fuit:q: ꝑseuerauit si aūt simplr̄ ꝓtestaret secus eēt:vt
itelligit her.ꝑdi.decre.ꝺ testi.ꝑn̄tiuꝫ.Jtē si icipet age
re:vel excipe.⁊ dsistēt an̄ sniaꝫ.vt ꝓbant ꝑdicte.l.pap.
§ meminisse.⁊.l.alia ē:⁊ hoc no.ber.i ꝑdicta decre.de
cēsi.cū oliꝫ.⁊ qꝺ dicit hec regula veꝝ itelligo nisi for
te ex necessitate officij habuerit ipugnare.nam tūc ꝓ ꝑo noīe
fructū ꝯseq posset.hoc ꝓbat.iij.q.vij §.tria.ꝟ.si ꝯ patrē pupil/
li.ff.de postu.l.vl.ff.de iudi.iulian⁹ ait.⁊ meli⁹.ff.de admi.tu.
vel cu.cū quedā vbi filius ꝑteritus a matre tutor vel curator
instituti heredis hereditatē adeundo noīe pupilli sibi nō pre
iudicat:ad hoc.ꝯ.e.li.de
elec.c.pe.§.porro.Jteꝫ lꝫ
gs ipugnet sniaꝫ in vno
caplo:ex alio caplo ꝯse/
quitur fructuꝫ.de testa.
rainutius.⁊.c.rainaldus
⁊ facit qꝺ dixi.ꝯ.regula
ꝑri.Et ꝯ:or ad hanc re
gulā.j.q.vij c j.xcvj.di.
si imperator.de postu.c vl.⁊ sile ē qꝺ dr̄:frustra legis iplorat
auxiliū ⁊c.de vsur.q: frustra.Jtē nō ꝙ sic nō dꝫ qs ꝯseq fru/
ctū ex eo qꝺ ipugnat vt h.ita ecōuerso nō dꝫ qs ipugnare id
ex quo fructū ꝯsequit.xix.di.c.i.iiij.q.iij.sigs testib⁹.iij.q.vij.
cuius in agendo.de censi cum olim in fi.ad hoc de transac.ex
lr̄is.⁊ aperte.ff.de iure do.l.cū in fundo.ꝟ.⁊ siqdē.ff.solu.ma.
sed si ideo.⁊ hoc sane itelligas ꝭm ea que dicta sunt.ꝯ.in alio
casu.
b Cum qd ꝓhibet.Jo.ca.in ꝓhibito a carnib⁹.q ꝓhibi/
tus itellit ab oibus q̄ trahūt sniaꝫ originē.iiij.di.deniqꝫ
⁊ ꝓhibita concupiscētia ꝑ legem ꝓhibita intelligūtur oīa ma
la que sequūt ex illa:de ꝯsti.nā ꝯcupiscētia.Jtē ꝓhibita alie
natione.ꝓhibita intelligūtur venditio donatio manumissio
⁊c.C.de rebus ali.nō alie.l.vl.ad idē de re.ec.n̄ alie.nulli.Jtē
ꝓhibito officio:⁊ beneficiū.xxxj.di.oēs.Jtem ⁊ furto prohi/
bito.ꝓhibet ois rei aliene illicita vsurpatio.⁊ ꝓhibita mechia
ois illicitus ꝯcubit⁹ ꝓhibet.xiiij.q.v.penale.xxxij.q.iiij.me/
retrices.⁊ cui ꝓhibetur eccle cōio ⁊ eius stipēdia ꝓhibita in
telligunt:de ap.pastoral'.in fi.ad idē.ff.de ꝟuis expor l.cui.Et
ꝯcordat ad hanc regulā.j.e.accessorium.
c Pluralis locutio.Jo.ca.de cōse.di.j.hoc quoqꝫ ibi dn̄s
vobiscū.duos numero ꝯphendit.Jtē.ꝯ.e.li.de preben.
is cui.§.i.vbi beneficioꝝ noīe duo tantum beneficia ꝯtinent.
Jtē ꝑ.l.ff.de ma.testa.l.libertas.§.post annos.nā si leget liber
tas seruo post annos de duob⁹ itelligat.Jtem si premittitur
vel legatur post dies de duobus intelligitur.ff.de ver.si.l.int
illā.§.ita datā.Jtē per.l.ff.de testi.vbi numerus.vbi sunt hec
verba:⁊.iiij.q.iij.vbi numerus.Cōtra.ff.de op.lega.l.i.vbi dr̄
ꝙ si alicui legata est seruorum optio:tres eliget.So.spāle est i
fauorem vltime voluntatis:vt ibi potius sequamur quoddaꝫ
medium q̄ꝫ minimū:q: ad minus de duobus itellexit ex quo
dixit in plurali:⁊ forte de pluribus sequamur ergo quoddaꝫ
medium:⁊ sic optet tres.vel dic vt ibi not.ꝙ vbi legatus fue
rat equus vel seruus quem serui testatoris elegerint quos ser
uos legatarius optare debeat tunc optabit tres seruos qui eli
gent sibi equum vel seruum legatū:⁊ ideo tres q: duo de faci
li discordarent.vij.q.i.nec nouum.ꝯ.de ar.c.i.ff.de ar.item si
vnus.§.principaliter.⁊ ꝙ hic dicit ꝙ pluralis locutio est con
tenta duorum numero verum est regulariter:⁊ vbi eodeꝫ vel
alio iure non adijcitur numerus.vt in predicta.l.vbi numer⁹
canonizata.iiij.q.iij.Jn causis igitur ⁊ instrumentis regulari
ter duo testes sufficiunt.Jnterdum tamen vnus sufficit vbi
scilicet nulli fit preiudiciū:de conse.di.iiij.placuit.⁊ multi sunt
casus in quib⁹ requirunt tres ad minus.Primus i depositio
ne pecunie in aut.de fi.instru.§.si quis igitur vult col.viij.itē
qn̄ iperitus lr̄arū ꝯhit in scriptis.C.si cer.pe.l.vl.Jn instrumē
to de quo fit ꝯparatio.C.de fide instru.l pe.Quando pr̄ legiti
mat filiū naturalē in instrumēto publico:in aut.vt liceat ma.
⁊.a.§.ad hec.coll'.viij.Qn̄ mulier fatetur se pro intercessione

aliqd recepisse.C.ad vell' antiq. Qñ qs vult infirmare testũ quod facit pᵒ transcursũ decẽnij.C.de testa sancimus. in inuentario.C.ad le.fal.auc.sed cũ testator.in p̄uata scriptura vt fidẽ faciat.C.qui po.in pig ha.scripturas.itẽ.v.requirũt dũ ꝯtractus excedit librã auri in ciuitate.C.si cer.pe.auc.sed nouo.⁊ in codicil.⁊ donatõe causa mortis silr.vt.C.de donatõ.cã mor.l.vl.itẽ i testamentis cõiter.vij.in testamento tñ ceci.viij.C.q testa.fa.pos.hac consultissima.aliqñ.v.vt i testõ rustici vt in mũicipijs ⁊ villis vbi ẽ hominum raritas.C.de testa. Aliqñ sufficiũt duo vel tres vt in testamẽto facto inter filios ⁊ nepotes.C.de testa.hac ꝯsultissima.interdum requirũtur.xv.testes C.de pri.sa.scri.l.vna.interdũ plures.ij q.iiij.p̄sul.⁊.c.se.⁊ nõ.id qd hic dicit̃ ð plurali locutiõe nõ habet locum in p̄nominibus vt nos vos vester ⁊c̃.nã vnus p̄latus scribit ⁊ ei scribitur hoc in plurali ⁊ papa semp de se scribit sic.s̃.ð cri.fal.q̃z graui.

Imputari nõ debet ei p̄ quẽ non stat si nõ faciat quod per eum fuerat faciẽdũ

a Imputari nõ dz. Pone ca.in eo qui dz appellationẽz p̄sequi infra ãnũ cui nõ iputat̃ si p eũ no stetit.ij.q.vj.anterior.in eo q dz p̄moueri ad sacerdotiũ infra annũ cui ñ non currit annus ipse si iusto ipedimẽto detẽtus p̄moueri ñ potuit.s̃.e.li.de elec.cõmissa.§.j.in eo qui rem emit sub pacto legis cõmissorie.s.ꝙ si infra trienniũ p̄ciũ solutũ non esset:res foret inempta.⁊ emptor in termino soluere volens si nõ habuit cui solueret sibi nõ imputatur.ff.de.l.cõmis.l.cõmissoria.in fi.ad idẽ.xliij.di.ephesijs.s̃.de eo qui mit.in pos.c.ij.vbi de h̃ facit.C.de ꝯdi.in ser.l.vl.Et nõ.ꝙ dicit per quẽ nõ stat qꝛ nõ sufficit velle nisi ad opus p̄cedat quantũ in eo ẽ.s̃.de eo qui mit.in pos.c.j.ipossibilitas ergo facit sicut a p̄ncipio anullat obligationem.s̃.e.nemo põt.ita ⁊ ex postfacto elidit vt hic.Si tñ tenetur quis aliquid facere infra certũ tempus nec per euz stetit lz nõ iputetur:tñ post tẽpus tenetur.de do.⁊ ꝯtu.cũ dilecti.ff.de arbi.l.celsus.Consulo tñ ꝙ si põt infra tempus de impotentia p̄testetur.ij q.vj.post ap.ad hoc de ap.c.vl.⁊.C de iure emphi.l.ij.in fi.cũ suis ꝯcor.ad id quod dixi ꝙ post terminũ tenetur.ꝯtra.de spon.sicut.ff.de le.iij.nemo põt.Et concor ad hanc regulam de elec.c.vl.vbi tempus datum ad eligendum non currit ei qui non põt eligere nisi exquo in mora fuerit petendi licentiã.ad idem de ꝯces.p̄ben.quia diuersitatem Quid dices de eo qui sua culpa incidit in casum p̄pter quem postea facere nõ potuit qd per eũ fuerat faciendũ. Videtur p̄mo ꝙ sibi sit imputandũ.quia regulariter quis de casu tenet̃ qui sequitur culpam.l.di.sepe.⁊.c.studeat.de eta.⁊ quali.c.j.⁊ quod ibi no.facit.lxxxvj.di.non satis.⁊ qui ma.accu.pos.c.j.⁊ quod ibi nõ.⁊ si.ff.qd me.cã.l.si mulier.vbi metus illum non excusat quia sua culpa incidit in metum.In contrariũ videt̃ p̄p̄dicta iura de elec.c.vl.de conces.p̄ben.quia diuersitatez.ar.de pigno.significante.ibi in captione ⁊c̃.de sponsa.veniens.ij.Sed casus ẽ sp̄ãlis.⁊ dicit lex ꝙ qui iniuriose vel libidinis cã inimici vel meretricis fregerit ostia:si fures non ab eo iducti postea res asportent non tenetur furti.ff.de fur.l.ver.⁊.l.qui iniurie.in p̄ncipio.p̄terea deportans si non potuit p̄curatorez dimittere bene restituitur ⁊ tamen culpa sua absens erat.ff.de mino.l.papi.Item debitor p̄pter inopiam excusatur cedendo bonis etiam si sua culpa in illam inciderit.de solu.odoardus.ff.de dolo.nam is.Satis videtur dici posse ꝙ imputandũ sit illi p̄pter iura p̄mo inducta hinc etiam dixit lex non debẽ succurri ei qui in necessitate se posuit.ff.qui satisda.co.l.si fideiussor.vbi dicitur ꝙ si reus non põt satisdationẽ dare vbi conuenitur.⁊ in alio loco eiusdem p̄uincie dare velit si satisdatione necessaria erat audiendᵒ est si voluntaria non: qꝛ ipse sibi necessitatem imposuit.ad idem.ff.siquis cau.l.ij.§ siquis tamen.vbi dicitur.ꝙ qui in iudicio cõparere debebat.siquid est qd ei imputetur tempestatẽ vel vi fluminis p̄tendere non poterit.ar.ad hoc de elec.cum in veteri. Ad iura in contrarium inducta r̃ndeo ⁊ ꝙ decre.vl. ⁊ decr.ð ꝯces.p̄ben.qꝛ diuersitatẽ loquũt̃ de quadaz pena canonis p̄dita solum cõtra negligentes.vnde ibi culpa sine negligentia nõ punitur.hoc satis p̄bat ipsa decre.qꝛ.vel dic ꝙ si ex culpa imponitur aliqua pena vt suspensio vt in p̄dic.decre.qꝛ.vel deportatio vt in.l.papinianus:tũc culpa illa vlterius puniri nõ debet.ad h̃ xiij.q ij.c.vl.de iudi.at si clerici.al's.n.sequeretur ꝙ suspensio idem eẽt quod p̄uatio.⁊ deportatio idem qd bonoꝝ ademptio:quod esse nõ debet.Ad decre.significante dico ꝙ si forte sine culpa sua erat in captione.⁊ ibi etiam est alia rõ.s.ꝙ p̄mo pecuniam miserat per eũ quem fidelem nũcium credebat.Ad p̄dic.l.verum.⁊ l.qui iniurie.dico ꝙ verꝝ est ꝙ nõ tenetur furti:tamen cõuentus de iniuria tenetur emẽdare dãna p̄ illos fures illata.qꝛ qui occasionẽ dãni ⁊c̃.de iniur.de da.da.c.vl.Ad hoc quod de inope dico ꝙ impossibilitas casus hoc inducit.

Idem.

Accessoriũ natura sequi ꝯgruit p̄ncipalis.

b Accessoriũ.hec regula sũpta est ex.l.ff.e.ti.cũ p̄ncipalis ⁊.l.nihil dolo.§.cũ p̄ncipalis. Po.ca.in p̄ncipali destructo.qꝛ dr̃ destructũ ⁊ accessoriũ.xvj.q.vij.⁊ hoc diximus Itẽ si cã p̄ncipalis.s.matrimonij cõmittitur.sic ⁊ accessorij.s.dotis.de do.post diuor.resti.de prudẽtia.itẽ si non tenet ꝯtractus nec ipsius accessoriũ.C.de legi.nõ dubiũ.ꝯcor.de so.ꝯpe.si diligenti.de of.dele.prudentiã.§.sexta.in fi.de fi.instru.inter dilectos.ad fi.s̃.e.li.de rescrip.c.j.⁊.c.pe.⁊ optime.per ð cre.s̃.e.de of.dele.si sup grã.vbi ptãs executoꝝ datoꝝ ad gratiam nõ perit re integra morte ꝯcedentis sicut nec gratia.quia potestas illa accessoria est ad gratiam ⁊ de rescrip.cum ex officij.vbi sicut non p̄scribitur visitatio vel p̄curatio ratione visitationis debita.Cõtra s̃.de iureiur.debitores.⁊.c.contingat.vbi de hoc.⁊.s̃.e li.e.ti.licet.vbi tenet accessorium ⁊ nõ principale. So. illud p̄pter anime periculum quod eueniret si non seruaretur iuramentum.⁊ dic vt in p̄dicta decre.cum cõtingat.Item ꝯtra.C.de ep̄ali audientia.auc.liberi furiosi.vbi tenet legatum ⁊ non testamentum vel heredis institutio.So.illud sp̄ãle in odium filiorum qui contempserunt partem.vt nõ.her.i p̄dicta decre.dilectos Item contra.C.de lui pig.l.intelligere.vbi sublata p̄sonali remanet hipothecaria.sed dic vt ibi.quia nõ fuerat sublata personalis pacto sed tempore.⁊ personalis tollitur spacio.xxx.hipothecaria spatio.x'.annorũ.⁊ ideo sublata personali tempore adhuc remanet hipothecaria per.x.an.C.de prescrip.xxx.an.l.cũ notissimi.secus si pacto vel alio modo.vt.s̃.dixi.Item cõtra C.de p̄di.mi.l.etsi is.vel qui desierat eẽ curator vendidit rem minoris ⁊ sic non tenuerat venditio: valet tñ obligatio ð euictiõe.So.lz ñ tenuerit vẽditio q̃ ad pupillũ vel minorẽ:tenuit tñ q̃ ad illũ curatorẽ olim.⁊ iõ cũ q̃ ad ipsũ tenuerit p̄ncipale:nõ mirꝝ si tz accessoriũ.

Itē. ꝫ. C. ſi aduer. ven. l. j. ⁊ auc̄. ſac̄ra. dic vt. ꝯ. Itē. ff. q bus mo. vſufr. l. q tñ i ꝑn. ⁊ l. ꝑcede. ff. de fideiuſ. l. ge neraliter. ſꝫ illa ſũt ſpālia. Item no. ac. C. ꝯ pac. l. pacta que ꝫ. ꝙ i pactis q̄ fiunt ꝑter legē tenet acceſſoriū ⁊ ſi ꝑncipale: i his q̄ fiũt ꝫ legē vtrūqꝫ: i his q̄ ꝫ neutruꝫ Cōcordat ad hāc regulā. ff. de pecu. lega. l. ij. ⁊ ff. penu. leg. l. ij di. ꝙ pem[...] cipali pim[...] ceſſorium.

ɔcupiſcibili ⁊ honorabili meritorio taciturnitas hēt ꝓ ɔſēſu vt i ꝑmis iuribꝰ. In ſcō aũt qꝺ nō ē ɔcupiſcibile honorabile ⁊ meritoriū ſed oneroſuꝫ: neceſſarius ē expſſus ɔſenſus ſicut ē ꝙ qs aſſumit procuratoris officiū: ꝙ res ſua ſeruiat: vt i ſe/ cūdis iuribꝰ ſm inno. q hoc no. de elec. i geneſi. qꝺ vex puto hoc addito: ꝙ vbi ius in penā ſtatuit quē tacentē haberi pro ɔſentiēte vel ɔfeſſo: ſic hēbit: lꝫ factū ſit oneroſum: exēplifica ꝑ decre. de iura. cal. c. vl. i fi. ⁊. ꝫ. e. li. de ɔfeſ. ſi pꝰ ꝑ ſtitū cū ſi. Cōcordat aũt ad hāc regulā. l. ff. ɔdi. l. ſabinus. vbi ſociꝰ pati/ ens hētur pro ɔſentiēte q̄ꝫtū ad hoc q: non agit ad demolitionē: ⁊ ſic quo ad h̄ habet pro conſentiente. agit tamen ad intereſſe ⁊ ſic quo ad hoc hēt pro ɔdicēte: ⁊ ꝟitate ɔſiderata tacēs nō loquit: ⁊ ſic nec ɔdi/ cere nec ɔſentire vꝫ: huiꝰ aũt varietatē videre potes ꝑ ſolutio nes ſuperiores ſimul iunctas.

Qui tacetᵃ conſentire videtur. dem.

Is qui tacetᵇ nō fatet: ſꝫ nec vtiqꝫ negare vꝫ. dem.

Inſpicimꝰᶜ i obſcuris qꝺ eſt veriſimilius vl quod plerunqꝫ fieri conſueuit dem.

Is q in iusᵈ ſuccedit alte rius eo iure quo ille vti debe/ bit. deꝫ

Preſumit ignorātiaᵉ vbi

a Qui tacet. Po. ca. iiij. di. ſi ſeruus. ꝫ. ꝫ. de pſump. nōne ff. ſolu. ma. l. ij. §. voluntatē: vbi dꝫ ꝙ pꝫ agēs de dote filie de ipſius volūtate vꝫ agere: ſi filia non ɔdicat. Et nō ꝙ q tacet iterdū cōſentit: vt: h ⁊ i ſuꝑdictis iuribꝰ votū emittit. xxvij. di. c. j. ⁊ ſimulat. lxv. di. ſi forte. ipu/ nitatē ꝓmittit. xliij. di. ſit rector. offert. xx. q. ij. c. j. occi dit. xliij. di. epheſijs. ē ɔtumax. lxv. di. c. vl. iterdū nec ɔſentit nec ɔdicit. j. c. pri. dic ⁊ ibi ſtatim dicam.

b Is qui tacet. Hec regula ſumpta ē ex. l. eo. ti. l.. qui tacet. Et no. ꝙ tacē ē quoddā mediū inter expreſſam voluntatē ⁊ expreſſaꝫ ɔdictionē. Pone er go caſuꝫ i eo ꝫ queꝫ fertur ſnia q tacens nō habetur ꝓ ſentiente: nec ꝓ ɔdicente infra x. dies ifra quos ſem per appellat. ij. q. vj. anterioꝫ. Itē pone i. ꝑlato q tacet ex cā: puta ꝓpter ſcādalū. ꝫ. de reſcrip. nihil ꝓdeſt. de cog. ſp. ſuꝑ eo. de iureiurā. mulieri. Itē pone ꝫ accur. in tributoria. nam ſi ſeruus ɔtrahit dño ɔdicente te/ netur de peculio tñ ⁊ deducit quod debet dño. ff. de pecul. ſiquis ſuū. §. etiā ſi eo expreſſe volēte tenet qꝺ iuſſu inſolidū. ff. qꝺ iuſſu. l. j. vbi aũt ſcit ⁊ tacet tenet tributoria: ⁊ ſic nō inſolidū: nec deducit ſibi debituꝫ ff. de tribut. l. j. § ſciaꝫ. ff. de exercito. l. §. ꝫ his. Prima regula fallit. xvij. di. c. j. liiij di ſi ſeruꝰ. xx. q. ij c. j. ꝫ. de pſūmp. nōne. ꝫ. de iur. calū. c. vlt. in fi. ꝫ. e. li. ꝺ cōfeſ ſi poſt preſtitū. ff. ſo. ma. l. ij. §. volūtatē. ff. de liber agno. l. j. §. penā. ff. loca. item querit. §. qui ꝓ impleto. ⁊ vbi/ cūqꝫ tacitū pactū inducit a lege. ff. de pac. l. qui i futu rū. Secūda fallit i eo qui tacet ꝟbo ſed ɔdicit facto vel ſigno. lxxiiij. di. c. j. Item in epiſcopo qui tacet com monitus a vicinis epiſcopis qui habetur ꝓ contuma ce. lxv. di. ſi forte. Item in his i qbus reqrit expreſſus ɔſenſus: vt i adulto q cathezizat: de ɔſe. di. iiij. cū pro paruulis. ⁊ in ſuitute imponēda. ff. de ſerui. vrba. ꝑ. l. inuitum. ⁊ i procuratore ɔſtituēdo ff. de ꝓcu. l. filius §. inuitū. ⁊ i furto. ff. de furt. q v. as. §. vetare. ⁊ ſoluen/ do matrimonia. ff. de ritu nu. i eo iure. §. deinde. ⁊ ex preſſe dꝫ teſtator nomē heredis dicere. C. de teſta. iu/ bemus. Itē i caſibꝰ no. ij. q. vij. pleriqꝫ: qd ergo i his dices: nunqd tacēs hēbit ꝓ ɔſentiēte an pro ɔdicente So. dicūt qdā ꝙ regulariter tacēs hēbitur ꝓ ɔſentiē te: facit ad hoc. ꝫ. regula priori. fallit i caſibꝰ ſuꝑdictis vel dic ſcꝺo ꝙ aut ē tale factū ꝙ fieri nō pōt me prohi/ bēte. ꝑ. c. a. liiij. di. ſi ſeruus. ⁊ tūc taciturnitas hēbit pro ɔſenſu. fallit i caſibus ſuꝑdictis: aut ē tale qꝺ fieri pōt me ɔdicē. e. po. c. a. ff. de ɔtra. emp. rē alienā: ⁊ tūc taciturnitas nō obeſt: nā dicit regula iuris culpa caret q ſcit ſꝫ prohibere nō pōt. ff. e. l. culpa ꝫ Io. q hoc no. xxvij. di. c. j. ⁊ her. de pſūp. nōne. vel dic ſtio: ꝙ i facto

c Inſpicimꝰ. regula ſumpta ē ex. l. e. ti. l. in obſcuris iſpici. Po. ca. i viro q ɔtrit cū vidua: ⁊ longo tpe habitauit cū ea illa dicit ſe icognitā: i hoc obſcuro pſumit cognita: qꝺ ē ve riſimilius. xxxiij. q. j. ſiquis acceperit. Itē cancellata vel obſcu rata lr̄a nōis pſumit ibi illā lr̄am fuiſſe de qua ē veriſimilius de fi. inſtru. inter dilectos. Item in dubio veriſimile ē filiū in iuſte exheredatū. C. de inof. teſta. auc̄. nō liceat parenti hic au tem repete quod dixi. ꝫ. e. ti. in obſcuris.

d Is q in ius. Hec regula ſūpta ē ex. l. e. ti. q i ius. Po. ca. i pacto: q: eodē vtet ſucceſſor quo ꝑdeceſſor. xviij. q. ij. eleutheriꝰ. Itē ɔuenitur ſucceſſor ꝑ reſcriptū ipetratū ꝫ ꝑde/ ceſſorē. ꝫ. de fo. ɔpe. dilecti. de hoc de reſcrip. ſignificauit. Itē pone ꝑ hr̄dē q nō vſucapit qꝺ nō vſucapiebat defunctꝰ. ff. de di uer. ⁊ tē. pſcrip. l. cū hr̄s: qꝺ dic vt dixi. ꝫ. e. cū qs i ius hr̄s eni ſucceſſor ē iuris. Hec regula fallit. ff. de ꝓba. l. ꝓcula. vbi illa ꝓcula fideicōmiſſuꝫ: qꝺ ɔpenſare potuiſſet cū teſtatore: cū he redibus nō ɔpenſat. Itē fallit vbicūqꝫ morte defuncti confir matur donatio: ibi. n. nō penitet heres. C. fami. herc. l. filie. Itē in caſu. ff. ad. l. fal. reperitur. Itē fallit i ɔuentionibꝰ: vbi ex per ſona ſucceſſoris mutatur forus: hic ē ꝙ clericus etiā i ciuilibꝰ ⁊ patrimonialibꝰ ɔuenit corā ſuo iudice. xj. q. j. nullus eps. de fo. ɔpe. cū ſit. ⁊ c. ſi diligēti. Itē fallit i caſu ꝫ. eo. li. de iurepa. c. vno vbi eccleſia que ſuccedit laico patrono. hꝫ. vj. mēſes: cuꝫ tñ ipſe laicus ſolū. iiij. habeat. Item legatarius legatum acce/ ptare nō pōt pro parte ⁊ pro parte reſpuere: ſi tamen decedat pluribus relictis heredibus: vnus heres pro ſua parte pote/ rit acceptare ⁊ alter pro ſua pte reſpuere. ff. de. l. j. l. legatarius Et ē rō huius regule quare eodem iure vti dꝫ: q: plus iuris hr̄e nō pōt: q: nemo plus iuris ⁊c. j. e. nemo pōt cū ſi. minus nō. q: heres cenſetur eadem pſona cum defuncto: ſucceſſor cum ꝑdeceſſore: patet ergo idem ius vtriuſqꝫ. Et nota ꝙ di/ cit eo iure q: non eo priuilegio ex ſui perſona: ſi pſona fuerat ꝑdeceſſoris priuilegium: vt. ꝫ. eo. priuilegium cū ſuis cōcor. Idem dico de pacto pſonali. ꝫ. de trāſac. decetero. ⁊. ꝫ. de ꝑbē. niſi cū ſi. ⁊ facit hec regula ad ea q̄ no. de ꝑben. tuis.

e Preſumit ignorātia. Po. ca. lxxxij di. propoſuiſti in fi. ſm ꝙ ibi iacet lr̄a de ſen. ex. ſi ꝟo. ij. ⁊. ff. de proba. l. verius Cōtra. xvj. di. ꝙ dicitis. j. q. j. ſiqui a ſimoniacis. ix. q. j. ordina tiones. xxxiij. q. ij. i lectū. ꝫ. de elec. innotuit. cū ſimilibus. i qui bus iuribus dꝫ ꝙ nō pſumitur ignorātia ſꝫ potiꝰ ſcia. So. dic vt nō. ꝺ poſtꝫ c. j. in. iij. glo. de ɔſti. c. ij. vt i ꝑdicto. c. lxxxij. di. propoſuiſti ꝙ circa ea que publice fiunt preſumitur ſcientia

nisi pbetur ignorantia: circa ea que sũt occulte psumit igno rãtia nisi probetur sciẽntia vt hic. Et scias q hec regula vera ẽ i his que quis scire vel indagare non teneť. In his aũt que quis scire vel indagare teneť: hz locũ: sicut i eligẽdo prelato lxj. di. c. ij. viij. q. ij. dilectissimi. de elec. cuz in cũctis. ⁊ ideo ibi psumitur scientia: nisi probetur ignorantia: vt eodem titu. innotuit. Ad hoc est quod dicit lex q magistratus te/ netur de idoneitate tu toris vel curatoris quã nominauit inquirere: ⁊ ideo imputatur si ido neus non est. C. de magis. conue. l. penul. ⁊ per totum: ⁊ illud quod hec regula dicit psumitur: est autẽ hu⁹ virtutis hec pre sũptio: vt trãsferat on⁹ probãdi i aduersariũ vt. s. dixi. ⁊ idẽ ẽ i alijs casib⁹ q nõ. vj. q. vl. actor. s. vt ec. bñ. vt nr̃z. Item nõ q ignorãtia trib⁹ mõis probať. Uno mõ p sacr̃z: ⁊ sic pbo i ve ritate me ignorasse: de sen. ex. si vo. ij. de excep. pastoralis. s. e. li. de elec. vt circa. ⁊ tunc demũ admittitur probatio hec: cum est probabilis: vt no. in pdicto c. proposuisti. Scdo qñ proba tur id: ex quo necessario sequitur me ignorasse: puta me nunc anniculum vel furiosum. iij. q. ix. indicas. de suc. ab intes. cum dilectus. Tertio qñ probatur id ex quo ñ necessario sed visi/ militer sequitur me ignorasse: puta me tunc absentem fuisse ⁊ hoc dicere voluit Jo. j. q. j. siqui a simoniacis ⁊ lz in facto propo probabilis interdum sit ignorantia: vt. xxxiij. q. ij. in le ctum p probabilior tñ in alieno. ff pro suo. l. vl. qd dic vt no. j. q. iiij. §. notandũ. ⁊ qz ignorãtia iuris pcipue nãlis ñ excusat quod dic vt nõ. i pdi. §. notandum. de tali ignorantia non lo/ quiť hec regula. cum ibi par sit pena scienti ⁊ igorantí. xvj. q. j. si cupis. C. de in ius voc. n. l. ij.

a Locupletari. Hec regula smpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. in iurẽ natu re. Po. ca. xvij. q. vl. c. vl. s. de dona. aplice. vbi non ditať monasteriũ cũ iactura cathedralis ecclie. ff. de cdi. ide. l. l. na/ turaliter i fi. ⁊. l. se. vbi si pupillus accepit mutuũ ⁊ locupletior inde factus soluit: nõ repetit: ⁊ emens a pupillo sine tutoris au ctoritate: si ex sua pecunia locupletior factus est pupillus: euz post pubertatẽ agentẽ exceptione repellit. C. de vsucap. pro em ptore. l. vl. ccor. xcix. di. ecce. xij. q. ij. bone rei. xj. q. iiij siquis vo xiiij. q. v. deniqz. xxij. q. ij. pmũ in pn. C. de epis ⁊ cle. l. siqs psby ter. ⁊. s. de penis suá. vbi sũt hec vba: ⁊ ideo puilegiũ interpre tamur ne alter enorme piudiciũ afferat: de v. si. qd p nouale ix. q. iij. nõ sic vo. xxv. q. ij. de ecclesiasticis. de csue. cũ oliz in fi. cũ si. hec regula fallit in pscriptionibus ⁊ vsucapiõibus vt p te vides: ⁊ in excep. nõ numerate pecunie que si infra debituz tps non opponiť locupletatur petens cum aliena natura. C. d non nu. pe. l. in cctibus. Item in expẽsis factis in re aliena. ff. de do. excep. l. paulus. s vbi est auctoritas iuris nõ põt dici in iuria. xxiij. q. iiij. q peccat. Quod ergo h dicit iniuria vel iactu ra expone vel. pro ⁊ sic. lxxvij. di. c. j. de fo. competẽ. dilecti. C. de v. si. l. pe. ⁊ ideo etiaz pdi. lex iure nãe. ff. e. ti. vnde hec sumpta fuit: dixit detrimẽto ⁊ iniuria ⁊ cautius. Concordat ad hanc regulam. ff. de ser. rus. pre. l. imperatores in fi. vbi aqua de pu/ blico flumine ita demum duci pmittitur: si sine alterius iniu/ ria id fiat: ad idem. ff. de ser. vr. p. l. fistulã. C. de serui. l. vl. in fi. cum si. ex quibus probatur q etiam in meo facere non quod noceat in alieno. Contrariuz tamen probatur. ff. de dam. infe. l. fluminuz. §. vlti. ⁊. l. proculus. ff. de aqua plu. ar l. j. §. deniqz dici solet cum facio aliquid in meo ex quo alij noceo: aut im/ mitto in alienum vel opus facio: ⁊ tunc non licet: vt. ff. si ser/ ui. ven. l. sicuti. §. aristo. ⁊. l. testatrix. aut non imitto nec opus facio in alienum: ⁊ tunc aut id dolo faciam vt noceaz alteri: ⁊ tunc prohibeor: aut non facio dolo sed eo solo proposito vt mihi prosim. lz per id alij noceam: ⁊ tũc non phibeor. ff. de aqua plu. ar. l. j. §. deniqz. cum suiť ccor. ⁊ facit ad hoc quod no. xj. q. iij. siqs vero. de au/ ctõitate ⁊ vsu pal. c. iij. ⁊ quod dicit hec regula iactu/ [illegible] intelligas enor [illegible] iam puilegi [illegible] ne affert ia cturaz lz enormẽ iferre nõ debeat d hoc. xxv. q. ij. te scripta. de v. si. olim ad h. C. de preci. ipe. of. l. quotiẽs.

...sciẽtia non pbaf. Idez.

Locupletari[a] nõ dz aliqs cuz alterius iniuria vel iactu ra. Idem.

In penis[b] benignior[c] e interptatõ[d] facienda[e]. Idem.

Actus[f] legitimi conditio nem non recipiunt neqz

b In penis. hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. eo. ti. fcm cuiqz. §. in penalibus. Pone casum in iudice q ita pnunciauit temere accusasti calũniatorem nõ pro nunciat. ij. q. iij. §. notandum. Priuatus a collegio do ctorum non pperuo: sed temporaliter priuatus intelli/ gitur: de cõsti. ex litteris. Tutor remotus non expresso an propter dolum an ppter culpam: remotus intelli/ tur pp culpã. ff. de suspec. tu. l. he. n. §. j. ccor. de pe. di. j. §. pene. s. eo. li. de elec. statutum. ff. de penis. si pses ⁊ ex hac regula ⁊ eo quod dixi ẽ ar. q in dubio presu mitur cassatio electionis facta non vitio psone: sed ele/ ctionis mõ: ⁊ sic addi põt ad decre. de elec. sup eo. vt ibi no. p cpost. nam etiam iudice pnunciante q vim fecisti: de puata intelligitur: vt in predictis. l. si pses. l. pe. Et no. q hec benigna impetratio fit in multis. Pri mo q ex multiplici pena expressa eligimus mitiorem l. di. eos. xxiij. q. j. siquis dederit. Item qz si vbũ põt i portare penã ppetuam ⁊ tpalem: eligimus tpalẽ. xxxiij q. iiij. nõ oportet. ij. saluo eo qd habes. l. di. c. j. ⁊. s. de csti. ex lris. p ber. ⁊ moder. ⁊ p accur. ff. de postu. puto §. j. Item qz de penis nõ arguim⁹ ad silia. qz pene nõ excedunt ppuz casuz. de pe. di. j. §. pene. Itẽ vbi ẽ tale vbũ puniant puent intelligimus p sniam nõ ipo iu/ re: de elec. c. qz pp. nisi ibi essent verba que aliud sape/ rent: puta ipso iure vel eoipso. s. eo. lib. de elec. qz sit in fi. lz ibi gar. c. sed pmũ credo sm guil. Itẽ qz in dubio mitiorẽ casuz eligimus. ff. de suspec. tu. l. he eni. ⁊. s. di/ xi. An iudex possit penas moderari. no. ij. q. iij. §. no/ tandum in glo. que incipit vt tertia.

c Benignior. dicit canon. Illa digniora sunt imita tione que sunt excellentiora pietate. ix. di. c. vl.

d Interpretatio. de multiplici iterptatione vide qd no. xj. q. j. §. ex his oibus. ⁊ de postu. c. j.

d Faciẽda. r õ. qz odia restringi ⁊ fauores conuenit ampliari. s. e. odia. cũ suis ccor.

e Actus legitimi. Hec regula sumpta ẽ ex. l. ff. e. ti. l. act⁹ legitimi, vt emãcipatio acceptilatio heredi/ tatis aditio sui cptio tutoris datio ⁊c. p quã exẽplifi cari potes hãc regulã. Itẽ exẽpluz pone i snia que nõ dz fieri subditione. ij. q. vj. biduũ. Itẽ electio vl stiplo ñ dz ferri sub cditione. s. e. li. de elec. i electionib⁹. Itẽ matrimoniũ nõ cbiť i die. xxxij. q. ij. solet qri. s. de con di. ap. c. vlti. Contra. xviij. di. c. vl. lxxxvj. di. tantã. x. q. iij. vnio. in fi. in qbus excõicaf quis vsqz ad duos mẽ ses. Sol. ibi sumitur excõicatio p remotione a sacris: excõicatio enim dz esse perpetua. x. q. j. qz sacerdotes exponimus tñ ppetuam. i. donec peniteritxxvij. q. j. de viduis. j. rñ. qz p ctumacia ferť: facit. s. de csti. ex

lr̃is. Itē ꝯ. s̄. de elec. cū in veteri. vbi eligendi ptās in certū tpˢ ferṫ. So. electio ē ille actus legitimus q̄ non recipit diē: vbi nō pōt canonī. sibi aliquē eligē in pla/tū vsqꝫ ad festū resurrectionis vt hic: sꝫ ptās eligēdi nō ē ille actus ⁊ iō daṫ i tempus vt ibi. nā ⁊ ꝓcurator daṫ ad tpˢ. s̄. e. li. de ꝓcu. siquē sī ea. hic ē ꝙ ēt de iure cōi tpa [illegible] eligendum [illegible] taratta. de e[illegible] ꝑ ꝺfectu. de ꝯces. ꝑbē. c. ij. e. li. ꝺ in/repa. c. vno. cū si.

[illegible]. Idem.

Semel ᵃdeo dicatū nō est ad vsus humanos ᵇ vlterius transferendum ᶜ dem.

Itē ꝯ. vij. q. j. pastoral'. s̄. ꝺ filijs ꝑsby. veniēs. vbi ꝑlatura ecclie dari vꝫ ad tpˢ. So. vt ibi no. i vl. gl. Itē ꝯ qꝛ matrimoniū lꝫ nō recipiat diē. vt. s̄. recipit tn̄ ꝯditio/nē: de ꝯdi. ap. sup eo. So. veritate īspecta nondum est mr̃imoniū vbi nō iteruenit purus ꝯsensus vt ibi pꝫ. s̄ imo nec spōsalia. vt. s̄. e. li. ꝺ spō. c. j. i fi. Itē ꝯ ad id qꝺ s̄. dixi de datōe tutoris: isti. q̄ da. tu. pos. §. ad certum vbi tutoris datio diez recipit. Sol. quod. s̄. dixi hꝫ locū i tutore dato a iudice secꝰ si a testōre vt i ꝑdicto. §. Item ad id. ꝯ. ff. de tutel. l. muto. §. pe. vbi daṫ a iudice sub ꝯditōe si satisdederit. ⁊ illa si satisdederit pura est ⁊ facit qꝺ hēs. s̄. de ele. significasti. Et no. ꝙ sicˡ hi actꝰ nō recipiūt ꝯditionē vel diē: sic nec disiunctionē: vt ꝑdicto. c. i electionibus. ⁊ e. ti. vt quis duas. Ite no. ꝙ regula ista indisticte loquiṫ ꝺ actibꝰ legitimis q̄ nō recipiūt ꝯditionē nec diē. lex aūt strictius dixit. Actus legitimi q̄ ꝯditionē recipiūt ⁊c̄. q. d. aliqui sunt q̄ recipiūt ⁊ aliq nō: ⁊ loquiṫ ipa lex i actibꝰ q̄ nō sūt ꝯctus sed q̄si ꝯctus. n. bn̄ recipiūt ꝯditionē. ff. ꝺ ꝯhen. emp. l. hec venditio. ⁊ sic etiā pōt solui id qꝺ. s̄. dixi de ma/trimonio ſm lau. gof. ⁊ ber. q̄ hoc no. de cōdi. ap. super eo. in prin. ⁊ facit. j. eo. ꝯctus.

f Semel ꝺo dicatū. No. ca. xij. q. ij. nulli. s̄. ꝺ reli. do. ad: hoc. ff. de reli. ⁊ sūp. fu. l. siqs sepulchꝝ. §. j. ad idē. xix. q. iij. qui semel. de ꝯse. di. j. ligna. ⁊. c. vestimenta. de fo. ꝯpe. ꝯquestus. ꝺ rex ꝑmu. mācipia. C. de sa/crosan. ec. auc̄. pterea. Et hꝫ locū hec regula nō solum i re ꝓpa: sꝫ ēt in aliena ꝯsecrata. vn̄ si aurifaber hēbat calicē quē eps ꝯsecrauit āpliꝰ nō reddeṫ aurifici calix ipe: sed eius estimatio. ⁊ ē casus spālis in quo ꝑuatur qs re sua. xiiij. q. vj. ꝯpimus. Et qꝺ dixi in calice idē ē i q̄libet re inaīata: secus aūt i aīata puta i ſuo: ⁊ sic nō ē ꝯ. liiij di. frequēs. ⁊. c. se. rō ē quā ibi no. Io. i ꝑdi. c. ꝯpimus. ⁊ ber. in ꝑdi. decre. de reli. do. ad hec. qꝛ res aiata. s. hō deliqt ꝑmittēdo se ꝯsecrari iaīata ꝺo n̄. Et ē si. vij. q. j. eps i dioc. ⁊. ff. ꝺ acq. pos. si rē mobilē. ⁊. l. pōp. i ꝑn. Et hoc qꝺ hic dꝛ itelligas i eadē forma qꝛ ob redēptionē captiuoꝝ vel vrgētia debita calices ⁊ vasa alia ecclīastica vēdi pn̄t ēt laicis. ꝯflata tn̄ ⁊ minuta. x. q. ij. hoc ius. Itē nō ꝙ diċ dicatū qꝛ bōa ecclie n̄ dicata vel ꝯsecrata bn̄ trāseūt ad hūanos vsus: ⁊ etiā ſui ecclie venduntṫ vel donanṫ laicis ēt ad ſuiendum. xij. q. ij. ecclīasticis. Ar. ꝯ de rex ꝑmu. c. iij. dic vt ibi. Itē nota ꝙ dicit ad vsus: qꝛ nō solū in dn̄ium laicoꝝ: sed nec ēt i vsuꝫ trāsire debēt res deo dicate. ad idē ꝺ cō/se. di. j. vestimēta. ne vltio que balthasar. ⁊c̄. vt ibi.

g Dum. mos. i. seculares. i. seculariū ꝑsonarū. ad idē j. di. c. j. xij. q. ij. q̄ diuinis ⁊ hūanis. ꝺ testa. cū esses. hic dico: qꝛ ad vsus clericoꝝ bn̄ pn̄t reduci de ꝯse. di. j. li/gna. Alibi sumiṫ humanū ꝑ humili. l. di. eos. xxiij. q. j. siquis dederit. xxxiij. q. ij latorem in fi.

h Trāsferen: dū. adde quod dixi. s̄. e. priuilegium.

i Non prestat impedimētum. No. ca. in matrimonio qꝺ nō tenet qꝺ nō ꝑstat etiā ipedimētū secūdo. xxxj. q. ij. si vex.

Non ᵃprestat ipedimētū quod de iure nō sortitur effectum. Idem.

Cui ᵉlicez qꝺ ē plꝰ: lꝫ vt iqꝫ

In electione que no te/net. s̄. de elec. ꝯgregato. In stipulatione que non tenet. ff. de ver. ob. si da/ri stipuler. Vides tn̄ circa matrimoniū ꝙ spon/salia q̄ sunt nulla ꝑꝑ affinitatē vel ꝯsanguinitatē ꝑstant ipedimentū in cōsanguineis alterutrius ex publice honestatis iusticia: rō est qꝛ publice honestatis iusticia iducitur ex solo consensu: vnde ex quo sunt aliqua ex ꝯsensu lꝫ al's sint nulla inducitur publice honestatis iusticia. Si aūt eēnt nulla ex defectu ꝯsensus: non iduciṫ. s̄. e. l. de spō. c. j. sicut ipedimētū affinitatꝭ iduciṫ ēt per illegitimū coitū. xxxv. q. iij. de icestis. Circa electionē ēt vides ꝙ electio q̄ nulla ē scōꝫ ipedit. s̄. de elec. auditis qꝺ nō proise quor: sed dic vt. ibi. Itē in denūciatione noui operis que siue sit iusta siue iniusta impedimētum ꝑstat futuro edificio. s̄. de no. ope. nū. c. j. ff. e. ti. l. j. i ꝑn. Idem etiā i appellatione: que ⁊ si ex falsa cā sit iterposita dū tn̄ ꝓbabili tali si foret ꝓbata debeat reputari ltima: ea iterposita nihil ē inouādū. ij. q. vj. appellatōe. Itē i lr̃is pape ꝑ mēdaciū ipetratꝭ. q̄ lꝫ sint nulla quo ad iuris effectū: ꝑstāt ipedimētuꝫ alijs ipetrādis: si de eis mētio nō fi/at. s̄. ꝺ rescrip. ceteꝝ. ⁊. c. ex pte. ſꝫ gof. q̄ hoc no. ꝺ despō. impu. lr̃as. Sꝫ ber. i ſꝫ vlti. ꝯ. s̄. de rescrip. ex tenore i gl. j. i fi. ꝑ dec. de ꝯsi. vti. vel iuti. hōe. Et nota hāc regulā verā nisi i penā aliqs ꝓhibeaṫ: ſꝫ dico ꝑꝑ maleficia q̄ nō sortiunṫ effectū a iure. ⁊ tn̄ ipedimētuꝫ ꝑstāt ꝓmouēdis. l. di. c. j. ij. ⁊. iij. Interdū mr̃imōio ꝯhēdo: iuxta ea q̄ no. xxiij. q. ij. §. hoc qꝫ. ⁊. s̄. de pe. ⁊. re. q̄ ꝑ/sbyteꝝ. ⁊ ē sile qꝺ no. C. de legi. nō dubiū: hēṫ. n. ꝑ ifecto qꝺ ꝯ iura fit. x. di. vides. vbi de ſꝫ. ⁊. j. e. q̄ ꝯ ius. ⁊ ibi dicā Et qꝺ diċ nō sortiṫ effectū: dic a ꝑncipio vl' ex postfacto: qꝺ dic vt dixi. s̄.

k Cui lꝫ. Hec rl'a sūpta ē ex. l. ff. e. ti. no dꝫ cui (e. nō firmaṫ. plus lꝫ qꝺ minꝰ ē nō licere. Et fallit hec rl'a in casibꝰ ibi no. No. ca. ꝑsbyter i missa ꝯficit corpus xp̄i qꝺ maius ē bn̄ ergo pōt bn̄dicere ppl'm qꝺ est minus. xcv. di. ecce. Item ꝯcessis decimis laboꝝ qꝺ maius ē ⁊ noualiū qꝺ minꝰ ē. s̄. de deci. ex pte. iij. Itē cui ꝯcessū ē testari. puta filiofāilias i peculio castrē si. ergo ⁊ donare cā motis. ff. de do. cā mor. l. tam his. ꝯcor. xij. q. j. ꝑcipimꝰ. cui ꝯmittūṫ aīe ⁊ res ecclie. ⁊. s̄. de dote. pꝰ diuortiū resti. ꝑ vestras. cui ꝯmittit vxor corpꝰ bn̄ pōt ꝯmittere dotē. Et no. ꝙ istꝺ ē vnū brocardū cui lꝫ plus ⁊ minꝰ. Aliud qꝺ lꝫ maiori ⁊ minori. xcv. di. illud supfluum. Aliud negando cui nō lꝫ minus vel maius: de sen. excō. cū illoꝝ. ⁊ qꝺ non lꝫ i mi/nori nec i maiori ꝺ elec. cū i ꝯctis. vbi de hoc. Cōtra ad hāc regulā. s̄. e. li. de ꝑbē. cui de nō sacerdotali. So. illꝺ facit forma mādati: ⁊ eodē mō rn̄de ad. c. e. ti. cū i illis. §. vl. ⁊ facit qꝺ di/xi s̄. c. plus semp. Itē ꝯ de ꝯse. di. ij. ꝯpimus. sꝫ illud spāle ꝓpter vnionē: ⁊ sic ēt rn̄deṫ ad. l. ff. de admi. tu. cū q̄riṫ. nā pupillus pōt oīa noīa q̄ fecit tutor respuere ſꝫ nō q̄dā respuere ⁊ quedā approbare. Itē ꝯtra ꝺ trāsac. c. vl. vbi ꝑmittiṫ trāsire ad maiorē dignitatē ſꝫ nō ad minorē: Solue vt ibi nō. i gl. pe. Itē ꝯtra xxxiij. q. ij. latorē vbi nō pōt cōicare sꝫ nō oblationē dare: ad idē. xvij. q. iiij. miror. Itē ꝯtra ꝺ torniamētis. c. j. de rap. c. ij. vbi ꝯcediṫ pn̄ia ⁊ nō sepultura. So. vt no. i ꝑdicto. c. j. de tornea. qꝛ regulare ē qꝺ ſꝫ dꝛ. nisi a minore ꝓhibeaṫ, ex cā vel vt ꝯsulaṫ viuis vt ibi vl' ob aliā cāꝫ. Itē ad negatiuā. ꝯtra. xxxvj. di. q̄ ecclīastic̄. ⁊. j. q. j. si q̄ epi: vbi q̄ iuste ordinē ꝯtulit: ꝑuaṫ col

latiõe illius ordinis ſ3 nõ minoris vel maioris ſm ber.l3 hugo
ↄ.ſed dic vt.s.ꝓxi dixi.plus ergo qualitate includit minus:ſ3
non ſemper vt.s. ſicut plus quantitate nõ ſemper includit mi
nus vt.s.dixi co.ti.plus ſemper.

a Qui por eſt tpe.Hec regula ſũpta ẽ ex.l.ff.e.t.quotiẽs vtri
uſq3.Pone caſu3 in iure
ceſſionis ⁊ ſubſcriptiõis
xvij.di.c.vl.ibi ꝑponitur
ꝑus ordinatus in aſſecu
tione prebende q primo
impetrauit.s.e.li.ↄ ꝑbẽ.
cũ cui.Et duob⁹ empto-
ribus vel donatarijs pre
ponitur in rei venditiõe

Quod eſt minus. Idem.
Qui prior ẽ tempore po
tior eſt iure. Idem.
Qui ſentit on⁹:ſentire d3
cõmodũ:⁊ ecõtra.
In re communi poti[or]
ↄditio ꝓhibẽtis. [I]dem.
Contra eum qui legẽ di

ille cui res ꝑus tradita fuit.C.de rei ven.quotiens.in ꝑn.⁊ fi.
Sed quare in hoc vlti.caſu ꝑfertur ille cui fuit ꝑmo res tradi
ta ⁊ nõ ille cui ꝑmo vendita vel donata.quod eſſe deberet ſm
hanc regulã.So.hec regula locũ h3 i his quoꝝ vtriuſq3 par
eſt cã.vt in ꝑdicta.l.quotiens.ff.e.ti.ſed poſt venditionẽ qs re
manet dñs vendẽdo.ergo tradẽdo ſecũdo potior ẽ cã ſecũdi.
vt ibi.hoc ꝓbaẽ.C.de here.vl'act.ven.l.qui tibi.tenetur tamẽ
ꝑori exempto quanti ſua intereſt vt ibi.ſed ꝑ lr̃as papales qs
ſtatim eſt canonicus.⁊.iõ in eis attendim⁹ datã vt in ꝑdicta
decre.cũ cui.⁊ facit qđ no.de ſpon.duoꝝ.c.vl.in ꝑma glo.Et
no.ꝙ hec regula locũ h3 in ↄtractibus ⁊ in his que duoꝝ vo
lũtate dependẽt.ſed in legibus ⁊ ↄſtõibus que pendent ex
vnius volũtate reuocat poſterior ꝑorẽ.idẽ in teſtamentis ea
dem de cã.q: ex vni⁹ volũtate dependẽt.ad ꝑmũ de ↄſe.di.j.
c.vaſa.de cogno.ſpi.c.j.ff.de legibus non eſt nouum.ad ſecun
dum.xiij.q.ij.hoc ipſũ.in fi.⁊.l.di.dño ſcõ.vbi dicitur ꝙ poti⁹
ſtamus antiquo iuri q̃3 nouo.Sed dic vt ibi ⁊ vt.s.dixi.Hec
regula in his locũ h3 que par ius hũt.nã ꝑuilegia ↄſiderãtur
non.ſolũ ex tpe ſed ex cã.ff.de ꝑui.credi.l.ꝑuilegia.hinc eſt ꝙ
receptus aucte apoſtolica ꝑferẽ oĩbus etiã ante receptis alioꝝ
aucte.s.e.li.de ꝑben.hi q.Et creditrix dotalis ꝑfertur etiam q
buſdã anteriorib⁹ creditoribus nõ tñ filijs ex ꝑori matrimõio
qui agũt de dote materna.C.qui po.in pig ha.l.vl.⁊ ibi de hoc
⁊ plene per azo.in ſũma.e.ti.

b Qui ſentit on⁹.hec regula ſũpta ẽ ex.l.ff.eo.ti.l.ſm nãm
cuiuſq3 rei.po.ca.in clerico qui ꝓpter lapſũ detruditur
in monaſterio ad pñiam pagendã.q: res eius ꝓficiẽt mona
ſterio.xvj.q.vj.de lapſis.ad idẽ.s.de ſepul.c.j.ibi ſũt ↄſolatio
nũ ſocij ⁊c.⁊.C.de fur.⁊ ſer.cor.l.vl.§.l3.cũ in ſcđa.vbi cõmo
datarius ſi furtiue ab eo ſurripiatur res cõmodata:⁊ agens
furti cõſequaẽ penã a fure:penã ipſam nõ reſtituit dño ne ſit
dãno tñmodo deditus qui rẽ cõmodatam accepit ſed liceat
etiã lucꝝ ſperare.in ſecũdo dicto ibi.ſ.ecõtra.po.caſum i patro
no qui defenſare debet eccleſiã.xvj.q.vij.filijs.in clerico q of
ficiare debet eccleſiã.de ꝑben.ſignificatũ.⁊ dicit lex nõ eſt fe
rendus qui lucꝝ amplecẽ:onus aũt ſubire recuſat.C.de cad.
tol.l.vna.§.ꝓ ſcđo.in fi.Cõcor.ad hanc regulã.vij.q.j.ibi.xij.q
ij charitatẽ.cũ ſuis ↄcor.⁊.j.e.rõni.ff.de peri.⁊ cõ.rei ven.l.id
qđ poſt.Et no.ꝙ hec regula fallit interdũ rõne etatis vel ꝑſo
ne.interdũ rõne nature ↄtractuũ.iterdũ ex ſpãli pacto.ꝑmu3
p3.C.de legi.tu.l.vl.in fi.ibi enĩ minores l3 ad tutele grauamẽ
non veniant ſucceſſionis emolumentũ nõ amittũt.⁊ inſti.de
legi.tu.in fi.ibi dicit tex.plerũq3 vbi ſucceſſionis ẽ emolumẽ
tũ:ibi ⁊ onus tutele debet eẽ.ideo aũt diximus plerũq3.quia
ſi femia ĩpubes manumittiẽ:ipſa ad hereditatẽ vocaẽ cũ aliuſ
tutor ſit.ſecũdũ patet ex.l.ff.pro ſocio.l.de illo.⁊.l.nõ ob eam
ibi nõ fit cõpenſatio emolumenti qđ ſocius attulit ſocietati dã
no qđ intulit imo ſi eo obſtante dãnũ emendare tenetur.⁊ eſt
rõ vt dixi natura ↄtractus.ↄtrahiẽ enĩ ſocietas tñ ob lucru3

tertiũ p3.ff.de pac.do.l.familie.ad idẽ.C.fami.her.l.l3
ad hoc.s.e.l3.de pac.c.j.⁊ vl.Item fallit vbi ex cã ꝓhi
betur ab emolumẽto l3 onus habeat ſicut in iudice q
nihil a ꝑtibus d3 exigere niſi expenſas moderatas cũ
ꝓficitur ſciẽ ꝓ cauſa.nec tũc illas ſi partes notabiliter
pauperes ſũt.s.e
li.de reſcrip.ſta
tutum.§.inſuper
[...]ſequenti.⁊
[...]in fi.Et cõ
[a]d hãc regu
lam eadem decr.
§.aſſeſſorem.do
minus io.an.

c In re cõi.Pone ca.in duobus ↄiugatis quoꝝ
vno vouere volente ⁊ altero ꝓhibente:potior e
cauſa ꝓhibentis.xxxiij.q.v.c.j.itẽ vno ꝓhibente ne ꝓ
cedatur per viã cõpromiſſi potior eſt ipſius conditio.
s.de eiec.quia propter ibi vice omniũ.item duob⁹ cõ
munẽ hñtibus parietẽ alter nõ põt deſtruere ⁊ refice
re alio prohibente.ff.de ſer.vr.ꝑ.parietem.fuerãt hec
v̄ba.l.ff.cõidi.l.ſabinus.⁊ ibi de hoc.Et fallit hec regu
la in caſibus ibi no.Primo qñ non intereſt ſocij puta
q: incruſtare vult vel depingere.ff.de ſer.vr.ꝑ.l.qdam
iberus.§.parietẽ.vel vult ſcalas iuxta parietẽ ponere.
vt eo.ti.l.fiſtulã in fi.ſecundo qñ ob hoc queſita eſt vt
opus fiat.ff.cõidi.ſi edes.item qñ edificium reficeret.
C.de edi.ꝑua.ſi vt proponis.ff.de dã.infec.ſi edib⁹.⁊
l.in reficiendo.itẽ religiõis fauore vt ſi ibi ſepelire ve
lit.vt.ff.de relig.ſi plures.vel in cõe ſepulchꝝ aliũ mit
tere.inſti.de reꝝ diui.§.religioſũ.v̄.in cõe item cũ do
nator rem cõem habet cũ donatario.C.de dona.ſanci
mus.§.ne aũt.accur.Et ſcire debes aliquid eſſe cõe
vt ſingulis aliquid vt collegio.vt tetigi.s.e.qđ oẽs.⁊
habes.s.de ↄſti.cũ cẽs.io.an.

d Prohibentis.q: volens nõ ſolũ dñs ẽ vt in ꝑdi
cta.l.ſi parietẽ.ff.de ſer.vr.ꝑ.io.an.

e Contra eũ.hec regula ſũpta ẽ ex.l.ff.e.ti.l.in ↄtra
henda venditiõe.po.ca.in dicto teſtiũ.cuius inter
ꝑtatio fit ↄtra producentẽ.s.de proba.in pñtia.item
p.l.ff.de ↄtrahen.emp.l.labeo.vbi obſcuritas pacti no
cet venditori q legẽ aptius dicere potuit:ad idẽ.ff.de
pac.l.veteribus.vbi plene de hoc.Cõtra ↄ iudi.ſi quis
intentiõe.So.illud in iudicijs:hoc in ↄtractibus.S3
ad hoc ↄ.s.e.cũ ſunt obſcura.ſed ibi ſolui.Itẽ ↄtra.ff.
de ↄtrahen.emp.ſi ita diſtrahaẽ illa aut illa res quam
elegerit venditor hec erit empta.So.illa verba fuerũt
dicta ab emptore:vel naturale in alternatiuis ꝙ ſit de
bitori electio.j.e.in alternatiuis cũ ſuis ↄcor.itẽ contra
eo.ti.ſi in emptione in ꝑn.vbi ſi in emptiõe fũdi dictũ
fuerit accedere ſtichũ ſeruũ accedit ille de quo vendi
tor intellexit.ſo.hoc in ꝑncipali:illud in acceſſorio.ſ3
hoc nihil ẽ.vnde dic ibi verba ꝓlata fuiſſe ab emptore
Item.ff.dẽ ſeruitu.vr.ꝑ.ſi ſeruitus.ibi ne luminibus
officiaẽ.intelligiẽ de pñtibus ⁊ futuris.ſ3 ibi nõ eſt ob
ſcuritas ſed generalitas.ad idẽ de ꝑui.quia circa.vbi
generaliter remittẽs decimas futuras ⁊ pñtes intelli
gitur ꝑmiſiſſe.itẽ ↄtra.ff.de ver.obli.l.eum qui.vbi in
telligũtur calende ꝑme ad volũtatem ſtipulãtis.So.
inutilis eſſet ſtipulatio ſi ad voluntatẽ debentis q de
vltimis mũdi calendis intelligeret ⁊ diceret.item ↄtra
ff.e.ti.l.in ambiguis.vbi ſtatur animo ꝓferentis.So.
illa in teſtamẽtis reſcriptis ⁊ legib⁹.vt ibi no.hic autẽ

in contractibus: Ut igitur plene liquat hec materia. lz de ipsa tractetur. de spon. ex lr̃is. j. ff. de pac. veterib⁹. tu tamen no. ꝙ obscuritas vel ambiguitas aut apponi tur in vltimis volũtatibus aut cõuentionibus factis i iudicio aut in ꝯfessiõibus aut in ꝯtractibus ꝛ pactis aut in sententijs.
si in vltimis volũ tatibus subdisti gue. quia au: stat de volu: expsse vel t... si expresse illa ser uatur. q: nihil ē quod tantũ debe atur hõibus q̃z ꝙ vltime volũtatis liber sit stilus. xiij. q. ij. vltima volũtas. de testa. officij. de condi. ap. i ma. c. ij. C. de sacrosan. ec. l. j. Si ꝯstat tacite vt p coniecturã illa seruatur. ad hoc. xxvj. q. vj. qui recedũt. de testa. re quisisti. ff. de le. j. si seru⁹ pluriũ in fi. nisi dicta volũtas turpis eēt. vt. ff. de condi. insti. l. quidã. vel al's contra ius. pone exemplũ. s̃. de testa. tua. ꝛ. c. rainaldus. i fi. ff. ad. l. fal. ticia. q: pma depositio testatoris ꝛc̃. de testa. re quisisti. ff. de le. j. nemo potest. si nõ contest expsse nec tacite stetur ꝟbis testamẽti. ad hoc. xxij. q. ij. is autē. de cele. mis. in quadã. de spon. ex lr̃is. j. ff. ꝺ exer. l. j. §. si is qui nauē. ff. de le. iij. l. nõ aliter. Si aũt ꝟba sunt nimis larga: sequimur benignius ꝛ minimũ. ff. de le iij. l num mis. s̃. e. in obscuris. cũ suis ꝯcor. ꝛ esse heredis electio C. de condi. inde. l. siquis seruũ. ff. de le. j. legato. ꝛ lex ff. e. ti. si domus. ꝛ. l. qui domus. l. qui duos. loquit̃ cuz heres ē in mora. vt nõ. de testa. iudicante. ad hoc insti. de le. §. si generaliter. Si ꝟo nõ appareat que pars sit benignior vel mitior neutra tenet̃. ff. de testa. tu. l. duo sũt. ff. de manumis. testa. l. cũ ex pluribus. ff. de liber. ꝛ po. noiatim. Si querat̃ ad quē spectat indagatio. dic quo ad iudicē. C. de fideicõ. l. volũtas defũcti. Si in iu dicijs sit ambiguitas: fit interptatio pro proferente. ra tio q: debitor semp negaret se de hoc sensisse. C. de an. excep. l. vl. in fi. ff. de ver. ob. inter stipulantē. §. j. ꝛ ar. ff. ꝺ tribu. l. illud. §. j. ꝛ. ff. ꝺ eo quod cer. lo. l. nõ vtiq̃z. §. da mus. ꝛ hoc in litis exordio. de hoc de resti. spo. cum ad sedē. Si ꝟo in probationib⁹ sit ambiguũ interptamur ꝯtra producentē. de ꝯdi. ap. per tuas. de probatiõib⁹ in pñtia. de testa. cũ tu. de fi. instru. inter. i fi. debēt. n. p bationes eē clare. de pscrip. auditis. saluo eo ꝙ posset testes obscure deponētes interdũ iterũ interrogari. de testi. cũ clamor. qd dic vt ibi, no. In ꝯfessionib⁹ si cõfi teat̃ qs incertũ certificare cogit̃. ff. de ꝯfes. l. certũ. alio qn accipiet qd magis expediet aduersario vt ibi. ꝛ. ff. de inter. act. de etate. §. nihil. ad hoc. s̃. de accu. cũ dile cti. ꝛ. s̃. e. li. de ꝯfes. c. ij. In ꝯtcibus aut ē certũ de ꝯsen su aut de dissensu aut ē dubiũ. in pmo stat̃ ei qd sense rũt. ff. de re. du. l. in ambigua. de spon. c. j. in secũdo nil valet. xxx. q. ij. c. vno. s̃. de rap. cũ cã. ꝺ pig. illo vos. xxix q. j. §. j. ff. de ꝯhen. emp. l. in vēditiõib⁹. ꝛ ibi error nõ solũ corp's ſz etiã materie venditionē ipedit. nihil enī tã ꝯtriũ ꝯsensui sicut error. ff. de iurisdi. om. iudi. si per errorē. ff. de iudi. l. ij. ꝛ errare ē aliud p alio putare. xx xviij. di. q̃zuis. ꝛ. xxij. q. ij. in qbus: nõ tñ oĩs error ma trimoniũ ipedit ſz errõ tñ psone ꝛ ꝯditiõis. qd dic vt xxix. q. j. §. j. ꝛ in sũma tenet etiã pign⁹ cũ obligatur es p auro. ff. de pig. ac. l. j. In tertio casu. s. cũ est dubium subdistingue. aut põt valere ſm vnius intellectũ tñ

...otuit apertius est inter ...tio facienda. Idem.

Non est obligatorium contra bonos mores prestitum iuramentum. Idem.

Dolo facit qui petit qd re stituē oꝫ eũdem. Idem

aut ſm vtriusq̃z. si ſm vnũ tñ valeat ſm quē valere põt. ff. ꝺ ver. ob. l. quotiens. ꝛ hꝫ hoc locũ etiã in ꝯtcu matrimoniali in foro iudiciali. in foro aũt aīe staret̃ ei qui dissensisset in tali du bio. vt. s̃. de spon. tua nos. si ſm vtriusq̃z intellectũ põt valere valeat qd ē ꝟisimili⁹. ff. de ꝟ. ob. l. eũ q ita stipulat⁹. ff. e. ti. l. in obscuris. ꝛ de ꝟbo. sig. ab bate. s̃. e. inspicim⁹. cũ su is ꝯcor. Sed si dubitat̃ qd ē ꝟisimili⁹. seruatur qd in hac regula dicitur ff. de ꝟ. obli. quicqd. ꝛ. l. siqs ex pluribus fundis ꝛ hec ꝟa cũ neuter dolũ cõmittit. si aũt alter dolũ cõmittat ꝯ eũ fieret interptatio. xxij. q. v. ex his. ꝛ. c. q̃cunq̃z. si vterq̃z tũc ad cõem significationē recurret̃ vt. in dicta decre. ex lr̃is. vbi de hoc. ꝛ. xxij. q. v. si ergo. ꝛ idē repetitur in iuramē tis vt ibi no. In sentētijs suis interptari poterit pses puincie vel pcurator cesaris. ff. de ap. ab executore in pn. minor nõ. C de sen. expi. reci. l. ij. vbi de hoc. ff. ꝺ re iudi. l. iudex. functus est enī officio suo siue bene siue male iudicãdo: qd intellige i dif finitiua. secus in interlocutoria: qd dic vt no. de ap. cũ cessan te. De fructibus tñ ꝛ expēsis supplere põt eadē die. ff. de re iu di. l. paulus. ꝛ. s̃. e. li. de ap. cũ appellationib⁹. ꝛ de hoc no. xxv q. ix. §. q: ergo. al's incipit his ita. in pma glo. xj. q. j. ex his. de postu. c. j: ꝛ ibi de multiplici interptatiõe. De legibus nõ est di ctũ. q: in eis nihil ē obscurũ vel ambiguũ. iiij. di. erit. in pemio decre. C. de no. C. ꝯpo. in. j. ꝯstõne. ibi erit lex certa ꝛ breui ser mone ꝯscripta. si tñ ambiguitas videret̃ in eis eē: recurrit̃ ad cõdentē. q: ille solus interptari põt q cõdere. xj. q. j. §. ex his. ꝺ iudi. cũ venissent. de sen. ex. inter alia. C. de legi. l. vl. ꝛ idem in puilegijs que sũt leges puate per eadē iura. io. an.

a Non ē obligatoriũ. Hec regula sumi potuit ex. l. ff. e. ti. l. ꝯctus qdã. ꝟ. excepto. p quã pone exemplũ. nã nõ valet pactũ ꝙ dolus futur⁹ nõ ꝯstet̃ vt ibi. itē pone in eo q iurauit patrē occidere vel sit̃e qd' facere. xxij. q. iiij. c. j ꝛ per totũ. in eo q iurauit vxorē ꝛ filios expellere. de iureiur. qnt. ualt. ꝛ p. l. ff. de le. j. siqs inqlinos in fi. vbi qd scriptũ ē in testõ ꝯ bonos mo res ꝛ iuramentũ nulli⁹ ē momēti. ad idē. ff. de pac. do. l. ꝯueni re. vbi pactũ ne cũ vxore agat̃ reꝝ amotaꝝ nõ valet. q: p illud iuitant̃ mulieres ad furandũ. Nõ ē ergo pcise ꝟa regula que dicit ꝙ iuramentũ ſuandũ ē. si põt fine interitu salutis eterne ſuari. s̃. de iureiur. si ꝟo. nã si ē ꝯ bonos mores nõ obligat vt hꝫ ꝛ in. s̃. dictis iurib⁹. idē in quolibet temerario. e. ti. sicut. ꝛ. c. tua nos. ꝛ qũ vi vel dolo pstitũ ē. s̃. e. li. de iureiur. lꝫ. qd dic vt s̃. qd me. cã. abbas. ꝛ. xv. q. vj. c. ij. Et facit ad hanc regulã. j. e. i malis. ꝛ habuisti idē de ipossibili. s̃. e. nemo põt. nõ tenetur q̃ turpe pactũ vel ꝯ bonos mores. s̃. de pac. c. vl. q̃ nec iuramētũ qd accessoriũ ē. ꝛ facit. s̃. e. accessoriũ. ꝛ vide qd ibi dixi. ꝛ no. ꝙ debemus reb⁹ vti eo mõ ad quē sũt institute. vt. xxij. q. ij. is aũt. ſz iuramentũ nõ ē institutũ vt sit iniqtatis vinculũ. xxij. q. iiij. inter cetera. q̃ iniqtatē nõ vinculat vel obligat vt hic vides.

b Dolo facit. hec regula ex. l. sũpta ē. ff. e. ti. l. i ꝯdēnatiõe. § dolo facit. po. q̃ ca. in vsurario q nõ petit vsuras a debi tore. ipsas. n. restituere cogeret̃. xiiij. q. iiij. nullus. ad idē de iu reiurã. debitores. j. rñ. ad idē de excep. doli. l. dolo. vbi herede dãnato a debitore: debitor non põt ex testõ agere. ꝛ doli mali exceptiõe vti põt. ꝛ ibi etiã sũt hec ꝟba. Duo aũt notat̃ circa hanc regulã. pmo qd hꝫ locũ hēre qñ restituēda ē res ei a q̃ petit̃: cõmodatari⁹ enī repetit rē a fure quã restituē eũ oꝫ dño C. de fur. ꝛ ſuo cor. l. vl. §. ſz cũ. Uir soluto matrimõio petit do tē a socero quã vxori ꝛ eius liberis eũ restituere oꝫ. ff. so. ma. si socer. §. luci⁹. itē in vsurario q vsuras repetit q̃s alijs soluit

ſi nō ē ſoluēdo p̄ſtita cautiōe de ipſis reſtituēdis ei a quo pcipit.ar.de reſti.ſpo.olim.ij.ꝛ no.de vſuris.qꝛ fruſtra.Secundo no.hāc regulā nō hēre locū in poſſeſſorijs iudicijs ſ3 in petitorijs.ꝛ hoc etiā no.gof.de of.dele.venerabili.ꝛ ber.de reſti.ſpo. in lr̄is.ꝛ pbaꝛ.ff.quoꝝ lega.l.j.in p̄n.vbi dꝛ ꝙ heredi reſtituiꝛ qd̄ legatoꝝ noīe pter eiꝰ volūtatem p legatarios poſſideꝛ.iij.q.j.c.ij.de or.cog.c.vl.ꝛ i p̄dicta decr.in lr̄iſ.ꝛ in cle.ſe.ꝛ.C.d̄ rei ven.ordinarij.cū ſuis cō cor.ꝛ.ff.de iudi.ſi devi.

N On^a eſt in mora qui poteſt exceptione legitima ſe tueri. Idem:
Q Uod^b ob gratiā alicuiꝰ cōceditur nō ē in eiꝰ diſpēdiū retorqndū.
N Ullus^c ex cōſilio du[...] fraudulentum non fuerit obligatur. Idem
E Xceptionem obijciens^d

a N On ē in mora.hec regula ſūpta ē ex l.ff.eo.ti.l.nulla itelligiꝛ ꝛ.l.nihil infeſt.Po.exemplū in dn̄o q nō reqſiuit infra trienniū ſeruū ſuū fugitiuū monachū factū:dꝛ enī fuiſſe in mora qd̄ ē veꝝ niſi tueri ſe poſſit exceptiōe legitima puta longīqtate loci.xvij.q.ij.ſiqs incognitꝰ.Itē pone in clerico q nō dꝛ in mora ſoluēdi q̄rtā decimaꝝ ſi tutus ē exceptiōe p̄ſcriptiōis.s.de preſcrip.de q̄rta.itē pone p.l.ff.ſi cer.pe.l.lecta ē.§ ſ3 cū ſortis.vbi ſūt hec vba:vbi ille q tutus erat exceptiōe dilatate ſortis p tertiū pactū nō dꝛ in mora ꝛ ſic nō veniūt vſure vt ibi. ad idē vt lite nō ꝯte.qm̄.§.ſi vo aliter.in fi.Potes etiā exēplificare p ea q̄ dixi.s.e.iputari nō d3.ꝛ nō.qꝛ vt dixi.s.e.mora ſua cuilibet vt qs dicaꝛ moroſus.neceſſe ē ꝙ ſciat vel ſcire debeat ſe debere.ſ3 ille q tutus ē exceptione legitima neſcit vel neſcire debet.q̊ nō eſt in mora.Itē nō.ꝙ dicit exceptiōe legitima que ē cū ē obligatus iure naturali ꝛ ciuili:ſed ꝯſtat exceptio puta pactū de nō peten.vel ſimilis.vel ē obligatus iure nāli tm̄.ꝛ facit qd̄ circa indebitū no.j.q.i ij.in fi.ꝛ de ſo.is q.ꝛ intelligitur exceptio illa legitima q̄ a replicatiōe nō elidiꝛ.pone exēplū.debebas mihi.x.tibi feci pactū de nō petendo ſ3 p metū vel furoriſ tpe hoc feci.tūc exceptio pacti ñ ē legitima.qꝛ elidiꝛ replicatōe furoris vel metꝰ.ꝛ io diceris i mora fuiſſe.ꝛ idē in ſilibus.

a Q Uod ob gratiā.economꝰ q in fauorē eccleſie ꝯſtitutuſ ē eccleſiā vacantē grauare nō d3.xij.q.ij.charitatē.itē pone p decre.de regu.ad aplicā.in religionibus nō mendicantibus p decre.e.ti.nō ſolū.s.e.li.ꝛ.c.ſe.item pone p.l.C.de pcur.nō eo minus.vbi ſnīa p minori lata qui ſine tutore cām agit.bene tenet.vnde dicit ibi tex.minoribus etas in dānis ſubuenire:nō in rebus pſpere geſtis obeſſe conſueuit.ꝛ habes idē C.de legi.qd̄ fauore.ff.de legi.l.nulla iuris rō.ꝛ pſequere.vt ibi vtrobiq3.ꝛ facit in auc.de illuſtri.ꝛ qui ſup illuſ.ſūt.colla.v.vbi l3 ꝯceſſum ſit clariſſimis ꝙ per pcuratorē agere poſſint nihilominꝰ ꝛ p ſe agūt ſi volūt.nec cogere pōt aduerſariꝰ minorē vti beneficio reſtōnis in itē.ſibi ꝯceſſo ꝯ ꝯctū.ff.de mino.l.ſi iudex.Cōtra.s.e.li.de p̄ben.cui de nō ſacerdotali. So.illd̄ facit forma mādati.ꝛ facit qd̄ dixi.s.e plus ſemp.itē ꝯ.s.dmupe.prudenti am.vbi clauſula ap.remo.impetrantiſ fauore appoſita in leſionē retorqueꝛ ipſius.So.ibi qꝛ id locū habet cū p̄nceps aliqd ꝯcedit ad inſtantiā petētis hoc cū motu pprio puta minoribꝰ vel eccleſijs.ꝛ ſic etiā rn̄deꝛ ad decre.de conſtitu.cū oēs.ff.qd̄ qſq3 iur.l.j.ꝛ pbaꝛ eo.ti.l.iij.ꝛ facit optime ad hanc ſo.s.e.li.de p̄ben.ſi motu ppo.itē ꝯ.ff.de iur.au.anu.l ij vbi lata ſnīa p me ſup ingenuitate pdo ius ānuloꝝ.Sed hoc nō inducit ſnīa:ſed tacite mea renūciatio.qꝛ eligendo vnū ex ꝯtrijs alteri renūcio.s.de elec.vl qs.C.de fur.l.j itē ꝯ.C de qō l.p̄dē.vbi ſuꝰ p dn̄o nō torqueꝛ.So.nō poſſet torqueri p domino qn etiā torq̄reꝛ ꝯtra eū.qꝛ p vtraq3 parte teſtis iurat dicere vitatē.itē ꝯ.C.de iudeis.l.die ſabbati.vbi p̄cipitur ꝙ iudei nō cōueniantur nec cōueniant in ſolēnitatibus ſuis.So.ſpāle ē ppter feſtiuitatē.vel poſſet dici ꝙ ꝯceſſio illiꝰ puilegij nō ſtetit in finibus pprijs.Itē ꝯtra.ff.de pi.ꝛ ꝯmo.ref ven.l.ſi vina.vbi in fauorē emptoris vina emētis excepta fuerūt acida ꝛ mucida ꝛ tn̄ ipſe emptor illā inuito vēditore hēre nō poſſet.So.ibi nullus fauor ſed ius cōe:hic aūt de gr̄a vel fauore loqͥꝛ qd̄ ē ppe ꝯtra ius cōe ſm̄ accur.itē [...]gnaꝛ ꝯtra.ff.de [...].tu.l. obligari [...]reditatem.ꝛ [...]de attil.tu.§ [...]vbi dicitur ꝙ pupillus ñ pōt adire hereditatē ex,locupletez ſine tutoris auctoritate.So.in his.qbꝰ certū eſt ꝯditionē pupilli effici meliorē valet factū a pupillo etiā ſine tutoris auctoritate vt ſi feraꝛ p eo ſnīa.vt in.l.nō eo minus.in his vo q̇bus certū ē ꝯditionē pupilli deteriorē cōſtitui vt ſi alicui ſe obliget vel actionē cedat:factū ſine tutoris auctoritate tenet.C.d̄ auct.p̄ſtan.l.ij.ꝛ.iij.in his vo qbus dubiū eē pōt:an pupilli ꝯditio ꝯſtituatur melior vl̄ deterior vt in hereditatis aditiōe que pōt habere latentia onera:factū a pupillo ſine tutoris auctoritate nō tenet vt in dictis ꝯtrarijs.ꝛ hoc fauore pupilli ne oneribus īplicetur.ff.de acq.here.l.more.ꝛ.l.pupillꝰ.ꝛ hec regula h3 vitatē in ſuo ꝯrio.ſ.ꝙ pena vel odiū ñ d3 cōuerti in p̄miū.xvj.q.j.legi.s de ſen.ex.ſi vo.cū ſuis cō cor.ff.de le.j.ſi ſeruꝰ pluriū.§.qui aūt.io.an.

c N Ullus ex ꝯſilio.hec regula ſūpta ē ex.l.ff.eo.ti.l.ꝯſilij.rō huius regule colligiꝛ ex canone.xiij.q.j.ꝙ p̄cipiꝛ.ex decre.de ar.cū olim.ex.l.ff mā.l.ij.in fi.p quā exemplificare potes.ꝛ ibi de hoc.nullus eni teneꝛ ꝯſiliū ꝯſeq:imo explorare ꝛ deliberare debet apud ſe ipſum an ſibi expediat nec ne.vt in p̄dictis iuribus.ſi aūt ꝯſiliū ſit fraudulentū:bene obligatur ꝯſulens.l3 duret rō ſupradicta.ꝛ hoc rōne fraudis exēplifica per canonē.lxxxvj.di.tanta.s.de renū.ſane.ff.de dolo.qd̄ ſi cū ſcires.Nō.igiꝛ ꝛ breuiter circa hoc.aut conſiliu3 datur circa cōtractū vel quaſi maleficiū vel quaſi.primo caſu ſubdiſtingue:aut ꝯſiliū nō ē fraudulentum:ꝛ tūc nō tenetur vt hic ꝛ in ſupradictis iuribus.ff.de dolo.ꝛ eligāter.in fi.aut ē fraudulētū ꝛ tūc teneꝛ actione de dolo ipſi cui ꝯſiliū dedit vt in p̄di.l.ꝙ ſi ſcires.mihi ꝯſuluit.ꝛ forte ſui lucri cā nūciare debitori non idoneo teneꝛ mihi actiōe de dolo.ad idē.ff.de prenetis.l.ij.in ſecūdo caſu.ſ.cū datur circa maleficiū tunc teneꝛ ꝯſulēs nō tn̄ teneꝛ actiōe de dolo.ſed eiꝰ maleficij noīe.nā ſi ꝯſuluit occidi:homicida ē.l.di.ſiquis viduā.de homi.ſicut dignū.ſi ꝯſuluit ſeruo vt fugeret ꝛ furtū faceret teneꝛ furti vel ſerui corrupti.de ſer.cor.l j.§.pſuadei.Si ꝯſuluit titiū mihi iniuriā facere.tenetur mihi act de iniuriaꝝ.de pe.di.j.nō ſolū.ff.de iniu.l.non ſolū itē vbicūq3 cadat in nomē maleficij.ipi autem cui dedit ꝯſiliū nō teneꝛ.tn̄ qꝛ ſcire debebat id ſibi nō expedire vt.s.dixi.tū qꝛ ex iprobitate ſua nullꝰ ꝯſequiꝛ actionē.ff.de fur.itaq3 fullo.Differētia ē ergo inter mandatū ꝛ ꝯſiliū.nam mandator obligatur mādando ſed nō ꝯſulens conſulendo.ff.man.l.ij.ꝛ inſti.man.§.tria genera.vbi de hoc.

d E Xceptionē obijciens.pone caſū.s.de p̄ſcrip.illud ff.de excep.l.nō vtiq3.ꝛ habes hec vba.s.de excē.cum venerabilis.ꝛ pſequere hāc materiam vt ibi

no. Et aduerte q mirabilis videtur hec regula. nam si ego excipio de pacto de nō petēdo videor confiteri debitū fuisse. si dico interrupi pscriptionē: videor fateri te pscripsisse. si dico ꝯtra te pscripsi. ergo pmo id tibi debitū erat qđ pscripsi. ꝛ sic actor nil amodo deberet cogi ꝓbare. ſ; excipiens tn̄. ꝛ fa cit ad h. ꝯ. ꝯ tr fac pterea. dixerūt qu hic loqui de ptione nō nu. pecunie ꝛ similibꝰ in qbus reus nil fatetur vt no. i dicta. l. nō vtiqȝ. ſ;

…detur de intentione ad …ū confiteri.

Idem

Que contra ius fiunt debent vtiqȝ pro infectis haberi.

ſm hoc mihi videt hec regula supflua ꝛ ipsius nulla dubitatio. Dic ergo q huiꝰ regule rō est triplex. Prima q: l; dicam fecisti pactū de non petēdo poterat eē q illud nō erat vere debitū vel naturaliter debitū tm̄ vel nullo mō. itē l; dicā interrupi forte nō erat cōpleta pscriptio imo hoc dicere videor q cōpleta non fuerit dicendo me interrupisse. vel si completa fuerat sine titulo fuerat ꝛ bona fide. item in alijs exceptiōibus Secūda q: p exceptionē nego me debere si per ipsaȝ ꝯ intentione actoris dicerer ꝯfiteri: eadē exceptio duos contrarios effectus hēret qđ esse nō debet. ff. de solu. qui hominē. §. vl. ꝛ de ba. ꝛ eius effectu maiores. cū igitur per exceptionem negem intentionem aduersarij: non est congruū me per ipsam dici fateri. Tertia q: reus puilegiatus ē vt possit ꝓponere duas exceptiōes etiam contrarias vt diri. ꝯ. e. nullus pluribus. sicut ergo expsse dicere posset nego te pscripsisse ꝛ postea si pscripsisti interrupi. vel nego me promisisse ꝛ postea pactum opponere de non petendo sic dicendo tuam pscriptionem interrupi vel pactū de nō petendo fecisti vel his simile: intentionē aduersarij nō fatetur cuȝ adhuc dicere possit nō ꝓmisi: nō pscripsi ꝛ sic de singulis. Tutius tn̄ esset ipsi reo sic dicere: nego me ꝓmisisse. ꝛ posito q ꝓmiserim mihi pactum de nō petēdo fecisti. ꝛ sic de singulis. ad hoc. xiij. q. ij. in pn. ꝛ no. in pdicta decre. cū venerabilis. ꝛ in pdicta. l. nō vtiqȝ. S; q: hec forma vboꝝ docet mētiri vbi snia ꝛ vitas est in ꝯriū nō ē ampletēda cū pus aias demū linguas oporteat fieri eruditas vt in ꝓe. ff. in fi. ꝛ facit qđ. ꝯ. dixi ꝯ ꝯfes. c. j. Vnū nō. q: idē qđ dicit hec regula in exceptione intelligas ꝛ in replicaitōe. vn̄ sicut excipiens non ꝯfitet actionē ita nec replicās exceptionē eadē de cā. sicut. n. se h; exceptio ad actionem ita replicatiō ad exceptionē. ꝛ triplicatio ad replicationē. ꝛ hoc satis ꝓbat ꝯ. de excep. dilect.

a Que ꝯ ius fiūt. Po. exēpla q diri. ꝯ. e. nō pstat ipedimentū. itē. xxv. q. ij. impiali vbi sūt hec vba. ꝛ ꝯ. e. li. de regula. nō solū. ꝛ. ꝯ. de testi. c. ij. ꝛ. C. de legi. nō dubiū. vbi de hoc obijcit ad hanc regulā de matrimonio ꝯtracto post simplex votū qđ tenet. ꝯ. eo. li. de vo. c. vno. ꝛ de matrimonio ꝯtracto post interdictū ecclesie. ꝯ. de ma. ꝯtrac. ꝯtra infdic. ec. p totū. ꝛ inter cōpatres ex cathecismo. ꝯ. e li. de cog spi. c. ij. ꝛ de snia sub cōditione lata que tenet. ij. q. vj. biduū ꝛ in ecclia ꝯsecrata p alienū epm vt. vij. q j. eps in dio. ꝛ de oibus que fieri ꝓhibent: tn̄ facta retinēt. itē obijcitur de his que fiūt ꝯtra ius ꝛ postea ꝯfirmātur que allegaui. ꝯ. e. n̄ firmat

So. gnāliter dici pōt ſm io. g hoc no. x. di. vides. ꝛ her. g idē; no. de spon. duo. c. vl. in vl. glo. ꝛ accur. in p. l. nō dubiū. hāc regulā hēre locū in his q ppetuā hn̄t ꝓhibitiōis cām: ꝯtraria in his q tempalē. Vel dic hanc regulā esse verā nisi secdē vel alio iure tolleret. ꝛ sic intelligūtur ꝯtraria. vel dic q illa non sūt directe ꝯtra ius. q: l; ius nō assistat: nō tn̄ plene resistit. Quidā tamen distingnere voluerunt dicentes q aut ius ꝓhibet ꝛ addit q si ꝯtra ꝓhibitionē fiat n̄ valeat aut simpliciter ꝓhibet. in pmo casu habeat locū hec regula cū suis ꝯcor. in secūdo habeant locum ꝯtraria ꝛ

Idem.

In paribꝰ delicto vel cā potior ē cōditio possidentis

Idem.

Cum non stat per euȝ ad quem ptinet quo minꝰ

sua silia. ꝛ facit ad hoc. ꝯ. de regu. ad aplicam. Sed hec distinctio reprobat p p. l. nō dubiū. vbi hēs expsse q sufficit legislatorē aliqd ꝓhibuisse l; nō adiecerit si ꝯtrafactū fuerit nō valere. idē videtur tenere Guil. ꝯ. de of. or. romana. iuxta fi. item obijcitur de maleficijs que ꝯtra ius fiūt nec tn̄ hn̄tur p ifectis So. hec regula h; locū in his q de iure sortiūtur effectū. ꝛ fac quod dixi. ꝯ. e. ti. nō pstat impedimentū. ꝛ illud hic adde. naȝ matrimoniū nullum interdū nō habetur p infecto: imo pstat ipedimentū secūdo. ꝛ electio nulla interdū pstat ipedimentū secūde. quod dic vt no. de elec. auditis. io. an.

b In pari delicto. inquantū hec regula dicit de delicto sūpta ē de. l. ff. e. ti. l. cū par delictū. inquantū dicit de causa sūpta ē de. l. ff. e. ti. in pari cā. Po ca. in delicto p can̄. xiiij. q v. nō sane. in eo. s. g repetit pecuniā quam dedit p iniquo iudicio. itē in eo g vsuras quas soluit repetit cū ipse sit in pari delicto de vsu. q: frustra. itē p l. ff. de ꝯdi. ob tur. cām. l. vbi aūt. ꝛ l. se. vbi habes q nō repetitur qđ ꝓpter stupꝫ vel vt male iudicetur datū ē. De cā pone p decre. ꝯ. e. li. de pben. si a sede. ꝛ per l. ff. de v. obli. si seruū. §. sequitur. vbi di: q cum queritur ꝯ dāno ꝛ par ē vtriusqȝ cā: potior ē qui tenet qȝ qui psequitur. Et aduerte q: male videor exēplificare p decre. illā si a sede. nam ibi nō erat par causa. q: fuerat vni collata p papā: alteri p ordinariū. Sed nō queritur de paritate quo ad ptātem ꝯferētiū sed de paritate quo ad tps q: cui pmo collata fuerit dubitat ꝛ iō in hac pari cā tēporis potior erit ꝯditio possidēns. Et nō q: hic exhibetur fauor reo q: absoluitur in pari cā vel delicto C. ꝯ ꝯdi. ob tur. cām. l. ij. vnde semp dicere ꝯsueuimus q in pari delicto. vel cā potior sit excipiētis cōditio vt in palle. iuribꝰ ad hoc de ꝯces. pben. ex tenore. de adul. c. pe. ꝛ vl. cotradicere videtur decre. illa de ꝯces. pben. cū super. sed solue vt in glo. que incipit q: frustra. in fi.

c Cum nō stat p eū. hec regula sūpta ē ex. l. ff. e. ti. l. iure ciuili. po. exēplū abrae p quē nō stetit q minꝰ ſm dn̄i pceptū filiū imolaret. vn̄ pinde apud dn̄m gratū fuit ac si imolasset. xxij. q. ij. ꝓphetauit. ꝛ. c. se. itē pone in eo g ipedit ne ad eū citatio pueniat. vt. ꝯ. vt li. nō ꝯte. qm̄. §. porro. in stipulatiōe. ff. de ꝯdi. ꝛ demō. l. iure ciuili. itē potes ponē in libertate legata vt aliqd det heredi ꝛ p heredē stat. C. ꝯ ꝯdi. inser. l. pe. als ē vlti. ꝛ idē in alijs legatis. ff. ꝯ ꝯdi. ꝛ de. l. cū pupillꝰ. ꝛ in institutione heredis. ff. ꝯ ꝯdi. insti. l. iij. Nō. tn̄ q si mihi. x. ꝓmiseris si te vicero: tacite vꝫ h actū vt resistere possis. ꝛ sic hētur p expssa. ff. si cer. pe. l. cū qd. ꝛ no. q dic p eū ad quē ptinet. nā si staret p aliū tertiū vel ēt p ipedimētū meipsiꝰ tūc h; locū regula. ꝯ. e. iputari. q: tūc l; iputet q p me stat vt ibi tn̄ n̄ hēbit p ipleto. vt h. ꝛ. ff. de ꝯdi. ꝛ demō. l. qbꝰ diebꝰ in pa. itē nō. q si libertas ligata ē sub si. x. heredi dederit ꝛ p heredē steterit q minꝰ suꝰ dederit illa. x. pinde ē ac si ipleta eēt ꝯditio q: ille liber erit te

netur tamen postmodũ ad illa.x.nisi forte obtulerit ⁊ heres non susceperit.C.de condi.inser.l.vl.Sed dicit lex: ꝙ si testatoꝛ legat liberto.x.sub cõditione:si cuꝫ filio steterit ⁊ filius moriatur: ⁊ sic per eum vel per casum in eius ꝑsona ꝯtingentem stat quominus ꝯditio ipleatur:nõ tamen debet relictum.ff.ꝺ adimẽ.lega.l.scio i pꝛin.

So.cum stat ꝑ eum.i.ꝑ factũ eius vl' impedimẽtum ab eo ꝑstitum:habetur ꝯditio pꝛo impleta: ⁊ sic simpliciter vera est regula.Sꝫ si stat ꝑ casuꝫ i ꝑsona eius ꝯtingenteꝫ distigue:aut erat relictũ ꝯtẽplatione eius i cuius ꝑsona erat implẽda conditio: ⁊ tũc nõ debet relictum:vt in ꝑdi.l.scio aut fauoꝛe eius reliquit: ⁊ eo casu debetur.ff.de an.lega.l.meuia.in pꝛin.aut dubitatur.⁊ eo casu relictũ debet quasi in dubio sit interpꝛetandũ legatarij fauoꝛe relictuꝫ:si ex veritate vel ꝯiecturis aliud nõ apparet.ff.de ꝯdi.⁊ demon.l.ill.e libertis.⁊.C.de legi.l.j.

cõditio impleatur: haberi debet perinde ac si impleta fuisset. Idem.

Quod alicui[a] suo non licꝫ nomine: nec alieno licebit. Idem.

Potest[b] quis per aliũ:qꝺ potest facere per seipsum. Idem

In malis ꝓmissis[c] fide[m] expedit obseruari.

Idem.

In alternatiuis[d] ꝺbitoꝛis ẽ electio: ⁊ sufficit alterũ

a Quod alicui.Po.ca.ꝑ.c.lxvj.di.sicut nõ suo: meo enim nomine mihi non licet fenus exercere:ita nec alieno.Itẽ per decre.de fal ad falsarioꝛum sicut.n.pꝛopꝛio nomine litteras papales falsare non debeo ita nec alieno.Item nec nomine alieno nec pꝛopꝛio album ꝑtoꝛis corrũpere debeo.ff.de iurisdi.om.iudi.siquis id i fi.Et nota ꝙ hec regula vera ẽ in maleficijs.Indecens.n.est crimen suũ ꝯmodis alienis impendere vt in dicto.c.sicut nõ suo.hoc dico qꝛ delegatus ex delegatione cognoscit de causa:de qua ⁊ pꝛopꝛio noie cognoscere non posset.ij q.vj.si eps.⁊ punit quos al's punire non posset.de of.dele.sane.ij.⁊ libertus noie alieno vocat patronũ in ius:quod nomine pꝛopꝛio nõ põt.ff.de ius vocando.l.quesitum Et laic⁹ qui nõ põt cãm spũalem tractare pꝛopꝛio noie tractat alieno.vt ꝫ.eo.li.de pꝛocu.c.j.⁊ idẽ in similibus.Itẽ hꝫ locũ in his que vt demãdari possint:requirunt adminiculũ: vnde sicut suo noie sacerdos simplex nõ chꝛismat i fronte:nõ oꝛdinat ad sacros:ita nec epi sui mandato.cum tali demandari non possit ⁊ de hoc.ꝫ.de consecra.ec.vel alta.aqua.⁊ facit quod dixi.ꝫ.eo.ea que.

b Potest quis.Põt quis ꝑ aliũ iudicare.lxiij.di.tibi dño. sicut ꝑ aliũ matrimoniũ ꝯhere.ꝫ.e.li.de ꝓcur.c.vl.sic.ff.de ꝓcura.l.j.§.ij.ff.de sta.ho.l.aretusa in fi.Hec regula fallit in eo cui cõmittitur certũ ministeriũ.ꝫ.eo.de of.dele.c.vl.ꝫ.eo li.e.ti.is cui ⁊ optime.C.de cadu.tol.l.vna.§.ne aũt.ad idẽ ij.q.iij.abolitio.de cleri.nõ resi.qꝛ nõnulli.ff.de solu.iter artifices.Itẽ i pnĩa suscipiẽda:de pe.di.j.quẽ penitet i ꝑn.quã ꝑ se quisqꝫ recipe dꝫ rõ ẽ pudoꝛ qui ẽ maxima pars pnĩe vt ibi Itẽ in eo viro q veniã etatis ipetrat.qꝺ ꝑ se facere dꝫ.C.ꝺ his qui ve.eta.impe.l.ij.Item adoptare vel arrogare nõ põt quis ꝑ aliũ.ff.ꝺ ado.p⁹ moꝛtẽ.§.neqꝫ.rõ ẽ qꝛ adoptõ imitatur naturam.Item fallit in iudice q ꝑ seipsum recitare debet sniam nisi sit eps siue supioꝛ.ꝫ.e.li.ꝺ re iudi.c.vl.C.de iudi.auc.ad h Item in eo q incipit ꝯferre sacr̃m vnitatis qui id ꝑ alium ꝑficere no põt.xxiij.di.quoꝛũdaꝫ:Item abbas ꝑ se ꝟberãdo põt coꝛrigere monachuꝫ nõ ꝑ aliũ maxime laicũ:ꝺ sen.ex.vniuersitatis.Itẽ dñs nouũ emphiteotã nõ ꝑ ꝓcuratoꝛẽ sꝫ ꝑ se i possessionẽ iducere dꝫ.C.ꝺ iu.ẽphi.l.vl.§.pe.Itẽ q ẽ i possessiõe seruitutis ⁊ ꝓclamat i libertate ꝑ se agit ⁊ nõ per ꝓcuratoꝛẽ C.de asser.tol l.j.⁊ reglr i criminali cã.vt.ij.q.vj.siqñ.Itẽ q̃ sũt meri iperij vel gladij ꝑtãtis nõ delegãt ſm leges nisi in casu ff.de of.ei⁹ cui man.ẽ iuris.l.j.ſm canones:de h no.xcv.di.c.j.

xxiij.q.iiij.ill ꝫ.⁊.ꝫ.ꝺ of.oꝛ.ꝙ se dẽ.⁊ de rap.i archiepis tu.⁊ ꝑ se rñdere dꝫ adult⁹ q cathezizat: ⁊ nõ ꝑ alium de ꝯse.di.iiij.cũ ꝓ puulis.Itẽ fallit i casu.ꝫ.e.li.de ele.cupiẽtes.Itẽ i casu.ꝫ.e.ꝺ iude.iuris eẽ ambiguũ: ⁊ i casu.ꝫ.e.li.de of.leg.c.pe.ij.Rñ.⁊ de here.c.ij.i ꝑnci.hec ... igit ⁊ silia spãlia ... t.Et nõ ꝙ etiã ... uerso quedã ... ũ possum q ... me.Eps cle ... suũ ꝑ alium põt ꝟberare non ãt ꝑ seipꝫ.lxxxvj.di.nõ liceat.C.ꝺ epis ⁊ cleri.auc.ꝫ neqꝫ.Itẽ eps ꝑ aliuꝫ litigare dꝫ v.q.iij.c.vl.Itẽ ꝑlatus cleric⁹ hñs tpalem iurisditionẽ audit ⁊ iudicat ꝺ cã sanguis ꝑ aliũ ñ ꝑ se.ꝫ.e.li.ne clerici vel mo.c.vl.Itẽ religiosa mulier ꝑ aliũ põt eẽ i iudicio nõ ꝑ se.ꝫ.e.li.de iudi.c.ij.ꝫ.e.li.de ele.idẽnitatib⁹ §.ꝫ cũ eas.Itẽ eps tuitionẽ gubernationẽ ⁊ curã viduaꝝ ⁊ pupilloꝝ ⁊ ꝑegrinoꝝ nõ ꝑ seipꝫ:sꝫ ꝑ aliũ archiꝑsbyteꝝ.s.archidiaconũ gerẽ dꝫ.lxxxviij di.epi gubernationẽ.⁊ ibi ꝺ h.⁊ oĩa ista sũt ãt spãlia ꝯ regulã ſm quã'qꝺ possuꝫ ꝑ aliũ ⁊ ꝑ me.⁊ accidit h vel rõne ꝑsone cui hoc nõ ꝯuenit:vel etiã rõne rei:puta cause criminalis: ⁊ interdũ ꝑ alterũ ꝯsequitur qs qꝺ per se ꝯseq non posset.vt.ꝫ.e.li.de ꝯces.ꝑben.c.aucte.⁊.ff.de sta.ho.imperatoꝛ ij.ff.que res pig.ob pos.l aristo.sicut ⁊ quedã põt q'quis tãqꝫ alius nõ tanqꝫ ipe insti.de inof.testa.§ si tutoꝛ.ff.de adop.si pꝛ.§.qui duos.vbi nepotẽ ex filio adoptat auus tãqꝫ genitũ ex alio filio: ⁊ h nõ tãqꝫ auus sꝫ tãqꝫ qdã extne⁹.ad idẽ ff.de i ius vo.l.q̃situ cũ sillibus.Et no.qꝛ id dicimur posse:qꝺ de iure possumus.hãc igit regulã credo loqui ꝺ his q̃ de iure soꝛtiũt vel soꝛtiri pũt effectũ nõ igit supabundat regula.ĩ.e.q facit ꝑ aliũ.gnãliter loquit:vt ẽt maleficia ꝯꝑhẽdat.⁊ ista regula loqtur de ꝑtãte faciẽdi:illa de effectu iaꝫ facti.Itẽ nõ ex hac regula ꝙ sicut ꝑ se põt qs subscribere ita ꝑ aliũ:qꝺ dicvt no.ꝫ.de re iudi.cũ iter vos i gl.põt.n.

c In malis ꝓmissis.po.exẽpla q̃ posui.ꝫ.e.nõ est obligatoꝛiũ.Et ꝓsequere hanc regulã vt ibi dixi.Et habes hec ꝟba.xxiij.q.iiij.i malis ꝓmissis.nam lꝫ mala ꝓmissa nõ debeãt ſuari:tñ iterduꝫ mala pꝛomissa puta ꝑ dolũ vel metum ſuant:qñ.s.seruari pñt sine salutis eterne dispendio si iuramẽtum interuenit de iureiurã.si ꝟo.⁊ dixi i ꝑ.regula.ꝫ.e.nõ est.

d In altnatiuis.Hec regula sumpta fuit ex.l.ff.e.ti.l.in eo.qꝺ plus ẽ.vbi ꝟba iuncta nõ sunt sufficit alterutrum esse factum.po.exemplũ ꝑ canoñ.xij.q.ij.bone rei.in fi.ꝫ.de rescriptis iter ceteras.⁊ in viro qui i cãꝫ soluti matrimonij dotem vel eius estimationẽ restituere pꝛomisit.ff.de iur.do.plerũqꝫ i fi.ad ideꝫ ꝫ.de plus peti.c.vno.vbi dr̃ plus petere cã ⁊ in expẽsis ꝯdẽnat.q ex duobus alternatiue debitis ꝑcise petit alteꝝ:ad idẽ ꝺ ap.significauit.vbi de h ⁊ ꝺ rescrip.ex ꝑte.⁊ fac ꝺ ꝑbẽ.c.ij.ff.ꝺ ꝯdi.isti.l.si hr̃di ꝑles.Sũt tñ qdã alternatiue i qb⁹ dꝫ oꝛdo ſuari.ff.de le.ij.cum pꝛ.§.pe.vt cum mandat testatoꝛ aliqd dari liberis aut his deficiẽtibus ꝯsanguineis aut affinib⁹ qꝛ tũc seqt oꝛdinẽ.Est ad h ar.qꝺ dixi ꝺ oꝛdine seqndo.xliij.di.

236

fit rector.In fi.s.e.li.de elec.c.pe.in pn.z e.li.de pbe.m
dato.in fi.Cōtradicit ad hāc regulā insti.de le.§.si ge
neraliter.So.illud cū eligēs fuit in mora.ff.de adop.
l.mācipioz.s.e.li.de ꝯsue.c.vl.z si.no.ber.in pdicta de
cre.de rescrip.int ceteras z facit qd dixi.s.e.ꝯtra euz.

a Q Uiad agē
dū hec s[illegible]
pta ē ex regul[illegible]
e.ti.l.inuitu[illegible]
mo.§.cui d[illegible]
pone ca.in eo.[illegible]
leg time pscribit
qz si cadit a pos
sessione datur si
bi actio:mlto for
tius dū possidet
datur exceptio
xvj.q.iij.§.pōt i
pn.ad idez de re
scrip.illud.item
cōductor soli ad
superficiē ad non modicū tempus habet vtilē rei vē
dicationem etiā ꝯtra dnm.multo fortius exceptionez
ff.de supficie.l.fi.§.qꝫ ait.Rō huius regule quā babu
isti.s.e.cui lz plus z minus licet.sed plus ē agere qz re
cipere.ergo si pōt i pmū multo fortius secundū.vt hic
nam video exceptionē dari cui non datur actio vt ex
cōicato.s.de excep cū inter porē.item qui mala fide p
scripsit sm leges exceptionē habet aduersus omnē pe
tentē.z si a possessione cadat nō habet actionē.xvj.q.
iij.§.potest.v.qꝫ si.z C.de pscrip.xxx.vel.xl.an.sigs em
ptionis.z vbi actio tēpore tollit ppetuo durat exceptio
ff.de doli.excep.pure.§.vl.z venit in cōpensatione qd
nō venit in petitione sm.l.vt debitū nāle.ff.de cōpen.
l.etiā z ecōuerso.interdū venit in petitionē quod non
in cōpensationē: sicut ē videre in deposito.C.de cōpē
l.vl.z.s.de deposito bona fides.z ē ipāle.Et adde qd
nō.de iureiur.quēadmodū in glo.mā cui.Et dic qꝫ ad
agendū admittit ꝯ eū quem excipe vult.z hoc dicō ne
obstet qd dicitur de publiciana.nam habēs publicia
nā actionē ꝯ alios excipit nō ꝯtra dnm.ff.de publi.l.
pe.z vl.z idē in sibbus.hoc aūt regulariter fallit i pos
sessorijs iudicijs.C.loca.z ꝯduc.l.siquis ꝯductōis.vbi
ꝯuentus possessorio si dicit se ꝯduxisse ante oia posses
sionē restituit.z post agit.z facit qd dixi.s.de dolo.nā
ꝯtra pdonē agentē possessorio admittitur exceptio tñ
nō admittit actio de resti.spo.in lris.z c.se.z generali
ter agenti possessorio refert qd ppetatis agendo z tñ
nō excipiendo.de or.cog.c.vl.C.de rei ven.ordinarij.
de ꝯces.pben.post electionē in fi.de appel ꝯstitutis.j.
in fi.de accu.accedens.

[Q]ui ad agendū admittitur:est ad excipiendum multo magis admittendus. [I]dem.

[Q]Ui facit per alium[b] ē p inde ac si faciat per seipsum. [I]dem.

[F]Actum[c] legitime retractari nō debet:lz casus postea eueniat a quo nō potuit inchoari. [I]dem.

[Q]Uod alicui[d] gratiose cōceditur:trahi nō debet ab alijs in exemplū. [I]dem.

[F]Rustra[e] sibi quis postulat ab eo seruari cui fidē a se pstitā seruare recusat.

[D]Elictū[f] psone nō dē dz in detrimētū ecclesie

ibi:qd tñ intelligas vt ibi dixi:ita qꝫ a pncipio factū erat legiti
me nō retractat.lz supueniat casus a quo nō potuit inchoari
vt hic.z ꝯcordat ad hanc regulā.ff.de itinē actuqz p.l. nec.n.
ibi dicit ter.nec enī corrūpi aut cōmutari qd recte transactū
est supueniēte delicto poterit.Cōcordat ad hāc regulā de iure
pa.ꝯsultationibus.de cō
uer.ꝯiu.placet de eo q co
gno.ꝯsan.vr.sue.discre
tionē.z qd in his iuribus
nō.Et no.qꝫ dic retracta
ri.q.di.ppter cām supue
nientē nō retractat ac si
legitime nō fuisset factū
Interdū tñ ppter suffici
entē cām iped:t eius effe
ctus qd legitime factum
erat.exēplifica p cañ.xxxi.
di.cōiter.z c.vsqz adeo.z
de cle.egro.psbyter.z c.
tua.cū si.z eodē mō rñde
tur ad leges que p ꝯtra
rijs signari solent.ff.de iudi.si a me.z l.seq.ff.ad.l.agl.qz in eū
casū in qbus dr qꝫ iudiciū soluit p arrogantiā eius cū quo li
tem ꝯtestatur⁹ erā qz deuenit in eū casū in quo a pncipio non
poterat ꝯsistere.z in pdicta.l.qz dr simile.s.qꝫ cessat actio.l.agl.
qñ seruū mortifere vulnerat⁹ liber factus ē.qz iā in eū casum
deuenit quo locū hre ñ potuit zc.z ē rō.qz aqlia dānū respicit.
d [Q]Uod alicui.po.exempla que dixi.s.eo.ti.que a iure.z p
sequere vt ibi dixi.z in regula puilegiū psonale.z ꝯcor.
ad hanc rē.j.e.argu.
e [F]Rustra sibi.pone casū in dño quo ad fidelē z in fideli q
ad dñm.xxij.q.v.de forma.itē in eo q interposita ꝯditio
ne pmisit z iurauit aliqd facere.de iureiu.puenit.ij.vbi de h.
in eo q nō vult īpositā obseruare C.de pac.cū pponas.ij.cō
cordat.xcv.di.esto subiectus:ibi cū ergo te habeo vt pncipem
cū tamē nō habeas vt senatorē.sed nōne hosti seruāda est fi
des.xxiij.q.iij innocēs.xxiij q.j.noli.So.vt ibi no.z in dcō.c.p
uenit.illud.n.vex ē cū iste hostis nobis fidē seruat.z sic ꝯcor
dat cū hac regula.itē ꝯ.xxxiij q.v.qꝫ deo pari.vbi dr qꝫ si vir z
vxor pari ꝯsensu ꝯtinentiā vouēt vno labēte,alter pseuerare
dz.So.ibi nō fuerat fides hōi pmissa:sed deo.nā sine vlla cō
ditiōe adimpleri debēt q deo.vouent.xxxij.q.viij.c.vno.i fi.
Et vides qꝫ lz vxor adulterata fuerit:nihilominus vir peccat
adulterādo.xxxij.q.vj.per totū.frustra igit debitū petit q qd
dz nō ipendit:z frustra legis auxiliū inuocat q cōmittit in legē
de vsu.qz frustra.z ibi de hoc.Unū nō qñ ptes sibi adinuicē
aliqd sub pena pmittūt:z vna ps pmo frāgit fidē.aut expedit
magis alieri pti penā psequi z stare pacto vel ꝯctui:aut magis
expedit tibi fidē rūpe in pmo casu lz sibi fides sit fracta: ipse
tñ p sua pte seruet eandē.z sic penā petere poterit cū effectu. i
secūdo casu secure frāgit fidē.z sic illā decre.itelligas.z q ibi
no.z ē ad hoc sile qd no.de ꝯuento sup spoliatiōe cui aut expe
dit magis rehabere rē ppriā aut retinere rē quā poss.det.pri
mo casu agat.i secūdo excipiat.hoc nō.ber.de or.cog.c.vl.
f [D]Elictū psone.po.ca.in epo deposito pp crimē ob hoc.n
nō dz ecclesia reb⁹ suis spoliari.xvj.q.vj.si epm.z ibi d
hoc.itē po.in pcuratore q falsauit instrm qz ppter hoc nō p
det ecclesia causam.de excep.cū venerabilis zc.z delictum tu
toris nō obligat pupillū.ff.e.ti.l.neqz.z.ff.de tab.exhi.l.pe.Cō
tra.xvj.q.iij.placuit.ij.vbi delictū plati nō repetēt s rē eccle
siasticā nocet ecclesie.ad idē de pscrip.c.j.z p totū.So.delictu z
aliud in faciēdo.z hoc nō piudicat ecclesie vt hic.z aliud in
omittēdo z hoc bñ piudicat vt ibi.Ad hāc so.ꝯdicit.xxv.q.ij.

b [Q]Ui facit per aliū.hec regula sūpta ē ex.l.ff.e.ti.l.
qꝫ iussu alterius.pone exēpla in regula.z psequ
re eam vt dixi.s.e.pōt qs.z nō supabūdat hec regula p
illam vt ibi dixi in fi.
c [F]Actū legitime.hec regula sumpta ē ex.l.ff.e.ti.l.
q in ambiguis.§.j.Exēplifica in eo qui ꝯtraxit
matrimoniū z postea factus est furiosus.xxxij.q.vij.c.
neqz furiosus.idē in supueniēte affinitate.C.d eo q co.
ꝯsan.vx.sue.c.pe.idē in adoptiōe supueniēte.ff.de ritu
nup.adoptiuus.in pn.z l.siqua.Et nō.qꝫ habuisti aliā
regulā p ꝯtrariū.s.e.nō firmat.qz lz casus supueniat
a quo potuit inchoari ñ firmat qd ab initio ñ valebat vt

ita nos. vbi delictū qđ ē in faciēdo p̄iudicat ecclesie. Sō. dici pōt ſm io. ꝗ hoc ibi no. ⁊ in. d. c. ſi eṗm. ꝙ hec regula itelligit de detrimēto facultatū: illud aūt de detrimeto honoris vl potius ibi nocet delinquētibus q̄ȝ ecclesie. Adhuc ꝯ electionē. ꝺ censi. cū olim. vbi delictū qđ ē in faciendo nocet ecclesie. de in inte. resti. auditis. vbi delictū qđ ē in omittendo nō p̄iudicat ecclesie. Satis congrue posset distingui inter iudicialia ⁊ extraiudicialia. vt in iudicialibus iudicioꝝ fauore siue sit in faciēdo siue in omitēdo p̄iudicet ecclesie. ⁊ in decre. audiuiſ. bn̄ p̄iudicauit ecclesie delictū qđ fuit in omittēdo ꝗ fuit restituta ⁊ sic nō ē ꝯ. in decre. cū venerabilis. dici potuit extraiudiciale. vel ibi solus ꝓcurator deliqt in faciēdo. s. instrm̄ falsando. itē ꝯ. liiij. di. ſi seruꝰ. vbi punit̄ eṗs qui ꝓ vno seruo duos dare dȝ. Sed facere dȝ de ꝓpꝛio ſi hȝ nō de bonis ecclesie ꝓpter hác regulá. itē ꝯ de ex. cog. cū dilectus. vbi dolus ⁊ violētia abbatis ecclesie nocere videt̄. Sed ibi soluit̄ ꝑ ber. in iij. glo. s. ꝙ ibi delictū fuerat cōmissū ꝑ p̄latū ⁊ collegiū cōicato ꝯsilio. ⁊ eodē mō solui C. de sa. san. ec. l. iubemus nullá. ibi ꝓpter delictū ꝑsone ꝯfiscat̄ nauis ecclesie. ⁊ nō. ꝙ dicit hec regula delictū. qꝛ ſm ꝓpꝛiam huius vocabuli significationē vꝫ loq de eo qđ ſistit in omittēdo ſm ea q̄ no. ber. s. e. peccatū. tn̄ illi significatiōi n̄ semꝑ stat̄ vt ibi dixi. itē hoc qđ dicit ꝑsone intelligere possumꝰ de p̄lato ⁊ ē vulgare dn̄oꝝ meoꝝ anglicoꝝ de rescrip. ex ꝑte. s. ꝑsone. ⁊ ꝺ ap. bone memoꝛie. vel indistincte de qualibet ꝑsona intelligatur cuius delictū ecclesie nō nocebit saltē cū effectu qꝛ daret̄ restitutio vſqȝ ad quadrienniū tm̄: niſi ex cā plus tēpoꝛis daretur. vt. s. e. li. de resti. in inte. c. j.

a Rationi cōgruit. pone ca. in filio patrōi herede qui succedit in honoꝛe iuriſpatronatus: sic in onere defendendi ecclesiá succedere dȝ. xvj. q. vij. filijs. ac nepotibus. itē pone in p̄lato ꝗ succedit in honoꝛe. sic ⁊ in onere soluēdi p̄decessoꝛis debita pro ecclesie vtilitate ꝯtcta. s. de so. c. j. idē in iudice. ff. de iudi. l. moꝛtuo iudice. ꝙ eū iudicare opoꝛtuerat. idē eū ꝗ ei ſbſtitutus ē seq dȝ. ad idē. s. de of. dele. qm̄ abbas. ⁊ ꝯcoꝛ. ad hác regulá. c. di. rōis ⁊. s. e. qui sentit onus. ⁊ quod ibi dixi hic adde ⁊ per illá regulam pōt etiá hic resolui vt. s. succedat i onere qui substituitur in honoꝛe. ad hoc. xl. di. nō nos.

b In argumentū. hec regula sumit̄ ex. l. ff. eo. ti. que ꝓpter necessitatē. Po. ca. lv. di. c. j. vbi ex necessitate tp̄is ꝓpt ministroꝝ defectum monachos ꝑmissum fuit assumi ad parochiales ecclesias cessante hac necessitate in argumentuȝ trahi non debet vt ibi. Itē per decre. c. de elec. cum in cūctis. ibi ne quod a quibusdá ꝑmissum ꝓ necessitate tempoꝛis ⁊c. ⁊ alienatio sacroꝝ vasoꝝ ꝓpter necessitatem redimendoꝝ captiuoꝛum concessa ad consequentiá trahi nō debet. C. de sa. san. ec. l. añpe. que incipit sancimus. ⁊ ꝯcoꝛdat ad hanc regulam. s. eo. a iure. ⁊. s. e. quod alicui. nec superfluit hec regula per illas que loquūtur in eo quod concedit ob fauoꝛem vel ob gratiá. hec in eo quod conceditur ob tempoꝛis necessitatem. Et di it etiá in argumentū. q. d. iurista vel arguens non debet arguere de eo qđ interdū ex necessitate concessum est. quia argumēta de similibus ad penitus similia ꝓcedunt. sed inter tempus necessitatis ⁊ non necessitatis non est similitudo. ergo non ꝓcedit argumentatio. Et concoꝛdat ad hanc regulam. xxv. q. j. i c. j. per quod etiam exēplificare potes. naȝ a p̄ncipio generis

redundare. Idem.

Rationi[a] cōgruit vt succedat i onere: ꝗ substituit̄ in honoꝛe. Idem

Non argumentuȝ[b] trahi nequnt q̄ ꝓpter necessitatē aliq̄do sūt ꝯcessa. Idē

Nemo[c] pōt plꝰ iuris tráſferre i aliūȝ q̄ sibi competere dignoscatur. Idem.

In toto[d] partez nō est [illegible]bium contineri. Idem

In generali[e] cōcessiōe n̄ veniūt ea: que quiſ non esset verisimiliter in specie cōcessurꝰ. Idem.

humani licite ꝯtraxit frater cū soꝛoꝛe: quia ex necessitate id fiebat. hodie aūt creuit humanū genus ⁊ sublata est necessitas. ⁊ iō nō licite contrahitur. infra quartum gradum de ꝯsan. ⁊ affi. non debet. C. de pa. qui fi. dis. l. j. ⁊ ij. vbi propter necessi[illegible]is licet filiuȝ di[…]abere. qđ alis […]iceret. Et nō. […]regula illā […]le ꝙ cessā […]sset efficus […]eiuran ꝯsi xps. in fi. de app. cū cessante. ꝺ pe. ⁊ remis. cuȝ infirmitas. ꝺ quo dic vt nō. de renū. pꝰ translationeȝ. lxj. di. §. his omnibꝰ xix. q. ij. due. cessante igitur necessitate ꝓpter quam dispensatum est: cessat constitutio. j. q. vij. ꝙ pro remedio quod verum est circa facienda nō circa iam facta. vt ibi no. ⁊ de iureiur. ⁊ ſi xps. in fi. ad hoc. s. e. factum legitime. in fi. ⁊ ē etiam hoc veꝝ niſi vtilitas succedat loco necessitatis ſicut est de monachis oꝛdinandis vt ꝓbatur. xvj. q. j. sunt nōnulli. in fi.

c Nemo pōt plus iuris. hec regula sumpta fuit ex. l. ff. e. ti. nemo plus. pone ca. j. q. vij. daibertus. de dona. inter vi. ⁊ vxo. nuper. vbi sunt hec v̄ba. ⁊. ff. ꝺ acqui. reꝝ do. l. traditio. ⁊ facit ad regulam. s. de pig. cuȝ ꝯtra. ⁊. s. e. is qui in ius. ibi dū dicit eodem iure. ⁊ sic nō maioꝛi. ⁊ ꝯcoꝛ. qđ dicitur nemo dat qđ nō habet. de iurepa. ꝙ autem. Contra de elec. suffraganeis. vbi mádat archieṗs ꝗ ꝯsecratus nō est electū per suffraganeos ꝯsecrari. ⁊. ff. de acqui. re. do. nō est nouū. vbi creditoꝛ pignus distrahit cuiꝰ dn̄ium nō hȝ. de ꝯse. di. iiij. solet. vbi etiá baptiſmū dat qui nō hȝ. So. vt nō j. q. j. c. j. qꝛ hoc ē generale illa sunt sp̄alia. sp̄alitatis rōnem facile ꝯsiderare poteris. Et idē no. berñ p̄di. de cre. nup. ⁊ de iurepa. cura. ná sp̄ale in baptiſmo vt i p̄dicto. c. solet: ⁊ demádare iuriſditiōis ē. ergo archieṗs ꝯfirmatꝰ demandare pōt eṗis qui ꝯsecrati erant: vt eṗm ꝯsecrent. ⁊ in creditoꝛe ē sp̄ale ſicut ⁊ in tutoꝛe et curatoꝛe. C. de adm. tu. l. vl. ⁊ l. lex que. ⁊ in ꝓcuratoꝛe insti. de re. di. §. nihil. in iudice. insti. de of. iudi. § ſi. i executoꝛe. ff. de euic. sed pignoꝛa in vsufru. foꝛmali. ff. vsufru. l. ꝙ nostꝝ. in eo ꝗ bōa fide emit a male fidei possessoꝛe qꝛ vsucapit. isti. de vsuca. §. ꝙ aūt. in cēsitoꝛibꝰ ⁊ flumen. ff. de acq. re. do l. ergo. §. alluuio. in donatione libertatis. insti. de liber. §. vl. io. an.

d In toto ꝑtē. po. exēpla q̄ dixit. s. e. plꝰ semꝑ ⁊ ꝑseq̄ re vt ibi. ⁊ ꝯcoꝛ. ff. de excep. rei iudi. l. ſiqs. cū totū petijsset ſi ꝑtē petijt exceptio rei iudi. nocet. nam pars i toto est. ꝯcoꝛ. xiiij. q. v. penale. xxxij. q. iiij. meretrices. de pe. di. j. §. hoc idem.

e In generali ꝯcessiōe. po. ca. xvj. q. j. frater noster. vbi generalis cōmissio facta legato ꝑ papá non extēditur ad causas fidei. itē pone ꝑ decre. s. e. li. ꝺ pe. ⁊ re. ſi eṗs. vbi hēs hec v̄ba. itē ꝑ. l. C. q̄ res pi. ob. pos. l. j. vbi in gn̄āli obligatione pignoꝛis nō veniūt vxoꝛ ⁊ alūni. ⁊ q̄ qs verisimiliter nō est credendus sp̄aliter obligasse. ⁊ facit optime. s. e. li. de of. vica. cū in gn̄āli. ⁊ nō: qꝛ non solū in obscuris inspicimus id qđ ē v̄isimile sed etiá in gn̄ālibus. De p̄mo. s. e. inspicimus. de

secūdo hic ꝛ in ꝯcor.ꝛ.ff.de pecu.i q peculij.q vbi ad ministrationē ꝯcedit: videt̄ pmittere gnāliter qđ spā liter pmissus ē.ꝛ.ff.de pig.l.gnāli.ꝛ in pignoris obli gatiōe gnāli rex quas qs habuit vel habiturus ē:ea si ꝯtinebūtur que [illegible] simile ē aliquē spāliter obligaturꝫ si fuisse puta sur pellec.itē vestis [illegible] linqueda ē [illegible] sor.Siqs q [illegible] quo sciet q [illegible] illa que visi [illegible] in spē nō dicetur quē concessisse. Rū.pōt h cogno sceret ex ipossib h vel inhumana

Contra iura mercat̄ [illegible]onam fidem pſumitur non habere. Idem

Bona fides non patitur vt semel exactum iteruꝫ exigatur. Idez

Cum quid vna via phi betur alicui ad id alia ñ debet admitti. Idem

Contractus ex conuenti one legem accipere di gnoscuntur. Idem

vel dura sepatione vtputa misteria artis sue vel q̄ ad affectionē ptinent generali obligatiōe nō veniūt.vt in pdicta.l.obligatiōe.ꝛ.l.se.ꝛ pbatur opt.C.cōia vtriusqꝫ iudi.l.possessionū.vbi habes φ possessiōes in qbus sūt pbationes in qbus sūt ascripticij ita debēt diuidi φ penes vnūquēqꝫ integra familia remaneat vt pater a liberis ꝯiūx a viro frater a sorore nō sepent̄. Et nō. ex hac regula vbū generale restringi.ad idē.s.e.li.de rescrip.c.ij.ꝛ.c.si eo tēpore.de pben.cū cui.ꝛ.c. q̄uis. cum si.itē facit hec regula ad qōnē de eo q generalit̄ tenet̄ ꝯtra oēs aliquē iuuare:nūqd ꝯtra se vel filios:ꝛ no.de hoc.xxij.q.v.de forma i.j.gl.ꝛ de iureiur.petitio in vlti.glo.

Qui ꝯtra iura mercat̄.po.ca.in eo q recipit eccle siā de manu laici.xvj.q.vij.siqs deinceps i eo q emit spūalia.de simo.nō satis.ad idē.C.de agri.ꝛ cē.l. queadmodū.li.xj.vbi q emit ascripticiū sine gleba ꝯ legū interdicta mercat̄:ꝛ malefidei possessor dr̄.ꝛ ideo qꝛ talis pſumit̄ ñ habere bonā fidē.iō nūc pscribit vt in pdictis iuribus.ꝯtra.s.de dona.apostolice.sed solue vt in glo.sed videt̄.itē.s.s.de iurepa.cura.solue vtibi.ꝛ sic pꝫ φ iuris ignorātia nō excusat in pscriptionibus si cut nec vsucapionibus.ff.de vsuca.l.nūqꝫ.io.an.

Bona fides nō patit̄.hec regula sūpta fuit ex.l.ff e.ti.bona fides.ecclesia nō dꝫ suū repetere cum augmēto.sed si semel exactū iterꝫ erigeret augmentuꝫ recipet.xij q.ij fraternitas.ad idē de pe.c.suā.ff.de ra. exhi.l.ij.§.ꝯdēnatio.ꝛ hꝫ locū hec regula etiā in pe nis que semel exacte ab eodē iterꝫ erigi nō debent:ad hoc.xij.q.ij.c.vl.de iudi.at si clerici.C.de pe l.ois.ab eodē ideo dixi.qꝛ si plures insolidū tenētur ad penā soluta pena per vnū nō liberatur alter.xij.q.ij.cum de uotissimā.ff.ad.l.agl.itē meia.§.sed si plures. An aūt res ꝛ pena sīt pati possint:dic vt no.xxv.q.ij.si ecclesie. hāc aūt regulā dico veram in his quorꝫ cū vnica exa ctione finit̄.vnde si.x.debeo ipsorꝫ solutiōe tollitur oīs obligatio.vnde patit̄ bona fides vt in illa exigantur ꝛ si soluant̄ vt indebita repetūtur:quod dic vt no.j.q.ij in fi.de solu.c.vl.si aūt vnica exactiōe nō finitur obli gatio: pone casum in exactiōe debiti vxoris ad virum ꝛ ecōuerso nō hꝫ locū regula.idē in pcuratione quā exegit eps visitās pmo āno.nā secūdo anno a visitatis iterꝫ pcurationē exigit.ꝛ idem si de necessitate ecclesie iterꝫ eodē āno visitaret.ꝛ sic pōt intelligi de cen.cū ve nerabilis.vbi de hoc.ꝛ.xviij.q.ij.visitādi.idē dico i ex actione pene vbi de hoc actū ē in ꝯctu:vt totiens pena cōmittat̄ ꝛ erigi possit qtiēs ꝯfactū fuerit.nā sic pena

semel exactā etiā ab eodē iterꝫ exiget̄.Pctus eni ex cōuentione legē accipiūt.j.e.pctus cū suis ꝯcor.Sed vitate inspecta i his casibus ꝛ silibus nō ē idē ꝫ aliud lꝫ eiusdē generis.Et facit hec regula ad qōnē quā no.io.xij.q ij.monem.an si ecclesia ꝯsecuta ē suū a possessore qđ facere pōt vt.e.q.apostolicus an adhuc idē possit petere a plato.ꝛ certe nō.qꝛ bo na fides hoc nō patitur vt hic ad penā tñ agē bñ posset ꝯtra eū vt.s.dixi. de hoc etiā no.de rebus ec.nō alie.siquis.

Cum quid vna via. po.ca.xxxij.q.v.hec imago.s.ō pben.detestā da.C.si man.ita ve.ne p sti.l.vl.vbi dicit ter.eāqꝫ ita venit nē corpore questū faciat nec in caupona sub specie ministrādi pst.tui ne fraus dicte legi fiat.ꝯcor.s.de pcur.tue.cū suis ꝯcor.Nō.ergo φ cū aliqđ p hibetur:phibentur oia que sequūtur ex illo vt.s.eo.cū quid ꝛ per que pueniri possit ad illud vt hic.fallit hoc interdū.qꝛ seruus nō admittitur ad testimoniū ferendū neqꝫ p dño nec aduersus dñm ꝛ tñ testificatur de facto suo.puta dū dicit̄ per eū.depositū vel cōmodatū vel sile.iiij.q.i.§.pm neqꝫ. itē q nō pōt accusare denūciat.de iureiur.queadmodū in fi. Sed ali us est effectus denūciatiōis q̄ accusatiōis vt ibi pꝫ. sed idem est etiā vbi idē eēt effectus vtriusqꝫ de ceg.spi.tua.vbi ō hoc Itē patronū nō vocat libertus in ius sine venia.si tñ agat alieno noīe bñ.ff.de ius vo.l.questitū.rō qꝛ nō ipe ꝫ ille cuius noīe agit conuenire videtur.ꝛ facit quod dixi.s.co.potest.item denega tur dilatio vna via.s.per medium iuris cōmunis cui concedi tur alia via per beneficium.s.restitutionis in integrum.vt de resti.in inte.coram.Sed dic vt ibi in vl.glo.item prelatus de mobilibus per ecclesiam acquisitis testari non potest.ꝛ tamē in egritudine moderate potest de ipsis aliqua arrogare. de te sta.ad hoc.item pater non potest filium priuare quarta. ꝛ tamē libertates dando minuet quartam ꝛ sic alia via priuat eum.ff. de inoffi.testa.l.papinianus.§.quoniam autem.v.cum igitur ꝛ est speciale libertatum fauore.Satis circa hoc dici posset φ cum aliquid prohibetur habito principaliter respectu ad pro hibitum non ad viam vel modum quo phibetur.exemplifi ca per iura in pncipio inducta.ꝛ per decre.de conces.preben. constitutus.tunc sufficit phibitum vna via vel modo vel ad id in eius fraudem alia via vel modo admitti non debeat:vt hic.speciale tamen est in libertate vt.s.dixi.si autem prohibi tio pncipaliter se habet ad viam vel modum non ad rē. tunc secus.vnde alteri ecclesie alligatus episcopus non eligitur sed postulatur.item qui iurauit non accusare bene denūciat. qꝛ sibi non est phibitum deferre crimen. sed per modum accu sationis deferre phibitum est.idem in casu de iudi. ex.amina tavbi petendo rem vna actione repellor ꝛ per aliam admittor ꝛ hoc est videre in omnibus actionibus.nam deponens agēs commodati intelligitur agens depositi admittitur. ꝛ sic de singulis.

Contractus.dicūt vulgares.pactū rūpit leges. ꝛ h dic hec regula que sūpta fuit ex.l.ff.e.ti.l.pctus. Quidā ponūt casum p canonē.xviij.q.ij.eleutherius.vbi ꝯuētio int̄ epꝫ dio. ꝛ fundatricē inita de oblationibus obuētionibus in festo ipius ec clesie huāda ē.depositarius ō iure cōi tenet̄ solū de dolo ꝛ lata culpa q cōpat̄ dolo.si tñ inuenit ꝯuētio vt teneat̄ ō leui ꝛ de leuissima culpa ꝛ ō casu fortuito illa huat̄:de depo.c.ij.ad idē ff.depo.l.j.§.si ꝯuenit.ꝛ ibi sūt h vba.ꝯcor.ō ꝯmo.c.vno.s.e li.de pac.c.j.Et φ dicit regula h ꝯuentiōe itelligas hoc est.ꝛ ñ

ꝯ bonos mores:vñ si ꝯuenerit ne dolus pstetur pstetur: nam valet conuentio:vt i pdi l ꝯctus.ff.e.ti.i ipossibili idē:qꝺ dic vt dixi.s̄.e.nemo pōt.

a Damnuꝫ qꝺ quis. Hec regula sumpta ē ex.l.ff.e.ti.qꝺ qs ex sua culpa. Pone casuꝫ p canonē.xxiij.q.iiij.displicet. vbi siqs ad iudicē ducitꝰ se de equo pcipiat ⁊ ledat sibi soli imputet. Idem p decre.s̄.e.li.de pbē.si clericus.vbi clericus q ne/gligit petere pbēdaꝫ sibi debitā cū vacat sibi ipu tare dꝫ nō sequēti expe/ctanti ad idē.ff.p socio l.cū duobꝰ.§.fi.⁊.l.seqn ti.vbi socius oiuꝫ bonoꝝ

Damnumᵃ qꝺ qs sua cul pa sentit:sibi debet:nō alijs imputari. Idem. Infamibusᵇ porte nō pa teāt dignitatū. Idem. Certuꝫᶜ ē ꝙ is cōmittit i legem qui legis ve[rba com]plectens contra legi[s nititur] voluntatem. I[dem]. Dataᵈ rome apud san ctum petrū quintoᵉ nonas martij pontificatusᶠ

dānatus ex ꝯctu ob ꝯtumaciā suā:vel ex maleficio. puta fur to vel simonia nō recupat qd a socio:ꝯcor.l.di.sepe.⁊.c.hi qui de homi.c.vl.⁊.ff.ad.l.aql si putator. Itē pcurator penā quā suo delicto pstitit a dño recupat.ff.de pcu.qui propo.§. ideꝫ econtra.ad idem.C.ꝺ euic.l.emptor fundi.vbi dicitur ꝙ si em ptor in iudicio nō fuit re euicta ꝺ'euictione non agit ꝯ vendi torem qꝛ culpa sua res euicta videtur.

b Infamibus. Po.casum p canonē.lxxxj.di.tantis.daniel ꝺ ex.pla.iter dilectos. Et dicit lex neqꝫ famosis ⁊ nota/tis:⁊ quos scelus ⁊ vite turpitudo inquinat:⁊ quos īfamia ab honestoꝝ cetu segregat:dignitatis porte patebunt.C.ꝺ digni. l.ij li.xij.ad ideꝫ.xxxiij.di.laici.vbi dꝛ ꝙ opinio ordinandi va cillare nō dꝫ de testi.c.vl.ꝺ accu.oipotens.C.de ifa.l.vna. De īfamia aūt qd sit ⁊ quō ꝯhitur:⁊ ꝺ multiplici ipsius genere: dic vt no.iij.q.vij.§.tria.ꝟ.porro īfamia. Et qꝺ dicit regula ꝺ dignitatibus itelligas ecclīasticis ⁊ secularibꝰ ifamis.n.iudex eē nō pōt.iij.q.vij.ifamis.bñ tñ pōt arbiter eē.ff.de arbi.l.pe dius.iij.q.vij.§.tria ver.cognitores. An procurator possit eē queras no.di.accedēs.iij.q.vij.ifamis.⁊.q.x.c.vlti.⁊ ꝺ iur.ca lū.imperatoꝝ in vlt.gl.⁊ insti.ꝺ excep.§.vlti.

c Certū ē. Po.ca.xiiij.q.iij.pleriqꝫ.s̄.e.li.ꝺ elec.auaritie.ff. ad vell.qꝫuis.§.si cū esseꝫ.ꝯcor j.q.j.sūt nōnulli.ꝺ simō. in tantū.de emp.⁊ ven.ad nr̄am.s̄.e.li.de elec.ꝯmissa.§.porro ꝺ imu ec.clicis.⁊.c.vl.ff.ꝺ.legibꝰ.l.fraus.C.de legi.l.nō dubiū vbi sunt hec v̄ba. Circa hāc aūt regulā nō isisto.psequere.n. eam vt no.xiiij.q.iij.pleriqꝫ.ber.ꝺ puil.quanto ac.ff.ꝺ legi.l. ꝯ legem. Et facit qꝺ dixi.s̄.cum quid vna.

d Data rome apud sanctum petrum. Nota.ar.ꝙ tabellio in instr̄o ꝺbet scribere locum initi ꝯctus:⁊ ꝺ hoc dixi s̄.eo.li.de re iudi.abbate sane ad fi.io.an.

e ¶ Quinto nonas martij.i.tertia die intrante martio. Scire debes ꝙ mensis diuiditur p calendas nonas ⁊ idus. Et dicū tur calende a calo.i.voco:quia tunc fiebat vocatio ad nundi/nas:⁊ iste nundine fiebant in quinto die vel septimo mensis vt pꝫ in calendario.vnde in prima die mensis dꝛ calendis:in se cundo dꝛ quarto nonas interdum sexto nonas:qꝛ sunt quidā menses qui habent sex nonas.alij.iiij.tm̄:⁊ hi qui habent vj. sunt.iiij.tantum.s. Martius Maius Julius october. Unde ꝟsus. Sex nonas maias.october iulius ⁊ mars. Quattuor at reliq tenet idus quilibet octo. In martio igitur prima die di/cimus calendis. Secunda.vj.nonas.i.sexto die ante nonas. In tertio.v.nonas i.quinta die ante nonas:⁊ sic deinceps. Se ptima die dicebamus nonis quia eodem die erāt nūdine. Si ꝟo mēsis hēbat.iiij.nonas tm̄ secunda die dicebamus quar/to nonas.v.die dicebamus nonas:qꝛ eadeꝫ erant nundine. Post has nonas siue essent quinto siue in septimo die ꝑm di/uersitatem mensium quā.s̄.posui.denominabamus dies ab idus. Idus aūt interpretaꝛ diuisio qꝛ tūc diuidebanꝛ nundi/ne Et qꝛ idus semp erat.viij.die pꝰ nonas qꝛ qlibꝫ mē se p.vij.dies durabāt nūdine io statiꝫ pꝰ nonas siue v.siue septimo die dicebaꝛ.viij.idus.i.octauo die añ idus sꝫ sequēti die dicebaꝛ.vij.idꝰ.i.septia die añ idꝰ sequēti.vj.idꝰ ⁊ sic ꝺ singul[is ...]decia die cū mē[sis ...]s habet.iiij.no/[nas ...]s tm̄.vel quita [...]ima cuꝫ habꝫ [... d]icimus idus [...]c diuidebā [...]nundine de [...]de denomina/bamus per calē/das: et si mensis hꝫ.xxxj.diē.⁊.iiij. nonas tantum.si cut ianuarius pꝰ idus dicimꝰ.xix.calendas ⁊ demū xviij.⁊ demum.xvij.die vsqꝫ ad calendas.i.octauo die ante calendas. Cum ergo dicimus.xv.calendas mar tij.idem est dicere.xv.die ante calendas martij.i.xiiij. die exeunte februario:⁊ sic de singulis Si aūt men/sis hꝫ.xxx.dies pꝰ idus dicimꝰ.xviij.calēdas:⁊ demū xvij.⁊ sic de singulis vsqꝫ ad finē. Si mēsis hꝫ.xxviij. vt februarius tūc post idus sequenti die dicimus sta/tim xvj.calendas. Si ꝟo mēsis hꝫ.xxxj.dies ⁊.vj.no/nas vt martius:tunc post idus sequenti die dicimus xvij.calendas:⁊ sic de singulis vsqꝫ ad calēdas:⁊ cuꝫ dicimus.xvij.calendas aprilis.i.xvij.ante calendas idest.xvj.exeunte martio. Idem in alijs. Menses aūt quot dies habent nota p hos versus.

Junius aprilis septēqꝫ nouēqꝫ tricenos.
Plus.n.reliqui:sed habet februs octo vicenos.
Cui si bisextus fuerit superaditur vnus.

f ¶ Pōtificatus. Scire debes ꝙ romanus pōtifer ex sola electione facta a duabus partibus cardinalium vocem habentium:de quo dic.vt.s̄.eo.li.de elec.vbi periculum.psulatū assumit.s̄.de elec.lꝫ de vitanda. Sꝫ consuetudo ē romanoꝝ pontificum:q̄ potius eo/rū solito vsu qꝫ iure roboratur:ꝙ post electionem ante ꝯsecrationē ⁊ coronationē nō scribūt pōtificatū i da ta:lꝫ pdic.decre.lꝫ.s̄.de elec.dicat romanus pontifex hēatur:q a duabꝰ ptibus ⁊c. In quantū dicit pōtifex videꝛ:qꝺ extūc potificatus scribere possꝫ:tñ p illa cō suetudine facit.l.C.de q̄dri.pscrip.l.vl.i fi.ibi ex quo imperiales suscepimus insulas.vnde ⁊ dies coronatio nis dꝛ ortus iperij:sic pōt itelligi.C.de ser.l.vl.nec dꝛ iperator:nisi corona suscepta.ff.de testa.mi l.añpe. sic nec archieps nisi recepto pallio.s̄.de vsu pal.nisi ad idē.C.li.xij.de decur.l.j.ff.de re mi.l.ex eo.i auc.de cō sul.in fi.col.v.sꝫ tunc ante ꝯfirmationē scribūt añ da/tam locum ⁊ diē ponēdo:data suscepti a nobis apo/stolatus officij āno ⁊c.⁊ tūc etiā nō scribūt se simplr epos sꝫ sic scribūt:talis pone Bonifaciꝰ electus eps Itē tūc ñ bullāt bulla itegra:sꝫ tūc tpis siquas lr̄as cō cedūt ponūt mediā bullā.i.illaꝫ partem que hꝫ capi/ta sculpta:⁊ ex alio latere quo ponitur nomen plana ē bulla sine noie. Post coronationē aūt scribunt pon tificatū i data.vnde qꝺ pus scribebant.data suscepti a nobis apostolatus officij:scribūt.data pōtificatꝰ no stri. Itē vocāt se simplr epos ⁊ dāt bullā cuꝫ noie sua Et sꝫ h bñ notāda:qꝛ iā vidi i q̄dā eccl̄ia cathedrali h vicina cꝰ nomē fileo scōꝫ expectāteꝫ ex h errore i asse cutōe pbēde pmo pferri. Et hoc mō Bonifacius fuit electꝰ die.ij.exeūte decēbr coronatus ⁊ ꝯsecutꝰ fuit

die.xxiiij.Januarij.Habebat vnus expectans eius au/
ctoritate litteras cū tali data:data.iiij.calendas Janu
arij pontificatus nostri anno.iij.Aliu s expectans eadē
auctoritate in eadem ecclesia habebat litteras huius
date: dat [illegible] ...prilis pōtificatus nostri anno.iij.⁊
hē
rie.
... quarto.
cēbri:vi.
xia gl.vaca.
bēda in illa e... ⁊ querebat cui deberetur:⁊ erro/
re peritorum huius iuris hunc modum ignorantiuz
pronunciatum ⁊ obtentum fuit illum qui habebat da
tam sub.iij.die exeūte decēbri priorem esse debere pre
ferri:quia considerabant dicti iurisperiti ꝙ siue ann⁹
inciperet a promotione romani pontificis que fuerat
vt predixi die secunda exeūte decēbri:siue a natiuita
te ommodo ille erat primus:⁊ verum dicebant illo mō
computando sed quia annus pontificatu sicipit a con
secratiōe ⁊ coronatione non ab electione: vt.s.dixi: q̄
coronatio vt predixi fuerat.xxiiij.die ianuarij:ideo ma
le fuit obtentuz:⁊ huius rei errore fuit posterior prio/
ri prelatus:quia certuz est ꝙ ex quo annos pontificat⁹
bonifaicij incipiebat vt pdixi:ꝙ is qui nonas april.i.
quinto die aprilis habuit gratiam precedebat in gra/
tia.illum qui habebat datam sub tertio die exeūte de
cembri.i.iiij.calendas Januarij eodem anno fore i no
uem mensibus vt clare patet computanti.Semper er
go iurisperiti qui pronunciare habent super posterita
te ⁊ prioritate impetrantium aduertere debent diem
pontificatus.i.coronationis vt recte pronūcient:⁊ idē
in silibus casibus:⁊ hoc alias vt dixi iure non bn̄ pro
batur q̄ de causa vt talis error ab eis euitetur hoc hic
scripsi quod alias scriptum non reperi.

¶ Anno quarto.Fuit hec data ⁊ iste annus pontifica
tus sui currentibus annis domini.M.cc.xcviij.Quero
autem quando inceperunt ligare noue constitutiones
huius.vi.li.de his loquor que sunt iuris noui promul
gatorie:non declaratorie veteris iuris:Et videtur ꝙ
tempore huius publicatiōis post duos menses:in auc
vt facte no.constitutiones in rubro ⁊ nigro circa pn.§.
vt autem apertius.⁊ hoc tenet ber.s.co.in proemio.in
fi.iij.glo.⁊.s.de consti.c.ij.⁊ facit quod no.de postu.pre
la.c.j.cum eniz id sit i iure ciuili expressum:⁊ nostro iu
re contrarium expresse non sit cautum ergo illud ius
seruabimus:⁊ ideo secunduz hoc finitis duobus mensi
bus.s.iij.die intrante maio eodem anno inceperunt li
gare.Item ⁊ nostro videtur iure roboratum.s.ne cle.
vl'mo c.vl.⁊.s.de sen.ex.nouerint.⁊.s.e.li.de pces.p
ben.quia cunctis circa pn.⁊ in his oibus.De hoc tamē
videtur tenere Jo.lxxij.di proposuisti.in glo.ex hoc ꝙ
secundum canones ligat constituto post.vj.menses alle
gat.xviij.dis.c.vl.quod de constitutione principis non
loquitur.sz ꝙ illud tempus duorum mensium non sit
tempus ordinariorum: videtur probari.s.de pe.⁊ re.
cum infirmitas.vbi constiutio principis non ligat:nisi
ex quo per prelatos fuerit publicata:ad idem.s.e.li.de
preben.cum singula.vbi datur vnus mensis a tempo
re noticie:ad idem in auc.vti priuatis do.sacra mi.nō
fi.circa fi.colla.v.vbi dantur tres menses: ⁊ in auc.vt
neqz miles neqz federatus.§.si igitur.colla.ix.vbi dan
tur.xxx.dies tm̄.Dixit accur.ꝙ in predictis.l.dicitur
esse speciale:⁊ idem de supradictis decre.est dicenduz
fateor enim ꝙ lz constitutio principis liget p... men
ses:⁊ vt.s.dixi:id locum habet:cum in ipsa constitutione
aliud non cauetur:nec tempus adijcitur: illud enim seruan
duz est:⁊ intelliguntur sic contraria vtrusqz iuris.De hoc ha
bui questionem de facto a principio huius libri: ⁊ dicebant
contra me quidam aduocati:ꝙ constitutiones huis li.non li
gabant: nisi ex quo iste liber ē publicatus bonoñ.vt sic igno
rantes non ligarent per.c.proposuisti.lxxxij.di.⁊.xxxij.q.iiij.
dixit sar.⁊.⁊ ego contra eos dicens ꝙ secundum dictum ipso
rum in ciuitatibus in quibus non viget studium ⁊ ad quas
liber iste directus non fuit:adhuc constitutiones huius libri
non ligarent:quod esset absurdum.Satis ergo probabili ra
tione id tenendum videtur:quod.s.dixi ⁊ audiui etiam tem
pore nicolai.iij.cassatam electionem cuiusdam episcopi:quia
non seruauerat decr.cupientes.s.e.li.de elec.que tamen ante
duos menses solūmodo fuerat publicata.An autem cōstitu
tio respiciat pendentia:dixi.s.e.li.de elec.licet canō.Que his
scriptis superflua defectuosa vel falsa reddenda supplenda
⁊ corrigenda se offerunt:in quibus aliqualiter excusari mere
or:quia corrigi sum paratus ñ quia ex quo scribere cepi sin
gulis quas diebus binis lectionib⁹ ⁊ alijs preter lectura ine
uitabilibus negocijs implicatus:singula pōderare nō potui⁊
tum quia domini mei superius iam dicti mandato ⁊ studen
tium deuictus instantia ea non meo velle librata publicare cō
pellor:quinimo etiaz ex falsis scriptis secunduz philosophū
ij.metaphysice commendabor: quia per ipsa veritatis inuesti
gande materiam alijs preparaui.Suscipiant igitur istud stu
dentes minute scientie labores meos reminiscētes: ꝙ vidua
que obtulit duo sola minuta:propter sui affectum larga plus
omnibus dicitur obtulisse:marci.xij.xxiiij.q.j.odi.de.pe.dis.
j.versus.fi.nam.si deus dederit maiores ⁊ summe vtiles eis
in posteruz labores meos offerā:iā lz nouis icboatos.Jo.an.

Liber sextus decretaliū vna cum apparatu donmini.Joan
nis andree accuratissime castigatus feliciter explicit.Vene
tijs impressus opera atqz impensa Thome de Blauis de Ale
xādria Anno salutis christiane.M.cccc.lxxxix.die.xiiij.aug.

T A

